BIBLE

ÑANDEJÁRA ÑE'Ẽ

LA BIBLIA

Guarani Language

Guarani - All Bible

Old Testament	
Génesis	3
Éxodo	89
Levítico	161
Números	212
Deuteronomio	276
Josué	336
Jueces	379
Rut	420
1 Samuel	426
2 Samuel	479
1 Reyes	525
2 Reyes	577
1 Crónicas	627
2 Crónicas	676
Esdras	734
Nehemías	752
Ester	777
Job	795
Salmos	841
Proverbios	961
Eclesiastés	1.000
Cantares	1.014
Isaías	1.022
Jeremías	1.104
Lamentaciones	1.196
Ezequiel	1.205
Daniel	1.287
Oseas	1.316
Joel	1.329
Amós	1.334
Abdías	1.344
Jonás	1.346
Miqueas	1.350
Nahúm	1.358
Habacuc	1.361
Sofonías	1.365
Hageo	1.369
Zacarías	1.372
Malaquías	1.386
New Testament	
San Mateo	1.390
San Marcos	1.460
San Lucas	1.502
San Juan	1.572
Hechos	1.625
Romanos	1.687
1 Corintios	1.714
2 Corintios	1.742
Gálatas	1.759
Efesios	1.769
Filipenses	1.779
Colosenses	1.786
1 Tesalonicenses	1.792
2 Tesalonicenses	1.798
1 Timoteo	1.801
2 Timoteo	1.809
Tito	1.815
Filemón	1.818
Hebreos	1.820
Santiago	1.840
1 Pedro	1.847
2 Pedro	1.855
1 Juan	1.860
2 Juan	1.867
3 Juan	1.868
Judas	1.869
Apocalipsis	1.871

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Guarani - All Bible

Génesis

Génesis 1

Mba'éichapa oñepyrũ opa mba'e

1Iñepyrũmbýpe, Tupã ojapo yvága ha yvy.

2Upérõ yvy oĩ sarambikuépe, pytũ ojaho'ipa upe tugua pypuku ha Tupã pu'aka omymýi y ári.

3Tupã he'i: “Tahesakã!”, Ha oiko ha'e he'i haguéicha.

4Tupã oma'ẽvo hembiapokuére ojuhu iporãha. Ha oipe'a hesakãha pytũhágui.

5Hesakãva ombohéra “ára” ha pytũha “pyhare”. Ha upéicha ohasa ára peteĩha.

6Upéi Tupã he'i: “Toiko y aty guasu pa'ũme arapy ha tomboja'o mokõi hendápe upe y aty guasu”. Ha oiko ha'e he'i haguéicha.

7Tupã ojapo peteĩ arapy ha upéva oipe'a ojuehegui y aty guasu oĩva iguýpe pe hi'ári oĩvagui.

8Ha Tupã ombohéra “yvága” upe arapy. Ha upéicha ohasa ára mokõiha.

9Upérõ Tupã he'i: “Taijaty peteĩ hendápe y oĩva yvága guýpe ha tojekuaa iñapekãha”. Ha oiko ha'e he'i haguéicha.

10Tupã ombohéra “yvy” pe iñapekãha, ha “yguasu” pe y aty guasu. Ha oma'ẽvo hembiapokuére, ohecha iporãha.

11He'i Tupã: “Taheñói yvýgui ka'avo ha'ỹiva ha yvyra hi'áva, hyepýpe ha'ỹiva, heñói ha hi'a haguã yvy tuichakue.” Ha oiko ha'e he'i haguéicha.

12Ha upéicha, yvýgui heñói opaichagua ka'avo ha yvyra, ha Tupã oma'ẽvo hembiapokuére ohecha iporãha.

13Upéicha ohasa ára mbohapyha.

14-15Upérõ Tupã he'i: “Toĩ mba'e rendy yvágape ohesape haguã yvy ha oipe'a haguã ára pyharégui, ha avei ohechauka haguã araka'épa oñepyrũ ára, áño, ñemitỹ ha koga'a oñemono'õha ára.” Ha oiko ha'e he'i haguéicha.

16Tupã ojapo mokõi mba'e rendy guasu: upe tuichavéva, kuarahy, ohesape haguã arakue, ha upe michĩvéva, jasy, ohesape haguã pyharekue. Ojapo avei mbyja kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17-18Omoĩ umi mba'e rendy yvágape ohesape haguã yvy arakue ha pyharekue, ha omoambue haguã ojuehegui hesakãva ha iñypytũva. Ha oma'ẽvo hembiapokuére ohecha iporãha.

19Upéicha ohasa ára irundyha.

20Upéi Tupã he'i: “Y tahenyhẽ opaichagua mba'e oikovévagui ha toveve guyra árare.” Ha oiko ha'e he'i haguéicha.

21Tupã ojapo umi tymba ñarõ ha hetave mba'e ho'ytáva ipype ha opaichagua guyra. Ha oma'ẽvo hembiapokuére ohecha iporãha.

22Ohovasa chupe kuéra he'ívo: “Peñemuña ha pemyenyhẽ y aty guasu.” He'i avei guyra kuérape oñemboheta haguã.

23Upéicha ohasa ára 5ha.

24Tupã he'i: “Toñemuña yvy apére opaichagua tymba: mymbáva, hyére otyryrýva ha hesaitéva, michĩva ha tuicháva.” Ha oiko ha'e he'i haguéicha.

25Tupã oma'ẽ hembiapokuére ha ojuhu iporãha.

26Tupã he'i: “Jajapo ko'ágã yvypóra ñandéicha, ta ñande jogua ha toguereko ipoguýpe pira ypegua, guyra árare ovevéva ha opaichagua tymba: mymbáva, hyére otyryrýva ha hesaitéva, michĩva ha tuicháva opaichagua.” Ha oiko ha'e he'i haguéicha.

27Ha Tupã ojapo yvypóra, ha'éicha, ojoguáva chupe ojapo, kuimba'e ha kuñáva ojapo.

28Ha Tupã ohovasa chupe kuéra ha he'i: “Pende ra'y kena taheta, ta isarambi yvy tuichakue ha toguereko ipoguýpe pira, guyra, tymba kuéra ha opaichagua yvýre otyryrýva.”

29Upéi he'i chupe kuéra: “Yvy ári amoĩ opaichagua mba'e ra'ỹi ha yva pe'u haguã.

30Opa tymba, guyra ha hyére otyryrývape ame'ẽ hembi'urã ka'avo rovyũ”. Ha oiko ha'e he'i haguéicha.

31Tupã oma'ẽ opa mba'e ojapo vaekuére ha ojuhu iporã etereiha. Upéicha ohasa ára 6ha.

Génesis 2

1Ha upéicha ojejapo yvága ha yvy ha opaite mba'e oĩva ipype.

2Ára 7hápe Tupã omoguahẽ hu'ãme hembiapo, opytu'u,

3ohovasa ha ombyarete upe ára opytu'u haguére opa hembiapógui.

4Upéicha vaekue ojejapo ramo guare yvy ha yvága.

Yvaty Edén pegua

Tupã Ñandejára ojapo ramo guare opa mba'e,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5ndaipóri vaekue gueteri mba'eveichagua yvyra ra'y ha naheñóiri mba'eve yvy ári, nomongýigui ha ndaipórigui avei avave omba'apóva yvýre.

6Yvy guýgui katu osẽ yvu omohe'õva yvy ape.

7Upérõ Tupã Ñandejára ojapo ñai'ũgui kuimba'e ha oipeju itĩnguápe ipytu oporomoingovéva. Ha upe kuimba'e oñepyrũ oikove.

8Upéi Tupã Ñandejára oñotỹ peteĩ yvaty Edénpe, opytáva Israélgui kuarahy resẽ gotyo. Ha upépe omoĩ upe kuimba'e ha'e ojapo vaekuépe.

9Omoheñói upépe opaichagua yva neporãva ha hi'a héva, ha omoĩ upe yvyraty mbytépe yva oporomoingovéva ha ambue oporohesape'áva iporã ha ivaívare.

10Edén rupi ohasa ysyry omohe'õva yvaty,

11ha osẽvo upégui hakãmby irundy. Peteĩha héra Pisón ha omongora yvy hérava Havilá.

12Upépe oĩ óro iporãva, mba'e ryakuãita ha ita jegua.

13Pe mokõiha héra Guihón, ha omongora yvy hérava Cus.

14Pe mbohapyha héra Tigris, ha osyry tetã Asíriagui kuarahy resẽ gotyo. Ha upe irundyha katu héra Éufrates.

15Tupã Ñandejára omoĩ kuimba'épe Edénpe omba'apo ha oñangareko haguã hese,

16ha he'i chupe: “Ikatu re'u opaichagua yva ko'apegua.

17Upe yva oikuaaukáva iporã ha ivaíva katu, nahániri. Cháke upéva re'uha ára, remanóta.”

18Upéi Tupã Ñandejára he'i: “Kuimba'e naiporãi oiko ha'eño. Ajapóta chupe iñirũrã, peteĩ oipytyvõ vaerã chupe.”

19Upérõ Tupã Ñandejára ojapo ñai'ũgui opaichagua tymba ha guyra, ha ogueraha kuimba'e rendápe ha'e ombohéra haguã. Ha opaite tymba opyta héra, ombohéra haguéicha kuimba'e.

20Kuimba'e ombohéra mymba, guyra ha tymba saite ha ijapytépe kuéra ndojuhúi oipytyvõva chupe ha'e oikotevẽháicha.

21Upémarõ Tupã Ñandejára omonge hatã kuimba'épe. Ha oke aja, oipe'a chugui peteĩ kãngue ijyke pegua ha upéi omboty jey upe ikãngue rendague.

22Upe ikãnguégui ojapo peteĩ kuña, ha ogueraha kuimba'épe.

23Ha ha'e ohechávo he'i: “Kóva katu che kãngue ha che ro'ógui osẽva, hérata ‘kuña’ osẽre kuimba'égui.”

24Upévare kuimba'e oheja itúva ha isýpe, ojoaju hembireko ndive, ha oiko mokõivégui peteĩ tekovénte.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Mokõivéva oiko opívo ha notĩri ojuehegui.

Génesis 3

Adán ha Eva naiñe'ẽ rendúi

1Mbói vaekue, opa tymba ñumegua Tupã Ñandejára ojapo vaekuégui, upe oporombotavy kuaavéva. Ha'e he'i kuñáme: —Añete piko Tupã he'i peẽme ani haguã pe'u mba'eveichagua yva ko'a pegua?

2Kuña he'i chupe: —Ikatu ro'u yva ko'a pegua,

3 upe yva oĩva mbytépente ndaikatúi ro'u. Tupã he'i oréve ani haguã ro'u chugui térã ropokónte jepe hese. Ro'u ramo romanóta.

4Mbói he'i chupe: —He'i reíko peẽme. Napemano mo'ãi.

5Tupã oikuaa porã, pe'u ramo upe yva pejesape'ataha ha peikuaáta iporãva ha ivaíva. Ha peẽta Tupãicha.

6Kuña oma'ẽvo upe yva iporãitévare, ojuhu iporã ho'u ha oikuaa haguã opa mba'e. Upérõ oipo'o hi'a ha ho'u. Upéi ome'ẽ iménape ha ha'e avei ho'u.

7Ho'upa vovénte ojesape'a hikuái ha ojecha opívo. Upévare ojapo hikuái oñemo'ã haguã yvyra roguégui.

8Kuimba'e ha kuña ohendu Tupã Ñandejárape oguata ramo hína yvaty rupi ka'aru, yvytu oñepyrũvo oipeju kangy. Ha okañy chugui umi yvyra kupépe.

9Tupã Ñandejára katu ohenói upe kuimba'épe ha oporandu chupe: —Mamo piko reime?

10Upe kuimba'e he'i: —Ahendu reguata ramo yvaty rupi ha akyhyje ajechágui opívo, upévare akañy.

11Tupã oporandu chupe: —Máva piko he'i ndéve nde opivoha? Re'u piko ra'e upe yva ha'e vaekue ndéve ani haguã re'u?

12Upe kuimba'e he'i: —Kuña reme'ẽ vaekue chéve che irũrã, ome'ẽ chéve upe yva ha ha'u.

13Tupã Ñandejára oporandu kuñáme: —Mba'e piko rejapo? Ha'e he'i: —Mbói che mbotavýgui ha'u.

14Upérõ Tupã Ñandejára he'i mbóipe: Rejapo haguére kóva, ne añoite reikóta tymba jaheipýrõ, retyryrýta reikóvo yvýre ha ne ñembyahýi ramo re'úta yvy.

15Kuña ndive romoingo vaíta, ha iñemoñare ne ñemoñare ndive. Kuña ñemoñare ne akãre opyrũta, nde katu reha'ãta reisu'u ipytápe.

16Kuñáme he'i kóicha: Nde rye guasu aja heta reiko asýta, ha vaípe rejecháta ne membýta jave. Ha ne ménare reikotevẽ mantéta, ha opáichavo, ha'e nde rerekóta ipoguýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ha he'i kuimba'épe: Ne rembirekópe remotenondévo, he'ívo ndéve: “He'úna avei”, chéve che mbotapykue, ha re'u upe yva ha'e vaekue ndéve ani haguã re'u. Upévare ko'ágã yvy ojeharúta. Kane'õme renohẽta chugui ne rembi'urã, reikove aja pukukue.

18Ñuatĩ ha javorái ome'ẽta ndéve ne rembi'urã.

19Syva ry'áipe rehupytýne re'u vaerã, oiko jey peve nde hegui yvy. Ndéko hína yvýgui guarénte ha yvýpe jey repa vaerã.

20Kuimba'e ombohéra hembirekópe Eva he'iséva sy, opa yvypóra sýgui ha'e.

21Tupã Ñandejára ojapo Adán ha hembirekópe ijaorã tymba pirekuégui.

22Upéi he'i: “Péina ko'ágã kuimba'e ñandeichaguáma, oikuaáma iporãva ha ivaíva. Anínte jaheja upeichahágui oipyso ijyva ha ho'u avei upe yva oporomoingovévagui, ha oikove opa ára guarãma.”

23Upévare omosẽ chupe yvaty Edéngui omomba'apo haguã yvýre, Tupã chupe oguenohẽ haguégui.

24Omosẽ rire chupe, omoĩ yvaty Edén renondépe, kuarahy resẽ gotyo, tekove ipepóva ha kyse puku tata joguaha ovava mantéva, omboty haguã yva oporomoingovéva rape.

Génesis 4

Caín ha Abel

1Adán oñeno hembireko Eva ndive. Ha'e hye guasu ha imemby kuimba'e, ha he'i: “Ñandejára che pytyvõgui che memby kuimba'e.” Upévare ombohéra Caín.

2Upéi imemby kuimba'e jey ha ombohéra Abel. Abélgui oiko ovecha rerekua, ha Caíngui katu ñemitỹhára.

3Oguahẽvo ñemono'õha ára, Caín omboyke Ñandejárape guarã peteĩ aty hemitỹnguégui ha oikuave'ẽ chupe.

4Abel avei ogueru ijovecha ra'y kuéra ypykuégui, ojuka ha oikuave'ẽ Ñandejárape umi ijovecha ikyra ha iporãvéva. Ñandejára oguerohory Abel ha imba'e kuave'ẽ.

5Caín ha imba'e kuave'ẽ katu ndoguerohorýi. Upévare Caín ipochy ha opoi hovágui.

6Ñandejára he'i chupe: —Mba'ére piko nde pochy ha reiko nde rovasy?

7Rejapo rire iporãva revy'a vaerã mo'ã. Rejapo haguére ivaíva katu, pe angaipa ne ra'arõ nde róga rokẽme ha nde rerekose ipoguýpe. Ha nde ikatu nde pu'aka hese.

8Peteĩ jey Caín he'i ityvýra Abélpe: —Ñasẽna jaguata okáre. Ha oĩma ramo hikuái ñúme Caín ojeity hi'ári ha ojuka chupe.

9Ñandejára oporandu Caínpe: —Mamópa oime nde ryvy Abel? Ha'e ombohovái: —Ndaikuaái. Che piko che ryvy rerekua mba'e?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Upérõ Ñandejára he'i chupe: —Mba'épa rejapo ra'e? Ahendu nde ryvy ruguy osapukái yvy guive ha ojerure chéve roinupã rasy haguã ne rembiapo vaikuére.

11Upévare repyta ijaheipy ramo ha ndaikatu mo'ãvéi remba'apo yvýre, oipe'a vaekue ijuru tymba ñarõicha ho'u haguã nde ryvy ruguy, nde po tee rupi reñohẽ vaekue.

12Reñemitỹse ramo nopu'ã mo'ãi ndéve mba'eve, ha reikóta opa rupi rei, na ne rendái mamove.

13Caín he'i Ñandejárape: —Ko ne tukumbo reitýva che apére ho'a rasy che ári ha ndaikatu mo'ãi aropu'aka.

14Nde che mosẽ ko'águi, ha che mondo mombyry nde hegui, aiko haguã opa rupi oga'ỹre ko yvy ári. Ha oimeraẽ che juhúva che jukáta.

15Ñandejára katu he'i chupe: —Nahániri. Oime ramo nde jukáva, ndaha'e mo'ãi ojejukátava ha'énte. Oñemyengovia rasyvéta katu chupe. Ñandejára omoĩ Caín rehe peteĩ tembiecharã, ani haguã avave ojuka chupe.

16Caín oho mombyry Ñandejáragui ha oiko yvy "Nod" héravape, opytáva Edéngui kuarahy resẽ gotyo.

Caín ñemoñare

17Caín ita'ýra peteĩ hembirekógui ha ombohéra Henoc. Omopu'ã peteĩ táva guasu ombohérava Henoc upe ita'ýra rérape.

18Henoc ita'ýra, ha ombohéra Irad. Irad vaekue Mehujael ru, Mehujael, Metusael ru, Metusael Lámec ru.

19Lámec hembireko mokõi: Adá ha Silá.

20Adá memby héra Jabal. Kóva ha'e opa tymba rerekua óga vakapípe oikóva ypykue.

21Ityvýra héra Jubal. Ha'e katu umi árpa ha mimby mbopuha ypykue.

22Silá memby katu héra Tubal-Caín. Ha'e omba'apo fiérrore ha ojapo kuaa tembiporu vrónse ha fiérro guigua. Teindýra héra Naamá.

23Peteĩ jey Lámec he'i hembireko mokõivépe: "Adá ha Silá pehendúke ko ha'éva, Lámec rembireko kuéra pejapysaka porãke. Kuimba'e che kutúvape ajuka, ha mitã karia'y ramo che nupãva ajukátante avei.

24Caínpe ojejuka haguére ojejukáta ramo 7, che ajejuka haguére tojejuka 77."

Set ha iñemoñare

25Adán ita'ýra jey hembirekógui ha ombohéra Set. Ha'e he'i: "Tupã ome'ẽ chéve che ra'yrã Abel rekovia, ojuka vaekue Caín."

26Set avei ita'ýra peteĩ ha ombohéra Enós. Upérõ yvypóra kuéra oñepyrũ oñembo'e "Ñandejára" rérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Génesis 5

Adán ñemoñare
(1 Cr 1.1-4)

1Ko'ãva hína Adán ñemoñare: Tupã ojapo ramo guare yvypórape, ojapo peteĩ ijoguaha.

2Ojapo kuimba'e ha kuña, ohovasa chupe kuéra ha ombohéra yvypóra.

3Adán oguereko 130 áño ita'ýra ypy ramo, ha'eichagua ha ijoguaha, ha ombohéra Set.

4Upe rire Adán oikove 800 áño ha hetave ita'ýra ha itajýra.

5Ha Adán oikove rire 930 áño omano.

6Set oguereko 105 áño ta'ýra ypy ramo ha ombohéra Enós.

7Upe rire Set oikove 807 áño ha hetave ita'ýra ha itajýra.

8Set oikove rire 912 áño omano.

9Enós oguereko 90 áño ita'ýra ypy ramo ha ombohéra Cainán.

10Upe rire oikove 815 áño ha hetave ita'ýra ha itajýra.

11Enós oikove rire 905 áño omano.

12Cainán oguereko 70 áño ita'ýra ypy ramo ha ombohéra Mahalalel.

13Upe rire Cainán oikove 840 áño ha hetave ita'ýra ha itajýra.

14Cainán oikove rire 910 áño omano.

15Mahalalel oguereko 65 áño ita'ýra ypy ramo ha ombohéra Jared.

16Upe rire oikove 830 áño ha hetave ita'ýra ha itajýra.

17Mahalalel oikove rire 895 áño omano.

18Jared oguereko 162 áño ita'ýra ypy ramo ha ombohéra Henoc.

19Upe rire Jared oikove 800 áño ha hetave ita'ýra ha itajýra.

20Jared oikove rire 962 áño omano.

21Henoc oguereko 65 áño ita'ýra ypy ramo ha ombohéra Matusalén.

22Henoc oguata vaekue Tupã ndive Matusalén oikove ypy guive 300 áño, ha hetave ita'ýra ha itajýra.

23Aipo ramo oikove 365 áño.

24Ha Henoc oguatágui Tupã ndive, Tupã ogueraha chupe. Upévare ndojekuaavéi hapykuere.

25Matusalén oguereko 187 áño ita'ýra ypy ramo ha ombohéra Lámec.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Upe rire Matusalén oikove 782 áño ha hetave ita'ýra ha itajýra.

27Matusalén oikove rire 969 áño omano.

28Lámec oguereko 182 áño ita'ýra ypy ramo ha ombohéra Noé,

29ha he'i: “Ñandejára ojahéi vaekue yvýre ha upévare ñamba'apo asy, ko mitã kóva katu ome'ẽta ñandéve pytu'u”.

30Upe rire Lámec oikove 595 áño ha hetave ita'ýra ha itajýra.

31Lámec oikove rire 777 áño omano.

32Noé oguereko rire 500 áño ita'ýra mbohapy ha ombohéra Sem, Cam ha Jafet.

Génesis 6

Yvypóra oñembyai

1Yvypóra kuéra oñemuña hetávo yvy tuichakue ha itajýravo hikuái,

2oĩ vaekue Tupã ra'y ohecháva umi kuña iporãha, ha oiporavo ijapytégui kuéra hembirekorã.

3Upérõ Ñandejára he'i: “Ndaheja mo'ãi yvypóra kuéra oikove opa ára guarã. Ha'e kuéra omano vaerã voínte. Ko'a guive oikovéta 120 áño pevénte.”

4Kuimba'e ijyvate ha hete rusúva oĩ vaekue yvy ári umíva umi árape, ha avei Tupã ra'y omenda rire yvypóra rajy kuérare. Umíva hína kuimba'e herakuã mombyry ha ñorãirõhára mbarete vaekue.

5Ñandejára ohechávo mba'eichaite pevépa opa yvypóra iñaña ha oheka ivaívante voi,

6ombyasy ipy'aite guive ojapo haguére chupe kuéra.

7Ha he'i: “Ahundíta opa yvypóra, opa mymba, opa yvýre otyryrýva ha opa guyra ajapo vaekue. Ambyasy ajapo hague chupe kuéra.”

8Noé ndive katu ipy'a porã Ñandejára.

Noé ojapo ygára guasu

9Kóicha vaekue Noé rekove: Ha'e vaekue kuimba'e imarangatúva, oikove aja pukukue hembiapo porãva opa mba'épe ha ojapóva Tupã rembipota.

10Ita'ýra mbohapy, ha ha'e kuéra héra Sem, Cam ha Jafet.

11Ambue kuéra yvypóra rekove katu henyhẽ ñaña ha pochýgui.

12Tupã oma'ẽ yvýre ha ohechávo opaichagua yvypóra ojapoha ivaíva,

13he'i Noépe: —Ha'éma ahunditaha yvypóra, ha'e kuéra omyenyhẽ yvy teko añágui. Upévare ahundíta chupe kuéra opaite mba'e yvýpe oĩva reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ejapo peteĩ ygára guasu yvyra ijaysývagui ha taikoty heta. Ipa'ũháme emboty vlékepe, hyepy guio ha oka guio.

15Upe ygára guasu ta tuicha kóicha: ta ipuku 150 métro, ta ipe 25 métro ha ta ijyvate 15 métro.

16Embojo'a koty kuéra, toĩ iguy peguáva, mbyte peguáva ha hi'ári guáva. Embotécho ne ygára guasu ha ipepoguýpe emohovetã médio metrohápe, ha emohokẽ peteĩ ijyképe.

17Ajaho'ipáta ýpe yvy ape, ahundi haguã opa tekove ipytuhẽva yvága guýpe. Oikovéva guive yvy apére omanóta.

18Ne ndive katu añemoĩta peteĩ ñe'ẽme. Reikéta ne ygára guasúpe ne rembireko, nde ra'y kuéra ha hembireko kuéra ndive.

19Rehupíta ne ndive opaichagua tymbágui mácho ha kuñáva, peteĩ-teĩ, ikatu haguã ndéicha oikove.

20Toike ne ndive guyra, mymbáva ha yvýre otyryrýva mácho ha kuñáva peteĩ-teĩ.

21Embyaty opaichagua hi'upyrã ha eñongatu, pekaru haguã nde ha ne rymba kuéra.

22Noé ojapo opa mba'e Tupã he'i haguéicha chupe.

Génesis 7

Y ojaho'ipa yvy

1Ñandejára he'i Noépe: —Eike ygára guasúpe nde rogagua maymáva ndive. Ajuhu nde añoite ne marangatuha nde javegua apytépe.

2Tymba ipotĩvagui, ehupi 7 máchova ha 7 kuñáva. Ipotĩ'ỹvagui katu, peteĩ máchova ha peteĩ kuñáva.

3Guyra kuéragui emoinge 7 máchova ha 7 kuñáva, oikove ha oñemuña haguã yvy ári.

4Ohasa rire 7 ára amongýta yvy ári 40 ára ha pyhare pukukue, ha ahundíta opa oikovéva ajapo vaekue.

5Noé ojapo opa mba'e Tupã he'i haguéicha chupe.

6Y ojaho'i ramo guare yvy, Noé oguereko vaekue 600 áño.

7Noé oike ygára guasúpe hembireko ndive, ta'ýra kuéra ha hembireko kuéra ndive oñemo'ã haguã y okakuaávagui.

8Tymba kuéra ipotĩva ha ipotĩ'ỹva, guyra kuéra, ha opa yvýre otyryrývagui,

9oike Noé ndive, peteĩ máchova ha peteĩ kuñáva, Tupã he'i haguéicha.

10Ohasa rire 7 ára y oñepyrũ ojaho'i yvy ape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Noé oguereko 600 áño. Ha upe áño pegua ára 17, mes mokõiháme hérava Iyyar, osoro sapy'a opaichagua yvu osẽva yvy ruguágui. Ha yvága rokẽ guasu y jokoha ojepe'a avei.

12Oky yvy ári opi'ỹre 40 ára ha pyhare pukukue.

13Upe árape voi Noé ha hembireko oike ygára guasúpe, ita'ýra kuéra Sem, Cam ha Jafet, ha hembireko kuéra ndive.

14Ha hendive kuéra oike opaichagua tymba: mymbáva, hesaitéva, tuicháva, michĩva, yvýre otyryrýva, opaichagua guyra ha ovevéva guive.

15Opa umíva oike mokõi-mokõi Noé ndive ygára guasúpe.

16Opavavégui oike peteĩ máchova ha peteĩ kuñáva, Tupã he'i haguéicha Moiséspe. Ha upéi Ñandejára omboty ygára guasu rokẽ.

17Y okakuaa yvy ári 40 ára pukukue ha ygára guasu oñepyrũ ovevýi y apére.

18Y katu ojupi yvateve ohóvo, ygára guasu ovevýi aja hi'ári.

19Ha ojupi ojaho'ipa peve umi yvyty ijyvatevéva,

20hu'ãgui 7 metrohápe.

21Omano opa tekove: yvýre otyryrýva, guyra kuéra, mymba kuéra ha opaichagua tymba yvy arigua ha yvypóra oĩ haguéicha.

22Opaichagua ipytuhẽva yvy ári omano.

23Ñandejára ohundi opa tekove oĩva yvy apére: yvypóra, mymba, yvýre otyryrýva ha guyra kuéra. Oĩ haguéicha oñehundipaite. Noé añoite ha umi hendive oĩ vaekue ygára guasúpe oikove.

24Y ojaho'i yvy 150 ára pukukue.

Génesis 8

Opa y kakuaa

1Tupã ndahesaráiri Noé ha hymba kuéragui ygára guasúpe oĩva hikuái. Ombou peteĩ yvytu yvy ári ha y oñepyrũ oguejy.

2Yvu osẽva yvy ruguágui opyta ha yvága rokẽ y jokoha oñembotypa, ha opi.

3Y oguejy mbegue katu ohóvo 150 ára pukukue.

4Ára 17, mes 7hápe, hérava Tisri, ygára guasu oguapy yvyty Ararat ru'ãme.

5Y oguejyve ohóvo, ha ára peteĩha, mes 10hápe, hérava Tebet, oñepyrũ ojekuaa umi yvyty ru'ã.

6Ohasa rire 40 ára, Noé oipe'a ygára guasu rovetã,

7ha opoi peteĩ yryvúgui. Upéva oveve ygára jerére y hypa peve yvy ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Upéi Noé opoi peteĩ pykasúgui, oikuaa haguã ýpa oguejýma ra'e.

9Y ojaho'i gueteri yvy ape ha pykasu ndojuhúi oguejy haguã, upévare ou jey. Noé ipojái pykasúre ha omoinge jey ygára guasúpe.

10Noé oha'arõve 7 ára ha opoi jey pykasúgui.

11Ka'aru etévo ou jey ha ogueru ijurúpe yvyra rakãmi. Upéicha Noé oikuaa y oguejýma hague.

12Oha'arõve 7 ára ha opoi jey pykasúgui, upéva ndou véima.

13Noé oguereko ramo 601 áño, y oguejýma. Ára peteĩme, mes peteĩháme, hérava Nisán, Noé oipe'a ygára técho ha ohecha yvy iñapekãha ohóvo.

14Ára 27, mes mokõiháme, hérava Iyyar, yvy iñapekãmbáma.

Noé osẽ ygára guasúgui

15Tupã he'i Noépe:

16—Esẽ ygára guasúgui ne rembireko, nde ra'y kuéra ha hembireko kuéra ndive.

17Enohẽ okápe pene ndive guyra, mymba kuéra ha yvýre otyryrýva, ikatu haguã oñemuña ha isarambi yvy apére.

18Noé osẽ hembireko, ta'ýra kuéra ha hembireko kuéra ndive.

19Opaichagua tymba: mymbáva, hesaitéva, guyra kuéra ha yvýre otyryrýva, osẽ avei ygára guasúgui, ojueheguáva guive oñondive.

Noé oikuave'ẽ Tupãme mymbahapy

20Noé omopu'ã Ñandejárape peteĩ altar ha oiporavo opaichagua tymba ha guyra ipotĩvagui, ha hi'ári oikuave'ẽ Ñandejárape mymbahapy.

21Tupã ohetũ upe mba'e ryakuã asy ha he'i: “Ndajahéi mo'ã véima yvýre yvypóra rembiapo vaikuére, ahecháma niko imitã guive ohekaha ivaívante voi. Ha nahundi mo'ã véima mba'eveichagua oikovévape, ajapo haguéicha.”

22“Yvy oiko aja, oĩta ñemitỹ ha kóga mono'õ. Haku ha ho'ysãta, oĩta ára haku ha ára ro'y, ára ha pyhare.”

Génesis 9

Tupã ha Noé ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ

1Tupã ohovasa Noé ha ita'ýra kuérape he'ívo: “Peñemuña ikatu haguã pende ra'y kuéra iñasãi opa rupi yvy jerekuévo.

2Tymba, guyra ha pira kuéra okyhyjéta pende hegui. Umíva opyta pende poguýpe.

3Ikatu pe'u umíva ha ka'avo kuéra avei. Ame'ẽ peẽme opa umíva pene rembi'urã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Peteĩ mba'e añoite ani pe'u: mymba ojehuguy'o'ỹ vaekue ro'o. Huguýpe niko oĩ hekove.”

5“Upe oporojukáva ojejukáta. Che rembiapoukapy hína kóva: upe oporojukáva tojejuka.

6Che ajapo vaekue yvypórape che joguaha ramo; upévare, pe ojukáva yvypórape, hapicha ojukáta chupe.

7Peñemuña iñasãi haguã pende ra'y kuéra yvy jerekuévo.”

8Tupã he'i avei Noé ha ita'ýra kuérape:

9“Ko'ágã añe'ẽ me'ẽ pene ndive, ha pene ñemoñare kuéra ndive,

10ha avei tymba kuéra, guyra kuéra ha opa oikovéva osẽ vaekue ygára guasúgui ndive.

11Che ñe'ẽ ame'ẽva peẽme: águive, avave nomano mo'ãvéi y oporoaho'ipáva rupi, ha y ndojaho'i mo'ãvéi yvy.

12Techaukaha ramo añe'ẽ me'ẽ hague peẽme opa árape guarã,

13amoĩ araíre jy'ýi.

14Ajaho'i ramo araípe ko yvy ha ojehecha araíre che jy'ýi,

15che mandu'áta che ñe'ẽre, upe ame'ẽva peẽme ha tekove kuéra yvy ári guápe ha ndaipóri mo'ãvéi y ojaho'ipátava yvy.

16Upe che jy'ýi niko oĩta araíre ha ama'ẽvo hese che mandu'áta che ñe'ẽ me'ẽ opa árape guarãre ame'ẽva ko'ágã opa tekove yvy ári guápe.”

17Ha Tupã he'i Noépe: “Kóva ohechauka hína che ñe'ẽ me'ẽ opa tekove yvy ári guápe.”

Noé ha ita'ýra kuéra

18Noé ra'y kuéra osẽ vaekue ygára guasúgui Sem, Cam ha Jafet. Cam, Canaán ru vaekue.

19Ko'ã mbohapy Noé ra'y kuéragui osẽ vaekue opa yvypóra.

20Noé oñepyrũ omba'apo yvýre ha oñotỹ parral.

21Ho'u heta kaguy ha oka'úgui opyta opívo ikotýpe.

22Cam, Canaán ru, ohecha itúvape opívo ha oho omombe'u tyke'ýra kuérape.

23Upérõ Sem ha Jafet omoĩ ijati'ýre ahoja ha oike oguevívo ojaho'i itúvape. Noma'ẽi rupi henonderã, ndohechái itúvape opívo.

24Noé opáy rire oka'uhágui, oikuaa ita'ýra pahague rembiapokue, ha he'i kóicha:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25-27“Canaán ke toiko tembiguái jaheipýrõ, ha umi ityke'ýra, mba'evetérõ, chupe toguereko. Toñemomba'e guasu Tupã, Sem Jára, toikóke hembiguáirõ Canaán. Jafet ha hogagua ta iñasãi opa rupi, toiko avei Sem róga guýpe, ha hembiguáita Canaán.”

28Oguejy jey rire y ojaho'ipa vaekue yvy, Noé oikove 350 añove.

29Ha oikove rire 950 áño omano.

Génesis 10

Noé ñemoñare
(1 Cr 1.5-23)

1Noé ra'y kuéra, Sem, Cam ha Jafet ñemoñare kuéra, oguejy jey rire y ojaho'ipa vaekue yvy, ko'ãva hína:

Jafet ñemoñare

2Jafet ra'y kuéra Gómer, Magog, Madai, Javán, Tubal, Mésec ha Tirás.

3Gómer ra'y kuéra: Asquenaz, Rifat ha Togarmá.

4Javán ra'y kuéra Elisá, Tarsis, Quitim ha Rodanim.

5Ko'ã Jafet ñemoñare oiko vaekue y aty guasu rembe'ýpe ha yvy kuéra oĩva y mbyte rupi. Umi ojohogaguáva oiko oñondive peteĩ tetãme ha peteĩnte iñe'ẽ.

Cam ñemoñare

6Cam ra'y kuéra vaekue Cus, Misraim, Fut ha Canaán.

7Cus ra'y kuéra Sebá, Havilá, Sabtá, Raamá ha Sabtecá. Raamá ra'y kuéra Sebá ha Dedán.

8Cus, Nimrod ru vaekue. Ha ñepyrũrã, upe kuimba'e imbaretéva yvy ári.

9Ñandejára chupe oipytyvõgui, heta ojuka vaekue tymba saite, upévape ha'eichagua ha'evéva ndaipóri, ha upévare oje'émi: “Ojogua Nimródpe, Ñandejára oipotágui, heta tymba saite ojuka vaekue.”

10Ha'e iñepyrũrã oisãmbyhy vaekue táva Babel, Érec, Acad ha Calné, oĩva yvy hérava Sinárpe.

11Ko'águi oho vaekue Asúrpe, ha upépe omopu'ã táva kuéra Nínive, Rehobot-Ir, Quélah,

12ha Resén, upe táva tuichaitéva, opytáva Nínive ha Quélah pa'ũme.

13Mizraímgui osẽ vaekue: ludéo, anaméo, lehabíta, naftuhíta,

14patruséo, casluhíta ha caftoríta kuéra, ha ãvagui ou filistéo kuéra.

15Canaán ra'y kuéra hína ãva: ita'ýra ypykue héra Sidón, ha upéva riregua héra Het.

16Canaángui osẽ ko'ãva: jebuséo, amorréo, gergeséo,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17hevéo, aracéo, sinéo,

18arvadéo, semaréo ha hamatéo. Upéi Canaán ñemoñare isarambi,

19ha ijyvy kuéra ojepyso Sidóngui Guerar gotyo, Gaza peve. Ha Sodoma, Gomorra, Admá ha Seboím gotyo, táva Lesa peve.

20Ko'ã Cam ñemoñarégui, umi ojohogaguáva oiko oñondive peteĩ tetãme ha peteĩnte iñe'ẽ.

Sem ñemoñare

21Sem, Jafet ryke'y, oguereko avei ta'ýra kuéra: Opa Éber ra'y kuéra, Sem ñemoñare hína.

22Sem ra'y kuéra vaekue: Elam, Asur, Arfaxad, Lud ha Aram.

23Aram ra'y kuéra Us, Hul, Guéter ha Mas.

24Arfaxad, Sélah ru vaekue, ha Sélah Éber ru.

25Éber ita'ýra mokõi. Ijypykue héra Péleg ha'e oikovépe oñepyrũ haguére pe yvy oñemboja'o. Ityvýra héra Joctán.

26Joctán ra'y kuéra vaekue Almodad, Sélef, Hasar-Mávet, Jérah,

27Hadoram, Uzal, Diclá,

28Obal, Abimael, Sebá,

29Ofir, Havilá ha Jobab. Opa ko'ãva Joctán ra'y vaekue.

30Ijyvy kuéra ojepyso yvy Mesa guive yvy Sefar gotyo, yvyty oĩva kuarahy resẽvo peve.

31Ko'ãva Sem ñemoñare, umi ojohogaguáva peteĩ tetãme oiko ha peteĩnte iñe'ẽ.

32Ko'ãva, Noé ñemoñare, oñemboja'óva iñemoñare ha henda kuéra rupi. Oguejy jey rire y ojaho'ipa vaekue yvy, isarambi hikuái opa rupi ha chugui kuéra oiko umi tetã yvy arigua.

Génesis 11

Óga yvate Babel pegua

1Iñepyrũrã peteĩ ñe'ẽnte oiporu vaekue opa yvypóra.

2Upéi isarambívo kuarahy resẽ guio, ojuhu peteĩ ñu guasu Sinar hérava, ha upépe opyta.

3Upérõ he'i hikuái ojupe: “Jajapo adóve ha ñambojy tatápe.” Adóve jygue oiporu hikuái ita ramo ha omboguapy ojo'ári vlékepe.

4Upéi he'i: “Ñamopu'ã peteĩ táva guasu ha pype óga yvate oguahẽtava yvága peve; ta ñane rerakuã mombyry ha ani ñane sarambi yvy apére.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ñandejára oguejy ohecha upe táva ha óga yvate yvypóra kuéra omopu'ãva,

6ha he'i: “Ha'e kuéra hína peteĩ tetã ha peteĩnte iñe'ẽ. Ko'ágã oñepyrũ ramónte hikuái. Ko'ẽrõiténte ojapótama ojaposéva ha ndaipóri mo'ãi ojokóva chupe kuéra.

7Upéicha ramo jaguejy ñambojoavy iñe'ẽ nguéra ojuehegui, oikuaave'ỹ haguã mba'épa he'ise hikuái ojupe.”

8Upéicha Ñandejára omosarambi opa rupi chupe kuéra ha ojeheja hikuái upe táva mopu'ãgui.

9Upe táva oñembohéra Babel, Ñandejára ombojoavy haguére yvypóra ñe'ẽ ha upégui omosarambi opa rupi chupe kuéra.

Abram, Sem ñemoñare
(1 Cr 1.24-27)

10Ko'ãva hína Sem ñemoñare: Sem ita'ýra 100 áñope, mokõi áño y ojaho'ipa rire yvy, ha ombohéra Arfaxad.

11Upe rire Sem oikove 500 áño, ha ita'ýra ha itajyrave.

12Arfaxad ita'ýra oguerekópe 35 áño, ha ombohéra Sélah.

13Upe rire Arfaxad oikove 403 áño ha ita'ýra ha itajyrave.

14Sélah ita'ýra oguerekópe 30 áño ha ombohéra Éber.

15Upe rire Sélah oikove 403 áño ha ita'ýra ha itajyrave.

16Éber ita'ýra oguerekópe 34 áño ha ombohéra Péleg.

17Upe rire Éber oikove 430 áño ha ita'ýra ha itajyrave.

18Péleg ita'ýra oguerekópe 30 áño ha ombohéra Reú.

19Upe rire Péleg oikove 209 áño ha ita'ýra ha itajyrave.

20Reú ita'ýra oguerekópe 32 áño ha ombohéra Serug.

21Upe rire Reú oikove 207 áño ha ita'ýra ha itajyrave.

22Serug ita'ýra oguerekópe 30 áño ha ombohéra Nahor.

23Upe rire Serug oikove 200 áño ha ita'ýra ha itajyrave.

24Nahor ita'ýra oguerekópe 29 áño ha ombohéra Térah.

25Upe rire Nahor oikove 119 áño ha ita'ýra ha itajyrave.

26Térah oguerekópe 70 áño ita'ýra mbohapy ha ombohéra Abram, Nahor ha Harán.

Abram ryvy kuéra

27Ko'ãva hína Térah ñemoñare: Térah niko Abram, Nahor ha Harán ru vaekue. Harán, Lot ru,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28omano itúva Térah mboyve, upe táva oikove ypy haguépe. Upe táva héra Ur ha opyta tetã hérava Caldéape.

29Abram omenda Sarai rehe. Nahor omenda Milcá rehe, ko kuña, Harán rajy, ha Iscá kypy'y vaekue.

30Sarai katu ndaikatúi vaekue imemby.

31Térah osẽ táva Ur, caldéo kuéra retãgui, oho haguã Canaánpe ha ogueraha hendive ita'ýra Abram ha hembireko Sarai, ha Harán ra'yre hérava Lot. Oguahẽvo táva hérava Haránpe, opyta.

32Ha Térah omano Haránpe oguerekóvo 205 áño.

Génesis 12

Ñandejára ohenói Abrámpe

1Ñandejára he'i Abrámpe: —Eheja ne retã ha nde ru róga, ha tereho upe yvy che ahechaukátava ndévepe.

2Ambohetáta ne ñemoñare ha oikóta chugui tetã guasu. Rohovasáta, romoherakuã mombyrýta ha nde rupi ambue kuéra ojehovasáta.

3Ahovasáta umi nde rovasávape, ha ajahéita umi nde rehe ojahéivare. Nde rupi ojehovasáta tetã nguéra yvy arigua.

4Abram osẽ Harángui oguereko ramo 75 áño, Ñandejára he'i haguéicha chupe, ha Lot oho hendive.

5Ogueraha hembireko Sarai, ha Lot ityvýra amyrỹi Harán ra'yrépe, opa mba'e oguerekóva ha hembiguái kuéra ombyaty vaekue Haránpe, ha oho Canaán gotyo. Oguahẽvo Canaánpe,

6Abram oguata upe tetã pýre ha oguahẽ táva Siquémpe, upe yvyra imomorãmby Moré peguápe. Upérõ upe tetã, cananéo mba'e gueteri hína.

7Ñandejára ojechauka Abrámpe ha he'i chupe: “Ko tetã ame'ẽta ne ñemoñarépe.” Upérõ Abram omopu'ã peteĩ altar upe Ñandejára ojechauka haguépe chupe.

8Upégui ova yvy gotyogua yvyty kuéra gotyo, Betélgui kuarahy resẽvo, ha opyta Betel ha Ai pa'ũme. Betel oĩ chugui kuarahy reike gotyo, ha Ai kuarahy resẽ gotyo. Upépe avei omopu'ã altar Ñandejárape ha omomba'e guasu chupe.

9Upégui ojererovave ohóvo Canaán yvy gotyo, hérava Négueb, gotyo.

Abram Egíptope

10Upérõ ou ñembyahýi guasu upe yvýpe, ha Abram oho Egíptope oiko haguã upépe, tuichágui ñembyahýi ha'e oĩháme.

11Oikekuévo Egíptope, he'i hembireko Saráipe: “Ndéko kuña porã hína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Umi Egiptogua nde rechávo he'íne nde rehe: ‘Upéva hembireko hína.’ Upéi che
jukáne ha nde reraháne ikuñarã.

13Upévare, ere che reindyha, ikatu haguã che rereko porã hikuái nde rehehápe, ha
aikove ave nde rupi.”

14Ha upéicha oiko. Abram oikévo Egíptope, umi Egiptogua ohecha hembireko iporã
etereiha.

15Ohecha rire chupe umi mburuvicha Faraón róga pegua oñe'ẽ porã eterei chupe hese.
Upévare Sarai ojereraha Faraón róga guasúpe.

16Faraón, heseháp e, oñangareko porã Abram rehe. Ome'ẽ chupe heta ovecha, vaka,
vúrro, hembiguairã ha kaméllo.

17Ñandejára katu oinupã rasy Faraónpe ha hogagua kuérape, ogueraha haguére
Saráipe ikuñarã.

18-19Upérõ Faraón ohenoika Abrámpe ha he'i chupe: —Maerã piko péicha rejapo che
rehe? Mba'ére piko neremombe'u porãinte chéve ne rembirekoha, ere rangue aipo ne
reindyha? Upéva rehénte añemokuñase mo'ã hese. Péina ápe ne rembireko. Eraha ha
tereho.

20Upérõ Faraón he'i umi hembiguái kuérape omosẽ haguã Abram ha hembirekópe, ha
opa mba'e oguerekóva reheve.

Génesis 13

Abram ha Lot ojei ojuehegui

1Abram oho Egíptogui Négueb gotyo, hembireko ha opa mba'e oguerekóva reheve.
Ha Lot oho hendive.

2Abram hymba heta ha oguerekopáta ha óro.

3Upéi ojererovave ohóvo Néguebgui Betel gotyo, oguahẽ meve opyta haguépe ymave,
Betel ha Ai pa'ũme,

4omopu'ã haguépe altar ha omomba'e guasu Ñandejárape.

5Lot oho Abram ndive ijovecha, ivaka ha hogagua kuéra reheve.

6Yvy michĩma mokõivépe guarã, hymba heta itereígui hikuái.

7Upévare Abram ha Lot rymba rerekua kuéra oñorãirõ oñondive. Upérõ cananéo ha
ferezéo kuéra oiko gueteri upe tetãme.

8Ha Abram he'i Lótpe: “Ñande niko oñopehẽngue ha naiporãi ñane rembiguái kuéra
oñorãirõ oñondive.

9Jajeíntena upéicha ramo ojuehegui. Eiporavo upe yvy pehẽngue reipotavéva, taha'e
kuarahy resẽ térã kuarahy reike gotyo. Upe rehejáva topyta che mba'erã.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Lot oma'ẽ ha ohecha ñu guasu ojepysóva Jordán rembe'ýre oguahẽ meve tava'i hérava Sóar peve, hi'y heta ha ijyvy porãva, ojoguáva Ñandejára yvatýpe pe Egipto yvýicha Sóar gotyo peve. Upéicha vaekue Ñandejára ombokusugue mboyve umi táva guasu Sodoma ha Gomorra.

11Lot oiporavo imba'erã upe yvy, ha oho kuarahy resẽ gotyo. Upéicha vaekue ojei haguã ojuehegui Abram ha Lot.

12Abram opyta Canaánpe, ha Lot ojererova umi ñúme, táva guasu kuéra apytépe, ha opyta Sodoma ypýpe.

13Sodomagua heko ky'a ha iñangaipa Ñandejára renondépe.

Abram oho Hebrón gotyo

14Oho rire Lot, Ñandejára he'i Abrámpe: “Upe reimehágui ema'ẽ opa gotyo.

15Opa yvy rehecháva ame'ẽta ndéve ha ne ñemoñarépe opa ára guarã.

16Heta ne ñemoñaréta, ikatu'ỹ haguãicha ojepapa. Ikatu ramo ojepapa yvy ra'ỹi, ikatúne avei ojepapa ne ñemoñare kuéra.

17Epu'ã ha eguata ko tetã pýre rehecha haguã ituichakue. Upéva ame'ẽmbáta ndéve.”

18Upérõ Abram ojererova ha opyta Mamré ka'aguy ykére, Hebrón ypýpe. Upépe omopu'ã altar Ñandejárape.

Génesis 14

Mburuvicha guasu kuéra ñorãirõ

1-3Irundy mburuvicha guasu, Amrafel Sinar pegua, Arioc Elasar pegua, Quedorlaómer Elam pegua ha Tidal Goím pegua, opu'ã ñorãirõme, ko'ã 5 mburuvicha guasúre: Bera Sodoma pegua, Birsá Gomorra pegua, Sinab Admá pegua, Seméber Seboím pegua ha Bela pegua ruvicha guasu. (Bela héra avei Sóar). Ko'ã 5 mburuvicha guasu oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ha oñembyaty hikuái ñorãirõrã Sidim ñúme (hérava avei Mar Muerto).

4Ko'ã mburuvicha guasu kuéra oiko vaekue Quedorlaómer poguýpe 12 áño pukukue; 13 haguépe katu opu'ã hese hikuái ojetyvyro haguã chugui.

5Áño 14 haguépe Quedorlaómer ha umi mburuvicha guasu oĩva hendive, oho Astarot Carnaímpe ha omoĩ ipoguýpe refaíta kuérape; upéi zuzíta kuérape Hámpe; emíta kuérape Savé-Quiriataímpe,

6ha horeo kuérape yvyty Seírpe, ha omuña Parán ñu meve, yvy ojeiko'ỹha rembe'ýpe.

7Ojevývo Quedorlaómer ha umi hendive oĩva, oguahẽ En-Mispátpe (ko'ágã hérava Cadés), ohundipa ha oheja mba'eve'ỹre Amalecgua ha amorréo kuérape oikóva Hasesón-Tamárpe.

8-9Upérõ umi 5 mburuvicha guasu Sodoma, Gomorra, Admá, Seboím ha Bela pegua oñembyaty hikuái Sidim ñúme ha oñorãirõ Quedorlaómer Elam pegua, Tidal Goím

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

pegua, Amrafel Sinar pegua ha Arioc Elasar pegua ruvicha guasu kuéra ndive; 5 mburuvicha guasu oñemoĩ irundýre.

10Sidim ñu rupi isarambi ápe ha pépe vlekekua. Sodoma ha Gomorra ruvicha guasu kuéra oguevi ñorãirõgui ha ho'a umi vléke kuápe. Ambue kuéra katu okañy umi yvyty pa'ũ rupi.

11Umi irundy mburuvicha guasu ipu'akáva hese kuéra ogueraha opa mba'e oĩva Sodoma ha Gomórrape, hi'upyrã jepeve, ha oje'ói hikuái.

12Ogueraha avei Lótpe, opa oguerekóva reheve, ha'e niko oiko Sodómape.

Abram oike ñorãirõme

13Peteĩ okañy vaekue ñorãirõgui, ou omomarandu Abram, hebréope, ha'e oĩ jave Mamré ka'aguýpe, amorréova. Mamré, Escol ha Aner ryke'y vaekue. Ha'e kuéra oñemoĩ Abram ykére.

14Abram, oikuaávo Lot avei ojereraha hague, ombyaty 318 kuimba'e okakuaa vaekue hógape, ha omuña mburuvicha kuérape táva guasu Dan peve.

15Ojeity hi'ári kuéra pyhare, omboguevi ha omuña chupe kuéra táva Hoba peve, opytáva Damáscogui yvatévo.

16Ogueru jey umi mba'eta ha avei Lot ityvýra amyrỹi Harán ra'yrépe imba'eta reheve, kuña kuéra, ha opa umi ojereraha vaekue.

Melquisedec ohovasa Abrámpe

17Abram ou jeývo, ipu'aka rire Quedorlaómer ha mburuvicha guasu kuéra hendive oĩvare, osẽ huguãitĩvo Sodoma ruvicha, Savé ñúme, ojekuaáva Mburuvicha guasu ñu ramo.

18Upérõ Melquisedec, Salem ruvicha guasu, Tupã yvatetegua pa'i, ogueru mbuja ha kaguy,

19ha ohovasa Abrámpe he'ívo: “Ta nde rovasa Tupã yvatetegua, ojapóva yvy ha yvága,

20Toñemomba'e guasu Tupã yvatetegua, ha'e ne pytyvõ nde rayhu'ỹvape rehundi haguã.” Opa mba'e oguerahávagui Abram ome'ẽ Melquisedécpe 10gui peteĩ.

21Upéi Sodoma ruvicha guasu he'i Abrámpe: —Eme'ẽ chéve umi yvypóra reru jeýva, ha imba'e kuerakue topyta ne mba'erã.

22-23Abram katu he'i chupe: —Amopu'ã che po Tupã yvatetegua, yvága ha yvy apoharépe, ame'ẽvo che ñe'ẽ hérape, ndaraha mo'ãiha mba'evete asy ne mba'éva, taha'e jepe ra'e sapatu sã térã inimbo pehẽngue. Upéicha ndaikatu mo'ãi ere reikóvo: Abram oñemomba'e reta che rupive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Ndaipotái mba'eve che mba'erã; umi aikotevẽva amongaru haguã che rembiguái kuérante. Umi che ndive oĩva, Aner, Escol ha Mamré katu, ha'e kuéra voi togueraha imba'erã.

Génesis 15

Ñandejára ha Abram oñoñe'ẽ me'ẽ

1Ko'ã mba'e rire Abram oñandu Ñandejára he'i ramo chupe: —Ani rekyhyje Abram, che romo'ãta opa mba'e vaígui ha ame'ẽta ndéve heta mba'e porã.

2Abram katu he'i chupe: —Nde Tupã che Jára, maerã rei piko reme'ẽta chéve mba'eve? Amanótama ha nda che ra'ýi. Umi mba'e arekóva opytáta Eliézer Damasco guápe.

3Na che moñemoñaréigui opa mba'e arekóva opytáta peteĩ che rembiguáipe.

4Upérõ ohendu jey Ñandejára he'i ramo chupe: —Opytáva ne rendaguépe ndaha'e mo'ãi Eliézer, peteĩ nde ra'y teéta.

5Ñandejára he'i chupe osẽ haguã okápe ha oñe'ẽ chupe kóicha: —Ema'ẽ yvágare ha eñeha'ã eipapa mbyjaita, jahecha ikatúpa. Péicha hetáta ne ñemoñare.

6Abram oguerovia Ñandejárape, ha upe guive Ñandejára oguereko chupe imarangatúva ramo,

7ha he'i chupe: —Che hína nde Jára, romoirũ vaekue táva Ur, caldéo retãgui, ko'a peve, ame'ẽ haguã ndéve ko yvy ne mba'erã.

8Abram oporandu chupe: —Tupã che Jára, mba'éicha piko aikuaáta che mba'erãha?

9Ha Ñandejára he'i chupe: —Eru chéve ko'ápe peteĩ vakílla, peteĩ kavara kuña ha peteĩ ovecha mácho; opavave toguereko 3 áño; peteĩ jeruti ha peteĩ pykasu ra'y avei.

10Abram ogueru umi mymba, omboja'o mbytépe ha omoĩ ojovái. Guyra kuéra katu nomboja'ói.

11Yryvu kuéra oguejy manté umi mymba re'õnguére, ha Abram omondýi.

12Kuarahy oike potaite jave Abram opyta oke ha ojaho'i chupe peteĩ pytũ ha kyhyje ndetuicháva.

13Ha Ñandejára he'i chupe: —Ne ñemoñare kuéra oikóta mombyrygua ramo tetã imba'e'ỹvape. Ojererekóta tembiguái ramo ha jejopy vaípe 400 áño pukukue.

14Che katu ambohasa asýta upe tetãme, opoi peve chugui kuéra ha ha'e kuéra osẽvo upégui, ogueraháta mba'eta upepegua.

15Nde katu repáta ko yvy ári nde tujávo ha rehóta repytu'u nde ru kuéra ypykue ndive py'a guapýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ne ñemoñare kuéra, ñemoñare jey irundyha, ou jeýta kóva ko yvýpe, ndaikatúiva gueteri ame'ẽ ndéve ko'ágã. Umi amorréo kuéra niko nahembiapo vaíri gueteri aipe'áma haguãicha chugui kuéra.

17Kuarahy oike ha pytũmba riréma, ojehecha peteĩ tatakua hatatĩmbáva. Ha peteĩ tata rendy ohasa sapy'a umi tymba ñemboja'o pyre pa'ũ rupi.

18Upérõ Ñandejára oñe'ẽ me'ẽ Abrámpe: —Ne ñemoñarépe ame'ẽta ko yvy, ysyry Egipto guive, ysyry guasu Éufrates peve,

19-21oĩháme cenéo, cenezéo, cadmonéo, hitíta, ferezéo, refaíta, amorréo, cananéo, gergeséo ha jebuséo kuéra.

Génesis 16

Agar ha imemby Ismael

1Sarai, Abram rembireko, ndaikatúi imemby. Opáichavo oguereko hembiguái kuñáva Egiptogua, hérava Agar.

2Ha Sarai he'i Abrámpe: —Ñandejára niko omboty che rye che memby'ỹ haguã. Eñenóna che rembiguái ndive, jahecha ndarekói mba'épa che membyrã ha'e rupi. Abram ojapo hembireko he'íva.

3Oiko rire 10 áño Canaánpe, Sarai ome'ẽ iménape hembiguái Agar ikuñarã.

4Abram oñeno Agar ndive ha ombohye guasu chupe. Ha ha'e, ojechávo upéicha oñepyrũ oapo'i Saráipe.

5Upérõ Sarai he'i Abrámpe: —Nde ári ho'a jejahéi ha'e ojapóva che rehe. Ame'ẽ ndéve che rembiguái ne kuñarã, ha ágã, ojechávo hye guasuha, oñembohory che rehe. Ñandejára te'i mávapa ojapo ivaíva, ndépa térãpa che.

6Abram he'i chupe: —Ha'e hína ne rembiguái, eñeñanduka chupe! Aipo ramo Sarai ojopy hendive, ha upévare ha'e okañy ha oho mombyry.

7Ñandejára remimbou katu ojuhu chupe yvy ojeiko'ỹháme, peteĩ ykua ypýpe (upe ykua oĩva Sur rapépe)

8ha oporandu chupe: —Agar, Sarai rembiguái, mamóguipa reju ha mamópa reho? Ha'e he'i chupe: —Akañy ajúvo che jára Saráigui.

9Ñandejára remimbou he'i chupe: —Tereho jey nde jára rendápe, ha eñemoĩ ipoguýpe rejejapo'ỹre.

10Ñandejára remimbou he'ive: —Che ambohetáta ne ñemoñare, ikatu'ỹ haguãicha ojepapa.

11Upéi katu he'i chupe: “Péina nde, ko'ágã nde rye guasúma, kuimba'éta hína upe ne memby, Ñandejára ohendu rejepy'apy ramo, upévare embohéra chupe Ismael.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Kavaju saitépe ha'e ojoguáta, opavavére oñemoĩta ha opavave hese. Hóga vakapípe oñemohendáta, oñemoĩrõ jepe hese ityvýra kuéra.”

13Ñandejára oñe'ẽ haguére hendive, Agar ombohéra chupe: “Tupã ku ohecháva”, he'i ijupe: “Ahechánepa ra'e upe che rechávape?”

14Upévare upe ykua oñembohéra “Oikovéva ha che recháva ykua”. Opyta hína Cadés ha Béred pa'ũme.

15Agar imemby kuimba'e Abrámgui, ha Abram ombohéra ita'ýrape Ismael.

16Abram oguereko 86 áño upe Agar imemby ramo chugui.

Génesis 17

Ñandejára oñe'ẽ me'ẽ Abrámpe

1Abram oguereko ramo 99 áño, Ñandejára ojechauka chupe ha he'i: “Che ha'e Tupã ipu'akapáva, eikóke aipotaháicha ha eñeha'ã ne marangatu.

2Añe'ẽ me'ẽ, heta romoñemoñaréta.”

3Abram ojeity ha omboja isyva yvýre, ha Tupã he'i chupe:

4“Péicha añe'ẽ me'ẽ ndéve: Ndéta heta tetã ru ypykue.

5Na nde réra mo'ã véima Abram. Nde rérata Abraham, che roiporavógui reiko haguã heta tetã ru ypykue ramo.

6Heta ne ñemoñaréta ha ijapytépe oĩta tetã nguéra ruvicha guasu.

7Opa ára peve guarã che ñe'ẽ me'ẽ ndéve ha ne ñemoñarépe: Aikóta ne Tupã ha ne ñemoñare Tupã ramo opa árape guarã.

8Ame'ẽta ndéve ha chupe kuéra ko yvy reikoha ágã, Canaán retã tuichakue pene mba'erã, ha aikóta Itupã ramo opa árapeve guarã.”

9Tupã he'i jey Abrahámpe: —Nde ha ne ñemoñare kuéra avei pejapóta che ñe'ẽ me'ẽ.

10Nde ha ne ñemoñare kuimba'éva guive pejeapi'óta.

11Peikytĩta pene rembo akã pire ha upévata techaukaha añe'ẽ me'ẽha pene ndive.

12Ojeapi'o vaerã opa mitã kuimba'e ombotývo 8 ára, taha'e pene mba'e, taha'e pende rehegua térã pejoguáva pene rembiguairã oimeraẽva pytaguágui.

13Ojeapi'o vaerã katuete nde rógape oikove ypy vaekue ha ojejogua vaekue ha che ñe'ẽ me'ẽ oĩ vaerã pende retére opa ára peve guarã.

14Pe kuimba'e ndojeapi'óiva, oñemosẽ vaerã pende apytégui, opyrũ haguére che ñe'ẽ me'ẽre.

Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ Abrahámpe ita'yrataha Sáragui

15He'i avei Tupã Abrahámpe: —Ne rembireko ndahéra mo'ã véima Sarai. Hérata Sara.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ahovasáta chupe ha imembýta nde hegui peteĩ mitã kuimba'e. Oikóta chugui tetã nguéra sy ypykue ha mburuvicha guasu kuéra osẽta iñemoñare apytépe.

17Abraham ojeity yvýre ha opuka ha he'i ipy'apýpe: “Karai tuja oguerekóva 100 áño piko ita'ýrata, ha Sara oguerekóva 90 áño piko imembýta?”

18Ha he'i Tupãme: —Che ra'y Ismaélpe rehovasa ramo iporãma chéve.

19Tupã katu he'i chupe: —Nahániri. Ne rembireko Sáragui nde ra'ýta ha rembohérata Isaac. Hendive ha iñemoñare ndive amo añetéta che ñe'ẽ me'ẽ opa árape guarã.

20Ne mandu'a niko kuri nde ra'y Ismael rehe; chupe avei ahovasáta ha iñemoñare heta etereíta. Chugui osẽta 12 mburuvicha guasu ha ajapóta tetã nde tuicháva iñemoñare kuéragui.

21Amoañetéta che ñe'ẽ me'ẽ nde ra'y Isaac, Sara ome'ẽtava ndéve ko áragui áñope.

22Tupã oñe'ẽmba rire Abraham ndive, oho.

23Upe árape voi Abraham ojapo Tupã he'i vaekue chupe. Ha oapi'o, ita'ýra Ismaélpe, ha opa kuimba'e hogagua, hembiguái kuéra oikove ypy vaekue upépe ha umi ojogua vaekue avei.

24-26Abraham oguereko 99 áño ojeapi'o ramo guare, ha Ismael 13 áño. Mokõive ojeapi'o peteĩ árape.

27Ha opa kuimba'e hóga pegua, umi hógape oikove ypy vaekue ha umi pytaguágui ojogua vaekue, oapi'o.

Génesis 18

Jechauka ha ñe'ẽ me'ẽ

1Tupã ojechauka Abrahámpe, Mamré ka'aguy ypýpe. Abraham oguapy aja hóga rokẽme ára hakuve jave, asajekue,

2ojesaupi ha ohecha mbohapy kuimba'e oñembo'ýva ijypýpe. Ohecha vove chupe kuéra osẽ huguãitĩvo, oñesũ henondépe kuéra, omboja isyva yvýre,

3ha he'i: Karai, ani kena rehasátei reguahẽ'ỹre sapy'aite.

4Tanohẽna peẽme y pejepyhéi haguã, ha pepytu'umi ko yvyra guýpe.

5Amoĩta avei peẽme hi'upy pejepy'a joko haguã, peipykúi mboyve pende rape. Tuichaitéma niko che mbojerovia pehasávo ko pende rembiguái róga ypy rupi. Ha'e kuéra he'i: —Néi, ropytáta.

6Abraham oike pya'e porã kotýpe ha he'i Sárape: —Pya'éke eru 20 kílo trígo ku'i iporãvéva ha ejapo chugui mbuja.

7Upéi oho mymba korapýpe, ipojái peteĩ vakara'y kyrỹi porãre ha ome'ẽ hembiguáipe ojuka ha ombojy haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Upéi ogueru chupe kuéra kesu pyahu ha kamby upe so'o ka'ẽ reheve. Ha opyta kuarahy ãme hendive kuéra okaru aja hikuái.

9Ha'e kuéra oporandu chupe: —Mamópa oime ne rembireko Sara?

10Ha'e he'i: —Oime kotýpe. Peteĩ ha'e kuérava he'i: —Águi 9 mésepe aju jeýta ha ne rembireko Sara imemby kuimba'éta.

11Sara ohendu hína ra'e ikoty rokẽme, upe oñe'ẽva kupépe. Abraham itujáma ha Sara iguãiguĩma. Ndou véima chupe imba'asy guejy.

12Upévare ipukapo ñemiháme ha he'i ipy'a pýpe: “Ha'etéma! Ko'ágã che guãiguĩ ha che kuetéma rire nga'u piko aikuaavéta vy'a che ména tuja ndive!”

13Ñandejára katu he'i Abrahámpe: —Mba'ére piko Sara opuka ha he'i: “Ha'etéma! Ko'ágã che guãiguĩ rire piko che membýta!”

14Oĩta nga'u piko hasýva Tupãme guarã? Rehecháta hína. Aju jeýta ne rendápe águi 9 mésepe, ha Sara imemby kuimba'éta.

15Sara katu okyhyje ha he'i: —Che ndapukái. Ha'e katu he'i chupe: —Aikuaa porã repuka hague.

Abraham ojerure Tupãme Sodoma rehe

16Opu'ã rire umi kuimba'e ha oho hikuái Sodoma gotyo, Abraham omoirũ chupe kuéra tape ku'a peve.

17Ñandejára he'i ijupe guarã: “Nañomi mo'ãi Abrahámgui ko ajapótava.

18Chugui niko osẽta tetã guasu imbaretéva. Ha ha'e rupi ojehovasáta opa tetã yvy arigua.

19Aiporavo chupe oheko mbo'e haguã ita'ýra ha iñemoñare kuérape oguatávo che rape rupi, ha ojapóvo upe teko joja ha opa mba'e hekópe guáva. Ajapóta opa mba'e ha'e vaekue Abrahámpe.”

20Upérõ Ñandejára he'i chupe: —Sodoma ha Gomorra pegua herakuã vai. Ivai eterei iñangaipa kuéra.

21Aha upépe aikuaa haguã upéichapa añete térãpa ahániri. Ndaha'éi ramo upéicha aikuaáta hína.

22Umi kuimba'e omoirũva chupe oho Sodoma gotyo. Ñandejára katu opyta Abraham ndive.

23Abraham he'i chupe: —Añete piko rehundíta peteĩcha imarangatúva ha iñañáva?

24Oĩ ramo 50 imarangatúva upe táva guasúpe, rehundíta piko opavavépe, ha ndereheja rei mo'ãi upe táva guasúpe ani haguã oñehundi umi 50 imarangatúva?

25Aikuaa porã nderejapo mo'ãiha upéva. Nerembojoja mo'ãi imarangatu ha iñañáva. Térã piko nde, reha'ãva ore reko yvy ári, nderejapo mo'ãi heko jojáva?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ñandejára he'i: —Ajuhu ramo 50 imarangatúva upe táva guasúpe, nahundi mo'ãi umi 50 rehehápe.

27Abraham he'i jey: —Aikuaa niko ikatuha che rova'atã mba'e hína, añe'ẽ jeývo ndéve. Nde niko Tupã. Che katu yvy tĩmbo ha tanimbúnte.

28Ha upeichahágui oñekotevẽ ramo 5 ohupyty haguã 50, rehundíta piko upe táva guasu, ndaipóri haguére umi 5? Ñandejára he'i: —Nahundi mo'ãi oĩ ramo 45 kuimba'e imarangatúva.

29Abraham he'ive jey: —Ha oĩ ramo upépe 40? Ñandejára he'i chupe: —Nahundi mo'ãi umi 40 rehehápe.

30Abraham he'i jeýnte: —Ani kena nde pochy che Jára ha'e jey ramo; ha oĩ ramo 30 añónte? Ñandejára he'i: —Ndahundi mo'ãi ajuhu ramo upépe 30 imarangatúva.

31Abraham he'i jey: —Aikuaa niko che rova'atã rasamaha, añe'ẽ ramo upéicha che Járape; ha ojejuhu ramo upépe 20 añónte imarangatúva? Ñandejára he'i: —Nahundi mo'ãi umi 20 rehehápe.

32Abraham he'i: —Néi, ani kena nde pochy che Jára! Añe'ẽ jeýta mante, ko'ágã katu ipahaitéma! Ikatu mba'e niko ojejuhu upépe 10 pevénte. Ñandejára he'i: —Umi 10 rehehápe nahundi mo'ãi upe táva guasu.

33Oñe'ẽmba rire Abraham ndive, Tupã oho. Abraham katu ou jey hógape.

Génesis 19

Sodomagua reko ky'a

1Umi mokõi Ñandejára remimbou oguahẽ Sodómape ka'aru pytũ. Lot oguapy hína táva rokẽme. Ohecha vove chupe kuéra osẽ huguãitĩvo, oñesũ ha ojayvy yvy peve,

2ha he'i: —Peẽ karai, peguahẽna pejepyhéi ha pepytu'u che rógape. Ko'ẽrõ ikatu pepu'ã ko'ẽmbávo ha peipykúi pende rape. Ha'e kuéra he'i: —Nahániri, okápente rohasáta ko pyhare. Ha'e ojerure asýgui, oho hikuái hógape.

3Lot ojapouka chupe kuéra ho'u vaerã ha mbuja oñembovu'ỹva. Upéi oguapy ha okaru hikuái.

4Ha'e kuéra oho mboyve oñeno katu, kuimba'e kuéra Sodomagua omongora upe óga. Opavave oĩ upépe, imitãva ha itujáva.

5Ohenói hikuái Lótpe ha he'i chupe: —Mamo piko oime umi kuimba'e oguahẽ vaekue nde rógape ko pyhare? Enohẽ okápe toroikuaami chupe kuéra.

6Lot osẽ hógagui, omboty okẽ osẽnguévo,

7ha he'i chupe kuéra: —Anína che ryvy kuéra pejapo ko mba'e ivai etéva!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Areko mokõi che rajy ndoikóiva gueteri kuimba'e ndive. Tarúna peẽme pejapo haguã hese kuéra pejaposéva, ha ani pejapo mba'eve ko'ã kuimba'e che rehe ojerovia vaekuére. Che mbohupa niko ha'e kuéra.

9Ha'e kuéra he'i chupe: —Nde hína mombyrygua ko'ápe ha piko eréta oréve mba'épa rojapo vaerã? Ndéve ho'a vaivéta hína chugui kuéragui. Omyaña mbarete hikuái chupe ha oityse upe okẽ.

10Umi mokõi kuimba'e katu oipyso ijyva kotypy guive, omoinge Lótpe ha omboty pe okẽ.

11Ha umi okápe oĩvape omohesatũ, imitãvéva guive itujavéva peve, ha ndaikatuvéi ojuhu hikuái pe okẽ.

Lot osẽ Sodómagui

12Ñandejára remimbou kuéra he'i Lótpe: —Oĩve ramo ko'ápe nde ra'y, nde rajy, nde rajy ména, térã oimeraẽva nde reheguáva, enohẽ ko'águi.

13Ore rohundíta ko táva guasu. Ñe'ẽ hese kuéra oguahẽva Tupã apysápe ivaieterei, ha ore mbou rohundívo Sodoma.

14Upérõ Lot osẽ ha he'i itajýra kuéra menarãme: —Pya'éke pesẽ ko'águi, cháke Ñandejára ohundíta hína Sodoma! Ha'e kuéra katu oimo'ã Lot he'i gua'únte.

15Ko'ẽ mboyve, umi Ñandejára remimbou omyagẽ Lótpe ha he'i chupe: —Pya'éke epu'ã, eraha ne rembireko ha nde rajy mokõive ha pesẽ ko távagui ani oñehundi jepe pesẽ mboyve!

16Lot imbegue, ha umi mokõi kuimba'e ipógui ogueraha chupe, hembireko ha itajýra mokõivépe, távagui okápe, Ñandejára oiporiahurerekógui chupe.

17Upérõ peteĩ ha'e kuérava he'i: —Pya'éke esẽ neremanoséi ramo. Ani rema'ẽ nde rapykuévo, térã repyta mamove ko ñúme. Tereho Pya'éke yvyty gotyo, ani haguã remano.

18Lot katu he'i chupe: —Anína upéicha karai!

19Hetaitéma niko che pytyvõ asẽ haguã ivaívagui. Upe yvyty katu opyta mombyrýma chéve guarã; che rupyty jepéta niko pe táva ñehundi ha amanóta aguahẽ mboyve.

20Apete niko oĩ peteĩ táva michĩmi ikatuhápe akañy. Upépentena tapyta.

21Ha Ñandejára remimbou he'i chupe: —Iporã. Ejapo katu upéicha. Nde rehehápe nahundi mo'ãi upe táva michĩmi eréva.

22Eiko Pya'éke! Cháke ndaikatúi ajapo mba'eve reguahẽ mboyve upépe. Upévare upe táva oñembohéra Sóar.

Tupã ohundi Sodoma ha Gomorra

23Kuarahy iñapysẽma Lot oguahẽvo Zoárpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Upeichaháguinte Ñandejára omongy sapy'a yvágagui asúfre rendy Sodoma ha Gomorra ári,

25ha ombokusugue ko'ã táva guasu ha ñu ijerére oĩva, opaichagua tekove ha ka'avo pypegua reheve.

26Lot rembireko katu oma'ẽ hapykuévo ha oiko chugui ta'ãnga jukyguigua.

27Abraham opu'ã ko'ẽ mboyve ha oho pya'e upe oñemongeta haguépe Ñandejára ndive.

28Upépe oñemoĩ oma'ẽ Sodoma, Gomorra ha opa ijerekuévo, ha ohecha pe tatatĩ otimbóva tatakua guasúicha.

29Tupã ombokusuguévo umi táva guasu umíva Lot oiko hague, imandu'a Abraham rehe, ha oguenohẽ upégui ityvýra amyrỹi ra'yre Lótpe ani haguã oñehundi.

Moab ha Amón pegua ru kuéra ypykue

30Lot osẽ Zoárgui, mokõive itajýra ndive, okyhyjégui opyta haguã upépe. Ha oho hendive kuéra yvytýpe ha oiko peteĩ ita kuápe.

31Upérõ Lot rajy ypykue he'i ikypy'ýpe: —Ñande ru itujáma ha ndaipóri peteĩ kuimba'énte jepe ko ñaimeha rupi, omenda haguã ñande rehe ha ikatu haguã ñane memby, ojejapoháicha opa rupi.

32Ja'ukána kaguy ñande rúpe ha ñañeno hendive ikatu haguã ñane memby chugui.

33Ha upéicha ojapo hikuái upe pyharépe voi; ijypykue oñeno itúva ndive, ha'e katu oka'u guasúgui noñandúi voi mba'eve.

34Ára oúvape, ijypykue he'i ikypy'ýpe: —Reikuaáma añeno hague ñande ru ndive ange pyhare. Ja'uka jey chupe kaguy, ha nde reñenóta hendive ko pyhare ikatu haguã ne memby avei chugui.

35Ha upéicha ojapo hikuái. Upe imitãvéva oñeno itúva ndive pe pyhare, ha'e oñandu'ỹre mba'eve oka'u guasúgui.

36Mokõive tajýra opyta hye guasu itúvagui.

37Upe tajýra ypykue imemby kuimba'e ha ombohéra Moab; upéva hína Moab pegua kuéra ru ypykue.

38Upe ikypy'y avei imemby kuimba'e, ha ombohéra Ben-Amí. Upéva hína ko'agãgua Amón pegua kuéra ru ypykue. Umíva oikove gueteri ko'ágã peve.

Génesis 20

Abraham ha Abimélec

1Abraham osẽ oĩhágui Négueb gotyo ha oiko Guerárpe, Cadés ha Sur pa'ũme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Oiko aja upépe Abraham he'i vaekue Sara iteindyraha. Upévare mburuvicha guasu Guerar pegua, hérava Abimélec, ogueraha Sárape imba'erã.

3Upe pyharépe katu Tupã ojechauka chupe iképe ha he'i: —Remanóta reru haguére ne mba'erã kuña omendáva.

4Abimélec ndopokói ra'e hese ha he'i: “Che jára, rejukáta piko ojapo'ỹ vaekuépe mba'eve ivaíva?

5Abraham niko he'i ko kuña heindyha. Ha ha'e he'i avei hese ikyvyha. Che ajapo kóva py'a porãme ha che rembiapo ipotĩ.”

6Tupã he'i chupe: —Aikuaáma upeichaha. Ha upévare ndahejái repoko hese ha rejapo ivaíva che renondépe.

7Ko'ágã eme'ẽ jey pe kuña iménape. Ha'e hína maranduhára ha oñembo'éta nde rehe ani haguã remano. Nereme'ẽi ramo katu, ha'e porãma ndéve: remanóta nde ha ne retãgua oĩ haguéicha.

8Abimélec opu'ã ko'ẽ mboyve, ohenói hembiguái kuéra ha omombe'u chupe kuéra ko'ã mba'e. Ha'e kuéra tuicha oñemondýi.

9Upérõ Abimélec ohenoika Abrahámpe ha he'i chupe: —Maerã piko rejapo upéicha ore rehe? Che piko rombopochy mba'e, reru haguã che ha che retã ári ko angaipa ivai etéva? Upéicha piko jaikóva ñande rapicha apytépe?

10Abimélec oporanduve chupe: —Mba'érepa rejapo upéicha?

11Abraham he'i chupe: —Akyhyjégui ajejuka ramo guarã che rembirekóre. Che niko ndaikuaái ko'ápepa ojekyhyje Tupãgui, térãpa nahániri.

12Hi'ariete, che reindy avei niko, che ru rajy, ndaha'éi ramo jepe che sy membyre. Upévare ikatu vaekue amenda hese.

13Ha Tupã che mondo ramo che ru rógagui tetã ambue rupi, ha'e vaekue chupe: “Mamo ñaguahẽháme eréta cheha nde kyvy.”

14Upérõ Abimélec ome'ẽ jey Abrahámpe hembireko Sara ha ogueruka chupe ovecha ha guéi, ha hembiguairã kuimba'e ha kuñáva.

15Upéi he'i chupe: —Che retãme ikatu reiko reikosehápe.

16Sárape katu he'i: —Nde kyvýpe ame'ẽ 1.000 pláta pehẽngue ne mba'erãva ojehecha haguã ndojaiha nde rehe mba'eve ivaíva. Avave noñe'ẽ vai mo'ãi nde rehe.

17-18Sárape ojehu vaekuére, Ñandejára ombohasy kuña kuéra Abimélec róga pegua imembyve'ỹ haguã. Ha Abraham oñembo'e rupi, Tupã omonguera Abimélec, hembireko ha ikuña kuérape, ikatu haguã imemby jey.

Génesis 21

Isaac

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ñandejára ohovasa Sárape he'i haguéicha.

2Sara hye guasu ha imemby Abrahámgui peteĩ kuimba'e, Abraham ituja riréma, upe
ára Tupã he'i haguépe.

3Abraham ombohéra ita'ýrape Isaac.

4Oapi'o chupe 8 ára haguépe, Tupã he'i haguéicha.

5Abraham oguereko 100 áño, oikove ypy ramo guare Isaac.

6Upérõ Sara he'i ipy'apýpe: “Tupã che mbopuka ha mayma oikuaáva che memby
hague, opukáta che ndive.

7Máva piko he'íta Abrahámpe, Sara omokambutaha imemby tee? Ha péina ame'ẽma
chupe ta'ýra, ituja rire.”

8Isaac okakuaa. Ára opo'o haguépe Abraham ojapo karu guasu.

Agar ha Ismael oñemosẽ

9Ismael, Agar Egiptogua memby ha Abraham ra'y, oñembohory Isaac rehe.

10Sara ohecha upéva ha he'i Abrahámpe: —Emosẽ pe tembiguái ha imembýpe.
Imembýpe niko ndajaheja mo'ãi mba'eve; ñane rembireja che memby Isaácpe
guarãnte.

11Abraham ombyasy eterei upéva. Ismael niko ita'ýra avei.

12Tupã katu he'i chupe: —Ani rejepy'apy upe mitãre térã ne rembiguáire. Ejapo
he'iháicha Sara. Isaácgui osẽta ne ñemoñare ha'e vaekue ndéve.

13Ne rembiguái membyrégui avei osẽta heta tetã guasu. Ha'e ne ñemoñarégui avei

14Upe ára oúvape Abraham ome'ẽ Agárpe hi'upy ha peteĩ y ryru. Ohupi chupe ijati'ýre
ha ome'ẽ chupe imemby ha omondo. Ha'e oiko águio pégotyo yvy ojeiko'ỹha
Beerseba peguápe.

15Opa vove hi'y, oheja imemby petĩ javorái guýpe,

16ha oho oguapy hovái 100 métro rupi mombyry chugui, he'ívo ipy'apýpe: “Ndaikatúi
ahecha che memby omano ramo yuhéigui.” Ha'e oguapy aja upépe upe mitã oñemoĩ
hasẽ.

17Tupã ohendu upe mitã rasẽ. Tupã remimbou ohenói yvágagui Agárpe ha he'i chupe:
—Mba'e piko ojehu ndéve Agar? Ani rekyhyje. Tupã ohendu upe mitã rasẽ yvága
guive.

18Tereho ipiári, emboguata nde ykére ipógui. Iñemoñarégui ajapóta tetã guasu.

19Upépe Tupã ohechauka sapy'a chupe peteĩ ykua. Ha omyenyhẽ hi'y ryru ha omboy'u
imembýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20-21Tupã oñangareko upe mitãre okakuaáva yvy ojeiko'ỹha hérava Paránpe. Ha oiko chugui tymba ka'aguy jukaha ikatupyrýva. Isy ogueru chupe hembirekorã Egíptogui.

Abraham ha Abimélec oñe'ẽ ome'ẽ ojupe

22Umíva umi ára rupi Abimélec, ha hendive Ficol, hembiguái kuéra ruvicha, he'i Abrahámpe: —Tupã niko oĩ ne ndive opa mba'e rejapóvape.

23Upévare aipota hérape reme'ẽ chéve ne ñe'ẽ, nderejapo mo'ãiha ivaíva che rehe, che ra'y, térã che ñemoñare kuérare. Aipota ne kuimba'e che ndive, ko tetã ndive avei reiko porã haguépe, che kuimba'e haguéicha ne ndive.

24Abraham he'i chupe: —Hérape ame'ẽ ndéve che ñe'ẽ.

25Upérõ Abraham imandu'a Abimélecpe hembiguái kuéra mbaretépe oñemomba'e hague ykua imba'évare.

26Abimélec he'i chupe: —Che ndaikuaái mávapa ojapo upéva. Nde ndeeréi chéve, ha che avei nahendúi mba'eve ko'agãite peve.

27Abraham ogueru ovecha ha vaka, ome'ẽ Abimélecpe, ha oñe'ẽ ome'ẽ ojupe.

28Abraham omboyke 7 ovecha ra'y ijovecha kuéra apytégui,

29ha Abimélec oporandu chupe: —Maerã piko rejapo kóva?

30Ha ha'e he'i: —Ereko ne mba'erã ko'ã 7 ovecha ra'y. Rejapóvo upéva, eréma che ajo'o hague ko ykua.

31Upévare, upe oĩha hikuái oñembohéra “Beerseba”, upépe oñe'ẽ me'ẽgui ojupe.

32Oñe'ẽ me'ẽ rire ojupe Beersébape, Abimélec ha hembiguái kuéra ruvicha Ficol, oho jey filistéo retãme.

33Abraham oñotỹ peteĩ yvyra Beersébape, ha upépe omomba'e guasu Tupã Ñandejára, opa ára oikovévape.

34Abraham oiko are vaekue filistéo retãme.

Génesis 22

Ñandejára oipy'a ra'ã Abrahámpe

1Upe rire, Ñandejára oikuaa porãseve mba'éicha guápa Abraham ha ohenói chupe: —Abraham, Abraham! Ha'e he'i: —Ápe aime!

2Ñandejára he'i chupe: —Eraha nde ra'y peteĩmi rehayhu etéva Isaac peteĩ hendápe hérava Moria. Upépe, peteĩ yvyty ru'ãme che ahechaukátava ndéve, eikuave'ẽ chéve nde ra'y rejukávo chupe ha rehapývo chéve guarã altar ári.

3Abraham opu'ã ko'ẽ mboyve, ombyape hymba vúrro, ombo'i jepe'a, ogueraha mokõi hembiguái ha ita'ýra Isaac, ha oho Ñandejára he'i hague gotyo chupe.

4Mbohapy ára haguépe Abraham ohecha mombyry guive upe yvyty.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Upérõ he'i hembiguái kuérape: —Pepyta ko'ápe peñangareko che rymba vúrrore, che ha che ra'y rojupi aja hu'ãme romomba'e guasu haguã Ñandejárape. Upéi roju jeýta pene rendápe.

6Abraham ohupi jepe'a ita'ýra ati'ýre, ogueraha ipópe tata ha kyse ha ojupi hikuái oñondive.

7Isaac he'i itúvape: —Taita. Ha'e he'i: —Mba'épa che ra'y? Isaac he'i: —Jaraha niko tata ha jepe'a, ha mamópa oĩ upe ovecha ra'y mymbahapyrã?

8Abraham he'i chupe: —Ñandejára voi ome'ẽta ñandéve che ra'y. Ha oho tenondeve hikuái oñondive.

9Oguahẽvo he'i haguépe chupe Ñandejára, Abraham omopu'ã peteĩ altar ha omoĩ jepe'a hi'ári. Oipokua ita'ýra ha omoĩ chupe altárpe jepe'a ári.

10Upéi oipyso ipo ojuka haguã chupe ikysépe.

11Ñandejára remimbou katu ohenói chupe yvága guive ha he'i: —Abraham, Abraham! Ha'e he'i: —Ápe aime!

12Ñandejára remimbou he'i chupe: —Ani reikutu nde ra'ýpe térã rejapo hese mba'eve. Aikuaáma rehayhuha Tupãme ha rejeroviaha hese. Nde ra'y peteĩmíre jepe na ne rakate'ỹi.

13Abraham ohecha ovecha mácho hatĩgui opa'ãva javoráire. Oho ipiári ha ogueru oikuave'ẽ Ñandejárape mymbahapy ramo ita'ýra rekovia.

14Abraham ombohéra upe tenda: “Ñandejára ome'ẽ oñekotevẽva.” Upévare ko'ágã peve oje'e: “Yvyty ru'ãme Ñandejára ome'ẽ oñekotevẽva.”

15Ñandejára remimbou ohenói jey Abrahámpe yvágagui,

16ha he'i chupe: —Che jehe voi añe'ẽ me'ẽ, he'i Ñandejára: Rejapo haguére ha'e vaekue ndéve, ha na ne rakate'ỹigui reme'ẽ haguã chéve nde ra'y,

17amboheta etereíta ndéve ne ñemoñare, mbyja kuéra yvága pegua ha yvyku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guáicha. Ne ñemoñare kuéra ipu'akáta umi hese kuéra ija'e'ỹvare.

18Ha opa tetã ko yvy arigua ojehovasáta ne ñemoñare rupi, rejapo haguére ha'éva ndéve.

19Abraham ou jey hembiguái kuéra rendápe. Upégui oho hikuái oñondive ha opyta Beersébape.

Nahor ñemoñare

20Ko'ã mba'e rire, Abraham ohendu Milcá imemby hague 8 mitã kuimba'e ityvýra Nacórgui.

21Us upe ijypykue; ityvýra kuéra katu Buz ha Quemuel; kóva hína Aram túva.

22Upéi ou Quésed, Hazó, Pildas, Idlaf ha Betuel.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Ko Betuel hína Rebeca ru vaekue. Ko'ã 8 mitã kuimba'e Milcá imemby vaekue
Abraham ryvy Nacórgui.

24Nahor oguereko avei ikuña hérava Reumá; ha'e imemby avei chugui ko'ãva: Teba,
Gáham, Tahas ha Maacá.

Génesis 23

Sara omano ha Abraham ojogua yvy oñotỹ haguã

1Sara oikove 127 áño,

2ha omano Quiriat-Árbape, hérava avei Hebrón, opytáva Canaánpe. Abraham
ombyasy ha ojahe'o hese.

3Upéi oheja hembireko retekue oĩháme, oho hitíta kuéra rendápe,

4ha he'i chupe kuéra: —Che hína peteĩ mombyrygua aikóva pende apytépe. Ajoguase
pende hegui yvy añotỹ haguã che rembireko.

5-6Ha'e kuéra he'i chupe: —Ore rendumi nde karai. Nde hína oréve guarã mburuvicha
mbarete. Eñotỹ katu ne rembireko peteĩ ore itakua iporãvévape. Rome'ẽta ndéve
upéva ore py'aite guive.

7Upépe Abraham ojayvy henondépe kuéra,

8ha he'i: —Iporã ramo peẽme añotỹ ko'ápe che rembireko, pejerure Sóhar ra'y
Efrónpe,

9tome'ẽ chéve hepy teére, ko'ápe pende rovake, Macpelá pegua itakua imba'éva, ha
oĩva ijyvy rembe'ýpe. Upéicharõ, arekóta che yvy tee añotỹ haguã che rembireko.

10Efrón, oguapýva hína hitíta kuéra apytépe, he'i chupe ohendu haguãicha mayma
oĩva táva rokẽme:

11—Che rendumi nde karai. Ame'ẽta ndéve che yvy ijitakua reheve ko'ápe che retãgua
rovake, reñotỹ haguã ne rembireko.

12Abraham ojayvy jey hitíta kuéra renondépe,

13ha he'i Efrónpe maymáva ohendu haguã: —Ta'emína ndéve karai: ajoguáta nde
hegui nde yvy ijitakua reheve. Tame'ẽna ndéve hepykue ha tañotỹ upépe che
rembireko.

14-15Efrón he'i chupe: —Nde karai, 400 pláta pehẽnguénte upe yvy repy. Reipotápa
reñotỹ haguã upépe ne rembireko?

16Abrahámpe iporã, ha ome'ẽ Efrónpe ijyvýre, hitíta kuéra upépe oĩva rovake, 400
pláta pehẽngue ojeporúva ñemuha rupi.

17Ha upéicha Efrón yvy, oĩva Macpélape, Mamré rovái, itakua pypegua reheve, opa
yvyra oĩva ñúme ha ijerekuévo,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18ohasa Abrahámpe imba'e tee ramo, tavagua kuéra rovake.

19Upéi Abraham oñotỹ hembireko Sara upe ita kuápe oĩva Macpelá yvýpe, Mamré rovái. Upe yvy ojekuaa avei Hebrón ramo ha opyta Canaánpe.

20Upéicha upe yvy ha ijitakua, hitíta kuéra mba'ekue, opyta Abrahámpe oñotỹ haguã hembireko.

Génesis 24

Isaac rembirekorã rekávo

1Abraham itujáma ha Ñandejára ohovasa chupe opa mba'épe.

2Ha'e he'i hembiguái itujavévape oñangarekóva opa mba'e ha'e oguerekóvare: —Emoĩ nde po che retyma guýpe ha eme'ẽ chéve ne ñe'ẽ.

3Aipota reme'ẽ chéve ne ñe'ẽ Tupã yvága ha yvy Járare, ndereiporavo mo'ãiha che ra'y rembirekorã, kuña kuéra Canaangua apytégui.

4Rehotaha uvei che retãme rehekávo che rehegua kuéra apytégui che ra'y Isaac rembirekorã.

5Hembiguái he'i chupe: —Upe kuña ndouséi ramo ko tetãme, arahátapa nde ra'y pe tetãme nde resẽ haguégui?

6Abraham he'i chupe: —Mba'eveichave ramo! Ani angáke reraha amoite che ra'y.

7Tupã, yvága ha yvy Jára, che renohẽ vaekue che rúgui, che rehegua kuéragui ha upe tetã oikove ypy haguégui, ome'ẽ vaekue chéve iñe'ẽ ome'ẽtaha ko yvy che ñemoñarépe, ha'e avei omboúta hemimbou oho vaerã ne renonderã, reiporavo haguã upépe che ra'y rembirekorã.

8Upe kuña ndouséi ramo ne ndive, rejeíma ko ñe'ẽ reme'ẽvagui. Nde katu mba'eveichave ramo ani reraha che ra'y amoite.

9Abraham rembiguái omoĩ ipo ijára retyma guýpe, ha ome'ẽ chupe iñe'ẽ ojapotaha ha'e he'i haguéicha.

10Upéi oiporavo 10 kaméllo ijára mba'éva ha ohupi hi'ári kuéra umi mba'e iporãvéva oguerekóva Abraham. Oho upe táva gotyo oiko haguépe Nahor, tetã hérava Arámpe.

11Oguahẽvo upépe, omoñesũ ikaméllo kuéra távagui okápe, ykua rembe'ýpe. Ka'arúma hína, ha upépe kuña kuéra ou jepi y rekávo.

12Abraham rembiguái oñembo'e kóicha: “Tupã, Abraham Jára, taikopa porã kena ko árape, ha ehechauka rehayhuha che jára Abrahámpe.

13Apytáta ko ykua rembe'ýpe. Ko'ágã niko kuña kuéra táva pegua ou hína y rekávo.

14Pe kuñataĩ che ha'eha: ‘Emboguejýna ne kambuchi, tay'umi’, ha he'íva chéve: ‘Hey'u katu, ha amboy'úta avei ne kaméllo kuéra’, ta upéva kena upe reiporavóva ne

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

rembiguái Isaácpe guarã. Upéicha oiko ramo aikuaáta rehayhuha che jára Abrahámpe.”

15Ne'ĩra gueteri oñembo'epa, ha oguahẽ Rebeca ikambuchi ijati'ýre. Rebeca hína Betuel rajy, Betuel katu Milcá memby, Milcá hína Nahor rembireko, Nahor katu Abraham ryvy.

16Rebeca kuñataĩ iporã ha imarã'ỹva, ndoikói gueteri kuimba'e ndive. Oguejy ykuápe, omyenyhẽ ikambuchi ha oñemoĩ oho jey haguãicha.

17Upérõ upe karai oñemboja hendápe ha he'i chupe: —Eme'ẽmona chéve nde ymi ne kambuchígui.

18Ha'e he'i: —Péina ápe hey'u karai. Ha omboguejývo ikambuchi ijyva ári omboy'u chupe.

19Hoy'upa rire Rebeca he'i chupe: —Anohẽta avei y ne kaméllo kuérape hoy'u haguã hyguãtã meve.

20Pya'ete omonandi ikambuchi upe tymba kuéra hoy'uhápe, oho jey ykuápe y renohẽvo, ha ogueruve y kaméllo kuérape guarã.

21Upekuévo upe kuimba'e oma'ẽ hese kiririĩháme. Ha oñeporandu ohovasápa Ñandejára pe ijeju, térãpa nahániri.

22Hoy'upa rire ikaméllo kuéra, ha'e oguenohẽ peteĩ namichãi óro guigua ha omoĩ chupe itĩre. Upéi omoĩ mokõi jeguaka, pyapy rehegua óro guigua avei, mokõive ijyváre,

23ha he'i chupe: —Máva rajy piko nde? Ikatúnepa apyta che irũ nguéra ndive pende rógape ko pyhare?

24Ha Rebeca he'i: —Che, niko hína Betuel rajy. Che ru katu Nahor ha Milcá ñemoñare.

25Ógape oĩ pepyta haguã ha oĩ avei pene kaméllo kuérape guarã heta hembi'urã.

26Upérõ pe karai oñesũ omomba'e guasu Ñandejárape,

27ha he'i: “Tojererohory Ñandejára, Abraham Tupã, ohechauka haguére ohayhuha chupe, ha oĩha iñe'ẽme ome'ẽ vaekue chupe. Ha'e che reru ajavy'ỹre che rape, che jára róga rehegua kuéra rogaite peve.”

28Upe kuñataĩ oho pya'e isy rógape omombe'úvo opa mba'e.

29Rebeca oguereko peteĩ ikyvy hérava Labán. Ha'e pya'ete oho ykua gotyo upe karai rendápe,

30ohechágui upe namichãi ha umi jeguaka pyapy rehegua oguerekóva ijehe heindy, ha ohendúgui he'i ramo: “Pehendumi ko he'i vaekue chéve pe kuimba'e…” Upérõ oho upe kuimba'e píari, oñembo'ýva gueteri hína ikaméllo ykére, ykua rembe'ýpe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31ha he'i chupe: —Jahána che ndive ógape nde karai. Ñandejára niko nde rovasa ha naiporãi repyta okápe rei. Amonandíma pene rendaguã ha oĩ avei pene kaméllo kuéra rendaguã.

32Abraham rembiguái oho hendive ha oike hógape. Labán katu omboi ha omongaru ikaméllo kuéra. Upéi oguenohẽ y upe kuimba'e ha iñirũ nguéra ojepyhéi haguã.

33Oñemoĩvo chupe hembi'urã, upe kuimba'e he'i: —Nda'u mo'ãi mba'eve, ha'epa mboyve peẽme ko ha'e vaerã. Labán he'i chupe: —Eñe'ẽ katu.

34Upépe ha'e oñepyrũ kóicha: —Che hína Abraham rembiguái.

35Ñandejára ohovasa ha ome'ẽ chupe mba'e repyeta, ovecha, vaka, pláta ha óro, tembiguái kuimba'e ha kuñáva, kaméllo ha vúrro.

36Hembireko Sara katu, ha'e ituja riréma, ome'ẽ chupe peteĩ ta'ýra. Ha upévape ha'e ome'ẽ opa mba'e oguerekóva.

37Che jára Abraham ome'ẽka chéve che ñe'ẽ Tupã rérape ha he'i: “Aníke reiporavo che ra'y rembirekorã kuña Canaangua apytégui.

38Tereho uvei che ru retãme ha eheka che róga rehegua kuéra apytégui che ra'y rembirekorã.”

39Che aporandu chupe: “Mba'épa ajapóta, upe kuña ndouséi ramo che ndive?”

40Ha'e he'i chéve: “Che aikóva Ñandejára rapére, ha ha'e omboúta ne rendápe hemimbou, ne moirũ haguã ha osẽ porã haguã ndéve opa mba'e. Erúke che ra'ýpe hembirekorã kuña che ru rogaguáva.

41Nde reho ramo che ru rogagua rendápe ha ndererúi che ra'y rembirekorã noñeme'ẽséigui ndévente, upéicha ramo añoite ojeráta ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue.”

42Aguahẽ vove ko árape pende ykuápe, añembo'e kuri kóicha: “Tupã, che jára Abraham Jára, tosẽ porã kena chéve ko ajapótava.

43Apytáta ko ykua rembe'ýpe. Ou ramo peteĩ kuñataĩ y renohẽvo, ha'éta chupe: ‘Tay'u mína ne kambuchígui’.

44Ha'e he'i ramo chéve: ‘Hey'u katu, ha amboy'úta avei ne kaméllo kuéra’, ta upéva kena upe reiporavóva che jára ra'y rembirekorã.

45Ne'ĩra gueteri añembo'epa, ha oguahẽma Rebeca, ikambuchi ijati'ýre, ha oguejy ykuápe y renohẽvo.

46Che ha'e chupe: ‘Che mboy'u mína’. Upepete voi omboguejy ikambuchi ha he'i chéve: ‘Hey'u katu, ha amboy'úta avei ne kaméllo kuéra.’ Hay'u, ha upéi ha'e omboy'u che kaméllo kuéra.

47Upévo aporandu chupe: ‘Máva rajy piko nde?’ Ha'e he'i: ‘Betuel rajy hína che. Che ru katu, Nahor ha Milcá ñemoñare.’ Upévo amoĩ upe namichãi itĩre, ha jeguaka pyapy rehegua ijyváre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

48Upéi añesũ amomba'e guasu Tupã che jára Abraham Járape, che reroguahẽ haguére
che mombia'ỹre che rapégui pene rendaite peve ajotopa haguã che jára rogagua rajy
ndive, Tupã oiporavóva che jára ra'y rembirekorã.

49Ko'ágã, peime ramo pembojerovia haguãicha añetehápe porã che járape, aipota peje
chéve. Ha peicha'ỹ ramo aipotánte avei peje, aikuaa haguã mba'épa ajapóta.”

50Labán ha Betuel he'i hikuái: —Ko mba'e niko ou Ñandejáragui voi, ha orépa mba'e
ro'evéta.

51Kóina ápe Rebeca; eraha katu ha tereho. Toiko chugui nde jára ra'y rembireko,
oipota haguéicha Ñandejára.

52Abraham rembiguái, ohendúvo ha'e kuéra he'íva, oñesũ, omboja isyva yvýre, ha
omomba'e guasu Ñandejárape.

53Upéi oguenohẽ mba'e repyeta pláta, óro, ha ao jegua Rebécape guarã. Ikyvy ha
isýpe avei ome'ẽ heta mba'e porã.

54Upéi, ha'e ha iñirũ nguéra oguapy okaru ha ho'u kaguy, ha opyta oke upépe. Opu'ã
rire pyhareve, he'i chupe kuéra: —Tahami jeýna che jára rendápe.

55Upérõ Rebeca kyvy ha isy he'i chupe: —Maerã piko ne agẽterei? Topyta mivéna 10
ára rupi Rebeca ore ndive ha upéi toho.

56Ha'e katu he'i chupe kuéra: —Tupã niko che reru porã eterei ko'ápe. Anína pe che
jokove, ha taha mba'émana che jára rendápe.

57Ha'e kuéra he'i chupe: —Ñahenóina pe kuñataĩme ha ñahendu mba'épa ha'e he'i.

58Ohenói hikuái ha oporandu chupe: —Rehosépa ko karai ndive? Ha'e he'i: —Che
ahaséma.

59Upérõ oheja hikuái oho heindy Rebeca ha herekua, Abraham rembiguái ha iñirũ
nguéra ndive.

60Ha ohovasávo he'i hikuái Rebécape: “Néike ore reindy, ne memby hetáke! Umi hese
ija'e'ỹva táva kuérare, ha'e kuéra toñemomba'e”.

61Upérõ Rebeca ha hembiguái kuñataĩ nguéra oñembosako'i ha ojupi ikaméllo ári oho
haguã Abraham rembiguái ndive, ha oje'ói hikuái oñondivepa.

62Upérõ Isaac ou ra'e ku ykua hérava “Che recháva ha oikovéva ykuágui”, opytáva
Néguebpe.

63Osẽvo oguata ñu rupi ka'aru, ohecha oñemoaguĩha oúvo kaméllo kuéra.

64Rebeca ohechávo chupe oguejy ikaméllogui,

65ha oporandu Abraham rembiguáipe: —Máva piko amo kuimba'e oúva ñu rupi ko'a
gotyo? Ha'e he'i: —Upéva hína che jára. Upérõ ha'e ojehova aho'i ijahojápe.

66Abraham rembiguái omombe'u ijára Isaácpe opa mba'e ojapo vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

67Isaac omoinge Rebécape isy, Sara, rogakuépe. Omenda hese ha oiko hendive. Ohayhu chupe ha upéicha iñangapyhy isy omano rire.

Génesis 25

Abraham ha Queturá ñemoñare
(1 Cr 1.32-33)

1Abraham omenda jey ha hembireko héra Queturá.

2Queturá imemby Abrahámgui ko'ãva: Zimrán, Jocsán, Medán, Madián, Isbac ha Súah.

3Jocsán vaekue Sebá ha Dedán ru. Dedán ñemoñare Asumim, Letuim ha Leumim.

4Madián ra'y kuéra: Efá, Éfer, Hanoc, Abidá ha Eldaá. Opa ko'ãva Queturá ñemoñare.

5Ko'ãva hína umi Queturá ñemoñare. Abraham oheja Isaácpe oguerekóva guive.

6Queturá ha umi ambue ikuña memby kuérape ome'ẽnte jopói. Ha ha'e oikovépe, omondo mombyry Isaácgui, kuarahy resẽ gotyo.

Abraham omano ha oñeñotỹ

7Abraham oikove 175 áño.

8Omano itujáguima py'a guapýpe, ha oho itúva kuéra ypykue rendápe.

9Mokõive ita'ýra, Isaac ha Ismael, oñotỹ chupe Macpelá ita kuápe, oĩva hitíta, Sóhar ra'y Efrón ñúme, Mamré rovái. Abraham oñeñotỹ hembireko Sara ykére.

10Ko yvy ha'e ojogua vaekue hitíta Efróngui.

11Ha'e omano rire, Tupã ohovasa ita'ýra Isaácpe. Kóva oiko peteĩ ykua hérava “Oikovéva ha che recháva ykua” ypýpe.

Ismael ñemoñare
(1 Cr 1.28-31)

12Ismael hína Abraham ha Agar ñemoñare. Agar katu Egiptogua, Sara rembiguaire.

13Ismael ra'y kuéra ko'ãva: Nebaiot héra upe ijypykue. Umi upe riregua Quedar, Abdeel, Mibsam,

14Mismá, Dumá, Masá,

15Hadar, Temá, Jetur, Nafís ha Quedemá.

16Ko'ãva hína umi 12 Ismael ra'y, ha itáva kuéra ojekuaa vaekue héra rupi. Maymáva mburuvicha vaekue. Peteĩ-teĩ, hogagua kuéra ruvicha.

17Ismael oikove 137 áño. Upéi omano ha oho itúva kuéra ypykue rendápe.

18Ismael oñemomba'e upe yvy ojepysóva Havilá guive Sur pevére, ha opytáva Egipto rovái, ojejúvo Asíriagui. Ha omano vaekue upépe, ipehẽngue kuéra apytépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jacob ha Esaú

19Abraham ra'y Isaac rekovekue kóicha:

20Isaac oguereko 40 áño omenda ramo guare Rebeca rehe. Kóva Betuel rajy ha Labán reindy. Betuel vaekue peteĩ karai táva Aram pegua, oikóva yvy hérava Padan-Arámpe.

21Rebeca naimembýigui, Isaac oñembo'e hese Tupãme. Tupã ohendu iñembo'e ha Rebeca hye guasu.

22Rebeca oñandu imemby mokõiha, ha oñorãirõha oñondive hetepýpe. Upérõ he'i: —Maerã piko aikoseve upéichata ramo? Ha oho oporandu Ñandejárape.

23Ñandejára he'i chupe: Mokõi tetã oĩ nde retepýpe, umíva opu'ãta ojuehe, imitãvévagui oikóta imbaretéva, ijypykuévagui oikóta tembiguái.

24Oguahẽvo imemby haguã ára, imemby mokõi.

25Upe osẽ tenondéva, ipire pytãngy ha hete raguepa, ñaimo'ã tymba pire. Upévare ombohéra hikuái chupe Esaú.

26Ityvýra oikove ypývo, ojejapyhy Esaú pytasãre, ha upévare oñembohéra Jacob. Upérõ Isaac oguereko 60 áño.

Esaú ome'ẽ Jacóbpe tembi'úre, itúva rovasa paha

27Mokõive okakuaa. Esaúgui oiko tymba jukaha ikatupyrýva ndopyta guasúiva hógape. Jacob katu ohayhu teko guapy hogapýpe.

28Isaac ohayhuve Esaúpe, ho'uségui umi tymba ro'o ha'e ojukáva. Rebeca ohayhuve Jacóbpe.

29Peteĩ ára Jacob ombojy hína hembi'urã ha oguahẽ ityke'ýra ka'aguýgui. Iñembyahýi oúvo,

30ha he'i chupe: —Che ñembyahýi eterei! Ja'umína pe ne rembi'u pytãngy asývagui. Upévare Esaú oñembohéra avei Edom.

31Jacob he'i chupe: —Eme'ẽ raẽ chéve taita rovasa paha ne mba'erãva hína, nde ita'ýra ypykuégui.

32Esaú he'i chupe: —Topyta ndéve. Amano ramo ñembyahýigui, na che moingove mo'ãi taita rovasa paha.

33Jacob he'i chupe: —Eme'ẽ chéve ne ñe'ẽ Tupã rérape, ko'agãite voi rehejaha chéve taita rovasa paha. Ha'e ojapo upéicha ha ome'ẽ chupe tembi'úre itúva rovasa paha.

34Upérõ Jacob ome'ẽ ityke'ýrape tembi'u ha mbujape. Esaú oguapy okaru ha ho'u kaguy. Upéi opu'ã ha oho jey, ojepy'apy'ỹre itúva rovasa paháre.

Génesis 26

Isaac oho Guerárpe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Oguahẽ jey ñembyahýi guasu upe tetãme, ojehu haguéicha Abraham oiko ramo guare upépe. Isaac oho Guerárpe, opytáva filistéo kuéra ruvicha guasu Abimélec retãme.

2Ojechauka chupe Ñandejára, ha he'i chupe: —Ani reho Egíptope. Epyta pe che ha'eháp e ndéve.

3Eiko upépe. Che añangarekóta nde rehe ha rohovasáta. Ndéve ha ne ñemoñarépe ame'ẽta upe yvy, ha'e haguéicha nde ru Abrahámpe.

4Ambohetáta ne ñemoñare umi mbyja yvágape guáicha, ha ame'ẽta chupe kuéra upe yvy. Ne ñemoñare rupi ojehovasáta opa tetã yvy arigua.

5Rohovasáta, Abraham iñe'ẽ rendu haguére ha ojapo haguére che rembipota ha che rembiapoukapy.

6Upérõ Isaac opyta Guerárpe.

7Upepegua oporandu ramo chupe mávapa upe kuña ohóva hendive, he'i chupe kuéra: —Che reindy hína. Nde'íri hembirekoha okyhyjégui ojuka ramo guarã hikuái chupe ha ogueraha Rebeca ikuñarã. Ha'e niko kuña iporãva.

8Hi'aremíma hína upépe, ha peteĩ árape filistéo ruvicha Abimélec, oma'ẽvo peteĩ ovetã rupi, ohecha Isaácpe ohavi'u ramo Rebécape.

9Upérõ Abimélec ohenoika Isaácpe ha he'i chupe: —Ne rembireko nipo ra'e pe kuña. Mba'ére piko ere ne reindyha? Isaac he'i: —Akyhyjégui che juka ramo guarã.

10Abimélec he'i jey chupe: —Maerã piko rejapo upéicha ore rehe? Ikatu vaerã mo'ã peteĩ ko'a pegua oñeno ne rembireko ndive, ha upéicha rupi ore mohembiapo vai.

11Abimélec omomarandu opavavépe kóicha: —Oimeraẽva opokóva ko kuimba'e térã hembirekóre, ojejukáta.

12Isaac oñemitỹ upe tetãme ha ikóga kuéra hi'a porã, Ñandejára ohovaságui chupe.

13Upéicha rupi, ko'ẽ ko'ẽre imba'e retave oiko peve chugui mba'eta rerekoha.

14Ha'e ijovecha, ivaka ha hembiguái heta, upévare filistéo kuéra ndaija'éi hese.

15Itúva Abraham oikove ramo guare, ojo'ouka vaekue heta ykua, ha filistéo kuéra omyenyhẽ yvýgui umi ykua.

16Ha Abimélec he'i Isaácpe: —Aipota resẽ ore retãgui. Ko'ágã niko ne mbaretevéma ore hegui.

17Isaac osẽ upégui ha oñemohenda Guerar ñúme.

18Ojo'ouka jey umi ykua itúva ojo'ouka vaekue, ha filistéo kuéra omboty vaekue ha'e omano rire. Ha ombohéra itúva ombohéra haguéicha.

19Peteĩ árape Isaac rembiguái kuéra ojo'ovo ñúme peteĩ ykua, ojuhu y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Mymba rerekua kuéra Guerar pegua katu he'i imba'eha, ha oñorãirõ hikuái hese. Upévare Isaac ombohéra upe ykua “Ñorãirõ”, oñeñorãirõ haguére hese.

21Ojo'ouka jey ipyahúva ha oñeñorãirõ avei hese. Isaac ombohéra upe ykua: “Jeiko vai”.

22Oho mombyry upégui ha ojo'ouka ykua pyahu. Upépe noñeñorãirõ véima hese ha ombohéra “Py'a pytu'u”, ha he'i: “Hasy peve Ñandejára ome'ẽ ñandéve py'a guapy. Águi katu oho porãtama ñandéve ko tetãme.”

23Upégui oho Beersébape, ha upe pyharépe voi Ñandejára ojechauka chupe,

24ha he'i: —Che hína upe Tupã, Abraham nde ru Jára. Ani rekyhyje, che roipytyvõta. Abraham che rembiguái rehehápe, che rohovasáta, ha ambohetáta ne ñemoñare.

25Isaac omopu'ã upépe peteĩ altar ha omomba'e guasu Ñandejárape. Opyta upépe ha hembiguái kuéra ojo'o peteĩ ykua.

Isaac ha Abimélec ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ

26Abimélec ou Guerar guive Isaac rendápe, iñirũ Ahuzat ha hembiguái kuéra ruvicha Ficol ndive.

27Isaac he'i chupe kuéra: —Mba'e piko pende reru che rendápe, ko peẽ na pende a'éiva che rehe, ha peẽ pe che mosẽ vaekue pene retãgui?

28Ha'e kuéra he'i: —Rohecha kuaa Ñandejára oĩha ne ndive, ha ro'e: “Ñañemoĩ hendive peteĩ ñe'ẽme Tupã rérape, jaikotaha ojoapytépe py'a guapýpe.”

29Ñame'ẽna ojupe oñoñe'ẽ: Nde nderejapo mo'ãi ore rehe mba'eve ivaíva, ore niko ndorojapói vaekue nde rehe mba'eveichagua ivaíva. Iporãva uvei rojapo nde rehe, ha roheja reho py'a guapýpe. Ndéve katu ko'ágã Ñandejára nde rovasa.

30Isaac ombichyka chupe kuéra so'o, ha ho'u oñondive kaguy reheve.

31Opu'ã hikuái ko'ẽ mboyve ha ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ Tupã rérape. Isaac oipopyhy chupe kuéra, opyta hikuái oñoirũ tee ramo ha oho py'a guapýpe.

32Upe árape avei oguahẽ Isaac rembiguái kuéra, ha he'i ojo'o hague ykua ha ojuhu y.

33Isaac ombohéra upe ykua “Sebá”, ha upévare táva upepegua oñembohéra “Beerseba”.

Esaú omenda kuña hitítare

34Esaú, oguereko ramo 40 áño, omenda mokõi kuñataĩ hitítare: Judit, Beerí rajy, ha Basemat, Elón rajýre.

35Umi kuña umíva, heta ombohasa asy vaekue Isaac ha Rebécape.

Génesis 27

Isaac ohovasa Jacóbpe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Isaac itujáma ha ndohechavéi. Upérõ ohenói ita'ýra ypykue Esaúpe ha he'i chupe: —Che ra'y. Ha'e he'i: —Mba'épa taita? He'i Isaac:

2—Che tujáma ha ko'ẽrõitéma amanóne.

3Upévare aipota reho ka'aguýpe nde hu'y kuéra reheve ha rejuka peteĩ tymba chéve guarã.

4Embojy che ha'useháicha ha eru chéve. Upéi rohovasáta amano mboyve.

5-7Isaac oñe'ẽ aja Esaúpe, Rebeca ojapysaka hína. Esaú osẽ rire, ohenói Jacóbpe ha he'i chupe: —Ahendu nde ru oñe'ẽ ramo nde ryke'y Esaú ndive. He'i chupe: "Eru chéve peteĩ tymba ka'aguy ha embojy chéve ta'u. Ha'u rire rohovasáta Ñandejára renondépe, amano mboyve."

8Ko'ágã che memby, che rendu ha ejapo ko ha'éva ndéve:

9Tereho korápe ha egueru chéve mokõi kavara ra'y iporãvéva. Ambojýta nde ru ho'useháicha.

10Upéi eraha chupe to'u ha ta nde rovasa omano mboyve.

11Jacob katu he'i isýpe: —Che ru oikuaa che perõha, che ryke'y katu haguepa.

12Opoko ramo che rehe, ohecha kuaáta ambotavyseha chupe, ha che rovasa rangue ojahéita che rehe.

13Isy he'i chupe: —Che árinte to'a jejahéi oikóva nde rehe che memby. Ejapo katu ha'éva ha pya'e eru chéve umi kavara ra'y.

14Upérõ Jacob oho umi kavara ra'y píari ha ogueru isýpe. Ha'e ombojy iména ho'useháicha.

15Upéi ogueru umi Esaú ao iporãvéva ha'e oñongatúva hógape ha omonde Jacob rehe.

16Umi kavara ra'y pirekuépe ojaho'i ipo ha ijajúra.

17Upéi ome'ẽ chupe upe tembi'u ityrarã reheve.

18Jacob oike itúva rendápe ha he'i chupe: —Taita. Ha'e oporandu chupe: —Máva piko nde che ra'y?

19Ha'e he'i: —Che hína nde ra'y ypykue Esaú. Ajapóma ere vaekue chéve. Epu'ã eguapy nde rupápe, ha he'u ko arúva ndéve. Upéi che rovasa.

20Itúva he'i: —Pya'ete piko rejuhu che ra'y! —Ha'e he'i: —Hẽe. Tupã nde Jára che pytyvõ ajuhu haguã.

21Isaac he'i: —Eñemboja tapokomi nde rehe. Nde piko añete che ra'y Esaú? Jacob oñemboja itúva Isaac rendápe.

22Ha'e opoko hese ha he'i: —Ne ñe'ẽ ojogua Jacob ñe'ẽme, nde po katu Esaú pópe.

23Ndoikuaái chupe, ipo raguepágui ityke'ýraicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Ohovasa mboyve chupe katu, oporandu jey: —Añetehápe piko nde hína che ra'y Esaú? Jacob he'i: —Hẽe.

25Upéi he'i Isaac: —Eru chéve che rembi'urã, ta'u ha torohovasa. Jacob omoĩ itúvape ho'u haguã. Ome'ẽ avei chupe kaguy.

26Upéi Isaac he'i: —Eñembojave, ha che retũ che ra'y.

27Ojapóvo upéicha, itúva ohetũ ijao ryakuãngue ha upéi ohovasa chupe kóicha: “Kokue ryakuãngue Tupã ohovasáva, upévako hína che ra'y ryakuã.

28Tome'ẽ ndéve Tupã upe yvy hi'áva, tome'ẽ ysapy ha trígo. Ha kaguy ñane mbovy'áva taheta ha tahembypa.

29Ne rembiguái ramo toiko táva kuéra ha ne renondépe tojayvy tetã. Nde sy memby kuéra járake ta ndénte, ha ne renondépe tojayvy joa. Nde rehe ojahéiva toiko ijaheipýrõ, ha nde rovasáva tojehovasa.”,

Esaú ojerure Isaácpe ohovasa haguã avei chupe

30Isaac ohovasa rire chupe, Jacob osẽ itúva kotýgui. Upe vove oguahẽ Esaú, oguerúva tymba ka'aguy ojuka vaekue.

31Ombojy ha ogueraha itúvape, ha he'i chupe: —Epu'ã he'u ko oguerúva ndéve nde ra'y, rehovasa haguã chupe.

32Isaac katu he'i chupe: —Máva piko nde? Ha'e he'i: —Che hína Esaú, nde ra'y ypykue.

33Ohendúvo Isaac, tuicha oñemondýi, oryrýi, osusũmba ha he'i: —Máva piko upéicha ramo, upe ogueru vaekue chéve ha'u vaerã reguahẽ mboyve? Ahovasáma chupe, ha opytáma hovasapy ramo.

34Esaú ohendúvo he'íva itúva, oñemoĩ osapukái tuichaite py'aro reheve, ha he'i itúvape: —Che rovasáke chéve ave, taita!

35Isaac he'i: —Nde ryvy ou che mbotavy ha ogueraha imba'erã upe jehovasa.

36Esaú he'i: —Ajeve voi niko ra'e oñembohéra Jacob! Péina mokõi jeyháma che mohendague. Che jopy vaekue ame'ẽ haguã chupe che mba'erãva, che nde ra'y ypykue rupi. Ha ko'ágã ogueraha imba'erã, nde rovasa paha che mba'e rãnguéva. Upéi oporandu itúvape: —Nahembýi piko jehovasa chéve guarã?

37Isaac he'i: —Ajapóma niko chugui nde jára, ha opa ityvýra jára, ha ame'ẽmba chupe trígo ha kaguy. Ko'ágã nahemby véima mba'eve ndéve guarã che ra'y.

38Esaú katu he'i jey: —Ha piko reporohovasa kuaa peteĩ jevýnte? Che rovasána chéve avei taita! Isaac okirirĩnte. Ha Esaú oñemoĩ hasẽ soro.

39Upévo itúva Isaac he'i chupe: “Yvy hi'a ha ijysapýva, nde reikotaháp ndaipóri mo'ãi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

40Nde kyse pukúgui reikovéta, ha reikóta nde ryvy poguýpe. Reñandu rire ne mbareteha, upépe ae, rejetyvyróta chugui.”,

41Esaú ipy'aro Jacob ndive itúva jehovasakuére ha he'i jepi: —Hi'aguĩma ohóvo ára omano haguã taita. Upe rire ajukáta che ryvy Jacóbpe.

42Rebeca apysápe oguahẽ Esaú ñe'ẽngue. Ohenoika Jacóbpe ha he'i chupe: —Nde ryke'y Esaú nde jukase, rejapo vaekue hesére.

43Ko'ágã che memby ehendu che ñe'ẽ. Tereho Arámpe che kyvy Labán rógape.

44-45Epyta hendive, nde ryke'y ojera peve pochýgui ha hesarái ne rembiapokuégui. Upe rire amondóta nde píari. Ndapytaséi tyre'ỹ mokõive che membýgui peteĩ árape voi.

46Upéi Rebeca he'i Isaácpe: —Che monguerái ha che mbohasýma ko'ã kuña hitíta Esaú rembireko. Jacob omenda ramo kuña hitíta ãicha guáre, upéva katu che jukaitémane.

Génesis 28

Isaac omondo Jacóbpe Labán rógape

1Isaac ohenói ita'ýra Jacóbpe, ohovasa chupe ha upéi he'i: —Aníke remenda kuña Canaán guáre.

2Tereho uvei Padan-Arámpe, nde sy ru Betuel rógape. Upépe eheka ne rembirekorã, nde sy kyvy Labán rajy kuéra apytégui.

3Tupã ipu'akapáva ta nde rovasa remendávo, tome'ẽ ndéve ñemoñare, ta nde ra'y heta, ha toiko nde hegui heta tetã ru ypykue.

4Ta nde rovasa ha tohovasa ne ñemoñarépe ohovasa haguéicha Abrahámpe, reñemomba'e haguã upe yvýre, Tupã ome'ẽ vaekue Abrahámpe, ha nde reiko haguépe.

5Upéicha Isaac omondo Jacóbpe Padan-Arámpe, Labán rógape. Labán hína araméo Betuel ra'y ha Rebeca kyvy. Ha Rebeca, Esaú ha Jacob sy.

Esaú omenda Ismael rajýre

6Esaú oikuaa itúva ohovasa hague Jacóbpe, ha omondo hague chupe Padan-Arámpe oheka haguã upépe hembirekorã. Oikuaa avei, ohovasa rire he'i hague chupe: “Aníke remenda kuña Canaangua rehe”,

7ha Jacob ojapo hague itúva he'íva ha oho Padan-Arámpe.

8Upévo Esaú ohecha kuaa, itúva Isaac ndaija'eiha kuña Canaán guáre.

9Upévare oho Ismael rendápe, ha omenda avei Mahalat rehe, Ismael rajy ha Nebaiot reindy. Ismael hína upe Abraham ra'yre.

Jacob ohecha iképe Tupãme

10Jacob osẽ Beersébagui ha oipykúi Aram rape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Oguahẽvo peteĩ hendápe, kuarahy oikéma hína ha opyta upépe. Oñemyakãngyta peteĩ itápe ha oñeno oke.

12Oke aja, ohecha iképe peteĩ mba'e ojejupiha, ojepysóva yvy guive yvága peve. Upe rupi oguejy ha ojupi Tupã remimbou.

13Ñandejára oñembo'y hína ijykére, ha he'i chupe: —Che hína Tupã, nde ru kuéra Abraham ha Isaac Jára. Ame'ẽta ndéve ha ne ñemoñarépe ko yvy repytu'uha hína.

14Ne ñemoñare heta etereíta, yvy ra'ỹi yvy ári guáicha, ha ha'e kuéra iñasãita opa rupi ko yvy jerekuévo. Nde ha ne ñemoñare rupi ojehovasáta tetã nguéra.

15Ne mandu'áke. Aiméta ne ndive, romo'ãta ivaívagui mamo rehohápe, ha rogueru jeýta ko'a gotyo. Ndoroheja mo'ãi rejapopaite peve ha'e vaekue ndéve.

16Opáyvo Jacob he'i: "Ñandejára oĩ hína ra'e ápe, ha che ndaikuaái!"

17Okyhyje ha he'i: "Tuichaite mba'épa ko aimeha! Oime vaerã niko Tupã róga ha yvága rokẽ hína!"

18Opu'ã ko'ẽ mboyve, ohupi upe ita oñemyakãngyta hague ha omoñembo'y upépe mandu'arã. Upéi oñohẽ hese ñandyry ha omboyke Tupãme guarã.

19Upe táva héra ypy vaekue "Luz" ha ha'e ombohéra "Betel".

20Upérõ ome'ẽ Tupãme iñe'ẽ ha he'i chupe: "Nde che moirũ ha che mo'ã ramo che rapépe, rejuhuka ramo chéve che rembi'u ha che aorã,

21che rerojere ramo tesãi reheve che ru rógape, ndéta hína Tupã che Jára.

22Ko ita amoñembo'y vaekue mandu'arã, ha'éta peteĩ reñemomba'e guasu renda. Ha opa mba'e chéve reme'ẽvagui, ame'ẽta ndéve 10gui peteĩ."

Génesis 29

Jacob oguahẽ Labán rógape

1Jacob oipykúi hape ha oho kuarahy resẽ gotyo.

2Upeichahágui, oguahẽ peteĩ ykua ñu mbytépe oĩvape. Ijerekuévo opytu'u hína mbohapy ovecha aty, mymba kuéra hoy'uhápe jepi. Upe ykua juru oñemboty ita guasúpe.

3Oñembyaty vovénte ovecha rerekua jepi ojepe'áva pe ita ykua jurúgui, ha oñemboty jey ovecha kuéra hoy'upa rire.

4Jacob he'i chupe kuéra: —Mamogua piko peẽ? He'i hikuái: —Ore Harán pegua.

5Oporandu jey chupe kuéra: —Peikuaa piko Nahor ra'y Labánpe? He'i hikuái: —Roikuaa.

6He'i chupe kuéra: —Mba'éichapa oiko ha'e? He'i hikuái chupe: —Oiko porãnteko. Péina itajýra Raquel ou hína ijovecha kuéra reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ha'e he'i chupe kuéra: —Kuarahy niko ijyvate gueteri hína pembyatýma haguã pene rymba kuéra. Pemboy'úna ha peraha jey pemongaru.

8Ha'e kuéra he'i: —Ovecha kuéra oupa rire mante ikatu oñerenohẽ pe ita ykua jurúgui, ha oñemboy'u oñondivepa.

9Oñe'ẽ gueteri hikuái ha oguahẽ Raquel itúva ovecha kuéra reheve, ha'e niko ovecha rerekua.

10Jacob ohecha vove Labán rajy Raquélpe oñemboja ykuápe, oipe'a upe ita ykua mbotyha, ha omboy'u isy kyvy Labán ovecha kuéra.

11Jacob ohetũ Raquélpe, hasẽ soro,

12ha he'i chupe: —Che hína Rebeca memby, nde ru reheguáva.

13Raquel pya'ete oho omombe'u haguã itúvape. Labán, ohendúvo Jacob ou hague, osẽ huguãitĩvo. Oñañuã, ohetũ ha ogueraha chupe hógape. Upépe Jacob omombe'u opa mba'e ojehu vaekue chupe.

14Labán he'i chupe: —Nde niko añetehápe che ro'o ha che kãngue reheguáva. Jacob opyta hendive peteĩ mes pukukue.

Jacob omenda Raquel ha Lea rehe

15Labán he'i Jacóbpe: —Nde che ryke'y ra'y ramo jepe, noromomba'apo rei mo'ãi. Aipota ere chéve, mbovýrepa remba'apóta chéve.

16Labán itajýra mokõi. Ijypykue héra Lea ha upéva kypy'y Raquel.

17Lea resa iporã asy, Raquel katu kuña ne porãmba jepéva.

18Jacob iñakã raku Raquel rehe, ha he'i Labánpe: —Amba'apóta ndéve 7 áño, nde rajy Raquel rehe.

19Labán he'i: —Iporãve ame'ẽ ndéve, ame'ẽ rangue oimeraẽvape. Epyta upéicha ramo che ndive.

20Jacob omba'apo 7 áño Raquel rehe ha ohayhu etereígui chupe, umi áño ha'e ohasa oñandu'ỹre.

21Upéi he'i Labánpe: —Oñembotýma umi 7 áño ja'e vaekue. Eme'ẽ chéve nde rajy tamenda hese.

22Labán ojapo karu guasu ñemenda rehegua maymávape guarã.

23Pyhare katu ogueraha itajýra Lea, Raquel rendaguépe ha ome'ẽ chupe. Jacob oke hendive.

24Labán ome'ẽ Léape hembiguairã hembiguái tee Zilpá.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Iko'ẽvo ára ambue, Jacob ohecha kuaa ome'ẽ hague chupe Lea, ha he'i Labánpe: —Maerã piko rejapo péicha che rehe? Amba'apo kuri ndéve Raquel rehe. Mba'ére piko che mbotavy?

26Labán he'i chupe: —Ore apytépe niko kóicha: Ore norome'ẽi ore rajy imitãvéva, rome'ẽ mboyve itykéra.

27Eha'arõ tohasa ko'ã 7 ára vy'a menda rehegua, upéi tame'ẽ avei ndéve ikypy'y remba'apo haguã chéve 7 añove.

28Jacóbpe iporã upéicha. Ha opa rire upe 7 ára vy'a, Labán ome'ẽ avei chupe itajýra Raquel.

29Raquélpe itúva ome'ẽ hembiguairã, hembiguái Bilhá.

30Jacob oiko Raquel ndive ha ohayhuve chupe Léagui. Opyta itio rógape, omba'apove 7 áño.

Jacob ra'y kuéra

31Léape ombotapykue iména ha ndoke py'ỹiri hendive. Upéicha ramo jepe, Tupã oipytyvõgui chupe, imemby heta. Raquélpe katu ndohejái imemby.

32Lea hye guasu ha imemby peteĩ mitã kuimba'e ombohérava Rubén, ha he'i: “Ñandejára ohecha ajepy'apyha. Águi che ména che rayhútama.”

33Hye guasu jey, imemby peteĩ mitã kuimba'e ha he'i: “Ñandejára ohecha aikoha ijaheipýrõ, ha oheja che memby jey.”

34Upévare ombohéra imembýpe Simeón. Hye guasu jey ha mitã kuimba'e avei imemby. Upérõ he'i: “Ko'ágã che ména che rayhútama, ame'ẽma chupe mbohapy mitã kuimba'e.”

35Ha ombohéra chupe Leví. Hye guasu jey, kuimba'e jey upe imemby ha osapukái: “Ko'ágã arohory Ñandejárape”. Upévare ombohéra Judá. Upe rire naimembyvéi.

Génesis 30

1Raquel naimembýima ramo ipy'a rasy itykéra ndive ha he'i Jacóbpe: —Che momemby ndereipotái ramo amano!

2Upévo Jacob ipochy ha ombohovái chupe: —Che nga'u piko Tupã? Ha'e niko upe ndohejáiva ndéve ne memby!

3Raquel he'i chupe: —Kóina ápe che rembiguái Bilhá. Eñeno hendive remomemby haguã, ha ta imemby che rapypa'ũme. Upéicha oikóta che hegui sy, ha'e rupi.

4Ome'ẽ chupe hembiguái Bilhá ikuñarã, ha Jacob oñeno hendive.

5Bilhá hye guasu ha imemby peteĩ mitã kuimba'e.

6Upérõ Raquel he'i: “Tupã heko joja che ndive, ohendu che ñembo'e ha ome'ẽ chéve che membyrã.” Upévare ombohéra Dan.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Bilhá, Raquel rembiguái, hye guasu jey ha imemby kuimba'e jey.

8Ha Raquel he'i: “Añorãirõ mbarete Lea ndive ha che pu'aka hese.” Upévare ombohéra Neftalí upe imemby.

9Lea, naimemby véima ramo, ome'ẽ hembiguái Zilpá Jacóbpe ikuñarã.

10Ha Zilpá, Lea rembiguái, imemby Jacóbgui peteĩ mitã kuimba'e.

11Ha Lea he'i: “Che po'aitépa!” Ha ombohéra Gad.

12Zilpá imemby kuimba'e jey Jacóbgui.

13Ha Lea he'i: “Avy'aitéma piko! Ko'ágã kuña kuéra che rerohorýta!” Ha ombohéra Aser.

14Peteĩ jey, trígo ñemono'õha árape, Rubén oho kokuépe ha ojuhu yva oguerúva isy Léape. Ohechávo umi yva Raquel he'i Léape: —Eme'ẽna chéve umi yva oguerúva ne memby.

15Ha'e katu he'i chupe: —Piko, nde kuñakarai! Rerahase avei che memby yva, reipe'a rire che hegui che ména! Upépe Raquel he'i: —Reme'ẽ ramo chéve pe yva ne memby ogueru vaekue, ahejáta ndéve reke Jacob ndive ko pyharépe.

16Upe ka'arúpe, Jacob oguahẽvo ñúgui, osẽ Lea huguãitĩvo ha he'i chupe: —Rekéta che ndive ko pyharépe! Ame'ẽ kuri nde rehe yva ogueru vaekue che memby.

17Upévare Jacob oke hendive upe pyharépe. Tupã ohendu Lea ñembo'e. Ha'e hye guasu ha ome'ẽ Jacóbpe ta'ýra 5ha,

18ha he'i: “Tupã ohepyme'ẽ chéve, ame'ẽ haguére che rembiguái che ménape.” Upévare imemby ombohéra Isacar.

19Lea imemby jey Jacóbgui,

20ha he'i upe imemby kuimba'e 6háre: “Tupã ome'ẽ chéve jopói iporãva. Ko'ágã che ména che rerohorýtama ame'ẽ haguére chupe ta'ýra 6ha.” Upévare imemby ombohéra Zabulón.

21Upéi imemby peteĩ kuña ha ombohéra Dina.

22Tupã imandu'a avei Raquel rehe, ohendu iñembo'e ha Raquel ikatúma imemby.

23Opyta hye guasu ha imembývo mitã kuimba'e osapukái: “Tupã che pe'áma tĩndy rekógui! Ombohéra imemby José, ha he'i:

24Che memby jey nga'u ra'e mitã kuimba'e!”

Jacob ha Labán oñoha'ã po karẽme

25Raquel oguereko rire imemby José, Jacob he'i Labánpe: —Tahami jeýna che retãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Eme'ẽ chéve umi che rembireko kuéra ha che ra'y kuéra aha haguã hendive kuéra. Reikuaa niko mba'eichaitépa amba'apo porã ndéve guarã.

27Labán he'i chupe: —Che rayhu ramo ani reho! Aikuaa Tupã che rovasa hague nde rehehápe.

28Ere chéve mbovýpa ohupyty ne rembiapokue repy ha tame'ẽ ndéve.

29Jacob he'i chupe: —Nde reikuaa mba'éichapa amba'apo, ha mba'éichapa oiko ne rymba kuéra che aiko ramo guare heseve kuéra.

30Upe mbovymi reguerekóvagui che aju mboyve, oñemuña heta eterei Ñandejára nde rovaságui aju guive ko'ápe. Ko'ágã katu amba'apohápema che jupe guarã.

31Labán he'i: —Mba'épa ikatu ame'ẽ ndéve. Jacob he'i: —Ndaipotái reme'ẽ chéve mba'eve. Apytáta gueteri añangareko nde ovecha kuérare ñañemoĩ ramo peteĩ ñe'ẽme.

32Ko árape tahasa nde ovecha kuéra apytépe ha taiporavo che mba'erã umi ovecha ra'y hũva ha kavara ra'y iparáva, ha ta upéva che rembiapokue repy.

33Reipota vovénte ikatu reju rema'ẽ che ovecha kuérare. Rejuhu ramo ijapytépe kuéra kavara ndaiparáiva térã ovecha nahũiva, ikatu ere amonda hague nde hegui.

34Labán he'i: —Iporã. Jajapo upéicha.

35Labán omboyke upe árape voi kavara mácho ha kavara kuña ipire pititíva térã ipara nungáva ha umi ovecha hũ, ha ome'ẽ ita'ýra kuérape oñangareko haguã hese kuéra.

36Upéi oho hymba kuéra reheve mombyry Jacóbgui. Oguata mbohapy ára pukukue ha opyta upépe. Jacob katu opyta oñangareko umi ambue Labán ovecha kuérare.

37Upérõ Jacob oheka juasy'y rakã ha oipiro opyta haguãicha ipara,

38ha ogueraha oikutu ohohápe hoy'u ovecha kuéra. Mymba ojehe'a jepi ojuehe hoy'u aja,

39ha umi mácho oipyhývo umi kuñáme, mokõive oma'ẽ upe yvyra para oĩva henondépe rehe. Upévare, umi ovecha ha kavara ra'y osẽ ipire pititi térã ipara.

40Jacob oguenohẽ máchova guive ha omoĩ umi Labán rymba iporãvéva apytépe. Upéicha mbegue katúpe ombyaty hymbarã ha umíva ndohejái ojehe'a Labán rymba kuérare.

41Umi ovecha imbaretevévape, Jacob oikutu henondépe kuéra umi yvyra, oma'ẽ haguã hese kuéra ojopyhývo.

42Umi ikangývape nomoĩri ha upéicha ikangýva opyta Labánpe, imbaretéva katu Jacóbpe.

43Ha oiko Jacóbgui karai poguasu, oguerekóva heta ovecha, kavara, vaka, tembiguái kuimba'e ha kuñáva, ha heta kaméllo ha vúrro.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Génesis 31

Jacob okañy Labángui

1Jacob oikuaa umi mba'e he'íva oikóvo hese Labán ra'y kuéra: “Jacob oñemomba'e ore ru mba'évare, ha upéicha oñemomba'e reta.”

2Jacob ohecha kuaa Labán ndaija'e veimaha hese.

3Upérõ Ñandejára he'i Jacóbpe: —Tereho jey ne retãme, nde rehegua kuéra apytépe. Che romoirũta.

4Jacob he'ika hembireko kuéra Lea ha Raquélpe oho haguã hendápe ñúme, ha'e oñangarekoháp ijovecha kuérare.

5Upépe he'i chupe kuéra: —Aikuaa pende ru ndaija'e veimaha che rehe. Tupã che ru Jára katu oĩ che ndive ko'agãite peve.

6Peẽ peikuaa porã amba'apo hague pende rúpe guarã apytu'u'ỹre.

7Ha'e heta che mbotavy vaekue he'ívo: “Kóva ame'ẽta ndéve ne rembiapokuére”. Ha upe rire nome'ẽi. Tupã katu ndohejái ha'e oñembohory che rehe.

8Ha'e he'i ramo: “Ovecha ra'y ipititíva ne mba'erã”, ovecha kuéra oĩ haguéicha imemby pititi. Ha he'i ramo: “Umi iparáva hína ne rembiapo repyrã”, upe ovecha aty tuichakue imemby para.

9Upéicha Tupã oipe'a vaekue ohóvo ijovecha pende rúgui, ome'ẽ haguã chéve.

10Peteĩ jey, oguahẽvo ára haku haguã ovecha kuéra, ahecha che képe umi mácho oipyhýva kuñávape ipititi ha iparaha.

11Ha Tupã remimbou che renói, ha he'i chéve “Jacob”, che ambohovái “Ápe aime!”

12Ha ha'e he'i chéve: “Ema'ẽ porã mba'eichaguápa umi ovecha mácho oipyhýva kuñávape, ha rehecháta ijape ipititi ha iparaha. Kóva hína, ahecha haguére opa mba'e ojapo vaekue nde rehe Labán.

13Che hína upe Tupã Betélpe, reñohẽ haguépe ñandyry ita ári ha reme'ẽ haguépe chéve ne ñe'ẽ. Ko'ágã epu'ã ha tereho jey ne retã teépe.”

14Raquel ha Lea he'i chupe: —Mañei piko ore, ore ru róga pegua gueteri, térã piko rohupytýta imba'e reja ore mba'erãva?

15Nda ore apói nga'u piko mombyry guáva ramo? Ore me'ẽ niko, ha ho'upa ore repykue.

16Upévare Tupã oipe'a ore rúgui umi mba'eta ha ome'ẽ oréve ha ore mitã nguérape. Ejapo katu opa mba'e he'íva ndéve Tupã.

Jacob oho Padán-Arámgui

17Jacob opu'ã ha ohupi ikaméllo ári hembireko kuéra imemby kuéra reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha ogueraha Canaánpe hymba kuéra ha umi mba'eta ombyaty vaekue Padan-Arámpe.

19Labán oho ra'e oñapĩvo ijovecha kuéra ha Raquel omonda tupã gua'u ra'ãnga kuéra itúva rógagui.

20Jacob katu osẽ upégui ñemiháme, he'i'ỹre mba'eve Labán araméope.

21Ohupi opa mba'e oguerekóva ha osẽ pya'e porã. Ohasa ysyry guasu Éufrates mboypýri ha oho yvyty Galaad gotyo.

Labán omuña Jacóbpe

22Mbohapy ára haguépe, oñemomarandu Labánpe, Jacob okañy hague.

23Ombyaty hogagua kuéra ha omuña chupe. Ohupyty chupe 7 ára haguépe yvyty Galaádpe.

24Upe pyharépe Tupã oñe'ẽ iképe Labán araméope ha he'i chupe: —Aníke nde pochy Jacob ndive!

25Labán ohupyty Jacóbpe. Ha'e omopu'ãma ra'e hóga vakapi kuéra Galaad yvytýpe ha upépe avei Labán ha iñirũ nguéra omopu'ã hóga.

26Labán he'i Jacóbpe: —Mba'ére piko péicha rejapo che rehe? Che mbotavy, rerahávo che rajy kuéra, ha'e ramo guáicha ha'e kuéra kuña ho'a vaekue nde poguýpe ñorãirõme.

27Maerã piko rekañy ha che mbotavy? Remombe'u rire chéve ajapo vaerã mo'ã nde jehóre karu guasu, purahéi ha árpa púpe.

28Che remineno mimi ha che rajy kuéra jepe nderehejái ahetũ. Nde tavy mba'e piko, ajeve upéicha rejapo?

29Ikatu vaerã mo'ã ajapo nde rehe ivaíva. Tupã nde ru Jára katu he'i chéve ange pyhare: “Aníke nde pochy Jacob ndive!”

30Ta porandu mína ndéve peteĩ mba'e: Oime ramo añete reho reína rehecha ga'úgui ne retã, mba'ére remonda che tupã nguéra?

31Jacob he'i Labánpe: —Akyhyje kuri reipe'a ramo guarã che hegui nde rajy kuéra.

32Ha ko'ágã rejuhu ramo pe oipe'a vaekue ne tupã kuéra, upéva tomano. Ñande rapicha kuéra rovake, eipyguara opa mba'e arekóva, ha rejuhu ramo ne mba'éva, eraha. Jacob katu ndoikuaái Raquel omonda hague umi tupã gua'u kuéra.

33Labán oike Jacob rógape, ha upéi Lea ha mokõive hembiguái rógape. Ndojuhúi mba'eve. Upéi oike Raquel oĩháme.

34Raquel katu ogueraha ra'e umi tupã gua'u kuéra, omoĩ kaméllo apéro guýpe ha oguapy hi'ári. Labán oipyguara ikoty ha ndojuhúi mba'eve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Upévo Raquel he'i itúvape: —Taita, aipota rehecha kuaa chéve napu'ãi ramo. Che mba'asy guejy che ko'ẽvo, ha upévarente aguapy aína. Labán ojepovyvyve opa rupi ha ndojuhúi mba'eve.

36Upépe Jacob ipochy ha oja'o Labánpe: —Mamópa oime che rembiapo vaikue? Mba'épa ajapo nde rehe, resẽ haguã che muña?

37Mba'épa rejuhu ne mba'éva, rejepovyvy rire arekóvare? Emoĩ ko'ápe opavave renondépe rejuhu rire ne mba'éva, te'i ha'e kuéra mávapa ojavy.

38Ne ndive aiko vaekue 20 áño. Nde ovecha ha nde kavara kuéra naimembykuái. Araka'eve nda'úi nde hegui peteĩ ovecha máchonte jepe.

39Tymba ñarõ ojuka ramo ne rymba, ndarúi ndéve hembyre rehecha haguã. Chénte amyengovia che mba'évagui. Ha oñemonda ramo, ára térã pyharépe, nde voi rejerure amyengovia haguã ndéve.

40Chénte aropu'aka ára haku arakue, ha ro'y pyharekue ikatu'ỹre amboty che resa pyhare pukukue.

41Nde rógape aiko 20 áño. Amba'apo ndéve 14 mokõive nde rajýre, ha 6 che ovecharãre. Nde katu heta eterei jey che mbotavy, reme'ẽ'ỹre chéve che rembiapokue repy.

42Tupã, Abraham ha che ru Isaac Jára, noĩri rire che ndive, aikuaa porã che mondo mo'ã hague hína po nandi. Tupã katu ohecha che rembiasa ha che rembiapokue, ha upévare, ange pyhare he'i ndéve ani haguã nde pochy che ndive.

Jacob ha Labán oñe'ẽ me'ẽ ojupe

43Labán he'i Jacóbpe: —Ko'ã kuña che rajy, ha imitã nguéra che mba'e. Umi ovecha che ovechánte avei ha opa mba'e rerekóva che mba'énte voi. Che ndaikatúi ajapo mba'eve araha jey haguã che rajy kuéra imemby kuéra reheve.

44Upéicha ramo ñame'ẽ ojupe oñoñe'ẽ topyta mandu'arã.

45Jacob omoñembo'y peteĩ ita mandu'arã, ha he'i hogagua kuérape ombyaty haguã ita ha omoĩ ojo'ári.

46Upéi okaru oñondive upe ita aty ykére.

47Labán ombohéra iñe'ẽme “Jegar Sahadutá” upe ita aty oñemopu'ã haguépe. Jacob katu iñe'ẽme avei ombohéra “Galaad”.

48Labán he'i: —Ko ita aty opytáta ñandéve mandu'aha ramo ñame'ẽ hague ojupe oñoñe'ẽ.

49Upévare, upe ome'ẽ haguépe ojupe oñoñe'ẽ oñembohéra Galaad. Labán he'i avei: —Ñandejára toma'ẽ ñande rehe jajei rire ojuehegui. Upévare, oñembohéra avei “Mispá”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

50Labán he'i avei:. —Rereko vai ramo che rajy kuérape, térã rejapyhy ramo hendaguépe ambue kuña, che ndaikuaái ramo jepe upéva, ne mandu'áke Tupã ñande rechaha.

51Kóina ápe ko ita aty. Ha avei ko ita che amoñembo'y vaekue.

52Mokõive ñane momarandu ko'ã mba'ére. Che ndahasa mo'ãi ko ita atýgui ajeity haguã nde rehe, ha nde avei nderehasa mo'ãi ko'a gotyo rejeity haguã che rehe.

53Tupã, Abraham jára ha tupã Nahor jára ohecha porãta mba'éichapa jajapo upe ja'e vaekue ojupe. Upérõ Jacob ome'ẽ iñe'ẽ Tupã itúva Isaac Jára rérape.

54Oikuave'ẽ mymbajuka yvytýpe, ho'u so'o mbichy hogagua kuéra ndive ha ohasa hikuái upépe upe pyhare.

Génesis 32

1Ko'ẽ mboyve, Labán opu'ã ohetũ itajýra kuéra ha imemby kuérape, ohovasa chupe kuéra ha upéi oho jey hógape.

Jacob ha Esaú ojotopa

2Jacob oipykúi tape ha osẽ huguãitĩvo Tupã remimbou kuéra.

3Ha Jacob ohechávo chupe kuéra he'i: “Kóva hína Tupã rekoha”. Upévare upe oguahẽ hague ombohéra Mahanaim.

4Jacob omondo henonderã hembijokuái kuéra yvy hérava Seír, Edom retãme, ityke'ýra Esaú rendápe.

5Ha he'i chupe kuéra: —Kóicha peje karai Esaúpe: “He'ika ndéve Jacob oiko hague Labán ndive ko'ágã peve ha oho jeymaha itúva rógape.

6Oguerekoha heta vaka, vúrro, ovecha, hembiguái kuimba'e ha kuñáva, ha ne momarandu oñemoĩ porãségui ne ndive.”

7Ou jeývo Jacob rembijokuái he'i chupe: —Roñemboja nde ryke'y Esaú rehe ha rojuhu ouha ndéve 400 kuimba'e reheve.

8Jacob okyhyje ha ojepy'apy. Omboja'o hogagua kuéra mokõi atýpe ha upéicha avei ijovecha, vaka ha kaméllo kuéra.

9He'i ipy'apýpe: “Ojeity ramo Esaú peteĩ atýre, upe ambue ikatúta okañy chugui.”

10Upéi Jacob oñembo'e kóicha: “Tupã, che jarýi Abraham ha che ru Isaac Jára, ejapysakami che ñembo'ére. Ere vaekue niko chéve aha jey haguã che retãme ha reimetaha che ndive.

11Chéve niko ndaijái voi kuri ahupytývo umi mba'e porãita reme'ẽva chéve, ha upe py'a porã reiporúva che ndive. Ahasávo Jordán mboypýri areko vaekue peteĩ yvyra ajekohánte che pópe, ha ko'ágã ajevy mokõi aty guasu reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ani kena che reja ha'a che ryke'y Esaú pópe. Akyhyje ou ramo guarã ore jukapávo, che rembireko kuéra ha che mitã nguérape avei.

13Ne mandu'áke reme'ẽ hague chéve ne ñe'ẽ osẽ porãtaha chéve opa mba'e, ha reme'ẽtaha chéve ñemoñare ikatu'ỹva ojepapa heta etereígui, yvyku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guáicha.”

14-16Ohasa rire upépe pyhare, oiporavo hymba kuéra apytégui ome'ẽ haguã jopói ramo ityke'ýra Esaúpe: 200 kavara kuña ha 20 máchova, 200 ovecha kuña ha 20 máchova, 30 kaméllo imemby ramóva imemby kuéra reheve, 40 vaka ha 10 tóro, 20 vúrro kuña ha 10 máchova.

17Upéi omboatýra atýra ha ome'ẽ hembiguái kuérape ogueraha haguã ityke'ýra Esaúpe he'ívo: —Tapeho che renonderã, ha ani peho oñondivepa.

18-19Tenonde guápe he'i: —Nde juhúvo che ryke'y Esaú ha oporandu ndéve mávapa nde jára, mamópa reho ha máva mba'épa umi mymba reraháva, ere chupe: “Ko'ãva Jacob mba'e ha ogueruka ndéve jopói ramo; ha'e voi ou hína ore rapykuéri”.

20-21Upéicha avei he'i umi hapykuerigua oguerahava hymba kuérape. Jacob he'i ipy'apýpe: “Ambopochy jeráta chupe ko'ã jopói amondóva che renonderã reheve. Upéicha ramo ikatu ndaipochy véima che ndive aguahẽvo hendápe.”

22Upévare omondo umi jopói henonderã, ha opyta upe pyhare hekohápe.

Jacob oñorãirõ Tupã ndive

23Upe pyharépe voi ogueraha mokõive hembireko, mokõive ikuña ha umi 11 ita'ýra ha ombohasa chupe kuéra ysyry Jaboc mboypýri.

24Ogueraha avei opa mba'e oguerekóva,

25ha opyta ha'eño tapykuépe. Upérõ ou peteĩ oñorãirõva hendive ko'ẽmba peve.

26Ha ohechávo ndaipu'akaiha Jacob rehe, oinupã humbýpe ha omokarẽ.

27Upéi he'i chupe: —Epoi che hegui, ko'ẽmbáma niko. Jacob he'i chupe: —Ndapoi mo'ãi nde hegui nda che rovasái ramo.

28Upe kuimba'e oporandu chupe: —Mba'éichapa nde réra? Ha'e he'i: —Jacob.

29Ha upe kuimba'e he'i chupe: —Na nde réra mo'ãvéi upéicha. Nde rérata Israel, reñorãirõ haguére Tupã ha kuimba'e kuéra ndive, ha nde pu'aka hese kuéra.

30Jacob he'i chupe: —Ha ndépa mba'éicha nde réra? Ha upe kuimba'e he'i: —Maerãpa reikuaase? Ha upepete voi ohovasa chupe.

31Jacob he'i: “Ahecha Tupã rova tee ha namanói.” Upévare ombohéra Penuel upe oñorãirõ hague.

32Kuarahy osẽ jave, Jacob oguata karẽ ohóvo, Penuélgui osẽvo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Umi Israelgua ko'agãite peve, ho'u ramo so'o ndo'úi humby rajygue, Tupã oinupã haguére humby rupi Jacóbpe ha omokarẽ chupe.

Génesis 33

Jacob ha Esaú ojoguerohory

1-2Jacob ohecha Esaú ouha chupe 400 kuimba'e reheve. Upérõ omboja'o ita'ýra kuéra mbohapy atýpe ha omoĩ Lea, Raquel ha mokõive ikuña ndive. Tenonde omoĩ mokõive ikuña imemby kuéra ndive, hapykuéri Lea imemby kuéra ndive, ha tapykuetépe Raquel José ndive.

3Ha'e ohasa opavave renondépe ha oñemoaguĩvo ityke'ýrare, ojayvy jayvy omomaiteívo chupe.

4Esaú oñani ityvýra ruguãitĩvo, oñañuãvo ohetũ chupe ha mokõivéva hasẽ.

5Ohechávo umi kuña imemby kuéra ndive, oporandu Jacóbpe: —Ne mba'e piko umíva? Jacob he'i chupe: —Ko'ãva hína mitã nguéra Tupã ome'ẽ vaekue chéve.

6Upévo oñemboja mokõive ikuña imemby kuéra ndive ha oñakãity henondépe.

7Upéi ou Lea imemby kuéra reheve, ha ipahápe José ha Raquel, oñakãitývo hikuái henondépe.

8Esaú oporandu Jacóbpe: —Mba'e apoha piko umi ne rymba aty ahuguãitĩ vaekue che rapépe? Jacob he'i chupe: —Umíva hína añemoĩ porã haguã ne ndive.

9Esaú he'i chupe: —Hetámako areko che ryvy. Topytánte ndéve ko'ãva.

10Jacob katu he'i chupe: —Nahániri. Aipota reraha oimérõ na nde pochy véima che ndive. Rohechávo ha che rerohorývo, ha'ete ku ahecháva Tupã rova.

11Upévare aipota rereko ne mba'erã ko jopói arúva ndéve, Tupã niko che myakã rapu'ã ha areko heta. Ojerure jey-jey rupi chupe Jacob, Esaú opyta heseve.

Jacob oheja Esaúpe

12Upéi he'i Esaú: —Jaipykúi katu ñande rape. Che romoirũta.

13Jacob he'i chupe: —Che ryke'y, reikuaa porã niko mitã nguéra ikyrỹiha, ha areko ovecha ha vaka imemby ramóva. Amboguata pya'e ramo, omanombáta che hegui peteĩ árape che rymba mimi.

14Terehóntena tenonde. Che katu taku'e mbegueve, tahánte che rymba ha mitã nguéra guatápe, aguahẽ meve ne rendápe Seírpe.

15Esaú he'i: —Tamboykéna upéicha ramo che rehegua kuérava ha tamondo pene ndive. Jacob he'i chupe: —Natekotevẽi niko. Chéve iporãma na nde pochyvéi guive che ndive.

16Upe árape voi Esaú ojevy Seír gotyo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Jacob ha iñirũ nguéra katu oje'ói Sucot gotyo, ha upépe omopu'ã hogarã ha hymba kuéra ñemo'ã haguã. Upévare upe opyta hague ombohéra Sucot.

Jacob oguahẽ Canaánpe

18Jacob oukuévo Padán-Arámgui oguahẽ táva Siquémpe, oĩva tetã Canaánpe, ha opyta upe táva rovái.

19Ojogua Hamor ra'y kuéragui, 100 pláta pehẽnguére, upe yvy oñemohenda hague. Hamor hína Siquem ru.

20Upépe omopu'ã peteĩ altar ombohérava El-Elohe Israel.

Génesis 34

Siquem orãirõ Dínape

1Peteĩ jey Dina, Jacob rajy Lea memby, osẽ ohechávo kuña kuéra Siquem pegua.

2Ha Siquem, Hamor hevéo ra'y, mburuvicha upepegua, ohecha chupe ha ogueraha orãirõ.

3Upéi iñakã raku Dina rehe, ha ohayhúgui oñeha'ã ojehayhuka chupe.

4Siquem he'i itúva Hamórpe oipotaha upe kuñataĩ hembirekorã.

5Jacob oikuaa Siquem orãirõ hague itajýra Dínape, oñangareko aja ita'ýra kuéra ñúme ijovecháre. Upévare mba'eve ndojapói ha'e kuéra ou peve.

Ñemongeta ñe'ẽ me'ẽre Siquem pegua ndive

6Hamor, Siquem ru, oho Jacob rendápe, oñemongeta haguã hendive.

7Jacob ra'y kuéra oúvo ñúgui ohendu upe oikóva. Ha ipochy eterei Siquem ndive ojapo'i haguére Israel guápe orãirõvo iteindýrape.

8Hamor he'i chupe kuéra: —Che ra'y Siquem ohayhu eterei pene reindýpe, ha aipota peme'ẽ chupe hembirekorã.

9Jaikóna ojuehe guáva ramo, upéicha ore romendáta pende rajýre ha peẽ ore rajýre.

10Upéicha ikatúta peẽ pepyta ore retãme, peikóta peikosehápe, peñemúta ore ndive ha perekóta ápe pende yvy tee.

11Siquem he'i Dina ru ha ikyvy kuérape: —Peme'ẽna chéve Dina ha ame'ẽta peẽme peipotáva guive.

12Pejerure chéve hese peipotáva ha pejerure ramo jepe hetave oñeme'ẽvagui menda repy ramo, ame'ẽtante avei peẽme.

13Jacob ra'y kuéra oha'ã po karẽme Hamor ha ita'ýra Siquémpe. Oñe'ẽ hikuái iteindýra Dina rãirõharépe,

14ha he'i chupe: —Ore ndaikatúi rome'ẽ ore reindy peteĩ ojeapi'o'ỹvape. Upéva hína ñemotĩ oréve guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Rome'ẽta peẽme pejapo ramo oréicha, pembyapi'ouka pene kuimba'e kuéra.

16Upéicha ramo peẽ pemendáta ore rajy ha ore pende rajýre, jaikóta ojoapytépe ha ha'éta oñohetãgua.

17Ndojejapói ramo kóicha katu, roguerahátante ore reindy ha roho.

18Hamor ha ita'ýra Siquémpe iporã ko'ã ñe'ẽ.

19Upe karia'y pya'e voi ojeapi'ouka, ohayhúgui Jacob rajýpe. Ha'e niko upe ojejapovéva mba'e ramo itúva rógape. Upévare oho hendive

20táva rokẽme oñembyatyhápe jepi, ha oñe'ẽ mayma hetã guápe.

21He'i chupe kuéra kóicha: —Ko'ã kuimba'e ou ñande apytépe oiko haguã ko'ápe py'a guapýpe. Topyta hikuái ñane retãme ha toiko oikosehápe. Ñane retã niko tuicha ha hembypa upe yvy chupe kuéra guarã avei. Tajarereko itajýra kuéra ñane rembirekorã ramo ha ñame'ẽ avei chupe kuéra ñande rajy hembirekorã.

22Peteĩ mba'énte ha'e kuéra ojerure oñemopeteĩ haguã ñane ndive. Ha'e kuéra kuimba'e ojeapi'óva, ha oipota ñande avei jajeapi'ouka ha'e kuéraicha.

23Péicharõ opa mba'e ha'e kuéra oguerekóva ha hymba kuéra ñane mba'éta. Ñañemoĩ katu peteĩ ñe'ẽme hendive kuéra, ha topyta hikuái ñane ndive.

24Opavave osẽva táva rokẽ rupi ha ohendúva Siquem, Hamor ra'ýpe, ojeapi'ouka.

Simeón ha Leví ojuka kuimba'e kuéra Siquem guápe

25Mbohapy ára haguépe kuimba'e kuéra ikangypa gueteri jeapi'okuégui. Upérõ mokõi Jacob ra'y, Simeón ha Leví, Dina kyvy kuéra, oike kirirĩháme, kyse puku ipópe ha ojukapaite kuimba'e oĩva guive upe távape.

26Ojuka avei Hamor ha ita'ýra Siquémpe. Upéi oguenohẽ Dínape Siquem rógagui ha oje'ói hikuái.

27Oguahẽ hapykuéri ambue Jacob ra'y kuéra ha, ohasávo umi te'õngue ári, omondapaite upe táva heindy oñerãirõ haguépe.

28Ogueraha hikuái ovecha, vaka, vúrro ha mymba ojuhúva guive távape ha ñúme.

29Óga kuéragui omonda opa mba'e. Mitã ha kuña kuéra katu ogueraha hembiguairã.

30Jacob he'i Simeón ha Levípe: —Che moĩ vai eterei peẽ. Ko'a pegua cananéo ha ferezéo kuéra ipochýta che ndive. Oñomoirũta opu'ã haguã che rehe, ha ñane mbovy etereígui ñande jukapáta.

31Ha'e kuéra katu he'i: —Ore nga'u piko rohejáta ore reindy ojeguereko kuña reko vai ramo!

Génesis 35

Jacob ojevy Betélpe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Tupã he'i Jacóbpe: —Tereho Betélpe ha epyta upépe. Emopu'ã chéve peteĩ altar. Che
hína Tupã ajechauka vaekue ndéve rekañy ramo guare nde ryke'y Esaúgui.

2Jacob he'i hóga pegua kuérape ha iñirũ nguérape: —Pejeheja tupã gua'u kuéra
perekóvagui, pejahu ha pemonde ao potĩ.

3Upéi jaha Betel gotyo. Upépe amopu'ãta peteĩ altar Tupãme che pytyvõ vaekue
ajecha vai ramo guare, ha che moirũ vaekue che rapépe.

4Ome'ẽ hikuái Jacóbpe umi tupã gua'u oguerekóva ha inamichãi nguéra. Jacob oñotỹ
umi mba'e peteĩ yvyra guýpe oĩva Siquémpe.

5Ha'e kuéra oje'óivo upégui, Tupã omongyhyje umi táva ijerére oĩvape, ha avave
nomuñái Jacob ha ita'ýra kuérape.

6Tetã Canaánpe Jacob oguahẽ peteĩ táva Luz héravape, ko'ágã hérava Betel, iñirũ
nguéra ndive.

7Omopu'ã peteĩ altar ha upe omopu'ã haguépe ombohéra Betel, Tupã ojechauka
haguére chupe upépe, okañy ramo guare ityke'ýra Esaúgui.

8Débora, Rebeca mongakuaahare, omano ha oñeñotỹ Betel ypýpe, peteĩ yvyra guýpe,
Jacob ombohérava “Yvyra ojejahe'o hague”.

9Jacob oúvo Padán-Arámgui, Tupã ojechauka jey chupe ha ohovasávo,

10he'i chupe: Nde réra Jacob, na nde réra mo'ã véima upéicha. Águi rire nde rérata
Israel. Ha he'i haguéicha ombohéra chupe.

11Upéi he'i chupe: Tupã ipu'akapáva che réra. Hetáta ne ñemoñare, umívagui osẽta
tetã nguéra, ha chugui kuéra oikóta mburuvicha guasu. Yvy ame'ẽ vaekue nde jaryi
Abraham ha nde ru Isaácpe,

12ame'ẽta ndéve ha ne ñemoñarépe, ha peẽme opytáta opa árape guarã.

13Tupã oho upégui.

14Upe oñe'ẽ haguépe chupe Tupã, Jacob omoñembo'y peteĩ ita mandu'arã, omboyke
chupe guarã oñohẽvo hese kaguy ha ñandyry,

15ha ombohéra Betel.

Raquel omano imembykuévo

16Oho hikuái Betélgui ha namombyrýi Efrátagui, Raquélpe oguahẽ ára imemby
haguã.

17Raquel oñeñandu vai ha herekua he'i chupe: —Néike! Kuimba'e niko avei kóva!

18Raquel katu ipytuhẽ peteĩ-teĩvo ha omano nguévo he'i imembýre: Ben-Oní. Itúva
katu upe mitã ombohéra Benjamín.

19Omano rire, Raquel oñeñotỹ Efrata rapépe, ko'ágã hérava Belén.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Jacob omoñembo'y ita mandu'arã Raquel oñeñotỹ haguépe. Ha upe ita oñembo'y gueteri Raquel tyvy ári ko'agãite peve.

Rubén oñeno itúva kuña Bilhá ndive

21Jacob opu'ã ha oho opyta Éder róga yvate mboypýri.

22Ha oiko aja upe tetãme, Rubén oñeno itúva kuña Bilhá ndive. Upéva oguahẽ Jacob apysápe ha ombopochy eterei chupe.

Jacob ra'y kuéra
(1 Cr 2.1-2)

Jacob ra'y kuéra 12 vaekue:

23Lea memby kuéra ãva: ijypykue Rubén, ha upéi ou Simeón, Leví, Judá, Isacar ha Zabulón.

24Raquel memby kuéra José ha Benjamín.

25Raquel rembiguái Bilhá memby kuéra, Dan ha Neftalí.

26Zilpá, Lea rembiguái memby kuéra, Gad ha Aser. Opa ko'ãva Jacob ra'y kuéra, Padan-Arámpe oikove ypy vaekue.

Isaac omano

27Jacob oho jey Mambrépe, hérava avei Arbá térã Hebrón, itúva Isaac rógape, Abraham ave oiko haguépe.

28Isaac oikove 180 áño.

29Omano itujáguima ha oho itúva kuéra ypykue rendápe. Oñotỹ chupe ita'ýra kuéra Esaú ha Jacob.

Génesis 36

Esaú ñemoñare
(1 Cr 1.34-54)

1Ãva hína Esaú, hérava avei Edom, ñemoñare:

2Esaú omenda ko'ã kuña Canaangua rehe: Adá, hitíta Elón rajy, Oholibamá, Aná rajy ha Sibón hevéo remineno,

3ha Basemat, Ismael rajy ha Nebaiot reindy.

4Ádagui Esaú ita'ýra Elifaz, Basemátgui ita'ýra Reuel,

5ha Oholibamágui ita'ýra Jeús, Jaalam ha avei Coré. Ko'ãva Esaú ra'y kuéra Canaánpe oikove ypy vaekue.

Esaú ojererova Seírpe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Esaú ogueraha hembireko kuéra, ita'ýra ha tajýra kuéra, hembiguái, ijovecha, hymba kuéra ha opa mba'e Canaánpe ombyaty vaekue, ha ojererova Seírpe, mombyry ityvýra Jacóbgui.

7Hymba hetágui mokõive ha pe yvy oikoha ndohupytýigui mokõivépe guarã,

8Esaú oho oiko Seírpe. Esaú oñembohéra avei Edom.

Esaú ñemoñare Seírpe

9Ko'ãva Esaú ñemoñare. Ha'e edomíta kuéra ru ypykue, oiko vaekue Seírpe.

10Ita'ýra kuéra héra vaekue: Elifaz Adá memby, ha Reuel Basemat memby.

11Elifaz ra'y kuéra: Temán, Omar, Sefó, Gatam ha Quenaz.

12Elifaz oguereko avei peteĩ ikuña hérava Timná ha imemby Amalec. Ko'ãva Adá ñemoñare, Esaú rembireko vaekue.

13Reuel ita'ýra irundy: Náhat, Zérah, Samá, ha Mizá. Ko'ãva hína Basemat ñemoñare Esaú rembireko vaekue avei.

14Oholibamá, Aná rajy ha Sibón remineno imemby Esaúgui: Jeús, Jaalam ha avei Coré.

Edom ruvicha kuéra

15Ko'ã Esaú ñemoñare, mburuvicha vaekue hikuái Edómpe: Elifaz, Esaú ra'y ypykue ra'y ko'ãva: Temán, Omar, Zefo, Quenaz,

16Coré, Gatam ha Amalec. Ko'ãva Adá ñemoñare, Esaú rembireko vaekue.

17Reuel ra'y kuéra vaekue ko'ãva: Náhat, Zérah, Samá ha Mizá. Ko'ãva Basemat ñemoñare, Esaú rembireko vaekue.

18Oholibamá memby kuéra vaekue: Jeús, Jaalam ha avei Coré. Ko'ãva hína Oholibamá, Aná rajy ha Esaú rembireko memby kuéra.

19Ko'ãva hína umi Esaú ñemoñare mburuvicha vaekue heseguáva atýpe. Esaú héra vaekue avei Edom.

Seír horeo ñemoñare
(1 Cr 1.38-42)

20Ko'ãva hína Seír horeo ra'y kuéra oikóva upe yvýpe: Lotán, Sobal, Sibón, Aná,

21Disón, Éser ha Disán. Mburuvicha vaekue horeo kuérava Seír ñemoñare tetã Edom pegua.

22Lotán ra'y kuéra Hori ha Hemam. Timná, Lotán reindy.

23Sobal ra'y kuéra Alván, Manáhat, Ebal, Sefó ha Onam.

24Sibón ra'y kuéra Aiá ha Aná. Aná upe ojuhu vaekue y taku osẽva yvy guýgui, yvy ojeiko'ỹháme oiko ramo guare, itúva Sibón, vúrro rerekua ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Aná ra'y Disón, ha itajýra Oholibamá.

26Disón ra'y kuéra Hemdán, Esbán, Itrán ha Querán.

27Éser ra'y kuéra Bilhán, Zaaván ha Acán.

28Disán ra'y kuéra, Us ha Arán.

29Horeo kuéra ruvicha vaekue: Lotán, Sobal, Sibón, Aná,

30Disón, Éser ha Disán. Ko'ãva, horeo kuéra ruvicha ojohogagua peteĩ-teĩ tetã Seírpe.

Edom ruvicha guasu kuéra

31Ko'ãva hína mburuvicha guasu kuéra oisãmbyhy vaekue Edómpe, Israelgua oguereko mboyve mburuvicha guasu,

32Bela Beor ra'y, Dinabagua.

33Omano rire Bela oisãmbyhy Jobab, Zérah ra'y Bosragua.

34Omano rire Jobab oisãmbyhy Husam Temangua.

35Ha'e omano rire oisãmbyhy Hadad, Bedad ra'y, Avitgua. Ko Hadad oñorãirõ Madiangua ndive Moab ñúme, ha ipu'aka hese kuéra.

36Ha'e omano rire oisãmbyhy Samlá, Masrecagua.

37Omano rire Samlá oisãmbyhy Saúl Rehobotgua. Pe táva oĩ ysyry rembe'ýpe.

38Omano rire Saúl oisãmbyhy Baal-Hanán, Acbor ra'y.

39Ha omano rire Baal-Hanán oisãmbyhy Hadad tavagua hérava Pau. Hadad rembireko héra Mehetabel, Matred rajy ha Mezaab remineno.

Edom ruvicha kuéra jey

40Ko'ãva hína mburuvicha Esaú reheguáva kuéra réra, ojohogaguáva, ojoyvy peguáva ha peteĩ téra peguáva: Timná, Alvá ha Jetet,

41Oholibamá, Elá, Pinón,

42Quenaz, Temán, Mibsar,

43Magdiel ha Iram. Ha'e kuéra Edom pegua oikóva ijyvy teépe. Esaú, Edom vaekue.

Génesis 37

1Jacob opyta Canaánpe, oiko haguépe itúva.

2Jacob rogagua kuéra rekovekue kóicha vaekue:

José ha ityke'ýra kuéra

José oguereko 17 áño ha oñangareko ovecha ha kavara kuérare itúva kuña kuéra Bilhá ha Zilpá memby kuéra ndive. Peteĩ ára omombe'u itúvape ko'ã ityke'ýra hembiapo vaiha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Jacob ohayhuve Josépe ityke'ýra kuéragui, oikove ypy haguére chupe ituja riréma ha ojapouka chupe peteĩ ao jyva puku.

4Ityke'ýra kuéra ohechávo itúva ohayhuveha chupe, ndaija'éi hese ha noñe'ẽvéi chupe.

José ohecháva iképe

5Peteĩ jey José omombe'u ityke'ýra kuérape ohecha vaekue iképe ha ko'ýte ipy'aro hikuái hendive.

6He'i chupe kuéra: —Pehendumi ko che képe ahecha vaekue:

7Ñaimemba kokuépe jajokua hína ñande trígo apesã. Peichaháguinte che trígo apesã oñembo'y ha opyta upéicha, pene mba'e kuéra katu omongora joa chupe ha ojayvy henondépe.

8Ityke'ýra kuéra he'i chupe: —Reimo'ã piko ndetaha ore ruvicha guasu? Ha ko'ýte ipy'a rasyve hendive umi mba'e iképe ohechávare, ha hese kuéra he'ívare.

9José ohecha jey ikepegua ha omombe'u hyke'y kuérape. He'i chupe kuéra: —Ahecha che képe kuarahy, jasy ha 11 mbyja oñesũ ramo che renondépe.

10Upéva omombe'u avei itúvape ha itúva oja'o chupe: —Mba'e piko rereko ne akãme rehecha haguã upéicha nde képe? Reimo'ã piko nde sy, nde ryke'y kuéra ha che roñesũtaha ne renondépe?

11Ityke'ýra kuéra ipy'a rasy eteve hendive, itúva katu ojepy'a mongeta ko'ã mba'ére.

Josépe ojukase ityke'ýra kuéra

12José ryke'y kuéra oho Siquem gotyo itúva ovecha kuéra reheve.

13Jacob he'i Josépe: —Eju torojokuái. José he'i: —Aháma taita.

14Túva he'i chupe: —Nde ryke'y kuéra oiméne Siquémpe ijovecha kuéra reheve. Tereho ehecha mba'éichapa oiko ha eju jey emombe'u chéve. José osẽ Hebróngui ha oguahẽ Siquémpe.

15Peteĩ karai ohecha José ojereha oikóvo upe rupi ha oporandu chupe: —Mba'e piko reheka?

16José he'i chupe: —Aheka che ryke'y kuérape. Nderehechái mba'épa?

17Upe karai he'i chupe: —Ahendu oho hague Dotán gotyo. José oho ohekávo, ha ojuhu chupe kuéra Dotánpe.

18Ha'e kuéra ohecha chupe mombyry guive. Oguahẽ mboyve, oñemoĩ hikuái peteĩ ñe'ẽme ojuka haguã chupe,

19ha he'i hikuái ojupe: —Péina pépe ou hína ku ohecháva iképe heta mba'e.

20Jajukána, jaity peteĩ ykua ipypukúvape ha ja'e hese tymba ñarõ ho'u hague chupe; jahecha mba'épa oiko umi mba'e ohecha vaekue iképegui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Rubén ndoipotái ojejuka ityvýra ha he'i: —Natekotevẽi jajuka.

22Jaitýnte ko ñu mbytépegua ykuápe. He'i upéicha, upéi oguenohẽ haguã upégui ha ogueraha jey itúvape.

José ojereraha Egíptope

23Oguahẽvo José, ityke'ýra kuéra oipe'a chugui ijao jyva puku,

24ha oity chupe peteĩ ykua pypukúpe.

25Okaru aja hikuái, ohecha sapy'a Ismaelgua kuéra oúva Galaádgui. Ogueroja hikuái Egíptope ikaméllo apére mangaisy ha mba'e ryakuãita.

26Ha Judá he'i ityvýra kuérape: —Maerãpa jajukáta ñande ryvýpe ha upéi ñañeha'ãta ñamokañy ojekuaa'ỹ haguã ñande jajuka hague chupe?

27Jajuka rangue, ñame'ẽ umi Ismael ñemoñarépe, ha ha'e kuéra tome'ẽ ñandéve hepykue. Upéicha nañamongy'a mo'ãi ñande po huguýre. Ñande ryvy niko. Opavavépe iporã upéva.

28Ohasávo upe rupi umi ñemuhára Madiangua, ityke'ýra kuéra oguenohẽ Josépe ykuágui ha ome'ẽ chupe kuéra 20 pláta pehẽnguére. Madiangua ogueraha Josépe, Egíptope.

29Rubén oho ra'e upe ykuápe ha ohecha José ndaipóri veimaha. Omondoro ijao ñembyasýgui,

30oho jey ityvýra kuéra rendápe ha he'i: —Ndaipóri niko pe ykuápe upe mitã rusu! Mba'e piko che ajapóta ko'ágã?

31Ojuka hikuái peteĩ kavara ra'y ha omona huguykue José aóre.

32Upéi oguerahauka itúvape ha he'ika chupe: “Kóva rojuhu kuri. Ndaha'éipa nde ra'y ao”?

33Ohechávo upe ao Jacob he'i: “Ha'e che ra'y José aokue. Ojukáne ra'e chupe tymba ñarõ ha ho'u.”

34Jacob omondoro ijao ñembyasýgui, oñemonde ao vosakuépe, ha are oiko péicha ombyasýgui ita'ýra mano.

35Ita'ýra ha itajýra kuéra oñeha'ã ombopy'a guapy chupe. Ha'e katu ndoikuaaséi mba'eve ha he'i: —Amondéne ao hũ che ra'ýre, amano meve. Ha oguerojahe'o chupe.

36Upe aja, ñemuhára Madián pegua ogueraha José Egíptope. Upépe ome'ẽ hepýre hembiguairã Potífarpe, Faraón róga rerekua ha hembiguái kuéra ruvicha.

Génesis 38

Judá ha Tamar

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Umi ára umívape Judá oheja ityvýra kuérape ha oho oiko peteĩ táva hérava Adulámpe, peteĩ karai hérava Hira ndive.

2Upépe oikuaa karai Canaangua hérava Súape, ha omenda itajýrare.

3Kóva imemby chugui mitã kuimba'e ha Judá ombohéra Er.

4Upéi imemby jey mitã kuimba'e ha ombohéra Onán.

5Upe rire, imemby jey mitã kuimba'e ha ombohéra Selá. Ko ita'ýra kóva oikove ypývo, Judá oĩ Quezíbpe.

6Judá omomenda ita'ýra ypykue Er, peteĩ kuña hérava Tamar rehe.

7Er katu ojapo ivaíva Ñandejára renondépe ha Ñandejára ojuka chupe.

8Upérõ Judá he'i Onánpe: —Emenda nde ryke'y rembirekorére, nde niko hovaja.

9Onán katu, ndoguerekoséigui ñemoñare imba'e'ỹva, oñenóvo ityke'ýra rembirekore ndive ojehekýi jepi chugui ha oñohẽ okápe, ani haguã omoñemoñare ityke'ýrape.

10Tupãme ombopochy upe ojapóva ha ojuka avei chupe.

11Upérõ Judá he'i ita'ýra rembirekore Tamárpe: —Eiko remenda'ỹre nde ru rógape, okakuaapa peve che ra'y pahague Selá. He'i upéicha okyhyjégui ita'ýra Selá omano ramo guarã avei, omano haguéicha ityke'ýra kuéra. Tamar oho oiko itúva rógape.

12Heta ára ohasa ha omano Judá rembireko, Súah rajy. Opa rire ñembyasy ára, Judá oho Timnátpe iñirũ Hira ndive, oñapĩvo ijovecha kuéra.

13Tamárpe oñemombe'u imenare ru oho hague Timnátpe oñapĩvo ijovecha kuéra.

14Upérõ Tamar oipe'a pe ijao iména mano reheguáva, ojehova mo'ã, omonde kuña reko vai ao ha oguapy táva Enaim rokẽme, Timnat rape rembe'ýpe. Ohecha niko Selá okakuaapamaha, ha noñeme'ẽiha chupe imenarã.

15Judá ohecha chupe ha oimo'ã kuña reko vai, ojehova mo'ãgui.

16Oñemboja hendápe, omongeta chupe ha he'i: —Jahána ógape. Ndoikuaái ita'ýra rembirekoreha. Ha upe kuña oporandu chupe: —Mba'épa reme'ẽta chéve che rereko haguã?

17Judá he'i chupe: —Aguerukáta ndéve peteĩ kavara ra'y. Upépe pe kuña he'i chupe: —Reheja ramo chéve peteĩ mba'e jeroviaha reruka peve chéve upe kavara ra'y, upéicha ramo mante aháta ne ndive.

18Judá oporandu chupe: —Mba'eichagua mba'e jeroviaha piko reipota? Upe kuña he'i chupe: —Pe ne kuãirũ ha'ãngáva iñapytĩha reheve, ha pe yvyra rejekoha reraháva nde pópe. Judá ome'ẽ upe kuñáme opa mba'e ojeruréva. Oñeno hendive, ha nipo ombohye guasu ra'e.

19Upe rire Tamar oho jey hógape, oipe'a hova mo'ãha ha omonde jey ijao tee.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Judá oguerahauka chupe pe kavara ra'y, ome'ẽ jey haguã chupe umi mba'e ome'ẽ vaekue chupe ojerovia haguã. Oguerahauka iñirũ Hira rupi, ha iñirũ ndojuhuvéi upe kuñáme.

21Upémarõ oporandu umi upépe guápe: Mamo piko oiko pe kuña reko vai oñemoĩva jepi táva Enaim rokẽme, tape rembe'ýpe? He'i hikuái chupe: —Ápe ndaipóri mba'eveichagua kuña reko vai.

22Upémarõ oho jey Judá rendápe ha he'i chupe: —Ndajuhúi. Ha umi upepegua he'i upe rupi ndaiporiha mba'eveichagua kuña reko vai.

23Judá he'i: —Topyta heseve, ani oñembohory hikuái ñande rehe. Arahaukáma chupe ikavara ra'yrã ha nde nderejuhúi.

24Mbohapy mes haguépe, oñemomarandu Judápe: —Nde ra'y rembirekore Tamar, kuña reko vai ko'ágã, ha oime hye guasu. Judá he'i: —Toñerenohẽ táva rokápe ha tojehapy.

25Oñerenohẽvo, Tamar he'ika imenare rúpe: —Amondo ndéve kuãirũ ha'ãngáva, iñapytĩha ha yvyra ojejekoha. Ijára che mbohye guasu. Ndépa reikuaa chupe?

26Judá ohecha kuaa imba'eha ha he'i: —Upéva ndaha'éi hembiapo vaikue. Che rembiapo vaikue uvei hína, name'ẽi haguére chupe che ra'y Selá imenarã. Ha upe guive ndoikovéi hendive.

27Oguahẽvo imemby haguã ára, mokõi mitã oĩ hetepýpe.

28Ha imembýtama ramo, peteĩ oguenohẽ okápe ipo ha herekua oñapytĩ ipyapýre peteĩ apytĩha pytã he'ívo: —Kóva raẽ osẽta.

29Ha'e katu omoinge jey ipo ha osẽ ityke'ýra. Herekua he'i: —Reñemopa'ũ kuaaite piko! Ha ombohéra Fares.

30Upéi osẽ ityvýra, ipyapy apytĩha pytã reheve ha ombohéra Zérah.

Génesis 39

José ha Potifar rembireko

1Ojereraha rire Egíptope, Josépe ojogua hembiguairã peteĩ karai hérava Potifar umi Ismael guágui. Potifar mburuvicha Faraón róga rerekua.

2Ñandejára oĩ José ndive, ha upévare ha'e ipo'a opa mba'épe ha oiko ijára rógape.

3Potifar ohecha Ñandejára oĩha José ndive ha omyakã rapu'ãha chupe opa mba'e ojapóvape.

4Upévare ojerovia hese ha omoĩ chupe hóga ha opa mba'e rerekua ramo.

5Upe guive Ñandejára ohovasa, José rupive, opa mba'e Potifar oguerekóva hógape ha ñúme ave.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Potifar oheja opa mba'e José pópe, ojepy'apy'ỹre mba'evére. José karia'y porã ika'avóva.

Py'a ra'ã vai, ñe'ẽ meguã ha jepokua

7Upéinte ijára rembireko oñepyrũ iñakã vai hese ha he'i chupe: —Eju eñeno che ndive.

8Ha'e katu ndojaposéi upéva, ha he'i: —Che jára ndojepy'apýi voi mba'eve óga peguáre ha oheja che pópe opa mba'e.

9Oipota oiko che ha'évante ha nahakate'ỹi chéve mba'evére, nde rehe añoite mante, nde ha'égui hembireko. Ha piko che ajapóta hese ko ivai etéva Tupã renondépe?

10Upe kuña ndoikuaaséi voi mba'eve, ha oha'ã mbaite omoñuhãvo chupe. José katu ojeguereko kuaa chugui.

11Peteĩ jey, José oike upe ógape hembiapo haguã ha ndaipóri avave.

12Ha upe kuña osẽ ipojái ijahojáre ha he'i chupe: —Eju eñeno che ndive.

13José ojehekýi chugui ha osẽ okápe. Ijahoja katu opyta pe kuña pópe,

14ohenóiva hembiguái kuérape ha he'i: —Pema'ẽmi, ojegueru ñandéve hebréo oñembohoryséva ñande rehe. Oike che kotýpe ha che rãirõse mo'ã. Che asapukái.

15Ha'e katu okañy ha oheja ijahoja ko'ápe.

16Upe kuña oñongatu José ahoja oguahẽ meve iména.

17Ha peichaite avei omombe'u chupe: —Pe tembiguái hebréo reru vaekue che rãirõse mo'ã.

18Che katu asapukái. Ha ha'e okañy nguévo oheja ijahoja.

19-20José jára ipochy eterei. Oipokuauka Josépe ha oguerahauka chupe koty ypytũme, oĩháme avei umi oñemyakãsã vaekue Faraón róga pegua.

21Ñandejára katu oĩ José ndive, ohovasa chupe ha omoĩ porã chupe pe koty ypytũ megua mburuvicha ndive.

22Pe koty ypytũ ruvicha omoĩ chupe hapicha kuéra rerekua ramo, ha upépe José he'ívante voi oiko.

23Pe koty ypytũ ruvicha ndojepy'apýi mba'evére ha oheja opa mba'e ipópe. Ñandejára ohovaságui Josépe, osẽ porã chupe opa mba'e ojapóva.

Génesis 40

José omyesakã képe guare

1Pe kuimba'e oitykuáva kaguy Faraónpe ha pe mbuja apoha ruvicha Faraón róga pegua, ombopochy Faraónpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2-3Faraón ipochy eterei ha omoingeka chupe kuéra koty ypytũme, oĩháme José.

4Upepegua mburuvicha omoĩ Josépe oñangareko haguã hese kuéra.

5Ohasa rire heta ára, peteĩ pyharépe mokõive ohecha ike pegua ha upéva oipy'apy chupe kuéra.

6Upe pyhareve oike José hendápe kuéra, ohecha ojepy'apy etereiha hikuái,

7ha oporandu chupe kuéra: —Mba'ére piko peichaite peve pende rovasy pene ko'ẽvo?

8He'i hikuái: —Roguereko rohecháva ore képe ha ndaipóri ikatúva he'i oréve mba'épa he'ise upe rohecháva. José he'i chupe kuéra: —Tupã mante oikuaauka kuaa képe guare. Pemombe'u chéve mba'épa pehecha ra'e.

9Upévo pe kaguy tykuaha he'i: —Ahecha che renondépe parral

10hakã mbohapýva, hoky, ipoty, hi'a ha hi'aju upe parral.

11Aguereko che pópe Faraón kópa, añami parral'a upe kópape ha ambohasa Faraónpe.

12José he'i chupe: —He'ise kóva: Mbohapy hakã, mbohapy ára.

13Mbohapy ára haguépe Faraón imandu'áta nde rehe ha nemoĩ jeýta reitykua haguã chupe kaguy ikópape, rejapo haguéicha ymave.

14Ne mandu'áke che rehe oho porã vove ndéve, ha eñe'ẽ che rehe Faraónpe che renohẽ haguã ko'águi.

15Ajereru niko hebréo retãgui mbaretépe ha ápe ndajapói mba'eve ivaíva aime haguã koty ypytũme.

16Mbuja apoha ruvicha, ohechávo iporã hague hapicháp e upe ohecha vaekue iképe, omombe'u avei Josépe iképe guare, ha he'i chupe: —Che katu ahecha agueraha ramo mbohapy ajaka mbuja che akã ári.

17Pe ajaka yvate guápe oĩ opaichagua hi'upyrã Faraónpe guarã, ha umívagui guyra kuéra oñapi'ũ.

18José he'i chupe: —Nde képe guare, he'ise kóva: Mbohapy ajaka, mbohapy ára.

19Mbohapy ára haguépe Faraón nde juvykáta. Ne re'õngue osãingóta yvyrágui ha yryvu kuéra okarúta nde ro'óre.

20Mbohapy ára haguépe, Faraón ojapo karu guasu hi'ára mbotýre, ha oĩmba upépe mburuvicha kuéra. Opoika kaguy tykuaha ha mbuja apoha ruvichágui ha oguerahauka mburuvicha kuéra renondépe.

21Kaguy tykuaháp e omoĩ jey oitykua haguã chupe ikópa.

22Mbuja apoha ruvicháp e katu ojuvyka, José omyesakã haguéicha.

23Kaguy tykuaha katu naimandu'avéi José rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Génesis 41

Faraón képe guare

1Ohasa rire mokõi áño, Faraón ohecha iképe ha'e oñembo'yha hína ysyry guasu Nilo
rembe'ýpe,

2ha 7 vaka ne porã ha nde kyráva osẽ pe ysyry guasúgui, ha okaru kapi'ipetýpe.

3Hapykuéri kuéra osẽ avei 7 vaka piru ñembyahýi oñemoĩva Nilo rembe'ýpe ijykére
kuéra.

4Umi vaka piru omokõ umi ikyrávape. Upépe Faraón opáy.

5Upéi oke jey ha ohecha iképe kóicha: peteĩ trígo 7 hakãva, hi'a renyhẽ ha hi'ajúva.

6Upéi hoky 7 hakã pirúva yvytu aku omoñyñyimbáva.

7Umi 7 ipirúva ho'u umi 7 hi'a renyhẽvape. Faraón opáy, ha nipo iképe guarénte ra'e
umi mba'e ohecháva.

8Ára oguahẽvo, Faraón ojepy'apy ha ohenoika umi mba'e ñemimby kuaaha ha karai
arandu kuéra Egipto guápe, ha omombe'u chupe kuéra iképe guare. Ndaipóri ijapytépe
kuéra ojora kuaáva chupe upéva.

9Upérõ karai kaguy tykuaha ou Faraón rendápe ha he'i chupe: —Amombe'úta mante
tuicha ajavy hague.

10Nde pochy ramo guare mbuja apoha ruvicha ndive ha che ndive, ore moingeka
vaekue koty ypytũme, nde róga rerekua ruvicha rógape.

11Mokõive roguereko ore képe guare peteĩ pyharépe ha ndoroikuaái mba'épa he'ise.

12Upépe oĩ vaekue ore ndive peteĩ karia'y hebréo, nde róga rerekua rembiguái.
Romombe'u chupe ore képe guare ha he'i oréve mba'épa he'iséva.

13Opa mba'e ojehu mokõivépe ha'e he'i haguéicha. Nde che moĩ jey vaekue aitykua
haguã ndéve kaguy, ha mbuja apoha ruvichápe katu rejuvyka.

José omombe'u he'iséva Faraón képe guare

14Faraón ohenoika Josépe ha pya'e porã oñerenohẽ koty ypytũgui. Oñehendyva'o ha
omonde rire ao pyahu oike Faraón rendápe.

15Faraón he'i Josépe: —Oĩ ahecha vaekue che képe ha avave ndaikatúi he'i chéve
mba'épa he'ise. Ahendu nde ikatuha reikuaa mba'épa he'ise umi mba'e képe
ojehecháva.

16José he'i Faraónpe: —Che jehegui ndaikatu mo'ãi. Che rupi katu, oikuaaukáta ndéve
Tupã umi mba'e nde képe rehecha vaekue.

17Faraón he'i Josépe: —Ahecha añembo'yha ysyry guasu Nilo rembe'ýpe,

18ha upe Nílogui osẽ 7 vaka ne porã ha nde kyráva ha okaru piritýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Hapykuéri kuéra osẽ 7 vaka piru ñembyahýi, kãngue rei meméva. Umívagui ipiruvéva ndahechái gueteri Egíptope ko'agãite peve.

20Ko'ãva omokõ umi 7 vaka kyrápe.

21Umi ipirúva omokõ rire ikyrávape, ha'ete ku ndo'úiva mba'eve. Akóinte ipiru ho'u mboyve guaréicha. Upépe apáy.

22Upéi ake jey, ha ahecha che képe peteĩ trígo 7 hakãva hi'a renyhẽ ha hi'ajupáva.

23Hapykuéri hoky ambue 7 hakã pirúva yvytu aku omoñyñyimbáva.

24Ko'ãva omokõ umi 7 trígo porãme. Amombe'u umi mba'e ñemimby kuaaha ko'ápe guápe, ha ndaipóri ikatúva he'i chéve mba'épa he'ise umi che képe guare.

25José he'i Faraónpe: —Mokõive nde képe guare, peteĩ mba'énte he'ise. Tupã ne momarandu mba'épa tekotevẽ rejapo.

26Umi 7 vaka kyra, 7 áño ojeiko porã haguã hína, ha umi 7 trígo porã upéichante avei. Peteĩ mba'énte he'ise mokõive nde képe guare.

27Umi 7 vaka piru ñembyahýi osẽva umi 7 vaka kyra rapykuéri, 7 áño hína. Ha umi 7 trígo piru, 7 áño avei. Umíva he'ise ojehasataha 7 áño ñembyahýi.

28Tupã ohechauka ndéve, mba'épa ha'e ojapóta.

29Oúta 7 áño henyhẽ chovíva hi'upyrãgui Egipto tuichakue.

30Hapykuéri oúta 7 áño ñembyahýi. Avave naimandu'a mo'ãi pe tyguãtã ou tenonde vaekuére. Upe ñembyahýi ohundi etéta voi Egíptope.

31Tyguãtãngue opytáta tesarái etépe ipohýi etereítagui ñembyahýi upe tetã tuichakue.

32Nde képe rehecha hague mokõi jey, he'ise Tupã ñe'ẽ oikotaha añetehápe, ha pya'e ave.

33Upévare tekotevẽ reheka peteĩ karai iñarandu ha imba'e recha kuaáva oisãmbyhy vaerã Egipto.

34Oikóvo kóga ñemono'õ, opa mba'e oñeñotỹ vaekuégui toñeñongatu 5gui peteĩ. Emoĩ avei opa rupi ne retãpýre karai kuéra oñongatukáva upéva, ha tojejapo upéicha umi 7 áño porã pukukue.

35Toñembyatypaite trígo áño porã megua ha toñeñongatu nde erehápe. Tojejapo upéva opaite táva guasúpe.

36Toñeñongatu hi'upyrã ojekaru haguã umi 7 áño ñembyahýi upe riregua pukukue. Upéicharõ noñemano mo'ãi ñembyahýigui Egíptope.

José Egipto sãmbyhyhára

37Faraón ha hembijokuái guasu kuéra ojuhu porã José ñe'ẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

38Ha Faraón he'i chupe kuéra: —Mamópa jajuhúta kuimba'e oĩ porãva Tupã ndive ha'éicha?

39Ha he'i Josépe: —Tupã voi niko ne mbo'e opa ko'ã mba'e ha ndaipóri mo'ãi avave ndéicha iñarandu ha imba'e recha kuaáva.

40Nde reisãmbyhýta che róga guápe ha opa che retãgua ojapóta nde eréva. Che añoite nde ruvicháta, che ha'égui tetã ruvicha guasu.

41Upéi he'i: —Aipo ramo ajapo nde hegui Egipto sãmbyhyhára!

42Faraón oipe'a ikuãirũ ha omoĩ José kuãre. Omonde hese ao linoguigua ha omoĩ ijajúrare jeguaka oroguigua.

43Ombojupi chupe kárro jeguápe, ohóva jepi hapykuéri, ha omondo henonderã peteĩ kuimba'e osapukáiva José ohasakuévo ikárrope: “Peñesũmbáke!” Ha upéicha omoingo chupe Egipto sãmbyhyhárõ.

44Faraón he'i Josépe: —Che hína Faraón! Ndaipóri avave ojapo vaerã mba'eve térã oho vaerã mamove ko Egipto pýre, nde reikuaa'ỹre!

45Ombohéra Josépe, Safenat-Panéah, ha ome'ẽ chupe hembirekorã kuñataĩ hérava Asenát, Potifera rajy. Potifera hína táva On pegua pa'i.

46José oguereko 30 áño oñepyrũrõ guare oisãmbyhy Egipto. Oheja mburuvicha guasu róga ha oho ohecha opa rupi upe tetãpy.

47Ñemitỹ opu'ã porã ha hi'a heta umi 7 áño pukukue.

48Upe aja oñeñongatu hi'upyrã opa távape. Peteĩ-teĩme oñeñongatu kokue remitỹngue ijerekuévo rupigua.

49Yvyku'i ra'ỹi y rembe'ýpe guáicha heta upe hi'upy oñeñongatúva, ndaikatuvéi peve ojepapa.

50Peteĩ áño ñembyahýi ou mboyve, José rembireko Asenát imemby chugui mokõi mitã kuimba'e.

51Ijypykuépe José ombohéra Manasés he'ívo: “Tupã che mbyesarái opa che rembiasa asy ha che ru rogaguágui.”

52Hapykuéri guápe ombohéra Efraín, he'ívo: “Tupã ohejáta che ra'y tetã ahasa asy haguépe.”

53Ohasa umi 7 áño hi'a heta haguépe opa mba'e Egíptope.

54Ha oñepyrũ pe 7 áño ñembyahyitaha, José he'i haguéicha. Ou ñembyahýi guasu opa tetã nguérape, Egíptope katu nahániri, oĩgui hi'upyrã.

55Egiptogua oñepyrũvo iñembyahýi, oho Faraón rendápe tembi'u rekávo. Faraón he'i chupe kuéra: —Tapeho José rendápe ha pejapo ha'e he'íva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

56Ñembyahýi ojaho'ipaitéma ramo upe tetã, José oipe'a trígo ñongatuha rokẽ ha ome'ẽ hi'upyrã Egipto guápe. Ñembyahýi niko ipohyive ohóvo arako'ẽre.

57Opa tetãgui ojeju Egíptope ojejoguávo trígo Joségui, mamove ndaipórigui hi'upyrã.

Génesis 42

José ryke'y kuéra oho Egíptope

1Jacob ohendu oĩha trígo Egíptope ha he'i ita'ýra kuérape: —Mba'ére piko peguapy pema'ẽ ojováre?

2Oje'e oĩha trígo Egíptope. Tapeho upépe pejogua ñandéve, ani ñamano ñembyahýigui.

3Upérõ umi 10 José ryke'y oho Egíptope ojoguávo trígo.

4Jacob ndohejái José ryvy Benjamín oho hendive kuéra, oguerokyhyjégui chupe.

5Jacob ra'y kuéra oho hapicha kuéra upepegua ndive. Heta ohose, oĩgui ñembyahýi tetã Canaán tuichakue.

6José oisãmbyhy Egipto, ha ome'ẽ trígo umi opa guio ohóvape. Oguahẽ avei José ryke'y kuéra ha oñesũ henondépe omboja peve isyva yvýre.

7José ohecha vove umi ityke'ýrape oikuaa chupe kuéra ha oñembotavy. Oñe'ẽ pochy ha he'i: —Mamoguápa peẽ? He'i chupe hikuái: —Canaangua. Roju rojoguávo trígo.

8José oikuaa ramo jepe ityke'ýra kuérape, ha'e kuéra ndoikuaái chupe.

9José imandu'a umi mba'e iképe guarére ha he'i chupe kuéra: —Peẽ pyrague hína, peñemboúva pehecha ñemi haguã mamópa oñeñangareko kangyve ore retãre.

10Ha'e kuéra he'i chupe: —Ndaupéichai niko nde karai! Ore rojúnte rojoguávo trígo.

11Ore ojoyke'y meme ha tapicha johéi pyre. Ndaha'éi pyrague.

12José he'i jey: —Pende japu. Peñembou pehecha ñemi haguã mamópa oñeñangareko kangyve ore retãre.

13Ha'e kuéra he'i chupe: —Peteĩ karai Canaangua hína ore ru ha ore roime vaekue 12. Peteĩ ore ryvy omano ha upe michĩvéva opyta ore ru ndive.

14José he'i chupe kuéra: —Ha'e haguéicha. Peẽ pyrague hína,

15ha upéva ojekuaa porãta. Napesẽ mo'ãi ko'águi, ndaperúi ramo pende ryvy michĩvéva.

16Peteĩ pende apytégui ohóta ipiári, opytáva katu oñemyakãsãta ojekuaa peve añetegua. Ndaperúi ramo pende ryvy ojehecháta pende japu hague, ha aikuaa porãta peẽ pyragueha.

17Upéi, omoingeka chupe kuéra koty ypytũme, ha oheja upépe mbohapy ára.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Mbohapy ára haguépe he'i chupe kuéra: —Che arovia oĩha Tupã ha upévare ndajaposéi pende rehe mba'eve ivaíva.

19Tekotevẽ pehechauka chéve peẽ tapicha johéi pyreha, ha upévare opytáta oñemyakãsã peteĩ pende apytégui. Ha hembyre katu tapeho peraha pe trígo pejogua vaekue pende róga guápe.

20Upéi peru chéve pende ryvy imitãvéva. Upéicha pehechaukáta pejeha añetegua ha ndapejejuka mo'ãi. Ha'e kuéra he'i iporãha upéicha,

21ha he'i joa ojupe kuéra: —Ko'ágã hekovia hína ñandéve ivaíva jajapo vaekue ñande ryvýre. Ako ha'e ojerure asy ramo guare ñandéve, ndajaikuaaséi vaekue mba'eve.

22Rubén katu he'i chupe kuéra: —Ha'e voi vaekue peẽme ani haguã pejapo ivaíva upe mitã rusúre ha napehenduséi vaekue che ñe'ẽ. Ko'ágã ojejerure ñandéve huguykue.

23Ha'e kuéra noimo'ãi José oikuaaha opa mba'e he'íva hikuái, oiporúgui ñe'ẽ kuaahára oñe'ẽ haguã hendive kuéra.

24José oheja chupe kuéra ha ojahe'o ha'eñoháme. Ou jeývo hendápe kuéra ha ikatu vove oñe'ẽ, omboyke Simeónpe ha oipokuauka chupe hovake kuéra.

José ryke'y kuéra oho jey Canaánpe

25José omoĩka trígo ityvýra kuéra vosápe, upe trígo repykue ha'e kuéra ome'ẽ vaekue chupe reheve. Ome'ẽka avei chupe kuéra tembi'u tapére guarã.

26Ha'e kuéra ohupi umi itrígo vosa vúrro ári ha oho.

27Pyhare vove opyta hikuái tapépe opytu'u haguã. Peteĩ ha'e kuérava oipe'a ivosa omongaru haguã hymba vúrro ha ojuhu trígo repykue ivosa jurúpe.

28Upérõ he'i ityvýra kuérape: —Oñeme'ẽ jey chéve che pláta. Kóina hína che vosa jurúpe. Oryrýi joa kyhyjégui ha he'i hikuái ojupe: —Mba'e piko ko ojapóva Tupã ñande rehe?

29Oguahẽvo Canaánpe omombe'u hikuái itúvape opa mba'e ojehu vaekue.

30He'i hikuái: —Egipto sãmbyhyhára oñe'ẽ pochy oréve ha he'i ore pyragueha roñemondóva hetãme roma'ẽ ñemi haguã.

31Ore katu ro'e chupe: “Ore hína tapicha johéi pyre, ndaha'éi pyrague.

32Peteĩ túvagui guare 12 vaekue ore. Oĩ peteĩ ndahapykuere jekuaavéiva, ha upe imitãvéva katu opyta ore ru ndive Canaánpe.”

33Upérõ upe karai he'i oréve: “Aikuaa porãse, peẽpa añetehápe tapicha johéi pyre. Topyta che ndive peteĩ pende apytégui. Hembyre katu peraha hi'upyrã pende rogagua kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Upéi peru chéve pende ryvy ha upéicha aikuaáta peẽpa pyrague térã tapicha johéi pyre. Peru ramo pende ryvy ame'ẽ jeýta peẽme pende ryke'y ha ikatúta peñemu ko tetãme.”

35Ohekuavo ivosa kuéra ha peteĩ-teĩ ojuhu itrígo repykue ivosa jurúpe. Tuicha oñemondýi hikuái!

36Itúva Jacob katu he'i chupe kuéra: —Peẽ niko che rejáta cheño. José ndaipóri véima, Simeón upéicha avei. Ko'ágã perahaséma avei che hegui Benjamín. Mba'éreiko chévente ojehu ko'ã mba'e?

37Rubén he'i itúvape: —Tomano mokõive che ra'y ndagueruvéi ramo ndéve nde ra'y. Eheja che pópe ha che agueru jeýta ndéve.

38Jacob he'i: —Ndoho mo'ãi che ra'y pene ndive. Ityke'ýra omanóma ha ha'éntema opyta chéve. Ojehu ramo chupe ivaíva tapére, peẽta umi che mondótava omanóva rendápe tuicha eterei ñembyasy reheve.

Génesis 43

Benjamín oho Egíptope

1Canaánpe ivaive ohóvo upe ñembyahýi.

2Opáma ohóvo Jacob rógape trígo ojegueru vaekue Egíptogui. Ha Upémarõ ha'e he'i ta'ýra kuérape: —Tapeho jey Egíptope ha pejogua ñandéve trígo.

3Judá he'i: —Pe karai Egipto sãmbyhyhára he'i porã vaekue oréve ndoroike mo'ãiha hendápe, ndohói ramo ore ndive ore ryvy.

4Remondo ramo ore ndive ore ryvy rohóta rojogua ndéve trígo

5ỹrõ katu ahániri. Upe karai he'i porã vaekue: “Aníke peju che rendápe hese'ỹ!”

6Jacob he'i chupe kuéra: —Maerã voi piko peje chupe oĩha pende ryvy imitãvéva?

7Ha'e kuéra he'i: —Ha'énte voi oñepyrũ oporandu oréve ha he'i: “Oikove gueteripa pende ru? Oĩvépa ambue pende ryvy?” Ha ore niko romombe'úta mante chupe ha'e oporandúva. Mba'éicha piko roikuaáta he'ítaha: “Pejúke pende ryvy ndive”?

8Judá he'i itúvape: —Eheja toho che ndive upe mitã ha toroho pya'e. Ani ñamanomba jepe ñembyahýigui.

9Topẽ che rehe ndagueruvéi ramo ndéve ko mitã ha tapyta ijaheipy ramo ne renondépe opa árape guarã.

10Ipuku reíma niko hína. Aréma roju jey vaerã mo'ã!

11Itúva he'i chupe kuéra: —Pejapo katu upe pejéva upéicha ramo. Pemoĩ mba'e iporã porãvéva ko'a pegua pende vosápe ha peraha jopói ramo upe karaípe. Pemoĩ mimi aysy, eíra, mba'e ryakuã porã, insiénso, manduvi ha manduvi guasu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Upe trígo repyrã pembojo'a, ha peme'ẽ jey chupe upe trígo repykue opyta vaekue pende vosa jurúpe. Oime vaerã niko ojavy ra'e hikuái.

13Toho pene ndive pende ryvy ha tapeho pya'e.

14Tupã Ipu'akapáva tomoheñói upe karai py'ápe poriahurereko ha topoi pende ryke'y opyta vaekuégui ha Benjamíngui. Ha che apyta ramo che ra'y kuéra rehe'ỹ, toiko oikóva che hegui.

Jejuhu jey José ndive

15Ha'e kuéra ogueraha upe jopoirã, trígo repy jo'a ha Benjamín ave, oje'ói Egíptope ha oguahẽ José rendápe.

16José ohecha Benjamín ouha hendive kuéra ha he'i hóga rerekuápe: —Eraha ko'ã kuimba'e ógape. Ejuka peteĩ che rymba ha embichy ñandéve so'o. Ha'e kuéra okarúta che ndive ko asajépe.

17Ha'e ojapo José he'i haguéicha ha omoirũ umi kuimba'épe José rógape.

18Ha'e kuéra oñemondýi ojereraháguí José rógape ha he'i ojupe: “Kóva oiko hína ñande rehe oñemoinge haguére trígo repykue ñande vosápe. Upévare ondyrýta hikuái ñande rehe peteĩ sapy'aitépe, oipe'áta ñande hegui ñane rymba vúrro ha ñande reraháta hembiguairã.”

19Ha oguahẽvo hikuái óga rokẽme, oñemboja óga rerekua rendápe,

20ha he'i: —Nde karai, ore niko rojúma vaekue ko'ápe rojoguávo trígo.

21Roho jeývo ore rógape ropyta ropytu'u tapépe ha roipe'ávo ore vosa, rojuhu peteĩ-teĩ vosa jurúpe ore trígo repykue. Ko'ágã rogueru rome'ẽ jey haguã upéva hekopete.

22Rogueru avei trígo rojoguaséva pende hegui repyrã. Ore ndoroikuaái mávapa omoĩ ra'e upe trígo repykue ore vosápe.

23José róga rerekua he'i chupe kuéra: —Ani pejepy'apy! Tupã pende Jára ha pende ru Jára omoĩne ra'e pene mba'erã. Peẽ peme'ẽ vaekue chéve pende trígo repykue. Upéi oguenohẽ hendápe kuéra Simeón.

24Upe óga rerekua omoguahẽ chupe kuéra José rógape, omoĩka y ojepyhéi haguã ha omongaruka hymba vúrro kuéra.

25Upérõ ha'e kuéra oguenohẽ ijopói oguahẽ mboyve José. Oje'e niko chupe kuéra okarutaha hikuái José ndive.

26Oikévo José hógape, ojayvy joa henondépe ha ome'ẽ chupe ijopói.

27Ha'e omomaitei chupe kuéra ha oporandu: —Pende ru tujami peñe'ẽ hague chévepa oikove gueteri? Mba'éichapa oiko ha'e?

28Ha'e kuéra he'i chupe: —Ore ru oikove gueteri ha hesãimínte hína! Oñesũ ha ojayvy hikuái henondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Upérõ José oma'ẽ ijerekuévo ha ohecha Benjamínpe, ityvýra isýgui guare, ha he'i: —Kóva piko pende ryvy imitãvéva peñe'ẽ hague chéve? Ha he'i Benjamínpe: —Tupã ta nde rovasa che ra'y!

30José ipirĩmbaite ha hesay mo'ã ohechávo ityvýrape. Ndaikatu véima ramo ojejoko, osẽ pya'e upégui ha oike ikotýpe. Upépe oñemoĩ hasẽ.

31Upéi ojovahéi ha ojejoko porã rire osẽ okápe ha he'i: —Néike! Jaguapy katu jakaru!

32José okaru peteĩ mesápe, ambue mesápe oñemongaru Jacob ra'y kuéra ha Egiptogua katu okaru ambue hendápe. Ha'e kuéra ndokaruséi hebréo kuéra ndive ndojapoígui mba'eve ramo chupe kuéra.

33José ryke'y kuéra oguapy henondépe ha oñemoĩ hikuái ojoykére, oñepyrũvo ijypykuévagui, oguahẽ meve ipahaguévape, upéicha he'ígui José. Ha'e kuéra ohecha ramó upéva ha oma'ẽ joa ojohováre.

34José oguenohẽka ohóvo peteĩ-teĩme hembi'urã imeságui voi, ha Benjamínpe hetave ome'ẽka. José ha ityke'ýra kuéra ho'u kaguy oñondive ha tuicha ovy'a.

Génesis 44

José kópa

1Upéi José he'i ñemiháme hóga rerekuápe: —Emyenyhẽ chovi trígogui ko'ã kuimba'e vosa kuéra ha emoĩ hepykue peteĩ-teĩ vosa jurúpe.

2Pe che kópa plataguigua emoĩ imitãvéva vosápe, trígo apytépe, hepykue reheve. Ha'e ojapo he'i haguéicha José.

3Ko'ẽmba vove, oñemondo hikuái hetã gotyo hymba vúrro kuéra reheve.

4Ha'e kuéra osẽ rire táva guasúgui, José he'i hóga rerekuápe: —Esẽ emuña umi kuimba'épe ha rehupyty vove ere chupe kuéra: “Mba'ére piko pemyengovia iporãva ivaívape?

5Pemonda che ruvichágui ikópa plataguigua, ha'e oiporúva hoy'u haguã ha imba'e kuaarã! Maerã piko pejapo upéicha?”

6Ha'e ohupyty chupe kuéra ha he'i umi mba'e.

7Ha'e kuéra he'i: —Mba'ére piko reñe'ẽ oréve upéicha nde karai? Mba'eveichave ramo ndorojapói chéne upéicha.

8Rogueru rire trígo repykue rojuhu vaekue ore vosápe piko romondáta ágã nde ruvicha rógagui pláta térã óro?

9Oguerekóva upe kópa plataguigua ivosápe tomano. Hembyre katu toropyta nde ruvicha rembiguái ramo.

10Ha'e he'i chupe kuéra: —Toiko peje haguéicha. Oguerekóva che kópa topyta che rembiguái ramo. Hembyrére katu ndoja mo'ãi mba'eve ha ikatu peho py'a guapýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Omboguejy pya'e hikuái ivosa kuéra ha peteĩ-teĩ oipe'a ivosa juru.

12Ha'e oipyguara umi ivosa oñepyrũvo itujavévagui oguahẽ meve imitãvévape. Upe kópa ojejuhu Benjamín vosápe.

13Upépe ha'e kuéra omondoro ijao ñembyasýgui, ohupi jey ivosa kuéra hymba vúrro ári ha ojevy táva guasúpe.

14Judá ha tyvýra kuéra oikévo José rógape, ha'e oĩ gueteri upépe. Oñesũ hikuái henondépe ha omboja isyva yvýre.

15José he'i chupe kuéra. —Maerã piko pejapo upéicha? Ndapehecha kuaái piko peteĩ karai cheichagua oikuaataha katuete pene rembiapokue?

16Judá he'i chupe: —Mba'épa ro'éta ndéve karai? Maerã reípa roñe'ẽta? Mba'éichapa rohechaukáta ndéve nda oréi hague? Tupã voi niko ojuhu ivaíva ore rehe. Opavave ropytáta ne rembiguái ramo, ndopyta mo'ãi ha'eño pe vosa jára ojejuhu haguépe nde kópa.

17José he'i chupe: —Ndajapo mo'ãi upéva mba'eveichave ramo. Upe ogueraha vaekue che kópa topyta. Hembyre katu tapeho jey pende ru rendápe py'a guapýpe.

Judá oñe'ẽ Josépe Benjamín rehe

18Upérõ oñemboja hendápe Judá ha he'i chupe: —Karai, tañe'ẽ mína ne ndive hekópe porã ha ndaipotái nde pochy upévare. Nde niko poguasu apegua Faraóncha voi hína.

19Nde reporandu vaekue oréve: “Oikovépa pende ru ha oimépa ambue pende ryvy?”

20Ha ore ro'e vaekue ndéve: “Hẽe, roguereko ore ru tujami ha peteĩ ita'ýra pahague itujápe guare. Ko mitã ha ityke'ýra hína peteĩ sýgui guare. Ityke'ýra omanóma ha upévantema opyta. Upévare itúva ohayhu eterei chupe.”

21Upérõ ere vaekue oréve: “Peru chéve upe mitã tahecha”.

22Ha ro'e vaekue ndéve: “Ndaikatúi niko upe mitã oheja itúvape, ohejárõ, itúva omanóta.”

23Nde katu ere vaekue: “Ndoúi ramo pende ryvy napeguahẽvéi chéne che rendápe.”

24Roho rire, romombe'u vaekue ore rúpe ne ñe'ẽ.

25Ore ru he'i jey ramo: “Tapeho Egíptope pejogua jey ñandéve trígo”,

26ro'e chupe: “Ndoroho mo'ãi, ore ryvy ndohói ramo ore ndive. Ndaikatúi roguahẽ upe karai rendápe hese'ỹ.”

27Ore ru he'i oréve: “Peikuaa porã che rembireko Raquel ome'ẽ hague chéve mokõinte.

28Peteĩ oho vaekue ha ndouvéi. Oiméne tymba ñarõ ojuka ha ho'u ra'e chupe. Upe guive ndahechavéiva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Ha ko'ágã peraha ramo avei kóva che hegui ha ojehu chupe ivaíva, upéva che jukátama. Che tujáma ha ndaropu'aka mo'ã véima py'a ñembyasy che aho'ítava.”

30-31Che ru rekove oñemopeteĩ eterei ko mitã rekovére ha aguahẽ ramo hendápe hese'ỹ, omanóta.

32Hi'arietegua, che aru ko mitã ame'ẽ rupi itúvape che ñe'ẽ kóicha: “Ndaguerúi ramo ndéve ko mitã tapyta ndéve ijaheipy ramo aikove aja pukukue.”

33Nde karai, tapytánte che ko mitã rendaguépe ne rembiguái ramo ha toho ha'e ityke'ýra kuéra ndive.

34Mba'éicha piko aháta che ru rendápe hese'ỹ? Ndahechaséi che ru omano ramo mba'e mbyasýgui.

Génesis 45

José ojekuaauka ityke'ýra kuérape

1José ndaikatu véima ojejoko umi ipytyvõhára renondépe ha he'i opavavépe osẽ haguã okápe. Avave ndopytái hendive ha'e ojekuaauka aja ityke'ýra kuérape.

2Oñepyrũ hasẽ soro, ohendu umi Egiptogua ha upéva oñemombe'u Faraónpe.

3José he'i ityke'ýra kuérape: —Che hína José! Oikove gueteri piko che ru? Ityke'ýra kuéra ijurujái joa, ha hesasẽmba henondépe.

4José he'i chupe kuéra: —Néike! Peñemboja che rendápe! Oñemboja hikuái ha he'ive: —Che hína pende ryvy José ku peẽ peme'ẽ vaekue Egipto guápe.

5Ani pejepy'apy térã pejahéi pende jehe. Tupãnte hína upe che mbou vaekue pene renonderã ikatu haguã peikove.

6Ko'ágã mokõi áñoma ipuku hína ko ñembyahýi jarohasáva yvy ári ha 5 áño gueteri opytave noñemono'õi haguãme mba'evete asy, oñeñotỹve ramo jepe.

7Tupã che mbou ko'ápe pene renonderã peẽ peimo'ã'ỹ haguéicha, añangareko haguã pende rehe ha pene ñemoñarére, ani haguã peñehundi.

8Ndaha'éi ra'e peẽ, Tupãnte ra'e upe che mbou vaekue ko'ápe. Ha'e che moingo mburuvicha Faraón riregua Egipto sãmbyhyhárõ.

9Tapeho pya'e che ru rendápe ha peje chupe: “Upéicha he'ika ndéve nde ra'y José: ‘Tupã che moingo Egipto sãmbyhyhárõ. Pya'éke eju che rendápe.

10Reikóta Gosénpe ha reiméta che ypýpe nde, nde ra'y kuéra, ne remineno kuéra, nde ovecha, nde vaka kuéra ha opa rerekóva.

11Ápe che romongarúta ipukuvétagui 5 áño ko ñembyahýi, ha ndaipotái pemanomba che hegui upépe.’

12Peẽ ha Benjamín avei pehecha hína cheha añetehápe José ha pehendu hína añe'ẽ ramo pene ndive ñane ñe'ẽ teépe.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Pemombe'u upéicha ramo che rúpe, Egíptope ojejapoha pe che ha'éva ha opa mba'e
pehecha vaekue. Ha peju pya'e hendive ko'ápe.

14Oñepyrũ oñañuã Benjamínpe ha hasẽ, ha Benjamín avei hasẽ oñañuãvo chupe.

15Upéi oñoañua ha oñohetũ opavave ityke'ýra kuéra ndive ha hasẽ joa oñondive. Upe
rire ae ityke'ýra kuéra oñemoĩ oñemongeta hendive.

Faraón oguerohory chupe kuéra

16Ojekuaa rire Faraón rógape oguahẽ hague José ryke'y kuéra, Faraón ha mburuvicha
kuéra ovy'a.

17Faraón he'i Josépe: —Ere nde ryke'y kuérape tohupi hikuái hymba ape ári ivosa ha
toho jey Canaánpe,

18tou itúva ha hogagua kuéra ndive che rendápe. Ame'ẽta chupe kuéra yvy iporãvéva
Egíptope, ha hembypáta chupe kuéra oiko porã haguã ko'ápe.

19Ere avei chupe kuéra togueraha Egíptogui karréta ou haguã hembireko kuéra ha
imitã nguéra ha ogueru haguã itúvape.

20Natekotevẽi ojepy'apy upe yvy ohejávare. Imba'erã kuéra hína pe yvy iporãvéva
Egíptope.

José ryke'y kuéra oho jey Canaánpe

21Jacob ra'y kuéra ojapo upéicha. José ome'ẽka chupe kuéra karréta he'i haguéicha
Faraón ha tembi'u tapére guarã.

22Peteĩ-teĩme ome'ẽ avei ijao pyahurã. Benjamínpe katu ome'ẽ 300 pláta pehẽngue ha
5 ao pyahu.

23Itúvape oguerahauka 10 vúrro ári heta mba'e iporãnguete Egipto pegua, ha 10 vúrro
ári trígo, mbuja ha hi'upyrã, okaru haguã oukuévo Egipto gotyo.

24Upéi omondo ityke'ýra kuérape ha ohokuévo hikuái, he'i chupe kuéra: —Aníke
peñorãirõ tapére.

25Osẽ hikuái Egíptogui ha oguahẽ itúva Jacob rendápe,

26ha he'i chupe: —Nde ra'y José oikove gueteri ha oiko chugui mburuvicha Egíptope.
Jacob ijurujái opytávo ha ndogueroviaséi upe ha'e kuéra he'íva.

27Ha'e kuéra omombe'u chupe opa mba'e José he'i vaekue. Ha Jacob ohechávo umi
karréta José oguerukáva chupe ova haguã Egíptope, hetia'e jey,

28ha he'i: —Che ra'y José oikove gueteri! Mba'éiko ahenduseve? Taha mandi tahecha
chupe amano mboyve.

Génesis 46

Jacob Egíptope

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Jacob ogueraha opa mba'e oguerekóva ha oho Beersébape. Upépe oikuave'ẽ
mymbajuka Tupã itúva Isaac Járape.

2-3Upe pyharépe Tupã ojechauka chupe iképe ha he'i chupe: “Che hína Tupã nde ru
Jára. Ani rekyhyje reho haguã Egíptope. Upépe ajapóta ne ñemoñarégui peteĩ tetã
guasu.

4Aháta ne ndive Egíptope ha hi'árape aru jeýta ne ñemoñare ko tetãme. Remanóvo,
José oĩta nde ykére.”

5Upéi Jacob osẽ Beersébagui ha ita'ýra kuéra ohupi hembireko kuéra ha chupe avei
umi karréta Faraón ogueruka vaekuépe.

6-7Jacob oho Egíptope ita'ýra itajýra, ha hemineno kuéra ha opa hogagua ndive.
Ogueraha hymba kuéra ha opa mba'e oguerekóva.

Jacob rogagua

8Ko'ãva hína Jacob ra'y kuéra oho vaekue hendive Egíptope:

9Rubén, ijypykue; ha ita'ýra kuéra Hanoc, Falú, Hesrón ha Carmí.

10Simeón ha ita'ýra kuéra: Jemuel, Jamín, Óhad, Jaquín, Sóhar ha Saúl; Saúl vaekue
Canaangua memby.

11Leví ha ita'ýra kuéra: Guersón, Quehat ha Merarí.

12Judá ha ita'ýra kuéra: Er, Onán, Selá, Fares ha Zérah. Er ha Onán omano vaekue
Canaánpe. Fares ra'y kuéra, Hesrón ha Hamul.

13Isacar ha ita'ýra kuéra: Tolá, Puvá, Job ha Simrón.

14Zabulón ha ita'ýra kuéra: Séred, Elón ha Jahleel.

15Umíva hína Jacob ra'y kuéra Lea guiguare Padan-Arámpe, ha itajýra Dina. 33
vaekue iñemoñare Lea rupi, kuimba'éva ha kuñáva.

16Gad ha ita'ýra kuéra: Sefón, Haguí, Suní, Esbón, Erí, Arodí ha Arelí.

17Aser ha ita'ýra kuéra: Imná, Isvá, Isví, Beriá ha umíva reindy Sérah. Beriá ra'y
kuéra, Éber ha Malquiel.

18Ko'ã 16 Jacob ñemoñare, Zilpá guiguare hína. Kóva ko kuña, Labán rembiguái
vaekue, ha ome'ẽ vaekue itajýra Léape imba'erã.

19Jacob rembireko Raquel memby kuéra: José ha Benjamín.

20José ita'ýra mokõi Egíptope Asenátgui: Manasés ha Efraín. Asenát, Potifera rajy.
Potifera, On pegua pa'i.

21Benjamín ha ita'ýra kuéra: Bela, Béquer, Asbel, Guerá, Naamán, Ehi, Ros, Mupim,
Hupim ha Ard.

22Umi 14, Raquel ha Jacob ñemoñare hína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Dan ha ita'ýra Husim.

24Neftalí ra'y kuéra: Jahseel, Guní, Jezer ha Silem.

25Umi 7, Jacob ñemoñare Bilhá guiguare. Kóva ko kuña Labán rembiguái vaekue, ha'e ome'ẽ vaekue itajýra Raquélpe imba'erã.

26Umi oguahẽva Jacob ndive Egíptope, huguy teégui guare 66 vaekue. Ndojepapái ita'ýra kuéra rembireko.

27José ra'y kuéra Egipto peguare mokõi, omoguahẽva 70pe umi Jacob rogagua oike vaekue upépe.

Jacob ha hogagua Egíptope

28Jacob omondo Judápe henonderã José rendápe ou haguã ohechávo chupe Gosénpe. Ha'e kuéra oguahẽvo,

29José ojupi ikárrope ha ou Gosénpe itúva ruguãitĩvo. Jacob oñañuã chupe ha heta hasẽ.

30Upéi he'i Josépe: —Ko'ágã ikatúma amano. Ahecháma niko reikoveha gueteri.

31José he'i ityke'ýra ha itúva rogagua kuérape: —Tahami Faraón rendápe ta'e chupe peguahẽ hague Canaángui.

32Amombe'úta chupe peru hague pende ovecha, pende kavara, pende vaka kuéra ha opa mba'e perekóva. Ha'éta avei chupe peẽha ovecha rerekua ha mymba járante voi.

33Ha pene renóivo Faraón ha oporandu peẽme mba'épepa pemba'apo,

34peje chupe peẽha mymba rerekua pene mitã rusu guive, pende ru kuéraicha avei. Upéicha pepytáta Gosénpe. José he'i upéicha chupe kuéra, umi Egiptogua ndoikoséigui ovecha rerekua ndive.

Génesis 47

1José oho Faraón rendápe ha he'i chupe: —Che ru ha che ryke'y kuéra ou Canaángui ijovecha, ivaka kuéra ha opa mba'e oguerekóva reheve. Ha'e kuéra oĩ ko'ágã Gosénpe.

2Oiporavo 5 ityke'ýra ha ogueraha Faraón rendápe, ha'e oikuaa haguã chupe kuéra.

3Faraón oporandu José ryke'y kuérape: —Mba'épepa pemba'apo? He'i hikuái chupe: —Ovecha rerekua hína ore, ore ru kuéraicha avei.

4He'i avei hikuái Faraónpe: —Roju roiko ápe ndaiporivéigui tembi'u ore ovecha kuérape guarã Canaánpe. Rojerure ndéve ropyta haguã Gosénpe.

5Upérõ Faraón he'i Josépe: —Nde ru ha nde ryke'y kuéra ou oikóvo ápe ne ndive.

6Tetã Egipto oĩ nde pópe. Iporãveháp e emohenda nde ru ha nde ryke'y kuérape. Topyta hikuái Gosénpe. Ha oĩ ramo ijapytépe kuéra ikatupyrýva, emoĩ chupe che rymba kuéra rerekua ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7José ogueraha Faraón rendápe itúva Jacob. Jacob ohovasa Faraónpe,

8ha Faraón oporandu chupe: —Mboy áño piko rereko?

9Jacob he'i Faraónpe: —Che rembiasakue yvy ári ohupyty 130 áño. Ndaipukúi che rekove ha ivaívagui henyhẽ. Ne'ĩra ahupyty che ru rekove pukukue.

10Ohovasa rire Faraónpe Jacob oho jey.

11José omohenda itúva ha ityke'ýra kuérape iporãveháp̃e, he'i haguéicha Faraón, táva Ramsés ypýpe.

12Ha ome'ẽka hi'upyrã itúva, ityke'ýra ha opaite hóga guápe.

José ojogua Faraónpe guarã opa yvy Egipto pegua

13Mamove ndaipóri hi'upy ha tuicha eterei ñembyahýi Egíptope ha Canaánpe.

14José ombyatypa trígo repykue ha ogueraha Faraón róga guasúpe.

15Opa rire viru Egíptope ha Canaánpe, umi Egiptogua oho José rendápe ha he'i chupe: —Eme'ẽ oréve ro'u vaerã. Mba'ére piko romanóta ñembyahýigui nda ore pira pire véiguinte?

16José he'i chupe kuéra: —Na pende pira pirevéi ramo peru chéve pene rymba kuéra ha ame'ẽta peẽme trígo.

17Ojapo hikuái upéicha, ha José ome'ẽ chupe kuéra trígo ikavaju, ijovecha, ivaka ha ivúrro kuérare upe áño pukukue.

18Upe áño ohasa rire, oho jey hikuái hendápe ha he'i chupe: —Toro'e porã mandi ndéve. Nda ore pira pirevéi ha ore rymba kuéra ne mba'e meméma avei. Ndoroguerekói mba'eve rome'ẽ haguã ndéve. Ore yvy ha ore rete mante hemby oréve.

19Mba'ére piko rehejáta romano ñembyahýigui? Ore jogua oréve ha ore yvy hi'upyrãre. Toropyta Faraón rembiguái ramo ha ore yvy topyta imba'erã. Eme'ẽ oréve mba'e ra'ỹi roikove haguã, ỹrõ romanóta ha ore yvýgui oikóta yvy ojeiko'ỹha.

20Upérõ José ojoguapaite yvy Egipto pegua Faraónpe guarã. Opavave ome'ẽ mante ijyvy iñembyahýi etereígui ha Egipto tuichakue opyta Faraón mba'e ramo.

21Tetãgua oĩ haguéicha opyta hembiguái ramo.

22Pa'i kuéra yvy añoite ndojoguái. Ha'e kuéra noikotevẽi, Faraón ome'ẽkágui chupe kuéra hi'upyrã ha upévare nome'ẽi ijyvy.

23Upérõ José he'i tetã guápe: —Péina pojoguáma pende yvy reheve Faraónpe guarã. Kóina ápe mba'e ra'ỹi peñemitỹ haguã.

24Pemono'õvagui, peme'ẽ Faraónpe 5gui peteĩ. Upe irundy hembýva topyta peñemitỹ ha pekaru haguã chugui pende rogagua ha pene mitã nguéra ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Ha'e kuéra he'i chupe: —Nde rupínte roikove karai, ha nde py'a porãgui ore ndive ropyta Faraón rembiguái ramo.

26Upérõ José he'i: —Ko'águive, ojejapótama kóicha opa rupi Egipto pýre. Oikóvo kóga ñemono'õ, opytáta Faraónpe guarã 5gui peteĩ. Ha upéicha ojejapo Egíptope ko'agãite peve. Pa'i kuéra yvy añoite ndopytái Faraón mba'e ramo.

Jacob rembipota paha

27Israelgua opyta Egíptope ha oiko Gosénpe. Imba'e reta ha ita'ýra heta hikuái.

28Jacob oiko Egíptope 17 áño, omboty peve 147 áño.

29Oguahẽ vove chupe hi'ára paha, ohenoika ita'ýra Josépe ha he'i chupe: —Emoĩ nde po che rapypa'ũme ha eme'ẽ chéve ne ñe'ẽ Tupã rérape, na che ñotỹ mo'ãiha Egíptope.

30Aipota che ñotỹ che ru kuéra ykére. Opa vove che rekove ko yvy ári che renohẽ Egíptogui ha che reraha che ñotỹ upépe. José he'i chupe: —Ajapóta reipotaháicha.

31Jacob he'i chupe: —Eme'ẽ chéve ne ñe'ẽ Tupã rérape. José ome'ẽ chupe iñe'ẽ. Upépe Jacob ombojeko iñakã hupa akã ári.

Génesis 48

Jacob ohovasa Efraín ha Manasésp e

1Ko'ã mba'e oiko rire oje'e Josépe itúva hasyha. Upérõ oho oñandúvo mokõive ita'ýra ndive: Efraín ha Manasés.

2Oikuaávo Jacob José ouha, oñeha'ãmbaite ha oguapy hupápe.

3Jacob he'i Josépe: —Tupã ipu'akapáva ojechauka vaekue chéve táva Luz Canaán guápe, che rovasa,

4ha he'i vaekue chéve —Heta romoñemoñaréta osẽ haguã chugui kuéra heta tetã, ha ame'ẽta ko yvy ne ñemoñarépe opa árape guarã.

5Mokõive nde ra'y, Efraín ha Manasés rereko vaekue Egíptope aju mboyve, che mba'éma avei, che mba'eháicha Rubén ha Simeón.

6Nde ra'y kuéra upe riregua katu ne mba'éta, ijyvy kuérata avei ityke'ýra kuéra Efraín ha Manasés yvy.

7Ajapo upéicha nde sy Raquel rehehápe. Hetaite ambyasy vaekue imano Canaánpe namombyrýi Efrátagui, ajukuévo Padán-Arámgui. Añotỹ vaekue chupe Efrata rapépe, ko'ágã hérava Belén.

8Jacob ohecha José ra'y kuérape ha he'i: —Máva piko ko'ã mitã?

9José he'i itúvape: —Che ra'y kuéra hína, Tupã ome'ẽ vaekue chéve Egíptope. Jacob he'i: —Emboja mína che rendápe, tahovasa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Jacob itujáma ha ndahesa pysovéi. Oñembojávo hendápe José ra'y kuéra, ohetũ ha oñañuã chupe kuéra.

11Upéi he'i Josépe: —Naimo'ãi vaekue rohecha jeýne haguã, ha ágã Tupã ohechauka avei chéve nde ra'y kuéra.

12José oipe'a chupe kuéra Jacob rapypa'ũgui ha upéi oñesũ ha ojayvy henondépe.

13Omoĩ Jacob asu gotyo Efraín ha Manasés ijakatúa gotyo.

14Jacob katu oipyso mokõive ipo, ombojuasa ha omoĩ pe ijakatúa Efraín, imitãvéva akã ári, ha ijasu Manasés akã ári, ha'e ramo jepe ijypykue.

15Upéi ohovasa chupe kuéra he'ívo: “Tupã rembipota ojapo vaekue che jarýi Abraham ha che ru Isaac. Upéva upe Tupã, che rehe oñangareko vaekue, aiko ypy guive, ágã peve.

16Ha Tupã remimbou, opa mba'e vaígui che pe'a vaekue, tohovasa ko'ã mitã, ha ha'e kuéra rupi, tove opavave taimandu'a che jarýi Abraham, che ru Isaac rehe, ha che rehe avei. Ta iñemoñare heta, ha taiñasãi opa rupi yvy tuichakue.”

17José ojepy'apy ohechávo itúva oguerekoha ipo akatúa Efraín akã ári. Oimo'ãgui ojavyha, ohupi itúva po oguerova haguã Manasés akã ári,

18ha he'i chupe: —Ndaupéichai niko taita. Kóva niko che ra'y ypykue. Emoĩ nde po akatúa iñakã ári.

19Jacob he'i chupe: —Aikuaáko che ra'y, aikuaa. Iñemoñarégui avei osẽta tetã guasu. Opáichavo ityvýra tuichavéta chugui ha heta tetã guasu osẽta iñemoñarégui.

20Upe árape ohovasa chupe kuéra he'ívo: —Umi Israelgua oporohovasa ramo, oiporúta pende réra ha he'íta: “Tupã ta nde rovasa ohovasa haguéicha Efraín ha Manaséspe.” Upéicha Jacob omotenonde Efraínpe ha ombotapykue Manaséspe.

21Upérõ Jacob he'i Josépe: —Rehechaháicha, ko'ẽrõitéma amanóne. Tupã katu oĩta pene ndive ha pende reraha jeýta pende ru kuéra ypykue retãme.

22Ndéve ame'ẽ hetave yvy nde ryke'y kuéragui, aipe'a vaekue amorréo kuéragui ñorãirõme.

Génesis 49

Jacob ñe'ẽ paha

1Jacob ohenói ta'ýra kuérape ha he'i kóicha: Pejupa che ypýpe ko'ápe, ha ta'e ojehútava peẽme,

2Peko'íke Jacob ra'y kuéra, pende ru Israélpe pehendu!

3Che ra'y ypykue, nde Rubén, che pyahúpe guare. Nde vaerã mo'ã pokatu ha teko yvate rerekua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ysyry guasúicha na nde jokohái, ndaikatu mo'ãi reime tenonde. Nde reñeno vaekue che kuña ndive, che rupa remomarã.

5Oñopehẽngue Simeón ha Leví, porojukarãnte ikyse oiporúva.

6Naimeséi etéma iñe'ẽme nguéra, ha oñembyatyhápe ndaikeséi ete. Pochy vai etépe ojuka hetápe. Ha ñañágui reínte, umi tóro ohetyma'o.

7Toiko jaheipy ramo, heko aña ha heko pochy etégui, ha tahenda tee'ỹ mamove Israélpe, ta isarambi opa rupi rei.

8Judá, nde ryvy kuéra ne momba'éta, nde rehe ija'e'ỹva ajúra nde pópe rejopýta, ha umi nde ryvy kuéra ndéve oñakãitýta.

9León ra'y rusu hína Judá, tymba ka'aguy ojuka rire, ojeity yvýpe ha opytu'u. Upépe ha'e oĩ aja, mávapa ijypýpe oñembojáne!

10Ani chéne oĩ oipe'áva Judá pokatu ipógui. Avave nomongúi chéne chupe iguapyhágui. Upéinte oúne ijára, ha ojayvýne henondépe tetã nguéra yvy arigua.

11Parral rakã rehe ivúrro oñapytĩne, kaguy katu ijao ha ijahoja omyakỹmbáne,

12Hesa pytãmbáne opytávo kaguy hetaite ho'u hague, ha hãi nguéra morotĩmbáne kambyeta ho'u hague.

13Zabulón y rembe'ýpente oikóta, umi ygára ohohápe oñemboja. Ijyvy ha hekoha ojepysóta, táva guasuete Sidón peve.

14Isacar, peteĩ vúrro mbarete hekohápe opytu'úva.

15Ohechávo pe tetã iporãha ojeiko ha ojepytu'u haguã, mba'e pohýi guýpe ijape omoĩ ha tembiguái ramo opyta omba'apo.

16Ha Dan oisãmbyhýta hóga guápe, Israelgua ñemoñaréicha.

17Ha ojoguáta ku mbóipe tapépe oporoha'arõva, ikupýpe kavajúpe oisu'úva ha oitýva hi'ári guápe hapykuévo.

18Há che Jára! Ajerovia che pysyrõne haguã

19Gad ári ojeitýta mondaha atýra ha ha'e hapykue guio ondyrýta hese kuéra.

20Aser oguerekóta hi'upyrã nde héva, mburuvicha guasúpe omongarúta ramo guáicha.

21Neftalí ojogua ku guasu saite, imemby kuéra porãitéva!

22José, ku y rembe'y pegua yvyra, hakã ojapyharáva korapy ári.

23Umi hese ija'e'ỹva oha'ã chupe ihu'ýpe,

24ha umi hu'y opẽmba, ijyva kuéra ikangypa, Tupã Jacob Jára, ipu'akapáva, Israel rerekua ha iñangarekoha rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Tupã nde ru Jára ta ne pytyvõ, Tupã ipu'akapáva ta nde rovasa, yvágagui tombou ndéve ama, ha yvy ruguágui yvu, ha umi kuña katu taimemby heta.

26Hetave nde rovasa nde ru, che ru che rovasa haguégui. Ha oguapy mbareteháicha yvyty yma guare, toguapy José akã ári opa ko'ã jehovasa. Ityke'ýra apytépe ha'eño ojeporavo!

27Benjamín, aguara guasu ñarõ, pyhareve ojuka ha ho'u tymba saite, ka'aru katu hembyre omosarambi.

28Ko'ãva hína umi 12 Israel ñemoñare, ha upéicha he'i chupe kuéra itúva oñe'ẽ paha ramo guare.

Jacob omano

29Upéi Jacob omombe'u hembipota ita'ýra kuérape: —Che amanótama ha aipota pe che ñotỹ che ru kuéra ykére, ku ita kua oĩva Efrón hitíta ñúme,

30opytáva Macpélagui kuarahy resẽ gotyo, Mamré rovái, tetã Canaánpe. Abraham ojogua vaekue upépe upe ñu upéva Efrón hitítagui, oñeñotỹ haguã hogagua kuéra.

31Upépe oñeñotỹ vaekue Abraham ha hembireko Sara. Upépe avei oñeñotỹ Isaac ha hembireko Rebeca ha upépe añotỹ vaekue che rembireko Léape.

32Upe ñu ha upe itakua upépe oĩva ojejogua vaekue hitíta kuéragui.

33He'ipa vove hembipota ita'ýra kuérape, Jacob omyacha'ĩ hetyma hupápe ha ojehekýi.

Génesis 50

Jacob oñeñotỹ

1José ojeity itúva ári, hasẽ soro ha ohetũmba chupe.

2Upéi he'i pe itúva retekue oñepohano haguã anítei oñembyai oñeñotỹ mboyve.

3Upéicha ojejapo haguã Jacob retekue 40 ára oñepohano. Upevarã oñekotevẽva voínte umíva umi ára pukukue. Egiptogua kuéra oguerojahe'o chupe 70 ára pukukue.

4Umi ára ohasa rire, José he'i Faraón rogagua kuérape: —Pemoguahẽmi Faraónpe ko'ã che ñe'ẽ:

5“Che ru he'i vaekue chéve: ‘Eme'ẽ chéve ne ñe'ẽ Tupã rérape che ñotỹtaha Canaánpe amano rire’. Ha ame'ẽ vaekue chupe che ñe'ẽ. Tahána upéicha ramo tañotỹ che rúpe ha taju jey.”

6Faraón he'ika chupe: —Tereho katu eñotỹ nde rúpe reme'ẽ haguéicha chupe ne ñe'ẽ.

7Upérõ José oho oñotỹvo itúvape ha omoirũ chupe mburuvicha kuéra Faraón róga pegua, ha umi Egipto rupigua avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8José rogagua kuéra, ityke'ýra ha itúva rogagua kuéra ohopaite avei. Gosénpe opyta mitã, ovecha, kavara ha vaka kuérante.

9Omoirũ avei Josépe heta kárro ári ha kavaju arigua.

10Oguahẽ hikuái Goren-Ha-Atad héravape, opytáva ysyry Jordángui kuarahy resẽ gotyo. Ha upépe heta ojererojahe'o asy jey Jacob. José ojapo itúvare ñembyasy guasu 7 ára pukukue.

11Umi Canaangua, ohechávo jahe'o oikóva, he'i joa: —Tuichaite piko ojahe'o huvicha kuéra omano vaekuére ko'ã Egiptogua! Upévare upe ñu oñembohéra Abel-Misraim, oĩva ysyry Jordángui kuarahy resẽ gotyo.

12Jacob ra'y kuéra ojapo hese ha'e oipota haguéicha.

13Ogueraha hetekue Canaánpe ha oñotỹ pe ita kua oĩva ñu Macpélape, Mamré rovái, Abraham ojogua vaekue Efrón hitítagui, hogagua kuéra oñeñotỹ haguã.

14José oñotỹ rire itúvape ojevy Egíptope, ityke'ýra kuéra ha opa imoirũhare ndive.

José ombopy'a guapy ityke'ýra kuérape

15Omano rire itúva, José ryke'y kuéra he'i ojupe: —Oiméne José ndaija'éi hína ñande rehe ha omyengoviáta ñandéve upe jajapo vaekue hese.

16Upérõ he'ika hikuái chupe: —Omano mboyve ñande ru he'i vaekue oréve:

17"Upéichake peje Josépe: 'Eheja reína nde ryke'y kuérape hembiapo vaikue ha iñangaipa.'" Ko'ágã rojerure ndéve Tupã ñande ru Jára rérape reñembyesarái haguã ore jejavykuégui. Ha José hasẽ ohendúvo ko'ã mba'e.

18Upéi ou ityke'ýra kuéra, oñesũ henondépe ha he'i: —Roju ropytávo ne rembiguái ramo.

19José katu he'i chupe kuéra: —Ani pekyhyje, che niko ndaha'éi Tupã.

20Peẽ niko añete pejapose vaekue che rehe ivaíva. Tupã katu oguenohẽ upévagui iporãva, ha che moĩ añangareko haguã heta tapicha rekovére. Ojehu rupi ko pejapo vaekue che rehe, ha'e kuéra oikove gueteri.

21Ani pejepy'apy! Che añangarekóta pende rehe ha pende ra'y kuérare. Ha ombopy'a guapy ohechaukávo iñe'ẽme ohayhuha chupe kuéra.

22José opyta Egíptope itúva rogagua kuéra ndive ha oikove 110 áño.

23Ohecha Efraín ra'y kuéra ra'y ra'yre peve. Upéicha avei, Manasés ra'y Maquir ra'y kuéra oikove ypy José rapypa'ũme.

José omano

24Ipaháp José he'i ityke'ýra kuérape: —Amanótama. Tupã katu oñangarekóta katuete pende rehe ha pende reraháta ko tetãgui, upe tetãme ha'e ome'ẽ hague iñe'ẽ Abraham, Isaac ha Jacóbpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Upéi José he'i Israel ra'y kuérape: —Peme'ẽ chéve pene ñe'ẽ, Tupã oúvo pende reraha ko'águi, perahataha che kãnguekue.

26José omano Egíptope oguereko ramo 110 áño. Hetekue oñepohano oñembyai'ỹ haguã ha oñeñongatu hyrúpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Éxodo

Éxodo 1

Israelgua Egíptope

1Jacob ra'y kuéra ha hogagua kuéra Egíptope oike vaekue hendive, ãva hína:

2Rubén, Simeón, Leví, Judá,

3Isacar, Zabulón, Benjamín,

4Dan, Neftalí, Gad ha Aser.

5Iñemoñare 70 vaekue oikévo Jacob. José ita'ýra ndoikéi hendive, oĩma voi Egíptope.

6Omano José ha opa ityke'ýra, omano avei ijavegua kuéra.

7Israelgua heta ita'ýra, imbarete ha omyenyhẽma upe tetãpy.

Egiptogua poguýpe

8Egipto ruvicha guasu upe ramogua ipyahu, ha ndoikuaái mba'eve Joségui.

9Ha he'i upéicha umi hetã guápe: —Umi Israelgua imbareteve ha heta itevéma ñande hegui.

10Jajejokóke chugui kuéra ani oñembohetave! Oiko ramo sapy'a ñorãirõ guasu, oñemoĩne ñane mbohováiva ndive ha upéicha osẽne ñane retãgui.

11Upérõ omoĩ uru Israelgua ári, ojopy haguã hendive opaiteichagua tembiapo pohýipe ha omopu'ãuka chupe kuéra táva kuéra Pitón ha Ramsés. Ombohéra upéicha táva ojapóva oñeñongatu haguã Egipto pegua trígo.

12Ha'e kuéra ojejopyve ramo ko'yteve oñemboheta, omyenyhẽmba upe tetãpy ha Egíptope ojekyhyjéma chugui kuéra.

13-14Ha oñepyrũ ojopy eteve, ha Israel guápe omomba'apo tembiguái ramo, méskla tuju, adóve apópe, tembiapo kokue ha opaichagua tembiapo pohýipe.

15-16Egiptogua ruvicha guasu he'i umi kuñáme Sifrá ha Puá, oipytyvõva kuña hebréape imemby haguã: —Kuña hebréa imemby ramo pema'ẽ porã. Kuimba'e ramo upe imemby pejuka. Kuña ramo katu ani pejuka.

17Ha'e kuéra omomba'e Tupãme ha ndojaposéi mba'eve ivaíva. Upévare ndojapói upe he'i vaekue Egipto ruvicha guasu ha oheja oikove mitã hebréo kuéra.

18Upérõ ha'e ohenoika umi mokõivépe ha he'i chupe kuéra: —Mba'ére peheja oikove umi mitã kuimba'e?

19Ha'e kuéra he'i Faraónpe: —Kuña hebréa imbareteve Egipto guágui. Roguahẽ mboyve ore, ha'e kuéra imemby jepéma.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Upévare Tupã ipy'a porã mokõive kuña ndive. Israelgua oñembohetave ha imbareteve ohóvo,

21ha ha'e kuéra omomba'e haguére Tupãme, ha'e ome'ẽ chupe kuéra heta ñemoñare.

22Upérõ Faraón omondo iñe'ẽ he'íva upéicha opa tetã guápe: “Peity y Nílope opa kuimba'e hebréo oikove ypy ramóva, kuña katu peheja toikove”.

Éxodo 2

Moisés

1Peteĩ kuimba'e Leví ñemoñaregua omenda kuña iñemoñareguáre.

2Hembireko imemby chugui peteĩ mitã kuimba'emi porãite. Ha iporã raságui omokañy 30 ára aja.

3Ndaikatu véima ramo omokañy areve, ojapyhy peteĩ ajaka piri, omboty vlékepe ipa'ũ nguéra ha omoĩ upépe imembymi; upéi oheja chupe piritýpe y Nilo rembe'ýpe.

4Ha upe mitã reindy upe aja oĩ mombyrymi chugui. Upégui ohecháta mba'épa ojehu chupe.

5Faraón rajy oñemboja upépe. Y Nílope ojahúta. Umi iñirũ nguéra oho oguata y rembe'ýre. Faraón rajy ohechávo upe ajaka pirity apytépe, pya'e ogueruka.

6Upépe ohecha upe mitãmi hasẽva ha oiporiahurereko chupe. Upéi he'i: “Mitã hebréo hína!”

7Upe mitã reindy oñemboja ha he'i chupe: —Tahána taheka ndéve kuña hebréa, omokambu haguã chupe ne mba'erã.

8Faraón rajy he'i chupe: —Pya'éke eheka! Ha upe mitãkuña ohenói isýpe.

9Faraón rajy he'i chupe: —Remokambúta chéve ko mitãmi ha ame'ẽta ndéve ne rembiapokue repy. Upéicha ogueraha ha omongakuaa imembymi.

10Okakuaa rire, ome'ẽ jey Faraón rajýpe. Faraón rajy oguereko chupe imemby ramo he'ívo: “Moisés ambohéra che memby, ýgui anohẽ haguére.”

Moisés okañy Egíptogui

11Moisés ikaria'ýma. Osẽ peteĩ ára, oho haguã ohechávo umi hebréo kuéra, umíva hetãgua. Upérõ ohecha mba'eichaite pevépa oiko asy hikuái. Oĩ Egiptogua oinupãva hebréope, hetãgua teépe.

12Oma'ẽ opa gotyo ha ndaipóri avave. Upérõ ojuka upe Egipto guápe ha upéi ojaty he'õngue yvyku'ípe.

13Osẽ jey vove upe ára ambuépe, upépe ohecha oñorãirõ hikuái oñondive mokõi hebréo. Upérõ he'i upe oporonupãvape: —Mba'ére piko reinupã nde rapichápe?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ha upéva he'i chupe: —Ha máva piko nde, reju haguã ore ja'o? Reju jeýma piko che jukasévo, kuehe rejuka haguéicha ku Egipto guápe? Upéva ohendúvo Moisés oñemondýi he'ívo ijupe: “Ojekuaapáma nipo ra'e!”

15Faraón oikuaávo upe ojehu vaekue, ohekauka Moiséspe ojuka haguã. Ha'e katu okañy ha oho Madiánpe. Upépe oguapy peteĩ ykua rembe'ýpe.

16Pa'i Madiangua itajýra 7. Umíva oho jepi upépe omboy'úvo itúva ovecha.

17Upépe avei oho ovecha rerekua kuéra ha omosẽ umi kuñáme. Moisés opu'ã, oipytyvõ umi kuñataĩme ha omboy'u ijovecha kuéra.

18Umi kuñataĩ oguahẽvo hógape, itúva Reuel he'i chupe kuéra: —Pya'ete piko peju jey!

19Ha'e kuéra he'i: —Peteĩ kuimba'e Egiptogua ore pytyvõ. Ha omosẽ rire umi ore mosẽvape, oguenohẽ y ha omboy'u ore ovecha kuéra.

20Upérõ he'i itajýra kuérape: —Mamo piko oime pe kuimba'e? Maerã piko peheja ha'eño? Pya'éke pehenói tokaru ñane ndive.

21Upe rire upe pa'i he'i Moiséspe: “Epytána eiko ore ndive.” Moisés opyta hendive kuéra ha pa'i ome'ẽ chupe hembirekorã peteĩ itajýra hérava Séfora.

22Moisés ita'ýra chugui ha ombohéra chupe Guersón, he'ígui: “Mombyrygua ramo aiko tetã ambuépe”.

Tupã oipytyvõta Israel guápe

23-24Heta ára rire omano Egipto ruvicha guasu. Umi Israelgua akói oiko asy, akóinte ipyahẽ tembiapo pohýi guýpe ha Tupã ohendu isapukái. Upérõ imandu'a iñe'ẽre, oñoñe'ẽ me'ẽ ramo guare Abraham, Isaac ha Jacob ndive.

25Tupã ohechávo Israel guápe, tuicha ojepy'apy hese kuéra.

Éxodo 3

Ñuatĩ máta hendy ha ndokáiri

1Moisés oñangareko hembireko ru, pa'i Jetró Madián pegua, ovecha kuérare ñúme. Peteĩ ára ogueraha ijovecha kuéra yvy ojeiko'ỹha rupi ha oguata Tupã yvyty Horeb gotyo.

2Upépe ojechauka chupe Tupã remimbou peteĩ tata rendýpe osẽva ñuatĩ mátagui. Moisés ohecha upe ñuatĩ máta hendy ha ndokáiriva.

3Upérõ he'i ijupe: —Arovia'ỹ haguãicha ko ahecháva hína! Mba'éicha rupi piko upe ñuatĩ hendy ha ndokáiri? Tañemboja mandi tahecha upe ojehúva hína.

4Tupã ohechávo oñembojaha, ohenói Moiséspe ñuatĩ pa'ũgui ha he'i chupe: —Moisés, nde Moisés! Ha ha'e he'i: —Rohendu che Jára! Mba'épa erese chéve?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ha Tupã he'i chupe: —Eipe'a raẽ nde py rehegua reñemboja mboyve ko'a gotyove. Cháke upe yvy repyrũháme ikarai hína.

6Ha upéi he'i: —Che hína Tupã, nde ru kuéra ypykue omomba'e guasu vaekue. Che hína Abraham Tupã, Isaac Tupã ha Jacob Tupã. Upérõ Moisés oñomi hova okyhyjégui ohecha ramo guarã Tupãme.

Tupã oiporavo Moiséspe

7Ha he'i Tupã: —Ahecha oiko asyha che retãgua kuéra Egíptope. Ahendu ipyahẽha mba'e pohýi guýpe. Ahechapaite hembiasa asy.

8Péina aguejy aipe'a haguã Egiptogua poguýgui Israel guápe, upégui araha haguã chupe kuéra peteĩ yvýpe tuicha ha iporãva. Ýicha osyry kamby ha eíra upéva upe yvýpe! Upéva ko'ágã cananéo, hitíta, amorréo, ferezéo, hevéo ha jebuséo kuéra retã hína.

9Ahendu Israelgua ipyahẽ asy ramo ha ahecha avei Egiptogua ojopy vai ramo hendive kuéra.

10Upévare ko'ágã romondo. Aipota reho Faraón rendápe renohẽ haguã Egíptogui Israel guápe.

11Ha Moisés he'i Tupãme: —Ha che piko máva aha haguã Faraón rendápe anohẽ Egíptogui Israel guápe?

12Ha Tupã he'i chupe: —Che aĩta ne ndive. Renohẽ rire Egíptogui che retã guápe, opaite peẽ che momba'e guasúta kóva ko yvytýpe. Ha ojekuaáta che romondo hague.

Tupã oikuaauka héra Moiséspe

13Moisés he'i Tupãme: —Ágã ahávo añe'ẽ Israelgua ndive, ha ha'e chupe kuéra: “Tupã pende ru ypykue Jára che mbou pene rendápe”, ha ha'e kuéra oporandu ramo chéve: “Mba'éicha héra?”, piko mba'e ha'éta?

14Tupã he'i Moiséspe: —Che hína che voi. Ha eréta Israel guápe: “Che voi” che mbou pene rendápe.

15Tupã he'ive Moiséspe: —Ere avei Israel guápe: “Pende Jára, upe Tupã omomba'e guasu vaekue pende ru ypykue: Abraham Tupã, Isaac Tupã ha Jacob Tupã, che mbou pene rendápe”. Kóva hína héra, ha upéicha pehenóita chupe opa ára.

16Tereho embyaty myakãhára kuéra Israel guápe ha ere chupe kuéra: “Ñandejára, upe Tupã omomba'e guasu vaekue pende ru ypykue, ojechauka chéve. Ñandejára, upe Tupã omomba'e guasu vaekue Abraham, Isaac ha Jacob he'ika peẽme: Pohecha porã ha ahecha mba'éichapa pende rereko asy Egiptogua.

17Poguenohẽta upégui pogueraha haguã peteĩ yvýpe ýicha osyryhápe kamby ha eíra. Upe yvy ko'ágã cananéo, hitíta, amorréo, ferezéo, hevéo ha jebuséo kuéra retã hína.

18Myakãhára kuéra ohendúta ne ñe'ẽ ha hendive kuéra rehóta Egipto ruvicha guasu rendápe ha eréta chupe: ‘Tupã, ore hebréova Jára, ojechauka oréve, ha ko'ágã he'ika

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

ndéve oipotaha roho yvy ojeiko'ỹháme, mbohapy ára rape pukukue, romymbajuka haguã chupe upépe.’

19Aikuaáma ndoheja mo'ãiha peho, ndaha'éi ramo mbaretépe.

20Upérõ ainupã pochýta Egipto retãme ha ajapóta mba'e hechapyrã ijapytépe kuéra. Upéi ohejáta pesẽ upégui.

21Che upéicha aipotágui, umi Egiptogua ipy'a porãta pene ndive ha upéicha pesẽvo upégui peẽ napesẽ mo'ãi po nandi.

22Kuña nguéra tojerure hóga ykére guápe térã hóga guápe mba'e repyeta, pláta, óro ha ao kuéra pemonde haguã pene mitã nguéra. Upéicha pehejáta umi Egipto guápe mba'eve'ỹre.”

Éxodo 4

Moisés ojapóta mba'e hechapyrã

1Ha Moisés he'i upéicha Tupãme: —Israelgua nda che reroviái ha nohenduséi ramo upe che ha'éva, mba'e ajapóta? Ha mba'e ha'éta he'i ramo chéve: “Oiméne ndojehechaukái ra'e ndéve Tupã”?

2Upérõ Tupã he'i chupe: —Mba'épa upe nde pópe rerekóva? Ha ha'e he'i: —Yvyra jekoha.

3Upérõ Tupã he'i chupe: —Eity yvýpe. Ojapo upéicha ha upe yvyrágui oiko mbói. Tuicha oñemondýi Moisés.

4Ha Tupã he'i chupe: —Eipyhy huguáigui. Ojapo upéicha ha oiko jey chugui yvyra.

5—Ejapo upéva ha ogueroviáta che, Tupã, itúva kuéra Abraham, Isaac ha Jacob Tupã, ndéve ajechauka hague.

6Tupã he'ive: —Emoinge nde po nde ao ryépe. Ojapo upéicha ha oguenohẽvo, aramirõicha imorotĩmba kuru vaígui.

7Ha he'i chupe: —Emoinge jey. Omoinge jey, ha oguenohẽvo hesãi jey.

8Upérõ Tupã he'i chupe:

9—Na nde reroviái ha nohenduséi ramo ne ñe'ẽ rejapo rire upe hechapyrã tenonde guare, ikatu mba'e nde rerovia upe mokõiha rejapo rire. Ndogueroviaséi ramo gueteri, ehupi nde po pytépe y Nilo pegua. Reñohẽ jeývo, oikóta upe ýgui tuguy.

Moisés rekovia oñe'ẽta Aarón

10Upérõ Moisés he'i Tupãme: Chéko che Jára na ñe'ẽ kuaái vaekue voi ha reñe'ẽ rire chéve, upéicha jeýnte avei. Che mbegue ha che kũ atã añe'ẽ haguã.

11Ha Ñandejára he'i chupe: —Mávapa ome'ẽ yvypórape ijuru? Máva ojapo upe iñe'ẽngúva, upe ohendu'ỹva, upe ohecha'ỹva térã ohechávape? Nda chéipa hína pende Jára?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Tereho katu. Che roipytyvõta reñe'ẽ haguã. Che ha'éta ndéve upe ere vaerã.

13Ha Moisés he'i jey chupe: —Emondóntena che rekovia ambuépe.

14Upérõ Tupã ipochýma ha he'i chupe: —Toho upéicha ramo ne ndive nde ryke'y Aarón. Upéva levíta ha hembypa chupe upe he'i vaerã. Osẽ hína ágã ne ruguãtĩvo, ha ipy'a rorýta nde rechávo.

15Ere chupe upe he'i vaerã. Peñe'ẽ vove che aiméta pene ndive. Ha'éta peẽme mba'épa pejapo vaerã.

16Ha'éta nde juru ha ndéta Tupã chupe guarã.

17Eraha upe yvyra jekoha ha eiporu rejapo haguã mba'e hechapyrã.

Moisés oho jey Egíptope

18Ha Moisés oho hembireko ru Jetró rendápe ha he'i chupe: —Ahase jey Egíptope. Ahechase oikove gueteripa che génte. Ha Jetró he'i chupe: —Tereho katu ha toho porã ndéve.

19Tupã avei he'i Moiséspe upe Madiánpe: —Omanóma nde jukase vaekue. Tereho jey Egíptope.

20Upérõ Moisés ohupi hymba vúrro ári hembireko ha ita'ýra kuéra ha oho Egíptope. Ha ogueraha yvyra jekoha.

21Ñandejára he'i upérõ Moiséspe: —Reguahẽ rire Egíptope, eñemboja Faraón rendápe ha ejapo henondépe umi mba'e hechapyrã, aheja vaekue nde pópe rejapo haguã. Ahejátante chupe oñembopy'a hatã ha ndohejase mo'ãi osẽ upégui che retãgua.

22Upérõ eréta Faraónpe: “Tupã he'ika ndéve upéicha: Israel hína che ra'y ypykue.

23Aipota repoi chugui oho haguã che momba'e guasu. Nderejaposéi ramo, che voi ajukáta nde ra'y ypykuépe.”

Moisés ra'y ojeapi'o

24Moisés opyta haguépe pyhare, osẽ chupe Tupã ha ojukase mo'ã chupe.

25Upérõ Séfora oapi'o imembýpe ikyse itápe ha omona iména pýre upe tuguy oĩva imemby apía pirekuére. Upérõ he'i: “Nde hína ko'ágã che ména tuguy.”

26Upérõ Tupã opoi Moisésgui. Hembireko he'i Moisés rehe “che ména tuguy”, oapi'o haguére imembýpe.

Jotopa Aarón ndive

27Upérõ Tupã he'i Aarónpe: —Tereho yvy ojeiko'ỹháme Moisés ruguãitĩvo. Oho ha ojuhu chupe Tupã yvytýpe ha oñañuã.

28Ha Moisés omombe'u Aarónpe maerãpa Tupã ombou chupe ha opa umi mba'e hechapyrã ha'e ojapouka vaekue chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Oho oñondive ombyaty myakãhára kuéra Israel guápe.

30Aarón omombe'u umi mba'e Tupã he'i vaekue Moiséspe. Ha Moisés ojapo henondépe kuéra imba'e hechapyrã.

31Upéicha oguerovia umi Israelgua, ha ohendu rire Ñandejára imandu'a hague Israelguáre ha ohecha hague hembiasa asy, oñesũ hikuái ha omomba'e guasu chupe.

Éxodo 5

Moisés ha Aarón oñe'ẽ Faraón ndive

1Upe rire oho Moisés Aarón ndive Faraón rendápe ha he'i chupe: —Tupã Israel Jára he'ika ndéve: Israelgua hína che retãgua ha aipota repoi chugui toho ojeiko'ỹháme ombyarete haguã chéve.

2Faraón he'i chupe: —Máva piko upéva ajapo haguã ha'e he'íva? Ndaikuaái chupe ha ndapoi mo'ãi Israel guágui.

3Ha'e kuéra he'i chupe: —Tupã ojechauka oréve kuri. Upévare rohóta ojeiko'ỹháme mbohapy ára rape pukukue ha upépe romymbajukáta Tupã ore Járape, ani iñasãi mba'asy ore apytépe térã rojejukapa ñorãirõme.

4Egipto ruvicha guasu katu he'i chupe kuéra: —Pehendu porãke Moisés ha nde Aarón: Ndaipotái peiko pemoate'ỹmba umi omba'apóvape. Tapeho jeýke pemba'apo.

5He'i avei Faraón: —Hetavéma hína Israelgua ore Egipto guágui, ha peju ko'ágã pepoikase hembiapógui pene retã guápe.

6Upe árape voi Faraón ombyaty tendota ha uru kuérape,

7ha he'i chupe kuéra: —Adóve apohápe ani peme'ẽ upe kapi'i oñekotevẽva. Toho ha'e kuéra voi toheka ikapi'irã.

8Ha upe adóve ojejapóva retakue ani pemboguejy. Heko reiséma hikuái ha he'i joa ojupe kuéra: “Jaháke ñamymbajuka Tupãme.”

9Pembopohyive ha ta ipukuve hembiapo kuéra, ija'ỹ haguã chupe kuéra ojapysaka ñe'ẽ japúre.

10Umi tendota ha uru kuéra osẽ rire Faraón rendágui, he'i umi omba'apóvape: —Faraón he'ika: “Noñeme'ẽ mo'ãvéi peẽme kapi'i.

11Tapeho peẽ voi peheka ha upe adóve pejapo vaerã retakue noñemboguejy mo'ãi.”

12Umi omba'apóva adóve apópe isarambipa upe tetãpy rehe kapi'i rekávo.

13Umi uru oiko hapykuéri he'ívo: —Opa upe adóve pejapo vaekue oĩ ramo guare kapi'i, pejapo vaerã avei ko'ágã.

14Uru kuéra oinupã umi tendota Israel guápe omomba'apóva hapicha kuérape, ha he'i chupe kuéra: —Mba'ére ndoikói kuehe ha ko árape opa upe adóve oiko vaerã mo'ã?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Umi tendota Israelgua oho oñondive Faraón rendápe ha he'i chupe: —Mba'ére upéicha ore rereko?

16Kapi'i noñeme'ẽvéi oréve ha upéi oje'e: “Pejapo adóve”. Ha roñenupã rei.

17Faraón he'i chupe kuéra: —Pene ate'ỹséma ha peje peikóvo: “Rohóta romymbajuka ore Járape.”

18Tapeho jeýke pemba'apo. Name'ẽka mo'ãvéi peẽme kapi'i. Adóve retakue pejapo vaerã katu namboguejy mo'ãi.

19Umi tendota Israelgua, vaípe ojecha ohendúvo adóve retakue ndoguejy mo'ãiha.

20Faraón rendágui osẽvo, Aarón ha Moisés oha'arõ upépe chupe kuéra.

21Umi tendota he'i: —Ñandejára tohecha upe pejapo vaekue ha ta pene nupã pemoĩ haguére kyse puku Faraón ha hembiguái kuéra pópe ore juka haguã.

22Upérõ Moisés he'i Ñandejárape: —Che Jára, mba'ére piko rereko asy ne retã guápe? Maerã piko che mbou ra'e?

23Aha ypy guive Faraón rendápe ha ha'e chupe upe ereka vaekue, ha'e oñepyrũ ojopy eteve ne retãgua ndive, ha nderejapói mba'eve reipe'a haguã ipoguýgui chupe kuéra.

Éxodo 6

1Tupã he'i Moiséspe: —Rehecháta ágã mba'épa ajapo Faraón rehe. Hendive ajopýta opoi peve upe che retã guágui. Amo ipaháp e ha'ete voi ojerure asýta Israelgua kuéra osẽ haguã.

Tupã oiporavo Moiséspe

2Upérõ Tupã Moiséspe he'i: —Che hína Tupã.

3Ha che ajechauka Abraham, Isaac ha Jacóbpe “Tupã ipu'aka mbaretéva” ramo. Ha ndajechaukái vaekue chupe kuéra che réra “Jave” rupi.

4Ha che chupe kuéra ame'ẽ avei che ñe'ẽ upérõ yvy Canaán che chupe kuéra ame'ẽtaha. Upéva ape yvýpe oiko vaekue ha'e kuéra hína mombyrygua ramo.

5Ko'ágã katu ahendu rire ipyahẽ Israel Egipto poguýpe, che mandu'a upe che ñe'ẽre.

6Upévare aipota ere Israélpe: “Che hína Tupã ha che poipe'áta tembiapo pohýi, tembiguái reko Egipto peguágui. Che poguenohẽta upégui. Che hendive kuéra ajopypaitéta opoi peve pende hegui kuéra.

7Peẽ kuérata hína umi che retãgua. Chéta katu hína upe pene Tupã. Egiptogua poguýgui poguenohẽta che.

8Ha che pomoingéta upéva upe yvýpe ha'e vaekue ame'ẽtaha Abraham, Isaac ha Jacóbpe ha iñemoñarépe. Ha che ame'ẽta upe yvy peẽme pene mba'erã. Che hína Tupã.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ha Moisés he'i ko'ã mba'e umi Israel guápe. Ha'e kuéra katu nohenduse véima iñe'ẽ,
ndoikuaase véima voi mba'eve. Ipy'aropáma Moisés ha Aarón ndive, ojopy etevégui
hendive kuéra ko'ágã Faraón.

10-11Upérõ Tupã Moiséspe he'i: —Tereho ere Egipto pegua ruvicha guasúpe,
Israelgua kuéragui topoi osẽmba haguã Egipto retãgui.

12Upérõ Moisés Tupãme he'i: —Israelgua kuéra jepe che ñe'ẽ nohendusevéi, ha piko
nde ágã reimo'ã reína che rendutaha upe Faraón? Ha hi'arive reikuaa porã, na ñe'ẽ
kuaái voi hína che.

13Tupã nopenái upe Moisés ñe'ẽre ha he'i chupe ha upe Aarónpe: —Tapeho jey
Faraón rendápe ha peje chupe che aipotaha Egíptogui osẽ Israelgua kuéra.

Moisés ha Aarón ñemoñare

14Itúva guio ko'ãva vaekue umi hogagua: Rubén upe Jacob ra'y tenonde guare. Rubén
ra'y kuéra: Hanoc, Falú, Hesrón, Carmí. Ha umíva hína Rubén rogagua.

15Simeón ra'y kuéra: Jemuel, Jamín, Óhad, Jaquín, Sóhar ha Saúl. Saúl kuña
Canaangua memby vaekue. Ha umíva Simeón rogagua.

16Leví ra'y kuéra: Guersón, Quehat ha Merarí. Leví oikove 137 áño.

17Guersón ra'y: Libní ha Simí.

18Quehat ra'y kuéra: Amram, Ishar, Hebrón ha Uziel. Quehat oikove 133 áño.

19Merarí ra'y kuéra: Mahli ha Musí.

20Amram omenda itia Jocabed rehe. Chugui ita'ýra Aarón ha Moisés. Amram oikove
137 áño.

21Ishar ra'y kuéra: Coré, Néfeg ha Zicrí.

22Uziel ra'y kuéra: Misael, Elsafán ha Sitrí.

23Aarón omenda Eliseba rehe. Upéva Aminadab rajy ha Nahasón reindy. Chugui
ita'ýra: Nadab, Abihú, Eleazar ha Itamar.

24Coré ra'y kuéra: Asir, Elcaná ha Abiasaf. Umíva Coré rogagua.

25Aarón ra'y Eleazar omenda Futiel rajýre, ha ita'ýra chugui Finees. Umíva levíta
kuéra ru ypykue.

26Moisés ha Aarón ko'ãva hína umi kuimba'e Ñandejára oiporavóva oipe'a haguã
Egipto poguýgui Israelgua kuérape. Ha oguenohẽ haguã chupe kuéra ojoykére kuéra
upe oñesẽháicha ñorãirõháme.

27Ha'e kuéra avei umi oñe'ẽ vaekue Egipto ruvicha Faraón ndive oguenohẽ haguã
Israelgua kuérape upe tetãgui.

Oñemoherakuã ñembyepoti pohýi kuéra

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Upe ára Ñandejára oñe'ẽ hague Moisés ndive Egíptope,

29he'i chupe: —Che hína opa mba'e Jára. Eréta Egipto ruvicha Faraónpe ha'éva guive ndéve.

30Moisés he'i chupe: —Che niko na ñe'ẽ kuaái. Mba'éicha piko che rendúta Faraón?

Éxodo 7

1Ñandejára he'i Moiséspe: —Rohejáta reiko che rendaguépe tupã ramo Faraón renondépe ha nde ryke'y Aarón toñe'ẽ nde rekovia.

2Nde ere chupe upe ha'éva ndéve, ha ha'e te'i upéva Faraónpe, opoi haguã Israel guágui.

3Che katu ahejáta Faraón oñemohatã opoise'ỹ haguã chugui kuéra ha ambohetáta Egíptope mba'e rechapyrã.

4Ha'e nohenduse mo'ãi ne ñe'ẽ, che katu ainupã pochýta Egipto guápe ha anohẽta upégui che ñorãirõha kuéra, che retãgua Israel.

5Oikuaáta hína umi Egiptogua cheha opa mba'e Jára, ainupã pochy ramo chupe kuéra ha anohẽvo ipoguýgui Israel guápe.

6Moisés ha Aarón ojapo Ñandejára he'i haguéicha.

7Moisés oguereko 80 áño ha Aarón 83, oñe'ẽ ramo guare hikuái Faraónpe.

Yvyra jekohágui oiko mbói

8Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe:

9—Faraón he'i ramo pejapo haguã mba'e rechapyrã, ere Aarónpe: “Eity yvýpe Faraón renondépe upe yvyra jekoha ha oikóta chugui mbói”.

10Moisés ha Aarón oho Faraón rendápe ha ojapo Ñandejára he'i haguéicha chupe kuéra. Aarón oity upe yvyra Faraón ha hembiguái kuéra renondépe ha oiko chugui mbói.

11Faraón ohenoika karai arandu ha paje apoha Egipto guápe. Ha'e kuéra ojapo avei upéva.

12Oity yvýpe yvyra oguerúva ha oiko avei umívagui mbói. Upe mbói Aarón mba'éva katu ho'u umi mbói paje apoha mba'éva.

13Faraón katu oñembopy'a hatã ha nohenduséi Moisés ha Aarón ñe'ẽ, Ñandejára he'i haguéicha.

Oiko ýgui tuguy

14Upérõ Ñandejára he'i Moiséspe: —Faraón ipy'a hatã ha ndopoiséi che retã guágui.

15Tereho hendápe pyhareve, ha'e ohóvo y rembe'ýpe. Eraha yvyra jekoha oiko haguégui mbói,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16ha ere chupe: “Tupã, ore hebréo Jára, che mbou ne rendápe ha he'ika ndéve: ‘Aipota repoi che retã guágui oho haguã che momba'e guasu yvy ojeiko'ỹháme. Ko'ágã peve nderejaposéi ha'e he'íva.’

17Upévare he'ika ndéve: ‘Reikuaáta hína cheha opa mba'e Jára.’ Kóva ko yvyrápe ainupãta y Nilo pegua ha oikóta chugui tuguy.

18Umi pira kuéra y Nilo pegua omanombáta ha hi'y ine etereíta. Umi Egipto guápe ombojeguarúta ha ndaikatu mo'ãi hoy'u chugui.”

19Ha he'i Moiséspe: —Ere Aarónpe tohupi yvatévo upe yvyra ha toipyso umi y Egipto pegua, hi'y syry, hi'y no'õ, ha opa y renda ári. Oikóta chugui kuéra tuguy. Oĩta tuguy opa rupi Egipto pýre, umi ña'ẽ yvyra ha kambuchi kuérape jepe.

20Moisés ha Aarón ojapo Ñandejára he'íva: Aarón oinupã upe yvyrápe y Nilo pegua, Faraón ha hembiguái kuéra renondépe. Upe ramo upe ýgui oiko tuguy.

21Pira Nilo pegua omanomba, inevu hi'y ha umi Egiptogua ndaikatúi hoy'u chugui. Egipto tuichakue oĩ tuguy.

22Paje apoha Egipto pegua katu oiporu imba'e kuaa ha ojapo avei upe mba'e upéva. Upérõ Faraón oñembopy'a hatã ha nohendúi Aarónpe, Ñandejára he'i haguéicha.

23Faraón oho jey hógape ha ndojepy'apýi mba'evére.

24Umi Egiptogua katu ojo'o vaerã Nilo jerekuévo y rekávo hoy'u haguã.

25Upéicha ohasa 7 ára Ñandejára oinupã rire y Nilo pegua.

Ju'i

26Ñandejára he'i Moiséspe: —Tereho Faraón rendápe ha ere chupe: “He'ika ndéve Ñandejára: Epoi che retã guágui, toho che momba'e guasúvo.

27Nderepoiséi ramo, amyenyhẽta ju'ígui ne retã.

28Y Nilo henyhẽtéta ju'ígui, osẽtava oike nde rógape, nde kotýpe ha nde rupápe, ne rembiguái ha ne retãgua rógape, upe koty oñembojyhápe ne rembi'u ha nde ratakuápe.

29Ju'i kuéra ojupipáta nde rehe, ne rembiguái ha ne retã guáre.”

Éxodo 8

1Ñandejára he'i Moiséspe: —Ere Aarónpe tohupi yvyra jekoha ha toipyso umi y, ysyry ha y no'õ ári. Tosẽ chugui kuéra ju'i Egipto pýre.

2Aarón oipyso ipo Egipto pegua y ári ha osẽ heta eterei ju'i ojaho'íva Egipto tuichakue.

3Paje apoha kuéra katu ojapo avei upéva oiporúvo imba'e kuaa, ha ogueru Egiptopy rehe ju'i.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Faraón ohenoika Moisés ha Aarónpe ha he'i chupe kuéra: —Pejerure pende Járape toipe'a ju'i che retãgui ha apoíta hetã guágui oikuave'ẽ haguã chupe mymbajuka.

5Moisés he'i Faraónpe: —Araka'épa añembo'éta che Járape nde, ne rembiguái ha ne retã guáre, osẽ haguã ju'i nde rógagui ha opyta haguã y Nílopente?

6Ha'e he'i: —Ko'ẽ ramo. He'i Moisés: —Oikóta rejerureháicha, reikuaa haguã ndaiporiha avave Tupã ore Járaichagua.

7Opáta ju'i nde rógape, ne rembiguái ha ne retãgua rógape. Ju'i oĩta y Nílopente.

8Moisés ha Aarón osẽ Faraón rógagui. Moisés oñembo'e Ñandejárape ojei haguã ju'i Faraóngui,

9ha Ñandejára ojapo ha'e ojerure haguéicha. Omanomba ju'i kuéra óga, korapy ha ñu rupi.

10Umi Egiptogua ombyaty opa rupi aty guasúpe umi ju'i re'õngue ha inevu chugui kuéra upe tetã.

11Faraón katu ohechávo ivaíva opa hague oñembopy'a hatã jey ha ndojapói upe he'i vaekue, he'i haguéicha Ñandejára.

Ñati'ũ

12Ñandejára he'i Moiséspe: —Ere Aarónpe toinupã yvyra jekohápe yvy tĩmbo ha oikóta chugui ñati'ũ ovevéva opa rupi Egipto pýre.

13Upéicha ojapo hikuái: Aarón oinupã yvyra jekohápe yvy tĩmbo ha oiko chugui ñati'ũ oisu'úva yvypóra ha mymba kuérape. Opa rupi Egiptopy rehe oiko yvy timbógui ñati'ũ.

14Paje apoha kuéra ojapose mo'ã avei upéva oiporúvo imba'e kuaa ha nosẽi chupe kuéra. Upe aja ñati'ũ nguéra oisu'u yvypóra ha mymba kuérape.

15Upérõ paje apoha kuéra he'i Faraónpe: —Tupã oiporu hína ko'ápe ipyapy mbarete! Faraón katu ndoikuaaséi mba'eve ha oñembopy'a hatã jey, he'i haguéicha Ñandejára

Mbutu

16Ñandejára he'i Moiséspe: —Epu'ã ko'ẽ mboyve, tereho Faraón rendápe ohokuévo y rembe'ýpe ha ere chupe: “He'ika ndéve opa mba'e Jára: ‘Epoi che retã guágui, toho che momba'e guasu.

17Nderepoiséi ramo, amyenyhẽta ne retã mbutúgui ojepoítava nde, ne rembiguái, ne retãgua ha nde róga kuéra ári. Egiptogua róga ha ijyvy kuéra henyhẽta mbutúgui.

18Gosénpe katu, oĩháme che retãgua, ndaipóri mo'ãi mbutu, reikuaa haguã che, opa mba'e Jára, aĩha ko tetãme.

19Nambojoja mo'ãi che retãgua ne retãgua ndive. Kóva ojehúta ko'ẽ ramo.’”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[20]Upéicha ojapo Ñandejára ha heta eterei mbutu ojepoi Faraón, hembiguái ha Egiptogua ári, oikévo hóga kuérape opa rupi Egipto pýre. Mbutueta ombyaipaite upe tetã.

[21]Upérõ Faraón ohenói Moisés ha Aarónpe ha he'i chupe kuéra: —Tapeho pemymbajuka pene Tupãme. Anínte pesẽ Egíptogui.

[22]Moisés he'i chupe: —Upéva ndaikatúi. Mymbajuka roikuave'ẽva Tupã ore Járape ombopochýta Egipto guápe ha ore jukáta itápe.

[23]Rohóta yvy ojeiko'ỹháme mbohapy ára pukukue ha upépe roikuave'ẽta mymbajuka Tupã ore Járape. Ha'e he'i haguéicha rojapóta.

[24]Faraón he'i Moiséspe: —Ahejáta peho peikuave'ẽ mymbajuka Tupã pende Járape, anínte mombyry eterei. Peñembo'e che rehe.

[25]Moisés he'i chupe: —Asẽ vove añembo'éta che Járape ha ko'ẽ ramo mbutu kuéra ojeíta nde hegui, ne rembiguái ha ne retã guágui. Anive ore mbotavy ha ore rape joko rosẽvo roikuave'ẽ mymbajuka ore Járape.

[26]Moisés osẽ Faraón rógagui ha oñembo'e Ñandejárape.

[27]Ñandejára ojapo Moisés ojeruréva ha oipe'apa umi mbutu Faraón, hembiguái ha hetã guágui.

[28]Faraón katu oñembopy'a hatã jey ha ndopoíri Israel guágui.

Éxodo 9

Mymba kuéra omanomba

[1]Tupã he'i Moiséspe: —Tereho Faraón rendápe ha ere chupe: “Upéicha he'i Tupã, ore hebréo Jára: ‘Epoi che retã guágui, toho che momba'e guasu.

[2]Nderepoiséi ramo ha akóinte rejoko ramo chupe kuéra,

[3]ore Jára oinupã pochýta ne rymba kuéra ñumegua: nde kavaju, vúrro, kaméllo, vaka ha ovecha kuéra. Mba'asy omyasãita ijapytépe kuéra ha omanombáta.

[4]Israelgua mba'éva katu nomano mo'ãi.

[5]Tupã he'i ko'ẽ ramo oikotaha upéva opa rupi Egipto pýre.’”

[6]Upe ára ambuépe Ñandejára ojapo upe he'i vaekue ha Egiptogua rymba oĩ haguéicha omanomba. Israelgua mba'éva katu peteĩnte jepe nomanói.

[7]Faraón oporanduka umi mymba omanóva rehe ha oje'e chupe Israelgua mba'éva nomanói hague. Faraón katu ndoikuaaséi mba'eve ha ndopoíri Israel guágui.

Kuru ipeupáva

[8]Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe: —Peraha tanimbu tatakuágui pende po renyhẽ ha Moisés tomosarambi yvate gotyo Faraón renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Oikóta chugui yvy tĩmbo pererĩ Egipto ári ha omonguru vaipáta opavavépe, ha mymba kuérape Egipto tuichakue.

10Ogueraha hikuái tanimbu tatakuágui ha oñemoĩvo Faraón renondépe, Moisés omombo yvatévo. Upérõ yvypóra ha mymba kuéra henyhẽ kuru ipeupávagui.

11Paje apoha kuéra jepe ndaikatúi opyta Moisés renondépe ikurupágui avei.

12Ñandejára katu ombopy'a hatã Faraónpe ha nohendúi chupe kuéra, ha'e he'i haguéicha Moiséspe.

Amandáu

13Ñandejára he'i Moiséspe: —Epu'ã ko'ẽ mboyve, tereho Faraón rendápe ha ere chupe: “He'ika ndéve Tupã, ore hebréo Jára: Epoi che retã guágui, toho che momba'e guasu.

14Ko'ágã amboútama nde, ne rembiguái ha ne retãgua ári opaichagua jejopy vai, reikuaa haguã ndaiporiha cheichagua yvy ári.

15Aiporu rire che pyapy mbarete ha poinupã amyasãivo mba'asy pende apytépe, ndojekuaavéi vaerã mo'ã pende rapykuere ko yvy ári.

16Roheja reikove ko'ágã peve ahechauka haguã ndéve upe che ikatúva ajapo, ha oñemomba'e guasu haguã che réra yvy jerekuévo.

17Nde katu rejoko hína che retã guápe ha ndereipotái osẽ.

18Upévare ko'ẽ ramo amongýta amandáu ipohýi etereíva ho'a'ỹ haguéicha araka'eve Egíptope oiko ypy guive ko'agãite peve.

19Ndereipotái ramo omanomba ne rymba kuéra emoingeka óga guýpe. Upe amandáu ojukáta oĩva guive ñúme taha'e mymba, taha'e yvypóra, noñemo'ãi ramo chugui.”

20Umi Faraón rembiguái oguerovia vaekue Ñandejára ñe'ẽ, ogueraha óga guýpe hembiguái ha hymba kuéra.

21Umi ndoikuaaséi vaekue mba'eve oheja ñúme hembiguái ha hymba kuéra.

22Ñandejára he'i Moiséspe: —Eipyso nde po yvatévo ha to'a amandáu Egíptope yvypóra, mymba ha opa yvyra máta ñúme oĩvare.

23Moisés oipyso yvatévo upe yvyra jekoha oguerekóva ipópe ha Tupã ombou ára sunu ha amandáu. Ho'a upe ára tiri ha Ñandejára omongy amandáu Egipto ári.

24Amandáu ha ára tiri ho'a mbarete eterei, ho'a'ỹ haguéicha araka'eve Egipto ári.

25Ha ohundi oĩva guive Egíptope: ojuka opavavépe ha mymba kuéra ñúme oĩva, omyangu'i kapi'i ha omopẽ yvyra máta oĩva guive.

26Gosénpe añoite, oĩháme Israelgua, ndo'ái amandáu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Faraón ohenoika Moisés ha Aarónpe ha he'i chupe kuéra: —Ko'ágã amombe'úta mante che angaipa. Pende Jára hína upe heko jojáva, che ha umi che retãgua katu ore reko aña.

28Pejerure Tupãme topi ára sunu ha topa amandáu ha apoíta pende hegui. Natekotevẽ mo'ãi pepyta areve ko'ápe.

29Moisés he'i chupe: —Ko távagui asẽvo aipysóta che Jára gotyo che po: ára sunu opíta, opáta amandáu, reikuaa haguã ko yvy che Jára mba'eha.

30Aikuaa porã jepe, nde ha ne rembiguái kuéra ndapekyhyjeiha gueteri Tupã che Járagui.

31Oñehundi líno ha seváda: seváda hi'áma ha líno ipotýmagui.

32Trígo ha senténope katu ndojehúi mba'eve: umíva hoky kurive.

33Osẽvo Faraón rendágui, Moisés oipyso ipo Tupã gotyo. Opi upe ára sunu ha amandáu ha ndokyvéi yvy ári.

34Faraón ohechávo ohasa hague ivaíva, oñembopy'a hatã jey, ha hembiguái kuéra hendive.

35Ndopoíri Israel guágui, Ñandejára he'i haguéicha Moisés rupi.

Éxodo 10

Tuku

1Ñandejára he'i Moiséspe: —Tereho Faraón rendápe. Aheja niko ha'e ha hembiguái kuéra oñembopy'a hatã ajapo haguã ko'ã mba'e rechapyrã ijapytépe kuéra,

2ha remombe'u haguã nde ra'y ha ne remineno kuérape mba'éichapa che pu'aka Egiptogua rehe ha umi mba'e rechapyrã ajapo vaekue ijapytépe kuéra ha peikuaa cheha pende Jára.

3Upérõ Moisés ha Aarón oho Faraón rendápe ha he'i chupe: —He'ika ndéve Tupã ore Jára: “Araka'e pevépa che apo'íta? Ejapo ko ha'éva ndéve: Epoi che retã guágui toho che momba'e guasu.

4Nderejapói ramo, ko'ẽ ramo amboúta peẽme tuku.

5Umíva ojaho'ipáta ne retã, ojekuaa'ỹ haguãicha chugui kuéra yvy. Ho'upáta amandáu rembyre ha omoperõta yvyra máta okakuaáva guive ñúme.

6Amyenyhẽta chugui kuéra nde róga, ne rembiguái ha Egiptogua róga kuéra, ohecha'ỹ haguéicha araka'eve nde ru kuéra térã nde ru kuéra ru, Egipto oiko ypy guive.” Ha osẽ hikuái Faraón rendágui.

7Upérõ hembiguái kuéra he'i Faraónpe: —Ko'ã kuimba'e niko ñane rundipáta! Araka'e peve piko upéichata? Epoi mandína chugui kuéra, toho tomomba'e guasu Tupã Ijárape! Nderehecha kuaái piko Egipto oñehundi potaitemaha?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Upérõ Faraón ohenoika jey Moisés ha Aarónpe ha he'i chupe kuéra: —Tapeho pemomba'e guasu Tupã pende Járape, ha peje chéve máva mávapa ohóta.

9Moisés he'i chupe: —Rohóta mitã ha tuja, ore ra'y ha ore rajy kuéra, ore ovecha ha vaka kuéra rombyarete haguã ore Járape.

10Faraón he'i chupe kuéra: —Pene mitã nguéra jepe perahase. Ojekuaa porã mba'épa peipota hína! Peimo'ã piko pende Jára pene moirũtaha ha che ahejataha peho?

11Ndoiko mo'ãi upéva. Pehose ramo toho kuimba'e kuéra omomba'e guasu haguã pende Járape. Upéva niko pejerure. Ha omosẽ chupe kuéra.

12Ñandejára he'i Moiséspe: —Eipyso nde po Egipto ári ou haguã tuku. To'upaite ka'avo oĩva tetãpy rehe ha umi hemby vaekue amandáugui.

13Moisés oipyso ipo Egipto ári ha Tupã ombopeju yvytu kuarahy resẽ guio, ára pukukue ha pyharekue avei. Ko'ẽmba rire ojekuaa yvytu ogueru hague tuku.

14Heta eterei tuku ojasuru upe tetã pýre, oĩ'ỹ haguéicha Egipto oiko ypy guive ha oĩve'ỹ haguãicha araka'eve.

15Ojaho'ipaite upe tetã omoypytũ meve yvy. Ho'upaite ka'avo ha yva ha omoperõ yvyra máta hemby vaekue amandáugui. Ndopytái mba'eve hovyũva ñúme Egipto tuichakue.

16Upérõ Faraón ohenoika pya'e Moisés ha Aarónpe ha he'i chupe kuéra: —Che angaipa niko Tupã pende Jára ha pene renondépe.

17Ajerure peheja rei haguã chéve che angaipa, ta kóvante jepe. Pejerure Tupã pende Járape toipe'a ore árigui ko'ã tuku ore jukapátava.

18Moisés osẽ Faraón rendágui ha oñembo'e Ñandejárape.

19Upérõ Ñandejára ombopeju yguasu guio yvytu ratã oguerahapáva tuku oity Mar Rójope. Peteĩ tukúnte jepe ndopytái Egipto tuichakue.

20Tupã katu oheja Faraón oñembopy'a hatã jey. Faraón ndohejái Israelgua osẽ hetãgui.

Pytũ

21Upérõ Ñandejára he'i Moiséspe: —Eipyso nde po yvatévo ha toguejy Egipto ári pytũ anambusu ikatúva ojepoko hese.

22Moisés oipyso ipo yvatévo ha mbohapy ára pukukue pytũ anambusu ojaho'ipa Egipto.

23Umi Egiptogua ndaikatúi ojuecha hikuái ha avave ndoku'éi oĩhágui, mbohapy ára pukukue. Israelgua róga kuéra katu ojehesape porã.

24Faraón ohenoika Moiséspe ha he'i chupe: —Tapeho pemomba'e guasu pende Járape. Pende ovecha ha vaka kuérante topyta. Pene mitã nguéra katu oho kuaa pene ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Moisés he'i chupe: —Tekotevẽ rojapo mymbajuka ha mymbahapy ore Járape.

26Ore rymba kuéra ou vaerã ore ndive. Peteĩ ipysapẽnte jepe ndopyta mo'ãi ko'ápe. Ijapytégui roguenohẽ vaerã romomba'e guasu haguã Tupãme. Ndoroikuaái gueteri mba'épa roikuave'ẽta chupe. Roguahẽ rire upépe mante roikuaáta.

27Ñandejára oheja oñembopy'a hatã Faraón ha ndopoíri chugui kuéra.

28Faraón he'i Moiséspe: —Tereho ko'águi ha anive reju. Cháke rohecha jey ramo remanóta!

29Moisés he'i chupe: —Oikóta ere hagueichaite. Nda che recha mo'ãvéi!

Éxodo 11

Ta'ýra ypykue jejuka oñemomarandu

1Ñandejára he'i Moiséspe: —Ainupã pochýta Faraón ha opa hetã guápe ha upéva ipaháta. Upe rire ohejáta pesẽ ha ha'e voi pene mosẽta.

2Ere opa kuimba'e ha kuña Israel guápe, tojerure umi oĩvape hóga ykére imba'e jegua pláta ha óro.

3Tupã ombopy'a porã Egipto guápe Israelgua ndive. Moisés avei Egíptope ojehayhu. Faraón rembiguái ha tetãgua oĩ hendive.

4Moisés he'i Faraónpe: —He'ika ndéve ore Jára: “Ahasáta pyhare pyte Egipto pýre,

5ha omanóta Egíptope opa ta'ýra ypykue, nde ra'y guive, upe tembiguái ombojeréva itrígo myangu'iha memby peve. Ha omanóta avei opaichagua mymba ra'y ypykue.

6Ha oñehendúta Egipto tuichakue jahe'o soro nde'áva oñehendu'ỹ haguéicha ágã peve ha oñehenduve'ỹ vaerã araka'eve.

7Israelgua térã hymba ra'y kuérare katu peteĩ jaguánte jepe ndoguahu mo'ãi. Reikuaa haguã ore Jára nombojojaiha pende rehe Israel guápe.”

8Upérõ oúta opa ne rembiguái, oñesũta che renondépe ha he'íta chéve: “Pesẽna ore retãgui nde ha opa ne retãgua”. Ha upe rire ae asẽta hína. Ha ipochy eterei Moisés osẽvo Faraón rendágui.

9Ñandejára he'i Moiséspe: —Na pene rendu mo'ãi hína Faraón. Upéicha ikatúta ambohetave Egíptope che mba'e rechapyrã.

10Moisés ha Aarón ojapo Faraón renondépe umi mba'e rechapyrã. Tupã katu oheja Faraón oñembopy'a hatã, ha ndopoíri Israel guágui.

Éxodo 12

Páskua

1Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe Egíptope:

2—Ko mes ha'éta hína peẽme guarã, áño pegua mes tenondegua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Peje opa Israel guápe: “Ko mes pegua ára 10hápe, opa óga jára toñongatu peteĩ ovecha ra'y térã kavara ra'y hóga guápe guarã.

4Peteĩ óga pegua imbovy ramo ho'upa haguã, tome'ẽ hembyre hóga ykére oĩvape. Ojeporavo haguã upe mymba, toñema'ẽ mbovýpa umi ogagua ha mbovýpa ho'u jepi peteĩ-teĩ.

5Ta upéva ovecha ra'y térã kavara ra'y mácho imarã'ỹva ha hi'áño peteĩva.

6Peñongatu ára 14 peve ha opa Israelgua tojuka oguahẽvo ka'aru pytũ.

7Pemona huguykuépe mokõive óga rokẽ ykére pe'uhápe upe mymba, avei hembe'y yvategua.

8Upe pyharépe voi toje'u ho'o jehesy pyre, mbuja ha pohã ñana iróva reheve. Upe mbuja tojejapo trígo ku'i oñembovu'ỹvagui.

9Upe mymbágui ani pe'u mba'eve ipýra térã ñembojy pyre. Jehesy pyre pe'u vaerã, iñakãngue, ipokue ha hyekue reheve.

10Ani peheja mba'eve upe ára ambuépe guarã ha hembyre pehapy ko'ẽmba vove.

11Upéicha pe'u: jeku'a jopýpe, pende py rehegua pende py rehe ha yvyra jekoha pende pópe. Ha pe'u pya'e, Ñandejára Páskua, niko hína.

12Che ahasáta upe pyharépe Egipto rupi ha ajukapáta Egiptogua ra'y ypykue, taha'e kuimba'e térã mymba. Upéicha ainupãta tupã gua'u kuéra Egipto guápe. Che hína pende Jára!

13Upe tuguy oĩva pende róga rokẽre, ha'éta mba'e rechaukaha ha ahasakuévo ahasáta henonde rupi ha ndoike mo'ãi pende jukávo porojukahára, ainupã ramo Egíptope.

14Ko ára hína mandu'arã peẽme ha pembyaretéta chéve peẽ ha pene ñemoñare. Pembyarete ko ára tembiapoukapy ramo opa árape guarã peẽme ha pene ñemoñarépe.”

Mbuja iñembovu pyre'ỹ

15Pe'u mbuja oñembovu'ỹva 7 ára pukukue. Ára peteĩha guive peipe'a pende rógagui mbuja mbovuha. Umi ho'úva mbuja oñembovupyréva umíva umi árape, toñemosẽ Israélgui.

16Ára peteĩháme pejapo aty marangatu. Ára 7hápe upéicha avei. Umi árape ani oñemba'apo, ndaha'éi ramo tembi'u apópe. Upéva ñoite ikatu pejapo.

17Pembyarete mbuja iñembovu pyre'ỹ ára, upe árape niko anohẽ vaekue Egíptogui opa Israel guápe. Pembyarete ko ára tembiapoukapy ramo opa árape guarã peẽme ha pene ñemoñarépe.

18Pe'u mbuja iñembovu pyre'ỹ mes peteĩháme, ára 14 ka'aru guive, ára 21 ka'aru peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ani oĩ mbuja mbovuha pende rógape 7 ára pukukue. Upe ho'úva mba'e ñembovu pyre, taha'e mombyrygua, taha'e tetãgua, toñemosẽ Israélgui.

20Mamo peikohápe ani pe'u mba'eve iñembovu pyre. Noñembovúi vaekuénte pe'u vaerã.

Tembiapoukapy Páskua rehegua

21Moisés ohenói Israel myakãhára kuérape ha he'i chupe kuéra: —Tapeho peheka ovecha ra'y ha kavara ra'y kuéra pende róga guápe guarã ha pejuka upe mymba Paskuarã.

22Pemono'õ huguykue ña'ẽme ha upépe pemyakỹ ñana rogue. Upévape pemona tuguy mokõi okẽ rembe'y ykére ha hi'arigua rehe avei. Upe okẽ rupi tosẽ'ỹ avave hógagui ko'ẽmba mboyve.

23Ñandejára ohasáta ha ojukáta Egipto guápe ha ohechávo tuguy onáva pende róga rokẽ rembe'y mbohapýre, ohasátante henonde rupi ha ndoheja mo'ãi porojukahára oike pende rógape pende jukávo.

24Pejapo kóva tembiapoukapy ramo opa árape guarã peẽme ha pene ñemoñarépe.

25Upéicha avei pejapóta peikévo upe yvýpe Ñandejára ome'ẽtava peẽme, he'i haguéicha.

26Ha peẽme oporandu ramo pende ra'y kuéra: “Mba'e piko he'ise ko pejapóva?”,

27peje kóicha chupe kuéra: “Kóva hína Páskua rehegua mymbajuka ombyaretéva Ñandejárape guarã, ha'e ohasa ramo guare Israelgua róga renonde rupi Egíptope. Ha ojuka Egiptogua róga guápe, ore róga guápe katu ndojukái.” Upérõ Israelgua oñesũ ha omomba'e guasu.

28Israelgua ojapo opa mba'e he'i vaekue Ñandejára Moisés ha Aarónpe, ha'e he'i haguéicha.

Ta'ýra ypykue jejuka

29Pyhare pyte Tupã ojuka Egíptope opa ta'ýra ypykue, Faraón, iguapyha jeguápe oguapýva ra'y guive, upe kuimba'e koty ypytũme oĩva ra'y peve, ha opa mymba ra'y ypykue Egiptogua mba'e.

30Faraón, opa hembiguái kuéra ha opa umi Egiptogua, opu'ã upe pyharépe ha oiko jahe'o soro mbarete eterei Egiptopy rehe ndaipórigui óga noĩrihápe omanóva.

31Upe pyharépe voi Faraón ohenói Moisés ha Aarónpe ha he'i chupe kuéra: —Pepu'ã ha pesẽ ore retãgui peẽ ha opa Israelgua ha tapeho pemomba'e guasu Tupãme peje haguéicha.

32Peraha avei pende ovecha ha vaka kuéra peje haguéicha. Tapeho ha che rovasa chéve avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Umi Egiptogua avei ojerure asy chupe kuéra osẽ pya'e haguã Egíptogui, he'ívo: —Romanombáta niko!

34Umi Israelgua ogueraha mbujarã ovu'ỹva gueteri opa hyru reheve ha omoĩvo ijahojápe ohupi ijati'ýre.

Egiptogua ñemondoho

35Opa Israelgua ojapo Moisés he'i vaekue chupe kuéra ha ojerure Egipto guápe imba'e jegua pláta ha óro ha ijao kuéra.

36Ñandejára ombopy'a porã rupi Egipto guápe, ome'ẽ Israel guápe opa mba'e ha'e kuéra ojeruréva. Upéicha omondoho hikuái Egipto guápe.

Israelgua ñesẽ

37Israelgua osẽ Ramségui ha oho Sucot gotyo. Osẽ 600.000 kuimba'e rupi ojepapa'ỹ rehe kuña ha mitã nguéra.

38Osẽ avei hendive kuéra tapicha opaichagua, heta vaka, ovecha ha kavara reheve.

39Mbujarãgui oguenohẽ vaekue Egíptogui ojapo hikuái mbuja iñembovu pyre'ỹ, oñemosẽvo Egíptogui niko ndaikatúi ogueraha tembi'u tape rehe guarã.

40Israelgua hi'are vaekue Egíptope 430 áño.

41Upe ára oñemboty haguépe umi 430 áño, osẽ Egíptogui opa Israelgua, Ñandejára ñorãirõhára.

42Pyhare ojeke'ỹha vaekue upéva ñande járape guarã, oguenohẽ haguã chupe kuéra Egíptogui. Ha upe pyharéta hína avei pyhare jeke'ỹha opa Israelgua ha iñemoñarépe opa árape guarã, ombyaretévo Ñandejára rembiapokue.

Tembiapoukapy Páskua rehegua

43Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe: —Ãva hína tembiapoukapy Páskua rehegua: Ani ho'u chugui avave mombyrygua.

44Pene rembiguái ijogua pyre, peapi'o vaekue, ikatúta ho'u.

45Oikóva pende apytépe térã omba'apóva peẽme guarã katu ani ho'u.

46Toje'u óga pýpe. Ani penohẽ okápe upe so'o ha ani pemopẽ ikãnguekue.

47Israelgua oĩ haguéicha ombyarete vaerã.

48Oĩ ramo mombyrygua pende apytépe ho'uséva Ñandejára Páskua, tojeapi'ouka ha'e ha kuimba'e kuéra hesegua. Upéicha oñemboja kuaa ombyaretévo, peẽichaguáta niko hína avei. Upe ojeapi'o'ỹva katu ani ho'u.

49Peteĩnte upe tembiapoukapy tetãgua ha mombyrygua pene ndive oikóvape guarã.

50Upéicha ojapo Israelgua, Ñandejára he'i haguéicha Moisés ha Aarónpe.

51Upe árape voi Ñandejára oguenohẽ Egíptogui aty-atýpe opa Israel guápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Éxodo 13

Israel pegua ta'ýra ypykue

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Emboyke chéve che mba'erã opa ta'ýra ypykue oĩva Israélpe, taha'e kuimba'e térã mymba. Umíva niko che mba'e hína.

Mba'e iñembovu pyre'ỹ

3Upérõ Moisés he'i Israel guápe: —Pene mandu'a ko ára rehe pesẽ hague Egíptogui, tembiguái rekógui, Ñandejára niko pene renohẽ vaekue upégui pyapy mbaretépe. Ha ani pe'u mbuja iñembovu pyre.

4Ko mes pesẽha hína, mes Abib.

5Ko mes pembyaretéta, Ñandejára pene moinge rire cananéo, hitíta, amorréo, hevéo ha jebuséo kuéra yvýpe, osyryhápe ýicha kamby ha eíra, he'i haguéicha pende ru kuéra ypykuépe ome'ẽtaha peẽme.

6Pe'úta mbuja iñembovu pyre'ỹ 7 ára pukukue ha upe ára pahápe pembyaretéta Ñandejárape.

7Pe'u mbuja iñembovu pyre'ỹ 7 ára pukukue ha ani ojehecha mbuja iñembovu pyre térã mbuja mbovuha pende rógape ha mamove peẽ peikohápe.

8Upe árape pemombe'u pende ra'y kuérape pejapoha upéicha pembyarete haguã upe Ñandejára ojapo vaekue pende rehe pene renohẽ ramo guare Egíptogui.

9Ha upévata hína mba'e rechaukaha pende pópe ha mandu'arã pene resa renondépe, Ñandejára rembiapoukapy oĩ mante haguã pende jurúpe. Pyapy mbaretépe niko pene renohẽ vaekue Ñandejára Egíptogui.

10Pemomorã kóva, opa áño hi'ára teépe.

Ta'ýra ypykue jey

11Ñandejára pene moinge rire cananéo kuéra retãme ha ome'ẽ rire peẽme upe yvy, he'i haguéicha peẽme ha pende ru kuéra ypykuépe,

12pemboyke Ñandejárape guarã opa ta'ýra ypykue. Pende ovecha ra'y ypykue máchova guive, Ñandejárape guarã hína.

13Pende vúrro ra'y ypykue hekovia jeýta peẽme pehepy me'ẽ ramo hese peteĩ ovecha ra'y, ỹrõ pejajuvoka vaerã. Pehepy me'ẽ vaerã avei pende ra'y ypykue rehe hekovia jey haguã peẽme.

14Ha ko'ẽ ramo ára oporandu ramo peẽme pende ra'y kuéra: “Mba'e piko he'ise kóva?”, pejéta upéicha chupe kuéra: “Pyapy mbaretépe ore renohẽ vaekue Ñandejára tembiguái reko Egíptope guágui.

15Faraón oñembopy'a hatã ha ndopoiséi haguére ore hegui, Ñandejára ojuka vaekue opa ta'ýra ypykue, kuimba'e ha mymba, Egíptope oĩva. Upévare aikuave'ẽ

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ñandejárape che mymba ra'y ypykue máchova guive ha ahepyme'ẽ che ra'y ypykuére, areko jey haguã che mba'erã.”

16Kóvata mba'e rechaukaha pende pópe ha mandu'arã pene resa renondépe, pyapy mbaretépe pene renohẽ hague Ñandejára Egíptogui.

Egíptogui ñesẽ

17Faraón opoi rire Israel guágui, Tupã ndoguerahái chupe kuéra filistéo retã rape rupi, mbykyve ramo jepe, he'ígui ipype: —Ani upeichahágui ojeity mba'e hikuái hi'ári kuéra, ombopo'i ha oguevi jey Egíptope.

18Upévare ombojere chupe kuéra yvy ojeiko'ỹha rape rupi, Mar Rojo gotyo. Israelgua osẽ Egíptogui oñembosako'i pyre ñorãirõrãicha.

19Moisés osẽvo ogueraha José kãnguekue. Kóva niko ome'ẽka vaekue iñe'ẽ Israel guápe he'ívo: “Tupã ou vove pene pytyvõ pesẽ haguã Egíptogui, peraháta ko'águi che kãnguekue.”

20Oho hikuái Sucótgui ha opyta Etámpe yvy ojeiko'ỹha rembe'ýpe.

21Ñandejára oho henonderã nguéra, arakue peteĩ arai oñembo'ýva rupi ohechauka haguã chupe kuéra haperã ha pyharekue tata oñembo'ýva rupi ohesape haguã chupe kuéra, ikatu haguã oguata ára ha pyhare.

22Araka'eve ndojeíri chugui kuéra arai ñembo'y arakue térã tata ñembo'y pyharekue.

Éxodo 14

Etam guive Mar Rojo peve

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Israel guápe tojevy ha topyta Pi-Hahirot renondépe, Migdol ha yguasu pa'ũme, Baal-Sefón rovái. Pepyta upépe yguasu ypýpe.

3Faraón he'íta Israelguáre: “Oiko hikuái opa rupi rei oikuaa'ỹ rehe mamópa ohóta, ha yvy ojeiko'ỹha ohape jokóta chupe kuéra”.

4Ahejáta Faraón oñembopy'a hatã ha pene muña. Che katu ahechaukáta che reko mimbipa Faraón ha iñorãirõha kuérape, toikuaa Egiptogua cheha opa mba'e Jára. Upéicha ojapo hikuái.

Egiptogua omuña Israel guápe

5Oñemombe'u vove Egipto ruvicha guasúpe Israelgua oho hague, ha'e ha hembiguái kuéra he'i hikuái: —Maerã piko jaheja Israelgua osẽ ñande poguýgui?

6Faraón oguenohẽka ikárro ñorãirõrã ha ogueraha iñorãirõha kuéra yvy rupigua ha kavaju arigua.

7Oiporavo 600 kárro iporãvéva ha opaichagua kárro Egipto pegua, huvicha kuéra reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ñandejára oheja Egipto ruvicha guasu Faraón oñembopy'a hatã ha omuña Israel guápe, ha'e kuéra osẽ aja ojeroviaitévo ijehe.

9Egiptogua omuña chupe kuéra kavaju arigua, Faraón kárro arigua ha iñorãirõha kuéra yvy rupigua reheve. Ohupyty hikuái Israel guápe opytu'u aja yguasu ypýpe, Pi-Hahirot renondépe, Baal-Sefón rovái.

10Oñembojávo Faraón, Israelgua ohecha Egiptogua omuñaha chupe kuéra, tuicha okyhyje ha osapukái Ñandejárape.

11He'i hikuái Moiséspe: —Ndaipóri piko Egíptope yvy roñeñotỹ haguã, ajeve ore reru romano haguã yvy ojeiko'ỹháme? Maerã voi piko ore renohẽ Egíptogui?

12Ro'e voi ndéve kuri: “Ore rejápe toroiko Egiptogua rembiguái ramo. Iporãve roiko upéicha ha ani romano yvy ojeiko'ỹháme!”

13Moisés he'i chupe kuéra: —Ani pekyhyje térã pejepy'apy mba'evére! Pehecháta hína ko árape upe Ñandejára ojapótava. Umi Egiptogua pehecháva ágã, ndapehecha mo'ãvéi águive.

14Ñandejárante voi oñorãirõta pende rehe ha natekotevẽi pejepy'apy mba'evére.

15Ñandejára he'i Moiséspe: —Maerãpa resapukái rei chéve? Ere Israel guápe toho hapére.

16Nde katu ehupi yvyra jekoha, eipyso nde po Mar Rojo ári ha emboja'o hi'y kuéra ojuehegui ikatu haguã Israelgua ohasa yvy rupi.

17Che ahejáta Egiptogua oñembopy'a hatã ha ojepoi Israelgua rapykuéri, ajechaukáta che mimbipápe Faraón, ikárro ha ñorãirõhára kárro arigua, kavaju arigua ha yvy rupigua renondépe.

18Oikuaáta umi Egiptogua cheha opa mba'e Jára, ajechauka ramo che mimbipápe che yvytúvo Faraón, ikárro kuéra ha umi ñorãirõha kárro arigua, kavaju arigua ha yvy rupiguáre.

19Ñandejára remimbou ha upe arai ohóva Israelgua renondépe ohasa hapykue gotyo,

20ha oñemoĩ Egiptogua ha Israelgua pa'ũme. Upe arai ñembo'y omopytũ Egiptogua gotyo ha ohesape Israelgua gotyo. Umi Egiptogua, ndohecháigui mba'eve, ndaikatúi ohupyty Israel guápe upe pyharépe.

21Moisés oipyso ipo Mar Rojo ári ha Ñandejára ombopeju pyhare pukukue kuarahy resẽ guio yvytu ratã omboja'óva y kuéra ojuehegui.

22Israelgua ohasa pe Mar Rojo yvy rupi, ha umi y aty oñembo'y ijykére kuéra mokõive henda guio.

23Umi Egiptogua omuña chupe kuéra ha ojepoi hapykuéri umi y mbytépe opaite Faraón kavaju ha ikárro kuéra reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Oguahẽvo ko'ẽju, Ñandejára oma'ẽ arai ha tata ñembo'y guive Egiptogua gotyo ha ojapo tuicha sarambi ijapytépe kuéra.

25Ohekyipa ikárro kuéra rruéda ha ndaikatuvéi oku'e. Upérõ Egiptogua osapukái: —Jaguevíke Israel guágui, cháke opa mba'e Jára oñorãirõ heseháp kuéra ha oñemoĩ ñande rehe!

26Ñandejára he'i Moiséspe: —Eipyso nde po umi y ári, ha to'a Egiptogua, ikárro ha ikavaju arigua ári.

27Moisés oipyso ipo yguasu ári ha umi y ho'a jey hendaguépe. Egiptogua katu ojerévo oguevi haguã ojetopa y renondépe. Upéicha Ñandejára ojaho'ipa ýpe chupe kuéra.

28Umi y oguevívo hendaguépe ojaho'i Faraón ñorãirõhárape oike vaekue Israelgua rapykuéri ikárro kuéra reheve. Nahembýi peteĩnte jepe.

29Israelgua katu ohasa yvy rupi yguasu mbyte rupi, ha hi'y kuéra oñembo'y ijykére kuéra mokõive henda guio.

30Upe árape Ñandejára oipe'a Israel guápe Egiptogua poguýgui; ha Israelgua ohecha umi Egiptogua re'õngue y rembe'ýpe.

31Ohechávo Israelgua Ñandejára pyapy oinupã mbarete etereíva Egipto guápe, omomba'e chupe ha oguerovia Ñandejára ha hembiguái Moiséspe.

Éxodo 15

Moisés purahéi

1Upérõ Moisés ha Israelgua opurahéi joa Ñandejárape he'ívo: Taropurahéi Tupãme, ojajaipáva imbaretetégui. Oity upe y guasúpe kavaju ha hi'ári guápe.

2Tupã, nde che mombarete ha che mbovy'a. Nde, ivaívagui che pe'a! Nde che Tupã, rogueropurahéi, che ru kuéra Tupã, romomorã!

3Che Jára, nde hína ñorãirõhára, Che Jára, nde réra tee!

4Faraón kárro kuéra ha iñorãirõhára yguasu ruguápe remombopaite. Ñorãirõha kuéra poravo pyrépe, Mar Rojo omokõmbaite.

5Yeta apytépe ho'yguy joa, ha ita pohýicha upe y ruguaitépe ojejakutu.

6Tupã, nde po akatúa imbaretetéva, omimbipaite! Tupã, nde po akatúape remyangu'ipa nde rehe opu'ãvape!

7Upe ne mimbipápe ijojaha'ỹva reipete yvýre nde rehe oñemoĩvape, nde pochy rendýpe ñana pirukuéicha rembokusugue!

8Reipeju pochy yeta apytépe ha iñapesãmba! Opu'ã yvatévo y oñembo'ýva, hypa yguasu upe hypyhápe, hugua iñapekã!

9He'i ore muñáva: Jaike hapykuéri, jaipe'a imba'éva, ñañemohyguãtã, ñamoperõmba ha oguerekóva jarahapaite! Ñande kyse pukúpe jajukapaite!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Reipeju upe ýre ha chupe kuéra ojaho'ipa! Ku ita pohýicha ho'yguy joa y ñarõ ruguápe!

11Ore Jára! Ndéicha guápa máva tupã nguéra apytépe! Mávapa ndéicha ojajaipa, imarangatu! Nde hína kyhyjeha mba'e rechapyrã apópe! Mba'e rechapyrã apoha jojaha'ỹ!

12Reipyso nde po akatúa ha omokõmba chupe kuéra yvy.

13Reisãmbyhy py'a porãme ne retãgua jejora pyrépe. Nde po mbaretépe chupe kuéra reraha, nde róga marangatu peve.

14Tetã nguéra ohendúvo oryryipa, filistéo retã megua osusũmba,

15Edom ruvicha kuéra okyhyje joa, Moab oisãmbyhýva tuicha ojepy'apy, Canaán retãgua ikangypa, kyhyje guasu ha py'andýi ojaho'ipa chupe kuéra!

16Nde pyapy mbarete, chupe kuéra itáicha omokirirĩ, ohasapa peve ne retãgua Tupã, ohasapa peve upe tetã nde rejogua vaekue ne mba'erã!

17Nde remboguata chupe ha remohenda yvyty marangatúpe, reiporavo vaekue reiko haguã, Nde Rekoha, Tupã, nde po teépe remopu'ã vaekue!

18Tupã oguapy mburuvicha pavẽ ramo opa árape guarã!

María purahéi

19Faraón kárro ha kavaju arigua kuéra oikévo yguasu rapépe, Ñandejára oity jey yguasu hi'ári kuéra, Israelgua ohasa aja yvy rupi yguasu mbyte rupi.

20Kuña maranduhára María, Aarón reindy, ha opa kuña kuéra hapykuéri, imba'epu pararã rory púpe ojeroky joa.

21María katu omopa'ũ popy'ỹi jepi chupe kuéra ko purahéi: Peropurahéi Ñandejárape oñemondéva mimbipápe, ombo'yguývo Yguasúpe kavaju ha kavaju arigua!

Mára

22Moisés he'i Israel guápe oho haguã Mar Rójogui yvy ojeiko'ỹha hérava Sur gotyo. Oguata hikuái mbohapy ára ojuhu'ỹ rehe y.

23Oguahẽvo Márape ndaikatúi upépe hoy'u, irógui upe y. Upévare ombohéra Mára upe oguahẽ haguépe.

24Upérõ oñe'ẽ pochy hikuái Moisés rehe ha he'i: —Mamo piko jay'úta?

25Moisés ohenói Ñandejárape ha Ñandejára ohechauka chupe peteĩ yvyra. Upéva ha'e oity ýpe ha upe y oñemohe'ẽ. Upépe Ñandejára ome'ẽ Israel guápe hembiapoukapy ha upépe oipy'a ra'ã chupe.

26He'i chupe kuéra: —Tupã pende Jára ñe'ẽ pehendu ramo añetehápe ha pejapo hekópe guáva hesa renondépe, pehendúvo hembiapoukapy ha pejapóvo hembipota,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

nambou mo'ãi pende ári mba'eveichagua ñenupã pochy amondo vaekue Egipto guáre. Che niko hína pende Jára pene pohanóva.

27Upéi oguahẽ hikuái peteĩ hendápe hérava Elim, oĩháme 12 ykua ha 70 pindo máta. Upépe opyta hikuái y rembe'ýpe.

Éxodo 16

Ynambu ha maná

1Oho hikuái Elímgui ha oguahẽ yvy ojeiko'ỹháme upe héravape Sin, opytáva Elim rire ojehóvo Sinaí gotyo, ára 15, mes mokõiháme osẽ rire Egíptogui.

2Opa Israelgua oñe'ẽ vai upépe Moisés ha Aarón rehe.

3He'i joa hikuái: —Romano nga'u ra'e Ñandejára po rupi Egíptope! Upépe roguapy jepi ore ólla jerére, ro'u so'o ha mbuja ore ryguãtã meve. Peẽ katu ore reru ko yvy ojeiko'ỹháme ore jukapa haguã ñembyahýigui.

4Ñandejára he'i Moiséspe: —Amondóta peẽme mbuja yvágagui. Peteĩ-teĩ tosẽ tombyaty arako'ẽre hembi'u upe árape guarã. Upéicha aikuaáta ha'e kuérapa oikóta che aipotaháicha.

5Ára 6hápe katu tombyaty mokõi árape guarã.

6Upérõ Moisés ha Aarón he'i Israel guápe: —Ko ka'aru peikuaáta Ñandejára hague upe pene renohẽva Egíptogui,

7ha ko'ẽrõ pyhareve pehecháta Ñandejára omimbipa ramo. Ha'e ohendu peñe'ẽ vai ramo hese. Oréko ndaha'éi voi mba'eve ha upe pejéva ore rehe nda ore rupytýi.

8Ha he'ive Moisés: —Ko ka'aru Ñandejára ome'ẽta peẽme so'o ha ko'ẽrõ pyhareve mbuja pene ryguãtã meve. Ñandejára niko ohendu peñe'ẽrõ hese. Ndaha'éi oréve peẽ ore rova apíva. Ñandejára rehe pejapo upéva.

9Upérõ Moisés he'i Aarónpe: —Ere Israel guápe toñemboja Ñandejára rendápe, ha'e niko ohendúma iñe'ẽ.

10Aarón oñe'ẽ aja Israel guápe, ha'e kuéra oma'ẽ yvy ojeiko'ỹha gotyo ha ohecha hikuái Ñandejára omimbipa ramo peteĩ araípe.

11Ñandejára he'i Moiséspe:

12—Ahendu Israelgua oñe'ẽ vai ramo. Ere chupe kuéra: “Ka'aru vove pe'úta so'o ha pyhareve pene ryguãtãta pángui. Ha upéicha peikuaáta cheha Tupã pende Jára”.

13Upe ka'aru voi ou guyra kuéra ynambu joguaha ha omyenyhẽmba upe ha'e kuéra oikoha. Ha pyhareve ojejaho'ipa ysapýpe upe ha'e kuéra oikoha, opa ijerekuévo.

14Ysapy ikã rire, ojekuaa yvy perõ ári akytã mimi mba'e ra'ỹicha, ysapy rypy'a joguaha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Israelgua ohechávo upéva he'i joa ojupe: “Mba'éiko kóva?” ndoikuaáigui mba'épa. Moisés katu he'i chupe kuéra: —Kóva hína mbuja ome'ẽva peẽme Ñandejára.

16Upéicha he'ika Ñandejára: “Óga jára kuéra tosẽ tombyaty hogagua kuéra rembi'urã. Peteĩ-teĩ ogagua oikotevẽ peteĩ gomer, ohupytýva mokõi kílo rupi, okaru haguã”.

17Upéicha ojapo Israelgua. Oĩ ombyaty hetáva ha oĩ ombyaty michĩva.

18Ha oha'ãvo hikuái ikílo kuéra, umi ombyaty heta vaekue ndoguereko hetavéi ha ombyaty michĩ vaekue ndoguereko michĩvéi. Peteĩ-teĩ ombyaty oikotevẽ vaekue ojekaru haguã hógape.

19Moisés he'i chupe kuéra: —Aníke avave oñongatu mba'eve ko'ẽrõ guarã.

20Oĩ ndoikuaaséi vaekue mba'eve ha oñongatu ára ambuépe guarã. Umíva rembi'u haso ha itujupa. Upérõ Moisés ipochy eterei umíva ndive.

21Tembi'u oñembyaty jepi pyhareve oñekotevẽháicha. Kuarahy osẽ rire katu, upe opyta vaekue oñemono'õ'ỹre, hykupa kuarahy akúpe.

22Ára 6hápe ombyaty jo'a hikuái: irundy kílo peteĩ-teĩme guarã. Myakãhára kuéra omombe'u upéva Moiséspe.

23Ha'e he'i chupe kuéra: —Upéicha he'i Ñandejára ojejapo haguã: “Ko'ẽrõ pytu'uha ára hína, Ñandejárape oñembyaretéva. Pembojy upe pembojy vaerã ha pembopupu upe pembopupu vaerã peikotevẽtaháicha, hembyre peñongatu ko'ẽrõ guarã.”

24Ha'e kuéra oñongatu he'i haguéicha Moisés. Ndaitujúi ha ndahasói.

25Upérõ he'i Moisés: —Ko árape kóva pe'úta, Ñandejára áragui hína. Ha ndapejuhu mo'ãi mba'eve ñúme.

26Ikatu pembyaty 6 ára pukukue. 7hápe katu, ha'égui pytu'uha ára, ndapejuhu mo'ãi mba'eve.

27Opáichavo, oĩ osẽva ohekávo ára 7hápe ha ndojuhúi mba'eve.

28Ñandejára he'i Moiséspe: —Araka'e pevépa ndapejapose mo'ãi upe ha'éva peẽme!

29Amoĩ niko peẽme pembyarete haguã pytu'uha ára. Upévare ára 6hápe ame'ẽ peẽme tembi'u jo'a mokõi árape guarã. Topytáke hógape maymáva ha aníke avave osẽ omba'apo ára 7hápe.

30Ha maymáva opytu'u ára 7hápe.

31Israelgua ombohéra maná upe tembi'u oñembyatýva. Ojogua kuratũ ra'ỹime ha ijape morotĩ. Ha he, tórta trígo ku'ígui ojejapóvaicha, eíra reheve oñembojehe'áva.

32He'i chupe kuéra Moisés: —Upéicha he'ika peẽme Ñandejára: “Pembyaty mokõi kílo maná ha peñongatu, pene ñemoñare kuéra ohecha haguã mba'épepa pomongaru yvy ojeiko'ỹháme, poguenohẽ rire Egíptogui”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Upérõ Moisés he'i Aarónpe: —Eipyhy peteĩ mbayru, emoĩ pype mokõi kílo maná ha eraha Ñandejára renondépe, toñeñongatu pene ñemoñarépe guarã.

34Aarón ombohyru mokõi kílo maná ha omoĩ umi mokõi ita pehẽngue ohechaukáva Ñandejára rembiapoukapy renondépe, oñeñongatu haguã Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe.

35Israelgua ho'u maná 40 áño pukukue oguahẽ meve yvy ojeikohápe, Canaán retã rembe'ýpe.

36Upe mokõi kílo rupi, hebréo ñe'ẽme oje'e gomer.

Éxodo 17

Itágui osẽ y
(Nm 20.1-13)

1Tupã he'i Israel guápe oho haguã hapére. Oho hikuái Síngui ha oguahẽ Refidímpe. Upépe ndaipóri y ojey'u haguã.

2Upérõ ojerure pochy hikuái Moiséspe he'ívo: —Ore mboy'úpy! Moisés he'i chupe kuéra: —Mba'ére piko peñe'ẽ pochy chéve ha pembopochyse Tupãme?

3Ha'e kuéra katu ijyuhéi eterei ha ojahéi jey Moisés rehe he'ívo: —Ore renohẽ piko Egíptogui ore juka haguã yuhéigui ore mitã ha ore rymba kuéra reheve?

4Moisés osapukái Ñandejárape ha he'i: —Mba'e piko ikatu ajapo heseve kuéra? Opa che mbo'itaséma hikuái!

5Ñandejára he'i Moiséspe: —Tereho hendápe kuéra ha ta ne moirũ Israel myakãhára mbovymi. Eraha avei yvyra jekoha reinupã haguépe y Nilo.

6Yvyty Horébpe aiméta ne renondépe ita ári. Embota upe ita ha osẽta chugui y ojey'u haguã. Moisés ojapo upéicha Israel myakãhára rovake.

7Oiko haguépe upéva oñembohéra Masá ha Meriba, Israelgua oñe'ẽ pochy haguére ha oha'ã haguére ombopochy Ñandejárape he'ívo: “Oĩpa Ñandejára ñane ndive, térãpa nahániri?”

Ñorãirõ Amalecgua ndive

8Ou Amalecgua ha ojeity Israelgua ári Refidímpe.

9Moisés he'i Josuépe: —Eiporavo kuimba'e kuéra ha esẽ pyhareve eñorãirõ Amalecgua ndive. Che ajupíta yvyty ru'ãme, Tupã yvyra jekoha reheve.

10Josué ojapo he'i haguéicha chupe Moisés ha osẽ oñorãirõ Amalecgua ndive. Upe aja Moisés, Aarón ha Hur ojupi yvyty ru'ãme.

11Moisés ohupi aja ipo yvate, Israelgua ipu'aka Amalec guáre. Omboguejy aja katu, Amalecgua umi Israel guápe omboguevíva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Moisés katu ijyva kane'õ ha upérõ Aarón ha Hur omoĩ chupe ita oguapy haguã, ha'e
kuéra katu oñemoĩ mokõive ijyke guio ojyva joko chupe yvatévo. Upéicha opyta
hikuái kuarahy oike peve.

13Josué ipu'aka Amalecgua rehe kyse pukúpe.

14Upérõ Ñandejára he'i Moiséspe: —Ehai kóva kuatiáre, topyta mandu'arã ha
eikuaauka Josuépe che ahapo'otaha Amalec guápe ko yvy árigui, oikove'ỹ haguã hese
kuéra mandu'a.

15Moisés omopu'ã altar ombohérava "Tupã che poyvi veve",

16he'ívo: —Ñandejára poyvi veve ñande pópe! Ñandejára oike ñorãirõme Amalec
ndive, opa árape guarã!

Éxodo 18

Jetró oho Moisés rendápe

1Madián pegua pa'i, Moisés rembireko ru hérava Jetró, oikuaa umi mba'e Tupã ojapo
vaekue Moisés ha hetãgua Israel rehe, ha mba'éichapa Ñandejára oguenohẽ Egíptogui
chupe kuéra.

2Moisés opoi ra'e hembireko Séforagui ha Jetró ogueraha hendápe ko hembireko,

3ha imemby mokõi. Peteĩme Moisés ombohéra vaekue Guersón, he'ígui:
"Mombyrygua che, aime tetã che mba'e'ỹvape".

4Ambuépe katu ombohéra Eliézer, he'ígui: "Tupã che ru Jára hína che mo'ãhára, che
mo'ã vaekue Faraón kyse pukúgui".

5Moisés rembireko ha ta'ýra kuéra reheve Jetró oguahẽ hendápe yvy ojeiko'ỹháme,
oikohápe Moisés yvyty Horeb ypýpe.

6Ha he'ika Moiséspe: —Che Jetró, ne rembireko ru, aju ne rendápe ne rembireko ha
nde ra'y kuéra reheve.

7Moisés osẽ hembireko ru ruguãtĩvo, ojayvy henondépe ha upéi ohetũ chupe.
Oñomomaitei hikuái ha oike kotýpe oñondive.

8Moisés omombe'u hembireko rúpe opa mba'e Ñandejára ojapo vaekue Faraón ha
Egiptogua rehe Israelgua rehehápe, opa umi mba'e ohasa vaekue tape rehe ha
mba'éichapa Ñandejára oipytyvõ chupe kuéra.

9Jetró ovy'a ohendúvo opa umi mba'e porã Ñandejára ojapo vaekue Israelguáre ha
oguenohẽ haguére chupe kuéra Egiptogua poguýgui.

10Ha he'i: —Toñemomba'e guasu Ñandejára pende pe'a vaekue Egiptogua ha Faraón
poguýgui!

11Ko'ágã ahecha kuaa Ñandejára tuichaveha opavavégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Upéi Jetró oikuave'ẽ Tupãme mymbahapy ha mymbajuka. Aarón ha Israel myakãha kuéra okaru hikuái Moisés rembireko ru ndive, Tupã renondépe.

Moisés omoingo karai kuéra oporombojovake haguã

13Upe ára ambuépe oguapy Moisés oporombojovake haguã, ha Israelgua oha'arõ Moisés róga renondépe ko'ẽ guive pytũ meve.

14Moisés rembireko ru ohecha itajýra ména rembiapo ha he'i chupe: —Maerã piko rejapo upéicha? Mba'ére piko reguapy neño ha maymáva ne ra'arõ ko'ẽ guive pytũ meve?

15Moisés he'i hembireko rúpe: —Maymáva niko ou che rendápe omba'e porandu haguã Tupãme.

16Ojoavy ramo hikuái ou che rendápe. Che amohenda peteĩ-teĩme ha aikuaauka chupe kuéra Tupã rembiapoukapy ha hembipota.

17Upérõ hembireko ru he'i Moiséspe: —Naiporãi rejapo upéicha.

18Ipahápe pende kueráita ojuehegui. Ko rejapóva ipohyiha ndereropu'aka mo'ãi. Neño ndaikatu mo'ãi rejapo.

19Ejapóna kóicha ha Tupã oĩta ne ndive: Nde reiméta Tupã rendaguépe maymávape guarã ha reñe'ẽta Tupãme hese kuéra.

20Eheko mbo'e chupe kuéra hembiapoukapy ha hembipotáre, ehechauka haperã ha emombe'u chupe kuéra hembiaporã.

21Ha eiporavo kuimba'e kuéra ikatupyrýva, iñe'ẽ rendúva Tupãme, jeroviaha ha ijoheipyréva ha emoĩ chupe kuéra 1.000, 100, 50ha 10 hapicha kuéra ruvicha ramo.

22Ha'e kuérante toporombojovake jepi ha tojejapo ha'e kuéra he'íva. Ndéve toheja hikuái upe tekotevẽ kueténte. Upéva tuicha ombovevýita ne rembiapo.

23Rejapo ramo upéicha, Tupã he'íta ndéve hembipota, nde pu'aka porãta opa mba'ére ha maymáva oho jeýta hógape py'a guapýpe.

24Moiséspe iporã upe he'íva hembireko ru ha ojapo ha'e he'i haguéicha.

25Opa Israelgua apytégui oiporavo kuimba'e ikatupyrýva ha omoingo chupe kuéra 1.000, 100, 50 ha 10 hapicha kuéra ruvicha ramo.

26Ko'ãvante oporombojovake jepi ha upe tekotevẽ kueténte oheja hikuái Moiséspe.

27Upe rire Moisés he'i imaitei paha hembireko rúpe. Jetró oho jey hógape.

Éxodo 19

Israelgua oguahẽ Sinaípe

1Upe ára osẽ hague Egíptogui, ohasa rire mbohapyha mes, Israelgua oguahẽ yvy ojeiko'ỹháme Sinaí pegua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Osẽ hikuái Refidímgui ha oguahẽvo Sinaípe opyta upépe yvyty rovái.

Tupã he'i oñoñe'ẽ me'ẽtaha Israelgua ndive

3Moisés ojupi Tupã rendápe ha Ñandejára ohenói yvytýgui ha he'i chupe: —Ere kóicha Israel guápe:

4“Pehecháma ajapo vaekue Egiptogua rehe ha mba'éichapo mo'ã ha pogueru che rendápe.

5Pejapo ramo añetehápe che ha'éva, ha ñaĩ ramo oñondive oñoñe'ẽme, peẽta che retã tee opa tetã apytépe. Che mba'e ramo jepe ko yvy tuichakue.

6Peẽta chéve guarã tetã ipa'i rekóva,, ha heko marangatúva. Ere ko'ã mba'e Israel guápe.”

7Upérõ Moisés ombyaty Israelgua myakãhárape ha omombe'u chupe kuéra upe Ñandejára he'ikáva.

8Ha opa Israelgua he'i: “Rojapóta opa mba'e he'íva Ñandejára.” Ha Moisés ogueraha Ñandejárape Israelgua ñe'ẽ.

Ñembosako'i ñe'ẽ ñome'ẽme guarã

9Ñandejára he'i Moiséspe: —Ajúta ne rendápe peteĩ arai anambusúpe, Israelgua ohendu haguã añe'ẽ ramo ndéve.Upéicha ha'e kuéra ojeroviáta opa ára nde rehe. Moisés omombe'u jey Ñandejárape Israelgua ñe'ẽ.

10Ñandejára he'i Moiséspe: —Tereho ha emopotĩ chupe kuéra ko árape ha ko'ẽrõ, ha ejoheika chupe kuéra ijao,

11toñembosako'i ára mbohapyhápe guarã. Upérõ aguejýta maymáva rovake yvyty Sinaí ru'ãme.

12Emongora upe yvyty ha ere chupe kuéra ani haguã ojupi yvytýpe térã opoko imongoraha rehe.Opokóva hese tojejuka.

13Ani avave opoko hese ha pejuka pejapívo hu'y térã itápe. Taha'e kuimba'e térã mymba ani peheja oikove. Upe turu ipu rire ae, ha'e kuéra ikatúta ojupi upe yvytýpe.

14Moisés oguejy rire yvytýgui, omopotĩ Israel guápe, ha ha'e kuéra ojohéi ijao.

15Ha he'i chupe kuéra: —Peñembosako'íke ára mbohapyhápe guarã ha ani oiko avave hembireko ndive.

Tupã ojechauka

16Ára mbohapyhápe ko'ẽtĩ jave, oiko ára sunu ha ára tiri ha arai anambusu ojaho'ipa yvyty ru'ã. Trompéta pu mbarete oñehenduha maymáva oñepyrũ oryrýi.

17Moisés he'i chupe kuéra osẽ haguã hekohágui Tupã ruguãtĩvo. Oho opyta hikuái yvyty rembe'ýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Yvyty Sinaí otĩmbopa, Ñandejára oguejy haguére hi'ári tatáicha. Upe yvyty ojogua tatakua guasu hatatĩmbáva ha oryrýi mbarete eterei.

19Trompéta pu hyapu mbareteve ohóvo. Moisés oñe'ẽ Tupãme ha Tupã oñe'ẽ chupe ára sunúicha.

20Ñandejára oguejy Sinaí ru'ãme, ohenói Moiséspe ha ha'e ojupi hendápe.

21Ñandejára he'i Moiséspe: —Eguejy ha ere Israel guápe ani haguã avave ohasa upe yvyty mongorahágui che recha haguã, cháke omanóta heta ha'e kuérava.

22Pa'i kuéra jepe, ikatúva oñemboja che rendápe, tekotevẽ oñemopotĩ'ỹ ramo andyrýta hese kuéra.

23Moisés he'i Ñandejárape: —Israelgua ndojupi mo'ãi. Nde niko ereka kuri chupe kuéra ani avave ohasa yvyty mongorahágui oñemboykégui ndéve guarã.

24Ñandejára he'i chupe: —Tereho katu hendápe kuéra ha eju jey Aarón ndive. Pa'i ha tetãgua kuéra katu ani ohasa yvyty mongorahágui ojupi haguã che rendápe, ỹrõ andyrýta hese kuéra.

25Moisés oguejy ha he'i ko'ã mba'e Israel guápe.

Éxodo 20

Umi 10 tembiapoukapy

(Dt 5.1-21)

1Upérõ Tupã he'i ko'ã mba'e:

2—Che hína Tupã nde Jára roguenohẽ vaekue Egíptogui, tembiguái rekógui.

3Ani rereko ambue tupã che ykére.

4Ani rejapo mba'eveichagua ta'ãnga, taha'e yvagapegua, taha'e yvy arigua, taha'e ypegua oikóva ra'ãnga.

5Ani reñesũ mba'eveichagua ta'ãnga renondépe térã remomba'e guasu chupe. Cháke che hína Tupã nde Jára ha ndaipotái che myengovia avavére. Ainupã pochy umi oñemoĩvape che rehe ha ita'ýra kuérape, ñemoñare mbohapyha térã irundyha peve.

6Umi che rayhúvape katu ha ojapóva che rembiapoukapy ha iñemoñarépe, aiporiahurereko opa árape.

7Ani reiporu Tupã nde Jára réra rejapo haguã ivaíva, cháke che hína Tupã ha ainupã pochy pe oiporu vaívape che réra.

8Ne mandu'a pytu'uha ára rehe rembyarete haguã.

9Emba'apo 6 ára ha umívape ejapopa ne rembiaporã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ára 7 katu pytu'uha ára ha remboyke vaerã chéve guarã. Tojapo'ỹ mba'eve avaveichagua oikóva nde rógape taha'e nde ra'y, nde rajy, ne rembiguái kuimba'éva, ne rembiguái kuñáva, ne rymba térã mombyrygua oikóva nde rógape.

11Che niko ajapo vaekue 6 árape yvága, yvy, yguasu ha opa mba'e ipype oĩva, 7hápe katu apytu'u. Upévare ahovasa ára 7 ha ambyarete.

12Ehayhu nde ru ha nde sýpe, ipuku haguã nde rekove upe yvýpe che, Tupã nde Jára, ame'ẽtava ndéve.

13Ani reporojuka.

14Ani reiko tembireko ne mba'e'ỹva ndive.

15Ani remonda.

16Ani remboja rei mba'eve nde rapicháre.

17Ani reipota rei nde rapicha róga, hembireko, hembiguái kuimba'éva, hembiguái kuñáva, hymba guéi, hymba vúrro térã mba'eve imba'éva.

Israelgua okyhyje Tupãgui

18Maymáva ohendu ára sunu ryapu ha trompéta pu, ohecha ára tiri ha yvyty otĩmbopáva. Kyhyjégui oryryipa ha opyta mombyry.

19He'i hikuái Moiséspe: —Eñe'ẽna nde, toroikuaa nde hegui upe oje'éva ha toñe'ẽ'ỹ oréve Tupã, anítei romano.

20Moisés he'i chupe kuéra: —Ani pekyhyje. Tupã ou upéicha oipotágui pejapo ha'e he'íva. Oipota oike pende pype upe kyhyje peñandúva, pende joko haguã mba'e vai apógui.

21Maymáva opyta mombyry ha Moisés oñemboja oĩháme arai anambusu. Upépe oĩ Tupã.

Altar rehegua tembiapoukapy

22Tupã he'i Moiséspe: —Upéicha ere Israel guápe: “Peẽ voi pehecha añe'ẽ hague peẽme yvága guive.

23Aníke pejapo che ykeregua tupã gua'u, pláta térã óro.

24Pejapo chéve altar yvy guigua peikuave'ẽ haguã hi'ári pene mymbahapy, pene mymbajuka joaju rehegua, pende ovecha ha pene rymba guéi kuéra. Che aipotaháp oñemomba'e guasu che réra, ajúta ha pohovasáta.

25Pejapo ramo chéve altar ita, ani pejapo ita oñekytĩ vaekuégui. Peiporu ramo fiérro upevarã, upe altar opytáma Tupãme guarã'ỹ.

26Che altar toguereko'ỹ avei jupiha ijehe, ani pejupívo opyta nandi upe kuimba'e rete renondegua.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Éxodo 21

Tembiapoukapy tembiguái rehegua
(Dt 15.12-18)

1Ñandejára he'i Moiséspe: —Ere Israel guápe toiko he'iháicha ko'ã tembiapoukapy:

2Rejogua ramo hebréo ne rembiguairã, tomba'apo ndéve 6 áño, ha 7hápe, tojera hembiguái rekógui ohepyme'ẽ'ỹre ndéve mba'eve.

3Oike ramo ha'eño, tosẽ jey ha'eño. Hembireko reheve ramo, tosẽ jey hembireko ndive.

4Ijára ome'ẽ ramo chupe hembirekorã ha upe kuñágui ita'ýra ha itajýra ramo, upe kuña ha imemby kuéra opyta ijára mba'erã. Ha'e katu osẽta ha'eño.

5Upe tembiguái he'i ramo: —Apytase che jára ndive, che rembireko ha che mitã nguéra reheve. Taikónte tembiguái ramo.

6Péicha he'i ramo, togueraha chupe ijára Tupã rendápe, tomboja chupe okẽre térã hembe'ýre, ha tombokua inambi alénape. Pe kuimba'e opytáta hembiguairã oikove aja pukukue.

7Oĩ ramo karai ome'ẽva itajýra tembiguairã, upe kuña tosẽ'ỹ tembiguái rekógui osẽháicha kuimba'e kuéra.

8Ijára ojogua vaekue chupe hembirekorã, ipaháp ndoipotái ramo upevarã, toheja oñeme'ẽ jey chupe upe kuña repykue ha ani ome'ẽ mombyry guápe.

9Oheja ramo upe kuña ita'ýra rembirekorã, toguereko chupe itajýra tee ramo.

10Omenda ramo ambue kuñáre, ani omomichĩve upe hembireko tenonde guarépe hembi'u térã ijao térã umi mba'e kuimba'e ikatúva ome'ẽ hembireko teépe.

11Nome'ẽi ramo chupe ko'ã mbohapy mba'e, upe kuña ikatu ojei chugui ohepyme'ẽ'ỹre chupe mba'eve.

Jeporojuka rehegua

12Oporojukáva tojejuka.

13Ojuka ramo hapicháp oimo'ã'ỹhágui, Tupã upéicha oipota haguére, ha'éta peẽme moõpa ikatu okañy.

14Oporojukáva guasu apípe, che altárgui jepe oñerenohẽta ojejuka haguã.

15Oinupãva itúva térã isýpe tojejuka.

16Omokañýva peteĩ hapicha, oguereko ramo chupe ipoguýpe, térã oimérõ ome'ẽ ra'e pláta rehe tembiguairã, tojejuka.

17Ojahéiva itúva térã isýre tojejuka.

Ñeporonupã ha jeporokutu

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Mokõi kuimba'e oñorãirõ ramo ha peteĩ oñenupã itápe térã mokétepe ha nomanói. Oñeno ramo hupápe ha upéi

19ikatu ramo opu'ã ha oguata jey ojekóvo yvyra ipópe guáre, ndoja mo'ãi mba'eve upe oinupã vaekuére chupe. Upéicha ramo jepe, tohepy me'ẽ oñenupã vaekuépe umi ára ohasa rei vaekuére chugui ha iñepohano repykuére okueraite peve.

20Oinupãva hembiguái kuimba'éva térã kuñáva yvyrápe, ha umíva omano ramo ipópe, tojejuka oporojuka haguére.

21Oikove ramo ha omano peteĩ térã mokõi ára rire, tojejapo'ỹ hese mba'eve, upe tembiguái niko imba'e.

22Kuimba'e kuéra oñorãirõ aja oinupã ramo kuña hye guasúvape ha omomembykua chupe oiko'ỹre ñemano, ijapohare tohepy me'ẽ ojeruréva upe kuña ména ha mbojovakehára he'iháicha.

23Oñemano ramo katu tome'ẽ hekove hapicha rekovére,

24tesa tesáre, tãi tãire, po póre, py pýre,

25jehapy jehapykuére, ñehunga ñehungakuére, apeno apenóre.

26Ohungáva hembiguái kuimba'éva térã kuñáva hesápe ha omohesatũva chupe, tojora chupe hembiguái rekógui, hesa rekovia.

27Ohãi'óva hembiguái kuimba'éva térã kuñáva tojora chupe hembiguái rekógui, hãi rekovia.

28Guéi oikutu ramo kuimba'e térã kuñáme ha ojuka chupe kuéra, toñembo'ita ha ho'okue toje'u'ỹ. Ijárare katu ndojái mba'eve.

29Ha'e ramo guéi oporokutúva voínte, ijára oñemomarandu ha ndoikuaaséi mba'eve, upe guéi ojuka ramo kuimba'e térã kuñáme, toñembo'ita ha ijára tojejuka.

30Ijárape oje'e ramo tohepy me'ẽ nomanoséi ramo, tome'ẽ hepykue ojejeruréva.

31Oikutu ramo mitã kuimba'e térã mitã kuñáme, toiko avei oje'e haguéicha.

32Oikutu ramo tembiguái kuimba'éva térã kuñáva, tojehepy me'ẽ 330 grámo pláta tembiguái járape ha guéi toñembo'ita.

33Ohejáva nandi ijykua juru, térã ojo'óva ijykuarã ha nombotýi ijuru, ho'a ramo upépe guéi térã vúrro,

34ykua jára tohepy me'ẽ upe mymbáre ha he'õngue topyta imba'erã.

35Mokõi guéi oñorãirõ ramo ha peteĩ omano ñorãirõháme, upe oikovéva toñeme'ẽ mba'e repýre ha hepykue toñomboja'o ijára kuéra.

36Ha'e ramo guéi oporokutúva voínte ha ijára ndoikuaaséi ramo mba'eve, tohepy me'ẽ guéi guéire ha pe guéi re'õngue topyta chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tembiapoukapy mba'e rereko rehegua

37Omondáva guéi térã ovecha ha ojuka térã ome'ẽ mba'e repýre, tohepy me'ẽ 5 guéi upe guéire, ha 4 ovecha upe ovecháre.

Éxodo 22

1Mondaha ojejuhúva omonda aja, ojekutu ramo ha omano, ikutuha rehe ndojái jeporojuka.

2Upéva oiko ramo arakue katu, imano tojerereko jeporojuka ramo. Upe omondáva tohepy me'ẽ upe omonda vaekuére. Ndoguerekói ramo mba'eve, toñeme'ẽ ha'e voi tembiguái ramo ha hepykuépe tojehepy me'ẽ imondakuére.

3Upe mymba oñemonda vaekue ojejuhu ramo ipópe hekove, taha'e guéi, vúrro térã ovecha, mondaha tohepy me'ẽ jo'a umívare.

Mba'e oñemyengovia vaerã

4Upe opoíva hymbágui okaru haguã hapicha kogaty térã iparraltýpe tomyengovia kokue járape ome'ẽvo chupe iporãnguete ikokue térã iparraltýpe guare.

5Ohapýva ikokue ha upe tata ovávo ohapy hapicha trígo ñemono'õ pyre, térã upe oĩmava oñemono'õ haguãicha, térã opa upe kogaty, tomyengovia kokue járape opa mba'e tata ohundi vaekuére.

6Oñongatúva hapichápe ipláta térã imba'e repy ha oñemonda ramo chugui, mondaha ojejuhu ramo tomyengovia jo'a imondakuére.

7Ndojejuhúi ramo mondaha, tojeho Tupã rendápe ojekuaa haguã upe mba'e ñongatuha nomondái hague hapicha pláta térã imba'e repy.

8Oguerekóva guéi, vúrro, ovecha, ao térã oimeraẽ mba'e okañy vaekue ha oĩ he'íva: “upéva che mba'e”, tojeho Tupã rendápe ha ha'e he'íva rehe omonda hague, upéva tomyengovia jo'a hapichápe imondakuére.

9Ome'ẽva hapichápe hymba vúrro, hymba guéi, ijovecha térã oimeraẽ hymba oñangareko haguã hese ha ko'ãva omano térã ojehachea hese térã oñemonda, avave ohecha'ỹre,

10herekohare tome'ẽ iñe'ẽ Tupã rérape mymba járape, ha'e ndopokói hague hymbáre. Mymba jára toguerovia iñe'ẽ ha herekohare natekotevẽi ohepyme'ẽ mba'eve.

11Mymba oñemonda ramo chugui hesa renondépe katu tohepyme'ẽ hese ijárape.

12Oime ramo tymba ñarõ ojuka ra'e chugui hapicha rymba oiporu vaekue, togueru hembyre ohechauka haguã ha ani ohepyme'ẽ hese.

13Oiporúva hapichágui hymba ha upéva oñembyai térã omano chugui ijára pore'ỹme, tomyengovia upéva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Oiko ramo upéva ijára rovake, ani ohepyme'ẽ mba'eve.Oime ramo oiporu ra'e mba'e repýre, tome'ẽ ijárape upe jeporu repykue.

Kuñataĩ pyahu rãirõ

15Ombotavýva kuñataĩ pyahu omenda'ỹvape ha oñeno hendive, tome'ẽ chupe imenda repy ha tomenda hese.

16Upe kuñataĩ ru ndoipotái ramo chupe itajýra menarã, opaichavévo upe kuñataĩ rãirõhare tome'ẽ chupe menda repy oñeme'ẽva kuñataĩ pyahúre.

Tembiapoukapy teko porã ha Tupã rayhu rehegua

17Kuña paje apohápe ani peheja oikove.

18Ojapóva angaipa tymba ndive tomano.

19Omymbajukáva tupã gua'u kuérape, upéva tojejuka ha toñehundi opa mba'e oguerekóva.

20Ani pejahéi mombyrygua pene ndive oikóvare, térã pejopy hendive. Mombyrygua vaekue avei niko peẽ Egíptope.

21Ani pereko asy kuña mena'ỹre opytávape, térã mitã tyre'ỹme.

22Pereko asy ramo ha osapukái chéve, nambohasa rei mo'ãi isapukái,

23hendýta che pochy ha pojukáta kyse pukúpe. Pene rembireko opytáta mena'ỹre ha pene mitã nguéra tyre'ỹ.

24Peiporuka ramo pláta peteĩ che retãgua mboriahu pene ndive oikóvape, ani pejopy hendive térã pejerure tomyengovia hetave peẽme.

25Ome'ẽ ramo peẽme ijahoja, jeporuka jeroviaha ramo, peme'ẽ jeýke chupe oikévo kuarahy.

26Upéva ñoite niko oguereko oñeñuã haguã ro'ýgui. Ỹrõ piko mba'épe oñeñuãta oke haguã? Chéve ojerure ramo pytyvõ, aipytyvõta. Chéko mboriahúpe aiporiahurereko hína.

27Aníke peñe'ẽ pochy Tupã rehe térã pejahéi tetã sãmbyhyhárare.

Ñemono'õ tenondegua ha ta'ýra ypykue

28Aníke pembohasa puku peru haguã pene mba'e kuave'ẽ opa mba'e pemono'õva ha pene kaguy kuéragui. Peme'ẽke chéve pende ra'y ypykue

29upéicha avei pende vaka ha ovecha ra'y ypykue. Topyta 7 ára isy kuéra ndive, 8 haguépe katu peme'ẽ.

30Peẽ pejeporavo vaekue che mba'erã. Aníke pe'u so'o tymba ñarõ oipehe'ãmba vaekue. Upéva peme'ẽ jaguápe.

Éxodo 23

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tembiapoukapy ñembojovake rehegua

1Ani remboja rei mba'eve nde rapicháre térã remoirũ iñañávape erévo añeteha upe ha'e he'íva, reikuaa porã ramo jepe ijapuha.

2Hetave ramo jepe umi hembiapo vaíva ani rejapo ha'e kuéraicha ha ani reipytyvõ umi ijapúvape ijapúpe, heta ramo jepe ha'e kuéra.

3Ha imboriahu ramo jepe upe ijapúva, ani reipytyvõ chupe ijapúpe.

4Rejuhu ramo nde rayhu'ỹva rymba guéi térã hymba vúrro okañýva, eraha chupe.

5Rejuhu ramo hymba vúrro ho'áva mba'e pohýi guýpe, ani rejere chugui, eñemboja uvei eipytyvõ.

6Ñembojovakehápe ani remokarẽ nde rapicha mboriahu ñe'ẽ.

7Ejehejáke ñeporomombe'u japúgui. Ani rejukauka hembiapo vai'ỹvape ha reheja rei mba'e vai apohápe.

8Peñombojovake ramo ani oĩ oñembopopeguáva. Upe pláta niko ombohesa ypytũ mba'e recha harépe jepe ha omokarẽ ñombojovake heko pegua.

9Ani rejopy mombyrygua pende apytépe oikóva ndive. Reikuaa porã hína mombyrygua reko. Nde voi mombyrygua vaekue Egíptope.

Jeheja rei rehegua áño ha pytu'uha ára

10Eñemitỹ nde yvýpe ha emono'õ ne remitỹngue 6 áño pukukue.

117hápe katu eheja topytu'u nde yvy, mboriahu kuéra okaru haguã chugui ha tymba ñu ho'u haguã hembyre. Topytu'u avei nde parralty ha nde olivoty.

12Ne rembiaporã ejapopa 6 árape ha 7hápe epytu'u, topytu'u ne rymba guéi, ne rymba vúrro ha taipytuhẽmi avei ne rembiguái ha kuimba'e mombyrygua ndéve omba'apóva.

13Ejapóke opa mba'e ha'e vaekue ndéve ha ani oñehendu nde jurúpe avaveichagua tupã gua'u réra.

Israelgua arete kuéra
(Ex 34.18-26; Dt 16.1-17)

14Pembyarete chéve, áñope mbohapy jey.

15Pembyarete mbuja ñembovu pyre'ỹ, pe'úvo upéicha guánte 7 ára pukukue. Ha'e haguéicha peẽme, hi'ára hína mes Abib. Upérõ niko pesẽ vaekue Egíptogui. Ani avave ou che rendápe po nandi.

16Pembyarete avei pene remitỹngue ñemono'õ tenondere ha ñemono'õ áño paha pegua pembyatypa rire kokuégui pene remitỹngue'a.

17Mbohapy jey áñope toho Tupã Ñandejára rendápe kuimba'e kuéra Israelgua.

18Peikuave'ẽ ramo chéve mymbajuka, ani peikuave'ẽ huguy mbuja ñembovu pyre reheve, térã peñongatu ára ambuépe guarã ikyrakue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Peraha tupaópe iporãnguete pene remitỹngue'a tenonderégui. Ani pembojy kavara ra'y isy kambykuépe.

Ñandejára remimbou

20Péina amondóta che remimbou pene renonderã, pene moirũ ha pene moguahẽ haguã upe ambosako'i haguépe pene rendarã.

21Ani pejei chugui, pejapo he'íva ha ani pembohovái chupe. Cháke ha'e ojapóta hína opa mba'e che rérape ha ndoheja rei mo'ãi pene rembiapo vaikue.

22Pejapysaka ramo iñe'ẽre ha pejapo ramo opa mba'e ha'e vaekue peẽme, pende rehe ija'e'ỹvare ndacha'e mo'ãi ha apu'ãta opu'ãva rehe pende rehe.

23Che remimbou oguatáta pene renonderã ha pene moingéta amorréo, hitíta, ferezéo, cananéo hevéo ha jebuséo kuéra retãme. Chupe kuéra katu ahapo'óta ko yvy árigui.

24Ani peñesũ itupã nguéra renondépe térã peñembo'e chupe kuéra térã peiko ha'e kuéra oikoháicha. Pehundi uvei opaite itupã nguéra ha pemopẽmba ijita ñembo'y kuéra.

25Peẽ katu pemomba'e guasu Tupã pende Járape ha che ahovasáta pene rembi'u ha pende y. Ha aipe'áta pende apytégui opaichagua mba'asy.

26Ndaipóri mo'ãi pende apytépe kuña imembykuáva térã imemby'ỹva. Ha peikove pukúta.

27Amondóta kyhyje guasu pene renonderã tetã nguéra pehasaha rupi, ha pende rehe ija'e'ỹva okañy joáta pende hegui.

28Amondóta ñemondýi guasu pene renonderã omosarambítava hevéo, cananéo ha hitíta kuérape.

29Namosẽ mo'ãi chupe kuéra peteĩ áñopente, ani yvy opyta nandi ha oñemuña tymba ka'aguy ikatu vaerã ondyry pende rehe.

30Amosẽta mbegue katúpe pene renondégui ikatu haguã peñemboheta raẽ ha upéi peñemomba'e umi yvýre.

31Ha pende yvy rembe'y ojepysóta Mar Rojo guive filistéo kuéra yguasu peve ha yvy ojeiko'ỹha guive ysyry Éufrates peve. Amoĩta niko pende pópe umi tetã guápe pemosẽ haguã chupe kuéra ijyvýgui.

32Ani peme'ẽ ojupe oñoñe'ẽ hendive kuéra térã itupã nguéra ndive.

33Ani peheja oiko hikuái pende apytépe, cháke pene moñuhãne ha pende reraháne pemomba'e guasúvo itupã nguérape ha upéicha pene rundíne.

Éxodo 24

Oiko jey ñe'ẽ ñome'ẽ

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ñandejára he'i Moiséspe: —Ejupi che rendápe Aarón, Nadab, Abihú ha 70
myakãhára Israelgua ndive. Pepyta ñesũháme mombyry.

2Ne añónte eñemboja che rendápe, ha'e kuéra ani oñemboja. Ha ani ojupi hendive
kuéra avave.

3Upérõ ou Moisés ha omombe'u Israel guápe upe Ñandejára he'ikáva. Ha maymáva
he'i: —Rojapóta opa mba'e he'íva Ñandejára.

4Upérõ Moisés ohai Ñandejára ñe'ẽ ha opu'ãvo pyhareve omopu'ã yvyty rembe'ýpe
altar ha 12 ita ñembo'y, umi 12 Israel ñemoñare guáre.

5Upéi oiporavo mitã rusu Israelgua omymbahapy ha omymbajuka haguã Ñandejárape
tóro ra'y, mba'e kuave'ẽ ramo joajurã.

6Moisés ombohyru umi mymba ruguy mbytere, ha upe mbytere ambuépe ohypýi
altar.7Upéi ohupi ipópe kuatiañe'ẽ ojehai haguépe ñe'ẽ ñome'ẽ ha ohenduka
maymávape. Israelgua oĩ haguéicha he'i: —Rojapóta opa mba'e he'íva Ñandejára.

8Upérõ Moisés ohypýi upe tuguy maymáva ári ha he'i: —Kóva hína tuguy ñe'ẽ
ñome'ẽ rehegua Ñandejára ojapóva pene ndive, oje'eháicha ko kuatia ñe'ẽme.

9Moisés ojupi Aarón, Nadab, Abihú ha 70 myakãhára Israelgua ndive,

10ha ohecha hikuái Tupãme. Upe Tupã opyrũháme omimbipa ita jegua rovýicha ha
hesakã mimbi yvágaicha.

11Mba'eve ndojehúi ko'ã karaípe ohecha vaekue Tupãme. Upéi okaru ha ho'u hikuái
kaguy.

Moisés yvyty ru'ãme

12Ñandejára he'i Moiséspe: —Ejupi che rendápe yvyty ru'ãme. Epyta upépe ha
ame'ẽta ndéve ita pehẽngue ohechaukáva che ñe'ẽ ha che rembiapoukapy ahai vaekue
ojehekombo'e haguã Israelgua.

13Opu'ã Moisés ipytyvõhára Josué ndive ha ojupívo Tupã yvytýpe,

14he'i myakãhára kuérape: —Ore ra'arõ ko'ápe roju jey peve. Aheja pene ndive Aarón
ha Hur. Iñangekóiva toho hendápe kuéra.

15Ha Moisés ojupi yvytýpe. Arai ojaho'ipa yvyty.

16Ñandejára reko mimbipa oguejy yvyty Sinaí ári ha arai ojaho'i upe yvyty 6 ára
pukukue. Ára 7hápe Ñandejára ohenói Moisés upe arai apytégui.

17Israelgua ohecha Ñandejára reko mimbipa yvyty ru'ãme tata guasúicha ohapýva opa
mba'e.

18Moisés oike arai pa'ũme ha ojupi yvytýpe. Opyta upépe 40 ára ha 40 pyhare
pukukue.

Éxodo 25

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Mba'e oñeme'ẽva Tekoha peguarã
(Ex 35.4-9)

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2“Ere Israel guápe tombyaty mba'e me'ẽ chéve guarã umi ome'ẽséva ipy'aite guive apytépe.

3Umi mba'e oñeme'ẽ vaerã, ko'ãva hína: óro, pláta ha vrónse,

4poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã, poyvi líno poravo pyre, kavara rague,

5ovecha mácho pirekue oñembyape pytãva, tymba pirekue poravo pyre, yvyra akásia,

6ñandyry mba'e rendýpe guarã, mba'e ryakuã porã oñembojehe'a haguã ñandyry reheve ojeporúva oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape ha insiénso ryakuã porãme guarã,

7ita jegua sakã pytã ha ita jegua ambue kuéra oñembojegua haguã pa'i guasu efod ha vosa jegua pyti'a rehegua.

8Pejapo chéve peteĩ Tekoha aiko haguã pende apytépe.

9Pejapo Jotopa Róga ha hembiporu kuéra che ahechaukataháicha peẽme.”

Ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã
(Ex 37.1-9)

10Ejapo peteĩ karameguã jukerígui, taipuku 1 métro 10 sentímetro, taipe 65 sentímetro ha taijyvate 65 sentímetro.

11Ejaho'i oroitépe hyepy guio ha oka guio ha emohembe'y jegua órope ijerekuévo.

12Ejapo chupe irundy argólla óro ha emoĩ irundyve hetymáre, mokõi peteĩ ijykére ha mokõi ambuére.

13Ejapo avei yvyra puku jukerígui, ejaho'i órope,

14ha embohasa umi argólla óro kua rupi karameguã yke peguáre, ojegueroja haguã upe karameguã.

15Umi yvyra puku topyta ijargólla óro kuápe, karameguã ykére, ha ani oñerenohẽve upégui.

16Karameguã ryepýpe emoĩ tembiapoukapy rechauka ha ame'ẽtava ndéve.

17Ejapo peteĩ karameguã juru mbotyha oroitégui ipukúva 1 métro 10 sentímetro, ipéva 65 sentímetro,

18ha emoĩ mokõive ijapýpe tekove ipepóva ra'ãnga, óro memetégui, martíllo mbotápe ijapo pyre.

19Karameguã mbotyha ha tekove ipepóva ra'ãnga tojejapo peteĩ pehẽnguégui; peteĩ mbotyha apýpe toĩ peteĩ ta'ãnga hape ambue ijapýpe, ambue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Toĩ ojohovái, hova kuéra toma'ẽ imbotyha gotyo, ha ipepo jepysópe tojaho'i karameguã mbotyha.

21Karameguã ári emoĩ imbotyha, hyepýpe katu che rembiapoukapy rechaukaha ame'ẽtava ndéve.

22Upépe jajotopáta jepi ha'e haguã ndéve umi mba'e aipotáva ojapo Israelgua. Añe'ẽ aja ne ndive aĩta umi ta'ãnga apytépe oĩva karameguã mbotyha ári.

Mesa oĩháme mbuja oñekuave'ẽva
(Ex 37.10-16)

23Ejapo mesa ipukúva 90 sentímetro, ipéva 45 sentímetro ha ijyvatéva 65 sentímetro.

24Ejaho'i oroitépe ha emohembe'y jegua órope ijerekuévo.

25Emongora avei mesa, jeguaka apópe ipéva 7 sentímetro ha upéva emohembe'y jegua órope.

26Emoĩ peteĩ argólla óro irundyve hetyma mátare.

27Emoĩ umi irundy argólla óro mesa rembére oike haguã hese kuéra yvyra puku ojegueroja haguã upe mesa.

28Yvyra puku ojegueroja haguã mesa ejapo jukerígui ha ejaho'i órope ijerekuévo.

29Ejapo avei oroitégui ña'ẽmbe, váso, mbayru ha tása kuéra oñekuave'ẽ haguã mba'e rykuere.

30Emoĩ tapiaite mesa ári che renondépe, mbuja oñekuave'ẽva chéve.

Mba'e rendy renda órogui
(Ex 37.17-24)

31Ejapo avei martíllo mbotápe óro memetégui peteĩ mba'e rendy renda oroitégui; ta peteĩ pehẽnguégui guare ipyenda, hi'ýva, ijyvoty ryru, iñapokytã ha ijyvoty kuéra.

32Hi'ývagui tosẽ 6 jyva: mbohapy peteĩ ijykégui ha mbohapy hovái guágui.

33Peteĩ-teĩ umi jyva toguereko mbohapy yvoty ryru iñapokytã ha ijyvoty rrósa poty joguaha reheve; umi 6 jyva peteĩchagua vaerã.

34Upe mba'e rendy renda ývare voi toĩ irundy yvoty ryru, iñapokytã ha ijyvoty kuéra rrósa poty joguaha reheve.

35Umi mbohapy jyva ojohovaigua osẽva hi'ývagui, peteĩ-teĩ toguereko peteĩ apokytã iguýpe; upéicha umi 6 ijyvápe guarã.

36Iñapokytã ha ijyva kuéra, peteĩ pehẽnguégui guare vaerã; upéicha upe mba'e rendy renda ha'éta peteĩ pehẽngue oroite memégui guare, martíllo mbotápe ijapo pyre.

37Ejapo avei 7 mba'e rendy ha emoĩ hi'ári ohesape haguãicha henonde gotyo.

38Umi imopotĩha ha ña'ẽmbe'i hesegua, oroitégui vaerã avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

39Eiporu 33 kílo oroite rejapo haguã mba'e rendy renda, hembiporu kuéra reheve.

40Ejapo ojehechauka haguéicha ndéve yvytýpe.

Éxodo 26

Tekoha
(Ex 36.8-38)

1Upe Tekoha ejapo 10 poyvi línogui oñembyape hovy, pytãũ ha pytã ha oñembojeguáva mokõi tekove ipepóva ra'ãngápe.

2Peteĩ-teĩ poyvi taipuku 12 métro imédio ha taipe 2 métro.

3Umi 10 poyvígui, embovyvy ojuehe 5 ha embovyvy avei ojuehe umi 5 ambue.

4Emoĩ votõ kua hembe'y jegua hovýva, poyvi aty peteĩha rembe'y rehe ha upéicha avei poyvi aty mokõiha rembe'ýre.

5Mokõive rehe ojapo 50 votõ kua ojohovái.

6Ejapo 50 ty'ãi óro ha umívape embojoaju ojuehe umi mokõi poyvi aty, Tekoha ahojarã.

7Eipyaha avei kavara raguekuégui 11 ahoja ojejaho'i haguã Tekoha.

8Peteĩ-teĩ umi ahoja taipuku 13 métro imédio ha taipe 2 métro.

9Embovyvy ojuehe 5 ahoja peteĩ atýpe ha 6 upe ambuépe ha embojere pehẽngue 6ha Tekoha renondépe.

10Upéi ejapo 50 votõ kua ahoja aty peteĩha rembe'ýpe ha 50 hovaigua rembe'ýpe.

11Ejapo 50 ty'ãi vrónse remoinge haguã umi votõ kuápe rembojoajúvo upéicha ojuehe umi ahoja ojejaho'i haguã Tekoha.

12Ko'ã ahoja kavara rague guigua ipukuve. Upévare emosãingo mbytere hembýva tupao kupépe.

13Ha umi médio métro hembýva mokõive ijyképe, tojaho'i umi ijyke.

14Tekohápe emoĩ itoldorã. Ejapo peteĩ ahoja ovecha mácho pirekuégui oñembyape pytãva, ha upéva ári jey peteĩ ahoja, mymba pirekue poravo pyrégui.

15Ejapo avei ojapo jukerígui tábla Tekoha tapiarã ha emoñembo'y.

16Taipuku 4 métro imédio ha taipe 65 sentímetro.

17Taipo'ive avei mokõi ijapy iguýpe guápe. Tábla kuéra Tekoha pegua, jukerígui meme vaerã.

18Emoĩ 20 tábla Tekoha yke súrpe.

19Ejapo 40 pyenda pláta remoĩ haguã umi 20 tábla guýpe: mokõi pyenda peteĩ táblape guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Ijyke nórtepe emoĩ avei 20 tábla

21ha 40 pyenda pláta: mokõi pyenda peteĩ táblape guarã.

22Tekoha kupépe, kuarahy reike gotyo, emoĩ 6 tábla,

23ha mokõive Tekoha kupe rakãmbýpe emoĩve mokõi tábla,

24ojoaju vaerã yvate rupi, argólla peteĩha meve. Upéicha tojejapo mokõive tábla reheve oĩva mokõive hakãmbýpe.

25Toĩ aipo ramo 8 tábla, 16 ipyenda pláta reheve: mokõi pyenda peteĩ táblape guarã.

26Ejapo 5 yvyra puku jukerígui, peteĩ Tekoha yképe guarã,

27avei 5, ambue ijyképe guarã, ha 5 Tekoha kupépe guarã, oĩva kuarahy reike gotyo.

28Yvyra puku mbyte pegua tohasa tábla kuéra ku'a rupi ijapy ñepyrũ guive ipaha peve.

29Ejaho'i órope tábla kuéra ha ejapo umívape argólla óro, ohasa haguã ikua rupi yvyra puku. Ejaho'i avei órope ko'ã yvyra puku.

30Emopu'ã upe Tekoha ojehechauka haguéicha ndéve yvytýpe.

31Ejapo poyvi hovy, pytãũ ha pytã inimbo línogui. Embojegua tekove ipepóva ra'ãngápe.

32Emosãingo upe poyvi 4 póste jukerígui, órope ojejaho'íva, oguerekóva ijehe ty'ãi óro ha pyenda pláta.

33Emosãingo upe poyvi umi ty'ãi rehe ha ikupépe emoĩ ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã. Upe poyvi omboja'óta Tekoha ryepy mokõi hendápe: upe peteĩ hína Tekoha ryepy, ha upe ambue Tupã koty oñemboykéva Ñandejára peguarã ñoite.

34Emohenda ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã Tupã kotýpe, oĩva poyvi sãingo kupépe. Karameguã ári emoĩ imbotyha.

35Poyvi sãingo renondépe, Tekoha yke nórtepe, emohenda mesa ha mesa renondépe emoĩ mba'e rendy pyenda, Tekoha yke súrpe.

36Ejapo Tekoha rokẽme guarã poyvi hovy, pytãũ ha pytã inimbo línogui, imba'e jegua reheve.

37Poyvípe guarã ejapo 5 póste akásia ha ejaho'i órope. Ity'ãi óro vaerã avei, ha ipyenda vrónse.

Éxodo 27

Mymbahapy altar
(Ex 38.1-7)

1Ejapo altar akásia, ipukúva ha ipéva 2 métro 25 sentímetro ha ijyvatéva 1 métro 25 sentímetro.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Altar tahatĩ irundy ha tojejaho'i vrónsepe.

3Opaichagua tembiporu altar pegua, tojejapo vrónsegui: tanimbu ryru, kucharõ, tása guasu, tenedor ha vraséro.

4Ejapo avei chupe parrílla vrónse, pyaha joguaha, ha irundyve ijapýpe emoĩ argólla vrónse.

5Upéi emohenda parrílla altar rembe'y guýpe, ikatu haguã opyta altar ku'áre.

6Ejapo jukerígui yvyra puku altárpe guarã ha ejaho'i vrónsepe.

7Yvyra puku tohasa argólla kua rupi mokõive altar ykére, ojegueroja haguã.

8Altar toguereko'ỹ mba'eve hye pýpe. Ejapo ojechauka haguéicha ndéve yvytýpe.

Tekoha korapy
(Ex 38.9-20)

9Ejapo peteĩ korapy Tekoha peguarã. Ijyke súrpe toñemongora 45 métro poyvi línope.

10Toguereko 20 póste, 20 pyenda vrónse reheve; ity'ãi ha yvyra'i kuéra katu pláta vaerã.

11Ijyke nórtepe toñemongora 45 métro poyvi inimbo línope, ojepysóva 20 póste rehe oguapýva 20 pyenda vrónse ári. Ity'ãi ha argólla pláta reheve.

12Ijyke kuarahy reike guápe toĩ 22 métro imédio poyvi, 10 póste ha 10 pyenda hesegua reheve.

13Ijyke kuarahy resẽ guápe toĩ avei 22 métro imédio poyvi.

14Peteĩ korapy rokẽ yképe toĩ 7 métro poyvi ha mbohapy póste ipyenda reheve,

15ha ijyke ambuépe toĩ avei 7 métro poyvi ha mbohapy póste ipyenda reheve.

16Korapy rokẽme toĩ 9 métro poyvi hovy, pytãũ ha pytã inimbo líno, oñembojeguáva, ha irundy póste irundy pyenda reheve.

17Póste kuéra korapy jere rehegua toguereko yvyra'i pláta, ty'ãi pláta ha pyenda vrónse.

18Korapy tuichakue taha'e: 45 métro ipukukue ha 22 métro imédio ipekue mokõive ijyképe, ijyvatekue katu 2 métro 25 sentímetro. Poyvi kuéra inimbo líno vaerã ha pyenda kuéra vrónse.

19Tembiporu kuéra Tekoha pegua vrónse meme vaerã ha ta upeichagua avei mba'e hakua ojeporúva oñemosã haguã tóldo Tekohápe ha oñemosã haguã poyvi oĩva korapy jerére.

Ñandyry olívo mba'e rendýpe guarã
(Lv 24.1-4)

20Ere Israel guápe togueru ñandyry ojejapóva olivo'águi, oñemyendy haguã mba'e rendy kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Aarón ha ita'ýra kuéra rembiaporã hína mba'e rendy kuéra rereko hekópe, hendy haguã Ñandejára renondépe pyhare pukukue, Jotopa Rógape, poyvi sãingo rovái, oĩva Tupã koty renondépe. Kóva hína che rembiapoukapy opa árape guarã Israelgua ha iñemoñare kuérape.

Éxodo 28

Pa'i ao
(Ex 39.1-31)

1Israelgua apytégui eiporavo nde ryke'y Aarón ha ita'ýra kuéra Nadab, Abihú, Eleazar ha Itamárpe, pa'irã.

2Ejapo Aarón peguarã ao iporãva, tombojegua ha tombojajaipa chupe.

3Oĩ kuimba'e ikatupyrýva mba'e apópe, che voi amoĩ vaekue ipype kuéra mba'e porã rayhu ha apo kuaa. Ere chupe kuéra tojapo ijaorã Aarónpe, ikatu haguã ajapo chugui pa'i.

4Ejapo ãichagua ao: vosa jegua pyti'a rehe oĩ vaerã, ao mbyky, ao mbyky ahoja, ao puku oñembojeguáva, akã rehegua ha ku'a jokuaha.Tojejapo nde ryke'y Aarón ha ita'ýra kuérape, ao porã oiko haguã hikuái pa'i ramo.

5Tojeporu upevarã óro, poyvi hovy, pytãũ ha pytã ha poyvi morotĩ inimbo línogui.

Pa'i ao hérava “efod”

6Ao mbyky, hérava efod, tojejapo óro, poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha inimbo línogui, oñembojeguáva,

7ha mokõive ijapýpe, yvategua ha iguy pegua, toguereko ijokoha.

8Ku'a jokuaha oĩva efod ári ojoko haguã, tosẽ upe efod pehẽnguégui voi, ha taha'e óro, poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha inimbo línogui.

9-10Mokõi ita ra'y jegua sakã pytãre ehai umi 12 Israel ra'y réra. Upe ta'ýra ypykue réra emoĩ tenonde, hapykuéri emoĩ hapykuerigua ha upéicha umi hembyre ojoapykuéri. Peteĩ itápe emoĩ 6 héra kuéra, ha 6 upe ambuépe.

11Upe omoĩva umi téra itáre ikatupyry vaerã ta'ãnga jehaípe itáre. Mokõive ita toguereko iguapyha óro,

12ha toĩ efod jokoha yvategua ári oiko haguã mandu'a Israel ra'y kuérare. Ha péicha Aarón ogueraháta ijati'ýre héra kuéra mandu'arã che renondépe.

13Ejapo iguapyha órogui.

14Ejapo avei mokõi sã oroitégui ha emoĩ umi guapyha jerére.

Pyti'a rehe oĩva vosa jegua, po'a ryru

15Ejapo avei vosa jegua, po'a, ryru, osãingo vaerã pa'i pyti'áre. Ejapo rejapo haguéicha efod: óro, poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã, ha inimbo línogui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ipukukue 25 sentímetro vaerã ha ipekue 25 avei.

17Emoĩ hese irundy ita jegua rysýi. Hysýi peteĩháme emoĩ ita sa'yjuvy, ita sa'yju ha ita hovyũ.

18Hysýi mokõiháme emoĩ ita pytã, ita hovy ha ita jajái.

19Hysýi mbohapyhápe emoĩ ita pytãũ, ita sakã para, ha ita sakã pytã rovy.

20Ha hysýi irundyhápe emoĩ ita verdevy, ita sakã pytã ha ita para vera. Emboguapy umi ita, guapyha óro ári,

21ha toĩ 12 ita, 12 Israel ra'y kuérare. Peteĩ-teĩme tojehai peteĩ umi 12 réragui.

22Vosa jeguápe guarã ejapo oroitégui mokõi isãguã.

23Ejapo avei mokõi argólla óro ha emoĩ mokõive vosa jegua apýpe.

24Upéi emoĩ mokõi sã óro umi mokõi argóllare, oĩva vosa apy yvate guápe,

25ha emoĩ umi mokõi sã apy, mokõi guapyha óro ári, reñapytĩvo efod jokoha rehe henonde guio.

26Ejapove mokõi argólla óro ha emoĩ mokõi vosa apy iguy peguáre, hembe'y hyepýpe guápe oma'ẽva efod gotyo.

27Ejapove mokõi argólla óro ha emombyta mokõi efod jokoha guýpe, henondévo, aguĩ iku'a jokoha ári.

28Vosa jegua argólla toñeñapytĩ sã hovýpe efod argóllare, ikatu haguã vosa jegua opyta efod ku'a jokuaha ári ha ani ojei efódgui.

29Ha upéicha oikévo Aarón Tekohápe, ogueraháta ipyti'a rehe vosa jegua oñeñongatuhápe umi po'a, ha ogueraháta avei ipyti'a rehe Israel ra'y kuéra réra imandu'a haguã hese kuéra opa ára Ñandejára renondépe.

30Emoĩ vosápe umi po'a “Urim” ha “Tumim”, toĩ Aarón pyti'a rehe oñembojávo Ñandejára renondépe.Upéicha Aarón imandu'a mantéta Ñandejára renondépe Israel ra'y kuéra ikatuha oporandu Ñandejárape umi mba'e oikuaaséva ha ohendu mba'épa ha'e he'i chupe kuéra.

Efod ahoja
(39.22-26)

31Ejapo efod ahoja hovy.

32Mbytépe ta ikua pa'i omoinge haguã iñakã. Ikua toñemohembe'y ani osoro.

33Upe ahoja ruguái embojegua ijerekuévo granáda ra'ãngápe poyvi hovy, pytãũ ha pytã ha inimbo línogui ijapo pyre. Ha umi granádape toñemopa'ũ avei ijerekuévo kampana'i óro:

34emoĩ peteĩ kampana'i óro ha peteĩ granáda, ambue kampana'i óro ha ambue granáda ha upéicha emoĩ ahoja rembe'y jerekuévo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Aarón tomonde hembiapo haguã Tekohápe, oñehendu haguã umi kampana'i pu ha'e oike vove Ñandejára rendápe ha osẽvo. Upéicha nomano mo'ãi.,

Akãngora jegua

36Ejapo avei oroitégui mba'e ipéva akãngora jeguarã ha ehai pype, ojehaiháicha ta'ãnga: “Tupãme guarã iporavo pyre”.

37Emosã hovy ha eñapytĩ akã rehe guáre, henondévo.

38Topyta Aarón syváre, ha Aarón oguerahâta ijehe Israelgua jejavykue ojapóva hikuái omba'e kuave'ẽ ramo. Upéicha oĩta manterei isyváre, Ñandejára oguerohory haguã imba'e kuave'ẽ.

39Ao puku eipyaha líno sỹigui ha akã rehegua líno sỹigui avei. Ku'a jokuaha toñembojegua.

Pa'i kuéra ao

40Aarón ra'y kuérape ejapo ao puku. Ejapo avei ku'a jokuaha ha akã rehegua, tombotuicha reko ha tombojajái chupe kuéra.

41Emonde upéicha nde ryke'y Aarón ha ita'ýra kuérape ha eñohẽ iñakãre ñandyry olívo oñemohyakuã porãva. Upéicha reme'ẽta chupe kuéra pokatu ha remoingóta pa'i ramo chéve guarã.

42Ejapo avei chupe kuéra kasõ mbyky líno oguejýva iku'águi hetypy'ã meve.

43Aarón ha ita'ýra kuéra toñemonde umichagua aópe oikévo Jotopa Rógape térã oñembojávo altar rehe hembiaporã, ani haguã ojapo mba'eve heko pegua'ỹ ha upévare omano. Tojapo upéicha ha'e ha iñemoñare kuéra opa árape guarã.

Éxodo 29

Pa'i kuéra ñemoingo
(Lv 8.1-36)

1Remoingo haguã chupe kuéra pa'i ramo, ejapo upéicha: Eiporavo peteĩ tóro ra'y ha mokõi ovecha mácho imarã'ỹva,

2ejapo trígo ku'i iporãvéva ha noñembovúi vaekuégui, mbuja ha mbujape. Toĩ oñembojehe'áva ñandyry reheve ha pype oñemonávante.

3Emoĩ umíva ajaka'ípe ha eikuave'ẽ upe tóro ra'y ha umi ovecha mácho reheve.

4Aarón ha ita'ýra kuéra toñemboja Jotopa Róga rokẽme ha upépe tojahu hikuái.

5Emonde hese kuéra ipa'i ao. Aarón rehe emonde ao puku, efod ahoja, efod, pyti'a rehegua vosa jegua ha ku'a jokuaha.

6Emoĩ akã rehegua iñakãre ha hi'ári akãngora jegua.

7Upéi eñohẽ iñakãre ñandyry olívo oñemohyakuã porãva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Toñemboja avei ita'ýra kuéra ha emonde hese kuéra ao puku.

9Aarónpe ha chupe kuéra eiku'a jokua porã ha emohenda porã akã rehegua iñakãre. Upéicha remoingóta chupe kuéra pa'i ramo opa árape guarã.

Mba'e kuave'ẽ

10Eruka tóro ra'y Jotopa Róga renondépe, Aarón ha ita'ýra kuéra omoĩ haguã ipo iñakã ári.

11Upéi ejuka tóro ra'y Ñandejára renondépe Jotopa Róga rokẽme.

12Tóro ra'y ruguykuépe emopo'ẽ ne kuã ha emona irundyve altar ratĩ ha eñohẽmba huguy altar pýre.

13Eipe'a ikyrakue ojaho'íva hyekue, ipy'akue ha ipitikiri'ĩ, ha ehapy umíva altar ári.

14Tóro ra'y ro'o, ipirekue ha hekakakue katu ehapy tekoha rokápe. Upéva hína mba'e kuave'ẽ ojeheja rei haguã angaipa.

15Upéi Aarón ha ita'ýra kuéra tomoĩ ipo, peteĩva umi ovecha mácho akã ári.

16Ojejuka rire, ehypýi huguykue altar jerekuévo.

17Upéi eipehe'ã, ejohéi hyekue ipo ha ipykue ha emoĩ ipehẽngue ha iñakãngue reheve,

18eraha altar ári ha ehapypaite. Upéva hína mymbahapy Ñandejára peguarã, hyakuã asýva chupe.

19Aarón ha ita'ýra kuéra tomoĩ ipo ovecha mácho ambue akã ári.

20Ejuka upe ovecha mácho ha huguykuépe emona Aarón ha ita'ýra kuéra nambiguy, ikuã guasu akatúa ha ipysã guasu akatúa. Pe tuguy rembyre katu rehypýita pe altar jerére.

21Tuguy altar arigua ha ñandyry olívo oñemohyakuã porãvagui eraha ha ehypýi Aarón ha ijao, ita'ýra kuéra ha ijao kuéra. Upéicha oñemboykéta Ñandejára peguarã Aarón ha umi ijao, ita'ýra kuéra ha umi ijao.

Pa'i kuéra ñemoĩ hembiapópe

22Emboyke upe ikyrakue umi ovecha mácho ruguágui, hyekuégui ha ipy'akuégui, ha umi mokõi ipitikiri'ĩ ikyrakue reheve embojo'a hetymangue akatúa. Upéva pe ovecha mácho niko pa'i ñemoingorã hína.

23Mbuja noñembovúi vaekuégui, oĩva ajaka'ípe Ñandejára renondépe, emboyke peteĩ mbuja apu'a, peteĩ mbujape oñembojehe'áva ñandyry reheve ha peteĩ pype oñemonávante.

24Emoĩmba umíva Aarón ha ita'ýra kuéra pópe ha embovava Ñandejára renondépe, toñekuave'ẽ upéicha chupe.

25Upéi ehupi ipo kuéragui ha ehapy mymbajuka ykére tahyakuã asy Ñandejárape. Upéva hína mba'e kuave'ẽ ojehapýva Ñandejárape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Aarón oñemoingo haguã pa'i, emboyke ovecha mácho pyti'akue ha embovava avei
Ñandejára renondépe. Upéva hína pehẽngue ne mba'erã.

27Emboyke chéve guarã ipyti'akue oñekuave'ẽ vaekue oñembokachávo ha
hetymangue ojererúva mba'e me'ẽ ramo. Umíva hína ovecha mácho pa'i Aarón ha
ita'ýra kuéra ñemoingo rehegua pehẽngue,

28opytáva Aarón ha ta'ýra kuérape guarã. Tembiapoukapy opa árape guarã hína kóva:
Aarón ha ita'ýra kuéra mba'éta ko'ã pehẽngue Israelgua ome'ẽva chupe kuéra, ha'égui
pehẽngue oñeñongatúva Israelgua ojapo ramo mba'e kuave'ẽ joajurã. Umíva
oñeñongatúta mba'e kuave'ẽ ramo oñemboykéva Ñandejárape guarã.

29Aarón aokue topyta iñemoñarépe omonde haguã oñemoingóvo pa'i ramo ha
oñemoĩvo hembiapópe.

30Ha pa'i Aarón ñemoñare opytáva hendaguépe ha oikéva Jotopa Rógape hembiapo
haguã Tupã kotýpe, oñemonde vaerã ijaokuépe 7 ára pukukue.

Karu guasu pa'i ñemoingo riregua

31Ovecha mácho mokõiha ro'o embojy Jotopa Róga ryepýpe.

32Aarón ha ita'ýra kuéra to'u Jotopa Róga rokẽ renondépe ovecha mácho ro'o ha
mbuja ajaka'i pegua.

33To'u oñekuave'ẽ haguére oñemopotĩ haguã iñangaipágui oñemoingóvo pa'i ramo ha
oñemoĩvo hembiapópe. Aníke ho'u chugui avave pa'i'ỹva, oñemboykégui Ñandejárape
guarã.

34Hemby ramo ára ambuépe guarã so'o térã mbuja pa'i hembiapópe ñemoĩ rehegua,
ehapy ko hembyre. Aníke oje'u, oñemboykégui Ñandejárape guarã.

35Ejapóke upéicha ramo Aarón ha ita'ýra kuéra ndive ha'e haguéicha ndéve. Ta ipuku
7 ára upe pa'i hembiapópe ñemoĩ.

36Opa ára ejuka peteĩ tóro ra'y ojeheja rei haguã pene angaipa. Emopotĩ altar
reikuave'ẽvo mymbajuka pene angaipáre ha eñohẽ hese ñandyry, toñemboyke
Ñandejárape guarã.

37Eikuave'ẽ altar ári mymbajuka pene angaipáre 7 ára pukukue. Upéicha remboykéta
Ñandejárape guarã. Oikóta chugui altar Ñandejárape guarã ñoite oñemboykéva.
Oimeraẽ mba'e ojáva altar rehe oñemboykéta Ñandejárape guarã.

Mba'e kuave'ẽ opa ára pegua
(Nm 28.1-8)

38Eikuave'ẽ ko'ã mba'e altar ári: mokõi ovecha ra'y hi'áño peteĩva opa ára.

39Peteĩ eikuave'ẽ pyhareve ha ambue ka'aru pytũvo.

40Ovecha ra'y peteĩha reheve eikuave'ẽ 2 kílo rupi trígo ku'i iporãvéva,
oñembojehe'áva 1 lítro ñandyry olívo reheve, ha eñohẽ mba'e kuave'ẽ ramo 1 lítro
kaguy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

41Ka'aru pytũvo eikuave'ẽ ovecha ra'y mokõiha trígo ku'i ha kaguy reheve pyhareve guaréicha, mba'e kuave'ẽ ojehapýva ha hyakuã asýva Ñandejárape.

42Opaite ára, ko'ã mba'e kuave'ẽ tojehapy che renondépe Jotopa Róga rokẽme. Jotopa Rógape jajotopáta jepi añe'ẽ haguã ne ndive.

43Upépe avei ajotopáta Israelgua ndive, ha aĩ haguére, Jotopa Róga oñemboykéta chéve guarã.

44Amboykéta che mba'erã Jotopa Róga ha altar. Avei Aarón ha ita'ýra kuéra pa'irã che mba'éva.

45Aikóta Israelgua apytépe ha chéta chupe kuéra guarã Tupã.

46Upéicha oikuaáta hikuái cheha Tupã Ijára anohẽ vaekue chupe kuéra Egíptogui, aiko haguã ijapytépe kuéra. Che hína Tupã Israel Jára

Éxodo 30

Altar ojehapyhápe insiénso

1Ejapo avei altar jukerígui, hi'ári rehapy haguã insiénso.

2Tojoja ipukukue ha ipekue ha toguereko 45 sentímetro; taijyvate 90 sentímetro. Irundyve altar ratĩ katu ta peteĩ pehẽnguégui guare altar ndive.

3Ejaho'i oroitépe ijape hi'arigua, irundyve ijyke ha hatĩ nguéra, ha emohembe'y órope ijere kuévo.

4Emoĩ avei hese argólla óro hembe'y guýpe mokõive ijyképe, toñemoinge ikuápe yvyra puku ojererova haguã.

5Yvyra puku ejapo jukerígui ha ejaho'i órope.

6Jotopa Rógape oĩ poyvi sãingo ha ikupépe ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã, imbotyha reheve. Upe poyvi sãingo renondépe, karameguã mbotyha rovái, emoĩ ko altar. Karameguã mbotyha ári ajotopáta jepi ne ndive.

7Opa ára pyhareve, ombosako'ívo mba'e rendy kuéra, Aarón tohapy ko altar ári insiénso,

8ha ka'aru pytũ omyendývo mba'e rendy ipyenda ári, tohapy jey insiénso. Upéicha peikuave'ẽta opa ára che renondépe insiénso ryakuã porã opa árape guarã.

9Aníke peikuave'ẽ hi'ári insiénso noñemboykéi vaekue chéve guarã térã mymbahapy térã mba'e kuave'ẽ térã mba'e kuave'ẽ oñohẽva hi'ári.

10Áñope peteĩ jey Aarón tomona altar ratĩ rehe mymba ojejuka vaekue ruguykue, oikóvo mymbajuka ojeheja rei haguã Israelgua angaipa. Tojapo upéva opa áño opa árape guarã. Ko altar hína mba'e oñemboykéva chéve guarã.

Jehepy me'ẽ hekove rehe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ñandejára he'i Moiséspe:

12—Rejapo ramo Israelgua jepapa, peteĩ-teĩ ojepapáva tohepy me'ẽ Ñandejárape hekovére, ani haguã iñasãi mba'asy ijapytépe kuéra oikóvo Israelgua jepapa.

13Ojepapáva guive tohepy me'ẽ Ñandejárape 5 grámo pláta Tekoha pegua.

14Umi ojepapáva, 20 áño guive yvatévo, tohepy me'ẽ Ñandejárape hekovére.

15Imba'e rereko hetáva tome'ẽ'ỹ hetave, térã imboriahúva sa'ive 5 grámogui.

16Embyaty upéicha ramo Jotopa Rógape guarã upe pláta Israelgua ome'ẽva. Topyta mandu'arã Ñandejárape, ha'e kuéra ohepyme'ẽ hague hekovére.

Ña'ẽ vrónse
(Ex 38.8)

17-18Ñandejára he'i Moiséspe: —Ejapo ña'ẽ vrónse ha emopyenda vrónse. Emoĩ tupao ha altar pa'ũme ha emyenyhẽ ýgui oiporu haguã pa'i kuéra.

19Aarón ha ita'ýra kuéra toguenohẽ chugui ojepohéi ha ojepyhéi haguã,

20oikévo Jotopa Rógape ha oñembojávo altar rehe ohapy haguã mba'e kuave'ẽ Ñandejárape.

21Tojapo upéicha ani haguã omano. Kóva tembiapoukapy opa árape guarã Aarón ha iñemoñare kuérape.

Ñandyry oñemomba'e mboyke haguã Ñandejárape guarã
(Ex 37.29)

22Ñandejára he'i Moiséspe:

23—Eiporavo umi yvyra hyakuã porãva apytépe ko'ãva: 6 kílo rupi aysy poravo pyre, kanéla ryakuã porã mbohapy kílo rupi;

24yvyraysy 6 kílo rupi, ojeporúvo Tekoha kílo, ha 3 lítro imédio ñandyry olívo.

25Ko'ã mba'égui ejapo ñandyry, ojapóva rehegua umi ojapóva mba'e ryakuã porã. Kóvata oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape guarã,

26ha eñohẽ Jotopa Róga, ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã,

27mesa ha hembiporu kuéra, mba'e rendy pyenda ha hembiporu kuéra, altar ojehapyhápe insiénso,

28mymbajuka altar ha hembiporu kuéra, ña'ẽ ha ipyendáre.

29Upéicha oikóta chugui kuéra mba'e oñemboykéva Ñandejárape guarã ñoite. Opa mba'e ojáva hese kuéra oñemboykéta Ñandejárape guarã.

30Eñohẽ avei Aarón ha ita'ýra kuérare oiko haguã chugui kuéra pa'i.

31Ere Israel guápe: “Kóvata ñandyry oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape opa árape guarã.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Ani peñohẽ avave rehe térã pejapo ñandyry upeichagua.Ñandejárape oñemboykéva hína ko ñandyry ha tojerereko upéicha guáva ramo.

33Oimeraẽva ojapóva ñandyry upeichagua, térã oñohẽva kóva peteĩ pa'i'ỹvare, toñemosẽ hetãgua apytégui.

Insiénso
(Ex 37.29)

34Ñandejára he'i Moiséspe: —Embyaty pehẽngue jojápe ãichagua mba'e ryakuã porã: aysy ryakuã porã, pyapẽ ryakuã porã, aysy tetã megua ha yvyraysy.

35Mba'e ryakuã porã apoha ojapoháicha, ejapo chugui insiénso potĩ asy Tupãme guarã, juky reheve oñembojehe'áva.

36Emongu'i tumi upe remboja'óva remoĩ haguã ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã renondépe, Jotopa Rógape upe ajotopahápe ne ndive. Taha'e peẽme mba'e oñemboykéva Ñandejárape guarã ñoite.

37Aníke pejapo upeichagua insiénso peiporu haguã peẽ. Upéva oñemboyke hína Ñandejárape guarã ñoite.

38Oimeraẽva ojapóva upeichagua, ovy'a haguã ohetũvo hyakuã porãngue, toñemosẽ pende apytégui.

Éxodo 31

Tekoha apoha
(Ex 35.30; 36.1)

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Judagua apytégui aiporavo Bezaleélpe. Upéva hína Urí ra'y ha Hur remineno.

3Ha amyenyhẽ chupe che pu'akágui ame'ẽvo chupe katupyry ha mba'e kuaa opa mba'e apópe,

4ojapo haguã ta'ãnga ha tembiapo óro pláta ha vrónsegui,

5oikytĩ ha omohenda haguã ita jegua, omba'apo haguã yvyra rehe ha ojapo haguã opa mba'e porã.

6Dangua apytégui aiporavo ipytyvõharã Oholiab Ahisamac ra'y, ha opa umi imba'e kuaávape ambokatupyry ojapo haguã opa mba'e ha'e vaekue ndéve.

7Tojapo Jotopa Róga, ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã, ijurumbotyha ha opaichagua tembiporu Jotopa Róga pegua,

8mesa hembiporu kuéra reheve, mba'e rendy pyenda hembiporu kuéra reheve, altar ojehapyhápe insiénso,

9mymbahapy altar hembiporu kuéra reheve, ña'ẽ ipyenda reheve,

10pa'i Aarón ao jegua ha ita'ýra kuéra ao, ipa'i rembiapo pegua,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11ñandyry oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape guarãha insiénso Tekohápe guarã. Tojapo hikuái ha'e haguéicha ndéve.

Pytu'uha ára
(Ex 35.1-3)

12Ñandejára he'i Moiséspe:

13—Ere Israel guápe: “Pembyarete che pytu'uha ára. Upéva hína techaukaha chéve ha peẽme guarã opa ára, peikuaa haguã che poiporavo hague.

14Pytu'uha ára oñemboyke peẽme guarã ha tekotevẽ pembyarete. Omboyke'ỹva chéve pytu'uha ára, tomano. Opa umi omba'apóvape árape, toñemosẽ pende apytégui.

15Toñemba'apo 6 ára pukukue, upe 7hápe katu pepytu'u ha pemboyke chéve guarã. Oimeraẽva omba'apóva pytu'uha árape, tomano.

16Israelgua tombyarete pytu'uha ára. Upéva hína ñe'ẽ ñome'ẽ opa árape guarã.

17Chéve ha Israel guápe guarã tapéva techaukaha opa ára, ajapo hague 6 árape yvy ha yvága, 7hápe katu apytu'u hague.”

Ñandejára ome'ẽ Moiséspe hembiapoukapy rechaukaha

18Oñe'ẽmba rire Moisés ndive Sinaí ru'ãme, Ñandejára ome'ẽ chupe mokõi ita pehẽngue ohai haguépe hembiapoukapy ipo teépe.

Éxodo 32

Tóro ra'y óro guigua
(Dt 9.6-29)

1Israelgua ohechávo Moisés ndoguejyveiha yvytýgui, oho Aarón rendápe ha he'i chupe: —Ndoroikuaái mba'épa ojehu Moiséspe ore renohẽ vaekue Egíptogui. Roipota rejapo oréve peteĩ tupã oho haguã ore renonderã.

2Aarón he'i chupe kuéra: —Peipe'a pene rembireko, pende ra'y ha pende rajy kuéra nambígui inamichãi óro ha peru chéve.

3Opavave oipe'a inambígui inamichãi óro ha ogueraha Aarónpe.

4Ha'e ojapo tóro ra'y ra'ãnga hyepy nandíva, omboyku hyepýpe óro ha ojapo upérõ Israelgua he'i joa: —Israel, kóva ha'e tupã ne renohẽ vaekue Egíptogui

5Aarón, ohechávo upe ojehúva, omopu'ã tóro ra'ýpe ijaltarã ha osapukái: —Ko'ẽrõ oikóta vy'a guasu Ñandejára rérape

6Ára ambuépe opu'ã hikuái ko'ẽ mboyve ha oikuave'ẽ mymbahapy ha mymbajuka joajurã. Upéi oguapy hikuái okaru, ho'u kaguy ha opu'ã ojeroky.

Ñandejára ipochy

7Upérõ Ñandejára he'i Moiséspe: —Nde pya'e eguejy Ne retãgua renohẽ vaekue Egíptogui ojapo ivaíva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Pya'e eterei ojei hikuái che rapégui. Ojapo tóro ra'y órogui, oñesũ henondépe, ogueru chupe imba'e kuave'ẽ ha he'i joa: “Israel, kóva hína tupã ne renohẽ vaekue Egíptogui”.

9Tupã he'i avei Moiséspe: —Ahecha ha'e kuéra oikoseha iñakã rehénte voi.

10Eheja tahendy che pochy ha tambokusugue chupe kuéra, nde hegui katu ajapóta peteĩ tetã guasu.

Moisés ojerure Israelguáre

11Moisés katu oha'ã ombopochy jera Tupã Ijárape ha he'i: —Mba'ére piko che Jára rehejáta hendy nde pochy ne retã guáre, renohẽ vaekue Egíptogui tuicha pokatu reheve ha pyapy mbaretépe?

12Mba'e piko he'íta nde rehe Egiptogua? Rehejáta piko he'i py'a ñaña reheve renohẽ hague reraha mombyry rejuka yvytýpe, rehapo'o haguã chupe kuéra yvy árigui? Eñembyesaráina nde pochy rendýgui ha ani rejapo mba'eve ivaíva ne retã guáre.

13Ne mandu'ána ne rembiguái Abraham, Isaac ha Jacob rehe, chupe kuéra niko reme'ẽ vaekue ne ñe'ẽ erévo: “Ambohetáta pene ñemoñare mbyjaita yvágape guáicha. Ko yvy ha'e vaekue ame'ẽtaha peẽme, ame'ẽta pene ñemoñarépe imba'e tee ramo opa árape guarã”.

14Tupã ombyasy jey ha oheja rei hetãgua rembiapo vaikue.

Moisés ojoka mokõive ita pehẽngue ohechaukáva tembiapoukapy

15Moisés oguejy yvytýgui ha ogueraha ipópe mokõive ita pehẽngue tembiapoukapy rechaukaha ojehaíva mokõive hova guio.

16Mokõive ita pehẽngue, Tupã rembiapokue ha tembiapoukapy ojehaíva ipype kuéra, ha'e voi ohai vaekue ipo teépe.

17Josué ohendúvo sapukái oikóva he'i Moiséspe: —Sapukái ñorãirõha megua hi'ã chéve upe ahendúva.

18He'i chupe Moisés: —Ndaha'éi sapukái rory ñorãirõha megua, ndaha'éi avei guahu oikóva osẽ vai ramo, purahéi hína upe ahendúva.

19Oguahẽ Moisés tekoha ypýpe ha ohechávo tóro ra'y ha jeroky, hova rendypa pochýgui, omombo moikõive ita pehẽngue oguerúva ipópe ha ojoka yvyty mátare.

20Upérõ ojapyhy tóro ra'y ha omombo tatápe, upéi omongu'i tumi upe tóro ra'y, iku'ikue oity ýpe ha ho'uka Israel guápe.

21Ha he'i Aarónpe: —Mba'épa ojapo hikuái nde rehe, rejapouka haguã chupe kuéra ko angaipa peichaite ivaíva?

22Aarón he'i chupe: —Anína nde pochy che ndive. Reikuaa porã ha'e kuéra oguerohoryha ivaívante voi.

23Ha'e kuéra he'i chéve: “Ejapóke oréve peteĩ tupã, toho ore renonderã. Upe Moisés ore renohẽ vaekue Egíptogui ndoroikuaái mba'épa oiko chugui.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Upérõ ha'e chupe kuéra: “Oguerekóva óro togueru.” Ha'e kuéra ogueru, aity tatápe ha osẽ chugui ko tóro ra'y.

Levigua kuéra oñemoĩ Moisés ykére

25Moisés ohechávo Israelgua ndaijokohavéi, Aarón oheja haguére chupe kuéra oiko iñakãre omomba'e guasúvo tupã gua'u ha upéicha opytaha tetã ambuegua rembi'urã,

26oñembo'y tekoha rokẽme ha osapukái: —Ohayhúva Ñandejárape ta che moirũ Ha oñemoĩ ijyke rehe Levigua oĩ haguéicha.

27Ha'e he'i chupe kuéra: —He'ika Tupã Israel Jára: “Pemoĩ kyse puku pende ku'a ykére, tapeho tekoha rupi, peike óga kuérape ha pejuka pejuhúva guive, taha'e pende ryvy, pende ryke'y, pende kuaaha térã oimeraẽ pende rogagua.”

28Ha'e kuéra ojapo Moisés he'i haguéicha ha upe árape omano 3.000 kuimba'e.

29Upérõ Moisés he'i chupe kuéra: —Ko árape oñeme'ẽ peẽme pene rembiapokue repy ramo pa'i reko, napembyasýi haguére pene génte tee térã pende ra'y kuérape Tupã rehehápe. Upévare ha'e pende rovasa.

Moisés oñembo'e Israelguáre

30Upe ára ambuépe Moisés he'i Israel guápe —Ivai eterei pene angaipa. Ajupíta ko'ágã Ñandejára rendápe, jahecha ndoheja reíripa peẽme.

31Moisés oho jey Ñandejára rendápe ha he'i chupe: —Angaipa nde vaipa jepéva niko upe ojapóva Israelgua omomba'e guasúvo tupã gua'u óro guigua

32Ajerure ndéve reheja rei haguã chupe kuéra. Nderejaposéi ramo katu eipe'a che réra nde líbrogui.

33Tupã he'i Moiséspe: —Iñangaipáva réra aipe'áta che kuatiágui.

34Nde katu tereho eraha chupe kuéra ha'e haguépe ndéve. Che remimbou ohóta ne renonderã, ha che ainupãta chupe kuéra hi'árape iñangaipáre.

35Ñandejára oinupã chupe kuéra upe tóro ra'y Aarón ojapo vaekuére.

Éxodo 33

Ñandejára he'i ojeho haguã Sinaígui

1Ñandejára he'i Moiséspe: —Tereho ko'águi ne retãgua ndive, renohẽ vaekue Egíptogui. Tapeho upe yvýpe ha'e vaekue Abraham, Isaac ha Jacóbpe, ame'ẽtaha iñemoñare kuérape.

2Amondóta che remimbou ne renonderã ha amosẽta cananéo, amorréo, hitíta, ferezéo, hevéo ha jebuséo kuérape.

3Tapeho yvy osyryhápe ýicha kamby ha eíra. Che katu ndaha mo'ãi pene ndive ani pohundi mba'e tapére, peẽ niko peikose pene akã rehénte voi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Israelgua ndovy'avéi ete ohendúvo ko'ã ñe'ẽ pochy ha ndaipóri avave omondéva ijeguaka.

5Ñandejára he'i ra'e Moiséspe: —Ere Israel guápe: “Peẽ pene akã rehénte voi peikose. Aime ramo pende apytépe, sapy'amínte jepe, pohundíne katuete. Ko'ágã peipe'a pende jehegui pende jeguaka, tahecha mba'épa ajapo pende hegui.”

6Upévare ojeho rire yvyty Horébgui Israelgua ndoiporuvéi ijeguaka.

Jotopa Róga

7Moisés ogueraha omohenda Tekoha mombyry ojeikohágui, ha ombohéra Jotopa Róga. Oporanduséva peteĩ mba'e Ñandejárape, osẽ hógagui oho haguã Jotopa Rógape.

8Moisés oho ramo Jotopa Rógape, opavave oñembo'y hóga rokẽme ha oma'ẽ hese oike peve.

9Moisés oike rire, oguejy arai ñembo'y ha oñemoĩ hokẽme, Ñandejára oñe'ẽ aja Moisés ndive.

10Ohechávo arai ñembo'y opytaha Jotopa Róga rokẽme, maymáva oñesũ hóga rokẽme omomba'e guasúvo Ñandejárape.

11Ñandejára oñe'ẽvo Moisés ndive oĩ henondépe ha oñe'ẽ hendive ñañe'ẽháicha ñane irũ tee ndive. Upéi Moisés ou jeýva tekohápe ha ipytyvõhára Josué, Nun ra'y, opytáva Jotopa Róga rye pýpe.

Moisés oñembo'e

12Moisés he'i Ñandejárape: —Nde niko ere chéve aisãmbyhy haguã ko tetã guápe ha ndeeréi mávapepa remboúta che ndive, ere ramo jepe rejeroviaha che rehe ha chéne irũha.

13Ne irũ ramo che, ehechaukána chéve nde rape ikatu haguã che roikuaa ha aiko añetehápe ne irũ ramo, ha che retãgua niko ne retãgua voi avei.

14Ñandejára he'i chupe: —Che voi aháta ne ndive ha romombytu'úta.

15He'i chupe Moisés: —Nderejúi ramo ndete voi, toroho'ỹnte ko'águi.

16Mba'éicha piko ojekuaáta che ha ne retãgua neirũha, nderejúi ramo ore ndive? Upéicha mante niko ojehecháta che ha ne retãgua ndaha'eiha tetã ambuegua kuéraicha.

17Ñandejára he'i Moiséspe: —Ajapóta avei ko rejeruréva. Nde hína che irũ ha ajerovia nde rehe.

Moisés ohechase Ñandejárape

18Upérõ he'i chupe Moisés: —Ehechaukána chéve nde reko mimbipa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ñandejára he'i chupe: —Ambohasáta nde resa renonde rupi che reko marangatu ha amombe'úta ndéve che réra. Che hína aiporiahurereko aiporiahurerekosévape ha ahayhu ahayhusévape.

20Ha he'ive: —Che rova katu nderehecha mo'ãi, avave ndaikatúigui che recha omano'ỹre.

21Upéi he'i Ñandejára: —Ápe che ykére oĩ repyta haguã. Eñembo'y ita ári.

22Ohasávo che reko mimbipa romoingéta peteĩ itakua pa'ũme ha rojaho'íta che pópe ahasa peve.

23Upéi aipe'áta che po rehecha haguã che atukupe. Che rova katu nderehecha mo'ãi.

Éxodo 34

Ñe'ẽ ñome'ẽ oñembopyahu

(Dt 10.1-5)

1Ñandejára he'i Moiséspe: —Eikytĩ mokõi ita pehẽngue umi tenondere guaréicha, ha ejupi yvytýpe che rendápe tahai ipype kuéra ñe'ẽ ojehai vaekue umi itápe nde rejoka vaekue.

2Eñembosako'i rejupi haguã ko'ẽrõ pyhareve Sinaí ru'ãme. Upépe eñemboja che rendápe.

3Ani ojupítei ne ndive avave, térã ojehecha avave upe yvyty rupi. Ani oĩ avei ovecha térã vaka okarúva yvyty rovái.

4Moisés oikytĩ mokõi ita ojoguáva umi tenonde guarépe, opu'ã ko'ẽ mboyve ha ojupi yvyty Sinaípe he'i haguéicha chupe Ñandejára, ha ogueraha ipópe umi mokõi ita oikytĩ vaekue.

Ñandejára ojechauka Moiséspe

(Ex 33.18-23)

5Upérõ Ñandejára oguejy peteĩ araípe, opyta upépe Moisés ndive ha omoñe'ẽ héra tee.

6Ñandejára ohasávo henonde rupi osapukái: —Há Tupã, há Tupã, oporombyasýva ha oporoporiahurerekóva, ipochy kuaa'ỹva, oporohayhu etéva ha nopyrũiva iñe'ẽnguére,

7opyta hatãva iñe'ẽ ome'ẽ vaekuépe ha imborayhúpe, oñembyesaráiva ñaña, teko ñemoĩ ha angaipágui, ndohejái ramo jepe oinupã'ỹre iñangaipávape; oinupã uvei túva kuéra ñañanguére ta'ýra kuéra, ñemoñare irundyha peve.

8Upérõ oñesũ Moisés, omboja isyva yvýre,

9ha he'i: —Há che Jára, añetehápe che ne irũ ramo, eju ore ndive. Añete niko ha'e kuéra oikose iñakãrente voi, upéicha ramo jepe, eheja reína oréve ore ñañangue ha ore angaipa, ha ore rereko ne mba'e teéva ramo.

Ñe'ẽ ñome'ẽ

(Dt 7.1-5)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ñandejára he'i chupe: “Añoñe'ẽ me'ẽta pene ndive. Ajapóta mba'e rechapyrã mayma ne retãgua renondépe, ojejapo'ỹ haguéicha araka'eve ko yvy ári mamove hendápe. Ha umi tetã pende jere rupi oĩva ohecháta pende Jára rembiapokue. Ajapóta hína nde rupi mba'e oporomongyhyjétava.

11Pejapo ha'e vaekue peẽme ha amosẽta pene renonderãgui amorréo, cananéo, hitíta, ferezéo, hevéo ha jebuséo kuéra.

12Ani peñoñe'ẽ me'ẽ umi tetãgua ndive peiketaháp e, cháke pende reitýne iñuhãme.

13Upéva rangue peity yvýre ijaltar kuéra ha pehundipa ijita ñembo'y ha yvyra máta kuéra, itupã gua'u kuérape oñemboykéva.

14Ani pemomba'e guasu tupã ambuépe, cháke Ñandejára ndohechaséi tupã gua'u ijykére. Héra hína Tupã selóso.

15Ani peñoñe'ẽ me'ẽ upepegua ndive, cháke ha'e kuéra oñemongy'a ramo ojapóvo imba'e kuave'ẽ itupã gua'u kuérape, pene konvidáne ha peñemongy'áne pe'úvo hendive kuéra hembi'u oñekuave'ẽ vaekue tupã gua'u kuérape.

16Ani avei pemomenda hese kuéra pende rajy térã pende ra'y kuéra, cháke ha'e kuéra oñemongy'a ramo omomba'e guasúvo itupã gua'u kuérape, omongy'áne avei pende ra'y ha pende rajýpe ojapoukávo ha'e kuéra ojapóva.

17Ani pejapo tupã gua'u, mba'e vera ñemboyku pyrégui.”

Arete kuéra áño pegua
(Ex 23.14-19; Dt 16.1-17)

18Pembyarete mbuja oñembovu'ỹva. Pe'u 7 ára pukukue mbuja ñembovu'ỹ ha'e haguéicha peẽme, hi'árape mes Abíbpe, upe ramo niko pesẽ vaekue Egíptogui.

19Pende ra'y ypykue, che mba'erã hína. Pende vaka ra'y, ovecha ra'y ha kavara ra'y ypykue mácho, che mba'erã avei.

20Pende vúrro ra'y mácho rehe pehepy me'ẽ ovecha, ỹrõ pejajuvoka. Pehepy me'ẽ pende ra'y kuéra ypykuére, hekovia jey haguã peẽme ha ani peju che rendápe po nandi.

21Pemba'apo 6 ára pukukue, 7hápe katu pepytu'u, taha'e jepe umi ára oñeñemitỹ térã oñemono'õha.

22Pembyarete avei trígo ñemono'õ tenonde pegua ha áño paha pegua.

23Áñope mbohapy jey, opa kuimba'e Israelgua toho Tupã Ijára rendápe.

24Amosẽta pene renonderãgui tetã nguéra ha aipysovéta pende yvy. Avave noha'ã mo'ãi oñemomba'e pende yvýre, peẽ peho ramo Tupã pende Jára rendápe mbohapy jey áñope.

25Pemymbajuka ramo ani peikuave'ẽ tuguy mbuja ñembovu pyre reheve, térã peñongatu ára ambuépe guarã mymba Páskuape ojejukáva rembyre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Peraha iporãnguete pene remitỹngue tenonderégui Tupã pende Járape guarã. Ani pembojy kavara ra'y isy kambykuépe.”

Moisés ohai tembiapoukapy

27Ñandejára he'i Moiséspe: —Ehai ko'ã ñe'ẽ. Ko'ãva he'iháicha hína añoñe'ẽ me'ẽ vaekue Israelgua ndive.

28Moisés opyta upépe Ñandejára ndive 40 ára ha 40 pyhare pukukue okaru'ỹ rehe ha hoy'u'ỹre. Ha ohai ita pehẽngue ári upe ñe'ẽ ñome'ẽ, oĩháme umi 10 tembiapoukapy.

Moisés oguejy yvytýgui

29Moisés oguejy yvyty Sinaígui, oguerúvo ipópe umi mokõi ita pehẽngue ohechaukáva umi 10 tembiapoukapy. Hova omimbipa oñe'ẽ haguére Ñandejára ndive. Ha'e katu ndohecha kuaái upéva.

30Aarón ha Israelgua ohechávo Moisés rova omimbipáva, okyhyje oñemboja haguã hese.

31Moisés ohenói chupe kuéra. Aarón ha Israelgua myakãhára kuéra oñemboja ha Moisés oñe'ẽ hendive kuéra.

32Upéi oñemboja opa Israelgua ha Moisés omombe'u chupe kuéra opa mba'e he'ikáva Ñandejára.

33Oñe'ẽmba rire hendive kuéra Moisés ojehovaho'i ijahojápe.

34Oñe'ẽ aja Ñandejára ndive Moisés oipe'a hovágui ijahoja oñe'ẽ haguã hendive ha osẽvo, omombe'u Israel guápe upe he'ikáva Ñandejára.

35Israelgua ohecha upérõ Moisés rova omimbipáva ha upéi Moisés ojehovaho'i, oñe'ẽ jey peve Ñandejára ndive.

Éxodo 35

Tembiapoukapy pytu'uha ára rehegua
(Ex 31.12-17)

1Moisés ombyaty opa Israel guápe ha he'i chupe kuéra: “Ñandejára he'ika ojejapo haguã ko'ã mba'e:

2Toñemba'apo 6 ára pukukue, upe 7 katu peẽme guarã peteĩ ára oñemboykéva chéve ha tojepytu'u porã upe árape Ñandejára rérape. Oimeraẽ omba'apóva upe árape, tomano.

3Mamo peikohápe, ani pejatapýnte jepe pytu'uha árape.”

Toñeme'ẽ Tekoha peguarã
(Ex 25.1-9)

4Moisés oñe'ẽ Israel guápe ha he'i chupe kuéra: “He'ika Ñandejára pejapo haguã upéicha:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Opa mba'e perekóva apytégui pemboyke Ñandejára peguarã, peñandu ramo pejaposeha pende py'aite guive, ha peru óro, pláta, vrónse,

6poyvi hovy, pytãũ ha pytã, líno sỹi, kavara rague,

7ovecha mácho pirekue oñembyape pytãva, tymba pirekue poravo pyre, yvyra akásia,

8ñandyry mba'e rendýpe guarã, mba'e ryakuã porã oñembojehe'a haguã ñandyry reheve ojeporúva oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape ha insiénso ryakuã porãme guarã,

9ita jegua sakã pytã ha ita jegua ambue kuéra oñembojegua haguã pa'i guasu efod ha vosa jegua pyti'a rehegua.”

Tembiporu kuéra Tekoha pegua

(Ex 39.32-43)

10Ojapo kuaáva guive mba'e jegua, tou ojapo haguã ko'ã mba'e Ñandejára ojapoukáva. Ãva ha'e:

11Tekoha ijahoja ha itóldo kuéra reheve, ity'ãi, itábla, ijyvyra puku, ipóste ha ipyenda kuéra reheve,

12ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã ijyvyra puku, ijuru mbotyha ha ipoyvi sãingo reheve,

13mesa ha ijyvyra puku hembiporu kuéra reheve, mbuja oñemboykéva Ñandejárape guarã,

14mba'e rendy pyenda, hembiporu, imba'e rendy kuéra ha ñandyry mba'e rendy kuérape guarã reheve,

15altar ojehapyhápe insiénso, ijyvyra puku reheve, ñandyry oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape, insiénso ryakuã porã, poyvi sãingo Tekoha rokẽme guarã,

16mymbahapy altar iparrílla vrónse, ijyvyra puku ha hembiporu kuéra reheve, ña'ẽ ipyenda reheve,

17poyvi sãingo oñemongora haguã Tekoha korapy, iposteha ipyenda kuéra reheve, poyvi sãingo Tekoha korapy rokẽme guarã,

18yvyra hakua Tekoha ha ikorapýpe guarã isã nguéra reheve,

19ao ojejapóva pa'ípe guarã hembiapo aja Tekohápe, pa'i Aarón ao jegua ha ita'ýra kuéra pa'i ao.

Ojegueru mba'e me'ẽ

20Opa Israelgua oho hógape Moisés oñe'ẽ rire chupe kuéra,

21ha umi oñandúva ome'ẽseha ipy'aite guive, ogueru imba'e me'ẽ Ñandejárape ojejapo haguã Jotopa Róga ha opa mba'e oñekotevẽva ha pa'i kuéra ao avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Ou kuimba'e ha kuña kuéra ha maymáva ogueru torypápe namichãi, kuãirũ, argólla ha opaichagua jeguaka óro. Peteĩ-teĩ ogueru imba'e me'ẽ iporãvéva óro guigua, ha ohejávo ombokacha imba'e me'ẽ Ñandejárape guarã.

23Oguerekóva poyvi hovy, pytãũ ha pytã, líno sỹi, kavara rague, ovecha mácho pirekue oñembyape pytãva térã tymba pirekue poravo pyre, ogueru ome'ẽ umíva.

24Oguerekóva pláta térã vrónse ome'ẽ Ñandejárape, ha oguerekóva yvyra akásia ogueru ojejapo haguã oñekotevẽva.

25Kuña nguéra ikatupyrýva ñepovãme, oipovã ha ogueraha inimbo hovy, pytãũ, pytã ha líno sỹi oipovã vaekue,

26ha opa kuña oipovã kuaáva oipovã kavara rague, torypápe ha ipy'aite guive.

27Mburuvicha kuéra ogueru ita jegua sakã pytã ha ita jegua ambue kuéra oñembojegua haguã pa'i guasu efod ha vosa jegua pyti'a rehegua,

28mba'e ryakuã porã ha ñandyry mba'e rendyrã, ñandyry oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape ha insiénso ojehapy haguã.

29Opa kuimba'e ha kuña Israelgua oipytyvõséva ojejapo haguã opa mba'e he'i vaekue Ñandejára Moisépe, ogueru imba'e kuave'ẽ Ñandejárape ipy'aite guive.

Mba'apohára kuéra Tekoha peguarã
(Ex 31.1-11)

30Moisés he'i Israel guápe: —Judá ñemoñaregua apytégui Ñandejára oiporavo Bezaleélpe, upéva Urí ra'y ha Hur remineno,

31ha omyenyhẽ chupe ipu'akágui ome'ẽvo chupe katupyry ha mba'e kuaa opa mba'e apópe,

32ojapo haguã ta'ãnga ha tembiapo óro, pláta ha vrónsegui,

33oikytĩ ha omohenda haguã ita jegua, omba'apo haguã yvyra rehe ha ojapo haguã opa mba'e porã.

34Chupe ha Oholiábpe, Ahisamac ra'y ha Dan ñemoñaregua, ombokatupyry avei oporombo'e haguã.

35Ombokatupyry chupe kuéra opa mba'e porã apópe omba'apóvo yvyráre, ombojeguávo poyvi hovy, pytãũ, pytã ha líno sỹi ha omba'apóvo inimbo jepyahápe. Ha'e kuéra ojapo kuaa opaichagua iporãva ha oguenohẽ kuaa avei iñakãgui hembiaporã.

Éxodo 36

1Besalel, Oholiab ha opa ikatupyrýva mba'e porã apópe, ohupyty vaekue Ñandejáragui mba'e kuaa ha arandu ojapo porã haguã oñekotevẽva Tekoha peguarã, tojapo Ñandejára he'i vaekue.

Oñeme'ẽ hetave oñekotevẽvagui

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Moisés ohenói Besalel, Oholiab ha opa ikatupyrývape mba'e porã apópe, ohupyty vaekue Ñandejáragui mba'e kuaa upeichagua ha oñekuãva oipytyvõ haguã ko tembiapópe.

3Chupe kuéra ome'ẽ Moisés umi mba'e me'ẽ ogueru vaekue Israelgua, omoñepyrũ haguã Tekoha apo. Upe aja Israelgua ogueru gueteri imba'e me'ẽ ára ko'ẽre.

4Upérõ mba'apohára oñepyrũmava omba'apo Tekoha apópe, oheja hembiapo,

5ha he'i Moiséspe: —Ojererúma hetave oñekotevẽvagui Tekoha Ñandejára ojapoukáva peguarã.

6Moisés he'ika opa rupi: —Anivénte peru pene mba'e me'ẽ Tekoha peguarã. Upérõ ndojereruvéi,

7oĩma niko hetave oñekotevẽvagui.

Tekoha apo
(Ex 26.1-32)

8Umi ikatupyrýva mba'e porã apópe ojapo Tekoha. Ojapo 10 poyvi inimbo líno, poyvi hovy, poyvi pytãũ ha poyvi pytã oñembojeguáva tekove ipepóva ra'ãngápe.

9Peteĩ-teĩ poyvi ipuku 12 métro imédio ha ipe 2 métro.

10Ombovyvy ojuehe 5 poyvi ha upéicha avei umi 5 ambue, ojapóvo mokõi tuichavéva.

11Upéi omoĩ votõ kua hembe'y jegua hovýva, poyvi aty peteĩha rembe'ýre ha upéicha avei poyvi aty mokõiha rembe'ýre.

12Mokõive rehe ojapo 50 votõ kua ojohovái.

13Ojapo avei 50 ty'ãi óro ha umívape ombojoapy ojuehe umi mokõi poyvi, ojapóvo peteĩ poyvi guasu ojaho'ipáva Tekoha.

14Besalel ojapo avei 11 ahoja kavara raguégui ojejaho'i haguã Tekoha.

15Ahoja kuéra ituicha joja ha ipuku 13 métro imédio, ipekue katu 2 métro.

16Ombovyvy ojuehe 5 ahoja ha ombovyvy avei ojuehe umi 6 hembýva, ojapóvo mokõi ahoja ha upe mokõiha tuichave.

17Upéi omoĩ peteĩ-teĩ rembe'y rehe 50 votõ kua ojohovái.

18Ojapo avei 50 ty'ãi vrónse ha umívape ombojoapy ojuehe umi mokõi ahoja ojapóvo peteĩ ahoja guasu ojaho'ipáva Tekoha.

19Tekoha toldorã Besalel ojapo ahoja ovecha mácho pirekuégui oñembyape pytãva ha ambue itoldorã hi'arigua, ojapo ahoja mymba pirekue poravo pyrégui.

Tábla Tekoha ryepy pegua

20Upéi ojapo jukerígui tábla Tekoha tapiarã ha omoñembo'y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Tábla kuéra ituicha joja: 4 métro imédio ipukukue, ipekue katu 65 sentímetro,

22ha oguereko iguýpe mokõi ipo'iveha, ikatu haguã oñemoinge ipyendápe. Upéicha ojapo opa tábla Tekoha pegua.

23Ojapo 20 tábla ijyke súrpe guarã,

24ha omoĩ iguýpe 40 pyenda. Peteĩ-teĩ tábla oguereko mokõi pyenda, oikehápe mokõi ipo'iveha iguy pegua.

25Tekoha yke nórtepe guarã ojapo avei 20 tábla,

26ha omoĩ iguýpe 40 pyenda pláta.

27Tekoha kupépe guarã, oĩva kuarahy reike gotyo, ojapo 6 tábla,

28ha mokõive Tekoha kupe rakãmbýpe emoĩve mokõi tábla.

29Ko'ã tábla ojoaju umi ambue rehe iguy rupi ha yvate rupi avei ijargólla peteĩha meve. Upéicha ojapo umi mokõi tábla hakãmby peguáre.

30Tekoha kupe pegua tápiape oĩ aipo ramo 8 tábla, 16 ipyenda pláta reheve: mokõi pyenda peteĩ táblape guarã.

31-32Besalel ojapo avei 5 yvyra puku jukerígui tábla kuéra peteĩ-teĩ Tekoha yképe ha upe ikupépe oĩvape guarã. Tekoha kupe opyta kuarahy reike gotyo. Aipo ramo umi mbohapy tápiape guarã ojapo 15 yvyra puku.

33Yvyra puku mbyte pegua ojapo ohasa haguãicha peteĩ ijapýgui ambuépe, umi tábla ku'áre.

34Upéi ojaho'i órope tábla kuéra ha ojapo chupe kuéra argólla óro, ohasa haguã ikua rehe yvyra puku ojejaho'íva órope.

35Ojapo avei poyvi sãingo Tekoha ryepýpe guarã, poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha inimbo líno, ha ombojegua tekove ipepóva ra'ãngápe.

36Upéi omosãingo ty'ãi órogui irundy póste akásia rehe. Umi póste ojejaho'i órope ha oñemboguapy irundy pyenda pláta ári.

37Tekoha rokẽme guarã ojapo poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha inimbo líno guigua oñembojeguáva.

38Ojapo avei 5 póste ity'ãi reheve ha 5 pyenda vrónse, ha ojaho'i órope póste akã ha ijargólla kuéra.

Éxodo 37

Ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã apo

(Ex 25.10-22)

1Besalel ojapo jukerígui karameguã ipukúva 1 métro 10 sentímetro, ipéva 65 sentímetro ha ijyvatéva 65 sentímetro.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Ojaho'i oroitépe hyepy guio ha oka guio ha omohembe'y jegua órope ijerekuévo.

3Omoĩ avei hese irundy argólla óro irundyve hetymáme guarã, mokõi peteĩ ijyképe ha mokõi ambuépe.

4Ojapo avei jukerígui yvyra puku ha ojaho'i órope,

5ha upéi ombohasa argólla kua rupi oĩva karameguã ykére, ojegueroja haguã upe karameguã.

6Ojapo oroitégui karameguã juru mbotyha ipukúva 1 métro 10 sentímetro ha ipéva 65 sentímetro,

7Upe mbotyha oguereko peteĩ-teĩ ijapýpe tekove ipepóva ra'ãnga ojejapóva martíllo mbotápe.

8Karameguã mbotyha ha tekove ipepóva ra'ãnga kuéra ojapo peteĩ pehẽnguégui. Peteĩ ta'ãnga osẽ peteĩ ijapýgui ha ta'ãnga ambue, ijapy ambuégui.

9Upéicha opyta umi ta'ãnga ojohovái, ha hova kuéra oma'ẽ karameguã mbotyha gotyo. Umi ta'ãnga ojaho'i karameguã mbotyha ipepo jepysópe.

Mesa apo oĩháme mbuja oñekuave'ẽva
(Ex 25.22-30)

10Besalel ojapo avei mesa ipukúva 90 sentímetro, ipéva 45 sentímetro ha ijyvatéva 65 sentímetro.

11Ojaho'i oroitépe ha omohembe'y jegua órope ijerekuévo.

12Omoĩ ijerekuévo jeguaka apo ipéva 7 sentímetro ha omohembe'y jegua órope.

13Ojapo avei chupe 4 argólla óro ha omoĩ irundyve hetyma mátare,

14opyta haguãicha upe jeguaka apo ykére ha ohasa haguã ikua rupi yvyra puku ojegueroja haguã upe mesa.

15Umi yvyra puku ojegueroja haguã mesa ojapo jukerígui ha ojaho'i órope.

16Ojapo avei oroitégui tembiporu kuéra mesa ári guarã: ña'ẽmbe, kucharõ, járra ha váso kuéra oñekuave'ẽ haguã mba'e rykuere.

Mba'e rendy pyenda apo, órogui
(Ex 25.31-40)

17Besalel avei ojapo oroitégui, martíllo mbotápe, mba'e rendy pyenda. Iguapyha, hi'ýva, ijyvoty ryru, iñapokytã ha ijyvoty, ojapo peteĩ pehẽnguégui.

18Hi'ývagui osẽ, mokõive ijyke gotyo, 6 jyva: mbohapy peteĩ ijyke gotyo ha mbohapy ambue gotyo.

19Peteĩ-teĩ umi jyva osẽva hi'ývagui oguereko mbohapy apokytã, ijyvoty ryru ha ijyvoty rrósa poty joguaha reheve,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20ha hi'ýva oguereko irundy apokytã, ijyvoty ryru ha ijyvoty rrósa poty joguaha reheve.

21Peteĩ-teĩ umi jyva osẽva hi'ývagui, oguereko iguýpe peteĩ yvoty ryru.

22Upe mba'e rendy pyenda, ijyvoty ryru, ijyva kuéra, hi'ýva ha guapyha reheve, peteĩ pehẽnguégui guarénte ha oroite guigua, martíllo mbotápe ojejapóva.

23Ojapo avei oroitégui 7 mba'e rendy imopotĩha ha iña'ẽmbe'i reheve.

24Ojejapo haguã mba'e rendy pyenda ha hembiporu kuéra ojeporu 33 kílo óro.

Insiénso altar apo
(Ex 30.1-5)

25Besalel ojapo avei jukerígui altar ojehapyhápe insiénso. Ipukukue ha ipekuépe ojoja ha oguereko 45 sentímetro, ijyvatekue katu 90 sentímetro. Irundyve altar ratĩ katu ta peteĩ pehẽnguégui guare altar ndive.

26Upéi ojaho'i órope hova hi'arigua, irundyve ijyke ha hatĩ nguéra ha omohembe'y jegua órope ijerekuévo.

27Omoĩ avei argólla óro hembe'y jegua guýpe, mokõi peteĩ ijyképe ha mokõi ambuépe ha ombohasa ikua rupi yvyra puku ikatu haguã ojegueroja.

28Yvyra puku ojapo jukerígui ha ojaho'i órope.

Ñandyry oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape ha insiénso apo
(Ex 30.22-38)

29Besalel ojapo avei ñandyry oñemba'e mboyke haguã Ñandejára ha insiénso, ojapoháicha mba'e ryakuã porã apoha kuéra.

Éxodo 38

Altar vrónse apo
(Ex 27.1-8)

1Besalel ojapo jukerígui mymbahapy altar. Ipukukue ha ipekue ojoja, ha ohupyty 2 métro 25 sentímetro. Ijyvatekue katu ohupyty 1 métro 25 sentímetro.

2Upe altar ojapo irundy hatĩ reheve ha peteĩ yvyra pehẽnguéguinte ojapo upe altar ha umi hatĩ, ha ojaho'i vrónsepe.

3Vrónsegui avei ojapo altar rembiporu kuéra: tanimbu mbyatyha, pála, tása guasu ha tenedor kuéra vraséro pegua.

4Ojapo avei parrílla vrónse, pyaha joguaha, ha omoĩ altar rembe'y guýpe iku'áre.

5Avei irundy argólla irundyve parrílla apýpe guarã ombohasa haguã ikua rupi yvyra puku.

6Upéi ojapo jukerígui yvyra puku, ojaho'i vrónsepe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7ha ombohasa argólla kua rupi, oĩva altar ykére, ojegueroja haguã. Yvyrágui ojapo upe altar ha hyepy inandi.

Ña'ẽ vrónse apo
(Ex 30.18)

8Espéjo kuéra reheve, oiporúva kuña kuéra hembiapóva Jotopa Róga rokẽme, Besalel ojapo ña'ẽ vrónse ipyenda vrónse reheve.

Tekoha korapy apo
(Ex 27.9-19)

9-10Besalel ojapo Tekoha korapy. Ijyke yvy gotyo omongora 45 métro poyvi inimbo línope, ojepysóva 20 póstere, oguapýva 20 pyenda vrónse ári. Ity'ãi ha argólla kuéra katu plátagui ojapo.

11Ijyke nórte gotyo avei omongora 45 métro poyvi inimbo línope, ojepysóva 20 póste rehe oguapýva 20 pyenda vrónse ári. Ity'ãi ha argólla pláta reheve.

12Kuarahy reike gotyo omongora 22 métro imédio poyvípe, 10 póste ha 10 pyenda vrónse, ty'ãi ha argólla pláta reheve.

13Kuarahy resẽ gotyo omoĩ avei 22 métro imédio poyvi.

14Peteĩ korapy rokẽ yképe omoĩ 7 métro poyvi, mbohapy póste ha mbohapy pyenda reheve.

15Ha ijyke ambuépe omoĩ avei 7 métro poyvi mbohapy póste ha mbohapy pyenda reheve.

16Poyvi Tekoha korapy jere rehegua, inimbo línogui meme.

17Póste pyenda kuéra vrónsegui, ity'ãi ha ijargólla kuéra katu plátagui ha umi póste akã ojejaho'i plátape. Póste kuéra tupao korapy pegua oguerekopa argólla pláta.

18Poyvi hovy, poyvi pytãũ ha poyvi pytã inimbo línogui, oĩva korapy rokẽme, oñembojegua ha ipuku 9 métro. Ijyvatekue katu, poyvi kuéra korapýpe guáicha, 2 métro 25 sentímetro avei.

19Oguereko irundy póste irundy pyenda vrónse reheve, ity'ãi ha ijargólla kuéra plátagui, ha póste akã nguéra ojejaho'i plátape.

20Mba'e hakua kuéra ojekutúva yvýre ha ojeporúva oñemosã haguã tóldo Tekoha pegua ha poyvi korapy pegua, vrónse meme.

Ita vera kuéra ojeporúva Tekohápe

21He'ígui Moisés, levíta kuéra oipapa ita vera kuéra ojeporúva tupao apópe ha pa'i Aarón ra'y Itamar, omyakã jepapa ojejapóva.

22Besalel, upéva Urí ra'y ha Hur remineno ha Judá ñemoñaregua, ojapo opa mba'e Tupã he'i vaekue Moiséspe ojejapo haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Oipytyvõ chupe Oholiab Ahisamac ra'y, upéva Dan ñemoñaregua ha omba'apo kuaa fiérrore, ojapo kuaa poyvi inimbógui ha ombojegua kuaa poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha poyvi líno.

24Tekoha apópe ojeporu óro oñeme'ẽ vaekue Ñandejárape Tekoha peguarã. Upéva ohupyty 965 kílo ha 30 grámo, oñeha'ãva ojeporúvo pohýi ra'ãha Tekoha pegua.

25Pláta oñembyaty vaekue Israelgua jepapa oiko ramo guare, ohupyty 3.319 kílo ha 525 grámo, oñeha'ãva ojeporúvo pohýi ra'ãha Tekoha pegua.

26Umi ojepapáva 20 áño ombotýva guive yvatévo, 603.550 tapicha ha peteĩ-teĩ ome'ẽ 5 grámo imédio pláta, oñeha'ãva ojeporúvo pohýi ra'ãha Tekoha pegua.

27Oĩ avei 3.300 kílo pláta oñemboyku haguã ha ojejapo haguã Tekoha pyenda kuéra ha poyvi sãingo pyenda. Ko plátape ojejapo 100 pyenda, oguerekóva peteĩ-teĩ 33 kílo.

28Upe pláta oñembyaty vaekue reheve Israelgua jepapahápe, Besalel ojapo ty'ãi nguéra póstepe guarã, ombojegua póste akã ha ojapo umi pláta argólla póste kuérape guarã.

29Vrónse oñeme'ẽva Ñandejárape ohupyty 2.336 kílo ha 400 grámo,

30ha upévape ojejapo pyenda kuéra Tekoha rokẽme guarã, altar vrónse, iparrílla vrónse pyaha joguaha ha tembiporu kuéra altar pegua,

31avei pyenda kuéra ha mba'e hakua kuéra ojekutúva yvýre ha omongoráva Tekoha korapy ha ojejapo avei pyenda kuéra korapy rokẽme guarã.

Éxodo 39

Pa'i kuéra ao apo
(Ex 28.1-43)

1Ao pa'i kuéra hembiapo haguã Tekohápe ojejapo poyvi hovy, poyvi pytãũ ha poyvi pytãgui. Ojejapo avei ao iporãvéva Aarónpe guarã, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe.

Efod

2Ojejapo haguã efod, ojeporu óro, poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha inimbo líno.

3Martíllo mbotápe oñemombe óro, upéi oñekytĩ ha ojejapo chugui inimbo oñembojegua haguã poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha poyvi líno.

4Ojejapo efod rehe mokõi ijokoha mokõive ijapýpe.

5Ku'a jokuaha ojokóva efod ojejapo upéicha avei: óro, poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha inimbo línope, he'i haguéicha Ñandejára Moiséspe ojejapo haguã.

6Ita jegua kuéra sakã pytã oñemohenda avei guapy ha óro ári ha ojehai hese kuéra 12 Israel ra'y kuéra réra, ojehaiháicha ta'ãnga.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Upéi Besalel omoĩ umi mokõi ita jegua efod jokoha ári oiko haguã mandu'a Israel ra'y kuérare, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe ojejapo haguã.

Vosa jegua

8Vosa jegua pa'i pyti'águi osãingo haguã, ojejapo avei ojejapo haguéicha efod: óro, poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha inimbo línogui.

9Ipukukue ha ipekue ojoja ha oguereko 22 sentímetro.

10Ojejaho'i irundy rysýi ita jeguápe: Hysýi peteĩháme oĩ ita sa'yjuvy, ita sa'yju ha ita vérde.

11Hysýi mokõiháme oĩ ita pytã, ita hovy ha ita jajái.

12Hysýi mbohapyhápe oĩ ita pytãũ, ita sakã para ha ita sakã pytã rovy.

13Hysýi irundyhápe oĩ ita verdevy, ita sa'yju sakã ha ita para vera.

14Oñemoĩ 12 ita jegua ha peteĩ-teĩ rehe ojehai peteĩ Israel ra'y réra.

15Vosa jeguáre omoĩ hikuái sã óro ojejapóva inimbo órogui ojepokáva ojuehe.

16Avei ojapo hikuái mokõi jeguaka óro, oñemboguapy haguã pype ita jegua ha mokõi argólla óro. Omoĩ hikuái umi mokõi argólla órova sã jeguáre, mokõive ijapy yvate guáre,

17ha umi sã óro omoĩ argólla kuérare.

18Omoĩ umi mokõi sã apy mokõive jeguaka ári ha oñapytĩ efod jokuaháre henonde guio.

19Ojapo avei mokõi argólla óro ha omoĩ vosa guýpe mokõive ijapýre opytáva efod ypýpe.

20Ojapove mokõi argólla óro ha omoĩ efod jokoha renondépe, iguýpe, oñembovyvyha ypýpe, yvatemive ku'a jokuahágui.

21Upéi ombojoaju sã hovy reheve vosa jegua argólla kuéra ha efod argólla kuéra, ikatu haguã vosa jegua opyta ku'a jokuaha ári ha ani haguã vosa jegua ojei efódgui, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe ojapo haguã.

Ahoja efod rehegua

22Ahoja efod rehegua ojejapo poyvi hovýgui.

23Ikuára oikeha rupi pa'i akã oñemohembe'y ani haguã osoro.

24Ahoja ruguái rembe'y oñembojegua granada'i kuérape, ojejapóva poyvi hovy, poyvi pytãũ, poyvi pytã ha inimbo línogui.

25Ojapo avei hikuái oroitégui kampana'i kuéra ha ombojehe'a granada'i kuérare omoĩvo ipa'ũ nguérape, ahoja ruguái jerekuévo:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26peteĩ kampana'i ha peteĩ granada'i, kampana'i ambue ha granada'i ambue, ha upéicha omongorapa peve upe ahoja ruguái, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe ojapo haguã.

Pa'i kuéra ao

27Oipyaha kuaáva ojapo ao puku Aarón ha ita'ýra kuérape guarã,

28ojapo avei ao iñakãme guarã imba'e jegua reheve ha kasõ mbyky inimbo línogui.

29Ombojegua ku'a jokuaha ojejapóva inimbo líno, poyvi hovy, poyvi pytãũ ha poyvi pytãgui, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe ojejapo haguã.

Akã mongoraha oroitégui

30Ojapo avei hikuái oroitégui mba'e ipéva omongoráva pa'i akã ha ohai hese, ojehaiháicha ta'ãnga: “Oñemboykéva Ñandejárape”.

31Upéi oñemosã hovy upe mba'e ipéva ojejokua haguã pa'i akã rehe guáre, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe ojejapo haguã.

Oñemoguahẽ hu'ãme Tekoha apo

32Upéicha oñemoguahẽ hu'ãme Tekoha apo. Israelgua ojapo opa mba'e he'i haguéicha Ñandejára Moiséspe ojejapo haguã.

33Ome'ẽ hikuái Moiséspe Tekoha ha hembiporu kuéra: ty'ãi, tábla, yvyra puku, póste ha pyenda kuéra,

34ahoja ovecha mácho pirekuégui oñembyape pytãva, tóldo ojejapóva tymba pirekue poravo pyrégui, poyvi sãingo karameguã renondépe guarã,

35ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã ha ijyvyra puku, ijurumbotyha,

36mesa hembiporu kuéra reheve, mbuja oñekuave'ẽva Ñandejárape,

37mba'e rendy pyenda, mba'e rendy ha hembiporu kuéra reheve, ñandyry oñemyendy haguã mba'e rendy,

38altar óro, ñandyry oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape, insiénso ryakuã porã, poyvi sãingo Tekoha rokẽme guarã,

39altar vrónse, iparrílla vrónse, ijyvyra puku ha hembiporu kuéra, ña'ẽ ha ipyenda,

40poyvi sãingo oĩva Tekoha kora pýpe, ipóste, ipyenda kuéra, poyvi sãingo oĩva korapy rokẽme, sã nguéra ha mba'e hakua oĩva kora pýpe, tembiporu kuéra Tekoha peguápe guarã.

41Ao ojejapóva pa'i kuéra hembiapo haguã Tekohápe, ao jegua pa'i Aarónpe guarã ha pa'i ao ita'ýra kuérape guarã.

42Israelgua ojapo opa mba'e Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe ojejapo haguã,

43ha Moisés ohechávo ojapo hague upéicha, ohovasa chupe kuéra.

Éxodo 40

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tekoha oñemboyke Ñandejárape guarã

1Ñandejára oñe'ẽ Moiséspe,

2ha he'i chupe: —Ára peteĩha, mes peteĩháme, emohenda Tekoha Jotopa Róga pegua

3Emoĩ pype ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã ha emoĩ henondépe poyvi sãingo.

4Emoĩ avei mesa ha mba'e rendy pyenda. Emoĩ umi mba'e oĩ vaerã mesa ári ha emoĩ mba'e rendy pyendápe mba'e rendy kuéra.

5Emoĩ altar óro ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã renondépe ha emoĩ poyvi sãingo Tekoha rokẽme.

6Emoĩ mymbahapy altar Tekoha Jotopa Róga pegua rokẽme.

7Upéi emoĩ ña'ẽ Jotopa Róga ha altar pa'ũme ha emyenyhẽ ýgui.

8Tekoha jerére ejapo korapy ha emoĩ poyvi sãingo korapy rokẽme.

9Upéi eraha ñandyry oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape ha eñohẽ Tekoha ha opa mba'e ipype oĩvare. Upéicha remboykéta Tekoha hembiporu kuéra reheve Ñandejárape guarã.

10Eñohẽ avei ñandyry oñemba'e mboyke haguã Ñandejárape mymbahapy altar ha hembiporu kuérare. Upéicha remboykéta Ñandejárape guarã.

11Reñohẽvo ñandyry ña'ẽ ha ipyendáre, remboykéta avei Ñandejárape guarã.

12Upéi eraha Aarón ha ita'ýra kuérape Jotopa Róga rokẽ ypýpe ha tojahu hikuái,

13ha Aarón tomonde ijao jegua. Upéi eñohẽ iñakãre ñandyry remoingo haguã chupe pa'i ramo.

14Upéi ita'ýra kuéra tomonde ijao puku,

15ha eñohẽ ñandyry iñakãre rejapo haguéicha Aarón rehe, oiko haguã chugui kuéra pa'i. Reñohẽvo ñandyry iñakãre, oñemoingóma pa'i ramo opa árape guarã.

Moisés ojapo Ñandejára he'íva

16Moisés ojapo opa mba'e, Ñandejára he'i haguéicha chupe.

17Upéicha, oñepyrũvo áño mokõiha oñesẽ hague Egíptogui, ára peteĩha, mes peteĩháme, oñemopu'ã Tekoha

18Moisés omohenda Tekoha ha omoĩ ipyenda kuéra, omohenda tábla kuéra, omoĩ yvyra puku kuéra, omopu'ã póste kuéra,

19oipyso ahoja kuéra Tekoha ári ha omoĩ hi'ári tóldo kuéra, Ñandejára he'i haguéicha chupe.

20-21Upéi Moisés omoĩ ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã ryepýpe umi mokõi ita pehẽngue ojehai haguépe Ñandejára rembiapoukapy. Karameguã ykére omoĩ yvyra puku kuéra

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

ha hi'ári ijuru mbotyha. Ogueraha karameguã Tekohápe, ha omosãingo henondépe poyvi sãingo Ñandejára he'i haguéicha chupe.

22Upéi omoĩ mesa Jotopa Róga rye pýpe, Tekoha yke nórte gotyo, poyvi sãingo renondépe

23Mesa ári omoĩ mbuja oñekuave'ẽva Ñandejárape, Ñandejára he'i haguéicha chupe.

24Jotopa Rógape omoĩ avei mba'e rendy pyenda, mesa rovái, Tekoha yke yvy gotyo,

25ha omoĩ mba'e rendy kuéra Ñandejára renondépe ha'e he'i haguéicha chupe.

26Altar óro omoĩ avei Jotopa Rógape poyvi sãingo renondépe,

27ha ohapy insiénso ryakuã porã, Ñandejára he'i haguéicha chupe.

28Upéi Moisés omoĩ poyvi sãingo Tekoha rokẽme.

29Omoĩ mymbahapy altar Tekoha Jotopa Róga pegua rokẽme ha ohapy upépe mymba ha mba'e remitỹ nguéra mba'e kuave'ẽ ramo, Ñandejára he'i haguéicha chupe.

30Omoĩ ña'ẽ Jotopa Róga rokẽ ha altar pa'ũme ha omyenyhẽ ýgui, pa'i kuéra oñemopotĩ haguã.

31Upégui oguenohẽ jepi y Moisés, Aarón ha ita'ýra kuéra, ojepohéi ha ojepyhéi haguã.

32Upéva ha'e kuéra ojapo jepi oikévo Jotopa Rógape ha oñembojávo altar rehe, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe.

33Ipaháp e Moisés omongorapy Tekoha ha omoĩ poyvi sãingo korapy rokẽme.

Ñandejára ou oiko Tekohápe
(Nm 9.15-23)

Moisés omoguahẽvo hu'ãme hembiapo,

34arai ojaho'i Jotopa Róga ha Ñandejára reko mimbipa omyenyhẽ Tekoha.

35Moisés ndaikatúi oike Jotopa Rógape, arai oguapýgui hi'ári ha Ñandejára reko mimbipa omyenyhẽgui Tekoha.

Arai oho Israelgua renonderã

36Arai opu'ã ramo Tekoha árigui, Israelgua omopu'ã hekoha oho haguã hapére.

37Upe arai nopu'ãi ramo katu, ha'e kuéra avei nomopu'ãi hekoha; oha'arõnte uvei opu'ã meve arai.

38Israelgua oguata aja pukukue, Ñandejára arai oĩ Tekoha ári arakue, pyharekue katu oĩ hi'ári tata.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Levítico

Levítico 1

Mymbahapy

1Ñandejára ohenói Moiséspe ha he'i chupe Jotopa Róga guive:

2—Ere Israel guápe, ogueru ramo hymba kuéra oikuave'ẽ haguã chéve, ikatuha ogueru ivaka térã ijovecha kuéra apytégui.

3Mymbahapyrã togueraha tóro imarã'ỹva. Ñandejára oguerohory haguã imba'e kuave'ẽ, toikuave'ẽ chupe hymba Jotopa Róga rokẽme.

4Tomoĩ ipo hymba akã ári ha pe hymba oikuave'ẽva rupi Ñandejára oheja reíta chupe iñangaipa.

5Tojuka hymba tóro Ñandejára renondépe ha pa'i Aarón ra'y kuéra toikuave'ẽ Ñandejárape huguy ha huguýpe avei tohypýi altar, oĩva Jotopa Róga rokẽ renondépe ha tohypýi avei altar jerekuévo.

6Oguerúva hymba oikuave'ẽ haguã, toipiro ha toipehe'ã,

7ha pa'i kuéra, Aarón ra'y, tomoĩ jepe'a altárpe ha tojatapy,

8omoĩ haguã hi'ári pe mymba pehẽngue kuéra, iñakãngue ha ikyrakue oĩva hyekuére.

9Oikuave'ẽva mymbahapy tojohéi ýpe hymba ryekue, ipokue ha ipykue, ha pa'i tohapypa altar ári, oiko haguã chugui mymbahapy hyakuã asýva Ñandejárape.

10Ovecha ramo pe mymba oñekuave'ẽva, térã kavara ramo, tojereru mácho imarã'ỹva,

11ha tojejuka altar yke yvate gotyo Ñandejára renondépe. Pa'i kuéra, Aarón ra'y, tohypýi pe mymba ruguýpe altar ha ijerekuévo;

12Upéi toñepehe'ã pe mymba ha pa'i tomoĩ ipehẽngue kuéra jepe'a ári ojehapýva altárpe, tohapy avei iñakãngue ha ikyrakue oĩva hyekuére.

13Pe oikuave'ẽva mymbahapy, tojohéi ýpe hymba ryekue, ipokue ha ipykue, ha pa'i tohapypa altar ári, toiko chugui mymbahapy hyakuã asýva Ñandejárape.

14Guyra ramo pe ojererúva mymbahapyrã, taha'e jeruti térã pykasu ra'y.

15Pa'i, oikuave'ẽvo Ñandejárape guyra, tojajuvoka, toñakã'o, toñami huguy altar ykére ha tohapy altar ári.

16Toipe'a iju'ái ha ipype oĩva, ha toity altar ykére kuarahy resẽ gotyo, ojeityhápe tanimbu.

17Upéi ojapyhývo ipepógui, tomboja'o guyra mokõi hendápe, oipe'a'ỹre ojuehegui umi ivore. Ipahápe tohapy altárpe jepe'a ári, toiko chugui mymbahapy hyakuã asýva Ñandejárape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Levítico 2

Mba'e kuave'ẽ

1Ojegueru ramo Ñandejárape mba'e remitỹngue kuave'ẽ, tojereru trígo ku'i poravopyre, toñeñohẽ hese ñandyry ha insiénso,

2upéi togueraha umi pa'i, Aarón ra'y kuérape, ha peteĩ ha'e kuérava togueru peteĩ ipo renyhẽ trígo ku'i ñandyry reheve ha insiénso oĩ haguéicha, ha tohapy altar ári mandu'arã. Toiko chugui mba'e kuave'ẽ ojehapýva ha hyakuã asýva Ñandejárape.

3Mba'e kuave'ẽ imarangatuetéva Ñandejárape guarã añoite ha topyta Aarón ha ta'ýra kuérape guarã.

Mba'e kuave'ẽ ñembojypyre

4Regueru ramo ne mba'e kuave'ẽ tatakuápe rembojy vaekue, tapévake hi'upy trígo ku'i poravo pyrégui oñembovu'ỹva ha oñembojehe'áva ñandyry reheve, térã oñemonávante ñandyrýpe.

5Regueru ramo ochyryry vaekue páilape, tapévake hi'upy ojejapóva trígo poravopyrégui, oñembovu'ỹva ha oñembojehe'áva ñandyry reheve.

6Eipehe'ã pe hi'upy ha eñohẽ hese ñandyry. Mba'e kuave'ẽ niko hína.

7Regueru ramo ojy vaekue óllape, tapévake hi'upy ojejapóva trígo ku'i poravopyre ha ñandyrýgui.

8Egueraha Ñandejárape ne mba'e kuave'ẽ rejapo vaekue oje'e haguéicha ha eme'ẽ pa'ípe. Ha'e togueraha altar peve.

9Pa'i tohapy altar ári ne mba'e kuave'ẽ pehẽngue mandu'arã, mba'e kuave'ẽrõ ojehapy ha hyakuã asýva Ñandejárape.

10Hembyre katu imarangatuete Ñandejárape guarã añoite ha topyta Aarón ha ita'ýra kuérape.

Umi mba'e ojejapo vaerã

11Ani remoĩ mba'e mbovuha ne mba'e kuave'ẽme reraháva Ñandejárape ha ani rehapy Ñandejárape guarã mba'eve oguerekóva mba'e mbovupyre térã eirete.

12Umi mba'égui remono'õ ypy vaekue, ikatu reraha Ñandejárape ne mba'e kuave'ẽ ramo chupe guarã, eirete ha mba'e mbovuha. Umíva katu ani ojehapy altárpe hyakuã asy haguã Ñandejárape.

13Emoĩ juky opa ne mba'e kuave'ẽme. Juky he'ise ñe'ẽ ñome'ẽ Ñandejára ndive. Ani reikuave'ẽ mba'e kuave'ẽ ijuky'ỹva.

14Regueru ramo Ñandejárape ne mba'e kuave'ẽ, pe remono'õ ypy vaekuégui, tapévake trígo maimbe ha mba'e ra'ỹi peky jejoso pyre, ne mba'e mono'õ tenonderégui.

15Ne mba'e kuave'ẽ rehe eñohẽ ñandyry ha emoĩ insiénso, mba'e kuave'ẽ niko hína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Upéi pa'i toguenohẽ michĩmi mba'e ra'ỹi josopy ha tohapy, ñandyry ha insiénso reheve, mandu'arã, mba'e kuave'ẽrõ ojehapy ha hyakuã asýva Ñandejárape.

Levítico 3

Mymbajuka joaju rehegua

1Reikuave'ẽ ramo mymbajuka joaju rehegua, ne mba'e kuave'ẽ vaka térã tóro ramo, eikuave'ẽ imarã'ỹva Ñandejára renondépe.

2Emoĩ nde po ne mymba akã ári ha ejuka Jotopa Róga rokẽme. Upéi pa'i kuéra, Aarón ra'y, toñohẽ huguy altar ári ha ijerekuévo.

3Reikuave'ẽ ramo Ñandejárape mymbajuka joaju rehegua ehapy chupe guarã: ikyrakue ojáva ne rymba ryekue rehe ha pe ojaho'ipáva hyekue,

4mokõive ipitikiri'ĩ ikyrakue reheve. Ikyrakue ilómo arigua ha ikyrakue ojaho'íva ipy'akue reipe'áva ipitikiri'ĩ reheve.

5Pa'i kuéra tomoĩ altárpe ko'ã mba'e mymbahapy ári ojehapýva jepe'a rendy ári, mba'e kuave'ẽrõ ojehapy ha hyakuã asýva Ñandejárape.

6Ne mymbajuka joaju rehegua ovecha térã kavara ramo, kuña térã mácho, ta imarã'ỹ.

7Regueru ramo ovecha ra'y reikuave'ẽ haguã Ñandejárape,

8emoĩ nde po iñakã ári ha upéi ejuka Jotopa Róga rokẽme. Aarón ra'y kuéra toñohẽ huguy altar ári ha ijerekuévo.

9Rejuka ramo ne rymba reikuave'ẽvo Ñandejárape joajurã, emboyke chupe guarã ojehapy haguã: ikyrakue, huguaikue imáta guive oñekytĩva, ha ikyrakue hyekuére oĩva,

10ikyrakue mokõive ipitikiri'ĩ arigua, ilómo arigua ha ipy'akue oñerenohẽva ipitikiri'ĩ reheve.

11Pa'i tohapy ko'ã mba'e altar ári hi'upy ramo ojehapýva Ñandejárape guarã.

12Pe oikuave'ẽva peteĩ kavara, togueraha Ñandejára renondépe,

13tomoĩ ipo pe mymba akã ári ha tojuka Jotopa Róga renondépe. Pa'i Aarón ra'y kuéra toñohẽ avei huguy altar ári ha ijerekuévo,

14ha toikuave'ẽ Ñandejárape ojehapy haguã: opa ikyrakue hyekuére oĩva:

15ikyrakue ojaho'íva mokõive ipitikiri'ĩ, pe oĩva ilómo ári ha ipy'akue oñerenohẽva ipitikiri'ĩ reheve.

16Pa'i tohapy ko'ã mba'e altar ári hi'upy ramo hyakuã asýva Ñandejárape. Opa ikyrakue Ñandejára mba'e hína.

17Avave Israelgua ndaikatu mo'ãi ho'u mymba kyrakue térã huguykue. Kóva hína tembiapoukapy opa Israel guápe oikove aja pukukue, mamo oikohápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Levítico 4

Mymbajuka oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa

1-2Ñandejára he'i Moiséspe: —Ere Israel guápe: Oĩ ramo iñangaipáva ha ndohecha kuaái ojapo hague peteĩ mba'e Ñandejára rembiapoukapy he'íva ndojejapói vaerãha, tojapo kóicha:

Pa'i guasu angaipa

3Pa'i guasúrõ pe iñangaipáva, ha péicha oity angaipa maymáva ári, toikuave'ẽ Ñandejárape tóro ra'y imarã'ỹva. Upévata mymbajuka oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa.

4Togueraha tóro ra'y Jotopa Róga rokẽme, upépe tomoĩ ipo tóro akã ári ha tojuka Ñandejára renondépe.

5Upéi ha'e voi tojapyhy michĩmi huguykuégui ha togueraha Jotopa Rógape.

6Upépe tomyakỹ ikuã tuguýpe ha tohypýi 7 jey poyvi sãingo gotyo oĩva Tupã koty renondépe.

7Tomona avei tuguýpe irundyve altar ratĩ ojehapyhápe insiénso, oĩva Jotopa Rógape. Tóro ra'y ruguy hembýva toñohẽmba mymbahapy altar pýre. Upéva oĩ Jotopa Róga rokẽme.

8Upéi toipe'a upe tóro ra'ýgui, ojejukáva ojeheja rei haguã angaipa, ikyrakue:

9mokõive ipitikiri'ĩ, ikyrakue hi'arigua, ikyrakue ilómo arigua. Ikyrakue ojaho'íva ipy'akue, toipe'a mokõive ipitikiri'ĩ reheve.

10Tojapo opa mba'e ojejapoháicha tórore, oñemymbajuka ramo joajurã. Upéi pa'i tohapypa mymbahapy altárpe.

11Tóro ra'y pirekue, ho'okue, iñakãngue, ipokue, ipykue, hyekue, hekakakue,

12ha opa mba'e hembýva tóro ra'ýgui toñerenohẽ okápe mombyry tekohágui, peteĩ henda oñemopotĩ vaekuépe ojeityhápe tanimbu. Upépe toñemoĩ jepe'a ári ha tojehapy.

Israelgua angaipa

13Opa Israelgua ojapo ramo mba'e ivaíva ha avave ndohecha kuaái ojejapo hague peteĩ mba'e Ñandejára rembiapoukapy he'íva ndojejapói vaerãha ha péicha ho'aha maymáva ári pe tembiapo vaikue,

14ojekuaa vove ivaíva oiko vaekue, toñekuave'ẽ opa rérape peteĩ tóro ra'y mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa. Tojereraha Jotopa Róga renondépe.

15Upépe Israelgua myakãhára kuéra tomoĩ ipo tóro ra'y akã ári, Ñandejára renondépe, ha upépe voi tojejuka pe tóro ra'y.

16Upéi pa'i guasu togueraha tóro ra'y ruguýgui michĩmi Jotopa Rógape,

17tomyakỹ ikuã tuguýpe ha tohypýi 7 jey Tupã koty poyvi sãingo renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Pe altar oĩva Jotopa Rógape irundyve ratĩ rehe tomona tuguy. Tuguy rembyre toñohẽ mymbahapy altar pýre oĩva Jotopa Róga rokẽme.

19Toipe'a avei tóro ra'ýgui ikyrakue ha tohapy altar ári.

20Tojejapo ko tóro ra'ýre, ojejapoháicha tóro ra'ýre ojejukáva ojeheja rei haguã angaipa. Péicha, pa'i rupi, ojeheja reíta opa Israel guápe iñangaipa.

21Toñerenohẽ tóro ra'y mombyry tekohágui ha tojehapy ojejapo haguéicha pe tóro ra'y tenonde guarére. Kóva hína mymbajuka oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã mayma angaipa.

Mburuvicha angaipáre

22Mburuvicha ramo pe iñangaipáva ojapóvo ohecha kuaa'ỹre peteĩ mba'e Tupã rembiapoukapy he'íva ndojejapói vaerãha, oja hese angaipa.

23Ohecha kuaa vove iñangaipa hague, togueraha Jotopa Rógape imba'e kuave'ẽ ramo kavara mácho imarã'ỹva.

24Tomoĩ ipo pe kavara akã ári ha tojuka Ñandejára renondépe, ojejukaháp mymbahapy, kóva niko hína mymbajuka oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa.

25Upéi pa'i tomyakỹ ikuã kavara ruguýpe ha tomona irundyve altar ratĩre, ojehapyháp mymbahapy, ha toñohẽ tuguy rembyre upéva pe altar pýre.

26Ha tohapypa ikyrakue altar ári ojejapoháicha mymba kyrakuére, ojejukáva ojehupyty haguã angaipa jeheja rei. Péicha, pa'i rupi, ojeheja reíta mburuvicháp iñangaipa.

Oimeraẽva Israelgua angaipa

27Oimeraẽ Israelgua ojapo ramo ohecha kuaa'ỹre peteĩ mba'e Ñandejára rembiapoukapy he'íva ndojejapói vaerãha, oja hese angaipa.

28Ohechakuaa vove iñangaipa, togueraha Jotopa Rógape kavara kuña imarã'ỹva, toikuave'ẽ Ñandejárape oheja rei haguã chupe iñangaipa.

29Tomoĩ ipo kavara akã ári ha tojuka ojejukaháp mymbahapy.

30Upéi pa'i tomyakỹ ikuã huguýpe ha tomona irundyve altar ratĩre, ojehapyháp mymbahapy. Hembyre katu toñohẽ upéva pe altar pýre.

31Toipe'a avei ikyrakue ojepe'aháicha mymba kyrakue, ojejuka ramo joajurã ha tohapy altar ári, hyakuã asy haguã Ñandejárape. Péicha, pa'i rupi, ojeheja reíta pe kuimba'épe iñangaipa.

32Ovecha ra'y ramo pe oñekuave'ẽva, kuña vaerã ha imarã'ỹva.

33Tomoĩ ipo ovecha ra'y akã ári ha tojuka imba'e kuave'ẽ ramo iñangaipáre ojejukaháp mymbahapy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Upéi pa'i tomyakỹ ikuã ovecha ra'y ruguýpe ha tomona irundyve altar ratĩ rehe ojehapyhápe mymbahapy. Huguy rembyre katu toñohẽ upéva pe altar pýre.

35Upéi toipe'a opa ikyrakue, ojepe'aháicha ovecha ra'ýgui ojejuka ramo joajurã ha tohapy ikyrakue altárpe umi mba'e Ñandejárape oñekuave'ẽva ári. Péicha, pa'i rupi, ojeheja reíta Israel guápe iñangaipa.

Levítico 5

Mymbajuka oñekuave'ẽva opaichagua angaipáre

1Oĩ ramo oñehenóiva ñembojovakeháp e mba'e rechahare ramo térã mba'e renduhare ramo, ha nde'iséi mba'eve, ojapo ivaíva ha oja hese jejavykue.

2Oĩ ramo opokóva ohecha kuaa'ỹre peteĩ mba'e ipotĩ'ỹvare, taha'e tymba saite ipotĩ'ỹva re'õngue, taha'e mymba ipotĩ'ỹva re'õngue, taha'e yvýre otyryrýva re'õngue, ndohecha kuaái ramo jepe, oja hese ivaíva.

3Oĩ ramo ohecha kuaa'ỹre opokóva peteĩ hapicha rehe oñemongy'áva oimeraẽ mba'e ipotĩ'ỹvape, ohecha kuaa vove oja hese ivaíva.

4Oĩ ramo ome'ẽva iñe'ẽ Ñandejára rérape ojapotaha iporãva térã ivaíva ha oñe'ẽ péicha ojepokuaa vaígui reínte, oma'ẽ porã'ỹre pe he'ívare, ohecha kuaa vove, oja hese ivaíva.

5Ojuhúva ojejavy hague oimeraẽ ko'ã mba'épe, tomombe'u iñangaipa,

6ha toikuave'ẽ Ñandejárape peteĩ imymba kuñáva, mymbajuka ramo iñangaipáre. Ikatu oikuave'ẽ ovecha térã kavara. Upe ramo pa'i rupi ojeheja reíta chupe iñangaipa.

7Imboriahu ramo ha ndoguerekói ojogua haguã peteĩ ovecha ra'y, togueraha Ñandejárape mokõi jeruti térã mokõi pykasu ra'y, iñangaipáre: peteĩ mymbajuka ramo ojeheja rei haguã iñangaipa, ha ambue mymbahapy ramo.

8Togueraha pa'ípe. Ha'e ojuka raẽta guyra oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa, ojajuvokávo oñakã'o'ỹre.

9Upéi ohypýita huguýpe altar yke peteĩ, ha huguy rembyre oñamíta altar pýre, ha'égui mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa.

10Pe guyra mokõiha oikuave'ẽta mymbahapy ramo. Upérõ pa'i rupi ojeheja reíta chupe iñangaipa.

11Ndoguerekói ramo ojogua haguã mokõi jeruti térã mokõi pykasu ra'ýnte jepe, togueraha mba'e kuave'ẽ ramo iñangaipáre mokõi kílo trígo ku'i iporãvéva. Ani oñohẽ hese ñandyry térã omoĩ hi'ári insiénso, ha'égui mba'e kuave'ẽ angaipáre.

12Togueraha pa'ípe ha ha'e toipyhy chugui peteĩ ipo renyhẽ mandu'arã ha tohapy altárpe umi mba'e kuave'ẽ ojehapýva Ñandejárape guarã ári. Upéva hína imba'e kuave'ẽ iñangaipáre.

13Pa'i rupi ojeheja reíta chupe iñangaipa. Hembyre topyta pa'ípe guarã, ojejapoháicha oñekuave'ẽ ramo chéve mba'e remitỹngue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Mymbajuka ñemyengoviarã

14Ñandejára he'i Moiséspe:

15—Oĩ ramo iñangaipáva ohecha kuaa'ỹre nome'ẽivo peteĩ umi mba'e oñemboykévagui Ñandejárape guarã, tomyengovia ome'ẽvo Ñandejárape guarã peteĩ ovecha mácho imarã'ỹva. Upéva repy ohupyty vaerã umi mba'e ha'e nome'ẽi vaekue repykue. Pe hepykue toñeha'ã ojeporúvo tupao pegua viru.

16Upéicha omyengoviáta hína umi mba'e nome'ẽi vaekue repykue, ombojo'ávo 5gui peteĩ pe hepykuépe. Tome'ẽ pe mba'e repykue pa'ípe ha pa'i toikuave'ẽ hese mymbajuka ñemyengoviarã, ha ojeheja reíta chupe iñangaipa.

17Oĩ ramo ojapóva ohecha kuaa'ỹre peteĩ mba'e Ñandejára rembiapoukapy he'íva ndojejapói vaerãha, oja hese ivaíva ha ikatu ho'a vai chupe.

18Togueraha pa'ípe ovecha mácho imarã'ỹva ha upéva tohupyty hembiapo vai tuichakue. Pa'i tojuka pe ovecha mácho ha toikuave'ẽ ojeheja rei haguã hembiapo vaikue, ha ojeheja reíta chupe.

19Upéva hína mymbajuka ñemyengoviarã, oja niko hese ivaíva Ñandejára renondépe.

Mymbajuka oñekuave'ẽva japukue rehe

20Ñandejára he'i Moiséspe:

21—Oĩ ramo ojapóva ko'ã mba'e vai hapicháre: he'i hapicha nome'ẽi hague chupe mba'eve oñongatu haguã, térã omonda, térã mbaretépe oipe'a hapichágui peteĩ mba'e,

22térã ojuhúrõ peteĩ mba'e, he'i ndojuhúi hague ha ome'ẽ iñe'ẽ che rérape he'ívo mba'e japu, térã ojapo oimeraẽichagua angaipa,

23ojáta hese ivaíva. Upévare tomyengovia jey opa mba'e omonda vaekue, térã oipe'a vaekue mbaretépe hapichágui, térã umi mba'e oñeme'ẽ vaekue chupe oñongatu haguã, térã pe ojuhu vaekue,

24térã oimeraẽ mba'e oñeme'ẽ vaekue chupe oiporúgui che réra ojererovia haguã chupe ha ijapu ra'e. Opa umi mba'e toñeme'ẽmba ijárape ha umíva ári, opa umi mba'e repykuégui 5gui peteĩ. Ha toikuave'ẽ mymbajuka ñemyengoviarã.

25Toikuave'ẽ Ñandejárape mymbajuka ñemyengoviarã ramo ovecha mácho imarã'ỹva. Nde remoĩ vaerã mbovýpa ohupyty hepykue ha ha'e ogueru vaerã hymba apytégui. Togueraha pa'ípe, mymbajuka ramo ñemyengoviarã.

26Upérõ pa'i rupi ojeheja reíta chupe hembiapo vaikue.

Levítico 6

Tembiapoukapy mymbahapy rehegua

1Ñandejára he'i Moiséspe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2—Ere Aarón ha ita'ýra kuérape ko'ã mba'e mymbahapy rehegua: Mymba ojejukáva tojeheja altárpe tatapỹi rendy ári pyhare pukukue, okái haguã ko'ẽmba peve.

3Pa'i tomonde kasõ mbyky líno ha ao líno; upéi tombyaty mymbahapy tanimbukue ha tomoĩ altar ykére.

4Upéi tombojopyru ijao ha togueraha tanimbu mombyry tekohágui ipotĩháme.

5Tata hendýva altárpe togue'ỹ araka'eve. Pa'i tomoĩve jepe'a opa ára pyhareve ha tomohenda hi'ári mymbahapy ha tohapy avei altárpe mymba ojejukáva kyrakue, oñemymbajuka ramo joajurã.

6Tata altar pegua tahendy manterei ha toñembogue'ỹ araka'eve.

Tembiapoukapy mba'e kuave'ẽ rehegua

7Ko'ãva hína tembiapoukapy mba'e kuave'ẽ rehegua: Pa'i kuéra toikuave'ẽ umíva Ñandejára altar ári.

8Peteĩ ha'e kuérava toipyhy, ipo renyhẽ, trígo ku'i oñekuave'ẽvagui iñandyry opa pe insiénso reheve ha tohapy altárpe mandu'arã, tahyakuã asy Tupãme.

9Aarón ha ta'ýra kuéra to'u hembýva chugui peteĩ hendápe oñemboykéva Ñandejárape guarã ha tombojy ombovu'ỹre ho'u haguã Jotopa Róga korapýpe.

10Ndaikatúi ombovu ombojy ha ho'u haguã, upéva che ame'ẽ chupe kuéra pe ojehapy vaekuégui ha oñemboykéva chéve guarã. Upéva hína oñemboykéva chéve guarã añoite ha'eháicha avei mymbajuka oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa ha mymbajuka ñemyengoviarã.

11Águive opa árape guarã, opa kuimba'e Aarón ñemoñaréva ikatúta ho'u pe imba'erãva umi mba'e oñekuave'ẽvagui Ñandejárape guarã. Oimeraẽ mba'e ojáva ko'ã mba'e kuave'ẽre, oñemboykéta chéve guarã.

Pa'i kuéra mba'e kuave'ẽ

12Ñandejára he'i Moiséspe:

13—Aarón ha iñemoñare kuéra toikuave'ẽ Ñandejárape ko'ã mba'e, oñemoingóvo pa'i ramo: 2 kílo trígo ku'i iporãvéva: mbytere peteĩha toikuave'ẽ pyhareve ha mbytere ambue, ka'aru. Tojapo upéva opa ára.

14Trígo ku'i toñembojehe'a ñandyry reheve, toñembojy páilape, toñepehe'ã ha toñekuave'ẽ Ñandejárape tahyakuã asy chupe.

15Péicha tojapo pa'i guasu Aarón ñemoñare, oñemoingóvo pa'i ramo hendaguépe. Kóva Ñandejára mba'e hína opa árape guarã ha ojehapypa vaerã.

16Pa'i kuéra mba'e kuave'ẽ tojehapypa ha ani avave ho'u chugui mba'eve.

Mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa

17Ñandejára he'i Moiséspe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18—Ere Aarón ha ita'ýra kuérape umi mba'e ojapo vaerã omymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa: Mymba oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa tojejuka ojejukahápe mymbahapy Ñandejára renondépe. Oñemboyke niko Ñandejárape guarã añoite.

19Pa'i oikuave'ẽva mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa, ikatúta ho'u chugui peteĩ hendápe oñemboykéva Ñandejárape guarã.

20Oimeraẽ mba'e ojáva mymba oñekuave'ẽva rehe, imarangatu chéve guarã ha pa'i ao ojehypýi ramo huguýpe, tojejohéi peteĩ tenda imarangatuhápe.

21Ólla ñai'ũ oñembojy haguépe mymba oñekuave'ẽva ro'o tojejoka. Oñembojy ramo ólla vrónsepe katu, tojekyty ha tojejohéi.

22Ko mymbajuka oñemboyke chéve guarã añoite. Oimeraẽ kuimba'e Aarón ñemoñaréva ikatu ho'u chugui.

23Ha ndaikatu mo'ãi oje'u mymba ro'o oñemymbajukáva ojeheja rei haguã angaipa, ojereraha ramo huguy tupaópe ha oñekuave'ẽ Tupã kotýpe ojeheja rei haguã angaipa. Ko mymba tojehapy tatápe.

Levítico 7

Mymbajuka oñekuave'ẽva ñemyengoviarã

1Mymbajuka oñekuave'ẽva ñemyengoviarã, oñemboyke Ñandejárape guarã añoite. Ko'ãva hína tembiapoukapy hesegua:

2Mymba oñekuave'ẽva ñemyengoviarã tojejuka ojejukahápe mymbahapy ha huguýpe tojehypýi altar ha ijerekuévo.

3Tojehapy mymba ruguaikue, ikyrakue ojaho'íva hyekue,

4mokõive ipitikiri'ĩ, ikyrakue hi'arigua ha ilómo arigua. Pe ojaho'íva ipy'akue ojepe'a vaerã mokõive ipitikiri'ĩ reheve.

5Upéi pa'i tohapy ko'ã mba'e altar ári, mba'e kuave'ẽ ramo ojehapýva Ñandejárape guarã. Mymbajuka ñemyengoviarã niko hína,

6ha pa'i kuéra ikatúta ho'u chugui ha to'u peteĩ hendápe oñemboykéva Ñandejárape guarã. Oñemboyke niko Ñandejárape guarã añoite.

Umi mba'e pa'i kuérape guarãva

7Mymbajuka oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa ha pe oñekuave'ẽva ñemyengoviarã, peteĩnte upe hembiapoukapy: oñekuave'ẽva opyta upe pa'ípe, ha'e rupi ojeheja reíva angaipa.

8Avei pe pa'i oikuave'ẽva mymbahapy ikatúta oguereko imba'erã mymba pirekue.

9Ha mba'e kuave'ẽ nguéra oñembojýva tatakuápe, óllape ha páilape, opyta pa'i umíva oikuave'ẽvape guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Avei opa mba'e oñekuave'ẽva, taha'e oñembojehe'áva ñandyry reheve, térã ahániriva, opa Aarón ra'y kuérape guarã.

Mymbajuka joajurã

11Oñekuave'ẽ ramo Ñandejárape mymbajuka joajurã, tojejapo ko'ã mba'e:

12Oñekuave'ẽ ramo mymbajuka aguije me'ẽ rehegua, toñekuave'ẽ heseve mbuja trígo ku'ígui noñembovúi vaekue ha oñembojehe'a vaekue ñandyry reheve ojejapo mboyve, mbujape ojejapóva trígo ku'i noñembovúi vaekuégui, oñemonáva ñandyry reheve ojejapo rire, ha trígo ku'i iporãvéva oñembojehe'áva ñandyry reheve.

13Ha toñekuave'ẽ avei mymbajuka joajurã oñekuave'ẽva aguije me'ẽ rehegua ramo. Ha avei mbujape ojejapóva trígo ku'i oñembovu vaekuégui.

14Peteĩ-teĩ mba'e kuave'ẽgui toñemboyke peteĩ pehẽngue oñeñongatúva Ñandejárape guarã ha topyta upe pa'ípe ohypýi vaekue mymba ruguy ojejukáva joajurã.

15So'o hembýva mymbajuka joajurãgui ha oñekuave'ẽva aguije me'ẽ rehegua ramo, toje'u pe ára oñekuave'ẽháme ha ani oñemohemby mba'eve ára ambuépe guarã.

16Mymbajuka oñekuave'ẽva oñeme'ẽgui Ñandejárape iñe'ẽ, térã oñekuave'ẽséguinte, toje'u pe ára oñekuave'ẽháme ha hembýva toje'u ára ambuépe.

17Ára mbohapyhápe katu tojehapy hembyre.

18Oje'u ramo mymba ro'o ojejuka vaekue joajurã iko'ẽnguéva mbohapy ára, pe oikuave'ẽ vaekue mymba ndohupyty mo'ãi mba'eve. Ñandejára ndojapo mo'ãi mba'eve ramo imba'e kuave'ẽ, upéva opytágui ijaheipy ramo. Ho'úva chugui, ojapo ivaíva Ñandejára renondépe.

19Toje'u'ỹ so'o oja vaekue oimeraẽ mba'e ipotĩ'ỹvare. Upéva tojehapy tatápe. Pe tapicha ipotĩva mante ikatu ho'u so'o,

20tapicha ipotĩ'ỹva ho'u ramo mymba ro'o oñekuave'ẽ vaekue Ñandejárape joajurã, toñemosẽ hetãgua apytégui.

21Oĩ ramo opokóva peteĩ mba'e ipotĩ'ỹvare, taha'e hapicha, taha'e mymba ipotĩ'ỹva térã oimeraẽ mba'e ipotĩ'ỹva ha upéi ho'u mymba ro'o oñekuave'ẽ vaekue Ñandejárape mymbajuka ramo joajurã, upéva toñemosẽ hetãgua apytégui.

Tuguy ha ikyrakue

22-23Ñandejára he'i Moiséspe: —Ere Israel guápe ko'ã mba'e: Ani pe'u guéi térã ovecha ra'y térã kavara kyrakue.

24Tymba omano térã tymba ñarõ ojuka vaekue kyrakue, ikatu peiporu heta mba'épe, ha ani pe'u mba'evéicha ramo.

25Ho'úva guive mymba kyrakue ojehapýva jepi Ñandejárape guarã, toñemosẽ hetãgua apytégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ani pe'u avei tuguy, taha'e guyra, taha'e tymba ruguy, mamove hendápe peikotaha rupi.

27Ho'úva guive tymba térã guyra ruguy, toñemosẽ hetãgua apytégui.

Pa'ípe guarã oñeñongatúva

28-29Ñandejára he'i Moiséspe: —Ere Israel guápe: Oikuave'ẽva Ñandejárape mymbajuka joajurã togueraha Ñandejárape imymbajuka pehẽngue.

30Ipópe voi togueraha pe ojehapýtava Ñandejárape guarã; ha'e voi oikuave'ẽta hymba kyrakue ha ipyti'a. Ipyti'a togueraha ombokacha haguã oikuave'ẽvo Ñandejára renondépe.

31Pa'i tohapy ikyrakue altar ári; ipyti'a topyta Aarón ha ita'ýra kuérape.

32Peme'ẽ avei pa'ípe imba'erã mymba retyma ijakatúa pegua pemymbajuka ramo joajurã.

33Ko mymba retyma ijakatúa pegua opyta upe pa'ípe oikuave'ẽva mymba ruguy ha ikyrakue oñekuave'ẽ jave mymbajuka joajurã.

34Aipe'a Israelguágui, omymbajuka ramo joajurã, imymba pyti'a oñemyatymóiva ha hetyma, Aarón ha ita'ýra kuérape guarã; ha aipota kóva opyta tembiapoukapy ramo opa árape guarã Israel guápe.

35Kóva hína pehẽngue Aarón ha ita'ýra kuéra mba'erã, umi hi'upýgui ojehapýva Ñandejárape guarã. Upéva imba'erã oñepyrũ guive hembiapo pa'i ramo Ñandejárape guarã.

36Ñandejára he'ika vaekue Israel guápe ome'ẽ haguã pa'i kuérape kóva, omoingo ramo guare chupe kuéra pa'i ramo. Ha oipota opyta hembiapoukapy ramo opa árape guarã.

37Ãva hína tembiapoukapy oñekuave'ẽ ramo mymbahapy, mba'e kuave'ẽ, mymbajuka oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa, mymbajuka ñemyengoviarã, mymbajuka oñekuave'ẽva oñemoingo ramo mávape pa'i ramo, mymbajuka joajurã.

38Ñandejára ome'ẽ vaekue Moiséspe ko'ã tembiapoukapy Sinaí ru'ãme, he'i ramo guare Israel guápe ogueru haguã imba'e kuave'ẽ Ñandejárape ha'e kuéra oĩ ramo yvy ojeiko'ỹháme Sinaí pegua.

Levítico 8

Aarón ha ita'ýra kuéra ñemoingo pa'i ramo
(Ex 29.1-37)

1-2Ñandejára he'i Moiséspe: —Ehenói Aarón ha ita'ýra kuérape, egueraha avei pa'i ao kuéra, ñandyry oñemboykéva Ñandejárape guarã, tóro ra'y oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa, mokõi ovecha mácho ha ajaka'i mbuja noñembovúi vaekuéreve.

3Embyaty opa Israel guápe Jotopa Róga rokẽme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Moisés ojapo Ñandejára he'i haguéicha chupe ha opa Israelgua oñembyaty Jotopa Róga rokẽme.

5Moisés he'i maymávape: —Ñandejára he'i ojejapo haguã péicha.

6Moisés ohenói Aarón ha ita'ýra kuérape ha ojohéi ýpe chupe kuéra.

7Omonde Aarón rehe ijao puku ha oiku'akua chupe ku'a jokuahápe, omonde hese ijahoja ha omoĩvo hi'ári efod, oñapytĩ iku'a rehe ijokuaha.

8Upéi omohenda ipyti'áre vosa jegua ha omoinge pype Urim ha Tumim.

9Omoĩ avei iñakãre akãngao ha iñakãngao syva rehe mba'épe óro, oñemboykéva Ñandejárape guarã, Ñandejára he'i haguéicha chupe ojapo haguã.

10Upéi Moisés ojapyhy ñandyry oñemboykéva Ñandejárape guarã ha oñohẽ Jotopa Rógape opa mba'e ipype oĩvare ha péicha omboyke Ñandejárape guarã.

11Pe ñandyrýpe ohypýi altar heta jey ha oñohẽ altar ha hembiporu kuérare, avei ña'ẽ ha ipyendáre omboyke haguã Ñandejárape guarã.

12Upéi Moisés oñohẽ Aarón akãre ñandyry oñemboykéva Ñandejárape guarã omoingo haguã chupe pa'i ramo.

13Ohenói avei Aarón ra'y kuérape ha omonde hese kuéra ijao puku, oiku'akua iku'a jokuahápe, omoĩ iñakãre akãngao Ñandejára he'i haguéicha chupe ojapo haguã.

14Upéi Moisés ogueruka tóro ra'y oikuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa. Aarón ha ita'ýra kuéra omoĩ ipo tóro ra'y akã ári.

15Upérõ Moisés ojuka tóro ra'y ha omyakỹvo huguýpe ikuã, omona irundyve altar ratĩ rehe opyta haguã ipotĩ angaipágui, ha tuguy rembyre oñohẽ altar pýre. Péicha altar oñemboyke Ñandejárape guarã ojehupyty haguã upépe jeheja rei angaipágui.

16Upéi Moisés ojapyhy ikyrakue ojaho'íva hyekue, pe oĩva ipy'akue ári ha mokõive ipitikiri'ĩ ikyrakue reheve, ha ohapy altar ári.

17Ipirekue, ho'okue, hekakakue ha tóro ra'y rembyre oĩ haguéicha ohapypa mombyry tekohágui, Ñandejára he'i haguéicha chupe ojapo haguã.

18Upéi ogueruka ovecha mácho oñekuave'ẽva mymbahapy ramo. Aarón ha ita'ýra kuéra omoĩ ipo ovecha mácho akã ári.

19Upérõ Moisés ojuka ha oñohẽ huguy altar rehe ha ijerekuévo,

20oipehe'ã ovecha mácho ha ohapy iñakã, ipehẽngue kuéra ha ikyrakue.

21Upéi ojohéi ýpe ovecha mácho ryekue ha hetymangue ha ohapypa pe altar ojehapyhápe mymbahapy, hyakuã asy haguã Ñandejárape, Ñandejára he'i haguéicha chupe ojapo haguã.

22Upérõ Moisés ogueruka ovecha mácho ambue, pe ojeporúva pa'i oñemoingo ramo hembiapópe. Aarón ha ita'ýra kuéra omoĩ ipo ovecha mácho akã ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Upéi Moisés ojuka pe ovecha mácho, omyakỹ huguýpe ikuã ha omona Aarón nambiguy akatúa, ikuã guasu akatúa ha ipysã guasu akatúare.

24Upe rire ohenói Aarón ra'y kuérape ha omona avei tuguýpe inambiguy akatúa, ikuã guasu akatúa ha ipysã guasu akatúa. Upérõ oñohẽ mymba ruguy rembyre altar rehe ha ijerekuévo.

25Ko'ã mba'e rire ojapyhy ovecha mácho kyrakue: huguaikue, hyekue rehegua, ipy'akue rehegua, mokõive ipitikiri'ĩ ikyrakue reheve ha hetymangue akatúa.

26Oguenohẽ ajaka'ígui, oĩva altar ári, peteĩ mbuja noñembovúi vaekue, peteĩ mbujape oñembojehe'áva ñandyry reheve ha peteĩ oñemonáva ñandyrýpe ha omoĩ ovecha mácho kyrakue ha hetymangue akatúa ári.

27Omoĩmba ko'ã mba'e Aarón ha ita'ýra kuéra pópe, omyatymóivo Ñandejára renondépe.

28Upéi Moisés ombyaty ko'ã mba'e ipógui kuéra ha ohapy altárpe upe mymbahapy ári, mba'e kuave'ẽ ramo pa'i ñemoingo rehegua hyakuã asýva Ñandejárape.

29Upéi Moisés ojapyhy mymba pyti'a ha oikuave'ẽ Ñandejárape omyatymóivo henondépe. Ko ovecha mácho pehẽngue pa'i ñemoingo rehegua, opyta Moiséspe, he'i haguéicha Ñandejára.

30Upe rire Moisés ojapyhy ñandyry oñemboykéva Ñandejárape guarã ha tuguy oĩva altar ári ha umívape ohypýi Aarón ha ita'ýra kuérape ha ipa'i ao kuéra. Péicha omboyke Ñandejárape guarã Aarón ha ita'ýra kuérape ha ipa'i ao kuéra.

31Upéi Moisés he'i Aarón ha ita'ýra kuérape: —Pembojy so'o Jotopa Róga rokẽme ha pe'u upépe mbuja reheve oĩva ajaka'ípe, ojeporúva pa'i ñemoingópe. Péicha niko he'i vaekue chéve Ñandejára: “Aarón ha ita'ýra kuéra to'u kóva”.

32Upéi tohapy so'o ha mbuja hembýva,

33ha ani oho Jotopa Róga rokẽgui 7 ára pukukue, opa peve umi ára oñemoingohápe pa'i ramo. 7 ára niko ipukúta iñemoingo.

34Ñandejára he'i vaekue pejapo haguã umi mba'e pejapóva ko'ágã, ikatu haguã ojeheja rei peẽme pene angaipa.

35Upévare pepyta ára ha pyhare Jotopa Róga rokẽme 7 ára pukukue. Pejapo Ñandejára he'i haguéicha ha napemano mo'ãi, péicha niko he'i ha'e ojejapo haguã.

36Aarón ha ita'ýra kuéra ojapo opa mba'e he'i vaekue Ñandejára Moisés rupi.

Levítico 9

Pa'i kuéra omoñepyrũ ipa'i rembiapo

1Ohasa rire 7 ára Moisés ohenói Aarón, ita'ýra kuéra ha Israelgua myakãhára kuérape,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2ha he'i Aarónpe: —Eru peteĩ tóro ra'y oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa ha peteĩ ovecha mácho imarã'ỹva oñekuave'ẽ haguã mymbahapy ramo ha eikuave'ẽ Ñandejárape.

3Israel guápe ere togueru peteĩ kavara mácho oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa, peteĩ tóro ra'y ha peteĩ ovecha ra'y, mokõive hi'áño peteĩ ha imarã'ỹva, oñekuave'ẽ haguã mymbahapy ramo,

4peteĩ tóro ha peteĩ ovecha mácho oñekuave'ẽ haguã Ñandejárape mymba juka ramo joajurã. Tojereru avei mba'e kuave'ẽrã trígo ku'i oñembojehe'áva ñandyry reheve, Ñandejára niko ojehechaukáta peẽme ko árape.

5Israelgua ogueru Jotopa Róga renondépe opa mba'e Moisés he'i vaekue ojegueru haguã, oñembyaty ha opyta joa Ñandejára renondépe.

6Upérõ he'i Moisés: —Péicha he'ika Ñandejára pejapo haguã. Pejapo ha Ñandejára ojechaukáta peẽme imimbipápe.

7Upéi Moisés he'i Aarónpe: —Eñemboja altar rehe ha eikuave'ẽ ne mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa ha ne mymbahapy. Péicha rejapóta mymbajuka nde ha nde rogagua jejavykuére ojeheja rei haguã peẽme. Ha rejapóta avei mymbajuka oikuave'ẽva Israelgua ojeheja rei haguã iñangaipa, ojeheja rei haguã chupe kuéra ijejavykue, Ñandejára he'i haguéicha ojejapo haguã.

8Aarón oñemboja altar rehe ha ojuka pe tóro ra'y oikuave'ẽva ojeheja rei haguã iñangaipa.

9Aarón ra'y kuéra ogueraha chupe upe tóro ra'y ruguy. Ha'e omyakỹ ikuã huguýpe ha omona irundyve altar ratĩ rehe ha oñohẽ huguy hembýva altar pýre.

10Upéi ohapy mymba ojejukáva kyrakue ojeheja rei haguã angaipa, mokõive ipitikiri'ĩ ha ikyrakue ojaho'íva ipy'akue, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe ojejapo haguã.

11Ho'o ha ipirekue katu ohapy mombyry tekohágui.

12Aarón ojuka avei mymba oñekuave'ẽva mymbahapy ramo ha ita'ýra kuéra ogueraha chupe huguy. Aarón ohypýi altar ha ijerekuévo.

13Upéi ogueraha hikuái tóro ra'y akã oñekuave'ẽva mymbahapy ramo, avei ipehẽngue kuéra ha Aarón ohapy umíva altar ári.

14Upéi ojohéi hyekue ha hetymangue ha ohapy pe mymbahapy oĩva altárpe, ha ohapypa avei pe mymba ojejuka vaekue rembyre.

15Upéi oikuave'ẽ mymbajuka Israel guáre: ogueruka peteĩ kavara mácho oñemboykéva ojejuka haguã Israelgua angaipáre, ojuka ha oikuave'ẽ angaipáre pe tenondeve guaréicha.

16Oikuave'ẽvo mymba oñemboykéva mymbahapyrã, ojapo oje'e haguéicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Upéi oikuave'ẽ mba'e kuave'ẽ kokuépe guare. Chugui ojapyhy peteĩ ipo renyhẽ ha ohapy altar ári mymbahapy pyharevegua reheve.

18Ojuka avei tóro ha ovecha mácho Israelgua oikuave'ẽva joajurã. Aarón ra'y kuéra ogueraha chupe huguy ha ohypýi altar ha ijerekuévo.

19Ombohasa avei chupe tóro ha ovecha mácho kyrakue, huguaikue, ikyrakue ojaho'íva hyekue, mokõive ipitikiri'ĩ, ikyrakue ipy'akue arigua,

20ha omoĩ ikyrakue ipyti'akue ykére. Upérõ Aarón ohapy mymba kyrakue altar ári.

21Ipyti'akue ha hetymangue akatúa oikuave'ẽ Ñandejárape omyatymóivo Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe ojejapo haguã.

22Upérõ Aarón, omopu'ãvo ipo Israelgua gotyo ohovasa chupe kuéra, ha oikuave'ẽ rire mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa, mymbahapy ha mymbajuka joajurã, oguejy altárgui.

23Upéi Moisés ha Aarón oike Jotopa Rógape ha osẽvo okápe ohovasa Israel guápe. Upérõ Ñandejára ojechauka imimbipápe opa Israel guápe.

24Osẽ tata Ñandejára oĩhágui ha ohapy mymba oĩva ojehapy haguã ha ikyrakue altar arigua. Ohechávo ko mba'e, Israelgua osapukái joa vy'águi ha oñesũ omomba'e guasúvo Ñandejárape.

Levítico 10

Nadab ha Abihú hembiapo vai

1Aarón ra'y kuéra Nadab ha Abihú ojapyhy imyatatĩha kuéra, omoĩ pype tatapỹi rendy, hi'ári insiénso ha oikuave'ẽ Ñandejára renondépe tata ojeporu'ỹ vaerã Ñandejárape guarã. Ha'e he'i vaekue ani haguã ojapo péicha.

2Ñandejára rendágui osẽ tata ha ohapy chupe kuéra. Péicha omano hikuái Ñandejára renondépe.

3Upéi Moisés he'i Aarónpe: —Kóva hína upe Ñandejára he'ise vaekue oñe'ẽ ramo guare: “Umi che rehe oñembojávape, ahechaukáta che marangatuha, ha Israelgua renondépe ahechaukáta che reko mimbipa”. Aarón okirirĩ.

Tetekue jereraha

4Moisés ohenói Uziel ra'y kuérape, Misael ha Elsafán. Uziel, Aarón tio. Ha he'i chupe kuéra: —Peju penohẽ Tekoha rokẽgui pende rehegua kuéra retekue, ha peraha okápe mombyry.

5Ha'e kuéra ogueraha ijao pukúpe umi tetekue he'i haguéicha Moisés.

6Moisés he'i Aarón ha ita'ýra kuéra Eleazar ha Itamárpe: —Ani peiko akã chara térã pemondoro pende ao pehechauka haguã peñembyasyha, cháke pemanóne ha Ñandejára ipochýne opa Israelgua ndive. Pende ryvy kuéra Israelgua tojahe'o uvei Ñandejára omyendy haguére hata.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ani pesẽ Jotopa Róga rokẽgui, cháke pemanóne. Peẽ niko peñemboyke vaekue
Ñandejárape guarã iñandyrýpe. Ha'e kuéra ojapo Moisés he'i haguéicha.

Pa'i kuéra rembiaporã

8-9Ñandejára he'i Aarónpe: —Ani pe'u kaguy térã mba'eve oporomonga'úva, nde térã
nde ra'y kuéra peike mboyve Jotopa Rógape, cháke pemanóne. Kóva hína
tembiapoukapy opa árape guarã.

10Ani pembojehe'a ojuehe pe noñemboykéiva Ñandejárape guarã ha pe oñemboykéva,
térã pe ipotĩ ha ipotĩ'ỹva.11Peheko mbo'e Israel guápe opa tembiapoukapýre
Ñandejára ome'ẽ vaekue peẽme Moisés rupi.

Ikuave'ẽmby oñemboykéva pa'ípe guarã

12Upéi Moisés he'i Aarón ha mokõive ita'ýra hembývape, Eleazar ha Itamar: —Pe
mba'e kuave'ẽ hembývagui ojehapy rire Ñandejárape guarã, pe'u altar ykére mba'e
pembojýva pembovu'ỹre. Ñandejárape guarã añoite oñemboykéva niko hína.

13Pe'u umíva peteĩ hendápe oñemboykéva Ñandejárape guarã, opytágui ndéve ha nde
ra'y kuérape umi mba'e kuave'ẽ ojehapývagui Ñandejárape guarã. Ha'e he'i chéve
ojejapo haguã péicha.

14Nde, nde ra'y ha nde rajy kuéra ndive, peteĩ ipotĩháme, pe'u avei mymba pyti'akue
oñemyatymóiva ha hetymangue akatúa, oñeme'ẽgui peẽme ha pene ñemoñarépe,
Israelgua oikuave'ẽ ramo mymbajuka joajurã.

15Ha'e kuéra togueraha Ñandejárape guarã mymba kyrakue ojehapy vaerã ha heseve
ipyti'akue oñemyatymóiva ha hetymangue akatúa, ombokacha haguã oikuave'ẽvo
Ñandejárape. Ko'ãva opyta ndéve ha nde ra'y kuérape opa árape guarã, Ñandejára he'i
haguére péicha.

Mymbajuka

16Moisés oporandu mba'épa oiko kavara máchogui ojejuka vaekue ojeheja rei haguã
angaipa, ha ohendúvo ojehapýma hague, ipochy Aarón ra'y kuéra Eleazar ha Itamar
ndive,

17ha he'i chupe kuéra: —Mba'érepa ndape'úi mymba ojejuka vaekue ojeheja rei haguã
angaipa, peteĩ hendápe oñemboykéva Ñandejárape guarã? Mba'e oñemboykéva
Ñandejárape guarã añoite niko, ha Ñandejára ome'ẽ peẽme ojeheja rei haguã peẽ rupi
opa Israel guápe iñangaipa.

18Mymba ruguykue ndojererahái haguére Tekohápe, pe'u vaerã mo'ã upépe ho'okue,
ha'e haguéicha peẽme.

19Aarón katu he'i chupe: —Ha'e kuéra oikuave'ẽ Ñandejárape imymbajuka ojeheja rei
haguã angaipa ha imymbahapy. Chéve niko ojehu avei ko'ã mba'e. Reimo'ã piko
ambovy'áta hague Ñandejárape ha'u rire mymbajukágui oñekuave'ẽva ojeheja rei
haguã angaipa?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Moisés ohendúvo he'íva Aarón ipochy jera.

Levítico 11

Tymba ipotĩva ha ipotĩ'ỹva
(Dt 14.3-21)

1-2Tupã he'i Moisés ha Aarónpe: —Kóicha pejéta Israel guápe: Tymba yvy apére oikóvagui ikatu pe'u ko'ãva:

3umi ipysapẽ oñemboja'óva ha oñamindu'úva.

4Ha jepe oñamindu'u térã ipysapẽ oñemboja'o ramo ani pe'u ko'ãva: Kaméllo: kóva, oñamindu'u ramo jepe, ipysapẽ noñemboja'ói. Pereko ipotĩ'ỹva ramo.

5Akuti nahániri avei. Oñamindu'u ramo jepe, ipysapẽ noñemboja'ói. Pereko ipotĩ'ỹva ramo.

6Tapiti nahániri avei. Oñamindu'u ramo jepe, ipysapẽ noñemboja'ói. Pereko ipotĩ'ỹva ramo.

7Ani pe'u kure. Ipysapẽ oñemboja'o ramo jepe, noñamindu'úi. Pereko ipotĩ'ỹva ramo.

8Ani pe'u ko'ã tymba ro'o, térã pepoko he'õnguére, umíva hína tymba ipotĩ'ỹva.

Tymba y pegua

9Umi tymba ýpe oikóvagui, taha'e y syrýpe taha'e y guasúpe, ikatu pe'u umi ipepo'íva ha ipiréva pira piréicha.

10Umi peichagua'ỹva katu, taha'e tuicháva taha'e michĩva, pereko ipotĩ'ỹva ramo.

11Ani pe'u ko'ã tymba ro'o térã pepoko he'õnguére.

12Opa tymba y pegua ndaipepo'íriva ha ndaipiréiva pira piréicha, pereko ipotĩ'ỹva ramo.

Guyra kuéra

13-19Guyra kuéragui ani pe'u ko'ãva ha pereko ipotĩ'ỹva ramo: taguato pytã, karakara ha opaichagua taguato, yryvu ruvicha, opaichagua yryvu, ñandu, urukure'a ha opaichagua kavure, ñakurutũ, mbigua, kurukáo, ype opaichagua, opaichagua tujuju, ypekũ ha mbopi.

Vícho ipepóva

20Pereko ipotĩ'ỹva ramo opaichagua vícho ipy irundýva ha ipepóva.

21Pe'u kuaa jepe umi hetymáva opo haguã, ipy irundy ha ipepo ramo jepe.

22Umívagui pe'u kuaa opaichagua tuku ha kyju.

23Oimeraẽ vícho ipy irundýva ha ipepóva ndaha'éiva ko'ãichagua, pereko ipotĩ'ỹva ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Ojáta pende rehe potĩ'ỹ, pejapo ramo ko'ã mba'e: Pepoko ramo tymba re'õnguére, ojáta pende rehe potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

25Pehupi ramo umichagua te'õngue, pejohéi pende ao. Opáichavo ojáta pende rehe potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

26Opaichagua tymba, ipysapẽ noñemboja'óiva ha noñamindu'úiva, pereko ipotĩ'ỹva ramo ha ojáta potĩ'ỹ oime raẽvare, opoko ramo hese.

27Oimeraẽ tymba hetyma irundýva ha oguatáva ipýre, pereko ipotĩ'ỹva ramo. Ojáta potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve oime raẽvare, opoko ramo he'õnguére.

28Ha pe ohupíva he'õngue, tojohéi ijao ha ojáta hese potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve, pereko vaerã niko ipotĩ'ỹva ramo ko'ã tymba.

29Tymba otyryrýva yvýre apytépe pereko ipotĩ'ỹva ramo ko'ãva: mykurẽ, anguja,

30opaichagua teju, kui'ĩ guasu, jakare, teju tara ha ambere.

31Heta tymba oĩva apytépe, umíva pereko ipotĩ'ỹva ramo. Oja potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve oime raẽvare, opoko ramo umíva re'õnguére.

32Ojáta avei potĩ'ỹ oimeraẽ mba'ére, ho'a ramo hi'ári oimeraẽ ko'ã tymba re'õngue, taha'e yvyra, taha'e ao, taha'e tymba pirekue, taha'e vosa, térã oimeraẽ tembiporu ári. Umíva toñemoinge ýpe ha ojáta hese kuéra potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve. Upéi opytáta ipotĩ.

33Oimeraẽ ko'ã tymba re'õngue ho'a ramo ólla ñai'ũ ryepýpe, oja potĩ'ỹ opa mba'e hyepy peguáre ha pe ólla ojejoka vaerã.

34Ko ólla pegua y ho'a ramo tembi'u ári, oja potĩ'ỹ pe tembi'úre.

35Oja potĩ'ỹ oimeraẽ mba'ére, ho'a ramo hese oimeraẽ ko'ã tymba re'õngue, ha'e ramo jepe tatakua térã tataypy, ha umíva tekotevẽ pehundi. Oja niko hese potĩ'ỹ ha pereko vaerã ipotĩ'ỹva ramo.

36Yvu ha y no'õ rehe mante ndojái potĩ'ỹ. Potĩ'ỹ katu oja pe mávare, opoko ramo tymba re'õnguére.

37Pe mba'e ra'ỹi oñeñotỹtava rehe ndojái potĩ'ỹ ho'a ramo hi'ári oimeraẽ ko'ã tymba re'õngue.

38Pe mba'e ra'ỹi oñemyakỹ ramo katu ha ho'a hi'ári oimeraẽ ko'ã tymba re'õngue, oja hese potĩ'ỹ.

39Omano ramo peteĩ tymba perekóva pe'u haguã, pepoko ramo he'õngue rehe oja pende rehe potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

40Ho'úva tymba re'õngue, tojohéi ijao ha ojáta hese potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve, ha pe oguenohẽva tymba re'õngue tojohéi avei ijao ha ojáta hese potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

41Ani pe'u mba'eveichagua tymba otyryrýva hyére. Upéva hína tymba potĩ'ỹ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

42Tymba otyryrýva yvy apére, ani pe'u mba'eveichagua, taha'e otyryrýva hyére, ha oguatáva irundy térã hetave ipýre, tymba potĩ'ỹ ko umíva.

43Ani peñemongy'a mba'eveichagua tymba otyryrýva reheve.

44Che hína Tupã pende Jára, ha upévare tekotevẽ peñemboheko potĩ ha pene marangatu, che marangatuháicha. Ani peñemongy'a mba'eveichagua otyryrýva reheve.

45Che hína pende Jára poguenohẽ vaekue Egíptogui ha'e haguã pene Tupã. Ta pene marangatu, ché che marangatuháicha.

46Kóva hína tembiapoukapy tymba kuéra, guyra kuéra, tymba y pegua, ha yvy apére otyryrýva rehegua.

47Peikuaa haguã ipotĩva ha ipotĩ'ỹva, ikatúva ha ikatu'ỹva oje'u.

Levítico 12

Kuña ñemopotĩ imemby rire

1-2Ñandejára he'i Moiséspe: —Ere Israel guápe ko'ã mba'e: Kuña hye guasu ha imemby ramo ha mitã kuimba'e pe imemby, ojáta hese potĩ'ỹ 7 ára pukukue, ojaháicha avei hese potĩ'ỹ imba'asy guejy aja.

3Pe mitã kuimba'e tojeapi'o yvy ári oiko rire 8 ára haguépe.

4Isy katu oñemopotĩvéta gueteri 33 ára huguykuégui. Ani opoko mba'evére oñemboykéva Ñandejárape guarã térã oike Tekohápe, oñemboty peve umi ára ipotĩ haguã.

5Mitãkuña ramo imemby katu, ojáta isýre potĩ'ỹ 15 ára pukukue, ojaháicha avei hese potĩ'ỹ imba'asy guejy aja. Ha oñemopotĩvéta gueteri 66 ára huguy kuégui.

6Oñemboty vove umi ára oñemopotĩ haguã, taha'e mitã kuimba'égui, taha'e mitã kuñágui, isy togueraha Jotopa Róga rokẽme ovecha ra'y hi'áño peteĩva oikuave'ẽ haguã mymbahapy ramo ha peteĩ pykasu ra'y térã jeruti mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa. Umíva tome'ẽ pa'ípe,

7ha pa'i toikuave'ẽ Ñandejárape ojeheja rei haguã chupe, ha ipotĩta huguy tykýgui. Ãva hína tembiapoukapy mitã kuimba'e ha mitãkuña yvy ári oiko ramóva rehegua.

8Isy imboriahúgui ndoguerekói ramo ojogua haguã ovecha ra'y, ikatu oikuave'ẽ mokõi pykasu ra'y térã mokõi jeruti. Peteĩ oñekuave'ẽ haguã mymbahapy ha ambue oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa. Pa'i toikuave'ẽ hese ojeheja rei haguã chupe, ha péicha ipotĩta.

Levítico 13

Tembiapoukapy kuru vai rehegua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1-2Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe: —Oĩrõ ipire rurúva, ikurúva térã iparáva, térã ikuru ojogua kuru vaípe, tojereraha pa'i Aarón térã peteĩ iñemoñare rendápe.

3Pa'i toma'ẽ porã pe ikurúre. Hague upepegua imorotĩ ramo ha pe kuru oñensumi ramo ipirépe, upéva kuru vai hína. Pa'i ohecha porã rire te'i ojaha pe tapicháre potĩ'ỹ.

4Pe kuru imorotĩ ramo ha noñensumíri ipirépe ha hague namorotĩri ramo, pa'i toguereko chupe koty ñembotypýpe 7 ára pukukue.

5Upe ára 7hápe tohecha jey chupe, ha ndokakuaái ramo ikuru, toguerekove chupe 7 ára koty ñembotypýpe.

6Upe ára 7hápe tohecha jey chupe ha ikuru okuera ramo ohóvo ha naiñasãi ipirére, pa'i te'i pe hasýva ipotĩha, kuru reinteha hína. Upérõ pe hasýva tojohéi ijao ha ipotĩta opytávo.

7Pe kuru okakuaave ramo, pa'i he'i rire pe tapicha ipotĩha, toho jey pa'i rendápe oma'ẽ haguã hese.

8Pa'i oma'ẽ rire hese ha ohecha pe kuru iñasãimaha ipirére, te'i ojaha hese potĩ'ỹ, imba'asy niko kuru vai.

9Peteĩ kuimba'e ikuru vai ramo, tojereraha pa'i rendápe.

10Pa'i toma'ẽ hese ha ohecha ramo ipirére peteĩ apeno morotĩ hague morotĩva ha peteĩ kuru pe iñapenoháme,

11upéva hína kuru vai. Pa'i te'i ojaha hese potĩ'ỹ ha natekotevẽi oheja chupe koty ñembotypýpe. Ojekuaáma ipotĩ'ỹha.

12Ikuru vai okakuaa pya'e ramo ha ojaho'ipáma hete,

13pa'i toma'ẽ porã hese ha ohecha ramo hete imorotĩmbaha, te'i pe tapicha ipotĩha, ikuru vai niko morotĩ ha upévare ipotĩ.

14Ojekuaa vove ho'o katu, ojáta hese potĩ'ỹ.

15Pa'i toma'ẽ ho'o ojekuaáva rehe ha te'i ojaha pe tapicháre potĩ'ỹ, ojekuaágui ho'o. Upéva kuru vai hína.

16Ho'o ojekuaáva imorotĩ jey ramo, pe hasýva toho pa'i rendápe,

17pa'i oma'ẽ haguã hese. Ha ha'e he'i ramo kuru imorotĩha te'i hasýva ipotĩha, ha opytáta ipotĩ.

Susu'a

18Oĩ ramo okueráva isusu'águi,

19ha hendaguépe ipire iñapeno morotĩ, térã ipara morotĩ-pytãngy ramo, toho pa'i rendápe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20ha'e ohecha ramo upépe ipire oñensumiha ha hague morotĩha, te'i pe tapicháre ojaha potĩ'ỹ, ikuru vai osẽ vaekue susu'águi.

21Ohecha ramo ipire ndahague morotĩri, noñensumíri ha okueraha ohóvo, toheja chupe koty ñembotypýpe 7 ára pukukue.

22Ha ikuru iñasãive ramo ohóvo ipirére, pa'i te'i ojaha pe tapicháre potĩ'ỹ, kuru vai niko hína upéva.

23Kuru ndokakuaavéi ramo katu, upéva hína iperekuénte ha pa'i te'i pe tapicha ipotĩha.

Okái vaekue

24Oĩrõ okáiva ha okái haguépe ipire morotĩ-pytãngy ramo, térã morotĩ,

25pa'i tohecha porã. Hague morotĩ ha oñensumi ramo, kuru vai hína, osẽva okái haguépe. Pa'i te'i ojaha hese potĩ'ỹ ikuru vaígui.

26Pa'i ohecha ramo ndahague morotĩri ha noñensumiriha, okueraha uvei ohóvo, toheja pe tapichápe koty ñembotypýpe 7 ára pukukue.

27Upéi toma'ẽ hese, ha ikuru iñasãi ramo ipirére, te'i ojaha potĩ'ỹ pe tapicháre, ikuru vaígui.

28Pe kuru ndokakuaavéi ramo katu ha okuerave ohóvo, pa'i te'i pe hasýva ipotĩha, pe oguerekóva niko kuru perekuénte.

Akã kuru

29Peteĩ kuimba'e térã kuña iñakã kuru ramo, térã kuimba'e hendyva guýpe ikuru ramo,

30Pa'i toma'ẽ ikurúre. Oñensumi ramo ipire ha hague sa'yjuvy ha ipokãve, pa'i te'i ojaha pe tapicháre potĩ'ỹ, ikuru vai niko iñakãme térã hendyva guýpe.

31Ha pa'i oma'ẽ ramo ha ohecha pe kuru noñensumiriha ipirépe ha nda hague hũiriha, toheja pe tapichápe koty ñembotypýpe 7 ára pukukue.

32Ára 7hápe pa'i toma'ẽ pe kurúre ha ndokakuaavéi, ipire noñensumíri ha ndahague sa'yjúi ramo,

33pa'i te'i hasývape oñehendyva'o haguã ikuru'ỹhápe ha tohejave chupe 7 ára koty ñembotypýpe.

34Upe rire pa'i toma'ẽ jey ikurúre ha ohecha ramo ndokakuaavéi ha ipire nonẽnsumiriha, pa'i te'i pe hasýva ipotĩha, tojohéi ijao ha topyta ipotĩ.

35Pe kuru katu iñasãi ramo ohóvo ipirére, oje'e rire pe hasýva rehe ipotĩha,

36pa'i toma'ẽ jey pe hasývare. Ha ohecha ramo pe kuru iñasãi hague ipirére, natekotevẽi oheka hague sa'yju. Pe hasýva rehe oja potĩ'ỹ.

37Pa'i ohecha ramo pe kuru ndokakuaa veimaha ha osẽha ipirégui hague hũ, pe kuru okueráma ra'e ha pe hasýva ipotĩ. Upérõ pa'i te'i pe tapicha ipotĩha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Uñe

38Kuimba'e térã kuña ipire mbara morotĩ overáva ramo,

39pa'i toma'ẽ ipirére ha ohecha ramo ipara morotĩha, upéva uñénte hína ndaha'éi kuru vai ha pe tapicha ipotĩ.

Akã perõ

40Peteĩ kuimba'e iñakã raguekúi ramo ha opyta iñakã perõ, ha'e ipotĩ.

41Haguekúi ramo isyvápe ha opyta isyva perõ, ipotĩ avei.

42Oñepyrũ ramo katu ikuru morotĩ-pytãngy iperõháme taha'e iñakãme taha'e isyvápe, upépe oñepyrũ hína kuru vai.

43Upérõ pa'i toma'ẽ hese, ha pe ikuruhápe iñapeno morotĩ-pytãngy ramo ojehechaháicha kuru vai tete pirére,

44pe karai hasy hína kuru vaígui, ikuru vai niko iñakãme. Oja hese potĩ'ỹ ha péicha te'i pa'i.

45Ikuru vaíva tomonde ao sorokue, toiko akãnandi, tojehovaho'i itĩ guive yvývo ha tosapukái he'ívo: “potĩ'ỹ, potĩ'ỹ”

46Ha ikuru vai aja tojerereko ipotĩ'ỹva ramo. Toiko ha'eño mombyry tekohágui.

47Ao lána térã líno rehe osẽ ramo peteĩ mbara,

48térã poyvi lána térã poyvi línore, térã tymba pirekuére térã oimeraẽ mba'e tymba pirekuégui ojejapóvare,

49ha pe mbara osẽva umíva rehe ijape hovyũ térã pytãngy ramo, mbara vai hína upéva ha tekotevẽ ojehechauka pa'ípe.

50Pa'i toma'ẽ pe mba'e iparáva rehe ha toñongatu koty ñembotypýpe 7 ára pukukue.

51Ára 7hápe toma'ẽ pe mbara rehe ha ojuhu ramo iñasãi hague ao, poyvi, ahoja, tymba pirekue, térã oimeraẽ mba'e tymba pirekuégui ojejapóvare, mbara vai mbara hína upéva, ha umi mba'ére oja potĩ'ỹ.

52Upévare tekotevẽ umi mba'e ojehapypa, oja niko hese kuéra mbara vai.

53Pa'i oma'ẽ ramo katu ha ojuhu pe mbara naiñasãi hague ao, poyvi, ahoja térã mba'e pirekuégui ojejapóvare,

54te'i ojejohéi haguã pe mbara ha toñeñongatuve pe mba'e 7 ára pukukue.

55Pe mbara ojejohéi rire, pa'i toma'ẽ hese. Ohecha ramo mbara ndoje'ói hague, oja potĩ'ỹ pe mba'ére ha tojehapy, jepe pe mbara naiñasãi ra'e. Okaru niko pe mba'ére ijape guio térã hyepy guio.

56Ha oma'ẽvo pe mbaráre, pa'i ohecha ramo oje'o hague ojejohéi rire, toikytĩ ha toipe'a ao, tymba pirekue, poyvi térã ahojágui pe mbara oje'o vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

57Pe mbara osẽ jey ramo ha iñasãi pe ao, poyvi, ahoja térã mba'e tymba pirekuégui ojejapóvare, upéva hína mbara vai ováva ha tojehapy.

58Pe ao, poyvi, ahoja térã mba'e tymba pirekuégui ojejapóva, ojejohéi rire oje'óva chugui iparakue, tojejohéi jey ha upe rire ae opytáta ipotĩ.

59Kóva hína tembiapoukapy kuru vai, ha mbara ao lána ha líno, poyvi, ahoja, mba'e tymba pirekuégui ojejapóva rehe osẽva rehegua, ikatu haguã pa'i he'i pe ipotĩva ha ipotĩ'ỹva.

Levítico 14

Tembiapoukapy ikuru vaíva oñemopotĩ haguã

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ejapo ko'ã mba'e oñemopotĩ haguã pe hasýva kuru vaígui: Hasýva tojereraha pa'i rendápe,

3ha pa'i tosẽ tekohágui oma'ẽ haguã hese. Pa'i ohecha ramo pe hasýva okuera hague ikuru vaígui,

4togueruka mokõi guyra ipotĩva pe okueráva oñemopotĩ haguã, avei tajy pehẽngue, poyvi pytã ha ñana rogue apesã.

5Tojukauka peteĩva umi guyra peteĩ ólla ñai'ũme oguerekóva y ykuágui ojegueru vaekue,

6ha tomyakỹ guyra oikovéva, tajy pehẽngue, poyvi pytã ha ñana rogue apesã pe guyra ruguýpe ojejukáva y ykuápe guare ári.

7Upéi tohypýi tuguýpe 7 jey pe oñemopotĩvape kuru vaígui ha toguereko chupe ipotĩva ramo. Upéi topoi pe guyra oikovévagui.

8Pe oñemopotĩva tojohéi ijao, tojahu ha tojehague'opa opyta haguã ipotĩ. Upéi ikatúma oike tekohápe ha toiko'ỹ hógape 7 ára pukukue.

9Upe 7 arahápe toñemyakã perõ, tomoperõ hendyva, ityvyta ha mamo hagueháp e, tojohéi ijao, tojahu ha opytáta ipotĩ.

10Ára 8hápe, togueru mokõi ovecha ra'y imarã'ỹva ha peteĩ ovecha ra'y kuña imarã'ỹva, hi'áño peteĩva, avei 6 kílo imédio trígo ku'i iporãvéva mba'e kuave'ẽrã oñembojehe'áva ñandyry reheve ha médio lítro rupi ñandyry.

11Pa'i ojapótava ñemopotĩ, tomoĩ Ñandejára renondépe oñemopotĩvape opa umi mba'éreve Jotopa Róga rokẽme.

12Tojapyhy peteĩ ovecha ra'y oikuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ñemyengoviarã, ha heseve pe ñandyry, ha tombokacha Ñandejára renondépe.

13Upéi tojuka ovecha ra'y ojejukahápe mymba oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa ha mymbahapy peteĩ hendápe oñemboykéva Ñandejárape guarã. Pe mymba

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

niko pa'i mba'e hína oiko ramo mymbajuka, taha'e ojeheja rei haguã angaipa, taha'e ñemyengoviarã, oñemboykégui Ñandejárape guarã añoite.

14Upéi pa'i tomyakỹ pe oñemopotĩva nambiguy akatúa, ikuã guasu akatúa ha ipysã guasu akatúa, pe mymba ojejukáva ñemyengoviarã ruguýpe.

15Upéi pa'i toñohẽ michĩmi ipopyte asúpe ñandyry oñekuave'ẽ vaekue,

16upéi tomyakỹ peteĩ ikuã akatúa ñandyrýpe oguerekóva ipo asúpe ha tohypýi 7 jey pe ñandyrýpe Ñandejára renondépe.

17Pe ñandyry rembyre ipopegua reheve, pa'i tomyakỹ pe oñemopotĩva nambiguy, kuã guasu, ha pysã guasu akatúa, pe tuguy oñemona hague ári,

18ha pe ñandyry rembyre oĩva pa'i pópe tojehekuavo pe oñemopotĩva akã ári. Péicha pa'i rupi ojeheja reíta oñemopotĩvape iñangaipa Ñandejára renondépe.

19Pa'i toikuave'ẽ mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa, oñemopotĩ haguã pe ipotĩ'ỹva, upéi toikuave'ẽ mymbahapy.

20Ha toikuave'ẽ altar ári mymbahapy mba'e kuave'ẽ reheve. Péicha pa'i rupi ojeheja reíta ipotĩ'ỹva angaipa ha opytáta ipotĩ.

21Pe hasýva ndaikatúi ramo ojogua umi mba'e oikotevẽva imboriahúgui, toikuave'ẽ omyatymóivo peteĩ ovecha ra'y mymbajuka ramo ñemyengoviarã ojeheja rei haguã iñangaipa, ha avei togueru mba'e kuave'ẽ ramo 2 kílo trígo ku'i iporãvéva oñembojehe'áva ñandyry reheve, ha médio lítro rupi ñandyry.

22Heseve mokõi jeruti térã mokõi pykasu ra'y, ikatuháicha chupe, peteĩ oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa ha pe ambue oñekuave'ẽ haguã mymbahapy ramo.

23Upe ára 8hápe togueraha umíva tome'ẽ pa'ípe Jotopa Róga rokẽme, oñemopotĩ haguã Ñandejára renondépe.

24Pa'i tojapyhy ovecha ra'y ha ñandyry ha tombokacha mba'e kuave'ẽ ramo Ñandejára renondépe.

25Ojuka rire ovecha ra'y ojejukáva ñemyengoviarã, pa'i tojapyhy huguykue ha tomyakỹ pe oñemopotĩva nambiguy, kuã guasu ha pysã guasu akatúa.

26Upéi toñohẽ pe ñandyrýgui oñekuave'ẽva ipopyte asúpe.

27Tomyakỹ peteĩ ikuã akatúa ñandyrýpe oguerekóva ipopyte asúpe, tohypýi 7 jey Ñandejára renondépe,

28ha tomona pe oñemopotĩva nambiguy, kuã guasu ha pysã guasu akatúa, omona haguépe hese mymba ojejuka vaekue ruguy.

29Tohekuavo pe ñandyry hembýva ipópe oñemopotĩva akã ári, ojeheja rei haguã chupe iñangaipa Ñandejára renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Upéi toikuave'ẽ peteĩ umi jeruti térã pykasu ra'ýgui, chupe ikatuháicha,

31peteĩ mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa ha ambue mymbahapy ramo, ha heseve umi mba'e kuave'ẽ. Péicha pa'i rupi ojeheja reíta iñangaipa oñemopotĩvape Ñandejára renondépe.

32Kóva hína tembiapoukapy ñemopotĩ rehegua, pe ikuru vaíva ha imboriahúvape guarã.

Tembiapoukapy oñemopotĩ haguã mbara vai ojáva ógare

33Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe:

34—Peĩma ramo Canaánpe, ame'ẽva peẽme pene mba'erã, ha upépe ambou mbara vai ógare,

35pe óga jára toho omomarandúvo pa'ípe ha te'i: “Ahecha osẽha che róga rehe peteĩ mba'e ojoguáva mbara vaípe”.

36Pa'i, oike mboyve pe ógape oma'ẽ haguã mbara vaíre, te'i oñemonandi haguã, ani haguã he'i ojaha potĩ'ỹ mba'eve ipype guáre. Upéi toike pa'i oma'ẽ haguã pe ógare.

37Ohecha ramo pe mbara okaruha óga roguyke rehe ha hovyũ térã pytãngyha,

38pa'i tosẽ okápe ha tomboty pe óga 7 ára pukukue.

39Tou jey pe ára 7hápe ha ohecha ramo pe mbara iñasãi hague óga roguykére,

40toguenohẽka umi ita iparáva ha tomombouka okápe mombyry távagui, yty apytépe.

41Toikarãika óga ryepy, ha ky'a oñerenohẽva toñemombo avei pe yty apytépe.

42Upéi tojereru ita ipyahúva ha toñemoĩ pe ógape umi ojepe'a vaekue rendaguépe. Ha toñembyape pyahu pe óga.

43Pe mbara iñasãi jey ramo pe ógare ojepe'a rire chugui umi ita, oñekarãi ha oñembyape pyahu rire,

44pa'i toike jey. Ha ohecha ramo pe mbara iñasãi hague ógare, oja hína hese mbara vai ha óga potĩ'ỹ hína upéva.

45Tojeity pe óga. Ijita, ijyvyra ha opa mba'e ojeporu vaekue ojejapo haguã, toñerenohẽ mombyry távagui ha toñemombo yty apytépe.

46Maymáva rehe oikéva pe ógape oñemboty aja, ojáta potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

47Okéva upépe tojohéi ijao ha okarúva upépe tojohéi avei.

48Pa'i oike ramo ha ohecha pe ógare oñembyape pyahu rire naiñasãi hague pe mbara, te'i hese ipotĩha, opáma niko pe mbara vai.

49Upérõ, oñekuave'ẽ haguã pe ógare mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa, tojapyhy mokõi guyra, tajy pehẽngue, poyvi pytã ha ñana rogue apesã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

50Tojuka peteĩ umi guyrágui ólla ñai'ũ ári oguerekóva pype y ykua pegua.

51Upéi tojapyhy pe tajy pehẽngue, ñana rogue apesã ha poyvi pytã pe guyra oikovéva reheve ha tomyakỹ pe guyra ojejuka vaekue ruguýpe ha y ykua peguápe. Ha tohypýi pype pe óga 7 jey.

52Péicha omopotĩta pe óga pe guyra ojejuka vaekue ruguýpe, y ykuápe guarépe, guyra oikovéva, tajy, ñana rogue apesã ha poyvi pytãme.

53Upéi topoi pe guyra oikovévagui osẽvo pe távagui, ha péicha oikopáta oñekotevẽva pe óga ipotĩ haguã.

54Kóva hína tembiapoukapy oime haichagua kuru vai ha apirype,

55mbara vai aóre ha ógare,

56apeno, kuru ha mbara rehegua,

57pa'i he'i haguã ipotĩva ha ipotĩ'ỹva. Ápeve tembiapoukapy kuru vai rehegua.

Levítico 15

Potĩ'ỹ ojáva kuimba'ére

1Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe:

2—Peje Israel guápe ko'ã mba'e: Peteĩ kuimba'e imombary syry ramo, oja hese potĩ'ỹ.

3Ha imombary hypy'a ramo ha nosẽi okápe, opytágui hyepýpe, opaichave ramo oja hese potĩ'ỹ.

4Mamo pe kuimba'e oñenohápe, upe hupa tojerereko ipotĩ'ỹva ramo. Mamo ha'e oguapyhápe avei tojerereko ipotĩ'ỹva ramo.

5Oimeraẽ opokóva pe ha'e oñeno haguére, tojohéi ijao ha tojahu; ojáta hese potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

6Oimeraẽ oguapýva ha'e oguapy haguépe, tojohéi ijao ha tojahu, ojáta hese potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

7Oimeraẽ opokóva pe kuimba'ére, tojohéi ijao ha tojahu; ojáta hese potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

8Pe kuimba'e ondyvu ramo peteĩ hapicha ipotĩvare, ko tapicha tojohéi ijao ha tojahu, ojáta hese potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

9Oimeraẽ mymba apéro oiporúva pe kuimba'e tojerereko ipotĩ'ỹva ramo.

10Oimeraẽ opokóva peteĩ mba'ére oguapy haguépe upe kuimba'e, tojerereko ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve. Oimeraẽ oguerahava peteĩ umi mba'égui, tojohéi ijao ha tojahu, tojerereko ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

11Pe kuimba'e opoko ramo peteĩ hapicháre ojepohei'ỹre, pe tapicha tojohéi ijao ha tojahu; ojáta hese potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ólla ñai'ũ opokóva pe kuimba'e, tojejoka. Mba'e yvyra guigua tojejohéi.

13Ko kuimba'e okuera ramo, toipapa 7 ára ha upéi tojohéi ijao, tojahu y ykuápe guarépe ha upéicha ipotĩta.

14Ára 8hápe togueraha mokõi jeruti térã mokõi pykasu ra'y Jotopa Róga rokẽme, ome'ẽ haguã pa'ípe Ñandejára renondépe.

15Pa'i toikuave'ẽ peteĩ guyra mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa ha pe ambue mymbahapy ramo, ha péicha omopotĩta Ñandejára renondépe kuimba'e hasy vaekuépe.

16Kuimba'e omomba ramo, tojahu ha tojerereko ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

17Oimeraẽ ao térã vakapi omomba haguépe, tojejohéi ýpe ha ojáta hese potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

18Kuimba'e ha kuña oikórõ oñondive, mokõive tojahu ha ojáta hese kuéra potĩ'ỹ ka'aru pytũ meve.

Potĩ'ỹ ojáva kuñáre

19Kuña imba'asy guejýva tojerereko ipotĩ'ỹva ramo 7 ára pukukue. Oimeraẽ opokóva hese tojerereko ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

20Mamo ha'e oñenoháme imba'asy guejy aja, tojerereko ipotĩ'ỹva ramo. Mamo ha'e oguapyhápe tojerereko ipotĩ'ỹva ramo.

21Oimeraẽ opokóva ha'e oñeno haguére, tojohéi ijao, tojahu ha tojerereko ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

22Oimeraẽ opokóva ha'e oguapy haguépe, tojohéi ijao, tojahu ha tojerereko ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

23Opokóva taha'e pe kuña oguapy haguére, taha'e oñeno haguére, tojerereko ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

24Oĩrõ kuimba'e oñenóva hendive, oja hese ipotĩ'ỹ ha tojerereko ipotĩ'ỹva ramo 7 ára pukukue, ha péicha avei mamo ha'e oñenoháme.

25Peteĩ kuña huguy syry ramo na imba'asy guejýi jave, ha huguy syry hi'are ramo heta ára, térã imba'asy guejy hi'are ramo jepive guágui, tojerereko ipotĩ'ỹva ramo, imba'asy guejy ramo guáicha.

26Mamo ha'e okehápe térã oguapyhápe huguy syry aja, tojerereko ipotĩ'ỹva ramo, imba'asy guejy ramo guáicha.

27Oimeraẽ opóva umi mba'ére ha'e oñeno térã oguapy haguépe, tojerereko ipotĩ'ỹva ramo. Tojohéi ijao, tojahu ha tojerereko ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

28Opyta vove huguy syry, toipapa 7 ára ha upéi ipotĩta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Ára 8hápe togueraha pa'ípe Jotopa Róga rokẽme mokõi jeruti térã mokõi pykasu ra'y.

30Pa'i toikuave'ẽ peteĩ guyra mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa ha pe ambue mymbahapy ramo. Péicha ipotĩta pe kuña.

31Peẽ pembo'e vaerã Israel guápe ko'ã mba'e potĩ'ỹ rehegua ani haguã umi mba'e ojuka chupe kuéra omongy'a haguére pe che Rekoha.

32Ãva hína tembiapoukapy oĩ ramo kuimba'e imombary syrýva térã omombáva ha upévare opyta ipotĩ'ỹ,

33térã kuña imba'asy guejýva, térã imba'asy syrýva taha'e kuimba'e térã kuña, térã kuimba'e oñenóva kuña ndive imba'asy guejy aja.

Levítico 16

Ára ojeheja reiháp e angaipa

1Ñandejára oñe'ẽ Moiséspe omano rire mokõi Aarón ra'y, oñemboja haguére Ñandejára rendápe,

2ha he'i chupe: —Ere nde ryke'y Aarónpe toike'ỹ oimeha ára Tupã kotýpe oĩva poyvi sãingo kupépe, karameguã mbotyha renondépe, ani omano mba'e. Che niko ajechaukáta arai rupi pe mbotyha ári.

3Aarón ikatu oike upépe ogueru rire tupaópe tóro ra'y oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa ha ovecha mácho oñekuave'ẽ haguã mymbahapy ramo.

4Tomonde ijao puku líno, kasõ mbyky líno ári, tojeku'akua ku'a jokuaháp e ha iñakãre tomoĩ iñakãngao líno. Ko'ãva hína ao oñemboykéva Ñandejárape guarã ha upévare tekotevẽ ojahu oñemonde mboyve.

5Israel ra'y kuéragui tojapyhy Aarón mokõi kavara mácho oikuave'ẽ vaerã ojeheja rei haguã angaipa ha peteĩ kavara mácho oikuave'ẽ vaerã mymbahapy ramo.

6Upéi toikuave'ẽ tóro ra'y mymbajuka ramo ojeheja rei haguã chupe ha hóga guápe iñangaipa.

7Upéva rire tojapyhy umi mokõi kavara mácho ha toikuave'ẽ Ñandejára renondépe Jotopa Róga rokẽme.

8Upéi toity hese kuéra po'a: peteĩ Ñandejárape guarã ha pe ambue Azazel peguarã.

9Pe kavara mácho ho'áva rehe po'a Ñandejárape guarã, toikuave'ẽ Aarón mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa.

10Pe ho'áva rehe po'a Azazel peguarã katu, tomoĩ Ñandejára renondépe ojuka'ỹre ojeheja rei haguã angaipa ha upéi tomondo yvy ojeiko'ỹháme, Azazel peguarã.

11Aarón toikuave'ẽ tóro ra'y mymbajuka ramo iñangaipa ha hogagua angaipáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Upéi tojapyhy myatatĩha renyhẽ tatapỹi rendýgui oñerenohẽva altárgui, ha mokõi po renyhẽ insiénso ku'i ryakuã porã, ha togueraha poyvi sãingo kupépe.

13Tomoĩ insiénso tata ári Ñandejára renondépe, ikatu haguã pe tatatĩ ryakuã porã osẽva chugui ojaho'i karameguã juru mbotyha ha ani ha'e omano.

14Upéi tomyakỹ ikuã tóro ra'y ruguýpe ha tohypýi karameguã juru mbotyha, ijyke kuarahy resẽ gotyogua rehe ha ikuãme avei tohypýi heta jey ijyke tenondegua.

15Upéi tojuka pe kavara mácho ha toikuave'ẽ mymbajuka ramo Israelgua angaipáre, ha togueraha huguy poyvi sãingo kupépe oĩháme karameguã juru mbotyha. Upéva tohypýi ojapo haguéicha tóro ra'y ruguy reheve.

16Péicha omopotĩta Tupã koty, Israelgua ohupyty haguã jeheja rei hembiapo ky'akuégui, heko ñemoĩgui ha hembiapo vaikuégui. Tojapo avei péicha Jotopa Róga rehe, oĩva Israelgua ha hembiapo ky'akue apytépe.

17Aarón oĩ aja Tupã kotýpe ojeheja rei haguã iñangaipa chupe, hogaguápe ha mayma Israel guápe iñangaipa, pe ha'e oike guive osẽ meve, avave noĩri vaerãi Jotopa Rógape.

18Upéi tosẽ omopotĩ haguã altar oĩva Ñandejára renondépe. Tomona tóro ra'y ha kavara mácho ruguy irundyve altar ratĩ ha ijerére,

19ha ikuãme tohypýi tuguýpe altar 7 jey. Péicha omopotĩta Israelgua rembiapo ky'akuégui ha omboykéta Ñandejárape guarã pe altar.

20Omopotĩmba rire Tupã koty, Jotopa Róga ha altar, Aarón togueruka pe kavara mácho ojejuka'ỹva,

21ha omoĩvo ipo hi'ári tomombe'u Israelgua reko aña, heko ñemoĩ ha iñangaipa kuéra. Péicha omoĩta kavara mácho akãre Israelgua angaipa, ha peteĩ kuimba'e togueraha pe kavara mácho yvy ojeiko'ỹháme.

22Péicha pe kavara mácho ogueraháta ijehe mayma Israelgua ñañangue, avave oiko'ỹháme, ha upépe ojepoíta chugui.

23Upéi Aarón toike Jotopa Rógape toipe'a ijao líno omonde vaekue oike haguã Tupã kotýpe ha toheja upépe.

24Upe tenda marangatúpe tojahu, ha oñemonde rire tosẽ toikuave'ẽ mymbahapy imba'éva ha pe ojapóva Israel guáre. Upéicha ha'e ohupytýta ñepysyrõ iñangaipágui ha umi Israelgua iñangaipágui.

25Pe mymba ojejukáva kyrakue ojeheja rei haguã angaipa tojehapy altárpe.

26Ha pe ogueraha vaekue kavara mácho opoi haguã Azazélpe, tojohéi ijao ha tojahu. Upe rire ae ikatu oike tekohápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Tóro ra'y ha kavara mácho ojejuka vaekue ojeheja rei haguã angaipa, ha huguy
ojereraha vaekue Tekohápe ojehupyty haguã jeheja rei angaipágui, tojereraha
mombyry tekohágui ha tojehapy ipirekue, ho'o ha hekakakue.

28Pe ohapýva ko'ã mba'e tojohéi ijao, tojahu ha upe rire ae toike tekohápe.

29Kóva hína tembiapoukapy peẽme opa árape guarã: Ára 10, mes 7hápe, ani pe'u
mba'eve ha ani pemba'apo avave Israelgua ha avave mombyrygua oikóva pende
apytépe.

30Ko árape niko pehupytýta pysyrõ Ñandejára renondépe pene angaipágui, ha
peñemopotĩta chugui kuéra.

31Tembiapoukapy opa árape guarã hína kóva: Ko ára peẽme guarã pytu'u ha karu'ỹ
ára.

32Pa'i guasu oñemboykéva Ñandejárape guarã oñeñohẽvo hese ñandyry, ha
oñemoingóva pa'i guasúrõ itúva rendaguépe, tojapo ñemopotĩ angaipágui: tomonde
ijao líno oñemboykéva Ñandejárape guarã,

33ha tomopotĩ Tupã koty, Jotopa Róga ha altar ha tohupyty pysyrõ angaipágui pa'i
kuéra ha Israelgua.

34Kóva tembiapoukapy peẽme opa árape guarã: áñope peteĩ jey tojejapo ñemopotĩ
ojeheja rei haguã Israelgua angaipa. Ha opa mba'e ojejapo Ñandejára he'i haguéicha
Moiséspe.

Levítico 17

Mba'éicha ojejuka vaerã mymba

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Aarón, ita'ýra kuérape, ha Israel guápe: Kóicha he'ika Ñandejára:

3“Oimeraẽ Israelgua ojukáva peteĩ tóro térã ovecha térã kavara oimehápe,

4ha ndoguerúi Jotopa Róga rokẽme oikuave'ẽ haguã Ñandejárape mymbajuka ramo,
upéva tojerereko oporojukáva ramo ha toñemosẽ Israelgua apytégui.

5Upévare Israelgua toikuave'ẽ Ñandejárape hymba ojukáva ambue hendápe, ha
togueraha pa'ípe Jotopa Róga rokẽme ha'e oikuave'ẽ haguã Ñandejárape mymbajuka
ramo joajurã.

6Pa'i toñohẽ mymba ruguy altar ári Jotopa Róga rokẽme ha tohapy ikyrakue, tahyakuã
asy Ñandejárape.

7Ha anivéke Israelgua omymbajuka mba'e pochy kuéra ñúme guápe ojapo haguéicha
ymave. Kóva hína peẽme tembiapoukapy opa árape guarã.

8Oimeraẽ Israelgua, térã mombyrygua oikóva ijapytépe kuéra, oikuave'ẽ ramo
mymbahapy térã mymbajuka,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9ha ndo guerahái Jotopa Róga rokẽme oikuave'ẽ haguã Ñandejárape, toñemosẽ Israelgua apytégui.”

Aníke oje'u so'o huguy reheve

10Peteĩ Israelgua térã mombyrygua oikóva ijapytépe kuéra ho'u ramo so'o huguy reheve, che voi amosẽta chupe Israelgua apytégui.

11Opa umi oikovéva rekove niko oĩ huguýpe ha upévare che ha'e oñeñohẽ haguã opa tuguy altar ári ojepe'a haguã opa angaipa. Huguýpe oĩ hína pe máva rekove, ha oipe'a angaipa.

12Upévare ha'e Israel guápe: Aníke peẽ térã mombyrygua oikóva pene ndive pe'u so'o huguy reheve.

13Peteĩ Israelgua térã mombyrygua oikóva ijapytépe kuéra ojuka ramo tymba térã guyra ipotĩva rehegua, toñohẽ huguy ha tojaty yvýpe.

14Opa oikovéva rekove oĩ huguýpe ha upévare Ñandejára he'i Israel guápe, ani ho'u so'o huguy reheve ha oimeraẽ ojapóva péicha toñemosẽ Israelgua apytégui.

15Oimeraẽ Israelgua térã mombyrygua ho'úva tymba omanóva ro'o, térã tymba ro'o tymba ñarõ ojuka vaekue, tojohéi ijao, tojahu ha toha'arõ ka'aru pytũ meve ipotĩ haguã.

16Ndojapói ramo katu, oja hese angaipa.

Levítico 18

Ména ha tembireko rehegua

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Israel guápe ko'ã mba'e ha'ekáva chupe kuéra: Che hína Tupã Ñandejára.

3Peiko vaekue Egíptope. Ha ani peiko ha'e kuéra oiko haguéicha. Pogueraháta Canaánpe. Ani peiko oikoháicha pepegua.

4Pejapo che rembipota ha che rembiapoukapy; peiko ha'eháicha peẽme. Che hína Tupã Ñandejára.

5Ojapóva che rembipota ha che rembiapoukapy oikovéta. Che hína pende Jára.

6Ani avave oiko kuña ipehẽnguéva ndive. Che hína pende Jára.

7Ani remomarã nde rúpe reikóvo nde sy ndive. Nde sy niko hína ha nderejapói vaerã upéva.

8Ani remomarã nde rúpe reikóvo ikuña ndive.

9Ani reiko ne reindy ndive, taha'e nde ru rajy, taha'e nde sy memby, taha'e nde rógape oikove ypy vaekue, taha'e ambue hendápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ani reñemomarã ndejupe voi reikóvo ne remineno ndive, taha'e nde ra'y guio, taha'e nde rajy guio. Ani rejapo upéva.

11Ani reiko nde ru kuña memby kuña ndive, nde ru rajy niko ha ne reindy avei.

12-13Ani reiko nde tia ndive, taha'e nde ru térã nde sy reindy.

14Ani remomarã nde tiópe reikóvo hembireko ndive, nde tia niko hína.

15Ani reiko nde ra'y rembireko ndive, ne nuéra niko.

16Ani remomarã nde ryvy térã nde ryke'ýpe reikóvo hembireko ndive.

17Reiko ramo peteĩ kuña ndive, ani reiko imemby kuña térã hemineno ndive. Umíva niko ojoruguygua. Teko jeguaru niko upéva.

18Ani remenda ne rembireko ryke térã ikypy'ýre, térã reiko hendive kuéra oikove aja ne rembireko, ani haguã remoingo vai chupe kuéra oñondive.

19Ani reiko kuña ndive imba'asy guejy aja, upérõ niko oja hína hese potĩ'ỹ.

20Ani reiko nde rapicha rembireko ndive; péicha ramo ojáta nde rehe potĩ'ỹ.

21Ani rehapy nde ra'y térã nde rajy mba'e kuave'ẽ ramo tupã gua'u Molócpe, che momarãvo péicha. Che hína pende Jára.

22Ani reñeno kuimba'e ndive, ku kuñárõ guáicha ha'e. Upéva mba'e nde vaipa jepéva hína.

23Ani kuimba'e térã kuña oha'ã ojoguereko tymba ndive. Upéva niko mba'e tie'ỹ pene mongy'áva.

24Ani peñemongy'a ko'ã mba'éreve, oñemongy'a haguéicha umi tetãgua che amosẽtava, ame'ẽ haguã peẽme hetã nguéra.

25Hetã nguéra opyta iky'a hembiapo ky'akuépe. Upévare ainupã hembiapo vaikuére ha pe tetã ojetyvyro chugui kuéra omosẽvo chupe kuéra okápe.

26Peẽ Israelgua katu ha mombyrygua oikóva pene ndive, pejapóke che rembipota ha che rembiapoukapy ha ani peñemongy'a ko'ã tembiapo nde vaietéva reheve,

27opa umi mba'e tie'ỹ niko ojapo hikuái umi oiko vaekue upépe peẽ peju mboyve, ha pe yvy opyta iky'a.

28Ani peẽ pemongy'a avei pe yvy ha ha'e ojetyvyro pende hegui, pene mosẽvo omosẽ haguéicha chupe kuéra.

29Pe ojapóva oimeraẽ mba'e ky'a ko'ãichagua toñemosẽ hetãgua apytégui.

30Pejapóke che rembiapoukapy ha ani pejapo mba'eve iky'áva ojapo vaekue ha'e kuéra ha peñemongy'a ha'e kuéraicha che renondépe. Che hína Tupã pende Jára!”

Levítico 19

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Teko marã'ỹ rehegua

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Israel guápe ko'ã mba'e ha'ekáva chupe kuéra: Ta pende reko marã'ỹ. Che hína opa mba'e Jára ha che reko marã'ỹ.

3Pehayhu pende ru ha pende sýpe. Pembyarete pytu'uha ára. Che hína opa mba'e Jára.

4Ani pemomba'e guasu tupã gua'u kuéra térã pejapo ha'ãnga óro térã pláta ñemboyku pyrégui. Che hína opa mba'e Jára.

5Peikuave'ẽ ramo chéve mymbajuka joajurã, pejapo hekópe ikatu haguã che mbovy'a.

6Pe'u ho'o pe árape voi térã ára ambuépe. Hembýva pehapy mbohapy ára haguépe.

7Ho'úva mbohapy ára haguépe, tojerereko ijaheipy ramo ha che ndarohory mo'ãi imba'e kuave'ẽ.

8Pe ho'úva rehe toja ñañangue ha toñemosẽ Israelgua apytégui omomarã haguére mba'e oñemboykéva chéve guarã.

9Pemono'õvo trígo pende kokuégui ani peikytĩ hembe'y peve, térã pehupi hi'a ho'a vaekue.

10Pemono'õvo pende parral'a pejapo péicha avei: ani pehupi hi'a ho'a vaekue. Peheja mboriahúpe ha mombyry guápe. Che hína opa mba'e Jára.

11Ani pemonda. Ani pende japu térã peñombotavy ojupe.

12Ani peme'ẽ pene ñe'ẽ che rérape japu reheve, péicha pemomarã peína che réra. Che hína pende Jára.

13Ani rejopy nde rapicha ndive térã reipe'a imba'éva. Ani reheja ko'ẽrõ guarã ñehepy me'ẽ hembiapokuére.

14Ani reñe'ẽ vai ohendu'ỹvare. Ani remoñepysãnga ohecha'ỹvape. Ehechauka rejapoha che rembipota. Che hína pende Jára.

15Ta pende reko joja peporombojovake ramo. Ani pembojeroviave imboriahúvape térã pekyhyje imba'e rereko hetávagui.

16Ani pemosarambi japu pene retã guáre. Ha ani peñemoĩ peteĩ ñe'ẽme pende rapicháp ojukáva ndive. Che hína pende Jára.

17Ani pende py'aro pende rapicha ndive, ha oimérõ ojavy, peje chupe upéva, ani oja pende rehe iñangaipa.

18Ani pejapo ivaíva pene retãgua rehe ojapo vaekue ivaíva pende rehe, térã pende py'aro hendive. Pehayhu pende rapicháp pende jupéicha. Che hína pende Jára.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Pejapo che rembiapoukapy. Ani pembojapyhy oñondive mymba ndaha'éiva ojuehegua. Ani pembojehe'a pene ñemitỹ pende kokuépe. Ani pemonde ao ojejapóva opaichagua poyvígui.

20Kuimba'e oñenóva kuñataĩ ndive ha'éva ambue rembiguairã térã ne'ĩrava ojejogua, térã ojepoi tembiguái rekógui, tohepy me'ẽ hese hepykue ha ani ojejuka, pe kuñataĩ niko tembiguái.

21Pe kuimba'e toikuave'ẽ Ñandejárape kavara mácho mymbajuka ramo iñangaipáre ha togueraha Jotopa Róga rokẽme.

22Pa'i tojerure Ñandejárape ojeheja rei haguã iñangaipa pe kuimba'épe ha ojeheja reíta chupe.

23Peike rire Canaán retãme ha peñotỹ opaichagua yva máta, oja hi'a rehe potĩ'ỹ umi mbohapy áño tenondegua ha ani pe'u chugui.

24Irundy áño haguépe opa yva tojereru chéve mba'e kuave'ẽ ramo ha tuicha tojevy'a.

25Áño 5hápe, ikatúma pe'u hi'a ha peñongatu kuaa pe'u haguã. Che hína opa mba'e Jára.

26Ani pe'u so'o huguy reheve. Ani pejapo paje, térã peñeha'ã peikuaa pe ojehútava.

27Peikytĩvo pene akã rague, ani peheja ijapu'a, ha ani avei peikytĩ pene rendyva rembe'y.

28Ani peikutupa pende rete pembyasy ramo peteĩ omanóvape, ha ani pejapo mba'eveichagua ta'ãnga pende pirére. Che hína opa mba'e Jára.

29Ani pemomarã pende rajýpe pejapóvo chugui kuña reko vai. Pejapo ramo péicha, pemyenyhẽta pe tetã teko ky'águi.

30Pembyaje pytu'uha ára ha pejapo mba'e ramo che Rekoha. Che hína opa mba'e Jára.

31Ani peporandu omanóva ãnguépe térã peho umi chupe kuéra ohenóiva rendápe. Peho ramo oja pende rehe potĩ'ỹ. Che hína opa mba'e Jára.

32Itujávape ejapo mba'e ramo ha embyaje chupe. Che momba'e ha ehendu che ñe'ẽ. Che hína opa mba'e Jára.

33Ani pembohasa asy mombyry guápe oikóva pende apytépe.

34Pehayhu chupe, peẽichagua avei niko. Peẽ mombyrygua vaekue avei Egíptope. Che hína opa mba'e Jára.

35Pende reko jojápe peñombojovakévo

36Oimeraẽ mba'e peha'ãva, peha'ã hekópe.

37Pejapo che rembipota ha che rembiapoukapy. Che hína Tupã pende Jára poguenohẽ vaekue Egíptogui.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Levítico 20

Mba'éichapa oiko vaerã Ñandejára ndive Israelgua

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Israel guápe ko'ã mba'e ha'ekáva chupe kuéra: “Oimeraẽ Israelgua térã mombyrygua oikóva Israélpe oikuave'ẽ ramo ita'ýra tupã gua'úpe hérava Moloc, tomano. Tetãgua pepegua tojuka chupe itápe.

3Che voi añemoĩta pe kuimba'ére ha ahundíta chupe omongy'a haguére che Rekoha ha omomarã haguére che réra imarã'ỹva, oikuave'ẽvo ita'ýra Molócpe.

4Pepegua ndojepy'apýi ramo ko mba'ére ha ndojukái pe kuimba'épe,

5che añemoĩta hese, rogagua ha opa oñemongy'a vaekuére hendive, omomba'e guasúvo Molócpe, ha ahundíta chupe kuéra.

6Oĩ ramo oñemongy'áva ohóvo omanóva ãngue ha paje apoha rendápe, che añemoĩta hese ha ahundíta chupe.

7Pende reko marã'ỹ, ché che reko marã'ỹháicha. Che hína Tupã pende Jára.

Mba'éichapa oiko vaerã rogagua kuéra ndive

8Pejapo che rembiapoukapy. Che hína pende Jára pomboykéva che mba'erã.

9Ojahéiva itúva térã isýre tojejuka. Hesénte oja imanongue ojahéi haguére hese kuéra.

10Oñemongy'áva oikóvo hapicha rembireko ndive, tojejuka ha'e ha pe kuña avei.

11Oñenóva itúva kuña ndive, omomarã itúva teépe. Upévare tojejuka pe kuimba'e ha pe kuña ha imanongue toja hese kuéra.

12Oñenóva ita'ýra rembireko ndive, mokõive tojejuka ha imanongue toja hese kuéra. Upéva niko mba'e nde vaíva hína.

13Kuimba'e oñenóva kuimba'e ndive ha'e ramo guáicha kuña, mokõive tojejuka ha toja hese kuéra imanongue. Mba'e nde vaipa jepéva hína pe ojapóva hikuái.

14Omendáva peteĩ kuñáre ha pe kuña sy rehe avei, rasa itereíma ivai pe ojapóva. Pe kuimba'e ha mokõive kuña tojehapy hekove. Péicha mante ndaipóri mo'ãvéi umichagua pende apytépe.

15Kuimba'e oipyhy ramo tymbápe, tojejuka pe kuimba'e ha pe tymba avei.

16Kuña ojejapyhyka ramo tymbápe, tojejuka pe kuña ha pe tymba, ha toja hese kuéra imanongue.

17Omendáva iteindýrare, taha'e itúva rajy térã isy memby, ha oiko hikuái oñondive, umíva toñemosẽ hetãgui. Rasáma niko notĩri pe kuimba'e oguerekóva iteindýra teépe. To'a hi'ári hembiapo vaikue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Oñenóva kuña ndive imba'asy guejy aja, mokõive oñemongy'a ohechávo mamóguipa osẽ kuña ruguy; upévare toñemosẽ hikuái hetãgui.

19Aníke reñeno nde tia ndive, taha'e nde sy guio térã nde ru guio. Peñeno haguére ojoruguy reheguáva, mokõivére oja angaipa.

20Oñenóva itio kuña ndive, omomarã itio teépe. Mokõive ári ho'a hembiapo vaikue. Omanóta hikuái ñemoñare'ỹre.

21Kuimba'e oñemokuñáva hovajáre, ha'e ha hovaja opytáta ñemoñare'ỹre ojapo haguére iky'áva omomarãvo ityvýra térã ityke'ýra teépe.

22Pejapo che rembipota ha che rembiapoukapy ha pejapopa peheja'ỹre peteĩnte jepe. Péicharõ pe tetã poguerahaháp e peiko haguã, ndojetyvyro mo'ãi pende hegui pene mombóvo okápe.

23Ani peiko pepegua oiko haguéicha. Ha'e kuéra ojapo opa umi mba'e vai ha'éva peẽme ani haguã pejapo. Upévare che mbojeguarúma hikuái ha amosẽta chupe kuéra pogueraha haguã peẽme henda guépe.

24Ame'ẽ che ñe'ẽ, peẽtaha ko'ã yvy jára. Che voi amoĩta pende pópe upe tetã osyryhápe ýicha kamby ha eíra. Che hína Tupã pende Jára poiporavo vaekue opa tetã apytégui.

25Peẽ peipe'a avei tymba ipotĩva umi ipotĩ'ỹvagui. Ani tymba, guyra térã mba'e yvýre otyryrýva rupi peñemongy'a.

26Pende reko marã'ỹ che renondépe. Che hína pende Jára imarã'ỹva poiporavo vaekue opa tetã apytégui che mba'erã.

27Omanóva ãnguépe ohenóiva térã paje apoha, taha'e kuimba'e térã kuña, tojejuka itápe ha toja hese kuéra imanongue.”

Levítico 21

Pa'i kuéra reko marã'ỹ

1Ñandejára he'i Moiséspe: —Ere pa'i kuérape Aarón ra'ývape, ani oñemongy'a opokóvo ipehẽngue mano retekuére,

2ndaha'éi ramo isy, itúva, ita'ýra, itajýra, ityvýra térã ityke'ýra,

3térã iteindýra oikuaa'ỹva gueteri kuimba'e. Umíva rehe ikatu oñemongy'a.

4Ipehẽngue omendáva rehe katu ndaikatúi oñemongy'a.

5Ani oñemyakã perõ térã oñehendyva'o térã ojekutupa hetépe, ojapoháicha umi ombyasýva ipehẽngue manóme.

6Upéva rangue toñemomarãngatu ha ani che momarã. Ha'e kuéra niko umi ohapýva mba'e kuave'ẽ ha oikuave'ẽva chéve hi'upy che mba'erãva. Upévare tekotevẽ ha'e kuéra heko marã'ỹ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Pa'i kuéra ningo oñemomarangatu vaekue. Upévare ani omenda hikuái kuña reko vai térã oñerãirõ vaekue térã iména opoi vaekue chuguíre.

8Taheko marã'ỹ ndéve, ha'e kuéra niko umi oikuave'ẽva chéve hi'upy che mba'erãva. Upévare ha'e kuéra heko marã'ỹ vaerã ndéve, che amo marangatúva chupe kuéra niko che reko marã'ỹ.

9Peteĩ pa'i rajy oñemongy'a ramo, oikóvo kuña vai ramo, omomarã itúvape ha upévare tojehapy hekove.

10Pa'i guasu, tuichavéva hapicha pa'i kuéra apytépe, akã rehe oñeñohẽ vaekue ñandyry oñemomarangatúva, ikatu haguã omonde pa'i ao. Upévare ipehẽngue mano ramo, toiko'ỹ akã chara ha tomondoro'ỹ ijao, ojapoháicha umi ipehẽngue manóva.

11Ani avei oñemongy'a oikévo oĩháme tetekue, taha'e itúva térã isy retekue jepe.

12Tosẽ'ỹ Tekohágui, ani omomarã Tekoha, hese niko oñehẽ ñandyry omomarangatúva chupe. Che hína pende Jára.

13Hembirekorã toiporavo kuñataĩ pyahu.

14Ani omenda kuña iména manóva, térã iména opoíva chugui, térã oñerãirõva, térã kuña reko vaíre. Hembireko vaerã kuñataĩ pyahu hetãgua apytégui ojeporavóva,

15ani haguã omongy'a iñemoñare hetãgua apytépe. Che niko hína Tupã amo marangatu vaekue chupe.

Mávapa ndaikatúi oiko pa'i ramo

16Ñandejára he'i Moiséspe:

17—Ere Aarónpe, avave hete meguãva iñemoñare apytépe ndaikatu mo'ãiha oñemboja oikuave'ẽvo chéve hi'upyrã che mba'erãva,

18taha'e hesatũva, iguata karẽva, itĩmbéva, inambi guasúva,

19hetymapẽ térã ijyvapẽva,

20ijatúa kandúva, ikarapéva, hesavãva, ikura'ỹiva, ikuru vaíva térã oñeha'ỹi'óva.

21Ani oikuave'ẽ chéve mba'e kuave'ẽ ojehapýva, avaveichagua pa'i Aarón ñemoñare hete meguãva. Hete meguã niko, ha upévare ndaikatu mo'ãi oikuave'ẽ chéve hi'upy che mba'erãva.

22Ikatúta ho'u pe hi'upy ha opa mba'e pa'ípe guarãva,

23che koty Tekoha peguápe katu ani oike, térã oñemboja altar rehe, hete meguã niko ha omomarãne che Rekoha. Che hína Tupã amo marangatúva pa'i kuérape.

24Moisés he'i Aarónpe, ita'ýra kuéra ha Israel guápe ko'ã mba'e he'ikáva Ñandejára.

Levítico 22

Mávapa ikatu ho'u umi mba'e oñekuave'ẽva Ñandejárape

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Aarón ha iñemoñare kuérape tomomba'e umi mba'e kuave'ẽ Israelgua oikuave'ẽva chéve ha ani che momarã. Che hína opa mba'e Jára.

3Ere chupe kuéra oimeraẽ iñemoñare ou vaerã, oikuave'ẽvo chéve mba'e kuave'ẽ oguerúva Israelgua, oja ramo hese potĩ'ỹ toñemosẽ che renondégui. Che hína opa mba'e Jára.

4Avaveichagua Aarón ñemoñare ikuru vaíva, térã imombary syrýva, ani ho'u tembi'u oñekuave'ẽva oñemopotĩ mboyve. Oimeraẽ opokóva peteĩ mba'e ipotĩ'ỹvare, taha'e te'õngue, térã imombary syry vaekuére,

5térã peteĩ mbóire, térã peteĩ kuimba'e ipotĩ'ỹvare,

6tojerereko ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve, ha taikatu'ỹ ho'u tembi'u kuave'ẽmby ojahu mboyve.

7Ipotĩta kuarahy oike rire ha ikatúta ho'u tembi'u kuave'ẽmby, upéva niko hembi'u chupe guarãva.

8Ani ho'u so'o tymba ñarõ ho'u vaekue rembyre, ani haguã oja hese potĩ'ỹ. Che hína opa mba'e Jára.

9Tojapo hikuái che rembiapoukapy ani haguã ohupyty chupe kuéra angaipa. Péicharõ nomano mo'ãi. Che hína opa mba'e Jára, amomarangatu vaekue chupe kuéra.

10Ani ho'u tembi'u kuave'ẽmby avave pa'i'ỹva, taha'e imbohupa, taha'e ipytyvõha.

11Pa'i ojogua ramo hembiguairã, upéva ikatu ho'u tembi'u kuave'ẽmby. Pe tembiguái onaséva pa'i rógape ikatu avei ho'u pa'i rembi'u.

12Pa'i rajy omenda ramo peteĩ pa'i'ỹvare, ani ho'u pa'i rembi'u.

13Iména mano ramo térã iména opoírõ chugui ha naimembýi ramo, ha oho jey ramo itúva pa'i rógape opyta haguã upépe, ikatu ho'u pa'i rembi'u. Pa'i pehẽngue'ỹva katu ndaikatúi ho'u pa'i rembi'u.

14Ho'úva tembi'u kuave'ẽmby oikuaa'ỹre peichaguaha, tohepy me'ẽ pa'ípe tembi'u ho'u vaekue repykue ha tome'ẽve chupe hi'ári 5gui peteĩ upe hepykue.

15Ani Israelgua omomarã mba'e kuave'ẽmby Ñandejárape.

16Ojapo ramo niko oitýta hi'ári kuéra angaipa ha oñemyengoviáta chupe kuéra. Che hína opa mba'e Jára amo marangatu vaekue chupe kuéra.

Mba'eichagua vaerã mymba oñekuave'ẽva

17-18Ñandejára he'i Moiséspe: —Ere Aarón, ita'ýra kuéra ha opa Israel guápe: Israelgua térã mombyrygua oikóva hendive oikuave'ẽ ramo Ñandejárape mymbahapy, taha'e ome'ẽ haguére iñe'ẽ Ñandejárape, taha'e ojaposéguinte,

19togueru mácho imarã'ỹva, taha'e tóro térã ovecha térã kavara,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20ha ani oikuave'ẽ hete meguãva. Peichagua oje'éta chupe togueraha jey.

21Oimeraẽ oikuave'ẽva Ñandejárape mymbajuka joajurã, taha'e ome'ẽ haguére chupe iñe'ẽ, taha'e ojaposéguinte, toikuave'ẽ vaka térã ovecha imarã'ỹva.

22Aníke peikuave'ẽ Ñandejárape mymbahapy ramo mymba hesatũ térã oñehungáva, iguata karẽva, ikytãva, ikura'ỹiva, térã ikaráchava. Aníke peru umichagua mymba peikuave'ẽ haguã hi'upyrã.

23Remymbajuka ramo Ñandejárape rejaposéguinte, ikatu reikuave'ẽ tóro térã ovecha mácho ikarẽva. Rejapo haguã ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue katu ndaikatúi reikuave'ẽ umichagua.

24Aníke avei regueru Ñandejárape guarã mymba ha'ỹi jekutúva térã ha'ỹi jehacheáva térã oñeha'ỹi'óva. Aníke peẽ pejapo mba'eve ko'ãichagua pene retãme.

25Peteĩ mombyrygua ome'ẽ ramo peẽme mymba hete meguãva peikuave'ẽ haguã mymbajuka ramo Ñandejárape hi'upyrã, pejeheja chugui; umichagua ndovaléi upevarã.

Mba'éichapa ojejuka vaerã umi mymba oñekuave'ẽva

26-27Ñandejára he'i Moiséspe: —Oĩ ramo peteĩ vaka ra'y térã ovecha ra'y térã kavara ra'y topyta isy ndive 7 ára pukukue, upéi ikatúma oñekuave'ẽ Ñandejárape mymbajuka ramo.

28Aníke rejuka peteĩ árape vaka térã ovecha ha imemby.

29Reikuave'ẽ ramo Ñandejárape mymbajuka joajurã, ejapóke opa mba'e ojejapo vaerã ikatu haguã ojererohory.

30He'upa pe árape voi ha ani reheja mba'eve ára ambuépe guarã. Che hína Ñandejára.

31Ñandejára he'i: —Pejapóke che rembiapoukapy, che hína Ñandejára.

32Aníke pemomarã che réra imarã'ỹva. Opavave Israelgua toikuaa ha te'i che marã'ỹha. Che hína Ñandejára ha pomboheko marã'ỹ.

33Ha che poguenohẽ vaekue Egíptoqui aiko haguã peẽme Ñandejára ramo. Che hína Ñandejára.

Levítico 23

Arete kuéra

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Israel guápe ko'ã mba'e: Ko'ãva hína umi ára oñemboykéva Ñandejárape guarã, ha umívape pejapo aty marangatu.

Pytu'uha ára

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Pereko 6 ára pemba'apo haguã, upe 7ha katu pytu'uha ára. Ani pejapo mba'eveichagua tembiapo ha pejapo aty marangatu. Pe árape pepytu'úta Ñandejára rérape mamo peikoháp̃e.

4Ára kuéra oñembyarete vaerã Ñandejára rérape, ko'ãva hína:

Páskua ha mbuja oñembovu'ỹva
(Nm 28.16-25)

5Ára 14 ramo upe mes peteĩháme, kuarahy oike vove toñembyarete Páskua.

6Ára 15 mes hérava Nisán toñembyarete mbuja oñembovu'ỹva. Ha 7 ára pukukue toje'u mbuja oñembovu'ỹva.

7Umi 7 áragui pe peteĩháme pejapo aty marangatu ha ani pejapo tembiapo pohýi.

8Pehapy mba'e kuave'ẽ Ñandejárape 7 ára pukukue, ára 7hápe pejapo aty marangatu ha ani avave omba'apo.

Trígo apesã tenondegua
(Nm 28.26-31)

9Ñandejára he'i Moiséspe:

10—Kóicha ere Israel guápe: Peike rire pe yvýpe ame'ẽtava peẽme ha pemono'õ pende trígo, peraha pa'ípe pende trígo apesã tenondere.

11Pe ára pytu'uha ára rire guápe pa'i tombokacha pe mba'e kuave'ẽ Ñandejára renondépe ojererohory haguã.

12Pe árape avei toñekuave'ẽ ovecha ra'y hi'áño peteĩva ha imarã'ỹva, mymbahapy ramo Ñandejárape guarã.

13Peru avei heseve 4 kílo imédio trígo ku'i iporãvéva oñembojehe'áva ñandyry reheve ojehapy haguã, tahyakuã asy Ñandejárape. Avei 1 lítro kaguy ojehekuavo haguã mba'e kuave'ẽ ramo Ñandejárape.

14Ani pe'u mbuja térã trígo ra'ỹi maimbe térã trígo ra'ỹi kyrỹi, peru mboyve pene mba'e kuave'ẽ Ñandejárape. Kóva hína tembiapoukapy opa árape guarã ohasa vaerã túvagui ta'ýra kuérape, mamo peẽ peikoháp̃e.

Semána kuéra

15Pe ára pytu'uha ára riregua, peikuave'ẽ hague pende trígo apesã tenondere, upe guive peipapa 7 semána,

16ha péicha, pe pytu'uha ára oúva peve, ojepapáta 50 ára. Upe ramo peraha Ñandejárape mba'e kuave'ẽ ramo pende trígo pyahu,

17ha heseve peraha mokõi mbuja pejapóva trígo ku'i iporãvévagui ha oñembovu vaekue, peteĩ-teĩ oguerekóva 4 kílo, peikuave'ẽva Ñandejárape pende koga'a tenonderégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Umi mbuja reheve peraha Ñandejárape 7 ovecha ra'y hi'áño peteĩ ha imarã'ỹva, peteĩ tóro ra'y ha mokõi ovecha mácho, peikuave'ẽ mymbahapy ramo, ha umi mba'e kuave'ẽ ha kaguy reheve tahyakuã asy chupe.

19Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymbajuka ramo angaipáre, ha mokõi ovecha ra'y hi'áño peteĩva, mymbajuka ramo joajurã.

20Pa'i tombokacha umíva Ñandejára renondépe umi mokõi mbuja ha umi mokõi ovecha ra'y reheve. Umíva imarangatu Ñandejárape guarã ha topyta pa'ípe.

21Pe árape avei pejapo aty marangatu ha ani pejapo tembiapo pohýi. Kóva hína tembiapoukapy opa árape guarã ha tohasa túvagui ta'ýra kuérape, mamo peikohápe.

22Remono'õvo nde trígo ani reikytĩ nde kokue rembe'y peve ha ani rehupi umi ho'a vaekue. Eheja mboriahu ha mombyrygua kuérape guarã. Che hína Tupã pende Jára

Áño pyahu
(Nm 29.1-6)

23Ñandejára he'i Moiséspe:

24—Ára peteĩha, mes 7hápe, pepytu'úta. Pejapo aty marangatu trompéta púpe.

25Pejapo mba'e kuave'ẽ jehapy Ñandejárape ha ani pejapo tembiapo pohýi.

Angaipa jeheja reiha ára
(Nm 29.7-11)

26Ñandejára he'i Moiséspe:

27—Ára 10pe, mes 7hápe, angaipa jeheja reiha ára hína. Pejapo aty marangatu, ani pe'u mba'eve ha pejapo mba'e kuave'ẽ jehapy Ñandejárape.

28Pe ára pukukue ani pemba'apo, Tupã pende Jára oheja reígui peẽme pe árape pene angaipa.

29Pe ho'úva oimeraẽ mba'e toñemosẽ hetãgui,

30ha pe omba'apóvape che voi ajukáta.

31Pe árape ani pemba'apo. Kóva hína tembiapoukapy opa árape guarã opa pene ñemoñarépe mamo oikohápe.

32Ára 9, mes 7hápe, hérava Tisri, ka'aru pytũ guive, ára ambue ka'aru pytũ meve, pepytu'u ha ani pemba'apo térã pe'u mba'eve.

Enramáda guýpe jeiko
(Nm 29.12-40)

33Ñandejára he'i Moiséspe: Ere kóicha Israel guápe:

34—Ára 15 mes 7hápe, hérava Tisri guive, 7 ára pukukue pembyarete che rérape, Enramáda guýpe jeiko.

35Pe ára peteĩháme pejapo aty marangatu ha ani pejapo tembiapo pohýi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Umi 7 ára pukukue, opa árape pejapo peteĩ mba'e kuave'ẽ jehapy Ñandejárape. Ára 8 haguépe pejapo jeýne aty marangatu ha mba'e kuave'ẽ jehapy Ñandejárape. Arete hína ha ani pejapo tembiapo pohýi.

37Ko'ãva hína arete kuéra pejapohápe aty marangatu Tupãme peikuave'ẽvo chupe mba'e kuave'ẽ hi'upyrã, mba'e kuave'ẽ jehapyrã, trígo kuave'ẽ, mymbajuka, kaguy jehekuavo, ojejerureháicha.

38Ko'ã mba'e kuave'ẽ oñembojoapy pene mba'e kuave'ẽ peme'ẽva pytu'uha árape, umi pejapóvape Ñandejárape peme'ẽ haguére chupe pene ñe'ẽ térã pejaposéguinte.

39Ára 15, mes 7hápe, hérava Tisri, pembyarete 7 ára pukukue, pemono'õmba rire pene remitỹngue kokuépe guare, Ñandejára rérape. Ára peteĩha ha ára paha, pytu'uha hína peẽme guarã.

40Ára peteĩháme peiporavo umi yva iporãvéva pende yvaty pegua, peikytĩ yvyra rakã ha mbokaja rakã ha peñepyrũ pembyarete ha pevy'áta Ñandejára rérape 7 ára pukukue.

41Pembyarete 7 ára pukukue. Ko tembiapoukapy tojapo pene ñemoñare kuéra opa árape guarã, Ñandejára rérape opa áño pe mes 7hápe, hérava Tisri.

42Opa Israelgua toiko enramáda guýpe 7 ára pukukue,

43ikatu haguã pene ñemoñare oikuaa Ñandejára oguereko hague Israel guápe enramáda guýpe, ha'e oguenohẽ ramo guare chupe kuéra Egíptogui. Che hína Tupã pende Jára.

44Péicha Moisés he'i Israel guápe mávapa umi ára ombyarete vaerã Ñandejára rérape.

Levítico 24

Ñandyry mba'e rendy kuérape guarã

(Ex 27.20-21)

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Israel guápe togueru ndéve ñandyry olívo, rereko haguã hendyhápe mba'e rendy kuéra, tahendy mante.

3Aarón toiko herekua ramo, hendy haguã ogue'ỹre pyhare pukukue che renondépe, poyvi sãingo kupépe, karameguã ypýpe. Kóva hína tembiapoukapy opa árape guarã.

4Tomopotĩ ha tomohenda mba'e rendy kuéra ipyenda oroite guiguápe, hendy haguã che renondépe.

Mbuja Ñandejára renonde pegua

5Trígo ku'i iporãvévagui ejapouka 12 mbuja oguerekóva 4 kílo imédio peteĩ-teĩ,

6ha emoĩ che renondépe, mesa oroite guigua ári, embohysýi mokõi atýpe ha peteĩ-teĩme toĩ 6 mbuja ojoykére.

7Emoĩ umi mokõi aty ári insiénso tojehapy ha tahyakuã asy chéve mandu'arã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Pytu'uha ára oguahẽvo tojejapo jepi péicha che renondépe, mandu'arã Israelgua ombopyahuha iñe'ẽ ome'ẽ vaekue chéve opa árape guarã.

9Umi mbuja opyta Aarón ha iñemoñare kuérape opa árape guarã. Ha'e kuéra to'u umi mbuja peteĩ hendápe oñemboykéva Ñandejára peguarã. Umi mba'e kuave'ẽ ojehapýva chéve guarã apytépe, ko'ãva hína umi oñemomarãngatuvéva rehegua.

Ñenupã pochy umi Ñandejárape omomarãvape

10-11Israelgua apytépe oĩ vaekue peteĩ kuimba'e isy Israel guáva, itúva katu Egiptogua. Isy héra Selomit, Dibrí rajy, Dan ñemoñaregua. Ko kuimba'e ha peteĩ Israelgua oñoñe'ẽ joavy aja peteĩ jey tekohápe, pe kuimba'e, kuña Israelgua memby, oñe'ẽ vai ha ojahéi Ñandejára rehe. Upévare ojereraha Moisés rendápe,

12ha ojeguereko tesápe, Ñandejára he'i peve mba'épa ojejapóta.

13-14Ñandejára he'i Moiséspe: —Pe ojahéi vaekue che rehe toñerenohẽ tekohágui: umi ohendu vaekue chupe tomoĩ ipo pe kuimba'e akã ári ha opa Israelgua tojuka chupe itápe.

15-16Opa Israel guápe katu ere péicha: Oimeraẽ, taha'e Israelgua, taha'e mombyrygua ojahéiva Ñandejára rérare, tojejuka itápe.

17Pe ojukáva hapichápe tojejuka.

18Pe ojukáva vaka hapicha mba'éva, tomyengovia ijárape vaka vakáre.

19Ojapóva ivaíva hapicháre, tojejapo avei hese ivaíva ojapo vaekue hapicháre:

20omopẽva hapichápe toñemopẽ, jehesa'o jehesa'óre, ñehãi'o ñehãi'óre, toñandu ho'o teépe ivaíva ojapo vaekue hapicháre.

21Ojukáva peteĩ tymba, tomyengovia. Ojukáva hapichápe, tojejuka.

22Upéva hína tembiapoukapy mombyrygua ha tetã guápe guarã. Che hína Tupã pende Jára.

23Upérõ Moisés oñe'ẽ Israel guápe ha ha'e kuéra oguenohẽ tekohágui pe ojahéi vaekuépe Tupã rehe ha upépe ojuka chupe itápe, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe.

Levítico 25

Pe áño 7ha

1Ñandejára he'i Moiséspe yvyty Sinaí ru'ãme:

2—Ere Israel guápe ko'ã mba'e: Peike rire pe yvýpe che ame'ẽtava peẽme, pemombytu'u pe yvy che rérape.

3Ikatu peñemitỹ pende kokuépe 6 áño pukukue. 6 áño pukukue avei ikatu pehakã'o pende parralty ha pemono'õ hi'a,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Pe áño 7hápe katu yvy topytu'u che rérape. Ani peñemitỹ pende kokuépe térã pehakã'o pende parralty.

5Ani avei peikytĩ trígo heñóiva ijehegui, ñemono'õ paha rire, térã pemono'õ parral pende parralty noñehakã'ói vaekuégui. Pe yvy topytu'u.

6Pe yvýgui heñóiva opytu'u aja, ohupytýta pekaru haguã peẽ, pene rembiguái kuimba'éva ha kuñáva, pene mba'apohára ha mombyrygua oikóva pene ndive,

7pene rymba kuéra ha tymba ka'aguy tetã megua avei. Opa mba'e heñóiva yvýgui omongarúta chupe kuéra.

Pe 49 áño

8Peipapa 7 jey 7 áño, tombyapu'a 49 áño.

9Jeheja rei árape, upéva hína ára 10 mes 7hápe hérava Tisri, toñembopu trompéta tetã pýre.

10Péicha pemboykéta Ñandejárape guarã pe áño 50ha, ha pemyerakuãta ñesãsõ opa tetã guápe guarã. Ko áño pukukue, opaichagua yvy toñeme'ẽ jey ijára ypy kuépe ha tojepoi jey opa tapichágui oiko vaekue tembiguái ramo, oho jey haguã rogagua kuéra ndive.

11Ani peñemitỹ pende kokuépe térã pemono'õ pe trígo okakuaáva ijehegui, térã parral'a pende parralty noñehakã'ói vaekuégui.

12Ko áño oñemboyke chéve guarã. Pe heñói vaekue pende kokuépe ijehegui ae, upévante pe'u.

13Ko áñope, opa yvy oñeme'ẽ vaekue plátare toñeme'ẽ jey ijára ypy kuépe.

14Ha upévare, peme'ẽ ramo plátare pende yvy pende rapicha Israel guápe térã pejogua chugui ijyvy, ani pejapo hekope'ỹ.

15Oñemoĩ haguã pe yvy repy toñema'ẽ mboy áñopa hemby gueteri ojehupyty haguã pe 50.

16Hetave hemby ramo hepyvéta pe yvy, mbovyve ramo ivaratovéta. Pe oñeme'ẽva plátare niko hína, koga'a oñerenohẽtava pe yvýgui.

17Ani avave ombotavy hapichápe. Pehechauka pembyajeha pende Járape, che niko hína Tupã pende Jára.

18Pejapo che rembipota ha pembyaje che rembiapoukapy. Péicharõ peikóta py'a guapýpe upe yvýpe.

19Yvy ome'ẽta hi'a, peẽ peikóta kyhyje'ỹre pe yvýpe ha upéva pene mongaru ryguãtã porãta.

Ñandejára oporomongarúta yvy opytu'u aja

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Ikatu oĩ oporandúva: Ha mba'épa ro'úta pe áño 7ha pukukue, ndaikatúi ramo roñemitỹ ha romono'õ ore koga'a?

21Che pohovasavéta pe áño 6hápe ha yvy hi'áta peẽme mbohapy añorã;

22ha péicha pekarúta umi koga'a peñongatu vaekuégui, peñemitỹ aja pe áño 8hápe, ha pe áño 9hápe jepe ikatúta pekaru chugui, oguahẽ meve ñemono'õ ára.

Ñandejára mba'énte voi opa mba'e

23Yvy ndaikatúi oñeme'ẽ plátare opa árape guarã, che mba'énte niko pe yvy; peẽ katu chéve guarã mombyrygua ha che mbohupánte hína.

24Upévare, opa yvy pejogua vaekue, peme'ẽ jey plátare ijára ypy kuépe ha'e ojoguase ramo.

25Peteĩ ne retãgua oso ramo ha ome'ẽ ndéve plátare ijyvy, peteĩ ipehẽngue hi'aguĩvéva ikatu ojogua jey nde hegui pe yvy nde rejogua vaekue.

26Oĩ ramo ndoguerekóiva ipehẽngue ikatúva ojogua jey pe yvy ha'e ome'ẽ vaekue plátare, ha ha'e voi, ombyaty rire oñekotevẽva, ojogua jey ijyvykue,

27ijoguahare toipapa mboy ára térã mboy áñomapa ojapo ojogua hague chugui ijyvy, ha tome'ẽ jey chupe pe viru imba'éva umi ára térã áñore, ha ijyvykue avei topyta jey chupe.

28Ha ndaikatúi ramo ombyaty pe oñekotevẽva ojogua jey haguã ijyvykue, kóva topyta ijogua harépe áño 50ha peve, ha upévo pe yvy toñeme'ẽ jey ijára ipy kuépe.

29Ome'ẽva hóga oĩva peteĩ táva oñemongorávape, ikatúta ojogua jey ohasa mboyve peteĩ áño ome'ẽ hague.

30Pe peteĩ áño aja ndojoguajeýi ramo pe óga katu, opytáma opa árape guarã ijoguahare ha iñemoñare kuérape, ha noñeme'ẽ jey mo'ãi ijára ypy kuépe upe 50 áño haguépe.

31Umi óga okápe oĩva katu, oñemongora'ỹvape, ojererekóta yvy ramo: ikatúta ojejogua jey ha toñeme'ẽ jey ijára ypykuépe 50 áño haguépe.

32Levíta kuéra ikatúta ojogua ojoguase vovénte óga kuéra oĩva umi táva imba'e kuéravape.

33Levíta ramo pe ojogua jeýva peteĩ óga, oguahẽvo pe áño 50 toheja pe óga ha toho jey hóga teépe. Israelgua apytépe niko levíta kuéra peteĩnte hóga, ha upéva hína pe oguerekóva itáva teépe.

34Umi ñu oguerekóva levíta kuéra omongaru haguã hymba kuéra ha oĩva itáva jerére, ndaikatúi oñeme'ẽ plátare. Umíva hína imba'e opa árape guarã.

35Peteĩ ne retãgua oso ramo ha opyta ha'eño, emoguahẽ chupe nde rógape mombyrygua ramo ha ereko ne mbohupa ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Ani reiporuka hepy chupe mba'eve. Embyaje Ñandejárape ha toiko ne ndive ne pehẽngue.

37Ani reiporuka hepyve chupe nde pláta, térã rejerure heta chupe upe ho'úvare.

38Che hína Tupã pende Jára poguenohẽ vaekue Egíptogui ame'ẽ haguã peẽme yvy Canaangua ha aiko haguã peẽme Tupã ramo.

39Peteĩ ne retãgua oso ramo oiko aja ne ndive, ha oñeme'ẽ ndéve plátare ne rembiguairã, ani remomba'apo chupe ne rembiguái ramo.

40Ereko chupe peteĩ ne mba'apohára térã ne mbohupa ramo. Tomba'apo ndéve guarã pe áño 50ha peve.

41Upévo epoi chugui ikatu haguã oheja nde róga ifamília kuéra reheve oho jey haguã hógape ha ijyvy teépe.

42Ha'e kuéra che rembiguái hína: che anohẽ vaekue Egíptogui ha noñeme'ẽi vaerã avave rembiguái ramo.

43Ani rejopy hendive kuéra ha ehechauka rembyajeha Tupãme.

44Reipota ramo tembiguái kuimba'éva ha kuñáva, ejogua tetã ambuegua.

45Ikatu avei rejogua umi tetã mombyryguáva oikóva pende apytépe, ha iñemoñare kuéra onaséva oiko aja pende apytépe; umíva ikatu pejogua pene mba'erã,

46opyta haguã avei pende ra'y kuérape peẽ pemano rire. Ikatu peiporu chupe kuéra pene rembiguái ramo opa árape guarã. Peẽ Israelgua katu oñopehẽngue hína, ha ani pejopy pene retãgua ndive.

47Peteĩ mombyrygua oikóva pende apytépe oñakã rapu'ã ramo ha oguereko heta mba'e, ha peteĩ pene retãgua hóga ykeregua opyta mba'eve'ỹre ha oñeme'ẽ plátare pe mombyry guápe, térã ambue mombyry guápe hembiguairã,

48peteĩ ipehẽngue: itio, iprímo térã oimeraẽ ipehẽngue ikatúta ojogua jey chupe pe mombyry guágui ha'e oñeme'ẽ haguépe.

49Ha'e voi avei ikatúta opaga jey ijehe, oguereko ramo mba'éichapa.

50Upéva toipapa ijoguahare ndive mboy áñopa hemby gueteri pe áño 50ha peve. Upe jejogua jey repy tojepapa umi áño ohasa vaekuére ha umi ára térã áño ha'e omba'apo vaekuére. Umívapa mboy ovale tojepapa pe ojepagáva rehe mba'apohára kuérape.

51Hemby ramo heta áño gueteri umi 50rã, tome'ẽ hese kuéra pe plátagui oñeme'ẽ vaekue chupe oñeme'ẽ ramo guare tembiguái ramo plátare.

52Ha mbovy ramo umi áño hembýva, umíva rehénte tome'ẽ ipláta.

53Tojerereko mba'apohára ramo omba'apóva áño-áñore. Ha ani reheja ojejopy hendive.

54Ndojejogua jeýi ramo katu, tojepoi chugui pe áño 50hápe opa iñemoñare reheve,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

55Israelgua niko che rembiguái che mba'e teéva hína. Che anohẽ vaekue chupe kuéra Egíptogui. Che hína Tupã pende Jára.

Levítico 26

Jehovasa iñe'ẽ rendúvape
(Dt 7.14-24; 28.1-14)

1Ani pejapo tupã gua'u térã ta'ãnga kuéra. Ani pemopu'ã ita ñembo'y térã ita rehe pejapo ta'ãnga. Ani peñesũ henondépe. Che hína Tupã pende Jára.

2Pembyaje pytu'uha ára. Pembotuicha mba'e che Rekoha: Che hína opa mba'e Jára.

3Pejapo ramo che rembipota ha che rembiapoukapy,

4amongýta pende kokuépe hi'árape ha hi'a porãta pende kóga ha pende yva máta.

5Perekóta trígo parral ñemono'õ meve, ha parral'a peñemitỹ jey peve. Pekarúta pene ryguãtã meve ha peikóta py'a guapýpe pene retãme.

6Peikóta py'a guapýpe ha pekéta pekyhyje'ỹre avavégui. Amondýita pene retãgui opaichagua tymba ñarõ ha ndaipóri mo'ãi ñorãirõ upépe.

7Pende pu'akáta umi pende rehe ija'e'ỹvare.

8Umi pende apytépe oĩva, 5 ipu'akáta 100 rehe ha 100 ipu'akáta 10.000 rehe. Kysépe pejukapáne umi pende rayhu'ỹvape.

9Pohovasáta ame'ẽvo peẽme heta ñemoñare ha aiméta che ñe'ẽme ame'ẽ vaekue peẽme.

10Trígo pemono'õva hembypáta pekaru haguã pe áñope ha pemombo heta jeýta, pemonandívo trígo pyahu rendaguã.

11Ajogapóta pende apytépe ha ndapoheja mo'ãi araka'eve.

12Aiméta pene ndive. Chéta peẽme Tupã, peẽ katu che retãgua.

13Che, Tupã pende Jára, poguenohẽ Egíptogui peikove'ỹ haguã tembiguáirõ. Che amondoho pene sã, peiko haguã pende rekove járarõ.

Tukumbo iñe'ẽ rendu'ỹvape
(Dt 28.15-68)

14Tupã he'i: —Na pene ñe'ẽ rendúi ramo ha ndapejapói che rembiapoukapy,

15ndapejaposéi ramo che rembipota ha umi mba'e che ha'éva ha peje heja pene ñe'ẽgui peme'ẽ vaekue chéve,

16Che avei ajapóta péicha pende rehe. Poinupã rasýta, arúta peẽme opaichagua ivaíva, mba'asy okuerave'ỹva, akãnundu pene mbohesa rasy ha pene mbohete sosopáva. Reínte peñemitỹta. Oúta ija'e'ỹva pende rehe ha ho'upáta pene remitỹngue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Añemoĩta pende rehe ha umi pende rayhu'ỹva opyrũta pene akãre, ija'e'ỹva pende rehe pende rerekóta ipo guýpe, peñemondýi reíta ha peikóta pekañyháre, ndaipóri ramo jepe pene muñáva.

18Ha ojehu rire peẽme opa ko'ã mba'e, akóinte na pehenduséi ramo che ñe'ẽ, poinupã rasyvéta, amocha'ĩta pene tĩ atã.

19Ndoky mo'ãi peẽme guarã ha pende yvy hatãta itáicha.

20Pemba'apo hetave ramo jepe, nopu'ã mo'ãi peẽme mba'eve ha pende yva máta ndahi'a mo'ãi.

21Ha akóinte peñemohatã ramo pende reko añáme ha na pehenduséi che ñe'ẽ, poinupã rasy etevéta.

22Amondóta peẽme tymba ñarõ ho'upátava pende ra'y kuéra, pene rymba kuéra ha peẽme voi. Imbovýta umi opytáva ha ndojeguata mo'ãvéi pende rape rupi.

23Ha ojehu rire peẽme opa ko'ã mba'e, akóinte ndapepoiséi ramo ivaívagui ha peñemoĩnte gueteri che rehe,

24che avei che pochýta, ha poinupã rasy hetavéta pene angaipáre.

25Amopu'ãta pende rehe umi pende rayhu'ỹva ha oúta peẽme kyse puku reheve pende juka haguã, pepyrũ hague pene ñe'ẽ peme'ẽ vaekuére chéve. Ha peñembotypa ramo pende táva kuérape pekañy haguã chugui kuéra, amondóta peẽme mba'asy okuerave'ỹva ha peñeme'ẽta mante ipópe kuéra.

26Ndaperekovéi ramo hi'upyrã, 10 kuña ombojýta pene rembi'urã peteĩ tata kuápente. Pekaru'íta ha na pene ryguãtã mo'ãi.

27Akóinte che apo'i ramo ha na pehenduséi che ñe'ẽ,

28che avei che pochyvéta, ha poinupã rasy hetaitevéta pene angaipáre.

29Upérõ pende ra'y ha pende rajy kuéra voi peẽ pe'úta.

30Che ahundíta umi ijyvateha pemopu'ãva pene tupã gua'u kuérape ha aitýta pende altar kuéra pehapyhápe chupe kuéra insiénso. Ambyatýta pene re'õngue pende tupã gua'u kuéra ra'ãnga ári ha ama'ẽvo pende rehe ajeguarúta pende hegui.

31Pende táva kuéragui oikóta tapere, aitýta yvýre umi che momba'e guasuhápe ha nahetũ mo'ãvéi pene insiénso ryakuã porã.

32Ahundíta pene retã, ha umi ija'e'ỹva pende rehe oúva oiko upépe opytáta ijurujái.

33Pomosarambíta opa tetã nguéra rupi ha pomuñáta kyse puku che pópe. Pene retãgui oikóta yvy ojeiko'ỹha ha pende táva kuéragui tapere nde'áva.

34Upérõ pende yvy kuéra opytáta iñanandy. Opytu'úta opa umi áño ndopytu'úi vaekuére, peẽ peiko aja tembiguái ramo tetã mombyry rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Oiko aja pukukue chugui yvy ojeiko'ỹha, opytu'úta ndaikatúi haguére opytu'u pytu'uha ára, peẽ peime aja.

36Pende apytepegua oikovéva gueteri ha isarambíva tetã ambue rupi, umívape amongyhyje tuicha itereíta ha oikóta okañyháre. Yvyra rogue ho'a ramo jepe omondýine chupe kuéra ha okañýta oñemuña ramo guáicha kyse pukúpe. Ho'áta avave omuña'ỹre chupe kuéra.

37Oñemuña'ỹre ojojapipáta ojuehe okañy ramo guáicha ñorãirõhágui. Ndaipóri mo'ãi ijapytépe kuéra avave ipy'a guasúva oñorãirõ haguã.

38Peñehundíta umi pende rayhu'ỹva retãme ha pe yvy pepegua pene mokõta.

39Umi hembýva pende apytégui itujupáta ohóvo tetãme hese kuéra ija'e'ỹvape, itúva kuéra rembiapo ha hembiapo vaikuére.

40Upémarõ ombyasýta hikuái iñañangue ha itúva kuéra ñañangue ha ohecha kuaáta opyrũ hague iñe'ẽre ha opu'ã hague che rehe.

41Che añemoĩta avei hese kuéra ha araháta chupe kuéra umi hese kuéra ija'e'ỹva retãme. Upépe oñemomirĩta hikuái, ojeheja itétama itupã gua'u kuéragui ha he'íta oñenupã rasyha hikuái heko itépe hembiapo vaikuére.

42Upérõ che mandu'áta che ñe'ẽ ame'ẽ vaekuére Jacob, Isaac ha Abrahámpe. Ha che mandu'áta avei pe yvýre.

43Ha'e kuéra katu osẽ raẽta pe yvýgui ha ipore'ỹme upe yvy iñanandypáta ha opytu'úta umi áño ndopytu'úi vaekuére. Ha'e kuéra avei oñenupãta iñañanguére, ojapo'i haguére che rembiapoukapy ha omboyke haguére che rembipota.

44Opaichavévo, ha'e kuéra oime aja tetã ojehayhu'ỹháme, ndajapo'i mo'ãi ha namboyke mo'ãi chupe kuéra ahundipa peve. Ndahekýi mo'ãi che ñe'ẽ ame'ẽ vaekue chupe kuéra, chégui hína Tupã Ijára.

45Che mandu'áta che ñe'ẽ ame'ẽ vaekuére itúva kuéra ypy kuépe, anohẽ ramo guare chupe kuéra Egíptogui opa tetã nguéra rovake, che haguã Tupã chupe kuéra guarã, Che, opa mba'e Jára.

46Ko'ãva hína umi tembiapoukapy, tembipota ha teko mbo'e Ñandejára ome'ẽ vaekue Moisés rupi Israel guápe Sinaí ru'ãme.

Levítico 27

Ñe'ẽ oñeme'ẽva Ñandejárape

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Israel guápe ko'ã mba'e: Ome'ẽva chéve iñe'ẽ he'ívo ome'ẽtaha chéve pe oñeme'ẽva peteĩ tapicháre ojejogua ramo tembiguairã, pe mba'e repy tome'ẽ chéve péicha:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Kuimba'ére oguerekóva 20 áño guive 60 peve, tome'ẽ 50 pláta pehẽngue, ojeporuháicha tupaópe.

4Kuñáre tome'ẽ 30.

5Oguerekóva rehe 5 áño guive 20 peve, tome'ẽ kuimba'ére 20 ha kuñáre 10.

6Mitã rehe 1 mes guive 5 áño peve, tome'ẽ kuimba'ére 5 ha kuñáre 3.

7Hetave 60 áñogui oguerekóvare, kuimba'ére tome'ẽ 15 ha kuñáre 10.

8Imboriahu eterei ramo ha ndoguerekói mba'eve ome'ẽ haguã, pa'i te'i mba'épa ha'e ikatu ome'ẽ.

Mymba kuérare

9Oĩ ramo ome'ẽva mymba ikatúva oñekuave'ẽ Ñandejárape, toiko chugui mymba oñemboykéva Ñandejárape guarã.

10Upéva ndaikatu véima oñemyengovia ambuére, taha'e iporãvéva térã ivaivéva. Oñemyengovia ramo, mokõive oñemboyke Ñandejárape guarã: pe oñemyengoviáva ha pe oñeme'ẽva.

11Pe mymba ndaikatúi ramo oñekuave'ẽ Ñandejárape ndaha'égui mymba ipotĩva, tojereraha pa'ípe,

12ha ha'e te'i mbovýpa ovale ohecha rire. Mymba repy ramo topyta pe pa'i he'íva.

13Ha pe mymba ojejoguase jey ramo, hepykue ári toñeme'ẽve hese 5gui peteĩ.

Óga

14Ome'ẽva hóga Ñandejárape, pa'i te'i mbovýpa ovale ohecha rire. Pe óga repy topyta pe pa'i he'íva.

15Pe ome'ẽ vaekue hóga ojoguase jey ramo, hepykue ári tome'ẽve 5gui peteĩ, ha péicha pe óga imba'e jeýta.

Yvy

16Ome'ẽva Ñandejárape ijyvy pehẽngue, hepykue tojepapa pe ikatúvare oñeñotỹ. Upéicha ramo 220 kílo seváda tovale 50 pláta pehẽngue.

17Ome'ẽ ramo ijyvy pe áño 50ha ñepyrũme, pe yvy repy taha'e pe oje'e vaekue.

18Ha ome'ẽ ramo pe áño 50ha rire, pa'i toipapa pe pláta oñeme'ẽ vaerã, oipapávo umi áño hembýva pe ambue áño 50hápe guarã.

19Ome'ẽ vaekue pe yvy ojoguase jey ramo ijyvykue, ijyvy repy ári tome'ẽve hese 5gui peteĩ, ha topyta jey chupe.

20Ndojoguajeýi ramo katu, ha pe yvy oñeme'ẽma plátare ambue hapichápe, ndaikatu mo'ã véima ojogua jey.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Oguahẽvo pe áño 50ha, pe yvy oñemboykéta Ñandejárape guarã ha pa'i opytáta heseve.

22Oikuave'ẽva Ñandejárape yvy ojogua vaekue, ndaha'éiva rogagua mba'ekue,

23pa'i toipapa pe yvy repy áño 50ha peve ha pe oikuave'ẽva tome'ẽ pe árape voi pe yvy repy, mba'e kuave'ẽ ramo Ñandejárape.

24Áño 50 haguépe pe yvy opyta jeýta ijára ypy kuépe.

25Opa mba'e repykue tojepapa pe pláta pehẽnguére ojeporúva tupaópe, ipohýiva 11 grámo.

Ta'ýra ypykue

26Mymba ra'y ypykue tojeporu'ỹ oñeme'ẽ haguã Ñandejárape peteĩ mba'e oje'e vaekue oñeme'ẽtaha chupe. Umíva niko Ñandejára mba'énte voi.

27Ha'e ramo mymba ipotĩ'ỹva ikatúta ojejogua jey pe hepykue pa'i omoĩvare, ha toñeme'ẽve hese 5gui peteĩ. Ndojejogua jeýi ramo katu, toñeme'ẽ hepykuére.

Mba'e oñekuave'ẽva oñehundi haguã

28Oikuave'ẽva peteĩ mba'e Ñandejárape oñehundi haguã, taha'e tapicha, taha'e mymba, taha'e ijyvy tee, upéva ndaikatu mo'ãi oñeme'ẽ térã ojejogua jey. Opa mba'e oñekuave'ẽva oñehundi haguã oñemboyke hína Ñandejárape guarã añoite.

29Avaveichagua oñekuave'ẽva Ñandejárape oñehundi haguã ndaikatu mo'ãi ojejogua jey. Ojejuka vaerã.

Diésgui peteĩ

30Opa temitỹngue ha yvágui, yvýgui heñóiva, Ñandejára mba'e hína 10gui peteĩ ha toñemboyke chupe guarã.

31Ojoguaséva pe Ñandejára mba'évagui, tome'ẽve hepykue ári 5gui peteĩ.

32Mymba kuéragui avei 10gui peteĩ Ñandejára mba'e ha toñemboyke chupe guarã.

33Ani peiporavo Ñandejárape guarã iporãvéva térã ivaivéva umi 10gui ha ani pemyengovia. Oñemyengovia ramo upéva ambuére, pe oñemyengoviáva ha pe oñeme'ẽva opyta Ñandejárape guarã. Ndaikatu mo'ãi ojejogua jey.

34Ko'ãva hína tembiapoukapy Tupã oheja vaekue Moiséspe Israel ñemoñarépe guarã yvyty Sinaí ru'ãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Números

Números 1

Israel ñemoñare jepapa Sinaípe

1Ára peteĩha, mes mokõiháme, hérava Iyyar, áño mokõiha Israel ñemoñare osẽ haguépe Egíptogui, Ñandejára oñe'ẽ Moiséspe Jotopa Rógape, Sinaí yvy ojeiko'ỹháme,

2ha he'i chupe: —Ejapo Aarón ndive Israel ñemoñare jepapa, ogagua aty ha ogagua peteĩ-teĩre. Eipapa kuimba'e kuéra ha emoĩ héra kuéra kuatiáre,

3umi oguerekóva 20 áño guive, ikatúva oho ñorãirõháme tetã rembiguái ramo.

4Ta pene pytyvõ umi omyakãva ojohogagua aty, peteĩ-teĩ ñemoñare guápe.

5Ãva hína umi kuimba'e ojeporavóva ko tembiaporã: Rubén ñemoñare: Elisur, Sedeúr ra'y.

6Simeón ñemoñare: Selumiel, Surisadai ra'y.

7Judá ñemoñare: Nahasón, Aminadab ra'y.

8Isacar ñemoñare: Natanael, Suar ra'y.

9Zabulón ñemoñare: Eliab, Helón ra'y.

10José ra'y Efraín ñemoñare: Elisamá, Amihud ra'y. José ra'y Manasés ñemoñare: Gamaliel, Pedasur ra'y.

11Benjamín ñemoñare: Abidán, Guidoní ra'y.

12Dan ñemoñare: Ahiézer, Amisadai ra'y.

13Aser ñemoñare: Paguiel, Ocrán ra'y.

14Gad ñemoñare: Eliasaf, Reuel ra'y.

15Neftalí ñemoñare: Ahirá, Enán ra'y.

16Ko'ã kuimba'e umi ojeporavo vaekue maymáva apytégui. Ha'e kuéra umi omyakãva Israel ñemoñare guápe.

17-18Moisés ha Aarón ombyaty ijerére umi kuimba'e ojeporavo vaekue ha hendive kuéra ombyaty mayma Israel guápe, ára peteĩha, mes mokõiháme hérava Iyyar, ojepapa haguã ojohogagua ha oñopehẽngue kuéra. Ojepapa kuimba'e kuéra 20 áño guive yvatévo,

19Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe. Ko Israel ñemoñare jepapa, ojejapo Sinaí yvy ojeiko'ỹháme.

20-46Kuimba'e kuéra, 20 áño guive, ikatúva oho ñorãirõháme tetã rembiguái ramo, ojehai kuatiáre héra, máva rogaguápa ha máva ñemoñarépa. Oñepyrũ Rubén

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

ñemoñareguágui, ha'égui Jacob ra'y ypykue. Umi ojepapáva, ãva hína: Rubén ñemoñare: 46.500 Simeón ñemoñare: 59.300 Gad ñemoñare: 45.650 Judá ñemoñare: 74.600 Isacar ñemoñare: 54.400 Zabulón ñemoñare: 57.400 José ra'y Efraín ñemoñare: 40.500 José ra'y Manasés ñemoñare: 32.200 Benjamín ñemoñare: 35.400 Dan ñemoñare: 62.700 Aser ñemoñare: 41.500 Neftalí ñemoñare: 53.400 Maymáva retakue: 603.550.

47Levíta kuéra ndojepapái umi ambue ñemoñare ndive,

48Ñandejára niko he'i Moiséspe:

49“Ani remoinge Leví ñemoñare guápe, reipapa ramo kuimba'e kuéra ñorãirõ megua.

50Levíta kuéra toñangareko Jotopa Róga ha hembiporu kuérare, tahembiapo Tekohápe ha tomopu'ã pe Jotopa Róga, Israel ñemoñare rekoha apytépe.

51Ojeho jeývo pégui, levíta kuéra toipe'a jey pe Jotopa Róga ha togueraha tomopu'ã jey pe ojepytaháp e. Oimeraẽ Ndaha'éiva Leví ñemoñare oñembojáva Jotopa Róga rehe, tomano.

52Mayma Israel ñemoñare tomohenda aty-atýpe hekoha kuéra, ojejapoháicha ñorãirõháme ha peteĩ-teĩ aty toguereko ibandera tee.

53Levíta kuéra katu tomoĩ hekoha Jotopa Róga jerére ha toñangareko hese, ani haguã che pochy Israel ñemoñare ndive.”

54Israel ñemoñare ojapo opa mba'e Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe.

Números 2

Israel ñemoñare ñemohenda hekoháp e

1Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe ojejapo haguã péicha:

2Israel ñemoñare opyta ramo peteĩ hendápe, peteĩ-teĩ topyta opytaháp e ibandera pegua. Hekoha kuéra toñemoĩ Jotopa Róga jerére mombyrymi.

3-9Kuarahy resẽ gotyo toñemohenda División Judá mbohapy iregimiento ha huvicha kuéra reheve, péicha: Regimiento Judá: Mburuvicha Nahasón, Aminadab ra'y: 74.600 kuimba'e. Regimiento Isacar: Mburuvicha Natanael, Suar ra'y: 54.400 kuimba'e. Regimiento Zabulón: Mburuvicha Eliab, Helón ra'y: 54.700 kuimba'e. Maymáva retakue: 186.400 kuimba'e. Ojeku'e ramo Regimiento Judá toho tenondete.

10-16Yvy gotyo toñemoĩ División Rubén mbohapy iregimiento ha huvicha kuéra reheve, péicha: Regimiento Rubén: Mburuvicha Elisur, Sedeúr ra'y: 46.500 kuimba'e. Regimiento Simeón: Mburuvicha Selumiel, Surisadai ra'y: 59.300 kuimba'e. Regimiento Gad: Mburuvicha Eliasaf, Reuel ra'y: 46.650 kuimba'e. Maymáva retakue, 151.450 kuimba'e. Ojeku'évo, División Rubén toho División Judá rapykuéri.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Levíta kuéra oguerahâva Jotopa Róga ojepe'a vaekue, ha opa mba'e hesegua, toho umi Regimiento pa'ũme. Regimiento kuéra toku'e oñemohenda haguéicha chupe kuéra.

18-24Kuarahy reike gotyo toñemohenda División Efraín mbohapy iregimiento ha huvicha kuéra reheve péicha: Regimiento Efraín Mburuvicha Elisamá, Amihud ra'y: 40.500 kuimba'e. Regimiento Manasés: Mburuvicha Gamaliel, Pedasur ra'y: 32.200 kuimba'e. Regimiento Benjamín: Mburuvicha Abidán, Guidoní ra'y: 35.400 kuimba'e. Maymáva retakue: 108.100 kuimba'e. División Efraín hína pe mbohapyha. Toku'e pe mokõiha rapykuéri.

25-31Yvate gotyo toñemohenda División Dan mbohapy iregimiento ha huvicha kuéra reheve péicha: Regimiento Dan: Mburuvicha Ahiézer, Amisadai ra'y: 62.700 kuimba'e. Regimiento Aser: Mburuvicha Paguiel, Ocrán ra'y: 41.500 kuimba'e. Regimiento Neftalí: Mburuvicha Ahirá, Enán ra'y: 53.400 kuimba'e. Maymáva retakue: 157.600 kuimba'e. Ojeku'e ramo División Dan toho tapykuépe.

32Israel ñorãirõhára retakue ohupyty 603.550 kuimba'e.

33Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe, levíta kuéra ndojepapái Israel ñemoñare ndive tetã rembiguairã.

34Ha péicha opa Israel ñemoñare ojapo umi mba'e Ñandejára he'i vaekue Moiséspe. Peteĩ-teĩ oñembyaty ibandera guýpe ha oku'e irregmiénto ndive.

Números 3

Aarón ra'y kuéra

1Ko'ãva hína Aarón ha Moisés rogagua, Ñandejára oñe'ẽ ramo guare Moiséspe yvyty Sinaípe.

2Aarón ita'ýra irundy vaekue: Nadab ijypykue, upéi Abihú, Eleazar ha Itamar.

3Ha'e kuéra oñemomarangatu vaekue ñandyrýpe Ñandejárape guarã ha oñemoingo pa'i ramo.

4Nadab ha Abihúpe ojuka vaekue Ñandejára yvy ojeiko'ỹha Sinaí guápe, oikuave'ẽ haguére tata ojeporu'ỹ vaerã Ñandejára peguarã. Ha'e kuéra ndaita'ýra jepéi. Eleazar ha Itamar hembiapo vaekue pa'i ramo, Aarón oikove aja pukukue.

Levíta kuéra oñemoĩ oipytyvõ haguã pa'ípe

5Ñandejára he'i Moiséspe:

6—Emoĩ Leví ñemoñare oipytyvõ haguã pa'i Aarónpe.

7Ha'e kuéra toipytyvõ Aarón ha opa Israel guápe Jotopa Róga renondépe ha tahembiapo Tekohápe.

8Ipópe kuéra topyta opa tembiporu Jotopa Róga pegua ha toipytyvõ Israel guápe opa tembiapo Jotopa Róga peguápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Levíta kuéra rembiaporã ta upévante: toipytyvõ Aarón ha ita'ýra kuérape.

10Aarón ha ita'ýra kuéra toiko pa'i kuéra rembiapópente. Pa'i'ỹva ojapo ramo pa'i rembiapo tojejuka.

11Ñandejára he'i Moiséspe:

12-13—Levíta kuéra topyta che mba'erã. Ajuka ramo guare Egíptope ta'ýra ypykue, amboyke vaekue che mba'erã Israel ñemoñare ra'y ypykue ha imymba ra'y ypykue avei. Ko'ágã, Israel ñemoñare ra'y ypykue rekovia, arekóta che mba'erã levíta kuéra. Che hína opa mba'e Jára!

Levíta kuéra jepapa

14Sinaí yvy ojeiko'ỹháme Ñandejára he'i Moiséspe,

15oipapa haguã levíta kuéra ojohogagua ha ijypykuére, mitã kuimba'e oguerekóva peteĩ mes guive.

16Ha Moisés ojapo péicha.

17-20Leví ita'ýra mbohapy vaekue: Guersón, Quehat ha Merarí. Ko'ãva rérape ojekuaa umi iñemoñare. Guersón ñemoñare Libní ha Simí. Quehat ñemoñare Amram, Ishar, Hebrón ha Uziel. Merarí ñemoñare Mahli ha Musí. Ãva vaekue Leví ra'ykuéra, iñemoñare rupive.

21Guersón ñemoñare, Libní ha Simeígui osẽ vaekue.

22Kuimba'e oguerekóva peteĩ mes guive ojepapa 7.500.

23Ko'ãva omoĩ hekoha Jotopa Róga kupépe, kuarahy reike gotyo.

24Huvicha kuéra Eliasaf, Lael ra'y.

25Ha'e kuéra oñangareko Jotopa Róga ahoja ha ijapére, ha poyvi sãingo Jotopa Róga rokẽmeguáre.

26Avei poyvi sãingo Jotopa Róga korapy peguáre, oĩva Jotopa Róga ha altar jerekuévo, ha poyvi sãingo korapy rokẽ megua ha umi sã nguéra hese guáre.

27Quehat ra'y kuéra hína Amram, Ishar, Hebrón ha Uziel.

28Kuimba'e Quehat ñemoñaréva oguerekóva peteĩ mes guive ojepapa 8.600.

29Ko'ãva oguereko hekoha Jotopa Róga ykére, yvy gotyo.

30Huvicha Elisafán, Uziel ra'y.

31Ha'e kuéra oñangareko opa mba'e Tupã koty peguáre. Umíva hína Ñe'ẽ me'ẽ Karameguã, mesa, mba'e rendy pyenda, altar, tembiporu kuéra, poyvi sãingo ha umi mba'e hesegua.

32Levíta kuéra ruvicha vaekue Eleazar, pa'i Aarón ra'y. Ha'e oisãmbyhy umi oñangarekóvape Jotopa Róga rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Merarí ra'y kuéra, Mahli ha Musí.

34Kuimba'e Merarí ñemoñaréva oguerekóva peteĩ mes guive ojepapa 6.200.

35Hekoha oĩ Jotopa Róga ykére yvate gotyo, ha huvicha Suriel, Abihail ra'y.

36Ha'e kuéra oñangareko Jotopa Róga roguyke tábla, yvyra puku, póste ha ipyenda ha opa hembiporu kuérare.

37Oñangareko avei póste kuéra korapy pegua, ipyenda, yvyra hakua ha isã nguérare.

38Kuarahy resẽ gotyo, Jotopa Róga rovái ha Jotopa Róga renondépe, oñemohenda jepi Moisés, Aarón ha Aarón ra'y kuéra. Ko'ãva oñangareko Jotopa Róga rehe, Israel ñemoñare rérape. Oimeraẽ pa'i'ỹva ojapóva pa'i rembiapo, ojejukáta.

39Kuimba'e levíta kuéra oguerekóva peteĩ mes guive Moisés oipapa vaekue he'i haguéicha Ñandejára, ohupyty 22.000.

Levíta kuéra, ta'ýra ypykue rekovia

40-41Ñandejára he'i Moiséspe: —Opa Israel ra'y ypykue, che mba'e hína. Upévare eipapa Israel ñemoñare ra'y ypykue oguerekóva peteĩ mes guive, ha umíva rekovia aipota che mba'erã levíta kuéra. Che hína opa mba'e Jára! Aipota avei che mba'erã levíta kuéra mymba ra'y ypykue, Israel ñemoñare mymba ra'y ypykue rekovia.

42Moisés ojapo péicha ha oipapa Israel ñemoñare ra'y ypykue.

43Oguerekóva peteĩ mes guive, ohupyty 22.273.

44Tupã he'i Moiséspe:

45—Topyta che mba'erã levíta kuéra, Israel ñemoñare ra'y ypykue rekovia ha ta che mba'erã avei levíta kuéra rymba ra'y ypykue, Israel ñemoñare mymba ra'y ypykue rekovia.

46Israel ñemoñare ra'y ypykue katu hetave levíta kuéra ra'y ypykuégui, ombohasa chupe kuéra 273 kuimba'épe.

47Peteĩ-teĩ umívare, Israel ñemoñare tome'ẽ 5 pláta pehẽngue, tenda marangatu pegua viru, upéva hína pláta pehẽngue ipohýiva 11 grámo.

48Ha pe viru, Aarón ha ita'ýra kuéra mba'erã.

49Moisés ojapo péicha,

50ha ombyaty 1.365 pláta pehẽngue, tenda marangatu pegua viru,

51ha ome'ẽ Aarón ha ita'ýra kuérape, Ñandejára he'i haguéicha.

Números 4

Levíta kuéra Quehat ñemoñare rembiaporã

1Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[2]oipapa haguã levíta kuéra Quehat ñemoñare aty ha ojohogaguáva,

[3]kuimba'e kuéra oguerekóva 30 áño guive 50 peve, ikatupyrýva Jotopa Róga pegua tembiapópe.

[4]Umíva ojeporavo oñangareko haguã umi mba'e oñemomarangatúva Ñandejárape guarãre.

[5]Ñandejára he'i Moiséspe ojejapo haguã péicha: oiko ramo ñembosako'i ojeho haguã ojeikohágui, Aarón ha ita'ýra kuéra toike Tupã kotýpe, toipe'a poyvi sãingo oĩva Ñe'ẽ me'ẽ Karameguã renondépe, ha pe poyvípe tojaho'i Karameguã.

[6]Tomoĩ hi'ári ahoja jegua mymba pirekuégui ha upéva ári toipyso jey ahoja jegua poyvi pytãgui ha tomoinge pe Karameguã argólla kuáre hi'ýva, ojegueroja haguã.

[7]Upéi toipyso peteĩ ahoja hovy pe mesa ári oñemoĩháme umi mbuja oñekuave'ẽva Ñandejárape ha tomoĩ upépe umi ña'ẽmbe, kucharõ, kópa ha járra kuéra ojeporúva oñekuave'ẽ haguã mba'e rykuere ha avei pe mbuja oñekuave'ẽ mantéva.

[8]Toipyso ahoja pytã opa ko'ã mba'e ári, tomoĩ hi'ári peteĩ ahoja mymba pirekuégui ha upéi tomoinge ijargólla kuáre hi'ýva reroja haguã.

[9]Tojaho'i ahoja hovýpe mba'e rendy pyenda, mba'e rendy kuéra, imopotĩha, iña'ẽmbe'i ha umi mbayru kuéra ojeporúva ñandyryrã.

[10]Opa umíva toñuã mymba pirekuépe ha tomoĩ yvyra ári ojegueroja haguã.

[11]Upéi toipyso ahoja hovy altar óro ári, tojaho'i mymba pirekuépe ha tomoinge ijargólla kuáre hi'ýva ojegueroja haguã.

[12]Tombyaty opa umi tembiporu tenda marangatu pegua, toñuã peteĩ ahoja hovýpe, tojaho'i jey mymba pirekuépe ha tomoĩ yvyra ári ojegueroja haguã.

[13]Tomopotĩ ñandy ha tanimbúgui altar ha toipyso hi'ári ahoja pytã.

[14]Tomoĩ upépe opa tembiporu altar pegua. Umíva hína myatatĩha, tenedor, pála ha tása guasu. Upéi tojaho'i mymba pirekuépe ha tomoinge ijargólla kuáre hi'ýva, ojegueroja haguã.

[15]Oñepyrũ vove ojeku'e oñeĩhágui, levíta kuéra Quehat ñemoñare togueroja opa mba'e, Aarón ha ita'ýra kuéra oikopa rire hembiapópe. Ani angáke levíta kuéra opoko umi mba'e oñemomarangatu vaekue Ñandejárape guarãre, cháke opoko ramo omanóta. Levíta kuéra Quehat ñemoñare ogueroja vaerã umi mba'e oĩva Jotopa Rógape; upéva hembiaporã.

[16]Pa'i Eleazar, Aarón ra'y, toñangareko ñandyry rehe ojeporúva mba'e rendy kuérape, insiénso ryakuã porãre, trígo ñekuave'ẽre, ñandyry rehe ojeporúva oñemomarangatu haguã Ñandejárape guarã ha opa umi mba'e Jotopa Róga peguáre oñemomarangatu vaekue Ñandejárape guarã.

[17]Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18-19—Aníke peheja umi levíta Quehat ñemoñare ojejuka oñemboja haguére umi mba'e oñemomarangatu vaekuére Ñandejárape guarã. Ani haguã ojehu jepe kóva, Aarón ha ita'ýra kuéra te'i peteĩ-teĩme hembiaporã ha mba'épa oguerojáta.

20Ani ha'e kuéra oike ohecha umi mba'e oñemomarangatúva Ñandejárape guarã, cháke omanóta hikuái.

Levíta kuéra Guersongua rembiaporã

21-22Ñandejára he'i Moiséspe oipapa haguã levíta kuéra Guersón ñemoñare aty ha ojohogaguáva,

23kuimba'e kuéra oguerekóva 30 áño guive 50 peve, ikatupyrýva Jotopa Róga rembiapópe.

24Ha'e kuéra togueroja ko'ã mba'e:

25Poyvi sãingo Tekohápe oĩva, Jotopa róga, ijahoja, itóldo mymba pire kuégui, poyvi sãingo Jotopa Róga rokẽ megua.

26Umi poyvi sãingo oĩva Jotopa Róga korapy jerére, poyvi sãingo korapy rokẽ megua isã nguéra reheve, ha opa mba'e hesegua.

27Aarón ha ita'ýra kuéra toisãmbyhy Guersón guápe hembiapo ha imba'e rerojápe. Peẽ pema'ẽta mba'éichapa ojapo umi mba'e oje'éva chupe kuéra.

28Kóva hína Guersongua rembiaporã Jotopa Rógape. Ha'e kuéra ogueroja ramo ko'ã mba'e toisãmbyhy chupe kuéra pa'i Itamar, Aarón ra'y.

Levíta kuéra Merarí ñemoñare rembiaporã

29Ñandejára he'i Moiséspe oipapa haguã levíta kuéra Merarí ñemoñare ha ojohogaguáva,

30kuimba'e kuéra oguerekóva 30 áño guive, 50 peve, ikatupyrýva Jotopa Róga rembiapópe.

31Ha'e kuéra togueroja umi tábla, yvyra puku, póste ha pyenda Jotopa Róga ryepy pegua,

32umi póste Jotopa Róga korapy jerére oĩva, ipyenda, ijyvyra hakua, isã nguéra ha opa mba'e hesegua. Nde ere peteĩ-teĩme mba'épa oguerojáta.

33Kóva hína Merarí ñemoñare rembiaporã ha toisãmbyhy chupe kuéra pa'i Itamar, Aarón ra'y.

Levíta jepapa

34-48Ñandejára he'i haguéicha, Moisés, Aarón ha Israel ñemoñare myakãhára kuéra oipapa levíta kuéra Quehat, Guersón ha Merarí ñemoñare ha ojohogaguáva, kuimba'e kuéra oguerekóva 30 áño guive 50 peve ikatupyrýva Jotopa Róga rembiapópe, ha ko'ãva hína: Quehat ñemoñare 2.750 kuimba'e, Guersongua 2.630 kuimba'e, Merarí ñemoñare 3.200 kuimba'e. Oñondivepa: 8.580 kuimba'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

49Peteĩ-teĩ ojepapa ha peteĩ-teĩme oje'e hembiaporã, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe.

Números 5

Israel ñemoñare ñemopotĩ

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2Ere Israel guápe omosẽ haguã mombyry tekohágui umi ikuru vaívape térã kuimba'e imombary syrývape, térã ipotĩ'ỹvape opoko haguére te'õnguére.

3Umichagua ipotĩ'ỹva tomosẽ tekohágui, taha'e kuimba'e térã kuña, ani oĩ mba'eve iky'áva che aikohápe Israel ñemoñare apytépe.

4Israel ñemoñare ojapo pe Ñandejára he'íva Moisés rupi ha omosẽ okápe opa umívape.

Ñemyengovia

5-6Ñandejára he'i Moiséspe ko'ã mba'e Israel guápe guarã: Oĩ ramo iñe'ẽ rendu'ỹva Ñandejárape ha ohundi hapichágui imba'e rereko,

7ombyasy rire iñangaipa, tomyengovia opa mba'e ohundi vaekue ha upéva ári tomyengoviave 5gui peteĩ opa mba'ére.

8Ha omano ramo pe hapicha upéva ha ndoguerekói igénte oñemyengovia haguãme, tome'ẽ upéva Ñandejárape pa'ípe guarã. Tome'ẽ avei peteĩ ovecha mácho oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa.

9"Opa umi mba'e kuave'ẽ Israel ñemoñare oguerahâva pa'ípe Ñandejárape guarã, topyta pa'ípe imba'erã.

10Opa mba'e oñekuave'ẽva Ñandejárape ha ojereraháva pa'ípe, opyta pa'ípe guarã."

Ména selóso

11-14Ñandejára he'i Moiséspe he'i haguã péicha Israel guápe: Ikatu peteĩ Israel ñemoñare oimo'ã hembireko omyakã ratĩ hague chupe ambue kuimba'e ndive, ha ndaikatúi oikuaa añetépa upéva, hembireko oiko kuaágui ndaipóri avave ohecháva chupe. Ikatu pe ména iselóso ha oimo'ã hembireko ombotavyha chupe, térã ikatu avei hembireko nombotavýi chupe.

15Opáichavo pe kuimba'e togueraha hembireko pa'ípe ha togueraha avei 2 kílo hu'itĩ seváda oñekotevẽva oñekuave'ẽ haguã ha ani oñohẽ hese ñandyry térã omoĩ hese insiénso. Upéva niko hína ména selóso mba'e kuave'ẽ, oikuaaséva hembireko rembiapo vaikue.

16-17Pa'i togueraha pe kuña Ñandejára renondépe, tomoĩ y, ykua peguare peteĩ mbayrúpe, ha tombojehe'a hese yvy Jotopa Róga pegua.

18Upéi tomosarambi pe kuña akã rague ha tomoĩ pe kuña pópe pe mba'e kuave'ẽ hu'itĩ seváda. Ipópe pa'i toguereko pe mbayru y iróva reheve oguerúva jeharu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Upéi tome'ẽka iñe'ẽ pe kuñáme Ñandejára rérape ha te'i pa'i: “Oime ramo
neremyakã ratĩri ra'e ne ménape, tojehu'ỹ ndéve mba'eve re'úvo ko y oguerúva jeharu.

20Ha oimérõ remyakã ratĩ ha reñemongy'a ra'e, rekévo ne mena'ỹva ndive,

21Ñandejára ta ne moingo ijaheipy ramo. Ha'e tomoñyñýi ne rambepi ha ta ne
mbopy'a ruru.

22Ko y oikévo nde py'ápe ta ne mbopy'a ruru ha tomoñyñýi ne rambeipy.” Pe kuña
te'i: “Ta péichake. Tojapo katu péicha Ñandejára.”

23Upérõ pa'i tohai pe ñe'ẽ jeharu rehegua kuatiápe ha tojohéi upéva y iróvape.

24Pe kuña omboy'u mboyve pe y iróva ikatúva ombohye rasy chupe,

25pa'i togueraha pe hu'itĩ seváda kuña pógui altárpe oikuave'ẽ haguã Ñandejárape
ombokachávo henondépe.

26Upéi tohupi ipo renyhẽ pe hu'itĩ sevádagui mba'e kuave'ẽ ramo ha tohapy altar ári.
Ipaháp e to'uka kuñáme pe y iróva.

27Oime ramo ha'e omyakã ratĩ ra'e iménape pe y ombohye rasýta, ombopy'a rurúta
chupe ha omoñyñýita hambeipy. Pe kuña ojererekóta ijaheipy ramo.

28Ha oimérõ ndojapói ra'e mba'eve ivaíva, pe y ndojapo mo'ãi hese mba'eve ha ikatúta
imemby jey.

29-30Kóva hína tembiapoukapy ojejapo haguã oĩ ramo ména selóso oimo'ãva
hembireko omyakã ratĩ hague chupe, térã oimo'ã hembireko ombotavyha chupe. Pe
kuña tojereraha Ñandejára renondépe ha pa'i tojapo hese umi mba'e oje'e vaekue.

31Iména rehe ndojái mba'eve ha pe kuña, oimérõ hembiapo vai ra'e, oikóta hese pe
ivaíva oje'e vaekue.

Números 6

Tembiapoukapy nasaréo rehegua

1-2Ñandejára he'i Moiséspe oheko mbo'e haguã péicha Israel guápe: Kuimba'e térã
kuña ome'ẽva Ñandejárape iñe'ẽ oiko haguã nasaréo ramo,

3ndo'úi vaerã kaguy térã mba'eve oporomonga'úva, térã vinágre ojejapóva kaguy térã
mba'e oporomonga'úvagui; ndo'úi vaerã avei parral'a rykuere, térã parral'a, taha'e
hi'ajúva, taha'e oñembopiru vaekue.

4Oiko aja nasaréo ramo ani ho'u mba'eve ojejapóva parral águi, térã ha'ỹingue, térã
ipirekuénte jepe.

5Oiko aja nasaréo ramo toheja okakuaa iñakã rague ha ani oñeñapĩka.

6-7Iñakã rague he'ise oñeme'ẽha Ñandejárape, ha upéva rehe avei ani oñemongy'a
oñembojávo te'õnguére, taha'e jepe itúva, térã isy, térã iteindýra retekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Oiko aja nasaréo ramo oñemomarangatu Ñandejárape guarã.

9Oĩ ramo ho'áva omano rei pe nasaréo ypýpe ha iñakã rague oñemongy'a upevakuére, toha'arõ 7 ára ha upéi toñemyakã perõuka; péicha ipotĩta.

10Pe ára 8 haguépe togueraha mokõi jeruti térã mokõi pykasu ra'y Jotopa Róga rokẽme ha tome'ẽ pa'ípe.

11Pa'i toikuave'ẽ peteĩ guyra mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa ha pe ambue toikuave'ẽ mymbahapy ramo, nasaréo ipotĩ haguã ky'águi ojáva hese oĩ haguére te'õngue ypýpe. Pe árape avei iñakã rague oñemomarangatu jey Ñandejárape guarã.

12Ha tombopyahu jey iñe'ẽ nasaréo reko rehegua ome'ẽ vaekue Ñandejárape, ojepapa jey haguã chupe umi ára ohasátava nasaréo ramo. Omongy'a haguére iñakã rague niko ndojepapavéi vaekue chupe.

Tembiapoukapy ojapo vaerã nasaréo opávo inasaréo reko

13-14Pe nasaréo, oguahẽvo ára opa haguã inasaréo reko, toho Jotopa Róga rokẽme ha togueraha Ñandejárape mbohapy mymba imarã'ỹva: peteĩ ovecha ra'y mácho hi'áño peteĩva oñekuave'ẽ haguã mymbahapy ramo, peteĩ ovecha ra'y kuña hi'áño peteĩva oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa ha peteĩ ovecha mácho oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo joajurã.

15Togueraha avei peteĩ ajaka oĩháme mbuja ovu'ỹva ko'ãichagua: mbuja ojejapóva trígo ku'i iporãvévagui oñembojehe'áva ñandyry reheve ha mbuja pererĩ oñemonáva ñandyrýpe. Ko'ãvape tombojoapy pe trígo ha kaguy ñekuave'ẽ.

16Pa'i toikuave'ẽ Ñandejárape mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa ha mymbahapy.

17Tomymbajuka joajurã pe mácho, toikuave'ẽ pe ajaka imbuja reheve ha tojapo avei pe trígo ha kaguy ñekuave'ẽ.

18Jotopa Róga rokẽme upe nasaréo tomyakã perõuka ha tohapy umi akã rague pe tata ojehapyhápe mba'e kuave'ẽ joajurã.

19Upéi pa'i tomoĩ pe nasaréo pópe ovecha mácho lómo ojýmava, peteĩ mbuja ovu'ỹva ha peteĩ mbuja pererĩ.

20Upérõ pa'i tombokacha umíva Ñandejára renondépe, oñemboykégui Ñandejárape guarã ha topyta pa'ípe. Avei pe ovecha mácho pyti'a ha hetyma pa'ípe guarãva voi. Upe rire pe nasaréo ikatúma ho'u kaguy.

21Ko'ãva hína tembiapoukapy nasaréo rehegua. Oime ramo pe nasaréo ome'ẽ ra'e iñe'ẽ ijeheguínte Ñandejárape oikuave'ẽtaha chupe peteĩ mba'e, ojapo vaerã iñe'ẽ ome'ẽ vaekue. Ha tojapo avei umi mba'e ojapo vaerã omoguahẽvo hu'ãme inasaréo reko.

Mba'éichapa pa'i oporohovasa vaerã

22-23Ñandejára he'i Moiséspe he'i haguã Aarón ha ita'ýra kuérape oiporu haguã ko'ã ñe'ẽ ohovasa ramo Israel guápe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24“Ñandejára ta nde rovasa ha toñangareko nde rehe.

25Ñandejára ta hory nde rechávo ha tohechauka ndéve py'a porã.

26Ñandejára ta nde rayhu ha tome'ẽ ndéve py'a guapy.”

27Ha Ñandejára he'i: “Ha'e kuéra ohenói ramo che réra ohovasávo Israel guápe, che ahovasáta chupe kuéra.”

Números 7

Myakãhára kuéra mba'e kuave'ẽ

1Moisés, omopu'ã rire pe Jotopa Róga, omboyke Ñandejára peguarã oñohẽvo ñandyry hese ha hembiporu kuérare.

2Upérõ umi 12 myakãhára oipytyvõ vaekue Moiséspe oipapa haguã Israel ñemoñare,

3ogueru Ñandejárape imba'e kuave'ẽ ramo: 6 karréta ha 12 guéi: peteĩ karréta mokõi myakãhára rehe ha peteĩ guéi peteĩ-teĩre. Ha'e kuéra oikuave'ẽ rire umi mba'e,

4Ñandejára he'i Moiséspe:

5—Umi mba'e oñekuave'ẽ vaekue tojeporu Jotopa Róga rembiapópe. Eme'ẽ levíta kuérape toiporu hikuái oikotevẽháicha hembiapópe.

6Upérõ Moisés ome'ẽ umi karréta ha guéi levíta kuérape.

7Ome'ẽ mokõi karréta ha irundy guéi Guersón guápe,

8irundy karréta ha 8 guéi Merarí guápe. Hembiapópe oisãmbyhy vaerã chupe kuéra Aarón ra'y Itamar.

9Moisés katu nome'ẽi karréta ha guéi Quehat guápe. Ha'e kuéra oñangareko mba'e Ñandejára peguarã oñemomarangatúva rehe ha ogueroja umíva ijati'ýre.

10Myakãhára kuéra ogueru avei imba'e kuave'ẽ upe árape oñemomarangatu haguépe altar Ñandejára peguarã.

11Ñandejára he'i Moiséspe: —Ára peteĩ-teĩme togueraha imba'e kuave'ẽ peteĩ umi 12 myakãhárava oñemomarangatu haguã altar Ñandejárape guarã:

12-83Peteĩ-teĩ ogueraha imba'e kuave'ẽ ramo ko'ã mba'e: Peteĩ ña'ẽmbe pláta ipohýiva 1.430 grámo, peteĩ tása guasu pláta ipohýiva 770 grámo, mokõive henyhẽva trígo ku'i poravo pyrégui oñembojehe'áva ñandyry reheve mba'e kuave'ẽrã, peteĩ kucharõ óro ipohýiva 110 grámo, henyhẽva insiénsogui, peteĩ tóro ra'y, peteĩ ovecha mácho ha peteĩ ovecha ra'y hi'áño peteĩva mymbahapyrã, peteĩ kavara mácho mymbajukarã ojeheja rei haguã angaipa, ha mokõi tóro ra'y, 5 ovecha mácho, 5 kavara mácho ha 5 ovecha ra'y hi'áño peteĩva mymbajukarã joaju rehegua. Ára peteĩháme ogueraha imba'e kuave'ẽ Nahasón Aminadab ra'y, Judá ñemoñare. Ára mokõiháme Natanael Suar ra'y, Isacar ñemoñare. Ára mbohapyhápe Eliab Helón ra'y, Zabulón ñemoñare. Ára irundyhápe Elisur Sedeúr ra'y, Rubén ñemoñare. Ára 5hápe Selumiel Surisadai

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

ra'y, Simeón ñemoñare. Ára 6hápe Eliasaf Reuel ra'y, Gad ñemoñare. Ára 7hápe Elisamá Amihud ra'y, Efraín ñemoñare. Ára 8hápe Gamaliel Pedasur ra'y, Manasés ñemoñare. Ára 9hápe Abidán Guidoní ra'y, Benjamín ñemoñare. Ára 10hápe Ahiézer Amisadai ra'y, Dan ñemoñare. Ára 11hápe Paguiel Ocrán ra'y, Aser ñemoñare. Ára 12hápe Ahirá Enán ra'y, Neftalí ñemoñare.

84-88Aipo ramo, oñemomarangatu ramo altar Ñandejárape guarã, Israel myakãhára kuéra oikuave'ẽ vaekue 12 ña'ẽmbe pláta, 12 tása guasu pláta ha 12 kucharõ óro. Umi mba'e oñekuave'ẽva pohyikue, péicha vaekue: Peteĩ-teĩ ña'ẽmbe pláta ipohýi 1.430 grámo ha peteĩ-teĩ tása guasu 770 grámo. Umi 12 ña'ẽmbe pláta ha 12 tása guasu pláta pohyikue oñondivepa ohupyty 26.400 grámo. Pe ipohyikue ra'ã hína pe ojeporúva Tekohápe. Peteĩ-teĩ kucharõ óro ipohýi 110 grámo oñeha'ãva tenda marangatu pegua pohýi ra'ãháme. Umi 12 kucharõ óro pohyikue ohupyty 1.320 grámo. Opa umi kucharõ henyhẽ insiénsogui.

12 Tóro ra'y, 12 ovecha mácho ha 12 ovecha ra'y hi'áño peteĩva mymba hapyrã. Avei hesegua trígo mba'e kuave'ẽrã.

12 Kavara mácho mymbajukarã ojeheja rei haguã angaipa.

24 Tóro ra'y, 60 ovecha mácho, 60 kavara mácho ha 60 ovecha ra'y hi'áño peteĩva mymbajukarã joaju rehegua.

89Moisés oikévo Jotopa Rógape oñe'ẽ haguã Ñandejára ndive, ohendu ha'e oñe'ẽha chupe Ñe'ẽ me'ẽ Karameguã mbotyha ári guive, umi mokõi tekove ipepóva pa'ũme.

Números 8

Mba'e rendy kuéra

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere Aarónpe, ha'e omoĩ ramo umi 7 mba'e rendy ipyendápe, tomoĩ ohesape haguãicha henondévo.

3Aarón ojapo péicha ha omoĩ umi mba'e rendy omoma'ẽ pype henondévo.

4Ipy guive hu'ã meve pe mba'e rendy pyenda ojejapo oroitégui martíllo mbotápe, ohechauka haguéicha Ñandejára Moiséspe.

Levíta kuéra ñemopotĩ ha ñemoingo hembiapópe

5Ñandejára he'i Moiséspe:

6—Eipe'a levíta kuéra, Israel ñemoñare apytégui, ha emopotĩ chupe kuéra,

7péicha: Ehypýi chupe kuéra y ñemopotĩ rehe guápe ha ere chupe kuéra tomoperõmba hete kuéra haguégui ha tojohéi ijao. Upérõ ipotĩta.

8Upéi togueru peteĩ tóro ra'y ha hesegua trigo'a térã trígo ku'i iporãvéva oñembojehe'áva ñandyry reheve mba'e kuave'ẽ ramo. Nde katu eru peteĩ tóro ra'y mymbajukarã ojeheja rei haguã angaipa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Upéi embyaty opa Israel ñemoñare ha levíta kuéra toĩ Jotopa Róga renondépe.

10Umi Israel ñemoñare tomoĩ ipo levíta kuéra akã ári,

11ha upérõ Aarón toikuave'ẽ levíta kuéra, mba'e kuave'ẽ ramo oñembokacháva Ñandejára renondépe Israel ñemoñare rérape. Upéicha oñemboykéta Ñandejárape guarã.

12Upérõ levíta kuéra tomoĩ ipo umi mokõi tóro ra'y akã ári, peteĩ oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa, ha ambue mymbahapy ramo ojejapo haguã levíta kuéra ñemopotĩ.

13Emoĩ levíta kuéra Aarón ha ita'ýra kuéra renondépe ha eikuave'ẽ Ñandejárape mba'e kuave'ẽ oñembokacháva ramo.

14Eipe'a levíta kuéra Israel ñemoñare apytégui opyta haguã che mba'erã.

15Remopotĩ ha reikuave'ẽ rire levíta kuéra mba'e kuave'ẽ oñembokacháva ramo, oñepyrũta omba'apo Jotopa Rógape.

16Che aiporavo chupe kuéra che mba'erã Israel ñemoñare ra'y ypykue rekovia ha ha'e kuéra che mba'e añónte hína.

17Ajuka ramo guare Egiptogua ra'y ypykue, amboyke vaekue che mba'erã Israel ñemoñare ra'y ypykue ha hymba ra'y ypykue avei.

18Ko'ágã aiporavo chupe kuéra, Israel ñemoñare ra'y ypykue rekovia,

19ha amoĩ Aarón ha ita'ýra kuéra pópe Israel ñemoñare mba'e kuave'ẽ ramo, omba'apo haguã Jotopa Rógape Israel ñemoñare rekovia. Hembiapo kuéra rupi Ñandejára oheja reíta Israel guápe iñangaipa. Upévare Israel ñemoñare oñemboja ramo Jotopa Róga ypýpe, noñehundi mo'ãi.

20Péicha Moisés, Aarón ha opa Israel ñemoñare ome'ẽ levíta kuéra Ñandejárape, ha'e he'i haguéicha Moiséspe.

21Levíta kuéra oñemopotĩ ha ojohéi ijao, ha Aarón omboyke chupe kuéra Ñandejárape guarã, mba'e kuave'ẽ oñembokacháva ramo. Ha'e avei ojapo levíta kuéra ñemopotĩ Ñandejárape guarã.

22Israel ñemoñare ojapo opa mba'e Ñandejára he'i vaekue Moiséspe levíta kuéra rehegua. Péicha levíta kuéra ojeporavo hembiapo haguã Jotopa Rógape Aarón ha ita'ýra kuéra po guýpe.

23Ñandejára he'i Moiséspe:

24—Omboty rire 25 áño pe levíta hembiapóta Jotopa Rógape,

25ha omboty rire 50 ikatútama opoi.

26Upe rire ikatúta oipytyvõ hapicha levíta kuérape hembiapópe Jotopa Rógape, ha'eño katu ndaikatu mo'ãi ojapo mba'eve. Upéicha remboguata vaerã levíta kuéra rembiapo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Números 9

Páskua

1Ñandejára oñe'ẽ Moiséspe yvy ojeiko'ỹha Sinaí guápe, áño mokõiháme oñesẽ hague
Egíptogui, méspe hérava Nisán, ha he'i chupe:

2-3—Ára 14 Nisán, kuarahy oike rire, Israel ñemoñare tombyarete Páskua,
tembiapoukapy hesegua he'iháicha.

4Upérõ Moisés he'i Israel guápe ombyarete haguã Páskua,

5ha 14 Nisán ka'aru ha'e kuéra ojapo péicha yvy ojeiko'ỹha Sinaí guápe. Maymáva
ojapo opa mba'e Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe.

6Ha oĩ kuimba'e ipotĩ'ỹva opoko haguére te'õngue rehe ha upéva rehe ndaikatúi
ombyarete Páskua upe árape. Umíva oho Moisés ha Aarón rendápe,

7ha he'i chupe kuéra: —Oja ore rehe potĩ'ỹ ropoko haguére te'õnguére. Ndaikatúi
chénepa ore rombyarete avei Páskua ore rapicha kuéra ndive?

8Moisés he'i chupe kuéra: —Peha'arõ taporandu mba'épa he'i Ñandejára.

9Ñandejára he'i Moiséspe,

10he'i haguã Israel guápe: —Oĩ ramo pende apytépe térã pene ñemoñare apytépe
tapicha ipotĩ'ỹva opoko haguére te'õnguére, térã oho vaekue mombyry ha ombyaretese
Páskua,

11umíva ikatu ombyarete Páskua peteĩ mes haguépe, ára 14 mes hérava Iyyar ka'aru.
To'u pe ovecha ra'y ñana rogue iróva reheve, ha mbuja ñembovu pyre'ỹ reheve.

12Ani omohemby mba'eve pe ára ambue peguarã ha ani omopẽ pe ovecha ra'y kãngue
peteĩnte jepe. Tombyarete Páskua, tembiapoukapy hesegua he'iháicha.

13Oĩ ramo katu ipotĩva, ndohói vaekue mombyry ha nombyaretéi Páskua, toñemosẽ
Israel ñemoñare apytégui ndoguerúi haguére chéve imba'e kuave'ẽ hi'árape. Tahekovia
chupe iñangaipa.

14Peteĩ mombyrygua oikóva pende apytépe ombyaretese ramo Páskua, tekotevẽ ojapo
he'iháicha tembiapoukapy hesegua. Péicha avei tojapo maymáva, taha'e Israel
ñemoñare, taha'e mombyrygua.

Pe arai Jotopa Róga ári

(Ex 40.34-38)

15-16Pe ára oñemopu'ã haguépe Jotopa Róga, peteĩ arai ojaho'i chupe. Pyharekue pe
arai ojogua tatápe.

17Pe arai opu'ã ramo, Israel ñemoñare oñepyrũ oguata ha opyta jey pe arai opytahápe.

18Israel ñemoñare opu'ã hekohágui ha oguata hapére Ñandejára he'i vove, ha ha'e he'i
vove avei opyta jey. Pe arai opyta aja Jotopa Róga ári, ha'e kuéra opyta upépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Pe arai opyta are ramo Jotopa Róga ári, ha'e kuéra ojapo pe Ñandejára he'íva ha ndohói pégui.

20Sapy'ánte pe arai opyta Jotopa Róga ári ára mbovy mínte. Opáichavo ha'e kuéra opyta hekohápe térã oho pégui Ñandejára he'iháicha arai rupi.

21Sapy'ánte pe arai opyta pyhare guive ko'ẽmba pevénte. Pe arai opu'ã vovénte, ára térã pyharépe, ha'e kuéra opu'ã jeýma oho.

22Pe arai opyta ramo mokõi ára, térã peteĩ mes, térã peteĩ áño, opyta aja Jotopa Róga ári ha'e kuéra ndoku'éi, opu'ã vove katu ha'e kuéra opu'ãma avei oho hapykuéri.

23Ha'e kuéra omoĩ hekoha opyta haguã, térã omopu'ã oho haguã, iñe'ẽ rendúvo Ñandejárape. Omomba'e guasu Ñandejárape, ha'e he'i haguéicha Moisés rupi.

Números 10

Trompéta pláta

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ejapouka mokõi trompéta pláta martíllo mbotápe, tojeporu oñembyaty haguã Israel ñemoñare ha oiko haguã ñembosako'i ojererova haguã hikuái hekohágui.

3Ipu ramo umi mokõi trompéta, opa Israel ñemoñare toñembyaty ne ndive Jotopa Róga renondépe.

4Ha ipu ramo peteĩ trompétante, toñembyaty ne ndive myakãhára.

5Ipu ramo peteĩ trompéta ha pesapukái, oñepyrũta oku'e hekohágui umi oikóva kuarahy resẽ gotyo.

6Ipu jey ramo, oku'éta hekohágui umi oikóva yvy gotyo. Aipo ramo, pe trompéta ipu ramo ha pesapukái ramo, upéva hína ojeku'e haguã,

7ha ipu ramo pesapukai'ỹre, upéva hína oiko haguã ñembyaty.

8Pa'i Aarón ha ita'ýra kuéra hína umi ombopu vaerã trompéta. Kóva, tembiapoukapy opa árape guarã.

9Oiko ramo ñorãirõ pene retãme oĩgui ondyrýva pende rehe, pembopu ko'ã trompéta ha pesapukái oñepyrũ haguã ñorãirõ. Che, Tupã pende Jára, poipytyvõta ha poipe'áta ipógui.

10Oiko ramo vy'a jasy pyahúpe ha arete aja, pembopu avei trompéta peikuave'ẽvo mymbahapy ha mymbajuka joajurã. Upérõ che mandu'áta pende rehe. Che hína Tupã pende Jára.

Israel ñemoñare osẽ hekohágui

11Ára 20, méspe hérava Iyyar, áño mokõiháme Israel ñemoñare osẽ rire Egíptogui, opu'ã pe arai oĩva Jotopa Róga ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Israel ñemoñare osẽ hekohágui oĩva Sinaí pegua yvy ojeiko'ỹháme. Pe arai opyta peteĩ hendápe hérava Parán, yvy ojeiko'ỹháme.

13Ha'e kuéra osẽvo, osẽ Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe:

14Osẽ raẽ Primera División Judá. Tenonde oho Regimiento Judá, huvicha Nahasón Aminadab ra'y.

15Upéi Regimiento Isacar, huvicha Natanael Suar ra'y.

16Hapykuéri Regimiento Zabulón, huvicha Eliab Helón ra'y.

17Upéi levíta kuéra Guersongua ha Merarí ñemoñare oipe'a tupao ojererova haguã ha ogueroja opa mba'e hesegua osẽvo Primera División rapykuéri.

18Levíta Guersongua ha Merarí ñemoñare rapykuéri osẽ Segunda División Rubén. Tenonde Regimiento Rubén, huvicha Elisur Sedeúr ra'y.

19Upéi Regimiento Simeón, huvicha Selumiel Surisadai ra'y.

20Hapykuéri Regimiento Gad, huvicha Eliasaf Reuel ra'y.

21Segunda División rapykuéri osẽ levíta kuéra Quehat ñemoñare ha ogueraha umi mba'e Tupã koty pegua. Ha'e kuéra oguahẽ ramo guarã ojepyta jey haguãme, pe tupao oĩ jeýtama upépe.

22Levíta kuéra Quehat ñemoñare rapykuéri osẽ Tercera División Efraín. Tenonde osẽ Regimiento Efraín, huvicha Elisamá Amihud ra'y.

23Upéi Regimiento Manasés, huvicha Gamaliel Pedasur ra'y.

24Hapykuéri Regimiento Benjamín, huvicha Abidán, Guidoní ra'y.

25Tapykuépe osẽ Cuarta División Dan. Tenonde Regimiento Dan, huvicha Ahiézer Amisadai ra'y.

26Upéi Regimiento Aser, huvicha Paguiel Ocrán ra'y.

27Hapykuéri Regimiento Neftalí, huvicha Ahirá Enán ra'y.

28Péicha ojeho jepi oñesẽvo ojeikohágui oñeguahẽ meve ojeiko pyahu haguãme.

Moisés oipota hovaja omoirũ chupe

29Moisés he'i hovaja Hobábpe, hembireko ru Jetró Madiangua ra'y: —Roho potáma hína pe yvýpe Ñandejára he'i vaekue ome'ẽtaha oréve. Ejúna ore ndive, reiko porãta ore apytépe. Ha'e ome'ẽ iñe'ẽ ohovasataha Israélpe.

30Hobab he'i chupe: —Ndaikatu mo'ãi: ahase jeýko che retãme, che pehẽngue kuéra rendápe.

31Moisés he'i chupe: —Anína ore reja. Nde niko reikuaa porã ko yvy ojeiko'ỹha ha ikatu rehechauka oréve ore raperã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Reju ramo ore ndive, romboja'óta ne ndive opa umi jehovasa Ñandejára ome'ẽva oréve.

Israel ñemoñare oho

33Israel ñemoñare oheja rire Ñandejára yvyty Sinaí, oguata mbohapy ára pukukue. Ñe'ẽ me'ẽ Karameguã ojereraha tenonde, ojejuhu peve mamo ojepyta haguãme.

34Ha'e kuéra ojererova aja, Ñandejára arai oĩ jepi hi'ári kuéra arakue.

35Oñepyrũ ramo oguata umi oguerahâva Karameguã, Moisés he'i jepi: “Epu'ã ore Jára! Taisarambi nde rayhu'ỹva, tojei ne renondégui nde rechávo!”

36Ha oñemombytávo Karameguã, Moisés he'i jepi: —Epyta ore Jára epytu'u hetaite Israel ñemoñare ndive ko'ápe!

Números 11

Ñandejára ome'ẽ so'o Israel guápe

1Israel ñemoñare oñepyrũ hasẽngy, Ñandejára ombohasa asyha chupe kuéra. Ohendúvo chupe kuéra Ñandejára ipochy ha omondo chupe kuéra tata ohapýva hekoha rugua.

2Israel ñemoñare osapukái Moiséspe oipytyvõ haguã chupe kuéra. Ha'e oñembo'e hese kuéra Ñandejárape ha pe tata ogue.

3Upévare pe tenda oñembohéra Taberá, Ñandejára rata hendy haguére hese kuéra.

Israel ñemoñare hasẽngy

4Israel ñemoñare ndive oho avei heta tekove ahẽ Israel ñemoñare'ỹva. Umíva tembi'u rehénte voi ojepy'apy ha ho'use so'o. Upévare umi Israel ñemoñare avei oñepyrũ hasẽngy ha he'i joa ojupe:

5“Jahecha ga'u etéma piko pe Egipto! Upépe ja'u vaekue pira ja'useháicha ha umi andai, sevói, ájo, ha kurapepẽ katu ndaja'eséi.

6Ko'ápe katu ñamano ñembyahýigui ha ndaipóri mba'eve ja'u haguã ndaha'éi ramo pe maná.”

7Maná ojogua kuratũ ra'ỹi ha ijape morotĩ nunga.

8-9Ho'a jepi ha'e kuéra oĩháme pyharekue ho'ávo ysapy. Ko'ẽmba rire opa Israel ñemoñare osẽ ombyaty imba'erã omyangu'i angu'ápe ha ojapo chugui hu'itĩ. Upéi ombojy óllape térã ojapo chugui chipape. Oje'u ramo ojogua mbuja ñandyry reheve.

10Moisés ohendu Israel ñemoñare hasẽmba joa oñembyatývo hóga rokẽme. Ha'e ojepy'apy Ñandejára ipochy haguére hendive kuéra.

11Ha he'i Ñandejárape: —Mba'ére piko che rereko asy eterei? Mba'ére piko nde pochy che ndive? Maerã piko reheja che ári añangareko haguã hese kuéra?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Che ndajapói ha ndarúi vaekue chupe kuéra yvy ári. Mba'ére piko rejerure chéve aiko haguã herekua ramo ha araha haguã chupe kuéra che jyva ári mitã kambúicha pe tape pukukue amoguahẽ meve chupe kuéra pe yvýpe ere vaekue reme'ẽtaha chupe kuéra?

13Mamógui piko anohẽta so'o ho'u haguã hikuái? Ha'e kuéra hasẽ manterei chéve ho'uségui so'o.

14Che ndaikatúi añangareko hese kuéra cheño. Heta itereíma chéve guarã.

15Péichante che rerekóta ramo, che poriahurerekóna ha che juka mba'e, tapytu'u. Ndaikatu mo'ãi niko aropu'aka are ko nde pochykue.

16Ñandejára he'i Moiséspe: —Embyaty 70 kuimba'e ojeapóva mba'e ramo ha omyakãva chupe kuéra. Eru chupe kuéra Jotopa Rógape ha toĩ upépe ne ndive.

17Che aháta añe'ẽ ne ndive upépe ha aipe'áta nde hegui michĩmi nde espíritugui, ame'ẽ haguã chupe kuéra. Upéicha ha'e kuéra ne pytyvõta reñangareko haguã Israel ñemoñare rehe ha natekotevẽ mo'ãi ho'a nde árinte opa mba'e.

18Ko'ágã ere Israel guápe: “Peñemopotĩ ko'ẽrõ guarã. Perekóta so'o pe'u haguã. Ñandejára ohendu pene rasẽ ha pehose jeyha Egíptope pe'u haguã so'o. Ha'e ome'ẽta peẽme so'o,

19pe'u haguã ndaha'éi peteĩ ára térã mokõi térã 5 térã 10 térã 20 pevénte.

20Perekóta so'o pe'u haguã peteĩ mes pukukue pende jojoipa peve. Opa pende apysakua rupi osẽta pe so'o ha pene mbyajúta. Kóva ojehúta peẽme pe che mboyke haguére chéve pende Járape, aikóva pene ndive ha peje haguére pembyasyha pesẽ hague Egíptogui.”

21Moisés he'i Ñandejárape: —Ápe oĩ che ndive 600.000 kuimba'e ha nde ere reme'ẽtaha chupe kuéra so'o ho'u haguã hyguãtã meve peteĩ mes pukukue.

22Mamógui piko renohẽta umi vaka ha ovecha oñekotevẽva upevarã? Ha opa umi pira yguasúpe oĩva niko ndohupyty mo'ãi chupe kuéra guarã.

23Ñandejára he'i chupe: —Oĩ piko peteĩ mba'e ikatu'ỹva che ajapo? Ágãnte rehecháta hína oikópa térãpa ndoikói pe che ha'e vaekue.

Pe Espíritu oñeme'ẽ

24Moisés osẽ ha omombe'u Israel guápe umi mba'e Ñandejára he'i vaekue. Ombyaty umi 70 myakãhára ha omohenda chupe kuéra Jotopa Róga jerére.

25Upérõ Ñandejára oguejy pe arai ári ha oñe'ẽ chupe. Oipyhy michĩmi pe espíritugui ome'ẽ vaekue Moiséspe ha ome'ẽ chupe kuéra. Pe espíritu oúvo hi'ári kuéra, oñepyrũ hikuái osapukái umi maranduháraicha. Upe rire ndojehuvéi chupe kuéra upéicha.

26Mokõi umi 70 myakãháragui, Eldad ha Medad, opyta ra'e hekohápe ha ndohói Jotopa Rógape. Upépe Israel ñemoñare rekoha mbytépe pe espíritu ou hi'ári kuéra ha ha'e kuéra avei oñepyrũ osapukái maranduháraicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Peteĩ mitã rusu ou pya'e omombe'u Moiséspe mba'épa ojapo hína Eldad ha Medad.

28Upérõ Josué, Nun ra'y, Moisés pytyvõhára imitã rusu guive, he'i Moiséspe: —Ejokóna chupe kuéra che ruvicha!

29Moisés katu he'i chupe: —Nde selóso piko che rehe che ra'y? Hánga'u Ñandejára ome'ẽ ijespíritu opa Israel guápe osapukái haguã maranduhára ramo!

30Upérõ Moisés ha umi 70 myakãhára Israel ñemoñare oho jey hekohápe.

Ñandejára ombou heta eterei ynambu

31Ñandejára ombou peteĩ yvytu oipejúva yguasu guio oguerúva ynambu. Umíva ho'a pe tekoha jerére, ha iñasãi mombyry ikatu'ỹha meve ojehecha. Ijatypa ojo'ári 1 métro peve.

32Maymáva osẽ ombyaty ynambu pe ára pukukue, pyharekue ha pe ára ambuépe avei. Pe ombyaty mbovyvéva omono'õ 10 aty peve, ha omyasãi hikuái tekoha jerekuévo ombopiru haguã pe so'o.

33Pe so'o oĩ gueteri hãinguápe ha Ñandejára oñepyrũ ipochy hendive kuéra ha omyasãi ijapytépe kuéra mba'asy. Heta oĩ omanóva upépe.

34Upévare oñembohéra pe tenda Quibrot-Hataavá, upépe oñeñotỹ haguére umi tembi'u rehénte ojepy'apýva.

35Pégui oho hikuái oguahẽ meve Haserótpe ha upépe opyta.

Números 12

Ñandejára oinupã rasy Maríape

1Moisés omenda peteĩ kuña Etiopía guáre. Upévare María ha Aarón okaguai hese.

2Ha'e kuéra he'i: “Ndaha'éiko Moisés rupi año Ñandejára oñe'ẽva. Ñande rupi avei niko oñe'ẽ”. Ñandejára ohendu pe ha'e kuéra he'íva.

3Moisés heko kirirĩ ha ndaipochy kuaái voi. Ha'eichagua ipy'a porãva ndaipóri yvy ári.

4Upeichaháguinte Ñandejára he'i Moisés, Aarón ha Maríape: —Aipota peẽ mbohapyve peju che rendápe Jotopa Rógape. Ha'e kuéra oho,

5ha Ñandejára oguejy peteĩ arai ñembo'ýpe, opyta Jotopa Róga rokẽme ha he'i: —Peju ko'ápe Aarón ha María! Ha'e kuéra oñemboja,

6ha Ñandejára he'i: —Pehendu porãke ko ha'éva peẽme! Oĩ ramo maranduhára pende apytépe, che ajechauka ha añe'ẽ chupe kuéra iképe.

7Che rembiguái Moisés ndive, ndapéichai. Ha'e pe jeroviahavéva ijapytépe kuéra.

8Hendive añe'ẽ ramo, añe'ẽ sakã porã ha ha'e che recha. Ha mba'éicha piko peẽ ndapekyhyjéi peñe'ẽ vai haguã che rembiguái Moisés rehe?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ñandejára ipochy hendive kuéra ha oho pégui.

10Pe arai ojei rire Tekohágui, María pire ojejaho'ipa kuru vaípe ha opyta morotĩ aramirõicha. Aarón oma'ẽ hese ha ohechávo imba'asy vai,

11he'i Moiséspe: —Che karai, anína peichaite peve ore nupã rasy eterei! Ore tavýgui niko roñe'ẽ rei nde rehe.

12Anína reheja ha'e opyta mitãicha osẽva isy ryégui he'õngue. Osẽvo ipire oñembyaíma.

13Upérõ Moisés osapukái Ñandejárape ha he'i: —Há Tupã! Emonguerána chupe!

14Ñandejára he'i chupe: —Itúva ondyvu rire hováre, opyta vaerã mo'ã ijaheipy ramo 7 ára pukukue. Toñemosẽ aipo ramo tekohágui ha topyta okápe 7 ára pukukue. Upe rire ikatúta oike jey.

15Ha péicha María oñemosẽ tekohágui ha opyta okápe 7 ára pukukue. Upe aja Israel ñemoñare oha'arõ chupe ha ndojehói pégui.

16Upe rire oho hikuái Haserótgui ha opyta Paránpe, yvy ojeiko'ỹháme.

Números 13

Umi ohóva oma'ẽ ñemi Canaán retãre

(Dt 1.19-33)

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Eiporavo peteĩ-teĩ Israel ñemoñare apytégui peteĩ myakãhára ha emondo umi 12 toma'ẽ ñemi Canaán retãre, che ame'ẽtava hína Israel guápe.

3-15Moisés ojapo Ñandejára he'i haguéicha ha omondo Parángui ko'ã myakãhárape: Rubén ñemoñare Samúa, Zacur ra'y. Simeón ñemoñare Safat, Hori ra'y. Judá ñemoñare Caleb, Jefuné ra'y. Isacar ñemoñare Igal, José ra'y. Efraín ñemoñare Oseas, Nun ra'y. Benjamín ñemoñare Paltí, Rafú ra'y. Zabulón ñemoñare Gadiel, Sodí ra'y. Manasés ñemoñare Gadí, Susí ra'y. Dan ñemoñare Amiel, Guemalí ra'y. Aser ñemoñare Setur, Micael ra'y. Neftalí ñemoñare Nahbí, Vapsí ra'y. Gad ñemoñare Gueuel, Maquí ra'y.

16Ãva hína umi kuimba'e Moisés omondóva oma'ẽ ñemi haguã Canaán retãre. Nun ra'ýpe ha'e ombohéra Josué, Oseas rangue.

17Moisés omondóvo chupe kuéra he'i: —Pesẽvo águi tapeho Négueb rupi ha pejupi umi yvytýre.

18Pema'ẽ mba'eichagua tetãpa umíva, heta térã mbovýpa umi ipype oikóva ha ikangy térã imbaretépa.

19Pe ijyvy kuérapa iporã, oikópa tava'i térã táva guasúpe ikorapy jere yvatépa, ha oĩpa hese oñangarekóva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Pehecha pe yvýpa iporã térã ivai ha ika'aguýpa. Peñeha'ã peru ñandéve upepegua yva. Parral'a oñepyrũ hi'aju hína upe ramo.

21Yvy ojeiko'ỹha Sin guive, ha'e kuéra oho yvate gotyo, Rehob peve, Hamátpe ojeikeha ypýpe.

22Oike hikuái Négueb rupi Hebrón peve. Upépe oiko Ahimán, Sesai ha Talmai, Anac ñemoñare. Hebrón oñemopu'ã vaekue 7 áño táva Soan Egipto pegua mboyve.

23Oguahẽ hikuái ysyry Escol peve ha upépe oikytĩ peteĩ parral apesã ha omosãingo peteĩ yvyrágui oguerahâva mokõi kuimba'e ijati'ýre. Omono'õ avei granáda ha ígo.

24Pe ysyry ombohéra hikuái Escol, upépe oikytĩ haguére umi parral'a.

25Oiko rire pe tetã rupi 40 ára pukukue, umi oho vaekue oma'ẽ ñemívo ou jey,

26Moisés, Aarón ha opa Israel ñemoñare rendápe, oĩva táva Cadéspe, yvy ojeiko'ỹha Paránpe. Ha'e kuéra omombe'u umi mba'e ohecha vaekue ha ohechauka umi yva oguerúva.

27He'i hikuái Moiséspe: —Roiko pe tetã ore mondo hague rupi ha rojuhu upéva yvy porã ha hi'a hetaha. Kóina ápe umi yva pepegua.

28Umi kuimba'e upépe oikóva katu imbarete, itáva guasu kuéra tuicha ha ñorãirõhára oñangareko hese. Ha pe ivaivéva, rohecha upépe heta kuimba'e ijyvate etereíva, Anac ñemoñare.

29Amalecgua oiko Néguebpe. Umi yvyty rupi oiko hitíta, jebuséo ha amorréo kuéra. Canaangua katu oiko yguasu rembe'ýpe ha ysyry Jordán ypýpe.

30Caleb omokirirĩ opa Israel guápe oĩva Moisés jere rupi, ha he'i chupe kuéra: —Jaha jajeity hi'ári ha ñañemomba'e hese kuéra. Ndahasy mo'ãi.

31Umi oho vaekue hendive katu he'i: —Nahániri, na ñande pu'aka mo'ãi hese kuéra. Ñande ñane kangy ha ha'e kuéra imbarete.

32Ha'e kuéra omyasãi japu Israel ñemoñare apytépe ha he'i hikuái: “Pe yvy nome'ẽi omongaru haguã maymávape. Umi upepegua, kuimba'e yvate meme hína,

33ha rohecha avei ijapytépe kuéra kuimba'e ijyvate etereíva Anac ñemoñare. Hovái kuéra ore roñeñandu tuku ra'y ramo ha ha'e kuéra péicha ore recháne ra'e oma'ẽvo ore rehe.”

Números 14

Israel ñemoñare opu'ã Ñandejára rehe

(Dt 1.26-33)

1Israel ñemoñare oñepyrũ osapukái ha hasẽ pyhare pukukue.

2Ha'e kuéra ojahéi Moisés ha Aarón rehe ha he'i joa chupe kuéra: —Iporãve vaerã mo'ã romano rire Egíptope térã ko'ápe voi ko yvy ojeiko'ỹháme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Maerã piko Ñandejára ore reraha hína pe tetãme? Rojejukapáta hína ha ore rembireko ha ta'ýra kuéra opytáta hembiguái ramo. Iporãvéta roho jey ramo Egíptope.

4Ha he'i joa hikuái ojupe: “Jaiporavo katu ñande ruvicharã ha jaha jey Egíptope!”

5Upérõ Moisés ha Aarón ojayvy opa Israel ñemoñare renondépe omboja peve isyva yvýre,

6Josué Nun ra'y, ha Caleb Jefuné ra'y katu, oho vaekue umi myakãhára ndive ohechávo Canaán retã, omondoro ijao ñembyasýgui,

7ha he'i hikuái chupe kuéra: —Pe yvy ore rohecha vaekue hína peteĩ yvy ne porãmba jepéva.

8Ñandejára ipy'a porã ramo ñane ndive ñande reraháta upépe ha ome'ẽta ñandéve pe yvy iporãitéva ha hi'a hetaitéva.

9Ani pepu'ã pende Jára rehe ha pekyhyje umi kuimba'égui oikóva upépe. Ndahasýiko ñande pu'aka haguã hese kuéra. Ñandejára oĩ ñane ndive ha hese kuéra ndaipóri oñangarekóva. Ani pekyhyje.

10Israel ñemoñare ojukaséma chupe kuéra itápe. Upeichaháguinte omimbipa sapy'a pe Jotopa Róga ohechaukávo Ñandejára ouha oñeñandukávo chupe kuéra.

Moisés oñembo'e Israel ñemoñare rehe

11Ñandejára he'i Moiséspe: —Araka'e peve piko Israel ñemoñare ojehejaséta che hegui? Heta eterei jevýma ahechauka chupe kuéra ndaiporiha mba'eve che ikatu'ỹva ajapo. Mba'épa ajapove vaerã ojerovia haguã che rehe?

12Amondóta mba'asy asãi ha ahundíta chupe kuéra ani haguãtei oñemomba'e pe yvýre, nde hegui katu ajapóta peteĩ tetã chugui kuéra tuichavéva ha imbaretevéva.

13Moisés katu he'i Ñandejárape: —Nde renohẽ vaekue ko tetã guápe Egíptogui nde pu'aka mbarete rupi. Egiptogua ohendu ramo pe rejapóva ko'ã tetã guáre,

14omombe'úta umi oikóvape ko'ã tetã rupi. Umíva ohendúma nde reimeha ore ndive, nde rejechaukaha oréve ha reimeha ore apytépe peteĩ arai rupi opytáva ore ári ha nde rehoha ore renonderã peteĩ arai ñembo'ýpe arakue ha tata ñembo'ýpe pyharekue.

15Ko'ágã rejukapa ramo chupe kuéra umi tetã ohendúta ha he'i joáta hikuái,

16rejuka hague ne retã guápe yvy ojeiko'ỹháme, na nde pu'akái haguére reroguahẽ haguã pe yvýpe ere vaekue reme'ẽtaha chupe kuéra.

17Ha ko'ágã ore Jára ajerure ndéve, rehechauka haguã oréve nde pu'aka mbarete rejapóvo ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue, ere ramo guare,

18ne mbegueha nde pochy haguã ha rehechaukaha reporohayhuha ha reimeha ne ñe'ẽme. Reheja reiha tembiapo vaikue, oñepu'ã ramo nde rehe. Upéicha ramo jepe nderehejaiha reinupã'ỹre túva kuéra rembiapo vaikuére ta'ýra kuérape, ñemoñare mbohapyha ha irundyha peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ha ko'ágã ore Jára reporohayhu etéva, ajerure ndéve reheja rei haguã ko'ã ne retãgua
rembiapo vaikue, reheja rei haguéicha hetaite jey osẽ guive Egíptogui.

20Ñandejára he'i chupe: Aheja reíta chupe kuéra nde rejerure haguére chéve.

21Opáichavo tereikuaa porã mandi voi, reikuaa porãháicha che aikoveha ha aimeha
opa rupi ko yvy jerekuévo,

22avavete asy ko'ã tetãguágui ndoikove mo'ãiha oike haguã pe yvýpe. Ha'e kuéra
ohecha vaekue che reko mimbipa ijapytépe kuéra ha opa umi mba'e rechapyrã ajapo
vaekue Egíptope ha yvy ojeiko'ỹháme, ha peichave ramo jepe oha'ã mante vaekue che
mbopochy ha nohenduséi vaekue che ñe'ẽ.

23Ha'e kuéra ndoike mo'ãi pe yvýpe, che ha'e vaekue itúva kuéra ypykuépe ame'ẽtaha
iñemoñarépe. Avave umi che mboyke vaekuégui ndoike mo'ãi upépe araka'eve.

24Che rembiguái Caleb katu ndaha'éi ha'e kueraichagua. Ha'e osẽ kuri che rehehápe ha
oĩ che ndive. Upévare araháta chupe pe yvýpe ha'e oho vaekue ohechávo ha
iñemoñare kuéra oguerekóta avei yvy imba'erã,

25pe yvýpe ko'ágã oikohápe hína umi Amalec ha Canaangua. Ko'ẽrõ tapeho jey pende
rapykuévo yvy ojeiko'ỹha rupi Mar Rojo gotyo.

Ñandejára oinupã Israel guápe

(Dt 1.34-40)

26Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe:

27—Araka'e peve piko umi Israel ñemoñare ahẽ ojahéita che rehe? Hetáma ahendu
oñe'ẽ vai ramo hikuái che rehe.

28Ko'ágã peje chupe kuéra péicha: “Ame'ẽ che ñe'ẽ che jehe voi, tapeikuaa porã
mandi, peikuaaháicha che aikoveha, ajapotaha pende rehe upe pejerure vaekue. Che,
pende Jára, ha'éma che ñe'ẽ.

29Pemanóta ha pene re'õngue iñasãita ko yvy ojeiko'ỹha rupi. Pejahéi haguére che
rehe, avave umi ombotýmavagui 20 áño ha ojepapa vaekue, ndoike mo'ãi upe yvýpe.

30Ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ pohejataha peiko pe yvýpe. Avave ndoike mo'ãi ndaha'éi
ramo Caleb ha Josué.

31Peje vaekue pende ra'y kuéra ojererahataha upépe tembiguái ramo. Che katu araháta
chupe kuéra pe yvýpe peẽ ndapeipotái vaekuépe, ha upépe ha'e kuéra ovy'áta.

32Peẽ pemanóta ko'ápe ko yvy ojeiko'ỹháme.

33Pende ra'y kuéra oikóta ovaháre ko yvy ojeiko'ỹháme 40 áño pukukue ohasa asývo
peẽ pende rovatavy haguére, omano meve pe peteĩmi hembýva gueteri pende
apytégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Peñandúta pende ro'o tee rehe jehasa asy oguerúva hapykuéri pende reko añangue
40 áño pukukue, peteĩ áño peteĩ-teĩ umi 40 ára rehe peiko hague pehecha pe yvy.
Águi peikuaátama mba'épa he'ise che añemoĩ ramo pende rehe.

35Ame'ẽ che ñe'ẽ che jehe voi ajapotaha péicha pende rehe, peẽ tetãgua ahẽ
peñembyatypa vaekue pepu'ã haguã che rehe. Ko'ápe ko yvy ojeiko'ỹháme peteĩ-teĩ
pende apytégui omanóta. Che, pende Jára, ha'éma che ñe'ẽ!

36-37Umi kuimba'e Moisés omondo vaekue oma'ẽ haguã pe yvýre, ogueru ñe'ẽ japu
omoñe'ẽ ngururúva maymávape ha upéva rehe ho'a omano Ñandejára renondépe.

38Umi oho vaekuégui omaña haguã upe yvýre, oikove Josué ha Caleb añónte."

Israel ñemoñare oha'ã oike pe yvýpe
(Dt 1.41-46)

39Moisés he'i Israel guápe upe he'i káva Ñandejára ha oñepyrũ hikuái hasẽ soro.

40Pe ára ambuépe opu'ã hikuái ko'ẽ mboyve, osẽ hekohágui ha oho ojupi umi yvytýre,
he'ívo: "Ko'ágã roĩma roho haguãicha pe yvýpe he'i vaekue oréve Ñandejára. Rohecha
kuaáma niko ivai eterei hague ore rembiapo".

41Moisés katu he'i chupe kuéra: —Maerã piko pejapóta pe Ñandejára oipota'ỹva
ko'ágã? Nosẽ mo'ãiko peẽme upéva!

42Ani peho. Ñandejára noĩri pene ndive, ha ha'e kuéra pende jukáta.

43Peñemoĩ ramo Amalec ha Canaangua rehe pemanombáta. Ñandejára noĩ mo'ãi pene
ndive, peẽ pejei haguére chugui.

44Ha'e kuéra ndoikuaaséi mba'eve ha ojupi yvytýpe ndohói ramo jepe hendive kuéra
Ñe'ẽ me'ẽ Karameguã, ha Moisés ndohói avei.

45Upérõ Amalec ha Canaangua oikóva upépe, ondyry hese kuéra, omboguevi, omuña
Hormá peve ha ohundi ete chupe kuéra.

Números 15

Tembiapoukapy mymbajuka rehegua

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Kóicha ere Israel guápe: Peike vove pe yvýpe ha'e vaekue ame'ẽtaha peẽme upépe
peiko haguã,

3peikuave'ẽ ramo Ñandejárape tóro térã ovecha mymbahapy ramo térã mymbajuka
ramo hyakuã asýva chéve, ha peikuave'ẽ ramo peje haguére péicha pejapo taha, térã
pemboareteségui,

4pe oikuave'ẽva togueru heseve 2 kílo trígo ku'i porãve oñembojehe'áva 1 lítro
ñandyry reheve.

5Avei tomoĩ 1 lítro kaguy peteĩ ovecháre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Pe oikuave'ẽva ovecha mácho, togueru 4 kílo trígo ku'i porãve oñembojehe'áva 1 lítro imédio ñandyry reheve.

7Togueru avei 1 lítro imédio kaguy. Umíva hyakuã asýta chéve.

8Pe oikuave'ẽva chéve peteĩ tóro mymbahapy ramo térã ojapo haguã iñe'ẽ ome'ẽ vaekue chéve, térã mymbajuka ramo joajurã,

9togueru mba'e kuave'ẽ ramo 6 kílo trígo ku'i porãve oñembojehe'áva 2 lítro ñandyry reheve.

10Togueru avei 2 lítro kaguy. Opa umíva tahyakuã asy chéve.

11Ko'ãva toikuave'ẽ tóro, ovecha mácho, ovecha térã kavara reheve.

12Imba'e kuave'ẽ hetave ramo peteĩ mymbágui, pe imba'e kuave'ẽ tombohetave avei hekópe.

13Opa Israel ñemoñare tojapo péicha oikuave'ẽ ramo hi'upyrã, tahyakuã asy chéve.

14Ha peteĩ mombyrygua oikóva pende apytépe taha'e opyta haguã, taha'e sapy'arãnte, ogueru ramo mba'e kuave'ẽ hyakuã asýva chéve, tojapo péicha avei.

15Kóva hína tembiapoukapy opa ára peguarã, ohupytýva opavavépe ko ára guive opa árape guarã. Peẽ ha ha'e kuéra peteĩcha guánte hína che renondépe.

16Peteĩnte pe tembiapoukapy peẽme guarã ha upe mombyry guápe oikóva pende apytépe ave.

Pe mbuja tenondere

17Ñandejára he'i Moiséspe:

18—Ere Israel guápe kóicha: Peike rire pe yvýpe ame'ẽtava peẽme,

19ha peñepyrũ vove pe'u upépe pene remitỹnguégui, pemboyke chugui ipehẽngue peikuave'ẽtava chéve.

20Pembojy ramo mbuja tenondegua pejapóva trígo pyahúgui, peru pene mba'e kuave'ẽ ramo chéve guarã, pejapoháicha peikuave'ẽvo pene remitỹnguégui.

21Kóva hína tembiapoukapy opa ára peguarã.

Hesaráiguinte ojavýva

22Oĩ ramo hesaráiva ha ndojapói peteĩ ko'ã tembiapoukapýgui che ame'ẽ vaekue Moiséspe,

23peteĩ mba'énte jepe opa umi mba'égui ha'e vaekue Moiséspe, taha'e upe ára ha'e haguépe chupe, térã oime raẽ ára upe rire guápe, Israel ñemoñare oikove aja pukukue kóicha tojapo:

24oĩ ramo ojavýva ndoikuaáigui upe ojejapo vaerã ha avave Israel ñemoñare ndohecha kuaái, opa Israel ñemoñare oñondive toikuave'ẽ peteĩ tóro mymbahapy ramo tahyakuã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

asy chéve, ha heseve pe trígo ha kaguy ñekuave'ẽ. Ha toikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho ojeheja rei haguã angaipa.

25Pa'i tojapo umi mba'e angaipa jeheja reirã, ha ojeheja reíta chupe kuéra, ojapo haguére ivaíva oikuaa'ỹre ha ogueru haguére imba'e kuave'ẽ Ñandejárape mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa.

26Opa Israel guápe ha opa mombyry guápe oikóva hendive kuéra ojeheja reíta ijejavykue, opavave ojavy joja haguére ohecha kuaa'ỹre.

Peteĩ ojavýva ndoikuaáiguinte

27Oĩ ramo peteĩnte ojapóva ivaíva ohecha kuaa'ỹre, toikuave'ẽ peteĩ kavara kuña hi'áño peteĩva mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa.

28Ñandejára renondépe pa'i tojapo umi mba'e angaipa jeheja reirã, pe ojavýva oñemopotĩ haguã hembiapo vaikuégui, ha ojeheja reíta chupe.

29Pe tembiapoukapy hína opa ojapóva ivaíva peguarã, ha'e oikuaa'ỹre ivaiha, taha'e peẽ Israel ñemoñare, taha'e peteĩ mombyrygua oikóva pende apytépe.

30Ha oimeraẽ ojapóva ivaíva, oikuaa porã ramo jepe ivaiha hembiapo, taha'e peteĩ Israel ñemoñare, taha'e peteĩ mombyrygua oikóva pende apytépe, upéva hína peteĩ nda che apóiva mba'eve ramo. Upévare toñemosẽ Israel ñemoñare apytégui.

31Ndoikuaaséigui mba'eve che rembiapoukapýgui ha ndojaposéigui pe che ha'éva, toñemosẽ Israel ñemoñare apytégui. Ha'énte oheka ijupe ivaíva.

Pe kuimba'e nombyaretéiva pytu'uha ára

32Peteĩ jey, Israel ñemoñare oiko aja gueteri yvy ojeiko'ỹháme, ojejuhu peteĩ kuimba'e ombyatýva jepe'a pytu'uha árape.

33Umi ojuhu vaekue chupe jepe'a ombyatyhápe ogueraha chupe Moisés, Aarón ha opa Israel ñemoñare renondépe,

34ha ojeheja préso ndojekuaáigui mba'épa ojejapóta hese.

35Upérõ Ñandejára he'i Moiséspe: —Upe kuimba'e omano vaerã. Tojereraha okápe tekohágui ha opa Israel ñemoñare tojapi chupe itápe omano meve.

36Pe kuimba'e ojereraha okápe ha opa Israel ñemoñare ojapi chupe itápe ojuka peve, he'i haguéicha Ñandejára Moiséspe.

Ao ruguáire fléko apokytã

37-38Ñandejára he'i Moiséspe he'i haguã Israel guápe: —Pembofléko pende ao ruguái inimbo hovýpe ha pemoapokytã ijapýpe. Peẽ ha pene ñemoñare péicha ta peñemonde opa árape.

39Pema'ẽvo umi fléko rehe pene mandu'áta che rembiapoukapy rehe ha pejapóta pe che ha'éva. Péicha ndapeje mo'ãi che rembipotágui peiko haguã pene akãre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

40Umi fléko pene momandu'áta pejapo haguã che rembiapoukapy ha péicha peñemboykéta chéve guarã.

41Che hína pende Jára, pene Tupã poguenohẽ vaekue Egíptogui, che haguã pene Tupã. Che hína Tupã pende Jára.

Números 16

Coré, Datán ha Abiram opu'ã Moisés rehe

1-2Coré, Ishar ra'y, peteĩ levíta Quehat ñemoñare, opu'ã Moisés rehe. Oñemoĩ ijyke rehe mbohapy kuimba'e Rubén ñemoñare: umíva hína Eliab ra'y kuéra Datán ha Abiram, ha On Pélet ra'y. Opu'ã avei hendive kuéra 250 Israel ñemoñare. Umíva hína myakãhára ojeporavóva Israel ñemoñare apytégui ha ojekuaa porãva.

3Umíva mbyaty Moisés ha Aarón renondépe ha he'i chupe kuéra: —Peẽ peje japo itereíma. Opa Israel ñemoñare oñemomarangatu Ñandejárape guarã ha ha'e oĩ maymáva ndive. Mba'ére piko upéicha ramo peẽ peñemoĩ Ñandejára rendaguépe ore jára ramo?

4Moisés ohendúvo ko'ã ñe'ẽ ojeity yvýre.

5Upéi he'i Coré ha iñirũ nguérape: —Ko'ẽrõ pyhareve Ñandejára ohechaukáta ñandéve mávapa imba'e, upe chupe guarã oñemomarangatúva. Ha'e ohejáta oñemboja hendápe upe ha'e oiporavo vaekue.

6Pejapo péicha: Nde Coré ha opa ne irũ nguéra peru myatatĩha tatapỹi rendy reheve ko'ẽrõ,

7pemoĩ hi'ári insiénso ha peraha Ñandejára renondépe. Upérõ pehecháta mávapepa oiporavo Ñandejára. Peẽ hína umi peje japo itereíva, peẽ levíta kuéra!

8Upéi Moisés oñe'ẽ Corépe ha he'i: —Pehendu peẽ levíta kuéra!

9Peimo'ã piko výro reiha hína pe ojapo vaekue Tupã Israel Jára pende poravo ramo Israel ñemoñare apytégui peñemboja hese ha pemba'apo haguã Tekohápe Israel ñemoñare rekovia?

10Ha'e pende apo mba'e ramo ha pende poravo peẽme ha mayma levítape, ha ko'ágã peikoséma avei pa'i ramo!

11Nde, rejahéivo Aarón rehe, añetehápe nde ha ne irũ nguéra pepu'ã hína Ñandejára rehe.

12Upéi Moisés ohenoika Eliab ra'y kuéra Datán ha Abirámpe. Ha'e kuéra katu he'ika chupe: —Ndoroho mo'ãi.

13Nde ore renohẽ vaekue Egíptogui hi'a hetaitéva, ore juka haguã ko yvy ojeiko'ỹháme! Ha ko'ágãpa reikoséma avei ore ruvicha guasúrõ?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ndaha'éi ete hína ore reru vaekue peteĩ yvy hi'a hetávape ha reme'ẽ vaekue oréve kokue ha parralty ore mba'erã! Ha ágã reha'ãmbaite hína ore mbotavy jey haguã. Ndoroho mo'ãi!

15Moisés ipochy eterei ha he'i Ñandejárape: —Aníke reipota mba'eveichagua ikuave'ẽmby oguerúva ko'ã kuimba'e. Che ndajapói hese kuéra mba'eve ivaíva ha ndaipe'ái chugui kuéra peteĩ vúrronte jepe.

16Moisés he'i Corépe: —Ko'ẽrõ nde ha umi 250 ne irũ peju Ñandejára rendápe ha Aarón tou avei upépe.

17Peẽ peteĩ-teĩ peru pene, myatatĩha, pemoĩ pype insiénso ha peraha Ñandejára renondépe umi 250 myatatĩha. Nde ha Aarón peraháta avei upe pene mba'éva.

18Peteĩ-teĩ umi kuimba'e ogueru imyatatĩha, omoĩ pype tatapỹi rendy ha insiénso, ha oñemoĩ Jotopa Róga rokẽme Moisés ha Aarón ndive.

19Coré omopu'ã ra'e hese kuéra opa Israel ñemoñare ha moĩmba hikuái Jotopa Róga renondépe. Upeichaháguinte omimbipa sapy'a pe Jotopa Róga ha maymáva ohecha Ñandejára oĩha upépe.

20Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe:

21—Pejei umíva apytégui! Ahundíta chupe kuéra peteĩ sapy'aitépe!

22Moisés ha Aarón katu ojayvy Ñandejára renondépe omboja peve isyva yvýre ha he'i: —Tupã ore Jára! Nde hegui niko ou opa umi oikovéva. Peteĩnteko pe iñangaipáva. Anína nde pochýtei opa Israel ñemoñare ndive!

23Ñandejára he'i Moiséspe:

24—Ere Israel guápe toñemomombyry Coré, Datán ha Abiram oikohágui.

25Upérõ Moisés oho Israel ñemoñare myakãhára ndive Datán ha Abiram rendápe,

26ha he'i Israel guápe: —Pejei umi kuimba'e heko añáva róga kuéragui ha ani pepoko mba'eve imba'évare, ani haguã pende rupyty ñehundi ho'átava hese kuéra iñangaipáre.

27Ha'e kuéra ojeipa Coré, Datán ha Abiram róga kuéragui. Datán ha Abiram katu osẽ okápe ha oñembo'y hikuái hóga rokẽme, hembireko ha imitã nguéra reheve.

28Moisés he'i Israel guápe: —Ágã peikuaáta Ñandejára che mbou hague ajapo haguã opa ko'ã mba'e ha ndaha'eiha che jehegui ae ajapóva.

29Ko'ã kuimba'e omano ramo maymáva omanoháicha, Ñandejára ojapo'ỹre mba'eve hese kuéra, upéva he'ise Ñandejára na che mboúi hague.

30Ha Ñandejára ojapo ramo hese kuéra peteĩ mba'e oñehendu'ỹva ha ojehecha'ỹva, ha pe yvy oipe'a ramo ijuru ha omokõ chupe kuéra opa mba'e oguerekóva reheve oho haguã hekove umi omanóva rendápe, peikuaáta opu'ã hague Ñandejára rehe.

31Moisés oñe'ẽmbami ramo guarã, pe yvy ojeka sapy'a Datán ha Abiram guýpe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32ha omokõ chupe kuéra hembireko ha imitã nguéra reheve, Coré ha iñirũ nguéra ndive, opa mba'e oguerekóva reheve.

33Upéicha ha'e kuéra oho hekove omanóva retãme opa imba'e kuéra reheve. Pe yvy oñemboty hi'ári kuéra ha ndopytái mba'eve chugui kuéra ko yvy ári.

34Opa Israel ñemoñare oĩva upépe okañy ohendúvo isapukái ha he'i joa ojupe: “Jajeíke águi, ani pe yvy ñane mokõ avei!”

35Ñandejára omondo avei peteĩ tata ojukáva umi 250 kuimba'épe oikuave'ẽva insiénso.

Números 17

Umi myatatĩha

1Upérõ Ñandejára he'i Moiséspe:

2—Ere pa'i Eleazar Aarón ra'ýpe, toipe'a umi myatatĩha tata apytégui ha tomosarambi okápe umi tatapỹi pypegua. Umíva niko oñemboykéma chéve guarã.

3Pembyaty umi omano vaekue myatatĩha. Umíva tombota martíllope ha toñemopererĩ ojejaho'i haguã pype upe altar, umíva niko oñemboykéma vaekue chéve guarã. Topyta omomarandu haguã Israel guápe.

4Pa'i Eleazar ombyatypa umi okaipa vaekue myatatĩha, omopererĩka martíllope ojejaho'i haguã pype upe altar, Ñandejára he'i haguéicha chupe Moisés rupi.

5Upéva ojejapo oñemomarandu haguã Israel guápe, ani haguã oñemboja altárpe avave ndaha'éiva Aarón ñemoñare, ohapy haguã insiénso Ñandejára peguarã. Oĩ ramo oñembojáva, Ñandejára ohundíta chupe, ohundi haguéicha Coré ha iñirũ nguérape.

Aarón oipe'a ivaívagui Israel guápe

6Upe ára ambuépe opa Israel ñemoñare ojahéi Moisés ha Aarón rehe ha he'i chupe kuéra: —Peẽ pejuka Ñandejára retã guápe.

7Oñembyaty rire hikuái oñemoĩ haguã Moisés ha Aarón rehe, ojere ha ohecha Jotopa Róga ojejaho'iha araípe ha omimbipa, Ñandejára oĩgui upépe.

8Moisés ha Aarón oho ha oñembo'y Jotopa Róga renondépe,

9ha Ñandejára he'i Moiséspe:

10—Ejei umíva apytégui ha ahundíta maymávape ko'agãite voi. Ha'e kuéra ojeity henondépe ombojávo isyva yvýre,

11ha Moisés he'i Aarónpe: —Eru ne myatatĩha, emoĩ pype tatapỹi rendy altárgui ha hi'ári insiénso. Nde pya'e, tereho heseve hendápe kuéra ha ejapo hese kuéra mba'e angaipa jeheja reirã. Eiko Pya'éke! Cháke Ñandejára ipochy ha oñepyrũma iñasãi mba'asy ijapytépe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Aarón ojapo pe he'íva chupe Moisés. Ogueraha tata ha omoĩ umi oñembyaty vaekue apytépe. Ohechávo pe mba'asy oñepyrũma hague, omoĩ insiénso tatapỹi ári ha ojapo mba'e angaipa jeheja reirã Israel ñemoñarére.

13Upérõ oñembo'y umi omanóva ha oikovéva pa'ũme ha opi pe mba'asy.

14Umi omano vaekue 14.700, ojepapa'ỹre umi omano vaekue opu'ã ramo Coré ha iñirũ nguéra.

15Opi rire pe mba'asy, Moisés ha Aarón oho jey Jotopa Róga rokẽme.

Yvyra jekoha Aarón mba'e

16Ñandejára he'i Moiséspe:

17"Ere opa Israel guápe tome'ẽ ndéve peteĩ yvyra jekoha peteĩ-teĩ Israel ñemoñarére. Ehai peteĩ-teĩ myakãhára réra umi 12 yvyra jekoháre,

18ha upéi ehai Aarón réra levigua yvyra jekoháre. Oĩ vaerã peteĩ yvyra peteĩ myakãhára réra reheve.

19Eraha umíva Jotopa Rógape ha emoĩ Ñe'ẽ me'ẽ karameguã renondépe, che ajotopaháp e jepi ne ndive.

20Upépe hokýta pe kuimba'e che aiporavo vaekue yvyra jekoha. Péicha Israel ñemoñare ndojahéi mo'ã véima nde rehe.

21Upérõ Moisés oñe'ẽ Israel guápe ha opa Israel ñemoñare myakãhára ome'ẽ yvyra jekoha imba'éva. 12 umi yvyra, ha Aarón yvyra jekoha oĩ avei ijapytépe kuéra.

22Moisés omoĩ umi yvyra Tekoháp e Ñandejára renondépe.

23Upe ára ambuépe, Moisés oikévo Tekoháp e ohecha Aarón yvyra jekoha hoky, hakã ha hi'a hague yva ojoguáva manduvi guasúpe.

24Moisés oguenohẽ opa umi yvyra jekoha Ñandejára renondégui ha ohechauka Israel guápe. Ha'e kuéra ohecha pe ojehu vaekue ha umi myakãhára ogueraha jey pe yvyra jekoha imba'éva.

25Ñandejára he'i Moiséspe: —Emoĩ jey Aarón yvyra jekoha Ñe'ẽ me'ẽ Karameguã renondépe. Toñongatu omomarandu haguã umi Israel ñemoñare heko pu'ãvape, okiriri haguã ani omano.

26Moisés ojapo Ñandejára he'i haguéicha chupe.

27Umi Israel ñemoñare katu he'i Moiséspe: —Roikopáma péicharõ hese!

28Romano ha roñehundíta. Opa oñembojáva Jotopa Róga rehe omanóta. Romanombáta piko peteĩcha?

Números 18

Pa'i ha levíta kuéra rembiaporã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ñandejára he'i Aarónpe: —Nde rehe, nde ra'y kuéra ha levíta kuérare opẽta, nosẽ porãi ramo peteĩ mba'e ojejapóva Tekohápe. Ha nosẽ porãi ramo pa'i rembiapo, opẽta nde rehe ha nde ra'y kuérare avei.

2Eru ne ryvy kuéra Leví ñemoñare omba'apo haguã ne ndive ha ne pytyvõ haguã pene rembiapo aja Jotopa Rógape nde ha nde ra'y kuéra.

3Ha'e kuéra tojapo pejéva chupe kuéra ha toñangareko Jotopa Róga rehe, ha ani opoko mba'eve rehe oñemomarangatúva Ñandejárape guarã, oĩva Tekohápe, térã opoko altar rehe. Ha'e kuéra ojapo ramo, peẽ ha ha'e kuéra pemanóta.

4Ha'e kuéra tomba'apo pene ndive ha tojapo Jotopa Rógape opa mba'e pejéva chupe kuéra, ha ani avave oñemboja pende rehe.

5Peẽ añónte pejapo vaerã tembiapo tenda marangatu pegua ha altar rehegua. Péicha nda che pochy mo'ãi Israel ñemoñare ndive.

6Chénte hína pe aiporavo vaekue Leví ra'ykuérape Israel ñemoñare apytégui ame'ẽ haguã peẽme. Ha'e kuéra oñemomarangatu chéve guarã, omba'apo haguã Jotopa Rógape.

7Nde katu ha nde ra'y kuéra añónte, pejapo vaerã pa'i rembiapo altar pegua ha che koty pegua. Ko'ã mba'e ho'a pende ári, che poiporavo haguére pa'irã. Oimeraẽ ojapóva pa'i rembiapo ha ndaha'éiva pa'i, omano vaerã.

Israel ñemoñare ome'ẽva pa'i kuérape

8Ñandejára he'i Aarónpe: —Ne mandu'áke che ame'ẽha ndéve umi mba'e oikuave'ẽva chéve Israel ñemoñare. Ame'ẽ ndéve ha ne ñemoñare kuérape pene mba'erã opa ára.

9Umi mba'e kuave'ẽ chéve guarã ñoiténte oñemomarangatúva, ha ndojehapýiva, pene mba'erã hína, ha ãva ha'e: opa temitỹngue ha mymbajuka oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa térã jejavykue, oikuave'ẽva Israel ñemoñare. Opa mba'e ojererúva chéve mba'e kuave'ẽ ramo oñemomarangatúva chéve guarã añoite, ne mba'e ha nde ra'y kuéra mba'erã hína.

10Pe'u vaerã umi mba'e ha kuimba'énte ho'u vaerã chugui. Pereko umíva, mba'e chéve guarã oñemomarangatúva ramo.

11Avei ndéve guarã hína pehẽngue oñeñongatúva Israel ñemoñare mba'e me'ẽgui, oñekuave'ẽva oñemyatymói haguã che renondépe. Ame'ẽ ndéve, nde ra'y ha nde rajy kuérape opa árape guarã. Umíva ikatu ho'u opa nde rogagua ipotĩ guive.

12Iporãnguete pe ñandyry, kaguy ha trígogui oikuave'ẽva chéve Israel ñemoñare, ame'ẽ ndéve.

13Opa yva tenondere oguerúva Ñandejárape, ne mba'e hína ha opa nde rogagua ipotĩva ikatu ho'u chugui.

14Opa mba'e oñemomarangatúva chéve guarã añónte Israel retãme, ne mba'e hína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Opa ta'ýra ypykue, taha'e mymba ra'y, taha'e kuimba'e ra'y, oñekuave'ẽva chéve, ne mba'erã hína. Ha Israel ñemoñare tojogua jey ita'ýra kuéra ypykue ha hymba ra'y ypykue ikatu avei ojogua jey. Mymba ipotĩ'ỹva katu ojogua jey vaerã katuete.

16Peteĩ mes oikove ypy haguépe ta'ýra ypykue, itúva tome'ẽ hese 5 pláta pehẽngue, tenda marangatu pegua plátape, ipohýiva 11 grámo.

17Vaka, ovecha ha kavara ra'y ypykue katu ndojejoguái vaerã. Umíva che mba'e hína oñekuave'ẽ haguã mymbajuka ramo. Eñohẽ huguy altar rehe ha ehapy reikuave'ẽvo ikyrakue ta hyakuã asy chéve.

18Ho'okue katu ne mba'erã, upéicha avei ipyti'a ha hetyma akatúa oñemyatymóiva che renondépe.

19Ame'ẽ ndéve, nde ra'y ha nde rajy kuérape opa árape guarã opaichagua mba'e kuave'ẽ Israel ñemoñare oguerúva chéve. Upéva hína ñe'ẽ me'ẽ opa árape guarã.

20Ñandejára he'i Aarónpe: —Ani rereko Israel retãme nde yvy pehẽngue ikatúva ohasa ne ñemoñarépe. Che voi hína ne mba'erã ha che pype rereko opa mba'e reikotevẽva.

Israel ñemoñare mba'e me'ẽ levíta kuérape

21Ñandejára he'i: —Ame'ẽ levíta kuérape upe 10gui peteĩ Israel ñemoñare oikuave'ẽva chéve. Upéva hína jehepy me'ẽ hembiapo Jotopa Róga peguáre.

22Ambue kuéra Israel ñemoñare anive oñemboja Jotopa Róga rehe, upéicha ojapo ramo iñangaipa ha omanóta.

23Águive levíta kuéra añónte oñangarekóta Jotopa Róga rehe ha hese kuéra opẽta nosẽ porãi ramo peteĩ mba'e ojapóva. Upéva, tembiapoukapy opa árape guarã levíta ha iñemoñare kuérape. Levíta kuéra ani oguereko ijyvy tee Israel retãme,

24che ame'ẽ haguére chupe kuéra pe 10gui peteĩ oikuave'ẽva chéve opa Israel ñemoñare, ijyvy tee rekovia. Upévare ha'e chupe kuéra oguereko'ỹ haguã yvy imba'éva Israel retãme.

Levíta kuéra tome'ẽ Ñandejárape 10gui peteĩ

25-26Ñandejára he'i Moiséspe, he'i haguã levíta kuérape: —Opa Israel ñemoñare ogueru ramo peẽme pe 10gui peteĩ ha'e kuéra oikuave'ẽva chéve, ha che ame'ẽva peẽme pene mba'erã, peikuave'ẽ avei chéve chugui 10gui peteĩ.

27Pe 10gui peteĩ peẽ peikuave'ẽva ojererekóta ha'e ramo guáicha pe trígo pyahu ha kaguy pyahu oikuave'ẽva kokue jára.

28Péicha peẽ avei peikuave'ẽta chéve 10gui peteĩ opa ome'ẽvagui peẽme Israel ñemoñare 10gui peteĩ ramo. Upéva peraha pa'i Aarónpe.

29Peme'ẽ Tupãme imba'erã iporãnguete upe pehupytývagui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Peikuave'ẽvo iporãnguete, ojererekóta ha'e ramo guáicha trígo pyahu ha kaguy pyahu oikuave'ẽva kokue jára. Upe hembývagui,

31peẽ ha pende rogagua ikatu pe'u oimehápe, ha'égui upéva pe tembiapo repy oñeme'ẽva peẽme pemba'apógui Jotopa Rógape.

32Pemboyke rire iporãnguete chéve guarã, ikatu pe'u pe hembýva ha nda pe japo mo'ãi ivaíva. Péicha na pemomarã mo'ãi pe mba'e kuave'ẽ oñemomarangatúva chéve guarã oguerúva Israel ñemoñare, ha na pemano mo'ãi.

Números 19

Tanimbu vaka pytãgui guare

1Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe: —Peje Israel guápe kóicha:

2Kóva hína tembiapoukapy Ñandejára ome'ẽva peẽme kóicha pejapo haguã: Peru peteĩ vaka pytã imarã'ỹva, ojejokua'ỹva gueteri,

3ha peme'ẽ pa'i Eleazárpe. Tojereraha okápe tekohágui ha tojejuka Pa'i Eleazar renondépe.

4Upéi pa'i Eleazar tomyakỹ ikuã huguykuépe ha tohypýi 7 jey Jotopa Róga gotyo.

5Pe vaka tojehapy opa ipirekue, ho'o, huguy ha hyekue reheve, pa'i renondépe.

6Pa'i togueru peteĩ yvyra pehẽngue, ñana rogue ha peteĩ trápo pytã ha toity umíva tatápe ojehapyhápe upe vaka.

7Upe rire tojohéi ijao ha tojahu. Upéi ikatúma oike tekohápe. Oikóta katu ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

8Pe kuimba'e ohapýva pe vaka tojohéi avei ijao ha tojahu; ha'e avei oikóta ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

9Upéi peteĩ kuimba'e ipotĩva tombyaty pe vaka ojehapy vaekue tanimbukue ha tomoĩ peteĩ ipotĩháme okápe tekohágui ha upépe toñenongatu Israel ñemoñare oiporu haguã ojejapóvo pe y ojeporúva ñemopotĩrã. Ko ñemopotĩ ojejapo ojepe'a haguã angaipa.

10Pe kuimba'e ombyaty vaekue pe tanimbu tojohéi ijao ha oikóta ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve. Kóva hína tembiapoukapy opa árape guarã, ta ha'e Israel ñemoñare, ta ha'e mombyrygua pende apytépe oikóvape guarã.

Opokóva te'õngue rehe

11Oimeraẽ opokóva te'õnguére, oikóta ipotĩ'ỹva ramo 7 ára pukukue.

12Tekotevẽ oñemopotĩ y reheve oĩva upevarã pe mbohapy arahápe ha pe 7 ára haguépe, ha péicha ipotĩta.

13Oimeraẽ opokóva te'õngue rehe ha noñemopotĩri, oikóta ipotĩ'ỹva ramo noñehẽi haguére hese y oĩva upevarã. Upéva omongy'a hína Jotopa Róga ha toñemosẽ Israel ñemoñare apytégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Kóicha pejapóta oĩ ramo omanóva peteĩ ógape. Mayma oĩva pe ógape térã oikéva upépe upe jave, oikóta ipotĩ'ỹva ramo 7 ára pukukue.

15Ólla ha umíva, itapa'ỹva térã noñemboty porãiva oikóta ipotĩ'ỹva ramo avei.

16Pe opokóva peteĩ ojejuka vaekuére, térã omano vaekuére okápe térã opokóva tapicha kãnguekuére, térã peteĩ tyvýre, oikóta ipotĩ'ỹva ramo 7 ára pukukue.

17Ojepe'a haguã pe ky'a ojáva pe ipotĩ'ỹva rehe pemoĩ mbayrúpe pe vaka pytã ojehapy vaekue tanimbukue. Hi'ári peñohẽ y potĩ porã.

18Oñemopotĩ haguã pe óga mano haguépe, peteĩ tapicha ipotĩva tomoinge pe ýpe ñana rogue ha tohypýi pe kotypy ha opa mba'e oĩva upépe ha umi tapicháp oĩ vaekue pe kotýpe mano ramo guare. Tohypýi avei pe opoko vaekue tapicha kãnguekue, tyvy, te'õngue térã ojejuka vaekuére.

19Peteĩ ipotĩva tohypýi ipotĩ'ỹvape mbohapy ha 7 ára haguépe. Upe 7 arahápe tomopotĩ chupe. Upe tapicha oñemopotĩva tojohéi ijao ha tojahu. Ka'aru pytũ ipotĩ jeýtama.

20Peteĩ ipotĩ'ỹva noñemopotĩri ramo, oikóta iky'áva ramo noñehẽi haguére hese pe y oĩva oipe'a haguã ky'a. Upéva omongy'a hína Jotopa Róga ha toñemosẽ Israel ñemoñare apytégui.

21Kóva hína tembiapoukapy opa árape guarã. Pe tapicha oporohypýiva ýpe tojohéi avei ijao. Oimeraẽ opokóva pe y rehe oikóta ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

22Opa mba'e opokóva rehe peteĩ tapicha ipotĩ'ỹva, oja potĩ'ỹ; ha pe opokóva hese, oikóta ipotĩ'ỹva ramo ka'aru pytũ meve.

Números 20

Y osẽva ita guasúgui

(Ex 17.1-7)

1Pe mes peteĩháme Israel ñemoñare oguahẽ yvy ojeiko'ỹháme Sin héravape ha opyta hikuái táva Cadés héravape. Upépe María omano, ha oñeñotỹ.

2Ndaipórigui y upépe, Israel ñemoñare opu'ã Moisés ha Aarón rehe,

3ha he'i hikuái Moiséspe: —Hánga'u romanomba ra'e umi ambue Israel ñemoñare ndive ojuka vaekue Ñandejára!

4Mba'ére piko reru Ñandejára retã guápe ko ojeiko'ỹháme romano haguã ko'ápe ore rymba kuéra reheve?

5Mba'ére ore renohẽ Egíptogui ore reru haguã ko tenda ahẽme ndaikatuiháp opu'ã mba'eve? Ápe ndaipóri kokue, igoty, parralty, granadaty térã y jay'u haguãnte jepe.

6Moisés ha Aarón ojei chugui kuéra ha oho Jotopa Róga rokẽme. Upépe ojayvy hikuái ha omboja isyva yvýre. Upérõ Ñandejára ojekuaauka imimbipápe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7ha he'i Moiséspe:

8—Eraha pe yvyra jekoha ha pembyaty Israel guápe nde ha Aarón. Opavave renondépe ere pe ita guasúpe tosẽ chugui y ha osẽta y hoy'u haguã ha'e kuéra ha hymba kuéra.

9Moisés ogueraha pe yvyra jekoha ha oho hendápe kuéra, he'i haguéicha chupe Ñandejára.

10Aarón ndive ombyaty Israel guápe pe ita guasu renondépe, ha Moisés he'i chupe kuéra: —Pehendu peẽ tova atã atýra! Ore piko roguenohẽta peẽme y ko ita guasúgui?

11Upévo Moisés ohupi pe yvyra jekoha, oinupã mokõi jey pe ita guasu ha opo ha ochororo chugui pe y. Hoy'u chugui Israel ñemoñare ha hymba kuéra.

12Ñandejára katu ipochy Moisés ha Aarón ndive ha he'i chupe kuéra: —Ndapehechaukái haguére Israel guápe pejeroviaha che rehe ha peẽme guarã ndaiporiha mba'eve ikatu'ỹva ajapo, na pemoinge mo'ãi Israel ñemoñarépe upe yvýpe chupe kuéra ame'ẽtavape.

13Upéva ojehu pe héravape "Meriba", Israel ñemoñare ojahéi haguépe Ñandejára rehe ha ha'e ohechauka haguépe chupe kuéra heko marangatu.

Edom ruvicha guasu ndohejái ohasa hetã rupi Israel ñemoñare

14Cádesgui Moisés omondo ñe'ẽ rerahaha Edom ruvicha guasúpe, he'íva kóicha: —Nde ryvy kuéra Israel ñemoñare he'ika ndéve: "Nde reikuaa ore rembiasa.

15Ore ru kuéra ypykue oho vaekue Egíptope ha hi'are upépe. Umi Egiptogua katu ojopy ore ndive ha ore ru kuéra ypykue ndive,

16ore rosapukái Ñandejárape ore pe'a haguã ipo guýgui. Ha'e ore rendu ha omondo hemimbou ore renohẽ vaekue Egíptogui. Ko'ágã roime Cadéspe, opytáva ne retã rembe'ýpe.

17Rojerure ndéve rohasa haguã ne retã rupi. Ore ha ore rymba kuéra norosẽ mo'ãi pe tape guasúgui roike haguã nde kokue rupi térã nde parralty rupi ha ndoroy'u mo'ãi nde ykuágui. Rohóta tape guasu rupínte rosẽ meve ne retãgui."

18Umi Edomgua katu he'ika chupe kuéra: —Ndoroipotái pehasa ore retã rupi! Pejapo ramo rosẽta rondyry pende rehe.

19Umi Israel ñemoñare he'i: —Rohóta tape guasu rupínte ha ore térã ore rymba kuéra hoy'u ramo pende y, romyengoviáta peẽme. Pende yvy rupi rohasa haguãnte rojerure.

20Umi Edomgua he'i jey: —Ndapehasa mo'ãi! Ha osẽ hikuái oñorãirõ haguãicha Israel ñemoñare ndive.

21Ha osẽgui ohape joko chupe kuéra ani haguãtei ohasa hetã rupi, Israel ñemoñare ojere chugui kuéra.

Aarón omano

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Israel ñemoñare osẽ Cádesgui ha oguahẽ yvytýpe hérava Hor,

23opytáva Edom retã rembe'ýpe. Upépe Ñandejára he'i Moisés ha Aarónpe:

24—Aarón ndoike mo'ãi pe yvýpe ame'ẽtava Israel guápe. Omanóta, peẽ mokõive ndapejapói haguére che ñe'ẽ Meribápe.

25Nde Moisés eraha Aarón ha ita'ýra Eleazar pe yvyty Hor ru'ãme,

26ha eipe'a Aaróngui ipa'i ao ha emonde Eleazar rehe. Aarón omanóta upépe.

27Moisés ojapo Ñandejára he'íva ha ojupi hikuái yvyty Hor ru'ãme Israel ñemoñare rovake,

28ha oipe'a Aaróngui ipa'i ao ha omonde Eleazar rehe. Pe yvyty ru'ãme Aarón omano ha Moisés ha Eleazar oguejy jey pe yvytýgui.

29Israel ñemoñare oikuaávo Aarón omano hague, oguerojahe'o chupe 30 ára pukukue.

Números 21

Hormá ho'a Israel ñemoñare po guýpe

1Peteĩ mburuvicha guasu Canaangua, oĩva távape hérava Arad, opytáva Néguebpe, ohendu Israel ñemoñare ouha Atarim rape rupi. Osẽ ondyry hese kuéra, omyakãsã ha ogueraha hembiguairã Israel apyte pegua.

2Upérõ Israel ñemoñare ome'ẽ iñe'ẽ Ñandejárape he'ívo: “Ore pytyvõ ramo roñemomba'e haguã hese kuéra, rohundi etéta opa itáva kuéra nde rérape, ojekuaave'ỹ haguã hapykuere”.

3Ñandejára ohendu iñembo'e ha Israel ñemoñare ipu'aka Canaán guáre, ohundi cananéo kuéra oĩ haguéicha ha itáva kuéra avei ha upévare ombohéra Hormá upe tenda.

Mbói ra'ãnga vrónse

4Ojere haguã Edom guágui, Israel ñemoñare oho yvyty Hórgui tape rupi ohóva Mar Rojo gotyo. Tape rehe katu Israel ñemoñare ikane'õ ha ipochy,

5ha ojahéi Ñandejára ha Moisés rehe. He'i hikuái: “Peẽ ore renohẽ Egíptogui ore juka haguã ko yvy ojeiko'ỹháme. Ápe ndaipóri mba'eve ro'u vaerã térã y roy'u haguã. Ore mbyajúma ko tembi'u ahẽ!”

6Ñandejára omondo chupe kuéra mbói. Ko'ãva oisu'u chupe kuéra ha ojuka hetápe.

7Upérõ oho hikuái Moisés rendápe ha he'i chupe: “Ivai eterei ore angaipa roñe'ẽvo Ñandejára rehe ha nde rehe! Ejeruréna Ñandejárape toipe'a ko'ã mbói ore apytégui.” Upérõ Moisés oñembo'e hese kuéra.

8Ha Ñandejára he'i chupe: —Ejapo peteĩ mbói ra'ãnga ha emoĩ yvyráre. Pe ojesu'úva toma'ẽ pe yvyra rehe ha okueráta

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Moisés ojapo mbói ra'ãnga ha omoĩ yvyra rehe ha pe ojesu'úva, oma'ẽvo pe mbói ra'ãnga rehe okuera.

Yvyty Hórgui Moab retãme

10Israel ñemoñare oho opyta Obótpe.

11Upe rire oho tenondeve ha opyta Iié-Abarímpe, oĩva yvy ojeiko'ỹháme, Moábgui kuarahy resẽ gotyo.

12Pégui oho jey ha opyta ysyry Zéred rembe'ýpe.

13Oho tenondeve hikuái ha opyta ysyry guasu Arnón yvate gotyo, yvy ojeiko'ỹháme ojepysóva amorréo retã meve. Ysyry guasu Arnón omboja'o ojuehegui Moab ha amorréo retã.

14Upévare pe kuatia ñe'ẽme hérava "Ñandejára ñorãirõ" oje'e: "Vaheb, Sufá ypýpe, ysyry Arnón,

15ha ysyry kuéra táva Ar peve oguahẽva, ha Moab rembe'y gotyo ojepysóva."

16Pégui oho hikuái ha oguahẽ peteĩ hendápe hérava Beer. Upépe oĩ pe ykua Ñandejára he'i hague Moiséspe: "Embyaty maymávape amboy'u haguã chupe kuéra".

17Upérõ Israel ñemoñare opurahéi vaekue péicha: Epu'ã ykua! Tojepurahéi chupe:

18"Ykua ojo'óva mburuvicha ha myakãhára kuéra, ombokuáva yvyra jekohápe." Pe yvy ojeiko'ỹhágui ohove ha oguahẽ Matanápe.

19Upégui Nahaliélpe ha upégui Bamótpe,

20ha Bamótgui pe ñúme oĩva Moab retãme. Upépe oñepyrũ pe yvyty hérava Pisgá ha upéva ru'ãgui ojekuaa pe yvy ojeiko'ỹha.

Israel ñemoñare ipu'aka mburuvicha guasu Sihón rehe
(Dt 2.26-37)

21Israel ñemoñare omondo ñe'ẽ rerahaha amorréo ruvicha guasúpe hérava Sihón rendápe, he'i haguã chupe:

22"Rohasasemi niko ne retã rupi. Ore ha ore rymba kuéra norosẽ mo'ãi tape guasúgui ha ndoroike mo'ãi pende kokuépe térã pende parraltýpe ha ndoroy'u mo'ãi pende ykuágui. Roguatáta tape guasúre rosẽ meve ne retãgui."

23Sihón katu ndohejái Israel guápe ohasa hetã rupi. Ombyaty ñorãirõhára ha osẽ chupe kuéra yvy ojeiko'ỹháme ha ondyry hese kuéra Jaháspe.

24Israel ñemoñare katu ojuka hetápe ñorãirõme ha oñemomba'e hetãre ysyry guasu Arnón guive, yvate gotyo, ysyry Jaboc peve. Upéva hína Amón retã rembe'y peve, ñangareko mbaretéva.

25Péicha Israel ñemoñare omoĩ ipo guýpe amorréo táva kuéra, umíva hína Hesbón ha umi táva hesegua, ha opyta oiko umívape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Hesbón hína pe táva oiko haguépe amorréo ruvicha guasu Sihón. Upéva oñorãirõ vaekue Moab ruvicha guasu ndive ha oipe'a chugui hetã, ysyry guasu Arnón peve.

27Upévare umi ñe'ẽ yvoty apoha he'i vaekue: Peju Hesbón ruvicha guasu Sihón táva guasúpe! Pemopu'ã pyahu ha pemongora ogyke mbaretépe!

28Sihón táva Hesbóngui osẽ tata ombokusuguéva táva Ar Moab pegua, ha umi yvyty Arnón rembe'ýre oĩva.

29Reikopáma hese tetã Moab! Reñehundíma tupã gua'u Quemós retã, Ha'e oheja ne kuimba'e kuéra oguevi ha okañy, ha umi ne kuña kuéra Sihón pópe oheja.

30Hesbón pu'aka oñehundíma. Dibón távagui oñesẽvo, Nófah távape ojeho, ha umíva rendaguépe taperéntema opyta, ha tata, táva Medeba rendaite peve ohapy.

Israel ñemoñare ipu'aka Basán ruvicha guasu Og rehe

(Dt 3.1-11)

31Israel ñemoñare oñemomba'e amorréo retãre,

32ha Moisés omondo kuimba'e kuéra ohekávo mamo rupípa ondyry porãvéta pe táva Jazer héravare. Israel ñemoñare oñemomba'e umi távare oĩva ijerére ha omosẽ amorréo kuérape oikóva upépe.

33Upe rire ojevy hikuái Basán gotyo. Basán ruvicha guasu hérava Og, osẽ opa iñorãirõhára reheve peteĩ hendápe hérava Edrei.

34Ñandejára he'i Moiséspe: —Ani rekyhyje chugui, che amoĩta chupe nde pópe opa iñorãirõhára ha ijyvy reheve. Ejapo hese rejapo haguéicha amorréo ruvicha guasu Sihón rehe itáva guasu Hesbónpe.

35Ha Israel ñemoñare ojuka mburuvicha guasu Ógpe, ha opa iñorãirõhára, oheja'ỹre avave. Upéi oñemomba'e hetãre.

Números 22

Balac ohenoika Balaámpe

1Israel ñemoñare oho upégui ha opyta Moab ñúme, ysyry Jordángui kuarahy resẽ gotyo, táva Jericó rovái.

2Moab ruvicha guasu hérava Balac, Sipor ra'y, ohendu umi mba'e Israel ñemoñare ojapo vaekue amorréo rehe, ha heta etereiha ha'e kuéra.

3Tuicha eterei oñemondýi ha'e ha hetãgua.

4Umi Moabgua he'i karai kuéra Madián guápe: —Ko'ã ñembyahýi atýra omoperõta peteĩ sapy'aitépe opa mba'e oĩva ñande jerére, guéi piru omoperõháicha.

5Upévare mburuvicha guasu Balac omondo ñe'ẽ rerahaha ohenói haguã Balaam, Beor ra'ýpe, oĩva távape hérava Petor, ysyry guasu Éufrates ypýpe, pe tetã Amav héravape. Balac he'ika chupe: “Egíptogui osẽ tetã guasu. Hetãgua kuéra iñasãi opa rupi ha ko'ágã omongoráma che retã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha'e kuéra hetaiteve ore hegui. Eju pya'e eity hese kuéra jeharu. Ikatu mba'e ko péicha che pu'aka hese kuéra ha amosẽ upe oĩhágui. Aikuaa porã nde rehovasa ramo peteĩ tetã, opyta ihovasapy ha reity ramo hese jeharu, opyta ojeharu.”

7Moab ha Madiangua ruvicha kuéra ogueraha imba'e repy ohepyme'ẽ haguã chupe upe jeharúre. Oho hikuái Balaam rendápe ha he'i umi mba'e he'i káva chupe Balac.

8Balaam he'i chupe kuéra: —Pepyta ápe ko pyharépe. Ko'ẽrõ ha'éta peẽme mba'épa he'i chéve Ñandejára. Upérõ ha'e kuéra opyta Balaam ndive.

9Tupã ou Balaam rendápe ha oporandu chupe: —Máva piko umi kuimba'e oĩva ne ndive?

10Ha'e he'i chupe: —Moab ruvicha guasu Balac ombou chupe kuéra che rendápe he'i haguã chéve,

11peteĩ tetã guasu ou hague Egíptogui ha iñasãi hague opa rupi hetã pýre. Oipota aity hese kuéra jeharu ikatu haguã ha'e ipu'aka hese kuéra ha omosẽ pe oĩhágui.

12Tupã he'i chupe: —Ani reho umi kuimba'e ndive ha reity jeharu Israel ñemoñarére. Cháke che ahovasáma chupe kuéra.

13Ko'ẽmba rire Balaam oho umi Balac remimbou rendápe ha he'i chupe kuéra: —Tapeho jeýnte pende rógape. Ñandejára ndoipotái aha pene ndive.

14Ha'e kuéra oho jey Balac rendápe ha he'i chupe Balaam ndouséi hague hendive kuéra.

15Upérõ Balac omondo hetave mburuvicha ojeapovéva mba'e ramo umi omondo ypy vaekuégui.

16Ha'e kuéra oguahẽ Balaam rendápe ha he'i chupe upe Balac he'i káva: “Ani reheja nde joko avave reju haguã che rendápe.

17Ahepyme'ẽ porãta ndéve ha ajapóta opa mba'e reipotáva. Eju katu ha eity jeharu hese kuéra!”

18Balaam katu he'i chupe kuéra: —Balac ome'ẽmba ramo jepe chéve ipláta ha hi'óro, che ndaikatúi ajei michĩ ra'y mínte jepe Tupã che Jára rembipotágui.

19Opáichavo, pepyta avei peẽ ápe ko pyharépe, ojapo haguéicha umi ou tenonde vaekue, aikuaa haguã mba'épa he'iseve chéve Ñandejára.

20Upe pyhare Tupã ou Balaam rendápe ha he'i chupe: —Umi kuimba'e niko ou nde píari. Tereho katu hendive kuéra. Opáichavo ejapo umi mba'e che ha'éva ndévente.

21Ko'ẽmba rire Balaam ombyape hymba vúrro kuña, ojupi hi'ári ha oho Moab pegua mburuvicha kuéra ndive.

Balaam ha hymba vúrro

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Tupã ipochy Balaam oho haguére. Balaam oho hína ivúrro ári ha mokõi hembiguái oho hendive. Ñandejára remimbou osẽ ohape joko chupe.

23Balaam rymba vúrro ohechávo tape mbytépe Ñandejára remimbou kyse puku ipópe, osẽ tapégui ha oñani ñúre. Balaam oinupã hymba vúrro ha ogueraha jey tapépe.

24Upéi Ñandejára remimbou oñemoĩ pe tape ipo'ivehápe. Pe tape po'i ohasa peteĩ parralty rupi ha oguereko korapy itágui mokõive ijykére.

25Pe vúrro ohechávo Ñandejára remimbou, oñemboyke ha ojopy Balaam retyma korapy ykére. Balaam oinupã jey hymba vúrro.

26Ñandejára remimbou oho tenondeve ha opyta jey. Upépe upe tape ipo'i eteve ha ndaikatúi ojeku'e mamove gotyo.

27Upévo pe vúrro ohechávo Ñandejára remimbou ojeity yvýre ha nopu'ãsevéi. Balaam ipochy eterei ha oinupã hymba vúrro yvyra jekohápe.

28Upérõ Ñandejára oheja pe vúrro oñe'ẽ ijárape ha he'i chupe: —Che piko mba'e ajapo nde rehe, che nupã rei haguã mbohapy jey voi?

29Balaam he'i chupe: —Roinupã reñembohorységui che rehe. Areko rire kyse puku rojuka vaerã mo'ã!

30Pe vúrro he'i chupe: —Nda chéi piko ne rymba vúrro rogueraháva jepi che apére ko ára peve? Ajapóvapa nde rehe ko ajapóva ágã? Ha'e he'i chupe: —Nahániri!

31Upérõ Ñandejára ohesa pe'a Balaámpe ohecha haguã Ñandejára remimboúpe oñembo'ýva hína henondépe kyse puku ipópe. Balaam ojeity ha omboja isyva yvýre.

32Ñandejára remimbou he'i chupe: —Mba'ére piko reinupã rei ne rymba vúrro peichaite peve? Che aju kuri rohape jokóvo. Ko rejapóva ivai hína.

33Ne rymba vúrro katu che recha ha ojehekýi tapégui mbohapy jey. Péicha ndojapói rire, rojuka vaerã mo'ã ndéve, ndaha'éi chupe.

34Balaam he'i Ñandejára remimboúpe: —Ivai che angaipa. Ndahechái reñemoĩ ramo tapépe che rape joko haguã. Ndereipotái ramo aha umi kuimba'e ndive, aha jeýtante ógape.

35Ñandejára remimbou katu he'i chupe: —Tereho katu hendive kuéra. Opáichavo ere umi mba'e che ha'éva ndévente. Ha Balaam oho umi kuimba'e ndive.

Balac omoguahẽ Balaámpe

36Balac ohendúvo Balaam ouha, osẽ huguãitĩvo táva Árpe ysyry guasu Arnón ypýpe hetã Moab rembe'ýpe.

37Balac he'i chupe: —Mba'ére piko nderejúi ra'e amondo ramo guare ne rendápe umi che rembijokuái he'ívo ndéve reju pya'e haguã? Reimo'ã piko ndaikatuiha ahepyme'ẽ porã ndéve?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

38Balaam he'i chupe: —Aiméma ápe, ajépa! Ta'e porã mandi ndéve: Che ndaikatúi añe'ẽ che jehegui. Umi mba'e Tupã he'íva chévente ikatu ha'e.

39Balaam oho Balac ndive távape hérava Quiriat-Husot.

40Upépe Balac ojukauka vaka ha ovecha kuéra ha ome'ẽka Balaam ha umi mburuvicháp e ou vaekue hendive.

41Pe ára ambuépe Balac ogueraha Balaámpe távape hérava Bamot-Baal. Upégui ohecha Israel ñemoñare rekoha rembe'y.

Números 23

Balaam momarandu peteĩha

1Balaam he'i Balácpe: —Emopu'ã chéve ko'ápe 7 altar ha eru chéve 7 tóro ha 7 ovecha mácho.

2Balac ojapo ha'e he'i haguéicha ha ha'e kuéra mokõive omymbahapy peteĩ tóro ha peteĩ ovecha mácho peteĩ-teĩ umi altárpe.

3Upérõ Balaam he'i Balácpe: —Epyta ko'ápe eñangareko umi mymba okáiva rehe altar ári, che aha aja ajotopa Ñandejára ndive. Upéi amombe'úta ndéve umi mba'e oikuaaukáva chéve. Upérõ oho ha'eño, peteĩ yvyty ru'ãme,

4ha upépe ojotopa Tupã ndive. Balaam he'i chupe: —Amopu'ã kuri 7 altar ha aikuave'ẽ peteĩ-teĩme peteĩ tóro ha peteĩ ovecha mácho.

5Ñandejára he'i Balaámpe mba'épa ojapo vaerã ha omondo jey chupe Balac rendápe he'i haguã umi mba'e he'i káva chupe.

6Ha'e oho jey Balac rendápe ha ojuhu chupe oñembo'y gueteri umi mymbahapy ykére opa mburuvicha Moab pegua ndive.

7Upérõ Balaam oipyaha ko momarandu: Balac hína héra Moab ruvicha, omondo che píari, ápe che reru, kuarahy resẽgui, Aram yvytýgui: he'ikávo chéve, “aipota reju pya'e che rendápe ha Israel ñemoñarére jeharu reity”.

8Mba'éicha piko jeharu aitýta, ko Tupã ndoitýiva jeharu, térã ajahéi Ñandejára ojahei'ỹva rehe?

9Yvyty ru'ãgui ama'ẽ Israel rehe, ko yvatetégui ahecha chupe, peteĩ tetã ha'eño oikóva, ojehe'a'ỹre ambue tetãre.

10Pe ñemoñare Israel pegua, ku yvy timbóicha heta eterei. Hánga'u ikatu che avei aiko, peichagua tetãme imarangatúva, ha umíva apytépe ko yvy ári apa!

11Upérõ Balac he'i Balaámpe: —Mba'e piko ko rejapóva che rehe? Rogueru ko'ápe repoi haguã jeharu umi che a'e'ỹha rehe ha reju rehovasa chupe kuéra.

12Balaam he'i chupe: —Che ikatu ha'e umi mba'e Ñandejára he'íva chévente.

Balaam momarandu mokõiha

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Upérõ Balac he'i Balaámpe: —Jaha che ndive ambue hendápe. Pégui nderehechapái ramo, ikatúta rehecha Israel ñemoñare mbovy mínte jepe ha repoi kuaa hese kuéra jeharu.

14Ha ogueraha chupe Sofim ñúme, yvyty Pisgá ru'ãme. Upépe omopu'ã avei 7 altar ha oikuave'ẽ peteĩ-teĩme peteĩ tóro ha peteĩ ovecha mácho.

15Balaam he'i Balácpe: —Epyta eñangareko mymbahapýre, che aha aja ajotopa Tupã ndive.

16Ñandejára ojotopa Balaam ndive, he'i chupe mba'épa he'íta ha omondo jey Balac rendápe ogueraha haguã chupe iñe'ẽ.

17Oho jey Balac rendápe, ha ojuhu chupe oñembo'y gueteri pe mymbahapy ykére Moab pegua ruvicha kuéra ndive. Balac oporandu mba'épa he'i Ñandejára,

18ha Balaam oipyaha ko momarandu: Ejúke nde Balac. Sipor ra'y ejúke. Eju ehendu porã ko che ha'éva ndéve:

19Tupãko ndaha'éi ñandeichagua ijapúva Tupãko ndoguevíri upe he'i vaekuégui. Opa mba'e he'íva, ha'e ojapo vaerã.

20Ha'e chéve he'i: Eporohovasáke. Tupãma ohovasa ramo, ndaipóri jeharu.

21Ha'éko ndojuhúi ñaña Israel ñemoñarére, chupe ndaivaíri umíva rembiapo. Tupã Ijára oĩ hendive kuéra, ha huvicha guasúrõ ojererosapukái.

22Tupã oipe'a Israel Egiptogua po guýgui, Tóro ratĩcha ha'e Israel guápe guarã.

23Ndaipóri jeharu ho'a vaerã Israel rehe Ndaipóri ivaíva chupe ombyai vaerã. Umi Israel ñemoñare rehe opa rupi oje'éne, mba'eichaite pevépa Tupã chupe ohayhu.

24Jaguaretéicha imbareténe upe tetã opu'ãvo, ha'e noñenói chéne opytu'u ikehápe, ho'u mboyve upe ojapyhýva, huguy hoy'u mboyve.

25Upérõ Balac he'i Balaámpe: —Ndaikatúi ramo repoi hese kuéra jeharu, ani rehovasa.

26Balaam he'i chupe: —Ha'éma ndéve kuri: Ajapóta umi mba'e Ñandejára he'íva chévente.

Momarandu mbohapyha

27Balac he'i jey Balaámpe: —Jaha torogueraha ambue hendápe. Ikatu mba'éko pégui Tupã nde reja repoi jeharu Israel ñemoñarére.

28Upérõ ogueraha Balaámpe yvyty Peor ru'ãme. Upégui ojekuaa pe yvy ojeiko'ỹha.

29Balaam he'i chupe: —Emopu'ã chéve 7 altar ko'ápe ha eru chéve 7 tóro ha 7 ovecha mácho.

30Balac ojapo péicha ha oikuave'ẽ peteĩ tóro ha peteĩ ovecha mácho, peteĩ-teĩ umi altárpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Números 24

1Balaam oikuaáma Ñandejára oipotaha ohovasa Israel guápe. Upévare ndoho véima
ojotopa haguã Tupã ndive. Oma'ẽ pe yvy ojeiko'ỹháre,

2ha ohecha Israel guápe oĩva hína hekohápe aty-atýpe, ñemoñare ojuehe guáva. Tupã
espíritu oike ipy'a pýpe,

3ha Balaam oipyaha momarandu: Che Balaam, ku Beor ra'y, mombyry hína ahecha.
Ahendu umi mba'e Tupã he'íva,

4aikuaa ha'e oikuaáva avei. Tupã ipu'akapáva heta mba'e ohechauka chéve che páype,
che képe ramo guáicha.

5Iporã Israel umi nde róga ha pende rekoha.

6Ojogua umi ñu yvyty pa'ũ rupi ohasáva, ha umi yvotyty, ysyry rembe'ýre ipotýva,
Ojogua karaguataty oñotỹva Ñandejára ha umi kuri'y, y rembe'ýpe opu'ãva!

7Israélpe upe y hembypáta, omohe'õ haguã hemitỹ nguéra, ha huvicha guasu aipo
Agággui imbaretevéta.

8Tupã Egíptogui oguenohẽ vaekue Israel guápe, chupe kuéra guarã tóro ratĩcha. Israel
Egipto guápe omokõ, ikãngue omyangu'i ha omombo, hu'ýpe chupe kuéra ojapi.

9Ojogua jaguarete ikeháp e opytu'u ramo, ani angáke avave chupe omombáy! Nde
rovasáva tojehovasa, nde rehe ojahéiva toiko ijaheipy ramo!

10Upérõ Balac ipochy eterei Balaam ndive. Oinupã ojuehe mokõive ipo ha he'i chupe:
—Rohenoika kuri repoi haguã jeharu che a'e'ỹha rehe ha upéva rangue mbohapy jey
rehovasa chupe.

11Iporãvéta reho ramo nde rógape. Ha'e kuri ahepyme'ẽtaha ndéve, Ñandejára katu
ndoipotái!

12Balaam he'i chupe: —Ha'e voi kuri ne rembijokuái kuérape remondo vaekue che
rendápe,

13reme'ẽmba ramo jepe chéve nde pláta ha nde óro, che ndaikatu mo'ãiha ajei
Ñandejára rembipotágui, térã ajapo mba'eve che jeheguínte. Che ha'e kuri umi mba'e
Ñandejára he'íva chévente voi ha'étaha.

Balaam momarandu paha

14Balaam he'i Balácpe: —Aha jeýtante ógape. Aha mboyve katu ta'emi ndéve mba'épa
ojapóta Israel ñemoñare ne retã guáre.

15Upérõ ha'e oipyaha momarandu kóicha: Balaam che, ku Beor ra'y, mombyry hína
ahecha. Ahendu umi mba'e Tupã he'íva, aikuaa ha'e oikuaáva avei.

16Tupã ipu'akapáva heta mba'e ohechauka chéve che páype, che képe ramo guáicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ama'ẽ hína Israel ko'ẽ ramo guáre, ahecha upégui osẽ, omimbíva kuarahýicha, imburuvicha guasu! Moab ári ojeitýta, iñakãre opyrũta, peteĩcha omyangu'íta umi Set ñemoñarépe.

18Edom guápe Israel omboguevíta, hetãre ha'e oñemomba'éta, ha Israel ko'ýte imbaretéta.

19Israélgui mburuvicha osẽta, ha umi hembývape ha'e ohundíta.

20Upéi Balaam ohecha Amalec ha péicha oipyaha momarandu: “Amalec hína tetã imbaretéva, ipaháp hundíta, opa reíta.”

21-22Upéi katu ohecha queníta kuéra ha péicha oipyaha momarandu: Caín ñemoñare hína peẽva, peime vaicha yvate kyhyje'ỹre, oĩva yvyty ru'ãme pende táva, umi Asiria pegua ohapypáta, peẽ hembiguairã pehopaitéta.

23Upéi oipyahave momarandu: Máva piko opytáta hekove, Tupã ojapo vove ko'ã mba'e?

24Chípregui oúta ygára guasu kuéra, ipu'akáta Asiria ha Éber rehe, amo ipaháp avei, ha'e kuéra oñehundíta.

25Oñe'ẽmba rire Balaam oho jey hógape. Upérõ Balac avei oho hapére.

Números 25

Israel ñemoñare omomba'e guasu tupã gua'u Baal-Peor

1Israel ñemoñare oiko ramo guare Sitímpe oñepyrũ oipyhy kuña Moab pegua.

2Umi kuña ogueraha Israel guápe ha'e kuéra oikuave'ẽháme Moab pegua tupã gua'úpe ha ojapouka chupe kuéra opa mba'e ha'e kuéra ojapóva. Israel ñemoñare ho'u tembi'u oñekuave'ẽva tupã gua'u,

3Baal-Peórpe ha omomba'e guasu chupe. Upévare Ñandejára ipochy hendive kuéra,

4ha he'i Moiséspe: —Embyaty mburuvicha kuéra Israel guápe ha ere chupe kuéra che aipotaha ára sakãme ojuka umívape, opavave rovake, che renondépe. Upéicha ramo mante opáta che pochy Israel ñemoñare ndive.

5Moisés he'i mburuvicha kuérape: —Pejuka opa umi pene ñemoñare omomba'e guasu vaekue Baal-Peórpe.

6Peteĩ kuimba'e Israel ñemoñare ogueraha hógape peteĩ kuña Madiangua. Kóva ojapo maymáva hasẽmba jave hína Jotopa Róga renondépe, Moisés ha opa Israel ñemoñare rovake.

7Ohechávo upéva Finees, pa'i Eleazar ra'y ha Aarón remineno, osẽ Israel ñemoñare atýgui,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8oike pe kuimba'e kotýpe, oikutu ha ombyasuru yvyra hakua puku pe kuimba'e ha kuña rye rehe ha ojuka chupe kuéra. Upépe opa pe mba'asy asãi ojukáva hetaite Israel guápe.

9Pe mba'asy ojuka jepe 24.000 Israel guápe.

10Tupã he'i Moiséspe:

11—Pe ojapo vaekue rehe Finees, opáma che pochy Israel ñemoñare ndive. Ha'e ndohejái oñemomba'e guasu mba'eveichagua tupã gua'u ha upéva rehe nahundíri opa Israel guápe.

12Ere chupe upéicha ramo ame'ẽha chupe che ñe'ẽ opa árape guarã.

13Ha'e ha iñemoñare opytáma pa'i ramo opa ararã. Ha'e ndohejái che mohendague avaveichagua ha heseháp e aheja rei Israel guápe iñangaipa.

14Pe kuimba'e Israel ñemoñare ojejuka vaekue kuña Madiangua ndive héra Zimrí, Salú ra'y, upéva Simeón ñemoñare ruvicha.

15Pe kuña katu héra Cozbí, Sur rajy, upéva peteĩ Madiangua ruvicha.

16Tupã he'i Moiséspe:

17—Pesẽ pendyry Madián peguáre ha pehundi chupe kuéra,

18ojapo haguére pende rehe ivaíva pene mbotavývo Peórpe; ha pe kuña Cozbí rehe ojejuka vaekue hetaite Israel ñemoñare omano ramo guare mba'asy asãigui.

Israel ñemoñare jepapa mokõiha

19Opa rire pe mba'asy asãi, hetaitépe ojuka vaekue,

Números 26

Israel ñemoñare jepapa mokõiha

1Opa rire pe mba'asy asãi, hetaitépe ojuka vaekue, Ñandejára he'i Moisés ha pa'i Aarón ra'y Eleazárpe:

2Peipapa opa kuimba'e Israel ñemoñare, 20 áño oguerekóva guive, oĩva oho haguãicha ñorãirõháme.

3-4Moisés ha pa'i Eleazar ojapo péicha ha ombyaty opa kuimba'e Israel ñemoñare Moab ñúme, ysyry Jordán ypýpe, Jericó rovái, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe. Israel ñemoñare osẽ vaekue Egíptogui, oguerekóva 20 áño guive, ko'ãva hína:

5-6Rubén, Jacob ra'y ypykuégui osẽ vaekue, Henoc, Falú, Hesrón ha Carmí rogagua:

7Rubén ñemoñare ojepapa 43.730 kuimba'e.

8-9Falú ra'yre Eliab ha Eliab ra'yre Nemuel, Datán ha Abiram, myakãhára opu'ã vaekue Moisés ha Aarón rehe, ha moĩ vaekue Coré ndive, kóva opu'ãvo Ñandejára rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Yvy ojeka ha omokõ vaekue Corépe, ha 250 hesegua tatápe okaipa. Upéicha ojehu
Israel ñemoñare oikuaa haguã mba'épa he'ise ñepu'ã Ñandejára rehe.

11Coré ra'y kuéra oikove, umíva nomanombái.

12-13Simeón ñemoñarégui osẽ vaekue Nemuel, Jamín, Jakín, Zérah ha Saúl.

14Umíva ojepapa 22.200 kuimba'e.

15-17Gad ñemoñarégui osẽ: Sefón, Haguí, Suní, Ozní, Erí, Arod ha Arelí.

18Gad ñemoñare ojepapa 40.500 kuimba'e.

19Judágui Canaánpe omano mokõi ita'ýra: Er ha Onán,

20ha opyta chupe Selá, Fares ha Zérah.

21Fares ra'y Hesrón ha Hamul.

22Judá ñemoñarégui ojepapa 76.500 kuimba'e.

23-24Isacar ñemoñare, Tolá, Puvá, Jasub ha Simrón,

25umíva ojepapa 64.300 kuimba'e.

26Zabulón ñemoñare Séred, Elón ha Jahleel.

27Umíva ojepapa 60.500 kuimba'e.

28-29José ra'y Manasés ha Efraín. Manasés ra'y Maquir, ha Maquírgui osẽ Galaad.

30-33Galaádgui osẽva hína ãva: Jezer, Hélec, Asriel, Siquem, Semidá ha Héfer. Héfer
ra'y Sutélah; kóva ndaita'ýrai, itajýra katu ãva: Mahlá, Noá, Hoglá, Milcá ha Tirsá.

34Manasés ñemoñare ojepapa 52.700 kuimba'e.

35Efraín ñemoñare Sutélah, Béquer ha Tahán.

36Sutélah ra'y vaekue Erán.

37Efraín ñemoñare ojepapa 32.500 kuimba'e. Opa umíva, José ñemoñare.

38-39Benjamíngui osẽ vaekue ko'ãva: Bela, Asbel, Ahiram, Sufam ha Hufam.

40Bélagui osẽ Ard ha Naamán.

41Benjamín ñemoñare ojepapa 45.600 kuimba'e.

42Dan ñemoñare, Suham.

43Dángui osẽ vaekue ojepapa 64.400 kuimba'e.

44Aser ñemoñare Imná, Isví ha Beriá.

45Beriá ra'y kuéra Éber ha Malquiel.

46Aser itajýra avei; héra Sérah.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

47Aser ñemoñare ojepapa 53.400 kuimba'e.

48-49Neftalígui osẽva, ko'ãva: Jahseel, Guní, Jezer ha Silem.

50Neftalí ñemoñare ojepapa 45.400 kuimba'e.

51Israel ñemoñare ojepapáva ohupyty 601.730 kuimba'e.”

Mba'éichapa oñemboja'óta pe yvy

52Ñandejára he'i Moiséspe:

53-54Emboja'o pe yvy Israel guápe, reitývo po'a, ojepapa haguéicha umi ñemoñare. Umi hetavévape eme'ẽ tuichave ha mbovyvévape, michĩve.

55-56Peteĩ-teĩme toñeme'ẽ ijyvy teerã pe yvýgui itúva ñemoñare guápe guarãva, ojeitývo po'a.

Levíta kuéra jepapa

57Leví ñemoñare hína Guersón, Quehat ha Merarí.

58Ko'ãvagui osẽ vaekue libníta, hebroníta, mahlíta, musíta ha coreíta kuéra. Ko'ãva levíta meme hína. Quehat vaekue Amram ru.

59Amram omenda vaekue peteĩ Leví rajýre, hérava Jocabed. Jocabed oikove ypy vaekue Leví oĩ ramo guare Egíptope. Omenda rire Amram rehe, Jocabed imemby chugui ko'ãva: Aarón, Moisés ha María.

60Aarón ra'y kuéra ko'ãva: Nadab, Abihú, Eleazar ha Itamar.

61Nadab ha Abihú omano ohapy haguére Tupãme guarã tata imba'erã'ỹva.

62Kuimba'e levíta kuéra oguerekóva peteĩ mes guive, ojepapa 23.000. Ha'e kuéra ndojepapái umi ambue Israel ñemoñare ndive, noñeme'ẽigui chupe kuéra ijyvy teerã.

63Péicha vaekue pe Israel ñemoñare jepapa ojapo vaekue Moisés ha pa'i Eleazar, Moab ñúme, Jordán rembe'ýre, Jericó rovái.

64Umíva apytépe ndaiporivéi peteĩ kuimba'énte jepe, opa umi ojepapa vaekuégui Moisés ha Aarón ojapo ramo guare Israel ñemoñare jepapa yvy ojeiko'ỹha Sinaí guápe.

65Tupã he'i vaekue ha'e kuéra omanombataha yvy ojeiko'ỹháme. Caleb Jefuné ra'y ha Josué Nun ra'y añoite opyta. Hembyre katu omanombaite.

Números 27

Selofhad rajy kuéra

1Selofhad rajy kuéra Mahlá, Noá, Hoglá, Milcá ha Tirsá ru kuéra ypykue vaekue Héfer, Galaad, Maquir, Manasés ha José.

2Ha'e kuéra oho oñondive Jotopa Róga rokẽme oñe'ẽ haguã Moisés, pa'i Eleazar ha Israel ñemoñare ruvicha kuéra ndive ha he'i hikuái chupe kuéra:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ore ru omano vaekue yvy ojeiko'ỹháme, ha'e katu ndaha'éi vaekue umi Coré aty rehegua opu'ã vaekue Ñandejára rehe. Omano iñangaipa rehénte, oheja'ỹre ta'ýra.

4Naiporãi niko ore ru réra ogue iñemoñare apytégui ndaita'ýrai hague rehénte. Peme'ẽ upéicha ramo oréve ore yvyrã ore ru ryke'y kuéra apytépe.

5Moisés omombe'u Ñandejárape pe he'íva ko'ã kuña,

6ha Ñandejára he'i chupe:

7—Añetéko pe he'íva Selofhad rajy kuéra. Eme'ẽ avei chupe kuéra ijyvyrã itúva ryke'y kuéra apytépe ha pe yvy itúva mba'e rangue topyta chupe kuéra.

8Ere avei Israel guápe, oimérõ omanóva ta'ýra'ỹre, ijyvy topyta itajýrape.

9Ha ndaitajýrai ramo, ijyvy topyta ityvýra kuérape.

10Ha ndaityvýrai ramo, ijyvy topyta itúva ryvy kuérape.

11Oime ramo itúva ndaityvýrai, ijyvy topyta peteĩ ipehẽngue aguĩvépe. Kóva hína tembiapoukapy Israel guápe guarã, che ha'e haguéicha ndéve.

Josué ojeporavo opyta haguã Moisés rendaguépe

(Dt 31.1-3)

12Ñandejára he'i Moiséspe: Ejupi yvyty Abarim ru'ãme ha ema'ẽ pe yvýre che ame'ẽtava Israel guápe.

13Rehecha rire remanóta, nde ryvy Aarón omano haguéicha.

14Peẽ mokõive niko ndapejapói vaekue che ha'éva, peime ramo yvy ojeiko'ỹháme Sin hérava. Opa Israel ñemoñare ojahéi ramo guare che rehe Meribápe, peẽ ndapejeroviái vaekue che rehe ha ndapehechaukái chupe kuéra che marangatuha. Meriba hína pe ykua oĩva Cadéspe, yvy ojeiko'ỹháme Sin héravape.

15Moisés oñembo'e péicha:

16Tupã che Jára, nde remoingovéva opa umi oikovévape, eiporavóna peteĩ oisãmbyhy haguã Israel guápe,

17ha omyakã haguã chupe kuéra opa rupi ani isarambipa ovecha herekua'ỹvaicha.

18Ñandejára he'i Moiséspe: —Josué Nun ra'y ningo hína kuimba'e ijespírituva. Emoĩ nde po iñakã ári.

19Eraha chupe pa'i Eleazar ha opa Israel ñemoñare renondépe ha upépe emoingo chupe Israel ruvicha ramo nde rekovia.

20Embohasa chupe michĩmi nde pokatúgui, ikatu haguã opa Israel ñemoñare ojapo ha'e he'íva.

21Josué oho vaerã pa'i Eleazar rendápe, ha pa'i Eleazar oporandúta chéve hérape, oiporúvo Urim ha Tumim, oikuaa haguã upe ojapo vaerã. Ha opa Israelgua tojapo pe Josué he'íva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Moisés ojapo he'i haguéicha chupe Ñandejára. Ogueraha Josuépe ha omoĩ chupe pa'i Eleazar ha opa Israel ñemoñare renondépe.

23He'i haguéicha chupe Ñandejára, omoĩ ipo Josué akã ári ha omoingo chupe Israel ñemoñare ruvicha ramo hekovia.

Números 28

Ikuave'ẽmby opa ára pegua
(Ex 29.38-46)

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2“Ere Israel guápe toikuave'ẽ chéve umi mba'e kuave'ẽ, ojehapy ha hyakuã asýva chéve, oguahẽvo jepi umi ñekuave'ẽ ára.

3Ko'ãva hína umi hi'upy kuave'ẽ ha ojehapy vaerã Ñandejárape: ára ko'ẽre, mokõi ovecha ra'y hi'áño peteĩ ha imarã'ỹva.

4Peteĩ toñekuave'ẽ pyhareve ha ambue ka'aru pytũ,

5mokõivéva, mokõi kílo trígo ku'i iporãvéva reheve, oñembojehe'áva peteĩ lítro ñandyry olívo reheve.

6Kóva hína pe mba'e kuave'ẽ ára ko'ẽ rehegua ojehapypaitéva ha hyakuã asýva Ñandejárape, oñepyrũ vaekue kuave'ẽ yvyty Sinaípe.

7Oñekuave'ẽvo kaguy, tojehekuavo Tekohápe peteĩ lítro kaguy peteĩ-teĩ umi ovecha ra'ýre, Ñandejárape guarã.

8Upe ambue ovecha ka'aru peguáreve toñekuave'ẽ trígo ku'i ha kaguy, upe ovecha pyhareve kuave'ẽháicha. Kóva hína mba'e kuave'ẽ ojehapýva, hyakuã asýva Ñandejárape.”

Ikuave'ẽmby pytu'uha ára pegua

9Pytu'uha árape toñekuave'ẽ mokõi ovecha hi'áño peteĩva ha imarã'ỹva, irundy kílo trígo ku'i iporãvéva ñandyry rehe oñembojehe'áva, hesegua kaguy ñekuave'ẽ reheve.

10Kóva hína mymbahapy ñekuave'ẽ pytu'uha ára pegua, oñembojoapy vaerã upe mymbahapy ára ko'ẽ rehe guápe, hesegua kaguy ñekuave'ẽ reheve.

Ikuave'ẽmby mes pegua

11Mes ñepyrũme toñekuave'ẽ Ñandejárape mymbahapy ramo ko'ã mymba, ha ta imarã'ỹva meme: mokõi tóro ra'y, peteĩ ovecha mácho ha 7 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

12Avei trígo ku'i oñembojehe'áva ñandyry reheve: 6 kílo trígo ku'i peteĩ-teĩ tóro ra'ýre, irundy kílo ovecha mácho rehe

13ha mokõi kílo peteĩ-teĩ ovecha ra'ýre. Umíva tojehapy, tahyakuã asy Ñandejárape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Pe kaguy toñekuave'ẽ péicha: mokõi lítro peteĩ-teĩ tóro ra'ýre, peteĩ lítro imédio ovecha máchore, ha peteĩ lítro peteĩ-teĩ ovecha ra'ýre. Kóva hína tembiapoukapy ikuave'ẽmby rehegua mes pegua, pe áño pukukue.

15Ha toñekuave'ẽ avei Ñandejárape mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa, peteĩ kavara mácho ha kaguy hesegua.

Ikuave'ẽmby Páskua rehegua
(Lv 23.5-14)

16Ára 14 ramo upe mes peteĩháme, toñembyarete Páskua Ñandejárape.

17Ára 15hápe toñembyarete, ha 7 ára pukukue toje'u mbuja oñembovu'ỹva.

18Umi 7 áragui, pe peteĩháme toiko ñembyaty marangatu. Upe árape, ani avave ojapo mba'eveichagua tembiapo.

19Toñekuave'ẽ mymbahapy ramo Ñandejárape ko'ã mymba imarã'ỹva: mokõi tóro ra'y, peteĩ ovecha mácho ha 7 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

20Toñekuave'ẽ hesegua trígo ku'i iporãvéva ojehe'áva ñandyry reheve, 6 kílo peteĩ-teĩ tóro ra'ýre, irundy kílo pe ovecha mácho rehe,

21ha mokõi kílo peteĩ-teĩ ovecha ra'ýre.

22Toñekuave'ẽ avei mymba juka ramo ojeheja rei haguã angaipa peteĩ kavara mácho.

23Kóva toñembojoapy umi ikuave'ẽmbýpe ojejapóva pyhareve.

24Umi 7 ára pukukue tojejapo ára ko'ẽ rehe ikuave'ẽmby peichagua ta hyakuã asy Ñandejárape. Ko'ã ikuave'ẽmby toñembojoapy pe mymbahapy ha kaguy ñekuave'ẽme ojejapóva.

25Toiko ñembyaty marangatu pe ára 7hápe ha ani avave omba'apo.

Ikuave'ẽmby kóga tenondere ñemono'õ rehegua
(Lv 23.15-22)

26Oñepyrũvo pe 7 Semána arete, ára peteĩháme, ojererúvo Ñandejárape mba'e kuave'ẽmby ramo kóga tenondere ñemono'õ, toiko ñembyaty marangatu ha ani avave ojapo mba'eveichagua tembiapo.

27Toñekuave'ẽ mymbahapy ramo, ta hyakuã asy Ñandejárape ko'ã mymba imarã'ỹva: mokõi tóro ra'y, peteĩ ovecha mácho ha 7 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

28Toñekuave'ẽ avei hesegua trígo ku'i iporãvéva oñembojehe'áva ñandyry reheve: 6 kílo peteĩ-teĩ tóro ra'ýre, irundy kílo ovecha máchore,

29ha mokõi kílo peteĩ-teĩ ovecha ra'ýre.

30Toñekuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho ojeheja rei haguã angaipa.

31Toñekuave'ẽ kóva pe kaguy hesegua reheve, oñembojoapývo pe mymbahapy ha pe trígo ñekuave'ẽme ojejapóva ára ko'ẽre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Números 29

Ikuave'ẽmby turu ñembopu rehegua
(Lv 23.23-25)

1Ára peteĩha, mes 7hápe toiko ñembyaty marangatu ha ani pejapo mba'eveichagua tembiapo. Pe ára pemyerakuã pembopúvo turu.

2Peikuave'ẽ mymbahapy ramo ta hyakuã asy Ñandejárape ko'ã mymba imarã'ỹva: peteĩ tóro ra'y, peteĩ ovecha mácho ha 7 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

3Peikuave'ẽ hesegua trígo ku'i iporãvéva oñembojehe'áva ñandyry reheve: 6 kílo pe tóro ra'ýre, irundy kílo pe ovecha máchore,

4ha mokõi kílo peteĩ-teĩ ovecha ra'ýre.

5Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymbajuka ramo ojeheja rei haguã angaipa.

6Peikuave'ẽ ko'ãva pembojoapývo pe mymbahapy ha trígo ku'i ñekuave'ẽme ojejapóva mes ñepyrũme, ha pe mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽme ojejapóva ára ko'ẽre. Ko'ã mba'e kuave'ẽ ta hyakuã asy Ñandejárape.

Ikuave'ẽmby jeheja rei árape
(Lv 23.26-32)

7Toiko ñembyaty marangatu ára 10, mes 7hápe. Ani pe'u mba'eve ha ani pemba'apo.

8Peikuave'ẽ mymbahapy ramo, ta hyakuã asy Ñandejárape ko'ã mymba imarã'ỹva: peteĩ tóro ra'y, peteĩ ovecha mácho ha 7 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

9Peikuave'ẽ hesegua trígo ku'i oñembojehe'áva ñandyry reheve: 6 kílo tóro ra'ýre, irundy kílo pe ovecha máchore,

10ha mokõi kílo peteĩ-teĩ umi 7 ovecha ra'ýre.

11Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymba juka ramo ojeheja rei haguã angaipa, pembojoapývo pe ovecha mácho oñekuave'ẽva ojeheja rei haguã angaipa, ha avei pe mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽ ojejapóva ára ko'ẽre.

Ikuave'ẽmby Enramadaguy ára rehegua
(Lv 23.33-44)

12Toiko ñembyaty marangatu ára 15 mes 7hápe ha ani pemba'apo. Pembyaretéta Ñandejára rérape 7 ára pukukue.

13Ára peteĩháme peikuave'ẽ mymbahapy ramo, ta hyakuã asy Ñandejárape ko'ã mymba imarã'ỹva: 13 tóro ra'y, mokõi ovecha mácho ha 14 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

14Peikuave'ẽ hesegua trígo ku'i oñembojehe'áva ñandyry reheve: 6 kílo peteĩ-teĩ tóro ra'ýre, irundy kílo peteĩ-teĩ ovecha máchore,

15ha mokõi kílo peteĩ-teĩ ovecha ra'ýre.

16Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho ojeheja rei haguã angaipa. Peikuave'ẽ ko'ãva pembojoapývo mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽme ojejapóva ára ko'ẽre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ára mokõiháme peikuave'ẽ ko'ã mymba imarã'ỹva: 12 tóro ra'y, mokõi ovecha mácho ha 14 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

18Peikuave'ẽ avei umi mba'e kuave'ẽ ha kaguy oñekotevẽva umi tóro ra'y, ovecha mácho ha ovecha ra'y retakue javeve, Tupã he'i haguéicha.

19Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymba juka ramo ojeheja rei haguã angaipa, pembojoapývo mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽme ojejapóva ára ko'ẽre.

20Ára mbohapyhápe peikuave'ẽ ko'ã mymba imarã'ỹva: 11 tóro ra'y, mokõi ovecha mácho ha 14 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

21Peikuave'ẽ avei umi mba'e kuave'ẽ ha kaguy oñekotevẽva umi tóro ra'y, ovecha mácho ha ovecha ra'y retakue javeve, Tupã he'i haguéicha.

22Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymba juka ramo ojeheja rei haguã angaipa, pembojoapývo mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽme ojejapóva ára ko'ẽre.

23Ára irundyhápe peikuave'ẽ ko'ã mymba imarã'ỹva: 10 tóro ra'y, mokõi ovecha mácho ha 14 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

24Peikuave'ẽ avei umi mba'e kuave'ẽ ha kaguy oñekotevẽva umi tóro ra'y, ovecha mácho ha ovecha ra'y retakue javeve, Tupã he'i haguéicha.

25Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymba juka ramo ojeheja rei haguã angaipa, pembojoapývo mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽme ojejapóva ára ko'ẽre.

26Ára 5hápe peikuave'ẽ ko'ã mymba imarã'ỹva: 9 tóro ra'y, mokõi ovecha mácho ha 14 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

27Peikuave'ẽ avei umi mba'e kuave'ẽ ha kaguy oñekotevẽva umi tóro ra'y, ovecha mácho ha ovecha ra'y retakue javeve, Tupã he'i haguéicha.

28Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymba juka ramo ojeheja rei haguã angaipa, pembojoapývo mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽme ojejapóva ára ko'ẽre.

29Ára 6hápe peikuave'ẽ ko'ã mymba imarã'ỹva: 8 tóro ra'y, mokõi ovecha mácho ha 14 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

30Peikuave'ẽ avei umi mba'e kuave'ẽ ha kaguy oñekotevẽva umi tóro ra'y, ovecha mácho ha ovecha ra'y retakue javeve, Tupã he'i haguéicha.

31Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymba juka ramo ojeheja rei haguã angaipa, pembojoapývo mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽ ojejapóva ára ko'ẽre.

32Ára 7hápe peikuave'ẽ ko'ã mymba imarã'ỹva: 7 tóro ra'y, mokõi ovecha mácho ha 14 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

33Peikuave'ẽ avei umi mba'e kuave'ẽ ha kaguy oñekotevẽva umi tóro ra'y, ovecha mácho ha ovecha ra'y retakue javeve, Tupã he'i haguéicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymba juka ramo ojeheja rei haguã angaipa, pembojoapývo mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽme ojejapóva ára ko'ẽre.

35Ára 8hápe toiko ñembyaty marangatu ha ani pemba'apo.

36Peikuave'ẽ mymbahapy ramo, ta hyakuã asy Ñandejárape ko'ã mymba imarã'ỹva: peteĩ tóro ra'y, peteĩ ovecha mácho ha 7 ovecha ra'y hi'áño peteĩva.

37Peikuave'ẽ avei umi mba'e kuave'ẽ ha kaguy oñekotevẽva umi tóro ra'y, ovecha mácho ha ovecha ra'y retakue javeve, Tupã he'i haguéicha.

38Peikuave'ẽ avei peteĩ kavara mácho mymba juka ramo ojeheja rei haguã angaipa, pembojoapývo mymbahapy, trígo ku'i ha kaguy ñekuave'ẽme ojejapóva ára ko'ẽre.

39Ãva hína tembiapoukapy ikuave'ẽmby rehegua: mymbahapy, trígo ñekuave'ẽ, kaguy ñekuave'ẽ ha mymba juka joajurã, pejapo vaerã chéve pende arete kuérape. Ko'ãva oñembojoaju vaerã umi mba'e kuave'ẽme pejapóva pembyaje haguã pene ñe'ẽ peme'ẽ vaekue chéve, térã pejaposéguinte.

Números 30

1Moisés he'i Israel guápe opa mba'e he'i vaekue chupe Ñandejára.

Tembiapoukapy ñe'ẽ me'ẽ rehegua

2Moisés ome'ẽ ko'ã tembiapoukapy Israel pegua myakãhára kuérape:

3Oĩ ramo ome'ẽva iñe'ẽ Ñandejárape ojapóvo, térã Ñandejára réra rehe he'i ramo ojapotaha peteĩ mba'e, ojapo mante vaerã pe he'i vaekue, ndaikatúi oheja ojapo'ỹre.

4Peteĩ kuñataĩ oikóva gueteri itúva rógape ome'ẽ ramo iñe'ẽ Ñandejárape ojapóvo, térã Ñandejára réra rehe he'i ramo ojapotaha peteĩ mba'e,

5ha itúva oikuaávo nde'íri ramo chupe mba'eve, ojapo mante vaerã pe he'i vaekue.

6Itúva ohendu rire, ndoipotái ramo pe kuña ojapo pe he'i vaekue, natekotevẽi ojapo. Itúva ndoipotái ramo niko Tupã oheja reíta avei chupe opa umi mba'e he'i vaekue ojapo taha.

7Peteĩ kuña omenda'ỹva ome'ẽ ramo iñe'ẽ Ñandejárape ojapóvo, térã Ñandejára rérape he'i ramo ojapotaha peteĩ mba'e, oimérõ jepe ome'ẽ ra'e iñe'ẽ oma'ẽ porã'ỹre pe ojapóvare, ha upéi omenda,

8iména oikuaávo upéva nde'íri ramo chupe mba'eve, ojapo mante vaerã pe he'i vaekue.

9Iména ohendu rire ha ndoipotái ramo ojapo pe he'i vaekue, natekotevẽi ojapo. Ñandejára oheja reíta chupe, iména ndoipotái haguére ojapo.

10Kuña iména manóva térã ojueja vaekue iména ndive, tekotevẽ ojapo pe he'i vaekue, ome'ẽ ramo iñe'ẽ Ñandejárape.

11Peteĩ kuña omendáva ome'ẽ ramo iñe'ẽ Ñandejárape ojapóvo, térã Ñandejára rérape he'i ramo ojapotaha peteĩ mba'e,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12iména oikuaávo upéva, nde'íri ramo chupe mba'eve, ojapo mante vaerã pe he'i vaekue.

13Iména ohendu rire ndoipotái ramo ojapo pe he'i vaekue, natekotevẽi ojapo. Ñandejára oheja reíta chupe.

14Iména he'i ramo ikatuha mante ha'e ikatúta ojapo pe he'i vaekue Ñandejárape.

15Ha ohasa ramo peteĩ ára iména oikuaa rire pe ñe'ẽ hembireko ome'ẽ vaekue Ñandejárape, ha nde'íri chupe mba'eve, pe kuña tekotevẽ ojapo pe he'i vaekue Ñandejárape Iména niko he'íma ikatuha, nde'íri ramo mba'eve upe ára oikuaa haguépe.

16Iména he'i ramo nahániri upe rire, hese opẽta hembireko ndojapói ramo pe he'i vaekue.

17Ko'ãva hína tembiapoukapy Ñandejára ome'ẽ vaekue Moiséspe ha he'íva mba'éichapa ojapo vaerã, ome'ẽ ramo iñe'ẽ Ñandejárape peteĩ kuña omendáva térã peteĩ kuñataĩ oikóva gueteri itúva rógape.”

Números 31

Ñorãirõ Madián pegua ndive

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2Einupã Madián guápe upe ojapo vaekue rehe Israel ñemoñarére. Rejapo rire upéva remanóta.

3Upérõ Moisés he'i Israel guápe: —Peiporavo pende apytégui umi ohótava ondyry Madián guáre, ikatu haguã Ñandejára oinupã péicha chupe kuéra pe ojapo vaekuére.

4Peteĩ-teĩ Israel ñemoñare guágui pemondo 1.000 kuimba'e ñorãirõháme.

5Upérõ ojeporavo 12.000 kuimba'e oĩva oñorãirõ haguãicha.

6Moisés omondo huvicha kuéra ramo pa'i Eleazar ra'ýpe hérava Finees, oguerahâva umi mba'e Ñandejára peguarã ha turu oñembopúva oñepyrũ haguã ñorãirõ.

7Ha'e kuéra ondyry Madiangua rehe Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe ha ojuka hikuái opa kuimba'e.

8Umi ojejukáva apytépe oĩ umi 5 mburuvicha guasu Madián pegua: Eví, Rekem, Sur, Ur ha Reba. Ojuka avei hikuái kyse pukúpe Balaam, Beor ra'ýpe.

9Israel ñemoñare oñemomba'e kuña ha mitã nguéra Madián pegua, ivaka, ijovecha kuéra ha opa mba'e ha'e kuéra oguerekóvare.

10Ohapypa rire itáva ha hekoha kuéra,

11ogueraha opa umi oñemomba'e hague, yvypóra ha mymba kuéra reheve,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Moisés, pa'i Eleazar ha opa Israel guápe, oĩva Moab ñúme, Jordán rembe'ýre, Jericó rovái.

Israel ñemoñare ou jey ñorãirõhágui

13Moisés, pa'i Eleazar ha opa Israel myakãhára osẽ tekohágui ohuguãitĩvo umi ñorãirõhárape.

14Moisés ipochy mburuvicha kuéra ndive omyakãva 1.000 ha umi omyakãva 100 kuimba'e ndive,

15ha he'i chupe kuéra: —Mba'ére piko ndapejukái umi kuña kuéra?

16Na pene mandu'ái piko ha'e kuéra hague umi ohendu vaekue Balaam ñe'ẽ? Ha'e kuéra umi ombotavy vaekue kuimba'e Israel guápe opu'ã haguã Ñandejára rehe ha omomba'e guasu haguã Baal-Peor. Upévare Ñandejára omondo vaekue mba'asy asãi ha ojuka heta Israel guápe.

17Ko'agãite voíke pejuka opa mitã kuimba'e. Avei opa kuña oikóma vaekue kuimba'e ndive.

18Umi kuñataĩ oiko'ỹva gueteri kuimba'e ndive ani pejuka. Umíva topyta pene mba'erã.

19Opa umi oporojuka vaekue térã opoko vaekue te'õngue rehe pende apytépe, topyta okápe tekohágui 7 ára pukukue. Pe ára mbohapyhápe ha pe ára 7hápe peñemopotĩ ha pemopotĩ umi kuña peru vaekue.

20Pemopotĩ avei opaichagua ao, ha umi mba'e ojejapóva tymba pirekuégui, kavara raguégui térã yvyrágui.

21Upéi pa'i Eleazar he'i umi kuimba'épe ou vaekue ñorãirõgui: —Ko'ãva hína umi tembiapoukapy Ñandejára ome'ẽ vaekue Moiséspe:

22Umi mba'e ndokáiriva, óro, pláta, vrónse, fiérro, estáño térã plómo, toñemopotĩ oñembohasávo tata rupi.

23Upéi toñemopotĩ ýpe oĩva upevarã. Umi mba'e okáiva katu toñemopotĩ ýpe oĩva upevarã.

24Ára 7hápe pejohéi pende ao ha péicha pene potĩta ha ikatútama peike tekohápe.

Umi mba'e ojererúva ñorãirõgui

25Ñandejára he'i Moiséspe:

26Nde, pa'i Eleazar ha Israel pegua myakãhára kuéra peipapa opa mba'e ojererúva ñorãirõgui, taha'e yvypóra, taha'e mymba.

27Emboja'o mbytépe opa mba'e. Peteĩ mbytere ñorãirõhárape guarã ha pe ambue Israel guápe guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Che mba'erã topyta ko'ãva: umi mba'e ñorãirõhárape guarãvagui emboyke chéve,
500 apytégui peteĩ, taha'e yvypóra, taha'e vaka, vúrro térã ovecha,

29ha eme'ẽ upéva pa'i Eleazárpe, mba'e me'ẽ ramo oñemboykéva chéve guarã.

30Pe mbytere Israel guápe guarãvagui emboyke chéve, 50 apytégui peteĩ, taha'e
yvypóra, vaka, vúrro, ovecha térã ambue mymba, ha eme'ẽ levíta kuérape
oñangarekóva Jotopa Róga rehe.

31Moisés ha pa'i Eleazar ojapo Ñandejára he'i haguéicha.

32-35Ãva hína umi mba'e ojererúva ñorãirõhágui, ojepapa'ỹre umi mba'e ñorãirõha
kuéra oñongatúva imba'erã: 675.000 ovecha, 72.000 vaka, 61.000 vúrro ha 32.000
kuñataĩ oiko'ỹva gueteri kuimba'e ndive.

36-40Pe mbytere opytáva ñorãirõha kuérape hína: 337.500 ovecha, ha umívagui opyta
Ñandejárape guarã 675; 36.000 vaka, ha umívagui Ñandejárape guarã 72; 30.500
vúrro, ha umívagui Ñandejárape guarã 61; 16.000 kuñataĩ ha umívagui Ñandejárape
guarã 32.

41Ha péicha Moisés ome'ẽ pa'i Eleazárpe upe mba'e me'ẽ Ñandejárape guarãva, he'i
haguéicha Ñandejára.

42-46Pe ambue mbytere opytáva Israel guápe guarã ko'ãva hína: 337.500 ovecha,
36.500 vaka, 30.500 vúrro ha 16.000 kuñataĩ.

47Ko mbyterégui Moisés omboyke 50 apytégui peteĩ, kuña ha mymba ha, Ñandejára
he'i haguéicha, ome'ẽ levíta kuérape oñangarekóva Jotopa Róga rehe.

48Upérõ umi ñorãirõhára ruvicha omyakãva 1.000 ha 100 kuimba'e kuérape ou
Moisés rendápe ha he'i chupe:

49—Ore roipapa ore ñorãirõhára ha rojuhu nomanói hague avave.

50Kóina ápe rogueru ko'ã mba'e óro guigua roñemomba'e hague, ore mba'e kuave'ẽ
ramo Ñandejárape: vraseléte, pulséra, kuãirũ, namichãi ha ambue mba'e jeguaka,
ojeheja rei haguã oréve ore angaipa.

51Moisés ha pa'i Eleazar ojapyhy opa umi mba'e óro guigua.

52Pe óro ome'ẽva hikuái Ñandejárape pohyikue, ohupyty 184 kílo rupi.

53Umi ñorãirõhára katu oheja imba'erã umi mba'e oipe'a vaekue ñorãirõme.

54Moisés ha pa'i Eleazar ogueraha Tekohápe upe óro oguerúva hikuái, opyta haguã
mandu'aha ramo Israel ñemoñare rehe Ñandejára renondépe.

Números 32

Rubén ha Gad ñemoñare opyta Jordángui kuarahy resẽ gotyo

(Dt 3.12-32)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1-2Rubén ha Gad ñemoñare hymba heta. Ohechávo pe yvy Jazer ha Galaádpe iporãha hymba kuérape guarã, oho hikuái Moisés, pa'i Eleazar ha Israel pegua myakãhára rendápe ha he'i:

3-4—Ko'ã yvy, Ñandejára ome'ẽ vaekue Israel guápe imba'erã, táva kuéra: Atarot, Dibón, Jazer, Nimrá, Hesbón, Elalé, Sebam, Nebo ha Beón, ko'ãva hína ñu meme ha ore rymba heta.

5Peme'ẽna oréve ko yvy ore mba'erã, tóropytánte ápe ha ani rohasa Jordán mboypýri roñemohenda haguã upépe.

6Moisés he'i chupe kuéra: —Peẽ piko pepytase ko'ápe pende rapicha kuéra Israel ñemoñare oho aja ñorãirõháme?

7Mba'ére piko peẽ pembopy'a mirĩse Israel guápe ani haguã ohasa Jordán mboypýri pe yvy Ñandejára chupe kuéra ome'ẽ vaekuépe?

8Upevaiténte vaekue avei pende ru kuéra rembiapokue, che amondo ramo guare chupe kuéra Cadés-Barnéagui oma'ẽ haguã pe yvýre.

9Ha'e kuéra oguahẽ vaekue ysyry Escol peve ha ohecha pe yvy, ha ou jeývo upégui omongyhyje vaekue Israel guápe ani haguã oike pe yvýpe Ñandejára ome'ẽ vaekue chupe kuéra.

10Ñandejára ipochy vaekue upérõ ha ome'ẽ vaekue iñe'ẽ kóicha ojapo taha:

11“Ha'e kuéra opu'ã haguére che rehe, ame'ẽ che ñe'ẽ avaveichagua kuimba'e Israel ñemoñare osẽ vaekue Egíptogui ha oguerekóva 20 áño guive ndoike mo'ãi pe yvýpe che ame'ẽ hague che ñe'ẽ Abraham, Isaac ha Jacóbpe.

12Caleb, Jefuné cenezéo ra'y ha Josué Nun ra'y, ha'e kuéra añoite ojerovia vaekue Ñandejára rehe.”

13Ñandejára ipochy vaekue Israel ñemoñare ndive ha omboguata chupe kuéra 40 áño pukukue yvy ojeiko'ỹha rupi omanomba peve upe ñemoñare ombopochy vaekue chupe.

14Ha ko'ágã peẽ, ñemoñare pyahu, peipota oiko jey pende hegui pende ruichagua tapicha ahẽ, peruséva Israel ñemoñare ári Ñandejára pochykue.

15Peẽ Rubén ha Gad ñemoñare ndapehoséi ramo Ñandejára ndive ko'ágã, ha'e oheja jeýta Israel guápe yvy ojeiko'ỹháme ha pende rehe opẽta ha'e kuéra oñehundi ramo.

16Upérõ ha'e kuéra oñemboja Moisés rendápe ha he'i chupe: —Ehejána tóro mopu'ã raẽ kora ore rymba kuérape guarã ha táva kuéra ore rembireko ha ore mitã nguérape guarã.

17Upéi rohóta avei ore rapicha Israel ñemoñare renonderã ha roikéta hendive kuéra ñorãirõme romohenda peve chupe kuéra pe yvýpe imba'erãva. Upe aja ore rogagua kuéra opytáta umi távape okyhyje'ỹre umi ko'ápe oikóvagui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ore ndoroju mo'ãi ore rógape, opa Israel ñemoñare oguereko peve ijyvy tee oñeme'ẽtava chupe kuéra upépe,

19ha ndoroguereko mo'ãi ore yvy ijapytépe kuéra Jordán mboypýri, me'ẽ haguére oréve ore yvyrã ko'ápe Jordángui kuarahy resẽ gotyo.

20Moisés he'i: —Añete ramo pe pejéva, ha peñemoĩta ramo Ñandejára po guýpe peñorãirõ haguã,

21pehasáta Jordán mboypýri pendyry haguã umi tetã nguéra rehe Ñandejára he'i vove, ha'e ohundi peve chupe kuéra.

22Ha oñemomba'e rire pe yvýre pende rapicha Israel ñemoñare, ikatúta peju jey pende rógape. Péicharõ ndapereko mo'ã véima mba'eve pende ári, pejapo vaerã Ñandejára térã Israel ñemoñare ndive. Upéi ko yvy oĩva Jordángui kuarahy resẽ gotyo opytáta pene mba'erã.

23Ndapejapói ramo pe peje vaekue katu, ta'e porã mandi voi peẽme: pene angaipáta Ñandejára renondépe. Aníke pejavy ko mba'épe, cháke Ñandejára pene nupã rasýta pene angaipáre.

24Pemopu'ã katu pende táva pene rembireko ha mitã nguérape guarã ha pende kora pene rymba kuéra peguarã, ha ani pejei pene ñe'ẽgui peme'ẽ vaekue Ñandejárape.

25Umi kuimba'e Gad ha Rubén ñemoñare he'i: —Karai, rojapóta nde ereháicha:

26Ore rembireko ha ore mitã nguéra, ore rymba ha ore ovecha kuéra opytáta ápe, ko'ã táva Galaad guápe.

27Ore, roĩ haguéicha, roimembaite roike haguãicha ñorãirõme Ñandejára ykére. Rohasáta Jordán mboypýri ha roñorãirõta nde ereháicha.

28Upérõ Moisés he'i pa'i Eleazar, Josué ha ambue Israel pegua myakãhárape:

29—Kuimba'e kuéra Gad ha Rubén ñemoñare ohasa ramo Jordán mboypýri oñorãirõ haguã Ñandejára ykére ha peẽ, ha'e kuéra avei oñorãirõ rupi, peñemomba'e ramo pe yvýre, peme'ẽ chupe kuéra ko yvy Galaadgua imba'erã.

30Ha'e kuéra ndohasái ramo Jordán mboypýri ha noñorãirõi pende ykére, toñeme'ẽ chupe kuéra ijyvyrã Canaánpe pende apytépe.

31Kuimba'e kuéra Gad ha Rubén ñemoñare he'i: —Karai, ore rojapóta Ñandejára he'i haguéicha.

32Ijyke rehe rohasáta ha roikéta Canaán yvýpe ñorãirõme, ikatu haguã opyta oréve ore yvyrã ko'ápe Jordángui kuarahy resẽ gotyo.

33Upérõ Moisés ome'ẽ Gad ha Rubén ñemoñare guápe ha mbytere José ra'y Manasés guápe opa umi yvy amorréo ruvicha guasu Sihón ha Og Basán ruvicha guasu mba'ekue opa itáva ha ijyvy kuéra reheve.

34Gad ñemoñare omopu'ã jey táva kuéra Dibón, Atarot, Aroer,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Atarot-Sofán, Jazer, Jogbehá,

36Bet-Nimrá ha Bet-Arán. Umíva omongorapa ha ojapo avei kora hymba kuérape.

37-38Rubén ñemoñare omopu'ã jey táva kuéra Hesbón, Elalé, Quiriataim, Nebo, Baal-Meón (kóva ombohéra ambue) ha Sibmá. Ha'e kuéra ombohéra pyahu umi táva omopu'ã jey vaekue.

39Maquir, Manasés ra'y ñemoñare kuéra oike Galaádpe ha oñemomba'e hese omosẽ rire amorréo kuéra upépe guápe.

40Upérõ Moisés ome'ẽ iñemoñare guápe yvy Galaad, ha ha'e kuéra opyta upépe.

41Jaír, Manasés ñemoñare, oñemomba'e amorréo kuéra rekoháre ha ombohéra upéva Havot-Jaír.

42Noba ondyry táva Quenat ha tava'i kuéra ijerére oĩvare ha oñemomba'e hese kuéra. Ombohéra Quenat héra teépe: Noba.

Números 33

Egíptogui Moábpe

1Ko'ápe oñemoĩ mba'éichapa héra umi opyta hague rupi Israel ñemoñare osẽ rire Egíptogui, aty-atýpe umi ñemoñare ojuehegua, omyakãvo chupe kuéra Moisés ha Aarón.

2Ñandejára he'i haguéicha chupe, Moisés omoĩ vaekue ohóvo kuatiáre umi ojepyta hague réra.

3Israel ñemoñare osẽ távagui hérava Ramsés, ára 15, mes peteĩháme, hérava Nisán, pe ára Páskua riregua. Osẽ hikuái torypápe opa Egiptogua rovake,

4ha'e kuéra oñotỹ aja ita'ýra kuéra ypykue Ñandejára ojuka vaekue. Ñandejára ojapóvo upéva, ohechauka chupe kuéra ha'e imbareteveha itupã nguéragui.

5Israel ñemoñare osẽ Ramsésgui ha opyta pe távape hérava Sucot.

6Pégui osẽ ha opyta hikuái távape hérava Etam, yvy ojeiko'ỹha rembe'ýpe.

7Upéi ha'e kuéra oguevi jey Pi-Hahirot gotyo, oĩva távagui hérava Baal-Sefón kuarahy resẽ gotyo ha opyta hikuái táva Migdol rovái.

8Osẽ hikuái Pi-Hahirótgui, ohasa yguasu mboypýri ha oguahẽ yvy ojeiko'ỹháme. Mbohapy ára pukukue oguata hikuái yvy ojeiko'ỹha rupi hérava Etam, oguahẽ meve Márape.

9Pégui oguahẽ hikuái Elímpe oĩháme 12 yvu ha 70 pindo máta.

10Osẽ Elímgui ha opyta Mar Rojo ypýpe.

11Upégui osẽ rire opyta yvy ojeiko'ỹháme Sin héravape.

12Upéi opyta Dófcape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Pégui osẽ ha opyta Alúspe.

14Alúsgui opyta Refidímpe ha ndojuhúi upépe y hoy'u haguã.

15-37Refidímgui yvyty Hor peve, opyta hikuái ko'ã hendápe: Sinaí yvy ojeiko'ỹháme, Quibrot-Hataavá, Haserot, Ritmá, Rimón-Peres, Libná, Risá, Quehelata, yvyty Séfer, Haradá, Maquelot, Táhat, Térah, Mitcá, Hasmona, Moserot, Bené-Jaacán, Hor, Jotbata, Abroná, Esión-Guéber, yvy ojeiko'ỹha Sin, upéva hína Cadés, yvyty Hor ypýpe tetã Edom rembe'ýpe.

38Upépe Ñandejára he'i pa'i Aarónpe ojupi haguã yvyty Hor ru'ãme, ha upépe omano ára peteĩha mes 5hápe, 40 áño Israel ñemoñare osẽ rire Egíptogui.

39Aarón omano ramo yvyty Hórpe, oguereko 123 áño.

40Mburuvicha guasu táva Arad pegua, oikóva Néguebpe Canaán yvýpe, ohendu Israel ñemoñare ouha.

41-47Yvyty Hor guive Moab ñu meve, Israel ñemoñare opyta ko'ã hendápe: Salmoná, Punón, Obot, Iié-Abarim, Moab retãme; Dibón-Gad, Almón-Diblataim, yvyty Abarim yvyty Nebo ypýpe.

48Oguejy hikuái yvyty Abarímgui ha opyta Moab ñúme, Jordán ysyry rembe'ýpe, Jericó rovái.

49Moab ñu rehe oho hikuái Bet-Jesimot guive Abel-Sitim peve.

Tembiapoukapy ojehasa mboyve Jordán mboypýri

50Moab ñúme, Jordán ypýpe, Jericó rovái Ñandejára he'i Moisépe:

51“Kóicha ere Israel guápe: Pehasávo Jordán mboypýri Canaangua yvýpe,

52pemosẽ opa upépe guápe. Pehundi ijita ñembo'y ha itupã gua'u ra'ãnga kuéra ojejapóva ita verágui ha umi ha'e kuéra mbyatyhápe omomba'e guasu haguã chupe kuéra.

53Peñemomba'e pe yvýre ha peñemohenda upépe, che niko ame'ẽ peẽme pene mba'erã.

54Pemboja'o pe yvy mayma ñemoñare apytépe peitývo hese po'a. Umi hetavévape peme'ẽ tuichave ha imbovyvévape, michĩve. Upe ho'áva peẽme, upéva pene mba'erã; ha péicha pejapo mayma Israel ñemoñare apytépe.

55Ha peẽ napemosẽi ramo chupe kuéra hetãgui, umi opytáva ha'éta yvyra pehẽnguéicha pende resápe ha ñuatĩ pende apére. Ha'e kuéra oñemoĩta pende rehe.

56Peẽ napemosẽi ramo chupe kuéra, che pohundíta peẽme, ahundi rangue chupe kuéra.”

Números 34

Pe yvy tuichakue

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ñandejára he'i Moiséspe:

2Kóicha ere Israel guápe: Peike rire Canaánpe, pe yvy che ame'ẽva peẽme, pende yvy teerã, kóicha tuicháta:

3Yvy gotyo ojepysóta yvy ojeiko'ỹha Sin guive, Edom rembe'y pukukue. Kuarahy resẽ guio oñepyrũta Mar Muerto yvy gotyo.

4Upégui ohóta yvy gotyo, yvyty Acrabim gotyo, ohóvo Sin rupi Cadés-Barnea peve. Upégui ojupi jeýta yvate kuarahy reike gotyo, Hasar-Adar ha Asmón peve.

5Ha pégui oho jeýta ysyry Egipto peve opa haguã yguasu kuarahy reike gotyo oĩvape.

6Kuarahy reike gotyo katu oguahẽta yguasu rembe'y peve.

7Yvate gotyo, ohóta y guasúgui yvyty Hor peve,

8ha pégui Hamat reike peve. Pégui ohóta Sedad gotyo,

9ha Zifrón peve ha opáta Hasar-Enánpe. Upe rupi peve oguahẽta pende yvy yvate gotyo.

10Kuarahy resẽ gotyo katu ohóta Hasar-Enángui Sefam peve,

11pégui ohóta yvy gotyo Riblápe, opytáva táva Aíngui kuarahy resẽ gotyo ha pégui oguejýta yvyty kuéra gotyo oĩva yguasu Galiléa rembe'ýpe kuarahy resẽ gotyo,

12pégui oguejýta yvy gotyo ysyry guasu Jordán rembe'ýre, Mar Muerto peve. Péichata pende yvy tuichakue opa ijerekuévo.”

Yvy ñemboja'o

13Upérõ Moisés he'i Israel guápe ojapo haguã kóicha: “Kóva hína pe yvy peẽ peñomboja'ótava peitývo hese po'a, Ñandejára ome'ẽva umi 9 ha mbytere ñemoñare guápe.

14Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñare oguerekóma ijyvyrã ha'e kuéra oiporavo vaekue ha omboja'óva ojohogagua apytépe.

15Ko'ãva mokõi ha peteĩ ñemoñare mbyterépe peme'ẽma ijyvyrã, Jordángui kuarahy resẽ gotyo, Jericó rovái.”

Myakãhára kuéra ári ho'a yvy ñemboja'o

16Ñandejára he'i Moiséspe:

17“Pa'i Eleazar ha Josué Nun ra'y tomboja'o pe yvy Israel guápe.

18Tou avei peteĩ myakãhára peteĩ-teĩ ñemoñare apytégui toipytyvõ chupe kuéra pe yvy ñemboja'ópe.”

19-29Ko'ãva hína myakãhára kuéra Ñandejára oiporavo vaekue: Judagua, Caleb Jefuné ra'y. Simeongua, Samuel Amihud ra'y. Benjamingua, Elidad Quislón ra'y. Dangua, Buquí Joglí ra'y. José ra'y Manasesgua, Haniel Efod ra'y. José ra'y Efraingua,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Quemuel Siftán ra'y. Zabulongua, Elisafán Parnac ra'y. Isacargua, Paltiel Azán ra'y. Asergua, Ahihud Selomí ra'y. Neftaligua, Pedahel Amihud ra'y. Ko'ãvape oiporavo Ñandejára omboja'o haguã Canaán retã Israel guápe.

Números 35

Táva levíta kuérape guarã

1Moab ñúme, Jordán rembe'ýpe, Jericó rovái, Ñandejára he'i Moiséspe:

2“Ere Israel guápe, pe yvy chupe kuéra oñeme'ẽvagui tome'ẽ levíta kuérape táva ha'e kuéra oiko haguãme ha ñu hymba kuéra oguereko haguãme umi táva jerekuévo.

3Umi táva hína levíta mba'erã ha ha'e kuéra oikóta upépe, umi ñu katu ijovecha ha hymba kuérape guarã.

4Pe ñu tojepyso pe táva korapy jerére opa gotyo 450 métro,

5ikatu haguã pe yvy ipuku 900 métro peteĩ-teĩ ijyképe: yvate gotyo, yvy gotyo, kuarahy resẽ ha kuarahy reike gotyo. Pe táva topyta mbytépe ha pe ñu ijerére.

6Peme'ẽ levíta kuérape 6 táva kañyha ikatu haguãme okañy umi oporojukáva ojapose'ỹre. Upéva ári peme'ẽ chupe kuéra imba'erã 42 táva pe ñu hesegua reheve.

7Péicha pe táva retakue, ñu reheve ijerekuévo, levíta mba'éva tohupyty 48.

8Israel ñemoñare ome'ẽvo oguerekóvagui táva kuéra levíta mba'erã, umi hetave oĩva tome'ẽ hetave ha umi imbovyvéva tome'ẽ mbovyve. Péicharõ, opavave ome'ẽ jojáta.”

Táva kuéra kañy haguã
(Dt 19.1-13; Jos 20.1-13)

9Ñandejára he'i Moiséspe,

10he'i haguã Israel guápe: Pehasa rire Jordán mboypýri ha peike yvy Canaánpe,

11tekotevẽ peiporavo táva kuéra kañyha ikatu haguãme okañy umi oporojukáva ojapose'ỹre.

12Upépe oikóta okyhyje'ỹre upe ojejuka vaekue pehẽngue kuéragui. Oja ramo peteĩ kuimba'e rehe oporojuka hague, ndaikatu mo'ãi ojejuka noñembohovakéi ramo.

13Peiporavo 6 táva kañy haguãme:

14mbohapy Jordángui kuarahy resẽ gotyo ha mbohapy Canaánpe.

15Umívape ikatúta okañy Israel ñemoñare ha mombyrygua avei oikóva ijapytépe kuéra sapy'arãnte. Oimeraẽ oporojukáva ojapose'ỹre, ikatu okañy peteĩ umívape.

16Oĩ ramo oporonupãva fiérrope ha pe oñenupãva omano upevakuégui, pe inupãhare hína ijukahare, ha toje'e ojejuka haguã.

17Oĩ ramo oporonupãva itápe ikatúva rehegua oporojuka, ha pe oñenupãva omano upevakuégui, inupãhare hína ijukahare, ha toje'e ojejuka haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Oĩ ramo oporonupãva yvyrápe ikatúva rehegua oporojuka, ha pe oñenupãva omano upevakuégui, inupãhare hína ijukahare ha toje'e ojejuka haguã.

19Pe ojejuka vaekue génte ári ho'a oheka ha ojukávo ijukaharépe. Ojuhu vove, ojuka vaerã chupe.

20Oĩ ramo nda ija'éiva hapicháre ha omyaña vai térã ojapi chupe oimeraẽ mba'épe,

21térã ipópe oinupã heta ha upevakuégui hapicha omano, upéva hína ijukahare ha toje'e ojejuka haguã. Pe omano vaekue pehẽngue ári ho'a ojukávo ijukaharépe. Ojuhu vove, ojuka vaerã chupe.

22Oĩ ramo ojukáva hapicháp e ojapose'ỹre, ndaha'éi ipochýgui hendive térã omyañágui térã ojapígui chupe oimeraẽ mba'épe,

23térã oma'ẽ'ỹre pe ojapóva rehe opoi peteĩ ita ha ojuka peteĩ hapicháp e ojapose'ỹre hese mba'eve ivaíva, ku ndaha'éiva ija'e'ỹha.

24Ojehu ramo mba'e ko'ãichagua, Israel ñemoñare tosẽ heseháp e ha ani omoĩ pe omano vaekue pehẽngue ykére ojukaséva pe mba'e apoharépe. Kóicha tojapo hikuái:

25Pe Israel ñemoñare tomo'ã chupe umi omanóva pehẽngue kuéragui ha togueraha jey chupe táva kañyháme, ha'e osẽ haguégui. Topyta upépe omano meve pe pa'i oĩva upérõ pa'i guasúrõ.

26Pe mba'e apohare osẽ ramo pe táva kañyhágui,

27ha pe omano vaekue pehẽngue kuéra ojuhu ha ojuka ramo chupe, ndojái mba'eve hese kuéra.

28Pe mba'e apohare opyta vaerã pe táva kañyháme pa'i guasu omano meve ha upe rire ae ikatu oho jey hógape.

29Kóva hína tembiapoukapy peẽme ha pene ñemoñarépe guarã, mamo peikoháp e.

30Oja ramo peteĩ kuimba'e rehe oporojuka hague, upéva tojejuka oĩ ramo mokõi térã hetave, mba'e rechahare mante. Peteĩnte ramo, ndohupytýi gueteri oje'e haguã hese oporojuka hague.

31Peteĩ oporojuka vaekue ojejuka vaerã ha ndaikatúi ojehepy me'ẽ ojejogua haguã hekove.

32Peteĩ kuimba'e okañy ramo táva kañyháme, ani peheja ohepyme'ẽ oho jey haguã hógape omano mboyve pa'i guasu.

33Pejapo ramo péicha pemongy'áta pe tetã peikoháp e. Pe oporojukáva omongy'a pe tetã, ha ha'e ojejuka ramo mante ikatúta oñemopotĩ pe tetã ojejuka haguépe peteĩ kuimba'e.

34Aníke pemongy'a pe tetã peẽ peikoháp e, cháke che hína pende Jára ha aiko Israel ñemoñare apytépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Números 36

Kuña omendáva yvy

1Umi omyakãva Galaad kuéra rogagua, pe Galaad hína Maquir, Manasés ha José
ñemoñare, ou Moisés ha Israel myakãhára kuéra rendápe,

2ha he'i: —Ñandejára he'i ndéve reity haguã po'a, remboja'o, ha reme'ẽ haguã yvy
Israel guápe. He'i avei ndéve reme'ẽ haguã pe yvy Selofhad mba'e rãnguéva itajýra
kuérape.

3Umi kuña omenda ramo kuimba'e ambue ñemoñarére, ijyvy kuéra opytáta ambue
ñemoñare guápe ha péicha ore yvy michĩta ore hegui.

4Pe áño 50, oñesẽháme jejopy vaígui, opa yvy oñembojoapýtama opa árape guarã upe
ñemoñare yvýpe, ha ojepe'áta ore ñemoñareguágui.

5Upérõ Moisés he'i Israel guápe ko'ã mba'e, he'i haguéicha chupe Ñandejára. —Añete
hína pe he'íva umi Josegua,

6ha upévare Ñandejára he'i: "Umi Selofhad rajy kuéra omenda kuaa omendasévare,
ha'éma guive iñemoñare.

7Opa Israel ñemoñare yvy opyta vaerã iñemoñare yvýpe. Opa yvy ohasáva túvagui
iñemoñarépe, opyta vaerã umíva apytépe.

8Upévare kuña Israel ñemoñare oguerekóva ijyvy tee, tekotevẽ omenda kuimba'e
iñemoñarére. Péicha opa Israel guápe opytáta pe yvy itúva kuéra mba'ekuéva,

9ha pe yvy ndohasa mo'ãi peteĩ ñemoñareguágui ambuépe. Peteĩ-teĩ ñemoñare
oguerekóta opa ára ijyvy tee."

10-11Upérõ Mahlá, Tirsá, Hoglá, Milcá ha Noá, Selofhad rajyre, ojapo pe Ñandejára
he'i vaekue Moiséspe ha omenda itúva ryvy térã ryke'y ra'y kuérare.

12Ha'e kuéra omenda Manasés, José ra'y, ñemoñare rehe ha péicha ijyvy opyta itúva
Selofhad ñemoñare guápe.

13Ko'ãva hína tembiapoukapy Ñandejára ome'ẽ vaekue Israel guápe Moisés rupi,
Moab ñúme, Jordán rembe'ýpe, Jericó rovái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Deuteronomio

Deuteronomio 1

1Ko'ãva hína umi ñe'ẽ Moisés he'i vaekue Israel ñemoñarépe, ha'e kuéra oĩ ramo yvy ojeiko'ỹháme, Jordángui kuarahy resẽ gotyo. Ha'e kuéra oĩ pe héravape Arabá, táva Suf rovái, ko'ã táva pa'ũme: peteĩ ijyképe oĩ Parán ha ambuépe Tófel, Labán, Haserot ha Dizahab.

2Ojeguata 11 ára oñeguahẽ haguã yvyty Sinaígui Cadés-Barnéape ojehóvo yvyty Edom rape rupi.

3Áño 40hápe, ára peteĩha, mes 11hápe, Moisés oñe'ẽ Israel ñemoñarépe Ñandejára he'i haguéicha chupe.

4Kóva ojehu ipu'aka rire amorréo ruvicha guasu Sihón rehe oikóva táva hérava Hesbónpe ha táva Basán pegua ruvicha guasúpe hérava Og. Upéva oguereko avei hóga guasu táva kuérape hérava Astarot ha Edrei.

5Israel ñemoñare oĩ aja Jordángui kuarahy resẽ gotyo, Moab retãme, Moisés oñepyrũ vaekue oheko mbo'e Israel ñemoñarépe Tupã rembiapoukapýre. Ha'e he'i:

6—Ñaĩ ramo guare yvyty Sinaípe, Tupã he'i vaekue ñandéve: “Pende aremi kuri ko yvytýpe.

7Pemopu'ã katu pende rekoha ha tapeho amorréo kuéra yvyty rupi ha opa ijerekuévo, umi ijyvateha rupi ha ñu rupi, Négueb rupi ha yguasu rembe'y rupi. Peike Canaán retãme, yvate gotyo yvyty Líbano peve ha kuarahy resẽ gotyo ysyry Éufrates peve.

8Opa umíva hína pe yvy che, Tupã, ame'ẽ pende ru kuéra ypykuépe Abraham, Isaac ha Jacob ha iñemoñare kuérape. Tapeho katu ha peñemomba'e hese.”

Moisés omoĩ Israel ñemoñarépe mbojovakehára
(Ex 18.13-27)

9Moisés he'i Israel ñemoñarépe: —Peĩ ramo gueteri yvyty Sinaípe, ha'e vaekue peẽme: Tembiapo oĩva che ári añangarekóvo pende rehe, tuicha itereíma chéve guarã. Ndaikatúi ajapo cheño.

10Tupã Ñandejára pene mbohetáma mbyjaita yvágape guáicha.

11Hánga'u Tupã, pende ru kuéra ypykue Jára, pene mbohetaiteve ha pene mombarete, ome'ẽ haguéicha iñe'ẽ ojapo taha!

12Che katu ndaikatúi araha cheño ko mba'e pohýi che apére, pombojovakévo pejoavy ramo pende rapicha ndive.

13Peiporavo kuimba'e iñarandúva, imba'e recha kuaa ha ikatupyrýva peteĩ-teĩ ñemoñare guágui, ha amoĩta chupe kuéra oñangareko haguã pende rehe.

14Peẽ avei pehecha kuaa vaekue upéva iporã taha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Upérõ amoĩ vaekue umi kuimba'e peiporavo vaekue oñangareko haguã pende rehe. Oĩ oñangarekóva 1.000 tapicháre, oĩ oñangarekóva 100re, oĩ oñangarekóva 50re, ha oĩ oñangarekóva 10re. Amoĩ vaekue avei omyakã haguã peteĩ-teĩ ñemoñarépe atýpe.

16Upérõ ahekombo'e vaekue chupe kuéra kóicha: “Pembojovake umi pende rapicha ojoavýva ha oúva pene rendápe. Pembojovake chupe kuéra hekópe, taha'e Israel ñemoñare, taha'e mombyrygua oikóva pende apytépe.

17Ha pejévo pe ojejapo vaerã, ani pembojerovia joavy chupe kuéra, taha'e tapicha mboriahu, taha'e karai poguasu, ha ani pekyhyje avaveichaguágui. Pe peẽ pejévako ou Tupãgui hína. Oĩ ramo peteĩ mba'e hasýva peẽme, peru chéve, ta'e che pe ojejapo vaerã.

18Upérõ poheko mbo'e vaekue opa mba'e pejapo vaerãre.

Oñemondo 12 kuimba'e oma'ẽ ñemi haguã pe yvýre

19Ñasẽ Horébgui ha jaguata pe yvy ojeiko'ỹha rupi amorréo retã gotyo ñaguahẽ meve Cadés-Barnéape.

20-21Che ha'e vaekue peẽme: “Péina ñaguahẽma amorréo retãme, Tupã, ñande ru kuéra ypykue Jára, ome'ẽva ñandéve. Tapeho ha peñemomba'e hese, ha'e he'i haguéicha. Pejerovia Ñandejára rehe ha ani pekyhyje”.

22Peẽ katu peju vaekue che rendápe ha peje. “Emondo raẽna ñane renonderã kuimba'e kuéra oma'ẽ ñemi haguã pe yvýre ha he'i haguã ñandéve mávapa pe tape iporãvéva jaike haguã ha mba'eichagua távapa umíva.”

23Ha'ete ku iporãva ojejapo pejéva ha upérõ aiporavo 12 kuimba'e peteĩ-teĩ ñemoñare apytégui.

24Ha'e kuéra oho umi yvyty rupi, oguahẽ ysyry Escol peve ha oma'ẽ opa mba'ére.

25Ou jeývo pégui ogueru yva ojuhu vaekue ha omombe'u pe yvy Ñandejára ome'ẽva iporã ha hi'a hetaha.

26Peẽ katu pepu'ã vaekue Ñandejára rehe ha ndapeikeséi pe yvýpe ha'e ome'ẽ vaekue peẽme.

27Peñepyrũ peñe'ẽ ngururu oñondive ha pejahéi Ñandejára rehe pejévo: “Ñandejára ndaija'éi ñande rehe. Ñane renohẽ Egíptogui ha ñande reru ko'ápe ñane me'ẽ amorréo pópe, ha'e kuéra ñande juka haguã.

28Aníke jaha upépe. Umi kuimba'e ñamondo vaekue he'i kuimba'e kuéra pepegua imbareteve ha ijyvateveha ñande hegui ha itáva kuéra oñemongoraha tápiape oguahẽva yvága peve. Ohecha hikuái upépe kuimba'e ijyvate etereíva!

29Che katu ha'e vaekue peẽme: ‘Ani pekyhyje chugui kuéra.

30Tupã Ñandejára pene moirũta ha ha'e voi oñorãirõta pende rehe, pehecha haguéicha ojapo Egíptope,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31ha yvy ojeiko'ỹháme. Pehecháma mba'éichapa pende reru ko'a peve ojehu'ỹ rehe peẽme mba'eve, peteĩ túva oguerahaháicha ita'ýrape.

32Ha añe'ẽve ramo jepe peẽme ndapejeroviái vaekue Ñandejára rehe,

33pehecha ramo jepe ha'e ouha pene renonderã pe tape pukukue ojuhu haguã peẽme mamópa ikatu pepyta. Ohechauka haguã peẽme pe tape, ha'e ou pene renondépe tata ñembo'ýpe pyharekue ha arai ñembo'ýpe arakue.'"

Ñandejára ipochy Israel ñemoñare ndive

(Nm 14.20-45)

34Ñandejára ohendu pejahéi ramo hese. Upérõ ipochy ha ome'ẽ iñe'ẽ péicha:

35"Avavete pende apytégui, peẽ ñemoñare ahẽ, ndapeike mo'ãi pe yvy porãme, ame'ẽ vaekue pende ru kuéra ypykuépe.

36Caleb Jefuné ra'y añoite oikéta. Ha'e ojerovia che rehe ha ame'ẽta chupe ha iñemoñare kuérape pe yvy ha'e oho vaekue ohecha."

37Chéve jepe peẽ che mokangy vaekue ha upéva rehe Ñandejára ipochy che ndive ha he'i chéve: "Ha nde avei Moisés ndereike mo'ãi pe yvýpe.

38Ne rendaguépe oikéta ne pytyvõhára Josué, Nun ra'y. Emokyre'ỹ chupe. Ha'e omyakãta Israel ñemoñarépe oñemomba'e haguã pe yvýre."

39Upérõ Ñandejára he'i vaekue ñandéve: "Pende ra'y kuéra itavýva gueteri ha ne'ĩra oikuaa iporãva ha ivaíva, umíva oikéta hína pe yvýpe. Peẽ peje amorréo kuéra oñemomba'étaha pene rembireko ha pene mitã nguérare. Ha umi mitãme che ame'ẽta pe yvy ha ha'e kuéra oikéta oñemohenda upépe.

40Peẽ katu tapeho jey tapykuévo yvy ojeiko'ỹháme Mar Rojo rape rupi."

Israel ñemoñare itavyraígui omanomba amorréo pópe

41Peẽ peje vaekue: "Nde Moisés, tuicha eterei niko rojavy kuri ropu'ãvo Ñandejára rehe. Ko'ágã rohóta roñorãirõ ha'e he'i haguéicha oréve." Upérõ peñembosako'i vaekue peñorãirõ haguã ha peimo'ã ndahasy mo'ãi pejupi yvytýpe pendyry haguã hese kuéra.

42Ñandejára katu he'i chéve: "Ere chupe kuéra ani haguã osẽ oñorãirõ, cháke che naĩ mo'ãi hendive kuéra ha umi amorréo ojukapáta chupe kuéra.

43Che ha'e peẽme pe Ñandejára he'íva ha ndapeikuaaséi mba'eve. Pepu'ã hese ha pene akã kuchúgui pesẽ pejupi yvytýpe peñorãirõ haguã.

44Upérõ amorréo kuéra oikóva upépe ojeity pende ári kavichu'i pochýicha. Pene mboguevi, pene muña Hormá peve ha pene rundi ete vaekue Edómpe.

45Upérõ pesapukái Ñandejárape pene pytyvõ haguã, ha'e katu na pene rendúi ha ndojepy'apýi ete voi pende rehe.

46Upévare peẽ pepyta are eterei vaekue Cadéspe."

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Deuteronomio 2

Umi áño yvy ojeiko'ỹháme

1Ñande are rire Cadéspe, jaha jey vaekue tapykuévo yvy ojeiko'ỹha gotyo Mar Rojo rape rupi, Ñandejára he'i haguéicha chéve, ha jaiko vaekue ágotyo ha pégotyo yvyty Edom rupi.

2Upérõ Ñandejára he'i vaekue chéve:

3“Hetáma jaikoha ágotyo ha pégotyo umi yvyty rupi ha tekotevẽha jaha yvate gotyo.

4He'i chéve poheko mbo'e haguã péicha: ‘Peẽ pehasáta Esaú pene pehẽngue ñemoñare yvy rupi, oikóva Seírpe. Ha'e kuéra okyhyjéta pende hegui,

5ha aníke peñorãirõ hendive kuéra, cháke name'ẽ mo'ãi peẽme ijyvy kuéra peteĩ pehẽngue mínte jepe. Che ame'ẽ vaekue pe yvy Esaú ha iñemoñarépe.

6Ikatu pejogua chugui kuéra y ha pene rembi'urã.’

7Pene mandu'áke mba'éichapa Tupã Ñandejára pende rovasa vaekue opa mba'e pejapóvape. Ha'e oñangareko vaekue pende rehe peiko aja ko yvy ojeiko'ỹha rupi. Oiko vaekue pene ndive ko'ã 40 áño pukukue, ha pereko vaekue opa mba'e peikotevẽva.”

8Upéi jaha vaekue Arabá rape gotyo, Elat ha Esión-Guébergui, ha jahasa ñande rehegua Esaú ñemoñare, oikóva Seírpe, yvy rupi. Upéi jajere ha jaha tape rupi yvy ojeiko'ỹha Moab pegua gotyo.

9Ñandejára he'i vaekue chéve: “Ani remyangekói Moab ñemoñarépe, ha'e kuéra hína Lot ñemoñare, térã peñorãirõ hendive kuéra. Ame'ẽ vaekue chupe kuéra táva Ar ha name'ẽ mo'ãi peẽme peteĩ ijyvy pehẽnguénte jepe.

10Ko tetãme oiko vaekue yma guive emíta kuéra. Ha'e kuéra kuimba'e yvate vaekue anakíta kuéraicha,

11ha ojekuaa vaekue avei ha'e kuéraicha refaíta ramo, Moabgua katu ombohéra chupe kuéra emíta.

12Horeo kuéra oiko jepi Edómpe, Esaú ñemoñare katu omosẽ chupe kuéra, ohundi hetã nguéra ha opyta upépe hendaguépe, Israel ñemoñare omosẽ haguéicha avei umi oikóvape upe yvýpe Ñandejára ome'ẽ vaekue chupe kuéra.

13Upéi jahasa vaekue ysyry Zered mboypýri Ñandejára he'i haguéicha ñandéve.

14Upéva oiko 38 áño ñasẽ rire Cadés-Barnéagui. Opa kuimba'e ñorãirõhára ñemoñare omanombáma, Ñandejára he'i haguéicha ojehu taha.

15Ñandejára oñemoĩ hese kuéra ha ndopytu'úi ohundipa peve chupe kuéra.”

16Omanomba rire ha'e kuéra,

17Ñandejára he'i vaekue chéve:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18“Ko árape pehasa vaerã Moab retã rupi Ar rape rupi.

19Pehasáta amoníta kuéra ypýpe, umíva hína Lot ñemoñare. Ani pemyangekói chupe kuéra térã peñepyrũ ñorãirõ hendive kuéra, cháke name'ẽ mo'ãi peẽme peteĩ pehẽnguénte jepe pe yvy che ame'ẽ vaekue chupe kuéragui.

20Ko yvy ojekuaa avei refaíta kuéra yvy ramo. Péicha héra umi oikóva jepi ko'a rupi. Amoníta kuéra ombohéra chupe kuéra zonzoméo.

21Ha'e kuéra kuimba'e nde yvatéva, ñemoñare mbarete, anakítaicha avei ha heta vaekue. Ñandejára katu ohundipa chupe kuéra ha amoníta kuéra oñemomba'e ijyvy rehe ha opyta upépe.

22Ñandejára ojapo péicha avei umi Edomgua Esaú ñemoñare rehehápe. Ha umíva oiko ko'ágã Edom retãme. Ohundi vaekue horeo kuérape ha upéi edomíta kuéra oñemomba'e pe yvýre ha opyta upépe, oikohápe gueteri ko'ágã peve.

23Péicha ojehu avei hevéo kuérape umi ñu rupi, Gaza jerére oĩva. Caftoríta kuéra oúva Crétagui ohundi ete chupe kuéra ha opyta hendaguépe.”

24Ñandejára he'i vaekue chéve: “Ko'ágã tapeho tenonde ha pehasa ysyry Arnón mboypýri. Amoĩ pende pópe amorréo Sihón, upéva Hesbón ruvicha guasu, ha amorréo retã tuichakue. Pendyry hese ha peñepyrũ peñemomba'e hetãre.

25Ko ára guive amongyhyjéta pende hegui opa tetã nguérape. Opavave oryrýita ohendúvo pende réra.”

Israel ñemoñare ohundi mburuvicha guasu Sehónpe
(Nm 21.21-30)

26Upérõ, amondo ñe'ẽ rerahaha yvy ojeiko'ỹha Cademótgui, Hesbón ruvicha guasu Sihón rendápe, ha'ekávo chupe kóicha:

27“Ahasase niko ne retã rupi. Rohóta tape guasúre ropia'ỹre chugui.

28Rohepy me'ẽta pe ro'úvare, ha ýre avei. Rohasasénte ne retã rupi,

29rohasa peve Jordán mboypýri, roho haguãicha pe yvy Tupã ore Jára ome'ẽvape oréve. Esaú ñemoñare kuéra oikóva Edómpe ha Moabgua oikóva Árpe oheja kuri oréve rohasa hetã rupi.”

30Mburuvicha guasu Sihón katu ndohejái jahasa hetã rupi. Tupã Ñandejára niko oheja oñembopy'a hatã ha opu'ã ñande rehe, ikatu haguã ñahundi chupe ha ñañemomba'e hetãre, jarekóva ko'ágã peve ñane mba'érõ.

31Tupã he'i chéve: “Amoĩ pende pópe mburuvicha guasu Sihón ha hetã, peñemomba'e katu hetãre ha peñemohenda upépe.”

32Sihón osẽ ñandéve opa iñorãirõhára reheve ondyry haguã ñande rehe táva Jahas ypýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Tupã Ñandejára katu omoĩ chupe ñande pópe ha jajuka chupe, ita'ýra kuéra ha opa iñorãirõhárape.

34Avei jaike opa itáva kuérape, ñahundipa ha jajuka oĩva guivépe; kuimba'e, kuña ha mitã. Ndajahejái avavépe.

35Jaraha ijovecha, hymba kuéra ha umi mba'e repyeta oguerekóva hikuái.

36Táva Aroer guive, oĩva ysyry Arnón rembe'ýpe ha pe táva oĩva ñúme opa umi táva oĩva Galaad peve, ndaipóri ho'a'ỹva ñande pópe. Tupã Ñandejára omoĩmbágui chupe kuéra ñande po guýpe.

37Amoníta kuéra yvýre katu nañañembojái, térã ysyry Jaboc jerére guáre, térã táva kuéra oĩva yvyty ru'ãme rehe térã umi tenda Tupã Ñandejára he'i haguépe ñandéve ani haguã jaha.

Deuteronomio 3

Israel ñemoñare ipu'aka mburuvicha guasu Og rehe

(Nm 21.31-35)

1Upéi jaha yvate gotyo, Basán gotyo, ha mburuvicha guasu Og osẽ ñandéve opa iñorãirõhára reheve, ha ondyry ñande rehe táva Edrei ypýpe.

2Ñandejára katu he'i chéve: “Ani rekyhyje chugui. Amoĩta nde pópe opa iñorãirõhára ha ijyvy reheve. Ejapo hese rejapo haguéicha amorréo ruvicha guasu Sihón rehe oisãmbyhy vaekue Hesbónpe.”

3Upérõ Tupã Ñandejára omoĩ avei ñande pópe mburuvicha guasu Og ha opa iñorãirõhára, ha jajukapaite vaekue chupe kuéra.

4Avei jaike itáva kuérape. Peteĩnte jepe ndajahejái umi 60 távagui, opa pe yvýpe hérava Argob ha'éva mburuvicha guasu Og Basangua retã.

5Opa umi táva oñemongora tápia yvatépe oguerekóva okẽ ha tránka ombotýva umi okẽ, ha oĩ avei heta tava'i oñemongora'ỹva tápiape.

6Ñahundipa umíva ha jajukapaite kuimba'e, kuña ha mitã oĩva guive, jajapo haguéicha umi távape Sihón Hesbón ruvicha mba'ekue.

7Jarahapa vaekue ijovecha ha hymba kuéra ha imba'e repyeta.

8Upérõ ñañemomba'e vaekue umi mokõi mburuvicha guasu amorréo yvykue rehe oĩva Jordángui kuarahy resẽ gotyo, ysyry Arnón guive yvyty Hermón peve.

9(Yvyty Hermón umi Sidongua ombohéra Sirión ha Amongua ombohéra Senir).

10Ñañemomba'e pe yvy mburuvicha Og Basangua mba'ekuére: opa umi táva yvate peguáre, Galaadgua rehe ha Basangua rehe oĩva kuarahy resẽ gotyo oñeguahẽ meve Salcá ha Edréipe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11(Mburuvicha guasu Og hína pe refaíta pahague. Henimbe fiérro guigua ipuku vaekue irundy métro ha ipe mokõi métro. Upéva ikatu gueteri ojehecha ko'ágã peve amoníta kuéra távape hérava Rabá.)

Opytáva Jordángui kuarahy resẽ gotyo
(Nm 32.1-42)

12Ñañemomba'e rire pe yvýre, ame'ẽ vaekue Rubén ha Gad ñemoñarépe pe yvy yvate gotyo távagui Aroer, ysyry Arnón ypýpe ha yvyty Galaad pehẽngue itáva kuéra reheve.

13Manasés mbytere ñemoñarépe ame'ẽ ambue Galaad pehẽngue ha avei opa pe yvy Basán, Og retãngue. Upéva hína opa pe yvy Argob.

(Basán ojekuaa vaekue refaíta yvy ramo.

14Jaír, Manasés ñemoñare, oñemomba'e opa pe yvy Argob rehe, upéva hína Basán, Guesur ha Maacá peve ha Basán rangue omoĩ pe yvýre héra tee: “Havot-Jaír” ha péicha héra ko'ágã peve.)

15Ame'ẽ Makírpe, Manasés ñemoñarépe, yvy Galaad.

16Rubén ha Gad ñemoñarépe ame'ẽ pe yvy ojepysóva Galaádgui ysyry Arnón peve. Pe ysyry mbyte opyta hembe'y yvy gotyogua ramo, ha hembe'y yvate gotyogua ramo opyta ysyry Jaboc, ha pe ysyry pehẽngue hína amoníta retã rembe'y.

17Kuarahy reike gotyo ijyvy ojepyso Jordán peve, yvate gotyo yguasu Galiléa guive yvy gotyo yguasu re'ẽ meve ha pégui kuarahy resẽ gotyo yvyty Pisgá rembe'y peve.

18Upérõ ahekombo'e vaekue avei chupe kuéra péicha: Tupã Ñandejára ome'ẽ peẽme ko yvy Jordángui kuarahy resẽ gotyo. Pemondo pene ñorãirõhára Jordán mboypýri pemyakãvo pende rapicha kuéra Israel ñemoñarépe ha peñorãirõ ijyke rehe kuéra oñemomba'e haguã pe yvýre.

19Pene rembireko, mitã nguéra, umi ovecha ha mymbaita aikuaáva perekoha, umíva topyta ko'ápe umi távape ame'ẽ vaekue peẽme.

20Peipytyvõ pende rapicha Israel ñemoñarépe ha'e kuéra oñemomba'e peve upe yvýre Ñandejára ome'ẽva chupe kuéra Jordán mboypýri, Ñandejára oheja peve chupe kuéra oiko upépe py'a guapýpe, ojapo haguéicha pene ndive ko'ápe. Upe rire ae ikatu peju jey ko yvýpe che ame'ẽva peẽme.

21Upéi ha'e vaekue Josuépe: “Rehecháma opa mba'e Tupã Ñandejára ojapo vaekue umi mokõi mburuvicha guasu Sihón ha Og rehe. Peichaite avei ojapóta opa umi tetã ruvicha rehe peẽ peiketaháp e.

22Ani rekyhyje chugui kuéra. Tupã Ñandejára oñorãirõta pende rehe.”

Ñandejára ndohejái Moisés oike Canaánpe

23Upérõ añembo'e vaekue Ñandejárape péicha che py'aite guive:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24“Há, Tupã Ñandejára! Aikuaa rehechauka hague chéve iñepyrũmbýnte opa umi mba'e rechapyrãgui rejapótava reína. Ndaipóri ambue Tupã yvágape térã yvy ári ikatúva ojapo umi mba'e tuichaite nde rejapóva!

25Tahasa mína che avei Jordán mboypýri ha tahecha pe yvy porã, umi yvyty porãite ha yvyty Líbano!

26Ha peẽ che mokangy haguére Ñandejára ipochy vaekue che ndive ha na che renduséi. He'i uvei: ‘Anive ne mandu'a chéve upévare!

27Tereho ejupi yvyty Pisgá ru'ãme ha ema'ẽ yvate gotyo, yvy gotyo, kuarahy resẽ ha kuarahy reike gotyo. Ema'ẽ porã opa mba'érechávare, cháke nderehasa mo'ãi Jordán mboypýri.

28Eheko mbo'e Josuépe ha emokyre'ỹ chupe, ha'e ogueroikétagui Israel ñemoñarépe oñemomba'e haguã pe yvýre nde rehechátava.’

29Ha péicha japyta vaekue pe ñúme táva Bet-Peor rovái.”

Deuteronomio 4

Moisés oipota Israel ñemoñare ojapo Ñandejára rembiapoukapy

1Moisés he'i Israel ñemoñarépe: —Pejapo ramo opa ko'ã tembiapoukapy che amyesakãva peẽme, peikovéta ha peñemomba'éta pe yvýre, Tupã pende ru ypykue jára ome'ẽtava peẽme.

2Ani pemoĩ hetave térã peipe'a mba'eve pe che amoĩvagui. Pejapo Tupã Ñandejára rembiapoukapy che ame'ẽ vaekue peẽme.

3Peẽ voi pehecha vaekue umi mba'e Ñandejára ojapo vaekue yvyty Peórpe. Tupã Ñandejára ohundi pende apytégui opa umi omomba'e guasu vaekue Baal-Peórpe,

4ha peẽ pejerovia vaekue Tupã Ñandejára rehe peikove gueteri ko'ágã peve.

5Che pombo'e vaekue opa hembiapoukapýre, Tupã che Jára he'i haguéicha chéve. Pene ñe'ẽ rendúke umívape peĩ ramo pe yvýpe peiketahápe ko'ágã, peñemomba'e haguã hese.

6Pejapo oĩhaichaite, ikatu haguã umi tetã ambuegua ohecha pene akã guapyha. Ha'e kuéra ohendúvo ko'ã tembiapoukapy he'íta hikuái pende rehe: “Iñakã porã ha iñarandu etépa ko'ã tetãgua!”

7Ha peichaite hína: Máva piko pe tetã tuichaitéva, oguerekóva peteĩ Tupã hi'aguĩ etéva chugui jarekoháicha ñande Tupã Ñandejárape, ha'e ñane rendu haguã ñahenói vove chupe ñaikotevẽ ramo hese,

8ha máva piko pe tetã tuichaite, oguerekóva tembiapoukapy peichaite peve heko jojáva ko'ãicha che ahechaukáva peẽme ko'ágã?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Peñeñangarekóke! Peñeha'ã ani haguã pende resarái, peikove aja pukukue, ko pehecha vaekuégui pende resa tee rupi. Peheko mbo'e pende ra'y ha pene remineno kuérape.

10Pe ára peĩ ramo guare Tupã Ñandejára renondépe yvyty Sinaí rovái, ha'e he'i chéve: “Embyaty opa Israel ñemoñarépe, ahenduka haguã chupe kuéra che ñe'ẽ, iñe'ẽ rendu haguã chéve oikove aja pukukue, ha oheko mbo'e haguã ita'ýra kuérape.”

11Upérõ peñembyaty ha peñembo'y vaekue yvyty ypýpe, ojejaho'ipáva arai ha tatatĩ ypytũme opu'ãva yvága peve.

12Ñandejára oñe'ẽ peẽme tata apytégui. Peẽ pehendu oñe'ẽ ramo ha ndapehechái chupe.

13Ha'e oikuaauka vaekue peẽme iñe'ẽ ha'éva 10 hembiapoukapy ha'e ohai vaekue mokõi ita pehẽnguére ha he'i vaekue peẽme pejapo haguã.

14Chéve he'i vaekue poheko mbo'e haguã opa hembiapoukapy rehe peẽ pejapo vaerã pe yvýpe peiketaháp e peñemomba'e haguã hese.

Marandu Israel ñemoñare ani haguã omomba'e guasu ta'ãnga

15Peñeñangarekóke, cháke Ñandejára oñe'ẽ ramo guare peẽme tata apytégui yvyty Horébpe, ndapehechái vaekue mba'eveichagua ta'ãnga.

16Aníke pejavy pejapóvo ta'ãnga mba'eveichagua, taha'e kuimba'e térã kuña,

17tymba térã guyra,

18yvýre otyryrýva térã pira ra'ãnga.

19Ha pema'ẽvo yvágare, pehecha ramo kuarahy, jasy ha mbyjaita, ani oike pene akãme pemomba'e guasúvo umíva. Tupã Ñandejára niko pe ojapo vaekue umíva ha omoĩ yvágape ohesape haguã yvy.

20Peẽme katu ha'e pene renohẽ vaekue tata kuágui fiérro oñemboykuha ha'éva Egipto, peiko haguã hetãgua ramo ko'ágã peve.

21Peẽ rupi, Tupã Ñandejára ipochy vaekue che ndive ha ome'ẽ vaekue iñe'ẽ ndahasa mo'ãiha Jordán mboypýri aike haguã pe yvy porã peẽme ome'ẽtavape.

22Amanóta ko yvýpe ha ndahasa mo'ãi Jordán mboypýri, peẽ katu peiméma pehasa haguãicha ha peñemomba'e pe yvy porãre.

23Aníke pende resarái pe ñe'ẽ me'ẽgui Tupã Ñandejára ojapo vaekue pene ndive, ha ani pejapo mba'eveichagua ta'ãnga, Tupã Ñandejára he'i vaekue ani haguã pejapo.

24Tupã Ñandejára ndoipotái pemyengovia chupe avavére. Ha'e niko tata opa mba'e ombokusuguéva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Pende ra'y ha pene remineno heta rire, ha pende tuja rire pe yvýpe, peñemongy'a ramo pejapóvo ta'ãnga pemomba'e guasu haguã, ko mba'e ivai etéva Tupã Ñandejára renondépe, ha pembopochy chupe,

26ko árape amoĩ mba'e rechaha ha renduha ramo yvy ha yvága, pya'e eterei ndopyta mo'ãiha mba'eve pende hegui pe yvýpe peiketaháp e Jordán mboypýri. Ndapeiko are mo'ãi upépe, peñehundietétagui.

27Ñandejára pene mosarambíta tetã nguéra rupi, ha mbovymi pende heguínte oikovéta, tetã nguéra ha'e pende rerahaha rupi.

28Upépe pemomba'e guasúta tupã nguéra, umíva hína ta'ãnga yvyra térã ita, ikatu'ỹva ohecha térã ohendu, okaru térã ohetũ.

29Upépe pehekáta Tupã Ñandejárape, ha peheka ramo pende py'aite guive pejuhúta chupe.

30Peje juhúvo ivaívape ha opa umi mba'e ojehu rire peẽme, ipaháp e pejevýta Tupã Ñandejára gotyo ha pene ñe'ẽ rendúta chupe.

31Ha'e hína Tupã oporoporiahurerekóva. Ha'e na pende reja mo'ãi, na pene rundi mo'ãi ha ndahesarái mo'ãi pe ñe'ẽ ome'ẽ vaekue pende ru kuéra ypykuépegui.

32Peheka umi ára yma guarépe, umi ára peẽ peikove ypy mboyve guarépe, peguahẽ meve upe árape Tupã ojapo ramo guare yvypóra yvy ári. Peipyguara opa rupi ko yvy jerekuévo. Araka'e piko ojehu peteĩ mba'e peichagua? Oĩ piko ohendúva peteĩ mba'e peichagua?

33Oĩ piko peteĩ tetã oikovéva Tupã oñe'ẽ rire chupe tata apytégui peẽmeicha?

34Oĩ piko Tupã ohóva oiporavo peteĩ tetã, tetã nguéra apytégui? Oĩ piko Tupã oporopy'a ra'ãva, ohechaukávo mba'e rechapyrã, oñorãirõva oiporúvo pyapy mbarete ha oporomongyhyjéva, Tupã Ñandejára ojapo haguéicha pene resa renondetépe Egíptope?

35Tupã ohechauka vaekue peẽme ko'ã mba'e, peikuaa haguã ha'enteha Tupã ha ndaiporiha ambue.

36Ohenduka peẽme iñe'ẽ yvágagui, pene reko mbo'e haguã, ha pe yvyty ári ohechauka peẽme hata marangatu ha oñe'ẽ peẽme ijapytégui.

37Ohayhúgui pende ru ypykuépe, pende poravo peẽme ha ha'e voi oho pene renohẽ Egíptogui pyapy mbaretépe.

38Peẽ peguahẽvo ha'e omosẽ vaekue tetã nguérape tuichavéva ha imbaretevéva pende hegui pene moinge haguã ha ome'ẽ haguã peẽme ijyvy, ko yvy pene mba'éva gueteri ko'ágã peve.

39Pene mandu'áke ko mba'ére ha ani pende resarái araka'eve: Tupã Ñandejára hína Tupã yvágape ha yvy ári. Ndaipóri ambue tupã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

40Pejapo hembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape ha opa mba'e osẽ porãta peẽme ha pene ñemoñarépe. Peikóta pe yvýpe Tupã Ñandejára peẽme ome'ẽva opa árape guarã.

Táva kuéra oñekañyha, Jordángui kuarahy resẽ gotyo

41Upérõ Moisés omboyke mbohapy táva Jordángui kuarahy resẽ gotyo,

42ikatu haguãme okañy ha oiko kyhyje'ỹ rehe peteĩ kuimba'e ojuka vaekue ojapose'ỹ rehe peteĩ hapichápe ha'e ipochy'ỹva ndive. Ha'e ikatúta okañy peteĩme ko'ã mbohapy távagui ha ndojejuka mo'ãi.

43Rubén ñemoñarépe guarã, pe táva hína Béser ha opyta peteĩ ijyvatehápe, yvy ojeiko'ỹháme. Gad ñemoñarépe guarã pe táva hína Ramot ha opyta Galaádpe. Manasés ñemoñare mbyterépe guarã pe táva hína Golán ha opyta Basánpe.

Moisés ome'ẽ Israel ñemoñarépe Tupã rembiapoukapy

44Moisés ome'ẽ Tupã rembiapoukapy ha reko mbo'e Israel ñemoñarépe.

45-46Ha'e kuéra ou rire Egíptogui ha oĩ ramo ñúme, Jordángui kuarahy resẽ gotyo, táva Bet-Peor rovái, ome'ẽ chupe kuéra umi tembiapoukapy. Upéva Sihón yvykue, pe amorréo ruvicha guasu oisãmbyhy vaekue táva Hesbónpe. Moisés ha Israel ñemoñare oúvo Egíptogui ohundi vaekue chupe.

47Ha'e kuéra oñemomba'e ijyvy rehe ha ambue amorréo ruvicha guasu, Og hérava, yvýre, oiko vaekue Jordángui kuarahy resẽ gotyo.

48Pe yvy ojepyso táva Aroérgui, opytáva ysyry Arnón rembe'ýpe, yvyty Sirión peve, upéva hína yvyty Hermón.

49Ha ojepysove ysyry Jordán ykére ha oguahẽ Arabá peve, yvyty Pisgá rembe'y peve.

Deuteronomio 5

Umi 10 tembiapoukapy
(Ex 20.1-17)

1Moisés ombyaty opa Israel ñemoñarépe ha he'i chupe kuéra: —Peẽ Israel ñemoñare, pehendúke opa ko'ã tembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape. Perekóke pene akãme ha pejapo opa mba'e umívape oje'éva.

2Yvyty Horébpe Tupã Ñandejára ojapo vaekue ñe'ẽ me'ẽ,

3ndaha'éi pende ru kuéra ndive, ñane ndive uvei, jaikovéva gueteri ko'ágã.

4Yvyty ru'ãme Ñandejára oñe'ẽ vaekue peẽme oma'ẽvo pende rehe tata apytégui ha peẽ avei pema'ẽvo pe tata rehe ha'e oĩháme.

5Che aime vaekue upépe ha'e haguã peẽme upe Ñandejára he'íva, peẽ niko pekyhyje tatágui ha ndapejupíri yvytýpe. Ñandejára he'i:

6—Che hína Tupã nde Jára roguenohẽ vaekue Egíptogui, tembiguái rekógui.

7Ani rereko ambue tupã che ykére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ani rejapo mba'eveichagua ta'ãnga, taha'e yvagapegua, taha'e yvy arigua, taha'e ypegua oikóva ra'ãnga.

9Ani reñesũ mba'eveichagua ta'ãnga renondépe térã remomba'e guasu chupe. Cháke che hína Tupã nde Jára ha ndaipotái che myengovia avavére. Ainupã pochýta umi oñemoĩvape che rehe ha ita'ýra kuérape, ñemoñare mbohapyha térã irundyha peve.

10Umi che rayhúvape katu ha ojapóva che rembiapoukapy ha iñemoñarépe, aiporiahurereko opa árape.

11Ani reiporu Tupã nde Jára réra rejapo haguã ivaíva, cháke che hína Tupã nde Jára ha ainupã pochýta pe oiporu vaívape che réra.

12Embyaje pytu'uha ára ha embyarete, Tupã nde Jára he'i haguéicha ndéve.

13Rerereko 6 ára remba'apo haguã.

14Ára 7 katu pytu'uha ára ha remboyke vaerã chéve guarã. Pe árape nderejapói vaerã mba'eveichagua tembiapo ha ani ojapo avei nde ra'y, nde rajy, ne rembiguái kuimba'éva térã kuñáva, ne rymba guéi térã ne rymba vúrro, térã mba'eveichagua mymba rerekóva, térã mombyrygua oikóva ne retãme, ikatu haguã ne rembiguái kuimba'éva ha kuñáva opytu'u ndéicha avei.

15Ne mandu'a nde avei reiko hague tembiguái ramo Egíptope ha che, Tupã nde Jára, roipe'a hague upégui pyapy mbaretépe. Upévare ha'e ndéve rembyarete haguã ára 7ha.

16Ehayhu nde ru ha nde sýpe, che, Tupã nde Jára, ha'e haguéicha ndéve, ikatu haguã opa mba'e osẽ porã ndéve ha reikove puku pe yvýpe che ame'ẽtava ndéve.

17Ani reporojuka.

18Ani reiko tembireko ne mba'e'ỹva ndive.

19Ani remonda.

20Ani remboja rei mba'eve nde rapicháre.

21Ani reñemyakã vai nde rapicha rembirekóre, térã reipota ne mba'erã hóga, ijyvy, hembiguái, hymba guéi, hymba vúrro, térã oime raẽ mba'e imba'e teéva.

Israel ñemoñare okyhyje

(Ex 20.18-26)

22Ko'ãva hína umi tembiapoukapy Ñandejára he'i vaekue oñe'ẽ hatãvo tata ha arai ypytũ apytégui, peñembyaty ramo guare yvytýpe. Upéi noñe'ẽvéi ha ohai ko'ã ñe'ẽ mokõi ita pehẽnguére ha ome'ẽ chéve.

23Pe yvyty ojejaho'ipa ramo tatápe ha peẽ pehendu pe ñe'ẽ osẽva araígui, pende ruvicha kuéra ou che rendápe,

24ha he'i chéve: —Tupã ore Jára ohechauka oréve ituichapa ha imimbipa oñe'ẽ ramo pe tata apytégui! Ko árape rohecha peteĩ kuimba'e ikatuha oikove ohendu rire Tupã oñe'ẽ ramo chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Iporãve jepe norohenduvéi ramo chupe. Pe hata ore mongyhyje etéva ore rundi mba'e vaerã. Roikuaa porã romanotaha rohendu jey ramo Tupã oñe'ẽ ramo oréve.

26Araka'e piko oikove vaekue peteĩ yvypóra ohendu rire oñe'ẽ ramo chupe tata apytégui Tupã oikovéva?

27Tereho jeýna nde hendápe, ha ehendu opa mba'e he'íva Tupã Ñandejára. Upéi eju, ha ere jey oréve. Ore rohendúta ha rojapóta ha'e oipotáva.

28Tupã ohendu rire ko'ã mba'e he'i chéve: “Ahendu pe he'íva Israel ñemoñare, ha nde'i reíri ko.

29Hánga'u opyta kóva iñakãme! Hánga'u che apo mba'e ramo opa ára ha ojapo hikuái che rembiapoukapy ikatu haguã opa mba'e osẽ porã chupe kuéra ha iñemoñarépe!

30Tereho ha ere chupe kuéra oho jey haguã hekohápe.

31Upéi eju jey ha epyta ko'ápe che ndive ha ame'ẽta ndéve opa umi che rembiapoukapy. Emyesakã umíva Israel ñemoñarépe, ikatu haguã ojapo péicha pe tetãme che ame'ẽtava chupe kuéra.

32Peẽ Israel ñemoñare, peñeha'ãmbaitéke pejapo opa mba'e Tupã Ñandejára he'i vaekue peẽme. Aníke pejei hembiapoukapýgui.

33Pejapóke opa mba'e he'íva ikatu haguã osẽ porã peẽme opa mba'e ha peiko opa ára pe yvýpe ko'ágã peiketahápe.”

Deuteronomio 6

Tembiapoukapy tuichavéva

1Ko'ãva hína umi tembiapoukapy Tupã Ñandejára he'i hague chéve poheko mbo'e haguã. Pejapóke opa mba'e he'íva, peiko ramo pe yvýpe peiketahápe ko'ágã peñemomba'e haguã hese.

2Peikove aja pukukue peẽ ha pene ñemoñare kuéra pemomba'e guasu vaerã Tupã Ñandejárape ha pejapo vaerã opa umi hembiapoukapy che ame'ẽva peẽme, ikatu haguã peiko are pe yvýpe.

3Peẽ Israel ñemoñare, pehendúke ha pejapóke hembiapoukapy! Upéicha ramo opa mba'e osẽ porãta peẽme, oikóta pende hegui tetã mbarete ha peikóta pe yvy ýicha osyryhápe kamby ha eíra, Tupã pende ru ypykue Jára he'i haguéicha peẽme.

4Ehendu Israel ñemoñare, Tupã Ñandejára ha'e añoiténte hína Tupã.

5Ehayhu Tupã Ñandejárape nde py'aite guive, opa nde rekovéreve ha opa ne mbaretekue reheve.

6Ani nde resarái araka'eve ko'ã tembiapoukapýgui che ame'ẽva ndéve ko'ágã.

7Eheko mbo'e umíva rehe nde ra'y kuérape, ne mandu'a hese manterei chupe kuéra, nde rógape, tapére, reñenonguévo ha repu'ãnguévo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Eñapytĩ umíva nde jyváre ha eraha nde syváre mandu'arã.

9Ehai umíva nde róga rokẽ horkon rehe ha nde táva kuéra rokẽre.

Moisés omomarandu Israel ñemoñarépe ani haguã ojei Tupã rembipotágui

10Tupã Ñandejára he'i haguéicha ome'ẽvo iñe'ẽ pende ru kuéra ypykuépe Abraham, Isaac ha Jacob, ha'e ome'ẽta peẽme peteĩ tetã oguerekóva táva tuicha ha iporãva peẽ napemopu'ãi vaekue.

11Hóga kuéra henyhẽta opa mba'e porãgui peẽ napembyatýi vaekue, oguerekóta ykua peẽ ndapejo'ói vaekue, parral ha olivoty peẽ napeñotỹi vaekue. Pe'u rire ha pene ryguãtã rire,

12ani pende resarái Ñandejára pene renohẽ hague Egíptogui peiko haguépe tembiguái ramo.

13Pehayhu Tupãme, pemomba'e guasu chupénte, ha peme'ẽ pene ñe'ẽ hérape añoite.

14Ani pemomba'e guasu tupã nguéra oñemomba'e guasúva umi tetãme oĩva pende jerére.

15Pemomba'e guasúrõ tupã nguéra, Tupã ipochýta pene ndive tata rendýicha ha pene rundi etéta. Ha'e niko Tupã oikóva pende apytépe ha ndoipotái pemyengovia chupe.

16Ani peipy'a ra'ã Tupã Ñandejárape pejapo haguéicha Masápe.

17Peñeha'ã pejapo opa umi hembiapoukapy ha'e ome'ẽ vaekue peẽme.

18Pejapo opa mba'e heko joja ha iporãva Ñandejára renondépe, ha opa mba'e osẽ porãta peẽme. Ikatúta peñemomba'e pe yvy porã rehe Ñandejára ome'ẽ vaekue pende ru ypykuépe,

19ha pemosẽta pégui umi tetã ñemoñarépe ndaija'éiva pende rehe, ha'e ome'ẽ haguéicha peẽme iñe'ẽ.

20Umi ára ou vaerãme pende ra'y kuéra oporandúne peẽme: “Mba'ére piko Tupã Ñandejára he'i ñandéve jajapo haguã opa ko'ã tembiapoukapy?”

21Upérõ peje chupe kuéra: Ore roiko vaekue Egipto pegua ruvicha guasu rembiguái ramo, ha Ñandejára ore pe'a ipoguýgui pyapy mbaretépe.

22Ore resa teépe rohecha vaekue chupe ojapo ramo mba'e rechapyrã ha mba'e oporomondýi etereíva oinupã pochývo Egiptogua ha huvicha guasúpe.

23Ha'e ore renohẽ Egíptogui, ore reru ko'ápe ha ome'ẽ oréve ko yvy, he'i haguéicha ore ru kuéra ypykuépe.

24Upérõ Tupã Ñandejára he'i oréve rojapo haguã opa ko'ã hembiapoukapy ha romomba'e guasu haguã chupe. Rojapo ramo péicha, ha'e oñangarekóta ore retãre ha omoñakã rapu'ãta chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Rojapo ramo hekopete opa mba'e Tupã he'i vaekue oréve, ha'e ore rayhúta ha ovy'áta ore apytépe.

Deuteronomio 7

Israel hína Tupã retã
(Ex 34.11-16)

1Tupã Ñandejára pende reraháta pe yvýpe peiketaháp̃e peñemomba'e haguã hese ha omosẽta pégui heta tetãme. Peñepyrũ vove peike, omosẽta 7 tetã, tuichave ha imbaretevéva pende hegui: hitíta, gergeséo, amorréo, cananéo, ferezéo, hevéo ha jebuséo.

2Tupã Ñandejára omoĩvo pende pópe ko'ã tetã ha peẽ pende pu'aka hese kuéra, tekotevẽ pehundipaite, ha ani peñoñe'ẽ me'ẽ hendive kuéra térã peiporiahurereko chupe kuéra.

3Ani pemenda ikuña kuérare, térã peheja pende rajy térã pende ra'y omenda hese kuéra.

4Cháke upéicha ha'e kuéra oipe'áta pende ra'y kuéra Tupãgui ha omoñesũta itupã nguéra renondépe. Upérõ Tupã ipochy rendýta ha pene rundíta peteĩ sapy'aitépe.

5Péicharõ, peity yvýre ijaltar kuéra, pemyangu'i umi ita ñembo'y ha yvyra máta ha'e kuéra omomba'e guasúva, ha pehapypa ita'ãnga kuéra.

6Pejapo péicha, peẽko hína Tupã Ñandejára mba'e tee. Ha'e pende poravo opa tetã apytégui hetã teerã.

7Tupã pende rayhu ha pende poravo, ndaha'éi peẽgui pe tetã imbareteve ha tuichavéva. Peẽko hína pe tetã michĩvéva.

8Tupã katu pende rayhu ha ojapose pe he'i vaekue pende ru kuéra ypykuépe oñe'ẽ me'ẽgui chupe kuéra. Upévare oiporu ipyapy mbarete ha pene renohẽ Egipto ruvicha guasu po guýgui pende rerekóva hembiguái ramo.

9Pene mandu'a kóvare: Tupã Ñandejára, ha'e añoite hína Tupã ha hendive ndaipóri japu. Ha'e ojapóta pe he'i vaekue oñe'ẽ ome'ẽvo, ha umi ohayhúvape chupe ha ojapóva hembiapoukapy, ohechaukáta mborayhu ogue'ỹva ha avei opa iñemoñarépe opa árape guarã,

10ha noha'arõ mo'ãi oinupã pochy haguã hese oñemoĩvape, ohundívo chupe.

11Péicharõ, pejapo pe oje'e vaekue peẽme. Pejapo opa hembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape.

Jehovasa iñe'ẽ rendúvape guarã
(Ex 26.3-13; Dt 28.1-14)

12Pene ñe'ẽ rendu ramo umi tembiapoukapýpe ha pejapo ramo hekopete, Tupã Ñandejára oiméta iñe'ẽme pene ndive ha akóinte pende rayhúta he'i haguéicha pende ru kuéra ypykuépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha'e pende rayhúta ha pende rovasáta, ombohetavéta pende ra'y kuéra, ohovasáta pende ra'y kuéra ha pene remitỹngue pereko haguã trígo, kaguy ha ñandyry; pende rovasáta ome'ẽvo heta ovecha ha vaka. Ome'ẽta peẽme opa ko'ã jehovasa upe yvýpe ha'e he'i vaekue pende ru kuéra ypykuépe ome'ẽtaha peẽme.

14Ndaipóri mo'ãi tetã yvy ári ojehovasátava peẽicha. Ndaipóri mo'ãi pende apytépe kuña ikatu'ỹva imemby, térã kuimba'e ikatu'ỹva ita'ýra, ha pene rymba kuéra apytépe ndaipóri mo'ãi avei peichagua.

15Ñandejára ndoheja mo'ãi oike pende apytépe mba'asy, térã umi ñenupã pochy pehecha vaekue omondo hague Egipto ñemoñarépe, ha umi pende rehe ija'e'ỹvape katu ombohasa asýta.

16Pehundi opa umi tetã Tupã omoĩva pende pópe ha ani peiporiahurereko avaveichagua ñemoñarépe. Ani pemomba'e guasu itupã nguérape, cháke péicha ramo peñehundíta peẽ.

17Ani peheja oike pene akãme ndaikatu mo'ãiha pemosẽ umi tetã ñemoñarépe, ha'e kuéra hetave ha imbaretevégui pende hegui.

18Ani pekyhyje chugui kuéra. Pene mandu'a umi mba'ére Tupã Ñandejára ojapo vaekue mburuvicha guasu Egipto guáre ha hetã guáre.

19Pene mandu'a umi ñenupã pochy rehe ojapóva hese kuéra peẽ pehecha vaekue pende resa tee rupi, umi mba'e rechapyrã ha pe pyapy mbarete oiporu vaekue Tupã Ñandejára pene renohẽ haguã pégui. Ha'e ohundi haguéicha Egipto ñemoñarépe, peichaite avei ha'e ohundíta opa umi tetãme pene mongyhyjéva ko'ágã.

20Ha'e omboryryipáta chupe kuéra pene renondépe ha ohundíta opa okañysévape pende hegui.

21Ani pekyhyje umívagui. Tupã Ñandejára oĩ pene ndive. Ha'e hína Tupã mbarete ha kyhyjeha.

22Mbegue katúpe ha'e omosẽta ohóvo umi tetã ñemoñarépe hetã nguéragui peẽ peguahẽvo. Naiporãi oñemosẽmba iñepyrũrãme, peẽ niko na pende retái gueteri ha na pe myenyhẽ mo'ãi pe yvy. Ha umi tymba ñarõ oñembohetávo pe yvy nandípe ondyryséta pende rehe.

23Tupã omoĩta pende pópe umi tetã ha omongyhyjéta hetã ñemoñarépe pende hegui, pehundipa peve chupe kuéra.

24Ha'e omoĩta pende pópe huvicha kuéra. Pejukapáta chupe kuéra ha opytáta tesarái etépe. Avave na pende joko mo'ãi, pehundipáta peteĩ-teĩme.

25Pehapy itupã nguéra. Ani peipota pene mba'erã pláta térã óro oĩva hese kuéra. Peñongatu ramo pene mba'erã, upéva hína pene rundiharã. Tupã Ñandejára ndoikuaaséi hína mba'eve umívagui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ani peraha mba'eve umívagui pende rógape, cháke peẽ avei peñehundíta. Ani pehecha ramo, Ñandejára ohundi etéta hína umíva.

Deuteronomio 8

Ñandejára oñangareko Israel ñemoñare rehe yvy ojeiko'ỹháme

1Pejapóke hekopete opa umi tembiapoukapy ame'ẽ vaekue peẽme ko árape ikatu haguã peikove, peñemboheta ha peñemomba'e pe yvýre Ñandejára ome'ẽ vaekue pende ru ypykuépe.

2Pene mandu'a mba'éichapa Tupã Ñandejára pene moirũ peiko aja pe yvy ojeiko'ỹha rupi, ko'ã 40 áño pukukue, omoĩvo ñepysãnga mimi pende raperãme, oikuaaségui mba'eichaguápa peẽ, mba'épa pembojy pene akãme ha pene ñe'ẽ rendútapa chupe térã nahániri.

3Ha'e pene mbohasa asy ha pene moñembyahýi, ha upéi pene mongaru manáme, peteĩ tembi'u peẽ térã pende ru ypykue ndape'úi vaekue araka'eve upe mboyve. Ha'e ojapo péicha pene reko mbo'e haguã, ñandéve na ñane mongaruiha hi'upy año, avei ñane mongaru opa mba'e he'íva Ñandejára.

4Ko'ã 40 áño pukukue pende ao ndaitujái pende hegui, ha pende py ndairurúi.

5Pene mandu'a kóvare: Tupã Ñandejára oiporu mimi avei pene ndive itukumbo, peẽ túva pejapoháicha pende ra'y kuéra ndive.

6Péicharõ, peikóke Tupã he'i haguéicha peẽme; peikóke he'iháicha hembiapoukapy ha pemomba'e guasu chupe.

7Tupã Ñandejára pende reraháta hína peteĩ yvy porãme, peteĩ yvy oĩháme yvu ha osyryhápe upe y ñu ha yvyty rupi,

8peteĩ yvy heñoiháme trígo ha seváda, parralty, igoty, granadaty, olivoty ha eíra.

9Upépe na pene ñembyahýi mo'ãi ha napeikotevẽ mo'ãi mba'eve rehe araka'eve. Ijitágui ikatúta penohẽ fiérro ha ijyvytýpe pejo'o kuaáta kóvre.

10Perekóta opa mba'e pe'uséva ha pemomba'e guasúta Tupã Ñandejárape pe yvy porã rehe ome'ẽ vaekue peẽme.

Ani pende resarái Ñandejáragui

11Peñeñangarekóke ani pende resarái Tupã Ñandejáragui. Pejapóke hembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko'ágã.

12Pereko rire opa mba'e pe'uséva ha pemopu'ã pende rogarã,

13oñemboheta rire pende vaka ha pende ovecha, pende pláta ha pende óro ha opa mba'e perekóva,

14peñeñangarekóke ani peje japo ha pende resarái Tupã Ñandejáragui pene renohẽ vaekue Egíptogui peiko haguépe tembiguái ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ha'e pene moirũ ko yvy ojeiko'ỹha tuichaitéva ha oporomongyhyjéva rupi, oĩ haguépe mbói ha alakran. Pe yvýpe ndaiporiháp e y ha'e oguenohẽ y pe itágui peẽme guarã.

16Pe yvy ojeiko'ỹháme ome'ẽ peẽme maná pe'u haguã, ha tembi'u peichagua ndo'úi vaekue pende ru kuéra ypykue. Omoĩ ñepysãnga pene raperãme oikuaaségui mba'eichaguápa peẽ, ikatu haguã pende rovasa ipaháp e ome'ẽvo peẽme heta mba'e porã.

17Ani peimo'ã peẽ pene resãiha pene mbaretégui pende jehegui voi.

18Pene mandu'a Tupã Ñandejárante ome'ẽ hague peẽme umi mba'eta perekóva. Ojapo péicha oimégui ko'agãite peve iñe'ẽ ome'ẽ vaekue pende ru kuéra ypykuépe.

19Ani pende resarái Tupã Ñandejáragui térã pemomba'e guasu tupã nguérape. Pejapo ramo péicha, ta'e porã mandi voi peẽme ko'ágã, ha'e pene rundíta katu ete.

20Pepu'ã ramo Tupã rehe ha'e pene rundíta umi tetãicha ko'ágã ha'e ohundítava peẽ peguahẽvo upépe.

Deuteronomio 9

Ndaha'éi Israel ñemoñare rembiapo porãngue rehe

1Pehendu peẽ Israel ñemoñare! Peiméma hína pehasa haguãicha Jordán mboypýri ha peñemomba'e pe yvýre oguerekóva tetãgua imbareteve ha hetavéva pende hegui. Itáva kuéra tuicha ha tápia ijerére oĩva ijyvate eterei.

2Tetãguára pepegua ijyvate ha imbarete. Ha'e kuéra kuimba'e yvate ha pehendúma oje'eha ndaiporiha oñemoĩ vaerã hese kuéra.

3Ko'ágã pehecháta pende resa tee rupi Tupã Ñandejára ohoha pene renonderã peteĩ tatáicha ombokusuguéva opa mba'e. Ha'e omboguevíta chupe kuéra peẽ peguahẽvo, ha peẽ ikatúta pemosẽ ha pehundi chupe kuéra peteĩ sapy'aitépe, Ñandejára he'i haguéicha.

4Tupã Ñandejára omosẽ rire chupe kuéra, ani peje pende jupe ha'e pende moinge ha ome'ẽ hague peẽme pe yvy ohepy me'ẽ haguã peẽme pende reko porãnguére. Ndapéichai hína. Ñandejára omosẽta umi tetã guápe, ha'e kuéra iñañágui.

5Ndaha'éi peẽ pende reko porãgui ha pejapógui pe heko pegua, ohejátava peike pe yvýpe ha peñemomba'e hese. Ha'e omosẽta chupe kuéra, ha'e kuéra iñañágui ha ojapo haguã pe he'i vaekue pende ru kuéra ypykuépe Abraham, Isaac ha Jacob, oñe'ẽ me'ẽgui chupe kuéra.

6Peikuaa porãke kóva: Tupã ome'ẽ hína peẽme ko yvy ndaha'éi ohepy me'ẽ haguã peẽme pende reko porãgui. Ndapeichaguái ete hína peẽ. Peẽ uvei peikose pene akã rehénte voi ha ndapepoiséi pende reko vaígui.

Israel ñemoñare opu'ã Ñandejára rehe yvyty Horébpe

(Ex 31.18-33,35)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ani pende resaráitei mboy jeýpa pembopochy vaekue Ñandejárape yvy ojeiko'ỹháme. Pesẽ guive Egíptogui ko'agãite peve, pepu'ãha rehe hesénte voi peiko.

8Yvyty Horeb etépe voi pembopochy vaekue Ñandejárape ha eterei voi ave, pene rundi haguãicha.

9Ajupi vaekue yvyty ru'ãme Ñandejára ome'ẽ haguã chéve umi ita pehẽngue ohai haguépe ñe'ẽ me'ẽ Ñandejára ojapo vaekue pene ndive, upéva hína umi 10 hembiapoukapy. Apyta upépe 40 ára ha pyhare pukukue hay'u ha ha'u rehe mba'eve.

10Upérõ Ñandejára ome'ẽ chéve umi mokõi ita pehẽngue ha'e ohai haguépe ipo tee rupi pe he'i vaekue peẽme tata apytégui peñembyaty ramo guare yvyty renondépe.

11Pe 40 ára ha pyhare rire Tupã ome'ẽ vaekue chéve umi mokõi ita pehẽngue ohai haguépe iñe'ẽ me'ẽ.

12Upéi Ñandejára he'i chéve: “Pya'éke eguejy hendápe kuéra. Péina ne retãgua renohẽ vaekue Egíptogui itujupaitéma ha ojapo hína pe ivai etéva. Ojeíma hikuái che rembiapoukapýgui, ha ojapo ijupe kuéra itupã gua'urã.”

13Tupã he'i vaekue avei chéve: “Rehecha porãma mba'éichapa ha'e kuéra oikose iñakã rehénte voi.

14Aníke che jokose. Ahundi etéta voi chupe kuéra, avave imandu'ave'ỹ haguã hese kuéra. Upéi ajapóta nde hegui peteĩ tetã tuichave ha imbaretevéva chugui kuéra.”

15Upérõ aguejy pe yvyty hendývagui, che pópe umi mokõi ita pehẽngue ojehaiháp ñe'ẽ me'ẽ.

16Ahecha peẽ na pene ñe'ẽ rendúi hague pe tembiapoukapýpe Tupã Ñandejára ome'ẽ vaekue peẽme, pepu'ã hague hese pejapóvo pene tupã gua'urã peteĩ tóro ra'ãnga ita vera guigua.

17Upérõ upépe voi pende rovake, ajapete ita rehe umi mokõi ita pehẽngue ha amyangu'ipaite.

18Upéi katu ajeity jey Ñandejára renondépe che syva yvýre 40 ára ha pyhare pukukue ha'u ha hay'u'ỹ rehe mba'eve. Ajapo upéva peẽ pepu'ã haguére Ñandejára rehe ha pembopochy chupe.

19Akyhyje Ñandejára pochy rendýgui, ipochy etereígui pene rundi haguãicha peteĩ sapy'aitépe. Ñandejára katu ohendu jey che ñembo'e.

20Ñandejára avei ipochy eterei Aarón ndive ohundi haguãicha chupe, ha upéva rehe añembo'e avei hese.

21Ajapyhy pene rembiapo ky'akue, pe tóro ra'ãnga ita vera guigua, ha aity tatápe. Upéi amyangu'i tumi ha amombo iku'ikue ysyry yvytýgui oguejývape.

22Pembopochy vaekue avei Ñandejárape peime ramo guare Taberá, Masá ha Quibrot-Hataavápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Ha'e pene mondo ramo guare Cadés-Barnéagui he'ívo peho haguã peñemomba'e pe yvýre ha'e ome'ẽva peẽme, pepu'ã vaekue avei hese ha ndapejeroviái hese pejapo haguã ha'e he'íva.

24Che poikuaa ypy guive, peẽ pepu'ã vaekue Ñandejára rehe.

25Che añesũ vaekue Ñandejára renondépe 40 ára ha pyhare pukukue, aikuaágui ha'e oñembopy'a peteĩma hague pene rundívo.

26Ha añembo'e vaekue péicha: “Nde Tupã che jára! Anína rehundi ne retãgua teépe, nde voi renohẽ vaekue Egíptogui nde pyapy mbaretépe.

27Ne mandu'ána ne rembiguái kuéra Abraham, Isaac ha Jacob rehe ha ani nde pochy eterei ko'ã che rapicha ahẽ ndive, iñakã kuchúva, iñañáva ha ojaposéva ivaívante voi.

28Cháke he'ítako hína nde rehe Egiptogua na nde pu'akái hague reroike haguã chupe kuéra pe yvýpe reme'ẽséva imba'erã. He'íta hikuái reraha hague chupe kuéra yvy ojeiko'ỹháme rejuka haguã upépe na nde a'éigui hese kuéra.

29Ipaháp niko ha'e kuéra hína umi tetãgua nde reiporavo vaekue ne mba'erã ha renohẽ vaekue Egíptogui nde pyapy mbaretépe.”

Deuteronomio 10

Ñe'ẽ me'ẽ ñembopyahu

(Ex 34.1-10)

1Upérõ Ñandejára he'i chéve: “Eikytĩ mokõi ita pehẽngue umi tenondere guaréicha ha ejapo hyrurã yvyrágui. Upéi ejupi heseve che rendápe yvyty ru'ãme,

2ha che ahaíta umíva rehe pe ahai vaekue umi ita pehẽnguére nde rejoka vaekue, upéi katu remoĩta umi ita hyrúpe.”

3Upérõ che ajapo peteĩ karameguã jukerígui ha aikytĩ mokõi ita pehẽngue umi tenondere guaréicha, ha araha yvyty ru'ãme.

4Upépe Ñandejára ohai mokõi ita pehẽnguére ñe'ẽ ha'e ohai vaekue ita tenondere rehe, 10 tembiapoukapy ha'e ome'ẽ vaekue peẽme oñe'ẽ ramo guare tata apytégui yvyty guive. Ñandejára ome'ẽ chéve umi ita pehẽngue,

5ha aguejy jey yvytýgui. Upéi, Ñandejára he'i haguéicha chéve, amoĩ karameguãme ajapo vaekue, ha upe guive opyta upépe.

6Israel ñemoñare oho Beerot-Bene-Jaacángui, Moserá gotyo. Upépe omano ha oñeñotỹ Aarón, ha opyta hekovia pa'i guasúrõ ita'ýra Eleazar.

7Upégui oho hikuái Gudgoda gotyo ha pégui Jotbata gotyo, hi'y hetáva.

8Upépe Ñandejára oiporavo vaekue kuimba'e kuéra Leví ñemoñarépe oñangareko haguã karameguã rehe oĩháme mokõi ita pehẽngue ñe'ẽ me'ẽ rehegua, hembiapo haguã Ñandejára renondépe pa'i ramo ha oporohovasa haguã hérape. Ha upéva hína hembiaporã ko'agãite peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Upévare Leví ñemoñarépe noñeme'ẽi yvy oñeme'ẽ haguéicha ambue ñemoñarépe. Pe imba'erãva hína Tupã, ha'e voi he'i haguéicha.

10Apyta vaekue yvytýpe 40 ára ha pyhare pukukue, ajapo haguéicha upe mboyve. Ñandejára che rendu jey vaekue ha he'i chéve na pene rundi mo'ãiha.

11Upéi he'i chéve aguejy haguã ha poisãmbyhy peike haguã pe yvýpe ha'e he'i vaekue pende ru kuéra ypykuépe ome'ẽtaha peẽme.

Mba'épa oipota Ñandejára

12Pehendu peẽ Israel ñemoñare ko ha'éva peẽme: Umi mba'e Ñandejára oipotáva pejapo, ko'ãva hína: Pemomba'e guasu chupe ha pejapo opa mba'e ha'e he'íva, pehayhu chupe, peiko ha'e oipotaháicha pende py'aite guive,

13ha pejapo hembiapoukapy, che ame'ẽva peẽme ko'ágã oho porã haguã peẽme.

14Tupã Ñandejára mba'e hína pe yvága ijyvatetéva ha avei ko yvy ha opa mba'e ipype oĩva.

15Ñandejára ohayhu etereígui pende ru kuéra ypykuépe, pende poravo peẽme opa tetã apytégui hetã tee ramo. Ha peẽ Ñandejára retã gueteri hína.

16Pene ñe'ẽ rendu Ñandejárape ha ani akóinte peikose pene akãre.

17Tupã Ñandejára oĩ hína opa mba'e ári ha imbareteve opa tupã nguéragui. Ha'e tuicha ha imbarete eterei ha tekotevẽ pene ñe'ẽ rendu chupe. Ha'e nombojeroviajuavýi avavépe, ha ndojejoguaukái mba'e me'ẽre.

18Ha'e hakate'ỹ ityre'ỹva ha kuña iména manóva rehe ha oipota ojeapo mba'e ramo; ohayhu mombyry ñemoñarépe oikóva pende apytépe ha ome'ẽ chupe hembi'u ha ijaorã.

19Péicharõ, pehayhu mombyry ñemoñarépe, peẽ voi mombyrygua vaekue Egíptope.

20Pemomba'e Tupã Ñandejárape ha pemomba'e guasu chupe ha hérape añónte peme'ẽ pene ñe'ẽ.

21Chupe pemomba'e guasu vaerã, ha'e niko Tupã Ñandejára ojapo vaekue mba'e rechapyrã pene resa renondépe.

22Pende ru kuéra ypykue oho ramo guare Egíptope, 70 vaekue. Ko'ágã katu Ñandejára pene mbohetáma mbyjaita yvágape guáicha.

Deuteronomio 11

Tupã ohechauka vaekue Israel ñemoñarépe ha'e ituichaha

1Pehayhu Tupã Ñandejárape ha pejapopaite hembiapoukapy peikove aja pukukue.

2Pehecha kuaa ko'ágã opa mba'e Tupã Ñandejára ojapo vaekue pende rehehápe ha pende ra'y kuéra ndohechái vaekue. Pehecha kuaáke ituichaha ha ipyapy mbareteha,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3ha opa umi mba'e rechapyrã ojapo vaekue Egipto ruvicha guasu ha hetã tuichakuére.

4Pehecha mba'éichapa Ñandejára ohundi Egipto pegua ñorãirõhára opa ikavaju ha ikárro kuéra reheve, omboyguy ramo guare chupe kuéra Yguasu Mar Rójope pene muña aja, ha ndojekuaavéi hapykuere ko'ágã peve.

5Peikuaa opa mba'e ojapo vaekue pende rehehápe yvy ojeiko'ỹháme peguahẽ mboyve ko'ápe.

6Pene mandu'a ojapo vaekue rehe Rubén ñemoñare Eliab ra'y kuéra Datán ha Abiram rehe, yvy ojeka ramo guare iguýpe ha omokõ chupe kuéra, hogagua, hóga ha opa mba'e oguerekóva reheve, opa Israel ñemoñare rovake.

7Peẽ voi pehecha vaekue opa ko'ã mba'e Ñandejára ojapo vaekue.

Pejehovasáta pe yvy peiketahápe

8Pejapo opa mba'e ha'e vaekue peẽme ko árape, pene mbarete ha peñemomba'e haguã pe yvýre peiketahápe,

9peikove puku haguã pe yvýpe, ýicha osyryhápe kamby ha eíra, Ñandejára he'i vaekue ome'ẽtaha pende ru kuéra ypykue ha iñemoñarépe.

10Pe yvy peiketahápe ndaha'éi Egíptoicha, peiko haguépe ymave. Upépe, peñemitỹ rire tekotevẽ vaekue pemba'apo heta peraha haguã y pende kokuépe, ani haguã pende kóga ipiru.

11Pe yvy peiketahápe katu oguereko yvyty ha ñu he'õ porãva oky hetágui.

12Tupã Ñandejára oñangareko pe yvýre áño pukukue.

13Péicharõ, pejapo hembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape, pehayhu Tupã Ñandejárape ha pejapo hembipota pende py'aite guive.

14Péicha peiko ramo, ha'e omongýta pende kokuépe tekotevẽ jave, ára roguekúi ha ára yvoty aja, pereko haguã trígo, kaguy ha ñandyry pe'u haguã,

15ha ñu rovyũ pene rymba kuéra okaru haguã. Hi'upyrã peipotaháicha perekóta.

16Ani peheja avave pene moñuhã ha pende pe'a Ñandejáragui pemomba'e guasu haguã tupã nguérape, peñesũvo henondépe.

17Cháke Tupã ipochy rendýta pene ndive ha nomongy mo'ãvéi pende yvýpe. Ipirupáta pende kóga, nopu'ã mo'ãi mba'eve pende kokuépe ha pemanombáta ñembyahýigui peteĩ sapy'aitépe, iporã ramo jepe upe yvy peẽme ome'ẽva Ñandejára.

Ipahápe

18Pene mandu'áke ko'ã tembiapoukapy rehe ha pene rakate'ỹke hese kuéra. Peñapytĩ pende jyva rehe ha peraha pende syva rehe mandu'arã.

19Peheko mbo'e umívare pene mitã nguérape. Peñe'ẽ hese kuéra pende rógape ha tapére, peñenonguévo ha pu'ãnguévo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Pehai pende róga rokẽ horkon ha pende táva rokẽre.

21Upérõ peẽ ha pende ra'y kuéra peikove pukúta pe yvýpe Tupã Ñandejára he'i vaekue ome'ẽtaha pende ru ypykuépe. Peikóta upépe opa árape guarã ndopái aja yvy ha yvága.

22Pejapo hekoitépe opa mba'e ha'e vaekue peẽme: Pehayhu Tupã Ñandejárape, pejapo opa mba'e ha'e he'íva ha ani pejei hembipotágui.

23Upérõ ha'e omosẽta opa tetã nguérape peẽ peguahẽvo ha peñemomba'éta umi yvýre oguerekóva umi tetãgua hetave ha imbaretevéva pende hegui.

24Opa yvy peẽ pepyrũháme pene mba'éta. Pende yvy ojepysóta yvy guio yvy ojeiko'ỹha guive, yvate gotyo yvyty Líbano peve ha kuarahy resẽ guio ysyry guasu Éufrates guive, kuarahy reike gotyo yguasu peve.

25Mamo pehoha gotyo ko yvýpe, ndaipóri mo'ãi avave pene mbohováiva, Tupã Ñandejára omongyhyjétagui umi tetã ñemoñarépe pende hegui, he'i haguéicha ojapo taha.

26Ko árape amoĩ pene renondépe peiporavo haguã jehovasa térã jeharu.

27Pejapo ramo Tupã Ñandejára rembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape, peje hovasáta,

28ha na pene ñe'ẽ rendúi ramo hembiapoukapýpe ha pejei chugui pemomba'e guasu haguã tupã nguérape, ojáta pende rehe jeharu.

29Tupã Ñandejára pende reraha ramo pe yvýpe peñemomba'e haguã hese, pemoĩta jehovasa yvyty Guerizim rehe ha jeharu yvyty Ebal rehe.

30Ko'ã mokõi yvyty opyta Jordángui kuarahy reike gotyo cananéo yvýpe, oikóva ñúme táva Guilgal rovái, Moré yvyra máta ypýpe.

31Peiméma pehasa haguãicha Jordán mboypýri peñemomba'e haguã yvýre Tupã Ñandejára ome'ẽva peẽme. Peñemomba'e rire hese ha pepyta upépe,

32pene mandu'a pejapo haguã opa ko'ã tembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape.

Deuteronomio 12

Peteĩ hendápente toñemomba'e guasu Ñandejára

1Ko'ãva hína umi tembiapoukapy peẽ pejapo vaerã peikove aja pukukue pe yvýpe Tupã pende ru ypykue Jára ome'ẽtava peẽme. Pehendúke!

2Pe yvýpe pejapyhýva pene mba'erã, pehundi opa henda ijarakue omomba'e guasu haguépe itupã nguéra: umi oĩva yvyty yvatépe, yvyty karapépe, yvyra máta guýpe.

3Pemyangu'ipa ijaltar ha ijita ñembo'y kuéra, pehapy umi yvyra ha tupã nguéra ra'ãnga ha'e kuéra omomba'e guasúva, topyta tesaráipe opa umíva.

4Ani pejapo péicha Tupã Ñandejára rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Umi ñemoñare apytépe Tupã oiporavóta peteĩ tenda ojeho haguãme oñemomba'e guasu chupe.

6Upépe pejapóta mymbajuka ha mymbahapy, peraháta 10gui peteĩ pene remitỹnguégui, pene mba'e me'ẽ, pene mba'e kuave'ẽ opaichagua ha pende vaka ha ovecha ra'y ypykue.

7Upépe pekarúta Tupã Ñandejára renondépe pende rogagua ndive, pevy'ávo oñondivepa umi mba'ére Tupã Ñandejára ome'ẽva peẽme.

8Upérõ ndaha'e mo'ã véima ko'ágã guáicha. Ko'ágã peve niko peteĩ-teĩ omomba'e guasu Ñandejárape ha'e oipotaháicha,

9ndapeikéigui gueteri pe yvýpe Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme, ikatutaháp e peiko py'a guapýpe.

10Pehasa rire Jordán mboypýri Tupã Ñandejára pende reraháta peñemomba'e haguã pe yvýre ha peiko haguã upépe. Ha'e pene mo'ãta opa pende rehe ija'e'ỹvagui, ha peikóta py'a guapýpe.

11Tupã Ñandejára oiporavóta peteĩ henda pemomba'e guasu haguãme chupe ha upépe peraháta opa mba'e ha'e vaekue peẽme: pene mymba ojejuka ha ojehapy vaerã, umi ambue mymba juka, 10gui peteĩ pene remitỹnguégui, pene mba'e kuave'ẽ ha jopói peẽ peje vaekue perahataha Ñandejárape.

12Upépe pevy'áta Ñandejára renondépe nde, ne rembireko, nde ra'y, nde rajy, ne rembiguái kuimba'éva ha kuñáva ha levíta oikóva pende apytépe. Pene mandu'áke levíta kuéra ndoguerekoiha yvy imba'e teéva.

13Ani peikuave'ẽ pene mymbajuka mamo pejaposeháp e.

14Tekotevẽ peikuave'ẽ Ñandejára oiporavo haguépe, peteĩ umi ñemoñare apytégui. Upépe añoite peikuave'ẽ vaerã pene mymba juka, mymbahapy ha umi ambue mba'e kuave'ẽ che ha'e vaekue peẽme.

15Ikatu pejuka pende vaka ha ovecha kuéra ha pe'u so'o mamo peikoháp e. Pe'u pe'useháicha. Opavave ikatu ho'u, ipotĩva ha ipotĩ'ỹva, pe'u ramo guáicha guasu ro'o.

16Anínte pe'u huguy. Upéva yvýre ýicha peñohẽ vaerã.

17Pe peikuave'ẽvagui Ñandejárape katu ani pe'u peẽ peikoháp e, taha'e 10gui peteĩ pende trígo, kaguy, térã ñandyrýgui, taha'e pende vaka térã ovecha ra'y ypykue, taha'e jopói peje vaekue peme'ẽtaha Ñandejárape, taha'e pende jehegui peikuave'ẽva, taha'e oimehaichagua mba'e kuave'ẽ.

18Tekotevẽ umívagui pe'u upépe, Tupã Ñandejára renondépe, nde, ne rembireko, nde ra'y, nde rajy, ne rembiguái kuimba'éva ha kuñáva ha levíta oikóva pende apytépe. Upépe pevy'a opa mba'e porã pejapo vaekuére.

19Ani pende resarái levíta kuéragui, pende yvýpe peiko aja.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Tupã Ñandejára ombotuichave ramo pende yvy, he'i haguéicha ojapo taha, ikatu pe'u so'o mamo pe'usehápe.

21Pe oñemomba'e guasuhápe opyta mombyry eterei ramo pende hegui, pe'useha ára so'o, ikatu pejuka umi vaka térã ovecha Tupã ome'ẽ vaekue peẽme ha pe'u pende rógape, ha'e haguéicha peẽme.

22Oime raẽva, taha'e ipotĩva, taha'e ipotĩ'ỹva, ikatu ho'u pe so'o pe'u ramo guáicha guasu ro'o.

23Anínte pe'u huguy, pe hekove niko oĩ huguýpe ha ndape'úi vaerã hekove pe so'o reheve.

24Ani pe'u huguy, ýicha uvei peñohẽ vaerã yvýre.

25Ani pe'u huguy, oho porã haguã peẽme ha pende ra'y kuéra pende rire guápe, pejapóvo pe hekópe guáva Ñandejára renondépe.

26Peraha oñemomba'e guasuhápe pene mba'e kuave'ẽ ha jopói peje vaekue peme'ẽtaha Ñandejárape.

27Peikuave'ẽ upépe pene mymbahapy ha pene mymba juka ha peñohẽ huguy altar ári.

28Pejapo hekoitépe opa mba'e ha'e vaekue peẽme, ha osẽ porãta peẽme ha pene ñemoñarépe opa mba'e, péicha ramo niko pejapóta hína pe hekópe guáva ha Tupã Ñandejárape ombovy'áva.

Pejererekóke tupã nguéragui!

29Tupã Ñandejára ohundíta tetã nguéra peẽ peiketaháp e peñemomba'e haguã hese ha pepytatahápe.

30Tupã ohundi rire umi tetã, pema'ẽ pende jehe ani peẽ avei peho ta'ãnga rapykuéri pemomba'e guasu haguã umíva, cháke upéva pene rundietéta voi. Ani peikuaase mba'eve umívagui, térã pehenduse mba'éichapa omomba'e guasu hikuái itupã nguéra, ikatu haguã peẽ avei pemomba'e guasu ha'e kuéraicha.

31Ani pemomba'e guasu Tupãme ha'e kuéra omomba'e guasuháicha itupã nguéra. Omomba'e guasúvo itupã nguéra niko ojapo opa umi mba'e ombopochýva Ñandejárape: ojuka ha ohapy imitã nguéra ijaltar ári.

Deuteronomio 13

1Pejapo opa mba'e ha'e vaekue peẽme ha ani peipe'a chugui térã pembojoapy chupe mba'eve.

2Peteĩ maranduhára térã mba'e rechahára oĩva pende apytépe he'i ramo ojapotaha mba'e rechapyrã,

3ha ojapo ramo pe he'i vaekue; upéi katu he'i peẽme: “Oĩ hína tupã nguéra peẽ peikuaa'ỹva. Ñamomba'e guasu chupe kuéra.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ani perovia pe he'íva. Tupã Ñandejáranteko pene py'a ra'ã hína, oikuaa porãségui añetehápepa pehayhu chupe pende py'aite guive.

5Pehayhu Tupãme ha pemomba'e guasu chupe. Pejapo hembiapoukapy. Chupe añónte pehayhu ha ani pemyengovia chupe.

6Pejuka oime raẽ maranduhára térã mba'e rechahára he'íva peẽme pepu'ã haguã Tupã rehe pene renohẽ vaekue Egíptogui, peiko haguépe tembiguái ramo, pene mombiaségui upe tapégui Tupã Ñandejára omoĩ vaekue peẽme. Péicha peipe'áta ivaíva pende apytégui.

7Ikatu mba'éko nde ryvy térã nde ryke'y térã nde ra'y térã nde rajy térã ne rembireko térã peteĩ nde rapicha rehayhuvéva he'i ndéve ñemiháme remomba'e guasu haguã ambue tupãme nde térã nde ru kuéra ypykue peikuaa'ỹ vaekue.

8Peteĩ umívaguiko ikatu mba'e omoingese ne akãme remomba'e guasúvo tupã nguéra oñemomba'e guasúva umi tetãme oĩva pende jerére, térã oñemomba'e guasúva tetã mombyrýpe.

9Ani rehendu chupe, ani reiporiahurereko térã remo'ã chupe.

10Ejuka chupe! Nde raẽ voi emopu'ã hese nde po ha nde rapykuéri opavave.

11Pejapi chupe itápe pejuka peve! Ha'e oha'ã kuri pene mopu'ã Tupã Ñandejára rehe pene renohẽ vaekue Egíptogui peiko haguépe tembiguái ramo.

12Upérõ opa Israel ñemoñare, ohendúvo pe oiko vaekue okyhyje joáta hikuái. Avaveichagua noha'ã mo'ãvéi ojapo peichagua tembiapo ivai etéva.

13Peiko ramo umi távape Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme, ikatu mba'e pehendu,

14peteĩ kuimba'e ahẽ pene retã megua ombotavy hague itáva ñemoñarépe omomba'e guasu haguã tupã nguéra peẽ peikuaa'ỹva.

15Pehendu rire ko mba'e, peikuaa raẽ péichapa añete térãpa oje'ente ha pejuhu ramo añeteha ko mba'e ivai etéva,

16pejuka opa oikóva upe távape ha opa hymba kuéra avei, ha pehundi upe táva ha opa mba'e upépe oĩva.

17Pembyaty opa mba'e oguereko vaekue upe pegua ha pejapo chugui aty guasu táva mbytépe. Upéi pehapy pe táva ha opa mba'e upépe oĩva, mba'e kuave'ẽ ramo Tupã Ñandejárape. Topyta hendaguépe tapere opa árape guarã ha ani oñemopu'ã jey araka'eve.

18Ani peñongatu pene mba'erã mba'eve upépe guare. Upérõ Ñandejára opoíta ipochýgui ha ohechaukáta peẽme poriahurereko. Ha'e ipy'a porãta pene ndive ha pene mbohetáta ojapóvo pende hegui tetã guasu, he'i haguéicha pende ru kuéra ypykuépe,

19peẽ pejapo ramo opa umi hembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Deuteronomio 14

Umi mba'e Israel ñemoñare ndojapói vaerã igénte manóre

1Peẽ hína peteĩ tetã Tupã Ñandejára mba'éva. Upévare ani peikutu pende rete térã peñembosyva perõ pene pehẽngue manóre.

2Peẽ hína Tupã Ñandejára mba'e; ha'e pende poravo vaekue peiko haguã hetãgua ramo opa tetã yvy arigua apytégui.

Tymba ipotĩva ha ipotĩ'ỹva
(Lv 11.1-47)

3Ani pe'u mba'eve Ñandejára he'i vaekue naipotĩriha.

4Ikatu pe'u ko'ã tymba: vaka, ovecha, kavara,

5guasu, ovecha ka'aguy, kavara ka'aguy, vaka ka'aguy.

6Péicharõ, ikatu pe'u opaichagua tymba ipysapẽ ñemboja'o ha oñamindu'úva.

7Ha jepe oñamindu'u térã ipysapẽ oñemboja'o ramo ani pe'u ko'ãva: kaméllo, tapiti térã akuti. Umíva pereko ipotĩ'ỹva ramo: ipysapẽ noñemboja'ói, oñamindu'u ramo jepe.

8Ani pe'u kure, pereko ipotĩ'ỹva ramo: ipysapẽ oñemboja'o ramo jepe, noñamindu'úi. Ani pe'u ko'ã tymba ro'o térã pepoko he'õnguére.

9Umi tymba ýpe oikóvagui ikatu pe'u pira ipepo'íva ha ipiréva pira piréicha.

10Peichagua'ỹva katu ani pe'u, oiko ramo jepe ýpe. Pereko ipotĩ'ỹva ramo.

11Guyra kuéragui ikatu pe'u opa umi ipotĩva.

12-18Ko'ãichagua katu ani pe'u: taguato pytã, karakara ha opaichagua taguato, ñakurutũ, ype, tujuju, ñandu, mbigua, kurukáo, ypekũ, ha mbopi.

19Opaichagua vícho ipepóva potĩ'ỹ hína: ani pe'u.

20Ikatu pe'u opaichagua guyra ipotĩva.

21Ani pe'u mba'eveichagua tymba omano reíva. Peheja umíva mombyry ñemoñarépe oikóva pende apytépe, to'u umíva, térã ikatu peikuave'ẽ ambue mombyry ñemoñarépe tohepy me'ẽ peẽme hese. Peẽ katu Tupã Ñandejára mba'e hína, peẽ hetãguára hína. Ani pembojy ovecha ra'y térã kavara ra'y isy kambykuépe.

Tembiapoukapy 10gui peteĩ rehegua

22Pemboyke vaerã opa áño 10gui peteĩ opa mba'égui pende kokuépe guarégui.

23Upéi tapeho Tupã Ñandejára oiporavo haguépe oñemomba'e guasu haguã chupe, ha peraha 10gui peteĩ pende trígo, kaguy ha ñandyrýgui ha pende vaka ha ovecha ra'y ypykuégui. Upépe, henondépe pe'u. Pejapo péicha ikatu haguã pejepokuaa pemomba'e guasúvo Tupã Ñandejárape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Pe táva oñemomba'e guasuhápe Ñandejárape opyta mombyry ramo pende hegui peraha haguã upépe pe 10gui peteĩ opa mba'égui, pejapo kóicha:

25Peikuave'ẽ umíva upe peikohápe, toñeme'ẽ peẽme hese hepykue ha upéva peraha ágã pehóvo oñemomba'e guasuhápe,

26ha upépe pejogua upe pe'usevéva: so'o, ovecha, kaguy térã seváda rykuere. Upépe pekaru pende rogagua ndive pevy'ávo oñondivepa Tupã Ñandejára renondépe.

27Ani pende resarái levíta kuéragui oikóva pende távape. Ha'e kuéra ndoguerekói mba'eve imba'e teéva.

28Pemboyke vaerã jepi mbohapy áño haguépe 10gui peteĩ opa pemono'õvagui ha peñongatu pende távape,

29Ou ramo guarã levíta kuéra ndaijyvy teéiva, térã mombyrygua oikóva pene retãme, térã tyre'ỹ, térã kuña iména manóva. Umíva ikatúta okaru chugui hyguãtã meve. Péicha Tupã Ñandejára pende rovasáta ha osẽ porãta peẽme opa mba'e pejapóva.

Deuteronomio 15

Áño 7ha
(Lv 25.1-7)

1Ohasa rire 7 áño reheja rei vaerã jepi nde rapichápe pe omyengovia vaerã ndéve.

2Tojejapo péicha: Oime raẽ oiporuka vaekue hapicha Israel ñemoñarépe toheja rei chupe. Ani ojerureve omyengovia haguã chupe, oñepyrũma niko jeheja rei áño Ñandejára rérape.

3Ikatu mombyry ñemoñarépe rejerure tomyengovia ndéve pe reiporuka vaekue chupe, Israel ñemoñarépe reheja rei vaerã.

4Tupã Ñandejára nde rovasáta pe yvýpe ome'ẽtava ndéve ha ndaipóri vaerãi mboriahu pende apytépe.

5Rejapo ramo hekopete opa mba'e ha'éva ndéve ko'ágã,

6Tupã Ñandejára nde rovasáta he'i haguéicha. Reiporukáta heta tetãme ha na tekotevẽ mo'ãi reiporu avavégui. Rerekóta pende po guýpe heta tetã ha ndaipóri mo'ãi tetã pende rerekóva ipo guýpe.

7Oĩ ramo nde rapicha Israel ñemoñare imboriahúva peteĩ távape Tupã Ñandejára ome'ẽ vaekue ndéve, ani ne rakate'ỹ ha napeipytyvõséi chupe.

8Nde pojera ha eiporuka chupe upe ha'e oikotevẽva.

9Ani avave he'i: “Ndaiporukaséi chupe ko'ágã, hi'aguĩma niko hína pe áño ojeheja rei haguã pe ojeporuka vaekue.” Ani reheja peichagua temiandu ahẽ oike ne akãme. Ndereiporukaséi ramo nde rapichápe ha'e osapukáita Ñandejárape ha upe ramo kóva opytáta ndéve angaipa ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Eiporuka chupe nde py'aite guive ha ani ne rakate'ỹ. Upérõ Tupã Ñandejára nde rovasáta ha osẽ porãta ndéve opa mba'e rejapóva.

11Oĩtante voi katuete nde rapicha Israel ñemoñare imboriahu ha oikotevẽva, upéva rehe ha'e ndéve: eipytyvõ chupe ha ani ne rakate'ỹ. Amoĩ ndéve ko tembiapoukapy: nde po jera vaerã nde rapicha oikotevẽva ha imboriahúva ndive, oĩva ne retãme.

Tembiapoukapy tembiguái rehegua
(Ex 21.1-11)

12Peteĩ ne retãgua, taha'e kuimba'e térã kuña, oñeme'ẽ ramo ndéve ne rembiguairã, tekotevẽ repoi chugui omba'apo rire ndéve 6 áño. Oñepyrũvo pe áño 7, repoi vaerã chugui.

13Repoívo chugui, ani remondo po nandi.

14Ha Tupã Ñandejára ome'ẽ hetaháicha ndéve, eme'ẽ chupe nde ovecha, trígo ha kaguýgui.

15Ne mandu'a vaerã reiko hague Egíptope tembiguái ramo ha Tupã Ñandejára ne renohẽ pégui, upéva rehe ha'e ndéve pejapo haguã péicha.

16Ha'e he'i ramo na nde rejaseiha nde rayhúgui ndéve ha nde róga ñemoñarépe, ovy'águi pene ndive,

17emboja inambi okẽre ha embokua alénape. Péicha oikóta ne rembiguái ramo oikove aja pukukue. Péicha avei ejapo ne rembiguái kuñávare.

18Ani repyta nde py'aro repoi haguére ne rembiguáigui. Ha'e niko omba'apo ndéve 6 áño pukukue ha chupe reme'ẽ vaekue mbyterénte pe reme'ẽvagui peteĩ mba'apohárape. Ha upéi avei Tupã Ñandejára nde rovasáta opa mba'e pejapóvape.

Vaka ha ovecha ra'y ypykue

19Emboyke Tupã Ñandejárape guarã opa ovecha ha vaka ra'y ypykue mácho. Ani remomba'apo umi vaka ra'y térã reñapĩ umi ovecha ra'y ypykue.

20He'u umíva nde rogagua ndive opa áño revy'ávo Tupã Ñandejára renondépe oñemomba'e guasuhápe chupe.

21Ha umi ne rymba hetyma karẽ ramo térã hesatũ ramo térã nahesãi porãi ramo, ani reikuave'ẽ Tupã Ñandejárape.

22Ikatu re'u nde rógape. Opavave ikatu ho'u upéva, ipotĩva ha ipotĩ'ỹva, ho'uháicha guasu kuña térã guasu mácho.

23Ha ani re'u huguy. Ýicha uvei eñohẽ yvýre.

Deuteronomio 16

Páskua
(Ex 12.1-20)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Pemomba'e guasu Tupã Ñandejárape pembyaretévo Páskua mes héravape Abib. Peteĩ pyharépe pe méspe ha'e pene renohẽ vaekue Egíptogui.

2Páskua aja peikuave'ẽ vaka ha ovecha, mymbajuka ramo Tupã Ñandejárape oñemomba'e guasuhápe Ñandejára.

3Pe mymba ro'o pe'u vaerã mbuja ñembovu'ỹ reheve. 7 ára aja pe'u peichagua mbuja pe'u vaekue pesẽ pya'e ramo guare Egíptogui. Upéva hína mbuja jeiko asy rehegua pene momandu'átava peikove aja pukukue upe ára rehe pesẽ haguépe Egíptogui.

4Avave pene retãme ndoguerekói vaerã mbuja mbovuha 7 ára pukukue. Ha pe mymba ro'o ojejukáva ka'aru pe ára peteĩháme oje'u vaerã upérõ ha ndopytái vaerã chugui mba'eve ára ambuépe guarã.

5-6Pejuka pene mymba Paskuarã pe táva oñemomba'e guasuhápe Ñandejára ha ani ambue távape Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme. Pejapo oikekuévo kuarahy, upe vove niko peheja vaekue Egipto pesẽ ramo guare pégui.

7Pembojy pe so'o ha pe'u upépe, pe ára ambuépe katu tapeho jey pende rógape.

8Umi 6 árape upe rire guápe, pe'u vaerã mbuja oñembovu'ỹ vaekue. Ha pe ára 7hápe, pejapo aty marangatu Tupã Ñandejára rérape ha ani pemba'apo upéva upe árape.

Semána kuéra arete
(Ex 34.22; Lv 23.15-21)

9Peipapa 7 semána peñepyrũ rire trígo ñemono'õ,

10ha upérõ pembyarete umi Semána ha pemomorã Tupã Ñandejárape perahávo chupe perahaséva upe pemono'õ vaekuégui Tupã Ñandejára ome'ẽ heta haguéicha peẽme.

11Pevy'a oñondivepa Ñandejára renondépe oñemomba'e guasuhápe Ñandejára, pende ra'y, pende rajy, pene rembiguái kuimba'éva ha kuñáva, levíta, mombyrygua, tyre'ỹ ha kuña iména manóva ndive oikóva pende távape.

12Pejapo ko'ã tembiapoukapy ha ani pende resarái peiko hague Egíptope tembiguái ramo.

Enramadaguy arete
(Lv 23.33-43)

13Pemono'õmba rire pende trígo ha peñamimba rire pende parral'a, pembyarete Enramadaguy 7 ára pukukue.

14Pevy'a pende ra'y pende rajy, pene rembiguái, kuimba'éva ha kuñáva, levíta, mombyrygua, tyre'ỹ ha kuña iména manóva pende távape oikóva ndive.

15Pemomba'e guasu Tupã Ñandejárape pembyaretévo 7 ára pukukue pe távape oĩva oñemomba'e guasuhápe Ñandejára. Pevy'a Tupã ohovasa haguére pene rembiapo ha pende kogaty.

16Opa kuimba'e pene retãgua ou vaerã Tupã Ñandejára rendápe mbohapy jey akói áñope ha'e oñemomba'e guasuhápe: oñembyaretévo mbuja ñembovu'ỹ, Semána kuéra

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

ha Enramadaguy. Opavave ogueru vaerã imba'e kuave'ẽ. Ani avave ou po nandi Ñandejára rendápe.

17Peteĩ-teĩ toikuave'ẽ Ñandejára ome'ẽ heta haguéicha chupe.

Jeporombojovake

18Pemoingóke mbojovakehára ha ambue mburuvicha kuéra peteĩ-teĩ távape, Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme. Ko'ã kuimba'e tekotevẽ oporombojovake ombojeroviajuavy'ỹ rehe avavépe.

19Ha'e kuéra he'i vaerã ojejapo haguã pe heko jojáva, taha'e ha'éva umi oñombojovakéva. Ha aníke oheja hikuái avave ombopopegua chupe kuéra: pe jopói oñeme'ẽva ko omohesatũ oime raẽvape, taha'e jepe kuimba'e johéi pyre, ha ndaikatuvéi ohecha porã mba'épa pe heko jojáva.

20Ta pende pojoja ha ta pende reko potĩ ikatu haguã peiko pe yvýpe Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme.

Pejererekóke tupã nguéragui!

21Pemopu'ã ramo peteĩ altar Tupã Ñandejárape guarã, ani pemoĩ peteĩ yvyra máta ypýpe ojeporúva oñemomba'e guasu haguã tupã nguéra.

22Ha ani pemopu'ã mba'eveichagua ita ñembo'y tupã nguérape, cháke umíva ombopochy hína Tupã Ñandejárape.

Deuteronomio 17

1Ani pemymbajuka Tupã Ñandejárape guarã vaka térã ovecha imarãva. Cháke upéva ombopochy hína chupe.

2Pehendu ramo peteĩ pende távape oĩha kuimba'e térã kuña opu'ãva Tupã Ñandejára rehe, ndojapóivo mba'eve ramo pe ñe'ẽ me'ẽ,

3ha omomba'e guasu tupã nguérape, térã kuarahy térã jasy térã mbyja kuéra, ndojapóivo mba'eve ramo Tupã Ñandejára rembiapoukapy,

4peikuaa porã raẽ péichapa añete térãpa oje'ente. Añete ramo ojehu hague Israélpe pe mba'e ivai etéva,

5Peraha pe mba'e apoharépe táva rokẽme ha upépe pejapi chupe itápe pejuka peve.

6Opáichavo, ojejuka haguã tekotevẽ oĩ mokõi térã mbohapy mba'e rechahare. Oĩ ramo peteĩnte ndaikatúi ojejuka.

7Umi mba'e rechahare raẽvete tojapi chupe itápe ha upéi opavave tojapi chupe ojuka peve. Péicha pejeíta pe mba'e vai po guýgui.

8Oĩ ramo mbojovakehára ndaikatúiva he'i ojápa térã nahániri peteĩ tapicháre angaipa, térã imba'épa peteĩ yvy térã na imba'éi, oporojukápa ra'e, oporonupãpa ra'e, ha mba'e umichagua, péicha ramo tapeho peteĩ távape oñemomba'e guasuhápe Ñandejára,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9ha peheja upéva pa'i levíta kuéra ha mbojovakehára pepegua pópe, te'i ha'e kuéra pe ojejapo vaerã.

10-11Ha'e kuéra he'íta pe ojejapo vaerã ha peẽ pejapo vaerã ha'e kuéra he'ihaichaite.

12Oime raẽ ndojaposéiva pe pa'i térã mbojovakehára he'íva, tojejuka. Péicha peipe'áta ivaíva Israel retãgui.

13Opavave oikuaáta pe ojejapo vaekue ha ndaipóri mo'ãvéi oikoséva iñakã rehénte.

Tembiapoukapy mburuvicha guasu kuéra rehegua

14Peñemomba'e rire pe yvýre Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme ha peñemohenda upépe, peẽ pejéta peikotevẽpa peteĩ mburuvicha guasúre pene sãmbyhy haguã, umi tetãicha oĩva pende jerére.

15Peiporavo pende ruvicha guasurã peteĩ kuimba'e Ñandejára oiporavo vaekue avei. Upéva vaerã peteĩ pene retãguára. Ani peiporavo peteĩ mombyry ñemoñarépe.

16Ani oipota pende ruvicha guasu heta eterei kavaju ñorãirõme guarã. Ani omondo Israel ñemoñarépe Egíptope ojoguávo kavaju. Ñandejára niko he'íma Israel ñemoñare ndoho mo'ã veimaha Egíptope araka'eve.

17Ani hembireko heta pende ruvicha guasu, cháke umíva omombíane chupe Ñandejára rapégui, ha ani avei oguereko heta eterei óro ha pláta.

18Oiko vove mburuvicha guasúrõ, ojehai vaerã chupe guarã Ñandejára rembiapoukapy, oĩva pe kuatiápe oñongatúva pa'i levíta kuéra.

19Ha'e toguereko hesa renondépe pe kuatia ha tohecha py'ỹi pe oje'éva upépe oikove aja pukukue, ojepokuaa haguã omomba'e guasúvo Tupã Ijárape ha ojapóvo hekoitépe opa mba'e ha'e he'íva.

20Upéicha ha'e ndojejapo mo'ãi, oimo'ãvo ha'e tuichaveha hapicha kuéra Israel guágui ha ikatuha ha'e omboyke upe Ñandejára he'íva. Péicharõ ha'e oisãmbyhy aréta ha iñemoñare kuéra avei oisãmbyhýta Israel ñemoñarépe heta ñemoñare pukukue.

Deuteronomio 18

Pa'i levíta kuéra mba'erãva

1Pa'i kuéra Leví ñemoñare ndoguerekói ijyvy tee Israel retãme. Upéva rekovia, imba'erã hína opaichagua mba'e kuave'ẽ ha mymbajuka oñekuave'ẽva Ñandejárape.

2Noñeme'ẽi chupe kuéra yvy, hetã ñemoñarépe oñeme'ẽháicha. Ñandejára voi hína imba'erã, ha'e he'i haguéicha.

3Ojejuka ramo vaka térã ovecha Ñandejárape guarã, imba'erã hína ko'ãva: ilómo, hañykã ha ipy'akue.

4Imba'erã avei trígo, kaguy ha ñandyry tenondere ha lána tenondere oñeñapĩ ramo ovecha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Tupã Ijára oiporavo Leví ñemoñarépe, opa Israel ñemoñare apytégui, oĩ haguã henondépe ha oikuave'ẽ haguã chupe mymba juka ha'e ha ita'ýra kuéra opa ára peguarã.

6Oime raẽ levíta ikatu ou oime raẽ táva Israel guágui, oñandu ramo ouseha pe táva oñemomba'e guasuhápe Ñandejára,

7ha upépe ikatúta oikuave'ẽ Ñandejárape levíta kuéra upépe guáicha.

8Toñeme'ẽ avei chupe pe tembi'u retakue oñeme'ẽva pa'i kuérape ha ta imba'e avei pe itúva oheja vaekue chupe.

Israel ñemoñare ani ojapo umi mba'e vai ojapóva tetã ambuegua

9Peikévo pe yvýpe Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme, ani pejapo umi mba'e nde vaipa jepéva ojapóva umi tetãgua oikóva upépe.

10Ani pejuka pene mitã nguéra ha pehapy tatápe pende altar ári; ha ani peheja pene retãgua ojapo imba'e ñemi oikuaa haguã pe ojekuaa'ỹva térã ojehútava, térã opaje apo,

11térã ojapo hapicha rehe ipaje, térã oho mba'e ñemi kuaaha, térã espíritu ha omano vaekue ãngue ndive oñemongetáva rendápe.

12Cháke Tupã Ñandejára ndaija'éi ete hína umi tetãre ojejapohápe mba'e ko'ãichagua ombojeguarúva chupe ha upéva rehe omosẽ ohóvo chupe kuéra pene renonderãgui peẽ peguahẽvo.

13Ani pejei mba'evéicha ramo Tupã Ñandejára rembiapoukapýgui. Peẽ pende reko johéi pyre vaerã Tupã Ñandejára renondépe.

14Pe yvy peiketahápe, umi tetãgua iñe'ẽ rendu mba'e ñemi kuaaha ha paje apohápe, Tupã Ñandejára katu ndoipotái peẽ pejapo umi mba'e.

Pe maranduhára ou vaerã

15Umíva rendaguépe Tupã Ñandejára oiporavóta pende apytégui peteĩ maranduhára cheichagua ha chupe pene ñe'ẽ rendu vaerã.

16Peẽ pende aty ramo guare yvyty Horeb renondépe, pejerure vaekue ani haguã Tupã Ñandejára oñe'ẽ jey peẽme ha ani haguã pehecha jey pe tata guasu, pekyhyjégui pemano ramo guarã.

17Upérõ Tupã he'i vaekue chéve: Ndareíri okyhyje hikuái.

18Aiporavóta ijapytégui kuéra peteĩ maranduhára ndeichagua. Ha'éta chupe upe he'i vaerã ha he'íta Israel ñemoñarépe opa mba'e che aipotáva ojejapo.

19Opa umi ndoikuaaséivape mba'eve ha'e he'ívagui, aporandúta hembiapokuére.

20Ha oĩ ramo peteĩ maranduhára he'íva che rérape upe che nda'éiva, térã oñe'ẽva tupã nguéra rérape, omanóta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ikatu mba'éko peje: “Mba'éicha piko roikuaáta pe ha'e he'ívapa Ñandejára ñe'ẽ térãpa nahániri?

22Peteĩ maranduhára oñe'ẽ ramo Ñandejára rérape ha pe he'íva ndoikói, upéva ndaha'éi Ñandejára ñe'ẽ. Pe maranduhára oñe'ẽ ijeheguínte ha ani pekyhyje chugui.”

Deuteronomio 19

Táva oñekañyha
(Nm 35.9-28; Jos 20.1-9)

1Tupã Ñandejára ohundi rire umi tetãgua oikóva pe yvýpe ha'e ome'ẽtava peẽme ha peñemomba'e rire umi táva ha óga kuérare peiko haguã umívape,

2-3pemboja'o pe yvy mbohapy hendápe ha peteĩ-teĩ toguereko táva ikatuhápe oñeguahẽ pya'e. Upéicha peteĩ kuimba'e ojuka vaekue hapichápe ikatúta okañy ha oiko upépe kyhyje'ỹre.

4Peteĩ kuimba'e ojuka ramo ojapose'ỹ rehe peteĩ hapichápe oiko vai'ỹ vaekue ndive, ikatu okañy peteĩ umi távape ha oiko upépe kyhyje'ỹre.

5Ñamoĩ chupe: Mokõi kuimba'e oho ramo oñondive ojepe'a apóvo ha peteĩ ohachea aja pe hácha osẽ hi'ývagui ha ojuka hapichápe, pe oporojuka vaekue ojapose'ỹ rehe ikatu okañy peteĩme ko'ã távagui ha oiko upépe kyhyje'ỹre.

6Pe tape ipuku ramo, ikatu peteĩ upe omano vaekue génteva omyengoviase pe oporojuka vaekuépe, pochy pópe omuña, ohupyty ha ojuka chupe rei ete; nomanói vaerã niko, ku ndoiko vaíri vaekue oñondive araka'eve.

7Upévare ha'e peẽme pemboyke haguã mbohapy táva oñekañyha.

8Tupã Ñandejára ombotuichave ramo pende yvy he'i haguéicha pende ru kuéra ypykuépe ojapotaha ha ome'ẽ rire peẽme opa pe yvy he'i vaekue ome'ẽ taha,

9upérõ peiporavove vaerã mbohapy táva oñekañy haguãme. Ha'e ome'ẽta peẽme ko yvy pejapo ramo Tupã Ñandejára rembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape, pehayhu ramo Tupã Ñandejárape ha peiko ramo ha'e oipotaháicha.

10Pejapo péicha ani haguã omano pende rapicha ndojapói vaekue mba'eve ivaíva ha ani oja pende rehe imanongue upe yvýpe Tupã Ñandejára ome'ẽva peẽme.

11Oĩ ramo katu peteĩ kuimba'e ojukáva ojukaségui peteĩ hapichápe oiko vaiha ndive ha oho okañy peteĩme umi távagui oñekañyha,

12upérõ pe táva ruvicha ha'e oikohápe tomondo ipiári pe okañy haguépe ha tome'ẽ pe ojejukáva pehẽngue kuérape omyengovia haguã chupe oporojuka haguére ha tojuka hikuái chupe.

13Ani peiporiahurereko chupe. Pemopotĩ Israel porojukakuégui oho porã haguã peẽme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ani perova pende yvy yke rehegua póste, oñemoĩ vaekue iñepyrũ guive pe yvýpe Tupã Ñandejára ome'ẽva peẽme.

Tembiapoukapy mba'e rechahare japu rehegua

15Peteĩ mba'e rechahare he'íva ndohupytýi gueteri oje'e haguã pe máva oporojuka hague térã ojapo hague ivaíva. Upevarã oñekotevẽ mokõi térã mbohapy mba'e rechahare.

16Oĩ ramo ombojáva hapicha rehe ojapo hague peteĩ mba'e ivaíva,

17mokõive tojereraha peteĩ távape oñemomba'e guasuhápe Ñandejára ha tombojovake chupe kuéra pa'i ha mbojovakehára pepegua.

18Mbojovakehára toma'ẽ porã pe mba'e oĩvare ha ojuhu ramo pe kuimba'e omboja rei hague hapicha Israel ñemoñare rehe pe ojapo'ỹ vaekue,

19te'i ojejapo haguã hese pe ojejapo vaerã mo'ã hapicha rehe ha'e omombe'u japu vaekuépe. Péicha pepytáta pene potĩ pe iñañanguégui.

20Upérõ umi ohendúva pe oiko vaekue, okyhyjéta ojapo haguã peteĩ mba'e peichagua ivai etéva.

21Ko'ãichahápe ani peiporiahurereko avavépe: toiko jejuka, jejuka rekovia. Jehesa'o, jehesa'o rekovia. Ñehãi'o, ñehãi'o rekovia. Ñepokytĩ, ñepokytĩ rekovia. Ha ñepykytĩ, ñepykytĩ rekovia.

Deuteronomio 20

Ñorãirõ oikóvo

1Pesẽvo peñorãirõ haguã, pehecha ramo ou ikavaju kuéra, ikárro ha hetaveha pende hegui umi oúva peẽme, ani pekyhyje. Oĩ hína pene ndive Tupã Ñandejára pene renohẽ vaekue Egíptogui.

2Ñorãirõ oñepyrũ mboyve, peteĩ pa'i toho tenonde ha te'i peẽme:

3“Kuimba'e Israel, pehendu kóva! Peikéta ñorãirõme ágã. Ani avave ipy'a mirĩ térã oñemondýi chugui kuéra.

4Peteĩ kuimba'e ojuka ramo ojapose'ỹ rehe peteĩ hapicháp e oiko vai'ỹ vaekue ndive, ikatu okañy peteĩ umi távape ha oiko upépe kyhyje'ỹre.

5Ñamoĩ chupe: Mokõi kuimba'e oho ramo oñondive ojepe'a apóvo ha peteĩ ohachea aja pe hácha osẽ hi'ývagui ha ojuka hapicháp e, pe oporojuka vaekue ojapose'ỹ rehe ikatu okañy peteĩme ko'ã távagui ha oiko upépe kyhyje'ỹre.

6Pe tape ipuku ramo, ikatu peteĩ upe omano vaekue génteva omyengoviase pe oporojuka vaekuépe, pochy pópe omuña, ohupyty ha ojuka chupe rei ete; nomanói vaerã niko, ku ndoiko vaíri vaekue oñondive araka'eve.

7Upévare ha'e peẽme pemboyke haguã mbohapy táva oñekañyha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Tupã Ñandejára ombotuichave ramo pende yvy he'i haguéicha pende ru kuéra ypykuépe ojapotaha ha ome'ẽ rire peẽme opa pe yvy he'i vaekue ome'ẽ taha,

9upérõ peiporavove vaerã mbohapy táva oñekañy haguãme. Ha'e ome'ẽta peẽme ko yvy pejapo ramo Tupã Ñandejára rembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape, pehayhu ramo Tupã Ñandejárape ha peiko ramo ha'e oipotaháicha.

10Pendyrýta ramo peteĩ távare, peñe'ẽ raẽ upepegua ndive toheja peike porãnte peñorãirõ'ỹre.

11Pene moguahẽ ramo, topyta hikuái pene rembiguái ramo ha tomba'apo peẽme guarã.

12Ha umi kuimba'e pe táva pegua noñeme'ẽséi ramo ha oñorãirõse, pemongora itáva ha upéicha pendyry hese.

13Tupã Ñandejára ome'ẽvo peẽme pe táva, peike pejukávo opa kuimba'e.

14Kuña, mitã, mymba upépe oĩva ha opa imba'éva topyta peẽme pene mba'erã. Tupã ome'ẽ hína umíva peẽme.

15Pejapo upéicha táva opaichagua rehe mombyry oĩva peimehágui.

16Ha umi táva oĩva opa umi tetãme Tupã Ñandejára ome'ẽva peẽme pene mba'erã, upépe peikévo pejuka opavavépe, ani peheja avave oikove.

17Pehundipaite mba'e kuave'ẽ ramo Ñandejárape guarã opa hitíta, amorréo, cananéo, ferezéo, hevéo ha jebuséo he'i haguéicha peẽme.

18Pejuka umíva ani ha'e kuéra pene moñuhã pene mopu'ãvo Ñandejára rehe. Cháke ojapoukáne avei peẽme opa umi mba'e ivai etéva ojapóva itupã nguérape guarã.

19Ha pemongora ramo umi itáva peñemomba'e haguã hese kuéra, ani peity umi yva máta, ipuku ramo jepe upe ñemongora. Pe'u hi'a ha ani peity imáta. Umi yva máta niko ndaha'éi kuimba'e pende rehe ija'e'ỹva, pehundi haguã umíva.

20Ikatu peity umi ndahi'áiva, ha pembojo'ávo imáta kuéra pejupi hi'ári ha pejapyhara pe korapy jere peike haguã peñemomba'e pe távare.”

Deuteronomio 21

Porojukaha ojekuaa'ỹva

1Ha ome'ẽ rire peẽme Tupã Ñandejára upe yvy he'i vaekue, ojejuhu ramo ñúme peteĩ kuimba'e ojejuka vaekue ha ijukahare ndojekuaái,

2umi mburuvicha ha mbojovakehára toñemboja upépe ha toha'ã mboy métropa oĩ pe te'õnguégui opa umi táva oĩva ijypýpe.

3Táva hi'aguĩvéva ruvicha kuéra toiporavo tóro ra'y ne'ĩrava oñemomba'apo.

4Ysyry ndahypáiva rembe'ýpe, noñeñotỹi haguépe gueteri mba'eve, togueraha ha toajúra mopẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Umi pa'i levíta toho avei upépe. Tupã Ñandejára niko oiporavo vaekue chupe kuéra hérape oporohovasa haguã ha, joavy oiko ramo, ojejapo haguã he'íva ha'e kuéra.

6Upe rire táva ruvicha kuéra tojepohéi pe tóro ojejukáva ári,

7ha te'i upéicha: “Ore ndorojukái pe kuimba'épe ha ndoroikuaái mávapa ojuka chupe.

8Tupã Israel Jára, eheja rei kena ko'ã ne retã ñemoñarépe renohẽ vaekue jejopy vaígui. Eheja rei kena oréve avei. Ani reity ore ári pe jejuka oikóva.

9Ha pejapo ramo Ñandejára oipotaháicha ndo'a mo'ãi pende ári upe jejukakue.”

Kuña ñorãirõgui ojererúva tembiguairã

10Oiko ramo ñorãirõ ha pende pu'aka ramo pende rovaigua rehe Tupã Ñandejára pene pytyvõgui,

11rehecha ramo ijapytépe kuéra peteĩ kuña porã ha remendase hese rehayhúgui chupe,

12eraha nde rógape ha emyakã perõ, toikytĩ ipyapẽ,

13toipe'a ijao ha tomonde ipyahúva. Ha topyta upépe mes pukukue toguerojahe'o itúva ha isýpe. Upérõ ikatu reñeno hendive. Ndéta iména ha ha'éta ne rembireko.

14Ha sapy'a nderehayhuvéi ramo, eheja toho ohoseháp e. Ndaikatúi reme'ẽ avavépe plátare, ha ndaikatúi avei rereko ne rembiguái ramo, remomarã vaekue niko chupe.

Ta'ýra ypykue mba'erãva

15Peteĩ kuimba'e hembireko mokõi ha ita'ýrava mokõivégui, ohayhuve ramo peteĩme, ha upéva memby ndaha'éi ita'ýra ypykue,

16ha'e omboja'óvo imba'e ohejáva ita'ýra kuérape, ndaikatúi ombojeroviave hembireko ohayhuvéva membýpe, ha upévape ome'ẽ upe ijypykue mba'e rãnguéva.

17Ome'ẽ jo'a vaerã ijypykuépe, upéva ningo pe osẽ ypy vaekue chugui, ha'e ipyahu ete ha imbaretepaite ramo guare, ha imba'erã hína upe ta'ýra ypykue mba'erãva.

Ta'ýra akã hatã

18Oĩ ramo ta'ýra ndojaposéiva voi itúva he'íva oñenupãve ramo jepe,

19itúva ha isy togueraha chupe táva ruvicha kuéra oporombojovakeháp e.

20Te'i chupe kuéra: “Ko ore mitã nohenduséi voi ore ñe'ẽ, heko vai ha ika'u.”

21Upérõ kuimba'e upe táva pegua tojapi chupe itápe ojuka peve. Péicha pehapo'óta mba'e vai pende apytégui. Opa Israel ñemoñare upe mba'e ohendúvo tuicha okyhyjéta.

Opaichagua tembiapoukapy

22-23Upe ojejuvýva oporojuka haguére retekue, ani peheja osãingo yvyrágui pyhare pukukue. Peñotỹ upe árape voi. Tupã niko oity pe osãingóva rehe jeharu. Peñotỹ chupe ani pemongy'a upe yvy Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Deuteronomio 22

1Nde rapicha Israel guágui okañy ramo ivaka térã ijovecha ha nde rejuhu, eraha chupe.

2Ndereikuaái ramo mávapa ijára térã opyta mombyry ramo nde hegui, ereko nde rógape, ha oúvo ijára eme'ẽ chupe.

3Okañy ramo chugui hymba vúrro térã ijao térã oimeraẽ mba'e oguerekóva, péichante avei rejapo vaerã.

4Hymba vúrro térã ivaka ho'a ramo tapépe, ani rehasánte. Eñeha'ã emopu'ã jey umíva.

5Kuña ani omonde kuimba'e ao ha kuimba'e ani omonde kuña ao. Ko'ã mba'e Tupã Ñandejárape ombopochy.

6Rejuhu ramo guyra okurúva haitýpe, oĩva yvyra rakã rehe térã yvýpe, térã omongarúva iguyra ra'y, ani reraha pe guyra.

7Guyra ra'y kuéra reraha kuaa, isy katu eheja toho, ikatu haguã reikove puku ha oho porã ndéve pe yvy Tupã Ñandejára ndéve ome'ẽtavape.

8Remopu'ãvo nde róga pyahu, pe óga pepo ijape jojáva rembe'y jerére emopu'ã korapy jere karape. Péicha rejapo ramo, nopẽ mo'ãi nde rehe oĩ ramo ho'áva pégui ha omano.

9Nde parralty pa'ũme ani reñotỹ mba'eve. Cháke pe parral ndahi'ái chéne ha ndoikói chéne pe reñotỹva.

10Ani rejokua vúrro guéi ndive yvy rembojere haguã nde kokuépe.

11Ani remonde ao ojejapóva líno ha ovecha raguégui.

12Irundyve nde ao apy emyapokytã ha upéva embofléko.

Tembiapoukapy teko potĩ rehegua

13-14Kuimba'e omenda ramo peteĩ kuñataĩre, ha ndohayhuvéigui omoĩ vai chupe he'ívo: hese amendávo na ikuñataĩri vaekue voi.

15Upéva ojehu ramo, pe kuñataĩ ru ha isy, oguerahávo pe menda ahoja ojáva hese tuguy ohechaukáva itajýra ikuñataĩ hague omenda ramo, ha oipysóvo pe táva pegua mbojovakeha renondépe kuéra,

16itúva te'i: “Che ame'ẽ vaekue che rajy pe kuimba'épe ha omenda hese. Ha ndohayhuvéigui hembirekópe,

17ko'ágã omoĩ vai chupe he'ívo hese: ‘Naikuñataĩri vaekue omenda ramo. Péina pene renondépe oĩ pe ohechaukáva ikuñataĩ hague omenda ramo. Upéva hína menda ahoja, pema'ẽ tuguýre ojáva hese.

18Pe táva pegua mburuvicha kuéra tombyepotika pe ména japúpe.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Toipe'a chugui 100 pláta pehẽngue ome'ẽ haguã hembireko rúpe, omoherakuãvaise mo'ãgui kuñataĩ Israel ñemoñarépe. Pe ména toho ha toiko jey pe hembireko ndive ha topoi'ỹ chugui araka'eve.

20Ha añete ramo pe ména he'íva, mba'eve ndaipórigui ohechaukáva hembireko ikuñataĩ hague omenda ramo,

21tojereraha pe kuña itúva róga renondépe ha kuimba'e kuéra pe táva pegua tojapi chupe itápe ojuka peve, ojapo haguére ivai etéva Israel ñemoñare apytépe: oiko kuimba'e ndive omenda mboyve, itúva rógape oiko aja. Upéicha peẽ pehapo'oitéta upe ivaíva pende apytégui.

22Kuimba'e ojehecháva oiko ramo hapicha rembireko ndive, mokõive tojejuka. Peipe'a upéicha pende apytégui iky'áva.

23Kuimba'e ojehecháva oiko ramo kuñataĩ ndive iñe'ẽ ome'ẽ vaekue kuimba'e ambuépe omendávo hese,

24penohẽvo távagui mokõivépe, pejapi itápe pejuka peve. Pe kuñataĩ ikatu kuri osapukái, oĩgui ikatúva ohendu chupe. Ndojapói haguére, tomano. Ha pe kuimba'e tomano oiko haguére kuñataĩ ijárava ndive. Péicha peipe'áta pende apytégui tembiapo ky'a.

25Oĩ ramo kuimba'e orãirõva ñúme kuñataĩ ijáravape, ha'énte tojejuka.

26Pe kuñataĩ rehe ndojái mba'eve. Ha'e ndojapói mba'eve ivaíva ikatu vaerãre ojejuka. Kuimba'e ondyry ramo guáicha hapicha rehe ñúme ha ojuka chupe, peichagua pe ojehúva upe kuñataĩme.

27Ñúme mombyry orãirõ chupe upe kuimba'e. Osaipukaive ramo jepe pe kuñataĩ ndaipóri mo'ãi ikatúva ohendu chupe.

28Kuimba'e orãirõ ramo kuñataĩ ijara'ỹvape ha upéva ojekuaa,

29tohepy me'ẽ kuñataĩ rúpe menda repy, upéva 50 pláta pehẽngue. Upéi tomenda pe kuñataĩre, orãirõ haguére chupe, ha topoi'ỹ chugui araka'eve.

Deuteronomio 23

1Ani oĩ omomarãva itúva teépe oikóvo itúva kuña ndive.”

Umi ndoikéiva aty marangatúpe

2Peteĩ kuimba'e ha'ỹijeka térã hembo ñekytĩva ndaikatu mo'ãi oike Ñandejára aty marangatúpe.

3Mitã okára ndaikatu mo'ãi avei oike. Péicha avei iñemoñare 10ha peve.

4Amoníta térã moabíta, taha'e-ha'éva ñemoñare, araka'eve ndaikatu mo'ãi oike.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ha'e kuéra nome'ẽséi vaekue peẽme y térã hi'upy peju ramo Egíptogui ha ogueru vaekue Balaam Beor ra'y itáva Petórgui, opytáva mombyry Mesopotámiape, ha ohepy me'ẽ vaekue chupe oity haguã jeharu pende rehe.

6Tupã Ñandejára katu nohendúi Balaam ñe'ẽ. Upéva rangue Tupã ijeharúgui ojapo jehovasa peẽme pende rayhúgui.

7Israel oiko aja peteĩ tetã ramo, peipytyvõ'ỹke chupe kuéra, ani peheja oñakã rapu'ã.

8Edomíta katu pende rehegua. Ani pe apo'i chupe kuéra. Ha Egipto ñemoñarépe ani avei pe apo'i. Yma niko peiko vaekue hetãme.

9Umíva ikatu avei oiko pende apytépe Tupã retãgua ramo ñemoñare mbohapyha guive.

Pende rekoha taipotĩ

10Ñorãirõ aja peiko ramo pende rekohápe, pejerereko opa mba'égui ikatu vaerã pene mongy'a.

11Oĩrõ kuimba'e oñemongy'áva imombary haguére oke aja, tosẽ ha topyta okápe tekohágui.

12Ka'aru vove tojahu, ha kuarahy oikévo ikatu jeýtama oike tekohápe.

13Okápe tekohágui pereko vaerã peho haguã ñanáme.

14Pesẽvo tekohágui peraha yvyra hakua pende vosápe, ha peĩse vove, pejo'o yvýpe ha upépe peĩ. Peĩmbávo pejaty jey.

15Pereko potĩke pende rekoha, Tupã Ñandejára oĩgui upépe pene pytyvõvo, ikatu haguã pende pu'aka pende rehe ija'e'ỹvare. Pende rekoha niko oñemomarangatu Ñandejárape guarã ha upéva rehe ani pejapo mba'eve iky'áva, cháke Ñandejára pende rejáne.

Opaichagua tembiapoukapy

16Oĩrõ tembiguái okañy rire ijáragui oúva ne rendápe remo'ã haguã chupe, ani reme'ẽ jey ijárape.

17Eheja toiko upe távape ha'e oiporavóva, ha ani rejopy vai hendive.

18Ani oĩ Israel ñemoñare apytépe kuña reko vai térã kuimba'e ojoguerekóva kuimba'e ndive plátare, oñemomba'e guasuhápe tupã nguéra.

19Péicha guare pláta ani reme'ẽ Tupã Ñandejárape remyengovia haguã upe ere vaekue chupe rejapotaha.

20Reiporuka ramo nde pláta Israel ñemoñarépe, ani ere chupe: “remyengovia vaerã chéve hetave ame'ẽvagui”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Mombyrygua ndive ikatu péicha rejapo, Israel ñemoñare ndive katu ani rejapo. Péicha rejapo ramo, Tupã Ñandejára ohovasáta opa mba'e rejapóva pe yvýpe ndéve ome'ẽtava.

22Reme'ẽ ramo ne ñe'ẽ Tupã Ñandejárape, ejapo pe ere vaekue rembopuku'ỹre. Cháke ha'e ndoheja rei chéne ndéve ha ojáne nde rehe angaipa.

23Nereme'ẽi ramo ne ñe'ẽ Tupã Ñandejárape, na ne rembiapo vaíri,

24reme'ẽ ramo ne ñe'ẽ katu, ejapóke katuete upe ere vaekue chupe.

25Nde rapicha parralty rupi rehasa ramo ikatu re'u hi'a, anínte reraha mba'eve nde ajakápe.

26Ha itrigoty rupi rehasa ramo reipo'o kuaa pe re'uséva upépe ha ani reikytĩ hakã nguéra reraha haguã.

Deuteronomio 24

Omendáva ojueja ramo

1Oĩ ramo omendáva ha upéi ndohayhuvéi hembirekópe hese ojuhu haguére mba'e ipotĩ'ỹva, tohai ikuatia ha pévape te'i opoiha chugui ha tome'ẽ chupe. Upéicha tomondo.

2Pe kuña omenda jey ramo,

3ha pe kuimba'e avei, ndohayhuvéigui, ome'ẽ ikuatia hai ha omondo chupe,

4térã omano chugui iména mokõiha, iména tenondere ndaikatúi omenda jey hese. Chupe guarã pe kuña rehe ojáma potĩ'ỹ. Hese omenda jey ramo, Tupãme ombopochýta. Ani pemomarã upe tetã ome'ẽ vaekue Tupã peẽme.

Tembiapoukapy opaichagua

5Peteĩ kuimba'e omenda ramóva ani oñemondo ñorãirõháme térã ojejokuái itáva rembiapópe. Topyta hógape upe áño ombovy'a haguã hembirekópe.

6Reiporuka ramo oime raẽ mba'e nde rapichápe, ani rejerure chupe hekovia ijita trígo myangu'iha. Upéicha rejapo ramo niko rejeruréta chupe hekove voi.

7Israel ñemoñare oñemomba'e ramo hapicha rehe ha ogueraha ramo hembiguairã, térã ome'ẽ haguã tembiguái ramo, tojejuka. Péicha opáta pende apytégui koichagua ñaña.

8Oĩ ramo ikuru vaíva, tojapo he'íva pa'i kuéra. Ha tojapo che ha'e hagueichaite.

9Pene mandu'áke pe ojapo vaekue rehe Tupã María rehe pejúvo Egíptogui.

10Reiporuka ramo peteĩ mba'e nde rapichápe, ani reike hógape reraha haguã upe he'i vaekue ome'ẽtaha hekovia,

11epyta okápe ha tome'ẽ ndéve ha'e.

12Imboriahu ramo upe kuimba'e, ani reke ijahoja ome'ẽ vaekue ndéve reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Pyhare vove eme'ẽ jey chupe. Upéicha ha'e nde rovasáta ha rejapóta iporãva Tupã Ñandejára renondépe.

14Ani avave ojopy vai mboriahu ndive ha omomba'apo rei chupe, taha'e Israel ñemoñare, taha'e mombyrygua oikóva pende apytépe.

15Kuarahy oike mboyve eme'ẽ chupe hembiapokue repy, ha'e imboriahúgui. Péicha nde'i mo'ãi nde rehe mba'eve Ñandejárape ha ndoja mo'ãi nde rehe angaipa.

16Ani ojejuka pe túva ta'ýra rembiapo vaikuére, térã pe ta'ýra itúva rembiapo vaikuére. Upe hembiapo vaíva tojejuka iñangaipáre.

17Ani reipe'a mombyrygua ha tyre'ỹgui imba'éva. Kuña imenave'ỹvape reiporuka ramo, ani reipe'a chugui mba'eve.

18Pene mandu'áke tembiguái hague peẽ Egíptope, ha Tupã Ñandejára pene renohẽ. Upévare ha'e omoĩ peẽme ko'ã tembiapoukapy.

19Nde trígo remono'õ aja, opyta ramo nde hegui peteĩ aty, ani reho jey ipiári. Topyta mombyrygua, tyre'ỹ ha kuña imenave'ỹvape guarã. Rejapo ramo péicha, Tupã Ñandejára nde rovasáta ha osẽ porãta ndéve opa mba'e.

20Nde olívo máta rembokacha ramo, ani rehasa jey reipo'o hi'a hakã rehe opytáva. Eheja umíva mombyrygua, tyre'ỹ ha kuña imenave'ỹvape guarã.

21Ha nde parral'a remono'õ ramo, ani rehasa jey nde parralty rupi. Hi'a hembýva eheja mombyrygua, tyre'ỹ ha kuña imenave'ỹvape guarã.

22Ani pende resarái peẽ tembiguái hague Egíptope. Upévare amoĩ peẽme ko'ã tembiapoukapy.

Deuteronomio 25

1Umi ojoavýva toho oñondive mbojovakehára rendápe. Mbojovakehára he'íta mávapa ojavy.

2Pe ojavýva oñenupã vaerã ramo, mbojovakehára tomoñeno, toinupãuka henondépe ha te'i mboy jevýpa oñenupã vaerã, oma'ẽvo hembiapo vaikuére.

3Ñenupã tohupyty 40 pevénte. Upéva ohasárõ, oheja vai ha omyerakuã vaítama pe kuimba'épe.

4Pene rymba guéi ani pejuru jokua pemomba'apo ramo trígo jejykýipe.

Rejapo vaerã nde ryvy térã nde ryke'y omano vaekue rehe

5Tyvýra ha tyke'ýra oiko ramo oñondive ha omano peteĩ ha'e kuérava ita'ýra'ỹre, hembirekore omenda vaerã pe hovaja rehe ha ndaikatúi omenda jey hovaja'ỹvare. Ha hovaja omenda vaerã hese he'iháicha tembiapoukapy tovaja rehegua.

6Pe ta'ýra ypykuépe, ãvagui osẽva, toñemoĩ pe ména amyrỹi réra ha ani héra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ha omendase'ỹ ramo hese hovaja, pe kuña toho upe táva ruvicha rendápe ha te'i upéicha: —Che rovaja ndojaposéi che ndive tovaja rembiapo, ikatu haguã opyta che ména amyrỹi réra Israélpe.

8Táva ruvicha kuéra tohenoika pe kuimba'épe, toñemoñe'ẽ chupe, ha ha'e he'i ramo nomenda mo'ãiha hese,

9pe kuña iména manóva oñembojávo hovajáre, mburuvicha kuéra renondépe, toipe'a chugui ipy rehegua, tondyvu hova rehe ha te'i: "Péicha tojehu kuimba'épe ome'ẽse'ỹva tyvýra térã tyke'ýra teépe ita'ýrarã.

10Umi hogagua opa Israélpe tojehero: pynandi ra'y".

Tembiapoukapy opaichagua

11Mokõi kuimba'e oñorãirõ ramo ha pe peteĩva rembireko, oipytyvõségui iménape, oipyhy ramo ha'ỹigui pe ambuépe,

12peikytĩ ipo pe kuñáme, peiporiahurereko'ỹ rehe chupe.

13-14Peñemu ramo, ani peiporu kílo térã métro japu.

15Pe kílo ha métro ta heko pegua ikatu haguã peikove puku pe yvýpe Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme.

16Tupã Ñandejára ndaija'éi pe japúre.

Amalecgua pejukapaite

17Pene mandu'áke ojapo vaekue rehe Amalecgua peẽ pejúvo Egíptogui.

18Tupãme umíva ndojapói vaekue mba'eve ramo ha pende rehe ondyry vaekue pende atukupe guio pene kane'õ ha pene kangy ramo.

19Tupã Ñandejára ome'ẽ rire peẽme pe yvy ha ndaiporivéi ramo pende jerére tetã opu'ãva pende rehe, pesẽ pejukapaite Amalecgua ha toikove'ỹ mandu'a hese kuéra araka'eve. Aníke pende resarái!

Deuteronomio 26

Ñemono'õ kuave'ẽ

1Peñemohenda ramo pe yvýpe Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme,

2peraha chupe pende ajakápe pende koga'a tenondere upe ha'e oiporavo haguépe oñemomba'e guasu haguã chupe.

3Peñemboja pa'i rendápe ha peje chupe: —Che ha'e ko'ágã Tupã che Jára renondépe aikéma hague pe yvýpe Ñandejára he'i hague ore ru kuéra ypykuépe ome'ẽtaha oréve.

4Pa'i toipyhy upe ajaka chupe reme'ẽva ha Tupã Ñandejára altárpe toheja.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Upérõ eréta Tupã Ñandejára renondépe ne ñe'ẽ: “Che ru kuéra ypykue vaekue mbovymi araméo ovaháre oikóva ha Egíptope oho opyta. Upépe oñemboheta ha oiko chugui tetã mbarete.

6Egiptogua ojopy vai ore ndive ha ore hegui oiko tembiguái ijára ñarõva.

7Upérõ rojerure Tupã ore Járape ou haguã ore pytyvõ. Ha'e ohendu ore sapukái ha ohecha mba'éichapa rojejopy vai.

8Oiporu ipyapy mbarete, ojopypaite Egiptogua ndive opaichagua ñembyepoti pochy ha mba'e rechapyrã reheve, ha péicha ore renohẽ ipo guýgui,

9ha ore reru ko yvy porãme, ýicha osyryhápe kamby ha eíra.

10Upévare aru chupe che koga'a tenondere osẽva ko yvýgui Ñandejára ome'ẽ vaekue chéve.” Upérõ emoĩ Tupã Ñandejára renondépe nde ajaka ha eñesũ upépe.

11Upéi epu'ã revy'a haguã opa mba'ére Tupã Ñandejára ome'ẽva ndéve ha nde róga ñemoñarépe. Ha pene ndive tovy'a opa umi levíta ha mombyrygua oikóva pende apytépe.

10gui peteĩ ñekuave'ẽ

12Áño mbohapy oguahẽvo, eme'ẽ 10gui peteĩ pe nde kóga águi levíta, mombyrygua ne retãme oikóva, tyre'ỹ ha kuña imenave'ỹvape oĩva nde reikohápe, ho'u haguã hyguãtã meve.

13Upérõ ere Tupã Ñandejárape upéicha: “Amboyke kuri che remitỹnguégui 10gui peteĩ ame'ẽ haguã levíta, mombyrygua che retãme oikóva, tyre'ỹ ha kuña imenave'ỹvape nde ere haguéicha, ha ajapo ne rembiapoukapy.

14Mba'eve nda'úi vaekue che pehẽngue manóme ambyasy aja, avei mba'eve nda'úi vaekue oja ramo che rehe ky'a, avei mba'eve omano vaekuépe naikuave'ẽi, ha ajapopaite nde ere haguéicha, Tupã che Jára.

15Ema'ẽ kena nde róga marangatu yvága peguágui, ore rehe ha ne retã Israel rehe, ha ehovasa ko yvy porã, ýicha osyryhápe kamby ha eíra, reme'ẽ vaekue oréve rejapo haguã ne ñe'ẽ ore ru kuéra ypykuépe reme'ẽ vaekue.”

Israel, Tupã retã tee

16Ko árape Tupã Ñandejára he'i ndéve rejapo haguã opa hembiapoukapy hekoitépe ha nde py'aite guive.

17Ere kuri Tupã añónte nde Jaraha ha rejapotaha opa hembiapoukapy, ne ñe'ẽ rendúvo chupe opa ára reikove aja.

18Ko árape avei Tupã Ñandejára nde rereko hetãgua ramo ome'ẽ haguéicha ndéve iñe'ẽ, ha oipota rejapopaite hembiapoukapy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Nde hegui ojapóta upe tetã tuichavéva yvy ári. Remomba'e guasúta, remoherakuã mombyrýta chupe ha ndéta hetã tee marangatúva Tupã Ñandejárape guarã, ha'e oñe'ẽ me'ẽ haguéicha.

Deuteronomio 27

Ñandejára rembiapoukapy itápe ojehai

1Upérõ Moisés ha myakãhára Israel ñemoñare, he'i opavavépe: —Pejapo opa tembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko árape.

2Pehasa rire y Jordán mboypýri peike haguã pe yvy Tupã Ñandejára peẽme ome'ẽtavape, pemoñembo'y ita guasu ha kálpe pemomorotĩ.

3Ha umi itápe pehai opa umi tembiapoukapy. Ha peike rire pe yvy porãme, ýicha osyryhápe kamby ha eíra, Tupã he'i hague pende ru kuéra ypykuépe ome'ẽtaha peẽme,

4peime ramo y Jordán mboypýri, pemoñembo'y opa umi ita yvyty Ebálpe ha'eháicha peẽme ko'ágã ha kálpe pemomorotĩ.

5Ha pemopu'ã upépe altar. Upe altarã peiporu ita fiérrope oñekytĩ'ỹva.

6Opa umi altárpe Tupã Ñandejárape pemopu'ãva, peiporu ita oñekytĩ'ỹva. Peikuave'ẽ upépe mymbahapy,

7ha mymbajuka joaju rehegua ha pevy'a Tupã Ñandejára renondépe.

8Ha umi ita oñemomorotĩva rehe pehai vaerã ikatu haguãicha ojelee porã opa umi ñe'ẽ oĩva Tupã rembiapoukapýpe.

9Ha upéi Moisés ha pa'i levíta kuéra, he'i opavavépe:

10—Israel ñemoñare, pejapysaka che ñe'ẽre. Ha'éva peẽme pehendu porã: Ko árape oiko pende hegui Tupã retãgua. Pe ha'e he'íva pejapo vaerã, hembiapoukapy ame'ẽva peẽme, pejapopaite oĩhaichaite.

Iñe'ẽ rendu'ỹva tojeharu

11Upérõ Moisés oñe'ẽ péicha Israel ñemoñarépe:

12Pehasa rire y Jordán mboypýri, umi Israel ñemoñare oĩtava yvyty Garizímpe oje'e aja upe jehovasa hembiapo porãva ohupyty vaerã, ko'ãvata hína: Simeón, Leví, Judá, Isacar, José ha Benjamín kuéra rehegua.

13Ha umi oĩva yvyty Ebálpe oje'e aja jeharu ho'a vaerã umi iñañávare, ko'ãvata hína: Rubén, Gad, Aser, Zabulón, Dan ha Neftalí kuéra rehegua.

14Ha levíta kuéra osapukái hatãta he'ívo ko'ã ñe'ẽ:

15Ñandejára tombojeharu ojapóvape tupã gua'u ra'ãnga ita, yvyra térã ita vera ñemboyku pyrégui ha oñongatu omomba'e guasu ñemi haguã, upéva ombopochýgui Tupãme.' Ha opavave te'i: "Ta upéichake!"

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Tombojeharu omomarãvape itúva térã isýpe. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

17Tombojeharu oguerovávape hóga yke rehegua yvy rembe'y, omonda haguã chugui ijyvy. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

18Tombojeharu ombojavývape hape ohecha'ỹvape. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

19Tombojeharu oipe'ávape imba'éva mombyrygua, tyre'ỹ térã kuña imenave'ỹvagui. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

20Tombojeharu omomarãvape itúva oikóvo ikuña ndive. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

21Tombojeharu mymbápe oipyhýva. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

22Tombojeharu heindy ndive oñenóvape, taha'e itúva guio taha'e isy guio. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

23Tombojeharu oñenóvape hembireko sy ndive. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

24Tombojeharu guasu apípe oporojukávape. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

25Tombojeharu ojukáva viru rehe hembiapo vai'ỹvape. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

26Tombojeharu ndojapóivape ko'ã tembiapoukapy ha ndoikuaaséivape chugui mba'eve. Ha opavave te'i: “Ta upéichake!”

Deuteronomio 28

Iñe'ẽ rendúvape jehovasa

(Lv 26.3-13; Dt 7.12-24)

1Ne ñe'ẽ rendu ramo Tupã Ñandejárape ha hekoitépe rejapo ramo hembiapoukapy ko'ágã ame'ẽva ndéve, ha'e ojapóta nde hegui tetã tuichavéva yvy arigua.

2Ne ñe'ẽ rendu ramo Tupã Ñandejárape rehupytýta avei ko'ã jehovasa ha'e ome'ẽva.

3Ohovasáta opa nde táva ha nde kokue.

4Ndéve nde rovasáta ome'ẽvo heta mitã, koga'a, vaka ha ovecha.

5Ohovasáta nde trigoty ha hi'upy chugui rejapóva.

6Ohovasáta opa mba'e rejapóva.

7Ohundíta nde rehe ondyrývape. Peteĩ henda guio oguahẽta ndéve, ha reñorãirõvo oguevíta ha isarambíta opa gotyo rei.

8Ohovasáta ne rembiapokue, nde trígo ñongatuha henyhẽ chovíta ha revy'áta pe yvýpe ndéve ome'ẽtava.

9Ne ñe'ẽ rendu ramo Tupã Ñandejárape, rejapopaite ramo hembipoukapy, ndéta hetãgua, marangatúva Tupã Ñandejárape guarã, oñe'ẽ me'ẽ haguéicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha tetã nguéra yvy arigua ohecha kuaáta Ñandejára nde poravo hague hetã teerã ha okyhyjéta nde hegui.

11Ñandejára ome'ẽta ndéve heta eterei mba'e: nde ra'y hetáta, ne rymba kuéra imemby hetáta, ha pe yvy ha'e ome'ẽ hague iñe'ẽ nde ru kuéra ypykuépe, hi'a hetáta.

12Oipe'ávo yvága rokẽ oñongatuhápe imba'e porã, omboúta nde ári pe ama nde yvy oikotevẽva, ha osẽ porãta ndéve opa mba'e. Reiporukáta tetã nguérape ha natekotevẽ mo'ãi reiporu avavégui.

13Tetã nguéra apytépe reiméta opavave ári ha nereime mo'ãi avave po guýpe, ne ñe'ẽ rendu ha rejapóma guive hekoitépe opa tembiapoukapy ko árape ame'ẽva ndéve.

14Ha ani rejei araka'eve ko ha'évagui ndéve ko árape térã remomba'e guasu tupã nguéra.

Israel ñemoñare na iñe'ẽ rendúi ramo

(Lv 26.14-46)

15Ha ndapejapói ramo opa umi Tupã Ñandejára rembiapoukapy ko'ágã peẽme ame'ẽva, ko'ã jeharu pende rupytýta:

16Pende táva ha pende kokue ojeharúta.

17Pende trígo ha hi'upy chugui pejapóva ojeharúta.

18Nde ra'y kuéra, ne remitỹngue, ne rymba memby kuéra ojeharúta.

19Opa mba'e rejapóva ojeharúta.

20Pejapo ramo ivaíva ha pemboyke ramo Tupãme, opa mba'e pejapóva rehe omondóta jeharu, apañuãi ha jepy'apy; ha sapy'aitépe pene rundi etéta.

21Omondóta peẽme mba'asyeta ojoapykuéri ha pende hegui ndopyta mo'ãi avave pe yvy peiketahápe ko'ágã.

22Omboúta peẽme mba'asy jerova, tete ruru, akã nundu, ára haku etereíva, ndoky mo'ãvéi, ha yso karu pende kóga ho'upáta. Mba'asy asãi pende aho'íta pemano meve.

23Ndoky mo'ãvéi, pende yvy ape hatãta itáicha.

24Ama rangue Ñandejára omboúta yvy tĩmbo ha yvyku'i pene rundipa peve.

25Ñandejára oipytyvõta pende rehe ija'e'ỹvape ijyvytu haguã pende rehe. Pendyrýta hese kuéra peteĩ henda guio ha peguevíta chugui kuéra pene sarambívo opa rupi rei; ha opa tetã yvy arigua tuicha oñemondýita ohechávo upe peẽme ojehúva.

26Pemano ramo umi yryvu ha tymba ñarõ ho'úta pene re'õngue ha umíva avave nomondýi mo'ãi.

27Omondóta peẽme susu'a ojapo haguéicha Egipto guáre, jati'i, kura'ỹi ha apirype okuerave'ỹva.

28Ha'e avei ne mbotarováta, ne mohesatũta, ne myakã tavýta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Arakue reikóta rejepovyvývo pe ohecha'ỹva ojapoháicha ha nde rape nderejuhu mo'ãi. Opa rejapóva ndéve osẽ vaíta. Neresẽ mo'ãi jejopy vaígui, ha ne pytyvõva ndaipóri mo'ãi.

30Kuñataĩ remendase hague, ambue rehe omendáta. Óga pyahu remopu'ã vaekuépe ndereiko mo'ãi. Parraltýgui reñotỹ vaekue hi'a ndere'u mo'ãi.

31Nde tóro ra'y ne renondetépe ojejukáta ha ho'o ndere'u mo'ãi. Ne rymba vúrro nde rovake ojereraháta ha noñeme'ẽ mo'ãvéi ndéve. Nde ovecha kuéra oñeme'ẽta nde rehe ija'e'ỹvape ha upe jave ndaipóri mo'ãi ne pytyvõséva.

32Nde ra'y ha nde rajy kuéra nde rovakete mombyry guápe oñeme'ẽta hembiguairã. Ha nde resa mante remyacha'ĩta, mombyry rema'ẽvo rehecha haguã ndoujeýipa: Mamóta piko!

33Tetã mombyrygua nde reikuaa'ỹva oguerahapáta ne remitỹngue nde ry'ái syrýpe reñotỹ vaekue, ha rehupytýta hekovia jejopy vai ha jeiko asy.

34Ipaháp e hetaite rehasa asy haguére nde tarováta.

35Umi ne retyma ha ne renypy'ã Ñandejára omongurupáta. Ne myenyhẽta susu'águi oguejýva ne akã mbytégui ne pysã apỹi meve, ha ndaikatu mo'ãi rekuera.

36Ñandejára pene me'ẽta peẽme ha pende ruvicha guasúpe tetã ambue ñemoñarépe pende rerahátava tetã mombyrýpe, peẽ peikuaa'ỹva ha oikuaa'ỹ vaekue pende ru kuéra ypykue. Peñemoñesũta tupã nguéra renondépe yvyra ha itágui ojejapóva.

37Pene mosarambívo Ñandejára umi tetã rupi ojehecha ramóta mba'eichaite pevépa Ñandejára opyvoi hatã pende rehe. Peikóta toryja ramo ha upe pegua heta oñembohorýta ha ijyvytu joáta pende rehe.

38Heta peñemitỹta ha sa'i pemono'õta, pene remitỹngue ho'upáta tuku.

39Peñotỹta parralty, heta pemba'apóta hese hi'a haguã, ha ndaikatu mo'ãi pemono'õ pe'u haguã kaguy chugui. Yso ho'upáta hi'a pende hegui.

40Olivoty opa rupi oĩta pende yvýpe. Ñandyry chugui ndapereko mo'ãi. Hi'a okuipa reíta.

41Pende ra'y ha pende rajy kuéra ndopyta mo'ãi peẽme. Ñorãirõ rire tembiguairã ojereraháta.

42Pende yva máta ha pende kogaty ho'upáta yso pende hegui.

43Mombyrygua oikóva Israélpe imba'e retavéta ohóvo pende hegui ha ára ko'ẽ rehe peẽ peikotevẽvéta pehóvo.

44Ha'e kuéra iviru hetáta ha tekotevẽta chugui kuéra peiporu. Ha peẽ mba'eve ndapereko mo'ãi peiporuka haguã chupe kuéra. Amo ipaháp e ha'e kuéra pene sãmbyhýta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

45Opa mba'e vai oúta pende ári ha pende jopýta pene rundipa peve, ndapejaposéi haguére Tupã Ñandejára rembiapoukapy. Umi ha'e peẽme ome'ẽ vaekue.

46Ko'ãvata mba'e rechaukaha peẽme ha pene ñemoñarépe opa ára peguarã.

47Tupã Ñandejára pende rovasa vaekue opa mba'épe ha peẽ ndapeikoséi vaekue hapére añetehápe ha pene py'aite guive.

48Upévare peikóta pende rehe ija'e'ỹva rembiguái ramo, Tupã omboútava ondyry haguã pende rehe. Pene ñembyahýita, pende yuhéita, peikóta opívo ha peikotevẽ ta opaite mba'ére. Ñandejára ojopýta pene ndive pene rundiete peve.

49Ñandejára omboúta ondyry haguã pende rehe tetã mombyrygua yvy apýra pegua, iñe'ẽ peikuaa'ỹva. Taguatóicha pende ári ojepoíta.

50Umíva iñarõ ha ndoiporiahurerekói avavéicha guápe, taha'e tuja térã mitã.

51Ho'upáta pene rymba ha hi'upyrã perekóva ha pemanóta ñembyahýigui.

52Ha'e kuéra ondyrýta peteĩ-teĩ pende táva kuérare, oĩva pe yvýpe Tupã Ñandejára ome'ẽtava peẽme, ha ikorapy jere kuéra ijyvatetéva, ha mbaretete oñeñangarekóva, pende pejeroviaha, yvýre ho'áta.

53Umi ondyrýva pende rehe, pende táva kuéra omongora ramo, ndaipóri mo'ãi pe'u vaerã. Ñembyahýi pene mbotarováta ha pe'úta pende ra'y.

54-55Ikarai guasúva ha imba'e rereko hetáva, ñembyahýi guasúgui ipy'a tarováta. Ndaiporivéigui hi'upyrã ho'úta peteĩ ta'ýra tee ha nome'ẽ mo'ãi upévagui avevépe: tyvýra, tyke'ýra térã hembireko ha'e ohayhuetévape térã avave ta'ýra térã tajýra hembývape chupe.

56-57Pe kuñakarai imba'e rereko hetavéva, ojeapovéva mba'e ramo ha pynandi yvýre nopyrũiva, upéichante avei ojapóta. Ha, oikóvo ñorãirõ, oñemongora ramo pe táva ha'e oĩháme, ipy'a tarováta ñembyahýi guasúgui. Ho'úta ñemiháme imembymi chupe oikove ypy ramóva ha opa hyrukue ho'úta avei, chugui ome'ẽ'ỹ rehe mba'evete avavépe: iména ohayhu etéva térã umi ambue imemby kuérape.

58Ndapejapói ramo hekoitépe opa umi Tupã Ñandejára rembiapoukapy ko kuatiápe ojehai vaekue ha napemomba'e guasúi ramo héra omimbipáva, ñane mopirĩmbáva,

59omondóta peẽme ha pene ñemoñarépe opa umi mba'asy okueraseve'ỹva, mba'asy ova-ováva, hetápe ojukáva ha ikatu'ỹva ojejoko.

60Ha'e omondo jeýta pende rehe umi ñenupã pochy Egiptogua rehe omondo vaekue, oiko vaekue pene renondépe ha tuichaite pene mondýi vaekue. Umívagui peẽ ndapekuera mo'ãi.

61Ha umívape oñembojo'avéta mba'asyeta ha ñenupã pochy ko'ágã ndoje'éiva ko kuatiápe oĩháme hembiapoukapy. Péicha ojapóta pende rehe pene rundi peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

62Peñemboheta ramo jepe umi mbyjaita yvágape guáicha, peteĩ hembyre michĩ ra'ymínte opytáta pende hegui, ndapejaposéi haguére Tupã Ñandejára rembiapoukapy.

63Ovy'a haguéicha Tupã Ñandejára pene mopu'ãvo, pene mbohetávo ha pende hegui ojapóvo tetã guasu, upérõ ovy'áta pene rundipávo, pepytávo yvýre pejapajeréi. Pende rapo'óta pe yvy, ko'ágã peẽme ome'ẽtavagui.

64Pene mosarambíta Tupã Ñandejára opa tetã rupi, peteĩ yvy apýragui ambue ijapýpe. Peikóta tupã nguéra upe rupigua pemomba'e guasu, ta'ãnga yvyra, ta'ãnga itágui ijapopyre, peẽ térã pende ru kuéra ypykue araka'eve napemomba'e guasúi vaekue.

65Py'a guapy ndapejuhu mo'ãi ha mamovete ndaipóri mo'ãi pene rendaguã. Ñandejára pene myenyhẽta py'a tarova ha jepy'apýgui

66Araka'eve ndapeiko mo'ãi pekyhyje'ỹre. Pende jukasévante pende jukáta. Pyhare ha ára ndopoi mo'ãi pende hegui py'andýi.

67Oimeraẽ mba'e pehechávante pene mbopy'atutúta. Ára iko'ẽvo pehechaga'úta pyhare guahẽ. Pyhare guahẽme pehechaga'úta ára ko'ẽ.

68Tupã Ñandejára he'i vaekue Egíptope ndapejereraha mo'ã veimaha araka'eve. Péicharõ jepe pene mondo jeýta Egíptope várkope. Upépe peñeha'ãta peñeme'ẽ umi pende rehe ija'e'ỹvape hembiguairã, ha avave na pende joguase mo'ãi.

Tupã ojapo ñe'ẽ me'ẽ Israel ñemoñare ndive Moábpe

69Tupã he'i Moiséspe: —Kóva hína Moab retãme ñe'ẽ me'ẽ Israel ñemoñare ndive Moisés ojapovaekue. Ha avei pe ñe'ẽ me'ẽ oiko vaekue yvyty Sinaípe.

Deuteronomio 29

1Moisés ombyaty Israel ñemoñarépe ha he'i péicha chupe kuéra. —Pende resa tee rupi pehecha vaekue umi mba'e Tupã ojapo vaekue Egipto ruvicha guasu, hembiguái kuéra ha opa hetã guáre.

2Mba'e rechapyrã ha ñenupã pochy ñane mopirĩmbáva Tupã ojapo vaekue.

3Opáichavo ko'ágã peve ndoikuaaukái gueteri peẽme opa mba'e.

4Ha pende reraha yvy ojeiko'ỹha rupi 40 áño aja. Pende ao kuéra ndosorói, pende py rehegua upéichante avei.

5Na pene ñembyahýiri ha ndape'úi vaekue mbuja, kaguy térã mba'eveichagua seváda rykue. Tupã omoĩ opa mba'e peikotevẽva. Oipota peikuaa ha'eha pene Tupã.

6Ko'ápe ñaguahẽvo, táva Hesbón ruvicha guasu hérava Sihón, ha táva Basán ruvicha guasu hérava Og, ondyry vaekue ñande rehe ha ñande pu'aka hese kuéra.

7Ñañemomba'e ijyvýre ha ñame'ẽ imba'erã Rubén, Gad, ha mbytere Manasés kuéra ñemoñarépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Pejapóke hekoitépe opa upe pejéva pejapotaha, peme'ẽvo Tupã Ñandejárape pene ñe'ẽ, ikatu haguã oho porã peẽme opa mba'épe.

9Ko árape peĩmba Tupã Ñandejára renondépe: mburuvicha ha ipytyvohã, opa kuimba'e,

10kuña, mitã ha mombyrygua ko'ápe oikóva, jepe'a apoha ha y rerojaha.

11Peĩmba ko'ápe peike haguã Tupã Ñandejára ñe'ẽ me'ẽme,

12ikatu haguã Tupã he'i jey peẽ hetãguaha ha ha'e pene Tupãha, oñe'ẽ me'ẽ haguéicha pende ru kuéra ypykuépe Abraham, Isaac ha Jacob.

13Tupã na pene ndive añói oñe'ẽ me'ẽ hína ko'ápe.

14Avei umi noĩriva ko'ágã ñane ndive Tupã Ñandejára renondépe.

15Peikuaa porã mba'éicha guarépa ñande rekove Egipto pegua ha mba'eichaitépa jaiko raka'e umi tetã rupi jajuhu vaekue ñande rapépe.

16Pehecha itupã nguéra ra'ãnga ahẽ, yvyra, pláta térã órogui ojejapóva. Ha'e kuéra umívape omomba'e guasu.

17Aníke oĩ avaveichagua pende apytépe, taha'e kuimba'e, kuña, ojohogagua, térã oñoñemoñare, ojeréva Tupã Ñandejáragui ha oñesũva umi tetã megua tupã nguéra renondépe. Upévata hína yvyra rapo osẽtahágui pohã vai iro ha oporojukáva.

18Peñangarekóke ani oĩ hína ko'ágã voi pende apytépe upe, ohendúvo ko'ã oje'éva, he'i péicha: “Ani chéne ojehu chéve ivaíva ajapo ramo jepe ajaposéva ha aiko ramo che akãre.” Upéva añoite hína pene rundi etéta peĩ haguéicha opa peve.

19Tupã Ñandejára ndoheja rei mo'ãi peichagua tekove ahẽme. Ipochy rendýta hendive, ha hese oitýta opa umi jeharu ko kuatiápe ahai vaekue, ha ohapo'óta yvy árigui iñemoñare.

20Tupã Ñandejára omoĩta chupe Israel kyhyjerã, oitývo hese opa jeharu oje'éva upe kuatiápe oĩháme hembiapoukapy.

21Pene ñemoñare peẽ riregua ha tetã mombyrygua ko'ápe oguahẽva ohecháta upe jeharu ha mba'asyeta Ñandejára omboútava pene retãme.

22Ohecháta pene retãgui oikoha asúfre ha jukyty, yvy okaipáva, ikatu'ỹ haguãme oñeñotỹ térã heñói mba'eve, ojehu haguéicha Sodoma, Gomorra, Admá ha Zeboímpe, okái ramo guare, Tupã Ñandejára ipochy rendýpe ohapy haguére.

23Ha opa rupi oñeporandu ramo: “Mba'ére piko Ñandejára péicha hese kuéra ojapo? Mba'ére piko peichaite peve oinupã pochy?”

24Oje'éta péicha: “Ojei haguére pe ñe'ẽ me'ẽ Tupã Ñandejára ojapovaekue itúva kuéra ypykue ndive, oguenohẽ ramo guare chupe kuéra Egíptogui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Ha'e kuéra oikógui tupã nguéra rembiguái ramo. Araka'eve ha'e kuéra upéva ndojapói vaekue. Tupã he'i porã vaekue chupe kuéra ani haguã omomba'e guasu tupã nguéra.

26Upévare Tupã ipochy rendy opa hetãgua ndive ha ojapo hese kuéra jeharu he'i vaekue ikuatiápe.

27Ipochy raságui ohapo'oite chupe kuéra ijyvýgui ha omosarambi tetã mombyry rupi oikohápe tembiguái ramo.”

28Oĩ heta mba'e Tupã ipy'ápe oñongatúva, ndohechaukáiva ñandéve. Hembiapoukapy oipotáva jajapo katu ohechauka ñandéve. Upéva ñande ha opaite ñane ñemoñare jajapo vaerã opa ára.

Deuteronomio 30

Israel ñemoñare ojapo ramo Tupã rembiapoukapy, ojehovasa jeýta

1Amoĩta ágã pene renondépe upe ikatútava peiporavo. Pene mandu'a ramo hese umi tetãme Tupã Ñandejára pene mosarambi hague rupi,

2peẽ ha opa pene ñemoñare peikose jey ramo Tupã rape rupi, pejapo jey ramo pende py'aite guive hembiapoukapy ko'ágã peẽme ame'ẽva,

3Tupã Ñandejára pende poriahurerekóta. Ha pende gueru jeýta opa tetãgui pene mosarambi haguégui.

4Pene sarambi ramo jepe yvy apýra ruguaite rupi, Tupã Ñandejára pene mbyatypa ha pende reru jeýta,

5ikatu haguã peiko jey oiko haguépe pende ru kuéra ypykue. Peiko porãve ha pende retavéta chugui kuéra.

6Tupã Ñandejára omoĩta iñe'ẽ me'ẽ pende py'a ha pene ñemoñare py'ápe, ikatu haguã pehayhu chupe pende py'aite guive ha peikove.

7Opa umi jeharu Tupã omondóta pende rehe ija'e'ỹvare, pene mbohasa asy ha ojopýva pene ndivére.

8Pene ñe'ẽ rendu jeýta chupe, pejapo jeýta opa hembiapoukapy ame'ẽva peẽme.

9Tupã Ñandejára pende rovasáta opa mba'e pejapóvape, pende ra'y ha pene rymba hetáta, ha pende kokue koga'águi henyhẽta. Ovy'áta pende rovasávo ovy'a haguéicha pende ru kuéra ypykuépe ohovasávo.

10Peẽ katu pene ñe'ẽ rendu vaerã chupe, pejapopaitévo hembiapoukapy ko ikuatiápe ojehaíva oĩháme ñeheko mbo'e ha'e ome'ẽva. Ha Tupã rape rupi peiko jey vaerã pende py'aite guive.

11Ko tembiapoukapy ame'ẽva peẽme ko'ágã, ndaha'éi peteĩ mba'e hasy etereíva térã ikatu'ỹva pehupyty.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Noĩri yvágape peje haguã: “Mávapa ohóne yvágape ogueru ñandéve ikatu haguã ñahendu he'íva ha jajapo?”

13Noĩri avei yguasu mboypýri peje haguã: “Mávapa ohóne yguasu mboypýri ogueru ñandéve ikatu haguã ñahendu he'íva ha jajapo?”.

14Nahániri, hi'aguĩ eterei pende hegui: Oĩ pene ñe'ãme ha pende jurúpe. Pejapo katu!

15Amoĩ pene renondépe ivai ha iporãva, jeikove ha ñemano, peiporavo haguã.

16Pejapo ramo Tupã Ñandejára rembiapoukapy peẽme ame'ẽva, pehayhu ramo chupe ha pehendu ramo iñe'ẽ, pejapo ramo opa hembiapoukapy, peiko porãta ha oikóta pende hegui tetã guasu. Tupã Ñandejára pende rovasáta pe yvy ko'ágã peiketaháp e.

17Ndapejaposéi ramo ha'e he'íva, ndapeikuaaséi ramo chugui mba'eve ha pemomba'e guasúrõ tupã nguérape,

18ta'e porã mandi peẽme ko'ágã: Peñehundi etéta. Ndapeiko are mo'ãi pe yvy oĩvape Jordán mboypýri ha peiketaháp e ko'ágã.

19Amoĩ peẽme pene renondépe mokõi tape, peiporavo: upe jeikove térã ñemano, Tupã rovasa térã jeharu. Amoĩ yvága ha yvy mba'e rechaha ha renduha ramo mba'eichagua tapépa peiporavóta. Peiporavóke jeikove rape, nde, nde ra'y ha neñemoñare kuéra peikove haguã.

20Pehayhúke Tupãme. Ha'e Ñandejára. Pene ñe'ẽ rendúke chupe ha ani pejei chugui. Upéicha peikove pukúne pe yvýpe he'i vaekue ome'ẽtaha pende ru kuéra ypykuépe: Abraham, Isaac ha Jacob.

Deuteronomio 31

Josué opytáta Moisés rekovia

(Nm 27.12-23)

1Moisés he'ive Israel ñemoñarépe:

2—Arekóma 120 áño ha ndaikatu mo'ã véima aike térã asẽ. Ha upéi ave, Ñandejára he'i chéve ndahasa mo'ãi Jordán mboypýri.

3Tupã Ñandejára ohóta pene renonderã, ohundíta pene renondépe umi tetã, ha omosẽta chupe kuéra. Josué hína pe ohasátava pene renonderã he'i haguéicha Ñandejára.

4Ñandejára ojapóta hese kuéra ojapo haguéicha amorréo kuéra ruvicha guasu Sihón ha Og ha hetã nguérare, ha'e ohundi vaekue.

5Ñandejára omoĩta chupe kuéra pende pópe ha pejapóta hese kuéra ha'e hagueichaite.

6Pejepytaso ha pende py'a guasúke! Ani peñemondýi térã pekyhyje chugui kuéra, Tupã Ñandejára ohógui ne ndive: ndojei mo'ãi nde hegui ha na nde reja mo'ãi. Ani rekyhyje térã reñemondýi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Upéi Moisés ohenói Josuépe, ha he'i chupe opa Israel ñemoñare renondépe: —Ejepytaso ha nde py'a guasúke! Nde reikéta ko tetãgua ndive pe yvýpe Ñandejára he'i vaekue itúva kuéra ypykuépe ome'ẽtaha, ha nde reme'ẽta chupe kuéra imba'erã.

8Ñandejára ohóta ne renonderã, ha'e oĩta ne ndive; ndojei mo'ãi nde hegui ha na nde reja mo'ãi. Ani rekyhyje térã reñemondýi.

Toñehenduka tembiapoukapy arete jave

9Moisés ohai kuatiáre ko tembiapoukapy ha ome'ẽ pa'i levíta kuérape oguerahava Ñe'ẽ me'ẽ karameguã, ha avei opa Israel ñemoñare myakãhárape.

10Ha Moisés he'i chupe kuéra: —Ohasa rire jepi 7 áño, Jeheja rei árape, oñembyarete aja Enramáda guýpe jeiko,

11oñembyaty ramo opa Israel ñemoñare Tupã Ijára rendápe upe ha'e oiporavo haguépe oñemomba'e guasu haguã chupe, ehenduka ko tembiapoukapy opa Israel ñemoñarépe.

12Embyaty opavave: kuimba'e, kuña, mitã, mombyrygua oikóva pende apytépe, ohendu haguã, ojepokuaa haguã iñe'ẽ rendúvo Tupã Ñandejárape ha ojapo haguã opa umi ñe'ẽ ko tembiapoukapy pegua.

13Ha pende ra'y kuéra ndoikuaáiva gueteri ohendúta ha ojepokuaáta iñe'ẽ rendúvo Tupã Ñandejárape peikove aja upe yvýpe peiketahápe pereko haguã pene mba'erã, y Jordán mboypýri.

Ñandejára oheko mbo'e Moiséspe

14Ñandejára he'i Moiséspe: —Hi'aguĩma nde ára paha. Ehenói Josuépe ha peju Jotopa Rógape, ta'e chupe hembiaporã. Moisés oho Josué ndive Jotopa Rógape.

15Ha Ñandejára ojechauka chupe kuéra peteĩ arai ñembo'ýpe oñemoĩva okẽme.

16Ha Ñandejára he'i Moiséspe: —Péina niko remanótama ha ko tetãgua ohóta oñemboheko vai tupã mombyrygua rapykuéri umi tetãme ha'e kuéra oiketahápe. Che rejáta ha ojeíta pe ñe'ẽ me'ẽ ajapo vaekue hendive kuéragui.

17Upe árape che pochy rendýta hendive, ahejáta chupe kuéra ha añomíta chugui kuéra che rova. Heta eterei mba'e ivaíva ojehúta chupe kuéra. Ohecha kuaáta opa umi mba'e ouha hi'ári naimevéigui hendive kuéra.

18Che katu añomíta che rova upe árape opa umi mba'e vai ojapo vaekue rehe ohóvo tupã nguéra rapykuéri.

19Ehai ko'ágã ko che purahéi. Upéi embo'e Israel ñemoñarépe ha topurahéi. Upéva topyta mba'e mombe'upy ramo ambojovakévo Israel ñemoñarépe.

20Che araha ramo chupe kuéra pe yvy osyryhápe ýicha kamby ha eíra, añe'ẽ me'ẽ haguéicha itúva kuéra ypykuépe ame'ẽtaha, ha ha'e kuéra okaru porã ha oñemongyra rire oho ramo tupã ambue kuéra rapykuéri, omomba'e guasu chupe kuéra ha chéve che apo'i ha opyrũ iñe'ẽnguére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ha ohupyty ramo chupe kuéra hetaite mba'e ivaíva, ko purahéi ombojovakéta chupe kuéra, ndopyta mo'ãigui tesaráipe ha oĩta iñemoñare kuéra jurúpe. Aikuaa porã hína pe ha'e kuéra ko'ágã voi ombojýmava iñakãme, araha mboyve pe yvy añe'ẽ me'ẽ haguépe chupe kuéra.

22Ha Moisés ohai upe árape ko purahéi ha ombo'e Israel ñemoñarépe.

23Ha upéi he'i Josué Nun ra'ýpe: —Ejepytaso ha nde py'a guasúke! Nde reraháta Israel ñemoñare upe yvýpe che añe'ẽ me'ẽ hague chupe kuérape, ha che aiméta ne ndive!

24Ohaipa rire peteĩ kuatiáre opa umi ñe'ẽ ko tembiapoukapy pegua,

25Moisés he'i levíta kuéra Ñandejára Ñe'ẽ me'ẽ karameguã oguerahávape:

26—Peraha ko kuatia ojehaiháp tembiapoukapy. Pemoĩ Tupã Ñandejára Ñe'ẽ me'ẽ Karameguã ykére. Upépe opytáta mba'e mombe'upy ramo ne mbojovake ramo Ñandejára.

27Aikuaa porã hína nde reko pu'ã ha reikoseha ne akã rehénte voi. Ko'ágã aikove aja pende apytépe, pende reko pu'ãite ramo, ko'ýte peichaguáta hína peẽ amano rire!

28Pembyaty che renondépe opa myakãhára pene ñemoñarépe ha mba'e haihára kuérape, ta'e chupe kuéra ko'ã ñe'ẽ, amoĩvo mba'e rechaha ha renduha ramo yvy ha yvága.

29Aikuaa porã, amano rire peñeme'ẽtaha teko añáme; pejeíta ko tapégui amoĩva peẽme ha oúta pende ári ivaíva, pejapo haguére ivaíva Ñandejára renondépe pembopochývo chupe pene rembiapo vaikuépe.

Moisés purahéi

30Upéi opa Israel ñemoñare renondépe Moisés he'ipaite opa umi ñe'ẽ ko purahéi pegua.

Deuteronomio 32

1Pejapysakáke yvága, añe'ẽ ramo, pehendúke yvy, ñe'ẽ osẽva che jurúgui.

2Amáicha tojehekuavo che remimbo'e, ysapýicha to'a upe ha'éva, oky vevýi ramo guáicha ñana ári, ama pororóicha kapi'ipépe.

3Arosapukáitagui Ñandejára réra: Pemomorã Tupã Ñandejárape!

4Ha'e ñane mo'ãhára, hembiapokue ndaijojahái, hape heko joja. Ha'e Tupã jeroviaha, naiñañái, ipo joja, na ipo karẽi.

5Oñembyai umi ha'e omoñemoña vaekue imarã'ỹva, ñemoñare ahẽ ha ipo karẽva.

6Péicha piko remyengovia Ñandejárape, tekove tavyrai ha akã ne? Ndaha'éi piko nde ru ha nde apohare? Ha'e upe nde apo ha ne mombaretéva.

7Ne mandu'áke umi ára yma guarére, ema'ẽ umi áño rehe ojoapykuéri, eporandu nde rúpe tomombe'u, ha umi itujávape te'i ndéve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Upe Yvatetegua omboja'o ramo guare tetã nguéra, ha ome'ẽ peteĩ-teĩ Adán ra'ýpe hetãrã, ha omoĩ tetã rembe'y kuéra, oma'ẽvo Tupã ra'y kuéra retakuére.

9Ñandejára pehẽngue ha hetãgua hína Jacob, ha'e oiporavo vaekue imba'erã.

10Ojuhu chupe yvy ojeiko'ỹháme, yvy perõ tymba guahúgui henyhẽva. Oñañuã, omongaru, hese oñangareko hesa ra'ỹicha.

11Taguato guasu omokyre'ỹháicha ita'ýra kuéra, oveve hi'ári kuéra, upéicha ha'e oipyso ipepo, ohupi ha ogueraha ipepo ári.

12Ñandejára añoite hendaguãme chupe ogueraha, ndaipóri hendive tupã ambue.

13Chupe ombohasa yvyty ári, yva ka'aguýpe chupe omongaru, eíra ita pa'ũgui osẽva ho'uka ha itatýpe omopu'ã chupe olivoty.

14Kesu pyahu vakágui, ovecha kamby, ovecha ra'y kyrakue reheve; ovecha mácho Basán pegua, ha kavara mácho, trígo iporãvéva ha parral'a rykue pytã.

15Okaru Jacob ha hyguãtã, Jesurún ikyra ha isaraki,

(nde kyra, revupa rei, ha nde pire overa). Omosẽ Tupã Ijapoharépe, ojapo'i imo'ãhárape oipe'áva chupe jejopy vaígui.

16Omohendague chupe tupã ambue ndive, hembiapo ahẽme ombopochy rendy chupe.

17Omymbajuka añáme, ndaha'éi Tupãme, tupã nguéra oikuaa'ỹvape, ipyahúva, oguahẽ ramóvape, pende ru kuéra ypykue omomba'e guasu'ỹ vaekue.

18Reapo'i mo'ãhárape ne moingo vaekue, reñembyesarái Tupãgui nemoñemoña vaekue!

19Ñandejára ohecha, ha ipochy rendýpe omosẽ ita'ýra ha itajýra kuérape.

20He'i: “Añomíta che rova, jahecha mba'épa oiko chugui kuéra! Umíva hína ñemoñare ahẽ, ta'ýra jeroviaha'ỹ.

21Che mohendague tupã'ỹva ndive, che mbopochy rendy ita'ãnga reípe. Che avei amohendaguéta chupe kuéra tetã'ỹva ndive, ambopochy vaíta chupe kuéra tetã ojejapóva ndive.

22Hendýma che pochy rata, ha ohapýta pe yvy, omanóva oĩháme rugua peve, ombokusuguéta yvy ha hi'a kuéra, yvyty pyenda jepe ohapypáta.

23Hi'ári kuéra ivaíva ambojo'áta, che hu'y kuéra hese apoipáta.

24Ñembyahýigui ikuepaite oiko joáta, akã nundu ha mba'asy vai asãi hese kuéra okarúta, tymba ñarõ rãi ha mbói pohã vai hese kuéra amondóta.

25Oka guio kyse puku omyasãita tyre'ỹ, táva ryepýpe oñemanóta kyhyjégui. Ho'áta peteĩcha mitã rusu ha kuñataĩ, mitã kambu ha tuja akã rapatĩ.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ha'e kuri: “Ikatu vaerã mo'ã yvy tĩmbo chugui kuéra ajapo, ha ahapo'o yvy árigui oikove'ỹ haguã hese kuéra mandu'a.

27Ndahejaséinte umi hese ija'e'ỹva ojererovu ipu'aka haguére che retãguáre, ha he'i: ‘Ore pyapy mbaretépe rojapo, ndaha'éi Ñandejára ojapóva hese kuéra.’

28Umi tetã nguéra itavyrai, ndoguerekói iñakãme mba'eve.

29Iñarandu rire, ohecha kuaa vaerã mo'ã upe oha'arõva chupe kuéra.

30Mba'éicha piko ikatúta peteĩnte omuña 1.000 kuimba'épe, térã mokõi 10.000 rehe ipu'aka? Ndohecha kuaái piko Imo'ãhára hague upe ohejáva chupe kuéra, Ijára hague upe ome'ẽva ipópe kuéra?

31Imo'ãhára ndaha'éi ñane mo'ãháraicha, ha ñande rehe ija'e'ỹva oikuaa porã hína upéva.

32Iparralty, Sodoma parralty, ha Gomorra remitỹngue hína umíva. Parral'a ipohã vaíva umi hi'a, ha apesã iróva iñapesã;

33mbói pohã vai hína ikaguy, mbói chini pohã oporojukáva.

34Opa ko'ã mba'e ambohyru aína ha areko mba'e jeguáicha iñongatupy

35Che mba'e hína pe ñemyengovia ha jehepy me'ẽ, ágã ipysyrỹi ramo guarã. Hi'aguĩma hína ñerundi ára, oguahẽmbaitéma pe oha'arõva chupe kuéra.

36(Ñandejára ojapóta heko jojáva hetã ñemoñarépe, oiporiahurerekóta hembiguái kuérape). Ohechátagui ikuepaitemaha, ndaipóri veimaha ijapytépe kuéra tetãguára térã tembiguái.

37Upérõ he'íta: Mamo piko oĩ pene tupã nguéra, umi Mo'ãhára peñemo'ã haguépe,

38ho'úva jepi pene mymbajuka kyrakue ha pene kaguy kuave'ẽ? Topu'ãna ha ta pende pe'a ivaívagui ko ha'e kuéra pene mo'ãva!”

39Pehecháma ko'ágã che, che añoiteha, che ykére ndaiporiha ambue Tupã. Che upe ame'ẽva ñemano ha jeikove che voi pe aporokutu ha aporomongueráva,

(ha ndaipóri oporope'a vaerã che poguýgui).

40Che amopu'ãta yvágare che po, ha ha'éta: Che aikove opa árape guarã.

41Ahãimbe'e ramo che kyse puku jajái, ha Cheté ambojovake amyengoviáta che rehe oñemoĩvape, che rehe ija'e'ỹvape aikuaaukáta.

42Che hu'y kuéra tuguýpe amonga'úta, che kyse puku so'ógui hyguãtãta. Omano ha oñemyakãsãva ruguykuépe, che rehe oñemoĩva avuku akãnguépe.

43Tetã nguéra! Perohorýke hetã ñemoñarépe, ha'e omyengoviágui hembiguái kuéra ruguýre, omyengoviágui hese ija'e'ỹvape, ha omopotĩtagui ijyvy ha hetã ñemoñarépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

44Moisés oho Josué Nun ra'y ndive ha omoñe'ẽmbaite ko purahéi opa Israel ñemoñarépe.

Moisés oñemoñe'ẽ ipahaite

45Moisés he'ipa rire ko'ã ñe'ẽ Israel ñemoñarépe,

46he'i chupe kuéra: —Pejapysakáke ko'ã ñe'ẽ rehe peẽme ko árape ame'ẽva mba'e mombe'upy ramo. Peheko mbo'e pende ra'y kuérape ojapo haguã ko tembiapoukapy.

47Ndaha'éi ñe'ẽ rei peẽme guarã; pype oĩ hína pende rekove, ha ha'e rupi peikove pukúta pe yvýpe perekótava pene mba'erã pehasávo Jordán mboypýri.

48Upe árape voi Ñandejára he'i Moiséspe:

49—Ejupi Abarimgua yvyty Nébope oĩva Moab retãme, Jericó rovái, ha emaña Canaán yvýre ame'ẽva Israel ñemoñarépe imba'erã.

50Pe yvyty rejupitaháp e remanóta ha rehóta reñembyaty nde rehegua ndive, nde ryke'y Aarón omano haguéicha yvyty Hórpe ha oho oñembyaty hesegua ndive,

51nderejeroviái haguére che rehe Israel ñemoñare renondépe Meriba ykuápe, Cadéspe, yvy ojeiko'ỹha Sínpe ha nderehechaukái haguére che reko marangatu Israel ñemoñarépe.

52Upévare mombyrýguinte rehecháta ha ndereike mo'ãi pe yvýpe ame'ẽtava Israel ñemoñarépe.

Deuteronomio 33

Moisés oporohovasa

1Kóva hína jehovasa, Moisés kuimba'e marangatu ohovasa hague Israel ñemoñarépe, omano mboyve.

2He'i: Ñandejára Sinaígui ou. Chupe kuéra guarã Seírgui osẽ, Yvyty Parángui ohesape, ha ou 10.000 imarangatúva ndive, tembiapoukapy tata guigua ipo akatúpe.

3Nde rehayhúva ore ru kuéra ypykuépe, opa imarangatúva nde pópe oĩ. Ha'e kuéra oñesũ joa ne renondépe peteĩ-teĩme oguahẽ ne ñe'ẽ.

4Peteĩ tembiapoukapy oheja oréve Moisés, Jacob aty guasu rembireja.

5Jesurúnpe oĩ vaekue mburuvicha guasu, oñembyaty ramo tetã myakãhára, Israel ñemoñare oñondive.

6Toikove Rubén, tomano'ỹ araka'eve, ikuimba'e kuéra imbovy ramo jepe!

7Judá peguarã kóva he'i: Ehendu, che Jára, Judá ñe'ẽ, ha eisãmbyhy chupe hetã gotyo. Ipópe ha'e oñemo'ãne, hese ija'e'ỹvagui remo'ã ramo.

8Levípe guarã he'i: Eme'ẽ Levípe nde Urim, kuéra, ha ne Tumim kuéra nde jeroviaháp e, reipy'a ra'ã vaekue Masápe, rejuavy hague ykua Meribápe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9upe he'i vaekue itúva ha isýre: “Ndahechái chupe kuéra.” Ityvýra kuérape ndoikuaáiva, ha ita'ýra kuérare nopenái. Ojapógui ne rembiapoukapy, ha ombyajégui ne ñe'ẽ me'ẽ.

10Ha'e kuéra oheko mbo'e ne remimbo'e Jacóbpe, ha ne rembiapoukapy Israélpe, oikuave'ẽ insiénso ne renondépe, ha mymbajuka hekopegua nde altárpe.

11Ehovasa, ore Jára pe imba'éva, ha erohory hembiapokue. Ejajúra mopẽ umi hese oñemoĩvape ha hese ija'e'ỹvape, ani haguã opu'ã.

12Benjamínpe guarã he'i: Ñandejára chupe ombojerovia, ijyke rehe oiko py'a guapýpe, hese oñangareko mante, ha oiko ijyvyty pa'ũme.

13José peguarã he'i: Ñandejára ijyvy ohovasa: Chupe guarã pe yvágagui oúva iporãvéva: pe ysapy ha y hypyete oĩva yvy ruguápe.

14Áño pegua koga'a iporãvéva, ha mes pegua yva iporãvéva.

15Yvyty yma guare pegua hi'a tenondere, ha yvypu'ã opave'ỹva yva iporãitéva.

16Iporãnguete yvy ha opa ipype oĩvagui, ha Javoráipe oikóva jehovasa, to'a José akã ári, tyvýra apytépe ojeporavóva.

17Tóro ra'y ypykuéicha ojajaipa, tóro saite ratĩ umi hatĩ; umívape ondyry umi tetãre yvy apýra peve. Umíva hína umi 10.000 Efraín ñemoñare ha umi 10.000 Manasés ñemoñare.

18Zabulón ha Isacárpe guarã he'i: Evy'áke Zabulón umi resẽha rupi, ha nde Isacar nde rekohápe.

19Ohenói umi tetã mombyry ñemoñarépe, ombyaty chupe kuéra ijyvytýpe, oikuave'ẽ heko pegua mymba juka, oguenohẽgui y guasúgui mba'e repy, ha hembe'ýpe oñemíva mba'eta.

20Gad peguarã he'i: Tojererohory ombotuichavéva Gádpe! Jaguaretéicha oñemombe, ohetyma'o ha oñakã'o.

21Iporãnguete reheve opyta, upe mburuvicha mba'erãva chupe oñeñongatu, ha oiko chugui hetãgua myakãhára, ojapo pe Ñandejára ojapoukáva, Ha Israel ñemoñare ndive heko joja.

22Dan peguarã he'i: Dan hína león ra'y Basángui opóva.

23Neftalí peguarã he'i: Neftalí oñembojeroviaitéva, Ñandejára rovaságui henyhẽva, kuarahy reike ha yvy gotyo ohupyty imba'erã.

24Aser peguarã he'i: Tojehovasa Aser ta'ýra kuéra apytépe, toñembojeroviave tyvýra kuéragui, ñandyry olívope ipy tombojahu.

25Ta fiérro ha vrónse nde táva rokẽ nguéra, ha nde rekovéicha tojepyso puku ne mbaretekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ndaipóri avave Jesurún Tupãichagua, yvágare oikóva ne pytyvõ haguã ha arai ári oguapýva.

27Tupã opa ára oikovéva ne mo'ãhára, ipópe nde rerekóva, ne renonderãgui omosẽ nde rehe ija'e'ỹva, ha he'i: Ehundíke!

28Israel oiko kyhyje'ỹre, Jacob ñemoñare oikóta trígo ha kaguy hetaháp̃e, opa'ỹháme ysapy.

29Vy'a pavẽ Israel! Mávapa ndéicha? Ñandejára ivaívagui ne pysyrõ, ha'e upe omo'ãva ñorãirõháme nde rete, ha'e hína pe kyse puku nde pópe ojajáiva! Nde rehe ija'e'ỹva ne moñuhãséta, ha nde hese kuéra repyrũta.

Deuteronomio 34

Moisés omano

1Moisés ojupi Moab pegua yvy ojeiko'ỹhágui yvyty Nebo, Pisgá ru'ã megua, Jericó rovái, ha Ñandejára ohechauka chupe opa pe yvy Galaad guive Dan peve,

2Opa Neftalí, Efraín ha Manasés yvy, opa Judá yvy kuarahy reike pegua yguasu peve,

3Négueb, táva pindoty Jericó ñu, Sóar peve.

4Ha Ñandejára he'i chupe: —Kóva hína pe yvy ame'ẽ hague che ñe'ẽ Abraham, Isaac ha Jacóbpe ha'évo: ne ñemoñarépe ame'ẽta. Aheja rehecha nde resa tee rupi, ndereike mo'ãigui upépe.

5Upépe omano Moisés, Ñandejára rembiguái, Moab retãme he'i haguéicha Ñandejára.

6Oñotỹ chupe ñúme, Moab retãme, Bet-Peor rovái. Avave ko'ágã peve ndoikuaái ityvy renda.

7Moisés oguereko 120 áño omano ramo. Hesãi gueteri ha hesapyso porã.

8Israel ñemoñare ojahe'o hese ha oñemonde ao vosakuépe 30 ára pukukue Moab yvy ojeiko'ỹháme. Péicha omboty umi jahe'o ára Moisés rehe.

9Josué Nun ra'y henyhẽ arandúgui, Moiséspe omoĩ haguére ipo hese. Israel ñemoñare iñe'ẽ rendu chupe, Ñandejára he'i haguéicha Moisés rupi.

10Araka'eve nopu'ãi Israélpe maranduhára Moisés joguaha. Ñandejára ha Moisés oñe'ẽ ramo ojuecha jepi.

11Ndaipóri vaekue ha'eichagua Ñandejára ojapouka ramo guare chupe opa umi mba'e techapyrã Egipto retãme, Faraón, hembiguái ha hetã guáre,

12ha pe pyapy mbarete ha poromongyhyje Moisés oiporu vaekue opa Israel ñemoñare renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Josué

Josué 1

Tupã he'i Josuépe oho haguã Canaánpe

1Omano rire Ñandejára rembiguái Moisés, oñe'ẽ Ñandejára Josué, Nun ra'ýpe. Josué
oipytyvõ vaekue Moiséspe.

2Ñandejára he'i chupe: —Che rembiguái Moisés niko omanóma. Eñembosako'i opa
Israel ñemoñare kuéra ndive ha pehasa Jordán ysyry mboypýri upe yvy peẽme
ame'ẽvape.

3Ha'e haguéicha Moiséspe, opa yvy peẽ pepyrũháme ame'ẽta peẽme. Peẽ niko che
retã.

4Ame'ẽta peẽme yvy guio yvy iporãha guive ha yvate gotyo Líbano yvyty peve.
Kuarahy resẽ guio katu Éufrates ysyry ha opa hitíta yvy guive oguahẽ meve yguasúpe
oĩva kuarahy reike gotyo.

5Reikove aja, avave ndaipu'aka mo'ãi nde rehe. Aĩta ne ndive Moisés ndive aĩ
haguéicha. Opa árape aĩta ne ndive, ndoroheja mo'ãi tyre'ỹ.

6Ne mbarete ha nde py'a guasúke. Nde remohenondéta hína Israel guápe ha
peñemomba'éta upe yvýre pende ru kuéra ypykuépe ha'e vaekue ame'ẽtaha.

7Upéicha ramo, ne mbarete ha nde py'a guasúke. Ejapo paitéke che rembiapoukapy
he'iháicha, che rembiguái Moisés oheja vaekue ndéve. Neremboykéi ramo, resẽ porãta
mamo rehoháp e.

8Aníke remboyke nde jehegui kuatia Tupã rembiapoukapy ryru. Ára ha pyhare ejepy'a
mongeta hese ha ejapóke he'ihaichaite, upéicha ramo osẽ porãta ndéve opa mba'e
rejapóva.

9Ani rekyhyje térã nde py'a mirĩtei. Ha'e jey ndéve nde ne mbarete ha nde py'a guasu
haguã. Che, Tupã nde Jára, aĩta ne ndive mamo rehoháp e.

Josué oñembosako'i ohasa haguã Jordán ysyry mboypýri

10Josué he'i umi omyakãvape tetã Israel:

11—Tapeho peje opavavépe tombyaty ho'u vaerã. Ko'ẽ ambue ramo jahasáta Jordán
ysyry mboypýri ñañemomba'e haguã upe yvýre Tupã Ñandejára ome'ẽva ñandéve.

12Josué he'i Rubén, Gad ha Manasés ñemoñare mbyterépe:

13—Pene mandu'ápa Ñandejára rembiguái Moisés he'i hague peẽme: “Tupã Ñandejára
ome'ẽta peẽme ko yvy oĩva kuarahy resẽ gotyo Jordán ysyrýgui peñemohenda haguã.”

14Pene rembireko, pene mitã nguéra ha pene rymba kuéra pehejáta ápe; kuimba'e
kuéra oĩva oñorãirõ haguãicha katu omohenondéta hapicha Israel guápe ha ohasáta
Jordán ysyry mboypýri oipytyvõvo chupe kuéra

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15oñemomba'évo upe yvýre Ñandejára ome'ẽva chupe kuéra. Ñandejára omohenda rire chupe kuéra katu pejevy kuaa peiko haguã pende yvýpe, Tupã rembiguái Moisés, ome'ẽ vaekue peẽme kuarahy resẽ gotyo Jordán ysyrýgui.

16He'i hikuái Josuépe: —Opa umi eréva rojapóta ha mamo ore mondoháp e rohóta.

17Moisés ñe'ẽ rojapo haguéicha upéicha avei ne ñe'ẽ rojapóta. Ha rojerure Ñandejárape ha'e oĩ haguã ne ndive Moisés ndive oĩ haguéicha.

18Oĩ ramo opu'ãva nde rehe térã ojapo'ỹva ne ñe'ẽ, upéva tojejuka. Nde katu, ta ne mbarete ha ta nde py'a guasu.

Josué 2

Josué omondo omaña ñemíva Jericó rehe

1Sitímgui Josué omondo mokõime oho haguã omaña ñemi Canaán yvy ha táva Jericó rehe. Upe távape, umi mokõi oho oguahẽ peteĩ kuña reko vai rógape, hérava Rahab. Upépe okéta hikuái upe pyhare.

2Ha oñemombe'u Jericó ruvicha guasúpe oguahẽ hague Israel ñemoñare upe pyharépe omaña ñemi haguã hetãre.

3Ha'e he'ika Rahábpe omosẽ haguã hógagui umi mokõime ou vaekue omaña ñemi hese kuéra.

4-6Upe kuña katu he'i: —Oñeguahẽ niko añete che rógape. Mba'éicha piko peẽ peipota aikuaa moõ guipa ou hikuái? Oho jeýma hikuái. Kuarahy oike pota rupi osẽ kuri hikuái, táva rokẽ oñemboty mboyve. Pya'e peho ramo hapykuéri ikatúne pehupyty. (Pe kuña katu ohupi ra'e umi mokõi kuimba'épe hóga ári ha omokañy chupe kuéra kapi'i aty guýpe).

7Umi mburuvicha guasu rembiguái osẽvo, oñemboty hapykuéri umi táva rokẽ. Oho hikuái tapére ohekávo Israel guápe oguahẽ meve Jordán ysyry rembe'ýpe.

8Umi mokõi Israel ñemoñare oke mboyve, ojupi jey Rahab hendápe kuéra hóga ári.

9He'i chupe kuéra: —Aikuaa Ñandejára ome'ẽha peẽme ko yvy. Mayma arupigua okyhyjepa pende hegui.

10Rohendu mba'éichapa Tupã ombohypa Mar Rojo pene renonderã pesẽ ramo Egíptogui. Rohendu avei mba'éichapa pejuka Sihón ha Ógpe, mburuvicha guasu oikóva kuarahy resẽ gotyo Jordán ysyrýgui.

11Ko'ã mba'e rohendúvo rokyhyje ha ore py'a ho'a yvýre. Tupã Ñandejára niko Tupã yvága ha yvy pegua.

12Tupã rérape peje chéve pejapotaha che róga guáre che ajapo haguéicha pende rehe. Jajapóna peteĩ mba'e ikatu haguãicha poguerovia.

13Peme'ẽ chéve pene ñe'ẽ ndapejuka mo'ãiha che sy ha che rúpe, che ryvy ha che reindy kuérape ha hogagua kuérape avei. Ani ore rejátei romano.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Umi kuimba'e he'i chupe: Ore rekove nde rekovére. Neremombe'úima guive avavépe mba'e apóvopa roju, ágã Ñandejára ome'ẽ vove oréve ko yvy ore rohecha kuaáta ndéve ha ore mba'e porãta ne ndive.

Ohóva omaña ñemi ojevy hapicha kuéra rendápe

15Rahab róga niko opu'ã táva korapy jere ári, ha hovetã rupi tukumbóre oñasãingohápe omboguejy umi mokõi kuimba'épe okápe.

16He'i chupe kuéra: Tapeho pekañy umi yvytýre ani pende juhu umi pende rekáva. Mbohapy ára aja pende rekáta ha upéi ou jeýta hikuái. Upe rire ikatútama pejevy pende rapicha kuéra rendápe.

17He'i Rahábpe umi mokõi kuimba'e: Upe ndéve ro'e hagueichaite rojapóta.

18Ha kóicha nde rejapóta ágã roju vove ko pende yvýpe: upe ne rovetã rosẽ hague rupi, remosãingóta ko tukumbo pytã pehẽngue. Embyaty nde sy ha nde ru, nde ryvy kuéra ha opa nde ru pehẽngue kuéra nde rógape.

19Oĩ ramo osẽva nde rógagui ojejukáta ha upéva ndoja mo'ãi ore rehe. Oime ramo katu ojepoko nde róga guáre, upéva ojáta ore rehe.

20Ha remombe'u ramo mba'e apóvopa roju, ndorojapo mo'ãi upe ro'e haguéicha ndéve.

21Rahab he'i chupe kuéra: Iporã, ta upéicha. Oho rire hikuái omosãingo hovetãgui upe tukumbo pytã pehẽngue.

22Oho umi kuimba'e okañy yvytýre. Mbohapy ára aja oiko upe rupi hikuái. Umi ohekáva chupe kuéra opa rupi ojeporeka rire ojevy Jericópe ndojuhúima ramo chupe kuéra.

23Upe rire umi kuimba'e oguejy umi yvytýgui oho ohasa Jordán ysyry mboypýri, Josué rendápe. Omombe'u chupe hikuái umi mba'e ojapo vaekue,

24ha upéi he'i: —Añetehápe Ñandejára ome'ẽma ñandéve ko yvy. Opavave arupigua okyhyje ñande hegui.

Josué 3

Israel ñemoñare ohasa Jordán mboypýri

1Ko'ẽju jave Josué ha opa Israel ñemoñare opu'ã, osẽ Sitímgui ha oho oñemboja Jordán ysyry rembe'ýpe. Upépe opyta oha'arõ ohasa mboyve mboypýri.

2Mbohapy arahápe umi Israel guápe omyakãva he'i chupe kuéra:

3—Pehecha vove pa'i kuéra levítava ogueraha ramo Ñandejára karameguã hembiapoukapy ryru Jordán ysyry gotyo, pepu'ã ha tapeho hapykuéri.

4Ha'e kuéra ohechaukáta peẽme tape, peẽ ndapeikuaáigui. Anínte peñemboja Ñandejára karameguãre, 1.000 metrohápe pehóta hapykuéri.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Josué he'i opavavépe: —Peñemopotĩke pene marangatu haguã. Ko'ẽramo Ñandejára ojapóta mba'e ojehecha'ỹva ñande rehehápe.

6Josué he'i pa'i kuérape: —Pehupi Ñandejára karameguã pende ati'ýre ha tapeho tenonde. Ha upéicha ojapo hikuái.

7Ñandejára he'i Josuépe: —Ko ára guive romoĩta Israel guápe remyakã haguã. Ohecha kuaáta hikuái aimeha ne ndive Moisés ndive aĩ haguéicha.

8Ere pa'i kuérape oguerahávape Ñandejára karameguã, ágã oguahẽ vove Jordán ysyrýpe toike ha topyta upe hembe'ýpe.

9Upéi Josué he'i opavavépe: —Peju pehendu umi mba'e Tupã Ñandejára he'íva.

10Kóicha peikuaáta Tupã oikovéva oĩha pende apytépe: peikévo ko yvýpe ha'e omosẽta pene renonderãgui cananéo, hitíta, hevéo, ferezéo, gergeséo, amorréo ha jebuséo kuéra.

11Ñandejára hína opa yvy ári oikovéva ruvicha. Ikarameguã oñembohasáta Jordán mboypýri pene renonderã.

12Peiporavo 12 kuimba'e peteĩ-teĩ umi 12 Israel ñemoñare guágui.

13Ñandejára hína ko yvy Jára, ha pa'i kuéra oguerahava ikarameguã opyrũ vove ýpe, Jordán ysyry osóta. Upe y osyry rangue yvy gotyo ijatýta peteĩ hendápe yvate gotyo.

14Osẽ hikuái upe opyta haguégui ohasa haguã Jordán ysyry mboypýri. Pa'i kuéra Ñandejára karameguã reheve oho tenonde.

15-16Pa'i kuéra oguahẽ vove ýpe ha opyrũ vove Jordán ysyrýpe upéva oso ha umi y ijaty peteĩ hendápe mombyry yvate gotyo táva hérava Adam rovái, táva Saretán ypýpe. (Jordán ysyry henyhẽ ha osẽmbáva jepi hembe'y rupi, oguahẽvo umi ára kóga kuéra oñemono'õ haguã). Y rembyre osyrýva yvy gotyo katu osyry opa peve ha upéicha ohasa hikuái Jordán rugua rupi Jericó gotyo.

17Pa'i kuéra oguerahava Ñandejára karameguã oñembo'y aja upe y hypa haguépe Jordán ysyry mbytépe, maymáva Israel ñemoñare ohasa mboypýri.

Josué 4

Ita aty

1Opavave Israel ñemoñare ohasa rire Jordán ysyry mboypýri, Ñandejára he'i Josuépe:

2—Eiporavo 12 kuimba'e, peteĩ-teĩ umi 12 Israel ñemoñare apytégui,

3ha ere chupe kuéra tonohẽ 12 ita Jordán ysyry ruguágui, umi pa'i kuéra oñembo'y haguégui. Ere chupe kuéra togueraha umi ita pepytatahápe ko pyharépe.

4-5Josué ohenói umi 12 kuimba'e oiporavo vaekuépe ha he'i chupe kuéra: —Peguejy Jordán ysyrýpe Ñandejára karameguã renondépe ha peteĩ-teĩ pehupi pende apére ita, peteĩ-teĩ umi 12 Israel ñemoñare rérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ko'ã ita ñane momandu'áta upe Ñandejára ojapo vaekuére. Ágã ko'ẽramo pende ra'y kuéra oporandu ramo peẽme ko'ã itáre,

7pejéta chupe kuéra: ‘Jordán ysyry niko oso ha ndosyryvéi vaekue Ñandejára karameguã oñembohasa ramo guare hugua rupi. Ko'ã ita ñane momandu'áta opa ára ñande Israel guápe upe ojehu vaekue upérõ.’

8Ha Josué he'i haguéicha ojejapo. Tupã he'i haguéicha Josuépe, oguenohẽ hikuái 12 ita Jordán ysyry mbytégui, peteĩ-teĩ umi 12 Israel ñemoñare rérape ha ogueraha hikuái upe opytatahápe.

9Josué avei omoĩka 12 ita ojo'ári Jordán ysyry mbytépe, pa'i kuéra Ñandejára karameguã ogueraháva oñembo'y haguépe. Umíva oĩ gueteri upépe.

10Pa'i kuéra Ñandejára karameguã ogueraháva oñembo'y Jordán ysyry mbytépe Josué he'ipaite peve umi mba'e Ñandejára he'i vaekue chupe omombe'u haguã, Moisés he'i haguéicha Josuépe. Upéi Israel ñemoñare pya'e ohasa mboypýri.

11Ohasapa rire hikuái, pa'i kuéra ogueraháva Ñandejára karameguã oñemoĩ hendápe opavave renonderã.

12Ha Moisés he'i haguéicha, kuimba'e kuéra Rubén, Gad ha mbytere Manasesgua oĩva oñorãirõ haguã ohasa hapicha kuéra Israel ñemoñare renonderã.

13Amo 40.000 kuimba'e rupi oĩva oñorãirõ haguã ohasa Ñandejára renondépe ha oguahẽ ñúme oĩva Jericó ypýpe.

14Upéva upe árape Ñandejára omoĩ Josuépe opa Israel ñemoñare ruvicha ramo ha opavave iñe'ẽ rendu chupe, Moiséspe iñe'ẽ rendu haguéicha.

15Ñandejára he'i Josuépe:

16—Ere pa'i kuérape ogueraháva ijati'ýre che karameguã tosẽ Jordán ysyrýgui.

17Josué he'i chupe kuéra osẽ haguã,

18ha osẽvo hikuái upe y rembe'ýpe oñepyrũ jey Jordán ysyry henyhẽ.

19Ohasa hikuái Jordán ysyry mboypýri upe mes peteĩháme 10 araháp e. Oho opyta hikuái Guilgálpe, kuarahy resẽ gotyo táva Jericógui.

20Upépe Josué omoĩka ojo'ári umi 12 ita ojegueru vaekue Jordán ysyrýgui.

21Ha he'i opa Israel guápe: —Ágã ko'ẽramo oporandu vove peẽme pende ra'y kuéra ko'ã itáre,

22-24pejéta chupe kuéra kóicha: ‘Tupã Ñandejára ombohypa vaekue Jordán ysyry Israel ñemoñare ohasapa peve, ombohypa haguéicha avei Mar Rojo ore rohasa haguã. Péicha tetã nguéra oĩva ko yvy apére ohecha kuaáta Ñandejára imbareteha, ha ojekyhyjéta Tupã Ñandejáragui.’

Josué 5

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tetã nguéra okyhyjepa Israélgui

1Mayma mburuvicha guasu oikóva Jordán ysyry mboypýri kuarahy reike gotyo, ha mburuvicha guasu kuéra oikóva yguasu Mediterráneo rembe'ýre ohendúvo Ñandejára ombohypa hague Jordán ysyry ha Israel ñemoñare ohasa hague upe rupi, opyta okyhyjepa ha ho'a ipy'a kuéra yvýre.

Páskua Guilgálpe

2Ñandejára he'i Josuépe: —Itágui rejapóta kyse ha upévape rembyapi'óta opa kuimba'e Israel guápe.

3Ha Ñandejára he'i haguéicha ojapo Josué. Ogueraha kuimba'e kuérape peteĩ yvytýpe ha upépe ombyapi'o chupe kuéra. Upe guive upe yvyty héra Aralot.

4-6Israel ñemoñare osẽ ramo guare Egíptogui, opavave kuimba'e ojeapi'o vaekue. 40 áño aja oiko ramo guare hikuái yvy ojeiko'ỹha rupi katu mitã kuimba'e kuérare ndojepokói vaekue. Upéicha avei umi 40 áño ohasa rire, umi osẽ vaekue Egíptogui ha oĩ vaekue oñorãirõ haguã omano tapére ndojapóigui Ñandejára ñe'ẽ. Ñandejára he'i vaekue ndoheja mo'ãiha chupe kuéra ohecha upe yvy porãite he'i vaekue ome'ẽtaha itúva kuéra ypykuépe.

7Ko'ãva ndojeapi'ói vaekue ha upévare Josué ombyapi'o chupe kuéra.

8Ojeapi'opa rire opyta hikuái upe oĩháme, okuera peve.

9Ñandejára he'i Josuépe: —Ñemotĩrã vaekue niko chéve peiko ramo tembiguái ramo Egíptope ha péina ko árape aipe'a pende apytégui ko ñemotĩ. Ha ombohéra hikuái upe opyta haguépe Guilgal, ha péicha héra ko'agãite peve.

10Israel ñemoñare oñemohenda Guilgal ñúme, Jericó jerére, upe ka'aru 14 arahápe upe mes peteĩme. Ha ombyarete hikuái Páskua.

11Ko'ẽ rire ombyaty hikuái kokuégui koga'a hérava seváda ha omaimbe. Ojapo avei hikuái mbuja ovu'ỹva,

12ha upéva upe ára guive oñepyrũ okaru hikuái kóga kuéragui oĩva Canaánpe. Upéva upe ára guive ndo'avéi chupe kuéra maná.

Mburuvicha yvága pegua

13Peteĩ jey Josué oĩ jave Jericó jerére ohecha sapy'a peteĩ kuimba'e oñembo'ýva henondépe kyse puku ipópe. Oñemboja hendápe Josué ha oporandu chupe: —Nde piko ore rehegua térã umi ore rayhu'ỹva rehegua?

14Upe kuimba'e he'i chupe: —Nahániri. Che hína Ñandejára rembiguái kuéra ruvicha. Upévo Josué ojeity yvýre hovake ha he'i chupe: —Ne rembiguái niko che. Mba'épa reipota ajapo?

15Upe kuimba'e he'i Josuépe: —Eipe'a nde py rehegua. Ko reñembo'yha niko yvy marangatu hína. Josué ojapo upe oje'e haguéicha chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Josué 6

Táva Jericó ho'a Israel ñemoñare pópe

1Jericogua ombotypa itáva rokẽ ani haguãtei Israel ñemoñare oike chupe kuéra. Ndaipóri osẽva térã oikéva Jericópe.

2Ñandejára he'i Josuépe: —Amoĩta nde pópe Jericó, huvicha guasu ha opa kuimba'e oĩva ñorãirõrã.

3Peẽ peñorãirõ mboyve, nde ha umi pende apytépe oĩva oñorãirõ haguã, pehóta pejapo peteĩ jere Jericó rehe 6 ára aja.

4Toho 7 pa'i Ñandejára karameguã renonderã, ituru ovecha mácho ratĩ ipópe. Upe 7 arahápe katu 7 jere pejapóta Jericó rehe ha pa'i kuéra tombopu ituru.

5Pehendu vove turupu opavave pesapukái hatãta Jericó korapy jere ho'a haguãicha. Upévo opavave pejeitýta Jericó ári. Upe hi'aguĩveha rupi peẽme, upe rupi peikéta.

6Josué ohenói pa'i kuérape ha he'i chupe kuéra kóicha: —Peraha Ñandejára karameguã ha pende apytégui 7 toho henonderã ituru ovecha mácho ratĩ ipópe.

7He'i opavavépe: —Tapeho pejere Jericó rehe. Umi ikatupyryvéva pende apytégui toho pa'i kuéra renonderã.

8Ha Josué he'i haguéicha ojejapo. Oho 7 pa'i turu ovecha mácho ratĩ ombopúva oñemoĩ oho Ñandejára karameguã renonderã. Ha Ñandejára karameguã ojereraha hapykuéri kuéra.

9Umi ikatupyry kuete katu oho tenonde pa'i kuéra turu ombopúva renonderã, ha hembýva oho Ñandejára karameguã rapykuéri. Ha ojere aja hikuái, ombopu ituru kuéra.

10Josué he'i vaekue chupe kuéra: ‘Anítei pesapukái térã peñehenduka. Anítei mba'eveichagua ñe'ẽ osẽ pende jurúgui. Ágã che ha'e vove peẽme pesapukái haguã, upépe pesapukái.’

11Oho ojapo hikuái peteĩ jere Ñandejára karameguã reheve ha ojevy hikuái upe opyta haguépe, upépe ohasa haguã pyhare.

12Pyharevete opu'ã Josué ha pa'i kuéra ogueraha Ñandejára karameguã.

13Umi 7 pa'i kuéra ituru ovecha mácho ratĩ reheve oho Ñandejára karameguã renonderã. Oguata jave ombopu ituru kuéra. Umi ikatupyryvéva katu oho tenonde ha hembyre Ñandejára karameguã rapykuéri. Oguata jave hikuái, ombopu ituru kuéra.

14Upe ára mokõiháme oho jey ojere hikuái Jericó rehe. Upéi ojevy oñemohenda haguépe hikuái. Ha ojere ñepyrũ guive hikuái, 6 ára aja oho ojapo peteĩ jere upe távare.

15Upe 7 arahápe opu'ã hikuái kuarahy osẽvo ha jepi guáicha oho ojere hikuái upe távare. Kóva ko árape katu 7 jere ojapo hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Upe 7 jere ojapopávo, pa'i kuéra ombopu ituru ha Josué he'i: —Pesapukáike, Ñandejára omoĩma ñande pópe ko táva!

17Ñahundíta Jericó ha opa mba'e ipype jajuhúva, Ñandejára upéicha oipotágui. Upe kuña reko vai, hérava Rahab rehe katu, mba'eve ani pejapo. Ha'e upe omokañy vaekue umi ou vaekuépe omaña ñemi árupi. Mba'eve avei ndapejapo mo'ãi umi hógape okañývare.

18Peñangarekóke pende jehe ha ani pepoko mba'eve Ñandejára rérape ñahundítavare, ani ágã pene mba'e potágui peru mba'e vai ñande ári ha ñañehundi ñande.

19Opa mba'e pláta, óro, vrónse térã fiérrogui ojejapóva ñamboykéta Ñandejárape guarã. Umíva ñañongatu ha jajapóta chugui Ñandejára rembiporurã.

20Umi pa'i ombopu ituru kuéra ha umi Israel ñemoñare ohendúvo turupu, ojoja hatã osapukái hikuái ha upe táva korapy jere ou yvýpe. Opavave oho ojeity upe táva ári ha oñemomba'e hese.

21Kyse pukúpe ojukapaite kuña, mitã kuimba'e ha tuja ojuhúva upe táva ryepýpe. Upéicha avei, ojukapa umi vaka, ovecha ha vúrro kuéra ojuhúva.

Rahab ha rogagua osẽ porã

22Josué he'i umi mokõi kuimba'épe ou vaekue omaña ñemi upe tetãre: —Tapeho Rahab rógape ha penohẽ chupe ha ipehẽngue kuérape okápe. Pejapo peje haguéicha chupe pejapotaha hógape pekañy ramo guare.

23Umi mokõi kuimba'e oho oguenohẽ okápe Rahab, isy ha itúvape. Avei ityvýra kuéra ha opa ipehẽngue kuérape ha ogueraha oheja chupe kuéra mombyrymi Israel ñemoñare oĩhágui, ani haguã mba'eve ojehu chupe kuéra.

24Upéi Israel ñemoñare omboja tata upe távare opaite mba'e ipype oĩva reheve. Umi mba'e óro, pláta, vrónse ha fiérrogui ojejapóva katu oñemomarangatu Ñandejára rembiporurã.

25Josué oheja Rahábpe oikove. Avei itúva rogagua ha ipehẽngue kuérape ha'e omokañy haguére umi mokõi Josué ombou vaekuépe omaña ñemi haguã Jericó jerére. Upe guive ko'agãite peve imemby ha imemby membyre oikóva Israel ñemoñare apytépe.

26Upérõ Josué he'i opavavépe: Tupã tojahéi upe omopu'ã jeýva táva Jericó. Oimérõ omopu'ãva, ta'ýra ypykue rete ári omopu'ãta ikorapy jere. Oimérõ omohokẽva, ta'ýra pahague rete ári omohokẽta.

27Ha Ñandejára oipytyvõ rupi Josuépe, Josué opa rupi herakuã porã.

Josué 7

Acán angaipa

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Israel ñemoñare ndojapói ra'e Ñandejára he'i haguéicha. Nohundipái umi mba'e
Jericópe ojuhúva. Peteĩ kuimba'e hérava Acán, Carmí ra'y Zabdí remineno, Zérah
rogagua ha Judá ñemoñaréva omboyke ra'e imba'erã umi mba'e oñehundi vaerãgui. Ha
Ñandejára ipochy opa Israel ñemoñare ndive.

Haigua ipu'aka Israel ñemoñare rehe

2Jericógui Josué omondo kuimba'e kuéra oho haguã ovichea táva Ai rehe ha umi
ijerére. Ai opyta kuarahy resẽ gotyo Betélgui ha namombyrýi Bet-Avéngui. Josué he'i
chupe kuéra: —Tapeho peikuaa ñandéve ikatúva Ai ha ijere rupigua. Oho ohecha
hikuái.

3Ha ou jeývo he'i hikuái Josuépe: —Natekotevẽi jahapa ñañemoĩ haguã táva Ai rehe.
Remondo ramo 2.000 térã 3.000 kuimba'e niko iporãma. Ani remondo opavavépe
oñorãirõ haguã. Ndatuichái upe táva.

4Oho amo 3.000 kuimba'e rupi ha ojeity táva Ai ári. Ha amo ipaháp e Haigua
omboguevi Israel guápe.

5Haigua omuña chupe kuéra upe táva rokẽ guive oguahẽ meve peteĩ hendápe ita
oñeguenohẽha peve. Tapére ojuka hikuái 36 Israel guápe. Mayma Israel ñemoñare
py'a ho'a yvýre ha opyta okyhyje hikuái.

6Josué ha karai kuéra Israel ñemoñare omondoro ijao kuéra, omosarambi yvy tĩmbo
iñakã ári ha ojeity yvýpe Ñandejára karameguã renondépe ka'aru pytũ meve
ohechauka haguã iñembyasy.

7Josué oñembo'e he'ívo: —Ore Jára! Maerã piko ore mbohasa Jordán ysyry
mboypýri? Ore gueru piko ápe ore moĩ haguã amorréo pópe ha ha'e kuéra ore rundi
haguã? Upéicha rire niko ropytánte vaerã mo'ã Jordán ysyry mboypýri rohasa'ỹ rehe
ko'a gotyo.

8Ore Jára! Mba'e piko hemby chéve ha'e haguã? Péina ore, Israel ñemoñare, roguevi
umi ore rayhu'ỹvagui.

9Canaangua ha mayma oikóva yvytýre ohendu vove ko ojehúva oréve oñemoĩmbáta
ore rehe. Ore rundíne ha ore réra opáne tesaráipe. Mba'e ikatu rojapo ani haguã nde
réra herakuã vai?

10Ñandejára he'i Josuépe: —Epu'ã! Mba'e piko rejapo upe yvýpe?

11Israel ñemoñare iñangaipa hína. Omboyke upe ñe'ẽme'ẽ ajapo vaekue hendive
kuéra. Hi'ári, oĩ oñemomba'éva oñemomba'e'ỹ vaerãre; omonda ha omokañy
hembiporu apytépe umi mba'e oñehundi vaerã.

12Upévare na pende pu'aka mo'ãi umi pende rehe ija'e'ỹvare ha peguevíta henondépe.
Peẽ voi peru pende po rupi ñehundi pende ári. Naime mo'ãi pene ndive ndapeipe'ái
ramo pende apytégui umi mba'e ha'e vaekue peẽme pehundi vaerãha.

13Epu'ã aipo ramo ha embyaty opavave Israel guápe. Ere chupe kuéra toñemopotĩ ha
ko'ẽ ramo pyhareve toñemboja che rendápe. Che, Tupã Israel Jára kóicha ha'e: ‘Israel,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

upe mba'e pene rundíva pende apytépe voi oĩ. Na pende pu'aka mo'ãi umi pende rehe ija'e'ỹvare ndapeipe'ái ramo upe mba'e vai pende apytégui.’

14Ko'ẽrõ pyhareve pejúta che renondépe oñoñemoñare. Upe ñemoñare che aiporavóva oguerúta peteĩ-teĩ oñopehẽnguéva, ha upe che aiporavóva oguerúta peteĩ-teĩ ojohogagua, ha upe ogagua che aiporavóva oguerúta peteĩ-teĩ mayma kuimba'épe.

15Upe kuimba'e ojejuhúva oguerekoha umi mba'e che ha'e vaekue oñehundi vaerãha, upéva ojehapýta. Upéichata avei ipehẽngue kuéra opa umi mba'e oguerekóva reheve, tuicha ñemotĩ oguerúgui Israel ári ha omboyke haguére che ñe'ẽme'ẽ.

Acánpe oñemyengovia hembiapo vaikue

16Ko'ẽvo opu'ã Josué ha he'ika opavavépe oñemboja haguã oñoñemoñare atýpe. Ha Ñandejára oiporavo Judá ñemoñare.

17Judá ñemoñare apytégui ojeporavo Zérah pehẽngue, Zérah pehẽngue oñembojávo, umíva apytégui ojeporavo Zabdí rogagua.

18Kuimba'e kuéra Zabdí rogagua oñembojávo, ojeporavo Acán Carmí ra'y, Zabdí remineno. Zabdí niko Zérah ra'y, ha opavave ko'ãva Judá ñemoñare.

19Upérõ Josué he'i Acánpe: —Che ra'y, ani nde japútei Tupã Israel Jára renondépe. Emombe'u chéve mba'épa rejapo ra'e ha ani che mbotavýtei.

20Ha Acán he'i chupe: —Añetehápe ha'e ndéve, che hína upe iñangaipáva Tupã Israel Jára renondépe. Kóicha niko ajapo:

21‘Jaikévo Jericópe ahecha peteĩ ahoja Babilóniape ojejapo vaekue, 200 pláta pehẽngue ha peteĩ óro pehẽngue médio kílo rupi ipohýiva. Ha umíva che py'a ra'ãgui araha che mba'erã. Añotỹ che róga guýpe ha upe pláta amoĩ huguaitépe’.

22Upémarõ Josué ohekauka umi mba'e Acán rógape. Oho ojuhu hikuái upe óga guýpe upe ahoja oñeñotỹ pyre ha upe iguýpe upe pláta.

23Oguenohẽ ogueraha hikuái Josué ha opavave Israel guápe, ha upéi ha'e kuéra omoĩ Ñandejára renondépe.

24Upéi ogueraha hikuái Acán, Zérah ra'ýpe, upe pláta, upe ahoja ha upe óro pehẽngue reheve. Ogueraha avei hikuái ta'ýra ha tajýra kuérape; hymba vaka, hymba vúrro ha ijovecha kuéra; avei hóga ha opa mba'e oguerekóva. Ogueraha upe ñu Acor héravape. Ha mayma Israel ñemoñare avei oho.

25Upépe Josué he'i Acánpe: —Mba'ére piko regueru opa ore ári ko mba'e vai? Nde ári Ñandejára togueru mba'e vai. Ha mayma Israel ñemoñare ombo'íta chupe ha hóga guápe, omano meve. Upéi ohapy.

26Ha ikusugue ári omopu'ã hikuái peteĩ ita atýra. Upe ita atýra oĩ gueteri upe oñemopu'ã haguépe. Upévare upe ñu héra Acor. Opa upérõ Ñandejára pochy Israel ñemoñare ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Josué 8

Táva Ai ho'a Israel ñemoñare pópe

1Ñandejára he'i Josuépe: —Ani rekyhyje térã nde py'a mirĩtei. Eraha ne ndive mayma oĩva oñorãirõ haguãicha ha tapeho pejeity táva Ai ári. Nde pópe amoĩta upe táva ruvicha guasu ha hetã; ha mayma upépe oikóva, itáva ha ijyvy reheve.

2Táva Jericó ha huvicha guasúre rejapo haguéicha rejapóta táva Ai ha huvicha guasúre. Ko'ágã ikatúta peraha pene mba'erã opa umi mba'e pejuhu ha peipotáva, hymba kuéra jepe avei.

3Ha oñembosako'i Josué mayma oĩva oñorãirõ haguã ndive ha oho hikuái táva Ai ári. Oiporavo Josué 30.000 kuimba'e ipy'a guasuvéva. Pyhare omondo chupe kuéra,

4he'ívo: —Peẽ pehóta pekañy upe táva kupépe, anínte mombyry eterei peñemoĩ. Upégui pemangeáta.

5Che ha umi che ndive opytáva katu roñembojáta upe távare henonde guio. Osẽvo umi Haigua ore ruguãtĩ, ore roguevíta chugui kuéra akokuehe rojapo haguéicha.

6Mombyry osẽ rire ore rapykuéri he'íta hikuái: ‘Oguevi jeýma ñande hegui ko'ãva akokuehe ojapo haguéicha.’7Upévo, peẽ pesẽta pekañyhágui ha peikéta upe távape. Tupã Ñandejára omoĩta upe táva pende pópe.

8Ágã pende pu'aka vove hese kuéra pehapýta Ñandejára he'i haguéicha. Péicha aipota pejapo.

9Omondo Josué umi 30.000 kuimba'e. Umíva oho oñemoĩ omangea táva Betel ha Ai pa'ũme, kuarahy reike gotyo Háigui. Josué katu opyta oke upe pyhare upe oñemohenda haguépe opavave Israel ñemoñare.

10Ko'ẽvo, Josué opu'ã ha ohenói opa umi oĩvape oñorãirõ haguã ha oho hikuái Ai ári. Israel ñemoñare myakãhára kuéra oho tenonde.

11Mayma oĩva hendive ohasa upe táva rovái ha oho oñemohenda Ai yvate gotyo. Peteĩ ñu opyta upe táva ha Israel ñemoñare pa'ũme.

12Josué ogueraha 5.000 kuimba'e rupi ha omohenda kañyháme Betel ha Ai pa'ũme, kuarahy reike gotyo Háigui, upépe omangea haguã.

13Upéicha mokõi hendápe oñemoĩ umi oñorãirõtava; umi yvate gotyo oĩva ha umi kuarahy reike gotyo oĩva. Upe pyhare Josué oho oñemoĩ upe ñu mbytépe.

Ñorãirõ Haigua ndive

14Ai ruvicha guasu ohechávo ko'ã mba'e, pya'e opu'ã pyhareve ha osẽ opa Haigua ndive oñorãirõ haguã Israel ñemoñare ndive, upe ñúme oĩva Jordán rembe'ýre. Umi Haigua ndoikuaái táva rapykue gotyo oĩha omangeáva.

15Josué ha opa Israel ñemoñare ojejapo oguevi ramo guáicha chugui kuéra, ha oñemoĩ oñani tapére upe ñu gotyo oĩva Jordán rembe'ýre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Maymáva oĩva Háipe oñehenói oho haguã hapykuéri kuéra. Ha omuñávo hikuái Josuépe, oñemomombyry hikuái itávagui.

17Kuimba'e kuéra oĩ haguéicha Ai ha Betélpe osẽ Israel ñemoñare rapykuéri, ha oheja itáva rokẽ nandi.

18Ñandejára he'i Josuépe: —Eipyso upe nde jyva rejokóvape yvyra akua puku Ai gotyo. Amoĩma upe táva pende pópe. Ha oipyso Josué upe ijyva ojokóva yvyra akua puku.

19Upéva ohechávo umi omangeáva, opu'ã hikuái upe okañyhágui ha pya'e oike upe távape ha omboja hese tata.

Haigua oñehundipa

20Umi Haigua omañávo hapykue gotyo ha ohechávo tatatĩ yvágare opu'ãva itávagui, ikangypa ndoguerekóigui moõ okañy haguã. Ha umi Israel ñemoñare oñani vaekue henonderã nguéra, ojere ha ou chupe kuéra.

21Ohechávo Josué ha mayma Israel ñemoñare oikemaha upe távape umi kañyháme oĩ vaekue ha ombojamaha hese tata, ojere hikuái ha oñepyrũ ojuka Ai guápe.

22Umi tata omboja vaekue upe távare osẽ avei oñorãirõ haguã. Ha upéicha Haigua ojejuhu Israel ñemoñare mbytépe, ojopýva chupe kuéra henonde guio ha hapykue guio. Ojukapaite chupe kuéra Israel ñemoñare.

23Ai ruvicha guasu katu ogueraha hikuái hekove Josué rendápe.

24Israel ñemoñare ojukapa umi ñúre osẽ vaekue ha umi távagui osẽ vaekuépe omuña haguã chupe kuéra. Upéi ojevy Háipe ha ojuka opa ojuhúvape.

25Ha opavave Háipe oikóva upéva upe árape ojejuka, 12.000 kuña ha kuimba'e.

26Josué katu nomboguejýi upe ijyva oguerekoha ijyvyra akua puku, táva Ai oñehundipa peve.

27Oñomboja'o hikuái mymba kuérare ha opa umi mba'e opytáva upe távape, Ñandejára he'i haguéicha Josuépe.

28Josué ohapy upe táva ha oheja yvýre, ha upéicha opyta.

29Ai ruvicha guasúpe katu ojuvy ha omosãingo yvyra mátare, ha upépe osãingo ka'aruete peve. Kuarahy oikévo katu Josué omboguejyka hetekue upe yvyra mátagui ha oity hikuái upe táva rokẽme. Upépe ombojo'a hi'ári ita ko ára peve oĩva.

Josué ohenduka Tupã rembiapoukapy yvyty Ebálpe

30Yvyty Ebal ru'ãme Josué omopu'ã Tupã, Israel Járape, peteĩ altar,31Moisés, Ñandejára rembiguái he'i haguéicha chupe, ha kuatia Tupã rembiapoukapy ryru Moisés oheja vaekue he'iháicha. Upépe he'i kóicha: ‘Peteĩ altar ojejapóva ita oñekytĩ'ỹvagui.’ Upéva ári Israel ñemoñare oikuave'ẽ mymbahapy ha mymbajuka joajurã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Upéi maymáva rovake, Josué ohai itáre umi tembiapoukapy Moisés oheja vaekue chupe kuéra.

33Upéi katu pa'i kuéra Ñandejára karameguã reheve ijapére oñemoĩ mbytépe. Maymáva Israel ñemoñare ha tetã ambuegua oĩva ijapytépe kuéra, upéicha avei karai kuéra, myakãhára kuéra ha mburuvicha kuéra oñembo'y hovái kuéra. Peteĩ aty oĩ yvyty Guerizim gotyo ha upe ambue yvyty Ebal gotyo. Upéicha he'i vaekue Ñandejára rembiguái Moisés ha'e kuéra oñemoĩ vaerãha tetã Israel ojehovasa haguã.

34Ipaháp e, Josué ohenduka chupe kuéra opa mba'e Ñandejára rembiapoukapy he'íva. Ohenduka chupe kuéra umi ñe'ẽ jehovasapyrã ha umi ñe'ẽ jejaheipyrã.

35Mba'evete umi mba'e Moisés oheja vaekue ojejapo haguãgui ndohejái ojejapo'ỹre. Opavavépe ohenduka; umi kuña, mitã ha tetã ambue guáva ijapytépe kuéra oikóvape.

Josué 9

Tetã nguéra oñemoĩmba Israel rehe

1Mburuvicha guasu kuéra oĩva kuarahy reike gotyo Jordán ysyrýgui: umi hitíta, amorréo, cananéo, ferezéo ha jebuséo kuéra oikóva yvytýre, ñúre ha yguasu Mediterráneo rembe'ýre Líbano meve, ohendúvo mba'épa ojehu,

2oñemoĩmbaite hikuái peteĩ ñe'ẽme oñorãirõ haguã Josué ha Israel ñemoñare ndive.

Gabaongua ombotavy Israel guápe

3Umi Gabaónpe oikóva ohendu avei upe Josué ojapóva táva Jericó ha Ai rehe,

4ha oha'ã ombotavy Josuépe. Ombyaty hikuái ho'u vaerã ha ombohyru vosa tuja sorokuépe. Ohupi hymba vúrro ári kaguy ryru, tujágui oñembovyvypáva,

5omonde hikuái ipy rehegua itujáva ha ijehe ao tuja sorokue. Mbuja oguerahá va katu tujágui havẽmba.

6Oguahẽ hikuái Josué rendápe Guilgálpe ha he'i chupe: —Mombyrýgui niko roju ne rendápe roñemoĩvo ne ndive peteĩ ñe'ẽme, jaiko porã haguã oñondive.

7Israel ñemoñare katu he'i umi hevéo kuérape: —Peẽ niko oime vaerã árupi, ore jere rupínte peiko. Ndaikatu mo'ãi upéichante ñaguahẽ peteĩ ñe'ẽme.

8Ha he'i umi hevéo Josuépe: —Ore roñemoĩ ne rembiguái ramo Oporandu chupe kuéra Josué: —Máva piko peẽ ha moõgui peju?

9He'i chupe hikuái: —Mombyrýgui niko roju, Tupã nde Jára upe peve herakuãgui. Rohendu umi mba'e ojapo vaekue Egíptope,

10ha mba'épa upe ojapóva umi amorréo ruvicha guasu kuérare oiko vaekue Jordán ysyry mboypýri; Sihón, Hesbón ruvicha guasu ha Og, Basán ruvicha guasu oiko vaekue Astarótpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Karai kuéra ore apytépe oĩva ha opa ore retãgua he'i oréve: “Peraha pe'u vaerã tapére ha tapeho Israel ñemoñare rendápe ha peje chupe kuéra: ‘Ore niko pene rembiguái ha pende pópe roñemoĩ. Ñañemoĩ peteĩ ñe'ẽme oñondive.’”

12Pema'ẽ ore rembi'úre. Rosẽ ramo ore rógagui haku asy vaekue gueteri ha ko'ágã katu tujágui havẽmbáma.

13Ko'ã ore kaguy ryru romyenyhẽ ramo ipyahu ete vaekue ha ko'ágã katu osoropáma. Ore py rehegua ha ore ao kuéra itujapáma mombyry roguata haguére.

14Ha Israel ñemoñare ho'u umi hevéo kuéra ndive umi hi'upyrã ha'e kuéra oguerúvagui, oporandu'ỹ rehe Ñandejárape.

15Ha Josué oñemoĩ hendive kuéra peteĩ ñe'ẽme he'ívo ndojuka mo'ãiha chupe kuéra. Israel ñemoñare myakãhára kuéra avei ome'ẽ iñe'ẽ upéicha ojapotaha.

16Mbohapy arahápe, oñemoĩ rire hikuái peteĩ ñe'ẽme umi Gabaongua ndive, Israel ñemoñare oikuaa sapy'a umíva ijere rupínte oikoha.

17Ha osẽ oho Israel ñemoñare chupe kuéra. Mbohapy arahápe oguahẽ hikuái itáva kuérape hérava Gabaón, Quefirá, Beerot ha Quiriat-Jearímpe.

18Israel ñemoñare ndojukái chupe kuéra, Tupã Israel Jára rérape he'i haguére chupe kuéra ndojuka mo'ãiha. Upévare opa Israel ñemoñare oñe'ẽ vai huvicha kuérare.

19Umi myakãhára kuéra katu he'i Israel guápe: —Ñande niko ñame'ẽ chupe kuéra ñane ñe'ẽ Tupã, Israel Jára rérape ndajajuka mo'ãiha chupe kuéra. Upévare ndaikatúi jajapo hese kuéra mba'eve.

20Kóicha jajapóta hese kuéra: ñame'ẽma niko chupe kuéra ñane ñe'ẽ ha jaheja toikove, ani ágã ñapyrũ rupi ñane ñe'ẽre ñame'ẽ vaekue Tupã rérape ha'e ipochy ñane ndive.

21Ha upéicha Israel myakãhára kuéra, oheja chupe kuéra oikove. Ome'ẽ chupe kuéra hembiaporã y ha jepe'a rerojaha ramo Israel guápe. Upéicha ha'e kuéra nopyrũi iñe'ẽ ome'ẽ vaekuére.

22Upéi Josué ohenói umi Gabaón guápe ha he'i chupe kuéra: —Mba'ére piko ore mbotavy peje ramo oréve: “ore niko mombyry roiko pende hegui” ha nimbo ra'e ko'a ore jere rupínte peiko ra'e.

23Ko'ágã guive peẽ peikóta ijaheipy ramo. Pepytáta ore rembiguái ramo opa árape guarã ha perojáta y ha jepe'a che Tupã rógape guarã.

24He'i hikuái Josuépe: —Ore niko roikuaa porã mba'épa Tupã nde Jára he'i vaekue hembiguái Moiséspe. He'i vaekue chupe ome'ẽtaha peẽme ko yvy ha ohundipataha maymáva árupi oikóvape. Ha peẽ peguahẽvo ápe rokyhyjepa ha noromanoséi. Upévare kóicha rojapo.

25Péina nde pópe ko'ágã roñemoĩ. Ejapo ore rehe ndéve iporãveháicha.

26Ha Josué ndohejái Israel guápe ojuka umi Gabaón guápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Upéva upe árape Josué omoĩ chupe kuéra y ha jepe'a rerojaha ramo opa Israel guápe ha Ñandejára altárpe, mamo Ñandejára oipotaháp e chupe oñemomba'e guasu. Ko'ágã peve upéva umi Gabaongua rembiapo.

Josué 10

Mburuvicha guasu kuéra oñemoĩ táva Gabaón rehe

1Adonisédec, Jerusalén ruvicha guasu, ohendu Josué pópe ho'a hague táva Ai ha ohundi hague. Ohendu Jericó ha huvicha guasúre ojapo haguéicha ojapo hague Ai ha huvicha guasúre. Oikuaa avei Gabaongua oñemoĩ hague peteĩ ñe'ẽme Israel ñemoñare ndive oiko porã haguã oñondive.

2Adonisédec opyta okyhyje. Oikuaa táva Gabaónpe ndaiporiha mburuvicha guasu. Upéicha ramo jepe, upéva upe táva tuicha, tuichave Háigui ha kuimba'e kuéra upepegua ipy'a guasu ha oñorãirõ mbarete.

3Adonisédec he'ika táva Hebrón, Jarmut, Laquis ha Eglón ruvicha guasúpe Hohan, Piram, Jafía, ha Debírpe kóicha:

4—Peju che pytyvõ ha ñahundi táva Gabaón. Umi upepegua oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme Josué ndive ha oñemoĩ porã hikuái Israel ñemoñare ndive.

5Oñembyaty oñondive umi 5 amorréo ruvicha guasu kuéra, táva Jerusalén, Hebrón, Jarmut, Laquis ha Eglongua. Ogueraha ipehẽngue kuéra omongora táva Gabaón ojeity haguã hi'ári upéi.

Josué oipytyvõ táva Gabaón guápe

6Táva Gabaongua omondo Guilgálpe, Josué rendápe he'ikávo chupe kóicha: —Umi amorréo kuéra yvytýre oikóva opu'ãmba ore rehe. Eju pya'e ore pytyvõ. Ne rembiguái niko ore.

7Osẽ Josué Guilgálgui ñorãirõhára kuéra reheve,

8ha he'i chupe Ñandejára: —Ani rekyhyjétei. Amoĩta umíva nde po guýpe. Ndaipóri mo'ãi ipu'akáva nde rehe.

9Oguata hikuái Guilgálgui upéva upe pyhare pukukue. Oguahẽvo Gabaónpe ojeity hikuái umi amorréo kuéra ári.

10Ñandejára omondýi umi amorréo kuérape ha Israel ñemoñare omuña chupe kuéra. Hetápe ojuka táva Gabaónpe. Omuña chupe kuéra tapére ojupíva Bet-Horón rupi, ha upégui oho hikuái Azecá ha Maquedá peve.

11Oñanívo hikuái Israel guágui tape ohóva Bet-Horóngui Azecá gotyo, Ñandejára ombohayvi hi'ári kuéra amandáu. Ha péicha hetave umi amandáu ojukáva umi Israel ñemoñare ojukávagui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Upe ára Ñandejára amoĩvo umi amorréo kuéra Israel ñemoñare pópe, Josué he'i Ñandejárape opavave Israel ñemoñare renondépe: Kuarahy, epyta Gabaón ári, ha nde jasy, Aialón ñu ári.

13Kuarahy ha jasy opyta peteĩ hendápe Israel ñemoñare ojukapa peve umi chupe kuéra ohayhu'ỹva. Upe Heko Jojáva kuatiápe niko he'i kuarahy opyta hague yvága mbytépe, ha ndoguejýi hague oike peteĩ ára aja.

14Upéva mboyve térã upéva rire avave naimandu'áiva Ñandejára ojapo hague yvypóra he'íva chupe. Upérõ ojapo vaekue ha'e oñorãirõgui Israel ndive.

15Upéi Josué ha opa Israel ñemoñare ojevy Guilgálpe.

Mburuvicha guasu kuéra okañy ita kuápe

16Umi 5 mburuvicha guasu nimbo oho ra'e okañy ita kuápe Macédape.

17Ha oje'eka Josuépe umi 5 mburuvicha guasu okañyha ita kuápe Macédape.

18Josué he'i Israel guápe: —Pembyapajeréi ita upe ita kua jurúre ha pemoĩ upépe hese oñangarekóva, ani ágã okañy hikuái.

19Peẽ katu ani pepyta upépe. Tapeho umi pende rayhu'ỹva rapykuéri ha pehenonde'a ani haguãtei oike itáva kuérape. Tupã Ñandejára niko omoĩma umíva pende pópe.

20Hetápe ojuka Josué ha Israel ñemoñare. Oĩ katu okañýva chugui kuéra ha hógape oguahẽva.

21Maymáva Israel ñemoñare upéi ojevy Josué rendápe, Macédape; ha ndaipóri avave oñe'ẽ vaíva Israel ñemoñarére.

22Josué he'i upévo: —Tapeho peipe'a upe itakua juru mbotyha. Penohẽ ha peru chéve umi 5 mburuvicha guasu.

23Ha oguenohẽ hikuái upe ita kuágui Jerusalén, Hebrón, Jarmut, Laquis ha Eglón ruvicha guasúpe.

24Oguenohẽvo okápe, Josué ohenói opa Israel guápe ha he'i umi ñorãirõhára ruvicha kuérape oho vaekue hendive: —Peju pepyrũ ko'ãva ajúrare. Oñemboja hikuái ha opyrũ ijajúra kuérare.

25Josué he'i chupe kuéra: —Ani pekyhyje térã pene py'a mirĩtei. Pende py'a guasu vaerã. Kóicha ojapóta Ñandejára opa umi peñorãirõva ndive, ha umi pende rayhu'ỹvare.

26Upéi Josué ojuka umi mburuvicha guasúpe ha omosãingoka peteĩ-teĩ yvyra mátare. Ha upépe opyta osãingo kuarahy oike peve.

27Kuarahy oikévo, Josué omboguejyka umi mburuvicha guasu retekue osãingóva yvyra mátare. Ogueraha hikuái omombo upe itakua okañy haguépe. Ijuru omboty ita guasúpe ha upéicha oĩ ko'agãite peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Upéva upe árape voi ho'a Josué po guýpe táva Maquedá. Kyse pukúpe ojuka opavavépe huvicha guasu reheve, ha ohundi opa upépe oikóvape hymba kuéra reheve. Ndohejái hekove mba'evete. Ha Jericó ruvicha guasúre ojapo haguéicha ojapo Maquedá ruvicha guasúre.

29Upéi Josué mayma Israel ñemoñare ndive oho Macédagui ojeity Libná ári.

30Ñandejára omoĩ upe táva huvicha guasu reheve Josué pópe. Kyse pukúpe ojuka mayma upépe oikóvape. Ndohejái hekove mba'evete. Jericó ruvicha guasúre ojapo haguéicha ojapo mburuvicha guasu upépe guáre.

31Upéi Josué mayma Israel ñemoñare ndive oho Libnágui Láquispe; omongora ha upéi ojeity hi'ári.

32Ñandejára omoĩ avei Laquis Israel ñemoñare pópe. Mokõi araháp e ho'a ipópe kuéra ha ojuka kyse pukúpe mayma upépe oikóvape. Libná rehe ojapo haguéicha ojapo hikuái upépe.

33Ko'ã mba'e ojehu aja Horam, táva Gueser ruvicha guasu ou Laquis guápe oipytyvõ haguãicha. Ha osẽ chupe Josué Israel ñemoñare ndive ha ojuka Horam iñorãirõhára kuéra ndive. Ndohejái peteĩnte jepe hekove.

34Upéi Josué mayma Israel ñemoñare ndive oho Láquisgui Eglónpe. Omongora ha upéi ojeity hi'ári.

35Upéva upe árape voi ho'a ipópe kuéra upe táva ha ojuka kyse pukúpe umi upépe oikóvape, ha ohundi opa mba'e Eglónpe, Láquispe ojapo haguéicha.

36Upéi Josué mayma Israel ñemoñare ndive ohasa Eglóngui Hebrónpe ha ojeity hi'ári.

37Ho'a ipópe kuéra ha kyse pukúpe ojuka umi upépe oikóvape huvicha guasu reheve. Upéicha avei ojapo umi táva kuérare oĩva ijerére. Avavépe ndohejái Josué hekove. Eglón rehe ojapo haguéicha ojapo ohundívo upe táva ha opa upépe oikóvape.

38Upégui Josué mayma Israel ñemoñare ndive oguevi ha oguahẽ Debírpe, ha ojeity hikuái upe táva ári.

39Ho'a ipópe kuéra upe táva ha huvicha guasu, ha táva kuéra oĩva Debir jerére. Kyse pukúpe ojuka ha ohundi umi upépe oikóvape. Ndohejái avavépe hekove. Hebrón ha huvicha guasúre, ha Libná ha huvicha guasúre ojapo haguéicha ojapo hikuái Debir ha huvicha guasúre.

40Ha Josué omoĩ ipo guýpe upe yvy. Ipu'aka ha ohundi umi mburuvicha guasu oikóva yvytýre, upe Néguebpe ha umi ñu rupi. Ha Tupã, Israel Jára, he'i haguéicha chupe ojuka ha ohundi opavavépe ha opa mba'e. Ndohejái mba'eve hekove.

41Upéicha Josué pópe ho'a upe yvy ojepysóva Cadés-Barnéagui Gaza peve, ha Goséngui Gabaón peve.

42Tupã Israel Jára oipytyvõgui Israel guápe, peteĩ ndyrýpe ho'a ipópe ko'ã yvy huvicha guasu kuéra reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Upéi Josué mayma Israel ñemoñare ndive ojevy hekohápe oĩva Guilgálpe.

Josué 11

Josué ohundi Jabínpe

1Jabín, mburuvicha guasu Hasor pegua ohendúvo umi mba'e Israel ñemoñare ojapóva he'ika hapicha mburuvicha guasu kuérape oñemoĩ haguã hendive Israel ñemoñarére. Oñatõi Jobab Madón guápe, Simrón ha Acsaf guápe,

2ha opa umi oĩva yvate gotyo yvytýre, umi ysyry rembe'ýre oikóva yvy gotyo Yguasu Galiléagui ha umi oikóva kuarahy reike gotyo, táva Dor gotyo.

3Omondo avei marandu umi Canaánpe oikóva kuarahy resẽ ha kuarahy reike gotyo; umi hitíta, ferezéo ha jebuséo kuérape oikóva yvytýre, ha umi hevéo kuérape oikóva yvyty Hermón pýre, Mispápe.

4Ko'ã 5 mburuvicha guasu ñorãirõhára reheve heta kavaju ha kárro ogueru. Hetáva hikuái yvyku'i ra'ỹicha, ikatu'ỹva jaipapa.

5Ko'ã 5 mburuvicha guasu ojotopa peteĩ hendápe ha upégui oho oñemohenda Merom Y rembe'ýpe. Upépe oñorãirõta hikuái umi Israel ñemoñare ndive.

6Ñandejára he'i Josuépe: —Ani rekyhyje chugui kuéra. Ko'ẽramo guarã ajukapaitétama chupe kuéra. Peikupy mopẽ henda kuéra ha pehapy ikárro kuéra.

7Oho chupe kuéra Josué ñorãirõhára kuéra reheve. Oimo'ã'ỹhágui, Israel ñemoñare ojeity hi'ári kuéra Merom y ypýpe.

8Ñandejára oipytyvõ rupi ipu'aka hese kuéra Israel ñemoñare. Omuña chupe kuéra táva Sidón ha Misrefot-Maim meve. Kuarahy reike gotyo katu omuña chupe kuéra ñu oĩva Mispá rovái peve. Israel ñemoñare ohundi ha ojukapaite chupe kuéra, oheja'ỹre peteĩ hekove.

9Josué ojapo Ñandejára he'i haguéicha chupe. Omopẽ umi chupe kuéra ohayhu'ỹva renda kuéra kupy, ha ohapy ikárro kuéra.

10Ojevy Josué ha oho táva Hasórpe. Upépe ojuka kyse pukúpe mburuvicha guasu upépe guápe. Mburuvicha guasu upe táva pegua hína upe omyakã vaekue opa umi ambuépe.

11Ojuka avei opa umi upépe oikóvape ha ndohejái avave hekove. Ohundipaite opa mba'e ha upéi ohapy upe táva.

12Josué pópe ho'a avei umi mburuvicha guasu táva kuéra oñemoĩ vaekue oñondive. Umívare ha'e ikuã cha'ĩvo, ojuka kyse pukúpe ha ohundipaite Ñandejára rembiguái, Moisés he'i haguéicha chupe.

13Umi táva kuéra yvyty ru'ãre oĩvare katu, Israelgua mba'eve ndojapói. Táva Hasor añónte ohapy hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Israel ñemoñare oñomboja'o opa mba'e ojuhúva ko'ã távape, mymba kuéra avei. Umi upe rupi oikóvape katu ojukapaite hikuái ha ndohejái avavépe hekove.

15Josué ojapopaite umi mba'e Moisés, Ñandejára rembiguái, he'i vaekue chupe omboyke'ỹre mba'eve. Ñandejára upéicha voi he'i vaekue Moiséspe, ha Moisés upéicha jey he'i Josuépe.

Yvy kuéra ho'áva Josué pópe

16Josué pópe ho'a umi yvyty, upe Négueb, upe yvy hérava Gosén, umi ñu oĩva Jordán ysyry rembe'ýre, ha umi yvyty ha umi ñu oĩva Israélpe.

17Upe yvy ho'áva ipópe ojepyso yvyty Halac guive oĩva Seír yvy gotyo táva Baal-Gad peve oĩva Líbano retã ñúme, yvyty Hermón guýpe. Josué ikuã cha'ĩ mburuvicha guasu kuérare oikóva umi yvýpe ha ojukapaite chupe kuéra.

18Josué heta oñorãirõ jepe hendive kuéra.

19Peteĩ tavagua añoite opa umíva apytégui oñemoĩ vaekue peteĩ ñe'ẽme Israel ñemoñare ndive. Umíva hína umi hevéo kuéra oikóva Gabaónpe. Umi ambue katu ñorãirõme oñehundipa vaekue.

20Ñandejára voi ombopy'a hatã vaekue chupe kuéra oñemoĩ haguã Israel ñemoñare rehe ha upéicha oñehundipa haguã. Upéicha voi Ñandejára he'i vaekue Moiséspe.

21Umíva umi árape avei Josué oñemoĩ umi anakíta kuérare ha ojukapa umi oikóva yvyty Hebrón, Debir, Anab; umíva hína umi yvyty oĩva Judá ha Israel yvýpe. Umívape ha'e ohundipa itáva kuéra reheve.

22Upéicha rupi opa vaekue umi anakíta ñemoñare Israel retãme. Táva Gaza, Gat ha Asdódpe mante hemby iñemoñare kuéra.

23Upéicha Josué pópe ho'a upe yvy, Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe. Josué omboja'o ha ome'ẽ opaite Israel ñemoñarépe upe yvy imba'e teerã. Upéi opa ñorãirõ upe tetãme.

Josué 12

Mburuvicha guasu kuéra Moisés ohundi vaekue

1Ko'ãva hína umi mburuvicha guasu oiko vaekue kuarahy resẽ gotyo Jordán ysyrýgui. Israel ñemoñare ohundi vaekue umívape ha oipe'a chugui kuéra ijyvy. Upe yvy ojepyso hína Arnón ysyrýgui ha oguahẽ yvyty Hermónpe, opa upe ñu reheve oĩva kuarahy resẽ gotyo Jordán ysyrýgui.

2Mburuvicha guasu kuéra upépe guare hína: Sihón, amorréo ruvicha guasu kuéra oikóva Hesbónpe. Hetã ojepyso Aroer guive oĩva Arnón ysyry rembe'ýpe Jaboc ysyry peve. Upépe oñepyrũ umi amoníta kuéra yvy (upéva hína Galaad yvy mbyte rupi peve).

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ipo guýpe avei oĩ upe yvy Yguasu Quinéret guive, Jordán ysyry pukukue oguahẽ meve Mar Muerto peve. Avei upe yvy oĩva Bet-Jesimot gotyo oguahẽ meve yvyty Pisgápe.

4Og héra mburuvicha guasu Basán pegua. Ha'e peteĩva umi refaíta kuéra hembýva ha oikóva táva Astarot ha Edréipe.

5Hetã ojepyso yvyty Hermón ha Salcá guive yvy gotyo oguahẽ meve Guesur ha Maacá retãme, Galaad yvy mbyte peve. Sihón, Hesbón ruvicha guasu yvy hína upéva.

6Ñandejára rembiguái Moisés Israel ñemoñare ndive ohundi vaekue umívape. Ijyvykue Moisés ome'ẽ vaekue Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñarépe ijyvyrã.

Mburuvicha guasu kuéra Josué ohundi vaekue

7Ko'ãva hína umi mburuvicha guasu oiko vaekue Jordán ysyrýgui kuarahy reike gotyo Josué, Israel ñemoñare ndive ohundi vaekue. Ko'ã mburuvicha guasu kuéra retã ojepyso Baal-Gad guive opytáva Líbano ñúme, yvyty Halac peve. Upéva opyta Seír gotyo. Josué ome'ẽ Israel ñemoñare ñemoñarépe ko'ã yvy imba'e teerã.

8Upéi oĩ avei umi yvy oĩva yvytýre ha yvyty pa'ũ rupi, ñúre, Jordán ysyry rembe'ýre, yvy ojeiko'ỹha ha upe Négueb.

9Umi mburuvicha guasu Israel ñemoñare ohundi vaekue hína ko'ãva: Jericó pegua, Ai pegua. Ai namombyrýi Betélgui.

10Jerusalén pegua, Hebrón pegua,

11Jarmut pegua, Laquis pegua,

12Eglón pegua, Guézer pegua,

13Debir pegua, Guéder pegua,

14Hormá pegua, Arad pegua,

15Libná pegua, Adulam pegua,

16Maquedá pegua, Betel pegua,

17Tapúah pegua, Héfer pegua,

18Afec pegua, Sarón pegua,

19Madón pegua, Hasor pegua,

20Simrón-Merón pegua, Acsaf pegua,

21Taanac pegua, Meguido pegua,

22Quedes pegua, Jocneam pegua, oĩva yvyty Carmélope,

23Dor pegua oĩva Dor yvýpe, Goím pegua oĩva Guilgálpe,

24ha Tirsá pegua. Ohupyty vaekue 31 umi mburuvicha guasu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Josué 13

Yvy oĩ'ỹva gueteri Israel ñemoñare po guýpe

1Josué niko itujáma, ha Ñandejára he'i chupe: —Nde tujáma niko ha tuicha gueteri
upe yvy hembýva Israel ñemoñare omoĩ vaerã ipo guýpe.

2Ko'ãva hína umi yvy opytáva: yvy oĩva filistéo ha guesuríta kuéra po guýpe

3ojepysóva Sihor ysyrýgui, oĩva Egipto rembe'ýpe yvate gotyo Ecrón yvy opaha peve.
Canaangua yvy hína upéva. Filistéo ruvicha kuéra oiko táva kuérape hérava Gaza,
Asdod, Ascalón, Gat ha Ecrón.

4Yvy gotyo katu oĩ umi Avingua yvy. Oĩ avei hína Canaangua yvy ojepysóva táva
kuéra oĩva Sidón yvy guive Afec peve, oĩva amorréo kuéra retã oñepyrũháme.

5Oĩ avei umi gublíta oje'eha, avei Líbano yvy ojepysóva kuarahy resẽ gotyo Baal-Gad
guive. Upéva oĩ hína yvyty Hermón pýre, Hamat yvy peve.

6Cheté voi amosẽta Israel renonderãgui mayma oikóvape yvytýre, kuarahy reike
gotyo Líbano guive Misrefot-Maim meve, ha umi Sidongua. Nde katu eme'ẽ mayma
Israel guápe ijyvyrã, che ha'e haguéicha ndéve.

7Ko'agãite voi emboja'óta ko yvy ha reme'ẽta umi 9 Israel ñemoñarépe ha mbytere
Manasés ñemoñarépe.

Yvy oñeme'ẽva Jordán mboypýri

8Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñarépe oñeme'ẽma vaekue yvy kuarahy resẽ
gotyo Jordán ysyrýgui. Ñandejára rembiguái Moisés ome'ẽ vaekue chupe kuéra
kóicha:

9yvy ojepysóva táva Aroer guive oĩva Arnón ysyry rembe'ýre, oguahẽ meve umi yvy
yvate hérava Medeba, táva Dibón peve.

10Avei táva kuéra oĩva Sihón yvýpe ojepysóva Amón retã meve. Sihón amorréo kuéra
ruvicha guasu vaekue upe oikóva táva Hesbónpe.

11Oñeme'ẽ avei chupe kuéra Galaad ha umi guesuréo ha maacatéo yvy kuéra; yvyty
Hermón ha Basán tuichakue, Salcá peve.

12Basán retã ruvicha guasu vaekue Og. Ha'e oisãmbyhy hetã táva Astarot ha Edrei
guive. Og niko upe ipaha opytáva umi refaíta kuéragui. Moisés umívape ohundi
vaekue ha oipe'a chugui kuéra ijyvy.

13Israel ñemoñare katu ndaikatúi omosẽ umi guesuréo ha maacatéo. Upévare ko'agãite
peve umíva oiko Israel ñemoñare apytépe.

14Leví ñemoñarépe año Moisés nome'ẽi ijyvyrã. Tupã voi he'i vaekue chupe kuéra
guarãha opa mba'e kuave'ẽ ojehapýva Tupã, Israel Járape.

Rubén ñemoñare yvy

15Moisés ome'ẽ vaekue Rubén ñemoñarépe ijyvyrã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ijyvy kuéra ojepyso táva Aroer guive oĩva Arnón ysyry rembe'ýpe ha upe táva guive oĩva ñu mbytépe oguahẽ meve Medebápe.

17Oñeme'ẽ avei chupe kuéra Hesbón ha umi táva kuéra opu'ãva umi yvy yvate rupi. Umíva hína: Dibón, Bamot-Baal, Bet-Baal-Meón,

18Jahas, Cademot, Mefáat,

19Quiriataim, Sibmá, Séret-Sáhar opu'ãva yvyty ru'ãme oĩva ñu mbytépe.

20Ohupyty avei chupe kuéra: Bet-Peor, Bet-Jesimot ha yvyty Pisgá yke;

21Táva kuéra oĩva umi rupi niko Sihón, amorréo kuéra ruvicha guasu, mba'e. Sihón oiko vaekue táva Hesbónpe ha Moisés ohundi vaekue chupe ohundi haguéicha Madián ruvicha guasu kuérape oĩva ipo guýpe. Umíva hína Eví, Réquem, Sur, Hur ha Reba.

22Upéicha avei, umi Israel ñemoñare ojuka vaekue Balaámpe, Beor ra'y; paje apoha ha'e.

23Rubén ñemoñare yvy ohupyty Jordán ysyry ha oñeme'ẽ chupe kuéra opa táva ha tekoha reheve oĩva ipype.

Gad ñemoñare yvy

24Moisés ome'ẽ vaekue Gad ñemoñarépe ijyvyrã hetakue javeve.

25Chupe kuéra ohupyty Jazer ha opa umi táva oĩva Galaádpe. Avei umi Amongua retã mbytere Aroer peve. Aroer oĩ hína Rabá rovái.

26Ohupyty avei chupe kuéra Hesbón guive Ramat-Mispé ha Betonim; avei Mahanaim guive Debir peve.

27Ñúme katu ohupyty chupe kuéra ko'ã táva hembýva mburuvicha guasu Sehónpe: Bet-Aram, Bet-Nimrá, Sucot ha Zafón. Jordán ysyry peve ojepyso kuarahy resẽ gotyo ijyvy ha yvy gotyo katu Jordán oñehẽ meve Yguasu Cinerétpe.

28Kóicha vaekue Gad ñemoñare kuéra yvy, táva ha hekoha kuéra reheve.

Mbytere Manasés ñemoñare yvy

29Moisés ome'ẽ mbytere Manasés ñemoñarépe ijyvyrã.

30Ijyvy kuéra Basán tuichakue; upéva hína mburuvicha guasu Og retã vaekue. Avei ohupyty chupe kuéra 70 táva oĩ vaekue Jaír po guýpe.

31Ohupyty avei chupe kuéra Galaad yvy mbytere ha táva Astarot ha Edrei. Opa ko'ã mba'e oñeme'ẽ Manasés ra'y Maquir ñemoñarépe omboja'o haguã ta'ýra kuéra apytépe.

32Péicha Moisés omboja'o vaekue upe yvy Moab ñúme kuarahy resẽ gotyo Jordán ysyrýgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Leví ñemoñarépe katu Moisés nome'ẽi ijyvyrã. Tupã voi he'i vaekue chupe kuéra guarãha opa mba'e kuave'ẽ ojererúva Tupã, Israel Járape.

Josué 14

Josué omboja'o Israel guápe upe yvy

1Kóicha upe Canaán yvy opytáva kuarahy reike gotyo Jordán ysyrýgui oñemboja'o vaekue Israel guápe. Pa'i Eleazar ha Josué, Nun ra'y, ha Israel myakãhára kuéra omboja'o chupe kuéra upe yvy.

2Ha Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe, upéicha ha'e ojapo. Oity hikuái po'a ome'ẽ haguã umi 9 Israel ñemoñarépe ijyvyrã ha mbytere Manasés ñemoñarépe.

3Moisés niko ome'ẽma vaekue voi Rubén ha Gad ñemoñarépe ha mbytere Manasés ñemoñarépe ijyvyrã kuarahy resẽ gotyo Jordán ysyrýgui. Levíta kuérape katu nome'ẽi ijyvyrã.

4José ra'y mokõi Manasés ha Efraín ñemoñarégui oiko vaekue mokõi ñemoñare. Levíta kuérape katu noñeme'ẽi yvy. Oñeme'ẽ chupe kuéra táva kuéra imba'erã ñu reheve oĩva ijerekuévo, upépe hymba kuéra oguereko haguã.

5Ha Ñandejára he'i haguéicha Moiséspe, upéicha ojapo hikuái omboja'óvo upe yvy.

Caleb ojerure ijyvyrã

6Caleb niko Jefuné ra'y, ha'e kuéra cenezéo. Israel ñemoñare oĩ aja Guilgálpe oñemboja Judá ñemoñare Josué rendápe, ha Caleb he'i Josuépe: —Nde reikuaa porã upe Ñandejára he'i vaekue ñande rehe hembiguái Moiséspe, Cadés-Barnéape.

7Ñandejára rembiguái Moisés che mbou ramo Cadés-Barnéagui ko yvy kóva rehe amaña ñemi haguã, 40 áño areko vaekue. Upéi opa mba'e amombe'u vaekue chupe oĩ hagueichaite.

8Umi che ndive oho vaekue katu ojevývo, omokangypa ñande rapicha kuérape. Che katu ajapo Tupã che Jára he'i hagueichaite chéve.

9Upéva upe árape Moisés ome'ẽ vaekue chéve iñe'ẽ Tupã rérape he'ívo: ‘Nde ha nde ra'y kuéra mba'e teerã opytáta upe yvy reguata hague rupi. Ne año Tupã che Járape ne remboykéi.’

10He'ive Caleb: —Ojapo hína 45 áño, Israel ñemoñare oiko ramo guare umi yvy ojeiko'ỹha rupi Ñandejára péicha he'i hague Moiséspe. Ema'ẽ che rehe ko'ágã. Tupã che reja aikove iñe'ẽ oiko haguã. Arekóma 85 áño,

11ha che mbarete gueteri Moisés che mbou ramo guaréicha. Na che kangýi ha aime gueteri añorãirõ haguãicha, ha aju ha aha haguãicha águio ha pégotyo.

12Eme'ẽ chéve upe yvyty Ñandejára he'i vaekue oñeme'ẽ haguã chéve. Upérõ nde rehendu vaekue avei upépe oikoha umi ijyvatetéva, anakíta oje'eha. Itáva kuéra

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

tuicha-tuicha ha ikorapy jere yvate. Ñandejára oĩ ramo che ndive he'i haguéicha oĩtaha, che amosẽmbáne chupe kuéra upégui.

13Ohovasa Josué Jefuné ra'y Calébpe ha ome'ẽ chupe Hebrón iñemoñare kuérape guarã.

14Ko ára peve Caleb ñemoñare kuéra mba'e hína Hebrón. Oñeme'ẽ chupe kuéra Caleb nomboykéi haguére Tupã, Israel Járape.

15Hebrón niko héra ypy vaekue Quiriat-Arbá. Arbá vaekue upe kuimba'e ijyvatevéva umi anakíta apytépe. Upe rire py'a guapýpe ojeiko upépe ñorãirõ opa rire.

Josué 15

Yvy oñeme'ẽva Judá ñemoñarépe

1Yvy ohupyty vaekue Judá ñemoñarépe ojepyso Edom retã meve ha yvy gotyo katu yvy ojeiko'ỹha Sin hérava peve.

2Yvy gotyo ijyvy kuéra oñepyrũ Mar Muerto opaha guive,

3upégui oho yvy gotyo ha ohasa Páso Alakran rupi, ohupyty yvy ojeiko'ỹha Sin hérava ha upégui Cadés-Barnéape. Upéi oho táva Hezrónpe, upégui opu'ã yvate Adar gotyo ha upégui oguejy Cárcape.

4Ohasa Asmón rupi. Upégui osẽ Egipto ysyrýpe ha oho Yguasu Mediterráneope. Kóicha hína upe yvy Judá ñemoñare mba'éva, yvy gotyo.

5Kuarahy resẽ gotyo katu upe yvy kóicha: oñepyrũ Mar Muértogui ha oho Jordán ysyry juru peve. Yvate gotyo oñepyrũ Jordán ysyry jurúgui,

6upégui oho Bet-Hoglá rupi ha ohasa yvate gotyo Bet-Arabápe oguahẽ meve Bohan itápe. Bohan niko Rubén ra'y vaekue.

7Upéi Acor ñúgui ojupi Debir peve ha opu'ã yvate Guilgal gotyo, oĩva Páso Adumim rovái, yvy gotyo upe ysyrýgui. Upégui ohasa En-Semes yvu kuéra rupi ha oguahẽ En-Roguélpe.

8Ha upéi opu'ã jey, oúvo yvy guio, Ben-Hinom ñu rupi Jebús yvyty yvy gotyo, omopu'ãháme táva Jerusalén. Upégui ojupi yvyty ru'ãme oĩva kuarahy reike gotyo Hinom ñúgui ha yvate gotyo Refaim ñúgui.

9Upe yvyty ru'ãgui ojere ha oguahẽ Neftóah yvu kuéra rupi. Ohasa táva kuéra rupi oĩva yvyty Efrón ári ha ojepoka ohóvo táva Baálape. Upéva hérava avei Quiriat-Jearim.

10Baalágui upe yvy ojere kuarahy reike gotyo yvyty Seír gotyo. Ohasa Quesalón rupi, yvyty Jearímgui yvate gotyo ha upégui oguejy Bet-Sémespe. Upéi ohasa Timná rupi,

11ha oho umi yvyty mátare Ecróngui yvate gotyo. Upéi ojere Sicrón gotyo ha ohasa rire yvyty Baalá rupi osẽ Jabneélpe. Upe yvy upégui oho opa Yguasu Mediterráneope,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12oĩva kuarahy reike gotyo Judá ñemoñare yvýgui, iñakã guive opaha peve. Kóva ko yvýpe oiko Judá ñemoñare.

Caleb ha Otoniel
(Jue 1.10-15)

13Jefuné ra'y, Calébpe oñeme'ẽ ijyvyrã Judá ñemoñare apytépe, Ñandejára he'i haguéicha Josuépe. Oñeme'ẽ chupe Quiriat-Arbá upéva hína táva Hebrón. Arbá niko Anac ru vaekue.

14Caleb omosẽ upégui mbohapyvéva Anac ra'ýpe: Sesai, Ahimán ha Talmáipe.

15Upégui oho oñorãirõ haguã Debirgua ndive. Upéva upe táva héra vaekue ymave Quiriat-Séfer.

16Upérõ Caleb he'i umi hendive ohóvape: —Upe ipu'akáva táva Quiriat-Séfer rehe, upévape che ame'ẽta che rajy Acsa hembirekorã.

17Upe táva ho'a Otoniel, Caleb sovríno pópe. Ha Caleb ome'ẽ chupe tajýra Acsa hembirekorã.

18Ohóvoma imenarã rógape, kóva omoinge chupe iñakãme ojerure haguã itúvape ijyvyrã. Oguejy upe kuña hymba vúrro árigui ha oporandu chupe itúva: —Mba'éiko reipota?

19He'i chupe itajýra: —Reme'ẽ niko kuri chéve yvy Néguebpe, ha ko'ágã aipota reme'ẽ chéve yvy, ykua oĩháme. Ha Caleb ome'ẽ chupe upe ykua oĩva yvatévo gotyo ha upe ykua oĩva yvývo gotyo.

Judá ñemoñare táva kuéra

20Kóicha oñemboja'o vaekue yvy Judá ñemoñare kuéra apytépe.

21Táva kuéra oĩva yvy gotyo ha opytáva Edom retã ypýpe hína ko'ãva: Cabseel, Éder, Jagur,

22Quiná, Dimoná, Adadá,

23Quedes, Hasor, Itnán,

24Zif, Télem, Bealot,

25Hasor-Hadatá, Queriot, Hesrón (hérava avei Hasor),

26Amam, Semá, Moladá,

27Hasar-Gadá, Hesmón, Bet-Pélet,

28Hasar-Sual, Beerseba,

29Baalá, Iim, Ésem,

30Eltolad, Quesil, Hormá,

31Siclag, Madmaná, Sansaná,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Lebaot, Silhim, ha En-Rimón. Oĩ 29 táva itekoha reheve.

33Ñúre katu oĩ ko'ã táva: Estaol, Sorá, Asná,

34Zanóah, En-Ganim, Tapúah, Enam,

35Jarmut, Adulam, Socó, Azecá,

36Saaraim, Aditaim, Guederá, Guederotaim. Oĩ 14 táva itekoha reheve.

37Upéi oĩ Senán, Hadasá, Migdal-Gad,

38Dileán, Mispá, Jocteel,

39Laquis, Boscat, Eglón,

40Cabón, Lahmam, Quitlís,

41Guederot, Bet-Dagón, Naamá, Maquedá. Oĩ 16 táva itekoha reheve.

42Avei Libná, Éter, Asán,

43Iftah, Asná, Nesib,

44Queilá, Aczib, Maresá; ko'ãva 9 táva itekoha reheve.

45Oĩ Ecrón ha táva kuéra reheve oĩva ijerére.

46Ha Ecróngui yguasu peve, oĩ opa upe yvy Asdod ypy pegua.

47Upéi Asdod itáva kuéra reheve; Gaza itáva kuéra reheve Egipto ysyry ha yguasu peve.

48Yvytýre katu ohupyty Judá ñemoñarépe ko'ã táva: Samir, Jatir, Socó,

49Daná, Quiriat-Sana (hérava avei Debir),

50Anab, Estemoa, Anim,

51Gosén, Holón, Guiló. Oĩ 11 táva itekoha reheve.

52Oĩ avei Arab, Dumá, Esán,

53Janum, Bet-Tapúah, Afecá,

54Humtá, Quiriat-Arbá (hérava avei Hebrón), ha Sior. Oĩ 9 táva itekoha reheve.

55Avei Maón, Carmel, Zif, Jutá,

56Jezreel, Jocdeam, Zanóah,

57Caín, Guibeá ha Timná. Oĩ 10 táva itekoha reheve.

58Halhul, Bet-Sur, Guedor,

59Maara, Bet-Anot, Eltecón: 6 táva kuéra tekoha reheve.

60Quiriat-Baal (hérava avei Quiriat-Jearim) ha Rabá itekoha reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

61Yvy ojeiko'ỹháme katu opyta ko'ãva: Bet-Arabá, Midín, Secacá,

62Nibsán (juky oñerenohẽhágui), ha En-Gadi: ko'ãva 6 táva itekoha reheve.

63Judá ñemoñare katu ndaikatúi omosẽ jebuséo kuérape oikóva Jerusalénpe. Ko'agãite peve ha'e kuéra oiko Jerusalénpe Judá ñemoñare apytépe.

Josué 16

José ñemoñare yvy

1Upe yvy José ñemoñare ohupytýva oñepyrũ Jordán ysyrýgui Jericó rovái ha oguejy Jericó ykua peve. Upégui opu'ã yvate gotyo ohasa yvy ojeiko'ỹha rupi oguahẽ meve yvy ijyvatehápe, táva Betel oĩháme.

2Betélgui, hérava Luz avei, ohasa Atarot rupi ohóvo arquíta retã gotyo.

3Upégui ojepoka kuarahy reike gotyo, jafletíta retã gotyo oguahẽ meve Bet-Horónpe oĩva umi yvyty mátape, ohasa Guézer rupi ha oho opa Yguasu Mediterráneope.

4José ra'y kuéra Efraín ha Manasés yvy kóicha vaekue.

Efraín ñemoñare yvy

5Péicha vaekue umi Efraín ñemoñare yvy: ijyvy kuéra oñepyrũ kuarahy resẽ gotyo Atarot-Adar guive ha oho Bet-Horónpe oĩva yvyty ári.

6Upégui osẽ yguasúpe. Yvate gotyo katu opa Micmetátpe ha upégui oho kuarahy resẽ gotyo Taanat-Silo peve. Upéi ohasa Janoa rupi,

7ha oguejy Atarot ha Naarátpe. Upégui oho opa Jericó rehe ha oho ojekutu Jordán ysyrýre.

8Kuarahy reike gotyo katu ijyvy kuéra opa Caná ysyrýpe, iñakã oĩ Tapúape ha upégui oho opa Yguasu Mediterráneope. Kóva hína Efraín ñemoñare yvy, ha'e kuéra oñomboja'óva.

9Ojeheja avei chupe kuéra táva kuéra oĩva Manasés ñemoñare yvýpe. Ko'ãva hína Efraín ñemoñare mba'e.

10Efraín ñemoñare katu nomosẽi táva Guézergui umi cananéo upépe oikóvape. Oheja umíva oiko ijapytépe kuéra ha oguereko chupe kuéra hembiguái ramo. Ko ára peve umi cananéo kuéra oiko upépe.

Josué 17

Manasés ñemoñare yvy

1Kóicha upe yvy José ra'y ypykue Manasés ñemoñarépe oñeme'ẽ vaekue. Galaad ru Maquir, Manasés ra'y ypykuépe oñeme'ẽ Galaad ha Basán yvy opytáva kuarahy resẽ gotyo Jordán ysyrýgui. Maquir kuimba'e py'a guasu ha heta oñorãirõ vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Ambue Manasés ñemoñare kuérape avei oñemboja'o ijyvyrã; umíva hína Abiézer, Hélec, Asriel, Siquem, Héfer ha Semidá. Ko'ãva hína José ra'y, Manasés remineno.

3Manasés ra'y ra'yre avei Galaad vaekue. Galaad ra'y peteĩ héra vaekue Selofhad. Ndaita'ýrai vaekue ha'e; itajýra katu 5 vaekue ha umíva héra vaekue Mahlá, Noá, Hoglá, Milcá ha Tirsá.

4Selofhad rajy kuéra oho pa'i Eleazar, Josué ha Israel ñemoñare myakãhára rendápe ha he'i chupe kuéra kóicha: —Ñandejára he'i vaekue Moiséspe ore pehẽngue kuéra kuimba'épe oñeme'ẽ haguéicha ijyvyrã, oréve avei oñeme'ẽ haguã. Ha oñeme'ẽ chupe kuéra ijyvyrã ipehẽngue kuéra apytépe Ñandejára he'i haguéicha.

5Upévare ohupyty Manasés ñemoñarépe 10 yvy pehẽngue; jepe oñeme'ẽma chupe kuéra Galaad ha Basán yvy oĩva kuarahy resẽ gotyo Jordán ysyrýgui.

6Manasés ñemoñarépe ohupyty haguéicha yvy, tajýrape avei ohupyty. Galaad yvy katu oñeme'ẽ Manasés ñemoñare rembyrépe.

7Manasés yvy ojepyso Aser ñemoñare kuéra yvy guive Micmetat peve, oĩva Siquem rovái. Upégui oho yvy gotyo táva hérava Tapúah peve.

8Yvy oĩva Tapúah jerére niko Manasés ñemoñare mba'e, upe táva katu ohupyty Efraín ñemoñarépe, ha ijyvy kuéra rembe'ýpe oĩ.

9Upéi Manasés ñemoñare yvy oho opa Caná ysyrýre, oĩva yvy gotyo. Oho upe ysyry pukukue osẽ meve yguasúpe. Caná ysyrýgui yvate gotyo niko Manasés ñemoñare yvy ha táva kuéra oĩva ipype katu Efraín ñemoñare mba'e, jepe umíva oĩ Manasés ñemoñare yvýpe.

10Caná ysyrýgui yvy gotyo opyta Efraín ñemoñare yvy. Manasés ñemoñare yvy katu opyta upe ysyrýgui yvate gotyo. Kuarahy reike gotyo oho opa Yguasu Mediterráneope. Aser ñemoñare yvy opyta yvate gotyo chugui. Isacar ñemoñare yvy katu opyta kuarahy resẽ gotyo.

11Isacar yvýpe Manasés ñemoñare ohupyty avei ko'ã táva itekoha kuéra reheve: Bet-Seán, Ibleam, Dor, Endor, Taanac ha Meguido.

12Manasés ñemoñare ndaipu'akái cananéo kuérare oikóva umi távape. Ko'ãva oñemoĩ hese kuéra ha ndo'ái Manasés ñemoñare po guýpe.

13Upéi Israel ñemoñare oñemombareteve ramo jepe nomosẽi chupe; oguerekónte chupe kuéra hembiguái ramo.

José ñemoñare ojerureve yvy

14Peteĩ jey oñemboja Josué rendápe José ñemoñare ha he'i chupe: —Nde niko peteĩnte reme'ẽ oréve ore yvyrã. Ore katu niko ore reta, Ñandejára imba'e porãgui ore ndive.

15He'i chupe kuéra Josué: —Pende reta ramo peẽ ha michĩ ramo peẽme pende yvy, tapeho peity ka'aguy umi ferezéo ha refaíta yvýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16José ñemoñare he'i Josuépe: —Añete niko umi yvyty kuéra nda ore rupytypa véima. Canaangua kuéra oikóva ñúre katu ikárro fiérropa, upéichante avei Bet-Seangua, umi ijerére oĩva ha umi oikóva Jezreel ñúme.

17Josué he'i José ñemoñarépe: —Peẽ niko pende reta ha pene mbarete; ndapepyta mo'ãi peteĩ yvy rehevénte.

18Pene mba'erã avei yvyty, ka'aguy meme ramo jepe umíva. Ágã peity rire umi ka'aguy upe yvy pene mba'éta. Umi cananéo katu pemuñambáta imbarete ha ikárro fiérropa ramo jepe hikuái.

Josué 18

Josué omboja'o yvy hembýva

1Maymáva Israel ñemoñare oñembyaty táva Sílope. Upépe omopu'ã hikuái Tupã Jotopa Róga. Upérõ opa upe yvy oĩma vaekue Israel ñemoñare po guýpe.

2Oĩ gueteri upérõ 7 Israel ñemoñare ijyvy'ỹva. Noñeme'ẽigui gueteri chupe kuéra ijyvy teerã.

3Josué he'i Israel guápe: —Araka'e peve piko árupinte peikóta? Tapeho peñemomba'e upe yvýre Tupã pende ru kuéra ypykue Jára ome'ẽva peẽme.

4Peiporavo 21 kuimba'e, mbohapy-hapy opa umi 7 ñemoñare guágui. Umíva amondóta tohecha porã ko yvy ha ágã upéi tou te'i chéve mba'eichaitépa ikatu ñamboja'o.

5Ñamboja'óta upe yvy 7 hendápe. Judá ñemoñare oguerekóma voi yvy imba'éva yvy gotyo ha José ñemoñare upéichante avei yvate gotyo.

6Kuatiáre pemoĩta chéve mba'eichaitépa ha moõ rupi pemboja'o 7 hendápe upe yvy. Upéicha perúta chéve ha Tupã Ñandejára renondépe aitýta peẽme po'a pende yvyrãre.

7Leví ñemoñarépe noñeme'ẽ mo'ãi ijyvyrã. Chupe kuéra ohupyty opa kuave'ẽgui ojererúva Ñandejárape. Gad, Rubén ha mbytere Manasés ñemoñarépe katu, oñeme'ẽ vaekue ijyvyrã Jordán ysyry mboypýri, kuarahy resẽ gotyo. Tupã rembiguái, Moisés ome'ẽ vaekue chupe kuéra upépe.

8Umi kuimba'e ohóvo ohecha upe yvy, Josué he'i chupe kuéra kóicha: —Tapeho pehecha upe yvy ha pemoĩ kuatiáre. Ágã peju jeývo che rendápe, che aitýta peẽme po'a pende yvyrã rehe Ñandejára renondépe ko'a Sílope voi.

9Oho umi kuimba'e ohechávo upe yvy. Ha omboja'o hikuái 7 hendápe. Omoĩmbaite kuatiáre opa táva ojuhúva ha ojevy hikuái Sílope, Josué rendápe.

10Ha Sílope, Ñandejára renondépe, Josué oity chupe kuéra po'a ijyvyrãre. Ome'ẽ Israel ñemoñarépe ijyvyrã upe ho'aháicha chupe kuéra.

Benjamín ñemoñare yvy

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Benjamín ñemoñarépe oity po'a ha ho'a chupe kuéra ijyvyrã Judá ha José ñemoñare yvy pa'ũme.

12Benjamín ñemoñare yvy oñepyrũ yvate gotyo Jordán ysyrýgui. Upégui oho ohasa Jericógui yvate gotyomi ha ojupi umi yvytýre oĩva kuarahy reike gotyo. Upégui ojepyso yvy ojeiko'ỹha meve hérava Bet-Avén.

13Ohasa upégui táva Luz, hérava avei Betel rupi, yvy gotyo ha oguejy táva Atarot-Adar peve. Upéva oĩ hína yvytýpe táva Bet-Horóngui yvy gotyo. Upéva hína Bet-Horón opu'ãva umi yvyty mátape.

14Upéi upe yvy ojere Yguasu Mediterráneo gotyo, yvy gotyo upe yvyty oĩva Bet-Horón rováigui, táva Quiriat-Baálpe peve, hérava avei Quiriat-Jearim. Kóva ko táva Judá ñemoñare mba'e.

15Yvy gotyo katu upe yvy oñepyrũ táva Quiriat-Jearim opaha guive. Upéi oho kuarahy reike gotyo Neftóah ykua peve.

16Upégui oguejy yvy gotyo oguahẽ meve yvyty opaha peve oĩva Ben-Hinom ñu rovái, yvate gotyo Refaim ñúgui. Upégui oguejy Hinom ñúme ha ohasa yvyty Jebúsgui yvy gotyo oguahẽ meve ykua En-Roguélpe.

17Opu'ã upéi yvate gotyo ha osẽ táva En-Sémespe ha ohasa oho táva Guelilótpe, Páso Adumim rovái, ha oguejy Bohan ita oĩháme. Bohan peteĩva Rubén ra'y vaekue.

18Upégui ohasa yvytýre yvate gotyo, ñu oĩva hína Jordán ysyry rovái ha ojepoi Jordán ysyry peve.

19Ohasa rire Bet-Hoglágui yvate gotyo, oho osẽ Mar Muerto akãme, oñehẽháme Jordán ysyry. Péicha vaekue yvy gotyo upe yvy.

20Kuarahy resẽ gotyo katu upe yvy opa Jordán ysyrýre. Kóicha vaekue upe yvy oñeme'ẽva Benjamín ñemoñarépe imba'e teerã.

21Ko'ãva hína umi táva oñeme'ẽ vaekue Benjamín ñemoñarépe: Jericó, Bet-Hoglá, Émec-Quesís,

22Bet-Arabá, Semaraim, Betel,

23Avim, Pará, Ofrá,

24Quefar-Haamoní, Ofní ha Gueba. Ko'ã 12 táva, tekoha reheve.

25Avei Gabaón, Ramá, Beerot,

26Mispá, Quefirá, Mosá,

27Réquem, Irpeel, Taralá,

28Selá, Élef, Jebús, hérava avei Jerusalén; Guibeá ha Quiriat, 14 táva itekoha reheve. Péicha vaekue upe yvy ohupytýva Benjamín ñemoñarépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Josué 19

Simeón ñemoñare yvy

1Benjamín ñemoñare rapykuéri, Simeón ñemoñare ohupyty ijyvyrã oitývo hikuái po'a. Judá ñemoñare apytépe ohupyty chupe kuéra ijyvyrã.

2Ko'ã táva ohupyty ha'e kuéra: Beerseba, Sebá, Moladá;

3Hasar-Sual, Balá, Ésem,

4Eltolad, Betul, Hormá;

5Siclag, Bet-Marcabot, Hasar-Susá,

6Bet-Lebaot ha Saruhén. Ko'ã 13 táva itekoha reheve.

7Avei ohupyty ha'e kuéra ko'ã táva: En-Rimón, Éter ha Asán itekoha reheve.

8Upéicha avei ohupyty ha'e kuéra opa umi táva oĩva táva Baalat-Beer peve, hérava avei Ramat, opytáva Néguebpe. Kóicha vaekue upe yvy oñeme'ẽva Simeón ñemoñarépe.

9Simeón ñemoñare yvy opyta Judá ñemoñare yvýpe. Judá ñemoñarépe oñeme'ẽva yvy niko tuicháma chupe kuéra guarã ha upévare oñeme'ẽ Simeón ñemoñarépe Judá ñemoñare kuéra yvýgui.

Zabulón ñemoñare yvy

10Mbohapyha po'a ojeitýva ohupyty Zabulón ñemoñarépe. Ijyvy kuéra oñepyrũ táva Sarídpe;

11upégui ojepyso kuarahy reike gotyo táva Mahlá peve. Upéi ohasa táva Dabéset rupi ha oho opa upe ysyry rehe oĩva táva Jocneam rovái.

12Sarídgui katu oho kuarahy resẽ gotyo Quislot-Tabor peve. Upégui oho táva Daberat rupi ha opu'ã yvate gotyo táva Jafía peve.

13Upégui ohónte hína kuarahy resẽ gotyo Gat-Héfer peve. Ohasa Itá-Casín rupi, oguahẽ táva Rimónpe ha upéi ojere táva Neá gotyo.

14Ijyvy kuéra akã katu ojere rire Hanatón gotyo oho opa táva Jefté-El ñúme.

15Kóva ko yvýpe oĩ 12 táva itekoha reheve ohupytýva ha'e kuéra. Umíva apytépe oĩ táva Catat, Nahalal, Simrón, Idala ha Belén.

16Péicha vaekue upe yvy oñeme'ẽva Zabulón ñemoñarépe, itáva ha itekoha reheve.

Isacar ñemoñare yvy

17Zabulón ñemoñare rire, ho'a po'a Isacar ñemoñarépe oñeme'ẽ haguã chupe kuéra ijyvyrã.

18Ha'e kuéra ohupyty táva Jezreel, Quesulot, Sunem,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Hafaraim, Sihón, Anaharat,

20Rabit, Quisión, Ebes,

21Rémet, En-Ganim, En-Hadá ha Bet-Pasés.

22Ijyvy kuéra ohupyty yvyty rusu Tabor hérava. Avei táva Sahasimá ha Bet-Semes ha oho Jordán ysyry peve. Oĩ 16 táva itekoha reheve ohupyty ha'e kuéra.

23Péicha vaekue upe yvy oñeme'ẽva Isacar ñemoñarépe, itáva ha itekoha reheve.

Aser ñemoñare yvy

24Isacar ñemoñare rire, ho'a Aser ñemoñarépe ijyvyrã.

25Ha'e kuéra ohupyty ko'ã táva: Helcat, Halí, Beten, Acsaf,

26Alamélec, Amad ha Misal. Kuarahy reike gotyo ijyvy kuéra oguahẽ yvyty rusu Carmelo héravape ha Sihor-Libnat peve.

27Kuarahy reike gotyo ijyvy kuéra opu'ã yvate gotyo táva Bet-Dagón peve. Oja ohóvo Zabulón ñemoñare yvýre, táva Jefté-El ñúre, táva Bet-Émec ha Neiel rupi oguahẽ meve Cabúlpe.

28Ohupyty avei táva Abdón, Rehob, Hamón ha Caná oguahẽ meve táva guasu Sidónpe.

29Upégui ojere Ramá gotyo ha ohasa Tiro rupi, upe táva ikorapy jere ita jere yvatéva. Ohasa rire Hosa rupi oho opa Yguasu Mediterráneope. Ko'ã táva avei ohupyty ha'e kuéra: Mahaleb, Aczib,

30Umá, Afec ha Rehob. Oñondive oĩ 22 táva itekoha reheve.

31Péicha vaekue upe yvy itáva kuéra reheve oñeme'ẽ vaekue Aser ñemoñarépe.

Neftalí ñemoñare yvy

32Aser ñemoñarépe oñeme'ẽ rire ijyvyrã, ho'a Neftalí ñemoñarépe guarã.

33Ijyvy kuéra oñepyrũ táva hérava Heléfgui ha oho Elón-Saananim, Adamí-Néqueb ha Jabneel rupi Lacum peve, ha opa Jordán ysyry rembe'ýpe.

34Kuarahy reike gotyo katu ijyvy kuéra oñepyrũ Aznot-Tabórgui ha oho táva Hucoc peve. Yvy gotyo oja Zabulón ñemoñare yvýre, kuarahy reike gotyo katu Aser ñemoñare mba'évare. Kuarahy resẽ gotyo oĩ Neftalí ñemoñare yvy, oguahẽva Jordán ysyry peve.

35Umi táva ikorapy jere ita yvatéva ohupytýva ha'e kuéra hína ko'ãva: Sidim, Ser, Hamat, Racat, Quinéret,

36Adamá, Ramá, Hasor,

37Quedes, Edrei, En-Hasor,

38Irón, Migdal-El, Horem, Bet-Anat ha Bet-Semes. Oĩ 19 táva itekoha reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

39Kóicha vaekue upe yvy ohupytýva Neftalí ñemoñarépe itáva ha itekoha reheve.

Dan ñemoñare yvy

40Upéi ho'a Dan ñemoñarépe ijyvyrã.

41Ijyvy kuérape oĩ hína ko'ã táva ha'e kuéra ohupytýva: Sorá, Estaol, Ir-Semes,

42Saalbim, Aialón, Jetlá,

43Elón, Timnat, Ecrón,

44Eltequé, Guibetón, Baalat,

45Jehud, Bené-Berac, Gat-Rimón,

46Mejarcón ha Racón, ha upe yvy oĩva Jope rovái.

47Ha michĩguima chupe kuéra ko yvy, Dan ñemoñare oho ojeity táva Lésem ári, ha ojukapa rire umi upépe oikóvape oñemomba'e hese. Opyta oiko upépe ha ombohéra upe táva itúva ypykue rérape: Dan.

48Kóicha vaekue oñeme'ẽ ramo Dan ñemoñarépe ijyvyrã, itáva ha itekoha reheve.

Josuépe oñeme'ẽ ijyvyrã

49Oity rire po'a ha oñomboja'opa rire upe yvy, Israel ñemoñare ome'ẽ Josuépe ijyvyrã ijapytépe kuéra. Josué niko Nun ra'y vaekue.

50Ñandejára he'i haguéicha, oñeme'ẽ chupe upe táva ha'e voi ojerure vaekue, oĩva Efraín yvytýre hérava Timnat-Sérah. Josué omopu'ã jey upe táva ha oiko upépe.

51Kóicha vaekue yvy oñemboja'o ramo guare Israel ñemoñare apytépe. Pa'i Eleazar, Nun ra'y Josué ha umi Israel guápe omyakãva, oity po'a upe yvýre táva Silópe Ñandejára renondépe, Jotopa Róga rokẽme. Péicha upe yvy oñemboja'o vaekue.

Josué 20

Táva kuéra ikatuhápe oñekañy
(Nm 35.6-34; Dt 4.41-43; 19.1-13)

1Ñandejára he'i Josuépe:

2Ere Israel guápe toiporavo umi táva ikatuhápe okañy oporojukáva ojapose'ỹre, Moisés oheja haguéicha peẽme peiporavo haguã.

3Umi hapichápe ojukáva ojapose'ỹ rehe upépe okañýta, ha ndaikatu mo'ãi ojapo hese mba'eve umi ojejukáva pehẽngue.

4Upe oporojukáva ikatúta oguahẽ peteĩva umi távape. Ha upépe oguahẽvo, upe táva rokẽme omombe'úta karai kuéra upépe guápe upe ojapóva. Karai kuéra omoguahẽ vaerã chupe, ha ome'ẽ vaerã chupe oiko haguã upe távape.

5Upe ojejukáva pehẽngue ou ramo hapykuéri, noñeme'ẽi vaerã chupe upe kuimba'e oñemoguahẽ vaekue. Ojapose'ỹ rehe niko ojuka hapichápe. Ndaha'éi ndaija'éigui hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Upe oporojukáva opyta vaerã upe távape. Upéi oñembojovake vaerã ojekuaa porã haguã mba'éichapa oporojuka raka'e. Ikatu jeýne oho hógape upe oiko haguépe ha okañy haguégui, omano vove upe pa'i guasu oĩva ha'e oñemoguahẽ ramo guare.

7Ha Israel ñemoñare omboyke ko'ã táva ikatu haguãme okañy umi oporojukáva ojapose'ỹre: Quedes oĩva Galiléa, yvytýpe Neftalí ñemoñare yvýpe. Siquem, oĩva yvytýpe Efraín ñemoñare yvýpe. Ha Quiriat-Arbá, Hebrón avei hérava, oĩva yvytýpe Judá ñemoñare yvýpe.

8Jordán ysyry mboypýri, kuarahy resẽ gotyo Jericógui katu omboyke hikuái ko'ã táva: Béser oĩva yvytýpe yvy ojeiko'ỹháme Rubén ñemoñare yvýpe. Ramot oĩva Gad ñemoñare yvýpe yvy hérava Galaádpe. Ha Golán oĩva Manasés ñemoñare yvýpe yvy hérava Basánpe.

9Ko'ãva hína umi táva oñemboyke vaekue ikatu haguãme okañy mayma Israel ñemoñare ha Israel ñemoñare'ỹva oporojuka vaekue ojapose'ỹre. Upéicha umi ojejuka vaekue pehẽngue ndaikatu mo'ãi ojuka upe hapicha jukaharépe oñembojovake mboyve.

Josué 21

Táva kuéra oñeme'ẽva levíta kuérape

(1 Cr 6.54-81)

1Oñemboja levíta kuéra pa'i Eleazar, Josué ha umi Israel guápe omyakãva rendápe,

2oĩmba jave hikuái Silópe, tetã Canaánpe. Ha kóicha he'i hikuái: —Ñandejára he'i vaekue Moiséspe oñeme'ẽ haguã oréve táva kuéra ikatu haguãme roiko, ha ñu ore rymba kuéra okaru haguãme.

3Ha Ñandejára he'i haguéicha, Israel ñemoñare ome'ẽ ijyvy teégui umi levíta kuérape táva ha ñu hymba kuéra omongaru haguã.

4Oñepyrũ oity hikuái po'a Quehat ñemoñare apytépe. Ko'ãva hína umi levíta pa'i Aarón guiogua. Ha'e kuéra ohupyty 13 táva Judá, Simeón ha Benjamín ñemoñare yvýpe.

5Umi ambue Quehat ñemoñarépe katu ohupyty 10 táva oĩva Efraín, Dan ha mbytere Manasés ñemoñare yvýpe.

6Guersón ñemoñarépe katu ohupyty 13 táva oĩva Isacar, Aser, Neftalí ha mbytere Manasés ñemoñare yvýpe, oĩva Basánpe.

7Merarí ñemoñarépe ohupyty 12 táva oĩva Rubén, Gad ha Zabulón ñemoñare yvýpe.

8Israel ñemoñare oity po'a oikuaa haguã umi táva ha umi ñu mymba okaru haguã levíta kuérape guarã, Ñandejára he'i haguéicha Moisés rupi.

9Ko'ãva hína umi táva oĩva Judá ha Simeón ñemoñare yvýpe oñeme'ẽ vaekue levíta kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Umi levíta kuérape Quehat ñemoñare Aarón guiogua, umívape raẽvete oity po'a.

11Oñeme'ẽ chupe kuéra táva Quiriat-Arbá hérava avei Hebrón. Upéva oĩ yvytýpe Judá ñemoñare yvýpe. Upépe oiko Anac, upe kuimba'e ipuku etéva, ñemoñare kuéra. Oñeme'ẽ avei chupe kuéra ñu hymba kuéra okaru haguã.

12Yvy ñemitỹrã oĩva Hebrón jerére ha umi itekoha katu oñeme'ẽ vaekue Caleb, Jefuné ra'ýpe.

13Umi Aarón ñemoñarépe oñeme'ẽ táva Hebrón ikatu haguã upépe okañy umi oporojukáva ojapose'ỹre. Oñeme'ẽ avei chupe kuéra ko'ã táva: Libná,

14Jatir, Estemoa,

15Holón, Debir,

16Ain, Jutá ha Bet-Semes. Ko'ãva 9 táva oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

17Benjamín ñemoñare yvýpe katu oñeme'ẽ chupe kuéra ko'ã táva: Gabaón, Gueba,

18Anatot ha Almón. Ko'ã irundy táva oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguã.

19Péicha pa'i kuéra Aarón ñemoñarépe ohupyty 13 táva ha peteĩ-teĩ oguereko ñu mymba okaru haguãme.

20Umi ambue Quehat ñemoñare levítape avei, oñeme'ẽ táva oĩva Efraín ñemoñare yvýpe.

21Táva Siquémpe, oĩva yvytýpe, Efraín ñemoñare yvýpe; upépe ikatu okañy umi oporojukáva ojapose'ỹre. Avei oñeme'ẽ chupe kuéra táva Guézer,

22Quibsaim ha Bet-Horón. Ko'ã irundy táva oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

23Dan ñemoñare yvýpe katu oñeme'ẽ chupe kuéra ko'ã táva: Eltequé, Guibetón,

24Aialón ha Gat-Rimón. Ko'ã irundy táva oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

25Mbyte Manasés ñemoñare yvýpe katu oñeme'ẽ chupe kuéra ko'ã táva: Taanac ha Gat-Rimón. Mokõi táva ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

26Péicha ko'ãva Quehat ñemoñarépe ohupyty 10 táva ñu reheve ijerekuévo mymba okaru haguãme.

27Levíta kuérape Guersón ñemoñarépe oñeme'ẽ mokõi táva ñu reheve mymba okaru haguãme, oĩva mbytere Manasés ñemoñare yvýpe. Peteĩva héra Golán, oĩva Basán yvýpe. Upépe ikatu okañy umi oporojukáva ojapose'ỹre. Upe ambue katu héra Beesterá.

28Isacar ñemoñare yvýpe katu oñeme'ẽ chupe kuéra Cisón, Daberat,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Jarmut ha En-Ganim. Ko'ã irundy táva oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

30Aser ñemoñare yvýpe oñeme'ẽ chupe kuéra Misael, Abdón,

31Helcat ha Rehob. Ko'ã irundy táva oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

32Neftalí ñemoñare yvýpe katu oñeme'ẽ chupe kuéra mbohapy táva ñu reheve ijerekuévo mymba okaru haguãme. Táva Quedes oĩ Galiléape ha upépe ikatu okañy umi oporojukáva ojapose'ỹre. Upéi oĩ táva Hamot-Dor ha Cartán.

33Péicha Guersón ñemoñarépe oñeme'ẽ 13 táva ha peteĩ-teĩ oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

34Levíta kuérape Merarí ñemoñarépe oñeme'ẽ Zabulón ñemoñare yvýpe ko'ã táva: Jocneam, Cartá,

35Dimná ha Nahalal. Ko'ã irundy táva oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

36Rubén ñemoñare yvýpe katu oñeme'ẽ chupe kuéra ko'ã táva: Béser, Jahas,

37Cademot ha Mefáat. Ko'ã irundy táva oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

38Gad ñemoñare yvýpe katu oñeme'ẽ chupe kuéra táva Ramot oĩva Galaádpe ikatuhápe okañy umi oporojukáva ojapose'ỹre. Upéi Mahanaim,

39Hesbón ha Jazer. Ko'ã irundy táva oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

40Péicha umi levíta kuérape Merarí ñemoñarépe oñeme'ẽ 12 táva.

41Umi táva oñeme'ẽva levíta kuérape Israel yvýpe ohupyty 48 ha peteĩ-teĩ oguereko ñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

42Umi ñu omongorapaite vaekue umi táva ha upéichapaite vaekue opa henda rupi.

43Upéicha Ñandejára ome'ẽ vaekue umi Israel guápe upe yvy ha'e voi he'i vaekue ome'ẽtaha itúva kuéra ypykuépe. Oñemohenda ha oiko hikuái upépe.

44Itúva kuéra ypykuépe he'i haguéicha, Ñandejára ome'ẽ chupe kuéra py'a guapy opa upe yvýpe. Ha ndaipu'akái hese kuéra avave umi hese kuéra ija'e'ỹva. Umívape Ñandejára omoĩmba Israel po guýpe.

45Ha opa umi mba'e Ñandejára he'i vaekue ojapotaha, upeichaite ojehu. Opa umi mba'e porã Ñandejára he'i vaekue ojapotaha Israel ñemoñare rehehápe, ha'e ojapo.

Josué 22

Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñare ojevy ijyvýpe

1Josué ohenói Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñarépe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2ha he'i chupe kuéra kóicha: —Pejapóma niko umi mba'e Moisés, Ñandejára rembiguái, he'i vaekue peẽme pejapo haguã. Ha pejapo avei che ha'e haguéicha peẽme.

3Peju ypy guive, kóva ko ára peve, ndapehejái pende rapicha kuérape. Pejapopaite Tupã rembiapoukapy.

4Ha'e he'i haguéicha, umi pende rapicha kuéra ko'ágã oikóma py'a guapýpe. Ikatúntema pejevy pende rógape. Pejevy pende yvy teépe, Ñandejára rembiguái Moisés ome'ẽ vaekue peẽme Jordán ysyry mboypýri.

5Anínteke pemboyke Tupã rembiapoukapy, Moisés Ñandejára rembiguái oheja vaekue peẽme. Upépe he'i pehayhu vaerãha Tupã Ñandejárape, peiko vaerãha ha'e he'iháicha, pejapo vaerãha hembipota, napemboykéi vaerãha chupe ha pemomba'e vaerãha chupe pende py'aite guive.

6Upe rire Josué ohovasa ha omondo chupe kuéra hógape.

7Moisés niko ome'ẽ vaekue mbytere Manasés ñemoñarépe ijyvyrã upe yvy Basán héravape. Upe ambue mbyterépe katu Josué ome'ẽ hapicha Israel ñemoñare apytépe kuarahy reike gotyo Jordán ysyrýgui. Ha omondokuévo chupe kuéra hógape,

8Josué he'i chupe kuéra kóicha: “Ko'ágã niko pejevy pende rógape óro, pláta, vrónse, fiérro ha opaichagua ao ha mymba kuéra reheve. Opa ko'ã mba'e peraháva ñorãirõhágui tapeho pemboja'o pende rogagua ndive.”

Altar Jordán ysyry rembe'ýpe

9Upéicha umi Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñare oheja hapicha kuéra Silópe, oĩva Canaánpe. Oje'ói hikuái ijyvy teépe, oĩva Galaádpe, ome'ẽ vaekue chupe kuéra Moisés, Ñandejára he'i haguéicha.

10Ha oguahẽvo Jordán ysyry rembe'ýpe, omopu'ã hikuái peteĩ altar ndetuichapa jepéva upépe, Canaán yvýpe.

11Hapicha Israel ñemoñare ohendu Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñare omopu'ã hague peteĩ altar Canaánpe retã rovái, Jordán ysyry rembe'ýpe Israel ñemoñare yvýpe.

12Ha ñe'ẽ isarambívo, Israel ñemoñare oñembyatypa Silópe oho haguãicha oñorãirõ hendive kuéra.

13Omondo raẽ hikuái Fineéspe, pa'i Eleazar ra'y, Galaádpe. Upépe oĩ hína umi Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñare.

14Finees ndive oho 10 kuimba'e, Israel ñemoñarépe omyakãva. Peteĩ-teĩ umi Israel ñemoñare rérape oho hikuái.

15-16Ko'ãva oguahẽ Galaádpe, oĩháme Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñare, ha he'i chupe kuéra kóicha: —Ore niko roju pene rendápe Ñandejára retã rérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Maymáva oikuaase mba'épa ko pejapóva Israel Tupã rehe. Peẽ niko pepu'ã Ñandejára rehe pemopu'ãvo ko altar ha pemboyke chupe.

17Na pene mandu'ái nga'u piko upe mba'e vaiete ojejapo vaekue Peórpe. Upérõ Ñandejára ojahéi vaekue hetãre ha ko'agãite peve ne'ĩra gueteri ñane potĩ upe mba'e vai upévagui.

18Ko'ágã katu peẽ peju pemboyke Ñandejárape. Pepu'ã ramo hese ko'ágã, ha'e upéi ipochýta opa Israel ñemoñare ndive.

19Peẽ peimo'ã ramo pende yvy naipotĩriha pehasa yvy Ñandejára mba'évape, Jotopa Róga opu'ãháme. Peju peiko ore apytépe. Ani pepu'ã Ñandejára rehe térã ore rehe pemopu'ãvo ambue altar Tupãme. Tupã Ñandejára niko oguerekóma voi altar imba'éva.

20Peikuaa mba'éichapa Acán, Zérah ra'y, oñemomba'e vaekue umi mba'e Ñandejára rérape oñehundi vaerãre. Upéicha ojapógui, Ñandejára pochy ohupytypa vaekue opa Israel guápe. Ndaha'éi Acán añónte upe omano vaekue upe hembiapo vaikuére.

21Upépe Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñare he'i umi Israel ñemoñarépe omyakãvape ha ou vaekue hendápe kóicha:

22—Tupã opa mba'e Jára oikuaa porã romopu'ãvo ko altar ndaha'eiha ropu'ã térã romboykéva chupe. Roipota avei maymáva Israel ñemoñare oikuaa porã mba'e rehépa rojapo ko rojapóva. Oime rire romboyke chupe ha ore rembiapo vai ha ropu'ã hese, tove ha'e ko árape ta ore rundi.

23Oime rire Ñandejárape romboyke haguã romopu'ã ko altar rogueru haguã ore mymbahapy, ore mba'e kuave'ẽ térã ore mymbahapy joajurã ramo, Ñandejára, ha'ete voi ta ore rundi.

24Ore romopu'ã ko altar ndoroipotáigui ágã ko'ẽramo pene ñemoñare kuéra he'i ore ñemoñare kuérape: “Peẽ piko mba'éicha rupi pemomba'e Tupã Israel Járape?

25Tupã niko omoĩ Jordán ysyry ñande pe'a haguã ojuehegui. Ore roime ágotyo ha peẽ Rubén ha Gad ñemoñare katu amo gotyo. Peẽ ndaperekói mba'eve Tupã ndive. Ágã upéicha pene ñemoñare kuéra ndohejáine ore ñemoñare kuérape omomba'e guasu Ñandejárape.

26Upévare ro'e ojupe romopu'ã haguã peteĩ altar. Ndaha'éi romymbahapy haguã Ñandejárape, térã rogueru haguã chupe ore mba'e kuave'ẽ.

27Romopu'ã ko altar opyta haguãicha tembiecharã ñande apytépe, ha ñane ñemoñare kuéra apytépe avei. Péicha ojekuaáta ore avei ikatuha roñemboja Ñandejára rendápe ore mymbahapy, ore mymbajuka angaipa jeheja reirã, ha ore mymbajuka joajurã reheve. Upéicha ramo ágã pene ñemoñare kuéra ndaikatu mo'ãi he'i ore ñemoñare kuérape: ‘Peẽ ndaperekói mba'eve Tupã ndive’.

28Upévare, oguahẽ ramo upe ára oréve térã ore ñemoñare kuérape upéicha oje'eha, oje'e kuaáta chupe kuéra: ‘Pehechápa hína amo altar ore ypykue omopu'ã vaekue

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ñandejárape? Upéva noñemopu'ãi vaekue mymbahapyrã térã mba'e kuave'ẽ oñemoguahẽ haguã Tupãme. Oñemopu'ã vaekue tembiecharã ñande apytépe’.

29Mba'eveichave ramo noropu'ãi chéne Tupã rehe térã noromboykéi chéne chupe. Noromopu'ãi ko altar oñekuave'ẽ haguã Tupãme mymbahapy, mymbajuka joajurã térã ore mba'e kuave'ẽ rogueru haguã chupe. Tupã niko oguereko voi altar hekoha renondépe.

30Pa'i Finees ha umi Israel guápe omyakãva, oho vaekue hendive, ohendu umi mba'e he'íva umi Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñare. Ha iporã chupe kuéra upe oje'éva.

31Ha Finees, pa'i Eleazar ra'y, he'i umi Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñarépe kóicha: —Ko'ágã rohecha kuaa Ñandejára oĩha ñande apytépe. Napepu'ãi rupi hese ha'e ndojahe mo'ãi Israel ñemoñarére.

32Upéi pa'i Finees ha umi hendive oho vaekue Galaádpe oheja Rubén ha Gad ñemoñarépe, ha ojevy Canaánpe, Israel ñemoñare oĩháme. Omombe'u chupe kuéra mba'épa ojehu.

33Ha Israel guápe iporã upe ohendúva ha omomba'e guasu Tupãme hikuái. Avave naimandu'avéi ohotaha oñorãirõ Rubén ha Gad ñemoñare ndive térã ohotaha ojapo sarambi hekoha kuéra rupi.

34Rubén ha Gad ñemoñare he'i ojupe: ‘Kóva ko altar niko oñembo'y ápe ohechaukávo ñandéve Tupã Ñandejaraha’, ha ombohéra upe altar ‘Tembiecharã’.

Josué 23

Josué oñe'ẽ hetã guápe

1Ñandejára oipytyvõ Israel guápe ha upéicha rupi opytu'u puku hikuái ñorãirõgui tetã nguéra ndive oĩva umi ijere rupi. Josué katu itujáma.

2Ha'e ombyaty maymáva Israel guápe: karai kuéra, myakãhára kuéra ha umi oñorãirõva ruvicha kuérape. He'i chupe kuéra kóicha: —Che niko che tujáma.

3Peẽ katu pehecha mba'épa Tupã Ñandejára ojapo pende rehehápe ko'ã tetãre, oñemoĩ vaekue pende rehe. Tupã Ñandejára voi oñorãirõ vaekue pende rehehápe.

4Che katu aity peẽme po'a ha ame'ẽ peẽme pende yvyrã umi tetã ahundi vaekue yvy. Amboja'o avei peẽme umi yvy oĩ'ỹva gueteri pende po guýpe, upe oĩva Jordán ysyrýgui Yguasu Mediterráneo peve.

5Tupã Ñandejára ha'e voi omboguevíta chupe kuéra pene renonderã. Ha'e omosẽmbáta chupe kuéra peẽ peñemomba'e haguã ijyvy kuérare. Tupã Ñandejára upéicha voi he'i vaekue.

6Peñeha'ãmbaitéke peiko ha pejapo haguã upe kuatia tembiapoukapy ryru Moisés oheja vaekue he'iháicha. Aníke pepia chugui mamove gotyo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ani pejehe'a ambue tetã guáre, umíva oiko ramo jepe gueteri pende apytépe. Ani voi pene mandu'a itupã nguéra réra rehe, térã peiporu héra kuéra pejévo: ‘Hérape ha'e ndéve peichaha’. Ani pemomba'e guasu chupe kuéra.

8Tupã Ñandejárape katu pemomba'e, ko'ágã peve pejapoháicha peikóvo.

9Tetã ndetuicha ha nembaretéva niko Ñandejára omosẽ pene renonderãgui, ha ko'agãite peve ndaipóri gueteri ipu'akáva pende rehe.

10Peteĩva pende apytégui niko ipu'aka 1.000 kuimba'e, oñemoĩgui pende ykére Tupã Ñandejára. Ha'e péicha voi he'i vaekue ojapotaha.

11Peiko kuaáke aipo ramo, ha pehayhu Tupã Ñandejárape.

12Peikuaáke avei kóva: pemboyke ramo Tupãme ha pejehe'a ramo umi ambue tetãgua rehe oikóva gueteri pende apytépe ha pemenda hese kuéra,

13peikuaa porãke Tupã Ñandejára nomosẽ mo'ãiha umíva umi tetã guápe pende apytégui. Ha'e kuéra pene moñuhãta, ha'éta teju ruguáicha pende apére ha ñuatĩcha pende resa kutúva. Péicha, mbeguépe peñehundipa ko yvy porãitégui Tupã Ñandejára ome'ẽ vaekue peẽme.

14Che niko amanótama. Peẽ katu peikuaa porã pende py'aite guive Ñandejára ome'ẽ hague peẽme opa umi mba'e porã ha'e he'i vaekue ome'ẽtaha peẽme. Ndaipóri peteĩ mba'e oheja vaekue ojapo'ỹre.

15Upéicha avei Tupã Ñandejára ojapopa haguéicha umi mba'e porã ha'e he'i vaekue ojapotaha pende rehehápe, ha'e oguerúta pende ári opaichagua mba'e vai pene rundítava ko yvy porãitégui ha'e ome'ẽ vaekue peẽme.

16Péicha ojapóta pemboyke ramo ñe'ẽme'ẽ Ñandejára ojapo vaekue pene ndive, ha peiko ramo pemomba'e guasu tupã gua'u kuéra ha peñesũ henondépe. Ñandejára ipochy hendýta pene ndive ha pya'e pene rundíta ko yvy porãitégui ha'e ome'ẽ vaekue peẽme.

Josué 24

Josué ñe'ẽ paha

1Ohenói Josué opa karai kuérape, mburuvicha, myakãhára ha ñorãirõhára ruvicha kuérape. Ha maymáva Israel ñemoñare oñembyaty Siquémpe, Ñandejára renondépe.

2Ha he'i chupe kuéra Josué: —Kóicha he'i Tupã Israel Jára: “Yma pende ru kuéra ypykue Abraham ha Nahor ru Térah oiko ramo Éufrates ysyry mboypýri, omomba'e guasu vaekue ambue tupã.

3Che agueru vaekue ágotyo pende ypykue Abrahámpe ha ahechauka vaekue chupe Canaán yvy. Ame'ẽ chupe ta'ýra Isaac, ha Isaac rupi heta iñemoñare.

4Isaac katu mokõi ita'ýra vaekue: Jacob ha Esaú. Esaú ha ita'ýra kuérape ame'ẽ vaekue Seír ijyvyrã. Jacob ha ita'ýra kuéra katu oho Egíptope.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Amondo vaekue upéi Moisés ha Aarónpe Egíptope ha sarambi ajapo vaekue umi upépe oikóva apytépe. Peẽme katu ponohẽ vaekue upégui.

6Anohẽ ramo guare pende ru kuéra ypykuépe Egíptogui, umi upepegua ou vaekue hapykuéri kuéra kavaju ári ha karroita reheve Mar Rojo peve.

7Upépe pesapukái vaekue chéve ha amoĩ vaekue ipa'ũme kuéra arai ypytũ. Upéi ambou hi'ári kuéra y. Ojaho'ipaite chupe kuéra ha ojahogapa. Peẽ peikuaapa ko'ã mba'e che ajapo vaekue Egíptope. Heta ára upéi peiko yvy ojeiko'ỹha rupi.

8Upégui pogueru vaekue amorréo kuéra yvýpe, oĩva kuarahy reike gotyo Jordán ysyrýgui. Umíva opu'ã vaekue oñemoĩ pende rehe, che katu amoĩ chupe kuéra pende pópe ha peẽ pehundi chupe kuéra ha peñemomba'e ijyvýre.

9Upéi opu'ã oñorãirõ haguã Israel ñemoñare ndive Sipor ra'y Balac, Moab retã ruvicha guasu. Ha'e ohenoika Balaam, Beor ra'ýpe, iñe'ẽ paje oity haguã Israel rehe.

10Che katu amboty che apysa umi mba'e he'ívape. Amo ipaháp e ha'e pende rovasa. Ndahejái vaekue chupe ojapo pende rehe mba'eve ivaíva.

11Upéi pehasa vaekue Jordán ysyry ha peguahẽ Jericópe. Umi upepegua ha ijere rupi oikóva: amorréo, ferezéo, cananéo, hitíta, gergeséo, hevéo ha jebuséo kuéra opu'ã oñorãirõ haguã pene ndive. Opa umívape che aity pende pópe.

12Umi mokõi amorréo ruvicha guasúpe katu napehundíri peẽ pene rembiporu ñorãirõme peiporúva reheve. Cheté aha vaekue pene renonderã, amondýi ha amuña chupe kuéra peẽ peguahẽ mboyve.

13Yvy che ame'ẽva peẽme na pene mbosyva ry'ái vaekue, táva ame'ẽva peẽme napemopu'ãi vaekue. Ko'ágã peiko upépe ha pereko pe'u vaerã mba'e peẽ peñotỹ'ỹ vaekuégui.”

14He'i chupe kuéra Josué: —Upévare, pemomba'éke Ñandejárape ha pejapo hembipota pemboyke'ỹ rehe chupe. Umi tupã pende ru kuéra ypykue omomba'e vaekue oiko ramo Éufrates ysyry ha Egipto rupi, peipe'a pende apytégui ha pemomba'e guasu Ñandejárape año.

15Napemomba'e guasuséi ramo Ñandejárape katu, ko'ágã peje vaerã mba'eichagua tupãmepa pemomba'e guasúta. Pemomba'e guasútapa umi tupã pende ru kuéra ypykue omomba'e guasu vaekue oiko ramo guare Éufrates ysyry rupi, térãpa ko'ágã peikóguima ko'ã amorréo yvýpe pemomba'e guasúta itupã nguérape? Che ha maymáva che rogagua romomba'e guasúta Ñandejárape.

16Maymáva Israel ñemoñare he'i: —Mba'eveichave ramo noromboyke mo'ãi Ñandejárape ha noromomba'e guasu mo'ãi ambue tupã.

17Tembiguái ramo roiko vaekue Egíptope ha Tupã ore Jára ore renohẽ vaekue oréve ha ore ru kuéra ypykuépe upégui. Heta mba'e techapyrã ojapo vaekue ore rehehápe. Mamo tetã roikoha rupi térã mamo rohoha rupi, ha'e oñangareko vaekue ore rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Hi'ári, Ñandejára voi omosẽmba vaekue ore renonderãgui amorréo kuéra ha ambue
tetãgua ko yvýgui. Ore avei romomba'e guasúta Tupãme. Ha'e niko ore Jára.

19Ha Josué he'i chupe kuéra: —Ikatu mba'e vaerã niko pemomba'e guasu
Ñandejárape. Peikuaáke ha'e Tupã marangatuha, ha imba'erãnte pende potaha. Pepu'ã
ramo hese térã pene rembiapo vai ramo, ha'e ndahesarái mo'ãi.

20Pemboyke ramo chupe ha peho pemomba'e guasu ambue tupã, Ñandejára ojahéita
pende rehe ha heta mba'e vai oguerúta pende ári. Pene rundíta, jepe heta mba'e porã
ojapo pende rehehápe.

21He'i hikuái Josuépe: —Ndaupéicha mo'ãi. Ore romomba'e guasúta Ñandejárape.

22Josué he'i chupe kuéra: —Pene mandu'áke peẽ voi peme'ẽha pene ñe'ẽ ha pejeha
pemomba'e guasutaha Ñandejárape. Ha he'i hikuái: —Ore voi upéicha ro'e.

23He'i chupe kuéra Josué Upémarõ: —Penohẽ umi tupã gua'u ra'ãnga perekóva pende
apytépe ha pehundipa. Ha pende py'aite guive peñeme'ẽ Tupã Israel Járape.

24Maymáva Israel ñemoñare he'i: —Tupã ore Járape romomba'e guasúta ha he'ívante
rojapóta.

Ñe'ẽ me'ẽ Siquémpe

25Ha upéva upe árape voi Siquémpe, Josué omoĩ kuatiáre maymáva Israel guápe umi
mba'e ha'e kuéra ojapo vaerã. Ko ñe'ẽ me'ẽ ha'e kuéra ojapóva,

26Josué omoĩ kuatia Tupã rembiapoukapy ñe'ẽ ryrúpe. Upéi omopu'ãuka peteĩ ita
guasu upe yvyra máta guýpe oĩva Ñandejára rekohápe.

27Ha he'i Josué maymáva Israel guápe: —Ko ita oĩta ko'ápe ku ñande recharõ guáicha,
ohendupágui opa umi mba'e Ñandejára he'i vaekue ñandéve. Ko ita oĩta ko'ápe ani
haguã ñande japu Tupã ndive.

28Upéi Josué omondo Israel guápe hógape ha oje'ói maymáva ijyvy teépe.

Josué omano ramo guare
(Jue 2.6-10)

29Opa ko'ã mba'e ojehu rire, omano Ñandejára rembiguái Josué, Nun ra'y. Omano
oguerekópe 110 áño.

30Oñeñotỹ Timnat-Sérahpe, ijyvýpe oĩva Efraín yvytýre, yvyty Gáasgui yvate gotyo.

31Josué ha umi karai kuéra opyta vaekue hendaguépe, oikuaa opa umi mba'e
techapyrã Ñandejára ojapo vaekue Israel rehehápe. Ha'e kuéra oisãmbyhy aja Israel
guápe maymáva omomba'e guasu Ñandejárape.

José kãnguekue oñeñotỹ

32José kãnguekue Israel ñemoñare ogueru vaekue osẽnguévo Egíptogui oñeñotỹ
Siquémpe. Oñotỹ hikuái upe yvýpe Jacob ojogua vaekue Hamor ra'y kuéragui 100

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

pláta pehẽnguére. Yvy oñemboja'o ramo guare kóva ko yvy oñeme'ẽ vaekue José ra'y kuérape.

Eleazar omano ramo guare

33 Omano avei Aarón ra'y, Eleazar. Oñotỹ chupe hikuái Guibeápe, ta'ýra yvýpe. Upéva upe táva, oĩva Efraín yvytýre, niko oñeme'ẽ vaekue ta'ýra Fineéspe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jueces

Jueces 1

Judá ha Simeón omyakãsã Adonisédecpe

1Josué omano rire Israel ñemoñare oporandu Tupãme: —Mávapa ore apytégui ohóta
tenonde oñorãirõ haguã Canaangua kuéra ndive?

2Tupã he'i: —Judá ñemoñare ohóta. Péina amoĩma ipópe kuéra upe yvy.

3Judá ñemoñare kuéra he'i tyvýra Simeónpe: —Jahána che ndive upe yvýpe oñeme'ẽ
vaekue chéve ha ñañorãirõ umi Canaangua ndive. Jaha ñahundi umíva ha ágã upéi che
avei aháne ne ndive upe yvy ndéve oñeme'ẽ vaekuépe. Ha oho hendive Simeón.

4Oho Judá ha Tupã omoĩ ipópe umi cananéo ha umi ferezéo kuéra. Ha Besécpe ojuka
hikuái 10.000 kuimba'e.

5Ojuhu hikuái Adonisédecpe ha oñorãirõ hendive. Sarambi ojapo hikuái cananéo ha
ferezéo kuéragui.

6Adonisédec katu okañyse mo'ã. Oho hikuái hapykuéri ha ojapyhývo chupe oikytĩ
chugui mokõivéva ipysã guasu ha ikuã guasu.

7Upévo he'i Adonisédec: —Arekómi vaekue 70 mburuvicha guasu oñekuã'o ha
oñepysã'o vaekue ha ombyatýmiva tembi'u rembyre che mesa guýgui. Upe che ajapo
haguéicha omyengovia chéve Tupã. Ogueraha chupe hikuái Jerusalénpe ha upépe
omano.

Judá oñemomba'e Jerusalén ha Hebrón rehe

8Judá ñemoñare oñorãirõ Jerusalengua ndive omoĩ peve ipo guýpe upe táva. Ojukapa
umi upépe oikóvape kyse pukúpe ha upéi ohapy upe táva.

9Upe rire Judá ñemoñare oho oñorãirõvo umi Canaangua ndive oikóva umi yvyty rehe
ha Néguebpe; ha umi ñúre oikóva ndive.

10Judá ñemoñare oho oñorãirõ haguã Canaangua ndive oikóva Hebrónpe. Upéva upe
táva héra vaekue Quiriat-Arbá. Upépe ojuka hikuái Sesai, Ahimán ha Talmáipe.

Otoniel oñemomba'e Debir rehe

(Jos 15.15-19)

11Upégui oho hikuái oñorãirõ haguã táva Debirgua ndive. Upéva upe táva héra vaekue
ymave Quiriat-Séfer.

12Upépe he'i Caleb: —Upe oñorãirõ ha ipu'akáva Debir rehe upévape ame'ẽta che rajy
Acsa hembirekorã.

13Ha Otoniel, Caleb ryvy, Quenaz ra'y ipu'aka Debir rehe. Caleb ome'ẽ chupe tajýra
Acsa hembirekorã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ha ohóvo upe kuña iména ndive kóva omoinge chupe iñakãme ojerure haguã túvape ijyvyrã. Upe kuña oguejy hymba vúrro árigui ha oñembojávo túva rendápe kóva oporandu chupe: —Mba'e piko reipota?

15Acsa he'i chupe: —Peteĩ mba'e aipota reme'ẽ chéve. Reme'ẽma niko chéve yvy Néguebpe ha ko'ágã aipota reme'ẽ avei chéve yvy ykua oĩháme. Ha Caleb ome'ẽ chupe upe ykua oĩva yvatévo gotyo ha upe ykua oĩva yvývo gotyo.

Judá ha Benjamín ñemoñare oñemboyvy

16Hobab, Moisés rembireko ru ñemoñare kuéra osẽ upe táva ikaranda'yty jerévagui Judá ñemoñare ndive. Oho opyta hikuái yvy ojeiko'ỹháme Judá ñemoñare mba'évape oĩva hína Néguebpe, Arad ypýpe. Oho ojehe'a hikuái umi upepegua ndive.

17Judá oho tyke'ýra Simeón ndive ha sarambi ojapo Canaán guágui oikóva táva Sefátpe. Ohundi ete hikuái upe táva ha upévare ombohéra Hormá.

18Judá ñemoñare katu ndaipu'akái táva Gaza, Ascalón térã Ecrón rehe ha noñemomba'éi hikuái umi yvy oĩva ijerére.

19Tupã oĩ ramo jepe Judá ñemoñare ndive ko'ãva oñemomba'e umi yvyty rehénte. Ndaikatúi omosẽ umi ñu rehe oikóvape, umíva oguerekógui kárro fiérrogui ojejapóva.

20Ha Moisés he'i haguéicha oñeme'ẽ Calébpe táva Hebrón, ha ha'e omosẽ upégui mbohapyve Anac ra'ýpe.

21Benjamín ñemoñare katu ndaipu'akái jebuséo kuérare oikóva Jerusalénpe, ha umíva oiko Benjamín ñemoñare apytépe ko'ágã peve.

José ñemoñare oñemomba'e táva Betel rehe

22José ñemoñare oho oñorãirõ umi táva Betélpe oikóva ndive. Ha Tupã oipytyvõ chupe kuéra.

23Kañyháme omondo hikuái oho vaerã ovichea táva Betel rehe. Upéva upe táva héra vaekue Luz.

24Umi ohóva ovichea ohecha peteĩ kuimba'e osẽva upe távagui ha he'i chupe hikuái: —Rehechauka ramo oréve moõ rupípa ikatu roike Betélpe, neremano mo'ãi.

25Ha ohechauka chupe kuéra moõ rupípa ikatu oike hikuái upe távape. Oike hikuái ha ojukapaite umi upépe guápe. Upe kuimba'e ha hóga guápe katu oheja hikuái.

26Upéi upe kuimba'e oho umi hitíta kuéra yvýpe ha upépe omopu'ã peteĩ táva pyahu ha ombohéra Luz. Upéicha héra ko'ágã peve.

Manasés ha Efraín ñemoñare oñemboyvy

27Manasesgua ndaipu'akái umi oikóva táva Bet-Seán, Taanac, Dor, Ibleam ha Meguídope. Upévare Canaangua opyta oiko upe yvýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Israel ñemoñare oñemombaretevévo katu, oñemoĩ hi'ári kuéra ha oguereko chupe kuéra hembiguái ramo. Upéicha ramo jepe ndaikatúi omosẽ chupe kuéra umi oikohágui.

29Efraín ñemoñare avei ndaipu'akái Canaangua rehe oikóva Guesérpe. Upévare umíva oiko ijapytépe kuéra.

30Zabulón ñemoñare avei ndaipu'akái umi Quitrón térã Nahalálpe oikóvare. Canaangua oiko ijapytépe kuéra tembiguái ramo.

31Aser ñemoñare avei ndaipu'akái umi táva Aco, Sidón, Ahlab, Aczib, Helbá, Afec, térã Rehóbpe oikóvare.

32Upévare ha'e kuéra opyta mante oiko Canaangua kuéra apytépe ndaikatúigui omosẽ chupe kuéra.

33Neftalí ñemoñare avei ndaipu'akái umi táva Bet-Semes térã Bet-Anátpe oikóvare. Upévare oiko hikuái Canaangua apytépe. Bet-Semes ha Bet-Anatgua oiko tembiguái ramo.

34Amorréo kuéra katu ojopy Dan ñemoñare kuérape yvyty rehe ha ndohejái chupe kuéra oguejy umi ñúre.

35Amorréo kuéra oñemombarete táva Heres, Aialón, ha Saalbim. José ñemoñare kuéra oñemombaretevévo oguereko chupe kuéra hembiguái ramo.

36Umi amorréo kuéra retã ojepyso Acrabímgui ha ohasa opu'ã Selá yvate gotyo.

Jueces 2

Tupã remimbou Boquímpe

1Tupã remimbou ou Guilgálgui Boquímpe, ha he'i: —Che poguenohẽ vaekue Egíptogui ha pomoinge vaekue upe yvy ha'e vaekue ame'ẽtaha pende ypy kuérape ha'e ramo chupe kuéra: “Namboykéi chéne ñe'ẽ me'ẽ arekóva pene ndive.

2Peẽ napeme'ẽi vaerã ojupe pene ñe'ẽ ko'ã tetãgua ndive ha umi ijaltar kuéra katu peitypa vaerã”. Peẽ katu niko pemboyke che ñe'ẽ. Mba'ére piko upéicha pejapo?

3Upévare ha'e peẽme “Namosẽ mo'ãi amorréo kuéra pene renonderãgui. Ha'e kuéra pende rerekóta hembiguái ramo ha itupã nguéra katu ñepysãngaharãta peẽme”.

4Tupã remimbou he'ívo ko'ã mba'e maymáva Israel guáva ojahe'o.

5Ha omoĩ herarã upe oĩháme Boquim, he'iséva ojahe'óva. Upépe ohapy hikuái mymba Tupãme.

Josué omano ramo guare
(Jos 24.29-31)

6Josué ome'ẽ iñe'ẽ paha Israel ñemoñarépe ha omondo chupe kuéra ijyvyrãme oñemohenda haguã upépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Josué ha umi karai kuéra opyta vaekue Josué rendaguépe niko ohecha vaekue umi mba'e guasuete Tupã ojapo vaekue Israel rehehápe. Ha'e kuéra oikove aja pukukue Israel omomba'e guasu Tupãme

8Josué, Nun ra'y, Tupã rembiguái omano ohupytývo 110 áño.

9Oñeñotỹ yvy imba'e teévape opytáva táva Timnat-Sérahpe oĩva Efraín yvytýre. Upéva opyta Gaas yvyty yvate gotyo.

10Ha mayma Josué javegua omano avei ha opu'ã hendaguépe kuéra ta'ýra kuéra oikuaa'ỹva Tupãme térã umi mba'eta ha'e ojapo vaekue Israel rehehápe.

Israel omboyke Tupãme

11Upe rire Israel ojapo ivaíva Tupã renondépe ha omomba'e guasu hikuái tupã gua'u kuéra.

12Omboyke hikuái Tupãme, túva kuéra Jára, Egíptogui oguenohẽ vaekue chupe kuéra. Omomba'e hikuái ambue tupã. Umi tetã Israel jerére oĩva tupã nguéra omomba'e ha oitupaitũ chupe kuéra. Upéichape Tupãme ombopochy.

13Omboyke Tupãme ha omomba'e Baal ha Aserápe.

14Ha Tupã ipochy hendy Israel ndive ha oheja chupe kuéra ho'a mondaha pópe ha umíva omondapa chupe kuéra. Oity avei chupe kuéra umi hese kuéra ija'e'ỹva pópe ijere rupi oikóva ha ndaipu'akavéi hese kuéra.

15Mamo ohoháp oñorãirõ haguã, Tupã po oity hi'ári kuéra mba'e vai. Upéicha voi he'i vaekue chupe kuéra ojapotaha. Jepe vaípe ojehecha hikuái,

16Tupã omopu'ã ijapytépe kuéra mburuvicha oguenohẽva chupe kuéra umi ojopy vaíva po guýgui.

17Nohendúinte avei hikuái huvicha kuérape. Oiko katu hikuái ambue tupã omomba'e ha umívape oitupaitũ. Voi opia hikuái túva kuéra rapégui. Umíva niko iñe'ẽ rendu vaekue Tupãme; ko'ãva katu nahániri.

18Tupã omopu'ã vove peteĩ mburuvicha ha'e oĩva upéva ndive. Ha oguenohẽ Israel ñemoñarépe umi hese kuéra ija'e'ỹva ha ojopy vaíva po guýgui upe mburuvicha oikove aja. Ojejopy vaígui ipyahẽ hikuái ha Tupã oiporiahurereko chupe kuéra.

19Omano vove upe mburuvicha katu oho jeýma hembiapo vaípe ha upe ojapóva ivaive umi mba'e túva kuéra ojapo vaekuégui. Omomba'e guasu ha otupaitũ hikuái ambue Tupã. Ndohejái hembiapo vai ndohecha kuaaséi ojavyha.

20Ha Tupã ipochy hendy Israel ndive ha he'i: “Ko'ãva omboykégui ñe'ẽ ijypy kuéra ndive rome'ẽ vaekue ojupe ha ndojapóigui upe che ha'éva,

21namosẽ mo'ã véima henonderã kuéragui tetã nguéra Josué oheja vaekue omano rire”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Upéicha Tupã oha'ã Israélpe ohecha haguã oñeha'ãtapa oguata hikuái hapére túva kuéra oguata haguéicha, térãpa nahániri.

23Upévare Tupã oheja vaekue umíva umi tetã pya'e omosẽ rangue. Oheja chupe kuéra oiko upépe ha nomoĩri Josué poguýpe.

Jueces 3

Ambue tetãgua opyta vaekue Canaánpe

1Ko'ãva hína umi tetã Tupã oheja vaekue umíva rupi oha'ã haguã Israel ñemoñarépe; umi noñorãirõi vaekue Canaánpe,

2Upéicha ojapo ikatu haguãicha Israel ñemoñare ra'y kuéra oikove ypy vaekue ñorãirõ opa rire ha oñorãirõ'ỹ vaekue gueteri oñorãirõ kuaa.

3Umi tetã hína filistéo kuéra 5 huvicháva, opa umi cananéo, sidónio ha hevéo oikóva Líbano yvytýre, Baal-Hermón guive yvyty pa'ũme Hamátpe ojeike haguã peve.

4Ko'ã tetã opyta vaekue Tupã oha'ã haguã Israel ñemoñarépe, oikuaa haguã ojapótapa hikuái hembiapoukapy ha'e ome'ẽ vaekue ijypy kuérape Moisés rupi.

5Upéicha rupi Israel ñemoñare oiko cananéo, heteo, amorréo, ferezéo, hevéo ha jebuséo kuéra apytépe.

6Omenda hikuái kuña ko'ã tetãgua rehe ha itajýra kuéra omomenda umíva rehe ha omomba'e hikuái umíva tupã.

Otoniel oguenohẽ Israélpe ojejopy vaihágui

7Israel ñemoñare hembiapo vai Tupã renondépe. Hesarái hikuái Ñandejáragui ha omomba'e hikuái Baal ha Asera ra'ãnga.

8Upévare Tupã ipochy hendy Israel ñemoñare ndive ha omoĩ chupe kuéra Mesopotamia ruvicha guasu Cusán-Risataim pópe. Cusán-Risataim oñemohembiguái Israel ñemoñare rehe 8 áño pukukue.

9Upémarõ Israel ñemoñare osapukái Tupãme ha ha'e omopu'ã ijapytépe kuéra peteĩ oguenohẽtava chupe kuéra upe ojejopy vaihágui. Upéva hína Otoniel, Caleb ryvy ra'y.

10Tupã pu'aka omombarete Otoniélpe; ha'e omohenda Israel ñemoñarépe ha osẽ oñorãirõ. Tupã oity ipópe Siria ruvicha guasu, Cusán-Risataim, ha Otoniel ipu'aka hese.

11Ha opytu'u upe yvy ñorãirõgui 40 áño pukukue. Upéi omano Otoniel, Quenaz ra'y.

Ehud oguenohẽ Israélpe Moab poguýgui

12Israel ñemoñare hembiapo vai jey Tupã renondépe ha Tupã omombarete Moab ruvicha guasu, Eglónpe opu'ã haguã Israel rehe.

13Eglón ombyaty ijehe Amón ha Amalecgua ha ou oñorãirõ hikuái Israel ñemoñare ndive. Ho'a ipópe kuéra upe táva ikaranda'ytýva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ha Moab ruvicha guasu, Eglón oñemohembiguái Israel rehe 18 áño pukukue.

15Israel ñemoñare osapukái Tupãme, ha ha'e omopu'ã chupe kuéra peteĩ oguenohẽ vaerã chupe kuéra upe ojejopy vaihágui. Upéva peteĩ ijasúva hérava Ehud, Guerá ra'y, Benjamín ñemoñaréva. Israel ñemoñare oguerahauka Moab ruvicha guasu Eglónpe impuésto ha'e kuéra ome'ẽva Ehud rupi.

16Ehud ojapo ikyserã peteĩ hãimbe jováiva ijyva ku'a peve ipukúva. Omosãingo iku'áre ijakatúa gotyo ijao guýpe.

17Upéi oho ome'ẽ upe impuésto Moab ruvicha Eglónpe. Eglón niko peteĩ kuimba'e ndekyráva.

18Ome'ẽ rire chupe upe impuésto, Ehud umi hendive ou vaekue ndive osẽ oho.

19Oguahẽvo Guilgálpe umi ta'ãnga kuéra oĩháme Ehud ojevy Eglón rendápe ha he'i chupe: —Che ruvicha, areko ñe'ẽ ñane añohámente ikatúva ha'e ndéve. He'i upémarõ Eglón: —Ekirirĩ ha eha'arõ. Omosẽmba umi upépe oĩvape ha opyta ha'e kuéra mokõi ha'eño.

20Eglón oguapy hógape upe ipiro'yvehápe, ha oñemboja hese Ehud ha he'i chupe: —Ñe'ẽ aguerúva ndéve Tupã ñe'ẽ hína. Ha opu'ã Eglón upe oguapyhágui.

21Upévo Ehud ijasúpe ipojái ikysére, oguenohẽ iku'a kuágui ha ombyasuru Eglón ryére.

22Omoinge paite hyére ha upe hye kyrakue ojaho'i upe kyse'ýva, Ehud ndohekýigui ikyse Eglón ryégui.

23Omboty porã rire umi okẽ, Ehud osẽ upe koty rovetã rupi.

24Upéi ou umi Eglón rembiguái, ha ojuhúgui pe okẽ oñemboty, he'i hikuái: —Oime vaerã niko ojapo hemikotevẽ óga ryepýpe, ipiro'yvehápe.

25Oha'arõronte oha'arõ hikuái, ha Eglón ndoipe'áima ramo hokẽ, oipe'a hikuái ha ojuhu huvicha re'õngue yvýpe ojepyso.

26Ojere-jere aja hikuái, Ehud ohupyty ha ohasáma katu umi ta'ãnga kuéra oĩha tape ykére Guilgálpe ha oguahẽ Seirátpe.

27Oguahẽvo yvy Israel mba'évape ombopu turu Efraín yvytýre ha Israel ñemoñare oguejy hapykuéri umi yvytýgui. Ehud oho henonderã kuéra.

28He'i chupe kuéra: —Peju che ndive. Tupã omoĩma umi Moabgua, umi ñande rayhu'ỹva ñande pópe. Oguejy hikuái hapykuéri ha oñemoĩ Jordán rembe'ýpe, upe ojehasaha rupi Moábpe ojeike haguã ha ndohejái ohasa avavépe.

29Upérõ ojuka hikuái 10.000 kuimba'e rupi Moab guáva, maymávante kuimba'e py'a guasu ha oñorãirõva mbarete vaekue.

30Upéicha upe árape Moab ho'a Israel ñemoñare po rupi ha opytu'u upe yvy ñorãirõgui 80 áño.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Samgar oguenohẽ Israélpe filistéo kuéra po guýgui

31Upe rire opu'ã vaekue Samgar, Anat ra'y. Ha'e ojuka 600 kuimba'e filistéo kuérava pikánape. Ha'e avei oguenohẽ Israélpe upe ojejopy vaihágui.

Jueces 4

Débora ha Barac

1Ehud omano rire Israel ñemoñare hembiapo vai jey Tupã renondépe.

2Upévare Tupã oheja chupe kuéra ho'a peteĩ mburuvicha guasu Canaán pegua po guýpe hérava Jabín. Ha'e oiko vaekue táva hérava Hasórpe. Ñorãirõhára kuéra ruvicha katu héra Sísara ha ha'e oiko Hasoret-Goímpe.

3Sísara oguereko 900 kárro oiporúva ñorãirõrã fiérrogui ojejapóva. Ha ojopy vai Israel ñemoñarépe 20 áño aja. Upévare Israel ñemoñare osapukái asy Tupãme ha'e oipytyvõ haguã chupe kuéra.

4Umíva umi árape oisãmbyhými vaekue Israélpe Débora, Lapidot rembireko, peteĩ kuña maranduhára.

5Oguapýmiva Débora peteĩ karanda'y máta guýpe, hérape voi ojekuaáva, oĩva Ramá ha Betel pa'ũme, Efraín yvytýpe; ha opa Israel ñemoñare oúmiva hendápe ha'e omohenda haguã chupe kuéra mba'e hendape'ỹ ijapytépe kuéra ojehúva.

6Ha Débora ohenoika Barácpe, Neftalí guáva ha'e ha Abinoam ra'y, oikóva Cadéspe ha he'i chupe —Tupã he'ika ndéve kóicha rejapo haguã: “Tereho embyaty nde rapicha kuérape Tabórpe ha eiporavo 10.000 kuimba'e Neftalí ha Zabulón guáva.

7Che amboúta nde reimeha gotyo, ysyry Cisón gotyo, Sísarape, Jabín soldádo kuéra ruvicha. Oúta ikárro ha isoldádo kuéra reheve ha amoĩta nde pópe”.

8Barac he'i chupe: —Nde reju ramo che ndive, aháta. Nahániri ramo katu ndaha mo'ãi.

9Débora he'i chupe: —Aháta ne ndive, ha eikuaáke upévare avave naimandu'a mo'ãi nde rehe ñorãirõ opa rire. Kuña pópe Tupã oitýta Sísarape. Ha Débora oho Barac ndive Cadéspe.

10Barac ombyaty Cadéspe Neftalí ha Zabulón ñemoñare 10.000 kuimba'e. Umíva reheve ipo guýpe oho ha Débora hendive.

11Éber ojei vaekue Hobab, Moisés rembireko ru ra'y kuéra apytégui, quenítava ha'e, oho vaekue ojogapo upe yvyra máta guasu jerére oĩva Zaanaímpe.

Sísara oñehundi

12Oñemomarandu Sísarape Barac, Abinoam ra'y, ojupi hague Tabor yvytýre.

13Ombyaty upémarõ Sísara opa ikárro ha isoldádo kuéra ha osẽ oho Haróset-goím guive Cisón ysyry peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Débora he'i Barácpe: —Tereho chupe kuéra. Ko árape Tupã omoĩta hína Sísarape nde pópe. Tupã, ha'ete voi ohóta ne renonderã. Barac oguejy Tabor yvytýgui umi 10.000 kuimba'e reheve hapykuéri.

15Ha oúvo chupe kuéra Barac, Tupã omondýi Sísarape ha sarambi oiko ikárro ha isoldádo kuéra apytépe. Sísara katu ojepoi ikárrogui ha yvy rupi oñani.

16Barac katu omuña umi kárro ha soldádo kuérape Hasoret-Goím peve. Sísara soldádo kuérape ojukapaite hikuái kyse pukúpe. Ndohejái peteĩ oikovéva.

17Sísara katu oñani yvy rupi oguahẽ meve Jael, Hobab quenítava rembireko oikohápe. Ko'ã mokõi, Hobab ha Jabín oiko porãva oñondive.

18Osẽ Jael ohuguãitĩvo ha he'i chupe: —Eguahẽke che karai. Eju eike ápe ha ani rekyhyjétei. Oike Sísara upe kárpa guýpe ha upe kuña ojaho'i chupe ahojápe.

19Sísara he'i chupe: —Che mboy'u mína, che yuhéi eterei niko. Jael ombohasa chupe peteĩ kamby ryru, ha hoy'u rire ojaho'i jey chupe.

20Sísara he'i chupe: —Eñemoĩ upe okẽme ha oimérõ oúva oporandu ndéve ndaipóripa avave ápe ere chupe nahaniriha.

21Ha Sísara ikane'õ ha hopehýi etereígui opyta oke. Upe aja Jael, Hobab rembireko, oipyhy peteĩ yvyra akua hóga rehegua ha máso ipópe oñemboja hese kirirĩháme ha ombyasuru upe yvyra akua iñapytu'ũre ha ojakutu yvýre. Ha upépe opyta omano.

22Barac oguahẽvo Sísara rekávo osẽ Jael chupe ohuguãitĩ ha he'i: —Eju tahechauka ndéve upe kuimba'e rehekáva. Ha oike Jael rapykuéri ha ohecha yvýpe ojepysóva Sísara re'õngue yvyra akua iñakãre.

23Ha upéicha upe árape Tupã ombojecha vai Jabín, Canaán ruvicha guasúpe Israel ñemoñare kuéra rovái.

24Ha Israel ñemoñare oñemohatã hatãve Jabín, Canaán ruvicha guasu ndive ohundi ete peve chupe hikuái.

Jueces 5

Débora ha Barac purahéi

1Upéva upe árape Débora ha Barac, Abinoam ra'y opurahéi oñondive kóicha:

2Pemomba'e guasu Tupãme, Israel ñemoñare ohejágui iñakã rague osãingo rei ha opavave oñekuã haguére.

3Pehendúke mburuvicha guasu kuéra. Pejapysakáke mburuvicha kuéra. Che apurahéita, Tupãme apurahéita, Israel Tupã aropurahéita.

4Tupã, resẽ ramo guare Seírgui, resẽ ramo guare reho Edom ñúgui, yvy mante oryrýi, yvága ijaraipa ha oky ochororo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Yvyty kuéra osusũmba Ñandejára renondépe, upe Sinaigua renondépe, Ñandejára renondépe, Israel Tupã renondépe.

6Samgar, Anat ra'y oikove ramo guare, Jael oikove ramo guare, tape kuéra ndojeporu véimiva, ha umi oñondive oñemongu'éva tape po'íre opiapa.

7Mburuvicha kuéra niko opa, peteĩnte jepe Israélpe ndojejuhúi, Débora nde repu'ã meve, nde, Israel sy, repu'ã meve.

8Ambue Tupã rapykuérima oĩ ohóva, táva rokẽmema oñeñorãirõ, peteĩnte jepe 40.000 Israel ñemoñare apytépe ndojehechái oĩva oñorãirõ haguãicha.

9Che py'ápe amoĩ Israel ruvicha kuéra, mayma umi oñekuã vaekue. Pemomba'e guasu Tupãme!

10Peẽ peikóva vúrro morotĩ ári ahoja jegua ári peguapýva, ha peẽ opa rupi pehóva, pehendúke kóva:

11Amoite mymba kuéra oñemboy'uha rupi, mba'epu rory reheve peropurahéi Tupã pu'aka, ha Israel tavagua pu'aka.

12Epáy, Débora, epáy! Epáy, epurahéi! Néike epu'ã, Barac! Eraha umi ñorãirõme nde pópe ho'a vaekue, Abinoam ra'y!

13Upévo oguejy umi Israel ñemoñare imbaretéva ndive oñorãirõ haguã, Tupã retã ou che pytyvõvo

14Efraín ñemoñare iporavo pyréva oĩ ñúme, hapykuéri katu ou Benjamín ñemoñare. Maquírgui ou huvicha kuéra ha ou avei umi Zabulón ñemoñarépe omyakãva.

15Isacar ruvicha kuéra oho Débora ndive, Isacargua tuicha Barácpe oipytyvõ, hapykuéri umi ñúre ojepoi. Rubengua apytépe katu oñehendu tuicha mba'e ojapotaha he'i ramo.

16Mba'e piko aipo ramo pejapo, kora ári peguapy ha ovecha rerekua kuérare pejapysaka imimby kuéra ombopu ramo? Rubengua apytépe oñehendu tuicha mba'e ojapotaha he'i ramo.

17Galaadgua katu opytapa Jordán mboypýri, Dan ñemoñare katu opyta oñangareko ygára kuérare. Aser ñemoñare opytapa yguasu rembe'ýre ndoku'éi upe ijygára kuéra oñembojahágui.

18Zabulón ñemoñare katu ndokyhyjéi ñemanógui umi Neftalí ñemoñaréicha yvytýre oikóva.

19Mburuvicha guasu kuéra oguahẽ ñorãirõháme, Canaán ruvicha guasu kuéra oñorãirõ, Tanácpe, Meguido y rembe'ýre, ha mba'evete ndoguerahái ohokuévo.

20Yvate yvágagui mbyja kuéra, amo yvatégui Sísara ndive oñorãirõ.

21Ysyry ombyapajeréi ha ogueraha chupe kuéra Cisón ymaite guive osyrýva. Che py'a naimirĩ chéne.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Kavaju kupy, yvy mante omboryrýi, ha ñahendu oñani ramo.

23Tupã remimbou he'i: “Tojejahéi táva Meroz ha mayma upépe oikóva rehe”. Umíva niko nosẽi umi ipy'a guasu vaicha Ñandejárape oipytyvõ.

24Mayma kuña apytépe tojehovasa Jael upe queníta Éber rembireko. Chupe tojehovasa opa umi kárpa guýpe oikóva apytégui.

25Chupe niko Sísara y ojerure, ha ha'e kamby chupe ome'ẽ. Kamby rova ome'ẽ chupe mbayru neporãvape.

26Yvyra akuáre ipojái ha ambue ipópe máso oipyhy. Sísarape oinupã ha oñakã joka. Pe iñakã ykére yvyra ambyasuru.

27Jael rakãmby pa'ũme niko ho'a ha ojepoka, upe ojepoka haguépe he'õngue opyta ojepyso.

28Sísara sy ojepy'apýva hovetãme iñakãsẽ ha he'i: “Mba'ére piko ndoúima upe ikárro? Mba'ére piko ikárro kuéra noguahẽima?”

29Kuña nguéra apytépe oĩma he'íva chupe, ha ha'e voi he'i ipy'a pýpe:

30“Oime vaerã niko oñomboja'o hikuái umi mba'e ñorãirõhágui chupe kuéra ohupytýva. Kuña peteĩ, térã mokõi maymávape, Sísarape guarã katu ao ipara jegua opaichagua. Peteĩ, mokõi poyvi pehẽngue ojegua jováiva Sísara ijajúrare omoĩ haguã”.

31Ñandejára, upéicha toñehundipa umi ndéve nde rayhu'ỹva. Umi nde rayhúva katu kuarahýicha tomimbi amo ára mbytépe opu'ã vove. Upéi ojepytu'u ñorãirõgui 40 áño aja.

Jueces 6

Tupã ohenói Gedeónpe

1Israel ñemoñare hembiapo vai Tupã renondépe, ha Tupã amoĩ chupe kuéra Madián po guýpe 7 áño.

2Ha umi Madiangua ipo pohýi Israel ndive. Ha okyhyjégui hikuái, Israel ñemoñare oho oiko umi yvytýre ha itakua ijyvateveha rupi.

3Israel ñemoñare oñemitỹ ramo, ou umi Madián ha Amalecgua ha kuarahy resẽ gotyo oikóva oñorãirõ haguã Israel ñemoñare ndive.

4Ou jepi hikuái oñemohenda ijypýpe ha ohundi umi kokue Gázape oguahẽ meve. Ndohejái hikuái mba'eve oje'u vaerã Israélpe. Upéicha avei ndohejái ovecha, guéi térã vúrro kuéra.

5Oúva jepi hikuái hymba ha ikárpa kuéra reheve ha tukúicha heta hikuái. Ikaméllo hetáva hikuái ikatu'ỹva ojepapa ha umíva omoperõ upe yvy.

6Upéicha ou Israel ñemoñare imboriahu ha osapukái asy hikuái Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Israel ñemoñare osapukái asýma ramo Tupãme, Madiangua ipo pohýigui hendive kuéra,

8Tupã omondo Israélpe maranduhára he'íva chupe kuéra kóicha: “Kóicha he'i Tupã, Israel Jára: ‘Che ponohẽ vaekue Egíptogui ha tembiguái ramo peiko haguégui.

9Pejejopy vaihágui Egíptope che ponohẽ vaekue ha opa umi pende py'apýva poguýgui avei. Umi pende jopy vai vaekuépe che amosẽ vaekue pene renonderã ha ame'ẽ peẽme ijyvy kuéra pene mba'erã.’

10Ha'e vaekue peẽme: ‘Che ha'e Tupã Ñandejára. Ani pemomba'e amorréo kuéra tupã peiko ramo jepe ijyvy kuérape.’ Peẽ katu ndapejapóiri che ñe'ẽ.”

11Ófrape niko oĩ vaekue peteĩ inga máta Joás mba'éva ha ou Tupã remimbou oguapy iguýpe. Joás niko Abiézer rogaguáva. Gedeón, Joás ra'y katu ojykýi hína trígo upe kaguy ojejapohápe kañyháme umi Madián guágui.

12Tupã remimbou ojechauka Gedeónpe ha he'i chupe: —Tupã toĩ ne ndive. Nde niko karia'y py'a guasu mbarete hína.

13Gedeón katu he'i chupe: —Há, nde karai. Tupã oĩ rire ore ndive piko mba'ére ojehu oréve ko'ã mba'e. Mba'étepa oiko raka'e umi mba'e techapyrãvagui ore ru kuéra omombe'úmiva oréve he'i ramo: ‘Ha'e piko na ñane nohẽi vaekue Egíptogui’? Ko'ágã katu Tupã ore reja tyre'ỹ ha ore moĩ Madiangua pópe.

14Oma'ẽ hese Tupã ha he'i chupe: —Ko mbarete rehechaukáva reheve renohẽta Israélpe upe ojejopy vaihágui Madiangua po guýgui. Che hína upe romondóva.

15Ha he'i chupe Gedeón: —Há, nde karai. Mba'éicha piko aipo che anohẽta Israélpe upe ojejopy vaihágui? Ore rogagua niko umi ore mboriahuvéva Manasesgua apytépe, ha che katu niko upe imitãvéva ógape.

16Tupã he'i chupe: —Añetehápe ha'e ndéve che aimetaha ne ndive ha sarambi rejapóta Madián guágui. Peteĩ kuimba'e rehe reñemoĩ ramo guáicha, upéicha rejapóta hese kuéra.

17He'i chupe Gedeón: —Oime ramo nde py'a porã che ndive ajerure ndéve rehechauka haguã chéve ndeha upe reñe'ẽva chéve.

18Epyta che ra'arõ ápe ha taha tagueru ndéve mba'e kuave'ẽ. Tupã remimbou he'i chupe: —Roha'arõta reju jey peve.

19Oho Gedeón ojuka peteĩ kavara ra'y ha ojapo mbuja ovu'ỹva peteĩ kambuchi trígo ku'ígui. Omoĩ upe kavara ro'o peteĩ ajaka'ípe ha upe so'o rykue oheja óllape ha ogueru omoĩ tupã remimbou renondépe upe inga máta guýpe.

20Ha upépe Tupã remimbou he'i chupe: —Emoĩ upe so'o ha umi mbuja ko ita ári ha eñohẽ hi'ári upe so'o rykue. Ha ojapo upéicha Gedeón.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Oipyso Tupã remimbou upe yvyra ipópe oguerekóva ha omboja ijapýra upe so'o ha umi mbuja upe ita ári oĩvare. Upévo osẽ tata rendy upe itágui ha ombokusugue umi mba'e oĩva ita ári. Ha Tupã remimbou katu upépe oĩhágui ndojekuaavéi.

22Gedeón ohecha kuaávo upe kuimba'e Tupã remimbou hague he'i: —Ha! Tupã che Jára. Tupã remimbou rovaitére niko amaña.

23Tupã katu he'i chupe: —Ani rekyhyje térã nde py'a tarovátei, neremano mo'ãi.

24Ha Gedeón omopu'ã itágui upépe peteĩ altar Tupãme ha omoĩ chupe herarã "Tupã niko py'a guapy". Oĩ gueteri upe altar Ófrape, Abiezergua kuéra yvýpe.

25Upe pyharépe Tupã he'i Gedeónpe kóicha: —Eiporavo nde ru rymba kuéra mokõi tóro, peteĩ 7 áño oguerekóva. Upéi reitýta upe altar nde ru omopu'ã vaekue Baálpe. Embo'íta avei upe Asera ra'ãnga oĩva upe ijypýpe.

26Hendaguépe remopu'ãta peteĩ altar Tupãme guarã upe ita ijyvatevéva ári. Upépe rejukáta upe tóro ha upe Asera ra'ãnga rembo'i vaekue reiporúta jepe'a ramo.

27Oiporavo Gedeón 10 kuimba'e hembiguái kuéra apytégui ha ojapo Tupã he'i haguéicha chupe. Ha okyhyjégui túva térã ambue hapicha ohecha ramo guarã chupe pyhare ojapo.

28Pyhareve oñepu'ãmbávo katu opavave ohecha upe Baal altar ojeitypa hague ha upe Asera ra'ãnga oĩ vaekue ijyképe oñembo'ipa. Ohecha kuaa avei hikuái tóro peteĩ ojehapy hague upe altar oñemopu'ã ramóva ári.

29Oporandu joa hikuái: —Máva rembiapokuépa kóva? Ha oñepyrũ oheka hikuái, ha oporandu oje'e peve chupe kuéra Gedeón, Joás ra'y, rembiapokue hague upéva. Upémarõ ou he'i Joáspe hikuái:

30—Enohẽ oréve ápe nde ra'y. Ha'e omano mante vaerã oitypa haguére Baal altar ha ombo'ipa haguére upe Asera ra'ãnga oĩ vaekue upe ijypýpe.

31Joás katu he'i opa umi hóga jerére oñembyatývape: —Peẽ piko ko'ágã pejere ha peñemoĩta Baal ndive? Peẽ piko umi peñeha'ãtava chupe pemoĩ porã? Añetehápe tupã ramo Baal peheja ha'e toñemoĩ Gedeón rehe. Ha'e niko upe ijaltar oitypa vaekue. Upe oñemoĩva Baal ndive katu, upéva tojejuka ko'ẽ mboyve.

32Upe guive Gedeón oñembohéra Jerubaal. He'i niko hikuái hese: "Baal toñemoĩ hese, ha'e niko upe ijaltar oity vaekue".

33Umi Madián ha Amalecgua ha opa umi oúva kuarahy resẽ guio oñembyatypa hikuái peteĩ hendápe. Upégui ohasa Jordán mboypýri ha oho oñemohenda ñúme hérava Jezreélpe.

34Upérõ Tupã pu'aka omyenyhẽ Gedeónpe. Ombopu ha'e ituru ha mayma Abiezergua oñembyatypa hendive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Omondo avei marandu Manasés yvy tuichakuére ha ha'e kuéra avei ou hendápe. Upéicha avei ojapo Aser, Zabulón ha Neftalí ñemoñare oikohápe ha umíva avei oupa Gedeón rendápe.

36Gedeón he'i Tupãme: —Oime ramo añete, ku nde ereháicha, chéve che porúta renohẽ haguã Israélpe ko ojejopy vaihágui ejapo kóicha:

37“Pyhare aipysóta peteĩ ovecha pire upe trígo ojejykyihápe. Ágã ysapy iko'ẽ ramo upe ovecha pire árinte ha upe yvy katu ikã, aikuaáta che porútaha chéve renohẽ haguã Israélpe ko ojejopy vaihágui, nde ere haguéicha”.

38Ha upeichaite ojehu. Ko'ẽ mboyve Gedeón opu'ã. Ohupi ha oipoka upe ovecha pire ha oñami chugui ysapy peteĩ váso renyhẽ.

39Upéi katu he'i Tupãme: —Na nde pochy mo'ãipa che ndive ajerureve ramo ndéve peteĩ mba'e? Ahejase jey upe ovecha pire okápe. Ha ko'ágã aipota upe ovecha pire iko'ẽ ikã ha upe yvy ijerekuévo katu tahe'õ.

40Ha upeichaite Tupã ojapo upe pyharépe. Iko'ẽ upe ovecha pire ikã ha upe yvy ijerekuévo katu he'õmbaite.

Jueces 7

Gedeón sarambi ojapo Madián guágui

1Jerubaal, upéva hína Gedeón, opu'ã pyhareve ha opa umi hendive oĩva reheve oho oñembyaty ykua hérava Harod ypýpe. Madiangua oñembyaty yvate gotyo chugui kuéra, peteĩ ñúme Moré yvyty mátape.

2Tupã he'i Gedeónpe: —Heta itereíma niko umi oúva ne ndive. Ágã amoĩ ramo umi Madiangua pende pópe, oje'éne upe rupi Israel ijeheguínte ipu'aka hague hese kuéra ha hesaráine che hegui.

3Tereho ere chupe kuéra kóicha: “Oĩ ramo pende apytépe okyhyjéva, toho jeýnte hógape”. 22.000 ojevy ha 10.000 opyta.

4Tupã he'i jey Gedeónpe: —Heta gueteri hikuái. Eraha ýpe ha upépe che aiporavóta ha ahechaukáta ndéve mávapa upe ohótava ne ndive ha mávapa ndoho mo'ãi.

5Gedeón ogueraha igénte kuéra ýpe, ha he'i chupe Tupã: —Opa umi ipópe y ohupíva ha jaguáicha oheréiva hoy'ukuévo, umíva remboykéta umi oñesũvagui hoy'u haguãgui.

6Oĩ 300 umi ipópe y oheréiva, hembyre katu oñesũ hoy'u haguã.

7Ha Tupã he'i Gedeónpe: —Ko'ã 300 kuimba'e reheve che ponohẽta pejejopy vaihágui ha amoĩta umi Madián guápe nde pópe. Umi Israel ñemoñare hembýva, oho kuaa jeýntema hógape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Gedeón omondo umi Israel ñemoñare hembýva hógape kuéra. Umi kambuchi ha turu
kuéra katu opytapa umi 300 kuimba'épe. Umi Madiangua oĩ peteĩ ñúme, yvy gotyo
chugui kuéra.

9Upe pyhare Tupã he'i Gedeónpe: —Epu'ã ha tereho ejeity umi Madiangua kuéra ári,
oĩma ho'a haguãicha nde pópe.

10Oime ramo katu rekyhyje reho haguã chupe kuéra, eraha ne ndive Purá, upe ne
remimongakuaa pyre,

11ha ejapysaka mba'épa he'i hikuái. Rehendu rire umi mba'e he'íva hikuái, reikuaáta
reimeha rejeity haguãicha hi'ári kuéra. Oho Gedeón Purá ndive ha oñemboja hikuái
upe guárdia ojapohápe hikuái.

12Umi Madián ha Amalecgua, ha opa umi oúva kuarahy resẽ guio katu tukúicha iñasãi
upe ñúre, ha ikaméllo kuéra heta ku yvyku'i y rembe'ýpe hetaháicha.

13Gedeón oñembojávo hese kuéra, ohendu peteĩva omombe'u ramo hapichápe, iképe
ohecha vaekue. Ohendu he'i ramo: —Ahecha che képe peteĩ mbuja apu'a ojapajeréiva
oúvo ko ñaimeha gotyo ha ojejapi peteĩ kárpare ha oity yvýpe.

14He'i chupe iñirũ: —Upe rehecháva niko Gedeón, Joás upe Israel ñemoñare ra'y,
kyse puku hína. Tupã oitýta opa Madián guápe Israel ñemoñare pópe.

15Ohendúvo Gedeón upe kuimba'e iképe ohecha vaekue ha mba'épa he'ise, oñesũ ha
oñembo'e Tupãme. Upéi opu'ã ha oho Israel ñemoñare oĩháme ha he'i chupe kuéra: —
Pepu'ã jaha. Tupã omoĩma Madiangua ñande pópe.

16Omboja'o umi 300 kuimba'e mbohapy atýpe. Maymávape ome'ẽ peteĩ turu ha peteĩ
kambuchi tata'y hendypyre reheve hyepýpe.

17He'i chupe kuéra: —Ágã añemboja vove hese kuéra amo hapykue guio pema'ẽ che
rehe ha pejapo che ajapóva.

18Ágã ore rombopu vove ore turu, pembopu avei peẽ ha pesapukái: “Tupã ha Gedeón
rehe”.

19Gedeón 100 kuimba'e reheve oho ou haguãicha umi Madián guápe ikupe guio.
Oñemboja hese kuéra pyhare pyte iguárdia relévo jave, ombopu ituru ha ojoka
ikambuchi kuéra.

20Opavave ombopu joja ituru ha ojoka ikambuchi. Peteĩ ipópe ojoko tata'y ha
ambuépe katu ituru ha osapukaipa joa hikuái: “Tupã ha Gedeón rehe”.

21Opyta oñembo'y hikuái upe oĩháme Madiangua jerére. Umíva katu oñemoĩ osapukái
ha vaípe ojapi ágotyo ha pégotyo.

22Umi 300 Israel ñemoñare katu ombopúnte ituru kuéra, ha upéva aja, Tupã
omoñorãirõ umi Madiangua oñondive. Osẽ oñani hikuái táva Bet-Sitá peve oĩva hína
Sererá rapére, ha táva Abel-Meholá rembe'y peve oĩva Tabat ypy rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Upéi oñehenoika Neftalí, Aser ha Manasés ñemoñarépe oho haguã Madiangua
kuéra rapykuéri.

24Gedeón omondo marandu Efraín ñemoñarépe osẽ haguã avei hikuái oñorãirõ
Madiangua ndive. He'ika chupe kuéra oñemoĩ haguã Jordán ysyry pukukue, táva Bet-
Bará peve, ani haguã Madiangua ohasa mboypýri. Ha upéicha ojapo hikuái.

25Ho'a ipópe kuéra Madiangua ruvicha mokõi, Oreb ha Zeeb. Oreb ojejuka haguépe
upéi héra Ita Oreb. Zeeb katu ojejuka kaguy ojejapohápe ha hérape ojekuaáva.
Gedeón opyta Jordán ysyry mboypýri ha omuña rire umi Madián guápe ogueraha
hikuái chupe Oreb ha Zeeb akãngue.

Jueces 8

Efraín ñemoñare ipochy

1Efraín ñemoñare he'i Gedeónpe: —Mba'e piko ko rejapóva ore rehe? Resẽ reñorãirõ
haguã Madián ndive ha ore reja rei. Ha iñe'ẽ pohýi chupe hikuái.

2He'i Gedeón chupe kuéra: —Mba'e piko upe che ajapóva umi peẽ pejapóva rovái?
Tuichaiteve mba'e niko peẽ pejapo ore hegui.

3Tupã omoĩ pende pópe Oreb ha Zeeb, Madián ruvicha kuéra. Mba'e che ajapóva
ikatu ambojoja peẽ pejapóvare? Gedeón he'ipávo ko'ã mba'e opa pochy.

Gedeón omuña Zébah ha Salmunápe

4Oguahẽ Jordánpe Gedeón umi 300 kuimba'e ndive, ha kane'õnguére ohasa hikuái
upe ysyry, Madiangua kuéra rapykuéri.

5He'i umi Sucótpe oikóvape: —Pemongaru mína ko'ã soldádo che ndive oúvape.
Ikane'õ niko hikuái. Che aha hína Zébah ha Salmuná, Madián ruvicha kuéra
rapykuéri.

6Karai kuéra Sucotgua katu he'i Gedeónpe: —Erekóma nga'u piko Zébah ha Salmuná
nde pópe ore romongaru haguã nde soldádo kuérape?

7Upémarõ Gedeón he'i chupe kuéra: —Ágã Tupã omoĩ vove che pópe Zébah ha
Salmunápe, Cheté ajúta pombyepoti pende ro'o okúi peve pende hegui.

8Upégui oho Penuélpe ha ojehu chupe upépe Sucótpe ojehu haguéicha.

9Ha he'i Penuel guápe: —Ágã ajúvo ñorãirõhágui aitýta ko pende róga yvate peẽ
pekañyha.

10Zébah ha Salmuná katu oĩ Carcórpe 15.000 rupi isoldádo kuéra ndive. Umíva umi
oikovéva gueteri umi kuarahy resẽ guio ou vaekuégui. Amo 120.000 soldádo rupíma
omano.

11Oukuévo, Gedeón ohasa umi kárpa guýpe oikóva oikoha rupi, oĩva kuarahy resẽ
gotyo Noba ha Jogbehágui, ha ojeity hi'ári kuéra, ha'e kuéra noha'arõ véiguima
mba'eve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Zébah ha Salmuná katu oñani ha Gedeón oho hapykuéri kuéra. Ohupyty chupe kuéra ha omondyipa soldádo kuéra.

13Gedeón, Joás ra'y, ou ñorãirõgui kuarahy osẽ mboyve

14ha ojoko peteĩ mitã rusu Sucot guápe ha oporandu chupe umi karai kuéra Sucotgua réra kuérare. Ha upe mitã rusu ome'ẽ chupe 77 téra kuatiáre.

15Ha oñemboja hendápe kuéra Gedeón ha he'i: —Péina Zébah ha Salmuná, pene ñe'ẽ reity vaekue chéve hese kuéra peje ramo chéve "Erekóma piko nde pópe Zébah ha Salmunápe ore romongaru haguã nde soldádo kane'õnguépe".

16Upérõ ombyepoti umi karai kuéra Sucot guápe ñuatĩ ha jai rakãme yvy ojeiko'ỹha rupi opu'ãvape.

17Oity avei óga yvate Peniélpe opu'ãva ha ojukapa umi upépe oikóvape.

18Upéi Gedeón oporandu Zébah ha Salmunápe: —Mba'eichaguápa raka'e umi kuimba'e peẽ pejuka vaekue Tabórpe? He'i chupe hikuái: —Ndejoguaha vaekue umíva. Mburuvicháicha oñemonde vaekue hikuái.

19Gedeón he'i chupe kuéra: —Che ryvy vaekue niko umíva. Tupã rehe ha'e peẽme, mba'eve ndapejapói rire hese kuéra che ndapojukái vaerã mo'ã ko'ágã.

20Ha upépe he'i Jéter ta'ýra ypykuépe: —Apete ejuka ko'ãvape. Ta'ýra katu okyhyjégui nonohẽi ikyse. Imitã gueteri niko ha'e.

21Upémarõ Zébah ha Salmuná he'i Gedeónpe: —Eju nde ore juka. Ñane rembiapokue rehe niko ojekuaa kuimba'épa ñande añetehápe. Gedeón ojuka Zébah ha Salmunápe ha ogueraha imba'erã umi mba'e jegua ikaméllo kuéra ajúri osãingóva.

22Israel ñemoñare upérõ he'i Gedeónpe: —Epytána nde ore ruvicha ramo, ha nde rire nde ra'y ha upéi nde ra'y ra'yre jey. Umi Madiangua ore jopy vaihágui niko nde eju ore pe'a.

23Gedeón katu he'i chupe kuéra: —Che térã che ra'y ndoropyta mo'ãi pende ruvicha ramo. Tupã pende ruvicha hína.

24Upéi Gedeón he'i chupe kuéra: —Peteĩ mba'énte ajerurese peẽme. Aipota opavave peme'ẽ chéve peteĩ kuãirũ opa umi mba'e ñorãirõgui pende rupyty vaekuégui. Umi Israel ñemoñare ipu'aka vaekuére niko Ismael ñemoñare ha opavavete umíva ikuãirũ óro.

25Ha he'i hikuái Gedeónpe: —Ndéve ramo rome'ẽta. Ha omyasãi Gedeón upe yvýpe ijahoja ha mayma Israel ñemoñare oity upépe peteĩ kuãirũ.

26Ha ombyaty Gedeón amo 19 kílo óro rupi umi kuãirũgui. Umíva apytépe noĩri umi mba'e jegua, namichãi, ao jegua pytã Madiangua ruvicha guasu térã umi mba'e jegua kaméllo kuéra ajúri osãingóva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Opa ko'ã mba'éreve Gedeón ojapo peteĩ efod ha ogueraha omoĩ Ofrápe, upe táva ha'e ouhágui. Upéi Israel hetakuére omboyke Tupãme omomba'évo upe efod, ha oiko chugui ñepysãngaha ramo Gedeón ha hogagua kuérape.

28Upéicha Madián guápe ohundi Israel ñemoñare kuéra ha nopu'ãvéi hikuái. Gedeón oikove aja 40 áño pukukue upe tetã pýre oĩ py'a guapy.

29Jerubaal, upéva hína Gedeón Joás ra'y, oho opyta oiko hógape.

30Heta hembirekógui 70 ita'ýra vaekue.

31Ikuña peteĩ katu oiko Siquémpe. Upéva imemby chugui mitã kuimba'e ha ombohéra Abimélec.

32Gedeón omano itujávoma ha oñeñotỹ itúva Joás oñeñotỹ haguépe Ofrápe. Upéva upe táva niko Abiézer ñemoñare mba'éva.

33Gedeón omano rire Israel ñemoñare omboyke Tupãme ha oñemotupã hikuái Baal-Berit rehe ha upéva omomba'e.

34Hesarái hikuái Tupã ijáragui ha ha'e oguenohẽ hague chupe kuéra umi hese kuéra ija'e'ỹva poguýgui ha oikóva umi ijere rupi.

35Hesarái avei hikuái Jerubaal rogaguágui, upéva hína Gedeón, ha opa umi mba'eta ha'e ojapo vaekue hese kuéra.

Jueces 9

Abimélec

1Jerubaal ra'y, Abimélec oho Siquémpe ha he'i isy ha sy tyvýra kuéra ha opa isy génte kuérape kóicha:

2—Aipota peporandu opa Siquem guápe kóicha: ‘Mba'épa iporãve vaicha peẽme? Iporãpa pereko pende ári pende ruvicha ramo umi 70 Jerubaal ra'y kuéra, térãpa peteĩ kuimba'énte? Pene mandu'áke che ha'eha hína pene génte ha pende ruguy arekoha.’

3Oporandu hikuái Siquem rupi umi mba'e Abimélec he'i vaekue chupe kuéra. Ha ojerepaite hikuái Abimélec rapykuéri. “Ñandéva niko upéva” he'i hikuái.

4Ome'ẽ hikuái Abimélecpe 70 pláta pehẽngue Baal-Berit tupaógui. Upéva upe pláta oiporu ombyaty haguã ijehe kuimba'e reko rei atýra oikóva hapykuéri.

5Umíva reheve oho Ofrápe, túva rógape ha upépe, peteĩ hendápe ojukapaite hikuái umi 70 Jerubaal ra'y kuérape. Ta'ýra imitãvéva Jotam katu okañy rupi, oikove.

6Upéi oñembyatypa Siquem ha Bet-Milogua oñondive. Siquémpe oĩ peteĩ yvyra máta guasu ha ijypýpe peteĩ itapuku oñemoñembo'y vaekue tupã nguérape upépe oñekuave'ẽ haguã. Upépe oho omoingo haguã Abimélecpe huvicharã hikuái.

7Jotam ohendúvo ko'ã mba'e oho ojupi yvyty Guerizim ru'ãme ha hatã osapukái ha he'i: —Peche rendúke peẽ Siquemgua, ha Tupã ta pene rendu avei peẽme:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Oñembyaty vaekue ndaje raka'e yvyra máta kuéra oiporavóvo ijapytégui kuérape peteĩme huvicharã. He'i ndaje olívo mátape hikuái: Eikóna nde ore ruvicha ramo. Olívo ndaje katu he'i chupe kuéra:

9Nahániri. Aikórõ pende ruvicha ramo niko umi che águi ndoiko mo'ãvéi upe aséite ojeporúva oñemomba'e haguã Tupã ha yvypóra kuérape.

10He'i ndaje Upémarõ hikuái ígo mátape: Eikóna nde ore ruvicha ramo.

11He'i katu ígo chupe kuéra: Nahániri. Che aikórõ pende ruvicha ramo ndaikatu mo'ã véima ame'ẽ umi che a he'ẽ ha hetéva.

12He'i Upémarõ hikuái parrálpe: Eikóna nde ore ruvicha ramo.

13He'i parral chupe kuéra: Nahániri. Aikórõ pende ruvicha ramo ahejáta upe che rykue re'ẽte ombopy'a rorýva Tupã ha yvypórape.

14He'i Upémarõ yvyra máta kuéra juasy'ýpe: Néipy eiko nde ore ruvicha ramo.

15Juasy'y he'i chupe kuéra: Che pota ramo añetehápe pende ruvicharã peju peñemo'ã che guýpe. Ndapejuséi ramo katu, osẽta tata che hegui ohapýtava yvyra máta kuéra oĩva Líbano yvytýre.

16Ko'ágã che aporandu peẽme. Pejapo porãpa peína pemoĩvo Abimélecpe pende ruvicha ramo? Iporãpa upe pejapóva Jerubaal ha hogagua rehe? Upéichapa pemyengovia chupe opa umi mba'e ha'e ojapo vaekue pende rehe?

17Ha'e niko oñorãirõ vaekue pende rehe ha hekove rehe nahakate'ỹi vaekue oñorãirõvo pende pe'ávo umi Madiangua pende jopy vaihágui.

18Peẽ katu pepu'ã che ru rogagua rehe ha pejukapa peteĩ hendápe umi 70 ita'ýrape. Hi'ári, pemoĩ che ru kuñangue membyre Abimélecpe pende ruvicha ramo, pende rehegua hague rehénte ha'e.

19Oime ramo opa umi pejapóva Jerubaal ha hogagua rehe oĩ porã, toho porã peẽme Abimélec ndive.

20Pene rembiapo ivai ramo katu, tosẽ tata Abimélecgui ha tohundi Siquem ha Bet-Milo guápe. Chugui kuéra avei tosẽ tata ohundíva Abimélecpe.

21Jotam okañy ha oho Beérpe. Upépe opyta oiko okyhyjégui tyke'ýra Abimélecgui.

22Abimélec oiko rire Israel ruvicha ramo 3 áño rupi,

23Tupã ombou Abimélec ha Siquemgua apytépe py'aro. Siquemgua opu'ãmba Abimélec rehe,

24ikatu haguãicha upe Jerubaal ra'y kuéra ruguy oñohẽ vaekue ohupyty chupe. Upéicha oñemyengovia haguã chupe hembiapo vaíre, ha umi Siquemgua oipytyvõ haguére Abimélecpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Siquemgua omoĩ umi yvyty rehe omangea ha omondapáva opa tapére oikóvape. Ha ko'ã mba'e oñemombe'u Abimélecpe.

26Peteĩ jey Ebed ra'y, Gáal ohasa Siquem rupi tyvýra kuéra ndive. Ha umi upepegua ojerepa Gáal rapykuéri, ojeroviágui hese.

27Osẽmba hikuái ombyatývo parral'a. Ogueru ojoso ha ojapo hikuái kaguy. Tuicha jekaru ha jeka'u ojapo hikuái itupao kuérape, ha oñepyrũ oñe'ẽ vai Abimélec rehe.

28He'i Gáal: —Máva piko aipo Abimélec? Ndaha'éi nga'u piko Jerubaal ra'y? Ha upe hapykuéri oikóva piko ndaha'éi hembiguái Zebul? Ñande Siquemgua piko máva mba'e jaiko haguã hembiguái ramo? Iporãve niko jaiko ramo Siquem mopu'ãhare Hamor po guýpe ha anítei Abimélec po guýpe.

29Che po guýpe nga'u peime ra'e. Pya'e amosẽ vaerã Abimélecpe águi. Ha'éne chupe: ‘Tereho embyaty nde soldádo kuéra ha eju ñañorãirõ.’

30Zebul niko mburuvicha Siquémpe. Ohendúvo umi mba'e Gáal he'íva ipochy,

31ha kañyháme omondo marandu Abimélecpe oĩva hína Arumápe he'i kóicha: “Ápe Gáal ha tyvýra kuéra omboliga Siquem guápe opu'ãmba haguã nde rehe.

32Epu'ã ágã pyhare ha eju nde soldádo kuérare ha pekañy ñúme pemangea.

33Ágã pyhareve kuarahy osẽ vove eju chupe kuéra. Gáal osẽta ndéve ha rejapóta hese rejaposéva.”

34Abimélec osẽ pyhare ha ou omoĩ igénte kuéra irundy hendápe Siquem jerére.

35Pyharevete Gáal osẽ táva rokẽme omaña haguã oka gotyo. Abimélec ha opa umi hendive ou vaekue opu'ãmba umi okañyhágui.

36Upéva ohechávo Gáal he'i Zebúlpe: —Rehechápa umi oguejýva oúvo amo yvytýre? Zebul katu he'i chupe: —Kuarahy'ãnte niko upe rehecháva ha ha'ete vaicha ndéve génte.

37Gáal katu he'i: —Nahániri. Oĩ oúva amo Yvy Puru'ã oje'eha rupi. Ha amo yvyra máta guasuguy rupi, tupã nguérape oñekuave'ẽháme, upe rupi avei ahecha oúva.

38Upémarõ Zebul he'i chupe: Nandéipa upe ere vaekue: ‘Máva piko Abimélec jaiko haguã hembiguái ramo’? Nandéipa upe reapo'i vaekue chupe kuéra? Esẽna ko'ágã eñorãirõ hendive kuéra.

39Ha osẽ Gáal Siquemgua ndive oñorãirõvo Abimélec ndive.

40Abimélec katu omuña Gaálpe ha heta ojejuka jepe ijapytépe kuéra oguahẽ mboyve táva rokẽme.

41Abimélec opyta Arumápe ha Zebul omosẽ Gáal ha tyvýra kuérape Siquémgui.

42Ko'ẽ rire katu Siquemgua osẽ joa ñúme. Abimélec oikuaávo upéva,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43ombyaty igénte kuéra mbohapy hendápe ha okañy hikuái ñúme. Umi okañy Siquemgua ñúme oĩ aja Abimélec ojeity hi'ári kuéra.

44Upe rire Abimélec ha umi hendive oĩva ojapi oho táva rokẽ gotyo. Umi mokõi aty katu opyta ojuka umi ñúre ojejuhúvape.

45Upe ára pukukue oñorãirõ hikuái Siquemgua ndive ha amo ipaháp e ho'ávo ipo guýpe, ojuka opa upe ojejuhúvape. Oitypa upe táva ha hendaguépe juky omosarambi.

46Migdal-Siquemgua ohendúvo upe Abimélec ojapóva oho okañy hikuái El-Berit tupaópe.

47Oje'e Abimélecpe peteĩ hendápe oĩmbaha hikuái.

48Upémarõ hácha ipópe oho yvyty Salmónpe opa igénte kuéra reheve. Oikytĩ peteĩ yvyra rakã, ohupi ijati'ýre ha he'i umi hendive oĩvape: ‘Ko che ajapoháicha, pya'e peẽ pejapo’.

49Opavave oikytĩ peteĩ yvyra rakã ha oho heseve Abimélec rapykuéri. Ombyaty rire hikuái umi yvyra rakã upe tupaóre, omboja hese tata ha upéicha ojukapaite hikuái umi Migdal-Siquem guápe, amo 1.000 rupi kuimba'e ha kuña.

50Abimélec upéi oho omongora ha ohundi táva hérava Tebés.

51Upe táva mbytépe oĩ peteĩ óga yvate. Karai ha kuña kuéra Tebesgua oho oikepa upépe. Omboty hyepy guio upe okẽ ha ojupi hikuái upe ijyvatevehápe.

52Oho chupe kuéra Abimélec ha oñemboja upe okẽre omboja haguã hese tata.

53Upévo peteĩ kuña oity hi'ári peteĩ angu'a ita guigua. Ho'a Abimélec akã rehe ha oñakã joka chupe.

54Abimélec pya'e ohenói hembiguáipe ha he'i chupe: —Enohẽ nde kyse ha che juka, ani ágã oje'etei che rehe ‘Kuña ojuka chupe’. Oikutu chupe Upémarõ hembiguái ha ojuka.

55Israel ñemoñare ohechávo Abimélec omanomaha, maymáva ohopa hógape.

56Upéicha Tupã omyengovia vaekue Abimélecpe upe mba'e ha'e ojapo vaekue túva rehe ojukávo umi 70 tyvýra ha tyke'ýra kuéra.

57Tupã avei omyengovia umi Siquem guápe umi mba'e vai ha'e kuéra ojapo vaekue. Ha upéicha ojehu umi mba'e Jerubaal ra'y, Jotam he'i vaekue oikotaha.

Jueces 10

Tolá ha Jaír omyakã Israel

1Abimélec rire opu'ã vaekue Tolá oipe'a haguã Israélpe upe ojejopy vaihágui. Tolá niko Puvá ra'y, Dodó remineno. Tolá Isacargua vaekue ha oiko Samírpe, Efraín yvytýre.

2Omyakã Israélpe 23 áño aja, ha omano rire oñeñotỹ Samírpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Hapykuéri opu'ã Jaír, Galaad guáva. Ha'e 23 áño omyakã Israélpe.

4Jaír 30 ita'ýra vaekue ha ãva oikómiva hymba vúrro kuéra ári. Oguereko vaekue avei hikuái 30 táva imba'éva. Ko'agãite peve umíva ojekuaáva Jaír táva kuéra ramo. Ko'ãva oĩ hína Galaad yvýpe.

5Omanóvo Jaír oñeñotỹ Gamónpe.

Jefté oipe'a Israélpe ojejopy vaihágui

6Israel hembiapo vai jey Tupã renondépe. Omomba'e hikuái umi Baal ha Astarté ra'ãnga. Omomba'e avei umi Siria, Sidón, Moab, Amón ha filistéo kuéra tupã nguéra ha upéicha omboyke Tupãme.

7Ha ipochy Tupã Israel ñemoñare ndive. Oheja chupe kuéra ho'a filistéo ha Amongua póp e.

8Ha umi Amongua ojopy hatã ha omyangekói Israel ñemoñarépe oikóva Jordán ysyry mboypýri amorréo yvýpe, Galaádpe, 18 áño aja.

9Umi Amongua ou ohasa Jordán ysyry mboypýri oñorãirõ haguã Judá, Benjamín ha Efraín ñemoñare ndive; ha vaípe ojecha Israel ñemoñare.

10Upémarõ Israel ñemoñare osapukái asy Tupãme ha he'i: —Tupã ore Jára, rojapo niko ivaíva ne renondépe. Ndéve romboyke ha roiko romomba'e tupã nguéra.

11Tupã he'i chupe kuéra: —Peẽ niko pe'a vaekue Egipto, amorréo, Amón, filistéo,

12Sidón, Amalec ha Madiangua po guýpe. Pesapukái asy vaekue chéve ha che poguenohẽ vaekue pejejopy vaihágui.

13Upéicha ajapo ramo jepe pende rehe, ko'ágã peẽ che mboyke ha peiko tupã gua'u pemomba'e. Upévare che ndaponohẽ mo'ãi pejejopy vaihágui.

14Tapeho pejerure umi pene tupã nguéra peiporavo vaekuépe ta pene renohẽ pejejopy vaihágui.

15Israel ñemoñare katu he'i Tupãme: —Ore rembiapo vai niko ne renondépe. Ejapo ore rehe rejaposeháicha. Peteĩ mba'énte rojerure ndéve, ore pe'a haguã ko rojejopy vaihágui.

16Omombopa hikuái tupã nguéra ra'ãnga oguerekóva ha omomba'e Tupãme. Oipy'apy Tupãme Israel ñemoñare jehasa asy.

17Amongua oñembyaty oñorãirõ haguãicha ha oñemohenda Galaad yvýpe. Israel ñemoñare avei oñembyaty ha oñemohenda Mispápe.

18Maymáva Galaadgua oguahẽ peteĩ ñe'ẽme he'ívo: “Upe tenonde ohóva oñorãirõ haguã Amongua ndive, upéva águive ñane myakãta”.

Jueces 11

Jefté

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Jefté peteĩ kuimba'e py'a guasu Galaad guáva. Túva héra vaekue Galaad, isy katu
peteĩ kuña reko vai vaekue.

2Galaad rembireko tee niko imemby vaekue avei chugui, ha ko'ãva okakuaapa rire,
omosẽ Jefté hóga kuéragui he'ívo chupe: “Ndéve na nde rupyty mo'ãi mba'eve umi ore
ru mba'évagui. Nde niko ambue kuña memby”.

3Ha osẽ oho Jefté. Oheja ipehẽngue kuérape ha oho oiko táva hérava Tóbpe. Ha
ombyaty ijerére kuimba'e reko vai atýra, ha ko'ãva ndive osẽva jepi upe rupi.

4Ha ára ohasa rire ou Amongua oñorãirõ haguã Israel ñemoñare ndive.

5Upémarõ karai kuéra Galaadgua oho Tóbpe Jefté rendápe, chupe ogueru jeývo.

6He'i Jeftépe hikuái: —Reju ramo ore ndive, nde ore myakãta ñorãirõme Amongua
ndive.

7Ha he'i chupe kuéra Jefté: —Peẽ piko na che mosẽi vaekue che ru rógagui
ndapeikuaaséigui che hegui mba'eve? Ko'ágã katu pejejopy vai ha peju che rendápe.

8Umi karai kuéra Galaadgua he'i chupe: —Upévare voi katu niko roju ne rendápe reho
jey haguãicha ore ndive. Roipota reho ore ndive ñañorãirõ haguã Amongua ndive.
Nde upe ore myakãtava.

9Jefté upémarõ he'i chupe kuéra: —Peẽ che reraha ramo ñañorãirõ haguã Amongua
ndive, ha Tupã omoĩ ramo chupe kuéra ñande pópe: Chétapa pende ruvicha upe rire?

10Ha umi karai kuéra he'i Jeftépe: —Tupã rérare ro'e ndéve upeichataha.

11Ha oho Jefté karai kuéra Galaadgua ndive, ha omoĩ chupe hikuái huvicha ramo. Ha
Mispápe Tupã renondépe Jefté ohenduka jey chupe kuéra umi mba'e karai kuérape
he'i vaekue.

12Jefté omondo oporanduka Amón ruvichápe kóicha: —Mba'e piko che areko ne
ndive ajeve reju reñorãirõ ore ndive?

13Amón ruvicha he'ika Jeftépe: —Peẽ Israel ñemoñare pesẽ ramo guare Egíptogui
niko peipe'a vaekue ore hegui upe ore yvy oĩva Arnón ha Jaboc ysyry mbytépe.
Peme'ẽ porã jeýnte chéve upe yvy.

14Ha Jefté he'ika jey Amón ruvichápe kóicha:

15“Kóicha he'i Jefté: ‘Ore ndoroipe'ái vaekue Amón térã Moábgui yvy.

16Ore Israel ñemoñare rosẽ ramo guare Egíptogui niko yvy ojeiko'ỹha rupi roiko
vaekue. Rohasa rire Mar Rojo roguahẽ peteĩ hendápe hérava Cadés.

17Upégui Israel ñemoñare oporanduka vaekue Edom ruvichápe oheja haguã chupe
kuéra ohasa ijyvy rupi. Edom ruvicha katu ndoikuaaséi vaekue mba'eve. Upémarõ
oñeporanduka vaekue avei Moab ruvichápe. Ha'e avei ndoikuaaséi vaekue mba'eve.
Upévare Israel ñemoñare opyta vaekue Cadéspe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Upégui rojapi vaekue roho yvy ojeiko'ỹha rupi rojere haguãicha Edom ha Moab yvýre. Ha rojerévo Moab yvýre roju kuarahy resẽ guio ropyta Arnón ysyry rembe'ýre ha ndoroikéi vaekue Moab yvýpe. Upéva opyta hína Arnón ysyry mboypýri.

19Oporanduka vaekue avei Israel ñemoñare amorréo kuéra ruvicha Sehónpe oheja haguã chupe kuéra ohasa ijyvy rupi ikatu haguãicha Israel ñemoñare oguahẽ hendarãme.

20Sihón katu ndojeroviapáigui ore rehe, nda ore rejái vaekue rohasa ijyvy rupi. Ha ombyaty igénte kuéra ha oho oñemohenda Gaházape. Upégui ou oréve hikuái.

21Tupã, Israel Jára katu oity Sihón ha opa igénte kuérape ore pópe. Israel ñemoñare ohundi chupe kuéra ha oñemomba'e umi amorréo upépe oikóva yvýre.

22Upéicha roñemomba'e vaekue amorréo yvy oĩva Arnón ha Jaboc ysyry mbytépe, ha upe yvy ojeiko'ỹha guive Jordán ysyry peve.

23Upéicha Tupã oipe'a vaekue amorréo kuéragui ijyvy ha ome'ẽ hetã Israélpe. Ha piko nde reju reñemomba'ese hese ko'ágã?

24Umi mba'e ne tupã Quemós ome'ẽva ndéve, umíva niko ne mba'e tee hína. Upéicha avei opa mba'e Tupã oipe'áva ambuégui ha ome'ẽ oréve, umíva ore mba'e tee.

25Nde piko reimo'ã ne mbareteve Sipor ra'y, Balac Moab ruvicha guasúgui? Ha'e niko nosẽi Israel ñemoñare ndive oñorãirõ haguã yvýre.

26Ojapóma 300 áño ore Israel ñemoñare roiko hague Hesbón ha Aroérpe ha táva kuéra oĩva Arnón ysyry pukukue. Mba'ére piko ymáma napeñeha'ãi peñemomba'e jey upe yvýre?

27Che ndajapói nde rehe mba'eve ivaíva. Nde katu ne rembiapo vai resẽgui reñorãirõ haguã che ndive. Tupã omoĩva hendápe opa mba'e, tomohenda ko ñe'ẽ joavy jaikuaa haguã Israel ñemoñare térã Amonguápa upe ojavýva.'"

28Amón ruvicha guasu katu ndoikuaaséi mba'eve umi mba'e Jefté he'ívagui.

29Tupã pu'aka katu omyenyhẽ Jeftépe. Ojapi oho Galaad ha Manasés yvy rupi. Upégui oho Mispá gotyo oĩva Galaad yvýpe oike haguã Amón retãme.

30Jefté he'i Tupãme: —Amongua reity ramo che pópe,

31ndéve aikuave'ẽ ha ahapýta upe osẽva che rógagui che ruguãtĩ ñorãirõhágui aguahẽvo.

32Jefté oho oñorãirõ umi Amongua ndive ha Tupã oity chupe kuéra Jefté pópe.

33Sarambi ojapo chugui kuéra Jefté ha 20 táva ho'a ipo guýpe oĩva táva Aroer guive táva Minit ha Abel-Queramim peve. Upe guive Amongua opyta Israel ñemoñare po guýpe.

34Jefté ojevy hógape Mispápe. Ha oguahẽvo ohóvo tajýra peteĩ ete osẽ ha'eño túva ruguãtĩvo opurahéi ha jerokyhápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Ohechávo tajýrape, Jefté omondoro ijao ohechaukávo ipy'a rasy ha he'i chupe: —Há, che rajy. Peichaite peve piko che mbopy'a rasy. Ndéta piko upe che reja vaietétava? Tupãme niko ame'ẽ che ñe'ẽ ha ajapo mante vaerã niko upe chupe ha'e haguéicha.

36He'i chupe tajýra: —Che ru, oime rire reme'ẽ ra'e ne ñe'ẽ Tupãme ha ere ra'e chupe péicha rejapotaha che rehe, ejapo upéicha. Tupã niko ojapo upe ha'e he'i vaekue ohejávo ndéve rehundi Amongua, umi nde rayhu'ỹvape.

37Peteĩ mba'énte aipota reheja chéve ajapo. Ndaikatu mo'ãigui che memby che irũ kuña kuéra ndive ahase umi yvytýre añembyasy mokõi mése rupi.

38Jefté oheja tajýrape oho. Ha upe kuñataĩ hasẽ oikóvo umi yvytýre omanóta haguére omenda mboyve.

39Umi mokõi mése ohasa rire upe kuñataĩ ojevy hógape ha Jefté ojapo upe Tupãme he'i haguéicha. Ko kuñataĩ noñeno jepéi kuimba'e ndive.

40Upe guive, kuñataĩ nguéra Israel ñemoñare osẽva jepi áño ha áño ha irundy ára pukukue hasẽ ha oguerombyasy Jefté rajy.

Jueces 12

Efraín ha Galaadgua oñorãirõ

1Oñembyaty maymáva Efraín ñemoñare ha ohasa hikuái Jordán ysyry mboypýri. Oguahẽ Jefté rendápe ha he'i chupe hikuái: —Mba'ére piko reho reñorãirõ Amongua ndive ha na ore renói oréve roho haguã ne ndive? Rombojáta tata nde rógare nde reheve ipype.

2Jefté he'i chupe kuéra: —Che ha retãgua tuicha rojoavy umi Amongua ndive. Pohenoika vaekue ore pytyvõ haguã ha peẽ katu ndapejúi ore pytyvõ.

3Ndapejúima ramo, Cheté añemoĩ tenondete ha roho umi Amón ñemoñarépe ha Tupã oity chupe kuéra che pópe. Mba'ére piko ko'ágã peju peñorãirõse che ndive?

4Upémarõ Jefté ombyatypaite Galaadgua ha oho ojeity Efraín ñemoñare ári. Sarambi ojapo chugui kuéra. Umi Efraín ñemoñare oñembohory Galaadgua rehe he'ívo hese kuéra: “Peẽ Galaadgua niko napendejáigui ore apytépe pesẽ vaekue peho, upévare peiko Efraín ha Manasesgua apytépe”.

5Galaadgua oñemoĩ Jordán ysyry ojehasaha rupi, ha oguahẽvo Efraín ñemoñare ha ojerure ohasa haguã, Galaadgua kuéra oporandu chupe: “Ndéiko Efraín ñemoñare”?

6He'i ramo ndaha'eiha, he'i chupe: “Eremi ‘shibolet’”. Ha umi Efraín ñemoñare he'i ‘sibolet’ nosẽigui chupe kuéra ‘shibolet’. Ha opa upéicha he'ívape upepete oñakã'o hikuái. Jordán ysyry rembe'ýpe 42.000 omano upéicha.

7Jefté omyakã Israel ñemoñarépe 6 áño. Omano rire oñeñotỹ Mispápe oĩva Galaádpe, upépe guáva ha'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Jefté rire omyakã Israel ñemoñarépe Ibzán, Belengua.

9Ibzán 30 ita'ýra ha 30 itajýra vaekue. Tajýra kuéra omomenda kuimba'e ambue tetãgua rehe ha ogueru ambue tetãgui 30 kuña ta'ýra kuéra rembirekorã. Ibzán omyakã Israel ñemoñarépe 7 áño.

10Omano Ibzán ha oñeñotỹ Belénpe.

11Upéi Elón omyakã Israel ñemoñarépe 10 áño. Ha'e niko Zabulón ñemoñare kuérava.

12Omano Elón ha oñotỹ chupe hikuái táva Ajalónpe oĩva Zabulón ñemoñare yvýpe.

13Hapykuéri omyakã Israel ñemoñarépe Abdón Hilel ra'y, oikóva táva Piratónpe.

14Abdón 40 ita'ýra vaekue ha ko'ãva 30 ita'ýra jey. Opavavete oiko hymba vúrro ári. Abdón omyakã Israel ñemoñarépe 8 áño.

15Omano Abdón Hilel ra'y, upe Piratongua. Oñeñotỹ Piratónpe, umi yvytýre hérava Amalec oĩva Efraín yvýpe.

Jueces 13

Sansón oikove ypy ramo guare

1Israel ñemoñare hembiapo vai jey Tupã renondépe. Tupã oity chupe kuéra filistéo kuéra pópe, ha 40 áño aja oiko ipo guýpe.

2Táva Sorápe oiko vaekue peteĩ kuimba'e hérava Manoa. Ha'e Dan ñemoñare kuérava. Hembireko ndaikatúi imemby.

3Ko kuñakaraípe ojehechauka Tupã remimbou ha he'i chupe: —Ndaikatúiva ne memby na ne membýiri. Ko'ágã katu nde rye guasu ha ne membýta peteĩ mitã kuimba'e.

4Anivétei re'u kaguy térã oimeraẽ mba'e ne monga'úva ha anítei re'u mba'eve ipotĩ'ỹva.

5Ko mitã akã rague nereikytĩ mo'ãi. Ha'e oñemboyke Tupãme guarã oikove ypy mboyve guive. Ha'e oguenohẽ ñepyrũta Israel ñemoñarépe filistéo kuéra po guýgui.

6Oho upe kuñakarai he'i iménape: “Oñemboja che rendápe peteĩ kuimba'e ha'ete vaicha chéve Tupã remimbou. Tuicha che mondýi ha na porandu jepéi chupe moõguipa ou. Ha'e avei nde'íri chéve mba'éichapa héra.

7Ha he'i chéve che rye guasutaha ha che membytaha peteĩ mitã kuimba'e. Ha upévagui ko'ágã guive nda'u véima vaerã kaguy térã oimeraẽ mba'e che monga'úva ha nda'úi vaerã mba'eve ipotĩ'ỹva. He'i chéve che memby Tupãme guarã oñemboykeha oikove ypy mboyve guive”.

8Manoa oñembo'e Tupãme ha he'i chupe: “Ajerure ndéve rembou jey haguã ore rendápe upe kuimba'e ikatu haguãicha he'i oréve mba'épa rojapo vaerã upe mitã oútavagui”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ha Manoa ojerure haguéicha chupe, Tupã ojapo. Tupã remimbou oñemboja upe kuña rendápe ha'eño oĩ jave hína kokuépe.

10Ha pya'e oho iména rendápe ha he'i chupe: —Ou jeýma che rendápe upe karai akokuehe ou vaekue.

11Ha pya'e opu'ã oho hembireko ndive upe karai oĩháme. Oguahẽvo oporandu chupe: —Nde piko upe akokuehe reñe'ẽ vaekue che rembireko ndive? Ha he'i chupe upe kuimba'e: —Che hína upéva.

12Manoa oporandu chupe: —Ágã ojehu vove umi mba'e ere vaekue: piko mba'éicha romongakuaa vaerã upe mitã ha mba'éicha ha'e oiko vaerã?

13Tupã remimbou he'i chupe: —Tojapo umi mba'e ne rembirekópe ha'e vaekue.

14Anítei to'u kaguy térã oimeraẽ mba'e oporomonga'úva ha anítei ho'u mba'eve ipotĩ'ỹva. Tojapóke che ha'e hagueichaite ne rembirekópe.

15Upévo Manoa he'i upe kuimba'épe: —Epyta ápe ha tambichy ndéve peteĩ kavara ra'y.

16Tupã remimbou katu he'i chupe: —Apyta ramo jepe ndaikatu mo'ãi ha'u upe rejapótava chéve. Tupãme katu ikatu rehapy ha reikuave'ẽ. Manoa ndoikuaái upe kuimba'e tupã remimbouha.

17Ha he'i Manoa Tupã remimboúpe: —Ejekuaaukána oréve. Upéicharõ ágã ojehu vove ko'ã mba'e nde eréva oréve, ore mandu'áta nde rehe.

18Tupã remimbou katu he'i chupe: —Maerã piko reikuaase mávapa che? Che réra niko mba'e guasu ete ojekuaa'ỹva.

19Manoa omoĩ upe kavara ra'y ha mba'e kuave'ẽ kógagui guáva peteĩ ita ári ha upépe ohapy oikuave'ẽvo Tupãme. Upévo Tupã ojapo Manoa ha hembireko rovake peteĩ mba'e ojehecha'ỹva.

20Upe tata ojepotávo ha hendývo yvate gotyo, Tupã remimbou ojehe'a vaicha upe tata rendýre ha oho yvága gotyo. Ha'e kuéra ohechávo ko'ã mba'e oñesũ ha omboja isyva yvýre.

21Upéi Tupã remimbou ndojehechaukavéi Manoa térã hembirekópe. Upéva rupi Manoa ohecha kuaa upe kuimba'e Tupã remimbou hague.

22Ha he'i hembirekópe: —Ñamanóta niko ñande, jahechágui Tupãme.

23Hembireko katu he'i chupe: —Oipota rire ñamano niko, umi ñane kuave'ẽmby naiporãi vaerã mo'ã chupe, ndojehechaukái vaerã mo'ã ñandéve ha ndoikuaaukái vaerã mo'ã ñandéve umi mba'e ñahendu vaekue.

24Imemby upe kuña ha ombohéra upe mitã kuimba'e Sansón. Upe mitã okakuaa ha Tupã ohovasa chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Tupã pu'aka oñeñanduka ñepyrũ hete pýpe oiko aja Dan ñemoñare kuéra apytépe táva Sorá ha Estaol jerére.

Jueces 14

Sansón omenda ramo guare

1Peteĩ jey Sansón oho táva Timnat ha upépe hesaho peteĩ kuña filistéo kuéravare.

2Ojevývo hógape he'i túva kuérape: —Ajuhu peteĩ kuña Timnátpe filistéo kuérava. Aipota upéva pehecha chéve che rembirekorã.

3Túva ha sy katu he'i chupe: —Ndaipóri piko ñane rehegua kuéra apytépe kuña ajeve reipota filistéo kuérava ne rembirekorã? Umíva niko ndojeroviái Tupã rehe. Sansón katu he'i chupe kuéra: —Upéva upe kuñánte aipota che rembirekorã, ha aipota upéva pehecha chéve.

4Túva ha sy ndoikuaái ko'ã mba'e upéicha ojehuha Tupã upéicha oipotágui. Umíva umi árape niko Israel ñemoñare oĩ filistéo kuéra po guýpe, ha Tupã oheka mba'éichapa oñorãirõvo hendive kuéra.

5Upéi oho Sansón, túva ha sy ndive Timnátpe. Oguahẽvo parralty oĩva upe táva jerére, upégui osẽ okororõ chupe peteĩ león ra'y rusu.

6Tupã pu'aka omombarete Sansónpe. Ha ipo nandípe ojuka upe león ra'y rusu kavara ra'y ojuka ramo guáicha. Túva ha sýpe katu mba'evete nde'íri.

7Oguahẽ upe kuña iñakã vaívare rógape ha oñe'ẽ chupe.

8Nda aréi ete rire, oúvoma omenda haguãicha upe kuñáre, opia upe tapégui ohecha jey haguã upe león re'õngue oheja vaekue. Ojuhu káva ojaitypo hague hyepýpe ha ijeiraha.

9Oguenohẽ ipópe ha ho'u ohóvo tapére. Ohupytývo túva kuérape, ome'ẽ avei chupe kuéra ha umíva ho'u avei. Sansón nomombe'úi chupe kuéra oguenohẽ hague upe león re'õngue retepýgui.

10Túva oho oguahẽ upe kuña rógape. Sansón ojapo peteĩ karu guasu, ojapoháicha mitã rusu kuéra umíva umi árape.

11Filistéo kuéra ohechávo upéva, omondo hikuái 30 mitã rusu oĩ haguã hendive.

12Ko'ãvape Sansón he'i: —Areko peteĩ mba'e aporanduséva peẽme jahecha peikuaápa. Ágã 7 ára haguépe, ko karu guasu opa vove, peje ramo chéve mba'épa hína upe aporandúva peẽme ame'ẽta peẽme peteĩ-teĩ pende ahojarã ha pende ao areterã.

13Ndapeikuaái ramo katu peẽ peme'ẽta chéve peteĩ-teĩ che ahoja ha che aorã. He'i chupe hikuái: —Eporandu katu oréve. Rojapysaka hína nde rehe.

14He'i chupe kuéra Sansón: Hapicha ro'o ho'úvagui osẽ ja'úva ha imbaretévagui osẽ he'ẽva. Mbohapy ára ohasa rire ndoikuaái gueteri hikuái upe Sansón oporandúva chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Upe irundy arahápe katu he'i Sansón rembirekópe hikuái: —Ere ne ménape te'i
oréve mba'épa hína upe oporandu vaekue oréve. Cháke nereporandúi ramo, rombojáta
tata nde ru rógare pende reheve ipype. Taiko ore gueru ápe peipe'apa haguã ore hegui
roguerekomíva?

16Sansón rembireko oho iména rendápe ha tasẽme he'i chupe: —Nde niko nda che
rayhúi ajeve ndeeréi chéve mba'épa upe reporandu vaekue umi che retã guápe. He'i
chupe iména: —Che ru ha che sýpe namombe'úi, ha piko ndéve amombe'úta?

17Upe kuña katu hasẽ iménape upe karu guasu aja pukukue. Upe 7 arahápe katu,
omongueráiguima chupe, omombe'u hembirekópe ha kóva oho omombe'u hetã guápe.

18Upe 7 arahápe kuarahy oike mboyve oñemboja Sansón rendápe umi filistéo kuéra
ha he'i chupe: —Mba'épa oĩ he'ẽvéva eíragui, ha mba'épa imbareteve leóngui? Ha he'i
chupe kuéra Sansón: —Ndapejetypekái rire che kokuépe, ndapeikuaái vaerã mo'ã upe
aporandúva peẽme.

19Ha Tupã pu'aka omombarete Sansónpe, ha osẽ oho Ascalónpe ha ojuka 30 kuimba'e
upépe guápe. Ha umi ojuka vaekuégui oipe'a ijao ha ogueraha ome'ẽ umi oikuaa
vaekuépe imba'e porandu. Pochýpe osẽ upégui ha oho túva rógape.

20Upe kuña katu oñeme'ẽ Sansón irũ peteĩme hembirekorã.

Jueces 15

Sansón ohapy filistéo kuéra kokue

1Ára ohasa rire ha oguahẽvo kóga ñemono'õha ára kokuégui, Sansón oho ohechávo
hembirekópe. Ogueraha peteĩ kavara ra'y ha ohokuévo he'i ijupe: “Aháta aĩ che
rembireko ndive ikotýpe”. Upe kuña ru katu ndohejái chupe oike tajýra rendápe.

2He'i Sansónpe: —Che niko aimo'ã ndereipota véima upévare ame'ẽ ne irũ peteĩme
hembirekorã. Oime ikypy'y iporãitevéva chugui, eraha upéva ne rembirekorã.

3Ha he'i chupe Sansón: —Ko'ágã ajahéi ramo filistéo kuéra ndaikatúi aveve he'i che
rehe ajapo reiha.

4Oho Sansón oity ñuhãme 30 aguara'i, ha mokõi-mokõi oñapytĩ ojuehe huguáigui ha
umívare oñapytĩ kapi'i piru ipo renyhẽ.

5Upéi ombojepota tata pe kapi'íre ha opoi umi aguara filistéo kuéra kokuére. Upéicha
ohapypaite chugui kuéra ikóga kuéra oñemono'õma vaekue ha umi oñembo'ýva hína
kokuépe. Upe tata katu ojepyso ha ohupyty umi parral ha olivoty.

6Filistéo kuéra oporandu máva rembiapokuépa upéva. Oje'e chupe kuéra Sansón
hague. Upéicha ojapo peteĩ kuimba'e Timnatgua oipe'a haguére chugui hembireko ha
ome'ẽ haguére Sansón irũme hembirekorã. Ha oho umi filistéo kuéra ohapy upe kuña
ha hóga guápe.

7Sansón he'i chupe kuéra: —Che amyengoviáta peẽme kóicha pejapo haguére che
rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ha ojeity hi'ári kuéra. Hetápe oinupã ha yvýre oheja. Upéi oho oiko peteĩ ita kuápe Etam héravape.

Sansón ojuka filistéo kuéra vúrro rañykãnguépe

9Filistéo kuéra ou oñemohenda Judápe, ha upéi oho ojeity táva Lehi hérava ári.

10Judá ñemoñare he'i chupe kuéra: —Mba'ére piko peju peñorãirõ ore ndive? Ha'e kuéra he'i: —Roju roguerahávo Sansónpe rojapo haguã hese ha'e ojapo haguéicha ore rehe.

11Ha oho Sansón rendápe 3.000 kuimba'e Judá ñemoñare ha he'i chupe hikuái: —Reikuaa porã niko ko'ã filistéo kuéra imbareteveha ore hegui. Mba'e piko ko rejapóva ore rehe? Sansón katu he'i chupe kuéra: —Ha'e kuéra ojapo haguéicha che rehe, upéichante avei che ajapo hese kuéra.

12Ha he'i chupe hikuái: —Nde píari roju. Ore ndéve roguerahâta ha rome'ẽ umi filistéo kuérape. Upévo Sansón he'i chupe kuéra: —Peje chéve peẽ nda pe che juka mo'ãiha.

13He'i chupe hikuái: —Roguerahátante ha rome'ẽ filistéo kuérape. Ore ndorojuka mo'ãi ndéve. Oipokua chupe hikuái mokõi tymasã pyahúpe. Upéi oguenohẽ ha ogueraha upe ita kuágui chupe.

14Oguahẽvo hikuái táva Lehípe, sapukáipe osẽ umi filistéo kuéra ohuguãitĩ chupe kuéra. Tupã pu'aka katu omombarete Sansónpe ha inimbo okái ramo guáicha omondoho umi tymasã ipyapýre oĩva.

15Ohecha upe rupi vúrro omano ramóva rañykãngue peteĩ, ipojái hese ha upéva ipópe, ojuka 1.000 filistéo.

16Ha he'i: Vúrro rañykãnguépe, te'õngue takurúicha mokõi hendápe ambyaty. Vúrro rañykãnguépe,

1.000 kuimba'épe ajuka.

17Upéi omombo upe vúrro rañykã. Ko'ã mba'e ojehu haguépe upéi opyta héra Ramat-Lehi he'iséva Cérro Tañykã.

18Upéi oñandu ijyuhéi eterei ha he'i Tupãme: —Nde rehe rupi aénte niko ko'ã mba'e che ajapo. Ani che reja amano yuhéigui ko'ã filistéo reko ky'a pópe.

19Lehípe oĩ itakua ha upégui Tupã oguenohẽ y. Sansón hoy'u rire ikyre'ỹ ha imbarete jey. Upévare upe yvu oĩva upépe héra En-Hacoré he'iséva “Oñembo'éva yvu”.

20Sansón omyakã Israel ñemoñarépe 20 áño pukukue. Umíva umi árape upe yvy oĩmiva filistéo kuéra po guýpe.

Jueces 16

Sansón oho Gázape

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Peteĩ jey Sansón oho Gázape ha upépe ojuhu peteĩ kuña reko vai. Ha opyta oñeno
hendive upe pyhare.

2Gazagua oikuaávo Sansón oĩha upépe, omongora hikuái upe ha'e oĩha. Ha upe ára
pukukue omangea hese hikuái jahecha nosẽipa upe táva rokẽ rupi. Pyharévo oho
hikuái hógape; he'i hikuái ojupe: “Ágã ko'ẽ vove jajukáta”.

3Sansón katu opáy pyharepyte. Opu'ã ha oho ohekýi upe táva rokẽ horkõ reheve,
ohupi ijati'ýre ha ogueraha oheja yvyty ru'ãme oĩva Hebrón rovái.

Sansón ha Dalila

4Ko'ã mba'e ojehu rire, Sansón iñakã vai peteĩ kuñáre hérava Dalila. Dalila oikóva ñu
Sorec héravape.

5Filistéo ruvicha kuéra ou hendápe ha he'i chupe: —Roikuaase mba'éichapa ikatu ore
pu'aka Sansón rehe, roipokua ha roipykua haguã. Ejapo chupe oimeraẽ mba'e ha
tomombe'u ndéve mba'éicha rupípa peichaite imbarete. Upéicharõ ore peteĩ-teĩ
rome'ẽta ndéve 100 kílo pláta.

6He'i Dalila Sansónpe: —Emombe'u chéve mba'épa upe ne mombaretetéva. Mba'e
ajapo vaerã che pu'aka haguã nde rehe?

7Sansón he'i chupe: —Che jokua ramo 7 hu'y sã ipyahu ha ikã'ỹvape gueteri che
kangýta oimeraẽva kuimba'éicha.

8Umi filistéo ruvicha oguerahauka chupe 7 hu'y sã ipyahu ha ikã'ỹva gueteri, ha
umívape Dalila ojokua Sansónpe.

9Dalila omoingéma voi kañyháme filistéo kuéra ikotýpe. Ha osapukái Sansónpe ha
he'i: —Sansón, cháke filistéo kuéra ou ndéve. Sansón omondoho umi tukumbo inimbo
rehe tata ñamboja ramo guáicha. Ha filistéo kuéra opyta jey oikuaa'ỹ rehe mba'épa
upe Sansónpe omombaretéva.

10Dalila he'i Sansónpe: —Eñembohory niko che rehe ha che mbotavy, nde japu chéve.
Emombe'upy chéve mba'eichaitépa ikatu rojokua.

11He'i chupe Sansón: —Che jokua ramo pióla pyahu ojeporu'ỹvape gueteri, upéicha
ramo che kangýta oimeraẽva kuimba'éicha.

12Ha ojokua chupe Dalila pióla pyahúpe. Ha upéi he'i jey chupe: —Sansón, cháke
filistéo kuéra ou ndéve. Oĩ jeýma filistéo kuéra kañyháme upe kotýpe. Sansón katu
omondohopa umi pióla inimbóicha.

13Dalila he'i Sansónpe: —Reñembohory gueteri niko che rehe reikóvo. Che mbotavy
jeýma. Emombe'u chéve mba'eichaitépa ikatu rojokua. Upémarõ Sansón he'i chupe
kóicha: —Rejapo ramo 7 trénsa che akã raguégui ha poyvi apytépe reipoka ha
reñapytĩ ramo peteĩ yvyra yvýre ojekutúvare, upéicharõ oimeraẽ vaicha che kangýta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Dalila omonge Sansónpe, oipoka iñakã rague poyvíre ha oñapytĩ peteĩ yvyráre yvýre ojekutúvare. Ha he'i chupe: —Sansón, cháke filistéo kuéra ou ndéve. Opáy opu'ã, ha opu'ãnguévo ohekýi upe yvyra yvýre ojekutúva.

15Ha he'i chupe upe kuña: —Mba'éicha piko ere chéve che rayhuha ha upéi katu nde japu chéve Hetáma che mbotavy ha ndeeréi gueteri chéve mba'épa upe ne mombaretéva.

16Ha manterei oporandu chupe. Hapykuéri niko oiko ha oporandu jey-jey chupe ha amo ipaháp omonguerairóma Sansónpe.

17Upémarõ omombe'u Dalílape. He'i chupe: —Ko'agãite peve niko che akã rague noñekytĩvai. Che añeme'ẽ vaekue Tupãme. Chupe guarã añemboyke vaekue che sy ryepýgui asẽ mboyve guive. Che akã rague oñekytĩ ramo, na che mbarete mo'ã véima ha oimeraẽ vaicha che kangýta.

18Ohecha kuaávo Dalila añeteha upe Sansón he'íva chupe, he'ika umi filistéo kuéra ruvicháp: —Peju katu ko'ágã. Sansón omombe'úma chéve mba'épa upe omombaretéva chupe. Ha ou umi filistéo ruvicha Dalila pláta ipópe.

19Dalila omonge Sansónpe hapypa'ũme ha ohenói peteĩme ou haguã oikytĩ chugui umi 7 iñakãrague iñopẽ mbyre oguerekóva. Ha upéichape ikangy ohóvo.

20Dalila osapukái chupe: —Sansón, cháke filistéo kuéra ou ndéve. Opáy Sansón ha oimo'ã jepi guáicha osẽ porãta. Ndoikuaái ha'e Tupã ohejáma hague chupe.

21Upépe umi filistéo kuéra oko'i hese, ohesa'o ha ogueraha itáva kuéra, Gázape. Upépe ojokua chupe kadéna vrónsepe ha ita avati mongu'iha ombyapajereika chupe hikuái cárcelpe.

22Iñakã rague katu oñepyrũ jey ipuku.

Sansón omano ramo guare

23Filistéo kuéra ruvicha oñembyaty okaru ha ovy'a haguã oñondive ha imba'e kuave'ẽ omoguahẽ haguã itupã Dagónpe. Opurahéi hikuái: Ñande tupã niko omoĩ ñande pópe, upe kuimba'e ñande rayhu'ỹva, Sansónpe.

24Ohechávo chupe hikuái maymáva omomba'e itupãme he'ívo: Ñane tupã Dagón omoĩ ñande pópe, Sansón, upe ñande rayhu'ỹvape. Ohundímiva ñande kokue kuéra, ha ojukámiva ñande pehẽngue kuéra.

25Tuicha ovy'a hikuái, ha he'i: —Peru Sansónpe ta ñane mbovy'a. Oguenohẽ ha ogueru chupe cárcelgui ha oñepyrũ oñembohory hese hikuái. Upéi omoñembo'y chupe mokõi horkõ pa'ũme.

26Oĩ Sansón ndive peteĩ mitã kuimba'e ipógui oisãmbyhýva chupe. He'i chupe Sansón: —Emoĩ che po ko óga horkõ rehe, tajekomi hese.

27Filistéo kuéra ruvicha niko oĩ upe tupaópe, henyhẽtéva. Upe óga ári oĩ jey amo 3.000 rupi omañáva mba'éichapa oñemboharái hikuái Sansón rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Sansón oñembo'e Tupãme he'ívo: “Tupã che Jára, ne mandu'áke che rehe ko'ágã ha
che mombarete jey tamyengovia ko'ã filistéo kuérape che resa'o haguére hikuái.”

29Upéi Sansón oipyso ipo opoko peve umi mokõi horkõ oĩva upe óga mbytépe,

30ha osapukái: —Pemanomba peẽ filistéo che ndive. Ha opa imbaretekuépe omyaña
umi horkõ. Upe tupao ou yvýpe ha ho'a umi filistéo kuéra ruvicha ha opa umi upépe
oĩva ári. Sansón omanonguévo hetavépe ojuka oikove ramo guarégui.

31Tyvýra kuéra ha túva rogagua ou ogueraha hetekue. Ojereraha oñeñotỹ túva Manoa
oñeñotỹ haguépe, táva Sóar ha Estaol pa'ũme. Sansón omyakã vaekue Israel
ñemoñarépe 20 áño.

Jueces 17

Micaías tupao

1Oikómi vaekue Efraín yvytýre, peteĩ kuimba'e hérava Micaías.

2Peteĩ jey he'i isýpe: —Ahendu vaekue mba'éichapa rejahéi upe omonda vaekuépe
nde hegui umi 100 kílo pláta. Che hína upe nde pláta omonda vaekue.

3Ha Micaías ome'ẽ jey isýpe upe pláta. Ha isy he'i chupe: —Tupã ta nde rovasa che
memby. Kóva ko pláta niko che amboyke vaekue Tupãme guarã. Yvyrágui ajapoukáta
peteĩ ta'ãnga ha ambyapéta ko plátape.

4Upe kuñakarai ome'ẽ 200 pláta pehẽngue peteĩ kuimba'e plátare omba'apóvape ojapo
haguã chugui upe ta'ãnga. Ojejapopa rire omoĩ hikuái upe ta'ãnga Micaías rógape.

5Micaías rógape ojehómiva upépe oĩgui Tupãme oñemomba'e haguã. Ojapo peteĩ efod
ha heta ta'ãnga ha upépe omohenda. Ta'ýra peteĩme katu omoingo pa'i ramo.

6Umíva umi árape niko ndaipóri mburuvicha guasu Israélpe. Oimeraẽvante ojapo
ojaposéva.

7Judá yvýgui ou vaekue peteĩ mitã karia'y levíta. Mombyry guáva ha'e.

8Ko mitã karia'y osẽ vaekue oho Beléngui ojeporekávo hekoharãre. Ha ohasakuévo
Efraín yvytýre, oguahẽ Micaías rógape.

9Micaías oporandu chupe moõguipa ou ha upe mitã karia'y he'i chupe: —Levíta niko
che ha Beléngui aju. Aheka aikóvo mamópa aiko haguã.

10Micaías he'i chupe: —Epyta ápe che ndive. Nde ore pa'íta ha che reko mbo'éta
chéve. Áñope ame'ẽta ndéve 10 pláta pehẽngue ha upéi romonde ha romongarúta.

11Ha opyta upe mitã karia'y Micaías rógape, ha ta'ýra ramo guáicha chupe upe levíta.

12Micaías omoingo chupe pa'i ramo, ha opyta oiko hendive hógape.

13Ha Micaías he'i ipy'a pýpe: “Ko'ágã aikuaa Tupã che rovasataha arekógui ko levíta
che pa'i ramo”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jueces 18

Dan ñemoñare oheka ijyvyrã

1Umíva umi árape ndaipóri vaekue mburuvicha guasu Israélpe. Dan ñemoñare ndaijyvýigui, oheka oikóvo yvy imba'e kuerarã, upépe oñemohenda haguã. Chupe kuéra niko ndohupytýi yvy hapicha Israel ñemoñare apytépe.

2Upévare omondo hikuái ijapytégui kuéra 5 kuimba'e py'a guasu táva Sorá ha Estaólgui oho haguã yvy ohecha. Ha Efraín yvytýre ohasakuévo oguahẽ hikuái Micaías rógape, oke haguãicha upépe hikuái.

3Oñembojávo Micaías rógare, iñe'ẽre oikuaa hikuái upe levítape. Oho hendápe ha oporandu chupe hikuái: —Máva piko nde gueru ha mba'e piko rejapo árupi?

4Ha upe mitã karia'y omombe'u chupe kuéra mba'e ñe'ẽmepa oguahẽ Micaías ndive, ha opytaha hendive pa'i ramo.

5Upémarõ he'i chupe hikuái —Eporandumi oréve Tupãme oho porãtapa oréve mamo rohoha rupi.

6Ha upe pa'i he'i chupe kuéra: —Tapeho ha anítei pejepy'apy. Tupã oñangarekóta pende rehe mamo pehoha rupi.

7Ha osẽ oho umi 5 kuimba'e oguahẽ meve táva Lais héravape. Ohecha umi upepegua oiko porãha, umi Sidongua oikoháicha ha avave ndojopyiha avavéndi. Mombyry oĩ hikuái Sidóngui ha avavére noikotevẽi.

8Ojevývo umi kuimba'e Sorá ha Estaólpe hapicha kuéra oporandu joa chupe kuéra: —Mba'éiko pejuhu? Ha'e kuéra he'i:

9—Rohechapa upe yvy ha iporã eterei. Pepu'ã jaha chupe kuéra. Térã piko peguapýtante peína upépe? Jaha ñañemomba'e upe yvýre.

10Ñaguahẽ vove upépe, pehecháta mba'eichaitépa iporã upe yvy ha umi upepegua noikotevẽiha mba'eve. Tupã ome'ẽta ñandéve upéva upe yvy opa mba'e oĩháme ñane mba'erã.

11Osẽ 600 kuimba'e Dan ñemoñare, Sorá ha Estaólgui árma ipópe oñorãirõ haguãicha.

12Oho opyta Judá yvýpe kuarahy resẽ gotyo táva Quiriat-Jearim oke haguãicha hikuái. Upévare héra ko'ágã upe opyta hague hikuái Dan Campamentokue.

13Ohupytývo Efraín yvyty oguahẽ hikuái Micaías rógape.

14Upépe umi 5 ou vaekue ohecha upe yvy Lais jerére he'i hapicha kuérape: —Peẽ piko peikuaa ko óga kóvape oguerekoha hikuái peteĩ efod? Oguereko avei hikuái ta'ãnga'i kuéra ha peteĩva yvyrágui ojejapo vaekue ha ijape plátava. Mba'épa peje upévape?

15Umi 5 kuimba'e oho Micaías ógape, upe levíta rendápe. Oguahẽ ha oporandu chupe mba'éichapa oiko.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Oha'arõ Micaías róga rokẽme umi 600 kuimba'e,

17umi 5 kuimba'e oike aja Micaías rógape ohupi upe ta'ãnga ijape plátava, umi ta'ãnga'i ha upe efod. Pa'i katu opyta oñembo'y upe óga rokẽme umi 600 kuimba'e ndive.

18Upe pa'i ohechávo upe oikóva he'i chupe kuéra: —Mba'e piko pejapo?

19He'i chupe hikuái: —Emboty nde juru. Ekirirĩ ha eju ore ndive. Ndéve ore roipota ore pa'irã. Nde ore reko mbo'éta. Mba'épa iporãve vaicha ndéve: reiko ramo pa'i ramo peteĩ ógapente, térãpa peteĩ aty Israel ñemoñare apytépe?

20Iñakã raku upe pa'i. Oñekarama ha'e upe efod ha umi ta'ãnga kuérare ha oho hendive kuéra.

21Ha oje'óivo hikuái, tenonde omondo kuña, mitã ha hymba kuéra.

22Mombyrýma oho rire, umi Micaías róga jerére oikóva oñembyaty ha osẽ hapykuéri kuéra.

23Umi Dan ñemoñare ohendúvo sapukáipe ojejuha hapykuéri ojevy hikuái ha oporandu Micaíape: —Mba'e mba'e piko ojehu ndéve, péicha resapukái haguã?

24Micaías he'i chupe kuéra: —Mba'éicha ‘mba'e ojehu ndéve’ katu piko? Pemondapa niko umi ta'ãnga che voi ajapo vaekue, mba'eve ndapehejái chéve ha hi'ári peraha che pa'i.

25Umi Dan ñemoñare katu he'i chupe: —Anivétei resapukái oréve. Cháke peichahágui oĩne ore apytépe ipochýva ha ohóne ndéve. Nde jukáne ndéve ha opa rogagua.

26Micaías oikuaa umi Dan ñemoñare hetaveha chugui ha ndaipu'aka mo'ãiha hese kuéra. Upémarõ ojevy hógape, umi Dan ñemoñare katu oho hapére.

27Ogueraha hikuái upe pa'i ha umi mba'e Micaías ojapo vaekue. Oguahẽ hikuái Laíspe ha ojeity hi'ári. Ojukapaite umi upépe guápe ha ohapy upe táva. Umi Laisgua noimo'ãiva mba'eve ivaíva ojehúne haguã chupe kuéra.

28Mombyry oĩgui hikuái Sidóngui ha avavéndi ndojehe'áigui, avave ndoúiri oipytyvõ chupe kuéra. Lais opu'ã vaekue peteĩ ñúme hérava Bet-Rehob. Umi Dan ñemoñare ohapy rire upe táva omopu'ã jey ha opyta oiko upépe hikuái.

29Jepe héra ypy Lais vaekue, ha'e kuéra ombohéra Dan, upéicha héragui vaekue ijypy kuéra. Dan niko peteĩva Israel ra'yre.

30Omohenda hikuái upépe upe ta'ãnga omomba'e guasu haguã ha Jonatán Guersón ra'y, Moisés remineno omoingo hikuái pa'i ramo. Upéi mayma Jonatán ñemoñarégui oiko pa'i Dan ñemoñare kuéra apytépe, ojereraha peve chupe kuéra tetã ambuére.

31Ha upéicha oguereko ijapytépe kuéra upe ta'ãnga Micaías ojapo vaekue, jepe Silópe umíva umi árape Tupãme oñemomba'e guasu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jueces 19

Peteĩ levíta ha hembireko

1Yma Israélpe ndaipóri ramo gueteri mburuvicha guasu, oiko vaekue peteĩ levíta
Efraín yvyty ruguáre. Omenda peteĩ kuña Belén guáre. Belén niko opyta Judá yvýpe.

2Ko kuña oiko vai iména ndive ha ojevy túva rógape, Belénpe. Amo 4 mése rupi
ohasa,

3osẽ oho upe levíta oñe'ẽ porã haguã hembirekópe, jahecha ndohojeýipa hendive.
Ogueraha hendive peteĩ hembiguái ha mokõi hymba vúrro. Ha omoguahẽ chupe upe
kuña túva rógape.

4Ohechávo chupe upe kuña ru, torypápe omoguahẽ ha he'i chupe opyta haguã hendive
kuéra. Mbohapy ára opyta oiko upe karai rógape, ha upépe opyta okaru ha oke.

5Irundy ára ko'ẽme katu opu'ã hikuái ha upe levíta oñembosako'i osẽ haguãicha. Upe
kuña ru katu he'i chupe: —Epytána ñañamindu'u'imi, pehupi pu'aka ha upéi katu
tapeho.

6Oguapy mokõivéva okaru. Ha upépe he'i chupe upe kuña ru: —Epytavéna javy'a ha
jake ápe ko pyharépe.

7Upe levíta katu opu'ã oho haguãicha. Ha upe kuña ru ojerure tereígui chupe opyta
haguã, opyta jey oke upépe upe pyhare.

8Upe 5 arahápe, opu'ã upe levíta pyharevete oho haguãicha. Upe kuña ru katu he'i
chupe: —Epyta jeýna ñañamindu'u'imi. Oguapy jey okaru mokõivéva hikuái ha
péichape ijasaje chugui kuéra.

9Opu'ãvo upe levíta oho haguãicha hembiguái ha hembireko ndive, he'i chupe upe
kuña ru: —Nderehechái piko ka'aru jeytamaha. Epyta jeýna jake ápe ha javy'a, ágã
ko'ẽramo pyharevete pepu'ã ha tapeho.

10Upe levíta katu ndopytase véima upépe. Osẽ oho hembiguái ha hembireko ndive ha
hymba vúrro mokõi reheve. Oguahẽvo hikuái táva Jebús rovái, upéva hína Jerusalén,

11ha ka'arúguima, hembiguái he'i chupe: —Japytátapa jake ápe ko'ã jebuséo apytépe?

12Upe levíta he'i chupe: —Nahániri ndajapyta mo'ãi ápe. Ko'ãva niko ndaha'éi Israel
ñemoñare. Jahamiénte ñaguahẽ meve Guibeápe,

13ndajapytái ramo upépe, japytáne Ramápe.

14Ha péicha ohasa meme hikuái. Kuarahy oikévo oguahẽ Guibeápe. Kóva ko táva
opyta Benjamín ñemoñare kuéra yvýpe.

15Opia hikuái upe tapégui ha oguahẽ Guibeápe, oke haguãicha upépe. Ha avave
nomoguahẽigui chupe kuéra hógape. Opyta oguapy hikuái okápe plásape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ka'aruetéma oguahẽ oúvo kokuépe omba'apohágui peteĩ karai. Ko karai niko oiko vaekue Efraín yvytýre. Upégui ou vaekue oiko Guibeápe upépe oikógui Benjamín ñemoñare kuéra.

17Upe karai ohechávo umi plásape oguapýva, oho oporandu chupe kuéra: —Peẽ piko moõgua ha mamo peho peína?

18He'i chupe upe levíta: —Roju niko Beléngui ha roho hína amo Efraín yvyty rugua gotyo. Che upe rupigua hína. Aha kuri Belénpe sapy'ami, ha péina rojevy roína ore rógape. Avavénte ápe na ore moguahẽi hógape.

19Roguerekopa niko ro'umi vaerã, ha ore rymba romongaru haguã avei. Mba'evetéko noroikotevẽi.

20Upe karai katu he'i chupe: —Jaha ñaguahẽ che rógape ha che tahecha peẽme pene remikotevẽ. Naiporãiko peke ko okápe.

21Upe karai ogueraha chupe kuéra hógape. Ha imbohupa kuéra oñemopotĩ ha okaru aja, ha'e oho omongaru umi vúrro mokõi.

22Torypápe oñomongeta jave hikuái hína, ou kuimba'e reko vai atýra ojere upe ógare. Ombota okẽ ha he'i upe karaípe: —Enohẽ oréve okápe upe kuimba'e nde rógape remoguahẽ vaekue toroiporu.

23Upe óga jára katu he'i chupe kuéra: —Anítei che ryvy kuéra upéicha pejapo. Kóva ko kuimba'e niko mbohupa hína che rógape.

24Tame'ẽna peẽme che rajy, mba'eveichagua kuimba'e ndopokói gueteri hese. Oĩ avei ko kuimba'e rembireko. Tanohẽna peẽme mokõivéva ha pejapo hese kuéra pejaposéva. Peheja ko kuimba'e ha ani pejapo hese mba'eve.

25Umi kuimba'e reko vai katu ndoikuaaséi mba'eve. Upémarõ upe levíta oguenohẽ chupe kuéra okápe hembireko. Ha upe pyhare pukukue, ko'ẽ meve oiporu hikuái upe kuñáme.

26Ko'ẽmbávo ou upe kuña iména rendápe, ha oguahẽvo upe karai rógape, ho'a upe okẽme.

27Iména opu'ãvo oho haguãicha oipe'a óga rokẽ ha ojuhu hembireko upe yvýpe. Ipo mokõive ojepyso okẽ gotyo.

28He'i hembirekópe: —Epu'ãpy, jaha. Hembireko katu mba'eve nde'íri. Upémarõ upe levíta, ohupi hembireko retekue hymba vúrro ári ha oho heseve hógape.

29Oguahẽvo, oguenohẽ ikyse ha ombo'i hembireko retekue 12 hendápe. Upéi omosarambi ipehẽngue opa Israel retã pýre.

30Mayma ohecháva he'i: —Ñande Israel ñemoñare ñasẽ guive Egíptogui ko'ãichagua mba'e ndajahechávai. Iporã niko jaikuaa mba'épa upe jajapótava.

Jueces 20

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Israel ñemoñare oñembosako'i ñorãirõrã

1Maymáva Israel ñemoñare oho Mispápe. Ou Dan ha Beersébagui, ha Galaad guive. Ha peteĩcha oñembyaty Tupã renondépe.

2Opa umi omyakãva Israel ñemoñarépe avei oguahẽ oñembyatývo Tupã renondépe. Oñondivepa ohupyty 400.000 oĩva oñorãirõ haguãicha.

3Oguahẽ umi Benjamín ñemoñare apysápe hapicha Israel ñemoñare oñembyatyha Mispápe. Mispápe oñeporandu upe levítape omombe'u haguã upe chupe ojehu vaekue.

4Ha upe levíta, hembireko ojejuka vaekue he'i: —Che rembireko ndive roguahẽ Guibeápe, opytáva Benjamín ñemoñare kuéra yvýpe, upépe roke haguã.

5Ha upe pyhare opu'ã che rehe umi upepegua. Ou omongora upe óga che jukaségui hikuái. Che rembireko rehe katu oñemboharaipa ha upévare omano.

6Ambo'i upémarõ hetekue ha amondo ipehẽngue opa Israel retã pýre. Ko mba'e ojejapóva niko ivai eterei.

7Peẽ peikuaa vaerã mba'épa upe ojejapo vaerã.

8Maymáva peteĩcha he'i: —Avavete águi ndoho mo'ãi hógape.

9Jaitýta po'a jaikuaa haguã mávapa ohóta oñorãirõ umi Gabaagua ndive.

10Aty 100 kuimba'e oĩhágui ñamboykéta umívagui 10, ha 1.000 oĩhágui ñamboykéta 100, ha 10.000 apytégui katu ñamboykéta 1.000. Umíva ombyaty hi'upyrã umi ohótavape oikuaauka ha omyengovia umi Guibeá guápe hembiapo vaikuére.

11Ha upéicha mayma Israel ñemoñare oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme Guibeá rehe.

12Israel ñemoñare he'ika Benjamín ñemoñarépe: —Mba'e pereko peje vaerã ko mba'e vai ete ojehúva pende apytépe rehe?

13Peme'ẽ oréve umi kuimba'e rembiapo vai. Umívape ore rojukáta. Upéicharõ jaipe'áta ñande apytégui ko mba'e vai. Umi Benjamín ñemoñare katu ndoikuaaséi mba'eve hapicha Israel ñemoñare he'íva.

14Opa távagui oñembyaty hikuái Guibeápe upégui osẽ haguãicha oñorãirõ Israel ñemoñare ndive.

15Oipapa rire hikuái Benjamín ñemoñare opa távagui oúva ojuhu oĩha 25.000 oñembosako'íva ñorãirõrã. Guibeápe katu oĩ 600.

16Opa ko'ãva apytégui oĩ 700 kuimba'e poravo pyre ijasúva, ndojavýiva peteĩ akã rague hóndape oha'ã ramo.

17Israel ñemoñare avei oipapa umi oĩva oñorãirõ haguãicha ha ojuhu hikuái 400.000 kuimba'e.

Israel ha Benjamín ñemoñare oñorãirõ oñondive

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Israel ñemoñare oho Betélpe oikuaa haguã Tupãgui mávapa ijapytégui kuéra tenondete ohóta Benjamín ñemoñare ndive oñorãirõvo. Tupã oikuaauka chupe kuéra Judá ñemoñare umi oho vaerãha tenondete.

19Opu'ã pyharevete upémarõ hikuái, ha oho oñemoĩ Guibeá rovái.

20Ojoysýire oñemoĩ hikuái Benjamín ñemoñare ndive oñorãirõ haguã Guibeá rovái.

21Ha osẽ chupe kuéra umi Gabaagua ha upéva upe árape ojuka hikuái 22.000 Israel ñemoñare.

22-24Oho jey Israel ñemoñare Betélpe Tupã rendápe. Ha ka'aru pytũ meve oñembyasy henondépe. Oporandu hikuái Tupãme osẽ jeýtapa hikuái oñorãirõvo tyvýra kuéra Benjamín ñemoñare ndive. Ha Tupã he'i chupe kuéra: —Tapeho. Kóva omokyre'ỹ jey umi Israel ñemoñarépe, ha oho oñemoĩ hikuái upe ambue árape oñemoĩ haguéicha.

25Ha upe ambue árape osẽ haguéicha, osẽ umi Gabaagua ha ojuka hikuái 18.000 Israel ñemoñare.

26Kóva rire maymáva Israel ñemoñare oho Betélpe oñembyasy. Oguapy hikuái Tupã renondépe upe yvýpe upéva upe ára pukukue. Ndo'úi hikuái mba'eve pyhare peve. Upe rire oikuave'ẽ Tupãme mymbahapy mba'e kuave'ẽ joajurã.

27-28Umíva umi árape Tupã karameguã oĩmiva Betélpe ha Moisés remineno Finees, Eleazar ra'y, pa'i upépe. Israel ñemoñare oporandu Tupãme: —Rosẽta piko roñorãirõ jey haguã ore ryvy kuéra Benjamín ñemoñare ndive, térãpa nahániri? Tupã he'i chupe kuéra: —Tapeho. Ko'ẽramo pende pu'akáta hese kuéra.

29Upémarõ mbovymi Israel ñemoñare oho omangea Guibeá jerére.

30Hembyre katu oho oñemoĩ Guibeá rovái oñorãirõ haguãicha. Mbohapy araháma upéicha ojapo hikuái.

31Umi Benjamín ñemoñare osẽ oñorãirõ haguã umi Israel ñemoñare ndive ha upéicha oñemomombyry hikuái Gabaágui. Ha oñepyrũ jeýma ojuka umi Israel ñemoñarépe. Upéicha 30 rupi ojuka hikuái Betel ha Guibeá rapére ha upe ñúre.

32Ha'e kuéra oimo'ã umi Israel ñemoñare okyhyjégui chugui kuéra, ojapo haguéicha hikuái ambue árape. Umi Israel ñemoñare katu oñani gua'u chugui kuéra oguenohẽ haguãicha umi Benjamín ñemoñarépe okáre.

33Upeichaháguinte osẽ umi Israel ñemoñare okañyhágui. Ojoysýire oñemoĩ oñorãirõ haguãicha Baal-Tamárpe. Umi okañýva Guibeá jerére avei osẽmba upe okañyhágui ha ojeity upe táva ári.

34Ikatupyryvéva Israel ñemoñare 10.000 kuimba'e oho ojeity Guibeá ári. Hypy'ũ upe ñorãirõ oikóva. Umi Benjamín ñemoñare katu ndoikuaái ha'e kuéra oñehunditamaha.

35Tupã rupi ipu'aka hese kuéra umi Israel ñemoñare, ha upéva upe árape ojejuka 25.100 Benjamín ñemoñare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Ohecha kuaa sapy'a umi Benjamín ñemoñare oñehundimaha. Umi Israel ñemoñare niko oguevi ha ome'ẽ yvy Benjamín ñemoñarépe, ojeroviágui hikuái umi Guibeá jerére omangeávare.

37Gabaagua oimo'ã'ỹhágui, umi omangeáva ojeity hi'ári kuéra ha ojukapaite chupe kuéra.

38Umi omangeáva oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme hapicha Israel ñemoñare kuéra ndive omyatatĩ haguã oikuaauka haguã chupe kuéra Guibeá rehe ipu'aka vove.

39Ha umi Israel ñemoñare oñani gua'úva chugui kuéra ohóvo, ohechávo upe tatatĩ yvate ojupírõ ojevy vaerã. Umi Benjamín ñemoñare katu ojuka jepéma 30 Israel ñemoñare rupi ha he'i hikuái ojupe: “Ñahundi jeýtama chupe kuéra kuehe ha kuehe ambue jajapo haguéicha”.

40Upeichaháguinte tatatĩ opu'ã upe távagui ha umi Benjamín ñemoñare ojerévo oma'ẽ, ohecha Guibeá okaiha ha yvágare tatatĩ opu'ãha.

41Upépe umi Israel ñemoñare oñani gua'úva hína chugui kuéra ojere ha ou chupe kuéra. Umi Benjamín ñemoñare oñemondyipa ohecha kuaágui oñehundipatamaha.

42Osẽ oñani haguãicha hikuái tapére ohóva yvy ojeiko'ỹha gotyo, ha upépe osẽ ohuguãitĩ chupe kuéra umi távape oĩva.

43Upéichape, Israel ñemoñare omongora Benjamín ñemoñarépe Menuhá meve, kuarahy resẽ gotyo Gabaágui. Upépe ojukapa chupe kuéra.

44Upéva upe árape 18.000 Benjamín guáva ojejuka.

45Hembyre katu osẽ oñani yvy ojeiko'ỹha rupi, ita guasu Rimón hérava gotyo. Umívagui 5.000 ojejuka jey tapére. Omuñave chupe kuéra Israel ñemoñare, ha ojuka jey 2.000.

46Upéicha 25.000 Benjamín ñemoñare ikatupyryvéva ojejuka upe árape.

47Yvy ojeiko'ỹháme katu okañy 600. Ita guasu Rimón héravape oiko hikuái 4 mése.

48Upéi umi Israel ñemoñare ojevy umi Benjamín ñemoñare ári hembýva táva kuéra rupi, ha ojukapaite opa ojuhúvape: kuimba'e, mitã ha kuña, hymba kuéra reheve. Upéi ohapy hikuái umi hekoha.

Jueces 21

Benjamín ñemoñare heta jey

1Mispápe mayma Israel ñemoñare he'i vaekue nome'ẽ mo'ãiha tajýra kuéra umi Benjamín ñemoñarépe hembirekorã.

2Upéi katu oñembyaty hikuái Betélpe. Tupã renondépe oguapy hikuái pytũ meve ha tuicha oñembyasy. He'i hikuái:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3—Ha! Tupã Israel Jára. Mba'ére piko ojehu oréve kóicha? Benjamín ñemoñare niko opáta ore apytégui.

4Ko'ẽtĩ jave opu'ã hikuái ha omopu'ã peteĩ altar itágui. Upéva ári omymbahapy Tupãme ha oikuave'ẽ mba'e kuave'ẽ joajurã.

5Upéi he'i hikuái: —Mávapa ñande apytégui ndohói vaekue aty guasu jajapo ramo Mispápe? Oje'e vaekue niko upérõ opa upe atýpe oho'ỹva ojejukataha.

6Israel ñemoñare niko ombyasy upe ojehúva tyvýra kuéra Benjamín ñemoñarépe, ha he'i hikuái: —Ko árape niko opa ñande apytépe Benjamín ñemoñare.

7Mba'e jajapóta umi hembýva ñamohembireko haguã? Tupã rérare niko ja'e vaekue ñande rajy nañame'ẽ mo'ãiha chupe kuéra.

8Mávapa ñande apytégui ndohói raka'e upe atýpe Mispápe? Imandu'a hikuái avave ndohói hague táva Jabésgui opytáva Galaad yvýpe.

9Héra kuéra rupi oñehenói ramo upérõ, ndaipóri vaekue avave upepegua.

10Upémarõ Israel ñemoñare omondo 12.000 kuimba'e Jabéspe. He'i umi ohóvape: —Tapeho pejukapaite ñandéve opa kuña imemby reheve,

11opa kuimba'e ha kuña ojejavykýmava. Kuña oñeno'ỹ vaekue kuimba'e ndive katu pehejáta toikove.

12Ojuhu hikuái upépe 400 kuña ojejavyky'ỹva ha ogueraha umíva Silópe, opytáva Canaán yvýpe.

13Mayma Israel ñemoñare he'ika umi Benjamín ñemoñarépe oikóva Rimónpe ou haguã, opáguima ñorãirõ hendive kuéra.

14Ha ou umi Benjamín ñemoñare ha oñeme'ẽ chupe kuéra hembirekorã umi kuña Jabésgui ojegueru vaekue. Amo ipaháp e ndohupytypái chupe kuéra.

15Ombyasy umi Israel ñemoñare Benjamín ñemoñarépe ojehúva. Tupã oipe'águi ijapytégui kuéra Benjamín ñemoñarépe.

16Umi Israel ñemoñarépe omyakãva he'i: —Mba'éicha piko ñamohembirekóta umi hembýva? Kuña nguéra Benjamín ñemoñare niko ojejukapa.

17Ndajahejái vaerã niko ko'ã Benjamín ñemoñare opa ñande apytégui.

18Mba'e jajapóta? Ja'e vaekue nañame'ẽ mo'ãiha ñande rajy chupe kuéra, ha oĩ ramo upéicha ojapóva, ja'e vaekue upéva oñehunditaha.

19Upéi katu he'i hikuái: —Hi'aguĩma niko vy'a guasu Tupãme ojejapóva jepi Silópe, Betel yvate gotyo, kuarahy resẽ gotyo upe tapégui Betélgui ohóva Siquémpe, ha yvy gotyo Lebonágui.

20He'i hikuái Benjamín ñemoñarépe: —Tapeho pekañy ha pemangea umi parraltýre oĩva Siló jerére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ágã osẽ vove kuña kuéra Silogua ojeroky haguã, pesẽ avei peẽ ha umíva apytégui perokañy pene rembirekorã ha tapeho heseve pende rógape.

22Ha ágã ou ramo oréve túva térã tyvýra kuéra, ore ro'éta chupe kuéra: “Pehejána chupe kuéra. Umi kuña ñorãirõgui rogueru vaekue niko ndohupytypái chupe kuéra. Hi'ári peẽ napeme'ẽi chupe kuéra pende rajy. Upévare ndapepyta vaíri ore ndive jepe ja'epa vaekue ñande rajy nañame'ẽ mo'ãiha chupe kuéra”.

23Ha ojapo upéicha umi Benjamín ñemoñare. Oho oguerokañy hikuái hembirekorã umi kuña ojerokýva apytégui. Upéi ojevy hikuái hekohápe ha omopu'ã jey táva kuéra ha oiko upépe.

24Mayma Israel ñemoñare avei ojevy hekohápe, hógape ha ijyvy teépe.

25Umíva umi árape ndaipóri vaekue mburuvicha guasu Israélpe. Maymáva oiko oikoseháicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Rut

Rut 1

Noemí rogagua ova tetã Moábpe

1Yma Israélpe ndaipóri ramo gueteri mburuvicha guasu oiko tuicha ñembyahýi upe
tetãme. Judá ñemoñare kuéra yvýgui, táva Beléngui, osẽ peteĩ karai hembireko ha
ita'ýra mokõi ndive, oho haguã oiko tetã Moábpe.

2Ko karai héra vaekue Elimélec, hembireko Noemí ha ta'ýra mokõi katu Mahlón ha
Quilión. Ko'ãva Efratagua. Upéicha avei héra vaekue táva Belén, oĩva Judá ñemoñare
kuéra yvýpe. Oguahẽ hikuái Moábpe ha opyta oiko upépe.

3Upéi Noemí ména omano ha opyta ha'e imemby mokõi reheve.

4-5Ko'ãva omenda kuña Moab guáre. Peteĩva héra Orfa ha pe ambue katu Rut. 10 áño
haguépe katu omano avei Mahlón ha Quilión ha opyta Noemí ha'eñomi, mena'ỹre ha
memby'ỹre.

6-7Ha ohendúvo Ñandejára imandu'a jeyha hetãre, ha oguereko jeymaha hikuái ho'u
vaerã, Noemí imemby rembirekore mokõive ndive osẽ pe oikohágui ha oje'ói hikuái
Judápe.

8Tapére Noemí he'i umi mokõi imemby rembirekokuépe: —Tapeho jeýnte pende sy
rógape. Ñandejára tohechakuaa peẽme, peẽ pehechakuaa haguéicha chéve ha che
memby kuérape.

9Ñandejára tome'ẽ peẽme py'a guapy ména pyahu ndive óga pyahúpe. Ha ohetũ chupe
kuéra. Ha'e kuéra katu hasẽ soro,

10ha he'i chupe: —Nahániri, ne ndive rohóta ne retãme.

11Noemí he'i chupe kuéra: —Tapeho che memby. Maerã piko pejúta che rapykuéri?
Ikatúta nga'u piko che, che memby jey, peñemoména jey haguã hese kuéra?

12-13Tapeho che memby. Che niko che guãiguĩma amenda jey haguã. Ajerovia ramo
jepe che jehe, ha ko pyharépe voi amenda ha che rye guasu, peha'arõta nga'u piko che
memby okakuaapa raẽ ha upévare napemenda mo'ãi? Nahániri che memby kuéra.
Ñandejára niko ipo pohýi che ndive, ha ndaha'éi peẽ pehasa asy vaerã upéva haguére.

14Hasẽ jey hikuái. Ha Orfa ohetũ rire Noemíme oho hetãme. Rut katu opyta hendive.

15Noemí he'i chupe: —Péina nde rovaja ojevýma hetãme ha itupã rendápe. Mba'ére
piko nderehói hendive?

16Ha Rut he'i chupe: —Anivétei ere chéve roheja haguã. Nde rehohápe, che aháta, nde
reikohápe, che aikóta, ne retã, ta che retã, ne Tupã, ta che tupã.

17Remanoháme amanóta, ha upépe añeñotỹta. Amano ramo mante ikatúne roheja. Ha
roheja ramo amano'ỹre, Ñandejára tojahéi che rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Noemí ohechávo Rut oguerekomaha iñakãme opytávo hendive, nde'ivéi chupe mba'eve.

19Ha oguata hikuái oguahẽ meve Belénpe. Oguahẽvo upépe, umi Belengua oñemondyipa. Umi kuña kuéra oporandu joa ojupe: “Kóva piko ndaha'éi Noemí?”

20Ha'e katu he'i chupe kuéra: —Anive peje chéve che reraha Noemí, peje chéve ha'eha Mára. Tupã Ipu'akaitéva niko che myenyhẽ py'a rógui.

21Hetaite mba'éreve niko águi asẽ vaekue ha péina Ñandejára che reru mba'evete'ỹre. Mba'e rehépa pejéta chéve Noemí? Tupã Ipu'akaitéva niko che rundíma vy'a'ỹme.

22Upéicha ojevy vaekue Noemí imemby rembirekore Rut, upe kuña Moabgua ndive. Oguahẽ hikuái Belénpe oñepyrũ jave koga'a seváda ñemono'õ kokuépe.

Rut 2

Rut ojeporeka Booz kokuére

1Noemí oguereko vaekue iména Elimélec guio peteĩ karai ipehẽnguéva, imba'e reko hetáva, hérava Booz.

2Peteĩ jey Rut he'i Noemíme: —Ehejána taha kokuépe seváda mono'õháme. Oĩ vaerã niko peteĩva jepe ohejáva chéve aha hapykuéri koga'a amono'õ haguã. He'i chupe Noemí: —Tereho che memby.

3Ha oho Rut ohupi yvýgui umi seváda ho'áva omono'õva pógui. Ha mba'éicha haguã nimbo oho omono'õ Booz, upe Elimélec pehẽngue kokuépe.

4Upe jave oguahẽ Booz oúva Beléngui. Ha omomaitei umi kokuépe omba'apóvape he'ívo: —Ñandejára toĩ pene ndive. Ha he'i chupe hikuái: —Ñandejára ta nde rovasa.

5Oporandu Booz umi kokuépe omba'apóva omyakãvape: —Máva rogagua piko amo kuñataĩ?

6Ha'e he'i chupe: —Upéva niko upe kuña ou vaekue Noemí ndive tetã Moábgui.

7Ou kuri he'i chéve: “Ehejána chéve tamono'õ umi omba'apóva rapykuéri”. Aje'i pyhareve guive upéva ojapo hína. Ko'ágã niko opytu'u sapy'a hína.

8-9Booz he'i Rútpe: —Natekotevẽi reho ambue kokuépe. Epyta ápe che rembiguái kuéra apytépe. Ha'e kuéra ohoháp tereho hapykuéri kuéra. Ha'éma chupe kuéra ani haguã iñe'ẽ vai ndéve. Nde yuhéi ramo tereho hey'u umi kambuchi ha'e kuéra omyenyhẽ vaekuégui. Rehendúpa che rajy!

10Oñakãity chupe Rut, ha he'i: —Che niko ndaha'éi arupigua. Mba'ére piko peichaite peve che rerohory, ha rehechakuaaite chéve?

11Booz he'i chupe: —Aikuaapa umi mba'e rejapo vaekue ne ména sýre, ne ména omano rire. Aikuaa reheja hague nde sy, nde ru ha ne retã, ha reju reiko ko tetã reikuaa'ỹvape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ñandejára tohechakuaa ndéve umi mba'e rejapo vaekuére. Tupã Israel Jára tomyengovia rasaite ndéve opa mba'e, reju haguére hese reñemo'ã.

13Rut katu he'i chupe: —Mba'éiko che ajapo peichaite che myangapyhy ha che mbopy'a rory haguã? Chéve niko ndaijái aikóvo ne rembiguáironte jepe.

14Ojekarúta vove, Booz he'i chupe: —Eñemboja ápe ha emyakỹ ko mbuja pehẽngue vinagrerýpe ha he'u.

15Ha Rut oguapy umi kokuépe omba'apóva apytépe. Ombohasa chupe Booz ipo renyhẽ avati maimbe. Ho'u hyguãtã meve ha hemby jey chupe.

16Rut opu'ãvo omono'õve haguã seváda ra'ỹi, Booz he'i hembiguái kuérape: —Peheja tombyaty umi peẽ pembyaty vaekuégui, ha peẽ voi peity meme pende rapykuéri ha'e ombyaty haguã. Ha ani peje chupe mba'eve.

17Ha ka'arupytũ meve opyta omono'õ kokuépe. Ojykyipávo ojuhu omono'õ hague 20 kílo rupi.

18Ogueraha hógape ha ohechauka Noemíme. Upéi oguenohẽ asaje guare tembi'u hemby vaekue ha ome'ẽ chupe.

19He'i chupe Noemí: —Moõ mba'e piko reho ra'e, ajeve hetaite remono'õ? Ñandejára tohovasa upe nde rechakuaa vaekuépe. Ha Rut omombe'u Noemíme oho hague upe árape peteĩ karai Booz hérava kokuépe.

20Noemí he'i chupe: —Ñandejára tohovasa chupe. Ñandejára niko ohechakuaa oikovéva ha omanóvape. Upéva pe karai niko ñane pehẽngue hína. Ha hi'ári ho'a chupe oñangareko ñande rehe.

21Rut he'i Noemíme: —He'i niko chéve apyta haguã hembiguái kuéra ndive omono'õmba peve ikóga ra'ỹingue.

22He'i chupe Noemí: —Che memby, iporãve vaerã niko añete repyta ramo hembiguái kuéra ndive ha ani reiko upe rupi rehasa asy rei.

23Rut opyta Booz rembiguái kuéra apytépe opa peve seváda ñemono'õ. Upe aja ha'e oiko Noemí ndive hógape.

Rut 3

Rut ojuhu imenarã

1Peteĩ jey Noemí he'i Rútpe: —Tekotevẽma niko aheka ndéve ne menarã, nde rógape reime porã haguã.

2Reikuaáma niko Boózpe, ku ikokuépe reho hague remono'õ seváda ra'ỹi. Ha'e ñande pehẽngue hína. Ko pyharépe ha'e ohóta ikokuépe ojykýivo seváda ra'ỹi.

3Ejahu ha eñemohyakuã porã. Upéi emonde nde ao iporãvéva ha tereho ikokuépe. Anínte rejehechaukátei chupe hyguãtã porã mboyve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Emaña porã moõpa oñeno. Upéi eñemboja hendápe, emboguy ijahoja ha eheja ipy okápe, ha eñeno ijykére. Ágã upéi ha'e he'íta ndéve mba'épa rejapo vaerã.

5He'i Rut: —Ajapóta upe eréva chéve.

6Rut oho kokuépe ha ojapo Noemí he'i hagueichaite chupe.

7Booz hyguãtã porã rire py'a rorýpe opu'ã. Oho oñeno seváda aty ypýpe oke haguã. Kirirĩhaitépe oñemboja Rut, omboguy Booz ahoja ha oheja ipy okápe. Upéi oñeno ijykére.

8Pyharepyte katu opáy sapy'a Booz. Ha oñembojerévo oñemondýi ojuhúvo peteĩ kuña oñenóva ipy gotyo.

9—Mávaiko nde? —oporandu chupe Booz. He'i chupe pe kuña: —Che hína Rut, ne rembiguái. Che aho'i nde ahojápe. Ndéve niko ho'a reñangarekóvo che rehe.

10He'i chupe Booz: —Ñandejára ta nde rovasa che rajy. Tuichaiteve mba'e niko upe ko'ágã rejapóva ne ména rehehápe upe rejapo vaekuégui isy rehehápe. Ikatu porãnte vaerã mo'ã reheka kuri kuimba'e ipyahuvéva imba'e reko hetáva, térã kuimba'e imitãva ta imboriahu jepe ra'e.

11Néi che rajy, anítei rejepy'apy. Opavave oikuaa nde reko marangatuha. Ajapóta upe rejeruréva chéve.

12Ha añete ramo jepe ho'aha chéve añangarekóvo nde rehe, oĩ hína peteĩ nde rehegua che mboyve.

13Epyta eke ápe ko pyharépe. Ágã Ko'ẽrõ pe kuimba'e ojapóta ramo upe chupe ho'áva ojapo haguã ne ndive, tojapo. Ndojaposéi ramo katu che ajapóta. Ñandejára rérare ha'e ndéve ajapotaha! Eñeno katu eke ko'ẽ meve.

14Rut opyta oke ipy gotyo upe pyhare. Ha ko'ẽtĩ jave opu'ã oho, Booz ndoipotáigui avave ohecha Rútpe ha ojekuaa ha'e oho hague kokuépe hendápe.

15He'i ha'e Rútpe: —Eru ápe nde ahoja ha ejoko. Rut ojoko ijahoja ha Booz ohekuavo chupe 40 kílo rupi seváda ra'ỹi. Ohupi chupe iñakã ári ha Rut oho heseve hógape.

16Oguahẽvo hógape oporandu chupe Noemí: —Osẽ porãiko ra'e ndéve che memby? Rut omombe'upaite chupe mba'épa Booz he'i chupe.

17Ha upéi he'i: —Hi'ári, ome'ẽ chéve kóva he'ívo “Naiporãi niko rejevy ne ména sy rógape ponandi”.

18Noemí he'i chupe: —Che memby, reha'arõta mante rehecha haguã mba'éichapa opa ko mba'e kóva. Upe karai upéva ndopytu'u mo'ãi ko árape oikuaa porã meve upe ha'e ojapo vaerã.

Rut 4

Booz omenda Rut rehe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Booz oho oguapy oñembyatyhápe jepi karai kuéra. Upéva oĩ távape ojeike riremínte. Ohasa sapy'a upe rupi upe kuimba'e Booz imandu'a hague Rútpe. Ha he'i chupe Booz: —Ejúpy ápe jaguapy. Ha oho oguapy hendive upe kuimba'e.

2Upépe Booz ojerure 10 kuimba'e ikarai guasuvévape oguapy haguã mokõivéva ndive. Ha oguapypávo hikuái,

3Booz he'i upe kuimba'épe: —Noemí niko ou jeýma Moábgui. Ha'e ome'ẽse ñande pehẽngue Elimélec yvykue.

4Iporã vaicha niko chéve nde reikuaa, upéi ere haguã ko'ã karai kuéra rovake rejoguátapa upe ijyvy térã nahániri. Nde hína ipehẽngue hi'aguĩvéva ha ndéve raẽ nde rupyty rejapóvo ko mba'e. Nderejaposéi ramo katu ere chéve. Nde rire niko chéve che rupyty ajapóvo upéicha. Ha upe kuimba'e he'i chupe: —Oĩ porã, ajoguáta upe yvy.

5Booz he'i chupe: —Ágã rejogua vove Noemígui upe ijyvy, remenda vaerã avei Rut rehe, upe kuña Moabgua, ikatu haguãicha upe yvy opyta imenare rérape.

6Upévo upe kuimba'e he'i: —Upéicha ramo niko ndaikatu mo'ãi ajogua upe yvy ani ágã che ra'y kuéra opyta yvy'ỹre. Ejoguána nde, che ndaikatu mo'ãi.

7Yma Israélpe peteĩ mba'e ojejogua térã oñeme'ẽ ramo ambuére, upe ome'ẽva oipe'a ipy rehegua ha ome'ẽ upe mba'e joguahápe. Upéicha ojejapo, ojekuaa porã haguã upe ojejapóva.

8Upépe, upe kuimba'e ojogua mo'ã vaekue pe yvy he'ívo: “Ejoguána nde” oipe'a ipy rehegua ha ome'ẽ Boózpe.

9Upévo Booz he'i umi karai kuérape ha opa umi upépe ijatývape: —Opavave peẽ pehecha ko'ágã ajoguaha hína Noemígui opa mba'e Elimélec ha ta'ýra Mahlón ha Quelión mba'éva.

10Pehecha avei aipyhyha Rut, upe kuña Moabgua, Mahlón rembirekore che rembirekorã. Upéicha opytáta upe yvy Mahlón rérape ha héra ndopa mo'ãi tesaráipe ko távape ha hesegua kuéra apytépe. Péicha peẽ pehecha ko'ágã.

11Umi karai ha mayma ijatýva upe táva rokẽme he'i joaite: —Upéicha rohecha. Ñandejára tojapo ko kuña nde rógape oikótava rehe Raquel ha Lea rehe ojapo haguéicha. Umíva memby kuéragui niko opu'ã vaekue ko tetã Israel. Nde katu terereko heta mba'e Efrátape ha ta ne rerakuã porã Belén jerekuévo.

12Tupã tomomemby heta nde hegui ko kuña. Nde ra'y taheta, heta haguéicha Fares Judá ra'y, Tamar membyre.

13Omenda Booz Rut rehe. Ha oiko rire oñondive Tupã rupi ae Rut ou hye guasu ha imemby peteĩ mitã kuimba'e.

14Umi kuña he'i Noemíme: —Ñandejára toñemomba'e guasu. Ome'ẽ niko ndéve peteĩ oñangarekótava nde rehe. Héra ta herakuã Israel retã tuichakue javeve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Rut, upe nde rayhúva 7 ne memby nde rayhu ramo guáicha imemby, ha upe imemby
ne myangapyhýta ha oñangarekóta nde rehe ne guãiguĩ vove.

16Noemí ohupi pe mitã ha ojopy ipyti'áre. Upe ára guive ha'ete voi omongakuaa pe
mitã.

17Umi kuña Noemí róga jerére oikóva he'i: “Oúma Noemíme imembyrã”, ha
ombohéra hikuái upe mitã Obed. Kóva ha'e hína Jesé ypykue. Jesé katu David
ypykue.

David ypykue

18Ko'ãva hína Fares ñemoñare: Fares niko Hesrón ru,

19Hesrón katu Ram ru. Ram, Aminadab ru.

20Aminadab, Nahasón ru ha Nahasón, Salmón ru.

21Salmón katu Booz ru ha Booz, Obed ru.

22Obed, Jesé ru ha Jesé, David ru.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Samuel

1 Samuel 1

Tupã ome'ẽ Ánape imembyrã

1Peteĩ távape hérava Ramá, oiko vaekue peteĩ karai zufítava Efraín yvyty rupigua. Héra vaekue Elcaná Jeroham ra'y, upéva Elihú ra'y, upéva Tohu ra'y, upéva Zuf ra'y, Efraín ñemoñaregua.

2Elcaná hembireko mokõi: peteĩ héra Ana ha pe ambue Peniná. Peniná imemby, Ana katu naimembýi.

3Opa áño ko karai ohóva itávagui omomba'e guasu ha oikuave'ẽ haguã Tupãme mymbajuka pe távape hérava Siló. Upépe oĩ pa'i ramo mokõive pa'i Elí ra'y, hérava Ofní ha Finees.

4Oikuave'ẽha árape mymbajuka, Elcaná ome'ẽ pe mymbajukágui hembireko Peniná, ita'ýra ha tajýra kuérape, umi so'o akytã imba'erãva.

5Ánape katu ome'ẽ pe iporãvéva, ohayhúgui chupe ndaikatúi ramo jepe imemby.

6Upévare Peniná oñemoĩ Ana rehe, ojahéi ha oñembohory manté hese, ndaikatúigui imemby.

7Péicha ojehu jepi umi áño ojoapykuéri. Oguahẽvo pe ára ojeho haguã tupaópe, Peniná ojahéi ha oñembohory hese ha Ana hasẽ ha ndokarúi.

8Iména Elcaná katu he'i chupe: “Anína ne rasẽ Ana! Mba'ére piko reñembyasy ha nderekaruséi? Che ko aime ndéve 10 ne memby rekovia!”

9Peteĩ jey, oĩ jave hikuái Sílope, okaru rire, Ana opu'ã. Pa'i Elí oguapy hína Ñandejára róga rokẽ ykére.

10Ana hasẽ soro ha ipy'a renyhẽ ñembyasýgui. Oñemoĩ oñembo'e Tupãme,

11ha kóicha he'i chupe: “Tupã che Jára nde pu'akapáva! Rema'ẽ ramo ko ne rembiguái poriahumíre, ne mandu'a ramo che rehe ha nde reipota rupi che memby ramo peteĩ mitã kuimba'e, ame'ẽta ndéve ne mba'erã ha noñekytĩ mo'ãi iñakã rague oikove aja pukukue”.

12Ana oñembo'e puku rupi Tupã renondépe, Elí oma'ẽ ijurúre.

13Ana niko oñembo'e ipy'apýpente ha noñehendúi iñembo'e. Hembénte omomýi. Upévare Elí oimo'ã oka'uha,

14ha he'i chupe: —Reka'u jeýma hína! Terehóna ejera raẽ!

15Ana he'i chupe: —Ndaka'úiko che karai! Nda'úi kaguy térã mba'eve ñane monga'úva. Ajepy'apy etereínte niko ha ahekuavo che mba'e mbyasy Tupã renondépe.

16Ani reimo'ã kuña vaiha che. Añembo'e puku aína aiko asy eterei ha ndavy'avéigui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Elí he'i chupe: —Tereho katu py'a guapýpe ha Tupã Israel Jára tome'ẽ ndéve pe rejerure vaekue.

18Ana he'i chupe: —Terehecha kuaa kena chéve péicha opa ára! Upéi ojevy oikohápe ha opa chugui vy'a'ỹ.

19Pe ára ambuépe opu'ã hikuái ko'ẽ mboyve ha omomba'e guasu rire Ñandejárape oho jey hógape Ramáme. Upéi Elcaná oñeno hembireko Ana ndive ha Tupã imandu'a Ana rembijerurére.

20Péicha Ana opyta hye guasu. Ha oñembotývo hi'ára, imemby peteĩ mitã kuimba'e ha ombohéra chupe Samuel, ojerure haguére Tupãme.

21Upéi Elcaná oho jey hogagua kuéra ndive Sílope, oikuave'ẽ haguã mymbajuka áño jere rehegua, ha opaga haguã Tupãme ipromésa.

22Ana katu ndohói ha he'i iménape: —Ndaha mo'ãi amombo'o peve che memby. Upe rire araháta aikuave'ẽ Tupãme ko mitã opyta haguã upépe opa árape guarã.

23Iména Elcaná he'i chupe: —Ejapo katu péicha. Epyta remombo'o peve chupe. Ha Tupã tojapo pe he'i vaekue ndéve. Upéicha ha'e opyta omongakuaa imembýpe omombo'o peve.

24Pe mitã nokambuvéi rire, ogueraha chupe tupao Sílope. Ogueraha avei mbohapy tóro ra'y, 22 kílo trígo ha peteĩ kaguy ryru. Imemby imitã gueteri upérõ.

25Ojuka rire pe tóro ra'y ogueraha hikuái pe mitã pa'i Elípe.

26Ha Ana he'i chupe: —Nde karai, che niko pe kuña añembo'e vaekue Ñandejárape nde ypýpe ko tupaópe.

27Ajerure vaekue chupe ome'ẽ haguã chéve peteĩ mitã. Kóva ha'e.

28Upévare aru ame'ẽ chupe imba'erã, ha oikove aja oikóta hendive omba'apóvo chupe itupaópe. Upéi oñesũ hikuái Ñandejára renondépe.

1 Samuel 2

Ana purahéi

1Ana oñembo'e he'ívo: “Tupã, che py'aite guive roguerovy'a, nde che mombarete pyahúgui. Umi che rehe ija'e'ỹvare che yvytu, nde che pytyvõ haguére avy'a rasa.

2Ndaipóri imarangatúva ndéicha ore Jára. Ndaipóri oporomo'ãva ndéicha Tupã ore Jára! Ndaipóri tupã ambue!

3Aníke avave ijuru guasu, ani osẽ ñe'ẽ rei avave jurúgui. Ñandejára niko Tupã hína, oikuaáva opa mba'e, ha'e oikuaa mba'eichaguápa opa mba'e jajapóva.

4Ha'e omopẽ umi ipy'a guasuvéva hu'y kuéra, ha umi ikangývape ha'e omombarete.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Umi hyguãtã vaekue, ko'ágã ochanga tembi'u rembyrére, ha umi iñembyahýi vaekue, ko'ágã hyguãtãmba. Kuña ikatu'ỹ vaekue imemby, ko'ágã 7 imemby, ha pe imemby reta vaekue, ko'ágã icha'ĩmba.

6Ñandejára oporojuka ha oporomoingove, ñane mboguejy pe yvy kuápe, ha upégui ñane renohẽ jey.

7Ñandejára ñane momboriahu, térã heta mba'e ome'ẽ ñandéve; ha'e ñande reity, ha ñane mopu'ã jey.

8Tupã omopu'ã mboriahúpe yvýgui, ha yty apytégui mba'eve oguereko'ỹvape, poguasu ykére chupe omboguapy, ha ijyvatevehápe chupe omohenda. Tupã hína yvy pyenda Jára, ha ha'e hi'ári yvy omboguapy.

9Ha'e oñangareko umi hese ojeroviáva rehe ha umi heko añáva pytũme oguepa. Yvypóra ijeheguínte mba'eve ndojapói.

10Hese ija'e'ỹvape Ñandejára omyangu'i, yvágape ára sunúicha ha'e oñeñanduka. Tupã ombojovake opa yvy ári guápe, Ha'e omombarete imburuvicha guasúpe, ha hembiporavo pyrépe yvateve ha'e omoĩ.”

11Upéi Elcaná oho jey hógape Ramáme, ha pe mitã opyta pa'i Elí pópe hembiapóvo tupaópe.

Pa'i Elí ra'y kuéra reko aña

12Pa'i Elí ra'y kuéra vaekue kuimba'e reko aña, mba'eve ndoikuaaséiva Tupãgui,

13térã pa'i rembiapógui Israel guápe. Oĩ ramo omymbajukáva, oguahẽ hendápe peteĩ pa'i rembiguái, so'o kutuha hãi mbohapýva ipópe. Hape so'o ojy aja,

14omoinge hembiporu ólla térã páilape ha opa mba'e oguenohẽva ogueraha pa'ípe guarã. Péicha ojapo opa Israelguáre Sílope oguahẽva.

15Avei, ikyrakue ojehapy mboyve altar ári, oguahẽ jepi pe pa'i rembiguái ha he'i pe oikuave'ẽtavape mymbajuka: “Eme'ẽ chéve so'o ambichy haguã pa'ípe. Ha'e ndoipotái so'o ojy pyre, so'o pýrante oipota.”

16Ha oje'e ramo chupe ojehapy raẽ vaerãha ikyrakue ha pe rire ae ikatuha ogueraha oipotáva, pe tembiguái he'i chupe: “Ndaikuaaséi mba'eve! Eme'ẽ chéve ko'ágã, ỹrõ mbaretépe aipe'áta nde hegui!”

17Ha péicha pe mba'e aña ko'ã mitã rusu ojapóva Ñandejára renondépe ivai eterei, noñemomba'éigui umi mba'e Tupãme oñekuave'ẽva.

18Upe aja mitã Samuel, oñemondéva efod línope, akóinte hembiapo Ñandejárape guarã.

19Opa áño isy oúvo tupaópe iména ndive oikuave'ẽ haguã mymbajuka áño jere rehegua, ogueru jepi chupe peteĩ ahojami ojapo vaekue chupe guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Upérõ Elí ohovasáva Elcaná ha hembirekópe, he'ívo: “Ñandejára tomyengovia ndéve ome'ẽvo ndéve nde ra'yrã ko kuñágui, pe ha'e ome'ẽ vaekue chupe rekovia.” Upéi ha'e oho jeýva hógape.

21Ha Tupã ohovasáva Ánape ha ha'e hye guasu jepi. Péicha Ana imemby mbohapy mitã kuimba'e ha mokõi mitãkuña. Samuel katu okakuaa ohóvo Ñandejára renondépe.

22Elí itujáma ha oikuaa porã opa mba'e ita'ýra mokõive ojapóva Israelgua kuérare. Oikuaa avei oñenoha hikuái kuña kuéra ndive omba'apóva Jotopa Róga rokẽme.

23Upévare he'i chupe kuéra: “Opavave omombe'u chéve umi mba'e vai pejapóva. Anivéna peiko péicha.

24Che ra'y kuéra, naiporãi ningo umi mba'e Tupã retãgua he'íva pende rehe.

25Oĩ ramo ojapóva mba'e vai hapicháre, Tupã ikatu oheja rei chupe; ojapo ramo ivaíva Ñandejára rehe katu, máva piko ikatúta omo'ã chupe?” Ha'e kuéra katu nohenduséi itúva ñe'ẽ, Tupã ningo oñembopy'a peteĩma ojukávo chupe kuéra.

26Upe aja Samuel okakuaa ohóvo, ha hembiapo iporã Tupã ha opa Israelgua renondépe.

27Umiha árape oguahẽ peteĩ maranduhára Elí rendápe ha he'i chupe: “Ñandejára he'ika ndéve kóicha: ‘Nde ru ypykue oiko ramo guare Egíptope faraón rembiguái ramo, ajechauka porã vaekue chupe,

28ha opa Israel ñemoñaregua apytégui, chupe aiporavo vaekue oiko haguã pa'i ramo chéve guarã, hembiapo haguã che altárpe, ohapy haguã insiénso ha omonde haguã efod che renondépe. Ame'ẽ avei nde ru ypykuépe, opa mba'e kuave'ẽgui Israelgua ohapýva che rérape.

29Mba'ére piko péicha ramo rejapo'i mymbajuka ha mba'e kuave'ẽ che amoĩ vaekue ojejapo haguã? Mba'ére rembojeroviave che hegui nde ra'y kuérape, remongyrávo chupe kuéra umi mba'e iporãvévape che retãgua Israel oikuave'ẽvagui chéve?’30Upévare Tupã Israel Jára, he'i vaekue nde ha nde rogagua pemba'apotaha henondépe opa árape guarã, he'ika ndéve ko'ágã: ‘Araka'eve ndaheja mo'ãi véima péicha oiko. Che ambojeroviáta che apóvape mba'e ramo ha che apo'íva oikopáta hese. Che, Tupã, ha'e kóicha:

31Hi'aguĩma ára rohundi haguã ndéve ha kuimba'e kuéra nde ru ypykue génteva, ha ndaipóri mo'ãi nde rogagua omanótava ituja rire.

32Tuicha jepy'apy ha py'a rasy reheve rehecháta opa mba'e porã ajapótava Israel rehe, ha avave nde rogagua nda ituja jepe mo'ãi.

33Mbovymi nde rogagua ahejáta che altar ypýpe, hesatũmba haguã py'a rasýgui ha ipy'a renyhẽ haguã vy'a'ỹgui. Umi ambue ne ñemoñare katu ojejukapáta.

34Techaukaha ramo rehecháta pe ojehútava nde ra'y kuérape Ofní ha Finees: mokõive omanóta peteĩ árape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Upéi amopu'ãta peteĩ pa'i che jeroviaha ojapótava che rembipota ha oikótava che aipotaháicha; amoñemoñare hetáta chupe ha ha'e oĩta upe mburuvicha guasu che aiporavótava ykére, ojapo haguã ha'e he'íva.

36Upérõ opa umi nde rogagua oikovéva gueteri oúta ojayvy henondépe, pláta térã mbuja pehẽnguemíre, ojerurévo chupe hembiaporã pa'i kuéra apytépe jahecha ndohupytýipa péicha ho'u vaerã.'"

1 Samuel 3

Tupã ohenói Samuélpe

1Mitã rusu Samuel akóinte omomba'e Ñandejárape, ojapóvo pa'i Elí he'íva chupe. Umiha árape Ñandejára nohenduka py'ỹiri iñe'ẽ ha ndojechaukáiva avavépe.

2Elí, hesa kangýgui ndahesa pyso véima. Peteĩ jey oke hína ikotýpe,

3Samuel katu oke tupaópe oĩháme Tupã karameguã. Pe mba'e rendy hendy Tupãme oñemyendýva, ne'ĩra gueteri oñembogue.

4Upérõ Tupã ohenói chupe: —Samuel! Ha'e he'i: —Mba'épa pa'i!

5Pya'e oho Elí rendápe ha he'i chupe: —Ajúma. Mba'épa reipota! Elí he'i chupe: —Norohenóiri kuri. Tereho eñeno jey. Samuel oho oñeno.

6Tupã katu ohenói jey chupe: Samuel! Samuel opu'ã oho Elí rendápe ha he'i chupe: —Ajúma. Mba'épa reipota! Elí he'i chupe: —Che norohenóiri che ra'y. Tereho eñeno.

7Samuel ndoikuaái gueteri Ñandejárape, ku noñe'ẽiva gueteri chupe.

8Tupã katu ohenói jey Samuélpe ha ha'e oho Elí rendápe ha he'i chupe: —Ajúma. Mba'épa reipota! Upérõ Elí ohecha kuaa Ñandejára ohenoiha pe mitã rusúpe,

9ha he'i chupe: —Tereho eñeno, ha Ñandejára ne renói ramo, ere chupe: "Eñe'ẽ katu, ne rembiguái ne rendu!". Samuel oho jey oñeno.

10Upéi oguahẽ Ñandejára, opyta, ha ohenói jey chupe, ojapóma haguéicha. —Samuel, Samuel! Samuel he'i chupe: —Eñe'ẽ katu, ne rembiguái ne rendu!

11Ha Ñandejára he'i chupe: —Ajapóta peteĩ mba'e Israélpe omboapysa rasýtava opa ohendúvape.

12Pe árape ajapóta katuete Elí rogagua rehe opa mba'e ha'e vaekue chupe.

13Ha'e vaekue chupe ainupãtaha hesegua kuérape opa árape guarã umi ñañangue ha'e oikuaávare. Ita'ýra kuéra ojahéi vaekue che rehe ha ha'e mba'eve ndojapói hese kuéra.

14Upévare ame'ẽma che ñe'ẽ, Elí rogagua rembiapo añangue ndoje'o mo'ãveiha mba'eveichagua mymbajuka térã mba'e kuave'ẽme.

15Upe rire Samuel oñeno ko'ẽmba peve ha upérõ oipe'a tupao rokẽ. Samuel okyhyje omombe'u haguã Elípe pe oikuaa vaekue jehechauka rupi,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Elí katu ohenói chupe: —Che ra'y Samuel! —Ajúma, —he'i ha'e.

17Ha Elí oporandu chupe: —Mba'e piko he'i ndéve ra'e Ñandejára? Emombe'upáke chéve ha ani reñomi che hegui mba'eve. Tupã ta ne nupã rasy reñomi ramo che hegui peteĩ umi mba'e he'i vaekuégui ndéve.

18Samuel omombe'u chupe opa mba'e oñomi'ỹ rehe mba'eve, ha Elí he'i: —Ha'e niko Ñandejára! Tojapo katu chupe iporãveháicha!

19Samuel okakuaa ha Ñandejára oipytyvõ chupe. Ha'e ndohejái ojapo'ỹre mba'eve umi chupe he'i vaekuégui.

20Opa Israelgua Dan guive Beerseba peve, ohecha kuaa Samuel ha'eha Tupã maranduhára añetegua.

21Ha Tupã ojechauka jey Sílope. Upépe niko ha'e ojekuaaukáva Samuélpe.

1 Samuel 4

1Samuel ñe'ẽ oguahẽ opa Israel guápe.

Filistéo oñemomba'e Tupã karameguã rehe

Umiha árape filistéo kuéra oñembyaty oñorãirõ haguã Israelgua ndive. Israelgua osẽ chupe kuéra oñorãirõ haguã oñembyatývo Eben-Ézer ypýpe. Filistéo kuéra katu oñembyaty táva héravape Afec,

2ha upépe oñemohenda hikuái ondyry haguã Israelguáre. Oñepyrũ ñorãirõ ha filistéo kuéra ipu'aka Israelguáre; ojuka 4.000 kuimba'e Israelgua pe ñúme.

3Israelgua ojevývo hekohápe, myakãhára kuéra he'i: “Mba'ére piko Tupã oheja filistéo kuéra ipu'aka ñande rehe? Jaha jaru Sílogui Tupã karameguã ñe'ẽ ñome'ẽ rehegua ha toho ñane ndive ñorãirõme ñande pe'a haguã filistéo kuéragui!”

4Upévare Israelgua omondo Sílope ojegueru haguã upégui Tupã ipu'akapáva karameguã marangatu, oguerekóva iguapyha keruvim ári. Mokõive Elí ra'y Ofní ha Finees omoirũ avei Tupã karameguã.

5Oguahẽvo Tupã karameguã Israelgua oñemohenda haguépe, Israelgua hatã osapukái ha omboryryipa pe yvy.

6Filistéo kuéra ohendúvo pe sapukái oporandu: “Mba'e piko he'ise upe sapukái hebréo kuéra apytépe?” Oikuaa vove Ñandejára karameguã oguahẽ hague,

7okyhyjepa hikuái ha he'i: “Tupã oguahẽ hekohápe. Águi katu jaikopáma hese!

8Mávapa ñande pe'áta ani haguã ja'a tupã imbaretetéva pópe? Ha'e hína pe ohundi vaekue Egipto guápe yvy ojeiko'ỹháme oitývo hese kuéra opaichagua ñenupã pohýi.

9Néi katu! Pende py'a guasúke kuimba'e filistéo kuéra! Peñorãirõ mbaretéke ani peiko hebréo rembiguái ramo, ha'e kuéra oiko haguéicha pene rembiguái ramo!”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Filistéo oñorãirõ ha Israelgua ho'a ipópe kuéra ha peteĩ-teĩ oguevi oñemohenda hague gotyo. Jejuka nde'áva niko pe oikóva! 30.000 kuimba'e yvy rupigua omano Israel guágui.

11Filistéo kuéra oñemomba'e avei Ñandejára karameguã rehe ha ojuka avei hikuái mokõive Elí ra'ýpe Ofní ha Finees.

12Peteĩ Benjamingua katu okañy ñorãirõgui ha oguahẽ Sílope pe árape voi, ao soro reheve ha yvy tĩmbo iñakãre.

13Ha'e oguahẽvo, Elí oguapy hína apykápe tape ykére, mba'e ra'arõvo, ojepy'apýgui Ñandejára karameguãre. Pe kuimba'e omosarambi pe táva rupi pe ojehu vaekue ha opavave oĩ haguéicha oñemoĩ osapukái.

14Ohendúvo pe ayvu, Elí oporandu: —Mba'e piko aipóva! Upérõ pe kuimba'e oho omombe'u Elípe.

15Elí oguereko 98 áño ha ndaikatu véima ohecha.

16Pe kuimba'e he'i chupe: —Aju ñorãirõhágui. Ko árape voi akañy upégui ha aju. Elí oporandu chupe: —Mba'épa ojehu upépe che ra'y!

17Pe ñe'ẽ reruha he'i chupe: —Israelgua oguevi filistéo renondépe ha oiko jejuka nde'áva. Mokõivéva nde ra'y, Ofní ha Finees, ojejuka avei ha Ñandejára karameguã ho'a filistéo kuéra pópe.

18Ñe'ẽ reruha omombe'úvo pe oikóva Ñandejára karameguãgui, Elí ho'a ovayvávo ijapykágui okẽ ykére. Ituja ha ipohýigui omopẽ ijatúa ha upépe omano. Ha'e vaekue Israel rendota 40 áño pukukue.

19Ita'ýra Finees rembireko hye guasu ha imemby potáma. Oikuaa vove ho'a hague filistéo kuéra pópe Ñandejára karameguã ha omano hague iména ha iména ru, oñepyrũ hasy chupe imemby haguã, ha upepete imemby.

20Umi oipytyvõva chupe, ohechávo omanoha, he'i chupe: “Ani rekyhyje, kuimba'éko hína ne memby!” Ha'e katu nde'íri mba'eve ha nopenái hese kuéra.

21-22Ombohéra pe mitãme Icabod, he'ígui opamaha Israel rerakuã ojereraha haguére Ñandejára karameguã ha omano haguére iména ru ha iména.

1 Samuel 5

Karameguã filistéo retãme

1Oñemomba'e rire Tupã karameguãre, filistéo kuéra ogueraha Eben-Ézergui táva Asdódpe.

2Upéi omoinge hikuái itupã Asdod tupaópe, ha omoĩ Dagón ykére.

3Pe ára ambuépe, oguahẽvo Asdodgua, ojuhu Dagón ojeity hague yvýpe ovapývo Ñandejára karameguã renondépe. Omopu'ã hikuái Dagón ha omoĩ jey hendaguépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Pe ára ambuépe katu, Asdodgua ojuhu jeýma Dagón yvýpe ovapývo Ñandejára karameguã renondépe. Iñakã ha ipo mokõive oñemopẽ ha oĩ yvýre tupao rokẽ jeikeha ári. Heténte ojeheja.

5Upévare ko'agãite peve Dagón pa'i kuéra oike ramo Asdod tupaópe, nopyrũi ijeikeháre.

6Upéi Tupã oinupã rasy Asdod guápe omondóvo chupe kuéra susu'a.

7Umi Asdodgua ohechávo pe ojehúva he'i: “Anive jareko ñande apytépe Israelgua Tupã karameguã. Ha'e ñane nupã rasy hína ha ñane tupã Dagónpe avei.”

8Upévare he'ika hikuái filistéo ruvicha kuérape oñembyaty haguã hendive kuéra, ha oporandu hikuái chupe kuéra: —Mba'e piko rojapóta Israelgua Tupã karameguã reheve? Ha'e kuéra he'i: —Peraha táva Gátpe. Ha filistéo kuéra ogueraha upépe.

9Ogueraha rire katu, Tupã omongyhyjepa upépe guápe, omondóvo chupe kuéra susu'a, osẽva opavavére: michĩva ha tuicháva.

10Upérõ filistéo kuéra ogueraha Tupã karameguã Ecrónpe. Pe karameguã oguahẽvo upépe katu umi Ecrongua osapukái joa: “Peru oréve Israelgua Tupã karameguã ore jukapa haguã!”

11Ha opa pe táva rupi ojekyhyjepa ñenupã rasy Tupã omondóvare. Upéi ohenoika hikuái filistéo kuéra ruvichápe ha he'i chupe kuéra: “Peraha ko'águi Israelgua Tupã karameguã. Peraha jey hendaguépe ani ñande juka opavavépe.”

12Ha isapukái oguahẽ yvágape. Umi nomanóiva rete niko henyhẽ susu'águi.

1 Samuel 6

Filistéo ogueru jey karameguã

1Tupã karameguã hi'are 7 mése filistéo retãme.

2Ha filistéo kuéra ombyaty pa'i ha mba'e ñemi kuaaha kuérape ha oporandu chupe kuéra: —Mba'épa rojapo vaerã Ñandejára karameguãgui? Peje oréve mba'éichapa ikatu rogueraha jey hendaguépe.

3Ha'e kuéra he'i: —Peraha jey ramo Tupã karameguã, ani perahauka mba'eve'ỹre. Pemoĩ pene mba'e me'ẽ Ñandejárape pembopochy jera haguã. Upérõ pekuera jeytaha pehecha kuaáta mba'érepa ndojerái gueteri ipochýgui.

4Filistéo kuéra oporandu: —Mba'e piko ikatu roikuave'ẽ chupe ipochy jera haguã? Pa'i kuéra he'i: —Peraha chupe 5 susu'a ra'ãnga óro, peteĩ-teĩ filistéo ruvicha rérape peteĩ; ha 5 anguja ra'ãnga óro avei; upéva pe plága niko ou avei peẽme.

5Aipo ramo pejapo umi susu'a ha umi anguja ra'ãnga ohundipáva hína pene retã, ha pemomba'e guasu Tupã Israel Járape. Ikatu mba'éko péicha ipochy jera pene ndive, pene tupã nguéra ha pene retã ndive ha na pene nupãvéi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Maerã piko peñemohatãta ivaívape ojapo haguéicha Egiptogua ha faraón, ha Tupã oinupã pochy rire ae chupe kuéra oheja osẽ Egíptogui Israelgua?

7Pejapouka katu ko'ágã voi peteĩ kárro, pejokua hese mokõi vaka imemby ramóva ha ojejokua'ỹva gueteri. Pemosã imemby kuéra ha ani peheja oho hapykuéri.

8Upéi pehupi Tupã karameguã pe kárrope. Pembohyru umi mba'e pejapouka vaekue órogui peikuave'ẽ haguã Tupãme ojera haguã ipochýgui, ha pemoĩ upe karameguã ykére. Upérõ peheja upe kárro toho ha'eño.

9Pe kárro oho ramo hetã tee Bet-Semes gotyo, he'ise Ñandejaraha hína upe pene nupã vaekue. Ndapéichai ramo, jaikuaáta ndaha'éi hague pe pene nupã vaekue: upéva ojehúnte hague uvei.

10Umi kuimba'e ojapo péicha. Ogueru mokõi vaka imemby ramóva, omosã imemby kuéra, ha ojokua umi vaka kárrore.

11Upéi omoĩ kárrope Ñandejára karameguã ha ijyke rehe umi susu'a ha anguja ra'ãnga óro ryru, ha omondo.

12Umi vaka oho Bet-Semes rape gotyo; omburea ohóvo ha oho pe tape rehe opia'ỹre mamove gotyo. Filistéo oho hapykuéri Bet-Semes rembe'y peve.

13Bet-Semesgua oĩva hína ñúme trígo ñemono'õme, ohechávo upe karameguã ovy'a iterei.

14Pe kárro oguahẽvo Josué Bet-Semesgua ñúme, opyta. Upépe oĩ peteĩ ita guasu. Umi Bet-Semesgua ojapo jepe'a upe kárrogui ha oikuave'ẽ Ñandejárape mymbahapy ramo umi mokõi vaka.

15Levíta kuéra omboguejýma ra'e upe karameguã ha umi mba'e ra'ãnga oroguigua ryru, ha omoĩ upe ita guasu ári, ha upe árape Bet-Semesgua oikuave'ẽ Ñandejárape mymbahapy ha mymbajuka.16Ohecha rire ko'ã mba'e umi 5 filistéo ruvicha oho jey upe árape Ecrónpe.

17Umi 5 susu'a óro filistéo oikuave'ẽ vaekue Ñandejárape, ome'ẽ ko'ã táva rérape: Asdod, Gaza, Ascalón, Gat ha Ecrón.

18Ha umi 5 anguja óro, opa umi táva rérape umi 5 filistéo ruvicha oisãmbyhyhápe, táva oñeñangareko mbaretéva térã nahániriva. Pe ita guasu oñemboguejy haguépe Ñandejára karameguã, ikatu gueteri ojehecha Josué Bet-Semesgua ñúme.

19Ñandejára katu ojuka umi Bet-Semes guápe oipe'a vaekue karameguã, ohechaségui mba'épa oĩ hyepýpe. Ojuka 70 kuimba'épe ha Bet-Semesgua ojahe'o upe jejuka guasu Ñandejára ojapo vaekuére ijapytépe kuéra.

20Ha he'i hikuái: “Mávapa ikatúta opyta ko Tupã imarangatu etéva renondépe? Moõpa ikatúta ñamondo mombyry ñande hegui?”

21Upérõ he'ika hikuái Quiriat-Jearim guápe: “Filistéo ogueru jey Ñandejára karameguã. Peju peraha.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Samuel 7

1Upérõ oguahẽ Quiriat-Jearimgua, ogueraha Ñandejára karameguã ha omoinge
Abinadab rógape oĩva peteĩ yvytýpe, ha omoingo pa'i ramo hikuái ita'ýra Eleazárpe
oñangareko haguã hese.

Samuel, Israel rendota

2Ohasa 20 áño oñemoĩ rire Ñandejára karameguã Quiriat-Jearímpe. Ha opa Israelgua
oheka Ñandejárape ipy'aite guive.

3Upévare Samuel he'i opa Israel guápe: “Pejevy ramo Ñandejárape pende py'aite
guive, tekotevẽ pejeheja tupã mombyrgua ha Astarté ra'ãngágui ha peñeme'ẽ
Ñandejárape, chupe ñoite pemomba'e guasu haguã. Upérõ ha'e pende pe'áta filistéo
poguýgui.”

4Israelgua ojeheja opaichagua Baal ha Astarté ra'ãngágui ha omomba'e guasu
Ñandejárape ñoite.

5Upéi Samuel he'i: “Peñembyaty opa Israelgua Mispápe ha che añembo'éta
Ñandejárape pende rehe.”

6Ha'e kuéra oñembyaty Mispápe, oguenohẽ y ha oñohẽ mba'e kuave'ẽ ramo
Ñandejárape. Upépe ohasa upe ára ho'u'ỹ rehe mba'eve, ha he'i hikuái: “Rojapo niko
ivaíva Ñandejára renondépe.” Mispápe Samuel oiko Israelgua rendota ramo.

7Filistéo kuéra oikuaa Israelgua oñembyaty hague Mispápe ha huvicha kuéra oho
chupe kuéra. Israelgua okyhyje filistéogui ohendúvo upéva,

8ha he'i Samuélpe: “Eñembo'e mantéke ore rehe Tupã ore Járape, ore pe'a haguã
filistéogui!”

9Upérõ Samuel oikuave'ẽ Ñandejárape mymbahapy ramo peteĩ ovecha ra'y. Upéi
oñembo'e chupe Israel rehe, ha Ñandejára ohendu chupe.

10Samuel oikuave'ẽ aja upe mymbahapy, filistéo oñemboja oñorãirõ haguã Israelgua
ndive. Upérõ Ñandejára opoi isununu mbaretégui filistéo ári ha ha'e kuéra oñemondýi
ha isarambipa; péicha Israel ipu'aka hese kuéra.

11Israelgua omuña filistéope ha ondyry hese kuéra Mispá guive, Bet-Car amo gotyove
peve.

12Upéi Samuel ojapyhy peteĩ ita ha omoĩ Mispá ha Sen pa'ũme, ha ombohéra Eben-
Ézer, he'ígui: “Ko'a peve Ñandejára ñane pytyvõ”.

13Filistéo kuéra itĩndy opytávo ha nondyryvéi Israel rehe. Oikove aja Samuel,
Ñandejára oñeñanduka filistéo kuérape.

14Umi táva oñemomba'e hague filistéo kuéra, opyta jey Israelgua pópe, Ecrón guive
Gat peve, ha Israel omopotĩ hetã filistéogui. Avei oiko py'a guapy Israelgua ha
amorréo apytépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Samuel oiko Israelgua rendota ramo oikove aja pukukue.

16Áñope peteĩ jey oho Betel, Guilgal ha Mispá rupi ombojovake haguã Israel guápe.

17Upéi ou jey Ramáme, ha'e oikohápe. Upépe ombojovake Israel guápe hapépe avei omopu'ã Ñandejárape peteĩ altar.

1 Samuel 8

Israelgua oipota huvicha guasurã

1Itujáma ramo, Samuel omoĩ Israel rendota ramo ita'ýra kuérape.

2Ita'ýra peteĩha héra Joel, ha ita'ýra mokõiha, Abías. Mokõive oisãmbyhy upe távape hérava Beerseba.

3Ita'ýra kuéra katu ndoikói itúva oiko haguéicha; ipláta pota ha oñembopopegua oporombojovakévo. Péicha omokarẽ upe hekópe guáva.

4Upévare oñembyaty hikuái Israel myakãhára ha oho Samuel rendápe Ramáme,

5he'i haguã chupe: “Nde tujáma ha nde ra'y kuéra ndoikói nde reiko haguéicha. Upévare emoĩ oréve ore ruvicha guasurã, ta ore sãmbyhy, ojejapoháicha opa tetã rupi.”

6Samuel ipochy he'i haguére hikuái chupe: “Emoĩ oréve peteĩ mburuvicha guasu ore sãmbyhy haguã”, ha oñembo'e Ñandejárape.

7Ñandejára he'i chupe: “Ejapo katu ha'e kuéra oipotáva. Nandévei ko hína, chévente nda che potavéi huvicha ramo.

8Ojapo haguéicha che rehe anohẽ guive chupe kuéra Egíptogui ko'agãite peve, che rejávo oho haguã tupã ambue rapykuéri, péicha ojapo avei hikuái nde rehe.

9Upévare ehendu ha'e kuéra ojeruréva. Rejapo mboyve upéva katu emombe'u porã chupe kuéra mba'eichaguátapa upe mburuvicha guasu ha'e kuéra oipotáva.”

10Samuel omombe'u tetãgua ojerurévape peteĩ mburuvicha guasu, upe he'ikáva Ñandejára.

11Ha he'i chupe kuéra: —Péichata hína upe mburuvicha guasu pene sãmbyhýtava: Ohenóita ñorãirõrã pende ra'y kuérape; chugui kuéra oĩ omoĩtava kárro ñorãirõrã arigua ramo, oĩ omoĩtava kavaju arigua ramo; ha ambue oñangareko haguã hese;

12oĩ omoĩtava 1.000 ñorãirõhára ruvicha ramo, oĩ omoĩtava 50 ruvicha ramo. Oĩ peẽva omoĩtava omba'apo haguã ikokuépe, oñemitỹ ha omono'õvo, térã ojapo haguã tembiporu ñorãirõrã, térã kárro ñorãirõrãme guarã.

13Oiporavóta avei pende rajy kuéra apytégui hembiguairã, omohyakuã porã haguã chupe, hembi'u ombojy haguã ha ojapo haguã imbuja.

14Oñemomba'éta pende yvy, pende parralty ha pende olivoty iporãvévare, ha ome'ẽta hembiguái kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Oñemomba'éta avei upe 10gui peteĩre opa pene rymba kuéragui ha ome'ẽta hembijokuái hóga guasu guápe.

16Oipe'áta avei pende hegui pene rembiguái kuimba'e ha kuña, pene rymba guéi ha pene rymba vúrro iporãvéva ha omomba'apóta ijupe guarã.

17Oguerahâta avei imba'erã 10gui peteĩ pene rymba kuéragui ha peẽme voi pene momba'apóta hembiguái ramo.

18Ha ágã peñe'ẽ ngururu ramo upe mburuvicha guasu peiporavo vaekuére, Ñandejára nopena mo'ãi pende rehe.

19Umi tetãgua katu ndoikuaaséi mba'eve ha he'i Samuélpe: —Marãve ndoikói. Roipota ore ruvicha guasurã,

20roiko haguã umi tetã ambuéicha, ore sãmbyhy ha ore myakã haguã ñorãirõháme.

21Samuel ohendu rire ha'e kuéra he'íva, omombe'u Ñandejárape,

22ha Ñandejára he'i chupe: —Ehendu iñe'ẽ ha emoĩ chupe kuéra huvicha guasurã. Upérõ Samuel he'i Israel guápe oho jey haguã hóga kuérape.

1 Samuel 9

Samuel ojotopa Saúl ndive

1Oiko peteĩ karai Benjamín ñemoñaregua hérava Quis, Abiel ra'y; Abiel, Seror ra'y; Seror, Becorat ra'y; Becorat, Afíah ra'y. Quis, karai johéi pyre ojeapóva mba'e ramo.

2Ita'ýra peteĩ, mitã rusu pyahu ha iporãva, héra Saúl. Israélpe ndaipóri ha'éicha iporãva ha ijyvateve maymávagui; ijati'y guive ohasa chupe kuéra.

3Peteĩ jey okañy karai Quísgui hymba vúrro kuéra. Upérõ he'i ita'ýra Saúlpe: —Eraha ne irũrã peteĩ ñane mba'apohára ha tapeho peheka ñandéve ñane rymba kuéra.

4Saúl oho Efraín yvyty rupi, ohasa yvy hérava Salisá rupi ha ndojuhúi hymba vúrro. Ohasa avei yvy rupi hérava Saalim ha Benjamín rupi ha ndojuhúinte avei.

5Oguahẽvo yvýpe hérava Zuf, Saúl he'i iñirũme: —Jaha jey katu ógape. Oime arã taita ojepy'apyve hína ñande rehe, ñane rymba kuéragui.

6Iñirũ katu he'i chupe: —Kóva ko távape oĩ peteĩ maranduhára ojeapóva tuicha mba'e ramo. Opa mba'e ha'e he'íva ojehu katuete. Jahána hendápe. Ikatu mba'e niko ha'e he'i moõ rupípa jaha vaerã.

7Saúl he'i chupe: —Jaha kuaa. Ha mba'e piko jaraháta chupe? Mbuja jepe ndajarekovéi ñande vosápe.

8Iñirũ he'i chupe: —Kóina ápe platami. Ñame'ẽ chupe ohechauka haguã ñandéve ñande raperã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9(Ymave Israélpe, oĩ ramo oporanduséva Tupãme, he'i jepi: “Jaha mba'e rechahára rendápe”. Upérõ oñembohéra mba'e rechahára upe karaípe ha ko'ágã oñembohéra maranduhára.)

10Saúl he'i iñirũme: —Jaha katu péicha ramo. Ha oho hikuái upe távape oĩháme upe karai marangatu.

11Oho aja upe táva gotyo ojotopa hikuái kuñataĩ nguéra ndive ohóva ykuápe ha oporandu chupe kuéra: —Ko'ápepa oiko pe mba'e rechahára?

12Ha'e kuéra he'i: —Hẽe amo gotyomive, ha peiko pya'éke. Péinako oguahẽ ramo hína ha oñembosako'i omymbajuka haguã ijyvatehápe.

13Peguahẽ vove peheka chupe oho mboyve ijyvatehápe ojekaru haguã. Avave ndokarúi ha'e oguahẽ meve. Oikuave'ẽ raẽta mymbajuka ha upéi ojekarúta. Tapeho ko'ágã ha pejuhúta chupe.

14Ha'e kuéra oho upe táva gotyo. Ha ha'e kuéra oguahẽvo, Samuel osẽ oho haguã upe ijyvateha gotyo.

15Pe árape, Saúl oguahẽ mboyve, Ñandejára he'i ra'e péicha Samuélpe:

16“Ko'ẽrõ, kóva ko órape, amboúta ne rendápe peteĩ kuimba'e Benjamingua ha upéva remboykéta chéve guarã oisãmbyhy haguã che retã Israel. Ha'e oipe'áta chupe filistéo pógui. Aiporiahurereko niko che retã guápe, oguahẽvo che apysápe isapukái.”

17Samuel ohechávo Saúlpe, Ñandejára he'i chupe: “Kóva hína upe kuimba'e añe'ẽ hague ndéve. Ha'e oisãmbyhýta che retã guápe.”

18Pe táva reike ypýpe Saúl oñemboja Samuel rendápe ha he'i chupe: —Ikatu piko eremi chéve moõpa opyta mba'e rechahára róga?

19Samuel he'i chupe: —Che hína upe mba'e rechahára. Tereho che renonderã upe ijyvatehápe hapépe rekarúta che ndive. Ko'ẽrõ ko'ẽ mboyve reho kuaa ha amombe'úta ndéve opa mba'e reikuaaséva.

20Umi ne rymba vúrro okañy vaekue rehe ojapóma mbohapy ára, ani rejepy'apy. Ojejuhúma. Avei, opa mba'e iporãvéva Israélpe, nde ha nde rogagua mba'erãta hína.

21Saúl he'i chupe: —Che niko Benjamín guánte hína, upe michĩvéva Israel ñemoñare guágui. Che rogagua katu upe michĩvéva umi Benjamín róga guágui. Mba'ére piko reñe'ẽ chéve péicha?

22Samuel ogueraha hendive Saúl ha iñirũme, omoinge kotýpe ha omboguapy chupe kuéra mesa akãme. Umi mesápe oguapýva, 30 rupi.

23Upérõ Samuel he'i upe tembi'u ombojývape: —Eru pe so'o pehẽngue ha'e vaekue ndéve remboyke haguã.

24Pya'e upe tembi'u apoha oguenohẽ peteĩ hetyma ha huguaikue, ha omoĩ Saúlpe. Samuel he'i Saúlpe: —Kóina ápe ko oñemboyke vaekue ndéve guarã. Ekaru, he'u!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ndéve guarã amboyke kuri, ko karu guasurã, ajapóva Israelgua kuérape. Saúl okaru Samuel ndive upe árape.

25Upéi oguejy hikuái upe ijyvatehágui ha oho táva gotyo. Upépe Samuel omoĩka Saúlpe huparã upe óga ape ári,

26ha Saúl oke upépe. Pe ára ambuépe Samuel ohenói Saúlpe upe óga ape ári ha he'i chupe: —Epu'ã. Ikatúma reho. Saúl opu'ã. Upéi osẽ Samuel ndive tapépe.

27Oĩma ramo hikuái upe táva rokápe, Samuel he'i Saúlpe: —Emondo ne irũme tenonde ha epyta ko'ápe, ta'e ndéve upe Tupã he'ikáva ndéve.

1 Samuel 10

Samuel omoingo Saúlpe Israel ruvicha guasúrõ

1Upérõ Samuel oguenohẽ peteĩ ñandyry ryru ha oñohẽ Saúl akã ári, he'ívo chupe: —Ñandejára ne moĩ ko árape hetã Israel sãmbyhyhárõ. Nde reisãmbyhýta chupe ha reipe'áta umi hese ija'e'ỹvagui omongoráva chupe. Ha kóvata hína techaukaha Ñandejára ne moĩ hague Israel sãmbyhyhárõ:

2Reho rire che rendágui rejuhúta mokõi kuimba'e Raquel oñeñotỹ hague ypýpe, upe héravape Selsah, Benjamín yvýpe. Ha'e kuéra he'íta ndéve ojejuhúma hague ne rymba vúrro kuéra rehekáva, ha nde ru ndojepy'apy veimaha hese kuéra, pende rehénte ojepy'apy ha oporandu mba'épa ikatu ojapo.

3Reho tenondevévo reguahẽta upe yvyra máta Tabor pegua ha osẽta ne ruguãitĩvo mbohapy kuimba'e ohóva Betel gotyo omomba'e guasu haguã Tupãme. Peteĩ ogueraháta mbohapy kavara mácho, pe mokõiha ogueraháta mbohapy mbuja ha upe mbohapyha, peteĩ kaguy ryru vakapi.

4Ne momaiteíta ha ome'ẽta ndéve mokõi mbuja. Ereko ne mba'erã.

5Upéi reguahẽta Tupã táva Guibeápe oĩháme ñorãirõhára filistéo. Reikévo upe távape rejuhúta peteĩ maranduhára aty, ojeroky tarováva oguejývo tupaógui. Henondépe kuéra oúta ombopúva mbaraka, mba'e pararã rory, mimby ha árpa.

6Upérõ Ñandejára espíritu oñemomba'éta nde rehe, ha nde avei rejeroky tarováta ha'e kuéraicha ha oikóta nde hegui ambue kuimba'e.

7Ojehu ramo ndéve ko'ã mba'e, ejapo upe rejuhu porãvéva ha Tupã ne pytyvõta.

8Ha tereho tenonde Guilgálpe. Upépe ajotopáta ne ndive, aikuave'ẽ haguã mymbahapy ha mymbajuka joajurã. Eha'arõ upépe 7 ára che aguahẽ meve ha'e haguã ndéve upe rejapo vaerã.

9Saúl osẽ vove Samuel rendágui, Tupã omoambue chupe ipy'apy ha upe árape voi oiko opa umi mba'e he'i vaekue chupe Samuel.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Upéi Saúl ha iñirũ oguahẽ Guibeápe ha umi maranduhára ojeroky tarováva ohuguãitĩ chupe. Upérõ Tupã espíritu oñemomba'e Saúl rehe ha ha'e ojeroky avei ha'e kuéraicha.

11Ha opa umi oikuaáva chupe, ohechávo ojerokyha avei hendive kuéra he'i ojupe: “Ma'ẽmi Quis ra'y! Saúlgui oiko avei maranduhára!”

12Peteĩ upepegua he'i: “Ha máva piko ko'ãva ru?” Upégui ou upe ñe'ẽnga: “Saúl nga'u piko maranduhára avei?”

13Ojevy rire ipype, Saúl oguahẽ hógape.

14Itio oporandu chupe ha iñirũme: —Mamo piko peho ra'e? Saúl he'i chupe: —Ore rymba vúrro piári. Ha ndorojuhúima ramo roho rohecha maranduhára Samuélpe.

15Itio he'i chupe: —Ha mba'e he'i Samuel? Emombe'úna chéve.

16Saúl he'i chupe: —He'i oréve ojejuhúma hague ore rymba vúrro. Saúl katu nomombe'úi chupe mba'eve upe he'i vaekuégui chupe Samuel mburuvicha guasu rehegua.

17Samuel ohenói opa Israel guápe táva Mispápe,

18ha upépe he'i chupe kuéra: —Péicha he'i Tupã Israel Jára: ‘Che poguenohẽ vaekue peẽ Israel guápe Egiptogua ha opa tetãgua ruvicha pende rerekóvagui ipo guýpe.’

19Ko'ágã katu peẽ pemboyke Tupãme pende pe'a vaekue opa mba'e vaígui ha pejerure hendaguépe mburuvicha guasu pene sãmbyhy haguã. Upévare peju ko'ágã Tupã renondépe oñoñemoñaregua ha oñopehẽngue javeve.

20Upéi he'i Samuel oñemboja haguã opa Israel ñemoñaregua, ha upe po'a ho'a Benjamín guáre.

21Upéi katu he'i oñemboja haguã Benjamín ñemoñaregua, ha upe po'aho'a Matrí génte guáre, ha chugui upe po'a ho'a Quis ra'y Saúl rehe. Ojeho ipiári ha ndojejuhúi.

22Upévare oporandu jey hikuái Ñandejárape, oikuaa haguã oĩpa upépe Saúl. Ha Ñandejára he'i Saúl oĩha upépe ha okañy hague umi apéro apytépe.

23Pya'e ojeho oñerenohẽ ikañyhágui. Ha Saúl oguahẽvo opavave renondépe, ojehecha ndaiporiha Israelgua ohasáva chupe ijati'ýgui.

24Samuel oporandu opavavépe: —Pehechápa upe Ñandejára oiporavo vaekuépe mburuvicha guasurã? Ndaipóri Israelgua ikatúva oñembojoja hese! Opa Israelgua osapukái: —Víva ñande ruvicha guasu!

25Upépe voi Samuel omombe'u tetã guápe upe hetã pyahu rembiapoukapy ha ohai kuatiápe omoĩva tupaópe. Upéi Samuel he'i opavavépe oho jey haguã hógape.

26Saúl oho jey avei hógape opytáva Guibeápe, ha Tupã omokyre'ỹ heta ipy'a guasúvape omoirũ haguã chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Oĩ jepe avei tapicha ahẽ he'íva: “Mávape piko oisãmbyhýta upéva!” Ojapo'i chupe ha noñembojái hendápe oguerohorývo.

1 Samuel 11

Saúl ipu'aka Amongua rehe

1Amón pegua mburuvicha guasu Nahas, oho táva Jabés Galaad pegua gotyo ha oñemohenda iñorãirõhára reheve ondyry haguã hese. Umi Jabés pegua katu he'ika chupe: —Ñañomoĩ peteĩ ñe'ẽme ha ropytáta nde po guýpe.

2Nahas Amongua katu he'ika chupe kuéra: —Jajapóta péicha peheja ramo aipe'auka peteĩ-teĩ pende hegui pende resa akatu, ikatu haguã péicha añembohory Israelguáre.

3Upérõ Jabés pegua myakãhára kuéra he'ika chupe: —Ore ra'arõna 7 ára toromondo ñe'ẽ rerahaha Israel rupi, ha avave ndoúi ramo ore pytyvõ roñemoĩta nde pópe.

4Umi ñe'ẽ rerahaha oguahẽ Guibeápe, oikohápe Saúl, ha omomarandu opavavépe. Opavave ojahe'o soro.

5Upe vove Saúl oguahẽ kokuégui hymba guéi kuéra reheve ha oporandu: —Mba'e piko ojehu peẽme? Mba'ére piko pejahe'o? Oñemombe'u chupe upe he'íva umi Jábesgui oúva.

6Ohendúvo Saúl upéva, Tupã espíritu oñemomba'e hese, ha Saúl ipy'a renyhẽ pochy rendýgui.

7Oipehe'ã mokõi guéi ha oguerahauka umi ipehẽngue Israel rupi. Umi herahaha he'i vaerã kóicha: “Oĩ ramo nomoirũiva Saúl ha Samuélpe oho haguã hendive kuéra, péicha ojejapóta hymba guéi kuérare.” Opavave okyhyje eterei ha oĩ haguéicha osẽmbaite hikuái omoirũ haguã chupe kuéra.

8Saúl oipapa upe távape hérava Bézec umi oĩva, ha ojuhu oñembyaty hague 300.000 kuimba'e Israelgua ha 30.000 Judagua.

9Upéi he'i umi ñe'ẽ reruha ou vaekuépe: —Peje umi Jabés guápe, ko'ẽrõ asaje pyte roipe'ataha chupe kuéra ipoguýgui. Umi ñe'ẽ reruha oho ha omombe'u upéva umi Jabés guápe, ha umíva ovy'aiterei,

10ha he'ika hikuái Náhaspe: —Ko'ẽrõ roñemoĩta nde pópe rejapo haguã ore hegui rejaposéva.

11Pe ára ambuépe Saúl omboja'o iñorãirõhára mbohapy atýpe ha ko'ẽ mboyve oike hikuái umi Moabgua rekohápe ha ojapo hikuái peteĩ jejuka nde'áva ijapytépe kuéra asaje pyte peve. Umi opytáva hekove isarambipa ndopytái peve mokõi ojoykére.

12Upéi umi tavagua he'i hikuái Samuélpe: —Máva piko umi he'i vaekue Saúl ndaikatuiha ñane sãmbyhy? Eme'ẽ oréve umíva torojukapa.

13Saúl katu ojoko chupe kuéra he'ívo: —Ko árape nomano mo'ãi avave, Ñandejára ñane myakã rapu'ã haguére opa Israel guápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ha Samuel he'i opavavépe: —Jahapa Guilgálpe ñamoñepyrũ haguã upépe ñane retã pyahu.

15Opavave oho Guilgálpe ha upépe Ñandejára renondépe oguerosapukái Saúlpe mburuvicha guasúrõ. Upéi oikuave'ẽ hikuái Ñandejárape mymbajuka joajurã ha Saúl opa Israelgua ndive tuicha ovy'a.

1 Samuel 12

Samuel omoĩ Saúl pópe tetã sã

1Upéi Samuel he'i opa Israelgua renondépe: —Pehecháma ajapo hague opa mba'e pejeruréva ha ame'ẽ hague peẽme pende ruvicha guasurã.

2Kóina ápe mburuvicha guasu pene sãmbyhy vaerã. Che katu che tuja ha che akã rapatĩmbáma, ha che ra'y kuéra oĩ pende apytépe. Che poisãmbyhy vaekue che mitã rusu guive ko'agãite peve.

3Ápe aime: oimérõ añemomba'e ra'e upe máva rymba guéi térã rymba vúrrore, oimérõ ajopy vai upe máva ndive térã ainupã ra'e chupe, oimérõ añembopopegua ra'e, ikatu peje Ñandejára ha mburuvicha guasu ha'e oiporavo vaekue renondépe ha che ahepyme'ẽta upe oje'éva.

4Ha'e kuéra he'i: —Araka'eve nderejopýi ore ndive, na ore nupãi ha nereñembopopeguái.

5Samuel he'i: Ñandejára ha mburuvicha guasu ha'e oiporavo vaekue, mba'e renduhare hína peẽ ndapejuhúi hague che rehe mba'eve ivaíva. Ha'e kuéra he'i: —Upeichaite katu!

6Upe rire Samuel he'i opavavépe: —Ñandejára hína upe oguenohẽ vaekue Egíptogui pende ru kuéra ypykuépe, Moisés ha Aarón rupi,

7Upévare peñembojáke tapombojovake Ñandejára renondépe, aromandu'ávo opa mba'e porã ha'e ojapo vaekue pende rehe ha pende ru kuéra ypykuére.

8Jacob ha iñemoñare kuéra oho ramo guare Egíptope, umi Egiptogua ojopyvai hendive kuéra, pende ru ypykue osapukái Ñandejárape ha ha'e omondo Moisés ha Aarónpe, ha oguenohẽ vaekue Egíptogui pende ru ypykuépe ha omohenda chupe kuéra ko'ápe.

9Ha'e kuéra katu hesarái Tupã Ijáragui, ha ha'e ome'ẽ chupe kuéra Sísara pópe; upéva Hasor pegua mburuvicha guasu Jabín ñorãirõhára kuéra ruvicha. Ome'ẽ avei chupe kuéra filistéo ha Moab ruvicha guasu pópe.

10Upéi katu ha'e kuéra ombyasy Ñandejára renondépe oheja haguére chupe omomba'e guasu haguã Baal ha Astarté ra'ãnga kuéra ha ojerure asy chupe oipe'a haguã chupe kuéra hese ija'e'ỹva poguýgui, ome'ẽvo iñe'ẽ omomba'e guasu haguã chupe añónte.

11Upérõ Ñandejára ombou Jerubaal, Barac, Jefté ha Samuélpe pende pe'a haguã pende rehe ija'e'ỹva poguýgui, ha péicha ikatu vaekue peiko py'a guapýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Peẽ katu pehechávo Amón pegua mburuvicha guasu Nahas ondyrytaha pende rehe, pejerure chéve mburuvicha guasu pene sãmbyhy haguã, peikuaa ramo jepe pende ruvicha guasu ha'eha Tupã pende Jára.

13Peẽ pereko upe mburuvicha guasu peiporavo vaekue. Tupã pende Jára ome'ẽ peẽme upe mburuvicha guasu pejerure vaekue.

14Peẽ pemomba'e guasúrõ Ñandejárape ha pejapo ramo ha'e oipotáva, pehendu ramo iñe'ẽ ha napepu'ãi ramo hese, peiko ramo ha'e oipotaháicha, peẽ ha pende ruvicha guasu, oho porãta peẽme.

15Napehendúi ramo iñe'ẽ ha pepu'ã ramo hese, Tupã pende Jára oñeñandukáta peẽme ha pende ruvicha guasúpe.

16Ha ko'ágã peju ha pehecha ko mba'e rechapyrã ojapótava Ñandejára pene resa renondépe.

17Ajépa ñaime hína trígo ñemono'õ árape ha ndokýiva upérõ? Che katu añembo'éta Ñandejárape ha ha'e omboúta ára sunu ha ama, peikuaa haguã Ñandejára oñanduha pejapo vai hague pejerurévo peteĩ mburuvicha guasu.

18Upépe voi Samuel oñembo'e Ñandejárape ha upe vove ha'e ombou ára sunu ha ama; upérõ opavave okyhyje eterei Ñandejára ha Samuélgui.

19Upévare opavave he'i Samuélpe: —Ejerure Tupã nde Járape ko'ã ne rembiguáire, ani haguã romano. Opa ore angaipa ári niko rombojo'a kóva, rojerurévo ore ruvicha guasurã.

20Samuel he'i chupe kuéra: —Ani pekyhyje. Ivai eterei niko añete upe pejapóva. Anínte pejei Ñandejáragui, ha pemomba'e guasu chupe pende py'aite guive.

21Aníke peho tupã japu rapykuéri ndaikatúiva avavépe oipytyvõ, ndaha'éigui mba'eve.

22Héra marangatu rehehápe Ñandejára ndoheja mo'ãi hetã guápe. Ha'e niko ojapose pende hegui hetãgua tee.

23Che katu ndaipotái Ñandejára oheja ajapo ivaíva henondépe nañembo'éivo pende rehe ha poheko mbo'éta peiko haguã tape iporã ha ikarẽ'ỹvare.

24Pembyajéke Ñandejárape ha pejapo ha'e oipotáva hekoitépe ha pende py'aite guive. Upévante iporãma. Pene mandu'áke Ñandejára ojapo hague pende rehe hetaite mba'e porã.

25Ha akóinte peikose ramo pene akã rehe ha pejapo ivaíva, ta'e porã mandi voi peẽme: peñehundíta peẽ ha pende ruvicha guasu.

1 Samuel 13

Ñorãirõ filistéo kuéra ndive

1Saúl ikaria'ypáma oñepyrũrõ guare oisãmbyhy, ha nambovýi áño oisãmbyhy rire,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2oiporavo 3.000 ñorãirõhára Israelgua apytépe. Hendive opyta 2.000 táva Micmás héravape ha Betel yvytýpe ha umi 1.000 ambue opyta Jonatán ndive Gabáa Benjamín guápe. Hembyre Saúl omondo jey hóga kuérape.

3Jonatán ipu'aka filistéo ñorãirõhára rehe Guibeápe oĩva, ha filistéo kuéra oikuaa upéva. Upérõ Saúl he'i oñembopu haguã turu upe tetãpýre oñemomarandu haguã hebréo kuérape.

4Opa Israelgua oikuaa Saúl ojuka hague filistéo kuérape oĩva Guibeápe ha upévare filistéo ndaija'eiha Israelguáre. Upérõ opavave oñembyaty Saúl ndive Guilgálpe oñorãirõ haguã.

5Filistéo kuéra avei oñembyaty oñorãirõ haguã Israelgua ndive. Oguereko 30.000 kárro ñorãirõrã, 6.000 ñorãirõhára kavaju arigua ha heta iterei yvy rupigua, yvyku'i guasu rembe'ýpe guáicha. Upéi oho hikuái Micmás gotyo ha oñemohenda upépe Bet-Avéngui kuarahy resẽ gotyo.

6Israelgua vaípe ojecha oñemongorávo opa rupi ha ohopa okañy javoraikua, itakua, yvykua ha ita guasu kupe rupi.

7Heta oĩ ohasáva ysyry Jordán mboypýri Gad ha Galaad gotyo, Saúl katu opyta Guilgálpe ha iñorãirõhára kuéra opyta hendive tuicha kyhyje reheve.

8Upépe oha'arõ Saúl 7 ára he'i haguéicha chupe Samuel. Samuel katu noguahẽi Guilgálpe ha umi ñorãirõhára oñepyrũ oho Saúlgui.

9Upérõ Saúl he'i: —Peru chéve mymba ñamymbahapy ha ñamymbajuka joajurã. Ha ha'e voi oikuave'ẽ upe mymbahapy.

Samuel oiko vai Saúl ndive

10Saúl oikuave'ẽmbávo upe mymbahapy oguahẽ Samuel. Saúl osẽ ohuguãitĩ ha omomaiteívo chupe.

11Samuel katu he'i chupe: —Mba'ére piko rejapo upéva? Saúl he'i chupe: —Ahecháma ramo ojehopa ha nde nderejúi ere hague árape, filistéo kuéra katu ijatypa Micmáspe,

12aimo'ã ha'e kuéra outaha ondyry che rehe Guilgálpe añembo'e mboyve Ñandejárape. Upévare aikuave'ẽ che voi upe mymbahapy.

13Samuel he'i chupe: —Nde tarova mba'e piko! Ne ñe'ẽ rendu rire Ñandejárape, ha'e nde reja vaerã mo'ã Israel ruvicha guasúrõ opa árape guarã.

14Ko'ágã katu na nde mo'ã véima Israel ruvicha guasu. Ha'e oiporavóma peteĩ kuimba'e ojeroviaha ha omoĩma chupe ne rendaguépe hetãgua ruvicha guasúrõ, nderejapói haguére ha'e he'i vaekue.

15Ha upérõ voi Samuel oho Guilgálgui.

Ñembosako'i ñorãirõrã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Saúl oipapa ñorãirõhára oĩva hendive ha ojuhu 600 kuimba'e rupi.

16Saúl, ita'ýra Jonatán ha umi ñorãirõhára oĩva hendive kuéra, opyta Guibeá Benjamín guápe, filistéo kuéra opyta aja Micmáspe.

17Mbohapy aty ñorãirõhára filistéo kuéra jepe osẽ hekohágui ha peteĩ umi atýgui oho Ofrá gotyo, oĩva Sual yvýpe; upe ambue oho Bet-Horón gotyo,

18ha upe mbohapyha, yvy ijyvateha gotyo, opu'ãva Seboím ñúme, yvy ojeiko'ỹha gotyo.

19Opa Israel retãme ndaipóri avave fiérro rehe omba'apóva, filistéo kuéra ndohejái haguére chupe kuéra, oimo'ãgui péicha hebréo kuéra ndaikatu mo'ãiha ojapo kyse puku térã kyse yvuku.

20Mayma Israelgua oho vaerã filistéo rendápe ohãimbe'eka haguã ijarádo rréja, ijasáda, ihácha térã ipíko.

21Rréja ha asáda ñehãimbe'e rehe ojehepyme'ẽ vaerã 7 grámo pláta rupi; hácha ñehãimbe'e rehe ha pikána ñembohakua rehe katu 4 grámo pláta rupi.

22Upévare umi omoirũva Saúl ha Jonatán apytépe ndaipóri avave oguerekóva kyse puku térã kyse yvuku. Saúl ha Jonatán ñoite oguereko umíva.

23Upe aja peteĩ filistéo aty oho páso Micmás gotyo.

1 Samuel 14

Jonatán ojapo imombe'upyrã

1Peteĩ ára Jonatán, Saúl ra'y, he'i iñirũme: —Eju jahasa ysyry mboypýri ha jaha ñandyry upe filistéo aty rehe oĩva upépe. Jonatán katu nomombe'úi mba'eve itúvape.

2Itúva oñemohenda ra'e peteĩ ijyvateha apýpe, peteĩ granáda máta guýpe ojejykyiháp trígo, ha omoirũ chupe 600 ñorãirõhára.

3Pe efod rerekua vaekue upérõ Ahías. Kóva Ahitub ra'y ha Icabod sovríno; kóva Finees ra'y ha Elí niéto; upéva pa'i vaekue tupao Sílope. Avave ndoikuaái Jonatán oho hague.

4Upe aja ha'e oñeha'ã oguahẽ oĩháme upe filistéo aty. Pe ojehasa ha oĩ mokõi ita guasu pa'ũme, hérava Bosés ha Sene,

5peteĩ nórte gotyo Micmás rovái ha upe ambue sur gotyo, Guibeá rovái.

6Jonatán he'i iñirũme: —Jahasa mboypýri oĩháme upe ñande'ỹva aty. Ikatu mba'éko Ñandejára ñane pytyvõ. Chupe guarã niko ndahasýi mba'eve, ta heta térã ta mbovy umi oñorãirõva. Iñirũ he'i chupe:

7—Ejapo katu ndéve iporãveháicha. Aime nde ykére ajapo haguã eréva chéve.

8Jonatán he'i chupe: —Jahasáta mboypýri oĩháme umi kuimba'e ha jajechaukáta chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9He'i ramo ñandéve ñaha'arõ haguã chupe kuéra toguejy ñaĩháme, japytáta ha ndajajupi mo'ãi oĩháme ha'e kuéra.

10He'i ramo jajupi haguã, jajupíta. Upéva he'iséta Ñandejára omoĩha chupe kuéra ñande pópe.

11Ha péicha mokõive ojechauka upe filistéo atýpe. Ha'e kuéra ohechávo chupe kuéra he'i ojupe: “Ma'ẽmi, osẽma umi hebréo ikañyhágui!”

12Ha upérõ osapukái Jonatán ha iñirũme: —Pejupi ko'ápe, oĩ romombe'uséva peẽme! Jonatán he'i iñirũme: —Jaha katu, Ñandejára omoĩta chupe kuéra Israelgua pópe.

13Jonatán ojapyhara oiporúvo ipy ha ipo, ha iñirũ oho hapykuéri. Umi Jonatán oitývape yvýre, iñirũ ojuka upepete voi.

14Péicha peteĩ hýupe Jonatán ha iñirũ ojuka 20 kuimba'e rupi peteĩ sapy'aitépe.

15Opa oĩva tekohápe ha okápe okyhyje eterei. Umi ñorãirõhára aty ha umi ohóva oporomonda okyhyje avei. Upévo avei oiko yvy ryrýi ha tuicha oñemondýi filistéo kuéra.

16Umi ma'ẽhára oĩva Saúl ndive Guibeá Benjamín guápe ohecha filistéo kuéra oñaniha opa gotyo sarambi kuépe.

17Upérõ Saúl he'i iñirũ nguéra ñorãirõhárape: —Peipapa, jahecha mávapa ndaipóri ñande apytépe. Ojejuhu ndaiporiha Jonatán ha iñirũ.

18Pe árape Tupã efod oĩ Israelgua apytépe ha Saúl he'i Ahíaspe: —Eru ñandéve Tupã efod.

19Saúl oñe'ẽ aja upe pa'i ndive, tuichave ohóvo filistéo rekohápe upe sarambi. Ha Saúl he'i pa'ípe: —Eru'ỹnte.

20Upérõ Saúl ha iñorãirõhára oñombyaty ha ojeity ñorãirõme. Upe sarambi filistéo apytépe tuicha itereígui ha'e kuéra voi ojojukapa.

21Avei umi hebréo aréma oikóva filistéo kuéra ndive ha osẽ vaekue oñorãirõ haguã ijyke rehe kuéra, ohasa Israelgua, Saúl ha Jonatánpe omoirũva, ykére.

22Umi Israelgua okañy vaekue Efraingua yvyty rupi, oikuaávo filistéo kuéra ogueviha, ojepoi hapykuéri kuéra ojuka haguã.

23Pe ñorãirõ ojepyso Bet-Avén peve, ha Ñandejára omoñakã rapu'ã upe árape Israélpe.

Saúl ome'ẽ Tupã rérape iñe'ẽ pochy

24Israelgua katu ikuepa upe árape, avave ndo'úi haguére mba'eve. Saúl niko ome'ẽ ra'e iñe'ẽ Tupã rérape he'ívo: “Upe ho'úva oimeraẽ mba'e ñorãirõ opa mboyve, omanóta.”

25Umi ñorãirõhára oguahẽ peteĩ ka'aguýpe oĩháme eíra.

26Ýicha osyry rei upe eíra yvýre ha avave ndopokói hese okyhyjégui Saúlgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Jonatán katu nohendúi ra'e upe ñe'ẽ itúva he'i vaekue ha omoinge peteĩ káva raitýpe upe yvyra ipópe oguerekóva ha ho'u ijeíra. Upérõ pya'e eterei hetia'e jey.

28Peteĩ Israelgua ñorãirõhára he'i chupe. —Nde ru he'i ojejukataha ho'úva oimeraẽ mba'e ha upéva rehe opavave ikuepáma ñembyahýigui.

29Jonatán he'i: —Che ru ojapo ivai etereíva ñane retãme guarã. Rehecháma mba'eichaitépa che retia'e ha'u rire ko eíra michĩmi,

30ha ikyre'ỹ eteve vaerã mo'ã opavave ho'u rire upe oipe'a vaekue filistéo kuéragui. Ñahundi ete vaerã mo'ã chupe kuéra.

31Pe árape Israelgua ipu'aka filistéo kuérare, oñorãirõvo Micmás guive Aialón peve. Ñorãirõhára Israelgua katu ikuepa,

32ha upéva rehe ipaháp e ojepoi umi mba'e ári oipe'a vaekue filistéogui; ojuka upe yvýpente ovecha, vaka ha tóro ra'y ha ho'u ho'o opa huguy reheve.

33Ha oĩ oho vaekue he'i Saúlpe: —Ojejapo hína ivaíva Ñandejára renondépe oje'úvo so'o huguy reheve. Upérõ Saúl he'i umi omomarandúvape: —Pembyapajeréi chéve ko'a peve peteĩ ita guasu.

34Upéi tapeho peje chupe kuéra, peteĩ-teĩ togueru chéve itóro térã ijovecha, tojuka ha to'u ko'ápe ha ani iñangaipa Ñandejára renondépe ho'úvo huguy reheve. Pe pyharépe voi peteĩ-teĩ ogueraha itóro ha ojuka upépe.

35Saúl omopu'ã upépe altar Ñandejárape, ha upe altar ha'e upe ha'e ojapo raẽ vaekue.

36Upéi he'i Saúl: —Jaguejy ko pyharépe voi ñamuña filistéope ha jaike chupe kuéra ñemondápe ko'ẽmba peve, jaheja'ỹ rehe avavépe hekove. Opavave he'i: —Ejapo iporãveháicha ndéve. Pe pa'i katu he'i: —Ñaporandu raẽna Tupãme.

37Upérõ Saúl oporandu Tupãme: —Amuñátapa filistéo kuérape? Reme'ẽtapa chupe kuéra ore pópe? Ha Tupã nde'íri chupe mba'eve upe árape.

38Upémarõ Saúl he'i: —Peñembojáke peẽ mburuvicha kuéra ha peheka mávapa iñangaipa ra'e ko árape.

39Ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ Tupã Israel pytyvõha rérape upéva omanotaha, taha'e jepe che ra'y tee Jonatán. Avave nde'íri mba'eve.

40Upévare Saúl he'i opa Israel guápe: —Peñemoĩ peẽ ko'a gotyo. Che ra'y Jonatán ha che roñemoĩta amo gotyo. Opavave he'i chupe: —Ejapo ndéve iporãveháicha.

41Upérõ Saúl he'i: Tupã Israel Jára, mba'ére piko nderéi mba'eve ko árape ne rembijokuáipe? Oime ramo che térã che ra'y Jonatán rojapo ra'e ivaíva, roitývo upe po'a, tosẽ Urim. Oime ramo ne retã Israelgua ra'e umi hembiapo vaíva, tosẽ Tumim. Pe po'a ho'a Jonatán ha Saúl rehe, ha Israel opyta ipotĩ tembiapo vaígui.

42Upéi Saúl he'i: —Peity po'a che ra'y Jonatán rehe ha che rehe. Ha upe po'a ho'a Jonatán rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Upévare Saúl he'i Jonatánpe: —Emombe'u chéve mba'épa rejapo ra'e. Jonatán he'i: —Ha'u kuri eíra michĩmi amyakỹvo káva raitýpe peteĩ yvyra arekóva che pópe. Ápe aime. Ndakyhyjéi amano haguã ajapo haguére upéva.

44Saúl osapukái: Tupã ta che nupã rasy eterei ne remanói ramo Jonatán!

45Opa Israelgua katu he'i Saúlpe: —Ndaikatúi omanóvo Jonatán! Ha'énte voi omoĩ kuri Israel pópe filistéo kuérape! Tereikuaa porã mandi voi: Ñandejára rekovére ro'e ndéve ndo'a mo'ãiha yvýre peteĩ iñakã raguénte jepe! Pe ojapo vaekue ha'e ko árape, ojapo Tupã oĩgui hendive. Péicha rupi Israelgua ndohejái omano Jonatán.

46Saúl katu okyhyje omuña haguã filistéo kuérape ha oheja ha'e kuéra oho jey hetãme.

47Péicha Saúl oñemomba'e Israel retã sã rehe ha opa rupi oñorãirõ Israel rehe ija'e'ỹva ndive. Umíva vaekue: Moab, Amón, Edom, Sobá pegua mburuvicha guasu ha filistéo kuéra. Ha mamo ohoháp e, ipu'aka hese kuéra.

48Ombyaty ñorãirõhára ha ipu'aka Amalec guáre; péicha rupi omopotĩ Israel mondaha atýragui.

49Saúl ra'y kuéra vaekue: Jonatán, Isví ha Malquisúa. Itajýra mokõ ikatu: Merab upe tuichavéva ha Mical ikypy'y.

50Saúl rembireko héra Ahinóam, Ahimaas rajy. Iñorãirõhára kuéra ruvicha héra Abner, Ner ra'y. Ner, Saúl tio vaekue.

51Quis, Saúl ru ha Ner, Abner ru, Abiel ra'y vaekue.

52Filistéo kuéra oñorãirõ pochy eterei Saúl oikove aja pukukue, ha upévare Saúl oiporavo vaerã ñorãirõrã umi kuimba'e imbareteve ha ipy'a guasuvéva.

1 Samuel 15

Ñandejára ndoipotavéi Saúlpe Israel ruvicha guasurã

1Peteĩ jey Samuel he'i Saúlpe: —Ñandejára che mbou vaekue romoĩ haguã hetã Israel ruvicha guasúrõ. Upévare, ehendu ko Ñandejára he'ikáva ndéve:

2Ñandejára ipu'akapáva kóicha he'i: “Ainupã rasýta Amalec guápe upe ojapo vaekuére Israelguáre: osẽ vaekue hikuái ohenonde'a chupe kuéra, ha'e kuéra ou ramo Egíptogui.

3Upévare tereho ha endyry hese kuéra, ehundi opa imba'éva reheve ha aníke reiporiahurereko avavépe: ejuka kuimba'e ha kuña, mita'i ha mitãkambu, tóro, ovecha, kaméllo ha vúrro.”

4Saúl ohenói ha oipapa hetã guápe Telaímpe. Oĩ 200.000 kuimba'e Israelgua oñorãirõva yvy rupi ha 10.000 Judagua.

5Upéi Saúl oho Amalec pegua táva guasu gotyo ha oñemohenda ysyry rembe'ýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6He'i queníta kuérape: —Pejeíke Amalecgua apytégui, ani haguã pohundi hendive kuéra; peẽ niko pende py'a porã vaekue Israelgua ndive ou ramo Egíptogui. Queníta kuéra ojei Amalécgui.

7Upérõ Saúl ondyry Amalec guáre, Havilá guive Sur reike peve, oĩva Egipto rembe'ýpe, ha ipu'aka hese kuéra.

8Omyakãsã huvicha guasu Agag ha ojuka opa iñorãirõhárape.

9Saúl ha iñorãirõhára oheja hekove Agágpe ha ndojukái ovecha, tóro, tóro ra'y ha ovecha mácho iporãve ha ikyravéva, nohundíri avei umi mba'e iporãva; umi itujakue ha ojepota'ỹvante ohundi.

10Upérõ Ñandejára he'i Samuélpe:

11—Ambyasy aiporavo haguére mburuvicha guasúrõ Saúlpe. Ojei niko che hegui ha ndojaposéi upe che ha'éva. Samuel ndovy'avéi ha pyhare pukukue oñembo'e Ñandejárape.

12Pe ára ambuépe opu'ã ko'ẽ mboyve oho haguã Saúl rendápe ha oje'e chupe oho hague Carmel gotyo, omopu'ã hague upépe ita ñembo'y mandu'arã ha upéi ojere hague ha oho oguejy Guilgal gotyo.

13Upérõ Samuel oho oĩháme Saúl, ha Saúl he'i chupe: —Ñandejára ta nde rovasa. Ajapóma ha'e he'i vaekue.

14Samuel katu he'i chupe: —Ha mba'e piko he'ise aipo ramo umi ovecha rasẽ ha tóro mburea ahendúva hína?

15Saúl he'i: —Kuimba'e kuéra ogueru hikuái Amalec guágui umi ovecha ha tóro iporãvéva oikuave'ẽ haguã Ñandejára nde Járape mymbajuka ramo; hembyre katu rohundipa.

16Samuel katu oñe'ẽ joko chupe he'ívo: —Ekirirĩ, tamombe'u ndéve upe Ñandejára he'i vaekue chéve ange pyhare. Saúl he'i chupe: —Eñe'ẽ katu!

17Samuel he'i chupe: —Nde voi rejeapo'i vaekue nde jupe, ne mandu'ápa? Ñandejára katu ndeporavo Israel ruvicha guasurã.

18Ko'ágã Ñandejára he'i kuri ndéve rehundi ete haguã umi Amalecgua ahẽme, opyta'ỹ haguã mba'eve chugui kuéra.

19Mba'érepa remboyke ha'e he'i vaekue ha reñongatu ne mba'erã upe Amalecgua mba'ekue, rejapóvo ivaíva Ñandejára renondépe?

20Saúl he'i: —Che ajapo he'i haguéicha Ñandejára: amyakãsã Amalecgua ruvicha guasu Agag ha aru ko'ápe ha ahundi Amalec guápe.

21Ñorãirõhára kuéra katu, umi ovecha ha tóro oñehundi vaerã mo'ãgui, oiporavo iporãvéva ha ogueru oikuave'ẽ haguã Guilgálpe mymbajuka ramo Ñandejárape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Upérõ Samuel he'i: Ñe'ẽ rendu upe Ñandejárape ombovy'áva, ndaha'éi mymbajuka, mymbahapy. Oipota ojejapo ha'e he'íva, hendaguépe ndoipotái mymbajuka, térã ovecha mácho kyrakue.

23Pe Ñandejárare opu'ãva ha upe paje apohára, mokõive iñangaipa joja. Pe iñe'ẽ nohenduséiva ojogua, ta'ãnga renondépe oñesũvape. Ñandejára ñe'ẽ remboyke haguére, mburuvicha guasúrõ na nde potavéi.

24Upérõ Saúl he'i Samuélpe: —Ajapo niko añete upe ivaíva amboykévo upe Ñandejára he'i vaekue ha ne ñe'ẽ. Israel guágui akyhyje ha upéva rehe ajapo ha'e kuéra ojeruréva.

25Ajerure reheja rei haguã che angaipa ha reju haguã che ndive amomba'e guasu Ñandejárape.

26Samuel he'i chupe: —Ndaha mo'ãi ne ndive remboyke haguére Ñandejára ñe'ẽ, ha ko'ágã ha'e ne mboyke Israel ruvicha guasúrõ.

27Samuel ojere oho haguã, Saúl katu ipojái ijahoja ruguáire ha omondoro chugui.

28Upérõ Samuel he'i Saúlpe: —Péicha Ñandejára omondoróma ko'ágã nde hegui tetã Israel. Oipe'áma nde hegui ome'ẽ haguã ambuépe iporãvéva nde hegui.

29Ñandejára niko hína Israélpe omimbipa ha ha'e ndaijapúi ha nombyasýi. Ndaha'éi ñandeichagua ombyasy haguã.

30Saúl he'i jey: —Ajapo ivaíva. Opáichavo ajerure ndéve che apo haguã mburuvicha guasúrõ myakãhára ha Israelgua renondépe. Upévare eju che ndive amomba'e guasu haguã nde Járape.

31Upémarõ Samuel oho jey Saúl ndive ha Saúl omomba'e guasu Ñandejárape.

32Upéi Samuel he'i: —Peru chéve ko'ápe Amalec ruvicha guasu Agag. Agag ou kyhyje'ỹ rehe Samuel rendápe, oimo'ãgui ohasáma hague ivaíva ha ndojejuka asy mo'ãi.

33Samuel katu he'i chupe: —Nde kyse pukúpe reheja vaekue imemby'ỹ rehe heta iterei kuñáme. Upeichaite avei opytáta ko'ágã nde sy. Ha upe vove, Samuel ombo'i chupe Guilgálpe Ñandejára renondépe.

34Upéi oho jey Ramáme, ha Saúl oho jey hógape oĩva Guibeá Saúl guápe.

35Samuel ndohechavéi Saúlpe araka'eve, heta ombyasýrõ jepe Ñandejára ndoipotavéi haguére chupe Israel ruvicha guasurã.

1 Samuel 16

David oñemoingo mburuvicha guasúrõ

1Ñandejára he'i Samuélpe: —Araka'e pevépa rerombyasýta Saúlpe? Ndaipota véima ha'e oiko Israel ruvicha guasúrõ. Emyenyhẽ ñandyrýgui ne ñandy ryru ha tereho Jesé

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Belengua rógape. Aiporavóma Israel ruvicha guasurã peteĩ kuimba'e ita'ýra kuéra apytépe.

2Samuel he'i chupe: —Mba'éichapa ajapóta? Saúl oikuaa ramo che jukáta. Ñandejára he'i chupe: —Eraha peteĩ vakílla ha ere reikuave'ẽtaha chéve mymbajuka.

3Ere Isaípe toho mymbajukahápe ha che ha'éta ndéve upe rejapo vaerã. Emboyke chéve mburuvicha guasurã upe che ha'étava ndéve.

4Samuel ojapo upe Ñandejára he'i vaekue chupe. Oguahẽvo Belénpe, myakãhára upe táva pegua osẽ huguãitĩvo tuicha kyhyje reheve ha oporandu hikuái chupe: —Rerúpa py'a guapy rejúvo karai marangatu?

5Samuel he'i chupe kuéra: —Ani pekyhyje, aju amymbajukávo Ñandejárape. Peñemopotĩ ha pe che moirũ mymbajukahápe. Upéi Samuel omopotĩ Jesé ha ita'ýra kuérape ha he'i chupe kuéra ou haguã mymbajukahápe.

6Ha'e kuéra oguahẽvo Samuel ohecha upe héravape Eliab ha he'i ipype: “Katuete kóva hína upe kuimba'e Ñandejára oiporavóva mburuvicha guasurã”.

7Ñandejára katu he'i chupe: “Ani rema'ẽ hova rehe térã ijyvatekuére. Che ndaipotái chupe. Che nama'ẽi peẽicha. Peẽ pema'ẽ upe kuimba'e rováre, che katu ama'ẽ ipy'apýre.”

8Upérõ Jesé ohenói Aminadábpe ha ombohasa Samuel rendápe; Samuel katu he'i: —Kóvape ndoiporavói avei Ñandejára.

9Upéi Jesé ogueru Samápe. Samuel katu he'i: —Kóvape ndoiporavói avei.

10Jesé ohechauka 7 ita'ýra Samuélpe, ha Samuel he'i chupe avavépe ndoiporavoiha Ñandejára.

11Ipahápe oporandu chupe: —Ndaiporivéipa nde ra'y? Jesé he'i: Oĩ gueteri upe michĩvéva oñangarekóva hína ovecháre. Samuel he'i: —Ehenoika chupe. Ha'e ou rire jaguapýta jakaru.

12Jesé ohenoika chupe: upe mitã rusu hova pytã, hesa porã ha ijuky. Ñandejára he'i Samuélpe: —Kóva ha'e! Epu'ã emoingo chupe mburuvicha guasúrõ.

13Upépe voi Samuel oguenohẽ iñandyry ryru ha ityke'ýra kuéra renondépe omoingo Israel ruvicha guasúrõ upe mitã rusúpe hérava David. Upe guive Ñandejára espíritu oñemomba'e David rehe. Upéi Samuel oho jey Ramáme.

David omba'apo Saúlpe guarã

14Upe aja Ñandejára espíritu ojei Saúlgui ha peteĩ espíritu aña, Ñandejára remimbou, ombopy'a tarova chupe.

15Upévare umi omba'apóva chupe guarã he'i chupe: —Rehechaháicha ore ruvicha guasu, peteĩ espíritu aña omboúva ndéve Ñandejára, ne mbopy'a tarova hína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Upévare emondo ne rembijokuái oheka haguã ndéve peteĩ árpa mbopuha, reñeñandu porãve haguã rehendúvo arpapu, ou ramo ne myangekói upe espíritu aña.

17Saúl he'i: —Peheka katu peteĩ ombopu porãva ha peru chéve.

18Upérõ peteĩ ha'e kuérava he'i: —Ahecha peteĩ Jesé Belengua ra'y, ombopu porãva; hi'arive ñorãirõhára py'a guasu, oñe'ẽ kuaa, ijuky ha Ñandejára oĩ hendive.

19Upérõ Saúl omondo hembijokuái Jesé rendápe he'i haguã chupe: “Embou chéve nde ra'y David, upe ovecha rerekua.”

20Jesé omondo ita'ýra David Saúlpe ha heseve omondo peteĩ vúrro oguerahâva ijapére peteĩ ajaka mbuja, kaguy peteĩ hyru vakapípe ha peteĩ kavara ra'y.

21Péicha oguahẽ David Saúl rendápe ha opyta omba'apo chupe. Saúl ojepokuaa hese ha omoĩ chupe ipytyvõhára ramo.

22Saúl omondo iñe'ẽ Isaípe ojerurévo chupe David rehe, he'ívo: “Topytána che ndive, ajepokuaa itereíma niko hese.”

23Ha péicha upe espíritu aña Ñandejára remimbou ombopy'a tarova ramo Saúlpe, David ombopu hi'árpa. Péicha Saúl oñeñandu porãve ha upe espíritu aña ojei chugui.

1 Samuel 17

David, ñorãirõhára jojaha'ỹ

1Filistéo kuéra oñembyaty ñorãirõrã Judagua távape hérava Socó ha oñemohenda oñorãirõ haguã ñúme hérava Efes-Damim, Socó ha Azecá pa'ũme.

2Saúl ha Israelgua katu oñembyaty ha oñemohenda Elá ñúme, oñorãirõ haguãicha filistéo kuéra ndive.

3Filistéo kuéra oñemohenda peteĩ yvytýpe ha Israelgua upe yvyty hovái guápe ha ipa'ũme kuéra oĩ peteĩ ñu.

4Peichaháguinte filistéo kuéra apytégui osẽ peteĩ ñorãirõhára ipukúva 3 métro. Héra Goliat, táva Gat pegua.

5Iñakãre oguereko akã mo'ãha vrónse ha hete mo'ãha avei vrónse, ipohýiva 55 kílo.

6Vrónse avei umi hetyma mo'ãha ha pe kyse yvuku oguerahâva ijati'ýre.

7Upéva ýva ipuku ha ipoguasu ojogua yvyrápe ojeporúva poyvi jepyahápe ha upéva apỹi fiérro guigua, ipohyivéva 6 kílogui. Henonderã oho ipytyvõhára.

8Goliat oñembo'y ha osapukái ñorãirõhára Israel guápe: —Maerã piko pesẽ peñemohenda ñorãirõrã? Che hína filistéo, peẽ katu Saúl rembiguái. Peiporavo peteĩ pende apytégui osẽ haguã oñorãirõ che ndive.

9Ipu'aka ramo che rehe, ore pene rembiguáita; che pu'aka ramo hese katu, peẽ ore rembiguáita.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ko árape che amoñarõ Israelgua ñorãirõhárape: peme'ẽ chéve peteĩ kuimba'e oñorãirõ haguã che ndive.

11Saúl ha opa Israelgua ohendúvo ko'ã ñe'ẽ ipy'a mano ha okyhyje eterei.

12Oĩ peteĩ kuimba'e hérava Jesé Belengua, itujámava upérõ. Ha'e 8 ita'ýra,

13ha mbohapy ita'ýra tuichavéva oho Saúl ndive ñorãirõháme. Pe ijypykue héra Eliab, upe riregua héra Aminadab, ha pe mbohapyha, Samá.

14David pe ipahague. Umi mbohapy tuichavéva oĩ Saúl ndive tekohápe,

15David katu oho jepi tekohápe ha ou jey Belénpe oñangareko haguã itúva ovecha kuérare.

16Upe aja, pe filistéo osẽ jepi omoñarõ haguã Israel guápe pyhareve ha ka'aru, ha péicha ojapo 40 ára pukukue.

17Peteĩ jey Jesé he'i ita'ýra Davídpe: —Tereho tekohápe ha eraha nde ryke'y kuérape ko 20 kílo trígo maimbe ha ko'ã 10 mbuja.

18Eraha avei ko'ã 10 kesu nde ryke'y kuéra ruvichápe. Ehecha mba'éichapa oiko nde ryke'y kuéra ha eju emombe'u chéve.

19Upe aja Saúl, David ryke'y kuéra ha opa Israelgua oĩ Elá ñúme ha oñorãirõ filistéo kuéra ndive.

20David opu'ã ko'ẽ mboyve, oheja ijovecha kuéra peteĩ ovecha rerekuápe, ohupi ijape rehe imatúla ha oho tekoha gotyo, he'i haguéicha chupe Jesé. Oguahẽvo tekohápe umi ñorãirõhára osẽta hína ñorãirõme ha osapukái joa hikuái.

21Israelgua ha filistéo oñemohenda ñorãirõrã ojohovái.

22David oheja imatúla pe árma ha hi'upy rerekuápe, ha pya'e oho oike ñorãirõhára apytépe oporandu haguã ityke'ýra kuérape mba'éichapa oiko.

23Oñe'ẽ aja hendive kuéra, pe ñorãirõhára filistéo hérava Goliat táva Gat pegua, osẽ filistéo apytégui ha omoñarõ jey Israel guápe jepiguáicha. David ohendu upéva.

24Umi Israelgua ohechávo pe kuimba'épe, okyhyje eterei ha okañy chugui,

25he'ívo: “Pehechápa! Osẽ jeýma omoñarõvo Israel guápe! Upe ipu'akávape hese, ñande ruvicha guasu ome'ẽta heta mba'e, ome'ẽta chupe itajýra hembirekorã ha hogagua ndopaga mo'ãi impuésto.”

26Upérõ David oporandu umi ijyke rehe oĩvape: —Mba'épako oñeme'ẽta pe kuimba'épe ko filistéope ojukáva, ha péicha ojohéiva upe jejahéi ojapóva Israel rehe? Ha máva piko pe filistéo Tupãme oguerovia'ỹva, oñarõ haguã péicha Tupã oikovéva ñorãirõhára rehe?

27Ha'e kuéra he'i jey chupe mba'épa oñeme'ẽta pe filistéope ojukávape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28David ryke'y Eliab katu, ohendúvo ha'e oñe'ẽha umi kuimba'e ndive, ipochy eterei
ha he'i chupe: —Maerã piko reju ra'e? Ha mávape piko reheja umi nde ovecha
mbovymíre rekóva yvy ojeiko'ỹháme? Aikuaa porã, akã hatã ha ñorãirõ
rehechaséguinte rejuha hína.

29David he'i chupe: —Ha mba'e piko che ajapo ko'ágã? Añe'ẽnte niko!

30Upéi ojere ityke'ýragui ha oporandu pe ambuépe, ha péichante avei oñe'ẽ chupe.

31Oĩ ohendúva pe David he'íva ha oho omombe'u Saúlpe. Saúl ohenoika chupe.

32Upérõ David he'i Saúlpe: —Ani avave ojepy'apy ko filistéore, che ruvicha guasu.
Che añorãirõta hendive.

33Saúl he'i chupe: —Mba'éicha piko nde rehóta reñorãirõ ko filistéo ndive? Ne mitã
iterei, ha'e katu imitã guive voi oñorãirõva.

34David he'i chupe: —Ta'éna ndéve, che ruvicha guasu: che añangareko ramo che ru
ovecha kuérare, ou ramo león térã óso ogueraha peteĩ che ovecha,

35amuña chupe ha aipe'a jey hãinguágui che ovecha. Ha ojeity ramo che ári, aipyhy
hañykãgui ha ambyepoti heta porã ajuka peve.

36Taha'e león térã óso, ajuka vaerã katuete. Ko filistéope, Tupãme oguerovia'ỹvape,
ojehúta péicha avei, oñarõ haguére Tupã oikovéva ñorãirõhára kuérare.

37Tupã che pe'a vaekue león ha óso rãinguágui, che pe'áta avei ko filistéo pógui.
Upérõ Saúl he'i chupe: —Tereho katu ha Tupã ta ne moirũ!

38Upéi Saúl omondeka Davídpe umi ao ha'e oiporúvape. Omoĩka iñakãre akã mo'ãha
ha hetére tete mo'ãha.

39Ipaháp e David omosãingo iku'a jopyha rehe kyse puku ha oñeha'ã oguata péicha.
Ndojepokuaái umi mba'ére ha he'i Saúlpe: —Ndaikatúi aguata areko ramo ko'ã mba'e
che apére. Ndajepokuaái hese kuéra. Upérõ oipe'apa umi mba'e,

40ipojái pe yvyra ipo peguáre, oiporavo 5 itasỹi apu'a ysyrýgui ha omoinge ivosápe.
Upéi osẽ hi'ónda ipópe upe filistéope.

41Pe filistéo avei oñemboja mbegue katu oúvo David gotyo ha henonderã
ouipytyvõhára.

42Pe filistéo oma'ẽ David rehe, ha ohechávo peteĩ mitã rusu rova pytãmiha ijukýva,
ojapo'i chupe,

43ha he'i: —Che piko jagua mba'e reju haguã chéve yvyra nde pópe? Ha ojahéi hese
itupã rérape.

44Upéi he'i chupe: —Eju ko'ápe tame'ẽ ne re'õngue yryvu ha tymba ñarõme
hembi'urã!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

45David he'i chupe: —Nde reju chéve kyse puku ha kyse yvuku reheve, che katu aju
ndéve Tupã ipu'akapáva, Tupã Israelgua ñorãirõhára Jára rérape. Umívape nde
remoñarõ reikóvo.

46Ko'ágã Tupã ne me'ẽta che pópe ha ko árape voi rojukáta ha roñakã'óta. Ha filistéo
ñorãirõhára re'õngue kuéra ahejáta yryvu ha tymba ñarõme hembi'urã. Péicha opavave
ko yvy ári oikuaáta oĩha Tupã Israélpe.

47Opa ko'ápe ijatýva oikuaáta Tupã ndoporope'aiha jejopy vaígui kyse puku térã kyse
yvukúpe. Tupã hína pe oñorãirõta ha pene me'ẽtava ore pópe.

48Pe filistéo oñemongu'e ha osẽ Davídpe. Ha'e avei pya'e osẽ ha oñemoĩ filistéo
renondépe,

49opo'ẽ ivosápe, oguenohẽ peteĩ ita, omoĩ hi'óndape, oha'ã pe filistéope ha ojapi chupe
isyva mbytetépe. Pe ita ojejakutu ha oike isyváre, Pe filistéo ho'a ovapývo.

50Péicha David ipu'aka pe filistéore. Peteĩ ónda ha peteĩ itápente David oity chupe
yvýre. Ha ndoguerekóigui kyse puku,

51pya'e oñemboja pe filistéo oĩháme, ohekýi chugui ikyse puku ha pype ojuka chupe.
Upéi oñakã'o. Filistéo kuéra ohecháma ramo iñorãirõha imbaretevéva re'õngue,
oguevipa.

52Upérõ Israel ha Judagua ñorãirõhára opoi yvytúre isapukái ha osẽ omuña chupe
kuéra táva Gat reike ha táva Ecrón rokẽ meve. Pe tapére ohóva Saaraim guive Gat ha
Ecrón peve, ojehecha opa rupi filistéo kuéra re'õngue.

53Omuña rire filistéo kuérape Israelgua ou jey. Upéi oho filistéo rekohápe ha
ogueraha opa mba'e ha'e kuéra oheja vaekue.

54Upérõ David ipojái pe filistéo akãngue rehe ha ogueraha Jerusalénpe. Hi'árma kuéra
katu oheja hóga vakapípe.

55Saúl oporandu ra'e iñorãirõhára kuéra ruvicha Abnérpe, ohechávo David osẽha
oñorãirõvo filistéo ndive: —Abner, máva piko pe mitã rusu ru?

56Abner he'i chupe: —Ndaikuaái che ruvicha guasu. —Eikuaa ñandéve mávapa, he'i
chupe Saúl.

57Upévare, oúvo David pe filistéo akãngue ipópe, Abner ogueraha chupe Saúl
rendápe,

58ha ha'e oporandu chupe: —Ne mitã, máva ra'y piko nde? David he'i chupe: —Jesé
Belengua ra'y hína che, che ruvicha guasu.

1 Samuel 18

Jonatán ha David oñoirũ tee

1David oñe'ẽmba rire Saúl ndive, Jonatán oiko David irũ tee ramo ha ohayhu chupe
ijupetéicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Saúl katu upe árape voi ogueraha chupe hógape ha ndohejái oho jey itúva rógape.

3Jonatán ha David ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ ha'évo oñoirũ tee opa árape guarã, Jonatán ohayhúgui Davídpe ijupetéicha.

4Upéi Jonatán oipe'a ijahoja ha ijao ha ome'ẽ Davídpe, ikyse puku, ihu'yha iku'a jopyha reheve.

5David ikatupyry eterei ojapo haguã opa mba'e he'íva chupe Saúl ha upévare Saúl omoĩ chupe ñorãirõhára ruvicha ramo. Kóva ombovy'a opavavépe ha Saúl ñorãirõhára kuérape avei.

Saúl ndaija'evéi David rehe

6David ojuka rire Goliátpe ha ñorãirõhára kuéra ou jeývo ñorãirõhágui, opa Israel pegua távagui osẽ joa kuña kuéra mburuvicha guasu Saúl ruguãitĩvo. Vy'a pópe opurahéi hikuái ha ojeroky imba'e pararã rory ha iplatíllo púpe.

7Opurahéi ha ojeroky aja, kuña kuéra he'i jepi: Saúl ojuka 1.000 kuimba'e, David katu 10.000.

8Kóva ombopochy eterei Saúlpe, ha he'i: —Davídpe ome'ẽ 10.000 voi, chéve katu 1.000 añónte. Ko'ẽrõitéma omoĩne chupe mburuvicha guasúrõ. Upévantema hemby!

9Upe guive Saúl ndojeroviavéi David rehe.

10Pe ára ambuépe peteĩ espíritu aña, Tupã remimbou, oñemomba'e Saúl rehe, ha ha'e oiko itarova vaicha hóga rupi. David ombopu hína hi'árpa jepiguáicha, ha Saúl oguereko ikyse yvuku ipópe.

11Peichaháguinte Saúl omopu'ã ikyse yvuku ojakutu haguãicha Davídpe tápiare. David katu ojehekýi jey-jey chugui.

12Saúl okyhyje Davídgui Ñandejára oipytyvõgui Davídpe ha noipytyvõvéi chupe. Upévare omondo chupe ñorãirõhára aty ruvicha ramo.

13Péicha David osẽ jepi ñorãirõháme ha ou jey iñorãirõhára kuéra ndive.

14Ha Ñandejára oipytyvõgui Davídpe, osẽ porã chupe opa mba'e.

15Upévare Saúl okyhyje chugui, ohechávo mba'éichapa oñakã rapu'ã.

16Israel ha Judápe katu David ojehayhu, ha'e oporosãmbyhýgui oñesẽvo ñorãirõme ha ojejúvo.

17Peteĩ jey Saúl he'i Davídpe: —Ame'ẽta ndéve che rajy ypykue Merab ne rembirekorã, nde py'a guasu ha reike ramo Ñandejára ñorãirõme. Saúl oimo'ã natekotevẽiha ojuka chupe, filistéo kuéra voi ojapótagui upéva.

18David katu he'i chupe. —Che niko ndaha'éi avave Israélpe ha che rogagua péichante avei, amenda haguã mburuvicha guasu rajýre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Opáichavo oguahẽvo upe ára ome'ẽ haguã Merab Davídpe hembirekorã, ome'ẽ chupe Adriel, Mehola pegua.

20Pe ambue Saúl rajy Mical katu iñakã raku David rehe. Ha Saúl ovy'a oikuaávo upéva.

21Ome'ẽta Davídpe hembirekorã, ha'e oity haguã chupe filistéo ñuhãme. Upérõ he'i jey Davídpe: —Ko'ágã katu remendátama che rajýre.

22Upéi he'i hembiguái kuérape: —Peñe'ẽ peẽ año David ndive ha peje chupe che, mburuvicha guasu, ahayhu etereiha chupe ha opa che rembiguái kuéra ojapoha chupe mba'e ramo, ha ha'e omenda vaerãha che rajýre.

23Saúl rembiguái kuéra he'i opa ko'ã mba'e Davídpe, David katu he'i chupe kuéra: —Che koygua, ha che mboriahu eterei niko amenda haguã mburuvicha guasu rajýre.

24Saúl rembiguái kuéra omombe'u chupe upe David he'i vaekue.

25Upérõ Saúl, oity haguã Davídpe filistéo ñuhãme he'i chupe kuéra: —Peje Davídpe aipotaha che rajýre 100 filistéo apía pirekue. Péicha amyengoviáta umi che a'e'ỹháre.

26Saúl rembiguái he'i Davídpe péicha, ha Davídpe ou porã omenda haguã mburuvicha guasu rajýre. Oñemboty mboyve pe ára,

27David ogueraha iñorãirõhára kuéra ha ojuka 200 filistéo. Upéi oapi'o umíva retekue ha ogueraha ipirekue mburuvicha guasúpe, ha ome'ẽ chupe itajýrare. Upémarõ Saúl ome'ẽ chupe itajýra Mical hembirekorã.

28Saúl katu ohecha kuaávo Ñandejára oipytyvõha Davídpe ha itajýra Mical ohayhuha chupe,

29okyhyjeve chugui, ha oikove aja pukukue ndaija'evéi hese.

30Upéi avei, osẽ vove filistéo kuéra ñorãirõrã, Davídpe oho porãve ambue mburuvicha kuéragui, ha upéva rehe herakuã porã.

1 Samuel 19

Saúl ojukase Davídpe

1Saúl he'i ita'ýra Jonatán ha opa mburuvicha kuérape ojuka haguã Davídpe. Jonatán katu, ohayhu etereíva Davídpe,

2omomarandu, ha he'i chupe: —Che ru Saúl nde jukase hína. Upévare epu'ã ko'ẽ mboyve tereho ekañy ha ani rejechauka.

3Asẽta aguata che ru ndive nde reimeha rupi ha añe'ẽta chupe nde rehe, jahecha mba'épa he'i. Upéi aikuaaukáta ndéve.

4Jonatán oñe'ẽ Saúlpe David rehe. He'i chupe: —Che ruvicha guasu, naiporãi rejapo mba'eve ivaíva ne rembiguái David rehe. Ha'e niko ndojapói vaekue nde rehe mba'eve ivaíva, iporãvante uvei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Omoĩ niko hekove ojuka haguã pe filistéope, ha péicha Ñandejára omyakã rapu'ã Israélpe. Nde rehechávo upéva revy'a iterei vaekue. Mba'ére piko ágã reñohẽse heko potĩva ruguy, rejukávo Davídpe rei ete asy?

6Saúl ohendúvo Jonatán ñe'ẽ he'i: —Ñandejára rérape ame'ẽ che ñe'ẽ David nomano mo'ãiha.

7Upéi Jonatán ohenói Davídpe ha omombe'u chupe opa mba'e. Ogueraha chupe Saúl rendápe ha David opyta jey Saúl ndive.

8Oiko jeývo ñorãirõ, David osẽ oñorãirõ filistéo ndive ha ipu'aka hese kuéra. Omosarambipa ha omboguevi chupe kuéra.

9Saúl rehe katu oñemomba'e jey pe espíritu aña, Ñandejára remimbou, ha oguapy jave hína ikotýpe, ikyse yvuku ipópe, David ombopu aja hi'árpa,

10ojakutuse mo'ã Davídpe tápiare. David katu ojehekýi chugui ha pe kyse yvuku ojejakutu tápiare. Pe pyharépe voi David okañy ha oho.

11Upepete voi Saúl he'i iñorãirõhára kuérape oho haguã David rógape, omangea haguã hese ha ojuka haguã chupe ko'ẽmba vove. David rembireko Mical katu omomarandu chupe he'ívo: —Nerekañýi ramo ko pyharépe, ko'ẽrõ remanóta.

12Upéi Mical omboguejy Davídpe peteĩ ovetã rupi, ha péicha okañy David.

13Upérõ Mical omoĩ peteĩ tupã gua'u ra'ãnga tupápe, omyakãngyta kavara pirépe ha ojaho'i peteĩ ahojápe.

14Saúl omondóvo iñorãirõhára kuérape ogueru haguã Davídpe, Mical he'i chupe kuéra hasyha.

15Saúl katu omondo jey chupe kuéra David piári, he'ívo: —Peru chéve opa hupa reheve ha tajuka!

16Saúl rembiguái kuéra oike David rógape ha ojuhu hupápe upe ta'ãngaha kavara pire iñakãngytápe.

17Upérõ Saúl he'i Micálpe: —Mba'ére piko che mbotavy ha reheja okañy che rehe ija'e'ỹvape? Mical he'i chupe: —He'i niko che jukataha ndahejái ramo okañy.

18Péicha okañy David ha oho Samuel rendápe Ramáme. Omombe'u chupe opa mba'e Saúl ojapo vaekue hese. Upéi David ha Samuel oho oiko peteĩ távape hérava Naiot.

19Saúl oikuaávo David oĩha Naiot Ramá peguápe,

20omondo ipiári hembiguái kuérape. Ko'ãva oguahẽvo ohecha peteĩ maranduhára aty ojeroky tarováva, ha chupe kuéra Samuel omohenonde. Peichahágui Ñandejára espíritu oñemomba'e avei Saúl remimbou kuérare ha ha'e kuéra avei oñemoĩ ojeroky tarova.

21Oikuaávo Saúl, omondo ambue hembiguái kuérape. Ko'ãva avei oñemoĩ ojeroky tarova. Saúl omondo jey ipyahúva ha ko'ãva ojapo péichante avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Upémarõ Saúl oho ha'e voi Ramáme ha oguahẽvo upe ykua guasúpe oĩva upe távape hérava Secú, oporandu Samuel ha David rehe. Oje'e chupe oĩha Naiot Ramáme guápe.

23Saúl oho upe gotyo ha Ñandejára espíritu oñemomba'e avei hese, ha oñemoĩ ojeroky tarova ha péicha oho hapére oguahẽ meve Naiot Ramáme guápe.

24Upépe oipe'apa ijao ha ojeroky opívo Samuel renondépe upe ára ha pyhare pukukue. Upégui ou pe ñe'ẽnga he'íva: “Saúlgui avei piko oiko maranduhára?”

1 Samuel 20

Jonatán oipytyvõ Davídpe

1David okañy Naiot Ramá guágui, oho Jonatán rendápe ha he'i chupe: —Mba'e piko che ajapo? Mba'eichagua piko upe che rembiapo ivai etéva ajapo vaekue nde rúre, ajeve che reka opa rupi che juka haguã?

2Jonatán he'i chupe: —Neremano mo'ãi mba'eveichave ramo! Che ru ndojapói mba'eve omombe'u'ỹre chéve, ha mba'érepa oñomíta che hegui ko mba'e? Ndaikatúi péichavo!

3David katu he'i jey chupe: —Nde ru oikuaa porã nde che rayhuha, upévare he'íne ra'e: “Toikuaa'ỹnte Jonatán, ani oñembyasy.” Tupã rekovére ha nde rekovére ha'e ndéve: umi che jukaséva opa rupi che mongora.

4Upérõ Jonatán oporandu chupe: —Mba'épa reipota ajapo nde rehe?

5David he'i chupe: —Ko'ẽrõ hína jasy pyahu arete, ha aguapy vaerã akaru mburuvicha guasu ndive. Takañýnte ñúme, ko'ẽ ambuérõ ka'aru peve,

6ha nde ru oporandu ramo che rehe, ere chupe ajerure hague ndéve aha haguã Belénpe, upépe niko che rogagua omymbajuka jepi oguahẽvo ko arete.

7He'i ramo iporãha, he'ise ikatuha che py'a guapy. Ipochy ramo katu reikuaátama ojaposeha che rehe ivaíva.

8Ejapóna ko ha'éva. Che niko ne rembiguái ha ñame'ẽ vaekue ojupe oñoñe'ẽ Ñandejára rérape. Oime ramo che rembiapo vai ra'e, che juka nde voi. Natekotevẽi che reraha nde ru rendápe.

9Jonatán katu he'i chupe: —Eipe'a upéva ne akãgui! Aikuaa ramo che ru ojaposeha nde rehe ivaíva, aikuaaukáta ndéve katuete.

10Upérõ David oporandu chupe: —Máva piko che momarandúta nde ru oñe'ẽ pochy ramo ndéve?

11Jonatán he'i chupe: —Jaha ñúme jaguata. Oho hikuái ñúme oñondive.

12Ha upépe Jonatán he'i Davídpe: —Tupã Israel Jára rérape ame'ẽ ndéve che ñe'ẽ, ko'ẽrõ térã ko'ẽ ambue ramo, ko oraitépe, aha'ãtaha aikuaa pe che ru ojaposéva. Opa mba'éi porã ramo ndéve guarã ha noromomarandúi ramo,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Tupã ta che nupã jey-jey. Ha che ru ojapose ramo nde rehe ivaíva, romomarandúta
avei ha roipytyvõta rekañy haguã kyhyje'ỹre. Ha Ñandejára ta ne pytyvõ, oipytyvõ
haguéicha che rúpe!

14Ha aikove ramo gueteri upérõ guarã, nde py'a porã kena che ndive, Tupã ipy'a porã
haguéicha ne ndive. Ha oimérõ amanóma ra'e,

15nde py'a porãke che rogagua ndive opa árape guarã, Ñandejára ohapo'o rire jepe ko
yvy árigui peteĩ-teĩ umi David rehe ija'e'ỹvape.

16Ha Jonatán omohu'ã iñe'ẽ ñome'ẽ David ndive he'ívo: "Ñandejára toñeñanduka opa
ko'ã mba'ére umi David rehe ija'e'ỹvape."

17Jonatán ome'ẽka jey iñe'ẽ Davídpe ohayhu etereígui chupe, ohayhu niko chupe
ijupetéicha.

18Upéi he'i chupe: —Ko'ẽ ramo, jasy pyahu arete hína ha nandíta upe nde
reguapyhápe. Upévare ojehecha ramóta ne pore'ỹ.

19Ko'ytevéta ko'ẽ ambuérõ. Upévare tereho upe rekañy haguépe akokuehe ha epyta
upe itaty kupépe.

20Che apoíta mbohapy hu'y upe gotyo ku aha'arõ guáicha peteĩ mba'e,

21ha ha'éta che rembiguáipe: "Tereho eheka che hu'y". Ha'e ramo chupe: "Che hu'y oĩ
agotyove, eru chéve", ikatúta resẽ kyhyje'ỹme. Ndojehu mo'ãi ndéve mba'eve.

22Ha ha'e ramo chupe: "Umi hu'y oĩ amo gotyove", tereho, Ñandejára oipotágui reho.

23Ha Ñandejára hína pe ñe'ẽ ñame'ẽ vaekue ojupe renduhare, opa árape guarã.

24David okañy upe ñúme ha oguahẽvo pe jasy pyahu arete, mburuvicha guasu oguapy
mesápe okaru haguã.

25Oguapy, jepi guáicha, iguapyha tápia ypýpe guápe, Jonatán oguapy hovái ha Abner
oguapy Saúl ykére. David guapyha opyta nandi.

26Upe árape Saúl nde'íri mba'eve, oimo'ãgui oiméne haguã oja hese potĩ'ỹ ha
noñemopotĩri.

27Pe ára ambuépe katu David guapyha opyta avei nandi. Upérõ Saúl oporandu ita'ýra
Jonatánpe: —Mba'ére piko ndoúi kuehe okarúvo Jesé ra'y ha ko'ágã ndoúi jey?

28Jonatán he'i chupe: —David ojerure chéve oho haguã Belénpe.

29Upépe hogagua omymbajuka, ha ityke'ýra oipota oho. He'i avei chéve ikatúpa oho
avei upekuévo ohechami hesegua kuérape. Upévare ndoguapýi hína okaru ne ndive
che ruvicha guasu.

30Upérõ Saúl ipochy eterei Jonatán ndive ha he'i chupe: —Nde aña membyre! Che
piko ndaikuaái nga'u reimeha Jesé ra'y ykére, renẽmotĩ haguã nde ha remotĩ haguã nde
sýpe?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Ha'e oikove aja ko yvy ári, ndapeiko mo'ãi kyhyje'ỹ rehe nde ha ne retã. Pya'éke tereho eheka chupe ha eru chéve ko'ápe tajuka!

32Jonatán katu he'i chupe: —Ha mba'ére piko rejukáta? Mba'e piko ha'e ojapo?

33Saúl ohupi ikyse yvuku oikutu haguã Jonatánpe. Upépe ha'e ohecha kuaa itúva ojukataha Davídpe.

34Upérõ Jonatán ipochy eterei ha opu'ã meságui. Ndopytái okaru upe ára mokõiháme, ombyasy etereígui Davídpe itúva ojahéi haguére hese.

35Pe ára ambuépe Jonatán osẽ ñu gotyo, upe óra he'i haguépe Davídpe. Omoirũ chupe peteĩ hembiguái mitã rusu.

36Upévape ha'e he'i: —Pya'e tereho eheka umi hu'y che apoíva. Pe mitã rusu osẽ oñani, Jonatán opoi aja peteĩ hu'y ho'a haguã mombyry chugui.

37Ha pe mitã rusu oguahẽvo ho'a haguépe upe hu'y, Jonatán osapukái hatã chupe: Pe hu'y oĩ amo gotyove!

38Ha upéi Jonatán osapukái jey hembiguáipe: —Nde pya'e edipara, ani repyta! Jonatán rembiguái ohupi umi hu'y ha ogueru chupe.

39Ha ndohecha kuaái mba'eve, Jonatán ha David añónte oikuaágui mba'épa he'ise umi mba'e.

40Upéi Jonatán ome'ẽ hi'árma hembiguáipe ha he'i chupe ogueraha jey haguã hógape.

41Oho rire pe tembiguái, David osẽ pe itaty kupégui ha oñesũ Jonatán renondépe mbohapy jey omboja peve isyva yvýre. Upéi oñoañua hikuái ha hasẽ oñondive.

42Ipaháp e Jonatán he'i Davídpe: —Tereho katu kyhyje'ỹre. Pe ñe'ẽ ñame'ẽ vaekue ojupe niko Ñandejára rérape ñame'ẽ ha jajerure chupe oĩ haguã opa ára ñande apytépe ha ne ñemoñare ha che ñemoñare apytépe.

1 Samuel 21

1Upéi David oho hapére ha Jonatán oho jey hógape.

David okañy Saúlgui

2David oho táva Nob gotyo, pa'i Ahimélec rendápe. Kóva oñemondýi ohechávo chupe: —Mba'ére piko reju neño ha avave na ne moirũi?

3David he'i chupe: —Mburuvicha guasu che mbou ñemi. Oĩ ajapo vaerã ha ndoipotái ojekuaa. Che irũ nguéra katu oikuaáma mamópa rojotopáta.

4Eremi chéve, rereko piko jaisu'umi vaerã? Eme'ẽ chéve 5 mbuja térã oimeraẽ mba'e rejuhúva.

5Pe pa'i he'i chupe: —Mbuja ñemomarangatu pyrénte upe arekóva. Ame'ẽta ndéve oimérõ ne irũ nguéra ndoikói ra'e kuña ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6David he'i chupe: —E'a! Rosẽta ramo ñorãirõháme ndoropokóiva voínte kuñáre. Ha ko'ágã norosẽi ramo jepe ñorarirõrã, aikuaa porã che irũ nguéra ipotĩha hína.

7Upérõ pa'i ome'ẽ chupe upe mbuja ñemomarangatu pyre, upépe niko umichaguánte oĩ, ha upe árape voi ojepe'a vaekue altárgui, oñemoĩ haguã hendaguépe mbuja ojy ramóva.

8Upe aja oĩ upépe peteĩ mburuvicha Saúl ndivegua, opyta vaekue tupaópe. Upéva peteĩ edomíta hérava Doeg, Saúl ovecha rerekua kuéra ruvicha.

9David he'i Ahimélecpe: —Rereko piko ápe kyse yvuku térã kyse puku? Reikuaápa, che ruvicha guasu che mbou pya'e etereígui ndaikatúi kuri aru mba'eveichagua árma.

10Pa'i he'i chupe: —Areko pe kyse puku Goliat, pe filistéo nde rejuka vaekue Elá ñúme mba'ekue. Oĩ hína efod kupépe, oñembohyru peteĩ ahojápe. Rerahakuaa rerahase ramo. Upévante areko. David he'i chupe: —Pévagui iporãvéva ndaipóri. Eru katu!

11Pe árape voi David ohove hapére okañývo Saúlgui ha oho táva Gat ruvicha guasu Aquís rendápe.

12Ha Aquís róga pegua mburuvicha kuéra he'i Áquispe: —Kóvako David, ko tetã ruvicha guasu Saúl rembiguái hína. Hese ojepurahéiva ojejeroky ramo: “Saúl ojuka 1.000 kuimba'e, David katu 10.000!”

13David ojepy'apy pe oje'éva rehe ha okyhyje Gat ruvicha guasu Áquisgui.

14Upévare oñembotavy ha oiko itarováva ramo. Ohai ta'ãnga mimi okẽ nguéra rehe ha oheja hendy osyry hendyváre.

15Upérõ Aquís he'i mburuvicha kuérape: —Maerã piko peru chéve ko kuimba'e tarova?

16Che piko aikotevẽ itarováva ou hembiapo tarova che rogaitépe voi?

1 Samuel 22

1David oho upégui ha okañy Adulam pegua itakuápe. Oikuaa vove ityke'ýra ha opa hesegua kuéra, oho oñembyaty hendive.

2Oho avei oñembyaty hendive opa umi ojejopy vaíva, umi ikatu'ỹva omyengovia jehepy me'ẽ ha umi ndovy'avéiva. Péicha David oiko umi kuimba'e ruvicha ramo. 400 rupi oĩ ha'e kuérava.

3Upégui David oho Moab retãme upe távape hérava Mispá, ha he'i Moab ruvicha guasúpe: —Ajerure ndéve che ru ha che sy opyta haguã pene ndive, aikuaa peve mba'épa oipota che hegui Tupã.

4Péicha David ogueraha itúva kuérape Moab pegua mburuvicha guasu rendápe ha hendive oiko hikuái, David oiko aja ikañyháme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Upérõ maranduhára Gad he'i Davídpe: —Ani repyta ne kañyháme. Tereho Judá gotyo. Péicha David oho oguahẽ ka'aguy Héret guápe.

Nob pegua pa'i kuéra jejuka

6Upe aja Saúl oĩ táva Guibeápe, oguapy hína ikyse yvuku ipópe ijyvatehápe yvyra máta guýpe, ha mburuvicha kuéra oñembo'ypa ijerére. Ohendu vove David ha hendivegua kuéra rapykuere ojekuaamaha,

7he'i mburuvicha kuérape: —Kuimba'e kuéra Benjamingua, pehendúke! Peimo'ã piko Jesé ra'y ome'ẽtaha opa peẽme yvy ha parralty ha pene moĩtaha mburuvicha ramo?

8Opa peẽ peñemoĩ ñemi kuri che rehe, avave niko nde'íri chéve che ra'y ha Jesé ra'y ome'ẽ hague ojupe oñoñe'ẽ. Avave peẽva ndojepy'apýi che rehe, avave nde'íri chéve che ra'y omoĩ hague che rehe che pytyvõhárape che moñuhã haguã ojapoháicha ko'ágã.

9Upérõ edomíta Doeg oñembo'ýva hína umi mburuvicha apytépe he'i Saúlpe: —Che ahecha Jesé ra'ýpe oho ramo Nóbpe Ahitub ra'y Ahimélec rendápe.

10Ahimélec oporandu Ñandejárape David rehe ha ome'ẽ chupe hi'upy hape kyse puku filistéo Goliat mba'ekue.

11Upérõ mburuvicha guasu ohenoika Ahimélec ha opa Nob pegua pa'ípe, umíva niko Ahimélec génte kuéra. Ha oguahẽmba rire hendápe,

12Saúl he'i Ahimélecpe. —Che rendu porãke Ahitub ra'y! Ahimélec he'i chupe: —Aime ajapo haguãicha eréva chéve, che ruvicha guasu.

13Ha Saúl he'i chupe: —Mba'ére piko nde ha Jesé ra'y peñemoĩ ñemi che rehe? Nde reme'ẽ chupe hi'upy ha peteĩ kyse puku, ha reporandu Ñandejárape David rehe, oñemoĩ haguã che rehe ha che moñuhã haguã, ojapoháicha hína ko'ágã.

14Upérõ Ahimélec he'i mburuvicha guasúpe: —Máva piko opa mburuvicha apytépe, ijeroviahave Davídgui? Ha'e niko hína nde rajy ména ha opa umi nde rehe oñangarekóva ruvicha ha ojeapo itéva mba'e ramo nde róga guasúpe.

15Na ko'ágã aéi niko aporandu hese Ñandejárape. Ndaipóriko mba'eve upe oje'évagui ndéve. Ani rerovia oje'éva che rehe térã che róga guare. Che niko ndaikuaái mba'evete asy pe erévagui.

16Saúl katu he'i jey chupe: —Tereikuaa porã mandi voi Ahimélec. Nde ha umi nde rogagua pejejukapáta!

17Ha upepete voi Saúl he'i umi hese oñangarekóvape: —Pejukapa ko'ã pa'i kuérape! Ha'e kuéra avei oĩ David ndive. Ha oikuaa porã David okañyha oikóvo ha na che momarandúi. Ha'e kuéra katu okyhyje Ñandejáragui ha ndojukaséi pa'i kuérape.

18Upévare mburuvicha guasu he'i Doeg, pe edomítape: —Ejuka nde chupe kuéra! Doeg ojeity hi'ári kuéra ha upepete ojuka 85 kuimba'e omondéva efod línope.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Upéi táva Nóbpe, pe pa'i kuéra távape, Saúl ojukauka kuimba'e, kuña, mita'i ha mitã kambu. Ojukauka avei guéi, vúrro ha ovecha kuéra.

20Peteĩ Ahimélec ra'y kuérava katu, hérava Abiatar, okañy ha oho oĩháme David.

21Upépe omombe'u Saúl ojukauka hague pa'i kuérape,

22ha David he'i chupe: —Aime ramo guare upépe aikuaa voi Doeg, oĩva upépe, omombe'utaha Saúlpe. Che ári ho'a opa nde rogagua jejukakue.

23Epyta ko'ápe che ndive ha ani rekyhyje. Pe nde jukasévako che jukase chéve avei. Che ndive katu reikóta kyhyje'ỹme.

1 Samuel 23

David oipe'a táva Queilá filistéogui

1Peteĩ jey filistéo kuéra ondyry táva Queilá rehe ha omonda pe trígo ojejykýi ramóva. David oikuaávo upéva,

2oho ha oporandu Ñandejárape. He'i chupe: —Ikatúpa aha añorãirõ ko'ã filistéo ndive? Ha Ñandejára he'i chupe: —Tereho katu eñorãirõ. Nde pu'akáta hese kuéra, ha eipe'a chugui kuéra táva Queilá.

3Umi oĩva David ndive katu he'i chupe: —Ko Judápema voi jakyhyje hína, ko'ytevéta jahárõ Queiláp̃e ñañorãirõvo filistéo kuéra ndive.

4Upérõ David oporandu jey Ñandejárape, ha Ñandejára he'i chupe: —Tereho katu Queilá gotyo. Che amoĩta nde pópe filistéo kuéra.

5David ha hendivegua oho Queilá gotyo, ha upépe oñorãirõ filistéo kuéra ndive. Ohundi ete voi chupe kuéra ha oñemomba'e hymba kuérare. Péicha David oipe'a Queilá guápe filistéo kuéragui.

6Upe aja Abiatar, Ahimélec ra'y, okañy ra'e oñembyaty haguã David ndive Queiláp̃e, ha ogueraha efod.

7Saúlpe katu oje'e David oĩha Queiláp̃e ha he'i ipype: “Tupã omoĩma chupe che pópe. Oikévo pe távape ha'e voi oñemboty hokẽ kupépe.”

8Upépe voi Saúl ohenoika opa iñorãirõhárape oho haguã Queilá gotyo, omongora haguã David ha hendive guápe.

9David oikuaávo Saúl ouha chupe, ojerure pa'i Abiatárpe efod oporandu haguã Ñandejárape.

10Ha he'i David: —Tupã Israel Jára, aikuaa Saúl ouha Queiláp̃e ohundi haguã ko táva, che aimégui ápe.

11Oútapa Saúl che piári, ahendu haguéicha? Che me'ẽtapa chupe umi Queilagua? Tupã Israel Jára, ajerure ndéve rehechauka haguã chéve ko'ã mba'e. Ha Ñandejára he'i: —Saúl oúta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Upérõ David oporandu: —Umi Queilagua piko ore me'ẽta Saúlpe che ha che ndive guápe? Ha Ñandejára he'i: —Pene me'ẽta.

13Upérõ David ha hendivegua, 600 kuimba'e rupi ha'e kuéra, osẽ Queilágui ha oho rei. Saúl oikuaávo David okañy hague, nomuñavéi chupe.

David oiko yvy ojeiko'ỹháme.

14David oiko yvy ojeiko'ỹha, umi oñekañy porãveha rupi, umi yvyty pa'ũ rupi oĩva yvy ojeiko'ỹha Zif héravape. Ha Saúl ohekave ramo jepe chupe opa ára, Tupã nomoĩri chupe ipópe.

15Opáichavo David okyhyje Saúlgui osẽ haguére ojukávo chupe. Upévare opyta táva Hórespe, yvy ojeiko'ỹha Zífpe.

16Peteĩ jey Saúl ra'y Jonatán oho David rendápe Hórespe, omokyre'ỹ ha ombojeroviave haguã chupe Tupãre.

17He'i chupe: —Ani rekyhyje. Che ru Saúl niko na nde rupyty mo'ãi. Nde reikóta Israel ruvicha guasúrõ ha che aĩta ne moirũha ramo pe tetã sãmbyhýpe. Kóva che ru Saúl jepe oikuaa.

18Upérõ ome'ẽ hikuái ojupe oñoñe'ẽ ha omoĩ Tupãme iñe'ẽ renduha ramo. Upéi Jonatán oho jey hógape ha David opyta Hórespe.

19Karai kuéra Zif pegua katu oho Guibeápe oñe'ẽ haguã Saúl ndive ha he'i chupe: —David okañy ore yvýpe, peteĩ oñemo'ã porãháme oĩva yvyty Haquila, Hórespe, yvy ojeiko'ỹhágui sur gotyo.

20Rehose vovénte ikatu reho, ore ruvicha guasu, ha ore romoĩta chupe nde pópe.

21Saúl he'i chupe kuéra: —Ñandejára ta pende rovasa pe che poriahurereko haguére!

22Ko'ágã ajerure peẽme peho haguã pehecha porã mamoitépa ha'e oĩ ha mávapa ohecha ra'e chupe. Ahendu niko oiko kuaa itereiha.

23Pema'ẽ porã opa umi kañyha ha'e oikeháp e ha peju jey peikuaa porã rire. Upépe che aháta pene ndive. Ha oĩ ramo upérupi, añetehápe che ahekáta chupe opavave apytépe, opa Judá pýre.

24Ha'e kuéra oho jey Zífpe Saúl renonderã. Upe aja David oĩ hendivegua ndive yvy ojeiko'ỹháme Maón héravape, upe ñúme oĩva sur gotyo,

25Saúl ha hendivegua oho ohekávo chupe. David oñemomarandúvo, oguejy Maón pegua ita guasúpe. Oikuaávo Saúl, ojepoi David rapykuéri.

26Peteĩ yvyty yke rupi oho Saúl ha hendivegua ha pe ambue rupi David ha hendivegua. Pya'e oho okañy haguã Saúlgui. Saúl ha hendivegua omongoráma David ha hendive guápe ha ipojáitama hese kuéra.

27Upe vove oguahẽ peteĩ ñe'ẽ reruha, he'íva Saúlpe: —Che ruvicha guasu, eju pya'e, cháke filistéo kuéra oike ñane retãme!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Upérõ Saúl nomuñavéi Davídpe ha oho oñorãirõvo filistéo kuéra ndive. Upévare upe tenda héra “Ita guasu jueja”.

1 Samuel 24

David ndojukaséi Saúlpe

1Upégui David oho oiko En-Gadi ñemo'ãháme.

2Ou vove Saúl ñorãirõhágui filistéo kuéra ndive, oje'e chupe David oĩha En-Gadi héravape, yvy ojeiko'ỹháme.

3Upérõ Saúl oiporavo 3.000 kuimba'e opa Israelgua apytégui ha oho David rekávo umi yvyty ijyvatevéva rupi.

4Hape rupi oguahẽ peteĩ ovecha oñemongoraháp̃e. Ijypýpe oĩ peteĩ itakua okañyháme David hendivegua ndive. Saúl oĩse sapy'a ñanáme ha oike pe itakuápe oĩ haguã.

5Umi David ndive oĩva he'i chupe: —Ko árape ojapo Ñandejára upe he'i vaekue ndéve: ome'ẽtaha nde pópe nde rehe ija'e'ỹvape. Ejapo rejaposéva hese. Upérõ David oñemboja mbegue katu ha oikytĩ peteĩ Saúl ahoja pehẽngue.

6Ha ojapopa vovénte ombyasy jey,

7ha he'i hendive guápe: —Ani ágã oheja Tupã ajapo mba'eve che ruvicha guasúre. Ha'e niko oiporavo vaekue chupe Israel ruvicha guasúrõ. Ha'e hína mburuvicha guasu, Tupã oiporavo haguére chupe.

8Péicha David ojoko hendive guápe ha ndohejái chupe kuéra ondyry Saúl rehe. Saúl osẽvo pe itakuágui oho hapére.

9Upérõ David osẽ hapykuéri ha osapukái chupe: —Che ruvicha guasu, che ruvicha guasu! Saúl oma'ẽ hapykuévo, ha David ojayvy henondépe,

10he'ívo chupe: —Mba'ére piko rejapysaka ñe'ẽ reíre, che ruvicha guasu? Oĩ he'íva ndéve ajaposeha nde rehe ivaíva.

11Ko árape Ñandejára ne moĩ kuri che pópe amo itakuápe ha che ndorojukaséi, ha'égui che jupe Tupã nde poravo hague mburuvicha guasurã.

12Ema'ẽ porãke che ruvicha guasu ko arekóva rehe che pópe. Kóva hína peteĩ nde ahoja pehẽngue ha ikatu vaerã mo'ã rojuka. Ko'ágã reikuaáma ndoroguasu apíri mo'ãiha ha ndajapo mo'ãiha nde rehe mba'eve ivaíva. Nde katu reiko che muña che juka haguã.

13Ñandejára ta ñane reko ra'ã ha ha'e tojapo nde rehe upe ojapo vaerã! Che katu araka'eve namopu'ãi chéne che po nde rehe.

14Oĩ niko ñe'ẽnga yma guive oñehendúva ha he'íva: “Tembiapo aña osẽ iñañávagui”. Upévare che namopu'ãi chéne che po nde rehe mba'eveichave ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ha hi'arive: Máva rapykuéri piko osẽ ra'e Israel ruvicha guasu? Mávape piko omuña oikóvo? Peteĩ jagua re'õngue, peteĩ tungusu. Upeichaguáma niko che ko'ágã!

16Upévare, Ñandejára ta ñane reko ra'ã ha te'i mávapa ojavy: che térãpa nde! Ha'e tohecha che reko potĩ ha ta che pe'a nde pógui!

17David oñe'ẽmba vove, Saúl osapukái: —Nde piko hína che ra'y David, upe reñe'ẽva chéve? Oñemoĩ hasẽ,

18ha he'i chupe: —Nde hína upe nde reko potĩva, remyengovia niko chéve iporãvape upe ivaíva ajapo vaekue nde rehe.

19Ko árape rehechauka chéve rehekaha iporãva chéve guarã. Ñandejára niko che moĩ nde pópe ha nda che jukái.

20Añetehápe ndaipóri avave ojuhúva hese ija'e'ỹvape ha ohejánteva oho ojuka'ỹ rehe chupe. Upévare Ñandejára tomyengovia ndéve upe iporãva rejapo vaekue che rehe!

21Ko'ágã ahecha kuaáma ndetaha pe mburuvicha guasu, omyakã rapu'ãtava Israélpe.

22Upévare aipota reme'ẽ chéve ne ñe'ẽ Ñandejára rérape, nerehundi mo'ãiha che ñemoñarépe, ha nerembogue mo'ãiha che rogagua réra.

23David ome'ẽ iñe'ẽ Saúlpe. Upéi Saúl oho jey hóga guasúpe ha David ha hendivegua oho jey pe oñemo'ã porãháme.

1 Samuel 25

Samuel omano

1Samuel omano ha opa Israelgua oñembyaty oguerombyasy haguã chupe. Oñotỹ hikuái chupe ijyvýpe Ramáme. Upéi David oho yvy ojeiko'ỹháme, Parán hérava.

David ha Abigail

2Maónpe oiko peteĩ kuimba'e imba'e rereko hetáva peteĩ távape hérava Carmel. Ha'e oguereko 3.000 ovecha ha 1.000 kavara, ha oñapĩ hína hymba kuéra Carmélpe.

3Pe kuimba'e héra Nabal, Caleb ñemoñare ha hembireko héra Abigail. Hembireko iñakã porã ha ijuky, ha'e katu ijava ha ipochy rei.

4Pe yvy ojeiko'ỹháme David ohendu Nabal oñapĩha hína hymba kuéra,

5ha omondo hendápe 10 mitã rusu. He'i chupe kuéra: —Tapeho Carmélpe Nabal rendápe,

6peme'ẽ chupe che maitei ha peje chupe: “Maiteípa! Py'a guapy nde róga ha opa ne mba'e kuérape guarã!

7Ahendu reñapĩha hína nde ovecha kuéra. Nde ovecha rerekua kuéra oĩ ramo guare ore ndive, araka'eve noromyangekói vaekue chupe kuéra ha nokañýi chugui kuéra mba'eve oĩ aja Carmélpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Reporandu kuaa ne rembiguái kuérape ha omombe'úta hikuái ndéve. Emoguahẽ porã kena ko'ã mitã rusúpe, oguahẽva ne rendápe ko arete jave. Ajerure ndéve reme'ẽ haguã chupe kuéra upe rerekóvagui ne rembiguái kuéra ha nde ra'y David peguarã.”

9Umi mitã rusu he'i Nabálpe ko'ã mba'e he'ikáva chupe David ha opyta oha'arõ iñe'ẽ.

10Nabal katu he'i chupe kuéra: —Máva piko David, ha mba'e piko Jesé ra'y? Ko'ágã niko heta oĩ tembiguái okañýva ijáragui!

11Che piko aipe'áta tembi'u, y ha so'o amboykéva che rembiguái kuéra peguarã, ame'ẽ haguã peteĩ aikuaa'ỹvape mamo guápa hína?

12David rembiguái kuéra oho omombe'u chupe opa mba'e Nabal he'i vaekue.

13Upérõ David he'i hendive guápe: —Peraha pende kyse puku ha jaha! Umi kuimba'e omosãingo ikyse puku iku'a jopyha rehe ha péicha ojapo avei David, ha oho oñondive 400 kuimba'e. 200 katu opyta oñangareko imba'e kuérare.

14Peteĩ Nabal rembiguái kuérava katu oho he'i Nabal rembireko Abigaílpe: —Yvy ojeiko'ỹhágui David ombou hembijokuái kuéra omomaiteívo ore járape, ha'e katu oñe'ẽ pochy eterei chupe kuéra.

15Umi kuimba'e kuéra ipy'a porã vaekue ore ndive. Roiko aja hendive kuéra ñu rupi araka'eve na ore myangekóiri ha ndoipe'ái ore hegui mba'eve.

16Upéva rangue, ára ha pyharépe ore mo'ã vaekue ivaívagui ore rymba kuéra ha oréve avei.

17Ne ména ko ijava iterei ha ndaikatúi ja'e chupe mba'eve. Nde mante reikuaáta mba'épa rejapóta. Che aikuaa porã ouha hína ivai etereíva chupe ha hóga guápe.

18Pya'e porã Abigail ogueru 200 mbuja, mokõi kaguy ryru, 5 ovecha ka'ẽ, 40 kílo trígo maimbe, 100 mbujape parral'a ñembopiru pyre ha 200 mbujape igo'a ñembopiru pyre. Umíva ohupipa vúrro ári,

19ha he'i hembiguái kuérape: —Tapeho che renonderã. Che aháta kurive. He'i'ỹ rehe mba'eve iménape,

20Abigail ojupi vúrro ári ha ñemiháme oguejy pe yvytýgui. Upeichahágui ohecha David ha hendivegua oúva hína ha osẽ huguãitĩvo.

21David ojepy'a mongeta oúvo, rei ete ha'e oñangareko hague umi mba'e Nabal oguerekóva rehe yvy ojeiko'ỹháme, oipe'a'ỹ rehe chugui mba'eve. Omyengovia niko chupe ivaíva iporãvare.

22Upévare ome'ẽ iñe'ẽ he'ívo: “Tupã ta che nupã rasy nahundipái ramo ko'ẽmba vove, umi kuimba'e kuéra hesegua!”

23Abigail ohecha vove Davídpe oguejy hymba vúrrogui,

24oñesũ ha ojayvy henondépe ombojávo isyva yvýre ha he'i chupe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24 —Che ári to'a ivaíva che karai! Ikatúpa añe'ẽ ndéve ha rejapysakami ko ha'éva rehe?

25Ani kena repenátei Nabal rehe! Ha'éko ijava ha itavy eterei. Ajeve voi niko héra Nabal, he'iséva “tekove tavy”. Ha'éko itavy eterei, ndojapói voi mba'eve iporãva. Ha che, ne rembiguái poriahumi, ndohechái umi nerembijokuái rembou vaekue hendápe.

26Opáichavo aikuaa porã che karai, Ñandejára ndohejái hague reñohẽ rei tuguy ha remyengovia hembiapo vaívape nde po tee rupi. Ajerure Ñandejárape opa nde rehe ija'e'ỹvape ha ojaposéva nde rehe ivaíva, tojehu ko ojehútava Nabálpe.

27Ha ko'ágã ajerure ndéve ko'ã jopói arúva toñemboja'o ne irũ nguéra apytépe,

28ha reheja rei haguã chéve, ne rembiguái poriahúpe. Aikuaa porã Ñandejára oĩtaha opa ára nde ha nde rogagua ykére, reñorãirõ haguére Ñandejára ñorãirõme ha nderejapói haguére mba'eve ivaíva reiko aja pukukue.

29Oĩ ramo opu'ãva nde rehe ha nde jukaséva, mba'eve ndojehu mo'ãi ndéve Ñandejára oñangarekógui nde rekovére. Nde rehe ija'e'ỹvape Ñandejára omombóta oñemomboháicha ita óndape.

30Ágã Ñandejára ojapóma ramo opa umi mba'e porã he'i vaekue ndéve ha ne moĩ Israel ruvicha guasúrõ,

31nereñembyasy mo'ãi reñohẽ rei haguére tuguy ha remyengovia haguére hembiapo vaívape nde po tee rupi. Ha Ñandejára ne myakã rapu'ã ramo, ne mandu'ami ko ne rembiguái poriahúre.

32David he'i chupe: —Tojererohory Tupã Israel Jára, ne mbou haguére che ruguãitĩvo,

33ha terevy'a ne akã porã itére, ko árape niko nderehejái añohẽ rei tuguy ha amyengovia ivaíva che po tee rupi.

34Tupã Israel Jára rérape ha'e ndéve, nde che joko hague ani ajapo ivaíva nde rehe. Ndereju pya'éi rire che ruguãitĩvo, ko'ẽ ramo guarã ndopytái vaerã mo'ã peteĩ kuimba'énte jepe Nabálpe. Ajukapaite vaerãmo'ã!

35Upéi David ohupi Abigail pógui umi mba'e ogueraha vaekue ha he'i chupe: —Reho kuaa nde rógape kyhyje'ỹre. Rehecháma ahendu hague ne ñe'ẽ ha ame'ẽ hague ndéve pe rejeruréva.

36Abigail oho jey Nabal rendápe ha ojuhu ojapo hague peteĩ karu guasu nde'áva, mburuvicha guasu ojapóva rehegua. Tuicha ovy'a ha oka'u guasu. Upévare nde'íri chupe mba'eve.

37Pe ára ambuépe katu, Nabal ojera rire, Abigail omombe'u chupe opa mba'e. Upérõ Nabal ho'a hasy ete ha opyta ijapa.

38Ohasa rire 10 ára, Ñandejára oinupã jey chupe ha omano.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

39David oikuaa vove Nabal omano hague he'i: —Tojererohory Tupã, omyengovia haguére chupe upe ivaíva ojapo vaekue che rehe. Ndohejái ajapo ivaíva ha oheja pe ivaíva ojapo vaekue Nabal ho'a hi'ári voi! Upéi David he'ika Abigaílpe omendaseha hese.

40Umi David rembijokuái oguahẽ Carmélpe ha he'i Abigaílpe: —David ore mbou nde piári. Omendase nde rehe.

41Abigail oñesũ, ojayvy henondépe kuéra, ha he'i: —Che niko David rembiguáinte voi. Aime ambojepyhéi haguãicha hembiguái kuérape, ha'e oipota ramo.

42Upéi opu'ã oñembosako'i pya'e, oñemoirũ 5 hembiguái kuñataĩre, ojupi ivúrro ári, oho David remimbou kuéra rapykuéri ha omenda hese.

43David omenda avei Ahinóam Jezreel peguáre ha mokõive oiko hembireko ramo.

44Saúl ome'ẽ ra'e itajýra Mical David rembireko, peteĩ karaípe hérava Paltí, Lais ra'y, táva Galim pegua.

1 Samuel 26

David ndojukaséi Saúlpe

1Karai kuéra Zif pegua oho Guibeápe Saúl rendápe ha he'i chupe David okañyha yvyty Haquila héravape, yvy ojeiko'ỹha rovái.

2Upérõ Saúl oiporavo 3.000 ñorãirõhára Israelgua ha oho yvy ojeiko'ỹha Zífpe David rekávo.

3Opyta yvyty Haquílape, oĩva tape ykére, yvy ojeiko'ỹha rovái. David katu, oĩva yvy ojeiko'ỹháme, ohecha kuaa Saúl ou hague hapykuéri,

4ha omondo maña ñemiha oikuaa haguã mamópa oguahẽ ra'e Saúl.

5Upéi oho Saúl opyta haguépe ha oma'ẽ mamópa oke Saúl ha Abner, Ner ra'y, ha'éva Saúl ñorãirõhára kuéra ruvicha. Saúl oke hína tekohápe ha omongora chupe umi hendivegua.

6Upéi David oñe'ẽ Ahimélec hitíta ha Abisai ndive, upéva Seruiá memby ha Joab ryvy, ha oporandu chupe kuéra: —Mávapa oguejýta che ndive tekohápe ñaguahẽ haguã Saúl oĩháme? —Che aháta ne ndive, he'i Abisai.

7Pe pyharépe voi David ha Abisai oho tekohápe. Saúl oke hína ha iñakãngyta ykére oguereko ikyse yvuku ojejakutúva yvýre. Abner ha hendivegua oñeno ijerére.

8Upérõ Abisai he'i Davídpe: —Ko árape Tupã omoĩ nde pópe nde rehe ija'e'ỹvape. Eheja chéve tajuka ko'ágã ha tajakutu chupe yvýre ikyse yvuku teépe. Peteĩ hýupente ajapóta ha natekotevẽ mo'ãi ambojo'a.

9David katu he'i chupe: —Ani rejuka. Ndaipóri avave ojukáva mburuvicha guasúpe Ñandejára oiporavo vaekue, opytáva oñenupã'ỹre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ñandejára rérape ame'ẽ che ñe'ẽ, Ñandejára ite upe ojukáva chupe, oguahẽvo chupe hi'ára, térã oikévo ñorãirõme.

11Ani ágã Ñandejára oheja ajuka pe mburuvicha guasu ha'e oiporavo vaekuépe. Jaraha pe kyse yvuku oĩva iñakãngyta ykére ha hi'y ryru, ha jaha.

12David ipojái kyse yvuku ha y ryru rehe oĩva Saúl akãngyta ykére ha oho hikuái. Avave ndohechái ha nohendúi chupe kuéra; avave ndopáyri. Ñandejára niko omonge hatã ra'e chupe kuéra.

13David ohasa upe ñu mboypýri, oñemoĩ pe yvyty ru'ãme, ha opyta mombyrymi chugui kuéra.

14Upérõ David osapukái Abner ha iñorãirõhára kuérape: —Abner! Che rendúpa hína? Abner he'i: —Máva piko nde, resapukái haguã mburuvicha guasúpe?

15David he'i chupe: —Na ndéipa hína pe kuimba'e Israélpe ijojaha'ỹva? Mba'éicha rupi piko nereñangarekói ra'e nde ruvicha guasúre? Peteĩ ndaha'éiva avave oike kuri nde ruvicha rendápe ojuka haguã chupe.

16Naiporãi ete hína pe rejapo vaekue! Ñandejára rérape ha'e peẽme iporãha opa peẽ peje juka, napemo'ãi haguére pende járape, upe mburuvicha guasu Ñandejára oiporavo vaekue. Tereho eheka nde ruvicha guasu kyse yvuku ha hi'y ryru oĩ vaekue iñakãngyta ykére, jahecha rejuhúpa!

17Saúl ohendúvo David ñe'ẽ osapukái chupe: —Nde niko hína che ra'y David, upe reñe'ẽva chéve? Ha David he'i: —Che hína, che ruvicha guasu!

18Mba'ére piko che muña reikóvo che ruvicha guasu? Mba'e piko che ajapo?

19Aipota che rendu che ruvicha guasu. Ha'e ramo Ñandejára upe ne moĩva che rehe, aikuave'ẽta chupe mymbajuka che poriahurereko haguã. Ha'e ramo kuimba'e kuéra katu, toiko hikuái ijaheipy ramo Ñandejára renondépe! Che mosẽ niko ágã ko yvýgui Ñandejára mba'éva ha che myaña aiko haguã tupã ambue rapykuéri.

20Ndaipotái che ruguy oñehẽ mombyry Ñandejáragui. Nde katu resẽ reheka peteĩ tungusúpe ha che muña peteĩ ynambúicha umi yvytýre.

21Upérõ Saúl he'i: —Che ra'y David, ahecha kuaa ajapo hague ivaíva! Itavy vaicha aiko ha ajavy tuicha iterei! Eju jeýna. Ndajapo mo'ã véima nde rehe ivaíva. Ko árape niko rehechauka ne rakate'ỹha che rekovére.

22David he'i chupe: —Kóina ápe nde kyse yvuku che ruvicha. Tou peteĩ ne rembiguái ipiári,

23ha Ñandejára tomyengovia peteĩ-teĩme hembiapokuére. Ñandejára ne moĩ ramo jepe che pópe, namopu'ãséi kuri che po upe mburuvicha guasu ha'e oiporavo vaekuére.

24Ha ko árape ndapokoséi haguére nde rekovére, péicha avei Ñandejára toñangareko che rekovére ha ta che pe'a opa jepy'apýgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Saúl he'i upérõ: —Tupã ta nde rovasa che ra'y David! Nde remoñepyrũta hína heta mba'e porã ha opa mba'e osẽ porãta ndéve! Upe rire Saúl oho jey hógape ha David oho hapére.

1 Samuel 27

David filistéo retãme

1Opáichavo David he'i ipy'apýpe: “Saúl che jukáta voínte peichahágui. Upévare iporãve akañy chugui filistéo retãme, che reja haguã py'a guapýpe ha anive oiko che reka opa rupi Israel pýre. Péicha mante nda che rupyty mo'ãvéi.”

2Upévare David ha umi 600 kuimba'e hendivegua oho táva Gat pegua ruvicha guasu rendápe hérava Aquís Maoc ra'y, ha oñekuã chupe omba'apo haguã chupe guarã.

3David ha hendivegua oiko hikuái Aquís ndive Gátpe, peteĩ-teĩ hogagua ndive. David ogueraha mokõive hembireko: Ahinóam, Jezreel pegua ha Abigail Nabal Carmel pegua rembirekore.

4Saúl oikuaa vove David okañy hague Gátpe, nomuñavéi chupe.

5Upéi David he'i Áquispe: —Che ruvicha, tahána taiko peteĩ umi táva ne retãme guápe. Naiporãi niko che, ne rembiguái, aiko pe táva guasu reikohápe nde, che ruvicha guasu.

6Pe árape voi Aquís ome'ẽ chupe táva Siclag. Upévare ko'ágã peve pe táva Siclag, tetã Judá mba'e hína.

7David oiko peteĩ áño ha irundy mes pukukue filistéo retãme.

8Ha osẽ jepi hendivegua ndive oporomondávo umi Guesur, Guézer ha Amalec guápe oikóva upe yvýpe ojepysóva Telaím guive, Sur gotyo, Egipto peve.

9Ondyry hese kuéra ha ojuka opavavépe, taha'e kuimba'e térã kuña ha ndohejái avavépe hekove. Upéi oguerahapa ijovecha, vaka, vúrro ha kaméllo kuéra, ha ijao kuéra jepe. Upéi oho jepi Aquís rendápe,

10ha ha'e oporandu jepi chupe: “Máva kuérapepa remonda ko árape?” Ha David he'i jepi chupe: “Judágui sur gotyo”, térã “Jerameélgui sur gotyo”, térã “Queníta retãgui sur gotyo”

11David ndohejái hekove kuimba'e térã kuña, ani haguã oho hikuái Gatpeha omombe'u pe ha'e ojapóva. Oiko aja pukukue filistéo retãme ojapo péicha.

12Aquís ojerovia David rehe ha he'i ipype: “David ombopochy hína ijehe opa Israel guápe, ha péicha opytáta mante che rembiguái ramo.”

1 Samuel 28

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Umiha árape filistéo kuéra ombyaty iñorãirõhára kuéra oñorãirõ haguã Israelgua ndive, ha Aquís he'i Davídpe: —Reikuaa hína nde ha ne ndivegua pesẽ vaerãha che ndive ñorãirõháme.

2David he'i chupe: —Iporã! Ko'ágã reikuaáta, che ruvicha, mba'épa ikatu ojapo ko ne rembiguái! —Péicharõ romoĩta che pytyvõha che ykeregua ramo, he'i Aquís Davídpe.

Saúl ha pe kuña mba'e ñemi kuaaha Endor pegua

3Upérõ guarã, Samuel omanóma ha opa Israelgua oguerojahe'o chupe ha upe rire oñotỹ vaekue chupe itáva oikove ypy haguépe hérava Ramá. Saúl katu omosẽ vaekue tetãgui mba'e ñemi kuaahápe ha umi ohenóivape omanóva ãnguépe.

4Filistéo kuéra oñembyaty ha oho oñemohenda peteĩ hendápe hérava Sunem, Saúl katu ombyaty Israel guápe ha oñemohenda yvytýpe hérava Guilboa.

5Ohechávo filistéo rekoha, Saúl oñemondýi ha okyhyje eterei.

6Upérõ oporandu Ñandejárape. Ñandejára katu nde'íri chupe mba'eve, taha'e iképe, taha'e Urim, taha'e maranduhára rupi.

7Upérõ he'i mburuvicha kuérape: —Peheka peteĩ kuña ohenóiva omanóva ãnguépe, aha haguã aporandu chupe. Mburuvicha kuéra he'i chupe: —Táva Endórpe, oĩ peteĩ kuña ohenóiva omanóva ãnguépe.

8Saúl omonde ao imba'e'ỹva avave oikuaa'ỹ haguã chupe ha oho iñirũ nguéra ndive pyhare upe kuña rendápe. Ha he'i chupe: —Aipota ere mba'épa ojehúta chéve ha aipota rehenói upe ãngue che ha'éva ndéve.

9Pe kuña he'i chupe: —Reikuaa hína Saúl omosẽ hague ñane retãgui mba'e ñemi kuaahápe ha umi ohenóivape omanóva ãnguépe. Na che moñuhãséipa hína che jukauka haguã?

10Saúl katu ome'ẽ chupe iñe'ẽ Ñandejára rérape he'ívo: —Ñandejára rérape ha'e ndéve ndojehu mo'ãiha ndéve mba'eve. Pe kuña he'i chupe:

11—Mávape piko reipota ahenói? Saúl he'i chupe: —Ehenói Samuélpe.

12Peichahágui upe kuña ohecha Samuélpe. Osapukái ha he'i Saúlpe: —Mba'ére piko che mbotavy? Nde hína Saúl!

13Mburuvicha guasu katu he'i chupe: —Ani rekyhyje! Mba'e piko rehecha? Pe kuña he'i: —Ahecha peteĩ tupã ojupíva yvy guýgui.

14Saúl oporandu: —Mba'eichagua piko ha'e? Ha'e he'i: —Peteĩ karai tuja oñeñuãva ijahojápe. Saúl ohecha kuaa Samuelha ha oñesũvo ojayvy omboja peve isyva yvýre.

15Upérõ he'i chupe Samuel: —Maerãpa che myangekói che rerúvo ápe? Saúl he'i chupe: —Ajepy'apy eterei niko! Filistéo kuéra ondyry che rehe ha Ñandejára che reja cheño. Nde'i véima chéve mba'eve maranduhára kuéra, térã kepegua rupi. Upévare rohenói ere haguã chéve mba'épa ajapo vaerã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Samuel he'i chupe: —Mba'ére piko reporandu chéve? Ñandejára niko nde rejáma ha ndaija'evéi nde rehe.

17Ñandejára ojapóma nde rehe upe he'i vaekue ndéve che rupi. Oipe'a nde hegui upe tetã sã ha ome'ẽ ne irũ Davídpe,

18nerehendúi haguére Ñandejára ñe'ẽ, ha nderejapói haguére ha'e he'i vaekue: rehundi haguã Amalec guápe. Upévare ko'ágã Ñandejára ojapo péicha nde rehe.

19Upéva ári, Ñandejára ne me'ẽta nde ha Israel guápe filistéo pópe ha ko'ẽrõ nde ha nde ra'y kuéra peimétama che ndive. Tupã ome'ẽta avei filistéo pópe Israelgua rekoha.

20Peichahágui Saúl ho'a yvýre ha opyta ojepyso ipukukue. Oñemondýi etereígui pe Samuel he'ívare, ipy'a mano. Hi'arive ndo'úi ra'e mba'eve upe árape ha pe pyharépe.

21Pe kuña ohechávo Saúl ikangypaiteha, oñemboja hendápe ha he'i chupe: —Che, ne rembiguái, ajapo kuri rejerure vaekue ha amoĩ che rekove ajapóvo upe reipotáva.

22Ko'ágã ajerure ndéve rejapo haguã ko ha'éva: amoĩta ndéve ne rembi'urã reñemokyre'ỹ ha repu'ã haguã reho jey nde rapére.

23Saúl katu ndokaruséi. Pe kuña ha mburuvicha kuéra ojerure asýgui chupe, ipahápe hetia'emive, opu'ã oguapy tupápe ha he'i okarutaha.

24Upe aja pe kuña ojuka peteĩ tóro ra'y kyra oguerekóva. Upéi ombojehe'a trígo ku'i ha ojapo mbujape oñembovu'ỹva.

25Umíva ogueraha Saúl ha mburuvicha kuérape. Ha'e kuéra okaru rire osẽ oho upe pyharépe voi.

1 Samuel 29

Filistéo kuéra ndojeroviái David rehe

1Filistéo kuéra ombyaty opa iñorãirõhára upe távape hérava Afec. Israelgua katu oñemohenda upe yvúpe oĩva Jezreélpe.

2Ha filistéo kuéra ohóvo huvicha ndive aty-atýpe. David ha hendivegua kuéra oho Aquís ndive tapykuépe.

3Upérõ filistéo ruvicha kuéra oporandu Áquispe: —Mba'e piko ojapo ko'ápe ko'ã hebréo? Aquís he'i chupe kuéra: —Kóva hína David, Israel ruvicha guasu Saúl ñorãirõhára ruvichakue. Heta áñoma ojapo oĩha che ndive, ha upe ára guive ohasa hague che ykére ko'ágã peve, ndajuhúi hese mba'eve ivaíva.

4Filistéo ruvicha kuéra katu ipochy Aquís ndive ha he'i chupe: —Ere chupe toho jey upe yvy reme'ẽ haguépe chupe, ha ani ou ñane ndive ñorãirõme. Peichaháguinte ojeréne ha oñemoĩ ñande rehe ñorãirõháme. Oime vaerãko oñemoĩ porãse hína huvicha ndive, oguerahávo chupe ñane ñorãirõhára kuéra akãngue!

5Kóva hína upe David ojepurahéi hague hese: “Saúl ojuka 1.000 kuimba'e, David katu 10.000.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Upérõ Aquís ohenói Davídpe ha he'i chupe: —Ñandejára rérape ha'e ndéve: nde hína kuimba'e johéi pyre. Aipota reho che ndive ñorãirõháme ndajuhúi haguére nde rehe mba'eve ivaíva reju guive che rendápe ko'agãite peve. Filistéo ruvicha kuéra katu ndaha'éi ojerovia itereíva nde rehe.

7Upévare tereho jeýnte kyhyje'ỹre, ani jajapo mba'eve ikatúva ombopochy chupe kuéra.

8David he'i chupe: —Mba'e piko che ajapo? Mba'e piko rehecha che rehe aiko aja ne ndive, che ruvicha guasu, ajeve ndereipotái añorãirõ nde ykére?

9Aquís he'i chupe: —Aikuaa porã nde reko potĩha Tupã remimboúicha. Filistéo ruvicha kuéra katu he'íma ndereju mo'ãiha ore ndive ñorãirõme.

10Upévare nde ha nde jára rembiguái kuéra peju vaekue che ndive, ko'ẽramo pepu'ãta ko'ẽmba vove ha peho jeýta.

11Péicha David ha hendivegua opu'ã ko'ẽmba vove ha oho jey filistéo retãme, filistéo kuéra oho aja Jezreel gotyo.

1 Samuel 30

David ipu'aka Amalec guáre

1Mbohapy ára haguépe David ha hendivegua oguahẽ Siclágpe ha ojuhu Amalecgua ondyry hague Négueb rehe ha oike hague Siclágpe, ohundi ha ohapypa.

2Ogueraha avei hembiguairã opa kuña, mitã ha kakuaa oĩva upépe ojuka'ỹre avavépe.

3David ha hendivegua oguahẽvo pe távape ha ohecha ojehapypa ha ojereraha hague hembireko, ta'ýra ha tajýra kuéra,

4oñemoĩ hasẽ soro hikuái ikangypa peve.

5Ogueraha avei ra'e mokõive David rembireko: Ahinóam Jezreel pegua ha Abigail, Nabal Carmel rembirekore.

6David ojepy'apy eterei hendivegua kuéra ojapiségui chupe itápe, opavave niko ipochy eterei pe ita'ýra kuérape ojehu vaekuére. Opáichavo ojerovia Tupã Ijárare,

7ha he'i pa'i Abiatar, Ahimélec ra'ýpe: —Erumi chéve efod. Abiatar ogueraha vove efod Davídpe,

8ha'e oporandu: —Amuñátapa umi mondaha atýrape? Ikatútapa ahupyty chupe kuéra? Ha Ñandejára he'i chupe: —Emuña katu. Rehupytýta ha reru jeýta opa umi ojereraha vaekue.

9Upérõ osẽ David ha umi 600 hendivegua ha oguahẽ Besor ysyrýpe.

10Upépe opyta 200 kuimba'e ikane'õ itereímava ha naikyre'ỹ véima ohasa haguã ysyry mboypýri. David oho tenonde 400 kuimba'e ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Upe rire ojuhu ñúme peteĩ Egipto guápe ha ogueraha hikuái David rendápe omongaru ha omboy'u rire chupe:

12Ome'ẽ hikuái chupe peteĩ mbujape ígo pehẽngue ha mokõi mbujape parral'a. Okaru rire pe Egiptogua hetia'emive, ojapóma niko mbohapy ára ha pyhare ndo'úi hague mba'eve.

13Upérõ David oporandu chupe: —Máva piko nde jára? Mamógui piko reju? Pe Egiptogua he'i: —Che hína Egiptogua, peteĩ Amalecgua rembiguái. Ojapóma mbohapy ára che jára che reja hague, ha'a haguére che rasy,

14Roho niko kuri romondávo ceretéo kuéra retã yke súrpe, ha Judá ha Caleb retã nguérape. Rohapy avei táva Siclag.

15David oporandu chupe: —Nda che rerahaséipa umi mondaha atýra oĩháme? Pe Egiptogua he'i chupe: —Reme'ẽ ramo chéve ne ñe'ẽ Tupã rérape nda che juka mo'ãiha ha na che me'ẽ mo'ãiha che jarakuépe, rogueraháta oĩháme ha'e kuéra.

16Ha ogueraha chupe kuéra upe peve. Umi mondaha isarambipa pe ñúre, okaru ha ho'u kaguy ha tuicha ovy'a osẽ porã haguére chupe kuéra imondakue filistéo ha Judá retãme.

17Upérõ David ondyry hese kuéra pyhareve guive ka'aru peve ha ojukapaite chupe kuéra. 400 mitã rusúnte ojupi ikaméllo ári ha okañy.

18David oipe'a jey Amalec guágui opa mba'e omonda vaekue hikuái, Oipe'a jey avei chugui kuéra mokõive hembireko. Opa mba'e ha'e kuéra ogueraha vaekue oipe'a jey,

19ha nokañýi ra'e mba'eve, peteĩ mitã térã kakuaánte jepe nokañýi ha David oipe'apaite jey chugui kuéra.

20David oipe'a avei opa ijovecha ha vaka kuéra. Ha umi ohóva tenonde, oguerahávo umi mymba he'i joa: “Kóva hína pe David mba'éva”.

21David oguahẽ vove oĩháme umi 200 kuimba'e opyta vaekue ysyry Besor mboypýri, ha'e kuéra osẽ ohuguãitĩvo chupe ha iñirũ nguérape. David oñemboja hendápe kuéra ha omomaitei chupe kuéra.

22Iñirũ nguéra apytépe katu oĩ tekove ahẽ ha heko añáva. Ipochy ha he'i umi ndohói vaekuépe hendive kuéra noñeme'ẽi vaerãha mba'eve ha'e kuéra oguerúvagui. Hembireko ha mitã nguérante oñeme'ẽ jey vaerãha chupe kuéra ha oguereko rire oho vaerãha po nandi.

23David katu he'i chupe kuéra: —Ani péicha che irũ nguéra! Ñandejára niko ome'ẽ ñandéve opa ko'ã mba'e, ndohejái avave ñande hegui omano ha omoĩ ñande pópe umi mondaha atýra ñande rehe ondyry vaekuépe.

24Avave nde'i mo'ãi iporãha pe pejéva. Umi opytávape tapykuépe oñangareko haguã umi oñorãirõva mba'e kuérare ha umi oñorãirõvape, peteĩchante oñemboja'o vaerã opa mba'e ojererúva ñorãirõhágui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25(Upe guive ko'agãite peve ojejapóva péicha Israélpe).

26David oguahẽvo Siclágpe, omondo iñirũ nguéra myakãhára kuéra Judá guápe, umi mba'e oguerúvagui ñorãirõhágui, he'ikávo chupe kuéra: “Kóina ápe amondo peẽme ko jopói, upéva hína peteĩ pehẽngue upe aipe'a vaekuégui umi Ñandejára rehe ija'e'ỹvagui.”

27Ha omondo ijopói umi oĩvape ko'ã távape: Betel, Ramot Neguevgua, Jatir,

28Aroer, Sifmot, Estemoa,

29ha Racal. Avei umi oĩvape táva kuérape: Jerahmeel, queníta táva kuérape,

30Hormá, Corasán, Atac,

31Hebrón ha opa rupi ha'e ha hendivegua oiko haguépe.

1 Samuel 31

Saúl ha ita'ýra kuéra omano ñorãirõme

(1 Cr 10.1-12)

1Filistéo kuéra ondyry Israel guáre, ha Israelgua oguevi chugui kuéra, heta iterei omano haguére yvyty Guilboa héravape.

2Filistéo kuéra katu omuña Saúlpe ha ojuka ita'ýra kuéra Jonatán, Abinadab ha Malquisúape.

3Upéi ojeitypaite hikuái Saúl ári ha umi hu'y poiha ojapi chupe ihu'ýpe, ha Saúl okyhyje eterei chugui kuéra.

4Upévare Saúl he'i imoirũhárape: —Enohẽ nde kyse puku ha che juka, ani ou umi tekove ahẽ ha oñemboharái che rehe. Iñirũ katu okyhyje ha ndojaposéi. Upémarõ Saúl ohekýi ikyse puku ha ojeity hi'ári.

5Ha iñirũ ohechávo Saúl omano hague, ojeity avei ha'e ikyse puku ári ha omano.

6Péicha omano pe árape Saúl, mbohapy ita'ýra, iñirũ ha opa hendivegua.

7Ha umi Israelgua oikóva ñu mboypýri ha Jordángui kuarahy resẽ gotyo, ohechávo Israel ñorãirõhára oguevi hague, ha Saúl ha ita'ýra kuéra omano hague, osẽ itáva kuéragui ha okañy avei. Upérõ filistéo kuéra oguahẽ ha opyta oiko umi távape.

8Upe ára ambuépe filistéo kuéra osẽ oipe'ávo umi mba'e te'õngue rete rehe oĩva. Ha ojuhu Saúl ha mbohapy ita'ýra retekue ojepysóva yvyty Guilbóape.

9Upérõ oñakã'o chupe ha oipe'a chugui hi'árma ha omondo hembijokuái opa upe filistéo retã rupi omomarandu tetã guárape itupã tupao kuérape.

10Upéi omoĩ Saúl árma itupã nguéra tupaópe, ha omosãingo hetekue táva Bet-Sán tápiare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Umi oikóva távape hérava Jabés Galaad pegua, oikuaávo mba'épa umi filistéo ojapo Saúl rehe,

12oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme umi kuimba'e kuéra ipy'a guasuvéva, ha oguata rire pyhare pukukue, omboguejy Bet-Sán tápiagui Saúl ha ita'ýra kuéra retekue, ogueru Jábespe ha upépe ohapy.

13Oñotỹ ikãnguekue Jábespe, peteĩ yvyra máta guýpe. Upéi opyta okaru'ỹ rehe 7 ára pukukue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Samuel

2 Samuel 1

David oikuaa Saúl omano hague

1Omano rire Saúl, David ou jey Siclágpe ipu'aka rire Amalec guáre, ha upépe opyta mokõi ára.

2Pe ára mbohapyhápe katu oguahẽ Saúl rekohágui peteĩ kuimba'e ijao soropa ha yvy iñakãre, mba'e mbyasýgui. Oguahẽvo David rendápe oñesũ ha ojayvy ombojávo isyva yvýre.

3David oporandu chupe: —Mamóguipa reju? —Aju Israelgua rekohágui, he'i pe kuimba'e.

4—Mba'épa ojehu? Emombe'u katu! —he'i chupe David. —Ñane ñorãirõhára oguevi ha heta eterei ojejuka, he'i pe kuimba'e. Omano avei Saúl ha ita'ýra Jonatán!

5David he'i chupe: —Mba'éichapa reikuaa omano hague Saúl ha ita'ýra Jonatán?

6Ha'e he'i: —Sapy'a reínteko aime hína yvyty Guilbóape, ha ahecha Saúl ojekoha hína ikyse yvukúre ha umi filistéo kuéra ohupyty potáma chupe ikárro ñorãirõ megua ha ikavaju ári.

7Upérõ ha'e oma'ẽ hapykuévo, ha che rechávo che renói. Añemboja ha aporandu chupe mba'épa oipota.

8Oporandu chéve mávapa che, ha ha'e chupe Amalecguaha.

9Upérõ ojerure chéve ajuka haguã chupe, ipytuhẽ asýma niko ha oikove gueteri.

10Upévare ajuka chupe, ahecha kuaágui ndaikatu véitamaha oikove ho'a rire. Upéi aipe'a chugui iñakã rehegua jeguaita ha ipyapy rehegua, agueru haguã ndéve, che ruvicha.

11Upérõ David ha umi omoirũva chupe omondoro ijao mba'e mbyasýgui,

12ha hasẽ ha osapukái Saúl ha ita'ýra Jonatán manóre ha oguevi haguére Israelgua ha Tupã ñorãirõhára, ha ndo'úi hikuái mba'eve ka'aru pytũ meve.

13Upéi David oporandu pe ñe'ẽ reruhárape: —Mamoguápa nde? —Okaragua, Amalecgua hína che, —he'i ha'e.

14—Ha mba'ére remopu'ã ra'e nde po mburuvicha guasu, Tupã oiporavo vaekue rehe? —he'i David.

15Ha ohenói peteĩ iñirũme, ha he'i chupe: —Ejuka kóvape! Ha'e oikutu pe Amalec guápe ha ojuka chupe,

16David he'i aja: —Nde reity nde ári ñemano. Nde voi ere kuri rejuka hague mburuvicha guasúpe, Tupã oiporavo vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jahe'o Saúl ha Jonatán rehe

17David ohai ko purahéi jahe'o Saúl ha ita'ýra Jonatán rehe,

18ha he'i oñembo'e haguã umi Judá guápe. Ko purahéi jahe'o ojehai Imarangatúva Kuatiápe.

19Há, Israel, ogue ne mimbipa umi yvytýpe, ho'ávo upépe, umi kuimba'e py'a guasu!

20Ani pemyerakuã upéva Gátpe, ani pemombe'u umi Ascalón rape rupi, anítei ovy'a umi kuña filistéagua, ani ojeroky umi kuña reko aña.

21Aníke ho'avétei pende ári, Guilboa pegua yvyty kuéra, yvágagui ama térã ysapy. Peẽma niko ágã ñemanoha renda. Umi tete mo'ãha ijehe oguerekóva, kuimba'e jojaha'ỹ, upépe opẽmba, hese oñepyrũmba, ndoveravéi upépe Saúl rete mo'ãha!

22Saúl ha Jonatán ndo'úi vaekue, mba'eveichagua ñorãirõhágui, umi ikyse puku omyakỹ'ỹre, ipy'a guasuvéva ruguykue ha kyrakuépe.

23Saúl ha Jonatán ojehayhu ha ika'avóva, oikove ha omanóvo ndojeíri ojuehegui. Taguato guasúgui ha'e kuéra iñakuãve, leóncha imbarete mokõive!

24Israel rajy kuéra, pejahe'o Saúlre, ao pytã ha líno sỹime ha'e pene mondéva, ha poyvi órope pene mbojegua!

25Mba'eichaitépa umi ipy'a guasúva ho'a ñorãirõme. Jonatán ojejuka amo yvyty ru'ãme.

26Rasaitéma nde rehe añembyasy, Jonatán, che ryke'y rohayhu etéva, che rayhu re'ẽte vaekue avei, kuña mborayhúgui chéve he'ẽvéva, upe ne mborayhu!

27Mba'eichaitépa ho'a ijojaha'ỹva, mba'eichaitépa hembiporu ñorãirõrã oñehundi!

2 Samuel 2

David ojererohory Judá ruvicha guasúrõ

1Ko'ã mba'e rire, David oporandu Ñandejárape: —Ikatúpa aha peteĩ táva Judá guávape? Ñandejára he'i chupe: —Ikatu. David oporandu: —Mávape piko? He'i chupe: —Hebrónpe.

2David oho upépe mokõive hembireko ndive: Ahinóam Jezreelgua ha Abigail, Nabal Carmel rembirekore.

3Ogueraha avei iñirũ nguéra hogagua kuéra ndive ha opyta hikuái Hebrón pegua táva kuérape.

4Upéi oguahẽ kuimba'e kuéra Judagua ha omoingo hikuái Davídpe Judá ruvicha guasúrõ. Oñemombe'úvo Davídpe Jabés Galaad pegua kuimba'e kuéra oñotỹ hague Saúlpe.

5David omondo hembijokuái he'i haguã chupe kuéra: “Ñandejára ta pende rovasa pejapo haguére iporãitéva pende ruvicha Saúl rehe, peñotỹvo chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha Ñandejára ta ipy'a porã avei pene ndive. Che katu che py'a porãta pene ndive ko pejapo vaekuére.

7Ha ko'ágã peñemokyre'ỹke ha ta pende py'a guasu. Omano ramo jepe pende jára Saúl, Judá ñemoñaregua che poravóma huvicha guasurã.”

Israel ha Judá oñorãirõ

8Ner ra'y Abner katu, Saúl ñorãirõhára ruvicha, ogueraha Saúl ra'y Is-Bóset héravape, Mahanaímpe,

9ha upépe omoĩ chupe Galaad, Guesurí, Jezreel, Efraín, Benjamín ha opa Israel pegua ruvicha guasúrõ.

10Is-Bóset oñepyrũrõ oisãmbyhy Israélpe, oguereko 40 áño, ha oisãmbyhy mokõi áño. Judá ñemoñaregua katu oguereko mburuvicha guasúrõ Davídpe.

11Upéicha David oiko Judá ruvicha guasúrõ 7 áño ha 6 mes ha itáva guasu vaekue Hebrón.

12Abner osẽ upérõ Mahanaímgui Gabaónpe, Is-Bóset ñorãirõhára ruvicha guasúrõ.

13Joab Seruiá memby, ha David ñorãirõhára kuéra katu osẽ Hebróngui ha ojotopa hikuái Abnergua ndive upe ykua guasu ykére oĩva Gabaónpe. Mokõive oñemohenda upépe: peteĩ oñemohenda pe y ryru guasu ykére ha ambue oñemoĩ hovái.

14Upérõ Abner he'i Joábpe: —Tosẽ oñorãirõvo mitã rusu kuéra ñande rovake. —Tosẽ katu, he'i Joab.

15Is-Bóset ñorãirõháragui osẽ 12 kuimba'e ha 12 David ñorãirõháragui.

16Peteĩ-teĩ ojapyhy iñakãgui hovái guápe ha oikutu chupe ijyképe. Ha péicha peteĩ hýupe ho'a omano opavave. Upévare upe tenda oĩva Gabaónpe oñembohéra Helcat-Hasurim.

17Oñenõrãirõ mbarete upe árape ha David ha iñorãirõhára ipu'aka Abner ha iñorãirõhárare.

18Upépe oĩ umi mbohapy Seruiá memby: Joab, Abisai ha Asael. Asael oñani ramo ñúre, guasúicha iñakuã,

19ha osẽ omuña Abnérpe, ndohejaséigui okañy.

20Abner oma'ẽ hapykuévo ha he'i: —Nde niko ra'e Asael! —Ha che hína, —he'i ha'e.

21Upérõ Abner he'i chupe: —Che rejápe ha anive che muña! Iporãve reñemomba'e peteĩ tembiguáire ha reipe'a chugui opa mba'e ogueraháva. Asael katu ndoikuaaséi mba'eve ha omuñánte chupe.

22Abner he'i jey chupe: —Anivéke che muña. Cháke roitýta yvýre! Ha upéi mba'épa ha'éta nde ryke'y Joábpe?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Asael katu ndojeiséi chugui ha Abner oikutu chupe hyépe ikyse yvuku apỹi tapykue
guápe ha pe yvyra hakua ohasa hye rupi ha osẽ ijapére. Asael ho'a omano upepete. Ha
opa umi oguahẽva omano haguépe Asael, opyta oma'ẽ hese.

24Joab ha Abisai katu omuñave ohóvo Abnérpe. Kuarahy oikévo oguahẽ hikuái Amá
yvytýpe, oĩva Guíah renondépe, yvy ojeiko'ỹha Gabaón pegua rapépe.

25Upépe umi Benjamingua oñembyaty Abner ndive ha oñemohenda hikuái ñorãirõrã
peteĩ yvyty ru'ãme.

26Upémarõ Abner osapukái Joábpe: —Ndopa mo'ãvéi piko ko jejuka guasu?
Nderehecha kuaái piko oguerutaha pochy tuichave? Araka'e piko eréta ne irũ
nguérape omuñave'ỹ haguã ipehẽngue kuérape?

27Ha Joab he'i chupe: —Ñandejára rérape ha'e ndéve: ne reñe'ẽi rire péicha, che irũ
nguéra omuña vaerã mo'ã ipehẽngue kuérape ko'ẽmba peve.

28Upéi Joab he'i oñembopu haguã turu, ha opavave opyta; nomuñavéi Israel guápe ha
noñorãirõvéi hendive kuéra.

29Abner ha iñirũ nguéra oguata ñu Arabá peve pe pyhare pukukue, ohasa Jordán
mboypýri ha pe Bitrón pukukue rupi oguahẽ Mahanaímpe

30Joab katu nomuñavéi Abnérpe, ombyaty iñirũ nguéra ha oipapa. Ojuhu omano
hague 19 mburuvicha David irũ nguérava, ha Asael.

31David ndivegua katu ojuka ra'e 360 kuimba'e Benjamingua ha Abner ndive guápe.

32Upéi Asael retekue ojereraha ha oñeñotỹ Belénpe itúva ykére. Joab ha iñirũ nguéra
oguata pe pyhare pukukue ha ko'ẽmba vove oguahẽ hikuái Hebrónpe.

2 Samuel 3

1Saúl rogagua ha David rogagua oñorãirõ are oñondive. David pegua imbareteve
ohóvo, Saúl pegua katu ikangyve.

David rogagua
(1 Cr 3.1-4)

2David ra'y kuéra Hebrónpe oĩrõ guare, ko'ãva: ijypykue Amnón, Ahinóam Jezreel
pegua memby;

3pe mokõiha Quilab, Abigail, Nabal Carmel pegua rembirekore memby; mbohapyha
Absalón, Maacá Guesur ruvicha guasu Talmai rajy, memby;

4irundyha Adonías, Haguit memby; 5ha Sefatías, Abital memby;

56ha Itream, Eglá, David rembireko, memby. Opa ko'ãva heñói David oĩ ramo
Hebrónpe.

Abner oñemoirũ David ndive

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Saúl ha David rogagua oñorãirõ aja oñondive, Abner oñemombareteve ohóvo Saúl rogagua apytépe.

7Saúl oguereko vaekue peteĩ kuña hérava Rispá, Aiá rajy; ko kuña ndive oiko Abner. Upévare Is-Bóset ipochy Abnérpe ha he'i chupe: —Mba'érepa reñeno che ru kuñangue ndive?

8Abner ipochy eterei Is-Bóset ndive ha he'i chupe: —Che piko peteĩ jagua umi Judá rehegua mba'e? Che añorãirõ nde ru Saúl, hogagua ha iñirũngue rehehápe ha norome'ẽi David pópe, ha piko nde che rova api aipo aiko haguére pe kuña ndive?

9Tupã ta che nupã ndajapói ramo Davídgui upe Tupã he'i vaekue ojapotaha chugui,

10aipe'ávo iguapyhágui Saúl róga guápe ha amboguapývo Davídpe Israel ha Judá guapyhápe, Dan guive Beerseba peve!

11Is-Bóset okirirĩ itáicha Abner renondépe okyhyjégui chugui.

12Abner katu omondo hembijokuái David rendápe ha he'ika chupe: “Máva mba'épa ko tetã? Ñañemoĩna peteĩ ñe'ẽme: che añeha'ãta ikatu haguã opa Israelgua oñemoĩ nde ykére.”

13David he'ika chupe: “Jajapóta péicha rejapo ramo ko ha'éva ndéve: ani reju che rendápe reru'ỹre Saúl rajy Mical.”

14David omondo avei hembijokuái Is-Bósetpe ha he'ika chupe: “Eme'ẽ chéve che rembireko Mical; hese niko amenda vaekue 100 filistéo api'o pirekuére.”

15Upérõ Is-Bóset oipe'auka iména Paltiel, Lais ra'ýgui;

16iména hasẽ ohóvo hapykuéri ha omoirũ chupe Bahurim peve. Upépe Abner he'i chupe ojevy haguã ha Paltiel oho jey hógape.

17Upéi Abner oñe'ẽ Israel myakãhára ndive ha he'i chupe kuéra: “Ymáma peẽ peipota Davídpe pende ruvicha guasurã.

18Pejapo katu ko'ágã, Ñandejára niko he'i vaekue Davídpe, ha'e rupi oipe'ataha hetã Israélpe filistéo ha opa umi hese ija'e'ỹva poguýgui.”

19Abner oñe'ẽ avei umi Benjamingua ndive, ha upéi oho Hebrónpe omombe'u haguã Davídpe upe oipotáva Israel ha opa Benjamingua.

20Oguahẽ Hebrónpe 20 kuimba'e reheve David rendápe, ha David ojapo karu guasu chupe ha iñirũ nguérape guarã.

21Upéi Abner he'i Davídpe: —Ko'ágã aháta ambyaty opa Israel guápe, oñoñe'ẽ me'ẽ haguã ne ndive, ikatu haguã reisãmbyhy ha'e kuéra oipotaháicha. David omondo Abnérpe ha ha'e oho kyhyje'ỹre.

Joab ojuka Abnérpe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Joab ha David irũ nguéra oguahẽ upe vove ñorãirõhágui, ha ogueru opa mba'e oipe'a vaekue ñorãirõháme. Abner ohóma ra'e kyhyje'ỹre, David omondo rire chupe.

23Oguahẽvo Joab iñirũ nguéra ndive oñemombe'u chupe oĩ hague David ndive Abner, Ner ra'y, ha oho hague David omondo rire chupe.

24Upérõ Joab oho mburuvicha guasu rendápe ha he'i chupe: —Maerã piko rejapo upéicha che ruvicha guasu? Abner ou ne rendápe ha reheja oho.

25Ndereikuaái piko Abner, Ner ra'y, ou hague ne mbotavývo ha oma'ẽ ñemívo oikuaa haguã mba'épa rejapo?

26Abner osẽ vove upégui, Joab omondo Abner piarigua, David oikuaa'ỹre ha umi Joab rembijokuái ohenói jey Abnérpe oĩva Sirá ykua ypýpe.

27Abner oguahẽvo Hebrónpe, Joab ogueraha chupe táva rokẽ ypýpe oñe'ẽ haguã ñemiháme hendive ha upépe oikutu chupe hyépe ha ojuka, omyengovia haguã chupe ityvýra Asaélpe ojuka haguére.

28David, oikuaa vove, he'i: “Tupã renondépe, che ha che retãgua ore potĩ Abner, Ner ra'y, jejukágui.

29To'a Joab ha hogagua akã ári hembiapo vaikue, ha toĩ'ỹ araka'eve hóga pýpe hasy'ỹva tuguy syry, ai vai, térã guata karẽgui, térã ojejuka'ỹva, térã iñembyahyi'ỹva!”

30Joab ha Abisai, ojoryvy, ojuka hikuái Abnérpe, Abner ojuka haguére ityvýra Asaélpe Gabaón pegua ñorãirõháme.

31Upéi David he'i Joab ha iñirũ nguérape: “Pemondoro pende ao ha peñemonde ao vosakuépe Abner manonguére.” Mburuvicha guasu David oho umi hetekue ojereraháva oñotỹvo rapykuéri,

32ha oñotỹ hikuái Abnérpe Hebrónpe. Upépe mburuvicha guasu oñemoĩ ojahe'o soro Abner tyvy ykére, ha upéicha ojapo avei opavave.

33Upérõ mburuvicha guasu he'i ko purahéi jahe'o Abner rehe: “Mba'ére piko remano vaerã ra'e Abner, péicha reiete asy?

34Nderejepykuái ha nderejepokuái! Tekove ahẽ pópe ramo guáicha remano!” Opavave akói ojahe'o hese.

35Upéi ojerure hikuái Davídpe okaru haguã opa mboyve upe ára, David katu ome'ẽ iñe'ẽ he'ívo: —Tupã ta che nupã rasy ha'u ramo oimeraẽ mba'e kuarahy oike mboyve!

36Opavave ojuhu porã pe ha'e he'íva, opa mba'e ojapóva mburuvicha guasu niko ojererohory.

37Upe árape opa Israelgua oguerovia David ndoikéi hague Abner, Ner ra'y, jejukápe.

38Upéi David he'i mburuvicha kuérape: —Peikuaaháicha, ko árape ho'a Israélpe peteĩ mburuvicha itenondéva, peteĩ karai guasu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

39Upévare che, ha'e ramo jepe upe mburuvicha guasu Ñandejára oiporavo vaekue, añandu che kangyha Seruiá memby kuéra iñarõ etereíva renondépe Ñandejára toñeñanduka upe ojapo vaekuépe ko mba'e ivai etéva!

2 Samuel 4

Is-Bóset ojejuka

1Is-Bóset, Saúl ra'y, oikuaa vove Abner ojejuka hague Hebrónpe, ikangypaite, ha opa Israelgua okyhyje eterei.

2Is-Bóset ndive oiko mokõi mondaha ruvicha: peteĩ héra Baaná ha pe ambue Recab, mokõive Rimón Beerot pegua ra'y, ha upévare Benjamín ñemoñaregua, táva Beerot niko ojeguereko Benjamín ñemoñaregua mba'e ramo.

3Upéicharõ jepe umi Beerotgua okañy upégui ha oho oiko Guitaim héravape, ha upépe oiko mombyrygua ramo ko'ágã peve.

4Jonatán, Saúl ra'y, katu oguereko ita'ýra hérava Mefi-Bóset, ikarẽva mokõive ipýgui. Mefi-Bóset oguereko ramo 5 áño, oguahẽ Jezreélgui momarandu Saúl ha Jonatán omano hague; upérõ Mefi-Bóset mokambuha ogueraha pe mitã ha okañy heseve, ha oiko pya'etereígui ho'a chugui pe mitã ha opyta ikarẽ.

5Recab ha Baaná, Rimón Beerot pegua ra'y kuéra, oho Is-Bóset rógape ha oguahẽ upe ára hakuve jave, ha'e oke asaje aja.

6Pe kuña okẽ rerekua omopotĩ ra'e trígo, ha ipaháp e opyta oke; upéicha rupi Recab ha ityvýra Baaná ikatu oike pe ógape avave oñandu'ỹre.

7Oikévo ha'e kuéra, Is-Bóset oke hupápe, ha upérõ ojuka hikuái chupe ha oñakã'o; upéi ogueraha iñakãngue ha oguata pyhare pukukue Arabá rape rupi,

8ome'ẽ haguã Davídpe oĩva Hebrónpe. He'i hikuái chupe: —Kóina ápe, ore ruvicha guasu, Is-Bóset, Saúl ra'y, akãngue, ndaija'éi ete vaekue nde rehe ha nde jukase vaekue. Ko ára katu Ñandejára ome'ẽ ndéve remyengovia haguã Saúl ha iñemoñarépe.

9Ha David he'i chupe kuéra: —Ñandejára rérape, che pe'a vaekue opa jepy'apýgui, ha'e peẽme,

10oúrõ guare che rendápe, aime ramo Siclágpe, peteĩ oimo'ãva ojapo hague che mbovy'áva, ha omombe'u chéve Saúl omano hague, upépe voi ajukauka vaekue chupe.

11Ko'yteve ko'ágã ajapóta péicha pende rehe, tekove ahẽ, pejuka vaekue peteĩ kuimba'e mba'eve ivaíva ojapo'ỹ vaekuépe, ha'e oke aja hóga teépe! Upévare amyengoviáta peẽme imanongue ha pohapo'óta ko yvy árigui!

12Upepete David oñe'ẽ mburuvicha kuérape, ha ha'e kuéra ojuka mokõivépe, oikytĩ ipo ha ipy ha omosãingo chupe kuéra pe Hebrón pegua ykua ykére. Upéi ogueraha Is-Bóset akãngue ha oñotỹ Hebrónpe, Abner oñeñotỹ haguépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Samuel 5

David, Israel ha Judá ruvicha guasu
(1 Cr 11.1-3)

1Upe rire opa Israel ñemoñaregua oho Hebrónpe oñe'ẽ haguã David ndive ha he'i hikuái chupe: “Ore niko nde ruguy tee,

2ha Saúl ramo jepe ore ruvicha guasu, ndénte voi reisãmbyhy vaekue Israel guápe ñorãirõháme. Hi'arive, Ñandejára ome'ẽ ndéve iñe'ẽ ndetaha upe omyakãva ha oisãmbyhýva Israel.”

3Upéicha opa myakãhára Israelgua oho ha oñe'ẽ David ndive Hebrónpe, ha ha'e oñoñe'ẽ me'ẽ hendive kuéra, omoĩvo Tupãme mba'e rechahárõ. Upérõ ha'e kuéra omoĩ Davídpe Israel ruvicha guasúrõ.

4David oguereko 30 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy 40 áño.

5Hebrónpe oiko Judá ruvicha guasúrõ 7 áño imédio, ha upéi Jerusalénpe Israel ha Judá ruvicha guasúrõ 33 áño.

David oñemomba'e táva Sión rehe
(1 Cr 11.4-9)

6Mburuvicha guasu David ha iñirũ nguéra oho Jerusalén gotyo ondyry haguã jebuséo kuérare, oikóva upe tetãme. Umíva he'i Davídpe: “Nde nga'u piko reikéta ápe! Hesatũ ha ikarẽva jepe niko nde jokóta!”

7David katu oñemomba'e Sión táva oñeñangareko mbaretévare, ko'ágã “David távape” ojekuaáva.

8David he'i vaekue upérõ: “Umi ondyrýva jebuséore, toike pe y rape rupi ha tojukapa umi hesatũva ha ikarẽvape, umívare niko nda cha'éi eterei.” Upégui ou pe ñe'ẽnga: “Hesatũva ha ikarẽva ndaikatúi oike tupaópe.”

9Upéi David oñemohenda pe táva oñeñangareko mbaretévape, ha ombohéra “David táva”, ha omopu'ã korapy jere yvate ijerére, pe ojejupiha guive, óga guasu peve.

Hiram ombou hembijokuái Davídpe
(1 Cr 14.1-2)

10David oñemombareteve ohóvo, ha Ñandejára ipu'akapáva oĩ hendive.

11Upévare Hiram, Tiro ruvicha guasu, ombou hembijokuái Davídpe, ha heseve kuéra yvyra kytĩha ha ita kytĩha; umíva ogueraha kuri'y ha omopu'ã David róga guasu.

12Upérõ David ohecha kuaa Ñandejára omohenda hague chupe Israel ruvicha guasúrõ, ha omyakãrapu'a hague chupe hetã Israel rehehápe.

Ambue David ra'y kuéra
(1 Cr 3.5-9; 14.3-7)

13Ojererova rire Hebróngui Jerusalénpe, David omenda jey ambue kuña kuérare ha oñemokuña hetave avei ha chugui kuéra heta ita'ýra ha itajýra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ita'ýra kuéra oikove ypy vaekue chupe Jerusalénpe, ko'ãva: Samúa, Sobab, Natán, Salomón,

15Ibhar, Elisúa, Néfeg, Jafía,

16Elisamá, Eliadá ha Elifélet.

David ipu'aka filistéo kuérare
(1 Cr 14.8-17)

17Filistéo kuéra oikuaávo Davídpe oñemoingo hague Israel ruvicha guasúrõ, ojepoi paite ohekávo chupe; David katu oikuaávo oñemohenda itáva oñeñangareko mbaretévape.

18Filistéo kuéra ou chupe ha oñemohenda Refaim ñúme.

19Upévare David oporandu Ñandejárape ha he'i: —Ikatúpa andyry filistéo kuérare? Che pytyvõtapa che pu'aka haguã hese kuéra? Ñandejára he'i chupe: —Endyry katu, roipytyvõta ha nde pu'akáta hese kuéra.

20David oguahẽ Baal-perasim héravape ha upépe ipu'aka hese kuéra. Upévare he'i: “Peteĩ ysyry guasúicha Ñandejára oipe'a chéve tape che rehe ija'e'ỹva pa'ũme.” Ha ombohéra upe tenda Baal-perasim.

21Filistéo kuéra oheja upépe itupã gua'u kuéra ha David ha iñirũ nguéra ombyatypa ha ohapy.

22Filistéo kuéra katu oñemohenda jey Refaim ñúme,

23ha David oporandu jey Ñandejárape, ha Ñandejára he'i chupe: —Ani rendyry hese kuéra henonde guio; emongora chupe kuéra ha endyry hapykue guio reguahẽvo yvyra ryakuã porã máta kuéra oĩháme.

24Rehendu vove opyrũva umi yvyra máta ru'ãre, ejeity hi'ári kuéra; upéva he'ise hína che ahaha ne renonderã ajuka haguã filistéo kuérape.

25David ojapo Ñandejára he'i haguéicha chupe ha ipu'aka filistéo kuérare Gabaón guive Guézer peve.

2 Samuel 6

David oguerovase Ñandejára karameguã
(1 Cr 13.5-14)

1David ombyaty jey ñorãirõhára poravopyre Israelgua, umíva 30.000 rupi,

2ha opa Israelgua chupe omoirũva ndive oho Baalá Judá pegua gotyo, oguerova haguã upégui Tupã karameguã, oñehenoiháp̃e Ñandejára ipu'akapáva réra, oguapýva keruvim kuéra ári.

3Omoĩ hikuái pe karameguã karréta pyahu ári ha ogueraha Abinadab rógagui, oĩva peteĩ yvytýpe. Abinadab ra'y kuéra Uzá ha Ahió oisãmbyhy upe karréta oguerahava Ñandejára karameguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Uzá oho karameguã ykére ha Ahió oho karréta renondépe.

5Upe aja David ha opa Israelgua ojapo tuicha vy'a Ñandejára rérape: opurahéi ha ojeroky ohóvo Ñandejára renondépe, mbaraka, árpa, mba'e pararã rory ha platíllo púpe.

6Oguahẽvo upe tenda héravape Nacón kokue, oñepysãnga umi guéi ha Uzá ojoko pe Ñandejára karameguã ani haguã ho'a.

7Ñandejára katu ipochy hendive ha Uzá ho'a omano upepete voi.

8David ombyasy Ñandejára ojuka haguére Uzápe ha ombohéra pe tenda Peres-Uzá, ha upéicha héra ko'agãite peve.

9Ha pe árape David okyhyjeterei Ñandejáragui, ha he'i: “Taraha'ỹnte Ñandejára karameguã!”

10Ha ndoguerahaséigui David távape, he'i ojereraha haguã peteĩ kuimba'e hérava Obed-Edom, Gat ñemoñaréva rógape.

11Pe karameguã opyta 3 mése Obed-Edom rógape ha Ñandejára ohovasa chupe ha opa hóga guápe.

David oguerova Ñandejára karameguã Jerusalénpe

(1 Cr 15.1—16.6)

12Oñemombe'úvo Davídpe, karameguã rehe ae Ñandejára ohovasa hague Obed-Edom róga guápe opa mba'e kuéra reheve, David oho ha tuicha vy'a reheve oguerova Ñandejára karameguã Obed-Edom rógagui David távape.

13Ha umi oguerahâva karameguã oguerovávo jepi ipy kuéra 6 jevyve oguata kuévo, David ojuka peteĩ tóro ha peteĩ ovecha mácho kyra.

14David oñemonde efod línope ha ojeroky kyre'ỹ eterei.

15Ha'e ha opa Israelgua ogueraha pe Ñandejára karameguã sapukái rorýpe ha turu púpe.

16Ñandejára karameguã oguahẽvo David távape, Saúl rajy Mical oma'ẽ hína ra'e hovetãgui. Ha ohechávo mburuvicha guasu Davídpe ojeroky kyre'ỹva vy'a pópe, opyta tuicha ojahéi hese ipy'apýpe.

17Ñandejára karameguã ojereraha oñemoĩ hendápe, peteĩ óga vakapípe David omopu'ãuka vaekue upevarã. Upéi David oikuave'ẽ mymbahapy ha mymbajuka joajurã Ñandejára renondépe,

18ha opa vove, ohovasa opavavépe Ñandejára ipu'akapáva rérape,

19ha opa upépe oĩvape, kuimba'e ha kuñávape, ome'ẽ peteĩ mbuja, peteĩ so'o akytã, mbujape parral'a guigua. Upéi opavave oho jey hógape.

20David oho jey avei hógape ohovasa haguã hóga guápe. Saúl rajy Mical katu osẽ huguãitĩvo ha he'i chupe: —Opyta porãite piko ra'e Israelgua ruvicha guasu,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

oñemboívo ojeroky kuévo hembiguái kuñáva renondépe! Ojoguaite piko tekove otĩ'ỹme!

21David he'i chupe: —Ajeroky ramo jepe, ajeroky kuri Ñandejára renondépe, che poravo vaekue nde ru ha nde rogagua rendaguépe, aisãmbyhy haguã hetã Israel guápe. Upévare ajeroky henondépe.

22Ha aime ajeapo'ive haguãicha. Nde resa renondépe ajeapo'íta, umi tembiguái kuñáva reñe'ẽha renondépe katu ajeapóta tuicha mba'érõ.

23Ha Mical naimembyvéi oikove aja pukukue.

2 Samuel 7

Ñandejára he'i ohovasataha Davídpe

(1 Cr 17.1-27)

1Mburuvicha guasu David oikóma ramo hóga guasúpe ha Ñandejára ome'ẽ rire chupe py'a guapy opa mburuvicha guasu kuéra ijerére oĩva ndive,

2he'i maranduhára Natánpe: —Mba'éicha piko che aiko óga porãme, ha Ñandejára karameguã katu oĩ óga vakapípe?

3Natán he'i chupe: —Ejapo pe rejaposéva. Ñandejára niko oĩ ne ndive.

4Ñandejára katu upe pyharépe voi oñe'ẽ Natánpe, ha he'i chupe:

5“Tereho ere che rembiguái Davídpe ko ha'ekáva chupe: ‘Na nde mo'ãi pe remopu'ãtava chéve óga aiko haguã.

6Egíptogui anohẽ guive Israel guápe ko'agãite peve, ndaikói vaekue tupaópe araka'eve, óga vakapípente aiko vaekue.

7Aiko aja ijapytépe kuéra, ndajeruréi vaekue mavave tendotápe che amoĩ vaekue Israel sãmbyhyhárõ, omopu'ã haguã chéve óga porã.

8Upévare ere che rembiguái Davídpe che, Ñandejára ipu'akapáva, ha'ekaha chupe: Che roguenohẽ vaekue nde ovecha kuéra korágui, ovecha rapykuéri reikohágui, reiko haguã che retã Israel ruvichárõ.

9Romoirũ vaekue mamo rehoha rupi, ahundi opa nde rehe ija'e'ỹvape, ha romoherakuã vaekue umi karai guasu kuéra herakuã guasuháicha ko yvy ári.

10Upéi ave, ambosako'i vaekue che retãgua Israel rendaguã ha upépe amohenda chupe kuéra oiko haguã henda teépe, ikatu'ỹ haguãme avave omyangekói chupe kuéra, térã umi mba'e vai apoha oguereko asy chupe kuéra ymave guaréicha,

11amoĩrõ guare tendota kuéra oisãmbyhy haguã Israel guápe. Che roipe'áta opa nde rehe ija'e'ỹvagui. Ha che ha'e ndéve, che ame'ẽtaha ndéve ne ñemoñarerã.

12Opa vove nde rekove ko yvy ári ha remano, amoĩta peteĩ ne ñemoñare ne rendaguépe ha amohendáta chupe nde guapyháp e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha'e omopu'ãta chéve peteĩ tupao ha amohatãta chupe iguapyhápe opa árape guarã.

14Che itúvata ha ha'e che ra'ýta. Hembiapo vaírõ ainupãta chupe, túva oinupãháicha ta'ýrape,

15ha ndajei mo'ãi chugui, ajei haguéicha Saúlgui. Chupe che amosẽ vaekue romoĩ haguã hendaguépe.

16Nde rogagua ha nde retãre añangarekóta ha nde guapyha avei oĩ hatãta opa árape guarã.'"

17Natán omombe'u opa ko'ã mba'e Davídpe, ohecha ha ohendu hagueichaite.

18Upérõ David oike oñembo'e haguã Ñandejára renondépe ha he'i: "Che Jára, máva piko che, ha che rogagua, che moguahẽ haguã ko'apete peve?

19Ha michĩ etereígui gueteri vaicha ndéve ko rejapóva, ne mandu'a avei ne rembiguái róga ko'ẽrõ guáre. Ndaipóri ndeichagua Tupã che Jára!

20Mba'épa ikatu che ha'eve ndéve, ku nde che Jára, che kuaa porãitéva?

21Opa ko'ã mba'e hechapyrãva rejapo ere haguéicha, ha reikuaauka chéve, ne rembiguáipe.

22Upévare, Tupã che Jára, mba'eichaitépa nde tuicha! Ndaipóri ndeichagua ha ndaipóri tupã ambue, ore voi rohendu haguéicha.

23Ne retã Israel rehe ñañe'ẽtarõ, ndaipóri ha'eichagua. Chupe ñoite ko yvy ári renohẽ vaekue ijopyha poguýgui rejapo haguã chugui ne retã tee, remoherakuã guasu chupe, ha heseháp e rejapo vaekue hetaite mba'e hechapyrãva. Egíptogui renohẽrõ guare ne retã guápe, remosẽ vaekue henonderãgui ambue tetã nguéra ha itupã nguérape,

24nde reipota haguére tetã Israel ne mba'erã opa árape guarã ha nde hína Tupã Ijára.

25Ha ko'ágã che Jára, emoañete kena opa ára peve guarã ko ne ñe'ẽ reme'ẽva ne rembiguái ha hóga guápe, ha ejapo ere haguéicha!

26Toñemomba'e guasu nde réra opa árape. Toje'e: 'Ñandejára ipu'akapáva niko Israel Tupã.' Ha che róga toĩ hatã ne renondépe.

27Nde, Tupã Ñandejára ipu'akapáva, reikuaauka chéve remohendataha che rogagua, upévare che, ne rembiguái ramo jepe, ajerure ndéve kóicha:

28Nde hína Tupã che Jára ha ne ñe'ẽ iñañete. Ere vaekue reme'ẽta ne rembiguáipe ko'ã mba'e iporãitéva.

29Ehovasa kena che róga, opyta haguã opa ára nde resa renondépe. Nde, Tupã Ñandejára, reme'ẽma ne ñe'ẽ, ha rehovasávo ne rembiguái róga, ojehovasáta opa árape guarã."

2 Samuel 8

David osẽ ñorãirõháme

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(1 Cr 18.1-13)

1Upe rire David ipu'aka filistéo kuérare, omoĩ ipoguýpe, oipe'ávo ipógui upe tetã sã.

2Ipu'aka avei Moabgua kuérare ha umívape omoñeno yvýpe. Upéi oha'ã chupe kuéra peteĩ sãme; umi oikévape mokõi sãme ojukapa ha umi oikévape peteĩ sãme oheja hekove. Upéicha Moabgua kuéra opyta David poguýpe ha ohepyme'ẽ vaerã chupe ohechauka haguã oĩha ipoguýpe.

3David ipu'aka avei Rehob ra'y, Hadad-Ézer rehe. Upéva Sobá ruvicha guasu oñemomba'ese jeýva umi yvy ysyry guasu Éufrates jerére oĩvare.

4Chugui, David omyakãsã 1.700 kavaju arigua ha 20.000 yvy rupigua. Upéi omopẽka umi kavaju retyma kárro rehegua, omboyke rire umi oikotevẽtava 100 kárro peguarã.

5Upéi oguahẽ sírio kuéra Damasco pegua oipytyvõvo Sobá ruvicha guasu Hadad-Ézerpe. David katu ipu'aka hese kuéra ojuka rire 22.000 ha'e kuéravape.

6Upéi David oheja iñorãirõhára aty Damáscope ha sírio kuéra opyta ipoguýpe ha ohepyme'ẽ vaerã chupe ohechauka haguã oĩha ipoguýpe. Ha upéicha Ñandejára omombarete Davídpe ipu'aka haguã opa hese oñemoĩvare, mamo ohoháp̃e ñorãirõrã.

7Upéi David oñemomba'e umi tete mo'ãha órore oiporúva mburuvicha kuéra Hadad-Ézer ndive oĩva ha ogueraha Jerusalénpe.

8Oñemomba'e avei heta vrónse rehe oĩva táva kuérape Bétah ha Berotai, Hadad-Ézer mba'éva.

9Mburuvicha guasu Hamat pegua hérava Toi, oikuaa vove David ipu'aka hague Sobá ruvicha guasu Hadad-Ézer rehe,

10omondo ita'ýra Joram héravape, heta mba'e óro pláta ha vrónseva reheve David rendápe omomaitei ha oguerohory haguã chupe oñorãirõ haguére Hadad-Ézer ndive ha ipu'aka haguére hese, ha'e avei niko oñorãirõ vaekue hendive.

11David oikuave'ẽ opa ko'ã mba'e Ñandejárape pe pláta ha óro reheve oikuave'ẽ vaekue ha ou vaekue chupe opa umi tetãgui ha'e omoĩ vaekue ipoguýpe:

12umíva hína Edom, Moab, Amón, filistéo, Amalecgua, ha umi oipe'a vaekue ñorãirõme Sobá pegua mburuvicha guasu, Rehob ra'y Hadad-Ézergui.

13David herakuã guasu opa rupi. Ha oúvo ipu'aka haguégui edomíta kuérare, ipu'aka 18.000 edomíta rehe Juky Ñu héravape.

14Upéi David oheja iñorãirõha kuérava Edom retãme ha opa edomíta opyta ipoguýpe, Ñandejára niko oĩ hendive ha ipu'aka opavavére mamo ohoháp̃e.

Mburuvicha kuéra David ndive oĩva

(2 S 20.23-26; 1 Cr 18.14-17)

15David oisãmbyhy Israel retã tekojojápe ha ojapo opa mba'e hekópe hetãgua ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Opa ñorãirõha kuéra ruvicha, Joab, Seruiá memby, ha Josafat, Ahilud ra'y, mburuvicha guasu pytyvõhára.

17Ahitub ra'y Sadoc ha Abiatar ra'y Ahimélec, pa'i kuéra. Seraías katu mba'e haihára,

18ha Joiadá ra'y Benaías, ñorãirõhára ceretéo ha peletéo kuéra David rehe oñangarekóva ruvicha. David ra'y kuéra, mburuvicha vaekue.

2 Samuel 9

David ojapo iporãva Mefi-Bóset rehe

1Peteĩ jey David oporandu: "Oĩpa peteĩ Saúl ñemoñare oikovéva gueteri, ikatu haguã ajapo hese iporãva Jonatán rérape?"

2Oĩ peteĩ tembiguái Saúl róga pegua, hérava Sibá. Upéva oñehenói David rendápe. David oporandu chupe: —Ndépa hína Sibá? Ha'e he'i: —Che ha'e.

3Upérõ David oporandu chupe: —Oĩ gueteripa Saúl róga rehegua oikovéva, ikatu haguã ajapo hese iporãva Ñandejára rérape? Sibá he'i chupe: —Opyta gueteri peteĩ Jonatán ra'y ikarẽva mokõive ipýgui.

4—Mamópa oĩ? —he'i David. —Táva Lodebar héravape, Maquir Amiel ra'y rógape, —he'i chupe Sibá.

5Upérõ David he'i ojegueru haguã hendápe,

6ha Mefi-Bóset, Jonatán ra'y ha Saúl remineno, oguahẽvo David rendápe, ojayvy omomba'évo chupe. —Mefi-Bóset! —he'i David. —Ere katu che ruvicha guasu, —he'i ha'e.

7David he'i chupe: —Ani rekyhyje, ajapose iporã etereíva nde rehe, nde ru Jonatán rérape. Ame'ẽkáta ndéve opa umi yvy nde aguélo Saúl mba'ekue, ha rekarúta opa ára che ndive che mesápe.

8Mefi-Bóset katu ojayvy ha he'i chupe: —Mba'ére piko rema'ẽ ko ne rembiguáire, che ruvicha guasu? Che niko jagua re'õnguénte voi.

9David katu ohenói Saúl rembiguái Síbape ha he'i chupe: —Ame'ẽ nde jára reminenópepe opa imba'e ha hogagua mba'ekue.

10Upévare nde, nde ra'y ha ne rembiguái kuéra, pemba'apóta pe yvýre imba'erã, ha reñongatúta opa mba'e oñemono'õva, okaru haguã nde jára rogagua. Mefi-Bóset katu okarúta opa ára che mesápe. Sibá, oguerekóva 15 ta'ýra ha 20 hembiguái,

11he'i Davídpe: —Ojejapóta opa mba'e ere vaekue ko ne rembiguáipe che ruvicha guasu. Ha Mefi-Bóset okaru jepi opa ára David mesápe ita'ýra kuéra ykére.

12Mefi-Bóset Oguereko avei peteĩ ita'ýra imitãva gueteri, hérava Micaías, ha opa umi oikóva Sibá rógape omba'apo Mefi-Bóset peguarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Mefi-Bóset katu, ikarẽva mokõive ipýgui oiko Jerusalénpe, okarúgui opa ára David mesápe.

2 Samuel 10

David ipu'aka sírio ha amoníta kuérare
(1 Cr 19.1-9)

1Upe rire omano Nahas, amoníta kuéra ruvicha guasu ha oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Hanún.

2David katu ikuimba'esegui Hanún, Nahas ra'y ndive, itúva ikuimba'e haguéicha hendive, omondo hendápe hembijokuái omoguahẽ haguã Hanúnpe imba'e mbyasy itúva manóre. Umi David rembijokuái oguahẽvo umi amoníta retãme katu,

3amoníta kuéra ruvicha he'i Hanúnpe: “Nde piko reimo'ã, ore ruvicha guasu, David ombou hague ko'ãvape oguerúvo imba'e mbyasy omomba'e haguã nde ru amyrỹimente? Oimearã ko'ãva oñembou hína pyrague ramo, oma'ẽ ñemi haguã ñane retãre, ágã upéi ou haguã ñane rundi!”

4Upémarõ, Hanún oipokuauka umi David rembijokuáipe, omyakã perõ ha ohendyva'o peteĩ hova iképente, ha omondoro umi ijao heviro'oguy peve. Ha upéicha omondo jey chupe kuéra.

5David ohendu mba'épa ojehu chupe kuéra, ha ha'e kuéra otĩ etereiha chugui, he'ikante chupe kuéra opyta haguã Jericópe okakuaa jey peve chupe kuéra hendyva. Upéi ae oguahẽ haguã hendápe.

6Amoníta kuéra ohecha kuaa ombopochy hague Davídpe ha upémarõ ohepyme'ẽ 20.000 ñorãirõhára araméope Bet-Rehob ha Sobá pegua, ha Maacá pegua ruvicha guasúpe 1.000 kuimba'e reheve, ha 12.000 kuimba'épe Is-Tob pegua.

7Oikuaávo David, omondo chupe kuéra Joab iñorãirõhára reheve.

8Amoníta kuéra oñembosako'i ñorãirõrã itáva renondépe; sírio kuéra Sobá ha Rehob pegua ha umi Is-Tob ha Maacá pegua oñemohenda ñúme.

9Joab ohechávo oñendyrytaha hese henonde guio ha hapykue guio, oiporavo umi ñorãirõhára Israelgua ipy'a guasuvéva ha oñemobosako'i ondyry haguã sírio kuérare.

10Pe hembyre oheja ityvýra Abisaípe, ondyry haguã amoníta kuérare.

11Ha he'i chupe: “Sírio kuéra imbaretevérõ che hegui, eju che pytyvõ, amoníta kuéra imbaretevérõ nde hegui katu che aháta roipytyvõ.

12Néike! Ñandyry katu hese kuéra kyhyje'ỹre, ñane retã ha Tupã táva kuéra rayhupápe! Ha Ñandejára tojapo chupe iporãveháicha!”

13Upéi Joab osẽ oñorãirõvo sírio kuéra ndive, ha ko'ãva oguevi chugui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Amoníta kuéra ohechávo umi sírio kuéra oguevi hague, ha'e kuéra avei oguevi Abisai, ha oike itáva kuérape. Upémarõ Joab noñorãirõvéi amoníta kuéra ndive ha ojevy Jerusalénpe.

15Sírio kuéra ohecha kuaávo Israelgua ipu'aka hague hese kuéra oñembyaty jey.

16Hadad-Ézer ohenoika umi sírio oĩva ysyry Éufrates mboypýri, ha umíva oñembyaty Helam héravape. Omyakã chupe kuéra Sobac, upéva opa Hadad-Ézer ñorãirõhára ruvicha.

17Oñemombe'u upéva Davídpe ha pya'e ombyaty opa Israel guápe, ohasa Jordán mboypýri ha oguahẽ Helámpe. Upépe sírio kuéra oguahẽ Davídpe.

18Ipaháp e sírio kuéra oguevi Israel renondépe, David ojuka haguére heta etereípe: 40.000 kuimba'e kavaju arigua ha ohundi 700 kárro ñorãirõrã. Hi'ári, David oikutu sírio ruvicha Sobácpe, ha ojuka chupe.

19Umi mburuvicha guasu kuéra oĩva Hadad-Ézer ndive ohechávo Israelgua ipu'aka hague hese kuéra, ombopo'i Davídgui, ojerure opa haguã ñorãirõ ha opyta ipoguýpe. Upe guive sírio kuéra okyhyje oipytyvõ haguã amoníta kuérape.

2 Samuel 11

David ha Betsabé

1Peteĩ jey, ára yvoty jave, upérõ niko mburuvicha guasu kuéra osẽ jepi ñorãirõháme, David omondo Joab ha mburuvicha kuérape, opa ñorãirõhára Israelgua ndive. Ohundi hikuái amoníta kuérape ha omongora itáva Rabá. David katu opyta Jerusalénpe.

2Peteĩ ka'aru David opu'ãvo ike asajégui, oguata hóga guasu ape ári ha ohecha upégui peteĩ kuña porãite ojahúva.

3David oporandu mávapa pe kuña, ha oje'e chupe upéva Betsabé Eliam rajy ha Urías hitíta rembireko.

4David ogueruka pe kuña ha oñeno hendive; upe rire pe kuña oho jey hógape.

5Betsabé opyta hye guasu ha omombe'uka Davídpe.

6Upérõ David he'ika Joábpe ombou haguã hendápe Urías, pe hitítape, ha péicha ojapo Joab.

7Ou rire Urías David oporandu chupe mba'éichapa oiko Joab ha ñorãirõhára kuéra, ha mba'éichapa oho hína pe ñorãirõ.

8Upéi he'i chupe oho haguã hógape ojepyhéi ha opytu'umi. Urías osẽ rire mburuvicha guasu rógagui, David oguerahauka chupe hógape jopói ramo tembi'u imeságui ho'u haguã.

9Urías katu oñeno mburuvicha guasu róga rokẽme tembiguái kuéra apytépe ha ndohói hógape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Oñemombe'úvo Davídpe Urías ndohói hague hógape, David oporandu chupe: —
Mba'ére piko nderehói nde rógape, ko mombyry etégui rejúva?

11Urías he'i chupe: —Tupã karameguã ha upéicha avei Israel ha Judá pegua
ñorãirõhára kuéra oiko enramáda guýpente; che ruvicha Joab ha mburuvicha kuéra
ñúmente oke, ha piko che aikéta che rógape akaru, ha'u kaguy ha añeno che rembireko
ndive? Ndajapói chéne upéva mba'eveichavérõ, nde che ruvicha guasu!

12David katu he'i chupe: —Epyta gueteri ore ndive ko árape ha ko'ẽrõ romondo jeýta.
Ha upéicha Urías opyta Jerusalénpe upe ára ambue peve.

13David omboguapy chupe imesápe okaru ha ho'u haguã kaguy hendive ha omonga'u
chupe. Pyhare oguahẽvo Urías opyta jey oke tembiguái kuéra apytépe ha ndohói
hógape.

14Upe ára ambuépe David ohai peteĩ kuatiañe'ẽ Joábpe ha omondo chupe Urías rupi.

15Upe kuatiápe he'i: "Pemoĩ Uríaspe tenonde upe iñarõveháp̃e ñorãirõ ha upéi peheja
chupe ha'eño tomano ñorãirõháme."

16Upéicha rupi, Joab omongora vove pe táva ondyry haguã hese, omoĩ Uríaspe ha'e
oikuaaháp̃e oĩha umi táva pegua ñorãirõhára ipy'a guasuvéva.

17Umi ñorãirõhára osẽ ondyry haguã Joab rehe ha ojuka ñorãirõhára mbovymíme
Joab ndivegua, ha ijapytépe kuéra ojuka avei Uríaspe.

18Joab omondo David rendápe hembijokuái omombe'u haguã chupe umi mba'e
ñorãirõ rehegua,

19ha he'i chupe upéicha: "Remombe'upa vove mburuvicha guasúpe umi mba'e ñorãirõ
rehegua,

20ikatu mba'éko ipochy ha he'i ndéve: 'Mba'ére piko peñemboja eterei pe távare?
Ndapeikuaái piko ha'e kuéra opoitaha pende ári korapy jere yvatégui mba'e pohýi
pende juka haguã,

21ojapo haguéicha táva Tebés héravape, peteĩ kuña ojukárõ guare Abimélec Jerubaal
ra'ýpe opoívo hese korapy jere yvate árigui ita ojeporúva mba'e myangu'iháp̃e? Ha
mba'ére peñemboja eterei pe tápia rehe ra'e?' Upérõ eréta chupe: 'Omano avei ningo
ne rembiguái Urías, pe hitíta, nde che ruvicha guasu.'"

22Upe tembijokuái oho ha oguahẽvo omombe'u Davídpe opa mba'e Joab he'i vaekue
chupe. David katu ipochy eterei Joab ndive ha he'i pe hembijokuáipe: —Maerã piko
peñemboja eterei pendyrývo pe távare? Ndapeikuaái piko ha'e kuéra omomboha
ñande rehe korapy jere yvate árigui mba'e ikatúva ñande juka, ojehu haguéicha
Tébespe, peteĩ kuña ojukárõ guare Abimélec Jerubaal ra'ýpe, omombóvo hese korapy
jere yvate árigui peteĩ ita ojeporúva oñemyangu'i haguã? Mba'ére peñemboja eterei pe
tápiare ra'e?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Pe tembijokuái he'i chupe: —Ñorãirõhára kuéra osẽva oñorãirõ ore ndive ipu'akátama ore rehe, ore katu romboguevi chupe kuéra upe itáva reike peve.

24Upérõ umi oguerekóva hu'y opoi korapy jere árigui ihu'y kuéra ore rehe ha oĩ ore ruvicha omanóva, umíva apytépe Urías pe hitíta.

25Upérõ David he'i pe tembijokuáipe: —Ere Joábpe ani ojepy'apy eterei ko'ã mba'ére; ñorãirõháme niko ojehúva voínte. Tondyry mbareteve katu pe távare ohundi ete peve. Nde katu emokyre'ỹ chupe.

26Urías rembireko oikuaa vove iména omano hague, oguerombyasy chupe.

27Ohasa rire imba'e mbyasyha ára katu David ogueruka hendápe, omoguahẽ chupe hógape, omenda hese ha ha'e imemby chugui. Ñandejárape katu ombopochy pe David rembiapokue.

2 Samuel 12

Natán oja'o Davídpe

1Ñandejára omondo maranduhára Natánpe David rendápe. Natán oguahẽ hendápe ha he'i chupe: —Peteĩ távape oiko mokõi kuimba'e: peteĩ ipira pire heta ha ambue imboriahu.

2Pe karai ipira pire hetáva oguereko heta ovecha ha vaka,

3pe mboriahu katu oguereko peteĩ ovecha ra'ýnte, ojogua vaekue. Ha'e voi omongakuaa ha pe ovecha ra'y okakuaa hendive ha imitã nguéra ndive, okaru imesápe, hoy'u imbayrúgui ha oke ipohéi.

4Peteĩ jey pe karai poguasu rógape oguahẽ peteĩ mbohupa; pe karai katu ndopokoséi ijovecha ha ivaka kuérare ha oipe'a pe mboriahúgui ijovecha ra'y omongaru haguã imbohupápe.

5David ipochy eterei pe karai ndive ha he'i Natánpe: —Ñandejára oikovéva rehe ha'e ndéve! Pe kuimba'e ojapo vaekue upéicha hapicháre iporã ojejuka!

6Ha ohepyme'ẽta irundy jevyve pe ovecha ra'y repykue ndoiporiahurerekói haguére hapicháre!

7Upémarõ Natán he'i chupe: —Nde hína upéva! Ha péicha he'ika ndéve Tupã Israel Jára: “Che roiporavo vaekue Israel ruvicha guasúrõ ha roipe'a Saúl pógui.

8Ame'ẽ ndéve nde ruvicha róga guasu ha ikuña kuéra ha hi'ári Israel ha Judá retã. Ha ko'ã mba'e michĩrõ guarã gueteri, ame'ẽ mo'ãve ndéve heta mba'e.

9Mba'ére aipo ramo remboyke che ñe'ẽ ha rejapo ivaíva che resa renondépe? Rejuka Urías hitítape, reiporúvo amoníta kuérape ojuka haguã chupe, ha reñemomba'e hembirekóre.

10Che apo'i haguére reipe'ávo Uríasgui hembireko reñemokuña haguã hese, ndojei mo'ãi nde rógagui araka'eve porojuka ha pochy vai.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Péicha he'i Ñandejára: ‘Nde róga teégui amopu'ãta ivaíva nde rehe. Nde resa renondépe ame'ẽta ne kuña kuéra peteĩ nde róga guápe, ha ha'e oñenóta hendive kuéra ára resápe.

12Nde rejapo ivaíva ñemiháme, che katu ajapóta nde rehe opa Israelgua renondépe, ára sakãme.’”

13David he'i Natánpe: —Ajapo ivaíva Ñandejára renondépe. Natán he'i chupe: —Ñandejára na ne nupã mo'ãi ne angaipáre, ha neremano mo'ãi.

14Nde ra'y heñói ramóva katu omanóta katuete ivai eterei haguére ko ne rembiapo Ñandejára renondépe.

15Natán oho rire hógape, Ñandejára ombohasy ete pe mitãme Urías rembirekore imemby vaekue Davídgui.

16Upérõ David oñembo'e Ñandejárape pe mitãre, ndokaruvéi ha oñeno yvýpe pyhare.

17Umi mburuvicha oikóva hóga guasúpe ojerure chupe opu'ã haguã yvýgui ha okaru haguã hendive kuéra, ha'e katu nopu'ãséi ha ndokaruséi avei.

18Pe mitã omano 7 ára haguépe ha mburuvicha kuéra okyhyje omombe'u haguã Davídpe he'ígui ojupe: “Pe mitã oikovépe nopenaséi vaekue ja'évare chupe; ágã oikuaárõ omano haguépa mba'e ojapóta ijehe?”

19David katu ohechávo mburuvicha kuéra oñe'ẽ ñemiha oñondive, ohechakuaa pe mitã omano hague, ha oporandu chupe kuéra: —Pe mitã omanóma, ajépa? —Hẽe, omanóma, —he'i hikuái chupe.

20Upérõ David opu'ã yvýgui, ojahu, oñemohyakuã porã, omonde ijao potĩ, ha oike tupaópe omomba'e guasu haguã Ñandejárape. Upéi oho hógape, ojerure hembi'urã ha oguapy okaru.

21Upérõ mburuvicha kuéra oporandu chupe: Mba'e piko upe rejapóva ore ruvicha guasu? Pe mitã oikovépe nderekarúi ha rejahe'o vaekue hese, ha ko'ágã ha'e omanóma ramo repu'ã ha reñemoĩ rekaru!

22David he'i: —Pe mitã oikove ramo ndakarúi ha ajahe'o vaekue aha'arõgui Ñandejára che poriahurereko ramo guarã ha oheja pe mitã oikove.

23Ko'ágã omano rire, maerã reípa ndakaru mo'ãvéi; ikatúta nga'u piko ou jey ha oiko che ndive? Che aháta ha'e oĩháme aiko haguã hendive, ha'e katu ndou mo'ã véima araka'eve oiko haguã ko'ápe che ndive!

Salomón oikove ypy ramo guare

24Upéi David ombovy'a hembireko Betsabépe. Oñeno hendive ha ha'e imemby chugui peteĩ mitã kuimba'e. Kóvape David ombohéra Salomón. Ñandejára ohayhu ko mitãme,

25ha upéicha oikuaauka Davídpe maranduhára Natán rupi. Upérõ David, Ñandejára rérape ombohéra pe mitãme Jedidías.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

David oñemomba'e táva Rabá rehe.
(1 Cr 20.1-3)

26Upe aja Joab ondyry amoníta kuéra táva Rabá rehe, ha oĩmarõ oñemomba'e haguã hese,

27he'ika Davídpe: “Amongua ruvicha táva guasu Rabá ho'a potaitéma che pópe ha añemomba'éma pe távare oĩháme hi'y kuéra.

28Embyaty opa ne ñorãirõhára kuéra ha eju nde, che ruvicha guasu, eñemomba'e hese, ani ajapo che ha amoĩ hese che réra.”

29Upérõ David ombyaty opa iñorãirõhára ha oho Rabá gotyo. Ojeity hi'ári ha oñemomba'e hese.

30Upéi oipe'a huvicha guasu akãgui jeguaka óro oguerekóva ijehe ita jegua ha ipohýiva 33 kílo, ha omoĩ hikuái David akãre. David oguenohẽ avei pe távagui heta eterei mba'e jegua,

31ha umi opytávape gueteri upe távape oguenohẽ upégui ha omomba'apo siérra, trígo myangu'iha ha háchape, ha avei ladríllo apópe. Upéicha avei ojapo opa táva amoníta kuéra mba'ére, ha upéi oho jey iñorãirõhára kuéra ndive Jerusalénpe.

2 Samuel 13

Amnón orãirõ iteindýra Tamárpe

1Absalón, David ra'y, oguereko peteĩ heindy iporã etereíva, hérava Tamar. Ha Amnón, David ra'y avei, iñakã vai hese,

2ha pe akã vai oñandúva imbarete etereígui ombohasy chupe. Tamar niko ndoikói gueteri kuimba'e ndive ha upévare Amón oimo'ã hasytaha oguereko chupe.

3Amnón oguereko peteĩ iñirũ ikatupyrýva mba'e vairã, hérava Jonadab, upéva Simá, David ryke'y, ra'y.

4Peteĩ jey Jonadab he'i chupe: —Mba'e piko ojehu ndéve, mburuvicha guasu ra'y? Mba'ére piko nde resa'yjuve rehóvo arako'ẽre? Emombe'úna chéve mba'épa ojehu ndéve! Amnón he'i chupe: —Che akã raku eterei, che ryvy Absalón reindy Tamar rehe.

5Upérõ Jonadab he'i chupe: —Eñeno nde rupápe ha eñembohasy gua'u. Oho ramo ne andúvo nde ru, ere chupe tombou ne reindy Tamárpe ne mongaru haguã ha tojapo ndéve ne rembi'urã upépe voi, ikatu haguã rehecha chupe ha re'u ha'e ome'ẽva ndéve.

6Amnón oike hupápe ha oñembohasy. Oúvo David hendápe, Amnón he'i chupe: —Toúna che reindy Tamar ha tombojy ko'ápe mokõi mbujape ha ha'e voi tome'ẽ chéve.

7Upérõ David omondo Tamárpe ha he'i chupe: —Terehomi nde kyvy Amnón rógape ha ejapo chupe hembi'urã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Tamar oho ikyvy Amnón oñenóva hína rógape. Ogueraha trígo ku'i ha ombojehe'a, ojapo mbujape ha ombojy upépe voi;

9Upéi ogueraha ipáila ha omoĩ chupe umi mbujape; Amnón katu ndo'uséi ha omosẽ opavave upépe oĩvape.

10Osẽmba rire Amnón he'i Tamárpe: —Eru pe tembi'u che kotýpe ha che mongaru nde voi. Tamar ogueraha umi mbujape ojapo vaekue ikyvy Amnónpe ikotýpe;

11ha'e oñembojávo katu Amnón ipojái hese ha he'i chupe: —Eju che reindy eñeno che ndive.

12Ha'e he'i chupe: —Anína che rãirõ che kyvy! Kóva ko ndojejapóiva Israel retãme. Anína rejapo ko mba'e ivai etéva!

13Mamo piko ahavéta ko ñemotĩ reheve? Nde katu repytáta Israélpe ijaheipy ramo. Eñe'ẽna mburuvicha guasúpe. Ha'e che me'ẽne ndéve.

14Amón katu ndoikuaaséi mba'eve ha imbaretevégui ipu'aka hese ha orãirõ chupe.

15Ha ojapopa vovénte ndaija'evéi hese. Heñói ipype peteĩ a'e'ỹ imbaretevéva upe mborayhu oñandu vaekuégui. Ha he'i chupe: —Epu'ã tereho!

16Tamar katu he'i chupe: —Ndaha mo'ãi che kyvy. Che mosẽrõ ko'águi rejapóta ivaivéva upe rejapo vaekuégui! Amón ndoikuaaséi mba'eve,

17ohenói hembiguáipe ha he'i chupe: —Emosẽ águi ko kuñáme ha emboty porã pe okẽ!

18Pe tembiguái omosẽ chupe ha omboty porã pe okẽ. Tamar oúvo oñemonde vaekue upe ao jegua porãitépe omondéva mburuvicha guasu rajy omenda'ỹva,

19oñemosẽ rire katu omoĩ tanimbu iñakãre, omondoro ijao, ha ipo iñakã ári hasẽ ohóvo pe tapére.

20Upérõ ikyvy Absalón oporandu chupe: —Nde kyvy Amón piko pe ojapóva nde rehe upéicha? Ekirirĩnte che reindy; nde kyvy niko, ha ani rejepy'apy eterei kóvare. Tamar ojecháma ramo ha'eño, opyta ikyvy Absalón rógape.

21David oikuaa vove ojehu vaekue ipochy eterei; ha nde'íri mba'eve Amónpe. Ombojerovia vai chupe ha'égui ita'ýra ypykue.

22Absalón nde'íri ramo jepe mba'eve Amónpe, ipy'aro hendive orãirõ haguére heindy Tamárpe.

Absalón omyengovia Amónpe

23Mokõi áño upe rire, Absalón rembiguái kuéra oñapĩ ijovecha kuéra upe Baal-Hasor héravape, táva Efraín ypýpe, ha Absalón ohenói ikaru guasuhápe opa mburuvicha guasu ra'y kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Oho avei mburuvicha guasu rendápe ha he'i chupe: —Ko'ágã oñeñapĩ hína che ovecha kuéra. Aipotaitéma niko che ruvicha guasu ha mburuvicha kuéra che mbojerovia che moirũmívo.

25David katu he'i chupe: —Ndaikatúi che ra'y rohopa ore roĩ haguéicha, ore reta etereíta niko ha ipohýita ndéve. Absalón ojerureve ramo jepe chupe, David ndohoséi, ha ohovasa chupe.

26Upérõ Absalón he'i: —Ndaikatúi ramo upéva, che ruvicha guasu, tohóna che ndive che ryke'y Amón. —Ha maerã piko reipota ne moirũ nde ryke'y Amón? —oporandu chupe David.

27Absalón katu ojerure eterei, ha upérõ David oheja Amón ha mburuvicha guasu ra'y kuéra oho hendive. Absalón ombosako'i peteĩ karu guasu, umi ojapóva rehegua mburuvicha guasu kuéra,

28ha he'i hembiguái kuérape: “Pema'ẽ porãke Amón rehe. Ágã opiguýma ramo, ha'éta peẽme pejuka haguã chupe, ha pejukáke! Ani pekyhyje, che hína pe ha'éva peẽme pejapo haguã. Pene kyre'ỹ ha pende py'a guasúke!”

29Ojapóvo pe Absalón he'íva, hembiguái kuéra ojuka Amónpe. Upérõ opa mburuvicha guasu ra'y kuéra ojupi henda ári ha okañy.

30Ha'e kuéra oguahẽ mboyve, oñemombe'u Davídpe Absalón ojuka hague opa mburuvicha guasu ra'y kuéra oheja'ỹre hekove peteĩnte jepe.

31Upérõ David omondoro ijao mba'e mbyasýgui ha ojeity yvýre. Opa mburuvicha oĩva upépe omondoro avei ijao;

32Jonadab, Simá, David ryke'y ra'y katu he'i: —Ani reimo'ã che ruvicha guasu, ojejuka hague opa nde ra'y kuéra. Amón añónte pe ojejukáva. Upéicha voi he'i vaekue Absalón ojapotaha, Amón orãirõ ramo guare heindy Tamárpe.

33Upévare, aníke rerovia che ruvicha guasu, ojejuka hague opa mburuvicha guasu ra'y kuéra. Amónte hína pe ojejukáva.

34Absalón okañy aja, pe mitã rusu oma'ẽ mombyrýva ohecha peteĩ kuimba'e aty guasu oguejýva oúvo Horonaim rape rupi, pe yvyty ykére. Upérõ oho he'i mburuvicha guasúpe oĩha peteĩ aty guasu oguejýva oúvo Horonaim rape rupi,

35Ha Jonadab he'i mburuvicha guasúpe: —Oúma nde ra'y kuéra, che ruvicha guasu, ha'e haguéicha ndéve.

36Ha'e oñe'ẽmba vove, oguahẽ David ra'y kuéra ha oñemoĩ hasẽ soro. David ha mburuvicha kuéra avei heta ojahe'o.

37-38Absalón katu okañy ha oho Guesur ruvicha guasu Talmai, Amihud ra'y rendápe, ha opyta hendive mbohapy áño pukukue. David katu ojahe'o arako'ẽre ita'ýra Amón rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

39Ohasa rire chugui upe imba'e mbyasy, ndaipochyvéi Absalón ndive ha ohechaga'u eterei chupe.

2 Samuel 14

Joab rupi, Absalón ou jey

1Joab, Seruiá memby, oikuaa David ohecha ga'u etereiha Absalónpe,

2ha upérõ ohenoika táva Tecóagui peteĩ kuña upepegua ikatupyrýva mba'e vairã, ha he'i chupe: “Emonde ao hũ ha ejapo ku reñembyasy ramo guáicha; ani reñemohyakuã porã, ikatu haguã rejogua kuña aréma omondéva ao hũ heseguáva manóre.

3Upéi tereho mburuvicha guasu rendápe ha ere chupe ko ha'étava ndéve.” Joab he'i rire chupe upe he'i vaerã,

4upe kuña Tecoa pegua oho mburuvicha guasu rendápe, oñesũ ha ojayvy henondépe omboja peve isyva yvýre, ha he'i chupe: —Che pytyvõmi kena che ruvicha guasu!

5—Mba'épa ojehu ndéve, he'i chupe David. Ha'e he'i: —Che ména omanóma,

6ha mokõinte che memby kuimba'e; umíva oñorãirõ oñondive ñúme, ha ndaipórigui oipe'áva chupe kuéra ojuehegui, peteĩ ha'e kuérava ojuka ityvýrape.

7Ko'ágã opa che rogagua oñemoĩ che rehe ha oipota ame'ẽ chupe kuéra pe ityvýra jukaharépe, omyengovia haguã chupe ityvýra manonguére, ha upekuévo oipe'a haguã avei che hegui che memby peteĩmi ha péicha ombogue haguã pe peteĩ tatapỹimi opytáva ha che ména réra ogue haguã avei ko yvy ári.

8Upérõ David he'i pe kuñáme: —Tereho katu nde rógape, mba'eve ndojehu mo'ãi ndéve. Eheja upéva che pópe.

9Pe kuña he'i chupe: —Che jára ha che ruvicha guasu, ndaipotái ho'a nde ha ne retã ári che ha che rogagua rembiapo vaikue, to'ante ore ári opa mba'e.

10David he'i chupe: —Oĩrõ he'íva ojapotaha nde rehe ivaíva, eru pévape che rendápe ha ndojapovéi chéne nde rehe mba'eve.

11Ha'e katu he'i jey chupe: —Ajerure ndéve che ruvicha guasu, reñembo'e haguã Tupã nde Járape, ani oĩ che rogagua ojukaséva che memby jukaharépe, ha péicha ombotuichave pe ivai oĩmava che ári ojukávo pe che memby peteĩmíme. David he'i chupe: —Ñandejára rérape ha'e ndéve peteĩ ne memby akã raguénte jepe ndo'a mo'ãiha yvýre.

12Pe kuña katu he'ivénte chupe: —Nde che ruvicha guasu, peteĩ mba'éntena ta'emive ndéve mbykymi. —Ere katu, —he'i chupe David.

13Upérõ pe kuña oporandu chupe: —Mba'érepa aipo ramo reheja oike ne akãme upevaiténte avei rejapo haguã Tupã Ñandejára retãre, che ruvicha guasu? Nde voi ere haguéicha, che ruvicha guasu, nde ne rembiapo vai hína nderehejáivo ou jey nde ra'y oikóva tetã mombyrýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Opavave niko, ñaĩ haguéicha ñamano vaerã. Pe y oñehẽva yvýre ha ndaikatuvéiva oñembyaty, peichaite avei hína ñande. Opaichavévo Tupã ndoipe'ái avavégui hekove, oha'ã uvei ikatu haguã upe oikóva mombyry oñemboja jey hendápe.

15Che niko aju kuri ne rendápe añe'ẽvo ndéve, che ruvicha guasu, añemongyhyje haguére añe'ẽ haguã ndéve péicha.

16Nde rejapysaka ramo che rehe, ikatúta che pe'a upe che renohẽsévagui chéve ha che membýpe ko yvýgui ha'éva Tupã Ñandejára mba'e.

17Ko ne rembiguái ohenduse nde hegui ñe'ẽ ombopy'a guapýva chupe. Nde niko reikuaa porã mba'épa iporã ha mba'épa ivai, Tupã remimboúicha. Tupã nde Jára topyta ne ndive, che ruvicha guasu!

18David he'i upe kuñáme: —Amba'e porandúta ndéve ha aipota ere chéve opa mba'e. Aníke reñomi che hegui mba'eve. —Eñe'ẽ katu che ruvicha guasu, he'i pe kuña.

19Ha David oporandu chupe: —Ajépa Joab hína upe ne mboúva ere haguã chéve ko'ã mba'e? Ha pe kuña he'i chupe: —Upeichaite hína, che ruvicha guasu, upe erehaichaite. Joab hína, upe ne ñorãirõhára kuéra ruvicha, pe che mboúva, ha pe he'i vaekue chéve opa mba'e ha'e vaerã ndéve.

20Ha ojapo ndoipotavéigui oiko umi mba'e ko'ágã oikóva. Nde katu, che ruvicha guasu peteĩ Tupã remimboúicha reikuaa opa mba'e ojehúva ñane retãme.

21Upémarõ David he'i Joábpe; —Oĩ porã jeýma opa mba'e. Tereho katu ere mitã rusu Absalónpe ikatumaha ou jey py'a guapýpe.

22Upérõ Joab ojayvy henondépe omboja peve isyva yvýre omomba'évo chupe, oguerohory chupe ha he'i: —Ahecha kuaáma rejeroviaha che rehe, che ruvicha guasu; rejapo niko pe ha'ekáva ndéve ikatuha rejapo.

23Pya'e oho Joab Guesúrpe omoirũ haguã Absalónpe Jerusalén peve.

24David katu he'i oho haguã hógape ha ani oguahẽ hendápe. Upévare Absalón oho hógape ohecha'ỹre itúvape.

25Opa Israélpe ndaipóri kuimba'e iporã ha ijukyvéva Absalóngui, ha ojererohoryvéva upévare. Ipýgui iñakãmeve ndaipóri hetére mba'eve ivaíva.

26Oikytĩvo iñakã rague, upéva ha'e ojapo jepi áño pahápe ipohýigui chupe. Upe akã rague oipe'áva ipohyive 2 kílogui.

27Absalón oguereko mbohapy ta'ýra ha peteĩ tajýra hérava Tamar ha iporã etereíva.

28Mokõi áño pukukue Absalón oiko Jerusalénpe ikatu'ỹre oike mburuvicha guasu rendápe,

29ha upévare ojerure Joábpe oho haguã David rendápe hérape; Joab katu ndohoséi. Ojerure jey chupe upéva Absalón ha Joab ndohói avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Upémarõ Absalón he'i hembiguái kuérape: —Pe Joab kokue oĩ che kokue ykére ha oñotỹ upépe seváda. Tapeho ha pehapy chugui iseváda ty. Absalón rembiguái kuéra oho ha ohapy Joab kokue.

31Pya'e oho Joab Absalón rógape ha oporandu chupe: —Mba'érepa ne rembiguái kuéra ohapy che kokue?

32Absalón he'i chupe: —Ha'eka ndéve kuri reju haguã che rendápe. Aipota reho David rendápe ha ere chupe, reínte aju hague Guesúrgui. Iporãve vaerã mo'ã apyta upépente. Ahechase mburuvicha guasúpe, ha oiméro ajapo ra'e ivaíva, ta che juka.

33Upérõ Joab oho David rendápe ha omombe'u chupe upe he'ikáva Absalón. David ohenoika chupe. Oguahẽvo Absalón David rendápe ojayvy henondépe omboja peve isyva yvýre. David katu oñañuã ha ohetũ chupe.

2 Samuel 15

Absalón opu'ã David rehe

1Ohasa umi ára ha Absalón oguerekóma ikárro ñorãirõrã ha ikavaju kuéra; ha 50 kuimba'e oñangarekóva hese omoirũ chupe.

2Opu'ã jepi ko'ẽ mboyve ha oñemoĩ tape ykére upe táva reiképe; ha opa umi oguahẽvape mburuvicha guasu rendápe oguerúvo chupe iñangekói, ohenói jepi ha oporandu chupe kuéra moõguápa. Ha umi he'ívape ha'eha peteĩva umi Israel ñemoñaregua,

3Absalón he'i chupe: Upe joavy perekóvape, pene rembijerure oĩ hína hekoitépe. Mburuvicha guasu guio katu ndaipóri avave ohendu vaerã pene angekói ha omoĩ vaerã opa mba'e hekópe.

4Ha upéi ombojoapy jepi: “Che nga'u ra'e pe mbojovakehára ko tetãme, ou haguã che rendápe opa umi ojoavýva, ikatu haguã amohenda chupe kuéra hekópe.”

5Ha oĩrõ oñembojáva omomaiteívo chupe, Absalón ombohasa chupe ipo, oñañuã ha ohetũ chupe.

6Upéicha ojapo jepi opa Israel pegua ndive oúva mburuvicha guasu rendápe ombojovake haguã chupe kuéra ijoavy oguerekóvape. Upéicha opa Israel pegua ohayhu eterei chupe.

7Ohasa rire 4 áño, Absalón he'i mburuvicha guasúpe: —Che ruvicha guasu, ahase Hebrónpe apaga haguã che promesa ajapo vaekue Ñandejárape.

8Aiméro guare sírio retãme, táva Guesúrpe, ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ Ñandejárape ohejáro aju jey Jerusalénpe, amomba'e guasutaha chupe.

9—Tereho katu py'a guapýpe, —he'i chupe mburuvicha guasu. Upérõ Absalón oho Hebrónpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha upekuévo omondo avei hembijokuái opa Israel ñemoñaregua rupi ha he'ika chupe kuéra, ohendu vove turu pu, omoherakuã haguã Absalón ojupi hague mburuvicha guasúrõ Hebrónpe.

11Ohenói avei 200 karaípe omoirũ haguã chupe Hebrónpe. Umíva oho hendive oimo'ã'ỹre mba'eve ivaíva.

12Absalón ohenoika avei peteĩ umi David irũ nguéravape, oĩva David ndive oporandu haguã chupe kuéra mba'épa iporã ojapo; upéva héra Ahitófel, oikóva itáva Guiló héravape.He'i chupe: 'Jaha che ndive Hebrónpe'. Péicha upe ñepu'ã mburuvicha guasúre imbareteve ohóvo ha hetave avei ohóvo umi omoirũva Absalónpe.

David osẽ Jerusaléngui ha okañy

13Peteĩ ñe'ẽ rerahaha he'i Davídpe Israelgua oñemoirũha Absalón ndive.

14Upérõ David he'i opa mburuvicha kuérape oĩva hendive Jerusalénpe. —Pya'éke ñakañy Absalóngui ko'agãite voi, cháke ñande rupytýrõ ñande jukapáta opavave ko távape ñaimévape!

15Ha'e kuéra he'i mburuvicha guasúpe: —Roime rojapo haguãicha nde eréva ore ruvicha guasu.

16Upérõ David osẽ opa hogagua ndive, ha oheja 10 ikuña kuéravante, oñangareko haguã pe óga guasúre.

17Ha osẽ rire mburuvicha guasu opa iñirũ nguéra ndive, opyta hikuái pe ógape oĩva táva rokẽ ypýpe.

18Ijykére oñemoĩ opa mburuvicha kuéra, ha upe aja opa ceretéo ha peletéo kuéra oñangarekóva mburuvicha guasúre ha umi 600 getéo omoirũ vaekue chupe Gat guive ohasa henonde rupi.

19Upérõ mburuvicha guasu he'i Itai, upe Gat guápe: —Mba'ére piko reju nde avei ore ndive? Iporãve reho jey ha repyta mburuvicha guasu pyahu ndive. Ipaháp e niko nde peteĩ mombyrygua reikóva mombyry ne retãgui.

20Kuehénte reguahẽ, ha piko che ajeruréta ndéve reju haguã ore ndive, ku che voi ndaikuaáiva mamópa aháta! Iporãve reho jey ramo ha reraha ne ndive ne retã guápe. Ñandejára ta nde rovasa ha ta ne moirũ opa ára!

21Itai he'i chupe: —Ñandejára rérape ha nde rérape, che ruvicha guasu, ame'ẽ ndéve che ñe'ẽ, mamo nde reimeháp e, taha'e reikove haguã taha'e remano haguã, upépe oĩta avei ne ndive ko ne rembijokuái.

22—Upéicharõ eju ore ndive, he'i chupe David. Upéicha Itai ha opa hendivegua oho David ha iñirũ nguéra ndive.

23Opavave hasẽ soro. Ohasa hikuái ysyry Cedrón; upéi ohasa mburuvicha guasu, ha opavave oho henonderã yvy ojeiko'ỹha rape gotyo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Oho avei pa'i Sadoc opa levíta kuéra ndive oguerahâva Ñandejára karameguã ñe'ẽ ñome'ẽ rehegua Upéva oheja hikuái pa'i Abiatar ykére, osẽ meve opavave pe távagui.

25Mburuvicha guasu katu he'i Sadócpe: —Eraha jeýnte Ñandejára karameguã upe távape. Ñandejára oma'ẽrõ che rehe, che rerojere jeýne ahecha haguã pe karameguã oĩva hendápe.

26Ha he'i ramo chéve nda che rayhuveiha, ipópe aime ojapo haguã che hegui ha'e oipotaháicha.

27Mburuvicha guasu he'i avei pa'i Sadócpe: —Nde ha Abiatar tapeho jeýnte Jerusalénpe mokõive pende ra'y kuéra ndive. Ndé nde ra'y Ahimaas ndive ha Abiatar ita'ýra Jonatán ndive.

28Upe aja che apytáta yvy ojeiko'ỹha rupi oguahẽ meve momarandu pende hegui.

29Sadoc ha Abiatar ogueraha jey Ñandejára karameguã Jerusalénpe, ha opyta upépe.

30David ojupi yvyty olívo rape rehe pynandi ha hasẽ ohóvo ha iñakã ojaho'i mba'e mbyasýgui. Opa iñirũ nguéra ojaho'i avei iñakã ha hasẽ ohóvo hendive.

31Oñemombe'úvo Davídpe Ahitófel opu'ãha avei hese oñemoirũvo Absalón ndive, ojerure Ñandejárape ombyai haguã opa mba'e Ahitófel oguerekóva iñakãme.

32David oguahẽvo upe yvyty ru'ãme oñemomba'e guasuhápe Ñandejára, osẽ huguãitĩvo Husai, arquíta kuéra ñemoñaregua, ijao soropa ha yvy iñakãre mba'e mbyasýgui.

33David he'i chupe: —Rejúrõ che ndive nde pohýita chéve;

34reho jeýrõ Jerusalénpe katu, upe guive che pytyvõta rembyai haguã umi mba'e oguerekóva iñakãme Ahitófel. Tereho Jerusalénpe ha ere Absalónpe: ‘Che ruvicha guasu, ko ne rembiguái omba'apóta ndéve guarã, omba'apo haguéicha nde rúpe guarã’.

35Upépe oĩ pa'i Sadoc ha pa'i Abiatar; umíva che ndivegua. Chupe kuéra emombe'u opa mba'érendúva mburuvicha guasu rógape.

36Ita'ýra kuéra Ahimaas ha Jonatán oĩva hendive kuéra, tou tomombe'u chéve opa mba'e oĩva.

37Husai, David irũ tee, oguahẽ Jerusalénpe Absalón oike vove upe távape.

2 Samuel 16

David oñe'ẽ Sibá ndive

1Ohasa rire David pe yvyty ru'ãgui amo gotyomive, osẽ huguãitĩvo Mefi-Bóset rembiguái Sibá. Ogueru mokõi vúrro oñembyapéva ha hi'ári kuéra 200 mbuja, 100 mbujape parral'a ñembopiru pyrégui, 100 yva uperõgua ha peteĩ vakapi kaguy ryru, kaguýgui henyhẽva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2David oporandu chupe: —Maerãpa reru kóva? Ha Sibá he'i chupe; —Vúrro kuéra
hína ojupi haguã hi'ári nde rogagua; mbuja ha yva ho'u haguã ñorãirõhára kuéra, ha
kaguy hoy'u haguã umi ikane'õva yvy ojeiko'ỹha rupi.

3—Mamópa oĩ nde jára remineno, oporandu chupe David. Opyta Jerusalénpe, he'i
Sibá, oimo'ãgui ko'ágã Israelgua ome'ẽ jeytaha chupe upe tetã ijaguélo mba'ekue.

4—Upéicharõ, he'i chupe David, opytáma ne mba'erã opa Mefi-Bóset mba'ekue. —
Hánga'u rema'ẽ che rehe opa ára, che ruvicha guasu, he'i Sibá ojayvývo henondépe.

5David oguahẽvo upe héravape Bahurim, peteĩ kuimba'e Saúl róga pegua osẽ upégui.
Upéva Guerá ra'y ha héra Simí, ha oñe'ẽ reity,

6ha oha'ã ohóvo itápe David ha mburuvicha kuérape, pe mburuvicha guasúpe omo'ãro
jepe igénte ha umi hese oñangarekóva.

7Simí oñe'ẽ reity chupe he'ívo: —Hýpy, nde porojukahára ahẽ! Tereho ko'águi!

8Ñandejára omyengoviáma ndéve hetaite Saúl rogaguápe rejuka haguére reiko haguã
hendaguépe mburuvicha guasúrõ! Ágã katu Ñandejára ne me'ẽma nde ra'y tee
Absalón pópe, ha ápe rerotyryry rehóvo ne ñañangue; nde niko hína porojukahárante
voi!

9Upérõ Abisai, Seruiá memby, he'i mburuvicha guasúpe: —Mba'ére piko ko jagua
re'õngue oñe'ẽ reitýta hína che ruvicha guasúpe? Che rejána tañakã'o chupe peteĩ
sapy'aitépe!

10David katu he'i chupe: Ko mba'e ndaha'éi pene ndive hína, Seruiá memby. Oime
vaerãko oñe'ẽ pohýi hína chéve Ñandejára he'i haguére chupe ojapo haguã péicha che
rehe. Ha upéicharõ, mávapa he'íta chupe mba'érepa ojapo upéva.

11Upéi he'i Abisai ha mburuvicha kuérape: —Che ra'y tee jepe che jukase hína, ko'ýte
che jukaséta peteĩ Benjamín ñemoñaregua! Peheja tojahéi che rehe! Ñandejára niko pe
he'íva chupe ojapo haguã!

12Ikatu mba'éko Ñandejára, ohechávo mba'eichaitépa ajepy'apy, che rovasa ko'ã ñe'ẽ
ko'ágã ahendúva rekovia.

13David ha iñirũ nguéra oho hapére, Simí oho aja hapykuéri pe yvyty ykére, ojahéi
hese, oha'ã itápe ha omopu'ã yvy tĩmbo.

14David ha iñirũ nguéra oguahẽvo ysyry Jordánpe, ikane'õ eterei ha opytu'u upépe.

Absalón oike Jerusalénpe

15Upe aja Absalón oike Jerusalénpe ha omoirũ chupe opa Israelgua ha Ahitófel.

16Husai, pe arquíta, ha David irũ tee, osẽ Absalón ruguãitĩvo ha osapukái: —Víva
ñande ruvicha guasu! Víva ñande ruvicha guasu!

17Upérõ Absalón oporandu chupe: —Mba'e piko oiko ne irũ teégui? Mba'ére nderehói
hendive?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Mba'eveichave ramo, he'i chupe Husai. Apytase upe Ñandejára ha opa Israelgua oiporavo vaekue ndive.

19Ha upéi katu, oimérõ aipytyvõ vaerãme, taipytyvõ che irũ tee ra'ýpe. Che amba'apóta ndéve guarã che ruvicha guasu, amba'apo haguéicha nde rúpe guarã.

20Upe rire Absalón oporandu Ahitófelpe: —Mba'épa peje chéve jajapo haguã?

21Ahitófel he'i Absalónpe: —Eñeno nde ru kuña kuéra ndive, umi ha'e oheja vaekue oñangareko haguã hóga guasúre. Upéicha opavave Israélpe ohecha kuaáta rembopochy hague nde rúpe ha ikyre'ỹvéta opa umi oĩva ne ndive.

22Upérõ omoĩ hikuái Absalónpe guarã peteĩ óga vakapi pe óga ape ári ha upépe Absalón oñeno itúva kuña kuéra ndive opa Israelgua rovake.

23Upérõ niko oñeporandu ramo Ahitófelpe, ojeguereko oñeporandu ramo guáicha Ñandejárape. David ha Absalón avei ojerovia eterei hese.

2 Samuel 17

Husai ombyai pe Ahitófel he'íva

1Upéi Ahitófel he'i Absalónpe: —Eheja taiporavo 12.000 kuimba'e ha ko pyharépe voi asẽta amuña Davídpe.

2Ha'e ikangy ha ikane'õma ramo ajeitýta hi'ári ha amongyhyjéta chupe; ha opa iñirũ nguéra oguevi ha okañýta. Pe mburuvicha guasúpe añoite ajukáta,

3ha upéi amoingo porã jeýta opa tetã guápe ne ndive, ku kuña omenda ramóva oiko porã jeýrõ guáicha iména ndive. Upe nde reipotáva niko hína kóva: peteĩ kuimba'énte tomano, ha opavave topyta py'a guapýpe.

4Absalónpe ha opa umi oporoheko mbo'e kuaávape Israélpe iporã upéva.

5Absalón katu ohenoika avei Husai pe arquítape, ohendu haguã iñe'ẽ.

6Oguahẽvo Husai, Absalón he'i chupe: —Péicha ojapose hína Ahitófel. Mba'épa ere nde: jajapótapa, térã nahániri?

7Husai he'i chupe: —Ko'agãite ramo, pe Ahitófel oipotáva naiporãi hína.

8Nde niko reikuaa porã, nde ru ha iñirũ nguéra ipy'a guasu etereiha; ha ko'ágã oiméne ipochy eterei hína, ku jaguaretéicha ojepe'a vaekuégui imemby kuéra. Hi'arive, nde ru hína peteĩ kuimba'e oiko kuaa etereíva ñorãirõháme, ha ndohasa mo'ãi ko pyhare oimehápe reínte.

9Ko'ágã voi oiméne okañy hína umi itakua térã ambue henda rupi. Upéi katu, ojekuaa vove oñepyrũvo pe ñorãirõ ho'a hague mbovymi nde reheguáva, oĩne katuete oimo'ãva opa nde rehegua oguevi hague,

10ha umi ipy'a guasuve ha iñarõvéva leóngui jepe, ikangýne.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ehendumi ko ha'éva ndéve: Embyaty opa kuimba'e Israelgua, Dan guive Beerseba peve, tou ne moirũ; umíva niko heta ku yvyku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guáicha; ha emyakã chupe kuéra ndete voi ñorãirõháme.

12Upérõ ñandyrýta nde rúre mamo ha'e oĩháme. Jajeitýta hi'ári ku ysapy ho'aháicha yvy ári ha ndopyta mo'ãi hekove ha'e térã peteĩnte jepe umi iñirũ nguéragui.

13Okañýrõ jepe peteĩ táva guasúpe, opa Israelgua jaraháta sã poguasu kuéra ha jarotyryrýta peteĩ-teĩ umi ita korapy jere pegua ysyry peve, jaheja'ỹre upépe peteĩ itánte jepe.

14Absalón ha opa Israel guápe iporãve upe he'íva Husai, pe he'i vaekuégui Ahitófel. (Ñandejára niko he'íma ra'e ipy'apýpe ombyaitaha upe he'íva Ahitófel, ohundi haguã Absalónpe. Absalón ojapo rire pe he'íva Ahitófel, osẽ porã vaerã mo'ã chupe.)

15Upéi Husai omombe'u pa'i kuéra Sadoc ha Abiatárpe upe Ahitófel he'i vaekue ojejapo haguã,

16omomarandu pya'e haguã Davídpe, he'ikávo chupe ani ohasa pe pyhare umi ñu perõ rupi, ha ohasa haguã katuetei Jordán mboypýri, ani haguã ojejuka ha'e ha iñirũ nguéra.

17Ahimaas ha Jonatán oĩ En-Roguélpe ndoipotáigui avave ohecha chupe kuéra pe távape; upévare peteĩ mitãkuña oho upépe omomarandúvo chupe kuéra ha ha'e kuéra oho pya'e omomarandúvo mburuvicha guasu Davídpe.

18Peteĩ mita'i katu ohecha chupe kuéra osẽnguévo ha oho omombe'u Absalónpe. Upérõ ha'e kuéra oiko pya'e ha oike peteĩ karai Bahurim pegua rógape ha okañy peteĩ ykua korapýpe oĩvape.

19Ha'e kuéra oike rire, upe karai rembireko omoĩ pe ykua jurúpe imbotyha ha omyasãi hi'ári trígo jejykýi pyre. Ha upéva ndohechái avave.

20Oguahẽvo umi Absalón irũ nguéra, oporandu hikuái upe kuñáme: —Mamópa oĩ Ahimaas ha Jonatán? —Ohasa hikuái ko'arupi yvy ojeiko'ỹha gotyo, he'i chupe kuéra upe kuña. Absalón irũ nguéra oho hekávo, ha ndojuhúima ramo oho jey Jerusalénpe.

21Ha'e kuéra oho rire, Ahimaas ha Jonatán osẽ pe ykuágui ha pya'e oho omomarandúvo mburuvicha guasu Davídpe: he'i chupe hikuái opu'ã pya'e haguã ha ohasa ysyry mboypýri, Ahitófel he'i haguére oñendyry haguã hese kuéra.

22Upérõ David ha iñirũ nguéra opu'ã pya'e ha ohasa ysyry Jordán mboypýri. Upe ára ambuépe ndaiporivéi avave ohasa'ỹ vaekue.

23Ahitófel ohechámarõ ndojejapoiha upe ha'e he'i vaekue, ombyape hymba vúrro, ojupi hi'ári ha oho hógape upe távape ha'e heñói haguépe, ha omoĩmba rire hekópe umi mba'e hóga pegua, ojejuvy. Upéicha omano ha oñeñotỹ itúva oñeñotỹ haguépe.

David oguahẽ peteĩ hendápe hérava Mahanaim

24David oguahẽ upe héravape Mahanaim, Absalón ohasa jave ysyry Jordán opa Israelgua ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Absalón omoĩ ñorãirõhára ruvicha ramo peteĩ kuimba'épe hérava Amasá, Joab rendaguépe. Amasá vaekue peteĩ ismaelíta, hérava Itra, ra'y. Itra oñemokuña vaekue Abigail rehe; Abigail vaekue Nahas rajy ha Seruiá kypy'y; Seruiá hína Joab sy.

26Absalón oñemohenda Israelgua ndive Galaad yvýpe,

27ha David oguahẽvo Mahanaímpe, osẽ huguãitĩvo Sobí, Nahas ra'y; upéva Rabá pegua, oĩva tetã Amónpe; osẽ avei Maquir, Amiel ra'y, Lodebar pegua; ha Barzilai, Roguelim pegua, oĩva Galaádpe.

28Ha'e kuéra ogueraha chupe tupa, ña'ẽ, japepo ñai'ũ; avei trígo, seváda, trígo ku'i, trígo maimbe, kumanda, kumanda yvyra'i,

29eíra, kesu pyahu vaka kambýgui ha kavara kambýgui, ho'u haguã David ha iñirũ nguéra, he'ígui hikuái ipy'apýpe, ha'e kuéra oiméne haguã ikane'õ, iñembyahýi ha ijyuhéi, oúgui yvy ojeiko'ỹhágui.

2 Samuel 18

Absalón oguevi ha omano ñorãirõme

1David oipapa iñorãirõhára kuéra, ha omoĩ mburuvicha kuéra omyakãva 1.000 ha omyakãva 100 kuimba'épe.

2Upéi David omboja'o iñorãirõhára mbohapy atýpe: peteĩ Joab ndive, ambue Abisai, Seruiá memby ha Joab ryvy ndive ha pe mbohapyha Itai, pe Gat pegua ndive. Ha opa ñorãirõhárape he'i: —Aháta pene ndive ñorãirõme.

3Ha'e kuéra katu he'i chupe: —Nahániri ore ruvicha guasu, ani upéicha. Umi oúva ñandévepeko marãve ndoikói roguevi ramo, térã omano ramo mbytere ore hegui; nde katu ore ruvicha guasu, 10.000 oréicha guáva ramo hína. Iporãve repyta ramo ko távape ha remoguahẽ oréve pytyvõ ko'águive.

4Ajapóta peẽme iporãveháicha, he'i chupe kuéra David, ha oñemoĩ pe táva rokẽ ykére, osẽ aja ñorãirõhára kuéra aty-atýpe 1.000 ha 100 kuimba'e rehegua.

5He'i avei Joab, Abisai ha Itaípe, ani ojapo mba'eve ivaíva mitã rusu Absalónre, ha opavave ohendu upéva.

6-7Upéicha osẽ hikuái ñúme oñorãirõvo Israelgua ndive. Oñeñorãirõ Efraín yvytýre ha hetaiterei umi ojejukáva upe árape. Omano 20.000 kuimba'e.

8Pe ñorãirõ isarambi opa ijerekuévo, ha upérõ pe ka'aguy ojuka hetavépe upe kyse pukúgui.

9Absalón oikóva peteĩ mburika ári ojejuhu sapy'a David irũ nguéra renondépe. Upérõ pe mburika oike ohasa peteĩ yvyra mataguy rupi, ha Absalón opa'ã iñakã raguégui umi yvyra rakãre, ha opyta osãingo upépe imburika katu oho hapére ha'eño.

10Oĩ ohecháva chupe ha oho he'i Joábpe: —Ahecha Absalónpe osãingóva iñakã raguégui peteĩ yvyra mátagui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ha Joab he'i chupe: —Mba'égui nderejukái ra'e upépe voi? Ame'ẽ vaerã mo'ã ndéve
10 pláta pehẽngue ha peteĩ ku'a jokuaha.

12Upe kuimba'e katu he'i Joábpe: —Reme'ẽrõ jepe chéve 1.000 pláta pehẽngue
ndajukái vaerã mo'ã David ra'ýpe. Rohendu porã kuri David he'i ramo ndéve, Abisai
ha Itaípe, ani haguã pejapo mba'eve ivaíva mitã rusu Absalónre.

13Upéi katu, reínte voi ajapóta upéva kuri, ndaipórigui mba'eve okañýva mburuvicha
guasúgui, ha nde nderejapói vaerã mo'ã mba'eve che mo'ã haguã chugui.

14—Ndaikuaaséi mba'eve, he'i chupe Joab; ha ojapyhy mbohapy kyse yvuku michĩva
japoíva ñande pópe, ha ojakutu umíva Absalón py'a mbytetépe, oisãingóva gueteri
hekove upe yvyra mátagui,

15Upéi 10 Joab irũ nguéra omongora Absalónpe ha ojukaite chupe.

16Upéi Joab ombopuka turu ha iñorãirõhára kuéra nomuñavéi Israel guápe, Joab
ojokógui chupe kuéra.

17Upérõ ojapyhy hikuái Absalón retekue ha oity peteĩ yvykua guasúpe oĩva pe
ka'aguýpe ha omopu'ã hi'ári peteĩ ita atýra guasu. Upe rire opa Israelgua okañy ha oho
jey hógape.

18Absalón oikovépe omopu'ãka vaekue ijupe guarã peteĩ ita aty guasu mandu'arã, oĩva
David ñúme ha omoĩka vaekue hese héra, ndaipórigui ita'ýra oñangareko vaerã hese.
Ha ko'agãite peve upéva héra “Absalón momandu'aha”.

19Upéi Ahimaas, Sadoc ra'y, he'i Joábpe: —Taha pya'éna tamomarandu mburuvicha
guasúpe, Ñandejára ojapo hague pe hekopeguáva, oipe'ávo chupe umi hese ija'e'ỹva
pógui.

20Joab katu he'i chupe: —Ko árape ndaha'éi hína nde upe iporãva ogueraha haguã ko
momarandu. Agãvénte rejapóne, ko'ágã katu nahániri, omano haguére David ra'y.

21Ha Joab he'i peteĩ kuimba'e Etiopía guápe: —Tereho nde ha emombe'u mburuvicha
guasúpe upe rehecha vaekue. Pe Etiopiagua ojayvy Joab renondépe ha osẽ oho
ñaniháme.

22Ahimaas he'i jey Joábpe: —Opáichavo, tahána che avei hapykuéri. Joab katu he'i
chupe: —Maerã piko rehose, che ra'y? Nderejererohory mo'ãi niko pe remombe'úvare.

23—Marãve ndoikói, añaníta hapykuéri, —he'i Ahimaas. —Eñani katu upéicharõ! —
he'i chupe Joab. Upérõ Ahimaas oñani pe ñu rupi ha oñemotenonde pe Etiopía guáre.

24Upe aja David oguapy hína umi mokõive táva rokẽ pa'ũme, ha pe mañahára ojupi
ra'e upe táva korapy jere yvate mañaháme oĩva táva rokẽ ári. Pe mañahára ohecha pe
kuimba'épe oñaníva oúvo ñu rupi ha'eño,

25ha omombe'u hatã mburuvicha guasúpe. David he'i: —Ou ramo ha'eño, ogueru hína
iporãva. Oñemboja aja pe kuimba'e,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26pe mañahára ohecha ambue oñaníva oúvo, ha osapukái pe okẽ rerekuápe: —Ambue kuimba'e oñani oúvo! —Oime vaerã upéva avei ogueru iporãva, he'i David.

27Pe mañahára he'i: —Pe kuimba'e tenondegua oñaniháicha, hi'ã chéve Ahimaas, Sadoc ra'y, hína. —Péva kuimba'ete hína, ha oiméne ogueru iporãva, he'i David.

28Ahimaas oñemboja ha ojayvy yvy peve David renondépe, omomaitei ha he'i chupe: —Tojererohory Ñandejára, che ruvicha guasu Jára, ohundi haguére umi opu'ã vaekuépe hese.

29—Oĩ porãpa mitã rusu Absalón? —oporandu David. Ahimaas he'i chupe: —Ahecha peteĩ apañuãi guasu, ne rembijokuái Joab che mbou ramo ne rendápe, ha upévare ndaikuaái mba'épa ojehu.

30Upérõ David he'i chupe: —Eñemoĩ che ykére ha epyta upépe. Ahimaas ojapo péicha.

31Upérõ oguahẽ pe Etiopiagua, ha he'i: —Aru ndéve momarandu iporãva, che ruvicha guasu; ko árape Ñandejára ojapo hekópe guáva ne ndive, nde pe'ávo opa umi opu'ã vaekuégui nde rehe.

32David oporandu pe Etiopía guápe: —Ha mitã rusu Absalónpa oĩ porã? Pe Etiopiagua he'i chupe: —Hánga'u opa ija'e'ỹva nde rehe, che ruvicha guasu, ha umi opu'ãva nde rehe ha ohekáva ivaíva ndéve guarã opa, opa haguéicha pe mitã rusu!

2 Samuel 19

1David ipirĩmbaite, ojupi ikotýpe oĩva pe okẽ ári ha oñemoĩ ojahe'o. Ha oguata aja he'i jepi: “Absalón, che ra'y! Absalón, che ra'y! Hánga'u che amano ra'e ne rendaguépe! Che ra'y, Absalón, che ra'y!”

2-3Ojekuaa vove David ojahe'oha omano haguére ita'ýra Absalón, ojeho oñemombe'u Joábpe. Upéicha rupi upe árape upe vy'a opa vy'a'ỹme.

4Umi ñorãirõhára oike ñemi pe táva guasúpe, ha opavave oike tĩndyhápe ku ojeguevi ramo guáicha ñorãirõme.

5Upe aja upe David ojehova ñomi ha osapukái soro: “Absalón, che ra'y! Absalón, che ra'y, che ra'y!”

6Upémarõ Joab oho David rógape ha he'i chupe: —Nde che ruvicha guasu remotĩ ne rembiguái kuéra, ko árape nde rekove oipysyrõ vaekuépe, ha avei nde ra'y, nde rajy, ne rembireko ha ne kuña kuéra rekove.

7Nde, che ruvicha guasu, rehechauka ko árape, mba'eveteha ndéve guarã mburuvicha kuéra ha hembiguái kuéra. Rehayhu niko umi ndaija'éivape nde rehe ha nanda'éi umi nde rayhúvare. Ko árape ahecha kuaa, che ruvicha guasu, iporãve vaerã mo'ã hague ndéve guarã, Absalón oikove ramo ha ore romanomba ramo.

8Esẽke ko'agãite voi, che ruvicha guasu, emokyre'ỹ ne ñe'ẽme nde rehegua kuérape. Upeicha'ỹ ramo ko pyharépe avave ndopyta mo'ãi ne ndive. Kóvata hína ndéve, che

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

ruvicha guasu, upe ivaivéva opaite mba'égui rerohasa vaekue ne mitã rusu guive ko'agãite peve!

9Upérõ David opu'ã ha oho oguapy táva rokẽme. Ojekuaa vove David oguapyha táva rokẽme, opavave oho oñemoĩ henondépe.

David ou jey Jerusalénpe

Umi Israelgua ohopa ra'e hóga kuérape.

10Ha opa Israel ñemoñaregua rupi oje'e: “Mburuvicha guasu David ñande pe'a vaekue umi filistéo ñande rehe ija'e'ỹva poguýgui. Ha upéicha ramo jepe Absalón rehehápe osẽ mante vaerã kuri hetãgui.

11Ha ita'ýra Absalón, ñande ñamopu'ã vaekue ñande ruvicha guasúrõ, omano ñorãirõháme. Mba'e ñaha'arõ aipo ramo jaru jey haguã mburuvicha guasu Davídpe?”

12Ko ñe'ẽ iñasãiva opa rupi Israel pýre oguahẽ mburuvicha guasu David róga peve. Upérõ ha'e he'ika pa'i kuéra Sadoc ha Abiatárpe: “Peñe'ẽ myakãhára kuéra Judá pegua ndive ha peporandu mba'épa oha'arõ hikuái che reroguahẽ jey haguã che róga guasúpe;

13peje chupe kuéra ndaiporiha mba'érepa oñembotapykue che reraha jey haguã, ku ha'e kuéra che pehẽngue teéva.”

14He'ika avei Amasápe: “Nde hína che ruguy tee ha upévare águive ndéta hína che ñorãirõhára ruvicha, Joab rendaguépe. Ha ndajapóirõ péicha, Ñandejára ta che nupã.”

15Péicha ombopy'a peteĩ kuimba'e kuéra Judá guápe ha opavave, oĩ haguéicha, he'ika mburuvicha guasúpe ou haguã opa mburuvicha kuéra reheve.

16Upérõ David ou jey ha oguahẽ ysyry Jordánpe. Umi Judá pegua katu oho Guilgálpe huguãitĩvo, ombohasa haguã chupe ysyry Jordán.

17Ha Simí, Guerá ra'y, Benjamín ñemoñaregua, ha Bahurim pegua, oho pya'e kuimba'e kuéra Judá pegua ndive, David ruguãitĩvo.

18Omoirũ chupe 1.000 kuimba'e Benjamín pegua. Ha Sibá, Saúl róga pegua tembiguái, ha hendive 15 ita'ýra ha 20 hembiguái, oguahẽ Jordánpe David mboyve,

19ha ohasa mboypýri oipytyvõ haguã David róga guápe pe ysyry jehasápe, ha péicha oñemoĩ porã haguã hendive. Ohasáta vove David ysyry Jordán, Simí ojayvy henondépe,

20ha he'i chupe: —Ajerure ndéve, che ruvicha guasu, reñembyesarái haguã che rembiapo vaikuégui, ajapo vaekue nde rehe, che ruvicha guasu reserõ guare Jerusaléngui. Ani nde py'aro che ndive,

21che voi niko ahecha kuaáma ajapo vai hague, ha opa José róga guágui, che raẽvete asẽ rohuguaitĩvo, che ruvicha guasu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Upérõ Abisai, Seruiá ra'y, he'i: —Ndojejukái vaerãpa Simí, ojahéi haguére mburuvicha guasúre, Tupã oiporavo vaekuépe?

23David katu he'i: —Kóva ndaha'éi hína pene ndive, Seruiá ra'y kuéra! Mba'érepa peñemoĩ che rehe? Ko'ágã aikuaa porãma cheha Israel ruvicha guasu, ha upévare avave Israelgua nomano mo'ãi ko árape.

24Upéi oñe'ẽ Simeípe ha he'i chupe nomano mo'ãiha.

25Osẽ avei huguãitĩvo Mefi-Bóset, Saúl remineno. David osẽ guive ou jey peve, tesãi reheve, ndojepyhéiri, noikytĩri hendyva ha ndojoheivéi ijao.

26Ha oúvo Jerusalénpe ohuguãitĩvo mburuvicha guasúpe, kóva he'i chupe: —Mefi-Bóset, mba'érepa nderejúi ra'e che ndive?

27Ha'e he'i chupe: —Che rembiguái che mbotavy, che ruvicha guasu. Che karẽgui ha'e chupe ombyape haguã chéve che rymba vúrro ajupi haguã hi'ári ha aha haguã ne ndive.

28Ha'e katu oñe'ẽ vai ndéve che rehe. Nde katu, che ruvicha guasu, peteĩ Tupã remimboúicha hína, ha rejapóta pe rejuhu porãvéva.

29Ha opa che rogagua, che ru guio, ojejuka vaerã mo'ã ramo jepe, opu'ã haguére nde rehe, nde che renói vaekue akaru haguã ne ndive ne mesápe. Mba'e piko che aipotave vaerã mo'ã rejapo che rehe, che ruvicha guasu?

30David he'i chupe: —Topytánte péicha opa mba'e. Ha'éma kuri nde ha Sibá peñomboja'o haguã umi yvýre.

31Mefi-Bóset katu he'i chupe: —Topytánte chupe opa mba'e. Chéve iporãma rohechávo ne resãiha reju jeývo nde róga guasúpe.

32Barzilai Galaad pegua katu, ou ra'e Rogelímgui omoirũ haguã mburuvicha guasúpe Jordán jehasápe, ha he'i haguã chupe upépe imaitei paha.

33Ha'e itujáma, oguereko 8o áño, ha David oĩ aja Mahanaímpe, ome'ẽ vaekue chupe opa mba'e oikotevẽva, ipira pire heta niko.

34David he'i upérõ Barziláipe: —Ejúna che ndive Jerusalénpe ha upépe añangarekóta nde rehe.

35Barzilai katu he'i chupe: —Ndaikove are mo'ã véima ko, aha haguã ko'ágã Jerusalénpe ne ndive, che ruvicha guasu,

36arekóma niko 8o áño ha ndaheguasu véima chéve mba'eve ha'úva térã hay'úva ha ndaikatu véima ha'e hépa térãpa ndahéi; ndaikatu véima avei ahendu umi kuimba'e térã kuña purahéi. Maerãpa aháta che pohýi rei ndéve, che ruvicha guasu?

37Che niko ajúnte romoirũvo rehasa haguã ysyry Jordán, che ruvicha guasu, ha natekotevẽi reme'ẽ chéve mba'eve upévare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

38Taha jeýnte na che távape amano ha añeñotỹ haguã che ru oñeñotỹ haguépe. Ha kóina ápe rereko, che ruvicha guasu, ambue ne rembijokuairã che ra'y Quimham. Toho ne ndive, che ruvicha guasu, ha ejapo hese pe rejuhu porãvéva.

39David he'i chupe: —Tou che ndive Quimham, ha ajapóta hese upe iporãvéva ndéve. Ha opa mba'e rejeruréva ame'ẽta ndéve.

40Opavave ohasa Jordán mboypýri. Ha ohasa rire David, ohetũ Barziláipe ohokuévo. Upérõ Barzilai oho jey hógape.

41David katu oho Guilgal gotyo, ha omoirũ chupe Quimham, opa Judagua ha mbytere Israelgua.

42Upérõ opa Israelgua oho David rendápe ha he'i chupe: —Mba'érepa ore ryvy kuéra Judagua oñemomba'éta nde rehe, ore ruvicha guasu, ha ha'e kuérata umi ne moirũva, ndéve, nde rogagua ha mburuvicha kuérape rehasa haguã y Jordán mboypýri?

43Umi Judagua he'i Israel guápe: —Pe David ha'égui ore ñemoñaregua. Ha ndaipóri niko mba'érepa pende pochy. Oréve nga'u piko ore mongaru David, térã piko oime ore roipyhýva ore mba'erã?

44Umi Israelgua katu he'i —Pe David ore mba'eteve hína pende hegui, ha ore ñemoñaregua hetave hína, ha ore pende ryke'y. Mba'érepa upéicharõ ore apo'i. Ore raẽvete ro'e kuri ou jey haguã ore ruvicha guasu. Umi Judagua katu oñe'ẽ api mbareteve umi Israel guápe.

2 Samuel 20

Sebá opu'ã David rehe

1Peteĩ tekove ahẽ Benjamingua, hérava Sebá, Bicrí ra'y, oĩ upérõ Guilgálpe. Ko Sebá ombohuguy raku umi tetã guápe opu'ã haguã David rehe, he'ívo: “Ñande ndajarekói mba'eve David, Jesé ra'y ndive! Jahapa katu ñande rógape Israelgua!”

2Opa Israelgua ojei Davídgui oho haguã Sebá, Bicrí ra'y, ndive. Judagua katu, Jordán guive Jerusalén peve, oho huvicha guasu ndive.

3David oguahẽ rire hóga guasúpe Jerusalénpe, ogueraha umi 10 ikuñáme oheja vaekue oñangareko haguã hógare, ha oñangarekouka hese kuéra peteĩ ógape. Upépe oñangareko hese kuéra, ha ndoikovéi hendive kuéra. Upéicha ha'e kuéra opyta oiko upépe kuña kuéra imenave'ỹvaicha, omano meve.

4Upéi David he'i Amasápe: —Embyaty kuimba'e kuéra Judá guápe ha mbohapy ára haguépe eju ko'ápe hendive kuéra.

5Amasá oho ombyatývo chupe kuéra, ha oiko mbegue. Ohasa umi mbohapy ára ha ndoúi gueteri.

6Upérõ David he'i Abisaípe: —Sebá ñane mbyaivéta hína Absalóngui. Emyakã che ñorãirõhára kuérape ha emuña chupe ani oike jepe peteĩ táva guasúpe ikorapy jerévape, ha okañy ñande hegui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Joab irũ nguéra, ceretéo ha peletéo kuéra mburuvicha guasúre oñangarekóva, ha umi
ñorãirõhára ipy'a guasuvéva reheve, osẽ Jerusaléngui Abisai ndive, Sebá muñávo.

8Oĩmarõ hikuái pe ita guasu ypýpe Gabaón pegua, Amasá ohuguãitĩ chupe kuéra.
Joab oguereko ijehe ijao ñorãirõrã, iku'a jopyhágui osãingo ikyse puku hyrúpe; ohekýi
haguã omyatãnte vaerã iguy gotyo.

9Joab ipojái ipo akatúpe Amasá rendyváre ohetũ haguã chupe ha he'i: —Mba'e teko
che ryke'y, ne resãintepa?

10Amasá noma'ẽi pe kyse puku Joab oguerekóvare. Upeichaháguinte Joab oikutu
chupe hyépe, ha Amasá ryekue oñehẽmba yvýre. Upepete voi Amasá ho'a omano,
tekotevẽ'ỹre Joab ombojo'ave chupe. Upéi Joab ha ityvýra Abisai oho hapére
omuñávo Sebá, Bicrí ra'ýpe.

11Upérõ peteĩ umi Joab irũ nguérava oñemoĩ Amasá retekue ykére ha he'i: —Oĩva
Joab ha David ndive, toho Joab rapykuéri!

12Amasá retekue katu oĩ pe tape mbytépe, huguypa hína; ha pe kuimba'e ohechávo
opavave opytaha upépe, omoĩ pe Amasá retekue tape yképe ha ojaho'i peteĩ ahojápe,
ohecha kuaa niko opa oguahẽva opytaha oñembo'y ijykére.

13Omboyke rire chupe upe tapégui, ohasapa umi ohóva Joab rapykuéri omuñávo
Sebápe.

14Sebá ohasa opa Israel ñemoñaregua rupi, oguahẽ meve upe táva Abel-Bet-Maacá
héravape. Ha opa Bicrí ñemoñare oñembyaty ha oike hendive upe távape.

15Joab irũ nguéra oguahẽvo Abel-Bet-Maacápe, omopu'ã hikuái yvy korapy jerére
ondyry haguã pe távare, ha upéi opavave oñeha'ã oity haguã yvýre pe korapy jere
yvate.

16Upeichahágui, peteĩ kuña itekovéva osapukái pe táva korapy jere yvate ári guive: —
Pe che rendumi, pe che rendumína! Peje Joábpe toñembojami, añe'ẽse hendive.

17Joab oñemboja ha pe kuña oporandu chupe: —Nde piko hína Joab? —Che ha'e, —
he'i Joab. Pe kuña he'i chupe: —Rehendúpa ko ne rembiguái ñe'ẽ? —Ahendu, —he'i
ha'e.

18Pe kuña he'i jey: —Ymave oje'émi vaekue: “Oikuaaséva peteĩ mba'e, toporandu
Abélpe.” Ha péicha oñemoĩ hekópe upe mba'e.

19Ore táva hína umi heko kirirĩve ha jeroviahavéva rehegua oĩva Israélpe. Ha peteĩ
umi itenondevéva rehegua! Nde katu rehundise reína ore hegui. Mba'érepa rehundise
ko táva Ñandejára mba'éva?

20Joab he'i chupe: —Mba'eveichavérõ! Ndohasái voi kuri che akãre ahundívo pende
táva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ndapévai hína upe roipotáva. Oĩ peteĩ kuimba'e Efraín ñemoñaregua hérava Sebá, opu'ã vaekue David rehe. Peme'ẽ chéve upéva ha aháta pende távagui. —Romombóta ndéve iñakãngue ko korapy jere yvate ári guive, he'i chupe upe kuña.

22Upe vove upe kuña oho omoñemoĩ peteĩ ñe'ẽme umi táva guápe. Oñakã'o hikuái Sebápe ha omombo Joábpe iñakãngue. Upérõ Joab he'i oñembopu haguã turu ojeho haguã upégui. Opavave ojei pe távagui ha peteĩ-teĩ oho jey hóga gotyo. Joab katu oho jey Jerusalénpe oñe'ẽ haguã David ndive.

Mburuvicha kuéra David ndivegua
(2 S 8.15-18; 1 Cr 18.14-17)

23Joab opyta opa ñorãirõhára Israelgua ruvicha ramo. Benaías, Joiadá ra'y katu, omyakã ceretéo ha peletéo kuérape.

24Hadoram, mburuvicha oporohenóiva tembiaporã. Ha Josafat, Ahilud ra'y, David pytyvõhára.

25Sevá pe mba'e haihára, Sadoc ha Abiatar katu, pa'i kuéra.

26Irá, táva Jaír pegua, pa'i avei, David oiporavóva ipa'irã.

2 Samuel 21

7 Saúl ñemoñare ojejuka

1David oikovérõ, ou peteĩ ñembyahýi guasu hi'aréva 3 áño pukukue. Upérõ David oporandu Tupãme ha ha'e he'i chupe: “Pe ñembyahýi ou Saúl ha hogagua kuéra ojuka haguére Gabaón guápe.”

2David ohenói Gabaón guápe ha oñe'ẽ hendive kuéra. (Gabaongua ndaha'éi Israelgua; ha'e peteĩ aty uvei opytáva gueteri amorréo kuéragui; Israelgua oñoñe'ẽ me'ẽ vaekue hendive kuéra; Saúl katu ohundise mo'ã chupe kuéra, ohayhúgui hekope'ỹ Israel ha Judá guápe).

3David oporandu chupe kuéra: —Mba'épa ikatu ajapo pende rehe? Mba'éichapa ikatúta amyengovia peẽme pe ivaíva ojejapo vaekue pende rehe, ikatu haguã pehovasa Ñandejára retãme.

4Gabaongua he'i chupe: —Ndaha'éi pláta hína pe ohepyme'ẽ vaerã oréve Saúl ha hogagua kuéra, ha ndoroipotái avei omano avave Israelgua. David he'i chupe kuéra: —Peje upéicharõ mba'e peipota ajapo pende rehe.

5-6Ha'e kuéra he'i chupe: —Roipota peme'ẽ oréve pe kuimba'e ore rundise ha ore rapo'ose vaekue, 7 iñemoñaréva, rojuvy haguã umívape Ñandejára renondépe upe yvyty Ñandejára oiporavo vaekuépe, oĩva Guibeápe. David he'i ome'ẽtaha chupe kuéra,

7ha oiporiahurereko Mefi-Bóset, Jonatán ra'y ha Saúl reminenópe, imandu'ávo pe ñe'ẽre ome'ẽ vaekue Jonatánpe, ha'e kuéra oñoñe'ẽ me'ẽrõ guare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Rispá, Aiá rajy, imemby vaekue Saúlgui mokõi kuimba'e, hérava Armoni ha Mefi-Bóset; umívape David omyakãsã; ha Merab, Saúl rajy, imemby vaekue 5 kuimba'e, Adriélgui, upéva Barzilai Mehola pegua ra'y; umívape avei David omyakãsã,

9ha ome'ẽ umi 7 Gabaón guápe, ha ha'e kuéra ojuvy umívape yvytýpe, Ñandejára renondépe. Upéicha omano oñondive umi 7, umi seváda ñemono'õ ára tenonde guápe.

10Upérõ Rispá, Aiá rajy, oñemonde ao vosakuépe, ombyasývo chupe kuéra ha ojeity peteĩ ita guasu ári. Upépe opyta seváda ñemono'õ ñepyrũ guive, oguahẽ meve pe ama, ha ndohejái yryvu oñemboja umi tetekuére arakue térã tymba ñarõ pyharekue.

11Oñemombe'úvo Davídpe upe ojapo vaekue Rispá, Saúl kuñangue,

12oho ha ombyaty Saúl ha ita'ýra Jonatán kãnguekue, oguerekóva umi Jabés Galaadgua pegua. Ha'e kuéra oñomi vaekue umi tetekue táva Bet-Sán héravagui, filistéo kuéra omosãingo haguépe chupe kuéra ojukárõ guare Saúlpe ñorãirõme yvyty Guilboa guápe.

13Upérõ David oguerahauka Saúl ha Jonatán kãnguekue ha ombyatyka umi ojejuvy vaekue retekue.

14Ha oñotỹ hikuái Saúl ha Jonatán kãnguekue, Saúl ru Quis oñeñotỹ haguépe, táva Selá héravape, Benjamín yvýpe. Opa mba'e ojejapo David he'i haguéicha. Upe rire Ñandejára ohendu umi ñembo'e ojejapóva tetã guáre.

Abisai rehe ae David ndojejukái ñorãirõme

15Filistéo kuéra osẽ jey oñorãirõvo Israelgua ndive. Upérõ David ha mburuvicha kuéra osẽ oñorãirõvo hendive kuéra. David ikane'õ eterei,

16ha peteĩ kuimba'e hete rusúva hérava Isbi-Benob ojukase mo'ã chupe. Ikyse yvuku ipohyive 30 kílogui ha iku'áre oguereko peteĩ kyse puku pyahu.

17Upérõ Abisai, Seruiá memby, oho oipytyvõ Davídpe, ondyry pe filistéore ha ojuka chupe. Upe rire David irũ nguéra ome'ẽka chupe iñe'ẽ, nosẽ mo'ã veimaha ñorãirõháme hendive kuéra, ani haguã ogue Israel resapeha.

Kuimba'e kuéra hete rusúva ndive oñeñorãirõ
(1 Cr 20.4-8)

18Upéi oiko jey ñorãirõ filistéo kuéra ndive upe héravape Gob. Upérõ Sibecai, husatíta, ojuka peteĩ kuimba'e Saf héravape; upéva, kuimba'e hete rusúva ñemoñare.

19Ha ambue ñorarirõme filistéo kuéra ndive, Góbpe avei, Elhanán, Jaír ra'y, Belén pegua, ojuka Goliátpe, upe Gat pegua; upéva kyse yvuku ýva ipuku ha ipoguasu pe yvyra ojeporúva poyvi ojepyaha haguãicha.

20Gátpe oiko avei ñorãirõ. Upépe oĩ kuimba'e hete pukúva, ikuã 6 peteĩ-teĩ ipópe ha ipysã 6 peteĩ-teĩ ipýpe, 24 hetakue. Upéva avei kuimba'e hete rusúva ñemoñare.

21Ha'e ojapo'i Israel guápe, ha he'i: “Mávaiko oñorãirõse che ndive?” Ojuka chupe David sovríno Jonatán, Simá ra'y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Ko'ã irundy kuimba'e hete rusúva, Réfah Gat pegua ñemoñare vaekue, ha omano David ha hembiguái kuéra po rupi.

2 Samuel 22

David purahéi ñorãirõ rire
(Salmo 18)

1David opurahéi Ñandejárape, ha'e oipysyrõ ramo guare chupe Saúl ha opa hese ija'e'ỹva pógui.

2He'i upéicha: “Che Jára, che mo'ãhára, kyhyje'ỹre aikohápe, jejopy vaihágui che pe'áva,

3che Tupã, Itakua akañyháme, che rete mo'ãha, che pysyrõva pyapy mbaretépe, che róga yvatete kyhyje'ỹre aikohápe, che rundiséva pógui che pysyrõva.

4Añembo'e Ñandejárape, chupe jaropurahéi vaerã. Ha'e, che pe'a umi che rayhu'ỹvagui.

5Ñemano ojerepa che rehe, mba'e vai ysyrýicha ou che ári.

6Pe mano iñuhãme che reity, ha upépe añeñapytĩ su'u!

7Vaípe ajecha ha Ñandejárape asapukái. Chupe ajerure che pytyvõ haguã. Tupao guive che rendu, ijapysápe oguahẽ che remiandu.

8Upérõ hatãite yvy oryrýi, ha yvága pyenda jepe ovava, Tupã ipochy vaígui oityvyro.

9Itĩgui osẽ tatatĩ, ijurúgui tata rendy, tatapỹi opa rupi isarambi!

10Pe poyvi ojaho'íva yvága oipe'a ha oguejy. Ipy guýpe oĩ arai anambusu!

11Ojupi ha oho tekove ipepóva ári. Yvytu pepo ári ojehecha oveve oho.

12Pytũme oñeñuãmba, arai ypytũ ýgui henyhẽva hese ojere.

13Peteĩ mba'e rendy otiripáva, osẽ ha'e oĩhágui, ha oky tatapỹi rendy!

14Tupã, yvatete oĩva yvágagui oñehenduka ára sunúicha,

15ihu'ýicha opoi ára vera, che rehe ija'e'ỹvape omboguevi sarambikuépe,

16Ñandejára hatã osapukái, yvytu hatã oipeju, y kuéra oguevi ha opyta hendague, yvy rugua opyta ojekuaa.

17Tupã oipyso chéve ipo ha che rupi, ysyry pypukúgui che renohẽ,

18che pe'a umi kuimba'e imbaretévagui, che rehe ija'e'ỹva che hegui imbareteve.

19Okáre che renohẽ, che rayhúgui che renohẽ jejopy vaígui.

20Che renohẽ akyhyje'ỹ haguãme, ha'e che rayhúgui che pe'a!

21Che reko potĩgui Ñandejára omyengovia chéve,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22che niko Ñandejára rapére aguata, Tupã rehe ndajahéiri araka'eve!

23Che ñe'ãme areko opa hembiapoukapy, araka'eve ndajeíri hembipotágui!

24Teko potĩ asýpe aguata henondépe, teko añágui mombyry aiko.

25Ñandejára omyengovia chéve che reko potĩ haguére.

26Nde che Jára, heko jeroviaháva ndive nde reko jeroviaha, nde reko potĩ asy, heko potĩ ndive,

27Imboriahúvape reipe'a ivaívagui, ojejapóvape remotĩ.

28Reipysyrõ umi heko mirĩvape, ha umi itĩ pu'ãvape reity yvýre.

29Ñandejára, nde hína upe che resapéva. Tupã, nde upe iñypytũha chéve remyesakãva.

30Che pytyvõ rupi andyrýne che rehe ija'e'ỹvare, ha itáva korapy jere ári ajapyharáne.

31Tupã rape ndaipóri ojoavyha. Jarovia kuaa upe Ñandejára he'íva ojapotaha. Tupã oñangareko umi hendápe oguahẽvare.

32Mávapa Tupã, ndaha'éirõ nde, che Jára? Oĩpa ambue tupã ikatúva ñane mo'ã?

33Tupã upe che mbopy'a guasúva ha'e che mboheko potĩva,

34upe guasúicha che mokyre'ỹva, ha yvate aĩ ramo che jokóva,

35che mbokatupyrýva ñorãirõme, ha che mombarete aipepy haguã hu'y poiha vrónse.

36Nde upe che mo'ãva ha jejopy vaígui che pe'a, ha nde py'a porãgui che myakã rapu'ã.

37Rembovevýi che raperã, ha nderehejái che pysyrỹi.

38Amuña che rehe ija'e'ỹvape ha ahundi chupe kuéra, ha ahundipaite rire ae aju jey.

39Aity yvýre chupe kuéra ha amyangu'ipaite! Nopu'ãvéi ha ahasa hi'ári kuéra!

40Nde che mombarete ñorãirõháme; umi opu'ãvape remokarapã che renondépe,

41che renondégui oguevi che rehe oñemoĩva, upéicha ahundi che rehe ija'e'ỹvape.

42Osapukái hikuái oñepytyvõ haguã chupe kuéra, ndaipóri avave ohendúva. Tupãme osapukái hikuái, ha'e nopenái hese kuéra.

43Amyangu'i chupe kuéra yvyku'i ra'ỹicha, tuju tapépe guáicha hese kuéra apyrũmba!

44Nde, che retãgua ñorãirõgui che pe'a, tetã nguéra ruvicháro che moĩ, ha tapicha aikuaa'ỹva oiko che rembiguáirõ.

45Maymávante che momba'e, che rendúvo, ojapo upe ha'éva,

46tetã ambuegua ipy'a kangypa, ha oryrýi osẽvo ikañyhágui.

47Toikove Ñandejára, che pytyvõhára. Toñemomba'e Tupã che pe'áva ivaívagui!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

48Ha'e hína Tupã omyengoviáva umi che muñávape, ha omoĩ che poguýpe tetã nguéra.

49Ha'e che pe'a che rehe ija'e'ỹvagui, umi che rehe opu'ã vaekuégui. Nde, che Jára, che pe'a kuimba'e ipochy vaívagui!

50Romomba'éne opa rupi, ha nde réra aropurahéine Tupã.

51Nde reme'ẽ ipu'aka haguã ñorãirõme opavavére, upe mburuvicha guasu reiporavo vaekuépe, ha opa ára mborayhu rehechauka David ha iñemoñarépe.”

2 Samuel 23

David ñe'ẽ paha

1Ko'ãva vaekue David ñe'ẽ paha: David, Jesé ra'y, kuimba'e Tupã ohupi vaekue yvate, mburuvicha guasu, Tupã Jacob Jára, oiporavo vaekue, Israel purahéi opurahéi re'ẽ vaekue, he'i kóicha:

2Ñandejára Espíritu oñe'ẽ che rupi; iñe'ẽ oĩ che jurúpe.

3Tupã Israel Jára oñe'ẽma, Israel mo'ãhára he'i chéve: upe oisãmbyhýva yvypórape oiporúvo po joja, upe oisãmbyhýva, Tupãme omomba'évo,

4ha'éta ko'ẽtĩ sakãicha, ha kuarahy rendýicha peteĩ ára ijarai'ỹvape, omoheñóiva kapi'i rovyũ oky rire.

5Upévare che ñemoñare oguapy hatã, Tupã ári oñemopyenda, ha'e niko ome'ẽ chéve iñe'ẽ ára pave'ỹmeve guarã, hekoitépe oĩva ha oñeñongatu porãva, ha'e che myakã rapu'ãmbaite, ha ha'e rupi oiko opa mba'e aipotáva.

6Ha opa umi mba'e vai apoha, ha'éta ñuatĩcha ytýpe oñemombóva, avave hese kuéra ipojai'ỹva.

7Hese kuéra ojepoko fiérro térã kyse yvukúpe mante, ha oñemombo tatápe, okaipa haguã.

Kuimba'e py'a guasu, David ñorãirõ irũ
(1 Cr 11.10-47)

8Ko'ãva hína David ñorãirõhára ipy'a guasuvéva réra: Is-Bóset, hacmoníta, umi mbohapy kuimba'e ipy'a guasuvéva ruvicha; peteĩ jey ojuka ikyse yvukúpe 800 kuimba'e.

9Hapykuéri ou Eleazar, Dodó pe ahohíta ra'y, upéva peteĩ umi mbohapy ipy'a guasuvévagui. David ndive oĩ Pas-Damim héravape, filistéo kuéra ijatýrõ guare upépe ñorãirõrã, ha Israelgua oguevírõ guare.

10Ha'e katu opyta hatã upépe ha ojuka heta eterei filistéope, ijyva kangypa peve. Upe árape Ñandejára ohundiete filistéo kuérape. Upéi umi ñorãirõhára oho Eleazar ndive oñemomba'e haguã umi mba'e filistéo oheja vaekuére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Eleazar rire ou Samá, Agué ra'y, araríta. Filistéo kuéra ijatýrõ guare upe Lehi héravape, peteĩ kumandatýpe, Israelgua oguevi chugui kuéra.

12Samá katu opyta upépe ha omboguevi filistéo kuérape. Upe árape Tupã ohundiete filistéo kuérape.

13Peteĩ jey oiko aja kóga ñemono'õ, mbohapy umi 30 ipy'a guasuvéva apytégui oho pe ita guasúpe ojotopa haguã David ndive oĩva Adulam itakuápe. Filistéo ñorãirõhára kuéra oñemohenda ra'e Refaim ñúme.

14David oĩ táva mbaretépe, ha peteĩ filistéo kuéra aty katu oĩ Belénpe.

15Ha David he'i: “Hay'usetépa pe ykuágui oĩva Belén rokẽme!”

16Upérõ umi mbohapy kuimba'e py'a guasu oike filistéo kuéra rekohápe, ha oguenohẽ y pe ykuágui oĩva Belén reikehápe ha ogueraha Davídpe. David katu ndoy'uséi, ha oñohẽ pe y, mba'e ikuave'ẽmby ramo Ñandejárape,

17he'ívo: “Ani ágã Ñandejára oheja ha'u ko y! Ha'éne ha'úrõ guáicha ko'ã kuimba'e ruguy, omoĩ vaekue hekove ogueru haguã chéve!” Ha ndoy'úi. Ko mba'e imombe'upyrã ojapo umi mbohapy kuimba'e py'a guasu.

18Abisai, Joab ryvy ha Seruiá memby, vaekue umi 30 kuimba'e py'a guasu ruvicha. Peteĩ jey ondyry 300 kuimba'ére ikyse yvukúpe ha ojuka chupe kuéra. Upéicha herakuã guasu umi 30 apytépe,

19ha ojupi yvateve chugui kuéra, oikóvo huvicha kuéra. Umi mbohapy kuimba'e py'a guasúpe katu nombojojái.

20Benaías, Joiadá ra'y, táva Cabseel pegua, kuimba'e py'a guasu vaekue ha ojapo heta imombe'upyrã. Ha'e pe ojuka vaekue umi mokõi Ariel ra'ýpe, Moab pegua. Peteĩ jey, ro'y rypy'a jave, oguejy peteĩ yvykuápe ha upépe ojuka peteĩ león.

21Ojuka avei peteĩ Egiptogua hete rusúvape, oguahẽva chupe kyse yvuku reheve. Benaías ondyry hese peteĩ yvyra ipópe, oipe'a ipógui ikyse yvuku ha pype ojuka chupe.

22Ko Benaías Joiadá ra'y rembiapokue, omoherakuã guasu chupe umi 30 kuimba'e py'a guasu apytépe;

23ha ojupi yvateve chugui kuéra, umi mbohapy tenonde guápe katu nombojojái. David omoĩ chupe umi kuimba'e chupe omoirũva ruvicháro.

24Umi 30 kuimba'e py'a guasu apytépe oĩ: Asael, Joab ryvy; Elhanán, Dodó ra'y, Belén pegua;

25Samá Harod pegua; Elicá, Harod pegua avei;

26Heles, paltíta; Irá, Iqués ra'y, Tecoa pegua;

27Abiézer, Anatot pegua; Sibecai, Husah pegua;

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Salmón ahohíta; Maharai, Netofá pegua;

29Héled, Baaná ra'y, Netofá pegua avei; Itai, Ribai ra'y, Guibeá pegua, oĩva Benjamín yvýpe;

30Benaías, Piratón pegua; Hidai, ysyry Gaas pegua;

31Abí-Albón ku arbatíta; Azmávet, Bahurim pegua;

32Eliahbá ku saalboníta; Jasén ra'y kuéra; Jonatán;

33Samá ku araríta; Ahiam, Sarar ra'y, avei araríta;

34Elifélet, Ahasbai ra'y, Maacá pegua; Eliam, Ahitófel ra'y, Guiló pegua;

35Hesrai, Carmel pegua; Paarai, arbíta;

36Igal Natán ra'y, Sobá pegua; Baní, Gad pegua;

37Sélec, Amón pegua; Naharai, Beerot pegua, Joab, Seruiá memby, pytyvõha;

38Irá, Jatir pegua; Gareb, Jatir pegua avei;

39ha Urías, hitíta. Oñondivepa 37.

2 Samuel 24

David oipapa tetãgua

(1 Cr 21.1-17)

1Ñandejára ipochy rendy jey Israelgua kuéra ndive ha omopu'ã Davídpe hese kuéra omoingévo iñakãme oipapa haguã Israel ha Judagua.

2Upérõ David he'i mburuvicha Joábpe, omoirũva chupe: —Tereho opa Israel ñemoñaregua rupi, Dan guive Beerseba peve, ha eipapa mbovýpa oĩ tetãgua aikuaa haguã.

3Joab katu he'i mburuvicha guasúpe: —Tupã nde Jára, che ruvicha guasu, tomboheta hetãgua 100 jevyve ko'agãguágui, ha tereikove rehecha haguã, opáichavo, maerã piko reipapase chupe kuéra che ruvicha guasu?

4David katu ndoikuaaséi mba'eve ha he'i Joab ha mburuvicha kuérape oipapa haguã opavavépe. Upévare Joab ha mburuvicha kuéra oho oipapávo Israelgua.

5Ohasa hikuái ysyry Jordán mboypýri ha oñepyrũ táva Aroer ha pe táva rupi oĩva ñu mbytépe, Gad ha Jazer gotyo.

6Upégui oho hikuái Galaad ha Cadés gotyo, hitíta retãme. Upégui ohasa Dánpe ha Dángui ojere Sidón rupi.

7Upe rire oho táva guasu Tiro gotyo ha opa hevéo ha cananéo kuéra távape, osẽ meve Judá yke yvy gotyo Beersébape.

8Ohasa hikuái opa rupi upe tetã pýre 9 mése ha 20 árape ha oguahẽ Jerusalénpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Joab ome'ẽ mburuvicha guasúpe upe kuatia oĩháme umi ojepapa vaekue réra, ha oĩ
Israélpe 800.000 kuimba'e oĩva oho haguãicha ñorãirõháme, ha Judápe 500.000.

10David katu ohecha kuaa ojapo vai hague oipapaukávo tetã guárape, ha he'i
Ñandejárape: —Ivaíva niko ajapo. Ajerure ndéve Ñandejára, reheja rei haguã chéve,
che rembiapo vaikue. Che tavýgui niko péicha ajapo.

11Upe ára ambuépe, David opu'ã rire, Ñandejára he'i maranduhára Gádpe, mba'e
rechahára omba'apóva David peguarã, ha he'i chupe:

12"Tereho David rendápe ha ere chupe toiporavo peteĩ ko'ã mbohapy mba'égui, ha che
ajapóta upe ha'e oiporavóva."

13Gad oho David rendápe ha oporandu chupe: —Mba'épa reipotave: 7 áño ñembyahýi
ne retãme, mbohapy mése reiko rekañy umi ne muñávagui, térã mbohapy ára mba'asy
asãi ne retãme? Eiporavo ko'ágã aha haguã amombe'u che mbouharépe.

14Ha David he'i Gádpe: —Ajecha vai eterei aína. Opáichavo, iporãve ja'a Ñandejára
ipy'a porãitéva pópe, ja'a rangue yvypóra pópe.

15Upérõ Ñandejára omondo mba'asy asãi Israélpe upe pyhareve guive ára mbohapyha
peve ha omano Dan guive Beerseba peve 70.000 tapicha.

16Ñandejára remimbou ohundítama hína Jerusalén, ha upévo Ñandejára oma'ẽ ha
ombyasy pe ojapóva. He'i pe hemimboúpe: "Iporãmante, anive reporojuka!" Upe jave
Ñandejára remimbou oĩ hína Arauna jebuséo ojykyiháp e trígo.

17Ha David ohechávo pe Ñandejára remimbou oporojukávape hína, he'i Ñandejárape:
Che niko pe ajapo vaekue ivaíva! Ha'e kuéra piko mba'e ojapo? Che nupãna chéve ha
che róga guápe!

David omopu'ã peteĩ altar

(1 Cr 21.18-27)

18Upe árape voi Gad oho David rendápe ha he'i chupe omopu'ã haguã peteĩ altar
Ñandejárape upe Arauna ojykýi haguépe trígo.

19Upérõ David ojapo pe Ñandejára he'ikáva chupe Gad rupi.

20Arauna oma'ẽ mombyry hína, ha ohecha David ha hembijokuái kuéra ouha ha'e oĩha
gotyo. Upérõ Arauna osẽ David ruguãitĩvo ha ojayvývo henondépe,

21he'i chupe: —Mba'ére piko che ruvicha guasu reju hína ne rembiguái rendápe?
David he'i: —Ajoguase nde hegui pe yvy rejykyiháp e trígo, amopu'ã haguã upépe
peteĩ altar Tupãme, opa haguã ko mba'asy asãi ñane retãme.

22Ha Arauna he'i chupe: —Ereko katu ne mba'erã che ruvicha guasu pe iporãvéva
ndéve ha eikuave'ẽ mymbahapy. Kóina ápe umi guéi upevarã. Pe mba'e jykyiha ha
umi yugo ikatu reiporu jepe'arã.

23Ndéve che ruvicha guasu ame'ẽmba! Arauna he'i avei chupe: —Hánga'u che ruvicha
guasu, ikatu rembopochy jera Tupã nde Járape!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24David katu he'i chupe: —Iporã niko upe eréva. Ajoguáta mante niko nde hegui, ha
ame'ẽ ndéve hepykue hese. Naiporãi niko aikuave'ẽ Ñandejárape mymbahapy upe
oñeme'ẽ rei vaekue chéve. Upéicha David ojogua upe yvy ha umi guéi 50 pláta
pehẽnguére,

25ha upépe omopu'ã altar Ñandejárape ha oikuave'ẽ mymbahapy ha mymbajuka
joajurã. Upérõ Ñandejára ohendu pe ñembo'e ojejapóva tetãgua rehe ha ojei Israélgui
pe mba'asy asãi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Reyes

1 Reyes 1

David itujáma

1David itujáma ha itujágui iro'y ojejaho'ive ramo jepe.

2Upérõ hembiguái kuéra he'i chupe: “Ore ruvicha guasu, tekotevẽ jaheka ndéve peteĩ kuñataĩ oñangareko haguã nde rehe ha oke haguã nde pohéi, jahecha péichapa nombyakumíri nde rete.”

3Oheka hikuái peteĩ kuñataĩ porã Israélpe. Ha ojuhu hikuái peteĩ hérava Abisag, táva Sunem pegua, ha ogueraha David rendápe.

4Abisag iporã iterei ha oñangareko mburuvicha guasúre, David katu ndoikói hendive.

Adonías oikose mburuvicha guasúrõ

5Upe aja Adonías, David ra'y, Haguit memby, opu'ã árma ipópe, he'ívo ha'étaha mburuvicha. Oguereko kárro ñorãirõrã, kavaju kuéra ha 50 kuimba'e oñangarekóva hese.

6Itúva nde'íri vaekue chupe mba'eve, ha noporandúi chupe araka'eve mba'érepa ojapo umi mba'e ojapóva. Adonías oikove ypy vaekue Absalón rire, ha iporã ha ijuky.

7Oñemoĩ vaekue peteĩ ñe'ẽme Joab, Seruiá memby, ha pa'i Abiatar ndive. Umíva oĩ hendive.

8Noĩri Adonías ndive pa'i Sadoc, Benaías Joiadá ra'y, maranduhára Natán, Simí kuimba'e David ojeroviaha, ha umi David ñorãirõ irũ ipy'a guasuvéva.

9Umiha árape Adonías ombosako'i peteĩ karu guasu, ita guasu Zohélet pegua ykére, oĩva ykua Roguel ypýpe. Ojuka ovecha, tóro ha umi novíllo ikyravéva ha omboja'o opa ityvýra David ra'y kuérape, ha opa kuimba'e Judá pegua omba'apóvape mburuvicha guasúpe guarã,

10maranduhára Natán, Benaías, David ñorãirõ irũ nguéra ha ityvýra Salomónpe katu ndojeruréi oho haguã.

11Upérõ Natán oñe'ẽ Betsabé, Salomón sy ndive, ha he'i chupe: —Ndereikuaái piko Adonías, Haguit memby, ojererekoha David ramo oikuaa'ỹre mba'eve ñande ruvicha guasu David?

12Ejapo ko ha'étava ndéve resalva haguã nde ha ne memby Salomón rekove.

13Tereho David rendápe ha ere chupe: ‘Nde, che ruvicha guasu reme'ẽ vaekue ne ñe'ẽ che memby Salomón oisãmbyhytaha nde rire. Ha mba'érepa Adonías oisãmbyhy ko'ágã?

14Ha nde reñe'ẽ aja David ndive, aikéta che ha ambojo'avéta upévaregua.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Upérõ Betsabé oho David rendápe ikotýpe. David ituja itereíma ha sunamíta Abisag
oñangareko hese.

16Betsabé oñesũ David renondépe ha ojayvy omboja peve isyva yvýre, ha David
oporandu chupe: —Mba'e piko ojehu ndéve?

17Ha'e he'i chupe: —Nde che ruvicha guasu reme'ẽ vaekue chéve ne ñe'ẽ Tupã nde
Jára rérape, che memby Salomón oisãmbyhytaha nde rire.

18Adonías katu ojupíma David ramo ha nde, che ruvicha guasu, ndereikuaái upéva.

19Ojuka tóro, novíllo ha heta ovecha ha omboja'o nde ra'y kuérape; avei pa'i Abiatar
ha mburuvicha Joábpe. Nde ra'y Salomónpe katu ndojeruréi oho haguã.

20Ko'ágã opa Israelgua oha'arõ nde erévo mávapa oisãmbyhýta nde rire.

21Upeicha'ỹ ramo, nde remano rire che memby Salomón ha che rojejukáta.

22Ha'e oñe'ẽ aja David ndive, oike maranduhára Natán,

23ha oñemombe'u mburuvicha guasúpe. Oikévo Natán David rendápe oñesũ
henondépe omboja peve isyva yvýre,

24ha oporandu chupe: —Nde piko ere ra'e, che ruvicha guasu, Adonías oisãmbyhytaha
nde rire?

25Ko árape niko ha'e ojuka tóro, novíllo ha ovecha kuéra ha omboja'o nde ra'y kuéra,
mburuvicha kuéra ha pa'i Abiatárpe. Ha'e kuéra ko'ágã okaru ha ho'u hína kaguy ha
osapukái joa: ‘Víva mburuvicha guasu Adonías!’26Opáichavo chéve, pa'i Sadoc,
Benaías Joiadá ra'y ha nde ra'y Salomónpe na ore konvidái hikuái.

27Nde piko, che ruvicha guasu, ere ra'e ojejapo haguã upéicha remombe'u'ỹ rehe
chéve mávapa pe oisãmbyhýtava nde rire?

David he'i Salomón oisãmbyhytaha ha'e rire.

28David ohenoika upérõ Betsabépe. Oguahẽvo Betsabé David rendápe, opyta
oñembo'y henondépe.

29David ome'ẽ chupe péicha iñe'ẽ: —Tupã che Jára rérape, che pe'a vaekue opa jejopy
vaígui, ame'ẽ ndéve che ñe'ẽ,

30upe ha'e vaekue ndéve Tupã Israel Jára rérape, ajapóta ko árape voi: Ne memby
Salomón ojupíta che guapyhápe ha oguapýta che rendaguépe; ha'e oisãmbyhýta che
rire.

31Betsabé ojayvy David renondépe omboja peve isyva yvýre, ha he'i hatã: —Toikove
opa árape guarã che jára David!

32Upéi David ohenoika pa'i Sadoc, maranduhára Natán ha Benaías, Joiadá ra'ýpe.
Oúvo hendápe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33he'i chupe kuéra: —Ta pene moirũ mburuvicha kuéra, pehupi che ra'y Salomónpe
che mburika ári ha peraha Guihónpe;

34pa'i Sadoc ha maranduhára Natán omoingo vove chupe Israel ruvicha guasúrõ,
pembopuka turu ha pesapukái: ‘Víva mburuvicha guasu Salomón!’

35Upéi pemoirũ chupe ou haguã oguapy che guapyhápe ha toisãmbyhy che
rendaguépe; amoingóma chupe Israel ha Judá ruvicha guasúrõ.

36Benaías, Joiadá ra'y, he'i mburuvicha guasúpe. —Ta upéicha ha upéicha te'i Tupã
che ruvicha guasu Jára!

37Ha Ñandejára oĩ haguéicha ne ndive, che ruvicha guasu, toĩ avei Salomón ndive, ha
ha'e tombotuichave Salomón retã ituichamahágui ne retã, che ruvicha guasu David.

38Upéi pa'i Sadoc, maranduhára Natán, Benaías, Joiadá ra'y, ha umi ceretéo ha peletéo
kuéra, ohupi Salomónpe David mburika ári ha ogueraha hikuái Guihónpe.

39Upépe pa'i Sadoc oguenohẽ tupaógui ñandyry ryru ha omoingo Salomónpe
mburuvicha guasúrõ. Upérõ oñembopu turu ha opavave osapukái “Víva mburuvicha
guasu Salomón!”

40Upéi maymáva omoirũ chupe mimby púpe. Tuicha iterei upe vy'a, ha ha'ete ku yvy
oñemboja'óva mokõi hendápe ojesapukái hatãitégui.

41Adonías ha iñirũ nguéra okarupa ramo ha ohendu pe sapukái. Joab ohendúva pe turu
pu he'i: —Mba'ére piko hína pe ayvu tuichaite oikóva táva guasúpe.

42Ha'e oñe'ẽ aja oguahẽ Jonatán, Abiatar ra'y. Adonías he'i chupe: —Eike katu, nde
hína kuimba'e ne tenondéva ha oime vaerã reru ñe'ẽ iporãva.

43Jonatán he'i Adoníaspe: —Ndapéichai ete katu ko hína. Ñande ruvicha guasu David
omoĩ Salomónpe mburuvicha guasúrõ,

44ha he'i pa'i Sadoc, maranduhára Natán, Benaías, Joiadá ra'y, ceretéo ha peletéo
kuéra omoirũ haguã Salomónpe; ha ha'e kuéra ohupi chupe David mburika ári.

45Avei pa'i Sadoc ha maranduhára Natán omoingo chupe mburuvicha guasúrõ
Guihónpe, ha ou jey hikuái upégui tuicha vy'a reheve. Upévare oiko távape upe ayvu
guasu peẽ pehendu vaekue.

46Ha Salomón oguapýma hína David guapyhápe,

47mburuvicha kuéra ohóma Davídpe oguerohorývo ha he'ívo chupe: Tupã tomyakã
rapu'ã nde ra'y Salomónpe ha tuichamahágui ne retã, tombotuichave hetã itúva.
Mburuvicha guasu David voi ojayvy hupápe omomba'e guasu haguã Tupãme,

48ha he'i: “Tojererohory Tupã, Israel Jára, oheja haguére ko árape peteĩ che
ñemoñaréva ojupi che guapyhápe ha che ahecha chupe.”

49Adonías irũ nguéra oñepyrũ oryryipa, upéi opavave opu'ã ha isarambipa ojuehegui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

50Adonías okyhyje Salomóngui ha oho okañy tupaópe ipojáivo umi altar ratĩre.

51Oĩ ohóva he'i Salomónpe: —Adonías okyhyje nde hegui ha oho okañy altárpe. Ojerure ndéve reme'ẽ haguã ne ñe'ẽ nderejuka mo'ãiha chupe.

52Salomón he'i: —Oiko ramo hekópe kuimba'éicha, peteĩ iñakã raguénte jepe ndo'a mo'ãi yvýre. Ojekuaa ramo ohekaha ivaíva katu omanóta.

53Upéi Salomón he'i oñerenohẽ haguã pe altárgui. Adonías oho ha ojayvy mburuvicha guasu Salomón renondépe, ha Salomón he'i chupe oho haguã hógape.

1 Reyes 2

David ñe'ẽ paha Salomónpe

1Hi'aguĩma ramo hi'ára paha, David oheko mbo'e ita'ýra Salomónpe kóicha:

2"Che aháma upe tape ohoha rupi opavave. Ta nde py'a guasu ha eikóke kuimba'éicha.

3Ejapóke opaichagua Ñandejára nde Jára rembiapoukapy oĩháicha Moisés kuatia ñe'ẽme, oho porã haguã ndéve opa mba'e rejapóvape ha mamo rehoháp e.

4Avei Ñandejára omoporã jey haguã upe iñe'ẽ ome'ẽ vaekue chéve he'ívo: 'Nde ra'y kuéra oikórõ hekópe ha oguata ramo che rapére añetehápe ha ipy'aite guive, katuete oĩ vaerã peteĩ ne ñemoñaréva oisãmbyhýtava Israel guápe.'

5Ha nde reikuaáma avei hína pe ojapo vaekue che rehe Joab, Seruiá memby. Pe ojapo vaekue mokõi Israelgua mburuvicháre: Abner, Ner ra'y, ha Amasá, Jéter ra'ýre; ojuka rei ete chupe kuéra ñorãirõ'ỹ jave oñemyengoviaségui umi mba'ére ojehu vaekue ñorãirõháme. Péicha che mongy'a oitývo che ári umi jejukakue.

6Upévare eiporu nde katupyry ha ani reheja chupe omano py'a guapýpe.

7Umi Barzilai Galaad pegua ra'ýre katu eñangareko porã ha tokaru ne ndive ne mesápe; ha'e kuéra niko che mo'ã vaekue akañy ramo guare nde ryke'y Absalóngui.

8Oĩ avei hína ne ndive Simí, Guerá ra'y, Benjamín guáva, táva Bahurim pegua. Ha'e pe ojahéi vai ete vaekue che rehe aha ramo guare Mahanaim gotyo. Opáichavo, upe rire oho vaekue che ruguãitĩvo ysyry Jordánpe ha ame'ẽ mante vaerã kuri chupe che ñe'ẽ ndajuka mo'ãiha.

9Aníke reheja rei chupe. Nde ne akã porã hína ha reikuaáta mba'épa rejapo hese. Eha'ãke toñemboguejy yvy kuápe iñakã rague morotĩ oñemopytã pyre huguýpe."

David omano
(1 Cr 29.26-30)

10David omano ha oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ndive David távape.

11Oiko Israel ruvicha guasúrõ 40 áño pukukue, umívagui 7 Hebrónpe ha 33 Jerusalénpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Upéi oisãmbyhy Salomón itúva David rendaguépe, ha ndaipóri omongúiva chupe iguapyhágui.

Adonías ha iñirũ nguérape oguahẽ hi'ára paha

13Adonías, Haguit memby, oho Betsabé, Salomón sy, rendápe. Ha'e oporandu chupe: —Iporãva piko hína upe nde rerúva che rendápe? —Hẽe, —he'i ha'e.

14Ha he'ive: —Areko ha'e vaerã ndéve. —Ere katu, —he'i ha'e.

15Nde reikuaa, —he'i Adonías—, ko tetã che mba'e rangueha, ha opa Israelgua oha'arõ hague chetaha mburuvicha guasu. Pe mburuvicha guasu reko katu ojei che pógui ha oñeme'ẽ che ryvýpe, Ñandejára ome'ẽ haguére chupe.

16Ko'ágã aju ajerure ndéve peteĩ mba'énte, ha aipota reme'ẽ chéve. —Eñe'ẽ, —he'i ha'e.

17Adonías he'i: —Aipota rejerure mburuvicha guasu Salomónpe tome'ẽ chéve Abisag sunamíta che rembirekorã. Nde rejerure ramo, ha'e ome'ẽta katuete.

18—Iporã. Añe'ẽta Salomónpe nde rehe, —he'i Betsabé.

19Upérõ Betsabé oho oñe'ẽ mburuvicha guasu Salomón ndive, Adonías rehe. Mburuvicha guasu opu'ã ohuguãitĩvo isýpe ha ojayvy henondépe. Upéi oguapy jey iguapyhápe ha ogueruka peteĩ guapyha isýpe guarã. Ha oguapy Betsabé imemby akatúa gotyo,

20ha he'i chupe: —Ajerurese ndéve peteĩ mba'e, ha aipota reme'ẽ chéve. He'i chupe Salomón: —Ejerure reipotáva, che sy, ha ame'ẽta ndéve katuete.

21He'i chupe isy: —Eme'ẽna Abisag, ku sunamíta, nde ryke'y Adoníaspe hembirekorã.

22He'i Salomón isýpe: —Mba'ére piko rejerure sunamíta Abisag Adoníaspe guarã? —Mba'ére piko nderejeruréi mandi voi ame'ẽ haguã chupe che retã, ha'égui che ryke'y ha oĩgui hendive pa'i Abiatar ha Joab, Seruiá memby?

23Upe rire mburuvicha guasu Salomón ome'ẽ iñe'ẽ Ñandejára rérape he'ívo: “Tupã ta che nupã nomanói ramo Adonías ko he'i vaekuére!

24Ñandejára che moĩ vaekue che ru David guapyhápe, ha omohendáta avei upépe che ñemoñarépe ome'ẽ haguéicha iñe'ẽ. Hérape ame'ẽ che ñe'ẽ, Adonías omanotaha ko árape voi!”

25Upepete voi he'i Benaías, Joiadá ra'ýpe, ojuka haguã Adoníaspe, ha ha'e oho ha ojuka chupe.

26Pa'i Abiatárpe katu Salomón he'i: “Tereho ko'águi ne retã Anatótpe! Iporã vaerã mo'ã rejejuka. Che katu ndorojuka mo'ãi, reroja haguére Tupã che Jára karameguã che ru David renondépe ha rehasa asy haguére ijykére”.

27Upéicha Salomón omosẽ Abiatárpe ipa'i rekógui ha oiko pe Ñandejára he'i vaekue Sílope Elí róga guáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Joab oñemoĩ ra'e Adonías ndive, Absalón ndive katu nahániri. Upévare Joab oikuaa vove ko'ã mba'e, okañy tupaópe ha oñemo'ã altar ykére.

29Oñemombe'u mburuvicha guasu Salomónpe Joab okañy hague tupaópe ha oñemo'ã altar ykére. Upérõ Salomón omondo Benaías, Joiadá ra'ýpe, ojuka haguã chupe,

30ha Benaías oho tupaópe ha he'i Joábpe: —Mburuvicha guasu oipota resẽ upégui. Joab katu he'i: —Nahániri! Ko'ápe amanóta! Benaías oho mburuvicha guasu rendápe ha omombe'u pe Joab he'ikáva.

31Mburuvicha guasu he'i: —Jajapo oipotaháicha. Ejuka ha eñotỹ chupe. Upéicharõ ojejohéita che ru rógagui ha che avei che potĩta pe ky'águi Joab omona vaekue ore rehe oporojuka reiete ramo guare.

32Ñandejára oitýta hi'ári iñemano, ojuka haguére, oikuaa'ỹre che ru, mokõi kuimba'épe ijohéi pyréva ha heko porãvéva chugui: Abner, Ner ra'y, Israel ñorãirõhára ruvicha, ha Amasá, Jéter ra'ýpe, Judá ñorãirõhára ruvicha.

33Joab ha iñemoñare ári ho'áta ijejukakue opa árape guarã. Ñandejára py'a guapy katu oĩta David ha iñemoñare ndive opa árape guarã.

34Upérõ Benaías oho ha ojuka Joábpe. Ha Joab oñeñotỹ hógape, yvy ojeiko'ỹháme.

35Upéi Salomón omoĩ Benaíape ñorãirõhára ruvichárõ Joab rendaguépe, ha pa'i Sadócpe Abiatar rendaguépe.

36Upe rire ohenoika Siméipe ha he'i chupe: —Emopu'ã nde rogarã Jerusalénpe reiko haguã upépe, ha aníke resẽ mamove gotyo,

37cháke resẽha ára ha rehasa ysyry Cedrón mboypýri, tereikuaa porãke remanotaha katuete, ha nde ári ho'áta ne mano.

38Simí he'i mburuvicha guasúpe: —Iporã. Ajapóta ere haguéicha che ruvicha guasu. Simí oiko are Jerusalénpe.

39Mbohapy áño rire katu, mokõi hembiguái okañy ha oho oiko Gat pegua mburuvicha guasu Aquís, Maacá ra'y ndive. Oñemombe'u Siméipe mokõi hembiguái oĩha Gátpe,

40upérõ opu'ã, ombyape hymba vúrro ha oho Gátpe, oĩháme Aquís, hembiguái kuéra rekávo.

41Salomón oikuaa Simí osẽ hague Jerusaléngui Gátpe ha ou jeymaha.

42Upérõ Salomón ohenoika Siméipe ha he'i chupe: —Ame'ẽka vaekue ndéve ne ñe'ẽ Ñandejára rérape, ha romomarandu vaekue resẽha ára Jerusaléngui remanotaha katuete. Ha ere vaekue chéve iporãha ha rejapotaha che ha'éva, ajépa?

43Mba'érepa nderejapói ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue Ñandejárape ha nderejapói ha'e vaekue ndéve?

44Reikuaa porã iterei mba'eichaite pevépa ne aña ra'e che ru David ndive. Upévare ivaíva rejapo vaekue, Ñandejára ombou ne akã ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

45Mburuvicha guasu Salomón katu ojehovasáta ha David guapyha opyta hatãta opa árape guarã Ñandejára renondépe.

46Upéi Salomón oñe'ẽ Benaías, Joiadá ra'ýpe, ha ha'e osẽ ha ojuka Siméipe. Upéicha opyta hatã upe tetã Salomón poguýpe.

1 Reyes 3

Salomón omenda faraón rajýre

1Salomón oiko Egipto ruvicha guasu faraón génte ramo. Omenda itajýra rehe ha ogueraha chupe David távape ojejapo aja hóga guasu ha tupao, ha oñemopu'ã aja pe tápia Jerusalén jere rehegua.

2Tetãguára katu oikuave'ẽ imymbajuka ijyvateha rupi noñemopu'ãigui gueteri tupao Ñandejárape guarã.

Salomón ojerure Ñandejárape arandu

(2 Cr 1.1-13)

3Salomón ohayhu Ñandejárape ha ojapo umi tembiapoukapy oheja vaekue itúva David; ha'e voi jepe oikuave'ẽ mymbajuka ha aysy ryakuã porã umi tenda yvate rupi.

4Ha'e oho voi avei Gabaónpe oikuave'ẽ haguã mymbajuka, upéva ha'égui upe ijyvate itenondevéva. Ha oikuave'ẽ jepi upépe 1.000 mymbahapy.

5Peteĩ pyhare Gabaónpe, Ñandejára ojechauka Salomónpe iképe, ha he'i chupe: “Ejerure reipotáva ha ame'ẽta ndéve.”

6Salomón he'i chupe: “Nde py'a porãite vaekue niko ne rembiguái che ru David ndive, ha'e oguata haguére nde rape rupi teko jeroviaha, teko joja ha py'a potĩme. Upévare rehayhu chupe ha reme'ẽ chupe peteĩ ita'ýra oguapy haguã iguapyhápe, ko'ágã ojehu haguéicha.

7Nde, Tupã che Jára, che moĩ aisãmbyhy haguã che ru David rendaguépe, jepe ramo che mitã rusu aikuaa guasu'ỹva gueteri mba'eve.

8Ha amyakã upe tetã nde reiporavo vaekue. Umi ne tetãgua niko heta iterei, ykatu'ỹva jaipapa.

9Eme'ẽna chéve katupyry ha akã porã aisãmbyhy haguã ne retã guápe, aikuaa haguã iporãva ha ivaíva; ỹrõ piko máva oisãmbyhýta hetaite ne retã guápe?”

10Ñandejárape ombovy'a ko ojeruréva Salomón,

11ha he'i chupe: rejerure haguére chéve kóva, ha ndaha'éi jeikove puku, térã mba'eta, térã nde rehe ija'e'ỹva omano haguã, rejerure uvei katupyry ha akã porã reporohendu ha reisãmbyhy kuaa haguã,

12ajapóta rejerure vaekue: ame'ẽta ndéve arandu ha akã porã, oguereko'ỹ haguéicha avaveichagua mburuvicha guasu ne mboyve guare ha oguerekove'ỹtava avave nde riregua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Upéva ári, ame'ẽta avei ndéve mba'eta ha teko jajaipa nderejeruréi vaekue, ha péicha rupi, reikove aja pukukue, ndaipóri mo'ãi mburuvicha guasu ndeichagua.

14Ha rejapo ramo che rembipota ha che rembiapoukapy, ojapo haguéicha nde ru David, ame'ẽta avei ndéve jeikove puku.”

15Opáyvo Salomón ohecha kuaa ohecha hague upéva iképe. Ha oguahẽvo Jerusalénpe, oho oĩháme Ñandejára karameguã ha oikuave'ẽ mymbahapy ha mymbajuka joajurã. Upéi ojapo karu guasu opavave mburuvichápe guarã.

Salomón, mbojovakehára arandu

16Umiha árape oho mburuvicha guasu rendápe mokõi kuña reko vai. Oguahẽvo hikuái hendápe,

17peteĩ ha'e kuérava he'i: —Nde, che ruvicha guasu, ko kuña ha che niko roiko oñondive peteĩ ógape, ha ógape oiko aja che ndive, ché che memby.

18Mbohapy ára haguépe, ha'e avei imemby. Ore añónte roĩ ha ndaipóri avave ore ndive upe ógape,

19ha peteĩ pyharépe omano ko kuña memby, ha'e oñeno haguére hi'ári.

20Upérõ ha'e opu'ã pyhare pyte, che ake aja, oipe'a che pohéigui che memby ha omoñeno hendive, omoĩvo che pohéi imemby omano vaekue.

21Pyhareve apu'ãvo amokambu haguã che memby, ahecha omano hague. Ha ára sakãme ama'ẽ porãvo hese, ahecha kuaa ndaha'eiha che memby.

22Pe ambue kuña he'i: —Nahániri, che memby pe oikovéva, ne mba'e katu pe omanóva. Ha pe peteĩha ombohovái: —Nahániri, ne memby pe omanóva ha che mba'e pe oikovéva. Ha péicha oñoñe'ẽ joapi hikuái mburuvicha guasu renondépe.

23Upérõ mburuvicha guasu he'i ipy'apýpe: “Kóva he'i imembyha pe oikovéva ha hapicha mba'eha pe omanóva; ha pe hapicha upeichaiténte avei he'i hese!”

24Upéi he'i: —Peru chéve peteĩ kyse puku! Ojegueru chupe upe kyse puku,

25ha he'i: —Pemboja'o mbytépe pe mitã oikovéva ha peme'ẽ peteĩ-teĩme peteĩ imbytere.

26Pe mitã oikovéva sy katu ojepy'apy eterei imemby rehe ha he'i: —Anína, che ruvicha guasu! Ani rejuka pe mitã oikovéva! Eme'ẽ uvei ko kuñáme! Pe ambue katu he'i: —Taha'e'ỹ che mba'erã térã ne mba'erã. Toñemboja'o katu!

27Upémarõ mburuvicha guasu he'i: —Peme'ẽ amo kuñáme pe mitã oikovéva. Ani pejuka. Ha'e niko isy tee.

28Opa Israelgua ohendu mba'éichapa oporombojovake ra'e mburuvicha guasu ha ojapo chupe tuicha mba'érõ, ohechágui Ñandejára omoarandu hague chupe oporombojovake haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Reyes 4

Salomón oisãmbyhy

1Salomón oiko opa Israel ruvicha guasúrõ.

2Ha mburuvicha kuéra hendive oĩva, ko'ãva vaekue: Azarías, pa'i Sadoc ra'y,

3Elihóref ha Ahías, Sisá ra'y kuéra, mba'e haihára; Josafat, Ahilud ra'y, mburuvicha guasu pytyvõhára;

4Benaías, Joiadá ra'y, ñorãirõhára ruvicha; Sadoc ha Abiatar, pa'i kuéra.

5Azarías, Natán ra'y, mba'e ñangarekohára; Zabud, pa'i Natán ra'y, mburuvicha guasu irũ tee;

6Ahisar, mburuvicha guasu róga rerekua, ha Adoniram, Abda ra'y, mba'apohára ruvicha.

7Salomón oguereko 12 mba'e rereko rerekua Israel pýre, oguerúva mburuvicha guasu ha hogagua kuérape opa mba'e oikotevẽva. Peteĩ-teĩ ha'e kuérava omoĩ vaerã opa mba'e oñekotevẽva mburuvicha guasu rógape, peteĩ mes aja áñope.

8Ãva vaekue umi 12 mba'e rereko rerekua: Ben-Hur, Efraín yvyty kuérape;

9Ben-Déquer, Macás, Saalbim, Bet-Semes, Elón ha Bet-Hanánpe;

10Ben-Hesed, Arubot ha avei Sócope ha opa tetã Héferpe;

11Ben-Abinadab, opa Dor yvýpe; hembireko vaekue Tafat, Salomón rajy;

12Baaná, Ahilud ra'y, Taanac, Meguido ha opa Bet-Seánpe, oĩva Saretán ypýpe, Jezreélgui sur gotyove, Bet-Seán guive Abel-Meholá peve, Jocmeam amo gotyove;

13Ben-Guéber, Ramot Galaad guápe, oguerekóva ipo guýpe umi tava'i Galaadgua, Jaír Manasés ra'y mba'éva; avei umi yvy Argob pegua, oĩva Basánpe, oĩháme 60 táva guasu itápia ha imbotyha vrónseva;

14Ahinadab, Idó ra'y, upe Mahanaímpe;

15Ahimaas, omenda vaekue Salomón rajy Basemat rehe, Neftalí yvýpe;

16Baaná, Husai ra'y, Aser ha Alot yvýpe;

17Josafat, Parúah ra'y, Isacar yvýpe;

18Simí, Elá ra'y, Benjamín yvýpe;

19Guéber, Urí ra'y, Gad yvýpe, Sihón amorréo ruvicha guasu ha Og Basán ruvicha guasu retã. Oĩ avei peteĩ mba'e rereko rerekua kuéra ruvicha.

Salomón iñarandu ha oñakã rapu'ã

20Judá ha Israelgua kuéra heta iterei, yvyku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guáicha. Heta oĩ tembi'u ha kaguy ha ojevy'a.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Reyes 5

1Salomón poguýpe oĩ opa umi tetã oĩva ysyry Éufrates guive filistéo retã meve, ha Egipto rembe'y peve, umíva ohepyme'ẽ chupe ohechauka haguã oĩha ipo guýpe ha opyta ipo guýpe ha'e oikove aja pukukue.

2Opa ára ojegueru Salomónpe 6.600 kílo trígo ku'i poravo pyre, 13.200 kílo trígo ku'i,

3ha 10 tóro oñemongyra pyre, 20 tóro ñúme oñemongarúva ha 100 ovecha, ojepapa'ỹre guasu, guasu vira, guasu pytã ha ryguasu kuéra ikyra porãva.

4Salomón niko opa umi tetã oĩva Éufrates ysyrýgui kuarahy reike gotyo, Tífsah guive Gaza peve, ha opa huvicha guasu kuéra ruvicha vaekue ha'e. Ha omoingo py'a guapýpe opa umi tetã ijerére oĩvape.

5Salomón oikove aja, opa Judá ha Israelgua, Dan guive Beerseba peve, oiko py'a guapýpe, peteĩ-teĩ iparral ha hi'ígo máta guýpe.

6Salomón oguereko avei 4.000 kavaju rekoha, ikavaju kuéra kárro rehegua peguarã, ha 12.000 ñorãirõhára kavaju arigua.

7Umi mba'e rereko rerekua ojopyru jepi hembiapópe; peteĩ-teĩ oñangareko vaerã peteĩ mes pukukue oĩ haguã arako'ẽre mburuvicha guasu rógape opa mba'e oikotevẽva mburuvicha guasu ha imbohupa kuéra.

8Ha oguerahauka jepi avei, oje'ehápe chupe kuéra, seváda ha umi kavaju ha mymba kuéra rembi'urã.

9Tupã ome'ẽ avei Salomónpe arandu ha akã porã ijojaha'ỹva ha mba'e kuaa hetaite, yvyku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guáicha.

10Salomón iñaranduve karai arandu kuéra Egiptogua ha kuarahy resẽ gotyo guágui.

11Iñaranduve opa kuimba'e arandúgui: iñaranduve Etán, Zérah ñemoñarégui; Hemán, Calcol ha Dardá, Mahol ra'y kuéragui. Herakuã ojepyso opa tetã nguéra ijerére oĩva rupi.

12Ijurúgui osẽ 3.000 ñe'ẽnga ha ohai 1.005 ñe'ẽ yvoty.

13Oñe'ẽ opaichagua yvyra máta guiguáre, kuri'y Líbano pegua guive, ka'avo tápiare okakuaáva peve; oñe'ẽ avei mymba, guyra, hyére otyryrýva ha pira kuéra guiguáre.

14Opa tetã yvy arigua guio, oñehendu haguépe Salomón arandukue guigua, ojeju oñehendúvo iñe'ẽ.

Salomón ha Hiram ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ
(2 Cr 2.1-18)

15Hiram, Tiro ruvicha guasu, oikuaa vove oñemoingo hague mburuvicha guasúrõ Salomón itúva David rendaguépe, omondo hendápe hembijokuái; Hiram niko ojapo vaekue Davídpe tuicha mba'érõ.

16Upérõ Salomón he'ika Hirámpe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17“Reikuaáma che ru David ndaikatúi hague omopu'ã tupao Ñandejára Ijárape, hetaite ñorãirõ pa'ũme ojejuhu haguére, Ñandejára omoĩ meve ipo guýpe opa umi hese oñemoĩvape.

18Ha ko'ágã Ñandejára che Jára ome'ẽ oréve py'a guapy opa rupigua ndive, ndaipóri niko avave oñemoĩva ore rehe ha ndaipóri avei mba'eveichagua jejopy vai.

19Upévare añembopy'a peteĩ amopu'ãvo peteĩ tupao Ñandejára che Járape, ha'e ome'ẽ haguéicha iñe'ẽ che ru Davídpe, he'i ramo chupe ita'yrataha, ha'e omoĩtava oisãmbyhy haguã hendaguépe upe omopu'ãtava chupe hogarã.

20Eikytĩka upéicharõ chéve kuri'y Líbano pegua. Che mba'apohára kuéra oipytyvõta ne mba'évape, ha ahepyme'ẽta ne mba'apohára kuérape nde reipotaháicha; nde reikuaa ore kuéra noroikytĩ kuaaiha yvyra peẽicha.”

21Hiram ohendúvo pe Salomón he'ikáva, ovy'a iterei ha he'i: “Tojererohory ko árape Ñandejára, ome'ẽ haguére Davídpe ta'ýra iñarandu etéva, oisãmbyhy haguã upe tetã tuichaitéva!”

22Upéi Hiram he'ika Salomónpe: “Oguahẽ chéve ne ñe'ẽ, ha ajapóta pe rejeruréva; arahaukáta ndéve cedro ha kuri'y.

23Che mba'apohára kuéra omboguejýta Líbanogui yguasu peve, ha upégui arahaukáta ojejapóvo chugui kuéra yvyra joapy, upe nde ereha peve. Upépe ojejoráta umi yvyra ha nde rembyatykáta ne mba'erã. Nde katu rejapóta ajeruréva, rerukávo hi'upy che róga guápe.”

24Hiram ome'ẽ Salomónpe opa pe cedro ha kuri'y ha'e oipotáva,

25ha Salomón ome'ẽ Hirámpe hi'upy hogagua peguarã: 4.400.000 kílo trígo ku'i ha 4.400 lítro ñandy ryku. Salomón ome'ẽ jepi upéva Hirámpe opa áño.

26Ha upéicha Ñandejára ome'ẽ Salomónpe upe arandu he'i vaekue. Avei Hiram ha Salomón ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ ha oiko py'a guapýpe oñondive.

27Upérõ mburuvicha guasu Salomón ohenói opa Israel guápe omba'apo haguã, ha ombyaty 30.000 kuimba'e;

28umíva oñemondo Líbanope, aty-aty ojopyru haguã tembiapópe; 10.000 kuimba'e oñemondo omba'apo haguã peteĩ mes pukukue ha upéi oho oipyru chupe kuéra ambue 10.000; opa méspe ojopyru tembiapópe 10.000 kuimba'e. Péicha ko'ã kuimba'e omba'apo peteĩ mes Líbanope ha opytu'u mokõi mes hógape. Umi mba'apohára ruvicha vaekue Adoniram.

29Salomón oguereko avei 70.000 mba'e pohýi rerahaha ha 80.000 ita kytĩha umi yvytýpe,

30ojepapa'ỹre umi 3.300 uru omyakãva mba'apohára kuérape.

31Mburuvicha guasu oguenohẽka ita guasu poravopyre ha ita oñemosỹiva tupao pyendarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Umi óga mopu'ãha oguerekóva Salomón ha Hiram ha umi Guebal pegua, ombosako'i umi yvyra ha omosỹi umi ita tupao peguarã.

1 Reyes 6

Salomón omopu'ã tupao
(2 Cr 3.1-14)

1Salomón omoñepyrũ tupao apo, oĩvoma irundy áño Israel ruvicha guasúrõ, upe mes héravape Ziv, ha'éva mes mokõiha áño pegua, ojapórõ 480 áño Israelgua osẽ hague Egíptogui.

2Pe tupao omopu'ãva Ñandejárape guarã mburuvicha guasu Salomón, ipuku 27 métro, ipe 9 métro ha ijyvate 13 métro imédio.

3Pe tupao rogaguy oĩva henondépe ipuku ha ipe 9 métro, tupao pekuéicha, ha tupao reiképe katu ipe 4 métro imédio.

4Salomón omoĩ avei tupaópe ovetã réha reheve.

5Omopu'ã avei koty kuéra tupao ykére mokõive henda guio ha hapykuépe avei, oĩva upe tápia omongoráva tupao ijerekuévo ha pe tupao tápia pa'ũme.

6Opa ijerekuévo ojapo mbohapy koty ojo'ári; pe iguy pegua ipe 2 métro 25 sentímetro, pe mbyte pegua 2 métro 70 sentímetro ha pe yvategua 3 métro 15 sentímetro, oka guio niko omomichĩve vaekue pe tupao tuichakue, ani haguã omoinge umi víga tupao tápiape.

7Pe tupao ñemopu'ãme ojeporu ita ñemosỹimbyre ha péicha noñehendúi martíllo térã mba'eveichagua tembiporu ryapu tupaópe.

8Pe koty iguy pegua rokẽ oĩ tupao akatu gotyo, ha ojejupi haguã umi koty mbyte ha yvate guápe, oĩ jupiha jatyta joguaha.

9Salomón omoguahẽvo hu'ãme pe tupao apo, ojaho'i pe óga víga ha yvyra oñembojeguávape kuri'y guigua.

10Omopu'ã avei koty kuéra tupao jerére, ijyvatéva 2 métro 25 sentímetro, ombojáva tupao tápiare víga cédrope.

11Upérõ Ñandejára oñe'ẽ Salomónpe ha he'i chupe:

12“Pe tupao remopu'ãva hína rehe ha'ese ndéve, reguata ramo che rapére ha rejapo ramo opa che rembiapoukapy, reikóvo umíva he'iháicha, ajapóta ndéve umi mba'e ha'e vaekue nde ru Davídpe;

13aikóta Israelgua apytépe, ha ndaheja mo'ãi che retãgua Israélpe.”

14Salomón omopu'ãmba pe tupao,

15ha oñepyrũ ombojegua hyepy ombyapévo umi tápia cédrope yvy guive yvate peve ha ipíso ombyape kuri'ýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Avei ombyape cédrope yvy guive yvate peve 9 métro tupao rugua pegua ha omboyke upéva Tupã kotyrã.

17Pe tupao ryepy oĩva Tupã koty renondépe, ipuku 18 métro.

18Pe tupao ryepy oñembyapepaite cédrope oñembojeguáva yvoty ha yva ra'ãngápe. Kuri'y memete upe hyepy ha peteĩ itánte jepe ndojekuaái.

19Salomón ombosako'i pe Tupã kotyrã tupaópe omoĩ haguã upépe Ñandejára karameguã ñe'ẽ ñome'ẽ rehegua.

20Pe Tupã koty ipuku, ipe ha ijyvate joja, 9 métro. Henondépe Salomón ojapo peteĩ altar kuri'y oñembyapéva órope.

21Avei ombyape óro tupao ha Tupã koty ryepy ha Tupã koty renondépe omoĩ kadéna óro.

22Aipo ramo, ombyapepaite órope tupao ryepy tuichakue ha altar Tupã koty renondépe oĩva.

23Ojapo avei mokõi tekove ipepóva ra'ãnga yvyra olívogui, Tupã kotýpe guarã. Peteĩ-teĩ ijyvate irundy métro imédio,

24ha peteĩ pe ta'ãnga pepo ipuku 2 métro 25 sentímetro. Upéicha rupi, mokõive ipepo, peteĩ ijapýgui ambuépe, ipuku irundy métro imédio.

25Mokõive tekove ipepóva ituicha joja, he'ise, 4 métro imédio ha mokõive avei peteĩchaguánte ijape.

26Ijyvate avei 4 métro imédio.

27Salomón omoĩ umíva Tupã kotýpe. Ha umi tekove ipepóva pepo kuéra oĩ jepysohápe ha pe peteĩ ta'ãnga pepo apýra opoko peteĩ koty tápiare, pe ambue ta'ãnga pepo apýra katu opoko pe tápia hovái guáre, ha umi ambue pepo kuéra opoko ojuehe ijapýpe Tupã koty mbytépe.

28Upéi Salomón ombyape órope umi tekove ipepóva ra'ãnga,

29ha opa umi tupao tápia okapegua ombojegua tekove ipepóva, karanda'y ha yvoty ra'ãngápe ojejapóva oñekarãivo pe yvyra.

30Avei ombyape órope tupao píso hyepy ha oka pegua.

31Pe Tupã koty reike ijyke 5 ha hokẽ jovái,

32mokõive umi hokẽ ojapo yvyra olívogui ha ombojegua tekove ipepóva, karanda'y ha yvoty ra'ãngápe, ha upéi ombyape órope umi ta'ãnga.

33Pe tupao koty mbyte pegua reike, ijyke irundy ha ojapo yvyra olívogui; umi mokõi horkon ijyke pegua yvatekue ipukuve umi hi'ári ha iguy pegua pekuégui.

34Omohokẽ jovái kuri'ýgui ha mokõive ojerepaite ojepe'ávo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Umi okẽme ojapo tekove ipepóva, karanda'y ha yvoty ra'ãnga oñembyapéva órope.

36Ojapo avei korapy hyepy pegua, mbohapy horkon rysýi ita guigua ha peteĩ horkon rysýi kuri'y guigua reheve.

37Oĩmarõ irundy áño mburuvicha guasúrõ Salomón, upe mes Ziv héravape, oñemoĩ pe tupao pyenda,

38ha pe áño 11 haguépe, mes héravape Bul, upéva hína áño pegua mes 8, oñemoguahẽ hu'ãme pe tupao apo oñembosako'i hagueichaite. Upéicha 7 áñope omopu'ã Salomón pe tupao.

1 Reyes 7

Salomón omopu'ãve heta óga porã

1Salomón omopu'ã hóga guasu ha omoguahẽ hu'ãme hembiapo 13 áñope.

2Omopu'ã avei peteĩ óga guasu hérava “Ka'aguy Líbano”, ipukúva 45 métro, ipéva 22 métro imédio ha ijyvatéva 13 métro imédio, ojekóva irundy tysýi horkon kuri'ýre, ha umíva ári oguapy víga kuri'y.

3Ko'ã víga 45 vaekue, ha peteĩ-teĩ oñemboja'o mbohapy hendápe oguerekóva 15 métro peteĩ-teĩ ha oguapýva horkon ári. Umi víga ári oĩ tábla kuri'y oñembojeguáva.

4Oĩ mbohapy tysýi ovetã oñemohendáva mbohapy-hapy ojohovái.

5Opa okẽ ha ovetã ijyke irundy, ha irundyve ijyke ipuku joja ha oĩ ojohovái mbohapy tysýipe.

6Ojapo avei koty guasu oĩháme heta horkon, ipukúva 22 métro imédio ha ipéva 13 métro imédio. Kóva rovái ojapo ambue koty guasu horkon ha técho reheve.

7Ojapo avei koty guasu oñembojovake haguãme ha upéva ombyape, yvy guive yvate peve, cédrope.

8Pe óga guasu Salomón oikoháp e, oguereko peteĩ korapy hapykuépe, ha peteĩ koty guasu peichagua avei. Ha pe óga guasu omopu'ãva hembireko faraón rajýva peguarã, oguereko avei peichagua koty guasu.

9Opa umi óga, ipyenda guive ihorkõ akã meve ha henonde guive ikorapy guasu peve, ojejapo ojeporúvo hyepy ha ijape guio, ita poravo pyre oñemosỹiva ha oñekytĩva serrúchope upe tuichakue ojepotávape.

10Umi pyenda ojejapo avei ita poravo pyre tuichávagui, oĩ oguerekóva irundy métro imédio ha oĩ oguerekóva mbohapy métro 60 sentímetro.

11Pe ijyvatekue ojejapo avei ita poravo pyrégui, oñemosỹiva upe tuichakue ojepotávape, ha cédrogui.

12Pe korapy guasu jerére oĩ mbohapy tysýi horkon ita ha peteĩ tysýi horkon kuri'y, ha péicha avei pe korapy hyepy peguápe ha pe tupao róga guýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Salomón omomba'apo Hirámpe
(2 Cr 2.13-14; 3.15-17)

13Mburuvicha guasu Salomón ohenoika Tírogui peteĩ karai Hiram héravape.

14Upéva peteĩ kuñakarai imenave'ỹva, Neftalí kuérava, memby, oikove ypy vaekue Tírope; ha omba'apo kuaa vrónsere. Hiram ikatupyry ha iñakã porã, ha oikuaa porã mba'éichapa ojejapo oimeraẽ mba'e vrónsegui. Ou mburuvicha guasu Salomón rendápe ha ojapo opa mba'e ha'e ojeruréva chupe.

15Omboyku vrónse ha ojapo mokõi horkon; peteĩ-teĩ ijyvate 8 métro ha ipoguasu 5 métro imédio.

16Vrónsegui avei ojapo mokõi umíva akãrã, omoĩ haguã peteĩ-teĩ umi horkon ári; umíva ijyvate 2 métro 25 sentímetro.

17Ojapo avei mba'e jegua pyaha joguaha ha yvoty apesã ra'ãnga umi horkon akãme guarã, 7 peteĩ ári ha 7 upe ambue ári oñemoĩ haguã.

18Ojapo avei granáda ra'ãnga ha omoĩ mokõi tysýi umívagui umi pyaha jerére, ombyape haguã pe horkon akã ha upéicha avei ojapo upe ambue horkon akãre.

19Umi horkon tupao rogaguy pegua akã, ijyvatéva 2 métro, ombojegua yvoty ra'ãngápe.

20Umi horkon akã jerekuévo, yvate upe ipevehápe oĩva upe pyahágui yvatemive, oĩ 200 granáda ra'ãnga oñemboja'óva mokõi tysýipe ijerekuévo, mokõive umi horkon akã ári.

21Hiram omoĩ ko'ã horkon tupao róga guýpe, ha pe ijakatu peguápe ombohéra Jaquín, ha ijasu peguápe ombohéra Bóaz.

22Umi horkon ru'ã ojogua ynambu sevói potýpe. Péicha oñemoguahẽ hu'ãme umi horkon apo.

Tupao rembiporu
(2 Cr 4.1—5.1)

23Upéi Hiram ojapo ña'ẽ guasu vrónsegui, y ryrurã. Ijapu'a ha peteĩ hembe'ýgui ambuépe, irundy métro imédio ipuku. Ijyvate mokõi métro 25 sentímetro ha pe ña'ẽ rembe ijerekuévo oguereko 13 métro imédio.

24Upe ña'ẽ rembe'y guýpe, ijerekuévo, ojapo ka'avo poñy ra'ãnga hi'a 10 reheve, ipa'ũva ojuehegui 45 sentímetro, ha upe ña'ẽ pehẽnguéguinte ojejapóva.

25Upe ña'ẽ oguapy 12 tóro ra'ãnga vrónse ári; mbohapy oma'ẽ nórte gotyo, mbohapy sur gotyo, mbohapy kuarahy resẽ gotyo ha mbohapy kuarahy reike gotyo. Umi hetyma hapykue pegua oĩ hyepy gotyo ha pe ña'ẽ oguapy umíva ári.

26Pe ña'ẽ iñanambusu 8 sentímetro, ha hembe ojogua ku ynambu sevói potýpe. Ija ipype 44.000 lítro y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Ojapo avei vrónsegui 10 ña'ẽ pyendarã peteĩ-teĩ ipuku ha ipéva peteĩ métro 80 sentímetro, ha ijyvatéva peteĩ métro 35 sentímetro.

28Umi pyenda ojejapo péicha: Oguereko kuádro oñemohembe'ýva,

29ha umívape ojapo león, tóro ha tekove ipepóva ra'ãnga kuéra; umíva ári ha iguýpe ombojegua yvoty apesã ra'ãngápe.

30Peteĩ-teĩ pyenda irruéda irundy vrónse hi'éhe vrónse reheve, ha oguereko peteĩ ña'ẽ oguapýva irundy myatãha ári, oñembojeguáva.

31Pe pyenda ári oĩ peteĩ kuára oñemboguapy haguã ña'ẽ, hembe'y apu'áva ha osẽva yvatévo 45 sentímetro; ijuru apu'a oñemohembe'y jegua ha pe ipyenda reheve ijyvate 78 sentímetro.

32Umi irundy rruéda oĩ umi kuádro guýpe ha hi'éhe oja pe pyendáre. Peteĩ-teĩ rruéda apu'akue oguereko 68 sentímetro.

33Umi rruéda ojejapo kárro ruédaicha. Hi'éhe, illánta, irráyo ha umícha vrónsegui meme.

34Pe pyenda hi'ýva irundy osẽva peteĩ-teĩ hakãmbýgui.

35Pyenda ru'ãgui osẽ yvatévo hembe apu'a ijyvatéva 25 sentímetro imédio. Umi myatãha ha kuádro oja pe pyenda ru'ãre.

36Hiram ohai tekove ipepóva, león ha pindo ra'ãnga, mamo inandiháp umi myatãha ha kuádro rova, yvoty apesã ra'ãnga reheve ijerekuévo.

37Upéicha ojapo ha'e umi 10 pyenda, mba'e vera ñemboyku pyrégui ha peteĩchagua memete.

38Ojapouka avei 10 ña'ẽ vrónse. Peteĩ-teĩ oguereko 1 métro 80 sentímetro ha ija pype 880 lítro y, ha oñemoĩ umi 10 pyenda ári.

39Omoĩ 5 pyenda tupao akatu gotyo ha 5 ijasu gotyo. Pe ña'ẽ guasu oñemoĩ tupao akatúape, kuarahy resẽ sur gotyo.

40Hiram ojapo avei ólla, pála ha tása guasu kuéra ha péicha omoguahẽ hu'ãme opa pe tembiapo ojapo vaekue tupaópe Salomón peguarã,

41ojapo vaekue hína ko'ãva: mokõi horkon, mokõi mba'e apu'a oguapýva umi horkon akãme, mokõi pyaha ojaho'i haguã umi mokõi mba'e apu'a horkon ru'ãme oĩva,

42umi granáda ra'ãnga 400, umi mokõi pyaháp guarã, ojaho'íva umi mokõi mba'e apu'a oĩva horkon ru'ãme;

43umi 10 pyenda ha ña'ẽ nguéra hi'arigua,

44pe ña'ẽ guasu y peguarã, umi 12 tóro ra'ãnga iguy peguáreve,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

45ha upéi umi japepo, pála ha tása guasu. Opa ko'ã tembiporu ojapo vaekue mba'e
jegua apohára Hiram, mburuvicha guasu Salomónpe Ñandejárape guarã, vrónse
verágui meme vaekue.

46Mburuvicha guasu omboykuka umíva yvy ñai'ũ ári, Jordán ñúme, Sucot ha Saretán
pa'ũme.

47Heta itereígui umi tembiporu vrónse Salomón noha'ãukái ipohyikue.

48Ojapouka avei Salomón umi ambue tembiporu oĩva tupaópe: altar óro, mesa óro
oñemoĩha mbujape Ñandejárape oñekuave'ẽva,

49umi mba'e rendy pyenda oroite, oĩva Tupã koty renondépe, 5 ijasu ha 5 ijakatu
gotyo, ha'ãnga yvoty reheve, mba'e rendy, tenása óro,

50umi kópa, umi mba'e rendy mopotĩha, tása guasu, kucharõ, myatatĩha oroite meme.
Óro avei umi viságra Tupã koty rokẽmegua oĩva tupao ryepýpe, ha umi tupao
rokẽmegua avei.

51Ha opa rire opa umi tembiapo ojapouka vaekue tupaópe, Salomón ogueraha
tembiporu óro ha pláta itúva David ojapouka vaekue Ñandejárape guarã, ha omoĩka
oñeñongatuhápe mba'e repyeta tupao pegua.

1 Reyes 8

Ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã ojereraha tupaópe

(2 Cr 5.2-14)

1Upérõ Salomón ohenói hendápe Jerusalénpe myakãhára Israelgua, Israel ñemoñare
ruvicha kuéra ha karai guasu kuérape, ogueraha haguã Tupã Karameguã David Táva
Sión guive.

2Ha upe arete guasúpe, áño pegua mes 7hápe hérava Etanim, oñembyaty mburuvicha
guasu Salomón ndive opa Israelgua.

3Oguahẽ opa myakãhára Israelgua, ha pa'i kuéra ohupi pe karameguã,

4ha ogueraha hikuái, pe Jotopa róga reheve, ha tembiporu ipypegua reheve. Opa ko'ã
mba'e ogueraha umi pa'i ha levíta kuéra.

5Mburuvicha guasu Salomón ha opa Israelgua oñembyaty vaekue hendive, oikuave'ẽ
karameguã renondépe mymbajuka ramo ovecha ha tóro, heta itereígui ikatu'ỹva
ojepapa.

6Upéi pa'i kuéra ogueraha Ñandejára Ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã tupao ryepýpe Tupã
koty peve, tekove ipepóva pepo guýpe.

7Ko'ãva oipyso umi ipepo upe karameguã ári, ha péicha ojaho'i pe karameguã ha umi
hi'ánda avei.

8Umi karameguã ánda ipuku etereígui katu, tupao ryepy guive umi ijapýra ojekuaa
Tupã koty renondépe, jepe okáguio ndojekuaái. Ha péicha opyta ko'agãite peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Karameguã ryepýpe oĩ umi mokõi ita pehẽnguénte, Moisés omoĩ vaekue pype yvyty Horébpe. Umívare oĩ ñe'ẽ ñome'ẽ Ñandejára ojapo vaekue Israelgua ndive, ha'e kuéra osẽ rire Egíptogui.

10Pa'i kuéra osẽvo tupao ryepýgui, arai omyenyhẽ Ñandejára tupao,

11Ha pe araígui pa'i kuéra ndaikatúi opyta hembiapo haguã, Ñandejára reko mimbipa omyenyhẽ haguére itupao.

Salomón oikuave'ẽ pe tupao

(2 Cr 6.1-7.10)

12Upérõ Salomón he'i: Ore Jára, reikose pe arai pytũme.

13Che katu ajapóma ndéve, tupao reiko haguãme, Nde reiko haguã ko'ápe, opa árape guarã.

14Upéi Salomón oma'ẽ opa Israel guáre oñembo'ýva hína ha ohovasa chupe kuéra,

15he'ívo: “Tojererohory Tupã Israel Jára ojapo haguére iñe'ẽ ome'ẽ vaekue che ru Davídpe, he'írõ guare chupe:

16‘Anohẽ guive che retã guápe Egíptogui, ndaiporavói vaekue mba'eveichagua táva Israelgua ojejapo haguã chéve upépe che rogarã. Davídpe katu aiporavo vaekue oisãmbyhy haguã che retãgua Israélpe.

17Ha che ru David ojapose mo'ã peteĩ tupao Tupã Israel Járape guarã.’

18Ñandejára katu he'i chupe: ‘Rejaposégui iporãva remopu'ãse chéve peteĩ tupao,

19na nde mo'ãi jepe upe remopu'ãtava; peteĩ nde ra'ýva hína pe omopu'ãtava chéve tupao.’

20Ha ko'ágã ojapóma iñe'ẽ. Ha'e he'i haguéicha che aguapy che ru David rendaguépe Israel sãmbyhyhárõ ha amopu'ã Tupã Israel Járape peteĩ tupao.

21Ha amoĩ avei upépe karameguã oĩháme Ñandejára ñe'ẽ ñome'ẽ ñande ru kuéra ypykue ndive oguenohẽ ramo guare chupe kuéra Egíptogui.”

22Upéi Salomón oñembo'y opa Israelgua renondépe, Ñandejára altar rovái ha omopu'ãvo ipo yvága gotyo,

23he'i: “Tupã Israel Jára: yvágape ha yvy ári ndaipóri ndeichagua, rejapóva ne ñe'ẽ ha rehechaukáva nde py'a porã opa umi ojapóvape ne rembipota ipy'aite guive,

24nde rejapo ko árape upe ere vaekue che ru Davídpe.

25Upévare, Tupã Israel Jára, ejapókena avei upe ñe'ẽ reme'ẽ vaekue ne rembiguái che ru Davídpe: nde reipytyvõ rupi oĩtaha opa ára peteĩ iñemoñare ojupítava Israel guapyhápe, ita'ýra kuéra heko porãma guive ha ojapóma guive ne rembipota ha'e ojapo haguéicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Aipo ramo, Tupã Israel Jára, toikókena umi ñe'ẽ reme'ẽ vaekue ne rembiguái che ru Davídpe.

27Ha ikatúnepa Tupã oiko yvy ári? Yvága tuichaitévagui jepe nde tuichave, ha mba'éicha piko ndejáta ko tupaópe amopu'ã vaekue ndéve guarã!

28Opáichavo, Tupã che Jára, ejapysaka kena che ñembo'ére ha ehendu ko ajeruréva ndéve.

29Ne mandu'a kena ára ha pyharépe ko nde tupaóre; nde niko ere vaekue reimetaha ko'ápe. Ehendu ko ñembo'e ko'ápe ajapóva ndéve.

30Ehendu che ha ne retãgua Israel roñembo'e ramo ko'a gotyo mamo roimehágui. Ehendu amo yvága reikohágui ha eheja rei oréve ore rembiapo vaikue.

31Oĩrõ ojapo vaekue hapicháre ivaíva ha oñeme'ẽka ramo chupe iñe'ẽ nde rérape ko altar renondépe,

32ehendu kena nde yvágagui ha ejapo upe rejapo vaerã; eme'ẽ pe hekópe guáva ne rembiguái kuérape: emyengovia hembiapo vaikuére pe hembiapo vai vaekuépe, reitývo hese ne tukumbo, ha eme'ẽ imba'éva upe ndojapói vaekuépe mba'eve ivaíva.

33Umi ne retã Israel rehe ija'e'ỹva ipu'akárõ hese, ne retãgua ojapo haguére ivaíva, upéi ha'e ombyasýrõ, omomba'e guasúrõ nde réra ha oñembo'e ramo ko tupaópe reheja rei haguã chupe,

34ejapysaka hese yvága guive, eheja rei iñangaipa, ha nde rupi, tou jey ko tetãme, nde reme'ẽ vaekue chupe kuéra ha itúva kuéra ypykuépe.

35Ndokyvéi ramo Israelgua iñangaipa haguére, upéi ha'e kuéra oñembo'e ha omomba'e guasu nde réra ko'ápe ha ombyasýrõ iñangaipa, nde reinupã haguére chupe kuéra,

36ehendu chupe yvága guive, eheja rei ne rembiguái Israelgua angaipa, ha ehechauka chupe kuéra pe tape porã oipykúi vaerã. Upérõ emongy pe yvýpe reme'ẽ vaekue chupe kuéra imba'erã.

37Oĩrõ ñembyahýi térã mba'asy asãi ko tetãme, térã ipirupa ramo kóga kuéra ára hakúgui, kogatýpe oĩrõ plága, tuku, térã yso karu, ore rehe ija'e'ỹva omongora ramo ore táva ha ondyry ore rehe, oúrõ ore rehe oimehaichagua jeharu térã mba'asy,

38-39upérõ ehendu opa ñembo'e osẽva oimeraẽvagui, térã ojapóva opa ne retã Israelgua, ohechávo ijeharu ha imba'asy oñembo'éva oipysóvo ipo ko tupao gotyo. Ehendu yvága reikohágui, ha eheja rei oréve ore rembiapo vaikue; emyengovia peteĩ-teĩme hembiapokuére, ne ñoite niko reikuaa mba'épa oĩ pe máva py'apýpe ha mba'épa ha'e ojapose.

40Upéicha ne momorãne ha ohendúne ne ñe'ẽ oikove aja ko yvýpe reme'ẽ vaekue ore ru kuéra ypykuépe.

41Peteĩ ndaha'éiva ne retãgua oúrõ mombyrýgui nde rehehápe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

42ha oñembo'e ramo ko tupao gotyo (oñehendúta niko nde tuicha ha nde pokatuha),

43ehendu yvága reikohágui, ha eme'ẽ chupe opa mba'e ojeruréva, ikatu haguã opa tetã nguéra nde kuaa ha ne momorã ojapoháicha ne retã Israel ha oikuaa nde réra oñehenoiha ko tupaópe che ndéve amopu'ã vaekue.

44Ne retãgua osẽrõ oñorãirõ hese ija'e'ỹva ndive mamo nde remondoháp e chupe kuéra, oñembo'e ramo ndéve upe guive ko táva nde reiporavo vaekue, avei ko tupao che amopu'ã vaekue ndéve gotyo.

45Ehendu yvága guive iñembo'e ha imba'e jerure ha eipytyvõ chupe kuéra.

46Ha ojapo ramo ivaíva ojeívo ne rembipotágui, ndaipóri niko ojapo'ỹva ivaíva, ha nde, nde pochýgui hendive kuéra, reme'ẽ ramo chupe kuéra hese ija'e'ỹva pópe, ha umíva ogueraha chupe kuéra hembiguairã tetã mombyrygua térã aguĩ guápe,

47ha pe tetã oĩháme hikuái ombyasy jey ramo iñangaipa, ha oñembo'e ndéve ohecha kuaávo ojavy hague,

48ojevy ramo ne rendápe ipy'aite guive, ha pe oĩhágui oñembo'e ramo ndéve oma'ẽvo ko yvy reme'ẽ vaekue itúva kuéra ypykuépe, ko táva reiporavo vaekue, avei ko tupao che ndéve amopu'ã vaekue gotyo,

49ehendu yvága reikohágui iñembo'e ha imba'e jerure, ha eipytyvõ chupe kuéra.

50Eheja rei iñangaipa ha heko pu'ãngue. Ha nde rupi, umi omosẽ vaekue hetãgui toiporiahurereko chupe kuéra.

51Ha'e kuéra niko ne retãgua ha ne mba'e tee; nde renohẽ vaekue chupe kuéra Egíptogui, ha'e vaekue tatakuáicha omba'e mbohykúva.

52Ejapysaka aipo ramo ne rembijokuái ñembo'e ha ne retã Israel rembijerure. Ore rendu kena Tupã rosapukái ramo ndéve!

53Nde niko, ore Jára, remboyke vaekue chupe kuéra opa tetã apytégui ne mba'erã, ere haguéicha ne rembiguái Moisés rupi, renohẽrõ guare Egíptogui ore ru kuéra ypykuépe.

54Salomón ojapopa rire iñembo'e Ñandejárape, ojapo vaekue ñesũháme ha omopu'ãvo ipo yvága gotyo,

55oñembo'y ha ohovasa opa Israel guápe, he'i hatãvo:

56Tojererohory Ñandejára ome'ẽ vaekue py'a guapy hetã Israélpe, he'i haguéicha ojapotaha! Ndohejái ojapo'ỹre mba'eve umi mba'égui he'i vaekue hembiguái Moisés rupi ojapotaha.

57Ha ko'ágã Tupã Ñandejára toĩ ñane ndive oĩ haguéicha ñande ru kuéra ypykue ndive. Ani ojei ñande hegui térã ñande reja rei,

58ta ñane mokyre'ỹ uvei jajapo haguã opa mba'épe hembipota ha hembiapoukapy ome'ẽ vaekue ñande ru kuéra ypykuépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

59Ko'ã mba'ére ajerure vaekue Tupã Ñandejárape taimandu'a ha'e ára ha pyharépe ojapo haguã upe heko jojáva hembijokuái ha hetãgua Israélpe oikotevẽháicha,

60ha opa tetã nguéra yvy arigua oikuaa haguã Ñandejaraha upe Tupã ha ndaiporiha ambue.

61Ha pende py'a ha'éta Tupã Ñandejára ñoite peguarã, peiko haguã ha'e oipotaháicha ha pejapo haguã hembiapoukapy ko árape guáicha.”

62Upe rire mburuvicha guasu ha opa Israelgua hendive, oikuave'ẽ mymbajuka Ñandejárape.

63Salomón oikuave'ẽ mymbajuka ramo joajurã Ñandejára rérape, 22.000 guéi ha 120.000 ovecha. Upéicha mburuvicha guasu ha opa Israelgua oikuave'ẽ pe tupao Tupãme.

64Upe árape mburuvicha guasu omomarangatu tupao rogaguy, oĩva tuapo renondépe, upépe oikuave'ẽ haguére mymbahapy ha pe ikyrakue mymbahapýgui oñekuave'ẽva jeiko porã jey rehe. Pe altar vrónse niko michĩ eterei ha ndaijái pype pe mymbahapy, mba'e kuave'ẽ ha ikyrakue.

65Upérõ Salomón ha opa Israelgua, heta eterei oúva umi tenda oĩvagui Hamat reike guive ysyry Egipto peve, ombyarete Enramadaguy arete Tupã Ñandejára rérape. Ha upéi ombojoapy upévare hikuái 7 ára arete, ha péicha ohupyty 14 ára.

66Ára 8hápe omondo umi tetã guápe. Oguerohory joa hikuái mburuvicha guasúpe ha oho jey hekoha kuérape vy'a pópe ha py'a rory reheve hetaite mba'e porã rehe Ñandejára ojapo vaekue hembiguái David ha hetãgua Israel rehe.

1 Reyes 9

Ñandejára ojechauka jey Salomónpe

(2 Cr 7.11-22)

1Salomón omoguahẽ rire hu'ãme tupao, mburuvicha guasu róga ha opa mba'e ojapose vaekue,

2Ñandejára ojechauka jey chupe ojechauka haguéicha Gabaónpe

3ha he'i: “Ahendu ne ñembo'e ha amo marangatu ko tupao aiko haguã pype opa árape guarã. Añangarekóta ha che mandu'áta hese opa ára.

4Nde reiko ramo che renondépe ojapo haguéicha nde ru David, rejapóvo opa mba'e ha'e vaekue ha rembyajévo che rembiapoukapy,

5amo mbaretéta nde guapyha, ame'ẽ haguéicha che ñe'ẽ nde ru Davídpe, ha'e ramo guare chupe oĩtaha katuete peteĩ iñemoñaréva oisãmbyhýtava Israel retã.

6Nde ha pende ra'y kuéra pejei ramo che hegui katu ha ndapejapói ramo umi tembiapoukapy ame'ẽ vaekue peẽme, ha upéva rangue pemomba'e guasu uvei tupã ambue kuérape ha pejapo ha'e kuéra oipotáva,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7pohapo'óta pe yvýgui ame'ẽ vaekue peẽme, ajeíta ko tupaógui amo marangatu vaekue ha Israel oikóta opa tetã nguéra renondépe toryjárõ.

8Ko tupaógui oikóta tapere guasu, ha opa umi ohasáva ijypy rupi ijurujáita opytávo, oñembohorýta hese ha oporandúta mba'érepa Ñandejára ojapo péicha ko tetã ha itupaóre.

9Ha oje'éta chupe kuéra upéva ojehu hague oheja haguére Tupã Ijárape, oguenohẽ vaekue itúva kuéra ypykuépe Egíptogui, ha oho hague tupã ambue kuéra rapykuéri oñesũ haguã henondépe ha ojapo haguã ha'e kuéra oipotáva. Upévare Ñandejára oity hague hi'ári kuéra peichagua jeharu.”

Ambue Salomón rembiapokue

(2 Cr 8.1-18)

10Ohasa 20 áño Salomón ojapopa rire tupao ha hóga guasu.

11Umívape guarã Hiram, Tiro ruvicha guasu, ome'ẽ Salomónpe cedro, kuri'y ha opa pe óro ha'e oipota vaekue. Salomón katu ome'ẽ Hirámpe 20 táva opytáva Galiléape.

12Ha Hiram, ohechávo umi táva Salomón ome'ẽva chupe ipochy,

13ha he'i: “Kóva piko pe reme'ẽva chéve che ryvy?”. Upévare, upe oĩháme umi táva ombohéra “Cabul” ha upéicha héra ko'ágã peve.

14Pe óro Hiram ome'ẽ vaekue Salomónpe ohupyty 3.960 kílo.

15Péicha Salomón ojapo ombyaty haguã umi omba'apo vaerã oñemopu'ã haguã tupao, hóga guasu, jupiha ha tápia Jerusalén pegua, Hasor, Meguido, Guézer, Bet-Horón iguy pegua,

16-24avei táva Baalat, Tamar ñu megua, Judá retãme, umi táva oñeñongatuhápe hi'upyrã, umi táva oñeñongatuhápe kárro ñorãirõrã ha kavaju kuéra ha opa umi táva omopu'ãse vaekue Jerusalénpe, Líbanope ha opa henda rupi oĩva ipo guýpe. Umi hitíta, amorréo, hevéo, ferezéo ha jebuséo opyta vaekuépe, ndaha'éiva Israelgua, he'ise, iñemoñare kuérape opyta vaekue upe tetãme, ha umi Israelgua ndojukái vaekue, Salomón oguereko tembiguái ramo ha omomba'apo tembiapo pohýipe ha péicha oiko hikuái ko'agãite peve. Israel guápe katu ndoguerekói tembiguái ramo; chupe kuéra oiporu ñorãirõha yvy rupi, kárro ári, kavaju arigua ramo, ha ko'ãva ruvicha ramo. Uru kuéra Salomón oguerekóva, 550 vaekue. Umíva oisãmbyhy mba'apohára kuérape. Faraón rajy ojererova David Távagui pe óga guasúpe Salomón omopu'ã vaekue chupe guarã. Upérõ ha'e omopu'ã vaekue upe jupiha. Faraón, Egipto ruvicha guasu, ondyry vaekue Guézer rehe, oñemomba'e hese, ohapy ha ojuka cananéo kuérape upépe oikóva, ha upéi ome'ẽ imenda repy ramo itajýra, Salomón rembirekópe. Salomón omopu'ã jey Guézer.

25Áñope mbohapy jey, Salomón oikuave'ẽ jepi mymbahapy ha mymbajuka ojeheja rei haguã angaipa Ñandejára altar ári ha'e omopu'ã vaekue, ha ohapy jepi insiénso Ñandejára renondépe. Upéicha opa pe tupao ñemopu'ã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Salomón ojapouka avei várko Esión-Guéberpe opytáva Elat ypýpe, Mar Rojo rembe'ýpe, Edom retãme.

27Hiram omondo iñorãirõha kuéra oikuaa porãva pe yguasu, omoirũ haguã ivárkope Salomón ñorãirõha kuérape;

28oguahẽ hikuái Ofírpe ha upégui ogueru 14.000 kílo óro ha ogueraha mburuvicha guasu Salomónpe.

1 Reyes 10

Mburuvicha guasu kuñáva Sabá pegua ou ohechávo Salomónpe

(2 Cr 9.1-12)

1Mburuvicha guasu kuñáva Sabá pegua ohendu Salomón herakuã guasuha, ha oho Jerusalénpe oikuaa haguã mba'eichaite pevépa iñarandu, ha ogueraha mba'e porandu hasýva ojejora haguã.

2Omimbipa oguahẽvo, ikaméllo kuéra henyhẽ mba'e ryakuã porã, heta iterei óro, pláta ha ita jeguágui. Oguahẽ rire Salomón rendápe oporandu chupe opa mba'e oporanduse vaekue,

3ha Salomón he'i chupe mba'épa he'ise opa umi mba'e ha'e oikuaaséva. Peteĩ mba'énte jepe ndaipóri ha'e oikuaa'ỹva, opa umi chupe oporandu vaekuégui.

4Mburuvicha guasu kuñáva Sabá pegua, ohechávo mba'eichaitépa Salomón imba'e kuaa, ha pe óga guasu ha'e omopu'ã vaekue,

5umi tembi'u imesa pegua, umi mburuvicha kuéra koty, hembiguái kuéra reko resãi guasu ha ijao jegua, umi ao oiporúva kaguy tykuaha, umi mymbahapy oikuave'ẽva tupaópe, ijurujái opytávo,

6ha he'i mburuvicha guasu Salomónpe: “Pe ahendu vaekue che retãme ne rembiapokue ha ne arandu rehegua, añete ra'e;

7ko'ágã ikatúma arovia aju haguére ahecha che resa tee rupi. Ahecha kuaa noñemombe'úi hague chéve mbyterénte jepe upe oĩvagui. Hetaitereive mba'e reikuaa ha rereko pe che ahendu vaekuégui.

8Ovy'aiténepa ne rembireko kuéra ha umi ne rembiguái oĩ mantéva nde ykére ha ohendúva ne ñe'ẽ henyhẽva arandúgui!

9Tojererohory Tupã nde Jára nde rayhu vaekue ha ne moĩ Israel guapyhápe opa árape guarã, ohayhúgui Israélpe, ha ne moĩ mburuvicha guasúrõ reisãmbyhy haguã hekópe chupe kuéra reiporúvo teko joja!”

10Upéi ome'ẽ Salomónpe 3.960 kílo óro, ha heta iterei mba'e ryakuã porã ha ita jegua. Araka'eve noguahẽi Israélpe hetaite mba'e ryakuã porã ogueru haguéicha mburuvicha guasu kuñáva Sabá pegua mburuvicha guasu Salomónpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Upéva ári, Hiram ha Salomón rembiguái kuéra ogueru vaekue óro Ofírgui, ogueru avei upégui yvyra poravo pyre ha ita jegua.

12Umi yvyra Salomón he'i ojeporu haguã tupao ha mburuvicha guasu róga apópe ha ojapouka avei chugui mbaraka ha árpa umi ombopúvape guarã. Araka'eve ndojehechái vaekue hetaite yvyra poravo pyre peichagua Judá retãme.

13Mburuvicha guasu Salomón ome'ẽ avei mburuvicha guasu kuñáva Sabá peguápe opa mba'e ha'e ojerurese vaekue, ome'ẽ rire chupe jopói omyengovia haguã umi jopói ha'e ogueru vaekuére. Upe rire pe mburuvicha guasu kuñáva oho jey hetãme iñirũ nguéra ndive.

Salomón herakuã mombyry ha imba'e rereko heta

(1 R 10.14-29; 2 Cr 1.14-17)

14Pe óro Salomónpe oguahẽva áño jerére ohupyty 22.000 kílo rupi,

15ojepapa'ỹre umi impuésto ohepyme'ẽva ñemuhára hetã rupi ohasáva, umi upépe voi oñemúva, umi mburuvicha guasu mombyrygua ha umi sãmbyhyhára tetãpýre oĩva.

16Mburuvicha guasu Salomón ojapouka avei 200 ñorãirõha rete mo'ãha óro ha peteĩ-teĩme ojeporu 6 kílo.

17Ojapouka avei 300 tete mo'ãha michĩvéva ha peteĩ-teĩme ojeporu 3 kílo rasami óro mbotapyrégui ha opa umíva omoĩka pe óga guasu héravape “Ka'aguy Líbano”.

18Ojapouka avei, elefánte rãinguégui, peteĩ guapyha ha ombyapeka oroitépe.

19Pe guapyha renonde rehe oja 6 jupiha ha pe guapyha ijapu'a ha mokõive ijyképe oguereko jyva, ha umíva yképe jey oĩ jaguarete ra'ãnga ñembo'yhápe.

20Oĩ avei 12 jaguarete ra'ãnga ñembo'yhápe peteĩ-teĩ umi 6 jupiha ykére, peteĩ-teĩ ijyképe ha peteĩ pe hovái guápe. Araka'eve ndojejapói vaekue mba'eve peichagua!

21Opa umi kópa oiporúva mburuvicha guasu, órogui meme vaekue ha óro meme vaekue avei opa tembiporu óga guasu “Ka'aguy Líbano” pegua. Plátagui ndaipóri mba'eve, Salomón oisãmbyhy aja ndojepota guasúigui pe pláta.

22Umi várko kuéra mburuvicha guasu mba'éva oho jepi Tarsíspe, Hiram rembiguái kuéra ndive, ha ou jey jepi mbohapy áño rire oguerúvo heta óro, pláta, elefánte rãingue, ka'i ha pávo real.

23Mburuvicha guasu Salomón imba'e rereko hetave ha iñaranduve opa mburuvicha guasu yvy ári guágui.

24Mburuvicha guasu kuéra opa rupigua ohechase chupe ha ohenduse pe arandu Tupã ome'ẽ vaekue chupe,

25ha opa umíva ogueraha chupe áño jerére jopói ramo: opaichagua mba'e óro ha plátagui, ao, árma, mba'e ryakuã porã, kavaju ha mburika.

Salomón oñemu kárro ha kavaju kuérare

(2 Cr 1.14-17; 9.25-28)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[26]Salomón ombyaty kárro ha kavaju kuéra. Oguereko 1.400 kárro ha 12.000 kuimba'e kavaju arigua, ha umívagui oĩ omondóva umi távape oñeñongatuhápe kárro kuéra ha oĩ ohejáva Jerusalénpe, mburuvicha guasúpe omoirũ haguã.

[27]Ha'e rupi, pláta ytýicha heta Jerusalénpe, ha umi kuri'y heta, hetaháicha ígo ka'aguy umi ñúre.

[28]Salomón kavaju kuéra ou Musri ha Cilíciagui. Umi ñemuhára Salomón róga pegua niko ojogua upégui.

[29]Peteĩ kárro ojererúva Egíptogui ojejogua 600 pláta pehẽnguére ha peteĩ kavaju 150 rehe. Mburuvicha guasu kuéra hitíta ha sírio ojogua joa Salomón ñemuhára kuéragui.

1 Reyes 11

Salomón omomba'e guasu tupã gua'u kuérape

[1]Salomón ohayhu, ndaha'éi faraón rajýpente, heta kuña mombyry guápe avei:

[2]umíva moabíta, amoníta, edomíta, sidónio ha hitíta; umi kuña tetã ambue guápe, Ñandejára he'i vaekue ani haguã Israelgua omenda hese kuéra, umíva ombyaítagui chupe kuéra ha omoñesũta itupã nguéra renondépe.

[3]Hembireko 700, mburuvicha guasu rajýva, ha 300 ikuña; ko'ãva omombía chupe Ñandejára rapégui.

[4]Salomón itujáma ramo, ikuña kuéra omyakã raku chupe ambue tupã nguérare, noñeme'ẽmbái vaekue niko Tupã Ijárape, ojapo haguéicha itúva David.

[5]Salomón omomba'e guasu tupã kuñáva Aserápe, Sidongua mba'éva, ha Milcómpe, Amongua tupã gua'u ahẽ.

[6]Aipo ramo, Salomón hembiapo vai Ñandejára renondépe, ndoikói haguére ipy'aite guive Ñandejára rapére oiko haguéicha itúva David.

[7]Umiha árape Salomón omopu'ã, upe yvytýpe oĩva Jerusaléngui kuarahy resẽ gotyo, peteĩ Tekoha, Moabgua tupã gua'u ahẽ Quemóspe ha Molócpe, Amongua tupã gua'u ahẽ.

[8]Upéicha avei ojapo opa ikuña kuéra mombyry guápe guarã. Umíva oikuave'ẽ mymbajuka ha insiénso itupã nguérape.

[9]Tupã Israel Jára ipochy Salomón ndive, ojei haguére chugui, ojechauka vaekue chupe mbohapy jey,

[10]ha he'i vaekue ani haguã omomba'e guasu ambue tupã nguérape. Ha'e katu ndojepy'apýi Ñandejára he'i vaekuére.

[11]Upévare Ñandejára he'i Salomónpe: “Nderejapói haguére ñe'ẽ ñame'ẽ vaekue ojupe ha che rembiapoukapy, aipe'áta nde hegui ne retã ame'ẽ haguã peteĩ ne rembiguáivape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Opáichavo, nde ru Davídrehápe, ndajapo mo'ãi reikove aja; nde ra'ýgui katu aipe'áta.

13Ndaipe'a mo'ãi jepe chugui opa upe tetã: ahejáta chupe peteĩ ñemoñaregua, nde ru David ha Jerusalén, pe táva aiporavo vaekuérehápe.”

14Upérõ, Ñandejára omoĩ peteĩ Salomón rehe ija'e'ỹva py'ápe opu'ã haguã hese: Hadad, peteĩ edomíta, Edom ruvicha guasu ra'y kuéra reheguáva.

15David ipu'aka ramo guare Edom rehe, ñorãirõhára ruvicha Joab oho vaekue oñotỹvo opa umi omano vaekuépe ñorãirõme, ojuka opa kuimba'e Edom guápe;

16opyta upépe opa Israelgua ndive 6 mes pukukue ohundipa peve opa kuimba'e Edom guápe.

17Hadad katu, upérõ mitã vaekue ha okañy Egíptope, mbovymi hetãgua itúva rembiguáiva ndive.

18Osẽ hikuái Madiángui ha oguahẽ Paránpe, ha upépe oiporavo kuimba'e kuéra oipytyvõ vaerã chupe. Oguahẽ hikuái Egíptope faraón, Egipto ruvicha guasu, rendápe; ha'e omongaru, ome'ẽ ijyvy ha hogarã chupe kuéra.

19Hadad ho'a porã faraónpe ha faraón ome'ẽ chupe hembirekorã hovaja, kuña mburuvicha guasu Tahpenés kypy'y.

20Tahpenés kypy'ýgui Hadad ita'ýra ha ombohérava chupe Guenubat; upévape Tahpenés omongakuaa faraón róga guasúpe, faraón ra'y kuéra apytépe.

21Hadad katu oikuaa vove David omano hague, ha omano hague avei Joab, ñorãirõhára ruvicha, he'i faraónpe: —Tahami jeýna che retãme.

22Faraón he'i chupe: —Maerã piko rehose jey ne retãme? Oĩ piko oñeme'ẽ'ỹva ndéve ko'ápe che ndive? Hadad he'i chupe: —Naikotevẽi niko mba'eve. Ahase jeýnte ko che retãme.

23Tupã omoĩ avei Rezón py'ápe opu'ã haguã Salomón rehe. Rezón hína Eliadá ra'y, okañy vaekue ijára Hadad-Ézergui, Sobá ruvicha guasu.

24Ombyaty vaekue kuimba'e kuéra ha oiko mondaha ruvicha ramo. David ojuka ramo hesegua kuérape, Rezón oho Damáscope ha upépe oiko mburuvicha guasúrõ.

25Oiko Israel ja'e'ỹha ramo Salomón oikove aja, ha upéva ári Hadad avei ndaija'éi Israelguáre ha heta ombyai chupe kuéra. Upéicha Rezón oiko Siria ruvicha guasúrõ.

26Jeroboam, Nabat ra'y, opu'ã avei mburuvicha guasúre. Jeroboam Efraín ñemoñareguáva, Salomón rembiguái vaekue táva Serédape. Isy, peteĩ kuña karai na iménavéiva, hérava Serúa.

27Jeroboam opu'ã haguã mburuvicha guasúre, péicha vaekue: Salomón omopu'ã hína pe jupiha ha omboty upe pa'ũ itúva David távape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Jeroboam kuimba'e mbarete ha py'a guasu vaekue ha Salomón, ohechávo ko mitã rusu ikyre'ỹha, omoĩ chupe José ñemoñareguáva ruvicha ramo.

29Peteĩ ára Jeroboam osẽ Jerusaléngui ha tape rehe ojotopa maranduhára Ahías, Siló pegua ndive, oñemondéva ahoja pyahúpe. Ha'e kuéra año oĩ ñúme oñondive,

30ha Ahías omondoro ijahoja pyahu ha ojapo chugui 12 pehẽngue,

31ha he'i Jeroboámpe: “Ereko ne mba'erã 10 pehẽngue, Tupã Israel Jára he'ikágui ndéve: ‘Aipe'áta Salomóngui upe tetã ha ame'ẽta ndéve 10 ñemoñaregua.

32Salomónpe ahejáta peteĩ ñemoñareguánte, che rembiguái David ha Jerusalén, pe táva aiporavo vaekue opa Israel ñemoñaregua apytégui, rehehápe.

33Salomón che mboyke haguére ha oñemoĩ omomba'e guasu Astarté sidónio kuéra tupã kuñáva, Quemós, Moabgua kuéra tupã, ha Milcom amoníta kuéra tupã. Hembiapokue naiporãi che resa renondépe ha nombyajéi che rembipota ha che rembiapoukapy ojapo haguéicha itúva David.

34Opáichavo ndaipe'a mo'ãi chugui hetã, arekóta gueteri uvei chupe sãmbyhyhárõ oikove aja, che rembiguái David rehehápe, aiporavo vaekue ha ojapo vaekue che rembipota ha che rembiapoukapy.

35Ita'ýragui aipe'áta hetã, ha ame'ẽta ndéve 10 ñemoñaregua.

36Peteĩ ñemoñareguánte ahejáta ita'ýrape, ikatu haguã che rembiguái David resapeha opyta hendyhápe opa ára che renondépe Jerusalénpe, upe táva aiporavo vaekue aiko haguãme opa ára.

37Ndéve romoĩta reisãmbyhy haguã reipotaháicha ha ndéta Israel ruvicha guasu.

38Ha rejapo ramo opa che ha'éva ndéve, ne rembiapo porã ramo che renondépe ha rejapo ramo che rembipota ha che rembiapoukapy ojapo haguéicha che rembiguái David, aiméta ne ndive ha pomoĩ hatãta pende guapyhápe nde ha nde róga guápe amoĩ haguéicha Davídpe ha ame'ẽta ndéve Israel.

39David ñemoñarépe katu ainupãta upe haguére, ndaha'éi jepe opa árape guarã.’”

40Upévare Salomón ojukase mo'ã Jeroboámpe; ha'e katu okañy Egíptope, oisãmbyhyhápe Sisac, ha upépe opyta omano meve Salomón.

Salomón omano

(2 Cr 9.29-31)

41Salomón rekovekue, iñarandukue ha opa mba'e ojapo vaekue, ojehai kuatia oñemombe'uhápe umi mba'e ojehu vaekue Salomón oisãmbyhy ramo guare.

42Salomón oisãmbyhy Jerusalénpe Israel ruvicha guasúrõ 40 áño pukukue,

43ha omano rire oñeñotỹ itúva David távape. Upéi oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Roboam.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Reyes 12

Tetã ñemboja'o
(2 Cr 10.1-11.4)

1Roboam oho Siquémpe, opa Israelgua oho haguére upépe, omoingo haguã chupe
mburuvicha guasúrõ.

2Ha oikuaa upéva Jeroboam, Nabat ra'y, oĩva gueteri Egíptope, oho haguépe okañy
haguã Salomóngui, ha opyta haguépe.

3Oñehenoika rire, Jeroboam ha opa Israelgua oho oñe'ẽ haguã Roboam ndive, ha he'i
chupe hikuái:

4—Nde ru ojopy eterei vaekue ore ndive. Ko'ágã roipota rembovevýi ore rekove ha
reipe'a ore hegui pe mba'e pohýi ha'e omoĩ vaekue ore apére. Upéicharõ rojapóta upe
nde reipotáva.

5Roboam he'i chupe kuéra: —Peju jey che rendápe mbohapy ára haguépe. Maymáva
oho jey hógape,

6ha upérõ Roboam ohenói myakãhára kuérape oĩ vaekue itúva Salomón ndive ha
oporandu chupe kuéra: —Mba'épa peje chéve ha'e haguã chupe kuéra?

7Ha'e kuéra he'i chupe: —Rejapo ramo ha'e kuéra ojeruréva ha reñe'ẽ porãrõ chupe
kuéra, oĩta ne ndive ha ojapóta opa mba'e eréva.

8Roboam katu nopenái pe he'ívare umi myakãkára ha ombyaty umi karia'y kuérape
okakuaa vaekue hendive ha ojapóva pe ha'e oipotáva.

9Oporandu chupe kuéra: —Mba'épa peje chéve ha'e haguã umi ojerure vaekuépe
ambovevýi haguã pe júgo che ru omoĩ vaekue ijati'ýre?

10Umi karia'y kuéra okakuaa vaekue hendive he'i chupe: —Umi ojerure vaekuépe
ndéve rembovevýi haguã pe mba'e pohýi nde ru omoĩ vaekue chupe kuéra, ere vaerã
péicha: ‘Oime rire ra'e che ru ojopy pene ndive, che ajopyvéta.

11Oime rire ra'e che ru omoĩ mba'e pohýi pende apére, che amoĩta ipohyivéva. Oime
rire ra'e ha'e pene nupã tukumbópe, che pombyepotíta teju ruguáipe iñapỹime fiérro
hakua oguerekóva.’

12Mbohapy ára haguépe ou jey Jeroboam opa Israelgua ndive Roboam rendápe, ha'e
he'i haguéicha chupe kuéra.

13Mburuvicha guasu Roboam katu oñe'ẽ pohýi eterei chupe kuéra, opena'ỹre pe he'i
vaekuére chupe umi myakãhára,

14ha oñe'ẽ chupe kuéra he'i haguéicha umi karia'y: “Oime rire ra'e che ru omoĩ mba'e
pohýi pende apére, che amoĩta ipohyivéva. Ha oime rire ra'e ha'e pene nupã
tukumbópe, che pombyepotíta teju ruguáipe iñapỹi fiérro hakuáva.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Mburuvicha guasu nopenái Israelguáre, Ñandejára ohejágui péicha ojapo, oiko haguã pe ñe'ẽ Ñandejára ome'ẽ vaekue Jeroboam Nabat ra'ýpe, maranduhára Ahías, Siló pegua, rupi.

16Israelgua ohechávo mburuvicha guasu nopenaiha hese kuéra, he'i chupe: Ndoroikuaaséi mba'eve Davídgui! Jesé ra'y ndohejái oréve mba'eve! Néike Israelgua! Jahapa ñande rógape, ha David toñangareko hogaguáre! Upepete voi opa Israelgua oho hógape.

17Umi Israel guápe, oikóva Judá táva kuéra rupi, Roboam akóinte oisãmbyhy chupe kuéra.

18Roboam omondóvo uru hérava Adoram oporomomba'apo haguã, mayma Israelgua ojapi ha ojuka chupe itápe. Roboam ohendúvo upéva, ojupi ikárrope ha oho okañy Jerusalénpe.

19Upéicha Israelgua ojetyvyro vaekue David ñemoñarégui ha ojei chugui ko'agãite peve.

20Israelgua, oikuaávo Jeroboam ou jey hague, ha ou vove omoingo chupe opa Israel ruvicha guasúrõ, opyta'ỹre avave David rogagua ndive, ndaha'éi ramo umi David rogaguáva.

21Oguahẽ vove Jerusalénpe, Roboam ombyaty 180.000 ñorãirõhára ojeporavóva Judá ha Benjamín rogagua apytégui oñorãirõ haguã Israelgua ndive, jahecha nomoĩ jeýipa chupe kuéra ipo guýpe.

22Tupã katu he'i karai marangatu Semaíaspe:

23—Ere Roboámpe, upéva hína Salomón ra'y ha Judá ruvicha guasu, ha opa Judá ha Benjamín guápe,

24ko ha'ekáva chupe kuéra: “Ani peñorãirõ pene pehẽngue kuéra ndive. Tapeho jey pende rógape.” Ha'e kuéra ohendúvo pe he'ikáva Ñandejára, oho jey hógape.

Jeroboam omomba'e guasu tupã gua'u kuérape

25Jeroboam omopu'ã jey táva Siquem, oĩva Efraín yvyty kuérape, ha oñemohenda upépe. Upéi omopu'ã jey avei Penuel.

26Upéi he'i ipype: “David rogagua ikatu oñemomba'e jey ko tetãre,

27ko'apegua oho ramo Jerusalénpe omymbajuka haguã tupaópe. Ohayhu jeýne hikuái Judá pegua ruvicha guasu Roboámpe ha upérõ che jukáne oho jey haguã hendive.”

28Ojepy'a mongeta rire, Jeroboam ojapouka mokõi tóro ra'y ra'ãnga óro, ha he'i hetã guápe: “Peẽ Israelgua, natekotevẽi pehove Jerusalénpe. Kóina ápe pene tupã nguéra pene renohẽ vaekue Egíptogui.”

29Upérõ omoĩ peteĩ Betélpe ha ambue Dánpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Ha péicha rupi Israelgua oñepyrũ iñangaipa, oĩgui ohóva Betel ha Dánpe omomba'e guasu haguã chupe kuéra.

31Omopu'ã avei Tekoha ijyvateha rupi ha oiporavo pa'irã génte apytégui umi levita'ỹvape.

32Upéva ári omoĩ arete ramo, ára 15, mes 8hápe, upe Judá pegua aretéicha, ha ha'e voi oikuave'ẽ mymbajuka altar ári. Kóva ojapo Betélpe, oikuave'ẽvo mymbajuka umi tóro ra'y ra'ãnga ha'e ojapo vaekuépe, ha omoĩvo pa'i kuerarã umi Tekohápe ha'e omopu'ã vaekue.

33Ha péicha, ára 15, mes 8hápe, Jeroboam oikuave'ẽ mymbajuka pe altar ári ha'e omopu'ã vaekue Betélpe. Kóva hína pe mes oñembyarete haguã ha'e oguenohẽ vaekue iñakãgui, omoĩvo Israelgua areterã, upe méspe ha'e ojupi hague altárpe ohapy haguã insiénso.

1 Reyes 13

Peteĩ maranduhára Judá pegua oja'o Jeroboámpe

1Jeroboam ohapy aja insiénso altar ári, oguahẽ Betélpe peteĩ maranduhára Judá pegua, Ñandejára remimbou.

2Ha Ñandejára he'ígui chupe, hatã osapukái altar rehe he'ívo: “Há altar, altar! Ñandejára he'ika: ‘David ñemoñarégui osẽta peteĩ mitã hératava Josías, ojukátava nde ári oikuave'ẽ haguã mymbajuka ramo, pa'i kuéra tupã nguéra tekoha peguápe, ohapýva insiénso; ha nde ári ojehapýta yvypóra kuéra kãnguekue.’”

3Upe árape voi upe maranduhára ojapo techaukarã peteĩ mba'e rechapyrã. He'i: “Kóva hína pe mba'e rechapyrã Ñandejára he'íva oikotaha: pe altar ijaku'íta ha tanimbu hi'arigua isarambipáta.”

4Jeroboam ohendúvo pe maranduhára he'íva Betel pegua altar rehe, oipyso ipo altar ári ha he'i: “Pende pojái hese!” Pe ipo oipyso vaekue katu opyta hatãmba pe altar ári ha ndaikatuvéi omongu'e.

5Upete jave pe altar ijaku'ipa ha tanimbu hi'arigua isarambipa, he'ika haguéicha Ñandejára pe maranduhára rupi.

6Upérõ mburuvicha guasu he'i pe maranduhárape: —Eñembo'e mína che rehe Tupã nde Járape okuera haguã che po. Pe maranduhára oñembo'e Ñandejárape, ha mburuvicha guasu po okuera jey.

7Mburuvicha guasu he'i pe maranduhárape: —Jaha ógape, ekarumi ha rombojopóita.

8Pe maranduhára katu he'i mburuvicha guasúpe: Reme'ẽ ramo jepe chéve mbytere opa mba'e rerekóvagui, ndaha mo'ãi ne ndive, nda'u mo'ãi mbujape ha nday'u mo'ãi ko'ápe,

9he'i haguére chéve che Jára: ‘Ani re'u mbujape térã rey'u, ha ani reju jey pe tape reho hague rupi.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha pe maranduhára oho tape ambue rupi, ani haguã oho jey upe tape ou hague rupi Betélpe.

11Upérõ oiko Betélpe peteĩ maranduhára tuja, ha ita'ýra kuéra omombe'u chupe opa mba'e upe maranduhára Judá pegua ojapo vaekue Betélpe upe árape ha omombe'u avei itúvape upe he'i vaekue mburuvicha guasu.

12Itúva oporandu chupe kuéra: —Mamo rupi piko oho ra'e? Ta'ýra kuéra ohechauka upe tape oho jey hague rupi maranduhára Judá gotyo.

13Upérõ he'i ita'ýra kuérape; —Pembyape chéve che rymba vúrro. Ha'e kuéra ojapo péicha ha pe maranduhára ojupi hi'ári,

14ha osẽ oho Judá pegua maranduhára rapykuéri. Ojuhu chupe oguapy hína yvyra máta guýpe ha oporandu chupe: —Nde piko upe maranduhára ou vaekue Judágui? —Che hína, —he'i ha'e.

15—Jahána ógape he'umi mbujape che ndive, he'i chupe pe maranduhára tuja.

16Judá pegua maranduhára katu he'i chupe: —Ndaikatúi romoirũ ha aike nde rógape ha'u haguã mbujape térã hay'u ne ndive ko'ápe.

17Ñandejára he'i porã kuri chéve: ‘Ani re'u mbujape térã rey'u ko'ápe, térã reju jey upe tape reho hague rupi.’

18Upe karai tuja katu he'i chupe: —Chéko ndeichagua maranduhára avei ha peteĩ Ñandejára remimbou he'i chéve rogueraha haguã ógape romongaru ha romboy'u haguã. Ha pe karai tuja ijapu ramo jepe,

19Judá pegua maranduhára oho hendive, okaru ha hoy'u hógape.

20Ha ha'e kuéra oguapy aja mesápe, Ñandejára oñe'ẽ pe maranduhára tujápe ogueru jey vaekue pe maranduhára Judá peguápe,

21ha pe karai tuja, hatã he'i chupe: —Ñandejára he'ika ndéve, nerehendúi haguére iñe'ẽ,

22ha reju rekaru ha rey'u Ñandejára he'i haguépe ndéve ani haguã rejapo, ndopytu'u mo'ãiha nde rete nde ru kuéra ypykue oñeñotỹ haguépe.

23Maranduhára Judá pegua okaru ha hoy'u rire, pe maranduhára tuja ombyape chupe hymba vúrro,

24ha maranduhára Judá pegua oho. Tape rupi osẽ peteĩ jaguarete ha ojuka chupe, ha hetekue opyta tapépe. Hymba vúrro ha jaguarete katu opyta hetekue ykére.

25Umi ohasáva upe rupi ohecha pe tetekue tapépe ha jaguarete ijykére. Ha oguahẽvo pe táva oikohápe pe maranduhára tuja, omombe'u pe ohecha vaekue.

26Oikuaávo upéva upe maranduhára tuja ogueru jey vaekue pe ambuépe, he'i: “Upéva hína upe maranduhára naiñe'ẽ rendúi vaekue Ñandejárape, ha upévare Ñandejára oity

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

chupe jaguarete rãinguápe, oipehe'ã ha ojuka vaekue chupe, Ñandejára he'i haguéicha chupe.”

27Upéi he'i ita'ýra kuérape ombyape haguã chupe hymba vúrro, ha upéicha ojapo hikuái.

28Upérõ pe maranduhára tuja oho ha ojuhu pe tetekue tapépe ha ijyke rehe hymba vúrro ha jaguarete. Pe jaguarete ndo'úi ra'e pe tetekue ha ndojukái pe vúrro.

29Maranduhára tuja ohupi maranduhára Judá pegua retekue, omoĩ hymba vúrro ári ha oho heseve itávape oguerojahe'o ha oñotỹ haguã chupe.

30Oñotỹ chupe ityvy teépe, ha ojahe'o hese he'ívo: “Aichejáranga che ryvy!”

31Oñotỹ rire chupe he'i ita'ýra kuérape: —Amano rire pe che ñotỹ añotỹ haguépe ko kuimba'e marangatúpe. Pemoĩ che retekue hetekue ykére,

32katuete niko oikóta hína pe Ñandejára he'ika vaekue ha'e rupi, Betel pegua altar rehe ha opa umi tupã nguéra tekoha rehe oĩva Samaría táva kuérape.

33Upéicha ramo jepe, Jeroboam ndopoíri hembiapo vaígui, ha omoingo jey pa'i kuéra, levita'ỹva añónte, tupã nguéra tekoha peguarã.

34Oimeraẽ oñekuãvape Jeroboam omoingo umíva umi tekoha pegua pa'i ramo. Ko'ã mba'e vai Jeroboam ojapóva rupi, iñemoñare iñangaipa, ha upe haguére oñehundi ete ha ndopytái chugui kuéra mba'eve.

1 Reyes 14

Ahías omomarandu Jeroboam okuitaha

1Umiha árape hasy Jeroboam ra'y Abías.

2Ha Jeroboam he'i hembirekópe: —Emonde ao ne mba'e'ỹva ani haguã ojekuaa che rembirekoha, ha tereho Sílope. Upépe oiko maranduhára Ahías he'i vaekue chéve ha'étaha ko tetã megua mburuvicha guasu.

3Eraha 10 mbujape, mbujape ha peteĩ járra eíra ha tereho hendápe he'i haguã ndéve mba'épa oikóta ko mitãgui.

4Upéicha ojapo Jeroboam rembireko. Oñembosako'i, oho Sílope ha oguahẽ Ahías rógape. Ahías ndaikatúi ohecha itujámagui,

5Ñandejára katu oikuaauka, Jeroboam rembireko ohotaha oporandu chupe ita'ýra hasývare. Oikuaauka avei mba'épa he'íta chupe, ha oñemondetaha ao imba'e'ỹva reheve.

6Ahías ohendúvo oikeha hokẽ rupi he'i chupe: —Eike Jeroboam rembireko, mba'ére piko reñemonde rejekuaa'ỹ haguãicha? Oje'e chéve ha'e haguã ndéve ñe'ẽ pohýi:

7tereho jey katu ha ere Jeroboámpe ko he'ikáva chupe Tupã Israel Jára: ‘Che roguenohẽ vaekue pe tetãgua apytégui, ha romoingo che retã Israel ruvicha guasúrõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Che aipe'a upe tetã David ñemoñarégui ame'ẽ haguã ndéve. Nde katu nderejoguái che rembiguái Davídpe, ojapo vaekue che rembiapoukapy, oiko che rape rupi ipy'aite guive, ha hembiapo porã che renondépe;

9nde reiko vaive opa umi ne mboyve guarégui; nde, che mbopochy haguã, rejapo nde jupe ambue tupã nguéra, ta'ãnga fiérro ñemboyku pyrégui, ha che apo'i.

10Upévare aitýta ivaíva nde ha ne ñemoñare ári; ajukáta opa ne ñemoñare kuimba'e Israélpe, opyta'ỹ rehe peteĩnte jepe. Aitypeipaitéta ne ñemoñarépe ojetypeiháicha vaka repoti.

11Umi nde rehegua kuérape omanóva távape, ho'úta jagua; ha umi ñúme omanóvape, ho'úta yryvu, che opa mba'e Jára upéicha ha'e haguére.'

12"Epu'ã katu, nde kuñakarai, ha tereho jey nde rógape. Repyrũ vove upe távape, pe mitã omanóta.

13Upérõ opa Israelgua ojahe'óta hese ha oñotỹta chupe; upéva ñoitéta hína pe oñeñotỹtava umi Jeroboam ñemoñare apytégui. Hese ñoite ojuhu Ñandejára pe ombovy'áva chupe opa Jeroboam ñemoñare apytégui.

14Upéi omoĩta Israélpe peteĩ mburuvicha guasu hi'árape ohundítava Jeroboam róga guápe. Águive,

15Ñandejára ombokuchúta Israel, ysyry ombokuchuháicha pirity. Ohapo'óta ko yvy porãgui ome'ẽ vaekue itúva kuéra ypykuépe ha omombóta ysyry guasu Éufrates mboypýri, ojapo haguére Astarté ra'ãnga, ombopochývo péicha Ñandejárape.

16Ñandejára ome'ẽta Israel tetã ambuegua pópe, Jeoroboam angaipáre, ha'e ojapo vaekue ha ojapouka vaekue Israel guápe."

17Upérõ Jeroboam rembireko opu'ã oho, ha oguahẽ Tírsape. Oikévo hóga rokẽ rupi pe mitã omano.

18Opa Israelgua oho iñeñotỹháme ha ojahe'o hese, he'i haguéicha Ñandejára, hembiguái maranduhára Ahías rupi.

19Pe hembýva Jeroboam rekovekuégui, umi ñorãirõ ha'e oike haguépe ha umi mba'e oiko vaekue ha'e oisãmbyhy ramo guare, ojehai Israelgua ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

20Jeroboam oisãmbyhy 22 áño, ha ha'e omano rire oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Nadab.

Roboam oisãmbyhy Judápe

(2 Cr 12.1-16)

21Judápe oisãmbyhy Roboam, Salomón ra'y. Oñepyrũ ramo oisãmbyhy oguereko 41 áño, ha oisãmbyhy 17 áño Jerusalénpe, upe táva Ñandejára oiporavo vaekue oiko haguã, opa táva Israelgua apytégui. Roboam sy héra Naamá, Amongua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Roboam rembiapokue katu ivai Ñandejára renondépe ha ombopochyve chupe opa itúva kuéra ypykue angaipágui,

23ha'e kuéra avei niko omopu'ã vaekue tupã nguéra rekoha, ita ñembo'y ha yvyra tupã nguérape oñemboykéva, umi ijyvateha rupi ha opa yvyra máta guasu guýpe.

24Umi tetãguára avei omoĩ kilómbo itupã nguéra rekohápe omomba'e guasu haguã chupe kuéra ha ojapo opa umi mba'e ky'a ojapo vaekue umi tetã nguéra Ñandejára omosẽ vaekue Israelgua renonderãgui.

25Oñembotývo 5 áño Roboam oguapy hague mburuvicha guasúrõ, Sisac, Egipto ruvicha guasu, ondyry Jerusalén rehe.

26Ha oñemomba'e umi mba'e repyeta tupao ha mburuvicha guasu róga peguáre. Opa mba'e oipe'a, ha ogueraha avei umi tete mo'ãha óro ojapo vaekue Salomón.

27Mburuvicha guasu Roboam ojapo hendaguépe tete mo'ãha vrónse ha ome'ẽ oñongatu haguã umi ñorãirõha ruvicha kuérape oñangarekóva mburuvicha guasu róga rokẽre.

28Mburuvicha guasu ohóvo tupaópe, umi mburuvicha omoirũva chupe ogueraha umi mo'ãha vrónse; ou jeývo, omoĩ jey hendaguépe.

29Roboam rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

30Oñorãirõ manté vaekue oñondive Roboam ha Jeroboam.

31Ha omano rire Roboam oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ndive David távape. Isy héra vaekue Naamá, Amongua. Upéi oguapy hendaguépe ita'ýra Abiam.

1 Reyes 15

Abiam oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 13.1-22)

1Abiam oñepyrũ oisãmbyhy Judápe 18 áño oguapy rire mburuvicha guasúrõ Jeroboam, Nabat ra'y.

2Oisãmbyhy Jerusalénpe mbohapy áño. Isy héra Maacá, Absalón rajy.

3Abiam ojapo opa mba'e vai itúva ojapo vaekue, ha ndoikói Tupã Ijára rapére, oiko haguéicha itúva ypykue David.

4Opáichavo, Davídrehápe, Tupã Ijára omoĩ ha'e rire ita'ýrape iguapyhápe, ha ohejávo oiko gueteri Jerusalén.

5David niko ojapo vaekue iporãva Ñandejára renondépe ha ndojeíri hembiapoukapýgui, ndaha'éi ramo pe ojapo vaekue hitíta Urías rehe.

6Roboam ha Jeroboam oñorãirõ manté oñondive oikove aja Roboam.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Abiam rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe. Abiam ha Jeroboam oñorãirõ oñondive.

8Abiam oho opytu'u itúva kuéra ypykue ndive ha oñeñotỹ David távape. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Asá.

Asá oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 14.1-5; 15.16-19)

9Asá oñepyrũ oisãmbyhy Judápe, áño 20 oisãmbyhy haguépe Jeroboam Israélpe,

10ha oisãmbyhy Jerusalénpe 40 áño. Ijarýi héra Maacá, Absalón rajy.

11Asá hembiapo porã Ñandejára renondépe itúva ypykue Davídcha.

12Omosẽ hetãgui opa umi oguerekóvape kilómbo tupã nguéra rekohápe, ha oipe'a opaichagua tupã gua'u ra'ãnga itúva kuéra ypykue ojapo vaekue.

13Asá he'i avei ijarýi Maacá noñembojerovia véima haguã oñembojeroviaháicha mburuvicha guasu sy, ojapouka haguére Astarté ra'ãnga. Asá omyangu'i upéva pe ta'ãnga ha ohapy ysyrymi Cedrónpe.

14Ha ndojepe'apái ramo jepe Israélgui umi tupao gua'u, Asá opyta hatã iñe'ẽme Ñandejára ndive, oikove aja pukukue,

15ha omoĩ tupaópe opa upe óro ha pláta itúva ha ha'e oikuave'ẽ vaekue Ñandejárape.

Asá ha Ben-Hadad ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ
(2 Cr 16.1-10)

16Asá oñorãirõ manté Israel ruvicha guasu Baasá ndive.

17Ha Baasá oho ondyry haguã Judá rehe, ha omombarete táva Ramá, omoha'eño haguã Judá ruvicha guasúpe.

18Upérõ Asá oguenohẽmba pe óro ha pláta oĩva gueteri tupao ha mburuvicha guasu rógape ha oguerahauka, hembijokuái kuéra rupi, Siria ruvicha guasu Ben-Hadádpe, Tabrimón ra'y ha Hezión remineno oikóva Damáscope, ha he'ika chupe:

19“Ñame'ẽ ojupe oñoñe'ẽ, ojapo haguéicha ñande ru kuéra. Kóina ápe óro ha pláta ne mba'erã. Emondoho ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue Israel ruvicha guasu Baásape, ha upéicha, ha'e che rejáta aiko py'a guapýpe.”

20Ben-Hadad oñoñe'ẽ me'ẽ hendive ha omondo iñorãirõhára kuéra ondyry haguã Israelgua táva kuérare. Upéicha oñemomba'e táva kuéra Ijón, Dan ha Abel-Bet-Maacá rehe, opa Quinéret ha opa Neftalí yvýre.

21Baasá oikuaa vove upéva, ojeheja Ramá ñemombaretégui, ha ojevy Tírsape.

22Upérõ mburuvicha guasu Asá ohenoika Judá guápe oĩ haguéicha, ha ogueraha Ramágui umi ita ha yvyra Baasá oiporu vaekue omombarete haguã, ha umívape omombarete Gueba, Benjamín pegua, ha Mispá.

Asá omano

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Asá rekovekue, hembiapokue mombe'upyrã, umi mba'e ojapo vaekue ha táva kuéra omopu'ã vaekue, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe. Ituja rire Asá hasy ipýgui,

24ha omano rire oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ndive David távape. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Josafat.

Israélpe oisãmbyhy Nadab

25Áño mokõiháme oisãmbyhy haguépe Asá Judápe, Nadab, Jeroboam ra'y, oñepyrũ oisãmbyhy Israélpe, ha oisãmbyhy mokõi áño.

26Hembiapokue katu ivai Ñandejára renondépe, ojapo umi mba'e vai itúva ojapo vaekue, ha ojapouka ivaíva Israel guápe.

27Baasá Ahías ra'y Isacar ñemoñaregua katu, opu'ã ñemi hese ha ojuka chupe Guibetónpe, táva filistéo mba'éva, Nadab omongoráva hína Israelgua ñorãirõhára reheve.

28Baasá ojuka Nadábpe áño mbohapyhápe oisãmbyhyha Asá Judápe, ha oisãmbyhy hendaguépe.

29Oñepyrũ vove oisãmbyhy, ojuka opa Jeroboam róga guápe. Omomarandu haguéicha Ñandejára, Ahías Siló pegua rupi, Baasá ohundipaite Jeroboam róga guápe, oheja'ỹre peteĩnte jepe.

30Kóva ojehu Jeroboam ojapo ha ojapouka haguére ivaíva Israel guápe, ombopochývo péicha Tupã Israel Járape.

31Nadab rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

32Asá ha Israel ruvicha guasu Baasá, oñorãirõ manté vaekue oñondive.

Israélpe oisãmbyhy Baasá

33Áño mbohapyha oisãmbyhy hague Asá Judápe, Ahías ra'y Baasá, oñepyrũ oisãmbyhy Tírsape Israel guápe ha oisãmbyhy 24 áño aja.

34Baasá rembiapokue katu ivai Ñandejára renondépe, ojapo haguére opa umi mba'e vai Jeroboam ojapouka vaekue Israel guápe.

1 Reyes 16

1Upérõ Ñandejára oñe'ẽ Jehú, Hananí ra'ýpe, he'i haguã Baásape:

2“Che roguenohẽ vaekue yty apytégui, ha romoĩ che retã Israel ruvicha guasúrõ. Nde katu, Jeroboam rekópente avei, rejapouka ivaíva che retã Israel guápe. Che mbopochy ne rembiapo vaikuépe.

3Upévare Baasá, rohundíta opa nde rogagua reheve. Ajapóta hese kuéra upe ajapo vaekue Jeroboam Nabat ra'ýre

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Oimeraẽ nde rogagua távape omanóvape ho'úta jagua, ha pe ñúme omanóvape ho'úta yryvu.”

5Baasá rekovekue, umi mba'e ojapo vaekue ha umi hembiapokue imombe'upyrãva, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

6Omano rire Baasá oñeñotỹ Tírsape, ha hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Elá.

7Maranduhára Jehú Hananí ra'y rupi, Ñandejára he'i iñe'ẽ Baasá ha hóga guáre, hembiapo ivaígui henondépe. Baasá ombopochy Ñandejárape, ojapo haguére umi mba'e vai ojapo vaekue Jeroboam ha hogagua, ha'e ohundi vaekuépe.

Israélpe oisãmbyhy Elá ha Zimrí

8Áño 26 oisãmbyhy hague Asá Judápe, Elá Baasá ra'y, oñepyrũ oisãmbyhy Israel Tírsape, ha oisãmbyhy mokõi áño aja.

9Peteĩ iñorãirõhára kuéra ruvicha katu, hérava Zimrí ha omyakãva ikárro kuéra ñorãirõrã mbytere, opu'ã ñemi hese. Peteĩ jey Elá oĩ Tírsape hóga rerekua Arsá rógape ha ho'u heta oka'u peve.

10Upeichahágui oguahẽ Zimrí ha ojuka chupe oisãmbyhy haguã hendaguépe. Upéva ojehu áño 27 oisãmbyhy hague Asá Judápe.

11Oñepyrũ vove Zimrí oisãmbyhy, ojukapaite Baasá róga guápe oĩ haguéicha, oheja'ỹre peteĩ kuimba'énte jepe, avei opa igénte ha iñirũ etépe, ikatu vaerãichagua oñemyengovia hese.

12Ha péicha Zimrí ohundiete Baasá róga guápe, Ñandejára he'i haguéicha maranduhára Jehú rupi,

13opa umi Baasá ha ita'ýra Elá angaipáre, ha ojapouka haguére ivaíva Israel guápe, ombopochývo tupã gua'u ñemomba'e guasu reheve, Tupã Israel Járape.

14Elá rekovekue ha umi mba'e ojapo vaekue, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

15Áño 27 oisãmbyhy hague Asá Judápe, oĩ jave ñorãirõha kuéra Israelgua hekohápe ondyry haguã filistéo táva Guibetón rehe, Zimrí oñepyrũ oisãmbyhy Tírsape. Ha 7 ára ajánte oisãmbyhy,

16opu'ã haguére hese ñorãirõhára kuéra Israelgua. Oikuaa vove hikuái Zimrí ojuka hague mburuvicha guasúpe, omoingo hekohápe, Israel ruvicha guasúrõ, ñorãirõhára ruvicha Omrí héravape.

17Upérõ Omrí ha ñorãirõhára kuéra Israelgua oĩ haguéicha, ojeheja Guibetóngui ha ondyry Tirsáre.

18Zimrí ohechávo Tirsá ho'a hague ipópe kuéra, oike mburuvicha guasu rógape, ohapy pe óga ha péicha omano hye pýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Kóva ojehu chupe umi mba'e vai ojapo vaekuére Ñandejára renondépe, ojapo niko opa umi mba'e vai ojapo vaekue Jeroboam ha péicha ojapouka ivaíva Israel guápe.

20Zimrí rekovekue ha iñepu'ã ñemi mburuvicha guasu Elá rehe, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

Omrí oisãmbyhy Israélpe

21Upérõ Israelgua oñemboja'o mokõi atýpe: umi oipotáva mburuvicha guasurã Tibní Guinat ra'ýpe, ha umi oĩva Omrí ndive.

22Ipahápe Tibní omano ha Omrí opyta mburuvicha guasúrõ.

23Omrí oñepyrũ oisãmbyhy Israélpe áño 31 oisãmbyhy hague Asá Judápe, ha oisãmbyhy 12 áño aja, umívagui 6 Tírsape.

24Ojogua peteĩ karaígui hérava Sémer, Samaría yvyty 66 kílo plátare. Ha upépe omopu'ã táva oñemombaretéva, ombohérava Samaría, upe yvyty jára ypykue héragui Sémer.

25Omrí rembiapokue ivai Ñandejára renondépe, ha ivaive umi mburuvicha guasu imboyve guarégui,

26ojapo niko opa umi mba'e vai ojapo vaekue Jeroboam Nabat ra'y, ha péicha ojapouka ivaíva Israel guápe, ombopochývo Tupã Israel Járape omomba'e guasúgui tupã gua'u kuérape.

27Omrí rekovekue, umi mba'e ojapo vaekue ha hembiapokue imombe'upyrã, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

28Omano rire oñeñotỹ Samáriape ha hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Acab.

Acab oisãmbyhy Israélpe

29Áño 38 oisãmbyhy hague Asá Judápe, Acab Omrí ra'y oñepyrũ oisãmbyhy Israélpe. Ha oisãmbyhy Israélpe 22 áño aja táva Samáriape.

30Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe ha ivaive voi umi imboyve guarégui,

31Ndaha'éi ojapónteva opa umi mba'e vai ojapo vaekue Jeroboam Nabat ra'y, ombojo'ave uvei kóva: omenda Jezabel, Sidón ruvicha guasu Et-Baal rajýre, ha ipahápe oñesũ Baal renondépe, omomba'e guasu chupe,

32ha omopu'ã Baálpe altar ha tupao Samáriape.

33Ojapouka avei Astarté ra'ãnga, ha upévape ombopochyve Tupã Israel Járape opa Israel ruvicha guasu imboyve guarégui.

34Acab oisãmbyhy ramo guare, Hiel Betelgua, omopu'ã jey táva Jericó ha ipyenda ñemoĩme omano ita'ýra ypykue Abiram, ha pe hokẽ ñemoĩme omano ita'ýra michĩvéva Segub, he'i haguéicha Ñandejára, Josué Nun ra'y rupi.

1 Reyes 17

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Elías omomarandu ndoky mo'ãiha

1Maranduhára Elías, Tisbé pegua, upéva hína peteĩ táva oĩva yvy Galaad guápe, he'i
Acábpe: “Tupã Israel Jára che jokuáiva rérape ame'ẽ ndéve che ñe'ẽ, ko'ãva ko'ã
áñope ndoky mo'ãi ha ndo'a mo'ãiha ysapy, che ha'e peve!”

2Upévare Ñandejára he'i Elíaspe:

3“Tereho kuarahy resẽ gotyo ha ekañy ysyry Querit rembe'ýpe, oĩva y Jordángui
kuarahy resẽ gotyo.

4Upépe ikatúta rey'u ysyrýpe ha ha'éma yryvu kuérape ogueraha haguã ndéve ne
rembi'urã.”

5Elías ojapo Ñandejára he'íva chupe ha oho oiko ysyry Querit rembe'ýpe, Jordángui
kuarahy resẽ gotyo.

6Ha yryvu kuéra ogueraha jepi chupe mbujape ha so'o pyhareve ha ka'aru. Ha hoy'u
ysyrýgui.

7Ndahetái ára rire katu hypa pe ysyry, ndokýigui upe tetãme.

Elías ha kuñakarai Sarepta pegua

8Upémarõ Ñandejára he'i Elíaspe:

9“Tereho táva Saréptape, tetã Sidón pegua, ha epyta upépe. Ha'e kuri peteĩ kuñáme
imenave'ỹva oikóva upépe, ne mongaru haguã.”

10Elías oho Saréptape. Oikévo pe távape ohecha peteĩ kuña imenave'ỹva ombyatýva
jepe'a. Ohenói ha he'i chupe: —Erumi chéve y hay'u haguã.

11Ohóma oguerúvo ha Elías ohenói jey ha he'i chupe: —Erumi avei chéve peteĩ
mbujape.

12Ha'e he'i chupe: —Tupã nde Jára rehe ame'ẽ ndéve che ñe'ẽ, ndarekoiha mbujape.
Peteĩ po renyhẽ trígo ku'i ha ñandyry michĩmínte areko. Ambyaty hína jepe'a aha
haguã ambojy che membýpe ha chéve guarã. Ro'úta ha upéi romanóta ñembyahýigui.

13Elías he'i chupe: —Ani rekyhyje. Tereho katu ejapo pe eréva. Ejapo raẽ peteĩ
mbujape chéve guarã ha eru chéve, ha upéi rejapóta ndéve ha ne membýpe guarã.

14Tupã Israel Jára niko he'i ndopa mo'ãiha nde trígo ku'i ha ne ñandyry, Ñandejára
omongy jey peve yvy ári.

15Pe kuña oho ha ojapo upe he'i vaekue chupe Elías, ha ha'e, imemby ha Elías
oguereko hembi'urã heta árape guarã.

16Ndopái pe trígo ku'i térã pe ñandyry, he'i haguéicha Ñandejára Elías rupi.

17Umi ára ohasa ha pe kuña imenave'ỹva memby hasy ete ha omano.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Upémarõ pe kuñakarai he'i Elíaspe: —Ndaikuaaséi mba'eve nde hegui, karai marangatu! Reju piko che rógape che momandu'a haguã che rembiapo vaikuére ha rejuka haguã che membýpe?

19Elías he'i chupe: —Eru ko'ápe ne memby! Ohupi pe mitã hapy pa'ũgui, ogueraha pe koty yvategua ha'e oikohápe ha omoñeno hupápe.

20Upéi osapukái Ñandejárape: “Tupã che Jára, mba'ére piko nde pochy avei ko kuña imenave'ỹva che mbohupáva ndive ha reheja omano imemby?”

21Upéi ojeity mbohapy jey pe mitã ári, osapukáivo Ñandejárape: “Tupã che Jára, emoingove jeýna ko mitãme!”

22Ñandejára ohendu Elías ñembo'e ha pe mitã oikove jey.

23Elías omboguejy pe mitã ikotýgui ha ome'ẽ isýpe he'ívo chupe: —Kóina ápe, oikove jeýma ne memby!

24Ha pe kuña he'i chupe: Ko'ágã katu aikuaa ndeha Ñandejára remimbou, ha oikoha pe Ñandejára he'íva nde rupi.

1 Reyes 18

Elías oho jey Acab rendápe

1Heta ára ohasa. Mbohapy áño rire, Ñandejára he'i Elíaspe: “Tereho Acab rendápe, amongýta niko hína yvy ári.”

2Elías oho Acab renda gotyo ha pe ñembyahýi ojopy pohýi eterei Samáriape.

3Acab ohenói hóga rerekua Abdíaspe, omomba'e guasúva Ñandejárape ipy'aite guive,

4ha Jezabel oñepyrũrõ ojukauka umi Ñandejára maranduhárape, ha'e omokañy vaekue 100 ha'e kuérava ita kuápe, omboja'óvo chupe kuéra mokõi aty 50 guápe, ha omongaru chupe kuéra.

5Acab he'i Abdíaspe: —Jaha jaguata pe tetãpy rehe ñama'ẽ haguã umi yvu ha ysyry oĩvare, jahecha ndajajuhúipa kapi'i ñamongaru haguã ñande kavaju ha mburika kuéra, ani haguã japyta hese kuera'ỹ.

6Oñomboja'o hikuái mamo rupípa ohóta peteĩ-teĩ, ha Acab oho peteĩ henda rupi, Abdías katu ambue rupi.

7Elías oñuguãitĩ Abdías ndive, ha Abdías ojayvy henondépe he'ívo: —Che jára Elías niko hína!

8—Che hína, —he'i chupe Elías. Ha upéi: —Tereho ere nde ruvichápe aĩha ko'ápe.

9Abdías he'i chupe: —Mba'e piko che ajapo ra'e ajeve che me'ẽse Acab pópe che juka haguã?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Tupã nde Jára réra rehe ha'e ndéve, ndaiporiha tetã térã mburuvicha guasu, che ruvicha che mondo'ỹ haguépe roheka haguã; ha he'i ramo hikuái nereĩriha upépe, che ruvicha ome'ẽka chupe kuéra iñe'ẽ na nde rechái hague.

11Ha ko'ágã piko ere chéve aha haguã che ruvicha rendápe ha'e chupe reĩha ko'ápe?

12Pe ojehútava hína roheja rire, Ñandejára espíritu nde reraháta che aikuaa'ỹháme, ha ha'évo Acábpe upe erekáva, na nde juhu mo'ãi ko'ápe ha che jukáta. Che, ne rembiguái, che mitã guive amomba'e guasu vaekue ñande Ruvichápe

13Noñemombe'úi piko ndéve ra'e upe ajapo vaekue Jezabel ojuka ramo guare Ñandejára maranduhára kuérape? Amokañy vaekue 100 ha'e kuérava, mokõi aty 50 guápe amoinge mokõi ita kuápe ha amongaru chupe kuéra.

14Ha ko'ágã che mondo che ruvicha rendápe ha'e haguã chupe reĩha ko'ápe. Che jukáta niko hína!

15Elías he'i chupe: —Tupã ipu'akapáva che jokuáiva rérape ame'ẽ ndéve che ñe'ẽ, ko árape voi aĩtaha Acab ndive.

16Abdías oho Acab piári omomarandu haguã chupe. Upérõ Acab oho ojotopa haguã Elías ndive.

17Ohechávo chupe he'i: —Há, Israel mbyaiha! Nde piko hína ra'e?

18—Ndachéi pe ambyaíva, he'i chupe Elías; nde ha ne génte uvei pejapo upéva, rehejágui Ñandejára rembiapoukapy, ha remomba'e guasu opaichagua Baal ra'ãnga.

19Ko'ágã ere toñembyaty opa Israelgua yvyty Carmélope, umi 450 Baal maranduhára Jezabel omongarúva.

Elías ha Baal maranduhára kuéra

20Acab ohenoika opa Israel guápe ha ombyaty Baal maranduhára kuéra yvyty Carmélope.

21Upérõ Elías he'i Israel guápe: —Araka'e pevépa peguata karẽta? Ñandejára ramo Tupã añetegua, tapeho hendive; Baal ramo katu, hendive peho vaerã. Avave nde'íri mba'eve.

22Upérõ Elías he'i: —Che ñoite hína pe Ñandejára maranduhára oikovéva gueteri, umi Baal mba'éva katu 450 voi.

23Toñeme'ẽ oréve mokõi tóro ra'y; ha'e kuéra toiporavo peteĩ, toipehe'ã, tomoĩ jepe'a ári ha ani omboja hese tata, che katu ambosako'íta pe ambue tóro ra'y, amoĩta jepe'a ári ha ndahapy mo'ãi.

24Upéi peẽ pehenóita pene tupã nguérape ha che ahenóita ñande Ruvichápe ha pe tupã omboúva tata, upéva hína pe Tupã añetegua. —Upéva iporã, —he'i joa opavave.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Upérõ Elías he'i Baal maranduhára kuérape: —Peiporavo peteĩ tóro ra'y ha pembosako'i peẽ raẽ, peẽ niko pende retave. Upéi pehenói pene tupãme ha ani pemyendy tata.

26Ha'e kuéra ogueraha pe tóro ra'y oñeme'ẽva chupe kuéra ha ombosako'i, ha pyhareve guive asaje pyte peve ohenói Baálpe. He'i hikuái: “Baal, ore rendúna” ha opopo sa'i pe altar omopu'ã vaekue jerére, ha ndaipóri ohendúva chupe kuéra.

27Asaje pyte gotyo, Elías oñembohory hese kuéra ha he'i: —Pesapukái hatãve chupe. Ha'éko tupã hína, ha oime vaerã hembiapo térã oime ñañáme mba'e hína, térã osẽ oguatávo ra'e. Ikatu oime oke mba'e hína, ha tekotevẽ oñemombáy!

28Ha'e kuéra akóinte osapukái ha ojekutu sa'ipa ikyse'ípe ojahupa peve huguýpe, jepiguáicha.

29Ohasa asaje pyte, ha ha'e kuéra akóinte osapukái ha ojeroky itarova vaicha, ka'aru mymbajuka óra peve. Noñeñandukái avave. Avave noñe'ẽi ha nohendúi chupe kuéra!

30Upémarõ Elías he'i opavavépe: —Peñemboja ko'a gotyo. Opavave oñemboja ha ha'e omopu'ã Ñandejára altar, oĩva yvýre.

31Oiporavo 12 ita, umi Jacob ra'y, Ñandejárape he'i vaekue herataha Israel rérape,

32ha heseve omopu'ã altar Ñandejárape oyvyjo'o pe altar jerekuévo ija haguãicha pype 20 kílo rupi mba'e ra'ỹi,

33ha omoĩ rire hi'ári jepe'a, oipehe'ã pe tóro ra'y ha omoĩ hi'ári.

34Upéi he'i: —Pemyenyhẽ 4 kambuchi y ha pehekuavo pe mymbahapy ha jepe'a ári. Upéva ojapouka mbohapy jey, ha upéicha ojapo hikuái.

35Pe y osyry altar jerekuévo ha omyenyhẽmba pe yvykua.

36Pe mymbahapy hórape maranduhára Elías oñemboja ha osapukái: “Tupã Abraham, Isaac ha Israel Jára; eikuaauka ko árape ndeha Tupã Israel Ruvicha ha che ne rembiguái, ha ajapoha ko'ã mba'e nde ere haguére chéve!

37Eñeñanduka, che Ruvicha, eñeñanduka ikatu haguã opavave oikuaa ndeha Tupã, ha rehenoiha chupe kuéra ou jey haguã ne ndive!”

38Upe vove Ñandejára rata ho'a, ohapy pe mymbahapy, jepe'a, ita ha yvy tĩmbo ha ombohypa pe y oĩva yvy kuápe.

39Ohechávo kóva opavave ojayvy omboja peve isyva yvýre, ha he'i: “Ñandejára hína Tupã, Ñandejára hína Tupã!”

40Upérõ Elías he'i chupe kuéra: —Pende pojái Baal maranduhára kuérare, aníke okañy peteĩnte jepe! Ipojái hikuái hese kuéra ha Elías ogueraha ysyry Cisónpe ha upépe oñakã'ombaite.

Elías oñembo'e oky haguã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

41Upéi Elías he'i Acábpe: —Tereho ekaru ha he'u kaguy, cháke oñehendúma hína ama ryapu.

42Acab oho okaru ha ho'u kaguy. Elías katu ojupi yvyty Carmelo ru'ãmeha oñesũvo yvýpe ojayvy oñomi meve hova hetypy'ã pa'ũme,

43he'i hembiguáipe: —Tereho ha ema'ẽ yguasu gotyo. Ha'e oho oma'ẽ ha he'i: —Ndaipóri mba'eve. Elías katu he'i chupe: —Tereho 7 jey.

44Upe 7 haguépe, hembiguái he'i: —Péina amo ojupi hína y guasúgui peteĩ arai che póichante tuicháva! Upérõ Elías he'i chupe: —Tereho ere Acábpe tojupi ikárrope ha toho ani ojoko chupe ama.

45Acab ojupi ikárrope ha oho Jezreélpe. Upe aja pe ára oñemoypytũ arai ha yvytu reheve ha ho'a ama guasu.

46Elíaspe katu Ñandejára omombarete, ojeku'akua, oñani Jezreel gotyo ha oguahẽ upépe Acab mboyve.

1 Reyes 19

Elías oho okañývo Horeb gotyo

1Acab omombe'u Jezabélpe umi mba'e Elías ojapo vaekue, ha mba'éichapa oñakã'o Baal maranduhára kuérape.

2Upérõ Jezabel he'ika Elíaspe: “Nde ramo Elías, che hína Jezabel! Ha tupã nguéra ta che nupã rasy ndajapói ramo nde rehe ko'ẽrõ, kóva ko oraitépe, upe rejapo vaekue peteĩva umi maranduhárare.”

3Elías okyhyje, oho pya'e upégui, ha osẽ haguã ivaívagui oho Beersébape, oĩva Judápe; upépe oheja hembiguái.

4Upéi oho yvy ojeiko'ỹha gotyo ha oguata peteĩ ára pukukue, ha ipaháp e oguapy peteĩ yvyra máta guýpe. Omanoséntema voi ha he'i: “Iporãmante che Jára! Eipe'a katu che hegui che rekove. Chéko che ru kueraichaguánte avei!”

5Oñeno pe yvyra máta guýpe ha oke. Ñandejára remimbou katu oguahẽ, ha opokóvo hese he'i chupe: “Epu'ã he'u.”

6Elías oma'ẽ ijerekuévo ha ohecha hupa akã ykére peteĩ mbujape oñembojýva tatapỹi ári ha peteĩ y ryru. Opu'ã ho'u ha hoy'u; upéi oñeno jey.

7Ñandejára remimbou katu ou jey ha opokóvo hese he'i chupe: “Epu'ã he'u, cháke ipuku hína nde raperã.”

8Elías opu'ã, ho'u ha hoy'u. Ha pe tembi'u omombarete chupe oguata haguã 40 ára ha 40 pyhare pukukue oguahẽ meve Tupã yvyty Horeb peve.

9Oguahẽvo oike peteĩ ita kuápe ha upépe ohasa pe pyhare. Ñandejára katu he'i chupe: “Mba'e piko rejapo ápe Elías?”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha'e he'i: “Ajepy'apy eterei nde rehe, Tupã che Jára nde pu'akapáva. Israelgua niko opyrũ iñe'ẽnguére, nde reja, oity yvýre nde altar kuéra ha ojukapa ne maranduhára kuérape. Che ñoite apyta ha che reka hikuái che juka haguã.”

11Ñandejára he'i chupe: “Esẽ okápe ha epyta eñembo'y che renondépe yvyty ári.” Upérõ ohasa Ñandejára, ha peteĩ yvytu ne ratã ha ne mbaretéva omboja'o pe yvyty ha ojoka umi ita Ñandejára renondépe; Ñandejára katu noĩri pe yvytúpe. Pe yvytu rire oiko yvy ryrýi ha Ñandejára noĩri avei pe yvy ryrýipe.

12Pe yvy ryrýi rire oiko tata rendy ha pe tata rendýpe noĩri Ñandejára. Tata rendy rire katu oñehendu yvytu oipeju vevýi asýva.

13Ohendúvo upéva Elías oñomi hova ijahojápe ha osẽ opyta pe itakua reiképe. Upérõ ohendu peteĩ oñe'ẽva ha he'íva chupe: “Mba'e piko rejapo upépe Elías?”

14Ha'e he'i: “Ajepy'apy eterei nde rehe Tupã che Jára nde pu'akapáva, Israelgua nde reja, oity yvýre nde altar kuéra ha ojuka haguére ne maranduhára kuérape. Che ñoite apyta ha che reka hikuái che juka haguã.”

15Upérõ Ñandejára he'i chupe: “Tereho jey katu reju hague rupi, yvy ojeiko'ỹháme Damasco pegua peve. Tereho ha emoingo Hazaélpe Siria ruvicha guasúrõ,

16ha Jehú, Nimsí reminenópe, Israel ruvicha guasúrõ, Eliseo Safat ra'y, Abel-Meholá guápe, emoingo maranduhára ramo ne rendaguépe.

17Upéicha ramo, upe okañývape Hazael kyse pukúgui ojukáta Jehú, ha pe okañývape Jehú kyse pukúgui ojukáta Eliseo.

18Opáichavo ahejáta Israélpe 7.000 tapicha noñesũi vaekue Baal renondépe ha nohetũi vaekue chupe.”

Eliseo ñehenói

19Elías oho upégui ha ojuhu Eliséope yvy ombojeréva hína. Eliseo renondépe oĩ 12 júnta guéi ha ha'e omboguata pe tapykue pegua. Elías oho hendápe ha oity hi'ári ijahoja.

20Upe vove Eliseo oheja hymba guéi kuéra, oho pya'e Elías rapykuéri ha he'i chupe: —Tahána tamombe'u che ru kuérape ha upéi taha ne ndive. —Ikatu reho, he'i chupe Elías, ha ne mandu'áke upe nde rehe ajapo vaekue.

21Eliseo oho ha ojuka mokõi tóro, oiporu pe júgo jepe'a ramo, ombojy pe so'o ha omongaru igéntepe. Upéi oho Elías rapykuéri ha opyta hembiguái ramo.

1 Reyes 20

Acab ipu'aka sírio kuérare

1Ben-Hadad, Siria ruvicha guasu, ombyaty opa iñorãirõhára kuéra 32 mburuvicha guasu iñirũ nguérava, ikavaju arigua ha ikárro reheve, omongora Samaría ondyry haguã hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2-3Upekuévo omondo avei hembijokuái ko távape he'i haguã Israel ruvicha guasúpe:
“Ben-Hadad he'ika ndéve: ‘Ne pláta ha óro che mba'e, che mba'eháicha avei ne kuña
kuéra ha iporãnguete nde ra'y kuéragui.’”

4Israel ruvicha guasu he'ika chupe: “Ere haguéicha, che ha opa mba'e arekóva ne
mba'e hína.”

5Umi tembijokuái oho jey Acab rendápe ha he'i chupe: “Ben-Hadad he'ika: ‘Ha'ekáma
niko ndéve kuri, reme'ẽ vaerãha chéve ne pláta ha óro, ne kuña kuéra ha nde ra'y
kuéra.

6Avei ko'ẽrõ ko'ã óra rupi amondóta mburuvicha kuéra oipyguara haguã nde róga
guasu ha ne rembiguái kuéra róga, ogueraha haguã opa mba'e oipotáva imba'erã.’”

7Upérõ mburuvicha guasu Israelgua ohenoika opa myakãhára tetã guápe ha he'i chupe
kuéra: —Pehecháma mba'éichapa ko kuimba'e che reka hína, che aĩ ramo jepe ame'ẽ
haguãicha chupe che kuña kuéra, che ra'y kuéra ha che pláta ha óro.

8—Ani rejepy'apy hese, he'i chupe myakãhára kuéra ha opa upépe oĩva.

9Upérõ Acab he'i Ben-Hadad rembijokuáipe: —Peje pende ruvichápe ajapotaha opa
mba'e he'i vaekue chéve tenonderã; pe ko'ágã ojeruréva katu ndaikatúi ajapo. Umi
tembijokuái he'i péicha Ben-Hadádpe,

10ha Ben-Hadad he'ika Acábpe: “Tupã nguéra ta che nupã, opyta ramo Samáriagui
yvy tĩmbo oñeme'ẽ haguãicha peteĩ po renyhẽ peteĩ-teĩ che ndive guápe!”

11Mburuvicha guasu Israelgua katu he'ika chupe: “Ndaikatúi niko avave he'i ‘Che
pu'aka hese’ oñorãirõ mboyve.”

12Ben-Hadad ohendu upéva ho'u aja kaguy ambue mburuvicha kuéra ndive, umi
enramáda guýpe omopu'ãuka vaekue. Upérõ he'i mburuvicha kuérape: “Ñandyry katu
hese!” Ha opavave oñembosako'i ondyry haguã pe távare.

13Upe aja peteĩ maranduhára oguahẽ Israel ruvicha guasu Acab rendápe ha he'i chupe:
—Ñandejára he'ika ndéve: ‘Rehecha ramo jepe heta itereiha umi oúva ndéve, ko árape
che amoĩta umíva nde pópe, reikuaa haguã cheha opa mba'e Jára’.

14—Ha máva rupípa omoĩta che pópe? —oporandu Acab. —Ñandejára he'ika, mitã
rusu kuéra rupi oipytyvõva táva sãmbyhyhára kuérape, —he'i pe maranduhára. —Ha
mávapa ondyry raẽta? —he'i jey Acab. —Nde, —he'i chupe pe maranduhára.

15Upérõ Acab oma'ẽ umi mitã rusu rehe oipytyvõva táva sãmbyhyhára kuérape ha
ojuhu 232. Upéi oma'ẽ Israelgua ñorãirõhára kuérare ha ojuhu 7.000 kuimba'e.

16Osẽ hikuái asaje pyte, Ben-Hadad ha umi 32 mburuvicha guasu iñirũ nguéra oka'u
aja pe enramáda guýpe omopu'ãuka vaekue,

17ha oho tenonde umi mitã rusu kuéra. Ben-Hadad ohendúvo oĩha kuimba'e osẽva
Samáriagui,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18he'i: “Taha'e py'a guapýpe, taha'e oñorãirõ haguã oúva, aipota peru chéve hekove!”

19Umi sãmbyhyhárape oipytyvõva osẽ pe távagui ha hapykuéri Israelgua ñorãirõhára.

20Peteĩ-teĩ ha'e kuérava ojuka peteĩ hovái guápe ha sírio kuéra oguevi joa. Israelgua omuña chupe kuéra; sírio kuéra ruvicha guasu Ben-Hadad katu okañy kavaju ári, mbovymi ñorãirõhára kavaju arigua reheve.

21Upérõ Israel ruvicha guasu ojeity hi'ári kuéra, oñemomba'e ikavaju ha ikárro rehe ha heta iterei sírio kuéravape ohundi ete.

22Upéi pe maranduhára oho Israel ruvicha guasu rendápe ha he'i chupe: —Embohetave ne ñorãirõhára kuéra ha ema'ẽ porã mba'épa rejapóta, cháke áño haguépe Siria ruvicha guasu ondyry jeýta nde rehe.

23Siria ruvicha guasu mburuvicha kuéra katu he'i chupe: —Israel pegua tupã nguéra niko tupã yvyty pegua meme, ha upéva rehénte ipu'aka kuri ñande rehe. Ñañorãirõ ramo hendive kuéra ñúme, ñande pu'akáta hese kuéra katu ete.

24Ejapo péicha: eipe'a mburuvicha guasu kuéra ha emoĩ hendaguépe sãmbyhyhára.

25Embyaty ñorãirõhára tenondere guaréicha ha péicha avei kavaju ha kárro kuéra. Upéicha ñande pu'akáta hese kuéra. Ben-Hadad ojapo pe ha'e kuéra he'íva.

26Áño haguépe Ben-Hadad ombyaty iñorãirõhára sírio kuéra ha oho Afec gotyo oñorãirõ haguã Israelgua ndive.

27Israelgua avei ombyaty iñorãirõhára kuéra, ome'ẽ chupe kuéra hembi'urã, ha osẽ oñorãirõvo sírio kuéra ndive. Oñemohendávo sírio kuéra rovái ojogua mokõi kavara aty, sírio kuéra katu omyenyhẽmba pe ñu.

28Upérõ ou peteĩ maranduhára Israel ruvicha guasu rendápe ha he'i chupe: —Péicha he'i Ñandejára: Sírio kuéra he'i haguére cheha tupã yvyty pegua, ndaha'eiha tupã ñumegua, ame'ẽta nde pópe ko ñorãirõhára aty guasu. Upéicha reikuaáta cheha opa mba'e Jára.

29Sírio ha Israelgua oĩ 7 ára aja ojohovái, ha pe 7 haguépe oiko ñorãirõ. Upe árape Israelgua ojuka 100.000 sírio ñorãirõhárava yvy rupigua.

30Umi hembýva oho táva Afec gotyo ha pe táva tápia ho'a hi'ári kuéra ha ojuka 27.000 kuimba'épe okañy vaekue ñorãirõgui. Ben-Hadad oho avei pe távape ha okañy ohasávo peteĩ kotýgui ambuépe.

31Ha hembiguái kuéra he'i chupe: —Oje'e Israel ruvicha guasu kuéra oporoporiahurerekoha. Ñañemonde upéicha ramo ao vosakuépe, ñamoĩ peteĩ sã ñande ajúri ha jaha Israel ruvicha guasu rendápe, jahecha ndoheja reíripa ñandéve.

32Upérõ oñemonde hikuái ao vosakuépe, omoĩ peteĩ sã ijajúri, oho Israel ruvicha guasu rendápe ha he'i chupe: —Ben-Hadad he'ika ndéve reheja rei haguã chupe. Acab he'i chupe kuéra: —Oikove gueteri piko? Ha'e niko che ryvy hína!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Umi kuimba'e ovy'a ohendúvo Acab ñe'ẽ ha he'i chupe: —Ben-Hadad nde ryvy hína! Acab he'i: —Tapeho pehenói! Ben-Hadad oho Acab rendápe ha Acab ombojupi chupe ikárro teépe.

34Ha Ben-Hadad he'i chupe: —Ame'ẽ jeýta ndéve umi táva che ru oipe'a vaekue nde rúgui, ha nde ikatúta reñemu Damáscope, che ru oñemu haguéicha Samáriape. —Che katu ahejáta reho jey, he'i chupe Acab. Upéicha Acab oñoñe'ẽ me'ẽ Ben-Hadad ndive ha oheja chupe oho.

35Peteĩ kuimba'e katu, ha'éva maranduhára kuéra rehegua, he'i peteĩ iñirũme oinupã haguã chupe, upéicha he'ikágui Ñandejára. Ha'e katu noinupãséi chupe.

36Upérõ pe maranduhára he'i chupe: —Nderejapói haguére Ñandejára oipotáva, peteĩ león nde jukáta rejeívo che hegui. Ha upéicha ojehu: ojei vove pe maranduháragui, osẽ chupe peteĩ león ha ojuka chupe.

37Upéi pe maranduhára ojerure ambue kuimba'épe oinupã haguã chupe, ha pe kuimba'e oinupã ha mbyepoti heta chupe.

38Upérõ pe maranduhára ojehesa jokua ha oho oha'arõ tapépe mburuvicha guasúpe.

39Mburuvicha guasu ohasávo upe rupi, maranduhára he'i hatã chupe: —Karai mburuvicha guasu, aĩ kuri ñorãirõháme ha peteĩ ñorãirõhára ogueru chéve peteĩ kuimba'e ho'a vaekue ipópe ñorãirõme, oheja chéve añangareko haguã hese, ha he'i chéve, okañy ramo che hegui, ajejuka vaerã, térã amyengovia vaerãha hese 3.000 pláta pehẽngue.

40Che katu aiko águio pégotyo ha pe kuimba'e okañy che hegui. Israelgua ruvicha guasu he'i chupe: —Ndete voi remombe'u ne rembiapokue ha eréma mba'épa oikóta nde rehe.

41Pe maranduhára katu pya'e oipe'a hesa jokuaha ha mburuvicha guasu ohecha kuaa ha'eha peteĩ umi maranduhárava.

42Upérõ pe maranduhára he'i chupe: —He'ika ndéve Ñandejára: ‘Reheja haguéicha okañy pe kuimba'e ha'e he'i vaekue ojejuka haguã, remyengoviáta nde rekove hekovére, ha ne retãgua hetã guáre.’

43Upérõ Israel ruvicha guasu oho Samáriape mba'e mbyasy ha pire vai reheve, ha oike hóga guasúpe.

1 Reyes 21

Acab ha Nabot parralty

1Umi ára ohasa ha peteĩ kuimba'e Jezreel pegua, hérava Nabot, oguereko iparralty upe távape, Samaría ruvicha guasu Acab róga ykére.

2Peteĩ jey Acab he'i Nabótpe: —Eme'ẽna chéve nde yvy añemitỹ haguã upépe, oĩ niko che róga ykére. Ame'ẽta ndéve hese rejeruréva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Nabot katu he'i Acábpe: —Ndaikatúi niko ame'ẽ ndéve che ru yvykue.

4Acab oho hógape mba'e mbyasy ha pire vai reheve, upe he'i vaekuére chupe Nabot, he'i niko nome'ẽ mo'ãiha chupe itúva yvykue. Oguahẽvo oñeno hupápe oma'ẽvo tápia rehe ha ndokaruséi.

5Upérõ hembireko Jezabel he'i chupe: —Mba'ére piko reñembyasy ha nderekaruséi?

6Acab he'i: —Nabot Jezreel guápe ha'e ome'ẽ haguã chéve iparralty, pe ha'e ojerurévare, ha nome'ẽséi chéve.

7Upérõ hembireko Jezabel he'i chupe: —Nandéi piko Israel ruvicha guasu? Epu'ã katu ekaru ha ani rejepy'apy! Che ame'ẽta ndéve Nabot parralty.

8Upérõ ha'e ohai kuatiañe'ẽ Acab rérape ha omoĩ hese mburuvicha guasu ra'ãnga ha omondo ikuatia myakãhára ha mburuvicha kuéra Nabot táva guápe.

9Ikuatia ñe'ẽme he'i: “Pemyerakuã jekaru'ỹ ha pemboguapy Nabótpe opavave renondépe.

10Upéi pemboguapy henondépe mokõi mba'e renduhare japu, he'ítava hese oñe'ẽ vai hague Tupã ha mburuvicha guasúre. Upéi penohẽ okápe ha pejuka pejapívo itápe.”

11Umi Nabot táva pegua, myakãhára ha mburuvicha kuéra, ojapo upe Jezabel he'íva ikuatiápe:

12Omyerakuã hikuái jekaru'ỹ ha omboguapy Nabótpe opavave renondépe.

13Upéi oguahẽ mokõi mba'e renduhare japu he'íva opavave rovake Nabot rehe, oñe'ẽ vai hague Tupã ha mburuvicha guasúre. Upérõ oguenohẽ hikuái chupe táva rokápe ha ojuka ojapívo itápe.

14Upéi he'ika hikuái Jezabélpe Nabot ojejapi hague itápe ha omano hague.

15Jezabel oikuaa vove, he'i Acábpe: —Tereho katu ha ereko ne mba'erã pe parralty Nabot nome'ẽséi vaekue ndéve. Nabot omanóma.

16Acab oikuaávo Nabot omano hague, oho ha oñemomba'e iparraltýre.

17Upérõ Ñandejára oñe'ẽ Elías Tisbé guápe ha he'i chupe:

18“Tereho pya'e Israel ruvicha guasu Acab rendápe oikóva Samáriape. Ko'ágã oĩ hína Nabot parraltýpe, oho haguépe oñemomba'e haguã hese.

19Ere chupe: ‘He'ika ndéve Ñandejára: Nabótpe rejuka ha reipe'a haguére imba'éva, upe oheréi haguépe huguy jagua kuéra, oheréita avei nde ruguy.’”

20Acab he'i Elíaspe: —Che topa jeýma piko nde, na nde a'éi etéva che rehe? Elías he'i chupe: —Rotopa jey. Ha rejapo haguére pe Ñandejára oipota'ỹva, ápe aime roinupã haguã.

21Upévare péicha he'i Ñandejára: ‘Arúta nde ári ivaíva ha ahundíta opa ne ñemoñare. Ahundíta opa ne ñemoñare kuimba'éva Israélpe oĩva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Hi'arive ajapóta nde rogagua rehe upe ajapo vaekue Jeroboam Nabat ra'y ha Baasá
Ahías ra'y rogagua rehe che mbopochy haguére ha rejapouka haguére ivaíva Israel
guápe'.

23Jezabel rehe katu he'ika Ñandejára: 'Jagua kuéra ho'úta Jezabélpe Jezreel ñúme.'

24Ha umi nde rogagua omanóvape távape ho'úta jagua, ha umi ñúme omanóvape
ho'úta yryvu.

25(Ndaipóri vaekue avave ojapóva ivaíva ojapo haguéicha Acab ombojeroviase
haguére hembireko Jezabélpe.

26Ojapo heta mba'e ijaheipy oikóvo tupã gua'u kuéra rembiguái ramo, oiko haguéicha
amorréo kuéra Ñandejára omosẽ vaekue Israelgua renonderãgui.)

27Acab ohendúvo opa ko'ã mba'e, omondoro ijao ñembyasýgui, oñemonde ao
vosakuépe ha ndo'uvéi mba'eve. Oke ko'ã ao reheve ha ndovy'avéi ete.

28Upérõ Ñandejára he'i Elíaspe:

29"Nderehechái piko mba'éichapa Acab oñemomirĩ che renondépe? Oñemomirĩ
haguére che renondépe, ndajapo mo'ãi ivaíva hogagua rehe ha'e oikove aja, ita'ýra
oikove ajánte uvei ajapóta."

1 Reyes 22

Micaías omomarandu, Acábpe osẽ vaitaha ñorãirõme

(2 Cr 18.1-34)

1Mbohapy áño ohasa oñorãirõ'ỹ rehe oñondive sírio ha Israelgua.

2Mbohapy áño haguépe katu Judá ruvicha guasu Josafat oho Israel ruvicha guasu
rendápe.

3Ha Israel ruvicha guasu he'i mburuvicha kuérape: —Peikuaáma Ramot Galaadgua
ñane mba'eha. Ñaha'ãna upéicha ramo jaipe'a mburuvicha guasu sírio poguýgui.

4Ha Josafátpe oporandu: —Che moirũtapa ñandyry haguã Ramot Galaadgua rehe?
Josafat he'i chupe: —Che ha che ñorãirõhára roime ne ndive ha ne ñorãirõhára ndive.

5Opáichavo eporandu raẽ Ñandejárape.

6Israel ruvicha guasu ombyaty maranduhára Israel guápe, umíva 400 rupi, ha
oporandu chupe kuéra: —Andyrýtapa Ramot Galaad guáre, térãpa nahániri? Ha'e
kuéra he'i chupe: —Endyry katu! Ñandejára omoĩta chupe kuéra nde pópe.

7Josafat katu oporandu: —Ndaipóripa ápe ambue Ñandejára maranduhára ñaporandu
haguã chupe?

8Israel ruvicha guasu he'i Josafátpe: —Oĩve hína peteĩ ha ha'e rupi ikatu ñaporandu
Ñandejárape: upéva hína Micaías, Imla ra'y. Che katu ndacha'éi hese; araka'eve nde'íri

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

chéve mba'eve iporãva, ivaíva meménte osẽ ijurúgui. Josafat katu he'i chupe: —Ani ere upéicha.

9Upérõ mburuvicha guasu Israelgua ohenói hembiguáipe ha he'i chupe: —Pya'éke tou Micaías, Imla ra'y.

10Mokõive mburuvicha guasu, pe Israelgua ha Josafat Judagua, oñemonde ijao jeguápe ha oguapy iguapyhápe pe ijyvatevehápe Samaría reiképe, ha umi maranduhára ome'ẽ imomarandu henondépe kuéra.

11Sedequías, Quenaaná ra'y, ojapo ra'e ijupe vaka ratĩ fiérro guigua ha osapukái: “Péicha he'i Ñandejára: ‘Ko'ã vaka ratĩme rendyrýta sírio kuérare ha rehundipáta.’”

12Ha opa maranduhára péichante avei oñe'ẽ. He'i hikuái mburuvicha guasúpe: “Endyry Ramot Galaadgua rehe ha nde pu'akáta hese, Ñandejára ome'ẽtagui ndéve pe táva.”

13Pe oho vaekue Micaías piári he'i chupe: —Opa maranduhára, oĩ haguéicha, he'i mburuvicha guasúpe iporãva. Eñe'ẽke avei ha'e kuéraicha ha ere iporãva.

14Micaías he'i chupe: —Ñandejára rérape ha'e ndéve pe Ñandejára he'ikávante ha'étaha!

15Upéi oho mburuvicha guasu rendápe ha ha'e oporandu chupe: —Micaías, rondyry vaerãpa Ramot Galaad guáre, térãpa nahániri? Ha Micaías he'i: —Endyry katu ha nde pu'akáta hese, Ñandejára ome'ẽtagui ndéve.

16Mburuvicha guasu katu he'i chupe: —Mboy jey piko ha'e vaerã ndéve remombe'u haguã chéve upe añeteguánte Ñandejára rérape?

17Upérõ Micaías he'i: “Ahecha opa Israelgua, isarambi umi ka'aguýre, ovecha herekua'ỹ vaicha. Ha Ñandejára he'i kuri: ‘Ko'ãva ndaijárai; toho jey katu hikuái, py'a guapýpe hóga kuérape.’”

18Israel ruvicha guasu he'i Josafátpe: —Ha'éma ndéve kuri ko kuimba'e araka'eve nde'íriha iporãva; ivaívante voi!

19Micaías he'ive: —Pe ere vaekuére, ehendu Ñandejára ñe'ẽ: Ahecha Ñandejára oguapy ramo iguapyhápe ha opa umi yvága pegua oñembo'y ijyke rehe ijakatu ha ijasu gotyo.

20Upérõ Ñandejára oporandu mávapa ohóta omokyre'ỹ Israel ruvicha guasu Acábpe ondyry haguã Ramot Galaadgua rehe ha ho'a upépe. Oĩ he'íva peteĩ mba'e ha oĩ he'íva ambue.

21Peteĩ espíritu katu oho oñembo'y Ñandejára renondépe ha he'i ojapotaha upéva. Ñandejára oporandu chupe mba'éichapa ojapóta,

22ha pe espíritu he'i omoingetaha japu opa mburuvicha guasu maranduhára akãme. Ha Ñandejára he'i chupe: ‘Upéicha ko añete rembotavýta chupe. Tereho katu ejapo’.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Ha ko'ágã reikuaáma Ñandejára omoĩ hague espíritu japu ko'ã ne maranduhára jurúpe ha péicha ne runditaha.

24Upérõ Sedequías, Quenaaná ra'y, ohovapete Micaíaspe ha he'i chupe: —Mamo rupi piko oho che hegui Ñandejára espíritu oñe'ẽ haguã ndéve?

25Micaías he'i chupe: —Reikuaáta hína reiko ramo rekañy peteĩ kotýgui ambuépe.

26Upérõ Israel ruvicha guasu he'i: —Peraha Micaías táva sãmbyhyhára Amón ha che ra'y Joás rendápe,

27ha peje chupe kuéra ko ha'ekáva: tomoinge ko kuimba'e koty ypytũme ha mbujape ha ýnte to'u, che aju jey peve ñorãirõhágui che pu'aka rire che mbohováivare.

28Micaías katu he'i jey: “Reju ramo ñorãirõhágui ere haguéicha, Ñandejára noñe'ẽi ra'e che juru rupi.”

29Ha péicha Israel ruvicha guasu ha Josafat Judá ruvicha guasu oho Ramot Galaadgua gotyo.

30Ha Israel ruvicha guasu he'i Josafátpe: —Aipe'áta che ao aike haguã ñorãirõme ajekuaa'ỹre, nde katu emonde che ao. Upéicha Israel ruvicha guasu oike ñorãirõme ojekuaauka'ỹre.

31Siria ruvicha guasu katu he'i ra'e umi 32 kárro arigua ruvicha kuérape: “Ani pendyry avavére, Israel ruvicha guasu rehénte pendyry.”

32Umi kárro arigua ruvicha kuéra ohechávo Josafátpe oimo'ã Israel ruvicha guasuha ha omongora chupe ondyry haguã hese. Upérõ Josafat osapukái ojerurévo pytyvõ,

33ha ha'e kuéra ohechávo ndaha'eiha Israel ruvicha guasu, nomuñavéi chupe.

34Peteĩ ñorãirõhára katu opoi reínte peteĩ hu'y. Pe hu'y oike Israel ruvicha guasu pyti'a mo'ãha pa'ũ rupi ha oikutu vai chupe. Upérõ Acab he'i ikárro rerekuápe: —Embojere nde kárro ha che renohẽ ñorãirõhágui, cháke ajekutu vai.

35Oñeñorãirõ mbarete pe ára pukukue, ha Israel ruvicha guasu ojeguereko ñembo'yhápe ikárrope ombohováí haguã sírio kuérape. Ka'aru katu omano, pe huguy niko osyry ikárrogui.

36Kuarahy oikévo, ñorãirõhára kuéra he'i joa ojupe; “Jahapa katu, peteĩ-teĩ ñande rógape,

37omanóma mburuvicha guasu!” Upérõ mburuvicha guasu ojereraha Samáriape ha upépe oñeñotỹ.

38Upéi ikárro ojejohéi Samaría y no'õme, ojahuhápe kuña reko vai, ha jagua kuéra oheréi Acab ruguykue, Ñandejára he'i haguéicha.

39Acab rekovekue, opa mba'e ojapo vaekue, hóga guasu jegua rehegua, táva kuéra omopu'ã vaekue, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

40Acab omano ha hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Ocozías.

Josafat oisãmbyhy Judápe

41Áño 4 oisãmbyhy haguépe Acab Israélpe, Josafat Asá ra'y oñepyrũ oisãmbyhy Judápe.

42Oguereko upérõ 35 áño ha oisãmbyhy 25 áño Jerusalénpe. Isy héra Azubá, Silhí rajy.

43Josafat oiko hekópe itúva Asá oiko haguéicha. Hembiapo porã Ñandejára renondépe.

44Opáichavo umi tekoha tetãgua omymbajuka ha ohapyhápe insiénso tupã gua'u kuérape ndojepe'ái.

45Josafat oñoñe'ẽ me'ẽ Israel ruvicha guasu ndive.

46Hekovekue, imba'e mombe'upyrã, umi ñorãirõ ha'e oike haguépe, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

47Josafat upe omosẽ vaekue tetãgui omoĩvape kilómbo tupaópe oñemomba'e guasu haguã tupã gua'u kuéra. Itúva Asá ndoipe'apái vaekue umíva.

48(Edómpe ndaipóri vaekue upérõ mburuvicha guasu, táva ñangarekohánte oĩ).

49Josafat ojapouka avei várko umi Tarsis peguáicha ogueruka haguã óro Ofírgui, ha ndaikatúi ojegueru opẽmba haguére Esión-Guéberpe.

50Upérõ Ocozías, Acab ra'y, ojerure vaekue Josafátpe oheja haguã igénte kuéra omoirũ imba'évape umi ivárkope, Josafat katu ndohejái.

51Josafat omano ha oñeñotỹ itúva ypykue David távape. Upéi oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Joram.

Ocozías oisãmbyhy Israélpe

52Áño 17 oisãmbyhy hague Josafat Judápe, Ocozías Acab ra'y oñepyrũ oisãmbyhy Israel retã Samáriape, ha oisãmbyhy mokõi áño aja.

53Hembiapo vai Ñandejára renondépe oguata haguére itúva, isy ha Jeroboam Nabat ra'y rape rupi, ojapouka vaekue ivaíva Israel guápe.

54Avei omomba'e guasu Baálpe ojapo haguéicha itúva, ombopochývo péicha Tupã Israel Járape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Reyes

2 Reyes 1

Ocozías omano

1Acab omano rire, Moab opu'ã Israel rehe.

2Ocozías katu ho'a ovetã rupi hóga guasu Samaría pegua koty yvatégui ha oñehunga vai. Upérõ oporanduka Baal-Zebub, tupã Ecrón peguápe, okuera jeýtapa.

3Ñandejára remimbou katu he'i Elías Tisbé guápe: “Tereho mburuvicha guasu Samaría pegua rembijokuái ruguãitĩvo, ha eporandu chupe kuéra, ndaipóri mba'épa Tupã Israélpe ajeve oho oporandu Ecrón pegua tupã Baal-Zebúbpe.

4Ha ere avei chupe, che, opa mba'e Jára ha'ekaha Ocozíaspe nopu'ã mo'ã veimaha hupágui, omanótagui.” Elías ojapo upéicha.

5Umi tembijokuái oho jey mburuvicha guasu rendápe ha ha'e oporandu chupe kuéra: —Mba'ére piko peju jey?

6Ha'e kuéra he'i: —Osẽ haguére ore ruguãitĩvo peteĩ kuimba'e he'íva oréve roju jey haguã mburuvicha guasu ore jokuái vaekue rendápe ha ro'e chupe: ‘Péicha he'i Ñandejára: Ndaipóri nga'u piko Tupã Israélpe, ajeve remondo reporandúvo tupã Ecrón pegua Baal-Zebúbpe? Rejapo haguére upéva, nerepu'ã mo'ã véima nde rupágui, remanótagui.’

7Pe mburuvicha guasu oporandu chupe kuéra: Mba'eichagua piko pe kuimba'e osẽ vaekue pene ruguãitĩvo ha he'i péicha?

8Ha'e kuéra he'i chupe: —Peteĩ kuimba'e oñemondéva ahoja haguepávape ha iku'a jokuaha mymba pirekuégui. Mburuvicha guasu he'i: —Elías Tisbegua niko hína!

9Ha pya'e omondo ipiári peteĩ mburuvicha 50 ñorãirõhára reheve. Oguahẽvo ha'e kuéra, Elías oguapy hína peteĩ yvyty ru'ãme. Ha pe mburuvicha he'i chupe: —Maranduhára! Mburuvicha guasu he'i reguejy haguã.

10Elías he'i chupe: —Che ramo maranduhára, to'a tata yvágagui ha ta ne mbokusugue ne irũ nguéra reheve. Upe vove ho'a tata yvágagui ha ombokusugue chupe kuéra.

11Mburuvicha guasu omondo jey ambue mburuvicha 50 ñorãirõhára reheve, ha upéva he'i Elíaspe: —Maranduhára, mburuvicha guasu he'ika reguejy haguã ko'agãite voi!

12Elías he'i chupe: —Che ramo maranduhára, to'a tata yvágagui ha ta ne mbokusugue ne irũ nguéra reheve. Upe vove ho'a tata yvágagui ha ombokusugue chupe kuéra.

13Upéi mburuvicha guasu omondo jey ambue mburuvicha 50 ñorãirõhára reheve. Ha pe mburuvicha mbohapyha ojupi Elías renda peve ha oñesũ henondépe he'ívo chupe: —Maranduhára, anína ore juka, ore niko ne rembiguái.

14Ho'a kuri tata yvágagui ha ombokusugue ore mboyve guarépe. Ajerure ndéve ore poriahurereko haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Upérõ Ñandejára remimbou he'i Elíaspe: —Tereho katu hendive, ani rekyhyje. Elías oguejy ha oho pe mburuvicha ndive mburuvicha guasu rendápe,

16ha he'i chupe: —Kóicha he'i Ñandejára: ‘Remondo haguére ne rembijokuái oporandu haguã Ecrón tupã Baal-Zebúbpe, ndaipórirõ guáicha Israélpe Tupã reporandu haguãme, nerepu'ã mo'ã véima nde rupágui, remanótagui.’

17Ha upéicha ojehu: Ocozías omano, he'i haguéicha Ñandejára Elías rupi. Ocozías ndaita'ýrai ha upéva rehe oisãmbyhy hendaguépe ityvýra Joram. Kóva ojehu mokõi áño oisãmbyhy hague Judápe Joram, Josafat ra'y.

18Ocozías rekovekue ha pe ojapo vaekue, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

2 Reyes 2

Elías ojehupi yvágape

1Oguahẽvo pe ára Ñandejára ogueraha haguã Elías yvágape peteĩ yvytu ratãme, Elías ha Eliseo osẽ Guilgálgui.

2Elías he'i Eliséope: —Epyta ko'ápe, Ñandejára che mondógui Betélpe. Eliseo katu he'i chupe: —Ñandejára rehe ha nde rehe voi ha'e ndéve ndoroheja mo'ãiha neño. Upérõ oho oñondive Betel peve.

3Maranduhára kuéra oikóva Betélpe katu osẽ Eliseo ruguãitĩvo ha he'i chupe: —Reikuaa piko Ñandejára oipe'ataha nde hegui ko árape ne mbo'ehára? —Aikuaáma, he'i Eliseo, pekirirĩ.

4Upéi Elías he'i Eliséope: —Epyta ko'ápe, Ñandejára che mondógui Jericópe. Eliseo katu he'i chupe: —Ñandejára rehe ha nde rehe voi ha'e ndéve ndoroheja mo'ãiha neño. Upérõ oho oñondive Jericó peve.

5Maranduhára kuéra oikóva Jericópe katu osẽ Eliseo ruguãitĩvo ha he'i chupe: —Reikuaa piko Ñandejára oipe'ataha nde hegui ko árape ne mbo'ehára? —Aikuaáma, he'i Eliseo, pekirirĩ.

6Upéi he'i chupe Elías: —Epyta ko'ápe, Ñandejára che mondógui Jordánpe. Eliseo katu he'i chupe: —Ñandejára rehe ha nde rehe voi ha'e ndéve ndoroheja mo'ãiha neño. Upérõ oho mokõivéva,

7ha 50 maranduhára oguahẽ ha opyta mombyrymi hovái kuéra; Elías ha Eliseo katu opyta y Jordán rembe'ýpe.

8Upérõ Elías oipe'a ijahoja, ombyapakua ha oinupã pe y. Pe y oñemboja'o, ha mokõive ohasa pe ysyry guasu mbyte rupi, yvy rupi ramo guáicha.

9Ohasa rire, Elías he'i Eliséope: —Mba'épa reipota ajapo nde rehe ajereraha mboyve nde ypýgui. Eliseo he'i chupe: —Aipota reme'ẽ chéve mokõi nde espíritu pehẽngue.

10Elías he'i chupe: —Namichĩri pe rejeruréva. Che recha ramo ajererahávo nde hegui, rerekóta. Ỹrõ, noñeme'ẽ mo'ãi ndéve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ha'e kuéra oguata ha oñe'ẽ aja oñondive, upéicha háguinte ou sapy'a peteĩ kárro tata, kavaju tata reheve avei, oipe'áva chupe kuéra ojuehegui ha Elías ojehupi yvágape peteĩ yvytu ratãme.

12Ohechávo upéva Eliseo osapukái: “Che ru, che ru, nde vaekue Israélpe guarã ñorãirõhára aty mbaretéicha!” Upe rire ndohechavéi Elíaspe.

Eliseo opyta Elías rendaguépe

Upérõ Eliseo omondoro ijao.

13Upéi ohupi pe ahoja ho'a vaekue Elíasgui, oho jey Jordánpe ha opyta hembe'ýpe,

14upéi oinupã pe y upe ahojápe ha he'i: “Mamo piko oĩ Tupã Elías Jára?” Oinupã vove upe y, oñemboja'o mokõi hendápe ha Eliseo ohasa jey pe ysyry rupi.

15Maranduhára kuéra Jericó pegua, oĩva hovái, he'i ohechávo chupe: “Elías espíritu oguapy ko'ágã Eliseo ári!” Upérõ oho hikuái huguãitĩvo ha ojayvývo henondépe,

16he'i chupe: —Ore ne rembiguái kuéra apytépe oĩ 50 kuimba'e py'a guasu. Torohóna ne mbo'ehára rekávo, ani upeichahágui Tupã espíritu oity mba'e ra'e chupe peteĩ yvytýpe térã ñúme. Ha'e katu he'i: —Nahániri, ani pemondo avavépe.

17Ha'e kuéra ojerure etereígui, ipahápe oheja omondo umi 50 kuimba'e, ha umíva oheka Elíaspe mbohapy ára pukukue ha ndojuhúi.

18Upérõ ou jey hikuái Jericópe opyta haguépe Eliseo, ha ha'e he'i chupe kuéra: —Ha'éma voi kuri peẽme ani haguã peho.

Eliseo omopotĩ Jericó pegua ykua

19Umi Jericogua he'i Eliséope: —Rehechaháicha ore táva oĩ iporãháme, pe y katu ivai ha omomembykua kuña kuérape.

20Eliseo he'i chupe kuéra: —Peru chéve peteĩ ña'ẽmbe pyahu juky reheve. Ha'e kuéra ogueru vove pe ña'ẽmbe pyahu,

21Eliseo oho pe ykuápe ha opoi pype juky, he'ívo: —Péicha he'i Ñandejára: “Che amopotĩma ko y; águive ndoporojuka mo'ãvéi ha nomomembykua mo'ãvéi kuña kuérape.”

22Upe guive pe y opyta ipotĩ, he'i haguéicha Eliseo.

23Eliseo oho upégui Betel gotyo. Ojupi ohóvo pe tape rupi ha peteĩ mitã aty upe táva pegua, oñembohory hese ha osapukái chupe: “Néike akã perõ, ejupíke!”

24Eliseo ojere, oma'ẽ hese kuéra ha ombojeharu Ñandejára rérape. Upete vove osẽ mokõi tymba ñarõ ka'aguýgui ha oipehe'ãmba 42 ha'e kuéravape.

25Upéi Eliseo oho yvyty Carmélpe ha upégui ou jey Samáriape.

2 Reyes 3

Joram oisãmbyhy Israélpe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Áño 18 oisãmbyhy hague Josafat Judápe, Joram Acab ra'y oñepyrũ oisãmbyhy Israel
retã ha oisãmbyhy Samáriape 12 áño.

2Hembiapokue ivai Ñandejára renondépe, ndaha'éi jepe ivai etéva isy ha itúva
rembiapo kuéicha; oipe'a niko pe ita oñemboykéva Baal peguarã, itúva ojapo vaekue.

3Opáichavo ojapo opa umi mba'e vai ojapo vaekue Jeroboam Nabat ra'y, ha umíva
rupi ojapouka ivaíva Israel guápe.

Eliseo omomarandu Israel ipu'akataha Moab rehe

4Mesa, Moab ruvicha guasu, omoñemoña ovecha ha opaga vaerã Israel ruvicha
guasúpe 100.000 ovecha ra'y ha 100.000 ovecha mácho ilána reheve.

5Acab omano rire katu Moab ruvicha guasu opu'ã Israel ruvicha guasúre.

6Upérõ Israel ruvicha guasu Joram osẽ Samáriagui ha ohecha opa Israel ñorãirõhára.

7Upéi he'ika Judá ruvicha guasúpe: “Moab ruvicha guasu opu'ã che rehe. Che
moirũsépa ñañorãirõ haguã hendive?” Judá ruvicha guasu he'i chupe: “Romoirũta.
Che, che ñorãirõhára ha kavaju arigua kuéra niko roĩ ne ndive ha ne génte kuéra
ndive.

8Ha mamo rupípa ñandyrýta hese?” Joram he'ika chupe: “Edom pegua yvy ojeiko'ỹha
rupi.”

9Upéicha Israel, Judá ha Edom ruvicha guasu kuéra oñepyrũ oho oñondive.
Opáichavo heta ojere vaerã ha oguata 7 ára pukukue; upévare opa pe y iñorãirõhára ha
hymba kuéra peguarã.

10Upérõ Israel ruvicha guasu he'i: —Háke! Ha'etéku Ñandejára ñande rerúva ko'ápe
mbohapy mburuvicha guasúpe ñane me'ẽ haguã Moabgua pópe.

11Josafat oporandu: —Ndaipóri piko árupi peteĩ Ñandejára ñaporandu haguã
Ñandejárape ha'e rupi? Peteĩ mburuvicha Israel guáva he'i: —Ápe oĩ Eliseo Safat ra'y,
Elías moirũhare.

12Josafat he'i: —Ñandejára ñe'ẽ oĩ hendive! Israel ruvicha guasu, Josafat ha Edom
ruvicha guasu oho pya'e hikuái Eliseo rendápe.

13Eliseo katu he'i Israel ruvicha guasúpe: —Che rejápe! Tereho eporandu nde ru ha
nde sy kuérape! Israel ruvicha guasu he'i chupe: —Ñandejára ore reru ko'ápe,
mbohapy mburuvicha guasu ro'a haguã Moabgua pópe.

14Upérõ Eliseo he'i chupe: —Ñandejára ipu'akapáva che jokuáiva rehe ha'e ndéve,
ndaha'éi rire Judá ruvicha guasu Josafat reheháp e, nde rova rehe jepe nama'ẽi vaerã
mo'ã.

15Peru katu chéve ko'ápe peteĩ músiko! Pe músiko oñepyrũ vove ombopu, Ñandejára
oñemomba'e Eliseo rehe,

16ha Eliseo he'i: —Ñandejára he'ika: ‘Pejapo heta y rendarã ko ñúme,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17ndoipeju mo'ãi ramo yvytu ha ndoky mo'ãi ramo jepe, ko ñu henyhẽta ýgui ha opa
peẽ pey'úta, pene rymba kuéra ha pende kavaju kuéra avei.

18Ha oĩve gueteri hína: Ñandejára omoĩta pende pópe Moab guápe,

19ha peẽ pehundíta itáva kuéra oñembotápiava, itáva kuéra oñemombaretéva, peikytĩta
opa yva máta, pembotýta umi ykua kuéra ha pemyenyhẽta itágui ikokue kuéra.'

20Ha upéicha ojehu. Upe ára ambuépe, pe mba'e kuave'ẽ hórape, ou Edómgui y ha
omyenyhẽ pe ñu.

21Upe aja Moabgua oikuaa mburuvicha guasu kuéra ouha ondyrývo hese kuéra ha
upérõ ohenói opa mitã rusu ha kakuaávape oĩva ñorãirõrã ha oho oñemohenda upe
tetã rembe'ýpe.

22Pyhareve opu'ãvo, pe kuarahy ohesape y ári ha umi Moabgua ohecha henondépe
kuéra pe y pytã tuguýicha,

23ha he'i hikuái: "Upéva tuguy hína. Umi mburuvicha kuéra oñorãirõ ra'e oñondive ha
ojojukapa. Néike Moabgua, jaha katu ñañemomba'e umi ha'e kuéra oheja vaekuére."

24Ha oikévo Moabgua umi Israelgua rekohápe, Israelgua ondyry hese kuéra ha
omboguevi. Upérõ Israelgua omuña ha ojuka chupe kuéra,

25upéi ohundi itáva kuéra, omyenyhẽ itágui ikokue kuéra, omboty ijykua kuéra ha
oikytĩ opa yva máta. Táva Quir-Haréset ñoite opyta. Umi ónda poiha katu omongora
ha oñemomba'e hese.

26Moab ruvicha guasu ohechávo umi oúva chupe hetaveha chugui, ogueraha 700
ñorãirõhára yvy rupigua oñemopa'ũ haguã oĩháme Edom ruvicha guasu. Ha nosẽi
chupe.

27Upérõ ogueraha ita'ýra ypykue oisãmbyhy vaerã hendaguépe ha oikuave'ẽ
mymbahapy ramo táva tápia ári. Kóva oporombopochy eterei Israelguáre, ha upévare
ha'e kuéra ohupi hekoha ha oho jey hetãme.

2 Reyes 4

Mba'e rechapyrã ñandyry rehegua

1Peteĩ kuña, maranduhára rembirekore, oho Eliseo rendápe ha he'i chupe: —Che ména
omano ha nde reikuaa ha'e omomba'e hague Ñandejárape. Ko'ágã pe mba'e
porukahare ou ha oguerahase hembiguairã mokõi che memby.

2Eliseo oporandu chupe —Mba'e piko ikatu ajapo nde rehe? Ere chéve mba'épa rereko
nde rógape. Ha'e he'i chupe: —Ndarekói mba'eve, peteĩ ñandyry ryru mínte.

3Upérõ Eliseo he'i chupe: —Tereho eiporu nde róga jereregua kuéragui mba'e ryru
heta porã.

4Upéi eike nde rógape ne memby kuéra ndive, emboty pe okẽ, emyenyhẽ rehóvo
ñandyrýpe opa umi mba'e ryru ha emboyke umi henyhẽva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Pe kuña oho hógape ha oñemboty imemby kuéra ndive. Upérõ oñepyrũ omyenyhẽ ñandyrýpe umi mba'e ryru ha'e kuéra ombohasáva chupe.

6Henyhẽmbáma ramo umi mba'e ryru, he'i peteĩva imembýpe: —Embohasave chéve. Imemby katu he'i chupe: —Ndaipóri véima. Upe vove pe ñandyry ndosyryvéi.

7Upéi ha'e oho omombe'u pe maranduhárape, ha ha'e he'i chupe: —Tereho eñemu pe ñandyry rehe ha hepykuépe emyengovia pe mba'e poruka harépe, ha pe hembývagui ikatúta reiko nde ha ne memby kuéra.

Eliseo ha pe kuña Sunem pegua

8Peteĩ jey Eliseo ohasa Sunem rupi ha peteĩ kuña upepegua, ojeapóva mba'e ramo, he'i jey-jey chupe oho haguã okaru hendive. Ha ohasávo upérupi, Eliseo oho jepi hógape okaru.

9Upérõ ha'e he'i iménape: —Aikuaa ko kuimba'e oúva ñande rógape okaru haguã, peteĩ Tupã maranduhára marangatuha.

10Jajapóna ñande róga ári peteĩ koty chupe guarã. Ñamoĩta chupe hupa, imesa, apyka ha hesapeharã. Upéicha oguahẽ ramo ñande rógape ikatúta opyta upépe.

11Peteĩ jey, oguahẽ ramo ikotýpe opyta haguã oke,

12he'i hembiguáipe hérava Guehazí: Ehenói pe kuñakarai Sunem guápe. Pe tembiguái ohenói chupe, ha ha'e ou rire, Eliseo he'i hembiguáipe:

13—Ere pe kuñakaraípe ipy'a porãite vaekue ñane ndive, mba'épa ikatu jajapo hese, oipotápa ñañe'ẽ hese karai mburuvicha guasúpe térã ñorãirõhára kuéra ruvichápe. Ha'e he'i: —Che aĩ porã ko'ápe che rehegua kuéra apytépe.

14Eliseo he'i: —Ha mba'éiko ikatu jajapo hese? —Ndaikuaái, —he'i Guehazí—. Naimembýi, ha iména itujáma.

15—Ehenói chupe, —he'i Eliseo. Pe tembiguái ohenói ha ha'e opyta oñembo'y ikoty rokẽme.

16Upérõ Eliseo he'i chupe: —Pe áño oúvape guarã, ko'ã ára rupi rerekóta ne memby nde jyva ári. Ha'e he'i chupe: —Nde niko peteĩ karai marangatu, ani kena che mbotavy.

17Ha Eliseo he'i haguéicha ha'e hye guasu ha pe áño ambuépe imemby.

18Pe mitã okakuaa ha peteĩ jey osẽ ohechávo itúvape oĩva kóga mono'õhára ndive,

19ha oñemoĩ osapukái chupe: —Áina che akã! Che akã rasy eterei! Upérõ itúva he'i peteĩ hembiguáipe: —Eraha isy rendápe.

20Pe tembiguái ogueraha chupe isy rendápe, ha ha'e omboguapy chupe hapy pa'ũme asaje pyte peve. Upérõ pe mitã omano.

21Isy katu ohupi chupe maranduhára kotýpe, omoĩ hupa ári ha osẽ ombotývo pe okẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Upéi ohenói iménape ha he'i chupe: —Embou che rendápe peteĩ tembiguái che rymba vúrro reheve, taha maranduhára rendápe. Upéi aju jeýta. Iména oporandu chupe:

23—Mba'ére piko rehóta ko árape? Ndaha'éi niko jasy pyahu térã pytu'uha ára. —Ani rejepy'apy, —he'i ha'e.

24Ombyapeka hymba vúrro ha he'i hembiguáipe: —Jaha katu! Aníke rehejátei opyta che rymba vúrro che ha'e peve ndéve.

25Upéicha oho ha oguahẽ yvyty Carmélope, oĩháme maranduhára. Eliseo ohecha chupe mombyrýgui ha he'i hembiguái Guehazípe: —Kuña karai Sunemgua hína.

26Tereho huguãitĩvo ha eporandu mba'éichapa oiko ha'e, iména ha imemby. Ha'e he'i pe tembiguáipe oiko porãnteha.

27Upéi oguahẽ pe yvyty oĩháme Eliseo, ha oñañuã ipy. Guehazí oñemboja oipe'a haguã ha Eliseo he'i chupe: —Eheja, ojepy'apy eterei hína, ha ko'ágã peve Ñandejára nde'íri chéve mba'épa ojehu chupe.

28Upérõ ha'e he'i chupe: —Karai, che piko ajerure ra'e ndéve che membyrã? Nda'éi piko ndéve ra'e ani haguã che mbotavy?

29Upérõ Eliseo he'i Guehazípe: —Eraha che yvyra jekoha ha tereko amoite. Rejotopáva ndive ani reñe'ẽ chupe, ha oĩrõ oñe'ẽva ndéve, ani ere chupe mba'eve. Upéi emoĩ pe yvyra jekoha mitã rova ári.

30Pe mitã sy katu he'i Eliséope: —Ñandejára rehe ha nde rehe voi ha'e ndéve nasẽ mo'ãiha ko'águi nde rehe'ỹ. Upérõ Eliseo oho hendive.

31Upe aja Guehazí oñemotenonde chugui kuéra ha omoĩ pe yvyra jekoha mitã rova ári, ha'e katu ndohechaukái oñeñanduha, upévare Guehazí ou jey Eliseo ruguãitĩvo ha he'i chupe: —Pe mitã noñeñandúi.

32Oikévo Eliseo pe ógape, pe mitã oĩ tupápe omano pyréma.

33Upérõ oike, omboty okẽ ha oñembo'e Ñandejárape. Ha'e ha pe mitã año oĩ koty pýpe.

34Upéi ojupi hupápe ha oñeno pe mitã ári, ombojávo ijuru, hesa ha ipo mokõive pe mitã mba'éva rehe ha ojejopývo hese. Pe mitã rete oñepyrũ oñembyaku.

35Upérõ Eliseo opu'ã ha oguata águio pégotyo upe kotýre. Upéi ojupi jey hupápe ha ojejopy pe mitã retére. Upéicha háguinte pe mitã iñatĩa 7 jey ha ojesape'a.

36Eliseo ohenói Guehazípe ha he'i chupe: —Ehenói pe kuñakarai Sunem guápe. Guehazí ohenói ha oguahẽvo Eliseo rendápe, ha'e he'i chupe: —Kóina ápe ne memby.

37Pe kuña oñemboja ha ojeity Eliseo pýre; upéi ohupi imemby ha osẽ pe kotýgui.

Mba'e rechapyrã tembi'u rehegua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

38Upe rire Eliseo oho jey Guilgálpe. Upérõ oiko ñembyahýi guasu upépe ha peteĩ jey
maranduhára kuéra oguapy jave hína Eliseo jerére, ha'e he'i hembiguáipe: “Emoĩ nde
ólla guasu tatápe, ha ejapo mbaipy maranduhára kuéra peguarã.”

39Peteĩ ha'e kuérava osẽ ñúme ka'avo rekávo, ojuhu peteĩ máta ka'aguy, oipo'o hi'a
ojoguáva andai ka'aguy ha omoĩ henyhẽ ijahojápe. Ou rire ombovo ha omoĩ ivore
óllape, oikuaa'ỹre mba'épa.

40Upéi oñerenohẽ maranduhára kuérape, ha oñepyrũ vove ho'u pe mbaipy osapukái
joa: —Maranduhára! Ko mbaipy oñepohano! Ha ndo'uvéi hikuái.

41Eliseo katu he'i: —Peru chéve trígo ku'i. Ha oitývo pe trígo ku'i óllape, he'i: —
Ko'ágã penohẽ chupe kuéra to'u. Opavave ho'u ha ndaiporivéi pe óllape mba'eve
ivaíva.

42Upéi oguahẽ peteĩ kuimba'e Baal-Salisá pegua oguerúva Eliséope 20 mbujape
seváda oñembojy ramóva tatakuápe, ha trígo ku'i pyahu ivosápe. Upérõ Eliseo he'i
hembiguáipe: —Eme'ẽ opavavépe to'u.

43Hembiguái katu he'i chupe: —Mba'éicha piko ame'ẽta kóva 100 tapichápe? Ha
Eliseo he'i: —Eme'ẽ chupe kuéra to'u, Ñandejára he'ígui ho'úta ha hembypataha.

44Pe tembiguái ome'ẽ chupe kuéra; ho'u hikuái ha hembypa, he'i haguéicha Ñandejára.

2 Reyes 5

Naamán oñemonguera ikuru vaígui

1Oĩ peteĩ karai hérava Naamán, Siria pegua ruvicha guasu ñorãirõhára ruvicha;
mburuvicha guasu ohayhu ha ome'ẽ chupe opa mba'e ha'e oipotáva, ha'e rupi niko
Ñandejára oipytyvõ Síriape ñorãirõme. Ko kuimba'e katu hasy kuru vaígui.

2Peteĩ jey oñorãirõ ramo sírio kuéra Israelgua ndive, peteĩ mitãkuña Israelgua ho'a
sírio kuéra pópe ha ojereraha Naamán rembirekópe hembiguairã.

3Ko mitãkuña he'i pe kuñakaraípe: —Che jára oho ramo Samaría pegua maranduhára
rendápe, okueráta ikuru vaígui.

4Naamán omombe'u mburuvicha guasúpe mba'épa he'i pe mitãkuña.

5Ha Siria ruvicha guasu he'i chupe: —Iporã. Tereho katu ha arahaukáta che kuatiañe'ẽ
Israel ruvicha guasúpe. Upérõ Naamán oho. Ogueraha 30.000 pláta pehẽngue, 6.000
óro pehẽngue ha 10 ao,

6ha ogueraha Israel ruvicha guasúpe kuatiañe'ẽ he'íva: “Oguahẽvo nde pópe ko
kuatiañe'ẽ, reikuaáta amondoha Naamán, che ñorãirõhára ruvicha peteĩva, remonguera
haguã chupe ikuru vaígui.”

7Israel ruvicha guasu ohechávo pe kuatia, omondoro ijao ñembyasýgui ha he'i: —Che
nga'u piko Tupã, ome'ẽ ha oipe'áva jeikove, ajeve kóva ombou che rendápe peteĩ

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

kuimba'e amonguera haguã chupe ikuru vaígui? Pehecha porã hína, mba'éichapa che reke ñorãirõrã!

8Maranduhára Eliseo, ohendúvo Israel ruvicha guasu omondoro hague ijao, he'ika chupe: “Maerã piko remondoro nde ao? Tou pe kuimba'e che rendápe ha oikuaáta oĩha maranduhára Israélpe.”

9Naamán oho ikárro ha ikavaju kuéra reheve ha opyta Eliseo róga renondépe.

10Eliseo katu he'ika chupe hembijokuái rupi: “Tereho ejahu 7 jey ysyry Jordánpe ha nde rete ipotĩta kuru vaígui.”

11Naamán ipochy eterei ha oho jey he'ívo: —Che aimo'ã osẽta che rendápe, ñembo'yhápe oñembo'éta Tupã Ijárape, upéi opokota che rasyhápe ha péicha che mongueratahа.

12Damasco pegua ysyry Abana ha Farfar niko iporãve opa ysyry Israel peguágui. Umívapente niko ikatu vaerã mo'ã ajahu che potĩ haguã che kuru vaígui. Ha tuicha pochy reheve oho upégui.

13Hembiguái kuéra katu oñemboja ha he'i chupe: —Karai, pe maranduhára he'i rire ndéve rejapo haguã peteĩ mba'e hasýva, nderejapói chénepa ra'e? Ha pe he'íva ndéve niko Kóvante: rejahu haguã ha ne potĩtaha.

14Naamán oho ha oñapymi 7 jey ysyry Jordánpe, he'i haguéicha chupe maranduhára, ha ho'o opyta ipotĩ asy mitã ro'óicha.

15Upérõ ha'e ha opa imoirũhára oho jey Eliseo rendápe, ha oguahẽvo Naamán he'i chupe: —Ko'ágã aikuaa porã, opa tetã nguéra ko yvy arigua apytépe, Israélpe ñoite oĩha Tupã. Upévare ajerure ndéve rereko haguã ne mba'erã ko'ã jopói arúva ndéve.

16Eliseo katu he'i chupe: —Che Jára, che recháva hína rehe ha'e ndéve, ndareko mo'ãiha che mba'erã. Ha Naamán he'ive ramo jepe chupe, Eliseo ndoipotái.

17Upérõ Naamán he'i chupe: —Upéicha ramo, taraha mína mokõi che mburika ári yvy Israel pegua; águive niko naikuave'ẽ mo'ã véima mymbahapy térã mymbajuka tupã nguérape, opa mba'e Járape ñoiténtema uvei.

18Peteĩ mba'énte ajerure opa mba'e Járape: che ruvicha guasu oho ramo itupaópe omomba'e guasu haguã Rimónpe, ha'e ojeko ramo che jyva rehe ha añesũ mante vaerã upe tupaópe, opa mba'e Jára toheja rei chéve upe ajapóva.

19Eliseo he'i chupe: —Ta nde py'a guapy katu rehóvo! Naamán oho upégui. Ha oho mombyrymíma ramo,

20Guehazí, Eliseo rembiguái, he'i ipype: “Che jára oheja Naamán, pe síriope oho, oipota'ỹre mba'eve opa mba'e ogueru vaekuégui. Ñandejára rérape ha'e, pya'e ahataha hapykuéri, jahecha mba'épa ikatu ahupyty chugui.”

21Ha Guehazí oho Naamán rapykuéri; Naamán ohechávo ou hapykuéri, oguejy ikárrogui huguãitĩvo ha oporandu chupe: —Mba'e piko ojehu?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22—Mba'eve, he'i Guehazí, che járanteko he'ika ndéve oguahẽ hague hendápe mokõi
maranduhára pyahu, oúva Efraín yvytýgui ha he'i ikatúpa reme'ẽ chupe 3.000 pláta
pehẽngue ha mokõi ao.

23Naamán he'i chupe: —E'a! Eraha katu chupe 6.000 pláta pehẽngue. Naamán he'i
jey-jey chupe ogueraha haguã ha omoinge umíva mokõi vosápe ha heseve mokõi ao
ha ome'ẽ mokõi hembiguáipe ogueraha haguã Guehazí renonderã.

24Oguahẽvo hikuái pe yvytýpe, Guehazí oñongatu hógape upe pláta ha omondo umi
tembiguáipe.

25Upéi oho ijára rendápe ha Eliseo oporandu chupe: Mamóguipa reju Guehazí? —
Ndahái kuri mamove, he'i Guehazí.

26Eliseo katu he'i chupe: Peteĩ kuimba'e oguejy ramo ikárrogui ne ruguãitĩvo, che
espíritu oĩ upépe. Ko'ágã nde pláta hetáma ha ikatúta rejogua nde kokuerã, olivoty,
parralty, ovecha, vaka, tembiguái kuimba'éva ha kuñáva.

27Pe kuru vai Naamán mba'ekue katu ojáta nde rehe ha ne ñemoñare kuérare opa
árape guarã. Guehazí ojei vove Eliséogui, ojaho'i chupe kuru vai ha opyta morotĩ
aramirõicha.

2 Reyes 6

Mba'e rechapyrã hácha rehegua

1Peteĩ jey momranduhára kuéra he'i Eliséope: —Ko roikohápe ne ndive michĩ eterei
oréve guarã.

2Toroho mína ysyry Jordánpe torogueru peteĩ-teĩ peteĩ yvyra romopu'ã haguã ore
kotyrã. —Tapeho katu, he'i Eliseo.

3—Ore moirũ mína, —he'i peteĩ ha'e kuérava. —Iporã, pomoirũta, —he'i ha'e.

4Eliseo oho hendive kuéra Jordán peve, ha upépe oñemoĩ hikuái oity yvyra máta.

5Ha oikytĩvo pe yvyra, ho'a peteĩgui ihácha ýpe. Ha osapukái: —Áina, mbo'ehára! Pe
hácha ko na che mba'éi. Aiporu kuri!

6—Mamo piko ho'a, —oporandu maranduhára. Upéva ohechauka chupe mamópa.
Upérõ Eliseo oikytĩ peteĩ yvyra, opoi upépe ha pe hácha ovevýi.

7—Ehupi, —he'i chupe Eliseo. Upéva oipyso ipo ha ohupi pe hácha.

Eliseo ha sírio kuéra

8Siria ruvicha guasu oiko ñorãirõme Israel ndive, ha oñe'ẽvo mburuvicha kuéra ndive,
he'i mamópa omoñuhãta Israel guápe.

9Upérõ Eliseo he'ika Israel ruvicha guasúpe ani haguã ohasa upe rupi, sírio kuéra
ohape ra'arõgui chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Upérõ Israel ruvicha guasu omondo iñorãirõhára kuéra he'i haguépe chupe maranduhára omomarandu ramo ojehape ra'arõha; ha upéicha rupi heta jey oguenohẽ chupe ivaívagui.

11Upévare Siria ruvicha guasu ndoikuaavéi mba'épa ojapóta. Ohenói mburuvicha kuérape ha he'i chupe kuéra: —Peje chéve mávapa ñande apyte pegua ojaguarea hína Israel ruvicha guasu peguarã!

12Peteĩ ha'e kuérava he'i chupe: —Ndaha'éiko avave, che ruvicha guasu. Eliseo pe maranduhára Israelgua hína upe oikuaaukáva Israel ruvicha guasúpe opa mba'e eréva, ñemiháme jepe nde koty pýpe.

13Upérõ Siria ruvicha guasu he'i: —Peheka chéve mamópa oĩ amonambika haguã. Oje'e chupe oĩha Dotánpe,

14Omondo kavaju ha kárro arigua aty ha heta ñorãirõhára yvy rupigua. Umíva oguahẽ Dotánpe pyhare ha omongora pe táva.

15Ko'ẽmba rire opu'ã Eliseo rembiguái ha osẽvo ohecha pe ñorãirõhára aty omongoráva pe táva ikavaju ha ikárro reheve, ha oho he'i Eliséope: —Ha ko'ágã mbo'ehára, mba'épa jajapóta?

16Eliseo he'i chupe: —Ani rekyhyje, hetave hína umi oĩva ñane ndive, hendive kuéra oĩvagui.

17Ha Eliseo oñembo'e Ñandejárape he'ívo: “Che Jára, ehesape'ána chupe tohechami.” Upérõ Ñandejára ohesape'a pe tembiguáipe, ha ha'e ohecha pe yvyty henyhẽ kavaju ha kárro tata arigua Eliseo jerére.

18Umi sírio ondyrýtama hese ha Eliseo oñembo'e Ñandejárape: “Emohesatũna chupe kuéra.” Ha Ñandejára omohesatũ chupe kuéra, ojerure haguéicha Eliseo.

19Upérõ Eliseo he'i chupe kuéra: —Kóva ndaha'éi pe tape ha táva pehekáva, peju che ndive, pogueraháta pe kuimba'e pehekáva rendápe. Ha ogueraha chupe kuéra Samáriape.

20Oguahẽvo upépe Eliseo oñembo'e péicha: “Ko'ágã, che Jára, ehesape'a chupe kuéra ohecha haguã.” Upérõ ha'e kuéra ohecha oĩha Samáriape.

21Israel ruvicha guasu ohechávo chupe kuéra, he'i Eliséope: —Reipotápa ajuka chupe kuéra, che ru?

22Ha Eliseo he'i: —Nahániri, ani rejuka. Mba'éicha piko rejukáta, ko ndo'ái vaekue nde pópe ñorãirõháme? Emongaru ha emboy'u chupe kuéra, upéi toho jey huvicha rendápe.

23Upérõ ojejapo chupe kuéra karu guasu; okaru ha hoy'u hikuái. Upéi mburuvicha guasu omondo chupe kuéra, ha oho jey hikuái huvicha rendápe. Upe guive sírio kuéra ndoikevéi oñorãirõ haguã Israelgua yvýpe.

Eliseo ha Samaría ñemongora

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Upe rire Siria ruvicha guasu Ben-Hadad, ombyaty opa iñorãirõhára ha oho omongora Samaría ondyry haguã hese.

25Oiko upérõ ñembyahýi guasu Samáriape; oñemongora mbarete etereígui pe táva, peteĩ vúrro akãngue jepe oñeme'ẽ 80 pláta pehẽnguére, ha michĩmi pykasu repoti, 5 pláta pehẽnguére.

26Peteĩ jey Israel ruvicha guasu ohasa táva tápia ári ha peteĩ kuñakarai osapukái chupe: —Ore ruvicha guasu, che pytyvõmína!

27Mburuvicha guasu he'i chupe: —Ñandejára na ne pytyvõi ramo piko mba'e ajapóta che? Reipota piko ame'ẽ ndéve trígo térã kaguy?

28Mba'e piko ojehu ndéve? Ha'e he'i: —Ko kuñakarai he'i chéve ro'u haguã che memby oñondive ha ko'ẽrõ ro'utaha imba'éva.

29Upérõ rombojy che memby ha ro'u. Upe ára ambuépe ha'e chupe rombojy haguã imemby ha oguerokañy.

30Mburuvicha guasu ohendúvo he'íva pe kuña, omondoro ijao pochy guasúgui. Oĩgui tápia ári opavave ohecha omondeha ipire ári ao vosakue.

31Ha mburuvicha guasu he'i: “Tupã ta che nupã ko árape voi nañakã'oí ramo Eliseo, Safat ra'ýpe!”

32Eliseo oguapy hína hógape myakãhára kuéra ndive. Upe aja mburuvicha guasu omondo ra'e hembijokuái Eliseo rendápe. Ha oguahẽ mboyve ha'e, Eliseo he'i myakãhára kuérape: —Péina pe porojukahára ombou jeýma hína che ñakã'o vaerã. Oguahẽ vove pemboty pe okẽ ha pejoko hatã, cháke hapykuéri oñehendúma hína ou ramo huvicha.

33Ha'e oñe'ẽ jave hína oguahẽ pe tembijokuái, ha he'i Eliséope: —Ñandejára omboúma ñandéve ko ivaíva ha ndaikatu véima ñaha'arõ chugui mba'eve.

2 Reyes 7

1Eliseo he'i: —Ehendu Ñandejára ñe'ẽ. Ñandejára he'i: ‘Ko'ẽrõ, ko'ã hórape, Samaría rokẽme ikatúta ojejogua 7 kílo trígo ku'i peteĩ pláta pehẽnguére, ha peteĩ pláta pehẽnguére avei ikatúta ojejogua 15 kílo seváda.’

2Mburuvicha guasu rembijokuái he'i maranduhárape: —Ñandejára oipe'a ramo jepe ovetã nguéra yvágape, ndoikói chéne upéva. Eliseo katu he'i chupe: Rehecháta hína nde resa tee rupi, nde katu ndere'u mo'ãi.

3Upe aja irundy tapicha ikuru vaíva oguapýva pe táva rokẽme, he'i ojupe: —Maerã piko jaguapy ko'ápe ñaha'arõ ñemano?

4Jaike ramo távape, ñamanóta upépe ñembyahýigui ha japyta ramo jaguapy ápe, ñamanótante avei. Jahasa katu sírio kuéra rekohápe ha ndojapói ramo ñande rehe mba'eve, jaikovéta; ha ñande juka ramo, opáichavévonte ñamanóta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Opu'ã hikuái ha oñepyrũvo pytũ oho hikuái sírio kuéra rekoha gotyo. Oñemoaguĩvo chugui katu ohecha kuaa ndaiporiha avave.

6Ha nipo Ñandejára ohenduka ra'e sírio kuéra ñorãirõhárape kárro, kavaju kuéra ha heta iterei ñorãirõhára ryapu, oñemoaguĩva oúvo, ha oimo'ã hikuái Israel ruvicha guasu ohenói hague hitíta ha Egiptogua ruvicha guasu kuérape ondyry haguã hese kuéra.

7Upévare, pyhare oikévo, pya'e eterei oho upégui, ohejávo hekoha, ikavaju, hymba vúrro kuéra ha opa mba'e oguerekóva, okañy haguã jejuka guasúgui.

8Oguahẽvo umi ikuru vaíva tekoha jere rupi, oike peteĩ ógape ha oñemoĩ okaru ha hoy'u, ogueraha paite pe pláta ha óro ha oguerokañy. Upéi oike hikuái ambue ógape ha ogueraha oguerokañy avei heta mba'e.

9Upéi katu he'i hikuái ojupe: —Naiporãi hína ko jajapóva. Kóva hína ára jaraha haguã momarandu iporãva, ñande katu ñarokirirĩ. Ñaha'arõ ramo ko'ẽrõ peve, ojáta ñande rehe ivaíva. Iporãve jaha ñamombe'u mburuvicha guasúpe.

10Oho hikuái, ohenói táva ñangarekohárape ha he'i chupe kuéra: —Roho kuri sírio kuéra rekohápe ha ndaipóri avavete asy, noñehendúi oñe'ẽ ramo avave. Ikavaju ha ivúrro kuéra mante oñeñapytĩ joa ha hekoha kuéra oĩ ha'e kuéra omoĩ hagueichaite.

11Umi táva ñangarekoha kuéra ohenói pya'e mburuvicha guasu róga guápe.

12Upérõ opu'ã mburuvicha guasu ha pyhare ramo jepe he'i mburuvicha kuérape: —Amyesakãta peẽme mba'épa ojapose hikuái sírio kuéra: Oikuaágui ñane ñembyahyiha osẽ hekohágui ha okañy ñúme. Ohecha vove ñasẽha, ipojáita ñande rehe ha oikéta ñande távape.

13Peteĩ umi mburuvicháva katu he'i: —Toñemondóna kavaju ári 5 kuimba'e, opyta gueteri niko ñandéve 5 kavaju, ha jahecha mba'épa oiko. Omano térã oikove ramo, ndaivaive mo'ãi hendive kuéra ñane ndive ko'ápe japytávagui.

14Ogueraha hikuái mokõi kárro kavaju reheve ha mburuvicha guasu omondo chupe kuéra sírio rekohápe ohecha haguã opa mba'e.

15Ha'e kuéra oho sírio kuéra py pore rupi oguahẽ meve Jordánpe, ha ohecha pe tape rupi isarambiha águio pégotyo ao ha heta mba'e sírio kuéra omombo vaekue ohóvo, okañy pya'eve haguã. Upéi ou jey mburuvicha guasu remimondo ha omombe'u opa mba'e ohecha vaekue.

16Upérõ opavave osẽ oho sírio rekohápe oñemomba'e haguã opa mba'e oĩvare. Ha he'i haguéicha Ñandejára pe trígo ku'i ojejogua 7 kílo peteĩ pláta pehẽnguére, ha 15 kílo seváda peteĩ pláta pehẽnguére.

17Mburuvicha guasu he'i hembijokuáipe oñangareko haguã táva rokẽre. Umi ohasáva katu omyaña chupe upe okẽme ha omano, maranduhára he'i haguéicha mburuvicha guasúpe, oho ramo guare hendápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha péicha ojehu pe maranduhára he'i vaekue mburuvicha guasúpe, he'i ramo guare
Samaría rokẽme ojejoguataha 7 kílo trígo ku'i térã 15 kílo seváda, peteĩ pláta
pehẽnguére.

19Pe tembijokuái he'i vaekue maranduhárape, Ñandejára oipe'a ramo jepe yvága
rovetã ndoikói chéne haguã upéva. Eliseo katu he'i vaekue chupe ohechataha hesa tee
rupi ha ndo'u mo'ãiha chugui.

20Ha upéicha ojehu, umi ohasáva omyaña haguére chupe táva rokẽme ha omano.

2 Reyes 8

Kuña Sunemgua ohupyty jey imba'éva

1Eliseo oñe'ẽ pe kuña ndive, ha'e omoingove jey hague imemby, ha he'i chupe oho
haguã hogagua ndive oiko ambue hendápe, Ñandejára omomarandu haguére oikotaha
ñembyahýi guasu 7 áño pukukue.

2Pe kuña ojapo pe maranduhára he'íva, ha oho hogagua ndive filistéo retãme. Upépe
opyta oiko 7 áño.

3Upe rire pe kuña ou jey filistéo retãgui, oho mburuvicha guasu rendápe ha ojerure
oñeme'ẽ jey haguã chupe hóga ha ijyvy.

4Mburuvicha guasu oñe'ẽ upérõ maranduhára Eliseo rembiguái Guehazí ndive; ojerure
ra'e chupe omombe'u haguã opa mba'e rechapyrã ojapo vaekue Eliseo.

5Guehazí omombe'u aja Eliseo omoingove jey hague peteĩ kuña membýpe, oguahẽ ko
kuña ojerurévo mburuvicha guasúpe oñeme'ẽ haguã chupe hóga ha ijyvy. Upérõ
Guehazí he'i mburuvicha guasúpe: —Che ruvicha guasu, kóva hína pe kuña, ha upéva
imemby Eliseo omoingove jey vaekue.

6Mburuvicha guasu heta mba'e oporandu pe kuñáme ha ha'e omombe'u chupe opa
mba'e. Upéi mburuvicha guasu he'i peteĩ hembiguái ijeroviahápe, oñeme'ẽ jey haguã
upe kuñáme opa imba'ekue ha opa mba'e ome'ẽ vaekue ijyvy ha'e osẽ guive hetãgui
upe ára peve.

Hazael, Siria ruvicha guasu

7Upéi Eliseo oho Damáscope. Upérõ hasy vaekue Ben-Hadad, Siria ruvicha guasu, ha
oje'e chupe oguahẽ hague maranduhára.

8Ha mburuvicha guasu he'i Hazaélpe: —Eraha peteĩ jopói ha tereho maranduhára
rendápe. Ejerure chupe toporandu Ñandejárape, akuerátapa ko mba'asýgui.

9Hazael oho maranduhára rendápe ha ogueraha jopoirã umi iporãnguete Damasco
pegua, ohupíva 40 kaméllo ári. Oguahẽvo hendápe he'i chupe: —Siria ruvicha guasu
Ben-Hadad nde apo itúva ramo, ha che mbou ne rendápe aporandúvo, okuerátapa
imba'asýgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Eliseo he'i chupe: —Ere chupe okuerataha imba'asýgui, Ñandejára jepe oikuaauka chéve opaichave ramo omanotaha.

11Upéicha háguinte Eliseo omaña hatã Hazael rehe, ha omoñeñandu vai chupe. Upéi maranduhára hasẽ soro.

12Hazael oporandu chupe: —Mba'ére piko ne rasẽ karai? Eliseo he'i chupe: —Rehundítagui Israel guápe, rehapýta itáva oñemombaretéva, rejukáta kyse pukúpe imitã rusu kuéra, rejukáta imitã nguérape, rembovóta kuña hye guasúva rye.

13Hazael he'i chupe: —Che niko ndaha'éi avave. Mba'éicha piko ajapóta upéva? Eliseo he'i chupe: —Ñandejára oikuaauka chéve ndetaha Siria ruvicha guasu.

14Hazael oheja Eliséope ha oho huvicha guasu rendápe. Ha'e oporandu chupe: —Mba'e piko he'i ndéve Eliseo? Hazael he'i chupe: —He'i chéve rekuérataha ne mba'asýgui.

15Upe ára ambuépe katu Hazael ogueraha peteĩ ahoja, omyakỹ porã ýpe ha omoĩ mburuvicha guasu rova rehe ha mburuvicha guasu omano. Upe rire Hazael oisãmbyhy hendaguépe.

Joram oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 21.1-20)

16Áño 5 oisãmbyhy haguépe Acab ra'y Joram Israélpe, Josafat ra'y Joram oñepyrũ oisãmbyhy Judápe.

17Oguereko 32 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 8 áño.

18Ha oguata mburuvicha guasu kuéra Israelgua ha Acab ñemoñare rape rupi, hembireko niko Acab ñemoñare. Ajeve hembiapo ivai Ñandejára renondépe.

19Ñandejára katu nohundiséi David guapyha, ome'ẽ haguére iñe'ẽ David ha iñemoñarépe oguereko mantetaha peteĩ tesapeha rendy.

20Joram oisãmbyhy aja, Edom opu'ã Judá rehe ha omoĩ hetãme mburuvicha guasu imba'e teéva.

21Upérõ Joram oho Zaírpe iñorãirõhára ruvicha ha ikárro reheve ha pyhare aja opu'ã ha'e ha ikárro ruvicha kuéra ha ondyry Edom guáre, omongora vaekue chupe kuéra, ha omboguevi.

22Opáichavo, Edomgua ojei Judá poguýgui ha oiko tetã ambue ramo, ko'agãite peve. Upérõ avei ojei Judá poguýgui táva Libná.

23Joram rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

24Omano rire Joram oñeñotỹ itúva kuéra ykére David távape. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Ocozías.

Ocozías oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 22.1-6)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Áño 12 oisãmbyhy haguépe Acab ra'y Joram Israélpe, Ocozías, Judá ruvicha guasu Joram ra'y, oñepyrũ oisãmbyhy.

26Oguereko 22 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe peteĩ áño. Isy héra Atalía, Israel ruvicha guasu Omrí ñemoñare.

27Ocozías oguata avei Acab ha iñemoñare rape rupi. Acab rogagua niko igénte ha ohekombo'e chupe ojapo haguã ivaíva Ñandejára renondépe.

28Ocozías oñemoirũ Joram, Acab ra'y ndive, oñorãirõ haguã Ramot Galaad guápe Siria ruvicha guasu Hazael ndive. Sírio kuéra oikutu Jorámpe,

29ha ha'e ou jey Jezreélpe oñepohano haguã ijekutu kuégui ñorãirõme Siria ruvicha guasu Hazael ndive Ramot Galaad guápe. Upérõ Ocozías oho Jezreélpe oñandúvo Jorámpe.

2 Reyes 9

Jehú oñemoingo Israel ruvicha guasúrõ

1Eliseo ohenói peteĩ umi maranduhárava ha he'i chupe: —Eñembosako'íke resẽ haguã. Kóina ápe ñandyry ryru ha tereho Ramot Galaad guápe, eheka Josafat ra'y ha Nimsí remineno Jehúpe,

2eike hendápe, emboyke iñirũ nguéragui ha eraha ambue kotýpe.

3Ereko nde pópe ñandyry ryru ha ehekuavo iñakã ári erévo: ‘Péicha he'i Ñandejára: Romoingo Israel ruvicha guasúrõ’. Eipe'a pe okẽ ha ekañy repyta'ỹre.

4Pe maranduhára pyahu oho Ramot Galaad guápe,

5ha oguahẽvo upépe, ojuhu ijaty hikuái ñorãirõhára ruvicha kuéra. Upérõ he'i: —Areko ha'e vaerã che ruvichápe. —Mávape? —he'i Jehú. —Ndéve, che ruvicha, —he'i chupe maranduhára.

6Upévo opu'ã Jehú ha oike kotýpe. Maranduhára oñohẽ ñandyry iñakãre ha omomarandu chupe: —Tupã Israel Jára he'i: Romoingo che retãgua Israel ruvicha guasúrõ.

7Nde rehundíta Acab nde ruvicha ñemoñare, ha péicha remyengoviáta chupe opa maranduhára ha opa che rembiguái kuéra ñemoñare ruguýre, oñohẽ vaekue Jezabel.

8Acab rogagua oñehundi paitéta: ahundíta opa kuimba'e Israel guápe, opyta'ỹre avave.

9Acab ñemoñare rehe ajapóta pe ajapo vaekue Nabat ra'y Jeroboam, ha Ahías ra'y Baasá mba'évare.

10Jezabélpe katu ho'úta jagua kuéra Jezreel ñúme, ha ndaipóri mo'ãi oñotỹva chupe.’ He'ipávo ko'ã mba'e, maranduhára oipe'a pe okẽ ha okañy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Jehú oho jey oñembyaty mburuvicha kuéra ndive, ha oporandu hikuái chupe: —Mba'e piko ojehu? Mba'e ou he'i ndéve pe tarova? —Peẽ niko peikuaa chupe ha peikuaa avei mba'éichapa oñe'ẽ, —he'i Jehú.

12He'i hikuái: —Ani ore mbotavy. Emombe'u katu oréve opa mba'e! Jehú he'i chupe kuéra: —He'i chéve: ‘Péicha he'i Ñandejára: Che romoingo Israel ruvicha guasúrõ.’

13Upe vove peteĩ-teĩ ha'e kuérava oipe'a ijahoja ha oipyso henondépe upe jupiha ári. Upéi ombopu hikuái turu ovecha mácho ratĩnguégui ha osapaukái joa: “Jehú, mburuvicha guasu!”

Jehú ojuka Israel ruvicha guasu Jorámpe

14Jehú, Josafat ra'y ha Nimsí remineno, opu'ã ñemi Joram rehe. Joram, oĩ vaekue ñorãirõme Ramot Galaad guápe Siria ruvicha guasu Hazael ndive,

15ou jey Jezreélpe oñepohano haguã ijekutu kuégui ñorãirõme. Upérõ Jehú he'i iñirũ nguérape, oipota ramo añete chupe huvicha guasurã, ani oheja avave osẽ távagui omombe'u haguã upéva Jezreel rupi.

16Upéi ojupi ikárrope ha oho Jezreélpe, oĩháme Joram hupápe. Judá ruvicha guasu Ocozías oho avei ra'e oñandúvo Jorámpe.

17Pe ma'ẽhára oĩva táva Jezreel ma'ẽha ári, ohechávo oñembojaha Jehú iñirũ nguéra ndive, osapukái: —Oĩ oúva! Upérõ Joram he'i: —Pemondo hendápe kavaju arigua, toporandu chupe oúpa py'a guapýpe.

18Pe kavaju arigua osẽ Jehú ruguãitĩvo ha he'i chupe: —Mburuvicha guasu oikuaase rejúpa py'a guapýpe.

19Jehú he'i chupe: —Ani rejepy'apy. Ehasa tapykuépe! Upérõ pe ma'ẽhára omomarandu: —Pe tembijokuái oguahẽ hendápe ha ndouvéi. Mburuvicha guasu omondo ambue kavaju arigua; upéva oguahẽ hendápe kuéra ha he'i: —Mburuvicha guasu oikuaase pejúpe py'a guapýpe. Jehú he'i chupe: —Ani rejepy'apy. Ehasa tapykuépe!

20Pe ma'ẽhára omomarandu jey: —Pe ambue tembijokuái oguahẽ avei hendápe kuéra ha ndouvéi. Ojogua Jehú, Nimsí reminenópe, upe kárro sãmbyhyhára; oisãmbyhy itarováva rekópe ha'eichaite!

21Upérõ Joram he'i: —Peru che kárro ñorãirõrã! Ikárro ojegueru ha Joram, Israel ruvicha guasu ha Ocozías, Judá ruvicha guasu, osẽ hikuái, peteĩ-teĩ ikárro ári, Jehú ruguãitĩvo. Ojotopa hikuái Nabot Jezreelgua yvýpe.

22Joram, ohechávo Jehúpe oporandu chupe: —Rejúpa py'a guapýpe, Jehú? Jehú he'i chupe: Mba'e py'a guapy piko oĩta, nde sy Jezabel oiko aja itupã gua'u kuéra rapykuéri ha ipaje apópe?

23Pya'e Joram ojere ha okañy, osapukáivo Ocozíaspe: —Traición, Ocozías!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Jehú katu oipyso iguyrapa ha opoi hu'y Joram rehe. Pe hu'y oike ijatukupe rupi ha oikutu chupe ikorasõ kuaitépe. Joram ho'a ha omano ikárro ári.

25Upérõ Jehú he'i ipytyvõhára Bidcárpe: —Enohẽ upégui hetekue ha emombo Nabot Jezreelgua ñúme. Che mandu'a ñande jaraha ramo itúva Acab kárro kuéra, Ñandejára he'i hague upéicha hese:

26Kuehe ahecha haguéicha Nabot ha ita'ýra kuéra ruguy, péicha amyengoviáta avei ndéve kóva ko yvýpe. Che, opa mba'e Jára ha'e upéicha. Upévare emombo hetekue Nabot ñúme, he'i haguéicha Ñandejára.

Jehú ojuka Ocozíaspe
(2 Cr 22.7-9)

27Judá ruvicha guasu Ocozías ohecháma ramo pe ojehúva, okañy ohóvo Bet-Hagan gotyo. Jehú katu omuña chupe ha he'i: —Pejuka pévape avei! Oikutu vai hikuái chupe Gur yvytýpe, Ibleam ypýpe, ha ohove Meguido peve. Upépe omano.

28Upéi hembiguái kuéra ogueraha chupe Jerusalénpe ikárrope ha oñotỹ itúva kuéra ykére David távape.

29Ocozías oñepyrũ vaekue oisãmbyhy Judápe áño 11 oisãmbyhy haguépe Joram, Acab ra'y.

Jezabel omano

30Jehú oho upérõ Jezreélpe. Oikuaa vove upéva Jezabel, ombyape hũ hesa ijere kuévo ha ombojegua iñakã rague, upéi oñemoĩ oma'ẽ ovetã guive.

31Ha Jehú oguahẽvo pe táva rokẽme, Jezabel he'i chupe: —Mba'e piko Zimrí, nde ruvicha jukahare?

32Jehú oma'ẽ pe ovetã gotyo ha he'i: —Mávapa oĩ che ndive? Mokõi térã mbohapy tembiguái oñemboja pe ovetã rehe ojechauka haguã chupe,

33ha Jehú he'i: —Peity okápe! Ha'e kuéra oity okápe Jezabélpe, ha huguýpe ojehypýi tápia ha kavaju kuéra opyrũmbáva hese.

34Upéi Jehú oho okaru ha ho'u kaguy. Upe rire Jehú he'i: —Tapeho peñotỹ pe kuña ahẽ! Ipahápe niko mburuvicha guasu rajyre avei.

35Ha ohóvo oñotỹ haguã, ojuhu hikuái iñakãngue, ipy ha ipokuéntema.

36Upérõ ou jey hikuái omombe'u Jehúpe. Ha Jehú he'i: —Ñandejára he'íma vaekue voi hembiguái Elías Tisbegua rupi, jagua kuéra ho'u vaerã hague Jezabel retekue Jezreel ñúme.

37Ha he'õngue opytataha vaka repotícha isarambipa Jezreel ñu rehe ojekuaave'ỹ haguãicha máva retekuépa.

2 Reyes 10

Jehú ohundi Acab róga guápe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Acab ita'ýra 70 Samáriape, upévare Jehú ohai kuatiañe'ẽ mburuvicha tavagua, myakãhára ha Acab ra'y rerekua kuérape, ha he'i chupe kuéra:

2“Peẽ pereko hína pende ruvicha ra'y kuéra, ikavaju, ikárro, itáva oñemombaretéva ha hi'árma kuéra. Oguahẽvo pende pópe ko kuatia,

3peiporavo kuaa pe iporãve ha ikatupyryvéva pende ruvicha ra'y kuéragui, pemoĩ itúva guapyhápe pene sãmbyhy haguã ha peñorãirõ ijykére.”

4Kóva omongyhyje eterei chupe kuéra, ha he'i: “Mokõi mburuvicha guasu ndaipu'akái hese, ha piko mba'e jajapóta ñande?”

5Upérõ mburuvicha guasu róga rerekua, táva sãmbyhyhára, myakãhára ha ta'ýra rerekua kuéra he'ika Jehúpe: “Ore roĩ ne ndive, rojapóta upe eréva ha noromoingo mo'ãi ore ruvicha guasúrõ avavépe. Ejapo katu reipotaháicha.”

6Jehú omondo jey chupe kuéra ambue kuatiañe'ẽ he'íva: “Peẽ peĩ ramo che ndive ha pejapose ramo che ha'éva, peñakã'o opa pende ruvicha ra'yrépe ha ko'ẽrõ, ko'ã hórape, peju che rendápe Jezreélpe.” Umi 70 mburuvicha guasu ra'yre oĩ tavagua karai guasu kuéra ndive, omongakuaa vaekue chupe kuéra,

7ha oguahẽvo ipópe kuéra ko kuatiañe'ẽ, ojuka umi 70 kuimba'épe, omoĩ ajaka kuérape iñakãngue ha oguerahauka Jezreélpe.

8Pe tembijokuái oguahẽvo he'i Jehúpe: —Ogueru hikuái mburuvicha guasu ra'yre akãngue kuéra. Jehú he'i: —Pemoĩ mokõi atýpe táva rokẽme ha peheja upépe ko'ẽrõ peve.

9Upe ára ambuépe osẽ Jehú, opyta ñembo'yhápe ha he'i opavavépe: —Pende rehe ndojái mba'eve. Chénte pe apu'ã vaekue che ruvicha rehe ha ajuka chupe; ko'ãvape katu, máva ojuka?

10Peikuaa porãke: opa mba'e he'i vaekue Ñandejára Acab róga guáre, oikóta katuete. Ñandejaraite voi ojapo pe he'i vaekue hembiguái Elías rupi.

11Ha Jehú ojuka Jezreélpe Acab rogagua rembyrépe, opa umi karai poguasu heseguáva, opa iñirũ etépe ha ipa'i kuérape, oheja'ỹre avave.

12Upéi oho Samáriape ha tape rehe oguahẽ Ovecha Rerekua Kuéra Bet-Equédpe,

13ha upépe ojotopa Judá ruvicha guasu Ocozías ryvy kuéra ndive. Jehú oporandu chupe kuéra: —Máva piko peẽ? Ha'e kuéra he'i chupe: —Ore, Ocozías ryvy kuéra hína. Ha roju romomaiteívo mburuvicha guasu ra'y kuéra ha isy memby kuérape.

14Upérõ Jehú he'i iñirũ nguérape: —Pende pojái hese kuéra pejuka'ỹre. Jehú irũ nguéra ipojái hese kuéra ojuka'ỹre, ha ogueraha oñakã'o chupe kuéra Ovecha Rerekua Kuéra Bet-Equed ykua ypýpe. 42 kuimba'e vaekue umíva ha ojejuka paite opyta'ỹre avave.

15Jehú oho rire upégui, ojotopa Recab ra'y Jonadab ndive, oho vaekue hendápe. Jehú omomaitei ha he'i chupe: —Reĩpa che ndive, che aĩháicha ne ndive? —Upeichaite

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

katu, —he'i Jonadab. —Jajopo pyhy aipo ramo, —he'i Jehú. Jonadab oipopyhy ha Jehú ohupi chupe ikárrope,

16he'ívo: —Che moirũ ha rehecháta pe ajapóva Ñandejára rayhupápe. Upéicha oho oñondive ikárrope.

17Oikévo Samáriape, Jehú ojuka opa Acab ñemoñare opytáva gueteri. Ohundi ete voi chupe kuéra, Ñandejára he'i haguéicha Elíaspe.

Jehú ohundi Baal momba'e guasuhárape

18Upéi Jehú ombyaty opa Israel guápe ha he'i chupe kuéra: —Acab omomba'e guasu'imi vaekue Baálpe, che katu amomba'e guasuvéta chupe.

19Upévare pehenói opa Baal maranduhára, momba'e guasuhára ha pa'i kuérape, opyta'ỹre avave, péina niko ambosako'i kuri peteĩ mymbajuka guasu Baal rérape. Pe ndoúiva ojejukáta. Jehú katu omoĩ ra'e ko ñuhã ojukapa haguã Baal momba'e guasuhárape;

20upevarã omoherakuãuka peteĩ vy'a guasu Baal rérape ha péicha ojejapo.

21Upéi omondo hembijokuái Israel pýre, ha opa umi omomba'e guasúva Baálpe oguahẽ tupaópe. Ndaipóri ou'ỹva, ha upévare Baal tupao henyhẽte.

22Jehú he'i pe ao ñangarekohárape ome'ẽ haguã ao jegua opa umi Baal momba'e guasuhárape, ha ha'e ojapo upéicha.

23Upéi Jehú ha Jonadab oike Baal tupaópe, ha Jehú he'i Baal momba'e guasuhárape: —Peñeha'ãke ani oĩ pende apytépe avave Ñandejára momba'e guasuhára, Baal momba'e guasuhárante uvei toĩ.

24Baal momba'e guasuhára oike tupaópe oikuave'ẽ haguã mymbajuka ha mymbahapy. Upe aja Jehú omoĩ okápe 80 kuimba'e, ha he'i chupe kuéra: —Pe ohejáva oho peteĩ umi kuimba'e amoĩ vaekue ipópe, ojejukáta.

25Oikuave'ẽ rire mymbahapy, Jehú he'i umi okápe oĩvape: “Peike ha pejuka paite, peheja'ỹre avave!” Ha'e kuéra ojukapa kyse pukúpe, ha omombo upégui. Upéi oike Baal tupao rekohápe,

26oguenohẽ umi yvyra poguasu oñemboykéva Baal peguarã ha ohapy.

27Oity yvýre pe altar ha Baal tupao, ha ojapo umívagui yty aty, oĩva gueteri ko'agãite peve.

28Péicha Jehú oipe'a Baal Israélgui.

29Opáichavo ndopoíri umi tembiapo vaígui Jeroboam Nabat ra'y ojapouka vaekue Israel guápe. Akóinte ha'e omomba'e guasu umi tóro ra'y óro, oĩva Dan ha Betélpe.

30Ñandejára he'i Jehúpe: “Rejapo haguére hekópe upe iporãva, rejapóvo Acab rogagua rehe che aipota haguéicha ite, ne ñemoñare kuéra oguapýta Israel guapyhápe, ñemoñare irundyha peve.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Opáichavo Jehú noñeha'ãi ojapóvo ipy'aite guive Tupã Israel Jára rembiapoukapy, ha ndopoiséi umi tembiapo vaígui Jeroboam ojapouka vaekue Israel guápe.

32Umiha árape Ñandejára oñepyrũ omomichĩve Israel retã. Hazael ondyry Israelguáre opa guio:

33Jordángui kuarahy resẽ gotyo guive ha opa Galaad, Gad, Rubén ha Manasés pukukue; ha Aroer guive, oĩva ysyry Arnón ypýpe, Galaad ha Basán reheve; opa umi guio ondyry.

34Jehú rekovekue, opa mba'e ojapo vaekue, ha umi mba'e mombe'upyrã, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

35Omano rire oñeñotỹ Samáriape ha oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Joacaz.

36Jehú oisãmbyhy Israel 25 áño pukukue táva Samáriape.

2 Reyes 11

Atalía oñemomba'e tetã sã rehe

(2 Cr 22.10-23.21)

1Atalía, Ocozías sy, oikuaávo imemby omano hague, oho ojuka opa Judá ruvicha guasu kuéra róga guápe.

2Ha Joseba, mburuvicha guasu Joram rajyre, omboyke Ocozías ra'ýpe, hérava Joás, umi ambue mburuvicha guasu ra'y ojejukávagui, ha omokañy Atalíagui peteĩ kotýpe imongakuaahára ndive. Upéicha ndojejukái.

3Ha Joás okañy imongakuaahára ndive tupaópe 6 áño pukukue. Upe aja Atalía oisãmbyhy pe tetã.

4Áño 7hápe Joiadá ohenoika ñorãirõhára ceretéo ruvicha kuérape ha omoinge chupe kuéra tupaópe ha'e oĩ háme. Upépe oñoñe'ẽ me'ẽ hendive kuéra Ñandejára rérape ha ohechauka chupe kuéra mburuvicha guasu ra'y Joás.

5Upéi he'i chupe kuéra: “Péicha pejapóta: pende apyte pegua mbohapýgui peteĩ, peñangarekóta mburuvicha guasu róga rehe pytu'uha árape:

6Upe ambue mbohapýgui peteĩ oĩta Sur rokẽme; ha pe ambue mbohapýgui peteĩ, tahachi cuartel rokẽ ikupe guápe. Upéicha peẽ peñangarekóta opa rupi mburuvicha guasu rógare.

7Umi mokõi aty, osẽva mburuvicha guasu róga ñangarekógui pytu'uha árape, oñangarekóta tupao rehe mburuvicha guasu ykére.

8Peẽ pemongoráta mburuvicha guasúpe, peteĩ-teĩ hi'árma ipópe, ha oikesévape pejukáta. Pemoirũta mburuvicha guasúpe mamo ohohápe.”

9Mburuvicha kuéra ojapo opa mba'e he'i vaekue pa'i Joiadá. Peteĩ-teĩ ogueraha imoirũha kuérape, umi hembiapóva tupaópe ha umi ojopyrúva pytu'uha árape, ha oho pa'i Joiadá rendápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Pa'i Joiadá ome'ẽ mburuvicha kuérape kyse yvuku ha tete mo'ãha David mba'ekue oñeñongatúva tupaópe.

11Upéi opa ñorãirõhára oñemoĩ hendápe, tupao yke sur guive ijyke nórte peve ha altar jerére, kyse yvuku ipópe, oñangareko haguã mburuvicha guasúre.

12Upérõ Joiadá oguenohẽ mburuvicha guasu ra'ýpe, omoĩ hese iñakãngora ha imburuvicha guasu jeguaka, ha oñohẽ rire hese ñandyry omoingo chupe mburuvicha guasúrõ. Upéi opavave ojepopete ha osapukái: “Víva mburuvicha guasu.”

13Atalía ohendu umi sapukái oikóva, ha oho tupaópe oĩháme opavave.

14Upépe ohecha mburuvicha guasúpe oñembo'ýva hína tupao horkon ykére, jepi guáicha. Ijykére oĩ ñorãirõhára ruvicha ha mba'e mbopuha kuéra. Opavave ovy'a joa ha ombopu ituru kuéra. Upérõ Atalía omondoro ijao ha osapukái: —Oñepu'ã che rehe!

15Pa'i Joiadá he'i mburuvicha kuérape: —Penohẽ okápe ha pejuka, ha oĩrõ omoirũva chupe, pejuka avei. Anínte pejuka tupao ryepýpe. Ha pa'i he'i haguére ani haguã ojuka pe kuñáme tupaópe,

16omyaña hikuái Atalíape, ogueraha chupe pe kavaju oikeha rokẽ rupi mburuvicha guasu rógape, ha upépe ojuka.

17Upéi Joiadá oñoñe'ẽ me'ẽ opa Judagua ha mburuvicha guasu ndive Ñandejára rérape, he'ívo ha'e kueratahа Ñandejára retã.

18Upe rire ohopa hikuái Baal tupaópe ha oity yvýre, omongu'ipa ijaltar ha ita'ãnga kuéra ha Baal pa'i Matán héravape ojuka hikuái altar renondépe. Upéi Joiadá omoĩ tahachi tupaópe.

19Upérõ ogueraha mburuvicha, ceretéo, tahachi ha opa Judagua kuérape; ha oñondive omoirũ hikuái mburuvicha guasúpe tupao guive mburuvicha guasu róga peve, oikévo tahachi rokẽ rupi. Joás oguapy iguapyhápe,

20ha opa tetãgua ovy'a joa. Ha Atalía ojejuka haguére kyse pukúpe mburuvicha guasu rógape, pe táva opyta py'a guapýpe.

2 Reyes 12

Joás oisãmbyhy Judápe

(2 Cr 24.1-27)

1Joás oguereko 7 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy.

2Kóva ojehu áño 7 oisãmbyhy haguépe Jehú, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 40 áño pukukue. Isy héra Sibiá, Beerseba pegua.

3Joás hembiapo porã Ñandejára renondépe, oheko mbo'e haguére chupe pa'i Joiadá.

4Opáichavo ndojepe'ái umi tupã gua'u tekoha kuéra, ha umi rupi maymáva akóinte oikuave'ẽ imymbajuka ha ohapy insiénso.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5-6Peteĩ jey Joás he'i pa'i kuérape: —Pembyaty opa upe pláta oñeme'ẽva tupaópe, taha'e pe ome'ẽ vaerã peteĩ-teĩ, taha'e pe oñeme'ẽva oñeme'ẽséguinte. Pejerure tupao pegua pláta rerekuápe oñemyatyrõ haguã tupao.

7Ha oguahẽ pe áño 23 Joás oisãmbyhyha ha pa'i kuéra ne'ĩra gueteri omyatyrõ pe tupao.

8Upémarõ mburuvicha guasu Joás ohenói pa'i Joiadá ha ambue pa'i kuérape ha he'i chupe kuéra: —Mba'ére napemyatyrõi tupao? Águive tupao pegua pláta rerekua nome'ẽ mo'ã véima peẽme mba'eve ha pe pláta perekóva peme'ẽ vaerã oñemyatyrõ haguã tupao.

9Pa'i kuéra he'i ndoguereko mo'ã veimaha pe pláta oñeme'ẽva ha nomyatyrõ mo'ãiha tupao.

10Upérõ pa'i Joiadá ogueraha peteĩ karameguã, ombokua imbotyha ha omoĩ altar ykére. Ha pa'i kuéra oñangarekóva tupao rokẽ rehe ogueraha upépe opa pe pláta ojererúva tupaópe.

11Ohecha ramo hetamaha pe pláta oĩva karameguãme, ou jepi mburuvicha guasu pytyvõhára pa'i guasu ndive. Oipapa hikuái pe pláta oĩva tupaópe ha omoinge vosápe.

12Oikuaa rire hetakue ome'ẽ jepi tupao myatyrõhárape. Ha'e kuéra ohepy me'ẽ umi ita kytĩha ha yvyra kytĩha ruvicha kuérape omba'apóva tupao ñemyatyrõme.

13Avei ome'ẽ umi mba'apohárape ojogua haguã yvyra ha ita oñekotevẽva ha ojehepy me'ẽ opa mba'ére.

14Ha pe pláta ojereraháva tupaópe ndojeporúi ojejapo haguã kópa pláta, mba'e rendy mopotĩha, tása guasu, trompéta térã ambue tembiporu óro ha pláta.

15Oñeme'ẽ uvei tupao myatyrõhárape.

16Opáichavo noñeporandúi mba'éichapa ojeporu pe pláta ojejeroviágui hese kuéra.

17Pe pláta oñeme'ẽva ojeheja rei haguã angaipa katu ndoje rerahái tupaópe, ha'égui pa'i kuérape guarã.

18Umiha árape Siria ruvicha guasu Hazael ondyry Gat rehe ha oñemomba'e hese; upe rire oho ondyry haguã Jerusalén rehe.

19Ha Judá ruvicha guasu Joás ogueraha opa umi mba'e omboyke vaekue Ñandejárape guarã ijypykue Judá ruvicha guasu Josafat, Joram ha Ocozías. Ogueraha avei pe ha'e voi omboyke vaekue, opa pe óro ha pláta ojuhúva tupao ha mburuvicha guasu rógape ha ome'ẽka Hazaélpe. Upémarõ Hazael ojeheja Jerusalén ñemongorágui.

20Joás rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

21Mburuvicha kuéra opu'ã ñemi hese ha ojuka chupe Bet-Milópe oĩva Silá jeguejýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Ha upéicha Simat ra'y Josacar ha Somer ra'y Jozabad, mburuvicha kuéra oĩva hendive, ojuka ha oñotỹ hikuái chupe David távape. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Amasías.

2 Reyes 13

Joacaz oisãmbyhy Israélpe

1Áño 23 oisãmbyhy haguépe Judá ruvicha guasu Joás Ocozías ra'y, Jehú ra'y Joacaz oñepyrũ oisãmbyhy Israel ha oisãmbyhy Samáriape 17 áño pukukue.

2Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, ojapo niko opa umi mba'e vai Jeroboam Nabat ra'y ojapouka vaekue Israel guápe, ha ndojeíri umívagui.

3Upévare Ñandejára ipochy rendy Israelgua ndive ha are ome'ẽ chupe kuéra Siria ruvicha guasu Hazael ha ita'ýra Ben-Hadad pópe.

4Upérõ Joacaz oñembo'e Ñandejárape ha Ñandejára ohendu iñembo'e, ohechágui mba'eichaite pevépa Siria ruvicha guasu oguereko asy Israel guápe.

5Ha Ñandejára ome'ẽ Israel guápe peteĩ oipe'áva chupe kuéra ivaívagui, ha upéicha rupi Israelgua ojei Siria po guýgui ha oiko jey py'a guapýpe hóga kuérape yma guaréicha.

6Opáichavo ndopoíri tembiapo vaígui Jeroboam ojapouka vaekue Israel guápe, akóinte uvei ojapo ivaíva ha akóinte Astarté ra'ãnga oñemomba'e guasu Samáriape.

7Joacázpe opyta ko'ã ñorãirõhárante: 50 kuimba'e kavaju arigua, 10 kárro ha 10.000 kuimba'e yvy rupigua, Siria ruvicha guasu ohundipa haguére chupe kuéra.

8Joacaz rekovekue, umi mba'e ojapo vaekue ha imombe'upyrã, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

9Omano rire oñeñotỹ Samáriape ha hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Joás.

Joás oisãmbyhy Israélpe

10Áño 37 oisãmbyhy haguépe Judá ruvicha guasu Joás, Joacaz ra'y Joás oñepyrũ oisãmbyhy Israel ha oisãmbyhy Samáriape 16 áño pukukue.

11Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, ndopoíri niko umi tembiapo vaígui Jeroboam Nabat ra'y ojapouka vaekue Israel guápe, akóinte uvei ojapo.

12Joás rekovekue, umi mba'e ojapo vaekue, imombe'upyrã, ha mba'éichapa oñorãirõ Judá ruvicha guasu Amasías ndive, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

13Omano rire Joás oñeñotỹ Samáriape Israel ruvicha guasu kuéra ndive, ha hendaguépe oisãmbyhy Jeroboam.

Eliseo momarandu paha ha iñemano

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Eliseo hasy omano haguãicha, ha Israel ruvicha guasu Joás oho hendápe; hasẽ ha
oñañuã chupe he'ívo: —Há che ru, che ru! Nde vaekue Israel peguarã peteĩ
ñorãirõhára aty guasu mbaretéicha!

15Eliseo he'i chupe: —Ejapyhy guyrapa ha hu'y kuéra. Mburuvicha guasu ojapo
péicha,

16Ha Eliseo he'i chupe: —Eñemoĩ epoi haguãicha peteĩ hu'y. Ha'e ojapo aja upéva,
Eliseo omoĩ ipo mburuvicha guasu po ári,

17ha he'i chupe: —Eipe'a pe ovetã oma'ẽva kuarahy resẽ gotyo. Mburuvicha guasu
oipe'a ha Eliseo he'i chupe: —Ko'ágã epoi! Mburuvicha guasu opoi pe hu'y ha upérõ
Eliseo osapukái: —Ñandejára hu'y oporope'áva ivaívagui! Hu'y oporope'áva
ivaívagui, Siria rehe ohóva! Afécpe nde pu'akáta sírio kuérare ha rehundíta chupe
kuéra.

18Upéi he'i mburuvicha guasúpe: —Ejapyhy umi hu'y! Mburuvicha guasu ojapyhy ha
Eliseo he'i chupe: —Ko'ágã embota pe yvy. Mburuvicha guasu ombota pe yvy
mbohapy jey ha opyta.

19Upérõ Eliseo ipochy hendive ha he'i chupe: —Rembota rire pe yvy 5 térã 6 jey,
rehundi ete vaerã mo'ã sírio kuérape. Ágã katu mbohapy jevýnte nde pu'akáta hese
kuéra.

20Eliseo omano ha oñeñotỹ. Opa áño mondaha kuéra Moabgua oike jepi Israélpe,

21ha peteĩ jey Israelgua oñotỹ jave peteĩ omano vaekuépe, ou umi mondaha ha opoi
hikuái pe tetekue Eliseo tyvy kuápe ha okañy pya'e. Ha pe tetekue ojávo Eliseo
kãnguekue rehe oikove jey pe omano vaekue.

22Siria ruvicha guasu Hazael ojopy vai Israelgua ndive Joacaz oikove aja.

23Ñandejára katu oiporiahurereko ha ombyasy chupe kuéra, ha imandu'ávo iñe'ẽ
ome'ẽ vaekuére Abraham, Isaac ha Jacóbpe, oma'ẽ hese kuéra ha nohundiséi ha
nomosẽséi chupe kuéra. Ha ko'agãite peve ndojapói gueteri.

24Omano rire Siria ruvicha guasu Hazael, oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Ben-Hadad.

25Upérõ Joacaz ra'y Joás, oipe'a jey Ben-Hadádgui umi táva ha'e oipe'a vaekue itúva
Joacázgui ñorãirõme. Ha Joás ipu'aka Ben-Hadad rehe mbohapy jey, ha oñemomba'e
jey Israel pegua táva kuérare.

2 Reyes 14

Amasías oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 25.1-28)

1Áño mokõiha oisãmbyhy haguépe Israel ruvicha guasu Joás Joacaz ra'y, oñepyrũ
oisãmbyhy Judápe Amasías Joás ra'y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Amasías oguereko 25 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 29 áño. Isy héra Joadán, Jerusalengua.

3Hembiapo iporã Ñandejára renondépe, ndaha'éinte iporã itéva David itúva ypy kuéicha. Ojapo niko ojapo haguéicha itúva Joás,

4ha ndojepe'ái umi tupã nguéra tekoha, akóinte oñekuave'ẽháme mymba juka ha ojehapyhápe insiénso.

5Oñemombarete rire tetã sãmbyhyhárõ, ojukauka umi mburuvicha kuérape ojuka vaekue itúvape.

6Ha ndojukaukái ita'ýra kuérape; Moisés kuatia ñe'ẽme oĩháicha niko Ñandejára he'i vaekue: “Túva kuéra ndojejukái vaerã ta'ýra kuéra rembiapo vaikuére, ha ta'ýra kuéra avei ndojejukái vaerã túva kuéra rembiapo vaikuére. Peteĩ-teĩva omano vaerã iñangaipáre.”

7Amasías vaekue pe ojukáva 10.000 Edomgua Juky Ñúme, oñemomba'e Selá rehe ha ombohéra Jocteel, ha upéicha héra ko'agãite peve.

8Upe rire he'ika Israel ruvicha guasu Joáspe, upéva Joacaz ra'y ha Jehú remineno: “Eju che mbohovái, tahechami nde rova!”

9Joás katu he'ika chupe: “Peteĩ karaguata he'ika kuri'y Líbano peguápe: ‘Eme'ẽ nde rajy che ra'ýpe, tomenda hese’. Peteĩ tymba ñarõ Líbano pegua katu ohasa upe rupi ha opyrũmba pe karaguatáre.

10Aikuaáko nde pu'aka hague Edom guáre, ha upéva nembojererovu. Rejererovu ramo jepe, epytánte nde rógape. Maerã piko rehekase nde jupe ha Judápe ivaíva?”

11Amasías katu ndoikuaaséi mba'eve. Upérõ Joás osẽ ombohovái haguã Amasíaspe ha oguahẽ chupe Bet-Sémespe, opytáva Judápe.

12Umi Judagua oguevi Israelgua renondépe ha isarambipa; peteĩ-teĩ oho jey hógape.

13Israel ruvicha guasu Joás ipojái Judá ruvicha guasu Amasías rehe Bet-Sémespe, ha ogueraha Jerusalénpe. Oity pe táva tápia 180 métro pukukue, Efraín Rokẽ guive Hugua Rokẽ meve.

14Upéi ipojái pe óro ha pláta oĩva ha opa mba'e tupao pegua ha mba'e repyeta mburuvicha guasu róga peguáre ha ogueraha rire avei karai kuéra ojerure haguã hese kuéra jehepy me'ẽ, oho jey Samáriape.

15Joás rekovekue, opa mba'e ojapo vaekue, imombe'upyrã ha iñorãirõ Judá ruvicha guasu Amasías ndive, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

16Omano rire oñeñotỹ Samáriape Israelgua ruvicha guasu ykére. Henda guépe oisãmbyhy ita'ýra Jeroboam.

17Judá ruvicha guasu Amasías Joás ra'y, oikove gueteri 15 añove omano rire Israel ruvicha guasu Joás Joacaz ra'y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Amasías rekovekue ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

19Jerusalénpe oñepu'ã ñemi Amasías rehe, ha okañy Láquispe. Pepeve oñemuña ha upépe ojejuka.

20Upéi ojereraha hetekue kavaju ári Jerusalénpe ha oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ykére David távape.

21Upérõ opa Judagua ogueraha Azaríaspe ha omoingo chupe mburuvicha guasúrõ itúva Amasías rendaguépe. Azarías oguereko upérõ 16 áño,

22ha ha'e, itúva omano rire, omopu'ã jey táva Elat ha oñemomba'e jey hese Judápe guarã.

Jeroboam II oisãmbyhy Israel retã

23Áño 15 oisãmbyhy haguépe Judá ruvicha guasu Amasías Joás ra'y, oñepyrũ oisãmbyhy Israel retã mburuvicha guasu Jeroboam Joás ra'y, ha oisãmbyhy Samáriape 41 áño.

24Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, ndopoíri niko mba'eveichagua tembiapo vaígui Jeroboam Nabat ra'y ojapouka vaekue Israel guápe.

25Jeroboam omoĩ jey hendaguépe Israel retã rembe'y, Hamat reike guive yguasu Arabá peve, Tupã Israel Jára he'i haguéicha Gat-Héfer pegua maranduhára rupi, hérava Jonás, Amitai ra'y.

26Ñandejára niko ohecha kuaa pe jehasa asy ogueropu'akáva Israel, ha upévagui avave nokañýi vaekue; Israélpe katu noipytyvõi avave.

27Upérõ oipe'a chupe kuéra ivaívagui Jeroboam Joás ra'y rupi; ne'ĩra niko oñembopy'a peteĩ vaekue oipe'ávo ko yvy árigui Israel réra.

28Jeroboam rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue, imombe'upyrã, ñorãirõ nguéra oike haguépe, ha mba'éichapa oñemomba'e jey Damasco ha Hamat rehe Israel peguarã, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

29Omano rire Jeroboam oñeñotỹ mburuvicha guasu kuéra Israelgua ykére. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Zacarías.

2 Reyes 15

Azarías oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 26.3-5, 16-23)

1Áño 27 oisãmbyhy haguépe Israel ruvicha guasu Jeroboam, oñepyrũ oisãmbyhy Judá ruvicha guasu Azarías Amasías ra'y.

2Oguereko 16 áño oñepyrũrõ guare oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 52 áño pukukue. Isy héra Jecolías, Jerusalengua.

3Azarías rembiapokue iporã Ñandejára renondépe, iporã haguéicha itúva Amasías rembiapokue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Opáichavo ndojepe'ái tupã nguéra tekoha, akóinte oñekuave'ẽhápe mymbajuka ha ojehapyhápe insiénso.

5Ñandejára oinupã mburuvicha guasúpe kuru vai reheve omano meve; ha péicha mburuvicha guasu oiko ha'eño hóga guasúpe, ita'ýra Jotam oipyru chupe hembiapópe ha hekovia oisãmbyhy pe tetã.

6Azarías rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

7Azarías omano rire oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ykére David távape. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Jotam.

Zacarías oisãmbyhy Israélpe

8Áño 38 oisãmbyhy haguépe Judá ruvicha guasu Azarías, Zacarías Jeroboam ra'y oñepyrũ oisãmbyhy Israel retã ha oisãmbyhy 6 mése Samáriape.

9Hembiapo vai Ñandejára renondépe itúva kuéra ypy kuéicha, ndopoíri niko umi tembiapo vaígui Jeroboam Nabat ra'y ojapouka vaekue Israel guápe.

10Salum Jabés ra'y opu'ã ñemi hese, ondyry hese Ibleámpe, ojuka chupe ha oisãmbyhy hendaguépe.

11Zacarías rekovekue ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe

12Upéicha oiko pe he'i vaekue Ñandejára Jehúpe, he'i ramo guare chupe ita'ýra kuéra oguapytaha Israel guapyhápe ñemoñare irundyha peve.

Salum oisãmbyhy Israélpe

13Salum Jabés ra'y oñepyrũ oisãmbyhy áño 39 oisãmbyhy haguépe Judá ruvicha guasu Azarías. Ha oisãmbyhy peteĩ mes añónte Samáriape,

14Menahem Gadí ra'y niko oguahẽ Tírsagui Samáriape, ondyry Salum rehe, ojuka chupe ha oisãmbyhy hendaguépe.

15Salum rekovekue ha iñepu'ã Zacarías rehe, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

16Upérõ Menahem ohundi táva Tífsah ha ogueraha opa mba'e upépe ha ijerére oĩva, Tirsá guive; ha ombovo opa kuña hye guasúva rye. Ojapo ndojepe'ái haguére chupe táva rokẽ.

Menahem oisãmbyhy Israélpe

17Áño 39 oisãmbyhy haguépe Judá ruvicha guasu Azarías, oñepyrũ oisãmbyhy Israel retãme Menahem, Gadí ra'y, ha oisãmbyhy Samáriape 10 áño.

18Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, ndopoíri niko umi angaipágui Jeroboam, Nabat ra'y, ojapouka vaekue Israel guápe. Ha'e oisãmbyhy aja,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Siria ruvicha guasu Pul ondyry upe tetãre ha Menahem ome'ẽ chupe 33.000 kílo
pláta oipytyvõ haguã chupe oñemombaretévo hetãme.

20Ome'ẽ haguã pe pláta Siria ruvicha guasúpe, Menahem omoĩ impuésto ramo karai
po guasu kuéra Israel guápe hetave médio kílo plátagui. Upéicha Siria ruvicha guasu
oho jey hetãme ha ojeheja Israélgui.

21Menahem rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue ojehai Israel ruvicha guasu kuéra
kuatiápe.

22Ha'e omano rire oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Pecahías.

Pecahías oisãmbyhy Israélpe

23Áño 15 oisãmbyhy haguépe Judá ruvicha guasu Azarías, oñepyrũ oisãmbyhy Israel
retãme Pecahías Menahem ra'y, ha oisãmbyhy Samáriape mokõi áño.

24Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe. Ndopoíri voi umi tembiapo vaígui
Jeroboam Nabat ra'y ojapouka vaekue Israel guápe.

25Peteĩ mburuvicha oĩva hendive, hérava Pécah, Remalías ra'y, opu'ã ñemi hese,
oñemoirũ 50 kuimba'e Galaad pegua ndive, ondyry hese hóga mbarete mburuvicha
guasu róga peguápe, ojuka chupe ha oisãmbyhy hendaguépe.

26Pecahías rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra
kuatiápe.

Pécah oisãmbyhy Israélpe

27Áño 52 oisãmbyhy haguépe Judá ruvicha guasu Azarías, oñepyrũ oisãmbyhy Israel
retãme Pécah Remalías ra'y ha oisãmbyhy Samáriape 20 áño.

28Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, ndopoíri niko umi tembiapo vaígui
Jeroboam Nabat ra'y ojapouka vaekue Israel guápe.

29Pécah oisãmbyhy aja Israélpe, Siria ruvicha guasu Tiglat-Piléser oguahẽ ha
oñemomba'e Ijón, Abel-Bet-Maacá, Janoa, Quedes, Hasor, Galaad, Galiléa ha opa
Neftalí yvýre ha ogueraha umi rupi oikóvape Síriape jepokuaháp e.

30Upérõ Oseas Elá ra'y opu'ã ñemi Pécah Remalías ra'ýre, ondyry hese, ojuka chupe
ha oisãmbyhy hendaguépe áño 20 oisãmbyhy haguépe Jotam Azarías ra'y.

31Pécah rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue ojehai Israel ruvicha guasu kuéra
kuatiápe.

Jotam oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 27.1-9)

32Áño mokõiha oisãmbyhy haguépe Pécah Remalías ra'y, oñepyrũ oisãmbyhy Judá
retãme Jotam Azarías ra'y.

33Oguereko 25 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 16 áño. Isy héra
Jerusá, Sadoc rajy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Jotam rembiapokue iporã Ñandejára renondépe, iporã haguéicha itúva Azarías rembiapokue,

35ojapo niko tupaópe okẽ yvategua. Opáichavo ndojepe'ái umi tupã nguéra tekoha, akóinte ojehoháp oñemymbajuka ha ojehapy insiénso.

36Ambue mba'e Jotam rekovekue rehegua, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

37Upérõ Ñandejára oñepyrũ omondo Judá rehe Siria ruvicha guasu Resín ha Pécah Remalías ra'ýpe.

38Omano rire Jotam oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ykére ijypykue David távape. Upéi oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Ahaz.

2 Reyes 16

Ahaz oisãmbyhy Judápe

(2 Cr 28.1-27)

1Áño 17 oisãmbyhy haguépe Pécah Remalías ra'y, oñepyrũ oisãmbyhy Judá ruvicha guasu Ahaz Jotam ra'y.

2Oguereko 20 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy 16 áño Jerusalénpe; hembiapo katu naiporãi Tupã Ijára renondépe, iporã haguéicha itúva ypykue David rembiapo.

3Oguata uvei Israelgua ruvicha guasu kuéra rape rupi, ha ta'ýra tee jepe ohapyka mymbajuka ramo, ojapóvo umi mba'e ahẽ ojapóva tetã nguéra, Ñandejára omosẽ vaekue Israelgua renonderãgui.

4Upéva ári oikuave'ẽ mymbajuka ha ohapy insiénso tupã nguéra tekoha kuérape, umi ijyvateha rupi ha opa yvyra máta guasu guýpe.

5Umiha ára rupi Siria ruvicha guasu Resín, ha Israel ruvicha guasu Pécah Remalías ra'y, oho Jerusalén gotyo ondyry haguã hese. Omongora hikuái Aházpe ha ndaikatúi oñemomba'e pe távare.

6Upérõ Edom ruvicha guasu oñemomba'e jey táva Elat rehe Edom peguarã; ha umi Edomgua oguahẽ ha omosẽ rire upégui Judá guápe opyta oiko upépe ko'agãite peve.

7Upérõ Ahaz omondo hembijokuái Asiria ruvicha guasu Tiglat-Piléser rendápe, he'ikávo chupe: “Ko ne rembiguái hína peteĩ nde ra'y teéicha. Eju upéicha ramo che pe'a Siria ha Israel ruvicha guasu kuéra pógui, ondyrýva hína che rehe.”

8Ahaz oguerahauka jopói ramo Asiria ruvicha guasúpe pláta ha óro tupao ha mburuvicha guasu róga pegua.

9Kóva ojapo ha'e ojeruréva ha oho Damasco gotyo, ondyry ha oñemomba'e hese, omondo Quírpe upépe guápe ha ojuka Resínpe.

10Israel ruvicha guasu Ahaz oho ramo guare Damáscope ojuecha haguã Asiria ruvicha guasu Tiglat-Piléser ndive, ohecha pe altar upepegua. Upérõ omondo pa'i Uríaspe peteĩ ta'ãnga ohechaukáva mba'éichapa ojejapo vaerã pe altar,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11ha Urías omopu'ã peteĩ altar peichagua, ha ojapopa mburuvicha guasu Ahaz oguahẽ
mboyve Damáscogui.

12Mburuvicha guasu ou Damáscogui ha ohechávo pe altar, oikuave'ẽ hi'ári
mymbahapy,13ohapy upéva ha imba'e kuave'ẽ, oñohẽvo altar ári kaguy ha ohypýivo
mymbajuka joajurã ruguýpe.

14Altar vrónse oĩva Ñandejára renondépe, Ahaz oipe'a tupao ha altar pyahu pa'ũgui ha
omoĩ altar pyahu yke nórtepe.

15Upéi he'i pa'i Uríaspe ohapy haguã altar guasu ári mymbahapy pyharevegua ha
mba'e kuave'ẽ ka'aru pegua, avei mymbahapy ha mba'e kuave'ẽ mburuvicha guasu
mba'éva, ha pe mymbahapy, mba'e kuave'ẽ ha kaguy kuave'ẽ Israelgua mba'éva. He'i
avei chupe ohypýi haguã pe altar opa mymbahapy ha mymbajuka ruguy kuépe, pe
altar vrónse katu opytataha oñeporandu haguã Ñandejárapente.

16Pa'i Urías ojapo opa mba'e Ahaz he'i vaekue.

17Upéi mburuvicha guasu Ahaz oikytĩ kuádro oñemohembe'ýva pe ña'ẽ vrónse
pyendágui ha oipe'a pe ña'ẽ guasu umi tóro vrónse árigui, ha omoĩ píso ita ári.

18Ha oñemoĩ porã haguã Asiria ruvicha guasu ndive, oipe'a pe tenda yvate oñemopu'ã
vaekue pytu'uha ára peguarã ha okẽ oka pegua oñemboykéva mburuvicha guasu
peguarã.

19Ahaz rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue ojehai Judá ruvicha guasu kuéra
kuatiápe.

20Omano rire, oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ykére David távape. Hendaguépe
oisãmbyhy ita'ýra Ezequías.

2 Reyes 17

Ho'a Samaría, ha Israelgua ojereraha tetã ambuépe

1Áño 12 oisãmbyhy haguépe Judá ruvicha guasu Ahaz, oñepyrũ oisãmbyhy Israel
retãme Oseas Elá ra'y, ha oisãmbyhy 9 áño Samáriape.

2Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, ndaha'éi jepe hembiapo vai etéva Israel
ruvicha guasu kuéra imboyve guaréicha.

3Asiria ruvicha guasu Salmanasar, ondyry Oseas rehe ha ha'e opyta hembiguái ramo
ha ohepy me'ẽ chupe tembiguái impuésto.

4Salmanasar katu oikuaa Oseas opu'ã ñemiha hese, omondo hague hembijokuái
Egipto ruvicha guasu So rendápe ha ndo hepy me'ẽveiha chupe impuésto. Upérõ
Salamanasar omonambisãuka Oséaspe;

5upéi ojasuru pe tetãme ha omongora Samaría ondyrývo hese mbohapy áño pukukue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ipahápe, áño 9 oisãmbyhy haguépe Oseas, oñemomba'e Samaría rehe, ha Israel guápe ogueraha jepokuahápe Asiria gotyo ha omohenda Halah héravape, ysyry Gozán pegua Habor yvýpe, ha médo táva kuérape.

7Kóva ojehu Israelgua ojapo haguére ivaíva Tupã Ijára renondépe, oguenohẽ vaekue chupe kuéra Egíptogui ha oipe'a Egipto ruvicha guasu faraón po guýgui; ha'e kuéra katu omomba'e guasu ambue tupã nguéra,

8ha ojapo mba'e vai ojapóva tetã nguéra Ñandejára omosẽ vaekue henonderãgui, ha umi mba'e vai ojapouka vaekue chupe kuéra Israel ruvicha guasu kuéra.

9Israelgua oñe'ẽ meguã Tupã Ijárare, ha omopu'ã tupã nguéra tekoha opa itáva rupi, hóga yvate kuéra oñema'ehágui ha táva kuéra oñemombaretéva rupi.

10Omopu'ã avei ita ñembo'y oñemboykéva tupã nguérape ha Astarté ra'ãnga opa ijyvateha rupi ha opa yvyra máta guasu guýpe,

11ha ojapoháicha tetã nguéra Ñandejára omosẽ vaekue henonderãgui, ohapy insiénso ha ojapo opaichagua tembiapo ahẽ, ombopochývo Ñandejárape.

12Omomba'e guasu tupã gua'u kuéra, Ñandejára he'i porã vaekue ani haguã ojapo.

13Opa maranduhára ha mba'e rechahára rupi, Ñandejára omomarandu vaekue Israel guápe oheja haguã hape vai ha ojapo haguã Ñandejára rembiapoukapy, hembipota ha ñeheko mbo'e ome'ẽ vaekue itúva kuéra ypy kuépe hembiguái maranduhára kuéra rupi.

14Ha'e kuéra katu ndoikuaaséi mba'eve, akóinte uvei oikose iñakãre itúva kuéra ypy kuéicha, ndojeroviái vaekue Tupã Ijárare,

15omboyke hembipota ha pe ñe'ẽ ñome'ẽ ojapo vaekue itúva kuéra ypykue ndive, ha hembiapoukapy ome'ẽ vaekue chupe kuéra. Upéva ári oho tupã nguéra rapykuéri naiporãiva maraverã, ha upéicha ha'e kuéra avei naiporãi maraverã, ha ojapo umi mba'e tetã nguéra ijere rehegua ojapóva, Ñandejára he'i vaekue chupe kuéra ani haguã ojapo.

16Ojeheja opa Tupã Ijára rembiapoukapýgui, ha ojapo ijupe mokõi tóro ra'y vrónse ñemboyku pyrégui ha peteĩ Astarté ra'ãnga, ha avei omomba'e guasu opaite mbyja yvága pegua ha Baálpe.

17Ohapyka avei ita'ýra ha itajýra teépe, ojapo avei paje ha mba'e ñemi kuaa, ha oñeme'ẽ opaichagua tembiapópe ivaíva Ñandejára renondépe, ombopochy rendývo chupe.

18Ajeve Ñandejára ipochy rendy Israelgua ndive ha omosẽ henondégui chupe kuéra; Judá ñemoñare ñoiténte oheja.

19Judá katu ndojapói avei Tupã Ijára rembiapoukapy, ojapo uvei opa mba'e Israelgua ojapóva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Upérõ Ñandejára ndaija'evéi Israelgua ñemoñare rehe ha omoingo tĩndyhápe ome'ẽvo mondaha kuéra pópe ha ipaháp omosẽvo henondégui chupe kuéra.

21Oipe'a David rogaguágui Israel guápe, ha Israelgua oiporavo huvicha guasúrõ Jeroboam Nabat ra'ýpe; kóva oipe'a Israelgua Ñandejáragui ha ojapouka chupe kuéra ivai etereíva.

22Upéicha Israelgua ojapo opa umi mba'e vai ojapo vaekue Jeroboam, ha ndopoivéi umívagui.

23Ipaháp Ñandejára omosẽ henondégui Israel guápe, omomarandu haguéicha opa hembiguái maranduhára rupi, ha upéva rehe Israelgua ojereraha jepokuaháp Asíriape, oikoháp ko'ágã peve.

Samáriape ojeiko jey

24Asiria ruvicha guasu ogueraha táva kuéra Babilonia, Cuta, Ava, Hamat ha Sefarvaim pegua kuérava ha omohenda táva kuéra Samaría guápe Israelgua rendaguépe.

25Umíva katu nomomba'e guasúi Ñandejárape ha upéva rehe Ñandejára omondo jaguarete ojukáva chupe kuéra.

26Upévare oho hikuái Asiria ruvicha guasu rendápe ha he'i chupe: “Umi reraha vaekue Samaría táva kuéra rupi opyta haguã upépe, ndoikuaái tupã upépe guápe, ha nomomba'e guasúigui chupe omondo hese kuéra jaguarete ojukáva ohóvo chupe kuéra.”

27Upéicha rupi Asiria ruvicha guasu he'i: “Pemondo pa'i kuérava peru vaekue upégui, oheko mbo'e haguã chupe kuéra upepegua tupã guiguáre.”

28Upérõ peteĩ pa'i ojereraha vaekue Samáriagui oho ha opyta Betélpe, ha oheko mbo'e chupe kuéra omomba'e guasúvo Ñandejárape.

29Opáichavo peteĩ-teĩ tetã ojapo tupã imba'e teéva upe táva oikoháp ha omoĩ umi tekoha omopu'ã vaekue Samariagua ijyvateha rupi.

30Umi Babiloniagua ojapo peteĩ Sucot-Benot ra'ãnga; Cutagua, peteĩ Nergal ra'ãnga ha Hamatgua, peteĩ Asimá ra'ãnga.

31Avagua ojapo peteĩ Nibhaz ha peteĩ Tartac ra'ãnga, ha Sefarvaimgua ohapy ita'ýra kuéra tatápe mymbahapy ramo itupã nguéra Adramélec ha Anamélecpe.

32Avei omomba'e guasu Ñandejárape, omoingo jepe pa'i kuéra ijapytépe guánte, hembiapo haguã tupã nguéra tekoháp e.

33Upéicha rupi, omomba'e guasúrõ jepe Ñandejárape, akóinte omomba'e guasu itupã nguérape ojepokuaa haguéicha hetãme.

34Ko'agãite peve ojapo gueteri upéicha, nomomba'e guasúi niko Ñandejárape ha ndojapói umi tembiapoukapy Ñandejára ome'ẽ vaekue Jacob ñemoñarépe, ha'e ombohéra vaekue Israel.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Ñandejára oñoñe'ẽ me'ẽ ramo guare hendive kuéra, he'i vaekue chupe kuéra: “Ani pemomba'e guasu tupã ambue kuérape, térã peñesũ henondépe, térã peikuave'ẽ chupe kuéra mymbajuka.

36Pe che momba'e guasúke chéve Tupã pende Jára poguenohẽ vaekue Egíptogui pyapy mbaretépe. Chéve añoitéke pemomba'e guasu ha pemymbajuka.

37Avei pejapóke umi tembiapoukapy ha tembipota ahai vaekue peẽme guarã ha ani pemomba'e guasu tupã ambuépe.

38Aníke pende resarái pe ñe'ẽ ñome'ẽgui ajapo vaekue pene ndive, térã pemomba'e guasu ambue tupãme,

39chéve ñoite Tupã pende Járapente uvei, ha poipe'áta pende rehe ija'e'ỹva po guýgui.”

40-41Umi tetã nguéra katu ndoikuaaséi mba'eve; akóinte uvei ojapo ojepokuaa haguéicha ha, omomba'e guasúvo Ñandejárape, omomba'e guasu avei itupã gua'u kuérape; ha iñemoñare kuéra ojapo avei ijypykue ojapo haguéicha. Ha ko'ágã peve ojapo gueteri péicha.

2 Reyes 18

Ezequías oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 29.1-2)

1Áño mbohapyha oisãmbyhy haguépe Israel ruvicha guasu Oseas Elá ra'y, Judá ruvicha guasu Ezequías Ahaz ra'y, oñepyrũ oisãmbyhy.

2Oguereko 25 áño ha oisãmbyhy 29 áño Jerusalénpe. Isy héra Abí Zacarías rajy.

3Ezequías rembiapo iporã Ñandejára renondépe, iporã haguéicha opa itúva ypykue David rembiapo.

4Ha'e pe oipe'a vaekue tupã nguéra tekoha, omyangu'i ita oñemboykéva tupã gua'u kuérape, ojoka Astarté ra'ãnga ha ohundi mbói vrónse ojapo vaekue Moisés, upérõ peve niko Israelgua ohapýva chupe insiénso ha ombohéra Nehustán.

5Ezequías ojerovia Tupã Israel Jára rehe. Opa Israel ruvicha guasu kuéra apytépe ha'e mboyve ha ha'e rire guare ndaipóri ha'eichagua.

6Oiko Ñandejára ndive ha ndojeíri chugui araka'eve, ojapo uvei umi tembiapoukapy Ñandejára oheja vaekue Moisés rupi.

7Upévare Ñandejára ohovasa ha osẽ porã chupe opa mba'e ojapóva. Ezequías opu'ã Asiria ruvicha guasúre ha ojei ipo guýgui.

8Avei ipu'aka filistéo kuérare Gaza ha hembe'y peve, umi óga yvate oñema'ẽha guive táva kuéra oñemombaretéva peve.

Ho'a Samaría

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Áño irundyha oisãmbyhy haguépe Ezequías, upéva áño 7 oisãmbyhy haguépe Israel ruvicha guasu Oseas Elá ra'y, Asiria ruvicha guasu Salmanasar omongora táva Samaría ha ondyry hese,

10ha mbohapy áño haguépe oñemomba'e hese. Samaría ho'a áño 6 oisãmbyhy haguépe Ezequías ha áño 9 oisãmbyhy haguépe Oseas Israélpe.

11Asiria ruvicha guasu oguerahauka Israelgua Asíriape ha omohenda Haláhpe, ysyry Gozán Habor yvy peguápe ha médo kuéra táva kuérape.

12Kóva ojehu opu'ã haguére Tupã Ijárare, ojei iñe'ẽgui ome'ẽ vaekue chupe, ha ndoikuaaséi ha ndojaposéi mba'eve umi mba'égui Moisés Ñandejára rembiguái he'i vaekue.

Senaquerib ondyry Judá rehe

(2 Cr 32.1-19; Is 36.1-22)

13Áño 14 oisãmbyhy haguépe Ezequías, Asiria ruvicha guasu Senaquerib ondyry opa Judá pegua táva oñemombaretéva rehe ha oñemomba'e hese kuéra.

14Upérõ Judá ruvicha guasu Ezequías omondo hembijokuái Asiria ruvicha guasu rendápe oĩva Láquispe, ha he'ika chupe: “Ajavy kuri. Esẽ che retãgui ha ajapóta eréva chéve.” Asiria ruvicha guasu omoĩ Judá ruvicha guasu Ezequíaspe ohepy me'ẽ haguã impuésto ramo 9.900 kílo pláta ha 990 kílo óro.

15Ezequías ome'ẽ chupe opa pe pláta ojuhúva tupao ha mburuvicha guasu rógape.

16Upérõ avei Ezequías oipe'a tupaógui umi okẽ ha póste kuéra ha'e voi ojaho'ika vaekue órope ha ome'ẽ Asiria ruvicha guasúpe.

17Upéi Asiria ruvicha guasu omondo mburuvicha guasu Ezequías rendápe peteĩ mburuvicha itenondéva, peteĩ hembijokuái ijeroviaha ha ambue mburuvicha itenondéva omyakãva ñorãirõhára aty guasu mbarete. Ha'e kuéra oho Láquisgui Jerusalénpe ondyry haguã hese. Oguahẽvo Jerusalénpe oñemohenda hikuái y rape ykére oguerahava y yno'õ yvate guápe, pe tape rupi ohóva ao joheiha ñúme.

18Upéi ohenói hikuái mburuvicha guasúpe, ha osẽ ojotopávo hendive kuéra mburuvicha guasu róga rerekua Eliaquim Hilquías ra'y, mburuvicha guasu kuatia kuéra rerekua Sebná, ha mburuvicha guasu moirũha joa Asaf ra'y.

19Upépe upe mburuvicha asírio he'i chupe kuéra: —Peje Ezequíaspe kóicha he'iha Asiria ruvicha guasu: ‘Mba'ére piko rejerovia eterei nde jehe?

20Nde piko reimo'ã juru he'ẽ ikatuha ñambojoja teko katupyry, ha mba'e kuaa ñorãirõrã rehegua? Mávare piko reimo'ã rejeko repu'ã haguã che rehe?

21Ahecha rejekoha Egipto rehe. Cháke Egipto niko takuapi ojekámava. Ha oimérõ hese ojekóva, oikutúta chupe ipópe ha ojasuríta hese. Péichako hína Egipto ruvicha guasu Faraón opa umi hese ojekóvape guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Ha peje ramo chéve: Ore rojerovia Tupã ore Járare, mañei piko Ezequías ndoipe'ái ra'e umi ha'e oñemomorãha, ha umi Tupã altar, ha he'i Judá ha Jerusalén guápe omomorã haguã chupe upe altar Jerusalengua pente?

23Eguahẽ peteĩ ñe'ẽme'ẽ che jára, Asiria ruvicha guasu ndive: che ame'ẽta ndéve 2.000 kavaju rejuhu ramo hi'ári guarã.

24Ndéko ne remboguevi mo'ãi asírio ruvicha ikangyvéva jepe. Ha piko reimo'ã outaha ne pytyvõ kavaju arigua henda reheve Egíptogui?

25Hi'arietegua, nde piko reimo'ã che aju hague andyrývo pende rehe ha ahundívo pene retã, ajeko'ỹre Ñandejára rehe? Ha'e hína upe he'i vaekue chéve andyry haguã pende rehe ha pohundi!'

26Eliaquim, Sebná ha joa he'i hikuái pe mburuvicha asíriope: —Eñe'ẽna oréve araméope; ore niko roikuaa upéva. Ani reñe'ẽ hebréope, umi tápia ári oĩva niko ohendupa hína pe eréva.

27Pe mburuvicha asírio katu he'i: —Ndaha'éi nde járape térã peẽme Asiria ruvicha guasu che mbou hague ha'e haguã ko'ã mba'e; umi tápia ári oĩvape uvei; ha'e kuéra niko, peẽicha avei ho'úta hepoti ha hoy'úta ity.

28Upérõ pe mburuvicha oñembo'y ha osapukái hatã hebréo ñe'ẽme: —Pehendúke ko he'íva peẽme mburuvicha guasu pavẽ Asiria ruvicha guasu:

29Aníke peñembotavyuka Ezequíaspe, ha'e ndaikatúi pende pe'a che pógui.

30Ezequías ogueroviaukase ramo peẽme pejerovia haguã Ñandejára rehe, ha he'i ramo: 'Ñandejára ñande pe'áta katuete ko jejopy vaígui ha ndoheja mo'ãi ñande táva ho'a Asiria ruvicha guasu po guýpe',

31ani perovia chupe. Asiria ruvicha guasu che mbou ha'évo peẽme peñeme'ẽ haguã chupe ha péicha peteĩ-teĩ ho'u kuaáta iparraltýgui hi'ígo mátagui ha hoy'úta ijykua teégui.

32Upéi pende reraháta peteĩ tetãme ojoguáva pene retãme, oĩháme trigoty ha parralty pejapo haguã mbujape ha kaguy, oĩháme ñandyry olívo ha eíra. Upérõ ikatúta peiko porã ha napemano mo'ãi. Ha aníke perovia Ezequíaspe, cháke pene mbotavy hína he'i ramo Ñandejára pende pe'ataha ivaívagui.

33Umi ambue tetã nguéra apytépe piko oĩ nga'u peteĩ tupã ikatu vaekue oipe'a hetã Asiria ruvicha guasu pógui?

34Mamo piko oĩ Hamat ha Arpad tupã nguéra? Mamo piko oĩ Sefarvaim, Hená ha Ivá tupã nguéra? Ikatu piko oipe'a ra'e Samaría Asiria po guýgui?

35Máva piko opa tupã nguéra apytépe ikatu ra'e oipe'a hetã, Asiria ruvicha guasu pógui? Mba'ére piko peimo'ã Ñandejára ikatuha oipe'a ivaívagui Jerusalénpe?

36Opavave okirirĩ ha nde'íri chupe mba'eve, mburuvicha guasu he'i haguére chupe kuéra ani haguã he'i mba'eve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

37Upérõ mburuvicha guasu róga rerekua Eliaquim, mburuvicha guasu kuatia kuéra rerekua Sebná ha mburuvicha guasu moirũha joa, ojepy'apy, omondoro ijao ha oho Ezequías rendápe omombe'u haguã chupe upe he'i vaekue mburuvicha asírio itenondéva.

2 Reyes 19

Judá ojei Senaquerib po guýgui
(2 Cr 32.20-23; Is 37.1-38)

1Mburuvicha guasu Ezequías ohendúvo ko'ã mba'e omondoro ijao, oñemonde ao vosa kuépe mba'e mbyasýgui ha oho tupaópe.

2Ha omondo mburuvicha guasu róga rerekua Eliaquim, kuatia rerekua Sebná ha pa'i kuéra itujavéva, ao vosakue reheve mba'e mbyasýgui, maranduhára Isaías Amós ra'y rendápe,

3he'i kávo chupe: “Ko árape rojejopy vai, roñenupã ha roñembokarape, kuñáicha imemby potáva ore kangypa.

4Ha nga'u Tupã nde Jára ohendu ra'e umi ñe'ẽ he'i vaekue pe mburuvicha, ijára Asiria ruvicha guasu remimbou, oñe'ẽ reitývo Tupã oikovévape; ha nga'u oinupã chupe umi mba'ére Tupã nde Jára voi oiméne vaekue ohendu ra'e. Eñembo'émi ore rehe ropytáva gueteri.”

5Mburuvicha guasu Ezequías rembijokuái oho Isaías rendápe,

6ha Isaías he'i chupe kuéra: “Peje pende ruvichápe: Péicha he'i Ñandejára: ‘Ani rekyhyje umi ñe'ẽ meguãgui he'i vaekue che rehe Asiria ruvicha guasu rembiguái kuéra.

7Che amosarambíta ñe'ẽ ha upevakuégui ha'e oho jeýta hetãme ha upépe ojejukáta.’”

8Pe asírio ruvicha oikuaa mburuvicha guasu Asiria pegua oho hague táva Láquisgui. Upémarõ osẽ oho Jerusaléngui, ha ojuhu Asiria ruvicha guasúpe ondyry jave Libná rehe.

9Upépe Asiria ruvicha guasu ohendu Tirhaca, Etiopía ruvicha guasu, ouha hína chupe ñorãirõhára aty guasu reheve. Asiria ruvicha guasu omondo jey hembijokuái Judá ruvicha guasu Ezequías rendápe,

10ha he'ika chupe: “Ne Tupã, nde rejeroviaha, he'i ndéve Jerusalén ndo'a mo'ãiha che pópe; aníke rerovia cháke ne mbotavy hína.

11Rehendúmane ra'e mba'épa ojapo Asiria ruvicha guasu kuéra opa umi tetã ohundise vaekuére. Ha piko nde rehe nda che pu'aka mo'ãi?

12Oĩ nga'u piko tupã oipe'a vaekue che ypykue po guýgui hetã nguéra, ha'e kuéra ohundi vaekue: Gozán, Harán, Résef ha umi Bet-Edén guápe oiko vaekue Telasárpe?

13Mamo piko oime umi Hamat, Arpad, Sefarvaim, Hená ha Ivá ruvicha guasu kuéra?”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ezequías oipyhy upe kuatiañe'ẽ umi tembijokuái oguerúva, ha ohecha mba'épa he'i. Upéi oho tupaópe, oipyso upe kuatiañe'ẽ Ñandejára renondépe,

15ha oñembo'e kóicha: “Tupã Israel Jára, keruvim ári reguapýva, ndénte hína opa tetã yvy arigua Tupã. Nde rejapo vaekue yvága ha yvy.

16Ejapysaka ore Jára. Ema'ẽ ha ehendu mba'épa he'ika chéve Senaquerib. Opa umi mba'e he'ívape niko nde rehénte ojahéi, Tupã reikovéva.

17Añetéko hína, ore Jára, umi Asiria ruvicha guasu ohundi hague opa umi tetã, ha ijyvy,

18Ha'e kuéra omombo tatápe itupã nguéra, ndaha'éiva voi tupã, yvypóra rembiapokue uvei, ojapo vaekue yvyra ha ita pehẽnguéguinte. Upévare oñehundi.

19Ha ko'ágã, Tupã ore Jára, ore pe'a ipógui nde pu'aka rupi, toikuaa tetã nguéra yvy arigua, ne ñoiteha, ore Jára, pe Tupã añetegua.”

20Upérõ, Isaías Amós ra'y, he'ika Ezequíaspe: “Kóicha he'i Tupã Israel Jára: ‘Reñembo'e niko chéve Asiria ruvicha guasu Senaquerib rehe.’”

21Ko'ãva hína umi mba'e Ñandejára he'i vaekue Asiria ruvicha guasúre: “Nde apo'i ha oñembohory nde rehe kuñataĩ Sión. Nde atukupépe, Jerusalén oñakã mbovava nde rehe.

22Mávape piko reapo'i ha reñe'ẽ reity ra'e? Mávape piko resapukái ha rema'ẽ hatã hese ra'e? Imarangatúva Israelguáre!

23Ne ñe'ẽ rerahahára kuéra rupi reñe'ẽ reity Ñandejárape, ha ere vaekue: ‘Che kárro ñorãirõrã hetaite reheve ajupi umi yvyty ru'ãme, pe Líbano ijyvatevehápe. Aikytĩ umi kuri'y ijyvatevéva ha umi kuri'y iporãvéva. Aguahẽ umi hu'ã ijyvatevehápe ha umi ka'aguy yvotytýpe ojoguáva.

24Tetã mombyry rupi ajo'o ykua ha hay'u chugui, ha che pýpe ambohypa ysyry kuéra Egipto pegua.’

25Ha ndereikuaái piko ra'e che, opa mba'e Jaraha? Che upe ha'e vaekue opa ko'ã mba'e oiko haguã? Ymaite guive arekóva che akãme, ha ko'ágã péina ajapo. Upéicha rupi nde rejapo yty apy umi táva mbaretévagui.

26Umi upepegua ikangypáva, kyhyjégui oryrýi ha itĩndýva, ojogua umi ñumegua kapi'ipe, kapi'ipe ha ka'avo óga pepo ári okakuaáva, kuarahy resẽ guiogua yvytu aku ombopirúva.

27Aikuaa nde rapykuere ha opa mba'e rejapóva; aikuaa nde pochy hague che rehe.

28Ha aikuaágui nde pochy rendyha ha ne tĩ atãgui, ne tĩ rehe amoĩta che ty'ãi, nde juru rehe amoĩta juruka ha romondo jeýta pe tape reju hague rupi.”

29Upérõ Isaías he'i Ezequíaspe: “Kóvata mba'e rechaukaha peẽme: Ko áño kóvape pe'úta mba'e ra'ĩy ho'a vaekue ha heñói jeývagui, pe áño oúvape, umi ijehegui rei

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

heñóivagui, pe áño mbohapyhápe katu peñemitỹ ha pemono'õ. Peñotỹ parral ha pe'u hi'a.

30Umi Judagua opytáva hapo ha hi'a jeýta.

31Peteĩ hembyremi opytátagui Jerusalénpe ha yvyty Siónpe. Ñandejára ipu'akapáva upéva ojapóta, ohayhu rendýgui chupe kuéra.”

32Upévare kóicha he'i Ñandejára Asiria ruvicha guasúre: “Ndoike mo'ãi Jerusalénpe. Peteĩ hu'ýnte jepe ndopoi mo'ãi hese. Nondyry mo'ãi hese tete mo'ãha reheve, ha nomopu'ã mo'ãi ijerére jupiha.

33Oho jeýta upe tape ou hague rupi, oike'ỹre ko távape. Che, opa mba'e Jára, ame'ẽ che ñe'ẽ.

34Che amo'ãta ko távape ivaívagui, che rembiguái David ha che rehehápe voi.”

35Upe pyharépe voi Ñandejára remimbou oho asírio kuéra rekohápe ha upépe ojuka 185.000 kuimba'épe; upe ára ambuépe iko'ẽ joa he'õngue.

36Upémarõ, Asiria ruvicha guasu Senaquerib, omopu'ã hekoha ha ojevy Nínivepe.

37Ha peteĩ jey, omomba'e guasu jave hína itupã gua'u Nisrócpe, itupaópe, ita'ýra kuéra Adramélec ha Sarézer, oguahẽ ha ojuka chupe. Upéi oho okañy hikuái yvyty Ararat rupi. Ha hendaguépe opyta oisãmbyhy ita'ýra Esarhadón.

2 Reyes 20

Ezequías hasy ha okuera jey

(2 Cr 32.24-26; Is 38.1-8)

1Umiha árape Ezequías ho'a hasy ete, ha maranduhára Isaías Amós ra'y oho oñandúvo ha he'i chupe: —Ñandejára he'i: ‘Ere ne rembipota paha nde róga guápe. Nderekuera mo'ãi ha remanóta.’

2Ezequías oñembojere oma'ẽ tápia rehe ha oñembo'e péicha Ñandejárape:

3“Ajerure ndéve, che Jára, ne mandu'a haguã mba'éichapa ajejokuaika ndéve, ajapóvo heko itépe ha che py'aite guive, pe nde reipotáva.” Ha hasẽ soro tuicha ñembyasy reheve.

4Ha Isaías osẽ mboyve pe óga guasu korapy mbyte peguágui, Ñandejára oñe'ẽ Isaíaspe ha he'i chupe:

5“Tereho jey ha ere che retã ruvicha Ezequíaspe: ‘Tupã nde ru ypykue David Jára he'ika ndéve: Ahendu ne ñembo'e ha ahecha nde resay. Romongueráta ha mbohapy ára haguépe ikatúta reho tupaópe.

6Romoingovéta 15 añove. Nde ha Jerusalénpe poipe'áta Asiria ruvicha guasu po guýgui. Che amo'ãta ko táva che rembiguái David ha che rehehápe.’”

7Isaías ojapouka mbaipy ígo ha omoĩka mburuvicha guasúre upe hasyhápe chupe, ha mburuvicha guasu okuera.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Upérõ Ezequías oporandu Isaíaspe: —Mba'éicha piko ahecha kuaáta Ñandejára che mongueratahа ha mbohapy ára haguépe ikatutaha aha tupaópe?

9Isaías he'i chupe: —Kóva hína mba'e rechaukaha, Ñandejára ojapotaha pe he'i vaekue: Reipotápa pe kuarahy'ã ojererova 10 grádo henondévo térã hapykuévo?

10Ezequías he'i chupe: —Henondévo ndahasy mo'ãi; hapykuévo hasymíta hína ojererova haguã.

11Upérõ maranduhára Isaías oñembo'e Ñandejárape, ha Ñandejára omboguevi tapykuévo 10 grádo pe kuarahy'ã oĩva reloj kuarahýre, ojapouka vaekue Ahaz.

Ezequías rendápe oguahẽ Babilonia pegua remimbou

(2 Cr 32.27-31; Is 39.1-8)

12Umiha árape, Babilonia ruvicha guasu Merodac-Baladán, Baladán ra'y, ohendu Ezequías hasyha. Ha omondo hendápe hembijokuái, kuatia ñe'ẽ ha jopói reheve.

13Ezequías omoguahẽ chupe kuéra, ha upéi ohechauka chupe kuéra umi pláta, óro, mba'e ryakuã porã, ñandyry poravo pyre, ha umi hi'árma kuéra oguerekóva iñongatupy peteĩ kotýpe. Opa mba'e oĩva hóga guasúpe ha hetãpýre ohechauka chupe kuéra.

14Upérõ, maranduhára Isaías oho mburuvicha guasu Ezequías rendápe ha oporandu chupe: —Moõgui piko ou umi karai, ha mba'éiko he'i ndéve hikuái? Ezequías he'i chupe kuéra: —Ou tetã mombyrýgui, aipo Babilóniagui.

15Isaías oporanduve chupe: —Ha mba'éiko ohecha hikuái nde róga guasúpe? Ezequías he'i: —Ohecha paite hikuái ápe oĩva. Ndaipóri mba'eve iñongatupy arekóva, ahechauka'ỹva chupe kuéra.

16Upépe, Isaías he'i Ezequíaspe: —Ehendu ko he'ikáva ndéve Ñandejára ipu'akapáva:

17‘Oúta hína ára, ha upévo opa mba'e nde róga guasúpe oĩva, ha opa umi mba'e nde ru ypykue kuéra ombyaty vaekue ko'agãite peve, ojereraháta Babilóniape. Mba'eve ndopyta mo'ãi ko'ápe.

18Ha nde ra'y kuéra apytégui jepe oĩta ojereraháva Babilóniape. Ha upépe oñeha'ỹi'óta ha oikóta tembiguái ramo mburuvicha guasu rógape.’

19Ezequías he'i ipy'a pýpe: ‘ko che aikove ajánte jepe jaikove ramo py'a guapy ha kyhyje'ỹme niko iporã’. Ha upépe he'i Isaíaspe: —Ahecháko iporãha pe marandu rerúva chéve Ñandejáragui.

Ezequías omano

(2 Cr 32.32-33)

20Ezequías rekovekue ha imba'e mombe'upyrã, ha mba'éichapa ha'e ojapouka pe y no'õ ha y rape oguerahava y táva guasúpe, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

21Omano rire Ezequías oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Manasés.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Reyes 21

Manasés oisãmbyhy Judápe

(2 Cr 33.1-20)

1Manasés oguereko 12 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 55 áño. Isy héra Hepsiba.

2Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, ojapógui umi mba'e ivai etereíva ojejapóva umi tetãme Ñandejára omosẽ vaekue Israelgua renonderãgui.

3Omopu'ã jey umi tenda ijyvateha itúva Ezequías oity vaekue yvýre, omopu'ã altar Baálpe ha ojapo Astarté ra'ãnga, ojapo haguéicha Israel ruvicha guasu Acab; upéva ári omomba'e guasu avei ha oñesũ opa mbyja yvágape guápe,

4ha omopu'ã chupe kuéra altar Jerusalén tupao ryepýpe, Ñandejára he'i haguépe ha'e oikotaha.

5Omopu'ã avei heta altar tupao korapýpe opa mbyja kuéra yvága pegua rérape.

6Hi'arietegua, ohapyka avei ita'ýra kuéra mymbajuka ramo. Oha'ã omanóva ãngue ñehenói ha mba'e ñemi kuaa, ha omoñepyrũ omanóva ãngue ñemomba'e ha paje apo. Ivaietéguima umi hembiapo Ñandejára renondépe, ha'e ipochy rendy hendive kuéra.

7Omoĩ avei tupaópe Astarté ra'ãnga, jepe Ñandejára he'i vaekue David ha ita'ýra Salomónpe: "Ko tupao Jerusalénpe oĩva, opa Israel ñemoñaregua apytépe, che aiporavo che rogarã, opa árape guarã.

8Na mosẽ mo'ã véima Israel guápe pe yvýgui ame'ẽ vaekue itúva kuéra ypykuépe, ojapóma guive opa mba'e ha'e vaekue chupe kuéra ha umi ñeheko mbo'e ame'ẽ vaekue Moisés rupi."

9Ha'e kuéra katu ndoikuaaséi mba'eve. Manasés uvei omohembiapo añave chupe kuéra opa umi tetãgui Ñandejára ohundi vaekue Israelgua renondépe.

10Upévare Ñandejára oñe'ẽ umi hembiguái maranduha kuéra rupi, ha he'i:

11"Manasés ojapo haguére hetaite mba'e ahẽ, ha heko añave haguére amorréo kuéra imboyve guarégui, ojapouka niko ivaíva Judá guápe itupã gua'u kuéra reheve,

12Che, Tupã Israel Jára, ha'e péicha che ñe'ẽ: Aitýta Jerusalén ha Judá ári mba'e nde vaipa jepéva, omboapysa rasy haguãicha umi ohendúvape.

13Ainupãta Jerusalénpe ainupã haguéicha Samaría ha Acab ñemoñarépe; aikytýta chupe ojekytyháicha ña'ẽmbe hyepy guio ha ijape guio.

14Ha umi che retãguára rembyrégui ajeíta, ha ame'ẽta hese ija'e'ỹva pópe, ojapo haguã hese ojaposéva ha oipe'a haguã chugui kuéra opa mba'e oguerekóva.

15Hembiapo vai haguére che renondépe ha che mbopochy haguére upe ára itúva kuéra ypykue osẽ hague guive Egíptogui ko'agãite peve."

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Manasés, ýicha oñohẽ vaekue avei hembiapo vai'ỹva ruguy, omyenyhẽ meve Jerusalén tuichakue, ha ojapouka Judápe ivaíva Ñandejára renondépe.

17Manasés rekovekue, opa mba'e ojapo vaekue ha iñangaipa, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

18Omano rire oñeñotỹ hóga guasu pegua yvotytýpe, hérava Uzá yvotyty. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Amón.

Amón oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 33.21-25)

19Amón oguereko 22 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe mokõi áño. Isy héra Mesulémet, Harús rajy, Jotbá pegua.

20Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, itúva Manasés rembiapo kuéicha,

21oguata niko hapekue rehe; omomorã ha omomba'e guasu umi tupã gua'u itúva omomba'e guasu vaekue.

22Upéicha ojei Tupã itúva kuéra ypykue Járagui ha ndojapói hembipota.

23Mburuvicha kuéra opu'ã hese, ha ojuka chupe hóga guasúpe.

24Maymáva hetakuéicha katu ojuka mburuvicha guasu Amón jukaharépe, ha hendaguépe omoĩ mburuvicha guasúrõ ita'ýra Josíaspe.

25Amón rekovekue ha upe ojapo vaekue, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

26Oñeñotỹ ityvýpe, Uzá yvotytýpe. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Josías.

2 Reyes 22

Josías oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 34.1-2)

1Josías oguereko 8 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 31 áño. Isy héra Jedidá Adaías rajy, Boscat pegua.

2Josías rembiapo iporã Ñandejára renondépe, opa mba'épe niko oguata itúva ypykue David rape rehe ojei'ỹre chugui.

Ojejuhu kuatiañe'ẽ oĩháme Ñandejára rembiapoukapy
(2 Cr 34.8-33)

3Áño 18 oisãmbyhy haguépe Josías, mburuvicha guasu omondo tupaópe mba'e haihára Safánpe Asalías ra'y ha Mesulam remineno. He'i chupe:

4—Tereho pa'i guasu Hilquías rendápe ha ere chupe tombyaty pe pláta ojereraha vaekue tupaópe ha umi okẽ rerekua ombyaty vaekue tetãgua apytépe,

5ha tome'ẽ umi tupaópe omba'apóva rerekuápe, ha'e kuéra ohepy me'ẽ haguã umi omba'apóvape tupao ñemyatyrõme,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6ha'ese, yvyra rehe omba'apóva, óga mopu'ãha ha huvicha kuérape, avei ojogua haguã yvyra ha ita oñerenohẽva cérrogui oñemyatyrõ haguã tupao.

7Ere avei ani oporandu mba'éichapa oiporu pe pláta, ha'e kuéra niko jeroviaha.

8Pa'i guasu Hilquías omombe'u mba'e haihára Safánpe ojuhu hague tupaópe kuatiañe'ẽ oĩháme Ñandejára rembiapoukapy, ome'ẽ chupe upe kuatiañe'ẽ ha Safán omoñe'ẽ.

9Upéi Safán oho omombe'u kóva mburuvicha guasúpe ha he'i chupe: —Ne rembiguái kuéra, che ruvicha guasu, omboyku pe pláta oĩva tupaópe ha ome'ẽ umi tupao ñemyatyrõre oñangarekóvape.

10Omombe'u avei Safán mburuvicha guasúpe pa'i Hilquías ojuhu hague peteĩ kuatiañe'ẽ ha Safán ohenduka chupe umi mba'e pype ojehaíva.

11Mburuvicha guasu ohendúvo upe kuatiañe'ẽ oĩháme Ñandejára rembiapoukapy, omondoro ijao,

12ha he'i Hilquías, Safán ra'y Ahicam, Micaías ra'y Abdón, kuatia haihára Safán ha mburuvicha guasu rembiguái Asaíaspe:

13—Tapeho peporandu Ñandejárape, che rérape ha opa Israel ha Judagua rérape, mba'épa he'i pe kuatia ñe'ẽ ojejuhu vaekuépe. Oimearã Ñandejára ipochy hendy hína ñane ndive, ñande ru kuéra ypykue ndoikuaaséi haguére mba'eve chugui ha ndojaposéi haguére pe he'íva.

14Hilquías oho ohechávo maranduhára kuñávape hérava Huldá, Salum rembireko. Ko Salum, Ticvá ra'y ha Harhás remineno, pe oñangarekóva ao kuéra tupao peguáre. Huldá oiko Jerusalén pegua Barrio mokõiháme.

15Huldá he'i chupe kuéra: —Kóicha he'i Tupã Israel Jára: ‘Peje upe pene mbou vaekuépe peporandúvo chéve,

16che, pende Jára, ha'eha kóicha: Amboúta ivaíva ko táva ha umi ápe oikóva ári. Opa umi mba'e jaheipy pende rupytýtava ojehaíva pe kuatia ñe'ẽme pehendu vaekue Judá ruvicha guasu renondépe, amboúta pende ári.

17Che hegui niko peñemomombyry ha pehapy insiénso tupã ambue kuérape. Upévare che pochy hendy umi mba'e pejapóvare. Hendýma hína che pochy ko peimeháre, ha ndogue mo'ã véima.

18Peje aipo ramo Judá ruvicha guasúpe, pene mbou vaekue peporandúvo chéve, che Tupã Israel Jára ha'eha avei kóicha: Rejapo haguére upe rehendu vaekue,

19ha rembyasy ha reñemomirĩ haguére che renondépe rehendúvo umi mba'e ha'éva ojehutaha ko táva ha umi ko'ápe oikóvape, ha reñemomirĩ haguére ha nde ao remondoro, ha rejahe'o haguére che renondépe, che avei rohendu. Che opa mba'e Jára ha'e ndéve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Remanóta py'a guapýpe ha rehóta reñembyaty nde ru kuéra ypykue ndive,
rehecha'ỹre pe ivai etéva ahekuavótava ko táva ha umi ko'ápe oikóva ári.’ Mburuvicha
guasu remimbou oho jey, omombe'u haguã chupe upe oje'e vaekue.

2 Reyes 23

1Upérõ mburuvicha guasu ohenoika opa myakãhára Judá ha Jerusalén guápe,
oñembyaty haguã hendive.

2Upéi mburuvicha guasu, kuimba'e kuéra Judagua, opavave Jerusalénpe oikóva, pa'i
kuéra, maranduhára kuéra ha tetãgua oĩ haguéicha, oho tupaópe. Upépe mburuvicha
guasu omoñe'ẽ hatã chupe kuéra opa mba'e oje'éva pe ñe'ẽ ñome'ẽ rehegua kuatiápe,
ojejuhu vaekue tupaópe.

3Upéi mburuvicha guasu oñembo'y pe horkon ykére, ha ome'ẽ iñe'ẽ Ñandejára
renondépe iñe'ẽ rendúvo chupe, ojapóvo hekoitépe ha ipy'aite guive opa umi
hembiapoukapy, ha ombyajévo opa mba'e ojehaíva pe kuatiápe. Ha opavave ome'ẽ
iñe'ẽ ojapóvo pe oje'éva.

Josías omoĩ jey hekópe opa mba'e
(2 Cr 34.3-7)

4Upérõ mburuvicha guasu he'i pa'i guasu Hilquías, pe pa'i iñirũme ha okẽ rerekua
kuérape, oguenohẽ haguã tupaógui opa mba'e oĩva oñemomba'e guasu haguã Baal,
Astarté ha mbyja kuéra yvága pegua, ha ohapypa Jerusalén rokápe, Cedrón ñúme, ha
ogueraha itanimbukue Betélpe.

5Upéi omongúi pa'i kuérape, Judá ruvicha guasu kuéra omoĩ vaekue ohapy haguã
insiénso tupã gua'u kuéra rekohápe, oĩva táva kuéra Judagua rupi ha Jerusalén jerére,
avei umi pa'i kuérape ohapýva insiénso Baal, kuarahy, jasy, mbyja ko'ẽ ha opaichagua
mbyja yvága peguápe.

6Oguenohẽ Jerusaléngui Astarté ra'ãnga oĩva tupaópe, ohapy ysyry Cedrónpe oiko
peve chugui tanimbu ha omombo yty atýpe.

7Avei oity yvýre koty kuéra ojoguerekohápe kuimba'e ha kuña omomorã haguã tupã
gua'u kuérape upe tupaópe voi; ha pe tupaópe avei kuña kuéra oipyaha ahoja tupã
gua'u kuñáva Astarté peguarã.

8Upéi ohenoika opa pa'i kuéra Judá pegua, ha omomarã opa tupã gua'u kuéra rekoha,
Gueba guive Beerseba peve, umi pa'i kuéra ohapy haguépe insiénso ha oity yvýre umi
altar kuéra aña nguérape oñemopu'ãva, oĩva táva sãmbyhyhára Josué rokẽme; upéva
oĩ táva rokẽme ijasu gotyo.

9Pa'i kuéra tupã gua'u rekoha pegua katu noñembojáiva Ñandejára altar rehe
Jerusalénpe, ho'únte uvei mbujape oñembovu'ỹva, hapicha pa'i kuéra apytépe.

10Josías omomarã avei upe tenda oñemba'e hapyhápe Ben-Hinómpe, ani haguã avave
ohapy ita'ýra térã itajýra mymbajuka ramo Molócpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Oipe'a avei kavaju kuéra ra'ãnga, Judá ruvicha guasu kuéra ojapouka vaekue kuarahy rérape; umíva oĩ tupao rokẽme, upe koty ypýpe oikohápe mba'e ñongatupy rerekua Natán-Mélec, ha ohapy avei pe kuarahy kárro.

12Oity avei yvýre umi altar Judá ruvicha guasu kuéra omopu'ãuka vaekue Ahaz koty guasu ijyvatehápe, ha umi altar Manasés omopu'ãuka vaekue tupao korapy kuérape. Omyangu'i paite ha iku'ikue oityka ysyry Cedrónpe.

13Mburuvicha guasu ohundi avei tupã gua'u kuéra rekoha oĩva Jerusaléngui kuarahy resẽ gotyo, yvyty olívo sur gotyo. Umíva omopu'ã vaekue Israel ruvicha guasu Salomón ko'ã mbohapy tupã gua'u peguarã: Astarté, sidónio kuéra tupã gua'u ahẽ kuñáva, Quemós, moabíta kuéra tupã gua'u ahẽ ha Milcom, amoníta kuéra tupã gua'u ahẽ.

14Omyangu'ipa avei umi ita ha yvyra poguasu kuéra oñemboykéva tupã gua'u kuérape ha omyenyhẽ yvypóra kãngue kuégui umi tenda oĩ haguépe.

15Pe altar ha tupã gua'u tupao Betel pegua, omopu'ã vaekue Jeroboam Nabat ra'y, ojapouka vaekue ivaíva Israel guápe, Josías omyangu'i tumi ojapo peve chugui yvy tĩmbo ha ohapy; ohapy avei Astarté ra'ãnga.

16Josías ou rire ha ohecha umi tyvy oĩva yvytýpe voi, oguenohẽka kãnguekue oĩva umívape ha ohapy altar ári omomarãvo. Péicha oiko Ñandejára ñe'ẽ he'i vaekue pe maranduhára rupi omomarandu vaekue ko'ã mba'e.

17Upéi oporandu: —Mba'e apoha piko pe tyvy oĩva amoite? Umi kuimba'e táva pegua he'i chupe: —Upéva hína pe maranduhára tyvy ou vaekue Judágui omomarandu haguã upe nde, ore ruvicha guasu, ko'ágã rejapo vaekue Betel pegua altáre.

18Upérõ Josías he'i: —Pehejánte péicha. Aníke avave opoko ikãnguekuére. Upéicha ndojepokói ikãnguekue ha pe maranduhára Samáriagui ou vaekue kãnguekuére.

19Opa umi tupã gua'u rekoha oĩva Samáriape ha Israel ruvicha guasu kuéra omopu'ã vaekue, ombopochývo Ñandejárape, Josías ohundi ha ojapo hese kuéra ojapo haguéicha Betel rehe.

20Upéi ojuka umi altar ári opa umi tupã gua'u rekoha pegua pa'i kuéra upépe oĩvape, ha umi altar ári ohapy yvypóra kãnguekue. Upéi ou jey Jerusalénpe.

Josías ombyarete Páskua

(2 Cr 35.1-19)

21Mburuvicha guasu he'i opa tetãguárape ombyarete haguã Páskua, Tupã Ijára rérape, oĩháicha ñe'ẽ ñome'ẽ kuatia ñe'ẽme.

22Araka'eve noñembyaretéi vaekue Israélpe peteĩ Páskua peichagua, umi ára tendota kuéra oisãmbyhy ypy guive Israélpe. Ndaipórinte vaekue avei Israel ha Judápe mburuvicha guasu ombyaretéva Páskua péicha hi'árape.

23Áño 18 oisãmbyhy haguépe Josías, oñembyarete pe Páskua Jerusalénpe Ñandejára rérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Josías Ñandejárape ohayhu

24Josías ohundi avei paje apoha ha mba'e ñemi kuaaha kuéra, umi tupã gua'u ogapy ha opaichagua tupã gua'u, ha opa umi mba'e ahẽ ojeporúva tupã gua'u ñemomorarã, oĩva Judá ha Jerusalénpe. Ojapo ombyaje haguã umi mba'e oje'éva upe Ñandejára rembiapoukapy kuatiápe, pa'i Hilquías ojuhu vaekue tupaópe.

25Ndaipóri vaekue avaveichagua mburuvicha guasu, imboyve térã ha'e riregua, ha'éicha ohayhúva Ñandejárape ipy'aite guive, hi'ánga tuichakue ha opa imbaretekue reheve, he'iháicha Moisés kuatiañe'ẽ.

26Upéicha ramo jepe, Ñandejára akóinte ipochy, hendy gueteri ipochy Judá ndive, opa umi mba'e ahẽ rehe ojapo vaekue Manasés ombopochývo chupe.

27Upévare he'i vaekue Ñandejára ojeitaha Judágui, ojei haguéicha Israélgui, ha omosẽtaha henondégui táva Jerusalén ha pe tupao ha'e he'i haguépe oikotaha héra.

Josías omano
(2 Cr 35.20-27)

28Josías rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

29Hi'árape faraón Necao, Egipto ruvicha guasu, oho ysyry Éufrates gotyo oipytyvõ haguã Asiria ruvicha guasúpe. Mburuvicha guasu Josías osẽ huguãitĩvo, ha Meguídope ohecha vove Necao, ojuka chupe.

30Hembiguái kuéra omoĩ hetekue kárrope ha ogueraha Meguídogui Jerusalénpe. Upépe oñotỹ chupe ityvýpe. Upérõ tetãguára omoingo Josías ra'y Joacaz mburuvicha guasúrõ itúva rendaguépe.

Joacaz oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 36.1-4)

31Joacaz oguereko 23 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe mbohapy mes. Isy héra Hamutal, Jeremías rajy, Libágua.

32Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, itúva kuéra ypykue rembiapo kuéicha avei.

33Faraón Necao oguereko chupe ipokuapy Hamat yvýpe ani haguã oisãmbyhy Jerusalénpe, ha hetã ohepy me'ẽ vaerã chupe 3.300 kílo pláta ha 33 kílo óro.

34Upéva ári faraón Necao omoĩ mburuvicha guasúrõ Josías ra'y Eliaquímpe itúva rendaguépe ha ombohéra chupe Eliaquim, héra tee rangue; Joacázpe katu ogueraha Egíptope ha upépe omano.

35Joaquim ome'ẽ Necáope upe pláta ha óro ha'e ojeruréva, ha upevarã omoĩ impuésto tetã guárape. Peteĩ-teĩ ome'ẽ pe pláta ha óro ojejeruréva chupe, oñeme'ẽ haguã faraón Necáope.

Joaquim oisãmbyhy Judápe
(2 Cr 36.5-8)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Joaquim oguereko 25 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 11 áño. Isy héra Zebudá, Pedaías rajy, Rumagua.

37Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, itúva kuéra ypykue rembiapo kuéicha avei.

2 Reyes 24

1Joaquim oisãmbyhy aja, Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor ondyry upe tetãre, ha Joaquim oiko ipo guýpe mbohapy áño pukukue. Upéi katu opu'ã hese.

2Ñandejára katu omondo Joaquim rehe mondaha aty caldéo, sírio, moabíta ha amoníta kuérava. Omondo Judá rehe, ohundi haguã, he'i haguéicha Ñandejára hembiguái maranduhára kuéra rupi.

3Kóva ojehu Judápe Ñandejára oipota haguére, omosẽ haguã chupe hesa renondégui, Manasés angaipáre,

4avei hembiapo vai'ỹva ruguy oñohẽ vaekuére, omyenyhẽ meve pype Jerusalén. Upévare Ñandejára ndoheja reisevéi chupe.

5Joaquim rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue, ojehai Judá ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

6Omano rire, oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Joaquín.

7Upe guive Egipto ruvicha guasu nosẽvéi hetãgui, Babilonia ruvicha guasu oñemomba'e haguére opa imba'e kuérare, ysyry Egipto guive, ysyry guasu Éufrates peve.

Joaquín ha mburuvicha kuéra hendive oĩva ojereraha Babilóniape

(2 Cr 36.9-10)

8Joaquín oguereko 18 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe mbohapy mes. Isy héra Nehustá, Elnatán rajy, Jerusalengua.

9Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, itúva rembiapo kuéicha.

10Umiha árape, Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor ñorãirõhára aty oho Jerusalénpe ha omongora ondyry haguã hese.

11Oñendyry aja pe távare oguahẽ Nabucodonosor.

12Upérõ Judá ruvicha guasu Joaquín, isy, hembiguái, mburuvicha ha karai kuéra ijeroviaha ndive, oñeme'ẽ Babilonia ruvicha guasu pópe ha ha'e oipokuauka chupe kuéra. Kóva ojehu áño 8 oisãmbyhy haguépe Nabucodonosor.

13Upéi Nabucodonosor oipe'a upégui umi mba'e repyeta tupao ha mburuvicha guasu róga pegua ha, Ñandejára omomarandu haguéicha, ojoka opa umi mba'e óro Israel ruvicha guasu Salomón ojapouka vaekue tupao peguarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Upéi ogueraha iñapytĩmby opa Jerusalén guápe, opa mburuvicha kuéra ha ñorãirõhára poravo pyre, opa mba'e porã apoha ha fiérro rehe omba'apo kuaávape, ombyaty peve 10.000 iñapytĩmby. Umi imboriahu kueténte oheja upe tetãme.

15Nabucodonosor ogueraha avei iñapytĩmby Joaquín, isy, hembireko kuéra, mburuvicha kuéra ha opa karai poguasu upe tetã megua. Ogueraha iñapytĩmby Jerusaléngui Babilonia peve.

16Iñapytĩmby retakue Babilonia ruvicha guasu ogueraha vaekue, ko'ãva: karai poguasu kuérava, 7.000; mba'e porã apoha ha fiérro rehe omba'apo kuaáva, 1.000; ha hembyre umi imbarete ha ikatupyrýva ñorãirõrã.

17Upéi mburuvicha guasu Babiloniagua omoĩ mburuvicha guasúrõ Matanías, isovríno Joaquín rendaguépe, ha ombohéra chupe Sedequías, héra tee rangue.

Sedequías oisãmbyhy
(2 Cr 36.11-16; Jer 52.1-3)

18Sedequías oguereko 21 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy 11 áño Jerusalénpe. Isy héra Hamutal, Jeremías rajy, Libágua.

19Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, itúva Joaquín rembiapo kuéicha.

20Upévare Ñandejára ipochy Jerusalén ha Judá ndive ha omosẽ henondégui.

Jerusalén ho'a
(Jer 39.1-7; 52.3-11)

Upéi Sedequías opu'ã Babilonia ruvicha guasúre.

2 Reyes 25

1Ára 10pe, upe mes 10hápe, ha 9 áñoma oisãmbyhy haguépe Sedequías, mburuvicha guasu Nabucodonosor oho iñorãirõhára kuéra reheve Jerusalén gotyo. Oguahẽvo, omongora pe táva. Oñemohenda henondépe, ha ijerekuévo katu omopu'ã yvy, ojapyhara ha ondyry haguã hese.

2Pe táva oñemongora áño 11 peve oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Sedequías.

3Ára 9hápe, mes irundyha jave, tuichave ñembyahýi upe távape ha avave ndoguerekói ho'u vaerã.

4Upérõ ombokua hikuái pe táva tápia. Ha umi caldéo kuéra omongora ramo jepe chupe kuéra, mburuvicha guasu iñorãirõhára reheve, osẽ ha okañy upe pyhare. Osẽ hikuái pe okẽ oĩva mokõive tápia pa'ũ rupi, ha upe tape rupi ohasáva mburuvicha guasu yvotyty rupi. Upégui, oho hikuái ysyry Jordán ñu rape rupi.

5Caldéo kuéra katu omuña mburuvicha guasu Sedequíaspe ha ohupyty chupe Jericó ñúme. Iñorãirõhára kuéra oheja chupe ha isarambi opa rupi.

6Caldéo kuéra omyakãsã mburuvicha guasúpe ha ogueraha Babilonia ruvicha guasu rendápe, oĩva Riblápe, Hamat retãme. Upépe Nabucodonosor he'i mba'épa ojejapóta Sedequías rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Sedequías ra'y kuérape katu, ojajura kytĩ hesa renondetépe, ha chupe ohesa'ouka, oipokua ha ogueraha Babilóniape.

Tupao ñerundi
(2 Cr 36.17-21; Jer 39.8-10; 52.12-30)

8Ára 10pe, mes 5 jave, áño 19 oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor, Nebuzaradán, mburuvicha guasu rembijokuái ha mburuvicha guasúre oñangarekóva ruvicha, oguahẽ Jerusalénpe.

9Ha ohapy hikuái tupao, mburuvicha guasu róga ha opa óga táva pegua, tenondete umi poguasu kuéra róga,

10ha umi ñorãirõhára omoirũva chupe oity yvýre umi tápia omongoráva Jerusalén.

11Upéi Nebuzaradán ogueraha ipokuapy Babilóniape umi táva guápe, umi ohasa vaekuépe caldéo kuérape ha umi mba'e apópe ikatupyrýva rembyrépe.

12Mbovymi imboriahuvévante oheja oñangareko haguã parraltýre ha oñemitỹ haguã kokuépe.

13Caldéo kuéra ojoka opa mba'e vrónse oĩva tupaópe: umi horkon, ipyenda ha ña'ẽ guasu y peguarã, ha ogueraha hikuái opa upe vrónse Babilóniape.

14Ogueraha avei tanimbu ryru, pála, mba'e rendy mopotĩha, kucharõ kuéra ha opa tembiporu vrónse ojeporúva oñemomorãháme.

15Upéicha avei, Nebuzaradán ogueraha opa mba'e óro ha pláta: myatatĩha ha tása guasu kuéra.

16Umi mokõi horkon, pe ña'ẽ guasu y peguarã, ha pyenda kuéra mburuvicha guasu Salomón ojapouka vaekue tupao peguarã, ndaikatúi ojepapa ipohyikue.

17Peteĩ-teĩ umi horkon ijyvateve 8 métrogui, ha iñakã vrónse 2 métrogui ijyvateve. Ijerére katu ijeguaka ku rédcha vrónsegui, ha granáda ra'ãngápe oñembojegua. Umi mokõi horkon peteĩcha.

Judá retãguára ojereraha hetãgui

18Nebuzaradán omyakãsã avei pa'i guasu Seraías, pa'i kuéra ruvicha Sofonías. Ha mbohapy tupao rokẽ rerekuápe.

19Umi tavagua apytégui omyakãsã ñorãirõhára ruvicha, 5 mburuvicha guasu rembiguái oĩva pe távape, pe mburuvicha oiporavóva kuimba'e kuéra ñorãirõrã, 60 karai poguasu oĩva upe távape.

20-21Nebuzaradán ogueraha opa ko'ãva, Babilonia ruvicha guasu rendápe, oĩva Riblápe, Hamat retãme. Upépe Babilonia ruvicha guasu he'i umíva ojejuka haguã. Upéicha Judagua ojereraha hetãgui ipokuapy.

Umi opytáva okañy Egíptope
(Jer 40.7-10; 41.1-3, 16-18)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor omoĩ umi Judápe ohejáva sãmbyhyhárõ, Guedalíaspe Ahicam ra'y ha Safán remineno.

23Umi Judá pegua mburuvicha ha ñorãirõha kuéra oikuaávo upéva, oho Mispápe oñe'ẽ haguã Guedalías ndive. Umíva vaekue Ismael Netanías ra'y, Johanán Caréah ra'y, Seraías Tanhúmet ra'y Netofá pegua, ha Jaazanías, peteĩ kuimba'e Maacá pegua ra'y. Omoirũ chupe kuéra kuimba'e kuéra hendivegua.

24Guedalías ome'ẽ iñe'ẽ Ñandejára rérape chupe kuéra ha iñirũ nguérape, he'ívo ani haguã okyhyje mburuvicha caldéo kuéragui, opyta haguã uvei oiko upe tetãme ha ojejokuaika Babilonia ruvicha guasúpe, ha upéicha oho porãtaha chupe kuéra.

25Ha pe mes 7 haguépe, Ismael Netanías ra'y ha Elisamá remineno, ha'éva Judá ruvicha guasu rogagua, oguahẽ 10 kuimba'e ndive, ha ojuka hikuái Guedalías ha umi judío ha caldéo oĩva hendive Mispápe.

26Upérõ opavave, okyhyje rupi caldéo kuéragui, opu'ã ha oho Egíptope oĩ haguéicha, michĩva ha tuicháva ha ñorãirõhára ruvicha kuéra.

Joaquín oñerenohẽ jejopy vaígui ha ojeapo mba'e ramo Babilóniape

(Jer 52.31-34)

27Ára 27pe, mes 12 jave, áño 37pe ojereraha hague hetãgui Judá ruvicha guasu Joaquín, oñepyrũ oisãmbyhy Babilóniape mburuvicha guasu Evil-Merodac, ipy'a porãva Joaquín ndive, ha oguenohẽ chupe koty ypytũgui.

28Imba'e porã hendive, ha ombojeroviave chupe ambue mburuvicha kuérapegui, oĩva hendive Babilóniape.

29Ha péicha Joaquín oipe'a upe ijao oiporúva oikórõ iñapytĩmby, ha upe guive okaru mburuvicha guasu ndive.

30Upéva ári, oikove aja pukukue, Joaquín ohupyty hemikotevẽrã ára ko'ẽre, Babilonia ruvicha guasúgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Crónicas

1 Crónicas 1

Adán ñemoñare
(Gn 5.1-32)

1Adán, Set, Enós,

2Cainán, Mahalalel, Jared,

3Henoc, Matusalén, Lámec,

4Noé.

Noé ñemoñare
(Gn 10.1-32)

Noé ra'y kuéra: Sem, Cam ha Jafet.

5Jafet ra'y kuéra: Gómer, Magog, Madai, Javán, Tubal, Mésec ha Tirás.

6Gómer ra'y kuéra: Asquenaz, Rifat ha Togarmá.

7Javán ra'y kuéra: Elisá, Tarsis, Quitim ha Rodanim.

8Cam ra'y kuéra: Cus, Misraim, Fut ha Canaán.

9Cus ra'y kuéra: Sebá, Havilá, Sabtá, Raamá ha Sabtecá. Raamá ra'y kuéra: Sebá ha Dedán.

10Cus, Nimrod ru vaekue. Ha ñepyrũrã, upe kuimba'e imbaretéva yvy ári.

11Mizraímgui osẽ ludéo, anaméo, lehabíta, naftuhíta,

12patruséo, casluhíta ha caftoríta kuéra ha ãvagui ou filistéo kuéra.

13Canaán, Sidón ha Het ru vaekue. Sidón vaekue ita'ýra ypykue.

14Canaángui osẽ ko'ãva: jebuséo, amorréo, gergeséo,

15hevéo, aracéo, sinéo,

16arvadéo, semaréo ha hamatéo kuéra.

17Sem ra'y kuéra vaekue: Elam, Asur, Arfaxad, Lud ha Aram. Aram ra'y kuéra vaekue Us, Hul, Guéter ha Mas.

18Arfaxad, Sélah ru vaekue, ha Sélah Éber ru vaekue.

19Éber ita'ýra mokõi: peteĩ héra Péleg, ha'e oikovépe oñepyrũ haguére pe yvy oñemboja'o. Ityvýra héra Joctán.

20Joctán ra'y kuéra Almodad, Sélef, Hasar-Mávet, Jérah,

21Hadoram, Uzal, Diclá,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Obal, Abimael, Sebá,

23Ofir, Havilá ha Jobab. Ko'ãva Joctán ra'y vaekue.

Sem ñemoñare
(Gn 11.10-26)

24Sem, Arfaxad, Sélah,

25Éber, Péleg, Reú,

26Serug, Nahor, Térah,

27ha Abram ha'éva Abraham.

Ismael ha Queturá ñemoñare
(Gn 25.1-6,12-18)

28Abraham ra'y kuéra: Isaac ha Ismael.

29Ismael ñemoñare ko'ãva: Nebaiot, Ismael ra'y ypykue, Quedar, Abdeel, Mibsam,

30Mismá, Dumá, Masá, Hadad, Temá,

31Jetur, Nafís ha Quedemá. Ko'ãva Ismael ra'y kuéra.

32Queturá, Abraham kuña, memby kuéra: Zimrán, Jocsán, Medán, Madián, Isbac ha Súah. Jocsán ra'y kuéra: Sebá ha Dedán.

33Madián ra'y kuéra: Efá, Éfer, Hanoc, Abidá ha Eldaá. Opa ko'ãva Queturá ñemoñare.

Esaú ñemoñare
(Gn 36.1-43)

34Abraham Isaac ru. Isaac ra'y kuéra: Esaú ha Israel.

35Esaú ra'y kuéra: Elifaz, Reuel, Jeús, Jaalam, Coré.

36Elifaz ra'y kuéra: Temán, Omar, Zefo, Gatam ha Quenaz. Ikuña Timnágui Elifaz ita'ýra Amalec.

37Reuel ra'y kuéra: Náhat, Zérah, Samá ha Mizá.

38Seír ra'y kuéra: Lotán, Sobal, Sibón, Aná, Disón, Éser ha Disán.

39Lotán ra'y kuéra: Hori ha Hemam. Timná, Lotán reindy.

40Sobal ra'y kuéra: Alván, Manáhat, Ebal, Sefó ha Onam. Sibón ra'y kuéra: Aiá ha Aná.

41Aná, Disón ru. Disón ra'y kuéra: Hemdán, Esbán, Itrán ha Querán.

42Éser ra'y kuéra: Bilhán, Zaaván ha Jaacán. Disán ra'y kuéra: Us ha Arán.

43Ko'ãva vaekue mburuvicha guasu kuéra oisãmbyhy vaekue Edómpe, Israelgua oguereko mboyve mburuvicha guasu: Bela, Beor ra'y. Itáva guasu héra Dinhaba.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

44Omano rire Bela oisãmbyhy Jobab, Zérah ra'y Bosragua.

45Omano rire Jobab oisãmbyhy Husam Temangua.

46Omano rire Husam oisãmbyhy Hadad, Bedad ra'y, ipu'aka vaekue Madián guáre Moab ñúme ha itáva héra Avit.

47Omano rire Hadad oisãmbyhy Samlá, Masrecagua.

48Omano rire Samlá oisãmbyhy Saúl Rehobotgua. Pe táva oĩ ysyry rembe'ýpe.

49Omano rire Saúl oisãmbyhy Baal-Hanán, Acbor ra'y.

50Ha omano rire Baal-Hanán oisãmbyhy Hadad tavagua hérava Pau. Hadad rembireko héra Mehetabel, Matred rajy ha Mezaab remineno.

51Omano rire Hadad, Edom ruvicha kuéra ko'ãva vaekue: Timná, Alvá, Jetet,

52Oholibamá, Elá, Pinón,

53Quenaz, Temán, Mibsar,

54Magdiel ha Iram. Ko'ãva vaekue Edom ruvicha kuéra.

1 Crónicas 2

Israel ra'y kuéra

1Israel ra'y kuéra Rubén, Simeón, Leví, Judá, Isacar, Zabulón,

2Dan, José, Benjamín, Neftalí, Gad ha Aser.

Judá ñemoñare

3Judá ra'y kuéra Er, Onán ha Selá. Ko'ãva sy, Súah rajy vaekue, Canaangua ha'e. Er, Judá ra'y ypykue katu iñaña eterei vaekue ha upévare Ñandejára ojuka chupe.

4Tamar, Judá nuéra, imemby mokõi chugui: Fares ha Zérah. Ha péicha Judá 5 ita'ýra vaekue.

5Fares ra'y kuéra Hesrón ha Hamul.

6Zérah ra'y kuéra Zimrí, Etán, Hemán, Calcol ha Dardá. 5 umíva.

7Carmí ra'y Acar. Kóva ogueru ivaíva Israel ári oñongatu haguére upe Tupã he'i vaekue oñehundipaite haguã.

8Etán ra'y Azarías.

9Hesrón ra'y kuéra Jerahmeel, Ram ha Quelubai.

10Ram, Aminadab ru ha Aminadab, Nahasón ru. Kóva Judá ñemoñare ruvicha.

11Nahasón, Salmá ru Salmá, Booz ru.

12Booz, Obed ru, Obed Jesé ru.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Jesé ra'y ypykue Eliab, mokõiha Abinadab, mbohapyha Simá,

14irundyha Natanael, 5ha Radai,

15Ósem 6ha, ha 7ha David.

16Ko'ãva reindy kuéra Seruiá ha Abigail. Seruiá memby kuéra, mbohapy: Abisai, Joab ha Asael.

17Abigail imemby peteĩ, Amasá. Kóva ru, Jéter ismaelíta.

18Caleb, Hesrón ra'y. Hembireko Azubá ha chugui ita'ýra Jeriot. Ambue ita'ýra kuéra Jezer, Sobab ha Ardón.

19Omano rire Azubá, Caleb omenda Afrata rehe ha chugui ita'ýra Hur.

20Hur, Urí ru ha Urí, Besalel ru.

21Hesrón oguereko ramo 60 áño omenda Maquir, Galaad ru, rajýre ha ita'ýra chugui Segub.

22Segub Jaír ru vaekue. Ko Jaír oguereko 20 táva yvy Galaádpe.

23Guesur ha Aram katu oñemomba'e hikuái Jaír rekoháre ha avei Quenat ha itáva kuérare. Umíva 60 táva. Opa ko'ãva Maquir, Galaad ru, ñemoñare vaekue.

24Omano rire Hesrón, Caleb omenda itúva rembirekore Efrata rehe ha ita'ýra chugui Asur. Asur Tecoa ru vaekue.

25Jerahmeel, Hesrón ra'y ypykue ra'y kuéra, ko'ãva vaekue: Ram upe ijypykue, Buná, Oren, Ósem ha Ahías.

26Jerahmeel omenda ambue kuñáre hérava Atará, upéva Onam sy.

27Jerahmeel ra'y ypykue Ram ra'y kuéra, ko'ãva vaekue: Maas, Jamín ha Equer.

28Onam ra'y kuéra Samai ha Jadá. Samai ra'y kuéra Nadab ha Abisur.

29Abisur rembireko héra Abihail, Ahbán ha Molid sy.

30Nadab ra'y kuéra Séled ha Apaim. Séled omano ita'ýra'ỹre.

31Apaim, Isí ru vaekue. Isí, Sesán ru. Sesán, Ahlai ru.

32Samai ryvy Jadá ra'y kuéra: Jéter ha Jonatán. Jéter omano ita'ýra'ỹre.

33Jonatán ra'y kuéra Pélet ha Zazá. Ko'ãva vaekue Jerahmeel ñemoñare.

34Sesán ndaita'ýrai, itajýrante. Ha oguereko peteĩ hembiguái Egiptogua hérava Jarhá.

35Kóvape ome'ẽ hembirekorã peteĩ itajýra ha pévagui ita'ýra Atai.

36Atai, Natán ru vaekue. Natán, Zabad ru.

37Zabad, Eflal ru. Eflal, Obed ru.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

38Obed, Jehú ru. Jehú, Azarías ru.

39Azarías, Heles ru. Heles, Elasá ru.

40Elasá, Sismai ru. Sismai, Salum ru.

41Salum, Jecamías ru ha Jecamías, Elisamá ru.

42Caleb, Jerahmeel ryvy, ra'y kuéra: Mesa pe ypykue, kóva Zif ru. Ha pe mokõiha Maresá, kóva Hebrón ru.

43Hebrón ra'y kuéra Coré Tapúah, Réquem ha Semá.

44Semá Ráham ru, kóva Jorcoam ru ha Réquem Samai ru.

45Samai ra'y Maón, Bet-Sur ru.

46Efá, Caleb kuña, Harán, Mosá ha Gazez sy vaekue. Harán Gazez ru vaekue.

47Jahdai ra'y kuéra: Regem, Jotam, Guesán, Pélet, Efá ha Sáaf.

48Maacá, Caleb kuña, Séber ha Tirhaná sy vaekue.

49Avei Sáaf ha Sevá sy vaekue. Sáaf Madmaná ru ha Sevá Macbená ha Guibeá ru. Caleb itajýra avei, hérava Acsa.

50-51Ko'ãva vaekue Caleb ñemoñare. Efrata ra'y ypykue Hur ra'y kuéra vaekue: Sobal, Salmá ha Haref. Sobal, Quiriat-Jearim ru, Salmá Belén ru, Haref Bet-Gader ru.

52Sobal, Quiriat-Jearim ru, ra'y kuéra vaekue: Reaías, manahetíta kuéra mbytere,

53ha Quiriat-Jearim rogagua, itríta, futíta, sumatíta ha mizraíta kuéra. Ko'ãvagui ou soratíta ha estaolíta kuéra.

54Salmá ra'y kuéra vaekue Belén, netofatíta, Atrot-Bet-Joab, manahetíta mbytere ambue, soreíta kuéra,

55ha soferíta kuéra rogagua oikóva Jábespe ha umíva hína tiratéo, simatéo ha sucatéo kuéra. Ko'ãva hína queníta kuéra oúva Hamátgui, upéva Bet-Recab ru.

1 Crónicas 3

David ra'y kuéra

(2 S 3.2-5; 5.13-16; 1 Cr 14.3-7)

1-2David ra'y kuéra Hebrón peguare: ypykue Amnón, Ahinóam, Jezreel pegua memby; mokõiha Daniel, Abigail Carmel pegua memby; mbohapyha Absalón, Maacá memby, Talmai, Guesur pegua mburuvicha guasu, rajy; irundyha Adonías, Haguit memby;

3Sefatías 5ha, Abital memby; Itream 6ha, Eglá, ambue David rembireko, memby.

4Ko'ã 6 David ra'y oikove ypy vaekue Hebrónpe, ha'e oisãmbyhy haguépe 7 áño ha 6 mése. Upéi oisãmbyhy 33 áño Jerusalénpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5-6Upépe irundy ita'yrave: Simá, Sobab, Natán ha Salomón, opa umíva Betsabé, Amiel rajy, memby. Oguerekove 9 ita'ýra: Ibhar, Elisamá, Elifélet,

7Nógah, Néfeg, Jafía,

8Elisamá, Eliadá, Elifélet.

9Opa ko'ãva David ra'y vaekue, ojepapa'ỹre umi ita'ýra ikuña kuéragui guare. Tamar vaekue umíva reindy.

Mburuvicha guasu kuéra Judagua

10Salomón ra'y, Roboam; Roboam ra'y, Abías; Abías ra'y, Asá; Asá ra'y, Josafat;

11Josafat ra'y, Joram; Joram ra'y, Ocozías; Ocozías ra'y, Joás;

12Joás ra'y, Amasías; Amasías ra'y, Azarías; Azarías ra'y, Jotam;

13Jotam ra'y, Ahaz; Ahaz ra'y, Ezequías; Ezequías ra'y, Manasés;

14Manasés ra'y, Amón; Amón ra'y, Josías.

15Josías ra'y kuéra: ypykue Johanán, mokõiha Joaquim, mbohapyha Sedequías, irundyha Salum.

16Joaquim ra'y kuéra Jeconías ha Sedequías.

David ñemoñare Babilóniagui ojeju rire

17Jeconías, Babilóniape ojereraha vaekue ñemoñare, ko'ãva vaekue: Ita'ýra ypykue Salatiel,

18ha Malquiram, Pedaías, Senazar, Jecamías, Hosamá ha Nedabías.

19Pedaías ra'y kuéra Zorobabel ha Simí. Zorobabel ra'y kuéra Mesulam ha Hananías, ha Selomit ko'ãva reindy,

20Ha ambue 5 ita'ýra: Hasubá, Óhel, Berequías, Hasadías ha Jusab-Hésed.

21Hananías ra'y kuéra Pelatías ha Isaías. Isaías ñemoñare, Refaías, Arnán, Abdías ha Secanías.

22Secanías ra'y kuéra Semaías, Hatús, Igal, Baríah, Nearías ha Safat: 6 umíva.

23Nearías ra'y kuéra mbohapy: Elioenai, Ezequías ha Azricam.

24Elioenai ra'y kuéra, 7: Hodavías, Eliasib, Pelaías, Acub, Johanán, Dalaías ha Ananí.

1 Crónicas 4

Judá ñemoñare

1Judá ra'y kuéra: Fares, Hesrón, Carmí, Hur ha Sobal.

2Reaías, Sobal ra'y Jáhat ru ha Jáhat, Ahumai ha Láhad ru. Ko'ãva vaekue soratíta rogagua:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3-4Hur ra'y kuéra: Etam, Jezreel, Ismá, Idbas, Penuel, Guedor ru ha Éser Husá ru. Ko'ãva reindy héra Haslelponi. Ko'ãva Hur, Efrata ra'y ypykue, ra'y vaekue. Efrata vaekue Belén ru ypykue.

5Asur, Tecoa ru, hembireko mokõi: Helá ha Naará.

6Naará, Ahuzam, Héfer, Temení ha Ahastarí sy, ko'ãva Naará memby.

7Helá memby Séret, Jesohar ha Etnán.

8Cos, Anub ha Sobebá ru ha Aharhel, Harum ra'y, rogagua ru ypykue.

9Jabés herakuãve vaekue ityvýra kuéragui ha isy ombohéra chupe Jabés, he'ígui: “Ahasa asyete vaekue arekóvo chupe”.

10Jabés oñembo'e Israel Tupãme péicha: “Ajerure ndéve che rovasa haguã reme'ẽvo chéve yvy tuicháva, che pytyvõ ha che pe'a haguã ivaívagui, ani haguã ahasa asy.” Ha Tupã ome'ẽ chupe upe ojeruréva.

11Quelub, Suhá ryvy, Mehír ru. Mehír, Estón ru.

12Estón, Bet-Rafá, Paséah ha Tehiná ru. Tehiná omopu'ã táva Nahas. Ko'ãva vaekue umi Recagua.

13Quenaz ra'y kuéra Otoniel ha Seraías. Otoniel ra'y kuéra Hatat

14ha Meonotai, Ofrá ru. Seraías Joab ru, Harasim ñúme oikóva ru ypykue. Umíva ojapokuaa heta mba'e fiérrogui.

15Caleb, Jefuné ra'y, ra'y kuéra jey: Ir, Elá ha Náam. Elá, Quenaz ru.

16Jahaleel ra'y kuéra: Zif, Zifá, Tirías, Asarel.

17-18Esdras ra'y kuéra vaekue: Jéter, Méred, Éfer ha Jalón. Méred omenda Faraón rajy Bitiá rehe. Ita'ýra kuéra: María, Samai ha Isbah, Estemoa ru. Méred oguereko avei hembireko Judá ñemoñaregua. Ko kuña memby kuéra: Jéred, Guedor ru; Éber, Socó ru ha Jecutiel, Zanóah ru.

19Hodías omenda Náham, Queilá ru, reindýre. Ko kuña memby kuéra: Daliá garmíta, ha Estemoa maacatéo.

20Simón ra'y kuéra: Amnón, Riná, Ben-Hanán ha Tilón. Isí ra'y kuéra: Zohet ha Ben-Zohet.

21Selá, Judá ra'y, ñemoñare, ãva vaekue: Er, Lecá ru; Ladá, Maresá ru; umi ojohogagua omba'apóva línore upe héravape Bet-Asbéa,

22Joaquim, umi oikóva upe héravape Cozebá, Joás ha Saraf; ko'ãva omenda kuña moabíta rehe ha ou Belénpe, omombe'uháicha kuatia yma guare.

23Ko'ãva ojapo kuaa kambuchi ñai'ũ, oiko Netaim ha Guederá héravape ha omba'apo mburuvicha guasu peguarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Simeón ñemoñare

24Simeón ra'y kuéra vaekue: Nemuel, Jamín, Jarib, Zérah ha Saúl.

25Saúl, Salum ru; Salum, Mibsam ru ha Mibsam, Mismá ru.

26Mismá, Hamuel ru; Hamuel, Zacur ru ha Zacur Simí ru.

27Simí ita'ýra 16 ha itajýra 6; ityvýra kuéra katu nda ita'ýra hetái ha upévare rogagua kuéra ndahetaitéi Judá rogaguáicha.

28Oiko hikuái umi héravape Beerseba, Moladá, Hasar-Sual,

29Bilhá, Ésem, Tolad,

30Betuel, Hormá, Siclag,

31Bet-Marcabot, Hasar-Susim, Bet-Birai ha Saaraim. Ko'ãva vaekue itáva kuéra David oisãmbyhy mboyve.

32Oguereko avei 5 táva michĩvéva: Etam, Ain, Rimón, Toquen ha Asán,

33opa umi tava'i reheve oĩva ko'ã táva jerére oñeguahẽ meve Baalat héravape. Ãva hína umi ha'e kuéra oiko haguépe ha ojepapa ojohogaguáre.

34-38Ko'ãva vaekue ojohogagua ruvicha réra: Mesobab, Jamlec, Josías Amasías ra'y, Joel, Jehú Josibías ra'y, Josibías Seraías ra'y ha Seraías Asiel ra'y; Elioenai, Jaacoba, Jesohaías, Asaías, Adiel, Jesimiel, Benaías, Zizá Sifi ra'y, Sifi Alón ra'y, Alón Jedaías ra'y, Jedaías Simrí ra'y. Simrí Semaías ra'y. Hogagua kuéra oñemboheta etereígui,

39oguahẽ hikuái Guerar ypy peve, oĩva kuarahy resẽ gotyo, hymba kuéra rembi'urã rekávo,

40ha ojuhu ñu porã, kapi'ipe rovyũ heta porã reheve, yvy tuicha ojeiko haguã py'a guapýpe ha kyhyje'ỹre. Upépe oiko vaekue ymave Cam ñemoñare.

41Ezequías Judá ruvicha guasúrõ guare, oguahẽ ko'ã ja'e vaekue ha ohundi ete voi chupe kuéra, hekoha ha hóga kuéra ojuhu vaekue, ha opyta oiko upépe hendaguépe, oĩgui heta hymba kuéra rembi'urã.

42Upéi 500 kuimba'e Simeón ñemoñaregua oho yvyty Seír gotyo ha omyakã chupe kuéra Isí ra'y kuéra Pelatías, Nearías, Refaías ha Uziel,

43ha ohundi Amalecgua rembyre. Upe guive oiko upépe ko'ágã peve.

1 Crónicas 5

Rubén ñemoñare

1-3Jacob ra'y ypykue Rubén ra'y kuéra, ko'ãva: Hanoc, Falú, Hesrón ha Carmí. Jepe Rubén ta'ýra ypykue vaekue, noñeme'ẽi chupe upe ta'ýra ypykue jehovasa paha, orãirõ haguére itúva kuñáme, ha ko jehovasa opyta José ra'y kuérape. José vaekue ambue

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jacob ra'y. Opáichavo Judá vaekue pe ipokatuvéva tyvýra kuéra apytépe ha chugui osẽ peteĩ mburuvicha, ta'ýra ypykue jehovasa paha katu José mba'e vaekue.

4-6Joel ñemoñare, ãva vaekue: Semaías, Gog, Simí, Micaías, Reaías, Baal ha Beerá, rubeníta kuéra ruvicha. Kóvape ogueraha vaekue ñorãirõhágui hembiguáirõ Asiria ruvicha guasu Tiglat-Piléser.

7Beerá ryvy kuéra, umi rogagua ojepapa haguéicha, ãva vaekue: upe ypykue Jeiel, upéi Zacarías

8ha Bela, Asaz ra'y ha Semá, Joel ra'y, niéto. Bela oiko Aroérpe ha ijyvy ojepyso yvyty Nebo ha Baal-Meón peve.

9Kuarahy resẽ gotyo oñemohenda pe yvy ojeiko'ỹha rembe'y peve ojepysóva ysyry guasu Éufratesgui, hymba kuéra niko oñemboheta eterei vaekue Galaad yvýpe.

10Mburuvicha guasu Saúl oisãmbyhýrõ guare, umi rubeníta oñorãirõ umi agaréno ndive. Ipu'aka hese kuéra ha oñemohenda Galaad yvýgui kuarahay resẽ gotyo.

Gad ñemoñare

11Gad ñemoñare oiko vaekue rubeníta rovái, Basán yvýpe, táva Salcá peve, ãva vaekue:

12Joel, pe ypykue, ha kóva rire Safán, upéi Jaanai ha upéi Safat.

13Ipehẽngue kuéra, ojohogaguáre ojepapáva, ãva hína: Micael, Mesulam, Sebá, Jorai, Jacán, Zía ha Éber, 7 opavave.

14Umíva vaekue Abihail ra'y kuéra. Abihail, Huri ra'y. Huri, Jaroa ra'y. Jaroa, Galaad ra'y. Galaad, Micael ra'y. Micael, Jesisai ra'y. Jesisai, Jahdo ra'y. Jahdo, Buz ra'y.

15Ahí, Abdiel ra'y ha Guní niéto, hogagua ruvicha vaekue.

16Opa ha'e kuéra oiko vaekue Galaádpe, yvy Basán ha itáva kuérape ha Sarón ñu rupi, ijyvy rembe'y peve.

17Opa ha'e kuéra ojepapa ha héra kuéra ojehai rogagua kuatiápe, Judá ruvicha guasúrõ guare Jotam ha Israel ruvicha guasu Jeroboam.

Rubén, Gad ha mbytere Manasés ñemoñaregua rekovekue

18Rubén ha Gad ñemoñare ha mbytere Manasés ñemoñaregua ñorãirõhára py'a guasu vaekue, oiporúva mo'ãha, kyse puku ha hu'y ha oñorãirõ kuaáva. Umíva 44.760 kuimba'e ñorãirõrã.

19Oñorãirõ vaekue agaréno kuéra, Jetur, Nafís ha Nodab ndive.

20Tupã oipytyvõ chupe kuéra ha umi agaréno ha iñirũ nguéra ho'a ipópe, ha'e kuéra ojerure haguére Tupãme ñorãirõ jave oipytyvõ haguã chupe kuéra. Tupã oipytyvõ chupe kuéra ojeroviágui hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Upéi ogueraha imbohovaiha rymba kuéra. Umíva hína 50.000 kaméllo. 250.000 ovecha ha 2.000 vúrro. Ogueraha avei jepokuahápe 100.000 kuimba'e.

22Heta imbohovaiha omanóva, Tupã mba'égui pe ñorãirõ. Ha opyta hikuái oiko upépe oguahẽ meve upe ára ha'e kuéra avei ojereraha haguépe tembiguáirõ tetã ambuépe.

23Mbytere Manasés ñemoñaregua ñemoñare oiko vaekue upe yvýpe ojepysóva Basán guive Baal-Hermón, Senir ha yvyty Hermón peve, hetágui ha'e kuéra.

24Hogagua kuéra ruvicha, ko'ãva vaekue: Éfer, Isí, Eliel, Azriel, Jeremías, Hodavías ha Jahdiel. Opa ha'e kuéra kuimba'e py'a guasu, herakuã mombyrýva ha ogagua ruvicha.

25Ko'ãva katu opu'ã Tupã itúva kuéra ypykue Járare ha ojei chugui omomba'e guasu haguã tupã nguéra omomba'e guasúvape umi tetã ambuegua, Ñandejára ohundi ha oipe'a vaekue henonderãgui.

26Upévare Tupã omopu'ã hese kuéra mburuvicha ojeheróva Pul, upéva Tiglat-Piléser, mburuvicha guasu Asiria pegua, omosẽ vaekue rubeníta, gadíta ha mbytere Manasés ñemoñaregua; ha ogueraha chupe kuéra táva kuérape hérava Halah, Habor, Hará ha ysyry guasúpe héra Gozán, oikohápe hikuái ko'agãite peve.

Pa'i, Leví ra'y kuéra

27Leví ra'y kuéra Guersón, Quehat ha Merarí.

28Quehat ra'y kuéra Amram, Ishar, Hebrón ha Uziel.

29Amram ra'y kuéra Aarón, Moisés ha María. Aarón ra'y kuéra Nadab, Abihú, Eleazar ha Itamar.

30Eleazar Finees ru, Finees Abisúa ru.

31Abisúa Buquí ru, Buquí Uzí ru,

32Uzí Zeraías ru, Zeraías Meraiot ru,

33Meraiot Amarías ru, Amarías Ahitub ru,

34Ahitub Sadoc ru, Sadoc Ahimaas ru,

35Ahimaas Azarías ru, Azarías Johanán ru,

36Johanán Azarías ru, kóva pa'i pe tupaópe Salomón ojapo Jerusalénpe.

37Azarías Amarías ru, Amarías Ahitub ru,

38Ahitub Sadoc ru, Sadoc Salum ru,

39Salum Hilquías ru, Hilquías Azarías ru,

40Azarías Seraías ru ha Seraías Josadac ru.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

41Josadac ojereraha tetã ambuépe Ñandejára oguerahárõ guare tetã ambuépe Judá ha Jerusalén guápe Nabucodonosor rupi.

1 Crónicas 6

Leví ñemoñare

1Leví ra'y kuéra Guersón Quehat ha Merarí.

2Guersón ra'y kuéra Libní ha Simí.

3Quehat ra'y kuéra Amram, Ishar, Hebrón ha Uziel.

4Merarí ra'y kuéra Mahli ha Musí. Umíva Leví ra'y kuéra.

5-6Guersón ñemoñare ãva: Libní, Jáhat, Zimá, joa, Idó, Zérah ha Jeatrai.

7-9Quehat ñemoñare ãva: Aminadab, Coré, Asir, Elcaná, Ebiasaf, Asir, Táhat, Uriel, Ozías ha Saúl.

10-12Elcaná ra'y kuéra, Amasai ha Ahimot, ha Ahimot ñemoñare kuéra, ãva: Elcaná, Sofai, Náhat, Eliab, Jeroham ha Elcaná.

13Samuel ra'y kuéra, Vasní pe ypykue ha Abías.

14-15Merarí ñemoñare, ãva: Mahli, Libní, Simí, Uzá, Simá, Haguías ha Asaías.

Levíta kuéra David omoĩ opurahéi haguã tupaópe

16Ãva hína levíta kuéra David omoĩ opurahéi haguã tupaópe oñemoĩ guive upépe karameguã.

17Ha'e kuéra opurahéi tupao renondépe, Salomón omopu'ãmba meve tupao Jerusalénpe ha upéi opurahéi avei upépe ojepokuaa haguéicha.

18Umi oĩ upépe ita'ýra kuéra ndive, ãva: Quehat ñemoñaregua, Hemán; kóva Joel ra'y, kóva Samuel ra'y,

19kóva Elcaná ra'y, kóva Jeroham ra'y, kóva Eliel ra'y, kóva Tóah ra'y,

20kóva Zuf ra'y, kóva Elcaná ra'y, kóva Máhat ra'y, kóva Amasai ra'y,

21kóva Elcaná ra'y, kóva Joel ra'y, kóva Azarías ra'y, kóva Sofonías ra'y,

22kóva Táhat ra'y, kóva Asir ra'y, kóva Ebiasaf ra'y, kóva Coré ra'y,

23kóva Ishar ra'y, kóva Quehat ra'y, kóva Leví ra'y, kóva Jacob ra'y.

24Hemán akatúa gotyo oñemohenda ipehẽngue Asaf, kóva Berequías ra'y, kóva Simá ra'y,

25kóva Micael ra'y, kóva Baaseías ra'y, kóva Malquías ra'y,

26kóva Etní ra'y, kóva Zérah ra'y, kóva Adaías ra'y,

27kóva Etán ra'y, kóva Zimá ra'y, kóva Simí ra'y,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28kóva Jáhat ra'y, kóva Guersón ra'y, kóva Leví ra'y.

29Hemán asu gotyo oñemohenda ipehẽngue Merarí ñemoñaregua: Etán, kóva Quisí ra'y, kóva Abdí ra'y, kóva Maluc ra'y,

30kóva Hasabías ra'y, kóva Hilquías ra'y,

31kóva Amsí ra'y, kóva Baní ra'y, kóva Sémer ra'y,

32kóva Mahli ra'y, kóva Musí ra'y, kóva Merarí ra'y, kóva Leví ra'y.

33Ambue ipehẽngue kuéra Leví ñemoñaregua, hembiapo tupaópe.

34Aarón ha iñemoñare kuéra umi ohapýva mba'e kuave'ẽ pe altar ári oñekuave'ẽháme mymbahapy ha pe altar ári ojehapyhápe insíenso. Avei hembiapo Tupã kotýpe ha ojerure ojeheja rei haguã Israel guápe iñangaipa, Moisés Tupã rembiguái he'i haguéicha.

Aarón ñemoñare

35-38Aarón ñemoñare kuéra, ãva: Eleazar, Finees, Abisúa, Buquí, Uzí, Zeraías, Meraiot, Amarías, Ahitub, Sadoc ha Ahimaas.

Umi levíta táva kuéra
(Jos 21.1-42)

39Aarón ñemoñare oiko haguépe ha ijyvy kuéra rembe'y ãva: Quehat guápe oñeme'ẽ po'a rupi:

40táva Hebrón, Judá yvýpe, iñu reheve.

41Caleb Jefuné ra'ýpe oñeme'ẽ pe táva roka ha upepegua táva kuéra.

42Aarón ñemoñare kuérape oñeme'ẽ Hebrón, táva oñekañyha ha avei táva Libná, Jatir, Estemoa,

43-44Hilén, Debir, Asán ha Bet-Semes, opa umíva iñu ijerekuévo mymba okaru haguã.

45Avei oñeme'ẽ chupe kuéra táva kuéra Benjamín ñemoñaregua mba'éva. Umíva hína Gueba, Alémet ha Anatot, opa umíva iñu ijerekuévo, mymba okaru haguã. Aipo ramo umi táva oñeme'ẽva Aarón guápe, 13.

46Umi ambue Quehat guápe oñeme'ẽ, po'a rupi, 10 táva mbytere Manasés ñemoñaregua mba'e,

47ha Guersón ñemoñare kuérape, ojepapa rire oñopehẽnguéva, oñeme'ẽ 13 táva Isacar, Aser ha Neftalí ñemoñaregua mba'e ha umi Manasés ñemoñaregua mba'e oñemohenda yvy Basánpe.

48Merarí ñemoñare kuérape, ojepapa rire ojohogagua, oñeme'ẽ, po'a rupi, 12 táva Rubén, Gad ha Zabulón ñemoñaregua mba'e.

49Israelgua ome'ẽ ko'ã táva iñu reheve Leví ñemoñare kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

50Umi Judá, Simeón ha Benjamín ñemoñaregua ome'ẽ, po'a rupi, umi táva oje'éva.

51Oĩ Quehat guáva ohupyty, po'a rupi, táva kuéra Efraín ñemoñaregua mba'e.

52Oñeme'ẽ avei chupe kuéra Siquem, táva oñekañyha, oĩva Efraín yvytýpe, iñu reheve ha avei Guézer,

53-54Jocmeam, Bet-Horón, Aialón ha Gat-Rimón, opa umíva iñu reheve ijerekuévo mymba okaru haguãme.

55Umi ambue Quehat guápe oñeme'ẽ táva kuéra Aner ha Bileam, mbytere Manasés ñemoñaregua mba'e, iñu reheve ijerekuévo mymba okaru haguãme.

56Guersón ñemoñare kuérape, oñeme'ẽ Manasés ñemoñaregua mba'ekue iñu reheve táva Golán oĩva yvy Basánpe, ha táva Astarot iñu reheve ijerekuévo mymba okaru haguãme.

57-58Avei oñeme'ẽ chupe kuéra táva kuéra Isacar ñemoñaregua mba'e, umíva Quedes, Daberat, Ramot ha Anem, iñu reheve ijerekuévo mymba okaru haguãme.

59-60Aser ñemoñaregua mba'égui oñeme'ẽ chupe kuéra táva kuéra Masal, Abdón, Hucoc ha Rehob. Opa umíva iñu ijerekuévo mymba okaru haguã.

61Neftalí ñemoñaregua mba'égui oñeme'ẽ chupe kuéra Quedes Galiléape, Hamón ha Quiriataim, opa umíva iñu reheve ijerekuévo mymba okaru haguãme.

62Ambue Merarí ñemoñare guápe oñeme'ẽ: Zabulón ñemoñaregua mba'e, Rimón ha Tabor, opa umíva iñu ijerekuévo mymba okaru haguãme.

63-64Rubén ñemoñaregua mba'égui oñeme'ẽ, Jordángui kuarahy resẽ gotyo, Jericó rovái, Béser, oĩva yvy ojeiko'ỹháme, Jaza, Cademot ha Mefáat, opa umíva iñu reheve ijerekuévo mymba okaru haguãme.

65-66Gad ñemoñaregua mba'égui oñeme'ẽ, Ramot Galaadgua, Mahanaim, Hesbón ha Jazer, peteĩ-teĩ iñu reheve.

1 Crónicas 7

Isacar ñemoñare

1Isacar ra'y kuéra irundy: Tolá, Puvá, Jasub ha Simrón.

2Tolá ra'y kuéra Uzí, Refaías, Jeriel, Jahmai, Ibsam ha Samuel. Umíva Tolá rogagua ruvicha ha ñorãirõhára py'a guasu. David oisãmbyhy ramo guare, iñemoñare retakue 22.600.

3Uzí ra'y, Israhías. Israhías ra'y kuéra ko'ãva: Micael, Abdías, Joel ha Isías. 5 mburuvicha oñondivepa.

4Hembireko ha ita'ýra hetágui, umi rogagua ñemoñare kuéragui osẽ heta kuimba'e ñorãirõrã. Ojepapa 36.000 peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ojepapápa ramo Isacar rogagua, oĩháicha kuatiápe, umíva ohupyty 87.000 kuimba'e, opavave ñorãirõhára py'a guasu.

Benjamín ñemoñare

6Benjamín ra'y kuéra mbohapy: Bela, Béquer ha Jediael.

7Bela ra'y kuéra 5: Esbón, Uzí, Uziel, Jerimot ha Irí, opa ha'e kuéra ojohogagua ruvicha ha ñorãirõhára py'a guasu. Oĩháicha rogagua kuatiápe, iñemoñare kuéra ohupyty 22.034 kuimba'e.

8Béquer ra'y kuéra Zemirá, Joás, Eliézer, Elioenai, Omrí, Jerimot, Abías, Anatot ha Alémet. Opa ko'ãva Béquer ra'y,

9ha oĩháicha rogagua kuatiápe, ohupyty 20.200 kuimba'e py'a guasu.

10Jediael ra'y Bilhán: Bilhán ra'y kuéra ko'ãva: Jeús, Benjamín, Ehud, Quenaaná, Zetán, Tarsis ha Ahisáhar.

11Opa ko'ãva Jediael ñemoñare, rogagua ruvicha ha ñorãirõhára py'a guasu. Ohupyty 17.200 kuimba'e.

12Hir ra'y kuéra Sufam ha Hufam. Aher ra'y Husim.

Neftalí ñemoñare

13Neftalí ra'y kuéra Jahseel, Guní, Jéser ha Salum. Ko'ãva Bilhá ñemoñare.

Manasés ñemoñare

14Manasés ra'y kuéra, ikuña Siria guágui guare, ãva: Asriel ha Maquir, Galaad ru.

15Maquir omenda Maacá rehe, kuña Hufam ha Sufam rogagua. Maquir ra'y mokõiha héra Selofhad. Kóva itajýrante ha ndaita'ýrai.

16Maacá, Maquir rembireko imemby kuimba'e ha ombohéra chupe Peres. Peres ryvy héra Seres ha ita'ýra kuéra héra Ulam ha Réquem.

17Ulam ra'y Bedán. Ko'ãva Galaad ra'y kuéra. Galaad Maquir ra'y ha Manasés niéto.

18Maquir reindy Hamoléquet, Is-Hod, Abiézer ha Mahlá sy.

19Semidá ra'y kuéra, Ahián, Siquem, Liquehí ha Aniam.

Efraín ñemoñare

20-21Efraín ñemoñare, ãva: Sutélah, Béred, Táhat, Eladá, Táhat, Zabad, Sutélah. Umi ambue Efraín ra'ýpe, Éser ha Elad, ojuka umi Gat pegua, oguerahase haguére ijovecha kuéra.

22Itúva Efraín oñemonde hese kuéra ao vosakuépe, oguerojahe'o are chupe kuéra ha ipehẽngue kuéra ou oñandu chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Upéi oiko jey hembireko ndive; kóva hye guasu chugui ha imemby peteĩ mitã kuimba'e; chupe ombohéra Beriá, ojoguáva peteĩ ñe'ẽme he'iséva po'a'ỹ, oike haguére hógape po'a'ỹ.

24Seerá, Beriá rajy, omopu'ã táva Bet-Horón iguy pegua ha Bet-Horón yvategua, ha avei Uzén-Seerá.

25-27Beriá ñemoñare kuéra, ãva: Réfah, Résef, Télah, Tahána, Ladán, Amihud, Elisamá, Nun ha Josué.

28Ijyvy ha henda kuéra ko'ãva: Betel, Naarán kuarahy resẽ gotyo, Guézer kuarahy reike gotyo ha Siquem Ayah peve. Opa ko'ã táva hóga kuéra reheve.

29Manasés ñemoñare kuéra oguereko ipópe táva kuéra Bet-Seán, Taanac, Meguido ha Dor, hóga kuéra reheve. Umívape oiko José, Jacob ra'y, ñemoñare.

Aser ñemoñare

30Aser ra'y kuéra Imná, Isvá, Isví, Beriá ha Sérah, ko'ãva reindy.

31Beriá ra'y kuéra Éber ha Malquiel, Birzávit ru.

32Éber ra'y kuéra Jaflet, Sémer. Hotam ha iteindýra kuéra Suhá.

33Jaflet ra'y kuéra Pasac, Bimhal ha Asvat.

34Sémer ra'y kuéra Rohgá, Jehubá ha Aram.

35Hotam ra'y kuéra Sofah, Imná, Seles ha Amal.

36Sofah ra'y kuéra Súah, Harnéfer, Súal, Berí, Imrá,

37Béser, Hod, Samá, Silsá, Itrán ha Beerá.

38Jéter ra'y kuéra Jefuné, Pispá ha Ará.

39Ulá ra'y kuéra Árah, Haniel ha Risiá.

40Opa ko'ãva Aser ñemoñare. Hogagua ruvicha ha ñorãirõhára poravopyre, py'a guasu ha karai ojeapóva mba'érõ. Oĩháicha rogagua kuatiápe, ha'e kuéra 26.000 kuimba'e oĩva oñorãirõ haguãicha.

1 Crónicas 8

Benjamín ñemoñare

1Benjamín ra'y ypykue Bela, pe mokõiha Asbel, mbohapyha Ahrah,

2irundyha Nohá, Rafá 5ha.

3Bela ra'y kuéra Adar, Guerá, Abihud,

4Abisúa, Naamán, Ahóah,

5Guerá, Sefufán ha Hiram.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ehud ra'y kuéra, ojohogagua ruvicha, oikóva távape hérava Guebápe, oñemosẽ upégui ha oñemondo upe héravape Manáhat, ko'ãva:

7Naamán, Ahías ha Guerá. Kóva Uzá ha Ahihud ru, ha ogueraha chupe kuéra.

8Saharaim ita'ýrave mokõi Moab retãme, opoi rire hembireko kuéragui Husim ha Baará.

9Umi ita'ýra hembireko pyahúgui, Hodes hérava, ãva: Jobab, Sibiá, Mesa, Malcam,

10Jeús, Saquías ha Mirmá. Ko'ãva ita'ýra ha ojohogagua ruvicha.

11Hembireko Husímgui ita'ýra mokõi: Abitub ha Elpáal.

12Elpáal ra'y kuéra Éber, Misam ha Sémed. Kóva omopu'ã táva kuéra Onó ha Lod hóga kuéra reheve.

13Elpáal ra'y kuéra avei Beriá ha Semá, umi ojohogagua Ajalónpe oikóva ruvicha. Umíva omosẽ upégui umi oiko vaekuépe ymave upe Gat héravape.

14Beriá ha Semá ryvy kuéra, Sasac ha Jeroham.

15Beriá ra'y kuéra Zebadías, Arad, Ader,

16Micael, Ispá ha Johá.

17-18Elpáal ra'y kuéra Zebadías, Mesulam, Hizquí, Éber, Ismerai, Izlías ha Jobab.

19-21Simí ra'y kuéra Jaquim, Zicrí, Zabdí, Elienai, Siletai, Eliel, Adaías, Beraías ha Simrat.

22-25Sasac ra'y kuéra Ispán, Éber, Eliel, Abdón, Zicrí, Hanán, Hananías, Elam, Anatotías, Ifdaías ha Peniel.

26-27Jeroham ra'y kuéra Samserai, Seharías, Atalías, Jaresías, Elías ha Zicrí.

28Ko'ãva ojohogagua ruvicha imombe'upyvéva oñoñemoñaregua apytépe, oiko Jerusalénpe.

Saúl rogagua
(1 Cr 9.35-44)

29Táva Gabaónpe oiko Jehiel, Gabaón ru. Hembireko héra Maacá.

30Ita'ýra kuéra ko'ãva: Abdón pe ijypykue upéi Sur, Quis, Baal, Ner, Nadab,

31Guedor, Ahió, Zéquer,

32ha Miclot. Kóva Simá ru. Ko'ãva avei, ityvýra kuéraicha, oiko hendive kuéra Jerusalénpe.

33Ner, Quis ru; Quis katu Saúl ru. Saúl ra'y kuéra Jonatán, Malquisúa, Abinadab ha Es-Baal.

34Jonatán ra'y Merib-Baal. Kóva Micaías ru.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Micaías ra'y kuéra Pitón, Mélec, Tarea ha Ahaz.

36Ahaz, Joadá ru. Ha Joadá, Alémet, Azmávet ha Zimrí ru; Zimrí, Mosá ru,

37ha Mosá, Biná ru. Kóva Rafá ru, kóva Elasá ru, kóva Asel ru.

38Asel ra'y kuéra 6 hérava Azricam, Bocrú, Ismael, Searías, Abdías ha Hanán. Ko'ãva Asel ra'y kuéra.

39Ityvýra Ésec ra'y kuéra ko'ãva: Ijypykue Ulam, mokõiha Jehús, mbohapyha Elifélet.

40Ulam ra'y kuéra ñorãirõhára py'a guasu ha ikatupyrýva hu'y porúpe. Ita'ýra ha hemineno heta, 150 oñondivepa, opa ha'e kuéra Benjamín ñemoñare.

1 Crónicas 9

1Upéicha opa Israelgua réra ojehai mburuvicha kuéra Israel ha Judagua kuatiápe ojereraha ramo guare Babilóniape hembiapo vaikuére.

Umi ou jeýva Babilóniagui

2Umi ou tenondéva opyta jeývo ijyvy ha itáva kuérape, Israelgua levíta, pa'i kuéra ha tupao pytyvõha.

3Jerusalénpe opyta Judá, Benjamín, Efraín ha Manasés ñemoñaregua.

4Judá ñemoñaregua, ko'ãva: Utai Amihud ra'y, kóva Omrí ra'y, kóva Imri ra'y, kóva Baní ra'y, Fares ñemoñaregua. Fares Judá ra'y.

5Siloníta kuéra: Asaías, pe ta'ýra ypykue.

6Zérah ñemoñare: Jeuel ha igénte kuéra, 690 kuimba'e.

7Benjamín ñemoñaregua: Salú Mesulam ra'y, kóva Hodavías ra'y, kóva Asenúa ra'y.

8Ibneías Jeroham ra'y, Elá Uzí ra'y, kóva Micrí ra'y; Mesulam Sefatías ra'y, kóva Reuel ra'y, kóva Ibnías ra'y.

9Igénte kuéra iñemoñare kuéra javeve, 956. Opa ha'e kuéra ojohogagua ruvicha.

10Pa'i kuéra: Jedaías, Joiarib, Jaquín,

11Azarías Hilquías ra'y, kóva Mesulam ra'y, kóva Sadoc ra'y, kóva Meraiot ra'y, kóva Ahitub ra'y, tupao ruvicha guasu,

12Adaías Jeroham ra'y, kóva Pashur ra'y, kóva Malquías ra'y; Masai Adiel ra'y, kóva Jahzera ra'y, kóva Mesulam ra'y, kóva Mesilemit ra'y, kóva Imer ra'y;

13ha igénte kuéra. Umíva 1.760 ogagua ruvicha, kuimba'e katupyry tupao rembiapópe.

14Levíta kuéra ko'ãva: Semaías Hasub ra'y, kóva Azricam ra'y, kóva Hasabías ra'y, Merarigua;

15Bacbacar, Heres, Galal ha Matanías Micaías ra'y, kóva Zicrí ra'y, kóva Asaf ra'y;

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Abdías Semaías ra'y, kóva Galal ra'y, kóva Jedutún ra'y; Berequías, kóva Asá ra'y, kóva Elcaná ra'y, oiko netofatíta róga kuérape.

17Okẽ rerekua kuéra ko'ãva: Salum, Acub, Talmón, Ahimán, Salum; kóva ityvýra ha huvicha kuéra

18ha, ko'ágã peve, mburuvicha guasu rokẽ oĩva kuarahy resẽ gotyo rerekua. Ãva, levíta kuéra rekoha rokẽ rerekua.

19Salum Coré ra'y, kóva Ebiasaf ra'y, kóva Coré ra'y ha ipehẽngue coreíta kuéra. Umíva oñangareko tupao rokẽre, ymave itúva kuéra ypykue oñangareko haguéicha Ñandejára rekoha rokẽre.

20Upéva mboyve, Finees Eleazar ra'y, huvicha kuéra. Ñandejára toĩ hendive!

21Zacarías Meselemías ra'y, tupao rokẽ rerekua.

22Umi okẽ rerekua ojeporavóva 212, ojehaiháicha rogagua kuatiápe oĩva umi távape ha'e kuéra oiko haguépe. David ha mba'e rechahára Samuel umi omoĩva chupe kuéra ko tembiapópe, ojeroviágui hese kuéra.

23Ha'e kuéra ta'ýra kuéra ndive ojopyru tupao rokẽ ñangarekópe.

24Oĩ okẽ rerekua irundyve táva yke gotyo: kuarahy resẽ, kuarahy reike, yvatévo ha yvy gotyo.

25Igénte kuéra oikóva pe távape, oipytyvõ jepi chupe kuéra oipyrúvo chupe kuéra 7 ára aja.

26Umi irundy okẽ rerekua tenondegua katu, umíva levíta ha oĩ mante hendápe kuéra, oñangarekóvo umi koty ha mba'e repyeta ryru tupao peguáre.

27Ohasa pyhare tupao jerére, hi'ári kuéra oĩgui oñangarekóvo tupao rehe ha oipe'ávo hokẽ ko'ẽmba rire.

28Oĩ ha'e kuérava oñangarekóva tembiporu tupao peguáre. Ha'e kuéra oguenohẽ ha omoinge jey vaerã umi tembiporu ha oipapa vaerã ohecha haguã oĩmbápa.

29Oĩ avei umi oñangarekóva ambue tembiporu kuéra ha umi mba'e oñemboykéva Tupãme guarã rehe ha avei trígo ku'i, kaguy, ñandyry, insíenso ha mba'e ryakuã porãre.

30Oĩ pa'i ojapóva mba'e ryakuã porã,

31ha peteĩ levíta hérava Matatías Salum coreíta ra'y ypykue. Upéva ojapo vaerã pe mbuja oñekuave'ẽtava Tupãme.

32Oĩ ipehẽngue kuéra coatítava ojapo vaerã umi mbuja oñemboykéva Tupãme ha oñemoĩva ojohysýire altar ári pytu'uha árape.

33Oĩ avei opurahéiva, levíta kuéra rogagua ruvicha, oikóva koty tupaópe guápe, nomba'apóiva ambue mba'épe, oĩgui ára ha pyhare hembiapo haguã tupaópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Ãva vaekue levíta kuéra róga ruvicha, iñemoñare kuéra javeve, oikóva Jerusalénpe.

Saúl rogagua
(1 Cr 8.28-40)

35Táva Gabaónpe oiko Jehiel Gabaón ru. Hembireko héra Maacá.

36Ita'ýra kuéra: Abdón, pe ijypykue. Upéi Sur, Quis, Baalá, Ner, Nadab,

37Guedor, Ahió, Zacarías ha Miclot,

38upéva Simam ru. Ko'ãva avei, ityvýra kuéraicha, oiko hendive kuéra Jerusalénpe.

39Ner Quis ru, kóva Saúl ru, Saúl katu Jonatán, Malquisúa, Abinadab ha Es-Baal ru.

40Jonatán ra'y Merib-Baal Micaías ru.

41Micaías ra'y kuéra Pitón, Mélec, Tarea ha Ahaz.

42Ahaz, Jará ru, kóva Alémet, Azmávet ha Zimrí ru; Zimrí Mosá ru,

43ha Mosá Biná ru, kóva Refaías ru, kóva Elasá ru, kóva Asel ru.

44Asel ra'y kuéra 6: Azricam, Bocrú, Ismael, Searías, Abdías ha Hanán. Ko'ãva Asel ra'y.

1 Crónicas 10

Saúl ha ita'ýra kuéra omano ñorãirõme
(1 S 31.1-13)

1Filistéo kuéra ondyry Israel guáre, ha Israelgua oguevi chugui kuéra, heta iterei omano haguére yvyty Guilboa héravape.

2Filistéo kuéra katu omuña Saúlpe ha ojuka ita'ýra kuéra Jonatán, Abinadab ha Malquisúape.

3Upéi ojeitypaite hikuái Saúl ári ha umi hu'y poiha ojapi chupe.

4Upévare Saúl he'i imoirũhárape: “Enohẽ nde kyse puku ha che juka, ani ou umi tekove ahẽ ha oñemboharái che rehe.” Iñirũ katu okyhyje ha ndojaposéi. Upémarõ Saúl ohekýi ikyse puku ha ojeity hi'ári.

5Ha iñirũ ohechávo Saúl omano hague, ojeity avei ha'e ikyse puku ári ha omano.

6Péicha omano pe árape Saúl, mbohapy ita'ýra ha opa rogagua.

7Ha umi Israelgua oikóva ñúme ohechávo Israel ñorãirõhára oguevi hague, ha Saúl ha ita'ýra kuéra omano hague, osẽ itáva kuéragui ha okañy avei. Upérõ filistéo kuéra oguahẽ ha opyta oiko umi távape.

8Upe ára ambuépe, filistéo kuéra osẽ oipe'ávo umi mba'e te'õnguére oĩva, ha ojuhu Saúl ha ita'ýra kuéra re'õngue ojepysóva yvyty Guilbóape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Upérõ oipe'a Saúl ao ha hi'árma ha oñakã'o rire hetekue oguerahauka iñakãngue opa rupi hetã pýre oikuaauka haguã hetãgua ha itupã nguérape.

10Upéi omoĩ Saúl árma itupã nguéra tupaópe ha omosãingo Saúl akãngue itupã gua'u Dagón tupaópe.

11Jabés Galaad guápe oĩva oikuaávo mba'épa umi filistéo ojapo Saúl rehe,

12oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme umi kuimba'e kuéra ipy'a guasuvéva ha ogueraha Saúl ha ita'ýra kuéra retekue Jábespe. Upépe oñotỹ hikuái peteĩ yvyra máta guýpe. Upéi oguerombyasy chupe kuéra ha ohasa okaru'ỹre 7 ára pukukue.

13Upéicha omano Saúl ojapo haguére ivaíva na iñe'ẽ rendúivo Ñandejárape ha omba'e porandúvo kuñáme ohenóiva omano vaekue ãnguépe,

14oporandu rangue Tupãme. Upévare Ñandejára oipe'a chugui hekove, ha ome'ẽ pe tetã sã David, Jesé ra'ýpe.

1 Crónicas 11

David, Israel ha Judá ruvicha guasu

(2 S 5.1-5)

1Opa Israelgua oñembyaty ha oho oñe'ẽ David ndive Hebrónpe. Upépe he'i chupe: — Ore hína nde rehegua,

2ha jepémo Saúl mburuvicha guasu vaekue, ndénte voi reisãmbyhy vaekue Israel guápe ñorãirõháme. Hi'arive Tupã nde Jára ome'ẽ vaekue ndéve iñe'ẽ, ndetaha pe oisãmbyhýva hetã Israélpe.

3Upéicha opa myakãhára Israelgua oho ha oñe'ẽ David ndive Hebrónpe, ha ha'e oñoñe'ẽ me'ẽ hendive kuéra, omoĩvo Tupãme mba'e rechahárõ. Upérõ ha'e kuéra omoĩ Davídpe Israel ruvicha guasúrõ, Tupã he'i haguéicha Samuel rupi.

David oñemomba'e Jerusalén rehe

(2 S 5.6-10)

4David ha opa Israelgua oho Jerusalénpe, upéva Jebús. Jebuséo kuéra oiko upépe,

5ha he'ika hikuái Davídpe: “Nde nga'u piko reikéta ápe!” David katu oike pe táva mbarete Siónpe, upéva ko'ágã David táva.

6David he'i vaekue: “Pe ojuka raẽva peteĩ jebuséo, upévata mburuvicha tenondegua”. Joab, Seruiá memby, pe ondyry raẽ vaekue, ha oñemoingo mburuvichárõ.

7Upéi David oñemohenda pe táva oñeñangareko mbaretévape, ha upévare oñembohéra “David táva”.

8Upéi omopu'ã pe táva ijerekuévo, upe jupiha guive. Joab omopu'ãmba jey pe táva rembyre.

9David oñemombareteve ohóvo arako'ẽre ha Ñandejára ipu'akapáva oĩ hendive.

Ñorãirõhára David ndive oĩva

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(2 S 23.8-39)

10Ko'ãva hína ñorãirõhára ruvicha David oguerekóva, ojepytasóva ijykére ha opa Israelgua ndive ojoko mbaretéva chupe iguapyhápe ha ojapo chugui mburuvicha guasu, Ñandejára he'i haguéicha Israel guápe.

11Ãva hína umi David ñorãirõhára ipy'a guasuvéva réra: Jasobeam Hacmoní ra'y, kóva hína umi mbohapy ipy'a guasuvéva ruvicha. Peteĩ jey ojuka 300 kuimba'e ikyse yvukúpe.

12Hapykuéri ou Eleazar, Dodó pe ahohíta ra'y, upéva peteĩ umi mbohapy ipy'a guasuvévagui.

13David ndive oĩ Pas-Damim héravape, filistéo kuéra ijatýrõ guare upépe ñorãirõrã. Upépe oĩ peteĩ sevadaty, ha Israelgua ñorãirõhára oguevi ramo filistéo kuéragui,

14ha'e opyta pe ñu mbytépe oñorãirõ haguã, ha ipu'aka filistéo kuérare. Upe árape Ñandejára ohundiete filistéo kuérape.

15Peteĩ jey mbohapy umi 30 ipy'a guasuvéva apytégui oho pe Ita guasúpe ojotopa haguã David ndive oĩva Adulam itakuápe. Filistéo kuéra omoĩ hekoha Refaim ñúme.

16David oĩ táva mbaretépe, ha peteĩ filistéo kuéra aty katu oĩ Belénpe.

17Ha David he'i: “Hay'usetépa pe ykuágui oĩva Belén rokẽme!”

18Upérõ umi mbohapy kuimba'e py'a guasu oike filistéo kuéra rekohápe, oguenohẽ y pe ykuágui oĩva Belén rokẽme ha ogueraha Davídpe. David katu ndoy'uséi, ha oñohẽ pe y, mba'e kuave'ẽmby ramo Ñandejárape,

19he'ívo: “Ani ágã Tupã oheja ha'u ko ýgui mba'eveichavérõ. Ha'éne ha'úrõ guáicha ko'ã kuimba'e ruguy, omoĩ vaekue hekove ogueru haguã chéve!” Ha ndoy'úi. Ko mba'e imombe'upyrã ojapo umi mbohapy kuimba'e py'a guasu.

20Abisai, Joab ryvy vaekue umi 30 kuimba'e py'a guasu ruvicha. Peteĩ jey ondyry 300 kuimba'ére ikyse yvukúpe ha ojuka chupe kuéra. Upéicha herakuã guasu umi 30 apytépe,

21ha ojupi yvateve chugui kuéra, oikóvo huvicha kuéra. Umi mbohapy kuimba'e py'a guasúpe katu nombojojái.

22Benaías, Joiadá ra'y, táva Cabseel pegua, kuimba'e py'a guasu vaekue ha ojapo heta imombe'upyrã. Ha'e pe ojuka vaekue umi mokõi Ariel ra'ýpe, Moab pegua. Peteĩ jey, ro'y rypy'a jave, oguejy peteĩ yvykuápe ha upépe ojuka peteĩ león.

23Ojuka avei peteĩ Egiptogua hete rusúvape, ipukúva 2 métro imédio. Upéva oguereko ipópe kyse yvuku ipukúva yvyráicha ojeporúva ojepyaha haguã poyvi. Benaías ondyry hese peteĩ yvyra reheve, oipe'a ipógui ikyse yvuku ha pype ojuka chupe.

24Ko Benaías Joiadá ra'y rembiapokue, omoherakuã guasu chupe umi 30 kuimba'e py'a guasu apytépe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25ha ojupi yvateve chugui kuéra, umi mbohapy tenonde guápe katu nombojojái. David
omoĩ chupe umi kuimba'e chupe omoirũva ruvichárõ.

26Umi kuimba'e py'a guasu ko'ãva vaekue: Asael Joab ryvy, Elhanán Dodó ra'y Belén
pegua,

27Samot Harodgua, Heles paltíta,

28Irá Iqués ra'y Tecoagua; Abiézer Anatotgua,

29Sibecai Husagua, Itai ahohíta,

30Maharai Netofagua; Héled Baaná ra'y, avei Netofagua;

31Itai, Ribai ra'y Gabaagua oĩva Benjamín yvýpe, Benaías Piratongua;

32Hidai Gaas ysyry pegua, Ariel arbatíta,

33Azmávet Bahurimgua; Eliaba saalboníta,

34Jasén guizoníta ra'y kuéra, Jonatán Sagué aratíta ra'y,

35Ahiam, Sacar, aratíta avei, ra'y; Elifal, Ur ra'y;

36Héfer mequeratíta, Ahías peloníta,

37Hesrai Carmelgua, Esbai ra'y,

38Joel Natán ryvy, Mibhar Hagrai ra'y,

39Sélec amoníta, Naharai Berotgua, Joab Seruiá memby irũ,

40Irá Jatirgua, Gareb Jatirgua avei,

41Urías hitíta, Zabad Ahlai ra'y,

42Adiná, Siza rubeníta ha rubeníta kuéra ruvicha ra'y; ha 30 kuimba'e hendive,

43Hanán Maacá ra'y, Josafat mitníta,

44Ozías Astarotgua, Samá ha Jehiel, Hotam ra'y kuéra Aroergua,

45Jediael Simrí ra'y ha ityvýra Johá tizíta,

46Eliel Mahanaimgua, Jerebai ha Josavía Elnáam ra'y kuéra, Itmá moabíta,

47Eliel, Obed ha Jaasiel Sobagua.

1 Crónicas 12

David ndivegua

1David oiko ramo gueteri kañyháme Saúl Quis ra'ýgui, peteĩ ñorãirõhára py'a guasu
aty omoirũ chupe Siclágpe. Umíva upe rire omoirũta chupe ñorãirõháme.

2Ko'ã ñorãirõhára, omombo kuaáva ita pyhápe térã opoi kuaáva hu'y ipo asu ha ipo
akatúpe, ko'ãva vaekue: Saúl génte kuéra, Benjamín ñemoñaregua:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ahiézer huvicha kuéra ha Joás Semá ra'y kuéra Gabaagua, Jeziel ha Pélet Azmávet ra'y kuéra; Beracá ha Jehú ha'éva Anatotgua,

4-8Ismaías gabaoníta ha'éva peteĩ umi 30 py'a guasúgui ha huvicha kuéra, Jeremías, Jahaziel, Johanán, Jozabad Guederágua, Eluzai, Jerimot, Bealías, Semarías, Sefatías harufíta, Elcaná, Isías, Asarel, Joézer ha Jasobeam coreíta, ha Joelá ha Zebadías, Jeroham ra'y kuéra Guedorgua.

9Gad ñemoñaregua avei oĩ ohasa vaekue David ykére okañýrõ guare yvy ojeiko'ỹháme. Umíva ñorãirõhára oikómava heta ñorãirõme ha ipy'a guasúva. Oiporu tete mo'ãha ha kyse yvuku. Leónpe ojogua ha oñani umi yvytýre guasúicha.

10Ko'ãva vaekue: tenondegua Éser, mokõiha Abdías, mbohapyha Eliab,

11irundyha Mismaná, Jeremías 5ha,

12Atai ha 6ha, 7ha Eliel,

13Johanán 8ha, ha 9ha Elzabad,

14Jeremías 10ha, ha 11ha Macbanai.

15Ko'ã Gad ñemoñare, ñorãirõhára ruvicha. Pe imitãvéva ijapytépe kuéra 100 ruvicha, ha pe ijypykuéva 1.000 ruvicha.

16Ko'ãva umi ohasa vaekue Jordán mboypýri ára poty jave pe y okakuaa ramo ituichakue ha omboguevi opa umi oikóvape ñúre kuarahy resẽ ha kuarahy reike gotyo

17Avei oĩ kuimba'e Benjamín ha Judagua ohóva omoirũ Davídpe, okañyháme.

18David osẽ huguãitĩvo ha he'i chupe kuéra: “Peju ramo py'a guapýpe ha che pytyvõ haguã, poguerohory che py'aite guive. Peguahẽ ha che moirũ. Peju ramo katu che guasu api ha che me'ẽvo che rehe ija'e'ỹvape, che ajapo'ỹre mba'eve ivaíva, Tupã ñande ru ypykue Jára, ta pende recha ha ta pene nupã pochy!”

19Upérõ Amasai, umi 30 ruvicha, pe espíritu oĩgui ipype, osapukái he'ívo: “Ta nde py'a guapy David, Jesé ra'y! Py'a guapy toĩ ne ndive! Py'a guapy ndéve ha umi ne pytyvõvape, ne pytyvõmagui Tupã nde Jára!” David omoguahẽ chupe kuéra ha omoĩ ñorãirõhára ruvicháro.

20Avei oĩ Manasés ñemoñaregua ohasa vaekue David ykére, ha'e ohóro guare oiko filistéo kuéra apytépe oñorãirõ haguã Saúl ndive. David jepe ndaikatúi vaekue oipytyvõ filistéo kuérape, huvicha kuéra niko oñembyaty ha omondo jey chupe he'ígui: “Ñande jukáne ha upéi ohasáne ijára Saúlpe”.

21Umi kuimba'e Manasés ñemoñaregua ohasa vaekue oñemoĩ David ykére, ha'e ohóro guare Siclágpe, ãva vaekue: Adná, Jediael, Micael, Jozabad, Elihú ha Siletai, Manasesgua ñorãirõhára ruvicha.

22Ko'ãva umi oipytyvõ vaekue Davídpe omyakãvo ñorãirõhára kuérape, opa ha'e kuéra niko ipy'a guasu ha oñemoĩ ñorãirõhára ruvicháro.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Arako'ẽre hetave umi oguahẽva David rendápe, oiko peve chugui kuéra ñorãirõhára aty guasu ha kyhyjeha.

Ñorãirõhára David ndive oĩva

24Ko'ãva hína umi ñorãirõhára oguerekóva hembiporu kuéra ñorãirõrã ha oĩva oike haguãicha ñorãirõme; umíva oñembyaty vaekue David ndive Hebrónpe, omoĩ haguã chupe Saúl rekovia tetã ruvicha ramo, he'i haguéicha Ñandejára.

25Judá ñemoñaregua 6.800 kuimba'e, tete mo'ãha ha kyse puku reheve, oĩva oike haguãicha ñorãirõme.

26Simeón ñemoñaregua 7.100 ñorãirõhára py'a guasu, oĩva oike haguãicha ñorãirõme.

27Leví ñemoñaregua 4.600,

28ha heseve 3.700 Aarón gentegua huvicha Joiadá reheve,

29ha Sadoc, ñorãirõhára imitãva ha ipy'a guasúva, ha hendive 22 mburuvicha rogagua.

30Benjamín ñemoñaregua, pe Saúl ñemoñaregua voi, 3.000 kuimba'e. Upe peve haimete opavave oĩ vaekue Saúl ndive.

31Efraín ñemoñaregua 20.800 ñorãirõhára py'a guasu, herakuã porãva ipehẽngue apytépe.

32Mbytere Manasés ñemoñaregua 18.000 kuimba'e ojeporavóva ohupi haguã Davídpe tetã ruvicháro.

33Kuimba'e Isacargua, oikuaáva umi ára, he'i haguã mba'épa ojejapo vaerã Israélpe, 200 mburuvicha ha opa ityvýra kuéra ojapóva ha'e kuéra he'íva.

34Zabulón ñemoñaregua, 50.000 ñorãirõhára oĩva oike haguã ñorãirõme opa hembiporu hesegua reheve, ha ojepytasopaitéva oipytyvõvo Davídpe.

35Neftalí ñemoñaregua, 1.000 mburuvicha ha 37.000 kuimba'e ikyse yvuku ha imo'ãha reheve.

36Dan ñemoñaregua, 28.600 ñorãirõhára.

37Aser ñemoñaregua 40.000 ñorãirõhára oike haguãicha ñorãirõme.

38Avei, Jordán mboypýri, 120.000 kuimba'e, Rubén ha Gad ñemoñaregua ha mbytere Manasés ñemoñaregua, oguerekóva opaichagua tembiporu ñorãirõrã.

39Opa ko'ã ñorãirõhára ijatýva ñorãirõrãicha, oho Hebrónpe ojepytaso mbarete haguã David ykére omoingo peve chupe Israelgua ruvicha guasúrõ; ha opa Israelgua oĩ haguéicha, pevaite avei oipota.

40Opyta upépe David ndive mbohapy ára pukukue, okaru ha ho'u kaguy, hetãguára ombosako'i haguére chupe kuéra upe tekotevẽva upevarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

41Hi'arive, umi ijykeregua, umi Isacar, Zabulón ha Neftaligua jepe, ogueraha chupe kuéra hembi'urã hymba vúrro, kaméllo, mburika ha guéi ári. Ogueraha chupe kuéra opaichagua hi'upyrã: trígo ku'i, mbuja ígo, mbujape parral'a, kaguy, ñandyry, tóro ha ovecha; opa ko'ãva heta eterei, ojevy'a etereígui Israel tuichakue.

1 Crónicas 13

Karameguã ñe'ẽ ñome'ẽ jererova

(2 S 6.1-11)

1Oporandu rire opa mburuvicha kuérape,

2David he'i opa Israel guápe: —Peẽme iporã ramo ha Tupã Ñandejára upéicha oipota ramo, amondóta ñe'ẽ rerahaha opa ñande ryvy kuérape opyta vaekue opa henda rupi Israélpe, ha avei pa'i ha levíta kuérape itáva ha hekoha rupi, oñembyaty haguã ñane ndive.

3Upérõ jarúta ñane ndive Tupã Ñandejára karameguã, na ñane mandu'avéi niko hese Saúl ára guive.

4Opa Israelgua ojuhu porã upéva ha he'i ojejapo haguã péicha.

5David ombyaty opa Israelgua oĩva ysyry Egipto guive Hamat reike peve ogueru haguã Quiriat Jearímgui Tupã karameguã.

6Upéi oho opa Israelgua ndive Quiriat-Jearímpe, hérava avei Baalá, opytáva Judápe. Oho hikuái oguerova haguã upégui Tupã, upe oguapýva umi keruvim ári, karameguã ha héra oñemomba'ehápe.

7Omoĩ hikuái karameguã karréta pyahu ári ha ogueraha Abinadab rógagui. Uzá ha Ahió oisãmbyhy pe karréta.

8Upe aja David ha opa Israelgua oho Tupã renonderã, opurahéi ha kyre'ỹpópe ojeroky, árpa, mbaraka, mba'epu pararã, platíllo ha turu púpe.

9Oguahẽvo Quidón kokuépe, ikoga'a ojykyihápe, umi guéi oñepysãnga. Uzá Katu oipyso ipo ojoko haguã pe karameguã ani haguã ho'a.

10Ha Tupã ipochy rendy Uzá ndive, ikarameguãre opoko haguére. Ha upepete ojuka chupe.

11David ombyasy Ñandejára ojuka haguére Úzape ha ombohéra pe tenda Peres-Uzá, ha upéicha héra ko'agãite peve.

12Upérõ David okyhyje eterei Tupãgui ha he'i: “Ndaraha mo'ãi che rógape Tupã karameguã!”

13Ndojererahái pe karameguã David távape, ha David he'ígui ojereraha Obed-Edom rógape. Upéva peteĩ kuimba'e Gatgua.

14Tupã karameguã opyta 90 ára Obed-Edom rógape ha Ñandejára ohovasa hóga guápe ha opa mba'e ha'e oguerekóva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Crónicas 14

Hiram ombou hembijokuái Davídpe
(2 S 5.11-12)

1Hiram, Tiro ruvicha guasu, omondo hembijokuái kuéra David rendápe ha omondo
avei óga mopu'ãha ha yvyra kytĩha oguerahâva kuri'y omopu'ã haguã chupe hogarã.

2Upérõ David ohecha kuaa Ñandejára omohenda hague chupe Israel ruvicha guasúrõ,
omyakã rapu'ã haguére chupe hetã Israel rehehápe.

Ambue David ra'y kuéra

3David oñemokuña heta kuña Jerusalén guáre, ha hetave ita'ýra ha itajýra.

4Ita'ýra kuéra oikove ypy vaekue Jerusalénpe hína ko'ãva: Samúa, Sobab, Natán,
Salomón,

5Ibhar, Elisúa, Elpélet,

6Nógah, Néfeg, Jafía,

7Elisamá, Eliadá ha Elifélet.

David ipu'aka filistéo kuérare
(2 S 5.17-25)

8Filistéo kuéra oikuaávo David oñemoingo hague Israelgua ruvicha guasúrõ,
oñemoĩmba hese ha osẽ hekávo. David oikuaa ha osẽ chupe kuéra.

9Upérõ filistéo kuéra oho chupe ha ondyry táva kuérare oĩva Refaim ñu rupi.

10Upévare David oho Tupã rendápe ha oporandu chupe: —Ikatúpa andyry filistéo
kuérare? Che pytyvõtapa che pu'aka haguã hese kuéra? Ñandejára he'i chupe: —
Endyry katu. Che roipytyvõta ha nde pu'akáta hese kuéra.

11David oho Baal-Perasímpe, ha upépe ipu'aka hese kuéra. Upévare he'i: “Peteĩ ysyry
guasúicha Tupã oipe'a chéve tape che rehe ija'e'ỹva pa'ũme.” Ha ombohéra pe tenda
Baal-Perasim.

12Filistéo kuéra oheja avei upépe itupã nguéra ha David ohapyka.

13Filistéo kuéra osẽ jey ondyry Refaim ñu rupi,

14upévare David oporandu jey Tupãme ha Tupã he'i chupe: —Ani rendyry hese kuéra
henonde guio; emongora chupe kuéra ha endyry hapykue guio reguahẽvo yvyra
ryakuã porã máta kuéra oĩháme.

15Rehendu vove opyrũva umi yvyra máta ru'ãre, ejeity hi'ári kuéra; upéva he'ise hína
che ahaha ne renonderã ajuka haguã filistéo kuérape.

16David ojapo Tupã he'i haguéicha chupe ha ipu'aka filistéo kuérare Gabaón guive
Guézer peve.

17Upévare herakuã opa tetãre ha Ñandejára rupi, okyhyje Davídgui tetã nguéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Crónicas 15

David oguerova Jerusalénpe karameguã
(2 S 6.12-23)

1David omopu'ãka óga kuéra David távape ha ombosako'i avei peteĩ tekoha karameguãme guarã.

2Upéi he'i: “Aníke avave levita'ỹva ogueraha Tupã karameguã, chupe kuéra Ñandejára oiporavo haguére ogueraha haguã Ñandejára karameguã ha oiko haguã hembijokuáirõ.”

3Upéi ombyaty opa Israelgua Jerusalénpe oguerova haguã Ñandejára karameguã pe ombosako'i haguépe chupe hendarã.

4Ombyaty avei Aarón ñemoñare ha levíta kuérape.

5Quehat ra'yréva ijaty 120: huvicha Uriel ha ipehẽngue kuéra.

6Merarí ñemoñare 220, huvicha Asaías ha ipehẽngue kuéra.

7Guersón ñemoñare 130, huvicha Joel ha ipehẽngue kuéra.

8Elisafán ñemoñare 200, huvicha Semaías ha ipehẽngue kuéra.

9Hebrón ñemoñare 80, huvicha Eliel ha ipehẽngue kuéra.

10Uziel ñemoñare 112, huvicha Aminadab ha ipehẽngue kuéra.

11Upéi David ohenói pa'i kuéra Sadoc ha Abiatar ha levíta kuéra Uriel, Asaías, Joel, Eliel ha Aminadab,

12ha he'i chupe kuéra: “Peẽ hína levíta rogagua kuéra ruvicha. Peñemopotĩ pene pehẽngue kuéra reheve, ikatu haguã perova Tupã Israel Jára karameguã pe ambosako'i haguépe chupe hendarã.

13Napeiméi haguére upépe peẽ, rojapo ypýrõ guare, Tupã Ñandejára ondyry ore rehe ndorohói haguére roporandu chupe; upéicha niko rojapo vaerã mo'ã.”

14Upérõ pa'i ha levíta kuéra oñemopotĩ ikatu haguã ogueru Tupã Israel Jára karameguã.

15Levíta kuéra ogueraha Tupã karameguã ha upevarã omoinge hi'ýva ijargólla kuápe ha ogueru ijati'ýre, Ñandejára he'i haguéicha Moisés rupi.

16David he'i avei levíta ruvicha kuérape iñemoñaregua apytépe oiporavo haguã umi opurahéi vaerã oiporúvo imba'epu, mbaraka, árpa ha platíllo ha ombopu opurahéi kyre'ỹ haguã.

17Levíta kuéra omoĩ Hemán Joel ra'ýpe ha avei Asaf Berequías ra'ýpe ha Hemán pehẽngue, ha umi Merarí ñemoñaregua apytépe ipehẽnguéva, Etán Cusaías ra'ýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Hendive kuéra umi ipehẽngue kuéra aty mokõiha pegua: Zacarías, Jaaziel, Semiramot, Jehiel, Uni, Eliab, Benaías, Maaseías, Matatías, Elifelehu, Mecneías ha okẽ rerekua kuéra Obed-Edom ha Jeiel.

19Umi opurahéiva Hemán, Asaf ha Etán ombopu platíllo vrónse.

20Zacarías, Aziel, Semiramot, Jehiel, Uni, Eliab, Maaseías ha Benaías, oguereko mbaraka ombopu haguã elamíta kuéraicha,

21Matatías, Elifelehu, Mecneías, Obed-Edom, Jeiel ha Azazías katu oguereko árpa ombopu haguã siminíta kuéraicha purahéi reheve.

22Quenanías, levíta kuéra ruvicha, oñangareko pe mba'e jererojáre ikatupyrýgui ko mba'épe.

23Karameguã rokẽ rerekua, Berequías ha Elcaná.

24Ha pa'i kuéra Sebanías, Josafat, Natanael, Amasai, Zacarías, Benaías ha Eliézer, umi ombopúva turu Tupã karameguã renondépe. Obed-Edom ha Jehías Karameguã rokẽ rerekua.

25Upérõ David, myakãhára Israelgua ha tetã rembiguái ruvicha kuéra oho vy'a pópe ogueru Obed-Edom rógagui Ñandejára karameguã.

26Ha Tupã oipytyvõ haguére levíta kuérape ogueru ramo pe karameguã, ojejuka 7 tóro ra'y ha 7 ovecha mácho.

27David oñemonde ahoja líno porãme, ha upéicha avei opa levíta oguerúva Tupã karameguã, umi opurahéiva ha Quenanías, oisãmbyhýva pe jereroja, David oñemonde avei efod línope.

28Opa Israelgua ogueru péicha Ñandejára karameguã, sapukái ha vy'a pópe, ombopúvo turu ojejapóva ovecha mácho ratĩnguégui, turu, platíllo, mbaraka ha árpa púpe.

29Ñandejára karameguã oguahẽ ramo David távape, Saúl rajy Mical oma'ẽ hína ra'e hovetãgui. Ha ohechávo mburuvicha guasu Davídpe opopo ha ojeroky kyre'ỹva hína, opyta tuicha ojahéi hese ipy'apýpe.

1 Crónicas 16

1Tupã karameguã ojereraha ha oñemoĩ peteĩ tekohápe David omopu'ãka vaekue upevarã. Upérõ oñekuave'ẽ mymbahapy ha mymbajuka joajurã Tupã renondépe.

2Oikuave'ẽmba vove, David ohovasa Israel guápe Ñandejára rérape,

3ha opa Israel guápe, kuimba'e ha kuña, ome'ẽ peteĩ mbuja, peteĩ mbuja pindo'a ha peteĩ mbujape parral'a.

4David omoĩ umi levíta hembiapo vaerã Ñandejára karameguã renondépe, omomorã, oaguije me'ẽ, ha omomba'e guasu haguã Tupã Israel Járape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Huvicha kuéra Asaf, upéi Zacarías; upéi Jeiel, Semiramot, Jehiel, Matatías, Eliab, Benaías, Obed-Edom ha Jehiel. Umíva oguereko imba'epu, imbaraka ha hi'árpa. Asaf ombopu platíllo,

6ha pa'i kuéra Benaías ha Jahaziel ombopu mante turu Tupã karameguã renondépe.

David Salmo oaguije me'ẽ haguã Tupãme
(Sal 105.1-15; 96.1-13; 106.47-48)

7Upe árape voi David he'i Asaf ha hapicha kuérape opurahéi haguã Tupãme ko aguije me'ẽ:

8Pemomba'e guasu Ñandejárape, héra pemomba'e. Opa tetã rupi pemoherakuã umi mba'e hechapyrãva ha'e ojapo vaekue.

9Chupe peropurahéi ha pemoherakuã imombe'upyrãva ha'e ojapo vaekue.

10Héra marangatu pembotuicha. Ñandejára rehe ojeroviáva tovy'a.

11Peguahẽ Ñandejára rendápe pytyvõ rekávo. Opa ára peñemboja hendápe.

12Pene mandu'áke umi mba'e hechapyrãva ojapo vaekuére, ha hembiapoukapy ijurúgui osẽ vaekuére.

13Peẽ hembiguái kuéra Israel ñemoñaréva, peẽ hembiporavo Jacob ra'y kuérava.

14Tupã niko Ñandejára hína, ha'e oisãmbyhy ko yvy tuichakue.

15Ha'e imandu'a manté iñe'ẽ ome'ẽ vaekuére. Iñe'ẽ ome'ẽ vaekuére opa árape guarã.

16Ha'ete voi ome'ẽ vaekue iñe'ẽ Abrahámpe, héra tee rehe ome'ẽ vaekue iñe'ẽ Isaácpe,

17Tembiapoukapy ramo ome'ẽ vaekue iñe'ẽ Jacóbpe, ha ñe'ẽ me'ẽ opa árape guarãva ome'ẽ Israélpe he'ívo:

18“Ndéve ame'ẽta yvy Canaán, ne mba'e teerã.”

19Ha'e kuéra mbovy ramo jepe, mombyrygua ramo oiko ko yvy apére,

20ovaháre oikóva ambue tetãre, opyta'ỹre mamove.

21Tupã ndohejái avavépe ojopy hendive kuéra. Ha mburuvicha guasu kuérape omomarandu he'ívo:

22‘Aníke pepoko che rembiporavóre. Ani che maranduhára kuérare mba'eve ivaíva pejapo’.

23Peropurahéi Ñandejárape ko yvy. Opa árape pemoherakuã ha'e oporoguenohẽha jejopy vaígui.

24Pemombe'u opa tetã rupi ha maymávape, ha'e tuichaha, ha umi mba'e hechapyrãva ha'e ojapóva.

25Ñandejára tuicha hína, chupe ñamomba'e guasu vaerã, chugui jakyhyjeve vaerã opa tupãgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Umi mba'e tetã nguéra oguerekóva tupã ramo, umíva ta'ãnga reínte. Ñandejára katu yvága apohare hína.

27Teko jajái ha teko mimbipa ijerére oĩ, hekoha iporãitéva pokatúgui henyhẽ.

28Pemomba'e guasu Ñandejárape opa tetã nguéra, pemomba'e guasu Ñandejárape ha'e ipokatu ha omimbipágui,

29pemomba'e guasu Ñandejárape héra tuichágui, mba'e kuave'ẽ pende pópe peju henondépe peñesũ, pemomba'e guasu chupe, itupao jeguapápe.

30Opa yvypóra henondépe toryrýi! Hatã omoĩ hendápe ko yvy, ha ndaipóri omongu'éva.

31Tovy'a yvága ha yvy, topurahéi Ñandejára renondépe, oúva ko yvy oisãmbyhy haguã!

32Tosununu pe yguasu ha opa ipype oĩva! Tovy'a umi ñu ha opa mba'e ipype oĩva.

33Vy'águi tosapukái umi yvyra ka'aguy pegua Ñandejára renondépe, ha'e oúgui oisãmbyhy haguã ko yvy ári.

34Perohory Ñandejárape, ipy'a porãgui ha imborayhu ndopáigui araka'eve.

35Peje chupe: Ore pe'a ivaívagui, Tupã ore Jára! Ore mbyatypa jeýna ambue tetã nguéragui ikatu haguã nde réra marangatu roguerohory ha vy'a pópe rogueropurahéi.

36Toñemomba'e guasu Tupã Israel Jára, opa árape guarã. Ha opa Israelgua he'i: “Amén”, ha omomba'e guasu Tupãme.

37David oheja upépe Asaf ha iñirũ nguérape oñangareko haguã Tupã Karameguã rehe ha ojapo haguã umi mba'e hesegua oñekotevẽva arako'ẽre.

38Oheja avei Obed-Edom ha iñirũ nguérape, umíva 68 tapicha, ha omoĩ Obed-Edom Jedutún ra'y, ha Hósape, okẽ rerekua ramo.

39Sadoc ha iñirũ nguéra pa'ípe oheja tupao rerekua ramo Gabaónpe,

40oikuave'ẽ haguã jepi mymbahapy Tupãme ijaltárpe, pyhareve ha ka'arukue oĩháicha Ñandejára rembiapoukapýpe ha'e oheja vaekue Israélpe.

41Oheja avei karai Hemán, Jedutún ha umi ojeporavo vaekue oñehenóivo héra rupi, opurahéi haguã: “Omomba'e guasu haguã Tupãme oporohayhúgui opa árape guarã”.

42Ko'ãva ombopu jepi turu, platíllo ha ambue mba'epu omoirũ haguã ojepurahéi ramo Tupãme. Jedutún ra'y kuéra, okẽ rerekua.

43Upéi opa Israelgua ohopa jey hóga kuérape, ha David avei oho jey hógape ohovasa haguã hóga guápe.

1 Crónicas 17

Maranduhára Natán marandu Davídpe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(2 S 7.1-29)

1Oikóma ramo David hóga guasúpe, he'i maranduhára Natánpe: —Che aiko óga porãme, ha Ñandejára karameguã katu oĩ óga vakapípe.

2Natán he'i chupe: —Ejapo pe rejaposéva. Ñandejára niko oĩ ne ndive.

3Tupã katu, upe pyharépe voi, oñe'ẽ Natánpe, ha he'i chupe:

4“Tereho eñe'ẽ che rembiguái David ndive ha ere chupe ko ha'ekáva chupe: ‘Na nde mo'ãi pe rejapótava chéve che rogarã.

5Anohẽ guive Israélpe ko'agãite peve, ndaikói vaekue óga porãme; óga vakapípente uvei, ha ajererova águio pégotyo.

6Aiko aja ijapytépe kuéra, ndajeruréi vaekue mavave tendotápe che amoĩ vaekue Israel sãmbyhyhárõ, omopu'ã haguã chéve óga porã.’7Upévare ere che rembiguái Davídpe, che, Ñandejára che pu'akapáva, ha'ekaha chupe kóicha: ‘Che roguenohẽ vaekue nde ovecha kuéra korágui, ovecha rapykuéri reikohágui, reiko haguã che retã Israel ruvichárõ.

8Romoirũ vaekue mamo rehoha rupi, ahundi opa nde rehe ija'e'ỹvape, ha romoherakuã vaekue umi karai guasu kuéra herakuã guasuháicha ko yvy ári.

9Upéi ave, ambosako'i vaekue che retãgua Israel rendaguã ha upépe amohenda chupe kuéra oiko haguã henda teépe, ikatu'ỹ haguãme avave omyangekói chupe kuéra, térã umi mba'e vai apoha oguereko asy chupe kuéra ymave guaréicha,

10amoĩrõ guare tendota kuéra oisãmbyhy haguã Israel guápe. Che roipe'áta opa nde rehe ija'e'ỹvagui. Ha che ha'e ndéve, che ame'ẽtaha ndéve ne ñemoñarerã.

11Opa vove nde rekove ko yvy ári ha remano, amoĩta peteĩ ne ñemoñare ne rendaguépe ha amohendáta chupe nde guapyhápe.

12Ha'e omopu'ãta chéve che tupaorã, ha che amoĩta chupe iguapyhápe opa árape guarã.

13Che itúvata ha ha'e che ra'ýta. Ndajei mo'ãi chugui araka'eve, ajei haguéicha pe ne mboyve guarégui.

14Amohendáta chupe che rógape ha che retãme ha iguapyha ndoku'e mo'ãi araka'eve.’”

15Natán omombe'u opa ko'ã mba'e Davídpe, ohecha ha ohendu hagueichaite.

16Upémarõ mburuvicha guasu David oike Ñandejára rendápe oñe'ẽ haguã hendive ha he'i: “Tupã che Jára, máva piko che ha che rogagua, che moguahẽ haguã ko'apete peve?

17Ha michĩ etereígui gueteri vaicha ndéve ko rejapóva, Tupã che Jára, ne mandu'a avei ne rembiguái róga ko'ẽrõ guáre, ha che apo karai guasu heko yvatéva ramo.

18Mba'épa ikatu che ha'eve ndéve, ko che mbojerovia eterei ha che kuaa porãitéva?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ne rembiguái rayhupápe, nde reipota haguéicha che Jára, rejapo ko'ã mba'e hechapyrãva, ha rehechauka upéicha nde mba'e guasu ijapyra'ỹva.

20Ha, che Jára! Ndaipóri ndeichagua ha ndaipóri tupã ambue, ore voi rohendu haguéicha.

21Ne retã Israel rehe ñañe'ẽtarõ, ndaipóri ha'eichagua. Chupe ñoite ko yvy ári renohẽ vaekue ijopyha poguýgui rejapo haguã chugui ne retã tee, remoherakuã guasu chupe, ha heseháp e rejapo vaekue hetaite mba'e hechapyrãva. Egíptogui renohẽrõ guare ne retã guápe, remosẽ vaekue henonderãgui ambue tetã nguéra.

22Nde Ñandejára, rejapo vaekue tetã Israélgui tetã ne mba'erã opa árape guarã ha nde hína Tupã Ijára.

23Ha ko'ágã che Jára, emoañete kena opa ára peve guarã ko ne ñe'ẽ reme'ẽva ne rembiguái ha hóga guápe, ha ejapo ere haguéicha.

24Taiñañete ne ñe'ẽ, ha toñemomba'e guasu nde réra opa árape. Toje'e: ‘Ñandejára ipu'akapáva niko Israel Tupã, ha añetehápe hína Tupã Israel peguarã.’ Ha che róga toĩ hatã ne renondépe.

25Nde voi, Tupã che Jára, reikuaauka chéve remohendataha che rogagua, upévare che, ne rembiguái ramo jepe, ajerure ndéve kóicha.

26Nde niko Tupã che Jára. Ne ñe'ẽ iñañete, ha reme'ẽta ne rembiguáipe ko'ã mba'e iporãitéva.

27Upévare, ehovasa kena che róga, opyta haguã opa ára nde resa renondépe. Pe nde rehovasáva niko ojehovasáma opa ára peve guarã.”

1 Crónicas 18

David osẽ oñorãirõ

(2 S 8.1-14)

1Upe rire David ipu'aka filistéo kuérare, omoĩ ipoguýpe ha oipe'a chugui kuéra itáva Gat ha umi tava'i hesegua.

2Ipu'aka avei moabíta kuérare ha upéicha ha'e kuéra opyta David poguýpe ha ohepyme'ẽ vaerã chupe ohechauka haguã oĩha ipoguýpe.

3David ipu'aka avei mburuvicha guasu Hadad-Ézer rehe, upéva Sobá ruvicha guasu ha oho hína oñemomba'e haguã umi yvy ysyry guasu Éufrates jerére oĩvare. Sobá oĩ Hamat gotyo.

4Chugui, David oipe'a 1.000 kárro ñorãirõrã. Omyakãsã ave 7.000 iñorãirõha kavaju arigua, ha 20.000 yvy rupigua. Upéi omopẽka umi kavaju retyma kárro rehegua, omboyke rire umi oikotevẽtava 100 kárrope guarã.

5Upéi oguahẽ sírio kuéra Damasco pegua oipytyvõvo Sobá ruvicha guasu Hadad-Ézerpe. David katu ipu'aka hese kuéra ojuka rire 22.000 ha'e kuéravape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Upéi David oheja iñorãirõhára aty Damáscope ha sírio kuéra opyta ipoguýpe ha ohepyme'ẽ vaerã chupe ohechauka haguã oĩha ipoguýpe. Ha upéicha Ñandejára omombarete Davídpe ipu'aka haguã opa hese oñemoĩvare, mamo ohoháp̃e ñorãirõrã.

7Upéi David oñemomba'e umi tete mo'ãha órore oiporúva mburuvicha kuéra Hadad-Ézer ndive oĩva ha ogueraha Jerusalénpe.

8Oñemomba'e avei heta vrónse rehe oĩva táva kuérape Tibhat ha Cun. Pe vrónsepe upéi Salomón ojapouka upe y ryru tuichaite, umi horkon ha umi tembiporu vrónse ojeporúva tupaópe.

9Mburuvicha guasu Hamat pegua hérava Toi, oikuaa vove David ipu'aka hague Sobá ruvicha guasu Hadad-Ézer rehe,

10omondo ita'ýra Adoram héravape, heta mba'e óro pláta ha vrónseva reheve David rendápe omomaitei ha oguerohory haguã chupe oñorãirõ haguére Hadad-Ézer ndive ha ipu'aka haguére hese, ha'e avei niko oñorãirõ vaekue hendive.

11David oikuave'ẽ opa ko'ã mba'e Ñandejárape pe pláta ha óro reheve oipe'a vaekue tetã nguéra Edom, Moab, amoníta, filistéo ha Amalecgua kuéragui.

12Seruiá memby Abisai ipu'aka avei 18.000 edomíta rehe Juky Ñu héravape.

13Upéi David oheja iñorãirõha kuérava Edom retãme, ha umi edomíta opyta ipoguýpe. Ñandejára niko oĩ hendive ha ipu'aka opavavére mamo ohoháp̃e.

Mburuvicha kuéra David ndive oĩva
(2 S 8.15-18; 20.23-26)

14David oisãmbyhy tetã Israel tekojojápe, ha ojapo opa mba'e hekópe hetãgua ndive.

15Opa ñorãirõha kuéra ruvicha, Joab, Seruiá memby; ha Josafat, Ahilud ra'y, mburuvicha guasu pytyvõhára.

16Ahitub ra'y Sadoc ha Abiatar ra'y Ahimélec, pa'i kuéra. Savsá pe ohaíva kuatiáre opa mba'e ojehúva,

17ha Benaías, Joiadá ra'y, ceretéo ha peretéo kuéra ruvicha. David ra'y kuéra vaekue umi mburuvicha ipytyvõhára.

1 Crónicas 19

David ipu'aka sírio ha amoníta kuérare
(2 S 10.1-19)

1Upe rire omano Nahas, amoníta kuéra ruvicha guasu ha oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra.

2David katu ikuimba'ese Hanún, Nahas ra'y ndive, itúva ikuimba'e haguéicha hendive. Upémarõ omondo hendápe hembijokuái omoguahẽ haguã Hanúnpe imba'e mbyasy itúva manóre. Umi David rembijokuái oguahẽvo umi amoníta retãme katu,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3amoníta kuéra ruvicha he'i Hanúnpe: “Nde piko reimo'ã, ore ruvicha guasu, David ombou hague ko'ãvape oguerúvo imba'e mbyasy omomba'e haguã nde ru amyrỹimente? Oimearã ko'ãva oñembou hína pyrague ramo, oma'ẽ ñemi haguã ñane retãre.”

4Upémarõ, Hanún oipokuauka umi David rembijokuáipe, omyakã perõ ha ohendyva'o, ha omondoro umi ijao heviro'oguy peve. Ha upéicha omondo jey chupe kuéra.

5David oikuaávo mba'épa ojehu chupe kuéra, ha ha'e kuéra otĩ etereiha chugui, he'ikante chupe kuéra opyta haguã Jericópe okakuaa jey peve chupe kuéra hendyva. Upéi ae oguahẽ haguã hendápe.

6Amoníta kuéra ohecha kuaa ombopochy hague Davídpe ha upémarõ Hanún ha amoníta kuéra ogueraha 33.000 kílo pláta oiporu haguã kárro ñorãirõrã ha ñorãirõhára kavaju arigua Mesopotamia, Siria, Maacá ha Sobápe,

7ha ohepyme'ẽ 32.000 kárro ñorãirõrãre ha mburuvicha guasu Maacá peguápe iñorãirõhára reheve. Ko'ãva ou ha oñemohenda Medeba rovái. Amoníta kuéra katu osẽ itávagui ha oñemohenda ñorãirõrã.

8Oikuaávo David, omondo chupe kuéra Joab iñorãirõhára reheve.

9Amoníta kuéra oñembosako'i ñorãirõrã itáva renondépe. Umi mburuvicha guasu ou vaekue opyta ñúme.

10Joab ohechávo oñendyrytaha hese henonde guio ha hapykue guio, oiporavo umi ñorãirõhára Israelgua ipy'a guasuvéva ha oñemobosako'i ondyry haguã sírio kuérare.

11Hembyre katu oheja ityvýra Abisaípe. Ko'ãva oñemohenda amoníta kuéra renondépe.

12Ha Joab he'i ityvýrape: “Sírio kuéra imbaretevérõ che hegui, eju che pytyvõ, amoníta kuéra imbaretevérõ nde hegui katu che roipytyvõta.

13Néike! Ñandyry katu hese kuéra kyhyje'ỹre, ñane retã ha Tupã táva kuéra rayhupápe! Ha Ñandejára tojapo chupe iporãveháicha!”

14Upéi Joab osẽ oñorãirõvo sírio kuéra, ha ko'ãva oguevi chugui.

15Amoníta kuéra ohechávo umi sírio kuéra oguevi hague, ha'e kuéra avei oguevi Abisai, Joab ryvy, renondépe ha oike itáva kuérape. Joab katu ojevy Jerusalénpe.

16Sírio kuéra ohecha kuaávo Israelgua ipu'aka hague hese kuéra, omondo ñe'ẽ rerahaha ohenói haguã sírio kuéra oĩva ysyry guasu Éufrates mboypýri. Umíva ou ha omyakã chupe kuéra Sofac, mburuvicha guasu Hadad-Ézer ñorãirõhára ruvicha.

17Oñemombe'u upéva Davídpe ha ha'e ombyaty opa Israel guápe, ohasa y Jordán mboypýri, oñemohenda upépe oñorãirõ haguã ha sírio kuéra omoñepyrũ pe ñorãirõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ipahápe sírio kuéra oguevi Israel renondépe ha David iñorãirõhára reheve ojuka
40.000 kuimba'e yvy rupiguápe, ha ohundi 7.000 kárro ñorãirõrã. David ojuka avei
Sofácpe, sírio kuéra ruvicháp e.

19Umi Hadad-Ézer ndive oĩva ohechávo Israelgua ipu'aka hague hese kuéra, ombopo'i
Davídgui, ojerure opa haguã ñorãirõ ha opyta ipoguýpe. Upe guive sírio kuéra
noipytyvõsevéi amoníta kuérape.

1 Crónicas 20

David ipu'aka táva Rabá rehe
(2 S 12.26-31)

1Peteĩ jey, ára yvoty jave, mburuvicha guasu kuéra osẽvo jepi ñorãirõháme, Joab osẽ
ñorãirõháme ha ohundi amoníta retã. Upéi omongora itáva Rabá, David opyta aja
Jerusalénpe. Joab oike rire ha ohundi pe táva,

2David ojapyhy pe tupã gua'u Milcom akã rehegua jeguaka óro ha ojuhu ipohyiha 33
kílo. Pe akã rehegua jeguaka oguereko avei peteĩ ita jegua ha upéva oñemoĩ David
akãre. Ojereraha avei pe távagui heta eterei mba'e repy.

3Ha umi opytávape gueteri upe távape oguenohẽ upégui ha omomba'apo siérra, píko
ha háchape. Upéicha avei ojejapo opa amoníta kuéra távare. Upéi David ojevy
Jerusalénpe opa iñorãirõhára reheve.

Oñeñorãirõ kuimba'e hete rusúva ndive

4Upéi oñeñorãirõ filistéo kuéra ndive Guézerpe. Upérõ Sibecai, Husá pegua, ojuka
peteĩ kuimba'e hete rusúvape, hérava Sipai, Réfah ñemoñare, ha filistéo kuéra opyta
David poguýpe.

5Upéi oñeñorãirõ jey filistéo kuéra ndive ha Elhanán, Jaír ra'y, ojuka Goliat, Gat
pegua, ryvýpe hérava Lahmí. Pe Goliat kyse yvuku hi'ýva tuicha eterei, ñaimo'ã yvyra
ojepyahaha poyvi.

6Gátpe oiko avei ñorãirõ. Upépe oĩ kuimba'e hete pukúva, ikuã 6 peteĩ-teĩ ipópe ha
ipysã 6 peteĩ-teĩ ipýpe, 24 hetakue. Upéva avei kuimba'e hete rusúva ñemoñare.

7Ha'e ojapo'i Israel guápe, ha he'i: “Mávaiko oñorãirõse che ndive?” Ojuka chupe
David sovríno Jonatán, Simá ra'y.

8Ko'ã kuimba'e hete rusúva, Réfah Gat pegua ñemoñare vaekue, ha omano David ha
hembiguái kuéra po rupi.

1 Crónicas 21

David oipapa Israelgua
(2 S 24.1-17)

1Tupã rembiguái oporomombe'úva, opu'ã Israel guáre ha omboliga Davídpe oipapa
haguã chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Upémarõ David he'i Joab ha mburuvicha kuérape: —Peipapa Israelgua Beerseba guive Dan peve ha pemombe'u chéve mbovýpa oĩ aikuaa haguã.

3Joab katu he'i chupe: —Ñandejára tomboheta hetãgua 100 jevyve ko'agãguágui. Opáichavo, che ruvicha guasu, nda opavavéi piko ne rembiguái? Mba'ére piko aipo ramo rejapose upéva? Maerã piko reityse Israel ári ivaíva?

4David katu ndoikuaaséi mba'eve ha he'i Joábpe ojapo haguã pe he'íva chupe. Joab oho opa rupi Israel pýre ha ou jey Jerusalénpe.

5Ome'ẽ Davídpe upe kuatia oĩháme umi ojepapa vaekue réra, ha oĩ Israélpe 1.100.000 kuimba'e ikatúva oñorãirõ, ha Judápe 470.000.

6Joab katu nomoĩri upépe umi Levigua ha Benjamingua, ivaígui chupe guarã pe huvicha ojapoukáva.

7Ko mba'e ombopochy Tupãme ha upévare oinupã Israel guápe.

8Upérõ David he'i Tupãme: —Ivaíva niko ajapo. Ajerure ndéve reheja rei haguã chéve, che angaipa. Che tavýgui niko péicha ajapo.

9Ñandejára oñe'ẽ Gádpe, upéva mba'e rechahára oĩva David ndive, ha he'i chupe:

10“Tereho David rendápe ha ere chupe toiporavo peteĩ ko'ã mbohapy mba'égui, ha che ajapóta upe ha'e oiporavóva.”

11Gad oho David rendápe ha he'i chupe: —Kóicha he'i Ñandejára: Eiporavo peteĩ ko'ã mbohapy mba'égui:

12Mbohapy áño ñembyahýi, 90 ára ñorãirõ nde rehe ija'e'ỹva ipu'aka haguãme nde rehe kyse puku nde apére, térã mbohapy ára Ñandejára kyse puku ha mba'asy asãi opa Israel pýre. Ere chéve mba'épa ha'éta che mbou vaekuépe.

13David he'i Gádpe: —Ajecha vai eterei aína. Opáichavo, iporãve ha'arõ Ñandejára ipy'a porãitéva pópe, ha'a rangue yvypóra pópe.

14Upérõ Ñandejára omondo mba'asy asãi Israélpe, ha omano 60.000 Israelgua.

15Ñandejára omondo hemimbou Jerusalénpe ohundi haguã upepegua ha oporohundi aja, Ñandejára oma'ẽ ha ombyasy pe ojapóva hese kuéra ha he'i pe hemimbou oporojukávape: “Iporãmante, anive reporojuka!” Upe jave Ñandejára remimbou oĩ hína Ornán jebuséo ojykyiháp e itrígo.

16David ohecha Ñandejára remimbou oñembo'yha yvy ha yvága pa'ũme kyse puku ipópe omoma'ẽva Jerusalénre. Upérõ David ha myakãhára kuéra oñemondéva ao vosakuépe, ojayvy omboja peve isyva yvýre,

17ha David he'i Tupãme: —Che niko pe ajapouka vaekue Israelgua jepapa! Che pe ajapo vaekue ivaíva! Mba'e piko ojapo ko'ã hembiapo vai'ỹva? Tupã che Jára ajerure ndéve che nupã haguã chéve ha che róga guápe ha anive rejuka ne retã guápe.

David omopu'ã altar

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(2 S 24.18-25)

18Upérõ Ñandejára remimbou he'ika Davídpe Gad rupi omopu'ã haguã altar peteĩ
Tupãme upe Ornán, jebuséo, ojykýi haguépe trígo.

19Upérõ, David oho ojapo upe Gad he'i vaekue chupe Ñandejára rérape.

20Ornán, ojykýiva hína itrígo, ohecha ra'e Tupã remimboúpe ha umi irundy ita'ýra
oĩva hendive pya'e okañy.

21David oñemboja oĩháme Ornán. Kóva ohechávo chupe, osẽ ikorapýgui ha oñesũ
henondépe ombojávo isyva yvýre.

22Upérõ David he'i Onánpe: —Eme'ẽ chéve pe yvy rejykyiháp e nde trígo amopu'ã
haguã upépe peteĩ altar Tupãme. Eme'ẽ chéve hepy teére ha péicha opáta ko mba'asy
ojukáva che retã guápe.

23Ornán he'i chupe: —Ereko katu ne mba'erã, che ruvicha guasu, ha ejapo chugui pe
rejaposéva. Tame'ẽ ndéve umi che tóro mymbahapyrã, che trígo jykyiha jepe'arã ha
che trígo mba'e kuave'ẽrã. Ndéve che ruvicha guasu ame'ẽmba.

24David katu he'i chupe: —Iporã niko upe eréva. Ajoguáta mante niko nde hegui hepy
teére. Na iporãi niko aipe'a nde hegui upe ne mba'éva ame'ẽ haguã Tupãme, ha
aikuave'ẽ chupe mymbahapy ramo upe ahupyty rei vaekue.

25Upéicha David ome'ẽ Ornánpe ijyvýre 600 óro pehẽngue,

26ha upépe omopu'ã altar Ñandejárape, ha oikuave'ẽ mymbahapy ha mymbajuka
joajurã. Ohenói Tupãme ha ha'e ombou tata yvágagui pe altar ári ha ohapy umi
mymba.

27Upérõ Ñandejára he'i hemimboúpe oñongatu haguã hyrúpe ikyse puku.

Tupao rendaguã

28David ohechávo Ñandejára ohendu hague chupe upe Ornán jebuséo ojykýi haguépe
itrígo, oikuave'ẽ upépe mymbahapy.

29Pe óga vakapi Moisés omopu'ã vaekue Tupãme guarã ha pe altar mymbahapyrã oĩrõ
jepe Gabaónpe,

30David ndaikatúi oho upépe oporandu haguã Tupãme, okyhyjégui Ñandejára
remimbou kyse pukúgui.

1 Crónicas 22

1Upévare he'i David: “Ápe oĩta Tupã Israel Jára róga ha ijaltar, Israelgua oikuave'ẽ
haguã chupe mymbahapy.”

Ñembosako'i oñemopu'ã haguã tupao

2Upéi David he'i oñembyaty haguã umi mombyrygua oikóva Israélpe ha omomba'apo
chupe kuéra oikytĩ haguã umi ita ojeporu vaerã oñemopu'ã haguã tupao.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ogueruka avei heta fiérro ojejapo haguã klávo okẽme guarã ha ty'ãi kuéra ha heta eterei vrónse.

4Kuri'y avei ombyaty heta, Tiro ha Sidongua niko ogueruka chupe heta porã umíva rehegua.

5David ojepy'a mongeta péicha: “Che ra'y Salomón imitã gueteri ha pe tupao ha'e omopu'ãtava Tupãme guarã tekotevẽ tuichave, herakuã guasuve ha iporãve opa tupao ko yvy ariguágui. Upévare ahejáta chupe opa mba'e oñekotevẽtava.” Upévare David ombosako'i heta mba'e omano mboyve.

6Upéi ohenói ita'ýra Salomónpe ha he'i chupe omopu'ã haguã tupao Tupã Israel Jára peguarã,

7ha oñe'ẽ péicha chupe: “Che ra'y, che amopu'ãse vaekue tupao Tupã che Járape guarã,

8Ñandejára katu he'i chéve: ‘Ahecha heta eterei tuguy reñohẽ hague ha heta reñorãirõ. Upévare na nde mo'ãi pe remopu'ãtava chéve tupao.

9Peteĩ nde ra'y noñorãirõ mo'ãiva, pévata kuimba'e ipy'a guapýva. Che rupi opa umi Israel rehe ija'e'ỹva ohejáta chupe oiko py'a guapýpe. Upévare hérata Salomón. Ha'e oisãmbyhy aja ame'ẽta Israélpe py'a guapy.

10Ha'e omopu'ãta chéve tupao. Ha'e che ra'ýta, che katu itúvata, ha amoĩ hatãta iguapyha Israélpe opa árape guarã.’11Ko'ágã che ra'y, Ñandejára toĩ ne ndive rejapo haguã chupe itupaorã, iñe'ẽ ome'ẽ haguéicha ndetaha upe rejapóva.

12Ñandejára tome'ẽ ndéve akã porã ha arandu, ágã reisãmbyhýrõ guarã Israélpe rejapo haguã hembiapoukapy.

13Opa mba'e osẽ porãta ndéve reha'arõ rejapo opa umi tembiapoukapy Moisés oheja vaekue Israélpe guarã. Eñembopy'a guasu ha ejepytaso mbarete, ani reñemokyre'ỹ poi térã rekyhyje avavégui!

14Ne mandu'áke heta añeha'ã hague ambyaty haguã tupaópe guarã 3.300.000 kílo óro, 33.000.000 kílo pláta, pe vrónse ha pe fiérro katu heta etereígui ndaikatúi oñeha'ã ipohyikue. Heta avei ambyaty yvyra ha ita, nde katu rembyatyve vaerã.

15-16Rereko avei omba'apo haguã ndéve heta mba'apohára, ita kytĩha, óga mopu'ãha, yvyra kytĩha ha heta ikatupyrýva opaichagua mba'e apo óro, pláta, vrónse ha fiérro guiguápe. Emoñepyrũ katu ha Ñandejára ta ne pytyvõ!”

17Upéi David he'i opa mburuvicha Israel guápe oipytyvõ haguã ita'ýra Salomónpe, ha oñe'ẽ chupe kuéra péicha:

18“Tupã pende Jára oĩ vaekue pene ndive ha ome'ẽ peẽme py'a guapy opa rupi, omoĩ niko che poguýpe opa umi oikóva ñane retãme ha kóva opyta Ñandejára ha hetãgua poguýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Peñeha'ãke peheka Tupã pende Járape pende py'aite guive. Peñembosako'íke pemopu'ã haguã Tupã pende Járape itupaorã ikatu haguã ojererova upe ógape oñemopu'ãtava Tupã rérape, Ñandejára Karameguã ha umi tembiporu oñemboykéva Tupãme guarã.”

1 Crónicas 23

Levíta kuéra ha hembiaporã

1David ituja etereíma ramo omoĩ ita'ýra Salomónpe Israel ruvicha guasúrõ,

2ha ombyaty opa mburuvicha Israel pegua, pa'i ha levíta kuérape.

3Upérõ ojepapa levíta kuéra oguerekóva 30 áño guive yvatévo ha ojejuhu 38.000 kuimba'e.

4Ãvagui oñemoĩ 24.000 omyakã haguã tupao apo, 6.000 mburuvicha ha mbojovakeharã,

5okẽ rerekuarã 4.000 ha 4.000 avei ogueropurahéi haguãme purahéi ha mba'epúpe, David ojapouka haguéicha.

6David omboja'o chupe kuéra aty-atýpe, umi Leví ra'yre javeve: Guersón, Quehat ha Merarí.

7Guersón ra'y kuéra: Ladán ha Simí.

8Ladán ra'y kuéra, mbohapy: tenondegua Jehiel, hapykuéri Zetam ha Joel.

9Simí ra'y kuéra mbohapy avei: Selomit, Haziel ha Harán. Ko'ãva Ladán ñemoñare rogagua ruvicha.

10Simí ra'y kuéra irundy: Jáhat, Zizá, Jeús ha Beriá.

11Pe ypykue Jáhat, pe mokõiha Zizá; Jeús ha Beriá nda ita'ýra hetái vaekue, upévare omba'apo haguã ojepapa peteĩ ogagua ramo.

12Quehat ra'y kuéra irundy: Amram, Ishar, Hebrón ha Uziel.

13Amram ra'y kuéra, Aarón ha Moisés. Aarón ha ita'ýra kuérape oiporavo Tupã opa árape guarã oikuave'ẽ haguã mba'e kuave'ẽ poravopyre, ohapy haguã insíenso Ñandejára renondépe, hembiapo haguã tupaópe ha oporohovasa haguã hérape opa ára.

14Moisés, Tupã irũ tee vaekue, ha ita'ýra kuéra ojepapa Leví ñemoñaregua ndive.

15Moisés ra'y kuéra Guersón ha Eliézer.

16Guersón ra'y kuéra apytépe upe ypykue Sebuel.

17Eliézer ra'y ypykue Rehabías, ha ndaita'ýravéi. Rehabías katu ita'ýra heta.

18Ishar ra'y ypykue, Selomit.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Hebrón ra'y kuéra: pe ypykue Jeraías; pe mokõiha Amarías; pe mbohapyha Jahaziel ha pe mbohapyha Jecamán.

20Uziel ra'y kuéra: pe ypykue Micaías ha pe mokõiha Isías.

21Merarí ra'y kuéra Mahli ha Musí. Mahli ra'y kuéra Eleazar ha Quis.

22Eleazar omano iñemoñare kuimba'e'ỹre, kuñánte umi iñemoñare ha omenda hikuái itio Quis ra'y kuérare.

23Musí ra'y kuéra mbohapy: Mahli, Éder ha Jeremot.

24Ko'ãva vaekue Leví ñemoñare, rogagua javeve, ha héra kuéra ojehai kuatia jepapa rehe guápe, rogagua ruvichárõ, oguerekóva 20 áño guive yvatévo, ha ha'e kuéra omba'apo tupao pegua rembiapópe.

25David he'i vaekue: “Tupã Israel Jára ome'ẽ py'a guapy hetã guápe ha oiporavo opa árape guarã hóga rendarã Jerusalén.

26Upévare levíta kuéra natekotevẽ mo'ã véima ogueroja tupã róga ha tembiporu kuéra hesegua.”

27Ko David he'i vaekue oiko haguã ojejapa Leví ñemoñaregua oguerekóva 20 áño yvatévo,

28ha opyta hikuái pa'i kuéra Aarón ñemoñare rembijokuáirõ tupao rembiapópe, korapy ha koty kuéra rerekuárõ, omopotĩ haguã tembiporu kuéra ha ojapo haguã umi tembiapo tupao pegua.

29Ha'e kuéra oñangareko vaerã umi mbuja oñemboykéva Tupãme guarã ha oñemoĩva mesápe ojohysýire, pe trígo ku'íre oĩva mba'e kuave'ẽrã, pe chipapére ojejapóva oñembovu'ỹre, umi mba'e kuave'ẽre oñembojýva páilape, pe trígoku'i ñembojehe'a pyrére, umi mba'e ra'ãháre oĩva oñeha'ã haguã mba'e pohyikue ha mba'e tuichakue.

30Oĩ vaerã avei tupaópe arako'ẽre pyhareve ha ka'aru he'i haguã aguije ha omomba'e guasu haguã Tupãme,

31oñekuave'ẽrõ mymbahapy Tupãme pytu'uha árape, oñembyarete ramo jasy pyahu ha umi arete guasúpe. Ha'e kuéra hembiapo vaerã jepi Tupãme guarã ha kuatiápe oĩmba mboy levítapa hembiapo vaerã peteĩ-teĩ aretépe.

32Ha'e kuéra oñangareko vaerã tupao kotýre ha Ñandejára kotýre, oipytyvõvo ipehẽngue kuéra Aarón ñemoñare guápe.

1 Crónicas 24

1Aarón ñemoñaregua oguereko avei araka'épa omba'apóta. Aarón ra'y kuéra vaekue Nadab, Abihú, Eleazar ha Itamar.

2Nadab ha Abihú katu omano itúva mboyve, iñemoñare'ỹre. Upérõ Eleazar ha Itamar ári ho'a pe pa'i rembiapo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Davídpe oipytyvõ Sadoc Eleazar ñemoñare ha Ahimélec Itamar ñemoñare, omboja'o haguã Aarón ñemoñare guápe aty-atýpe, he'ívo araka'épa peteĩ-teĩ ojapóta hembiapo tupaópe.

4Eleazar iñemoñare kuimba'e hetave Itamárgui ha upévare oñemboja'ovo umi ogagua ruvicha, oĩ 16 Eleazar ra'y apytépe ha 8 Itamar ra'y apytépe.

5Mokõive aty pegua oñemoĩ hembiapo haguã tupaópe ojeitývo po'a; mokõive apytépe niko oĩ mburuvicha oñemboykéva hembiapo haguã Tupã renondépe tupaópe.

6Semaías Natanael ra'y, levíta omba'e haíva, ohai héra kuéra mburuvicha guasu ha mburuvicha kuéra renondépe, ha pa'i Sadoc, Ahimélec Abiatar ra'y, pa'i ha levíta rogagua ruvicha kuéra renondépe. Pe po'a ojeity mokõi jey Itamar rehe ha mokõi jey Eleazar rehe.

7-18Pe po'a ojeitývo, opyta kóicha henda kuéra: 1) Joiarib; 2) Jedaías; 3) Harim; 4) Seorim; 5) Malquías; 6) Mijamín; 7) Cos; 8) Abías; 9) Jesús; 10) Secanías; 11) Eliasib; 12) Jaquim; 13) Hupá; 14) Jesebab; 15) Bilgá; 16) Imer; 17) Hezir; 18) Pisés; 19) Petahías; 20) Hezequiel; 21) Jaquín; 22) Gamul; 23) Delaías; 24) Maazías.

19Upéicha oñomboja'o hikuái umi ára hembiapo haguãme tupaópe, ome'ẽ haguéicha hembiapoukapy Aarón itúva, Tupã Israel Jára he'ígui chupe.

20Umi levíta hembýva, ko'ãva: Subael, Amram ñemoñare; Jehedías Subael ñemoñare;

21Isías, Rehabías ra'y ypykue;

22Selomot, Ishar ra'y; Jáhat, Selomot ra'y;

23Hebrón ñemoñaregua: pe ypykue Jerías; pe mokõiha Amarías; pe mbohapyha Jahaziel; pe irundyha Jecamán.

24Oĩ avei: Micaías, Uziel ra'y; Samir, Micaías ra'y;

25Isías, Micaías ryvy; Zacarías, Isías ra'y;

26Mahli ha Musí, Merarí ra'y kuéra; Jaazías ra'y kuéra, ko Jaazías Merarí ra'y avei.

27Merarí ñemoñare kuéra ita'ýra Jaazías guio oĩ Sóham, Zacur ha Ibri;

28ha Mahli guio, Eleazar nda ita'ýrai vaekue,

29ha Quis; Jerahmeel, Quis ra'y;

30Musí ra'y kuéra Mahli, Éder ha Jerimot. Ko'ãva vaekue levíta kuéra ojohogagua javeve.

31Hese kuéra avei ojeity po'a ipehẽngue kuéra Aarón ñemoñaréicha, mburuvicha guasu David, Sadoc, Ahimélec ha umi pa'i ha levíta rogagua kuéra ruvicha renondépe. Peteĩ-teĩ óga guápe upe mburuvicha ha pe tyvýra michĩvéva peteĩchante ojeapo.

1 Crónicas 25

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Opurahéiva ha omba'e mbopúva

1Upéi David ha mburuvicha kuéra omboyke tupao rembiapópe guarã Asaf, Hemán ha Jedutún ra'y kuérape. Umíva omomarandu haguã oñemoirũvo mbaraka árpa ha platíllo púpe. Umíva réra kuéra, ãva:

2Asaf ra'y kuéra: Jacur, José, Netanías ha Asarela. Pe omyakãva chupe kuéra, itúva Asaf. Kóva omomarandu mburuvicha guasu rérape.

3Jedutún ra'y 6: Guedalías, Serí, Isaías, Simí, Hasabías ha Matatías. Omyakã chupe kuéra itúva Jedutún, omomarandúva oñemoirũvo mbarakapúpe oaguije me'ẽ ha omomba'e guasu haguã Tupãme.

4Hemán ra'y kuéra: Buquías, Matanías, Uziel, Sebuel, Jeremot, Hananías, Hananí, Eliatá, Guidalti, Romamti-Ézer, Josbecasa, Malotí, Hotir ha Mahaziot.

5Opa ko'ã Hemán ra'y vaekue, upéva mba'e rechahára omba'apóva mburuvicha guasúpe guarã, opa mba'e Tupã rehe guápe. Omombareteve haguã Hemánpe, Tupã ome'ẽ vaekue chupe 14 ta'ýra ha mbohapy tajýra.

6Maymávape omyakã itúva opurahéi ramo tupaópe oñemoirũvo platíllo mbaraka ha árpa púpe. Asaf, Jedutún ha Hemán ojapo mburuvicha guasu he'íva.

7Ha'e kuéra 288 vaekue ojepapárõ ityvýra kuéra ha opavave ojeheko mbo'e vaekue ha ikatupyry purahéipe Tupãme guarã.

8Ojeity po'a ojekuaa haguã araka'épa opurahéita Tupã renondépe michĩva térã tuicháva, mbo'ehára térã temimbo'e.

9-31Ojeity rire po'a péicha oñemohenda hikuái, peteĩ-teĩ ita'ýra ha tyvýra kuéra reheve, 12 oñondive: 1) José, Asaf rogagua; 2) Guedalías; 3) Zacur; 4) Isrí; 5) Netanías; 6) Buquías; 7) Jesarela; 8) Isaías; 9) Matanías; 10) Simí; 11) Azarel; 12) Hasabías; 13) Subael; 14) Matatías; 15) Jeremot; 16) Hananías; 17) Josbecasa; 18) Hananí; 19) Malotí; 20) Eliatá; 21) Hotir; 22) Guidalti; 23) Mahaziot; 24) Romamti-Ézer.

1 Crónicas 26

Okẽ rerekua ha ambue mburuvicha

1Ojeitývo po'a oñemohenda haguã okẽ rerekua kuéra, opyta péicha: Coreíta kuéra, Meselemías, Coré ra'y, kóva Ebiasaf ra'y.

2Meselemías ra'y kuéra: pe ypykue Zacarías; pe mokõiha Jediael; pe mbohapyha Zebadías; pe irundyha Jatniel;

3pe 5ha Elam; pe 6ha Johanán ha pe 7ha Elioenai.

4Obed-Edom ra'y kuéra: pe ypykue Semaías; pe mokõiha Jozabad; pe mbohapyha joa; pe irundyha Sacar; pe 5ha Natanael;

5pe 6ha Amiel; pe 7ha Isacar ha pe 8ha Peultai. Tupã ohovasa haguére Obed-Edómpe ombota'ýra hetávo chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Semaías, Obed-Edom ra'y, ita'ýra mokõi, oisãmbyhýva hóga guápe ikatupyry etereígui.

7Semaías ra'y kuéra Otní, Rafael. Obed, Elzabad, Elihú ha Samaquías, ikatupyrýva.

8Opa ko'ã Obed-Edom ñemoñare, ita'ýra ha ityvýra kuéra ikatupyry ha omba'apo kyre'ỹ Tupãme guarã. Oñondive 62 vaekue umi Obed-Edom ñemoñare.

9Meselemías ra'y ha ryvy kuéra, 18; opa ha'e kuéra ikatupyry.

10Hosa ra'y kuéra Merarí ñemoñare: Simrí, upéva mburuvicha, ndaha'éirõ jepe upe ijypykue itúva omoĩ chupe mburuvicháro;

11pe mokõiha Hilquías; pe mbohapyha Tebalías; pe irundyha Zacarías; Hosa ra'y ha ityvýra kuéra 13 vaekue oñondive.

12Ko'ãva vaekue okẽ rerekua kuéra renda. Ha'e kuéra omba'apo vaerã tupaópe. Mburuvicha ha iñirũ nguéra peteĩchante omba'apo.

13Ojohogagua javeve oity po'a peteĩ-teĩ okẽ rehe ha pévape oike tuicháva ha michĩva.

14Selemíaspe opyta, po'a rupi, pe okẽ kuarahy resẽ gotyogua, ha ita'ýra Zacaríaspe, upéva teko mbo'eha iñakã porãva, opyta okẽ yvatévo gotyogua.

15Obed-Edómpe opyta pe yvy gotyo guápe, ha ita'ýra kuéra opyta upe koty rerekuárõ, oñeñongatuhápe opa mba'e tupao pegua.

16Hósape opyta pe kuarahy reike gotyogua oĩháme Saléquet rokẽ, ojejupiha rapépe. Umi tembiapo oñemboja'o péicha:

17Arako'ẽre oĩ vaerã 6 okẽ rerekua kuarahy resẽ gotyo, irundy yvatévo gotyo ha irundy yvy gotyo ha mokõi peteĩ-teĩ koty oñeñongatuhápe umi mba'e tupao pegua.

18Korapýpe, kuarahy reike gotyo, oĩ irundy ojejupiháp ha mokõi korapýpe guarã.

19Péicha oñemboja'o vaekue pe tembiapo Coré ha Merarí ñemoñare apytépe.

20Oĩ ambue levíta oñangarekóva mba'e repyeta tupao peguáre ha umi koty rehe oñeñongatuhápe mba'e kuave'ẽ Tupãme guarã.

21Ladán ra'y kuéra, Guersón ha Jehiel ñemoñaréva,

22Jehiel ha ityvýra kuéra Zetam ha Joel ra'y kuéra, oñangareko mba'e repyeta tupao peguáre.

23Amram, Ishar, Hebrón ha Uziel ñemoñare kuéra apytépe,

24Sebuel, Guersón ha Moisés ñemoñare, vaekue umi mba'e repyeta rehe oñangarekóva ruvicha.

25Igénte vaekue, Eliézer guio, Rehabías, Eliézer ra'y; Jesahías, Rehabías ra'y; Joram, Jesahías ra'y; Zicrí, Joram ra'y ha Selomit, Zicrí ra'y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Selomit ha ityvýra kuéra oñangareko umi kotýre oñeñongatuhápe umi mba'e David ha mburuvicha kuéra ñorãirõrã megua oikuave'ẽ vaekue Tupãme.

27Umi mba'e ojegueru vaekue ñorãirõhágui ha oñeme'ẽ vaekue ojeporu haguã oñekotevẽ ramo tupao oñemyatyrõ haguã.

28Upépe oĩ avei opa umi mba'e oikuave'ẽ vaekue mba'e rechahára Samuel, Saúl Quis ra'y, Abner Ner ra'y ha Joab Seruiá memby. Opa umi mba'ére oñemboykéva Tupãme guarã oñangareko Selomit ha ityvýra kuéra.

29Ishar ñemoñare apytépe, umi omba'apóva mba'e haiha ha mbojovakeha ramo, Quenanías ha ita'ýra kuéra.

30Hebrón ñemoñare apytépe, Hasabías ha igénte kuéra, umíva 1.700 kuimba'e katupyry, oñemoĩ oisãmbyhy haguã umi mba'e Ñandejára ha mburuvicha guasu guiguápe, opa umi Israelgua oikóvape Jordángui kuarahy reike gotyo.

31Ohasa rire 40 áño David oguapy hague mburuvicha guasúrõ, ojepyguara umi Hebrón rogagua kuatia ha ojejuhu ijapytépe kuéra kuimba'e ikatupyrýva oikóva Jazer Galaad guápe. Hebrón ñemoñaregua ruvicha, Jerías vaekue.

32Jerías ryvy kuérape, umíva 2.700 hogagua ruvicha ikatupyrýva, omoĩ vaekue mburuvicha guasu David, rubeníta, gadíta ha mbytere Manasesgua ruvicháro opa mba'e Tupã ha mburuvicha guasu guiguápe.

1 Crónicas 27

Ñorãirõha ha tetãgua ñesãmbyhy David retãme

1Israelgua kuéra, ojepapárõ hogagua ruvicha, 1.000 rehegua aty ruvicha ha 100 rehegua aty ruvicha ha mburuvicha kuéra oipytyvõva mburuvicha guasúpe oisãmbyhývo 1.000 rehegua atýpe ojopyrúva hembiapo haguã hetãme 30 ára pukukue, pe áño aja, 24.000 kuimba'e vaekue peteĩ-teĩ aty rehe guápe.

2Aty guasu 1ha hembiapo mes peteĩha pukukue. Huvicha, Jasobeam, Zabdiel ra'y;

3upéva Fares ñemoñare ha opa tetã rembiguái mburuvicha kuéra hembiapóva mes peteĩha pukukue ruvicha.

4Aty guasu 2ha hembiapo mes mokõiha pukukue. Huvicha, Dodai ahohíta.

5Aty guasu 3ha hembiapo mes mbohapyha pukukue. Huvicha, Benaías, pa'i guasu Joiadá ra'y,

6kóva peteĩ umi 30 py'a guasúva ha huvicha kuéra. Hendaguépe oisãmbyhy Tercera Divisiónpe ita'ýra Amizabad.

7Aty guasu 4ha hembiapo mes irundyha pukukue. Huvicha, Asael, Joab ryvy. Ha'e rire oisãmbyhy ita'ýra Zebadías.

8Aty guasu 5ha hembiapo mes 5ha pukukue. Huvicha, Samhut izraíta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Aty guasu 6ha hembiapo mes 6ha pukukue. Huvicha Irá, Iqués ra'y; táva Tecoa pegua.

10Aty guasu 7ha hembiapo mes 7ha pukukue. Huvicha, Heles paltíta, Efraín ñemoñare.

11Aty guasu 8ha hembiapo mes 8ha pukukue. Huvicha, Sibecai, Husá pegua, Zérah ñemoñare.

12Aty guasu 9ha hembiapo mes 9ha pukukue. Huvicha, Ebiezer Anatot pegua, Benjamín ñemoñare.

13Aty guasu 10ha hembiapo mes 10ha pukukue. Huvicha, Maharai, Netofá pegua, Zérah ñemoñare.

14Aty guasu 11ha hembiapo mes 11ha pukukue. Huvicha, Benaías, Piratón pegua, Efraín ñemoñare.

15Aty guasu 12ha hembiapo mes 12ha pukukue. Huvicha, Heldai, Netofá pegua, Otoniel ñemoñare.

16-22Israel ñemoñaregua ruvicha kuéra, ko'ãva: Rubengua, Eliézer, Zicrí ra'y; Simeongua, Sefatías, Maacá ra'y; Levigua, Hasabías, Quemuel ra'y; Aarongua, Sadoc; Judagua, Elihú, peteĩva umi David ryvy; Isacargua, Omrí, Micael ra'y; Zabulongua, Ismaías, Abdías ra'y; Neftaligua, Jerimot, Azriel ra'y; Efraingua, Oseas, Azazías ra'y; Mbytere Manasesgua, Joel, Pedaías ra'y; Ambue mbytere Manasesgua oĩva Galaádpe, Iddo, Zacarías ra'y; Benjamingua, Jaasiel, Abner ra'y; Dangua, Asarel, Jeroham ra'y. Ko'ãva vaekue Israel ñemoñaregua ruvicha kuéra.

23David ndoipapái umi nombotýiva gueteri 20 áño, Ñandejára ome'ẽ haguére iñe'ẽ ombohetataha Israelgua mbyja kuéra yvágape guáicha.

24Joab omoñepyrũ opavave jepapa, ha nomoguahẽi hu'ãme. Tuicha mba'e vai upéva ogueru tetã Israel ári. Ha upévare pe jepapáre ndaipóri mandu'a kuatiápe oñemombe'uhápe umi David rembiapokue.

25Umi mba'e repyeta oguerekóva mburuvicha guasu rerekua, Azmávet, Adiel ra'y. Ha pe oñangarekóva koty kuérare oñemba'e ñongatuhápe, oĩva ñu, táva kuéra, tava'i ha tetã rembe'y rupi, Jonatán Ozías ra'y.

26Ezrí, Quelub ra'y, pe omyakãva umi omba'apóvape mburuvicha guasu kokuépe.

27Simí, Ramat ra'y omyakã mba'apohára parraltýpe guápe; ha Zabdí, Sefam ra'y, umi omono'õvape parral'a; ha'e avei pe kaguy ojejapóva rerekua.

28Baal-Hanán Guederágua, pe oñangarekóva olivoty ha ígo ka'aguy ñu megua rehe; Joás katu pe oñangarekóva ñandyrýre.

29Vaka rehe okarúva Sarónpe oñangareko Sitrai, Sarongua voi; vaka kuéra ñu rupi okarúva rehe katu oñangareko Safat, Adlai ra'y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Kaméllore oñangareko Obil ismaelíta, ha vúrrore Jehedías, Meronot pegua;

31ovecha kuérare katu Jaziz agaréno. Opa ko'ãva oñangareko mburuvicha guasu David mba'e kuérare.

32Jonatán, David tio, karai arandu ha imba'e kuaáva oheko mbo'e Davídpe; ha Jeiel, Hacmoní ra'y, omoirũ mburuvicha guasu ra'y kuérape.

33Ahitófel oheko mbo'e avei mburuvicha guasúpe ha Husai, arquíta, kuimba'e mburuvicha guasu jeroviaha.

34Ahitófel rire ojupi hendaguépe Joiadá, Benaías ra'y, ha Abiatar. Opa ñorãirõha kuéra ruvicha, Joab vaekue.

1 Crónicas 28

Salomón ojupi mburuvicha guasúrõ David rendaguépe

1David ombyaty Jerusalénpe opa mburuvicha Israelgua: Israel ñemoñaregua ruvicha, aty guasu kuéra ruvicha, 1.000 arigua ruvicha ha 100 arigua ruvicha, mburuvicha guasu yvy rerekua, mburuvicha guasu ha ita'ýra kuéra mymba rerekua, karai guasu kuéra ha kuimba'e ikatupyrýva guive.

2Upérõ David oñembo'y ha he'i: “Pe che rendúke che ryvy kuéra ha che retãgua: Che amopu'ãse mo'ã peteĩ óga oĩ haguãme Tupã karameguã, ha Tupã oguereko haguãme iguapyha ha ambosako'i vaekue opa mba'e ajapo haguã.

3Ñandejára katu he'i chéve: ‘Na nde mo'ãi pe remopu'ãtava chéve peteĩ tupao, ndégui ñorãirõhára reñohẽ vaekue tuguy.’

4Opáichavo, Tupã Israel Jára che poravo che rogagua apytépe che moĩ haguã Israel ruvicha guasúrõ opa árape guarã. Ha'e niko oiporavo Judá ñemoñaregua oporosãmbyhy haguã; Judá ñemoñare apytégui oiporavo che róga guápe, ha che ryke'y kuéra apytépe che poravo che moĩ haguã Israel ruvicha guasúrõ.

5Ha ko'ágã che ra'y kuéra apytépe, heta niko ome'ẽ chéve Ñandejára, ha'e oiporavo che ra'y Salomónpe oguapy haguã ha'e oguapyhápe Israel ruvicha guasúrõ.

6Tupã he'i avei chéve: ‘Nde ra'y Salomón pe omopu'ãtava che Róga ha che korapy kuéra: che niko aiporavo chupe che ra'yrã ha chéta itúva.

7Amoĩ hatãta iguapyha opa árape guarã ha'e opyta hatãrõ che rembiapoukapy apópe ojapo haguéicha ko'ágã peve.’

8Ha ko'ágã opaite Israelgua, ko'ápe Tupã rérape ijatýva ha Tupã Ñandejára ñane rendúva hína renondépe, ha'e peẽme: Pejapóke Tupã pende Jára rembiapoukapy, akóinte pereko haguã ko yvy porãite ha peheja pende ra'y kuérape imba'erã.

9Ha nde che ra'y Salomón, ehayhúke Tupã nde ru Járape ha ejapo ha'e he'íva nde py'aite guive, cháke ha'éko oikuaa opa mba'e jarekóva ñande py'ápe ha nokañýi

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

chugui mba'eve. Reheka ramo chupe ojejuhukáta ndéve; rejei ramo chugui katu nde rejáta opa árape guarã.

10Ne mandu'áke Ñandejára nde poravo hague remopu'ã haguã chupe hogarã. Néike emoñepyrũ katu!”

11Upérõ David ome'ẽ ita'ýra Salomónpe upe kuatia oĩháme pe korapy tupao renondepegua, umi óga, umi koty oñemba'e ñongatu haguãme, umi koty yvategua, umi hyepy pegua ha pe Tupã koty ra'ãnga kuéra.

12Ome'ẽ avei chupe umi kuatia oĩháme ta'ãnga ohechaukáva mba'éichapa ikatu ojejapo tupao korapy, koty kuéra ijerére oĩ vaerã oñeñongatu haguã mba'e repyeta tupao pegua, oñeñongatu haguã umi mba'e oñemboykéva Tupãme guarã,

13umi koty oiko haguã pa'i ha levíta kuéra hembiapo jave tupaópe ha umi oñeñongatu haguãme tupao rembiporu kuéra.

14Ome'ẽ avei chupe opa pe óro ha pláta oñekotevẽtava ojejapo haguã tupao rembiporu kuéra;

15ojejapo haguã mba'e rendy pyenda ha mba'e rendy kuéra, umi órova ha umi plátava, ome'ẽ chupe upe oñekotevẽva peteĩ-teĩme guarã;

16ha upéicha avei ojapo peteĩ-teĩ umi mesápe guarã, umi órova ha umi plátava, oñemoĩ haguãme ojohysýire umi mbuja oñekuave'ẽva.

17Ome'ẽ avei óro ojejapo haguã tenedor, tása guasu ha mbayru kuéra; avei óro ha pláta oñekotevẽháicha ojejapo haguã umi mbayru óro ha plátava.

18Ome'ẽ avei chupe oñekotevẽháicha óro porã ojejapo haguã altar ojehapy haguãme aysy ryakuã porã, ha pe óro oñekotevẽva ojejapo haguã pe karropegua umi keruvim ipepo jepysópe oĩva pe Ñe'ẽ ñome'ẽ rehegua Karameguã ári.

19Ko'ã mba'e ojehai vaekue Ñandejára po rupi, ojekuaauka haguã mba'éichapa ojejapo vaerã opa mba'e.

20Upérõ David he'i Salomónpe: “Néike, ejepytaso katu ha emoñepyrũ pe tembiapo! Eñemokyre'ỹke ha ani rekyhyje! Tupã che Jára oĩta ne ndive! Na nde reja mo'ãi ne año, remoguahẽ meve hu'ãme ko tembiapo.

21Kóina ápe umi pa'i ha levíta réra ojopyru vaerã tupaópe umi mba'e apópe; pe tupao apópe rerekóta avei heta mba'apohára omba'apo reítava ndéve ha kuimba'e opaichagua mba'e apópe ikatupyrýva, ha opa Israelgua ruvicha ojapóta pe nde eréva.”

1 Crónicas 29

Mba'e kuave'ẽ tupaópe guarã

1Upéi mburuvicha guasu David he'i opavavépe: “Che ra'y Salomónpe añoite Tupã oiporavo. Ha'e imitã gueteri, pe óga ha'e omopu'ã vaerã katu tuicha eterei. Tupã Ñandejárape guarã hína pe óga guasu, ndaha'éi yvypórape guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Añeha'ãmbaite vaekue ambyaty haguã pe oñekotevẽva tupaópe guarã: óro, pláta, vrónse, fiérro ha yvyra. Avei ita jegua ijape mbataráva, ita jegua oñembojopype haguã, ita vera opaichaguáva, opaichagua ita jegua ha ita sỹi hesakãva, heta eterei.

3Opa mba'e arekómava ári, ahayhu etereígui Tupã che Jára róga, ame'ẽve che mba'e teégui tupaópe guarã,

4óro poravopyre 100.000 kílo, 230.000 kílo pláta ñemosỹimbyre ojejaho'i haguã tupao tápia,

5opa pe óro ha pláta ojeporútava ojejapo haguã umi mba'e oñekotevẽva ha opa tembiapópe guarã ojapo vaerã umi omba'apóva mba'e jegua apópe. Mávapa ome'ẽse avei imba'e kuave'ẽ Tupãme guarã ipy'aite guive?”

6Upérõ ogagua ruvicha, Israel ñemoñaregua ruvicha,1.000 aty ruvicha ha 100 aty ruvicha kuéra ha umi mba'e mburuvicha guasu ojapoukáva myakãha kuéra, ogueru imba'e me'ẽ Tupãme ipy'aite guive,

7ha ome'ẽ tupaópe guarã 165.000 kílo ha 10.000 óro pehẽngue, 330.000 kílo pláta, 600.000 kílo vrónse rupi ha 3.300.000 kílo fiérro.

8Avei umi oguerekóva ita jegua, ome'ẽ mba'e repyeta tupao pegua rerekuápe, upéva Jehiel, Guersón ñemoñare.

9Opavavépe ombovy'a ko'ã mba'e Tupãme oñekuave'ẽva, oñeme'ẽgui py'a rorýpe. Mburuvicha guasu David avei ovy'a eterei.

10Upérõ David omomba'e guasu Tupãme opavave rovake he'ívo: “Roguerohory opa árape guarã, nde Tupã ore ru Israel Jára!

11Nde niko Ñandejára, nde tuichapa ha nde pokatu, nde pópe oĩ opa mba'e ha nde reko mimbipa ndaijojahái! Opa mba'e oĩva yvy ári ha yvágape ne mba'énte voi. Nde hína ore Jára pe mburuvicha guasu pavẽ ha nde mba'e guasuve opavavégui!

12Nde hegui ou mba'e rereko heta ha terakuã. Nde reisãmbyhy opa mba'e. Pe mbarete ha pokatu oĩ nde pópe, ha nde avei pe reme'ẽva mbarete ha pokatu opavavépe.

13Upévare, Tupã ore Jára, ro'e ndéve aguije ha romomba'e guasu nde réra herakuã mombyrýva.

14Máva piko che, ha máva piko umi che retãgua ija haguã oréve roikuave'ẽvo ndéve hetaite mba'e? Opa mba'e niko ou nde hegui ha upévagui jeýnte rome'ẽ ndéve.

15Ne renondépe niko ore, mombyrygua ramo guáicha ore ru kuéra ypykuéicha avei; ha ore rekove yvy ári ohasa peteĩ kuarahy'ãicha, ndojevýiva araka'eve.

16Há che Jára! Ko'ã mba'e porãita rombyaty vaekue romopu'ã haguã peteĩ óga nde réra marangatúpe, nde pógui ou ha ne mba'énte voi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Aikuaa, che Jára, nde reipyguaraha ore apytu'ũ ha ne mbovy'aha pe py'a potĩ. Upévare py'a potĩme aikuave'ẽ ndéve ko'ã mba'e. Ha ko'ágã vy'a pópe ahecha ne retãgua ko'ápe ijatýva ogueruha ndéve imba'e kuave'ẽ ipy'aite guive.

18Tupã Abraham, Isaac ha Jacob, ore ru kuéra ypykue Jára, eñongatu mantékena ne retãgua py'apýpe ta imba'e porã ha eisãmbyhy hekove oguata haguã nde rape rupi.

19Che ra'y Salomónpe eme'ẽ avei py'a potĩ oñeme'ẽmbaite haguã ndéve ojapóvo ne rembipota ha opa mba'e nde eréva ha tomopu'ã ndéve pe tupao che ambosako'i vaekue.”

20Upéi David he'i opavavépe: “Pemomba'e Tupã pende Járape!” Ha opavave omomba'e Tupã itúva kuéra ypykue Járape ha oñesũ henondépe ha mburuvicha guasu renondépe.

21Upe ára ambuépe oikuave'ẽ hikuái mymbajuka ha mymbahapy ramo Tupãme 1.000 tóro ra'y, 1.000 ovecha mácho ha 1.000 ovecha ra'y oikuave'ẽvo avei kaguy hesegua ha heta eterei mymbajuka opa Israel pýre.

22Upe árape okaru hikuái ha ho'u kaguy tuicha vy'a reheve Ñandejára renondépe. Upéi oguerosapukái mburuvicha guasu mokõihárõ Salomón, David ra'ýpe, ha omoingo chupe mburuvicha guasúrõ ha Sadócpe pa'i guasúrõ ohekuavóvo ñandyry marangatu iñakã nguérare.

23Salomón oguapy mburuvicha guasúrõ Ñandejára guapyhápe itúva David rendaguépe. Oñakã rapu'ã ha opa Israelgua ohendu iñe'ẽ.

24Opa mburuvicha, ñorãirõha kuéra, ha David ra'y kuéra oĩ hendive.

25Ñandejára ombotuicha eterei Salomónpe opa Israelgua renondépe ha omoherakuã porãiterei chupe. Ha'eichagua mburuvicha guasu ndaipóri vaekue araka'eve Israélpe.

David omano

(1 R 2.10-12)

26David, Jesé ra'y, oisãmbyhy opa Israel guápe.

27Oiko Israel ruvicha guasúrõ 40 áño pukukue, umívagui 7 Hebrónpe ha 33 Jerusalénpe.

28Omano itujáguima, py'a guapýpe, henyhẽ mba'eta ha terakuã porãgui. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Salomón.

29David rekovekue, iñepyrũ guive ipaha peve, ojehai maranduhára Samuel, maranduhára Natán ha mba'e rechahára Gad kuatia haípe.

30Umívape oĩ opa mba'e ojehu vaekue chupe, Israel retãme ha umi tetã ambuépe ha'e oisãmbyhy aja.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Crónicas

2 Crónicas 1

Salomón ojerure Tupãme arandu
(1 R 3.3-15)

1Salomón, David ra'y, oguapy mbarete Israel sãmbyhyhárõ, Tupã oipytyvõ ha
ombotuicha eterei rupi chupe.

2Ohenói opa Israelgua, batallon ha compañía ruvicha, karai guasu kuéra, ha ogagua
ruvicha kuérape,

3ha opa umi ijaty vaekue ndive oho tupaópe oĩva Gabaónpe. Upépe oĩ pe Jotopa Róga
Moisés, Tupã rembiguái, ojapo vaekue yvy ojeiko'ỹháme.

4David katu ogueraha vaekue Tupã karameguã Quiriat-Jearim guive ha omohenda
peteĩ óga vakapípe ombosako'i vaekue chupe Jerusalénpe.

5Pe altar vrónse ojapo vaekue Besalel, Urí ra'y ha Hur remineno, oĩ avei Gabaónpe,
Jotopa Róga renondépe. Salomón ha opa Israelgua oho upépe oporandu haguã
Tupãme.

6Salomón ojupi pe altar vrónsepe, oĩva Jotopa Róga renondépe, ha oikuave'ẽ 1.000
mymbahapy hi'ári.

7Upe pyharépe voi Tupã ojechauka Salomónpe ha he'i chupe: —Ejerure reipotáva ha
ame'ẽta ndéve.

8Salomón he'i Tupãme: —Nde py'a porãite vaekue niko che ru David ndive, ha upéi
che moĩ chéve aisãmbyhy haguã hendaguépe.

9Ko'ágã Tupã che Jára, toiko ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue che ru Davídpe. Nde che moĩ ko
tetã sãmbyhyhárõ, ha che retãgua yvyku'i ra'ỹicha heta eterei.

10Eme'ẽ chéve mba'e kuaa ha arandu aisãmbyhy haguã ko ne retã tuichaite

11Tupã he'i Salomónpe: —Rejerurégui péicha ha nderejeruréi mba'eta, térã mba'e
rereko, térã terakuã guasu, térã omano haguã nde rehe ija'e'ỹva, térã reikove puku
haguã, ha umíva rendaguépe rejerure mba'e kuaa ha arandu reisãmbyhy haguã che retã
guápe, romoĩ haguére huvicha guasúrõ,

12upévare ame'ẽ ndéve mba'e kuaa ha arandu ha ame'ẽta avei ndéve mba'eta, mba'e
rereko, terakuã guasu, oguereko'ỹ haguéicha avaveichagua mburuvicha guasu ne
mboyve guare ha peichagua ndoguereko mo'ãiva avave nde riregua.

13Upe rire Salomón ojevy Jerusalénpe upe Jotopa Róga Gabaónpe oĩvagui, ha
Jerusaléngui oisãmbyhy Israel guápe.

Salomón oñemu
(1 R 10.26-29; 2 Cr 9.25-28)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Salomón ombyaty kárro ha kavaju kuéra. Oguereko 1.400 kárro ha 12.000 kavaju, ha umívagui oĩ oguerahaukáva umi távape oñeñongatuhápe kárro kuéra ha oĩ ohejaukáva Jerusalénpe oiporu haguã mburuvicha guasu rembiguái kuéra.

15Ha'e rupi, pláta ha óro ytýicha heta Jerusalénpe, ha umi kuri'y heta, hetaháicha ígo ka'aguy umi ñúre.

16Salomón kavaju kuéra ou Musri ha Cilicia héravagui. Umi ñemuhára Salomón róga pegua ojogua upépe.

17Peteĩ kárro ojererúva Egíptogui ojejogua 600 pláta pehẽnguére ha peteĩ kavaju 150 rehe. Mburuvicha guasu kuéra hitíta ha sírio ojogua joa Salomón ñemuhára kuéragui upéva pe hepýre.

Salomón ha Hiram, Tiro ruvicha guasu, ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ
(1 R 5.1-18; 7.13-14)

18Salomón oñembopy'a peteĩ omopu'ãvo Tupã Rogarã ha peteĩ óga guasu ijupe guarã.

2 Crónicas 2

1Upevarã omoĩ 70.000 kuimba'e mba'e pohýi rerahaharã ha 80.000 ita kytĩharã omba'apo haguã yvytýpe; ha 3.600 uru omomba'apo vaerã chupe kuéra.

2Upéi Salomón he'ika Tiro ruvicha guasúpe hérava Hiram: “Ejapo che ndive rejapo haguéicha che ru David ndive, reruka ramo guare chupe kuri'y ojogapo haguã.

3Amopu'ãta hogarã Tupã che Járape, chupe ojehapýta upépe insiénso, oñemoĩta mbuja kuave'ẽmby ojoysýire, oñekuave'ẽta mymbahapy pyhareve ha ka'aru, pytu'uha árape, jasy pyahu arete ha umi ambue arete jave, Tupã ore Jára rérape ojejapóva jepi Israélpe.

4Pe tupao che ajapótava tuicháta hína, Tupã ore Jára niko tuichave opa tupã nguéragui.

5Ndaipóri jepéko avave ikatu vaerã omopu'ã chupe itupaorã ku yvága ha pe yvága ijyvatevéva jepe michĩva chupe guarã. Ha máva piko che amopu'ã haguã chupe itupaorã, ndaha'éirõ jepe ahapy haguãnte chupe aysy ryakuã porã?

6Upévare aipota rembou chéve peteĩ ikatupyrýva omba'apo haguã óro, pláta, vrónse, fiérro, avei poyvi hovy, pytã ha hovyũvare. Tojapo kuaa avei mba'e ra'ãnga omba'apóvo umi imba'e kuaáva ko'apegua ndive, che ru David omoĩ vaekue ko tembiapópe.

7Eruka avei chéve yvyty Líbanogui kuri'y, kuri'y ha tajy, aikuaa niko ne rembiguái kuéra oikytĩ kuaaha yvyra Líbano. Che rembiguái kuéra oipytyvõta ne mba'évape,

8ombyaty haguã chéve heta yvyra; pe tupao ajapótava niko tekotevẽ tuicha ha iporã eterei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Che katu arahaukáta nde yvyra kytĩha kuérape hembi'urã 4.400.000 kílo trígo ha avei umíva umi kílo seváda; heseve 440.000 lítro kaguy ha umíva umi lítro ñandyry.”

10Upérõ Hiram, Tiro ruvicha guasu, omondo ikuatia Salomónpe, he'iháp̃e chupe: “Ñandejára ne moĩ Israelgua ruvicha guasúrõ, ohayhúgui hetãme.”

11Upéi he'i: “Toñemomba'e guasu Tupã Israel Jára, ojapo vaekue yvy ha yvága, ome'ẽ haguére mburuvicha guasu Davídpe peteĩ ta'ýra iñarandu, imba'e kuaa ha iñakã guapy etéva omopu'ãtava tupao Ñandejárape ha peteĩ óga guasu ijupe guarã!

12Upévare amondo ndéve peteĩ kuimba'e iñakã porã ha ikatupyrýva opa mba'e apópe, hérava Hiram.

13Ha'e, peteĩ kuña Dan ñemoñaregua memby, itúva katu Tirogua. Omba'apo kuaa ko'ã mba'ére: óro, pláta, vrónse, fiérro, ita, yvyra, poyvi hovy ha hovyũ, líno ha pytã, opaichagua ta'ãnga jehaípe; ojapo kuaa avei opa mba'e ojejeruréva chupe omba'apóvo umi imba'e kuaáva ndive ha umi mba'e apohára ndive oguereko vaekue pe karai guasu ete nde ru David amyrỹi.

14Upévare karai, eruka katu ne mba'apoha kuérape upe trígo, seváda, kaguy ha ñandyry reikuave'ẽva.

15Upe aja, ore roikytĩta yvyty Líbanope opa pe yvyra reikotevẽtava ha rogueraháta ndéve y rupi táva Jope peve. Upégui nde rerahaukáta Jerusalénpe.”

16Upéi Salomón oipapauka mombyrygua kuéra oikóva Israélpe. Upéva mboyve itúva David oipapauka vaekue Israelgua. Ojejuhu oĩha Israélpe 153.600 mombyrygua.

17Umívagui omoĩ 70.000 omba'e reroja haguã, 80.000 oikytĩ haguã ita yvytýpe ha 3.600 uru ramo, omomba'apo haguã chupe kuéra.

2 Crónicas 3

Salomón omopu'ã pe tupao
(1 R 6.1-38)

1Salomón omoñepyrũ tupao apo Jerusalénpe, yvyty Moria héravape, Tupã ojechauka haguépe itúva Davídpe, upe David oiporavo haguépe tupao rendarã, he'ise Ornán jebuséo ojykýi haguépe itrígo.

2Omoñepyrũ pe tupao apo ára mokõiha mes mokõiháme, áño irundyha oguapy haguépe mburuvicha guasúrõ.

3Pe tupao pyenda omoĩva Salomón, péicha ituichakue: 27 métro ipukukue ha 9 ipekue.

4Pe tupao rogaguy oĩva henondépe ipuku ha ipe 9 métro, tupao pekuéicha avei ha ijyvatekue avei 9 métro. Salomón ombyape oroitépe upe korapy ryepy.

5Pe tupao ryepy mbyte pegua ombyape kuri'ýpe ha upéva ojaho'i óro sỹime ha ohai hi'ári pindo ha yvoty apesã ojoajúva ojuehe ra'ãnga.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[6]Upéva ombojegua omoingévo hese ita jegua. Pe óro ojeporúva, pe iporãvéva rehegua.

[7]Péicha ombyape órope opa pe tupao ryepy: umi víga, umi okẽ horkõ, tápia ha okẽ nguéra, ha ohaika tekove ipepóva ra'ãnga tápia kuérare.

[8]Omopu'ã avei pe Tupã koty. Ipukukue 9 métro, tupao pekuéicha, ha 9 métro avei ipekue. Upéi ombyape óro sỹime; upevarã ojeporu 20.000 kílo rupi.

[9]Umi klávo ipohýi 550 grámo peteĩ-teĩ. Ombyape avei órope umi koty yvategua.

[10]Tupã kotýpe ojapouka mokõi tekove ipepóva ra'ãnga ha umíva ojejaho'i órope.

[11]Umi tekove ipepóva pepo pukukue ohupyty oñondive 9 métro; peteĩ umíva, ipukúva 2 métro ha 25 sentímetro, opoko pe ogyke koty peguáre, ha pe ambue péicha avei ipukúva, ohupyty pe ambue tekove ipepóva pepo apýra.

[12]Upéicha avei upe ambue tekove ipepóva pepo peteĩ, ipukúva avei umi pepo ambuéicha, opoko pe koty ogykére; ha upe ipepo ambue, ipukúva avei péicha, opoko pe tekove tenondegua pepo apýrare.

[13]Ko'ã tekove ipepóva ra'ãnga, oguerekóva ipepo kuéra ipukúva oñondive 9 métro, oĩ ñembo'yhápe ha oma'ẽ koty mbyte pegua gotyo.

[14]Ojapo avei pe poyvi sãingo pytãũ, hovy ha líno ha ombojegua tekove ipepóva ra'ãngápe.

Umi mokõi horkon
(1 R 7.15-20)

[15]Salomón ojapouka mokõi horkon ipukúva haimete 16 métro, tupao renonde pegua ogyképe guarã. Umi horkon akã ipuku 2 métro 25 sentímetro.

[16]Ojapouka avei mba'e sã, mbo'y joguaha ha omoĩka umi horkon ári; ojapouka avei 100 granáda ra'ãnga ha omoĩka umi mba'e sãre.

[17]Omoĩka umi horkon tupao renonde pegua ogykére, peteĩ ijakatúa gotyo ha ambue ijasu gotyo. Pe horkon ijakatúa pegua ombohéra Jaquim, ha pe ijasu pegua, Bóaz.

2 Crónicas 4

Tupao rembiporu kuéra
(1 R 7.23-51)

[1]Salomón ojapouka avei altar vrónse ipukúva 9 métro, ipéva 4 métro ha ijyvatéva 4 métro imédio.

[2]Ojapouka avei peteĩ ña'ẽ guasu vrónsegui, y ryrurã. Ijapu'a ha peteĩ hembe'ýgui ambuépe, irundy métro imédio ipuku. Ijyvate mokõi métro 25 sentímetro ha pe ña'ẽ rembe ijerekuévo oguereko 13 métro imédio.

[3]Iguýpe ha pe ña'ẽ jerekuévo, mokõi hysýipe oĩ 10 tóro ra'ãnga ipa'ũva ojuehegui 45 sentímetro, ha upe ña'ẽ pehẽnguéguinte ojejapóva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ko ña'ẽ oguapy 12 tóro ra'ãnga vrónse ári; umívagui mbohapy oma'ẽ yvatévo gotyo, mbohapy yvy gotyo, mbohapy kuarahy resẽ gotyo ha mbohapy kuarahy reike gotyo. Umi hetyma nguéra ikupe pegua oĩ hyepy gotyo ha pe ña'ẽ oguapy umíva ári.

5Pe ña'ẽ iñanambusu 8 sentímetro, ha hembe ojogua ku ynambu sevói potýpe, ha ija ipype 66.000 lítro y.

6Ojapouka avei 10 ña'ẽ vrónse, oñemba'e johéi haguã ha omoĩ 5 ijakatúa gotyo ha 5 ijasu gotyo. Upépe ojejohéi opa mba'e ojeporúva mymbahapyhápe. Pe ña'ẽ guasu katu oĩ oñemopotĩ haguã upépe pa'i kuéra.

7Ojapouka avei 10 mba'e rendy pyenda óro guigua, oje'eháicha tembiapoukapýpe, ha omoĩ tupaópe, 5 ijakatúa gotyo ha 5 ijasu gotyo.

8Ojapouka avei 10 mesa ha omoĩka tupaópe 5 ijakatúa gotyo ha 5 ijasu gotyo. Ojapouka avei 100 tása guasu óro.

9Ojapouka avei pa'i kuéra korapy ha korapy mbyte pegua, hokẽ nguéra reheve ha umíva ombojaho'i vrónsepe.

10Ha omoĩka pe ña'ẽ guasu tupao yke akatúpe kuarahy reike yvy gotyo.

11Hiram ojapo avei japepo, pála ha tása guasu kuéra ha péicha omoguahẽ hu'ãme pe tembiapo ojapo vaekue mburuvicha guasu Salomónpe Tupã Rógape guarã.

12Umi mba'e ojapo vaekue hína ko'ãva: mokõi horkon, mokõi mba'e apu'a oguapýva umi horkon akãme, mokõi pyaha ojaho'i haguã umi mokõi mba'e apu'a horkon ru'ãme oĩva,

13granáda ra'ãnga 400, umi mokõi pyahápe guarã, ojaho'íva umi mokõi mba'e apu'a oĩva horkon ru'ãme,

14umi 10 pyenda ha ña'ẽ nguéra hi'arigua,

15pe ña'ẽ guasu y peguarã, umi 12 tóro ra'ãnga iguy peguáreve,

16japepo, pála ha tenedor kuéra. Opa ko'ã tembiporu ojapo vaekue mba'e jegua apohára Hiram, mburuvicha guasu Salomónpe Ñandejárape guarã, vrónse verágui meme vaekue.

17Ha'e omboyku umíva Jordán rembe'ýpe oĩháme heta ñai'ũ, Sucot ha Saretán pa'ũme.

18Salomón ojapouka heta etereígui ko'ãichagua tembiporu, ndaikatúi vaekue ojepapa pe vrónse ojeporúva pohyikue.

19Salomón ojapouka avei umi ambue tembiporu oĩva tupaópe: pe altar óro ha umi mesa oñemoĩháme mbuja oñekuave'ẽva;

20mba'e rendy pyenda ha imba'e rendy kuéra, oñemyendy haguã he'iháicha tembiapoukapy, Tupã koty renondépe, opa umíva óro sỹigui;

21yvoty ra'ãnga, mba'e rendy ha tenása kuéra, óro sỹigui avei;

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22kyse, tása guasu, kucharõ ha vraséro kuéra, oroitégui meme. Órogui avei vaekue tupao rokẽ nguéra hyepy pegua, Tupã koty pegua ha tupao reike pegua okẽ nguéra avei.

2 Crónicas 5

1Ha opa rire opa umi tembiapo ojapouka vaekue tupaópe, Salomón ogueraha tembiporu óro ha pláta itúva David ojapouka vaekue Ñandejárape guarã, ha omoĩka oñeñongatuhápe mba'e repyeta tupao pegua.

Karameguã ñe'ẽ ñome'ẽ rehegua ojereraha tupaópe
(1 R 8.1-11)

2Upérõ Salomón ohenói Jerusalénpe myakãhára Israelgua, Israel ñemoñare ruvicha kuéra ha karai guasu kuérape, ogueraha haguã Tupã Karameguã David Táva Sión guive.

3Ha upe arete guasúpe, áño pegua mes 7hápe hérava Etanim, oñembyaty mburuvicha guasu Salomón ndive opa Israelgua.

4Oguahẽ opa myakãhára Israelgua, ha levíta kuéra ohupi pe Karameguã,

5ha ogueraha hikuái, pe Jotopa róga reheve, ha tembiporu ipypegua reheve. Opa ko'ã mba'e ogueraha umi pa'i ha levíta kuéra.

6Mburuvicha guasu Salomón ha opa Israelgua oñembyaty vaekue hendive oĩ karameguã renondépe ha oikuave'ẽ mymbajuka ramo ovecha ha tóro, heta etereígui ikatu'ỹva ojepapa.

7Upéi pa'i kuéra ogueraha Tupã karameguã tupao ryepýpe, Tupã koty peve, ha omoĩ umi tekove ipepóva ra'ãnga pepo guýpe.

8Ko'ãva oipyso umi ipepo upe karameguã ári, ha péicha ojaho'i pe karameguã ha umi hi'ánda avei.

9Umi karameguã ánda ipuku etereígui katu, tupao ryepy guive umi ijapýra ojekuaa Tupã koty renondépe, jepe okáguio ndojekuaái. Ha péicha opyta ko'agãite peve.

10Karameguã ryepýpe oĩ umi mokõi ita pehẽnguénte, Moisés omoĩ vaekue pype yvyty Horébpe. Umívare oĩ ñe'ẽ ñome'ẽ Ñandejára ojapo vaekue Israelgua ndive, ha'e kuéra osẽ rire Egíptogui.

11Pa'i kuéra osẽ tupaógui. Opa umi pa'i oĩva upépe oñemopotĩ ra'e, ndaha'éirõ jepe upe ára ojopyru haguã tupao rembiapópe.

12Opa umi levíta opurahéiva, Asaf, Hemán ha Jedutún ita'ýra ha ipehẽngue kuéra ndive oñembo'y altárgui kuarahy resẽ gotyo ha oñemonde ao línope. Oguereko platíllo, mbaraka ha árpa, ha hendive kuéra oĩ 120 pa'i ombopúva turu.

13Upérõ oñondivepa oñemoĩ ombopu turu ha opurahéi, omomba'e guasúvo ha ombyaguyjévo Tupãme; ha ombopu ituru, platíllo ha ambue mba'epu ojepurahéi aja

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

péicha: “Perohory Ñandejárape ipy'a porãgui, oporohayhúgui opa árape guarã”. Upérõ peteĩ arai omyenyhẽ pe tupao ryepy,

14ha pe araígui pa'i kuéra ndaikatúi opyta ojapo haguã umi hembiapo tupaópe. Tupã reko mimbipa niko omyenyhẽ pe tupao.

2 Crónicas 6

Salomón oikuave'ẽ Tupãme tupao

(1 R 8.12-66)

1Upérõ Salomón he'i: “Che Jára, nde reikose upe arai pytũme.

2Che katu ajapóma ndéve, Tupao reiko haguãme, Nde reiko haguã ko'ápe, opa árape guarã.”

3Upéi Salomón oma'ẽ opa Israel guáre oñembo'ýva hína ha ohovasa chupe kuéra,

4he'ívo: “Tojererohory Tupã Israel Jára ojapo haguére iñe'ẽ ome'ẽ vaekue che ru Davídpe he'írõ guare chupe:

5‘Anohẽ guive che retã guápe Egíptogui, ndaiporavói vaekue mba'eveichagua táva Israelgua ñemoñarégui ojejapo haguã chéve upépe che rogarã ha ndaiporavói vaekue avavéicha guápe oisãmbyhy haguã che retãgua Israélpe.

6Ha aiporavo Jerusalén aiko haguã upépe, ha Davídpe oisãmbyhy haguã che retãgua Israélpe.

7Ha che ru David ojapose mo'ã peteĩ tupao Tupã Israel Járape guarã.

8Ñandejára katu he'i chupe: ‘Rejaposégui iporãva remopu'ãse chéve peteĩ tupao;

9na nde mo'ãi jepe upe remopu'ãtava; peteĩ nde ra'ýva hína pe omopu'ãtava chéve tupao.’

10Ha ko'ágã Ñandejára ojapóma iñe'ẽ. Ha'e he'i haguéicha, che aguapy che ru David rendaguépe Israel sãmbyhyhárõ ha amopu'ã Tupã Israel Járape peteĩ tupao.

11Ha amoĩ avei upépe upe Karameguã, oĩháme Ñandejára ñe'ẽ ñome'ẽ Israelgua ndive.”

12Upéi Salomón oñembo'y opa Israelgua renondépe, Ñandejára altar rovái, ha oipyso ipo.

13Omopu'ãuka vaekue peteĩ tenda oĩ yvate haguãme ikatu haguã maymáva ohecha chupe. Upéva vrónsegui ojejapo, ipuku ha ipe 2 métro 25 sentímetro, ijyvate 1 métro 35 sentímetro ha oñemoĩ korapy mbytépe. Upépe ha'e ojupi ha oñesũ opa Israelgua rovake ha oipysóvo ijyva yvága gotyo,

14oñe'ẽ hatã he'ívo: “Tupã Israel Jára; yvágape ha yvy ári ndaipóri ndeichagua, rejapóva ne ñe'ẽ ha rehechaukáva nde py'a porã opa umi ojapóvape ne rembipota ipy'aite guive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Nde rejapo ko árape upe ere vaekue ne rembiguái che ru Davídpe.

16Upévare Tupã, Israel Jára, ejapo avei upe ñe'ẽ reme'ẽ vaekue ne rembiguái che ru Davídpe: nde reipytyvõ rupi, oĩtaha opa ára peteĩ iñemoñare ojupíva Israel guapyhápe, ita'ýra kuéra heko porã guive ha ojapo guive ne rembipota ha'e ojapo haguéicha.

17Aipo ramo, Tupã Israel Jára, toikókena umi ñe'ẽ reme'ẽ vaekue ne rembiguái che ru Davídpe.

18“Ha ikatu vaerã piko nde reiko yvypóra kuéra ndive yvy ári? Yvágape jepe opa ituichakue reheve na nde jái ramo nde, mba'éicha piko nde játa ko tupaópe amopu'ã vaekue ndéve guarã?

19Opáichavo, Tupã che Jára, ejapysaka kena che ñembo'ére ha ehendu ko ajeruréva ndéve.

20Ne mandu'a kena ára ha pyharépe ko nde tupaóre; nde niko ere vaekue reimetaha ko'ápe. Ehendu che ñembo'e ko'ápe ajapóva ndéve.

21Ehendu che ha ne retãgua Israel roñembo'e ramo ko'a gotyo mamo roimehágui. Ehendu amo yvágagui upe nde reikohápe ha eheja rei oréve ore angaipa.

22Oime ramo ojapóva ivaíva hapicháre, ha oje'e chupe ome'ẽ haguã iñe'ẽ nde rérape ko altar renondépe,

23ehendu nde amo yvágagui ha ejapo upe rejapo vaerã; eme'ẽ pe hekopeguáva ne rembiguái kuérape: emyengovia hembiapokuére pe hembiapo vaívape, reitývo hese ne tukumbo hembiapo vaikuére, ha eme'ẽ imba'éva upe ndojapói vaekuépe mba'eve ivaíva.

24Umi ne retã Israel rehe ija'e'ỹva ipu'akárõ hese, ne retãgua ojapo haguére ivaíva, upéi ha'e ombyasýrõ, omomba'e guasúrõ nde réra ha oñembo'érõ ko tupaópe reheja rei haguã chupe,

25ejapysaka hese yvága guive, eheja rei iñangaipa, ha nde rupi, tou jey hetãme, nde reme'ẽ vaekue chupe kuéra ha itúva kuéra ypykuépe.

26Oimérõ ndokyvéi, Israelgua iñangaipa haguére, upéi ha'e kuéra oñembo'érõ ko'ápe ha omomba'e guasu nde réra ha ombyasýrõ iñangaipa, nde reinupã haguére chupe kuéra,

27ehendu chupe yvága guive, eheja rei ne rembiguái kuéra Israelgua angaipa, ha ehechauka chupe kuéra pe tape porã oipykúi vaerã. Upérõ embou pe ama upe yvýpe reme'ẽ vaekue chupe kuéra imba'erã.

28Oĩrõ ñembyahýi térã mba'asy asãi ko tetãme, térã kóga kuéra ipirupa ára hakúgui, térã kogatýpe oĩrõ tuku térã yso karu; térã ore rehe ija'e'ỹva omongora ore táva ha ondyry ore rehe, térã ou ore ári oimehaichagua jeharu térã mba'asy,

29-30ehendu upérõ opa ñembo'e, térã mba'e jerure osẽva oimeraẽgui, térã ojapóva opa ne retã Israelgua, ohechávo ijeharu ha imba'asy, oñembo'évo oipysóva ipo ko tupao

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

gotyo. Ehendu yvágagui upe reimehápe, ha eheja rei oréve ore angaipa; emyengovia peteĩ-teĩme hembiapokuére, ne ñoite niko reikuaa mba'épa oĩ pe máva ñe'ãme ha mba'épa ha'e ojapose.

31Upéicha ne momorãne ha ohendúne ne ñe'ẽ oikove aja ko yvýpe, reme'ẽ vaekue ore ru ypykuépe.

32Peteĩ mombyrygua, ndaha'éiva ne retãgua, oúrõ mombyrýgui ohendúgui nde tuicha ha nde pokatuha ha oñembo'érõ ko tupao gotyo;

33ehendu yvágagui, upe nde reikohápe, ha eme'ẽ chupe opa mba'e ojeruréva, ikatu haguã opa tetã nguéra yvy ári nde kuaa ha ne momorã ojapoháicha ne retã Israel ha toikuaa nde réra oñehenoiha ko tupaópe ndéve amopu'ã vaekue.

34Ne retãgua osẽrõ ñorãirõháme, mamo nde remondohápe chupe kuéra, oñembo'érõ ndéve upe guive ko táva gotyo nde reiporavo vaekue ha ko tupao che ajapo vaekue ndéve gotyo,

35ehendu yvága guive iñembo'e ha imba'e jerure ha eipytyvõ.

36Ha ho'a ramo angaipa apópe ojeívo pe nde reipotávagui, ndaipóri niko iñangaipa'ỹva, ha nde pochýgui hendive kuéra, reityrõ chupe kuéra hese ija'e'ỹva pópe ha umíva ogueraha chupe kuéra hembiguairã tetã mombyrygua térã aguĩ guápe,

37ha pe tetãme, oĩháme hikuái, ombyasy ha ohejárõ iñangaipa, ha oñembo'e ndéve ha ohecha kuaa angaipa ojapo vaekue,

38ojevy ramo hape vaígui oguata haguã nde rape rupi ipy'aite guive ha upe oĩhágui oñembo'e ramo oma'ẽvo ko yvy gotyo nde reme'ẽ vaekue itúva kuéra ypykuépe, pe táva nde reiporavo vaekue ha ko tupao che amopu'ã vaekue ndéve gotyo,

39ejapysaka iñembo'e ha imba'e jerure rehe yvága guive, upe nde reimehápe, eipytyvõ chupe kuéra, ha eheja rei chupe kuéra iñangaipa.

40Ema'ẽ aipo ramo, Tupã che Jára, ha ejapysaka opa ñembo'e rehe ojejapóva ko'ápe.S

41Epu'ã, Tupã che Jára, ne Karameguã mbarete reheve, ha eju ko tenda repytu'u haguãme. Nde pa'i kuéra, Tupã che Jára, toñemonde ao jeguápe, ha ne retãgua toiko porã joa.

42Ani remomarã Tupã che Jára, mburuvicha guasu reiporavo vaekuépe. Ne mandu'a opa mba'e porãre, reme'ẽ vaekue David ne rembiguáipe.”

2 Crónicas 7

1Salomón oñembo'epa rire ho'a tata yvágagui ha ohapypaite pe mymbahapy ha mymbajuka, ha Tupã reko mimbipa omyenyhẽ pe tupao.

2Upévagui pa'i kuéra ndaikatúi oike tupaópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Opa Israelgua ohechávo pe tata ha Tupã reko mimbipa, oñesũ ha ojayvy omboja peve isyva yvýre; omomba'e guasu ha oaguije me'ẽ Ñandejárape he'ívo: “Ha'e niko ipy'a porã ha oporohayhu opa árape guarã!”

4Upe rire mburuvicha guasu ha opa Israelgua oikuave'ẽ mymbajuka Ñandejárape.

5Mburuvicha guasu Salomón oikuave'ẽ 22.000 tóro ha 120.000 ovecha. Upéicha Salomón ha opa Israelgua oikuave'ẽ pe tupao Tupãme.

6Pa'i kuéra ojapo hembiapo ñembo'yhápe, levíta kuéra opurahéi aja Ñandejára oñemoirũvo umi mba'epu reheve ojapouka vaekue mburuvicha guasu David omomorã ha oaguije me'ẽ haguã Ñandejárape, “oporohayhúgui opa árape guarã”. Pa'i kuéra oĩ hovái ha ombopu avei ituru kuéra. Opa Israelgua katu oñembo'y joa.

7Salomón omomarangatu tupao rogaguy, oĩva tupao renondépe, upépe oikuave'ẽ haguére mymbahapy ha pe ikyrakue mymbahapýgui oñekuave'ẽva jeiko porã jey rehe; upe altar vrónse ha'e omopu'ã vaekuépe niko ndaijái pe mymbahapy, mba'e kuave'ẽ ha ikyrakue.

8Upérõ Salomón ha opa Israelgua, heta eterei oúva umi tenda oĩvagui Hamat reike guive ysyry Egipto peve, ombyarete Enramadaguy arete.

9Ára 8hápe, oiko ñembyaty marangatu ojejapo haguére altar kuave'ẽ 7 ára pukukue. Aipo ramo oñembyarete 7 ára aja.

10Ára 23 mes 7hápe mburuvicha guasu omondo opa Israel guápe ha maymáva oho jey hógape py'a rory reheve hetaite mba'e porã rehe Ñandejára ojapo vaekue David, Salomón ha hetãgua Israélpe.

Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ Salomónpe

(1 R 9.7-9)

11Salomón ojapopa rire tupao, mburuvicha guasu róga ha opa mba'e ojapose vaekue,

12Ñandejára ojechauka chupe pyhare ha he'i chupe: “Ahendu ne ñembo'e ha aiporavo ko tenda tupao ramo oñekuave'ẽ haguã chéve mymbajuka.

13Ha upéicha, namongyvéi ramo pende yvy ári, térã ha'e ramo tukúpe ho'upa haguã pende kóga, térã amondo ramo mba'asy asãi che retã guápe,

14ha che retãgua, pe tetã hérava Tupã retã, ombyasýrõ, oñemomirĩ, oñembo'e, ou jey che rendápe ha oheja hembiapo vaikue, che ajapysakáta hese yvága guive aheja reíta iñangaipa ha amyakã rapu'ã jeýta chupe.

15Upe guive ajapysaka umi ñembo'e ko'ápe ojejapóvare,

16aiporavo niko ha amboyke che mba'erã ko tupao aiko haguã pype opa árape guarã. Añangarekóta ha che mandu'áta hese opa ára.

17Nde reiko ramo che resa renondépe ojapo haguéicha nde ru David, rejapóvo opa mba'e che ha'e vaekue ha rembyajévo che rembiapoukapy,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18amombaretéta nde guapyha, ame'ẽ haguéicha che ñe'ẽ nde ru Davídpe, ha'e ramo guare chupe oĩtaha katuete peteĩ iñemoñaréva oisãmbyhýtava Israel retã.

19Pejei ramo che hegui katu ha ndapejapói umi tembiapoukapy ame'ẽ vaekue peẽme, ha upéva rangue pemomba'e guasu tupã ambue kuérape ha pejapo ha'e kuéra oipotáva,

20pohapo'óta pe yvýgui ame'ẽ vaekue peẽme ha ahundíta pe tupao amboyke vaekue aiko haguã pype ha opa tetã oñembohorýta hese.

21Ko tupao omimbipa vaekuégui oikóta tapere guasu, ha opa umi ohasáva ijypy rupi ijurujáita opytávo ha oporandúta, mba'érepa Ñandejára péicha ojapo ko tetã ha itupaóre.

22Ha oje'éta chupe kuéra upéva ojehu hague oheja haguére Tupã itúva kuéra ypykue Járape, oguenohẽ vaekue chupe kuéra Egíptogui, ha oho tupã ambue kuéra rapykuéri oñesũ haguã henondépe ha ojapo haguã ha'e kuéra oipotáva. Upévare Ñandejára oity hague hi'ári kuéra ko ivaíva.”

2 Crónicas 8

Ambue Salomón rembiapokue

(1 R 9.10-38)

1Ohasa 20 áño Salomón ojapopa rire tupao ha hóga guasu,

2ha upérõ omopu'ã jey umi táva Hiram ome'ẽ vaekue chupe ha omohenda upépe Israel guápe.

3Upéi ondyry Hamat Sobagua rehe ha oñemomba'e hese.

4Omopu'ã jey avei Tadmor, yvy ojeiko'ỹháme, ha opa umi táva oñeñongatuhápe hi'upyrã, omopu'ã vaekue Hamátpe.

5Omopu'ã avei Bet-Horón yvatevogua ha Bet-Horón yvy gotyogua; ko'ãva, táva oñeñangareko mbaretéva, ikorapy jere yvatéva, oguerekóva okẽ ha imbotyha,

6avei táva Baalat ha umi táva ambue, oñeñongatuhápe hi'upyrã, opa umi táva oñeñongatuhápe kárro ñorãirõrã ha kavaju kuéra ha opa umi táva omopu'ãse vaekue Jerusalénpe, Líbanope ha opa henda rupi oĩva ipoguýpe.

7Umi hitíta, amorréo, hevéo, ferezéo ha jebuséo opyta vaekue, ndaha'éiva Israelgua,

8he'ise, iñemoñare kuérape opyta vaekue upe tetãme, ha umi Israelgua ndojukái vaekue, Salomón oguereko tembiguái ramo ha omomba'apo tembiapo pohýipe ha péicha oiko hikuái ko'agãite peve.

9Israel guápe katu ndoguerekói tembiguái ramo; chupe kuéra oiporu ñorãirõha yvy rupi, kárro ári, kavaju arigua ramo, ha ko'ãva ruvicha ramo.

10Uru kuéra Salomón oguerekóva, 250 vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Salomón oguerova faraón rajýpe David Távagui pe óga guasu ha'e omopu'ã vaekuépe chupe guarã, he'ígui hembireko ndoikói vaerãha David, Israel ruvicha, róga guasúpe. Umi Tupã karameguã oĩ hague rupi niko oñemboyke Ñandejárape guarã.

12Salomón oikuave'ẽ jepi Ñandejárape mymbahapy ijaltar ári ha'e omopu'ã vaekue tupao rokẽ renondépe,

13umi ára oñekuave'ẽ haguãme, Moisés rembiapoukapy he'iháicha: pytu'uha árape, jasy pyahu aretépe ha umi mbohapy aretépe oñemomorãva áño jerére: pe mbuja oñembovu'ỹva, pe Semána kuéra ha pe Enramadaguy.

14Omoĩ avei, oipota haguéicha itúva David, mba'éichapa ojopyrúta pa'i kuéra hembiapópe ha levíta kuéra purahéipe ha pa'i ñepytyvõme. Avei mba'éichapa ojopyrúta okẽ nguéra rerekua, upéicha oipota haguére itúva David, karai marangatu.

15Upéicha ndojeíri hikuái araka'eve mburuvicha guasu David omoĩ vaekuégui ojapo haguã pa'i, levíta ha mba'e repyeta rerekua kuéra.

16Opa mba'e Salomón ojapo vaerã ojejapo, upe ára guive oñemoĩ hague tupao pyenda, oñemoguahẽ meve hu'ãme. Tupao ojejapopaite hekópe.

17Upérõ Salomón oho umi héravape Esión-Guéber ha Elat, yguasu rembe'ýpe, Edom retãme.

18Hiram, iñorãirõha ruvicha kuéra rupi, oguerahauka chupe ygára guasu ha kuimba'e hembiguairã, oikuaáva pe yguasu; umíva oho Salomón ñorãirõha ruvicha kuéra ndive ha oguahẽ upe Ofir héravape ha upégui ogueru haimete 15.000 kílo óro ha ogueraha mburuvicha guasu Salomónpe.

2 Crónicas 9

Mburuvicha guasu kuñáva Sabá pegua ou ohechávo Salomónpe

(1 R 10.1-13)

1Mburuvicha guasu kuñáva Sabá pegua ohendu Salomón herakuã guasuha ha oho Jerusalénpe oikuaa haguã mba'eichaite pevépa iñarandu, ha ogueraha mba'e porandu hasýva ojejora haguã. Omimbipa oguahẽvo, ikaméllo kuéra henyhẽ mba'e ryakuã porã, heta eterei óro, pláta ha ita jeguágui. Oguahẽ rire Salomón rendápe oporandu chupe opa mba'e oporanduse vaekue,

2ha Salomón he'i chupe mba'épa he'ise opa umi mba'e ha'e oikuaaséva. Peteĩ mba'énte jepe chupe oporandúva, ndaipóri ha'e oikuaa'ỹva.

3Mburuvicha guasu kuñáva, ohechávo mba'eichaitépa Salomón Iñarandu, ha pe óga guasu ha'e omopu'ã vaekue,

4umi tembi'u imesa pegua, umi mburuvicha kuéra koty, hembiguái kuéra reko resãi guasu ha ijao jegua, umi kaguy tykuaha ha umi ao oiporúva ha'e kuéra, umi mymbahapy oñekuave'ẽva tupaópe, ijurujái opytávo,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5ha he'i mburuvicha guasu Salomónpe: “Pe ahendu vaekue che retãme ne rembiapokue ha ne arandu rehegua, añete ra'e;

6ko'ágã ikatúma arovia aju haguére ahecha che resa tee rupi. Ahecha kuaa noñemombe'úi hague chéve mbyterénte jepe upe oĩvagui. Heta etereive mba'e reikuaa ra'e pe che ahendu vaekuégui.

7Ovy'aiténepa hína umi ne rembireko ha ne rembiguái kuéra oĩ mantéva nde ykére ha ohendúva ne ñe'ẽ henyhẽva arandúgui!

8Tojererohory Tupã nde Jára nde rayhu vaekue ha ne moĩ iguapyhápe! Ohayhúgui Israélpe Tupã nde Jára ha omombarete haguã chupe opa árape guarã, ne moĩ huvicha guasúrõ, reisãmbyhy haguã hekópe chupe kuéra reiporúvo tekojoja!”

9Upéi ome'ẽ Salomónpe 3.960 kílo óro, ha heta eterei mba'e ryakuã porã ha ita jegua. Araka'eve noguahẽi Israélpe hetaite mba'e ryakuã porã ogueru haguéicha mburuvicha guasu kuñáva mburuvicha guasu Salomónpe.

10Upéva ári, Hiram ha Salomón rembiguái kuéra ogueru vaekue óro Ofírgui, ogueru avei upégui yvyra poravo pyre ha ita jegua.

11Umi yvyra Salomón he'i ojeporu haguã tupao ha mburuvicha guasu róga apópe ha ojapouka avei chugui mbaraka, árpa ha mba'epu. Araka'eve ndojehechái vaekue mba'eve ko'ãichagua Judá retãme.

12Mburuvicha guasu Salomón ome'ẽ avei mburuvicha guasu kuñáva Sabá peguápe opa mba'e ha'e oipota vaekue, omyengovia rire chupe ijopóire. Upe rire pe kuña oho jey hetãme hembiguái kuéra ndive.

Salomón herakuã mombyry ha ipira pire heta
(1 R 10.14-29; 2 Cr 1.14-17)

13Pe óro Salomónpe oguahẽva áño jerére ohupyty 22.000 kílo rupi,

14ojepapa'ỹre umi pira pire ohepyme'ẽva ñemuhára ha mombyrygua, hetã rupi ohasáva. Upéva ári opa mburuvicha guasu Arabia pegua ha umi sãmbyhyhára oĩva pe tetãpýre ogueru óro ha pláta Salomónpe.

15Mburuvicha guasu Salomón ojapouka avei 200 ñorãirõha rete mo'ãha óro ha peteĩ-teĩme ojeporu 6 kílo.

16Ojapouka avei 300 tete mo'ãha óro michĩvéva ha peteĩ-teĩme ojeporu 3 kílo rasami óro, ha opa umíva omoĩka pe óga guasu héravape “Ka'aguy Líbano”.

17Ojapouka avei peteĩ guapyha tuicha elefánte rãinguégui ha ombyapeka oroitépe.

18Pe guapyháre oja 6 jupiha ha peteĩ pyenda óro, mokõive ijyképe pe guapyha oguereko ijyva ha umíva ykére oĩ león ra'ãnga.

19Oĩ avei 12 león ra'ãnga ñembo'yhápe peteĩ-teĩ umi 6 jupiha apýrape. Peichagua araka'eve ndojejapói vaekue mamove!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Opa umi kópa oiporúva mburuvicha guasu, órogui meme vaekue ha óro meme vaekue avei opa tembiporu óga guasu “Ka'aguy Líbano” pegua. Plátagui ndaipóri mba'eve, Salomón oisãmbyhy aja ndojehecha ramo guasúigui pe pláta.

21Umi ygára guasu mburuvicha guasu mba'éva oho jepi Társispe, Hiram rembiguái kuéra ndive, ha ou jey jepi mbohapy áño rire oguerúvo heta óro, pláta, elefánte rãingue, ka'i ha pávo real.

22Mburuvicha guasu Salomón ipira pire hetave ha iñaranduve opa mburuvicha guasu yvy ariguágui.

23Mburuvicha guasu kuéra opa rupigua ohechase chupe ha ohenduse pe arandu Tupã ome'ẽ vaekue chupe,

24ha opa umíva ogueraha chupe áño jerére jopói ramo: opaichagua óro ha plátava, ao, tembiporu ñorãirõrã, mba'e ryakuã porã, kavaju ha mburika.

Kárro ha kavaju kuéra Salomón mba'éva
(1 R 10.26-29; 2 Cr 1.14-17)

25Salomón oguereko 4.000 kavaju róga, ikavaju kuéra ha ikárro kuérape guarã, ha 12.000 kuimba'e kavaju arigua. Umívape ha'e omoĩ táva kuérape oñeñongatuhápe kárro ñorãirõrã ha Jerusalén pegua mburuvicha róga guasúpe oñangareko haguã mburuvicha guasúre.

26Salomón oguereko ipoguýpe opa mburuvicha guasu oĩvape ysyry guasu Éufrates guive filistéo retã meve ha Egipto rembe'y peve

27Ha'e rupi, pláta ha óro ytýicha heta Jerusalénpe, ha umi kuri'y heta, hetaháicha ígo ka'aguy umi ñúre.

28Kavaju kuéra Salomón peguarã ojegueru Egipto ha opa tetãgui.

Salomón omano
(1 R 11.41-43)

29Salomón rekovekue, iñepyrũ guive ipaha peve, ojehai maranduhára Natán kuatia ñe'ẽme, Ahías upe Siló pegua marandúpe ha umi mba'e he'i vaekuépe maranduhára Iddo oñe'ẽ ramo Jeroboam Nabat ra'ýre.

30Salomón oisãmbyhy Jerusalénpe Israel ruvicha guasúrõ 40 áño pukukue,

31ha omano rire oñeñotỹ itúva David távape. Upéi oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Roboam.

2 Crónicas 10

Tetã ñemboja'o
(1 R 12.1-24)

1Roboam oho Siquémpe, opa Israelgua oho haguére upépe, oguereko haguã chupe mburuvicha guasúrõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Ha oikuaa upéva Jeroboam, Nabat ra'y, oĩva Egíptope, oho haguépe okañy haguã Salomóngui, ha ou jey Egíptogui.

3Oñehenoika rire, Jeroboam ha opa Israelgua oho oñe'ẽ haguã Roboam ndive, ha he'i chupe hikuái:

4—Nde ru ojopy eterei vaekue ore ndive. Ko'ágã roipota rembovevyimive oréve ore reko asy ha reipe'a ore ati'ýgui pe mba'e pohýi ha'e omoĩ vaekue. Upéicha ramo rojapóta upe nde reipotáva.

5Roboam he'i chupe kuéra: —Peju jey che rendápe mbohapy ára rire. Maymáva oho jey.

6Upémarõ Roboam ohenói myakãhára kuérape oĩ vaekue itúva Salomón ndive ha oporandu chupe kuéra: —Mba'épa peje chéve ha'e haguã chupe kuéra?

7Ha'e kuéra he'i chupe: —Rejapo ramo ha'e kuéra ojeruréva ha reñe'ẽ porãrõ chupe kuéra, oĩta ne ndive ha ojapóta opa mba'e eréva.

8Roboam katu nopenái pe ha'e kuéra he'ívare. Ombyaty katu ijerére umi ikakuaa irũngue, umi ojapótava pe ha'e he'íva.

9Oporandu chupe kuéra: —Mba'épa peje chéve ha'e haguã umi ojerure vaekuépe ambovevýi haguã pe mba'e pohýi che ru omoĩ vaekue ijati'ýre?

10Umi karia'y okakuaa vaekue hendive he'i chupe: —Umi ojerure vaekuépe ndéve rembovevýi haguã pe mba'e pohýi nde ru omoĩ vaekue ijati'ýre, ere vaerã péicha: “Oime ramo che ru ojopy ra'e pene ndive, che ajopyvéta chugui.

11Oime rire che ru omoĩ ra'e mba'e pohýi pende ati'ýre, che amoĩta ipohyivéva. Oimérõ ha'e pene nupã ra'e tukumbópe, che pombyepotíta teju ruguái oguerekóva iñapỹime fiérro akuápe.”

12Mbohapy ára haguépe ou jey Jeroboam opa Israelgua ndive Roboam rendápe, ha'e he'i haguéicha chupe kuéra.

13Mburuvicha guasu Roboam katu oñe'ẽ pohýi eterei chupe kuéra, ojapo'ỹre mba'eve ramo pe he'i vaekuére chupe umi myakãhára,

14ha oñe'ẽ chupe kuéra he'i haguéicha umi karia'y: “Oime rire ra'e che ru omoĩ mba'e pohýi pende apére, che amoĩta ipohyivéva. Ha oime rire ra'e ha'e pene nupã tukumbópe, che pombyepotíta teju ruguáipe iñapỹi fiérro hakuáva.

15Mburuvicha guasu ndojapói mba'eve ramo Israel guápe, Tupã ohejágui péicha ojapo, oiko haguã pe ñe'ẽ Ñandejára ome'ẽ vaekue Jeroboam Nabat ra'ýpe, maranduhára Ahías, Siló pegua, rupi.

16Israelgua ohechávo mburuvicha guasu nopenaiha hese kuéra, he'i hikuái chupe: Ndoroikuaaséi mba'eve Davídgui! Jesé ra'y ndohejái oréve mba'eve! Néike Israelgua! Jahapa ñande rógape, ha David toñangareko hogaguáre! Upepete voi mayma Israelgua oho hógape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Umi Israel guápe, oikóva Judá táva kuéra rupi, Roboam akóinte oisãmbyhy chupe kuéra.

18Roboam omondóvo uru hérava Adoram oporomomba'apo haguã, Israelgua ojapi ha ojuka chupe itápe. Roboam ohendúvo upéva, ojupi ikárrope ha oho okañy Jerusalénpe.

19Upéicha Israelgua ojetyvyro vaekue David ñemoñarégui ha ojei chugui ko'agãite peve.

2 Crónicas 11

1Oguahẽ vove Jerusalénpe, Roboam ombyaty 180.000 ñorãirõhára ojeporavóva Judá ha Benjamín rogagua apytépe oñorãirõ haguã Israelgua ndive ikatu haguã oguereko jey chupe kuéra ipo guýpe.

2Ñandejára katu he'i karai marangatu Semaíaspe:

3—Ere Roboámpe, upéva Salomón ra'y ha Judá ruvicha guasu, ha opa Israelgua Judá ha Benjamín guápe,

4ko ha'ekáva chupe kuéra: “Ani peñorãirõ pene pehẽngue kuéra ndive. Tapeho jey pende rógape.” Ha'e kuéra ohendúvo pe he'ikáva Ñandejára, oho jey hikuái hógape ha ojeheja ñorãirõgui Jeroboam ndive.

Roboam oñakã rapu'ã

5Roboam opyta Jerusalénpe ha omopu'ã Judá rupi táva kuéra oñeñangareko mbaretéva.

6Omombarete Belén, Etam, Tecoa,

7Bet-Sur, Socó, Adulam,

8Gat, Maresá, Zif,

9Adoraim, Laquis, Azecá,

10Sorá, Aialón ha Hebrón. Umíva, táva oñeñangareko mbaretéva Judá ha Benjamín pegua.

11Omombareteve umi táva oñeñangareko mbaretéva ha omoĩ ipype kuéra mburuvicha, avei hi'upyrã, ñandyry ha kaguy.

12Ome'ẽka avei tete mo'ãha ha kyse yvuku ñorãirõrã peteĩ-teĩ umi távape ha omombarete eterei. Upéicha Roboam opyta Judá ha Benjamín reheve.

13Pa'i ha levíta kuéra opa Israelgua ou opa guio oñemoĩ ijykére,

14levíta kuéra oheja ijyvy ha opa oguerekóva oho haguã Jerusalén térã ambue Judagua táva rupi. Jeroboam ha mburuvicha kuéra upe riregua ndohejáigui chupe kuéra oiko Ñandejára pa'i ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Jeroboam omoĩ vaekue pa'i imba'e teéva hembiapo haguã umi tupaópe ha'e omopu'ãuka vaekue omomba'e guasu haguã aña nguéra ha umi tóro ra'ãngápe ojapouka vaekue.

16Umi ohekase vaekue ipy'aite guive Tupã Israel Járape, oho avei pa'i ha levíta kuéra rapykuéri Jerusalénpe, oikuave'ẽ haguã mymbajuka Tupã, itúva kuéra ypykue Járape.

17Upéicha omombareteve hikuái Judá retã ha oipytyvõ Roboam, Salomón ra'ýpe, mbohapy áño pukukue, ha'e niko mbohapy áño ajánte oguata David ha Salomón rapére.

18Roboam omenda Mahalat, Jerimot rajýre; ko Jerimot, David ha Abihail ñemoñare; Abihail katu Eliab rajy ha Jesé remineno.

19Roboam ha Mahalat ñemoñare vaekue Jehús, Semarías ha Zaham.

20Upéi omenda Maacá, Absalón rajýre ha iñemoñare vaekue: Abiam, Atai, Zizá ha Selomit.

21Roboam hembireko 18 ha ikuña 60, ha Maacápe ohayhuve opavavégui. Ita'ýra 28 ha itajýra 60 vaekue.

22Roboam omoĩ Abiam, Maacá membýpe, ityvýra kuéra ruvichárõ, ojapose niko chugui mburuvicha guasu.

23Upéi omohenda porã ambue ita'ýra kuérape, umi táva oñeñangareko mbaretéva Judá ha Benjamingua rupi, ha ome'ẽ chupe kuéra heta hi'upyrã ha heta kuña.

2 Crónicas 12

Sisac ondyry Judá rehe
(1 R 14.21-31)

1Roboam oñemombarete porã rire iguapyhápe omboyke Ñandejára rembiapoukapy, ha opa Israelgua ojapo upéicha avei.

2Ha ojei haguére hikuái Ñandejáragui, 5 áño Roboam oguapy haguépe mburuvicha guasúrõ, Sisac, Egipto ruvicha guasu, ondyry Jerusalén rehe.

3Ou chupe 1.200 kárro ñorãirõrã, 60.000 ñorãirõha kavaju arigua ha heta eterei yvy rupigua oguerúva Egíptogui: libio, suquieno ha etíope kuéra reheve.

4Oñemomba'e táva kuéra oñeñangareko mbaretéva Judá guáre ha oguahẽ Jerusalén peve.

5Upérõ maranduhára Semaías oñemboja Roboam ha Judagua ruvicha kuéra rendápe; umíva oñembyatypa vaekue Jerusalénpe, okañývo Sisácgui. Ha he'i chupe kuéra: —Ñandejára he'ika peẽme, pejei haguére chugui ha'e pende rejaha Sisac pópe.

6Israel ruvicha kuéra ha mburuvicha guasu oñemomirĩ, ohechakuaa hembiapo vaikue ha he'i hikuái: —Ñandejára hekojoja pe ojapóvape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ñandejára ohechámarõ ombyasyha hikuái hembiapo vaikue, he'i Semaíaspe: “Oñemomirĩ haguére nahundi mo'ãi chupe kuéra. Ágã upe riremínte aipe'a jeýta chupe kuéra pe ivai etévagui ha ndaiporu mo'ãi Sisácpe ahekuavo haguã che pochy rendy Jerusalén ári.

8Opáichavo opytáta hikuái ipoguýpe, tohechakuaa mba'éichapa oiko ojapórõ Tupã rembiapoukapy ha mba'éichapa, oikórõ tetã nguéra poguýpe.”

9Sisac, Egipto ruvicha, ojeity Jerusalén ári ha oñemomba'e umi mba'e repyeta tupao ha mburuvicha guasu rógape guáre. Opa mba'e oipe'a ha ogueraha avei umi tete mo'ãha óro ojapo vaekue Salomón.

10Mburuvicha guasu Roboam ojapo hendaguépe tete mo'ãha vrónse ha ome'ẽ oñongatu haguã umi ñorãirõha ruvicha kuérape oñangarekóva mburuvicha guasu róga rokẽre.

11Mburuvicha guasu ohóvo tupaópe, umi mburuvicha omoirũva chupe ogueraha umi tete mo'ãha vrónse; ou jeývo, omoĩ jey hendaguépe.

12Roboam oñemomirĩ haguére, Ñandejára ipochy poi hendive ha nohundietéi chupe. Opáichavo Roboam ojapo avei mba'e iporãva Judá.

13Mburuvicha guasu Roboam oñemombareteve Jerusalénpe, ha akóinte oisãmbyhy; oñepyrũrõ guare oisãmbyhy oguereko 41 áño ha oisãmbyhy 17 áño Jerusalénpe, pe táva Ñandejára oiporavo vaekue oiko haguã, opa táva Israelgua apytépe. Roboam sy Amongua vaekue ha héra Naamá.

14Roboam rembiapokue ivai; noñeha'ãi oheka Ñandejárape ipy'aite guive.

15Roboam rekovekue iñepyrũha guive ipaha peve ojehai maranduhára Semaías kuatiápe ha maranduhára Iddo rogagua kuatiápe. Oñorãirõ py'ỹi vaekue oñondive Roboam ha Jeroboam.

16Ha omano rire Roboam oñeñotỹ David távape. Upéi oguapy hendaguépe ita'ýra Abiam.

2 Crónicas 13

Abiam oisãmbyhy Judápe
(1 R 15.1-7)

1Abiam oñepyrũ oisãmbyhy Judápe, 18 áño oguapy rire mburuvicha guasúrõ Jeroboam.

2Oisãmbyhy Jerusalénpe mbohapy áño pukukue. Isy héra Micaías, Uriel ha Guibeá ñemoñare. Abiam ha Jeroboam osẽ oñorãirõ oñondive.

3Abiam omoñepyrũ ñorãirõ ha oguereko 400.000 ñorãirõhára poravopyre. Jeroboam katu oñemoĩ hese 800.000 ñorãirõhára poravopyre reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Upérõ Abiam oñembo'y yvyty Semaraim ru'ãme, oĩva yvyty Efraínpe, ha he'i: “Jeroboam ha opa Israelgua, che rendúke!

5Ndapeikuaái piko Tupã, Israel Jára, ome'ẽ hague Israel retã David ha iñemoñare kuérape opa árape guarã, ome'ẽvo iñe'ẽ ikatu'ỹva oñembotove?

6Opáichavo Jeroboam, Nabat ra'y, Salomón David ra'y rembiguaire, opu'ã ijárare.

7Ha omoirũ chupe tapicha ahẽ, reko rei atýra, ipu'akáva Roboam Salomón ra'yre, ha'e imitã ha ikangýgui gueteri. Upéicha rupi naimbaretéi ombohovái haguã chupe kuéra.

8Ha ko'ágã peẽ peñemoĩse David ñemoñarére, oisãmbyhýva Ñandejára rérape. Pejerovia pende jehe pende retágui ha perekógui tóro ra'ãnga óro, Jeroboam ojapouka vaekue peẽme pene tupã gua'urã.

9Pemosẽ vaekue avei pa'i añetegua, Aarón ñemoñare, ha levíta kuéra, Tupã voi oiporavo vaekue imba'erã, ha pemoĩ hendaguépe pende pa'i gua'urã, ojapoháicha umi tetã ambuegua. Oimeraẽ oguerúva peteĩ tóro ra'y ha 7 ovecha mácho ikatu oñemoingo pa'i ramo tupã japu kuérape guarã.

10Oréve guarã katu Tupã ore Jára upe Tupã añetegua ha ndorojeíri chugui. Pa'i kuéra itupao pegua, Aarón ñemoñare, ha umi oipytyvõva chupe kuéra levíta hína.

11Ha'e kuéra oikuave'ẽ Ñandejárape pyhareve ha ka'aru, mymbahapy ha insiénso, omoĩ henondépe mesa ipotĩva mbuja ñekuave'ẽmbyre reheve, ha ka'aru pytũ oguahẽvo omyendy mba'e rendy pyenda óro ári. Ore rojapo Tupã ore Jára rembiapoukapy, peẽ katu pejei vaekue chugui.

12Pehecha kuaáke aipo ramo, ore ndive oĩha Tupã ha ipa'i kuéra; ko'ãva oĩma ombopu haguãicha ituru kuéra rondyry haguã pende rehe. Peẽ Israelgua, aníke peñorãirõ Tupã pende ru ypykue Jára ndive! Cháke na pende pu'aka mo'ãi hese!”

13Jeroboam he'i ra'e iñorãirõhára tapykue guápe omongora haguã Judá guápe ha ondyry haguã hese kuéra hapykue guio. Upéicha rupi Jeroboam ondyrýta Judá guáre henonde guio ha hapykue guio.

14Umi Judagua oma'ẽ hapykue gotyo ha ohecha oñendyryha hese kuéra tenonde ha tapykue guio. Upérõ ohenói hikuái Ñandejárape ha pa'i kuéra ombopu ituru.

15Umi Judagua opoívo yvytúre isapukái guasu ñorãirõmegua, Tupã ondyry Jeroboam ha opa Israel guáre, ha omboguevi chupe kuéra Abiam ha Judá renondégui.

16Umi Israelgua okañy Judá guágui, Tupã omoĩ haguére chupe kuéra Judagua pópe.

17Abiam ha iñorãirõha kuéra ojuka heta etereípe. Pe árape omano 500.000 ñorãirõha poravopyre Israelgua.

18Upérõ umi Israelgua oñemona yvýre, Judagua katu ijyvytu hese kuéra ojerovia haguére Tupã itúva kuéra ypykue Járare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Abiam omuña Jeroboámpe ha oipe'a chugui táva kuéra Betel, Jesana ha Efraín ha umi tava'i kuéra hesegua.

20Jeroboam ndaikatuvéi oñakã rapu'ã oikove aja Abiam. Ipaháp̃e Ñandejára oinupã rasy chupe ha Jeroboam omano.

21Upe aja Abiam oñemombarete iguapyháp̃e. Hembireko 14, ita'ýra 22 ha itajýra 16.

22Abiam rekovekue ha opa mba'e ojapo vaekue oikove aja, ojehai maranduhára Iddo kuatiápe.

Asá oisãmbyhy Judápe
(1 R 15.8-12)

23Abiam omano rire oñeñotỹ David távape. Upéi oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Asá. Ha'e oisãmbyhy aja, oĩ py'a guapy upe tetãme 10 áño pukukue.

2 Crónicas 14

1Asá rembiapokue iporã ha hekopegua Tupã Ijára renondépe.

2Oipe'a tupã mombyrygua altar kuéra ha tupã gua'u tupao kuéra, omyangu'i umi ita oñemboykéva tupã gua'u kuéra peguarã, ha ojokapa umi Astarté ra'ãnga.

3Upéi he'i Judá guápe ojevy haguã Tupã itúva kuéra ypykue Járape, ha ojapo haguã hembiapoukapy.

4Opa táva Judá guágui oipe'a tupao gua'u kuéra ha altar oñemopu'ãva tupã gua'úpe. Ha oisãmbyhy aja ha'e oĩ py'a guapy.

5Asá oiporu umi áño oĩháme py'a guapy ha ndaiporiháp̃e ñorãirõ avave ndive Ñandejára ome'ẽ haguére teko guapy, ha omopu'ã Judá rupi táva kuéra oñeñangareko mbaretéva.

6He'i umi Judá guápe: “Ñamombarete ko'ã táva ha ñamopu'ã ijerére korapy jere yvate, óga yvate, ha okẽ imbotyha reheve, ko tetã oĩ aja ñande poguýpe. Jaheka haguére Tupã Ñandejárape, ha'e ome'ẽ ñandéve py'a guapy tetã nguéra ñande jereregua ndive.” Upévare ojapo hikuái hekoitépe ko'ã tembiapo.

7Asá oguereko ñorãirõrã 300.000 kuimba'e Judagua, oguerekóva tete mo'ãha ha kyse yvuku, ha 280.000 Benjamingua, oguerekóva tete mo'ãha ha hu'y. Opa ha'e kuéra, kuimba'e py'a guasu.

8Hese kuéra ondyry Zérah Etiopiagua oguerekóva 1.000.000 ñorãirõhára ha 300 kárro ñorãirõrã, ha oguahẽ Maresá peve.

9Upérõ Asá osẽ chupe ikuimba'e kuéra reheve ha oñemohenda oñorãirõ haguã Sefata ñúme Maresá ykére.

10Asá ohenói Tupã Ijárape he'ívo: “Che Jára, ndéve guarã peteĩchante reipytyvõ ramo imbaretéva ha ikangývape. Upévare, ore pytyvõkena Tupã ore Jára, nde rehe niko

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

rojerovia ha nde rérape rosẽ chupe kuéra! Nde Tupã, ore Jára hína. Ehechauka chupe kuéra ndaiporiha avave oñemoĩ vaerã nde rehe!”

11Upérõ Ñandejára ome'ẽ Asá ha Judá guápe upe ñorãirõháme ipu'aka haguã ha upévare Etiopiagua, oĩ haguéicha, oguevi ha okañymba chugui kuéra.

12Asá ha iñorãirõhára katu omuña chupe kuéra Guerar peve ha ojuka opa Etiopía guápe oheja'ỹre peteĩnte jepe. Etiopiagua opyta ijaku'ipa Ñandejára ha iñorãirõhára renondépe, ha umíva oñemomba'e heta eterei Etiopiagua mba'ekuére.

13Upéi ojeity hikuái umi táva ári oĩva Guerar jerére, opa umíva niko okyhyjeterei opytávo Ñandejára renondépe. Judagua oike ha oguerahapa umi mba'eta pype oĩva. Heta eterei pe oguerekóva ra'e.

14Ondyry avei umi hekoháre oguerekohápe hymba kuéra ha ogueraha heta eterei ovecha ha kaméllo. Upéi ojevy hikuái Jerusalénpe.

2 Crónicas 15

Asá omoĩ porã jey opa mba'e Tupã rembiapoukapy rehegua

(1 R 15.13-15)

1Azarías Obed ra'y, oguerekóva ipype Tupã Espíritu,

2osẽ Asá ruguãitĩvo ha he'i chupe: “Ehendúke Asá ha opa peẽ Judá ha Benjamingua ko ha'éva peẽme! Ñandejára oĩta pene ndive, peimérõ hendive. Pehekárõ chupe, pejuhúta; pehejárõ katu, ha'e pende rejáta.

3Israel oiko are vaekue Tupã añetegua rehe'ỹre, pa'i'ỹre ha ojeheko mbo'e'ỹre Tupã rembiapoukapýre.

4Ojejopy vaírõ katu, ojevýrõ Tupã Israel Járape ha oheka chupe, ha'e ojejuhukáta chupe kuéra.

5Umíva umi árape ndaipóri vaekue py'a guapy avavépe guarã. Ñemondýi manté uvei katu, opa tetã nguérape guarã.

6Tetã nguéra ha táva kuéra oñohundipa, Tupã omongyhyjégui chupe kuéra opaichagua mba'e vai reheve.

7Peẽ katu, pende py'a guasúke ha ani pene kangy; peñeha'arõ, oñemyengovia porãta peẽme.”

8Asá ohendu vove maranduhára ñe'ẽ, oñembopy'a guasu ha oipe'apa umi tupã gua'u ahẽ oĩva Judá, Benjamín ha umi táva Efraingua rupi, ho'a vaekue ipoguýpe ha ombopyahu jey pe Ñandejára altar oĩva tupao rokẽme.

9Upéi ombyaty opa Judá ha Benjamingua ha opa umi mombyry guápe oĩva hendive kuéra, ha oúva Efraín, Manasés ha Simeóngui; heta Israelgua niko ohasa Asá ykére, ohechávo Tupã Ijára oĩha hendive.

10Oñembyaty hikuái Jerusalénpe, mes mbohapyha, áño 15hápe oisãmbyhyha Asá,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11ha oikuave'ẽ hikuái Ñandejárape upe árape, 700 tóro ha 7.000 ovecha umi oipe'a vaekuégui ñorãirõháme.

12Upéi ome'ẽ hikuái iñe'ẽ ohekataha Tupã itúva kuéra ypykue Járape ipy'aite guive.

13Ha ome'ẽ hikuái iñe'ẽ, oimérõ ndohekaséiva Tupã Israel Járape, taha'e tuicha térã michĩ, kuimba'e térã kuña, ojukataha umívape.

14Ome'ẽ hikuái iñe'ẽ Ñandejárape oñe'ẽ hatãvo, sapukái rorýpe, turu ha turu'i púpe.

15Opa Judagua ovy'a pe ñe'ẽ ome'ẽ vaekuére, ojapo niko ipy'aite guive ha oñeha'ãmbaite oheka Ñandejárape, ha ha'e ojejuhuka chupe kuéra ha ome'ẽ py'a guapy opa tetã ijereregua ndive.

16Asá he'i avei ijaryi Maacá noñembohéra véima haguã mburuvicha guasu sy, ojapouka haguére Astarté ra'ãnga. Asá omyangu'i upéva pe ta'ãnga ha ohapy ysyry Cedrónpe.

17Ha ndojepe'apáirõ jepe Israélgui umi tenda yvate, Asá opyta hatã iñe'ẽme Tupã ndive oikove aja pukukue.

18Oguerahauka tupaópe umi mba'e itúva oikuave'ẽ vaekue ha umi ha'e voi oikuave'ẽ vaekue: pláta, óro, ha ambue tembiporu kuéra.

19Ndoikói ñorãirõ umi 35 áño Asá oisãmbyhy aja.

2 Crónicas 16

Asá ha Ben-Hadad ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ

(1 R 15.16-22)

1Áño 36 Asá oguapy haguépe oisãmbyhy hetã, Israel ruvicha guasu Baasá oho ondyry haguã Judáre ha omombarete táva Ramá, omoha'eño haguã chupe.

2Upérõ Asá oguenohẽ óro ha pláta oñeñongatúva tupao ha mburuvicha guasu rógape ha oguerahauka Damáscope, Siria ruvicha guasu Ben-Hadádpe. Heseve oguerahauka peteĩ kuatia he'íva:

3“Ñame'ẽ ojupe oñoñe'ẽ, ojapo haguéicha ñande ru kuéra. Kóina ápe óro ha pláta. Emondoho ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue Israel ruvicha guasu Baásape, ha upéicha, ha'e che rejáta py'a guapýpe.”

4Ben-Hadad oñoñe'ẽ me'ẽ hendive, ha omondo iñorãirõha kuéra ondyry haguã Israelgua táva kuérare. Upéicha oñemomba'e hikuái táva kuérare Ijón, Dan, Abel-Maim, ha opa umi táva Neftalí guáre, oñeñongatuhápe hi'upy.

5Baasá oikuaa vove upéva, ojeheja Ramá ñemombaretégui, ha ndojapoukavéi pe tembiapo.

6Upérõ mburuvicha guasu Asá oho opa Judagua ndive ha ogueraha Ramágui umi ita ha yvyra Baasá oiporu vaekue omombarete haguã, ha oiporu umíva omombarete haguã táva kuéra Guebá ha Mispá.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Upérõ maranduhára Hananí oho mburuvicha guasu Judagua Asá rendápe ha he'i chupe: “Siria ruvicha guasu ñorãirõha kuéra ho'a mo'ã nde pópe ha rejavy upéva rejeko haguére Siria ruvicha guasúre ha nderejeroviái Tupã nde Járare.

8Na ne mandu'ái piko Etiopía ha Libiagua kuéra ou hague ndéve ñorãirõha imbaretéva ha hetaiterei kavaju arigua ha kárro ñorãirõrã reheve, ha Ñandejára omoĩ hague chupe kuéra nde pópe rejeko haguére hese?

9Ñandejára niko oma'ẽ opa mba'e ko yvy ári ojehúvare, oipytyvõ haguã umi hese añetehápe ojeroviávape. Nde reñembo tavy haguére, águive rerekóta nde ári heta ñorãirõ.”

10Asá ipochy eterei maranduhára ndive ha omoingeka chupe koty ypytũme. Upérõ avei ojopy vai eterei heta tetãgua ndive.

Asá omano
(1 R 15.23-24)

11Asá rekovekue iñepyrũha guive ipaha peve, ojehai Judá ha Israelgua ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

12Áño 39 oisãmbyhy haguépe, Asá hasyete ipýgui; ha upérõ nohenói avei Ñandejárape, pohãnohára rehénte ojerovia.

13Omano áño 41 oisãmbyhy haguépe,

14ha oñeñotỹ pe itakuápe ha'e ojapouka vaekue David távape. Oñemoĩ peteĩ tyvy henyhẽva mba'e ryakuã porãgui upevarã oñembosako'ívape. Upéi oñemyendy hérape peteĩ tata nde tuicháva.

2 Crónicas 17

Oisãmbyhy Josafat

1Asá rendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Josafat; ha'e oñemombarete Israélpe.

2Omoĩ ñorãirõhára opa Judagua táva oñemombaretévape ha omosarambi ñorãirõhára aty opa rupi Judá pýre ha umi táva Efraingua rupi, itúva Asá omoĩ vaekue ipoguýpe.

3Ñandejára oĩ Josafat ndive, ha'e oikógui itúva ypykue David oiko haguéicha iñepyrũrã. Noñesũpehẽi Baal kuéra ra'ãngápe,

4Tupã itúva ypykue Járapente omomba'e guasu, ojapo hembiapoukapy ha ndoguatái Israelgua rape vaíre.

5Upévare Ñandejára omoĩ hatã chupe iguapyhápe. Opa Judagua ome'ẽ chupe ijopói ha oiko chugui karai imba'e reta ha herakuã mombyrýva.

6Ipy'aite guive oguata Ñandejára rape rupi ha ohundi jey tupã japu kuéra tupao gua'u ha Astarté ra'ãnga kuéra.

7Áño mbohapyha oisãmbyhy haguépe, omondo hembijokuái kuéra Ben-Hail, Abdías, Zacarías, Natanael ha Micaías, oporoheko mbo'e haguã táva kuéra Judagua rupi,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8ha hendive kuéra omondo levíta kuéra Semaías, Netanías, Zebadías, Asael, Semiramot, Jonatán, Adonías, Tobías ha Tobadonías. Omoirũ chupe kuéra pa'i Elisamá ha pa'i Joram.

9Omondo chupe kuéra kuatiáreve ojehaiháp̃e Ñandejára rembiapoukapy oheko mbo'e haguã Judá guápe. Ha'e kuéra oho ha oporombo'e opa táva Judagua rupi.

10Upe aja, opa tetã Judá jereregua okyhyjeterei Ñandejáragui ha upévare noñorãirõséi Josafat ndive.

11Upéva rangue, oĩ filistéova oguerúva ijopói ha ipláta Josafátpe ohechauka haguã chupe oĩha ipoguýpe ha umi Arabiagua ogueru chupe 7.700 ovecha mácho ha 1.700 kavara mácho.

12Upéicha Josafat imbareteve ohóvo. Omopu'ã Judá rupi heta táva imbaretéva ha táva oñeñongatuháp̃e hi'upyrã.

13Oguereko avei ijyvy tee heta táva Judagua rupi. Jerusalénpe katu oguereko heta ñorãirõhára py'a guasu.

14Ko'ãva ojepapa ojohogaguáre, ha ãva ha'e: Judagua, mburuvicha Adná 300.000 kuimba'e reheve,

15ijykére mburuvicha Johanán 280.000 kuimba'e reheve,

16kóva ykére Amasías, Zicrí ra'y, oñekuã vaekue Ñandejárape hembiguairã, 200.000 kuimba'e py'a guasu reheve.

17Benjamingua oĩ Eliadá, ñorãirõhára py'a guasu, 200.000 kuimba'e reheve oguerekóva hu'y ha tete mo'ãha,

18ha ijykére Jozabad 180.000 kuimba'e reheve oĩva oñorãirõ haguãicha.

19Ko'ãva oĩ mburuvicha guasu ykére, ojepapa'ỹre umi ha'e omoĩ vaekue umi táva oñeñangareko mbaretévape opa rupi Judá pýre.

2 Crónicas 18

Micaías omomarandu Acábpe ñorãirõ ouvaitaha chupe

(1 R 22.1-40)

1Josafátgui oiko mburuvicha guasu ipira pire hetáva ha herakuã mombyrýva, ha ita'ýra omenda rupi Israelgua ruvicha guasu Acab reindýre, oiko avei chugui Acab pehẽngue.

2Mbovymi áño rire, Josafat oho Samaríape ohechávo Acábpe. Kóva oguerohory chupe ha iñirũ nguérape, hérape ojukauka heta ovecha ha tóro ha oñeha'ã oñemoirũ hendive ondyry haguã oñondive Ramot Galaad guáre.

3Ha upéicha Acab Israelgua ruvicha guasu oporandu Josafat Judá ruvicha guasúpe: —Che moirũtapa ñandyry haguã Ramot Galaadgua rehe? Josafat he'i chupe: —Che ha che ñorãirõhára roime ne ndive ha ne ñorãirõhára ndive roike haguã ñorãirõme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Opáichavo eporandu raẽ Ñandejárape.

5Israel ruvicha guasu ombyaty 400 maranduhára Israel guápe ha oporandu chupe kuéra: —Andyrýtapa Ramot Galaad guáre, térãpa nahániri? Ha'e kuéra he'i chupe: —Endyry katu! Tupã omoĩta chupe kuéra nde pópe.

6Josafat katu oporandu: —Ndaipóripa ápe ambue Ñandejára maranduhára ñaporandu haguã chupe?

7Israel ruvicha guasu he'i Josafátpe: —Oĩve hína peteĩ ha ha'e rupi ikatu ñaporandu Ñandejárape: upéva hína Micaías, Imla ra'y. Che katu ndacha'éi hese; araka'eve nde'íri chéve mba'eve iporãva, ivaíva meménte voi osẽ ijurúgui. Josafat katu he'i chupe: —Ani ere upéicha.

8Upérõ mburuvicha guasu Israelgua ohenói hembijokuáipe ha he'i chupe: —Pya'éke tou Micaías, Imla ra'y.

9Mokõive mburuvicha guasu, pe Israelgua ha Josafat Judagua, omonde ijao jegua ha oguapy iguapyhápe pe ijyvatevehápe Samaría rokẽme, ha umi maranduhára ome'ẽ imarandu henondépe kuéra.

10Sedequías, Quenaaná ra'y, ojapo ra'e ijupe vaka ratĩ fiérro guigua ha osapukái: “Péicha he'i Tupã: ‘Ko'ã vaka ratĩme rendyrýta sírio kuérare ha rehundipáta.’”

11Ha opa maranduhára péichante avei oñe'ẽ. He'i hikuái mburuvicha guasúpe: “Endyry Ramot Galaad guáre ha nde pu'akáta hese, Ñandejára ome'ẽgui ndéve pe táva.”

12Pe oho vaekue Micaías piári he'i chupe: —Opa maranduhára, oĩ haguéicha, he'i mburuvicha guasúpe iporãva. Eñe'ẽke avei ha'e kuéraicha ha ere iporãva.

13Micaías he'i chupe: —Ñandejára rérape ha'e ndéve: pe Tupã he'ikávante ha'éta!

14Upéicha oho mburuvicha guasu rendápe ha ha'e oporandu chupe: —Micaías, rondyry vaerãpa Ramot Galaad guáre, térãpa nahániri? Ha Micaías he'i: —Pendyry katu ha pende pu'akáta hese, Tupã ome'ẽgui peẽme.

15Mburuvicha guasu katu he'i chupe: —Mboy jey piko ha'e vaerã ndéve remombe'u haguã chéve upe añeteguávante Ñandejára rérape?

16Upérõ Micaías he'i: “Ahecha opa Israelgua, isarambi umi ka'aguýre, ovecha herekua'ỹvaicha. Ha Ñandejára he'i kuri: ‘Ko'ãva ndaijárai; toho jey katu hikuái, py'a guapýpe hóga kuérape’.”

17Israel ruvicha guasu he'i Josafátpe: —Ha'éma ndéve kuri: ko kuimba'e araka'eve nde'íri iporãva; ivaívante voi!

18Micaías he'ive: —Pe ere vaekuére, pehendúke ko'ágã pe he'íva Ñandejára: Ahecha chupe oguapýrõ iguapyhápe ha opa umi yvága pegua oñembo'y ijykére ijakatúa ha ijasu gotyo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Upérõ Tupã oporandu mávapa ohóta omyakã raku Israel ruvicha guasu Acábpe ondyry haguã Ramot Galaadgua rehe omano haguã ñorãirõháme. Oĩ he'íva kóicha ha oĩ he'íva péicha.

20Peteĩ espíritu katu oho oñembo'y Ñandejára renondépe ha he'i ojapotaha upéva. Ha'e oporandu chupe mba'éichapa ojapóta,

21ha pe espíritu he'i omoingetaha japu umi maranduhára oĩva mburuvicha guasu ndive akãme. Ha Ñandejára he'i chupe: ‘Upéicha ko añete rembotavýta chupe. Tereho katu ejapo’.

22Ha ko'ágã reikuaáma Ñandejára omoĩ hague espíritu japu ko'ã ne maranduhára jurúpe ha péicha ne runditaha.

23Upérõ Sedequías, Quenaaná ra'y, ohovapete Micaíaspe ha he'i chupe: —Mamo rupípa oho che hegui Ñandejára espíritu oñe'ẽ haguã ndéve?

24Micaías he'i chupe: —Reikuaáta ágã reikórõ rekañy kañy peteĩ kotýgui ambuépe.

25Upérõ Israel ruvicha guasu he'i: —Peraha Micaías táva sãmbyhyhára Amón ha che ra'y Joás rendápe,

26ha peje chupe kuéra ko ha'ekáva: tomoinge ko kuimba'e koty ypytũme; to'u mbuja ha ýnte che aju jey peve ñorãirõhágui che pu'aka rire che mbohováivare.

27Micaías katu he'i jey: “Nde reju ramo péicha ñorãirõhágui Ñandejára noñe'ẽi ra'e che juru rupi”.

28Ha péicha Israel ruvicha guasu ha Josafat Judá ruvicha guasu oho Ramot Galaadgua gotyo.

29Ha Israel ruvicha guasu he'i Josafátpe: —Che aipe'áta che mburuvicha guasu ao aike haguã ñorãirõme, nde katu eike ne mburuvicha guasu ao reheve. Israel ruvicha guasu oipe'a ijao ha mokõive oike ñorãirõme.

30Siria ruvicha guasu katu he'i ra'e iñorãirõha kárro arigua ruvicha kuérape: “Ani pendyry avavére, Israel ruvicha guasúrente pendyry.”

31Umi kárro arigua ruvicha kuéra ohechávo Josafátpe he'i hikuái: “Kóva hína Israelgua ruvicha guasu” ha omongora hikuái chupe ondyry haguã hese. Upérõ Josafat osapukái ojerurévo pytyvõ ha Ñandejára oipytyvõ chupe, omomombyrývo chupe kuéra.

32Kárro ruvicha kuéra ohechávo ndaha'eiha Israel ruvicha guasu, nomuñavéi chupe.

33Peteĩ ñorãirõhára katu opoi henonderã peteĩ hu'y. Pe hu'y oike Israel ruvicha guasu rete mo'ãha pa'ũ rupi ha oikutu chupe. Upérõ Acab he'i ikárro rerekuápe: —Embojere nde kárro ha che renohẽ ñorãirõhágui, cháke ajekutu vai.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Oñeñorãirõ mbarete pe ára pukukue, ha Israel ruvicha guasu opyta mante ñembo'yhápe ikárrope ombohovái haguã sírio kuérape ka'aru peve; kuarahy oikévo, omano.

2 Crónicas 19

Jehú oja'o Josafátpe

1Judá ruvicha guasu Josafat oguahẽ porã jey hóga guasu Jerusalén guápe.

2Maranduhára Jehú Hananí ra'y katu osẽ huguãitĩvo ha oporandu chupe: “Mba'ére piko reipytyvõ iñañávape ha reñemoirũ Tupã rehe ija'e'ỹva ndive? Upévare Tupã ipochy ne ndive.

3Opáichavo oĩ iporãva rejapo vaekue: rehundipa Astarté ra'ãnga oĩva ko tetãme ha reñeha'ã reheka Tupãme.”

Josafat omoĩ mbojovakehára

4Josafat oiko Jerusalénpe, ha osẽ jepi ohechávo hetã guápe, Beerseba guive Efraín yvyty peve, omboguata jey haguã chupe kuéra Tupã, itúva kuéra ypykue Jára, rape rupi.

5Omoĩ avei mbojovakehára opa umi táva Judagua oñeñangareko mbaretévape.

6Ha he'i umi mbojovakehárape: “Pema'ẽ porãke upe pejapóvare, cháke nda pe porombojovake mo'ãi kuimba'e rérape; Tupã rérape pejapóta hína upéva! Ha'e oĩta pene ndive pejévo upe ojejapo vaerã.

7Aipórõ pembyajéke Tupãme ha pema'ẽ porã upe pejapóvare, cháke Tupã Ñandejára ndoheja reíri hína pe heko joja'ỹva, oporoporavóva térã oñembopopeguávape”.

8Josafat omoĩ avei Jerusalénpe levíta, pa'i ha Israel rogagua ruvicha kuéra, oiko haguã mbojovakehárõ umi mba'e Tupã rembiapoukapy rehegua ha joavy oñondive rehe guápe oĩva Jerusalénpe.

9Ha oheko mbo'e chupe kuéra péicha: “Pejapóvo pene rembiapo pembyajéke Tupãme ha ani peiporu pokarẽ térã japu.

10Oúrõ pene rendápe pende rapicha oimeraẽ táva pegua ojoavýva, taha'e jejukakuére, taha'e oimehaichagua tembiapoukapýre, peheko mbo'eke chupe kuéra ani ijapu Tupã renondépe, ỹrõ ha'e ipochýne pene ndive ha hendive kuéra. Pejapo péicha ha pe ivaíva ndo'a mo'ãi pende ári.

11Pa'i guasu Amarías ta hína pende ruvicha opa mba'e Tupã guiguápe, ha Zebadías, Ismael ra'y ha Judá ñemoñaregua ruvicha, ha'éta hína pende ruvicha opa mba'e mburuvicha guasu guiguápe. Levíta kuéra katu umi ohaítava kuatiáre opa mba'e. Néike! Pemba'apóke upéicharõ, ha Tupã toĩ pe hembiapo porãva ndive!”

2 Crónicas 20

Moab ha Amongua oñemoĩ Josafat rehe ha Tupã ohundi chupe kuéra

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Upe riremínte, Moabgua ha Amongua oñomoirũ meuníta kuéra ndive ha ondyry
Josafat rehe.

2Upérõ oĩ he'íva Josafátpe: “Edómgui, Mar Muerto mboypýri guio, ou ndéve heta
ñorãirõhára! Oĩma hikuái Hasesón-Tamárpe!” (Hasesón-Tamar héra avei En-Gadi.)

3Josafat okyhyjeterei, oho oporandu Ñandejárape ha omoherakuã jekaru'ỹ opa Judá
guápe guarã.

4Opa Judagua oñembyaty ojerure haguã pytyvõ Ñandejárape. Ojeju opa táva Judá
guágui.

5Josafat oñembo'y opa Judagua mbytépe, oñembyaty vaekue Jerusalénpe, tupao
rogaguy pyahu renondépe,

6ha oñembo'e péicha: “Tupã, ore ru ypykue Jára, nde hína yvága Jára, nde reisãmbyhy
tetã nguéra! Nde pópe oĩ mbarete ha pokatu; ndaipóri oñemoĩ vaerã nde rehe!

7Nde, Tupã ore Jára, remosẽ vaekue ne retã Israel renonderãgui umi oikóvape ko yvy
reme'ẽ vaekuépe opa árape guarã ne irũ tee Abraham ñemoñare kuérape.

8Oñemohenda rire ko'ápe, omopu'ã vaekue peteĩ tupao ndéve guarã ha he'i hikuái:

9‘Ou ramo ore ári ivaíva ore rembiapo vaikuére, taha'e ñorãirõ, mba'asy asãi térã
ñembyahýi, rojúta ko tupao renondépe, nde reimégui pype, rojeruréta ndéve ore pe'a
haguã umi jejopy vaígui ha nde ore rendúta, ore pe'ávo ivaívagui.

10Ápe oĩ hikuái Amongua, Moabgua ha umi Seír yvyty pegua kuéra; ijyvy kuérape
ndereipotái vaekue oike Israelgua oúvo Egíptogui, ohasa vaekue uvei tenonde ha
nohundíri chupe kuéra.

11Ha upéva rekovia, ko'ágã ondyry hikuái ore rehe ore mosẽ haguã nde yvy teégui, pe
yvy nde reme'ẽ vaekue oréve ore mba'erã.

12Tupã ore Jára, ne reinupã mo'ãipa chupe kuéra? Ore niko ore mbovy eterei
rombohovái haguã chupe kuéra, oúva oréve heta eterei ñorãirõhára reheve.
Ndoroikuaái mba'épa rojapóta! Nde rehe añoiténte rojerovia!”

13Opa Judagua oñembo'y Ñandejára renondépe ha oĩ avei hendive kuéra hembireko ha
imitã nguéra umi imichĩvéva jepe.

14Oĩ upépe Jahaziel, Zacarías ra'y ha Benaías remineno; ko Benaías, Jeiel ra'y ha
Matanías remineno, peteĩ levíta, Asaf ñemoñare. Kóvare oñemomba'e Ñandejára
espíritu,

15ha he'i: “Pejapysakáke Judá ha Jerusalengua, ha nde mburuvicha guasu Josafat!
Ñandejára he'ika peẽme: ‘Ani pekyhyje térã peñemondýi ko'ã ñorãirõha renondépe;
ko ñorãirõ na pene mba'éi, imba'énte hína.

16Peguejy ko'ẽrõ pendyry haguã hese kuéra. Ojupi oúvo hikuái Sis rupi, ha pejuhúta
chupe kuéra ysyry apýrape, oĩva yvy ojeiko'ỹha Jeruelgua rovái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Napeẽi umi peñorãirõtava. Peñemohenda upépe ha pepyta peku'e'ỹre; pehecháta mba'éichapa Ñandejára pende pe'a chugui kuéra. Jerusalén ha opa Judagua! Ani pekyhyje; pesẽ chupe kuéra ko'ẽrõ, Ñandejára oĩgui pene ndive!”

18Upérõ Josafat oñesũ ha ojayvy omboja peve isyva yvýre ha opa Judá ha Jerusalengua oñesũ Ñandejára renondépe omomba'e guasu haguã chupe.

19Ha levíta kuéra Quehat ha avei Coré ñemoñare oñepyrũ ogueropurahéi hatã Tupã Israel Járape.

20Ko'ẽ rire, opu'ã hikuái oho haguã yvy ojeiko'ỹha Tecoa guápe. Ha osẽ vove, Josafat oñembo'y ha he'i chupe kuéra: “Pejapysakáke Jerusalén ha Judagua! Pejerovia Tupã pende Járare, ha peñeñandúta kyhyje'ỹre, pejerovia imaranduhára kuérare ha opa mba'e osẽ porãta peẽme.”

21Ha oporandu rire chupe kuéra, omoĩ karai kuéra opurahéi vaerã oñemondéva ao tupaópe guápe, osẽ haguã ñorãirõhára renonderã. Ha opurahéi hikuái Ñandejárape upe purahéi he'íva: “Pemomba'e guasu Ñandejárape Ha'e oporohayhúgui opa árape guarã!”

22Upéi oñepyrũvo opurahéi vy'apópe, Ñandejára ojapo sarambi Amongua, Moabgua ha yvyty Seirgua apytépe. Ha'e kuéra ou vaekue ondyry Judá guáre, oñemoĩ oñorãirõ oñondive.

23Amongua ha Moabgua ondyry yvyty Seír guáre ha ojukapa chupe kuéra; upe rire oñorãirõ oñondive ha ojojukapa.

24Umi Judagua oguahẽvo pe ojehechahágui yvy ojeiko'ỹha ha oma'ẽ umi ñorãirõhára chupe kuéra oúvare, ohecha he'õngue kuérante ojepyso joáva yvýre. Peteĩnte jepe ndopytái ra'e ojejuka'ỹre!

25Upérõ oguahẽ Josafat iñorãirõhára reheve ombyaty haguã pe oheja vaekue umi omanóva, ha ojuhu heta eterei mymba, tembiporu ñorãirõrã, ao ha mba'e repyeta ha oguerahapaite. Heta etereígui pe oĩva, ndaikatúi ogueraha peteĩ árape ha mbohapýpe ae oguerahapa.

26Pe irundyha árape oñembyaty hikuái Beracá ñúme ha upépe oguerohory hikuái Ñandejárape. Péicha héra ko'agãite peve upe ñu.

27Upéi Josafat omyakã opa kuimba'e Judá ha Jerusalén guápe ha ojevy hikuái Jerusalénpe tuicha vy'a reheve, Ñandejára ohundi haguére umi hese kuéra ija'e'ỹvape.

28Oguahẽvo Jerusalénpe oho hikuái tupaópe árpa, mbaraka ha turu púpe.

29Oikuaávo Ñandejára oñorãirõ hague umi Israel rehe ija'e'ỹva ndive, tetã nguéra okyhyje joa Tupãgui.

30Péicha rupi Josafat oisãmbyhy py'a guapýpe, Tupã ome'ẽ haguére chupe py'a guapy tetã nguéra ijerére oĩva ndive.

Mba'éichapa oisãmbyhy ra'e Josafat

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(1 R 22.41-50)

31Josafat oisãmbyhy Judápe. Oguereko 35 áño oñepyrũrõ guare oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 25 áño pukukue. Isy héra Azubá, Silhí rajy.

32Josafat oiko hekópe itúva Asá oiko haguéicha. Hembiapo porã Ñandejára renondépe.

33Opáichavo umi tupã gua'u tupao ndojepe'apái, ha tetãgua kuéra ndohekái gueteri Tupã, itúva kuéra ypykue Járape, ipy'aite guive.

34Umi ambue mba'e Josafat ojapo vaekue, iñepyrũha guive ipaha peve, ojehai Jehú Hananí ra'y kuatiápe ha oñemoĩ Israel ruvicha guasu kuéra kuatia apytépe.

35Ko'ã mba'e rire, mburuvicha guasu Judagua Josafat oñemoirũ Israel ruvicha guasu Ocozías ndive, heko añáva.

36Oñemoirũ hendive ygára guasu apópe, oho haguã Tarsíspe, ha umíva ojapo Esión-Guéberpe.

37Upérõ Eliézer Maresagua, Dodavahu ra'y, ome'ẽ imarandu, Josafátpe oho vaitaha, he'ívo chupe: "Ñandejára ombokuapa pe rejapo vaekue, reñemoirũ haguére Ocozías ndive." Ha péicha ojehu: Umi ygára guasu ho'yguy ha ndaikatúi oho hikuái Tarsíspe.

2 Crónicas 21

Joram oisãmbyhy

(2 R 8.16-24)

1Josafat omano ha oñeñotỹ itúva ypykue David távape. Upéi oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Joram.

2Joram ryvy kuéra, Josafat ra'y avei, ko'ãva: Azarías, Jehiel, Zacarías, Micael ha Sefatías. Opa ha'e kuéra, Judá ruvicha guasu Josafat ra'y vaekue.

3Itúva ome'ẽ vaekue chupe kuéra heta mba'e óro ha pláta guigua ha mba'e repyeta. Ome'ẽ avei chupe kuéra táva oñeñangareko mbaretéva Judagua. Oisãmbyhy haguã pe tetã katu omoĩ Jorámpe, ha'égui ita'ýra ypykue.

4Joram katu, oñemombarete rire iguapyhápe, ojukauka ityvýra kuérape ha avei heta mburuvicha Israel guápe.

5Oguereko 32 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 8 áño.

6Ha oguata mburuvicha guasu kuéra Israelgua ha Acab ñemoñare rape rupi, hembireko niko Acab ñemoñare. Hembiapo ivai Ñandejára renondépe.

7Ñandejára katu nohundiséi David guapyha, ome'ẽ haguére iñe'ẽ Davídpe, iñemoñare oisãmbyhytaha opa ára.

8Joram oisãmbyhy aja, Edom opu'ã Judáre ha omoĩ hetãme mburuvicha guasu imba'e teéva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Upérõ Joram oho iñorãirõhára ruvicha ha ikárro ñorãirõrã reheve ha pyhare aja opu'ã ha'e ha ikárro ñorãirõrã ruvicha kuéra ha ondyry Edom guáre, omongora vaekue chupe kuéra.

10Opáichavo, Edomgua ojei Judá poguýgui ha oiko tetã ambue ramo, ko'agãite peve. Upérõ avei ojei Judá poguýgui táva Libná, Joram oheja haguére Tupã itúva kuéra ypykue Járape.

11Omopu'ã avei tupao tupã mombyry guápe Judá yvyty kuérape. Ha'e rupi avei Jerusalengua ojei Tupãgui ha Judagua ojavy hape.

12Upérõ maranduhára Elías omondo peteĩ kuatiañe'ẽ Jorámpe, he'iháp̃e chupe: “Tupã, nde ru ypykue David Jára he'ika ndéve: ‘Nderejapói nde ru Josafat ha Judá ruvicha guasu Asá ojapo haguéicha,

13reiko uvei oiko haguéicha Israelgua ruvicha guasu kuéra, ha nde rupi Judá ha Jerusalengua ojei Tupãgui ojei haguéicha Acab ñemoñare. Upéva ári rejuka nde ryvy kuérape, heko porãve vaekue nde hegui.

14Upévare Ñandejára oitýta nde ári, ne retã, nde ra'y kuéra, ne rembireko kuéra ha opa mba'e rerekóva ári, mba'e vai tuicha etereíva.

15Ndéve katu omondóta heta mba'asy. Nde rye rasýta are eterei ne ryekuesẽmba peve’.”

16Upérõ Ñandejára ombopochy eterei Joram rehe filistéo ha Árabe kuéra Cus ypýpe oĩvape;

17upévare ondyry hikuái Judá rehe ha oike upe tetãme, ogueraha opa mba'e mburuvicha róga guasúpe oĩva, avei ita'ýra ha hembireko kuéra. Peteĩ ita'ýrante opyta, pe michĩvéva, hérava Joacaz.

18Ko'ã mba'e rire, Ñandejára oinupã chupe tye rasy okuerave'ỹvape.

19Ohasa umi ára, ha mokõi áño rire hyekue osẽmba okápe ha omano asy eterei. Hetãgua, peteĩ tatánte jepe nomyendýi hérape, ojapo haguéicha itúva kuéra ipykue ndive.

20Oguereko 32 áño oñepyrũvo oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 8 áño. Oho avave ombyasy'ỹre chupe. Oñotỹ hikuái chupe David távape, opáichavo noñotỹi chupe oñeñotỹháp̃e mburuvicha guasu kuéra.

2 Crónicas 22

Ocozías oisãmbyhy
(2 R 8.25-29)

1Umi Jerusalengua omoĩ mburuvicha guasúrõ Joram rendaguépe ita'ýra imitãvévape, hérava Ocozías; umi ondyry vaekue árabe kuéra ndive Judagua rekoháre niko ojukapa mburuvicha guasu Joram ra'y kuéra tuichavévape. Upéicha Ocozías Joram ra'y, Judá ruvicha guasu, oñepyrũ oisãmbyhy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[2]Oguereko 22 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe peteĩ áño. Isy héra Atalía, Omrí ñemoñare.

[3]Ocozías oguata avei Acab ha iñemoñare rape rupi isy oheko mbo'e vaígui chupe.

[4]Ojapo ivaíva Ñandejára renondépe, Acab róga guáicha; itúva omano rire niko umíva oheko mbo'e chupe ivaívape.

[5]Ojapóvo ha'e kuéra he'íva oñemoirũ Joram, Acab ra'y ndive, upéva Israel ruvicha guasu, ha oñorãirõ Siria ruvicha guasu Hazael ndive Ramot Galaad guápe. Sírio kuéra oikutu Jorámpe,

[6]ha ha'e oho jey Jezreélpe oñepohano haguã ijekutukuégui. Upérõ Ocozías oho Jezreélpe oñandúvo Jorámpe.

Jehú ojuka Ocozíaspe
(2 R 9.27-29)

[7]Tupã voi ombosako'i Ocozías jeho Joram rendápe ojehu haguã chupe ivaíva. Oguahẽ vove Ocozías osẽ Joram ykére oñorãirõ haguã Jehú Nimsí ra'y ndive. Kóvape Ñandejára oiporavo vaekue ohundi haguã Acab ñemoñare.

[8]Jehú ojapo aja pe hekopeguáva Acab ñemoñarére, ojuhu Judagua mburuvicha kuéra ha Ocozías ryvy ra'y kuérape, oipytyvõva Ocozíaspe ha ojuka chupe kuéra.

[9]Upéi ohekauka Ocozíaspe, okañy vaekue Samaríape; umi ohóva ipiári, ogueru Jehú rendápe ha ojuka hikuái chupe. Upéi oñotỹ, itúva ypykue Josafat oiko haguére Ñandejára rape rupi. Upéicha rupi ndopytái avave Ocozías rogagua ikatúva oisãmbyhy Judá guápe.

Atalía oñemomba'e tetã sãre
(2 R 11.1-21)

[10]Atalía, Ocozías sy, oikuaávo imemby omano hague, oho ojuka opa Judá mburuvicha guasu kuéra róga guápe.

[11]Ha Joseba, mburuvicha guasu Joram rajyre, omokañy Atalíagui Ocozías ra'ýpe, hérava Joás, peteĩ kotýpe imongakuaahára ndive. Upéicha rupi ndojejukái. Kóva ojapo Joseba, mburuvicha guasu Joram rajyre, Ocozías reindy ha pa'i Joiadá rembireko.

[12]Ha Joás okañy hendive kuéra tupaópe. Upe aja Atalía oisãmbyhy pe tetã.

2 Crónicas 23

[1]Áño 7hápe Joiadá ohenoika ko'ã ñorãirõha ruvicha kuérape: Azarías Jeroham ra'y, Ismael Johanán ra'y, Azarías Obed ra'y, Maaseías Adaías ra'y ha Elisafat Zicrí ra'y; ha ome'ẽ hikuái ojupe oñoñe'ẽ.

[2]Ha'e kuéra oho opa rupi upe tetãpýre ha ombyaty levíta kuéra oĩva opa Judagua távape ha Israel rogagua ruvicha kuérape ha ohopa hikuái Jerusalénpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Upépe opa ijaty vaekue oñoñe'ẽ me'ẽ mburuvicha guasu ndive tupaópe. Joiadá he'i chupe kuéra: “Kóina ápe mburuvicha guasu ra'y! Ha'e vaerã ñande ruvicha guasu, Ñandejára ome'ẽ haguéicha iñe'ẽ David ñemoñare kuérape.

4Péicha pejapóta: pa'i ha levíta kuéra apytégui, hembiapóva tupaópe pytu'uha árape, peteĩ aty oñangarekóta tupao rokẽ nguérare;

5Ambue, oĩta mburuvicha guasu rógape; ha pe hembýva, Pyenda Rokẽme. Upe aja opa Judagua oĩta tupao rogaguýpe.

6Ha aníke avave oike tupaópe ndaha'éiva pa'i ha levíta omba'apóva upépe. Ha'e kuéra ñoite ikatu oike, oñemboykégui Ñandejárape. Umi tavagua katu ojapo vaerã Tupã rembiapoukapy.

7Levíta kuéra omongoráta mburuvicha guasúpe, kyse yvuku ipópe. Oimeraẽ oikeséva tupaópe ojejukáta. Omoirũta hikuái mburuvicha guasúpe mamo ha'e ohohápe.”

8Levíta kuéra ha umi Judagua ojapo opa mba'e he'i vaekue pa'i Joiadá. Peteĩ-teĩ ogueraha imoirũha kuérape, umi hembiapóva tupaópe ha umi ojopyrúva pytu'uha árape, pa'i Joiadá niko nomboykéi avavépe.

9Pa'i Joiadá ome'ẽ mburuvicha kuérape kyse yvuku ha tete mo'ãha David mba'ekue oñeñongatúva tupaópe.

10Upéi omoĩ opa ñorãirõhárape tupao yke yvy gotyo guive ijyke yvatévo peve ha altar renondépe, kyse yvuku ipópe, oñangareko haguã mburuvicha guasúre.

11Upérõ Joiadá, ita'ýra kuéra ndive, oguenohẽ mburuvicha guasu ra'ýpe, omoĩ hese iñakãngora ha imburuvicha guasu jeguaka, ha oñohẽ rire hese ñandyry omoingo chupe mburuvicha guasúrõ. Upéi opavave ojepopete ha osapukái: “Víva mburuvicha guasu.”

12Atalía ohendu umi sapukái oikóva, ohecha opa umi oñaníva ha oguerosapukáiva mburuvicha guasúpe, ha oho tupao oñeimbahápe.

13Upépe ohecha mburuvicha guasúpe oñembo'ýva hína tupao rokẽme, pe horkon imba'éva ykére. Ha ijykére oĩ ñorãirõhára ruvicha ha mba'e mbopuha kuéra; opavave ovy'a joa ha ombopu ituru kuéra; umi opurahéiva Tupãme oñemoirũ mba'epu reheve. Upérõ Atalía omondoro ijao ha osapukái: —Oñepu'ã che rehe!

14Pa'i Joiadá katu he'i mburuvicha kuérape: —Penohẽ okápe ha pejuka, ha oĩrõ omoirũva chupe, pejuka avei. Anínte pejuka tupao ryepýpe. Ha pa'i he'i haguére ani haguã ojuka pe kuñáme tupaópe,

15omyaña hikuái Atalíape, ogueraha chupe pe kavaju oikeha rokẽ rupi mburuvicha guasu rógape, ha upépe ojuka.

16Upéi Joiadá oñoñe'ẽ me'ẽ opa Judagua ha mburuvicha guasu ndive, he'ívo ha'e kueratahа Ñandejára retã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Upe rire ohopa hikuái tupã gua'u Baal rógape, oity yvýre itupao, omongu'ipa ijaltar ha ita'ãnga kuéra ha ipa'i gua'u Matánpe ojuka hikuái altar renondépe.

18Upéi Joiadá omoĩ ñangarekohára tupaópe, oĩva pa'i ha levíta kuéra poguýpe; David omoĩ vaekue chupe kuéra tupaópe oikuave'ẽ haguã mymbahapy, oje'eháicha Moisés rembiapoukapýpe, vy'apópe ha purahéi reheve he'i haguéicha David.

19Omoĩ avei okẽ rerekua tupao rokẽme, ani haguã oike avave ipotĩ'ỹva.

20Upéi ogueraha mburuvicha kuéra, karai guasu kuéra, tavagua sãmbyhyha kuéra, ha opa Judá guápe; ha omoirũ hikuái mburuvicha guasúpe tupao guive mburuvicha róga peve, oikévo okẽ yvategua rupi. Upépe omboguapy chupe mburuvicha guasu guapyhápe.

21Opa tetãgua ovy'a joa ha pe táva opyta py'a guapýpe Atalía ojejuka rire kyse pukúpe.

Joás oisãmbyhy
(2 R 12.1-21)

2 Crónicas 24

1Joás oguereko 7 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 40 áño pukukue. Isy héra Sibiá, Beersebagua.

2Joás hembiapo porã Ñandejára renondépe oikove aja pa'i Joiadá.

3Joiadá omomenda chupe mokõi kuñáre ha mokõivégui ita'ýra ha itajýra.

4Upe rire Joás oñembopy'a peteĩ omyatyrõ haguã tupao,

5ha upevarã ombyaty pa'i ha levíta kuérape ha he'i chupe kuéra: “Pesẽ Judagua táva kuéra rupi ha pembyaty pira pire opa Israel guágui, oñemyatyrõ haguã tupao. Pende Pya'éke!” Levíta kuéra katu imbegue.

6Upérõ mburuvicha guasu ohenoika pa'i Joiádape ha he'i chupe: —Mba'érepa ne reñeha'ãi levíta ha pa'i kuéra ogueru haguã pe mba'e me'ẽ, Moisés, Ñandejára rembiguái, ha Israelgua kuéra he'i vaekue oñembyaty haguã tupaópe guarã?

7Atalía heko aña etereíva ha iñirũ nguéra niko oike vaekue tupaópe ha ogueraha itupã gua'u kuérape guarã tupao pegua tembiporu.

8Upérõ mburuvicha guasu ojapouka peteĩ karameguã ha omoĩka tupao rokẽ ykére oka guio.

9Upéi omoherakuã Judá ha Jerusalén rupi ojereraha haguã tupaópe pe mba'e me'ẽ Moisés, Ñandejára rembiguái, he'i vaekue Israel guápe yvy ojeiko'ỹháme.

10Mburuvicha kuéra ha opa Israelgua ou ipy'aite guive omoĩ imba'e me'ẽ karameguãme, omyenyhẽ meve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Levíta kuéra ogueraha jepi pe karameguã mburuvicha guasúpe ohecha haguã; ha ohechávo oĩ hetamaha pe pira pire, ou jepi peteĩ mburuvicha guasu rembijokuái ha peteĩ ma'ẽhára pa'i guasu omondóva ha omonandi hikuái pe karameguã; upéi ogueraha omoĩ jey hendaguépe. Upéicha ojapo ára ko'ẽre ha ombyaty heta pira pire.

12Mburuvicha guasu ha Joiadá ome'ẽ pe pira pire tupao myatyrõhárape ohepyme'ẽ haguã umi ita kytĩha ha yvyra kytĩháme omba'apóva tupao ñemyatyrõme. Hembiapo avei upépe umi fiérro ha vrónsere omba'apóva.

13Oñemba'apo kyre'ỹ ha pe tupao opyta ipyahu jey yma guaréicha.

14Opa rire pe tembiapo ojegueru mburuvicha guasu ha Joiádape upe pira pire hembýva ha ha'e kuéra ojapouka chugui umi tembiporu tupao ha mymbahapy peguarã, avei kucharõ ha tembiporu óro ha pláta. Oikove aja Joiadá oñekuave'ẽ tapiaitéva mymbahapy tupaópe.

15Joiadá katu itujáma ha oguerekóvo 130 áño omano py'a guapýpe.

16Oñeñotỹ David távape, mburuvicha guasu kuéra ykére ojapo haguére iporãva Israelgua, Tupã ha tupaóre.

17Omano rire Joiadá, mburuvicha kuéra Judagua oho oñesũ mburuvicha guasu renondépe, ha ha'e ohendu chupe kuéra.

18Ha'e kuéra ojei Tupã itúva kuéra ypykue tupaógui, ha oho oñesũ Astarté ha ambue tupã gua'u kuéra renondépe. Upévare Tupã ipochy Judá ha Jerusalengua ndive.

19Opáichavo Ñandejára omondo imaranduhára kuéra ombojevy haguã chupe kuéra hape vaígui. Ha'e kuéra katu nohenduséi iñe'ẽ.

20Upérõ Tupã Espíritu oñemomba'e Zacarías, pa'i Joiadá ra'yrére; ha'e oñembo'y peteĩ ijyvatehápe ha he'i opavavépe: “Péicha he'ika Tupã: ‘Mba'érepa ndapejapói mba'evérõ che rembiapoukapy? Mba'érepa peheka pende jupe ivaíva? Peẽ che reja haguére, che avei pohejáta’”.

21Ha'e kuéra katu oñemoĩmba hese, ha mburuvicha guasu he'ígui, ojapi hikuái chupe itápe ojuka peve tupao rogaguýpe.

22Mburuvicha guasu Joás hesarái pa'i Joiadá, Zacarías ru, ohupi hague chupe mburuvicha guasúrõ ha ojukauka ita'ýra Zacaríaspe; kóva omano nguévo osapukái: “Ñandejára tohecha kóva ha tomyengovia peẽme!”

23Pe áño ñepyrũme siriagua ñorãirõha aty ou oñorãirõ haguã Joás ndive. Ondyry hikuái Judá ha Jerusalénre, ojuka opa mburuvicha kuérape, omonda opa mba'e oĩva ha omondo Damascogua ruvicha guasúpe.

24Imbovy ramo jepe umi ñorãirõhára Siriagua, Ñandejára omoĩ ipópe kuéra ñorãirõhára Judagua heta itevéva, ha'e kuéra oheja haguére Tupã itúva kuéra ypykue Járape. Péicha hekovia Joáspe hembiapo vaikue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Siriagua oho rire, Joás opyta hasy ete. Upérõ hembiguái kuéra ñemiháme oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ojuka haguã chupe, ojuka haguére pa'i Joiadá ra'ýpe. Ha upéicha ojuka chupe hupaitépe. Upéi oñotỹ hikuái chupe David távape, oñeñotỹ'ỹre mburuvicha guasu kuéra apytépe.

26Umi oñemoĩ vaekue hese, Zabad Simat amoníta memby ha Jozabad Simrit moabíta memby.

27Opa mba'e Joás ra'y kuéra rehegua, hetaite maranduhára ñe'ẽ, omombe'úva ivaíva chupe guarã, ha umi mba'e tupao ñemyatyrõ rehegua, ojehaipa mburuvicha guasu kuéra kuatiápe. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Amasías.

2 Crónicas 25

Amasías oisãmbyhy
(2 R 14.1-22)

1Amasías oguereko 25 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe 29 áño pukukue. Isy héra Joadán, Jerusalengua.

2Hembiapo porã Ñandejára renondépe, ndaha'éinte ipy'aite guive.

3Oñemombarete rire tetã sãmbyhyhárõ, ojukauka umi ojuka vaekue itúvape.

4Ha ndojukái ita'ýra kuérape; Moisés kuatia ñe'ẽme oĩháicha niko Ñandejára he'i vaekue: “Túva kuéra ndo jejukái vaerã ta'ýra kuéra rembiapo vaikuére ha ta'ýra kuéra avei ndo jejukái vaerã túva kuéra rembiapo vaikuére. Peteĩ-teĩva omano vaerã iñangaipáre.”

5Amasías ombyaty opa Judá ha Benjamín guápe ojohogaguáva, ha omoĩ chupe kuéra ñorãirõha ruvicha kuéra poguýpe. Upéi oipapa 20 áño ombotýva guive, ha ojuhu oĩha 300.000 kuimba'e poravopyre oĩva oñorãirõ haguãicha, oiporu kuaáva kyse yvuku ha tete mo'ãha.

6Upéva ári ombyatyve 100.000 ñorãirõhára Israelgua 3.300 kílo plátare.

7Peteĩ karai marangatu katu ou hendápe ha he'i chupe: —Nde karai mburuvicha guasu, aníke oñorãirõ nde ykére ñorãirõhára Israelgua. Ñandejára niko noĩri Israelgua ndive, ha opa umi Efraingua ndive ave.

8Ha'e kuéra oikérõ nde ykére ñorãirõme, Tupã ne moĩta umi ne mbohováiva pópe. Tupã ikatu oporopytyvõ térã oporoity.

9Amasías oporandu pe karai marangatúpe: —Ha mba'épa oikóta umi 3.300 kílo plátagui ame'ẽ vaekue chupe kuéra? Pe karai marangatu he'i chupe: —Ñandejára oguereko ome'ẽ haguã ndéve hetave upévagui.

10Upépe Amasías omondo jey umi Efraingua ñorãirõhára hógape kuéra. Ha'e kuéra katu ipochy Judagua ndive, ha ipochykue reheve oho jey hógape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Amasías katu oñembopy'a guasu, ogueraha iñorãirõha kuéra upe Juky Ñúme, ha ojuka 10.000 kuimba'e Seír guápe.

12Upéva ári Judagua oñemomba'e 10.000 kuimba'ére ha ogueraha chupe kuéra peteĩ yvyty ru'ãme oĩháme ita guasu ha upégui omyaña chupe kuéra ha umíva ho'ávo huguápe ijaku'ipa hikuái.

13Upe aja umi ñorãirõhára Efraingua Amasías omondo jey vaekue hógape kuéra, ondyry Judagua táva kuérare, Samaría guive Bet-Horón peve, ojuka 3.000 tapicháp e ha ogueraha heta mba'e omonda vaekue.

14Amasías ou jeývo Edómgui ñorãirõhágui, ogueru Seír pegua tupã gua'u kuéra ha oguereko itupã ramo, omomba'e guasu ha ohapy chupe kuéra insiénso.

15Ñandejára ipochy Amasías ndive ha omondo hendápe maranduhára he'i haguã chupe: —Mba'érepa reñesũ tupã gua'u renondépe. Ha'e kuéra niko ndaikatúi vaekue oipysyrõ nde pógui hetã guápe?

16Amasías katu oñe'ẽ joko chupe ha he'i: —Ndéve piko máva nde poravo reheko mbo'e haguã mburuvicha guasúpe? Tereho ko'águi neremanoséirõ! Pe maranduhára oho mboyve he'i chupe: —Aikuaa Tupã oñembopy'a peteĩmaha ne rundívo, rejapo haguére upéva ha nerehenduséigui che ñe'ẽ.

17Judagua ruvicha guasu Amasías katu ohendu ambue ñe'ẽ ha he'ika Israel ruvicha guasu Joáspe, upéva Joacaz ra'y ha Jehú remineno: “Eju che mbohovái, tahechami nde rova!”

18Joás katu he'ika chupe: “Peteĩ karaguata he'ika kuri'y Líbano peguápe: ‘Eme'ẽ nde rajy che ra'ýpe, tomenda hese’. Peteĩ tymba ñarõ Libanogua katu ohasa upérupi ha opyrũmba pe karaguatáre.

19Nde ere: ‘Che pu'aka Edom guáre’, ha upévare rejejapo eterei. Epytánte nde rógape. Maerãpa reityse nde ári ha Judá ári mba'e vai?”

20Amasías katu ndoikuaaséi mba'eve. Upéva ojehu Tupã oñembopy'a peteĩma haguére oitývo chupe Joás pópe, ojerovia haguére tupã gua'u Edom guáre.

21Upérõ Joás oho ha ombohovái chupe Bet-Sémespe, oĩva Judá retãme.

22Umi Judagua ho'a Israelgua pópe ha isarambipa; peteĩ-teĩ oñani jey hóga gotyo.

23Israel ruvicha guasu Joás ojapyhy Judá ruvicha guasu Amasíaspe Bet-Sémespe, ha ogueraha Jerusalénpe. Pe táva korapy jere yvate rehe ojapo peteĩ kuára guasu ipukúva 180 métro, Efraín Rokẽ guive Hugua Rokẽ meve.

24Upéi oguerahapa pe óro ha pláta oĩva ha opa mba'e tupao pegua oñongatúva Obed-Edom ha umi mba'e repyeta mburuvicha guasu róga pegua ha ogueraha avei karai guasu kuéra ra'y kuéra pira pire rehe ome'ẽ jey haguã, ha oho jey Samaría gotyo.

25Judá ruvicha guasu Amasías, Joás ra'y, oikove gueteri 15 añove omano rire Israel ruvicha guasu Joás, Joacaz ra'y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ambue mba'e Amasías rekovekue rehegua, iñepyrũrã guive ipaha peve, ojehai Judá
ha Israelgua ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

27Amasías ojei guive Ñandejáragui, oñeñemoĩ ñemi hese Jerusalénpe. Ha'e okañy táva
Láquispe. Pepeve ojeho hapykuéri ha upépe ojejuka.

28Upéi ojegueru hetekue kavaju ári ha oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ndive Judá Távape.

2 Crónicas 26

Ozías oisãmbyhy
(2 R 14.21-22; 15.1-7)

1Upérõ opa Judagua ogueraha Ozíaspe ha omoĩ chupe mburuvicha guasúrõ itúva
Amasías rendaguépe. Ozías oguereko upérõ 16 áño,

2ha ha'e pe itúva omano rire omopu'ã jey vaekue pe táva Elat, ha oñemomba'e jey hese
Judápe guarã.

3Ozías oguereko 16 áño oñepyrũrõ guare oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 52
áño pukukue. Isy héra Jecolías, Jerusalengua.

4Ozías rembiapokue iporã Ñandejára renondépe, iporã haguéicha itúva Amasías
rembiapokue.

5Oñeha'ã oiko Tupã rape rupi oikove aja Zacarías, oheko mbo'e vaekue chupe ohayhu
haguã Tupãme. Ha oiko aja Ñandejára rape rupi, ha'e omyakã rapu'ã chupe.

6Ozías omoñepyrũ ñorãirõ filistéo kuéra ndive, ha oity yvýre táva kuéra Gat, Jabnia
ha Asdod korapy jere yvate ha omopu'ã táva kuéra Asdod retãme, filistéo kuéra
apytépe.

7Tupã oipytyvõgui chupe, ipu'aka filistéo kuéra, Árabe kuéra Gur-Baal pegua ha
amoníta kuérare.

8Amoníta kuéra ohepyme'ẽ vaerã Ozíaspe ohechauka haguã oĩha ipoguýpe, ha Ozías
herakuã mombyry opa rupi Egipto retã rembe'y peve, oúgui ipu'akapa.

9Omopu'ã avei óga yvate Jerusalénpe Hugua Rokẽ, Ñu Rokẽ ha Hugua ári ha
omombarete umi óga yvate.

10Ojapo avei óga yvate yvy ojeiko'ỹháme ha ojo'ouka heta ykua, hymba hetágui ñúme
ha yvy ijyvatehápe. Oguereko avei heta omba'apóva ikokue ha iparraltýpe yvy
ijyvatehápe ha ikokuépe, ohayhúgui ñemitỹ.

11Ozías oguereko avei heta ñorãirõhára aty-atýpe osẽva oñorãirõ, oipapa haguéicha
mba'e haihára Jeiel ha ipytyvõha Maaseías. Umívape oisãmbyhy vaekue Hananías,
ñorãirõha kuéra ruvicha.

12Ogagua kuéra ruvicha, kuimba'e py'a guasu meme, ojepapa 2.600.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ipoguýpe oĩ 307.500 kuimba'e ikatupyrýva oipytyvõ haguã mburuvicha guasúpe ñorãirõme.

14Ozías ojapouka opavavépe guarã tete mo'ãha, kyse yvuku, akã mo'ãha, pyti'a mo'ãha, hu'y ha ita momboha.

15Ojapouka avei Jerusalénpe ita ha hu'y momboha iñarandúva rembiapokue, ha omoĩka umi óga yvate ru'ãme ha umi táva hi'ã porãhápe. Opa rupi herakuã guasu, Tupã oipytyvõ haguére chupe imbarete eterei haguã.

16Ha oñemombarete porã rire tetã sãmbyhyhárõ, ou ojejapo eterei ha upéva ohundi chupe. Opu'ã Tupã Ijárare ha oike tupaópe ohapy haguã insiénso altárpe.

17Hapykuéri katu oike pa'i guasu Azarías ha omoirũ chupe 80 pa'i py'a guasu.

18Umíva ombohovái mburuvicha guasu Ozíaspe ha he'i chupe: “Nde, ore ruvicha guasu Ozías, ndaikatúi reikuave'ẽ insiénso Ñandejárape. Ore, pa'i Aarón ñemoñare añónte rojeporavo rojapo haguã upéva. Esẽ katu tupaógui, ore ruvicha guasu! Repu'ã niko Tupã Ñandejárare ha upéva na ne moĩ porã mo'ãi henondépe.”

19Ozías oguereko ipópe peteĩ insiénso oñemyatatĩha ha ipochy eterei pa'i kuéra ndive. Ha pe tupaópe voi, altar oñemyatatĩha renondépe, pa'i kuéra rovake, osẽ isyváre ai vai.

20Pa'i guasu Azarías ha pa'i kuéra oma'ẽvo hese, ohecha oguerekoha ai vai isyváre ha oguenohẽ pya'e upégui; ha'e voi osẽse pya'e porã, Ñandejára oinupã haguére chupe.

21Mburuvicha guasu Ozías ijai vai omano meve ha oiko ha'eño peteĩ ógape. Ndojehejái chupe oike tupaópe ha ita'ýra Jotam oisãmbyhy hendaguépe.

22Umi ambue mba'e Ozías rekovekue rehegua, iñepyrũha guive ipaha peve, ohai maranduhára Isaías Amós ra'y.

23Omano rire Ozías, oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ndive, peteĩ yvy imba'évape, oguereko haguére ai vai. Upéi oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Jotam.

2 Crónicas 27

Jotam oisãmbyhy
(2 R 15.32-38)

1Jotam oguereko 25 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 16 áño pukukue. Isy héra Jerusá, Sadoc rajy.

2Jotam rembiapokue iporã Ñandejára renondépe, iporã haguéicha itúva Ozías rembiapokue. Opáichavo ndoikéiva tupaópe. Upe aja, tetãgua kuéra hembiapo vaive ohóvo.

3Jotam pe ojapo vaekue okẽ yvategua tupaópe ha avei heta óga Ófel korapy jere yvate ári.

4Omopu'ã avei táva kuéra Judá yvytýpe, ha óga oñeñangareko mbaretéva ha óga yvate ka'aguy kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Oñorãirõ amoníta kuéra ruvicha guasu ndive ha ipu'aka hese. Upe áñope amoníta kuéra tekotevẽ vaekue ohepyme'ẽ chupe, 3.300 kílo pláta, 2.200.000 kílo trígo ha seváda, upéva retakue avei, ohechauka haguã oĩha ipoguýpe. Upéicha avei ojapo umi mokõi áño upe rire guápe.

6Jotam oiko mburuvicha guasu mbarete ramo hembiapo porã haguére Tupã renondépe.

7Ambue mba'e Jotam rekovekue rehegua, opa umi ñorãirõ ha'e omyakã vaekue ha opa mba'e ojapo vaekue, ojehai mburuvicha guasu kuéra Israel ha Judagua kuatiápe.

8Jotam oguereko 25 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 16 áño.

9Omano rire oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ndive David távape. Upéi oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Ahaz.

2 Crónicas 28

Ahaz oisãmbyhy Judápe
(2 R 16.1-20)

1Ahaz oguereko 20 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 16 áño pukukue; hembiapo katu naiporãi Ñandejára renondépe, iporã haguéicha itúva ypykue David rembiapo.

2Oguata uvei Israelgua ruvicha guasu rape rupi, ha ojapo avei tupã gua'u Baal ra'ãnga ita vera ñemboyku pyrégui,

3ohapy insiénso Ben-Hinom ñúme ha ohapyka ita'ýra kuéra mymbajuka ramo, ojapóvo umi mba'e ahẽ ojapóva tetã nguéra, Ñandejára omosẽ vaekue Israelgua renonderãgui.

4Upéva ári, oikuave'ẽ mymbajuka ha ohapy insiénso tupã nguéra tupao kuérape, umi tenda ijyvateha rupi ha opa yvyra guasu guýpe.

5Upévare Tupã Ijára omoĩ chupe Siria ruvicha guasu pópe; sírio kuéra ipu'aka hese ñorãirõme ha ogueraha Damáscope heta eterei hembiguairã. Omoĩ avei chupe Israelgua ruvicha guasu pópe ha upéva heta etereípe ojuka.

6Ha péicha Pécah Remalías ra'y, ojuka Judápe, peteĩ árapente 120.000 kuimba'e, opa umíva kuimba'e katupyry, oheja haguére Tupã itúva kuéra ypykue Járape.

7Ha Zicrí, peteĩ ñorãirõhára Efraingua, ojuka mburuvicha guasu ra'y Maaseíaspe, mburuvicha guasu róga ruvicha Azricámpe ha mburuvicha guasu irũ tenondegua Elcánape.

8Upéva ári, Israelgua ñorãirõhára ogueraha hembiguairã 200.000 tapicha, ipehẽngue kuéra Judagua rembireko, mitã ha mitãkuña; avei ogueraha opa mba'e ha'e kuéra oguerekóva Samáriape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Oĩ upépe Ñandejára maranduhára hérava Oded. Upéva osẽ umi ñorãirõhára ruguãitĩvo, ha'e kuéra oikévo Samáriape ha he'i chupe kuéra: —Tupã pende ru ypykue Jára, ipochy Judagua ndive ha upévare omoĩ chupe kuéra pende pópe. Peẽ katu pejuka asy eterei chupe kuéra ha isapukái oguahẽ yvágape.

10Upéva ári, pejapose umi Judá ha Jerusalengua kuimba'e ha kuñágui pene rembiguái. Ha piko peẽ voi ndapejapói ra'e ivaíva Tupã pende Jára renondépe?

11Upévare, pehendúke che ñe'ẽ ha pepoi jey umi perúvagui pene rembiguairã, ha'éva hína pene pehẽngue tee, cháke Ñandejára ipochy eterei hína pene ndive.

12Upérõ Azarías Johanán ra'y, Berequías Mesilemot ra'y, Ezequías Salum ra'y ha Amasá Adlai ra'y, ha'éva hikuái Efraingua ruvicha ojeapovéva mba'érõ, oñemoĩ umi ñorãirõhágui oúva renondépe,

13ha he'i chupe kuéra: —Aníke peru ko'ápe umíva pene rembiguairã, cháke upéva ivaíta hína Ñandejára renondépe! Upéva ombohetavéta ñane angaipa, chakeko heta etereíma hína, ha ipochy etereíta Israelgua ndive!

14Upérõ umi ñorãirõhára opoi umi tembiguáirõ oguerúvagui ha oheja jey umi mba'e oipe'a vaekue chugui kuéra, mburuvicha ha Israelgua renondépe.

15Umi kuimba'e oñemoĩva upevarã, oñangareko umi tembiguairã ojererúvare: ijopívova omonde ha ipynandívape ombosapatu umi ñorãirõháme oipe'a chugui kuéra vaekuépe, upéi omongaru, omboy'u ha oipohano umi ojekutu vaekue. Upéi ohupi vúrro ári umi ikatu'ỹvape oguata ha ogueraha jey pe táva Jericó peve oĩháme karanda'y, ha oheja ipehẽngue kuéra rógape. Upe rire ojevy hikuái Samáriape.

16Umiha árape, mburuvicha guasu Ahaz omondo hembijokuái Siria ruvicha guasu rendápe ojerurévo pytyvõ.

17Umi Edomgua niko ondyry jey hese ha ipu'aka rire Judá guáre ogueraha upégui hembiguairã.

18Filistéo kuéra katu ojeity vaekue umi Judagua táva ári oĩva ñúme ha Judá yvy ikãha rupi ha omondapa umi táva kuéra; oñemomba'e Bet-Semes, Aialón ha Guederot rehe, avei Socó, Timná ha Guimzó rehe, tava'i kuéra umíva rehegua reheve, ha oñemohenda vaekue umi rupi.

19Ahaz, Judá ruvicha guasu, ohatapyña haguére Judagua apytépe teko ky'a ijokoha'ỹva, ha opu'ã haguére Ñandejárare, Ñandejára omotĩndy Judá guápe.

20Siria ruvicha guasu Tiglat-Piléser, oipytyvõ rangue Aházpe ondyry hese ha omongora chupe.

21Ahaz ome'ẽ umi mba'e repyeta oĩva tupaópe, mburuvicha guasu róga ha mburuvicha kuéra rógape, Siria ruvicha guasúpe, ha rei; ndohupytýi chugui mba'eve.

22Ha ojejuhu vaive pa'ũme, akóinte Ahaz ndoikuaaséi mba'eve Ñandejáragui. Peichagua vaekue Ahaz!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Upéva rangue oikuave'ẽ mymbajuka tupã nguéra Damasco guápe, ipu'aka vaekue hese, he'ígui; “Ko'ã tupã niko oipytyvõ Siriagua ruvicha guasúpe. Taikuave'ẽna chupe kuéra mymbajuka jahecha na che pytyvõipa chéve avei.” Ha'e kuéra rupi katu oñehundi ete uvei ha'e ha opa Israelgua.

24Ahaz ombyaty opa tembiporu tupao pegua ha omyangu'ipa, omboty tupao rokẽ ha omopu'ãuka heta altar tupã nguérape táva Jerusalén rupi.

25Omopu'ã tupao tupã gua'u kuérape opa táva Judá guápe, ohapy haguã insiénso tupã mombyry guápe. Péicha ombopochy Tupã itúva kuéra ypykue Járape.

26Ambue mba'e hekovekue guigua ha opa mba'e ojapo vaekue iñepyrũha guive ipaha peve, ojehai Judá ha Israelgua ruvicha guasu kuatia kuérape.

27Omano rire, oñeñotỹ itúva kuéra ypykue ndive táva Jerusalénpe ha noñeñotỹi oñeñotỹhápe Israelgua ruvicha guasu kuéra. Upéi oisãmbyhy hendaguépe ita'ýra Ezequías.

2 Crónicas 29

Oisãmbyhy Ezequías

(2 R 18.1-3)

1Ezequías oñepyrũrõ oisãmbyhy oguereko 25 áño ha oisãmbyhy Jerusalénpe 29 áño pukukue. Isy héra Abí, Zacarías rajy.

2Ezequías rembiapokue iporã Ñandejára renondépe iporã haguéicha itúva ypykue David rembiapokue.

3Oñepyrũvo oisãmbyhy, mes peteĩha, áño peteĩháme, oipe'a ha omyatyrõ umi tupao rokẽ.

4Upéi ohenói pa'i ha levíta kuérape, ombyaty pe plása kuarahy resẽ gotyo guápe,

5ha he'i chupe kuéra: “levíta kuéra, pe che rendúke: peñemopotĩ ha pemopotĩ avei Tupã Ñandejára ha ñande ru ypykue Jára róga. Peipe'a tupaógui opa mba'e ipotĩ'ỹva.

6Ñande ru ypykue opu'ã haguére Tupã Ñandejárare ha ojapo ivaíva hesa renondépe, oheja chupe, ndohechasevéi chupe ha oñemomombyry ha'e oikohágui.

7Omboty hikuái umi tupao rogaguy rokẽ, ombogue umi mba'e rendy, ndohapyvéi insiénso ha noikuave'ẽvéi tupaópe mymbahapy Tupã Israel Járape.

8Upévare Ñandejára ipochy Judá ha Jerusalén ndive, ha oheja oiko chugui kuéra peteĩ mba'e oporomongyhyje ha oporomondýiva; oiko opavavépe toryjárõ peẽ voi pehecha haguéicha pende resa tee rupi.

9Upévare ñande ru kuéra ho'apa ñorãirõme ha ojereraha tembiguairã ñande ra'y, ñande rajy ha ñane rembireko kuéra.

10Ko'ágã che ame'ẽse che ñe'ẽ Tupã Israel Járape opoi haguã ipochýgui ñane ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Upévare che ra'y kuéra, aníke pepytu'u, Ñandejára pende poravo haguére peime tapia haguã henondépe pejapo haguã ha'e he'íva ha peikuave'ẽ haguã chupe insiénso.”

12Levíta kuéra upérõ oñepyrũ vaekue omba'apo, ko'ãva vaekue: Coatgua: Máhat Amasai ra'y ha Joel Azarías ra'y; Merarigua: Quis Abdí ra'y ha Azarías Jehaleel ra'y; Guersongua: joa Zimá ra'y ha Edén joa ra'y;

13Elizafangua, Simrí ha Jehiel; Asafgua, Zacarías ha Matanías;

14Hemangua, Jehiel ha Simí, ha Jedutungua, Semaías ha Uziel.

15Tenondete ombyaty hogagua kuérape ha opavave oñemopotĩ. Upéi oike tupaópe omopotĩ haguã, mburuvicha guasu he'i haguéicha ha oĩháicha Ñandejára rembiapoukapýpe.

16Upe rire, pa'i kuéra oike tupaópe omopotĩ haguã. Oguenohẽ tupao rogaguýpe opa mba'e ipotĩ'ỹva ojuhu vaekue ha upégui levíta kuéra ohupi umi mba'e ha ogueraha omombopa ysyry Cedrónpe.

17Omoñepyrũ hikuái pe tupao ñemopotĩ mes peteĩha megua ára peteĩháme ha pe ára 8hápe oguahẽma hikuái tupao rogaguýpe. Upe hembýva katu omopotĩ hikuái 8 árape ha pe ára 16hápe guarã, oikopáma hikuái.

18Upéi oike hikuái mburuvicha guasu Ezequías róga guasúpe ha he'i chupe: “Romopotĩmbáma pe tupao pe altar mymbahapyha pe altar opa hembiporu kuéra reheve, ha pe mesa mbuja kuave'ẽmby peguarã opa hembiporu kuéra reheve.

19Romoĩmba avei hendápe ha romopotĩ umi tembiporu mburuvicha guasu Ahaz, ha'e oisãmbyhy aja, omombo vaekue, opu'ã ramo Ñandejára rehe, ha ko'ágã umíva oĩma Ñandejára altar renondépe.”

20Mburuvicha guasu Ezequías opu'ã ko'ẽ mboyve, ombyaty tavagua ruvicha kuérape ha oho tupaópe.

21Ogueraha 7 tóro ra'y, 7 ovecha mácho, 7 ovecha ra'y ha 7 kavara ra'y ha oikuave'ẽ ojeheja rei haguã mburuvicha guasu rogagua kuérape iñangaipa, umi ojejapo vaekue tupaópe ha Judagua ojapo vaekue. Upéi mburuvicha guasu he'i pa'i kuéra Aarón ñemoñarépe oikuave'ẽ haguã umíva mymbahapy ramo Ñandejára altar ári.

22Pa'i kuéra ojuka umi tóro ra'y ha huguýpe ohypýi altar. Upéicha avei ojapo umi ovecha mácho ha umi ovecha ra'y reheve.

23Upéi ogueraha umi kavara ra'y oñekuave'ẽtava ojeheja rei haguã angaipa, mburuvicha guasu ha opa Israelgua renondépe, ha ha'e kuéra omoĩ ipo umi mymba ári.

24Upéi pa'i kuéra ojuka umíva ha oñohẽ huguykue altar ári mba'e kuave'ẽmby ramo ojeheja rei haguã opa Israelgua angaipa, mburuvicha guasu niko he'i vaekue pe mymbahapy oñekuave'ẽ haguã opa Israelgua angaipáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Ezequías omoĩ avei tupaópe levíta kuéra imba'epu reheve: platíllo, árpa ha mbaraka, he'i haguéicha David, ipytyvõha mba'e rechahára Gad ha maranduhára Natán. Pe tembiapoukapy niko ome'ẽ vaekue Ñandejára imaranduhára kuéra rupi.

26Levíta kuéra oñembo'y ha oguereko umi David mba'epu, pa'i kuéra katu ituru.

27Upérõ Ezequías he'i oñekuave'ẽ haguã mymbahapy altar ári. Ha oñepyrũvo pe mymbahapy, oñepyrũ avei umi purahéi Ñandejárape ha pe turu pu omoirũ David mba'epu.

28Opa Israelgua oñesũ omomba'e guasúvo ojepurahéi aja ha pa'i kuéra ombopu aja ituru, okaipa peve mymbahapy.

29Okaipa rire mymbahapy, mburuvicha guasu ha iñirũ nguéra oñesũ omomba'e guasúvo.

30Upéi mburuvicha guasu Ezequías ha mburuvicha kuéra he'i levíta kuérape ogueropurahéi haguã Ñandejára oiporúvo David ha Asaf purahéi kuéra. Ha'e kuéra ojapo upéva tuicha vy'a reheve ha oñesũ avei hikuái omomba'e guasúvo.

31Upérõ Ezequías he'i Judá guápe: “Peẽ niko peñeme'ẽma ko'ágã Ñandejárape. Peñemboja katu ha pegueru mymbajuka ha mba'e kuave'ẽrã tupaópe.” Upérõ opavave ogueraha mymbajuka ha mba'e kuave'ẽ joajurã, ha umi ojaposéva, oikuave'ẽ mymbahapy.

32Umi mymba ogueraha vaekue Israelgua mymbahapyrã, 70 tóro, 100 ovecha mácho ha 200 ovecha ra'y. Opa ko'ãva oñekuave'ẽ haguã Tupãme mymbahapy ramo.

33Opa umi mymba oñekuave'ẽ vaekue, 600 tóro ha 3.000 mymba michĩvéva.

34Imbovýgui umi pa'i ojuka haguã umi mymba oñekuave'ẽva mymbahapyrã, oipytyvõ chupe kuéra ipehẽngue kuéra levíta, oñemopotĩmba peve umi ambue pa'i; levíta kuéra niko ikyre'ỹve vaekue pa'i kuéragui oñemopotĩ haguã.

35Avei oĩ heta eterei mymbahapy oñekuave'ẽ vaerã, ha umi mymbajuka joajurã kyrakue, ha heta eterei pe kaguy oñekuave'ẽ vaerã mymbahapy reheve. Upéicha oñepyrũ jey vaekue ojejapo umi mba'e tupaópe.

36Ezequías ha opa Israelgua ovy'a eterei pe Tupã ojapo vaekuére heseháp kuéra, opa mba'e niko ojejapo kyre'ỹ ha pya'e ojeikopa.

2 Crónicas 30

Ezequías ombyarete Páskua

1Ezequías omomaranduka Israel ha Judá rupi, omondo avei kuatiañe'ẽ Efraín ha Manaséspe, ou haguã tupao Jerusalénpe ombyaretévo Tupã Israel Jára Páskua.

2Mburuvicha guasu, oporandu rire opa mburuvicha ha opa Israelgua upépe oĩvape, he'i oñembyarete haguã Páskua mes mokõiháme,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3hi'árape niko ndaikatúi vaekue oñembyarete, oĩgui heta pa'i oñemopotĩ'ỹva gueteri, ha heta Israelgua noĩri Jerusalénpe.

4Mburuvicha guasu ha umi Israel guápe iporã upéva,

5upévare he'i hikuái oñemomarandu haguã opa Israel guápe, Beerseba guive Dan peve, oho haguã Jerusalénpe ombyaretévo Tupã Israel Jára Páskua. Ñandejára rembiapoukapýpe niko oje'e opavave ombyarete vaerãha pe Páskua ha aréma noñembyaretevéiva.

6Upévare osẽ kuatiañe'ẽ rerahahára Israel ha Judá rupi; ogueraha mburuvicha guasu ha mburuvicha kuéra kuatiañe'ẽ oje'ehápe: “Israelgua kuéra! Peẽ Siria ruvicha guasu kuéra pógui okañy vaekue rembyre. Pejevýke Tupã Abraham, Isaac ha Israel Jára gotyo ha ha'e osẽta pene ruguãitĩvo.

7Ani peiko pende ru ypykue ha pene pehẽngue kuéra oiko haguéicha. Umívape, Tupã itúva kuéra ypykue Jára omoĩ hese kuéra ija'e'ỹva pópe opu'ã haguére hese, peẽ pehechaháicha.

8Ani pejetu'u ivaívare ojapo haguéicha pende ru kuéra ypykue, peipyso uvei pende po Ñandejára gotyo ha peike itupao ha'e omomarangatu vaekuépe opa árape guarã. Pejapo pe Tupã pende Jára oipotáva ha ha'e ndaipochy mo'ãvéi pene ndive.

9Peẽ pejevy ramo Ñandejára gotyo, umi mombyrygua, ko'ágã oguerekóva tembiguáirõ pene pehẽngue ha pende ra'y kuérape, oiporiahurerekóta chupe kuéra ha ohejáta ou jey hetãme. Tupã pende Jára niko ipy'a poriahurereko ha oporombyasy eterei, ha na pene mosẽ mo'ãi peju jeýrõ hendápe.”

10Umi kuatiañe'ẽ rerahaha oho Efraín ha Manasés rupi peteĩ távagui ambuépe, oguahẽ meve Zabulónpe. Opa rupi ojepuka ha oñeñembohory hese kuéra.

11Opáichavo oĩ kuimba'e Aser, Manasés ha Zabulón ñemoñaregua, oñemomirĩva ha ohóva Jerusalénpe.

12Tupã avei opoko umi Judagua py'áre ohendu haguã mburuvicha guasu ha mburuvicha kuéra ñe'ẽ, ha ojapo Ñandejára rembipota.

13Upéicha rupi heta eterei umi oñembyatýva mes mokõiháme Jerusalénpe ombyarete haguã mbuja oñembovu'ỹva.

14Tenondete oipe'a hikuái umi altar ha umi ojehapyha insiénso oĩva Jerusalénpe ha omombopa ysyry Cedrónpe.

15Ára 14, mes mokõiháme, ojuka hikuái Páskua pegua ovecha ra'y. Pa'i ha levíta kuéra otĩma ijehegui. Oñemopotĩ ha ogueraha tupaópe mymba ojehapy vaerã.

16Upéi oñemoĩ hendápe kuéra he'iháicha Tupã rembiguái Moisés rembiapoukapy. Pa'i kuéra ohypýi opa mba'e tuguy ombohasávape chupe kuéra umi levíta.

17Ha oĩgui heta oñemopotĩ'ỹ vaekue, levíta kuéra ojuka vaerã mymba umíva mba'éva, ikatu haguã oñemboyke Ñandejárape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha upéicha heta eterei Efraín, Manasés, Isacar ha Zabulongua ho'u hikuái Páskua hekope'ỹ, oñemopotĩ'ỹre. Ezequías katu oñembo'e hese kuéra he'ívo: “Ha ore Jára, nde py'a porãitéva! Eheja reíkena hembiapo vaikue opa umi ipy'aite guive nde rekávape,

19ndévepe, Tupã itúva kuéra ypykue Jára. Jepe noñemopotĩri ra'e, tekotevẽháicha ojeike haguã nde tupao marangatúpe!”

20Ha Ñandejára ohendu Ezequías ñembo'e ha oheja rei hembiapo vaikue opavavépe.

21Ha péicha 7 ára pukukue Israelgua kuéra oĩva Jerusalénpe ombyarete tuicha vy'a reheve mbuja oñembovu'ỹva. Ha pa'i levíta kuéra ndive ogueropurahéi opa ára Ñandejárape ipy'aite guive.

22Ezequías oguerohory opa umi levíta ikyre'ỹete vaekuépe ojapo haguã pe tembiapo Ñandejárape guarã. Ha okaru oñondive, oikuave'ẽ rire mymbajuka joajurã, ha omomba'e guasu rire Tupã itúva kuéra ypykue Járape umi 7 ára aja.

23Opavave oñembopy'a peteĩ ombopukuve haguã 7 ára upe arete, ha péicha ojapo hikuái vy'a pópe.

24Judá ruvicha guasu Ezequías niko omboyke ra'e chupe kuéra guarã 1.000 tóro ha 7.000 kavara ha ovecha, mburuvicha kuéra katu ome'ẽ avei 10.000 tóro ha 10.000 ovecha, ha heta pa'i oñemopotĩma ra'e.

25Tuicha pe vy'a oikóva umi Judagua apytépe, ha péicha avei pa'i ha levíta kuéra, umi opa rupigua Israel ha Judá guio oúva ha umi mombyrygua oikóva Israel retãme.

26Heta ojevy'a Jerusalénpe; ndojehechavéi vaekue niko upépe mba'eve peichagua, Salomón David ra'y ha Israel ruvicha guasu ára guive.

27Upéi pa'i ha levíta kuéra ñembo'yhápe ohovasa opavavépe; ha Tupã ohendu chupe kuéra ha iñembo'e oguahẽ yvága hekoha peve.

2 Crónicas 31

1Opa rire ko'ã mba'e, opa Israelgua oĩva upépe oho umi táva Judagua rupi ha ojokapa umi ita ñembo'y, oikytĩmba yvyra máta, omyangu'ipa umi tenda ijyvateha ha altar kuéra oñemboykéva tupã gua'u kuérape guarã, oĩva Judá ha Benjamínpe, avei Efraín ha Manaséspe, ohundipa peve. Upéi oho jey hikuái itáva kuérape, peteĩ-teĩva ijyvy teépe.

2Upérõ mburuvicha guasu Ezequías omboja'o aty-atýpe, pa'i ha levíta kuérape hembiapo haguã tupaópe ojopyrúvo, pa'i kuéra pa'i rembiapópe ha levíta kuéra, levíta rembiapópe, oikuave'ẽ haguã mymbahapy ha mymbajuka joajurã, ojapo haguã umi mba'e tupao pegua ha ogueropurahéi haguã Ñandejárape tupao rokẽme.

3Mburuvicha guasu ome'ẽ imba'évagui oñekuave'ẽ haguã mymbahapy arako'ẽre pyhareve ha ka'aru, pytu'uha ára, jasy pyahu arete, ha arete guasu kuéra aja, oje'eháicha Ñandejára rembiapoukapýpe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4He'i avei opa umi Jerusalénpe oikóvape ome'ẽ haguã pa'i ha levíta kuérape upe imba'erãva, ikatu haguã ha'e kuéra oñeme'ẽ kyre'ỹ ojapóvo Ñandejára rembiapoukapy.

5Ojekuaa vove upe mburuvicha guasu he'íva, Israelgua ome'ẽ heta porã pe hemitỹngue iporãvéva: trígo, kaguy, ñandyry, eíra ha opa mba'e kokuépe guare. Avei ogueraha 10gui peteĩ opa oguerekóvagui.

6Umi Israelgua ha umi oikóva ambue Judagua táva kuérape ogueru mymba tuicha ha mymba michĩ imba'évagui, 10gui peteĩ ha 10gui peteĩ opa mba'e oñemboykévagui Tupãme guarã. Opa mba'e omboja'o hikuái aty-atýpe.

7Mes mbohapyhápe oñepyrũ ombyaty umi mba'e ha omoguahẽ hu'ãme mes 7hápe.

8Ezequías ha mburuvicha kuéra oho ramo ohecha pe oñembyaty vaekue, oguerohory Ñandejárape ha hetãgua Israélpe.

9Ezequías oporandu pa'i ha levíta kuérape mbovýpa pe oñembyaty vaekue,

10ha pa'i guasu Azarías, Sadoc rogagua, he'i chupe: “Oñepyrũ guive ojegueru pe mba'e me'ẽ tupaópe, roguereko heta ro'u vaerã ha ore ryguãtãmba. Heta hemby Ñandejára ohovasa haguére hetã guápe.”

11Upévare Ezequías ojapouka tupaópe koty oñemba'e ñongatu haguã. Ojejapo rire,

12oñemoinge pype umi mba'e oñeme'ẽva, pe 10gui peteĩ ha umi mba'e oñemboykéva Tupãme guarã. Opa mba'e rerekua ruvicha ramo oñemoĩ levíta Conanías, ha ityvýra Siméipe oipyru haguã chupe.

13Oma'ẽ haguã opa mba'ére, mburuvicha guasu Ezequías ha tupao ruvicha tenondegua pa'i guasu Azarías omoĩ hikuái, Conanías ha ityvýra Simí poguýpe, ko'ãvape: Jehiel, Azazías, Náhat, Asael, Jerimot, Jozabad, Eliel, Ismaquías, Máhat ha Benaías.

14Levíta hérava Coré, Imná ra'y, ha'éva okẽ kuarahy resẽ gotyogua rerekua, oñangareko umi mba'e oñeme'ẽvare Tupãme oñeme'ẽséguinte, ha omboja'o umi mba'e oñeme'ẽva Ñandejárape ha umi mba'e oñemboykéva Tupãme guarã ñoite.

15Corépe oipytyvõ ko'ãva: Edén, Miniamín, Jesús, Semaías, Amarías ha Secanías. Ha'e omoĩ chupe kuéra pa'i táva kuéra rupi, omboja'o haguã hapicha kuéra taha'e ha'évape upe imba'erãva. Ome'ẽ hikuái peteĩ-teĩ atýpe, chupe kuéra ohupyty, jave

16opa umi oúvape tupaópe arako'ẽre ojapo haguã hembiapo, oĩma guive héra kuéra umi kuatiápe oĩháme umi ombotýva 30 áño guive yvatévo.

17Pa'i kuéra réra oñemoĩ hogagua javeve, levíta kuéra, 20 áño guive yvatévo katu, hembiapo ha ijaty pegua javeve.

18Pe kuatiápe oĩ opa imitã nguéra, hembireko, ta'ýra ha tajýra kuéra réra, ha'e kuéra niko oñemboyke omba'apo haguã Tupãme guarã.

19Opa távape oĩ kuimba'e oñemoĩva ome'ẽ haguã hi'upyrã opa pa'i Aarón ñemoñare ha opa levítape, héra ojehaíva kuatiápe ha oikóva umi ñúme oĩva pa'i táva kuéra jerére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Ezequías ojapo ko'ã mba'e opa rupi Judápe. Hembiapo iporã, hekopegua ha hi'añetéva Tupã renondépe.

21Opa mba'e ojapo vaekuépe tupaópe guarã térã Tupã rembiapoukapy rehegua, oñeha'ã ohekávo Tupãme ipy'aite guive ha upévare osẽ porã chupe opa mba'e.

2 Crónicas 32

Senaquerib ondyry Judáre
(2 R 18.13—19.37; Is 36-37)

1Ko'ã mba'e rire, ha Ezequías ohechauka rire ohayhuha Tupãme, oguahẽ Asiria ruvicha guasu Senaquerib, ondyry Judáre ha omongora táva kuéra oñeñangareko mbaretéva, oñemomba'e haguã hese kuéra.

2Ezequías ohechávo Senaquerib ouha ondyry haguãicha Jerusalénre,

3oporandu karai ha mburuvicha kuérape, iporãtapa oñembotypa umi ykua oĩva táva rokápe ha ha'e kuéra he'i iporãtaha.

4Upérõ oñembyaty heta kuimba'e ha ombotypa umi ykua ha umi y rape yvyguýpe oĩva, ani haguã oguereko y Asiriagua ruvicha guasu oguahẽvo upépe.

5Ezequías oñembopy'a guasu ha omyatyrõ pe táva korapy jere yvate, omopu'ã avei óga yvate hi'ári ha peteĩ korapy jere oka gotyogua. Omombarete avei pe David táva tape yvate ojejupiha ha ojapouka heta kyse yvuku ha tete mo'ãha ñorãirõrã.

6Upéi omoĩ mburuvicha ñorãirõrã, ombyaty opavavépe táva rokẽ megua korapy guasúpe ha omokyre'ỹ chupe kuéra he'ívo:

7“Pene mbarete ha pende py'a guasúke! Ani pekyhyje térã pene kangy mburuvicha guasu Asiria pegua ha umi ñorãirõhára chupe omoirũva renondépe. Ñane ndive hetave oĩva hendive oĩvagui!

8Hendive oĩ iñorãirõhára kuéra, ñane ndive katu oĩ Tupã Ñandejára ñane pytyvõ ha oñorãirõ haguã ñande ykére.” Ohendúvo ko'ã mburuvicha guasu Ezequías ñe'ẽ, opavave oñembopy'a guasu.

9Mburuvicha guasu Asiria pegua ondyry hína upérõ táva Laquis rehe opa iñorãirõhára reheve ha omondo Jerusalénpe hembijokuái kuéra he'i haguã Judá ruvicha guasu Ezequías ha opa Jerusalén guápe ko'ã ñe'ẽ:

10“Asiria ruvicha guasu Senaquerib he'ika peẽme: ‘Mávare piko pejerovia, ajeve pepyta Jerusalénpe peñemongora ramo jepe?

11Ezequías he'i ramo peẽme, Tupã pende Jára pende pe'ataha che pógui, pene mbotavy hína ha pende rejáta pemano yuhéi ha ñembyahýigui.

12Ndaha'éipa Ezequías raka'e ohundipa vaekue umi Tupã oñemomorãha, ha umi Tupã altar, ha he'i Judá ha Jerusalén guápe omomorã haguã chupe peteĩ altar añópente?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ndapeikuaái piko mba'épa che ha che ru kuéra ypykue rojapo ra'e opa tetãre? Ikatu nga'u piko ra'e tupã nguéra umi rupigua oipe'a chupe kuéra che poguýgui?

14Umi tetãmegua tupã nguéra apytépe ndaipóri vaekue peteĩ ikatúva oipe'a chupe kuéra che poguýgui. Mba'érepa peimo'ã pene Tupã ikatutaha pende pe'a che pógui?

15Upévare ani peheja pene mbotavy Ezequías; ani perovia ha'e he'íva. Ndaipóri mba'eveichagua tupã umi tetã apytépe ikatu vaekue oipe'a chupe kuéra che térã che ru kuéra ypykue pógui, ha piko pene Tupã ikatúta pende pe'a che pógui'!"

16Ko'ã ha hetave mba'e he'i Asiria pegua rembijokuái Tupã Israel Jára ha hembiguái Ezequías rehe.

17Senaquerib omondo avei ikuatia oñe'ẽ vaíva Tupã Israel Jára rehe ha he'ihápe hese: "Umi tupã ambue tetã nguéra pegua ndaikatúi haguéicha oipe'a chupe kuéra che pógui, Ezequías Tupã ndaikatúi chéne avei oipe'a che pógui hetã guápe."

18Umi Senaquerib rembijokuái oñe'ẽ Jerusalén guápe oĩva korapy jere yvate ári ha osapukái hatã hebréo ñe'ẽme omondýi ha omongyhyje haguã chupe kuéra, ikatu haguã oñemomba'e upe távare.

19Oñe'ẽ vai Jerusalén Tupã rehe, ambue tetã tupã nguéra rehe ramo guáicha, ha'éva yvypóra rembiapokuénte.

20Upémarõ mburuvicha guasu Ezequías ha maranduhára Isaías, Amós ra'y, oñembo'e ojerurévo Tupãme pytyvõ.

21Upérõ Tupã omondo hemimbou ojukáva opaichagua ñorãirõhára ruvicha ha umi ñorãirõhára ipy'a guasuvévape oĩva Senaquerib ndive. Ha'e katu ojevy mante hetãme tĩndyhápe, tuichaite ñemotĩme. Oikévo itupã gua'u tupaópe, upépe ojuka chupe umi ita'ýra tee.

22Upéicha Ñandejára oipysyrõ Ezequías ha Jerusalén guápe Asiria ruvicha guasu Senaquerib ha ambue mburuvicha guasu pógui, ha ome'ẽ chupe py'a guapy opa ijykeregua ndive.

23Upérõ heta oĩ oguerahâva Jerusalénpe imba'e kuave'ẽ Ñandejárape ha heta jopói iporãva Judagua ruvicha guasu Ezequíaspe guarã. Upe guive oñepyrũ herakuã guasu opa tetã apytépe.

Ezequías hasy ete ha okuera jey

(2 R 20.1-11; Is 38.1-22)

24Umiha árape Ezequías hasy ete, oñembo'e Ñandejárape ha ha'e ombohovái chupe peteĩ mba'e techapyrã rupi.

25Ezequías katu ndo hecha kuaái Tupãme ko imba'e porãre ha upéva rangue oñepyrũ ojejapo. Upévare Tupã ipochy hendive, Judá ha Jerusalengua ndive ave.

26Ezequías katu ombyasy jey ha oñemomirĩ Tupã renondépe ha péicha avei ojapo Jerusalengua. Upévare Ñandejára ojoko ipochy oikove aja Ezequías.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ezequíaspe oho porã

27Ezequías ipira pire heta ha herakuã guasu opa rupi, ombyaty heta eterei pláta, óro, ita jegua, mba'e ryakuã porã, tete mo'ãha ha opaichagua mba'e repy.

28Omopu'ã avei koty guasu oñongatu haguã trígo, kaguy, ñandyry, mymba rekoha opaichagua mymbápe guarã ha kora ovecha kuérape guarã.

29Omopu'ãuka avei táva kuéra ha oguereko heta mymba tuicha ha michĩva, Tupã niko ome'ẽ chupe heta eterei mba'e.

30Ezequías avei pe ombotyuka vaekue y rape osẽva Guihón ykua ijyvateha rupi ha ombohape iguy gotyo, David távagui kuarahy reike gotyo. Ha upéicha Ezequíaspe osẽ porã opa mba'e ojapo vaekue.

Ezequías omoguahẽ Babiloniagua remimboúpe
(2 R 20.12-19; Is 39.1-8)

31Upéicha ojehu avei mburuvicha kuéra Babiloniagua omondo ramo hendápe hemimbou ohecha haguã chupe ha umi mba'e rechapyrã hetãmegua. Tupã oheja chupe ha'eño oikuaa haguã mba'eichaguápa ha'e ha oikuaa haguã hemiandu.

Ezequías omano
(2 R 20.20-21)

32Ambue mba'e Ezequías rekovekue guigua, ha umi mba'e porã ojapo vaekue Tupã rayhupápe, ojehai maranduhára Isaías Amós ra'y kuatiápe ha mburuvicha guasu kuéra Judá ha Israelgua kuatia kuérape.

33Omano rire Ezequías oñeñotỹ oñeñotỹháme David rogagua, pe ijyvatevehápe. Opa Judá ha Jerusalengua ombyasy chupe ha hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Manasés.

2 Crónicas 33

Oisãmbyhy Manasés
(2 R 21.1-15)

1Manasés oguereko 12 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 55 áño.

2Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, ojapógui umi mba'e ivai etereíva ojejapóva umi tetãme Ñandejára omosẽ vaekue Israelgua renonderãgui.

3Omopu'ã jey umi tenda ijyvateha itúva Ezequías oity vaekue yvýre, omopu'ã heta altar Baal ra'ãnga kuérape ha ojapo Astarté ra'ãnga; omomba'e guasu avei ha oñesũ opa mbyja yvágape guápe,

4ha omopu'ã chupe kuéra altar Jerusalén tupao ryepýpe, Ñandejára he'i haguépe ha'e oikotaha opa árape guarã.

5Omopu'ã avei heta altar tupao korapýpe opa mbyja kuéra yvága pegua rérape.

6Hi'arietegua, ohapyka avei ita'ýra kuéra mymbajuka ramo Ben-Hinom ñúme. Oha'ã omanóva ãngue ñehenói ha mba'e ñemi kuaa, ha omoñepyrũ omanóva ãngue

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

ñemomba'e ha paje apo. Ivaietéguima umi hembiapo Ñandejára renondépe, ha'e ipochy rendy hendive kuéra.

7Omoĩ avei tupaópe pe tupã gua'u ra'ãnga ojapo vaekue, jepe Tupã he'i vaekue David ha ita'ýra Salomónpe: “Ko tupao Jerusalénpe oĩva, opa Israel ñemoñaregua apytépe, che aiporavo che rogarã, opa árape guarã.

8Na mosẽ mo'ã véima Israel guápe pe yvýgui amoĩ haguépe itúva kuéra ypykuépe, ojapóma guive opa mba'e ha'e vaekue chupe kuéra ha umi ñeheko mbo'e ha opa umi tembiapoukapy ame'ẽ vaekue Moisés rupi.”

9Manasés katu omboguata tape vai rehe Judá ha Jerusalén guápe ha ojapouka chupe kuéra heta mba'e ivai etevéva pe ojapóvagui umi tetã Ñandejára ohundi vaekue Israelgua renondépe.

10Ñandejára oñe'ẽ Manasés ha hetã guápe, ha'e kuéra katu ndoikuaaséi mba'eve.

11Upévare Tupã ombou hese kuéra Asiria pegua ñorãirõhára ruvicha kuéra. Umíva ipojái Manasés rehe, oipokua chupe ha omosã kadénape ha ogueraha Babilóniape.

12Manasés katu ojecha vaímarõ, oñembo'e Tupã Ijárape ha oñemomirĩ Tupã itúva kuéra ypykue Jára renondépe.

13Ha ha'e oñembo'évo, Tupã ohendu iñembo'e ha ogueru jey Jerusalénpe oisãmbyhy haguã hetãme. Upémarõ ohecha kuaa Manasés Tupã ha'eha Ijára.

14Upe rire Manasés omopu'ã David Táva jerére, Guihóngui kuarahy reike gotyo, ñúme, peteĩ korapy jere ijyvate porãva, ojepysóva Pira Rokẽ meve, omongoráva upe hérava Ófel. Omoĩ avei ñorãirõhára ruvicha opa táva Judagua oñeñangareko mbaretévape.

15Oipe'a avei tupaógui umi tupã mombyrygua, pe ta'ãnga ha opa umi altar ha'e omopu'ãuka vaekue tupã gua'u kuérape upe yvyty oĩháme tupao ha Jerusalénpe, ha umíva omombopa távagui okápe.

16Upéi omyatyrõ Ñandejára altar, oikuave'ẽ mymbajuka joajurã ha aguije me'ẽ rehegua, ha he'i Judá guápe omomba'e guasu haguã Tupã Israel Járape.

17Opáichavo Israelgua akóinte oikuave'ẽ mymbajuka umi ijyvateha rupi, oikuave'ẽ ramo jepe Tupã Ijárape guarã.

18Ambue mba'e Manasés rekovekue guigua, iñembo'e Tupãme, ha umi ñe'ẽ maranduhára kuéra he'i vaekue chupe Tupã Israel Jára rérape, ojehai Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

19Iñembo'e ha pe he'i vaekue chupe Tupã, iñangaipa, ha'e opu'ãrõ guare Tupãre, umi ijyvateha omopu'ã haguépe tupao tupã gua'u kuérape ha omoĩ haguépe Astarté ha ambue tupã gua'u ra'ãnga, oñemomirĩ mboyve Tupã renondépe, opa umíva rehegua ojehai upérõ guare maranduhára kuatiápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Ha'e omano rire oñeñotỹ hóga guasu pegua yvotytýpe. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Amón.

Oisãmbyhy Amón
(2 R 21.19-26)

21Amón oguereko 22 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy ha oisãmbyhy Jerusalénpe mokõi áño.

22Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, itúva Manasés rembiapokuéicha. Oikuave'ẽ mymbajuka ha omomba'e guasu opa ta'ãnga itúva Manasés ojapo vaekuépe.

23Ha'e noñemomirĩri Ñandejára renondépe ojapo haguéicha itúva Manasés, upéva rangue ombojo'ave umi tembiapo vai.

24Mburuvicha kuéra opu'ã hese, ha ojuka chupe hóga guasúpe.

25Maymáva hetakuéicha katu ojuka mburuvicha guasu Amón jukaharépe, ha hendaguépe omoĩ mburuvicha guasúrõ ita'ýra Josíaspe.

2 Crónicas 34

Oisãmbyhy Josías
(2 R 22.1-2)

1Josías oguereko 8 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 31 áño.

2Josías rembiapokue iporã Ñandejára renondépe, oguatágui itúva ypykue David rape rupi, opia'ỹre mba'evépe.

Josías omoĩ porã jey opa mba'e

3Áño 8ha oñepyrũ haguépe oisãmbyhy, imitã ramo jepe, Josías oñepyrũ oheka Tupã, itúva ypykue David Járape. Ha áño 12hápe oñepyrũ omopotĩ Judá ha Jerusalén opaichagua tupã gua'u tupaógui, Astarté ha tupã gua'u kuéra ra'ãngágui ita verágui ojejapóva,

4ha oityka yvýre hovake opaichagua Baal kuéra altar ha oñemyangu'i umi ojehapyha insiénso oĩva umíva ári, umi Astarté ra'ãnga, umi tupã gua'u ha umi ta'ãnga ita térã ita vera ñemboyku pyre guigua; umíva omyangu'i tumi yvy timbóicha ha omosarambi oñeñotỹháme umi omomba'e guasu vaekue chupe kuéra.

5Ijaltar kuéra ári ohapyka avei umi ipa'i gua'u kuéra kãnguekue, ha upéicha omopotĩ vaekue Judá ha Jerusalén.

6Upéicha avei ojapo Manasés, Efraín, Simeón ha Neftaligua peve táva kuérape, ha opa ijerére.

7Oity yvýre altar, Astarté ha tupã gua'u kuéra ra'ãnga, omyangu'i tumi umíva ha ohundi opa altar ojehapyha insiénso oĩva Israel rupi. Upéi ou jey Jerusalénpe.

Ojejuhu kuatia oĩháme Tupã rembiapoukapy
(2 R 22.3—23.3)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Áño 18 oisãmbyhy haguépe, omopotĩ rire upe tetã ha tupao, omondo Asalías ra'y Safán, táva ruvicha Amasías ha hembijokuái joa Joacaz ra'ýpe, omyatyrõ haguã Tupã Ijára tupao.

9Ko'ãva oho pa'i guasu Hilquías rendápe ha ome'ẽ chupe upe viru ojereraha vaekue tupaópe ha umi levíta ha okẽ rerekua ombyaty vaekue Manasés ha Efraínpe, umi opytávagui Israélpe, ha opa Judá ha Benjamín ha Jerusalén guágui.

10Upéi ome'ẽ hikuái tupao ñemopu'ã rerekuápe, ha'e kuéra ohepyme'ẽ haguã umi omba'apóvape tupao ñemyatyrõme.

11Ome'ẽ avei yvyra kytĩha ha óga mopu'ãha kuérape, ojogua haguã ita oñekytĩva ha yvyra kuéra tupaópe guarã, mburuvicha guasu kuéra Judagua oheja vaekue oñembyaipa.

12Ko'ã kuimba'e ojapo hembiapo kuéra hekoitépe. Huvicha kuéra ramo oĩ Merarí ñemoñaregua levíta Jáhat ha Abdías; ha Quehat ñemoñaregua Zacarías ha Mesulam. Ko'ãva oisãmbyhy pe tupao ñemyatyrõ. Opa ko'ãva, levíta vaekue ha ombopukuaa opaichagua mba'epu.

13Ha'e kuéra avei oisãmbyhy umi mba'e rerojaha ha umi omba'apóvape tupao ñemyatyrõme. Oĩ avei levíta kuatia haiha, oĩ sãmbyhyhára ha oĩ okẽ rerekua.

14Oguenohẽvo pe pira pire ojereraha vaekue tupaópe, pa'i Hilquías ojuhu pe kuatia ojehaiháp̃e Ñandejára rembiapoukapy, oñeme'ẽ vaekue Moisés rupi.

15Upépe voi ha'e omombe'u mba'e haihára Safánpe ojuhu hague tupaópe kuatia Ñandejára rembiapoukapy rehegua ha ome'ẽ chupe upe kuatia.

16Safán ogueraha upe kuatia mburuvicha guasúpe ha he'i chupe: —Ne rembiguái kuéra ojapo opa mba'e ere vaekue chupe kuéra.

17Oguenohẽ pe viru oĩva tupaópe ha ome'ẽ umi omba'apóvape.

18Upéi Safán he'i mburuvicha guasúpe: —Pa'i Hilquías ome'ẽ chéve peteĩ kuatiañe'ẽ. Ha Safán omoñe'ẽ pe kuatia mburuvicha guasúpe.

19Mburuvicha guasu, ohendúvo Ñandejára rembiapoukapy, omondoro ijao,

20ha pya'e he'i Hilquías, Safán ra'y Ahicam, Micaías ra'y Abdón, kuatia haihára Safán ha mburuvicha guasu rembiguái Asaíaspe:

21—Tapeho peporandu Ñandejárape, che rérape ha opa umi Israel ha Judápe opytáva rérape, mba'épa he'i pe kuatia ñe'ẽ ojejuhu vaekuépe. Oimearã Ñandejára ipochy hendy hína ñane ndive, ñande ru kuéra ypykue ndoikuaaséi haguére mba'eve chugui ha ndojaposéi haguére pe Ñandejára he'i vaekue.

22Hilquías oho ohechávo maranduhára kuñávape hérava Huldá, Salum rembireko. Ko Salum, Ticvá ra'y ha Harhás remineno, pe oñangarekóva ao kuéra tupao peguáre. Huldá oiko Jerusalén pegua Barrio mokõiháme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Huldá he'i chupe kuéra: —Kóicha he'i Tupã Israel Jára: ‘Peje upe pene mbou vaekuépe peporandúvo chéve,

24che, pende Jára, ha'eha kóicha: Amboúta ivaíva ko táva ha umi ápe oikóva ári. Opa umi mba'e vai ojehaíva pe kuatia ñe'ẽme pehendu vaekue Judá ruvicha guasu renondépe, amboúta pende ári.

25Che hegui niko peñemomombyry ha pehapy insiénso tupã ambue kuérape. Upévare che pochy hendy umi mba'e pejapóvare. Hendýma hína che pochy ko peimeháre, ha ndogue mo'ã véima.

26Peje aipo ramo Judá ruvicha guasúpe, pene mbou vaekue peporandúvo chéve, che Tupã Israel Jára ha'eha avei kóicha: Rejapo haguére upe rehendu vaekue,

27ha rembyasy ha reñemomirĩ haguére che renondépe rehendúvo umi mba'e ha'éva ojehutaha ko táva ha umi ko'ápe oikóvape, ha reñemomirĩ haguére ha nde ao remondoro, ha rejahe'o haguére che renondépe, che avei rohendu. Che opa mba'e Jára ha'e ndéve.

28Remanóta py'a guapýpe ha rehóta reñembyaty nde ru kuéra ypykue ndive, rehecha'ỹre pe ivai etéva ahekuavótava ko táva ha umi ko'ápe oikóva ári.’ Mburuvicha guasu remimbou kuéra ojevy ha ogueraha chupe umi ñe'ẽ.

29Upérõ mburuvicha guasu ohenoika opa myakãhára Judá ha Jerusalén guápe, oñembyaty haguã.

30Upéi mburuvicha guasu, kuimba'e kuéra Judagua, opavave Jerusalénpe oikóva, pa'i kuéra, maranduhára kuéra ha pe tetãgua oĩ haguéicha, oho tupaópe. Upépe mburuvicha guasu omoñe'ẽ hatã chupe kuéra opa mba'e oje'éva pe ñe'ẽ ñome'ẽ rehegua kuatiápe, ojejuhu vaekue tupaópe.

31Upéi mburuvicha guasu oñembo'y pe horkon imba'éva ykére, ha ome'ẽ iñe'ẽ Ñandejára renondépe iñe'ẽ rendúvo chupe, ojapóvo hekoitépe ha ipy'aite guive opa umi hembiapoukapy, ha ombyajévo opa mba'e ojehaíva pe kuatiápe.

32Upéi he'i opa Judá ha Benjamingua upépe oĩvape, ome'ẽ haguã Tupãme iñe'ẽ ha he'i haguã chupe ojapotaha opa mba'e he'íva hikuái iñe'ẽ me'ẽme. Ha umi Jerusalengua ojapo iñe'ẽ ome'ẽva Tupã itúva kuéra ypykue Járape.

33Josías oipe'apa umi tembiapo ahẽ oikóva opa Israel rupi, ha he'i opa umi oikóva Israélpe omomba'e guasu haguã Tupã Ijárape. Ha ha'e oikove aja, ndojeíri hikuái Tupã itúva kuéra ypykue Járagui.

2 Crónicas 35

Josías ombyarete Páskua
(2 R 23.21-33)

1Josías ombyarete Jerusalénpe Páskua Ñandejára rérape: ára 14, mes peteĩháme ojejuka ovecha ra'y aretépe guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Omoĩ pa'i kuérape hembiaporã rendápe ha omokyre'ỹ chupe kuéra omba'apo haguã tupaópe.

3Levíta kuérape, ha'éva opa Israelgua mbo'ehára ha oñemboykéva Ñandejárape guarã, ome'ẽ ko'ã tembiapoukapy: “Pemoĩ Tupã karameguã tupaópe ojapo vaekue Salomón David ra'y ha Israel ruvicha guasu. Natekotevẽ mo'ãvéi peraha pende ati'ýre. Ko'ágã peñemoĩ pemba'apo Tupã pende Járape guarã, ha hetã Israélpe guarã.

4Peñembosako'i peteĩ-teĩva ha pende rogagua javeve, pejopyru haguã tembiapópe, ohai haguéicha David Israel ruvicha guasu ha ita'ýra Salomón.

5Tupaópe peñemohenda aty-atýpe, ojohogagua javeve, pemba'apo haguã pene pehẽngue Israel guápe guarã.

6Pejuka ovecha ra'y Páskua peguarã, peñemopotĩ ha pembosako'i pe oñekotevẽva ojejapo haguã upe Ñandejára he'i vaekue Moisés rupi.”

7Upéi Josías ome'ẽ imba'évagui tetãgua upépe oĩvape guarã, 30.000 ovecha ra'y ha kavara ra'y, ha 3.000 tóro ra'y ombyarete haguã hikuái pe Páskua.

8Mburuvicha guasu rembijokuái kuéra avei ome'ẽ imba'évagui tetãgua, pa'i ha levíta kuérape guarã. Hilquías, Zacarías ha Jehiel, tupao rerekua kuéra, ome'ẽ pa'i kuérape 2.600 ovecha Paskuarã ha 300 tóro ra'y;

9Conanías ha iñirũ nguéra Semaías ha Natanael, upéicha avei Hasabías, Jehiel ha Jozabad, levíta kuéra ruvicha, ome'ẽ 5.000 ovecha Paskuarã ha 500 tóro ra'y.

10Oĩmarõ opa mba'e oñepyrũ haguã pe arete, pa'i kuéra oñemoĩ hendápe ha levíta kuéra oñomboja'o aty-atýpe ojopyru haguã hembiapópe, he'i haguéicha mburuvicha guasu.

11Upérõ ojuka hikuái mymba kuéra Paskuarã, ha levíta kuéra ojuka aja umi mymba, pa'i kuéra ohypýi altar mymba ruguýpe levíta kuéra ombohasáva chupe kuéra.

12Upéi oipe'a ikyrakue ojehapy haguã ha ome'ẽ ojohoga guápe oikuave'ẽ haguã Ñandejárape, oje'eháicha Moisés rembiapoukapýpe, ha upéicha avei ojapo umi tóro ra'y reheve.

13Upéi ohesy hikuái umi mymba ro'o oñembyarete haguã pe Páskua, oje'eháicha pe tembiapoukapýpe, ha umi ambue mba'e kuave'ẽ ombojy hikuái japepo ha páilape ha omboja'o pya'e porã opa tetã guápe.

14Upéi levíta kuéra ombosako'i pe imba'e ha pa'i kuéra Aarón ñemoñare mba'erãva, umíva niko omba'apo pyhare peve oikuave'ẽvo mymbahapy ha ikyrakue. Upévare levíta ombosako'i pa'i kuéra Aarón ñemoñarépe upe imba'erã kuérava.

15Umi opurahéiva, Asaf ñemoñare, oĩ avei hendápe kuéra he'i haguéicha David, Asaf, Hemán ha Jedutún. Kóva hína mba'e rechahára omoirũva mburuvicha guasúpe. Okẽ rerekua kuéra natekotevẽi kuri avave oheja henda, iñirũ nguéra levíta ombosako'ígui chupe kuéra umi mymbajuka pehẽngue imba'erãva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Upéicha oñemohenda porã upe árape opa upe tembiapo Ñandejárape guarã, oñembyarete haguã pe Páskua ha oñekuave'ẽ haguã mymbahapy Ñandejára altar ári he'i haguéicha mburuvicha guasu Josías.

17Umi Israelgua oĩva upérõ upépe, ombyarete pe Páskua ha umi 7 ára oje'uhápe mbuja oñembovu'ỹva.

18Araka'eve noñembyaretéi vaekue Israélpe peteĩ Páskua peichagua, maranduhára Samuel ára guive. Ndaipóri vaekue Israelgua ruvicha guasu ombyaretéva Páskua, ombyarete haguéicha mburuvicha guasu Josías, pa'i, levíta kuéra, umi Judá ha Israelgua upépe oĩva ha umi Jerusalengua ndive.

19Áño 18 oisãmbyhy haguépe Josías oñembyarete pe Páskua.

Josías omano
(2 R 23.28-30)

20Heta ára Josías omyatyrõ rire pe tupao, Egipto ruvicha guasu Necao oho ysyry guasu Éufrates gotyo oñorãirõ haguã Carquémispe ha Josías osẽ chupe.

21Necao katu he'ika chupe: “Che rejápe, Judá ruvicha guasu. Ko'ágã ndaha'éi hína ne ndive, ambue tetã ndive añorãirõ hína. Tupã he'i chéve aiko pya'e haguã. Oho porãvéta ndéve rejeírõ che raperãgui ha ani reñemoĩ Tupãre, oĩva che ndive; ỹrõ ha'e ne rundíta hína.”

22Josías katu ndoikuaaséi mba'eve ha oho chupe: nohenduséi Necao ñe'ẽ oúva Tupãgui voi. Oike ñorãirõme Meguido ñúme,

23ha umi hu'y poiha oha'ã Josíaspe ha ojapi chupe. Upémarõ Josías he'i mburuvicha kuérape. “Pe che renohẽ ko'águi, cháke ajekutu vai hína!”

24Ha'e kuéra oguenohẽ chupe ikárro oñorãirõhágui ha oguerova chupe ikárro ambuépe ha ogueraha Jerusalénpe. Upépe omano. Oñotỹ hikuái chupe itúva kuéra ypykue ykére. Opa Judá ha Jerusalengua oguerojahe'o chupe.

25Jeremías ohai hérape ñe'ẽ yvoty oguerojahe'óva imanóre. Ko'agãite peve opa opurahéiva, kuimba'e ha kuña, imandu'a Josías rehe ipurahéi jahe'ópe. Ko'a purahéi ojepurahéi tapiaite Israélpe ha ojehai umi purahéi aty apytépe.

26Ambue mba'e Josías rekovekue guigua, opa umi mba'e porã ojapo vaekue oĩháicha Ñandejára rembiapoukapýpe,

27ha opa hembiapokue, iñepyrũha guive ipaha peve, ojehai Judá ha Israel ruvicha guasu kuéra kuatiápe.

2 Crónicas 36

Joacaz oisãmbyhy
(2 R 23.31-35)

1Umi tetãgua ogueraha upémarõ Joacaz, Josías ra'ýpe, ha omoĩ chupe mburuvicha guasúrõ Jerusalénpe itúva rendaguépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Joacaz oguereko 23 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 90 ára.

3Egipto ruvicha guasu oipe'a chupe iguapyhágui Jerusalénpe ha he'i upe tetã ohepyme'ẽ haguã chupe 3.300 kílo pláta ha 33 kílo óro.

4Upéi mburuvicha guasu Egiptogua omoĩ Judá ha Jerusalén ruvicha guasúrõ Joacaz ryke'ýpe hérava Eliaquim, ha ombohéra chupe Joaquim, Joacázpe katu ogueraha Egíptope.

Oisãmbyhy Joaquim
(2 R 23.36—24.7)

5Joaquim oguereko 25 áño, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 11 áño. Hembiapo katu ivai Tupã Ijára renondépe.

6Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor, ondyry hese ha ogueraha Babilóniape ipokuapy.

7Nabucodonosor ogueraha Babilóniape heta tembiporu tupao pegua ha omoĩ itupaópe.

8Ambue mba'e Joaquim rekovekue guigua, opa hembiapo ahẽ ha pe ojehu vaekue chupe, Israel ha Judagua ruvicha guasu kuatia kuérape ojehai. Hendaguépe oisãmbyhy ita'ýra Joaquín.

Joaquín ojereraha Babilóniape
(2 R 24.8-17)

9Joaquín oguereko 18 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 100 ára. Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe.

10Áño pyahu ñepyrũme, mburuvicha guasu Nabucodonosor ogueraha chupe Babilóniape, umi tembiporu tupao pegua iporãvéva reheve, ha omoĩ hendaguépe Judá ha Jerusalén ruvicha guasúrõ Sedequíaspe.

Oisãmbyhy Sedequías

11Sedequías oguereko 21 áño oñepyrũrõ oisãmbyhy, ha oisãmbyhy 11 áño Jerusalénpe.

12Hembiapo katu ivai Tupã Ijára renondépe. Noñemomirĩri maranduhára Jeremías renondépe oñe'ẽva chupe Ñandejára rérape.

13Opu'ã avei Nabucodonosor rehe, ome'ẽka vaekue chupe iñe'ẽ Tupã rérape oikotaha iñe'ẽme, ha ndoikuaaséi mba'eve Tupã Israel Járagui.

14Avei opa Judagua ruvicha, pa'i ha tetãguára, oñemboheko añave, ha oñeme'ẽ umi tetã ambuegua rembiapo ahẽme, omomarã pe tupao Tupã oiporavo vaekue hogarã Jerusalénpe.

15Tupã itúva kuéra ypykue Jára omondo tapiaite chupe kuéra iñe'ẽ hembiguái kuéra rupi, oiporiahurerekógui hetã guápe ha pe ha'e oikohápe.

16Ha'e kuéra katu opuka umi Tupã rembiguáire, ndojapói mba'evérõ imomarandu ha oñembohory imaranduhára kuérare. Upérõ Tupã pochy rendy okapu hetãgua rehe ha ndaipóri véima ojokóva chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jerusalén oñehundi
(2 R 25.8-21; Jer 39.8-10; 52.12-30)

17Upérõ Tupã ogueru hi'ári kuéra caldéo kuéra ruvicha guasúpe, ojukáva kysépe mitã
rusu kuérape tupaópe voi. Ndoiporiahurerekói avavéicha guápe: mitã rusu, kuñataĩ ha
itujávape. Opa umíva Tupã omoĩ ipoguýpe.

18Opa tembiporu tupao pegua, michĩ ha tuicháva, mba'e repyeta tupao pegua, ha
mburuvicha guasu ha hembijokuái kuéra róga pegua, oguerahapaite caldéo kuéra
ruvicha guasu Babilóniape.

19Upéi katu ohapy pe tupao, oity yvýre táva Jerusalén korapy jere yvate, ohapy óga
guasu kuéra ha ohundi opa mba'e, oheja'ỹre mba'eve ikatúva ojeporu.

20Upe rire ogueraha umi ojejuka'ỹ vaekue, ha umívape ha'e ha ita'ýra kuéra oguereko
hembiguái ramo, opu'ã meve hendaguépe tetã guasu Persia.

21Kóva ojehu oiko haguã Ñandejára he'i vaekue maranduhára Jeremías rupi. Upéicha
pe yvy opytu'u itapere aja pukukue, ohepyme'ẽmba peve umi pytu'uha ára opytu'u'ỹ
haguére, oñemboty peve 70 áño.

Mburuvicha guasu Ciro omondo iñe'ẽ
(Esd 1.1-14)

22Áño peteĩha Ciro ojupi haguépe Persia ruvicha guasúrõ, ha ojehu haguãicha
Ñandejára ñe'ẽ Jeremías omosarambi vaekue, Ñandejára oñatõi Círope omoĩ haguã
kuatiápe ha ohenduka haguã hetã tuichakuére kóicha:

23“Che Ciro, Persia ruvicha guasu kóicha ha'e: Ñandejára, Tupã yvága pegua
omoĩmba che pópe opa tetã nguéra oĩva ko yvy apére. Ha'e omoĩ che pópe amopu'ãvo
chupe tupao táva Jerusalénpe, opytáva Judá yvýpe. Aipo ramo opa peẽme, Tupã
retãgua, tapeho upépe, ha ha'e ta pene pytyvõ.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Esdras

Esdras 1

Ciro he'i Israelgua ikatuha ojevy hetãme
(2 Cr 36.22-23)

1Áño peteĩha Ciro ojupi haguépe Persia ruvicha guasúrõ, ha ojehu haguãicha
Ñandejára ñe'ẽ Jeremías omosarambi vaekue, Ñandejára oñatõi Círope omoĩ haguã
kuatiápe ha ohenduka haguã hetã tuichakuére kóicha:

2—Che Ciro, Persia ruvicha guasu kóicha ha'e: "Ñandejára, Tupã yvága pegua
omoĩmba che pópe opa tetã nguéra oĩva ko yvy apére. Ha'e omoĩ che pópe amopu'ãvo
chupe tupao táva Jerusalénpe, opytáva Judá yvýpe."

3Aipo ramo opa peẽme, Tupã retã guápe, ha'e "Tapeho pemopu'ã tupao Ñandejára,
Israel Tupãme, táva Jerusalénpe opytáva Judá yvýpe. Ha ha'e ta pene pytyvõ.

4Ha opa umi osẽtavape oho hetãme, umívape toipytyvõ umi hóga jere rupi oikóva ha
tome'ẽ chupe kuéra pláta, óro, mymba kuéra ha opa mba'e. Péicha avei, opaichagua
mba'e kuave'ẽ Tupã tupaópe guarã oĩva Jerusalénpe."

5Tupã omokyre'ỹ umi omyakãva Judá ha Benjamín ñemoñarépe, avei pa'i ha levíta
kuérape. Ko'ãva oñembosako'i oho haguã Jerusalénpe omopu'ãvo tupao Ñandejárape.

6Ha umi ohótava guivépe, oñeme'ẽ opaichagua mba'e: pláta, óro, mymba kuéra, heta
mba'e jeguaita ha opaichagua mba'e kuave'ẽ.

7Mburuvicha guasu Ciro voi ome'ẽka jey umi tembiporuita Nabucodonosor
oguenohẽka vaekue Ñandejára tupaógui oĩva Jerusalénpe ha oguerahauka vaekue
itupã nguéra tupaópe guarã Babilóniape.

8Umíva umi mba'e Ciro ome'ẽ iviru ñangarekohára Mitrídatespe ha kóva, oipapa rire,
ome'ẽ Judá ruvicha Sesbasárpe.

9Ko'ãva hína umi mba'e oñeme'ẽ vaekue chupe: 30 ña'ẽ órova, 1.000 ña'ẽ plátava ha
29 kyse.

10Avei 30 kambuchi'i órova, 410 kambuchi'i plátava ha 1.000 tembiporu opaichagua.

11Oĩ 5.400 tembiporu óro ha plátagui ojejapóva. Ha Sesbasar ogueraha ko'ã mba'e
umi ojehapo'o vaekue hetãgui oho jeývo Jerusalénpe Babilóniagui.

Esdras 2

Israelgua ojevy vaekue Jerusalénpe Zorobabel ndive
(Neh 7.5-73)

1Ko'ãva hína Israelgua oikove ypy vaekue Judápe ha upéi Nabucodonosor ogueraha
vaekue Babilóniape. Upégui ou jey vaekue hikuái. Heta oĩ vaekue oúva Jerusalénpe,
ambue katu isarambi ko Judá yvýre ohóvo hikuái peteĩ-teĩ hóga kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Omyakã chupe kuéra Zorobabel, Josué, Nehemías, Seraías, Reelaías, Mardoqueo, Bilsán, Mispar, Bigvai, Rehúm ha Baaná. Ko'ãva umi oho vaekue:

3Parós ñemoñare kuéra, 2172,

4Sefatías ñemoñare, 372,

5Árah ñemoñare, 775,

6Pahat-Moab ñemoñare (umíva hína Josué ha Joab ñemoñare), 2812,

7Elam ñemoñare, 1254,

8Zatú ñemoñare, 945,

9Zacai ñemoñare, 760,

10Binuy ñemoñare, 642,

11Bebai ñemoñare, 623,

12Azgad ñemoñare, 1222,

13Adonicam ñemoñare, 666,

14Bigvai ñemoñare, 2056,

15Adín ñemoñare, 454,

16Ater, upéva hína Ezequías ñemoñare, 98,

17Besai ñemoñare, 323,

18Jorá ñemoñare, 112,

19Hasum ñemoñare, 223,

20Guibar ñemoñare, 95,

21Belengua 103,

22Netofagua 56,

23Anatotgua 128

24Bet-Azmavetgua 42,

25Quiriat-Jearim, Quefirá ha Beerotgua 743,

26Ramá ha Guebagua 621,

27Micmasgua 122,

28Betel ha Haigua 223,

29Nebo ñemoñare 52,

30Magbís ñemoñare 156,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Elam (ambuéva) ñemoñare 1254,

32Harim ñemoñare 320,

33Lod, Hadid ha Onó ñemoñare 725,

34Jericó ñemoñare 345,

35Senaá ñemoñare 3.630,

36Pa'i kuérava katu oho: Josué rogagua, Jedaías ñemoñare 973,

37Imer ñemoñare 1052,

38Pashur ñemoñare 1247,

39Harim ñemoñare 1017.

40Levíta kuérava katu oho: Hodovías ñemoñare, Josué ha Cadmiel ñemoñare 74,

41Opurahéiva katu oho: Asaf ñemoñare 128.

42Okẽ rerekua ñemoñare katu: Salum, Ater, Talmón, Acub, Hatitá ha Sobai ñemoñare 139.

43Tupaópe omba'apóva ñemoñare katu: Sihá, Hasufá, Tabaot,

44Querós, Siahá, Padón,

45Lebaná, Hagabá, Acub,

46Hagab, Salmai, Hanán,

47Guidel, Gáhar, Reaías,

48Resín, Necodá, Gazam,

49Uzá, Paséah, Besai,

50Asná, Meunim, Nefusim,

51Bacbuc, Hacufá, Harhur,

52Baslut, Mehidá, Harsá,

53Barcós, Sísara, Temá,

54Nesíah ha Hatifá ñemoñare.

55Salomón rembiguaikue ñemoñaréva katu: Sotai, Soféret, Perudá,

56Jaalá, Darcón, Guidel,

57Sefatías, Hatil, Poquéret-Hasebaím ha Amón ñemoñare.

58Umi tupaópe omba'apóva ñemoñare Salomón rembiguaikue ñemoñare ndive ohupyty 392.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

59Umi ohóva táva Tel-Mélah, Tel-Harsá, Querub, Adón ha Imérgui ndoikuaái ha'e kuérapa Israelgua térãpa nahániri.

60Umíva hína Delaías, Tobías ha Necodá ñemoñare kuéra 652.

61Pa'i kuéra apytépe katu oĩ Hobaías ha Cos ñemoñare; ha Barzilai péicha oñembohérava omenda haguére peteĩva Barzilai rajýre. Barzilai niko Galaadgua vaekue.

62Maymáva ko'ã ñemoñare oheka héra kuatiápe ohecha haguã oĩpa héra pa'i kuéra ñemoñare apytépe. Ha ndojejuhúigui, ndojehejái chupe kuéra pa'i kuéra apytépe.

63Hi'ári, huvicha kuéra Zorobabel ndohejái chupe kuéra ho'u umi mba'e oñemboykévagui Tupãme, pa'i oity mboyve Urim ha Tumim oikuaa haguã upe ojejapo vaerã.

64Umi Israelgua ojevýva ohupyty 42.36,

65hembiguái kuéra katu 7.337. Oĩ avei 2.000 kuimba'e ha kuña opurahéiva.

66Ogueraha hikuái 736 kavaju, 245 mburika,

67avei 435 kaméllo ha 6.720 vúrro.

68Oĩ umi Israel guápe omyakãva apytépe, oguahẽvo tupaópe, Jerusalénpe, oikuave'ẽ umi mba'e oguerekóvagui ikatu haguã Ñandejára tupao oñemopu'ã pe oñembo'y ypy haguépe.

69Ikatumiháicha ome'ẽ hikuái ha péicha oñembyaty 488 kílo óro, 2.750 kílo pláta ha 100 pa'i ao.

70Pa'i ha levíta kuéra opyta Jerusalénpe. Péicha avei oĩ umi ou vaekue apytégui opytáva upépe. Umi opurahéiva ha umi tupaópe omba'apóva, opavave oho oiko itávape. Péicha avei umi Israelgua hembýva.

Esdras 3

Tupao ñemopu'ã

1Pe 7 meshápe hérava Tisri, upévo maymáva Israelgua oñemohenda jeýma itáva kuérape. Ha upéi oĩ haguéicha oñembyaty Jerusalénpe.

2Upérõ Josadac ra'y Josué ha hapicha pa'i kuéra ha Salatiel ra'y Zorobabel ha hesegua kuéra oñemoĩ omopu'ã altar Tupã, Israel Járape ikatu haguã ojapo mymbahapy upépe. Péicha he'i kuatiápe oheja vaekue Tupã rembiguái Moisés.

3Pe oĩ haguépe voi omopu'ã hikuái pe altar, okyhyje ramo jepe umi ijere rupi oikóvagui. Ha upépe oikuave'ẽ mymbahapy Ñandejárape pyhareve ha ka'aru.

4Ombyarete avei hikuái Jotopa Róga ára. Ha kuatiápe he'iháicha, opa árape oikuave'ẽ hikuái mymbahapy, umi árape oñekuave'ẽ vaerãháicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Oikuave'ẽ avei hikuái Ñandejárape opa árape mymbahapy, ha avei jasy ra'y jave. Péicha avei opa umi aretépe Ñandejára rehehápe ojererekóva. Upéi oĩ umi ijeheguínte omoguahẽva Ñandejárape ambue mba'e kuave'ẽ.

6Ne'ĩra ramo jepe oñepyrũ omopu'ã hikuái tupao Ñandejárape, pe 7 mes ñepyrũha ára guive oikuave'ẽ hikuái Ñandejárape mymbahapy.

7Persia ruvicha guasu he'i haguéicha chupe kuéra ohenoika hikuái ita omboguapýva ha yvyra rehe omba'apóvape. Ha táva Tiro ha Sidón guápe katu ome'ẽ hikuái tembi'u, kaguy ha ñandyry ogueruka haguã chupe kuéra ýrupi yvyra Líbanogui táva Jope peve.

Tupao ñemopu'ã ñepyrũ

8Pe mes mokõiháme hérava Ijár, 2 áño oho jey haguépe hikuái Jerusalénpe, Salatiel ra'y, Zorobabel; ha Josadac ra'y, Josué ha ipehẽngue kuéra pa'i, levíta kuéra ha opa umi ojehapo'o vaekue hetãgui ha ojevy vaekue Jerusalénpe Babilóniagui oñemoĩ omopu'ã tupao. Ha omoĩ hikuái tembiapo omyakã haguã levíta kuérape ombotýmava 20 áño.

9Josué, ta'ýra ha tyvýra kuéra reheve; Cadmiel ha ta'ýra kuéra Judá ñemoñare guáva; Henadad, ta'ýra ha tyvýra kuéra ndive levítava oñemoĩ oñondive omyakã haguã umi Tupã tupao rehe ombo'apóvape.

10Oñemboguapy aja ita pe tupao roguyke oñemopu'ã haguã, oñemboja pa'i kuéra oñemonde jeguapáva, turu ipópe. Péicha avei Asaf ñemoñare, levítava platíllo reheve opurahéi ha omomba'e guasu haguã Tupãme David, Israel ruvicha guasu oheja haguéicha.

11Ha opurahéi ha omomba'e guasu Ñandejárape he'ívo: “Tupã imba'e porã ha opa árape Israélpe ohayhu.” Ha maymáva Israelgua osapukái omomba'e guasúvo Tupãme, oñemboguapýguima ita tupao roguyke oñemopu'ã haguã.

12Heta pa'i, levíta kuéra ha umi Israélpe omyakãva, ikaraipámava ha ohecha vaekue pe tupao ypykue hasẽ ohechávo oñemopu'ã jeyha pe tupao. Péicha avei heta oĩ osapukáiva vy'águi.

13Mombyrýgui oñehendu pe ayvu omopu'ãva hikuái, opavave osapukáigui. Ha avave nde'ikuaái mávapa pe ovy'áva térã mávapa pe hasẽva.

Esdras 4

Ojejoko tupaóre ñemba'apo

1Umi ija'e'ỹva Judá ha Benjamín ñemoñare rehe oikuaávo umi ojehapo'o vaekue hetãgui ha ou jey vaekue Jerusalénpe omopu'ãha Tupã, Israel Jára tupao,

2oñemboja Zorobabel, Josué ha opa umi Israel guápe omyakãva rendápe ha he'i chupe kuéra: —Toromba'apóna pene ndive. Ore niko peẽicha, romomba'e Tupãme ha roikuave'ẽ avei chupe mymbahapy. Péicha ore rojapo ore gueru guive ápe Esarhadón, Asiria ruvicha guasu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Zorobabel, Josué ha mayma Israel guápe omyakãva katu he'i chupe kuéra: —
Ndaikatu mo'ãi pemba'apo ha pemopu'ã ore ndive ore Tupã tupaorã. Orénte
romopu'ãta Tupã, Israel Járape tupao, he'i haguéicha oréve Ciro, Persia ruvicha guasu.

4Upéva haguére umi Judá jere rupi oikóva opu'ã hese kuéra ha omongyhyje chupe
kuéra ani haguãtei omopu'ã pe tupao.

5Persia ruvicha guasu Ciro ha hendaguépe ojupi vaekue Darío rembiguái kuérape
ombopopegua hikuái ani haguãtei oheja Judá guápe omopu'ã pe tupao.

Samariagua oñemoĩ Jerusalén guáre

6Asuero ojupi ramórõ mburuvicha guasúrõ, Samariagua omoguahẽ chupe kuatia.
Upévape otaky hikuái Judá ha Jerusalén guáre.

7Ha Pérsiape oĩ ramo guare mburuvicha guasúrõ Artajerjes, omoguahẽ avei chupe
kuatia Jerusalengua rehe Bislam, Mitrídates, Tabeel ha hapicha kuéra. Upéva pe
kuatia oñemoĩ vaekue araméo ñe'ẽme.

8Mburuvicha Rehúm ha Simsai ikuatia ñangarekohára oguerahauka huvicha guasu
Artajérjespe kuatia Jerusalén rehe.

9-10Ko'ãva hína pe kuatia oguerahauka vaekue: mburuvicha Rehúm ha Simsai
ikuatia ñangarekohára, ha hapicha mburuvicha kuéra Persia retã guáva ha umi
oikóva Érec ha Babilóniape. Tetã Elamgua oikóva táva Súsape, ha ambue tetãgua
Asnapar mburuvicha guasu marangatu ogueru vaekue ambue tetãgui ha omohenda
vaekue táva kuéra Samaríape ha ambue henda rupi kuarahy reike gotyo Éufrates
ysyrýgui.

11Kóicha he'i pe kuatia: —Ore Artajerjes rembiguái, roĩva ko ne retãme kuarahy
reike gotyo Éufrates ysyrýgui:

12roikuaauka ndéve, ore ruvicha guasu, umi judío ou vaekue nde reikoha guio
ágotyo, oguahẽ hague Jerusalénpe ha oñepyrũ hague omongora pe táva ahẽ,
oñemoĩva opávare. Omboguapypáma ita ha oñepyrũma korapy jere kuéra omopu'ã
hikuái.

13Eikuaáke ore ruvicha, ojeheja ramo kóva ko táva oñemopu'ã ha omboty ramo
ikorapy jere kuéra, hemime'ẽ nomoguahẽse mo'ã véima ndéve ha ojehekyiséta
hikuái nde po guýgui. Amo ipaháp nde jeýnte resẽ vaíta ha noguahẽ mo'ãi ndéve
umi mba'e kuave'ẽ.

14Ore niko ne rembiguái ha nde pe ore mongarúva. Rohecha ivai etereiha ko
ojapóva hikuái nde rehe. Upévare romoguahẽ ndéve ko kuatia,

15ikatu haguãicha rehekauka kuatia kuérape nde ypy kuéra oheja vaekue apytépe.
Ore ruvicha, umi kuatiápe rejuhúta kóva ko táva opu'ãha opávare ha oñemoĩva
mburuvicha guasu kuérare, ha ambue tetãre. Ymaite guive voi péichava hikuái,
upévarema voi oñehundi vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Upévare, ore roikuaauka ndéve ore ruvicha, kóva ko táva ojeheja ramo oñemopu'ã ha omboty ramo ikorapy jere kuéra hikuái, umi yvy oĩva kuarahy reike gotyo Éufrates ysyrýgui noĩ mo'ã véima nde po guýpe.

17Mburuvicha guasu Artajerjes ogueruka chupe kuéra kuatia kóicha he'íva: “Rehúm mburuvicha Samaría pegua ha Simsai ikuatia ñangarekohára, ha mayma mburuvicha kuéra oikóva Samaríape, ha pe yvy oĩva kuarahy reike gotyo Éufrates ysyrýgui. Amoguahẽ peẽme che maitei.

18Pe kuatia peruka vaekue chéve, oñembohasa rire ore ñe'ẽme oñehenduka chéve.

19Ahekauka che ypy kuéra kuatia apytépe ha upépe ojejuhu ymaite guive voi upéva pe táva opu'ãha opa mburuvicha guasúre. Avei omyakãha ñorãirõ ha oñatõiha ambue táva kuérape opu'ã haguã huvicha kuérare.

20Aikuaa avei Jerusalénpe oĩ hague mburuvicha guasu mbarete, oguereko vaekue ipo guýpe tetã nguéra oĩva kuarahy reike gotyo Éufrates ysyrýgui ha umíva umi tetã omoguahẽ hague hemime'ẽ upépe.

21Pejokouka pe ojapóva hikuái. Upéva pe táva oñemopu'ãne ágã che ha'e vove péicha ojejapo vaerãha.

22Peñeha'ãke pesẽ porã pene rembiapópe, ani ágã pende pitua rupi che rehe jeýnte opẽmba.”

23Oguahẽvo ipópe kuéra Artajerjes kuatia, mburuvicha Rehúm ha Simsai ikuatia ñangarekohára, ha hapicha mburuvicha kuéra pya'e osẽ oho Jerusalénpe, umi judío rendápe. Oguahẽvo hendápe kuéra, mbaretépe ojokouka chupe kuéra hembiapo.

24Péicha opa vaekue tembiapo Tupã tupao rehe Jerusalénpe. Mba'evete ndojejapói áño mokõiha meve Darío ojupi haguépe Persia ruvicha guasúrõ.

Esdras 5

Tupao ñemopu'ã

1Ageo ha Idó ra'y, Zacarías, maranduhára mokõi, oikuaauka umi judíope oikóva Judá ha Jerusalénpe ñe'ẽ Ñandejára, Israel Tupã ome'ẽva chupe kuéra.

2Zorobabel, Salatiel ra'y ha Josué, Josadac ra'y oñepyrũ jey omba'apo Tupã tupao rehe oĩva Jerusalénpe. Tupã maranduhára mokõi oĩ hendive kuéra ha ijypýpe omokyre'ỹvo chupe kuéra.

3-4Umíva umi árape oñemboja hendápe kuéra Tatenai, mburuvicha pe yvy pegua oĩva kuarahy reike gotyo Éufrates ysyrýgui. Hendive ou Setar-Boznai ha ambue mburuvicha kuéra. Ko'ãva he'i umi Jerusalén guápe: —Mávapa he'i raka'e peẽme pemopu'ã jey haguã ko tupao ha pemoĩ haguã yvyra pejaho'i haguã? Mba'éicha héra umi omopu'ã jeýva hína ko tupao?

5Tupã katu oñangareko umi judíope omyakãva. Tatenai ndojokoukái pe tupao ñemopu'ã oikuaauka aja Daríope pe ojehúva ha oha'arõ aja Darío ñe'ẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Pe kuatia oguerahaukáva Tatenai, mburuvicha pe yvy pegua oĩva kuarahy reike gotyo Éufrates ysyrýgui ha Setar-Boznai, ha ambue mburuvicha kuéra pe yvy pegua.

7-8Pe kuatia he'i kóicha: “Ndéve Darío, ore ruvicha guasu romoguahẽ ore maitei. Roikuaauka ndéve, ore ruvicha, roho hague Judá retãme rohechávo Tupã tupao. Rotopa omopu'ã pyahuha hikuái pe tupao. Ita guasu oñekytĩmbyre oiporu hikuái ha umi ogyke katu ojaho'i hikuái yvyrápe. Pya'e omba'apo hikuái ha hembiapo kuéra iporã.

9Roporandu chupe kuéra mávapa he'i raka'e chupe kuéra omopu'ã ha ojaho'i haguã pe tupao.

10Roporandu avei chupe kuéra mba'éicha héra umi tupao rehe omba'apóva, ikatu haguãicha roikuaauka ndéve. Péina roguerahauka ndéve umi chupe kuéra omyakãva réra.

11Ha'e kuéra katu he'i oréve kóicha: ‘Ore ningo Tupã yvága ha yvy pegua rembiguái. Romopu'ã jey hína itupao ápe voi, omopu'ãuka haguépe yma Israel ruvicha guasu peteĩ.

12Ore ypykue katu ombopochy vaekue Tupã yvágape guápe ha ha'e omoĩ chupe kuéra Nabucodonosor, Babilonia ruvicha guasu, pópe. Nabucodonosor ningo caldéo vaekue. Ha'e ohundi vaekue ko tupao ha oguerahapa ore ypykuépe Babilóniape.

13Pe rire, 1 áño Ciro ojupi haguépe Babilonia ruvicha guasúrõ, ha'e he'i vaekue oñemopu'ã jey haguã Tupã tupao.

14He'i avei oréve hikuái, Ciro oguenohẽka hague umi tembiporu óro ha pláta Nabucodonosor ogueraha vaekue Tupã tupaógui ha omoĩ Babilonia tupaópe ha ome'ẽka hague peteĩ kuimba'épe hérava Sesbasar. Chupe omoĩ mburuvicha ramo ápe,

15ha ndaje he'i raka'e chupe: ‘Eraha ko'ã tembiporu ha tereho Jerusalénpe ha emopu'ã Tupã tupao pe opu'ã ypy haguépe.’

16Ou vaekue ko Sesbasar ha omboguapy vaekue ita ikatu haguãicha oñemopu'ã Tupã tupao. Pe guive ko'ágã peve oñemba'apo gueteri hese ha ne'ĩra gueteri opa.

17Ndéve oĩ porã ramo, ore ruvicha, tojeheka Babilóniape mburuvicha guasu kuatia kuéra apytépe ojehecha haguã añetépa raka'e mburuvicha guasu Ciro he'i hague oñemopu'ã haguã Tupãme tupao Jerusalénpe. Ko'ã mba'e ojejapopa rire, eikuaauka oréve mba'épa reipota rojapo.”

Esdras 6

1Mburuvicha guasu Darío ohekauka Babilóniape oñeñongatupahápe mburuvicha guasu kuéra kuatia.

2Ha mburuvicha guasu rógape oĩva Ecbatánape, opytáva tetã hérava Médiape, ojejuhu peteĩ kuatia he'íva kóicha:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3“Pe áño Ciro ojupi haguépe mburuvicha guasúrõ, kóicha iñe'ẽ omoĩka vaekue kuatiáre: ‘Tupã tupao oĩva Jerusalénpe toñemopu'ã ikatu haguãicha upépe oñekuave'ẽ mymbahapy. 27 métro ijyvatéta ha péichata avei ipekue.

4Hogyke katu mbohapy ogykéicha ipéta ha hyepy guio ijape yvyráta. Hepyrã ojeporúta viru oñembyatýva mburuvicha guasu Círope guarãgui.

5Tembiporu kuéra óro ha pláta Nabucodonosor oguenohẽ vaekue Tupã tupaógui ha ogueraha vaekue Babilóniape, oñeme'ẽmba jeýta, ojereraha haguã oñemoĩ Tupã tupaópe Jerusalénpe.

6Ndéve Tatenai reĩva mburuvicha ramo kuarahy reike gotyo Éufrates ysyrýgui, ha Setar-Boznai ha ambue mburuvicha kuérape; peẽme ha'e anive haguã peho Jerusalénpe.

7Peheja chupe kuéra, huvicha kuérape ha umi chupe kuéra omyakãvape tomba'apo ha tomopu'ã Tupã tupao pe opu'ã ypy haguépe.

8Kóicha aipota peipytyvõ umi judío kuérape omyakãvape omopu'ã haguã Tupã tupao: opa impuésto oñemoguahẽva ndéve, umívagui toñeme'ẽ chupe kuéra ojogua haguã hemikotevẽ.

9-10Ha pa'i kuéra Jerusalén pegua ojerureháicha peẽme peme'ẽta; vaka ha ovecha kuéra oikotevẽháicha hikuái; térã trígo, juky, kaguy ha aséite olívo, oikuave'ẽ haguã Tupã yvágape guápe. Péicha oñembo'éta hikuái che rehe ha che ra'y kuérare.

11Ha oimérõ ndojapóiva ko che ha'eháicha, tojehekýi hógagui peteĩ yvyra ha toñembyasuru hese. Upéi hóga tojehapy.

12Oĩ ramo mburuvicha térã tetã opu'ãva ha añemoĩséva Tupã tupao rehe oĩva Jerusalénpe, Tupã voi tohundi umívape. Che, Darío kóicha ha'e ha aipota kóicha ojejapo.”

Oguahẽ hu'ãme tupao apo

13Ha Tatenai oĩva mburuvicha ramo kuarahy reike gotyo Éufrates ysyrýgui ha Setar-Boznai ha hapicha mburuvicha kuéra ojapo mburuvicha guasu Darío oipota hagueichaite.

14Umi judíope omyakãva katu, omba'apo meme tupao rehe he'i haguéicha chupe kuéra Ageo ha Idó ra'y, Zacarías, maranduhára mokõi.

15Pe mes hérava Adárpe, mbohapy arahápe ojapopa hikuái pe tupao, 6 áño Darío ojupi haguépe mburuvicha guasúrõ tetã Pérsiape.

16Israel guáva guive, pa'i ha levíta kuéra ha opa umi ou jey vaekue hetãme Babilóniagui, tuicha vy'ápe oiporu ñepyrũ Tupã tupao.

17Oikuave'ẽ hikuái Tupãme mymbahapy ramo: 100 tóro, 200 ovecha ha 400 ovecha ra'y. Ha Israelgua kuéra angaipáre, oikuave'ẽ hikuái 12 kavara mácho umi 12 Israel ñemoñare rérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha Moisés oheja haguéicha kuatiápe, péicha omoĩ hikuái hendápe opa pa'i ha levíta kuérape hembiapo ojapo haguã Tupã tupaópe Jerusalénpe.

Páskua ñembyarete

19Mayma oho jey vaekue hetãme Babilóniagui, ombyarete hikuái Páskua pe mes peteĩme 14 arahápe.

20Pa'i ha levíta kuéra oñemopotĩmba rire, ojuka hikuái mymba kuéra. Ko'ãva oñekuave'ẽ Tupãme pe Páskuape, opa ou jey vaekue Babilóniagui rérape.

21Opa Israelgua ou vaekue Babilóniagui okaru oñondive pe Páskuape. Péicha avei umi pe rupigua ojehe'a vaekue ambue tetãgua ndive ha péicha rupi oñemongy'a. Umíva oheja heko ky'a ha ou oñembyaty umi Tupã, Israel Járape omomba'éva apytépe.

22Ombyarete hikuái 7 ára pukukue, omomorãvo mbuja ovu'ỹva ára. Ha tuicha ovy'a hikuái Ñandejára rupi, Persia ruvicha guasu ipy'a porã haguére hendive kuéra ha oipytyvõgui chupe kuéra Israel Tupã tupao ñemopu'ãme.

Esdras 7

Esdras oguahẽ Jerusalénpe

1Ko'ã mba'e ojehu rire ha Artajerjes oĩ ramo guare mburuvicha guasúrõ Pérsiape, peteĩ kuimba'e hérava Esdras oho Babilóniagui Jerusalénpe. Esdras ypy kuéra hína ko'ãva: Seraías, Azarías, Hilquías,

2Salum, Sadoc, Ahitub,

3Amarías, Azarías, Meraiot,

4Zeraías, Uzí, Buquí,

5Abisúa, Finees, Eleazar ha Aarón. Aarón pe pa'i ypykue vaekue.

6Ko Esdras niko peteĩ kuimba'e arandu vaekue. Ha'e oikuaapa Ñandejára, Israel Tupã rembiapoukapy, ha'e voi ome'ẽ vaekue Moiséspe. Ñandejára oĩgui hendive ha oipytyvõgui chupe, mburuvicha guasu Artajerjes ome'ẽ Ésdraspe opa mba'e ojeruréva.

7Artajerjes ojupi rire 7 áño mburuvicha guasúrõ, oĩ vaekue avei Israelgua ojevýva Jerusalénpe. Umíva apytépe oĩ pa'i, levíta kuéra opurahéiva, umi Tupã róga rehe oñangarekóva ha umi Tupã tupaópe omba'apóva.

8Esdras oguahẽ Jerusalénpe pe mes Ab hérava ñepyrũme. Ojapóma pe ramo 7 áño Artajerjes ojupi hague mburuvicha guasúrõ.

9Osẽ vaekue hikuái Babilóniagui pe mes hérava Nisán ñepyrũme ha oguahẽ Jerusalénpe pe mes hérava Ab ñepyrũme, Tupã oĩgui hendive kuéra.

10Esdras oguereko vaekue ipy'ápe oñemoaranduvévo Ñandejára rembiapoukapýpe, oikóvo ipype he'iháicha ha ombo'évo Israel guápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Kóicha he'i pe kuatia mburuvicha guasu Artajerjes ome'ẽ vaekue pa'i Ésdraspe, kuimba'e arandu Ñandejára rembiapoukapýpe, oñeme'ẽ vaekue chupe ombo'e haguã Israel guápe:

12“Che, Artajerjes amoguahẽ che maitei pa'i Ésdraspe, kuimba'e arandu Tupã yvága pegua rembiapoukapýpe.

13Kóicha aipota ojejapo: maymáva Israelgua oikóva ko che retãme ha ohose jeýva hetãme, toho ne ndive; taha'e pa'i térã levíta.

14Che, ha umi 7 che pytyvõhára che guýpe oĩva rérape ha'e ndéve reho, remaña ha rehecha haguã mba'épa oĩ Judá ha Jerusalénpe. Rehecháta avei ojeikópa upépe Tupã rembiapoukapýpe oñemoĩ vaekue nde pópe he'iháicha.

15Reraháta avei pe pláta ha óro che ha umi che pytyvõhára rome'ẽva Israel Tupãme avave ojerure'ỹ rehe oréve. Eraháta emoĩ ha'e oikohápe Jerusalénpe.

16Eraha kuaa avei opa pláta térã óro ikatúva rembyaty ko Babilóniape. Péicha avei, eraha kuaa opa mba'e kuave'ẽ Israelgua térã pa'i kuéra ome'ẽva ndéve Tupã tupaópe guarã oĩva Jerusalénpe.

17Opa ko'ã mba'e rembyatýva reheve eñeha'ã ejogua guéi, ovecha ha ovecha ra'y kuéra. Avei ejogua hu'itĩ ha kaguy peikuave'ẽ haguã pene Tupã altar ári, itupaópe Jerusalénpe.

18Ha hemby ramo peẽme pe pláta ha óro, peiporu peẽme iporãveháicha, Tupã oipotaháicha.

19Umi tembiporu ojeporúva Tupã tupaópe ha oñeme'ẽva ndéve, aipota ndete voi reraha ha remoĩ Tupã renondépe, Jerusalénpe.

20Ha, oĩve ramo reikotevẽva Tupã tupao oñemopu'ã haguã, oñeme'ẽta ndéve umi che mba'évagui.

21Cheté voi, Artajerjes ha'eka opa umi oñangarekóvape umi mba'e che mba'évare, oĩva hína kuarahy reike gotyo Éufrates ysyrýgui, peme'ẽ haguã pa'i Ésdraspe ha'e ojerure haichaite. Pa'i Esdras ningo kuimba'e arandu Tupã yvága pegua ñe'ẽme.

22Ojerure ramo peẽme, peme'ẽ kuaa chupe 3.300 kílo pláta, 22.000 kílo trígo, 2.200 lítro kaguy, 2.200 lítro aséite olívo peve. Ha juky katu oipotaháicha.

23Opa mba'e Tupã yvága pegua oipotaháicha aipota pya'e ojejapo, ani ágã ipochy ha ojahéi che ra'y kuéra térã che retãre.

24Aipota avei peikuaa: pa'i kuéra, umi levíta, umi opurahéiva, umi tupao rehe oñangarekóva ha opavave tupaópe omba'apóva ndaipotaiha oñemoĩ hi'ári kuéra mba'eveichagua impuésto, ha ani pejerure chupe kuéra mba'eve.

25Nde katu Esdras, ne Tupã nemoarandu haguéicha, emoĩ mburuvicha kuéra oisãmbyhy haguã umi oikóvape kuarahy reike gotyo Éufrates y syrýgui ha avei umi oikuaávape Tupã ñe'ẽ. Umi oikuaa'ỹvape Tupã ñe'ẽ katu embo'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ha oĩ ramo ojapo'ỹva Tupã ñe'ẽ térã che ñe'ẽ, upéva tome'ẽ opa oguerekóva, toho koty ypytũme, toñemosẽ pe tetãgui térã tojejuka.”

Esdras ñembo'e

27Oñembo'e Esdras kóicha: Toñemomba'e guasu Ñandejára, ore ru kuéra ypykue Tupã, omoĩgui ñande ruvicha guasu py'ápe omomba'évo Ñandejára tupao oĩva Jerusalénpe,

28Ñandejára imba'e porãgui che ndive ikatu añemboja mburuvicha guasu, umi ipytyvõhára ha mayma oĩ porãva rendápe. Ñandejára che mokyre'ỹ ha che pytyvõ rupi heta Israel guápe oĩ porãva ambyaty ojevy haguã che ndive.

Esdras 8

Umi ojevy vaekue Jerusalénpe

1Ko'ãva hína umi Israel guápe omyakãva ha héra ojejuhu oñemoĩ hague kuatiápe. Ko'ãva ojevy vaekue Jerusalénpe, Babilóniagui Esdras ndive, Artajerjes oĩ ramo guare mburuvicha guasúrõ Babilóniape.

2-3Guersón, Finees ñemoñare; Daniel, Itamar ñemoñare; Hatús, Secanías ra'y, David ñemoñare; Zacarías, Parós ñemoñare; oho avei hendive 150 kuimba'e héra ojejuhúva kuatiápe;

4Elioenai, Zeraías ra'y, Pahat-Moab ñemoñare, 200 kuimba'e reheve;

5Secanías, Jahaziel ra'y, Zatú ñemoñare, 300 kuimba'e reheve;

6Ebed, Jonatán ra'y, Adín ñemoñare, 50 kuimba'e reheve;

7Isaías, Atalías ra'y, Elam ñemoñare, 70 kuimba'e reheve;

8Zeadías, Micael ra'y, Sefatías ñemoñare 80 kuimba'e reheve;

9Abdías, Jehiel ra'y, Joab ñemoñare 218 kuimba'e reheve;

10Selomit, Josifías ra'y, Baní ñemoñare 160 kuimba'e reheve;

11Zacarías, Bebai ra'y, Bebai ñemoñare 28 kuimba'e reheve;

12Johanán, Hacatán ra'y, Azgad ñemoñare 110 kuimba'e reheve;

13Elifélet, Jeiel ha Semaías, ko'ãvantema hembýva umi Adonicam ñemoñarégui, 60 kuimba'e reheve.

14Utai ha Zabud, Bigvai ñemoñare 70 kuimba'e reheve.

Jerusalénpe jeho

15Che, Esdras ambyaty opa Israel guápe ysyry Ahavá rembe'ýpe. Upépe ropyta mbohapy ára aja. Ha aipapa rire opavavépe, pa'i kuéra reheve, ajuhu ndaiporiha ore apytépe peteĩ levítante jepe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Upémarõ ahenói karai guasu kuérape Eliézer, Ariel, Semaías, Elnatán, Jarib, Natán, Zacarías ha Mesulam; ha mbo'ehára Joiarib ha Elnatánpe.

17Amondo chupe kuéra Idó rendápe. Idó ningo mburuvicha vaekue pe táva Casifiá héravape. Che ha'e umi karaípe oho haguã he'i Idó ha hapicha kuérape oikóva Casifiápe, ombou haguã oréve ijapytégui kuéra kuimba'e kuéra ikatúva ore pytyvõ tupaópe.

18Ha Tupã imba'e porãgui ha oĩgui ore ndive, ogueru hikuái Serebíaspe. Serebías ningo peteĩ kuimba'e katupyry vaekue. Ha'e hína Mahli ra'y, ha Mahli katu Israel ra'y Leví ra'yre. Serebías ou ta'ýra ha tyke'ýra kuéra reheve: 18 kuimba'e.

19Omondo avei hikuái Hasabías ha Isaías, Merarí ñemoñaréva. Ko'ãva ta'ýra ha tyke'ýra kuéra reheve oĩ 20 kuimba'e.

20Ha umi David ha ambue mburuvicha kuéra omoĩ vaekue tupaópe omba'apo haguã levíta kuéra po guýpe, umívagui omondo hikuái 220 kuimba'e. Opa ko'ãva réra oĩ kuatiápe.

21Ha upépe, Ahavá ysyry rembe'ýpe ha'eka opavavépe ani haguã oje'u mba'eveichagua tembi'u ikatu haguãicha Tupã renondépe roñembyasy ha rohecha kuaa ore rembiapo vaikue. Rojeruréta hína Tupãme oñangareko haguã ore rehe, ore rogagua kuérare ha opa umi mba'ére rogueraháva ore ndive rohokuévo Jerusalénpe.

22Ko'ã mba'e ajapo, atĩgui aha haguã mburuvicha guasu rendápe ha ajerure chupe omondo haguã ore ndive ñorãirõhára oñangareko haguã ore rehe tapére. Ore voi kóicha ro'e vaekue chupe: “Tupã ningo oñangareko umi hese ojeroviávare. Ha'e katu ipochy umi chupe oheja reíva ndive, ha umívape ha'e ohundi.”

23Ha péicha mba'evete ndoro'úi. Romoĩ Tupã pópe ko'ã mba'e ha ha'e ore rendu.

24Upéi katu aiporavo pa'i kuéra apytégui 12 pa'i: Serebías, Hasabías ha 10 hapicha kuérape,

25ha umíva rovake rohecha mbovýpa oĩ pláta, óro ha tembiporu kuéra. Ko'ã mba'e niko ome'ẽ vaekue ijehegui mburuvicha guasu, mburuvicha kuéra ha umi Israelgua tupaópe guarã.

26-27Rotopa oĩha

21.450 kílo pláta

100 tembiporu pláta

3.300 kílo óro. Oĩ avei

20 mbayru'i 8 kílo oguerekóva ha mokõi tembiporu vrónseva, overa hendýva ha óroicha hepýva. Ko'ã mba'e ame'ẽ chupe kuéra.

28Ha'e chupe kuéra: —Peẽ ningo peñemomarangatu vaekue Tupãme guarã ha ko'ã tembiporu Tupãme guarãnte avei oñemomarangatu vaekue. Ko'ã pláta ha óro ningo oñeme'ẽ Ñandejára, ñande ru kuéra ypykue Tupãme, avave ojerure'ỹre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Peñangareko porãke hese peroguahẽ meve Jerusalénpe. Ágã tupaópe pa'i, levíta kuéra ha mayma Israel guápe omyakãva rovake ojepapa jeýta.

30Ha péicha, oñeme'ẽ umi pa'i ha levíta kuérape pe pláta, óro ha umi tembiporu ojepapa vaekue. Ha ogueraha hikuái tupaópe oĩva Jerusalénpe.

31Pe mes peteĩme hérava Nisánpe, 12 arahápe rosẽ Ahavá ysyrýgui ha roñepyrũ roguata Jerusalénpe roguahẽ haguã. Pe tape pukukue Tupã oĩ ore ndive ha ndohejái ro'a mondaha térã ore rayhu'ỹva pópe.

32Jerusalénpe roguahẽ rire ropytu'u mbohapy ára.

33Pe irundýpe katu roipapa pe pláta, óro ha tembiporuita tupaópe. Upéi rome'ẽ pa'i Meremótpe. Meremot ningo Urías ra'y. Hendive oĩ upépe Finees ra'y Eleazar, ha mokõi levíta: Jozabad, Josué ra'y ha Noadías, Binuy ra'y.

34Upéva pe árape voi ojepapa opa mba'e roguerúva ha oñemoĩ kuatiáre.

35Upérõ umi ojehapo'o vaekue hetãgui ha ou jeýva Babilóniagui ome'ẽ 12 tóro mymba hapyrã opa Israelgua rérape oñekuave'ẽ haguã; 96 ovecha mácho, 77 ovecha ha 12 kavara mácho oñekuave'ẽ angaipáre. Ko'ã mymba ojehapypaite Tupãme.

36Mburuvicha guasu Artajerjes ñe'ẽ kuatiáre oguerukáva oñeme'ẽ huvicha kuérape oĩva Éufrates ysyry mboypýri. Ha ko'ãva tuicha oipytyvõ Israel guápe Tupã tupao ñemopu'ãme.

Esdras 9

Omendáva kuña ambue tetã guáre opoi hembirekógui

1Ko'ã mba'e ojehu rire, oñemboja che rendápe umi Israel guápe omyakãva ha he'i chéve kóicha: —Kuimba'e kuéra Israelgua, pa'i ha levíta kuéra ningo ojehe'a umi cananéo, hitíta, ferezéo, jebuséo, amoníta, moabíta, egipcio ha amorréo kuéra ndive oikóva árupi. Umíva niko omomba'e ambue tupã ha heko jeguaru.

2Túva kuéra ha ta'ýra hapykuéri kuéra, omendapa ko'ã tetã megua kuñáre. Ha péicha ñande, jajeporavo vaekue Tupãme guarã, jajehe'a ambue tetã guáre. Ñande ruvicha kuéra hína umi tenondete oĩva ko mba'e vai apópe.

3Ahendúvo ko oje'éva chéve, ahechauka haguã che mba'e mbyasy amondoro che ao, ahekýi che akã rague ha che rendyva rague ha py'a rasýpe aguapy tuicha ajepy'apy.

4Opa umi Israel Tupã ñe'ẽ omomba'éva oñembyaty che ndive. Ha'e kuéra ohecha mba'éichapa umi ojehapo'o vaekue hetãgui ha ou jey vaekue opu'ã Tupã rehe. Che katu aguapy ajepy'apy ka'aru peve, mymba ojejuka ha oñekuave'ẽ vove Tupãme.

5Upévo apu'ã, ha che ao sorokue che jehe, añesũ ha ahupi che po yvágare, añembo'évo Tupã che Járape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha'e chupe: “Tupã che Jára, atĩ eterei ningo ne rendápe añemboja haguã. Ha ndaikuaái mba'épa ajapóta. Rasa itereíma ore rembiapo vai. Yvága pevéma niko oguahẽ.

7Ymaite guive, ore ru kuéra ypykue oikove ramo guare guive, ko'agãite peve ningo roja'yvere ne ndive. Ha upévare voi ore moĩ vaekue oréve, ore ruvicha ha ore pa'i kuérape ambue tetãgua pópe. Hetáma rojeporu vai. Rojereraha águio pégotyo. Roñemonda ha maymávante ore apo'i. Ha péicha ko'ágã roju rojejuhu.

8Ko'ágã katu Tupã ore Jára, ne mba'e porã rupi ore gueru oréve, tembiguái ramo roikohágui ha ore mohenda ko nde yvy marangatúpe. Nde rupi Tupã, ha'ete ku rohecha pyahu jeýva. Ha jepe roime ambue tetã po guýpe, nde rembovevýi oréve pe ore jopýva.

9Tembiguái ramo roiko ramo jepe, nde Tupã nda ore rejái ore año. Mburuvicha guasu kuéra tetã Persia pegua ndive ore moĩ porã. Nde ore mokyre'ỹ romopu'ã jey haguã nde tupao, ojeity ha isarambipáva. Ha ko'ápe, Judá ha Jerusalénpe, nde reñangareko ore rehe.

10Ko'ágã katu Tupã ore Jára, ndoroguerekói mba'eve ikatúva ro'e ndéve. Romboyke ningo umi ne rembiapoukapy,

11nde reme'ẽ vaekue oréve, ne rembiguái maranduhára kuéra rupi. Nde ningo ere vaekue oréve pe yvy reme'ẽta vaekue oréve, upéva iky'apaha. Umi upépe oikóva omyenyhẽ pe hetã heko ky'a jeguarúpe.

12Ere vaekue avei oréve ani haguãtei roheja ore rajy kuéra omenda kuimba'e pe rupigua ndive, ha ani haguã ore ra'y kuéra omenda kuña pe rupigua ndive. Ere vaekue avei oréve ani haguã rome'ẽ chupe kuéra ore ñe'ẽ roiko porãtaha hendive kuéra, térã roñeha'ãtaha hese kuéra. Roñemombarete vaerã katu uvei, ikatu haguãicha ore ro'u umi mba'e iporãvéva pe yvýgui heñóiva, ikatu haguãicha roheja pe yvy ore ra'y kuérape ijyvy teerã, opa árape guarã.

13Heta mba'e vai ou ore ári, ore rembiapo vaígui. Nde katu Tupã mba'eve guasu nderejapói ore rehe ore rembiapo vai haguére. Ko'ágã katu ore nohẽ ambue tetã po guýgui.

14Ikatúta nga'u piko péicha ramo roñembyesarái jey ne rembiapoukapýgui? Mba'éicha piko rojehe'a jeýta ko'ã arupigua ndive heko ky'a jeguarúva? Na nde pochy mo'ãi nga'u piko ore ndive? Na ore rundi mo'ãi nga'u piko reheja'ỹ rehe peteĩnte jepe oikovéva ore apytégui?

15Tupã, Israel Jára, ndé nde reko jojágui ningo ore ko'ápe roiméva roikove gueteri. Roñemoĩ ne renondépe ore reko ky'a reheve. Roikuaa ndaijaiha oréve kóicha rojapo ha ndaikatuiha roguahẽ ne rendápe.”

Esdras 10

Kuña ambue tetãgua oñemosẽmba

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Esdras, tasẽme oñembyasy ha oñemombe'u jave hína ñesũháme tupao renondépe oñembyaty ijerére kuimba'e, kuña ha mitã Israelgua. Ha'e kuéra avei hasẽ Esdras ndive.

2Upémarõ Secanías, Jehiel ra'y Elam ñemoñare, he'i Ésdraspe: —Ore niko ropu'ã Tupã rehe roiporavóvo kuña okaragua, ko ore jere rupi oikóva ha ambue tupã omomba'éva, romenda haguã hese kuéra. Tuicha ramo jepe pe ore rembiapo vai, ikatu gueteri ore Israelgua, roñemoĩ porã Tupã ndive.

3Ñame'ẽ ñane ñe'ẽ Tupãme ha ja'e chupe japoitaha umi kuñágui. Imemby kuéra reheve ñamondopa hógape. Jajapo Tupã rembiapoukapy he'iháicha. Nde, ha umi iñarandúva ipype, ore reko mbo'e roiko haguã he'iháicha.

4Epu'ã! Kóva ne rembiapo hína. Ore roĩta ne ndive. Epu'ã! Pya'e porã jaikopa haguã.

5Opu'ã Esdras ha ome'ẽka iñe'ẽ umi pa'i kuérape omyakãvape, levíta kuérape ha mayma Israel guápe ojapotaha pe oje'e haguéicha. He'i hikuái péicha ojapotaha.

6Esdras osẽ oho Tupao renondégui. Oho oike Johanán, Eliasib ra'y kotýpe ha upépe ohasa pe pyhare. Mba'evete ndo'úiri, ombyasýgui mba'éicha umi hetãgui ojehapo'o vaekue ha ou jey vaekue Jerusalénpe omboyke Tupãme.

7Ojekuaauka upéi mayma oikóva Judá ha Jerusalénpe, umi ojehapo'o vaekue hetãgui ha ou jey vaekue, oñembyatypa haguã Jerusalénpe.

8Umi Israel guápe omyakãva ha karai kuéra he'ika opavavépe oĩ ramo ou'ỹva Jerusalénpe mbohapy arahápe, umívagui ojepe'apataha ijyvy ha oñemosẽtaha umi Jerusalénpe ou jey vaekue apytégui.

9Mbohapy arahápe, oñembyatypa mayma Judá ha Benjamingua Jerusalénpe. Pe 9 meshápe hérava Kislev, pe 20 arahápe oñembyatypa hikuái okápe tupao renondépe. Upépe oĩ aja ou hi'ári kuéra ama nde'áva, ha oryrýi osusũ hikuái hykuepágui ha okyhyjégui pe ojehútavagui.

10Oñembo'y pa'i Esdras ha he'i chupe kuéra: —Pemendávo kuña pytaguáre, peẽ pejapo ivaíva Tupã renondépe ha ko'ýte Israel ikuatia ky'a Tupã ndive.

11Néi! Ko'ápe, Tupã pende ru kuéra ypykue Jára renondépe pehecha kuaa pene rembiapo vai ha pejapo ha'e oipotaháicha. Anive pejehe'a umi arupigua ndive. Pemondopa hógape umi kuña ñande'ỹva.

12Opa umi ijatýva he'i joa: —Nde ereháicha rojapóta.

13Okýnte niko hína ko'ágã ha heta umi oja'yveréva. Ndaikatu mo'ãi avave opyta are ko amáme. Hi'ariete, kóva ipukúta hína.

14Mba'égui piko umi ore myakãva ndopytái ha omoĩ ára ikatu haguãicha mayma omendáva kuña pytaguáre oĩva opa táva rupi oñemboja huvicha kuéra reheve? Péicharõ mante ñamboguéta ko mba'e vai ombopochy hendýva Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ha opa umi ojehapo'o vaekue hetãgui ha ou jey vaekue Jerusalénpe oipota péicha ojejapo. Jonatán, Asael ra'y ha Jahazías, Ticvá ra'y añoite oñemoĩ pe ñe'ẽre. Oñemoĩ hendive kuéra Mesulam ha Sabtai, peteĩ levíta.

16Pa'i Esdras, ha'ete voi oiporavo iñirũrã umi Israel guápe omyakãva apytégui oipytyvõ haguã chupe. Ha pe 10 meshápe, hérava Tebet ñepyrũme, oñemoĩ hikuái ohecha mávapa umi omendáva kuña pytaguáre.

17Pe mes peteĩme, hérava Nisán ñepyrũme, oguerekopáma hikuái umi omendáva kuña pytaguáre.

18Pa'i kuéra apytépe omenda vaekue kuña pytaguáre ojejuhu ko'ãva: Josadac ra'y, Josué ñemoñare kuéra, ha tyke'ýra kuéra: Maaseías, Eliézer, Jarib, Guedalías.

19Ko'ãva ome'ẽ iñe'ẽ opoitaha hembireko kuéragui ha oikuave'ẽ peteĩ ovecha ipotĩ haguã hembiapo vaikuégui.

20Imer ñemoñare kuéra apytépe: Hananí ha Zebadías.

21Harim ñemoñare kuéra apytépe: Maaseías, Elías, Semaías, Jehiel ha Ozías.

22Pashur ñemoñare kuéra apytépe: Elioenai, Maaseías, Ismael, Natanael, Jozabad ha Elasá.

23Levíta ñemoñare kuéra apytépe: Jozabad, Simí, Quelaías (upéva hína Quelitá) Petahías, Judá ha Eliézer.

24Umi opurahéiva apytépe: Eliasib. Tupao rokẽ rehe oñangarekóva: Salum, Télem ha Urí.

25Israelgua apytépe: Parós ñemoñare kuéra apytépe: Ramías, Jezías, Malquías, Mijamín, Eleazar, Malquías ha Benaías.

26Elam ñemoñare kuéra apytépe: Matanías, Zacarías, Jehiel, Abdí, Jeremot ha Elías.

27Zatú ñemoñare kuéra apytépe: Elioenai, Eliasib, Matanías, Jeremot, Zabad ha Azizá.

28Bebai ñemoñare kuéra apytépe: Johanán, Ananías, Zabai ha Atlai.

29Baní ñemoñare kuéra apytépe: Mesulam, Maluc, Adaías, Jasub, Seal ha Ramot.

30Pahat-Moab ñemoñare kuéra apytépe: Adná, Quelal, Benaías, Maaseías, Matanías, Besalel, Binuy ha Manasés.

31Harim ñemoñare kuéra apytépe: Eliézer, Isías, Malquías, Semaías, Simeón,

32Benjamín, Maluc ha Semarías.

33Hasum ñemoñare kuéra apytépe: Matenai, Matatá, Zabad, Elifélet, Jeremai, Manasés ha Simí.

34Baní ñemoñare kuéra apytépe: Madai, Amram, Uel,

35Benaías, Bedías, Queluhu,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Vanías, Meremot, Eliasib,

37Matanías, Matenai, Jaasai.

38Binuy ñemoñare kuéra apytépe: Simí,

39Selemías, Natán, Adaías,

40Macnadbai, Sasai, Sarai,

41Asarel, Selemías, Semarías,

42Salum, Amarías ha José.

43Nebo ñemoñare kuéra apytépe: Jeiel, Matatías, Zabad, Zebiná, Jadau, Joel ha Benaías.

44Ko'ãva hína umi omenda vaekue kuña pytaguáre. Upéi opoi chugui kuéra ha omondo hógape imemby kuéra reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Nehemías

Nehemías 1

Nehemías oñembo'e hetãgua rehe

1Nehemías, Hacalías ra'y omombe'u kóicha hekovekue. Artajerjes ojupi haguépe 20
áño Persia ruvicha guasúrõ, pe mes Kislev héravape; che Nehemías pe ramo aĩ vaekue
táva Súsape.

2Ha oguahẽ che rendápe upépe, che ryvy Hananí oúva kuimba'e kuéra Judagua ndive.
Aporandu chupe kuéra mba'épa oikopa umi Babilóniagui ojevy vaekuégui, ha
Jerusalén guipa mba'e oiko.

3Ha he'i chéve hikuái: —Umi oho jey vaekue Jerusalénpe ningo vaípe ojejuhu ha
ndoikuaái mba'épa ojapóta hikuái. Korapy Jerusalén jerére opu'ãva katu ojeitypa ha
hokẽ nguéra ojehapypa.

4Ko'ã mba'e ahendúvo, aguapy che rasẽ. Ha ambyasy etereígui heta ára ahasa ha'u'ỹre
mba'eve. Añembo'e Tupã yvágape guápe,

5ha ha'e chupe: "Ñandejára, Tupã yvágape reiméva. Nde ningo Tupã ne mbaretéva.
Maymáva niko okyhyje nde hegui. Nde na nde resarái ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekuégui ha
rehayhu opa árape umi ndéve nde rayhúva ha ne ñe'ẽ ojapóvape.

6Ára ha pyhare ningo añembo'e ne rembiguái kuéra Israel guáre. Che rendu kena. Che
ahechakuaa, ore Israelgua ropu'ã hague nde rehe ha ore rembiapo vai hague. Che ha
che rogagua guive ningo ore rembiapo vai.

7Nde resa renondépe ore rekove ivai. Opa umi ne ñe'ẽ ha ne rembiapoukapy reheja
vaekue oréve, ne rembiguái Moisés rupi, romboykepa ha ndorojapói.

8Ne mandu'a kena pe ne ñe'ẽre, reme'ẽ vaekue ne rembiguái Moiséspe he'íva: 'Peẽ che
mboyke ramo, che pomosarambíta ambue tetã rupi.

9Pejere ha peju ramo che rendápe, ha pejapo ramo umi che rembiapoukapy katu, ta
peime peimeháme, upégui pogueru ha pogueraha vaerã pe ha'e haguépe aikotaháp e.

10Ore niko ne rembiguái ha ne retãgua avei. Roĩ vaihágui, nde ore nohẽ vaekue ne
mbaretégui.

11Upévare che Jára ehendu che ñembo'e, ha umi ne rembiguái ne momba'e guasuséva
ñembo'e. Ajerure avei ndéve che pytyvõ haguã, ikatu haguãicha imba'e porã che ndive
mburuvicha guasu Artajerjes."

Nehemías 2

Nehemías oho Jerusalénpe

Che pe ramo aitykuámiva kaguy mburuvicha guasu Artajerjes.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Peteĩ jey, upéva hína mes hérava Nisánpe, 20 áñoma Artajerjes ojupi rire mburuvicha
guasúrõ, ha aitykua jave chupe ikaguy, ohecha che rovasy,

2ha oporandu chéve: —Mba'ére piko nde rovasy? Ndojekuaái nde rehe nde rasyha. Oĩ
nde py'apýva. Tuicha añemondýi,

3ha ha'e chupe: —Há, che ruvicha. Mba'éicha piko ndajepy'apy mo'ãi? Amo che ru
kuéra ypykue oñeñotỹ haguépe niko sarambikuépe oĩ opa mba'e. Óga kuéra ho'apa ha
táva rokẽ katu ojehapypa.

4He'i chéve ha'e: —Mba'épa reipota ajapo? Añembo'e rire Tupã yvágape guápe,

5ha'e chupe: —Che ruvicha, iporãta ramo ndévena che mondo Judápe, amo che ru
kuéra ypykue oñeñotỹ haguépe, tamopu'ã jey opa mba'e.

6Oporandu chéve mboy árapepa aguahẽta ha araka'etépa aju jeýta. Hembireko katu
oguapy hína ijykére. Ha'e chupe araka'épa ikatúne aju jey. Ho'a porã chupe ha che reja
aha.

7Upéi katu ha'e chupe: —Che ruvicha, iporãta ramo ndéve na che mbokuatiami,
ahechauka haguã mburuvicha kuérape oĩva amo ysyry Éufrates mboypýri. Ani ágã
che jokótei hikuái ahakuévo Judápe.

8Aikotevẽta avei kuatia ahechauka haguã Asáfpe, nde ka'aguy kuérare
oñangarekóvape, ome'ẽ haguã chéve yvyra amyatyrõ haguã tupao rokẽ, korapy táva
jerére oĩva ha amopu'ã haguã che rogarã. Opa ko'ã mba'e iporãmba Artajérjespe, Tupã
imba'e porãva oĩgui che ndive.

9Aguahẽ mburuvicha kuéra rendápe ysyry Éufrates mboypýri ha ame'ẽ chupe kuéra pe
kuatia Artajerjes ome'ẽ vaekue chéve. Ha'e voi ombou che ndive ñorãirõhára ha
kavaju arigua ani haguãtei ojehu chéve mba'eve.

10Sambalat táva Horóngua, ha Tobías mburuvicha Amongua ipochy ohendúvo aguahẽ
hague aipytyvõvo Israelgua kuérape.

Nehemías osẽ omaña korapy oĩva Jerusalén jerére

11Aguahẽ rire Jerusalénpe,

12avavetépe namombe'úi Tupã omoĩ hague che py'ápe amopu'ã jeývo Jerusalén.
Mbohapy ára haguépe katu, apu'ã pyhare ha kuimba'e mbovymi reheve rosẽ roho. Che
aha che rymba vúrro ári, ha upévante rogueraha.

13Pyhare gueteri asẽ ramo Ñu Rokẽ rupi ha aha Ykua Teju gotyo aguahẽ meve Yty
Rokẽme. Ahecha moõ rupípa Jerusalén korapy ho'apa, ha okẽ nguéra ojehapypa.

14Upégui aha Ykua Rokẽ gotyo, aguahẽ meve Mburuvicha guasu Ykuápe. Pe rupi che
rymba vúrro ndaikatúi ohasa.

15Pytũ gueteri, ha upémarõ ajevy ysyrýre, amaña ahávo Jerusalén korapy jerére
aguahẽ jey peve Ñu Rokẽme. Pe rupi aike, ha aha che rógape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Mburuvicha kuéra pe rupigua ndoikuaái moõpa aha térã mba'épa ajapo aikóvo. Ha nda'éi avei mba'eve che rapicha Israel guápe, pa'i ha mburuvicha kuérape térã umi omba'apótavape Jerusalén oñemopu'ã haguã.

Jerusalengua he'i omopu'ãtaha korapy jere

17Ha'e umi Jerusalén guápe: —Peẽ peikuaa porã na ñaime porãiha. Korapy Jerusalén jerére oĩva ningo ho'apa ha okẽ nguéra katu ojehapypa. Oñondivéna ñamopu'ã ko ñande táva korapy, anive haguã avave oñembohory ñande rehe.

18Upépe amombe'u chupe kuéra mba'eichaitépa Tupã imba'e porã vaekue che ndive, ha opa umi mba'e Artajerjes he'i vaekue chéve. He'i hikuái: —Ñapu'ã katu ñamba'apo. Ha ikyre'ỹ joa hikuái.

19Sambalat táva Horóngua, Tobías mburuvicha Amón pegua ha Guésem mburuvicha Arabia pegua, ohendúvo ko'ã mba'e, ou oñembohory ore rehe ha he'i oréve: —Mba'e jeýma piko pejapo peína? Pepu'ãta nga'u piko ñande ruvicha guasúre?

20Asẽ ha'e chupe kuéra: —Tupã yvága pegua ore pytyvõne rosẽ porã haguã. Ore hembiguái roñemoĩta romba'apo, ha mba'evete peẽme pe ore rojapóva ko'a Jerusalénpe.

Nehemías 3

Jerusalén jere rehegua korapy oñemyatyrõ

1Pa'i guasu Eliasib, hapicha pa'i kuéra ndive omyatyrõ pe okẽ hérava Ovecha. Omoĩmba porã hendápe, ha omotránka. Upéi omba'apo hikuái korapy jerére ha omopu'ã pe ñorãirõhára kuéra ojupiháp e jepi omaña haguã oka gotyo hérava Cien. Upe guive omba'apove pe korapy jerére omoguahẽ meve pe heraháp e Hananel, upépe omopu'ã avei pe ñorãirõhára kuéra ojupiháp e omaña haguã oka gotyo.

2Ijykép e kuéra omba'apo Jericogua, ha ko'ãva ykére Imri ra'y, Zacur.

3Senaá ra'y kuéra katu omyatyrõ pe okẽ hérava Pira. Omoĩ hendápe ha omotránka.

4Ijykére omba'apo Meremot. Kóva hína Urías ra'y. Urías katu Cos ra'yre. Meremot ykére katu omba'apo Mesulam. Kóva Berequías ra'y. Berequías katu Mesezabel ra'yre. Pe rire, omba'apo Sadoc, Baaná ra'y.

5Upéi omba'apo umi Tecoagua. Karai kuéra pe pegua katu noñemoĩséi avave po guýpe.

6Paséah ra'y Joiadá, ha Besodías ra'y Mesulam katu omyatyrõ okẽ hérava Jesana. Omoĩ rire hendápe, omotránka.

7Upéi omba'apo Melatías, Gabaongua ha Jadón, Meronotgua. Hendive kuéra omba'apo táva Gabaón ha Mizpagua. Ko'ãva oĩ pe mburuvicha po guýpe, oĩva kuarahy reike gotyo ysyry Jordángui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Umíva rire katu omba'apo Harhaías ra'y, Uziel. Harhaías niko óro ha plátare omba'apóva. Upéi katu ou Hananías, mba'e ryakuã porã apoha. Uziel ha Hananías omopu'ã pe korapy jere omoguahẽ meve pe iñanambusuvehápe.

9Upéi katu ou Hur ra'y, Refaías. Hur niko mbytere Jerusalén ruvicha vaekue.

10Upéi katu ou Harumaf ra'y, Jedaías. Ha'e omba'apo hóga rovái. Upéi katu ou Hasabnías ra'y, Hatús.

11Harim ra'y Malquías, ha Pahat-Moab ra'y Hasub omba'apo upéi, omoguahẽ meve umi ñorãirõhára ojupiháp omaña haguã oka gotyo, hérava Tatakua.

12Upéi katu ou Halohés ra'y Salum, teindýra kuéra ndive. Halohés avei Jerusalén mbytere ruvicha.

13Okẽ hérava Ñu katu omyatyrõ Hanún, Sanoagua ndive. Omoĩ rire hikuái hendápe, omotránka. Upéi omba'apo hikuái 450 métro korapy jerére, omoguahẽ meve okẽme hérava Yty.

14Ha Malquías omyatyrõ pe okẽ hérava Yty ha omotránka. Túva héra Recab, ha ha'e táva Bet-Haquérem ruvicha.

15Mispá ruvicha Colhozé ra'y, Salum omyatyrõ pe okẽ hérava Yvu. Omopu'ãmba rire, ojaho'i ha omohenda rire omotránka. Omopu'ã avei korapy jere Ykua Siloé guive, oĩva hína mburuvicha guasu kokue ykére guive, omoguahẽ meve David tavakuégui ojeguejyha peve.

16Azbuc ra'y Nehemías, mbytere táva Bet-Sur ruvicha, omopu'ã pe korapy jere omoguahẽ meve David oñeñotỹ hague rovái peve, avei ykua peve ha ñorãirõhára kuéra oikoha peve.

Levíta kuéra korapy jerére omba'apóva

17Ko'ã levíta upéi omopu'ã pe korapy jere: Baní ra'y Rehúm, upéi katu Hasabías, oĩva hína mbytere Queilá ruvicha ramo. Ha'e omopu'ã pe korapy jere umi ipo guýpe oĩva rérape.

18Henadad ra'y, Bavai oĩva hína ambue Queilá mbytere ruvicha ramo, omopu'ã pe korapy jere umi ipo guýpe oĩva rérape.

19Josué ra'y, Éser oĩva hína Mispá ruvicha ramo, omopu'ã pe árma kuéra oñeñongatuha rovái guive pe korapy ojereha peve.

20Pe rire katu omopu'ã Zabai ra'y, Baruc, pa'i guasu Eliasib róga rovái peve.

21Upéi katu, Urías ra'y ha Cos remineno, Meremot omopu'ã pe korapy jere Eliasib róga opaha peve.

Pa'i kuéra omba'apóva korapy jerére

22Ko'ãva hína pa'i kuéra omba'apo vaekue korapy jerére: Iñepyrũrã pa'i kuéra oikóva Jerusalén jerére omopu'ã pe korapy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Benjamín ha Hasub omba'apo hóga kuéra rovái. Maaseías ra'y Azarías, Ananías remineno, omba'apo hóga rovái.

24Azarías róga rovái guive pe korapy jere opiaha peve omopu'ã Henadad ra'y, Binuy.

25Ha pe opiaha guive omopu'ã Uzai ra'y, Palal. Ha'e avei omyatyrõ pe ñorãirõhára kuéra ojupiháp e, opu'ãva mburuvicha guasu róga ári ha omañáva koty ypytũ korapy gotyo. Upéi katu omba'apo Parós ra'y, Pedaías.

26Ha'e omopu'ã pe korapy jere ohupyty peve okẽ hérava Y, oĩva kuarahy resẽ gotyo pe ñorãirõhára kuéra ojupiha rovái. Namombyrýi upégui opyta Ófel oje'eha, oikoháp e umi omba'apóva tupaópe.

Ambue omba'apóva korapy jerére

27Tecoagua upéi omba'apo korapy jerére. Oĩ pe ñorãirõhára kuéra ojupiháp e ijyvatéva; upe guive omoguahẽ meve pe korapy jere oĩva Ófel ypy peve omopu'ã hikuái.

28Pe rire, pa'i kuéra peteĩ-teĩ omyatyrõ hóga rovái, yvate gotyo okẽ hérava Kavaju guive.

29Upégui katu ohupyty Imer ra'y, Sadócpe. Ha'e omopu'ã korapy jere hóga rovaigua. Upéi katu omopu'ã Semaías ra'y, Secanías, oñangarekóva okẽre hérava Kuarahy Resẽ.

30Hananías ha Hanún omba'apo oñondive. Hananías niko Selemías ra'y, ha Hanún Salaf ra'y 6ha. Upéi katu ohupyty Berequías ra'y Mesulámpe omopu'ãvo korapy jere hóga rovaigua.

31Upéi ohupyty Malquíaspe. Ha'e plátare omba'apóva. Omopu'ã ha'e pe korapy jere ohupyty peve oikoháp e umi omba'apóva tupaópe. Pe rupi avei oiko umi oñemúva opa mba'épe, ha hovái opyta pe okẽ ojehechaháp e opa mba'e Jerusalénpe oikéva. Omoguahẽ hembiapo pe korapy jere opiaha peve oĩháme pe ñorãirõhára kuéra ojupiháp e omaña haguã oka gotyo.

32Upéi katu ohupyty umi pláta ha órore omba'apóvape omopu'ã haguã pe korapy jere. Pe korapy jere opiaha guive ha pe ñorãirõhára kuéra ojupiháguí omopu'ã hikuái okẽ hérava Ovecha peve.

Sambalat oñembohory Jerusalén guáre

33Sambalat ohendúvo ore romopu'ãha Jerusalén jere rehegua korapy, ipochy hendy ore ndive. Oñembohory ore rehe,

34ha he'i hetã guápe ha umi ñorãirõhára kuérape oĩva Samaríape: —Mba'e jeýma piko ojapóta ko'ã Israelgua vare'a? Oimo'ã nga'u piko jahejataha chupe kuéra ohapy imba'e kuave'ẽ térã oikopa hembiapópe peteĩ árape? Ita pyahúicha nga'u piko oiporúta umi ita ojehapypa vaekue?

35Ijykére katu oñembo'y Tobías, tetã Amongua. Ha'e he'i: —Eheja tomopu'ã. Nderehechái piko aguara'i jepe oitytaha ikorapy kuéra ojupi ramo hese?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Nehemías oñembo'e Tupãme

36Añembo'e Tupãme ha ha'e chupe: —Tupã ore Jára, rehendu piko mba'éicha oñembohory ore rehe hikuái? Ko'ã mba'e vai he'íva ore rehe, tojere hese kuéra ha ha'e kuérama to'a umi hese kuéra ija'e'ỹva pópe. Ha'e kuéra tojereraha tetã ambue rupi ha toñeñembohory avei hese kuéra.

37Ani nde resarái iñañanguégui térã reheja rei chupe kuéra hembiapo vai. Oñe'ẽ rei niko hikuái umi korapy omopu'ãvare.

Herakuã ñorãirõ

38Akóinte romba'apo, romoguahẽ meve pe korapy jere iku'a peve. Maymávante ikyre'ỹ hembiapópe.

Nehemías 4

1Sambalat, Tobías, ha umi tetã Arabia, Amón ha Asdodgua ohendúvo akóinte romba'apoha ha romopu'ã jey hague pe korapy jere umi ho'a hague rupi, upépe katu ipochy ore ndive.

2Oñemoĩmba hikuái peteĩ ñe'ẽme ou haguã ojapóvo sarambi ore apytépe.

3Ore katu roñembo'e Tupãme ára ha pyhare ha romoĩ ore atõi vaerã ou ramo hikuái oréve.

4Maymáva he'i joa: Hetágui pe yty, umi oguerojáva ikangypa, ha nañaiméi niko ñamopu'ã haguã ko korapy jere ñane año.

5Umi ndaija'éiva ore rehe katu oimo'ã ndorohecha kuaa mo'ãiha ou ramo ojehe'a ore apytépe, ore juka ha ojoko haguã ore rembiapo.

6Ore retãgua oikóva ijere rupi kuéra katu he'i jey-jey oréve: “Pene mongoráta ha ondyrýta hikuái pende rehe hína.”

7Upémarõ ha'e opavavépe oñemoĩ haguã hogagua kuéra reheve korapy jere kupe rupi, umi ikarapeha rupi ha korapy jere ho'a hague rupi, kyse, yvyra akua puku ha árko kuéra reheve ipópe.

8Ahechávo okyhyjeha hikuái, ha'e chupe kuéra: “Ani pekyhyje chugui kuéra. Pene mandu'áke Tupã tuichaha ha ojekyhyjeha chugui. Peñorãirõ pende rapicháre, pende ra'y ha rajy kuérare, pene rembireko ha pende róga kuérare.”

9Umi ndaija'éiva ore rehe oikuaa rire roimeha roñorãirõ haguãicha ha Tupã ohundi hague pe mba'e ha'e kuéra ojaposéva ore rehe, maymáva rojevy ore rembiapo tujápe.

10Upéva pe ára guive amboja'o umi omba'apóva. Oĩ aja omba'apóva, oĩ avei árma ipópe kuéra oñangarekóva hese kuéra.

11Opa umi Israel guápe omyakãva, omokyre'ỹ umi omba'apóvape.

12Umi ita oguerojáva peteĩ ipópe omba'apo ha ambuépe katu oguereko hi'árma.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Umi korapy jere omopu'ãva omba'apo kyse iku'a kuápe ha che ypy rupi oiko peteĩ turu ombopúva.

14Ha'e opavavépe: “Tuicha ha ipuku hína ko ñane rembiapo. Ñane sarambi niko ko korapy jere pukukue ha mombyry mbyry ñaime ojuehegui. Upévare, mamo pehenduhápe turu ipu, upépe ñañombyatýta. Katuete Tupã oĩta ñane ndive.”

15Ha upéicha, oĩ jave omba'apóva ko'ẽ guive pytũ meve, oĩ oñangarekóva hese kuéra árma ipópe.

16Pe ramo ha'e avei opavavépe opyta haguã pyharekue Jerusalénpe hembiguái kuéra reheve. Ha upéicha umi arakue omba'apóva, pyharekue oñangareko umi pyhare omba'apóvare.

17Hi'ári, avavete ore apytépe ndoroipe'ái ore jehegui ore ao. Che, umi che pehẽngue kuéra, ha umi oñangarekóva omba'apóvare roime ore árma ore pópe opa árape.

Nehemías 5

Imboriahúva ojejopy vai

1Umi ára ohasa, ha heta karai ha kuñakarai he'i hapicha Israel guápe:

2“Heta niko umi ore rogagua ha omanombáta ñembyahýigui, ndoroguerekóigui ro'uka vaerã chupe kuéra.”

3Ambue katu he'i ndorekóigui ho'u vaerã ome'ẽha ikokue, iparralty ha hóga jepe tembi'úre.

4Oĩ avei he'íva: “Roiporu niko pláta ikatu haguã romoguahẽ umi impuésto kuéra mburuvicha guasúpe ha upevarehápe rome'ẽmba ore yvy ha ore parralty.

5Ñande nga'u piko ndaha'éi ojuehegua meme? Ore rogagua kuéra ha umíva rogagua kuéra niko peteĩcha pánte. Mba'ére piko ore rome'ẽta ore rogagua kuéra tembiguái ramo? Oĩ ome'ẽmava voi plátare tajýra tembiguái ramo. Mba'eve ndaikatúi rojapo. Ore yvy ha ore parralty ndaha'e véima ore mba'e.”

Nehemías oñeha'ã oipytyvõ imboriahúvape

6Ko'ã mba'e ahendúva che mbopochy.

7Ha heta ambojere rire che akãme ahenói umi omyakãva Israel guápe ha ha'e chupe kuéra: “Pende pojopy eterei niko pende rapicha kuéra ndive.” Pe rire ambyaty opa Israel guápe roñe'ẽ haguã ko'ã mba'ére.

8Ha ha'e chupe kuéra: “ore niko ikatumiháicha rojogua vaekue roikóvo ore rapicha Israel guápe oñeme'ẽ vaekue tembiguái ramo tetã ambue rupi. Ha ko'ágã katu peẽ voi peme'ẽ pende rapicha plátare ore rojogua jey haguã chupe kuéra.” Okirirĩ mbaite hikuái ndoikuaáigui mba'épa he'íta.

9Ha'e upémarõ chupe kuéra: “Naiporãi ko pejapóva. Peiko ha pejapóna Tupã oipotaháicha, ani haguãtei umi ñande rayhu'ỹva opuka ñande rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Che jepe aiporuka chupe kuéra pláta ha ame'ẽ chupe kuéra ho'u vaerã. Upéicha avei ojapo che rogagua ha umi che rógape omba'apóva. Jaheja reína chupe kuéra umi mba'e,

11ha ñame'ẽmba jey ñande rapicha kuérape ijyvy, iparralty ha hóga kuéra. Ñañembyesarái pe pláta, tembi'u, kaguy térã ñandy jaiporuka vaekuégui.”

12Ha he'i hikuái: “Pe nde ere haichaite rojapóta. Rome'ẽmba jeýta ijára kuépe opa mba'e ha ndorojerure mo'ãi chupe kuéra mba'eve.” Ahenói upémarõ pa'i kuérape ohendu haguã mba'épa pe oje'éva ojejapotaha.

13Upéi aityvyro che ao ruguái ha ha'e chupe kuéra: “Péicha ta pende tyvyro Tupã ndapejapói ramo pe pejéva, ha toipe'a pende hegui pende yvy, pende róga ha opa mba'e perekóva.” Maymáva he'i: “Upéicha toiko”. Romomba'e guasu Tupãme, ha oje'e haguéicha ojejapo.

Nehemías naimba'e potái

14Mburuvicha guasu Artajerjes che moĩ vaekue mburuvicha ramo tetã Judápe 20 áño ha'e ojupi rire. Ha upéva pe ára guive 12 áño aja che ndaiporúi mba'evete umi mba'e mburuvicha kuérape guarãvagui. Upéichante avei ojapo umi che ndive omba'apóva.

15Ndaupéichai umi ojupi vaekue che mboyve. Umíva ojerure vaekue opa árape 40 pláta pehẽngue hembi'u ha kaguy repyrã. Umi ipo guýpe omba'apóva katu vaípe oguereko vaekue opavavépe. Che katu, Tupãme amomba'égui, ndaikói upéicha.

16Che rembiapo korapy jere ñemopu'ã ha upéva ajapo opa umi che rógape omba'apóva ndive. Yvy katu namboykéi che mba'erã.

17Mesápe oguapy okaru che ndive 150 Israelgua ha umi omyakãva chupe kuéra, avei oime raẽ oúva tetã ambuégui ore jere rupi oĩva.

18Opa árape Cheté voi ajukauka peteĩ vaka, 6 ovecha kyra ha ryguasu. Ku 10 arahápe katu agueruka heta kaguy. Upéicha ramo jepe ndajeruréi pe che mba'erãva, che mburuvicha haguére, añandúgui ipohyitaha opavavépe.

19“Tupã che Jára, aipota ne mandu'a opa ko'ã mba'e porã ajapo vaekuére ko che retãre.”

Nehemías 6

Sambalat oha'ã pokarẽme Nehemíaspe

1Sambalat, Tobías, Guésem pe tetã Arabia pegua, ha opa umi ore rayhu'ỹva ohendu amopu'ãuka hague korapy Jerusalén jere rehegua ha umi ikuaha rupi ambotyka hague, okẽ nguérantema amoĩka vaerãha.

2Pe ramo Sambalat ha Tobías he'ika chéve aha haguã hendápe kuéra, peteĩ ñu, Onó héravape, roñomongeta haguã. Aikuaa pokarẽme che ra'ãha hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Upémarõ ha'eka chupe kuéra che rembiapo hetágui ndaikatu mo'ãiha aha hendápe kuéra. Ha hendápe kuéra jehóguinte ndojejoko mo'ãiha tembiapo oikóva.

4Ombou jey-jey che rendápe hikuái ha ha'eka chupe kuéra ndaha mo'ãiha.

5Pe 5 jeyhápe katu, Sambalat ombou hembiguái peteĩme kuatia reheve he'ihápe:

6“Oje'e niko pe rupi, ha Guésem voi he'i chéve, nde ha nde rapicha Israelgua pepu'ãseha mburuvicha guasu Artajerjes rehe ha upévare pemopu'ãha korapy Jerusalén jere rehegua. Oje'e avei pe rupi ndetaha aipo mburuvicha guasu,

7ha reiporavóma hague umi nde guerosapukáitava he'ívo ‘Oĩma mburuvicha guasu tetã Judápe.’ Mburuvicha guasu Artajerjes katuetei oikuaáta ko'ã mba'e ágã, upévare iporãvéta ndéve reju ramo ñañomongeta.”

8Ha'eka chupe kóicha: “Tuicha rejavy hína. Umi mba'e nde eréva oje'eha pe rupi, ndénte ere; ha umíva japu memete.”

9Ore mondyise hikuái, oimo'ã rokyhyjégui rohejáne haguã pe rojapóva, roikopa'ỹre. Che katu ko'ýte che kyre'ỹ.

10Umíva umi árape aha Semaías rendápe, hógape, ndaikatúigui ha'e opu'ã. Semaías vaekue Delaías ra'y ha Mehetabel remineno. Semaías he'i chéve: —Jaha jaike tupaópe, ñañemboty ha ñakañy upépe. Cháke ko pyharépe oúta hikuái nde jukávo.

11Ha'e chupe: —Cheichagua kuimba'e piko okañýva tupaópe? Ndaha mo'ãi!

12Ahechakuaa pe he'íva chéve ndouiha Tupãgui. Sambalat ha Tobías ombopo pegua ra'e chupe,

13che mongyhyje haguã. Aha rire aike tupaópe, che rembiapo vai mo'ã ha upéva oiporúta che rehe hikuái che moĩ vai haguã maymáva renondépe.

14“Tupã che Jára, ne mandu'áke pe Sambalat ha Tobías ojapo vaekuére. Aníke nde resarái avei kuña maranduhára Noadíasgui ha umi ambue maranduhára kuéra che mongyhyjese vaekuégui.”

15Pe mes hérava Elul, 25 arahápe ojapo 52 ára roñepyrũ hague romopu'ã ore korapy jere, ha upéva pe árape rojapopa. Ohechávo kóva umi ore rayhu'ỹva ha umi oikóva ore jere rupi opyta ijurujaipa. Ohechakuaa Tupã rupi rojapo hague umi mba'e.

16Umíva umi árape Tobías ha heta karai kuéra Judagua, py'ỹi oguerahauka ojupe kuatia.

17Heta oĩ Israelgua he'íva Tobíaspe ha'e kuéra oñemoĩha ijykére.

18Tobías niko omenda vaekue Secanías rajýre, ha Tobías ra'y, Johanán omenda vaekue Mesulam rajýre. Secanías vaekue Ára ra'y, Mesulam katu Berequías ra'y.

19Che rovake oñe'ẽ porã hikuái Tobías rehe ha opa mba'e che ha'éva ojekuaauka chupe. Ha'e katu opa árape ogueruka chéve kuatia che mongyhyjeségui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Nehemías 7

Nehemías omoĩ mburuvicha kuéra Jerusalénpe

1Jerusalén jere rehegua korapy oñemopu'ãmba rire ha oñemoĩka rire okẽ nguéra, che
amoĩ umi karai oipe'a ha omboty vaerã okẽ. Aiporavo avei umi opurahéitava ha levíta
kuérape.

2Jerusalénpe katu amoĩ mburuvicha ramo che ryke'y Hanánipe, ha ñorãirõhára kuéra
ruvicha ramo amoĩ Hananíaspe. Ko Hananías peteĩ kuimba'e jeroviaha vaekue, ha
peichagua kuimba'e Tupãme omomba'éva ndahetái.

3Ha'e chupe kuéra ani haguã oipe'a okẽ kuarahy osẽ mboyve, ha omboty jey haguã
kuarahy oike mboyve. Jerusalengua apytégui voi, aiporavo umi oñangareko vaerã pe
távare hóga rovái térã ambue henda rupi.

4Tuicha niko pe ore táva. Ore katu ore mbovy ndahetáigui umi óga oñemopu'ã jey
vaekue.

Umi ojevy vaekue Jerusalénpe

(Esd 2.1-70)

5Tupã oñanduka chéve aipapa vaerãha opavavépe itujavévagui michĩvéva peve,
aikuaa haguã opa umi Jerusalénpe oikóvape. Ajuhu peteĩ kuatiápe opa umi ou jey
vaekue réra. Upépe he'i kóicha:

6“Ko'ãva hína Israelgua oikove ypy vaekue Judápe ha upéi Nabucodonosor ogueraha
vaekue Babilóniape. Upégui ou jey vaekue hikuái. Heta oĩ vaekue oúva Jerusalénpe,
ambue katu isarambi ko Judá yvýre ohóvo hikuái peteĩ-teĩ hóga kuérape.

7Omyakã vaekue chupe kuéra Zorobabel, Josué, Nehemías, Azarías, Raamías,
Nahamaní, Mardoqueo, Bilsán, Mispéret, Bigvai, Nehúm ha Baaná.

8Ko'ãva hína umi ou vaekue: Parós ñemoñare 2.172,

9Sefatías ñemoñare 372,

10Árah ñemoñare 652,

11Pahat-Moab ñemoñare, ko'ãva hína Josué ha Joab ñemoñare avei, 2.818,

12Elam ñemoñare 1.254,

13Zatú ñemoñare 845,

14Zacai ñemoñare 760,

15Binuy ñemoñare 648,

16Bebai ñemoñare 628,

17Azgad ñemoñare 2.322,

18Adonicam ñemoñare 667,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[19]Bigvai ñemoñare 2.067,

[20]Adín ñemoñare 655,

[21]Ater ñemoñare, Ezequías guio, 98,

[22]Hasum ñemoñare 328,

[23]Besai ñemoñare 324,

[24]Harif ñemoñare 112,

[25]Gabaón ñemoñare 95.

[26]Belén ha Netofagua 188,

[27]Anatotgua 128,

[28]Bet-Azmavetgua 42,

[29]Quiriat-Jearim, Quefirá ha Beerotgua 743,

[30]Ramá ha Guebagua 621,

[31]Micmasgua 122,

[32]Betel ha Haigua 123,

[33]Nebogua 52.

[34]Ambue Elam ñemoñare 1.254,

[35]Harim ñemoñare 320,

[36]Jericó ñemoñare 345,

[37]Lod, Hadid ha Onó ñemoñare 721,

[38]Senaá ñemoñare 3.930.

[39]Pa'i kuéra katu ou: Josué rogagua Jedaías ñemoñare kuéra 973,

[40]Imer ñemoñare 1.052,

[41]Pashur ñemoñare 1.247,

[42]Harim ñemoñare 1017.

[43]Levíta kuéra katu ou, Hodavías ra'y kuéra, Josué ha Cadmiel ñemoñare 74.

[44]Asaf ñemoñare kuéra opurahéiva 148.

[45]Salum, Ater, Talmón, Acub, Hatitá ha Sobai ñemoñare kuéra, tupaóre oñangarekóva 138.

[46]Tupaópe omba'apóva katu ko'ã karai kuéra ñemoñare ou: Sihá, Hasufá, Tabaot,

[47]Queros, Siahá, Padón,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

48Lebaná, Hagabá, Salmai,

49Hanán, Guidel, Gáhar,

50Reaías, Resín, Necodá,

51Gazam, Uzá, Paséah,

52Besai, Meunim, Nefusim,

53Bacbuc, Hacufá, Harhur,

54Baslut, Mehidá, Harsá,

55Barcós, Sísara, Temá,

56Nesíah ha Hatifá.

57Salomón rembiguái kuéra ñemoñare katu ou: Sotai, Soféret, Perudá,

58Jaalá, Darcón, Guidel,

59Sefatías, Hatil, Poquéret-Hasebaím ha Amón ñemoñare kuéra.

60Opa umi tupaópe omba'apóva ha Salomón rembiguái ñemoñare kuerakue ohupyty 392.

61Oĩ ou vaekue táva Tel-Mélah, Tel-Harsá, Querub, Adón ha Imérgui ha ndaikatúiva ohechauka ha'e kuéra Israelguaha. Umíva hína:

62Delaías, Tobías, ha Necodá ñemoñare kuéra 642.

63Pa'i kuéra apytépe katu oĩ: Hobaías, Cos ha Barzilai ñemoñare kuéra. Barzilai héra upéicha omendágui peteĩva Barzilai, Galaadgua rajýre. Upe guive oñehenoika hembireko ru réra rupi.

64Ko'ãva oheka héra kuéra kuatiápe, ha ndojejuhúigui, oñemboyke chupe kuéra pa'i kuéra apytégui.

65Mburuvicha ndohejái chupe kuéra ho'u umi mba'e Tupãme oñekuave'ẽvagui, peteĩ pa'i oikuaa peve mba'épa Tupã he'i Urim ha Tumim rupi.

66Opa umi ou vaekue oĩ 42.360,

67ha hembiguái kuéra katu oĩ 7337. Oĩ avei 245 opurahéiva, kuña ha kuimba'e.

68Ogueru vaekue hikuái 736 kavaju, 245 mburika, 435 kaméllo ha 6.720 vúrro.

Oñekuave'ẽva oñemopu'ã haguã tupao

69Heta oĩ ome'ẽva pe oguerekóvagui oñemopu'ã jey haguã tupao. Upéicha mburuvicha Judá pegua ome'ẽ 50 kílo óro, 50 mbayru'i ha 30 pa'i ao.

70Ambue karai kuéra katu ome'ẽ 160 kílo óro ha 1.210 kílo pláta.

71Hembyre katu ome'ẽ 160 kílo óro, 1.100 kílo pláta ha 67 pa'i ao.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

72Pa'i, levíta kuéra, umi tupaóre oñangarekóva, umi opurahéiva, umi tupaóre omba'apóva ha maymáva Israelgua oñemohendapa itáva kuérape.”

Nehemías 8

Esdras ohenduka Israel guápe Tupã rembiapoukapy

Pe mes 7hápe opa Israelgua oñemohendapáma hekoha rupi.

1Upéi opavave oñembyaty Jerusalénpe, pe plásape oĩva okẽ hérava Y rovái. Ojerure hikuái pa'i Ésdraspe ogueru haguã chupe kuéra kuatia tembiapoukapy ryru Moisés rembiapokue, Ñandejára ome'ẽ vaekue Israélpe.

2Esdras ogueru pe kuatia tembiapoukapy ryru oñembyatyhápe opa karai, kuñakarai ha mitã guasu kuéra,

3Ha pyhareve guive asaje peve ohenduka chupe kuéra pe umi tembiapoukapy, pe plásape oĩva okẽ hérava Y rovái. Opavave ojapysaka porã umi mba'e ohendúvare.

4Yvyrágui ojapo hikuái Ésdraspe ipyendarã, ha upéva ári ojupi oñe'ẽ haguã. Ijykére oñembo'y Matatías, Semá, Anías, Urías, Hilquías ha Maaseías. Ijasu gotyo katu oñembo'y Pedaías, Misael, Malquías, Hasum, Hasbadana, Zacarías ha Mesulam.

5Esdras oĩ yvateve opavavégui. Ha oipe'ávo pe kuatia maymáva renondépe, opu'ã mbaite oñembo'y hikuái.

6Esdras omomba'e guasúvo Ñandejára, Tupã Ipu'akapávape maymáva ohupi ipo yvága gotyo he'ívo “Ta upéicha, ta upéicha”. Upéi oñesũ hikuái, omboja isyva yvýre, ha omomba'e guasu Ñandejárape.

7Oñemohenda rire hikuái, levíta kuéra Josué, Baní, Serebías, Jamín, Acub, Sabtai, Hodías, Maaseías, Quelitá, Azarías, Jozabad, Hanán ha Pelaías omyesakã maymávape Tupã rembiapoukapy.

8Opa mba'e oje'éva Tupã rembiapoukapýpe hatã he'i hikuái maymáva ohendu haguã ha upéi omyesakã chupe kuéra iñe'ẽme.

9Ohendúvo umi Tupã rembiapoukapy, hasẽmba hikuái. Upémarõ mburuvicha Nehemías, pa'i Esdras ha umi levíta omyesakãva chupe kuéra Tupã rembiapoukapy he'i chupe kuéra: “Kóva ko ára niko ñamboyke Tupã Ñandejárape guarã. Ani peñembyasy térã pene rasẽtei.

10Tapeho pende rógape pe'u so'o kyra ha kaguy porã, ha umi oguereko'ỹvape katu pehupytyka pene mba'évagui. Kóva ko ára niko Ñandejárape ñamboyke ñaína. Ani peñembyasýtei. Ñandejárape ñambovy'ávo ñande ñane mombarete.”

11Levíta kuéra avei he'i joa opavavépe ani haguãtei hasẽ upéva pe árape, oñemboykégui Tupãme guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ha ohopa hógape hikuái ha tuicha vy'a reheve ojapo karu guasu. Umi oguereko'ỹvape ohupytyka avei hikuái ha tuicha ojevy'a, hesakã porãgui opavavépe umi mba'e ohendúva.

Oñembyarete ráncho ára

13Pe ára ambuépe maymáva karai kuéra, pa'i ha levíta kuéra oñembyaty Esdras ndive oikuaa porã haguã mba'épa Ñandejára rembiapoukapy he'i.

14Ojuhu hikuái Ñandejára rembiapoukapýpe, ha'e voi ome'ẽ vaekue Moisés rupi, upépe he'iha arete jave pe mes 7hápe maymáva oiko vaerãha ráncho guýpe.

15Upémarõ, oje'eka opa Jerusalén ha opa táva kuéra rupi oikóvape osẽ haguã oikytĩ ha ogueru yvyra rakã oñemoráncho haguã chugui.

16Osẽmba hikuái yvyra rakã rekávo ha upéi ou omopu'ã iranchorã. Umi hóga itechopéva oñemoráncho hóga ári. Oĩ umi omopu'ãva irráncho ikorapýpe térã tupao korapýpe. Oĩ avei oñemohendáva plásape opytáva okẽ hérava Y rovái térã pe opytáva okẽ hérava Efraín rovái.

17Opa umi ou jey vaekue Babilóniagui omopu'ã iranchorã ha ova iguýpe. Tuicha ovy'a Israelgua, kóicha ndojapovéigui hikuái Josué, Nun ra'y, oikove ramo guare guive.

18Ombyarete 7 ára aja ha oñepyrũ guive opa peve ohendu hikuái Tupã rembiapoukapyy. Pe arete oguahẽvo hu'ãme oiko peteĩ aty guasu, upéicha ojejapo vaerãgui.

Nehemías 9

Israelgua ombyasy iñangaipa

1Upéva pe méspe, 24 araháp e Israelgua oñembyaty ha pe árape ndo'úi hikuái mba'eveichagua tembi'úre. Oñemonde ao vosakuépe ha omosarambi iñakãre yvy, ohechauka haguã oñembyasyha.

2Israelgua ojei umi Israelgua'ỹvagui ha oho omombe'u ha ombyasy iñangaipa, ha itúva kuéra ypykue rembiapo vaikue.

3Oñemohenda porã rire hikuái, oñehenduka chupe kuéra Tupã, Israelgua Jára, rembiapoukapy pyhareve asaje peve. Upéi ka'aru peve ombyasy hikuái iñangaipa ha omomba'e guasu Ñandejárape.

4Yvyrágui omopu'ã hikuái levíta kuérape ojupi haguã, upégui oñe'ẽ haguã. Upépe ojupi Josué, Binuy, Cadmiel, Sebanías, Binui, Serebías, Baní ha Quenaní oñembo'e Tupã, Israelgua Járape, opavave ohendu haguãicha.

5Upéi katu levíta kuéra Josué, Cadmiel, Binuy, Hasabnías, Serebías, Hodías, Sebanías ha Petahías he'i: Pepu'ã pemomba'e guasu Tupã, Israel Járape. Opa árape pemomba'e guasu chupe. Maymáva jurúpe tañahendu héra, tuichavéva opa mba'égui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Nde ore Jára, ne ñoite hína Tupã. Yvága ha mbyja kuéra ne rembiapokue, yvy ha opa mba'e hi'ári oĩva, umi y ha opa mba'e ipypegua. Nde rupi opa mba'e oikove, upévare mbyja kuéra ne momba'e guasu.

7Nde, Tupã ore Jára, reiporavo vaekue Abrámpe, Úrgui rehenói vaekue chupe, caldéo kuéra apytégui, héra Abram renda guépe, rembohéra chupe Abraham.

8Reikuaágui ojeroviaha nde rehe, Chupe reme'ẽ vaekue ne ñe'ẽ. Chupe ere vaekue reme'ẽtaha cananéo, hitíta ha amorréo, ha umi ferezéo, jebuséo ha gergeséo kuéra yvy, iñemoñare kuérape guarã. Ere hagueichaite rejapo, upéichaguinte voi nde.

9Nde reikuaa mba'éichapa ore ru kuéra ypykue oiko asy vaekue Egíptope. Nde rehe oikotevẽ ramo, osapukái vaekue ndéve Mar Rojo rembe'ýgui.

10Mba'e ojehecha'ỹva rejapo Egipto ruvicha guasúre, hembiguái ha opa hetãgua kuérare, rehechágui mba'éichapa ojapo'i hikuái Israel guápe. Upe guive ko'ágã peve, nde réra herakuãva.

11Yguasu remboja'o Israelgua raperãme, ha nde rupi ohasa opyrũ'ỹre ýpe. Umi omuñávape chupe kuéra katu, remoñapymi y ruguápe, ku ita y pypukúpe ho'a ramo guáicha.

12Árape arai remondo henonderã, ha pyhare rehesape haperã tata rendýpe.

13Upéi yvyty Sinaí ári reguejy, Yvágagui reñe'ẽ hendive kuéra, reheko mbo'e ha reme'ẽ chupe kuéra ne rembiapoukapy.

14Rembo'e chupe kuéra pytu'uha ára ombyarete haguã, ha ne rembiguái Moisés rupi reme'ẽ chupe kuéra ne rembiapoukapy.

15Iñembyahýi ramo, reme'ẽ chupe kuéra hembi'urã yvágagui, ha itágui renohẽ chupe kuéra y, ijyuhéi ombogue haguã. Ere vaekue chupe kuéra oñemomba'e haguã yvýre, nde voi ere vaekue reme'ẽtaha chupe kuéra.

16Upéi katu ore ru kuéra ypykue oñemoha'entese, ha ndojapói ne rembiapoukapy he'íva.

17Ndoikuaaséi mba'eve hikuái, ha hesarái opa mba'e rejapo vaekuégui hese kuéra. Ojejapógui, omoĩ hikuái peteĩ ogueraha jey vaerã chupe kuéra Egíptope oiko haguã tembiguái ramo. Nde katu Tupã reñembyesarái opa mba'égui. Ne mborayhu tuichágui hasýpe nde pochýva. Reiporiahurerekógui chupe kuéra, nderehejái chupe kuéra año pe rupi rei.

18Ojapo hikuái peteĩ tóro ra'y ra'ãnga upéva ndaje pe tupã oguenohẽ vaekue chupe kuéra Egíptogui. Peichaite peve iñe'ẽ guasu ndéve, Tupã.

19Reiporiahurerekógui chupe kuéra, nderehejái chupe kuéra yvy ojeiko'ỹháme ha'eño rei. Ndereipe'ái henonderãgui, arai térã tata rendy ohechaukáva chupe kuéra haperã.

20Ne mba'e porãgui, reheko mbo'e chupe kuéra, manáme remongaru chupe kuéra, ha ijyuhéivo katu remboy'u.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Yvy ojeiko'ỹha rupi oiko aja 40 áño pukukue, nde reme'ẽ chupe kuéra opa mba'e. Ijao kuéra ndaitujái, ha avave ndaipy rurúi.

22Remoĩ ipo guýpe tetã nguéra, oĩva ijyvy jerére. Ho'a ipópe kuéra Sihón retã ha huvicha Hesbón, Basán retã ha huvicha Og.

23Remoñemuña chupe kuéra ha oñemboheta, hetaháicha mbyja kuéra yvágape. Remoguahẽ chupe kuéra pe yvýpe, ere vaekue itúva kuéra ypykuépe reme'ẽtaha chupe kuéra.

24Iñemoñare nguéra oike pe yvýpe, ha oñemomba'e hese. Ipo guýpe remoĩ cananéo kuéra, huvicha kuéra reheve, ojapo haguã hese kuéra ojaposéva.

25Ho'a avei ipo guýpe táva kuéra ikorapy jere yvatéva ijerekuévo, ha yvy ne porãva. Ho'a ipópe óga kuéra opa imba'eta reheve, avei ykua ha kóga kuéra, ha opaichagua yvaty. Ikyra hikuái ho'úgui ho'uséva, ha opa mba'e reme'ẽva oguerohory hikuái.

26Upéi katu opu'ã nde rehe, ne rembiapoukapy omboyke hikuái. Ojuka ne maranduhára kuérape oñemoñe'ẽva chupe kuéra. Tuicha nemoñemyrõ hikuái.

27Hese kuéra ija'e'ỹva pópe, reheja ho'a. Ojejopy vaígui, osapukái ndéve, reipytyvõ haguã chupe kuéra. Reiporiahurerekógui remopu'ã ijapytépe kuéra, oguenohẽva chupe kuéra jejopy vaígui.

28Oñeñandu porãmívo katu, hembiapo vai jeýma, ha reheja chupe kuéra ho'a, hese kuéra ija'e'ỹva pópe. Ojerure jeýma ndéve reipytyvõ haguã chupe kuéra, ha reiporiahurerekógui chupe kuéra, yvágagui, pe reikohágui, reipytyvõ jey-jey chupe kuéra.

29Ere porã vaekue chupe kuéra, oiko haguã ne rembiapoukapy he'iháicha. Ha'e kuéra katu oñembotuichágui, omboyke ha nopenái hese. Ne rembiapoukapy he'iháicha ojeiko vaerã, ojeikove puku haguã. Ha'e kuéra katu opu'ã nde rehe, mba'eve ndoikuaaséi.

30Áñore nerepenái hese kuéra, ha ne maranduhára kuéra ohenduka chupe kuéra ne ñe'ẽ, ha'e kuéra katu mba'evete. Upévare reheja chupe kuéra ho'a, ambue tetã po guýpe.

31Reiporiahurerekóguinte, nerehundíri térã nderehejái chupe kuéra.

32Ha! Tupã Ipu'akapáva, ha mayma nde hegui okyhyjéva; neremboykéiri ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue. Yma Asiriagua pópe ro'a ramo guare guive, ko'agãite peve, hetaitéma roiko asy. Ore ruvicha guasu kuéra ore myakãhára kuéra ore pa'i kuéra ore maranduhára kuéra ha maymáva Israelgua, roiko asy. Hetaitéma roiko asy.

33Oĩ porã rejapóva ore rehe. Ore rembiapo ivai, nde katu nahániri.

34Ha upéicha ore ruvicha guasu kuéra ore myakãhára kuéra ore pa'i kuéra ha ore ru kuéra ypykue, ndojapói ne rembiapoukapy. Remomarandu ramo jepe chupe kuéra, omboyke hikuái ne ñe'ẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Jepe ore ruvicha kuérape heta mba'e reme'ẽ, ha ko yvy ndetuicha ha neporãva, ha'e kuéra na ne momba'e guasúi, ha ndopoíri hembiapo vaígui.

36Ko'ágã roiko tembiguái ramo ko yvýpe, nde reme'ẽ vaekue ore ru kuéra ypykuépe, ha hi'a hetaitéva.

37Opa mba'e ápe opu'ãva katu ohopa mburuvicha kuérape nde remoĩva ore ári. Ojaposéva ojapo hikuái ore hegui ha ore rymba kuéragui. Rasaitéma niko rojejopy vai!

Israelgua omosẽ ijapytégui kuéra hesegua'ỹva

Nehemías 10

1Opa ko'ã mba'éreháp e roñemoĩ peteĩ ñe'ẽme, romoĩ kuatiáre ha opa ore ruvicha kuéra, levíta kuéra ha pa'i kuéra omoĩ héra iguýpe.

2Ko'ãva hína umi omoĩ vaekue héra pe kuatiáre: tenondete Hacalías ra'y, mburuvicha Nehemías, ha Sedequías. Upéi katu,

3-9pa'i kuéra: Seraías, Azarías, Jeremías, Pashur, Amarías, Malquías, Hatús, Sebanías, Maluc, Harim, Meremot, Abdías, Daniel, Guinetón, Baruc, Mesulam, Abías, Mijamín, Maazías, Bilgai ha Semaías.

10-14Levíta kuéra: Josué Azanías ra'y, Binuy, Henadad ñemoñare, Cadmiel, ha tyvýra kuéra: Sebanías, Hodías, Quelitá, Pelaías, Hanán, Micaías, Rehob, Hasabías, Zacur, Serebías, Sebanías, Hodías, Baní ha Beninu.

15-28Myakãhára kuéra: Parós, Pahat-Moab, Elam, Zatú, Baní, Binuy, Azgad, Bebai, Adonías, Bigvai, Adín, Ater, Ezequías, Azur, Hodías, Hasum, Besai, Harif, Anatot, Nebai, Magpías, Mesulam, Hezir, Mesezabel, Sadoc, Jadúa, Pelatías, Hanán, Anaías, Oseas, Hananías, Hasub, Halohés, Pilhá, Sobec, Rehúm, Hasabná, Maaseías, Ahías, Hanán, Anán, Maluc, Harim ha Baaná.

Umi mba'e ojejapo vaerã

29Pa'i, levíta kuéra, umi tupaóre oñangarekóva, tupaópe opurahéiva, tupaópe omba'apóva ha maymáva omosẽ vaekue guive ijapytégui kuéra Israelgua'ỹva, Tupã rembiapoukapy upéicha he'ígui,

30mitã guasu kuéra ndive, roñemoĩ ore ruvicha kuéra ndive ha rome'ẽ ore ñe'ẽ rojapóvo Tupã rembiapoukapy he'iháicha, ha'e voi ome'ẽ vaekue oréve hembiguái Moisés rupi.

31Upévare: noñemenda mo'ãi avavére ha'e'ỹva ore rehegua.

32Pytu'uha árape térã arete jave ou ramo ore rendápe ore'ỹva mba'eta reheve, ndojejogua mo'ãi chugui kuéra mba'eve. 7 áño haguépe ojehejáta kokue kuéra topytu'u, ha oime rire ojeporuka tapichápe hi'upyrã térã ojogua haguã hemikotevẽrã, ojeheja reíta ha oikóta tesarái pe ojeporuka vaekuégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Opa áñope maymáva ome'ẽta 4 grámo pláta tupaópe, ojejogua haguã umi mba'e oñekotevẽva.

34Avei oñeme'ẽta tupaópe ko'ã mba'e: mbuja marangatu, koga'a mba'e kuave'ẽrã opa árape, mymba kuéra ojejuka ha oñekuave'ẽ vaerã opa árape: pytu'uha árape, jasy ra'y jave ha ambue arete kuérape. Upéicha avei oñeme'ẽta mba'e kuave'ẽ oñekuave'ẽva Israel angaipa jeheja reirã ha opa mba'e oñekotevẽva tupaópe.

35Maymáva oĩva, pa'i ha levíta kuéra reheve ojeitýta po'a ojekuaa haguã máva áripa ho'áta oguerúvo jepe'a tupaópe, ikatu haguã mba'e kuave'ẽ nguéra ojehapy Tupã rembiapoukapy he'iháicha.

36Opa áñope oñemoguahẽta tupaópe koga'a oñemono'õ ypýva ha yva kuéra hi'aju ñepyrũva.

37Opa áñope ojereraháta tupaópe, pa'i rendápe, ta'ýra ypykue Tupã rembiapoukapy he'iháicha. Oñemoguahẽta avei tupaópe opa vaka, kavara térã ovecha ra'y ypykue.

38Avei oñeñongatúta tupaópe hu'itĩ ypykue, opa yva hi'aju ñepyrũva, kaguy ha ñandy ypykue. Ko'ãva hína pa'i kuérape guarã. Levíta kuérape guarã katu, opa mba'e 10 ojererekóva apytégui ojeíta peteĩ. Chupe kuéra mba'erã opa mba'e kokue rupi hi'áva.

39Pa'i kuéra, Aarón ñemoñaréva, oĩ vaerã levíta kuéra ndive ojegueru jave chupe kuéra koga'a. Opa umi mba'e levíta kuéra ombyatývagui, 10 apytégui ha'e kuéra ome'ẽ vaerã peteĩ, tupaópe ojeporu haguã.

40Mayma Israelgua ha levíta kuéra omoguahẽ vaerã tupaópe umi mba'e ome'ẽva taha'e koga'a, kaguy térã ñandy. Upépe oñeñongatúgui tembiporu kuéra ojeporúva tupaópe ha pa'i kuéra upépe oikógui. Upépe avei oiko umi oñangarekóva tupaóre ha umi opurahéiva. Oje'e avei ndojeheja mo'ãiha Tupã tupao opyta rei.

Nehemías 11

Umi opytáva oiko Jerusalénpe

1Israelgua ruvicha kuéra opyta oiko Jerusalénpe. Oikuaa haguã mávapa opytavéta oity hikuái po'a, ha 10 kuimba'e apytégui peteĩme ho'a opyta haguã Jerusalén, pe táva marangatúpe. Umi 9 hembýva katu isarambi ambue távare.

2Maymáva oguerohory umi oñekuãvape opyta haguã oiko Jerusalénpe.

3Ambue táva kuéra rupi maymáva Israelgua, pa'i kuéra, levíta, kuéra umi tupaóre omba'apóva ha umi Salomón rembiguái kuéra ñemoñare oiko hóga teépe. Ko'ãva hína umi ou vaekue oñemohenda Jerusalénpe, Judá ha Benjamín ñemoñaréva.

4-5Judá ñemoñare: Ataías vaekue Ozías ra'y, kóva Zacarías ra'y, kóva Amarías ra'y, kóva Sefatías ra'y, kóva Mahalalel ra'y; kóva hína Fares ñemoñare. Maaseías vaekue Baruc ra'y, kóva Colhozé ra'y, kóva Hazaías ra'y, kóva Adías ra'y, kóva Joiarib ra'y, kóva Zacarías ra'y, kóva Siloní ra'y.

6Jerusalénpe opyta oiko 468 kuimba'e Fares ñemoñaréva, kuimba'e katupyry.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Benjamín ñemoñare: Salú, Mesulam ra'y vaekue, kóva Joed ra'y, kóva Pedaías ra'y, kóva Colaías ra'y, kóva Maaseías ra'y, kóva Itiel ra'y ha kóva Isaías ra'y.

8Upéi Salú pehẽngue mokõi Gabai ha Salai. 928 kuimba'e Benjamingua opyta Jerusalénpe.

9Omyakã chupe kuéra Joel ha ipytyvõhára Senuá. Joel, Zicrí ra'y ha Senuá, Judá ra'y.

10-13Pa'i kuéra: Jedaías ha ityvýra Jaquín, Seraías, Adaías ha Amasai. Jedaías, Joiarib ra'y. Seraías, Hilquías ra'y, kóva Mesulam ra'y, kóva Sadoc ra'y, kóva Meraiot ra'y ha kóva Ahitub ra'y. Ahitub pa'i kuéra ruvicha tupaópe. Avei opyta 822 kuimba'e omba'apóva hendive. 822 Ahitub pehẽngue kuérava omba'apo hendive tupaópe. Adaías vaekue Jeroham ra'y, kóva Pelalías ra'y, kóva Amsí ra'y, kóva Zacarías ra'y, kóva Pashur ha kóva Malquías ra'y. Adaías pehẽngue kuéra 242 kuimba'e hóga guápe omyakãva. Amasai vaekue Asarel ra'y, kóva Azai ra'y, kóva Mesilemot ra'y ha kóva Imer ra'y.

14Ko'ãva apytépe oĩ 128 kuimba'e katupyry ha omyakã chupe kuéra Guedolim ra'y, Zabdiel.

15-17Levíta kuéra: Semaías, Sabtai, Jozabad, Matanías ityvýra Bacbuquías ha Abda. Semaías vaekue Hasub ra'y, kóva Azricam ra'y, kóva Hasabías ra'y ha kóva Buni ra'y. Sabtai ha Jozabad, levíta kuéra ruvicha, omyakã umi omba'apóvape tupao jere rupi. Matanías vaekue Micaías ra'y, kóva Zabdí ra'y, kóva Asaf ra'y. Matanías pe omyakãva purahéi ha ñembo'e tupaópe. Bacbuquías ityvýra ipytyvõhára. Abda vaekue Samúa ra'y, kóva Galal ra'y ha kóva Jedutún ra'y.

18Levíta kuéra opytáva Jerusalénpe 248.

19Tupao rokẽ pe'aha: Acub ha Talmón 170 ipehẽngue kuéra reheve.

20Upéi katu umi Israelgua hembýva ha ambue pa'i ha levíta kuéra oikopa hikuái hóga teépe táva kuéra rupi, oĩva Judá yvýpe.

21Umi tupaópe omba'apóva oiko Jerusalénpe, Ófel oje'ehápe ha omyakã chupe kuéra Sihá ha Guispá.

22Umi levíta kuérape oikóva Jerusalénpe katu omyakã Uzí, kóva Baní ra'y, kóva Hasabías ra'y, kóva Matanías ra'y, kóva Micaías ra'y, Asaf rogagua. Asaf rogagua umi omyakã vaekue purahéi tupaópe.

23Mburuvicha guasu voi oheja vaekue mba'e-mba'épa ojapo vaerã opa árape umi opurahéiva tupaópe.

24Petahías rupi, Israelgua omoguahẽ mburuvicha guasúpe hemikotevẽ nguéra. Petahías Mesezabel ra'y, kóva Zérah ñemoñare, kóva Judá ra'y.

Israelgua oikóva ambue táva rupi

25Oĩ Judá ñemoñare oñemohendáva ko'ã táva kuéra rupi: Quiriat-Arbá, Dibón, Jecabseel,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Josué, Moladá, Bet-Pélet,

27Hasar-Sual, Beerseba,

28Siclag, Meconá,

29En-Rimón, Sorá, Jarmut,

30Zanóah, Adulam, Laquis, Azecá ha táva kuéra oĩva ijere rupi. Beerseba guive Hinom ñu meve isarambi hikuái.

31Benjamín ñemoñare katu oñemohenda ko'ã táva kuérape: Gueba, Micmás, Aía, Betel ha táva kuéra oĩva ijere rupi,

32Anatot, Nob, Ananías,

33Hasor, Ramá, Guitaim,

34Hadid, Seboím, Nebalat,

35Lod, Onó ha pe ñu hérava ‘Mba'e apohára.’

36Oĩ avei yvy oñeme'ẽva levíta kuérape Judá ha Benjamín ñemoñare kuéra apytépe.

Nehemías 12

Pa'i ha levíta kuéra ojevy vaekue hetãme

1Ko'ãva hína umi pa'i ha levíta kuéra ojevy vaekue hetãme Zorobabel, ha Josué ndive: Zorobabel, Salatiel ra'y.

2-7Pa'i kuéra: Seraías, Jeremías, Esdras, Amarías, Maluc, Hatús, Secanías, Rehúm, Meremot, Idó, Guinetón, Abías, Mijamín, Maadías, Bilgá, Semaías, Joiarib, Jedaías, Salú, Amoc, Hilquías ha Jedaías. Ko'ãva hína pa'i kuérape omyakã vaekue, Josué oikove ramo guare.

8Levíta kuéra: Ko'ãva hína levíta kuéra purahéi omohenonde vaekue, Tupãme oñemomba'e guasu jave purahéipe: Josué, Binuy, Cadmiel, Serebías, Judá ha Matanías.

9Ha umi opurahéi jováiva hendive kuéra, Bacbuquías, Uni ha hapicha levíta kuéra.

Pa'i guasu Josué ñemoñare

10Josué ra'yre Joaquim, Joaquim ra'yre Eliasib, Eliasib ra'yre Joiadá,

11Joiadá ra'yre Johanán, ha Johanán ra'yre katu Jadúa.

Pa'i ha levíta kuéra Joaquim oikove ramo guare

12Pa'i guasu Joaquim oikove ramo guare ko'ãva vaekue umi pa'i hogagua kuéra omyakãva:

Pa'i	Hogagua
Meraías	Seraías

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ananías	Jeremías
[13]Mesulam	Esdras
Johanán	Amarías
[14]Jonatán	Melicú
José	Sebanías
[15]Adná	Harim
Helcai	Meraiot
[16]Zacarías	Idó
Mesulam	Guinetón
[17]Zicrí	Abías
	Miniamín
Piltai	Moadías
[18]Samúa	Bilgá
Jonatán	Semaías
[19]Matenai	Joiarib
Uzí	Jedaías
[20]Calai	Salai
Éber	Amoc
[21]Hasabías	Hilquías
Natanael	Jedaías

[22]Pa'i ruvicha kuéra: Eliasib, Joiadá, Johanán ha Jadúa oikove aja oñemoĩ vaekue kuatiápe umi pa'i kuérape omyakãva réra. Upéva oiko vaekue mburuvicha guasu Darío tetã Persia pegua oikove aja.

[23]Umi levíta kuérape omyakãva réra katu oñemoĩ vaekue kuatiápe, téra kuéra oñemoĩháme voi. Upépe oñemoĩ vaekue téra kuéra Eliasib remineno Johanán oikove aja.

[24]Levíta kuéra ruvicha hína ko'ãva: Hasabías, Serebías, Josué, Binuy ha Cadmiel. Hapicha levíta kuéra katu oñemoĩ hovái, Tupãme oñemomba'e guasúvo purahéipe tupaópe. Mburuvicha guasu marangatu David he'i vaekue upéicha ojejapo haguã.

[25]Matanías, Bacbuquías, Abdías, Mesulam, Talmón ha Acub katu oñangareko umi kotýre oñeñongatuhápe opa mba'e, oĩva tupao rokẽ ypýpe.

[26]Opa ko'ãva oikove vaekue oikove ramo guare Josué ra'y ha Josadac remineno Joaquim, mburuvicha Nehemías ha pa'i Esdras.

Korapy Jerusalén jere rehegua oñemomarangatu

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Oguahẽvo ára oñemomarangatúvo korapy Jerusalén jere rehegua, opa guio oñehenoika Jerusalénpe levíta kuérape ikatu haguãicha purahéi ha árpa púpe, ha tuicha vy'a reheve ojejapo.

28-29Oñembyaty opa levíta kuéra opurahéiva, Jerusalén jere rupi oikóva ha ko'ãva táva kuéra rupigua: Netofá, Guilgal, Gueba ha Azmávet.

30Pa'i ha levíta kuéra oñemopotĩ ha péicha ojohéi ijehegui kuéra opa mba'e vai. Upéi katu ohypýi hikuái opa Israel guápe tuguýpe. Upéicha avei ojapo umi okẽ ha korapy jerére, umíva ipotĩ haguã.

31Upéi che ha'e umi myakãhárape ojupi haguã pe korapy jere ári, omohenda haguã upépe mokõi atýpe umi opurahéivape. Peteĩ aty pegua oguata ohóvo pe korapy jere ári yvy gotyo, okẽ hérava Ytyapy gotyo.

32Ko'ãva rapykuéri oho Hosaías ha Judagua myakãhára kuéra mbytere. Umíva hína,

33Azarías, Esdras, Mesulam,

34Judá, Benjamín, Semaías ha Jeremías.

35Umíva rapykuéri oho Zacarías ombopúva turu. Zacarías hína Jonatán ra'y ha itúva ypy kuéra Semaías, Matanías, Micaías, Zacur ha Asaf.

36Zacarías rapykuéri oho ipehẽngue kuéra, Semaías, Azarel, Milalai, Guilalai, Maai, Natanael, Judá ha Hananí ombopúva umi mba'epu mburuvicha guasu marangatu David ombopu vaekue. Umívape omyakã Esdras.

37Ohokuévo hikuái korapy jere ári ohasa okẽ ári hérava Yvu, oguahẽ meve pe ojejupiha rupi David távape. Pe rupi ojupi hikuái ha ohasa rire David rogakue kupe rupi, oguahẽ hikuái okẽme hérava Y, oĩva hína kuarahy reike gotyo.

38Pe aty ambue katu oho yvate gotyo, korapy jere ári avei. Che ha Israelgua mbytere roho hapykuéri kuéra. Rohasa pe ñorãirõhára kuéra ojupiháp jepi omaña haguã oka gotyo, hérava Tatakua, rohóvo pe korapy jere ipeveha peve.

39Upégui, rohóvo gueteri korapy jere ári. Rohasa okẽ hérava Efraín, Jesana ha Pira ári, ha pe ñorãirõhára kuéra ojupiháp jepi hérava Hananel. Upégui, rohasa pe ñorãirõhára kuéra ojupiháp jepi omaña haguã oka gotyo, hérava Cien rupi, roguahẽ meve okẽme hérava Ovecha. Roguahẽ tupao rokẽme ha upépe ropyta.

40Upéicha umi mokõi aty pegua omomba'e guasúva Tupãme oguahẽ ha oñemohenda tupaópe. Che ndive oĩ mburuvicha kuéra mbytere,

41ha ko'ã pa'i kuéra ombopúva turu: Eliaquim, Maaseías, Miniamín, Micaías, Elioenai, Zacarías, Hananías,

42Maaseías, Semaías, Eleazar, Uzí, Johanán, Malquías, Elam ha Éser. Umi opurahéivape oisãmbyhy Izrahías.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Pe árape heta mymba oñekuave'ẽ Tupãme, ha opavave ovy'a Tupã rupi. Kuña ha mitã nguéra avei ovy'a joa ha mombyry guive oñehendu pe ayvu ojapóva hikuái.

Hi'upy oñeme'ẽva pa'i ha levíta kuérape

44Umiha árape ojeporavo umi oñangareko vaerã opa mba'e oñeme'ẽva pa'i ha levíta kuérape, Tupã rembiapoukapy he'iháicha. Chupe kuéra oñeme'ẽ oñongatu haguã: opa mba'e kuave'ẽ, opa koga'a ypykue ha opa yva hi'aju ñepyrũva. Opa mba'e oguerekóvagui omboja'o 10 atýpe ha peteĩ ome'ẽ vaerã pa'i ha levíta kuérape. Maymáva oguerohory pa'i ha levíta kuéra rembiapo,

45ha'e kuéra omomba'e guasúgui Tupãme ha omopotĩgui chupe kuéra mba'e vaígui. Umi opurahéiva tupaópe ha okẽ pe'aha ojapo avei David ha ta'ýra Salomón oheja haguéicha.

46Yma mburuvicha guasu David oikove ramo guare, Asaf vaekue pe omyakãva purahéi Tupãme.

47Zorobabel ha Nehemías oikove ramo guare, opa Israelgua ome'ẽ umi opurahéi ha okẽ pe'ahápe hi'upyrã opa árape. Upéicha avei oñeme'ẽ levíta kuérape pe chupe kuéra guarãva, ha ko'ãva ome'ẽ pa'i kuérape, pe pa'ípe guarãva.

Nehemías 13

Umi mba'e Nehemías ojapo vaekue

1Tupã rembiapoukapy oñehendukávo opavavépe, ohendu hikuái he'iháp ndojehejái vaerãha umi Amón ha Moab retã guápe ojehe'a Israel guáre.

2Kóicha ojejapo vaerã umi Amón ha Moabgua kuérare, ha'e kuéra nomboy'uséi ha nomongaruséi haguére Israel guápe osẽ ramo guare Egíptogui. Pe ramo, ha'e kuéra opaga vaekue Balaámpe paje oity haguã Israel guáre. Tupã katu ohovasa vaekue chupe kuéra.

3Israelgua ohendúvo umi mba'e oje'éva Tupã rembiapoukapýpe omosẽ tetã ambue guápe ijapytégui kuéra.

4Ko'ã mba'e ojehu mboyve, pa'i Eliasib pe oñangareko vaekue umi mba'e kuave'ẽre ojererúva tupaópe. Ha Eliasib Tobías pehẽngue haguére,

5ome'ẽ chupe peteĩ koty guasu tupaópe, upépe oiko haguã. Pe kotýpe oñeñongatu opaichagua mba'e kuave'ẽ: insiénso, tembiporu kuéra tupaópe ojeporúva, trígo, kaguy ha ñandyry olívo ojererúva oñeme'ẽ haguã levíta kuérape, umi tupaópe opurahéivape, umi okẽ pe'ahápe; ha avei pa'i kuérape.

6Che naĩri vaekue pe ramo Jerusalénpe, ahágui Babilóniape 32 áño ojupi haguépe Artajerjes mburuvicha guasúrõ upépe. Voiete he'i chéve ajevy haguã Jerusalénpe.

7Aguahẽvo upépe aikuaa Eliasib ome'ẽ hague Tobíaspe peteĩ koty tupao pegua.

8Che pochy ha amombopa okápe Tobías mba'éva guive, ajuhúva pe kotýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Upéi katu amopotĩka opa mba'e vaígui ha arovauka jey upépe tembiporu kuéra tupaópe ojeporúva, opaichagua mba'e kuave'ẽ ha pe insiénso.

10Aikuaa avei noñeme'ẽvéi hague levíta kuérape hi'upyrã ha ohopa jey hague hikuái hóga kuérape. Upéicha avei ojapo umi tupaópe opurahéiva.

11Amongavaju umi myakãhára kuérape ohejapa rei ha nopenavéi haguére tupaóre. Upéi katu ahenoika ha amohendapa jey tupaópe umi levíta ha umi opurahéiva.

12Ha maymáva Israelgua ogueru jey trígo, kaguy ha ñandyry olívo. Pe 10 oguerekóvagui, peteĩ omoguahẽ tupaópe.

13Amoĩ pa'i Selemías, ipytyvõhára Sadoc ha peteĩ levíta hérava Pedaías oñangareko haguã opa mba'e ojererúvare. Oipytyvõ chupe kuéra peteĩ levíta jeroviaha hérava Hanán, kóva Zacur ra'y ha Matanías remineno. Ha'e kuéra ome'ẽ hi'upyrã pa'i ha levíta kuérape.

14Tupã che Jára, ehecha kuaáke chéve opa ko'ã mba'e ajapóva nde tupaóre, ikatu haguã reñemomba'e upépe.

Mba'éichapa ojeiko vaerã pytu'uha árape

15Umiha árape ahecha hetaha Judápe umi ojapóva kaguy pytu'uha árape. Ahecha avei pytu'uha árape oĩha ohupíva hymba vúrro apére trígo, kaguy, parral'a, ígo ha opa mba'e oñemu haguã Jerusalénpe. Amongavaju chupe kuéra osẽ haguére ojeporeka imba'eta reheve pytu'uha árape.

16Oĩ avei táva Tirogua oúva Jerusalénpe pira ha opa mba'eta reheve oñemu haguã Israelgua ndive pytu'uha árape.

17Amongavaju umi Israel guápe omyakãvape ha ha'e chupe kuéra: —Mba'ére piko ndapejapói mba'evérõ pytu'uha ára?

18Pende ru kuéra ypykue ojapo haguére kóichama voi Tupã ohundi vaekue Jerusalén. Ha upévare ñande jahasa asy ñaína. Pytu'uha ára ndaperekóigui mba'eve ramo ko'ýte Tupã ipochy Israelgua ndive.

19Upémarõ ambotyka opa táva rokẽ ka'aru oñepyrũ mboyve pytu'uha ára. Pytu'uha ára ohasa rire ae ojepe'a jey vaerã. Amoĩ okẽme kuimba'e kuéra oñangarekóva ani haguãtei oñemoinge Jerusalénpe mba'evete pytu'uha árape.

20Oĩmimi umi oúva imba'eta reheve oñemu haguã ha ndaikatúigui oike Jerusalénpe, opyta oke okápe.

21Umívape amongavaju ha ha'e chupe kuéra ou jey ramo opyta okápe, amoingetaha chupe kuéra ka'i rãime. Upe guive ndouvéi hikuái pytu'uha árape.

22Upéi ha'e umi levíta kuérape oñemopotĩ haguã opa mba'e vaígui ha oñangareko haguã umi okẽ rupi ikatu haguã pytu'uha ára oñemomba'e. Tupã che Jára, ne mandu'a kena ko ajapóvare, ha che poriahurereko.

23Ahecha avei oĩha Israelgua omendáva kuña tetã Asdod, Amón ha Moab guáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Heta oĩ imitã nguéra apytépe oñe'ẽva tetã Asdod ñe'ẽme térã ambue tetãgua ñe'ẽme. Ha ore ñe'ẽme katu nahániri.

25Amongavaju ha yvýre amona chupe kuéra. Hetápe ainupã, añakã rague tira ha ha'e chupe kuéra: “Tupã rérare peme'ẽta chéve pene ñe'ẽ ndapeheja mo'ãiha pende rajy térã pende ra'y omenda tetã ambue guáre. Peẽ voi napemenda mo'ãi umichagua kuñáre.”

26Péicha vaekue Salomón, Israel ruvicha guasu, angaipa. Ha ndaipóri ramo jepe ha'eichagua mburuvicha guasu ambue tetãme, ha Tupã ohayhúrõ jepe chupe ha omoĩ chupe Israel ruvicha guasúrõ, kuña tetã ambuegua oity chupe iñuhãme.

27Upévare, aníke peẽ avei pene rembiapo vai Tupã renondépe, pemendávo kuña tetã ambue guáre.

28Joiadá, pa'i guasu Eliasib ra'ýpe cheté voi amosẽ omenda haguére Sambalat rajýre. Sambalat niko táva Horóngua.

29Tupã che Jára, ne mandu'a kena ko'ãvare omongy'a hague ipa'i reko ha ne ñe'ẽme'ẽ pa'i ha levíta kuéra ndive.

30Aipe'a ijapytégui kuéra opa mba'e tetã ambue guáva, ha amohenda opa pa'i ha levíta kuérape hembiapópe,

31avei ojegueru haguã jepe'a oñekotevẽ jave, ha opavave omoguahẽ haguã umi yva hi'aju ñepyrũva. Tupã che Jára, ne mandu'áke ko'ã mba'e ajapo vaekuére, ha che pytyvõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ester

Ester 1

Mardoqueo képe guare

[1]a-1eÁño mokõiha Artajerjes ojupi haguépe mburuvicha guasu ramo ha upe mes hérava Nisán ñepyrũme, Mardoqueo ohecha peteĩ mba'e iképe. Mardoqueo ningo Israelgua oikóva táva Súsape. Ha'e kuimba'e arandu ha omba'apo mburuvicha guasu rógape. Itúva kuéra ypykue hína Siméi ha Cis, Benjamín ñemoñaregua ha'e kuéra.

[1]gBabilónia ruvicha guasu, Nabucodonosor ogueraha ramo guare Jerusalén guápe tembiguái ramo Babilóniape, umíva apytépe ojegueraha vaekue avei Mardoqueo ha Judá ruvicha guasu Jeconías.

[1]hKóva hína upe Mardoqueo ohecha vaekue iképe: Ohendu ayvu ha ojesapukái joa ramo, ára sunu ha yvy ryrýi, sarambi nde'áva opa rupi.

[1]iUpéicha háguinte mokõi mbói jagua osẽ ojupe oñorairõ haguã. Tuicha okororõ mokõivéva.

[1]jOhendúvo upéva, tetã nguéra oñembosako'i oñemoĩ haguã avei umi heko marangatúva rehe.

[1]kÁra ningo pyharéicha, pytũmba. Ojahe'o ha ipyahẽva mante oñehendu. Maymávante ojepy'apy ha sarambi nde'áva opa rupi ojehecha.

[1]lOpa umi heko marangatúva okyhyjepa, oikuaágui mba'épa ojehúta chupe kuéra, ha oñemoĩ oñembo'e Tupãme, ohecha kuaa ramo jepe oñehunditaha hikuái.

[1]mIñembo'e oñehendu ha peteĩ yvumígui osẽ y osyrýva ohóvo, oiko peve chugui ysyry guasu ndetuichapa jepéva.

[1]nKuarahy osẽ ha hesakãmba opa rupi. Umi ojejopy vai vaekue opu'ã okaru umi yvate oñemoĩ vaekue rehe.

[1]oMardoqueo ohecha rire iképe ko'ã mba'e, opáy ha ombojere iñakãme ko'ẽ guive pytũ meve oikuaa haguã mba'épa he'ise upe ohecháva ha upe mba'e Tupã ojapótava.

Oĩ mburuvicha guasúpe ojukaséva

[1]pMardoqueo oiko aja mburuvicha guasu rógape, hendive oiko Gabata ha Tarra, mokõi kuimba'e mburuvicha guasu jeroviaha ha hóga rehe oñangarekóva.

[1]rMardoqueo ohendu ha'e kuéra oñe'ẽ jave, ojapysaka hese kuéra oikuaa haguã upe ojaposéva, ha ohendúvo ojukaseha hikuái mburuvicha guasu Artajérjespe oho omombe'u chupe.

[1]sMburuvicha guasu Artajerjes omoñe'ẽ umi mokõime. Ha umíva omombe'u rire upe ojapo mo'ã vaekue, ojejuka.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1tMburuvicha guasu omoĩka ko'ã mba'e kuatiápe ani haguã oiko chugui tesarái. Mardoqueo avei omoĩmba kuatiápe umi mba'e ojehu vaekue.

1uUpe hembiapo rehe, mburuvicha guasu omohenda porã Mardoquéope hógape ha ome'ẽ chupe heta mba'e.

1vHa katu Amán, Amedata ra'y Bugái ñemoñaréva, oĩ porãva mburuvicha guasu ndive, oñeha'ã omoĩ vai Mardoqueo ha hetãguápe. Upéicha ojapo ojejuka haguére umi mokõi kuimba'e mburuvicha guasu jeroviaha.

Asuero ha Vasti

2Ko'ã mba'e ojehu Asuero oĩ ramo guare tetã Pérsiape mburuvicha guasúrõ. Opa tetã nguéra oĩva tetã India guive tetã Etiopía peve oĩmba vaekue ipo guýpe. Omboja'o 127 hendápe ha peteĩ-teĩme omoĩ huvicharã. Ha'e katu oisãmbyhypa umívape upe táva ha'e oikoha guive hérava Susa.

3Mbohapy áño Asuero ojupi rire mburuvicha guasúrõ, ojapo peteĩ karu guasu opa poguasu ha ñorãirõhára ruvicha kuérape guarã. Mayma poguasu kuéra pérsa ha médo kuéra apytégui, ha tetã oisãmbyhýva Asuero ombyatypa hógape.

4Ha 6 mése aja ohechauka chupe kuéra hóga ha opa umi mba'eta oguerekóva.

5Ko'ã mba'e rire Asuero ojapo ikorapýpe peteĩ karu guasu 7 ára ipukúva. Upépe oho mayma Súsape oikóva, taha'e ha'éva.

6Upe korapy ijeguapa. Ha horkõ ita guigua rehe oñemosãingo poyvi morotĩ ha pytãva, oñembovyvýva argólla pláta rehe inimbo pytãme. Umi ojeguapyha katu óro ha plátagui ojejapo. Yvýpe katu oñemoĩ ita jegua, ita morotĩ ha hũva overa hendýva.

7Kaguy ojeitykua mbayru órovape, ha ndaipóri mbayru kuéra mokõi ojojoguáva. Asuero imba'e porãgui, kaguy ýicha osyry.

8Asuero he'ika hembiguái kuéra oñeme'ẽ haguã kaguy umi ho'usévapente, ha umi ho'use'ỹva rehe ani haguã ojejopy.

9Vasti, mburuvicha guasu Asuero rembireko, ojapo avei peteĩ karu guasu opa karai kuéra rembirekópe guarã, Asuero rógape.

Vasti oja'yvere

10Upe 7 arahápe, Asuero heta kaguy hoy'u rire, ohenói hembiguái kuéra ojeroviavévape Mehumán, Biztá, Harboná, Bigtá, Abagtá, Zetar ha Carcás.

11He'i chupe kuéra oho haguã ogueru chupe Vastípe. Iñakãre ogueru vaerã ha'e mba'e jegua mburuvicha guasu rembireko añónte omondéva. Vasti ningo kuña neporãva ha Asuero ohechaukase hembireko opa imbohupápe.

12Vasti ohendúvo upe Asuero oipotáva he'i Asuero rembiguái kuérape ndoho mo'ãiha. Ha Asuero ipochy hendy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Upémarõ ohenoika umi léi oikuaa porãvape. Mburuvicha guasu kuéra upéicha ojapo voínte oikuaa haguã mba'épa upe ojapo vaerã.

14Umi ijeroviaha hína ko'ãva: Carsená, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsená ha Memucán. Ko'ãva 7 hína poguasu kuete tetã Persia ha Médiape, ha Asuero jere rupínte oikóva.

15Asuero oporandu chupe kuéra: —Ñande léi kuérapa mba'e he'i che ajapo vaerãha Vasti rehe ndojapói haguére upe ha'eka vaekue chupe che rembiguái kuéra rupi.

16Ha osẽ Memucán oñe'ẽ opa umi karai kuéra rérape ha he'i chupe: —Ore ruvicha, na ndéve añói ningo nde apo'i, amo ipaháp̃e ohupytypa opa kuimba'épe oikóva umi tetãme nde po guýpe oĩvape.

17Kuña nguéra ohendu vove ko ojapóva nde rehe Vasti, ha'e kuéra avei oapo'íta iména kuérape. He'íta hikuái: “Mburuvicha guasu Asuero niko ohenoika Vastípe, ha kóva katu nopenái hese”.

18Tetã Persia ha Media pegua mburuvicha kuéra rembireko ohendu vove ko'ã mba'e, upéicha avei ojapóne iména kuérare ha upéva katu ivaíta.

19Upévare ore ruvicha, iporã vaerã reikuaauka ramo opa rupi Vasti noñemboja mo'ã veimaha ne rendápe. Emoĩka ko ne ñe'ẽ tetã Persia ha Media léi apytépe ikatu'ỹ haguãicha oñemboyke. Upéi egueru peteĩ kuña iñakã guapyvéva Vasti rendaguépe.

20Ko ne ñe'ẽ ojekuaaukávo ko ne retã tuicha kuére kuña kuéra, taha'e ha'éva, omomba'éne iména kuérape.

21Memucán ñe'ẽ ho'a porã opavavépe ha Asuero upéicha ojapo.

22Omondo kuatia opa tetã nguéra rupi, iñe'ẽ teépe. Ipype oje'e opa óga rupi ojejapo vaerãha kuimba'e he'íva, ha kuimba'e ñe'ẽme upe hógape oñeñe'ẽ vaerã.

Ester 2

Ester ojereraha Asuero rendápe

1Heta ára ohasa rire, mburuvicha guasu Asuero ndaipochyvéi ha imandu'a Vasti rehe. Imandu'a upe kuña rembiapokue rehe ha mba'épa ojejapo hese.

2Upévo umi ijere rupi oikóva he'i chupe:

3—Emondo opa ko ne retã pýre ohóva oheka ndéve guarã kuñataĩ pyahu porã. Tojereraha ágã Súsape ha tojeheja upe ógape kuñáme guarã rerekóva upépe. Topyta upépe hikuái ne rembiguái jeriovaha ha kuña rerekua Hegai po guýpe. Toje'e Hegáipe tomba'apo hese kuéra omoporãvévo,

4ha upe kuñataĩ ne myakã rakuvéva topyta ne rembireko ramo, Vasti rendaguépe. Kóva ho'a porã Asuérope, ha upéicha ojejapo.

5Táva Súsape oikóva peteĩ judío hérava Mardoqueo. Ha'e hína Benjamín ñemoñare ha itúva héra vaekue Jaír. Ha'e Simí ha Quis ñemoñare vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Mburuvicha guasu Babilonia pegua, Nabucodonosor, ogueraha vaekue Jerusaléngui Jeconíaspe, mburuvicha guasu Judá pegua ha hetã guápe. Umíva ñemoñare vaekue Mardoqueo.

7Ha'e omongakuaa hógape ha oguereko itajýra ramo peteĩ ipríma hérava Ester, Hadasá avei oje'eha, omano rupi itúva ha isy. Ester niko kuñataĩ neporãva.

8Ojekuaaukávo Asuero rembipota, ojereraha kuñataĩ nguéra táva Súsape ha oñemoĩ Hegai, upe kuña rerekua po guýpe. Umíva apytépe avei ojereraha Ester.

9Ester ho'a porã Hegáipe, ha kóva pya'e oñemoĩ omba'apo hese omoporãvo, ha omongaru porã chupe. Mburuvicha guasu rógagui omoĩ chupe 7 kuñataĩ pytyvõhára ramo ha omohenda chupe upe koty iporãvévape.

10Ester nomombe'úi avavépe mba'e tetã guápa térã máva rajýpa ha'e. Mardoqueo he'i chupe ani haguãtei he'i mba'eve avavépe.

11Mardoqueo katu opa árape oúmiva ohasa umi kuña róga korapy rovái oikuaávo mba'éichapa oiko Ester ha oñeñangareko porãpa hese.

12Umi kuña ojegueru vaekuépe ningo oñeme'ẽ 12 mése oñemoporãvévo. 6 mése aja ojepichy mba'e ryakuã porãme, ha upéi 6 mése aja yvoty rykuépe ha mba'e ryakuãitápe kuña oiporúva. Ko'ã mba'e ojejapo rire hese kuéra, peteĩ-teĩ ojereraha Asuérope.

13Ha peteĩ kuña ohóvo mburuvicha rógape, ogueraha kuaa opa oipotáva upe oikohágui.

14Ka'aru ete oho ha ko'ẽ rire ojereraha opyta haguã Saasgaz po guýpe, kuimba'e Asuero jeroviaha ha ikuña kuéra rehe oñangarekóva. Oime rire ra'e Asuero iñakã raku peteĩvare, upéicha ramo mante upe kuña ojereraha jey chupe.

15Mardoqueo tio vaekue Abihail. Abihail rajy Estérpe ohupyty upe ára oho haguã Asuero rendápe. Ester ogueraha umi mba'e Hegai, Asuero rembiguái jeroviaha ha kuña rerekua, ome'ẽva chupénte. Ester ningo ho'a porã opavavépe ha maymávante ojogueraha porã hendive.

16Ester ojereraha Asuero rendápe mes hérava Tébetpe, upéva hína mes 10ha, 7 áño Asuero ojupi haguépe mburuvicha guasúrõ.

17Ha opa umi kuña apytégui Asuero iñakã raku Ester rehe. Upévare omoĩ iñakãre mba'e jegua mburuvicha guasu rembirekónte omondéva.

18Upéi Asuero ojapo peteĩ karu guasu opa mburuvicha ha po guasu kuérape, Ester rehehápe. Upéva upe ára ombyarete ha Asuero ipo jera ome'ẽvo maymávape imba'etágui.

Bigtán ha Teres ojukase Asuérope

19Oguahẽvo umi ára kuña kuéra ojererahávo ambue hendápe, Mardoquéope oñeme'ẽ hembiaporã mburuvicha guasu rógape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Ester katu avavetépe nomombe'úi mávapa térã mba'e tetã guápa ha'e, upéicha he'ígui chupe Mardoqueo. Ester ojapo oje'eháicha chupe, Mardoqueo rógape oiko ramo guaréicha.

21-22Umíva umi árape, Mardoqueo oĩ aja hembiapópe, ohendu mokõi Asuero rembiguái ha hóga rehe oñangarekóva, Bigtán ha Teres, ipochyha huvicha ndive ha ojukaseha chupe. Ko'ã mba'e oguahẽvo Mardoqueo apysápe, oho ha'e omombe'u Estérpe. Ester avei oho omombe'u Asuérope upe Mardoqueo ohendu vaekue.

23Ojekuaa rire añeteha upe Mardoqueo he'íva, Asuero ojuvyka umi mokõime. Mburuvicha guasu rovake ko'ã mba'e upéi oñemoĩ kuatiápe, oñemoĩháme opa mba'e upe tetãme ojehúva.

Ester 3

Mardoqueo ha Amán ojoavy

1Heta ára ohasa rire, mburuvicha guasu Asuero omoĩ Amánpe opa hembiguái ha hetã ruvicha kuéra ári. Ko Amán hína Hamedata ra'y, Agag ñemoñare.

2Asuero he'ika opa hógape omba'apóvape Amán ohasa jave, oñesũ vaerã henondépe ha oñakãity vaerãha chupe. Mardoqueo katu noñesũi ha noñakãitýi chupe.

3Hapicha kuéra oporandu chupe mba'érepa ndojapói upe Asuero he'íva.

4Ha ára ko'ẽ rehe oporandu chupe hikuái, ha Mardoqueo nopenái hese kuéra. Upévare oho omombe'u Amánpe jahecha hovaképa upéicha avei ojapo. Mardoqueo niko he'íma chupe kuéra ha'e judioha.

5Amán ohechávo Mardoqueo noñesũi térã noñakãityiha chupe ha'e ohasa vove, ipochy.

6He'íma ramo chupe Mardoqueo ha'e judioha, Amánpe oike iñakãme ohundívo opa Mardoqueo retã guápe oikóva Asuero retãme, ha nda chupe añói.

7Asuero oĩ rire mburuvicha guasúrõ 12 áño, upe mes peteĩha hérava Nisánpe, Amán oity po'a, upéva hína “Pur”, oikuaa haguã araka'épa ojapóta upe oguerekóva iñakãme. Ha ho'a chupe upe 12 arahápe upe mes 12pe hérava Adar.

8Oho Amán ha he'i Asuérope: —Opa ko ne retã pýre oĩ kuña ha kuimba'e ambue tetãgua heko ambuéva. Hi'ári, ha'e kuéra ndoikói nde reipotaháicha. Naiporãi ko'ãva oiko ne retãme.

9Upévare, emoĩ kuatiáre ne ñe'ẽ ko'ãva ojejukapa haguã, ha toñemoherakuã opa rupi. Che ame'ẽta ndéve upéi, 330.000 kílo pláta ne mba'erã.

10Upévo Asuero ohekýi ikuãirũ, héra oguerekóva ha ome'ẽ Amánpe, upe judío kuérare ija'e'ỹva,

11ha he'i chupe: —Topytapánte ndéve upe nde pláta. Umi judío kuérare katu rejaposéva rejapo kuaa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Upe mes peteĩme hérava Nisán, 13 arahápe oñehenoika Asuero rendápe umi iñe'ẽ kuatiápe omoĩva. Ha Amán he'íva oñemoĩ kuatiápe ha oñemondo opa mburuvicha kuérape oikóva opa umi tetãme oĩva Asuero po guýpe. Upe kuatia oĩ upe tetã ohotaha ñe'ẽme ha mburuvicha Asuero réra reheve oñemondo.

13aKóicha he'i upe kuatia: “Mburuvicha guasu Artajerjes oikuaauka kóicha mayma mburuvicha kuérape oĩva ko tetãme ojepysóva tetã Índia guive Etiopía peve ha oñemboja'óva 127 hendápe:

13e‘Che hína heta tetã ruvicha ha opa ko yvy oĩ che po guýpe. Upéicha ramo jepe ndaha'éi añemoha'enteséva ha aiko mbaretépe. Añeha'ã uvei aisambyhy ko tetã py'a porãme ikatu haguáicha mayma oikóva che po guýpe ko tetã tuichakuére oiko py'a guapýpe ha kyhyje'ỹme. Upéva ningo maymáva oipota.

13g‘Aporandu rire umi he'ívape chéve upe ajapo vaerã ikatu haguã jaiko py'a guapýpe, Amán he'i chéve upe ajapo vaerã. Amán niko opavave apytégui upe iñakã porãvéva, opa árape ipy'a porãva ha heko jeroviaha hína. Upéva rehe voi, che rire ha'e oĩ.

13hAmán he'i chéve opa tetã rupi ko yvy apére oĩha peteĩ tetãgua ojogueraha'ỹva avave ndive. Ha'e kuéra oikoháicha ndaipóri avave ha ndojapói voi upe mburuvicha guasu oipotáva ojejapo. Upéicha rupi añeha'ã ramo jepe ko ñane retã amboguata porã, chugui kuéra ndaikatúi.

13iKo'ã tetãgua añónte umi oñemoĩva opavave rehe ha ndojehe'ái avave ndive. Ha'e kuéra oikoháicha avave ndoikói. Ha ndojapói rupi umi mba'e che aipotáva, ivaívante ojapo ha upéicha rupi ko ñane retã oho vai.

13j-13kUpéva rehe aipota kóva ko áñope upe 14 arahápe upe 12 mes hápe, hérava Adár, ojejuka hembireko ha imitã nguérape reheve opa umi kuimba'e réra Amán omoĩva kuatia rehe. Upéicha peteĩ árape ojejukapáne opa umi oñemoĩva opavave rehe opa árape. Ha ikatúta upe rire amboguata ko ñane retã py'a guapýpe. Amán hína upe orekóva ipópe opa mba'e che retã rehegua ha ha'e hína chéve guarã che ru rangue ramo.’ ”

13Ha kuatia kuéra rerahaha opa rupi omoguahẽ ko kuatia oje'ehápe ojejukapa vaerãha opa judío kuéra, mitã térã tuja, kuña térã kuimba'e ha ojepe'a vaerãha chugui kuéra opa mba'e oguerekóva. Kóicha ojejapo vaerã upe mes hérava Adárpe, 13 arahápe.

14Kóva ko kuatiágui oiko léi ha oñemoherakuã upe tetã pýre maymáva oñembosako'i haguã.

15Asuero pya'e omondo kuatia kuéra rerahaha ha ko léi oñehenduka Súsape. Sarambi nde'áva ningo oiko upépe. Asuero ha Amán katu oguapy okaru.

Ester 4

Mardoqueo ojeko Ester rehe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Mardoqueo ohendúvo upe ojehúva, omondoro ijao ohechauka haguã oñembyasyha, oñemonde ao vosakuépe ha opoi iñakã ári tanimbu. Upéicha osẽ oguata upe okáre, oguerosapukái iñembyasy.

2Oguahẽ mburuvicha guasu róga rokẽme ha upépe opyta; upéicha oñemondéva ndaikatúigui oike mburuvicha guasu rógape.

3Ha opa upe tetã pýre, oguahẽháme Asuero ñe'ẽ, jahe'o mante oñehendu judío kuéra apytépe. Ko'ãva hasẽ ha ndo'uvéi mba'eve ha heta oĩ oñemondéva ao vosakuépe ha tanimbu apytépe oñenóva.

4Ester rembiguái kuéra omombe'úvo chupe upe Mardoqueo ojapóva, tuicha ojepy'apy. Omondo chupe ao potĩ omonde haguã, Mardoqueo katu ndoikuaaséi mba'eve.

5Upémarõ omondo Hatac, kuimba'e mburuvicha guasu jeroviaha oñeme'ẽ vaekue Estérpe, oporandu haguã Mardoquéope mba'érepa ojapo upe ojapóva.

6Mardoqueo oĩ plásape, mburuvicha guasu róga rovái ha upépe oho hendápe Hatac.

7Omombe'upaite chupe Mardoqueo upe ojehúva ha mba'épa Amán he'i ome'ẽtaha Asuérope, judío kuéra ojukaukapa ramo.

8Ome'ẽ avei chupe kuatia Súsape ojekuaauka vaekue. Upévape he'i judío kuéra ojejukapa vaerãha. Kóva Hatac ohechauka vaerã Estérpe. Omombe'u vaerã chupe upe ojehúva ikatu haguãicha Ester oñemboja Asuero rendápe ha ojerure chupe ani haguã ojejapo mba'eve hetã guáre.

8aAvei he'ika Estérpe ani haguã hesarái yma imitã ha imboriahu ramo Mardoqueo omongaru hague chupe. He'ika avei chupe Amán, upe mburuvicha guasu rire oĩva, ohundiseha chupe kuéra. He'ika chupe oñembo'e haguã Tupãme ha oñemboja haguã mburuvicha guasu rendápe oñe'ẽvo chupe hapicha judío rehe.

9Hatac oho omombe'u Estérpe upe Mardoqueo he'i vaekue.

10Upémarõ omondo jey chupe Mardoqueo rendápe he'ívo chupe kóicha:

11“Oime raẽva, kuña térã kuimba'e, oikéva mburuvicha guasu rendápe ha'e ohenoi'ỹ rehe chupe, upéva ojejuka. Upéicha he'i léipe ha kóva oikuaa opa Asuero rembiguái kuéra ha mayma oikóva ko tetãme. Oime ramo katu mburuvicha guasu oipyso ipokoka upe hendápe oikéva gotyo, upéva oikove. Che katu ningo ojapóma 30 ára ndahechaveiha Asuérope, na che renoikavéigui hendápe”.

12Kóva ohendúvo Mardoqueo,

13he'ika jey Estérpe kóicha: “Ani reimo'ã reiko haguére mburuvicha guasu rógape ndenteha upe reikovétava judío kuéra apytégui.

14Ko'ágã rekiririĩ ramo ha nderejapói ramo mba'eve, yvága ore pytyvõne. Nde ha nde ru rogagua katu peñehundipáne. Moõ piko jaikuaa; oime vaerã ningo reime reimeháme, Asuero rembireko ramo, reipytyvõ haguã ne retã guápe upéicha jave”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ester he'ika Mardoquéope:

16“Tereho embyaty opa judío kuéra táva Súsape. Upépe peĩta mbohapy ára aja ha ndape'u mo'ãi mba'eve ára ha pyhare. Che ha che rembiguái kuéra avei ndoro'u mo'ãi mba'eve. Ágã upéi añembojáne mburuvicha guasu rendápe, jepe léipe he'i ndajapói vaerãha upéicha. Ajejukáta ramo upéicha ajapo haguére, tajejuka”.

17Mardoqueo oho ojapo Ester he'ika haguéicha chupe.

17aHa imandu'ávo opa Tupã rembiapokue rehe kóicha oñembo'e:

17eChe Jára, mburuvicha guasu mbarete, nde po guýpe niko oĩ opa mba'e. Ndaipóri chéne oñemoĩva nde rehe Israel guápe renohẽse ramo upe jejopy vaígui.

17gYvy ha yvága niko ne rembiapokue ha opa mba'e rechapyrã yvy apére oĩva. Nde niko opa mba'e Jára ha ndaipóri nde rehe ipu'akáva.

17hMba'evete nokañýi nde hegui ha reikuaa porã che Jára, ndaha'éi añemochenteségui, térã añembotuichaségui, nañesúi hague Amán renondépe. Reikuaa porã, Israel rehehápe, ipy jepe ajayvýne ahetũ haguã.

17iKóicha ajapo ani haguátei amomba'eve kuimba'épe Tupãgui. Kuimba'e renondépe nañesũi chéne, Tupã renondépe añónte ajapóne. Ko'ã mba'e ndajapói añembotuichaségui.

17jTupã ore Jára, ore ruvicha guasu, Abraham Tupã, ani rejahéi ne retã rehe. Cháke umi ore rayhu'ỹva ore rundiséma, oréve, ymaite guive ne mba'e teéva.

17kAni reñembyesarái ore hegui, ne mba'e teerã niko ore renohẽ vaekue Egíptogui.

17lEhendu che ñembo'e, nde py'a porã kena umi ne mba'e teéva ndive. Ore mba'e mbyasy rendaguépe eme'ẽ oréve vy'a, rogueropurahéi haguã nde réra, ore Jára. Ani ejuru joko umi ne momba'e guasusévape.

17mUpe aja, mayma Israelgua oñembo'e Tupãme ohecha kuaágui hikuái oñehunditaha.

Ester oñembo'e

17nEster avei py'a pohýi reheve oñembo'e Ñande Járape. Oipe'a ijehegui opa ijao jegua ha oñemonde ao vosakuépe; omoĩ rangue ijehe mba'e ryakuã porã opoi iñakã ári yvy ha tanimbu. Hete porãite asy ombojeguapámiva, heta oinupã ha opoi iñakã raguégui ha oiko iñakã chara. Kóicha upéi oñembo'e Tupã Israel Járape:

17oChe Jára, ore ruvicha, ndeichagua niko ndaipóri. Eju che pytyvõ, che año ajejuhu Ndénte upe ikatúva che pytyvõ ha vaípe ajejuhu.

17pChe rógape che mitã guive ahendúva, nde reiporavo hague Israel opa tetã nguéra apytégui; ha ore ru kuéra ypykuépe opavave apytégui, ne mba'e teerã, ore Jára. Ha ere hagueichaite rejapo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17rOre katu roja'yvere ne ndive ha nde ore reja ro'a ore rayhu'ỹva pópe, itupã nguéra romomba'e guasu haguére. Ore Jára ndé nde reko joja.

17sUmi ore rayhu'ỹva katu nda ore guerekoséi tembiguáironte, ha itupã nguérape ome'ẽ iñe'ẽme, opáichavo ojokóvo ne ñe'ẽ ha ore rundívo, ore ne mba'évape; omboty haguã umi ne momba'éva juru, opa haguã nde tupao porãite nde altar.

17tUpéicha iktúne umi nde rehe ojeriova'ỹva omomba'e tupã gua'u ndaha'éiva mba'eve, ha peteĩ kuimba'e omoĩne huvicha guasu kuéra ramo.

17uOre Jára nde pu'aka kena ani reme'ẽ umi ndaha'éivape mba'eve. Ani oñembohory ore rehe avave. Ha mba'e vai ojejapose vaekue ore rehe, to'a umi ojapose vaekue ári, ha upe omoñepyrũ vaekue rehe ejahéi maymáva ohecha haguã.

17vNe mandu'a kena ore rehe ore Jára, ha eñeñanduka oréve ko rojejopy vai jave. Che mbopy'a guasu che Jára, nde hína tupã nguéra ruvicha guasu, ha opa mba'e Jára.

17yAñembojávo upe jaguarete rendápe, emoĩ che jurúpe ñe'ẽ poravo pyre ha epoko ipy'a rehe, ojere haguã upe ore rayhu'ỹva rehe ha ohundi haguã chupe ha umi hendive oĩvape.

17aAni ore rejátei ro'a ipópe kuéra, eju che pytyvõ, che año niko ajejuhu. Máva rendápe piko añembojáta, ndaha'éi ramo ne rendápe?

17eNde reikuaa opa mba'e, reikuaa ndahecha ramoiha iñañáva rembiapo ha ndaikoseiha ambue tetãgua rembireko ramo.

17gNde niko reikuaa ajejopy vaiha, ndaikoséigui mburuvicha guasu rembirekórõ, ha namoĩséigui mba'e jegua che akãre asẽvo ajechauka. Che año jave namoĩriva, che mbojeguarúgui, trápo kuña mba'asy ruguy reheve che mbojeguaruháicha.

17hAmán mesápe ndaguapýiva akaru haguã, ndahecha ramóiva karu guasu mburuvicha guasu ojapóva, ha nda'úiva vino oñekuave'ẽva tupã nguérape.

17iNdavy'áiva ajegueru guive ápe. Tupã, Abraham Jára, ndénteko upe che mbovy'áva.

17jNde Tupã, opa mba'e ári reiméva, ore rendu, ore rojejopy vaívape ha ani ore rejátei ro'a umi ore rayhu'ỹva pópe. Che hegui katu eipe'a opa kyhyje.

Ester 5

Ester oho Asuero rendápe

1Mokõi ára haguépe, Ester omonde ijao jegua ha oho oike upe korapýpe oĩva upe koty Asuero oguapyha rovái. Asuero oguapy hína upe kotýpe, okẽ rovái.

1aHa péicha ojajái ha omimbipa jave porãgui, oñembo'e Tupãme, upe oikuaapáva opa mba'e ha upe onohẽva jejopy vaígui opa oikotevẽvape. Ohenói mokõi hembiguáipe, peteĩva rehe ojeko kangymi, upe ambue katu oho hapykuéri ojokóvo Ester ao ruguái.

1ePorãgui niko ojajái ha omimbipa ha hova pytã asy. Ha opukavy ramo jepe ku ovy'a váicha, ipy'a pýpe okyhyje.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1gHeta koty rupi ohasa rire oguahẽ mburuvicha guasu rendápe. Ha'e oguapy hína. Oro ha ita jegua mante osaingo hese, ha opavavépe omongyhyje.

1hOhechávo Estérpe, hova rehe ojekuaa ipochyha. Ester ohecha kuaávo upéva morotĩmbaite, ipy'a mano ha oity iñakã hembiguái ati'y ári ohóva henondépe.

1iTupã opoko mburuvicha guasu py'a rehe. Ha'e pya'e opu'ã upe oguapyhágui ha oñañuvã Estérpe oñeñandu porã meve. Mbegue katumi oñe'ẽ chupe oporandúvo: —Mba'e piko ojehu ndéve Ester? Nde ningo che rembireko, ani rekyhyje; neremano mo'ãi. Upe léi niko ndaha'éi ñandeichaguápe guarã. Eju ápe.

2Oipyso Ester gotyo pokoka órova ha omboja ijatúa rehe. Ohetũ chupe ha he'i: —Eñe'ẽpy chéve.

2aHe'i chupe Ester: —Rohechávo ha'ete váicha ku amañáva Tupã remimbou rehe. Tuicha añemondýi ha apyta akyhyje. Kuimba'e ndetuicha ha neporãva niko nde.

2ePéicha oñe'ẽ jave, ikangýgui ipy'a mano jevy. Upe Mburuvicha guasu ndoikuaái mba'épa ojapóta ha opa umi ijere rehe oĩva oñeha'ã omombáyvo Estérpe.

3He'i chupe Asuero: —Mba'éiko ojehu ndéve Ester, che rembireko? Ejerure chéve reipotáva ha ame'ẽne ndéve, taha'e jepe ra'e ko che retã mbytere.

4Ester katu he'i chupe: —Che karai, ko árape ajapóta peteĩ karu guasu nde rérape ha aipota regueru ne ndive Amán.

5Asuero he'ika Amánpe ojapo haguã upe Ester oipotáva. Mokõivéva oho oñondive Ester rendápe.

6Okaru aja hikuái Asuero he'i Estérpe: —Mba'éiko reipota Ester? Rejeruréva chéve ningo ame'ẽne ndéve, taha'e jepe ra'e che retã mbytere.

7Ester katu he'i chupe: —Peteĩ mba'énte ajerurese ndéve.

8Che rayhu ramo ha añetehápe reme'ẽta ramo chéve upe aipotáva, aipota ko'ẽ ramo reju Amán ndive karu guasúpe ajapótava ndéve. Ágã upévo ha'éne ndéve upe aipotáva.

Amán ojukase Mardoquéope

9Amán ovy'a osẽvo upe karu guasúgui. Okápe katu ojuhu Mardoquéope, Asuero róga rokẽme. Ha nopenáigui hese, Amán ipochy.

10Okirirĩnte ha oho hógape. Upépe, ohenoika iñirũ nguéra hógape ha ohenói hembireko Zeres oĩ haguã ijapytépe kuéra.

11Amán oñepyrũ oñe'ẽ chupe kuéra opa umi mba'eta oguerekóva rehe ha ita'ýra kuérare. Omombe'u chupe kuéra ha'e oĩ porã rupi Asuero ndive, omoĩ hague chupe opavave ári mburuvicha ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ha he'i: —Hi'ariete, Ester ojapo peteĩ karu guasu Asuérope guarã ha chéve añoite ojerure aha haguã. Ko'ẽ ramo avei, che jeýnte upe ahátava Asuero ndive, Ester upéicha oipotágui.

13Amo ipaháp e opa ko'ã mba'e mba'evete chéve aikuaágui Mardoqueo, upe judío, oguapyha hína mburuvicha guasu róga rokẽme.

14Hembireko ha iñirũ nguéra he'i chupe Upémarõ: —Emopu'ãuka yvyra Mardoqueo ojejuvy haguãme 22 métro ijyvatéva. Ágã ko'ẽrõ pyhareve ejerure Asuérope tojuvyka Mardoquéope upépe. Upéicha ágã rehóne py'a guapýpe rekaru haguã Asuero ndive. Amánpe iporã kóva, ha omopu'ãuka upe yvyra oñemosãingo haguãme Mardoqueo.

Ester 6

Asuero ojapo mba'e ramo Mardoquéope

1Upe pyhare Asuero ndaikatúi oke. Upémarõ ojerure ojegueru haguã oñehenduka haguã chupe umi kuatia oñemoĩháme opa umi mba'e ojehúva hetãme.

2Ha ohenduka chupe hikuái upe he'iháp e mba'éichapa Mardoqueo ohendu vaekue Bigtán ha Teres ojukase ramo guare Asuérope.

3Ha oporandu Asuero chupe kuéra: —Mba'éiko oñeme'ẽ raka'e Mardoquéope ko hembiapo rehe? He'i chupe hikuái: —Mba'evete noñeme'ẽi vaekue chupe.

4Upe jave Amán oike oúvo Asuero korapýpe. Ou ojerurévo chupe Mardoqueo ojuvyka haguã upe yvyra ha'e omopu'ãuka vaekuégui. Ha Asuero oporandu: —Máva piko aipo oikóva korapy rehe?

5He'i chupe hembiguái kuéra: —Amán aipóva. He'i Asuero: —Peje chupe toike ápe.

6Oike hendápe ha Asuero oporandu chupe: —Mba'e ikatu ajapo ahechauka haguã peteĩ kuimba'épe hembiapo porã hague? Amán he'i ipy'a pýpe: “Mávape tepa kóva omomba'ese? Chéveta mante ningo”.

7Ha he'i ha'e Asuérope: —Tojereru upe kuimba'e ñande ruvicha guasu omomba'esévape.

8Tojereru avei mburuvicha guasu ao ha hymba kavaju peteĩ, iñakãre oguerekóva mba'e jegua mburuvicha guasu mba'éva.

9Ko'ãva toñeme'ẽ upe omandavévape ha ha'e tomonde upe kuimba'e ñande ruvicha guasu omomba'esévape. Upe kuimba'e ojupi rire kavaju ári, upe omandavéva toisãmbyhy chupe távare osapukáivo henonderã: “Kóicha ojeguereko umi ñande ruvicha guasu omomba'esévape”.

10Upémarõ Asuero he'i Amánpe: —Pya'e eraha upe ao ha upe kavaju ha tereho ejapo upe ere haguéicha Mardoqueo rehe. Upe judío oime hembiapópe hína che róga rokẽme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ha oho Amán. Omonde ha ohupi rire Mardoquéope upe kavaju ári, oisãmbyhy chupe távare. Osapukái ohóvo henonderã: “Kóicha ojeguereko umi ñande ruvicha guasu omomba'esévape”.

12Upe rire Mardoqueo oho jey Asuero róga rokẽme. Amán katu pya'e ojevy hógape ha oñakãho'i ohokuévo, ojepichágui.

13Oguahẽvo hógape, omombe'u hembireko ha hapicha kuérape upe ojehu vaekue chupe. Ha he'i chupe hikuái: —Mardoqueo judío ramo, mba'eve ndaikatu mo'ãi rejapo hese. Reñepyrũ vaíma voi hendive ha ne rundi eténe ágã.

14Ha upéicha oñe'ẽ jave hikuái, oguahẽ hendápe Asuero rembiguái kuéra oúva oguerahávo Amánpe upe karu guasuhápe Ester ojapóva.

Ester 7

Asuero ojuvyka Amánpe

1Asuero ha Amán oho Ester ojapóva chupe kuéra karu guasuhápe.

2Mokõi háma oñondive okarúta hikuái. Ha ho'útavo hikuái kaguy oñondive, Asuero oporandu jey Estérpe: —Mba'éiko reipota Ester? Rejeruréva chéve ame'ẽne ndéve, taha'e jepe ra'e che retã mbytere.

3Ha he'i chupe Ester: —Che karai, che rayhu ramo añete ha rejapóta ramo upe aipotáva, ani che jukaukátei chéve ha umi che retã guápe.

4Ore rojejukapáta hína. Tembiguairã roñeme'ẽta rire akirirĩnte vaerã mo'ã, oikétagui ndéve ore repykue ha ndoho vai ete mo'ãi haguére ndéve.

5Asuero oporandu chupe: —Máva piko aipo ojaposéva ko'ã mba'e?

6He'i chupe Ester: —Ko Amán ahẽ, ndaija'éigui ore rehe. Amán okyhyjégui, opyta oryrýi ha osusũ Asuero ha Ester renondépe.

7Asuero ojetyvyro opu'ã okaruhágui ha pochýpe osẽ okápe. Amán katu opyta ojerure Estérpe oñe'ẽmi haguã Asuero ndive ohecha kuaágui oñehundimaha ha Asuero ojukaukataha chupe.

8Asuero ojevývo korapýgui ha oikévo upe kotýpe okaru haguépe hikuái, ohecha Amán oĩha upe Ester oñenoháme hína. Ha he'i: —Che rembireko jepeve piko rerãirõta che rógape? Kóicha he'ipami vovénte, Asuero rembiguái kuéra ojepoi Amán ári ha oñakãho'i chupe hikuái.

9Harboná, Asuero rembiguái he'i: —Oime Amán rógape upe Mardoqueo ojejuvy mo'ã haguégui Amán voi omopu'ãuka vaekue yvyrágui 22 métro ijyvatéva. Upévagui omosãingóta kuri Mardoquéope, oikuaauka vaekue ndéve oĩha nde jukaséva. Asuero he'i chupe: —Peraha ha pemosãingo upépe.

10Ha upéicha ojejuvy Amán upe ha'e omosãingose haguépe Mardoquéope. Upe rire ae, Asuero ipochy jera.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ester 8

Asuero oñemoĩ judío kuéra ykére

1Upe árape Asuero ome'ẽ Estérpe Amán, upe judío kuérape ohayhu'ỹva, róga. Mardoqueo oñehenoika Asuero rendápe, Ester omombe'úma chupe mávapa ha'e.

2Asuero oguenohẽ upe kuãirũ oipe'a jey vaekue Amángui ha ome'ẽ Mardoquéope. Ester omoĩ Mardoqueo po guýpe opa umi mba'e Amán mba'ekuéva.

3Oñe'ẽ jeýtavo Asuérope, Ester yvýre ojeity henondépe ha hasẽ. Ojerure chupe ojoko haguã upe kuatia Amán omondo vaekue, ani haguãtei ojehu umi mba'e Amán he'i vaekue ojejapotaha judío kuérare.

4Asuero oipyso ijyva ha ipokoka órova Ester gotyo, ha ha'e opu'ã oñembo'y Asuero renondépe,

5ha he'i chupe: —Oĩ porã ramo ha rejuhu ramo oĩha hendápe ko ajeruréva ndéve; ha oimérõ ha'a porã ndéve, emondo kuatia ojoko haguã umi Amán omondo vaekue. Upévape oje'e hína judío kuéra ko nde retã pýre oikóva ojejukapa vaerãha.

6Ndaikatu mo'ãi añembo'y ha ahecha mba'éichapa che retãgua oñehundi ha ojejuka.

7Asuero he'i Ester ha Mardoquéope: —Pehecháma niko ame'ẽmbaha Estérpe opa umi mba'e Amán mba'e kuéva. Amán katu ojejuvýma judío kuérape ojukase haguére.

8Aheja peẽme ko'ágã pemoĩ haguã kuatiáre upe iporãveháicha peẽme. Che rérape pejapo ha upéi pemoĩ hese che kuãirũmbore. Kuatia che réra ha che kuãirũmbore oguerekóva ndaikatúi ojejoko.

9Upe árape voi, ára 23 upe mes mbohapyhápe, hérava Siván, oñehenoika umi Asuero kuatiañe'ẽ haihára. Ha Mardoqueo he'íva oñemoĩ kuatia rehe ha oñemondo judío kuérape, ha opa mburuvicha kuérape upe tetã pýre. Upe tetã oñemboja'o 127 hendápe ha ojepyso tetã hérava India guive, Etiopía peve. Opa tetãme, oĩva Asuero po guýpe, oñemondo ko kuatia iñe'ẽ nguérape voi, ha judío kuérape avei oñemondo iñe'ẽme.

10Upe kuatia ojejapo Asuero rérape ha oñemoĩ avei hese ikuãirũmbore. Asuero kavaju kuéra iporãvéva ári oñemondo ñe'ẽ rerahahára, upe kuatia reheve.

11Upe kuatiápe oje'e opa judío kuéra mamo oikoha rupi oñembyaty haguã oñorãirõ. He'i avei ikatuha ojuka hikuái opa oúva chupe kuéra, oimehágui upe tetãgui. Ikatu avei ojuka hikuái kuña ha mitã. Opa umi mba'e opytáva rehe ikatu oñemomba'e hikuái.

12Kóicha ikatu ojapo hikuái opa Asuero retã pýre ára 13hápe, upe mes héravagui Adar, upéva hína mes 12ha.

12aKóicha he'i upe kuatiápe:

12eChe, mburuvicha guasu Artajerjes amoguahẽ che maitei opa mburuvicha kuérape oĩva ko tetãme ojepysóva Índia guive Etiopía peve ha oñemboja'óva 127 hendápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12gOĩ kuimba'e oñepytyvõve ramo jepe chupe upépe katu ha'e oñemoha'entese ha ojerovia ijehe. Opa umi che po guýpe oĩvape oreko vai, ha amo ipaháp e ndoikuaa véiguima mba'épa ojapóta, opu'ã upe ipytyvõháre rehe.

12hChupe guarã ndaipóri ñe'ẽ porã hapicháre ha umi ivýrova jurúpe héra ohendúgui, upépema katu ovu. Oimo'ã oheja reitaha chupe Tupã, upe opa mba'e oikuaáva ha nohechaséiva mba'e vai. Sapy'ánte oĩ pe mburuvicha ohejágui ijeroviaha pópe umi mba'e ha'e voi ojapo vaerã ou hetápe reiete ohundi ha hembiapo vai.

12iHa péicha, japu ha ñe'ẽ reípe mburuvicha kuérape oñembotavy.

12jKo'ã mba'e niko ojehu yma ha ko'ã árape ojehu ñande resa renondetépe. ¡Mba'e mba'épa ndojapói ko'ã mburuvicha ahẽ!

12kUpéva rehe, ko'ága guive añeha'ãta ikatu haguáicha maymáva oiko py'a guapýpe ko ñane retãme. Ñamboyke ha jahejáta umi mba'e naiporãiva; ha opa mba'e oñemoguahẽva chéve hendapete jahejáta.

12lAmán, Amedata ra'y, ndaha'éi ramo jepe che retãgua, tetã Macedoniagua ha'e; upéicha ramo jepe ojerereko chupe oreichagua ramo.

12mChupe rohecha kuaa opa tetãguápe ojehecha kuaaháicha, ha hi'ári oñemoĩ chupe che rire ramo ha maymávante oñesũ henondépe.

12nHa'e katu oñemoha'enteségui, oñeha'ã oñemoĩ che rendaguépe ha amo ipaháp e che jukase.

12oOpáicha oha'ã ojuka haguã Mardoquéope, upe hetaite mba'e ojapo vaekue che rehe, ha che rembireko Estérpe ha opa hetãgua rehehápe.

12pPéicha ha'e ore reityse ikatu haguã umi Macedoniagua ou ojupi ore rendaguépe ko tetã Pérsiape.

12rJepe Amán, ku aña ahẽ, ohundise vaekue ko'ã judíope, che ajuhu ha'e kuéra mba'eve ivaíva ndojapoiha ha oikoha iléi kuéra he'iháicha; ha iléi kuéra rehe ndaipóri mba'eve ja'e vaerã.

12sHa'e kuéra niko Tupã yvága pegua ra'y, upe chéve ha che ypy kuérape ore pytyvõva roisambyhy porã haguã ko ñane retã.

12tUpéva rehe toñepena'ỹ upe kuatia Amán omondo vaekue rehe. Chupe ajuvykáma opa hogagua kuéra ndive táva Súsa rokẽ rovái. Péicha Tupã, upe ipu'akaitéva, omyengovia chupe upe hembiapo.

12uAipota ko kuatia oñemoĩ okáre ikatu haguáicha maymáva ohecha. Aipota avei ojeheja judio kuérape oiko hekópe ha oñepytyvõ chupe kuéra oime ramo oĩva ojukaséva chupe kuéra upe 13 arahápe upe 12 meshápe hérava Adar.

12vTupã, opa mba'e Jára ningo oipota upéva upe árape hetãgua ovy'a, ha anítei oñehundi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12yPeẽ judíova katu aipota upe árape pe vy'a ha pembyarete. Upéicha ko'ága ha opa árape oho porãta chéve ha ko tetã Pérsiape; ha topyta mandu'arã opa umi opu'ãsévape che rehe.

12aOĩ ramo táva térã oime raẽ henda rupi ko tetãme ndojejaposéi ko che ñe'ẽ, opa umi upepegua tojejukapa, upe táva tjehapy ani haguátei oikose upe rupi avave, mymba térã guyra kuéra avei.

13Upéva upe kuatia isarambi opa rupi. Oiko chugui léi opa upe tetã pýre ikatu haguã judío kuéra oñembosako'i upe árape ha oñorãirõ umi hese kuéra ija'e'ỹvare.

14Pya'e Asuero omondo ñe'ẽ rerahahára henda kuéra iporãvéva ári. Upe kuatia oñehenduka avei táva Súsape.

15Mardoqueo osẽvo Asuero rendágui, osẽ ao jegua morotĩ ha hovýva reheve. Iñakãre katu mba'e jegua órova ha ijapére ahoja pytã ha morotĩva. Súsape oñehendu jesapukaipa guasu vy'águi.

16Judío kuéra upéva upe árape ovy'a joa.

17Ha upe tetã pýre mamo oguahẽha rupi upe kuatia judío kuéra ovy'a joa ha tuicha jeroky ha karu guasu ojapo hikuái. Heta oĩ upe tetã pýre ojeréva ha oñembojudíova, okyhyjégui hikuái judío kuéragui.

Ester 9

Judío kuéra ojuka umi hese kuéra ija'e'ỹva

1Mburuvicha guasu Asuero ñe'ẽ he'iháicha oiko vaerã 13 arahápe, mes 12hápe hérava avei Adar. Upéva upe árape umi judío kuérare ija'e'ỹva opu'ã vaerã hese kuéra. Amo ipahápe katu umi judío kuéra ipu'aka hese kuéra.

2Opa upe tetã pýre judío kuéra oñembyaty upe oikohápe ojeity haguã umi chupe kuéra ohundiséva ári. Ndaipóri oñemoĩva hese kuéra. Ojekyhyjepa chugui kuéra.

3Oĩ haguéicha mburuvicha kuéra osẽ oipytyvõ judío kuérape, okyhyjégui hikuái Mardoquéogui.

4Mardoqueo ningo opyrũ pohýi ha opa rupíma herakuã; ha ára ohasávo oĩ porãve.

5Umi judío kuéra ojuka opa umi hese kuéra ija'e'ỹvape. Kyse pukúpe ojuka ha ojaposéva ojapo hese kuéra.

6Táva Súsape, upépe año, ojuka hikuái 500 kuimba'épe.

7Ojuka avei hikuái Parsandata, Dalfón, Aspata,

8Porata, Adalías, Aridata,

9Parmasta, Arisai, Aridai ha Vaizatápe.

10Ko'ãva hína Amán ra'y kuéra, upe judío kuérare ija'e'ỹva. Imba'e kueraita rehe katu ndopokói hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Upéva upe árape voi Asuero ohendu mbovýpa umi ojejuka vaekue Súsape,

12ha he'i Estérpe: —Ko'ápe, Súsape añónte voi, judío kuéra ojuka 500 kuimba'épe ha umi 10 Amán ra'y kuérape. Mba'éiko oiméne ojapo ra'e hikuái ko tetã pýre? Oimeve ramo reipotáva, ere chéve ha oñeme'ẽne ndéve.

13Ester he'i chupe: —Oĩ porãta ramo ndéve, eheja judío kuérape ko Susa pegua tojapo ko'ẽ ramo upe ojapo haguéicha hikuái ko árape upe léi he'iháicha. Amán ra'y kuéra retekue katu toñemosãingo ijajúragui.

14Ha Asuero he'i upéicha ojejapo haguã ha oñenohẽ peteĩ léi Súsape. Amán ra'y kuéra retekue katu oñemosãingo.

15Judío kuéra oñembyaty jey upe 14 arahápe, mes Adar héravape ha 300 kuimba'épe ojuka hikuái upe árape. Imba'e kueraita rehe katu ndopokói hikuái.

16Umi judío kuéra oikóva upe tetã pýre oñembyaty avei oñorãirõ haguã; upéicha rupi umi ija'e'ỹva hese kuéra ndojukái chupe kuéra. Ha'e kuéra katu ojuka 75.000. Umíva mba'e kueraita rehe ndopokói hikuái.

17Ko'ã mba'e ojehu upe 13 arahápe, mes Adar héravape. Upe 14 arahápe katu opytu'u hikuái, ojapo peteĩ karu guasu ha tuicha ovy'a.

18Umi Súsape oikóva ha oñorãirõ vaekue upe 13 ha 14 katu, upe 15 arahápe ae opytu'u. Ha'e kuéra avei ojapo karu guasu ha tuicha ovy'a.

19Upévare umi judío oikóva okáre, táva kuéra ikorapy jere'ỹvape ombyarete upe 14 arahápe, upe mes Adar héravape. Upéva upe árape tuicha vy'a ha jeroky ojapo hikuái ha ome'ẽ ojupe opa mba'e jopói ramo.

Arete hérava Purim

20Mardoqueo omoĩ opa ko'ã mba'e kuatiáre ha omondo opa judío kuérape aguĩ térã mombyry oikóva Asuero retã pýre.

21Upe kuatiápe he'i chupe kuéra ombyarete haguã 14 ha 15 arahápe upe mes hérava Adárpe.

22Umíva umi árape ningo judío kuéra ohundi vaekue umi chupe kuéra ohayhu'ỹvape. Upéva upe méspe ñembyasy ojere vaekue vy'ápe ha lúto katu jerokýpe. Umíva umi ára oñemomorã vaerã tuicha vy'a ha karu guasu reheve ha maymávante ome'ẽ vaerã hapicháp e oime raẽ mba'e. Umi imboriahúvape avei oñeme'ẽ vaerã opa oikotevẽmíva.

23Mardoqueo ogueromandu'a ikuatiápe chupe kuéra umi árare, judío kuéra ombyaretéva omomorãvo upe ára.

24Amán upe ija'e'ỹva judío kuérare, chupe niko oike vaekue iñakãme ohundívo opa judío kuérape. Upe vaerã oity vaekue po'a, “Pur” he'íva hikuái.

25Ester oñe'ẽ rire Asuero ndive, Asuero omoĩ vaekue kuatiáre ojejapo haguã Amán rehe upe ha'e ojapo mo'ã haguéicha judío kuérare. Upéicha rupi Amán ha ta'ýra kuéra oñemosãingo vaekue ijajúragui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Upévare umíva umi ára oñembohéra “purim”., Mardoqueo ikuatiápe he'íma haguéicha ha ha'e kuéra voi ohecha haguéicha umi mba'e oiko vaekue,

27upéicha judío kuéra ombyarete umi mokõi ára, ára ho'ahápe opa áñope ogueromandu'ávo umi ára. Upéicha ojapo vaerã opa judío kuéra, iñemoñare kuéra ha mayma oñembojudíova.

28Opa judío kuéra ha ta'ýra kuéra ogueromandu'a hógape kuéra ko'ã ára mamo tetã oikoha rupi. Upéicha ojapo hikuái, iñemoñare kuéra apytépe oiko haguã mandu'a ha oñembyarete haguã.

29Upéi Abihail rajy Ester, ha Mardoqueo upe judío, omoĩ ambue kuatiápe mba'épa ojejapo vaerã “Purim” arete jave, upe kuatia ypy kuépe he'i haguéicha.

30Ko kuatia oñemondo opa judío kuérape oikóva Asuero retã pýre. Upe kuatia oñemondóvape oñemomaitei opavavépe,

31ha oje'e chupe kuéra ombyarete vaerãha umi ára Mardoqueo ha Ester omoĩ vaekue opa judío kuéra ha iñemoñare kuérape guarã. Upe kuatiápe avei he'i mba'e-mba'épa ojapo vaerã imandu'a haguã mba'éichapa opa imba'e jerure asy ha karu'ỹme jehasa.

32Ha Ester he'i haguéicha, oñemoĩ kuatiápe mba'e-mba'épa ojejapo vaerã oñemomorã haguã “Purim” arete.

Ester 10

1Mburuvicha guasu Asuero omoĩ impuésto opa upe tetã pýre ha umi ísla kuéra rupi oĩva yguasu rupi.

2Opa umi mba'e ojapo vaekue, ha omoĩ ramo guare Mardoquéope mburuvicha ramo, oñemoĩmba umi kuatiápe oñemoĩháme voi opa umi mba'e ojehúva upe tetã hérava Media ha Pérsiape.

3Mburuvicha guasu rire ndaipóri ambue mba'e guasuvéva upe judío Mardoquéogui. Herakuã porã ha ojehayhu vaekue hetãgua apytépe, ha'e ohecha kuaágui chupe kuéra ha oñeha'ãgui hese kuéra.

3aMardoqueo he'i: “Tupã upe ojapóva opa ko'ã mba'e.

3eKo'ága che mandu'a ko'ã mba'ére hague upe che képe ahecha vaekue, ha ahecha hagueichaite ou ojehu. Ahecha vaekue:

3gpeteĩ yvumígui oikoha ysyry guasu, ha upéi ahecha peteĩ mba'e ohesapéva, upéi katu kuarahy y ipahávo heta y. Upe ysyry niko Ester hína. Hese omenda mburuvicha guasu ha omoingo chupe mburuvicha guasu kuñáva ramo.

3hUmi mokõi teju jagua katu Amán ha che hína.

3iUmi tetã katu umi oñembyaty vaekue ohundi haguã judío kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3jChe retã hína umi Israelgua kuéra, osapukái vaekue Tupãme ha ha'e oipytyvõ chupe kuéra. Añetehápe, Ñandejára niko oipe'a hetãguápe ojejopy vaihágui. Heta mba'e hechapyrãva ha'e ojapo, ojehecha'ỹháicha ambue tetã rupi araka'eve.

3kTupã niko omboyke hetãme guarã peteĩ mba'e, ha tetã nguérape guarã ambue mba'e.

3lUpéi oguãhe upe ára Tupã ombojovaketaha opavavépe, ha ojeity haguã po'ã ko'ã mokõi mba'ére.

3mUpérõ, Tupã imandu'a Israel rehe, hetãva hína ha ome'ẽ chupe heko peguávante.

3nUpévare, Israelgua kuéra ombyarate vaerã ára 14 ha 15 mes hérava Adar pegua, ha oñembyatypa vaerã hikuái ovy'a haguã oñondivepa Tupã renondépe. Ha upéicha ojejapo vaerã opa ára, Israel Tupã retãme.

3oÁño irundyhápe Tolomeo ha Cleopatra ojupi haguépe mburuvicha guasu ramo, pa'i Dositeo, Leví ñemoñare rehegua ha ita'ýra Tolomeo ogueru ko kuatia oñe'ñe'ẽhápe Purim arete rehe. Ha'e kuéra he'i kóva ndaha'eiha peteĩ kuatia gua'u reínteva, ha Lisímaco, oikóva Jerusalénpe, ombohasa hague griego ñe'ẽme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Job

Job 1

Tupã oheja ho'a Job ári jeiko asy

1Peteĩ tetã Us héravape, oiko vaekue peteĩ karai hérava Job, imarangatu ha ijohéi pyréva, ojapóva opa ára Tupã rembipota ha oñeha'ãva ani haguã ojapótei mba'eve ivaíva.

2Job ita'ýra 7 ha mbohapy itajýra

3ha oguereko 7.000 ovecha, 3.000 kaméllo, 1.000 guéi ha 500 vúrro kuña. Ha hembiguái heta vaekue avei. Ha'e upe imba'e retave vaekue yvy kuarahy resẽ gotyo guápe.

4Job ra'y kuéra ojepokuaámi ojapo karu guasu peteĩ-teĩva rógape ija vove, ha ojeruréva katuete heindy kuéra mbohapýpe ou haguã.

5Karu guasu opávo, Job ohenóimi ta'ýra kuérape, ha ko'ẽ mboyve oikuave'ẽ mymbahapy peteĩ-teĩvare omopotĩ haguã chupe kuéra hembiapo vaikuégui. Ha upéicha ha'e ojapómi sapy'a rei oimérõ guarã umi ta'ýra iñangaipa ra'e térã ojahéi Tupãre ipy'apýpe.

6Peteĩ oguahẽha árape hína Ñandejára renondépe hembiguái kuéra, oguahẽ avei ijapytépe kuéra Tupã rembiguái oporomombe'úva.

7Ñandejára oporandu chupe: —Mamóguipa reju. Ha upe Tupã rembiguái oporomombe'úva he'i: —Aiko kuri ápe ha pépe yvy tuichakue.

8Aipórõ he'i chupe Ñandejára: —Rehechápa che rembiguái Jóbpe? Yvy tuichakue ndaipóri ha'eichagua imarangatu ha ijohéi pyréva, ha oñeha'ãva ani haguã ojapo ivaíva.

9Ha Tupã rembiguái oporomombe'úva ombohovái chupe:

10—Ndareíri niko ndéve iñe'ẽ rendu opa ára. Nderehejái avavépe opoko hese, hogaguáre ha umi mba'e reta oguerekóvare. Nde rehovasa opa mba'e ojapóva, ha ha'e niko hína pe hymba hetavéva tetã tuichakue.

11Eipe'amíntena chugui opaite mba'e oguerekóva ha rehecháta mba'éichapa ojahéi nde rehe.

12Ñandejára he'i Tupã rembiguái oporomombe'úvape: —Ha iporã. Ejapo ejaposéva umi mba'e Job oguerekóvagui, hesénte ani repoko. Upépe Tupã rembiguái oporomombe'úva osẽ oho.

13Peteĩ árape, ta'ýra ha tajýra kuéra ojapo jave peteĩ karu guasu, tyke'ýra rógape,

14peteĩ karia'y oguahẽ Job rógape ha he'i chupe: —Rojoka hína yvy umi guéi reheve, umi vúrro okaru aja pe aguĩha rupi,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15peichahágui oguahẽ umi sabéo, omondapa tymba kuéra ha ojuka kysépe opavavépe. Che añoite apyta aju haguã romomarandu.

16Oñe'ẽmbamívo upe karia'y, oguahẽ ambue he'íva: —Aratiri ho'a ha ojukapaite ovecha ha iñangarekoha kuérape. Che añoite apyta ha aju romomarandúvo.

17Oñe'ẽmba upe karia'y ha oguahẽ ambue he'íva: —Mbohapy atýra caldéo osẽ oréve, omondapa ore hegui kaméllo kuéra ha ojuka opavavépe. Che añoite akañy ha aju romomarandu.

18Oñe'ẽmbamívo ko karia'y oguahẽ ambue he'íva: Nde ra'y ha nde rajy kuéra ojapo jave peteĩ karu guasu pe nde ra'y ypykue rógape,

19ou sapy'a yvytu ratã yvy ojeiko'ỹha guio ha oity hi'ári kuéra pe óga. Omanombaite hikuái. Che añoite apyta aju haguã romomarandu.

20Upépe Job opu'ã oñembyasy tuichaite, omondoro ijao, oñemyakã perõ, ojeity yvýre,

21ha he'i: —Opívo aju vaekue ko yvy ári ha opívo asẽ jeýne chugui. Ñandejára ome'ẽmba chéve, ha Ñandejára oipe'apa jey che hegui. Toñemomba'e guasu Ñandejára réra!

22Ha upéicha, Job ndojapói ivaíva ha noñe'ẽ vaíri Tupã rehe.

Job 2

1Oguahẽ jey ára oñembojaha Ñandejára renondépe umi Tupã rembiguái ha ijapytépe kuéra ou upe oporomombe'úva.

2Ñandejára oporandu chupe: —Mamóguipa reju? Ha Tupã rembiguái oporomombe'úva he'i chupe: —Aiko kuri ápe ha pépe yvy tuichakue.

3Upépe Ñandejára oporandu chupe: —Rehecha piko che rembiguái Jóbpe? Yvy tuichakue ndaipóri ha'eichagua, imarangatu ha ijohéi pyréva ha oñeha'ãva ani haguã ojapo ivaíva. Ha, nde rupi, aitýrõ jepe hese teko asy, ha'e ndojeíri heko potĩgui.

4Ha Tupã rembiguái oporomombe'úva ombohovái Tupãme: —Nderepokói aja hese, opa mba'e oĩ porã. Yvypóra oĩ ome'ẽ haguãicha oimeraẽ mba'e oikove haguã rehehápe.

5Repoko ramo hese katu ha rehecháne mba'éichapa ojahéi nde rehe.

6Tupã he'i aipórõ upe tembiguáipe: Néi, ejapo hese rejaposéva, nderepokói guive hekovére.

7Ha Tupã rembiguái oporomombe'úva osẽ Ñandejára renondégui ha omyenyhẽ Jóbpe kuru vaígui ipy guive iñakã meve.

8Aipórõ Job oho oguapy peteĩ yty atýpe ha oñehe'ỹi peteĩ kambuchi jekakuépe.

9Hembireko katu he'i chupe: —Ne marangatútantepa reikóvo. Ejahéi Tupã rehe ha emano!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Job ombohovái chupe: —Nde kuña, ani ere výro rei! Javy'árõ Ñandejára ome'ẽ jave ñandéve iporãva, mba'égui ndajavy'a mo'ãi ome'ẽrõ ivaíva? Ha upéicha Job, iñe'ẽmente jepe, ndojapói ivaíva.

Job rendápe oguahẽ iñirũ nguéra

11Job oguereko mbohapy Iñirũ ohayhúva chupe: Elifaz, Temán pegua, Bildad Súah pegua, ha Sofar Naamat pegua. Oikuaávo hikuái mba'e vaieta ojehúva Jóbpe, oñemoĩ hikuái peteĩ ñe'ẽme oñandu ha omoirũ haguã chupe hemimbyasýpe.

12Mombyry guive ohecha hikuái Jóbpe, haimete ndoikuaái chupe ha oñemoĩ osapukái ha hasẽ joa. Ñembyasýgui avei omondoro hikuái ijao kuéra ha omoĩ yvy iñakãre ha hasẽ joa.

13Upéi oguapy hikuái hendive yvýpe ha 7 ára ha pyhare pukukue oĩ hendive, he'i'ỹre mba'eve, oikuaágui tuichaitereiha Job remimbyasy.

Job 3

Oñe'ẽ Job

1-2Hasýpe Job oñe'ẽ ha ojahéi oikove ypy hague árare.

Job

3Oñehundímo ra'e pe pyhare ipuru'a hague che hegui che sy! Oñehundímo ra'e aikove ypy hague ára!

4Oikómo ra'e pyhare upe áragui. Hesaráimo ra'e Tupã, ha nako'ẽi!

5Tamora'e kuarahy'ã iñanambusúva omopytũmbaite, térã arai hũva ojaho'i, térã kuarahy oñemoypytũ ha oporomondyipa!

6Tamora'e upe pyhare okañy pytũ guasúpe, ha upe ára ndojepapái, ára ohasa ha ohasáva apytépe!

7Tamora'e upe pyhare ndaipóri osapukái ha horýva!

8Ojahéimo ra'e hese umi paje apoha ipu'akáva Leviatánre!,

9Tamora'e upe ko'ẽme nomimbíri umi mbyja, noguahẽi ku ára sakã oñeha'arõitéva ha ko'ẽ ropea ndojajáiri!

10Oñehundímo ra'e upe pyhare aikove ypy hague ha che mbohasa ko'ã jeiko asy!

11Mba'ehápo namanói ra'e che sy ryépe, térã ku asẽmi rire!

12Maerã piko oime ra'e hapypa'ũme che mboguapýva ha ipyti'áre che mokambúva?

13Upérõ amano rirémo ake vaerã mo'ãnga aína ha apytu'u py'a guapýpe,

14umi mburuvicha guasu ndive, tyvy yvate-vate ojapoukáva,

15térã umi tetã sãmbyhyhandi, omyenyhẽva hóga guasu kuéra óro ha plátagui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Mba'eha piko na che ñotýi ra'e umi membykuaréicha, umi mitã oikove mboyve omanóvaicha?

17Umi mba'e vai apoha, opa ityvýpe ha ikane'õva opytu'u.

18Py'a guapy ohupyty yvyguýpe umi ojejopýva, ha upépe nohendu véima uru sapukái.

19Upépe ojoja michĩva ha tuicháva ha ojejopýva osẽ ijára poguýgui.

20Mba'ére piko Tupã oheja ohecha ára umi ohasa asýva?

21Mba'ére piko omoingove umi ovy'a'ỹvape, umi oha'arõva mano ha nomanói, ohekave ramo jepe mano pláta yvyguýgui?

22Yvypóra hory ho'akuévoma yvyvýpe.

23Tupã omboguata pytũguýpe ha omboty chugui tape ijerekuévo.

24Pyahẽ soro che rembi'u, ha ýicha osyry che resay.

25Umi akyhyje hague, akyhyjeve hague, che ári ho'apaite.

26Py'a guapy ndarekói, pytu'u ndajuhuvéi, py'a tarova che aho'i.

Job 4

Elifaz

1-2Job, oiméne ne myangekóita hína pe oñembojáva oñe'ẽvo ne ndive, ndaikatúinte japyta kiririĩháme.

3Nde, rembo'émiva hetápe ha remombarete ikangývape,

4nde remyakã rakúva opu'ã haguã ho'áva ha ho'a potávape rejokóva,

5nde py'a mirĩtapa ágã, teko asy nde aho'íva ndeveháma?

6Nde, Tupã rembiguái etéva kuimba'e heko potĩva, mba'éicha piko ne kangýta nderejerovia mo'ãvéi?

7Ehechamína ne mandu'ápa, peteĩ jevýnte jepe yvypóra heko porãva oñehundi hague.

8Ñande rekove ñane mbo'e mba'e vai omyasãiva, upéva jey omono'õta.

9Tupã oipeju umíva ári iñemyrõ yvytu ha ohundiete chupe kuéra.

10Okororõ jepe jaguaretéicha, Tupã omokiririĩ ha ohãimopẽne.

11Jaguarete nahembi'úi vaicha omanombáne, ta'ýra kuéra katu oñemosarambipáne.

12Mbegue katuetemi chéve oguahẽ marandu, mbeguetégui haimetéva nahendúi.

13Ku pyhare, kéra ho'a jave ha ahojáicha yvypórape oñuã, ahecha che kepegua mba'e ivaíva.

14Añemondýi, che pirĩmba, ha che kãngue oryryipa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Che rova peju yvytu ha che rague pu'ãmba.

16Añandu oĩha oñembo'ýva, ahecha vaicha ha ndahecha porãi. Kirirĩ oñuã. Upéi ahendu he'íva:

17“Ikatúnepa yvypóra Tupã renondépe heko joja? Ikatúnepa heko marangatu Tupã rovái?

18Yvága pegua hembiguáire jepe ha'e ojuhu ojavyha, hese kuéra jepeve ha'e ndojeroviapái,

19yvypórarema katu ko óga tujúicha ikangýva, yvýgui ijapopyre, ikatúva taravéicha oñembope!

20Pyharevégui ka'arúvo oñehundíma, opa árape guarã omanóma, ha avavépe guarã ndaha'éiva mba'eve.

21Hekove opa inimbo kytĩ mbyréicha; omano ohupyty'ỹ rehe arandu.”

Job 5

1Esapukái, Job, ñahendu avápa ne mbohovái. Mavaite Tupã rembiguáipepa rehenóita?

2Py'aro niko ojuka ivýrovape, ha py'arasy hovatavývape.

3Ivýrovape ahecháva oñepyrũ oñakã rapu'ã, ha pya'eténte hóga oñehundi jey.

4Ta'ýra kuérape ndaipóri oipytyvõva, ha oñembojovakehápe ndaipóri hese kuéra oñe'ẽva.

5Ivýrova remitỹ nguéra, iñembyahýiva ho'upa, ñuatĩ pa'ũgui jepe oipe'a, ha umi imba'e potáva hi'ãho oguerekóvare.

6Mba'e vai nosẽi yvýgui, jehasa asy ndayvy peguái,

7yvypóra guinte voi osẽ jehasa asy, osẽháicha tatapỹigui tata piriri oveve.

8Che ne rendaguépe, Tupã gotyo añembojeréne ha añemoĩne ipópe,

9hetaite mba'e rechapyrã niko ha'e ojapo ikatu'ỹva ojekuaa!

10Ha'e ombou ama ha omyakỹ ñu,

11heko mirĩvape ohupi ha umi oñembyasývape ombojerovia,

12ha'e omoñuhã umi oporomoñuhãsévape, ha nosẽi chupe kuéra mba'eve.

13Ha'e omoñuhã ikatupyrývape jepe ha ombyai hembiapo kuéra,

14araitépe ha'e kuéra opovyvy, ojejaho'i pytũme pyharépe ramo guáicha!

15Imboriahu ha ojejopývape Tupã omo'ã iñañávagui,

16ikangývape guarã, ha'e jeroviaha, heko añávape ha'e ojuru mboty!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ovy'aite vaerãpa yvypóra Tupã oja'óva, ani rembotovétei nde ja'o ramo upe ipu'akapáva.

18Nde kutu ramo Tupã ne mongueráne, ne nupã ramo ipópe ne mombytu'úne.

19Jey-jey nde pe'áne ivaihágui ha ivaíva ndohejái chéne nde aho'i.

20Ñembyahýi ára jave ndohejái chéne remano, ha ñorãirõ guasuhápe ne mo'ãne kyse pukúgui.

21Ikũ rãimbévagui nde pe'áne, ha nderekyhyjéi chéne oguahẽ vove ivaíva.

22Repukáne ñembyahýire ha opaichagua ivaívare, ha nderekyhyjéi chéne tymba ñarõgui.

23Reñemitỹháme na nde itatýi chéne ha tymba ñarõ nde rayhúne.

24Nde róga henyhẽne mba'etágui ha reipapávo ne rymba rejuhupáne katuete.

25Ne ñemoñare hetáne, ñúme kapi'ipe oĩháicha.

26Reguahẽne nde tyvýpe ne mbarete reheve, ku avati apesã ajúicha.

27Opa mba'e ohasáva ohechauka upeichaha; ehendu kóva ha ehecha kuaa ndete.

Job 6

Job

1-2Job he'i péicha: Ikatu ramo jaikuaa ko ñembyasy pohyikue,

3ipohyive vaerã mo'ã yguasu pegua yvyku'ígui. Upévare hetaite añe'ẽ rei.

4Tupã ipu'akapáva ihu'ýpe che api ha añandu che rete rehe osyry ipohã vai. Ha'e che nupãtaha che myenyhẽ kyhyjégui.

5Hasẽva piko vúrro kapi'ipety porãme? Térã piko omburea tóro hembi'urã renondépe?

6Ava piko nahe'ẽi ramo nombojukýi hembi'u, térã oguerohory ndahéiva?

7Umi ajeguaru haguémi, ko'ágã che rembi'u.

8Tamora'e Tupã ome'ẽ chéve che rembijerure, pe che aipotáva!

9Tamora'e Tupã ipaháp e che jopy ha che juka mandi voi!

10Tuicha ramo jepe che mba'asy upéva che mombytu'úne, ha vy'águi apopóne ko opa ára ahendu haguére Tupã marangatu ñe'ẽ.

11Che kangy, ndaikatu véima aropu'aka ñembyasy, ha ndaipóri véima mba'érepa aikovevéta ahávo.

12Che na che ratãi itáicha, ha ndaha'éi vrónsegui guare.

13Ndaikatúi che ae aiko, ha ndarekói che pytyvõva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ñande rapicha oñembyasývape jahayhúva, ojei ramo jepe Tupãgui.

15Peẽ katu, che irũ nguéra, ndapejehúi chéve, ku y osyry sapy'a vaicha,

16ojehe'áva y rypy'áre, omboyku, ha oguerosyry,

17ha ára haku oguahẽvo, hypáva ha opyta hendague rei.

18Umi oho joávape ombojere hapégui y rekávo yvy ojeiko'ỹha rupi, ha upe rupi omano.

19Umi Temá ha Sabá pegua hysýi joáva tapére, hi'ãite ojuhu umi ysyry,

20ha oguahẽhápe hembipota opa rei.

21Upéicha peẽ chéve guarã, pe che recha vaikuépe ha pekyhyje.

22Che katu mba'eve ndajeruréi peẽme, pirapire jepe asẽ haguã jejopýgui,

23che rayhu'ỹvagui che pe'a haguã térã che jora haguã umi mba'e vai apohágui.

24Pe che mbo'ena ha akirirĩta, pehechaukána chéve ajavy hague.

25Ava piko ombotovéta peẽme peje ramo añetegua? Peẽ katu pejatapy che rehe hekope'ỹ.

26Peẽ pejuhu vai che ñe'ẽngue tarova oguerahâva yvytu.

27Ikatu voínte peñemboharái tyre'ỹre ha peme'ẽ hepýre pende rayhupára!

28Pema'ẽ ko'ágã che rováre; peje chéve che japuha.

29Anive peje umi pejéva, na pende reko jojái; Pehecha kuaána pejavyha.

30Peimo'ã piko che japuha ndahecha kuaaiha mba'épa ha'e?

Job 7

1Yvypóra rekove ko yvy ári ñorãirõhára rekovéicha, ojogua hepýre omba'apóvape,

2tembiguái hi'ãhóva kuarahy'ãre, mba'apohára oha'arõ asýva hembiapo repy.

3Are ahasa jeroviave'ỹme ha heta pyhare ñembyasýpe.

4Añeno ha pyhare ndohasavéi, che kane'õ ajere hague ko'ẽmba peve, ha ha'e: “Araka'e piko apu'ãne”?

5Che rete rehe ichipa kuru vai ha yso, ha pe che pire ojeka ha ipeupa.

6Che rekove osyry pya'eterei ñambovyvy ramo guáicha ha opa inimbo, mba'eve naha'arõvéi.

7Ne mandu'ána, Tupã, che rekove peteĩ ãhominteha ha araka'evéma ndavy'avéi vaerãha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Avave nda che recha véima vaerã, rema'ẽvo che rehe nda che recha mo'ã véima, amanóma haguére.

9Pe yvyguýpe oguejýva ndojevyvéi upégui ha'ete arai ohasa ha isarambíva,

10ha'e ndoho véima hógape ha hogagua kuéra chupe ndohechavéi.

11Upévare ndaikatúiva akirirĩ. Py'aro ha ñembyasy arohasáva ahendukáta.

12Che piko tymba ñarõ yguasu pegua mba'e ajeve ramo, Tupã, remoĩ che jopyharã?

13Aimo'ã ramo, tupápe ajuhutaha pytu'u, ha ivevyivetaha che ñembyasy ake ramo

14remyenyhẽ che kéra kyhyjégui; kerasy vaípe che mondýi!

15Che juvy mba'e ramo iporãvéta. Amanoseve aisu'u rangue ko tekove araháva.

16Nda che pu'aka véima che. Ndaikovese véima. Che rejána Che rekove niko peteĩ ãhóicha.

17Mba'e piko ko yvypóra remomba'e guasueteíva? Mba'érepa rejepy'apy hese?

18Mba'ére piko reime tei hi'ári, rehechase ojapóva manterei?

19Araka'e piko rerováta che hegui pe nde resa, ha che reja añendy mokõnte jepe?

20Che rembiapo vai rire, mba'épepa rombyai? Nde, yvypóra ñangarekohára, mba'érepa nde hu'y repoi che rehe? Ndéve guarãpa che pohýi mba'e?

21Ndaikatúipa che reko ky'a remopotĩ? Ndaikatúipa reheja rei chéve che rembiapo vaikue? Ko'ẽrontema yvýpe ajepysóne, che rekáne, ha naimevéi chéne.

Job 8

Bildad

1-2Araka'e pevépa reñe'ẽta péicha? Yvytu ratãicha reñe'ẽ reikóvo!

3Tupã, ipu'akapáva, avavégui ndoipe'áiva imba'éva ha nomovãiva upe heko jojáva.

4Oiméne umi nde ra'y iñangaipa ra'e Tupã ndive ha upévare ha'e kuéra mba'e vai ohupyty.

5Eheka Tupãme, ipu'akapáva, ha ejerure chupe ta nde poriahurereko.

6Ne marangatu ha nde reko potĩ ramo, oñangarekóne nde rehe ha omopu'ã jeýne nde róga, ikatútava rehupyty hekópe porã.

7Ha umi rereko vaekue ndaha'e mo'ãi mba'eve, rerekótava upe rire rovái.

8Eporandu umi iñarandúva yma guarépe ha eikuaa kuaave umi karai itujáva rekovégui.

9Ñandéko kuehe guarénte, ndajaikuaái mba'eve; ára ohasa ñandéve ko yvy ári kuarahy'ãicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Umi yma guaréva katu heta mba'e ne mbo'éne.

11Piri nga'úpa heñóiva ku heta'ỹhápe y?

12Hovy ramo noñekytĩrirõ jepe, ipurupa opaichagua ñana mboyve.

13Upéicha avei ojehu Tupãgui hesaráivape: opa rei oha'arõva umi mba'e vai apoha.

14Umi ojeroviaha, ñandu renimbo rei.

15Oguerekoséne ipópe ha opa reíne, ñandu renimbóre ojekoséne ha ndaipu'akái chéne hese kuéra.

16Umi iñañáva ha'ete ku ñana hovy kuarahy ojopéva, isarambíva yvotyty tuichakue;

17hapo oipyso umi itatýre, ha oja hatã umi tápiare

18ha oñemondoro rire, avave ndoikuaavéi chéne upépe oĩ hague.

19Péicha opa ku opu'ã porã vaekue ha hendaguépe opu'ã ambue ñana.

20Tupã oñangareko yvypóra heko potĩvare, ha nombohasái ipo heko vaívape.

21Ha'e omyenyhẽ jeýne nde juru puka rorýgui ha vy'águi resapukáine.

22Umi nde rayhu'ỹva katu, oñemotĩne ha umi iñañáva róga oñehundíne.

Job 9

Job

1-2Che aikuaa porã upeichaha, ha Tupã rovake yvypóra ndaikatuiha he'i heko potĩha.

3Ha oimérõ ojohova apiséva Ñandejára ndive, opa mba'e ha'e oporandúvagui ndaikatúi chéne peteĩnte jepe ombohovái,

4Tupã ndahasaháiva pu'aka ha arandúpe, ava nipo ombohováine chupe ha osẽ porãne?

5Oityvyro yvyty oñeha'arõ'ỹhágui, ha ipochy rendýpe oitypa.

6Ha'e omboryrýi ko yvy ha omongu'e ipyenda.

7Ha'e he'i kuarahýpe osẽ'ỹ haguã ha mbyja kuérape ani haguã omimbi.

8Ha'e ñoite oipyso pe arapy ha ipu'aka tymba ñarõ yguasúpe guáre.

9Umi hendy joáva arapýre pyhare ha'e oisãmbyhy, Osa Mayor, Orión ha Eichu, ha yvývo gotyo iñasãiva mbyjaita.

10Hetaite mba'e hechapyrãva ha'e ojapo, avave ikatu'ỹva oikuaa.

11Tupã ohasa che ypy rupi ha che ndahechái, ojekyty che rehe ha nañandúi.

12Oimérõ ha'e oñemomba'eha, mávapa ojeruréne chupe. Ava piko oporandúta chupe ojapo vaekuére.

13Tupã ipochy ramo hasýpe ojera, henondépe oñemomirĩmba umi Rahab ndivegua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Mba'éicha piko aipórõ ikatúta ambohovái Tupãme?

15Che reko potĩve ramo jepe ndaikatúi chéne ambohovái; ha'e upe che mbojovakéva, poriahurereko mante ikatu ajerure chupe.

16Ahenói ramo jepe chupe ha ojapysaka che rehe, che ndaroviái ohendutaha che ñe'ẽ.

17Yvytu pochýpe che nupãne ha mba'eve'ỹre ombotuichavéne che mba'asy.

18Py'arógui che myenyhẽne ha ndohejái chéne apytu'u.

19Aha'ãta nga'u piko mbaretépe, Ko ha'e imbaretevéva? Ñombojovakerã piko ahenóita? Ha máva chupe oguerúne?

20Che reko potĩ ha che marangatúrõ jepe, ha'e he'íne che rehe che reko ky'aha.

21Ché che reko potĩ, nambyasýi che rekove, aikove hague che kane'õma.

22Chéve guarã opa mba'e peteĩcha. Tupã ohundi heko ky'a ha heko potĩvape.

23Mba'e vai guasúpe omanórõ heko potĩva, Tupã opuka hese.

24Ko yvy oheja heko añáva pópe ha oporomboheko joja vaerãme, ohesamboty. Ndaha'éi ramo Tupã pe ko'ã mba'e ojapóva, mávapa, aipórõ?

25Ára ohasa ha ohasa che ári, aikuaa'ỹre vy'a.

26Ygarami iñakuã vaicha umi ára oñani, ku ojeity ramo guáicha ryguasu ra'yre taguato.

27Añeha'arõ che resarái che vy'a'ỹgui ha aiko ovy'a vaicha,

28añemondýi aikuaágui Tupã ndogueroviaiha che reko potĩha.

29Ha che mba'e vai apohárõ chupe guarã, maerã ajepy'apy reíta.

30Tajohéi jepe ra'e che po havõme ha taikyty tanimburýpe.

31Tupã che mbyasurúne tujúpe ha che ao jepe ojeguarúne che hegui.

32Che ndaikatúi añembojovake Tupã ndive oimeraẽva ndive guáicha, térã ha'e chupe torojogueraha ñembojovakehápe.

33Oime nga'u peteĩ oñemoĩva ore pa'ũme ha ore mbojovake,

34ha ojoko Tupãgui anivétei che nupã ha che mbotarova kyhyjégui!

35Aipo ramo, che añe'ẽne hendive kyhyje'ỹre, naimo'ãi niko ajejavy hague hendive.

Job 10

1Che kueráima rekovégui! Ko che py'ambúpe ajoráta che py'a, ha añohẽta tosyry che ñembyasy.

2Há Tupã! Anínati ere che ky'aha. Eremi angána chéve mba'érepa rejahéi che rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ndete niko che apohare, aipórõpa iporã ndéve guarã che nupã, rejahéi che rehe ha reipytyvõ iñuhã apópe umi che rayhu'ỹvape?

4Rehecha nga'u piko opa mba'e yvypóra ohechaháicha?

5Mbyky nga'u piko nde rekove yvypóra rekovéicha?

6Mba'eha piko reikóva reheka mba'épepa ajavy ha che rembiapo vai,

7Reikuaa ramo jepe che potĩha ha avave ndaikatuiha nde poguýgui che pe'a?

8Ndete nde po rupi che apo vaekue ha ágã che rundise!

9Ne mandu'áke che apo hague ñai'ũgui, rejapo jeýta piko che hegui yvytĩmbo?

10Rejapo niko che rete ojejapoháicha kesu hypy'ávo pe kamby.

11Che mboho'o ha che mbyape, rembojoapy che rajygue ha che kãngue.

12Che moingove ha che rayhu, reñangareko che rehe ha reheja aikove.

13Ha ágã péina ahecha amo nde py'a mbytépe oime ra'e peteĩ ne rembipota ñemi.

14Remaña ra'e che rehe che rembiapo vaírõ guarã ikatu haguã upévare che nupã.

15Che ramo mba'e vai apoha, añehundíma. Che potĩ ramo katu, ndaipóri avy'a haguã, che rerekógui yvýre, jepy'apýpe.

16Añakã rapu'ã ramo katu, nde, jaguaretéicha che muña ha mba'e rechapyrã jepe rejapo che mbyai haguã.

17Rereko mante voi che rehe oñe'ẽ vaíva, nde pochy pochyve ko'ẽre, umi ñorãirõháraicha rejeity jey-jey che rehe.

18Maerã piko reheja ra'e aju ko yvy ári? Amano vaerã mo'ã che recha mboyve avave.

19Che sy ryégui ahasámo ra'e yvy guýpe, aikove'ỹrõ guáicha voi.

20Mbyky niko che rekove, ehejána taiko py'a guapýpe! Che rejána tavy'ami,

21aha mboyve ajuve'ỹ haguã iñypytũháme opa ára,

22opamahápe py'a guapy, mba'e rendy jepe ojoguahápe iñypytũvape.

Job 11

Sofar

1-2Opa umi ñe'ẽ rei oñembohovái vaerã, ndaha'éi reñe'ẽ hetárente eréva añetegua.

3Reimo'ã piko ne ñe'ẽ reípe ore mokiririĩta, ha avave ndaikatu mo'ãiha ombohovái ne ñe'ẽ guasu rei?

4Ere niko nde reroviávante añeteha, ha nde voi ere nde jehe nde reko potĩha.

5Tupã anga'u ra'e oñe'ẽ ne mbohovái haguã!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha'e ne mbo'éne pe arandu oñemivéva, hasýva ojekuaa porã. Péicharõ rehecháne Tupã na ne nupãi hague ne rembiapokue ojerureháicha.

7Reimo'ã piko hesakãta ndéve Tupã rehegua oñemíva, ha reguahẽ upe hypyvehápe?

8Mba'e piko rejapóta, ko yvágagui ijyvatevéva? Mba'e piko reikuaáta, ko hypyvéva tugua pypukúgui?

9Tuichaiteve ko yvýgui, ha ipeve yguasúgui.

10Ou ramo Tupã, oporomyakãsã ha oporombojovake, oiménepa ojokóva chupe?

11Ha'e oikuaa mávapa hova mokõi, hembiapo vaíva nokañýi chugui, térã piko nde reimo'ã ndohecha kuaaiha?

12Vúrro saitégui oikoha ára mymba, ivýrova iñakã porãne.

13Nde katu Job, reiko jey ramo tape porãre ha reñembo'e Tupãme,

14teko ky'águi rejei ramo, ha nderehejái teko joja'ỹ oike nde rógape,

15upéicharõ neretĩ chéne, ha reikóne py'a guapýpe, kyhyje'ỹre,

16nde vy'a'ỹ reitýne tesaráipe, ha y osyrývaicha nde hegui ohasáne.

17Nde rekove omimbivéne asajegua kuarahýgui, ha ko'ẽjúicha omimbíne umi nde ára pytũvéva.

18Reikóne jeroviapópe ha kyhyje'ỹre, oñangarekóne nde rehe Tupã ha reke porãne.

19Ani chéne oĩ ne mondýiva repytu'u jave, ha hetáne umi oñemoĩ porãséva ne ndive.

20Umi iñañáva katu pytyvõ oheka rei eténe, ha ndojuhúi chéne mamópa okañýta, mano voi mante ipohã.

Job 12

Job

1-2Peẽnte voi niko peñehendúva, ha pemanoha ára, opáne arandu!

3Ché che arandu avei ha naĩri pende guýre. Ava piko ndoikuaái ko'ã mba'e?

4Na che rembiapo vaíri ramo jepe ha che reko potĩ ha ymave Tupã che ñembo'e, umi che angirũva opuka che rehe.

5Oĩ porãva ojahéi oĩ vaívare, ha chupe guarã ndaha'éi mba'eve, omyaña ho'a potávape.

6Umi mba'e vai apoha ipy'a guapy hógape kuéra; umi ojahéiva Tupãre oiko porã, oimo'ã oguereko chupe ipópe.

7Tymba ka'aguy ha guyrápe eporandu, ha'e kuéra ne mbo'éne.

8Eporandu avei ko yvýpe ha yguasu pegua pirápe, ikatu rejerure chupe kuéra ne moarandu haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Oime gueteripa oikuaa'ỹva opa mba'e Tupã ojapo hague?

10Ipópe oĩ opa oikovéva rekove.

11Ohendu ñande apysa opaichagua ñe'ẽ ñande juru oñanduháicha héva.

12Iñarandu umi itujáva, oikove puku hague omoarandu chupe kuéra.

13Tupã katu pe iñarandu ha imbaretéva, ha'e ohai hembiaporã ha ojapopa katuete.

14Tupã ombyai vaekue avave nomyatyrõi. Oimérõ Tupã omyakãsãva avave ndaikatúi chéne ojora.

15Ha'e ojoko ramo ama, opa mba'e ipirupa. Ha ohejárõ oñehẽ yvy tuichakue pe y oñuã.

16Ha'e ipu'aka rupi opa mba'e oguereko ipo guýpe. Ha'e oguereko ipópe umi oporombotavýva, ha umi ñembotavýpe ho'áva.

17Iñarandúvagui ha'e ombohypa imba'e kuaa, ha umi oporombojovake vaerãvape, ombotarova.

18Mburuvichágui oipe'a ipokatu, ha oheja oho opívo tembiguái ramo.

19Pa'i kuéragui oipe'a hembiaporã ha oity yvýre umi poguasúpe.

20Umi ojejeroviaha oñe'ẽ kuaávape, oheja ñe'ẽ'ỹre, ha karai iñakã porãvape ombotavyrai.

21Karai guasu kuérape toryja ramo omoingo, ha umi mburuvichávape omokangypa.

22Ohechauka mba'e ñemingue okañy porãvéva, ha omoĩ ára sakãme umi pytũháme oikóva.

23Ha'e omopu'ã ha oity tetã nguérape, omosarambi ha ombojoaju.

24Umi tetã ruvichágui omokañy arandu rape, ha oheja okañy rei yvy ojeiko'ỹha hape'ỹvare,

25opovyvyhápe pytũguýpe ha oka'úvaicha ovava.

Job 13

1Opaite ko'a mba'e

che resa rupi ahecha,

che apysa rupi ahendu.

2Umi peẽ peikuaáva che aikuaa avei, mba'evépe na che michĩvéi pende hegui.

3Upévare añe'ẽseve Tupã ndive, añemongetaseve upe Ipu'akapáva ndive.

4Peẽ pejaho'i añetegua japúpe, peẽ niko pohãnohára omonguera'ỹva avavépe.

5Pekirirĩ ramo, ikatu mba'e vaerã pehasa iñarandúva ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Pejapysaka porã ha pehendumi ha'e aja ko che remiandu.

7Peimo'ã piko peẽ pemomba'e guasuha Tupãme pende japúpe, ha pejapo ha'e oipotáva pene ñe'ẽ reípe?

8Peẽ peñemoĩ ijykére ha pemomba'ese hembipota,

9Ha mba'e piko ojehúne Tupã oipyguara ramo pende rekovépe? Ikatúnepa pembotavy chupe pembotavyháicha yvypórape?

10Tova mokõime peñemoĩ ramo ijykére, ha'e pende ja'o vaipaiténe.

11Tupã pokatu pene mondýine, ha pene mongyhyjéne.

12Opa pejéva, yvytĩmbo rei, pende jurúgui osẽva tuju rei.

13Ha ágã, pekirirĩ. Añe'ẽta che, toiko oikóva!

14Che rekove jepe ame'ẽne, aha'ãmbaitéta opáicha.

15Che juka ramo jepe ajepytasóne, ha'e haguã chupe hovápe na che rembiapo vairiha.

16Ikatu mba'e vaerãko asẽ jejopy vaígui, hembiapo vaíva niko noguahẽiva henondépe.

17Aipórõ pejapysaka ha pehendu porã ñe'ẽ ambohysýitava peẽme.

18Aime añe'ẽ haguãicha che jehe ha aikuaa ha'étaha pe añetegua.

19Oimérõ ikatúva che rechauka ikuãme, akirirĩne ha amano.

20Aipotamínte, Tupã, mokõi mba'e reme'ẽ chéve, ha nakañýi chéne nde hegui.

21Anivémana che nupã, anive che mongyhyje.

22Tupã, eñe'ẽna nde ha upéi che, ỹrõ katu ta ñe'ẽ che raẽ.

23Ehechaukána chéve umi ajavy hague, ha mba'e-mba'épa che angaipa.

24Mba'ére piko rekañy che hegui? Nde rayhu'ỹha nga'u piko che?

25Che niko yvyra rogue yvytúre, mba'ére piko che rundise? Kapi'i rovirukuénte niko che, mba'ére piko reiko che rapykuéri?

26Ñe'ẽ iróva remopu'ã che rehe; rehekýi chéve che mba'e avykue che mitã rusúpe guare.

27Yvyrakuápe remoinge che py, rema'ẽ opa ajapóvare, ha rejepovyvy che pyporére.

28Upéva akukuipa ahávo, yvyra tujukuéicha, ku ao yso ho'upa vaekuéicha.

Job 14

1Ore yvypóra ore rekove mbyky ha ore renyhẽ jepy'apýgui,

2Yvotýicha rojera ha upe rire ore piru, rohasa ha ropa rei kuarahy'ãicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ha péicha guáre piko reñemoĩ ha rembojovakese chupe?

4Ndaipóri chéne oguenohẽva mba'e potĩ mba'e ky'águi.

5Nde hína upe eréva araka'e pevépa oikovéta yvypóra, ha upégui ndaikatu véima ohasa,

6upévare erována nde resa chugui ha eheja py'a guapýpe. Eheja toikove torýpe oikoháicha omba'apóva.

7Ñaikytĩ ramo yvyra ikatu hoky jey ha ipyahu pyahuve opa ára,

8itujámarõ jepe ha ituju pe yvýre,

9y oñandúvo hoky jeýne, ha yvyra pyahúicha opu'ãne.

10Yvypóra katu omano ha opa ha omano rire mamópa oho?

11Yguasu otĩmbopáne ha ysyry kuéra hypáne,

12ha oĩ aja yvága, yvypóra nopu'ãi chéne yvyguýgui, okehágui ndopáy chéne.

13Tamora'e che mokañy omanóva apytépe, nde pochy jera peve, ha remoĩmi ára ne mandu'a haguã che rehe.

14Oime ramo omanóva, oikove jeýne? Aikove pukukue aha'arõne, opi peve che remimbyasy.

15Che renóine nde ha che rohendúne, ha revy'áne che rechávo, nde niko che Apohare.

16Tesápe che rereko ko'ágã mamo aikoha rupi, ha che renóimarõ katu anichevémane rehecha che rembiapo vaikueta.

17Nde resaráine avykuégui ha che rembiapo vaikuégui che mopotĩne.

18Umi yvyty jepe ho'áva, ha ita guasu ova hendágui.

19Y omomichĩháicha ita, ha ama ogueraha yvy, péicha nde rejokopáva yvypóra remira'arõ.

20Reity chupe opa árape guarãma, remosẽ ijyvýgui ha iñepãmba ohóvo.

21Ta'ýra kuéra oñembojerovia ramo ha'e ndoikuaái; ho'a vai ramo chupe kuéra ha'e ndohecha kuaái,

22hete rasyha mante oñandu, vy'a'ỹme mante oiko.

Job 15

Elifaz

1-2Iñarandúva noporombohováiri ñe'ẽ reípe, ha noñembotuichái hemiandu yvytu reíva reheve,

3noñe'ẽi iñe'ẽngatúgui ha oñe'ẽségui reínte

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Nde katu, Job, ne remomba'e guasúi Tupãme, ha nereñembo'éi chupe.

5Nde py'arógui reñe'ẽ péicha, ha reiporu tova mokõi.

6Natekotevẽi roikuaauka, nde juru voi ne mombe'u.

7Reimo'ã piko nde mboyve ndaipóri hague avave, umi yvyty jepe ndaipóri hague?

8Reimo'ã nga'u piko reikuaaha Tupã ojapo vaerã, ndenteha pe iñarandúva?

9Mba'e piko nde reikuaa ore roikuaa'ỹva? Mba'e piko oime reikuaavéva ore hegui?

10Ore niko ore tujáma, hetave mba'éma rohasa nde rúgui jepe.

11Ndéve guarãpa naiporãima Tupã nde poriahurereko, ha roñe'ẽ ne ndive ñe'ẽ vevýi porãme?

12Mba'érepa rejeity temiandu iñarõvape, Ha nde reságui reity tata piriri?

13Mba'érepa nde pochy Tupãre ha reropopo ne remimbyasy?

14Yvypóra heko potĩ ha hembiapo vai'ỹva ndaipóri.

15Hembiguái kuérare jepe Tupã ndojeroviapái, Chupe guarã niko yvága jepeve naipotĩmbái,

16Ha jahechase yvypóra, ijaheipy ha iky'áva, mba'e vai ojapóva, hoy'u mba'énterõ guáicha.

17Che rendu, ha'éta ndéve ko ahasa vaekuégui aikuaáva,

18umi iñarandúva ñane mbo'éva, ha'e kuéra oikuaa vaekue itúva kuéra ypykuégui,

19umi oñeme'ẽ hague ko yvy ha oĩ'ỹ hague ojehe'áva hetãgua'ỹre.

20Heko ñarõ ha iñañáva ndoikove pukúi, ha henyhẽ jeiko asýgui.

21Ohendu ipy'apýpe ñe'ẽ chupe omondýiva, ha oimo'ãrõ oĩ porãha, oike chupe mondaha.

22Pytũ chupe ojaho'ívagui, noha'arõ véima osẽtaha, kyse hãimbéva katu oime oha'arõ ojuka haguã chupe.

23He'õngue rehe okarúne yryvu kuéra. Ha'e oikuaa oñehunditaha katuete.

24Pytũ omyenyhẽne kyhyjégui chupe, ha opóne hese angata ha po'a'ỹ, mburuvicha guasu oike ramo guáicha ñorãirõháme.

25Péicha ojehu umi omopu'ãvape ipo Tupãre,

26-27ombohováivape ipu'akapávape, oñemo'ãvape tete mo'ãháme oñorãirõ haguã hendive, ojeroviávape ijehe oiko porã etereígui ha opu'ã Tupãre.

28Táva oikoha itaperéne óga kuéra opytapa reíne ha oñehundipáne.

29Are peve heta mba'e ndoguerekói chéne, ha ndojepysói chéne imba'éva yvy apére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Ndaikatúi chéne osẽ pytũhágui Ku yvyra rokýichane, tatápe ikusuguepáva, ha yvytu ipoty omosarambíva.

31Ani ojeroviaitei pe japu he'ívare, hese jey ho'áne ijapu.

32Hi'ara'ỹme hakã ipirúne ha ndahokyvéi chéne.

33Hi'aju'ỹva parrálchane, taruma ipotykuipávaicha.

34Umi mba'e vai apoha naiñemoñaréi chéne ha hóga kuéra mondakuégui henyhẽva, okaipáne.

35Ipuru'a ñañágui ha imemby tembiapo vai, henyhẽte japúgui.

Job 16

Job

1-2Hetáma ahendu pene ñe'ẽichagua. Peẽ niko, che mbovy'a rangue che moñembyasy uvei.

3Umi ñe'ẽ rei piko ndopa mo'ãi voínte? Mba'ére piko pe che mbohovái?

4Peime rire peẽ che rendaguépe, peẽicha avei añe'ẽ vaerã mo'ã; ambovava che akã ñembohorýpe ha ajykýi ñe'ẽ ijukýva.

5Ame'ẽ vaerã mo'ã peẽme kyre'ỹ ha py'a guasu.

6Añe'ẽ ramo jepe che ñembyasy ndopái, ha kirirĩ na che mombytu'úi.

7Tupã che mokangypa, che rayhúvagui che pe'a,

8ha yvyra kuápe che moĩ. Omopu'ã che rehe japu ha oi'ỹvare che mboja.

9Tupã oiko che rapykuéri ha che rete ojokapa, tymba ñarõicha che mondýi, che rehe oikutu hesa, hayhu'ỹháva ramo guáicha che.

10Heta opu'ãva che rehe oñemohembe jeguaru chéve ha che rova pete, añemomirĩ haguã.

11Tupã che moĩ ivaíva ha heko añáva pópe.

12Py'a guapýpe aikohágui ha che jopy che ajúragui, che pete yvýre, che pehe'ã ha che ra'ã.

13Opa guio rei che api hu'ýpe, nda che poriahurerekói. Oikutu che rete, ha iñasãi che ryekue yvýre.

14Che kutúrõ che kutuve, ñorãirõháraicha ojeity che ári.

15Che renyhẽ ñembyasýgui, amonde ao havaráva, ha ambyapasuru che akã yvyku'ípe.

16Che rasẽ hague irurupa che rova, ndahechavéi,

17araka'eve ndajapóirõ jepe avavére ivaíva, ha ipotĩ che ñembo'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Mba'e vai che rehe oikóva, ojerure teko joja. Ha yvy! Aníke reñotỹ ko che pyahẽ!

19Yvágape oime che rehe oñe'ẽva,

20oikuaaukáva Tupã rovái, che remiandu. Ha'e tohecha che resay,

21toñe'ẽ Tupãme che rehe oñe'ẽháicha yvypóra hapicha rehehápe.

22Ára mbovymi hembýva chéve, ohasa ohóvo, ha vokóintema aháne ndajuvéi.

Job 17

1Nda che pytuvéi hína apytávo, che rekove oguahẽ hu'ãme che ra'arõma yvykua.

2Oñembohorýva mante ijaty che rehe, ára ha pyhare che ja'o joa.

3Nde niko, Tupã, ikatu vaerã reñe'ẽmi che rehe, mávapa nde'ỹ ramo ikatúne?

4Nde remoypytũ iñakã nguéra, anína reheja ipu'aka che rehe.

5Oime ome'ẽva hepýre hayhuhápe, ha umíva ra'y kuéra iñembyahýine.

6Reheja piko maymáva oñe'ẽ vai che rehe ha ondyvu che rováre?

7Ñembyasy omoypytũ che resa kuéra, ta'ãngamíntema che rete.

8Umi imarangatúva che rechávo oñemondýi, ipochy ha iñañávarõ che apo.

9He'i meme ijehe kuéra iporãha, ipo kuéraje ipotĩ.

10Pejumína che rendápe opavave, peteĩ iñarandúvante jepe ndajuhúi chéne pende apytépe.

11Ohasa ohóva che rekove, ha opa aipotáva ha ajaposéva opytapa rei.

12Peẽ katu, pyharégui pejapo ára, pytũ ramo jepe pejéva ára hi'aguĩmaha!

13Mano mante ikatu aha'arõ, ha upe pytũ guasúpe añeno ake.

14Pe yvykuápe ha'e: “Nde hína che ru” ha umi ysópe katu: “Peẽ che sy ha che ryvy kuéra”.

15Aha'arõvapa mamo opyta? Mávapa oikuaa?

16Che ndive piko oguejýne yvyguýpe, ropytu'u haguã?

Job 18

Bildad

1-2Araka'e peve piko reñe'ẽta, nde Job? Ema'ẽmína nde jehe ha upéi ñañemongeta.

3Mba'ére piko ore apo tymbárõ, ha ere ore rovatavyha?

4Nde piko reimo'ã reñehunga haguére pochy vaípe, inanditaha ko yvy, térã umi ita ovataha hendágui?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Iñañáva rekove oguéne tata rendy ogueháicha.

6Ojehesapeha katu oguéne, hóga iñipytũmbáne.

7Oguata mbaretehágui ipy tyryrýne, ha iñe'ẽngue hese ojeréne.

8Ñuhã oñemoĩne hapépe ha upépe ho'a ha opa'ãne.

9Tukumbo ojepysóne henondépe, ha ojetu'úne ikupýre.

10Ñuhã oñemíne hapépe ohasávo ho'a haguã pype.

11Opa rupi ojuhúne chupe omondýiva, mamo ohohápe oñemuñáne.

12Imbarete opa iñembyahýigui, ñembyasy katu, manté ho'a hi'ári.

13Mba'asy okaru hetére, ha ombotuju chupe ohóvo.

14Oñerenohẽ hógagui, ipy'a guapyhágui ha ojereraha tyryryhápe omanóva jára rendápe.

15Hógare oñemboja tata, asúfrepe ojehypýi opa imba'éva.

16Ha'ete ku yvyra hapo pirúva ha hakã manóva.

17Hesegua mandu'a oguepa ko yvy tuichakue, ha héragui tesarái oiko.

18Oñemombo vaerã hesakãhágui umi pytũveháme, oñemosẽne ko yvy árigui.

19Naiñemoñaréi chéne, ndoikovéi chéne hógape avave.

20Ojekuaávo hekovekue, kuarahy osẽ ha oikeha gotyo, oñeñemondyipáne.

21Péicha opa heko vaíva rekove, umi Tupã rehe opu'ãva.

Job 19

Job

1-2Araka'e peve piko pe che myangekóita, ha pe che kutúta pene ñe'ẽme?

3Manterei pe che ja'o. Napetĩri piko pe che rereko rehe péicha?

4Che reko ky'a ramo jepe, chévente che mbyai upéva.

5Peimo'ã pene potĩveha che hegui, ha pejapi che rováre che rembiapo vaikue.

6Peikuaa porã mandi aipórõ Tupã che reity hague ñuhãme.

7Che asapukái ramo: “Ajejukáko”, avave noñe'ẽi. Ajerurérõ pytyvõ avave na che rendúi.

8Tupã omboty che hegui tape ahasa'ỹ haguã, pytũme ojaho'i che rape kuéra.

9Oipe'apa che hegui arekóva, che moherakuã vaipa.

10Che reja yvyetére, yvyráicha ohapo'o umi che aha'arõva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ojahéi che rehe, che rereko ija'e'ỹhárõ.

12Che rehe ijaty hembiguái kuéra, ombojere che róga ha oñembosako'i ojeitývo che rehe.

13Tupã oheja ojei che hegui che pehẽngue kuéra, che rogagua katu che rereko ha'e kuera'ỹva ramo.

14-15Che rogagua ha opa ahayhúva che rejapa, umi oikómi vaekue che rógape che hegui hesaraipa. Che rembiguái maymáva, ojerepa che hegui, nda che kuaavéi.

16Ahenóirõ peteĩme, ajerure asy ramo jepe chupe, na che rendúi.

17Che rembirekore ojere che hegui, che ra'y kuérape ambojeguaru.

18Umi mitã mimi ave ojahéi che rehe, ha che rechávo oñe'ẽ vaíma che rehe.

19Umi che rayhuve vaekue che rehe ndaija'evéi, umi che ahayhuvéva ko'ágã opu'ã che rehe.

20Che pire ha che kãngue, hasy chéve aikoveve haguã ahávo.

21Pe che poriahurerekóna, peẽ che rayhúva, Ñandejára niko oity che ári ipo.

22Mba'érepa peẽ Tupãicha peiko che rapykuéri? Nda che su'u hetáima piko?

23Oime tamora'e ohaíva che ñe'ẽ, ha oheja fiérrore!

24Oime tamora'e kysépe ojo'óva ha ita rehe oheja che ñe'ẽ, opa ára guarãma!

25Che aikuaa, oimeha oikove pe che rehe oñe'ẽtavaha, ha ha'e che pytyvõtaha ko yvy ári.

26Ha okukuipa ramo jepe che pire, Cheté Tupãme ahecháne.

27Che resaite rupi ahecháne Cheté na ambuéi chéne.

28Añandu che kangyha, ahendúvo pejeha peẽ: “Mba'éicha piko ñande ikatúta jaiko hapykuéri, jakaguai hese? Ipypete niko oĩ pe mba'e vai rapo.”

29Pekyhyjénteke kyse pukúgui, Pe kyse Tupã oikytĩha ivaíva. Peikuaáke oimeha ku oporombojovakéva.

Job 20

Sofar

1-2Nde, Job, che mbopy'a tarova ha che myangekói, upévare rombohovaise.

3Rekorói ha che ja'o, ha che aikuaa mba'éichapa ambohováita ndéve.

4Nde reikuaa voi peichanteha ojeiko ypy guive ko yvy ape ári.

5Heko vaíva vy'a ndahi'aréiva, ha'e sapy'amínte hory.

6Ijyvate ramo jepe yvágaicha imba'e pota ha arai peve oguahẽ iñakã,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7vaka repotícha opáne ha umi chupe ohayhúva ndoikuaái chéne hapykuere.

8Képe guaréicha opa reíne, ojehecha gua'u vaicha pyharekue ha avave ndaikatúi chéne ojuhu.

9Umi oiko vaekue hendive ha ohechámiva, ndohechavéi vaerã.

10Ta'ýra kuéra ome'ẽ jey mante vaerã mboriahúpe, umi ha'e omonda vaekue.

11Imitã rusu ha imbareteve jave ho'áne yvy kuápe.

12He'ẽne vaicha chupe mba'e vai ha oñekumberéine hese,

13hekue ojokóne ijurúpe ha oikũmbýne mbegue katu.

14Upe rirénte hyépe oikóne chugui mbói rendy.

15Ipy'a jere ha oitýne mba'eta omokõ vaekue, Tupã oguenohẽ ipy'águi.

16Omokõ ra'e mbói rendy, ha upéva chupe ojukáne.

17Ndoikove mo'ã véima ohecha haguã kamby ha eíra, ýicha osyrýva.

18Opa ombyaty vaekue ome'ẽmba jeýne, ndovy'ái ha nahyguãtãi chéne oguerekóvare.

19Ohuguy'ógui ha oheja reígui mboriahu, oñembojára óga ojapo'ỹ vaekuére.

20Araka'eve nahyguãtãi ha imba'e pota tuichaichave,

21taryrýigui mba'eve ndohejái. Upévare ndahi'aréi chéne ivy'a.

22Oguereko heta hetave ramo jepe, ndovy'avéi chéne; ha umi heko vaíva omoĩne hi'ári ipo.

23Oha'ãvo omyenyhẽ hye, Tupã oitýne hese Tupã ojahéine hese ha ombohayvíne hese ipochykue.

24Ojei ramo kységui, ohupytýne chupe hu'y,

25oikutu ha ohasapa hete ha osẽ ipy'a rupi. Ñemondýi vai ojapyhýne,

26ha pytũ guasu oñuãne. Tata ijehegui voi ojepotáva ombokusuguéne hóga ha chupe.

27Yvága omoĩne heko vaikue ára sakãme, ha opu'ãne yvy omombe'úvo heko ky'a.

28Tupã jahéi ho'áma ramo hi'ári, ikangypáne ha opáne chugui opa oguerekóva.

29Upéva ha'e pe Tupã oguerekóva iñañáva peguarã, upéva ha'e po'a'ỹ Tupã ombosako'íva chupe.

Job 21

Job

1-2Py'a guapy iporãvéva ha ikatúva chéve peme'ẽ, niko hína pe che rendu peẽ.

3Ani pene kane'õ che rendu haguã ha upéi ta pepuka jepe ra'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Nda yvypórai ndive añorãirõ, upévare che py'a tarova.

5Pejapysaka ramo che rehe pene ñe'ẽngúne kyhyjégui.

6Che jepe, ajepy'a mongeta ramo, añemondýi vai, che rete osysyipa.

7Mba'érepa oikoveve umi iñañáva, oguahẽ tujápe ha oĩ porã.

8Ohecha okakuaa ta'ýra ha hemineno kuéra, oiko joáva ijykére, oikoteve'ỹre mba'eve.

9Py'a guapy ombovy'a hóga ha chupe kuéra noinupãi Tupã.

10Hymba kuéra oñemuña porã, araka'eve naimembykuái.

11Ta'ýra kuéra isaraki ha oñemboharái ovecha ra'ýicha,

12vy'ápe opopo ha ojeroky mbaraka, árpa ha mimby púpe.

13Ohasa hekove kuéra mba'eta apytépe, ha yvy guýpe oguejy py'a guapýpe.

14Tupãme he'i hikuái: “Ore rejána, ndoroikuaaséi ne rembiapoukapýgui.

15Máva piko pe ipu'akapáva, romomba'e guasu haguã chupe? Mba'e piko roguenohẽ roñembo'e haguégui chupe”?

16(Umi iñañáva ndaha'éi heko porã jára. Che ndaha'éi ha'e kuéraicha.)

17Araka'e piko umi heko ky'áva omano voíva? Araka'e piko ho'áva mba'e vai guasúpe? Araka'e piko Tupã ipochy hendive kuéra ha ombohasa asy?

18Araka'e piko oñemosarambíva kapi'i oguerovevéva yvytu ratãicha.

19Oje'e niko, Tupã oinupãha ta'ýra kuérape túva kuéra reko ky'akuére. Hembiapo vaíva uvei niko oñenupã vaerã oñemyatyrõ haguã.

20Ha'e oñenupã vaerã pe ipu'akapáva pochykuépe.

21Mba'e piko chupe umi hogagua ha'e omano rire?

22Ava nga'u piko ombo'e kuaa Tupãme, yvagagua jepe ha'e ombojovakéva?

23Oime omanóva hasy'ỹre, vy'a ha py'a guapýpe,

24hesãi ha ikyra.

25Ha oime hekove ohasáva jepy'apýpe, ha omano okaru porã'ỹre araka'eve.

26Upéicharõ jepe, yvykuápe mokõive ojoja, mokõivépe ho'u yso.

27Che aikuaa mba'épa che rehe peje, ha umi temiandu vai pene akãme oĩva.

28Peñeporandu: “Mamóiko oime opyta ra'e ku porojopyha añaite róga?”

29Napeñe'ẽi piko peẽ ra'e umi oguata pukúvandi? Napehendúi piko umi mba'e ha'e kuéra omombe'úva:

30Tupã ipochy javérõ ombouha ivaíva ha heko ky'ávape ndojehúi mba'eve?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Avave chupe hovápe heko vaiha nde'íri, ha nome'ẽi chupe hembiapo vaikue ojeruréva.

32-33Ha amo ipaháp e ojererahávoma oñeñotỹ haguãme, maymáva chupe omoirũne, máva henondévo, máva hapykuépe, ha oñangareko oñeñotỹ haguépe, ha yvy jepe hu'ũ asýne chupe.

34Reiete peikóva che pe'ase jepy'apýgui. Japu meméko opa pejéva.

Job 22

Elifaz

1-2Ndépa reimo'ã, yvypóra iñaranduve ramo jepe, ikatuha Tupãme oipytyvõ?

3Mba'épepa ou porã Tupãme, nde rekove ipotĩ ha imarangatu haguére?

4Ne marangatúguipa nde ja'o ha ne renói mbojovakeháp e?

5Ndaha'éipa hína ne rembiapo vaígui, ha nde reko ky'a ndaijapýraigui?

6Nde, mba'e porukuére reipe'ámi heta mba'e nde rapichágui, reipe'ámi ijao ha reheja opívo.

7Ijyuhéivape nereme'ẽimi y; iñembyahýivape neremongarúimi.

8Ne mbaretégui ha ojekyhyjégui nde hegui, reimo'ã ne mba'eha ko yvy!

9Rehejámi oho po nandi imena'ỹvape, ha rereko vaími ityre'ỹvape.

10Upévare ko'ágã kyhyje ne mbojere ha reñeñandu Sapy'ánte ñemondýi vaípe.

11Ndéve pytũmbaite, ha nderehechái mba'eve; y chororo guasu nde aho'i.

12Tupã oĩ yvága yvateveháp e, mbyja ijyvatevéva oĩ iguýpe.

13-14Mba'éicha piko eréta Tupã ndohecha kuaaiha, arai anambusu ndohejaiha chupe oporombojovake? Mba'éicha piko eréta Tupã ndohechaiha oikógui ápe ha pépe yvagapýre?

15Rehótante piko reikóvo tape ypytũre, umi heko ky'áva rapykuéri?

16Voi omano umíva ogueraháro guáicha chupe kuéra ysẽmba guasu.

17He'ími hikuái Tupãme: “Ore rejána! Mba'e piko ikatu ojapo ore rehe, pe ipu'akapáva?”

18(Ha jaikuaa niko, hóga kuéra ha'e omyenyhẽ hague mba'e retágui. Che mombyry aime umi iñañávagui.)

19Umi heko jojáva ovy'a; Heko potĩva katu opuka,

20ohechávo ikusuguepa umi hembiapo vaíva mba'e retakue.

21Eiko porã jey Tupã ndive ha ne mba'e reta jeýne.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Eheja ha'e ta ne mbo'e, emoinge ne akãme iñe'ẽngue.

23Reñemomirĩ ramo ha rejevy Ipu'akapáva gotyo, ha reipe'a mba'e vai nde rógagui,

24rema'ẽrõ ku óro iporãvévare yvytĩmbóva ramo guáicha, ita ysyrýpe guáicha,

25pe ipu'akapáva ha'éne nde óro ha nde pláta hetavéva.

26Ha'éne nde vy'a ha ikatúne rema'ẽ hese jeroviápe.

27Oimérõ rejeruréva chupe, ne rendúne, ha opa chupe eréva rejapóne.

28Opa rejapóvape resẽ porãne, hesakã mimbíne nde rape.

29Tupã omomirĩ ojejapóvape ha ohupi oñemomirĩvape.

30Ne sãgui nde joráne ne marangatu ramo, teko ky'águi ne potĩ ramo.

Job 23

Job

1-2Peteĩve jey che py'ambu iro, Ñandejára oitýgui che ári ipo.

3Aikuaa nga'u ra'e mamópa ikatu chupe ajuhu, ha mba'eichamípa aguahẽ oikohápe.

4Amombe'úne chupe umi mba'e oñemboja reíva che rehe, hembypa chéve añe'ẽ haguã che jehe.

5Aikuaáne katuete upe he'íva chéve ha hesakã porãne chéve hemiandu.

6Ani chéne ha'e oñemombarete. Oñe'ẽ rangue chéve, che rendúne katu.

7Ha he'íne umi ha'éva añeteha, che pe'áne jejopýgui opa ára guarãma!

8Aheka chupe kuarahy resẽvo, ha ndaipóri upépe; aheka avei kuarahy reiképe ha ndajuhúi;

9yvatévo aha, ha ndahechái, ajere yvy gotyo ha ndahechái.

10Ha'e oikuaa porã che rekove, che py'a ra'ã ramo asẽne óroicha che potĩ vera.

11Opa ára che aguatáva, hapégui apia'ỹre.

12Tembiapoukapy ha'e omoĩva opa ára ajapóva katuete, che py'apýpe iñe'ẽ añongatu.

13Ha'e he'i ramo ojapotaha, ojapo katuete; mba'eve nomboguevíri chupe.

14Upe che ndive ojaposéva, ojapóne katuete, ha hetave mba'e ha'e oikuaáva.

15Upévare akyhyje chugui; che mandu'ávo hesénte che pirĩmba,

16Tupã, ipu'akapáva, che mbopy'a mirĩ ha ndaikuaái mba'épa ajapóta

17Che mokõ nga'u ra'e pyhare ha che aho'i pytũ!

Job 24

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Mba'eha piko, pe ipu'akapáva, nde'íri araka'épa oporombojovakéta, ikatu haguã ohecha umi chupe ohayhúva?

2Umi mba'e vai apoha oñemomba'e hapicha ijykeregua yvýre, omonda ovecha ombohetave haguã hymba,

3oipe'a hymba vúrro ityre'ỹvagui ha kuña imenave'ỹvagui hymba guéi, ndaikatúigui omyengovia imba'e porukuére.

4Omboyke mbaretépe mboriahúpe ha umíva okañy mante vaerã.

5Upévare imboriahúva, vúrro saitéicha oiko yvy ojeiko'ỹha rupi hembi'urã rekávo, ha omba'apo ramo jepe ko'ẽ guive pytũ meve, ndohupytýi ta'ýra kuéra rembi'urã.

6Oho omono'õ avati ikokue'ỹme térã oheka parral mba'eta rekoha parraltýpe.

7Pyhare ahasa ro'ýpe oguereko'ỹre oñeñuã haguã.

8Ama oúva yvyty guio omyakỹmba chupe kuéra, ha ita guasu pa'ũme oike oñemo'ã haguã.

9Mba'e vai apoha oipe'a imenave'ỹvagui imemby ha mboriahu memby oipe'a mba'e porukue rekovia ramo

10imboriahúva oiko opívo, omba'apo kokuépe omano aja ñembyahýigui.

11Ita guasu ombojere ojapo haguã ñandyry omyangu'ívo olivo'a, ojoso parral ha ojapo kaguy, upe aja omano yuhéigui.

12Táva guasúpe ipyahẽ omanombotáva ha osapukái rasy ojekutu vaipáva, Tupã katu nohendúi iñembo'e.

13Oime ndaija'éiva ára sakãre, ha opa tape oikoha rupi oñemo'ã chugui.

14Oporojukáva opu'ã voi, mboriahu ojuka haguã, ha pyhare oiko chugui mondaha.

15Iguata okárava oha'arõ pytũ, omo'ã porã hova ha he'i: “Nda che rechái avave”.

16Mondaha oiko pyharekue, umi óga rupi. Arakue katu oñemboty joa, ndohayhúi ára sakã.

17Ára sakãgui okyhyje, pyhare katu nomondýi voi chupe kuéra.

Sofar

18Heko vaívape ogueraha y, ijyvy ojeharu ha iparraltýpe noñemba'apovéi.

19Ára haku ha ndokyvéi jave hykupa y rypy'a, ha umi heko ky'áva yvy guýpe opa rei.

20Isy jepe hesarái chugui, ha yso mante okaru hese ha avave hese naimandu'ái. Yvyra oñekytĩvaicha ho'a pe iñañáva.

21Ojopy vaígui imemby'ỹva ndive ha noipytyvõigui imenave'ỹvape.

22Tupã oity yvýre umi ipokatúvape, ha'e oñeñandukávo iñañáva omano.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Tupã oheja chupe kuéra oiko kyhyje'ỹre, opáichavo tesápe oguereko chupe kuéra.

24Sapy'amínte opu'ã pe iñañáva, upéi pya'e omano. Ipiru ku ñana ojepo'o vaicha, ha avati oñemopẽ vaicha.

25Ndapéichairõ ko'ã mba'e, che mbohovái katu, Job, ha ehechauka che japuha.

Job 25

Bildad

1-2Tupã ipu'akapáva ha kyhyjeháva ha'e oporombopy'a guapy yvágape.

3Hembiguái kuéra ndaipapahái, heko jajái ohesape opa rupi.

4Ikatu piko aipórõ yvypóra heko potĩ ha imarangatu Tupã rovái?

5Jasy jepe ndojajáiri henondépe, ha naipotĩri umi mbyja,

6yvypóra katu piko mba'éta, ko yso reínteva ha'e ha tapicha yvy arigua, ko sevo'i reínteva avei?

Job 26

Job

1-2Nde piko reimo'ã péicha che pytyvõha, ko che kangy ha che kuetémava?

3Reñe'ẽ kuaaite piko remoarandu haguã itavývape!

4Máva piko reimo'ã ohendutaha umi eréva? Máva piko oñatõi nde py'a, péicha reñe'ẽ haguã?

Bildad

5Umi omano vaekue, oikóva yguasu ruguápe, oryrýi osusũ kyhyjégui.

6Pe yvyguy, omanóva retã, noñomíri mba'eve Tupãgui.

7Tupã ombojepyso yvága yvatévo, ha omosãingo ko yvy mba'eve ári.

8Y ojoko ha'e umi araípe, ha arai ndosorói ipohyikuégui,

9omoypytũ jasy rova, ojaho'i araípe,

10Oipysóvo arapy yguasu ári, omoambue iñypytũva hesakãvagui.

11Ipochy jave Tupã, oryryipa kyhyjégui umi pyenda ojekoha yvága.

12Ha'e ipu'aka yguasúre, ha'evégui oinupã Rahab, yguasu pegua tymba ñarõ.

13Oipeju ha ára ipotĩ, ipo rupi ete ojuka pe mbói irari etéva.

14Ha ãva, sa'i gueteri hína ñama'ẽrõ opa ojapo vaekuére, opa ñahendu vaekue, ñe'ẽ guyguy reínte. Avápa oikuaapáne iñe'ẽ ryapu guasu?

Job 27

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Job

1-2Ame'ẽ che ñe'ẽ Tupã ipu'akapávare, nda che recha kuaáiva ha che myenyhẽva py'arógui,

3che mopytuhẽ aja pukukue

4nda'éi vaerãha japu, na ñe'ẽ reíri vaerãha!

5Aikove aja pukukue, jey-jey ha'éne che reko potĩha, ndahejái chéne peje che rehe mba'eve!

6Ha'e ha ha'e jeýne che reko potĩha, ndaipóri mba'érepa atĩ haguã.

7Opa che rayhu'ỹva, umi iñaña ha heko joja'ỹvaicha, toñenupã!

8Mba'érepa ojeroviavéne umi ipy'a hatãva, Tupã hekove oipe'ávo?

9Ku ojehecha vai vove, Tupã nohendúi chéne ijerure asy.

10Ha'e ndojuhúi vy'a Tupã ipu'akapávape ha nohenóiri chupe araka'eve.

11Ahechaukáta peẽme Tupã pokatu, pe ipu'akapáva ojapótava hína.

12Ha oimérõ peikuaáma, Maerãpa peiko peje výro rei?

Sofar

13Kóva ha'e ñenupã ome'ẽtava, Tupã ipu'akapáva, heko añáva ha hembiapo vaívape:

14Heta ita'ýrarõ jepe omanombáne ñorãirõháme térã ndoguerekóigui ho'u vaerã.

15Opytáva katu omanombáne mba'asy asãigui, ha hembirekore nahasẽi chéne hese kuéra.

16Umi iñañáva ombyaty ramo jepe viru heta etereígui ikatu'ỹva ojepapa, ha ao hetave oikotevẽvagui,

17Heko potĩva jeýnte omondéne umi ao ha heko potĩva mante oiporúne umi virueta.

18Umi iñañáva róga ikangy guyra rupáicha, ha ogaguy rei kokuerépe guáicha.

19Imba'e retáne gueteri oñenóvo, ha mba'eve'ỹrevema opáyne.

20Kyhyje guasu arakue oñandúne ha yvytu ratã katu chupe oguerahâne pyhare oguahẽvo.

21Yvytu ratã kuarahy resẽ guio oúva omopu'ã ha oguerahâne ha upe oikohágui oguerovevéne,

22oipejúne hese oiporiahurereko'ỹre, okañyse ramo jepe.

23Omuñáne chupe yvytu tyapu guasu ha turuñe'ẽ reve.

Job 28

Arandu jererohory

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[1]Oime moõguipa oñeguenohẽha pláta, ha moõpa oñemopotĩha óro.

[2]Yvyguýgui oñerenohẽ fiérro, ha ita katu hykúvo ome'ẽ kóvre.

[3]Iñypytũha omyesakã yvypóra, oguejy umi ipypukuveha rupi, ha upépe oheka ita.

[4]Osãingohápe ojo'o umi avave ohasa'ỹha rupi mombyry táva guasúgui.

[5]Yvy apére hi'aju kóga, ha hyepýpe osununu tata.

[6]Upépe ojehe'a yvýre ita hovy ha óro.

[7]Yryvu ha taguato jepe, ndohechái umi tape ojeikeha yvy guýpe.

[8]Umi tymba iñarõva upe rupi ndohasái, ha jaguarete ndoho katúi.

[9]Yvypóra ojoka ita hatãvéva ha ojo'o yvyty rapo.

[10]Ojapo tape itakuápe ha ojuhu opaichagua ita jegua.

[11]Ysyry oñepyrũháme ojo'o ha mba'e ñemieta oguenohẽ okápe.

[12]Ha mamógui piko oñerenohẽ arandu? Mba'e kuaa piko mamo henda?

[13]Yvypóra ndoikuaái hepy ha ndojuhúi ave ko yvy ári.

[14]Yguasu pavẽ he'i: “Ápe ndaipóri”, ha yguasu he'i: “Che ndarekói”.

[15]Óro reheve ndojehupytýi, ha plátare ndojejoguái.

[16]Ndojehepyme'ẽ kuaái óro iporãvévape, ha ita jegua hepyvévape.

[17]Noñembojojái óro ha ita verápe, mba'e órogui ojejapo vaekuére noñeme'ẽi.

[18]Arandu hepyve opa mba'égui, ita morotĩ ha pytãva yguasúpe guágui, ha ita sỹi verágui.

[19]Ita jegua sa'yju Etiopía peguare nombojojái chupe, ha ndojehepyme'ẽ kuaái óro iporãvévape.

[20]Moõgui piko aipórõ oñerenohẽ arandu? Mba'e kuaa piko mamo henda?

[21]Okañy tymba ñarõgui ha árare oikóva guyrágui.

[22]Omanóva retãme oikóva jepe he'i: “Rohendúguinte roikuaa”.

[23]Tupã katu pe arandu rape oikuaáva, ha'e ñoite oikuaa mamópa ikatu ojejuhu,

[24]ha'e ohechágui ko yvýpe umi mombyryveha ha opa oĩva ko yvy ári.

[25]Tupã ome'ẽ ramo guare mbarete yvytúpe, ha moõ pevépa oguahẽne y,

[26]mba'éicha vaerãpa ama, ha ohai haperã ára tiri ha ára sunúme,

[27]upévo ohecha arandu, oikuaa mba'eichaguápa, oipyguara pype, ha he'i iporãha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Ha upépe he'i yvypórape: “Tupã ñemomba'e guasu upéva hína arandu, tembiapo vai jeheja upéva hína mba'e kuaa”.

Job 29

Job

1-2Ajevy nga'u ra'e umi árape, Tupã oñangarekórõ guare che rehe!

3Oĩrõ guare che ndive ha che resape pe pytũháre aikóvo,

4aiko porãitérõ guare ha Tupã oñangareko che rógare.

5Ipu'akapáva oikórõ guare che ykére ha oiko joa che ndive che ra'y kuéra.

6Ýicha umi mymbágui osyry kamby ha olivotýgui ñandyry,

7aguapýrõ guare atyhápe táva guasu rokẽme,

8mitã rusu kuéra che rechávo oñemboyke joa, ha umi karai oñembo'y.

9Umi myakãhára jepe okirirĩ ha oporomokirirĩ.

10Karai guasu kuéra oñe'ẽ mbegueve oja ramo guáicha ikũ iñapekũre.

11Mamo ajehecha ha añehenduhápe ajererohory ha oñeñe'ẽ porã che rehe,

12aipytyvõgui tyre'ỹ ha mboriahúpe, avave oipytyvõ'ỹva.

13Umi oĩ vai etéva che rerohory, che pytyvõ ombovy'a imenave'ỹvape.

14Teko joja ha teko potĩ che reheguaite ku che aóicha amondéva opa ára.

15Che ha'e tesa ohecha'ỹvape, ha tetyma iñepãvape,

16oikotevẽvape, itúvaicha, ha mombyry guápe ijekoha!

17Che ajokámi hañykã umi iñañávape ha aipe'a hãinguágui hapicha mboriahúpe.

18Che ha'éva: “Ára ahasáva yvy ári hetáne yvyku'i ra'ỹicha, che tujávo che rógape amanóne.

19Che ajogua yvyra oñeñotỹva y rembe'ýpe, ha ysapy ko'ẽ ombojahúva.

20Che rerakuã ndopái chéne ha che mbarete ipyahu manténe”.

21Maymáva che rendúmi ha oha'arõ che ñe'ẽ kirirĩháme.

22Mavave na che mbohováiriva, ku che añe'ẽ rire. Otyky tykými che ñe'ẽ, hi'ári kuéra,

23ha oha'arõ asými ha'e kuéra, oha'arõháicha ama ñemitỹhára.

24Apukavýrõ chupe kuéra haimete ndogueroviáimi, ha omañámi che rova rory asýre.

25Tape che ahaháre, ohómi che rapykuéri, ha che ha'émiva ojejapo vaerã, ku che, mburuvichárõ guáicha. Ojepy'apy jave hikuái ambopy'a guapýva chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Job 30

1Ko'ágã katu opuka che rehe umi che hegui imitãvéva. Itúva kuéra naiporãi vaekue oĩ haguã umi jagua, che rymba kuérare oñangarekóva apytépe jepe.

2Mba'épe voi piko ha'e kuéra, iporãta ra'e chéve guarã, ko naimbarete véimava?

3Oikotevẽ vai ha ñembyahýiro, pyhare oguyguy yvy perõ rupi, yvyra rapo pirukuére okaru;

4omondoro ñana irovéva, jaguarete ka'a rapokue jepe ho'u.

5Mamo oguahẽháme oñemosẽ, ha ojererosapukái, ojereroayvuháicha mondaha.

6Oiko mante vaerã ita kuápe, yvykua ha ita pa'ũme,

7hasẽ soro umi ñanandýre, otyryry ojo'ári.

8Tekove reko rei, ituva'ỹva, ndaha'éiva jeroviaha, ko tetãme oiko haguã.

9Ko'ágã katu ha'e kuéra oñembohory che rehe, che rereko toryja ramo.

10Ojeguaru che hegui ha ondyvu ave che rováre.

11Nañembojeroviavéigui, opavavénte ko'ágã nda che apovéi mba'evérõ.

12Atýra ojeity joa che ári, che reity ha che nupã, oñeha'ã che rundi.

13Omboty che hegui tape, che reja haguã yvýre, ha avave chupe kuéra ndojokói.

14Tápia kuára rupi oikeháicha yvytu ratã, ojeity joa che rehe.

15Ñemondýi vai ho'a che ári. Che karai guasu reko oho yvytúicha, ha umi mba'e aha'arõva jejopy vaígui asẽ haguã araíre ovevepa.

16Ndaikovese véima, vy'a'ỹ che añuã,

17pyhare ramo añandu che kanguére okaru,

18Tupã oityvyro che ao ha che ahy'ógui che jopy,

19karuguápe che reity, ajogua yvytĩmbo ha tanimbúpe.

20Ajerure ndéve Tupã che pytyvõ haguã ha nde reñemokirirĩ. Añe'ẽ asy ndéve, ha nde na che rendúi.

21Che ndive ne aña Tupã, rekaguai che rehe pochýpe.

22Reheja che reraha yvytu, ha yvytu ratã che tyvyro.

23Aikuaa che rerahaha hína omanóva ohohápe.

24Naipytyvõipa ra'e mboriahúpe, ha anohẽ tekotevẽgui?

25Na che rasẽivapa umi oñembyasývare, ha ndaiporiahurerekóipa umi oikotevẽvape?

26Che aha'arõ vy'a, ha ou chéve vy'a'ỹ, aha'arõ ajehesape, ha oguahẽ chéve pytũ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Che py'a operere, ndopytu'úi, vy'a'ỹ che aho'i.

28Ñembyasýpe aiko, nda che resapéi kuarahy, opavavépe ajerure pytyvõ.

29Jagua saitépe ajogua, ñandu guasúicha aiko cheño rei.

30Che pire hũmba ha che rete haku akãnundúgui.

31Mbarakapu ko'ágã che moirũ che vy'a'ỹme ha mimby che jahe'ópe.

Job 31

1Ha'e vaekue che jupe nama'ẽ mo'ãiha kuñataĩre.

2Mba'e piko ohupyty yvypóra, Tupãgui. Mba'e piko ome'ẽ chupe upe yvategua ipu'akapáva?

3Ndaha'éi piko ohundi vaerã heko joja'ỹvape ha oinupã hembiapo vaívape?

4Térã piko ha'e ndohechái ko che ajapóva ha nda che rechái mamo ahahápe?

5Tupã rérape ha'e na che ñañaivaha ha nambotavyivaha avavépe.

6Ta che reko ra'ãna Tupã teko jojápe, ohecha haguã che reko potĩha.

7Oime rire asẽ tape porãgui ha che apyhy mba'e pota, ojejuhu ramo iky'aha che po ajapo haguére ivaíva

8toje'upa che remitỹngue ha opa añotỹ vaekue tojehapo'o.

9Aheja rire kuña che moñuhã, térã aikose rire che rapicha rembireko ndive,

10ambue toñemokuña che rembirekóre ha toñeno hendive oime raẽva.

11Upéva katu mba'e ivaíva mbojovakehára omyengovia vaerã

12ha ombokusuguepáva tata jepota guasúicha.

13Oimérõ che rembiguái ojeruréva, hembipota ame'ẽva chupe.

14Peicha'ỹropa mba'éicha añembo'ýne Tupã rovái? Mba'e piko ha'éne, ou ramo che mbojovake?

15Peteĩ Tupã añónte, ore apo ore sy ryépe, ha mokõivévape ome'ẽ oréve, ore rekove.

16Araka'eve mboriahúpe ndahecha reíri hekotevẽ, ha kuña imenave'ỹvape, ndahejáiva iñembyahýi.

17Ndarahávai che rembi'u che jurúpe, tyre'ỹme namboja'ói raẽ ramo.

18Che itúvarõ guáicha arekómi umi ityre'ỹvape, ha aipytyvõmi opa ára umi imenave'ỹvape.

19Ahecha ramo ijopívova ha mboriahu ijao'ỹvape,

20che ovecha raguekuépe amondéva ha ha'e kuéra che rerohorýva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Amopu'ã rire che po ityre'ỹvare, aime porãgui mbojovakehára ndive,

22mokõivéva che jyva toñemopẽ ha tojepe'a che ati'ýgui.

23Che nupãrõ guarã Tupã, che akyhyjéva, ndaikatúi vaerã niko pe ipu'aka ajoko!

24Na ñemomba'e guasúiva, ha ndajeroviáiva órore.

25Araka'eve nda'éiva avy'aha, heta mba'e areko haguére, térã amono'õgui heta pirapire.

26Ahecháva kuarahy ojajái ha jasy omimbi pe ára mbytére,

27ha upevérente namomba'e guasu ñemívai, ndajepomoĩri chupe kuéra.

28Ajapo rire añenupã vaerã amboyke haguére, Tupã, yvága járape!

29Ndavy'áiva ndaipo'ái haguére umi che rayhu'ỹva, térã oguahẽrõ chupe kuéra ivaíva.

30Ñe'ẽ pochy ndaitýiva hese kuéra ha nda'éiva aipotaha omano.

31Oimérõ jepe che rogagua apytépe ojahéiva tetã ambue guápe,

32che ndahejáiva ha'e kuéra oke okápe pyhare. Opa ára che rokẽ aipe'áva, umi mombyrýgui oúvape.

33Ajavyha nañongatúiva, heta ojapoháicha, ha nañeha'ãvai areko ñemi,

34akyhyjégui oje'évare. Araka'eve nañembotýiva ha akirirĩ, akyhyjégui che rogagua jahéigui.

35Oimétamo che rendumíva! Opaite ha'évare amoĩ che réra, Ipu'akapáva toñe'ẽ ko'ágã! Opa che rehe oñembojáva, toñembohysýi kuatiáre, ikatu haguã ahecha,

36jeroviapópe che ati'ýre araháne, ha che akãngora ramo arekóne opavave ohecha haguã.

37Che amombe'úne Tupãme opaite ajapóva, kyhyje'ỹre añembojáne hovake.

38Aipe'a rire ijára teégui pe yvy che arekóva,

39ha oimérõ amonda ra'e ñemitỹ na che mba'éiva, térã amomba'apo rei okára guápe,

40umi che yvýpe avati rangue tosẽ ñuatĩ, ha mandi'o rangue ñanandy! Ko'ápe opa Job ñe'ẽ.

Job 32

Oike oñe'ẽ Elihú

1Umi mbohapy kuimba'e, ohechávo Job he'i jey-jeyha ha'e heko potĩha noñombohováí véima hendive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Aipo ramo, peteĩ karia'y hérava Elihú, bauzita Baraquel ra'y, Ram ñemoñare, ndojejokovéi pochýgui Job rehe, ohechávo he'i etereiha heko potĩha, ha ombojaha Tupã rehe iñañaha.

3Ha ipochy avei mbohapyve Job rayhuháre, nombohováigui chupe hekópe ha oheja vai Tupãme.

4Imitãvégui mbohapyve apytépe, Elihú oha'arõ okirirĩmba hikuái.

5Ha ohechávo, ha'e kuéra ndoguereko veimaha he'i vaerã Jóbpe, ndojejokovéi,

6ha oñepyrũ oñe'ẽ.

Elihú

Che mitã gueterígui ha peẽ pende tujáma, nda che rovái kuri ha'évo che ave che remiandu.

7Ha che jupe ha'e: “Toñe'ẽ umi hetave mba'éma ohasa vaekue, Ha'e kuéra tohechauka iñaranduha”.

8Tupãnte hína upe oporomoarandúva, Ipu'akapávante upe oipejúva yvypórare ijespíritu.

9Ituja haguérente avave naiñarandúi, hendyva haguérente ndaha'éi oikuaa porãvéva.

10Upévare ha'e: “Ko'ágã ta che rendu hikuái, che ave areko ha'e vaerã.”

11Ajapysaka porã kuri, ha ahendu, mba'e-mba'épa peje Job rekovére. Ahendu pehekaha ñe'ẽ iporã porãvéva,

12ha ahecha avei, mavave ndaikatuiha pembohovái Jóbpe tekotevẽháicha.

13Ha ani haguã peje pene arandu etereiha, Tupã, ndaha'éi yvypóra, ombohováine chupe.

14Job niko nda chévei oñe'ẽ, ha che, na ñemoñe'ẽ mo'ãi chupe, peẽ pejapoháicha.

15Nde Job, ko'ã mbohapy iñakã ypytũ, ha ndojuhúi ñe'ẽ ne mbohovái haguã;

16ha ani reimo'ã akirirĩtaha, ha'e kuéra okirirĩ haguéicha, ndoguerekovéigui mba'éichapa ne mbohováita.

17Che ave aikéta ko ñe'ẽ ñembohovái atýpe, ha ha'éta ha'e vaerã.

18Che renyhẽ ñe'ẽgui ha ndaikatu véima ajejoko.

19Che py'aropu haguãicha aime, kaguy ryru pyahu okapúvaicha.

20Añe'ẽ mante vaerã che py'a jera haguã, rombohovái mante vaerã.

21Nambojuru he'ẽ mo'ãi ha nambojerovia mo'ãi avavépe,

22Ha'éta ramo añetegua, naporombojuru he'ẽiva voínte. Ñande Apohare che nupãne voi asyete ajapo ramo upéva!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Job 33

1Aipórõ, Job, che rendu
ejapysaka ko'ã mba'ére
ndéve ha'étava.
2Arekóma che jurúpe, ne ñe'ẽ mbohovairã,
3tova mokõi'ỹme añe'ẽta ha añetehápe porã ha'éta che ahechaháicha.
4Tupã, ipu'akapáva, che apo ha oipeju che pype ijespíritu.
5Ikatúrõ ndéve che mbohovái, eñembosako'i che mbohováivo.
6Nde ha che, Tupã renondépe peteĩcha mokõive, che avei tujúgui ijapopyre.
7Aipórõ, ndaipóri mba'érepa rekyhyje haguã che hegui, che ndajupi mo'ãi nde ári.
8Nde ere vaekue che renondépe ha che ahendu:
9“Che reko potĩ ha na che rembiapo vaíri, ndajavýi ha ndajapói ivaíva.
10Tupã katu oiko oheka mba'épa ombojáta che rehe, ha he'i ndacha'eiha hese,
11che kupy omoĩ yvyra kuápe, ha tesápe che rereko”.
12Ha eréva guive ndaupéichai, tuichaiteve niko Tupã yvypóragui.
13Mba'ére piko rehova api chupe na ne mbohováigui?
14Tupã oñe'ẽ heta hendáicha ha ñande ndajahecha kuaái.
15Sapy'ánte oñeñanduka yvypórape pyharekue oke jave, térã jehecha rupi.
16Tupã oñe'ẽ ijapysápe; oja'o ha omyenyhẽ kyhyjégui,
17oipe'a haguã heko vaikuégui ha ani ojejapo.
18Upéicha ojoko chupe yvykuágui, ha ndohejái omano.
19Sapy'ánte omyatyrõ yvypórape mba'asy rupi, hasypa hete tuichakue.
20Umi tembi'u hevéva ombojeguaru chupe.
21Ipiru mbegue katu ohóvo, ojehecha peve ikãngue.
22Yvykua rembe'ýpema oĩ imano rokẽme.
23Ha oimérõ heta apytégui Tupã rembiguái peteĩ oñe'ẽva hese ha ohechauka heko porãha,
24oiporiahurereko chupe, ha he'i Tupãme: “Eipe'ána manógui, heko repykue niko ojuhúma”,
25upépe hete hesãi jeýne, ha oiko jey imitã ramo guaréicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Oñembo'e asýne Tupãme ha ha'e ohendúne chupe; vy'ápe Tupã rova ohecháne, ha ogueropurahéine Tupãme oipe'a haguére chupe ivaívagui.

27He'íne: “Ajapo ivaíva, aporombojoavy, ha Tupã na che nupãi;

28che pe'a uvei katu manógui ha ikatu gueteri ára sakã ahecha”.

29Péicha jey-jey oguereko yvypórape Tupã.

30Oipe'a manógui ha oheja ohecha opa ára sakã.

31Ejapysaka che rehe, Job; ha ekirirĩ añe'ẽ aja.

32Rerekórõ ere vaerã, che mbohovái; añetegua ere ramo, vy'ápe rohendúne;

33ndaupéichairõ katu, che rendu kirirĩháme, ha ne arandu haguã, che rombo'éne.

Job 34

1-2Peẽ pene arandu ha peikuaapáva pehendu che ñe'ẽ.

3Ñande apysa oikuaa peteĩ-teĩ oje'éva, oikuaaháicha ñande juru ñane rembi'úpa he.

4Péicha avei ñande ñahesa'ỹijomi ko ojehúva, ha jahecha mba'épa iporãve.

5Job niko he'i péicha: “Ché che reko porã, Tupã katu ndohecha kuaái chéve.

6Japu vaerã oje'e ramo, ché che reko ky'aha; che pire ojeka hague ndokuerái, che reko potĩrõ jepe.”

7Ha'eichagua ndaipóri, oñembohory Tupãre hoy'u mba'éta ramo guáicha;

8ojehe'a umi heko añávare, oiko hendive kuéra.

9He'i yvypóra noguenohẽiha mba'eve oñenẽmoĩ porã ramo jepe Tupã ndive.

10Peẽ pene akã porãva, pe che rendumína. Ani peimo'ã, Tupã, pe ipu'akapáva, ojapoha ivaíva térã heko pegua'ỹ!

11Peteĩ-teĩme ha'e ohepyme'ẽ ojapóvare; ha omyengovia hembiapokue ojerureháicha.

12Añetehápe, Tupã, ipu'akapáva, ndojapói mba'eve hekopegua'ỹ ha ivaíva;

13Avave nomoĩri ipópe ko yvy avave nome'ẽi chupe pokatu oisãmbyhy haguã.

14-15Oipe'árõ yvypóragui, espíritu chupe omoingovéva, peteĩcha omano maymáva, ha yvytĩmbópe ojevy.

16Che rendu, ne akã porãrõ; ejapysaka che ñe'ẽre.

17Hekopegua ombotapykuérõ Tupã ndaikatúi chéne oporosãmbyhy. Mba'éicha piko nde rejahéita pe heko jojáva rehe?

18Mburuvicha guasu kuéra, ha umi poguasu, heko añárõ, heko vaikue Tupã ojapi hováre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Mburuvicha ykére noñemoĩri, ha noipytyvõi imba'e retávape, ombotapykuévo mboriahúpe, ha'égui upe ijapohare kuéra.

20Yvypóra omano sapy'aitépe pyhare pyte. Tupã oinupã ipoguasúvape ha opa, oity imbaretévape avave chupe oipytyvõ'ỹre.

21Yvypóra guata nokañýi Tupãgui, hekoha maymáva oikuaapaite.

22Ndaipóri pytũ hypy eteíva, omo'ã vaerã heko añávape.

23Yvypórape Tupã nde'íri araka'épa oñemboja vaerã, oñembojovake haguã.

24Ha'e noikotevẽi oporandu avavépe poguasu rembiapokuére oity haguã chupe, ha ohupi hekoviarã.

25Mba'eve ha'e kuéra ojapóva nokañýi chugui, pyhare oguahẽ ha ohundipa.

26Tukumbópe oinupã maymáva renondépe, oporojukávape oinupãháicha,

27naiñe'ẽ rendúi haguére ha nombojeroviái, tembiapoukapy ha'e omoĩva.

28Mboriahu ndive jopy, ha'e kuéra osapukái, ha Tupã ohendu chupe kuéra.

29Ha Tupã okirirĩrõ, piko máva ojahéita hese? Omokañy ramo hova, piko máva ohecháta chupe? Ha'e oguereko hesápe, opa tetã ha yvypóra,

30ani haguã oisãmbyhy heko añáva, ombotavy vaerã chupe kuéra.

31Ere nga'u piko Tupãme. Job: “Ahechakuaa che jejavy, nda che reko ky'avéi chéne.

32Ehechauka chéve umi ajavy hague che ahecha'ỹva. Ajapo vai rire, anichevémane ajapo?”

33Nde hína, nda chéi, upe ere vaerã mba'épa ojejapóta. Ere aipo ramo pe reikuaáva.

34Umi arandu ha che rendúva, ha umi iñakã guapýva, he'íne chéve:

35“Oñe'ẽko oikuaa'ỹre hína Job, výro rei opa he'íva”.

36Pehecha porã opa Job he'i vaekue, ha peikuaáta oñe'ẽ hague heko añávaicha.

37Ha'e ndaha'éi heko ky'ávante, iñe'ẽ rendu'ỹva katu avei, ñande rovake oñembohory Tupãre ha oñemoĩ ombohovái chupe.

Job 35

1-2Ndéve guarãpa, Job,

Tupã omoañete vaerã

umi eréva?

3Ne niko ere Tupãme: “Mba'e piko ndéve che rembiapo vai ramo? Mba'épepa iporã ra'e chéve na che rembiapo vaíri hague?”

4Péina che ha'éta ndéve ha ne irũ nguérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ema'ẽ pe árare ha ehecha arai mba'éichapa ijyvate nde ári.

6Nde reko ky'a ramo, upéva nombyaíri Tupãme; ne rembiapo vai hetárõ jepe, mba'eve nderejapói hese.

7Ha nde reko porã ramo mba'eve nereme'ẽi chupe; nderejapói mba'eve heseháp e.

8Yvypóra ndéicha guápe ombyai pe ne reko ky'a, ha chupe kuéra ombojerovia opa mba'e porã rejapóva.

9Poguýpe ojejopy hague yvypóra osapukái, ha oheka umi poguasúgui oipe'a vaerã chupe kuéra;

10ha ndohekái Tupã ijapoharépe, ku oporomombaretéva, pyhare pytũveháme,

11ku ñane moaranduvéva tymba ha guyra kuéragui.

12Osapukái ramo jepe Tupã nohendúi chupe kuéra, iñaña ha ijejapógui.

13Tupã nohendúi japu. Pe ipu'akapáva ndojepy'apýi ijapúvare.

14Nde ere: “Añe'ẽ Tupãme ha na che rendúi, aha'arõnte hína.”

15Ko'ágã, Tupã ndaipochýigui ha noporonupãigui, noma'ẽigui hembiapo vaívare,

16nde reñe'ẽ rei hína, Job, reñe'ẽ heta ha ndeeréi mba'eve!

Job 36

1-2Eha'arõ sapy'ami ha torombo'e, heta mba'e gueteri areko ha'e vaerã Tupã rehehápe.

3Aiporúta arandu arekóva ahechauka porã haguã Tupã, che apohare, he'íva añetepaiteha.

4Ikatúnte rerovia nda'e mo'ãiha japu, rereko ne renondépe peteĩ tuicha iñarandúva.

5Tupã ipu'akapa ha iñarandu, ha ndojahéiri heko potĩvare.

6Ndohejái oikove heko añávape, ha ohecha kuaa mboriahúpe.

7Oipytyvõ heko jojávape ha ohupi mburuvicha ramo, ha ombojerovia opa árape guarã.

8Ha oimérõ ojepykuáva ha nahendáiva jeiko asýgui,

9Tupã ohechauka chupe kuéra umi mba'e vai ojapóva, ijejapógui.

10Oñe'ẽ chupe kuéra omyatyrõ haguã hekove, ha ojapove'ỹ ivaíva.

11Ohendu ramo Tupãme ha oñemoĩ ipo pe, oguahẽne chupe kuéra vy'a guasu ha teko porã oikove aja pukukue.

12Naiñe'ẽ rendúi ramo katu, omanóne ha oguejy yvy kuápe, ohecha kuaa mboyve.

13Umi ipy'a hatãva henyhẽ pochýgui, ha oinupã ramo jepe chupe kuéra Tupã, ndojeruréi pytyvõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Omano imitãreve, hekove kuéra opa ñemotĩme.

15Jeiko asy rupi Tupã oporope'a jejopýgui, ha oporohesape'a.

16Ndéve ave nde pe'a mba'e vaígui, ne momba'e reta ha ne moingo jejopy'ỹme, omyenyhẽ ne mesa tembi'u hégui.

17Ko'ágã katu, iñañávare ho'áva ho'a nde rehe, ha ndaikatu mo'ãi rejoko ñembojovake ha ñenupã.

18Aníke reñeme'ẽ jopóire, anítei reheja avave nde jogua virúre.

19Ko nde jepy'apýpe na ne moĩ porãve mo'ãi nde mba'e reta ha nde pu'aka.

20Ani ne'ãhótei, pyhare oguahẽtaháre, ha tekoha maymáva oñehundipaha.

21Ema'ẽke, anive reiko teko añáme ko upevarãma re'a vaekue temimbyasýpe.

22Ema'ẽ mba'eichaite pevépa imbarete Tupã, mba'eveichagua mbo'ehára noñembojoja kuaái hese.

23Avave ndaikatúi he'ívo chupe ha'e ojapo vaerã, ha ohova api chupe hembiapo vai haguére.

24Mayma yvypóra oguerohorýva hembiapo, ne mandu'áke, nde ave reguerohory haguã,

25ha opa yvypóra ikatu ohecha, mombyry guive jepe.

26Tupã tuicha eterei ha ndaikatúi jaikuaapávo chupe, ndaikatúi ave, jaipapávo hekove pukukue.

27Ha'e ohupi yvýgui y ha ohekuavo ama ramo.

28Araígui ho'a pe ama ha opa mba'e omyakỹ.

29Avápo oikuaáne mba'éichapa pe arai omýi ha oho, térã ára sunu hyapu yvate ha'e oikohápe?

30Tupã oipyso ára tiri pe árare, ha yguasu rugua ndojekuaái.

31Upéicha ha'e oporomongaru ha opavavépe ome'ẽ tembi'ueta.

32Ipo renyhẽ oguereko ára vera, opoi ha ojapi ha'e oipotaháp e.

33Ára sunu ohenduka Tupã oguahẽha, yvytu ratã oikuaauka ha'e ipochyha.

Job 37

1Yvytu ratã añandúvo che py'a opopo, osẽta ramo guáicha che pyti'águi.

2Pehendu Tupã ñe'ẽ ryapu, ára sunu osẽva ijurúgui.

3Árare oipyso ára vera ha yvy tuichakue omyasãi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Hapykuéri oñehendu tyapu guasu: ohenduka iñe'ẽ rusu, ha oñehendu aja ára sunu, ára vera ha ára tiri ndopái.

5Tupã ombohyapu jave iñe'ẽ mba'e hechapyrãva oiko, oñeimo'ã'ỹva ojehu ikatu'ỹva oikuaa porã avave.

6Ha'e rupi, ro'y rypy'a ho'a yvy ári, ha ojapi hatã ama.

7Yvypóra rembiapo ojoko Tupã ohecha kuaa haguã maymáva ha'e oñemomyiha.

8Tymba kuéra oike ikuápe ha upépe opyta okañy.

9Yvy guio ou yvytu ratã ha yvate guio ro'y.

10Tupã oipeju, y ombohypy'a ha yguasu omohatã.

11Ha'e omohe'õ arai ha osẽ chugui pe ára tiri,

12ikoni-koníva ohóvo árare ojapo haguã Tupã he'íva yvy ape tuicha javeve.

13Umi mba'e oiporu Tupã yvypóra oinupã térã ohovasa haguã.

14Eha'arõmi Job ha ehendu, ehecha kuaána umi mba'e hechapyrã Tupã ojapóva.

15Nde piko reikuaa mba'éichapa Tupã omongu'e arai, ha ára tiri overa ipype?

16Nde piko reikuaa mba'éichapa pe arai oveve yvytúre, ohechaukávo tuicha etereiha Tupã arandu?

17Nde, hakúgui rekái ha rechyryrýva nde aópe, ku yvytu aku oipeju jave yvy ári.

18Ikatúpa nde reipytyvõ Tupãme oipyso haguã pe ára, opyta peve isỹi, overa hendy?

19Ore mbo'ena mba'épa ro'e vaerã Tupãme, roime niko pytũ guýpe, ha ndoroguerekói ro'e vaerã.

20Che ramo, añe'ẽseha hendive jepe nda'éi chéne. Upéva ha'éne aipota ramo guáicha Tupã che rundi.

21Ndaikatúi ojehecha kuarahy arai omo'ã ramo, yvytu oipeju ramo katu, ára hesakã.

22Omimbi vera ojekuaa yvate, oporomondýi vaipa ojechauka Tupã.

23Ndaikatúi jaikuaapa porã pe Ipu'akapávape, ha'e niko tuicha eterei ha ndojavýi, heko joja ha ndojopýi avavépe.

24Upévare ojekyhyje chugui, iñarandúva ndaha'éi mba'evete chupe guarã.

Job 38

1Ha Ñandejára oñe'ẽ Jóbpe yvytu ratã pa'ũme.

Ñandejára

2Máva piko nde, ne ñe'ẽ reípe neremomba'éi haguã che rembiapo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ehechauka chéve ko'ágã nde py'a guasuha, ha embohovái chéve che mba'e porandu.

4Mamo piko nde reime ra'e che amopyenda jave ko yvy? Ere chéve, reikuaapa ramo añete.

5Reikuaa piko mávapa he'i raka'e mba'éichapa tuicha vaerã ko yvy, ha mávapa ijapohare?

6Mba'e áripa ojekutu umi hopyta? Mávapa omoĩ pe ita tenondegua,

7opurahéi aja hikuái umi mbyja ko'ẽ, yvága pegua che rembiguái kuéra vy'a pa'ũme?

8Osẽ ramo guare yguasu pe yvy ryepýgui, máva piko ojoko raka'e ani haguã oñehẽ?

9Che ame'ẽ vaekue chupe arai ijaorã ha ára pytũ hupaguã.

10Upe yguasu che amongorapy ha amboty hokẽ.

11Ha ha'e chupe: “Ápeve reguahẽ, ha águi nderehasa mo'ãi. Ápe ojeka vaerã nde y mbaretekue”.

12Erépa raka'e peteĩ jey nde rekovépe, osoro haguã ko'ẽ ha oguahẽ pyhareve?

13Ha ára sakã iñasãi haguã yvy tuichakue? Ha umi mba'e vai apohápe ojetyvyro haguã okañyhágui?

14Ha upévo, ojekuaa pe yvy ape kuña aóicha omimbi.

15Umi heko añávagui ára sakã ojepe'a, hembiapo vaiseha opáma chugui kuéra.

16Rehómavapa rehecha, yguasu oñepyrũha? Ha reguatámavapa yguasu ruguáre?

17Ndépa rehechámava pe omanóva retã pytũ etéva rokẽ?

18Reikuaa piko mba'eichaite pevépa ojepyso ko yvy? Ere chéve, reikuaapa ramo añete.

19Nde piko reikuaa Job, mamóguipa osẽ pe ára sakã ha pe pytũ?

20Umívapa nde remoguahẽ kuaa opaite henda rupi, ha rembojevy hendápe?

21Oiméne reikuaa, nde tujáma niko, ha oiko ypy ramo guare, niko nde reikovéma.

22Ndépa rehechámava mamópa añongatu ro'y rypy'a ha amandáu,

23aity haguã yvy ári ivai ha oñeñorãirõ jave?

24Ndépa reikuaa mba'e tapérepa oho ára tiri, mba'éichapa ojepyso kuarahy resẽ guiogua yvytu, yvy tuicha javeve?

25Máva piko ombokua pe ára ho'a haguã pe ama rei, ha ohechauka hape yvytu ratãme,

26oky haguã yvy ojeiko'ỹha rupi, umi oiko'ỹha avave,

27omyakỹ haguã pe yvy perõ ha omoheñói ñana?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Itúva piko ama ha ysapy?

29Isy piko umi y hypy'apáva ro'ýpe?

30Máva piko y omohatã itáicha ha ombohypy'a yguasu ape?

31Ndépa remoingo oñondive umi mbyja Eichu ha reipe'a ojuehegui Orión pegua mbyja kuéra?

32Ndépa renohẽ Mbyja Ko'ẽ hi'árape? Ndépa remyenonde mbyja kuéra Ñandu Pysã tuichavéva ha michĩvéva pegua?

33Nde piko reikuaa mba'éichapa oñesãmbyhy pe yvága? Ndépa ikatu rejapo upéicha ko yvy ári?

34Ikatúpa nde ere araípe ome'ẽ haguã ndéve y?

35Ere ramo ára tirípe, oho haguã peteĩ hendápe, he'ipa ndéve: “Ápe aime, ajapo haguã reipotáva”?

36Mávapa omoarandu kurukáope ha ombokatupyry gállope?

37Mávapa oime iñaranduetéva oikuaa haguã mboy araípa oĩ, ha omboyke oñehẽ haguã y,

38yvytĩmbógui oiko haguã tuju ha ojoaju ojuehe yvy rakytã?

39Ndépa ku tymba reitýva jaguarete omongaru haguã imemby kuéra hyguãtã meve,

40okañy jave hikuái ikuápe, térã ñanandýpe oha'arõ jave?

41Máva piko omongaru yryvu kuéra, ta'ýrai ápe ha pépe sapukái sorópe ojerurérõ chéve hembi'urã?

Job 39

1Nde piko reikuaa araka'épa imemby umi kavara saite? Rehechávapa imemby ramo umi guasu kuña?

2Nde piko reikuaáva mboy jasýpa ohasa vaerã imemby haguã?

3Umíva imemby haguã oñemokarapã ha upévo ho'a imemby.

4Upéi, ha'e kuéra imbarete, okakuaa umi ñúme, ha ipaháp e oho ha ndouvéi.

5Máva piko opoi umi tymba saitégui? Máva piko oheja ijehegui rei oiko?

6Che ame'ẽ chupe kuéra oiko haguã ñu ha yvy ojeiko'ỹha juky meméva.

7Táva guasu pegua ayvu ndo'a porãi chupe kuéra, ha nohendúi umi ñúme omba'apóvape.

8Oiko umi yvytýre kapi'i rekávo, oimeraẽva ñana roky ho'u haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Nde piko reimo'ã tóro saite omba'apotaha ndéve guarã, ha upe nde róga kupépe pyharekue ohasataha?

10Rejokuánepa ojoka haguã ndéve yvy, térã oho nde rapykuéri ñu mopotĩvo?

11Ikatúnepa rejerovia hese, imbarete haguére, ha reheja ojapo ne rembiapo?

12Rejeroviápa hese omba'apotaha ndéve, remono'õ haguã nde kóga?

13Péina ñanduguasu vy'apópe ombopepe ipepo, oñeñandu tujuju ramo,

14ha oheja hupi'a yvyku'ípe kuarahy rakukuépe oja haguã.

15Noimo'ãi ikatúne haguã oñeñepysãnga hese ha ojekapa, térã tymba opyrũ hese.

16Iñaña ta'ýrai ndive, imba'e'ỹ ramo guáicha, ha mba'evete chupe opyta rei hembiapokue.

17Che niko name'ẽi chupe arandu ha namyakã porãi.

18Ha opu'ã ramo oñani kavaju ha hi'ári guáre ha'e opuka.

19Nde nga'u piko reme'ẽ mbarete pe kavajúpe, ha rembojegua ijajúra hi'ávape?

20Ndépa rembopopo chupe tukúicha, ha ijahy'o ryapúpe remongyhyje yvypórape?

21Py'a guasúpe oikarãi yvy ha okyhyje'ỹre oike ñorãirõháme.

22Pe kyhyjére ha'e opuka, noñemondýiri ha ndaipy'a mirĩri kyse puku rovái,

23hyapu ramo jepe hi'ári pe hu'y ryru, ha kuarahýpe omimbi pe kyse yvuku.

24Ndojejokovéi ha oveve tapére, ha turu ipu ramo jepe ha'e ndopytái.

25Ombohovái pe turu pu, mombyrýgui ohetũ ñorãirõ ryakuã, ohendu mburuvicha sapukái ha ayvu guasu.

26Nde piko Job, rembo'e taguatópe oveve haguã, ha yvývo gotyo oipyso haguã ipepo?

27Nde piko ere taguato ruvichápe oveve haguã yvate, ha ojupapo yvyty ru'ãme?

28Ára ha pyhare oiko ita apytépe, hupaguã ohupi yvatevehápe.

29Upe guive oma'ẽ mombyry ha oheka hembi'urãre.

30Ta'ýrai okaru tuguýre, ha mamo te'õngue oimehápe, upépe ha'e oĩ.

Job 40

1-2Nde Job, che mbojovakese vaekue che ipu'akapávape, akóipa ere che mbohovaitaha?

Job

3-4Mba'épa che ikatu ha'e, ko che michĩ eteíva? Akiririsseve uvei.

5Hetáma añe'ẽ, ha ndareko véima ha'e vaerã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tupã oñe'ẽ jey Jóbpe

6Tupã oñe'ẽ jey Jóbpe yvytu ratã pa'ũ guive.

Ñandejára

7Ehechauka chéve nde py'a guasuha, ha embohovái chéve ko'ã ñeporandu.

8Nde piko che rerekose mba'e vai apoha ramo, ha che moĩse heko joja'ỹva ramo, nde reiko haguã heko potĩva ramo?

9Chéicha nga'u piko ne mbarete, ha che ñe'ẽicha ne ñe'ẽ hyapu?

10Eñembotuicha aipórõ. Eiko mburuvichárõ, ha eñemonde mimbipa.

11Ema'ẽ umi ojejapóvare, ehekuavo nde pochykue hi'ári kuéra, ha epyrũmba hese kuéra.

12Ne ma'ẽme emomirĩ, ha umi heko ky'ávare epyrũ mamo oimeháp e.

13Ejaty chupe kuéra yvýpe ha emboty pe te'õngue oĩháme.

14Ha upépe, cheté ahecha kuaáne ndéve, nde pokatu rupi nde pu'akaha.

15Péina upépe Behemot, ndéicha avei ajapo vaekue ho'u kapi'i umi vakáicha.

16Ema'ẽ mba'eichaitépa ipire iñanambusu ha pe hete imbarete.

17Huguái niko hatã yvyráicha, hajygue katu umi hetymáre iñakytãmba.

18Fiérro ha vrónseicha hatã umi ikãngue.

19Kóva ha'e che rembiapokue iporãvéva, che mante, ijapohare, ikatu apyrũ hese.

20Umi yvyty oikoháp e tymba saite, ome'ẽ chupe kapi'i ho'u vaerã.

21Ojeity umi piri guýre ha ipa'ũ rupi okañy umi karuguápe.

22Piri omokuarahy'ã chupe, ha umi yvyra y rembe'y pegua omo'ã chupe.

23Y okakuaárõ ndokyhyjéi, ha ojejapi ramo hováre ha'e ipy'a guapýnte.

24Mávapo omyakãsãne ohesa'o, ha omoĩ itĩre tukumbo?

25Ha ku Leviatánpepa, nde reitýta pindápe? Ikatúnepa remosã ikũgui tukumbópe?

26Ikatúnepa reñapytĩ tukumbópe iñapynguágui, térã reikutu ty'ãime hañykãgui?

27Reimo'ã nga'u piko ojeruretaha ndéve reiporiahurereko chupe, térã oñe'ẽ asýta ndéve?

28Oñemoĩnepa nde ndive peteĩ ñe'ẽme oiko haguã ne rembiguáirõ oikove aja pukukue?

29Reñemboharáinepa hendive, peteĩ guyra'imícha? Reñapytĩnepa nde rajy kuéra ñemboharaihaha ramo?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Pirakutuhápa oñemúne hese, térãpa ombo'ipáne ome'ẽ haguã hepýre?

31Ikatúnepa rembokua ipire hu'ýpe, térã iñakã yvyra hakua pira kutuhápe?

32Repoko ramo hese nde hegui tuicha ojetyvyróne nde resaraive'ỹ haguãicha, ha nde rejapovéi chéne araka'eve.

Job 41

1Leviatánpe ohechávante ipy'a mano kyhyjégui.

2Oime ramo ombopochýva iñarõ etereígui ndaikatúi avave ombohovái chupe.

3Máva nipo, oñemoĩva hese ikatúne osẽ porã? Avave, yvy tuichakue.

4Amombe'úta ndéve mba'éichapa pe Leviatán ha imbarete ijojaha'ỹva.

5Avápa oiméne oipiro térã oikutúva pe ipire anambusuete chupe oñuãva?

6Avápo oiméne ikatúva ombojejuru pe'a, umi hãi ñane mondýiva oimeha?

7Pe ijatukupe ñaimo'ã tete mo'ãha rysýi hatãva itáicha.

8Ojejopy ojuehe, ha ndaikatúi yvytu jepe ipa'ũ rupi ohasa.

9Ojetu'u ha ojoaju ojuehe, ha avave ndaikatúi ojuehegui oipe'a.

10Iñatĩa ojogua ára verápe, hesa rendykue katu kuarahýpe ko'ẽ jave.

11Tata rendy osẽ ijurúgui ha isarambi tata piriri.

12Itĩgui osẽ tatatĩ japepo opupúvaicha tatápe.

13Ipytúpe ombojepota tata, ha tata rendy osẽ ijurúgui.

14Pe ijajúra imbarete, ha opavave okyhyje chugui.

15Ho'o reiha jepe fiérroicha hatã, ndoikéi hese mba'eve.

16Ipy'a hatã itáicha, ojogua avati sokápe.

17Opu'ã ramo ha'e tupã nguéra oñemondýi ha okañymba kyhyjégui.

18Kyse puku, hu'y, yvyra akua mba'eve ndojapói hese.

19Fiérro chupe guarã kapi'i, ha vrónse katu yvyra itujupáma vaekue.

20Hu'ýnterõ ndojokói chupe ojejapi ramo itápe, kapi'ípe guáicha.

21Yvyra poguasúpe oñenupãrõ, takuapi chupe guarã, ohendu ramo yvyra puku oturuñe'ẽ hi'ári ha'e opuka.

22Otyryry ramo, ipygua opyta pe tuju ohasa haguépe, ojejoka ramo guáicha yvy ñemitỹrã.

23Pe yguasu ombopupu y japepo peguáicha, pohã ojehe'árõ guáicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Ho'yta ramo oheja hapykuerépe pe y ryjúi morotĩ.

25Yvy tuichakue ndaipóri mba'eve chupe ojoguáva, ha'e ojejapo vaekue ndokyhyjéi haguã avavégui.

26Ndokyhyjéi mba'eveichagua tymbágui, maymáva ruvicha guasu ha'e.

Job 42

Job

1-2Tupã, che aikuaa nde ikatuha opa mba'e rejapo. Ndéve guarã ndaipóri ikatu'ỹva.

3Máva piko che arovia'ỹ haguã nde pokatu, ha ahechauka che tavyha? Che añe'ẽ rei aikóvo ra'e mba'e aikuaa'ỹvare, mba'e hechapyrãvare ikatu'ỹva che aikuaa.

4Nde ere chéve: “Ehendu, añe'ẽse ndéve. Embohovái che mba'e porandu”.

5Ahendúgui reínte ra'e roikuaáva. Ko'ágã katu rohecha che resaite rupi.

6Upévare, ajei che ñe'ẽnguégui ñembyasýpe, ha aguapy yvytĩmbo ha tanimbúpe.

Tupã ome'ẽ jey Jóbpe imba'e reta

7Ko'ã mba'e he'i rire Jóbpe, Ñandejára he'i avei Elifázpe: “Che pochy eterei hína ne ndive ha ne irũ nguérandi, ndapejéigui añetegua che rehe, ojapo haguéicha che rembiguái Job.

8Peisãmbyhy ha peraha ko'ágã 7 tóro ha 7 ovecha mácho, ha tapeho pehecha che rembiguái Jóbpe. Pemymbajuka pende rehe ha che rembiguái Job oñembo'éne pende rehe. Ho'a porãne chéve upe ñembo'e, ha ndajapói chéne pende rehe mba'eve ivaíva, ndapejéi ramo jepe che rehe añeteguáva, ojapo haguéicha che rembiguái Job.”

9Elifaz, Bildad ha Sofar oho ha ojapo Ñandejára he'i vaekue chupe kuéra. Ha ha'e ohendu Job ñembo'e.

10Job oñembo'e rire hese kuéra, Ñandejára ome'ẽ jey chupe heko porã yma guare, ha ome'ẽ jo'a chupe opa oguereko vaekue.

11Upépe oho joa ohecha chupe tyke'ýra, tyvýra ha teindýra kuéra, ha opa ikuaaha. Ha oñondivepa upe hógape, ojapo hikuái peteĩ karu guasu. Oiporiahurereko chupe hikuái ha ombopy'a guapy umi mba'e vaikueta Ñandejára ombou vaekue chupére. Ha peteĩ-teĩ ome'ẽ chupe pirapire atyrami ha peteĩ kuãirũ óro guigua.

12Ñandejára ohovasa Jóbpe, ha heta hetave mba'e porã ome'ẽ chupe omano meve. Hymba kuéra ohupyty 1.000 ovecha, 6.000 kaméllo, 2.000 guéi ha 1.000 vúrro.

13Ta'ýra 14 ha tajýra mbohapy.

14Tajýra ypykue ombohéra Jemíma, pe mokõiha Quesiá ha pe mbohapyha Queren-Hapuc.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Yvy tuichakue ndaipóri kuña iporãva Job rajy kuéraicha. Job oheja chupe kuéra ha
ikyvy kuérape opaite mba'e oguerekóva.

16-17Kóva rire, Job oikove 140 áño. Omano itujaite pyréma oikove aja gueteri ta'ýra ha
tajýra kuéra, ha ohecha ave hemineno ha ta'ýra kuéra remineno.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Salmos

Salmo 1

LIBRO 1
(Salmo 1—41)
Mokõi tape

1Ovy'a umi ojapo'ỹva iñañáva ñe'ẽ, oiko'ỹva iñangaipáva ndive, ojehe'a'ỹva umi Tupãre oñembohorýva ndive.

2Tupã rembiapoukapy ipy'a ombohory, ha hese ojepy'a mongeta ára ha pyhare.

3Ojogua ku yvyra mátape oñeñotỹva y rembe'ýpe, hi'áva hi'árape, ha ndahoguekúiva. Opa mba'e ojapóva osẽ porã chupe.

4Ndaupéichai umi hembiapo vaíva, kapi'i piru kuéicha umívape yvytu omboveve.

5Hembiapo vaíva nosẽ porãi chéne Tupã ombojovakévo chupe. Iñangaipáva nahendái chéne imarangatúva apytépe.

6Tupã oñangareko imarangatúva rapére. Hembiapo vaíva rape katu opa vai.

Salmo 2

Nde ha'e che ra'y

1Maerãpa opu'ã tetã nguéra ha ojapose mba'e opa reítava?

2Ojoaju yvy arigua mburuvicha guasu kuéra, opu'ã Ñandejára rehe, ha mburuvicha guasu ha'e oiporavo vaekuére.

3He'i hikuái: “Ñamondoho itukumbo kuéra, jahekýi ñande jehegui umi isã.”

4Upe yvágape oĩva opuka. Ñandejára opuka hese kuéra.

5Upéi oja'o pochy chupe kuéra. Omondýi chupe kuéra he'ívo:

6“Amboguapýma Sión, che yvyty marangatúpe, mburuvicha guasúpe che aiporavo vaekue.”

7Ahendukáta Ñandejára ñe'ẽ. Ha'e he'i chéve: “Nde ha'e che ra'y. Che romoñemoña ko árape.

8Ejerure chéve ha ame'ẽta ndéve, tetã nguéra ne mba'e teerã, ha yvy oĩ haguéicha.

9Fiérro nde pópe chupe kuéra reñakã jokáta, ha kambuchícha remyangu'íta.”

10Upévare, peikuaa porãke mburuvicha guasu kuéra! Pehendu porãke tetã sãmbyhyhára kuéra!

11Pemomba'éke Ñandejárape. Peñesũke henondépe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12ani ágã peichahágui ipochy, ha ipochy rendy pende rapére pene rundi. Ovy'a umi oñembojáva Ñandejára rendápe oñemo'ã haguã.

Salmo 3

Ñembo'e ko'ẽmbávo

1*David ojapo vaekue, oiko ramo guare kañyháme ta'ýra Absalóngui.*

2Che Jára, heta oĩ ndaija'éiva che rehe. Heta oĩ opu'ãva che rehe.

3Heta oĩ he'íva che rehe: “Tupã nonohẽ mo'ãi chupe jejopy vaígui.”

4Nde katu che Jára, che renondépe reñemoĩ ani haguã ojehu chéve mba'eve. Nde upe reme'ẽva chéve opa mba'e. Nde upe che myakã rapu'ãva.

5Ñandejárape asapukái ha'e che pytyvõ haguã. Ha'e, che rendu ha oñe'ẽ chéve ijyvyty marangatu guive.

6Añeno, ake ha upéi apáy, ipópe Tupã che rerekógui.

7Heta ramo jepe che mongoráva, ndakyhyjéi chugui kuéra.

8Epu'ã Tupã che Jára! Che pe'a jejopy vaígui! Umi che rayhu'ỹvape rehova petéta, umi iñañáva rãi reitypáta.

9Ñandejára, nde, upe ore pe'áva jejopy vaígui. Ehovasa ne retã!

Salmo 4

Ñembo'e pyharerã

1*Ojepurahéi haguã mba'e pu isãvape. David rembiapokue.*

2Tupã che pytyvõhára, ehendu che ñembo'e. Nde ku ajejopy vai ramo che mbopy'a guapýva. Che poriahurereko kena ha ehendu ko che ñe'ẽ.

3Peẽ poguasu kuéra, araka'e peve piko pe che ñe'ẽ apíta? Araka'e peve piko pehekáta mba'e rei-rei, ñe'ẽ japu reheve pende jurúpe?

4Peikuaáke Ñandejára ombojeroviaha umi hese ojeroviáva. Ha'e, che rendúne katuete chupe añembo'évo.

5Peikóke kyhyje pópe ha anive pene rembiapo vai. Peñeno pende rupápe, pekirirĩ ha pejepy'a mongeta.

6Pene mba'e kuave'ẽ peme'ẽ pende py'aite guive, ha pejerovia Ñandejára rehe.

7Heta oĩ he'íva: “Máva piko ñane mbovy'áta?” Emaña ore rehe ore Jára.

8Nde rupi niko che avy'ave umi heta mba'e oguerekóvagui.

9Py'a guapýpe añeno ake, nde upe che py'a remombytu'úgui.

Salmo 5

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ára ñepyrũ Tupã ndive

[1]*Ojepurahéi haguã mimby púpe. David rembiapokue.*

[2]Tupã, ehendu che ñe'ẽ. Ehendu che pyahẽ ramo,

[3]ha amoguahẽ ramo ndéve che rembijerure. Tupã, che ruvicha guasu, ndéve niko añembo'e.

[4]Pyhareve rehendu che ñe'ẽ, ko'ẽmbávo ndévema añembo'e ha apyta roha'arõ.

[5]Tembiapo vai ne mbojeguaru, heko ky'áva ndaha'éi ne mbohupa.

[6]Oñembotuicháva noñembo'ýi chéne ne renondépe, nde na nde a'éigui hembiapo vaívare,

[7]ha rehundi umi ijapúvape. Oporojuka ha heko vaívape, Tupã ndohecha ramói.

[8]Ne mborayhu tuichágui, aike kuaa tupaópe. Añesũne tupao renondépe kyhyje pópe.

[9]Che rerekóke teko jojápe, hetágui umi che rayhu'ỹva. Emyesakã chéve nde rape.

[10]Ha'e kuéra oñe'ẽ rei, ipy'apy itujupa, ijuru katu yvykua. Opávape ombojuru he'ẽ.

[11]Tupã, ejahéi hese kuéra. Tove to'a ijuru rupi. Rasáma niko hembiapo vai, opu'ãvo nde rehe hikuái.

[12]Nde rehe ojeroviáva tovy'a, ndéve topurahéi opa árape. Eñangareko kena ne momba'évare, umíva niko vy'a pópe opa árape oiko.

[13]Tupã, heko potĩvape rehovasa ha ne mborayhúpe reñuãmba.

Salmo 6

Hasýva ñembo'e

[1]*Ojepurahéi haguã mba'epu isãvape. David rembiapokue.*

[2]Che Jára, ani nde pochy ha che ja'o. Ani nde pochy ha ejahéi che rehe.

[3]Che poriahurereko cháke che kangypa. Che Jára, che monguerána. Umi che kãngue niko okuchupa.

[4]Akyhyjégui asusũmba, ha nde che Jára, araka'e piko rejúta che rendápe?

[5]Tupã, eju che pe'a jejopy vaígui. Nde che rayhúgui che pe'a jejopy vaígui.

[6]Omanóva nga'u piko imandu'áta nde rehe? Máva piko yvy guýgui nde reropurahéita?

[7]Che pyahẽ, che kane'õ, pyhare pukukue che rupa tesaýpe amboykuepa.

[8]Tasẽgui ndahechavéi, umi che resa ikangypa ha vaípe ajecha.

[9]Pe che reja peẽ mba'e vai apoha! Cháke Ñandejára oikuaáma che ñembyasy.

[10]Ñandejára ohendúma che ñembo'e, oikuaáma che rembijerure.

[11]Umi che rayhu'ỹva katu okyhyjepa ha otĩ, ha peteĩ tesa pirĩme tĩndyhápe okañy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Salmo 7

Ñandejára oporombojovake hendapete

[1]*David opurahéi ramo guare Ñandejárape ñembyasýpe, Cus, Benjamín guáva omoguahẽ haguére chupe marandu.*

[2]Tupã che Jára, ne rendápe añemboja, nde guýpe añemo'ã. Umi che rayhu'ỹva ha che jopy vaívagui che pe'a,

[3]ani jaguaretéicha che jukase, ha che rete omondyry, ndaipórigui jejopy vaígui che pe'áva.

[4]Tupã che Jára, mba'é mba'éiko ajapo?

[5]Che rembiapo vai mba'e piko? Che rapicha rehe piko ajapo ivaíva? Che rayhu'ỹva rehe piko ajahéi rei?

[6]Upéicha rire, toko'i che rehe hikuái. Yvýre tatyryry ha yvy timbóre tajehe'a.

[7]Pochýpe epu'ã che Jára, eñemoĩ umi che rayhu'ỹva pochykuére. Epu'ã embojovake opavavépe.

[8]Tetã nguéra taijaty nde jerére, nde po guýpe toñemoĩmba.

[9]Che Jára, embojovake tetã nguéra. Ehecha kuaa chéve che Jára, nde niko nde reko joja. Mba'eve ivaíva niko ndajapói.

[10]Tupã che Jára, nde niko nde reko joja ha reikuaapa ore py'apýpe oĩva. Topa tembiapo vai iñañávagui, hembiapo vai'ỹvape katu eipytyvõ.

[11]Tupã yvatetegua eñemoĩ che jere rupi anítei ojehu chéve mba'eve. Nde niko reipe'a heko potĩvape jejopy vaígui.

[12]Tupã hína pe oporombojovakéva hendapete, ha opa árape ikatúva ipochy.

[13]Yvypóra ndohejái ramo heko vai, Tupã ohãimbe'éne ikyse, ha oñemoĩne ihu'y opoi haguã.

[14]Ombosako'íma árma oporojukáva, ohoveréma ihu'y kuéra.

[15]Hembiapo vaíva retepýpe heñói ñaña, pe mba'e vai okakuaa ha osẽ chugui japu.

[16]Ojo'o yvykua, ha ha'e jeýnte ho'a ipype.

[17]Hembiapo vaikue iñakãre jeýnte ho'a.

[18]Ñandejára heko jojágui, chupe amomba'e guasúta, ha héra aropurahéita.

Salmo 8

Purahéi Tupãme

[1]*Ojepurahéi haguã mbaraka Gat peguáva reheve. David rembiapokue.*

[2]Tupã ore Jára, herakuã porãite nde réra ko yvy ape ári. Yvága peve oguahẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[3]Mitã nguéra ha okambúva purahéipe remopu'ã óga yvate, oĩgui oñemoĩva nde rehe, umívape rehundi ete haguã.

[4]Amaña ramo yvágare upe ne rembiapokuére, jasy ha mbyja kuérare hendápe remoĩ vaekue,

[5]ha'e che jupe: Máva piko yvypóra, ne mandu'a haguã hese?

[6]Michĩ remomichĩve tekove yvágape guágui, ha yvate chupe rehupi ha rembotuicha.

[7]Mburuvicha ramo remoĩ chupe ne rembiapokue ári, opa mba'e ipo guýpe remoĩ:

[8]ovecha ha guéi kuéra, ha opa tymba saite,

[9]guyra kuéra yvágare ovevéva, pira ha opa umi mba'e ýpe oikóva.

[10]Tupã ore Jára, herakuã porãite nde réra ko yvy ape ári.

Salmo 9

Purahéi omomba'éva Tupã reko joja

[1]*Ojepurahéi haguã mymby ha árpa púpe. David rembiapokue.*

[2]Ñandejára, che py'aite guive romomba'e guasuse, ne rembiapo kueraita rehe che mandu'ase.

[3]Nde, amo yvatete reiméva, vy'águi roguerosapukái ha aropurahéi nde réra!

[4]Che rehe ija'e'ỹva oguevi ne renondépe, oñepysãnga, ho'a ha omano.

[5]Nde niko nde reko joja, ha reime nde guapyhápe che mbojovake haguã hekópe.

[6]Heko vaívape remongavaju, iñañávape rehundi, ha oiko chugui kuéra tesarái.

[7]Nde rehe ija'e'ỹva omano, itáva kuéra oñehundi ha tesaráipe opa rei.

[8]Ñandejára niko mburuvicha guasu opa árape guarã, oñemoĩma omohenda haguãicha opa mba'e,

[9]oisãmbyhy ko yvy teko jojápe, ha omyakã tetã nguéra hekoitépe.

[10]Ojeguereko vaíva Ñandejára rendápe oguahẽ, ha ha'e chupe kuéra oipytyvõ. Ñandejára hese kuéra oñangareko jejopy vaípe.

[11]Upe nde kuaáva, nde rehe ojerovia, neremboykéigui ne rendápe oguahẽvape.

[12]Pepurahéi Ñandejárape Siónpe oguapýva, peikuaauka opa rupi hembiapokue.

[13]Tupã imandu'a imboriahúvare, ha imba'e jerurégui ndahesaráiri. Ha'e ojahéi umi ojopy vaíva mboriahúvape.

[14]Ñandejára che poriahurereko kena. Nderehechái piko mba'éichapa che jopy vai umi che rehe ija'e'ỹva? Amanótama niko. Ejúna che renohẽ mano rãiguágui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Jerusalénpe, opavave rovake, rogueropurahéine, aikuaaukáne avy'aha nde rupi aikove haguére.

16Heko vaíva ho'a yvykuápe ha'e voi ojo'o vaekuépe, ipy pa'ã upe ñuhãme ha'e omoĩ vaekuépe.

17Ñandejára ojekuaauka ha omoĩ opa mba'e hendápe. Heko vaíva omoĩ ñuhã ha ha'e jeýnte ho'a pype.

18Iñañáva omanomba, ha upéicha avei umi Tupãgui hesaráiva.

19Imboriahúvagui Tupã ndahesarái, ha umi ha'e kuéra oha'arõva ndopa reíri chéne.

20Epu'ã Ñandejára. Anítei avave oñembotuicha ne renondépe, toñemboja heko vaíva ne rendápe rembojovake haguã.

21Ñandejára, emongyhyje chupe kuéra, toikuaa yvyporanteha hikuái.

Salmo 10

Ñandejára, eju che pytyvõ

1Mba'ére piko Ñandejára reñemomombyry che hegui? Mba'ére piko rekañy che hegui ajecha vai jave?

2Oñembotuicha umi iñañáva, ha oiko manté imboriahúva apére. Ágãnte ho'áne hikuái upe ñuhãme omoĩ vaekue hapichápe.

3Iñañáva opa rupi oguerosapukái hembipota, upe imba'e pota potavéva katu oñembohory ha ojahéi Ñandejárare.

4Iñañáva oñemotĩ pu'ã ha he'i: “Ndaipóri Tupã, ha ndaipóri he'i vaerã chéve pe ajapo vaerã.” Upévante voi iñakãme oĩ.

5Opa mba'e osẽ porã chupe, upe nde eréva rehe ndojepy'apýi voi. Oñembohory umi hese ija'e'ỹvare.

6He'i ipy'a pýpe: “Aikuaa porã opa mba'e osẽ porãtaha chéve. Chéve ndojehu mo'ãi mba'e ivaíva.”

7Ijuru ky'a, itie'ỹ, iñe'ẽ pohýi ha ijapu.

8Oñemoĩ omangea umi okaha rupi, umi ha'eñóva rehénte hesa oity, ha ojuka rei hapichápe kañyháme.

9Jaguaretéicha kañyháme omangea. Imboriahúva ári ojeity, ombotyryry ha ikehápe ogueraha.

10Oñeno, yvýre oñemombe ha oñemyacha'ĩ, ha ojeity ikangýva ári.

11Upéi he'i ipy'a pýpe: “Tupã ndojepy'apýi mba'evére, oñomi hova ha ndohechái voi mba'eve.”

12Epu'ã ore Jára, ore pytyvõ. Ani nde resarái imboriahúvagui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Mba'ére piko iñañáva oñembohorýta nde rehe, ha he'i nereporandu mo'ãiha chupe hembiapokuére?

14Nde voi rehecha reína mba'éichapa ohasa asy imboriahúva, nde pópe chupe kuéra rereko haguã. Ne rendápe mante oguahẽ kuaa upe ndoguerekóiva avavépe, nde mante ityre'ỹvape reipytyvõ.

15Ejyva mopẽke iñañávape. Emyengoviáke chupe kuéra opa hembiapokuére.

16Ñandejára niko mburuvicha guasu opa árape guarã, chupe omomba'e guasu'ỹva oñehundipáne ko yvy árigui.

17Ñandejára, nde niko reikuaa imboriahúva rembipota. Hese kuéra reñangareko ha rehendu chupe kuéra.

18Hekópe reipytyvõ ityre'ỹ ha ojeguereko vaívape. Aníke yvypóra, yvýgui guarénteva avei, hapichápe oguereko kyhyje pópe.

Salmo 11

Ñandejára rehe ajerovia

1Ñandejára hína pe oñangarekóva che rehe. Mba'éicha piko aipo ramo peje chéve: “Guyráicha eveve tereho ka'aguýpe?

2Cháke iñañáva omosãma ihu'y, ha oipepy ha opoi pytũmbýgui oha'ã haguã heko potĩvape.

3Opa mba'e ho'apa ramo yvýre, imarangatúva piko mba'e ikatu ojapove?”

4Ñandejára oĩ tupaópe, oĩma yvágape, iguapyhápe. Opa rupi omaña ha ohecha mba'éichapa yvypóra oiko.

5Ñandejára oipy'a ra'ã hekópe oikóvape ha iñañávape. Mba'eve ndoikuaaséi heko vaívagui.

6Iñañáva ári omongýne tatapỹi ha tata rendy, ha yvytu rakúpe chupe kuéra ombokusuguéne.

7Ñandejára niko heko joja, ha ohayhu teko joja. Chupe ohecháne imarangatúva.

Salmo 12

Ñandejára ore renohẽ jejopy vaígui

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Ñandejára, ore renohẽ kena jejopy vaígui. Opáma niko umi nde rehe ojeroviáva, ha ndaipóri véima imarangatúva.

3Maymávante ijapu hapichápe, juru he'ẽ ha tova mokõime oiko hikuái.

4Ñandejára tojuru'o iñe'ẽ guasúvape, toikũ'o oporombojuru he'ẽvape.

5Umi he'ívape: “Ore roñe'ẽ kuaa hína. Roikuaa ro'éva. Máva piko oñemoĩta ore rehe?”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Kóicha he'i Ñandejára: “Imboriahúva ojeguereko vaígui, ikangýva ipyahẽgui, upévare apu'ã chupe kuéra aipytyvõ haguã.”

7Ñandejára he'íva niko añete ha hesakã, ojogua plátape oñemboyku jey-jeýva ipotĩ haguã.

8Ñandejára, nde reñangarekóta ore rehe, nda ore reja mo'ãi ro'a umíva pópe.

9Iñañáva opa rupi oĩ, maymávante teko vai ohecha ramo.

Salmo 13

Ñandejára, emaña che rehe

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Che Jára, araka'e peve piko nde resaráita che hegui? Che rehe piko na ne mandu'a mo'ã véima? Araka'e peve piko rekañýta che hegui?

3Araka'e piko opáta py'a rasy ha py'apy oúva chéve opa árape? Araka'e peve piko che rayhu'ỹva oĩta che ári?

4Emaña che rehe Tupã, che Jára. Ehesape umi che resa ani haguãtei ake ha ndaikatuvéi apáy.

5Upéicharõ nde'i mo'ãi umi che rayhu'ỹva: “Ahundíma chupe.” Anítei ha'e ovy'a che ahasa asy haguére.

6Che ajerovia nde rehe, ha avy'a che renohẽ haguére jejopy vaígui. Ñandejárape apurahéita, ha'e che pytyvõ haguére.

Salmo 14

Tupãme omboykéva ivýro

1Ivýrova he'i ipy'a pýpe ndaiporiha Tupã. Maymávante heko ky'a, hembiapokue ñane mbojeguaru, ndaipóri hembiapo porãva.

2Ñandejára yvága guive omaña yvypóra kuérare, jahecha oĩpa iñakã guapýva. Peteĩnte jepe oikuaaséva Tupãgui.

3Opavave ojavy hape ha peteĩcha heko vai. Ndaipóri hembiapo porãva peteĩnte jepe.

4Umi iñañáva ha Ñandejárape oñembo'e'ỹva, okaguai che retã guáre mbuja ho'u ramo guáicha hikuái. Umíva ndoiporúi iñakã.

5Okyhyje, osusũ hikuái, Tupã oĩgui heko jojáva ndive.

6Imboriahúva oipotávare peẽ pepuka, Ñandejára katu oñangareko hese kuéra.

7Sión yvytýgui Israel oñerenohẽta jejopy vaígui. Ágã Ñandejára ohecha kuaa vove hetã guápe, Jacob ñemoñare kuéra, Israel retãgua ovy'áne.

Salmo 15

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Upe Ñandejára oipotáva yvypóragui

1Ñandejára, mávapa oguahẽta nde rekohápe? Mávapa oikóta nde yvyty marangatúpe?

2Upe hembiapo porã ha heko jojáva, upe añete guánte he'íva ipy'aite guive,

3upe oñe'ẽ vai'ỹva hapicháre, upe ojapo'ỹva ivaíva hapicháre, upe oiko vai'ỹva hapicha ndive,

4upe ndohecha ramóiva hembiapo vaívape, umi Tupãre ojeroviávape omomba'éva, upe he'íva ojapóva ohasa asy ramo jepe,

5pe plátare oiporuka'ỹva mba'eve, térã plátare omoĩ vai'ỹva hapicháp e. Upe ojapóva ko'ã mba'e, ndo'ái chéne araka'eve.

Salmo 16

Tupã jojaha ndaipóri

1Tupã, eñangareko kena che rehe, ne rendápe niko aguahẽ.

2Ha'e ndéve: “Nde hína che Jára ndaipóri ne jojáva.”

3Oĩ katu he'íva tupã yvy ári guápe: “Peẽ ore ruvicha hína. Peẽ ore mbovy'a.”

4Umíva omboheta hetave ta'ãnga kuéra ha oiko hapykuéri kuéra. Imba'e kuave'ẽ nguéragui mba'eve ndaikuaaséi. Che jurúpe noñehendúi chéne héra kuéra.

5Ñandejára, nde hína opa mba'e chéve guarã. Nde pópe oĩ che rekove.

6Yvy iporãveháp e niko reme'ẽ chéve aiko haguã. Mba'éiko aipotave upévagui?

7Amomba'e guasúta Ñandejárape che resape'áva, pyharekue jepe che py'a rugua guive che moarandu.

8Opa árape Ñandejárare che mandu'a, ha'e oĩ ramo che ypýpe nda'ái chéne.

9Upévare, che py'a rory, ha py'a guapýpe aikóne.

10Nda che rejái chéne amano. Ndereheja mo'ãi ne irũme yvy kuápe ojeity.

11Nde rehechaukáne chéve jeikove rape. Ne rendápe aime ramo vy'águi che myenyhẽne. Nde ypýpe vy'a ndopáiva.

Salmo 17

Ojejopy vaíva ñembo'e

1Ñandejára, hendapeguánteko ajerure ndéve. Ndéve niko rohenói jey-jey. Ehendu kena che ñembo'e, añeteguánteko ha'e ndéve.

2Nde rejapóta che rehe pe hendapete oĩva, nde niko reikuaa pe hekópe guáva.

3Che apytu'ũnguápe reike ramo, pyharekue reju ramo remaña che rehe, ha tatápe che py'a ra'ã ramo, nderejuhúi chéne ajapoha ivaíva. Mba'eve hendape'ỹ nda'éi,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4maymáva katu ndaupéichai. Ndaikói upe rupi avave rehe ajahéi, aikógui ne ñe'ẽ he'iháicha.

5Nde rape rupi memete aiko, araka'eve ndapiái chugui.

6Che Jára, ndéve niko añembo'e. Ejapysaka kena che rehe ha che rendu.

7Ehechauka chéve ne mborayhu. Nde renohẽ upe nde rehe ojeroviávape umi hese kuéra ija'e'ỹva po guýgui.

8Nde resa'ỹicha kena eñangareko che rehe, nde pepo guýpe kena che mo'ã,

9cháke iñañáva ojeity che ári, umi che jukaséva che mongora.

10Ha'e kuéra oñemoha'entese, ha iñe'ẽ guasu.

11Che rapykuere reka hikuái. Omangea che rehe yvýre che reity haguã,

12ku jaguarete térã ita'ýraicha, kañyháme omangeáva hembi'urã ári ojeity haguã.

13Ñandejára, epu'ã eñemoĩ hese kuéra, yvýre eity. Nde kysépe che renohẽ iñañáva po guýgui,

14ha umi opa mba'e oguerekóvagui. Tombyaty hikuái ombyatyseháicha opa mba'e, ita'ýra kuéra tokaru okapu peve, ha tahemby jey ita'ýra ra'yrépe guarã.

15Che katu Tupã, nde rehe amaña guive piko mba'e aipotave? Ha apáyvo, rohecha guive?

Salmo 18

Ñembo'e jejopy vaígui ñesẽ rire

(2 S 22.1-51)

1*Ñandejára rembiguái David ojapo vaekue, upe ára Ñandejára onohẽ haguépe chupe umi hese ija'e'ỹva pógui ha ndohejái ramo guare chupe ho'a Saúl pópe.*

2Rohayhu Ñandejára, nde hína pe che mombaretéva.

3Nde reñangareko che rehe, ne rendápe aguahẽ akañy haguã, nde reime che jerekuévo, nde hína pe che renohẽva jejopy vaígui. Ne rendápe aguahẽ ramo, nde che pytyvõ.

4Añembo'e Ñandejárape, chupe jaropurahéi vaerã. Ha'e, che pe'a umi che rayhu'ỹvagui.

5Ñemano ojerepa che rehe, mba'e vai ysyrýicha ou che ári.

6Aña retã che jura, ñemano iñuhãme che reity.

7Vaípe ajecha ha Ñandejárape asapukái. Chupe ajerure che pytyvõ haguã. Tupao guive che rendu, ijapysápe oguahẽ che remiandu.

8Yvy oñepyrũ oryrýi, yvyty hapo peve okuchu, Ñandejára ipochýgui péicha ojehu.

9Itĩgui osẽ tatatĩ, ijurúgui tata rendy, tatapỹi opa rupi isarambi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Tupã oipepy yvága ha oguejy, arai ndetuichapa jepéva ipy guýpe.

11Ojupi ha oho tekove ipepóva ári. Yvytu pepo ári oveve oho.

12Pytũme oñeñuãmba, arai ypytũ ýgui henyhẽva guýpe oñemo'ã.

13Chugui opo ára vera, amandáu ha tatapỹi araígui ho'a.

14Tupã, yvatete oĩva osunu ha oñehenduka.

15Opoi ihu'y kuéragui opa rupi, ára mante overa ha otiri ha sarambikue nde'áva opa rupi.

16Ñandejára hatã osapukái, yvytu hatã oipeju, y kuéra oguevi ha opyta hendague, yvy rugua opyta ojekuaa.

17Tupã oipyso chéve ipo ha che rupi, ysyry pypukúgui che renohẽ.

18Che pe'a upe che rundisévagui ha che hegui imbaretevévagui.

19Aĩ vai jave ou chéve hikuái, ha Ñandejára che pytyvõ.

20Okáre che renohẽ, che rayhúgui che renohẽ jejopy vaígui.

21Tupã upéicha omyengovia chéve, che reko potĩ haguére.

22Ñandejára rapégui che ndapiáiva, ha araka'eve namboykéiva Tupãme che rembiapo vai haguã.

23Opa árape che mandu'a iñe'ẽre, araka'eve ndahejáiva hembiapoukapy.

24Henondépe che rekove ipotĩ, ha mba'e vai apógui ajejoko.

25Ñandejára omyengovia chéve che reko potĩ haguére.

26Nde ne mba'e porã iñaña'ỹva ndive, ha rehecha kuaa imarangatúvape.

27Oñomi'ỹvagui mba'eve, nde mba'eve nereñomíri, hova mokõivagui reñembotavy.

28Imboriahúvape reipe'a ivaívagui, ojejapóvape remotĩ.

29Ñandejára, nde hína upe che resapéva. Tupã, nde upe iñypytũha chéve remyesakãva.

30Che pytyvõ ramo añemoĩ kuaa che rayhu'ỹvare, ha itáva tápia kuéra ári ajapyhara kuaa.

31Tupã rape ndaipóri ojoavyha. Jarovia kuaa upe Ñandejára he'íva ojapotaha. Tupã oñangareko umi hendápe oguahẽvare.

32Oĩ nga'u piko ambue Tupã? Mávapa ñane pytyvõne ndaha'éi ramo ha'e?

33Tupã upe che mombaretéva, upe che mboheko potĩva,

34upe guasúicha che mokyre'ỹva, ha yvate aĩ ramo che jokóva,

35upe che mbo'éva ñorãirõrã, che pyapy omombaretéva hu'y vrónseva aipepy haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Reñemoĩ che jerére ha che pe'a ivaívagui, nde pópe che joko, ha rehecha kuaágui chéve aĩ porã.

37Che rape remopotĩ che renondépe ha nañepysãngái.

38Amuña ha ahupyty umi che rayhu'ỹvape, ha ndajevýi ahundipaite peve.

39Ambo'ipaite anive haguãtei opu'ã, che py guýpe opytapa hikuái.

40Ñorãirõme che mombarete, ha nde rupi umi che rehe opu'ãva oñemoĩmba che po guýpe,

41ha che renonderã okañy umi che rayhu'ỹva. Péicha ahundipaite umi che rayhu'ỹvape.

42Osapukái hikuái oñepytyvõ haguã chupe kuéra, ndaipóri avave ohendúva. Tupãme osapukái hikuái, ha'e nopenái hese kuéra.

43Amyangu'i ku yvy tĩmbo yvytu ogueroveve vaicha, ha apyrũmba hese kuéra ku tuju tape rupi guáicha.

44Tupã che pe'a umi che rehe opu'ãvagui, tetã nguéra ruvicháro che moĩ, tetã nguéra aikuaa'ỹva chéve guarã omba'apo.

45Maymávante che momba'e, che rendúvo, ojapo upe ha'éva.

46Okyhyjepa che hegui hikuái, oryrýi osẽvo kañyhágui.

47Toikove Ñandejára, che pytyvõhára. Toñemomba'e Tupã che pe'áva ivaívagui.

48Tupã upe omyengoviáva umi che rehe oñemoĩvape, ha upe omoĩva tetã nguéra che po guýpe.

49Che rayhu'ỹvagui, che rehe opu'ãvagui, ha umi che jukasévagui che pe'a.

50Romomba'éne opa rupi, ha nde réra aropurahéine Tupã.

51Tuicha reipytyvõ mburuvicha remoĩ vaekuépe, na nde resaráiri ne rembiporavo pyrégui. David ha ita'ýra kuérape opa árape rehayhu.

Salmo 19

Tupã rembiapokue

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Yvága ohechauka Tupã mimbikue, ha arapýre ojekuaa hembiapokue.

3Ára omombe'u ojupe kóva ha pyhare avei omoherakuã.

4Nañahendúi oñe'ẽva, jepe ko ñe'ẽ isarambi yvy apére,

5ha pe marandu oguahẽ yvy opaha peve. Upépe kuarahy oñembohóga,

6osẽva jepi vy'ápe ku oñani haguãicha osẽva, térã ku omenda ramóva osẽháicha ikotýgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Kuarahy osẽ ára mbotýgui, opu'ã, ojere ha okañy, hakukuépe ojope opa mba'e.

8Tupã rembiapoukapy ndaijojahái, ñane mbopy'a rory. Tupã rembiapoukapy ijeroviaha, omoarandu oikuaa'ỹvape.

9Tupã rembiapoukapy oĩ hekoitépe, ñane mbovy'a. Tupã rembiapoukapy hesakã, ñande resape'a.

10Tupã ñe'ẽ naimeguãi ha ndahekoviái. Tupã rembiapoukapy ijeroviaha, opavave oĩ hekoitépe.

11Iporãiteve óro ojajaipávagui, he'ẽve eiretégui osyrýva káva raitýgui.

12Chéve avei che resape'a, ha umíva ajapógui chéve oho porã.

13Mávapa upe ojavýrõ ohecha kuaáva? Ñandejára, eheja rei chéve che rembiapo vaikue, ajapo vaekue aikuaa'ỹre.

14Ani rehejátei añemoha'entese, upéicha ramo mante che reko potĩta, ha mba'e vaípe nda'a mo'ãi.

15Toguahẽ porãite ne rendápe, ñe'ẽ osẽva che jurúgui ha arekóva che py'a pýpe, che Jára che mo'ã ha che renohẽva jejopy vaígui.

Salmo 20

Ñembo'e mburuvicha guasúre

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Ñandejára ta ne rendu rejejopy vaiha árape, Jacob Tupã, ha'e voi toñangareko nde rehe.

3Ta ne pytyvõ ha toñangareko nde rehe, hekohágui oĩva Siónpe.

4Ta imandu'a opa ne mba'e kuave'ẽre, ha taiporã chupe umi ne mymba juka.

5Tome'ẽ ndéve opa umi mba'e nde py'aite guive reipotáva, ha tojapo ndéve opa umi mba'e rejaposéva.

6Upéicharõ ore romomorãta nde pu'aka haguére umi nde rehe oñemoĩvare, ha romopu'ãne poyvi veve Tupã ore Jára rérape. Tupã tome'ẽ ndéve opa mba'e rejeruréva.

7Aikuaa Tupã oipytyvõha hembiporavo pyrépe. Yvága marangatu guive chupe oipytyvõta opa mba'ére ipu'aka haguã.

8Oĩ ojeroviáva ikárro kuérare, ambue katu ikavaju kuérare. Ore rojerovia Tupã ore Járare.

9Ore ropyrũ hatãve rei, ha'e kuéra katu oñepysãnga ha ho'a.

10Ñandejára, eipytyvõke ore ruvicha guasúpe, ha ehendu ore rembijerure.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Salmo 21

Vy'a ñasẽ rire mba'e vaígui

[1]*Salmo, David rembiapokue.*

[2]Ñandejára, ore ruvicha ovy'a remombarete haguére chupe. Ovy'a, nde rupi ipu'aka haguére umi hese oñemoĩvare.

[3]Reme'ẽ chupe umi mba'e ipy'aite guive oipotáva, ha hembijerure neremboykéi.

[4]Ne rendápe oguahẽ ha tuicha rehovasa, mba'e jegua óro mburuvicha guasu oiporúva remonde iñakãre.

[5]Oikove puku haguã ojerure ndéve, ha reme'ẽ chupe jeikove ndepukupa jepéva.

[6]Imbarete chupe reipytyvõgui, remoherakuã ha remomarangatu.

[7]Chupe rehovasa opa árape, ha ijypýpe reime rupi rembovy'a.

[8]Nde, ore ruvicha guasu, araka'eve ndere'ái chéne, rejeriovágui Ñandejára rehe, ha nde rayhúgui ha'e, yvatete oĩva.

[9]Nde po ohupytýta opa umi nde rehe oñemoĩvape, ha nde pu'akáta umi nde rayhu'ỹvare.

[10]Ágã reju vove rembojovake haguã tatakuápe remoigéne chupe kuéra, Ñande pochy ohundíne chupe kuéra, tatápe ombokusuguéne.

[11]Ita'ýra ha iñemoñare kuéra rehapo'óne, ko yvy ape árigui ha maymáva apytégui.

[12]Ojaposérõ jepe nde rehe ivaíva, ha oñemoĩmba ramo nde rehe, osẽ vaíne chupe kuéra.

[13]Remboguevíne chupe kuéra, ha nde hu'y hovaitére remoma'ẽne.

[14]Ñandejára, epu'ã ne mbaretekue reheve, rogueropurahéine nde pu'aka haguére nde rehe oñemoĩvare.

Salmo 22

Ojejopy vaíva ñembo'e

[1]*Salmo, David rembiapokue.*

[2]Tupã! Tupã! Mba'ére piko che reja? Mba'ére piko reñemomombyry che hegui che pytyvõ rangue? Mba'ére piko nerepenái che rehe che rasẽ jave?

[3]Tupã! Ára ha pyhare niko rohenói ha nerepenái che rehe. Pytu'u ndajuhúi.

[4]Nde niko upe ne marangatu etéva, mburuvicha guasu Israel omomba'e guasúva.

[5]Nde rehe ojerovia vaekue ore ru kuéra ypykue, upéicha rupi, jejopy vaígui renohẽ chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ojerure vaekue ndéve reipytyvõ haguã chupe kuéra, ha tembiguái rekógui renohẽ chupe kuéra. Ndojeroviái reíri nde rehe.

7Ysónte niko che, ndaha'éi mba'eve. Ojepukapa che rehe.

8Umi che recháva oñembohory che rehe, oñembohova vai, oñemohembe jere, ha he'i che rehe hikuái:

9“Ñandejárare niko ojerovia. Tove ha'e toipytyvõ chupe. Ñandejára chupe ohayhúrõ toipe'a chupe ivaívagui.”

10Tupã, nde, che sy ryégui che renohẽ vaekue, ha che sy rapy pa'ũme che mboguapy.

11Aikove ypy guive ndéve añeme'ẽ, ha che sy rye guive nde, chéve guarã Tupã.

12Ani reñemomombyry che hegui, cháke aĩ vai ha ndaipóri che pytyvõva.

13Tóroicha ojere che rehe umi che rayhu'ỹva, tóro ñarõ Basán guápe ojogua.

14Jaguaretéicha okororõ, ojejuru pe'a ha ou chéve hikuái.

15Ýicha añehẽ, umi che kãngue ojehekyipa, che py'a araitýicha añandu che pyti'ápe hyku.

16Che juru ikã vera, che kũ che apekũre oja. Te'õnguéicha, nde, yvýre che mbojehe'a.

17Mondaha atýra jaguáicha che mongora. Che po ha che pýpe che kutu hikuái.

18Umi che kãngue ojekuaapa. Che rayhu'ỹva katu omaña che rehe,

19che aóre oñomboja'o che ahojáre oity po'a.

20Ñandejára, ani reñemomombyry che hegui, nde niko upe che mombaretéva. Eju che pytyvõ.

21Ani rehejátei kysépe ajejuka. Che pe'a umi jaguágui,

22umi jaguarete jurúgui, ha umi tóro ratĩgui.

23Nde rehe che mandu'áta che ryke'y kuérape, ha rogueropurahéita ijatyhápe hikuái.

24Peẽ Ñandejárare pejeroviáva, pemomba'e guasu chupe! Jacob ñemoñare kuéra, pembotuicha chupe! Israel guáva guive, peñesũ henondépe!

25Ndaha'éi ha'e ndoikuaaséiva mba'eve imboriahúvagui, térã ijehasa asy oheja reíva, ha okañy chugui kuéra. Nahániri! Ha'e oikuaapa hembijerure.

26Upévare Tupã, romomba'e guasúne aty guasúpe, ha opa nde rehe ojeroviáva rovake ajapóne umi mba'e ndéve ha'e vaekue ajapotaha.

27Imboriahúva okarúne hyguãtã meve, Ñandejára rehe ojeroviáva omomba'e guasúne chupe, ha oikove pukúne.

28Opa tetã nguéra, ha mayma ko yvy apére oikóva, imandu'áne Ñandejára rehe, oúne henondépe oñesũ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Ñandejára niko mburuvicha guasu, ha'e oisãmbyhy opa tetã.

30Toñesũ henondépe ha tomomba'e guasu chupe umi imba'e retáva, umi oho jeýtava yvýpente opa. Umívako ijehegui ndoikovéi.

31Ita'ýra kuéra omomba'e guasúne Ñandejárape, hese imandu'áne oikove aja pukukue,

32umi upe rire guápe avei imandu'áne, Tupã reko joja ha hembiapokuére.

Salmo 23

Ñandejára che rerekua

1Ñandejára che rerekua, mba'eve naikotevẽi.

2Ñu rovyũ asýpe che mombytu'u, y satĩ ypýpe che moguahẽ.

3Che mombarete jey, ha tape hekópe guáre che reraha héra rehehápe.

4Ahasa ramo jepe ka'aguy ypytũ rupi, ndakyhyjéi chéne, nde, che Jára, reimégui che ndive. Nde yvyra jekoha, nde rehe che mbojerovia.

5Karu guasu chéve rejapo umi che rayhu'ỹva rovake. Che akãre reñohẽ mba'e ryakuã asy, ha upe hay'uha remyenyhẽ chovi.

6Ne mborayhu ha ne mba'e recha kuaa, rehechauka chéve aikove aja pukukue, ha nde rópe Tupã, aikóne opa árape.

Salmo 24

Mburuvicha guasu tuichaitéva

1Ko yvy niko Ñandejára mba'e, opa mba'e ipype oĩva, ha opa mba'e ipype oikóva.

2Ha'e upe yvy omopyenda vaekue, yguasu ha ysyry ári omboguapy.

3Mávapa ojupíne Ñandejára yvytýpe? Mávapa opytáne itupao marangatúpe?

4Umi ipo ha ipy'a ipotĩva ha ojeíva opa mba'e vaígui, umi ta'ãnga omomba'e'ỹva térã Tupã réra oiporu rei rei'ỹva.

5Umívape ohovasa Tupã Ñandejára, ha oguenohẽ chupe kuéra jejopy vaígui.

6Upéichako umi Ñandejárare ojeroviáva, umi Jacob Tupã rendápe oguahẽva.

7Peipe'a umi okẽ nguéra, nandi topyta, ha toike mburuvicha guasu tuichaitéva.

8Máva piko aipo mburuvicha guasu tuichaitéva? Ñandejára hína upéva, upe imbaretetéva, upe ñorãirõme imbaretetéva.

9Peipe'a umi okẽ nguéra, nandi topyta, ha toike mburuvicha guasu tuichaitéva.

10Máva piko aipo mburuvicha guasu tuichaitéva? Ñandejára imbaretetéva, ha'e hína upe mburuvicha guasu tuichaitéva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Salmo 25

Ñembo'e Tupã rape jaikuaa haguã

1Ñandejára ndéve añembo'e.

2Tupã nde rehe ajerovia. Ani rehejátei añemotĩ, térã oñembohory che rehe umi che rayhu'ỹva.

3Umi nde rehe ojeroviáva, noñemotĩ chéne araka'eve. Umi nde rehe opu'ãva, umíva katu toñemotĩ.

4Tupã, ehechauka chéve umi nde rape, ha umíva rupi che sãmbyhy.

5Che mbo'e umi mba'e añete guáva. Ndéko hína che Jára, ha upe che renohẽva jejopy vaígui. Nde rehe ajepoka opa árape.

6Ñandejára, ani nde resarái ne mborayhu ha nde poriahurerekógui, reñandúva ore rehe opa árape.

7Che angaipágui katu eñembyesarái, ha mba'e vai ajapo vaekuégui che mitã ramo guare. Che Jára, ani nde resarái che hegui, ne mborayhu niko tuicha.

8Ñandejára niko imba'e porã ha imarangatu, upévare oheko mbo'e heko vaívape.

9Imboriahúvape oisãmbyhy ani haguãtei ojavy, ha hapére chupe kuéra omboguata.

10Ñandejára rape kuéra niko mborayhu ha teko jerovia, ko'ã mba'e ohupyty umi hembiapoukapy ojapóvape.

11Ñandejára, nde réra rehehápe, eheja rei chéve che rembiapo vaikue, heta ramo jepe umíva.

12Oĩpa Ñandejárape omomba'éva? Chupe ha'e ohechaukáne hape,

13ome'ẽne chupe py'a guapy, ha ita'ýra kuérape upe yvy.

14Ñandejára ojehayhuka umi chupe omomba'évape, ha chupe kuéra oikuaauka hembiapoukapy.

15Ñandejára rehénte ajesareko, umi che py niko ha'e mante oguenohẽne ñuhãgui.

16Ñandejára, emaña che rehe ha che poriahurereko, cheño niko aiko ha ndavy'ái.

17Che py'apy embovevýi, ha che renohẽ jejopy vaígui.

18Emaña che rehe, ha ehecha mba'éichapa ahasa asy ha che kane'õ. Eheja rei chéve umi che angaipa.

19Nderehechái piko mbovýpa umi che rayhu'ỹva? Mbovýpa oĩ umi che jukaséva?

20Ñandejára, eñangareko che rehe ani haguã amano. Anítei reheja añemotĩ nde rehe ajerovia haguére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Mba'eve hendape'ỹ niko ndajapói ha che py'a ipotĩ, ko'ã mba'e niko oñe'ẽ che rehe. Nde rehe ajerovia Tupã.

22Tupã che Jára, eipe'a Israel árigui umi mba'e oipy'apýva chupe.

Salmo 26

Ipy'a potĩva ñembo'e

1Ñandejára, ehecha kuaáke chéve che mbojovakévo. Mba'eve hendape'ỹ ndajapói ha nde rehe hatã ajerovia, Ñandejára.

2Eipyguara opa che rekove, che apytu'ũ ha che py'aite guive añandúva. Nderejuhúi chéne mba'eve ivaíva.

3Ne mborayhu oĩ che jerére opa árape, ha nde rehénte ajerovia.

4Ndaikói ijapúva ndive ha ndajehe'ái hova mokõiva ndive.

5Hembiapo vaíva aty che mbojeguaru, ndajehe'ái ijapytépe kuéra.

6Che po ajohéi tembiapo vaígui, nde altar rehe añemboja Ñandejára.

7Ndéve rogueropurahéi, ha amoherakuã ne rembiapokue porãita.

8Ñandejára, ahayhu upe tupao reikohápe, upe nde rejajaihápe.

9Ani che rerekótei iñangaipáva, térã oporojukáva ramo.

10Ha'e kuéra tembiapo vai ombojo'a, ha hapichápe ombopopegua mba'e hendape'ỹ ojapo haguã.

11Che rekove katu ipotĩ. Che poriahurereko ha che pe'a jejopy vaígui.

12Tape porãme hatã añembo'y, Ñandejárape amomba'éta umi hese ojeroviáva apytépe.

Salmo 27

Tupã ndive ñaime ramo, ndaipóri kyhyje

1Ñandejára upe che rekove ohesapéva, ha upe che pytyvõva. Mávagui piko akyhyjéta? Ñandejára oñangareko che rehe, Máva piko che mongyhyjéta?

2Opu'ãvo che rehe umi iñañáva, umi che rehe ija'e'ỹva oñemoĩvo che rehe, ha'e kuéra jeýnte umi oñepysãnga ha ho'áva.

3Oñembohetárõ jepe ñorãirõhára kuéra ha che mongora, ndakyhyjéi chéne chugui kuéra. Ondyry ramo jepe che rehe hikuái, nda che py'a tarovái chéne.

4Peteĩ mba'énte Ñandejárape ajerure, peteĩ mba'énte aipota. Tupaópe aikose aikove aja pukukue, hese ajepy'a mongeta haguã, ha'e che mbopy'a rory haguã, chupe amomba'e guasu haguã.

5Ágã ou vove ára ajejopy vaiha, Ñandejára che moguahẽne tupaópe, ha iguýpe añemo'ãne. Yvate che rupíne ani haguã mba'eve ojehu chéve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Upévo amopu'ãne che akã umi che rayhu'ỹva ári. Tupaópe vy'ápe aikuave'ẽne
Ñandejárape, ha chupe apurahéi ha amomba'e guasúne.

7Ndéve niko añembo'e Ñandejára, che poriahurereko kena ha che rendu.

8Che py'a pýpe aikuaa ereha: “Peju che rendápe.” Ne rendápe niko aguahẽ Ñandejára.

9Ani rekañy che hegui. Ani nde pochy che ndive. Nde añónte niko upe che pytyvõva.
Ani che reja reítei, nde niko che Jára ha jejopy vaígui che pe'áva.

10Che ru ha che sy che reja ramo tyre'ỹ, nde, Ñandejára, che rupíta ne mba'e ramo.

11Ñandejára, eikuaauka chéve nde rape ha tape porã rehe che sãmbyhy, cháke oĩ che
rayhu'ỹva.

12Ani rehejátei ha'a ipópe kuéra, cháke opu'ãmbáma ha oñe'ẽ rei che rehe. Che jukase
hikuái.

13Aikuaa Ñandejára imba'e porãtaha che ndive aikove aja pukukue.

14Pejerovia Ñandejára rehe. Pende py'a guasúke ha ani pene ate'ỹ. Añetehápe ha'e
peẽme, pejerovia Ñandejára rehe.

Salmo 28

Tupã ohendu ñane ñembo'e

1Ñandejára, ndéve niko añembo'e. Ani reñemokirirĩ che hegui, ne repenái ramo che
rehe niko amanóta.

2Ñandejára, che rendu rohenói ramo, ha che po ahupívo nde tupao marangatu gotyo.

3Ani che mbotyryry umi iñaña ha hembiapo vaíva ndive, umi oñe'ẽ jave hapicháp e
opa mba'e omoporãva, ha ipy'apy katu ñañágui henyhẽ.

4Emyengovia chupe kuéra hembiapo vaikue. Ha'e kuéra ojapoháicha hapicháre, ejapo
nde hese kuéra.

5Ha'e kuéra nomomba'éi ete Ñandejára ojapóva, hembiapokue ndohecha ramói ete.
Upévare, Ñandejára tohundi chupe kuéra ha topu'ãve'ỹ.

6Toñemomba'e guasu Ñandejára, ohendúgui che ñembo'e.

7Ñandejára upe che mombaretéva, upe che mo'ãva ani haguãtei ojehu chéve mba'eve.
Hese ajerovia. Avy'a che pytyvõ haguére, chupe aropurahéita.

8Ñandejára hetã omombarete, ha'e oñangareko ha oipytyvõ mburuvicha guasu
hembiporavo pyrépe.

9Ñandejára, enohẽ ne retã jejopy vaígui, ha ehovasa umi ne mba'évape. Herekua ramo
eiko, ha opa árape eisãmbyhy chupe kuéra.

Salmo 29

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ñandejára imbarete

1Pemomba'e guasu Ñandejárape, tekove yvága pegua. Pemomba'e guasu chupe ha'e imbarete ha tuichágui.

2Pemomba'e guasu héra ñane mbopy'a rorýva. Tupaópe, Ñandejára renondépe, peñesũ.

3Ñandejára ñe'ẽ hyapupa y apére. Osunu Tupã tuichaitéva oñehendukávo. Ñandejára oñemoĩ yguasu ári.

4Ñandejára ñe'ẽ hatã hyapu, Ñandejára ñe'ẽ opa rupi oñehendu.

5Ñandejára ñe'ẽ yvyra máta ohakã'o, Ñandejára ohakã'o yvyra máta Líbano pegua.

6Yvyty Líbano ha Sirión hérava, tóro ha vaka ra'ýicha ombopopo.

7Ñandejára ñe'ẽ opoi tata rendy,

8Ñandejára ñe'ẽ omboryrýi yvy ojeiko'ỹha, Ñandejára ñe'ẽ omboryrýi Cadés yvy ojeiko'ỹha.

9Ñandejára ñe'ẽ oipoka yvyra máta kuéra, ha ka'aguy omoperõ. Tupaópe maymáva he'i: “Tupã niko tuicha”.

10Ñandejára oguereko ama ipo guýpe, ha'e mburuvicha guasu opa árape guarã.

11Ñandejára omombarete hetã, ha ohovasa py'a guapýpe.

Salmo 30

Tupã ome'ẽ py'a guapy

1*Ojepurahéi haguã tupao oñemboykévo Tupãme guarã. David rembiapokue.*

2Ñandejára, che, romomba'e guasu che pe'águi jejopy vaígui, ha nderehejáigui umi che rayhu'ỹva oñembohory che rehe.

3Tupã che Jára, ndéve ajerure che pytyvõ haguã ha nde che monguera.

4Ñandejára, amanomahágui che moingove jey, che renohẽ omanóva ohohágui.

5Peẽ, Ñandejára rehe pejeroviáva, pepurahéi chupe. Peropurahéi héra marangatu.

6Tupã niko ndaipochy aréi, imba'e porã katu opa árape. Pyharekue ñane rasẽ ramo, vy'a ñaroko'ẽ.

7Che niko ha'émiva che jupe: “Ko'águi ndaipóri che reity vaerã.”

8Nde ra'e Ñandejára ne mba'e porãgui upe che mombaretéva. Reñemomombyry che hegui, ha kyhyjégui che py'a tarova.

9Ndéve Ñandejára añembo'e, ndéve ha'e:

10“Mávape piko oho porãta amano ramo, ha yvy guýpe añeñotỹ ramo? Che kusugue piko ne momba'e guasúta térã omoherakuãta ne mba'e porã?”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ñandejára, che rendúke ha che poriahurereko. Che pytyvõke Ñandejára.

12Ñandejára, che rasẽ niko remyengovia vy'ápe, Ao hũ amondéva reipe'a che hegui ha che monde ao jeguápe,

13ikatu haguãicha rogueropurahéi opa árape. Tupã che Jára, ndéve apurahéi.

Salmo 31

Ñandejára rehe ajerovia

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Ñandejára, ne rendápe niko aguahẽ, ani che rejátei añemotĩ. Nde, nde reko jojágui, che pe'a jejopy vaígui.

3Che rendúke Ñandejára, ha pya'e eju che pytyvõ. Nde upe che rehe reñangarekóva nde guýpe añemo'ã ha che renohẽ jejopy vaígui.

4Nde réra rehehápe eñangareko che rehe ha che sãmbyhy.

5Ñuhã niko omoĩ chéve hikuái. Che pe'a kena upégui. Ndéko hína pe che rehe reñangarekóva.

6Nde pópe amoĩ opa che rekove, che Jára Tupã añetete, nde hína pe che pytyvõtava.

7Ndéve nembojeguaru umi ta'ãnga omomba'e guasúva, che katu nde rehe ajerovia.

8Ñandejára, ne mborayhu che mbovy'a. Rehechávo che mba'e mbyasy ha reikuaávo ahasa asyha,

9tape porãre che renohẽ ani haguãtei ha'a umi che rayhu'ỹva pópe.

10Ñandejára, che poriahurereko kena. Che resa ha che py'a, opa che retepy ñembyasýgui ikane'õ.

11Ñembyasýpe niko apa rei, che pyahẽgui che tuja. Che kangy, che kane'õ ha umi che kãngue hasypa.

12Che rayhu'ỹva opukapa che rehe, che róga jere rupi oikóva oñembohory che rehe. Umi che kuaáva okyhyjepa che hegui, ha umi okáre che recháva okañymba che hegui.

13Ku amano ramo guáicha tesaráipe aiko, kambuchi jekakuéicha añemboyke.

14Okyhyjepa hikuái. Ahendu oñe'ẽha che rehe, ha opu'ãmbataha che juka.

15Ñandejára, nde rehe ajerovia. Ndéve ha'e nde che Jaraha,

16ha opa che rekove nde pópe oĩha. Ani che rejátei ha'a umi che rayhu'ỹva ha che ári oikóva pópe.

17Ñandejára, ehecha kuaa kena chéve. Nde, che rayhúgui che pe'a jejopy vaígui.

18Ñandejára, ani che rejátei añemotĩ ndéve añembo'e haguére. Toñemotĩ umi iñañáva. Omanóva ohohápe eñotỹ tokirirĩ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Upépe tokirirĩ umi ijapúva, umi heko jojávape omomichĩva, umi iñe'ẽ reitýva imarangatúvape, ha umi oñembohorýva hapicháre.

20Ñandejára, tuichaite niko upe ne mborayhu, rehechaukáva maymáva rovake umi nde rehe ojeroviáva ha ne rendápe oguahẽvape añónte.

21Nde ypýpe remboja ha remo'ã chupe kuéra ani haguãtei hese kuéra mba'eve ojapo umi pokarẽme oha'ãva chupe kuéra. Nde róga guýpe remo'ã umi hese kuéra oñe'ẽ reívagui.

22Ñandejára toñemomba'e guasu. Ha'e ohechauka chéve imborayhu ha tuicha mba'e ojapo che rehe jejopy vaípe.

23Py'a tarovápe ha'e che jupe: “Ndoikuaase véima che hegui mba'eve.” Repena katu che rehe ndéve añembo'évo.

24Pehayhu Ñandejárape peẽ hese pejeroviáva. Ha'e oipytyvõ umi hese ojeroviávape, ha ojahéi umi oñembotuichasévape.

25Ta pene kyre'ỹ ha ta pende py'a guasúke opavave Ñandejára rehe pejeroviáva.

Salmo 32

Ñemombe'u

1Ovy'a upe ojeheja reívape iñangaipa ha umívagui oiko tesarái.

2Ovy'a upe hova mokõi'ỹva, Ñandejára oheja reívape hembiapo vaikue.

3Namombe'úi aja che angaipa che piru che kã vaekue, opa árape che pyahẽgui.

4Ára ha pyhare niko nde po reity che ári. Yvytu aku ombopiruháicha yvoty, upéicha añyñýi.

5Amombe'u ndéve che angaipa. Mba'evete namokañýi, che py'a pýpe arekógui ndéve aikuaaukávo. Umíva nde reheja rei chéve.

6Upévare, opa nde rehe ojeroviáva, oñembo'éne ndéve ojejopy vai jave. Umi y ojupi ha ojaho'i ramo opa mba'e, ndohupytýi chéne chupe kuéra.

7Nde hína pe che rehe reñangarekóva, che pytyvõva ajejopy vai jave. Vy'ápe che añuãmbáva jejopy vaígui che pe'a jave.

8Ñandejára he'i: “Che roheko mbo'éta. Ahechaukáta ndéve moõ rupípa reho vaerã, ha nde rehe ajesarekóta opa árape.”

9Ani pende rova tavy ku kavaju térã mburikáicha, ikatúva ñañemboja hese fréno ijurúpe mante oguereko ramo.

10Hembiapo vaíva heta ohasa asýne. Ñandejára rehe ojeroviávape katu imborayhu oñañuãmbáne.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Pevy'a Ñandejára rehehápe peẽ pende reko jojáva. Umi imba'e porã ha imarangatúva topurahéi vy'a pópe.

Salmo 33

Ñandejára imba'e porã

1Mayma imarangatúva tomomba'e Ñandejárape. Omomba'e guasu vaerã voínte chupe, opa imarangatúva.

2Pemomba'e guasu Ñandejárape mbaraka púpe, árpa púpe, pepurahéi chupe.

3Purahéi pyahu pehenduka chupe. Pembopu porãke ha peguerosapukái chupe.

4Upe Ñandejára he'íva niko añete, ha opa mba'e ojapo teko jeroviápe.

5Ha'e ohecha ramó teko joja ha opa mba'e hendápe ojejapóva. Yvy niko henyhẽ chovi imborayhúgui.

6Ñandejára ñe'ẽ rupi yvága ojejapo, ha ipytu rupi opa mba'e yvágare oĩva.

7Yguasu kuéra ombyatypa kambuchípe guáicha, ha yvy guýre osyrýva ombyaty yvy ruguáre.

8Opavave tomomba'e guasu Ñandejárape, ha mayma yvy apére oikóva tomomba'e chupe.

9Ha'e oñe'ẽ ha opa mba'e ojejapo, he'ínte ha opa mba'e oiko.

10Ñandejára oitypa yvýre opa mba'e tetã nguéra ojaposéva.

11Umi mba'e Ñandejára ojaposéva katu ndopa reíri chéne araka'eve.

12Ovy'a upe tetã oguerekóva Tupãme ijára ramo, upe tetã ha'e oiporavo vaekue imba'e teerã.

13Ñandejára omaña yvága guive ha opavavépe ohecha.

14Upe ha'e oĩhágui oma'ẽ opa yvy apére oikóvare.

15Ha'e maymáva angapy apohare ha oikuaa opa mba'e maymáva ojapóva.

16Ndaha'éi iñorãirõhára hetágui mburuvicha guasu osẽ porãva ñorãirõgui, térã imbaretégui osẽ porãva kuimba'e py'a guasu.

17Kavaju na ñane renohẽi jejopy vaígui, imbarete ramo jepe na ñane renohẽi jejopy vaígui.

18Ñandejára katu oñangareko umi chupe omomba'évape ha imborayhu rehe ojeroviávape.

19Umívape ha'e ndohejái omano. Omoingove katu chupe kuéra ñembyahýi guasu ou jave.

20Ñandejára rehe ore rojerovia. Ha'e upe ore pytyvõ ha oñangarekóva ore rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ñandejára ore mbopy'a rory ha héra marangatu rehe rojerovia.

22Ñandejára, ne mborayhu ta ore añuãmba. Upéva roha'arõ nde hegui.

Salmo 34

Ñamomba'e guasu Tupãme imba'e porãgui

1*David oñembotarova ramo guare Abimélec renondépe, ha upéi osẽ oho.*

2Amomba'e guasúta opa ára Ñandejárape, chupe aropurahéita tapiaite.

3Ñandejára ombovy'a che rekove. Imboriahúva tohendu ha tovy'a!

4Oñondive ñamomba'e guasu Ñandejárape, héra jaropurahéi oñondivepa.

5Ñandejárape añembo'e, ha'e che rendu, ha oipe'apa che hegui umi mba'e che mongyhyjéva.

6Umi Ñandejára rehe ojeroviáva vy'águi ojajaipáne, ha hova noñomi chéne ñemotĩgui.

7Che, tekove poriahu, Ñandejárape añembo'e. Ha'e, che rendu ha che pe'a jejopy vaígui.

8Ñandejára remimbou oñangareko ha oguenohẽ jejopy vaígui opa umi hese ojeroviávape.

9Peha'ã ha pehecha Ñandejára imba'e porãha. Ovy'a rasa upe hese ojeroviáva.

10Tomomba'e Ñandejárape, umi oñemboyke vaekue chupe guarã, umíva noikotevẽi chéne mba'evére.

11Umi opa mba'e oguerekóva ágãnte imboriahu ha iñembyahýine. Umi Ñandejárape oñembo'éva noikotevẽi chéne mba'eve.

12Peju che ra'y kuéra ha pehendu: pombo'éta pemomba'e haguã Ñandejárape.

13Oĩpa oikove pukuséva? Oĩpa vy'ápe oikoséva?

14Anítei nde jurúgui osẽ mba'e vai ha anítei nde japu.

15Eheja mba'e vai ha ejapo iporãva, eñeha'ã py'a guapýpe opa árape eiko.

16Ñandejára oñangareko umi ijohéi pyrévare, ha ohendu umíva ñembo'e.

17Heko vaívagui katu ndoikuaaséi mba'eve, umíva opa vaerã tesaráipe.

18Ñandejára ohendu umi ijohéi pyréva ñembo'e ha oguenohẽ chupe kuéra upe ojejopy vaihágui.

19Ñandejára oñemboja umi ohasa asývare ha oguenohẽ umi ikangypávape jejopy vaígui.

20Heta mba'e vai rupi imarangatúva ohasa, ha Ñandejára oguenohẽ chupe umívagui,

21oñangareko ikãnguére, peteĩnte jepe nopẽi chéne.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Iñañávape ojuka iñañangue, ha oñemyengoviáne umi ndaija'éivape imarangatúvare.

23Ñandejára oguenohẽ jejopy vaígui hembiguái kuérape, ha mba'eve ivaíva ndojejapói chéne umi hendápe oguahẽvare.

Salmo 35

Ojejopy vaíva ñembo'e

1Ñandejára, epu'ã umi che rehe opu'ãvare, eñemoĩ umi che rehe oñemoĩvare.

2Eipyhy ne mo'ãha, ñorãirõme rejokóva ne renondépe, ha eju che pytyvõ.

3Eipyhy nde yvyra akua puku ha eñemoĩ umi che muñávare. Ere chéve che renohẽtaha jejopy vaígui.

4Taiñakã tavy ha toñemotĩ umi che jukaséva, toguevi ha tojepicha umi che rundiséva.

5Ku kapi'ýicha yvytu oguerovevéva, Ñandejára remimbou tombotyryry chupe kuéra.

6Hape kuéra taisỹi ha taiñypytũ, Ñandejára remimbou omuña vove chupe kuéra.

7Reiete ñuhã omoĩ chéve hikuái, reiete yvykua ojo'o che raperãme.

8Oimo'ã'ỹhágui, to'a hi'ári kuéra mba'e vai ndetuicháva. Ha'e kuéra to'a iñuhã nguérape ha upe yvy kuápe ha'e kuéra voi ojo'o vaekue.

9Upévo, avy'áne Ñandejára rehehápe, che renohẽ haguére jejopy vaígui.

10Che py'aite guive Ñandejárape aropurahéi ha'évo: “Tupã, ndeichagua niko ndaipóri. Nde reipe'a ikangývape imbaretéva po guýgui, ha imboriahúvape umi ipo jopývagui.”

11Oñe'ẽ rei ha ijapúva opu'ã che rehe. Mba'e aikuaa'ỹvare oporandu chéve hikuái.

12Iporãva ajapóva omyengovia chéve tembiapo vaípe. Ha che py'a yvýre ho'a.

13Ha'e kuéra hasy jave katu, che upe chupe kuéra añandúva. Añemonde ao vosakuépe ha ndakaruvéi, ha che py'a pýpe añembo'e mante.

14Che irũ térã che ryvýre ajapo ramo guáicha, che sy arombyasy ramo guáicha, tĩndyhápe aiko ágotyo pégotyo.

15Upéi katu ha'a, ha opukapa che rehe hikuái. Oñemoĩmba che rehe ha ku che kuaa'ỹ ramo guáicha che nupã ha oñemboharái che rehe hikuái.

16Vaípe che rereko, oñembohory ha omaña vai che rehe hikuái.

17Ñandejára, Araka'e peve piko remañátante che rehe? Ejúpy che pe'a jejopy vaígui, ani umi jaguaretéicha okororõva ojapo che rehe mba'eve.

18Upéicha ramo, maymáva rovake romomba'e guasúta, ha rogueropurahéita opavave apytépe.

19Reiete ovy'a umi ndaija'éiva che rehe. Reiete oñembyesa'i umi reiete nda che rayhúiva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Umíva ndoikoséi py'a guapýpe, imboriahúvape ojopy vaipa ha opáicha oha'ã chupe kuéra ombotavy haguã.

21Ijuru guasu ha he'i che rehe: “Roikuaapáko upe rejapóva.”

22Ñandejára, rehechapáma niko ko oikóva. Ani rekirirĩ ha reñemomombyry che hegui.

23Epáy, epu'ã Tupã che Jára. Eju che pytyvõ.

24Tupã che Jára, eju che pytyvõ. Ani rehejátei opuka che rehe hikuái,

25térã he'i: “Jajapóma hese upe jajapose vaekue. Oikopáma hese.”

26Toñemotĩ ha tojepicha umi ovy'áva chéve ho'a vai haguére. Tojesarea ha toñemotĩ umi he'íva ijehe tuichaveha che hegui.

27Umi che ndive oĩva ha oipotáva asẽ porã, tovy'a, topurahéi ha te'i: “Tuichaite mba'e niko Ñandejára, oipota etereíva hembiguái oiko py'a guapýpe.”

28Nde reko joja aropurahéita, ha opa árape ndéve romomba'e guasúta.

Salmo 36

Yvypóra rembiapo vai ha Tupã mba'e porã

1*Salmo, Tupã rembiguái David rembiapokue.*

2Ipy'a ruguaite guive, iñangaipávape oñe'ẽ hembiapo vai. Ha'e katu mba'eve ndoikuaaséi Tupãgui,

3ha opa ojapóvante iporã chupe, upéicha rupi ndohecha kuaái hembiapo vai.

4Ijuru guasu ha ijapu, oĩ vai iñakãme ha naiporã véima hembiapo.

5Oñeno jave hupápe, ivaíva mante iñakã rupi ohasa. Oñemohatã hembiapo vaípe ha opa mba'e vai iporã vaicha chupe.

6Ñandejára, ne mborayhu niko ojepyso yvága peve, nde reko jerovia araíre.

7Nde reko joja katu umi yvyty ijyvateve vaicha, ha ne mba'e kuaa yguasu pypukúicha. Nde Ñandejára, reñangareko yvypóra ha mymba kuérare.

8Ajépa tuicha ne mborayhu Tupã. Upévare maymáva oñemo'ã nde pepo guýpe.

9Hyguãtã umi mba'eta nde rógape oĩvagui, ha remboy'u chupe kuéra ysyry he'ẽ asývagui.

10Nde hegui mante heñói tekovete, ha nde ore resape rupi, opa mba'e oréve hesakã.

11Mborayhu ha teko jojápe reñañuã umi imarangatu ha ne momba'évape.

12Anítei opyvoi che rehe umi oñembotuicháva, anítei oñemboharái che rehe umi heko vaíva.

13Namó, péina ho'áma umi heko vaíva. Umívako nopu'ã mo'ã véima.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Salmo 37

Jajerovia Tupã rehe

1Ani nde pochy oĩ haguére iñañáva. Ani reikose heko joja'ỹva oikoháicha.

2Umíva voiete kapi'ýicha ipirúne ha ñana roguéicha oñyñýine.

3Ñandejára rehe ejerovia ha ko yvy ári reikóvo rehupytýne py'a guapy.

4Ñandejára nde py'a tombovy'a, ha'e ohupytykáne ndéve opa mba'e nde py'aite guive reipotáva.

5Ñandejára pópe emoĩ nde rekove, hese ejerovia, ha ha'e oñangarekóne nde rehe.

6Kuarahýicha ojajáine nde reko joja, araícha hesakãne nde reko potĩ.

7Kirirĩháme eiko Ñandejára rovake, ha eha'arõ ha'e ta ne pytyvõ. Ani ne mbopochy upe oñakã rapu'ãva, térã upe ñuhã omoĩva hapichápe.

8Ani nde pochy ha reñemyrõtei, pochy niko opa mba'e mbyaiha.

9Oñemosẽmbáta ko yvýgui iñañáva, ha oñemomba'éne hese umi Ñandejárare ojeroviáva.

10Ko'ẽrõite opámane iñañáva, ndojejuhúi chéne ojehekave ramo jepe.

11Imboriahúvape opytapáne ko yvy, ha py'a guapýpe oikóne hikuái.

12Omaña vai iñañáva heko potĩvare, ha oñeha'ã omoĩ vai chupe.

13Ñandejára katu opuka oikuaágui iñañáva hi'ára guahẽmaha.

14Umi iñañáva ohekýi ikyse ha oipepy ihu'y kuéra, oity haguã imboriahúvape ha ojuka haguã heko potĩvape.

15Ikyse ojekutúne ipy'áre ha ihu'y kuéra opẽmbáne.

16Umi mba'e ohupytýva heko potĩva, iporãve opa umi mba'e iñañávape hembývagui.

17Iñañáva pyapy oñemopẽmbáne ha Ñandejára oipytyvõne heko potĩvape.

18Ñandejára oñangareko heko potĩvare, chupe ome'ẽ yvy imba'e teerã.

19Ndohasa asýi chéne ha'e, ha hyguãtãne ñembyahýi guasu ou ramo.

20Iñañáva oñehundipáne. Ñandejára rehe oñemoĩva tatatĩcha opa reíne, ñana piru okái ramo guáicha.

21Iñañáva omba'e poru hapichágui ha nome'ẽveí chupe imba'éva. Heko potĩva katu ipojera.

22Umi Ñandejára ohovasávape, umíva ohupytýne yvy. Umi ha'e ojahéivare, umíva oñehundipáne.

23Ñandejára oisãmbyhy yvypóra rekove, ha'e omboguata chupe hapére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Ho'a ramo jepe opu'ã jeýne, Ñandejára oguerekógui chupe ipópe.

25Che mitã vaekue, ko'ágã katu che tujáma, ha ndahecháiva heko potĩva oikotevẽ ramo, térã ta'ýra kuéra ojerure ramo upe rupi rei ho'u vaerã.

26Imba'e porã katu ha'e, ha oikotevẽvape oiporuka. Ta'ýra kuéra opa mba'e ohupytýne.

27Eheja ivaíva ha ejapo iporãva ha nde repyta mo'ãi yvy'ỹre.

28Ñandejára ohechase teko joja, ha ndoheja reíri chéne umi hese ojeroviávape. Hembiapo vaíva oñehundipáne, ha ta'ýra kuéra oñemosẽne ko yvýgui.

29Heko potĩvape opytapáne ko yvy, ha upépe ha'e kuéra oikóne opa árape.

30Heko potĩva ñe'ẽ arandu memete, ha opa mba'e he'i hendapete.

31Tupã mbo'epy oĩ ipy'a pýpe, ha noñepysãngái chéne.

32Iñañáva omangea, heko potĩvape ojuka haguã.

33Ñandejára ndoheja mo'ãi ho'a ipópe, térã oje'e hese ojapoha mba'eve hendape'ỹ.

34Ñandejára rehe ejerovia ha ejapo ha'e he'íva, yvate ne mopu'ãne ha ome'ẽne ndéve ko yvy. Ndete voi rehecháne iñañáva oñehundi ramo.

35Ahecha peteĩ iñañáva oñemoha'enteséva opu'ãva ku yvyra máta guasúicha.

36Upéi, ahasa jeývo upe rupi, ndahecha véima. Aheka ha ndajuhúi.

37Emaña heko potĩ ha oiko porãvare, py'a guapy oha'arõ chupe henonderã.

38Heko vaíva katu oñehundíne, ha ita'ýra kuéra ojejukapáne.

39Ñandejára oipytyvõ heko potĩvape, hendápe ha'e kuéra oguahẽ kuaa ojejopy vai jave.

40Ñandejára oipe'a chupe kuéra upe jejopy vaígui, ha'e kuéra ojerovia haguére hese.

Salmo 38

Ohasa asýva ñembo'e

1*Salmo, David rembiapokue, ñane momandu'a haguã.*

2Ñandejára, nde pochy niko che ndive. Ani che ja'o térã rejahéitei che rehe.

3Nde niko che kutupa, ha nde po pohýi che ndive.

4Nde pochýgui che ndive che rete ijaipa. Ha che rembiapo vaígui che kãngue kuéra opẽmba.

5Che rembiapo vaikue che mbopytupa. Ipohýi chéve, ndaropu'akái.

6Che rovatavýgui umi che kuru kuéra oñembyaipa ha ine.

7Opa árape aiko'i, tĩndyhápe añembyasy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Che ku'a rasy ha che akãnundu, che rete hasypa.

9Che kangy, che kane'õ, che py'a rugua guive che pyahẽ.

10Ñandejára, nde niko reikuaa opa aipotáva. Mba'eve nokañýi nde hegui.

11Che py'a operere, che kangypa, che resa jepe iñypytũmba.

12Umi che kuaáva, che rogagua jepe, ndojavéi che rendápe.

13Umi che jukaséva omoĩ chéve ñuhã, umi che rundiséva oko'i che rehe. Ára ha pyhare okaguai che rehe hikuái.

14Che katu ku ijapysape vaicha, nahendúi. Che ñe'ẽngu ramo guáicha, na ñe'ẽi.

15Ajogua umi ohendu'ỹvape, ikatu'ỹva avavépe ombohovái.

16Tupã che Jára, nde rehe ajerovia. Nde, repenáne che rehe.

17Peteĩ mba'énte ajerure ndéve: “Ágã ha'a vove, ndaipotái ojepuka che rehe térã ojeity che ári hikuái.”

18Añandu paitéma apataha, che rete rasy ndopíri.

19Añemombe'úta ndéve, arombyasýgui che angaipa.

20Umi che jukaséva imbarete, ha heta umi reiete che rehe ija'e'ỹva.

21Mba'e vaípe oñemyengovia ajapóva. Che mba'e porãgui, okaguai che rehe hikuái.

22Tupã che Jára, ani che rejátei cheño rei, ani reñemomombyrýtei che hegui.

23Tupã che pytyvõhára, pya'e eju che pytyvõ.

Salmo 39

Mbyky ñande rekove

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Ha'e che py'a pýpe: “Águive aiko porãta, añangarekóta opa ha'évare. Che juru ambotýta iñañáva renondépe.”

3Aiko iñe'ẽngúva ramo, mba'eve nda'éi. Mba'evépe nasẽ porãi ha ko'ýte añeñandu vai.

4Che py'a tarováta, ha ko'ýte che akãme ambojere. Che py'a hakuvopa ha asapukái:

5Ñandejára, eikuaauka chéve mba'éichapa apáta ha araka'e pevépa aikovéta. Aikuaase che rekove araka'épa opáta.

6Che rekove remombyky, che ndaha'éi mba'eve ne renondépe. Maymáva niko yvytúicha opa rei,

7ku kuarahy'ãicha, ohasávonte ojehecháva. Opa mba'e rei ñambyaty, jaikuaa'ỹ rehe mávapepa opytapáne.

8Ñandejára, Mba'éiko hemby chéve? Nde rehe ajerovia.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Che mopotĩ che rembiapo vaígui, ha ani reheja ivýrova oñembohory che rehe.

10Akirirĩ, che juru ndaipe'ái. Nde upe rejapóva opa mba'e.

11Anive rejahéi che rehe. Nde po pohýi niko che ndive, ha che kangypáma.

12Maymávape reheko mbo'e remyengoviávo chupe hembiapo vai. Umi mba'e ha'e hakate'ỹveha, rehundipa. Maymáva niko yvytúicha opa rei.

13Ñandejára, ndéve añembo'e. Ehendu che rembijerure, che resaýgui ani reñembyesarái. Che ru kuéra ypy kuéicha niko che, ne mbohupa mínte avei.

14Anive nde pochy che ndive. Che reja tapytu'u, apa mboyve, che rekove oso mboyve.

Salmo 40

Tupãme amomba'e guasu

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Ñandejára rehénte ajerovia. Che rendápe oñemboja ha che rendu.

3Omanóva oñeñotỹhágui ha karugua pypukúgui che renohẽ. Ita ári che moñembo'y aguata mbarete haguã.

4Che jurúgui omoheñói purahéi pyahu, ha Tupã Ñandejárape amomba'e guasu. Heta oĩne ohechávo ko'ã mba'e ojere ha ojeroviáne Ñandejára rehe.

5Ovy'a rasa upe Ñandejára rehénte ojeroviáva, ojehe'a'ỹva hembiapo vaíva ndive, ha mba'e japúpe oñeme'ẽ'ỹva.

6Tupã, che Jára, hetaite mba'e porãitéma niko rejapo. Máva piko ndéicha, kóicha imba'e porãva ore ndive? Hi'ãnte chéve amoherakuã, opa rupi amosarambi, ha hetágui, ndaikatúi amombe'upa.

7Rejerure rangue mymba juka ha mba'e kuave'ẽ, térã mymba hapy tembiapo vai jeheja reirã, hendaguépe reju che resape'a.

8Upévare ha'e ndéve: “Nde pópe añemoĩ.”

9Ne rembiapoukapýpe he'íma voi umi mba'e che ajapo vaerã. Tupã che Jára, nde reipotávante niko che aipota, ne rembiapoukapy areko che ágã ruguápe.

10Ñandejára, nde reikuaa akirirĩ rangue, opavavépe aikuaauka hague nde reko joja,

11ha che jupe guarãnte che py'ápe ndahejái hague. Opavavépe ha'e nde ore pytyvõha ha rehayhuha opa ne retã guápe.

12Nde Ñandejára, opa árape ta che mokunu'ũ. Añete ha mborayhúpe opa árape ta che mo'ã.

13Mba'e vaieta niko ojere che rehe ikatu'ỹva aipapa. Che rembiapo vaikue hetave che akã raguégui ha vaípe che jopy. Che resa iñypytũmba, ha yvýre che py'a ho'a.

14Ñandejára, eju kena che pytyvõ. Pya'e eju che renohẽ jejopy vaígui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Umi che jukaséva toñemotĩ, umi che rundiséva tohopa tokañy,

16Ñemotĩme tokañy umi che rehe oñembohorýva.

17Umi ne momba'éva katu tovy'a, akóinte te'i umi nde rehe ojekóva: “Ajépa imba'e porãite Ñandejára”.

18Ñandejára, che niko tekove poriahu. Ani nde resarái che hegui. Nde upe che renohẽva jejopy vaígui. Pya'e eju che rendápe.

Salmo 41

Hasýva ñembo'e

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Ou porãne upe oñangarekóva ityre'ỹ ha imboriahúvare. Ñandejára chupe oipytyvõne ojejopy vai jave.

3Ñandejára oipytyvõne chupe, ombovy'a ha omoingove pukúne chupe. Ndohejái chéne chupe ho'a hese ija'e'ỹva pópe.

4Mba'asy oity ramo chupe tupápe, Ñandejára omongueráne chupe.

5Ñandejárape ha'e: “Che poriahurereko ha che monguera. Ivaíva niko ajapo ne renondépe.”

6Che rayhu'ỹva, ivaívante oipota ou che ári. He'i hikuái: “Araka'e piko upéva omanóta, ñande resarái haguã chugui?”

7Oĩ ramo oúva che andu, tova mokõime ha ñe'ẽ rei rekávo ou. Okápe osẽvo katu, opa rupi che rehe oñe'ẽ vai.

8Che rayhu'ỹva ijaty, oñe'ẽvo che rehe. Oimo'ã che rembiapo vai haguére kóicha ahasa asyha.

9He'i hikuái: “Aña ogueru ko'ã mba'e hi'ári. Kóva niko naipohã véima.”

10Upe che ndive oikóva, che ndive okarúva ha che jeroviaha, ha'e jepe oñemoĩ che rehe.

11Che poriahurereko Ñandejára, águi che mopu'ã ha taikuaauka chupe kuéra.

12Che rehe ija'e'ỹva ndaipu'akái ramo che rehe aikuaáta aĩ porãha ne ndive.

13Che rekove ipotĩ haguére, reñangareko che rehe ha che rereko ne renondépe.

14Toñemomba'e guasu Tupã, Israel Jára, ko'ágã ha opa árape.

LIBRO 2
(Salmo 42—72)

Salmo 42

Tupã rehe che ãho

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[1]*Coré ra'y kuéra ñe'ẽ poty.*

[2]Ku guasu yuhéi ijuku'aháicha ysyry porãre, upéicha che ánga henyhẽse nde hegui, Tupã.

[3]Che ágã nde hegui henyhẽse, Tupã reikovéva. Araka'épa ijáne chéve, ne rendápe aguahẽ ha romomba'e guasu?

[4]Ára ha pyhare che rasẽ, che resay che rembi'u. Manterei oñeporandu chéve: “Mba'éiko oiko ra'e nde Járagui?”

[5]Che mandu'ávo umi ára ohasa vaekuére, techaga'u che aho'i. Che mandu'a aha ramo maymáva renondépe, ha roguahẽ tupaópe purahéi ha vy'a pópe.

[6]Mba'ére piko kóicha añembyasy? Mba'ére piko che py'a tarova? Tupã rehénte voi ajeroviáta. Chupe amomba'e guasu jeýta. Ha'e hína Tupã, upe che pe'áva jejopy vaígui.

[7]Che py'a ho'a yvýre, upévare che mandu'a nde rehe, ysyry Jordán rembe'ýgui, Hermón ha Misar yvyty guive.

[8]Umi y rembosyry ha rembyapajeréiva che aho'i. Oñombohovái vaicha hikuái osununu ha ho'ávo ojo'ári.

[9]Árape, Ñandejára imba'e porã che ndive, pyhare, aropurahéi ha añembo'e Tupã che moingovévape.

[10]Ha'éta Tupãme, che pe'áva jejopy vaígui: “Mba'ére piko nde resarái che hegui? Mba'ére piko aikóta añembyasy, ha ojopy vaíta che ndive umi che rehe ija'e'ỹva”?

[11]Che kãngue rasypa oñembohorýgui, che rehe umi che rayhu'ỹva. Manterei oporandu chéve hikuái: “Mba'éiko oiko ra'e nde Járagui?”

[12]Mba'ére piko kóicha añembyasy? Mba'ére piko che py'a tarova? Tupã rehénte voi ajeroviáta. Chupe amomba'e guasu jeýta. Ha'e hína Tupã, upe che pe'áva jejopy vaígui.

Salmo 43

[1]Tupã, esẽ che rehehápe. Eñemoĩ che ykére, ani haguã ha'a iñaña, ijapu ha heko vaíva pópe.

[2]Tupã, nde niko upe che mo'ãva. Mba'ére piko upéicha ramo che mboyke? Mba'ére piko aikóta añembyasy, ha ojopy vaíta che ndive umi che rehe ija'e'ỹva?

[3]Ehesape ha emyesakã chéve che raperã, ikatu haguã aguahẽ nde yvyty marangatúpe, upe nde reikohápe.

[4]Aguahẽne Tupã oñemomba'e guasuhápe, upe che rekove ombohorýva rendápe. Árpa púpe aropurahéine Tupã, che Járape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Mba'ére piko kóicha che kangypa? Mba'ére piko che py'a tarova? Tupã rehe niko ajerovia, chupe arohorýne. Ha'e hína Tupã, upe che pe'áva jejopy vaígui.

Salmo 44

Ñembo'e Tupã ñane pytyvõ haguã

1*Coré ra'y kuéra ñe'ẽ poty.*

2Tupã, rohendu ore ru kuéra ypykue juru rupi, umi mba'eta rejapo vaekue ha'e kuéra oikovérõ guare.

3Ndete voi remosẽ ha rehundipa vaekue ambue tetã guápe, ikatu haguã upépe chupe kuéra remohenda.

4Noñemomba'éi ha'e kuéra upe yvýre kysépe térã ipyapy mbaretégui. Nde, nde pyapy mbaretégui, reme'ẽ chupe kuéra upe yvy, reimégui ijapytépe kuéra.

5Tupã, che ruvicha guasu, nde rupi ne retã ipu'aka opavavére.

6Nde ore pytyvõgui ore pu'aka ore rayhu'ỹvare, ha nde rérape yvýre roitypa.

7Ndajeroviái che hu'ýre, ha che kysépente mba'eve ndajapo mo'ãi.

8Nde ore pe'a ore rehe oñemoĩvagui, ha remotĩ ore rayhu'ỹvape.

9Tupã, ndénte voi ore jeroviaha, ndénte voi ore mbovy'aha.

10Ko'ágã katu ore reja rei, ha ropyta roñemotĩ. Neresẽvéiva ore ndive ñorãirõháme.

11Ore reja roguevi umi ore rayhu'ỹva renondépe. Umíva ou ore monda, ha ogueraha oguerahaséva.

12Nde ore me'ẽ ipópe kuéra, ku ovecháicha rojejuka haguã. Tetã nguéra rupi ore mosarambi.

13Reiete niko reme'ẽ ne retãgua, ha mba'evete nerenohẽi hepykuégui.

14Nde rupi umi ore jere rupi oikóva itie'ỹ oréve, oñembohory ha opuka ore rehe.

15Ojepukapa ore rehe, omaña tie'ỹ ore rehe ha oñemohembe jere oréve.

16Che rayhu'ỹva che apo'i, ha che rehe oñembohory ha che nupãségui,

17akóinte che tĩndy, hetaitéma niko atĩ.

18Ko ojehúva oréve, ndaha'éi nde hegui ore resaráigui. Nahániri. Noromboykéi ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue oréve.

19Araka'eve ndohasái ore akã rupi, nde hegui ore resaráivo, térã nde rape rupi ndoroguatavéivo.

20Nde katu, yvy ojeiko'ỹha rupi ore mosarambi, ha pytũme ore aho'i.

21Tupã, nde hegui ore resarái rire, ha romomba'e guasu rire ambue tupã,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22nde rehecha kuaa vaerã mo'ã. Nde niko reikuaapa ore py'apy.

23Nde rehehápe katu roĩ romano haguãme, nde rehehápe ikatu rojejuka.

24Epáyna Tupã! Mba'ére piko reke? Anive tesaráipe oreguereko.

25Mba'ére piko rekañy ore hegui, ha nerepenái ore rehe, ko rohasa asy etéva?

26Norome'ẽ véima niko, ha yvýre rotyryry.

27Epu'ã, eju ore pytyvõ, ha ore rayhúgui ore pe'a ko jejopy vaígui.

Salmo 45

Purahéi mburuvicha guasu omenda ramo guarã

1*Coré ra'y kuéra ñe'ẽ poty, purahéi mborayhúpe.*

2Che ñe'ãme ipoty ñe'ẽ poravo pyre, mburuvicha guasúpe amoguahẽta che ñe'ẽ poty. Che kũ ojogua ku mba'e ohai kuaáva oiporúvape.

3Kuimba'e kuéra apytépe, nde na nde jojahái. Nde jurúpe pukavy mante heñói. Upévare, Tupã nde rovasa opa árape.

4Kuimba'e py'a guasu, nde kyse puku nde ku'áre osãingo. Ajépa ho'aite nde rehe upéicha!

5Rejajaipa ne renda ári reñorãirõvo añete guáre ha reme'ẽvo imba'éva mboriahúvape. Tuicha mba'e niko nde pokatúpe rejapo. Nde pyapy rupi tuicha mba'e rejapo.

6Nde hu'y kuéra niko hakua, nde a'e'ỹháre ojekutu. Upévare, tetã nguéra ne renondépe omanomba.

7Tupã oguapyhápe niko nde reguapy, ha na nde rendague mo'ãi. Teko jojápe reporosãmbyhy.

8Iporãvante rerohory, ha ivaíva remboyke. Upévare Tupã nde Jára, nde poravo ndéve mayma nde rapicha kuéra apytégui, ha oñohẽ nde ári vy'a.

9Pacholi ha yvotýgui, umi nde ao hyakuãvu rei. Nde róga ijeguapáva, árpa pu rory nde py'a ombohory.

10Mburuvicha kuéra rajy nde jerére rereko. Ha upe nde rembojeroviavéva, nde ykére oñembo'y, óro porãme ojeguapa.

11Che rajy, ehendu ko'ã mba'e ha'éva ndéve. Ne retãgua, nde ru ha nde sýgui eñembyesarái.

12Mburuvicha guasu iñakã raku ramo nde rehe, ejapo he'íva ndéve. Ha'e nde jára hína.

13Umi Tirogua mba'eta reheve oúne ne rendápe, ha poguasu kuéra oñemoĩ porãséne ne ndive.

14Porãgui ojajaipa, ijao órope ojeguapa,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15omimbipa ojererahávo mburuvicha guasu rendápe, ha kuñataĩ nguéra chupe omoirũva hapykuéri.

16Vy'a pópe mburuvicha guasu rógape oñemoinge.

17Nde ra'y kuéra opytáne nde ru kuéra rendaguépe, ha mburuvicha ramo remoĩne chupe kuéra opa rupi.

18Nde réra amoherakuãne opa árape. Upévare, tetã nguéra akóinte ne momba'éne.

Salmo 46

Tupã oĩ ñane ndive

1*Coré ra'y kuéra rembiapokue, ojepurahéi haguã mimby púpe.*

2Tupã ñane mo'ã ha ñane mombarete, ha'e oñangareko ñande rehe jajejopy vai jave.

3Upévare ndajakyhyje mo'ãi, ko yvy oñehundi ramo jepe ha umi yvyty ho'a ramo yguasu ruguápe.

4Térã umi yguasu ipochy ha opupu ramo ha omosusũmba umi yvyty.

5Upe ysyry hakãmbýva ogueru tory Tupã távape, upe Yvatetegua rekoha marangatúpe.

6Tupã oiko ipype, ndo'ái chéne araka'eve. Ko'ẽ vove ha'e oúne oipytyvõ chupe.

7Tetã nguéra ovava ho'a haguãicha, Tupã ohenduka iñe'ẽ ha yvy oñehundi.

8Ñandejára ipu'akapáva oĩ ñane ndive. Upe ñane mo'ãva hína Jacob Tupã.

9Pejúke pehecha Ñandejára rembiapokue, mba'e hechapyrãva niko ha'e ojapo ko yvy apére.

10Ha'e ojoko opaichagua ñorãirõ ko yvy ári, hu'y ha kyse yvuku omopẽmba, ha ohapy umi tete mo'ãha.

11Peñemoĩke che po guýpe. Peikuaáke cheha Tupã. Che aĩ opa tetã ári. Che aĩ opa ko yvy ári.

12Ñandejára ipu'akapáva oĩ ñane ndive. Upe ñane mo'ãva hína Jacob Tupã.

Salmo 47

Purahéi Tupã opa mba'e Járape

1*Salmo, Coré ra'y kuéra rembiapokue.*

2Opa tetã nguéra pejepopete, vy'a pópe perosapukái Tupãme.

3Ñandejára yvateteguágui jakyhyje vaerã, ha'e hína mburuvicha guasu.

4Hese ae ambue tetã guápe ñamyakãsã, ha'e omoĩ tetã nguéra ñande po guýpe.

5Ñande rayhúgui ome'ẽ ñandéve Jacob ñemoñarévape, yvy ñane mba'e teerã, yvy ñane rakate'ỹha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[6]Tupã Ñandejára ojupi iguapyhápe, sapukái ha turupúpe.

[7]Pepurahéi! Pepurahéike Tupãme! Pepurahéi! Pepurahéike ñande ruvicha guasúpe!

[8]Tupã hína tetã nguéra ruvicha guasu, peropurahéike chupe.

[9]Tupã oisãmbyhy tetã nguéra, Tupã oĩ iguapyha marangatúpe.

[10]Opaite mburuvicha kuéra oñemoĩ Tupã, Abraham Jára, retãgua ndive. Tupã oĩ mburuvicha guasu kuéra ári, ha'e upe imbaretevéva opavavégui.

Salmo 48

Iporãite táva Sión, Tupã rekoha

[1]*Salmo, Coré ra'y kuéra rembiapokue*

[2]Ajépa tuichaite Ñandejára. Tupãme jaropurahéi vaerã, itáva ha ijyvyty marangatúpe.

[3]Ajépa iporãite yvyty Sión, amo yvate gotyo opu'ãva. Opa ko yvy niko ombovy'a. Upépe oiko mburuvicha guasu tuichavéva.

[4]Tupã omo'ã opaite hendápe oguahẽvape, Tupã, óga guasúpe oikóva, kóicha ojekuaauka.

[5]Mburuvicha kuéra oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme, ha oñondive ou chupe hikuái.

[6]Upe táva ohechávo katu oñemondýi, ipy'a tarova hikuái ha otĩmbo tapére.

[7]Upépema katu tuichave okyhyje hikuái, ha kuña imemby pota vaicha oryrýi osusũ,

[8]oipeju ramo guáicha yvytu kuarahy resẽ guio, oityvyro ha omboyguýva Tarsis pegua várko kuéra.

[9]Upe rohendu vaekue, upéva rohecha, Tupã, Ñandejára ipu'akapáva távape. Ha'e omohenda chupe opa árape guarã.

[10]Tupã, ne mborayhu rehe ore mandu'a tupaópe.

[11]Tupã, opa rupi ne rerakuã, ha maymávante ne momba'e. Teko joja mante heñói nde pógui.

[12]Yvyty Sión tovy'a, topopo vy'águi Judá táva kuéra, opa mba'e remoĩ haguére hendápe.

[13]Sión jerére peguata, ha peipapa umi óga yvate.

[14]Pejovayva itápiare, ha mburuvicha róga kuérare, ikatu haguã peje pende rire guápe:

[15]“Tupã niko Ñandejára hína opa árape guarã, ha ha'e jeýnte ñane sãmbyhýne ñande rekove oso rire”.

Salmo 49

Naiporãi pláta rehénte jajerovia

[1]*Salmo, Coré ra'y kuéra rembiapokue.*

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Pehendu tetã nguéra! Pehendu mayma peikóva yvy apére,

3poguasu ha poguasu'ỹva, mboriahu ha mboriahu'ỹva!

4Amombe'úta che mba'e kuaa, che arandukue ahendukáta.

5Ñe'ẽ kuaa che apytu'ũ oñatõine, árpa púpe aitýne che ñe'ẽ.

6Ndarekói mba'érepa akyhyjévo ajejopy vai jave, iñañáva vaípe che rereko ramo.

7Umívako ojerovia oguerekóvare ha opa rupi rei omoherakuã.

8Ndaipóri avave ijehegui osẽva jejopy vaígui, térã ikatúva omyengovia Tupãme, ha'e oguenohẽ haguére chupe jejopy vaígui.

9Avave ndaikatúi hekove ojogua, térã hepyrã ombyaty.

10Oikove haguã opa árape guarã, ani haguã omano.

11Jahecha niko omanoha iñarandúva. Itavy ha ivýrova, peteĩcha omano ha opyta ambuépe imba'eta.

12Jepe ijyvy kuéra hérape omoĩ, yvy guýpe ohóne opyta. Araka'eve nopu'ãvéi chémane upégui.

13Oĩrõ jepe heta mba'e oguerekóva, hekove mbyky ha hymba kuéraichante avei omano.

14Kóicha opa umi heta mba'e oguerekóva, umi ijehénte ojeroviáva.

15Ko'ãva rapykuéri ñemano mante oiko, ku ovecha rerekuáicha chupe kuéra ogueraha, yvy guýpe oñotỹmba. Ágã ko'ẽ vove katu imarangatúva ipu'akáne hese kuéra. Ha'e kuéra katu mbegue katu ikusuguéne, ha yvykua oha'arõne chupe kuéra hogarã.

16Tupã nda che rejái chéne amano, ha hendive, ha'e che reraháne.

17Ani rejepy'apýtei rehecha ramo oĩha oñembopláta hetáva, térã oñembohóga porãva.

18Ágã omano vove umíva opytapáne, ndoguerahái chéne hendive.

19Oiko porã ramo jepe ko yvy ape ári, ha opavave ombojuru he'ẽ chupe heta mba'e oguerekógui,

20ágãnte ohóne itúva kuéra ypykue rendápe, ha kuarahy mimbi ndohechavéi chémane.

21Oĩrõ jepe heta mba'e oguerekóva, hekove mbyky ha hymba kuéraichante avei omano.

Salmo 50

Tupã ombojovake hetã guápe

1Ñandejára, Tupã oĩva opa tupã ári, oñe'ẽma. Ha'e ohenói opa ko yvy apére oikóvape, kuarahy resẽ guive kuarahy reike peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Sión, táva ne porãmba jepéva, upépe Tupã omimbipa.

3Oúma Tupã, ndoúiri kirirĩháme. Henonderã ou tata oporombokusuguéva, ha ijerére katu, yvytu ratã oturuñe'ẽ.

4Omoĩ yvága ha yvy ohendu haguã, hetã guápe ombojovakévo.

5“Pembyatypa umi che momba'évape, umi imba'e kuave'ẽ rupi iñe'ẽ ome'ẽ vaekue chéve.”

6Tupã upe oporombojovakéva. Yvága omombe'u ha'e heko jojaha.

7Israel che retã! Ehendu ko ha'étava ndéve! Che ahechaukáta ndéve mba'éichapa reime. Che niko Tupã nde Jára.

8Mba'eve ndarekói ha'e vaerã mymbahapy ha mymba juka rehe pejapóva chéve. Umíva niko opa árape che renondépe pemoguahẽ.

9Ndajeruréi peẽme pene rymba tóro, térã kavara mácho pende korágui.

10Che mba'énte voi niko tymba ka'aguy, ha tymba kuéra yvyty rupi oikóva.

11Che mba'e niko guyra kuéra, ha tymba kuéra ñu rupi oikóva.

12Che ñembyahýi ramo, Piko amombe'úta peẽme? Che mba'e niko ko yvy ha opa mba'e ipype oĩva.

13Che nga'u piko akaru tóro ro'óre, térã kavara mácho ruguy kuére?

14Emomba'e guasu Tupãme nde py'aite guive, ha eikuave'ẽ chupe upéva.

15Che renói rejejopy vai jave, ha che upégui roguenohẽta, ha nde che momba'e guasúta.

16Iñañávape Tupã he'i: “Mba'éicha rupi piko che rembiapoukapy nde jurúgui ahendu? Mba'éicha rupi ne mandu'a che ñe'ẽme'ẽre?

17Roheko mbo'e ramo niko mba'eve ndereikuaaséi, ha che ñe'ẽre nderejepy'apýi.

18Mondaha rejuhu ramo, hendivéma reñemoĩ, kuña rapykuéri oikóva ndive nde rejehe'a.

19Nde japu ha ne ñe'ẽ rei haguã katu reimembaite.

20Reguapy ha nde ryvýre retaky, chupéma remoherakuã vai.

21Opa ko'ã mba'e niko rejapo. Ha piko reipota akirirĩ? Nde piko reimo'ã che ndeichaguaha mba'e? Nde rovakete anohẽta ndéve ne rembiapo vaikue, ha aikuaaukáta ndéve mávapa che.

22Pehendu porãke kóva, peẽ Tupãgui pende resaráiva! Ani ágã che pohundi, ha na pene pohãvéi!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Pe che momba'e guasúva ipy'aite guive, ha oikuave'ẽva chéve upéva, ha'e che momba'e. Ha upe tape porã rehe oikóvape anohẽne jejopy vaígui.”

Salmo 51

Hembiapo vai ombyasýva ñembo'e

1Salmo, David ojapo vaekue, 2maranduhára Natán oguahẽ ramo guare hendápe, David oñeno rire Betsabé ndive.

3Tupã, che poriahurereko, nde niko ne mba'e porã. Che poriahurereko ha eipe'a che árigui che rembiapo vaikue.

4Che johéi porã teko vaígui, che mopotĩ che angaipágui.

5Ahecha kuaa niko ajavyha, ha mba'e vaígui ndaikatúi apoi.

6Nde rehe añónte ajapo ivaíva, ha hendape'ỹva nde rovake ajapo. Upévare, opa mba'e eréva oĩ porã. Ndaipóri avave he'i vaerã mba'eve.

7Aikove ypy guive voi ajapo ivaíva, che sy ryepyguivéma voi asẽ che ky'a.

8Nde rehecha ramó ipy'a porãva, ha upe ne arandukue che py'a ruguáre opoko.

9Che johéi pacholi rykuépe, ta che potĩ, mandyjúicha ta che morotĩ.

10Vy'a ha tory tañandu jey, che rete hasypáva taikyre'ỹ jey.

11Anítei remaña che angaipáre, che rembiapo ky'águi katu che mopotĩ.

12Tupã, embopyahu che rekove ha ta imarã'ỹ, che py'a toñembopyahu ha ta imbarete.

13Anítei che mosẽ ne renondégui, térã reipe'a che hegui nde pytu marangatu.

14Embopyahu jey chéve vy'a añandúva ajejopy vaihágui che renohẽvo, ha nde pu'aka marangatu ta che mombarete.

15Nde rape rehechaukáne iñangaipávape, ha heko vaíva ojevýne ne rendápe.

16Tupã che nohẽva jejopy vaígui, anítei che reja aporojuka. Purahéipe amoherakuãne nde reko jojaha.

17Tupã, che juru eipe'a ha ndéve rogueropurahéine.

18Nderehecha ramói mba'e kuave'ẽ. Ndéve aikuave'ẽ ramo, naiporãi ndéve.

19Taikuave'ẽna ndéve py'a rasy oñemomichĩva, upéva katu rehecha ramó Tupã.

20Tupã, nde niko ne mba'e porã, ehecha kuaa kena Siónpe. Emopu'ã jey Jerusalén tápia kuéra.

21Rerohorýne mymba juka mba'e kuave'ẽ ha mymbahapy, oñemoguahẽva ndéve. Upévo oñekuave'ẽne ndéve tóro altar ári.

Salmo 52

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Imbaretéva reiete ojejapo

[1]*David rembiapokue,* [2]*Doeg, upe edomíta, oho ramo guare omombe'u Saúlpe, David oguahẽ hague Ahimélec rógape.*

[3]Mba'ére piko remoherakuã ne rembiapo vai, nde, reñemombaretéva, nde rapichápe rehecha kuaa'ỹva?

[4]Ára pukukue ivaíva mante ne akãme rembojere. Nde juru kységui hãimbeve, ha reporombotavývonte reiko.

[5]Ivaíva rerohory ha iporãva remboyke, nde japu añetéva ere rangue.

[6]Nde rapichápe reikutu ñe'ẽ reípe, nde tekove japu!

[7]Ágãnte Tupã ne rundíne. Nde rógagui ne mosẽne, ko yvy árigui rejehapo'óne, remanoitéma haguã.

[8]Ko'ã mba'e ohechávo heko jojáva, opytáne okyhyje. Upéi katu opuka ha he'íne:

[9]"Kóva niko ndojeroviái voi vaekue Tupãre. Umi mba'eta oguerekóva rehénte voi ojerovia vaekue, ha akóinte hembiapo vai".

[10]Che katu, Tupã rehe ajeroviágui, ku yvyra opu'ãva tupao korapýpeicha, che rovyũ asýta, opa ára.

[11]Tupã, nde niko ne mba'e porã. Che romoherakuãne nde rehe ojeroviáva apytépe.

Salmo 53

Umi Tupãme omomba'e'ỹva

(Salmo 14)

[1]*David rembiapokue, hasývape guarã.*

[2]Ivýrova he'i ipy'a pýpe ndaiporiha Tupã. Maymávante heko vai, hembiapokue ñane mbojeguaru, ndaipóri hembiapo porãva.

[3]Tupã omaña yvága guive yvypóra kuérare, jahecha oĩpa iñakã guapýva, peteĩnte jepe omomba'éva Tupãme.

[4]Opavave ojavy hape, ha peteĩcha heko vai. Ndaipóri hembiapo porãva, peteĩnte jepe.

[5]Umi iñaña ha ohykue'óva che retã guápe okarúva hese kuéra mbuja ho'u ramo guáicha, umíva, ndoiporúi iñakã ha nomomba'e guasúi Tupãme.

[6]Ndaipóri ramo jepe mba'eve chupe kuéra omongyhyjéva, ha'e kuéra oryrýi osusũta. Tupã omosarambíta hese ija'e'ỹva kãnguekue, umíva oñemotĩta Tupã omboykégui chupe kuéra.

[7]Yvyty Sión guive Israélpe toñenohẽ jejopy vaígui. Tupã omyakã rapu'ã jey vove Jacob ñemoñare kuéra ovy'áne, maymáva Israelgua ovy'áne.

Salmo 54

Ojejopy vaíva ñembo'e

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[1]David rembiapokue ojepurahéi haguã mba'epu isãvape, [2]ojapo vaekue ojeho ramo táva Zífgui Saúl rendápe, ha oje'e chupe: "David oime okañy hína ore apytépe".

[3]Tupã, che renohẽ jejopy vaígui nde réra rehehápe. Che mo'ã ne mbaretépe.

[4]Tupã, che rendu ndéve añembo'évo, ejapysaka upe ndéve ha'évare.

[5]Umi oñembotuicháva opu'ã che rehe ha mbaretépe ou che jukávo. Ha'e kuéra Tupãgui mba'eve ndoikuaaséi.

[6]Tupã katu chéve che pytyvõ, ha'e che moingove.

[7]Umi che rehe ija'e'ỹvare, a'e'ỹ tojere hese kuéra. Tupã, umívape ehundi, nerepyrũigui ne ñe'ẽre.

[8]Che mba'e kuave'ẽ amoguahẽta ndéve. Nde réra amomba'éta. Nde niko ne mba'e porã.

[9]Jejopy vaígui niko che renohẽ, ha ahecha umi che rayhu'ỹva oñehundi ramo.

Salmo 55

Ojejopy vaíva ñembo'e

[1]David rembiapokue, ojepurahéi haguã mba'epu isãvape.

[2]Tupã, ehendu che ñembo'e, ha anítei remboyke che rembijerure.

[3]Ejapysaka che rehe ha eñe'ẽ chéve. Mba'e mbyasy che py'a jopy.

[4]Umi che rayhu'ỹva sapukái che mongyhyje. Iñañáva che jopy vaipa, okaguai tarova ha oñe'ẽ reipa che rehe.

[5]Tuky-tuky che py'a, oike che akãme amanotamaha.

[6]Kyhyjégui aryrýi, asusũmba, che ry'ái ro'ysãmba.

[7]Ha'e che py'a pýpe: "Pykasúicha nga'u che pepo ra'e, mombyry aveve, pytu'u aheka."

[8]Mombyry upéicha ramo akañýne, yvy ojeiko'ỹha rupi aikóne.

[9]Yvytu ratã ha ama guasúgui, pya'e ajuhúne añemo'ã haguã.

[10]Tupã, iñe'ẽ nguéra embojoavy. Ehundi chupe kuéra. Opu'ãmba niko ojuehe hikuái,

[11]ha ára ha pyhare, ñorãirõ mante upe távare jahecha. Upépe jajuhu ñaña ha pokarẽ,

[12]jejuka ha japu mante upe okáre ñahendu.

[13]Che rayhu'ỹva oñe'ẽ vai ramo che rehe, upéicha ramo akirirĩnte. Che rehe ija'e'ỹva ou ramo chéve, akañýntene chugui.

[14]Amo ipaháp e nde nipo ra'e, che irũ ajeroviaveha,

[15]oñondive jaikóva ñañomongeta, ha oñondive jaháva jepi tupaópe, upe repu'ãva che rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Tomano ko'ãva, ha tojereraha omanóva ohohápe. Ijapytépe kuéra niko ñaña mante jajuhu.

17Che katu Tupãme añembo'e, ha'e che pe'áne jejopy vaígui.

18Pyhareve, ka'aru ha pyhare, che pyahẽ ha ajahe'o, ha Tupã ohendu che rembijerure.

19Ha'e niko nda che rejái amano, che jerére omumumbárõ che jukaséva.

20Tupã, ipo guýpe oguerekóva opa mba'e, che rendu ha omotĩndy chupe kuéra. Ha'e kuéra akóinte heko vai, ha nomomba'éi Tupãme.

21Iñirũ nguérare voínte opu'ã, ha opyrũ iñe'ẽre ome'ẽ vaekue ojupe.

22Iñe'ẽme opa mba'e omoporã, ipy'a pýpe katu ñorãirõ ohaitypo. Oñembojuru he'ẽ opavavépe, ha ijuru hãimbeve kyse pukúgui.

23Ñandejára pópe emoĩ umi mba'e nde py'apýva ha ha'e oñangarekóta nde rehe. Ha'e ndoheja mo'ãi oñehundi umi heko jojáva.

24Tupã che Jára, umi oporojuka ha ijapúva ndoikove pukúi chéne, yvykua ipypukuvévape reitýne chupe kuéra. Che Jára, che katu nde rehe ajerovia.

Salmo 56

Tupã rehe ajerovia

1*David ojapo vaekue, filistéo kuéra omyakãsã ramo guare chupe Gátpe.*

2Tupã che poriahurereko opu'ãmba niko che rehe hikuái. Ára pukukue che apére oiko hikuái, ha ojopy che ndive.

3Umi che rayhu'ỹva oko'i che rehe, heta niko umi oñemoĩva che rehe.

4Akyhyje jave Tupãre che mandu'a.

5Tupã rehe ajerovia ha iñe'ẽ amomba'e. Hese ajeroviáta ndakyhyje véima. Máva piko ojapóta che rehe mba'eve?

6Ára pukukue oñe'ẽ reity chéve hikuái, ivaívante voi ojapose che rehe hikuái.

7Kañyháme oiko che rapykuéri ápe ha pépe. Omangea che rehe, ikatu vove che juka haguã.

8Ndojere mo'ãi nga'u piko hi'ári kuéra hembiapo vaikue? Tupã, pochyhápe ehundi umívape!

9Nde niko reikuaapa moõ rupípa kañyháme aiko hikóni. Nde niko che resay remokã. Noĩmbái nga'u piko ãva kuatiápe?

10Umi che rayhu'ỹva oguevíne, ajerure vove ndéve che pytyvõ haguã. Aikuaa porã Tupã oĩha che ndive.

11Tupã rehe ajerovia ha iñe'ẽ amomba'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Hese ajeroviáta ndakyhyje véima. Máva piko ojapóta che rehe mba'eve?

13Tupã, ajapóta niko umi mba'e ndéve ha'e vaekue ajapotaha, purahéi ha vy'a pópe.

14Nde niko nderehejái amano térã ha'a. Upéicha rupi aikóta Tupã renondépe ojeikoháicha ára sakãme.

Salmo 57

Ñembo'e Tupã ñane pytyvõ haguã

1*David ojapo vaekue, okañy ramo guare ita kuápe Saúl omuñágui chupe.*

2Che poriahurereko Tupã, che poriahurereko. Ne rendápe niko aguahẽ che pytyvõ haguã. Nde pepo guýpe añemo'ã ohasa peve che hegui po'a'ỹ.

3Añembo'éta Tupã, yvatete guápe, ojapo vaekue che rehe opa mba'e.

4Ha'e yvága guive che pe'áne jejopy vaígui, ha vaípe ombojecháne umi che rayhu'ỹvape. Yvága guive Tupã oñandukáne chéve imborayhu ijojaha'ỹva.

5Yvy rehe niko ajepyso, jaguarete atýra apytépe. Umíva, che rapicha ro'o rehe okaru, hãi nguéra kyséicha hakua, ha ikũ katu machéteicha hãimbe.

6Tupã, amo yvágare epu'ã, ha opa yvy tohecha nde tuichakue.

7Ñuhã omoĩ chéve che rapépe hikuái, che reity haguã. Yvykua ojo'o hikuái che raperãme, ha ha'e kuéra jeýnte ipype ho'a.

8Che py'a opáyma Tupã. Che py'a opáyma, rogueropurahéi haguã.

9Epáy che ánga. Pepáyke avei árpa ha mbaraka, ko'ẽtĩ tamombáy.

10Opaite tetã rupi romomba'e guasúta Ñandejára, ha maymáva apytépe rogueropurahéita.

11Ne mborayhu niko tuicha yvága peve oguahẽ, nde reko jeroviaha katu araíre ojepyso.

12Tupã, amo yvágare epu'ã, ha opa yvy tohecha nde tuichakue.

Salmo 58

Poguasu kuéra oñemombarete

1*David rembiapokue.*

2Peẽ poguasu: Peẽ piko peimo'ã opa mba'e pejéva oĩ porãha? Peimo'ã piko hekópe peporosãmbyhyha?

3Ndaupéichai hína. Ivaíva pejapo, ha pende rapicha ndive pejopy vai.

4Iñañáva niko oikove ypy guive voi heko aña, isy ryepyguivéma voi osẽ ipo karẽ ha ijapu.

5Mbóicha, ñande su'u ramo ñande juka. Mbóicha, ijapysape ha mba'eve nohendúi,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6ani haguã avave pajépe oipohano, ha omokañy chupe.

7Tupã che Jára, eitypa umi hãi nguéra, ha ehãi'o umi jaguarete.

8Ku ysyrýicha toho topa rei, ku ñana oñembope vaicha ta ipiru.

9Ta hyku, jatyta hendy syrýpe hykuháicha, ha ára resa tohecha'ỹ ku mitã membykuáicha.

10Ku kapi'i pororo týicha tojepota yvyra rakãicha yvytu tomopẽmba.

11Tupã rehe ojeroviáva ovy'áne ohechávo mba'éichapa oñemyengovia iñañávape. Hembiapo vaíva ruguykuépe ha'e ojepyhéine.

12Opavave upérõ he'íne: “Hekopete omyengovia ra'e Tupã imarangatúvape. Tupã ra'e upe oporombojovakéva ko yvy ape ári.”

Salmo 59

Ñandejára oñangareko ñande rehe

1*David ojapo vaekue, Saúl omondo ramo guare David róga jerére oñemoĩva ojuka haguã chupe.*

2Tupã che Jára, ani rehejátei ha'a che rehe opu'ãva pópe, ani rehejátei ha'a hembiapo vaíva po guýpe,

3ani rehejátei ha'a iñañáva pópe, ani rehejátei ha'a che jukaséva pópe.

4Nde rehechái piko mba'éichapa omangea che rehe hikuái? Reiete opu'ã che rehe poguasu kuéra. Tupã! Mba'eve hendape'ỹ niko ndajapói,

5ndajapói ivaíva péicha ou haguã che ári hikuái. Epáy Tupã! Eju che rendápe ha ehecha.

6Tupã che Jára, nde pu'akapáva, nde niko Israel Tupã. Epu'ãna ha eikuaauka ko'ã nde rehe ojerovia'ỹvape. Ani reiporiahurereko ko'ã tekove aña atýrape.

7Kuarahy oikévo, ku jaguáicha ou hikuái, távare ojere ha oñarõ.

8Ijuru ryjuipa hikuái, ha he'i hikuái: “Máva piko ñande rendúta.”

9Tupã, nde niko hese kuéra repuka. Nde rehe ojerovia'ỹva rehe reñembohory.

10Tupã, nde rehe ajerovia. Nde niko che mo'ã, che rehe reñangareko.

11Tupã, nde che rayhúva, eju che pytyvõ, ha eheja chéve tahecha, che rayhu'ỹva oñehundi ramo.

12Tupã che pytyvõhára, ani reiporiahurereko chupe kuéra. Yvýre eity ha opa rupi emosarambi, mandu'arã opyta haguãicha ne retã guápe.

13Ñe'ẽ ijurúgui osẽva niko mba'e vai. Ha'e kuéra jeýnte toñehundi, ijejapo ha iñe'ẽ japúpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Tupã, nde pochýpe ehundi chupe kuéra. Topa hikuái ha toiko chugui kuéra tesarái.
Upéicha ramo ojekuaáta ndeha mburuvicha guasu Israélpe, ha opa ko yvy apére.

15Kuarahy oikévo, ku jaguáicha ou hikuái távare ojere ha oñarõ,

16ho'u vaerã upe rupi oheka, ha oguahu hikuái nahyguãtãi aja.

17Tupã, ndéve apurahéita pyharevekue, ne mbaretégui rogueropurahéita, ha che
poriahurerekógui. Nde pepo guýpe niko añemo'ã ajejopy vai jave, ha che rehe
reñangareko.

18Tupã, ndéve apurahéine, nde rehe ajerovia ha nde che mo'ã, ha nde hína Tupã che
rayhúva.

Salmo 60

Tupã eju ore pytyvõ

(Sal 108.6-13)

1David ojapo vaekue, 2osẽ ramo guare oñorãirõ araméo kuéra ndive. Ha upéi Joab ojevývo, ojuka ramo guare 12.000 tetã Edom guápe, ku ñúme "Juky" héravape.

3Há Tupã! Nde pochýgui niko ore reja reípa ha ore mosarambipa. Eju jeýna eiko ore
ndive.

4Yvy niko remboryrýi ha rejokapa. Embotypa jeýna umi ojeka hague, cháke ho'apa.

5Ne retã guápe heta rembohasa asy, re'uka oréve kaguy ore mbotarováva.

6Umi nde rehe ojeroviávape kena emo'ã, ani haguã ojejapi hu'ýpe.

7Tupã, nde po tee rupi eju ore pytyvõ, jejopy vaígui osẽ haguã nde rehayhuhára.

8Itupaópe Tupã he'i: "Vy'apópe amboja'óta táva Siquem, ha ame'ẽta che retã guápe
Sucot ñu."

9Galaad ha Manasés yvy niko che mba'e, Efraín katu che akã mo'ãha, ha Judá che
pokoka.

10Moab ku ña'ẽ añemopotĩha, Edom ári amoĩne che py rehegua, che yvytúne filistéo
kuérare.

11Máva piko che reraháta upe táva itápia yvatévape? Máva piko che moguahẽta tetã
Edómpe?

12Nandéi nga'u piko Tupã, upe ore mboykéva, ha neresẽvéi reñorãirõvo ore ykére?

13Eju ore pe'a ore jopývagui, orénte ramo nda ore pu'aka mo'ãi.

14Tupã ndive rosẽ porãta, ha'e ohundíta umi ore jopývape.

Salmo 61

Tupã oñangareko ñande rehe

1David rembiapokue ojepurahéi haguã mba'epu isãvape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[2]Tupã che Jára, che rendumína, ejapysaka che ñembo'ére.

[3]Mombyry ete guive niko rohenói, che py'áko ikangypáma. Yvaténa che moĩ anítei ivaíva ojehu chéve.

[4]Nde niko upe che mo'ãhávami, óga yvate imbaretéva che rayhu'ỹva renondépe.

[5]Akóitamo nde rógape aiko ra'e, nde pepo guýpe añemo'ã.

[6]Oguahẽma nde apysápe umi mba'e ha'e vaekue ajapotaha, ha rehupytykáma chéve umi ne mbojeroviahápe reheja vaekue.

[7]Embojoapy hekove mburuvicha guasúpe, tove toikove puku.

[8]Toisãmbyhy hetã nde resa renondépe ne mborayhu opa'ỹva rehe eñangareko hese.

[9]Upéicha ramo opa ára aropurahéine nde réra, ha ko'ẽ ko'ẽre ajapóne umi ha'e vaekue ajapotaha.

Salmo 62

Tupã oporomo'ãva

[1]*Salmo, David rembiapokue.*

[2]Tupã ndive ñoite apytu'u, ha'e che renohẽ jejopy vaígui.

[3]Ha'e mante oñangareko che rehe ha che renohẽ jejopy vaígui. Ha'e niko che mo'ãha. Nda che py'a mokõi chéne.

[4]Araka'e peve piko pejupáta che ári? Peteĩre niko peñemoĩmba che reity haguã tápia tujáicha térã kora oĩmava ho'apa haguãicha.

[5]Che apo'isénte voi hikuái, ha japúpente ovy'a. Ijurúpe che rerohory, ha ipy'a pýpe che rehe ojahéi.

[6]Tupã ndive ñoite apytu'u, ha'e che renohẽ jejopy vaígui.

[7]Ha'e mante oñangareko che rehe ha che renohẽ jejopy vaígui. Ha'e niko che mo'ãha. Nda che py'a mokõi chéne.

[8]Tupã upe che renohẽva jejopy vaígui, hese ae, che aikove. Ha'e oñangareko che rehe ha che mo'ã.

[9]Ñande, Tupã retã guáva, jajerovia hese opa ára. Ñamombe'u chupe ñande angata. Ha'e niko ñane mo'ãhára.

[10]Yvypóra niko opa rei pytúicha, mboriahu ha mboriahu'ỹ, peteĩcha. Oñondive ñamoĩ ramo ñaha'ã peteĩ jepejúgui ivevyive.

[11]Ani pene mbarete térã pene mondasétei, ha pembyatýrõ jepe heta mba'e, ani umívare pejerovia.

[12]Ahendúva Tupã he'i ramo, ipópe oĩha opa mba'e, ha imborayhu ndopaiha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha ha'e omyengoviaha maymávape, hembiapokuére.

Salmo 63

Tupã rehe aikotevẽ

1*David ojapo vaekue oiko ramo guare yvy ojeiko'ỹháme, Judá yvýpe.*

2Tupã, nde niko che Jára. Opa rupi roheka che py'a nde hegui amyenyhẽségui. Opa che rekove niko nde rehe oikotevẽ, ku yvy ojeiko'ỹha y oikotevẽháicha.

3Tupaópe rohechase, nde pu'aka ha nde reko mimbipa amomba'e haguã.

4Ne mborayhu niko tuichaiteve jeikovégui. Ndéve rogueropurahéine,

5ha aikove aja pukukue romomba'éne. Ndéve añembo'évo che po ahupíne.

6Avy'aiténe apytávo ku so'o kyra ha karaku ha'u ramo guáicha ha torypápe romomba'e guasúne.

7Añenóvo ake haguã nde rehe che mandu'a. Pyhare pukukue che akãme rombojere,

8ndégui upe che pytyvõva. Nde pepo guýpe aguapýne vy'águi apurahéi.

9Che rekove nde rehe ojejopy, ha nde, nde pópe che rereko.

10Umi che jukaséva katu, omanóva oñeñotỹháme ho'apáne.

11Kyse pukúpe ojejukapáne, ha aguara guasu ho'úne he'õngue.

12Mburuvicha guasu ovy'áne Tupã ndive, iñe'ẽ ome'ẽva hesépe ojehecha kuaáta, ha ijapúva katu ojejuru mbotýne.

Salmo 64

Tupã toñangareko ñande rehe

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Tupã, ejapysaka che rehe, vaípe niko ajecha. Che rayhu'ỹva pópe anítei che reja ha'a.

3Anítei reheja iñañáva che juhu, che mokañy umi hembiapo vaívagui.

4Kyséicha niko ijuru hãimbe, ha iñe'ẽ katu pohã vai memete.

5Okañyha guive heko potĩvape oha'ã, oimo'ã'ỹhágui ojapi, okyhyje'ỹ rehe avavégui.

6Mba'e vai apópe oñomokyre'ỹ hikuái, ñuhã kañy omoĩse hikuái, ha he'i: “Máva piko ohecháta ãva.

7Avave ndoikuaái mo'ãi jajaposéva.” Oĩ katu pe oikuaáva, oikuaáva yvypóra py'apy huguaite peve.

8Tupã oha'áne chupe kuéra hu'ýpe, ha oimo'ã'ỹhágui ojejapíne.

9Ijuru rupi jeýnte ha'e kuéra ho'áne, opavave oñembohorýne hese kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[10]Upévo, maymáva omomba'éne Tupãme, ohecha kuaáne ojapóva, ha omoherakuãne hembiapokue.

[11]Heko potĩva ovy'áne ohechávo Tupã rembiapo, ipepo guýpe maymáva oñemo'ãne, ha chupe omomba'éne imarangatúva.

Salmo 65

Ñamomba'e guasu Tupãme

[1]*Salmo, David rembiapokue.*

[2]Há Tupã, ndéve tojepurahéi Siónpe, ha iñe'ẽ ome'ẽ vaekue ndéve, upéichake tojapo.

[3]Nde niko rehendu maymáva ñembo'e, ha opavave ne rendápe oguahẽ,

[4]hembiapo vaikue ijapére. Ore rembiapo vaikue ore jopy, ha nde katu reheja rei oréve.

[5]Ovy'áne upe nde rehenóiva, oho haguã oiko nde ypýpe. Tahenyhẽ nde tupaópe guágui, mba'e marangatu oĩva pype reheve.

[6]Nde, Tupã, ore pe'áva jejopy vaígui, mba'e hechapyrãme niko nde ore mbohovái. Nde ha'e ijeroviaha mamo reimeháme, tamombyry mombyryháicha, yguasu mboypýri jepeve.

[7]Nde, nde pu'aka mbaretégui, yvyty kuéra remoñembo'y hendápe.

[8]Nde remokirirĩ umi y pochy, ha rejoko tetã nguéra opu'ãmbáva.

[9]Umi mombyry-mbyryve oikóva jepe opyta okyhyje, ne rembiapo ohechávo. Nde rupi vy'águi osapukái maymáva, kuarahy resẽgui kuarahy reike peve.

[10]Yvy rehe reñangareko, remyakỹ ha remyenyhẽ ñemitỹgui. Ysyry kuéra remyenyhẽmba, ha péicha rembosako'i yvy ñemitỹrã.

[11]Remboykue yvy ojeka'apíma vaekue, ha rembojoja, remohu'ũ amarayvípe, ha rehovasa tembiapokue.

[12]Tembiapokue hu'ãvo heta mba'e porã regueru, mamo rehasaha rupi opa mba'e hembypa.

[13]Yvy iperõ vaekue hovyũmba, yvytýre yvyra kuéra ipotypa,

[14]ñúre mymba kuéra isarambi, umi kokuére kóga mante ojekuaa. Maymáva opurahéi, ha vy'águi osapukái.

Salmo 66

Tupã tuicha mba'e umi ne rembiapokue

[1]Mayma yvy apére peikóva, vy'a pópe pepurahéi Tupãme.

[2]Héra peropurahéi,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[3]ha peje chupe: “Tuichaite mba'e niko ne rembiapokue. Nde pu'aka mbaretégui, umi nde rehe oñemoĩ vaekue jepeve ne rendápe oñemboja.”

[4]Opavave ne momba'e guasu nde rereropurahéi.

[5]Peju pehecha Tupã rembiapokue, umi mba'e hechapyrãva ñande rehehápe ojapóva.

[6]Yguasu niko mbyte rupi omboja'o, ha ñande ru ypy kuéra upe rupi oguatahápe ohasa. Ha upéva heta ñane mbovy'a.

[7]Ipu'akágui opa mba'e oguereko ipo guýpe. Opa mba'e tetã nguéra rupi oikóva ha'e ohecha, ani haguãtei avave hese opu'ã.

[8]Opavave tetã pemomba'e guasu Tupãme. Pehenduka pende purahéi Tupãme.

[9]Hese ae niko jaikove, ha na ñande rejái ñañehundi.

[10]Tupã, opáicha niko nde ore ra'ã vaekue, ha pláta oñemboykuháicha ipotĩ haguã, rejapo ore rehe.

[11]Ñuhãme ore reity, ha remoĩ ore apére mba'e pohýi.

[12]Amo ipaháp oimeraẽva pópentema ore reja vaekue. Y ha tata rupi rohasa, ha péina ko'ágã ore piro'y.

[13]Nde tupaópe aikéne che remikuave'ẽ ahapývo, ajapo haguã umi ha'e vaekue ajapotaha.

[14]Heta mba'e niko ajejopy vaígui ha'e vaekue ajapotaha.

[15]Mymba ikyráva ndéve aikuave'ẽne. Tóro ha kavara kyra ndéve ajukáne, ovecha mácho ndéve guarã ahapýne.

[16]Peẽ Tupã pemomba'éva, peju tamombe'u peẽme mba'épa ha'e ojapo che rehe.

[17]Héra niko ahenói ha chupe amomorã.

[18]Oime rire areko che py'a pýpe ivaíva, ha'e na che rendúi vaerã mo'ã.

[19]Che rendu katu ha'e, chupe añembo'e ramo.

[20]Tupã hovasapy! Ha'e che ñembo'e ohendu, ha akóinte che rayhu.

Salmo 67

Ñembo'e kóga ñemono'õ rire

[1]*Ojepurahéi haguã mba'epu isãvape.*

[2]Tupã ta ñande poriahurereko, ha ta ñande rovasa, toma'ẽ ñande rehe.

[3]Tojekuaa opa rupi hembipota, ha opa tetã rupi ha'e oporope'aha jejopy vaígui.

[4]Há Tupã! Maymáva ta ne momba'e guasu, ta ne momba'e guasu maymáva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Topurahéi vy'a pópe tetã nguéra, resaimbyhýgui opavave teko jojápe, hekopete remboguata tetã nguéra yvy ári.

6Há Tupã! Maymáva ta ne momba'e guasu, ta ne momba'e guasu maymáva.

7Yvy ome'ẽ hi'a. Tupã, ñande ru, ñande rovasa.

8Tupã ta ñande rovasa, ha toñemomba'e chupe ko yvy jerekuévo.

Salmo 68

Tuicha mba'e Tupã ojapo

1*Salmo, David rembiapokue.*

2Tupã ojetyvyro ha hese ija'e'ỹva isarambipa. Okañymba umi chupe ohayhu'ỹva.

3Tatatĩcha yvytúre opa reíva, ha ñandýicha hykupáva tata raku oñandúrõ, heko vaíva oñehundíne Tupã renondépe.

4Heko potĩva katu ovy'a, torypápe osapukái ha ovy'a joa Tupã renondépe.

5Pepurahéi Tupãme, héra peropurahéi. Pejapo tape arai ári oúvape, Ñandejára hína héra, perosapukái chupe vy'apópe.

6Opaite ityre'ỹva ru ha'e, ha imenave'ỹva ñangarekohára, itupao marangatu guive.

7Ha'eñóvape ha'e ombohóga, oñeñapytĩvagui ha'e opoi ovy'a haguã, ha mayma hese oñemoĩva oikóne yvy ojeiko'ỹha rupi.

8Tupã, resẽ ramo guare ne retã renonderã, ha yvy ojeiko'ỹha rupi chupe reisãmbyhy,

9yvy oryrýi vaekue ha ama ojehekuavo yvágagui, Tupã Israel Jára renondépe Tupã Sinaí pegua renondépe.

10Há Tupã! Ama neporãva rembou, ha nde yvy yuhéi rembogue vaekue.

11Upépe ne retã oñemohenda. Opavavépe rejehu, ha hemikotevẽ imboriahúvape reme'ẽ.

12Tupã oñe'ẽ ha heta vaekue umi osẽva iñe'ẽ omosarambi.

13“Mburuvicha guasu iñorãirõhára kuéra ndive isarambi joa.” Umi kuña katu hóga kuérape opyta, oñomboja'o hikuái mba'eta opyta rei vaekuére.

14Peẽ katu pepyta ovecha korápe, ha pykasu pepo plátaicha omimbipa, ha hague kuéra óroicha overapa!

15Tupã ipu'akapáva omuñambárõ mburuvicha guasu kuérape, yvyty Salmón rehe yrypy'a morotĩmba.

16Ajépa ijyvate umi yvyty Basán pegua, amo yvága rehe ipojáiva!

17Pende yvatetégui piko peẽ pende py'a rasy pe yvyty ndive Tupã oiporavo vaekue oiko haguã. Tupã niko upépente voi oikóta opa árape guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Tupã kárro ñorãirõrã niko heta, ndaipapaháiva, Tupã ou Sinaígui, itupaópe.

19Tupã, yvyty ru'ãre rejupívo heta iñapytĩmby reraha. Oĩ umi heta mba'e ndéve ome'ẽva, umi nde rehe opu'ãva jepe nde po guýpe oñemoĩ.

20Ñamomba'e guasu Tupãme ñande pe'áva jajejopy vaihágui. Ha'e opa árape ijapére ohupíva ñane mba'e pohýi.

21Tupã niko upe ñane pytyvõva ha upe ndohejáiva ñamano.

22Tupã oñakã'óne umi hese ija'e'ỹva, ha hembiapo vaívape.

23Tupã he'i: “Basán guive che poguerúne, yguasu ruguágui poguenohẽne,

24pejepyhéi haguã pende rehe ija'e'ỹva ruguykuépe. Pene rymba jagua jepe huguykue oheréine.”

25Tupã, che ruvicha guasu, mayma ne momba'e guasúva niko péina ou. Oñondivepa ou hikuái tupaópe.

26Umi opurahéiva tenondete, hapykuéri katu kuñataĩ mba'e pararã rory reheve, ha tapykuépe mba'epu opaichagua ombopúva.

27Pemomba'e Tupãme peñembyaty jave. Israelgua oñembyatývo tomomba'e Tupãme.

28Tenondete oĩ Benjamín imitãvéva ñemoñare kuéra, hapykuéri katu oĩ mburuvicha kuéra Judá, Zabulón ha Neftalí ñemoñaréva.

29Tupã, ehechauka nde pu'aka ore pytyvõ ramo guaréicha.

30Nde tupao oĩgui Jerusalénpe, mburuvicha kuéra omoguahẽ ndéve opa mba'e.

31Ejahéi upe tymba ñarõ piritýpe oikóvare, ha umi tóro ñarõ atýra. Umíva toñemoĩ nde po guýpe, ha tome'ẽ ndéve heta pláta. Emosarambi tetã nguéra ñorãirõnte iñakãme oguerekóva.

32Poguasu kuéra oúne Egíptogui, Etiopiagua omopu'ãne ipo Tupãme.

33Tetã nguéra yvy apére oĩva, togueropurahéi hikuái Tupãme.

34Tupã, upe araíre oikóva, amo yvágare, ymaite ojejapo vaekuére, ha'e hína upe oñehendukáva. Na pehendúi piko mba'éichapa hatã oñe'ẽ?

35Pehecha kuaáke Tupã imbareteha. Opa Israel oĩ ipo guýpe, opa mba'e amo arai peve.

36Tuicha mba'e niko Tupã, tupaópe ha'e oĩ jave. Ha'e niko hetã guápe omombarete. Toñemomba'e guasu Tupã.

Salmo 69

Ñembo'e jajejopy vai jave

1*Salmo, David rembiapokue.*

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Tupã, eju che pytyvõ. Ajahoga potaite niko aína.

3Karugua pypukúpe niko añapymi ahávo, ha huguápe ndaikatúi añembo'y. Y ipypukuveháp niko ha'a, ha ysyry mante che reraha.

4Asapukái haguére che kane'õ, che ahy'o rasypa, ndaikatuvéi añe'ẽ. Che resa ikangypa, opa rupi amaña jahecha Tupãmepa ndahechái.

5Che akã raguégui hetave, umi reiete ndaija'éiva che rehe. Ko'ýte katu hetave umi reiete che jukaséva. Amo ipaháp ame'ẽ che rapicháp amyengoviávo chupe imba'e'ỹva reheve. Ku chugui che amonda ramo guáicha.

6Tupã, nde niko reikuaa che výro hague, che rembiapo vaikue ndaikatúi nde hegui añomi.

7Tupã, opa mba'e Jára, chéve che recha haguére anítei ipy'a kangy umi nde rehe ojeroviáva. Ivaíva ajapo haguére anítei otĩ umi ndéve ne momba'éva.

8Nde rehehápe niko heta mba'e ahasa, ha ñemotĩ mante ha'u.

9Che ryke'y kuéra mba'eve ndoikuaaséi che hegui, che rógape okaragua ramo aiko.

10Nde tupao ahayhúgui che piru che kã, ha nde rehe oñeñe'ẽ vai ramo, che rehe oñeñe'ẽ hína.

11Mba'eve nda'úi ramo ha nde rehe añembyasy, oñembohory che rehe hikuái.

12Ao vosakuépe añemonde ramo, che mba'e mbyasy ahechauka haguã, opuka che rehe hikuái.

13Umi okáre oikóva oñembohory che rehe, oka'úva katu ipurahéipe che rehe imandu'a.

14Tupã, ndéve niko añembo'e reju haguã che pytyvõ. Ne mborayhu niko tuicha, eju che nohẽ ajejopy vaihágui.

15Karuguágui che renohẽ ani haguã che mokõ, y pypukúgui ha che rayhu'ỹva pógui che pe'a.

16Ani reheja ysyry che reraha ha ipypukuveháp aha apa. Ani rehejátei yvykua oñemboty che ári.

17Tupã, ne mborayhu tuichágui ehendu che ñembo'e. Nde che poriahurerekógui ejapysaka che rehe.

18Ani rekañýtei ne rembiguáigui. Pya'e eju che pytyvõ cháke vaípe ajejuhu.

19Eju che rendápe ha che pytyvõ, umi che rayhu'ỹva pógui che pe'a.

20Nde niko reikuaa mba'éichapa che apo'i hikuái. Ñemotĩme niko che rereko ha oñembohory che rehe hikuái. Nde reikuaa mávapa ndaija'éi che rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Atĩ, che py'a yvýre ho'a, che kangypa ha ndaikuaái ajapótava. Opa rupi aheka che rechakuaami vaerã, Ha máva piko opena che rehe?

22Pohã vai omoĩ hikuái che rembi'úpe, ha che yuhéivo ome'ẽ chéve vinágre.

23Imesa kuéra ha opa mba'e hi'ári omoĩva umíva ta ha'e ñuhã chupe kuéra.

24Hesa ta iñypytũ ani haguãtei ohecha. Ta ikangypa ha ta ijaturu hikuái.

25Ejahéi hese kuéra, ha ta nde pochy rendy hendive kuéra.

26Umi hekoha nandi topyta, ha topyta'ỹ avave hóga guýpe.

27Vaípe niko oguereko umi nde reinupãvape, ha oñembohory umívare hikuái.

28Eitypa hi'ári kuéra opa mba'e ivaíva, ha anítei ere hese kuéra ndojapoiha mba'eve ivaíva.

29Héra eipe'a umi oikovétava apytégui, ha ani remoĩ umi heko jojáva ndive.

30Tupã, che niko vaípe ajejopy. Eju che pytyvõ ha che pe'a ko jejopy vaígui.

31Tupã réra aropurahéine. Amoherakuãne ha'e tuichaha.

32Upéva Tupã oguerohoryvéne aikuave'ẽ rangue chupe tóro térã novíllo.

33Imboriahúva ohecha ha ovy'a, ikyre'ỹne umi Tupã rehe ojeroviáva.

34Tupã ojapysaka imboriahúvare, ha nomboykéi umi iñapytĩmby oikóva.

35Yvága, yvy ha umi y tomomba'e Tupãme, ha opa ipype oikóva.

36Tupã oguenohẽne Siónpe upe ojejopy vaihágui, ha táva kuéra Judápe oĩva omopu'ãmba jeýne. Upépe oikóne hikuái ha oñemomba'éne upe yvýre.

37Hembiguái ñemoñare kuérape opytáne, ha upépe oikóne umi héra omomba'éva.

Salmo 70

Tupã eju che pytyvõ

(Salmo 40.13-17)

1*David ojapo vaekue, ñane mandu'a haguã.*

2Tupã, eju che pytyvõ. Che Jára, pya'e eju che renohẽ jejopy vaígui.

3Tojepukapa ha toñeñembohory umi che jukasévare. Tĩndyhápe tokañy umi chéve che rundiséva.

4Ñemotĩme tokañy umi che rehe oñembohorýva.

5Umi ne momba'éva katu tovy'a, akóinte te'i umi nde rehe ojekóva: “Ajépa imba'e porãite Ñandejára”

6Che katu che mboriahu ha vaípe ajejuhu. Tupã, pya'e eju che pytyvõ. Nde hína upe che pytyvõva ha che nohẽva ajejopy vaihágui. Ñandejára, anítei eñeha'arõuka.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Salmo 71

Karai tuja ñembo'e

1Ñandejára, ne rendápe niko aguahẽ, ani che rejátei añemotĩ.

2Che pytyvõ ha che renohẽ ko ajejopy vaihágui, Nde, nde reko jojágui, Che rendu kena, che pe'a jejopy vaígui.

3Nde upe reñangarekóva che rehe, nde guýpe añemo'ã ha nde che renohẽ jejopy vaígui. Nde hína upe che rehe reñangarekóva ha upe che mo'ãva.

4Tupã, che pe'a umi hembiapo vaíva po guýgui, umi iñaña ha che jukaséva po guýgui.

5Nde rehénte voi Tupã che mitã guive ajerovia, nde rehénte voi ajeko.

6Che sy ryépe aime ramo guare upe guivéma voi nde rehe ajeko. Nde upe che renohẽ vaekue che sy ryepýgui, upévare romomba'e guasúne opa árape.

7Heta che recháva opyta ijurujái, ohecha niko vaípe aikoha. Che katu nde pepo guýpe añemo'ã,

8ha ára pukukue ndéve romomba'e ha ha'e ndé nde tuichaha.

9Che tujávo ani che reja rei, che kangývo ani nde resarái che hegui.

10Umi che rayhu'ỹva otaky che rehe, umi che jukaséva he'i kirirĩháme:

11“Tupã niko oheja reíma chupe. Tapeho hapykuéri, pejapyhy. Avave noipytyvõ mo'ãi chupe.”

12Tupã, ani reñemomombyry che hegui. Pya'e eju che pytyvõ.

13Umi che rehe oñemoĩva toñemotĩ ha toñehundi, umi oipotáva ahasa vai tĩndyhápe toiko ha tojepukapa hese kuéra.

14Che katu, nde rehénte ajeroviáne ha ára ko'ẽre ko'ýte romomba'e guasúne.

15Opa árape amoherakuãne, nde ore renohẽha rojejopy vaihágui ha reme'ẽha oréve teko joja. Jepe ko'ã mba'e ndaijái che akãme.

16Amoherakuãne umi mba'e tuichaite rejapo vaekue Ñandejára. Amoherakuãne nde añonteha upe nde reko jojáva.

17Tupã, che mitã rusu guive niko nde che reko mbo'e ha ko'ágã peve amombe'u umi mba'e tuichaite nde rejapo vaekue.

18Ko'ágã niko che tujáma ha che akã iñapatĩ, Tupã, anítei che reja rei. Amombe'úne gueteri umi ou vaerãme umi mba'e pyapy mbaretépe rejapo vaekue.

19Ñandejára, nde reko joja yvágare ojepyso, tuichaite mba'e niko nde rejapo. Máva piko ndéicha Tupã?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Heta mba'e vai ha jepy'apy rupi che mbohasa, ágã amo ipahápe che mopu'ã jeýne. Yvykua ruguágui che renohẽ jeýne,

21ha che moĩ porãvéne ymave guarégui. Upéi ejúne che myangapyhy.

22Arpapu rorýpe romomba'e guasúne, nde hína Tupã ijeroviapy. Mbaraka púpe rogueropurahéine, nde hína Israélpe upe nde reko marangatúva.

23Vy'ápe rogueropurahéine che rekove niko renohẽ ojejopy vaihágui.

24Ára pukukue amombe'úne nde reko jojaha, ha umi oipota vaekue ahasa vai ho'úne ñemotĩ.

Salmo 72

Ñembo'e mburuvicha guasúre

1Tupã, eme'ẽ mburuvicha guasúpe teko joja ha mburuvicha guasu ra'ýpe teko potĩ,

2ikatu haguãicha ne retã oisãmbyhy hekopete, ha imboriahúvape ohecha kuaa.

3Py'a guapy ha teko joja yvytýgui toguejy ne retãgua ári.

4Mburuvicha guasu toñangareko imboriahúvare, tohecha kuaa imboriahúva mitã nguéra, ha tohundi umi chupe kuéra ojopy vaívape.

5Kuarahy ha jasýicha toikove puku opa árape.

6Tojogua ku ama ha ysapýpe pe yvy ha umi ñu omohe'õva.

7Hetãme tojeiko hendapete ha hetã toisãmbyhy jasy oñehundi peve.

8Peteĩ yguasúgui ambue peve upe yvy toĩ ipo guýpe, Éufrates ysyry guive yvy opaha peve.

9Umi yvy ojeiko'ỹha rupi oikóva ha hese oñemoĩva, umíva toñemomichĩ ha toñemoĩ ipo guýpe.

10Mburuvicha guasu Tarsis ha tetã mombyrygua tomba'e me'ẽ chupe opa árape, mburuvicha guasu Sabá ha Sebá pegua tome'ẽ chupe hetã mba'e.

11Opavave mburuvicha kuéra toñemomichĩ henondépe. Opavave tetã nguéra toñemoĩ ipo guýpe.

12Ha'e oguenohẽta imboriahúvape ojerure vove chupe jejopy vaígui, ha oikotevẽvape ndorekóiva mamo oho haguã.

13Oiporiahurerekóne imboriahúvape ha chupe oguenohẽne jejopy vaígui.

14Jejopy vai ha jerereko vaígui oguenohẽne chupe kuéra, umíva rekove ohecha ramo etereígui ha'e.

15Toikove puku ñande ruvicha guasu! Óro Sabá pegua toñeme'ẽ chupe! Opa árape toñeñembo'e hese! Opa árape tojehovasa!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Umi trigoty tomyenyhẽ ñane retã, umi yvyty toñuãmba. Líbano yvytýpe guáicha taheñói umi mba'e ra'ỹi, ha tahi'a heta, ñana hetaháicha.

17Mburuvicha guasu réra topa'ỹ araka'eve, taherakuã kuarahy oñehundi peve. Tetã nguéra tojehovasa ipo rupi, ha umíva tombovy'a chupe.

18Toñemomba'e guasu Tupã Israel Jára, ha'e añoite mba'e hechapyrãva ojapo.

19Héra toñemomba'e opa árape, ha imimbikue tomyenyhẽ ko yvy.

20Ko'ápe opa David, Jesé ra'y, ñembo'e kuéra.

LIBRO 3
(Salmo 73—89)

Salmo 73

Tupã ipy'a porã

1Ajépa ipy'a porã Tupã, Israel ha umi ipy'a potĩva ndive!

2Che katu haimete añepysãnga, michĩ-michĩ ha che pysyrỹi mo'ã,

3ahecha ramógui ha aikoségui umi iñaña ha oñemoha'entese vaicha.

4Chupe kuéra ndoipy'apýi mba'eve, ikyra kyra ha hesãi joa.

5Ha'e kuéra ndoikuaái jehasa asy, térã jejopy vai ambue yvypóraicha.

6Upévare, oñembojeguaka ñemoha'entesépe, ha oñemboao pochy vaípe.

7Ipy'apýgui ñaña mante otyky, ha iñakãme ivaíva ombojere.

8Oñembohory ha oporoja'o rei, ha he'i ha oporojopytaha.

9Iñe'ẽme ondyvu yvágare, ha yvypóra rehe oiko oñe'ẽ rei.

10Upévare, maymáva ohecha ramo chupe kuéra, ha oguerovia joa umi he'íva.

11He'i hikuái: “Tupã nga'u piko oikuaáta”? Ohecháta nga'u piko upe Yvatetegua?

12Péicha niko umi iñañáva, mba'evete ramo guáicha, mba'e reta ombyaty.

13Maerã piko aipo ramo ajapo iporãva, ha che po namongy'a mo'ãi?

14Ko ára pukukue añenupãva, ha pyharevekue katu añembyepoti.

15Ha'e rire ramo ha'e kuéraicha apu'ã vaerã mo'ã ne retã guáre.

16Opáicha añeha'ã aikuaa haguã, ha ndoikéi chéve che akãme.

17Aike rire ae tupaópe ahecha kuaa moõpa oñehundíta hikuái.

18Isỹi hape remoĩ chupe kuéra, ha remyaña oñehundi haguãme.

19Peteĩ tesa pirĩme oñemondyipa ha kyhyjégui omanomba hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Ku ñande képe jahecha ramo guáicha ha ñande páype opa reíva, upéicha repu'ãvo nde Tupã, ha'e kuéra opa rei.

21Che renyhẽ py'arógui ha ñembyasýpe aikómi.

22Ndaikuaái che výro ha che tavyha ha ndaha'eiha mba'evete ne renondépe.

23Che katu ne ndive opa ára aikóne che pógui che rereko.

24Che reko mbo'évo che sãmbyhy, amo ipahávo, jeroviapópe ne rendápe che moguahẽne.

25Nandéirõ piko máva areko yvágape? Ne ndive, mba'e piko chéve ko yvy?

26Jepevénte ikangy che akã ha che rete, Tupã upe che py'a omombaretéva, ha hesénte voi aikotevẽ.

27Umi nde rero'ỹrõva opa vai, nde rehundi umi ne mboykéva.

28Chéve guarã iporãva, che aguĩ Tupãgui. Nde ha'e che Jára, upe che mo'ãva, ha amombe'úne opa mba'e rejapóva.

Salmo 74

Ñembyasy tupao ñehundíre

1Há Tupã! Mba'ére piko ore mboyke opa árape guarã, ha nde pochy nde ovecha kuéra ndive?

2Ne mandu'a kena ne retãre, ne mba'erã rejogua vaekue yma, ha Sión rehe, reiporavo vaekue reiko haguã.

3Eju, ehecha, nde róga ojeitypa vaekue, opa mba'e tupaópe oĩva umi nde rayhu'ỹva ohundipa.

4-5Umi nde rehe oñemoĩva okororõ umi ne momba'éva ijatyhápe, ha upépe ohupi ipoyvi veve mba'e rechaukaha ramo. Oity ramo guáicha ka'aguy,

6hácha ha machéte púpe umi yvyra ojeguapáva ohundi.

7Tata omboja nde tupao rehe yvýre oitypa, ha upéicha nde rérare ojahéi.

8He'i hikuái ore rehe: “Ñahundipa ko'ãva, jahapypa tupao tetãme oĩva”.

9Ndorohechavéi umi mba'e ne rembipota ohechaukáva, ndoroguerekovéi maranduhára, ha ndaipóri oikuaáva araka'e pevépa.

10Araka'e peve piko ore Jára, ñande rehe ojahéita ija'e'ỹva nde rehe? Opa ára piko nde rehe oñe'ẽ vaíta?

11Mba'ére piko nerembohasái nde po oréve, ha reñomi uvei nde ao ryépe?

12Iñepyrũha guive niko nde ore Jára, ore ruvicha guasu. Heta imombe'upyrãva rejapo ko yvy ape ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Yguasu remboja'o mokõi hendápe, ha iñakã rupi reinupã umi mbói jagua ipypegua,

14pe Leviatán reñakã joka tymba ñarõme remombo hembi'urã yvy ojeiko'ỹha rupi.

15Yvýgui renohẽ umi yvu ha ysyry, y pypuku osyry hatãva katu rembohypa.

16Ára ha pyhare hína ne rembiapokue, ha péicha avei jasy ha kuarahy.

17Ko yvýpe reme'ẽ hembe'yrã, ha rejapo ro'y ha ára haku.

18Ne mandu'áke ore Jára nde rehe ojahéi hague nde rehe ija'e'ỹva, ha oĩha heta itavýva oñe'ẽ reíva nde rehe.

19Ani reheja yryvúpe umi ne momba'éva rekove, ha umi imboriahúvagui ani nde resarái.

20Ne mandu'a pe ñe'ẽre ñame'ẽ vaekue ojupe, ko yvy niko henyhẽ oporojukávagui.

21Ikangýva ani oikótei tĩndyhápe, imboriahu ha oiko asýva tomomorã nde réra.

22Epu'ã ore Jára ha emopotĩ nde réra, itavýva niko manté nde rehe oñe'ẽ rei.

23Ani nde resarái umi nde rehe ija'e'ỹva sapukái guasúgui, ha sarambi guasúpe opu'ãva nde rehe.

Salmo 75

Tupã upe ñane mbojovakéva

1*Salmo, Asaf rembiapokue.*

2Há Tupã! Ndéve rogueropurahéi jey-jey. Romomba'éva nde réra ha romyerakuã mba'e hechapyrãva rejapo vaekue.

3Tupã he'i: “Ára che aiporavóvape, aporombojovakéta hekoitépe.

4Yvy ha opa ipype oikóva oryrýi ramo jepe, che ipyenda amoĩ hatãma.”

5Umi ojejapóvape che ha'e: “Ani pejejapo.” Umi heko añávape katu ha'e: “Ani peñembotuichase,

6ani pembohovái Tupãme, ani pende juru guasu.”

7Ñembojovake ndoúi kuarahy resẽ térã kuarahy reike guio, yvy ojeiko'ỹha térã yvyty kuéra guio.

8Tupã ñoite upe oporombojovakéva. Peteĩme ohundi ambuépe katu ohupi.

9Peteĩ kópa Ñandejára pópe oĩ, kaguy ñepohanombyre pype hyjúi, ha opa heko añáva yvy ári guápe, ho'uka huguare peve.

10Che katu opa ára avy'áta, ha Jacob Tupãme aropurahéita.

11Ha'e iñañávape ohundítagui, heko potĩvape ohupíta.

Salmo 76

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tupãre ndaipóri oñemoïva

[1]*Asaf rembiapokue ojepurahéi haguã mba'epu isãvape.*

[2]Tupãme oikuaa opavave Judápe, ha herakuã guasu Israélpe.

[3]Hekoha oĩ Jerusalénpe ha Siónpe hóga.

[4]Upépe ha'e omopẽmba hu'y, tete mo'ãha, kyse puku, ha opa mba'e ñorãirõme ojeporúva.

[5]Nde reko remimbipa Tupã. Nde tuichave umi yvyty ymaite guarégui.

[6]Mba'eta atýra ojepe'a umi ipy'a guasúvagui, ko'ágã okémava opayve'ỹ haguã, ipo jepe ikatuve'ỹva omopu'ã.

[7]Tupã Jacob Jára, nde pochy ramo, kavaju ha kárro kuéra ndaikatu véima oku'e.

[8]Nde heguínte voi ojekyhyje. Nde pochy ramo piko máva ne renondépe opytáta?

[9]Yvága guive reikuaauka ne ñe'ẽ, yvypóra oryryipa ha opyta iñe'ẽngu, Tupã,

[10]repu'ãvo reporombojovake, ha reipytyvõ haguã mboriahúpe

1 ko yvy ári oikóvape.

[11]Umi ko'ágã ipochýva ne momba'éta, ha umi ñenupã rire oikovéva nde rerohorýta.

[12]Peme'ẽ pene ñe'ẽ Tupã pende Járape, ha pejapo peje haguéicha. Peẽ tetã nguéra ijerére peiméva, peju pehepyme'ẽ upe oporomongyhyjévape.

[13]Ha'e oipytu joko umi tetã sãmbyhyhárape, ha mburuvicha guasu kuéra chugui okyhyjepa.

Salmo 77

Che mandu'a Tupã rembiapokuére

[1]*Salmo, Asaf rembiapokue.*

[2]Hatã añembo'e Tupãme, chupe asapukái che rendu haguã.

[3]Añembyasy jave Tupãme ahenói, pyharekue che po amopu'ã manté, ha ndajuhúi pytu'u.

[4]Tupã rehe che mandu'a ha che ãho, ajepy'a mongeta ha che kangypa.

[5]Nde Tupã nda che rejái ake, py'a tarovágui ndaikatúi añe'ẽ.

[6]Che mandu'a yma guarére, che akãme oguereko umi ára ohasa vaekue.

[7]Pyharekue ajepy'a mongeta, ambojere che akãme ha añeporandu:

[8]Ipochyetétama voi piko Ñandejára ñane ndive? Ndohecha kuaa mo'ã véima piko ñandéve?

[9]Na imandu'a véima nga'u piko ñande rehe ajeve hesarái iñe'ẽ ome'ẽ vaekuégui?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Hesarái mba'e piko Tupã imba'e porãha ñane ndive, térã piko ipochýgui na ñande poriahurerekosevéi?

11Ha'e che py'a pýpe: “Upe hasyvéva chéve Tupã hesarái hague ñande hegui.”

12Che mandu'a imombe'upyrã Tupã ojapo vaekuére, ha mba'e hechapyrãva yma guarére.

13Che akãme ambojere opa mba'e ojapo vaekue, ha ajepy'a mongeta hembiapokuére.

14Há Tupã! Ne rembipota niko imarangatu. Ndeichagua, Tupã tuicháva, piko oiméta?

15Nde hína Tupã rejapóva mba'e rechapyrã, ha rehechauka vaekue nde pokatu opa apytépe.

16Nde po rupiete renohẽ ne retãgua, Jacob ha José ñemoñare kuérape.

17Nde rechávo Tupã yguasu oñemondýi, nde rechávo yguasu oryryipa, amo huguaite peve osusũmba.

18Araígui ohekuavo ama, ára osunu, ha ára tiri ojuasasa.

19Ára sunu amo yvágare hyapu, ára tiri yvy ape ohesapepa, yvy katu okuchu ha osusũmba.

20Yguasu rupi rejapo nde raperã, yeta remopa'ũ ha rehasa, ha nde rapykuere ndojekuaái.

21Moisés ha Aarón rupi ovecháicha ne retã reisãmbyhy.

Salmo 78

Umi mba'e Tupã ojapo vaekue hetãre

1Pehendu che retãgua che remimbo'e, pejapysaka ko ha'évare.

2Añe'ẽta peẽme ñe'ẽ poravo pyrépe, amombe'úta peẽme oñemíva yma guive.

3Umi mba'e rohendu ha roikuaáva, ha ore ru kuéra ypykue omombe'u vaekue

4noromokañýi chéne ore ra'y kuéragui. Umi ou vaerãme romombe'úne, Ñandejára reko mimbipa ha ipokatu, ha umi mba'e hechapyrãva ha'e ojapo vaekue.

5Tupã he'i hembipota Jacóbpe, ha Israélpe mba'éichapa oiko vaerã. Ha'e he'i ore ru kuéra ypykuépe ombo'e haguã ko'ã mba'e ita'ýra kuérape,

6upéicha oikuaa haguã umi oúva ha umi hapykuéri jey oúva, ombo'e jey haguã ita'ýra kuérape.

7Tupã rehe ojerovia haguã, ani haguã hesarái hembiapokuégui ha ojapo haguã Tupã rembipota.

8Ani haguã ojogua túva kuéra ypykuépe, tekove iñakã guapy'ỹva ha maymávare opu'ãva, ipy'a mokõiva ha ojerovia'ỹva Tupã rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Efraín ñemoñare kuéra, hu'y ipópe, oguevi ñorãirõháme.

10Tupã ñe'ẽ me'ẽ omboyke ha hembiapoukapy ndojapói.

11Hesarái umi mba'e Tupã ojapo vaekuégui ha umi mba'e hechapyrãva ohechauka vaekuégui.

12Mba'e hechapyrãva Tupã ojapo itúva kuéra renondépe, Soan ñúme, Egíptope.

13Yguasu omboja'o ha ojováre y ojoko, ipa'ũ rupi chupe kuéra ombohasa.

14Árape, chupe kuéra araípe oisãmbyhy, pyhare katu, tata rendýpe.

15Yvy ojeiko'ỹháme ita ojoka ha upégui chupe kuéra omboy'u.

16Itágui yvu omoheñói ha upégui y osryry hatã.

17Ha akóinte iñangaipa hikuái, ha yvy ojeiko'ỹháme upe Yvatete guáre opu'ã.

18Oipy'a ra'ã hikuái Tupãme, ojerurepa rei chupe hembi'urã.

19Oñe'ẽ Tupã rehe he'ívo: “Ikatu nga'u piko Tupã ñane mongaru yvy ojeiko'ỹháme?”

20Añete niko ita oinupãvo y osẽ opa rupi osyry. Ikatúnepa upéicha mbuja ha so'o ho'uka ñandéve?

21Ñandejára ipochy, ohendúvo chupe kuéra, tata rendýicha Israelgua ndive ipochy,

22ndojeroviáigui Tupã rehe ha ndogueroviáigui ikatuha oipytyvõ chupe kuéra.

23Tupã katu oñe'ẽ araípe amo yvate ha oipe'a yvága rokẽ.

24Omongy hi'ári kuéra maná hembi'urã, tembi'u yvága guápe chupe kuéra omongaru.

25Ho'u hikuái mbuja Tupã remimbou rembiapokuéva, hyguãtã meve okaru hikuái.

26Kuarahy resẽ guio ombou yvytu, ha Yvy gotyo guio avei oipejuka,

27ombou chupe kuéra so'o yvy timbóicha, ha yvyku'i y rembe'ýpe guáicha guyra kuéra.

28Ijapytépe kuéra oity umíva, hóga jere kuéra rupi oity.

29Okaru hikuái hyguãtã meve, Tupã ome'ẽva chupe kuéra upe oipotáva.

30Hyguãtã jave hikuái ha oguereko gueteri ijurúpe hembi'u,

31Tupã ojapete hese kuéra ipochy. Umi Israelgua imbaretevéva ojejuka, ha iporavo pyréva omano.

32Opáichavo, iñangaipa jeýnte hikuái, ha umi mba'e hechapyrãva ndogueroviái.

33Peteĩ tesa pirĩme omombyky hekove kuéra, peteĩ tata pejúicha opa rei.

34Tupã ojuka ramo hína chupe kuéra upépe ae imandu'a hese, ha pya'e Tupã gotyo jere.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Imandu'a hikuái Tupã oñangarekoha hese kuéra, Tupã Yvatetegua oguenohẽha jejopy vaígui chupe kuéra.

36Ijurúpente chupe omomba'e, juru he'ẽnte ha'e kuéra oiporu,

37ipy'a pýpe katu hova mokõi ha ñe'ẽme'ẽgui ojei.

38Ha Tupã, ipy'a porãgui oheja rei chupe kuéra hembiapo vaikue. Ohundi rangue chupe kuéra, jey-jey ojejoko, ha pochýpe noñeme'ẽmbái.

39Tupã imandu'a yvyporanteha umíva, opa reíva yvytúicha, ohasa ha ndouvéiva.

40Mbovy jey piko opu'ã hese, ha oipy'apy chupe yvy ojeiko'ỹháme?

41Jey-jey oipy'a ra'ã Tupãme. Ombopochy rasy imarangatúva Israel guápe.

42Naimandu'ái mba'éichapa ha'e oguenohẽ chupe kuéra ijopyha po guýgui.

43Mba'e hechapyrãva ha'e ojapo Egíptope, ha mba'e ojehecha'ỹva Soan ñúme.

44Ysyrýgui ojapo tuguy ha ndaikatuvéi hi'ýgui ojey'u.

45Mbutu ñarõ ombou chupe kuéra, ha ju'ieta sarambi ojapóva hese kuéra.

46Tukueta ikokue omoperõ ha ho'upa hy'ái repykue.

47Amandáu ohundi iparralty ha eláda yva kuéra ohapypa.

48Ivaka kuéra ombohasypa, ha ijovecha kuéra ára tiri ojukapa.

49Tupã ipochy hendy, ha oity opaichagua ivaíva.

50Ojora hi'ári kuéra ipochy ndohejái avavépe hekove, oheja uvei omano.

51Ojuka opa Egiptogua ra'y ypykue oĩ haguéicha.

52Upégui hetã guápe oguenohẽ, ha ovecháicha oisãmbyhy yvy ojeiko'ỹha rupi.

53Oisãmbyhy chupe kuéra okyhyje'ỹ haguãicha, ha umi imuñaharépe yguasúpe ojaho'i.

54Ijyvy marangatúpe chupe kuéra ogueraha, ha upe yvyty rehe ha'e oñemomba'e.

55Tetã nguéra omosẽmba hetãgua renonderãgui. Chupe kuéra upe yvy omboja'o oitývo po'a, ha ome'ẽ peteĩ-teĩme ijyvyrã.

56Ha'e kuéra oipy'a ra'ã Tupã Yvatete guápe ha opu'ã hese. Ndojapói hembiapoukapy.

57Itúva kuéra ypykuéicha ojeheja Tupãgui ha hu'y oho karẽ vaicha opia tape porãgui.

58Ombopochy chupe hikuái omopu'ãvo altar tupã gua'úpe umi ijyvateha rupi ha umíva omomba'évo, omoñeko'õi Tupãme.

59Tupã ipochy ohechávo ko'ã mba'e, ha mba'eve ndoikuaasevéi Israélgui.

60Osẽ oho Silógui, hekoha oĩháme, upe ha'e oikoha yvypóra apytépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

61Oheja ho'a ambue tetãgua pópe ikarameguã, ipokatu ha heko mimbipa rechaukaha.

62Ipochy etereígui hetãgua ndive oheja chupe kuéra ojejukapa kyse pukúpe.

63Karia'y kuéra omanomba ñorãirõháme, ha opa purahéi kuñataĩ nguéra omenda mo'ã vaekuépe.

64Pa'i kuéra kyse pukúpe ojejukapa ha hembireko kuéra ndaikatúi oguerombyasy.

65Tupã katu opu'ã ku okehágui opáyrõ guáicha, ku oñorãirõva ojera ramo guáicha kaguy ho'u rire,

66ondyry umi hese oñemoĩvare, omboguevi chupe kuéra, ñemotĩrã opyta haguãicha opa árape.

67José róga guágui mba'eve ndoikuaaséi. Efraín ñemoñarépe ndoiporavói,

68Judá ñemoñarépente oiporavo, ha yvyty Sión, ha'e ohayhúva.

69Omopu'ã hogarã yvágaicha ijyvatéva ha omohenda ko yvy oĩ hatãháicha.

70Hembiguái Davídpe oiporavo, ovecha apytégui chupe oguenohẽ.

71Ovecha rapykuéri oikohágui chupe ohenói, oñangareko haguã hetã guáre, oisãmbyhy haguã Israel guápe.

72Py'a porãme David oñangareko Tupã retãre, ha ha'evégui oisãmbyhy porã chupe kuéra.

Salmo 79

Ñembyasy Jerusalén oñehundi haguére

1Há Tupã! Umi nde rehe ojerovia'ỹva oike ne retãme, nde tupao marangatu omongy'a, Jerusalén oitypa ha yty atýra oheja.

2Ne rembiguái kuéra re'õngue yryvu rembi'urã oheja hikuái, ha umi nde rehe ojeroviáva ro'okue tymba ñarõme ho'u haguã.

3Huguykue ýicha oñohẽ hikuái Jerusalén jerére, Ha mávapa umi te'õngue oñotỹta?

4Umi ore jere rupi oikóva oñembohory ore rehe. Ojepukapa niko ore rehe opa rupi.

5Há Tupã! Araka'e peve piko nde pochýta ore ndive? Nde pochykue piko tatáicha ojepotáta?

6Nde pochýna ambue tetã nguéra ndive, umi nde rehe ojerovia'ỹva ha na ne momba'e guasúiva.

7Umíva niko omokõ Israel guápe, ha sarambikuépe oheja ko ne retã.

8Ani rejopy ore ndive ore ru kuéra ypykue rembiapo vaikuére. Pya'e kena ore poriahurereko, cháke vaípe rojecha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Tupã, eju ore pytyvõ, nde upe ore renohẽva jejopy vaígui. Nde réra rehehápe, eju ore pytyvõ ha eheja rei oréve ore angaipa.

10Mba'ére piko he'íta umi nde rehe ojerovia'ỹva: “Moõ piko oime Tupã?” Ore resa renondépe ha opa tetã nguéra ohecha haguã emyengovia umi oñohẽ vaekuépe, ne rembiguái ruguy.

11Toguahẽ ne rendaitépe umi iñapytĩmby oikóva rembijerure, ha nde pyapy mbaretépe eipytyvõ umi ojejukátavape.

12Ejahéi jo'a-jo'a umi tetã ore jere rupi oikóvape opa umi mba'e nde rehe ojapo vaekuére.

13Ore niko ne retã. Ore umi nde ovecha, ha nde ore rerekua. Opa árape romomba'éne, ha rogueropurahéine opa árape.

Salmo 80

Tupã eju ehecha kuaa oréve

1*Salmo, Asaf rembiapokue.*

2Israel rerekua ore rendu kena. Nde reisãmbyhýva José ñemoñarépe ovecha atýicha, ha reguapýva umi tekove ipepóva ári, ehechauka nde pokatu.

3Ehecha kuaa kena Efraín, Manasés ha Benjamín ñemoñarépe, ehechauka oréve ne mbareteha ha eju ore pytyvõ.

4Há Tupã! Roikose jey niko ymave guaréicha. Ehecha kuaána oréve, rojei haguã jejopy vaígui.

5Tupã, ore Jára, nde pu'akapáva, Araka'e peve piko ne mbopochýta umi ne retãgua ñembo'e?

6Tasẽ mante re'uka chupe kuéra opa ára, ha tesaýpe remboy'u jey-jey.

7Umi tetã ore jere rupi oikóva oñe'ẽ ore rehe, ha umi ore rayhu'ỹva oñembohory joa ore rehe.

8Há Tupã! Roikose jey niko ymave guaréicha. Ehecha kuaána oréve, rojei haguã jejopy vaígui.

9Egíptogui reraha vaekue peteĩ parral, remosẽmba tetã nguéra ha hendaguépe reñotỹ.

10Yvy rehapyaty ijerekuévo. Upépe oñembohapo ha ojaho'ipa upe yvy.

11Yvyty oñuãmba ha yvyra ijyvatevéva omo'ã.

12Hakã oguahẽ yguasu ha Éufrates ysyry peve.

13Há Tupã! Mba'ére piko reitypa ikorapy jere ha opa ohasáva hi'a oipo'o?

14Kure ka'aguy ou ojo'opa, tymba kuéra ñumegua okaru hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Tupã nde pu'akapáva, eju jey ore rendápe. Amo yvága guive emaña ore rehe. Eju
ehecha parralty,

16nde poite rupi reñotỹ vaekue ha nde voi remongakuaa vaekue.

17Ehundi nde pochýpe umi oity ha ohapypa vaekuépe.

18Nde po toĩ nde akatúa pegua ári, upe ne rembiporavo remombarete vaekue.

19Upéicha ramo ndorojeréi chéne nde hegui. Eheja toroikove ha toromomba'e nde
réra.

20Há Tupã! Roikose jey niko ymave guaréicha. Ehecha kuaána oréve, rojei haguã
jejopy vaígui.

Salmo 81

Purahéi aretépe guarã

1*Asaf rembiapokue.*

2Vy'apópe pepurahéi Ñandejárape, ha'e hína upe ñane mombaretéva. Perosapukái
Jacob Tupãme.

3Pepurahéi mba'epu pararã rorýpe, mbaraka ha arpapu toñehendu.

4Turu toñembopu jasy ra'ýpe, ha jasy renyhẽme avei upe ñande arete guasu árape.

5Kóva hína tembiapoukapy Israélpe guarã, Tupã ome'ẽ vaekue Jacóbpe. Upéicha ha'e
he'i vaekue Josépe osẽ ramo guare Egíptogui.

6Ahendu oñe'ẽva ha ndaikuaái mávapa. He'i:

7“Ne rembiapo pohýi ambovevýi ndéve, ha ajaka nde pógui amboguejy.”

8Rejejopy vai jave, chéve resapukái ha che roipe'a upe reime vaihágui. Ára sunúgui
ndéve añe'ẽ ha roipy'a ra'ã Meribápe.

9Che retã, ehendu ko ha'éva ndéve. Rejapo nga'u ra'e upe ha'éva ndéve Israel.

10Ani pende apytépe pereko ambue tupã, ani pemomba'e tupã mombyrygua.

11Che hína Tupã nde Jára roguenohẽ vaekue Egíptogui. Ejejuru pe'a ha che
romohyguãtãne.

12“Che retãgua katu na che renduséi, Israel ndojaposéi upe chupe ha'éva.

13Upévare aheja chupe kuéra ojapo ojaposéva. Iñakãre oiko hikuái.

14Che rendu nga'u ra'e umi che retãgua, ha Israel oiko che aipotaháicha.

15Peteĩ tesa pirĩme ahundíne hese kuéra ija'e'ỹvape, ha ajahéine umi hese kuéra
oñemoĩvare.”

16Umi Tupãme ohayhu'ỹva oñemomirĩne, ha umíva oñehundi eténe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Hetã guápe katu Tupã omongarúne trígo porãme, ha omohyguãtãne eíra ka'aguýpe.

Salmo 82

Tupã ombojovake tupã nguéra

1Tupã opu'ã tupã nguéra atýpe ha oñehenduka ha ombojovake chupe kuéra.

2“Araka'e pevépa peporombojovakéta hekope'ỹ ha pembojeroviáta iñañávape?

3Peipytyvõ umi ha'eño ha ityre'ỹvape, pehecha kuaa imboriahu ha ojejopy vaívape.

4Peipytyvõ umi ikangy ha imboriahúvape, ha peipe'a chupe kuéra umi hembiapo vaíva po guýgui.”

5“Pende tavy ha mba'eve ndapeikuaái, peiko ramo guáicha pytũ guýpe. Yvy amo huguaite guive osusũ.

6Che ha'e pende rehe: ‘Tupã niko peẽ, upe Yvatete oikóva ra'y.’

7Amo ipaháp e yvypóraicha jeýnte pemanóta, peñehundíta mburuvicha kuéra oñehundiháicha.”

8Tupã, epu'ã embojovake ko yvy. Nde hína opa tetã nguéra jára.

Salmo 83

Tupã eju eipytyvõ ne retã guápe

1*Salmo, Asaf rembiapokue.*

2Tupã, ani rekirirĩtei, ani repyta mba'eve rejapo'ỹre.

3Nderehechái piko umi nde rayhu'ỹva opu'ãha nde rehe, ha mba'éichapa ndehegui ojetyvyro.

4Ne retãgua rehe oñemoĩ hikuái, umi ne rakate'ỹhare.

5He'i hikuái: “Jaha ñahundi upe hetã ikatu haguã Israel tesaráipe opyta.

6Ome'ẽ ojupe oñoñe'ẽ peteĩcha nde rehe opu'ã haguã.

7Umíva hína: Edomgua ha Ismael ñemoñare, Agar ha Moab ñemoñare.

8Avei Guebal, Amón ha Amalecgua, filistéo kuéra ha umi Tírope oikóva.

9Asiriagua jepeve opu'ã hendive kuéra ha oipytyvõ Lot ñemoñare kuérape.”

10Ejapo hese kuéra Madián rehe rejapo haguéicha, rejapo haguéicha Sísara rehe, ha rejapo haguéicha Jabín rehe ysyry Quisónpe.

11Umíva niko Endórpe oñehundipa vaekue, ha hete kuerakue yvy ombyavevo.

12Huvicha kuérare ejapo Oreb ha Zeeb rehe rejapo haguéicha, ha poguasu kuérare ejapo Zébah ha Salmuná rehe rejapo haguéicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Umíva niko he'i vaekue: “Jaha ñañemomba'e umi ñu Tupã mba'évare.”

14Tupã, eheja tojapajeréi yvyra rogue pirukuéicha, yvytu togueroveve kapi'i pirukuéicha.

15Ku tata ka'aguýre osununúva ha yvytýre opu'ã vaicha,

16upéicha hi'ári kuéra ejeity toñemondýi nde yvytu ratãgui.

17Tupã, totĩ hikuái opytávo, upéicha ramo ikatúne ne rendápe oñemboja.

18Toñemotĩ opa árape guarã, kyhyjégui toikuaave'ỹ ojapo vaerã ha tomano.

19Upéicha ramo oikuaáne ne añonteha Tupã, ne añonteha upe Yvatetegua ko yvy jerekuévo.

Salmo 84

Tupaópe aimese

1Salmo, Coré ra'y kuéra rembiapokue.

2Javy'aite piko nde rópe Tupã opa mba'e Jára.

3Che py'aite guive che ãho nde tupao róga guýre. Che py'aite guive hi'ãnte chéve apurahéi Tupã oikovévape.

4Guyra'i jepe ojuhu hogarã, ha mbyju'i ojaitypo haguã, nde altar ypy rupi oja haguãme hupi'a, Tupã, opa mba'e jára, Tupã, che ruvicha guasu.

5Ovy'aite vaerãpa umi nde rógape oikóva ha opa ára nde reropurahéiva!

6Ovy'aite vaerãpa umi nde pype ojuhúva pytyvõ oñepyrũvo oguata nde rape rupi.

7Ohasávo ñu Tesay hérava rupi umi yvu opupupa, ha ama ho'a ñepyrũva opa mba'e omoheñói.

8Imbaretevéne ohóvo hikuái, oguahẽ meve Siónpe, ha Tupãme ohecha.

9Tupã ore Jára, nde pu'akapáva, ehendu che ñembo'e. Che rendu Tupã, Jacob Jára.

10Tupã, eipytyvõ ore ruvicha guasúpe, ehovasa ne rembiporavópe.

11Aikoseteve peteĩ árante jepe nde róga guýpe, aiko rangue mil ára oimehápe rei. Aikoseve nde róga rokẽ rerekuárõ, aiko rangue iñañáva róga guýpe.

12Ñandejára niko kuarahýicha ñande resape ha oñangareko ñande rehe. Ha'e ñande rayhu, ñane mbojerovia ha ohovasa mayma heko porãvape.

13Ore Jára nde pu'akapáva, ovy'aite vaerãpa umi nde rehe ojeroviáva!

Salmo 85

Ore Jára ore mopu'ã jey

1*Salmo, Coré ra'y kuéra rembiapokue.*

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Ore Jára, nde py'a porã vaekue ne retã ndive, Jacob ñemoñarépe tetã mombyrýgui regueru jey.

3Nde resarái vaekue ne retã reko vaígui, iñangaipa reheja rei chupe kuéra.

4Nde pochýgui repoi vaekue, ha reheja ne ñeko'õigui.

5Ore Jára, ore renohẽva jejopy vaígui, ore mopu'ã jeýna ha anive nde pochy ore ndive.

6Nde pochy piko ndopa mo'ãi voi? Opa ára piko nde pochýta ore ndive?

7Ndereheja mo'ãi piko roikove, ore ne retãgua rovy'a haguã?

8Ore Jára, ore poriahurereko kena ha ore renohẽ jejopy vaígui.

9Ajapysakáta Tupã he'ívare. Ha'e he'i ome'ẽtaha py'a guapy hetãme ha umi hese ojeroviávape anive haguã ojavy hikuái.

10Hi'aguĩ ára ha'e oguenohẽ haguã jejopy vaígui umi chupe omomba'évape. Tupã, nde reko mimbipa ojekuaáne ore yvýpe.

11Mborayhu ha añete oñuguãitĩne, py'a guapy ha teko joja oñoañuáne.

12Añete heñóine upe yvýgui, ha teko joja yvágagui oma'ẽne.

13Ñandejára, ha'ete voi ome'ẽta ñandéve iporãva, ha ko ñande yvy ome'ẽta hi'a.

14Teko joja ohóne henonderã, ombosako'ívo chupe haperã.

Salmo 86

Mboriahu ñembo'e

1Che rendu kena Tupã. Mboriahu niko che ha vaípe ajecha.

2Eñangareko che rehe, nde rehe niko ajerovia. Eipe'a jejopy vaígui ne rembiguái nde rehe ojeroviávape.

3Che poriahurereko kena Tupã, ndéve ajerure asy ára pukukue.

4Che mbopy'a rory Tupã, ne rendápe che ñembo'e amoguahẽ.

5Tupã, nde niko ne mba'e porã ha reheja rei oréve ore rembiapo vaikue. Ne renyhẽ mborayhúgui umi ne momba'évape guarã.

6Há Tupã, ehendu che ñembo'e. Ejapysaka ko ndéve ajerure asývare.

7Ndéve añembo'e asy aime vai jave nde che pytyvõgui.

8Ore Jára, ndaipóri ndeichagua tupã. Ndaipóri ojapóva umi mba'e nde rejapóva.

9Ore Jára, opa tetã niko ne rembiapokue, oúne oñesũ ne renondépe ha ne momba'e guasúne hikuái,

10nde tuicha ha rejapógui mba'e hechapyrãva. Nde añónte niko Tupã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Há Tupã, ehechauka chéve nde rape ikatu haguã aiko nde reipotaháicha. Che mbopy'a peteĩ nde réra amomba'e haguã.

12Tupã che Jára, che py'aite guive ndéve apurahéine ha nde réra amomba'éne.

13Nde niko che rayhu eterei, nde rehejái vaekue ha'a omanóva ohohápe.

14Há Tupã! Umi oñemoha'enteséva opu'ã che rehe, umi teko vai atýra che jukase, nde hegui oikuaase'ỹ rehe mba'eve.

15Nde katu che Jára, Tupã reporombyasy katúva ha nde py'a porãva, nde pochy kuaa'ỹva ha reporohayhu etéva, ha avavépe neremboykéi.

16Ema'ẽ che rehe ha che poriahurereko, che renohẽ jejopy vaígui ha che mombarete.

17Ehechauka chéve ne py'a porãha che ndive, upéicha ramo umi che rayhu'ỹva opytáne otĩ, ohechávo nde che pytyvõ ha che mbovy'aha, Tupã.

Salmo 87

Purahéi Siónpe

1Tupã omopu'ã hogarã umi yvyty marangatúpe.

2Opa Israel táva apytégui Sión hína upe ha'e ohayhuvéva.

3Heta mba'e neporãva niko oje'e, nde rehe, Tupã táva:

4“Egipto ha Babilonia ne ndive oĩ. Filistea, Tiro ha Etiopía nde rehegua voi.”

5Kóicha oje'éne táva Sión rehe: “Kóva ha amóva niko upépe ára resa ohecha vaekue. Upe Yvatetegua, ha'ete voi, pe táva omopu'ã.”

6Tupã omoĩvo tetã nguéra réra kuatiáre, he'íne umívare: “Kóva niko upépe ára resa ohecha vaekue.”

7Purahéi ha jerokýpe he'i joáne hikuái: Ko'ápe ajuhu opa mba'e iporãva.

Salmo 88

Tupã, mba'ére piko rejahéi che rehe?

1*Hemán rembiapokue, hasýva ha ohasa asýva peguarã.*

2Tupã che Jára, che renohẽva jejopy vaígui, ára aha pyhare niko ndéve asapukái.

3Ejapysaka nga'u che rehe ha rehendu che rembijerure!

4Mba'e vai mante ojejapete che rehe ha amanótantema voi.

5Che piru che kã ha omano vaekuéichama ajerereko.

6Te'õngue apytépe añemombo ha umi ñorãirõme ojejuka vaekuéicha yvy kuápema aime. Umívare niko nde na ne mandu'a véima, nde pógui ojepe'a haguére.

7Yvykua ruguápe niko che mombo, umi ipypuku ha iñypytũveha rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Nde pochykue añandu che apére, ipohýi ha che mbopytupáta.

9Che irũ nguéra remondyipa che hegui, ojeguarupa che hegui hikuái. Aiko iñapytĩmby mamove nda che jái.

10Rasa che rasẽgui ndahecha porã véima. Ára ko'ẽre niko ndéve asapukái Tupã, ha yvágare che pojái.

11Nde pokatu nga'u piko rehechauka omano vaekuépe? Te'õngue piko opu'ãva ne momba'e guasu?

12Ne mborayhu ha nde reko jeroviaha nga'u piko ojekuaa omanóva oĩháme?

13Umi iñypytũháme opa mba'e opaháp̃e tesaráipe: piko ojekuaa umi mba'e hechapyrãva nde rejapóva?

14Che katu che Jára, ndéve ajerure asy, ko'ẽ vove ndéve añembo'e.

15Che Jára, mba'ére piko che mboyke? Mba'ére piko rekañy che hegui?

16Che mitã guive che rasy ha vaípe ajecha, nde che mondýi ha che mbopy'a tarova.

17Reity che ári nde pochy, che mondýi ha che rundi.

18Ára pukukue ýicha osyry ha che añuãmba.

19Che irũ nguéra ha umi ahayhúva nde reipe'apa che hegui, ha pytũmbýpe añe'ẽ cheño rei.

Salmo 89

Tupã ome'ẽ iñe'ẽ Davídpe

1*Etán rembiapokue.*

2Tupã, opa ára aropurahéita ne mborayhu tuichaiteha. Opavavépe aikuaaukáta nde reko jeroviaha.

3Aikuaaukáta ne mborayhu mba'e opa'ỹvaha, nde reko jeroviaha naiñambueivaha, naiñambueiháicha upe yvága.

4Nde ere vaekue: “Che ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ che rembiporavópe. Kóicha ha'e vaekue che rembiguái Davídpe:

5‘Ne ñemoñare ndopa mo'ãi araka'eve, ha'e kuéra mburuvicha guasúta ojoapykuéri nde rire.’”,

6Che Jára, yvága tomomba'e ne rembiapokue, ha imarangatúva aty nde reko jeroviaha.

7Che Jára, máva piko ne mbojoja amo yvate? Máva piko ndéicha umi yvágape oikóva apytépe?

8Tupãgui ojekyhyje imarangatúva apytépe. Ndojekyhyjéi avave ijere rupi oĩvagui ojekyhyjeháicha chugui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Tupã ore Jára, nde pu'akapáva, Máva piko ndéicha? Nde ne mbarete, ha nde reko jeroviaha ne añuãmba.

10Yguasu niko oĩ nde po guýpe, ipochy ramo, nde remokirirĩ.

11Pe tymba ñarõ y pegua te'õnguéicha yvýre reipete. Umi nde rehe oñemoĩva remosarambi nde pyapy mbaretépe.

12Yvága niko ne mba'e ha ko yvy avei. Ko yvy ne rembiapokue ha opa mba'e ipype oĩva.

13Nde rejapo Yvatévo gotyo ha Yvy gotyo, yvyty Hermón ha Tabor nde réra ogueropurahéi.

14Nde po ha nde pyapy imbarete, yvate nde akatúa rehupi.

15Teko jojápe ha hekopete rejapo opa mba'e, ne mborayhu ha nde reko jeroviaha ojekuaa umi mba'e rejapóvape.

16Che Jára, ovy'aite vaerãpa pe tetã torypápe ne momba'e kuaáva, ha oguatáva nde resa renondépe,

17nde rérape ovy'a opa ára, ha nde reko joja omokyre'ỹ chupe kuéra.

18Nde remombarete ha rembotuicha chupe, ha remombareteve katu ne py'a porãgui hendive.

19Ore Jára, nde remoĩ oñangareko vaerã ore rehe, remoĩ oréve ore ruvicharã nde ha'égui Israelgua imarangatúva.

20Yma rejechauka vaekue umi nde rehe ojeroviávape ha ere vaekue: “Kuimba'e ikatupyrývape aipytyvõ, iporavopyrévape ahupi.

21Che rembiguái Davídpe ajuhu ha añohẽvo iñakãre ñandy ryku marangatu amoingo mburuvicha guasúrõ.

22Chupe opa ára aipytyvõne ha amombareténe.

23Hese opu'ãva ndaipu'akái chéne hese, ndojopýi vai chéne chupe iñañáva.

24Hese opu'ãvape hovake ahundíne, hese ija'e'ỹva yvýre aitýne.

25Chupe ahayhúne ha namboykéi chéne, ha che rupi imbaretevéne uvei.

26Yguasu Mediterráneo guive Éufrates ysyry peve amoĩne ipo guýpe.

27He'íne chéve ha'e: ‘Nde hína che ru, Tupã che renohẽva jejopy vaígui ha reñangarekóva che rehe.’

28Ajapóta chupe che ra'y ypykue, mburuvicha guasu tuichavéva yvy ári.

29Chupe ahayhúne opa ára, che ñe'ẽ chupe ame'ẽva rehe napyrũi chéne.

30Iñemoñare hendaguépe oguapýne opa ára, yvága oiko aja.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Ha'e kuéra omboyke ramo che rembiapoukapy, ha ndojapói ramo che rembipota,

32ha'e kuéra omboyke ramo che ñe'ẽ, ha ndojapói ramo umi mba'e che aipotáva,

33che rehe opu'ã haguére tukumbo ambopúne ijapére, ha teju ruguáipe amyengoviáne hembiapo vaikue chupe kuéra.

34Che mborayhu David rehe katu ndopái chéne, che reko jeroviaha ndahekýi chéne.

35Che ñe'ẽ chupe ame'ẽ vaekuére napyrũi chéne, ha ndahejái chéne ajapo'ỹre umi mba'e ha'e vaekue chupe.

36Che, che marangatúva, ame'ẽma che ñe'ẽ: “Nda che japúi chéne Davídpe.”

37Iñemoñare hendaguépe oguapýtane opa ára, kuarahy omimbi aja,

38jasy ohesape aja, ha yvága oiko aja.”

39Nde katu nde pochy, remboyke ha remomichĩ ne rembiporavópe.

40Repyrũ ne ñe'ẽre reme'ẽ vaekue ne rembiguáipe, yvýre reipete mba'e jegua iñakãre oĩva.

41Itápia kuéra rembokua, ha itáva kuéra yvýre reitypa.

42Opa ohasávante oike omonda, ha ijere rupi oikóva hese opukapa.

43Nde rupi umi hese ija'e'ỹva ipu'aka hese, ha umívape nde rembovy'a.

44Ikyse puku kuéra rehãingapa chugui, ha ñorãirõme nereipytyvõi.

45Tuicha remomichĩ chupe, ha mburuvicha guasuhágui reity yvýre.

46Hekove remombyky, ha ñemotĩ mante re'uka chupe.

47Há che Jára! Araka'e peve piko rekañýta che hegui? Nde pochy piko hendýta che rehe tatáicha?

48Há che Jára! Ne mandu'a kena mbykyha che rekove. Yvypóra ne rembiapokue ndoikove pukuiha.

49Máva piko umi omano'ỹva, térã ndohóiva omanóva ohoháp̃e?

50Há che Jára! Mba'e piko oiko ra'e ne mborayhu tenonderégui, ha nde reko jeroviaha David ndive?

51Há che Jára! Ne mandu'a kena mba'éichapa ojejahéi ne rembiguáire. Che apére niko ho'apa umi ñe'ẽ vai.

52Há che Jára! Upéicha niko ojahéi ore rehe umi ore rehe ija'e'ỹva. Péicha ojahéi hikuái ne rembiporavópe.

53Ñandejárape ñamomba'e opa ára. Toñemomba'e Ñandejára.

LIBRO 4

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(Salmo 90—106)

Salmo 90

Mbyky ñande rekove

1Ore Jára, nde upe ore mo'ãva opa ára, ha ymaite guive.

2Umi yvyty opu'ã mboyve, ko yvy ojejapo mboyve, ymaite guive opa árape guarã, nde hína Tupã.

3Nde upe yvypórape remondóva oiko haguã chugui yvy chupe kuéra erévo: “Tapeho jey yvýpe pepa.”

4Mil áño niko ndéve guarã ku ára ohasa vaekuéicha, opa jeýmava, térã ku pyhare mbykýicha, pya'e ohasáva.

5Ku jake ramo guáicha sapy'aite reraha chupe kuéra, ku ñana heñói vaicha, ko'ẽ vove.

6Pyhare heñói ha ipoty, ka'aru haviru ha ipiru.

7Nde pochy niko ore porupa, ha ndoroikuaái upe rojapótava.

8Ore rembiapo vaikue remoĩ ne renondépe, ha umi ñemiháme roguerekóva rehechapa.

9Nde pochýgui ore ndive remombyky ore rekove, ha áño rohasáva ore pytúicha mbyky.

10Amo 70 áño rupi jaikove, imbaretevéva ohupyty 80, heta ñamba'apo pohýi ha jahasa asy rei, umíva pya'e ohasa ha upéicha avei ñande rekove.

11Mávapa oikuaáta mba'eichaitépa reporomongyhyje nde pochy vai ramo?

12Ehechauka oréve ore rekove mbykyha ikatu haguã ore akã guapy.

13Ore Jára, eju ore rendápe! Araka'e peve piko reñeha'arõukáta? Ore poriahurerekóna. Ore niko ne rembiguái hína.

14Ára ko'ẽre ore myenyhẽ ne mborayhúgui ikatu haguã ore py'a rory roikove aja pukukue.

15Umi ára nde ore mbohasa vai haguére, umi áño ore jopy vai haguére, emyengovia oréve ára porãme.

16Ne rembiguái kuéra apytépe tojehecha ne rembiapo, ha ita'ýra kuéra apytépe nde reko mimbipa.

17Tupã Ñandejára imba'e porãva ta ñande rovasa ha ta ñane pytyvõ ñasẽ porã haguã opa mba'épe.

Salmo 91

Ñandejára ñane mo'ã

1Upe oikóva upe Yvatetegua ãme, ha oñemoĩva upe Ipu'akapáva guýpe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[2]he'i Ñandejárape: “Tupã, nde hína upe che mo'ãva, nde rehe che ajerovia.”

[3]Ndohejái chéne re'a ñuhãme, térã mba'asy oporojukávape.

[4]Nde aho'íne ipepópe ha iguýpe reñemo'ãne. Heko jeroviaháva oñangarekóne nde rehe.

[5]Pyharekue nderekyhyje mo'ãi mba'eve oporomondýivagui ha arakue hu'y ojepoívagui.

[6]Nderekyhyje mo'ãi mba'asy pyhare oguahẽvagui, térã araitépe oporojukávagui.

[7]Nde asu gotyo omano ramo mil, ha nde akatúa gotyo 10 mil, ndéve mba'eve ndojehúi chéne.

[8]Nde resahóvo hese kuéra rehecháta mba'éichapa oñemyengovia heko vaívape hembiapo vaikue.

[9]Ñandejára nemo'ã haguére ha upe Yvatetegua oñangareko haguére nde rehe,

[10]mba'eve ivaíva ndojehu mo'ãi ndéve, mba'asy noguahẽ mo'ãi nde rógape.

[11]Tupã he'íta hemimbou kuérape oñangareko haguã nde rehe mamo reikoha rupi.

[12]Ha'e kuéra ipópe nde rerekóta ani haguã reñepysãnga mba'eveichagua itáre.

[13]Jaguarete ha mbói apyte rupi reguatáne, jaguarete ra'y rusu ha opaichagua mbóire repyrũmbáne.

[14]“Ha'e oñemoĩgui che pópe anohẽta chupe jejopy vaígui, ha'e che kuaágui añangarekóta hese.

[15]Ajapysakáta hese chéve oñembo'évo, ojejopy vai ramo hendive aiméta che. Añangarekóta hese ha amoherakuã porãta.

[16]Amoingove pukúta chupe ha ovy'áta anohẽvo chupe jejopy vaígui.”

Salmo 92

Heko jojáva purahéi

[1]*Purahéi pytu'uha árape guarã.*

[2]Ajépa iporãite reñemomba'e guasúrõ, ore Jára. Ajépa iporãite nde réra ojereropurahéi ramo Tupã Yvatetegua.

[3]Ne mborayhu aropurahéita pyhareve, ha nde reko jeroviaha pyharekue,

[4]árpa ha mbaraka púpe.

[5]Ore Jára, umi mba'e rejapóva che mbovy'a, ne rembiapokue vy'a pópe aropurahéita.

[6]Ore Jára, ajépa tuichaite umi ne rembiapokue, ha mba'eichaitépa hypy'ũ umi ne rembipota.

[7]Umi ivýrova añónte ko'ã mba'e ndoikuaái, itavývante ko'ã mba'e ndohecha kuaái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ñanáicha umi hembiapo vaíva opu'ã ramo, ha iñañáva jajuhu ramo opa rupi rei, oñehundiete haguãnte ko'ãva oĩ.

9Nde katu ore Jára, opa árape amo yvate reime.

10Ore Jára, ehecha mba'éichapa oñehundi umi nde rayhu'ỹva, ha mba'éichapa isarambi umi mba'e vai apoha.

11Tóro ñarõicha che mombarete, che akãre reñohẽ ñandy ryku ryakuã porã.

12Ahecháne oñehundi ramo umi che rehe oñemoĩva, ahendúne hasẽ ramo umi tekove ahẽ.

13Ku mbokaja ipotývaicha opu'ãta imarangatúva ha tajýicha oikove pukúta.

14Ojoguáta umi yvyra oñeñotỹva Ñandejára tupaópe ha umi Tupã rogaguy rupi ipotývape.

15Ituja rire jepe hi'áne ha akóinte imbarete ha hovyũ asýne.

16Upéicha ohechaukáne Ñandejára, upe che rehe oñangarekóva, heko jojaha ha ndaiporiha hese ja'e vaerã.

Salmo 93

Mburuvicha guasu hína Ñandejára

1Mburuvicha guasu hína Ñandejára. Ñandejára oñeñuã mimbipápe ha ojeku'akua pokatúpe. Hatã yvy omohenda, ndoku'éi chéne araka'eve.

2Upe nde guapyha oĩ ymaite guive ha nde katu opa ára reikove.

3Ore Jára, umi ysyry niko okororõ, umi ysyry hatã hyapu.

4Nde katu ore Jára, amo yvate, ne mbareteve umi ysyry ha umi yguasu pochýgui.

5Ore Jára, umi ne rembiapoukapy niko mba'e ijeroviapýva hína. Teko marangatu ombojegua nde tupao opa ára.

Salmo 94

Tupã ombojovake opavavépe

1Tupã ore Jára remyengoviáva opavavépe hekoitépe, ejehechauka umi nde rehe oikotevẽvape.

2Nde rembojovakéva opavavépe, epu'ã emyengovia umi oñemoha'entesévape.

3Ore Jára, araka'e peve piko oiko porãta umi hembiapo vaíva?

4Araka'e peve piko oñe'ẽ hatã ha oñemoha'enteséta umi tekove ahẽ?

5Ore Jára, ha'e kuéra oñemboharái opa ne momba'évare, ha ojopy pohýi umi ne retãgua ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Kuña iména manóva, okaragua ijapytépe oikóva, ha tyre'ỹ nguéra jepe ojuka hikuái.

7He'i hikuái: “Ñandejára niko ndohechái mba'eve, Israel Tupã ndoikuaái ko jajapóva.”

8Pehendu peẽ výro atýra! Mba'éicha piko nda pejecha kuaái?

9Upe ome'ẽ vaekue peẽme pende apysarã, piko nohendu mo'ãi? Upe ome'ẽ vaekue peẽme pende resarã, piko ndohecha mo'ãi?

10Upe oheko mbo'éva opavavépe, upe omoarandúva opavavépe, piko nomyengovia mo'ãi peẽme pene rembiapo rehe?

11Ñandejára oikuaa mba'épa yvypóra oguereko iñakãme, ha oikuaa porã umíva umi mba'e výro reiha.

12Ore Jára, ovy'aite vaerãpa upe nde reheko mbo'éva, upe ne rembiapoukapýpe remoarandúva.

13Py'a guapýpe remoingóne ohasa asy rire, heko vaívape ojejo'o aja ijyvykuarã.

14Ñandejára ndahesarái mo'ãi hetãguágui, ndoheja mo'ãi ha'eño umi imba'évape.

15Teko joja ojehecha jeýne ñembojovakehápe, ha umi imarangatúva ojapóne heko jojáva.

16Mávapa oñemoĩta che ykére iñañáva rehe apu'ãvo? Mávapa opu'ãta che ndive hembiapo vaívare?

17Ñandejára na che pytyvõi rire, omanóva ohohápema kirirĩháme aĩ vaerã mo'ã.

18Añandúvo che pysyrỹitaha ne mborayhu che mombarete che Jára.

19Jepy'apy oguapy pohýi ramo che ári, nde che angapyhy ha che mbovy'a.

20Ikatúta piko oĩ ne ndive teko joja omokarẽva, térã hembiapo vai omoĩ ramo tembiapoukapy ramo?

21Umíva oñemoĩ heko jojávare, ha reiete ojuka hembiapo vai'ỹvape.

22Ñandejára upe che mo'ãva, Tupã upe che rehe oñangarekóva.

23Ha'e omyengoviáta chupe kuéra hembiapo vaikuére, chupe kuéra ohundíta iñaña haguére. Tupã Ñandejára ohundíta chupe kuéra.

Salmo 95

Vy'a pópe japurahéi Ñandejárape

1Peju japurahéi Ñandejárape vy'a pópe. Japurahéi upe jejopy vaígui ñane renohẽvape.

2Ñaguahẽ hendápe ha chupe ñamomba'e, chupe japurahéi.

3Ñandejára Tupã ipokatúva hína, ha'e oĩ opaichagua tupã ári.

4Ipópe oĩ umi tugua pypuku, imba'e umi yvyty ijyvatevéva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Yguasu imba'e, ha'e ojapo haguére, ha ko yvy, ipópe ojapo vaekue.

6Peju ñañesũ ha ñamomba'e guasu chupe. Ñañesũ ñande apohare, Ñandejára renondépe.

7Ha'e hína Tupã Ñandejára, ñande katu hetãgua ha ovecha iñu megua. Hánga'u ra'e pehendu he'i ramo:

8“Ani pende py'a hatã Meribápe guaréicha, Masápe pejapo haguéicha, yvy ojeiko'ỹháme.

9Upérõ pende ru kuéra ypykue opu'ã vaekue che rehe ohecha ramo jepe umi mba'e ajapo vaekue.

10Umívagui ajeguaru 40 áño pukukue, ha ha'e: ‘Ko'ãva ipy'ápe opia tape porãgui. Ndojapói upe che ha'éva.’

11Pochýpe che rérare ha'e vaekue: ‘Ko'ãva ndoike mo'ãi upe aporomombytu'utahápe.’”

Salmo 96

Purahéi pyahu Ñandejárape

(1 Cr 16.23-33)

1Peropurahéi Ñandejárape purahéi pyahu. Topurahéi Ñandejárape opa ko yvy.

2Pepurahéi Ñandejárape, héra pemomba'e. Opa árape pemoherakuã ha'e oporoguenohẽha jejopy vaígui.

3Pemombe'u opa tetã rupi ha maymávape, ha'e tuichaha, ha umi mba'e hechapyrãva ha'e ojapóva.

4Ñandejára tuicha hína, chupe ñamomba'e guasu vaerã, chugui jakyhyjeve vaerã opa tupãgui.

5Umi mba'e tetã nguéra oguerekóva tupã ramo, umíva ta'ãnga reínte. Ñandejára katu yvága apohare hína,

6teko jajái ha teko mimbipa ijerére oĩ, hekoha iporãitéva pokatúgui henyhẽ.

7Pemomba'e guasu Ñandejárape opa tetã nguéra, pemomba'e guasu Ñandejárape ha'e ipokatu ha omimbipágui,

8pemomba'e guasu Ñandejárape héra tuichágui, itupao róga guýpe pemoguahẽ pene mba'e kuave'ẽ.

9Pemomba'e guasu Ñandejárape ojehechaukáva heko marangatúpe. Opa yvypóra henondépe toryrýi.

10Toje'e opa tetã rupi: “Ñandejára ñande ruvicha guasu hína”. Hatã omoĩ hendápe ko yvy, ha ndaipóri omongu'éva. Ha'e oisãmbyhy teko jojápe tetã nguéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Tovy'a yvága ha yvy. Tosununu pe yguasu ha opa ipype oĩva.

12Tovy'a umi ñu ha opa mba'e ipype oĩva. Vy'águi tosapukái umi yvyra ka'aguy pegua.

13Tojepurahéi Ñandejára renondépe, ha'e ou ko yvy oisãmbyhy haguã. Teko jojápe ko yvy oisãmbyhýta, ha añetépe tetã nguéra.

Salmo 97

Ñandejára mburuvicha guasu hína

1Ñandejára mburuvicha guasu hína. Ko yvy tuichakue tovy'a, umi yvy y mbyte rupi oĩva tovy'a.

2Arai ypytũ oñuãmba chupe, teko hekopegua ha teko joja iguapyha ramo oguereko.

3Tata rendy oho henonderã ha ombokusugue ija'e'ỹha opa rupi.

4Ára verápe ha'e ohesape opa mba'e, yvy upéva ohechávo, osusũmba.

5Umi yvyty araitýicha hykupa Ñandejára renondépe. Ha'e opa ko yvy Jára hína,

6yvága heko joja omoherakuã ha maymáva ohecha heko mimbipa.

7Otĩ umi ta'ãnga omomba'éva, umi tupã gua'u rehe ojeroviáva. Tupã nguéra oĩ haguéicha henondépe oho ojeity.

8Sión ha táva kuéra Judá pegua ovy'a ohendúvo ne rembipota, ore Jára.

9Nde ore Jára Yvatetegua, reime opa ko yvy ári, opa tupã nguéra ári.

10Ore Jára, nde rehayhu umi mba'e vai ndojaposéivape, reñangareko umi nde rehe ojeroviávare, ha renohẽ chupe kuéra umi iñañáva po guýgui.

11Ko'ẽ pyahu iñapysẽ heko jojávape, vy'a katu heñói imarangatúvape.

12Ñandejára rérape pevy'a peẽ pende reko jojáva, ha pemomba'e guasu héra marangatu.

Salmo 98

Tupã oĩ opa mba'e ári

1Pepurahéi Ñandejárape purahéi pyahu, mba'e hechapyrãva ojapógui ha'e. Ipyapy mbarete ha imarangatúgui ipu'aka opa mba'ére.

2Ñandejára ohechauka ipokatu, tetã nguérape ohechauka heko jojaha.

3Imandu'a imborayhu ha heko jeroviaháre tetã Israel ndive guarã. Yvy jerekuévo ojehecha Tupã ipu'akaha opa mba'ére.

4Tojererohory Ñandejára yvy jerekuévo, purahéi rory tosoro ha tojevy'a.

5Árpa púpe Ñandejárape tojepurahéi, mbaraka púpe chupe tojepurahéi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[6]Turu ha trompéta púpe tojepurahéi Ñandejára, ñande ruvicha guasu renondépe.

[7]Yguasu ha ipype oĩva tahyapupa, yvy ha opa ijapére oikóva.

[8]Umi ysyry tojepopete, ha yvyty kuéra tosapukái joa vy'águi.

[9]Tojepurahéi Ñandejára renondépe oúgui ko yvy oisãmbyhy haguã. Ha'e oisãmbyhýta yvy teko jojápe ha tetã nguéra teko marangatúpe.

Salmo 99

Tupã mburuvicha guasu hína

[1]Ñandejára mburuvicha guasu, toryrýi tetã nguéra. Oguapyha oĩ umi tekove ipepóva ári, tovava yvy.

[2]Ñandejára tuicha hína Siónpe, opa tetã ári ha'e oĩ.

[3]Tojererohory héra guasuete omimbipáva. Ha'éko imarangatu!

[4]Nde hína mburuvicha guasu, nde pokatu ha rehayhúva teko joja. Ndete voi remoĩ mba'éichapa ojeiko vaerã. Nde, teko jojápe, resãmbyhy Israel guápe.

[5]Pemomba'e guasu Tupã Ñandejárape. Peñesũ henondépe, Ha'e imarangatu hína!

[6]Moisés ha Aarón Tupã pa'i kuérava, Samuel katu peteĩ umi héra ohenóiva. Oñembo'e Ñandejárape, ha ha'e ohendu chupe kuéra.

[7]Tupã oñe'ẽ hendive kuéra arai ñembo'y guive, ha ha'e kuéra ojapo hembiapoukapy, ha'e ome'ẽ vaekue chupe kuéra.

[8]Tupã ore Jára, nde rejapo vaekue opa mba'e ha'e kuéra ojejuréva ndéve, ha heta jey reheja rei chupe kuéra ijejavykue. Upéicha avei, remyengovia chupe kuéra hembiapo vaikuére.

[9]Peropurahéi Tupã Ñandejárape. Pemomba'e guasu chupe ijyvyty marangatúpe, Tupã Ñandejára imarangatu!

Salmo 100

Ñandejára ñande apohare

[1]Toguerohory ko yvy Ñandejárape.

[2]Pejapo vy'a pópe chupe hembipota, peguahẽ hendápe sapukái rorýpe.

[3]Peikuaa porãke: Ñandejára hína Tupã. Ha'e ñande apohare ha ñande imba'e, hetãgua ha ovecha iñu megua.

[4]Peike hokẽ nguéra rupi pemboaguijévo chupe, ha hóga guýpe purahéi reheve. Pemboaguije chupe ha héra perohory,

[5]Ñandejára imba'e porãgui. Imborayhu ndaijapýrai, ha heko jeroviaha opa árape guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Salmo 101

Imarangatúva rekove

1Tupã, ne mborayhu ha nde reko joja aropurahéita, ndéve ore Jára, rogueropurahéita.

2Añeha'ãta aiko tape ikarẽ'ỹvare. Araka'e piko rejúta che pytyvõ? Che rógape voi aikóta ajapo'ỹre ivaíva.

3Ndahecha ramo mo'ãi mba'eve ivaíva. Ndaikuaaséi mba'eve umi heko vaívagui, umíva ndive ndajehe'ái chéne.

4Ijapúva oñemomombyry che hegui ha namoporãi mba'eve ivaíva.

5Hapicháre oñe'ẽva kiririĩháme, umíva amokiririĩ eténe. Umi oñembotuicha ha oñemoha'enteséva, umíva ndahechaséi.

6Aiporavóne umi ijoheipyréva che jere rupi oiko haguã, upe oikóva tape kare'ỹme, upéva che pytyvõta.

7Che rógape ndoikói chéne upe oguasu apíva hapicháp e. Umi ijapúva che renonde rupi ndoiko mo'ãi.

8Ára ko'ẽre amokiririĩ eténe opa iñañáva che retã megua. Ñandejára távagui amosẽne opa umi mba'e vai apoha.

Salmo 102

Ohasa asýva ñembo'e

1*Ohasa asýva ñembo'e, ojejopy vai jave ohekuavóva hemiandu Ñandejára renondépe.*

2Che Jára, ehendu che ñembo'e. Ne rendápe toguahẽ che rembijerure.

3Ani nde rova reñomi che hegui ajejopy vai jave. Che rendumi kena ha eñeñanduka chéve añembo'e jave.

4Che rekove ku tatatĩcha opa rei, umi che kãngue hakupa tatapỹicha.

5Che py'a ikangypa ku ñana rogue manóicha, ha aju ndakarusevéi.

6Che pire ha che kãngue reíma, pyahẽ asýpe aikógui.

7Ku urukure'a yvy ojeiko'ỹha rupi oikóva, ha ku ñakurutũ tapere rupi oikóvaicha aiko,

8ndaikatuvéi ake ha che ãmbu. Ajogua umi guyra'i ha'eñóme óga ári rupi oguejýva.

9Umi che rehe ija'e'ỹva che ja'o ára pukukue, ha ojahéivo ambuére che mbohéra.

10Tembi'u rangue ha'u tanimbu, ha y ha'úva ojehe'a che resaýre,

11nde pochýgui che ndive. Yvate che rupi ha yvýre che pete.

12Kuarahy'ãicha che rekove ohasa, ha ñana rogue manóicha añyñýi ahávo.

13Nde katu che Jára, opa ára reikove, nde rérare maymáva imandu'áne.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Epu'ã, eiporiahurereko Siónpe, oguahẽma ára reiporiahurereko haguã.

15Umi nde rehe ojeroviáva ohayhu ijita kuéra, ha ombyasy itapereha.

16Ñandejára, tetã nguéra nde réragui okyhyjéne, mburuvicha guasu kuéra ne momba'éne.

17Ñandejára omopu'ã jey vove Sión, ha ojechaukávo heko mimbipápe,

18ohendúne imboriahúva ñembo'e ha nomboykéi chéne imba'e jerure.

19Ko'ã mba'e kuatiápe toñemoĩ, oikuaa haguã umi oútava, ha oikove'ỹva gueteri ágã omomba'e guasu Ñandejárape.

20Ñandejára oma'ẽ yvýre amo yvatégui, upe hekoha marangatu guive oma'ẽ,

21ohendu haguã iñapytĩmbýva ñembyasy, ha umi ojejukátavagui opoi haguã.

22Ñandejára réra ojererohorýne Siónpe, héra oñemomba'éne Jerusalénpe,

23ágã tetã nguéra oñembyatývo oñondive omomba'e guasu joa haguã chupe.

24Tape ku'a rupi ha'e che mokangy, ha omombyky che rekove.

25Che ha'e chupe: “Tupã anítei che reraha. Che mitã gueteri niko.” Nde rekove niko ndopái.

26Iñepyrũmbýpe ko yvy remopyenda, yvága katu ndete voi rejapo.

27Umíva opáne, nde katu nahániri, ao itujaháicha umíva itujáne. Nde rembopyahúne ao oñemyengovia vaicha.

28Nde katu opa árape guáicha, ne rekove araka'eve ndopái.

29Ne rembiguái ra'y kuérare reñangarekóne, ha iñemoñare kuéra oiko porãne nde rupi.

Salmo 103

Amomba'e guasu Ñandejárape

1Amomba'e guasu Ñandejárape che py'aite guive, che py'aite guive amomba'e guasu héra marangatu.

2Amomba'e guasu Ñandejárape che py'aite guive, nda che resarái chéne heta mba'e porã ome'ẽ hague chéve.

3Ha'e oheja rei chéve che rembiapo vaikue ha che mongueráva opaichagua mba'asýgui.

4Ha'e ndohejái apa yvy kuápe ha mborayhúpe che añuã ha che mokunu'ũ.

5Opa mba'e aikotevẽvagui iporãva meme chéve ome'ẽ ha taguato ra'ýicha che momitã jey.

6Ñandejára heko joja opa ojapóvape ha ohecha kuaa umi ojejopy vaívape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Moiséspe ha'e ohechauka hembipota, ha Israélpe mba'e hechapyrãva.

8Ñandejára imba'e porã ha oporoporiahurereko, ndaipochy reíri ha oporohayhu.

9Ha'e ndoporomongavajúi manté ha ndaipochy aréi.

10Nomyengoviái ñandéve ñane angaipa, ha ndojapói ñande rehe ojapo haguãicha.

11Yvága oĩ mombyryháicha yvýgui, upeichaite tuicha imborayhu umi hese ojeroviávare.

12Kuarahy resẽ mombyryháicha kuarahy reikégui, upéicha omomombyry ñande hegui ñane angaipa.

13Túva omokunu'ũháicha ta'ýra kuérape, upéicha avei Ñandejára umi chupe omomba'éva ndive.

14Ha'e oikuaa mba'éguipa ñandeapo raka'e, oikuaa porã yvynteha voi ñande.

15Yvypóra rekove niko ku ñanáicha, yvoty ñu ipoty jera vaicha,

16oipejúvo chupe yvytu opa reíva, hendague jepe ndojekuaavéi.

17Ñandejára mborayhu katu ndopái araka'eve, ohupyty umi chupe omomba'éva ñemoñarépe,

18umi ojapóva iñe'ẽ ome'ẽ vaekue ha imandu'áva hembiapoukapýre.

19Ñandejára omoĩ iguapyha yvágape, ha upe guive oisãmbyhy opavavépe.

20Tupã remimbou, peẽ pejapóva Tupã rembipota, pejapóva opa mba'e ha'e he'íva: Pemomba'e guasu Ñandejárape!

21Pemomba'e guasu Ñandejárape, peẽ yvágape peikóva, peẽ pejapóva hembipota!

22Tomomba'e guasu Ñandejárape hembiapokue, tomomba'e guasu chupe, mamo ha'e oĩha rupi, opa mba'e oĩva ipo guýpe. Amomba'e guasu Ñandejárape che py'aite guive.

Salmo 104

Ñamomba'e guasu ñande apoharépe

1Amomba'e guasu Ñandejárape che py'aite guive. Nde tuichaite niko Tupã che Jára, remimbi ha rejajaipa,

2ha mba'e rendýpe reñeñuã. Óga pepóicha reipyso yvága

3ha nde rogarã y ári remopu'ã. Reñemombayru araípe ha yvytu pepo ári reiko.

4Yvytu ne maranduhára ha ára vera katu ne rembiguái.

5Nde remopyenda vaekue ko yvy ani haguã oku'e araka'eve.

6Y guasúpe ahojáicha reñuãmba ko yvy, yvyty jepe ojaho'ipa vaekue.

7Ha nde resapukáivo ohopa, nerendúvo resunu okañymba.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Yvytýre ojepoi, ñúre isarambi ha opyta remohenda haguépe.

9Rehai chupe yvy ani haguã ohasa, anive haguã ojaho'i yvy araka'eve.

10Ñúre yvúgui y remotororõ ha yvyty pa'ũ rupi osyry.

11Umívagui hoy'u tymba saite, vúrro saite ombogue ijyuhéi.

12Ysyry rembe'ýre guyra kuéra ojaitypo ha yvyra rakãre ohenduka ipurahéi.

13Yvate guio umi yvyty remohe'õ ha ne rembiapokuégui hyguãtã pe yvy.

14Kapi'i remoheñói mymba kuérape guarã, kóga kuéra yvypóra rembi'urã,

15tembi'u chupe omohyguãtãva, kaguy chupe ombopy'a rorýva, ha ñandy ryku hova omboveráva.

16Hyguãtãmba umi yvyra yvyty Líbano pegua, umi kuri'y Ñandejára oñotỹ vaekue.

17Umívare guyra kuéra ojaitypo ha hu'ãitépe tujuju ojehupapo.

18Umi yvytýre kavara oiko ha anguja guasu umi ita kuápe.

19Jasy rejapo ára oñeha'ã haguã, kuarahy oikuaa araka'épa oikéta,

20rembou pyhare ha pytũmbýpe tymba ñarõ omangea.

21Jaguarete ra'y kuéra hembi'úre okororõ, Tupãme ojerure ho'u vaerã.

22Kuarahy osẽvo katu okañymba, ikeháp e ohopa oñeno.

23Upévo osẽ yvypóra omba'apo, kuarahy oike peve omba'apo.

24Ore Jára, hetaite mba'e niko rejapo. Nde katupyrýgui umíva rejapo. Ko yvy henyhẽ ne rembiapokuégui.

25Péina upépe yguasu ipe ha ipyrusúva, ipype omumumba tymba kuéra michĩ ha tuicháva ikatu'ỹva jaipapa.

26Upe rupi ygára guasu kuéra ohasa, ha upépe hetia'e ku Leviatán.

27Opa ko'ãva nde rehe ojepoka hembi'urã hi'árape chupe kuéra reme'ẽ haguã.

28Reme'ẽ ha ogueraha, nde po jerágui ha'e kuéra hyguãtã.

29Nde rova reñomi ramo ha'e kuéra oñemondýi, ipytu rejoko ramo omanomba, ha yvýpe jeýnte oho opa.

30Nde pytúpe umíva rejapo, ha ko yvy ári opa mba'e rembopyahu.

31Ñandejára tomimbipa opa ára, Ñandejára tovy'a hembiapokuére.

32Yvy oryrýi, ha'e hese oma'ẽvo, umi yvyty otĩmbo, ha'e hese opoko ramo.

33Ñandejárape apurahéine aikove aja pukukue, Tupãme aropurahéine aiko aja ko yvy ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Iporã nga'u ra'e Ñandejárape umi mba'e che akãme arekóva. Ha'e añoite ku hína upe che mbovy'áva.

35Heko vaíva tomanomba ko yvy ape ári, iñañáva ta hapykuereve'ỹ. Amomba'e guasu Ñandejárape che py'aite guive. Aleluya.

Salmo 105

Tupã ojapo tuicha mba'e hetãre

(1 Cr 16.8-22)

1Pemomba'e guasu Ñandejárape, héra pemomba'e. Opa tetã rupi pemoherakuã umi mba'e hechapyrãva ha'e ojapo vaekue.

2Chupe peropurahéi ha pemoherakuã imombe'upyrãva ha'e ojapo vaekue.

3Héra marangatu pembotuicha. Ñandejára rehe ojeroviáva tovy'a.

4Peguahẽ Ñandejára rendápe pytyvõ rekávo. Opa ára peñemboja hendápe.

5Pene mandu'áke umi mba'e hechapyrãva ojapo vaekuére, ha hembiapoukapy ijurúgui osẽ vaekuére.

6Peẽ hembiguái kuéra Abraham ñemoñaréva, peẽ hembiporavo Jacob ra'y kuérava,

7Tupã niko Ñandejára hína, ha'e oisãmbyhy ko yvy tuichakue.

8Ha'e imandu'a manté iñe'ẽ ome'ẽ vaekuére. Iñe'ẽ ome'ẽ vaekuére opa árape guarã.

9Ha'ete voi ome'ẽ vaekue iñe'ẽ Abrahámpe, héra tee rehe ome'ẽ vaekue iñe'ẽ Isaácpe.

10Tembiapoukapy ramo ome'ẽ vaekue iñe'ẽ Jacóbpe, ha ñe'ẽ me'ẽ opa árape guarãva ome'ẽ Israélpe he'ívo:

11“Ndéve ame'ẽta yvy Canaán, ne mba'e teerã.”

12Ha'e kuéra mbovy ramo jepe, mombyrygua ramo oiko ko yvy apére.

13Ovaháre oikóva ambue tetãre, opyta'ỹre mamove.

14Tupã ndohejái avavépe ojopy hendive kuéra. Ha mburuvicha guasu kuérape omomarandu he'ívo:

15“Aníke pepoko che rembiporavóre. Ani che maranduhára kuérare mba'eve ivaíva pejapo.”

16Ñembyahýi guasu ogueru upe tetãme ha ohundipa hi'upyrã.

17Henonderã nguéra katu omondo peteĩme, Josépe, tembiguái ramo oñeme'ẽ vaekue.

18Ojopy hikuái ipy yvyra kuápe ha ijajúragui omosã,

19ojehu peve umi mba'e he'i vaekue ojehutaha. Ñandejára omoañete upe ha'e he'i vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Mburuvicha guasu opoika chugui, ojejopyhágui oñenohẽ haguã he'i.

21Hógape omoĩ chupe mburuvicháro. Opa mba'e ipo guýpe omoĩ,

22ikatu haguã mburuvicha kuérape ombo'e ha karai kuérape omoarandu.

23Upérõ Egíptope oguahẽ Israel, Cam retãme oike Jacob.

24Tupã heta omoñemoñare hetã guápe, ha omombareteve umi chupe kuéra ojopývagui.

25Tupã opoko umi Egiptogua py'áre ija'eve'ỹ haguã hetã guáre ha omoñuhã haguã Tupã rembiguái kuérape.

26Upéi omondo hembiguái Moiséspe, ha hembiporavo Aarónpe.

27Mba'e hechapyrãva ha'e kuéra ojapo, imombe'upyrãva ojapo Cam yvýpe.

28Tupã ombou pyhare ha iñypytũmba, ha'e kuéra katu ndoikuaaséi mba'eve iñe'ẽgui.

29Y kuéragui ojapo tuguy ha pira kuéra omanomba.

30Omyenyhẽ upe tetã ju'ígui, mburuvicha guasu kotýpe jepe oikepa.

31Tupã oñe'ẽ ha tuku ou, ñati'ũ upe tetã omyenyhẽ.

32Ama rangue ombou amandáu ha ára tiri oity upe tetã pýre.

33Parral ha igoty ohundipa, yvyra máta kuéra ohakã'omba.

34Tupã oñe'ẽ ha tuku mante ou, tuku ra'y ikatu'ỹva jaipapa.

35Umi ñu omoperõ, kokue kuéra upéichante avei.

36Upéi katu ojuka mayma memby ypykue, opaite mitã ypykue ojuka Egíptope.

37Israel guápe oguenohẽ pláta ha oroita reheve, ndaipóri ikangýva ijapytépe kuéra.

38Egiptogua ovy'a ha'e kuéra osẽvo, okyhyje etereígui chugui kuéra.

39Tupã ombou arai ojaho'íva chupe kuéra, ha tata pyhare chupe kuéra ohesapéva.

40Ha'e kuéra ojerure ho'u vaerã ha ombou chupe kuéra ynambu, mbuja yvágagui guápe omohyguãtã chupe kuéra.

41Ita guasu ojoka ha y chugui osẽ, osyrýva yvy ojeiko'ỹha rupi.

42Imandu'a iñe'ẽ marangatúre ome'ẽ vaekue hembiguái Abrahámpe.

43Oguenohẽ hetãme vy'a pópe, ha hembiporavo kuéra osapukái rory osẽvo.

44Ome'ẽ chupe kuéra ambue tetãgua yvy, ha chupe kuéra opyta umíva ry'ái repykue,

45ha'e kuéra ojapo haguã hembiapoukapy ha oiko haguã ha'e oipotaháicha. Aleluya.

Salmo 106

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tupã ohayhu hetã guápe

1Aleluya Perohory Ñandejárape, ipy'a porãgui ha imborayhu ndopáigui araka'eve.

2Mávapa ikatúne oikuaauka imombe'upyrãva ojapo vaekue Ñandejára? Ha ohenduka hembiapo porãita?

3Ovy'aiténepa umi oporombojojáva ha hekopegua opa ára ojapóva.

4Ne mandu'a kena che rehe, che Jára, rajapóvo iporãva ne retã guápe. Ehechakuaa kena chéve rejúvo reporope'a ivaívagui,

5ahecha haguã mba'éichapa ovy'a umi nde reiporavo vaekue, avy'a haguã avei ne retãgua ndive, ha añeñandu porã haguã umi ne mba'éva apytépe.

6Ore niko ore rembiapo vai ore ru ypykuéicha, tuicha rojavy ha ore ky'a ne renondépe.

7Egíptope oiko ramo guare ore ru kuéra ypykue, ndohecha kuaái vaekue umi mba'e hechapyrãva rejapóva. Naimandu'ái vaekue ne mborayhu guasuetére, ha Yguasu Mar Rójope opu'ã nde rehe.

8Tupã katu oguenohẽ chupe kuéra jejopy vaígui, héra rehehápe, ohechauka haguã chupe kuéra ipokatu.

9Hatã oja'o Mar Rojo ha hypa, chupe kuéra ombohasa haguã yvy ojeiko'ỹha rupi guáicha.

10Hese kuéra ija'e'ỹva pógui chupe kuéra oguenohẽ, hendive kuéra ojopýva poguýgui chupe kuéra oipe'a.

11Y ojaho'ipa umi chupe kuéra ojopývape, peteĩnte jepe ndopytái.

12Upépe ae oguerovia hikuái Tupã ñe'ẽ, ha oguerohory chupe.

13Pya'ete hesarái umi Tupã rembiapokuégui, ha ndojapói mba'eve ramo hembipota.

14Yvy ojeiko'ỹháme tembi'úre itaryrýi hikuái, avave oĩ'ỹháme oipy'a ra'ã Tupãme.

15Ome'ẽ chupe kuéra opa ojeruréva, ha omondo hi'ári kuéra mba'asy oporojukáva.

16Upe oiko haguépe oñembojojase hikuái Ñandejára rembiporavo, Moisés ha Aarón rehe.

17Osoro yvy ha omokõ Datánpe, ojaho'i Abirámpe ha opa hapykuéri oikóvape.

18Tata ojepota upéva upe atýre, tata rendy ombokusugue umi tekove añáme.

19Yvyty Horébpe ojapouka hikuái tóro ra'ãnga, ha pe ta'ãnga órogui ijejapo pyre omomba'e hikuái.

20Upéicha omyengovia hikuái Tupãme, heko mimbipávape, tóro kapi'i ho'úva ra'ãngáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Hesarái hikuái Tupãgui, oguenohẽ vaekue chupe kuéra jejopy vaígui, tuichaite mba'e ojapo vaekue Egíptope,

22mba'e hechapyrãva ojapo vaekue Canaánpe ha mba'e ojehecha'ỹva Mar Rójope.

23Ñandejára ohundi mo'ã chupe kuéra, hembiporavo Moisés katu oñemoĩ haperãme ha upéicha ojoko, Tupã pochy.

24Upe rire, ndoipotái vaekue yvy porãite, ndogueroviáigui Tupã he'íva chupe kuéra.

25Hóga kuérape iñe'ẽ ngururu ha ndojapói Ñandejára he'íva.

26Ha'e katu omopu'ã ipo ha hérare he'i ohejataha chupe kuéra omano yvy ojeiko'ỹháme,

27ha iñemoñare kuéra omondotaha ambue tetã rupi, opa rupi omosarambitaha.

28Upéi oiko hikuái Baal-Peor rembiguáirõ. Ho'u hikuái mba'e oñekuave'ẽva umi tupã oikove'ỹvape.

29Hembiapo vaípe ombopochy Ñandejárape, ha iñasãi ijapytépe kuéra mba'asy.

30Upérõ opu'ã Finees ha ojapo hekopeguáva, ha upépe opi pe mba'asy.

31Ha pe hembiapokuére, Tupã ohechakuaa chupe opa árape guarã.

32Yvu Meribápe katu ombopochy hikuái Ñandejárape, ha upévare ho'a vai vaekue Moiséspe.

33Ombopochy chupe hikuái ha ha'e he'i he'i'ỹ arã.

34Nohundíri hikuái tetã nguéra, Ñandejára he'i haguéicha ojejapo haguã.

35Ojehe'a hikuái ambue tetãgua rehe ha ojapo ha'e kuéra ojapóva.

36Omomba'e guasu hikuái ita'ãnga kuéra, ha upéva oity chupe kuéra ñuhãme.

37Ojuka ha oikuave'ẽ añáme ta'ýra ha tajýra kuéra.

38Mitã marã'ỹ ruguy oñohẽ, ta'ýra ha tajýra kuéra ruguy oikuave'ẽ Canaán pegua tupã nguérape, ha huguykuépe yvy ojeharu.

39Kuña reko vaícha oñemongy'a ha itujupa hembiapo vaikuépe.

40Ñandejára ipochy hetãgua ndive, ha ojeguaru umi imba'e teévagui.

41Ambue tetãgua pópe oheja, ha umíva hese kuéra ijyvytu.

42Hese kuéra ija'e'ỹva ojopy hendive kuéra ha ipo guýpe oguereko.

43Ñandejára oguenohẽ manté chupe kuéra jejopy vaígui, ha'e kuéra katu iñakã rehénte oikose, ha oñemohatãve hembiapo vaípe.

44Tupã ohechávo ohasa asyha hikuái ha ohendúvo ipyahẽha,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

45imandu'a iñe'ẽ ome'ẽ vaekuére. Ha oiporiahurereko etereígui ombyasy jey chupe kuéra.

46Ijopyha kuérape jepe ombopy'a porã hendive kuéra.

47Tupã ore Jára, ore renohẽ kena jejopy vaígui. Ore mbyatypa jeýna ambue tetã nguéragui ikatu haguã nde réra marangatu roguerohory ha vy'a pópe rogueropurahéi.

48Toñemomba'e guasu Tupã Israel Jára, ko'ágã ha opa ára. Maymáva te'i: "Amén" Aleluya.

LIBRO 5
(Salmo 107—150)

Salmo 107

Ñandejára ñande rayhu opa ára

1Perohory Ñandejárape, ipy'a porã ha imborayhu ndopáigui araka'eve.

2Te'i umi Ñandejára oguenohẽ vaekue jejopy vaígui, umi ha'e oipe'a vaekue hese ija'e'ỹva po guýgui,

3umi ha'e ombyaty vaekue opa tetãgui, yvate gotyo ha súrgui, kuarahy resẽ ha kuarahy reikégui.

4Yvy ojeiko'ỹha rupi oiko vaekue opa rupi rei, ojuhu'ỹre tape oguerahâva ojeiko haguãme.

5Ijyuhéi ha iñembyahýi, omanótama katuete.

6Ojecha vai ramo oñembo'e Ñandejárape, ha oipe'a eiko asýgui chupe kuéra.

7Oguenohẽ tape porãme ha oguahẽ oiko haguãme.

8Perohory Ñandejárape, oporoporiahurerekógui ha ojapógui mba'e rechapyrã yvypóra rehehápe.

9Ijyuhéivape omboy'u, iñembyahýivape omohyguãtã.

10Oiko vaekue pytũmbýpe, iñapytĩmby ha jeiko asýpe,

11ndojaposéi haguére Ñandejára he'íva ha omboyke haguére Yvatetegua rembipota.

12Ha'e oity hi'ári kuéra tembiapo ipohýiva, ikane'õ hikuái ha ndaipóri oipytyvõva.

13Ojecha vai ramo oñembo'e Ñandejárape, ha oipe'a jeiko asýgui chupe kuéra.

14Ha'e oguenohẽ chupe kuéra pytũmbýgui, ha isã nguéra omondoho.

15Perohory Ñandejárape, oporoporiahurerekógui ha ojapógui mba'e hechapyrãva yvypóra rehehápe.

16Ojokapa okẽ vrónse ha omopẽmba mbotyha fiérro.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ikangy ha ojejopy vaipa heko pu'ã ha hembiapo vaikuére.

18Hembi'u ombopy'a jerepa chupe kuéra, ha omanóta katuete.

19Ojecha vai ramo oñembo'e Ñandejárape, ha oipe'a jeiko asýgui chupe kuéra.

20Ombou chupe kuéra iñe'ẽ ha okuera, ityvýgui oguenohẽ chupe kuéra.

21Perohory Ñandejárape, oporoporiahurerekógui ha ojapógui mba'e hechapyrãva yvypóra rehehápe.

22Peikuave'ẽ chupe mymbajuka joajurã ha peropurahéi vy'apópe hembiapokue.

23Umi yguasu rupi ohóva oñemu haguã imba'e repýre.

24Ñandejára rembiapokue ohecha hikuái, y mbytépe mba'e hechapyrãva.

25Iñe'ẽme omopu'ã yvytu ratã, ombopochýva yguasu.

26Yvágare ohupi chupe kuéra, ha omboguejy jey hugua peve. Iñakãnga'u ha ipy'a kangypa hikuái.

27Oka'úvaicha ovava ápe ha pépe, ikatupyryve ramo jepe.

28Ojecha vai ramo oñembo'e Ñandejárape, ha oipe'a jeiko asýgui chupe kuéra.

29Upe yvytu ratã rendaguépe ombou yvytu kangy asy, ha omombi pe y pochy.

30Ovy'a hikuái upe y opi rire, ha Ñandejára omoguahẽ porã chupe kuéra.

31Perohory Ñandejárape, oporoporiahurerekógui ha ojapógui mba'e hechapyrãva yvypóra rehehápe.

32Tojererohory tetãgua atyhápe, tojereropurahéi myakãhára apytépe.

33Ha'e ojapo ysyrýgui yvy ojeiko'ỹha, yvu kuéra ombohypa,

34ha yvy porãgui ojapo jukyty, umi upépe oikóva hembiapo vaígui.

35Yvy ojeiko'ỹhágui ojapo yrenda yvy apekãme ombopupu yvu.

36Upépe omoĩ umi iñembyahýiva ha ha'e kuéra omopu'ã táva oiko haguãme.

37Oñembokokue ha oñemitỹ, oñotỹ parral hi'a hetáva.

38Ohovasa chupe kuéra ha oñemuña, ha ndohejái hymba kuéra imbovy.

39Imbovy ha ikangy ramo, vaípe ojecha ramo ha ipohýi hi'ári kuéra vy'a'ỹ,

40Tupã omotĩndýva mburuvicha kuérape, yvy ojeiko'ỹha rupi chupe kuéra ohejáva anive haguã ojuhu hape,

41ha'e omopu'ã mboriahúpe teko asýgui, ha mymbáicha omboheta iñemoñare.

42Umi imarangatúva tohecha ko'ã mba'e ha tovy'a, heko añáva katu tokiriri.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Umi he'íva ijehe iñaranduha, tohecha ko'ã mba'e, ha tohecha kuaa Ñandejára oporoporiahurerekoha.

Salmo 108

Tupã ñane pytyvõta
(Salmo 57.7-11; 60.5-12)
1*Salmo, David rembiapokue.*

2Che py'a opáyma Tupã. Che py'a opáyma, rogueropurahéi haguã. Epáy che ánga,

3pepáyke avei árpa ha mbaraka, ko'ẽtĩ tamombáy.

4Opaite tetã rupi romomba'e guasúta Ñandejára, ha maymáva apytépe rogueropurahéita.

5Ne mborayhu niko tuichave yvágagui, nde reko jeroviaha katu araíre ojepyso.

6Tupã, ehechauka nde tuichaha amo yvágape, ha nde reko mimbipa tomyenyhẽ ko yvy ape.

7Nde pokatúpe ore renohẽ jejopy vaígui, nde rembiayhu kuéra isãso haguã. Ore rendu kena Tupã!

8Tupaópe Tupã he'i: “Vy'apópe amboja'óta táva Siquem, ha ame'ẽta che retã guápe Sucot ñu.

9Galaad ha Manasés yvy niko che mba'e, Efraín katu che akã mo'ãha, ha Judá che pokoka.

10Moab ku ña'ẽ añemopotĩha, ha Edom ári amoĩne che py rehegua. Asapukáine che pu'akávo filistéo kuérare.”

11Máva piko che reraháta upe táva itápia yvatévape? Máva piko che moguahẽta tetã Edómpe?

12Nandéi nga'u piko Tupã, upe ore mboykéva, ha neresẽvéiva reñorãirõ ore ykére?

13Ore pytyvõ roñemoĩvo ore rayhu'ỹvare, ore jeheguínte nda ore pu'aka mo'ãi.

14Ne ndive ramo Tupã rosẽ porãne, ha rehundíne umi ore rayhu'ỹvape.

Salmo 109

Tupã ehecha kuaa kena chéve
1*Salmo, David rembiapokue.*

Tupã, ndéve romomba'e guasu, ani rekirirĩ che hegui.

2Oiko niko umi iñaña ha ijapúva, oikóva oñe'ẽ rei che rehe.

3Ha'e kuéra iñe'ẽme che aho'i, reiete okaguai che rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Che, che mba'e porã hendive kuéra, ha'e kuéra katu oñemoĩ che rehe, che katu añembo'e mínte.

5Mba'e porã omyengovia chéve mba'e vaívape, ha che mborayhu katu a'e'ỹme.

6Tombojovake chupe peteĩ heko añáva, ijykére toñemoĩ pe omoĩ vai vaerã chupe.

7Oñembojovakévo tojejuhu hembiapo vaiha, oñembo'évo upéicha avei tojejuhu.

8Toikove mbyky, ha ambue topyta hendaguépe.

9Ta'ýra ha tajýra topyta tyre'ỹ, ha hembireko mena'ỹre.

10Umi mitã toiko ápe ha pépe ojerurévo ho'u vaerã. Toñemosẽmba hóga tujakuégui.

11Pláta porukahápe topytapa oguerekóva, chupe oikuaa'ỹva toñemomba'e hy'ái repykuére.

12Avave taimba'e porã'ỹ hendive, térã oporiahurereko imitã nguéra.

13Iñemoñare tomanomba, héra topa tesaráipe.

14Ñandejára ta imandu'a túva angaipáre, ha toheja rei'ỹ isy angaipa.

15Ñandejára toguereko manté chupe kuéra tesápe, yvy ári tesaráipe topyta.

16Ha'e ndoikuaái vaekue py'a porã, imboriahu, oikotevẽ ha ojejopy vaíva rapykuéri oiko uvei ojuka haguã.

17Opavave rehe ojahéi vaekue, toiko ijaheipy ramo. Jeporohovaságui ndoikuaaséi vaekue mba'eve, tojehovasa'ỹ.

18Jeharu toñuãmba chupe ahojáicha, ýicha tosyry hyepýre, ku ñandy rykúicha ikãnguekua rupi

19ku ao omonde vaicha, ha iku'a jokuaháicha oĩva hese opa árape.

20Péicha tomyengovia Ñandejára umi he'ívape ajapoha ajapo'ỹva, ha oñe'ẽ rei che rehe.

21Nde katu Tupã che Jára, nde réra rehehápe ehecha kuaa chéve. Nde py'a porãgui ha che poriahurerekógui, che renohẽ jejopy vaígui.

22Che mboriahu niko ha aiko asy, añandu che py'a karãiva.

23Ku kuarahy'ã ka'arúicha, apa rei ahávo, yvytu che reroveve tukúicha.

24Mba'eve nda'uvéigui che renypy'ã ikangy, che piru, che kã.

25Oñembohory ha opukapa che rehe hikuái, che rechávo oñakã mbovava.

26Tupã che Jára, che pytyvõ kena. Nde che rayhúgui che renohẽ jejopy vaígui.

27Toikuaa hikuái nde po oĩha ko'ã mba'épe, ndeha, ore Jára, upe rejapóva ko'ã mba'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Nde che rovasáma guive, mba'evete chéve ha'e kuéra ojahéi ramo che rehe. Toñemotĩ opa umi che rayhu'ỹva, che katu tavy'a.

29Tĩndyhápe toiko umi che rehe oñe'ẽva, ñemotĩ toñuãmba chupe kuéra.

30Sapukái sorópe amomba'e guasúta Ñandejárape, maymáva apytépe chupe aropurahéita.

31Ha'éko oñemoĩ imboriahúva ykére ani haguã ojuka chupe umi oñemoĩva hese.

Salmo 110

Ñandejára omombarete hembiporavópe

1Ñandejára he'i che ruvicha guasúpe: “Eguapy che akatúa gotyo, tamoĩ ne pyenda ramo umi nde rayhu'ỹva.”

2Sión guive Ñandejára ne mombarete. “Opa nde rayhu'ỹva toĩmba nde po guýpe.

3Reikove ypy guive nde mburuvicha hína, ha marangatúgui rejajaipa. Cheté voi ysapýicha romoheñói vaekue pe amo ko'ẽjúgui”.

4Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ héra rehe ha nopyrũi chéne hese: “Nde hína pa'i Melquisedec chagua opa árape guarã.”

5Ñandejára oĩ nde akatúa gotyo, ipochyha árape ohundíne mburuvicha guasu kuérape.

6Tetã nguéra ombojovakéta, ápe ha pépe ombyatýne te'õngue, akã nguéra ombochipapéta yvy tuichakue.

7Tape yképe ysyrýgui hoy'úta ha omopu'ã jeýta iñakã.

Salmo 111

Jarohory Tupã rembiapokue

1Aleluya! Che py'aite guive arohory Ñandejárape, aty guasu ha heko jojáva atyhápe.

2Tuicháko hína umi Ñandejára rembiapokue, ha umi oguerojepy'a mongeta hese.

3Ñandejára rembiapokue iporã ha omimbipa, ha'e heko joja opa ára.

4Mba'e hechapyrãva ojapo ha umívagui ndoikói tesarái. Ñandejára ipy'a porã ha oporohecha kuaa.

5Ha'e omongaru umi hese ojeroviávape, ha opa ára imandu'a iñe'ẽ ome'ẽ vaekuére.

6Hetã guápe ohechauka hembiapo imbareteha, ome'ẽvo chupe kuéra ambue tetã yvy.

7Añete ha teko joja pegua meme hembiapokue, hembiapoukapýre jajerovia kuaa.

8Añete ha teko jojápe oñembohapo, ha naiñambuéi chéne araka'eve.

9Hetã guápe ha'e oguenohẽ jejopy vaígui, ha ome'ẽ iñe'ẽ opa árape guarã. Ñandejára niko imarangatu ha jakyhyjeha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ñamomba'érõ Ñandejárape ñane arandu, iñakã porã umi upéicha oikóva. Toñemomba'e guasu Tupãme opa ára.

Salmo 112

Imarangatúva rekove

1Aleluya. Ovy'a upe omomba'éva Ñandejárape, ha ipy'a rory ojapóvo hembiapoukapy.

2Iñemoñare imbareténe ko yvy ári, heko potĩva ra'y kuéra ojehovasáne.

3Hógape opa mba'e oguerekóne, ha ipojeráne opa árape.

4Pytũmbýpe jepe oĩ ohesapéva heko potĩvape, ha upéva ipy'a porã, oporoporiahurereko ha heko joja.

5Ovy'a upe ipy'aite guive oiporukáva hapichápe, ha opa oguerekóva ogueroguata hekópe.

6Heko jojáva ndojecha vai chéne, opa ára oikóne hese mandu'a.

7Ha'e ndokyhyjéi oñehenduka ramo guarã chupe ivaíva, ha'e ojerovia mbarete Ñandejára rehe.

8Ndaipy'a mokõiri ha mba'evégui ndokyhyjéi, ha oikuaa porã umi hese ija'e'ỹva oñehunditaha.

9Imba'évagui ome'ẽ imboriahúvape, ha ipo jera opa ára. Tuicha ha herakuã porãne.

10Heko vaíva ipochy upéva ohechávo, hãi mante omopururũ ha hembipota opa reíne.

Salmo 113

Ñandejára ipy'a porã

1Aleluya. Ñandejára rehe ojeroviáva tomomba'e guasu chupe, toguerohory héra.

2Ñandejára réra toñemomba'e guasu, ko'ágã ha opa ára.

3Kuarahy osẽ guive oike peve héra toñemomba'e guasu.

4Ñandejára oĩ tetã nguéra ári, imimbikue yvága rehe iñasãi.

5Tupã Ñandejaraichagua ndaipóri, ha'e oiko amo yvate,

6ha ojayvy omaña haguã yvága ha yvýre.

7Yvýgui ha'e omopu'ã imboriahúvape, ha oikotevẽvape pe oĩ vaivehágui.

8Poguasu kuéra apytépe chupe omoĩ, hetãgua poguasu apytépe omohenda.

9Kuña ikatu'ỹvagui imemby ojapo óga jára sy ramo ojeguereko haguã. Aleluya.

Salmo 114

Egíptogui oñesẽ ramo guare

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[1]Israel osẽ ramo guare Egíptogui, tetã ambuégui osẽ ramo Jacob ñemoñare,

[2]Ñandejára ojapo Judágui hekoha, Israélgui hetã.

[3]Yguasu oguevi ohechávo chupe kuéra, ha Jordán ndosyryvéi.

[4]Yvyty rusu kavaráicha opopo, ha umi yvyty katu ovecha ra'ýicha.

[5]Mba'éiko ojehu ndéve yguasu ajeve reguevi? Mba'éiko ojehu ndéve Jordán ajeve nderesyryvéi?

[6]Peẽ yvyty rusu: Mba'éreiko kavaráicha pepopo? Ha peẽ yvyty: Mba'éreiko ovecha ra'ýicha pepopo?

[7]Eryrýike yvy Ñandejára renondépe, Jacob Tupã rovake.

[8]Itatýgui ha'e ojapo yrenda, itágui katu ykua yvu.

Salmo 115

Tupã tuichave ambue tupãgui

[1]Ore Jára, ani ore momba'e, ne añónte reñemomba'e vaerã, ne mborayhu ha nde reko jeroviaha rupi.

[2]Mba'ére piko tetã nguéra he'i: “Itupã piko moõ oime?”

[3]Ore Tupã oĩ yvága ha yvýpe, ha'e ojapo ojaposéva.

[4]Umi ta'ãnga katu pláta ha óro, yvypóra rembiapokue.

[5]Umíva ijuru ha noñe'ẽi, hesa ha ndohechái,

[6]ijapysa ha nohendúi, itĩ ha nohetũi.

[7]Ipo ramo jepe ndopokói, ipy ha ndoguatái, ijahy'ógui mba'eve nañahendúi.

[8]Upéichata avei umi ijapohare, umíva rehe omoĩva ijerovia.

[9]Peẽ Israelgua! Pejerovia Ñandejára rehe. Ha'e pene pytyvõta ha oñangarekóta pende rehe.

[10]Peẽ pa'i kuéra! Pejerovia Ñandejára rehe. Ha'e pene pytyvõta ha oñangarekóta pende rehe.

[11]Peẽ Ñandejárape pemomba'éva! Pejerovia hese. Ha'e pene pytyvõta ha oñangarekóta pende rehe.

[12]Ñandejára ta imandu'a ñande rehe, ha ta ñande rovasa. Ha'e tohovasa Israel guápe, ha'e tohovasa pa'i kuérape,

[13]ha'e tohovasa umi hese ojeroviávape, ha'e tohovasa mboriahu ha poguasúpe.

[14]Ñandejára ta pene mboheta, peẽme ha pende ra'y kuérape.

[15]Ta pende rovasa Ñandejára, yvága ha yvy apohare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Yvága niko Ñandejára mba'e, yvy katu ome'ẽ yvypórape.

17Omanóva térã umi yvy guýpe ohómava niko nomomba'e guasúi Ñandejárape.

18Ore roikovévante romomba'e guasu Ñandejárape, ko'ágã guive opa ára peve. Toñemomba'e guasu Ñandejára.

Salmo 116

Tuicha mba'e Ñandejára ojapo che rehe

1Ahayhu Ñandejárape ha'e ohendúgui che rembijerure.

2Ha'e ojapysaka che rehe chupe añembo'e vove.

3Mano niko isãme che jura, yvy kua vaípe che jopy, jepy'apy ha vy'a'ỹme ajecha.

4Upémarõ Ñandejárape añembo'e, chupe ajerure che renohẽ haguã jejopy vaígui.

5Ñandejára heko joja ha ipy'a porã, ha'e hína Tupã oporoporiahurerekóva.

6Ñandejára oñangareko oñemboheko'ỹvre. Che niko vaípe ajecha vaekue ha ha'e che renohẽ jejopy vaígui.

7Ko'ágã aiko jeýma py'a guapýpe, Ñandejára ipy'a porã haguére che ndive.

8Ha'e ndohejái amano, térã che resa henyhẽ tesaýgui, térã añepysãnga.

9Ñandejára rapére aikóne, oikovéva apytépe aiko aja.

10Ajerovia vaekue, ha'e ramo jepe che jupe ajecha vai etereiha.

11Py'a tarovápe ha'e ndaiporiha peteĩnte jepe ijapu'ỹva.

12Mba'éicha piko ikatúta amyengovia Ñandejárape ha'e ipy'a porãite haguére che ndive?

13Upe kópa ñane renohẽva vy'a'ỹgui amopu'ãne ha hérape añembo'éne.

14Ajapóne umi mba'e ha'e vaekue Ñandejárape opa hetãgua renondépe.

15Ñandejára ombyasy ohechávo omano umi hese ojeroviáva.

16Ñandejára, che niko ne rembiguái! Ne rembiguái membyre hína che! Nde upe che jora vaekue iñapytĩmby aikohágui.

17Ahepyme'ẽta ndéve che mba'e kuave'ẽ reheve. Nde rérape, che Jára, añembo'éta.

18Ajapóne umi mba'e ha'e vaekue Ñandejárape opa hetãgua renondépe,

19Ñandejára tupao pepo guýpe, Jerusalén mbytetépe. Toñemomba'e guasu Ñandejára.

Salmo 117

Ñandejára toñemomba'e guasu

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[1]Tomomba'e guasu Ñandejárape tetã nguéra, maymáva tombotuicha chupe.

[2]Ñande rayhu eterei niko ha'e, ha heko jeroviaha opa árape guarã. Ñandejára toñemomba'e guasu.

Salmo 118

Ñandejára tuicha mba'e ojapo

[1]Pemomba'e guasu Ñandejárape, ha'e niko ipy'a porã ha imborayhu ndopái araka'eve.

[2]Mayma Israelgua te'i: “Ñandejára mborayhu ndopái araka'eve.”

[3]Mayma pa'i kuéra te'i: “Ñandejára mborayhu ndopái araka'eve.”

[4]Mayma ojeroviáva Ñandejára rehe te'i: “Ñandejára mborayhu ndopái araka'eve.”

[5]Vaípe ajecha ramo guare añembo'e Ñandejárape, ha'e che rendu ha che jora iñapytĩmby aikohágui.

[6]Ñandejára oĩ che ndive, ndakyhyjéi mba'evégui. Máva piko ojapóta che rehe mba'eve?

[7]Ñandejára oĩ che ndive ha che pytyvõ, ha ahecháne umi che rayhu'ỹva oñehundívo.

[8]Iporãve niko jajerovia ramo Ñandejára rehe avave rehe jajerovia rangue.

[9]Iporãve niko jajerovia ramo Ñandejára rehe poguasu kuérare jajerovia rangue.

[10]Tetã nguéra che mongora ha Ñandejára rérape che pu'aka hese kuéra.

[11]Opa guio che mongora hikuái ha Ñandejára rérape che pu'aka hese kuéra.

[12]Kávaicha omumumba che rehe hikuái, ñuatĩndy ojepotaháicha hendy che rehe hikuái ha Ñandejára rérape che pu'aka hese kuéra.

[13]Hatã che myaña che reity haguã, ha Ñandejára ou che pytyvõ.

[14]Ñandejára che mombarete, chupe aropurahéi. Ha'e che renohẽ jejopy vaígui.

[15]Sapukái rory oñehendu heko jojáva róga guýpe.

[16]Ñandejára ipyapýgui tuicha mba'e ojapo, Ñandejára ipyapy mbarete, Ñandejára ipyapýgui tuicha mba'e ojapo.

[17]Che namanói chéne aikovéta amoherakuã haguã upe Ñandejára ojapóva.

[18]Ñandejára che nupã pohýi, upéicha ramo jepe, ha'e nda che rejái amano.

[19]Peipe'a chéve tupao rokẽ ha taike tamomba'e guasu Ñandejárape.

[20]Kóva hína Ñandejára rokẽ, árupi heko jojáva mante oike.

[21]Ñandejára, ndéve romomba'e guasu, nde che rendúgui ha che renohẽgui jejopy vaígui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Upe ita omboykéva óga mopu'ãhára, upéva ári ko'ágã oñemopu'ã.

23Ñandejára upéicha ojapo ha ore jurujái ore rohechávo.

24Kóva ko árape Ñandejára oñemongu'e, javy'a joáke heseháp e.

25Ore Jára, ore renohẽ kena jejopy vaígui! Ore Jára, tosẽ porã kena oréve opa mba'e!

26Tojehovasa pe Ñandejára rérape oúva. Ore pohovasa tupao guive.

27Tupã hína Ñandejára, ha'e ñande resape. Peguata ojoapykuéri karanda'y rope pende pópe peñembojávo altar ratĩre.

28Nde niko Tupã che Jára, upévare romomba'e guasu. Nde hína Tupã upévare rombotuicha.

29Pemomba'e guasu Ñandejárape, ha'e niko ipy'a porã, ha imborayhu ndopái araka'eve.

Salmo 119

Ñamomba'e Ñandejára rembiapoukapy

1Ovy'a umi imarangatúva, ha oikóva Ñandejára rembiapoukapy he'iháicha.

2Ovy'a umi hembipota ojapóva ha ipy'aite guive chupe omomba'éva,

3Ñandejára rapére oikóva ojapo'ỹ rehe mba'eve ivaíva.

4Ne rembiapoukapy reme'ẽ vaekue ipype he'iháicha ojejapo haguã.

5Ha nga'u apyta hatã upe ne rembiapoukapy apópe.

6Upéicha ramo natĩ mo'ãi ne rembiapoukapy rehe ajesarekóvo.

7Umi ne ñe'ẽ marangatu aikuaa vove romomba'e guasúne che py'aite guive.

8Ne rembiapoukapy he'iháicha aikose, ani che reja cheño.

9Mitã rusúpa mba'éicha ikatúne hekove ogueraha porã? Oiko ramo ne ñe'ẽ he'iháicha.

10Che ãho nde rehe, ani rehejátei añemomombyry ne rembiapoukapýgui.

11Che py'a pýpe ne ñe'ẽ añongatu ani haguã ajapo ivaíva ne renondépe.

12Nde niko tuicha mba'e hína ore Jára, ehechauka chéve ne rembipota.

13Umi ñe'ẽ nde jurúgui osẽva opa rupi ahenduka.

14Ne rembipota ajapo ramo avy'ave opa mba'e areko ramo guágui.

15Ne rembiapoukapy che akãme arekóne, ha nde rapére añeha'ãne aiko.

16Ne rembiapoukapy che mbovy'a, ne ñe'ẽgui nda che resarái chéne.

17Nde py'a porã kena che ndive aikove haguã, ha ne ñe'ẽ ajapo haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Che resape'a ikatu haguã ahecha iporãiteha umi ne rembiapoukapy.

19Mombyrygua niko che ko yvy apére, ani reñomi che hegui ne rembiapoukapy.

20Che py'ápe añandu hatã che jopýva aikuaase mantégui umi ne ñe'ẽ.

21Nde reja'o umi tekove ahẽ oñemoha'entesévape, umi ne rembiapoukapy omboykéva.

22Ani reheja avave oñembohory che rehe, che niko ne rembipota ajapo.

23Poguasu kuéra oñemoĩmba ramo jepe che rehe ne rembipota rehe añónte che mandu'áne.

24Ne rembiapoukapy upe che mbovy'áva, ha ohechauka chéve mba'éichapa aiko vaerã.

25Amano potaitéma niko hína, che mopu'ã jeýna ere haguéicha rejapotaha.

26Che rekove amombe'upa ndéve ha nde che rendu. Ehechauka chéve ne rembipota.

27Che moarandu ne rembiapoukapýpe amomba'e haguã umi mba'e hechapyrãva rejapo vaekue.

28Ñembyasy niko hatã che jopy, eju che andu ne ñe'ẽme.

29Japúgui che momombyry, ha ne rembiapoukapy eikuaauka chéve.

30Mba'e añetéva aiporavo ajapo haguã, ne rembiapoukapy amoĩ che renondépe.

31Ne rembipotáre hatã ajejoko, ani che rejátei añemotĩ Ñandejára.

32Pya'épe ne rembiapoukapy ajapo, ha nde rupi che py'a hory.

33Ore Jára, che moarandu ne rembiapoukapýpe, umíva he'iháicha niko aikose.

34Che mbo'e umi ne rembiapoukapy, che py'aite guive ajapo haguã upe he'iháicha.

35Che mboguata ne rembiapoukapy rapére, upéva chéve che mbovy'a.

36Che py'a tojaposeve-seve ne rembipota, ha anítei imba'e potasẽnte.

37Ani reheja che resa amoĩ mba'e rei reíre, ne ñe'ẽmente taiko.

38Ejapo che ndive upe ere haguéicha, umi nde rehe ojeroviávape ere haguéicha rejapotaha.

39Ani reheja ho'a che ári ñemotĩ che mongyhyjéva, umi ne ñe'ẽ niko iporãmba.

40Ne rembiapoukapy ahecha ramó, che moingove kena, nde niko nde reko joja.

41Ñandejára, che poriahurereko kena ha che renohẽ jejopy vaígui, ere haguéicha.

42Upéicha ramo ambohováita umi chéve iñe'ẽ guasúvape ajeroviágui ne ñe'ẽre.

43Ñe'ẽ añete ani reipe'a che jurúgui, ne rembiapoukapy rehe niko ajeko.

44Ne rembiapoukapy he'i haichaite ajapóta, opa árape upéicha ajapóne.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

45Mba'evete asy nda che py'apýi chéne ne rembipota ajapógui.

46Mburuvicha guasu kuérape ahendukáne ne rembiapoukapy, ha natĩ mo'ãi upéicha ajapo haguére.

47Ne rembiapoukapy ahecha ramó, ha umíva che mbovy'a.

48Tuichaite amomba'e ne rembiapoukapy, ha ne rembipota che akãme arekóne.

49Ne mandu'a kena ne ñe'ẽ rehe reme'ẽ vaekue chéve, upévare niko ajerovia eterei.

50Ne ñe'ẽ che moingovéva upe che myangapyhýva añembyasy jave.

51Umi oñemoha'enteséva oñembohory ramo jepe che rehe, ne rembiapoukapy che namboykéi.

52Che mandu'a umi ne ñe'ẽ yma guare rehe ha umíva che myangapyhy, che Jára.

53Iñangaipáva che mbopochy ahechávo ne rembiapoukapy omboykeha.

54Ne rembiapoukapy niko purahéi chéve guarã, ko yvy ári aropurahéiva mombyrygua ramo aiko aja.

55Che Jára, pyharekue che mandu'a nde rehe, ha ne rembiapoukapy he'íva ajapose.

56Ne rembiapoukapy he'iháicha ajapóma guive, piko mba'e upéi aipotavéta?

57Che Jára, nde niko chéve guarã opa mba'e, ha ha'éma ajapotaha umi ne ñe'ẽ.

58Che py'aite guive añeha'ã añemoĩ porã haguã ne ndive, che poriahurereko kena, upe ere haguéicha rejapotaha.

59Ko che rekove heta ambojere rire che akãme añemoĩ aguata nde reipotaháicha.

60Añembopy'a peteĩ ha pya'e añemoĩ ajapo ne rembiapoukapy.

61Iñañáva che moñuhã opa guio, che katu ne rembiapoukapýgui nda che resaráiri.

62Apu'ã pyhare pyte romomba'e guasu haguã, upe ne ñe'ẽ imarangatúgui.

63Opa umi nde rehe ojeroviáva ha ne rembiapoukapy ojapóva, umíva che irũ hína.

64Che Jára, ko yvy niko henyhẽ ne mborayhúgui, eikuaauka chéve upe ne rembipota.

65Che Jára, nde niko ne py'a porã che ndive upe ere haguéicha rejapotaha.

66Che mbo'e che akã guapy ha che arandu haguã, ne rembiapoukapy rehe ajerovia.

67Ajecha vai mboyve, che reko vai vaekue, ko'ágã katu aiko ne ñe'ẽ he'iháicha.

68Nde niko nde py'a porã ha iporãvante rejapo, eikuaauka chéve upe ne rembipota.

69Umi ojejapóva yvýre che mona japúpe, che katu che py'aite guive ne rembipota ajapo.

70Ha'e kuéra ipy'a hatã, chéve katu ne rembiapoukapy che mbovy'a.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

71Jechavai ou porã chéve, péicha rupi aikuaa ne rembipota.

72Che ahecha ramo ne rembiapoukapy óro ha plátagui ahecha ramove.

73Ndete voi upe che apohare, ehechauka chéve ne rembiapoukapy, aikuaa porã haguã.

74Umi nde rehe ojeroviáva ovy'áne ohechávo ne ñe'ẽ rehe ajeroviaha.

75Che Jára, che aikuaa porã ne ñe'ẽ imarangatuha, ha che mbojecha vai ramo, hendapete rejapoha.

76Ne mborayhu ta che myangapyhy ere haguéicha rejapotaha che ndive.

77Che poriahurereko kena taikove, ne rembiapoukapy upe che mbovy'áva.

78Umi oñemoha'enteséva toñemotĩ, reiete che jopy vai haguére. Che katu ajepy'a mongetáne ne rembipotáre.

79Toñemboja che rendápe umi nde rehe ojeroviáva, umi omomba'éva upe ne ñe'ẽ.

80Che tajapopaite upe ne rembipota ani haguã atĩ.

81Pya'ete aipota che renohẽ jejopy vaígui, ne ñe'ẽ rehe ajeroviágui.

82Umi che resa ikangypa aha'arõvo ojehu umi mba'e ere vaekue. Araka'e piko rejúta che andu?

83Ajogua umi mbayru icha'ĩmbávape, péicha ramo jepe nda che resaráiri ne rembipotágui.

84Araka'e peve piko aikovéta? Araka'e piko rembojovakéta umi che rehe ija'e'ỹvape?

85Umi oñemoha'enteséva ha ndoikuaaséiva mba'eve ne rembiapoukapýgui che moñuhã yvy kua ojo'ovo che raperãme.

86Ne rembiapoukapy niko añete memete. Eju che pytyvõ. Reiete oiko hikuái che rapykuéri.

87Háime-háimema che juka hikuái, ne rembipota katu che namboykéi.

88Che poriahurereko kena ha taikove, ajapo haguã ne rembiapoukapy.

89Che Jára, ne ñe'ẽ ndopái chéne araka'eve, yvága rehe oĩne opa ára.

90Nde reko jeroviaha ohupytýne opa oikovévape, ko yvy nde remoĩ hendápe ha upépe oĩ ko'agãite peve.

91Opa mba'e oĩ nde reipota hagueichaite, umíva nde po guýpe oĩmba.

92Ne rembiapoukapýpe vy'a ndajuhúi rire, ñembyasýgui apa reíma vaerã mo'ã.

93Nda che resarái mo'ãi ne rembipotágui, umíva rupi niko nde che moingove.

94Che niko ne mba'e ha ne rembipotánte ajapose, che renohẽ kena jejopy vaígui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

95Umi iñañáva omangea che rehe che juka haguã, che katu aiko ne rembiapoukapy he'iháicha.

96Ahecha opa mba'épe hi'ára oguahẽha, ne rembiapoukapy katu ndopái araka'eve.

97Ahayhu eterei ne rembiapoukapy. Ára pukukue hese ajepy'a mongeta.

98Ne rembiapoukapy rupi che aranduve umi che rehe ija'e'ỹvagui, ha añemomba'ete voi hese.

99Aikuaave umi chéve che mbo'évagui, ha opa ára ne rembiapoukapýre ajesareko.

100Aikuaave karai guasu kuéragui ha ajapo ne rembiapoukapy he'iháicha.

101Ndaguatáiva tape vaíre aiko haguã ne ñe'ẽ he'iháicha.

102Namboykéi upe ne ñe'ẽ, ndéko hína upe che mbo'éva.

103He'ẽte niko che jurúpe upe ne ñe'ẽ, eiretégui he'ẽve.

104Ne rembiapoukapy che moarandu, upévare teko japu che mbojeguaru.

105Ne ñe'ẽ niko mba'e rendy che reraháva tape porãre, ha ohesapéva chéve che raperã.

106Tupã, nde rérare ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ ha'évo ajapotaha upe ne ñe'ẽ marangatu he'iháicha.

107Jepy'apy vaípe niko ajejuhu, che mopu'ã kena ere haguéicha rejapotaha.

108Che Jára, ehendu kena che ñembo'e, ha eikuaauka chéve ne ñe'ẽ.

109Opa árape aĩ ajejuka haguãicha, upéicharõ jepe ne rembiapoukapýgui nda che resaráiri.

110Iñangaipáva omoĩ chéve ñuhã, ne rembipota katu namboykéi.

111Ne rembiapoukapy opytáta che mba'erã opa árape guarã, umíva ombohorýgui upe che py'a.

112Amoĩ che akãme ajapóvo ne rembipota opa árape amano meve.

113Ndaikuaaséi mba'eve hova mokõivagui, ne rembiapoukapy katu ahayhu.

114Nde che mo'ã ha reñangareko che rehe, ne ñe'ẽ rehe che ajerovia.

115Hembiapo vaíva toñemomombyry che hegui, Tupã rembiapoukapy he'iháicha che aikóta.

116Che mombarete ere haguéicha ha taikove, ani upe mba'e aha'arõva opa rei.

117Che pytyvõ asẽ haguã jejopy vaígui, ne rembipota ajapo haguã.

118Nde reñembyesarái umi ne rembiapoukapy omboykévagui, japúnte voi iñakãme oguerekógui.

119Heko vaívape ytýicha remombo, upévare che ahayhu ne rembiapoukapy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

120Aryrýi asusũ niko ne renondépe, ne ñe'ẽ mba'e tuichaite chéve guarã.

121Mba'e hekópe guánte voi ajapo, ani che reja umi che ndive ojopy vaíva pópe.

122Ere chéve che pytyvõtaha ha nda che jopy vai mo'ãiha umi oñemoha'enteséva.

123Umi che resa niko ikangypáma roha'arõgui che renohẽ haguã jejopy vaígui, ere haguéicha chéve rejapotaha.

124Ne mborayhúpe kena che rereko, ha che mbo'e ne rembipota.

125Che hína ne rembiguái. Che moarandu kena aikuaa haguã ne rembiapoukapy.

126Che Jára, hi'áma niko reñemongu'e, ne rembiapoukapy niko omboyke hikuái.

127Che ahayhu ne rembiapoukapy ha ahecha ramove óro porãgui.

128Tova mokõime jeikógui ndaikuaaséi mba'eve, ha upévare ne rembipotánte voi ajapo.

129Ne rembiapoukapy niko mba'e neporãmba jepéva, upévare ajapo ipype he'iháicha.

130Umi ne ñe'ẽ jaikuaávo, ñande resape, ha omoarandu umi mba'eve oikuaa'ỹvape.

131Aipe'a che juru, ha puku che pytu araha, upéicha umi ne rembiapoukapy che ra'ã.

132Emaña che rehe ha che poriahurereko upéicha rejapógui voínte umi nde rayhúva ndive.

133Che mboguata ne ñe'ẽ he'iháicha, ani haguã mba'eve ivaíva ipu'aka che rehe.

134Ani che reja ha'a umi oñemombaretéva pópe ikatu haguã ajapo ne rembiapoukapy.

135Ehecha kuaa kena chéve, ha ehechauka chéve ne rembipota.

136Tesay mante che reságui osyry, avave ndojapóigui ne rembiapoukapy.

137Che Jára, nde niko nde reko joja, ha umi ne ñe'ẽ imarangatu.

138Opa mba'e nde eréva ojejapo haguã añete hína ha hendapete oĩ.

139Añandu che py'a ikusugue umi che rayhu'ỹva hesaráivo ne ñe'ẽgui.

140Ne ñe'ẽ ohasa opaichagua mba'e vai rupi, upévare ahayhu.

141Che ndaha'éi mba'eve ha opavave ojahéi che rehe, ne rembipotágui katu nda che resaráiri.

142Nde remoĩ opa mba'e hendápe opa árape guarã, ha ne rembiapoukapy añete memete.

143Akyhyje ha ajejopy vai ramo ne rembiapoukapy ogueru chéve vy'a.

144Ne rembiapoukapy oĩ porãva opa ára. Che moarandu taikove!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

145Che Jára, che py'aite guive ndéve añembo'e, che rendu kena ajapo haguã ne rembipota.

146Ndéve niko añe'ẽ! Che renohẽ jejopy vaígui, ha tajapo upe ne rembiapoukapy.

147Ko'ẽ mboyve apu'ã ha ndéve ajerure che pytyvõ haguã, ne ñe'ẽ rehe ajerovia eterei.

148Pyharekue katu ndakéi ne ñe'ẽre ajepy'a mongeta haguã.

149Che Jára, nde niko nde py'a porã. Che rendu kena! Nde niko nde reko joja. Eheja taikove!

150Oñemoaguĩ che rehe umi che rapykuéri oikóva, ne ñe'ẽgui mombyry oĩ hikuái.

151Nde katu aguĩ reime ore Jára, ha ne rembiapoukapy añete memete.

152Ymaite guive voínte che aikuaáva ne rembiapoukapy reme'ẽ vaekue opa árape guarã.

153Ema'ẽ che rehe ha ehecha mba'éichapa aiko asy, ha che renohẽ jejopy vaígui. Nda che resaráiri niko ne rembiapoukapýgui.

154Che pytyvõ ha che renohẽ jejopy vaígui, eheja taikove, ere haguéicha chéve.

155Heko vaívape nerenohẽ mo'ãi jejopy vaígui, ne rembipota ndojaposéigui hikuái.

156Che Jára, nde niko reporoporiahurereko eterei. Eheja taikove! Nde niko nde reko joja!

157Heta umi che rapykuéri oikóva ha ojopy vaíva che ndive, ne rembiapoukapy katu che namboykéi.

158Heko vaíva ahecha ha che pochy, umíva ndojapóigui ne ñe'ẽ.

159Che Jára, rehecha piko mba'éichapa amomba'e eterei ne rembipota? Eheja taikove! Nde niko che rayhu!

160Ne ñe'ẽ niko añete memete, ne rembiapoukapy opa árape guarã.

161Poguasu kuéra reiete oko'i che rehe, che katu ne ñe'ẽnte amomba'e che py'aite guive.

162Ne ñe'ẽ reme'ẽvo chéve che mbovy'a, avy'a mba'e repyeta ajuhu ramo guáicha.

163Japu ndahecha ramói ha nahenduséi ete voi, ne rembiapoukapy katu ahayhu.

164Ára pukukue romomba'e guasu, ne ñe'ẽ imarangatúgui.

165Umi ne rembiapoukapy ohayhúva py'a guapýpe oiko, ndaipóri mba'eve osẽ vaíva chupe kuéra.

166Che Jára, arovia nde che nohẽtaha jejopy vaígui ne rembiapoukapy ajapo aja aikóvo.

167Ne rembiapoukapy he'iháicha niko ajapo, ha umíva ahayhu che py'aite guive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

168Ne rembiapoukapy ha ne rembipota che ajapo, che reko nde reikuaa porã.

169Che Jára, che rembijerure toguahẽ ndéve, che moarandu ere haguéicha.

170Che rendu kena ndéve añembo'évo, che renohẽ jejopy vaígui, ere haguéicha rejapotaha.

171Purahéipe toromomba'e guasu, ne rembipota che mba'e haguére.

172Taropurahéi upe ne ñe'ẽ, ne rembiapoukapy niko imarangatu.

173Eime kena opa ára che pytyvõ haguãicha, ne rembipota niko che amotenonde.

174Che Jára, hi'ã eterei niko chéve che renohẽ jejopy vaígui, ne rembiapoukapy upe che mbovy'áva.

175Eheja taikove romomba'e guasu haguã, ha ne ñe'ẽ ta che pytyvõ.

176Ovecha kañýicha aiko opa rupi rei. Eju che piári! Namboykéi niko umi ne rembiapoukapy.

Salmo 120

Ñembo'e jajecha vai jave

1Vaípe ajecha, Ñandejárape añembo'e, ha ha'e che rendu.

2Che Jára ani reheja oñe'ẽ che rehe umi ijapúva, umi ijuru hãimbéva.

3Peẽ tekove japu! Mba'e piko ojapóta Ñandejára pende rehe? Mba'éicha piko ha'e pende haviráta?

4Kóicha: “Oñorãirõva hu'y akuápe, tatapỹi pytã asýpe!”

5Pende apytépe niko jaiko asy umi táva Mésec térã Quedargua apytépe jaiko ramo guáicha.

6Heta etereíma aiko umi py'a guapýpe oikose'ỹva apytépe.

7Che niko py'a guapýpe aikose, añe'ẽ vove katu ha'e kuéra oñorãirõséma.

Salmo 121

Ñandejára oñangareko nde rehe

1Umi yvytýre ajesaupi ha che py'a pýpe ha'e: Máva piko che pytyvõta?

2Ñandejára che pytyvõta, ha'e niko yvága ha yvy apohare.

3Ha'e ndoheja mo'ãi ne pysyrỹi. Upe nde rehe oñangarekóva ndokéiva araka'eve.

4Ndokéiva térã ndokevýiva upe Israel rehe oñangarekóva.

5Ñandejára oñangarekóta nde rehe, ha'e upe nde ypýpe oĩva ne pytyvõ haguã.

6Árape kuarahy ndojapói chéne nde rehe mba'eve térã jasy pyharekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ñandejára ndoheja mo'ãi ojehu ndéve mba'eve ivaíva, ha'e oñangarekóta nde rehe.

8Ha'e oñangarekóta nde rehe resẽvo reho haguã ha reguahẽvo, ko'ágã guive opa ára peve.

Salmo 122

Purahéi Jerusalénpe guarã

1Avy'aite chéve oje'e ramo: “Jaha tupaópe”.

2Jerusalén! Ne rokẽmema roñembo'y.

3Jerusalén niko táva neporãva, oñemopu'ã porãitéva.

4Upépe ojupi Israel ñemoñaregua kuéra, Ñandejára réra omomba'e guasúvo, ojeheja haguéicha chupe kuéra tembiapoukapy ramo.

5Upépe oguapy mburuvicha guasu David rogagua, teko jojápe oporombojovake haguã.

6Pende py'aite guive peñembo'e pejévo: “Py'a guapýpe tojeiko Jerusalénpe, kyhyje'ỹme toiko umi nde rayhúva.

7Py'a guapy toĩ upe táva ryepýpe, ha mburuvicha guasu rógape.”

8Che ryke'y kuérape ha umi che kuaáva rayhupápe ajeruréta: “Py'a guapy toĩ nde pype.

9Tupã Ñandejára róga reheháp e añembo'éta.”

Salmo 123

Ndéve ajesaupi

1Ndéve ajesaupi, ndéve, reguapýva yvágape.

2Ku tembiguái ijára rehe omañaháicha, ku mitãkuña imongakuaaharére omañaháicha, upéicha ore romaña Tupã, ore Járare, ha'e, ore poriahurereko peve.

3Ore poriahurereko kena ore Jára, ore poriahurereko kena. Heta etereíma niko rohasa asy.

4Heta etereíma oñembohory ore rehe umi oñemoha'enteséva, heta etereíma ojahéi ore rehe umi oñemombaretéva.

Salmo 124

Ñandejára ñane renohẽ jejopy vaígui

1Opa Israelgua te'i: “Ñandejára noñemoĩri rire ñande ykére,

2Ñandejára noñemoĩri rire ñande ykére, yvypóra kuéra opu'ã ramo guare ondyry ñande rehe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[3]ipochy hendy haguére ñane ndive hikuái, ñande pyraite ñane mokõ vaerã mo'ã.

[4]Y ñande aho'ipa vaerã mo'ã, ysyry ñande reraha vaerã mo'ã,

[5]y pochy ñane moñapymi vaerã mo'ã.

[6]Toñemomba'e guasu Ñandejára ndohejáigui ja'a hãinguápe.

[7]Ku guyráicha ojehekýiva ñuhãgui, upéicha avei niko ñande. Upe ñuhã opẽ ha ñande ñasẽ javeve jaha.

[8]Upe ñane pytyvõva niko Ñandejára, yvága ha yvy apohare.”

Salmo 125

Ñandejára ñane pytyvõ

[1]Umi Ñandejárare ojeroviáva niko ku Sión yvytýicha ndaikatúiva oñemongu'e ha hatã oĩva opa árape.

[2]Umi yvyty ojereháicha Jerusalén rehe, upéicha Ñandejára ojere hetã guáre, ko'ágã guive opa ára peve.

[3]Mburuvicha oporosãmbyhy vaíva ndahi'aréi chéne upe tetãme heko jojáva oikohápe, ani ágã upeichahágui ha'e kuéra avei oñepyrũ ojapo ivaíva.

[4]Ore Jára! Heta mba'e kena eme'ẽ umi ipy'a porãva ha heko potĩvape.

[5]Umi ivaíva ojaposévape katu Ñandejára tomondo mba'e vai apoha apytépe. Py'a guapy toĩ Israélpe.

Salmo 126

Ore Jára, roikose jey ymave guaréicha

[1]Ore Jára ore reraha jey ramo guare Siónpe iñapytĩmby rojerereko haguégui tetã mombyrýpe, ha'ete vaicha vaekue oréve ku ore képe rohecha ramo guáicha.

[2]Upérõ ropuka reípa vy'águi ha rosapukái joa vaekue. Ambue tetã rupi oje'e ore rehe: “Tuichaite mba'e niko Ñandejára ojapo hese kuéra.”

[3]Tuicha mba'e Ñandejára ojapo vaekue ore rehe. Ha tuicha rovy'a vaekue upe ramo.

[4]Ore Jára! Eme'ẽ jey oréve umi mba'eta roguereko vaekue, ku ama omyenyhẽháicha umi ysyry.

[5]Umi tesaýpe oñemitỹ vaekue vy'a pópe omono'õne ikoga'a.

[6]Upe tesaýpe osẽva mba'e ra'ỹi ipo renyhẽ oñotỹ haguã vy'a pópe ou jeýne koga'a apesã ipópe.

Salmo 127

Opa mba'e ou Ñandejáragui

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ñandejára óga nomopu'ãi ramo reiete imopu'ãha oñemoĩta omba'apo hese. Ñandejára
noñangarekói ramo távare reiete ñorãirõhára kuéra oñemoĩta oñangareko hese.

2Reiete pepu'ã ko'ẽ mboyve ha pyharéma peñeno peke, ha syva ry'ái ha kane'õngue
reheve peje poreka pe'u vaerãre. Ñandejára ome'ẽ umi ohayhúvape ha'e kuéra oke aja.

3Ñandejára niko ñande rovasa hína ome'ẽvo ñandéve ñande ra'y ha ñande rajy kuerarã.

4Ku hu'ýicha oñorãirõva pópe niko mitã nguéra oúva kuimba'épe ha'e ipyahúpe.

5Ovy'a upe kuimba'e ihu'y ryru henyhẽva. Hese ndaipu'akái chéne chupe ohayhu'ỹva,
oñemoĩvo hikuái ojuehe táva rokẽme.

Salmo 128

Ñandejára ñande rovasa

1Revy'a vaerã Ñandejára rehe rejerovia ramo, ha reiko ramo ha'e oipotaháicha.

2Nde ry'ái repykuégui rekarúne, revy'áne, ha opa mba'épe resẽ porãne.

3Nde róga pýpe ne rembireko ojoguáta ku parral hi'a hetávape. Ne mesa jerére katu
nde ra'y ha nde rajy kuéra ojoguáta umi yvyra roky pyahúpe.

4Kóicha ojehovasáta upe Ñandejára rehe ojeroviáva.

5Ñandejára ta nde rovasa Sión guive reikove aja pukukue. Reikovéta rehecha haguã
mba'éichapa Jerusalén opu'ã,

6ha reikovéta rehecha haguã nde ra'y ra'yrépe. Py'a guapy toĩ Israélpe.

Salmo 129

Ñandejára ohecha kuaa ñandéve

1Israel, emombe'u mba'éichapa yma ne mitã guive, nde rehe oñemoĩ umi nde
rayhu'ỹva.

2Yma che mitã guive ajejopy vai, ha ndaipu'akái hikuái che rehe.

3Che ape jokapa hikuái ku yvy oñembovoháicha ñemitỹrã.

4Upéi Ñandejára, upe heko jojáva, che renohẽ umi iñañáva po guýgui.

5Toguevi ñemotĩme opa ndoikuaaséiva mba'eve Sióngui.

6Ojoguáta ku ñana óga ári opu'ãva, oñemondoro mboyve ipirúmava,

7avave heseve ipónte jepe omyenyhẽséva, térã trígoicha ohupi ijyva ári ogueraha.

8Avave ohasáva nde'i chéne chupe kuéra: “Ñandejára ta pende rovasa, Ñandejára
rérape rohovasa”.

Salmo 130

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ñandejára rehe ajerovia

1Amo ipypukuvehágui niko ndéve añembo'e che Jára.

2Che Jára, che rendu mína. Ejapysaka porã che rehe, ejapysaka che rembijerurére.

3Ne mandu'átarõ ore rembiapo vaikuére, piko máva oñemoĩta ne renondépe?

4Nde katu reheja rei oréve ore angaipa ikatu haguã ndéve romomba'e.

5Che py'a ite guive aha'arõ Ñandejára che pytyvõ haguã, ha arovia upe iñe'ẽ ha'e ome'ẽva chéve.

6Che py'aite guive aha'arõ Ñandejárape, ku guárdia ajapóva ára ko'ẽ oha'arõháicha, ku guárdia ajapóva ára pyahu oha'arõháicha.

7Israel! Ejerovia Ñandejára rehe. Imborayhu niko na iñambuéiva, ha jejopy vaígui ha'e ñane renohẽta.

8Ha'e oheja reíta Israélpe opa iñangaipa.

Salmo 131

Ñandejára rehénte ajerovia

1Che Jára, ndaha'éi ku añemoha'enteséva, térã amoĩva che resa mba'e tuichávare. Ndaha'éi yvate eterei aguahẽséva, térã aipotáva mba'e hendape'ỹ, ndahupytýiva.

2Nahániri. Akirirĩ ha py'a guapýpe aiko, ku mitã kambúicha isy jyva ári. Ku mitã okambu vaicha aiko py'a guapýpe.

3Israel! Ejerovia Ñandejára rehe ko'ágã ha opa ára.

Salmo 132

Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ Davídpe

1Ore Jára, ne mandu'a kena David rehe. Heta ite ha'e ohasa asy vaekue.

2Ndéve Jacob Tupã mbarete ha'e he'i vaekue ndéve kóicha:

3“Ndaike mo'ãi che róga guýpe, che rupápe nañenói chéne,

4che resa ndahejái chéne oñemboty, térã che ropepi osapymi,

5ajuhu peve Ñandejárape hendarã, upépe, Jacob Tupã mbarete oiko haguã”.

6Rohendu Tupã karameguã oĩha Efrátape, ha roho rojuhu Jear ñúme.

7“Jaha tupaópe, jaha ñañesũ Tupã pyenda renondépe”.

8Epu'ã ore Jára! Eike upe repytu'utaháp e, nde ha ne karameguã mbarete.

9Nde pa'i kuéra opa ára toiko teko jojápe, ha umi nde rehe ojeroviáva tosapukái vy'águi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ne rembiguái David rayhupápe, ani remboyke ne rembiporavópe.

11Ñandejára nopyrũiva iñe'ẽre, ome'ẽ vaekue Davídpe iñe'ẽ:

12“Peteĩ nde ra'y amoĩta mburuvicha guasúrõ ne rendaguépe. Ne ñemoñare kuéra ojapo ramo che ñe'ẽ ame'ẽ vaekue, ha che rembiapoukapy chupe kuéra ambo'étava, ne rendaguépe ha'e kuéra oguapýne mburuvicha guasúrõ opa ára”.

13Ñandejára niko oiporavo yvyty Sión upépe ha'e oikoségui.

14“Ápe apytu'úta opa ára, ápe aguapýta ko'ápe aikoségui.

15Ahovasáta chupe hi'upyrãme, ha mboriahu kuéra amohyguãtãta.

16Pa'i kuéra ahovasáta opa mba'e ojapóvape, ha umi Siónpe oikóva ha che rehe ojeroviáva vy'águi osapukáine.

17Ápe heñói ha imbaretéta David ra'y, che rembiporavópe amboguapy hatãta.

18Umi hese ija'e'ỹva ári aitýta ñemotĩ, chupe katu ambotuicháne.”

Salmo 133

Iporã ite jaiko porãmba ramo oñondive

1Ajépa iporã ite ha mba'e ñane mbohorýva jahecha ramo umi Tupãre ojeroviáva oiko porãmba ramo oñondive.

2Ha'ete ku mba'e ryakuã porã oñeñohẽva Aarón akãre, ha hendyváre osyrýva ijao rembe peve.

3Ha'ete ku ysapy yvyty Hermón pegua ho'a ramo guáicha yvyty Sión ári. Upépe Ñandejára oporohovasa ome'ẽvo jeikove puku.

Salmo 134

Ñandejára ta pende rovasa

1Pemomba'e guasu Ñandejárape peẽ hembiguáiva, ha peẽ pene rembiapóva tupaópe pyharekue.

2Pemopu'ã pende po Tupã koty gotyo, ha pemomba'e guasu Ñandejárape.

3Ñandejára, yvága ha yvy apohare, ta pende rovasa yvyty Sión guive.

Salmo 135

Tuicha ite mba'e Tupã ojapo

1Toñemomba'e guasu Ñandejára. Pemomba'e guasu Ñandejára réra, tomomba'e guasu chupe umi hese ojeroviáva,

2umi tupaópe hembiapóva, ha umi tupao pepo guýpe oĩva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Pemomba'e guasu Ñandejárape, ha'e niko ipy'a porã, héra peropurahéi, ha'e niko imba'e recha kuaa.

4Ha'e oiporavo vaekue imba'e teerã Jacob, upéva hína Israel.

5Che aikuaa porã Ñandejára tuichaha, Tupã tuichave opa ambue tupã nguéragui.

6Ñandejára niko ojapo ojaposéva, yvága ha yvýpe, yguasu ha upe huguápe.

7Amo ára mbotýgui arai omopu'ã, ojapo ára tiri oguerúva ama, ha yvytu ojora iñapytĩmby oguerekohágui.

8Ha'e ojuka umi ñemoñare ypykue peteĩcha, kuimba'e ha mymba ra'y.

9Mba'e tuicha ite ha hechapyrãva omondo Faraón ha hembiguái kuérare Egipto mbytépe.

10Heta tetã ohundi ha ojuka mburuvicha guasu mbaretépe:

11Sihón, amorréo kuéra ruvicha guasu, Og, mburuvicha guasu Basán pegua, ha mburuvicha guasu kuéra oĩva Canaánpe.

12Umíva umi tetã yvy ome'ẽ hetã Israélpe imba'e teerã.

13Ore Jára, nde réra niko ndopáiva, nde rehe oikóne mandu'a opa ára.

14Nde, ne retã rehehápe, reñorãirõ, ha reiporiahurereko ne rembiguái kuérape.

15Umi ta'ãnga tetã nguéra omomba'éva niko pláta ha óronte, yvypóra rembiapokue.

16Ijuru ha noñe'ẽi, hesa ha ndohechái,

17ijapysa ha nohendúi, ijuru ha naipytuhẽi.

18Upéichata avei umi ijapohare, ha umi hese kuéra ojeroviáva.

19Peẽ Israelgua! Pemomba'e guasu Ñandejárape. Pa'i kuéra! Pemomba'e guasu Ñandejárape.

20Levíta kuéra! Pemomba'e guasu Ñandejárape. Peẽ Ñandejára rehe pejeroviáva! Pemomba'e guasu ñande Járape.

21Sión guive toñemomba'e guasu Ñandejára, upe oikóvape Jerusalénpe. Toñemomba'e guasu Ñandejára.

Salmo 136

Tupã mborayhu ndopái araka'eve

1Pemomba'e guasu Ñandejárape ha'e niko ipy'a porã, ha imborayhu ndopái araka'eve.

2Pemomba'e guasu Tupãme tuichavéva opa ambue tupãgui, ha imborayhu ndopái araka'eve.

3Pemomba'e guasu Ñandejárape opa mba'e járape, ha imborayhu ndopái araka'eve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ha'énteko pe ojapóva umi mba'e hechapyrãva, ha imborayhu ndopái araka'eve.

5Imba'e kuaápe yvága ojapo vaekue, ha imborayhu ndopái araka'eve.

6Y ári ko yvy omboguapy vaekue, ha imborayhu ndopái araka'eve.

7Ha'e ojapo vaekue jasy ha kuarahy, ha imborayhu ndopái araka'eve,

8ojapo kuarahy ára oisãmbyhy haguã, ha imborayhu ndopái araka'eve,

9ojapo jasy ha mbyja kuéra pyhare oisãmbyhy haguã, ha imborayhu ndopái araka'eve.

10Ha'e ojuka vaekue umi Egiptogua ra'y ypykuépe, ha imborayhu ndopái araka'eve,

11ha'e Israel guápe oguenohẽ vaekue ijapytégui kuéra, ha imborayhu ndopái araka'eve,

12ha'e pyapy mbaretépe chupe kuéra oguenohẽ, ha imborayhu ndopái araka'eve.

13Ha'e Mar Rojo omboja'o mokõi hendápe, ha imborayhu ndopái araka'eve,

14ha'e ombohasa vaekue Israel guápe mbyte rupi, ha imborayhu ndopái araka'eve,

15ha'e ohundi vaekue yguýpe Faraón ha iñorãirõhára kuéra, ha imborayhu ndopái araka'eve.

16Ha'e oisãmbyhy vaekue hetã guápe yvy ojeiko'ỹha rupi, ha imborayhu ndopái araka'eve,

17ha'e ohundi vaekue mburuvicha guasu mbaretépe, ha imborayhu ndopái araka'eve,

18ha'e ojuka vaekue mburuvicha guasu ojekyhyjevéva, ha imborayhu ndopái araka'eve,

19ha'e ojuka Sihón, amorréo kuéra ruvicha guasúpe, ha imborayhu ndopái araka'eve,

20ha'e ojuka Og, mburuvicha guasu Basán pegua, ha imborayhu ndopái araka'eve.

21Ha'e omboja'o vaekue umíva yvy hetã guápe, ha imborayhu ndopái araka'eve,

22ha ome'ẽ vaekue hembiguái Israel guápe imba'e teerã, ha imborayhu ndopái araka'eve.

23Ha'e imandu'a ñande rehe jajejopy jave, ha imborayhu ndopái araka'eve,

24ha'e ñane renohẽ vaekue ñande jopy vaíva po guýgui, ha imborayhu ndopái araka'eve.

25Ha'e omongaru opa yvypóra ha mymba kuérape, ha imborayhu ndopái araka'eve.

26Pemomba'e guasu Ñandejára yvágape guápe, ha imborayhu ndopái araka'eve.

Salmo 137

Mombyrygua ñembyasy

1Babilonia ysyry rembe'y rupi roguapýva rojahe'o, Sión rehe ore mandu'ávo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Sáuse rakãre ysyry rembe'y rupi opu'ãva, romosãingómiva ore mbaraka.

3Upépe umi iñapytĩmby ore reraha vaekue ojerure oréve ropurahéi haguã. Umi ipy guýpe ore jopýva ojerure oréve rombovy'a haguã chupe kuéra, he'ívo: “Pepurahéi oréve purahéi Sión rehegua.”

4Mba'éicha piko aipo ropurahéita, purahéi Tupãme guarãva tetã ambuépe?

5Nde hegui che resaráirõ Jerusalén taijapa che po.

6Che kũ toja che apekũre na che mandu'ái ramo nde rehe, namoĩri ramo Jerusalén tenondete opa umi mba'e che mbovy'ávagui.

7Ore Jára, ne mandu'áke umi edomíta kuérare. Upe Jerusalén ho'aha árape he'i vaekue hikuái hese: “Peitypáke. Peitypaitéke. Amo imáta peve.”

8Nde Babilonia. Nde hína táva rundiha. Ovy'a vaerã upe ojapóva nde rehe upe nde rejapo haguéicha ore rehe.

9Ovy'a vaerã umi ne mitã nguéra ohupíva, ha oipetéva itáre.

Salmo 138

Ñandejára ipy'a porã

1Che py'aite guive romomba'e guasúta ore Jára, tupã nguéra renondépe rogueropurahéita.

2Nde tupao renondépe añesũne, nde réra amomba'e guasúne. Nde niko mborayhu ha añete, ha nde réra ha ne ñe'ẽ remoĩ opa mba'e ári.

3Ndéve añembo'e ha nde che rendu, che py'a remombarete.

4Mburuvicha guasu kuéra yvy arigua ta ne momba'e guasu ohendúvo umi ne ñe'ẽ,

5ha ne rembipota togueropurahéi. Ndéko nde tuicha hína ore Jára.

6Ñandejára oĩ ramo jepe pe amo yvate, ha'e oikuaa mávapa upe imboriahúva, ha mávapa upe oñemoha'enteséva.

7Vaípe ajecha ramo, nde nda che rejái amano. Umi che rehe ija'e'ỹva ipochy ramo, nde pu'aka hese kuéra, ha nde pyapýpe che renohẽ jejopy vaígui.

8Ñandejára ojapóta opa mba'e che rehehápe. Ore Jára, ne mborayhu niko ndopái araka'eve. Ani reheja rei upe ne rembiapokue remoñepyrũ vaekue.

Salmo 139

Tupã oikuaa opa mba'e

1Ore Jára, nde reipyguara che reko ha nde che kuaa.

2Nde reikuaa aguapy ha apu'ã ramo, mombyry guive reikuaa upe che akãme arekóva.

3Reikuaa aguata térã aguapy ramo, opa mba'e ajapóva reikuaa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ñe'ẽ ne'ĩra gueteri osẽ che jurúgui, ha nde, che Jára, reikuaáma upe ha'étava hína.

5Che kupépe ha che renondépe, upépe reime. Nde pópe che rereko, che rehe reñangareko.

6Nde che kuaa porã eterei, mba'e hesakã'ỹva chéve ha ija'ỹva che akãme.

7Mba'éicha piko añemomombyrýta nde hegui? Moõ piko ikatúta akañy nde hegui?

8Yvágape ajupi ramo, upépe reime. Omanóva ohoháp e aguejy ramo, upépe reime.

9Ko'ẽtĩ gotyo aveve ramo aha, térã kuarahy reike gotyo yguasu rembe'y rupi aha ramo aiko,

10upépe jepe, nde che sãmbyhýne, che rehe reñangarekóne.

11Ha'e ramo: “Iñypytũháme akañýta, áragui toiko pyhare ha ta che aho'i”.

12Pyhare naiñypytũ mo'ãi ndéve, pyhare áraicha hesakãta. Ára ha pyhare niko peteĩcha ndéve.

13Opa che retepy ne rembiapokue, ha che sy rye pýpe che apo ñepyrũ vaekue.

14Che mopirĩmba ha che mbojurujái upe che rehe rejapóva. Upévare romomba'e guasu. Ajépa tuicha ite upe ne rembiapokue.

15Che angapy peve reikuaa, ha umi che kãngue oñemoĩ ramo ojuehe kañyháme, añembojoapýrõ ojuehe yvy guýpe.

16Aikove mboyve, nde che recháma vaekue. Ha nde kuatiápe oĩmbáma mba'éichatapa che rekove, peteĩ árante jepe aikove mboyve.

17Ore Jára, hypy'ũ etépa umi mba'e ne akãme rerekóva! Heta eterei oñemoĩmba ramo oñondive.

18Añemoĩta ramo aipapa, hetave yvyku'i ra'ỹigui. Ha aroguahẽ ramo hu'ãme, nde ypýpente gueteri aime.

19Ore Jára, ejukapa nga'u ra'e umi heko vaíva! Toñemomombyry che hegui umi oporojukáva,

20umi nde rehe oñe'ẽ vaíva, ha nde réra oiporu reíva.

21Ore Jára, ndacha'éi umi nde rehe ija'e'ỹvare, ndaikuaaséi mba'eve umi nde rehe opu'ãvagui.

22Mba'evete voi ndaikuaaséi chugui kuéra, ndacha'éi ete voi hese kuéra.

23Tupã, eipyguara che py'apy, eikuaa mba'épa oĩ che apytu'ũnguápe,

24ehecha ahápa hína tape vaíre, ha che mboguata uvei nde rape opa'ỹva rupi.

Salmo 140

Ñandejára eju che pytyvõ

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[1]*Salmo, David rembiapokue.*

[2]Ñandejára, che renohẽ kena umi iñañáva apytégui, eñangareko che rehe ani hembiapo vaíva ojapo che rehe mba'eve.

[3]Ha'e kuéra niko ivaívante iñakãme oguereko, ha ára ko'ẽre oñorãirõ.

[4]Mbóicha upe ikũ ohãimbe'e hikuái, ijuru katu pohã vai memete.

[5]Eñangareko che rehe Ñandejára ani heko vaíva pópe ha'a, ani hembiapo vaíva ojapo che rehe mba'eve, ani ha'e kuéra che moñepysãnga.

[6]Umi mbaretépe oikóva che jurase iñuhãme, che raperãme omoĩ chéve ñuhã.

[7]Ñandejára, ndéve katu ha'e: “Nde hína Tupã. Ehendu che Jára che ñembo'e.

[8]Che Jára, nde hína upe che pytyvõva, nde reñangareko che rehe ñorãirõme”.

[9]Ñandejára, ani rehejátei umi iñañávape osẽ porã upe ojaposéva, ani ágã upéi oñemoha'entese hikuái.

[10]Umi che rehe oñemoĩva akã ári to'a umi mba'e vai ojapose vaekue che rehe.

[11]Tatapỹi to'a hi'ári kuéra, tojeity chupe kuéra yvy kuápe anive haguãtei osẽ.

[12]Tahenda'ỹ hetãme upe oñe'ẽ reíva hapicháre, mba'e vai hapykuéri toiko, chupe ohundi peve.

[13]Ñandejára, che aikuaa reñemoĩha imboriahúva ykére, ha umi oikotevẽvape reipytyvõha.

[14]Heko jojáva omomba'e guasúne nde réra, heko potĩva oikóne nde ykére.

Salmo 141

Ñandejára, nde rehe ajerovia

[1]Ñandejára, ndéve añembo'e. Pya'e eju che pytyvõ. Che rendu kena ndéve añembo'e ramo.

[2]Insiénsoicha toguahẽ ndéve che ñembo'e. Mba'e kuave'ẽ ka'aru guáicha umi che po ndéve amopu'ãva.

[3]Ñandejára, emoĩ che juru rehe oñangarekóva, upe che kũ ojoko vaerã.

[4]Ani rehejátei mba'e vai che py'a ra'ã, térã ajehe'a heko vaíva ndive tembiapo vaípe. Ha'e kuéra okaruhápe, ijapytépe kuéra ndaikéi chéne.

[5]Kuimba'e johéi pyre che nupã ramo, upéva iporã, che mongavaju ramo, upéva mba'e ryakuã porãicha che rehe oñeñohẽva. Nambovavái chéne che akã umíva umi mba'épe. Hembiapo vaíva katu ndojokói chéne che ñembo'e,

[6]ha huvicha kuéra oñemyañáne ita yvatégui ho'a haguã. Umi hembiapo vaíva oikuaáne opa mba'e hendapete ha'e hague.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ku oñeñemitỹ haguã yvy oñembojereháicha, upéicha isarambipáne ikãnguekue upe yvykua juru rupi.

8Ñandejára, che niko nde rehénte ajesareko. Nde rehe ajerovia. Ani che reja reítei.

9Eñangareko che rehe, ani che jura hikuái, térã ñuhãme che reity umi mba'e vai apoha.

10Hembiapo vaíva iñuhãme jeýnte to'a. Che katu tahasa ojehu'ỹre chéve mba'eve.

Salmo 142

Ojejopy vaíva ñembo'e

1*David ñembo'e ita kuápe oĩ ramo guare.*

2Ñandejárape hatã añembo'e, Ñandejárape hatã ajerure che poriahurereko haguã.

3Henondépe ahekuavóne che py'angata, henondépe amoĩne che rembiasa asykue.

4Name'ẽ véima ramo jepe, nde reikuaa che rapykuere. Che raperãme katu ñuhã chéve oñemoĩ.

5Che jerére amaña ha avavépe ndahechái, ndaipóri peteĩnte jepe che pytyvõva. Avave ndoikuaaséi mba'eve che hegui.

6Ñandejára, ndéve asapukái ha ha'e: “Nde upe ikatúva che mo'ã, ndéve añónte niko areko ko yvy ári.”

7Ejapysaka che rehe. Vaípeko ajecha. Che nohẽ umi che rayhu'ỹva pógui, imbareteve niko che hegui hikuái.

8Che pe'a ko iñapytĩmby aikohágui ha nde réra amomba'e guasúta. Heko jojáva niko oha'arõ hína nde rehecha kuaa haguã chéve.

Salmo 143

Ñandejára rehe ajerovia

1Ñandejára, che rendu ndéve añembo'évo. Ejapysaka che rehe ha che rendu. Nde niko upe nde reko jeroviaha ha upe nde reko jojáva.

2Ani che renói che mbojovake haguã. Ne renondépe niko ndaipóri hembiapo vai'ỹva.

3Umi che rehe ija'e'ỹva, che rapykuéri oiko che jukase. Yvýre che pete ha pytũmbýpe che rereko. Upépe aiko ku yma omano vaekuéicha.

4Name'ẽ véima niko ha py'a tarovápe aiko.

5Umi mba'e yma guare ou che akãme, che mandu'a umi ne rembiapokuére.

6Ndéve che po amopu'ã ha añembo'e. Ku yvy oha'arõháicha ama upéicha nde rehe che ãho.

7Ñandejára! Pya'e eju che pytyvõ, che rekove niko osótama. Ani rekañýtei che hegui, ani ágã upe haguére amano.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ára ko'ẽ togueroguahẽ chéve ne mborayhu, ajerovia haguére nde rehe. Ehechauka chéve mba'éichapa aiko vaerã. Nde rehénte voi che ajerovia.

9Ñandejára, che renohẽ umi che rayhu'ỹva po guýgui, nde pepo guýpe niko añemo'ã.

10Che mbo'e kena ajapo kuaa haguã ne rembipota, ndéko hína Tupã che Jára. Nde py'a porã kena che ndive, ha che mboguata tape porãre.

11Ñandejára, nde réra rehehápe, eheja taikove. Nde reko jojágui, che renohẽ jejopy vaígui.

12Ne mborayhu rehehápe, ejuka umi che rayhu'ỹvape. Ehundi che rehe ija'e'ỹvape, chéko ne rembiguái hína.

Salmo 144

Ñandejára oñangareko che rehe

1Toñemomba'e guasu Ñandejára! Ha'e upe oñangarekóva che rehe, ha upe che mbokatupyrýva ñorãirõrã.

2Ha'e ipy'a porã che ndive ha che mo'ã, oñangareko che rehe ha che nohẽ jejopy vaígui. Ha'e ha upe omoĩva tetã nguéra che po guýpe.

3Ñandejára, Mba'e piko yvypóra ne mandu'a haguã hese? Máva piko yvypóra remomba'e eterei haguã?

4Hekove niko upe ipytuhẽicha mbyky, ku kuarahy'ãicha pya'e ohasa.

5Ñandejára, Eipe'a yvága rokẽ ha eguejy. Einupã umi yvyty ha totĩmbo.

6Umi ára vera nde hu'ýva epoi, ha umi nde rayhu'ỹva emosarambi.

7Upe amo yvatégui nde po eipyso, ha che renohẽ ko ysyry pochýgui. Che renohẽ kena ambue tetã megua po guýgui,

8umi ijapúvagui, iñe'ẽ ome'ẽva ha upéi ndojapói upe he'íva.

9Tupã, purahéi pyahu ndéve apurahéita. Árpa púpe rogueropurahéita.

10Nde rupi mburuvicha guasu kuéra ipu'aka hese kuéra ija'e'ỹvare. Nde upe renohẽva ne rembiguái Davídpe jejopy vaígui.

11Ani rehejátei ajejuka kyse pukúpe. Che renohẽ kena ambue tetã megua po guýgui, umi ijapúvagui, umi iñe'ẽ ome'ẽva ha upéi ndojapói upe he'íva.

12Ore ra'y kuéra taimbarete umi yvyra tyarõicha, Ore rajy kuéra tojogua umi horkõ ijeguapávape oĩva mburuvicha guasu rógape.

13Umi ore koga'a roñongatuhápe tahenyhẽ, tahenyhẽ opaichagua koga'águi. Ore rymba kuéra katu taimemby reipa, ojo'ári taimemby upe ñúre.

14Umi ore vaka kuéra tahye guasupa, ha toĩ'ỹ imemby kuáva. Toĩ'ỹ upe okáre avave osapukáiva kyhyjégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ovy'a vaerã upe tetã kóicha oikóva. Ovy'a vaerã upe tetã oguerekóva Tupãme ijára ramo.

Salmo 145

Opavave tomomba'e guasu Ñandejárape

1Tupã che Jára, ndéve romomba'e guasúta che ruvicha guasu. Nde réra amomba'éta opa árape.

2Ára ko'ẽre romomba'e guasúta, ha nde réra amomba'éne opa ára.

3Ñandejára niko tuicha hína, ituichakue ndaikatúi jaikuaapa. Chupe ñamomba'e guasu vaerã.

4Túva kuéra omombe'úne ta'ýra kuérape ne rembiapokue, ha'e kuéra omoherakuãne umi mba'e tuichaite rejapóva.

5Omombe'úne hikuái mba'éichapa remimbipa, ha che aikuaaukáne umi mba'e rechapyrã rejapóva.

6Ha'e kuéra omombe'úne umi mba'e tuichaite nde rejapóva ha oporomongyhyjéva, che amoherakuãne ne rembiapokue tuichaite.

7Imandu'áne hikuái ne mba'e porãiteha, ha ndéve opurahéine nde reko joja haguére.

8Ñandejára imba'e porã ha oporoporiahurereko. Ha'e oporohayhu ha hasýpe ipochy,

9opavavépe ha'e ohecha kuaa, ha ohecha ramó opa hembiapokue.

10Opa ne rembiapokue ta ne momba'e guasu, Ñandejára, opa nde rehe ojeroviáva ta ne momba'e guasu.

11Ha'e kuéra tomyerakuã tuichaha upe ne retã, ha'e kuéra toikuaauka nde ne mbareteha.

12Upéicha ramo maymáva oikuaáne ne mbareteha, ha upe ne retã tuichaha.

13Ne retã niko mba'e opa'ỹva, ha nde reporosãmbyhýta opa árape. Ñandejára nopyrũiva iñe'ẽre, ha'e ipy'a porã opa mba'épe.

14Ñandejára ojoko umi ho'ávape, ikangývape omopu'ã jey.

15Opavave omoĩ nde rehe hesa nde remongaru haguã chupe kuéra hi'árape.

16Reipe'a nde po, ha nde mba'e porãme remohyguãtã opa mba'e oikovévape.

17Ñandejára heko joja opa hapépe, ha'e ipy'a porã opa mba'épe.

18Ha'e oñemoaguĩ umi oñembo'évare, umi ipy'aite guive chupe oñembo'évape.

19Umi chupe omomba'éva rembipota ha'e ojapo, ha ojerure vove chupe pytyvõ ha'e oguenohẽ chupe kuéra jejopy vaígui.

20Ñandejára oñangareko umi chupe ohayhúvare, umi heko vaívape katu ha'e ohundi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Amomba'e guasúta Ñandejárape. Opa oikovéva tomomba'e guasu héra marangatu, ko'ágã guive ára paha peve.

Salmo 146

Ñamomba'e upe Ñandejára ojapóva ñande rehe

1Toñemomba'e guasu Ñandejára. Amomba'e guasu Ñandejárape che py'aite guive.

2Aikove aja amomba'e guasúta Ñandejárape, che rekove pukukue apurahéita Ñandejárape.

3Poguasu kuérare ani pejerovia, umíva niko yvypórante ha ndaikatúi ñane renohẽ jejopy vaígui.

4Ha'e kuéra omano vove, yvýpe jeýnte oho opa, ha upe árape opyta rei opa umi mba'e ojaposéva.

5Ovy'a vaerã upe Jacob Tupã oipytyvõvape, upe ojeroviáva Tupã Ñandejára rehe.

6Ñandejára upe ojapo vaekue yvága ha yvy, yguasu ha opa mba'e ipype oĩva. Ha'e niko nopyrũiva iñe'ẽre.

7Oñemoĩ uvei ojejopy vaíva ykére, ha omongaru iñembyahýivape. Ñandejára opoi umi iñapytĩmby ojererekóvagui,

8Ñandejára oheja umi ohecha'ỹvape ohecha jey, Ñandejára omopu'ã umi ikangývape, Ñandejára ohayhu umi heko jojávape,

9Ñandejára oñangareko umi mombyry guáre, ha ityre'ỹ ha iména manóvape ha'e oipytyvõ. Heko vaíva rape katu ha'e ohundi.

10Ñandejára niko mburuvicha guasu opa árape guarã. Táva Sión! Ñandejára ne sãmbyhýta opa árape. Toñemomba'e guasu Ñandejára.

Salmo 147

Ñandejára hetã rerekua

1Toñemomba'e guasu Ñandejára. Ajépa iporãite Tupãme japurahéi ramo, chupe ñamomba'e guasu vaerã vy'a pópe.

2Ñandejára omopu'ã jey Jerusalén ha ombyatypa Israelgua mombyry rupi isarambi vaekue.

3Ipy'a rasýva ha'e omonguera ha umi ho'o ojejoka hague rupi ha'e ojokuapa.

4Ha'e he'i mbovýpa mbyja kuéra oĩta ha héra rupi peteĩ-teĩme oikuaa.

5Ñandejára niko tuicha ha imbarete hína, iñarandukuépe ndaijojahái.

6Ñandejára oipytyvõ imboriahúvape, hembiapo vaívape katu yvýre oipete.

7Pepurahéi Ñandejárape pende py'aite guive, árpa púpe pepurahéi Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Yvága ha'e araípe ojaho'i, yvy apére ha'e omongy, ha umi yvytýre kapi'i omoheñói.

9Mymba kuéra ha'e omongaru, ha umi yryvu ra'y chupe ochiã vove.

10Kavaju mbaretekue ha'e nomomba'éi ete, térã kuimba'e jepytaso.

11Ha'e ohecha ramó umi chupe omomba'évape, ha umi ojeroviáva imborayhúre.

12Jerusalén, erohory Ñandejárape, Sión emomba'e guasu Tupãme.

13Ha'e omboty hatã ne rokẽ nguéra ha ohovasa nde ra'y ha nde rajy kuéra nde pype.

14Ha'e ogueru py'a guapy nde yvýpe, ha nemohyguãtã trígo iporãvévape.

15Ha'e ombou iñe'ẽ ko yvýpe ha upe he'íva py'a oguahẽ.

16Mandyjúicha ha'e ombou y rypy'a, ha tanimbúicha omosarambi ysapy ratã.

17Ha'e ombou amandáu ha y, ro'ýgui hypy'a.

18Ha'e he'i ha hykupa, oipejuka yvytu ha umi y osyry.

19Jacóbpe ha'e oikuaauka hembipota. Israélpe ha'e ome'ẽ hembiapoukapy.

20Ambue tetã ndive ha'e upéicha ndojapói, ndoikuaaukái chupe kuéra hembiapoukapy. Toñemomba'e guasu Ñandejára.

Salmo 148

Hembiapokue omomba'e guasu Ñandejárape

1Toñemomba'e guasu Ñandejára. Yvágagui toñemomba'e guasu Ñandejára, amo yvate guive chupe toñemomba'e guasu.

2Tomomba'e guasu chupe hemimbou kuéra, tomomba'e guasu chupe opa tekove yvága pegua.

3Tomomba'e guasu chupe kuarahy ha jasy, tomomba'e guasu chupe mbyja kuéra.

4Tomomba'e guasu chupe umi yvága, ha umi y hi'ári oĩva.

5Pemomba'e guasu Ñandejára réra, iñe'ẽ rupi ha'e opa mba'e ojejapo vaekue.

6Ha'e omoĩ vaekue opa mba'e hendápe opa árape guarã, omoĩ chupe kuéra mba'éichapa ojeguereko vaerã, mba'e ikatu'ỹva araka'eve oñemboyke.

7Tomomba'e guasu Ñandejárape yvy guive, pira kuéra ha umi tugua pypuku,

8ára vera ha amandáu, tatatĩna ha ysapy rypy'a, ha yvytu ratã hembipota ojapóva,

9umi yvyty rusu ha yvyty kuéra, yva máta ha opaichagua yvyra máta,

10mymba saite ha tymba kuéra, opa yvýre otyryrýva ha guyra kuéra,

11mayma mburuvicha guasu ha tetã nguéra, poguasu ha opa mburuvicha yvy arigua,

12mitã rusu ha kuñataĩ nguéra, itujáva ha mitãva tomomba'e guasu chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Pemomba'e guasu Ñandejára réra, ha'e añoite upe héra tuichaitéva. Ha'e imimbipápe oĩ yvága ha yvy ári.

14Hetã ha'e omombarete vaekue. Chupe omomba'e guasu umi hese ojeroviáva, Israelgua, umi ha'e ohayhúva. Toñemomba'e guasu Ñandejára.

Salmo 149

Ñamomba'e guasu ñande apo harépe

1Toñemomba'e guasu Ñandejára. Pepurahéi Ñandejárape purahéi pyahu, umi hese ojeroviáva atýpe chupe toñemomba'e guasu.

2Israelgua toguerohory ijapo harépe, Siongua toguerohory huvicha guasúpe.

3Héra rehehápe pejeroky, tambor ha árpa púpe chupe pepurahéi.

4Ñandejára niko ohayhu hetã guápe, imboriahúvape oguenohẽ jejopy vaígui.

5Tahory heseháp umi imarangatúva, oñenoháme jepe chupe topurahéi.

6Ijurúgui tañahendu omomba'e guasúrõ Tupãme, ipópe toguereko kyse puku hãimbe jováiva,

7ojahéi haguã ambue tetã guáre, oinupã rasývo chupe kuéra.

8Mburuvicha guasu kuéra kadénape tojokua, huvicha kuéra toipykua,

9tojejapo umívare, kuatiápe oñemoĩ haguéicha. Umi hese ojeroviáva kóicha osẽ porãta. Toñemomba'e guasu Ñandejára.

Salmo 150

Opavave tomomba'e guasu Ñandejárape

1Toñemomba'e guasu Ñandejára. Pemomba'e guasu Tupãme tupaópe, pemomba'e guasu chupe yvága tuichaha javeve,

2pemomba'e guasu chupe hembiapo tuichakuére, pemomba'e guasu chupe ha'e tuichágui.

3Pemomba'e guasu trompéta púpe, pemomba'e guasu chupe árpa ha mbaraka púpe,

4pemomba'e guasu chupe tambor pu ha jerokýpe, pemomba'e guasu chupe mbaraka ha mimby púpe.

5Pemomba'e guasu chupe platíllo púpe. Pemomba'e guasu chupe platíllo pu rorýpe.

6Mayma oikovéva tomomba'e guasu Ñandejárape. Toñemomba'e guasu Ñandejára.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Proverbios

Proverbios 1

Temimbo'e

1David ra'y Salomón, Israel ruvicha guasu, imbo'epyrã oheja vaekue,

2jahupyty haguã arandu ha jeheko mbo'e, ha jaikuaa haguã ñe'ẽ ipypukúva,

3ha jajeheko mbo'e hekópe, jaiko haguã teko jojápe, teko hekopegua ha teko marangatúpe,

4umi mba'eve oikuaa'ỹva iñarandu haguã, ha mitã rusu, imba'e kuaa ha oñamindu'u kuaa haguã.

5Iñarandúva ohendúrõ oikuaavéta, ha iñakã porãva ikatupyryvéta.

6Ikatúta jaikuaa iñarandúva ñe'ẽ, mba'épa he'ise umi ñe'ẽnga ha umi ñe'ẽ hasýva.

7Arandu ñepyrũha Ñandejára ñemomba'e, ivýrova katu, ojapo'i arandu ha jeheko mbo'e.

Mitã rusúpe guarã ñe'ẽ

8Ehendúke che ra'y nde ru ñe'ẽ, ha aníke rejahéi nde sy ne mbo'évare.

9Upéicharõ ko'ãva yvoty apesãta ne akãre, ha mbo'y jegua nde ajúri.

10Che ra'y, ani reheja ne mbotavy umi iñangaipáva, ani rehendu chupe kuéra.

11He'i ramo ndéve: “Eju ore ndive, ñamoñuhã imarangatúvape,

12jahape ra'arõ ha jajuka.

13Péicharõ heta mba'e jahupytýta, ha imba'e kuerakuégui ñamyenyhẽ ta ñande róga.

14Ha nde rehupytýne ore rohupytyháicha avei.” Péicha he'i ramo ndéve,

15ani reho hendive kuéra hape kuéragui ejei.

16Mba'e vai apópe ha'e kuéra ipya'e, ha mbyky oporojuka haguã.

17Rei oñemoĩ ñuhã guyra kuéra ohechárõ.

18Iñangaipáva katu omondérõ ñuhã, ha'e kuéra jeýnte ho'a ipype.

19Péicha opa umi imba'e potáva, imba'e pota voi ojuka chupe.

20Arandu osapukái pe okáre opa rupi ohenduka iñe'ẽ.

21Opa aty guasu oĩháme ha'e oñe'ẽ, táva guasu rokẽme kóicha oñehenduka:

22“Araka'e peve piko peẽ pene mitã rekóva peikóta mitã tavýicha? Peẽ pejejapóva pevy'áta pende jejapóre? Ha peẽ itavýva pejahéita arandúre?

23Pehendúna ko'ã ha'éva. Añe'ẽ niko peẽme che py'aite guive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Pohenói vaekue ha na peche renduséi. Ambohasa peẽme che po ha ndapeikuaaséi mba'eve.

25Poheko mbo'e ramo napehenduséi vaekue, añemoñe'ẽ ramo peẽme mba'eve ndapeikuaaséi.

26Upévare, ho'a vaírõ peẽme apukáta pende rehe, ha pekyhyje jave añembohorýne pende rehe.

27Ágãnte yvytu ratãicha kyhyje ho'áne pende ári, opa rupi ho'a vaipáne peẽme, ha pende jopýne jepy'apy ha angata.

28Upe vove, che renóine ha añemokirirĩne pende hegui, che rekáne ha nda che juhúi chéne.

29Nda pe hayhúi haguére arandu, ha napemomba'éi Ñandejárape,

30pemboyke haguére che ñe'ẽ, ha opa ha'évare pejahéi,

31upévare, pende reko vaikue ho'áne pende ári, pene mbojeguaru peve.

32Ijejavykue voi ohundi itavývape, ha ivýrovape heko reikue.

33Umi che rendúva katu oikovéta py'a guapýpe, okyhyje'ỹre mba'evégui.”

Proverbios 2

Mbo'ehára ñe'ẽ

1Che ra'y, ehendúke che ñe'ẽ, ha eñongatu ne akãme opa ha'éva.

2Ejapysaka porã arandúre ha eñeha'ã eiko kuaa.

3Reipota ramo arandu, opa mba'e reikuaase,

4ha reñeha'ã hese viru rehe ramo guáicha, yvyguýicha reheka,

5Rehecha kuaáne upépe mba'épa he'ise hína pe Tupã ñemomba'e, ha reikuaáne chupe.

6Ñandejára pe arandu ome'ẽva, ha chuguínte osẽva mba'e kuaa ha akã porã.

7Ha'e oipytyvõ heko jojávape, ha omo'ã hekópe oikóvape.

8Heko jojáva rapére ha'e oñangareko, ha umi hese ojeroviávape oipytyvõ.

9Che rendu ramo reikuaáne mba'épa teko joja, ha opa mba'e hekopegua.

10Arandu oikéta nde py'apýpe ha mba'e kuaa ne mbopy'a rorýta.

11Ne arandu rupi reñangareko kuaáta nde jehe, ne mba'e kuaa ne pytyvõta.

12Péicharõ, ndereiko mo'ãi tape vaíre, ha ndere'a mo'ãi heko añáva pópe.

13Umíva tape porã oheja, ha oiko tape karẽre.

14Hembiapo vaípe ha'e kuéra ovy'a, ha oguerohory heko aña.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Umíva opia tape porãgui ha jejavyha mantépe oiko.

16Arandu nde pe'áta kuña reko vai pógui ñe'ẽ kuaápe nde reityséva,

17ohejáva imborayhu ipykue ha hesaráiva iñe'ẽgui Tupãme ome'ẽ vaekue.

18Hógape reiko ramo ndaikatu mo'ã véima resẽ. Nde reraháta omanóva ohoháp e.

19Umi hendápe oguahẽva nosẽ véima, upépentema opyta.

20Upévare, eikóke tape porãre, imarangatúva oikoháicha.

21Heko jojáva mante oikóne ko yvy ape ári. Ijohéi pyréva mante hendáne ipype.

22Iñañáva katu oñehundipáne, ojehapo'óne ko yvýgui.

Proverbios 3

Mba'éichapa mitã rusu oiko vaerã

1Che ra'y, ani nde resarái che ñe'ẽgui. Nde py'a ruguápe eñongatu ndéve ha'éva.

2Péicharõ reikove pukúta ha reiko porãta.

3Opa ára kena ne marangatu ha nde py'a porã, jeguaka ramo ereko nde jehe, ha eñongatu nde py'a pýpe umi mba'e.

4Péicharõ, ne pytyvõne Tupã ha nde rerohorýne opavave.

5Ejerovia Ñandejárare nde py'aite guive, ha ani nde jehe añónte.

6Eikuaáke ha'e oĩha opa rupi, ha ha'e omyesakãtaha ndéve nde rape.

7Ani ere nde jehe ne arandu etereiha. Emomba'e Ñandejárape ha eheja mba'e vai.

8Upéva pohã porãta nde retépe guarã, omombaretéta ne kãngue.

9Emomba'e Ñandejárape opa mba'e rerekóvape, ha opa remono'õ tenondévape nde kokuégui.

10Péicharõ, nde róga henyhẽta koga'águi, ha ne mbayru kuéra kaguy pyahúgui.

11Che ra'y, ani rejahéi Ñandejára rehe oñemoñe'ẽ ramo ndéve, térã nde pochy ha'e nde reko mbo'e ramo.

12Tupã oja'óva voínte ohayhúvape, ta'ýrare ojapoháicha itúva.

13Ovy'a vaerã arandu ojuhúva ha iñakã porãva.

14Upéva iporãiteve plátagui ha ohejaiteve órogui.

15Iporãve ita jeguágui, ha ndaipóri imbojojaha.

16Arandu ombopukúta nde rekove, yvate ne mopu'ã ha ne mombaretéta.

17Arandu ombopiro'ýta nde rekove, ha mamo reguataha rupi reiko porãta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ne arandúrõ reikovevéta, iñarandúva ovy'áta.

19Tupã, arandu rupi, ojapo vaekue ko yvy, ha imba'e kuaápe omohenda pe yvága.

20Arandu rupi umi yguasu ojapo, ha araígui omondyky ysapy.

21Che ra'y, ne akã guapy kuaa kena, ani nde resarái arandúgui.

22Péicharõ reikovéta, ha mbo'y jeguáta nde ajúri.

23Reikóta rekyhyje'ỹre ha nereñepysãngái chéne.

24Nderekyhyjéi chéne reñenóvo reke haguã, ha reke porãne.

25Nereñemondýi chéne oúrõ jepe ndéve iñañáva yvytu ratãicha.

26Ñandejára oñangarekóta nde rehe, ha ndohejái chéne re'a ñuhãme.

27Oikotevẽva oñembojárõ ne rendápe, ani rejere chugui. Ikatu ramo, eipytyvõ chupe.

28Oĩ ramo nde pópe reporopytyvõ haguã ani erétei: “Ko'ẽrõ jahecháta ndéve”.

29Ani rejapo ivaíva nde róga ykére guáre, jeroviápe oikóva nde ypýpe.

30Ani reñorãirõ rei avave ndive, ojapo'ỹrõ nde rehe ivaíva.

31Ani reikose umi mbaretépe oikóvaicha, ani rejehe'a hese kuéra.

32Iñañávape Ñandejára ndohayhúi, imarangatúvape omokunu'ũ.

33Heko añávare Ñandejára ojahéi, ha heko potĩva róga katu ohovasa.

34Oñembotuichávagui mba'eve ndoikuaaséi, imboriahúvape katu oipytyvõ.

35Iñarandúvape omoherakuã porãne, itavývape katu omotĩne.

Proverbios 4

Mba'e porã arandu oguerúva

1Pehendu che ra'y kuéra pende ru remimbo'e, pejapysaka peikuaa haguã ha'éva.

2Mba'e iporãva pombo'éta, ani pemboyke che ñe'ẽ.

3Che, che mitã vaekue avei, che sy che rayhu, che mokunu'ũ.

4Che ru che mbo'emi kóicha: “Eñongatu che ñe'ẽ nde py'ápe, ha ejapo ha'éva reikove haguã.

5Ne arandúke ha eikuaa opa mba'e, ani nde resarái che ñe'ẽgui, ani umíva remboyke.

6Ani reheja reítei, ne mo'ãne opa ára. Rehayhu ramo oñangarekóne nde rehe.

7Ñane aranduse jepe ñane arandúma voi, eme'ẽ opa erekóva mba'e kuaa rehehápe.

8Erohory pe arandu ha yvate nde rupíta, ehayhu ha ne mbotuicháta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Yvoty apesãme guáicha ombojeguáta ne akã.”

10Che rendúke, che ra'y, topyta ne akãme che ñe'ẽ, péicharõ reikove pukúta.

11Che roguerahâne arandu rape iporãvévare, romboguatâne tape ikarẽ'ỹvare.

12Reguata kuévo ani chéne nde pysyrỹi, ha reñani ramo nereñepysãngái chéne.

13Ne rakate'ỹke opa rombo'e vaekuére. Nderejeíri ramo chugui reikove pukúne.

14Iñañáva rapykuéri ani reho, ha ha'e kuéra oikoháicha ani reiko.

15Umíva rape rupi ani rehasa ha eguata tenonderãvo.

16Ha'e kuéra ndokéi ojapo'ỹrõ ivaíva, ha ndahopehýiri oity'ỹ ramo hapicháp e.

17Mba'e vai apo ha'e kuéra oguereko tembi'u ramo, ha y ro'ysã porã ramo pe mbaretépe jeiko.

18Ipotĩva rape ko'ẽticha hesakã, ha hesakãve ohóvo omimbipa peve.

19Iñañáva rape katu pyharéicha iñypytũ, moõpa oñepysãnga jepe ha'e kuéra ndoikuaái.

20Ehendu che ra'y ko ndéve ha'éva, ejapysaka che rehe.

21Ejepy'a mongeta hese, eñongatu nde py'apýpe.

22Ko'ã mba'e reikuaa ramo reikovéta, umíva omohesãi mayma oikovévape.

23Eñangareko porãke opa reñandúvare, umívagui niko heñói ñande rekove.

24Nde jurúgui eipe'a japu, ha ani ne ñe'ẽ rei.

25Ema'ẽ tenonderã gotyo, anítei ne tĩndy avave renondépe.

26Emaña porã nde raperãre, ani ikarugua nde hegui.

27Ani reñeme'ẽ mba'e vaípe, eñemomombyry chugui.

Proverbios 5

Kuña reko vaígui ejeheja

1Che ra'y, ehendu che mba'e kuaa, ejapysaka ko arandúre,

2upéicharõ reiko kuaáne, ha nde jurúgui osẽne mba'e porã reikuaáva.

3Cháke otyky eíra kuña omendáva jurúgui, ha guavijúicha he'ẽ.

4Amo ipaháp e katu petỹicha iro, ha kyséicha hãimbe.

5Ha'e nde reraháta remano haguãme, hendive reikórõ, remanóta.

6Nomomba'éi tape oguataha, oho rei-rei oimeháp e.

7Upévare, pehendu che ra'y kuéra. Ani pemboyke che ñe'ẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Pejere peichagua kuñágui, anítei peñemoaguĩ hóga rokẽre,

9ani haguã avave opyta pene rendaguépe, ha pene mitãreve pepa,

10ha oime hyguãtãva pende pytúre, ha pende ry'ái repykue opyta peikuaa'ỹva rógape.

11Upe rire pene rasẽne, pende rete ha pende ro'o ikusuguepáma ramo.

12Pejéne upérõ: “Che vyroite piko ra'e, ha na che ñe'ẽ rendúi avavépe.

13Ndajapysakái vaekue umi che mbo'esévare, ha mba'eve ndaikuaaséi che mbo'ehára kuéragui.

14Haimete añehundi, haimete añemotĩ opavave renondépe.”

15Eiko ne rembireko ndive añónte, ha chupe añónte ehayhu.

16Mitã okára ndogueru mo'ãi ndéve mba'eve iporãva.

17Tokakuaa ne ndive ne mitã nguéra, ha anítei nde rogagua'ỹ oiko ne ndive.

18Evy'a ne rembireko ndive pe kuña remenda hague, ne mitãme gueteri:

19kuña ijuky ha isarakíva. Ta ne monga'u imborayhúpe ha ta ne myendy ikunu'ũme opa ára.

20Che ra'y, mba'érepa nde akã rakúta nde rapicha rembireko rehe? Mba'érepa rehavi'úta kuña ne mba'e'ỹva pyti'a?

21Ñandejára oikuaapa yvypóra rekovekue, ha ohechapa moõ rupípa oiko.

22Heko añávare ojeréta itukumbo, iñangaipa omoñuhãta chupe,

23ndojeheko mbo'éirõ omanóta, ha itavy etereígui oñehundíta.

Proverbios 6

Ani rejerovia oime raẽvare

1Che ra'y, reme'ẽ ramo ne ñe'ẽ nde rapicháre, térã rejerovia oime raẽvare,

2ne ñe'ẽ voi nemoñuhãne. Nde juru rupiete re'a ha repytáma ipo guýpe.

3Kóicha ejapo, che ra'y, rejei haguã ipo guýgui: “Eñesũ henondépe, ha ani reheja rei chupe.

4Ani reheja ho'a nde rehe topehýi, ha reñeno reke.

5Guasúicha repo ñuhãgui, guyráicha reveve ijapihágui.”

Ani ne ate'ỹ

6Nde ne ate'ỹva, tereho tahýi raitýpe, emaña hese kuéra, ha ne arandúta.

7Ha'e kuéra ndahuvichái, ndaipóri uru hi'ári kuéra, térã chupe kuéra omyakãva.

8Ára hakúpe ha oñemono'õ aja kóga, ombyaty hembi'urã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Nde ne ate'ỹva, Araka'e piko repáyta? Araka'e piko repu'ãta?

10“Erambi'imi, ha upéi eke. Embojo'a nde po ne akã guýpe ha epytu'u”.

11Mondaháicha tekotevẽ ho'áta nde ári, kyse ipópe guáicha.

12Heko añávante oiko oñe'ẽ rei hapicháre.

13Omaña sayke, heko rei, ha he'ívape oporombotavyse.

14Ivaíva mante ipy'ápe oguereko, ha opa rupi oporomoingo vaipa.

15Upévare, peichaháguinte oñehundíne, peteĩ tesa pirĩme oikopáne hese.

Ñandejára mbopochyha

16-19Siéte mba'e oime Ñandejárape ombopochýva: ojejapóva ha ijapúva, oporojuka reíva, oporomoñuhãva, omboja reíva hapicháre, oporomoingo vaíva ha hembiapo vaisénteva voi.

Myakãratĩ rehegua

20Che ra'y, ejapóke nde ru rembipota, aníke nde resarái nde sy remimbo'égui.

21Ereko mante nde py'a pýpe, ha mbo'ýicha emoĩ nde ajúri.

22Umíva ne sãmbyhýne, oñangarekóne nde rehe reke aja, ha repay rire, oñemongetáta ne ndive.

23Tembiapoukapy niko tataindy, temimbo'e katu oporohesape. Ha umi mba'e ojapóva oikovéne opa ára.

24Nde pe'áne kuña vaígui, ha nde rapicha rembireko ijuru he'ẽvagui.

25Ani rehecha ramo iporãha, anítei hesa rory nemoñuhã.

26Kuña vai oñeme'ẽ ramo oimeháicha rei, omendáva ombohypa nde rekove.

27Ikatu piko oime okai'ỹre ojatapýva hapypa'ũme?

28Ikatu piko oime okai'ỹre tata rehe opyrũva?

29Péicha avei oñenóva hapicha rembireko ndive. Ojapo ramo upéva, ndojeheja rei chéne chupe.

30Mondaha noñemotĩri omondárõ iñembyahýigui,

31ojekuaárõnte omyengoviáne hetaitevépe ha opa oguerekóva ome'ẽne.

32Omendáva ndive oikóva naiñakã porãi, ha ipo rupi oñehundi.

33Ojeja'o ha oñenupãne, ha oñemotĩháre oikovéne.

34Hakate'ỹva hembirekóre ipochýne, ha ndéve, ndejuhuhápe, ndoheja rei chéne.

35Mba'eve reikuave'ẽva naiporã mo'ãi chupe, heta hetave ramo jepe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Proverbios 7

Kuña oporomyakãratĩva rehegua

1Che ra'y, ne mandu'áke che ñe'ẽre, ejapóke opa ha'éva.

2Rejapórõ che ha'éva reikove aréne. Opa che remimbo'e nde resa'ỹicha ehayhu.

3Aníke nde resarái che ñe'ẽnguégui, ha ereko nde py'apýpe opa ára.

4Arandúpe ere: “nde niko che reindy”, ha mba'e kuaápe: “nde katu che irũ”.

5Umíva na nde rejái chéne re'a omendáva pópe, juru he'ẽme nde reityséva.

6Che rovetã guive, ama'ẽvo ipa'ũha rupi,

7ahecha peteĩ mitã rusu hapicha kuéra apytégui hi'aky ha ivyrovéva.

8Oho ohasa haguãicha peteĩ kuña róga renonde rupi.

9Ka'aru etéma hína, kuarahy oike ha pyhare ho'ávo.

10Peichaháguinte, pe kuña osẽ ha ohape joko. Heko vaívaicha oñemonde ha oikuaa porã pe oipotáva.

11Kuña otĩ'ỹ, heko rory ha iñakãre oikóva,

12osẽva ha oho oimehápe, mamo aty ohechaháp e, oikóva oporoheka.

13Otĩ'ỹre upe kuña oity ijyva pe mitã rusúre, ohetũ ha he'i chupe:

14“Amymbajuka niko joajurã ha oime ógape so'o.

15Asẽ kuri roheka rohechaségui ha rojuhu.

16Amoĩma che rupápe savana morotĩ asy, ha hi'ári ahoja ojeguáva

17pacholi ha opa yvotýpe hyakuãvu reíva.

18Jaha ha ojojyva ári oñondive javy'a ko'ẽmba peve.

19Ndaipóri hína che ména, oho kuri mombyry.

20Iviru heta ohóvo ha ndou jey mo'ãi jasy renyhẽ meve.”

21Péicha ombotavy chupe ñe'ẽ kuaápe, omboaguara ha ogueraha.

22Ohóma katu pe mitã rusu hapykuéri, vaka so'orã ohoháicha isãre, guasu ho'árõ guáicha ñuhãme.

23Ha upépe ojekutu iñoko'ẽme ha ho'a, guyra ho'aháicha ñuhãme, oikuaa'ỹre opataha hekove.

24Che ra'y, che rendu aipo ramo. Ejapysaka ndéve ha'évare.

25Ani ne akã vai peichagua kuñáre, ani reho hapykuéri.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Hetápema ha'e ohundi, heta imbaretévapema ojuka.

27Hógape reho ramo mano rape rupi reguata, ha pya'e reguahẽta umi omanóva ohohápe.

Proverbios 8

Arandu ojekuaauka

1Arandu oporohenói. Mba'e kuaa oñehenduka.

2Tape ykeregua yvyty ru'ãme oñemoĩ, umi tape ojuasaha rupi oñemohenda.

3Oñemoĩ táva rokẽme tape opaháp e, umi ojeike ha oñesẽha rupi oñemoĩ osapukái:

4“Ahenói mayma yvypórape, opa yvy ári guápe añe'ẽ.

5Pende aky gueteripa? Peñeha'ã peiko kakuaáicha. Pende výro gueteripa? Peñeha'ã peiporu pene akã.

6Pehendu! Tuicha mba'e ko ha'étava peẽme, amombe'úta peẽme hekopegua.

7Che juru aipe'ávo añeteguánte ha'e, ñe'ẽ rei che mbojeguaru.

8Che ñe'ẽ heko peguánte, ndaipóri pype japu ha mba'e ikarẽva.

9Ohecha kuaávape guarã hesakã, iñarandúvape guarã oĩmba porã.

10Perohory opa ambo'éva viru rangue, ha mba'e kuaa óro porã rangue.”

11Arandu niko iporãve ita verágui, mba'eve nombojojái.

12Che hína arandu aikóva teko kuaápe, ha jepy'amongetápe che katupyrýva.

13Tupãme ñamomba'e ramo jajahéi teko añáre. Ndacha'éi hova atãva ha ojejapóvare, hembiapo vaíva ha ijapúvare.

14Che hína ñe'ẽ porã ha katupyry, che ha'e mba'e kuaa ha pu'aka.

15Che amopu'ã mburuvicha guasu kuéra, ha che rupi umi sãmbyhyhára ojapo heko peguáva.

16Che amoĩ tetã ruvicha kuéra, ha che rupi, yvy oĩ ipópe kuéra.

17Che ahayhu che rayhúvape, umi akã rakúpe che rekáva che juhúta.

18Che aporomoherakuã porã ha ame'ẽ opaite mba'e, aporomyakã rapu'ã ha ame'ẽ teko joja.

19Opa che ame'ẽva iporãve óro porãgui, oiko areve pláta ñemopotĩmbyrégui.

20Heko peguávante ajapo, ha che reko joja,

21amyakã rapu'ã haguã che rayhúvape, ha hóga amyenyhẽ haguã opa mba'égui.

22Ñandejára che apo opa mba'e ñepyrũme, chéve raẽvete che apo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Mba'eve ojejapo mboyve che aiméma vaekue, iñepyrũhãitépe yvy ojejapo mboyve.

24Yguasu ojejapo mboyve che aiméma vaekue, osẽ mboyve yvu yvy ryepýgui.

25Yvyty hapo mboyve, yvate opu'ã mboyve yvy, che aiméma vaekue.

26Upérõ, ne'ĩra gueteri Tupã ojapo yvy ha ñu, yvy akytãmi jepe ndaipóri.

27Yvága omoĩ ramo hendápe, arapy oipyso ramo yguasu ári, che upépe aiméma vaekue.

28Ha omosãingórõ yvate arai, ha yvu juru oipe'a ramo yguasu omyenyhẽ haguã,

29he'i ramo guare y guasúpe, umi hembe'y ani haguã ohasa, ha omoĩ ramo guare yvy ropyta,

30che ijypýpe aiméma vaekue ipytyvõha ramo. Che vaekue ivy'a renda, ha henondépe añembojaru mante.

31Yvy tuichakue yvypóra kuéra ndive aiko avy'a.

32Upévare, che ra'y kuéra, che rendu. Ovy'a umi oguatáva che rapére.

33Pehendu che remimbo'e, pene arandu haguã, ha ani pemombótei.

34Ajépa ovy'áne umi che rendúva, ko'ẽ ko'ẽre oñembo'y ha oha'arõva che rokẽme.

35Umi che juhúva oikove ha ojuhu avei Ñandejára pytyvõ.

36Umi che rehe ojahéiva ijehe kuérante ojapo, ha umi nda che juhúiva omano katuete.

Proverbios 9

Arandu ha tavy

1Arandu ojapo hogarã, siéte hopyta jeguáva.

2Karu guasurã ojuka hymba, omohe'ẽ kaguy ha ombosako'i imesa.

3Kuña kuéra hembijokuáiva omondo osapukáivo táva ijyvateveha guive:

4“Heko kuaa'ỹva tou ápe”. Ha iñakã porã'ỹvape he'i:

5“Peju, pe'u che rembi'u, ha kaguy amohe'ẽ vaekue.

6Pejeheja tavy rekógui ha peikovéta, peiko joáke teko kuaa rapére”.

7Oheko mbo'éva otĩ'ỹvape ojeja'o, ha oñemoñe'ẽva iñañávape, ojeapo'i.

8Eñemoñe'ẽ hova atãvape ha ndaija'e mo'ãi nde rehe. Eñemoñe'ẽ iñarandúvape ha nde rayhúne.

9Iñarandúvape opa eréva omoaranduve chupe, embo'e imba'e porãvape ha oikuaavéta.

10Ñandejára ñemomba'épe oñepyrũ arandu, Tupã marangatúpe reikuaárõ he'ise ne aranduha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Arandu reheve reikove pukúta, ha hetave áño rehasáta.

12Ne arandu ramo ou porãta ndéve, nde rova atã ramo ndéve jeýnte ivaíta.

13Tavy ojogua kuña ñe'ẽ reípe, oikuaa'ỹva mba'eve ha otĩ'ỹva.

14Hóga rovái oguapy, táva ijyvatevehápe,

15ha opa ohasáva, tape porãre ohóvape he'i:

16“Peiko kuaa'ỹva peju ápe”. Ha iñakã porã'ỹvape katu:

17“Y oñemonda vaekue ho'ysã porãve, ha tembi'u ñemiháme oje'úva heve.”

18Ha ha'e ndoikuaái hógape omanóvama oikoha, ha imbohupa kuéra omanóva retãmema oimeha.

Proverbios 10

Salomón ñe'ẽngue

1Mitã iñarandúva ombovy'a itúvape, itavýva katu omoñembyasy isýpe.

2Imonda pyre naiporãi avavépe guarã, teko joja katu ñande pe'a manógui.

3Ñandejára ndohejái heko porãvape iñembyahýi, teko aña taryrýipe katu ohape joko.

4Omba'apo'íva imboriahu, ikatupyrýva katu imba'e reta.

5Ombyatýva hi'árape iñarandu, kóga oñemono'õ jave okéva itavy.

6Umi imba'e porãvape ojehovasa meme, heko añáva katu oñorãirõse mante.

7Umi imba'e porã vaekuére maymáva imandu'a, iñañáva katu tesaráipe opa.

8Ipy'a porãva iñe'ẽ rendu, iñe'ẽ reíva katu oñehundi.

9Hekópe porã oikóva ndokyhyjéi mba'evégui, umi heko vaíva katu vaípe ojecháne.

10Ijapeguy peguáva oporomoingo asy, továpe porã oñe'ẽva katu ome'ẽ py'a guapy.

11Heko jojáva ñe'ẽ oporomoingove, heko añáva katu oñorãirõse manté.

12Py'aro ogueru ñorãirõ, mborayhu katu ombogue jejavykue.

13Iñarandúva jurúpe jajuhu mba'e kuaa, itavýva apére katu jaitýne teju ruguái.

14Iñarandúva heta mba'e oikuaa, itavýva oñe'ẽ ramo katu ivaíva ogueroja.

15Imba'e retávape omo'ã iviru, imboriahúva katu imboriahúgui oñehundi.

16Hekopegua jajapo ramo jaikove, ñane rembiapo vai ramo katu ivaíva jeýnte ñande rehe jaity.

17Oñembo'eháicha ojapóva oikovéta, iñe'ẽ rendu'ỹva katu oñehundíta.

18Ohechauka'ỹva ipochyha tekove japu hína, oñe'ẽ reíva hapicháre itavy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Oñe'ẽ heta reíva ojavy katuete, iñarandúva katu okirirĩ kuaa.

20Heko jojáva ñe'ẽ órore oñembojoja, teko aña oñandúva katu naiporãi mba'everã.

21Heko jojáva ñe'ẽ hetápe ou porã, ha tavýpe oikóva tavýpe jey opa.

22Ñandejára rovasa ñane myakã rapu'ã, ha ñande jajapóva mba'eve nombojo'ái.

23Umi itavývape hembiapo vai ombovy'a, iñakã porãvape mba'e kuaa.

24Heko añávape ojehúne okyhyjeha, heko jojávape katu oñeme'ẽne hembipota.

25Heko añáva ndopytái yvytu ratã rapykuerépe, heko potĩvare katu mba'eve ndopokói.

26Iñate'ỹva jejokuái, tesa ko'õ ha tãi jehýi, peteĩnte.

27Remomba'e ramo Tupãme reikove pukúne, nde reko aña ramo katu reikove mbykýne.

28Heko jojáva remira'arõ oguahẽ torýpe, heko añáva katu oha'arõ rei.

29Ñandejára oipytyvõ heko porãvape, hembiapo vaívape katu ohundi.

30Heko jojáva ndokyhyjéi mba'evégui, iñañáva katu ndoikove chéne yvy ári.

31Heko jojáva jurúgui osẽ arandu, ikũ rãimbéva katu ojejuru mbotýne.

32Heko jojáva jurúgui osẽ ñe'ẽ porã, iñañáva jurúgui katu ñe'ẽ ky'a.

Proverbios 11

1Oha'ã japúvagui
Ñandejára
ndoikuaaséi mba'eve,
umi oha'ã porãva katu
ho'a porã chupe.

2Umi ojejapóvape oguahẽ ñemotĩ, oñemomirĩvape katu omoirũ iñarandu.

3Heko porãvape oisãmbyhy teko joja, iñañávape katu ohundi japueta.

4Mba'e reta na ne mo'ãi chéne ára pahápe, teko joja katu nde pe'áne manógui.

5Hembiapo vai'ỹva omopotĩ haperã, ha iñañávape oity heko añangue voi.

6Teko joja omoingove heko potĩvape, iñañávape katu oity imba'e pota.

7Iñañáva omanóvo omano avei hemira'arõ, ha ijerovia mba'e retáre opa rei.

8Heko jojáva osẽ jejopýgui, hendaguépe ho'a iñañáva.

9Iñañáva, iñe'ẽme ohundi hapichápe, heko potĩva osẽ jejopýgui imba'e kuaágui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Heko potĩva ovy'a ramo hendive ovy'a maymáva, ha omanórõ iñañáva katu opurahéi opavave.

11Heko jojáva rovasa rupi peteĩ táva oñakã rapu'ã, iñañáva juru katu, ohundi.

12Ojapo'íva hapichápe itavy, iñarandúva katu okirirĩ kuaa.

13Iñe'ẽ reíva omombe'u oñemombe'u'ỹ vaerã, ikarai guasúva katu omboty ijuru.

14Tetã oñesãmbyhy vai ramo oñehundi, oĩháme ñemongeta katu opu'ã.

15Oikuaa'ỹvare iñe'ẽ ome'ẽvape ho'a vai, ha ojopy'ỹva héra hapicháre oiko porã.

16Kuña ijukýva ojererohory, heko ky'ávare katu ojejahéi.

17Oporohecha kuaáva mba'e iporã ojapo ijehe, ipy'a hatãva katu oñembyai ha'ete.

18Iñañáva rembiapo repykue naiporãi mba'everã, teko joja omyasãiva katu ohupytýne mba'e porã.

19Teko joja rapykuéri ohóva oikove, mba'e vai apoha katu omano.

20Ipy'a tyaívagui Ñandejára ndoikuaaséi mba'eve, tape porãre oikóvape katu ohecha kuaa.

21Iñañávape, katuete ndojeheja rei chéne, heko jojávape katu ndo'a vai chéne.

22Kuña porã iñakã guapy'ỹva ojogua kure itĩnguaha órovape.

23Heko jojáva rembipota osẽ porãva katuete, heko añáva katu oipotávape osẽ porã ramo maymávape ombopochy.

24Ipo jeráva ko'ẽ ko'ẽre ipo'a, ipo jopýva katu mboriahúpe opa.

25Imba'e porãva oñakã rapu'ã, ha oporomboy'úva ndaijyuhéi vaerã

26Hi'upyrã oñongatupávape ndojehayhúi, oñemu ramo hese katu ojehovasa.

27Mba'e porã ohekáva ojererohory, ivaíva rapykuéri oikóvape ho'a vai.

28Ojeroviáva imba'e retáre yvyráicha hogue manóne, umi heko jojáva katu hoky porã asy vaerã.

29Hógare oñangareko'ỹva opyta mba'eve'ỹre, ha tapicha ivýrova iñarandúva po guýpe.

30Teko joja oporomoingove, mbarete katu oporojuka.

31Umi heko jojávape oñemyengoviárõ hembiapokue, heko aña ha iñangaipávape piko mba'eichaitéta?

Proverbios 12

1Teko mbo'e ohayhúva ohayhu mba'e kuaa, ojeheko mbo'ese'ỹva katu itavy.

2Ñandejára oipytyvõ imba'e porãvape, heko añávape katu ha'e ohundi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[3]Heko añáva ipyta ryrýi, heko jojáva katu hatã oĩ.

[4]Kuña heko porãva ombovy'a iménape, omotĩva chupe katu tãi rasy.

[5]Heko jojáva rembipota iporãva katuete, hembiapo vaíva akãgui katu japu meme osẽ.

[6]Iñañáva ñe'ẽ oporojuka heko jojáva ñe'ẽ katu jejopýgui oporope'a.

[7]Iñañáva ho'a ramo nopu'ã véima, imba'e porãva katu hatã opyrũ.

[8]Maymáva ñande rerohory ñane akã guapy ramo, ivaíva jahaitypórõ katu ojejahéine ñande rehe.

[9]Iporãve tapicha reko mirĩ hyguãtãva, tekove jejapo iñembyahýivagui.

[10]Heko jojáva oñangareko hymba kuérare, iñañáva katu ndoikuaái aichejáranga.

[11]Ikokuépe omba'apóva hembi'u hetáne, itavýva katu výro reípe oiko.

[12]Mba'e pota rei heko añáva ñuhã, heko jojáva katu oĩ hatã.

[13]Iñañáva ho'a ijuru rupi, heko jojáva katu osẽ jejopýgui.

[14]Opa mba'e ja'éva ñande rupyty jey, ha opa mba'e jajapóva hekovia ñandéve.

[15]Itavývape guarã ojapóvante iporã, iñarandúva katu oporohendu kuaa.

[16]Itavýva ipochy rei, iñakã porãva katu okirirĩ.

[17]Añetegua he'íva oporomboheko jojaha, hekope'ỹ oñe'ẽva katu oporombotavypa.

[18]Oñe'ẽmba reíva oporokutu kyse peguáicha, ha iñarandúva oporomonguera pohãme guáicha.

[19]Añetegua he'íva opa ára oikovéne, oñe'ẽ reíva katu ani chéne.

[20]Iñañáva rembiapópe oĩ japu, ipy'a guapýva ñe'ẽme katu joayhu.

[21]Heko jojávape ndojehúi mba'eve ivaíva heko añávape katu ho'a vaipa.

[22]Ñandejára ndohayhúi ijapúvape, añetegua he'ívape katu oguerohory.

[23]Iñarandúva ndohechaukái iñaranduha, itavývare katu itavyha mante ojekuaa.

[24]Ikatupyrýva oporosãmbyhy, heko reíva katu ojejopy.

[25]Jepy'apy na ñane mbovy'ái, ñe'ẽ porã katu ñane mokyre'ỹ.

[26]Heko jojáva ohechauka tape hapichápe, heko vaíva katu ombohape avy.

[27]Iñate'ỹva ndohupytýi ho'u vaerã, ikatupyrýva katu ohupyty heta mba'e.

[28]Teko joja rape ñane moingove, teko aña rape katu ñane rundiete.

Proverbios 13

[1]Mitã iñarandúva

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

iñe'ẽ rendu itúvape,
ojejapóva katu
nohendúi ñemoñe'ẽ.

2Ñe'ẽ porãgui jahupyty mba'e porã, umi heko jerovia'ỹva mbarete ombojepota.

3Iñe'ẽ rakate'ỹva hekove ombopuku, oñe'ẽmba reíva katu oñehundi.

4Iñate'ỹva imba'e pota ha mba'eve ndohupytýi, ikyre'ỹva katu oñakã rapu'ã.

5Heko jojáva ojahéi japúre, iñañáva katu oporomotĩ ha oporomoherakuã vai.

6Teko joja omo'ã heko potĩvape, teko aña katu ohundi iñangaipávape.

7Oime umi oguereko'ỹva ha oñembotuicháva, ha oime umi oñemomirĩva ha imba'e retáva.

8Umi imba'e retáva virúre ojogua hekove, imboriahúva katu ndojepy'apýi mba'evére.

9Heko jojáva tataindýicha ohesape, heko añáva katu ogue rei.

10Tekove jejapo oheka ñorãirõ, ojeheko mbo'évape omoirũ arandu.

11Pya'e pya'épe guaréva opa rei, mbegue mbeguepegua katu oiko are.

12Mba'e oñeha'arõ aréva ogueru ñembyasy, mba'e jahupytýva katu ñande py'a ombohory.

13Iñe'ẽ renduse'ỹva ombyasýne upe rire, iñe'ẽ rendúvape katu ho'a porãne.

14Iñarandúva ñe'ẽngue ombopyahu tekove, ha oporope'a manógui.

15Iñakã guapýva ojererohory, oporombotavýva katu oñehundi.

16Iñakã oiporúva oikuaa ojapóva, itavýva katu ohechauka itavyha.

17Ñe'ẽ rerahaha iñañáva oporomoingo vai, ojejeroviaha katu oporomoingo porã.

18Iñe'ẽ renduse'ỹva peguarã mboriahu ha jejahéi, iñe'ẽ rendúvape katu jehecha kuaa.

19Tembipota ojehupytýva oporombovy'a, ha tembiapo vaíre itavýva ojepykua.

20Ne aranduse ramo eiko iñarandúva ndive, reñehundise ramo ejoaju itavývare.

21Iñangaipávape omuña mba'e vai, heko jojávape katu ohupyty mba'e porã.

22Heko porãva heta mba'e oheja hóga guápe, iñangaipáva mba'e katu opyta heko jojávape.

23Yvy nandi ojeporu'ỹva omongaru kuaa mboriahúpe, heko añáva katu ndohejái avavépe ipype oñemitỹ.

24Ta'ýrape oinupã'ỹva chupe ndohayhúi, ohayhúrõ añetehápe oinupã mante vaerã.

25Heko jojáva okaru hyguãtã meve, heko añáva katu opyta iñembyahýi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Proverbios 14

1Kuña iñarandúva hóga omopu'ã, itavýva katu ipo rupiete ohundi.

2Heko katúva omomba'e Ñandejárape, heko vaíva katu ndoikuaaséi chugui mba'eve.

3Itavýva jurúgui osẽ jejapo, iñarandúva ñe'ẽ chupe omo'ã.

4Ndaiporihápe guéi ndaipóri kokue, ha peteĩnte jepe oĩrö opu'ã ñemitỹ.

5Omba'e mombe'u porãva ndaijapúi, henda'ỹmegua he'íva katu ijapu.

6Ojejapóva oheka arandu ha ndojuhúi, iñakã porãvape katu upéva ndahasýi.

7Ejeheja tapicha tavýgui, arandu nderejuhu mo'ãi hendive.

8Ikatupyrýva oiporavo kuaa haperã, ivýrova katu oñembotavy ha'ete.

9Itavýva rehe ndoguapýi hembiapo vaikue, heko potĩvape katu Tupã ohecha kuaa.

10Ñande py'a oikuaa mba'épa iñembyasy, ha oikuaa'ỹvape nomboja'ói ivy'a.

11Heko añáva róga oñehundíne, heko potĩva róga katu opu'ãne.

12Oime tape ikarẽ'ỹvaicha, ha ijapýpe katu jajuhu mano.

13Japukahápe jepe ikatu ñañembyasy, vy'a katu opa vy'a'ỹme.

14Heko vaívape oñemyengoviáne hembiapokue, ha imba'e porãvape ojapo vaekue.

15Ivýrova oguerovia opa mba'e ohendúva, iñakã guapýva katu oikuaa mamópa opyrũ.

16Iñarandúva okyhyje ivaívagui ha ojei chugui, itavýva katu ojerovia ijehe ha mba'eve ndoikuaaséi.

17Ipochy reíva ojapo oime raẽva mba'e, ikarai guasúva katu ojejoko kuaa.

18Itavýva tavy jeýnte ohupyty, iñakã guapývape katu mba'e kuaa ombojegua.

19Heko vaíva oñesúne imba'e porãva renondépe, ha iñañáva heko jojáva rokẽme.

20Imboriahúvare hapicha kuéra jepe ndaija'éi, imboriahu'ỹvare ojeréva katu heta hetave.

21Hapicháre ojahéiva ojapo ivaíva. Ha ovy'áne umi oiporiahurerekóva mboriahúpe!

22Ndojavýi nga'u piko hape umi mba'e vai ojaposéva? Umi mba'e porã ohekávare ojejerovia ha ojehayhu.

23Opaichagua tembiapógui ñanohẽ hepykue, ñe'ẽngatu rei katu ogueru tekotevẽ.

24Mba'e kuaa ombojegua iñarandúvape, ha itavývare katu tavy mante ojehecha.

25Oñe'ẽ porãva hapicháre, oporomoingove, umi ijapúva katu ndaha'éi jeroviaha.

26Ñamomba'érõ Ñandejárape ha jajerovia hese, ñane mitã nguéra oñemo'ãne ipepo guýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Ñamomba'érõ Ñandejárape jaikove ha ñande pe'áne mano po guýgui.

28Mburuvicha guasu tuicha heta ramo hetãgua, tetãgua mbovy katu tendota mokangyha.

29Hasýpe ipochýva ohechauka iñaranduha, ipochy reíva katu itavyha.

30Py'a guapy ñande rete omohesãi, mba'e pota rei katu ñande kanguére okaru.

31Imboriahúvape ojopýva ndohayhúi Ijapohare, oporoporiahurerekóva katu ombotuicha chupe.

32Iñañávape heko aña ohundi, heko jojávape katu omo'ã hembiapokue porã.

33Imba'e porãva akãme ojaitypo arandu, itavýva apytépe katu upéva ndojejuhúi.

34Teko joja omyakã rapu'ã tetã, angaipa katu omomboriahu.

35Hembiguái katupyrývandi mburuvicha imba'e porã, oja'yveréva hendive katu oñandu ipochykue.

Proverbios 15

1Mbegue katu porã

ñañe'ẽrõ ñande rapichápe

ipochy jera,

ñañe'ẽ pohýirõ

ñambo pochyve.

2Iñarandúva jurúgui osyry mba'e kuaa, itavýva jurúgui katu ochororo ñe'ẽ rei.

3Ñandejára omaña opa rupi, ha ohecha iñañávape ha imba'e porãvape

4Ijuru potĩva oporomoingove ijuru ky'áva katu oporojopi rasy.

5Itavýva naiñe'ẽ rendúi itúvape, ojapóva pe chupe oje'éva, iñakã porã.

6Heko jojáva rogapýpe oĩ heta mba'e, iñañáva pópe oguahẽva, opa rei.

7Iñarandúva omosarambi mba'e kuaa, itavýva katu nahániri.

8Ñandejára ndohechaséi iñañáva mba'e kuave'ẽ, heko jojáva ñembo'e ha'e ohendu.

9Ñandejára ndaija'éi heko vaívare, heko jojávape ha'e ohayhu.

10Tape porã ohejáva oñenupã rasýta, naiñe'ẽ renduséiva omanóta.

11Ñandejára ohechapa ñemano ha yvykua, ko'yteve upe ñande py'apýpe jarekóva.

12Umi ojejapóva ndoipotái oñemongavaju, ha iñarandúvare ndojehe'ái.

13Ipy'a rorýva, hováre ohechauka, ipy'a rasýva katu tĩndyhápe oiko.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Iñarandúva oñeha'ã oikuaave, itavýva katu výro reípe oiko.

15Ojejopy vaívape guarã opa ára ivai, ovy'ávape guarã katu arete meme.

16Iporãvéko ñane mboriahu ha Tupãme ñamomba'e, heta mba'e jareko rangue ha jaiko kyhyje pópe.

17Iporãve ja'u kumanda ñande rayhúva ndive ja'u rangue so'o kyra ñande rayhu'ỹva ndive.

18Ipochy reíva oporomoñorãirõ, hasýpe ipochýva oporomoingo porã.

19Iñate'ỹvape guarã oimeraẽ tape iñuatĩ, heko jojáva rape katu ipotĩ porã.

20Mitã iñakã porãva ombovy'a itúvape, itavýva katu ojahéi isýre.

21Itavýva ombovy'a itavývape jeýnte iñakã guapýva katu oiko hekópe.

22Ndaiporiháp̃e ñemongeta mba'eve nosẽ porãi, Tape rehechauka heta ramo, oiko tembiapo.

23Ñe'ẽ ñame'ẽva hendápe, oporombovy'a, ha oñekotevẽ jave ñame'ẽrõ, ho'a porã.

24Iñakã porãva oiko tape oporomoingovévare, ha upéicha ojei ikuararãgui.

25Ñandejára oity ojejapóva róga, iména manóva yvy katu ndohejái oñemonda.

26Ñandejára ndaija'éi hembiapo vaisévagui, ñe'ẽ ipotĩva katu ha'e ohenduse.

27Imba'e potáva ohundi hóga, oñembopopegua'ỹva katu oikovéta.

28Heko jojáva ojepy'a mongeta raẽ oporombohovái haguã, heko añáva jurúgui katu ochororo mba'e vai.

29Ñandejára mombyry oĩ heko añávagui, heko jojáva ñembo'e katu ha'e ohendu.

30Tesa horýva ñane mbovy'a, ha marandu porã ñane mokyre'ỹ.

31Ohendúva ñemoñe'ẽ porã oikóne iñarandúva apytépe.

32Omboykéva ñemoñe'ẽ ijehénte ojahéi, iñe'ẽ rendúva katu iñaranduve.

33Ñandejárape ñamomba'érõ, jajeheko mbo'e ñane arandu haguã, ñande tuicha haguã ñane michĩ raẽ vaerã.

Proverbios 16

1Ñane akãme ñambojere upe jajaposéva, ha amo ipaháp̃e, Ñandejára oipotávante oiko.

2Iporã vaicha ñandéve ñande rekove, Ñandejára katu oikuaapa ñane angapy.

3Emoĩ Ñandejára pópe ne rembiapo, ha opa rejaposéva osẽ porãmbáne ndéve.

4Opa hembiapokuépe Ñandejára omoĩ maerãpa iporãta, iñañávape jepe, omoĩ ára oñehundi haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Umi oñembotuicháva ombojeguaru Ñandejárape, ágãnte oñemyengoviáne chupe kuéra.

6Ehayhu ha emomba'e Tupãme ha ha'e hesaráita ne rembiapo vaikuégui, Ñandejárape ñamomba'e ramo jajei mba'e vaígui.

7Ñandejára oguerohorýrõ ñande rekove, ñande rayhu'ỹva ndive jepe ñane moingo porã.

8Mbovymi ñamono'õva teko potĩme, iporãve hetágui ñamono'õva pokarẽme.

9Ñane akãme jareko pe jajaposéva, ha Ñandejára upe rupi ñande reraha.

10Tupã rérape mburuvicha guasu oñe'ẽ, ha ndojavýi oporombojovake jave.

11Pohýi ra'ãha imonda'ỹva Ñandejára mba'e, opaichagua pohýi ra'ãha hembiapokuénte voi.

12Mburuvicha guasu ndaija'éi tembiapo vaíre, teko joja omombaretégui iguapyha.

13Mburuvicha oguerohory heko jojáva ñe'ẽ, ha'e ohayhu añetegua he'ívape.

14Mburuvicha guasu ipochýrõ oĩne omanóva, iñarandúva mante ikatu ojoko chupe.

15Mburuvicha guasu ovy'árõ ojeikove, ha pe imba'e porã katu amáicha yvy ijyuhéivape

16Arandu jehupyty iporãve órogui, ha mba'e kuaa iporãve plátagui.

17Heko potĩva oñemomombyry ivaívagui, hekovére oñangarekóva oikovéta.

18Jejapo ñande reraha ñehundípe, ha oñembotuichaséva ho'a vaerã katuete.

19Iporãve ñañemomirĩ mboriahu ndive, ñapu'ã rangue poguasu ndive.

20Iñe'ẽ rendúvape oho porãta, ha Ñandejárare ojeroviáva ovy'áta.

21Iñakã oiporúvare oje'e iñaranduha, ha ñe'ẽ iporãva ojereroviave.

22Iñakã guapývape arandu omoingove, itavýva katu tavýpe jeýnte opyta.

23Ojepy'a mongeta raẽva oñe'ẽ kuaa, ha upe he'íva ojereroviave.

24Torypa pegua ñe'ẽ eíra meme, omohe'ẽ ñande juru ha omohesãi ñande rete.

25Oĩ tape ñaimo'ãva naikarẽi, amo hu'ãme katu jajuhu ñemano.

26Ñembyahýi ombojepytaso omba'apóvape, py'a nandi omyaña chupe.

27Iñañáva oipovã mba'e vai ijurúgui osẽ tata oporombokusuguéva.

28Iñañáva omyasãi jeiko vai, ha oñe'ẽ reíva hapicháre oporomoingo vai.

29Oñemombaretéva ombotavy hapicháp e, ha ogueraha tape vaíre.

30Oñembyesa'íva ndéve ojapose ivaíva, ha oñembesu'úva katu ojapóma.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Mba'e imomorambýva akã rague morotĩ, upéva ohechauka ojeiko hague teko jojápe.

32Iporãve ipochy kuaa'ỹva ipy'a guasúvagui, ha ipu'akáva ijehe, hetáre ipu'akávagui.

33Ñande jaity po'a ha Ñandejára he'ívante oiko.

Proverbios 17

1Iporãve mandi'o nandi

jeiko porã reheve

tembi'u hetágui,

ñañorãirõ reheve.

2Tembiguái ikatupyrýva omohendaguéne óga jára ra'ýpe ha imba'e rangue reheve opytáne.

3Tatápe ojehecha mba'eichaguápa óro ha pláta ha yvypóra py'apy katu Ñandejára oikuaa.

4Iñañáva ojapysaka ijuru tie'ỹvare, ha ijapúva ohendu oñe'ẽ reívape.

5Mboriahúre oñembohorýva ojahéi Ijapoharére, ndopyta rei chéne ovy'áva hapichápe ojehu haguére ivaíva.

6Temineno kuéra taita guasu mbovy'aha, ha mitã nguéra jeroviaha katu, itúva.

7Itavývare ndo'ái ñe'ẽ porã, ha ikarai guasúvare japu.

8Oporombopo peguáva oimo'ã ipajeha ha opa mba'énte osẽ porãtaha chupe.

9Ombohasa rei kuaáva ojejapóva hese, ojehayhu, ha mba'eve ndoheja reiséivagui hapicha kuéra oñemomombyry.

10Iporãve peteĩ jeja'o iñarandúvape,

1oo teju ruguáigui itavývape.

11Ipy'a tarováva oñorãirõsénte voi, ha oñemondóta chupe peteĩ iñarõva.

12Iporãve ñañuguãitĩ vaka ñarõ ndive, itavýva ndive ñañuguãitĩ rangue.

13Omyengoviávape mba'e porã ivaívape, ivaíva ndoheja mo'ãi chupe.

14Y osẽmba vaicha jeiko vai oñepyrũva, ejeheja ñorãirõgui repa'ã mboyve pype.

15Jeheja rei mba'e vai apohápe, ha jejopy heko potĩva ndive, mokõivéva Ñandejára mbopochyha.

16Itavýva pópe, viru mba'evete? Ojoguáta nga'u piko arandu pe naiñakã porãiva?

17Oporohayhu kuaáva, oporohayhu opáichavo, ñane pehẽngue hína jajejopy vai jave.

18Ivýrovante oipopyhy hapichápe, ha héra ome'ẽ hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Iñangaipáva oñorãirõsénte voi ha ojererovúva iñehundi.
20Heko añáva ndovy'a mo'ãi, ha ijapúvape ho'a vaipáta.
21Omoñemuñáva itavýva akã rasyrã, ha itúva ndovy'a mo'ãi araka'eve.
22Py'a rory pohã guasu, ñembyasy katu ñane mokangy.
23Iñañáva oñembopopegua ñemiháme, omokarẽ haguã teko joja rape.
24Iñakã porãva renonderãme oĩ arandu, itavýva ndoikuaái mamópa ohóta.
25Ta'ýra tavy ombopochy itúvape ha isýpe ogueru vy'a'ỹ
26Naiporãi ñamopẽ heko porãvare, ha ñambyepoti kuimba'e ijohéi pyrévape.
27Iñarandúva iñe'ẽ rakate'ỹ ha iñakã porãva ndaipy'a tarováiri.
28Itavýva okirirĩrõ iñarandúvarõ ojeguereko, ha ombotýrõ ijuru, iñakã porãvarõ.

Proverbios 18

1Umi ha'enteséva iñakã rehénte oiko, ha ipochy oĩ ramo oñemoñe'ẽva chupe.
2Itavýva ndoikuaaséi voi mba'eve, ohechaukasénte oikuaaha.
3Ñaña oĩháme ou ñemotĩ, yvatégui re'árõ, ojepukapáta nde rehe.
4Ñane ñe'ẽ niko ku y ipypuku vaicha, ha ysyry hatã osẽhágui arandu.
5Naiporãi ñambojerovia hembiapo vaívape, ha upekuévo jaheja vai heko jojávape.
6Itavýva juru oporomoingo vai, ha iñe'ẽ ojerure tukumbo.
7Itavýva ho'a ijuru rupi, ha iñe'ẽme omoñuhã hekove.
8Ñe'ẽ rei niko ku mba'e he'ẽicha, ñande py'a ruguápe oñemohendáva.
9Iñate'ỹva tembiapópe ojoaju oporohundívare.
10Ñandejára, ñemo'ãha mbarete, heko jojáva ohohápe pytyvõ reka.
11Imba'e retáva, ojerovia imba'e retáre oimo'ã tápia yvatéicha omo'ãta chupe.
12Ojejapóva oñehundíta, oñemomirĩva katu oñakã rapu'ãta.
13Oporombohováiva ohendu mboyve, itavy ha ojepukapa hese.
14Hasýva noñeme'ẽirõ okuera, ha mávapa omopu'ãne ipy'a kangývape?
15Iñakã porãva ohupyty arandu, iñarandúva oheka mba'e kuaa.
16Jopóipe jajapo ñande raperã, poguasu kuéra rendápe ñaguahẽ haguã.
17Oñe'ẽ raẽvante he'i vaicha añetegua, ou peve he'íva ijapuha.
18Tupã rupi opa ñorãirõ, ha omoingo porã umi oñondive oiko vaívape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Nde ryke'ýpe embopochy ha okẽicha oñembotýta nde hegui, jaiko vai haguére oñondive ñane mboty jatytáicha.

20Opa mba'e ja'évagui ñamyenyhẽ ñande py'a, ha jahupyty jey ñande jurúgui osẽ vaekue.

21Ñane ñe'ẽre oĩ jaikove térã ñamano, opa mba'e ja'éva oñemyengoviáta ñandéve.

22Hembirekorã ojuhúva ojuhu vy'a, Ñandejára imba'e porãgui hendive.

23Imboriahúva ojerurévo, oñe'ẽ asy, imba'e retáva oñe'ẽrõ katu, ijuru guasu.

24Oime oñoirũva ha ojogueraha vaíva, ha oime ñande rayhuvéva ñane pehẽngue teégui.

Proverbios 19

1Iporãve ñane mboriahu

ha ñande reko potĩ,

ñande tavy

ha ñande japúgui.

2Naiporãi katupyry arandu'ỹre, oiko pya'eséva oñepysãnga.

3Ñande reko tavykue ñande reraha vai, upéi ñande pochyse Ñandejára ndive.

4Imba'e retávape heta ohayhu. Imboriahúvagui katu ojere maymáva.

5Oñe'ẽ reíva hapicháre ndopyta rei chéne, ha ijapúva ndoho mombyrýi chéne.

6Heta oñemoĩ porãséva ipojeráva ndive, opavavénte oikose iñirũrõ.

7Imboriahúvagui ipehẽngue jepe ojere, ko'yteve oheja chupe iñirũ.

8Ejehecha kuaa ha eñemoarandu, ne akã reiporu ramo resẽ porãta.

9Oñe'ẽ reíva hapicháre ndopyta rei mo'ãi, ha ijapúva omanóne.

10Itavývare ndo'ái jeiko porã, ha tembiguáire oisãmbyhy poguasúpe.

11Iñakã guapýva ipochy jera, ha ombotuicha chupe oheja reírõ oje'éva hese.

12Mburuvicha ipochy ramo jaguaretéicha okororõ, imba'e porãngue katu ysapýicha kapi'ipére.

13Mitã itavýva itúvape omyakã rasy, kuña ipochy reíva katu óga otyky mante vaicha.

14Ñande ru oheja ñandéve hóga ha heta mba'e, Ñandejára katu ome'ẽ ñandéve, kuña iñakã guapýva.

15Iñate'ỹva hopehyipa rei, ha ipituáva ohasa ñembyahýi.

16Tupã rembiapoukapy ojapóva oikovéta, omboykéva katu omanóta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Oipytyvõva mboriahúpe Ñandejára rehe ojapo, ha'ete voi omyengoviáta hembiapokue.

18Imitãme eheko mbo'e nde ra'ýpe, ha ani pochýpe reinupã vai.

19Ipochy reíva pochykue hesénte opẽta, rejokose ramo katu ipochy eteve.

20Ehendu oje'éva ndéve ha ejapo, péicharõ ne arandúta.

21Ñane akãme jareko jajaposéva, ha amo ipahápe, Ñandejára oipotávante oiko.

22Hi'ã niko ñande rapicháre jajerovia, iporãve ñane mboriahu ha ani ñande apeguy pegua.

23Ñamomba'érõ Ñandejárape jaikovéta, pyhare jakéta jakyhyje'ỹre.

24Iñate'ỹva ipojái so'o akytãre, ha ndaikatúi ijurúpe omoguahẽ.

25Einupã oñembotuichávape péicharõ mitã aky iñakã guapýta, emongavaju iñarandúvape ha oikuaavéta.

26Itúva rehe oñemoĩva ha isýpe omosẽva, oporomotĩ ha oporoheja vai.

27Che ra'y, reñehundíta na ne ñe'ẽ rendúi ramo ndereikuaáigui mba'eve.

28Hapicháre oñe'ẽ reíva oñembohory teko jojáre, iñañáva ivaívante voi ohechase.

29Iñe'ẽ guasúva apére opẽta yvyra ha itavývare katu ho'áta tukumbo.

Proverbios 20

1Kaguy oporomyakã tavy ha káña oporombopochy, ika'úva naiñarandúi chéne.

2Mburuvicha pochy ojogua jaguarete okororõvape, imbopochyhára ikatu omano.

3ñorãirõgui jajeírõ ñane mopu'ã, itavýva katu ñorãirõ reípe oiko.

4Tekove iñate'ỹva noñemitỹi hi'árape, ha oñemono'õ jave ndojuhúi mba'eve.

5Ñande py'apy peguáva ku y hypýicha hína, iñakã porãva mante oguenohẽ kuaa.

6Heta ijehe he'íva heko jeroviaha, ha mávapa ojuhúne yvypóra ijapu'ỹva?

7Heko jojáva ijoheipyre ha ovy'aite vaerãpa ita'ýra kuéra!

8Mburuvicha guasu, oporombojovakeha guive, ima'ẽmente ohecha kuaa ivaíva.

9Máva piko he'i kuaa: “che py'a amopotĩ che, che angaipágui che potĩ”?

10Pohýi ha puku ra'ãha ijapúva ombojeguaru Tupãme.

11Mitã, hembiapo rupi, ohechauka mba'éichatapa hekove

12Apysa oĩ oñehendu haguã ha tesa ojehecha haguã, mokõivéva Ñandejára rembiapokue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ani reke etereítei na ne mboriahuséirõ ejehesa pe'a porã ha rerekóne re'u vaerã.

14“Ivai, ivai”, he'i ojoguáva, oho pukumírõ guarã katu ojererohory ijupe.

15Heta oime óro ha pláta, ha ndaipóri iporãvéva ñe'ẽ arandúgui.

16Upe héra omoĩ vaekuégui eipe'a ijao ha oguerekóva mba'e jeroviahárõ oñekuã haguére oikuaa'ỹva rehehápe.

17Yvypórape oñembohe oiko ramo oporombotavy, upéinte oñandúne ijuru henyhẽmba itágui.

18Tembiaporã osẽ porãve, ñemongeta ha ñemoñe'ẽme, tetã nguéra ñorãirõ katu mba'e kuaápe.

19Tekove iñe'ẽ reíva, oiko oporomombe'upa; aníke rejoaju mba'evépe hendive.

20Isy ha itúvare ojahéiva omanóne mba'e rendy ogueháicha.

21Mba'e reta ojehupytýva pya'e-pya'épe, amo ipahápe opa vai.

22Ani ere: “Ivaíva ahepyme'ẽta ivaívape”, ejerovia Ñandejárare, ha ha'e, ne renohẽta jejopy vaígui.

23Ñandejárape ombojeguaru pohýi ra'ãha japu: pohýi ra'ãha monda naiporãi!

24Ñandejára rehe oĩ jaiko haguã ko yvy ári. Mba'éicha piko yvypóra oikuaáta iguataha?

25Yvypórape guarã ñuhã ome'ẽrõ iñe'ẽ Tupãme oimeháicha rei, upéi katu ojeise, pe ñe'ẽ ome'ẽ vaekuégui.

26Mburuvicha guasu iñarandúva omomombyry ijehegui iñañávape ha imbayru ombohasa hi'ári.

27Yvypóra espíritu niko, Ñandejára mba'e rendy ohesapéva ipy'a rugua peve.

28Py'a porã ha teko jeroviaha oñangareko mburuvicha guasúre, ha heko joja rupi oĩ hatã iguapyhápe.

29Mitã rusu kuéra jeroviaha oĩ imbaretépe, ha itujáva momba'eha iñakã morotĩme.

30Ai ha jekutukue omonguera mba'e vai, ha tukumbo, ñande py'apy.

Proverbios 21

1Mburuvicha guasu py'apy,

ysyrýicha Ñandejára pópe,

oisãmbyhýva oipotahápe.

2Yvypóra oimo'ã umi hape, iporã ha naikarẽiha, Ñandejára katu oikuaa ipy'apy.

3Teko joja ha heko pegua, Ñandejárape guarã iporãve mymba jukágui.,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Tesa ñarõ, py'a jererovu, ha teko aña, umíva mba'e vai.

5Ikatupyrýva rembiapo, mba'e porã memete, ha umi vai vaínte omba'apóva opa mboriahúpe.

6Mba'e reta ojehupytýva japúpe, pya'e opa rei ha ñande reraha manóme.

7Umi heko añávape, heko añangue voi oguerotyryry, ndoikoséi rupi teko jojápe.

8Oporojukáva rape ikarẽ, heko potĩva katu hembiapo porã.

9Iporãve ojeiko okápe ojeiko rangue peteĩ ógape kuña jero ndive.

10Heko añáva ivaívante voi ojapose, ndoiporiahurerekói hapichápe.

11Heko mirĩva iñaranduve, ohechárõ hova atãva oñenupãha, iñarandúva katu oikuaa kuaave ojeheko mbo'e rupi.

12Tupã, upe heko jojáva, oma'ẽ heko añáva rógare, ha hembiapo vaívape ohundi.

13Umi ijapysa ombotýva ikangýva rembijerurépe, chupe noñehendúi chéne oikotevẽ jave.

14Jopói kirirĩháme oñeme'ẽva ombopy'a guapy ipochývape, tova mokõi megua katu, ohatapyñave pochy.

15Hekojojávape ombovy'a mba'e porã ojapóva, heko añávape guarã katu, upéva mba'e vai.

16Akã porã rekógui osẽva omanóva retãme ohóne.

17Jeiko porãnte ohayhúva, upéi opa tekotevẽme, karu guasu ha kaguýnte oipotáva ndoguereko mo'ãi mba'eve.

18Heko añáva oñeme'ẽta heko jojáva rendaguépe, ijapeguy peguáva katu, ijoheipyrévare.

19Iporãve ojeiko yvy ojeiko'ỹháme, kuña jero pire vai ndive ojeiko rangue.

20Iñarandúva rógape heta mba'e hepýva ha hyakuã porãva oĩ, itavýva katu ho'upa rei opa oguerekóva.

21Tekojoja ha teko jeroviaha ohekáva oikovéta, hekojojáta, ha ojererohorýta.

22Iñarandúva oñemomba'e imbaretéva retãre ha oity yvýre umi mba'e ojeroviaha.

23Ombotýva ijuru ha iñe'ẽ rakate'ỹva, ndoikéi jejopy reípe.

24Ojejapo ha ijuru atãvare oje'e ojechaukasenteha.

25Iñate'ỹvape ojuka imba'e pota rei, ha'e nomba'aposéigui.

26Heko añáva ára pukukue oipotapa, iñarandúva katu ome'ẽ ipy'aite guive.

27Ñandejárape ombojeguaru iñañáva mba'e kuave'ẽ, oikuave'ẽgui tova mokõime.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Omboja reíva hapicháre oñehundíta, iñarandúva katu oñehendúne opa ára.

29Tekove aña hova atã, ha oikóva hekópe omoĩ porã hekove.

30Arandu, mba'e kuaa ha jeheko mbo'e Tupã renondépe ndaha'éi mba'eve.

31Nambyape porã ramo jepe ñane renda ñorãirõrã, Ñandejára rupi jeýnte ñasẽ porã.

Proverbios 22

1Iporãve terakuã porã mba'e rereko hetágui, ha jehayhu, pláta ha órogui.

2Mboriahu ha imba'e retáva mokõivéva peteĩcha: Ñandejára ijapohare.

3Oiko kuaáva ohecha yvykua ha ojere chugui heko tarováva katu ohónte ha ho'a pype.

4Umi ojejapo'ỹva ha Tupãme ombyajévape guarã jopói ko'ãva: mba'e reta, terakuã porã ha jeikove puku.

5Iñañáva rape henyhẽ ñuatĩ ha ñuhãgui, hakate'ỹva ijehe katu oñemomombyry umívagui.

6Mitãme ehechauka michĩreve haperã, upéicharõ ituja rire jepe ndojei mo'ãi chugui.

7Imba'e retáva oguereko ipo guýpe mboriahúpe, ha viru oiporukáva umi omba'e porúvape.

8Teko joja'ỹ omyasãiva omono'õ mba'e vai, ha Tupã ohundíne chupe ipochy rendýpe.

9Yvypóra imba'e porãva ojehovasáne oipehe'ãgui hembi'u imboriahúvape.

10Emosẽ ijuru guasúvape ha opáta ñorãirõ, ndaiporivéi chéne, jeiko vai ha jeja'o.

11Mburuvicha guasu ohayhu, umi imba'e porãva ha iñe'ẽ rorývape.

12Ñandejára oñangareko iñarandúvare, ha umi ijapeguýpe guáva rehe he'i ijapuha.

13Iñate'ỹva, nomba'aposéigui rei, he'i: “Okápe oiméne jaguarete che jukátava katuete”.

14Jeporomyakã ratĩ ñuhã hína, ho'aháp umi Ñandejárape ombopochýva.

15Výro reko mitã rusu reheguánte voi, ojeheko mbo'e ramo oguatáne hekópe.

16Mboriahu ndive ojopýva oñemboviru heta haguã, iviru hetávape ome'ẽ jeýne ha mba'eve'ỹre opyta.

17Eñemboja ehendu ejapysaka ko che ñe'ẽre, eñamindu'u che rembiasakuére:

18iporã vaerã nde pype opytárõ, ha pe nde jurúpe ereko manté.

19Ikatu haguã rejerovia Ñandejárare, ko árape rombo'éta ndéve avei.

20Aheja ndéve kuatiáre,

30 ñe'ẽnga henyhẽva arandu ha ñemoñe'ẽgui

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21reikuaa haguã hekópe umi ñe'ẽ añeteguáva, ha ere haguã hendápe oñeporandúrõ ndéve:

- 1 -

22Ani remonda imboriahúvape imboriahu haguérente, ha ani rejopy ikangýva ndive oñembojovakehápe.

23Cháke Ñandejára oñemoĩne ijykére, ha imonda harépe ojukáne.

- 2 -

24Umi ipochy reíva ndive ani rejehe'a ha ipire vaívare ani reja.

25Ani rejepokuaa ha'e kuéra oikoháicha, ha remoĩ nde jupe ñuhã.

- 3 -

26Ani rembohasa rei-rei nde po ha remoĩ nde réra omba'e porúvare.

27Ndereguerekóirõ remyengovia haguã, nde rupa jepe ojepe'áne nde hegui.

- 4 -

28Ani rembotuichave, pe korapy oheja vaekue ndéve nde ru.

- 5 -

29Rehechávapa kuimba'e ikatupyrýva hembiapópe? Upéva omba'apóne umi mburuvicha guasu ndive, ha araka'eve noĩ chéne tekove pitua poguýpe.

Proverbios 23

- 6 -

1Reguapýrõ poguasu mesápe, ema'ẽ porã máva renondépepa reguapy

2ha ejejoko, ne ñembyahyive ramo jepe.

3Anítei nde taryrýi umi tembi'u hetáre, ikatu porãnte oime nembotavyse hína.

- 7 -

4Ani reñeha'ã heta rei ne mba'e reta haguã, eipe'a ne akãgui upéva.

5Rema'ẽ porãrõ rehecháta pe mba'e reta ndaiporiha, oñembopepo ha oveve guyráicha.

- 8 -

6Ipojopýva ndive ani rekaru, ha ani re'use eterei hembi'u.

7He'i gua'u ndéve hína: “Ekaru, he'u kaguy”, ha ipy'a noĩri ne ndive.

8Reity jeýne re'u vaekue, ha reñe'ẽ porã reieténe ra'e.

- 9 -

9Itavýva ndive ani reñe'ẽ, oñembohory reíne nde rehe.

- 10 -

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ani reipysove, nde yvy rembe'y rechaukaha, térã reike tyre'ỹ mba'épe.

11Ha'e kuéra oguereko ijykeregua imbaretéva ne renonde'a vaerã.

- 11 -

12Eipe'áke ne apytu'ũ rokẽ teko mbo'e porãme, ha nde apysa katu, iñarandúva ñe'ẽme.

- 12 -

13Ani ne rakate'ỹ tukumbóre, mitãme reheko mbo'e haguã. Reinupã haguérente nomanói chéne.

14Nde reinupãrõ chupe, ha'e nomano mo'ãi.

- 13 -

15Che ra'y, nde ne arandu ramo, che avy'áta.

16Che py'a renyhẽta vy'águi, ahendúrõ reñe'ẽ hekópe.

- 14 -

17Ani reikose iñangaipáva oikoháicha, embyaje uvei Ñandejárape opa ára.

18Upéicharõ, añetehápe reguahẽ porãne hu'ãme, ha reha'arõva ndopa rei chéne.

- 15 -

19Ehendu, che ra'y, ha ne arandúne, ha eguata tape ikarẽ'ỹvare.

20Ani rejehe'a ika'úvare, ha ikarúvare.

21Umi ika'úva ha ikarúva, imboriahupa, iñate'ỹva katu oikopa opívo.

- 16 -

22Ehendu nde rúpe, nde regueru ypy vaekue, ha ani rejahéi nde sýre iguãiguĩ haguére.

23Ne rakate'ỹke añeteguávare ha ani reme'ẽ hepýre, upéicha avei arandúre, mba'e kuaa ha akã porãre.

24Tapicha heko jojáva, túvape ombovy'a, ita'ýra arandúva ovy'a heseve:

25ta hory nde ru ha nde sy, ha ta henyhẽ vy'águi umi nde regueru ypy vaekue!

- 17 -

26Che ra'y, ejapysaka che ñe'ẽre, ha eguata vy'ápe che rapére.

27Ñuhã ko hína kuña reko vai ha tapicha rembireko.

28Umíva oporoha'arõ avei ku mondaháicha, ha ombohetave umi oporomyakã ratĩva.

- 18 -

29Mávape guarã piko umi jahe'o ha umi pyahẽ, umi ñorãirõ ha umi ãho? Mávape guarã piko umi jekutu rei, ha umi ma'ẽ saguy?

30Umi ára ha pyhare oka'úva, ha kaguy ryakuã porã ohekávape guarãnte.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Ani rema'ẽ pe kaguy pytã asy etéva rehe omimbipáva hyrúpe ha osyry mbegue katúvare.

32Amo ipahápe oporosu'u ñakaninaicha, ha oporojuka ñanduriréicha.

33Heta mba'e reikuaa'ỹva nde resa ohecháta, ha výro rei reñe'ẽta;

34Reñandúta ku yguasu apére revevýirõ guáicha, ku yvyra puku apỹime reimérõ guáicha.

35Ha eréta: “Añenupã ha nañandúi, añembyepoti ha ndahecha kuaái. Apáyvo katu ajerurevéta hína.”

Proverbios 24

- 19 -

1Ani reipota nde ave iñañáva oguerekóva, ha reikose hendive kuéra.

2Umíva niko mbaretépente oikose ha ivaívarente oñe'ẽ.

- 20 -

3Katupyrýpe oñemopu'ãva óga, ha arandúpe oñemboguapy hatã.

4Mba'e kuaa omyenyhẽ mba'e hepy ha iporãvagui koty kuéra.

- 21 -

5Iñarandúva iporãve imbaretévagui, ha imba'e kuaáva ikãngue porãvagui.

6Tetã nguéra ñorãirõme oñesẽ porã mba'e kuaa rupi, ha heta ñemongeta rupi.

- 22 -

7Arandu ijyvate etereíma itavývape guarã, ha ñembojovakeháp e ha'e ndoipe'ái ijuru.

- 23 -

8Pe iñakãme oguerekóva mba'e vaínte ojapo haguã, oporomopu'ã kuaáva oñoakãre oje'éne hese.

9Itavýva, mba'e vai mante oguereko iñakãme, ha pe hova atãvape avave ndoguerohorýi.

- 24 -

10Ne kangy ramo ivai jave, na ne mbaretéi ete ra'e!

- 25 -

11Enohẽ jejopýgui umi oñembotyryrývape ojejuka haguã, eipe'a ivaívagui ani ojejuka.

12Erérõ: “Che ápe ndaikéi”, Reimo'ãpa ndoikuaa mo'ãi pe ñande py'apy ohechapáva? Pe oma'ẽva nde rehe oikuaapáta, ha omyengoviáne peteĩ-teĩme, hembiapokue ojerureháicha.

- 26 -

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Che ra'y, he'u pe eirete he'ẽtéva ñande jurúpe.

14Upeichaite hína, pe arandu ndéve guarã, rejuhu ramo, resẽ porãne opa mba'épe, ha reha'arõva rehupytýne.

- 27 -

15Nde ne añáva, ani remoñuhase heko porãvape.

16Imba'e porãva ho'a jey-jey ramo jepe, opu'ã jeýne katuete iñañáva katu mba'e vaípe, oñehundíne.

- 28 -

17Ani revy'a ho'a ramo pe nde rehe ija'e'ỹva, térã repuka hese oñepysãnga haguére,

18cháke Ñandejára ohecháne ha ndojuhu porãi chéne, ha ipochy jeráne hendive.

- 29 -

19Ani nde pochy oho porãgui heko añávape ha ani reikose ha'e kuéraicha.

20Umívako ndoikove pukúi, mba'e resapeháicha ogue vaerã.

- 30 -

21Emomba'e guasu Tupãme, che ra'y, ha embojerovia mburuvicha guasúpe, ha ani rejehe'a ivaívare.

22Máva piko oikuaáta mba'eichaite pevépa Tupã ha mburuvicha guasu pochykue nde rupytýta hína?

23Ko'ãva ha'e avei umi iñarandúva ñe'ẽngue: Naiporãi ñombojovakeháp oñemboyke avavépe.

24Heko vaívare he'íva, “Upéva heko potĩ”, maymáva ipochy hendive ha ojahéi hese.

25Umívape oinupãukáva ojererohory ha oñakã rapu'ãne

26Japorombohováirõ hekópe, ha'ete japorohetũ vevyimíva.

27Emohenda ne rembiapo oka pegua, embosako'i nde kokue, ha upéi ejogapo.

28Ani remboja nde rapicháre mba'eve heko'ỹ megua, ani reporombotavy.

29Ani ere: “Ajapóta hese ojapo haguéicha che rehe, amyengoviáta hína chupe”.

30Ahasa heko reíva kokue rupi, ha iñakã porã'ỹva parraltýre,

31ha ahecha ojaho'ipa kapiatĩ ha ñana vai, ha ikorapy ho'apa.

32Ahechávo kóva ajepy'a mongeta ha ajuhu,

33reke ha reke mantérõ, rembojuasa nde jyva ha rekeve,

34mboriahu reko oguahẽtaha ndéve mondaháicha.

Proverbios 25

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ko'ãva ha'e avei Salomón ñe'ẽngue, Judá ruvicha guasu Ezequías pytyvõhára kuéra omoĩ vaekue kuatiáre.

2Ñamomba'e guasu Tupãme imba'e ñemimbýre, ha mburuvicha guasúpe ñamomba'e oikuaaukávare.

3Yvága ijyvatégui yvy katu ipypukúgui, ha mburuvicha guasu py'apy hasy ojekuaapa haguã.

4Plátagui jaipe'árõ hevorakue, osẽta chugui mbayru iporãva.

5Mburuvicha guasu renondégui jaipe'árõ mba'e vai apoha, iguapyha imbareténe ha tetã ñesãmbyhýpe heko jojáne.

6Ani rejejapo mburuvicha guasu renondépe, térã reñemoĩ ipoguasúva rendaguépe.

7Iporãve oje'érõ ndéve "Ápe ejupi", poguasu renondépe reñemotĩ rangue.

8Umi rehecha vaekue, ani reraha pya'e ñombovakehápe, cháke oimérõ ojechaukáva nde japuha, reñemotĩta.

9Eñemoĩ porã nde rapicha ndive ha ani remombe'u pe ndévente oje'e vaekue.

10Sapy'ánte ikatu ojekuaa, rejehova api upévare, ha ne rerakuã vai repytávo.

11Mbo'y óro ojeguáva plátape pe ñe'ẽ hendapete oje'éva.

12Kuãirũ óro ha namichãi hepýva, iñarandúva rekombo'e ohendu kuaávape guarã.

13Y ro'ysã porãicha, kóga ñemono'õme, tembijokuái jeroviaha, ombopy'a rory ijokuái harépe.

14Ijarai ha hatã yvytu, ha upéi ndokýi, péicha hína umi he'íva ome'ẽtaha ha upéi nome'ẽi.

15Ñeha'arõ kuaa ha ñe'ẽ kuaápe oñembopochy poi mburuvicha.

16Rejuhúrõ eirete he'u kuaa, ani ágã re'u hetágui nemoguẽ'ẽ.

17Sapy'a-py'ánte eguahẽ nde rapicha rógape, aníntemo rembyaju chupe, ha ou ndaija'evéi nde rehe.

18Yvyra, hu'y ha kysépe, ojogua pe hapicháre omboja reíva ojapo'ỹ vaekue.

19Jakarúrõ tãi ikuapáva reheve ha jaguatárõ py ikarẽva reheve, péichante avei jajeroviárõ ijapeguy peguávare ñaikotevẽ ha jajejopy jave.

20Japurahéi oñembyasývape, ha'ete ñañohẽva jukyry aíre, térã japoromboíva ro'ýpe.

21Nde rehe ija'e'ỹva iñembyahýi ramo, emongaru, ha ijyuhéi ramo, emboy'u,

22upéicharõ hova pytãne, ha Ñandejára omyengoviáne ndéve.

23Yvatévo guiogua yvytu, ogueruháicha ama, kũ rãimbe ogueru pochy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Iporãve jaiko okápe óga pýpe jaiko rangue kuña jero ndive.

25Ijyuhéivape guarã y ro'ysãicha, pe marandu porã mombyrýgui oúva.

26Ykua ityaíva ha yvu iky'a vaicha, imarangatúva ikangýrõ, heko añáva renondépe.

27Ivai ja'u heta eirete, térã jahekaitei terakuã.

28Táva ho'apa vaekuépe, ha ikorapyve'ỹmavape, ojogua pe ojejoko kuaa'ỹva.

Proverbios 26

1Ára hakúpe ro'y, ha ama mandyju mono'õme, ho'a vaiháicha, péicha ndo'ái itavývare jererohory.

2Guyra oveve reíva ha mbyju'i hupa'ỹvaicha, hendape'ỹmegua jejahéi avavépe ndohupyty mo'ãi.

3Kavajúpe, tukumbo, vúrrope tĩnguaha, ha itavývape ñenupã.

4Ani rembohovái itavývape, cháke rejoguáne chupe.

5Embohovái itavývape pe iñe'ẽ avy haguére, ani oimo'ã iñaranduha.

6Itavývape ojokuáiva, oikytĩ hetyma ha ohasa ivaíva.

7Iñepãva ndoho pukuiháicha, péicha itavýva jurúpe ñe'ẽnga.

8Ku ita noñeñapytĩriháicha ita poiháre, upéicha itavýva ndojererohorýi vaerã.

9Ndaha'eiháicha mba'eve oka'úva póre ñuatĩ, mba'eve avei ndaha'éi itavýva jurúpe ñe'ẽnga.

10Hu'y poiha ojapíva umi ohasáva guivépe, péicha pe omomba'apóva, oka'úva térã itavývape.

11Ku jagua ho'u jey vaicha, hembi'u oguẽ'ẽ vaekue, upéicha avei pe itavýva itavyhápe itavy jey.

12Rehechávapa nde umi oñemoarandúva? Umívagui peteĩ itavýva ikatu iñaranduve.

13Iñate'ỹva, nomba'aposéigui he'i: “Jaguarete oĩ tapépe, jaguarete oĩ pe okápe.”

14Okẽ ojepe'a ha oñembotyháicha, iñate'ỹva ojapajeréi hupápe.

15Iñate'ỹva opo'ẽ ña'ẽmbépe, ha ogueraha hague ijurúpente ikane'õma.

16Iñate'ỹva he'i ijehe iñaranduveha heta, ikatúvagui oñe'ẽ hekópe porã.

17Jagua nambíre ñande pojái ramo guáicha, péicha hína jaikérõ joavy ñane mba'e'ỹvape.

18Itarováva opoiháicha hu'y hendy ha oporojukáva,

19péicha avei pe ombotavýva hapichápe ha upéi he'i: “Rombojarúnteko”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Opárõ jepe'a, oguepa tata, ha oĩ'ỹrõ iñe'ẽ reíva ndaipóri ñorãirõ.

21Tatarã oñekotevẽ jepe'a, pe oñorãirõséva, oporomoingo vaive haguã.

22Ñe'ẽ rei niko ku mba'e he'ẽicha, ñande py'a ruguápe oñemohendáva.

23Mbayru yvy oñembyapéva plátape, péicha umi juru he'ẽva ha ipy'a tyai.

24Umi oporohayhu'ỹva, oporombotavy ijurúpe, ipy'a pýpe ohupapo japu,

25Ani rerovia opukavýrõ ndéve, mba'e vaígui henyhẽ hína ipy'a.

26Tova mokõime ikatu pe máva oñomi ipy'aro upe rirénte opavavépe hesakãmbáne.

27Yvykua ojo'óva pype ho'áne, ita guasu ombyapajeréiva, upéva hi'ári ohasáne.

28Tekove ijapúva ombyai jo'a, oporombojuru he'ẽva oporohundi.

Proverbios 27

1Ani rejerovia ko'ẽrõre,

ndereikuái niko mba'épa

oguerúta ndéve.

2Ta nde rerohory ambue, anítei ndete voi, tove ta mombyrygua, ha anítei nde juru.

3Ita ha yvyku'i mokõivévante ipohýi, itavýva pochykue katu ipohýi eteve.

4Pochy vai iñarõ ha oporohundi ha kuimba'e hakate'ỹ vaíva hembirekóre, ndaijokohái.

5Iporãve ñañemongavaju ñande rovaitépe jajehayhu gua'u rangue.

6Iporãve ñande rayhuha ñande kutu ramo, ñande rayhu'ỹva ñane añuã rangue.

7Yvypóra hyguãtãva eiretére jepe opyrũ, iñembyahýivape katu iróva jepe he'ẽ.

8Ku guyra oveve vaicha mombyry hupágui, yvypóra oikóva mombyry hekohágui.

9Mba'e hyakuã porãva ombovy'a ñande py'a, ha ñande rayhuha kunu'ũ he'ẽve ñe'ẽ kuaágui.

10Ani reheja ne irũme ha nde ru irũme avei, ha ani reho ne pehẽngue rógape rejejopy vai jave, iporãve nde róga ykeregua, ne pehẽngue mombyrýgui.

11Ne arandúke, che ra'y, upéva che mbovy'a, ha ikatúta ambohovái che rehe ojahéivape.

12Oiko kuaáva ohecha yvykua ha oñembojere chugui heko tarováva katu ohónte ha ho'a pype.

13Upe héra omoĩ vaekuégui eipe'a ijao ha oguerekóva mba'e jeroviahárõ oñekuã haguére oikuaa'ỹva rehehápe.

14Sapukáipe remomaiteírõ nde rapichápe ko'ẽ mboyve, ha'etéku rejahéiva hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ama jave otykýpáva óga ha kuña ipochy reíva, peteĩcha,

16rejokose ramo, ha'ete ku yvytu rejokoséva, térã ñandyry nde pópe remono'õséva.

17Fiérro niko fiérrope jey oñehãimbe'e, yvypóra katu ojeheko mbo'e hapicha ndive oñomongetávo.

18Arasáre oñangarekóva ho'úne hi'a, ha omomba'éva huvichápe ojererohorýne.

19Ñane ra'ãnga jahechaháicha ýpe, ñande py'apy ojekuaa ñande rováre.

20Mano ha yvykua nahyguãtãi araka'eve, ha upéicha avei yvypóra imba'e pota potave.

21óro ha pláta ipotĩ haguã, oñemboyku tatápe, yvypórape katu ojekuaa pe hese oje'évare.

22Rejosórõ jepe angu'ápe avati ndive pe itavýva, ha'e ndaitavy poi mo'ãi.

23Nde ovecháre ema'ẽ porã, eñangareko ne rymbáre,

24pe mba'e reta ndajarekói opa árape guarã.

25Reikytĩ rire kapi'i ha hoky jey rire, ha yvytýgui rembyaty rire ne rymba rembi'urã,

26rerekóta ovecha rague reñemonde haguã, ha kavara rejogua haguã yvy,

27kavara ikamby hetáva, remongaru haguã nde rogagua ha ne rembiguái kuéra.

Proverbios 28

1Iñañáva okañy rei noñemuñai ramo jepe, heko jojáva katu ipy'a guasu jaguaretéicha.

2Heta ramo tembiapo vai ha jeporojuka peteĩ tetãme, okúi ha ojupi ojoapykuéiri isãmbyhyhára kuéra. Iñarandu ha ikatupyrýva omyakãrõ katu, upe tetã heko guapy ha oho porã.

3Mburuvicha ojopýrõ mboriahu ndive, ha'ete ku ama puku ohundipáva temitỹ.

4Tembiapoukapy omboykéva oguerohory iñañávape, ombyajéva katu umívare ndaija'éi.

5Umi iñañáva ndoikuaái hekopeguágui mba'eve, ñande Járare ojeroviáva oikuaa opa mba'e.

6Iporãve mboriahu oikóva tape potĩre, poguasu hape karẽvagui.

7Tembiapoukapy ojapóva, upéva tapicha arandu, heko vaívare ojoajúva katu, omotĩ itúvape.

8Pe oñemomba'e hetáva viru jeporukápe, nombyatýi ijupe guarã, oporoporiahurerekóva pópe upéi opytapáta.

9Nañahenduséirõ Ñandejára rembiapoukapy, ñane ñembo'e jepe Ñandejárape ombopochy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Pe omombíava heko potĩvape tape porãgui, ha'e jeýnte ho'áne yvykua ojo'o vaekuépe. Ijoheipyréva katu, ohupytýne vy'a pavẽ.

11Umi imba'e retáva oimo'ã iñarandu, ha mboriahu iñakã porãva oikuaa porã chupe.

12Heko jojáva osẽ porãrõ vy'a guasu ojejapo; iñañáva oisãmbýrõ opavave okañy.

13Hembiapo vai omokañýva, ndohói chéne tenonde, omombe'u ha ohejávape katu ojeporiahurerekóne.

14Ovy'áne pe yvypóra ombyajéva Tupãme, hova atãvape katu ohupytýne mba'e vai.

15Aguara guasu ñembyahýi ha jaguarete pochýpe, ojogua sãmbyhyhára añáme oisãmbyhýva tetã mboriahúpe.

16Mburuvicha iñarandu'ỹva, oporojopy jopyve; pe mba'eve oipota'ỹva oikovéne are peve.

17Upe oporojukáva ohóma ikuararãme. Aníke avave ojoko!

18Teko porãme oikóva osẽne jejopy vaígui, mokõi tapere oguatáva, peteĩvape ho'áne.

19Oñemitỹva ijyvýpe hembi'u hetáne, výro rei rapykuéri oikóva, imboriahúne.

20Yvypóra heko potĩva ojehovasa jo'a jo'áne, imba'e retaséva sapy'aitépe katuete oñenupãne.

21Naiporãi ñamboyke mba'eveichagua yvypórape, tembi'u rembyrére jepe oime hembiapo vaíva.

22Itaryrýivape hi'ãnte pya'e imba'e reta, oikuaa'ỹre tekotevẽ hi'ári ho'ataha.

23Oñemoñe'ẽva hapichápe, ipahávo ojehayhuvéne yvypóra ijuru he'ẽvagui.

24Itúva ha isýpe omondáva ha he'i: “Ndajapói ivaíva”, mondaha jeýnte avei.

25Tekove imba'e potáva jeiko vai ohatapyña, Ñandejárare ojeroviáva katu oñakã rapu'ã.

26Ijehénte ojeroviáva hovatavy, oiko kuaáva katu osẽne jejopy vaígui.

27Mboriahúpe oipytyvõva noikotevẽi chéne mba'eve, ha oma'ẽ'ỹva mboriahúre katu ojejahéine katuete.

28Osẽ porãrõ iñañáva opavave okañy, ndaiporivéi vove katu heta hetave ipo jojáva.

Proverbios 29

1Ohenduse'ỹva teko mbo'e

oñehundíne katuete.

2Hekojojáva oisãmbyhýrõ tetãgua ovy'a joa, iñañáva oporojopýrõ, jeiko asy ojehasa.

3Arandu ohayhúva itúvape ombovy'a, kuña vai ndive oikóva imba'éva omombopa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Mburuvicha guasu teko jojápe oikóva omopu'ã hetã, oporohuguy'osénteva katu ohundi hetã.

5Pe oporombojuru he'ẽva hapichápe omoĩ ñuhã.

6Teko aña rembiapo vaikue ñuhã jeýnte chupe guarã, heko potĩva katu opurahéi ha ovy'a.

7Heko jojáva ojepy'apy imboriahúva rekovére, iñañáva katu ndohecha kuaái upéva.

8Umi sarambi ojapóva tetã guápe oipy'apy, ha iñarandúva katu oporombopy'a guapy.

9Iñarandúva ombojovakérõ itavývape, ipochy rei ha noguenohẽi mba'eve.

10Umi oporojukáva ndaija'éi heko potĩvare, imarangatúva katu ipy'a porã hendive kuéra.

11Pe itavýva oñeme'ẽ pire vai pochýpe, iñarandúva katu ojejoko ha ko'ẽ vai ombohasa.

12Mburuvicha ogueroviárõ japu oje'éva chupe, hembiguái kuéra ojere heko añamba.

13Mboriahu ha ijopyhára oime pe ojojoguaha, Ñandejára mokõivéva apohare.

14Mburuvicha ome'ẽrõ mboriahúpe imba'erãva iguapyha oĩ hatãne opa árape guarã.

15Jeja'o ha teju ruguái ome'ẽ mba'e kuaa, mitã omotĩ isýpe hekope'ỹ oñembojeroviárõ

16Iñañáva heta ramo, heta tembiapo vai, heko potĩva ohecháne umíva oñehundírõ.

17Eheko mbo'e nde ra'y, ha'e ne mbopy'a guapýta, ha vy'águi ne myenyhẽta.

18Tupã noporosãmbyhýirõ tavagua heko sarambi, ha ovy'áne umi Ñandejára rembiapoukapy ojapóva.

19Ñe'ẽmente, pe tembiguái hasy ojeheko mbo'e haguã, ohendúrõ jepe oje'éva, ha'e ndoikuaaséi mba'eve.

20Itavývagui ikatu oñeha'arõve oñe'ẽmba reíva rovaí.

21Tembiguái oñembojeroviáva michĩete guive, amo ipaháp opu'ãse nde rehe.

22Ipochy reíva omyasãi jeiko vai, umi ipochy vaíva katu omboheta jeporojuka.

23Ñembotuicha oporogueraha ñemotĩme, jejapo'ỹ reko katu ome'ẽ vy'a ha terakuã porã.

24Mondaháp iñirũgui voi ivaíva ou kuaa. Añeteguáva omombe'úrõ mbojovakehára oinupãukáta chupe ijapúrõ katu, Ñandejára pe oinupãtava.

25Yvypóragui jekyhyje upéva peteĩ ñuhã, ha ojeroviáva Ñandejárare oñerenohẽne jejopy vaígui.

26Heta oime ohekáva mburuvicha guasu pytyvõ, ha ojeiko kuaa haguã katu Ñandejáraguinte ou.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Umi imba'e porãvape, heko ky'áva ombojeguaru, ha umi mba'e vai apoha katu heko jojávape ndohayhúi.

Proverbios 30

1Agur, Jaqué ra'y Masá pegua ñe'ẽngue. Ha'e oñe'ẽ vaekue Itiel ha Ucálpe kóicha:

2Aikuaa che tavy etereiha, ndaha'éi vaicha voi yvypóra.

3Arandu ndoikéi che akãme, ha mba'e piko aikuaáta marangatúva arandúgui!

4Máva piko oho yvágape ha oguejy jey? Máva piko ipo pytépe omono'õ pe yvytu? Máva piko ijahojápe ojoko ra'e pe yguasu? Máva piko omoĩ hendápe ko yvy rembe'y? Ere chéve héra, ha ta'ýra réra avei, oimérõ reikuaa.

5He'íva guive Tupã, ojapo katuete Ha'e niko mo'ãha chupe ohekávape guarã.

6Ha'e he'ívagui ani ereve, cháke nemongavajúne ha ijapúvarõ reikóne.

7Mokõi mba'énte, Tupã, ápe ndéve ajerure, anína rembotove che hegui amano mboyve!

8Emomombyry che hegui tova mokõi ha japu, ani che momboriahu térã che momba'e reta, Eme'ẽnte chéve aikotevẽva,

9ani, che ryguãtãma ramo, ajere nde hegui, ha ha'e: “Máva piko aipo Ñandejára?” Térã che mboriahúgui amonda, ha nde rérare ajahéi.

10Ani remotĩ tembiguáipe, ijára renondépe, cháke ojahéine nde rehe ha Ñandejára ne nupãne.

11Oime ojahéiva itúvare, ha notupãnóiva isýpe,

12heko potĩha oimo'ãva ha noñemopotĩri ky'águi.

13Ajépa ojejapoite umíva, opáichavo oporoapo'i!

14Ijuru kyse pukúicha ha kyse rãimbéicha ikũ, ohundi haguã yvypóra ikangy ha oikotevẽva,

15Ysope mokõi imemby hyguãtã'ỹva voi. Oĩ irundy mba'e nahyguãtãiva voi:

16Tyvy, kuña ikatu'ỹva imemby, ko yvy, ýgui nahyguãtãiva ha tata ojejoko'ỹva.

17Itúvare oñembohorýva, ha isýre ojahéiva, ohesa'óta yryvu, ha taguato ho'úta chupe kuéra.

18Oime irundy mba'e che mokañýva:

19taguato rape yvágare, itatýre mbói rape, várko rape yguasúre ha kuimba'e rapykuere kuñáre.

20Iménape ombotavýva kóicha ojapo: Okaru, ijuru ojohéi ha he'i: “Ndajapói mba'eve ivaíva!”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Oime irundy mba'e omboryrýiva peteĩ tetã ha ikatu'ỹva ogueropu'aka:

22tembiguái ojupírõ mburuvicha guasúrõ, ivýrovape hembypárõ hi'upyrã,

23kuña ojehayhu'ỹva ojuhúrõ imenarã, ha tembiguái opytáva ijára rembireko rendaguépe.

24Oikovéva apytépe oime irundy michĩve, ha iñaranduvéva:

25umi tahýi kangymi Ára hakúpe ombyatýva hembi'urã,

26umi anguja, ojapóva itakua rupi hogarã,

27tuku kuéra huvicha'ỹva ha upéicharõ jepe oguatáva ha'ete ku ñorãirõhára,

28ambere ikatúva jareko ñande nde po pytépe, ha mburuvicha guasu rógape oikóva.

29Oime irundy, oguatárõ heko ñembo'y porã ha irundy ikoni kuaáva:

30jaguarete, pe iñarõvéva tymba iñarõva apytépe, mba'evépe oguevi'ỹva;

31kavara mácho porã, gállo ñemongaria'y, ha mburuvicha guasu ohóva iñorãirõhára aty renondépe.

32Nde výrogui oimérõ nde pochy ra'e, ha upéi rejecha kuaa, ko'águi rire emboty porã nde juru.

33Rembojy ramo kamby niko rembyaty hovakue, reñambyvo hatãrõ ne tĩ ruguy, ha rejoko'ỹrõ nde pochy reiko vai.

Proverbios 31

1Lemuel mburuvicha guasu Masá pegua ñe'ẽngue, isy ombo'e haguéicha:

2Che memby ahayhu etéva, hetaite ajerure hague Ñandejárape, mba'éiko rombo'evéta?

3Ani reñemokangypa rei kuña rapykuéri. Ani reme'ẽ nde rekove kuñáme, mburuvicha guasúpe jepe ohundíva.

4Ndaha'éi mburuvicha guasu rembiapo, Lemuel, oikónte omboy'úvo kaguy, ha oñeme'ẽ ka'úpe.

5Umi ka'úpente oikóva, hesarái tetã rembiapoukapýgui, ha naimandu'ái oipytyvõ vaerãha mboriahúpe.

6Eme'ẽ katu oka'u haguã, umi omanótavape kaguy, ha toka'u ovy'a'ỹva,

7tahesarái hekotevẽgui, taimandu'ave'ỹ ivy'a'ỹre.

8Eñe'ẽ umi ikatu'ỹvare, oñe'ẽ ijehe,

9hekópe porã eñe'ẽ imboriahúva rehehápe, ani reheja oikotevẽ ha ojejopy nde rapicha.

Tembireko ha'etéva

10Avápa ojuhúne peteĩ kuña oñangareko kuaáva hógare? Iporãve óro ku'ígui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Iména ojerovia hese, ha noikotevẽi.

12Iporãva hese ojapo ha araka'eve ivaíva oikove aja pukukue.

13Ha'ete oheka ovecha rague ha mandyju, ha oipovã kyre'ỹ.

14Y rupigua mbayrúicha, mombyrýgui ogueru hi'upyrã.

15Opu'ã ko'ẽ mboyve, omongaru hogagua ha omomba'apo hembiguái.

16Yvy oipotáva ojogua, ha pe imba'apo repykuégui upépe ha'e oñemitỹ.

17Ojeku'a jokua hatã porã, ha omombarete ijyva katupyrýpe omba'apo haguã.

18Vy'ápe ohecha hembiapo, ko'ẽre oho porãveha, ha pyharekue ndoguéi hógape mba'e rendy.

19Ipópe opyryrỹi he'ỹ, ha oipyaha ijaorã

20Oikotevẽva ndive ipo jera, ha oipytyvõ mboriahúpe.

21Ndokyhyjéi rogagua iro'y ramo guarã, ijao aku joágui.

22Ijahojarã ha'ete ojapo, ha oñemonde ao porãme.

23Iména herakuã porã, ha oguapy táva rokẽme karai guasu kuéra apytépe.

24Ojapo ao ha ku'a jokuaha, ha hepýre ome'ẽ oñemúvape.

25Imbarete ha ojerovia ijehe, ndoipy'apýi chupe upe oútava.

26Iñe'ẽ kuaa ha py'a porãme oporombo'e.

27Hógare oñangareko, ko'ẽre toho porã, ha ndo'u reíri hembi'u.

28Imemby kuéra ha iména ohecha ramo chupe ha he'i:

29“Kuña imba'e porãva heta, ha opavavégui ne mba'e porãve”.

30Kuña juky mbotavy ha iporãva pya'e ohasa kuña ombyajéva Ñandejárape ojererohory vaerã.

31Perohory opa ojapo vaekuére, perohory opavave renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Eclesiastés

Eclesiastés 1

Opa mba'e tavy poru rei

1-2Ko'ãva ha'e Ñemoñe'ẽhára, David ra'y, mburuvicha vaekue Jerusalénpe, he'íva: Tavy reko poru rei, tavy reko poru rei!

3Mba'épa oguenohẽ yvypóra imba'apo retaitégui ko arapýpe?

4Oime onaséva, oime omanóva, yvy katu ndoikoéi araka'eve.

5Osẽ kuarahy, oike kuarahy, ha ojevy hendaguépe osẽ jey haguã.

6Yvy gotyo oipeju yvytu ha ojere upéi yvate gotyo. Ojere ha ojere pe yvytu! Ojere ha ojere jey!

7Ysyry maymáva ho'a yguasúpe ha yguasu máramo nahenyhẽi. Ysyry ojevy pe osẽ haguégui, oipykúi jey tape oguata haguénte.

8Avave ndaikatúi he'i mba'eichaite pevépa ñane monguerái opa mba'e. Mba'eve ndaipóri ñahendu ha jahecháva ñane mbohory porã vaerã.

9Ndaipóri chéne mba'eve ymave oĩ'ỹ vaekue. Mba'eve ndojejapói chéne, ymave ojejapo'ỹ vaekue. Yvy apére ndaipóri mba'eve ipyahúva!

10Oime vaerã katuete he'íva: “Kóva katu mba'e ipyahúva” Jepevénte upéva oiméma vaekue are ñande ñaime mboyve.

11Umi mba'e ohasávagui tesarái oiko, ha tesaráipe ho'áne mba'e tenondegua, umi ou vaerã upe rire apytépe.

Ñemoñe'ẽhára rembiasakue

12Che, Ñemoñe'ẽhára, Israel ruvicha vaekue Jerusalénpe,

13ha ajeity ahesa'ỹijo ha aikuaaha'ã arandúpe, opaite mba'e ojejapóva ko arapýpe. Eguatána ehecha pe mba'e pohyiete Tupã omoĩva yvypórape omotĩndy haguã!

14Ha ahecha kuaa opaite mba'e ojejapóva ko arapýpe tavy reko poru reiha, ha'eténte rejokoséva yvytu.

15Ndaikatúi oñekarẽ'óvo ikarẽva ha ndaikatúi ojepapa ojerereko'ỹva!

16-17Aipórõ ha'e che jupe: “Péina ápe aime, karai mayma omomba'e guasúva, iñaranduvéva opaite mburuvichágui Jerusalén peguarégui, añeha'ãva ahyvykói pypukuve ko'ẽre arandu ha mba'e kuaápe, ha avei tovatavy ha výro rekópe, ahecha kuaa haguãnte avei, upevaha rejokose yvytu”.

18Añetehápe, tuicha javeve arandu, tuichave ne angekói. Reikuaa kuaavévo, upépe katu okakuaa nde reko asy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Eclesiastés 2

1Ha'e avei che jupe: “Ko'ágã ahecháta mba'épa oiko avy'a ramo, teko porã ame'ẽta che jupe”. Upéva nipo tavy reko porúnte avei ra'e!

2Ha ajuhu, japukáva ra'e tarováguinte ha vy'a katu ndaha'éi mba'eve.

3Che apytu'ũ arandu meme, aha'ãse mo'ã kaguýpa che mopu'ã, ha ajeity ipype aikuaa potávo, upévapa pe mba'e iporãvéva yvypórape guarã, oikove mbykymi aja ko arapýpe.

4Heta mba'e tuicháva ajapo. Chéve guarã ajapouka óga guasu-guasu, areko parralty che mba'e teéva.

5Ajapo che kokuerã ha añotỹ ipype opaichagua yvyra rakã hi'áva.

6Ajoko ysyry ambo'y porã haguã umi yvyra añotỹva;

7ajogua tembiguái kuñáva ha kuimba'éva ha areko ave imongakuaapy che rógape voi oikove ypy vaekue; areko avei vaka ha ovecha, hetaiteve oimeraẽva che mboyve oĩ vaekue Jerusalénpegui.

8Ambyaty heta óro ha pláta, mba'e reta oguereko vaekue ambue kuéra mburuvicha ha ambue henda rupi guare ave. Areko opurahéiva, kuñáva ha kuimba'éva, areko opaichagua vy'a ha heta che kuña.,

9Yvypóra imomba'e guasuha vaekue che, ha umi che arekóva, hetaiteve umi che mboyve guare oguereko vaekuégui Jerusalénpe. Upéi ave, arandu nda che rejái.

10Ajaposéva ajapómi, nambotovéiva araka'eve oimehaichagua vy'a. Avy'a che py'aite guive opa che rembiapóre ha upe vy'a upéva che repyme'ẽ.

11Añemoĩ upéi añamindu'u umi ajapo vaekuére, hasy vaekue chéve ijapo ha ahecha kuaa tavy reko poru reinteha opa mba'e, jajekoséva ramo guáicha yvytu, ha ndaiporiha mba'eve iporãva ko arapýpe.

12Upéi añemoĩ ahesa'ỹijo mba'épa pe arandu, pe tovatavy ha pe výro. Mba'e nipo ojapovéne pe mburuvicha ramo oikóva che rire, che ajapo'ỹ vaekue?

13Ha ajuhu arandu iporãveha výrogui, iporãveháicha ára sakã pytũgui.

14Iñarandúva oiporu porã hesa, yvypóra katu oiko pytũguýpe. Ha upépe ahecha maymávape oha'arõha peteĩ mba'énte,

15ha ha'e che jupe: “Ivýrovape oha'arõva, che ra'arõ avei chéve, aipórõ, mba'épe iporã chéve pe arandu. Upéva jepeve jatavy poru rei!

16Ha avave naimandu'a mo'ãi araka'eve iñarandúvare ha ivýrovare ave; ára ohasa ha ohasávo opa mba'égui oiko tesarái, ha iñarandúva ha ivýrova omano peteĩcha.”

17Ipahávo aguero'yrõ tekove, opa mba'e oikóva ko arapýpe opẽ jeýnte che rehe. Añetehápe, opa mba'énte tavy reko poru rei, ojejokose ramo guáicha yvytu!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ipahávo aro'yrõ, ndacha'evéi avei mba'etaite ajapo vaekue ko árape ahejapaite vaerã jeýnte ajapo vaekue ko arapýpe, ahejapaite vaerã jeýnte che rekoviarépe.

19Ha peteĩ mba'e oiko vaerã katuete: upe che rekoviare, taiñarandu térã taivýro, oñembojára vaerã opaite arandu ha ñeha'ãme ahupyty vaekuére ko arapýpe. Opa mba'énte voi tavy reko poru rei!

20Ahechávo umi ajapo vaekue ko arapýpe, ambyasy amba'apo hetaite hague,

21oime niko omoĩ vaekue arandu, mba'e kuaa ha heta mba'e ohasa vaekue hembiapópe, oheja haguã jeýnte opa mba'e pe nomba'apói vaekue ohupyty haguãme. Ha upéva ha'e tavy reko poru rei ha ñeporomboheko joja'ỹ nde tuicháva!

22Ipaháp̃e, mba'e piko yvypóra oguenohẽ pe hetaite omba'apógui ha hetaite ojepy'apýgui ko arapýpe?

23Oikove aja pukukue oiko asy, ipohýi chupe tekove; pyhare jepe ndopytu'úi iñapytu'ũ. Ha upéva avei tavy reko poru rei!

24Mba'e porãve ojapo vaerã yvypóra, okaru ha omboy'u, ha ovy'a porã hembiapokuére, ajuhu niko upéva avei ouha Tupãgui.

25Máva piko ikatu okaru ha ovy'a ndaha'éi ramo ha'e rupi?

26Jahecha Tupã ome'ẽha arandu, mba'e kuaa ha vy'a umi ha'e ohecha porãvape; umi heko ky'ávape katu, oheja oñakã rapu'ã ha ombyaty heta mba'e, ome'ẽ haguã upéi umi ha'e ohecha porãvape. Kóva avei tavy reko poru ha yvytu jokose!

Eclesiastés 3

Opa mba'e hi'ára

1Ko arapýpe opa mba'e hi'ára; opa mba'e oikóva peguarã oime hi'ára:

2Ára ojeikove ypy haguã ha ára oñemano haguã, ára oñeñemitỹ haguã ha ára oñemono'õ haguã temitỹngue.

3Oime ára ojeporojuka haguã ha ára oñeporomonguera haguã. Peteĩ ára oñembyai haguã ha peteĩ ára ojejapo haguã

4Ára oime haguã opukáva. ára oime haguã hasẽva. Ára oñembyasy haguã omanóva ha ára oñeime haguã vy'ápe.

5Ára oñemyasãi haguã ita ha ára oñemono'õ haguã. Ára oñeañuã haguã ha ára ojejei haguã ojuehegui.

6Ára oñeñeha'ã haguã ha ára ojeheja haguã ojejapóva. Ára oñeñongatu haguã ha ára oñemombo haguã.

7Ára oñemondoro haguã ha ára oñembovyvy haguã Ára oñekirirĩ haguã ha ára oñeñe'ẽ haguã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ára mborayhúpe guarã Ha ára ro'yrõme guarã. Ára ñorãirõme guarã ha ára ñorãirõve'ỹme guarã.

9Mba'épa oguenohẽ yvypóra hetaite omba'apo haguégui?

10Ahecha kuaa pe mba'e pohýi omoĩva Tupã yvypórape omotĩndy haguã.

11Ha'e, hi'árape porã, opa mba'e ojapo iporãva; omoĩ avei yvypóra akãme mba'e pave'ỹ ndaikatúi ramo jepe oikuaapa Tupã ojapo vaekue ha ojapo vaerã.

12Che aikuaa yvypórape iporãvevaha ovy'a ha oiko porã,

13jakaru ha ñamboy'u ramo ha jahecha ramo ñane mopu'ãha ñane rembiapokue niko, Tupã ome'ẽgui ñandévente.

14Ha aikuaa avei, opa mba'e Tupã ojapo vaekue, opa ára guarãma opyta vaerãha. Ndaipóri oñembojoapy haguã térã ojepe'a vaerã chugui: Tupã ojapo upéicha, henondépe ojejavy haguã.

15Ndaipóri oĩva oĩ'ỹ vaekue yma ha mba'eve ndaipóri chéne oĩ'ỹmava. Tupã rupive yma guare oiko jey ko'ágã.

Teko joja'ỹ

16Ahecha kuaa avei ko arapýpe oĩha teko ky'a, ha ñaña oĩ vaerã mo'ãháme teko joja ha teko potĩ.

17Upévare ha'e, Tupã ombojovake vaerãha heko potĩvape ha heko ky'ávape oimégui ára opa mba'e oikóvape ha opa mba'e ojejapóvape.

18Ha'e avei, yvypóra reko rehegua, Tupã oha'ãha yvypórape ohecha kuaa haguã ha'e kuéra tymba ka'aguyichaha.

19Ja'e porãsérõ guarã, yvypóra kuimba'e ha kuña ha tymba ka'aguy peteĩcha opa; kóva ha amóva omano peteĩcha, ha peteĩchante tekove pytu opavavépe guarã. Ndaipóri kuña ha kuimba'e oguerekóva tymba ka'aguy oguereko'ỹva: opa mba'e tavy reko poru rei,

20ha maymáva oho opyta peteĩ hendápe; yvytĩmbógui ijapo pyre maymáva, ha yvytĩmbópe ojevypa jey vaerã.

21Mávapa ikatu he'i yvypóra ágã oho añeteha yvágape, ha tymba ka'aguy ágã ohoha yvyguy pypukúpe?

22Ahecha kuaa ndaiporiha mba'eve iporãvéva yvypórape guarã, oiko porãgui imba'apo repykuére, upéva niko upe chupe ohupytýva, avave ndogueru mo'ãi chupe ohecha haguã mba'épa oiko omano rire.

Eclesiastés 4

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ama'ẽ upéi umi jejopýre, ko arapýpe oikóva. Ha ahecha umi ojejopýva hasẽha ha ndaipóri ombohory vaerã chupe kuéra; umi ijopyha oity hese kuéra mbarete ha ndaipóri ombopy'a guapýva chupe kuéra.

2Upévare ha'e, umi omano vaekue iñangapyhyveha oikovévagui;

3umi oikove ypy'ỹva gueteri jepe, oĩ porãve omanóva ha oikovévagui ndohecháigui gueteri ñaña oĩva ko arapýpe.

4Ahecha avei, oñemba'apo heta ramo ha oñesẽ porã upe mba'apópe, upéva ogueruha jerekose vai oporomopu'ãva oñoakãre, ha upéva avei tavy reko poru rei ha yvytu jokose.

5Oje'e niko: “Itavýva ombojuasa ijyva ha oñembyai ha'e voi”

6Che katu ha'e: “Iporãve repytu'u sa'imi, ne kane'õve rangue rejokoségui yvytu.”

7Ajerévo che yképe, ahecha ambue tavy reko poru rei ko arapy pegua:

8peteĩ karia'y ha'eñóva, iñirũ'ỹva, ta'ýra'ỹva ha ipehẽngue'ỹva, araka'eve ndopytu'úiva ha naikane'õiva oma'ẽ haguã hetaite mba'e oguerekóvare, ha oñeporandu'ỹva: “Avápe guarã piko amba'apoitei? Mba'eha piko ndaiko porãi?” Upéva avei tavy reko poru rei ha peteĩ mba'e pohýi.

Jajoaju ramo ñane mbarete

9Mokõi iporãve peteĩgui, hetave mba'e oguenohẽ mba'apógui.

10Pe peteĩ ho'a ramo, pe mokõiha omopu'ã jey chupe. Ha to'amína pe ha'eño oikóva, ndaipóri chéne avave omopu'ãva chupe!

11Upéi ave, mokõi oñeno ramo oñondive, mokõivéva ndairo'ýi;

12ha'eñóva rehe ikatu oime ipu'akáva; mokõi ramo katu, ikatuve ojepytaso. Ha upéi ave, inimbo ipo mbohapýva ndosói oimeháicha rei.

Ndaha'éi ñande tuja haguérente ñane arandúva

13Ha upéi katu, iporãve mitãrusu mboriahu iñarandúva, mburuvicha guasu tuja itavývagui, kóva ndoheja véima oñeñemoñe'ẽ chupe.

14-15Jepevénte pe mitãrusu ombyekoviátava hína mburuvicha guasu oĩvape, ojupi ra'e yvyrakua guive mburuvicha ramo, térã mboriahuha guive, ahecháva yvypóra oipytyvõha chupe.

16Ha heta ramo jepe umi ipo guýpe oguerekótava, umívape ha iñemoñare kuérape nomyangapyhy mo'ãi. Ha upéva avei tavy reko poru rei ha yvytu jokose.

Oje'e vaekue ojejapotaha ojejapo vaerã

17Rehóvo Tupaópe eñangareko nde jehe; reikuave'ẽ rangue ime'ẽmby umi ivýrovaicha, ohecha kuaa'ỹva ojapoha ivaíva, eñemboja rejapo haguã Tupã he'íva.

Eclesiastés 5

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ani ne ragẽtei nde jurúpe ha ne apytu'ũme ave reme'ẽ haguã ne ñe'ẽ Tupãme, cháke Tupã oĩ hína yvágape ha nde katu yvýpe. Upévare, eñe'ẽ mbovýke ikatuháicha,

2cháke rejepy'a mongeta heta ramo rejekera jopýne, ha reñe'ẽ heta ramo, eréne výro rei.

3Reñe'ẽ me'ẽ ramo Tupãme, aníke nde are rejapo haguã upe reñe'ẽ me'ẽ hague, chupéko nombohorýi ivýrova. Ejapóke reñe'ẽ me'ẽ hague,

4iporãve nereñe'ẽ me'ẽi, reñe'ẽ me'ẽ vaerãrõ ha nderejapói.

5Aníke reheja nde juru ne mongy'a upéi ere Tupã remimboúpe rejavýnte hague. Maerãpa rehejáta ipochy Tupã ere vaekuére ha ombyaipa jey ne rembiapokue?

6Upévare, hetaite jekera jopy ha ñe'ẽ rei pa'ũme, nde rerohory vaerã Tupãme.

Heta jejavyha ñande rekovépe

7Ani reñemondýi oiméro̜ tetã rehechaha mboriahu ojejopýva ha ojeityha mbarete teko joja ha heko peguáre; peteĩ mburuvichápeko omo'ã pe tuichavéva, ha ko'ã mokõime katu omo'ã umi tuichave jeýva.

8Ha upévape oñehenói tetã akã rapu'ã ha mburuvicha guasu oipytyvõha okára guápe.

9Pirapire ohayhúva oipota potave; pe imba'e retáva araka'eve voi noimo'ãi oguereko hetamaha. Upéva avei tavy reko poru rei,

10ojeguereko heta javeve ojeporu hetave avei. Ha mba'épe piko iporã pe ojeguereko heta, pe oñemaña mante hese rire?

11Omba'apóva, tokaru'i térã tokaru heta, katuete oke porã; imba'e retáva katu, pe imba'e reta ndohejái chupe oke.

12Peteĩ mba'e ñambyasýva ahecha ko arapýpe: mba'e reta ñembyaty ombyai ijárape,

13peteĩ oñemu vaiháp̃ente niko ikatu oñehundipa chugui pe imba'e reta, ha oiméro̜ ita'ýra, ndoguereko mo'ã véima oheja vaerã chupe.

14Ha ou haguéicha ko yvy ári, upéicha oho jeýne: opívo oikove ypy haguéicha ha ogueraha'ỹre hembiapo repykue.

15Kóva niko ñambyasy haguãicha: ou haguéicha ko arapýpe, upéicha avei oho jey vaerã. Ha mba'e oguenohẽ pe omba'apo rei hetaite haguégui?

16Ha ivaive haguã, oikove aja pukukue oiko pytũguýpe, angekóipe, ñembyasýpe ha py'arópe.

17Ajuhu iporãveha jakaru, ñamboy'u ha javy'a pe ñane rembiapokue hetaite repykuére, jaikove aja ko tekove mbykymi Tupã ome'ẽva ñandévepe upéva niko pe ho'áva ñande pópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha upéi ave, pe heta mba'e Tupã ome'ẽvape, ome'ẽ avei ikatu haguã ho'u ha oguereko pe chupe guarãva, Tupã guinte voi niko ou ñandéve pe javy'a ñane rembiapokueta repykuére.

19Ha Tupã omyenyhẽ rupi chupe vy'águi, ndojepy'apýi mba'éichapa oho hekove.

Eclesiastés 6

1Ko yvy ári oime avei peteĩ mba'e vai oĩ etéva yvypóra apytépe, ahecha haguéicha.

2Oime ome'ẽha Tupã hetaite mba'e hepy ha iporãva ha araka'eve ndoguereko'ỹi oipotáva guive, ha ndohejái chupe kuéra ohasa porã heseve, ambue ohasa porã umi mba'e reta reheve. Kóva avei tavy reko poru rei ha añetehápe ñarombyasy vaerã!

3Peteĩ kuimba'e ikatu oime ita'ýra 100 ha oikove puku; ha jepevénte oikove puku, ndovy'ái añete ramo iporãvare, ha ku noñeñotỹi ramo omano rire, che ha'e, mitã membykuare jepe iporãveha upe kuimba'égui.

4Upe mitã niko ikatu opa rei, ho'a pytũguýpe, mamo héra ojekuaa'ỹtahápe,

5ha ndohecha mo'ãi ramo jepe kuarahy ha ndoikuaa mo'ãi mba'eve, opytu'uvétante jepe upe kuimba'égui

6toikove jepe ra'e 2.000 áño, ha jepevénte upéicha ndohasa porãi oguerekóvare. Ha amo ipahápe opaite mba'e oho peteĩ hendápe!

7Yvypóra omba'apo ha omba'apo okaru haguã, ha araka'eve nahyguãtãi.

8Iñarandúvapa mba'e oguereko oguereko'ỹva pe itavýva, ndaha'éi ramo umi mba'eta oikuaáva ogueropu'aka haguã hekove.

9Iporãve upe ojecháva umi akãmente oiméva rovái. Ha upéva avei tavy reko poru rei, yvytu jokose.

10Pe ko'ágã oĩva, yma guivéma héra, ha ojekuaa mávapa.

11Peteĩ mba'e añete; ñe'ẽ hetahápe heta výro rei; ha mba'eve noñerenohẽi upévagui.

12Ha ja'e porãsérõ guarã, avave ndoikuaái mba'épa iporãve yvypórape guarã pe oikove mbykymi aja, tavy reko poru reíva. Hekove ohasáne kuarahy'ãicha, ha mávapa oime he'i vaerã chupe mba'eta oikótava ko yvy ári ha'e omano rire?

Eclesiastés 7

Oñema'ẽ vaerã ijapopyrã itenonde vaerãvare

1Terakuã porã iporãve tyakuã porãgui. Iporãve oñemanoha ára ojeikove ypyha áragui.

2Iporãve ojeho omanovahápe, vy'ápe jeho peguágui; pe mano niko yvypóra paha, ha umi oikovéva imandu'a vaerã mo'ã.

3Tasẽ iporãve pukágui, ikatu oime ombováí nde rova, upéicha avei, ojapo porã nde py'áre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Iñarandúva imandu'a omano vaerãháre, itavýva katu oho vaerãha ovy'ávo.

5Iporãve ñande ja'o iñarandúva, ñande rerohory rangue itavýva.

6Itavýva puka ojogua ñana piriri tatápe, ha umíva avei tavy reko poru rei.

7Mbarete ombotavyrai iñarandúvape, ha jehepyme'ẽ ñemi ombyai heko.

8Iporãve oñemohu'ã tembiapo oñeñepyrũ ramó vaerãgui. Iporãve reha'arõ kuaa, nde py'a guasu vaerãrõ.

9Aníke nde pochy reítei, upéva itavýva reko.

10Ani reñeporandu mba'érepa ára ohasa vaekue iporãve, upéva ndaha'éi porandu kuaa.

11Pe arandu iporã ko yvy ári oikovévape guarã, ha iporãve omoirũ ramo chupe tembirejakue.

12Arandu niko oporopytyvõ pirapiréicha avei, arandu tuichave jepe omoingove rupi herekohápe.

13Ema'ẽ porã Tupã ojapo vaekuére. Mávapa ikatu omyatyrõ pe ha'e omokarẽ vaekue?

14Iporã javérõ ndéveke evy'a ha ivaírõ katu ejepy'a mongeta opa mba'énte ouha Tupãgui, ha yvypóra araka'eve ndoikuaaiha mba'épa oha'arõ chupe tenonderã.

15Opaite ko'ã mba'e che ahecha ko che rekove tavy reko poru reípe; oime omanóva, jepeve imarangatu, ha heko añáva oikove pukúva, jepeve iñaña.

16Ani nde reko joja eteitei ha ani ave nde katupyry etei. Maerã piko nde voi reñehundíta?

17Ani reiko iñaña vaicha ha ani ave rehasa ivýrovaicha. Maerã piko ñamanóta hi'ára mboyve?

18Iporãve rejopy hatã kóva, repoi'ỹre amóvagui. Tupãme ombojeroviáva osẽ porãne opa mba'épe.

19Arandu omombareteve iñarandúvape, mburuvicha táva guasúpe omombarete ramo guágui.

20Jepevénte upéicha, ndaipóri avave ko yvy apére ojapo porã tapiáva opa mba'e ha heko ky'a'ỹva araka'eve.

21Ani rehendútei opa mba'e oje'éva, upéicha ramo ne rehendúi chéne oñe'ẽ vai ramo nde rehe ne rembiguái.

22Jepénte nde ave, reikuaa porã reína, hetave jey reñe'ẽ vai hague nde rapicháre.

Arandu jeheka

23Opaite ko'ã mba'e ahesa'ỹijo arandúpe, ha'e vaekue niko añeha'ãtaha che arandu; ha ahecha kuaa upéva noĩriha che pópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Opa mba'e mombyry che pógui. Hypy eterei ha avave ndaikatúi oikuaa!

25Upépe añemoĩ añeha'ã che arandu haguã, ahesa'ỹijo aheka mba'épa oime opa mba'e ryepýpe. Ha ahecha kuaa ivaiha ñande tavy, ha peteĩ tarova rekoha ñande výro.

26Ajuhu peteĩ mba'e irovéva manógui: upéva hína pe kuña ne moñuhãva mborayhúpe ha ne ñapytĩva ijyvápe. Tupã oguerohorýva ndo'ái chéne ipype, heko ky'áva katu, ho'áne iñuhãme.

27Añeha'ãvo aikuaa haguã mba'épa he'ise opa mba'e, che, Ñemoñe'ẽhára, ahecha kuaa

28ne'ĩra gueteriha ajuhu pe añetehápe ahekáva! Ajuhu peteĩ kuimba'e heta apytépe, peteĩ kuña katu ndajuhúi heta kuña apytépe.

29Peteĩ mba'e añónte ajuhu: Tupã ojapo porã hague yvypórape, ha yvypóra katu ombyai hekove.

Eclesiastés 8

1Aváiko ikatu oñembojoja iñarandúvare? Aváiko oikuaa mba'épa he'ise ha maerãpa oĩ opa mba'e? Arandu ohesape yvypóra rova; omoingoe pe hova ha iporãve.

Ñe'ẽ rendu mburuvicha guasúpe

2Ejapo mburuvicha guasu he'íva; tupã rovake niko reme'ẽ vaekue ne ñe'ẽ upevarã.

3Ani rejeítei henondégui pya'eterei. Ani reikétei mba'e vaípe, cháke ha'e ikatu ojapo ojaposéva.

4Mburuvicha guasu he'íva amo ipahápe ojejapo vaerã, ha avave ndaikatúi he'ívo chupe ojapóvare mba'eve.

5Mburuvicha ñe'ẽ ojapóvape ndojehúi chéne mba'eve ivaíva, ha pe iñarandúva oikuaa araka'épa ha mba'éichapa ojapo vaerã.

6Añetehápeko oime araka'épa ha mba'éichapa ojejapo vaerã opa mba'e ojejapóva. Pe tuichave mba'éva katu yvypórape guarã,

7pe araka'eve ndoikuaái ojehutaha, ha ndaipóri avave omomarandu vaerã chupe.

Avave ndoguerekói ipópe jeikove ha ñemano

8Ndaipóri oguerekóva ipópe jeikove ojoko haguã, ha ndaipóri avei oguerekóva ipópe ñemano. Avave ndaikatúi oñemboykévo ko ñorãirõ opa'ỹgui. Heko añávare noñangareko mo'ãi heko añangue.

9Opaite ko'ã mba'e ahecha, aikévo aikuaaha'ã opa ojejapóva ko yvy apére ha mba'e kuaa oguerekóva yvypóra ojapo haguã ivaíva hapicháre.

Oime mba'e ojekuaa'ỹva maerãpa oĩ

10Ahecha avei mba'éichapa yvypóra iñaña vaekue, oiko mombyry vaekue tupaógui, ojererohory oñeñotỹha ára, ha upe táva guasu mba'e vai ojapo haguépe, avave naimandu'avéi hese upe rire. Ha upéva ndojekuaái mba'érepa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ndojejokói ramo oiko javete mba'e vai ha oñenupã ijapohare, yvypóra oimo'ã ikatúnte ojapo pe ivaíva.

12Ha upéicha ojehecha, umi heko ky'áva ha heko ky'ánte ohóvo, oikove puku. (Aikuaa jepe che, umi ombojeroviáva Tupã ha oñesũva henondépe oiko porãha;

13ha umi mba'e vai apoha katu oiko asy ha pe hekove ohasa kuarahy'ãicha, nombojeroviáigui Tupã).

14Ha péicha ojehecha ko yvy ape ári mba'éichapa umi imarangatúva oiko asy mba'e vai apoha ramo guáicha, ha mba'e vai apoha oiko porãva imarangatúva ramo guáicha. Ha che ha'e, ko'ã mba'e avei ndahekorãiha!

15Upévare aime vy'áre. Ha mba'e porã ojapo vaerã yvypóra, okaru, omboy'u ha ovy'a, upéva añoite niko hemby chupe hembiapokuégui, ohasa aja pukukue hekove Tupã ome'ẽva chupe ko yvy ári.

16Añeha'ã ñeha'ãve aja pukukue aikuaa ha ahecha haguã opa mba'e ojejapóva ko yvy ape ári —oguahẽ peteĩ ára ndaikatuveiha ojeke—,

17upépe ahecha kuaave yvypóra ndaikatuiha oikuaa añetévo Tupã rembiapo ha opa oikóva ko yvy ári. Oñeha'ãve ramo jepe oikuaa haguã, ndoikuaái chéne; pe iñarandúva he'i ramo jepe oikuaaha, añetehápe ndoikuaái.

Eclesiastés 9

Jeikove ha ñemano rehegua ñe'ẽ

1Opaite ko'ã mba'épe ajeity ikatu haguéicha, ha ajuhu imarangatúva ha iñarandúva rembiapo oĩha Tupã pópe. Mba'eve ndoikuaái yvypóra mborayhúgui ha ja'e'ỹgui, oguereko ramo jepe hesa renondépe.

2Amo ipaháp e, opavavépe oha'arõ peteĩ mba'énte, heko jojáva ha heko joja'ỹva, imarangatúvape ha heko añávape, heko potĩvape ha heko ky'ávape, iñe'ẽme'ẽvape ha ome'ẽ'ỹvape.

3Upéva niko pe mba'e vai ojehúva ko yvy ári: pe maymávape oha'arõ peteĩ mba'énte. Upéi ave, yvypóra akã henyhẽ mba'e vaígui; tovatavy ipu'aka iñapytu'ũre oikove aja pukukue, ha amo ipaháp e, oñeñotỹ haguãmema!

4Oha'arõve pe ojehejáva oikove ohóvo, jagua oikovéva niko iporãve jaguarete omano vaekuégui.

5Hi'arietegua, oikovéva oikuaa omano vaerãha, omanóva katu ndoikuaái mba'eve ha ndaipóri mba'eve iporã vaerã chupe kuéra, ojeitýgui tesaráipe.

6Upépe opáma ohayhúva, ija'e'ỹha ha opa mba'e oñandúva, ha araka'evéma ndoguereko mo'ãvéi mba'eve ojapóva ko arapýpe.

7Néike aipórõ! Evy'a pe mba'e re'úvare ha pe kaguy remboy'úvare, Tupãme niko ombohory pe rejapóva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Emonde opa ára ao morotĩva; tyakuã porã emoĩ ne akãre.

9Evy'a pe kuña rehayhúvandi ha ehasa ko tekove, jaikuaa'ỹva maerãpa oĩ, Tupã ndéve ome'ẽ vaekuégui. Upéva añoitéko renohẽta upe hetaite remba'apo haguégui.

10Ha opaite mba'e oĩva nde pópe rejapóvo, ejapo ñeha'ãme, pe yvykua rehotaha repytápe niko, ndojejapói mba'eve, nereimo'ãi mba'eve, ndereikuaái mba'eve ha na ne arandúi.

Teko joja'ỹ ñande rekovépe

11Oime ahechave vaekue ko arapýpe: ndaha'eiha iñakuãva umi itenondéva oñaniháme, ha ndaha'eiha ipy'a guasúva umi osẽ porãva ñorãirõháme; iñarandúva nda opa árai oguereko ho'u arã, umi heta mba'e oikuaáva ndaha'éi upéva rehénte oñemoguahẽ porãva oimehápe; maymávante oñasãingo ipo'áre.

12Upéi ave, avave ndoikauaái araka'épa oguahẽta chupe hi'ára; pira ojekutuháicha ha guyra ho'aháicha ñuhãme, upéicha avei yvypóra, oha'arõ'ỹhágui, ho'a jejopy vaípe.

13Ahecha avei ko arapýpe peteĩ mba'e, chéverõ guarã, tuicha ñane mbo'e porãva,

14tava'imi peteĩ, mbovy ipypeguáva, oho hi'ári peteĩ mburuvicha guasu imbaretéva, ha omopu'ã ijerére heta mba'e ñorãirõ haguã.

15Ha upe távape oiko peteĩ tekove mboriahu iñarandúva, imba'e kuaápe ikatúva oporoguenohẽ jejopy vaígui ha avave naimandu'ái hese!

Opa mba'e rangue, arandu

16Jepevénte upéicha, che ha'e iporãveha ñane arandu ñande py'a guasu rangue, jepevémo imboriahúva arandu ndohecha kuaái avave ha ndojejapysakái he'ívare.

17Oñehenduve iñarandúva ñe'ẽ mbegue katu, umi mburuvicha guasu ha itavýva sapukái vaígui.

18Iporãve arandu mba'e porupy ñorãirõhámegui. Peteĩ ojejavy haguégui heta mba'e vai osẽ.

Eclesiastés 10

1Peteĩ mberu re'õngue ine ha ombyai pe mba'e ryakuã porã. Oñehenduve výro rei michĩvéva ku arandu tuichavévagui.

2Iñarandúva oho iporã haguã gotyo, itavýva katu ivai haguã gotyo.

3Itavýva, ojapóvapente, ohechauka itavyha, jepevénte he'i oikóvo umi ambuénte itavyvaha.

4Ipochy ramo ne ndive tetã sãmbyhyhára, ani nde py'a tarova; jejavy guasúpe guarã pohã oiko oikóva rejapyhy py'a guapýpe.

5Ahecha kuaa peteĩ jejavy oikóva ko yvy apére, ha omoñepyrũva umi tetã sãmbyhyhára voi:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6itavývape oñeme'ẽ hembiaporã hasyvehápe ha iñarandúvape katu výro reihápe.

7Ahecha tembiguái oikóva kavaju ári ha mburuvicha guasu ra'ýpe yvy rupi, tembiguái ramo guáicha.

8Yvykua ojapóva ipype ho'a. Apa'a omondoróvape mbói oisu'u.

9Itáre omba'apóva ojehary ipype. Jepe'a ombo'íva ikatu oñekytĩ.

10Hácha nahãimbevéi ramo ha noñehãimbe'evéirõ, hatã ojehachea vaerã. Iporãve ojejapo opa mba'e arandúpe.

11Maerãpa iporã mbói mbojerokyha pe mbói oporosu'u ramo ojeroky mboyve?

12Iñarandúva ñe'ẽ rehe ija'e maymáva, itavýva ñe'ẽ katu, chupe voi ogueraha ivaihápe;

13oñepyrũ he'i výro rei memete ha ipahávo itavýva ñe'ẽ tuichavéva.

14Itavýva oguereko katuete he'i vaerã! Ava piko ikatu he'i pe oikótava, ko avave oikuaa'ỹva tenondevevogua?

15Itavýva ojejukauka mba'apópe, ha táva guasu rape jepe ndoikuaái.

16Aichejáranga pe tetã oguerekóva huvicha guasúrõ peteĩ mitã, ha mamo mburuvicha guasu ra'y kuéra iko'ẽmbaha karu guasuhápe!

17Ovy'áne upe tetã oguerekóva mburuvicha guasu imarangatúva, ha mamo tetã sãmbyhyhára okaruhápe tekotevẽ jave porã, imbarete jey haguã, ndaha'éi oka'u haguã!

18Omba'apose'ỹva ári ho'a hóga ape, omba'apo'ỹva ári katu hóga voi.

19Tembi'u oĩ jakaru haguã vy'ápe kaguy katu jarohory haguã jeikove, ha upevarã tekotevẽ pirapire.

20Ani reñe'ẽtei mburuvicha guasúre ne akãme rei jepe. Ani reñe'ẽ vai pe imba'e retávare, reimérõ jepe ne año, cháke guyra oveve ha ikatúne oho omombe'u chupe.

Eclesiastés 11

1Ýpe eity ne rembi'u; aremi rire rejuhúta.

2Emboja'o nde rapichápe rerekóva ikatu háicha, ndereikuaái niko mba'e ivaívapa ikatúne ou ko tetã ári.

3Arai iñanambusu ramo ama ho'a yvy ári. To'a yvyra ho'ahápe, yvatévo térã yvývo gotyo, upe ho'a haguépe upepete opytáne.

4Oma'ẽva yvytúre noñemitỹi, ha oma'ẽva araíre nomono'õi.

5Pe ndereikuaaiháicha mamópa oho yvytu, ha mba'éichapa oiko ypy mitã isy ryépe, upéicha avei ndereikuaái mba'épa ojapo Tupã, opa mba'e apoharéva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Eñemitỹ pyharevekue ha ka'arukue eñemitỹ avei, ndojekuaáiko araka'etépa osẽ porãta hína, pe oñeñotỹ raẽ vaekuépa térãpa pe upe riregua, ỹrõ katupa mokõivéva osẽ porãta.

7Iporã pe ára jekuaa, ha iporã ojehecha kuarahy;

8ha ojeikove pukúta ramo jepe ha ojevy'áta umi mba'éreve, tekotevẽ ojekuaa pytũ avei ipuku vaerãha, ha opaite mba'e oúva tenonderãvévo tavy reko poru reiha.

Ñemoñe'ẽ mitã rusúpe

9Evy'áke, nde mitã rusu, ko'ágã ne resãiva; evy'a iporãvagui, ko'ágã ikatúva. Ejapo nde py'a oñandúva ha opa mba'e rehecháva, ne mandu'ánteke Tupã omba'e jerure vaerãha rejapo vaekuére.

10Eipe'a nde jehegui jepy'apy ha mba'embyasy, iporãve ramo jepe mitãrusu rekove, tavy reko poru reínte avei.

Eclesiastés 12

1Ne mandu'áke Tupã nde apoharére, ko'ágã ne mitãva ha ne'ĩra gueteri oguahẽ teko asy; ágãnte oguahẽne ára ere haguã: “Ára ahasáva ndoguerúi chéve vy'a.”

2Ejapo ko'ágã ne'ĩrava gueteri ogue kuarahy, jasy ha umi mbyja ave, ha oĩva gueteri arai pe oky rire.

3Oguahẽta ára umi mburuvicha guasu róga ñangarekoha oryryipávo ha oñesũvo umi ipy'a guasúva; mba'e ra'ỹi mongu'iha sa'i opytáne ha nomongu'ivéi chéne; umi oma'ẽva ovetã rupi, oñepyrũne ndohechavéi ohóvo.

4Oguahẽvo upe ára, oñembotýne umi okẽ tape ári oĩva. Avati mongu'iha ryapu opáne ohóvo. Guyra kuéra opurahéine, ha noñehendúi chéne.

5Umi yvateha oporomongyhyjéne, tapére katu oiméne oporombyaiséva. Mbokaja oñepyrũne ipoty, tuku oporomyangekóine ha katuáva naiporãvéi chéne. Yvypóra niko ohóma ouve'ỹ haguãgui, ha oñehendúma umi tape rupi hasẽ joáva imanóre.

6Ne mandu'áke Tupã nde apoharére, ko'ágã ne'ĩrava oso nde rekove sã pláta guigua ha ojeka ku japepo óro guiguáva; ko'ágã ne'ĩrava ojeka ykua rembe'ýpe kambuchi ha ndosopái pe tukumbo y nohẽha.

7Upéva riréku pe yvytĩmbo ojevýne yvýpe, yma guaréicha, ha ñane ágã oho jeýne Tupã rendápe, ko ha'éva ime'ẽhare.

8Che, Ñemoñe'ẽhára, ha'e jey-jey: Tavy reko poru rei, tavy reko poru rei! Opa mba'e tavy reko poru rei!

Ipaha

9Ha iñarandu javeve, upe Ñemoñe'ẽhára heta hetave arandu omoguahẽ tapicha yvypórape. Oñemoĩ avei oikuaaha'ã heta eterei ñe'ẽnga ha omoĩ hendaguãme porã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ojapo ikatúva guive ojuhu haguã umi ñe'ẽ iporãvéva, oheja kuatiáre umi añeteguáva.

11Popíaicha umi iñarandúva ñe'ẽ, ha oñembyaty porã rire katu, yvyra hakua ojekutu porã vaicha, peteĩ ovecha rerekua año omoĩ vaekue.

12Pe oñerenohẽva chugui kuéra niko, ñemomarandu tuicháva. Kuatia jehai heta ndopái araka'eve, ha ñeha'ã heta ojekuaave haguã oporomokane'õ.

13Ñe'ẽ opáma. Oje'e vaerã oje'epáma. Embojerovia Tupãme ha ejapo hembiapoukapy, upéva niko tembiaporã tuichave oguerekóva yvypóra.

14Tupã ojeruréne ñandéve ñamombe'u haguã chupe opaite mba'e jajapóva, ivaíva térã iporãva, ha jepevénte ra'e jajapo ñemiháme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Cantares

Cantares 1

Purahéi 1ha

1 Purahéi iporãvéva Salomón rembiapokue.

Kuñataĩ

2 Embojamína che jurúre nde juru. He'ẽve niko guaviramígui ne mborayhu.

3 Che ã meve oguahẽ ne ryakuã, ha mba'e hyakuã porãva ñehenguépe nde réra che
momandu'a. Upévare, umi kuñataĩ nde rayhu.

4 Ñakañýna oñondive, ha nde kotýpe pya'e che reraha che ruvicha guasu.

Opurahéi joáva

Ne ndive rovy'aiténe, rohechaga'uvéne kaguýgui ne mborayhu re'ẽte. Ndareíri kuñataĩ
nguéra nde rayhúva.

Kuñataĩ

5 Kuña nguéra Jerusalengua, che kamba ramo jepe, che porã. Che hungy niko
Cedargua rekoháicha, ha che porã Salmagua poyvi sãingóicha.

6 Che pire hungy ani pehecha. Kuarahy che rapy hague ani pema'ẽ. Ipochýgui che
ndive che kyvy kuéra, che moĩ parralty ñangarekóvo, ha nañangarekói che jehe.

7 Eremína chéve, nde, che rekove mborayhu: Mamo piko remongaru ne rymba kuéra?
Mamo piko reraháva opytu'úvo asajekue? Mba'ére piko aikóta roheka rei, umi ne irũ
nguéra rymba kuéra apyte rupi?

Opurahéi joáva

8 Reikuaa'ỹ ramo nde, ne porãva opavave apytépe, umi ovecha pypore rapykuéri
tereho, ha emongaru ne rymbami, ovecha rerekua kuéra róga ypy rupi.

Karia'y

9 Nde hína chéve guarã, che mborayhu, ku Faraón rendáicha iporãvéva, ikárro
omboguatáva.

10 Iporãitépa pe nde rova umi ne namichãi pa'ũme. Iporãitépa pe nde ajúra mbo'y pérla
ra'ỹireve ojeguáva.

11 Rojapóne katuete ndéve guarã, namichãi órogui ojeguapáva.

Kuñataĩ

12 Mesápe che ruvicha oguapy aja, che yvoty omyasãi hyakuãngue.

13 Che rembiayhúko chéve guarã, mba'e ryakuã porã che pyti'a ohupapóva.

14 Che rembiayhúko chéve guarã, ku pacholi ryakuãicha, En-Gadi parraltýre.

Karia'y

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ne porãitépa, che rembiayhu. Ne porãitépa! Jeruti mokõi umi nde resa.

Kuñataĩ

16Ne porã, che rembiayhu. Ne porãitépa!

Karia'y

Kapi'ipe hovyũ asýva ñande rupa.

17Umi kuri'y niko ñande róga jokoha, umi tajy katu ñande róga ape.

Cantares 2

Kuñataĩ

1Che niko yvoty Sarón pegua. Che niko yvoty ñumegua.

Karia'y

2Che rembiayhu, ndéko kuñataĩ apytépe ñuatĩ pa'ũme guáicha yvoty.

Kuñataĩ

3Che rembiayhúko karia'y kuéra apytépe, ku yvyra hi'a porãve vaicha ka'aguy pegua apytépe. Iporãitéiko aguapy hi'ãme! He'ẽtépa chéve hi'a!

4Ha'e che reraha koty guasu ojevy'ahápe. Mborayhu meme chéve guarã ima'ẽ.

5Pe'uka chéve mbujape yva guiguáva. Yva aju he'ẽ asyvéva che mbyetia'e vaerã. Mborayhúgui niko che kangypa!

6Ijasúpe tojoko che akã ha ijakatúape ta che añuã.

Karia'y

7Pejéke chéve, kuña kuéra Jerusalengua, umi guasu ra'y mimi ka'aguy peguáre, napemombáy mo'ãiha che rembiayhu. Peheja chupe toke, opayseha peve.

Purahéi 2ha
Kuñataĩ

8Péina ou che rembiayhu. Ahendúma iñe'ẽ. Opo oúvo umi yvytýre.

9Che rembiayhúko ku guasúicha, ku guasu pytã ra'y rusúicha. Péina oiméma okẽ kupépe. Ovetãme iñakãsẽma, ha upe rupi oma'ẽ.

10Che rembiayhu he'i chéve: “Epu'ã che rayhupára. Eju jaha, che yvoty.

11Na ema'ẽ! Ro'y ohasáma. Hendive ama ohopa.

12Ñúme yvoty heñóima. Japurahéiha ára oguahẽma. Ñahendúma ñande yvýpe opurahéirõ jeruti.

13Ígo hi'áma, ha parralty omyasãi hyakuãngue. Epu'ã, che rayhupára. Eju jaha, che yvoty.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Nde, che pykasumi rekañýva ita apytépe, rejaitypóva ijyvatevehápe: Eheja tahechami pe nde rova, tahendu pe ne ñe'ẽ he'ẽtéva, tahecha pe nde rova iporãitéva.”

Mokõivéva

15Ñuhãme peity umi aguara, umi aguara oúva ore parralty ombyai, ore parralty ipotypáva!

Kuñataĩ

16Che rembiayhu che mba'erã, ha che imba'erã. Ha'e, yvoty apytépe hymba kuéra omongaru.

17Ko'ẽjúvo hína ha napytũvéivo: Eju jey, che rayhupára, ku guasúicha, ku guasu pytã ra'y rusúicha, pe yvytýre eju.

Cantares 3

1Che rupápe, pyharérõ, aheka che rekove mborayhu. Aheka, ha ndajuhúi.

2Aipóramo apu'ã. Ápe ha pépe aiko. Aheka pe táva pýre, che rekove mborayhu. Umi tapére aheka ha umi okaha rupi. Aheka, ha ndajuhúi!

3Umi távare oñangarekóva che juhu, ha aporandu: “Ndapehecháipa peẽ che rekove mborayhu?”

4Ahasami vovénte upéi, ajuhu pe ahayhu etéva, che rekove mborayhu. Ipóre che pojái, araha che sy kotýpe, ha'e che reru haguépe ko yvy ári.

Karia'y

5Pejéke chéve, kuña kuéra Jerusalengua, umi guasu mimi ka'aguy peguáre, napemombáy mo'ãiha che rembiayhu. Peheja chupe toke opayseha peve.

Purahéi 3ha
Opurahéi joáva

6Mba'éiko upe oúva yvy ojeiko'ỹhágui? Ku tatatĩcha opu'ãva, ha hyakuã asýva, opa mba'e ryakuã porãgui henyhẽva?

7Upéva hína Salomón ojererahaukaha! Sesénta iñangarekohára ombojere chupe, umi ipy'a guasuvéva Israel pegua.

8Ha'e kuéra ikyse puku joa, ha'evéva ñorãirõme. Peteĩ-teĩ ikyse puku iku'áre, ani haguã pyharekue ivaíva ho'a hese kuéra.

9Salomón ojapouka mbayru herahaukaharã Líbano peguare yvyra iporãvévagui.

10Umi ijape jokoha, plátagui hyepy yvyra hũ verágui, ha'e ojekoha katu óro. Pe oguapyha pytã, kuña kuéra Jerusalén pegua ombojegua vaekue.

11Sión pegua kuña kuéra, pesẽ pehecha mburuvicha guasu Salomónpe! Iñakãre ogueraha jeguaka ojapo vaekue imendaha árape isy, ára ovy'aiteve hague.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Cantares 4

Karia'y

1Ne porãitépa che rembiayhu. Ne porãitépa! Jerutimi mokõi umi nde resa nde rova mo'ãha kupépe. Ne akãrague katu ku kavaráicha isarakíva umi Galaad yvytýre.

2Umi ne rãi morotĩ asy ha ndaipóri ipa'ũha.

3Pytã asy umi ne rembe, ha iporã pe nde juru. Nde rova katu ojajái mokõi yva voréicha pe nde rova mo'ãha kupépe.

4Nde ajúra ojogua ku David róga yvatépe itágui oñemopu'ã vaekue, ojehechaháp osãingo tete mo'ãha eta, ha opa mba'e ñorãirõhára oiporúva.

5Umi nde pyti'a ha'ete guasu ra'ymi mokõi yvotytýpe okarúva.

6Ko'ẽjúvo hína ha napytũvéivo, aháne umi yvytýre insiénso ha mba'e ryakuã porã aheka.

7Ne porã, che rembiayhu, nde pýgui ne akã meve! Ndaipóri nde jojaha.

8Líbanogui eju, che ndive, che rembiayhu. Líbanogui eju! Amaná ru'ãgui, eguejy. Senir ha Hermón ru'ãgui, león ha jaguarete oikohágui.

9Nde che py'a reraha, che reindymi, che rembiayhu, peteĩmi ne ma'ẽme, ha upe ne mbo'y ahechávo.

10Iporãitépa ne mborayhu, che reindymi, che rembiayhu! Kaguýgui he'ẽve ne kunu'ũ ha ne ryakuã asyve opaite mba'e ryakuãgui!

11Eíra he'ẽvéva pe ne rembégui osyry, che rembiayhu! Kamby ha eíra upe ne juru! Ha umi nde ao hyakuãvu asy, mba'e ryakuã porãicha Líbanogui oúva!

12Ndéko yvotyty ikorapýva, ha yvu che mba'erãitéva, che reindymi, che rembiayhu!

13Granáda reñói meme, ku hi'a re'ẽ asýva, nde korapy omyenyhẽ. Avei araso ha pacholi,

14nardo ha kanéla, kapi'i sedrón ha insiénso, ha opa mba'e hyakuã asýva,

15Ndéko hína yvu, yvotyty omyakỹva, ykua satĩ resãi, Líbanogui osyrýva!

Kuñataĩ

16Yvatevogua yvytu: Epáy! Yvy gotyogua yvytu: Eju! Peipeju che yvotyty. Taiñasãi hyakuã porã! Toike ijyvotytýpe che rembiayhu, ha pe hi'a re'ẽte, to'u!

Cantares 5

Oñondivegua vy'a
Karia'y

1Aikéma che yvotytýpe, che reindymi, che rembiayhu. Amono'õ mba'e ryakuã porã, ha eíra ha'u. Amboy'u kaguy ha kamby.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Opurahéi joáva

Peẽ mokõive pejoayhúva, pekaru ha pemboy'u pene akãnga'u peve mborayhúgui.

Purahéi 4ha

Kuñataĩ

2Che ake, che py'a katu nahániri. Ahendu che rembiayhu che rokẽ ombotárõ. “Eipe'a chéve ne rokẽ, che rembiayhu, che reindymi, che pykasu morotĩmi! Che akãre ysapy ha che akãraguére osyry pyhare ro'ysãngue!”

3Péina aipe'áma che ao. Añemonde jeýta piko? Ajohéima ave che py. Amongy'a jeýta piko?

4Ipo ombohasa okẽ kua rupi che rembiayhu, ha añandu otytýi asy che retepy.

5Apu'ã aipe'ávo okẽ che rembiayhúpe, ha añandu osyry che pógui pe mba'e ryakuã porã, ha okẽ mbotyháre ona.

6Che aipe'a pe okẽ che rembiayhúpe, ha ha'e ndaipóri véima. Che py'a oho hapykuéri! Aheka ha ndajuhúi, ahenói, ha reietéma!

7Che juhu umi távare oñangarekóva; ha che nupã hikuái, che rehe oñemboharái. Ha mbaretépe oipe'a che aho'iha, che hegui!

8Pejéke chéve, kuña nguéra Jerusalengua, pejuhúrõ, pejetaha che rembiayhúpe... Mba'éiko ikatu peje chupe? Amanoha mborayhúgui!

Opurahéi joáva

9Mba'e piko oguerekoite ne rembiayhu, nde, kuñataĩ porãite? Mba'e piko oguerekoite ne rembiayhu, ajevérõ reipota rome'ẽ ore ñe'ẽ?

Kuñataĩ

10Che rembiayhu ijyvate ha pe hova morotĩ asy, ojehecha katuetéva heta karia'y pa'ũme.

11Che rembiayhu akã ndaijojahái, hi'áva iñapopẽmba ha guyraũ raguéicha hũ vera.

12Umi hesa ojogua mokõi pykasutĩmíme kambýpe ojahu vaekue, ykua rembére oguejýva.

13Hova niko yvotyty hyakuã porãva, yvy heñoiha ñana hyakuã asy etéva. Umi hembégui otyky ku mba'e ryakuã meme.

14Ipyapyregua jeguaka órogui guáva, Társispe guare ita verágui henyhẽ. Hete morotĩ, ita vera hovýpe ojeguapa.

15Umi hetyma ojogua ku ita morotĩ porãme, órope hopytáva; Líbano pegua yvyráicha oñembo'y ha ijyvatéva.

16Pe ijuru omyenyhẽ mba'e re'ẽ ijojaha'ỹva, ha opa mba'e hese iporã. Péicha hína che rembiayhu, kuña kuéra Jerusalengua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Cantares 6

Opurahéi joáva

[1]Mamópa oho ra'e ne rembiayhu, nde, kuñataĩ porãite? Mamópa oho ra'e, toroheka ne ndive?

Kuñataĩ

[2]Oime oho ijyvotytýpe che rembiayhu, ijyvotyty ryakuãvúpe, hymba kuéra omongarúvo ha omono'õvo yvoty.

[3]Che rembiayhu chéve guarã, ha che, chupe guarã. Ha'e yvoty apytépe hymba kuéra omongaru.

Purahéi 5ha
Karia'y

[4]Nde, che rembiayhu, ne porã Jerusaléncha ha Tírsaicha nde juky.

[5]Erována che hegui nde resa kuéra, che py'a reraháva! Nde áva niko ojogua umi kavara atýra, oguejýva Galaádgui.

[6]Ne rãi nguéra morotĩ asy ha ndaipóri ipa'ũha.

[7]Nde rova katu ojajái, mokõi granáda voréicha nde rova mo'ãha kupépe.

[8]Mburuvicha guasu hembireko heta, ha hetaiteve ikuña; heta hetave kuña ipyahúva oñemoĩ chupe.

[9]Ha peteĩnte che pykasu, iporãite ha ijojaha'ỹva. Ha'e isy memby oñembojeroviavéva. Kuñataĩ nguéra oguerohory chupe ohechávo, ha oguerohory eterei chupe mburuvicha guasu rembireko kuéra ha opa ikuña kuéra.

Opurahéi joáva

[10]Máva piko pe kuñataĩ iñapysẽva ko'ẽjúicha, jasýicha iporãva, omimbíva kuarahýicha, ndaijojaháiva, ñaimo'ãva umi mbyja pe árare iñasãiva?

Kuñataĩ

[11]Aguejy che yvatýpe ahecha haguã heñóipa che parralty ha ipotýpa umi granáda.

[12]Ha aikuaa'ỹre mba'éicha rupípa, che rembiayhu Kárrope ajejuhu.

Opurahéi jo'áva

Cantares 7

[1]Ejere Sulamíta ejere, ejere rohechami haguã!

Kuñataĩ

Ha mba'épa pehechase Sulamítare, ojeroky ramo pende apytépe?

Karia'y

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Iporãitépa umi nde py hyrúpe oĩva, mburuvicha guasu rajy! Pe ne rumby ikarapã ojogua pyapy jeguápe, ha'evéva rembiapokue.

3Ne puru'ã, kambuchi kaguy re'ẽ, ryakuã porãgui henyhẽva, nde rye trígo apesã, yvoty ombojeguapáva.

4Nde pyti'a ha'ete guasu ra'y mimi koinguéva.

5Nde ajúra morotĩ, ha ipo'i asy. Nde resa ykua yvúicha táva Hesbón pegua Bat-Rabim rokẽme. Ne tĩ katu opu'ãmi asy ku Líbano pegua yvy pu'ãicha oĩva Damasco rovái.

6Ne akã, yvate opu'ãva, Carmelo yvyty ojogua; ne akãrague pytãngýre mburuvicha guasu oma'ẽvo, opytáva ijurujái.

7Ne porã ha nde juky etépa, che rembiayhu! Hi'ãitéma rohavi'u!

8Nde rete ojogua pindópe, hi'a apesãme nde pyti'a.

9Che ha'éva: ‘Ajupíta pe pindóre ha aipo'o hi'a’. Tovéna nde pyti'a ta parral apesãicha, ha nde pytu ku yva ryakuã porãicha,

10ha nde juru kaguy re'ẽicha, osyry mbegue katúva ne mborayhúpe guarã, ne rembégui ha ne rãigui.

Kuñataĩ

11Che, che rembiayhúpe guarã, ha'e chévente che pota.

12Eju, che rembiayhu, jaha pe okáre! Pyharekue, umi ojeikoháre jahasáne oñondive.

13Ko'ẽjúvo jaháne parraltýre jahecha haguã hokýmapa, ojepe'ámapa yvoty, ha ipotypáma granáda. Upépe ame'ẽne ndéve che mborayhu!

14Yvoty ñanemo py'a kyrỹiva omyasãi hyakuã. Ñane rokẽme oĩ yva opaichagua; yva oñembopiru pyre, ha ojepo'o ramóva, ndéve guarã aheja vaekue, che rembiayhu.

Cantares 8

1Tamo ra'e nde che kyvy rekambu vaekue che sýre, ñañuguãitĩvo rohetũne ha avave nde'i chéne mba'eve.

2Che sy rógape rogueraháne ha romoingéne ikotýpe, ha che mbo'éne nde. Ndéve ha'ukáne kaguy iporãvéva, ha umi che yva rykue.

3Nde asúpe rejoko che akã, ha nde akatúape che añuã!

Karia'y

4Pejéke chéve peẽ kuña kuéra Jerusalengua, na pe mombáy mo'ãiha che rembiayhu, ha'e opayseha peve.

Purahéi 6ha
Opurahéi joáva

5Máva piko pe oúva yvy ojeiko'ỹhágui, iñakã ombojekóva hembiayhu ati'y ári?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Karia'y

Peteĩ yvyra guýpe romombáy, nde sy nde rereko haguépe. Nde apo ñepyrũ haguépe.

Kuñataĩ

[6]Che ra'ãnga eraha nde py'ápe, ha emoĩ nde jyváre! Manóicha imbarete pe mborayhu, ha manóicha ijero takate'ỹ mborayhúre jarekóva. Ihu'y, hu'y hatáva. Ha hata, Ñandejára rata.

[7]Ýnte ramo, mborayhu nomboguéi chéne, ysyry kuéra katu, ndojaho'i chéne. Oime ramo ojoguaséva mborayhu, jejahéi mante ohupytýne.

Ikyvy kuéra

[8]Ñane reindy niko michĩ, ha ne'ĩra ipyti'a. Mba'éiko jajapóta ñane reindymígui, oúrõ ojejerure hese hikuái?

[9]Korapy jere yvate katu ha'e, pe hi'ári jajapóne ñama'ẽha mombyry plátagui guare. Okẽ ramo katu, ñamoanambusuvéne yvyra porãme.

Teindýra michĩvéva

[10]Korapy jere yvate hína che, ha che pyti'a óga yvatéicha. Upévare, che rembiayhu oikuaa ajuhúma hague vy'a.

[11]Baal-Hamónpe, Salomón oguereko vaekue iparralty. Upépe omoĩ iñangarekoharã, ha áño ohasávo, peteĩ-teĩ ome'ẽ chupe mil pláta pehẽngue, pype omono'õvare.

[12]Che parralty chéve guarãnte, ndéve guarã katu, Salomón, umi mil pláta pehẽngue, ha 200 ohupyty umi hese oñangarekóvape.

Karia'y

[13]Nde, reikóva yvotytýpe, che irũ nguéra ne rendu. Ehejána che ave tahendumi.

Kuñataĩ

[14]Eñani, che rembiayhu, ku guasu ra'y rusúicha umi yvyty ru'ãre, mba'e ryakuã porãgui henyhẽva!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Isaías

Isaías 1

Judá, tetã hembiapo vaíva

1Umi mba'e Isaías Amós ra'y ohecha vaekue, Judá ha Jerusalén guigua, Judá ruvicha
guasu kuéra Ozías, Jotam, Ahaz ha Ezequías oisãmbyhy ramo guare.

2Yvága ha yvy, pehendu ko he'íva Ñandejára: “Amongakuaa mitã nguéra tuichapa
peve, ha'e kuéra katu opu'ã che rehe.

3Guéi oikuaa ijárape ha vúrro ijára róga. Israel katu ndoikuaái, che retãgua ndohecha
kuaái.”

4Há, tekove ahẽ, vai memetégui pene renyhẽva. Mba'e vai apoha ñemoñare, itujupáva
ra'yre! Pejei vaekue Ñandejáragui, peapo'i Imarangatúva Israel guápe,
peñemomombyry chugui.

5Peẽ pejetu'u ivaívare, pende retépe nahemby véima peñenupã haguã, kandu ha
jekakuégui pene akã henyhẽte, pende kuepa ha pene kangypáma.

6Pene pysã apỹigui pene akã mbyte peve, ndaipóri hesãiha pende rete; ñehunga,
ñenupãngue ha ai huguypáva memete, avave oipohano'ỹ ha ojokua'ỹva,
mba'eveichagua pohãme oipichy'ỹva.

7Pene retãgui oiko yvy ojeiko'ỹha, pende táva kuéra tata mante ohapy. Pende resa
renondetépe, pende rayhu'ỹva oñemomba'e pende yvýre. Opa mba'e opyta
mba'eve'ỹre, Sodoma oñehundi ramo guaréicha.

8Ha pe táva guasu Sión opyta oga'i parraltýpe, ogaguy rei kokuerépe ha táva
ñorãirõme oñemongorávape guáicha.

9Tupã ipu'akapáva ndohejái rire mbovymi ore apytégui, ropyta vaerã mo'ã Sodoma ha
Gomórraicha.

Ñemomorã añetegua Tupãme

10Sodoma ruvicha kuéra, pehendu Ñandejára ñe'ẽ, Tupã remimbo'ére pejapysaka, peẽ
Gomorragua.

11Ñandejára he'i: “Mba'e piko chéve pene mymbajuka. Che mbyajúma pende
mymbahapy peikuave'ẽháme ovecha mácho ha pende tóro kyrakue, che mongueráima
tóro ra'y ha kavara mácho ruguykue,

12peju ramo peñemboja che rendápe. Máva piko ojerure peẽme pepyrũmba haguã che
korapýre?

13Anivéke peru kuave'ẽmby výro reíva, pene insiénso ryakuãngue nahetũséi. Jasy
pyahu, pytu'u ára ha ñembyaty. Vy'a guasu oĩháme japu che mbopochy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Che py'aite guive ndacha'éi pende jasy pyahu ha arete kuérare. Umívagui oiko mba'e pohýi, ha che mokane'õma.

15Pende po pehupívo ñembo'épe, amboty che resa, ha peñembo'eve ramo jepe, nahendúi. Pende po tuguy omongy'apa.

16Pejepohéi, peñemopotĩ! Peipe'a che renondégui pene rembiapo ahẽ! Anive pejapo ivaíva!

17Pejeheko mbo'e pejapo haguã iporãva, peñeha'ã pejapo pe heko jojáva, peipytyvõ ojejopy vaívape, pembojovake hekópe tyre'ỹme, pesẽ kuña iména manóva rehehápe, oñeme'ẽ haguã chupe imba'éva.”

18Upéi, he'i Ñandejára: “Peju ñañemongeta ko'ã mba'ére, ha pene angaipa pytãve ramo jepe, ahejáta morotĩ asy, ojogua ramo jepe poyvi oñembyape pytãitévape, morotĩ, mandyjúicha ahejáta.

19Peñembopy'a peteĩ ramo pene ñe'ẽ rendu haguã, pe'úta iporãnguete yvy ome'ẽvagui.

20Ha akóinte pejetu'u ramo ivaívare, katuete pemanóta ñorãirõme.” Ñandejára voi he'íma péicha.

Ñandejára omopotĩta Jerusalén

21Mba'éicha rupípa nde, táva jeroviaha, reju reiko kuña reko vai ramo! Yma nde rogagua heko joja ha oikóva hekópe, ko'ágã katu porojukahára meme umi oĩva.

22Nde plátagui oiko hevorakue, ne kaguýgui oikóma y rei.

23Nde ruvicha kuéra heko pu'ã, ha tekove moñái rehe oñemoirũ. Opavave virúnte oipota ha oheka ñembopopegua. Tyre'ỹ ndive nda heko jojái, mba'evete chupe kuéra kuña iména manóvape noñeme'ẽi ramo imba'éva.

24Upévare Ñandejára ipu'akapáva, Upe Ipokatúva Israélpe, he'i kóicha: “Cháke! Añeñandukáta che rehe ija'e'ỹvape, che amyengoviáta chupe kuéra hembiapokuére.

25Che po nde rehe amopu'ãta, ahapypáta nde revorakue, romopotĩta opa nde ky'a kuégui.

26Amoĩ jeýta nde pype mbojovakehára yma guaréicha, mbo'ehára iñepyrũrã oĩ haguéicha. Ajapo rire upéicha reñembohéra jeýta ‘Táva heko jojáva! Táva jeroviaha!’

27Heko peguáva rupi Sión ojejoráta, teko joja rupi, hetãme ou jeýta;

28amyangu'íta heko pu'ã ha iñangaipávape, ha umi che hegui ojeíva opáta.

29Petĩta yvyra guasu perohoryetéva ha yvotyty pene mbovy'aitéva, pemomba'e guasu haguére.

30Peẽtagui yvyra máta guasúicha hogue cha'ĩmbáva, ha yvotytýicha ndahi'iva.

31Kuimba'e mbaretégui oikóta kapi'i, ha hembiapo kuégui tata rendy, mokõive okáita peteĩcha, ha ndaipóri chéne omboguéva.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Isaías 2

Ñandejára omoĩta py'a guapy tetã nguéra apytépe
(Miq 4.1-3)

1Isaías Amós ra'y ohecha vaekue, Judá ha Jerusalén guigua.

2Ojehúta ára ko'ẽ ramo guápe: Yvyty oĩháme Ñandejára Róga, yvyty kuéra ru'ãme opyta hatãta ha opaite yvytýgui ijyvatevéta. Opa tetã hese oñembyatýta.

3Heta tetã he'íta oúvo: “Jaha jajupi Ñandejára yvytýpe, Israelgua Tupã Rógape, ohechaukáta ñandéve hape, ha hape rupi jaguatáta.” Sióngui osẽta Ñandejára rembiporavopy Jerusaléngui katu iñe'ẽ.

4Tupã ombojovakéta tetã nguérape, joavy oĩva tetã nguéra rupi ha'e omoĩ porãta, umi tetã mombyryve oĩvape jepe. Kyse pukúgui ojejapóta yvy mbovoha, ha kyse yvukúgui machéte. Ndaipóri mo'ã véima ñorãirõ, avavépe noñembo'e mo'ãi mba'éichapa oñorãirõ vaerã

5Néike, Jacob rogagua! Jaguata katu Ñandejára ohesapeha rupi!

Umi ojejapóva, oñenupãta

6Ndereikuaasevéi mba'eve ne retãgua Jacob ñemoñarégui, henyhẽ rupi filistéo kuéraicha mba'e ñemi kuaahágui ha omanóva ãngue renoihágui, ha ojopopyhýgui tetã mombyrygua ndive.

7Hetã henyhẽ óro, pláta ha mba'eta ijapyra'ỹvagui, henyhẽ kavajúgui ha hetaite kárro ñarõgui.

8Hetã henyhẽ tupã gua'úgui! Ipógui osẽva renondépe ojayvy, ha ikuãme ojapóvape oñesũ pehẽ.

9Yvypóra oñemokarapã, kuimba'e oñembokarape. Aníke reheja rei chupe kuéra!

10Eike umi ita kuápe, ejasuru yvy kuápe, Ñandejára ipochy etéva ha heko mimbipávagui ekañy, ha'e opu'ã ramo yvy omboryrýivo!

11Umi ojejapóva itĩndýta; ha itĩ pu'ãva oñembokarapéta.

12Ñandejára ñoite upe árape ohechaukáta tuichaha, Ñandejára ipu'akapáva árata hína upéva. Ha'e oñemoĩta umi itĩ pu'ãva rehe ha umi ojejapóvare, opa ojererovúva ha oñemboyvatévare,

13opa Líbano pegua kuri'y yvatére, opa Basán pegua yvyra máta guasúre,

14opa yvyty yvatére, opa yvy pu'ã ijyvatevévare,

15opa óga yvatére, opa táva korarapy jere mbaretére,

16opa Tarsis pegua várko kuérare, opa várko mba'etágui henyhẽvare.

17Umi ojejapóva itĩndýta, itĩ pu'ãva oñembokarapéta, Ñandejára ñoite upe árape ohechaukáta tuichaha,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18ha tupã gua'u kuéra ohundipáta.

19Oikéta hikuái ita kuápe, ojasurúta yvy kuápe, Ñandejára ipochy etéva ha heko mimbipávagui okañýta, ha'e opu'ã ramo yvy omboryrýivo.

20Upe árape yvypóra omombóta itupã gua'u kuéra, anguja ha mbopi kuérape, umi tupã gua'u óro ha pláta, ha'e ojapo vaekue oñesũ haguã henondépe.

21Ita pyko'ẽ rupi ojasurúta ha ita kua rupi oikéta, Ñandejára ipochy etéva ha heko mimbipávagui okañývo, ha'e opu'ã ramo yvy omboryrýivo.

22Pejeheja yvypóragui, mba'eve guasu ikatu'ỹva ojapo. Yvypóra rekove niko tata peju rei.

Isaías 3

Judá ha Jerusalengua oñenupã

1Pema'ẽ porãke: Tupã Ñandejára ipu'akapáva oipe'a hína tembi'u reruha, mbuja ha y oipe'a hína chugui,

2oipe'áta chugui ipy'a guasu ha oñorãirõ kuaáva, mbojovakeha ha maranduhára, mba'e ñemi kuaaha ha myakãhára,

3mburuvicha ha poguasu, mbo'ehára, ha mba'e rechapyrã apoha, ha paje apoha.

4Omoĩta huvicharã mitã rusu, mitã tavy oisãmbyhýta chupe kuéra.

5Opavave oikoséta mburuvichárõ, ipu'akase joáta ojuehe, maymáva ipu'akaséta iñirũre. Mitã rusu itujáva rehe opu'ãta, ha mboriahu ipoguasúva rehe.

6Oĩta ityvýra rehe ipojáiva, ipehẽngue teévape he'íta: “nde niko nde ao, eiko ore ruvicha ramo, eisãmbyhy ñandéve ko tapere sarambikue.”

7Ha'e katu upérõ he'íta: “Ndaikoséi pene pohãnohárõ, che rógape ndaipóri mbuja ha ao, ani pe che moĩ sãmbyhyhárõ.”

8Ojero'a Jerusalén, Judá ho'a yvýre, iñe'ẽ ha hembiapópe ombopochýgui Ñandejárape, ha opu'ãgui heko mimbipávare.

9Pe tova atã oiporúva hikuái, oñe'ẽ hese kuéra, Sodómape guáicha iñangaipa omombe'u, ndoguerotĩri ha ndoguerokañýi. Ha'e kuéra voi ogueru ivaíva hi'ári kuéra!

10Tovy'aite heko jojáva, oho porãta chupe kuéra, hembiapo porãnguépe hyguãtãta!

11Cháke iñañáva! Chupe oho vaíta, hembiapokuére chupe oñemyengoviáta!

12Há, che retãgua! Mita'i umi ojopýva ne ndive, ha kuña ne sãmbyhy. Há, che retãgua! Umi ne sãmbyhýva, ojavyka ndéve nde rape, ne mokañy.

13Ñandejára opu'ã oporombojovakévo, oñembo'y omohendávo tetã nguéra.

14Ñandejára oporandu hembiapokue rehe myakãhára ha mburuvicha kuérape. “Peẽ pehundipa umi parralty, pereko pende rógape mboriahúgui peipe'áva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ha mba'evete peẽme! Pepyrũmba che retã guáre, ha mboriahu rova pemyangu'i”, he'i Ñandejára ipu'akapáva.

Jerusalén pegua kuña kuéra oñenupãta

16He'i Ñandejára: “Pejejapo eterei Sión rajy, pehupi yvate pene akã, pema'ẽ ñembyesa'ipe, ha mbyky mimi perova pende guata, pende py jeguaka ipúrõ pehenduka haguã.

17Ñandejára omyakã perõta Sión rajy kuérape ha ohejáta opívo chupe kuéra.”

18Upérõ Ñandejára oipe'apáta chugui kuéra opa jeguaka, oiporúva ikupýre, iñakãre, ijajúri,

19ha ipyapýre. Oipe'áta avei hova ñomiha,

20iñakã rehegua, ipy rehegua jeguaka, ku'a jokuaha, mba'e ryakuã porã ryru, ta'ãnga jegua ijajurigua,

21kuãirũ, namichãi tĩ rehegua,

22ao jegua, ahoja, ao ajurigua, mba'e ryru sãingo,

23ñane ra'ãnga rechaha, ao hepy, opaichagua akã rehegua jegua.

24Mba'e ryakuã porã rangue oĩta katĩ, ku'a jokuaha porãme ombyekoviáta vakapi, áva apopẽ rangue oĩta akã perõ, ao jegua rangue, ao vosakue, kuña porã rangue kuña rova pere.

25Ne kuimba'e ojejukáta kyse pukúpe, ne ñorãirõha kuéra ñorãirõháme omanóta.

26Ne rokẽ nguérape ojejahe'o joáta ha ao hũme oñeñemondéta, repytáta ne ñoite ha yvýpe reguapýta.

Isaías 4

1Ipojáita 7 kuña peteĩ kuimba'ére he'ívo chupe: “Ore ro'úta mbuja ha ore aópe roñemondéta. Nde rérantena torogueraha, eipe'a ore ñemotĩ.”

Pe Ñandejára omoheñóitava

2Upérõ, pe Ñandejára omoheñóitava, iporã ha omimbipáta, umi Israélpe oikovéva peguarã.

3Umi opytáva Siónpe ha hembýva Jerusalénpe, oñembohérata marangatúva ha ojehaíta héra kuéra umi oikovéva apytépe.

4Ñandejára ojohéi rire, Siongua kuña kuéra ky'akue, ha omopotĩ rire tuguy Jerusalén pegua, teko joja pytúpe ha yvytu akúpe opa ha'e mba'e ohapýta,

5opa yvyty Sión jere kuévo, ha umi ñembyatyha rupi, Ñandejára ojapóta arakue, arai iñypytũva ha tata rendýpe pyharekue ohesapéta. Hi'ári, Ñandejára reko mimbipa

6omo'ãta chupe kuéra kuarahy aku, ama ha ára pochýgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Isaías 5

Parralty purahéi

1Apurahéita che irũ tee rérape, purahéi ojapóva iparralty peguarã. Che irũ tee oguereko iparralty yvy porãme.

2Oyvyjo'o, omopotĩ itágui, oñotỹ umi parral iporãvéva. Mbytépe omopu'ã óga yvate, omoĩ pype parral amiha, oha'arõ hi'a porãne haguã, ha tovéke hi'a hái.

3Ha ko'ágã peẽ Jerusalengua, ha peẽ Judagua, pejemína chéve mávapa ojavy. Mba'épa ajapo vaerã che parralty rehe ajapo'ỹ vaekue?

4Che aha'arõ hi'a porãvo, mba'érepa hi'a hái?

5Tamombe'u peẽme, upe che parralty rehe ajapótava. Aipe'áta imongoraha oñemopẽmba haguã, aitýta ikorarapy jere oñepyrũmba haguã hese.

6Ahejáta kokueréicha, noñehakã'o ha noñemopotĩ mo'ãi, ñuatĩ ha javoráigui henyhẽta, ha umi araípe ha'éta, ani haguã hi'ári omongy.

7Ñandejára ipu'akapáva parralty, upéva hína Israel retã, hemitỹngue poravo pyre hína umi Judá pegua. Chugui kuéra oha'arõ teko joja, ha teko aña upe oĩva; oha'arõ teko johéi pyre, ha sapukái rasy mante oĩ.

Cháke umi heko añáva!

8Cháke peẽ, pembyatýva óga kuéra ojoykére, ha pende yvýpe yvy pembojoapýva, pene mba'epa peve upe oĩva, ha pepyta peẽ año upe tetãme!

9Péicha che apysápe omoguahẽ iñe'ẽ Ñandejára ipu'akapáva: “Opytáta nandi heta óga, tuicha ha iporãva, ha umívape avave ndoiko mo'ãi!

10Mbohapy hectárea parralty, peteĩ kaguy ryrúnte omyenyhẽta, trígo ra'ỹi 10 vosakuégui, peteĩ vosánte omyenyhẽta.”

11Cháke peẽ, ko'ẽ mboyve pepu'ãva peka'u haguã, ha pyhare pyte peve kaguýgui ndapepoíri!

12Oĩ árpa ha mbarakapu, mimby ha tamborpu, heta osyry kaguy pende karu guasúpe, ha napema'ẽi Ñandejára ojapóvare, ndapeikuaaséi mba'eve hembiapokuégui.

13Upévare, che retãgua ojereraháta tetã mombyrýpe oimo'ã'ỹhágui, mburuvicha kuéra ñembyahýigui omanóta, ha tetãguára yuhéigui.

14Tymba ñarõicha pe tyvy oipe'áta ijuru tuichaitéva, omokõ haguã tetãgua ha huvicha kuérape vy'a mante ha ayvúpe oiko joáva.

15Yvypóra oñembokarapéta, ha kuimba'e oñemokarapãta, ojejapóva oñemotĩndýta.

16Ñandejára ipu'akapáva ohechauka ituichaha oporombojovakévo, Tupã marangatúva ohechauka heko marangatu ipo jojápe.

17Táva kuéra oñehundíta, ha itaperépe okarúta ovecha ha kavara.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Cháke peẽ, japúpe perotyryrýva pende reko aña ha pene rembiapo ahẽ, kárro ojererahaháicha!

19Peẽ pejéva: “Tojapo pya'e kena Tupã upe he'íva ojapotaha jahecha haguã. Israélpe Imarangatúva tojapo mandi pe ojaposéva, jaikuaa haguã.”

20Cháke peẽ, pejéva iporãha pe ivaíva, ha ivaiha upe iporãva, pejéva upe hendývare iñypytũha, ha iñypytũvare pejéva hendyha, irórare pejéva he'ẽha, ha he'ẽva rehe iroha!

21Cháke peẽ, peimo'ãva pene aranduha, pejéva pene akã porãha!

22Cháke peẽ, kaguy je'úpe na pende rasaháiva, ha pembojehe'a kuaaitéva opa mba'e oporomonga'úva!

23Peẽ pepoíva virúre iñañávagui, ha hembiapo vai'ỹvagui ndapeikuaaséi mba'eve.

24Upévare peñehundíta tata ohapyháicha kapi'i, ha ñana pirukue ombokusugue. Pende tujupáta yvyra rapóicha ha pende poty ku'ipáta yvy timbóicha. Ñandejára ipu'akapáva remimbo'e ndapeikuaaséi haguére, peapo'i haguére Tupãme, Israel pegua Imarangatúva.

25Upévare Ñandejára ipochy hetãgua ndive, omopu'ã ipo hese kuéra ha oinupã. Yvyty kuéra oryryipa, ha te'õngue kuéra isarambi ytýicha umi tapére, ha Ñandejára pochykue ndopíri, akóinte omopu'ã ipo.

26Ñandejára omopu'ã ipoyvi veve, ha ituru ñe'ẽme tetã mombyry guápe ohenói, amoite yvy apýragui ombou. Pya'e ou ha oguahẽ sapy'a itépe.

27Ijapytépe ndaipóri ikangýva térã ikane'õva, opáy porã'ỹva ha okéva ndaipóri avei, ndaipóri ndojeku'akua porãiva, ndaipóri osóva chugui isapatu sã.

28Ihu'y kuéra hakua porã asýva, ha ihu'y poiha ikarapã porã, ikavaju kuéra pysãpẽ hatã itáicha, ha ikárro kuéra iñakuã yvytu ratãicha.

29Jaguaretéicha okororõ, ta'ýra kuéraicha ongururu, tymba saite rehe ojeity ramo, ogueraha hembi'urã, ha ndaikatúi avave ijurúgui oipe'a.

30Upe ára Israel rehe y guasúicha okororõta. Yvy rehe oma'ẽta, ha ojuhúta pytũ ha py'a tarova, ha arai anambusu omoypytũva kuarahy.

Isaías 6

Isaías oñehenói

1Upe áño omano haguépe mburuvicha guasu Ozías, ahecha Ñandejárape guapyha ijyvate etereívape; ijahoja ruguái omyenyhẽ pe tupao.

2Tekove tata rendýpe ojoguáva oĩ hi'ári ha peteĩ-teĩ, 6 ipepo. Mokõi ipepópe ojaho'i hova, mokõime hetyma, ha mokõi hembývape oveve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ha he'i joa ojupe: “Imarangatu, imarangatu, imarangatu Ñandejára ipu'akapáva; yvy tuichakue henyhẽ heko mimbipágui.”

4Oñehendúvo ko'ã ñe'ẽ, tupao rokẽ nguéra oryryipa ha pe tupao henyhẽ tatatĩgui.

5Ha che ha'e: “Amanóta! Ahecha niko che resa tee rupi mburuvicha guasu Ñandejára ipu'akapávape ha che juru niko naipotĩri añe'ẽ haguã ha aiko tetãgua ijuru potĩ'ỹva apytépe.”

6Upérõ peteĩva umi tekove tata rendýpe ojoguáva oveve che aimeha gotyo. Ipópe tatapỹi ohupi vaekue altárgui,

7omboja che juru rehe ha he'i chéve: “Péina kóva ojáma nde jurúre, ojepe'áma ne angaipa, ha umíva ojeheja reíma ndéve.”

8Upérõ ahendu Ñandejára he'i ramo: “Mávapepa amondóta? Mávatapa ñane rembijokuái?” Che ha'e: “Ápe aime. Che jokuái chéve.”

9Ha'e he'i: Tereho ere ko'ã mba'e ko tetã guápe: “Pehenduve ramo jepe, ndapeikuaa mo'ãi pe oje'éva, ha pema'ẽve ramo jepe, ndapehecha mo'ãi.”

10Emyakã kuchu ko tetã guápe, emboty ijapysa ha ehesa jokua, ohendu'ỹ térã ohecha'ỹ haguã, ani upéi ohendu ha ohechakuaa mba'e, ha ojere hape vaígui ha aipohano jey mante chupe kuéra.

11Che ha'e chupe: “Araka'e peve piko péichata, che Jára?” Ha he'i chéve: “Umi táva oñehundipa peve, avave ndoikovéi ipype kuéra; óga kuéra opyta peve nandi, ha ñu kuéra avave'ỹre.

12Ñandejára omosẽ meve hetãgui opavavépe, ha opyta peve nandi upe tetã.

13Ha opyta ramo jepe

1ogui peteĩ, oñehundíta avei, oñekytĩ ramo guáicha yvyra guasu ha imatakuénte opyta.” Ha pe imatakuégui osẽta hoky oñemboykétava Ñandejárape guarã.

Isaías 7

Isaías momarandu peteĩha Aházpe

1Siria ruvicha guasu Resín, ha Israel ruvicha guasu Pécah Remalías ra'y, ondyry Jerusalén rehe; oñemomba'ese hese ha ndaikatúi. Kóva ojehu Ahaz Jotam ra'y ha Ozías remineno Judá ruvicha guasúrõ guare.

2Upérõ oñemomarandu mburuvicha guasu Ahaz ha hóga guápe: “Sírio kuéra oñomoirũ Efraín ndive.” Mburuvicha guasu ha maymáva hetãgua oñepyrũ oryrýi, yvyra roguéicha ka'aguýpe oipeju ramo yvytu.

3Upérõ Ñandejára he'i Isaíaspe: “Eraha nde ra'y Sear-Jasub ha tereho ejotopa mburuvicha guasu Acab ndive y rape apýpe, y no'õ yvate guápe, pe tape ohóvape ao joheiha ñúme,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4ha ere chupe: ‘Cháke, ani reñemondýi, ani rekyhyje térã ne py'a mirĩ, umi mokõi tata'y rendýre, Resín sírio kuéra reheve ha Remalías ra'y ipochy rendýva hína.

5Sírio kuéra, ha Efraingua Remalías ra'y ndive, ojapose nde rehe ivaíva.’ He'i hikuái:

6‘Ñandyry Judáre ha ñamongyhyje, ñañemomba'e hese, ha ñamoĩ huvicha guasúrõ Tabeel ra'ýpe.’

7Ñandejára katu he'i: ‘Upéva ndojehu mo'ãi!

8-9Damasco hína Siria táva guasu, ha Resín, Damasco ruvicha guasu. Samaría hína Efraín táva guasu, ha Remalías ra'y, Samaría ruvicha guasu;

75 áño haguépe katu, Efraín ndaha'e mo'ã véima tetã; ha peẽ ndapejerovia mbaretéirõ, ndapepyta mo'ãi avei ñembo'yhápe.’”

Momarandu mokõiha: Emanuel

10Ñandejára he'i avei Aházpe:

11“Ejerure Tupã nde Járape tojapo techapyrã mba'e rechaukaha ramo, yvyguy hypyvehápe, térã yvate ijyvatevehápe.”

12Ahaz he'i: “Nda py'a ra'ã mo'ãi Ñandejárape ajerurévo mba'e rechaukaha.”

13Upérõ Isaías he'i: “Pehendu peẽ mburuvicha guasu David róga pegua: Hesa'i gueteripa peẽme pemokane'õ yvypóra kuérape, ajeve pemokane'õséma avei che Tupãme?

14Ñandejára voi ome'ẽta peẽme mba'e rechaukarã; Pe kuñataĩ hye guasu ha imemby mitã kuimba'éta, ombohératava Emanuel.,

15Ho'úta kesu pyahu ha eíra, ojei kuaa peve ivaívagui ha oiporavo kuaa peve iporãva.

16Ojei kuaa mboyve ivaívagui oiporavo haguã iporãva niko, umi mokõi mburuvicha guasu ne mongyhyjéva retã ojehejáta.

17“Ñandejára omboúta nde, ne retãgua ha mburuvicha guasu róga ári, ára oĩ'ỹ haguéicha Efraín ojei guive Judágui.”

(Kóva oñe'ẽ Asiria ruvicha guasúre.)

18Upérõ Ñandejára omboúta mberúicha, umi oikóvape ysyry Egipto mboypýri, ha kávaicha umi oikóvape Asíriape.

19Oúta ha'e kuéra ha oñemohendáta yvyty pa'ũ ha ita guasu kua rupi, opa javorái ha ñuatĩndy rupi, ha umi hoy'uha rupi mymba kuéra.

20Upe ára, Ñandejára oguerúta Éufrates mboypýrigui Asiria ruvicha guasúpe, ha oiporúta chupe kyse rãimbéicha omoperõ haguã Israelgua akã, hendyva ha hetyma.

21Umi árape upe ivaka peteĩ ha ijovecha mokõiva,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22oguerekóta heta kamby, ho'u haguã kesu pyahu. Ha opa umi okañy vaekue ñehundi guasúgui, ikatúta ho'u eíra kesu.

23Upérõ, oĩ haguépe parralty ikatúva oñeme'ẽ mil pláta pehẽnguére, oĩta javorái ha ñuatĩndy.

24Upépe ikatúta ojeike hu'y ha guyrapa reheve mante, ojejuka haguã tymba saite, oikótagui opa upe tetãgui ñuatĩndy ha javorái.

25Umi yvy pu'ã rupi oñeñemitỹ hague asádape, ñuatĩ ha javorái memétagui, avave ndohose mo'ãi. Guéi ha ovecha okaru haguã mante iporãta.

Isaías 8

Isaías ra'y réra

1Ñandejára he'i chéve: “Peteĩ yvyra rehe ehai: ‘Maher-Salal-Hasbaz’.

2Ha ereko mba'e rechaha jeroviaha ramo pa'i Urías ha Zacarías Jeberequías ra'ýpe.”

3Upéi aiko che rembireko maranduhára ndive ha ha'e imemby mitã kuimba'e. Upérõ Ñandejára he'i chéve: “Embohéra chupe Maher-Salal-Hasbaz,

4pe mitã he'i kuaa mboyve ‘taita’ ha ‘mama’ niko, Damasco ha Samaría oñemondapáta, ha umi mba'eta ojereraháta Asiria ruvicha guasúpe.”

5Ha Ñandejára he'i jey chéve:

6Resín ha Remaliás ra'ýgui okyhyje rupi, umi tapicha ndojapói mba'evérõ y Siloé osyry mbegue asýva.

7Upévare Ñandejára omboyguýta chupe kuéra, ysyry mbarete Éufrates rupi.

(He'ise Asiria ruvicha guasu opa imbaretekue reheve). Henyhẽtéta ha osẽmbáta hembe'ýgui,

8Judá peve ohasáta ha ojaho'ipáta, y ijajúra peve oguahẽta. Ha'éta guyra ipepo jepysóvaicha, ojaho'ipátava, Emanuel, nde yvy tuichakue.

9Peikuaáke tetã nguéra, peñemyangu'ipáta; pehendúke, tetã mombyrygua; cháke, peñemyangu'ipáta; cháke, peñemyangu'ipáta.

10Peñemongeta katu pene rembiaporãre. Mba'eve nosẽ mo'ãi peẽme. Peje katu pejeséva. Mba'eve ndoiko mo'ãi, oĩgui ore ndive Tupã.

Ñandejáragui jakyhyje vaerã

11Ñandejára hatã ipojái che póre, ha he'i chéve ani haguã aha ko tetãgua rape rupi.

12Ani pembohéra ñepu'ã, pe ha'e he'íva ñepu'ã, térã pekyhyje ha peryrýi pe ha'e okyhyjévagui.

13Ñandejára ipu'akapávape pereko Imarangatúva ramo, chugui pekyhyje ha peryryipa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Pene moñuhã ha pene moñepysãngáta, ha oitýta mokõive tetã Israel guápe. Jerusalengua ho'áta avei upe ñuhãme.

15Hetáta oñepysãnga, ho'a ha omanóva, hetáta ho'áva upe ñuhãme ha upépe opytátava.

Isaías omomarandu hemimbo'e kuérape

16Peñongatu porã ko'ã ñe'ẽ, pereko iñongatupy che remimbo'e.

17Oñomi ramo jepe hova Jacob róga guágui, che aha'arõta Ñandejárape. Hese ajerovia.

18Chéve ha che ra'y kuérape, ome'ẽ vaekue chéve Ñandejára ipu'akapáva, oikóva yvyty Siónpe, ore moĩ vaekue mba'e rechaukaha hechapyrãva ramo Israel peguarã,

19Oĩ vaerã katuete he'íva peẽme: “Peporandu omanóva ãnguépe ha mba'e ñemi kuaaha oñe'ẽ guyguy ha ongururúvape. Peteĩ tetãgua piko noporandúi vaerã itupã nguérape ha umi omanóvape, umi oikovévare,

20oheko mbo'e haguã, térã oheja chupe imarandu?” Upéicha oñe'ẽta katuete, ha upe he'íva výro reíta.

21Opavave ohóta ágotyo ha pégotyo, ikuete ha iñembyahýi, ñembyahýigui ipochy etereíta, ha ojahéita huvicha guasu ha Tupã rehe. Oma'ẽta yvate gotyo,

22ha upéi yvy gotyo, mboriahu ha pytũmby mante ojuhúta, pytũ ha kyhyje. Pyhare ojaho'íta opa mba'e, ha ojejopýva nosẽ mo'ãi ivaívagui.

Mburuvicha guasu py'a guapy reruha

23Iñepyrũrã Tupã oheja vai Zabulón ha Neftalí yvy, oĩva tetã nguéra ypýpe, ha upéi omyakã rapu'ã jey. Umi yvy ojepyso Jordán mboypýri guive, yguasu rembe'y peve.

Isaías 9

1Tetãgua oikóva pytũmbýpe, ohecha peteĩ mba'e rendy tuicháva; umi pytũmbýpe oikóva ári, ohesape upe mba'e rendy.

2Remongakuaa tory, ha heta ojevy'a. Opavave ovy'a ne renondépe, kóga ñemono'õme ramo guáicha, ovy'aháicha umi oñomboja'óva opa mba'e ñorãirõme guarére.

3Mba'e pohýi ijati'ýre oĩva, mba'e pohýi ijapére oguapýva, inupãhára po pegua yvyra, remyangu'ipa, Madiánpe ramo guaréicha.

4Ipy rehegua ombohyapu vaekue ñorãirõhára, ha ijao kuéra tuguýpe ojehypýiva, ojehapýta ha tatápe ikusuguéta.

5Ou haguére ñandéve mitãmi, mitã ra'y oñeme'ẽ ñandéve. Chupe oñeme'ẽta pu'aka oisãmbyhy haguã. Ha oñembohérata ha'e: “Mbo'ehára imombe'upyrã”, “Tupã imbaretéva”, “Túva opa ára oikovéva”, “Mburuvicha guasu, py'a guapy reruha”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Itúva ypykue David guapyhápe oguapýta; opa rupi oipysóta ipokatu ha py'a guapy ndopa mo'ãi, hetã imbaretéta, teko joja ha hekopeguáta ipyenda, águive opa árape guarã. Ã mba'e ojapóta Ñandejára ipu'akapáva mborayhu.

Ñandejára ipochy Israelgua ndive

7Ñandejára omondo iñe'ẽ Israélpe, oñe'ẽ Jacob retã guápe:

8Opa Efraingua Samaríape oikóva, oikuaa pe he'iséva. Jejapo ha jererovúpe he'i joa hikuái:

9“To'apa umi ladríllo, ore katu romopu'ãta itágui, víga toñekytĩ, iporãvévape romyengoviáta.”

10Ñandejára ombou ñorãirõhára ipochy etereíva, ha'e voi he'i chupe ondyry haguã.

11Kuarahy resẽ guio sírio kuéra, kuarahy reike guio filistéo. Peteĩ jejuru pe'ápe omokõ Israel guápe. Opáichante Ñandejára ndaipochy poíri, ha akóinte omopu'ã ipo.

12Israelgua katu ndojevýi inupãha gotyo, ndohekái Ñandejára ipu'akapávape.

13Upévare peteĩ árape voi Ñandejára oikytĩta Israel guágui huguái ha iñakã!

14Myakãhára ha mburuvicha hína iñakã, Maranduhára japu katu huguái.

15Umi mburuvicha omyakã tavy ko'ã tetã guápe, ha umi oñesãmbyhýva okañy.

16Upévare Ñandejára ndoiporiahurerekói mitã rusúpe, nombyasýi tyre'ỹ ha iména manóvape, tetãgua oĩ haguéicha iñañágui ha ndohayhúigui Ñandejárape, ha opavave výro reíre oñe'ẽ. Opáichante Ñandejára ndaipochy poíri, ha akóinte omopu'ã ipo.

17Upe teko aña hendy tatáicha, javorái ha ñuatĩndy ohapypa, ka'aguy rehe ova ha ohapy, ha tatatĩ eta yvate omopu'ã.

18Ñandejára ipu'akapáva pochy rendy rupi, okaipa upe yvy, upe tetãgua rehe okaru tata ha avave ndojepy'apýi hapicháre.

19Opavave okaru ha akóinte iñembyahýi, ho'u ojuhúva ha nahyguãtãi, hapicha ro'o jepeve ho'u.

20Manasés omokõ Efraínpe ha Manaséspe Efraín, ha mokõive Judá rehe ojepoi. Opáichante Ñandejára ndaipochy poíri, ha akóinte omopu'ã ipo.

Isaías 10

1Cháke peẽ pemoĩva tembiapoukapy heko joja'ỹva, ha ndaikatúiva jaropu'aka,

2na pende po jojáiva ikangýva ndive, ha napeme'ẽséi heko peguáva che retã megua mboriahúpe, pejopy iména manóva ndive, ha pemondáva ityre'ỹvagui!

3Mba'épa pejapóta oñeporandu ramo peẽme pene rembiapokuére, ha pehechávo ou ramo peẽme mombyrýgui ñenupã pohýi? Moõpa pehóta pejerure pytyvõ? Moõpa pehejáta pene mba'eta?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ndapeje rerahái ramo ñemokarapã ha jepokuahápe, ojejukáva ndive pe'áta. Opáichante Ñandejára ndaipochy poíri ha akóinte omopu'ã ipo.

Ñandejára oporonupãta Asiria rupi

5“Cháke Asiria! Upéva hína yvyra aporonupã rasy haguã, che tukumbo, che pochy ramo!

6Amondo ondyry haguã tetãgua ahẽre ha tetã che mbopochývare, omonda ha oipe'a haguã imba'eta, opyrũmba haguã hese tuju tapépe guáicha.

7Asiria ruvicha guasu katu noimo'ãi upeichaha, ha ndapévai hína pe ha'e ohekáva. Ha'e oporohundisénte voi ha oipota imba'erã opa tetã.

8He'i: ‘Opa mburuvicha oĩva che po guýpe, mburuvicha guasu meme.

9Chéve guarã peteĩchante táva Calnó ha Carquemis, peteĩchante Hamat ha Arpad, Samaría ha Damasco.

10Ainupã haguéicha tupã gua'u kuéra retã, ita'ãnga hetavéva Jerusalén ha Samaríagui,

11péicha avei ajapo vaekue Samaría ha itupã gua'u kuérare, ha piko ndaikatu mo'ãi ajapo Jerusalén ha ita'ãnga kuérare?’”

12Ñandejára ojapo rire opa mba'e ojapo vaerã yvyty Sión ha Jerusalénpe, oinupãta hembiapokue rehe Asiria ruvicha guasu ojejapo etéva, ha ojererovu etévape.

13He'i haguére: “Che pyapy mbaretépe ajapo, che arandu ha che akã porã rupi. Tetã nguéra rembe'y che arova, imba'eta rehe añemomba'e, kuimba'e py'a guasúicha mburuvicha guasu kuéra amongúi.

14Tetã nguéra mba'etápe apo'ẽ guyra raitýpe oñepo'ẽháicha, ha oñemondaháicha hupi'a, amonda yvy tuichakue. Ha ndaipóri avave ojepepo mbopu, ojejuru pe'a, térã ochiãva.”

15Ojererovu nga'u piko hácha iporuhára renondépe, ojejapo nga'u piko serrúcho yvyra kytĩhára rovake? Yvyra ojejekoha piko hína pe omboguatáva iporuhápe, ko yvyránteva ha'e?

16Upévare Ñandejára ipu'akapáva hesãivape ombohasýta, ha hetére omyendýta akãnundu.

17Tupã marangatúva, Israel resapeha, tata rendy ramo oikóta. Peteĩ árape voi ohapy ha ombokusuguéta ñuatĩndy ha ijavorái oĩva tetã pýre.

18Ika'aguy rovyũ ha ijyvotyty porãita, ijapyte guive ijape peve ombopirúta, ogueháicha ohóvo mbegue katu umi omano mbotáva,

19ha imbovy etereítagui yvyra umi ka'aguýpe, mitã jepe ikatúta oipapa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Upe árape umi mbovymi opytáva Israélpe, umi Jacob retãme hembýva gueteri, ndojeko mo'ã véima ihundiharére, ipy'a ite guive uvei ojekóta Ñandejára, Israel pegua Imarangatúvare.

21Peteĩ hembyre, Jacob rembyremi, ojevýta Tupã ipu'akapávape.

22Heta ramo jepe ne retãgua, Israel, yvyku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guáicha, peteĩ hembyrénte ou jeýta. Oikóta katuete ñehundi ha upéva ndarei mo'ãi.

23Pe tetã tuichakue, Ñandejára ipu'akapáva ohundíta katuete.

24Ñandejára ipu'akapáva he'i kóicha: “Che retãgua reikóva Siónpe, ani rekyhyje Asíriagui, yvyrápe ne nupã ramo jepe, ha omopu'ã ramo nde rehe yvyra ojejekoha, ojapo haguéicha Egipto.

25Agãiténtema ainupãta, ha che pochy rendy ombokusuguéta chupe kuéra.

26Ñandejára ipu'akapáva oityvyróta hese kuéra itukumbo, Madiánpe oinupã ramo guaréicha, Horeb ita guasúpe, ha y guasúre yvyra omopu'ãta, Egíptope guaréicha.

27Upe árape mba'e pohýi ojepe'áta nde apégui, ha nde atúagui ijopyha ojeíta.”

Ou asírio kuéra

Pe ondyrýva ou Rimón rupi,

28Aiátpe oguahẽ, ohasa Migrón rupi, Micmáspe oheja imba'e pohýi,

29yvyty pa'ũ rupi ohasa, Guébape ohasa pyhare. Ramá oñemondýi eterei, Saúl pegua Guibeá okañy.

30Esapukái hatã Bat-Galim! Ehendúke Laisa! Embohováike Anatot!

31Madmená osẽ pya'e ha Guebimgua okañy.

32Peteĩ ára Nóbpe oñemohenda haguã, upégui omongu'e ipo Sión gotyo, Jerusalén pegua yvyty.

33Pema'ẽ! Ñandejára ipu'akapáva, ohakã'o mbarete yvyra kuéra; umi ijyvatevéva oikytĩ mbaite, umi ijyvatevéva, yvýre ho'a.

34Ka'aguy iñypytũvéva, háchape oikytĩ ha ojeguaitéva Líbano ho'a.

Isaías 11

Teko joja ha py'a guapy renda

1Jesé rapógui osẽta hoky pyahu, upégui heñóita.

2Ñandejára espíritu hi'ári opytáta, arandu ha akã porã espíritu, ñemoñe'ẽ kuaa ha mbarete espíritu, mba'e kuaa ha Ñandejára mbyaje espíritu.

3Opa mba'épe iñe'ẽ rendúta Ñandejárape, oporombojovake ramo, vaicha rehénte noma'ẽ mo'ãi, ha pe oje'enteva nohendu mo'ãi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ombojovakérõ ikangývape, teko joja oiporúta, ha imboriahúvape hekópe omohendáta. Imbaretesévape, oinupãta iñe'ẽme tukumbópe ramo guáicha, ha pe iñañávape ipytúpe ojukáta.

5Teko jojáta iku'a jokuaha, ha teko jeroviaha humby ñuãha.

6Aguara guasu ovecha ra'y ndive oikóta, jaguarete ha kavara ra'y ojoykére oñenóta, vaka ra'y ha león okarúta oñondive, ha mitã'íta herekua.

7Vaka ha óso oikóta oñondive ha ta'ýra kuéra oñenóta ojoykére, guéicha avei león ho'úta kapi'i.

8Mitã kambu oñemboharáita mbói chumbe kuára ári, ha mitãmi ikuápe opo'ẽta.

9Ndaipóri mo'ãi ñembyai térã sarambikue che yvyty marangatúpe, henyhẽtagui pe tetã Ñandejárape oikuaávagui, y omyenyhẽháicha yguasu.

Oñemosẽ vaekue hetãgui ou jey

10Upe árape Jesé rapo, mba'e rechaukaha ramo opu'ãta tetã nguérape guarã. Tetã nguéra ohekáta upéva, ha omimbipáta hekoha.

11Upe árape Ñandejára oipyso jeýta ipo, ogueru jey haguã hetãgua rembyre, opyta vaekue Asiria ha Egíptope, Patrós, Etiopía ha Elam, Sinar, Hamat ha yguasu pegua tetã nguérape.

12Omopu'ãta mba'e rechaukaha tetã nguérape, Israélgui ojereraha vaekuépe ogueru jeýta, Judagua isarambívape ombyatýta, irundyve yvy apýragui omboúta.

13Opáta Efraingua py'a rasy, Judá ndive ojopýva oñehundíta, Efraín ndaipy'a rasy mo'ãvéi Judá ndive, Judá nopu'ã mo'ãvéi Efraín rehe.

14Kuarahy reike gotyo, mokõivéva ojepoíta filistéore ha kuarahy reike gotyo oikóvagui oipe'áta imba'eta. Ipo Edom ha Moab guáre oipysóta, Amongua ipo guýpe opytáta.

15Egipto pegua yguasu Ñandejára ombohypáta, Ipo upepegua ysyrýre oipysóta, ha ipeju mbaretépe ojapóta chugui 7 ysyrymi, ha upe rupi sapatupe reheve ikatúta ojehasa.

16Tape guasu oĩta hetãgua peguarã, Asíriape opyta vaekue. Egíptogui osẽ ramo guaréicha Israelgua.

Isaías 12

Aguije me'ẽ purahéi

1Upe árape eréta: “Aguije, che Jára, nde pochy vaekue niko añete che ndive, ko'ágã katu nde pochy jeráma, ha che poriahurereko jeýma.”

2Ha'e hína Tupã, jejopy vaígui che pe'áva, hese ajerovia ha ndakyhyjéi. Che Jára che mo'ã ha che mombarete, opa mba'e vaígui che pe'a.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Y penohẽta vy'a pópe, ha ivaívagui ñesẽ ykuágui pey'úta.

4Upe árape pejéta: “Pembyaguije Ñandejárape, héra pehenói, Peikuaauka tetã nguérape imba'e mombe'upyrã, perosapukái héra jojaha'ỹ.

5Pepurahéi Ñandejárape, ojapo haguére mba'e ndaijojaháiva, ha opa rupi ete pemyerakuã.

6Pesapukái vy'águi Siongua: Tuicha itégui pende apytépe Israelgua Imarangatúva!”

Isaías 13

He'íva Babilóniare

1Isaías Amós ra'y he'i Babilóniare ko'ã mba'e ohecha vaekue:

2Yvyty perõ ári pemopu'ã poyvi veve, pesapukái hatã peje poitývo chupe kuéra, oike haguã mburuvicha kuéra rokẽ rupi.

3Ha'éma hembiaporã umi aiporavo vaekuépe, ambyatýma, umi che pochýrõ, oporojukávape, ha umi ovy'ávape che aporoity ramo yvýre.

4Pehendu yvytýpe ayvu guasu, aty guasúpe ramo guáicha. Pehendu tetã nguéra osununúva, opa rupigua upépe oñembyatýva. Ñandejára ipu'akapáva, ohasa ohechávo oñembyatýva oñorãirõ haguã.

5Tetã mombyrýgui ou umíva, yvága apýgui ha'e kuéra oguahẽ. Ñandejára hína upéva, ipochy rembiporu reheve oúva pe yvy ohundi haguã.

6Pesapukái soro, Ñandejára ára hi'aguĩmagui. Ipu'akapáva itukumbo reheve oguahẽta.

7Upépe opavave ikangy paitéta, ha ipy'a mirĩ joáta.

8Kyhyje ha py'andýi ipojáita hese kuéra, imemby pota vaicha ojepokáta, oñemondýita ojuehe oma'ẽvo ha hova kuéra tatáicha hendypáta.

9Oguahẽma Ñandejára ára, ára ñarõ, pochy guasu ha pochy rendýgui henyhẽva, ojapótava yvýgui yvy perõ, ha iñangaipávape ohundíta.

10Mbyja kuéra ha mbyja atyeta, nahendy mo'ãi, kuarahy iñypytũta osẽnguévo, jasy ndohesape mo'ãi.

11Ñandejára he'i: Ainupãta yvypórape hembiapo vaikuére, ha iñañávape hembiapo ahẽre, itĩ pu'ãvape amotĩndýta, ha ijuru guasúvape amokirirĩta.

12Yvypóra kuérape órogui amopokãvéta, Ofir pegua órogui amombovyvéta.

13Ambokachátagui yvága, ha amongu'étagui yvy hendágui. Ñandejára ipu'akapáva ipochy etereítagui ipochy rendyha árape.

14Yvypóra ojoguáta guasu oñemuñáva, térã ovecha aty isarambíva, ha avave ombyaty'ỹva. Peteĩ-teĩ oho jeýta hetãme ha hóga okañýta.

15Opa ojejuhúva ojekutúta, ha ojehupytýva ojejukáta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Hesa renondetépe, ita'ýra kuéra yvýre ojepetéta, hóga kuéra oñemondapáta, ha ikuña kuéra oñemomarãta.

17Umi médo hese kuéra amopu'ãta, umíva, plátare ndojepy'apýi ha óro ndohecha ramói.

18Mitã rusu kuérape ihu'ýpe yvýre oitýta. Ndoporiahurereko mo'ãi mitã kambúpe, nombyasy mo'ãi mitã ra'y.

19Babilonia, tetã nguéra pegua ita jajái, caldéo kuéra, ita jegua ha ijeroviaha, opytáta Sodoma ha Gomorra ahundi ramo guaréicha.

20Opytáta yvy ojeiko'ỹvehápe guáicha, ndojeiko mo'ãvéi pype araka'eve. Arabiagua ndopyta mo'ãi upépe, ha umi ovecha rerekua nomombytu'u mo'ãi hymba kuéra.

21Mbarakaja saite upépe oikóta, urukure'águi henyhẽta itapere, ñandu guasu keháta ikoty kuéra, ha kavara mácho upépe ovy'áta.

22Jagua ñarõ saite ikoty guasúpe oguahúta, umi óga jegua vy'a rendague rupi oikóta aguara guasu. Babilóniape hi'ára hi'aguĩma, ndaheta véima umi ára opytáva chupe.

Isaías 14

Ou jeýta hetãme oñemosẽ vaekue

1Ñandejára oiporiahurerekóta Jacob, oiporavo jeýta Israel ha omohenda jeýta ijyvy teépe. Mombyrygua oñembojáta hese kuéra ha oñemoirũta Jacob rogagua ndive.

2Heta tetã omoirũta Israel guápe hetã meve, ha Israelgua oguerekóta chupe kuéra hembiguái kuimba'éva ha kuñáva ramo Ñandejára yvýpe. Israelgua oguerahâta ipokuapy ipokua harépe, ha oguerekóta ipo guýpe ijára kuépe.

Ñembohory Babilonia ruvicha guasúre

3Ñandejára ne mombytu'u ramo nde vy'a'ỹgui, ne rembiasa asy ha tembiguái ramo reiko haguégui,

4repurahéita Babilonia ruvicha guasúre, reñembohorývo hese péicha: “Pema'ẽmi mba'épepa opa mburuvicha jero! Pehechami mba'épa oiko chugui!

5Ñandejára omopẽ iñañáva pokatu, omyangu'i mburuvicha ahẽ popegua yvyra.

6Ha'e oinupã pochýva opa tetãme ha ombyepoti mantéva chupe kuéra, pochy rendýpe opyrũmbáva tetã nguérare, ha omuñáva ome'ẽ'ỹre jurujái.

7Yvy tuichakue oiko py'a guapýpe ha kyhyje'ỹre, ha osapukái vy'águi.

8Líbano pegua kuri'y ha kuri'y, ovy'a joa reñehundi haguére, ha he'i hikuái: ‘Rekúi guive, ndaipóri véima ore kytĩva.’

9Yvy guýpe oiko ayvu guasu, omano vaekue apytépe ha osẽ joa ne moguahẽvo. Omanóva ãngue opáy joa, umi tetã ruvichakue osẽ ne ruguãitĩvo, iguapyhágui opu'ã joa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Oĩ haguéicha he'i ndéve: ‘Nde avei reju ne kangypa, oréichante avei.

11Ápe ou opa nde jejapo, ne mba'epu ha ne mbarakapu, ápe yso rupápe reñenóta, ha sevo'i meméta nde ahoja.’

12Mba'éicha rupi piko yvágagui re'a mbyja ko'ẽ! Ne mona hikuái yvýre, tetã nguéra rehe nde pu'akámiva.

13Eréva nde jupe nde py'a pýpe: ‘Yvága peve voi ajupíta, ha Tupã mbyja ári che guapyha amoĩta, amoite mombyry yvate gotyope aguapýta, upe yvyty tupã nguéra ijatyhápe.

14Ajupíta umi arai ijyvatevéva ári. Chéta hína upe Yvatete guáicha.’

15Ipahápe katu reguejy omanóva retãme, amoite hugua hypyvehápe!

16Nde recháva ijurujái oma'ẽvo nde rehe, ha he'i joa hikuái: ‘Kóva piko hína pe omboryrýi vaekue yvy, ohundíva tetã nguéra,

17yvy oheja vaekue iperõmbaite, táva kuéra katu oitypa ha umi omosã vaekuégui ndopoíri?’

18Opa tetã ruvicha kuéra peteĩ-teĩ opytu'u, ityvy ojeguapávape.

19Nde katu reñerenohẽ yty ky'áicha nde tyvýgui, ha reñemombo pe yvy kuápe, te'õngue oñepyrũmbáva apytépe, itápe ojejatýva.

20Ne reñeñotỹ mo'ãi tetã nguéra ruvicháicha, rehundi haguére ne retã ha rejuka ne retã guápe. Tekove ahẽ ñemoñare opytáta tesaráipe.

21Peñembosako'íke pejuka haguã ta'ýra kuérape, itúva porojukakuére, anive haguã oñembojára yvy imba'e'ỹvare, ha omyenyhẽ itáva kuéragui yvy tuichakue.”

22Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Apu'ãta hese kuéra ha ahapo'óta Babilóniagui, héra, chugui hembýva, ta'ýra ha iñemoñare.

23Ajapóta chugui kui'ĩ raity ha karugua, aitypeíta ñehundi typychápe.” Ñandejára ipu'akapáva he'i péicha.

Asiria oñehundíta

24Ñandejára ipu'akapáva ome'ẽ ijehe iñe'ẽ: “Upe ha'e vaekue oikóta katuete.

25Asírio kuérape ahundíta che retãme, hese kuéra apyrũmbáta che yvytýpe. Che retã guágui ojejopyha aipe'áta, noñakãmby mo'ã véima ijati'ýre.

26Ha'éma pe yvy tuichakuére ajapótava, che po tetã nguéra rehe amopu'ãma.”

27Ñandejára ipu'akapáva he'íma iñe'ẽ, ha oñemoĩ vaerã hese ndaipóri. Ha'e oipysóma hína ipo, omboguevi vaerã chupe ndaipóri.

Upe he'íva filistéo kuérare

28Pe áño omano haguépe mburuvicha guasu Ahaz, Isaías he'i ko marandu:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Ani revy'a, filistéo retã, oso haguére tukumbo ne mbyepotíva, cháke mbóigui osẽta
hína mbói, ha upévagui teju jagua ovevéva.

30Mboriahu oguerekóta iñúme kapi'i ijovecha kuérape guarã, ha umi mba'eve
oguereko'ỹva, py'a guapýpe opytu'úta. Che katu umi nde rehegua ajukáta
ñembyahýigui, ha umi mbovymi opytáva ajukáta avei.

31Pejahe'o soróke, filistéo táva kuéra, pesapukái rasýke ha kyhyjégui peryrýi! Cháke
yvate gotyogui ou ñorãirõhára tatatĩcha, ha ndaipóri osẽva ipa'ũgui.

32Mba'épa oje'éta pe tetã remimboúpe? Ñandejára omopu'ã hague Sión, ha upépe
okañýta hetã megua mboriahu kuéra.

Isaías 15

Moab rehe he'íva

1Moab rehe he'íva: Upe pyhare oñendyry haguépe Ar rehe, Moab oñehundi; upe
pyhare oñendyry haguépe Quir rehe, Moab oñehundi.

2Umi Dibongua ojupi hasẽ haguã, umi ijyvateha rupi, Moab ojahe'o oñehundi haguére
Nebo ha Medeba. Maymáva oñemyakã perõ, ha oñemohendyva perõ.

3Umi tape rupi ojehecha ao vosa kuépe oñemondéva, óga pepo ári ojesapukái rasy.
Korapy guasu rupi maymáva ojahe'o, ha hesaýpe ojahu.

4Hesbón ha Elalé ojerure pytyvõ, Jahas peve oñehendu isapukái. Upévare okyhyje
Moabgua ñorãirõhára, ha tuicha oñemondýi.

5Moab peguarã che py'a ojerure pytyvõ upe pegua osẽ okañy, Sóar ha Eglat-Selisiya
peve. Luhit gotyo hasẽ ojupívo, Horonaim rape rupi osapukái rasy ohóvo.

6Nimrim pegua ykua kuéra hypa joa, ñúme kapi'i hesa'yjupa, yvyra máta ipirupa, peteĩ
hogue rovyũnte jepe ndopytavéi.

7Upévare maymáva ombyaty imba'eta, ha ogueraha ysyry Yvyra Puku mboypýri.

8Sapukái oñehendu Moab rembe'y jerekuévo, jahe'o katu oguahẽ Eglaim ha Beer-
Elim peve.

9Dimón ykua tuguýgui henyhẽ ramo jepe, ivaivéva gueteri hese amondóta. Jaguarete
ojukáta Moábgui okañývape ha opa ipype opytávape.

Isaías 16

Moabgua okañy Judápe

1Perahauka ovecha ra'y tetã ruvichápe, ita guasu oĩva yvy ojeiko'ỹha guive, Sión
yvyty peve.

2Umi Moabgua oñembyatýva ysyry Arnón rupi ohasaha haguã, ojogua guyra kuéra
oñemondýiva ha haitýgui osẽ joávape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3He'i hikuái Siónpe: “Ere oréve mba'éichapa ore mo'ãta, esẽ ore rehehápe. Ne kuarahy'ã eipyso ore ári yvyra rakãicha asaje pyte, emokañy oñemosẽvape ojejuhu'ỹ haguã rupi.

4Ehejána tokañy nde pype, umi Moabgua oñemuñáva. Emo'ã kena ihundiharãgui.” Jejopy vai opa vove, ñehundi ohasa rire, oho rire upe ondyrývare,

5peteĩ David ñemoñare ipojáita tetã sãre, oguapy hatãta ha py'a porãme oisãmbyhýta. Ha'éta mbojovakeha ipo jojáva, ome'ẽta maymávape imba'éva, ha teko joja pya'e omoguahẽta.

6Ñahendu mba'eichaite pevépa Moab ojejapo, itĩ pu'ã eterei! Ojererovu, oporoapo'i ha ipochy eterei, heta oporoja'o ha oñe'ẽ rei!

7Upévare Moabgua maymáva, hetãre toguahu. Quir-Haréset pegua tembi'úre imandu'ávo, ipyahẽ ha ikuepaite hikuái!

8Hesbón pegua kokue ha Sibmá parralty ipirupa, po guasu kuéra omopẽmba. Hakã nguéra Jazer peve ohupyty vaekue, yvy ojeiko'ỹha rupi ojepyso, ha yguasu mboypýri ohasa vaekue.

9Upévare, Sibmá parralty, che rasẽta hasẽháicha Jazer, che resaýpe rombojahúta, Hesbón ha Elalé, nde parral ha nde kóga mono'õ aja noñehenduvéigui purahéi rory.

10Ayvu ha vy'a ne ñúgui ojeíma, noñehenduvéi sapukái rory, ha parraltýpe opáma purahéi. Noñeñami véima parral'a, kaguy ndoiko véima, ndaipóri véima jepuka.

11Árpa sãicha otytýi che py'a, Moab ha Quir-Haréset rehe.

12Moab ohove ramo jepe ijyvateha rupi, ha oñembo'e ramo ikane'õ meve, ohove ramo jepe itupaópe oñembo'e, mba'eve ndohupyty mo'ãi.

13Ko'ãva hína umi ñe'ẽ Ñandejára he'i vaekue yma Moab rehe.

14Ko'ágã katu he'i Ñandejára: Ohasa rire mbohapy áño, oipapaháicha mba'apohára hembiapo kuégui okarúva, yvýre ojeitýta Moab reko yvate, ha'e kuéra hetaite ramo jepe. Ha umi hembýva ndaha'e mo'ãi mba'eve.

Isaías 17

Damasco rehe he'íva

1Damasco rehe he'íva: Damasco ndaha'e mo'ã véima táva, taperétante.

2Ndojeiko mo'ã véima ipype oikóta chugui ñu, mymba kuéra upépe okarúta avave omondyi'ỹre.

3Efraín, Israel jeroviaha, ndoguereko mo'ã véima táva mbarete, upéicha avei Damasco, upe Síriagui hembýva, ndaha'e mo'ã véima tetã, he'i Ñandejára ipu'akapáva.

Israel ñenupã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Upe árape Jacob imba'e rereko heta vaekue, oñepyrũta imboriahu, ndaikyra mo'ã véima ha oñepyrũta ipiru.

5Opytáta, opytaháicha trígo oñemono'õ rire, térã ojejykýi rire Refaim ñúme,

6ha mbovymínte ityguépe opyta. Térã olívo oñenupãrõ guáicha yvyrápe ha mokõi térã mbohapy hi'a hu'ãme opyta, hakãre katu irundy térã sínko. Péicha he'i Tupã Israel Jára.

7Upe ára yvypóra oma'ẽta Ijapo harére ha oma'ẽta Imarangatúva Israelguáre,

8ha noma'ẽ mo'ã véima altar kuérare térã ita ñembo'y ha yvyra poguasúre oñemboykéva tupã nguérape, ipópe ojapo vaekue.

9Upe árape umi táva mbarete ojehejáta oheja haguéicha hevéo ha amorréo itáva kuéra, okyhyje rupi Israel guágui. Oikóta chugui kuéra yvy ojeiko'ỹha,

10reñembyesarái haguére Tupãgui nde pe'a vaekue jejopy vaígui, na ne mandu'ái haguére ha'e ne mo'ãha ivaívagui. Upéva rangue, remomba'e guasu haguã tupã mombyry guápe reñotỹ yvotyty ne porãva,

11upe árape voi heñóiva, ha ára ambuépe ipoty. Ha pe ñemitỹngue opáta, mba'asy guasu árape ha pe mba'asy naipohã mo'ãi.

12Pehendu hyapu ramo tetã nguéra, yguasu okororõháicha! Tetã nguéra umi okororõva, y pu'ã okororõháicha.

13Ha Tupã oja'órõ chupe kuéra, mombyry okañy hikuái yvytu ombovevéháicha yvytýre kapi'i, térã yvytu ratã oguerahaháicha ñuatĩ.

14Ipochy eterei vaicha ka'arúvo, ko'ẽ mboyve guarã katu ndojekuaa véima hapykuere. Upéicha ogue reíta umi ñande rehe ondyrýva, upéicha opáta umi ñane rundíva.

Isaías 18

Etiopía rehe he'íva

1Cháke upe tetã pepo ryapu oñehenduhápe, oĩva Etiopía pegua ysyry mboypýri.

2Nilo rupi omboúva hembijokuái piri guigua kanóape! Pya'éke tapeho ñe'ẽ rerahaha, pene akuãva, tetãgua ipuku ha ipire hũva rendápe, opa rupi ojekyhyjeha, tetãgua mbarete ha itĩ atãva, oikóva hi'y hetahápe.

3Opa peẽ yvypóra pehecháke opu'ã ramo mba'e rechaukaha yvyty ári, ha pehendu ipúrõ trompéta.

4Ñandejára he'i chéve: “Aimeha guive ama'ẽ ajepy'apy'ỹre, ára haku pegua kuarahýicha, ñemono'õ ára pegua arai morotĩcha.

5Ipoty rire umi parralty, pe yvoty hi'a rire, ha oguahẽ mboyve mono'õ ára, umi hakã, kysépe oñekytĩta, ha upégui ojepe'áta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Opa mba'e ojehejáta yvytýpe, yryvu rembi'urã, ha tymba ñarõ ho'u haguã. Guyra kuéra upépe ohasáta ára haku aja, ha ára ro'y aja tymba saite upépe opytáta.”

7Umi árape oguerúta hikuái Ñandejára ipu'akapávape, mba'e kuave'ẽ oguerukáva tetãgua ipuku ha ipire hũva, opa rupi ojekyhyjeha, tetãgua imbarete ha itĩ atã, oikóva hi'y hetahápe. Oguerúta hikuái yvyty Siónpe, Ñandejára ipu'akapáva réra oñehenoihápe.

Isaías 19

Egipto rehe he'íva

1Pe Egipto rehe he'íva: Pema'ẽ Ñandejára rehe: Ou hína Egíptope arai ipya'éva ári. Henondépe oryryipa Egipto pegua tupã gua'u, ha Egiptogua okyhyje eterei.

2He'i: “Amopu'ãta Egipto guápe ojuehe, oñorãirõ haguã oñondive, pe máva iñirũ ndive, peteĩ tavagua ambue tavagua ndive, peteĩ tetãgua ambue tetãgua ndive.

3Amyakã tavyraíta chupe kuéra, osẽ vaíta chupe kuéra upe ojaposéva. Upérõ oporandúta itupã gua'u ha ipaje apoha kuérape, omanóva ãngue ha mba'e ñemi kuaaha kuérape.

4Che katu amoĩta Egipto guápe jára ñarõ po guýpe, mburuvicha guasu jero chupe oisãmbyhýta.” He'i Ñandejára ipu'akapáva.

5Y Nilo pegua hypáta, ysyry rugua opytáta iñapekã.

6Umi y rape inevúta, umi y osyryha Egipto pegua michĩvéta ohóvo hypa peve, ha pirity ipirupáta.

7Pirity Nilo rembe'y pegua, ha umi kóga oĩva ijykére, ipirúta ha opaitéta.

8Umi Nílope opira kutúva, ipyahẽ ha ojahe'o joáta, ndovy'a mo'ãvéi umi oitýva irréd kuéra ýpe

9líno rehe omba'apóva ikaiguéta, oipovãva ha oipyaháva hesa'yjúta,

10poyvi apoha ikangypáta, mba'apohárape vy'a'ỹ ojaho'íta.

11Pende výro ite piko peẽ Soan ruvicha kuéra! Egipto pegua mbo'ehára pene aranduvéva, peẽko añetehápe mbo'ehára tavy! Mba'éicha rupi piko peje Faraónpe: “Ore hína umi yma guare mburuvicha guasu arandu ñemoñare?”

12Faraón, mamo piko oime nde karai arandu kuéra, nde rekombo'e ha ne momarandu haguã, umi mba'e Ñandejára ipu'akapáva Egipto rehe ojapótava?

13Soan ruvicha kuéra itavy, Menfis ruvicha kuéra oñembotavyka, tetã megua ruvicha kuéra tape vai rehe ogueraha Egipto guápe.

14Ñandejára omyakã tavy chupe kuéra. Ha'e kuéra ogueraha Egipto guápe tape vaíre, opa mba'e ojapóvape, oka'úvaicha oguẽ'ẽ ha ovava.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ha avave, taha'e iñakã térã huguái, mburuvicha térã tetãgua ndaikatúi chéne mba'eve Egipto rehehápe ojapo.

16Umi árape Egiptogua kuéra ojoguáta kuñáme, oñemondýi ha oryrýita hese kuéra oipyso ramo ipo Ñandejára ipu'akapáva.

17Judágui okyhyjéta Egipto hérante ohendu ha oryrýitama, umi mba'e hese ojapótava rehe Ñandejára ipu'akapáva.

18Upe árape Egíptope oĩta 5 táva oñe'ẽva hebréo ñe'ẽme, ha ome'ẽva iñe'ẽ Ñandejára ipu'akapáva rérape. Peteĩ ha'e kuérava hérata Kuarahy Táva.

19Upe árape oĩta peteĩ altar Egíptope Ñandejára peguarã ha hetã rembe'ýpe, peteĩ ita ñembo'y, hérape oñemopu'ãva

20Ha'éta mba'e rechaukaha ha mba'e mombe'uha Ñandejára peguarã Egipto. Ojejopy vai ramo osapukáita Ñandejárape, ha ha'e omondóta peteĩ oipe'áva chupe kuéra ijopyha po guýgui.

21Ñandejára ojekuaaukáta Egipto guápe ha ha'e kuéra oikuaáta Ñandejárape, omomorãta ha oikuave'ẽta chupe mymbahapy ha mba'e kuave'ẽ. Iñe'ẽ ome'ẽta chupe ha ojapóta upe he'i vaekue.

22Ñandejára oinupãta Egíptope, upéi katu oipohanóta. Ha'e kuéra ojevýta Ñandejára gotyo, ha'e katu oiporiahurereko ha omongueráta chupe kuéra.

23Upe árape oĩta tape guasu Egíptogui Asíriape; Asiriagua oikéta Egíptope ha Egiptogua Asíriape; Egiptogua Asiriagua ndive omomba'e guasúta Ñandejárape.

24Upe árape oĩta oñondive Egipto, Asiria ha Israel. Ha'e rupi ojehovasáta tetã nguéra yvy ári.

25Ñandejára ipu'akapáva ohovasáta chupe kuéra he'ívo: “Che retã Egipto, Asiria che rembiapokue, ha che mba'e teéva Israel tojehovasa.”

Isaías 20

Asiria oñemomba'e Egipto ha Etiopía rehe

1Asiria ruvicha guasu Sargón omondo táva Asdódpe, ñorãirõhára ruvicha itenondevévape, ha ha'e ondyry ha oñemomba'e hese.

2Upe áñope Ñandejára oñe'ẽ Isaías Amós ra'y rupi, ha he'i chupe: “Eñemboi nde ao vosa kuégui ha eipe'a nde sapatupe.” Ha'e ojapo upéicha ha oiko opívo ha pynandi.

3He'i Ñandejára: “Oiko haguéicha che rembiguái Isaías mbohapy áño opívo ha pynandi mba'e rechaukaha ha maranduha ramo Egipto ha Etiopía peguarã,

4upéicha Asiria ruvicha guasu oguerahâta ipokuapy Egipto ha Etiopía guápe, mitã rusu ha karai tuja opívo ha pynandi, heviro'o yvytúpe, Egipto oñemotĩ haguã.

5Oñemondýi ha otĩ etereíta hikuái ojerovia haguére Egipto ha Etiopía rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Upe árape he'íta umi y rembe'y rupi oikóva: ‘Ma'ẽmi mba'épa oiko pe ñande jeroviahágui, ku jajerure hague ñane pytyvõ haguã ha ñande pe'a haguã Asiria ruvicha guasúgui. Ko'ágã katu jaikopáma hese!’”

Isaías 21

Ho'a Babilonia

1Upe he'íva yvy ojeiko'ỹha yguasu rembe'y peguáre: Yvytu ratãicha Négueb rupi ohasáva, ou yvy ojeiko'ỹhágui, tetã oporomondýivagui,

2Tupã ohechauka chéve peteĩ mba'e iñarõva, oporoguasu apíva, oguasu api, oporohundíva, ohundi. Néike Elamgua! Peporomongoráke Mediagua! Amokiririmbata ipyahẽvape!

3Ahechávo che py'ajere, ajepokapa imemby pota vaicha, che mongyhyje pe ahendúva, che mondýi pe ahecháva.

4Che akã tavyrai, kyhyjégui asusũmba, pe ka'aru guahẽ che mbovy'aitéva jepi, ko'ágã che mbopy'a tutu.

5Oñemoĩ mesa, ahoja ojeguapy haguã, ojekaru, oje'u kaguy. Pepu'ãke mburuvicha kuéra! Pembovera pende rete mo'ãha!

6Péicha he'ígui Ñandejára: “Tereho ha emoĩ korarapy jere árigui omañáva, ha te'i pe ohecháva.

7Ohecha ramo kárro ha kavaju arigua, vúrro ha kaméllo arigua, toma'ẽ porã.”

8Ha korarapy jere árigui oma'ẽva osapukái: “Pe che amañahágui, che Jára, ára pukukue añembo'y, ha ndaku'éi pyharekue.

9Péina ou mokõi kavaju arigua!” Upéi oñe'ẽ jey ha he'i: “Ho'áma, ho'áma Babilonia! Ha itupã gua'u kuéra ra'ãnga, yvýre isarambi ha opẽmba!”

10Há, che retãgua! Trígo jejykýipe ramo guáicha oñepyrũmbámi nde rehe, ko ahendu vaekue Tupã Israel Jára ipu'akapávagui, ahenduka ndéve!

Oje'éva Edom rehe

11Oĩ osapukáiva chéve Seír guive: “Táva korarapy jere ári guive rema'ẽva pyhare, mba'e óra piko hína? Ipukúta gueteripa pyhare?”

12Korarapy jere árigui oma'ẽva he'i: “Oúta ko'ẽ ha oguahẽ jeýta pyhare, peporanduse ramo, peju jey.”

Arabiagua rehe he'íva

13He'íva Arabia rehe: Peẽ Dedangua rysýi pehasáva pyhare javorái pa'ũme yvy perõme,

14pesẽ ijyuhéiva ruguãitĩvo. Peraha y chupe kuéra. Peẽ Temangua pesẽ okañýva ruguãitĩvo, chupe kuéra peraha hi'upyrã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ha'e kuéra okañy kyse pukúgui, kyse puku hãimbégui, hu'y ojepoívagui ha ñorãirõ iñarõvagui.

16Upéi he'i chéve Ñandejára: “Áño ohasa rire, oipapaháicha áño peteĩ mba'apohára, opátama Quedar reko mimbipa,

17mbovymi hu'y opytáta Quedar pegua ñorãirõhárape.” Tupã Israel Jára he'i péicha.

Isaías 22

Upe he'íva Jerusalén rehe

1Marandu Jehechauka Ñu rehegua. Mba'e piko ojehu, ajeve opavave ojupi hóga pepo ári?

2Táva ne renyhẽva apañuãi ha ayvúgui, táva revy'a mantéva. Nde pype omanóva ndaha'éi kyse pukúpe térã ñorãirõme omanóva.

3Nde ruvicha kuéra hu'ýgui okañy joa, ipy'a guasúva mombyry okañy, oĩ haguéicha oñemyakãsã.

4Upévare ha'e kuri: Pe che rejáke! Ta che rasẽ soro, ani pembovevyise che mba'e mbyasy, oñehundi haguére che retãgua.

5Upéva hína ñemondýi guasu, sarambikue ha py'a tarova ára, ombou vaekue Ñandejára ipu'akapáva. Jehechauka Ñúme oñembokua umi korarapy jere ha pytyvõ jerureha sapukái, oguahẽ yvyty peve.

6Elamgua ogueraha hu'y ryru, Aramgua ojupi kavaju ári, Quirgua oguenohẽ tete mo'ãha.

7Pene ñu iporãvéva kárrogui henyhẽ, ha kavaju arigua ondyry pende táva rokẽre.

8Upérõ ho'a Judá mo'ãha. Peẽ peho pehecha umi kyse yvuku ha tete mo'ãha Ka'aguy Rógape oñeñongatúva.

9Pehecha hetaha umi korarapy jere kuára David Táva pegua ha y no'õha iguypegua pemyenyhẽ ýgui.

10Peipapa umi óga Jerusalén pegua ha peity mbovymi pemombarete haguã umi korarapy jere.

11Pejapo peteĩ y no'õha mokõive korarapy jere pa'ũme, pemoĩ haguã umi y y no'õha tujápe oĩva, ha napema'ẽi Tupã ijapoharére, yma guivéma upéva oguereko vaekue iñakãme.

12Ñandejára ipu'akapáva pene renói vaekue upe ára, pejahe'o ha peñembyasy haguã, peñemyakã perõ ha peñemonde haguã ao vosa kuépe.

13Peẽ katu peñeme'ẽ uvei vy'ápe, pejuka vaka ha ovecha, pe'u so'o ha kaguy, pejévo: “Jakaru ha ñamboy'u katu, ko'ẽrõitéma ñamanóne!”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Upévare Ñandejára ipu'akapáva he'i chéve che apysápe: “Ndaheja rei mo'ãi chupe kuéra ko hembiapo vaikue. Omanóta uvei upe haguére.” He'i Ñandejára ipu'akapáva.

He'íva Sebná rehe

15Ñandejára ipu'akapáva he'i chéve: “Tereho Sebná, mburuvicha guasu róga rerekua rendápe,

16pe omopu'ãva ityvyrã ijyvatevehápe, ha ojo'óva ita kuápe hendaguã. ‘Mba'e piko oĩ ápe ne mba'éva, ha mávapepa ápe rereko, ajeve rejapouka nde tyvyrã?

17Ñandejára ipojáita nde rehe ha nemosẽta mbaretépe,

18ne mbyapu'a ha nembyapajeréita ha yvy nde tuichávape ne mombóta. Upépe remanóta, ha upépe ohóta nde kárro jegua omimbipáva, ha reñemotĩta nde ruvicha róga guasu pegua renondépe.

19Romyañáta ne pyendágui, ha roitýta reimehágui.

20Upe árape ahenóita che rembiguái Eliaquim Hilquías ra'ýpe,

21Amondéta hese nde ao pukúpe, nde ku'a jokuahápe chupe aiku'akuáta, nde pokatu ipópe amoĩta, ha'éta peteĩ túva Jerusalengua ha Judagua peguarã.

22David róga rokẽ pe'aha ijati'y rehe amosãingóta, ha pe ha'e oipe'áva avave nombotýi chéne, ha ha'e ombotýva avave ndoipe'ái chéne.

23Klávoicha chupe amoĩ hatãta hendaguãme, ha ha'éta hogagua jeroviaha.

24Hese osãingóta opa itúva mba'ekue. Hogagua ha opa iñemoñare, osãingoháicha tembiporu michĩ ña'ẽmbe, kambuchi ha umíva.

25Upérõ, Ñandejára ipu'akapáva omomarandu, pe klávo oĩ hatã ite vaekue oku'éta, ha umi mba'e pohýi hese osãingóva ho'apa ha opẽmbáta.’” He'i péicha Ñandejára.

Isaías 23

He'íva Tiro rehe

1Marandu Tiro rehegua. Pejahe'o soróke ygára kuéra Tarsis pegua mba'apohára, oñehundi haguére pe táva pende ygára pembojaha. Chípregui pejúvo, peñemomarandu.

2Iñe'ẽngu vaicha pekirirĩ, peẽ yguasu rembe'y pegua, ñemuhára Sidongua, pemondóva pene rembijokuái,

3yguasu hypy etéva rupi. Trígo Sihor pegua, Nilo remitỹngue, pene mboviru hetámi, tetã nguéra rupi peñemúvo.

4Etĩke Sidón! Péina he'i pe yguasu: “Nda che rasýi ha na che membýi, namongakuaái mitã rusu, ndahekombo'éi kuñataĩ.”

5Egíptope ojekuaa vove pe ojehu vaekue Tírope, oryrýi joáta hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Peva joáke Tarsíspe, peguahu, peẽ yguasu rembe'y pegua!

7Upéva piko pe táva ovy'a mantéva, ymaite guare, oho vaekue oñemohenda tetã mombyry ete rupi?

8Máva akãgui piko osẽ ra'e ojejapo haguã péicha Tiro rehe? Ha'e omoĩmiva omoĩsehápe mburuvicha guasu. Iñemuhára kuéra katu mburuvicha ha poguasu meme vaekue!

9Ñandejára ipu'akapáva he'i vaekue upéva oiko haguã. Upéicha omotĩndy ojererovúvape, ha omongúi poguasu yvy ári guápe.

10Peñemitỹ katu Tarsisgua, ndaipóri véima táva ygára oñembojaha.

11Ipo ha'e oipyso yguasu ári ha tetã nguéra omboryrýi. Ñandejára ohundika Canaán pegua táva mbarete, ygára oñembojaha.

12He'i: “Nderevy'a mo'ã véima, kuña reñerãirõ vaekue, Sidón táva guasu. Tereho katu Chíprepe, upépe nderejuhu mo'ãinte avei pytu'u.”

13Ema'ẽ caldéo retãre, ndaha'e véima tetã. Asiria oheja yvy ojeiko'ỹhárõ tymba ñarõme guarã. Omopu'ã óga yvate ñorãirõrã, omyangu'i hóga guasu ha ojapo chugui tapere.

14Pejahe'o soróke ygára kuéra Tarsis pegua mba'apohára, oñehundi haguére pe táva pende ygára pembojaha.

15Umi árape Tiro opytáta tesaráipe 70 áño aja, peteĩ mburuvicha guasu rekove pukukue. Ha upe 70 áño haguépe Tírope ojehúta ku oje'éva kuña reko vai purahéipe:

16“Eraha nde árpa ha tereho pe távare, kuña reko vai tesaráipe repytáva! Embopu porã ha epurahéi hetáke, imandu'a haguã hikuái nde rehe.”

17Ñandejára imandu'a jeýta Tiro rehe 70 áño haguépe. Ha'e oñemu jeýta ha oñeme'ẽta kuña reko vai ramo opa tetã nguérape yvy ári guápe.

18Umi mba'e repy ohupytýtava katu oñemboykéta Ñandejárape guarã. Ndojerereko mo'ãi iñongatupy. Ojehejáta umi Ñandejárape omba'apóva peguarã, ikatu haguã okaru hyguãtã meve ha oñemonde porã haguã.

Isaías 24

Yvy tuichakue oñembojovake

1Ñandejára omonandi yvy, oheja sarambi kuépe ha omosarambi opa rupi yvypórape.

2Ha ojehúta péicha tetãgua ha pa'ípe, tembiguái ha ijárape, pe ojoguáva ha omba'e me'ẽvape, pe oiporukáva ha pe mba'e poruhápe.

3Pe yvy oñemonandi ete ha oñemonda paitéta, péicha he'i haguére Ñandejára.

4Yvy oñembyasy ipiru ha oñyñyimbágui, yvága ha yvy ikangypa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ha yvy ojeharu yvypóra omboyke haguére Tupã rembiapoukapy, omokarẽ heko peguáva, ha ndojapói mba'evérõ ñe'ẽ ñome'ẽ opa árape guarãva.

6Upévare jeharu ohundi yvy ha yvypóra kuéra opyta yvýre; upévare oñehundi ha imbovyve hikuái.

7Opa kaguy, hasy parral ha umi ipy'a rory vaekue ipyahẽmba.

8Opa haguéicha tambor pu, opa avei ovy'áva ayvu, opa árpa pu rory.

9Ndoje'u mo'ãi kaguy purahéi pópe ha pe oporomonga'úva iróta chupe kuéra.

10Pe táva apañuãime oikóva, oĩ sarambikuépe, umi óga oñembotypa, ani haguã oike avave.

11Okaháre ojesapukái ndaiporivéigui kaguy. Opa vy'a ha mombyry opyta.

12Upe távagui oiko tapere ha ojeitypa hokẽ.

13Tetã nguérape ojehúta ojehuháicha oñenupã ramo olívo hi'a oñemono'õ haguã ha mbovymínte opyta, térã oñemono'õ ramo parral ha mbovymi iñapesã hemby.

14Umi oikovéva osapukáita, vy'apópe opurahéita Ñandejára mba'e guasu etévape: Kuarahy reike guive osapukáita.

15Kuarahy resẽ ha yguasu rembe'y rupi avei oñemomba'e guasúta Tupã Israel Jára.

16Yvy apýra guive rohendu ojepurahéi ramo: Tomimbipa imarangatúva. Che katu ha'e: “Opáma che po'a. Aikopáma hese! Ha umi heko añáva akóinte hembiapo vai!”

17Kyhyje guasu, yvykua ha ñuhã nde ári, yvypóra!

18Upe okañýva kyhyje guasúgui ho'áta yvykuápe ha pe osẽva yvykuágui ho'áta ñuhãme. Yvága rovetã ojepe'áta ha yvy pyenda oryryipáta.

19Okapu, okapu pe yvy, ojekapa pe yvy, ojetyvyro ha ovava pe yvy.

20Ojero'a, ojero'a oka'úvaicha pe yvy, óga tuja kuéicha okacha, ojopy pohýigui chupe iñangaipa, ho'áta opu'ãve'ỹ haguã.

21Upe árape Ñandejára oinupãta mburuvicha kuéra yvy arigua ha yvága guápe.

22Umívape ombyaty ha omoingéta yvyra kuápe. Oguerekóta iñembotypy oguahẽ meve ára oñenupã haguã.

23Jasy hova pytãta ha kuarahy otĩta oisãmbyhýtagui Ñandejára ipu'akapáva yvyty Siónpe ha Jerusalénpe. Ha myakãhára kuéra ohecháta Tupã reko mimbipa.

Isaías 25

Purahéi Tupãme

1Tupã, nde hína che Jára, che roguerohory ha aropurahéi nde réra, rejapo haguére ne rembipota momorãmby, oĩ hatãva ymaite guive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Táva kuéragui rejapo vaekue itaty ha táva mbaretégui, tapere. Ore rehe ija'e'ỹva róga guasu rehundi, oñemopu'ãve'ỹ haguã araka'eve.

3Upévare, tetã mbarete ojayvy ne renondépe, ha tekove jero táva kuéra nde hegui okyhyje.

4Nde, remo'ã ikangývape, ha rejehu mboriahúpe ivy'a'ỹme. Nde hína oñekañyha ára pochýgui, ha kuarahy'ã ára hakúpe. Umi tekove jero pytuhẽ katu ojogua ára ro'y pegua yvytu ratã,

5térã kuarahy akúpe yvy perõme. Nde remokirirĩ ipochýva okororõ ramo, remombiháicha ára haku arai kuarahy ãme. Upéicha opa tekove jero purahéi.

6Yvyty Siónpe Ñandejára ipu'akapáva ombosako'i tetã nguérape guarã karu guasu oĩháme tembi'u he ha kaguy he'ẽ, so'o kyra ha kaguy poravo pyre.

7Ko yvytýpe oipe'áta Ñandejára ahoja hũ ojaho'íva tetã nguéra.

8Ñandejára oipe'áta ñemano, noñemano mo'ãi araka'eve, opa rupi omokãta tesay ha oipe'áta yvy árigui ñemotĩ onáva hetã guare. Ñandejára he'i péicha.

9Upe árape oje'éta: “Kóva hína ore Tupã, hese rojerovia ha ivaívagui ore pe'a. Javy'a, ñande rory, ha'e ñane renohẽ jejopy vaígui.”

10Ñandejára ipópe omo'ãta yvyty Sión, Moab rehe katu opyrũmbáta oñepyrũháicha kapi'íre yty apýpe.

11Moab oipysóta ijyva ho'ytáva ojapoháicha, ha ijyva omongu'évo ojasuruvéta uvei ijejapópe.

12Ñandejára omyañáta Moab korarapy jere yvatete imbaretéva, ha yvýre oitývo, omosarambipáta.

Isaías 26

Purahéi Judá rehe

1Upe árape ojepurahéita péicha Judápe: “Roguereko táva imbaretéva. Rosẽ haguã jejopy vaígui, Ñandejára omoĩ tápia jo'a ha óga mbarete.

2Peipe'a okẽ nguéra oike haguã tetã marangatu, nopyrũiva iñe'ẽnguére.

3Nde remoingo py'a guapýpe umi ojepytaso kuaávape ojeroviágui nde rehe.

4Opa ára pejerovia Ñandejára rehe. Ha'e mo'ãha opa árape guarãva.

5Ha'e omongúi vaekue umi yvate oikóvape ha oity yvýre táva yvate.

6Opyrũ haguã hese umi ojeapo'íva, ha ohasa haguã hi'ári umi imboriahúva.”

7Imarangatúva rape naikarẽi. Nde rejapo chupe guarã tape ojojáva.

8Ore avei roñeñandu kyhyje'ỹre upe tape remoĩvape ne rembiapoukapy rupi, ore Jára. Nde réra rehe ore mandu'a asy!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Che py'aite guive nde rehe che ãho pyharekue, ko'ẽ mboyve guive roheka che
py'apýpe. Reporombojovake ramo yvy ári, yvypóra oikuaáta mba'épa he'ise teko joja.

10Reiporiahurereko ramo jepe iñañávape, ndoikuaase mo'ãi teko joja. Imarangatúva
apytépe heko añáta ha ndohecha kuaa mo'ãi Ñandejára tuichaha.

11Ore Jára, reipysóma hína nde po reinupã haguã chupe kuéra, ha'e kuéra katu
ndoikuaaséi mba'eve. Ohechávo mba'eichaitépa rehayhu ne retã guápe, otĩta opytávo.
Embokusugue chupe kuéra nde pochy rendýpe!

12Nde, ore Jára, reme'ẽ oréve pytu'u. Nde rehe ae opa rojapóva osẽ porã oréve.

13Ha! Tupã ore Jára, ambue oñembojára vaekue ore rehe, oréve guarã katu ndénte ore
Jára.

14Ha'e kuéra omanóma, ndoikove jey mo'ãi. Ha'e kuéra ãnguéntema ha nopu'ãvéi.
Nde reinupã ha rehundi chupe kuéra ha ndaipóri véima hese kuéra mandu'a.

15Ore Jára, reipysove vaekue ore retã rembe'y, remongakuaa vaekue ore retã,
rehechauka nde reko mimbipa.

16Ore Jára, rovy'a'ỹ jave rohenói, rosapukái rojejopy jave, ore nupã ramo ne
tukumbópe.

17Ore Jára, ne renondépe roime kuña imemby potáva, ojepoka ha osapukái
rasývaicha.

18Ore rye guasu, rojepoka ore memby haguãicha ha yvytúnte ore memby. Ndoroipe'ái
ivaívagui ore retãme, ha ndaipóri mo'ãi yvypóra omyenyhẽtava ko yvy.

19Judagua omano vaekue oikove jeýta, hetekue opu'ã jeýta, yvýpe okéva opáy jeýta ha
osapukái rorýta. Nde ysapy niko oporomoingove, ha umi omano vaekue heñói jeýta
yvýgui.

20Tereho che retãgua, eike nde rógape ha emboty ne rokẽ. Ekañy sapy'ami ohasa aja
pochy guasu.

21Ñandejára osẽ hína hekohágui oinupã haguã hembiapo vaikuére yvypórape. Yvy
ohechaukáta tuguy oñeñohẽ vaekue ha noñomi mo'ãvéi ojejuka vaekuépe.

Isaías 27

Israel osẽ jejopy vaígui

1Upe árape Ñandejára oikutúta ikyse puku rãimbe, tuicha ha ipohýivape Leviatánpe,
ku mbói iñakuãva, Leviatánpe, ku mbói ikoníva, ha ojukáta pe teju jagua oĩva
yguasúpe.

2Upe árape Ñandejára he'íta: “Pepurahéi parralty javy'ahápe.

3Che, pende Jára, hese añangareko ha py'ỹi ahypýi, Ára ha pyhare hese añangareko,
ani haguã ojehu chupe mba'eve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Nda che pochy véima hendive, ha oĩ ramo jepe ñuatĩ ha javorái, umíva ndive aháta añorãirõ hendive kuéra ha ahapypáta oĩ haguéicha.

5Oipota ramo hese añangareko, toñemoĩ porã che ndive, upéicha mante!”

6Umi ára ou vaerãme Jacob oñembohapóta, Israel heñói ha ipotýta, ha yvy ape hi'águi omyenyhẽta.

7Ñandejára chupe nombyepotíri, inupã harépe ombyepoti haguéicha, ha ndojukái chupe, ijuka harépe ojuka haguéicha.

8Hetã guápe ombyepoti omondóvo ipokuapy térã mombyrýpe. Hese ondyry yvytu ratãicha, kuarahy resẽ guio oipejúva.

9Iñangaipa oheja reíta Israélpe, ha ojeheja reívo chupe iñangaipa, ha'e omongu'ipáta umi ijaltar, oñemongu'iháicha ita kal ojejapo haguã. Yvýre oitýta yvyra poguasu oñemboykéva, tupã nguérape ha altar kuéra insiénso ojehapyha.

10Táva mbarete yvýre ojeity, oiko chugui tapere, yvy ojeiko'ỹháicha. Upépe mymba okarúta, yvyra rogue ho'úta ha oñenóta opytu'u.

11Yvyra rakã ipiru ramo opẽmba ha ou kuña kuéra ojapo chugui ijepe'arã. Ko'ãva hína tetãgua iñakã oiporu'ỹva. Upévare chupe Ijapohare ndo poriahurereko mo'ãi.

12Upe árape Ñandejára pe mba'e ra'ỹi ojykýita, y Éufrates guive y Nilo peve, peẽ Israelgua katu peñemono'õta peteĩ-teĩ.

13Upe árape oñehendúta turu guasu, ha umi okañýva Asíriape, umi Egíptope ojereraha vaekue, oúta omomba'e guasúvo Ñandejárape yvyty marangatu Jerusalénpe.

Isaías 28

Cháke, Samaría!

1Cháke, Samaría, Efraín jeroviaha, tetã ka'u. Yvoty pirukuépe reñembojeguáva, yvy porãme opu'ãva, ne renyhẽva ka'u rapógui!

2Ñandejára oguereko kuimba'e py'a guasu, amandáuicha ho'a mbaretéta, yvytu pochýicha ondyrýta, amangy guasúicha opa mba'e ohundi paitéta. Ipópe yvýre oitypáta,

3ha ipýpe ombochipétava, upe tetã ka'u Efraín jeroviaha.

4Ha upe yvoty pirukuépe oñembojeguáva ha yvy porãme opu'ãva, ha'éta ígo tenonderéicha, oimeraẽ ohecháva oipo'óva ha ho'u.

5Upe árape Ñandejára ipu'akapáva ha'éta jeguaka ne porãmba jepéva hetãgua hembýva peguarã,

6umi oporombojovakéva akãme omoheñóita teko joja, ha ombopy'a guasúta umi táva ñangarekohápe.

He'íva pa'i ha maranduhára japúre

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Oĩ umi ka'úgui ovaváva, ha kaguy omoñepysãngáva. Pa'i ha maranduhára ho'u raságui ovavaháre oikóva, omyakãtavypa omoñepysãnga chupe kuéra, imba'e rechápe ojavypa, ha ka'u reve he'i imarandu.

8Umi mesa henyhẽmba iguẽ'ẽngue ky'águi ha ndaipóri ipotĩha.

9Oñe'ẽ che rehe ha he'i: “Ou ore mbo'ese, he'ise oréve pe Tupã oikuaauka vaekue! Mitã tavýrõ guáicha ore

10a, e, i, o, únte he'i kuaáva!”

11Ha'e kuéra ndoikuaaséi ramo mba'eve, Tupã oñe'ẽta ko tetã guápe ñe'ẽ karẽ ha ñe'ẽ ambuépe,

12He'íma vaekue voi chupe kuéra: “Ápe oĩ py'a guapy, ápe oĩ pytu'u; topytu'u ikane'õva.” Ha ndoikuaaséi vaekue mba'eve.

13Upévare Ñandejára oñe'ẽta chupe kuéra mitã tavy olee ramóvape ramo guáicha. Ha oguata ramo, ho'áta ovayvávo, oñehungáta, ho'áta ñuhãme, ha opytáta iñapytĩmby.

14Pehendúke, aipo ramo Ñandejára ñe'ẽ, peẽ tekove otĩ'ỹ peisãmbyhýva Jerusalén guápe.

15Peẽ peje: “Roñe'ẽ me'ẽ ñemano ndive, rome'ẽ ore ñe'ẽ omanóva retãme, ou vove pe ára ivai etéva, ani haguã ore rupyty. Japu oĩháme roheka rokañy haguã, porombotavy oĩháme roñemo'ã.”

16Upévare Ñandejára he'i: “Amoĩta Siónpe ita, ita poravo pyre ha iporãnguete, upéva ha'éta ita guasu ha opytáta pyenda ramo. Ojeroviáva oikóta py'a guapýpe.

17Pe óga ñemopu'ãme, mopu'ã ra'ãha ramo aiporúta teko joja ha joja ra'ãha ramo, mba'e hekópe guáva.” Upe kañyha peẽ peheka vaekue, japu oĩháme, ohundíta amandáu, ha y oguerahapáta upe peñemo'ãha.

18Ñe'ẽ me'ẽ pejapo vaekue ñemano ndive opyta reíta, ha ñe'ẽ me'ẽ omanóva retã ndive ndoiko mo'ãi marãve. Oúta pe ára ivai etéva ha pene mbochipéta.

19Oúnte ramo hína pene mbotyryrýta. Arako'ẽ rehe oúta, ára ha pyharépe. Pehendu vovénte peryrýita.

20Tupa po'ípe peñenórõ guáicha ha ahoja mbykýpe peñeñuãrõ guáichata hína.

21Ñandejára ojapóta yvyty Perasim, ha Gabaón ñúme ojapo haguéicha, ojapóta mba'e ñaha'arõ'ỹva, ojapóta mba'e ñahendu'ỹva.

22Upévare, anive peñembohory! Cháke peñeñapytĩ su'uvéne. Ahendu niko Ñandejára ipu'akapáva he'íma hague ohunditaha ko tetã tuichakue.

23Pejapysaka ko ha'évare, pehendu porã che ñe'ẽ:

24Pe yvy ombovóva oñemitỹ haguã, ndaha'éi ára pukukue ojoka mantéva ha omopererĩ pe yvy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Ombojoja rire pe yvy, oñotỹ hinojo ha omyasãi komíno, oñotỹ trígo ityguãme, seváda hendaguãme ha senténo hembe'ýre.

26Tupã oheko mbo'e chupe mba'éichapa ojapo vaerã.

27Hinojo ndojejykýiri, ha komíno ári noñemboguatái karréta; pe hinojo oñenupã yvyra poguasúpe ha komíno katu yvyra po'ípe.

28Trígo ojejykýi ramo, ndaha'éi oñembope mantéva; oñembohasávo hi'ári karréta, ha'ỹi ojejykýi oñemyangu'i'ỹre.

29Upéicha avei Ñandejára ipu'akapáva. Iñakãme oguereko hembiaporã hecha ramomby, ha imba'e apópe ikatupyry eterei.

Isaías 29

1Cháke Ariel, Ariel, táva opyta hague David! Tohasánte umi áño ojoapykuéri hi'arete kuéra reheve.

2Upérõ Ariel ndive ajopy vaíta, oĩta pyahẽ ha jahe'o, ha ndéta chéve guarã Ariel joguaha.

3Andyrýta nde rehe David ojapo haguéicha, romongoráta yvykua pypukúpe ha amopu'ãta nde rehe óga yvate ñorãirõrã.

4Yvýre ndereitýta hikuái, ha ne ñe'ẽ ikangýta póra ñe'ẽicha, yvy tĩmbo apytégui oñe'ẽ ngururu vaicha reñehendúta.

5Ha upéicha háguinte, peteĩ sapy'aitépe, nde rehe ija'e'ỹva yvy ku'ícha opytáta ijaku'i, ha oporojopy vaíva ñana piru kuéichata yvytu oguerovevéva.

6Ñandejára ipu'akapáva umi nde rehe ija'e'ỹvape, oñeñandukáta Ára sunu, yvy ryrýi, sununu mbarete, Ára pochy, yvytu ratã, ha tata rendy opa mba'e ombokusuguévape.

7Képe guareichagua, ha pyharekue jahecháva ramo guáicha, ohasáta umi tetã atýra Ariel ndive oñorãirõ vaekue, ha opa umi hese opu'ã, ondyry itáva mbaretére ha chupe omongora vaekue.

8Ha'etéta iñembyahýiva, iképe ohecháva okaruha, ha opáyvo ojejuhu py'a nandi; térã ijyuhéiva, iképe ohecháva hoy'uha ha opáyvo ijyuhéi. Upéicha ojehúta umi tetãme yvyty Sión rehe ondyrýva.

9Néi katu, akóinte ta pende rova tavy! Akóinte ta pene resatũ, mba'eve pehecha'ỹre! Akóinte oka'úvaicha pevava, ndape'úi ramo jepe!

10Ñandejárako ohekuavóma pende ári topehýi mbarete, omboty pende resa, peẽ maranduhára, ha pende aho'i akã ahojápe.

11Opa pehecha vaekue oiko peẽme guarã peteĩ mba'e kuatiáre ojehai vaicha, oñembyapakua ha oñeñapytĩ su'úva. Oñeme'ẽ ramo omoñe'ẽ kuaávape ha oje'e chupe: “Emoñe'ẽ chéve kóva”, ha'e he'íta: “Ndaikatúi, oñeñapytĩ su'u niko,”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ha ome'ẽ ramo nomoñe'ẽ kuaáivape ha oje'e chupe: “Emoñe'ẽ chéve kóva”, ha'e he'íta: “Namoñe'ẽ kuaái.”

13Ñandejára he'i chéve: “Ko'ã tetãgua he'ínte ojapoha pe che ha'éva ha ijurúpente che rerohory, ipy'apýpe katu mombyry oĩ che hegui, che momba'e guasu ramo jepe, iñakãgui osẽ vaekuénte ojapo, ha noma'ẽi voi pe ojapóvare.

14Upévare ajapóta hechapyrãva, mba'e oporomondýiva ko'ã tetãgua apytépe. Iñarandúvagui opáta imba'e kuaa, ha iñakã porãvagui iñarandu.”

15Cháke, umi okañýva Ñandejáragui, oñomi haguã upe oguerekóva iñakãme, hembiapo vai ojapóva pytũmbýpe ha he'i: “Avave na ñande rechái! Ndaipóri ñande kuaáva”!

16Mba'éicha piko peichaite peve pende tavy! Peteĩchante piko pe ñai'ũ ha pe ñai'ũre omba'apóva! Peteĩ mba'e nde'i mo'ãi ijapoharépe: “Nde nda che apói kuri”, ha pe ñai'ũgui guare nde'i mo'ãi ijapohápe: “Ndereikuaái pe rejapóva.”

Ñe'ẽ me'ẽ Israélpe osẽtaha jejopy vaígui

17Vokói eténte ka'aguýgui oikóta kokue, kokue katu ojoguáta ka'aguýpe.

18Upe árape ijapysapéva ikatúta ohendu oĩ ramo chupe kuéra omoñe'ẽva kuatia. Ha hesatũva ikatúta ohecha, ndoiko mo'ãvéi pyhare ha pytũmbýpe.

19Ojeapo'ívape ombovy'a jeýta Ñandejára, horýta umi imboriahuvéva Tupã Israelgua imarangatúva renondépe.

20Opáta umi oporojopýva ha ndaipóri mo'ãvéi hova atãva, oporoapo'íva ha ojaposéva ivaívante voi.

21Opáta oporomombe'u japúva, omoñuhãva mbojovakehárape, ha umi hekope'ỹ imarangatúvape ombojovakeukáva.

22Upévare, Tupã Israel Jára, oguenohẽ vaekue Abrahámpe jejopy vaígui, he'i: “Águive Jacob notĩ mo'ãvéi ha ndahova pytã mo'ãvéi,

23omombe'útagui che réra imarangatuha, ohechávo pe ajapóva ijapytépe kuéra, he'íta imarangatuha Israel pegua imarangatúva ha omomba'éta Tupã Israel Járape.

24Umi iñakã tavýva iñakã porãta ha oñe'ẽ ngururúva iñe'ẽ rendúta.”

Isaías 30

Upe he'íva, Egipto rehe ojekosévape

1Ñandejára he'i: “Cháke umi ñemoñare heko pu'ãva, imba'e aposéva, chéve oporandu'ỹre, ha ojaposéva che nda'éiva chupe kuéra, ha péicha iñangaipa ombojo'a!

2Egíptope pya'e porã oho hikuái, ha chéve mba'eve noporandúi; faraón rehe ojekose ha Egipto guýpe oñemo'ã.

3Faraón katu ombotavýta chupe kuéra, ha Egipto guýpe oñemo'ãrõ, otĩta opytávo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Oime ramo jepe pemondo ra'e tembijokuái, táva kuéra Soan ha Hanés peve,

5mba'eve ndojapo mo'ãi pende rehe pe tetã pitua, avavépe ikatu'ỹva oipytyvõ. Na pende po'a mo'ãi, ñemotĩ mante peẽme oguerúta.”

6Upe he'íva tymba kuéra Négueb peguáre: Tembijokuái kuéra oho joa yvy mba'e vaígui henyhẽva rupi, oikohápe jaguarete okororõva, mbói ha mboijagua ovevéva, ha ogueraha imba'e repyeta vúrro ha kaméllo apére tetã pitua Egíptope,

7mba'eve ikatu'ỹva ojapo, avavépe ikatu'ỹva oipytyvõ. Upévare ambohéra péicha: ‘Teju jagua, okororõ reíva ha mba'eve ojapo'ỹva’.

8Eju ko'ágã ha ehai kuatia pehẽngue ári, topyta ko'ẽrõ ára peguarã, mba'e rechaha ramo opa ára peguarã.

9Ko'ãva hína tekove reko pu'ã, jeroviaha'ỹ, Ñandejára ñe'ẽ ohenduse'ỹva.

10Mba'e rechahárape he'i: “Ani pehecha mba'eve”, ha maranduhárape: “Ani pemombe'u oréve ikuaaukapy añetegua; pemombe'u uvei mba'e oporombovy'áva, peje pehechaha mba'e oporombojerovia reíva.

11Pejei upe tapégui, pepia pe guataha ikare'ỹvagui, ha anive pemoĩ ore resa renondépe upe Imarangatúva Israelgua.”

12Upévare, Tupã, Imarangatúva Israelgua, he'i: “Peẽ ndapeikuaaséi mba'eve ko marandúgui, pejerovia mbarete ha po karẽre, ha umíva rehe pejeko;

13Upévare, pende rehe opẽta. Pejogua korarapy jere yvate otiripáva, oñemo'ã'ỹhágui ho'áva;

14kambuchi ñai'ũ ojeka sa'ipaite vaicha pejekáta, ha ipehẽngue apytépe peteĩnte jepe ndaipóri mo'ãi iporãva ojehupi haguã tataypýgui tatapỹi, térã oñerenohẽ haguã ykuágui y.”

15Ñandejára, Tupã imarangatúva Israelgua, he'i: “Peju jeýke, pepyta py'a guapýpe ha ho'a porãta peẽme. Pende py'a guapy ha pejerovia ramo pene mbaretéta.” Peẽ katu ndapeikuaaséi vaekue mba'eve,

16ha peje uvei: “Nahániri, rokañýta kavaju ári.” Ha upéicha mantéko añete pekañýta hína. Peje vaekue avei: “Rojupíta kárro iñakuãvape.” Iñakuãta ko añete umi pene muñáva.

17Peguevíta 1.000, peteĩ renondépe ha sínko renondépe peguevi paitéta mbovymínte pepytáta, peteĩ yvyra opytaháicha mba'e rechaukaha ramo yvyty ru'ãme,

Ñandejára oiporiahurerekóta ha Jerusalén oñakã rapu'ã jeýta

18Ñandejára pene ra'arõ pende poriahurereko jey haguã; hi'ã itéma chupe ohechauka peẽme imborayhu, Ñandejára niko Tupã heko jojáva. Ovy'aitéta umi hese ojeroviáva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Peẽ, Siongua peikóva Jerusalénpe, ndapejahe'o mo'ã véima. Ñandejára pende poriahurerekóta ohendu vove pesapukái chupe pejerurévo pytyvõ, ha pene rendu vovénte oporandúta peẽme mba'épa peipota.

20Ha Ñandejára ome'ẽ ramo jepe peẽme jehasa asy rehegua mbuja ha ñembyasy rehegua y, ha'e hína pene mbo'ehára ha nokañy mo'ã véima pende hegui. Pende resa teépe pehecháta chupe.

21Ha pepia ramo pende akatúa térã pende asu gotyo, pehendúta peteĩ ñe'ẽ pende rapykuéri he'ítava peẽme: “Kóva hína pe tape, tapeho ko'a rupi.”

22Ha pene mbojeguarúta mba'e ky'áicha umi ta'ãnga plátape oñembyapéva ha tupã gua'u kuéra órope oñembojahúva. Pemombóta mba'e ky'áicha, ha yty ramo perekóta.

23Ñandejára omboúta ama upe mba'e ra'ỹi pende yvýpe peñotỹva peguarã ha pe mbuja osẽva pende yvýgui iporã ha heta. Pene rymba kuérape hembypáta ho'u vaerã.

24Umi guéi ha vúrro omba'apóva pende kokuépe jepe, oguerekóta hembi'urã umi kapi'i iporãve ha hevéva.

25Oguahẽvo pe jejuka guasu ára ha ho'ávo umi óga yvate imbaretéva, oĩta ysyry guasu osyry hatãva opa yvyty yvate ha umi yvy pu'ã yvatépe.

26Ñandejára oipohano ha ojokuáta umi hetãgua oikutu vaekuépe. Upérõ jasy ohesapéta kuarahýicha ha kuarahy ohesapéta 7 kuarahýicha.

Asiria ñembyepoti

27Pema'ẽ, Ñandejára ite voi ou hína mombyrýgui; ipochy hendy hína, tatakua guasu hatatĩmba vaicha, hembe rehe ojekuaa ipochy etereiha, ikũ ojogua tata opa mba'e ombokusuguéva,

28ipytuhẽ ojogua ysyry pochy oguahẽva ñande ajúra peve. Ou omyakãsã ha ohundívo, ojuruka ha ombohape avývo tetã nguéra.

29Peẽme guarã katu oĩta purahéi, arete marangatu pyharépe ramo guáicha. Pende py'a rorýta, umi oguata vaicha turu púpe ojupívo yvyty marangatúpe, Israel mo'ãhára oĩháme.

30Ñandejára ohendukáta iñe'ẽ hyapu mbaretéva ha ohechaukáta ipokatu, ipochy rendýpe omongu'étava, tata rendýicha opa mba'e ombokusuguéva, Ára tiri, amangy ha amandáuicha.

31Ohendúvo Ñandejára ñe'ẽ ha ñembyepoti guasu hi'ári oúva, Asiria oryrýi osusũmbáta kyhyjégui.

32Oity vove hi'ári Ñandejára itukumbo, mbaraka ha árpa pu oñehendúta. Ñandejára hese ondyry mbarete etereíta.

33Ymaite guive oñembosako'i hína Asiria ha huvicha guasúpe guarã, jehasa asy renda ipy ha ipypukúva, peteĩ tata rendy heta jepe'a reheve. Ñandejára oipeju ha ombojepotáta, asúfre ysyry pochýicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Isaías 31

Upe he'íva umi ohekáva rehe pytyvõ Egíptope

1Cháke, umi Egíptope ohóva pytyvõ rekávo, ojeroviáva kárro, kavaju heta ha hi'ariguáre. Ha noma'ẽi Imarangatúva Israel guáre, ndohekái Ñandejárape!

2Ha'éko ikatupyry hína ha ogueru kuaa ivaíva, ha he'i rire iñe'ẽ, ojapo katuete. Ha'e oñeñandukáta heko añáva ha umíva ykére guápe.

3Umi Egiptogua, yvypórante, ndaha'éi tupã, ikavaju kuéra to'o rei ndaha'éi espíritu. Ñandejára oipysóta ipo ombyepoti haguã chupe kuéra, ho'áta pe mo'ãhára ha umi oñemo'ãva; peteĩcha omanombáta.

4Ñandejára he'i chéve: "Jaguarete ojuka ramo ovecha ndokyhyjéi herekua kuéragui, oñembyatypa ramo jepe omondýi haguã chupe isapukáipe; upéicha oúta yvyty Siónpe Ñandejára ipu'akapáva, omo'ã haguã hetã guápe.

5Haity omo'ãháicha guyra hi'ári ovevévo, péicha omo'ãta Jerusalén Ñandejára ipu'akapáva. Hese oñangarekóta, ivaívagui oipe'áta. Omo'ãta ha oipe'áta jejopy vaígui."

6Israel ra'y kuéra, peju jeýke upe peapo'i ete vaekue rendápe.

7Opavave peẽ pemboykeha ára tupã gua'u óro ha pláta, pende po ahẽme pejapo vaekue,

8Asiria kyse puku rupi ho'áta, ha ndaha'e mo'ãi yvypóra rembiapokue. Oguevíta kyse puku renondépe ha imitã rusu kuéragui oikóta tembiguái;

9Kyhyjégui huvicha guasu opoíta pýgui ha mburuvicha kuéra chupe oheja reíta. Kóicha he'i Ñandejára, hata rendy oguerekóva Jerusalénpe ha hatakua Siónpe.

Isaías 32

Teko joja renda

1Oĩta mburuvicha guasu hekópe oisãmbyhýtava ha sãmbyhyhára teko joja oiporútava.

2Peteĩ-teĩ ha'e kuérava ojoguáta ku yvytúgui ñakañyha ha ára pochýgui ñañemo'ãha, y rape, yvy perõ oñemboy'u haguã, kuarahy'ãicha yvy ojeiko'ỹháme.

3Tesapyso ha'e kuéra oiporúta ha oje'éva rehe ojapysaka porãta;

4oimeháicha reínte mba'eve ndojapo mo'ãi, oiporúta uvei akã guapy, ha hesakã porãta opa mba'e ha'e kuéra he'íva.

5Avave nde'i mo'ãi ikarai guasuha heko añáva ha tekove otĩ'ỹ ndojeporavo mo'ãvéi mburuvicha ramo.

6Heko añáva iñaña vaicha oñe'ẽ ha iñakãme oguereko ivaíva. Oheka mba'éichapa oporohundíta ha Ñandejára rehe oñe'ẽ rei. Iñembyahýivape omondo po nandi ha nomboy'úi ijyuhéivape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Tekove otĩ'ỹ oiporu pokarẽ ha oguereko iñakãme ivaíva. Japu reheve ombyai imboriahúvape ha mba'eve oguereko'ỹvape ohundi, ojerure ramo teko joja.

8Imarangatúva katu oguereko iñakãme hekópe guáva, ha upévape oñemohatã.

Upe he'íva kuña saraki rehe

9Peẽ kuña, pejepy'apy'ỹva mba'evére, pehendu ko ha'étava peẽme. Kuña peikóva kyhyje'ỹre, pejapysaka che ñe'ẽre.

10Ko'ágã peiko py'a guapýpe, mbovy áño rire mínte katu peryryipáta ha napemono'õ mo'ãvéi parral.

11Peẽ pejepy'apy'ỹva mba'evére, peryrýike. Peẽ peikóva py'a guapýpe, pesusũke, pemboi pende ao ha peñemonde vosakuépe mba'e mbyasyrã.

12Pehechauka mba'e mbyasy ñu rory ha parralty rovyũ rupi.

13Ñuatĩ ha javorái opu'ãta che retãme, ha opa óga rorýpe ovy'aháre oikóva.

14Pe táva guasu opytáta ha'eño; oiko haguépe hetaite opytáta avave'ỹre. Umi korarapy jere mbarete ojeheja reíta opa árape guarã. Vúrro saite upépe ovy'áta, ha okarúta mymba kuéra.

15Ñandejára pokatu ou jeýta ore ári, ha yvy ojeiko'ỹhágui oikóta ñemitỹ renda, ha upéva iporã itevéta.

16Ojeikóta teko jojápe ha ojejapóta hekopeguáva opa upe tetã pýre.

17Teko joja omoheñóita py'a guapy, ha py'a guapýgui osẽta teko guapy ha kyhyje'ỹ opa árape guarã.

18Che retãgua oikóta oĩ'ỹháme ñorãirõ, ojekyhyje'ỹháme, ha oĩháme teko guapy.

19Ka'aguy oñemoperõ mbaitéta ha ojeitypáta yvýre táva kuéra.

20Peẽ katu pevy'áta, pende kokue he'õ porãta ha hetáta kapi'i pene rymba vúrro ha pene rymba guéipe guarã.

Isaías 33

Jerovia Ñandejára rehe

1Cháke nde, porohundiha nereñehundíriva, guasu apiha nderejeguasu apíriva! Reporohundipa rire reñehundíta, reporoguasu apipa rire rejeguasu apíta.

2Ore Jára, ore poriahurereko, nde rehe niko rojerovia. Nde rehe rojekóta opa ára, ho'a vai ramo oréve nde ore pytyvõta.

3Cháke erévo, tetã nguéra okañy, reñeñandukávo, ha'e kuéra isarambi.

4Hese kuéra ija'e'ỹva tukúicha ojepoíta hi'ári kuéra ha ho'upáta imba'eta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ñandejára opavave ári oĩ, ha'e yvágape oiko. Hekópe guáva ha teko jojágui Sión guápe omyenyhẽ,

6ha opa ára kyhyje'ỹre omoingóta chupe kuéra. Mba'e kuaa ha arandu, mba'e porã oporope'áva jejopy vaígui. Ñandejára ñembyaje, tuichaiteve mba'e.

7Ehendumi mba'éichapa osapukái ipy'a guasúva okaháre, ha mba'éichapa hasẽ ojejokuáiva py'a guapy ojerurévo!

8Umi tape rupi ndaipóri avave, ndaipóri oguatáva ñe'ẽ me'ẽ rehe oñepyrũmba. Ndaipóri oikuaaséva avavégui mba'eve.

9Yvy inandipa ha ndojeporuvéi, Líbano ka'aguy kuéra hesa'yju ha ipirupa, ñu Saróngui oiko yvy ojeiko'ỹha, iperõmba Basán ha yvyty Carmelo.

10Ñandejára he'i: “Ko'ágã añeñandukáta; ko'ágã ajechaukáta che tuichakue ha che reko mimbipápe.

11Umi mba'e pene akãme pereko ha pejapóva, kapi'i pirukue ha yty rei; tata rendýicha aipeju ha ambokusuguéta.

12Tetã nguéragui oikóta tanimbu; ñuatĩ oñekytĩvaicha tatápe okaipáta.

13Mombyry peiméva pehendu ajapo vaekue, aguĩ peiméva peikuaa che pokatu.”

14Oryryipa Siónpe mba'e vai apoha, heko añáva oñemondýi eterei, ha he'i: “Máva ore apytéguipa ikatúne oikove pe tata rendy opave'ỹva ha opa mba'e ombokusuguévape?”

15Hekópe oikóva ha añetegua he'íva, mba'eta nombyatýiva mbaretépe noñembopopeguáiva, tembiapo vai guigua nohenduséiva mba'eve, ha hesa ombotýva ohecha'ỹ haguã ivaíva,

16upéva oikóta kyhyje'ỹre, oguerekóta oñemo'ãha ita guigua óga yvatépe, tembi'u ha y oikotevẽva opa ára oguerekóta.

17Rehecha jeýta mburuvicha guasu heko mimbipápe, pe tetã rembe'y mombyry peve ojepysóta.

18Eréta, ne mandu'ávo kyhyje yma guarére: “Mamo piko oime viru oñeme'ẽva mbyatyha? Mamo piko oime mba'e pohyikue ra'ãha? Mamo piko oime óga yvate kuéra papaha?”

19Ndereiko mo'ãvéi tetãgua jejapo apytépe ku iñe'ẽ nahesakãiva ha ikatu'ỹva avave oikuaa.

20Ema'ẽ Sión rehe, táva javy'aha. Ejesareko Jerusalén rehe, táva ojeikoha kyhyje'ỹre. Ojoguáta tekoha mbaretépe, ijyvyra oñemyatãha ikatu'ỹva ojepe'a ha isã nguéra ikatu'ỹva oso.

21Upépe Ñandejára ojechauka ñandéve imimbipápe. Upépe heta oĩ ysyry ha y rape ipéva, oiko'ỹha rupi kanóa ha ygára mbarete.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22-23Umi ygára pegua yvyra puku poyvi oñeñapytĩha sã nguéra, ojerapa. Ñande rehe ija'e'ỹvagui jaipe'áta imba'eta, oguata karẽva jepe oguerekóta imba'erãva. Ñandejára hína ñane mbojovakehára ha ñande ruvicha guasu, ome'ẽva ñandéve hembiapoukapy ha ha'e ñane renohẽta jejopy vaígui.

24Avave nde'i mo'ãi: “Che rasy hína.” Ha umi upépe oikóvape ojeheja reíta hembiapo vaikue.

Isaías 34

Tetã nguéra ñembojovake

1Peñemboja tetã nguéra pehendu haguã: Pejapysaka porã tetãgua! Yvy ha opa mba'e ipype oĩva, yvy tuichakue ha opa mba'e chugui osẽva, pehendu!

2Ñandejára ipochy hína opa tetã ha iñorãirõhára ndive. Omboykéma chupe kuéra ñehundirã, ha ojejuka haguã ohejáma chupe kuéra.

3Umi te'õngue oñemombo okápe, opu'ã pe inengue ha umi yvytýre osyry tuguy.

4Kuarahy, jasy ha mbyja kuéra oiko yvy tĩmbo ramo ha kuatiáicha oñembyapakua yvága. Mbyja kuéra ho'apáta okuiháicha parral ha ígo rogue piru.

5Péina che kyse puku oka'úvaicha yvágagui oguejýta Edom ári, che ha'émava oñehundi ete haguã.

6Che kyse puku tuguýgui henyhẽ, kyrakuépe oñemonamba, ovecha ha kavara mácho ruguy ha pitikiri'ĩ kyra kuéicha, che ajapógui mymbajuka Bosrápe, jejuka guasu Edómpe.

7Tóro saite rangue ho'áta pe tetã ha tóro rangue tetãgua py'a guasu. Pe yvy, tuguýpe oka'úta ha kyra kuépe oñemonáta.

8Ha'égui ñemyengovia ára Ñandejárape guarã, ñemyengovia áño Sión Mo'ãhára peguarã.

9Hi'ysyry kuéragui oikóta vléke, ijyvy timbógui asúfre, ha ijyvy hendýta vlékeicha,

10ára ha pyhare ogue'ỹtava, ha opa ára hatatĩva. Upépe ndojeiko mo'ãi maramove, upe rupi ndojehasa mo'ãi araka'eve.

11Hese oñemomba'éta kavure'i ha suinda, upépe oikóta urukure'a ha yryvu. Ñandejára hi'ári oipysóta sarambikue ha mba'eve'ỹ.

12Mburuvicha kuéra nomoĩ mo'ã véima avavépe mburuvicha guasúrõ ha mburuvicha guasu kuéra ojejukapáta.

13Hóga guasu kuérape okakuaáta karaguata, hóga mbarete kuérape, pyno ha ñuatĩ. Oikóta chugui kuéra aguara'i rekoha ha ñandu guasu raity,

14upépe oñembyatýta jaguarete'i ha aguara guasu, upépe aña nguéra oñohenóita ha upépe avei karai pyhare opytu'úta ha upépe ovy'áta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Upépe mbói kuéra ikuára oguerekóta, ombo'a ha ombojáta hupi'a. Taguato kuéra avei upépe oñembyatýta, oñondive mácho ha kuña.

16Peipyguara Ñandejára kuatia ha pemoñe'ẽ. Peteĩ jepe umi mymba naipore'ỹi, ndaipóri iñirũ'ỹre opytáva, péicha he'i haguére Ñandejára ha ha'e voi chupe kuéra ombyaty.

17Ha'ete chupe kuéra pe yvy omboja'o, ha peteĩ-teĩ hendaguãme omoĩ. Ha'e kuéra oguerekóta imba'erã opa árape guarã, upépe oikóta ára pave'ỹ meve.

Isaías 35

Tetãgua ou jey Siónpe

1Tahory yvy ojeiko'ỹha ha yvy iñapekãmbáva, tovy'a ha ta ipoty yvy perõ!

2Tahenyhẽ yvotýgui, tahory, tosapukái vy'águi! Chupe oñeme'ẽ Líbano reko mimbi, Carmelo ha Sarón reko jegua. Maymáva ohecháta Ñandejára imimbipápe, Tupãme ohecháta ijajaipápe.

3Pemombarete ikangývape, pemokyre'ỹ ikane'õvape.

4Peje ojepy'apývape: “Néike, ani pekyhyje! Ápe oĩ pene Tupã, ou omyengoviávo pende rehe ija'e'ỹvape ou pende pe'ávo jejopy vaígui.”

5Upérõ umi ohecha'ỹva ohecháta, ha umi ohendu'ỹva ohendúta.

6Upérõ ijapáva, guasúicha oñaníta ha iñe'ẽngúva vy'águi osapukáita, hetátagui pe y yvy ojeiko'ỹháme ha y osyry hatãva yvy perõme.

7Yvy ndahi'ýivagui ojapóta y renda ha yvy ijyuhéivape ombohetáta yvu. Aguara'i rekohágui, oikóta takuaraty ha pirity.

8Upépe oĩta peteĩ tape oñembohératava “Tape marangatu”. Upe rupi ndoguata mo'ãi heko ky'áva ha itavýva ndoiko mo'ãi.

9-10Ndaipóri mo'ãi upépe jaguarete, ha ndoike mo'ãi tymba saite. Upe rupi oguatáta umi oguenohẽ vaekue jejopy vaígui Ñandejára, ha oikéta Siónpe purahéi ha vy'a pópe. Vy'a ha tory omoirũta chupe kuéra, ha mombyry opytáta pyahẽ ha vy'a'ỹ.

Isaías 36

Senaquerib ondyry Judá rehe
(2 R 18.13-37; 2 Cr 32.1-19)

1Áño 14 oisãmbyhy haguépe Ezequías, Asiria ruvicha guasu Senaquerib, ondyry opa Judá pegua táva oñemombaretéva rehe ha oñemomba'e hese kuéra.

2Laquis guive omondo Jerusalénpe peteĩ mburuvicha heta ñorãirõhára reheve mburuvicha guasu Ezequías rendápe. Ha opyta pe y rape oúva yno'õ yvatevegua ykére, tape ohóvape Ao Joheiha ñúme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Upépe osẽ hikuái huguãitĩvo: mburuvicha guasu róga rerekua Eliaquim, Hilquías ra'y
Sebná ha kuatia kuéra rerekua, ha mburuvicha guasu moirũha Asaf ra'y.

4Upe Asiria pegua mburuvicha he'i chupe kuéra: —Peje Ezequíaspe kóicha he'iha
Asiria ruvicha guasu: ‘Mba'ére piko rejerovia eterei nde jehe?

5Nde piko reimo'ã juru he'ẽ ikatuha ñambojoja teko katupyry, ha mba'e kuaa ñorãirõrã
rehegua? Mávare piko reimo'ã rejeko repu'ã haguã che rehe?

6Ahecha rejekoha Egipto rehe. Cháke Egipto niko takuapi ojekámava. Ha oimérõ hese
ojekóva, oikutúta chupe ipópe ha ojasuríta hese. Péichako hína Egipto ruvicha guasu
Faraón opa umi hese ojekóvape guarã.

7Ha ere ramo chéve: Ore rojerovia Tupã ore Járare, mañei piko Ezequías ndoipe'ái ra'e
umi ha'e oñemomorãha, ha umi Tupã altar, ha he'i Judá ha Jerusalén guápe omomorã
haguã chupe peteĩ altar añópente?

8Ame'ẽ ramo ndéve 2.000 kavaju Asiria ruvicha guasu rérape, cháke nderejuhúi
chéne hi'ári guarã.

9Nde ndaikatúi remboguevi michĩvévape jepe asírio ruvicha kuéra apytégui, ha piko
rehupytýta Egipto guágui kavaju kuéra ha hi'ári guarã?

10Hi'arietegua, nde piko reimo'ã che aju hague andyrývo pende rehe ha ahundívo pene
retã, ajeko'ỹre Ñandejára rehe? Ha'e hína upe he'i vaekue chéve andyry haguã pende
rehe ha pohundi!’

11Eliaquim, Sebná ha joa he'i Asiria pegua mburuvichápe: —Eñe'ẽna oréve araméope,
oréko upéva roikuaa. Ani reñe'ẽ hebréo umi korarapy jere ári oĩva oikuaa'ỹ haguã.

12Upe Asiria pegua mburuvicha katu he'i: —Ndaha'éi nde ruvichápe ha ndaha'éi
peẽme ave Asiria ruvicha guasu he'i hague chéve ha'e haguã ko'ã mba'e. Umi korarapy
jere ári oĩvape uvei. Ha'e kuéra niko peẽicha, ho'úta avei hepoti ha hoy'úta ity.

13Upérõ pe mburuvicha oñembo'y ha he'i hatã hebréope: —Pehendúke ko he'ikáva
peẽme mburuvicha guasu Asiria pegua:

14‘Ani perovia pe Ezequías he'íva. Ha'e ndaikatu mo'ãi pende pe'a jejopy
vaígui.’15Ezequías oipota ramo pejerovia Ñandejára rehe he'ívo peẽme: ‘Ñandejára
ñande pe'áta katuete ko ivaívagui. Ha'e ndoheja mo'ãi ko táva ho'a Asiria ruvicha
guasu po guýpe’,

16ani pehendu chupe. Asiria ruvicha guasu che mbou ha'évo peẽme oikeseha
jekupytýpe pene ndive. Peñemoĩnte haguã ipópe, ha péicha ramo, maymáva ikatúta
ho'u iparralty ha hi'igotýgui, ha hoy'úta ijykua teégui.

17Upéi pende reraháta peteĩ tetãme ko pene mba'évaichagua, oĩháme trigoty ha
parralty pejapo haguã mbuja ha kaguy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ezequías he'i ramo peẽme Ñandejára pende pe'ataha ivaívagui, ani perovia chupe. Oĩ nga'u piko peteĩ, umi tetã tupã nguéra ikatu vaekue oipe'a hetãme Asiria ruvicha guasu poguýgui?

19Mamo piko oime Hamat ha Arpad tupã nguéra? Mamo piko oime Sefarvaim tupã nguéra? Ikatu nga'u piko oipe'a ra'e Samaríape Asiria poguýgui?

20Máva piko umi tetã tupã nguéra apytégui ikatu ra'e oipe'a hetãme Asiria ruvicha guasu poguýgui? Mba'ére piko peimo'ã ikatutaha Ñandejára oipe'a ipoguýgui Jerusalén?

21Ha'e kuéra okirirĩ ha mba'eve nde'íri chupe, mburuvicha guasu he'i haguére ani haguã he'i chupe mba'eve.

22Upérõ, mburuvicha guasu róga rerekua Eliaquim, mba'e haihára Sebná ha mburuvicha guasu moirũha joa omondoro ijao ñembyasýgui ha oho omombe'úvo mburuvicha guasu Ezequíaspe umi he'i vaekue Asiria pegua ruvicha.

Isaías 37

Ezequías ojerure pytyvõ Isaíaspe

(2 R 19.1-37; 2 Cr 32.20-23)

1Ohendúvo ko mba'e, mburuvicha guasu Ezequías omondoro ijao. Oñemonde ao vosakuépe ñembyasýgui ha oho tupaópe.

2Ha omondo mburuvicha guasu róga rerekua Eliaquímpe, mba'e haihára Sebná ha umi pa'i itujavévape, ñembyasýgui oñemondéva avei ao vosakuépe, he'i haguã maranduhára Isaías Amós ra'ýpe:

3Kóicha he'i Ezequías: “Kóva ko ára hína jepy'apy, ñembyepoti ha ñemotĩ ára. Roime kuña imemby pota vaicha, ha kangýgui ikatu'ỹva imemby.

4Hánga'u Tupã nde Jára ohendu ra'e umi mba'e he'i vaekue mburuvicha oúva Asíriagui, ijára Asiria ruvicha guasu rembijokuái, oñe'ẽ reitýva Tupã oikovévape! Hánga'u ombyepoti chupe opa umi mba'ére. Oime vaerã niko Tupã nde Jára voi ohendu ra'e! Eñembo'e kena umi opytáva rehe gueteri.”

5Mburuvicha guasu Ezequías rembijokuái kuéra oho Isaías rendápe,

6ha ha'e he'i chupe kuéra: “Peje pende ruvichápe: ‘Péicha he'i Ñandejára: Ani rekyhyje che apo'i haguére Asiria ruvicha guasu rembiguái kuéra.

7Che voi amoguahẽta ijapysápe ñe'ẽ ngururu ha upéva ohendúvo oho jeýta hetãme. Ha che voi ahatapyñáta ojejuka haguã upépe.’”

8Pe asírio ruvicha oikuaa mburuvicha guasu Asiria pegua oho hague táva Láquisgui. Upémarõ osẽ oho Jerusaléngui, ha ojuhu Asiria ruvicha guasúpe ondyry jave Libná rehe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Upépe Asiria ruvicha guasu ohendu Tirhaca, Etiopía ruvicha guasu, ouha hína chupe
ñorãirõhára aty guasu reheve. Asiria ruvicha guasu omondo jey hembijokuái Judá
ruvicha guasu Ezequías rendápe he'ikávo chupe:

10“Ne Tupã, nde rejeroviaha, he'i ndéve Jerusalén ndo'a mo'ãiha che pópe; aníke
rerovia cháke ne mbotavy hína.

11Rehendúmane ra'e mba'épa ojapo Asiria ruvicha guasu kuéra opa umi tetã ohundise
vaekuére. Ha piko nde rehe nda che pu'aka mo'ãi?

12Umi che ypykue ohundi vaekue hetã Gozán, Harán, Résef, ha upéi ave umi Bet-
Edén guápe, oiko vaekue Telasárpe. Umíva umi tetã tupã nga'u piko ikatu ra'e ojoko
ani haguã umi hetã oñehundi?

13Mamo piko oime umi Hamat, Arpad, Sefarvaim, Hená ha Ivá ruvicha guasu kuéra?”

14Ezequías oipyhy upe kuatiañe'ẽ umi tembijokuái oguerúva, ha ohecha mba'épa he'i.
Upéi oho tupaópe, oipyso upe kuatiañe'ẽ Ñandejára renondépe,

15ha oñembo'e kóicha:

16“Tupã Israel Jára ipu'akapáva, keruvim ári reguapýva, ndénte hína opa tetã yvy
arigua Tupã. Nde rejapo vaekue yvága ha yvy.

17Ejapysaka ore Jára. Ema'ẽ ha ehendu mba'épa he'ika chéve Senaquerib. Opa umi
mba'e he'ívape niko nde rehénte ojahéi, Tupã reikovéva.

18Añetéko hína, ore Jára, umi Asiria ruvicha guasu ohundi hague opa umi tetã, ha
ijyvy.

19Ha'e kuéra omombo tatápe itupã nguéra, ndaha'éiva voi tupã, yvypóra rembiapokue
uvei, ojapo vaekue yvyra ha ita pehẽnguéguinte. Upévare oñehundi.

20Ha ko'ágã, Tupã ore Jára, ore pe'a ipógui nde pu'aka rupi, toikuaa tetã nguéra yvy
arigua, ne ñoiteha, ore Jára, pe Tupã añetegua!”

21Upérõ, Isaías, Amós ra'y, he'ika Ezequíaspe: “Kóicha he'i Tupã Israel Jára:
‘Reñembo'e niko chéve Asiria ruvicha guasu Senaquerib rehe.’”

22Ko'ãva hína umi mba'e Ñandejára he'i vaekue Asiria ruvicha guasúre: “Nde apo'i ha
oñembohory nde rehe kuñataĩ Sión. Nde atukupépe, Jerusalén oñakã mbovava nde
rehe.

23Mávape piko reapo'i ha reñe'ẽ reity ra'e? Mávape piko resapukái ha rema'ẽ hatã hese
ra'e? Imarangatúva Israelguáre!

24Ne rembijokuái kuéra rupi reñe'ẽ reity Ñandejárape, ha ere vaekue: ‘Che kárro
ñorãirõrã hetaite reheve ajupi umi yvyty ru'ãme, pe Líbano ijyvatevehápe. Aikytĩ umi
kuri'y ijyvatevéva ha umi iporãvéva. Ahupyty umi hu'ã ijyvatevéva ha umi ka'aguy
yvotytýpe ojoguáva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Tetã mombyry rupi ajo'o ykua ha hay'u chugui, ha che pýpe ambohypa ysyry kuéra Egipto pegua.

26Ha ndereikuaái piko ra'e che, opa mba'e Jaraha? Che upe ha'e vaekue opa ko'ã mba'e oiko haguã? Ymaite guive arekóva che akãme, ha ko'ágã péina ajapo. Upéicha rupi nde rejapo yty apy umi táva mbaretévagui.'

27Umi upepegua ikangypáva, kyhyjégui oryrýi ha itĩndýva, ojogua umi ñumegua kapi'ipe, kapi'ipe ha ka'avo óga pepo ári okakuaáva, kuarahy resẽ guiogua yvytu aku ombopirúva.

28Aikuaa nde rapykuere ha opa mba'e rejapóva; aikuaa nde pochy hague che rehe.

29Ha aikuaágui nde pochy rendyha ha ne tĩ atãgui, ne tĩ rehe amoĩta che ty'ãi, nde juru rehe amoĩta juruka ha romondo jeýta pe tape reju hague rupi."

30Upérõ Isaías he'i Ezequíaspe: "Kóvata mba'e rechaukaha peẽme: Ko áño kóvape pe'úta mba'e ra'ĩy ho'a vaekue ha heñói jeývagui, pe áño oúvape, umi ijehegui rei heñóivagui, pe áño mbohapyhápe katu peñemitỹ ha pemono'õ. Peñotỹ parral ha pe'u hi'a.

31Umi Judagua opytáva hapo ha hi'a jeýta.

32Peteĩ hembyremi opytátagui Jerusalénpe ha yvyty Siónpe. Ñandejára ipu'akapáva upéva ojapóta, ohayhu rendýgui chupe kuéra."

33Upévare kóicha he'i Ñandejára Asiria ruvicha guasúre: "Ha'e ndoike mo'ãi ko távape, peteĩ hu'ýnte jepe ndopoi mo'ãi hese. Nondyry mo'ãi hese tete mo'ãha ipópe ha nomboja mo'ãi ikorarapy jerére yvy pu'ã.

34Oho jeýta upe tape ou hague rupi, oike'ỹre ko távape. Che, opa mba'e Jára, ame'ẽ che ñe'ẽ.

35Che amo'ãta ko távape ivaívagui, che rembiguái David ha che rehehápe voi."

36Ha Ñandejára remimbou oho asírio kuéra rekohápe ha upépe ojuka 185.000 kuimba'épe; upe ára ambuépe iko'ẽ joa he'õngue.

37Upémarõ, Asiria ruvicha guasu Senaquerib, omopu'ã hekoha ha ojevy Nínivepe.

38Ha peteĩ jey, omomba'e guasu jave hína itupã gua'u Nisrócpe, itupaópe, ita'ýra kuéra Adramélec ha Sarézer, oguahẽ ha ojuka chupe. Upéi oho okañy hikuái yvyty Ararat rupi. Ha hendaguépe opyta oisãmbyhy ita'ýra Esarhadón.

Isaías 38

Ezequías hasy ha okuera jey
(2 R 20.1-11; 2 Cr 32.24-26)

1Umi árape Ezequías hasy ete. Maranduhára Isaías Amós ra'y oho oñandúvo chupe ha he'i: —He'ika ndéve Ñandejára: 'Ere ne ñe'ẽ paha nde róga guápe, cháke remanóta hína. Nderekuera mo'ã véima.'

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[2]Ezequías oñembojere oma'ẽ ogyke gotyo ha oñembo'e kóicha Ñandejárape:

[3]“Che Jára ne mandu'a kena aiko hague nde rape rupi añetehápe ha che py'aite guive, ajapóvo upe reipotáva.” Ha Ezequías hasẽ soro.

[4]Ñandejára he'i Isaíaspe

[5]oho haguã he'i Ezequíaspe: “Tupã, nde ru ypykue David Jára, he'i: ‘Ahendu ne ñembo'e ha ahecha nde resay. Ambopukuvéta 15 áño nde rekove.

[6]Roipe'áta ndéve, ha Jerusalén guápe avei, Asiria ruvicha guasu pógui. Che añangarekóta ko távare.”

[22]Ezequías oporandu: —Mba'éicha piko aikuaáta ikatuha aha tupaópe?

[7]Isaías he'i chupe: —Kóvata hína mba'e rechaukaha Ñandejára ojapotaha pe he'i vaekue ndéve:

[8]Upe reloj kuarahy Ahaz ojapouka vaekuépe, amboguevíta 10 grádo pe kuarahy'ã oguejýma vaekue. Ha kuarahy'ã oguevi upe relójpe umi 10 grádo oguejy vaekue.

[21]Upéi he'i Isaías: “Peru mbaipy ígo, pemoĩ mburuvicha guasu ai rehe ha okueráta.”

[9]Judá ruvicha guasu Ezequías okuerávo imba'asýgui ohai kóicha:

[10]Che ha'e kuri che jupe, che rekove hi'aju jave aha vaerã. Añemondo omanóva retãme, ojepe'a che hegui umi ára hembýva gueteri chéve.

[11]Che ha'e kuri che jupe, ndahecha mo'ãvéi Ñandejárape ko yvy ári. Ndahecha mo'ãvéi avavépe ko yvy ári.

[12]Ojehupi che róga vakapi ha ojereraha che hegui ovecha rerekua róga vakapícha. Che rekove ojogua peteĩ poyvi ojepyaháva ha oñekytĩ chugui henimbo. Ára ha pyharépe che mbohasa asy.

[13]Asapukái rasy pyhare pukukue, peteĩ jaguarete omyangu'i ramo guáicha che kãngue. Ára ha pyharépe che mbohasa asy.

[14]Mbyju'ícha añe'ẽ jerutícha che pyahẽ. Che resa cha'ĩmba yvágare ama'ẽgui. Che Jára, ajejopy vaíko. Che mombaretemína!

[15]Ha mba'e piko ha'éta chupe? Ha'e voi niko pe ojapóva hína! Aikóta opa rupi rei aikove aja, che renyhẽta py'a rógui.

[16]Umi Ñandejára omo'ãvape oikovéta ha umíva ndive aikovéta che. Nde che mongueráta ha che moingove jeýta.

[17]Che py'arohágui, ko'ágã che py'a guapy, rejoko haguére che rekove yvykua nandi renondépe, ha remombo nde atukupépe opa che angaipa.

[18]Umi oĩva omanóva retãme na ne momorãi, umi omano vaekue na nde rerohorýi. Umi oguejy vaekue yvykuápe ndaikatuvéi oha'arõ mba'eve nde reko jeroviahágui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Umi oikovéva mante ikatu nde rerohory ajapoháicha che ko árape. Túva kuéra omombe'u ta'ýra kuérape nde reko jeroviaha.

20Nde che pe'a haguére ivaívagui, che Jára, rombopúne ore árpa roikove aja pukukue ore Jára rógape.

Isaías 39

Babilonia ruvicha guasu remimbou

(2 R 20.12-19; 2 Cr 32.27-31)

1Umiha árape, Babilonia ruvicha guasu Merodac-Baladán, Baladán ra'y, ohendu Ezequías hasyha. Ha omondo hendápe hembijokuái, kuatia ñe'ẽ ha jopói reheve, oikuaávo okueráma hague imba'asýgui.

2Ezequías ovy'a hendápe oguahẽ haguére hikuái. Upépe ohechauka chupe kuéra umi pláta, óro, mba'e ryakuã porã, ñandyry poravo pyre, ha umi hi'árma kuéra oguerekóva iñongatupy peteĩ kotýpe. Opa mba'e oĩva hóga guasúpe ha hetãpýre ohechauka chupe kuéra.

3Upérõ, maranduhára Isaías oho mburuvicha guasu Ezequías rendápe ha oporandu chupe: —Moõgui piko ou umi karai, ha mba'éiko he'i ndéve hikuái? Ezequías he'i chupe kuéra: —Ou tetã mombyrýgui, aipo Babilóniagui.

4Isaías oporanduve chupe: —Ha mba'éiko ohecha hikuái nde róga guasúpe? Ezequías he'i: —Ohecha paite hikuái ápe oĩva. Ndaipóri mba'eve iñongatupy arekóva, ahechauka'ỹva chupe kuéra.

5Upépe, Isaías he'i Ezequíaspe: —Ehendu ko he'ikáva ndéve Ñandejára ipu'akapáva:

6‘Oúta hína ára, ha upévo opa mba'e nde róga guasúpe oĩva, ha opa umi mba'e nde ru ypykue kuéra ombyaty vaekue ko'agãite peve, ojereraháta Babilóniape. Mba'eve ndopyta mo'ãi ko'ápe.

7Ha nde ra'y kuéra apytégui jepe oĩta ojereraháva Babilóniape. Ha upépe oñeha'ỹi'óta ha oikóta tembiguái ramo mburuvicha guasu rógape.’

8Ezequías he'i ipy'a pýpe: ‘ko che aikove ajánte jepe jaikove ramo py'a guapy ha kyhyje'ỹme niko iporã’. Ha upépe he'i Isaíaspe: —Ahecháko iporãitereiha upe marandu rerúva chéve Ñandejáragui.

Isaías 40

Ñandejára ombovy'a jeýta Jerusalénpe

1Tupã he'i: “Pembovy'a, pembovy'a che retã guápe.

2Peñe'ẽ pende py'aite guive Jerusalénpe ha peje chupe opamaha itembiguái reko, omyengoviapamaha hembiapo vaikuére, ohupytýma hague Ñandejáragui ñenupã jo'a opa iñangaipáre.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Oĩ peteĩ osapukáiva: “Pembosako'i Ñandejárape haperã yvy ojeiko'ỹháme, pejapo yvy perõme tape po'i ñane Tupãme guarã.

4Pemyenyhẽ umi ipyko'ẽha, pemboguejy yvyty ha yvy pu'ã. Pejapo yvyty pa'ũgui ñu ojoja paitéva.

5Upérõ Ñandejára ohechaukáta heko mimbipa ha upéva ohecháta opa yvypóra oñondive. Ñandejára voi upéicha he'i.”

6Oĩ he'íva: “Ere hatã”, ha che ha'e: “Mba'e piko ha'e vaerã?” “Opa yvypóra kapi'ícha, ha yvoty ñúicha hekove.

7Pe kapi'i ipiru, haviru pe yvoty Ñandejára oipeju ramo hi'ári. Yvypóra niko añete ku kapi'ícha.

8Pe kapi'i ipiru, haviru pe yvoty, Tupã ñe'ẽ katu opyta opa árape guarã.”

9Ejupi yvyty yvatépe, nde, reraháva Siónpe marandu porã. Hatã esapukái, nde, reraháva marandu porã Jerusalénpe. Esapukái kyhyje'ỹre, ere Judá pegua táva kuérape: “Péina upépe ne Tupã!”

10Oguahẽma Ñandejára ipokatu reheve ha pyapy mbaretépe opa mba'e ipo guýpe omoĩ. Ogueru hendive hetãgua oguenohẽ vaekue jejopy vaígui.

11Ovecha rerekuáicha ogueraha ijovecha kuéra omongarúvo, ohupi umi ovecha ra'y, ogueraha ijyva ári ha oñangareko ovecha imemby ramóvare.

Tupã Israel Jára tuichapa

12Máva piko oha'ã ra'e umi yguasu ipo pytépe, térã ikuãme yvága pukukue ha ipekue? Máva piko omoĩ ra'e mba'e ra'ãháme yvy arigua yvy? Máva piko oha'ã ra'e yvyty kuéra, ha yvy pu'ã nguéra?

13Máva piko he'i ra'e Ñandejárape, pe ikatúva ojapo térã oheko mbo'e ra'e chupe?

14Mávape piko oporandu ra'e oikuaa haguã mba'éicha vaerãpa, ohechauka haguã chupe hekópe guáva rape, ombo'e haguã chupe mba'e kuaa, ohechauka haguã chupe arandu rape?

15Chupe guarã tetã nguéra, peteĩ y tyky hyrúgui ho'áva, térã peteĩ yvy ra'ỹi mba'e pohýi ra'ãháme. Opa tetã yguasu rupi oĩva, peteĩ yvyku'i ra'ỹinte.

16Líbano ndohupytýi jepe'arã ha mymba kuéra upepegua, mymbahapyrã.

17Opa tetã, henondépe ndaha'éi ramo guáicha mba'eve, chupe guarã naiporãi mba'everã.

18Mávarepa pembojojáta Tupãme? Mba'eichagua ta'ãngápa pemoĩta hendaguépe?

19Ta'ãnga apoha omboyku ta'ãngarã, mba'e jegua apoha ombyape óro ha ojapo chupe jeguaka ajurigua sã pláta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Pe oikuave'ẽtava mboriahu kuave'ẽ, oiporavo yvyra ituju'ỹva ha oheka ta'ãnga apoha ha'evéva, ojapo haguã chupe ta'ãnga ovava'ỹtava.

21Ndapeikuaái nga'u piko? Araka'eve piko napehendúi? Noñemombe'úi piko peẽme iñepyrũha guive? Ndoikéi piko pene akãme mba'éichapa oiko ra'e ko yvy?

22Ha'e oguapy ko arapy ári ha upe guive yvypóra tukúpe ojogua. Ha'e yvága ahojáicha oipyso, ojeiko haguã iguýpe.

23Ha'e ohundi mburuvicha guasu kuérape ha yvy arigua sãmbyhyhárape.

24Ojogua yvyra ra'y ramónte oñeñotỹva, hapo ramo guarã ha'e oipeju hi'ári kuéra ha ipiru, ha yvytu ratã kapi'i pirukuéicha ogueraha.

25Tupã Imarangatúva oporandu: Mávare piko che mbojojáta, añembojoja haguã hese?

26Pejesaupi ha pema'ẽ. Máva piko umi mba'e apohare? Pe he'íva peteĩ-teĩme hembiaporã ha héra rupi ohenói. Ha'e ipokatu ha ipu'aka mbarete rupi ndaipóri ou'ỹva ijapytépe kuéra.

27Mba'ére piko ere, Jacob, ha ere jey nde Israel: “Ñandejára nda che recha kuaái. Tupã mba'eve ndoikuaaséi che hegui?”

28Ndereikuaái nga'u piko? Araka'eve piko nerehendúi Tupãha, opa ára Ñandejára? Ha'e ojapo ko yvy tuichakue, ndaijuku'ái, naikane'õi, iñarandu ndaijapýrai.

29Ha'e omokyre'ỹ ikane'õvape, ikangývape omombarete.

30Mitã rusu jepe ijuku'a ha ikane'õne, karia'y oñepysãnga ha ho'áne,

31ojeroviáva Ñandejárare katu ikyre'ỹ jeýne ha taguatóicha ovevéne. Ijuku'a'ỹre oñaníne ha oguatáne ikane'õ'ỹre.

Isaías 41

Israel osẽta jejopy vaígui

1“Pekirirĩ che renondépe, tetã nguéra, yguasu mboypyrigua ha peñemokyre'ỹ! Peñemboja ha ñañemongeta, peju ñañombojovake.

2Máva piko pe omopu'ãva kuarahy resẽ guio upe kuimba'épe opavave rehe ipu'akáva ñorãirõme? Máva piko pe omoĩva ipópe tetã nguéra ha mburuvicha guasu kuérape ipo guýpe, ikyse pukúpe omyangu'i ha ihu'ýpe omboveve haguã ñana piru kuéicha chupe kuéra?

3Ha'e omuña chupe kuéra kyhyje'ỹre, nopyrũi ramo guáicha ko yvýre.

4Máva piko pe omongu'e ha ojapóva upéva? Máva piko pe ohenóiva ñemoñare kuérape iñepyrũha guive? Che, opa mba'e Jára hína, upe tenondegua ha tapykuegua.

5Yguasu mboypyrigua ohecha ha okyhyje, yvy mombyrygua oryryipa, oñembojáma, oguahẽma.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha'e kuéra oñopytyvõ ha he'i hikuái ojupe: “Néike!”

7Ta'ãnga mboykuha omokyre'ỹ mba'e jegua apohápe, ha martíllo poruha júnke mbotahápe, he'ívo: “Oja porã ojuehe!” Upéi pe ta'ãnga oñemombyta clávope ani haguã oku'e.

8Nde katu Israel, che rembiguái, Jacob che rembiporavo, Abraham che irũ tee ñemoñare.

9Roguenohẽ vaekue yvy apýra guive, rohenói umi mombyryvehágui ha ndéve ha'e vaekue: “Nde hína che rembiguái, che roiporavo ha noromboykéi.

10Ani rekyhyje, che aime ne ndive. Ani rejepy'apy, che hína ne Tupã. Che romokyre'ỹ ha roipytyvõ, che rojoko che pyapy mbaretépe.

11Oñemotĩta ha itĩndýta opytávo umi nde rehe ipochy vaekue, mba'eve'ỹrõ guáicha oguetéta umi nde rehe oñemoĩva.

12Rehekáta ha nderejuhu mo'ãvéi umi nde rehe oñemoĩsévape. Ha'éta mba'eve'ỹrõ guáicha, mba'evete asy voi, umi oñorãirõva ne ndive

13Che, Tupã nde Jára, roguerekógui che po akatúpe ha ha'e ndéve: “Ani rekyhyje, aju roipytyvõvo.”

14Israel, Jacob retã, ne michĩ ha ne kangy ramo jepe, ani rekyhyje, che roipytyvõ. Che, Tupã Israelgua Imarangatúva, upe roipe'áva ivaívagui.

15Ajapóta nde hegui mba'e ra'ỹi jykyiha, hãimbe jovái, ipyahu ha oñehãimbe'e porãva. Rejykýi ha remyangu'íta yvyty kuéra ha yvy pu'ã nguéra rehejáta kapi'i piru kuéicha.

16Repoíta yvytúre ha yvytu oguerovevéta, yvytu ratã omosarambíta. Upérõ revy'áta ipy'a porãgui Ñandejára, Tupã Israelgua Imarangatúva ha'éta nde jeroviaha.

17Imboriahu ha mba'eve oguereko'ỹva oiko y rekávo ha ndojuhúi. Ikũ avevopa ijyuhéigui. Che, opa mba'e Jára katu, hese añangarekóta, Che, Tupã Israel Jára, ndaheja mo'ãi chupe kuéra.

18Y ambosyrýta umi yvyty perõme ha yvueta umi ñu rupi amoĩta. Yvy ojeiko'ỹhágui ajapóta y renda ha yvy apekãgui anohẽta ysyry.

19Yvy ojeiko'ỹháme amoĩta kuri'y, jukeri ha olivoty, ha yvy perõme amoheñóita kuri'y opaichagua,

20ikatu haguã opavave ohecha ha oikuaa, hese oñamindu'u ha ipahápe ohecha kuaa, Che, opa mba'e Jára, upe Israelgua Imarangatúva, ajapo hague ko'ã mba'e che pokatúpe

Ñandejára oñemoĩ tupã gua'u kuérare

21Ñandejára, Jacob ruvicha guasu, he'i: Peju mbojovakehápe, peñe'ẽ pende jehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Peñemboja pemombe'u pe ojehútava, ha mba'épa he'ise pe ojehu vaekue. Pejemi torohendu. Pemombe'u pe ojehútava, roikuaa haguã mba'épepa opáta.

23Peje mba'épa oikóta upe rire, roikuaa haguã peẽha tupã. Pejapo pejaposéva, iporã térã ivaíva, ore mongyhyje haguã.

24Peẽ katu ndaha'éi voi mba'eve ha pene rembiapokue mba'eveténte avei! Ha umi pene momba'éva tekove jaheipy hína.

25Che amopu'ã chupe yvate gotyo guio, ha oúma, kuarahy resẽ guio ahenói chupe héra rupi. Tujúicha opyrũ, sãmbyhyhára kuérare opyrũháicha tujúre adóve apoha.

26Mávapa omomarandu ra'e kóva iñepyrũha guive ikatu haguã jaikuaa? Térã omombe'u ra'e yma guivéma, ja'e haguã: “Upéicha ko hína”? Avave peẽva nomombe'úi ha avave nohendúi peje ramo mba'eve.

27Che raẽvete ha'e Siónpe: “Ápe oĩ hikuái! Kóina ápe hína!” Ha amondo Jerusalénpe ñe'ẽ rerahaha.

28Ama'ẽ tupã nguéra apytépe ha ndaipóri avave oporombo'éva, ikatu haguã aporandu ha ahendu upe he'íva.

29Péina upépe hikuái! Ha'e kuéra ndaha'éi mba'eve, hembiapokue ndaha'éi mba'evete asy. Ta'ãnga nandi reínte hína umíva!

Isaías 42

Ñandejára rembiguái

1“Kóina ápe che rembiguái, che amo'ãva, che rembiporavo che mbovy'áva. Ipype amoĩ che espíritu ogueraha haguã teko joja opa tetãme.

2Ndosapukái mo'ãi, ndoporoja'o mo'ãi, nohenduka mo'ãi iñe'ẽ okaháre,

3nomopẽ mo'ãi takuapi ojepepýmava, nombogue mo'ãi tataindy hendy'ímava. Ojapóta hekoitépe upe heko jojáva.

4Ndopytu'u mo'ãi ha naikangy mo'ãi omoĩ meve yvy ári teko joja. Tetã mombyrygua ojapysakáta hemimbo'ére.

5Péicha he'i Tupã Ñandejára ojapo ha oipyso vaekue yvága, ojapo vaekue yvy ha opa mba'e chugui osẽva, omopytuhẽva opa yvypóra pype oikóvape:

6Che, nde Jára, rohenói ha rogueraha nde pógui, nde rupi amoĩ haguã teko joja. Che rohenói aipotágui rehechauka che ñe'ẽ me'ẽ yvypóra kuérape ha resape tetã nguérape.

7Rehesape'a haguã ohecha'ỹvape, renohẽ haguã jepokuahágui umi oikóvape iñapytĩmby ha koty ypytũgui umi pytũmbýpe oikóvape.

8Che, opa mba'e Jára. Upéva hína che réra, ha ndaheja mo'ãi che reko mimbipa avavéicha guápe, térã oñemomba'e guasu che rendaguépe ta'ãnga kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Oikóma opa mba'e ha'e vaekue oikotaha, ha ko'ágã ha'e oikotaha mba'e ipyahúva. Ha'e peẽme ojehu mboyve.”

Tupã ojererohory oporope'águi ivaívagui

10Pepurahéi Ñandejárape purahéi pyahu, pepurahéi chupe mombyry-mbyryvégui, ta hyapu yguasu ha opa ipype oĩva, umi yguasu mboypyrupi oikóva.

11Tosapukái yvy ojeiko'ỹha ha itáva kuéra, umi ñu oikoháp̃e Cedargua, topurahéi vy'águi umi Sélape oikóva, tohenduka iñe'ẽ yvyty ru'ã guive.

12Tojererohory Ñandejára, toñemomba'e yguasu mboypyrigua tetã nguérape.

13Ñandejára ondyry kuimba'e py'a guasúicha, ikyre'ỹ ñorãirõháraicha, osapukái ñorãirõrã, sapukái soro ohenduka, hese ija'e'ỹvare ojepoi kyhyje'ỹre.

14Ñandejára he'i: Are apyta kirirĩháme, akirirĩ ha ajejoko. Ko'ágã imembýta vaicha asapukái, che pyahẽ, che juku'a.

15Ahundíta yvyty ha opaichagua yvy pu'ã ha ambopirupáta hovyũva. Ysyrýgui ajapóta yvy ojeiko'ỹha, ha umi yno'õ ambohypáta.

16Tape oikuaa'ỹva rupi ohecha'ỹvape araháta, pytũgui ajapóta ára sakã henonderã ha itatýgui ajapóta chupe kuéra tape sỹi. Ko'ã mba'e ajapóta ha ndaheja mo'ãi ajapo'ỹre.

17Ha umi tupã gua'u rehe ojeroviáva, umi he'íva ta'ãngápe: ‘Peẽ hína ore tupã’, ñemotĩ reheve ohóta mombyry.

Israel hesatũ

18Pehendu'ỹva, pehendu. Pehecha'ỹva pehecha.

19Ndaipóri ohecha'ỹva che rembiguáicha ha ndaipóri ohendu'ỹva che rembijokuái.

20Nde heta mba'e rehecha kuri rejesareko'ỹre, ha heta mba'érendu rejapysaka'ỹre.

21Tupã Ñandejára, oporope'áva ivaívagui ombotuicha hembiapoukapy hetãgua ombyaje haguã.

22Chugui kuéra oñemonda ha ojepe'a opa oguerekóva, ita kuápe oñemoingepa hikuái ha ojeguereko iñembotypy. Oñemondapa ha ndaipóri oipe'áva chupe kuéra mondahágui, oñemoperõ ha ndaipóri he'íva: “Peme'ẽ jeýke chupe kuéra”.

23Máva piko pende apytégui oikuaaséta ko'ã mba'e, ojapysakáta ha ojepy'apýta ko'ẽ ramo guarã rehe?

24Máva piko pe ohejáva oñemondapa Jacob ha Israel ho'a mondaha pópe? Ndaha'éipa hína Ñandejára jajapo haguére ivaíva, jajei haguére hapégui ha nañahenduséi hembiapoukapy?

25Ñandejára ohekuavo ñande rehe ipochy rendy, ha pe ñorãirõ hendýva ñande aho'i hatápe, ñande katu mba'eve ndajaikuaaséi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Isaías 43

Ñandejára ñoite oporope'a jejopy vaígui

1Ha ko'ágã Israel, Jacob retã, Ñandejára, nde apohare, he'i ndéve: “Ani rekyhyje, chéko roipe'a vaekue ivaívagui ha rohenói nde réra tee rupi. Nde hína che mba'e.

2Rehasa vaerã ramo y rupi, che aiméta ne ndive ha umi ysyry rupi ndere'yguy mo'ãi. Rehasa vaerã ramo tata rupi, nderekái mo'ãi. Tata rendy na nde rapy mo'ãi.

3Che hína Tupã nde Jára Israelgua marangatúva, nde pe'áva jejopy vaígui. Che ame'ẽ vaekue Egipto rojogua haguã. Etiopía ha Sabá nde rehe ame'ẽ vaekue.

4Roipotágui che mba'erã, che rakate'ỹgui nde rehe ha rohayhúgui, ame'ẽ nde rehe kuimba'e ha tetã nguéra.

5Ani rekyhyje, che aime hína ne ndive. Ne ñemoñarépe kuarahy resẽ guio arúta, kuarahy reike guio chupe kuéra ambyatýta.

6Yvate gotyope ha'éta: “Eme'ẽ jeýke chéve!” Ha Yvy gotyope: “Aníke repyta heseve kuéra!” Eru che ra'y kuéra mombyrýgui, che rajy kuéra yvy apýragui eru.

7Opa umi che rérape oñehenóiva, umi che voi ajapo vaekue, che po teégui osẽ vaekue, che rerohory haguã!

8“Peru jey chéve che retãgua, ohecha'ỹva hesa ramo jepe, ohendu'ỹva ijapysa ramo jepe.

9Toñembyaty tetã nguéra, tou opa rupigua yvypóra. Máva piko umívagui he'íma raka'e upe ojehútava, Máva piko umívagui he'i raka'e upe ojehu vaekue? Togueru mba'e renduhare ñahendu ha jaikuaa haguã añetépa upe he'íva.”

10Ñandejára he'i: “Peẽ hína mba'e rechahare ha mba'e renduhare, ha che rembiguái kuéra. Che poiporavo vaekue, peẽ che kuaa haguã, pejerovia haguã che rehe, ha peikuaa haguã mávapa che. Che mboyve ndaipóri vaekue avaveichagua tupã ha ndaipóri mo'ãi araka'eve.

11Che ñoite hína opa mba'e Jára. Ndaipóri ambue ikatúva oporope'a jejopy vaígui.”

12Che pomomomarandu, aikuaauka vaekue peẽme ha poipe'a jejopy vaígui, ndaha'éi tupã mombyrygua. Peẽ, mba'e rechahare, che katu, Tupã,

13opa ára guive. Ndaipóri oporope'a vaerã che poguýgui. Che ajapóva ndaipóri ombyai vaerã!

14Tupã, opa mba'e Jára, Israelgua marangatúva, jejopy vaígui pende pe'a vaekue, he'i: “Poipe'a haguã jejopy vaígui aipe'aukáta Babilonia rokẽ nguéra, ha caldéo kuéra ovy'ahágui ojahe'óta.

15Che hína pende Jára, Israel apohare, Tupã marangatúva ha pende ruvicha guasu.”

16Ñandejára ojapo tape yguasu mbyte rupi, ha tape po'i y pochy pa'ũ rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ohatapyña osẽ haguã heta eterei ñorãirõhára kárro ha kavaju reheve, ohundi haguã chupe kuéra. Yvy rehe oity chupe kuéra, opu'ãve'ỹ haguã. Tataindy ogue vaicha opa hikuái.

18Ko'ágã Ñandejára he'i hetã guápe: “Ani pene mandu'a kuehe guarére, pejeheja yma guarégui.

19Che ajapóta ipyahúva, agãitéma pehecháta, oñepyrũma hína. Tape ajapóta yvy ojeiko'ỹháme ha ysyry yvy perõme.

20Che rerohory joáta tymba ñarõ, aguara'i ha ñandu guasu, y anohẽ haguére yvy ojeiko'ỹháme ha ysyry yvy perõme, amboy'u haguã che retãgua, che rembiporavo,

21pe tetã ajapo vaekue che rerohory haguã.

22Nde katu Israel, Jacob retã, nerehenóiri che réra. Nde kuerái uvei che hegui.

23Nereikuave'ẽi chéve ovecha mymbahapy ramo, na che momorãi mymbajuka reheve. Noromonguerái vaekue ajerurévo ndéve mba'e kuave'ẽ, ha noromyangekóiri ajerurévo insiénso.

24Nderejoguái vaekue takuapi hyakuã porãva reru haguã chéve mba'e kuave'ẽ ramo. Na che mbovy'ái vaekue rerúvo chéve mymba ojejukáva kyrakue. Upéva rangue, che monguerái vaekue uvei ne rembiapo vai kuépe ha che mokane'õ nde reko añanguépe.

25Che katu, ha che ñoite hína, upe aipe'áva ne angaipa, che reheháp e.

26Oĩ ramo ere vaerã che rehe, ñañombojovake. Ere katu ereséva reñemoĩ porã haguã.

27Nde ru ypykue ojapo ivaíva, ha umi ne reko mbo'éva opu'ã che rehe.

28Upévare amomarã umi mburuvicha poravo pyrépe, aheja Jacob oñehundi ha Israel oiko ijaheipy ramo.”

Isaías 44

Ñandejára ñoite hína Tupã

1Ehendu Jacob, che rembiguái, Israel, che rembiporavo.

2Che hína nde Jára, nde Apohare, rojapo vaekue nde sy ryépe ha roipytyvõva. Ani rekyhyje Jacob, che rembiguái, Jesurún, che rembiporavo.

3Ambosyrýta hína y yvy ojeiko'ỹháme, ha y osyry hatãva yvy perõme. Ahekuavóta che espíritu ne ñemoñarére, ha ahovasáta nde ra'y kuérape.

4Okakuaáta kapi'i hi'y porã vaicha, ha yvyráicha opu'ãva ysyry rembe'ýpe.

5Oĩta he'íva: ‘Che, Ñandejára mba'e’. Ambue oñembohérata Jacob ñemoñare, ambueve katu ohaíta ipóre: ‘Ñandejára mba'e’, ha oñembohérata Israel.

6Opa mba'e Jára, mburuvicha guasu, ha oipe'áva Israélpe jejopy vaígui, Ñandejára ipu'akapáva, he'i: “Che upe Tenondegua ha pe Ipaha pegua. Ndaipóri ambue tupã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Mávapa cheichagua? Toguerosapukái, toikuaauka ha tohechauka. Mávapa oikuaauka ra'e, iñepyrũha guive, upe ko'ẽrõgua ha omombe'u ra'e upe ojehútava?

8Ani pekyhyje térã peñemondýi, Che, upe yma guivéma, amomarandu vaekue ha peẽ, mba'e renduhare. Oĩ nga'u piko tupã ambue? Ndaipóri ambue Mo'ãhára. Che ndaikuaái chupe.”

Ta'ãnga ñemomba'e guasu

9Umi tupã gua'u ra'ãnga apoha mba'everã naiporãi ha mba'everã naiporãi hembiapokue, iporãve ramo jepe. Omomba'e guasúva chupe kuéra, mba'eve ndohechái ha ndoikuaái. Upévare ñemotĩme opyta.

10Máva piko ojapo ta'ãnga, ndaha'éi ramo viru rehe?

11Ha péina umi chupe kuéra omomba'e guasúva oñemotĩta, ha umi ijapohare, ha'éva yvypórante avei, opavave oñembyatýta ha oñembojovakéta ha oryrýita kyhyje ha ñemotĩgui.

12Pe fiérro rehe omba'apóva omboyku, omba'apo hese tatápe ha martíllope ojapo pe ta'ãnga. Ipyapy mbaretépe omba'apo hese. Ha'e ndokarúirõ ikangy ha ndoy'úirõ ikane'õ.

13Ta'ãnga yvyra ojapo haguã pe yvyráre omba'apóva, oha'ã ituichakue, ohai pe ta'ãnga ha omba'apo pe yvyráre, ojapo peve chugui yvypóra ra'ãnga ha upéi omoĩ hendaguãme.

14Térã oĩ oñotỹva kuri'y ha upéva ama omongakuaa. Upéicha oguerekóta kuri'y yvyrarã. Térã oipotave ramo kuri'y térã tajy, oñangareko umíva rehe ka'aguýpe ipoguasu porã meve.

15Umíva oiporu jepe'arã. Oĩ ipehẽngue oguerahâva ojepe'e haguã, oĩ oguerahâva hembi'u ombojy haguã, ha oĩ oiporúva tupã gua'u ra'ãnga ojapo haguã, ha henondépe oñesũ omomba'e guasu haguã chupe.

16Térã oĩ yvyra mbytere omoĩva jepe'arã tatápe ombichy haguã so'o. Ho'u so'o mbichy ha hyguãtã. Ojepe'e avei pype ha he'i: “Javy'a ite piko tata ypýpe, ñande rete aku porã ñama'ẽ aja tata rendy rehe!”

17Ha pe mbytere ambuégui ojapo tupã gua'u ra'ãnga ha oñesũ henondépe omomba'e guasúvo ha he'ívo chupe: “Che pe'a kena jejopy vaígui. Nde niko hína che tupã!”

18Umíva ndoikuaái, nahesakãi chupe kuéra mba'eve; hesatũ etereígui ndaikatúi ohecha, ha iñapytu'ũ ñemboty etereígui ndoikéi iñakãme mba'eve.

19Noñemoĩri ojepy'a mongeta, ndoguerekói iñakãme mba'eve omomba'apo haguã iñapytu'ũ ha he'i haguã: “Pe yvyra mbytere aiporu jepe'arã, ambojy che rembi'u, ambichy so'o ha ha'u kuri. Ha hembyrégui ajapo ko mba'e ahẽ. Mba'éicha piko che añesũta amomba'e guasu peteĩ yvyra pehẽngue!”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Umichagua ha'ete ho'úva tanimbu. Ipy'a okañy ha omyakã tavy chupe kuéra. Ndaikatu mo'ãi oipe'a manógui hekove. Nde'i chéne araka'eve: ‘Ko mba'e che pópe arekóva piko ndaha'éi chéne japu mba'e?’

Ñandejára oipe'a Israélpe jejopy vaígui

21Ne mandu'áke kóva rehe Jacob, ne mandu'áke Israel ndeha che rembiguái. Che rojapo kuri, nde hína che rembiguái, nda che resaráiri nde hegui Israel!

22Yvytu oguerahaháicha arai, péicha añembyesarái repu'ã hague che rehe, ha arai ypytũicha aipe'a ne angaipa. Eju jey che rendápe, che niko rojogua kuri!

23Yvága, esapukái vy'águi, Ñandejára ojapo haguére upéva! Esapukái hatã yvy, amo hypyvehápe, yvyty kuéra, pesapukái rory, ha nde ka'aguy, opa nde yvyra reheve! Ñandejára ojogua haguére Jacob, ha Israélpe ojechauka imimbipápe!

24Péicha he'i nde Jára nde pe'áva ivaívagui, nde sy rye guive nde apo vaekue. Che, nde Jára, ajapo opa mba'e, che ñoite ajapo ha aipyso yvága ha amboguapy yvy, avave che pytyvõ'ỹre.

25Che ndahejái oiko umi mba'e he'íva maranduhára japu. Che umi mba'e ñemi kuaahápe ambojavypa, karai arandu kuérape ambojohova api ha imba'e kuaa výro reípe osẽmba.

26Che rembiguái kuéra ñe'ẽ katu amoañete ha che rupi oiko umi che rembijokuái he'íva. Che ha'e Jerusalénpe: “Ojeiko jeýta nde pype” ha Judá pegua táva kuérape ha'e: “Peñemopu'ã jeýta,” ha amyatyrõ jeýta itapere.

27Che upe ha'éva yguasúpe: “Ta nde rypáke. Y'ỹre rohejáta”.

28Che upe Círope ha'éva: “Che roiporavo che ovecha rerekua ramo ha rejapóta opa mba'e aipotáva, ere ramo Jerusalén rehe: ‘Toñemopu'ã jey’, ha itupaóre: ‘Toñemoĩ ipyendarã.’”

Isaías 45

Ñandejára oiporavo Círope

1Péicha he'i Ñandejára hembiporavo Círope. Ipo akatúagui chupe ogueraha. Omoĩta ipo guýpe tetã nguéra, mburuvicha guasu kuéra ku'a jokuaha ojoráta, táva rokẽ nguéra oipe'áta chupe, ikatu'ỹ haguãicha avave omboty.

2“Che aháta ne renonderã ha ambokarapéta yvyty, amopẽta okẽ vrónse ha imbotyha fiérro ajokáta.

3Ame'ẽta ndéve mba'e repy oñeñongatúva ha mba'eta ojererekóva ñemiháme, reikuaa haguã cheha opa mba'e Jára, Tupã Israel Jára nde réra rupi rohenóiva.

4Che rembiguái Jacob ha che rembiporavo Israel rehehápe, rohenói nde réra tee rupi ha romoingo vaekue mburuvicha ramo, nde nda che kuaái ramo jepe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Che hína opa mba'e Jára, ndaipóri ambue. Che ñoite hína Tupã, ndaipóri ambue. Che rombo'e vaekue reñorãirõ kuaa haguã, nde nda che kuaái ramo jepe.

6Ojekuaa haguã opa rupi, kuarahy resẽ guive kuarahy reike peve, che ñoiteha, ndaiporiha ambue. Che opa mba'e Jára, ndaipóri ambue.

7Che upe ajapóva tesakã ha pytũ, ame'ẽ jeiko porã ha jejopy vai. Che, opa mba'e Jára, ajapo opa ko'ã mba'e.

8Yvágagui ho'aháicha ysapy ha araígui ama, amboúta yvy ári akã rapu'ã. Yvýgui amoheñóita ivaívagui ñesẽ ha ijykére amoĩta teko joja.” Che, opa mba'e Jára, umíva ajapóta.

Ñandejára ipu'aka opa mba'ére

9Kambuchi ñai'ũ piko oñoñe'ẽ joapíta ijapohare ndive? He'íta nga'u piko chupe: ‘Maerã piko upéicha che apo?’

10Térã piko ta'ýra okaguaíta itúva ha isýre, ogueru haguére chupe ko yvy ári?

11Péicha he'i Ñandejára Tupã marangatúva Israel apohare: “Pejéta piko chéve mba'érepa ajapo che ra'y kuérape, térã pemombe'úta chéve mba'éichapa ajapo vaerã che rembiapo?

12Che ajapo vaekue yvy ha yvypóra, che pópe aipyso vaekue yvága, ha amoĩ pype mbyjaita.

13Che ahenói vaekue Círope oñakã rapu'ã haguã, ha ambovevýita chupe haperã. Ha'e che táva omopu'ã jeýta ha ohejáta oho jey hetãme umi oñemosẽ vaekuépe, mba'eve ojerure'ỹre chupe kuéra,” he'i Ñandejára ipu'akapáva.

14Péicha he'i Ñandejára: Egipto pegua mba'e repy, Etiopía pegua mba'e ñemu ha umi Sabá pegua hete rusúva, oúta ne rendápe ha nde pópe oñemoĩta. Nde rapykuéri ohóta itasãme ijokuapy, ne renondépe ojayvýta ha ojerure asýta ndéve: “Ne ndive ñoite oĩ Tupã, ndaipóri ambue. Ndaha'éi mba'eve umi tupã nguéra.”

15Añetehápe nde hína Tupã ikatu'ỹva jahecha, Tupã Israel Jára, ivaívagui oporope'áva.

16Tupã gua'u ra'ãnga apoha kuéra, otĩ ha oikóta tĩndyhápe.

17Israélpe katu Ñandejára oipe'a ivaívagui opa árape guarã, ani haguã otĩ araka'eve térã tĩndyhápe oiko.

18Péicha he'i Ñandejára ojapo vaekue yvága, ha'e hína Tupã. Ha'e ojapo yvy ha omoĩ hatã hendaguãme, ndojapói yvy perõ, ojapo uvei, pype ojeiko haguãicha: “Che hína opa mba'e Jára, ndaipóri ambue.

19Na ñe'ẽi vaekue ñemiháme térã iñypytũháme. Che nda'éi Jacob ñemoñarépe: ‘Pe che reka ndaiporiháp mba'eve’. Che, opa mba'e Jára, ha'e añeteguáva ha heko peguáva.”

Ñandejára ombohováí tupã gua'u kuérape

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Peñembyaty ha pejupa, peñemboja oñondivepa tetã nguéragui pene rembýva. Ndoikuaái pe ojapóva umi ogueroguatáva itupã gua'u yvyra ha oñembo'e tupã ikatu'ỹvape oipe'a chupe kuéra ivaívagui

21Peñe'ẽ. Peje peñanduháicha ha peñemongeta oñondive: Mávapa omombe'u ra'e ko'ã mba'e oiko mboyve, iñepyrũha guive? Mávapa ymaite guive he'i ra'e oikotaha? Ndaha'éipa ra'e? Che hína opa mba'e Jára Ndaipóri ambue Tupã. Che hína Tupã heko jojáva ha oporope'áva ivaívagui, ndaipóri ambue.

22Peju jey che rendápe poipe'a haguã ivaívagui, peẽ opa rupigua. Che hína Tupã ha ndaipóri ambue.

23Che añe'ẽ me'ẽ che rérape voi. Che jurúgui osẽ ñe'ẽ añetegua ha ndopyta rei mo'ãi. Che renondépe oñesũta opavave ha che rérape ome'ẽta iñe'ẽ,

24he'ívo: ‘Ñandejára ndive ñoite oĩ akã rapu'ã ha pokatu’. Henondépe opytáta itĩndy opa umi hese ipochy rendy vaekue.

25Ñandejára rehe ae oñakã rapu'ã ha omimbipáta Israel ñemoñare.

Isaías 46

1Tupã gua'u Bel ikarapã ha Nebo ho'a yvýre. Ha'ãnga kuéra ojehupi, vúrro ha mburika apére. Tupã gua'u ra'ãnga kuéragui peraha vaekue pende ati'ýre, oiko mba'e pohýi mymba ikane'õva peguarã.

2Oĩ haguéicha ikarapã ha yvýre ho'a ikatu'ỹre herahaháp e ivaívagui oipe'a, ha ha'e kuéra voi ojereraha tetã mombyrýpe ijokuapy.

3Pehendu Jacob rogagua, Israel rogagua rembyremi. Pende sy rye guive pogueraha vaekue, che pópe pohupi vaekue peju mboyve guive, ko yvy ári.

4Pende tuja peve upéicha ajapóta, pene akã morotĩmba peve pogueraháta. Upéicha ajapo vaekue, ha akóinte ajapóta. Che jyva ári poguerekóta ha poipe'áta ivaívagui.

5Mávarepa peẽ che mbojojáta? Mávape ajoguahápa peẽ peje?

6Penohẽ hyrúgui pende óro, mba'e pohýi ra'ãháme peha'ã pende pláta, pehepy me'ẽ mba'e porã apohápe ojapo haguã peẽme pene tupãrã, ha henondépe pejayvy pemomba'e guasu chupe.

7Peẽ pehupi pe ta'ãnga pende ati'ýre ha peraha, pemoĩ ipyenda ári ha upépe opyta ikatu'ỹre upégui oku'e. Pesapukaive ramo jepe chupe pejerurévo pytyvõ, nde'íri peẽme mba'eve ha peje jopy vaihágui ndaikatúi pende pe'a.

8Pene mandu'a kóva rehe ha peiporu pene apytu'ũ, peñamindu'u hese pende py'apýpe, peẽ tekove aña.

9Pene mandu'a umi yma guive ojehu vaekuére. Che hína Tupã ha ndaipóri ambue. Che hína Tupã, ha ndaipóri che mbojojaha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Che amomarandu iñepyrũha guive, pe ipahápe ojehútava ha amombe'u ne'ĩrava ojehu, heta ára mboyve. Che ha'e: Umi ha'e vaekue oikóta, ha ajapóta opa mba'e aipotáva.

11Kuimba'e che aiporavóva kuarahy resẽ guio ahenóita, tetã mombyrýgui oúta taguatóicha, ha ojapóta opa mba'e che iñakãme amoĩva. Oikóta opa mba'e ha'e haguéicha, che akãme arekoháicha, upéicha ajapóta.

12Pehendúke peẽ pende py'a kangýva peimo'ãva teko joja mombyryha pende hegui.

13Amoaguĩma hína che rembiapo pene renohẽtava jejopy vaígui, ndahi'are mo'ã véima, noĩri mombyry. Siónpe anohẽta jejopy vaígui ha che mimbipápe Israélpe ajechaukáta.

Isaías 47

Ho'a Babilonia

1"Eguejy ha eguapy yvýpe, kuñataĩ Babilonia, eguejy, rekúiva nde guapyhágui, caldéo kuéra táva guasu. Nereñembohéra mo'ã véima kuñataĩ juky asymi.

2Eipyhy nde avati soka ha ejoso trígo. Eipe'a nde rova aho'iha, eipepy nde sái tojekuaa ne retyma rehasávo ysyry kuéra.

3Eñemboi opívo ha topyta nandi nde ryeguy. Amyengoviáta ne rembiapo vaikue ha ndaipóri che joko vaerã!"

4He'i Tupã Israelgua marangatúva, ivaívagui ñande pe'áva, hérava Ñandejára ipu'akapáva:

5"Eguapy kiririĩháme caldéo kuéra táva guasu, ekañy iñypytũháme, na nde réra mo'ã véigui tetã nguéra ruvicha guasu.

6Che pochy ramo guare che retãgua ndive, che retã che voi amomarã, ha nde po guýpe aheja vaekue ho'a. Ndereiporiahurerekói vaekue chupe kuéra. Itujáva ati'ýre remoĩ mba'e pohýi.

7Ere vaekue: Chéta pende ruvicha opa árape guarã. Ha nderejepy'a mongetái ko'ã mba'ére, ha mba'éichapa repáta na ne mandu'ái vaekue.

8Ha ko'ágã, kuña revy'a mantéva, ehendúke kóva: Rejeko kyhyje'ỹ rehe nde guapyhápe ha ere nde py'a pýpe: Chétante ha ndaipóri mo'ãi ambue. Ndapyta mo'ãi che ména ha che memby'ỹre.

9Mokõive mba'e ojehúta ndéve reimo'ã'ỹhágui, peteĩ árape voi: Mena'ỹ ha memby'ỹre repytáta, hetave repaje apo ramo jepe.

10Nde reko añáme reñeñandu vaekue kyhyje'ỹre. Ere nde pype: 'Ndaipóri che recháva'. Ne arandu ha ne mba'e kuaa nembotavyrai. Ere nde py'apýpe: 'Chétante, ndaipóri mo'ãi ambue'.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Cháke oúta hína nde ári ivaíva, ikatu'ỹtava nde pajépe rejoko, nde ári ojeitýta ikatu'ỹre remombi, upéicha háguinte oúta ñerundi reimo'ã'ỹ vaekue.

12Epyta katu opa nde paje apo reheve, ne kuñataĩ guive rejapo ite vaekue, jahecha maerãpa iporãta ndéve jahecha oĩpa okyhyjéva nde hegui.

13Nde kueráima ndéve oñemoñe'ẽ vaekuégui. Tou upéicharõ ha ta nde pe'a ivaívagui umi yvága kuaaha, mbyja rehe oma'ẽvo oikuaáva mba'e ñemi, ha jasy pyahu rehe omañávo tomombe'u ndéve ojehútava.

14Ñana pirukuéicha umíva okaipáta, nokañy mo'ãi tata rendy ndaha'e mo'ãivagui tatapỹi ojepe'e haguã.

15Upéicha opa reíta umi paje apoha ne pytyvõ ite vaekue ne kuñataĩ guive: Peteĩ-teĩ ohóta tape japu rehe ha ndaipóri mo'ãi ñehundígui nde pe'áva.”

Isaías 48

Ñandejára omomarandu mba'e ipyahúva

1Ehendu kóva Jacob rogagua, nde rérava Israel, Judá ñemoñaréva, Ñandejára réra rehe reme'ẽva ne ñe'ẽ, Tupã Israel Jára réra rehenóiva, ndaha'éi ramo jepe añetehápe ha hekópe.

2Reñembohérava táva marangatu rejekóva Tupã Israel guáre, hérava Ñandejára Ipu'akapáva.

3Che amomarandu ymaite guive upe ojehútava, ha upéicha háguinte ajapo ha oiko.

4Aikuaa ne akã kuchuha, nde ajúra hatã fiérroicha ha nde syva vrónseicha.

5Upévare yma guive, romomarandu vaekue, aikuaauka vaekue ndéve ojehu mboyve, ani haguã ere: “Che tupã gua'u hína pe ojapo vaekue, che pógui osẽ vaekue ta'ãnga rembiapokue hína upéva.”

6Nde rehendu ha rehecha vaekue opa ko'ã mba'e, ha piko neremomarandu mo'ãi? Águive ahendukáta ndéve mba'e ipyahúva, oñemíva, ojekuaa'ỹva,

7ramónte ojejapo vaekue. Umíva guigua nerehendúiva gueteri ko'ágã ite peve. Upéicha ndaikatu mo'ãi ere: “Aikuaáma voi kuri”.

8Nerehendúi ha ndereikuái vaekue mba'eve, nde apysape ndojerái araka'eve. Aikuaa porã ne tĩ pu'ãha, ha nde sy rye guive nde apeguypegua.

9Che réra rehehápe ajejoko che pochýgui, ama'ẽvo che jehe ajejoko ani haguã rohundi.

10Péina romopotĩ, ndaha'éi pláta oñemopotĩháicha. Jehasa asy ratakuápe romopotĩ.

11Che rehehápe ajapo, ndaikatúi che réra oñemomarãvo. Ndaheja mo'ãi avave oñemoherakuã porã che rendaguépe.

Ñandejára oipe'a ivaívagui hetã guápe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Che rendu Jacob retã, che rendu Israel, che ahenói vaekue: Che ñoite hína Tupã, upe tenondegua ha pe ipaha.

13Che pópe omohenda vaekue yvy ipyendápe, ha che akatúape aipyso vaekue yvága. Ahenói chupe kuéra ha ou oñondivepa.

14Peñembyaty joa ha pehendu: Mávapa pende apytégui omomarandu ra'e pe ojehútava? Che rembiporavo ojapóta pe che aipotáva Babilonia ha caldéo kuéra ñemoñarére.

15Che upe añe'ẽ vaekue, chupe ahenói vaekue, chupe ambou vaekue ha ohoha rupi osẽ porãta.

16Peñemboja ha pehendu kóva: Iñepyrũha guive na ñe'ẽi vaekue ñemiháme, ojehu guive aime vaekue upépe. Ha ko'ágã che, Tupã opa mba'e Jára, ame'ẽ chupe che espíritu.

17Péicha he'i Tupã Israel Jára marangatúva, ivaívagui nde pe'áva. Che, Tupã nde Jára, rombo'e ndéve ou porãtava rehe ha ahechauka ndéve nde raperã.

18Rehendu che ñe'ẽ, nde vy'a okakuaa vaerã mo'ã ysyry guasúicha, ha ypu'ã yguasúpe guáicha reñakã rapu'ã vaerã mo'ã!

19Yvy ku'ícha heta vaerã mo'ã ne ñemoñare, umi nde hegui osẽva yvyku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guáicha vaerã mo'ã. Ndojehapo'ói vaerã mo'ã nde réra, ha ndojeíri vaerã mo'ã che renondégui.

20Pesẽke Babilóniagui! Pekañy caldeagua kuéragui! Pemombe'u ko'ã mba'e sapukái rorýpe, pemyerakuã yvy jere kuévo. Peje: “Ñandejára oipe'a jejopy vaígui hembiguái Jacóbpe.”

21Ha'e kuéra ndaijyuhéiri yvy ojeiko'ỹha rupi ogueraha haguépe chupe kuéra. Chupe kuéra guarã oguenohẽ itágui y. Ojoka upe ita ha osẽ chugui ysyry.

22Iñañáva peguarã katu ndaipóri py'a guapy, Péicha he'i Ñandejára.

Isaías 49

Tetã nguéra resapeharã

1Pehendu tetã nguéra yguasu mbyte pegua, pejapysaka tetã mombyry guáva! Ñandejára che renói yvy ári aju mboyve, che sy rye guive che rérare imandu'a.

2Che jurúgui ojapo kyse puku rãimbe, ipópe che mo'ã, che apo hu'y akuáicha ha che moĩ ihu'y ryrúpe.

3He'i chéve: “Nde Israel, che rembiguái, nde rehe ajerovia.”

4Che katu ha'e che pype: “Reínte añeha'ã ra'e, ha che kane'õ rei mba'everã.” Ñandejára katu oñangareko che rehe, ha Tupã ome'ẽ chéve che rembiapokue repy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ha ko'ágã oñe'ẽ Ñandejára, upe che apo vaekue che sy rye guive hembiguairã, che rehe ae Jacob ojevy haguã ha'e gotyo ha Israel oñemoĩ ijykére. Che katu tuicha mba'e Ñandejára renondépe, ha Tupã che mombarete.

6Tupã he'i chéve: “Ndaha'éi che rembiguairãnte roipotáva remoĩ jey haguã hekópe Jacob ñemoñare ha ojevy haguã umi hembýva Israélgui. Romoingóta uvei tetã nguéra resapehárõ, ikatu haguã yvy jere kuévo oñesẽ jejopy vaígui.”

7Tupã Israel Jára marangatúva, jejopy vaígui oporope'áva, he'i upe tetã ojeapo'ívape, upe oikóva jaheiha ramo, tetã nguérape guarã, mburuvicha jero kuéra rembiguáirõ oiko vaekuépe: “Mburuvicha guasu kuéra oñembo'ýta nde rechávo ha ita'ýra kuéra ne renondépe oñesũta. Che, opa mba'e Jára, Tupã Israelgua marangatúva, ha ajapóva upe ha'e vaekue, roiporavo haguére.”

Jerusalén oñemopu'ã jeýta

8Upéicha he'i Ñandejára: Ou porã vove ndéve rohendúta ha ho'a vai ramo roipytyvõta. Che rojapo ha romoĩ nde rupi añe'ẽ me'ẽ haguã che retãgua ndive, amopu'ã jey haguã hetã, oiko jey haguã hikuái ijyvy teépe opyta vaekue avave'ỹre,

9ere haguã ojepokuávape: “Pesẽ katu!” Ha pytũmbýpe oikóvape: “Pejechauka!” Opa tape yke rupi ojuhúta kapi'i, ha umi yvy perõme oĩta hymba rembi'urã.

10Naiñembyahýiri ha ndaijyuhéi mo'ãi, kuarahy aku ha mbyry'ái noñandu mo'ãi, pe oporoporiahurerekóva niko oisãmbyhýta, ha y hetaha rupi oguerahâta chupe kuéra.

11Opa che yvyty kuéragui ajapóta tape, ha umi tape po'i ambojojáta.

12Ema'ẽ, umíva ou mombyry guio, umi ambue ou yvate guio ha kuarahy reike guio, ha umi ambueve Asuán guio.

13Pesapukái joa yvága kuéra, epopo vy'águi nde, yvy, yvyty kuéra pesapukái rory! Ñandejára niko ombovy'a jey hetã guápe, ha oiporiahurereko mboriahu kuérape.

14Sión katu he'i: “Ñandejára che reja, Tupã hesaráima che hegui.”

15Peteĩ kuña piko ikatu hesarái imemby kambúgui oiporiahurereko'ỹre upe chugui osẽ vaekuépe? Ha'e hesarái ramo jepe, che nda che resarái chéne nde hegui.

16Che po pytépe ahai nde réra, nde rehe che mandu'a mante.

17Toiko Pya'éke umi ne mopu'ã jeýva, ha tosẽ umi nde reity vaekue yvýre ha ne myangu'i.

18Ema'ẽ nde jere kuévo ha ehecha. Opavave oñembyaty ha ne rendápe ou joa. “Che, opa mba'e Jára, añe'ẽ me'ẽ che jehe voi. Opa umíva ha'éta jeguaka remoĩva nde jehe, mba'e jeguáicha kuñataĩ oñemoĩva omenda haguã.

19Umi nde tapere, ha ne retã ojeiko'ỹha, michĩtama umi oúvape guarã. Umi ne rundi vaekue ohóma mombyry.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Ha umi ne memby nde hegui ojepe'a vaekue, he'íta nde apysápe: “Ko tetã michĩ oréve guarã. Eme'ẽna peteĩ roiko haguãme.”

21Nde katu eréta nde pype: “Mamógui piko osẽ chéve ko'ãva? Che niko apyta vaekue che memby'ỹre ha ikatu'ỹre che memby. Che retãgui mombyry ha cheño aiko vaekue. Máva piko omongakuaa chéve ko'ãva? Mamo oiko ra'e?”

22Ñandejára he'i péicha: “Amopu'ãta che po tetã nguéra gotyo, ha ahupíta che poyvi veve ohecha haguã ha'e kuéra. Jyva ári oguerúta hikuái nde ra'y kuérape ha nde rajy kuérape ati'ýre.

23Nde rerekuáta mburuvicha guasu kuéra ha ne mongakuaaha itajýra kuéra. Ojayvýta yvy peve ne renondépe, oheréita nde py rehegua yvy tĩmbo, ha reikuaáta cheha opa mba'e Jára, noñemotĩriha che rehe ojeroviáva.”

24Ikatu piko ojepe'a kuimba'e py'a guasúgui upe ñorãirõhágui oguerúva? Térã okañy chugui upe oñemyakãsã vaekue ñorãirõháme?

25Ñandejára he'i péicha: Ipy'a guasúvagui aipe'áta upe ñorãirõhágui oguerúva ha aipe'áta chugui upe oñemyakã sãva. Che voi ambohováita umi nde rehe oñemoĩsévape, ha nde ra'y kuérape jejopy vaígui aipe'áta.

26Ipo guýpe nde rerekóvape ho'o tee che ha'ukáta, ha huguýpe amonga'úta kaguy pyahúpe ramo guáicha. Ha upéicha oikuaáta opavave, che, opa mba'e Jára, ha'eha upe nde pe'áva jejopy vaígui, ha upe ne renohẽva ha'eha Imbaretéva Israelgua.

Isaías 50

Israel ñenupã

1Mamo piko oime pe kuatia ame'ẽ vaekue pende sýpe aheja ramo guare chupe? Térã mávape piko che pome'ẽ ra'e tembiguáirõ amyengovia haguã chupe che mba'e porukue? Pene rembiapo vaikuére peñeme'ẽ kuri ha pene añanguére oñeme'ẽ pende sýpe jueja kuatia.

2Mba'ére piko aju ramo ndaipóri avave? Mba'ére piko pohenói ramo avave na che rendúi? Peimo'ã piko ra'e ndaikatuiha poipe'a jejopy vaígui? Peimo'ã piko ra'e ndaikatuiha pene sã amondoho? Che akororõnte ha hypa pe yguasu, ha ysyrýgui ajapo yvy ojeiko'ỹha. Pira kuéra yuhéigui omanomba ha itujupa ndaiporivéigui y.

3Che amondehũ yvága ha ñembyasy aópe añuãmba.

Ñandejára rembiguái purahéi

4Ñandejára che reko mbo'e amokyre'ỹ haguã che ñe'ẽme ikane'õvape. Ára ko'ẽre oñe'ẽ che apysápe ahendu haguã hemimbo'e.

5Ñandejára oipe'a che apysa, che ndajokói chupe ha ndaguevíri.

6Amoĩ che ape che nupãsévape ha che rendyva'óvagui ndajehekýiri. Che rova pete ha che rova rehe ondyvúvagui che rova namokañýi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ñandejára upe che pytyvõva. Upévare nañandúi ajehova api ramo, añemohatã itáicha, aikuaa rupi nañemotĩ mo'ãiha.

8Aguĩ oĩ upe osẽva che rehehápe, mávapa oguereko he'i vaerã che rehe? Jaha ñañombojovake! Oguerekóva he'i vaerã che rehe, toñemboja ha te'i!

9Ñandejára upe che pytyvõva, mávapa che moĩ vaíta. Che rehe ija'e'ỹva opa reíta, umi ao yso ho'upa vaicha.

10Máva pende apytéguipa omomba'e Ñandejárape ha ohendu hembiguái ñe'ẽ? Oguata ramo jepe pytũmbýpe ha mba'eve nahesakãi chupe, tojerovia Ñandejára rehe ha tojeko Tupã rehe.

11Peẽ katu tata pehatapyñáva ha pembosako'íva hu'y rendy, pe'áta pende rata teépe, pende hu'y rendýpe peje kutúta. Ñandejára ipo rupi ojapóta, pejepysóta jeiko asy pa'ũme.

Isaías 51

Jerusalén ovy'a jeýta

1Pehendúke peẽ pehayhúva teko joja, ha peikoséva che rape rupi, he'i Ñandejára. Pema'ẽ pe ita guasúre peñekytĩ haguégui, ha pe itaty rehe peñerenohẽ haguégui.

2Pema'ẽ pende ru Abraham ha pende sy Sara rehe. Ha'eño ramo guare ahenói vaekue chupe, ahovasa ha amboheta iñemoñare.

3Ñandejára ombovy'a rire Sión, ombovy'a rire itapere, ha'e ojapo rire yvy ojeiko'ỹhágui yvotyty ha yvy perõgui Ñandejára vy'aha, upépe oĩta tory ha vy'a, ñemomba'e guasu mba'e pu porãme.

4Pejapysaka che rehe che retãgua, Ehendu ko ha'éva che retã: Che hegui osẽta tembiapoukapy, ha teko joja che mba'éva ohesapéta tetã nguéra.

5Peteĩ sapy'aitépe teko joja che mba'éva amoguahẽta, jejopy vaígui ñesẽ che amoĩva ko'ẽ júicha iñapysẽta, pyapy mbaretépe aisãmbyhýta tetã nguéra. Tetã nguéra yguasu mbyte pegua oĩ che ra'arõvo ha che pyapy mbarete rehe ojerovia.

6Yvága gotyo pejesaupi ha yvýre pema'ẽ. Tatatĩcha opa reíta yvága kuéra, yvy ao tujáicha osoropáta ha yvypóra ñati'ũicha omanombáta. Ivaívagui ñesẽ arúva, opa árape guarãma, teko joja che amoĩva, ndopa mo'ã véima.

7Pehendu peẽ peikuaáva teko joja, Perekóva pende py'apýpe che rembiapoukapy. Ani pekyhyje ñe'ẽ reitýgui, ani peje py'apy ñe'ẽ meguã rehe.

8Yso okarúta hese kuéra okaruháicha aóre, uñe okarúta hese kuéra okaruháicha ovecha raguére. Teko joja che mba'éva, opa árape guarã. Ivaívagui ñesẽ che amoĩva, ndopa mo'ãvéi.

9Néike, epáyke ore Jára, eiporu nde pyapy mbarete! Umi ára ohasa vaekue ramo guaréicha. Nde rembo'i sa'i vaekue Rahab, rehundi yguasu pegua teju jagua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Nde rembohypa vaekue yguasu, y aty guasu hypy etéva, ha yguasu ruguágui rejapo tape ohasa haguã oñerenohẽva tembiguái rekógui.

11Upéicha avei ou jeýta umi Ñandejára ojoráva, ha Siónpe oikéta osapukái rorývo, vy'a pavẽ omyakãta chupe kuéra, tory ha vy'a chupe kuéra omoirũta, tasẽ ha vy'a'ỹ opa reíta.

12Néike, che voi romokyre'ỹ. Mávagui piko rekyhyjéta yvypóra? Kapi'ícha ikangývagui piko?

13Nde resaráita piko nde Jára ha nde Apoharégui, oipyso vaekue yvága ha omboguapy vaekue yvy? Reryrýita piko mante rei, ipochy ramo umi ne ndive ojopýva ha oĩva ne rundi haguãicha? Mamo piko oime umi ipochýva?

14Peteĩ sapy'a itépe opoíta hikuái umi oñemyakãsã vaekuégui, Nomano mo'ãi pe yvy kuápe ha ndopyta mo'ãi hembi'u'ỹre.

15“Che hína Tupã nde Jára, yguasu ambokacha ha okororõ ypu'ã, che réra, opa mba'e Jára ipu'akapáva,

16aipyso vaekue yvága ha amohenda yvy. Che amoĩ nde jurúpe che ñe'ẽ ha che pópe romo'ã. Che ha'e vaekue Siónpe: ‘Nde hína che retãgua.’”

17Néike, epáy Jerusalén ha epu'ã. Nde Jára pógui remboy'u ipochykue, ha remboy'upaite vaekue.

18Ne memby kuéra apytépe, ndaipóri ne sãmbyhyharã, remongakuaa vaekue apytépe, ndaipóri ne mboguata vaerã.

19Ko'ã mokõi mba'e ivaíva ou nde ári: ne retã oñehundi ha oñemoperõ. Mávapa nde poriahurerekóta? Ñembyahýigui ha ñorãirõme oñemano. Mávapa ne mbyasýta?

20Ne memby kuéra ikangypa, ojepyso umi tape ku'áre guasu pytãicha iñuhãme. Ipochýgui, Ñandejára chupe kuéra oinupã, ne Tupã chupe kuéra ombyepoti.

21Upévare ehendu kóva, táva jaheipy, reka'úva ha ndaha'éi kaguýpe.

22Tupã nde Jára, osẽva nde rehehápe, he'i: “Aipe'áta nde pógui upe reka'uha neremboy'u mo'ã véima che pochykue.

23Amoĩta, umi nde rehe oñemboharái vaekue pópe. Umi ndéve he'i vaekuépe: ‘Ejepyso yvýre torohasa nde ári.’ Ha nde rejepyso vaekue yvýre, ojehasa haguã nde ári tapére ramo guáicha.”

Isaías 52

Jerusalén oñemomarandu isãsotaha

1Néike, Sión, epáy ha eñemombarete. Jerusalén, táva marangatu, emonde nde ao iporãvéva. Umi mombyrygua, tekove potĩ'ỹ, ndoike mo'ã véima nde pype.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Epu'ã Jerusalén, eityvyro nde jehegui yvy tĩmbo, eñemoĩ nde guapyhápe. Sión, kuñataĩ reñemyakãsã vaekue, eipe'a mba'e pohýi nde ati'ýgui.

3Péicha he'i Ñandejára: “Noñeme'ẽi vaekue chéve mba'eve pende rehe, tembiguáirõ peje reraha ramo guare. Ha che name'ẽ mo'ãi avei, poguenohẽ jeývo tembiguái rekógui.

4Iñepyrũháme che retãgua oho vaekue Egíptope ha oiko upépe mombyrygua ramo. Upéi katu Asiria ojopy hendive reiete.

5Ha mba'e piko pe ko'ágã ahecháva? Reiete che retãgua ojereraha Babilóniape. Umi oguerekóva ipo guýpe, osapukái joa ojejapógui ha che apo'i mante rei.

6Upévare che retãgua oikuaáta che réra ha ágãnte ohecha kuaáta cheha upe ha'e vaekue: ‘Ápe aime!’”

7Iporãite piko jahecha ou ramo umi yvyty rupi ñe'ẽ porã reruha py'a guapy omombe'úva, omomarandúva ñesẽ jejopy vaígui ha he'íva Siónpe: “Ne Tupã, mburuvicha guasu!”

8Ehendu, oñe'ẽ hatã umi mombyry oma'ẽva ha oñondivepa osapukái rory, ohechágui hesa tee rupi Ñandejára ou jeyha Siónpe.

9Pesapukái joa vy'águi, Jerusalén tapere kuéra! Ñandejára ombovy'a jey hetã guápe ha imba'e jey Jerusalén!

10Ñandejára ohechauka ipokatu opa tetã renondépe. Yvy jere kuévo ojekuaáta Tupã ñande pe'a hague jejopy vaígui.

11Néike, pesẽ katu Babilóniagui. Ani pepoko mba'eve ipotĩ'ỹvare, pesẽ katu Babilóniagui. Pene potĩke peẽ perojáva Ñandejára rembiporu!

12Ha natekotevẽ mo'ãi pesẽ pya'e, natekotevẽ mo'ãi pesẽ sarambi kuépe, pene renonderã ohógui Ñandejára, ha pende rapykue guio pene mo'ã Tupã Israel Jára.

Oñakã rapu'ãta Ñandejára rembiguái

13Che rembiguái oñakã rapu'ãta, ojehupi ha oñemoĩta yvate.

14Heta oñemondýi vaekue ohecha ramo chupe, ndojoguavéigui yvypórape,

15upéicha avei, chupe ohechávo opa tetã opytáta ijurujái ha mburuvicha guasu kuéra iñe'ẽngúta. Ohecha ha oikuaátagui upe ohendu'ỹ vaekue, araka'eve.

Isaías 53

1Máva piko oguerovíáta upe rohenduka vaekue? Mávape piko Ñandejára oikuaauka ipokatu?

2Okakuaa mba'e rokýicha henondépe ha yvyra rapóicha yvy perõme. Ha'e naiporãi ha ndoguerekói mba'eve ñama'ẽse haguã hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ojeapo'i ha ojejei chugui, opa mba'e hasy chupe, jeiko asýre ojepokuaa, ojejere chugui ndojehechaséigui chupe. Roguereko ijaheipy ramo ha ndorojapói mba'evérõ.

4Ha'e katu ogueraha ijapére ñane mba'asy ha ogueropu'aka opa mba'e hasýva ñandéve. Ñande ñaimo'ã, Ñandejára oinupã hague chupe, ombyepoti ha omotĩndy hague.

5Ha'e ojekutu ñane tĩ atãnguére, ñane rembiapo vaikuére oñemyangu'ipa. Ho'a hi'ári pe ñenupã oguerúva ñandéve py'a guapy, ha ijekutukue rupi jakuera ñande.

6Ovecha okañy vaekuéicha, jaiko vaekue ñane akãre, Ñandejára katu omoĩ ijati'ýre ñane rembiapo vaikue.

7Oñeñemboharáivo hese, ha'e oñemomirĩnte, ha nde'íri mba'eve. Ojereraha ovecha ra'ýicha ojejuka haguãme, ha'e katu okiririnte ha ndo jejuru pe'ai, ovecháicha oñeñapĩ ramo.

8Ojereraha jepokuapy, hekope'ỹ oñembojovake, ha avave ndojepy'apýi hese. Ojehapo'o ko yvýgui, ha ojejuka, che retãgua rembiapo vaikuére.

9Oñeñotỹ mba'e vai apoha apytépe, hembiapo vaíva ykére ityvy oñemoĩ, ndojapói ramo jepe ivaíva ha ijurúgui nosẽi japu.

10Jeiko asýpe, Ñandejára ojopyse vaekue chupe. Ha oñeme'ẽ haguére jeiko asýpe tembiapo vaikuére, oikove pukúta ha ohecháta iñemoñare. Ñandejára rembipota oikóta ha'e rupi.

11Hetaite oiko asy rire, ohecháta ára sakã, ha ovy'áta oikuaávo. Ñandejára rembiguái marangatu oipe'áta ivaívagui hetápe, oguerahátagui ijapére umíva reko vaikue.

12Upévare Tupã omohendáta chupe karai guasu kuéra apytépe, Poguasu ndive oikéta mba'e ñemboja'ópe, oñeme'ẽ haguére omano haguã, oñemoĩ iñangaipáva apytépe. Ha'e katu ohupi ijati'ýre yvypóra angaipa, ha oñembo'e hembiapo vaívare.

Isaías 54

Tupã mborayhu opave'ỹva

1Esapukái vy'águi kuña ikatu'ỹva ne memby ha ne memby'ỹ vaekue, epurahéi rory nde na ne membýi vaekue araka'eve, he'ígui Ñandejára: “Kuña ojeheja rei vaekue imemby hetavéta kuña omenda vaekuégui.”

2Embotuichave nde róga vakapi, eipyso kyhyje'ỹre pe reñemo'ãha, embopukuve isã, eikutu porã umi yvyra hakua,

3rejepysótagui nde akatúa ha nde asu gotyo. Ne ñemoñare heta tetãre oñemomba'éta ha oikóta umi táva ko'ágã ojeiko'ỹháme.

4Ani rekyhyje, nereñemotĩ mo'ãi, ndaipóri mo'ãi mba'érepa reiko haguã tĩndyhápe. Ne kuñataĩme guare akã hatãnguégui reñembyesaráita, na ne mandu'a mo'ãvéi reiko hague mena'ỹre ijaheipýrõ,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5omendátagui nde rehe nde Apohare, hérava opa mba'e Jára ipu'akapáva, ivaívagui nde pe'áva, Tupã Israelgua marangatúva, ko yvy tuichakue Jára.

6Nde vaekue peteĩ tembireko pyahúicha, rejeheja rei ha revy'a'ỹva. Ñandejára katu ne renói jey ha he'i ndéve:

7“Sapy'a mínte roheja kuri ha che py'aite guive roguereko jeýta che mba'e ramo.

8Che pochy rendýpe nde hegui akañy vaekue sapy'aite, ha upéicha ramo jepe, ymaite guive rohayhu che py'aite guive.” Péicha he'i nde Jára ivaívagui nde pe'áva.

9“Añe'ẽ me'ẽ haguéicha Noépe, y ojaho'ipa ramo guare yvy, nambojaho'i mo'ã veimaha ýpe yvy, upéicha añe'ẽ me'ẽ ko'ágã ne ndive nda che pochy mo'ã véima ha ndajahéi mo'ã veimaha nde rehe.

10Hendágui ojei ramo jepe, ha ovava yvyty kuéra, ndojei chéne nde hegui che mborayhu, ha che ñe'ẽ me'ẽ py'a guapy rehegua ndovavái chéne.” He'i nde Jára nde rayhúva.

Jerusalén pyahu

11“Rejejopy vaíva, rejepy'apýva, revy'a'ỹva! Che voi amboguapýta nde ita kuéra ita jegua hũ ári. Ne pyenda ramo amoĩta ita jegua hovy.

12Nde róga yvate kuéra ajapóta ita jegua pytãgui, ne rokẽ nguéra, ita jegua rovyũgui, ha nde tápia kuéra ita jeguágui.

13Che ahekombo'éta ne memby kuérape. Opavave oiko porã itereíta.

14Teko joja ne mombaretéta, rejeíta jejopy ha kyhyjégui, ñemondýi guasu na nde py'apy mo'ãvéi.

15Oĩ ramo ondyrýva nde rehe, ndaha'e mo'ãi che ahatapyñágui, ha nde hína upe nde pu'akátava hese.

16Che hína upe ajapo vaekue fiérro rehe omba'apóvape, tata ombojepotáva ha ojapo hembiporurã. Che ajapo vaekue oporohundívape oporohundi haguã.

17Ha ndaipóri gueteri oikuaáva mba'épepa ikatúta ne rundi. Rembotýta nembojovakeséva juru. Kóva oñeme'ẽta Ñandejára rembiguái kuérape: Che amyakã rapu'ãta chupe kuéra.” Ñandejára upe oñe'ẽva.

Isaías 55

Ñandejára oñekuã ipy'aite guive

1“Opa pende yuhéiva peju pey'u. Pende viru'ỹva peju, reínte toñeme'ẽ peẽme trígo. Toñeme'ẽ avei kamby ha kaguy, pehepy me'ẽ'ỹre.

2Maerã piko peme'ẽta viru ndaha'éirõ tembi'úre, ha pene rembiapokue repy, na pene mohyguãtã mo'ãivare? Pejapo ha'éva ha pekaru porãta, pe'úta umi mba'e hevéva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Peju che rendápe ha pejapysaka, pe che rendu ha peikovéta. Ajapóta pene ndive ñe'ẽ me'ẽ opa árape guarãva, ambyajévo péicha umi mborayhu ñe'ẽ ame'ẽ vaekue Davídpe.

4Che amoĩ chupe mba'e rechaha ha mba'e renduha ramo tetã nguéra peguarã. Huvicha ha heko mbo'eha ramo.

5Nde rembyatýta tetãgua reikuaa'ỹvape ha pya'e oúta ne rendápe, che, Tupã nde Jára, Israelgua marangatúva, rombojerovia haguére.

6Peheka Ñandejárape ikatu aja pejuhu chupe, pehenói chupe hi'aguĩ jave.

7Iñañáva toheja hape vai, mba'e vai apoha anive oguereko iñakãme ivaíva. Pejere Ñandejára gotyo, ha'e pende poriahurerekóta, pejere Tupã gotyo, ha'e niko ipojera oheja rei haguã ñandéve ñane angaipa.

8Che remiandu ndaha'éi pene remiandúicha ha pende rape ndaha'éi che rapéicha, he'i Ñandejára.

9Yvága oĩháicha yvate yvýgui, péicha che rape ijyvateve pende rapégui ha che remiandu pene remiandúgui.

10Ama ha y rypy'a oguejyháicha yvágagui ha ndojevýi, omohe'õ mboyve yvy, heñói haguã mba'e ra'ỹi oñemitỹvape ha oĩ haguã tembi'u okarúvape guarã.

11Péichata pe ñe'ẽ osẽva che jurúgui, ndojevy mo'ãi che rendápe, ojapo'ỹre che rembipota, ha oikopa pe che ha'e vaekue.

12Peẽ pesẽta upégui vy'a pópe, pehóta pene retãme py'a guapýpe. Osapukái rorýta yvyty ha yvy pu'ã pende rechávo, ha ka'aguy pegua yvyra ojepopete joáta.

13Javorái oĩ haguépe okakuaáta kuri'y, pyno rangue hokýta asuséna. Omoherakuã guasúta Ñandejárape, ha'éta mba'e rechaukaha ndojei mo'ã véimava araka'eve.”

Isaías 56

Ñe'ẽ me'ẽ mombyry guápe

1Ñandejára he'i: “Pejapo heko joja ha hekópe guáva Oguahẽ mbotáma ára ivaívagui oñesẽ haguã ha teko joja che mba'éva oĩma ojechauka haguãicha.

2Ovy'a ite vaerãpa upe ojapóva upéicha ha oñemohatã hembiapópe ojejokóvo pytu'uha ára momarãgui ha mba'e vai apógui!”

3Mombyrygua ojapóva Ñandejára rembipota, ani he'i: “Ñandejára che mboyke hetã guágui.” Ha pe ikatu'ỹva ita'ýra ani he'i: “Che niko yvyra pirukuéma.”

4He'ígui péicha Ñandejára: “Umíva ombyaje ramo che pytu'uha ára, ojapo ramo che rembipota, ha oñemohatãrõ che ñe'ẽ me'ẽme,

5che ame'ẽta chupe kuéra mba'e iporãvéva ta'ýra ha tajýragui. Héra kuéra ojehaíta opa árape guarã che tupaópe ha ikorarapy jere rye pýpe. Ame'ẽta chupe kuéra téra opa árape guarãva, ojepe'ave'ỹ vaerã araka'eve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha umi mombyrygua oikóva che rape rupi ojapo haguã che rembipota, che rayhu, ha oiko haguã che rembiguái ramo, ombyaje ha nomomarãirõ pytu'uha ára ha oñemohatã che ñe'ẽ me'ẽme,

7arúta chupe kuéra che yvyty marangatúpe ha ambovy'áta che ñembo'e rógape. Arohorýta che altárpe imymbahapy ha imymbajuka, che rógare oje'étagui opa tetãme guarã, ñembo'e róga.”

8Péicha he'i Ñandejára, ombyatýva Israelgua isarambi vaekuépe: Umi oñembyaty vaekuépe ambojo'avéta.

Mburuvicha pitua rehe ojekaguai

9Tymba ñu ha tymba ka'aguy, pejúke ha pe'upa che ovecha kuéra.

10Umi che retã guáre oñangarekóva, hesatũmba. Ndohechái mba'eve. Ha'e kuéra niko jagua oñarõ'ỹva. Oñeno ha oñe'ẽ reipa, okesénte voi.

11Ha'e kuéra niko jagua ñembyahýi hyguãtã'ỹva. Umívajeko tetãgua rerekua! Ndohecha kuaái mba'eve. Peteĩ-teĩ oho hape rupi, oĩ haguéicha imba'erãvante oheka.

12He'i joa ojupe: “Jahápy jaru kaguy ha mba'e iro porãva jaka'u haguã. Ha ko'ẽrõ upéichata avei, térã iporãvéta.”

Isaías 57

1Ijohéi pyréva omano ha avave ndojepy'apýi hese, karai Imarangatúva opa ko yvy ári ha avave ndohecha kuaái, omanóvo ha'e oñerenohẽ ivaívagui,

2ha oike py'a guapýpe. Tape karẽ'ỹre oguata vaekue ko'ágã opytu'u ityvýpe.

Jakaguai tupã gua'úre

3Peñemboja peẽ paje apoha ñemoñare, pende ru, kuimba'e hembirekógui opoíva ha pende sy, kuña reko vai.

4Mávare piko peñembohory, ha peñemohembe jeguaru? Mávape piko peñemokũsẽ? Na peẽi nga'u piko hína peẽ tekove otĩ'ỹ, ñemoñare okára?

5Peẽ pende rakuchi rendýva umi tajy máta guýre, opaichagua yvyra guasu guýpe, ha peikuave'ẽva mymbajuka ramo mitã umi ysyry rembe'ýre ha umi ita guasu pa'ũ rupi.

6Israel, nde remomba'e guasuse uvei ysyry pegua ita sỹi, upépe rereko ne rendaguã. Chupe kuéra rehekuavo kaguy ñekuave'ẽ ha reme'ẽ vaekue ne mba'e kuave'ẽ Ha opa ko'ã mba'e piko che arohorýta?

7Umi yvyty yvate rupi remoĩ nde rupa, ha upépe avei rejupi reikuave'ẽ mymbajuka.

8Nde róga rokẽ kupépe remoĩ ne tupã gua'u tie'ỹ. Che hegui nde resarái, reñemboi ha reñeno nde rupa porãme. Reñemongeta kuimba'e reñenoséva ndive ha ne tupã gua'úre rema'ẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Reho pya'e vaekue tupã Mélec renda gotyo ha reraha ñandyry ha mba'e ryakuãita. Remondo mombyry ñe'ẽ rerahaha remoguahẽ meve omanóva retãme.

10Ne kane'õ ramo jepe, hetaite reguata haguére, nderéi vaekue: “Ambopo'íma!” Rereko vaekue nde pópe ne rembi'urã ha upévare na ne kane'õiva.

11Máva piko umi tupã rerekóva ha remomba'e guasúva, che myengovia haguã hese kuéra ha reñembyesarái ete che hegui? Nde na che momba'e guasúirõ, akirirĩnte ha ajapo ndahechái ramo guáicha.

12Ko'ágã katu amombe'úta ne rembiapo vaikue, nde reimo'ãva nde reko potĩha.

13Resapukáirõ rejerurévo pytyvõ, ne tupã gua'u kuéra na ne pytyvõ mo'ãi ha ivaívagui na ne renohẽ mo'ãi. Chupe kuéra ogueraháta yvytu, peteĩ jepejúpe opa reíta. Che rehe ojeroviáva katu, hetãme ovy'áta ha oikóta che yvyty marangatúpe.

Israel oñenupã ha oñemonguera jeýta

14Upérõ oñehendúta: “Pembosako'i tape ojoja porãva, peipe'a umi mba'e ojokóva ohasa haguã che retãgua.”

15Pe yvatetegua opa ára oikovéva ha hérava marangatúva, he'i péicha: “Che rekoha marangatu oĩ ijyvatehápe ha aiko avei imboriahu ha ojepy'apýva ndive, amokyre'ỹ ha ambovy'a haguã chupe.

16Ndaiko mo'ãi aja'o manté che retã guápe, ha nda che pochy mo'ãi opa ára hendive. Che pochy mantérõ niko, yvypóra che ajapo vaekue ndovy'a mo'ã véima che ndive.

17Israel rembiapo vaikuére che pochy vaekue ymave, ainupã ha ajei vaekue chugui. Ha'e niko opu'ã vaekue che rehe ha oiko iñakãre.

18Ahecha hembiapokue, amongueráta, amombytu'úta ha ambopy'a guapy paitéta. Ambovy'a jeýta ovy'a'ỹvape,

19ha ha'éta opavavépe: ‘Py'a guapy mombyry guápe ha umi aguĩ oikóvape avei! Che amongueráta che retã guápe!’

20Iñañáva katu ojogua yguasu pochýpe ikatu'ỹva oguapy ha oguerojáva tuju ha mba'e ky'a.

21Iñañáva peguarã ndaipóri jeiko porã.” Tupã upe he'íva.

Isaías 58

Pe karu'ỹ añetegua

1Ñandejára he'i chéve: “Eñe'ẽ hatã kyhyje'ỹre, trompéta púicha esapukái. Ha ekaguai che retã guáre, hembiapo vaikuére ha Jacob ñemoñarére, iñangaipáre.

2Ára ko'ẽ rehe che reka ha ovy'a joa hikuái oikuaágui che rape, ha'e ramo guáicha tetã hembiapo porãva ha nomboykéiva che rembiapoukapy. Ojerure chéve tembiapoukapy heko jojáva ha ovy'a ite gua'u oñembojávo che rehe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3ha he'i hikuái: ‘Maerã piko jahasáta karu'ỹre ndohecháirõ Tupã? Maerã piko jahasa asýta, ha'e ndohecha kuaái ramo?’ Pekaru'ỹha árape, peheka pene mba'erãvante ha pejopy pene mba'apohára ndive.

4Pekaru'ỹha árape peñoñe'ẽ api, petaky ojuehe, ha peñonupã mbarete. Peichagua karu'ỹ ani pejapo peipota ramo yvágape oñehendu pene ñe'ẽ.

5Peichagua nga'u piko pe che aipotáva, yvypóra oñemomirĩ ramo? Che piko aipota pembojayvy pene akã takuáraicha, peñemonde ao vosakuépe ha peñeno tanimbu ári? Upévape piko pembohéra ‘karu'ỹ’ ha ‘ára Ñandejárape ombovy'áva’?

6Pejavy. Karu'ỹ che aipotáva hína kóva: pepoi umi yvyra kuápe oĩvagui hekope'ỹ, pemondoho tukumbo oporoapytĩva, pepoi oñeñapytĩvagui ha pemondoho sã opaichagua.

7Pemboja'o pene rembi'u Iñembyahýivape hoga'ỹvape pende rógape pemoguahẽ, ijopívova pemonde ha ani peñemboyke pene pehẽnguégui.

8Upérõ che pohesapéta ko'ẽ júicha ha pya'e eterei pekueráta pende aígui, pende reko joja ohóta pene renonderã ha Ñandejára reko mimbipa pende rapykuéri.

9Upérõ pesapukáita ha Ñandejára pene rendúta, pejeruréta pytyvõ ha he'íta: “Ápe aime”. Peipe'árõ mba'e pohýi oporojopýva, ndapeporoguerekóirõ tesápe ha na pende juru pochýi ramo,

10pemboja'órõ pene rembi'u Iñembyahýivape ha pejehúrõ oikotevẽvape, pene mba'e resapeha hendýta pytũmbýpe, ha nde pype iñypytũva asaje pytéicha hesakãta.

11Ñandejára pene sãmbyhy mantéta, pene mongaru ryguãtãta yvy ojeiko'ỹháme, pene mbohete mbaretéta ha peẽ ha'éta yvotytýicha hi'y hetáva ha yvúicha hypa'ỹva.

12Umi nde taperekue oñemopu'ã jeýta ha umi pyenda ymaite guare oñemoĩ jeýta. Peñembohérata óga jero'a myatyrõha ha tape tuja mbopyahuha.

Pytu'uha ára guigua

13Pembyajérõ pytu'uha ára, napemba'apói ramo che ára marangatúpe pembohérarõ pytu'uha ára: “Javy'aha” ha Ñandejára ára: “Imomorãmby”, ha pembyajérõ napesẽivo peguata, térã napeñeme'ẽivo pene rembiapópe pene mba'erãva rekávo,

14péicha pejapórõ, pende Járape pejuhúta pende vy'a, che pohupíta umi yvyty rupi kavaju ári guáicha, ha pombovy'áta pende ru Jacob yvýpe.” Péicha he'i haguére Ñandejára.

Isaías 59

Israel iñangaipa ha oñenupã

1Ñandejára nda ipo mbykýi ikatu'ỹ haguã oporope'a ivaívagui ha ha'e ndaijapysapéi ikatu'ỹ haguã ohendu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Pende reko añanguénte pene momombyry Tupãgui ha pene angaipágui ha'e oñomi hova, nohenduséigui.

3Pende po iky'apa tuguýpe ha pene kuã, porojuka kuégui. Pende jurúgui japu mante osẽ, pende ahy'ópe ñaña mante hyapu.

4Mbojovakeháp̃e ndaipóri he'íva añetegua, avave ndohekái hekópe guáva. Japúrente uvei ojerovia, ha ñe'ẽ japúnte voi ojeporu. Ñañágui ha'e kuéra ipuru'a, ha imemby, porojuka.

5Mbói rupi'a pe ha'e kuéra omoñenóva ha ñandu renimbo pe ha'e kuéra oipyaháva. Omano umi ho'úva hupi'a, ha ojejoka ramo osẽ chugui mbói.

6Umi ñandu renimbógui ndojejapói ao. Ndaipóri ikatúva oñemonde pe ha'e kuéra oipyahávape. Porojukánte voi pe ha'e kuéra ojapóva, ha upevarãnte ipo omongu'e.

7Ipy oiporu pya'e ivaíva rekávo, hagẽ oporojuka rei haguã. Ñañánte voi pe iñakãme oguerekóva, ha umi ohasaha rupi, ñehundi ha tapere mante oheja.

8Ha'e kuéra ndoikuaái py'a guapy rape, hekópe guáva ndaipóri hembiapópe. Tape ha'e kuéra oipykúiva ikarẽ, umi rupi oikóva ndojuhúi py'a guapy.

9Upévare oñemomombyry ñande hegui upe hekópe guáva ha na ñande rupytýi teko joja. Ñaha'arõ vaekue tesape ha ou pytũ, ára sakã ñaha'arõ, ha jaiko pytũmbýpe.

10Jajepovyvy ogyke rehe ohecha'ỹ vaicha ha umi hesa'ỹ vaicha javava. Asaje pyte ñañepysãnga, pyhare ramo guáicha ha hesãiva apytépe jaiko omanóvaicha.

11Opavave ñakororõ vaekue jaguaretéicha ha ñane pyahẽ pykasúicha. Ñaha'arõ ivaívagui ñesẽ ha noguahẽi, ñaha'arõ ñesãsõ ha oĩ mombyry.

12Ore rojapo ne renondépe heta mba'e ivaíva, ore angaipa voi oñe'ẽ vai ore rehe. Ore añangue ore moirũ, ha rohecha kuaa rojapo hague ivaíva.

13Ropu'ã vaekue ore Járare ha ore resarái chugui, rojei ore Tupãgui ha ndorohovéi hendive, roñe'ẽ ñeporonupã ha guasu apíre, rombojy ore akãme mba'éichapa roporombotavýta.

14Pe heko jojáva ndojeapói mba'eve ramo, hekópe guáva opyta mombyry, pe añeteguáva oñepysãnga umi okaháre ha pe teko jeroviaha ndojuhúi hendaguã.

15Hova mokõi'ỹva ndaiporivéi mamove, ha pe ivaíva ndojaposéivagui ojepe'a pe oguerekóva. Ñandejára ipochy ohechávo ndaiporiha teko joja.

16Ñandejára oñemondýi ohechávo ndaiporiha ko'ã mba'ére ojepy'apýva. Upérõ oiporu ipyapy mbarete, ha Ha'e voi hese kuéra opu'ã.

17Ha'e omoĩ teko joja ipyti'a mo'ãha ramo ha iñakã ári, omoĩ ivaívagui ñesẽ, akã mo'ãha ramo. Oñemonde poromyengovia aópe ha pochy rendy ahojápe oñeñuã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ñandejára omyengoviáta peteĩ-teĩme hembiapokuére. Hese ija'e'ỹvape oinupã pochýta, hese oñemoĩvape oñeñandukáta. Tetã mombyry guápe omyengoviáta hembiapokuére.

19Kuarahy reike guive ombyajéta hikuái Ñandejára réra, ha kuarahy resẽ guive ohecháta heko mimbipa, oútagui ha'e y osyry hatã vaicha, yvytu ratãme oñemyañáva.

20Siónpe heko vaígui opoíva, Jacob ñemoñare heko pu'ãgui ojehejáva, oúta oguenohẽvo. Ñandejára he'i péicha.

21“Kóva che ñe'ẽ me'ẽ pene ndive, he'i Ñandejára: ‘Che espíritu ame'ẽ vaekue ndéve, che ñe'ẽ amoĩ vaekue nde jurúpe, ha ndo'a mo'ãi, nde juru ha ne ñemoñare jurúgui araka'eve, opa árape guarã.’”

Isaías 60

Jerusalén pyahu omimbipa

1Epu'ã Jerusalén, mimbipápe ejaho'i, péina oguahẽma nde resapeha ha Ñandejára reko mimbipa hendy nde ári!

2Pyhare yvy ojaho'i, ha tetã nguéra pytũme oñeñuã, Ñandejára katu nde ári ojajáita, ha heko mimbipa nde ári ojechaukáta.

3Tetã nguéra oúta nde resapeha gotyo, ha mburuvicha guasu kuéra ne ko'ẽju mimbi gotyo.

4Ejesaupi ha ema'ẽ nde jere kuévo: opavave oñembyaty ha ou ne renda gotyo. Ne memby kuimba'e oúta mombyrýgui, ne memby kuña ojererúta jyva ári.

5Nde rehechávo chupe kuéra revy'a itereíta, nde py'a renyhẽta vy'águi. Oguerúta hikuái ndéve mba'e repyeta tetã mombyrýgui. Ome'ẽta hikuái ndéve heta mba'e tetã nguéragui oguerúva.

6Kamélloita Efá ha Madiángui oúva nde aho'íta, Sabagua ou joáta, imbayru kuéra henyhẽ óro ha insiénsogui, omombe'u joávo imombe'upyrã Ñandejára ojapóva.

7Ijatýta nde rehe Quedar pegua ovecha kuéra, Nebaiot pegua ovecha mácho reiporu kuaáta, ikatu haguã che altárgui ojupi mymbahapy che mbovy'áva, ha che Róga iporãhágui, iporãvéta.

8Máva piko umi oúva araícha, ovevéva hekoha gotyo pykasúicha?

9Umíva hína ygára oúva che rendápe, umi Tarsis peguáva ygára omyakã chupe kuéra, mombyrýgui ogueru ne memby kuéra, hi'óro ha ipláta reheve. Nde Jára, Tupã Israelgua marangatúva rérape, péicha ne myakã rapu'ãva.

10Mombyrygua omopu'ã jeýta nde korarapy jere kuéra ha umi huvicha guasu, ne rembiguáita. Jepe ipochy rendýpe ne nupã ra'e Ñandejára, ko'ágã ipy'a porãgui nde poriahurereko jey.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ne rokẽ nguéra ojepe'a mantéta. Ára ha pyhare noñemboty mo'ãi, ikatu haguã ojegueru ndéve tetã nguéra mba'e repy ha umi huvicha guasu oisãmbyhýta chupe kuéra.

12Umi tetã oñemoĩ'ỹva nde po guýpe oñehundíta. Oĩ haguéicha oñehundíta.

13Ñandejára he'i Jerusalénpe: “Líbano pegua mba'e repyeta ojererúta ndéve, kuri'y kuéra opaichagua, omoporã haguã che tupao, omoherakuã guasu haguã upe che apyrũha.

14Umi ne ndive ojopy vaekue ra'y kuéra, oñemomirĩ joáta ne renondépe, ha opa umi nde apo'i vaekue, nde repyrũháme oñesũta ha nembohérata ‘Ñandejára táva’, ‘Sión, Israelgua Tupã marangatúva mba'e’.

15Nde ndaha'e mo'ã véima ojeheja vaekue, ja'e'ỹha ha ha'eño rei oikóva, romyakã rapu'ã uveíta opa árape guarã, ha ndéta upe manté ojevy'aha.

16Tetã nguéra ome'ẽta ndéve hi'upyrã iporãvéva, mburuvicha guasu kuéra katu oguerúta ndéve imba'e repyeta. Ha rehecha kuaáta che, opa mba'e Jára, ha'eha upe ivaívagui nde pe'áva, Che, Jacob Jára ipu'akapáva, ha'eha pe ne sã omondohóva.

17Vrónse rangue ame'ẽta ndéve óro, fiérro rangue pláta, yvyra rangue vrónse ha ita rangue fiérro. Che rupi, py'a guapy ne sãmbyhýta ha upe hekópe guáva ne mboguatáta.

18Ne retãme noñehendu mo'ãvéi ñorãirõ ryapu, ha ndoiko mo'ãvéi ñehundi ha tapere nde reikohápe, oñembohérata uvei nde tápia kuéra ‘Ivaívagui ñesẽ’ ha ne rokẽ nguéra ‘Jererohory’.

19Nereikotevẽ mo'ã véima nde resapehára kuarahy arakue ha jasy pyharekue, che, nde Jára, ha'étagui nde resapeha opave'ỹva. Che, ne Tupã, ha'éta ne mba'e rendy omimbipáva.

20Nde kuarahy ndoike mo'ãi araka'eve ha nde jasy rendy ndogue mo'ãi, Che, nde Jára, ha'étagui ne mba'e rendy opave'ỹva. Opaitéta umi ára ao hũ remonde hague.

21Tapicha joheipyréta che retãgua maymáva. Ha imba'e kuérata hetã opa árape guarã: yvyra roky, che voi añotỹ vaekue, peteĩ mba'e che po teépe ajapo vaekue che reko mimbipa ahechauka haguã.

22Pe michĩvéva tuichavéta ha pe mbovýva hetavéta, chugui oikóta tetã guasu. Che, opa mba'e Jára, pya'e ha hi'ára itépe ajapóta.”

Isaías 61

1Ñandejára espíritu oĩ che pype, che poravo haguére imba'erã. Ha'e che mondo araha haguã ñe'ẽ iporãva mboriahu kuérape, ambopy'a guapy haguã ojepy'apývape, amomarandu haguã isãsotaha oikóva iñapytĩmby ha ojepoitaha iñakã sãvagui,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2amyerakuã haguã Ñandejára ára ou porãva opavavépe. Upe ára Ñandejára omyengoviataha hembiapo vaikue umi ore rehe ija'e'ỹvape. Che mondo ambovy'a jey haguã ovy'ave'ỹvape,

3ame'ẽ haguã Siongua ojepy'apývape, jeguaka iñakãre guarã tanimbu rangue, mba'e ryakuã porã py'a rory reruha jahe'o rangue, ñemomorã purahéi vy'a'ỹ rangue. Oñembohérata hikuái “Teko joja urunde'y”, Ñandejára oñotỹ vaekue ohechauka haguã heko mimbipa.

4Umi taperekue ha umi óga guasu ojeity vaekue, oñemopu'ã jeýta ha umi táva ojero'apáva oñemyatyrõ jeýta.

5Umi mombyrygua oñangarekóta pende ovecha atýre, pende kokue ha pende parraltýre.

6Ha peñembohérata Ñandejára pa'i kuéra, Tupã rembiguái. Tetã nguéra mba'e repyeta pene mba'éta, ha imba'e jeguaitápe peñembojeguáta.

7Ha che retãgua ohasa asy jo'a haguére, ñemotĩme ha jejahéipe, upéva rekovia hetã ohupyty jo'áta mba'e repyeta, ha oguereko renyhẽta vy'a opave'ỹva.

8Che Ñandejára, ahayhu teko joja, ha ndacha'éi monda ha jejukáre. Amyengoviáta chupe kuéra hekopete, ha añe'ẽ me'ẽta hendive kuéra opa árape guarã.

9Iñemoñare kuéra herakuã mombyrýta tetã nguéra apytépe. Opa ohecháva chupe kuéra, he'íta ha'e kueraha tetã Ñandejára ohovasa vaekue.

10Che renyhẽ py'a rorýgui Ñandejára imba'e porãgui! Opa apopo Tupã che rayhúgui! Ha'e che mosãso haguére ha che moingo teko jojápe. Ajogua ku menarã oñemonde katéva térã tembirekorã imba'e jeguágui henyhẽva.

11Yvýpe hokyháicha umi mba'e reñói ha opu'ãháicha umi yvotyty, péicha Ñandejára omoheñóita teko joja, ha ha'e ojererohorýta opa tetã renondépe.

Isaías 62

1Nde rayhupápe, Sión, nakirirĩ mo'ãi, nde rayhupápe, Jerusalén, ndapytu'u mo'ãi, osẽ meve kuarahýicha heko joja ha hendy peve tatáicha iñesẽ jejopy vaígui.

2Nde reko joja ohecháta tetã nguéra ha nde reko mimbi mburuvicha guasu maymáva. Nde katu rejekuaáta peteĩ téra pyahúpe, Ñandejára voi omoĩva nde rehe.

3Ndéta Tupã nde Jára pópe, mburuvicha guasu akã rehegua jeguaka porãicha, mba'e vera isyva rehe guarãva.

4Ndoje'e mo'ã véima nde rehe, “Ojeheja rei vaekue”, ha nde yvýre, “Oñemoperõ vaekue”. Reñembohérata uvei “Che rembiayhu”, nde yvy katu, “Che rembireko”. Ndétagui Ñandejára rembiayhu, ha nde yvy hembireko.

5Peteĩ mitã rusu hembiayhúre omendaháicha, upe nde apo jeýva omendáta nde rehe. Ha hembireko ndive iména ovy'aháicha Ñandejára ovy'áta ne ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Jerusalén, nde korarapy jere kuérape amoĩ ma'ẽ mombyryhára ára ha pyhare he'i mantéva: “Ani pekirirĩ peẽ pehenóiva Ñandejárape,

7ani peheja opytu'u omopu'ã jey peve Jerusalén, ha ombojurujái mayma hese oma'ẽvape.”

8Ñandejára oñe'ẽ me'ẽma ohupívo ipo akatúa: “Araka'eve ndaheja mo'ãi, ho'u nde trígo nde rehe ija'e'ỹva térã mombyrygua ho'u ne kaguy, nde syva ry'áipe rejapo vaekue.

9Peẽ uvei pemono'õta pende kóga, pe'úta ha pe che rerohorýta. Pembyatýta parral'a ha pe'úta chugui kaguy che tupao marangatu róga guýpe.”

10Pesẽ, pesẽ okẽ nguéra rupi, pembosako'i che retã guápe haperã, pejapo tape guasu iporãva ha pemopotĩ itágui. Pemopu'ã mba'e rechaukaha tetã nguéra pehenói haguã.

11Ñandejára omomarandu ko mba'e yvy jere kuévo: “Peje táva Siónpe oguahẽha, upe chupe oipe'áva jejopy vaígui. Ñandejára ogueru hetã guápe oguenohẽ rire mombyrygua poguýgui”.

12Ha'e kuéra oñembohérata “Tetãgua marangatu”, “Ñandejára ojogua vaekue”. Nde katu reñembohérata “Táva Tupã ohayhúva”, “Táva Tupã oheja'ỹva”.

Isaías 63

Ñandejára oinupã hese ija'e'ỹvape

1—Máva piko upe oúva Edom táva guasu Bosrágui, ao pytãme oñemonde katéva ha iguata mbaretépe ñane mboryrýipáva? —Che hína upéva! Amyerakuãva teko joja, ha nda che jojaháiva ivaívagui aporope'a haguã.

2—Ha mba'ére nde ao pytã? Ha'etéku repyrũ vaekue parral'áre kaguy apópe.

3Hẽe, apyrũ kuri aikóvo parral'a rehe che ñoite, avave na che pytyvõi. Pochy rendýpe apyrũ che rehe ija'e'ỹvare, amombe chupe kuéra pochy mbaretépe, huguy che rypyipa ha omopytãmba che ao.

4Upéva vaekue pe ñemyengovia ára arekóva che akãme. Oguahẽma pe ára aporope'a haguã ivaívagui.

5Ama'ẽ porã ha ndaipóri che pytyvõva. Añemondýi ndaipórigui avave ajeko haguã. Che pyapy mbarete upe che pytyvõ vaekue, ha che pochy rendy che mombarete.

6Pochy rendýpe aipete yvýre tetã nguéra, pochy rendýpe ahundi ha añohẽ yvýre huguy kuéra.

Tupã ipy'a porã Israelgua ndive

7Che mandu'ase Ñandejára py'a porãre, chupe arohoryse, opa mba'e porã ore rehe ojapo vaekuére. Ipy'a porãite haguére Israelgua ndive opa ojapo vaekuére ipy'a poriahurereko ha imborayhu tuichaite rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ñandejára he'i vaekue: “Ha'e kuéra, che retãgua, che ra'y kuéra, ndojere mo'ãiva che hegui.” Ha ha'e oipe'a chupe kuéra

9opa jepy'apýgui. Ndaha'éi vaekue peteĩ hembijokuái upe oipe'áva chupe kuéra jejopy vaígui, Ñandejaraite upéva ojapo. Ha'e oipe'a ivaívagui oiporiahurereko ha ohayhúgui chupe kuéra. Ha'ete voi omopu'ã ha ohupi ijyva ári. Péicha ojapo vaekue opa ára.

10Ha'e kuéra katu opu'ã Ñandejára rehe, ha ombopochy ijespíritu marangatu. Upévare ndaija'evéi hese kuéra ha oñorãirõ hendive kuéra.

11Ha'e kuéra imandu'a umi ára yma guarére: Ñandejára rembiguái Moisés rehe, ha oporandu: Mamo piko oime upe oguenohẽ vaekue yguasúgui ijovecha kuéra rerekuápe? Mamo piko oime upe ome'ẽ vaekue chupe ijespíritu marangatu?

12Upe oiporu vaekue ipyapy mbarete omoirũ haguã Moiséspe, upe omboja'o vaekue yguasu hetãgua renondépe ohupyty haguã terakuã opave'ỹva.

13Upe ombohasa vaekue chupe kuéra yguasu rugua rupi ipysyrỹi'ỹre, kavaju yvy ojeiko'ỹha rupi guáicha,

14ovecha aty ñúme oguejývaicha? Ñandejára espíritu oisãmbyhýva chupe kuéra. Upéicha reisãmbyhy vaekue ne retã guápe, reñemoherakuã guasu haguã.

Ñembo'e Tupãme ojehupyty haguã ipytyvõ

15Ema'ẽ ore Jára yvágagui, nde róga marangatu omimbipávagui. Mamo piko oĩ ne mborayhu ha nde pyapy mbarete? Mamo piko pe reñandúva nde py'aite guive ha nde py'a poriahurereko? Nde pochy raságui piko na ore mbyasyvéi?

16Nde niko ore ru, Abraham nda ore kuaavéi ha Israel naimandu'avéi ramo jepe ore rehe, nde hína ore Jára ha ore ru. Nde réra ymaite guive, “Upe ivaívagui ore pe'áva.”

17Mba'ére piko, ore Jára, ore mombía nde rapégui ha ore mbopy'a hatã rohenduve'ỹ haguã ne ñe'ẽ? Eju jeýna ore ndive, ne rembiguái rayhupápe, ha ne ñemoñaregua kuéra rehehápe.

18Mba'ére piko umi ore rehe ija'e'ỹva ojasuru nde tupaópe, nde tupao rehe opyrũmba umi ojopýva ore ndive?

19Yma guivéma nde na ore sãmbyhyvéi, ndaha'éirõ guáicha ne retãgua ore. Hánga'u remondoro yvága ha reguejy! Umi yvyty ne renondépe hykupáne.

Isaías 64

1Hánga'u remondoro yvága ha reguejy! Umi yvyty ne renondépe hykupáne.

2Tata ohapyháicha javorái, térã y ombopupu! Upérõ nde rehe ija'e'ỹva oikuaáne nde réra, ha tetã nguéra ne renondépe oryryipáne.

3Rejapo ramo guare hechapyrãva noñeha'arõi vaekue,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4araka'eve noñehendúi ha ndojehechái vaekue oĩha Tupã, ndaha'éiva nde, ojapóva mba'e ko'ãichagua, umi hese ojeroviáva rayhupápe.

5Nde rerohory upe ipy'aite guive heko jojávape ha imandu'a ojapo haguã ne rembipota. Nde pochy vaekue rojapo haguére ivaíva. Ymaite guivéma ropu'ã manté roikóvo nde rehe.

6Opavave ore ky'a vaekue, ore reko potĩ trápo ky'ápe ojogua. Yvyra rogue pirukuéicha ro'a ha ore rembiapo vaikue ore reroveve yvytúicha.

7Ndaipóri ohenóiva nde réra, ndaipóri oñeha'ãva ojeko nde rehe. Upévare rekañy ore hegui ha ore reja ore rembiapo vaikue poguýpe.

8Opáichavo, ore Jára, nde hína ore ru. Ore pe ñai'ũ ha nde pe kambuchi apoha. Opavave niko ne rembiapokue.

9Anína nde pochy eterei ore ndive ha ne mandu'a manté ore rembiapo vaikuére. Ore niko ne retãgua!

10Nde táva marangatúgui oiko yvy ojeiko'ỹha, Jerusalén oñehundi ha oiko chugui tapere.

11Ore tupao omimbipáva ore ru kuéra ne momba'e guasu haguépe, okaipa hese. Opa mba'e rohayhu etévagui oiko yty aty.

12Ha opa ko'ã mba'e renondépe, ore Jára, nderejapo mo'ãi piko mba'eve, rekirĩtante piko ha ore motĩndýta ipahaite peve?

Isaías 65

Heko pu'ãva oñembojovake

1Ñandejára he'i: “Umi ndojeruréi vaekue chéve mba'eve, ou che rendápe. Umi nda che rekái vaekue, che juhu. Tetãgua na che renói vaekuépe, che ha'e: ‘Ápe aime’.

2Manterei aipyso che po aru haguã tetãgua heko pu'ãva, tape karẽ rupi oguatáva ha oikóva iñakãre.

3Peteĩ tetãgua che rovake voi che mbopochy manté, oikuave'ẽ mymbajuka tupã nguérape ijyvotytýpe ha ohapy vaekue insiénso altar ári, ojejapóva yvy ñembojy pyrégui.

4Oguapy tyvy kuéra pa'ũme. Ohasa pyhare iñypytũha rupi, ho'u kure ro'o ha omyenyhẽ vaekue hembi'u mbojyha jukysy potĩ'ỹgui.

5He'i hikuái: ‘Epyta upépe, ani repoko che rehe. Che marangatu eterei repoko haguã che rehe.’ Umi tekove ojogua tata hendýva ára pukukue, tatatĩcha che motĩko'õ.

6Opa ko'ã mba'e oĩ che renondépe kuatiápe ojehai pyre, ha ndapyta mo'ãi jyva juasápe, aikuaaukáta chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Taha'e iporojukakuére, taha'e itúva kuéra porojukakuére. Ha'e kuéra ohapy insiénso yvyty kuéra ári ha che mbopochy umi ijyvateha rupi. Che katu aha'ãta hembiapo vaikue ha amyengoviáta chupe kuéra.” Ñandejára he'i upéicha.

Ñandejára oñe'ẽ me'ẽ oporohovasataha

8Ñandejára he'i: “Parral'a hykue heta ramo mba'eve noñehundíri ikatúgui heta kaguy ojejapo. Péicha avei che ajapóta che rembiguái kuéra rayhupápe. Nahundi mo'ãi upe tetã tuichakue.

9Che rupi Jacob iñemoñaréta, ha Judápe oĩta oikóva che yvyty kuérape. Che rembiporavo kuéra oguerekóta pe yvy imba'erã, ha che rembiguái kuéra oikóta ipype.

10Sarón ñu henyhẽta ovechágui, ha Acor ñúme okarúta mymba kuéra, oguerekótava umi tetãgua che rekáva.

11Peẽme, Ñandejára rapégui pejeíva ha ijyvyty marangatúgui pende resaráiva, peikuave'ẽva tembi'u ha kaguy tupã nguéra Gad ha Menípe, po'a rerekuáva,

12peẽme, po'a'ỹ hína upe pene ra'arõva. Pojukaukáta kyse pukúpe. Pohenói vaekue niko ha ndapeikuaaséi mba'eve, añe'ẽ vaekue peẽme ha napehenduséi, pejapo vaekue pe che namoporãiva, peiporavo vaekue pe che mbopochýva.”

13Upévare Ñandejára he'i: “Che rembiguái kuéra oguerekóta ho'u vaerã, peẽ katu pene ñembyahýita. Ha'e kuéra oguerekóta omboy'u vaerã, ha peẽ pende yuhéita. Ha'e kuéra ovy'áta ha peẽ peikóta tĩndyhápe.

14Ha'e kuéra vy'a pópe opurahéita, py'a rorýgui henyhẽta, peẽ katu pesapukái ha pejahe'óta ñembyasy ha vy'a'ỹgui.

15Che rembiporavo kuéra oiporúta pende réra oporombojeharu haguã, térã oipota ramo omano pe máva, che rembiguái kuérape katu ambohéra pyahúta.

16Oimeraẽ ojeruréva jehovasa upe tetãme, ojeruréta Tupã heko añetévape. Ha oimeraẽ ome'ẽva iñe'ẽ upe tetãme, Tupã heko añetéva rérape ome'ẽta. Jeiko asy yma guare tesaráipe opytáta. Oguéma umíva che ñe'ãgui.

17“Péina ajapóta yvága pyahu ha yvy pyahu. Yma guare opytáta tesaráipe, avave naimandu'a mo'ãi hese.

18Tahenyhẽ tory ha vy'águi opa árape guarã upe ajapótavare. Ajapóta Jerusalén horýva ha tetãgua ipype ovy'áva.

19Che voi avy'áta Jerusalén rehe, ha che py'a rorýta che retã guáre. Pype ndaipóri mo'ã véima tasẽ térã sapukái vy'a'ỹgui.

20Upépe ndaipóri mo'ãi mitã omano voíva, térã avave oikove puku'ỹva.

100 áñope omanóva rehe oje'éta omano hague imitãme, ha nombotýivare 100 áño, oje'éta ojeharuha.

21Opavave ojogapóta ha oikóta imba'e teépe, oñotỹta parralty ha ho'úta hi'a.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Ndaipóri mo'ãi peteĩ ojogapóva ha ambue pype oikóva, térã peteĩ oñemitỹva ha ambue chugui ho'úva. Ka'aguýicha che retãgua oikove pukúta, che rembiporavo ovy'áta okarúvo hembiapokuégui.

23Nomba'apo rei mo'ãi, ndaipóri mo'ãi iñemoñare omanóva hi'arape'ỹ, ha'e kuéragui Ñandejára ohovasa vaekue ñemoñare, ha upéichata avei iñemoñare.

24Che renói mboyve hikuái, aporandútama mba'épa oipota, he'ipa mboyve ahendútama chupe kuéra.

25Aguara guasu ha ovecha ra'y okarúta oñondive, león ha guéi ho'úta kapi'i, ha mbói ho'úta yvy.” Che yvyty marangatu jerekuévo ndaipóri mo'ãi mba'e vai ojapóva.” Ñandejára he'i upéicha.

Isaías 66

Tupã gua'u ñemomba'e guasu

1Ñandejára he'i: “Yvága che guapyha ha yvy che pyenda. Mamo piko ikatúta pemopu'ã che rogarã, mamo piko ikatúta pejapo apytu'u haguãme?

2Che voi ajapo vaekue opa ko'ã mba'e, ha péicha oñepyrũ vaekue. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha. Pe che ama'ẽha hína, mboriahu ojepy'apýva ha ombyajéva che ñe'ẽ.

3Hetápe guarã peteĩchante omymbajuka tóro térã ojuka hapichápe, oñakã'o ovecha térã ojajuvoka jagua, oikuave'ẽ hemitỹngue térã kure ruguykue, ohapy insiénso térã omomba'e guasu ta'ãnga. Ha'e kuéra oiporavo haperã ha ovy'a ojapóvo ko'ã mba'e ahẽ.

4Che avei aiporavóta jeiko asy chupe kuéra guarã, ha arúta umi mba'e ha'e kuéra okyhyjeteha. Ahenói vaekue niko ha ndoikuaaséi mba'eve, añe'ẽ vaekue ha nohenduséi, ojapo vaekue che namoporãiva, ha oiporavo che mbopochýva.”

Ñembojovake ha ñesãsõ

5Pehendu Ñandejára he'íva, peẽ pembyajéva iñe'ẽ. “Pene retãgua ija'e'ỹva pende rehe, okaguaíva pende rehe pehenóigui che réra, he'i hikuái: ‘Ñandejára tohechauka heko mimbipa. Rohechase pevy'a ramo.’ Ha'e kuéra katu oikóta ijaheipy ramo.

6Oñehendu tyapu távagui oúva, sununu oúva tupaógui. Ñandejára hína pe omosununúva, omyengoviávo hese ija'e'ỹvape.

7Sión imemby peteĩ sapy'aitépe, hesegua mba'asy oñandu'ỹre.

8Máva piko ohendu ra'e peteĩ mba'e peichagua? Máva piko peichagua ohecha ra'e? Peteĩ tetã nga'u piko peteĩ árapente oiko? Oiko piko tetãguára peteĩ sapy'aitépe? Sión katu oñepyrũvo oñandu imba'asy, oguerekóma imemby kuéra.

9Mba'éicha piko che ajokóta ani haguã imemby, ko che voi amomemby vaekue?” Tupã nde Jára he'i péicha.

10“Pevy'a Jerusalén ndive, ta pende py'a renyhẽ torýgui opa pehayhúva chupe. Pemoirũ chupe vy'ápe opa pejahe'o vaekue hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ha ha'e peteĩ sýicha pene mongarúta vy'ápe pene ryguãtã meve.

12Che, opa mba'e Jára, ha'égui: Che rupi py'a guapy oúta hi'ári ysyrýicha, ha mba'e repyeta, tetã nguéra oguerútava, y osyry hatã vaicha oúta. Ha'e pene mongarúta, pende reraháta ijyva ári, pene mokunu'ũta hapy pa'ũme.

13Peteĩ sy omokunu'ũháicha imembýpe, che pomokunu'ũta, ha pevy'a jeýta Jerusalénpe.”

14Pehechávo ko'ã mba'e pende py'a rorýta, pende rete kapi'ícha hoky pyahúta. Ñandejára oikuaaukáta ipokatu hembiguái kuérape, ha ipochy rendy, hese ija'e'ỹvape.

15Ñandejára oguahẽgui tata apytépe, ikárro kuéra ojogua yvytu ratãme. Ohekuavóta ipochy rendy ha tata rendýpe oporonupãta.

16Ha'e oporombojovakéta tatápe, opavavépe ikyse pukúpe ombojovakéta ha hetápe ojukáta.

17Ñandejára he'i: “Umi oñemomarangatu ha oñemopotĩva, oike haguã yvotytýpe peteĩ, mbytépe ohóva, rapykuéri, ha umi ho'úva kure, anguja, ha opaichagua ipotĩ'ỹva ro'o, oñondivepa oñehundíta, hembiapokue ha hemiandu reheve.

18Upérõ ajúta che voi, ambyatývo opa yvypóra ha tetã, ou haguã ohecha che reko mimbipa.

19Che amoĩta mba'e rechaukaha. Ahejáta okañy mbovymi ha amondóta chupe kuéra umi tetã rupi: Tarsis, Libia, Lidia, tetã hu'y ojeporuhápe, Tubal, Grecia ha yguasu pegua tetã mombyry, nohendúi vaekue araka'eve che hegui ha ndohechái vaekue che reko mimbipa. Ha'e kuéra omyerakuãta tetã nguéra rupi che reko mimbipa.

20Opa tetãgui omboúta hikuái pene retã guápe, kavaju ári, kárrope, guapyha, mburika ha kaméllo ári. Umíva ha'éta mba'e kuave'ẽ ramo chéve guarã che yvyty marangatu Jerusalénpe, umi mba'e kuave'ẽicha oguerúva Israelgua, mbayru potĩme che tupaópe.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

21“Ha ijapytégui kuéra avei aiporavóta che pa'i ha levitarã. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.”

22He'i avei Ñandejára: “Pe yvága ha yvy pyahu che ajapóva, opa árape guarãta. Upéicha avei ne ñemoñare ha nde réra oikóta opa árape guarã.”

23Opa jasy pyahu guahẽme, ha opa pytu'uha árape, opavave oúta oñesũ che renondépe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

24“Oúta hikuái ha ohecháta yvypóra, che rehe opu'ã vaekue, re'õngue. Yso hese kuéra okarúva nomano mo'ãi, ha tata chupe kuéra ohapýva ndogue mo'ãi. Ha upévata peteĩ mba'e ombojeguarúva opa yvypórape!”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jeremías

Jeremías 1

Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe

1Jeremías, Hilquías ra'y ñe'ẽ ha rembiapokue. Ha'e vaekue pa'i kuéra rehegua oĩva
Anatot Benjamín guápe.

2Ñandejára oñe'ẽ chupe áño 13hápe oñepyrũ hague oisãmbyhy Judápe Josías Amón
ra'y.

3Oñe'ẽ avei chupe, Joaquim Josías ra'y Judá ruvicha guasúrõ guare, Sedequías, Josías
ra'y avei, omboty peve 11 áño oñepyrũ hague oisãmbyhy Judá ruvicha guasúrõ; he'ise
pe áño pegua mes 5ha peve, Jerusalengua ojereraha ramo guare tetã mombyrýpe.

Ñandejára ohenói Jeremíaspe

4Upérõ Ñandejára oñe'ẽ chéve ha he'i:

5"Rojapo mboyve nde sy ryépe, roikuaáma vaekue, ha resẽ mboyve chugui roiporavo
vaekue che mba'erã. Romoĩ maranduhára ramo tetã nguérape guarã."

6Che katu ha'e: "Anína, Tupã che Jára! Che niko mitã pyahu ha na ñe'ẽ kuaái."

7Ha Ñandejára he'i chéve: Ani ere "chéko mitã pyahu". Mamo rojokuaiháp e rehóta ha
eréta che ha'éva ndéve.

8Ani rekyhyje avavégui, che aiméta ne ndive romo'ã haguã. Che, opa mba'e Jára,
ame'ẽ che ñe'ẽ.

9Upérõ Ñandejára oipyso ipo, opoko che jurúre ha he'i:

10"Amoĩ che ñe'ẽ nde jurúpe, ha ame'ẽ ndéve che pokatu nde pu'aka haguã yvypóra ha
tetã nguérare, rehapo'o ha reity haguã yvýre, rehundi ha remyangu'i haguã, remopu'ã
jey ha reñotỹ haguã."

11Upérõ Ñandejára oñe'ẽ chéve ha he'i: "Jeremías, mba'épa rehecha?" Ha'e chupe:
"Ahecha peteĩ yvyra rakã".

12He'i chéve Ñandejára: "Rehecha porã. Upéva hína che. Ha aha'arõ aína ojehu haguã
upe ha'e vaekue."

13Ñandejára oñe'ẽ jey chéve ha oporandu: "Mba'épa rehecha?" Ha'e chupe: "Ahecha
japepo opupúva ha ojehekuavo potáva yvate guio yvývo gotyo."

14Ha Ñandejára he'i chéve: "Yvate guio oñepyrũta ñehundi guasu oútava opavave ko
tetãme oikóva ári.

15Che, opa mba'e Jára, ha'e peẽme ahenoitaha opa tetã nguéra yvatevogua. Oúta
imburuvicha guasu kuéra ha omoĩta iguapyha Jerusalén rokẽtépe voi, ikorapy jerére
ha opa táva Judá pegua renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ambojovakéta chupe kuéra opa iñañanguére, che reja haguére, ohapy insiénso ha oñesũ haguére tupã nguéra mombyrygua ha'e kuéra voi ojapo vaekue renondépe.

17Nde katu eñembopy'a guasu. Tereho ha ere chupe kuéra opa mba'e ha'éva ndéve. Ani rekyhyje chugui kuéra, ỹrõ romboryrýita henondépe kuéra.

18Ko árape che romoĩ táva mbarete, horkon fiérro ha korapy yvate ramo, rembohovái haguã opa Judá guápe: mburuvicha guasu, mburuvicha kuéra, pa'i kuéra ha opa tetã guápe.

19Ha'e kuéra opu'ãta nde rehe ha ndaipu'aka mo'ãi nde rehe, che aimétagui ne ndive romo'ã haguã. Che, opa mba'e Jára, ame'ẽ che ñe'ẽ.”

Jeremías 2

Israel opyrũ iñe'ẽngue rehe

1Ñandejára he'i chéve:

2“Tereho eñe'ẽ Jerusalén guápe. Esapukái oñehendu porã haguã: ‘Péicha he'i Ñandejára: Che mandu'a ne kuñataĩ ramo guare che mba'énte hague, amenda ramo guare nde rehe, che rayhu vaekue ha reju che ndive yvy ojeiko'ỹháme, oñeñotỹ'ỹháme mba'eve.’

3Israel ojeporavo vaekue che mba'erã, che koga'a poravo pyre. Oĩ ramo ombyaíva chupe, che ainupãva upévape, amondóvo chupe ivaíva. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

4Pehendu Ñandejára ñe'ẽ peẽ Jacob ñemoñare ha opa Israel rogagua.

5Péicha he'i Ñandejára: “Mba'e ivaíva piko ojuhu che rehe pende ru kuéra ypykue, ajeve oñemomombyry che hegui? Oho tupã nguéra ndaha'éiva mba'eve rapykuéri, ha chugui kuéra voi oiko mba'eve'ỹ.”

6Ha'e kuéra noporandúi: “Mamo piko oĩ Ñandejára ñane renohẽ vaekue Egíptogui, ñande reraha vaekue yvy ojeiko'ỹha rupi, yvy perõ yvy kuágui henyhẽva, yvy ndahi'iva ha iñypytũva, avave ohasa'ỹha rupi, avaveichagua yvypóra oiko'ỹha rupi?”

7Che aru chupe kuéra ko yvy porãme, ho'u haguã hi'a ha iporãnguete chugui heñóiva. Peẽ katu peju ha pemomarã che yvy, che mbojeguaru ko tetãgui, upe che mba'e teévagui.

8Pa'i kuéra noporandúi: “Mamo piko oĩ Ñandejára, che rembiapoukapy rerekua kuéra nda che kuaái, mburuvicha kuéra opu'ã che rehe, maranduhára kuéra omomarandu Baal rérape, ha oho tupã nguéra mba'everã iporã'ỹva rapykuéri.”

Israel oñembojovake

9“Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e péicha: Pombojovakéta peẽme ha pende ra'y kuéra ra'yrépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Tapeho Chipre rembe'y rupi ha pehecha, pemondo pene rembijokuái Cedárpe toikuaa porã, jahecha ojehúpa ra'e peteĩ mba'e peichagua.

11Oĩ nga'u piko tetã omohendaguéva itupã nguéra? Ndaipóri, umíva ndaha'éirõ jepe tupã. Che retãgua katu che reja chéve, ha'éva heko mimbipa, ha che mohendague tupã gua'u výro reívare.

12Eñemondýike yvága kóva renondépe! Eñemoĩ eryryipa kyhyjégui!" Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

13"Che retãgua ojapo mokõi mba'e ivai etereíva: Che reja chéve, ykua satĩ oporomoingovéva, ha ojapo ijupe guarã ykua oñembyaipáva opyta'ỹháme y."

Israel oñemotĩndy

14"Israel ndaha'éi tembiguái, térã tembiguái ra'y. Mba'ére aipo ramo oñemondapa ha ojereraha tembiguái ramo?

15Mba'ére ondyry hikuái hese jaguaretéicha okororõ mbaretéva? Taperéicha hetã oheja hikuái. Ohapypa itáva kuéra ha opyta avave'ỹre.

16Umi Menfis ha Tafnesgua ojoka ne akã.

17Kóva ndéve ojehu che reja haguére, chéve Tupã nde Jára ne sãmbyhýva reikoha rupi.

18Ha ko'ágã maerã reípa Egíptope rehose re'u y Nilo? Ha maerãpa rehose Asíriape re'u y Éufrates?

19Ne ñañangue voi ne nupãta, ne rembiapo vaikue ho'áta nde ári. Ejepy'a mongeta ha rehecháta mba'eichaitépa ivai ha iro ra'e rejei che hegui ha na che momba'éi, chéve, Tupã nde Jára." Che, nde Jára ipu'akapáva ha'e upéicha.

Israel itĩ pu'ã

20"Ymáma repu'ã hague che rehe, ne rehenduséi che ñe'ẽ. Ere vaekue: 'Ndaikoséi Ñandejára rembiguáirõ.' Opa ijyvateha rupi ha opa yvyra guasu guýpe, reñeme'ẽ vaekue teko ky'ápe.

21Che roñotỹ vaekue parral poravo pyréicha, parral ra'ỹi porãnguetéicha. Nde katu nde tujupaite ha ndorokuaavéi.

22Rejekytyve ramo jepe tanimbúpe, ha reiporu pe havõ reipotáva, che renondépe akóinte oĩ ne rembiapo vai ky'akue. Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.

23Neretĩri piko ere haguã: 'Nañemongy'ái ha namomba'e guasúi vaekue tupã gua'u kuérape'? Na ne mandu'ái piko ne rembiapokue rehe ñúme? Ehecha kuaána opa mba'e rejapo vaekue, nde kaméllo kuña ne rakuãva, reiko vaekue águio pégotyo,

24vúrro kuña saite yvy ojeiko'ỹha rupi reikóva, ne ãmbu ha rehetũva yvytu, nde raku ramo reína na nde jokoháiva. Oĩ ramo mácho chupe ohekáva natekotevẽi ikane'õ: Pe hakuchi aja, katuete ojuhu chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Israel, ani rehunga nde py reñanívo pynandi, ani reheja nde ahy'o ikã! Nde katu ere vaekue: ‘Nahániri, ndaikatúi. Ahayhu mombyry guápe ha aháta hapykuéri.’”

Israel oñenupãta mante

26“Mondaha otĩháicha ojehecha ramo, péicha otĩta Israel, tetãgua, mburuvicha guasu, mburuvicha, pa'i ha maranduhára kuéra.

27Peteĩ yvyrápe niko he'i hikuái: ‘Nde hína che ru’, ha peteĩ itápe: ‘Nde hína che sy.’ Chéve katu ome'ẽ ijatukupere ha noma'ẽi che rehe. Ojecha vai vove katu he'i chéve: ‘Ejúna ore pe'a ko ivaívagui’.

28Judá, mamo piko oĩ umi tupã rejapo vaekue nde jupe? Heta eterei ne tupã peteĩ-teĩ nde távape rereko! Toúna ha'e kuéra, jahecha ikatúpa nde pe'a oúvo pe ivaíva!

29Mba'épa peẽ che rehe pejéta, ku opavave pepu'ã vaekue che rehe? Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

30Reínte ainupã vaekue pende ra'y kuérape, mba'eve voi ndoikuaaséi vaekue. Peẽ voi, jaguarete ñarõicha, pejuka vaekue maranduhára kuérape

31(Peẽ ko'agãgua avei, pejapysakáke Ñandejára marandúre). Israel, che piko vaekue ndéve guarã peteĩ yvy ojeiko'ỹha? Térã peteĩ yvy ypytũ? Nde, che retãgua, mba'ére piko ere: ‘Ore sãsóma, ndoroiko mo'ã véima ne ndive’?

32Ikatu nga'u piko peteĩ kuñataĩ hesarái imba'e repyeta ha ijeguaka imendakuépe guarégui? Che retãgua katu aréma hesarái hague che hegui.

33Oikuaa porã eterei pe tape oheka haguã iñembokiha. Rejapo haguã ivaíva na nde jojahái!

34Nde ao ojehypyipa imboriahu ha hembiapo vai'ỹva ruguy kuépe, umi nderejuhúi vaekue ojapo ramo mba'eve ivaíva.

35Ha upeichave ramo jepe, ere: ‘Na che rembiapo vaíri. Tupã ndaipochýi che ndive.’ Erégui nderejapói hague mba'eve ivaíva, rombojovakéta.

36Mba'ére piko pya'e eterei rehekase ne irũ pyahurã? Egipto nosẽ porã mo'ãi ndéve, nosẽ porãi haguéicha Asiria.

37Ha reju jeýta mante Egíptogui ñemotĩ reheve, che amboyke haguére umi rejeroviaha, ha mba'eve nosẽ mo'ãi ndéve reñemoirũrõ hese kuéra.”

Jeremías 3

Israel ndojeroviái Ñandejára rehe

1Ñandejára he'i: “Peteĩ kuimba'e opoírõ hembirekógui, ha pe kuña ojeívo chugui, omenda ramo ambuére, upe tenondere ndaikatu véima omenda hese. Upéva imarã. Nde katu Israel reñemongy'a heta ndive, ha ko'ágã rejuse jey che ndive!” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2“Ema'ẽmi umi yvy perõre. Emaña porã. Mamópa nereñemongy'ái ra'e? Reguapy tape yke rupi Arabiagua ojapoháicha yvy ojeiko'ỹháme, reha'arõ nde rererekoharãme. Péicha remongy'a upe tetã nde reko ky'a ha nde reko añanguépe.

3Upévare ndokyvéi ára ro'ýpe ha ára yvotýpe. Nde katu kuña reko vai rova atãicha neretĩri!

4Nda hi'aréi ere hague chéve: ‘Nde, che ru, che kakuaa irũngue.

5Nde pochýta piko opa ára? Na nde pochy jera mo'ãvéi piko?’ Ha ere aja upéicha, ne rembiapo vaínte reikóvo.”

Ñandejára oñemoñe'ẽ Israel ha Judá guápe

6Mburuvicha guasu Josías oisãmbyhy ramo guare, he'i chéve Ñandejára: “Nderehechái piko mba'épa ojapo Israel jeroviaha'ỹ? Oho ha oñeme'ẽ teko ky'ápe opa ijyvateha rupi ha opa yvyra guasu guýpe.

7Che aimo'ã, ojapo rire opa umi mba'e vai ou jeytaha che ndive, ha ndouvéi. Itykéra reko vai Judá ohecha kóva.

8Ha ohecha avei che amboyke hague Israel jeroviaha'ỹme ha apoi hague chugui che myakã ratĩ haguére. Judá, Israel tykéra reko vai katu ndokyhyjéi ha ha'e avei oho oñeme'ẽ teko ky'ápe.

9Ha péicha pya'e eterei omomarã upe tetã. Che myakã ratĩ omomba'e guasúvo ita ha yvyra kuéra.

10Upéi katu Judá reko vai ndou jevýi avei che ndive ipy'aite guive, che mbotavy uvei. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

11Ñandejára he'i chéve: “Israel jeroviaha'ỹ ndaha'éi hembiapo vai etéva Judá reko vaícha.

12Tereho yvate gotyo ha emyerakuã ko ñe'ẽ: ‘Ñandejára he'i: Eju jey che ndive, Israel jeroviaha'ỹ! Ndahechauka mo'ãi ndéve tova puku ha nda che pochy aréigui, ha che py'a porãgui. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

13Aipotánte rehecha kuaa ne rembiapo vai hague, ha repu'ã hague Tupã nde Jára rehe. Reiko hague opa rupi mborayhu mombyrygua rekávo, opa yvyra guasu guýpe ha nerehendúi hague che ñe'ẽ. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.’”

14Ñandejára he'i: “Peju jey, tekove jeroviaha'ỹ, che hína pende Jára. Opa távagui peteĩme ha opa ógagui mokõime poguerúta Siónpe.

15Ame'ẽta peẽme pene sãmbyhyharã che arohorýva. Ha'e kuéra pene sãmbyhýta mba'e kuaa ha arandúpe.

16Peñemboheta vove upe tetãme ha pende ra'y hetávo, avave naimandu'a mo'ãvéi ñe'ẽ me'ẽ karameguãre, ha natekotevẽ mo'ãi ojejapo ipyahúva. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Jerusalén oñembohérata upérõ Ñandejára guapyha. Opa tetã nguéra oñembyatýta upépe che rerohory haguã ha ndoiko mo'ãveí iñakãre ha noñemohatã mo'ãi ivaívape.

18Oguahẽvo upe ára, Judá ha Israel oñemopeteĩ jeýta ha oñondive ou jeýta tetã yvate gotyo guágui upe yvýpe ame'ẽ vaekue imba'e teerã pende ru kuéra ypy kuépe.”

Israelgua omomba'e guasu tupã gua'úpe

19“Israel, añembopy'a peteĩ vaekue roguerekóvo che ra'ýrõ, ha ame'ẽvo ndéve yvy ne porãva, iporãvéva opa tetã apytégui. Che aimo'ã che reguerekotaha nde ru ramo ha nda che reja mo'ãiha araka'eve.

20Ha peteĩ kuña omyakã ratĩháicha iménape, péicha peẽ Israelgua che myakã ratĩ vaekue.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

21“Oñehendu osapukáiva yvy perõme. Umíva hína Israelgua ojerure asýva poriahurereko! Opia vaekue tape porãgui ha hesarái che hegui, Tupã Ijára.

22Peju jey che ndive, tekove jeroviaha'ỹ, ha che amongueráta pende reko jeroviaha'ỹ.”

Israelgua he'íva Ñandejárape

“Ápe roime, roju ne rendápe, ndégui Tupã ore Jára.

23Reiete roho ijyvateha rupi ha yvytýre rosapukái joa, Tupã ore Jára añoite ore renohẽ kuaa jejopy vaígui.

24Umi tupã gua'u ñemomba'e guasu ore motĩ etéva, ohundipa opa ohupyty vaekue ore ru kuéra ore mitã guive: ovecha, mymba, ta'ýra ha tajýra kuéra.

25Ñañemomirĩ aipórõ, jaikóvo tĩndyhápe ha ijaheipýrõ. Ñane mitã guive ko'agãite peve niko ñande ha ñande ru kuéra jajapo ivaíva Tupã Ñandejárare, ha na ñahenduséi vaekue iñe'ẽ.”

Jeremías 4

Ñemoñe'ẽ ombyasy haguã hembiapo vaikue

1Ñandejára he'i: “Rejevysérõ Israel, che ndive eju jey. Repoírõ ne tupã ahẽgui ha nderejeíri che hegui,

2ikatúta reme'ẽ ne ñe'ẽ che rérape añetehápe, hekópe ha hendápe. Che réra oiporúta tetã nguéra oporohovasa ha oporoguerohory haguã.”

3Ñandejára he'i Judá ha Jerusalén guápe: “Peñemitỹ oñeñemitỹ'ỹháme. Anive peñemitỹ ñuatĩndýpe.

4Judá ha Jerusalengua, pepyta che ñe'ẽme ha pe che rereko pende Jararõ, pemoĩ pende py'apýpe ñe'ẽ me'ẽ rechaukaha. Ani upeichahágui, pene rembiapo vaikuére, hendy tatáicha che pochy ikatu'ỹre avave ombogue.

Yvate gotyogua ondyryse Judáre

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5“Pemyerakuã Jerusalén ha Judápe, turu púpe tetã rupi pemosarambi, perosapukái hatã porã: ‘Néike! Peñembyatýke! Tapeho umi táva mbarete rupi!’

6Pemopu'ã poyvi veve Sión gotyo. Peheka peñemo'ã haguã, ani pepyta mamove! Cháke arúta yvate guio mba'e nde vaipa jepéva ha ñehundipa guasu.

7Jaguarete osẽma ikehágui, tetã nguéra rundiha oúma hína. Osẽ hetãgui ohundi haguã ne retã. Nde táva kuéra ohejáta avave'ỹre ha ojapóta chugui kuéra tapere.

8Upévare peñemonde ao vosa kuépe, pene rasẽ ha pene pyahẽ ñembyasýgui, Ñandejára pochy rendy ndojei mo'ãigui pende hegui.”

9Ñandejára he'i: “Oguahẽvo upe ára mburuvicha guasu ha mburuvicha kuéra oryrýita, pa'i kuéra ha opa maranduhára osusũta kyhyjégui.”

10Che ha'e: Há, che Jára, mba'ére piko rembotavy Jerusalén guápe? Ere niko chupe kuéra oĩtaha py'a guapy, ha ágã katu ojejopy kyse iñoko'ẽre.”

11Oguahẽvo upe ára oje'éta Jerusalén guápe: “Yvytu aku oipejúva yvy ojeiko'ỹha guio ou che retãgua gotyo. Ndaha'éi yvytu vevýi oipejúva trígo oñemopotĩ haguã.

12Pe yvytu che amboútava hatã etereíta upevarã. Péina ko'ágã ha'éta pe oikótava hese kuéra.”

Israélpe omongora hese ija'e'ỹva

13Ñande rehe ija'e'ỹva araícha ou joa, ikárro kuéra ojogua yvytu ratãme, ikavaju kuéra taguatógui iñakuãve. Jaikopáma hese!

14Jerusalén, eipe'a nde py'águi mba'e ky'a resẽ haguã jejopy vaígui. Araka'e peve piko rerekóta ne akãme ivaívante voi?

15Dan ha Efraín yvytýgui oguahẽ marandu vai he'íva:

16“Pemomarandu tetã nguéra ha Jerusalénpe, ouha tetã mombyrýgui avavére ija'e'ỹva. Ohenduka sapukái ñorãirõrã Judá pegua táva kuérare.

17Omongoráta Jerusalén omongoraháicha ñu umi iñangarekohára, Ñandejára rehe opu'ã haguére. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

18Nde reko aña ha ne rembiapo vaikuére ojehu ndéve ko'ã mba'e. Nde reko aña hína pe iro ha nde kutúva nde py'áitépe.”

Jeremías oñembyasy hetã guáre

19Ajepokapa mba'e mbyasýgui! Hatã operere che py'a! Na che rendavéi! Ndaikatúi akirirĩ! Ahendu trompéta pu, ñorãirõ megua sapukái!

20Oguahẽ mante marandu vai. Pe tetã tuichakuégui oiko tapere. Sapy'aitépe oñehundi che rekoha kuéra, che róga vakapi kuéra oñemyangu'ipa.

21Araka'e pevépa ahecháta yvate poyvi veve ha ahendúta trompéta pu?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22“Che retãgua itavy, nda che kuaái, he'i Ñandejára. Umíva, ta'ýra iñakã néva, ndojepy'a mongetái mba'evére. Iñarandu eterei ojapo haguã ivaíva, iporãva katu ndojapokuái.”

Jeremías ohecha pe ñehundi oikótava

23Ama'ẽ yvýre. Iperõ ha oĩ sarambikuépe. Ama'ẽ yvágare ha ndojehesapevéi.

24Ama'ẽ yvyty kuérare ha oryryipa, umi yvy pu'ã ipirĩmba.

25Ama'ẽ ha ndaiporivéi yvypóra, guyra kuéra okañymba.

26Ama'ẽ ha ahecha yvotytýgui oiko yvy ojeiko'ỹha, ha umi táva, tapere meme. Ñandejára pochy rendy ojapo ko'ã mba'e.

27Ñandejára he'i: “Yvy tuichakue oñemoperõta péicharõ jepe, nahundipa mo'ãi.

28Upévare ko yvy henyhẽta vy'a'ỹgui ha yvága iñypytũta. Añe'ẽma ha nambyasy mo'ãi. Ha'éma ajapotaha ha ndaguevi mo'ãi.

29Ohendúvo kavaju arigua ha hu'y poiha sapukái, opavave osẽ pya'e okañy umi javorái térã itakua rupi. Táva kuéra opyta nandi Avave ndoikovéi ipype kuéra.

30Ha nde, táva repytáva taperéicha, maerã piko reñemonde ao pytãme? Maerãiko órope reñembojegua? Maerã remohũ nde resa? Maerã rei reñemoporã? Ne ñembokiha niko opoíma nde hegui, ha ko'ágã nde jukase.

31Ahendu osapukái rasýva, kuña imemby tenondere oguereko pota vaicha. Sión hína pe osapukáiva. Ipyahẽ. Ijyva oipyso ha he'i: ‘Áina. Che jukátako umi porojukahára!’”

Jeremías 5

Jerusalén rembiapo vaikue

1Ñandejára he'i: “Tapeho Jerusalén rape rupi, pema'ẽ porã, peheka okaháre jahecha ndapejuhúipa peteĩ heko jojáva, ohekáva pe añetegua. Pejuhu ramo aheja reíta Jerusalénpe hembiapo vaikue.

2Oĩ ome'ẽva iñe'ẽ Ñandejára rehe, ha ijapu.”

3Ore Jára, ndéko reheka añeteguánte he'íva. Reinupã vaekue ha ndahasýi chupe kuéra. Rehundi vaekue ha ndoikuaaséi mba'eve. Ivaívape ijetu'u, itágui hatãve iñakã. Ndojevyséi oiko haguã tape porãre.

4Che ha'e che py'apýpe: Imboriahúvante oiko itavy vaicha, ndoikuaáigui Ñandejára oipotáva, Tupã he'íva.

5Aháta karai poguasu kuéra rendápe ha añe'ẽta chupe kuéra. Oikuaáne katuete hikuái Ñandejára oipotáva, Tupã he'íva. Ha'e kuéra katu opu'ã Tupã rehe, nohenduséi iñe'ẽ.

6Upévare león osẽta ka'aguýgui ha ojukáta chupe kuéra, aguara guasu yvy ojeiko'ỹha pegua oporopehe'ãmbáta, jaguarete oikóta itáva jerére, ha osẽvo ombo'i sa'ipáta chupe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

kuéra, hetaite mba'e ivaíva ojapo haguére hikuái, hetaite jey omyengovia haguére Tupã Ijárape.

7Ñandejára he'i: “Mba'éicha piko aheja reíta ndéve opa ko'ã mba'e? Nde ra'y kuéra che reja vaekue, ha ome'ẽ iñe'ẽ tupã gua'u kuérare. Heta tembi'u ame'ẽ vaekue chupe kuéra, ha'e kuéra katu che myakã ratĩ ha oĩ haguéicha oñeme'ẽ teko ky'ápe.

8Vúrro retia'éicha itarova kuña imba'e'ỹvare.

9Ha piko che nainupã mo'ãi chupe kuéra? Namyengovia mo'ãi nga'u piko peichagua tetãme?

10Tove toike umi hese ija'e'ỹva tombyaipa iparralty, nohundipái ramo jepe! Tomopẽmba umi hakã! Ndaha'e véima che parralty!

11Israel ha Judá che myakã ratĩ!” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

Oñemomarandu ñenupã

12Israel ha Judá ojei Ñandejáragui. He'i hikuái: “Tupã ndaha'e véima mba'eve ñandéve guarã. Mba'eve ndojehu mo'ãi ñandéve. Ndou mo'ãi ñorãirõ térã ñembyahýi ñande ári.”

13-14Maranduhára kuéra, yvytu rei. Ñandejára ñe'ẽ ndaipóri ipype kuéra. Tupã Ñandejára ipu'akapáva he'i chéve: He'i haguére hikuái ko'ã mba'e, péicha ojehúta chupe kuéra: Che rupi, umi che ñe'ẽ tatáichata nde jurúpe, Tetãgua jepe'aichata, ha pe tata ombokusuguéta chupe kuéra.”

15Ñandejára he'i: “Israel, amboúta nde rehe tetã mombyrygua, yma guare imbaretéva.

16Iñe'ẽ nderéi kuaái ha nderéi kuaái upe he'íva ha'e kuéra. Umíva kuimba'e py'a guasu meme, ihu'y ryru kuéra ojogua tyvy nandípe.

17Ho'upáta ne remitỹngue ha ne rembi'u, nde ra'y ha nde rajy kuéra ojukapáta. Ho'upáta nde ovecha ha vaka kuéra, nde parral ha opaichagua yva. Ikyse pukúpe ohundíta umi táva mbarete rejeroviaha.”

18Ñandejára he'i: “Nahundipa mo'ãi jepe chupe kuéra umi árape.

19Oporandu ramo ndéve: ‘Mba'ére piko Tupã Ñandejára ojapo ore rehe ko'ã mba'e?’ Ere chupe kuéra: ‘Peheja haguéicha Ñandejárape peho haguã tupã nguéra mombyrygua rapykuéri hetã teépe, upéicha avei peikóta mombyrygua rembiguái ramo tetã pene mba'e'ỹvape.’”

Israel oñemomarandu

20“Peje Israel guápe, ha Judá guápe avei:

21‘Pehendu kóva, tetãgua tavyrai ha akã kuchu, pende resa ramo jepe ndapehecháiva, pende apysa ramo jepe na pehendúiva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Che, opa mba'e Jára, ha'e: Ndapekyhyjéi piko che hegui? Ndaperyrýiri piko che renondépe? Che hína upe amoĩ vaekue yguasúpe hembe'y, ha upégui ndaikatúi ohasa. Hi'y kuéra opu'ã yvate ha ndaikatúi, okororõ ramo jepe, upégui ohasa.

23Peẽ pende py'a hatã ha pene tĩ atã. Peche reja ha peho vaekue.

24Napeñepy'a mongetái ha ndapejéi: Ñambyajéke Tupã Ñandejárape. Ha'éko ombou ñandéve ama hi'árape, ára rogue kúi ha ára yvotýpe, ha ombosakói ñandéve kóga ra'ỹi mono'õha ára.

25Pene rembiapo vaikue omoĩ okuchívo opa mba'e, ha ndapehupytýi mba'e porã.

26Oĩgui che retãgua apytépe tekove ahẽ, oikóva guyra apiháicha, omoñuhã hapicha kuérape.

27Ikoty kuéra omyenyhẽ mba'e monda pyrégui, guyrágui henyhẽháicha guyra róga. Upéicha oiko chugui kuéra poguasu mba'eta jára.

28Okaru porã ha ikyra kyra. Iñaña eterei, nda ipo jojái tyre'ỹ ndive, nome'ẽi imba'éva mboriahúpe.

29Ha piko nainupã mo'ãi chupe kuéra, ha namyengovia mo'ãi peichagua tetãme? Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

30‘Mba'e nde vaipa jepéva ojehu hína ko tetãme.

31Japu upe he'íva maranduhára kuéra, pa'i kuéra ojapo ojaposéva ha Tetãgua oguerohory! Ha mba'e piko pejapóta Oguahẽvo ára paha?’”

Jeremías 6

Oñemongora Jerusalén

1Peẽ Benjamingua! Pesẽ Jerusaléngui, peheka pekañy haguã! Pembopu trompéta Tecóape, pemopu'ã mba'e rechaukaha Bet-Haquérempe, Cháke, ñehundi guasu yvate gotyo guio pene ra'ã!

2Sión ojogua ñu porã,

3ohohápe ovecha rerekua ijovecha aty reheve. Oñemohenda ijerekuévo ha omongaru joa hymba kuéra.

4He'i umi hese ija'e'ỹva: “Peñembosako'íke peñorãirõ haguã hendive! Peju ñandyry hese asaje pyte! Añarã, ndaikatúi jey! Oñembopuku kuarahy'ã ha ka'aru jeýma!

5Upéicharõ ñandyry hese pyharekue ha jaity yvýre hóga yvate kuéra!”

6Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Peity ka'aguy ha pejapo jupiha pendyry haguã Jerusalén rehe. Pe táva oje'éma oñenupã haguã henyhẽre ojejopývagui.

7Jerusaléngui osẽ teko aña, ykuágui osẽháicha y. Ñendyry ha porojuka mante upépe oñehendu. Jekutu ha ñenupã mante upépe ojehecha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ejeheja ivaívagui Jerusalén, ỹrõ che pochýta ha ajeíta nde hegui, ajapóta nde hegui yvy ojeiko'ỹha, rohejáta avave'ỹre.”

Oñemomarandu ñenupã

9Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Umi Israelgua opytávape oheka jey-jeýta hikuái parraltýpe ojehekaháicha hi'a ojeheja'ỹre peteĩ.”

10Che ha'e chupe: “Máva piko che rendúta amomarandúrõ chupe kuéra? Ijapysapéko, che Jára, ha nohendúi mba'eve. Oñembohory ne ñe'ẽre, ha nohenduséi.

11Che renyhẽte pochýgui, che Jára, ne mbopochy haguére hikuái ha ndaikatuvéi ajejoko.” Ñandejára he'i chéve: “Ehekuavo mitã okáre oikóva ha mitã rusu atýra ári. Ojereraháta ipokuapy ména kuéra hembirekóreve ha tuja kuéra ta itujaite jepe ra'e.

12Hóga, ikokue, hembireko kuéra opytáta ambuépe guarã, amopu'ãtagui che po ainupã haguã opa ko tetãme oikóvape. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

13Opavave, tuicháva ha michĩva, mba'éichapa omondátante oguereko iñakãme. Maranduhára ha pa'i kuéra, oĩ haguéicha ijapu.

14Ha'e kuéra oipohano vai vaínte che retãgua mba'asy. He'i opa mba'e oĩ porãha, ha tovéke opa mba'e oĩ vai eterei.

15Otĩ vaerã mo'ã ojapóvo ko'ã mba'e che mbopochýva ha notĩriete voi! Ndoikuaavéi hikuái mba'épa he'ise ñatĩ! Upévare ambyepotívo chupe kuéra, oñepysãnga ha ho'áta umi ambuéicha. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

Israel itĩ atã

16Ñandejára he'i hetã guápe: “Pepyta umi tape rupi ha pema'ẽ, peporandu umi tape yma guarére, mamópa oĩ upe tape iporãvéva. Peguata upe rupi ha pejuhúta pytu'u.” Ha'e kuéra katu he'i: “Nahániri, ndoroguataséi upe rupi.”

17Ñandejára omoĩ ma'ẽ mombyryhára ha he'i hetã guápe: “Pejapysaka pehendu haguã pe cháke!” Tetãgua katu he'i: “Ndoroi kuaaséi mba'eve.”

18Upévare he'i Ñandejára: “Pehendu tetã nguéra, peikuaa ojehútava che retã guápe.

19Pehendu yvypóra: Amondóta ko tetãgua rehe peteĩ mba'e vai, oútava chupe kuéra ojaposévare. Omboyke haguére che ñe'ẽ ha ndoikuaaséi haguére mba'eve che remimbo'égui.

20Maerã piko peru chéve insiénso Sabá ha yvyra ryakuã porã tetã mombyrýgui? Che ndarohorýi pene mymbahapy térã mymba juka peikuave'ẽva chéve.”

21Upévare Ñandejára he'i: “Che rupi, ko tetãgua oñepysãnga ha ho'áta. Túva ha ta'ýra kuéra, óga ykeregua ha irũ tee, omanóta peteĩcha.”

Oñendyrýta yvate guio

22Ñandejára he'i: “Yvate guio mombyrýgui Oñembosako'i ou haguã tetã mbarete.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Ipópe kuéra hu'y ha kyse yvuku. Iñarõ ha ndoiporiahurerekói avavépe. Osapukáirõ ojogua yguasu kororõme. Ou kavaju ári. Oĩma Sión rehe ondyry haguãicha.”

24Jerusalénpe oje'e: “Rohendu oñemombe'úva, ha kyhyje ore mokangypa. Roryryipa imemby pota vaicha.

25Ani pesẽ kokue gotyo, ani peiko tape rupi! Ñande rehe ija'e'ỹva ou kyse puku ipópe. Ñemondýi guasu opa rupi iñasãi!”

26Che retãgua! Eñemonde ao vosakuépe mba'e mbyasýgui, ejapajeréi tanimbúpe. Ao hũme eñemonde ha ejahe'o soro, ojejahe'o ramo guáicha ta'ýra peteĩ etére. Cháke upe ñane rundítava pya'e eterei oúta ñande ári!

27Ñandejára he'i chéve: “Nde pópe aheja reipy'a ra'ã haguã che retã guápe. Eñeha'ã eikuaa mba'eichaguápa ha'e kuéra.”

28Che Jára, opavave ha'e kuéra iñe'ẽ rei, itujupa ha itĩ atã, vrónse ha fiérro vaícha.

29Tata pejuhápe jaipeju hatãrõ, tata omboyku pe plómo. Reínte ñaha'ãta ñamopotĩ, heko añávako ndopái voínte.

30Oñembohéra vaerã “pláta imombopyrã”. Nde niko, che Jára, remombóma chupe kuéra.

Jeremías 7

Jeremías oñemoñe'ẽ tupaópe

1Ñandejára he'i Jeremíaspe:

2“Eñemoĩ tupao rokẽme ha emomarandu upépe ko ha'éva ndéve: Mayma Judagua peikéva ko'ã okẽ rupi pemomba'e guasúvo Ñandejárape, pehendu ko he'ikáva

3Tupã Israel Jára ipu'akapáva: ‘Pemoporãve ramo pende rekove ha pene rembiapokue, pohejáta peikove ko yvýpe.

4Aníke perovia umi pene mbotavývape he'ívo: Ápe oĩ Ñandejára tupao! Ápe oĩ Ñandejára tupao!

5Pemoporãve ramo pende rekove ha pene rembiapo ha pende reko joja ramo oñondive,

6ndapejopýi ramo mombyrygua, tyre'ỹ ha kuña iména manóva ndive, ndapejukái ramo ko'ápe tapicha hembiapo vai'ỹvape, napemomba'e guasúi ramo tupã ambue kuérape ivaíva mante peẽme oguerúva,

7pohejáta peikove ko yvy ame'ẽ vaekue opa árapeve guarã pende ru kuéra ypykuépe.

8‘Peẽ pejerovia ñe'ẽ japu ha výro reíre.

9Pemonda, pejuka, peiko kuña pene mba'e'ỹva ndive, peme'ẽ japu pene ñe'ẽ, peikuave'ẽ insiénso Baálpe, pemomba'e guasu tupã mombyrygua peikuaa'ỹvape,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha upéi peju ko tupao che mba'évape peñemoĩvo che renondépe. Peimo'ã ko'ápe peimetaha kyhyje'ỹre. Peimo'ã ikatuha akóinte pejapo umi mba'e che mbopochýva.

11Peimo'ã piko ko tupao, chéve oñemopu'ã vaekue, ha'eha mondaha kuára? Che ahecha opa ko'ã mba'e. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

12Tapeho che Rekoha Siló guápe, upe aiporavo tenonde vaekue aiko haguã, ha pehecha mba'épa ajapo ra'e chugui che retãgua Israel reko añanguére.

13Pomomarandu jey-jey vaekue pene rembiapo vaikuére, peẽ katu napehenduséi vaekue che ñe'ẽ, ha peñemokirirĩ che hegui. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

14Upévare, pe ajapo vaekue Tekoha Siló guápe, ajapóta ko Tupaópe chéve oñemopu'ã vaekue. Ame'ẽ vaekue peẽme ha pende ru kuéra ypykuépe, ha peẽ pejeroviaha.

15Pomosẽta che renondégui amosẽ haguéicha yma pende ryke'y kuéra, Efraín ñemoñarépe.'"

Israel ndojeroviái

16"Nde, Jeremías, ani reñembo'e ko tetã guáre, ani rejerure chéve hese kuéra. Ani ere mba'eve, norohendu mo'ãi.

17Nderehechái piko pe ha'e kuéra ojapóva Judá táva kuérape ha Jerusalén rape rupi?

18Ta'ýra kuéra ombyaty jepe'a, túva kuéra ojatapy ha kuña kuéra ojapo mbujape oikuave'ẽ haguã tupã gua'u kuñávape, oñembohérava yvága ruvicha guasu kuñáva. Che momarã avei, oikuave'ẽvo kaguy tupã mombyry guápe.

19Ndaha'éi jepéko chéve che momarãva. Ijupe kuéra uvei oñemomarã, otĩ haguã ijehegui kuéra. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

20Upévare che, opa mba'e Jára, amombe'u porã peẽme, ahekuavotaha che pochy rendy ko peimeha ári, pende ári, pene rymba, pende ka'aguy ha pene remitỹngue ári jepe. Ha'éta peteĩ tatáicha ogueve'ỹva."

21Tupã Israel Jára ipu'akapáva, he'i hetã guápe: "Peikuave'ẽ opaichagua mymbahapy ha mymbajuka peikuave'ẽséva ha pe'u umi ho'okue.

22Che anohẽ ramo guare pende ru ypykuépe Egíptogui, nda'éi vaekue chupe kuéra mba'eve mymbahapy ha mymba juka rehegua.

23Ha'e vaekue uvei chupe kuéra iñe'ẽ rendu haguã, upéicha ramo che ha'étaha Tupã chupe kuéra guarã, ha'e kuéra katu che retãgua. Ha'e vaekue avei chupe kuéra oiko haguã che aipotaháicha, oho porã haguã chupe kuéra.

24Ha'e kuéra katu nohenduséi che ñe'ẽ ha ndoikuaaséi vaekue mba'eve. Ojetu'u uvei ivaívare ha oñeme'ẽ hembipota vaípe. Ojevy rangue che rendápe oñemomombyry che hegui.

25Pende ru kuéra ypykue osẽ guive Egíptogui ko'agãite peve, che amondo vaekue peẽme che rembiguái maranduhára kuéra ojoapykuéri.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Peẽ katu na pehendúi che ñe'ẽ ha ndapei kuaaséi vaekue mba'eve, pende ru kuéra
ypykuégui pejetu'uve vaekue uvei ivaívare.

27Nde, Jeremías, ere chupe kuéra opa ko'ã mba'e, ndoikuaaséi ramo jepe mba'eve,
esapukái chupe kuéra okirirĩ ramo jepe.

28Ere chupe kuéra: ‘Kóva hína upe tetã iñe'ẽ rendu'ỹva Tupã Ijárape ha ndopoiséiva
ivaívagui. Upe añetegua noñehenduveiete ijurúgui kuéra.’”

Jerusalénpe oñemomba'e guasu tupã gua'u

29Jerusalén, eikytĩ nde áva ha emombo! Ehenduka purahéi jahe'o yvy perõ rupi!
Cháke Ñandejára ipochy nde tavagua ndive, oheja ha omboykéma chupe.

30Ñandejára he'i: “Judagua ojapo peteĩ mba'e che mbopochýva: omoĩ hikuái itupã
gua'u ahẽ nguéra che tupaópe, ha omomarã.

31Ben-Hinom ñúme omopu'ã hikuái Tófet altar ohapy haguã ita'ýra ha itajýra kuéra.
Ko mba'e che nda'éi vaekue chupe kuéra ojapo haguã ha ndohasái vaekue che akã
rupi.

32Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e outaha ára, kóva noñembohéra mo'ã veimaha
Tófet térã Ben-Hinom Ñu, oñembohérata uvei Jejuka Ñu. Ha Tofétpe oñeñotỹta
omanóva, ndaipóri mo'ãvéigui hendaguã.

33Ko'ãva re'õngue opytáta yryvu ha tymba ñarõ rembi'urã, ha ndaipóri mo'ãi umíva
omondýiva.

34Aipe'áta Judá táva kuéragui ha Jerusalén rape kuéragui purahéi rory vy'aha pegua ha
mendaha pegua purahéi. Pe tetã tuicha kuégui oikóta yvy ojeiko'ỹha.”

Jeremías 8

1Ñandejára he'i: Umi árape oguenohẽta hikuái ityvy kuéragui mburuvicha guasu kuéra
ha mburuvicha kuéra Judagua, pa'i kuéra, maranduhára kuéra ha umi Jerusalénpe oiko
vaekue kãnguekue.

2Ha omyasãita ojope haguã chupe kuéra kuarahy, jasy ha mbyjaita. Ha'e kuéra
umívape ohayhu vaekue, oiko vaekue hembiguái ramo, oho hapykuéri, oporandu ha
omomba'e guasu vaekue chupe kuéra. Avave nombyaty mo'ãi umi kãnguekue oñotỹ
haguã. Vaka repotícha opytáta ñúre isarambi.

3Umi nomanói vaekue ko'ã tekove añaitégui, mamo ha'e kuéra oikohápe amosarambi
rire chupe kuéra, ohayhuvéta ñemano jeikovégui. Che, opa mba'e Jára ipu'akapáva,
ha'e upéicha.

Israel ndaheko jeroviahái ha oñenupã

4“Nde, Jeremías, ere tetã guápe ko ha'ekáva chupe kuéra: ‘Pe máva ho'a ramo opu'ã,
ojavy ramo hape, ojevy hape vaígui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Mba'ére aipo ramo Israel, che myakã ratĩ ra'e? Mba'ére Jerusalén, che reja opa árape guarã? Mba'ére akóinte ne tĩ atãse ha nderejusevéi?

6Ajapysaka porã kuri ha nahendúi avaveichagua ombyasýva hembiapo vaikue ha he'íva añetehápe: Mba'e piko pe ajapóva? Opavave uvei oho pya'e hapére, kavaju juru atãicha ñorãirõháme.

7Tujuju jepe yvágare ovevéva oikuaa araka'épa ou jeýta. Pykasu, mbyju'i ha hoko oikuaa araka'épa ambue hendápe ohóta. Nde katu, che retãgua, ndereikuaái che rembiapoukapy.

8Mba'éicha piko peẽ peje pene aranduha ha perekoha Ñandejára rembiapoukapy? Ku pene mba'e haihára, tembihai japúpe ohai vaekue tembiapoukapy japu?

9Umi iñarandúva katu itĩndy opytávo, okyhyje tymbáicha ñuhãme ho'árõ guáicha. Mamo piko oime iñarandukue, ko omboyke vaekue che ñe'ẽ?

10Upévare ikuña kuéra ame'ẽta ambue kuimba'épe, ha ijyvy kuéra jára ambuépe. Opavave niko, michĩva ha tuicháva, omonda haguãnte oheka. Maranduhára ha pa'i kuéra oĩ haguéicha ijapu.

11Oipohano vai vaínte che retãgua jekutukue. He'i opa mba'e oĩ porãha, ha tovéke opa mba'e oĩ vai eterei.

12Otĩ vaerã mo'ã ojapóvo ko'ã mba'e che mbopochy etéva. Ha notĩriete voi! Ndoikuaa véima mba'épa he'ise ñatĩ! Upévare ainupãrõ chupe kuéra, oñepysãnga ha ho'áta ambue kuéraicha avei. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.'"

13He'i Ñandejára: "Aikytĩta che retã guápe ha'e ramo guáicha trígo. Peteĩ parral'ánte jepe ndopyta mo'ãi pe parraltýpe, peteĩ igo'ánte jepe ígo rakãre. Hogue pirukuénte opytáta."

14Ha he'íta tetãgua kuéra: "Maerã rei piko japytapa ko'ápe? Jahána umi táva mbaretépe, ñamano haguã! Tupã Ñandejára niko ñande jukáta. Ha'e ho'ukáta ñandéve y oñepohanóva, ñapu'ã haguére hese.

15Ñaha'arõ vaekue jeiko porã ha mba'eve iporãva ndajahupytýi. Ñaha'arõ vaekue tesãi, ha ñemondýi mante jajuhu.

16Oúma ñande rehe ija'e'ỹva! Oñehendúma Dan guive ikavaju kuéra ijuku'árõ, osapukáirõ oryryipa yvy. Ou ohundívo ñane retã ha opa mba'e jarekóva, ñande táva kuéra ha opa ipype oikóva."

17Ñandejára he'i: "Amondóta peẽme mbói pende su'útava ha mba'eve ndojapo mo'ãi hese pende paje."

Jeremías oñembyasy hetã guáre

18Che mba'e mbyasy naipohãvéi, che py'a kangypa!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Che retãgua pyahẽ opa rupi oñehendu: “Noĩ véima piko Ñandejára Siónpe? Ndaiporivéi piko upépe huvicha guasu?” Ha Ñandejára he'i: “Maerãpa che mbopochy ra'e pemomba'e guasúvo tupã gua'u pitua ha mombyryguáva?”

20Ohasa ára haku, opa ñemono'õ, ha ndaipóri vaekue pende pe'áva jejopy vaígui.

21Ahasa asy che retãgua ohasa asýva ndive. Vy'a'ỹ ha kyhyje oñemomba'e che rehe.

22Ndaipóri chéne piko pohã Galaádpe? Ndaipóri chéne piko upépe pohãnohára? Mba'ére piko ndaikatúi okuera che retãgua?

23Ha nga'u che akãgui oiko tasẽ ha che reságui tesay ykua, che rasẽ haguã ára ha pyhare che retãgua omano vaekuére!

Jeremías 9

1Hánga'u yvy ojeiko'ỹháme areko che rendaguã, aha haguã aiko mombyry che retã guágui! Opavave niko oporomyakã ratĩ, ha oporoguasu api meme.

2Ijapu haguã mante oĩ, hu'y opoírõ guáicha. Upe tetãme japu mante oĩ, ndaipóri añetegua. Ko'ẽ ko'ẽre ivaive, ha Ñandejára voi he'i: “Nda che kuaaséi vaekue.”

3Ñane irũ teére jepe ndaikatúi jajerovia. Ñande ryvy he'íva jepe ndajaroviái vaerã, oñopehẽnguéva voi niko oñombotavy ha oñoirũ teéva oñe'ẽ vai ojuehe.

4Oñembohory joa ojuehe, ha ndaipóri he'íva añetegua. Ojepokuaáma ijapúvo. Oñembyai etéma

5ha ndaikatuvéi ivaívagui opoi. Ñandejára he'i: oñombotavy joa, ijapu joa ojupe. Ndoikuasaséi mba'eve Ijáragui.

6Upévare che, opa mba'e Jára ipu'akapáva, ha'e: tatápe amboykúta chupe kuéra aikuaa haguã mba'eichaguápa. Ha mba'éicha piko ajapóta aipy'a ra'ã haguã che retã guápe?

7Ijuru, hu'y nde rakuáva, japu meme chugui osẽ, Oguerohoryete gua'u hapicháp e, ipy'apýpe katu omoñuhã chupe.

8Ha che piko nainupã mo'ãi, namyengovia mo'ãi umícha guápe? Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

9“Pene rasẽ ha pene pyahẽ umi yvyty rupi, pepurahéi jahe'o yvy perõ rupi. Umíva niko okaipáma ha avave ndohasavéi upe rupi. Noñehendu véima mymba omburea ramo, guyra ha tymba ñarõ jepe ohopa.

10Jerusaléngui ajapóta itaty, aguara saite keha. Judá táva kuéragui ajapóta yvy ojeiko'ỹha ha opytáva avave'ỹre.”

11Mávapa iñarandu porã oikũmby haguã ko'ã mba'e? Mávapepa oñe'ẽ Ñandejára, omomarandu haguã? Mba'érepa oñehundi pe tetã, opyta yvy ojeiko'ỹháicha avave ohasa'ỹha?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ñandejára he'i: “Opa ko'ã mba'e ojehu Israelgua omboyke haguére tembiapoukapy, nohendúi ha ndojapói che ñe'ẽ.

13Ndopoiséi hembiapo vaígui ha omomba'e guasu tupã gua'u kuéra, itúva kuéra ombo'e haguéicha chupe kuéra.

14Upévare che, Tupã ipu'akapáva Israel Jára, ha'e: Ha'ukáta peẽme iróva, pe'úta y oñepohanóva.

15Pomosarambíta tetã nguéra rupi, peẽ térã pende ru kuéra peikuaa'ỹ vaekue. Pomuñaukáta kyse puku reheve, ndopytái peve avave pende hegui.”

Jahe'o oikóva Jerusalénpe

16Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Pehenoika Kuña nguéra ojahe'o kuaávape.”

17Tou pya'e hikuái ha tojahe'o ñande rehe, tomyenyhẽ tesaýgui ñande resa, tosyry ñande rova rehe!

18Sión guive oguahẽ pyahẽ asy. Áina! Mba'eichaitépa oiko ñande hegui tapere! Mba'eichaitépa jaiko toryjárõ. Jaheja vaerã ñane retã, ñande róga kuéragui oiko tapere.

19Kuña nguéra, pehendu Ñandejára ñe'ẽ, pejapysaka he'ívare. Pembo'e pene memby kuña kuérape hasẽ kuaa haguã ha iñirũ nguérape ojahe'o haguã péicha:

20“Ñemano oike ore róga kuérape, oguahẽ ore róga guasúpe. Ojuka mitã nguérape tape rupi ha mitã rusu kuéra okaháre.

21Kuimba'e kuéra re'õngue isarambi joa vaka repotícha ñúre, trígo apesãicha ikytĩha rapykuéri ha ndaipóri omono'õva.” He'i Ñandejára.

22He'i Ñandejára: “Iñarandúva ani ojererovu iñarandúgui térã imbaretéva imbaretégui térã mba'eta rerekoha imba'e rereko hetágui.

23Oimérõ ojererovuséva, tojererovu che kuaágui, oikuaágui cheha opa mba'e Jára, che rembiapóva yvy ári aiporúvo mborayhu, mba'e heko joja ha hekopeguáva, umíva niko che arohory. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

24Ñandejára he'i: “Oúta ára ainupã haguã tetã nguéra ojeapi'óva ha ojeapi'o'ỹvape:

25Egipto, Judá, Edom, Amón ha Moab, ha opa umi oikóvape yvy ojeiko'ỹháme. Opa umíva niko, ha Israelgua upéichante avei, ipy'apýpe noĩri Tupã Ijára ndive.”

Jeremías 10

Tupã ha tupã gua'u ñemomba'e guasu

1Ehendu Israel ko he'ikáva ndéve Ñandejára.

2Ñandejára he'i: “Ani pejapo ambue tetã nguéra ojapoháicha, térã peñemondýi umi mba'e yvágare pehechávagui, tetã nguéra ojapoháicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Výro rei pe ha'e kuéra ojapóva itupã nguéra omomba'évo. Oity yvyra ka'aguýpe, peteĩ ta'ãnga apoha ojapo chugui ta'ãnga,

4upéi pláta ha órope ombojegua, ha omohenda hatã klávo ha martíllope ani haguã ho'a.

5Ta'ãnga kuéra ojogua ta'ãnga omondýi haguã guyra, merõtýpe oñemoĩva. Ndaikatúi oñe'ẽ, ha ojereraha mante vaerã ndoguatáigui. Ani pekyhyje chugui kuéra. Avave rehe ndojapói ivaíva térã iporãva.”

6Ore Jára, ndaipóri ndeichagua. Ndé nde tuicha, ha tuicha nde pokatu.

7Máva piko ndokyhyje mo'ãi nde hegui, ko ndéva tetã nguéra ruvicha guasu? Nde hegui ojekyhyje vaerã. Opa iñarandúva ha mburuvicha guasu yvy arigua apytépe ndaipóri ndeichagua.

8Ha'e kuéra niko itavýva memete, ha iñakãme mba'eve ndoguerekói. Peteĩ yvyra pehẽngue ndaikatúi mba'eve ombo'évo chupe kuéra!

9Itupã gua'u kuéra niko Tarsis peguare plátante ha óro ojegueru vaekue Ufazgui, ta'ãnga jegua apoha ojapo vaekue, ao pytãũ ha ao pytãme oñemondéva, mba'e porã apoha ha'evéva rembiapokue.

10Ñandejára hína pe Tupã añetegua, Tupã oikovéva, mburuvicha guasu pavẽ. Ha'e ipochy ramo, yvy oryryipa, tetã nguéra ndogueropu'akái.

11(Peẽ, Israelgua, peje tetã nguérape: “Umi tupã ojapo'ỹ vaekue yvy ha yvága opa reíta yvy ári. Peteĩ ha'e kuérava jepe ndopyta mo'ãi yvága guýpe”).

Purahéi Ñandejárape

(Jer 51.15-19)

12Ñandejára ipokatúpe ojapo vaekue yvy, iñarandu rupi omoĩ hatã ipyendápe, iñakã porã rupi oipyso pe yvága.

13Iñe'ẽ sununúme omokororõ y yvága pegua, yvy apýragui omopu'ã arai, ombovera ára tiri ama pa'ũme, ha oguenohẽ yvytu iñongatuhágui.

14Yvypóra itavy ha ndoikuaái mba'eve. Tupã gua'u ra'ãnga ombotavy ijapohárape. Umíva hína ta'ãnga ndoikovéiva.

15Umíva výro rei ha toryja. Ñandejára ohundítava oporombojovakévo.

16Ndapeichaguáiete hína Tupã Jacob Jára, opa mba'e apohare! Ha'e oiporavo vaekue Israel imba'erã. “Opa mba'e Jára ipu'akapáva” hína héra.

Maranduhára ha tetã oñomongeta

17-Nde, tetã reñemongoráva, ne mba'éva guive embyaty,

18Ñandejára he'ígui: ‘Mombyry amombóta ko'ã tetã guápe. Ajopy vaíta hendive kuéra, jahechápa péicha nda che juhúi.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ho'a vaiete piko chéve! Ajekutu hague ndokueravéi ha che aimo'ã vaekue
aropu'akataha!

20Che rekoha oñehundi, isã nguéra osopa. Che memby kuéra che reja. Ndoikove
véima! Ndaipóri véima ou vaerã omopu'ã che rekoha ou vaerã oipyso ivakapi kuéra.

21-Ovecha rerekua ko'apegua itavy, ndohekái Ñandejárape. Upévare oho vai chupe
kuéra, ha ijovecha kuéra isarambipa.

22Cháke! Oguahẽ marandu! Tetã yvate gotyo guágui ou sununu, ojapótava Judá táva
kuéragui yvy ojeiko'ỹha, ha aguara saite keha.

23Ha che Jára! Aikuaa yvypóra ndaha'eiha hekove jára, ndoikuaaiha mba'épa oikóta
chugui.

24Teko joja porãme ore nupã ha ani pochýpe, ore rundíta niko upéicharõ.

25Epoína nde pochy tetã nguérare, ndoikuaaséiva nde hegui mba'eve. Umi
nohenóiriva nde réra, ho'upa haguére Jacob retã. Ohundiete voi ha ojapo ko tetãgui
tapere.

Jeremías 11

Israelgua opyrũ iñe'ẽnguére

1Ñandejára he'i Jeremíaspe:

2“Israelgua tojapysaka porã ko oje'éva rehe ko ñe'ẽ me'ẽme. Ere Judá ha Jerusalén
guápe,

3Che, Tupã Israel Jára, aharutaha umi ndojapóivape ko'ã mba'e oje'éva ko ñe'ẽ
me'ẽme.

4Kóva hína ñe'ẽ me'ẽ ajapo vaekue pende ru kuéra ypykue ndive anohẽ ramo guare
chupe kuéra Egíptogui. Upe tetã, chupe kuéra guarã, tatakua oñemboykuhápe
fiérroicha vaekue. Ha'e vaekue chupe kuéra: Pene ñe'ẽ rendúke ha pejapo opa mba'e
ha'éva peẽme. Upéicha ramo, peẽ che retãguáta, che katu pende Járata.

5Pe che rendu ramo, ajapóta che ñe'ẽ ame'ẽ vaekue pende ru kuéra ypykuépe, ame'ẽ
haguã peẽme peteĩ yvy, upe ko'ágã perekóva, osyryhápe ýicha kamby ha eíra.” Che
ha'e chupe: “Upéicha, che Jára.”

6Upérõ Ñandejára he'i chéve: “Emoherakuã ko ha'éva Judá táva kuéra ha Jerusalén
rape rupi. Ere opavavépe: ‘Pehendu umi mba'e oje'éva ko ñe'ẽ me'ẽme ha pejapo.

7Anohẽ ramo guare Egíptogui pende ru kuéra ypykuépe amomarandu porã vaekue
chupe kuéra ohendu haguã che ñe'ẽ, ha upe guive ko'agãite peve akóinte
pomomarandu gueteri aikóvo.

8Peẽ katu ndapeikuaaséi mba'eve ha napehenduséi vaekue che ñe'ẽ, pejetu'u uvei
ivaívare peikóvo pene akãre. Ndapejaposéi umi mba'e ha'e vaekue peẽme, ha
Upémarõ ambou peẽme umi ñenupã añe'ẽ hague che ñe'ẽ me'ẽme.’”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ñandejára he'ive chéve: “Judá ha Jerusalengua opu'ã ñemi che rehe.

10Ojapo jey opa mba'e vai ojapo vaekue itúva kuéra ypykue, ndojaposéi vaekue che ñe'ẽ, oho uvei tupã gua'u rapykuéri ha omomba'e guasu chupe kuéra. Israel ha Judagua opyrũ upe ñe'ẽ me'ẽ rehe ajapo vaekue itúva kuéra ypykue ndive.

11Upévare amondóta peẽme ivaíva ha chugui ndaikatu mo'ãi pekañy. Pesapukaive ramo jepe pejerurévo pytyvõ, napohendu mo'ãi. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

12Upérõ Judá ha Jerusalengua ohóta ojerure pytyvõ tupã nguéra oikuave'ẽ haguépe insiénso, ha'e kuéra katu ndaikatu mo'ãi oipe'a jejopy vaígui ho'a vai vove chupe kuéra.

13Judá oguereko heta tupã: peteĩ-teĩ táva oguereko itupã, ha Jerusalengua peteĩ-teĩ tapépe omopu'ã altar oikuave'ẽ haguã insiénso Baálpe.

14Aipo ramo nde, Jeremías, ani reñembo'e ko'ã tetã guáre, ani rejerure asy chéve hese kuéra, nahendu mo'ãigui chupe kuéra ojerure ramo chéve pytyvõ ivaívape ojechávo.

15Mba'e piko ojapo che rayhupára tupaópe, ojapo rire hetaite mba'e vai? Oimo'ã piko oikuave'ẽvo chéve so'o ha ikyrakue mymba juka ramo, ombohasataha ijehegui pe ivaíva térã chugui okañytaha?

16Yma che, opa mba'e Jára, ambohéra vaekue chupe olívo hakã heta ha yva porãgui henyhẽva. Ko'ágã katu arasunu pa'ũme ahapýta hogue rovyũ ha amopẽta hakã nguéra.

17Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva añotỹ vaekue, amondóta hese ivaíva, Israel ha Judá rembiapo vaikuére. Che mbopochy niko oikuave'ẽvo insiénso Baálpe.”

Jeremíaspe ojukase hese ija'e'ỹva

18Ñandejára oikuaauka chéve, che rehe ija'e'ỹva ojaposeha ivaíva che rehe. Ha'e che resape'a ahecha kuaa haguã.

19Che aime py'a guapýpe, ovecha ra'ýicha ojereraháva ojejuka haguã, aikuaa'ỹre ojaposeha ivaíva che rehe. He'i hikuái: “Jaity pe yvyra ko'ágã hovyũva hína. Jahapo'o oikovéva apytégui, oikove'ỹ haguã mandu'a hese.”

20Nde katu, che Jára nde pu'akapáva, mbojovakehára nde po jojáva, nde reikuaa yvypóra py'apy. Ehechauka chéve mba'éichapa reinupãta chupe kuéra, nde pópe niko amoĩ che rekove.

21Ha kuimba'e Anatot guápe, che jukaséva ha he'íva chéve anive haguã añe'ẽ Ñandejára rérape ndaipotái ramo che juka,

22Ñandejára ipu'akapáva he'ika: “Aikuaaukáta hína peẽme: Mitã rusu kuéra omanóta ñorãirõme, pende ra'y ha pende rajy kuéra katu omanóta ñembyahýigui.

23Peteĩnte jepe ha'e kuérava ndopyta mo'ãi, oútagui ára aikuaauka haguã peẽme, kuimba'e Anatotgua, ha arúta pende ári ivaíva.”

Jeremías 12

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jeremías oñe'ẽ Ñandejárape

1Che Jára, añemoĩ ramo añoñe'ẽ joapi ne ndive, katuete upe nde eréva, upe añete. Opáichavo, oĩ heta mba'e aporanduséva ndéve. Mba'ére piko opa mba'e osẽ porã umi heko añávape? Mba'ére piko oiko py'a guapýpe umi oporoguasu apíva?

2Nde reñotỹ chupe kuéra. Ha'e kuéra oñembohapo, okakuaa ha hi'a. Ijurúpente hi'aguĩ nde hegui, ipy'ápe katu mombyry.

3Nde katu, che Jára, che kuaa. Nde che recha ha reikuaa mba'épa pe añandúva nde rehe. Erahána ko'ã tekove ovecháicha ojejuka haguã. Emboykéna chupe kuéra upe jejuka ára peguarã!

4Araka'e peve piko hatãta pe yvy ha hogue ravirupáta kapi'i ñumegua? Mymba ha guyra kuéra omanomba, tetãgua rembiapo vaikuére, oimo'ãva nderehechaiha pe ha'e kuéra ojapóva.

Oñe'ẽ Ñandejára

5“Ne kane'õite ramo reñanívo yvy rupigua ndive, piko mba'éicha reha'ãta kavaju arigua ndive? Yvy nandi porãme reñeñandu porã, ha mba'e rejapóta Jordán javorái pa'ũ rupi?

6Nde ryvy kuéra, nde rogagua tee jepe, ojere ha oñemoĩ nde rehe, ha osapukáivo oñe'ẽ vai nde rehe nde atukupépe. Ani rejerovia hese kuéra, oñe'ẽ ramo jepe ndéve juru he'ẽme.

Ñandejára ombyasy pe ojehútava hetã guápe

7Ahejáma che retã guápe, ndaikuaase véima mba'eve upe che mba'ekuégui. Amoĩma umi hese ija'e'ỹva pópe pe tetã ahayhuete vaekue.

8Ko tetã, che mba'e tee vaekue, ko'ágã ha'éma chéve guarã jaguaretéicha ka'aguýpe, okororõ che rehe, upévare ndacha'éi hese.

9Che retãgua ojogua guyra hague jeguapáva, ondyryha taguato. Pejúke opa tymba ñarõ, peñembyaty ha pejapo karu guasu!

10Heta mburuvicha guasu che rehe ija'e'ỹva ombyaipa che parralty, opyrũmba che ñúre. Ojapo yvy ojeiko'ỹha upe yvy che aipotavévagui.

11Oheja avave'ỹre ha mba'eve'ỹre ha che ahecha ojahe'o. Upe tetãme ndaipóri avave, ha avave ndojepy'apýi hese.

12Yvy ojeiko'ỹha yvyty rupi ou yvypóra iñarõva, che, opa mba'e Jára, ahundítagui, kyse yvuku che pópe, upe tetã tuichakue, ha ndaheja mo'ãi avave opytu'u.

13Oñotỹ trígo ha omono'õ ñuatĩ. Heta omba'apo rei. Mba'eve noñemono'õi che pochy rendýgui.”

Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ tetã nguérape

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Péicha he'i Ñandejára umi tetã heko añáva Israel jerére oikóvare, ohundi vaekue upe yvy ha'e ome'ẽ vaekue hetãgua Israélpe imba'erã: “Che ahapo'óta chupe kuéra ijyvýgui ha anohẽta Judápe ijapytégui kuéra.

15Ha ahapo'o rire aiporiahurereko jeýta ha aru jeýta ijyvy ha hetã teépe.

16Ha'e kuéra ko añete ombo'e vaekue che retã guápe ome'ẽ haguã iñe'ẽ Baal rehe, ko'ágã katu ikatúta oñemohenda che retãgua apytépe ohayhúrõ Tupã ha'e kuéra ohayhúvape ha ome'ẽ ramo iñe'ẽ he'ívo: ‘Ñandejára rérape.’

17Upe tetã nohendúiva che ñe'ẽ katu ahapo'óta ha ahundíta. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

Jeremías 13

Mba'e apo ohechaukáva Israel ndahekojeroviaiha

1Ñandejára he'i chéve: “Tereho ejogua peteĩ ku'ajokuaha líno, ejeku'akua pype ha ani remyakỹ.”

2Ajogua upe ku'ajokuaha Ñandejára he'i haguéicha chéve ha ajeku'akua pype.

3Upérõ oñe'ẽ jey chéve Ñandejára ha he'i:

4“Eraha pe ku'ajokuaha rejogua vaekue ha rerekóva nde jehe, tereho y Éufratespe ha upépe eñongatu peteĩ itakuápe.”

5Aha y Éufratespe ha añongatu Ñandejára he'i haguéicha chéve.

6Aremi rire Ñandejára he'i chéve: “Tereho y Éufratespe ha egueru pe ku'ajokuaha ha'e vaekue ndéve reñongatu haguã upépe.”

7Aha y Éufratespe ha anohẽ yvygýgui pe ku'ajokuaha añongatu haguégui. Ajuhu itujupáma.

8Upérõ Ñandejára oñe'ẽ jey chéve

9ha he'i: “Upeichaite ambyaíta Judá ha Jerusalén ojejapoitéva.

10Ko'ã tetãgua ahẽ ndojaposéi che ñe'ẽ ha akóinte oiko iñakãre. Oho tupã nguéra rapykuéri oiko haguã hembiguái ramo ha omomba'e guasu haguã chupe kuéra. Opytáta pe ku'ajokuaha oñehundi vaekuéicha.

11Pe máva ojeku'a jokuaháicha, areko vaekue Israel ha Judá guápe che jehe oiko haguã che retãgua ramo, oikuaauka haguã che réra, ha'e haguã che jeroviaha ha che reko mimbipa. Ha nohenduséi che ñe'ẽ.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

Israelgua kambuchícha ojejokáta ojuehe

12“Ere avei chupe kuéra: ‘Tupã Israel Jára he'i: Oimeraẽ mbayru ikatu oñemyenyhẽ kaguýgui.’ Israelgua he'íta ndéve: ‘Ore piko ndoroikuaái mba'e upéva?’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Nde katu eréta chupe kuéra: ‘Ñandejára he'i: Amonga'úta opa oikóva ko tetãme: mburuvicha guasúpe oguapýva David guapyhápe, pa'i, maranduhára ha opa Jerusalénpe oikóvape.

14Upéi ajokáta ojuehe kambuchícha túva ha ta'ýra peteĩcha. Ndaiporiahurereko mo'ãi chupe kuéra. Ahundíta ambyasy'ỹre avavépe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

Israel oñemomarandu

15Israelgua, Ñandejára oñe'ẽma! Ani pejererovu, pejapysaka porã hese.

16Pembyaje Tupã pende Járape, ha'e omopytũmba mboyve ha peñepysãnga yvyty pytũ rupi. Ha'e ojapóta pytũ anambusu, ára sakã peha'arõvagui,

17Ndapeikuaaséirõ mba'eve, che rasẽta ñemiháme pejejapógui. Che reságui osyrýta tesay, ojereraháguí ipokuapy Ñandejára ovecha kuéra.

Ñandejára he'ikáva mburuvicha guasúpe

18“Ere mburuvicha guasu ha isýpe: ‘Peguejy pende guapyhágui ha peguapy yvýpe, ho'áma niko pene akãgui pene akã jeguaka.’

19Négueb pegua táva kuéra oñemongoráma. Avave ndaikatúi ohasa. Opa Judagua ojereraháma tetã mombyrýpe, ojererahaitéma ouve'ỹ haguã.

20Pejesaupi ha pema'ẽ mba'éichapa ou yvate gotyo guio pende rehe ija'e'ỹva. Mamo piko oĩ umi ovecha amoĩ vaekue nde pópe, umi ovecha rejeroviaite hague?”

Israel ojererahataha tetã mombyrýpe

21“Ha mba'épa eréta Jerusalén, ne sãmbyhýrõ umi tekove nde voi reheko mbo'e vaekue? Nde rete rasypáta kuña imemby pota vaicha.

22Reporandúrõ mba'érepa ojehu ko'ã mba'e, eikuaáke ne rembiapo vaikuereha. Upévare reñemboi ha reñerãirõ ha oñeñemboharái nde rehe!

23Ikatu nga'u piko hũva omboje'o ipire? Ikatu nga'u piko jaguarete omboje'o ipirégui iparaha? Upéicha avei peẽ, pejepokuaámava ivaívare. Ndaikatuvéi pejapo iporãva.

24Upévare pomosarambíta kapi'i piru kuéicha oguerovevéva yvytu aku.

25Péicha guarãntema nde, Israel. Nde voi rejapouka chéve péicha nde rehe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e. Reñembyesarái vaekue niko che hegui ha rejerovia vaekue tupã gua'u japúre.

26Che avei romboipaitéta ha rohejáta ñemotĩrã.

27Ahecha mba'éichapa nde raku ha reporomyakã ratĩ, nde, kuña reko vai, otĩ'ỹva avavégui. Ne rembiapokue oporombojeguarúva umi ijyvateha ha ñu rupi. Cháke, Jerusalén! Araka'e pevépa nde reko ky'áta!”

Jeremías 14

Ndokyvéi

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ndokyvéigui, Ñandejára he'i Jeremíaspe:

2“Judá ojahe'o vy'a'ỹgui, itáva kuéra ndovy'avéi, maymáva ojepyso yvýre. Jerusalén osapukái rasy.

3Karai poguasu kuéra omondo y piári hembiguáipe. Ko'ãva oho ykuápe, ndojuhúi ha ou jey kambuchi nandi oikuaa'ỹ rehe mba'épa ojapóta ha otĩgui oñeñakãho'i.

4Okaragua ndoikuaái mba'épa ojapóta ha oñeñakãho'i, ndokyvéi ha hatãmbágui pe yvy.

5Guasu kuña jepe oheja ñúme imemby kuéra, ndaipórigui hembi'urã.

6Vúrro saite oñembo'y yvy perõ rupi omokõ yvytu aguara guasu saitéicha ha ohecha ravẽmba ndaipórigui mba'eve ho'u vaerã.”

Jeremías ojerure Ñandejárape hetã guáre

7Ore Jára, ore rembiapo vaikue oĩ ramo jepe ne renondépe, eheja reína oréve nde réra rehehápe! Heta jey niko rojere nde hegui, ha rojapo ivaíva ne renondépe.

8Israel nde rehe ojerovia. Nde ore pe'áva ivaívagui rojejopy vai jave, Mba'ére piko reiko mombyrygua ramo ore apytépe?

9Mba'ére piko reime iñakã tavývaicha, kuimba'éicha ikatu'ỹva ñorãirõme oporopytyvõ? Nde katu, ore Jára, reime ore apytépe, opavave oikuaa ore ha'eha ne retãgua. Anína ore reja!

10Ñandejára he'i kóicha Israelguáre: “Ko'ãva oikose iñakãrente voi. Upévare ndacha'éi hese kuéra. Ko'ágã che mandu'áta iñangaipáre ha aikuaaukáta chupe kuéra.”

11Ñandejára he'i: “Ani rejerure chéve mba'eve iporãva ko'ã tetã guápe guarã.

12Ndokarúi ramo jepe nahendu mo'ãi iñembo'e, oikuave'ẽ ramo jepe mymba hapy ha ogueru ramo jepe imba'e kuave'ẽ, ndarohory mo'ãi. Ahundíta chupe kuéra kyse puku, ñembyahýi ha mba'asy asãi rupi.”

13Che katu ha'e chupe: “Há, che Jára! Maranduhára kuéra he'i joa ndoiko mo'ãiha ñorãirõ, ndaipóri mo'ãiha ñembyahýi ha nde reme'ẽtaha py'a guapy puku ko'ápe chupe kuéra.”

14Ha Ñandejára he'i chéve: “He'i ramo upéicha che rérape umi maranduhára, ijapu hína. Che namondói ha nda'éi chupe kuéra mba'eve. Hendive kuéra na ñe'ẽi voi. Marandu japu hína umíva, jechauka gua'u ha'e kuéra iñakãme ombojýva.

15Upévare che, opa mba'e Jára, kóicha ha'e: Umi maranduhára oñe'ẽséva che rérape che amondo'ỹre chupe kuéra, ñorãirõme ha ñembyahýigui omanóta.

16Ha umi tetãgua ha'e kuéra oñe'ẽ haguépe, ñorãirõme ha ñembyahýigui omanóta avei hembireko, ta'ýra ha tajýra kuéra reheve. He'õngue oñemombóta Jerusalén rape rupi ha ndaipóri mo'ãi oñotỹva. Upéicha amyengoviáta chupe kuéra iñañanguére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ere chupe kuéra ko'ã mba'e: ‘Che reságui tosyry che resay opi'ỹre ára ha pyhare, ko ivai etévare oúva che retã guáre, ijekutukue ipypuku etévare.

18Asẽ okaha rehe ha ahecha ñorãirõme omano vaekue re'õngue. Aike táva ryepýpe ha ahecha omanóva ñembyahýigui. Maranduhára ha pa'i kuéra jepe ojereraha tetã mombyrýpe.’”

Jeremías oñe'ẽ Ñandejárape

19Ore Jára, Rejei etéma voi piko Judágui? Nde kueráima piko táva Sióngui? Mba'ére piko ore kutu rokuerave'ỹ haguã? Roha'arõ vaekue ñakã rapu'ã, ha mba'eve iporãva noguahẽi. Roha'arõ vaekue tesãi ha ñemondýi mante opa rupi oĩ.

20Rohecha kuaáma, ore Jára, ore reko añaha ha ore ru kuéra ypykue rembiapo vaikue. Rojapo ivaíva ne renondépe.

21Nde réra rehehápe ani ore mboyke. Ani reapo'i upe táva oĩháme nde guapyha omimbipáva! Ne mandu'ána pe ñe'ẽ me'ẽ rejapo vaekue ore ndivére, Anína repyrũ hese!

22Oĩ nga'u piko tupã gua'u kuéra apytépe, peteĩ ikatúva omongy? Yvága piko ombou ama ijehegui? Nahániri, Tupã ore Jára! Nde hína upe remboúva, nde upe rejapóva opa mba'e. Upévare rojerovia nde rehe!

Jeremías 15

Oñemomarandu ñenupã

1Ñandejára he'i chéve: “Ou ramo jepe Moisés ha Samuel ko'ápe oñemoĩ che renondépe, che ndaiporiahurereko mo'ãi ko'ã tetã guápe. Ere chupe kuéra tosẽ che renondégui ha toho.

2Ha oporandu ramo ndéve mamópa ohóta, ere chupe kuéra ko ha'ekáva: ‘Ojeporavóva omano haguã mba'asy asãigui toho tomano mba'asy asãigui. Ojeporavóva omano haguã ñorãirõme toho tomano ñorãirõme. Ojeporavóva omano haguã ñembyahýigui toho tomano ñembyahýigui. Ojeporavóva oho haguã tetã mombyrýpe toho tetã mombyrýpe.’”

3“Che, opa mba'e Jára, ha'e: Amondóta chupe kuéra irundy ñenupã: ojejukáta ñorãirõme, oguerotyryrýta chupe kuéra jagua, ho'úta chupe kuéra yryvu ha tymba ñarõ okarúta hese kuéra.

4Opa tetã yvy ári guápe amopirĩmbáta upe hese kuéra ajapótavare, upe ojapo vaekuére Jerusalénpe Judá ruvicha guasu Manasés Ezequías ra'y.”

5“Máva piko nde poriahurerekóta, Jerusalén? Máva piko ne mbyasýta? Máva piko ojepy'apýta nde rehe?

6Nde che reja ha reme'ẽ vaekue chéve nde atukupere. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e. Upévare, che kueráigui nde hegui, amopu'ã vaekue che poinupã haguã, ha rohundi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Amosarambi chupe kuéra kapi'i piru kuéicha, upe tetã megua táva kuéra rupi. Chupe kuéra aheja ta'ýra'ỹre ha ahundi, ndopoiséigui ivaívagui.

8Aheja ijapytépe kuéra hetave kuña imenave'ỹva yvyku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guágui. Asaje pytetépe ambou porojukahára sy kuéra imemby mitã rusúva ári. Peteĩ sapy'aitépe aity hi'ári kuéra py'a tarova ha ñemondýi guasu.

9Sy kuéra imemby hetáva, hesakua guyry ha naipytuhẽvéi. Opyta itĩndy ha ñemotĩme. Ára sakãgui oiko chupe kuéra ára pytũ. Oĩ ramo oikovéva gueteri, ame'ẽta hese ija'e'ỹva pópe ojuka haguã. Che, opa mba'e Jára, ame'ẽ che ñe'ẽ.”

Jeremías sapukái

10Áina, nde che sy! Che reru vaekue yvy ári añoñe'ẽ joapi ha ajeja'o haguãnte voi! Avavépe ndaiporukái ha avavégui ndaiporúi vaekue mba'eve, ha opáichavo opavave oñe'ẽ reity chéve.

11Pe ha'e kuéra he'íva toiko, che Jára, Oime rire ramo ndajapói ra'e ne rembipota, térã na ñembo'éi ra'e umi che rehe ija'e'ỹvare, ho'a vai ramo guare chupe kuéra.

Ñandejára he'i Israel oñenupãtaha

12Mávapa ikatúta omopẽ fiérro térã vrónse yvate gotyogua?

13Opa ne rembiapo vaikuére, Israel, ame'ẽta nde rehe ija'e'ỹvape opa ne mba'e repyeta, opa mba'e rerekóva ne retã pýre, ogueraha haguã reiete.

14Rome'ẽta nde rehe ija'e'ỹva rembiguairã, peteĩ tetã reikuaa'ỹhápe, che pochy hendy haguére tatáicha ne mbokusuguétava.”

Jeremías oñembo'e Ñandejárape

15Che Jára, nde reikuaáva opa mba'e, ne mandu'ána che rehe ha eju che pytyvõ! Emyengoviána umi che muñávape! Anína rehejátei ojapo che rehe ivaíva, ohechávo na nde pochy kuaaiha. Nde rehe niko aropu'aka ñe'ẽ reity.

16Nde reñe'ẽ ramo chéve, akarúva ne ñe'ẽre, umíva che mbovy'a ha che mbopy'a rorýva, che niko hína ne mba'e, Tupã che Jára nde pu'akapáva.

17Ndajehe'aséi vaekue umi ovy'aháre mante oikóva ndive. Nde reñemomba'e guive che rehe, aikóva cheño, nde che myenyhẽ haguére nde pochy kuégui.

18Mba'ére piko ndopavéi che mba'e mbyasy? Mba'ére piko che jekutukue ndaikatuvéi okuera, oñepohanove ramo jepe? Reiko niko chéve guarã ku ysyry japúicha ndaiporihápe y.

Ñandejára oñe'ẽ

19Upérõ Ñandejára he'i chéve: “Reju jey ramo che ndive, romoguahẽ jeýta, ha reiko jeýta che rembiguái ramo. Rejeheja ramo ñe'ẽ rei reígui ha ere ramo pe hekópe guávante, nde ha'éta upe che rérape oñe'ẽva. Ha'e kuéra hína umi ou vaerã ne ndive, ndaha'éi nde reho vaerã hendive kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Che ajapóta nde hegui ko'ã tetã guápe guarã, peteĩ korapy yvate vrónse ikatu'ỹva ojeity. Oñemoĩta nde rehe ha ndaipu'aka mo'ãi nde rehe, che aimétagui ne ndive roguenohẽ haguã jejopy vaígui. Che, opa mba'e Jára, ame'ẽ che ñe'ẽ.

21Tekove ahẽ pógui roipe'áta ha imbaretéva poguýgui roguenohẽta!”

Jeremías 16

Ñandejára he'i Jeremíaspe mba'épa ojapo vaerã

1Ñandejára oñe'ẽ chéve ha he'i:

2“Ani remenda térã reñemoña ko tetãme.

3Che, opa mba'e Jára, ha'étagui ndéve mba'épa ojehúta ta'ýra kuérape ko tetãme onaséva ha itúva kuérape.

4Omanóta mba'asy vaígui ha avave nahasẽ mo'ãi hese kuéra ha noñotỹ mo'ãi. Opytáta isarambi ñúre vaka repotícha. Ñorãirõ ha ñembyahýi ojukáta chupe kuéra, ha he'õngue rehe okarúta yryvu ha tymba ñarõ.”

5Ñandejára he'i chéve avei: Ani reike óga ojejahe'oháp omano vaekuére, ani ne rasẽ térã rehechauka hese mba'e mbyasy, ko'ã tetã guágui niko aipe'áma che py'a guapy, che mborayhu ha che py'a poriahurereko. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

6Tuicháva ha michĩva omanóta ko tetãme: avave noñotỹ mo'ãi chupe kuéra, nahasẽ mo'ãi ha ndohechauka mo'ãi hese kuéra ñembyasy, ojekutúvo hetépe térã oñemyakã perõvo.

7Avave ndojapo mo'ãi karu guasu omanóva rehe oguerombyasy haguã igénte kuérape, taha'e jepe túva térã sy upe omanóva.

8“Ani avei reike óga ojejapoháp karu guasu, rekaru ha rey'u haguã hendive kuéra.

9Che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva ha'égui kóicha: ‘Che rupi opáta ko tetãme purahéi karu guasu ha vy'a hapegua ha purahéi menda hapegua. Ko'ã mba'e ojehúta peẽ peikove aja, ha peẽ voi pehecháta.

10Remomarandúvo tetã guápe ko ha'éva, oñeporandúta ndéve: Mba'ére piko ojapouka Ñandejára ore rehe ko'ã mba'e ivai etéva? Mba'e piko ore rojapo? Mba'eichagua angaipa piko ore rojapo Tupã ore Jára rehe?’

11Nde eréta chupe kuéra: ‘Ñandejára he'i: Kóva ojehu pende ru kuéra ypykue che reja haguére oho haguã tupã nguéra rapykuéri oguerohory ha omomba'e guasu haguã chupe kuéra. Ojei che hegui ha ndojapói umi tembiapoukapy ame'ẽ vaekue chupe kuéra.

12Peẽ katu pene añave vaekue chugui kuéra, peteĩ-teĩ niko ojejatu'u ivaívare ha nohenduséi che ñe'ẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Upévare pomosẽta ko yvýgui tetã mombyrýpe peẽ térã pende ru kuéra ypykue peikuaa'ỹ vaekue ha upépe peikóta ára ha pyhare tupã nguéra rembiguái ramo. Che niko ndapoi poriahurereko mo'ãi.’

14Oúta jepéko ára he'i opa mba'e Jára, ndoje'e mo'ã veimaha: ‘Ñandejára rérape oguenohẽ vaekue Israel guápe Egíptogui’,

15He'íta uvei: ‘Ñandejára rérape, oguenohẽ vaekue Israel guápe tetã yvate gotyo guágui ha opa umi tetã omosarambi hague rupi chupe kuéragui’. Che rupi peju jeýta pene retãme, upe tetã ame'ẽ vaekue pende ru kuéra ypykuépe.

16Amboúta heta pira renohẽhára --che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e--, oguenohẽ haguã Israel guápe. Upéi amboúta heta tymba ka'aguy jukaha oguenohẽ haguã chupe kuéra opa yvyty ha yvy yvatégui ha umi itakaua pa'ũgui jepe.

17Ahechágui opa hembiapokue. Mba'eve nokañýi che hegui, hembiapo vaikue ndaikatúi okañy che resa renondégui.

18Amyengovia jo'a raẽta chupe kuéra hembiapo vaikue ha iñangaipáre, omomarã haguére che yvy itupã gua'u ahẽ omanóva reheve, ha opa pe yvýpe che ame'ẽ vaekue chupe kuéra imba'erã ojapo umi mba'e che mbojeguarúva.”

Jeremías oñembo'e Ñandejárape

19Che Jára, che mo'ã ha che mombaretéva, tenda che akañyha ajejopy vai jave. Ne rendápe oúta tetã nguéra ko yvy apýra guive ha he'íta ndéve: “tupã gua'u kangy ha pitua atýra mante oheja itúva kuéra ore ru kuéra ypy kuépe.

20Ikatu nga'u piko yvypóra ojapo itupã nguerarã? Upéicha ramo niko umi tupã japu meméta hína!”

Upe he'íva Ñandejára

21“Upévare, ahechaukáta mandi voi chupe kuéra che pokatu. Upéicha oikuaáta che réra ha'eha: opa mba'e Jára.”

Jeremías 17

Judá oñenupãta iñangaipáre

1“Judá, ne angaipa ojehai, haiha fiérrope. Ojehai diamánte rakuápe nde py'apy pegua itápe, nde altar ratĩ nguérape.

2Ne memby kuéra imandu'a altar kuérare ha umi yvyra poguasu rehe tupã nguérape oñemboykéva oĩva umi yvyra hakã hetáva ykére ha umi ijyvateha rupi

3ha umi yvyty ñumegua ári. Opa ne angaipáre ahejáta oñemonda ne mba'e repyeta ha ne mba'e jegua kuéra, ha tojereraha opa mba'e rerekóva ijyvateha rupi oĩva ne retã tuichakue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Romosẽta upe yvýgui ame'ẽ vaekue ndéve ne mba'erã, ha rome'ẽta nde rehe ija'e'ỹvape hembiguairã, peteĩ yvy nde reikuaa'ỹháme, che pochy hendy haguére tatáicha ne mbokusuguétava.”

Heta mba'e he'ikáva Ñandejára

5Ñandejára he'i: “Tojeharu pe ojeíva che hegui ipy'apýpe, ojeroviáva yvypóra kuérare ha hese kuéra ojekóva.

6Ha'éta javoráicha yvy ojeiko'ỹháme, hese avave oñangareko'ỹva. Ita pa'ũme okakuaáva, ha jukyty avave oiko'ỹha rupi.

7Ha ovy'aiténepa upe kuimba'e che rehe ojeroviáva, ojekóva che rehe!

8Ha'éta yvyráicha ysyry rembe'ýpe oñeñotỹva, hapo ysyry gotyo ojepyso, ha ndokyhyjéi ára hakúgui, hakã heta etereígui. Ndokyvéi are ramo ndojepy'apýi, hi'a'ỹre ndoikóiva araka'eve.

9Ndaipóri avave ijapúva ha iñañáva yvypóraicha ipy'a pýpe. Máva piko ikatúta oikuaa chupe?

10Che, opa mba'e Jára, aipyguaráva pe máva py'apy ha aikuaa pe máva remiandu. Ame'ẽva peteĩ-teĩme hembiapokue ojerureháicha.”

11Upe hekope'ỹ oñemomba'e hetáva ojogua ynambúpe omoñenóva tupi'a imba'e'ỹva. Imbarete jave gueteri oheja vaerã imba'eta, ha ipaháp e oiko chugui výro aju.

12Ore tupao ha'e peteĩ guapyha omimbipáva oĩva yvate iñepyrũ guive.

13Ore Jára, nde rehe Israel ojerovia. Opa umi nde rejáva oñemotĩta. Opa ojeíva nde hegui opa reíta téraicha yvy timbópe ojehaíva, nde reja haguére ndéve, ha'éva yvu piro'ysã porã.

Jeremías oñembo'e Ñandejárape

14Che monguerána che Jára, ha akueráta. Che pe'ána jejopy vaígui, ha asẽta ivaívagui. Che niko ndéve ñoiténte romomba'e guasu.

15Oĩ he'íva chéve: “Mba'e piko oiko Ñandejára ñe'ẽgui? Toiko katu ko'agãite voi!”

16Che katu ndorojopýi vaekue rembou haguã chupe kuéra ivaíva, ha ndaipotái vaekue ou hese kuéra mba'e vai. Nde avei reikuaa upe ha'e vaekue, ha'e niko ne renondépe.

17Ani kena reiko chéve guarã kyhyjeha ramo, nde niko che mo'ã ho'a vai jave chéve.

18Toiko kena toryjárõ umi che rehe oñemoĩva uvei ha ani che. Ha'e kuéra uvei tokyhyje opytávo ha ani che. Embou hese kuéra kyhyje guasu, Ehundi jey-jey kena chupe kuéra.

Pytu'uha ára ñembyaje rehegua

19Ñandejára he'i chéve: “Tereho eñembo'y Tavagua Rokẽme, oike ha osẽha rupi Judá ruvicha guasu kuéra ha upéi opa Jerusalén rokẽme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[20]Ere opavavépe: ‘Mburuvicha guasu kuéra ha opa peẽ Judá tavagua, opa peẽ Jerusalengua peikéva ko'ã okẽ rupi, pehendu Ñandejára ñe'ẽ.

[21]Ñandejára he'i: Pytu'uha árape, pene rakate'ỹ ramo pende rekovére, ani peraha mba'e pohýi térã pemoinge Jerusalén rokẽ rupi.

[22]Ani avei penohẽ mba'eveichagua mba'e pohýi pende rógagui pytu'uha árape térã pejapo mba'eveichagua tembiapo. Pemboyke chéve guarã pytu'uha ára, ha'e haguéicha pende ru kuéra ypy kuépe.

[23]Ha'e kuéra katu nohendúi ha ndojapysakái, ojejatu'u uvei ivaívare ha ndoikuaaséi mba'eve.

[24]Che, opa mba'e Jára, ha'e: Pejapóke ko ha'éva pende py'aite guive, ani peraha mba'eveichagua mba'e pohýi táva rokẽ rupi pytu'uha árape, pemboyke chéve ko ára ha ani pejapo upérõ mba'eveichagua tembiapo.

[25]Pejapo ramo péicha, oĩta opa ára mburuvicha guasu oguapýva David guapyhápe ha oikéva táva rokẽ nguéra rupi kárro jeguápe ha kavaju ári, omoirũvo chupe kuéra Judá ha Jerusalén ruvicha kuéra. Ha Jerusalénpe ojeikóta opa ára.

[26]Ha ojejúta Judá táva kuéragui oĩva Jerusalén ypýpe, Benjamín guio, ñu guio, yvyty kuéra ha Négueb guio. Oguerúta hikuái tupaópe mymba kuéra oñemymba hapy haguã, umi ambue mymba juka peguarã, mba'e kuave'ẽ ha insiénso, ha mba'e kuave'ẽ joajurã.[27]Ha peẽ ndapejaposéi ramo ko ha'éva, pembyaje haguã pytu'uha ára ha ani haguã upe árape pemoinge mba'e pohýi Jerusalén rokẽ nguéra rupi, upérõ ajatapýta pende táva rokẽre, peteĩ tata ombokusuguétava Jerusalén róga guasu kuéra ha avave ikatu'ỹtava ombogue.’”

Jeremías 18

Ñai'ũ ha kambuchi apoha guigua

[1]Ñandejára oñe'ẽ chéve ha he'i:

[2]“Tereho kambuchi apoha rógape ha upépe añe'ẽta ne ndive.”

[3]Che, Jeremías, aha ha ajuhu kambuchi apohápe ombojeréva hína ñai'ũ imba'e jerépe.

[4]Pe kambuchi ojapóva hína osẽ vai ramo chupe, pe ñai'ũme voi ojapo jey ambue, osẽ meve chupe ha'e oipotaháicha.

[5]Upérõ Ñandejára he'i chéve:

[6]Che piko ndaikatúi ajapo pende rehe, Israelgua, pe kambuchi apoha ojapoháicha ñai'ũ rehe? Peẽ hína che pópe ñai'ũicha kambuchi apoha pópe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

[7]Sapy'ánte ha'e ahapo'o, aity haguã yvýre ha ahundi haguã peteĩ tetã, térã tetã atýra oisãmbyhyhápe peteĩ mburuvicha guasu.

[8]Pe tetã ojei ramo ivaívagui katu, namondói hese pe ivaíva amondo mo'ã vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Sapy'ánte ha'e amopu'ã ha amyakã rapu'ã haguã peteĩ tetã térã tetã aty oisãmbyhyhápe peteĩ mburuvicha guasu.

10Ko tetã ojapo ramo ivaíva ha nohenduséi che ñe'ẽ katu, ndajapói hese umi iporãva ajapo mo'ã vaekue.

11“Upéicha ramo, ere Judá ha Jerusalén guápe ko che, opa mba'e Jára, ha'ekáva chupe kuéra: ‘Ambojy hína che akãme ivaíva pende rehe. Poinupãse hína. Pepoíke ivaívagui. Peje hejáke teko aña ha tembiapo vaígui.’

12Ha'e kuéra he'íta ndéve: ‘Ore rejápe! Rojapose upe ore mbovy'áva ha roikose ore akãrente voi.’”

13Upévare Ñandejára he'i: “Peporandu tetã nguéra rupi, oĩpa ohendu vaekue mba'e koichagua. Israelgua ojapo ivai etereíva!

14Ojeíva nga'u piko y rypy'a yvyty Líbano ru'ãgui? Hypáta nga'u piko umi y piro'ysã oguejýva yvyty kuéragui?

15Che retãgua katu hesarái che hegui ha oikuave'ẽ insiénso tupã gua'u kuérape, Okañy hapégui, upe tape yma guarégui, ha oguata tape po'i ojekuaa'ỹva rupi.

16Upéicha ojapo hetãgui yvy ojeiko'ỹha, opavave ijurujaiha. Mayma upe rupi ohasáva, hesasẽmbáne py'andýigui.

17Che, yvytu kuarahy resẽ guio guáicha, amosarambíta Israel. Chupe amboguevíta hese ondyrýva renondépe. Añembojeréta chugui ha nama'ẽ mo'ãi hese, oguahẽvo iñenupã ára.”

Pe ojejaposéva Jeremías rehe

18Oĩ he'íva: “Jaheka mba'éichapa ñahundíta Jeremíaspe. Jarekóne katuete pa'i ñande reko mbo'e haguã, karai arandu omombe'u vaerã ñandéve hemiandu ha maranduhára ohenduka vaerã ñandéve Ñandejára ñe'ẽ. Jaraha mbojovakehára rendápe ojukauka haguã chupe. Aníke ñahendu mba'eve ha'e he'íva.”

Jeremías oñembo'e

19Che Jára, ejapysakána che rehe! Ehendúna upe he'íva umi che rehe ija'e'ỹva!

20Ivaívape piko oñemyengoviáva iporãva? Ha'e kuéra ojo'óma che yvykuarã! Ne mandu'a kena rombohovái hague añe'ẽ haguã ndéve hese kuéra, ajerure haguã ndéve nde pochy poi haguã hendive kuéra.

21Ko'ágã katu ajerure ndéve tomano ita'ýra kuéra ñembyahýigui ha kyse puku rupi. Topyta mena'ỹre ha memby'ỹre hembireko kuéra! Mba'asy asãi tojuka ikuimba'e kuéra ha imitã rusu kuéra ñorãirõme tomano.

22Emondo sapy'a hese kuéra mondaha atýra. Toñehendu osapukái ramo kyhyjégui! Ojo'o haguére yvykua che reity haguã, omoĩ haguére ñuhã che raperãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Nde katu che Jára reikuaa opa mba'e ojaposéva che juka haguã. Ani reheja rei iñañangue! Ani nde resarái hembiapo vaikuégui! To'a hikuái ne renondépe, nde pochy rendýpe einupã chupe kuéra!

Jeremías 19

Kambuchi jejoka guigua

1Ñandejára he'i chéve: “Tereho ejogua kambuchi ñai'ũ, ha ehenói mbovymi myakãhára tetãgua apytégui ha avei myakãhára pa'i kuéra apytégui.

2Upéi tereho Ben-Hinom Ñúme Olería Rokẽ rovái ha ehenduka upépe pe ha'étava ndéve.

3Ere péicha: ‘Judá ruvicha guasu kuéra ha Jerusalengua, pehendu ko he'ikáva Tupã Israel Jára ipu'akapáva: Amboúta peteĩ mba'e nde vaipa jepéva kóva ko ñaimehápe, omyakã tavýtava umi ohendúvape.

4Israelgua che reja haguére ha ojapo ko yvýgui yvy mombyrygua. Ko'ápe oikuave'ẽ insiénso tupã nguérape, ha'e kuéra térã itúva kuéra ypykue térã Judá ruvicha guasu kuéra oikuaa'ỹ vaekue, ha omyenyhẽ tapicha imarã'ỹva ruguy kuépe.

5Avei omopu'ã altar ohapy haguã ita'ýra kuéra mymba hapy ramo Baálpe, ko mba'e che nda'éi vaekue ojejapo haguã, ha aimo'ã'ỹ vaekue oikóne haguã araka'eve.

6Upévare oúta ára ko tenda noñemboheravéi haguãme Tófet térã Ben-Hinom Ñu. Oñembohérata uvei Jejuka Ñu. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

7Ko'ápe ambo'i sa'íta Judá ha Jerusalén rembipota. Che rupi, umi hese ija'e'ỹ etéva ohundíta ha ojukapáta chupe kuéra, ha he'õngue kuéra ohejáta yryvu ha tymba ñarõ rembi'urã.

8Ko távagui ajapóta yvy ojeiko'ỹha, peteĩ mba'e oporomondýitava. Mayma upe rupi ohasáva ipirĩmba ha hague pu'ãmbáta opytávo, ohechávo mba'eichaite pevépa oñehundiete.

9Hese kuéra ija'e'ỹ etéva itáva omongoráta, ha umi oñemongoráva ipy'a tarováta ñembyahýigui ha ho'úta ita'ýra ha tajýra tee ha okaru joáta ojuehe.’

10Erepa rire ko'ã mba'e, ejoka ne kambuchi umi ne moirũva renondépe,

11ha ere chupe kuéra: ‘Ñandejára ipu'akapáva he'ika: Ambo'i sa'íta ko'ã tetãgua ha itáva, ojejokaháicha kambuchi ñai'ũ, ikatuve'ỹ haguãicha oñemyatyrõ. Tofétpe oñeñotỹta umi omanóva ndaipóri mo'ã véigui mamópa.

12Upéicha ko táva ha tavagua rehe ajapóta. Tófet joguaha ramo ko táva ahejáta. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

13Jerusalén róga kuéra, Judá ruvicha guasu róga kuéra ha umi óga pepo ojehapy haguépe insiénso mbyjaitápe ha oñeñohẽ haguépe kaguy kuave'ẽmby tupã nguérape, ojererekóta ipotĩ'ỹva ramo Tófet iky'aháicha avei.’”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Upe rire Jeremías ou jey Tofétgui Ñandejára omondo haguépe chupe oñe'ẽ haguã hérape, ha oñembo'ývo tupao róga guýpe, he'i opavavépe:

15“Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: ‘Amboúta ko táva ha opa umi táva ijerére guápe umi mba'e vai ha'e vaekue, ojejatu'u haguére ivaívare ohendu'ỹ haguã che ñe'ẽ.’”

Jeremías 20

Oje'éva Pashur rehe, Jeremías rehe ndaija'éiva

1Pashur Imer ra'y, ha'éva pa'i ha mburuvicha tupao pegua, ohendúvo ko marandu Jeremías ome'ẽva,

2oinupãuka chupe, oipokuauka ha omoingeka ipy yvyra kuápe oĩva Benjamín Rokẽ Yvate guápe, tupao ypýpe.

3Ohasa rire peteĩ ára, opoika chugui ha Jeremías he'i chupe: “Ñandejára oipe'a nde hegui nde réra Pashur ha nembohéra Magor-Misabib.

4Ñandejára he'ígui: ‘Ajapóta nde hegui kyhyje guasu ndéve ha opa ne irũ nguérape guarã. Nde resa renondetépe ne irũ nguéra ojejukáta kyse pukúpe. Ame'ẽta opa Judagua Babilonia ruvicha guasu pópe, ha ha'e ogueraháta chupe kuéra jepokuapy Babilóniape, térã ojukáta chupe kuéra.

5Ame'ẽta avei pende rehe ija'e'ỹvape umi mba'e repyeta ko táva pegua, opa mba'e oguerekóva, opa mba'e jegua, ha Judá ruvicha guasu kuéra mba'e jeguaita, ogueraha haguã Babilóniape.

6Nde katu, Pashur, rejereraháta Babilóniape opa nde rogagua ndive. Upépe remanóta ha upépe reñeñotỹta, ha ne ndive opa ne irũ nguéra, remomebe'u haguépe ne marandu japu.’”

Jeremías omombe'u Ñandejárape imba'e mbyasy

7Che Jára, nde che mbotavy, ha che añembotavyka. Ne mbareteve vaekue ha nde pu'aka che rehe. Manterei ojepuka che rehe, opavave oñembohory che rehe.

8Añe'ẽ ramo, añe'ẽ amomarandu haguã ñendyry ha ñerundínte voi. Manterei oñeñe'ẽ reity chéve ha oñeñembohory che rehe amyerakuãgui ne ñe'ẽ.

9Ha'e ramo: “Na che mandu'a mo'ãvéi Ñandejára rehe, na ñe'ẽ mo'ãvéi hérape”, upérõ ne ñe'ẽ che pype oiko tata che mbokusuguéva ramo, oikéva che kãnguekua peve. Ajokose ha ndaikatúi.

10Ikatu ahendu oñeñe'ẽ ngururu ramo. “Opa rupi ojekyhyjepa guasu!” He'i hikuái: “Jagueraha ñambojovake chupe!” Che irũ teéva jepe oipota añepysãnga vai. He'i hikuái: “Ikatu mba'éko ojavy. Upérõ ñande pu'akáta hese ha ñamyengoviáta chupe.”

11Nde katu, che Jára, reime che ndive kuimba'e py'a guasúicha ñorãirõme. Ho'áta umi che rehe oñemoĩva ha ndaipu'aka mo'ãi che rehe. Opa mba'e osẽ vaíta chupe kuéra ha itĩndýta opytávo, opa ára ojaho'íta chupe kuéra ñemotĩ opave'ỹva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Che Jára nde pu'akapáva, nde reporohekora'ãva teko jojápe, nde rehecháva yvypóra
py'apy, ehechaukána chéve mba'éichapa reporonupã, nde pópe niko amoĩ che rekove.

13Peropurahéi Ñandejárape, perohory chupe! Ha'e niko oipe'a ojepy'apývape iñañáva
poguýgui.

14Tojeharu pe ára aiko ypy hague! Ani ojererohory pe ára che sy che reru haguépe
yvy ári!

15Tojeharu upe oguerohory vaekue che rúpe, omombe'úvo ou hague chupe mitã
kuimba'e!

16Taha'e upe kuimba'e umi távaicha Tupã ohundi vaekue opa árape guarã! Tohendu
pyhareve sapukái rasy ha asaje pyte, cháke ñorãirõ!

17Ha nga'u Tupã che momano ra'e che sy ryépe! Upéicha ramo oiko vaerã mo'ã
chugui che tyvykua ha che ndaikovéi vaerã mo'ã araka'eve!

18Maerã piko asẽ ra'e che sy ryégui, ahecha haguã ñembyasy ha vy'a'ỹnte voi, ha apa
haguã ko yvy ári ñemotĩme?

Jeremías 21

Oñemomarandu ñenupã Jerusalénpe

1-2Mburuvicha guasu Sedequías omondo Pashur Malquías ra'y ha pa'i Sofonías
Maaseías ra'y, Jeremías rendápe, he'i haguã chupe: “Eporandúna Ñandejárape
mba'épa oikóta ñande hegui. Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor niko ondyry
hína ñande rehe. Ikatu mba'éko Ñandejára ojapo imba'e rechapyrã ha omboguevi
Nabucodonosórpe.” Upérõ Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe,

3Ha ha'e he'i Sedequías remimbou kuérape: “Peje Sedequíaspe

4Tupã Israel Jára he'ikaha: ‘Pene kuimba'e kuérape oñorãirõva táva rokápe Babilonia
ruvicha guasu ha caldéo kuéra ndive, ambyatýta ko táva ryepýpe.

5Che voi andyrýta pende rehe, opaite che pokatu reheve ha che pochy hendy mbarete
etereíta pende rehe.

6Ajukáta opaite ko tavagua oĩ haguéicha. Yvypóra ha mymba kuéra omanóta mba'asy
asãi ivai etereívagui.

7Upéi ame'ẽta Judá ruvicha guasu Ezequías Nabucodonosor ha ambueve hese ija'e'ỹ
etéva pópe. Heseve ame'ẽta mburuvicha kuéra, kuimba'e oñorãirõva ha umi hembýva
gueteri pe távape mba'asy asãi, ñorãirõ ha ñembyahýigui. Che amokyre'ỹta ojuka
haguã oiporiahurereko ha ombyasy'ỹre avavéicha guápe.” Che, opa mba'e Jára,
upéicha ha'e.

8“Emombe'u avei tetã guápe, che, opa mba'e Jára, ha'eha kóicha: ‘Aiporavouka peẽme
jeikove térã ñemano rape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Upe opytáva ko távape, omanóta ñorãirõme térã ñembyahýigui térã mba'asy asãigui. Pe osẽva katu oñeme'ẽ haguã caldéo kuéra ko távare ondyrýva pópe, nomano mo'ãi. Ikatúta oikove.

10Che niko añembopy'a peteĩma arúvo ivaíva iporãva rangue ko táva ári. Ame'ẽta Babilonia ruvicha guasúpe ha ha'e ojatapýta hese.'" Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

Marandu Judá ruvicha guasúpe ho'a vaitaha

11-12Judá ruvicha guasu róga guápe, mburuvicha guasu David róga guápe ere ha'ekaha chupe kuéra kóicha: Ehendu Ñandejára marandu: Heko peguávake ejapo opa ára. Umi ojereguereko vaívape enohẽ chupe kuéra ohykue'óva pógui, ani ágã ne rembiapo vai haguére che pochykue tatáicha hendy nde rehe avave ikatuve'ỹ haguã ombogue.

13'Táva, ñu ári reiméva, ita guasúicha yvy joja mbytépe, che, opa mba'e Jára, péicha rombojovake: Peẽ peje: Máva piko ikatúta ondyry ñande rehe? Máva piko ikatúta oguahẽ ko roñemo'ãháme?

14Che amyengoviáta peẽme ojerureháicha pene rembiapo vaikue. Ajatapy pende ka'aguýre, ha pe tata ombokusuguéta opa pende jerekuévo. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.'"

Jeremías 22

Ñandejára he'ikáva Judá ruvicha guasu róga guápe

1Ñandejára he'i chéve: "Tereho mburuvicha guasu rógape ha ehenduka ko ha'ekáva

2Judá ruvicha guasu oguapýva hína David guapyhápe, hembiguái kuéra ha opa tavagua renondépe: 'Pehendu ko he'íva Ñandejára.

3Pejapo ko'ápe upe heko joja ha heko peguáva. Peipe'a ojejopývape ijopyha poguýgui, ani peapo'i mombyrygua, tyre'ỹ ha kuña imenave'ỹvape térã pejopy hendive kuéra. Ani pejuka tapicha imarã'ỹvape.

4Pejapo ramo añetehápe ko peẽme ha'ekáva, akóinte oĩta David guapyhápe mburuvicha guasu, oikéva kárro jeguápe ha kavaju ári ko óga guasu rokẽ nguéra rupi omoirũvo chupe kuéra mburuvicha ha tavagua kuéra.

5Ndapei kuaaséi ramo mba'eve ko ha'évagui katu, ko óga guasúgui oikóta tapere. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.'"

6Ñandejára he'ígui Judá ruvicha guasu rógare: "Nde hína chéve guarã yvyty Galaad joguaha, yvyty Líbano ru'ãicha, ha ame'ẽ che ñe'ẽ ajapotaha nde hegui yvy ojeiko'ỹha, ndaiporiháp e avave.

7Amondóta nde rehe kuimba'e oñorãirõséva ha ohóta ne rundívo. Oikytĩta ne horkõ nguéra ojeguaitéva ha tatápe omombóta.

8Opa tetã guio oúva nde ypy rupi ohasáta ha oñoporandu joáta ojupe: 'Mba'ére piko péicha ojapo Ñandejára ko táva tuichaite rehe?'

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ha he'íta ojupe: ‘Ojei haguére pe ñe'ẽ me'ẽ Ñandejára ojapo vaekue hendive kuéragui ha oñesũ ha omomba'e guasu ambue tupã nguéra.’”

Jeremías he'íva Salum (Joacaz) rehe

10-11Ani pene rasẽ mburuvicha guasu Josías rehe, ani pene rasẽ omano haguére. Pene rasẽ uvei ita'ýra Salum rehe, ohóva ouve'ỹ haguã. Ndohecha mo'ãvéi pe yvy oikove ypy hague. Ñandejára niko he'i Salum, Josías Judá ruvicha guasu ra'ýre, oisãmbyhy vaekue itúva rendaguépe, ha osẽ vaekue ko'águi: “Ndou mo'ãvéi,

12omanóta uvei upe tetã ojereraha haguépe ipokuapy, ha ndohecha mo'ãvéima ko tetã.

Upe he'íva Joaquim rehe

13“Cháke nde, reiporúvo teko aña ha teko joja'ỹ remopu'ãva nde róga guasu ha nde róga yvate kuéra, reporomomba'apo reíva rehepy me'ẽ'ỹre tembiapokue rehe!

14Eréva: ‘Amopu'ãta che róga guasurã tuicha porã, ikoty yvategua pyrusúva.’ Remohovetã tuicha, rejaho'i yvyra jeguápe hogyke kuéra ha rembyape pytãva.

15Reimo'ã piko mburuvicha guasu he'iseha jaiko porã óga jeguápe? Nde ru ovy'a vaekue oikove aja. Ha'e katu ojapo vaekue heko jojáva ha imarangatu vaekue, ha upévare oho porã vaekue chupe.

16Ome'ẽ vaekue imba'éva imboriahu ha ojejopy vaívape, ha upévare oho porã vaekue chupe. Upéva upe he'iséva pe máva che kuaaha. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

17Nde katu rejepy'apy ne mba'e mondakuérente voi, rejukauka imarã'ỹvape, rejopy ne retãgua ndive ha reiporu vaipa chupe.”

18Ñandejára he'i Joaquim, Judá ruvicha guasu, Josías ra'ýre: “Ndaipóri mo'ãi avave hasẽva omano haguére, ndaipóri mo'ãi ojahe'o ha he'íva: Áina che ryvy! Áina che reindy! Áina karai guasu! Áina che ruvicha guasu!’

19Vúrro re'õnguéicha hetekue oñeñotỹta: Jerusaléngui ojererotyryrýta ha okápe oñemombóta.”

Jerusalén rehe he'íva

20Judá, ejupi yvyty Líbano ru'ãme ha esapukái! Eñe'ẽ hatã Basán pegua yvyty kuéra rupi! Yvy yvate Abarim guive esapukái, opa umi reñemboki hague niko oñemona yvýre!

21Che añemoñe'ẽ vaekue ndéve reiko porã ramo guare, ha na che renduséi vaekue. Upéicha rejapo vaekue ne mitã rusu guive. Nerehenduséi vaekue che ñe'ẽ!

22Yvytu oguerotyryry mburuvicha kuérape, ha opa reñembokiha ojereraháta ipokuapy tetã mombyrýpe. Reñemotĩ na ne tĩndýta repytávo opa ne ñañanguére.

23Ko'ágã repytu'u hína nde raitýpe, umi kuri'y pa'ũme Líbanogui ojegueru vaekue. Ágãnte rehasa asýta oguahẽ vove ndéve kuña imembýtarõ guáicha mba'asy!”

Ñandejára he'ikáva mburuvicha guasu Jeconíaspe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Ñandejára he'ika Jeconías, Judá ruvicha guasu Joaquim ra'ýpe: “Che jehe voi ame'ẽ che ñe'ẽ: Nde ha'e rire ramo jepe kuãirũ ha'ãngáva oĩva che kuã akatúre, roipe'a vaerã mo'ã upégui

25rome'ẽ haguã nde rehe ija'e'ỹ etévape ha rekyhyjeteha. Rome'ẽta Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor ha caldéo kuérape.

26Ndéve ha nde sýpe pomombóta peteĩ yvy peikove ypy'ỹ haguépe ha upépe pemanóta mokõive.”

27Aipo ramo ha'e kuéra ndou jey mo'ãi upe yvy ousetetahápe.

Jeremías osapukái

28Jeconías piko kambuchi tuja jekakue, térã peteĩ mba'e sorokue ojepota'ỹva mba'e, ajeve oñemombo ha'e ha ita'ýra kuéra yvy ojeikuaa'ỹvape?

29Yvy, yvy, yvy: Ehendúke Ñandejára ñe'ẽ!

30Ñandejára he'i: “Pemoĩ héra kuatiáre kuimba'e ita'yra'ỹvaicha opa mba'e osẽ vai vaekuépe. Avave iñemoñare apytépgui ndoguapy mo'ãgui David guapyhápe oisãmbyhy jey haguã Judá retã.”

Jeremías 23

Upéinte iporãvéta opa mba'e

1Ñandejára he'i: “Cháke, peẽ ovecha rerekua pehejáva che ovecha kuéra okañy ha isarambipa!”

2Tupã Israel Jára he'i ovecha rerekua kuérape che retãgua rehe oñangarekóvape: “Peẽ pemosarambi ha pemondýi che ovecha kuéra ha napeñangarekói vaekue hese kuéra. Che katu tesápe poguerekóta poinupã haguã pene rembiapo vaikuére. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

3Che voi arúta che ovecha kuéra rembyre opa tetãgui amosarambi hague rupi, Ambyatýta ha aru jeýta iñu nguérape imemby heta haguã.

4Amoĩta ovecha rerekua oñangareko haguã hese kuéra, ani haguã okyhyje mba'evégui térã okañy peteĩ ha'e kuérava. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

5Ñandejára he'i: “Oúta ára ha che rupi David oguerekóta peteĩ iñemoñare tee, peteĩ oisãmbyhýtava hekopete, teko joja ha teko hekopegua oiporútava ko tetãme.

6Ha'e oisãmbyhy aja, Judá ndokyhyje mo'ãi mba'evégui ha Jerusalén oikóta py'a guapýpe. Oñembohérata kóicha: ‘Ñandejára ñane myakã rapu'ã.’”

7Ñandejára he'i: “Oúta ára nome'ẽ mo'ã veimaha hikuái iñe'ẽ he'ívo: ‘Ñandejára rérape, oguenohẽ vaekue Israelgua Egíptogui’,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8ome'ẽta uvei iñe'ẽ he'ívo: ‘Ñandejára rérape oguenohẽ vaekue Israel ñemoñare kuérape tetã yvate gotyogui ha opa tetã nguéragui omosarambi hague rupi chupe kuéra.’ Ha oikóta hetã teépe.”

Upe he'íva maranduhára kuérare

9Maranduhára kuérare he'i: Che py'a tarovaite, che rete ososopa. Ajogua oka'úvape, Ñandejára rehehápe ha iñe'ẽ marangatúre.

10Pe tetã henyhẽ oporomyakã ratĩvagui, tekove oiko pya'évagui ivaíva rapykuéri, oiporúva ipokatu ojapo haguã heko joja'ỹva. Upévare Ñandejára ombojeharu ko yvy. Yvy ipirupa ha kapi'i yvy ojeiko'ỹha megua okaipa.

11Ñandejára he'i: “Maranduhára ha pa'i kuéra jepeve ndogueroviavéi mba'eve. Che tupao teépe ahecha chupe kuéra ojapo ramo ivaíva.

12Upévare hape kuéra iñypytũ ha isỹita. Aporomokyre'ỹta oñemyaña ha ho'a haguã, ágã aikuaauka ramo chupe kuéra. Arúta hi'ári kuéra ivaíva. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

13Ahecha vaekue maranduhára Samariagua ojapo ramo mba'e che mbopochýva: Omomarandu hikuái Baal rérape ha che retã Israel guápe ombojavy hape.

14Ahecha vaekue maranduhára Jerusalén guápe ojapo ramo mba'e nde vaipa jepéva. Oporomyakã ratĩ ha oporombotavy, omokyre'ỹ etereígui heko añávape avave ndopoiséi ivaívagui. Ha'e kuéra ha umi tavagua ojogua umi Sodoma ha Gomorra guápe.

15Upévare che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, ha'e kóicha umi maranduhárare: Ha'ukáta chupe kuéra mba'e iro etereíva, ha'ukáta chupe kuéra y oñepohanóva, maranduhára kuéra Jerusalén guágui ojepyso haguére teko aña opa upe tetãpýre.”

16Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Israelgua, aníke pehendu umi mba'e he'íva maranduhára kuéra. Japu meme ko hína umíva, mba'e iñakãme ha'e kuéra ombojýva, che nda'éi vaekue chupe kuéra.

17Umi che ñe'ẽ nohenduséivape ha'e kuéra he'i: ‘Mba'eve ivaíva ndojehu mo'ãi.’”

Jeremías osapukái

18Ha máva piko oikuaáta pe Ñandejára ñemiháme oguerekóva? Máva piko ohecha térã ohendu ra'e iñe'ẽ? Máva piko ojapysaka ra'e hese?

19Ñandejára pochykue ojogua ára pochýpe, yvytu ratãme ojogua iñañáva ári oipejúva.

20Ñandejára pochykue ndopa mo'ãi ojapopa peve ha'e ojaposéva. Oguahẽta ára pene mandu'atahápe ha pehecha kuaáta opa ko'ã mba'e.

Ñandejára he'íva maranduhára japúre

21“Che namondói vaekue umi maranduhárape, na ñe'ẽi vaekue chupe kuéra. Ha'e kuéra katu osẽ opa rupi oñe'ẽ che rérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Oikuaa rire umi mba'e iñongatupy arekóva, oikuaauka vaerã mo'ã che ñe'ẽ che retã guápe, ohejauka vaerã mo'ã chupe kuéra hape vai ha opoika vaerã mo'ã chupe kuéra hembiapo vaígui.”

23Ñandejára he'i: “Mombyry térã aguĩ, che hína Tupã.

24“Máva piko ikatúta okañy che hegui? Che rekovépe amyenyhẽ yvy ha yvága. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

25Ahendu maranduhára kuéra ñe'ẽ japu, he'íva oñe'ẽha che rérape ha iképe oñe'ẽ hague che ndive.

26Araka'e peve piko umi maranduhára oikuaaukáta mba'e japu, ha'e kuéra iñakãme ombojýva?

27Umi képe guare reheve omombe'u joáva ojupe, che retã guápe ombyesaraise che hegui, itúva kuéra ypykue hesarái haguéicha che hegui oho haguã Baal rapykuéri.

28-29Peteĩ maranduhára oguereko ramo ikepegua, te'i mba'épa ohecha ra'e iképe. Ohendu ramo upe che ha'éva chupe katu, tomombe'u pe che ha'éva, ha'e hagueichaite chupe. Ndaikatúi oñembojoja kapi'i trígore. Che ñe'ẽ ojogua tatápe, martíllope omyangu'íva ita guasu.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

30“Upévare che añemoĩ umi maranduhára rehe omondáva ojupe che ñe'ẽ.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

31“Añemoĩ umi maranduhárare, omombe'úva ha'érõ guáicha che ñe'ẽ umi mba'e iñakãgui oguenohẽva.

32Añemoĩ umi maranduhára rehe omombe'úva kepegua japu, ijapu ha ñe'ẽ reípe ombojavýva hape che retã guápe. Che namondói vaekue chupe kuéra ha nda'éi vaekue chupe kuéra mba'eve. Ha'e kuéra ndaikatúi oipytyvõvo avavéicha guápe.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

Mba'éichapa oñeñe'ẽ vaerã Ñandejára he'ívare

33“Nde Jeremías, peteĩ tetãgua térã maranduhára térã pa'i oporandu ramo ndéve: ‘Mba'épa hína pe Ñandejára mba'e pohýi?’ Ere chupe kuéra: ‘Ñandejára he'ika imba'e pohýi ha'eha peẽ, ha pende reitytaha yvýre.’

34Ha oĩ ramo maranduhára térã pa'i térã tetãgua oiporúva ko ñe'ẽ ‘Ñandejára mba'e pohýi’, che ainupãta chupe ha hóga guápe.

35Pe máva oporandu ramo iñirũ térã hóga guápe, ikatu he'i: ‘Mba'e piko pe he'íva Ñandejára ra'e?’

36Ha anivéke peiporu upe ñe'ẽ ‘Ñandejára mba'e pohýi’. Cháke oĩ ramo oiporúva, ajapóta iñe'ẽgui mba'e pohýi chupe guarã. Peẽ pemokarẽmba vaekue upe he'iséva Tupã oikovéva ñe'ẽ, Tupã pende Jára ipu'akapáva ñe'ẽ.

37Nde Jeremías, eporandu maranduhára kuérape: ‘Mba'épa he'i ra'e Ñandejára?’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

38Ha he'i ramo ‘Ñandejára mba'e pohýi’, ere chupe kuéra: ‘Ñandejára he'i: Peẽ akóinte peiporúgui upe ñe'ẽ ha'e vaekue ani haguã peiporu,

39pohupíta peteĩ mba'e pohýicha, peẽme ha upe táva ame'ẽ vaekue peẽme ha pende ru kuéra ypy kuépe, ha pomombóta mombyry che hegui.

40Ha opa árape guarã arúta pende ári toryja ha ñemotĩ ikatuve'ỹtava peñembyesarái chugui.’”

Jeremías 24

Ajaka ígo jechauka

1Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor ogueraha rire jepokuapy tetã mombyrýpe Judá ruvicha guasu Joaquim ra'y Jeconíaspe, Judá ruvicha kuéra, umi opa mba'e ipópe ojapóva, ha okẽ mbotyha fiérro apoha kuéra reheve, Ñandejára ohechauka chéve mokõi ajaka ígo oñemoĩ vaekue tupao renondépe.

2Peteĩ umívagui oguereko ígo iporã etereíva, hi'aju tenonde vaekue, pe ambue katu oguereko ígo ivai etereígui ikatu'ỹva oje'u.

3Ha Ñandejára oporandu chéve: “Jeremías, mba'épa rehecha?” Ha che ha'e chupe: “Ahecha ígo. Umi iporãva, iporã eterei. Umi ivaíva katu, ivai etereígui, ndaikatúi ja'u.”

4Upérõ he'i chéve Ñandejára:

5“Che, Tupã Israel Jára, ha'e kóicha: ígo porã reheicha ama'ẽta Judá guáre, amondo vaekue mombyry ko'águi caldéo retãme. Ama'ẽta hese kuéra iporã haguãicha chupe kuéra.

6Añangarekóta hese kuéra ha aru jeýta ko tetãme. Ápe amyakã rapu'ãta, añotỹta ha ndahapo'o mo'ã véima chupe kuéra.

7Amyakã porãta chupe kuéra oikuaa haguã cheha opa mba'e Jára. Ha'e kuérata che retãgua ha che ha'éta itupã ojevýtagui che renda gotyo ipy'aite guive.

8Judá ruvicha guasu Sedequías, mburuvicha kuéra ha umi Jerusalengua opyta vaekue tetãme, térã oho vaekue Egíptope, umívape katu arekóta ígo ramo, vaígui ikatu'ỹva oje'u.

9Hese kuéra ajapóta peteĩ mba'e omopirĩmbátava tetã nguéra ko yvy ári guápe ha opytáta ñemotĩ, jaheipy ha jeharu rechaukaha ramo opa tetã amosarambi hague rupi chupe kuéra.

10Amondóta hese kuéra ñorãirõ, ñembyahýi, mba'asy asãi, ndopytavéi peve peteĩnte jepe upe tetãme ame'ẽ vaekue chupe kuéra ha itúva kuéra ypykuépe.”

Jeremías 25

Yvate gotyo guio ou oñorãirõséva

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Áño irundyha oñepyrũ hague oisãmbyhy Judápe Joaquim Josías ra'y, Ñandejára he'i Jeremíaspe iñe'ẽ opa Judá guáre. Upéva vaekue áño peteĩha oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Babilóniape Nabucodonosor.

2Maranduhára Jeremías ohenduka upe ñe'ẽ opa Judagua ha Jerusalén guápe. He'i:

3"Áño 13 guive oñepyrũ hague oisãmbyhy Judápe Josías Amón ra'y, ko'agãite peve, he'ise, ojapo hína 23 áño, Ñandejára oñe'ẽ vaekue chéve ha che añe'ẽ jey-jey vaekue peẽme. Peẽ katu ndapei kuaaséi vaekue mba'eve.

4Ñandejára omondo jey-jey vaekue pene rendápe hembiguái maranduhára kuéra, upeichave ramo jepe, peẽ ndapei kuaaséi vaekue mba'eve, ndapejapysakaséi ha na pene ñe'ẽ renduséi vaekue.

5Ha'e kuéra he'i vaekue peẽme: 'Pepoi pende reko ha pene rembiapo vaígui, péicha ramo ikatúta peiko pe yvýpe, Ñandejára ome'ẽ vaekue opa árape guarã peẽme ha pende ru kuéra ypy kuépe.

6Ani peho tupã nguéra rapykuéri. Ani pemomorã térã pemomba'e guasu chupe kuéra. Ani pembopochy Ñandejárape pemomba'e guasúvo tupã nguéra peẽ voi pejapo vaekue. Upéicha ramo ha'e nombou mo'ãi peẽme mba'eve ivaíva.'

7Ko'ágã katu Ñandejára he'i: 'Peẽ ndapeikuaaséi che hegui mba'eve. Che mbopochy pemomba'évo tupã gua'u peẽ voi pejapo vaekue. Ha upéva peẽmente oguerúta ivaíva."

8Upévare he'i Ñandejára ipu'akapáva: "Peẽ ndapeikuaaséi haguére mba'eve upe ha'e vaekuégui,

9ahenóita opa tetã yvate gotyogua ha Babilonia ruvicha guasu che rembiguái Nabucodonosórpe ou haguã ondyry ko tetãre, opa tetãgua rehe ha tetã nguéra ijerére guáre. Pohundi etéta voi. Opa árape guarã ajapóta pende hegui tapere ha peteĩ mba'e oporomondýi ha oporomongyhyjétava.

10Nahenduka mo'ãvéi ijapytépe kuéra karu ha vy'a guasu pegua purahéi térã mendaha pegua purahéi, térã ita jere ryapu, ha ndo jehecha mo'ãvéi mba'e rendy resape.

11Ko tetã oñehundi paitéta ha oikóta chugui tapere. 70 áño pukukue ko'ã tetã opytáta Babilonia ruvicha guasu po guýpe.

12Ha oñemboty vove 70 áño, aikuaaukáta hembiapo vaikuére Babilonia ruvicha guasu ha caldéo retãme ha ahundíta chupe kuéra opa árape guarã. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

13Aitýta ko tetã ári opa mba'e ha'e vaekue ha ojehaíva ko kuatiáre: opa mba'e he'i vaekue Jeremías che rérape vairã opa tetã nguérape.

14Tetã tuichaicha ha mburuvicha guasu ipokatúva ipu'akáta avei hese kuéra. Upéicha amyengoviáta chupe kuéra hembiapokuére."

Tetã nguéra ñenupã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Tupã Israel Jára he'i: “Ema'ẽ ko kópa rehe che pochykue kaguýgui henyhẽva. Eraha ha he'uka opa tetã che romondótahápe.

16Ho'úvo chugui oñepyrũta oguẽ'ẽ ha ipy'a tarováta upe ñorãirõ chupe kuéra amondótavare.”

17Araha pe kópa Ñandejára pógui ha ha'uka opa tetãme Ñandejára che mondo haguépe.

18Ha'uka Jerusalén ha opa Judá táva kuérape, huvicha guasu ha huvicha kuéra reheve, ahundi haguã ha ajapo haguã chugui kuéra tapere, peteĩ mba'e oporomondýi ha oporomongyhyjéva jeharu rechaukaha ramo, ko'agãite peve.

19Ha'uka avei Egipto ruvicha guasu faraónpe, hembiguái, mburuvicha kuéra ha opa tetã guápe,

20ha opa guiogua upépe oikóva. Opa mburuvicha guasu tetã Us ha filistéo retãme guápe: Ascalón, Gaza, Ecrón ha pe opytáva Asdódgui,

21Edom, Moab ha Amónpe,

22opa mburuvicha guasu Tiro ha Sidón guápe, opa mburuvicha guasu yguasu Mediterráneo guápe,

23Dedán, Temá ha Buz ñemoñaregua, ha opa umi tetãgua ojesyva ragueóvape,

24opa Arabia ruvicha guasu kuérape, opaichagua tekove yvy ojeiko'ỹha megua ruvicha guasu kuérape,

25opa Zimrí, Elam ha Media ruvicha guasu kuérape,

26opa yvate gotyogua ruvicha guasu kuérape, imombyry térã hi'aguĩva ojuehegui. Ha'ese opa tetã nguéra yvy ári guápe. Ipahápe ha'uka avei Babilonia ruvicha guasúpe.

27Upéicha he'i chéve Ñandejára: “Ere chupe kuéra, che, Tupã Israelgua, che pu'akapáva, ha'eha chupe kuéra ho'u haguã oka'u peve ha toguẽ'ẽ ha to'a yvýre opu'ãve'ỹ haguã upe ñorãirõre amondótava chupe kuéra.

28Ha ndaipojaiséi ramo pe kópa rehe hoy'u haguã, ere chupe kuéra: ‘Ñandejára ipu'akapáva he'i: Pe'útante voi opaichavévo.

29Añepyrũtagui amondo ñenupã pe távare chéve guarã oñemboykéva. Ha peimo'ã piko peẽ pepytataha peñenupã'ỹre? Nda pe pyta mo'ãi hese'ỹ, amondótagui ñorãirõ opa tetã yvy ári guápe. Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, upéicha ha'e.’

30Nde Jeremías, emomarandu chupe kuéra che rérape ko'ã mba'e. Ere chupe kuéra: ‘Ñandejára omondo iñe'ẽ ára sunúicha yvate guive, hóga marangatu guive, ha'e oikohápe. Ijovecha kuérare vairã osapukái umi parral'áre opyrũvaicha, opavave ko yvy ári guáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Pe mba'e ryapu oguahẽ yvy apýra peve, Ñandejára ombojovakétagui tetã nguérape, opa oikovévape ohenóita mbojovakehápe, he'i haguã ojejukataha heko añáva. Ñandejára upe he'íva.'"

32Ñandejára ipu'akapáva he'i: "Ivaíva oguahẽta tetã nguérape ojoapykuéri. Yvytu ratã ne mbaretéva opu'ã yvy apýra guive."

33Umi Ñandejára ojukátava upe árape, opytáta ojepyso peteĩ yvy apýgui ambue ijapy peve. Ndaipóri mo'ãi hasẽva hese kuéra, avave nombyaty mo'ãi hetekue oñotỹ haguã. Vaka repotícha opytáta umi ñúre ojepyhso.

34Pesapukái, ovecha rerekua, pesapukái rasy! Peẽ peisãmbyhýva pende ovecha kuéra pejapajeréi yvýre! Cháke oguahẽma jejuka ára ha peẽ peje jukáta ovecha mácho kyráicha.

35Ovecha rerekua kuéra ndaikatu mo'ãi okañy, umi oisãmbyhýva ovecha kuérape ndoho mombyry mo'ãi.

36Ovecha rerekua kuéra osapukái, osapukái rasy oisãmbyhýva ovecha kuéra, Ñandejára ohundi haguére iñu nguéra.

37Ñandejára ipochy ha ohundi iñu porã.

38Osẽ jaguaretéicha ikehágui, ha heta nguéra taperéicha opyta, hendy haguére Ñandejára pochy, ha omondo ñorãirõ iñarõ etereíva.

Jeremías 26

Jeremíaspe ojejukase mo'ã

1Joaquim Josías ra'y oñepyrũrõ oisãmbyhy Judápe, Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe

2ha he'i chupe: "Eñembo'y tupao róga guýpe ha ere opa mba'e ha'e vaekue ndéve ere haguã umi oúvape Judá táva kuéragui che momba'e guasu haguã tupaópe. Ani reheja ere'ỹ rehe mba'eve.

3Ikatu mba'éko ne rendu hikuái ha opoi heko vaígui. Upéicha ramo nainupã mo'ãi chupe kuéra hembiapo vaikuére, ajapo mo'ã haguéicha.

4Ere chupe kuéra che, opa mba'e Jára, ha'eha: 'Ndapei kuaaséi ramo mba'eve ha ndapejapói upe ha'e vaekue peẽme,

5ha ndapei kuaaséi ramo mba'eve umi he'ívagui che rembiguái maranduhára kuéra, amondo jey-jey vaekue peẽme pehenduse'ỹre iñe'ẽ,

6ajapóta ko tupaógui ajapo haguéicha tupao Sílogui. Ajapóta ko távagui jeharu rechaukaha opa tetã ko yvy ári guápe.'"

7Pa'i, maranduhára ha tetãgua kuéra ohendu ko'ã mba'e Jeremías he'íva tupaópe.

8Ha he'ipa vove pe Ñandejára he'i vaekue chupe, pa'i, maranduhára ha tetãgua kuéra ipojái hese ha he'i chupe: "Remanóta!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Mba'érepa ere Ñandejára rérape ko tupao opytataha upe Sílope guaréicha ha avei ko táva oñehunditaha ha opytataha avave'ỹre?” Ha opavave oñembyaty tupaópe Jeremías jerére.

10Judá ruvicha kuéra, ohendúvo pe ojehúva, oho mburuvicha guasu rógagui tupaópe ha oguapy upépe Okẽ Pyahúpe.

11Upérõ pa'i ha maranduhára kuéra he'i tavagua kuérape: “Ko kuimba'e rehe oje'e vaerã omano haguã oñe'ẽ vai haguére ko távare. Peẽ voi pehendu kuri pende apysa tee rupi.”

12Jeremías oñe'ẽ mburuvicha kuéra ha táva guápe, ha he'i chupe kuéra: “Ñandejára upe che mbou vaekue añe'ẽ haguã hérape ha ha'e haguã ko tupao ha ko távare umi mba'e pehendu vaekue.

13Pepoi pende reko ha pene rembiapo vaígui, pene ñe'ẽ rendu Tupã pende Járape ha ha'e nombou mo'ãi umi mba'e vai he'i vaekue.

14Che katu aime pende pópe. Pejapo pejaposéva che rehe.

15Opáichavo, peikuaa porã mandi voi: Che juka ramo, peẽ ha opa ko tavagua pejuka imarã'ỹvape. Añetehápe niko Ñandejára upe che mbou vaekue ha'e porã haguã peẽme opa ko'ã mba'e.”

16Upérõ mburuvicha ha tetãgua kuéra he'i pa'i ha maranduhára kuérape: “Ndaikatúi jajuka ko kuimba'épe, Ha'e oñe'ẽ kuri ñandéve Tupã Ñandejára rérape.”

17Oĩ myakãhára opu'ã ha he'íva tetãgua upépe oĩvape:

18Judá ruvicha guasu Ezequías oisãmbyhy ramo guare, Miqueas Moresetgua oñe'ẽ vaekue Ñandejára rérape opa Judá guápe he'ívo: ‘Ñandejára ipu'akapáva he'i: Sióngui oikóta kokuere perõicha, Jerusaléngui oikóta itaty ha yvy yvatégui oĩháme tupao oikóta ñanandy.’

19Mburuvicha guasu Ezequías ha Judagua piko ojuka nga'u ra'e Miquéaspe? Upéva rangue uvei mburuvicha guasu okyhyje Ñandejáragui ha ojerure chupe oiporiahurereko haguã chupe kuéra. Upérõ Ñandejára nomondói hese kuéra ivaíva he'i vaekue. Ha ñande piko jaitýta ñande ári ko mba'e nde vaipa jepéva?”

20Avei maranduhára Urías Semaías ra'y, Quiriat-Jearimgua, oñe'ẽ vaekue Ñandejára rérape he'ívo ojehutaha ivaíva ko táva ha ñane retãre, ojapo haguéicha Jeremías.

21Mburuvicha guasu Joaquim, imoirũhára ha mburuvicha kuéra ohendu upe ha'e he'i vaekue ha mburuvicha guasu ojukase mo'ã chupe. Urías, oikuaa vove okyhyje ha okañy Egíptope.

22Mburuvicha guasu Joaquim omondo Egíptope Acbor ra'y Elnatán ha iñirũ nguérape.

23Ha'e kuéra ogueru Egíptogui Urías ha ome'ẽ mburuvicha guasu Joaquímpe. Kóva ojukauka chupe ha omomboka hetekue yvykua oñemombohápe te'õngue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Safán ra'y Ahicam oñe'ẽ Jeremías rehe ha upévare noñeme'ẽi tavagua pópe ojejuka haguã.

Jeremías 27

Mba'e pohýi guýpe ñeime

1Áño irundyha oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Judápe Josías ra'y Sedequías, Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe,

2ha he'i chupe: “Ejapo peteĩ júgo ha isãreve emoĩ nde ajúri.

3Upéi ereka mburuvicha guasu kuéra Edom, Moab, Amón, Tiro ha Sidón guápe tembijokuái kuéra rupi ou vaekue Jerusalénpe mburuvicha guasu Sedequías rendápe.

4Ere chupe kuéra he'i haguã huvicha guasu kuérape, che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva ha'eha:

5Che pyapy mbaretépe ajapo vaekue ko yvy, yvypóra ha tymba kuéra ipype oĩva reheve, ha ikatu ame'ẽ ame'ẽsévape.

6Ha péina amoĩma ko'ã yvy che rembiguái Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor po guýpe. Tymba ñarõ kuéra jepe amoĩmba ipo guýpe.

7Opa tetã nguéra oĩta ipo guýpe, ita'ýra ha hemineno po guýpe, oguahẽ meve upe ára ha'e avei oĩ haguã tetã tuichaicha ha mburuvicha guasu kuéra ipokatúva po guýpe.

8Ha oĩ ramo tetã noñemoĩséiva Nabucodonosor po guýpe, umíva che ainupãta ñorãirõ, ñembyahýi, mba'asy asãi rupi, opavave opyta peve ipo guýpe.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

9“Upévare ani perovia umi mba'e he'íva maranduhára, mba'e ñemi kuaaha, kepegua mombe'uha térã paje apoha kuéra he'íva oikuaaha upe ojehútava ha he'íva peẽme ani haguã peñemoĩ Babilonia ruvicha guasu po guýpe.

10Japu hína upe he'íva hikuái. Pejapo ramo upéva peje reraháta jepokuapy tetã mombyrýpe, ha che pomosarambíta opa rupi pemano meve.

11Pe tetã oñeme'ẽva Babilonia ruvicha guasu pópe katu, che ahejáta opyta hetãme oiko ha oñemitỹ haguã upépe.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

12Che, Jeremías, ha'e opa ko'ã mba'e Judá ruvicha guasu Sedequíaspe, ha ha'e avei chupe: “Peñemoĩ Babilonia ruvicha guasu ha hetãgua po guýpe ha peikovéta.

13Maerã piko pemanose nde ha ne retãgua, ñorãirõ, ñembyahýi ha mba'asy asãigui? Ñandejára niko he'íma kóva ojehutaha opa tetãme oñemoĩ'ỹva Babilonia ruvicha guasu po guýpe.

14Ani perovia umi maranduhára ñe'ẽ he'íva ani haguã peñemoĩ Babilonia ruvicha guasu po guýpe. Japúko upe he'íva hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ñandejára he'i, ha'e nomondói hague chupe kuéra. Ha'e kuérako noñe'ẽi Ñandejára
rérape. Ipaháp̃e Ñandejára pene mosarambíta ha peẽ ha umi maranduhára japu
pemanóta.”

16Añe'ẽ avei pa'i kuéra ha opa tetã guápe ha ha'e chupe kuéra: “Péicha he'i Ñandejára:
‘Ani perovia umi maranduhárape he'íva pya'e ojegueru jeytaha Babilóniagui
tembiporu kuéra tupao pegua. Japúko hína upéva.

17Ani kena perovia chupe kuéra! Peñemoĩ Babilonia ruvicha guasu po guýpe ha
peikovéta. Maerã piko jahejáta ko távagui oiko tapere?

18Ha'e ramo añetehápe maranduhára, ha Ñandejára ñe'ẽ oĩ ramo ipype kuéra,
tojeruréna Ñandejára ipu'akapávape ani oheja ojereraha Babilóniape umi tembiporu
opytáva gueteri tupaópe, Judá ruvicha guasu rógape ha Jerusalénpe.’

19-21Mburuvicha guasu Nabucodonosor ogueraha ramo guare Jerusaléngui
Babilóniape Judá ruvicha guasu Joaquim ra'y Jeconíaspe, karai poguasu kuéra Judá ha
Jerusalengua ndive, ndoguerahái vaekue umi horkon ha ña'ẽ guasu vrónse, térã
ipyenda térã umi ambue tembiporu tupao pegua. Ñandejára ipu'akapáva he'i umi
mba'e opyta vaekuére tupaópe, Judá ruvicha guasu rógape ha Jerusalénpe:

22‘Ojereraháta Babilóniape ha upépe opytáta, che agueru jey peve ko'ápe. Che, opa
mba'e Jára, upéicha ha'e.’”

Jeremías 28

Jeremías ha maranduhára Hananías

1Upe áño pegua mes 5ha, he'ise áño irundyha oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Judápe
Sedequías, maranduhára Hananías, Azur ra'y Gabaongua oñe'ẽ Jeremíaspe tupaópe,
pa'i kuéra ha opa tetãgua renondépe ha he'i chupe:

2--Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: ‘Amopẽta Babilonia ruvicha guasu pokatu, ha

3mokõi áño haguépe aruka jeýta ko'ápe opa tupao rembiporu ogueraha vaekue
Babilóniape mburuvicha guasu Nabucodonosor.

4Ha ambou jeýta ko'ápe Judá ruvicha guasu Joaquim ra'y Jeconíaspe ha opa umi
ojereraha vaekue jepokuapy Judágui Babilóniape. Che amopẽta Babilonia ruvicha
guasu pokatu. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.’

5Maranduhára Jeremías he'i maranduhára Hananíaspe, pa'i kuéra ha opa tetãgua
tupaópe oĩva renondépe:

6--Hánga'u Ñandejára ojapo péicha! Hánga'u Ñandejára he'i oiko haguã upe ere
vaekue, ha ojegueru jey tupao rembiporu ha ou jey Babilóniagui opa umi ojereraha
vaekue upépe!

7Ehendúke ko ha'éva ndéve ha opa tetã guápe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Maranduhára kuéra yma guare, ñande jaikove ypy mboyve guare, ohenduka vaekue
ñorãirõ, mba'e vai ha mba'asy asãi hetã tetã nguéra ha mburuvicha guasu ipokatúvape.

9Peteĩ maranduhára ohenduka ramo ñakã rapu'ã katu, ha'e he'íva oiko rire mante ikatu
jaikuaa añetehápepa Ñandejára omondo ra'e chupe.

10Upérõ Hananías oipe'a Jeremías ajúragui upe júgo ha omopẽ,

11he'ikuévo opa tetãgua renondépe: --Ñandejára he'i: 'Péicha, mokõi áño haguépe,
aipe'áta opa tetã ajúragui Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor pokatu ha
amopẽta.' Jeremías katu oho upégui.

12Mbovymi ára Hananías oipe'a rire Jeremías ajúragui upe yvyra ha omopẽ,
Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe ha he'i chupe:

13"Tereho ha ere Hananíaspe, che opa mba'e Jára ha'eha: 'Remopẽ peteĩ júgo yvyra,
che katu ambosako'i ndéve guarã peteĩ júgo fiérrova'.

14Che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva, ha'égui kóicha: 'Amoĩma opa tetã nguéra
ajúrare júgo fiérro oiko haguã Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor rembiguái
ramo. Tymba ñarõ nguéra jepe amoĩmbáma ipo guýpe.'"

15Upérõ Jeremías he'i Hananíaspe: --Ehendúke ko ha'éva Hananías! Ñandejára na ne
mboúi kuri ndéve, ha nde rembotavy reína ko'ã tetã guápe.

16Upévare Ñandejára he'i: 'Romondóta repa haguã ko yvy ári. Ko áñope remanóta, ne
ñe'ẽ rupi remopu'ã haguére tetã guápe che rehe.'

17Ha maranduhára Hananías omano upe áño pegua mes 7hápe.

Jeremías 29

Jeremías kuatiañe'ẽ umi ojegueraha vaekue Babilonia peguarã

1-2Mburuvicha guasu Jeconías ojereraha rire jepokuapy tetã mombyry gotyo isy,
hembiguái kuéra, Judá ha Jerusalengua ruvicha kuéra, mba'e po rupi apoha kuéra ha
tembiporu fiérro apoha kuéra ndive, maranduhára Jeremías omondo Jerusaléngui
kuatiañe'ẽ myakãhára kuéra, pa'i kuéra, maranduhára kuéra ha tetãgua kuéra
Nabucodonosor ogueraha vaekue Jerusaléngui Babilóniape.

3Ko kuatiañe'ẽ oñemondo Safán ra'y Elasá ha Hilquías ra'y Semarías rupi. Umívape
Judá ruvicha guasu Ezequías omondo vaekue Babilóniape mburuvicha guasu
Nabucodonosor rendápe. Pe kuatiañe'ẽ he'i kóicha:

4Péicha he'i Tupã Israel Jára ipu'akapáva opa umi omondo vaekuépe jepokuapy
Jerusaléngui Babilóniape:

5'Pemopu'ã óga, peñemohenda, peñotỹ yva máta ha pe'u hi'a.

6Pemenda ha peñemuña ha pende ra'y ha rajy kuéra avei tomenda ha toñemuña.
Peñemboheta upépe ha ani peñemombovyve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Peje rerahahápe, pemba'apo upe távape guarã ha peñembo'e chéve hese. Ha'e oñakã rapu'ã ramo niko peẽ peiko porãta.

8Che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva, pomomarandu kóvare: Ani perovia umi mba'e he'íva maranduhára ha mba'e ñemi kuaaha upepegua. Ani perovia umi ikepegua kuéra.

9Ha'e kuéra he'íva che rérape, japu meme hína. Che namondói vaekue chupe kuéra.' Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

10Ñandejára he'i: "Oñemboty ramo Babilóniape umi 70 áño, amba'apóta peẽme guarã ha ajapóta che ñe'ẽ pogueru jeývo ko'ápe.

11Che aikuaa mba'épa ajapose pene ndive, iporã haguã peẽme, ndaha'éi ivai haguã, pejerovia haguã che rehe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

12Upérõ peẽ che renói ramo ha peju ramo che rendápe peñembo'e, che pohendúta.

13Che rekáta ha che juhúta, che rekátagui pende py'aite guive.

14Ajejuhukáta ha oho porãvéta peẽme: Poipe'áta opa tetã ha opa yvýgui pomosarambi hague rupi. Pombyaty ha pogueru jeýta ko yvy pomosẽ haguégui." Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

15Peẽ peje: 'Ñandejára ome'ẽ ñandéve maranduhára Babilóniape.'16(Ñandejára he'i mburuvicha guasúre oguapýva David guapyhápe ha umi ko távape oikóvare, pene génte kuéra ojereraha'ỹ vaekue pene ndive tetã mombyrýpe:

17'Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, ha'e: Amondóta peẽme ñorãirõ, ñembyahýi ha mba'asy asãi. Pohejáta ígo tujúicha, ivai etereígui ikatu'ỹva oje'u.

18Aikóta pende rapykuéri ñorãirõ, ñembyahýi ha mba'asy asãi reheve. Opa tetã yvy ári guápe amoñemondýita pende rechávo, ha pomoingóta jeharu ha ñemotĩ rechaukaha ramo, peteĩ mba'e oporomondýi ha oporomongyhyjéva opa tetã pomosarambi hague rupi.

19Ndapei kuaaséi haguére mba'eve upe ha'e vaekuégui peẽme che rembiguái maranduhára kuéra rupi, amondo jey-jey vaekue peẽme pehenduse'ỹre chupe kuéra. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

20Pehendúke aipo ramo che ñe'ẽ, opa peẽ arahauka vaekue jepokuapy Jerusaléngui Babilóniape.')"

21"Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i Colaías ra'y Acab ha Maaseías ra'y Sedequías rehe, peẽ pejehápe ñe'ẽ japu Ñandejára rérape: 'Amoĩta chupe kuéra Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor pópe, ha ha'e ojukáta chupe kuéra pende resa renondépe.

22Upéicha umi ojereraha vaekue Babilóniape oityse ramo jeharu pe mávare he'íta chupe: Ñandejára tojapo nde rehe ojapo haguéicha Sedequías ha Acab rehe, Babilonia ruvicha guasu ohesy hague tatápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Upéva ojehúta peẽme pejapo haguére mba'e nde ky'apa jepéva Israélpe: Peporomyakã ratĩ vaekue peikóvo pende rapicha rembireko ndive ha peje che rérape mba'e japu che ha'eka'ỹ vaekue. Che aikuaa porã upéva. Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.'"

Upe he'ikáva Semaíaspe

24Ñandejára he'i Jeremíaspe he'i haguã Semaías Nehelam guápe:

25"Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: 'Nde rerahauka vaekue nde rérape peteĩ kuatiañe'ẽ opa Jerusalengua, pa'i Sofonías Maaseías ra'y ha mayma pa'i kuérape. Nde kuatia ñe'ẽme ere vaekue Sofoníaspe:

26Ñandejára ne moĩ pa'i ramo, Joiadá rendaguépe, ha'e haguã tupao ruvicha. Ou ramo peteĩ itarováva ha oñepyrũ oñe'ẽ maranduháraicha, remoinge vaerã ipy yvyra kuápe ha reñapytĩ itasãme.

27Mba'ére aipo ramo ndereja'ói ra'e Jeremías Anatot guápe, oñemoĩ vaekue oñe'ẽ pende apytépe maranduháraicha?

28Opa Babilóniape ombou oréve ikuatia ñe'ẽ he'i haguépe: Heta ára peikóta upe tetã mombyrýpe. Pejogapo, peñemohenda upépe peñotỹ yva máta ha pe'u hi'a.'"

29Pa'i Sofonías omoñe'ẽ ko kuatia Jeremíaspe.

30Upérõ Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe ha he'i chupe:

31Ereka opa umi oĩvape Babilóniape che, opa mba'e Jára ha'eha: Semaías Nehelamgua oñe'ẽ haguére peẽme che rérape, che amondo'ỹre chupe, ha pene mbotavy haguére,

32che, opa mba'e Jára, ha'e ainupãtaha Semarías ha iñemoñarépe. Na iñemoñare mo'ãi che retãgua apytépe ha ndohupyty mo'ãi upe vy'a ame'ẽtava che retã guápe, iñe'ẽ rupi omopu'ã haguére chupe kuéra che rehe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e."

Jeremías 30

Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ ko'ẽrõ ára guarãre

1Kóva hína upe ñe'ẽ Ñandejára he'i vaekue Jeremíaspe.

2"Tupã Israel Jára he'i: Ehai kuatiápe opa mba'e ha'e vaekue ndéve,

3oúgui ára amoambuetaha Israel ha Judagua rekove. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e. Che aru jeýta chupe kuéra ko yvýpe ame'ẽ vaekue itúva kuéra ypy kuépe imba'e teerã."

4Kóva upe he'ikáva Ñandejára, Israel ha Judá rehegua.

5Ñandejára he'i: "Oñehendu sapukái ñemondýigui, kyhyje ha py'a tarovágui!

6Peporandumi jahecha ikatúpa peteĩ kuimba'e imemby. Mba'ére piko aipo ramo kuimba'e kuéra ojepoka imembýtarõ guáicha? Mba'ére piko hesa'yju mimbi ha'e kuéra?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Hi'aguĩma pe ára ñarõ, peteĩ ára ijojaha'ỹva! Upévata hína py'a tarova ára Jacob retãgua peguarã, che katu ndaipe'a mo'ãi chupe kuéra ivaívagui.

8Che, opa mba'e Jára, che pu'akapáva, ha'e péicha: Aipe'áta che retã guápe tembiguái reko guýgui, ha ndoiko mo'ã véima pytagua rembiguái ramo.

9Che, Tupã Ijára, ha David, che amoĩtava huvicha guasúrõ rembiguái ramo oikóta.

Ñandejára oipe'áta jejopy vaígui hetã guápe
(Jer 46.27-28)

10"Che, opa mba'e Jára, kóicha ha'e: Ani rekyhyje, Jacob retãgua, che rembiguái, ani reñemondýi, Israel, ndéve ha nememby kuérape niko poipe'áta ko tetã mombyrýgui peikohápe tembiguái ramo. Reiko jeýta py'a guapýpe, angekói'ỹre, avave ne mondyi'ỹre.

11Che, opa mba'e Jára ha'e aimeha ne ndive roipe'a haguã ivaívagui. Ahundíta tetã nguéra romosarambi hague rupi. Ndéve katu norohundi mo'ãi. Roinupãtante ne rembiapo vaikuére, ndoroheja mo'ãi roinupã'ỹre."

12Ñandejára he'i: "Nde jekutukue ndaikatuvéi okuera, nde mba'asy naipohãvéi.

13Ndaipóri nde rehe ojepy'apýva. Ndaipóri nde ai oipohanóva, ha na ne pohãi voi.

14Ne ñembokihakue hesaraipáma nde hegui, ndojepy'apy véima nde rehe. Che niko roikutu vaekue ñande kutuháicha ñande rayhu'ỹva, roinupã pochy vaekue ne rembiapo vaikueta ha hetaite ne añanguére.

15Mba'ére piko nde pochy rejekutu haguére? Ne mba'asy naipohãi. Hetaite ne añangue ha heta ne rembiapo vai haguére ajapo vaekue nde rehe upéicha.

16Ha opa ne mokõva oñemokõta, ha nde rehe ija'e'ỹva tetã mombyrýpe ojereraháta. Amondaukapáta umi ne mondávape, ha aipe'aukapáta imba'e kuéra umi ne mba'éva oipe'ávagui.

17Romonguera jeýta, aipohanóta nde ai kuéra, nde rehe ija'e'ỹva he'i ramo jepe 'Sión opytáma tesaráipe, avave ndojepy'apýi hese.' Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e."

18Ñandejára he'i: Amoambue jeýta Jacob retã rekove, hetã aiporiahurerekóta. Itáva kuéra oñemopu'ã jeýta itapere kuépe, ha hóga guasu kuéra henda guépe.

19Umívagui osẽta purahéi aguije ha puka rory. Naimbovy mo'ãi, che ambohetáta chupe kuéra. Ndojeapo'i mo'ãi, che arohorýta chupe kuéra.

20Israelgua ha'éta yma guaréicha; hetãgua oĩ hatãta che renondépe, ha hendive ojopývape ainupãta.

21-22Ijapytégui anohẽta huvicharã: Peteĩ oporosãmbyhýva osẽta upégui voi. Amoñembojáta che rendápe. Upeicha'ỹ ramo piko máva oñembojaséta che rendápe? Ha'e kuérata che retãgua, che katu ha'éta Itupã. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e."

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Ñandejára ipochýrõ ojogua yvytu ratãme, yvytu itarova vaicha voi oipeju heko añáva apytépe.

24Ñandejára pochykue ndopi mo'ãi, ha'e ojapopa peve oipotáva. Ágãnte oúne ára ha peẽme hesakãne opa ko'ã mba'e.

Jeremías 31

Israelgua ou jeýta hetãme

1Ñandejára he'i: “Upe árape chéta hína opa Israel ñemoñare Tupã, ha ha'e kuérata che retãgua.”

2Ñandejára he'i: “Yvy ojeiko'ỹháme che py'a porã vaekue tetãgua ndive aipe'a vaekuépe jejukágui. Israel oheka ramo guare opytu'u haguãme.

3Che ajechauka vaekue chupe mombyry guive. Che rohayhu vaekue opa árape guarãicha, upévare, akóinte che py'a porã ne ndive.

4Romyakã rapu'ã jeýta, Israel. Reju jeýta mba'epu pararã rory reheve rejeroky rorývo.

5Reñotỹ jeýta parralty Samaría pegua yvy yvatépe, ha umi oñotỹva parral ho'úta hi'a.

6Oútagui ára umi oma'ẽ mombyrýva osapukáita Efraín yvy yvatépe: ‘Peju jaha Siónpe, Tupã Ñandejára rendápe.’”

7Ñandejára he'i: “Pesapukái rory ha pevy'a Jacob retãre, upe itenondéva opa tetã apytépe. Pemyerakuã porã chupe ha peje: ‘Ñandejára oipe'a ivaívagui hetã guápe, Israel rembyrépe.’

8Tetã yvate gotyo guágui pogueru jeýta, ha yvy apýra ruguágui pombyatýta. Hendive kuéra oúta ohecha'ỹ ha ikarẽva, kuña hye guasúva ha umi imemby ramóva. Heta eterei umi oútava!

9Oñembo'e ha hasẽta oúvo. Hi'y hetaháp araháta chupe kuéra, yvy joja porã rupi, ani oñepysãnga. Che niko hína Israel ru ha che ra'y ypykue hína Efraín.

10Tetã nguéra, pehendu Ñandejára ñe'ẽ ha tetã mombyry rupi pemyerakuã: ‘Ñandejára omosarambi vaekue Israélpe, ombyaty ha oñangarekóta hese kuéra ovecha rerekua oñangarekoháicha ijovecháre.’

11Ñandejára oguenohẽ haguére hetãgua Jacob, oipe'a tetã imbaretevéva poguýgui.

12Oúta ha vy'águi opurahéita yvyty Siónpe, Ñandejára remime'ẽgui henyhẽta: trígo, kaguy, ñandyry, ovecha ha vaka kuéra. Kokue hi'y hetávape ojoguáta, ha naikangy mo'ã véima hikuái.

13Kuñataĩ nguéra ojerokýta vy'a pópe, ha upéicha avei mitã rusu ha tujami. Che ambovy'a jeýta chupe kuéra: ojahe'oháguí ambovy'a jeýta, tuichavéta ivy'a imba'e mbyasy kuégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Pa'i kuérape tembi'u iporãvéva ame'ẽta, ha che retã guápe hembypáta hembi'urã.”
Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

15Ñandejára he'i: “Oñehendu Ramáme, peteĩ ojahe'o soróva. Upéva hína Raquel
ojahe'óva imemby kuérare, ha ndopoisevéi mba'e mbyasýgui omanóma haguére ha'e
kuéra.”

16Ñandejára katu he'i chupe: “Raquel, anive ne rasẽ. Anive reñohẽ nde resay.

17Ne mba'e mbyasy niko oñemyengoviáta ndéve: ne memby kuéra ou jeýta umi hese
ija'e'ỹva retãgui. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

18Ahendúma Efraín he'iha py'a ñembyasy reheve: ‘Che vaekue tóro ra'y saite, nde
katu mymbáicha che mbo'e. Che mboguevi jeýna ne renda gotyo. Nde niko hína Tupã
che Jára.

19Che ajei vaekue nde hegui, ko'ágã katu ambyasýma. Ahecha kuaáma che rembiapo
vaikue, ambota che pyti'a, atĩ eterei ha ndaikuaái mba'épa ajapóta, che rembiapo
vaikue che pyahúpe guarére.’

20Efraingua hína chéve guarã peteĩ che ra'y ahayhúva, ha'e upe che ra'y ahayhuvéva.
Ainupã ramo jepe, nda che resaráiri chugui. Che mbohesaypa ha aiporiahurereko
eterei chupe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

21Israel, emoĩke mba'e rechaukaha nde rape rupi, ikatu haguã rejuhu pya'e jey. Ema'ẽ
porã pe tape reiko hague rupi. Eju jeýke. Israel retãgua, eju jey nde táva kuérape!

22Araka'e peve piko reikóta águio pégotyo, peteĩ tajýra hape kañy vaicha? Che, opa
mba'e Jára ajapóma peteĩ mba'e ipyahúva ko yvy ári: peteĩ kuña omongetáva peteĩ
kuimba'épe.”

Israel oñakã rapu'ã jeýta

23Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: “Amoambue ramo Judagua rekove ha ha'e kuéra
oĩ jey ramo hetã ha itáva kuérape, he'i jeýta hikuái: ‘Tupã tohovasa ko yvyty
marangatu oĩháme teko joja!

24Umi Judagua ha umi itavagua, kokuegua ha ovecha rerekua kuéra oikóta upépe.

25Che niko amongaru ha amboy'u porãta umi ikane'õ ha ikangývape.”

26Upérõ apáy ha aipe'a che resa. Upe che képe guare che mbovy'a.

27Ñandejára he'i: “Oúta ára ambohetataha yvypóra ha mymba Israel ha Judápe.

28Ha ajesareko haguéicha ahapo'o, aity haguã yvýre, ahundi ha ambyai haguã, upéicha
avei aiméta che páype amopu'ã ha añotỹ haguã.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

29Upérõ ndoje'e mo'ã véima: ‘Túva kuéra ho'u parral aky ha ita'ýra kuéra hãi jehýi.’

30Upe ho'úva parral aky uvei hãi jehýita. Peteĩ-teĩ omanóta hembiapo vaikuére.

31Ñandejára he'i: “Oúta ára ajapotaha ñe'ẽ me'ẽ pyahu Israel ha Judagua ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Ko ñe'ẽ me'ẽ ndaha'e mo'ãi upe ajapo vaekuéicha itúva kuéra ypykue ndive, araha ramo guare chupe kuéra ipógui anohẽ haguã Egíptogui. Ha'e kuéra niko opyrũ vaekue iñe'ẽnguére, che ha'e ramo jepe ijára. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

33Kóvata hína upe ñe'ẽ me'ẽ ajapótava Israelgua ndive upe ramo: Amoĩta che rembiapoukapy ipy'ápe ha ahaíta iñe'ãme. Che ha'éta Tupã Ijára, ha'e kuéra katu che retãgua. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

34Natekotevẽ mo'ã véima oñoirũ ha oñopehẽngue ojoheko mbo'e che kuaa haguã, opavave niko, michĩva ha tuicháva, che kuaáta. Che aheja reíta hembiapo vaikue ha na che mandu'a mo'ãvéi iñangaipáre. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e."

35Ñandejára, omoĩ vaekue kuarahy ohesape haguã arakue, jasy ha mbyjaita ohesape haguã pyharekue, omopu'ã ha omokororõva yguasu y kuéra, hérava opa mba'e Jára ipu'akapáva, he'i:

36"Oguahẽ ramo ára umi mba'e ndoikoveiha, upéicharõ mante Israelgua ndaha'e mo'ãvéi che retãgua. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

37Ikatúrõ oñeha'ã yvága tuichakue ha ojepyguara yvy ipyenda peve, upéicharõ mante ajeíta Israélgui hembiapo vaikuére. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e."

38Ñandejára he'i: "Oúta ára che táva oñemopu'ã jeytaha, Hananel pegua óga yvate guive, Takãmby Rokẽ meve.

39Hembe'y ojepysóta, ikarẽ'ỹre, upe guive yvy yvate Gareb peve, ha upégui ojepokáta Goá gotyo.

40Opa pe ñu oñeñotỹháme omanóva retekue ha oñemombohápe tanimbu ha opa umi ñu oĩva ysyry Cedrón yvatévo upe korapy yvate rakãmby peve oĩháme Kavaju Rokẽ kuarahy resẽ gotyo, oñemboykéta chéve guarã ha araka'eve ndojeity ha noñehundi mo'ãvéi."

Jeremías 32

Jeremías ojogua peteĩ yvy

1Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe áño 10 oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Judápe Sedequías. Upéva áño 18 oñepyrũ hague oisãmbyhy Nabucodonosor.

2Umiha árape Babilonia ruvicha guasu ñorãirõha kuéra ondyry hína Jerusalén rehe ha maranduhára Jeremías oĩ jepokuapy mburuvicha guasu róga korapýpe.

3Mburuvicha guasu Sedequías omonambika vaekue chupe, Jeremías he'i haguére: "Ñandejára he'i: 'Ame'ẽta ko táva Babilonia ruvicha guasu pópe,

4ha mburuvicha guasu Sedequías nokañy mo'ãi caldéo kuéragui, ho'áta uvei Babilonia ruvicha guasu pópe ha ojereraháta hendápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Nabucodonosor oguerahâta Sedequías Babilóniape ha upépe opytáta, che ha'e peve mba'épa oikóta chugui. Peñorãirõ ramo jepe caldéo kuéra ndive, nosẽ porã mo'ãi peẽme. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.'"

6Ha Jeremías he'i: "Ñandejára oñe'ẽ chéve ha he'i:

7'Ema'ẽ, nde prímo Hananel, nde tio Salum ra'y oúta he'i ndéve nderejoguaséipa chugui peteĩ yvy oguerekóva Anatótpe, nde niko ikatu rejogua, ha'égui igénte aguĩve.'8He'i haguéicha chéve Ñandejára, che prímo Hanamel ou che rendápe mburuvicha guasu róga korapýpe ha he'i chéve ajogua haguã chugui peteĩ ñu oguerekóva Anatótpe, Benjamingua yvýpe, che ikatúgui ajogua, ha'égui igénte aguĩve. Ahecha kuaa vove Ñandejára oipotaha upéva,

9-10ajogua upe ñu che prímo Hanamélgui. Ame'ẽ chupe 17 pláta pehẽngue ha'e ojeruréva hese, ha amoĩ kuatiáre upe yvy ñeme'ẽ rechaukaha, oñemoĩvo hese ta'ãnga hesegua ha umi mba'e rechahare réra.

11Upéi araha mokõi kuatia hesegua, peteĩ oñeñapytĩ ha oñembotýva, ha pe ambue oñemboty'ỹre,

12ha ame'ẽ Nerías ra'y ha Maaseías remineno Barúcpe, che prímo Hananel, umi mba'e rechahare omoĩ vaekue héra kuatiáre ha opa Judagua korapýpe oguapýva rovake."

13Henondépe kuéra ha'e Barúcpe:

14"Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: 'Eraha umi mokõi ñeme'ẽ kuatia, pe oñembotýva ha pe oñemboty'ỹva, ha eñongatu peteĩ kambuchípe ikatu haguã oñeñongatu are.

15Tupã Israel Jára ipu'akapáva niko he'i: Ko tetãme ojejogua jeýta óga, ñu ha parralty kuéra.'"

Jeremías oñembo'e

16"Ame'ẽ rire Nerías ra'y Barúcpe kuatia yvy jejogua rehegua, añembo'e péicha Ñandejárape:

17'Nde, che Jára, pyapy mbaretépe rejapo vaekue yvy ha yvága. Ndaipóri mba'eve ikatu'ỹva ndéve guarã.

18Nde rehechauka ne mborayhu heta eterei ñemoñarépe, ha reinupã avei yvypórape itúva kuéra rembiapo vaikuére. Ha Tupã nde tuichapa jepe ha nde pokatu etéva! Nde réra hína opa mba'e Jára, nde pu'akapáva!

19Ndé nde tuicha umi mba'e rejaposévape ha nde pokatu umi mba'e rejapóvape. Nde rehecha opa mba'e ojapóva yvypóra ha reme'ẽ peteĩ-teĩme hembiapokue ojerureháicha.

20Nde rejapo vaekue mba'e rechapyrã ha mba'e rechaukaha Egíptope, ha ko'agãite peve rejapo gueteri reikóvo taha'e Israélpe taha'e opa yvypóra apytépe ha upéicha rupi nde réra herakuã mombyry.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Nde, pyapy mbaretépe renohẽ vaekue Egíptogui ne retãgua Israélpe, rejapóvo mba'e
rechapyrã ha mba'e rechaukaha, ha remongyhyjévo opavavépe.

22Reme'ẽ vaekue Israélpe ko yvy osyryhápe ýicha kamby ha eíra reme'ẽ haguéicha ne
ñe'ẽ itúva kuéra ypy kuépe.

23Ha'e kuéra oike rire upe tetãme ha oñemomba'e hese katu nohendúi ne ñe'ẽ ha
ndojapói umi tembiapoukapy reme'ẽ vaekue chupe kuéra ha ndojapói mba'eve ere
vaekue chupe kuéra. Upévare remondo chupe kuéra opa ko'ã mba'e vai.

24‘Ko'ágã caldéo kuéra omopu'ã korapy yvatére jupiha ondyry haguã távare ha
ñorãirõ, ñembyahýi ha mba'asy asãi rupi pe táva ho'áta hese ondyrýva po guýpe. Che
Jára, rehecháma niko oikoha hína upe ere vaekue.

25Ha opáichavo, che Jára, ere chéve ajogua haguã upe yvy mba'e rechahára rovake, pe
táva ho'átarõ jepe caldéo kuéra pópe.’”

26Upérõ Ñandejára he'i Jeremíaspe:

27“Che hína Tupã, opa oikovéva Jára. Ndaipóri mba'eve ikatu'ỹva chéve guarã.

28Upévare ha'e ndéve: Ame'ẽta ko táva Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor ha
caldéo kuéra pópe.

29Caldéo kuéra ondyrýva hína ko távare, oikéta pype ha ohapypáta. Ohapýta umi
ógareve ipepo ári ojehapy haguépe, che mbopochy haguã, insiénso Baálpe ha
oñekuave'ẽ haguépe kaguy tupã mombyry guápe.

30Iñepyrũ guive Israel ha Judá retãgua ojapo mante vaekue upe che mbopochýva:
Israelgua naikane'õi voi che mbopochy haguã itupã gua'u kuéra reheve, ha'e kuéra
ipópe ojapo vaekue. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

31Ko táva, oñepyrũ guive oñemopu'ã, ko'agãite peve, che mbopochyhárente voi oiko.
Upévare ahapo'óta chupe,

32hetaite che mbopochy haguére hembiapo vaikuépe Israel ha Judagua, avei huvicha
guasu, huvicha, ipa'i, imaranduhára ha opa umi Judá ha Jerusalénpe oikóva.

33Ome'ẽ chéve ijatukupere ndaha'éi hova. Ahekombo'e mante ramo jepe chupe kuéra,
ndoikuaaséi vaekue mba'eve ha ndojaposéi che ñe'ẽ.

34Che tupao jepe omomarã vaekue, omoĩvo upépe itupã gua'u ra'ãnga ahẽ atýra.

35Omopu'ã avei altar Baálpe Ben-Hinom ñúme, ohapy haguã ta'ýra ha tajýra kuéra
mba'e kuave'ẽ ramo Molócpe, ha péicha ojapouka ivaíva Judápe, mba'e ahẽ che nda'éi
vaekue ojejapo haguã ha ndo hasái vaekue che akã rupi ikatúne haguã oiko.”

Ñe'ẽ me'ẽ ko'ẽrõ ára guarã

36“Che, Tupã Israel Jára, ha'e upe táva nde eréva rehe ho'ataha Babilonia ruvicha
guasu pópe ñorãirõ, ñembyahýi ha mba'asy asãi rupi:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

37Ambyatýta itáva guápe opa tetãgui amosarambi hague rupi chupe kuéra he renyhẽ ramo guare pochy rendy mbarete etereívagui ha agueru jeýta ko'ápe oiko haguã py'a guapýpe.

38Ha'e kuérata che retãgua ha che ha'éta itupã.

39Amoingéta ipy'apýpe kuéra kyre'ỹ che rerohory haguã ipy'aite guive oikove aja pukukue oho porã haguã chupe kuéra ha opa iñemoñarépe.

40Hendive kuéra ajapóta ñe'ẽ me'ẽ opave'ỹva: Ame'ẽta chupe kuéra che ñe'ẽ ajapo mantévo hese kuéra iporãva, amyenyhẽta chupe kuéra kyre'ỹgui che rerohory haguã ha ojeive'ỹ haguã che hegui.

41Avy'áta ajapóvo hese kuéra iporãva, ha amohendáta chupe kuéra ko tetãme che py'aite guive ha añete hapete.”

42Ñandejára he'ive: “Amondo haguéicha ivai etéva ko tetã guápe, amondóta avei opa mba'e porã ha'e vaekue.

43Ko tetãme eréva opytataha avave'ỹre, yvypóra ha mymba'ỹre, ha ho'ataha caldéo kuéra pópe, ojejogua jeýta yvy.

44Ojejogua ha ojejapo jeýta kuatia hesegua oñembotýva ha ojehaíva mba'e rechahare rérape. Kóva ojehúta Benjamín yvýpe, Jerusalén jerére ha Judá táva kuérape taha'e umi yvyty rupi taha'e ñu rupi Négueb pegua táva kuérape, che amoambuétagui hekove kuéra. Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.”

Jeremías 33

Opa mba'e oho porãvéta

1Jeremías oiko aja gueteri ñembotypy mburuvicha guasu róga korapýpe, Ñandejára oñe'ẽ jey chupe ha he'i:

2“Che, opa mba'e Jára, ajapo vaekue yvy ha amboguapy mbarete hendaguãme, ha'e ndéve:

3Che renói katu ha rohendúta, ha aikuaaukáta ndéve mba'e nde tuichapa jepéva añongatúva iñemimby ha reikuaa'ỹva.

4-5Che, Tupã Israel Jára, areko ha'e vaerã ndéve Jerusalén ha Judá ruvicha guasu róga kuéra ojeity vaerã yvýre. Oñesẽ ramo oñeñorãirõ caldéo kuéra ndive omopu'ãva jupiha korapy yvate kuérare ondyry haguã pe távare, upéva oikóta oñemyenyhẽ haguã pe táva te'õnguéguinte voi. Che, che pochy rendýpe, amomanombáta chupe kuéra, amboyke haguére ko táva hetaite mba'e vai ojapo vaekuére.

6Opáichavo, amonguera jeýta chupe kuéra, amohesãita ha amoingóta chupe kuéra py'a guapýpe ha kyhyje'ỹre.

7Amoambuéta Judá ha Israel rekove ha amopu'ã jeýta ha'e jey haguã yma guaréicha.

8Amopotĩta opa hembiapo vaikuégui. Aheja reíta opa iñañangue ha heko pu'ãngue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Jerusalén ha'éta chéve guarã che vy'aha, che jeroviaha ha che reko mimbipa opa tetã nguéra renondépe. Ohendu ramo opa mba'e porã ajapótava Jerusalén rehe ha mba'eichaite pevépa amyakã rapu'ãta chupe, oryrýita kyhyjégui.”

10Ñandejára he'i: “Peẽ peje ko'ápe ndojeikoiha, ndaiporiha pype yvypóra térã mymba. Jerusalén guataha ha Judá táva kuéra oikoha nandi ha upépe ndoikoiha yvypóra térã mymba. Che katu ha'e peẽme ápe oñehendu jeytaha

11vy'a guasu pegua purahéi rory, mendaha pegua purahéi ha oñehendúta oje'e ramo: ‘Peaguije me'ẽ Ñandejára ipu'akapávape, Ñandejára ipy'a porãgui, imborayhu ndopáigui araka'eve.’ Ha oguerúta tupaópe imba'e me'ẽ joajurã. Che amoambuéta ko tetã rekove, ha'e jey haguã yma guaréicha.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

12Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Ko tetã ko'ágã ojeiko'ỹháme, yvypóra ha mymba'ỹre, ha opa itáva kuérape, oĩ jeýta ñu ovecha rerekua kuéra omongaru haguãme ijovecha kuéra.

13Taha'e yvyty, taha'e ñu megua táva kuéra, Négueb ha Benjamín pegua yvy kuérape, Jerusalén jerére ha ambue Judá táva kuérape, ojehecha jeýta ovecha rerekua oipapáva ijovecha kuéra.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

14Ñandejára he'i: “Oguahẽta ára ajapotahápe che ñe'ẽ ame'ẽ vaekue ahovasataha Israel ha Judá guápe.

15Upe ára oguahẽvo, Davídpe ame'ẽta ñemoñare tee omoĩtava teko joja ha teko heko pegua upe tetãme.

16Upérõ Judá oikóta py'a guapýpe ha Jerusalén kyhyje'ỹre. Ha oñembohérata: ‘Ñandejára, ñande reko joja.

17Che, opa mba'e Jára, ha'e: Katuete oĩ vaerã David ñemoñare oguapýtava Israel guapyhápe.

18Ha oĩta katuete pa'i kuéra Leví ñemoñare opa ára oikuave'ẽtava mymbahapy ha ohapy mba'e kuave'ẽ che rérape ha oikuave'ẽtava chéve opaichagua mymbajuka.”,

19Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe ha he'i chupe:

20“Che, opa mba'e Jára, ha'e: Ndaikatúi ndoikóivo upe ñe'ẽ me'ẽ ajapo vaekue ára ha pyhare ndive, ha upéicha ha'e kuéra oguahẽta hi'ára ha hi'órape.

21Upéicha avei ndaikatúi ndoikóivo pe ñe'ẽ me'ẽ ajapo vaekue che rembiguái David ndive, ha noĩrivo iñemoñare oisãmbyhýva iguapyhápe, térã ndoikóivo upe ñe'ẽ me'ẽ ajapo vaekue che rembiguái pa'i kuéra, Leví ñemoñare ndive.

22Che rembiguái David ñemoñare kuéra ha che rembiguái Leví ñemoñare kuérape ambohetáta yvága pegua mbyjaita ha yvyku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guáicha, ikatu'ỹva ojepapa.”

23Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe ha he'i chupe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24“Nderehecha kuaái piko oje'eha amboyke hague Judá ha Israel róga guápe che voi aiporavo vaekue? Upévare ojapo'i che retã guápe ha ndoguereko véima tetã ramo.”

25Che, opa mba'e Jára, katu ha'e: “Che añe'ẽ me'ẽ vaekue ára ha pyhare ndive, ha ajapo vaekue tembiapoukapy yvy ha yvága peguarã,

26namboyke mo'ãi araka'eve Jacob ha che rembiguái David ñemoñare kuérape ha ndaheja mo'ãi anohẽ'ỹre ijapytégui oisãmbyhy vaerã Abraham, Isaac ha Jacob ñemoñarépe. Che aiporiahurerekótagui chupe kuéra ha amoambuéta hekove.”

Jeremías 34

Upe oje'éva mburuvicha guasu Sedequíaspe

1Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor opa iñorãirõhára reheve opa tetãgui ipo guýpe oĩva ombyaty vaekue, ondyry ramo hína Jerusalén ha opa táva ijerére guáre, Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe ha he'i chupe:

2“Che, Tupã Israel Jára, ha'e ndéve reho haguã ere Judá ruvicha guasu Sedequíaspe: ‘He'ika ndéve Ñandejára: Ame'ẽta ko táva Babilonia ruvicha guasu pópe ohapy haguã.

3Nde ndaikatu mo'ãi rekañy chugui. Rejepokuáta ha reñeme'ẽta chupe. Rejereraha rire hendápe, rejereraháta Babilóniape.

4Opáichavo, ehendúke, Judá ruvicha guasu Sedequías, che, opa mba'e Jára, ha'étava ndéve: nderejejuka mo'ãi.

5Remanóta py'a guapýpe ha ojehapýta mba'e ryakuã porã reñeñotỹ ramo, ojehapy haguéicha nde ru kuéra ypykue nde mboyve oisãmbyhy vaekue oñeñotỹ ramo guare ha oje'éta: Áina che ruvicha guasu, ojejahe'óvo nde rehe. Che, opa mba'e Jára, ame'ẽ che ñe'ẽ.’”

6Maranduhára Jeremías he'i opa ko'ã mba'e mburuvicha guasu Sedequíaspe Jerusalénpe.

7Upe aja, Babilonia ruvicha guasu ñorãirõhára kuéra ondyry hína Jerusalén, Laquis ha Azecá rehe. Umíva añónte umi táva oñeñangareko mbaretéva opytáva gueteri Judápe.

Tembiguái kuéra jejora

8Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe, mburuvicha guasu Sedequías he'i rire opa Jerusalengua ndive opoi haguã tembiguáigui.

9Pe iñe'ẽ he'i opa oguerekóva tembiguái hebréo kuimba'éva térã kuñáva, opoi vaerãha chugui kuéra, ani haguã avave oguereko hembiguái ramo hetã guápe.

10Opa mburuvicha ha tavagua omoporã upe oje'éva ha opoi hembiguái kuéragui.

11Upéi katu ombyasy jey ha ogueru jey chupe kuéra hembiguairã.

12Upérõ Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe ha he'i chupe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13“Che, Tupã Israel Jára, ajapo vaekue ñe'ẽ me'ẽ pende ru kuéra ypykue ndive anohẽ ramo guare chupe kuéra Egíptogui oiko haguépe tembiguái ramo. Ha'e vaekue chupe kuéra

14ohasa rire 7 áño opoi haguã jepi oimeraẽ hebréope oñeme'ẽ vaekue chupe kuéra ha oiko vaekue hembiguái ramo 6 áño pukukue. Pende ru kuéra ypykue katu ndoikuaaséi mba'eve ha nohenduséi vaekue che ñe'ẽ.

15Ko'ágã peẽ peñemyatyrõ ha pejapo kuri upe che mbovy'áva pepoívo pene rembiguáigui ha'éva pene retãgua. Ha peme'ẽ kuri pene ñe'ẽ che renondépe, che tupaópe.

16Upéi katu pembyasy jey ha pemomarãvo che réra, peru jey pene rembiguái ramo umi pepoi vaekuégui.

17Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: “Peẽ na pehenduséi vaekue che ñe'ẽ ha ndapepoíri pene rembiguáigui ha'éva pene retãgua. Upévare ko'ágã apoíta ñorãirõ, mba'asy asãi ha ñembyahýigui ojapo haguã pende rehe peteĩ mba'e omohesasẽmbátava opa tetã yvy ári guápe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

18-19Judá ha Jerusalén ruvicha kuéra, mburuvicha guasu róga rembiguái, pa'i kuéra ha opa tetãgua oñoñe'ẽ me'ẽ vaekue che renondépe: omboja'o hikuái mbyte rupi peteĩ tóro ra'y ha ohasa mokõive ivore pa'ũ rupi. Upéi katu opyrũ jey iñe'ẽngue rehe ha oguevi jey he'i vaekuégui.

20Upévare aitýta chupe kuéra hese ija'e'ỹ etéva pópe, ha he'õngue opytáta yryvu ha tymba ñarõ rembi'urã.

21Ame'ẽta avei Judá ruvicha guasu Sedequías ha mburuvicha kuéra, Babilonia ruvicha guasu ñorãirõhára hese ija'e'ỹ etéva pópe, ko'ágã nondyry véimava hese.

22Ha'éta chupe kuéra ou jey ha ondyry ko távare, ipojái hese ha ohapy haguã. Ahejáta avei ambue Judá táva kuéra opyta nandi ha avave'ỹre. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

Jeremías 35

Jeremías ha recabíta kuéra

1Judá ruvicha guasúrõ guare Joaquim Josías ra'y, Ñandejára oñe'ẽ chéve ha he'i:

2“Tereho recabíta kuéra rendápe ha eñe'ẽ hendive kuéra. Upéi eraha chupe kuéra peteĩ tupao kotýpe ha eme'ẽ chupe kuéra kaguy.”

3Che, Jeremías, aha ahecha Jaazaníaspe, (ambue Jeremías ra'y ha Habasinías níetope), ityvýra ha ita'ýra kuérape, ha mayma recabítava.

4Ha araha chupe kuéra tupaópe, karai marangatu Hanán, Igdalías ra'y kotýpe. Ko koty oĩ tupao ruvicha kuéra koty ykére, Maaseías Salum ra'y koty ári. Kóva vaekue tupao reike rerekua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ambohasa recabíta kuérape kópa ha mbayru renyhẽ kaguýgui ha ha'e chupe kuéra: “Kóina pe'u.”

6Ha'e kuéra he'i: “Ore ndoro'úiva kaguy, ore ru ypykue Jonadab Recab ra'y he'i haguére ore ha ore ñemoñare araka'eve ndoro'úi vaerãha kaguy.

7He'i avei oréve ani haguã rojogapo térã roñemitỹ térã romoĩ parralty. He'i roiko haguã óga vakapípe opa árape guarã, roikove puku haguã ko yvy roikohápe mombyrygua ramo.

8Ore rojapo vaekue ore ru ypykue Jonadab ñe'ẽ ha araka'eve ndoro'úi vaekue kaguy, taha'e ore térã ore rembireko térã ore ra'y kuéra,

9avei ndorojogapói ha ndoroguerekói parralty térã kokue.

10Roiko óga vakapípe ha rojapo opa mba'e he'i vaekue ore ru ypykue Jonadab.

11Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor ondyry ramo ore retãre katu, roju Jerusalénpe rokañy haguã caldéo ha sírio ñorãirõhára kuéragui. Upévare roiko hína Jerusalénpe.”

12Upérõ Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe ha he'i chupe:

13“Che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva, ha'e ndéve reho haguã ere Judá ha Jerusalén guápe: ‘Pejapóke ha'e kuéraicha ha pehendu che ñe'ẽ. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

14Jonadab Recab ra'y ñemoñare kuéra ojapo upe ha'e ha'éi vaekue chupe kuéra, ani haguã ho'u kaguy, ha ko'agãite peve ndo'úi iñe'ẽ rendúgui itúva ypykuépe. Che avei ha'e jey-jey vaekue peẽme upe pejapo vaerã ha ndapejaposéi vaekue.

15Amondo vaekue peẽme ojoapykuéri opa che rembiguái maranduhára kuéra he'i haguã peẽme: Pepoi pende reko ha pene rembiapo vaígui, ani peho tupã nguéra rapykuéri térã pemomba'e guasu chupe kuéra. Upéicha ikatúta peiko upe yvýpe ame'ẽ vaekue peẽme ha pende ru kuéra ypy kuépe. Peẽ katu ndapei kuaaséi mba'eve ha na pehenduséi vaekue che ñe'ẽ.

16Recab ra'y Jonadab ñemoñare kuéra ojapo upe he'i vaekue itúva ypykue. Israelgua katu ndojapói upe che ha'e vaekue.

17Upévare che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva, ha'e péicha: Judá ha Jerusalengua ári aitýta opa mba'e vai ha'e vaekue, Añe'ẽ haguére peẽme ha ndapeikuaaséi haguére mba'eve, pohenói ha ndapejúi haguére.”

18Upéi Jeremías he'i recabíta kuérape: “Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: ‘Pene ñe'ẽ rendu haguére pende ru ypykue Jonadábpe, pejapo haguére hembiapoukapy ha pembyaje haguére chupe,

19che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva, ha'e peẽme oĩtaha katuete opa ára Jonadab ñemoñare oikótava che rembiguái ramo.’”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jeremías 36

Baruc omoñe'ẽ kuatiañe'ẽ tupaópe

1Áño 4 oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Judá ruvicha guasu Joaquim Josías ra'y,
Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe ha he'i chupe:

2“Kuatia haiháp e ehai opa mba'e ha'e vaekue ndéve Israel, Judá ha ambue tetã
nguérare, añepyrũ guive añe'ẽ ndéve Josías oisãmbyhy ramo guare, ko'agãite peve.

3Ikatu mba'éko Judagua, oikuaa ramo opa mba'e vai amondoséva hese kuéra, opoi
heko vaígui ha aheja rei chupe kuéra iñañangue ha iñangaipa.”

4Jeremías ohenói Baruc Nerías ra'ýpe ha he'i chupe opa mba'e Ñandejára he'i vaekue
chupe. Baruc ohaipa umíva kuatiápe.

5Upéi Jeremías he'i Barúcpe ko'ã mba'e: “Ema'ẽ, ko'ágã naiméi aha haguãicha
tupaópe.

6Upévare, ágã oiko vove karu'ỹha ára tereho ha emoñe'ẽ ko kuatia oĩháme umi mba'e
ha'e vaekue ndéve ha nde rehai vaekue, ikatu haguã opa tetãgua ha opa umi oikóva
Judá táva kuérape oútava ko'ápe, ohendu pe he'ikáva Ñandejára.

7Ikatu mba'éko oñembo'e hikuái Ñandejárape ha upéi oheja umi hembiapo vai. Tuicha
ha mba'e ivaíva niko hína upe Ñandejára pochy ha'e he'i vaekue oitytaha ko'ã tetãgua
ári.”

8Baruc ojapo maranduhára Jeremías he'i haguéicha chupe. Oho tupaópe ha omoñe'ẽ
Ñandejára marandu oĩháicha upe kuatia apakuapýpe.

9Mes 9 áño 5 oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Judá ruvicha guasu Joaquim Josías ra'y,
ojejapouka karu'ỹ Ñandejára renondépe Jerusalengua ha opa umi ou vaekue ambue
Judá táva kuéragui peguarã.

10Baruc oho tupao korapy yvate guápe, Okẽ Pyahu reiképe ha mba'e haihára
Guemarías Safán ra'y koty guive, omoñe'ẽ opavave peguarã pe kuatia oĩháme
Jeremías ñe'ẽ.

Baruc omoñe'ẽ upe kuatia mburuvicha kuéra renondépe

11Guemarías ra'y ha Safán remineno Micaías ohendu pe Ñandejára he'ikáva ha Baruc
omonẽ'ẽ vaekue upe kuatiápe,

12ha oho mburuvicha guasu rógape, mba'e haihára kotýpe, ijatyhápe mburuvicha
kuéra: Elisamá, mba'e haihára, Semaías ra'y Delaías, Acbor ra'y Elnatán, Safán ra'y
Guemarías, Hananías ra'y Sedequías ha ambue mburuvicha kuéra.

13Micaías omombe'u chupe kuéra ohenduvaekue Baruc omoñe'ẽ upe kuatia
apakuapýgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Mburuvicha kuéra omondo Netanías ra'y, Selemías remineno ha Cusí remineno Jehudípe, he'ívo Barúcpe ogueraha haguã pe kuatia omoñe'ẽ vaekue tetãgua renondépe. Baruc ogueraha upe kuatia ha oho hendápe kuéra.

15Ha'e kuéra he'i chupe: --Eguapy ha emoñe'ẽ oréve upe kuatia. Baruc omoñe'ẽ chupe kuéra

16ha ohendu vove okyhyje eterei hikuái ha he'i joa ojupe: --Ñamombe'u vaerã opa ko'ã mba'e mburuvicha guasúpe.

17Upéi he'i hikuái Barúcpe: --Emombe'u oréve mba'éichapa rehai ra'e opa ko'ã mba'e.

18Baruc he'i: --Jeremías ete voi he'i chéve opa ko'ã mba'e ha ahai tíntape ko kuatiápe.

19Upérõ he'i hikuái Barúcpe: Tapehóke Jeremías ndive pekañy ha aníke avave oikuaa mamópa peime!

Mburuvicha guasu Joaquim ohapy pe kuatia

20Mburuvicha kuéra oheja pe kuatia mba'e haihára Elisamá kotýpe ha oho mburuvicha guasu rógape omombe'úvo chupe opa mba'e.

21Mburuvicha guasu omondo Jehudípe oguerúvo pe kuatia mba'e haihára Elisamá kotýgui ha ogueru vove Jehudí omoñe'ẽ upéva mburuvicha guasu ha mburuvicha kuéra hendive oĩvape.

22Ha'égui mes 9, mburuvicha guasu ojepe'e hína ikotýpe tata ypýpe.

23Jehudí omoñe'ẽmba vove peteĩva umi kuatiágui, mburuvicha guasu oikytĩ upéva ikysépe ha omombotatápe. Upéicha ojapo ohapypa peve.

24Mburuvicha guasu ha mburuvicha kuéra ohendúva pe kuatiañe'ẽ ndohechukái kyhyje térã mba'eveichagua mba'e mbyasy.

25Elnatán, Delaías ha Guemarías ojerure asy mburuvicha guasúpe ani haguã ohapy pe kuatia. Ha'e katu ndoikuaaséi mba'eve.

26He'i uvei mburuvicha guasu ra'y Jerahmeel, Azriel ra'y Seraías ha Abdeel ra'y Selemíaspe oho haguã ipojái Jeremías ha iñirũ Baruc rehe. Ñandejára katu omokañy chupe kuéra.

Jeremías ohaika jey ambue kuatia

27Mburuvicha guasu ohapy rire pe kuatia Jeremías ohaika vaekue Barúcpe, Ñandejára oñe'ẽ jeremíaspe ha he'i chupe:

28“Ehaika jey ambue kuatiápe opa mba'e ojehai vaekue upe tenonderépe ohapy vaekue Judá ruvicha guasu Joaquim.

29Ha ere chupe kóicha: ‘Kóicha he'i Ñandejára: Nde rehapy pe kuatiañe'ẽ ha reja'o vaekue Jeremíaspe ohai haguére pype Babilonia ruvicha guasu outaha katuete ohundívo ne retã ha ohejávo yvypóra ha mymba'ỹre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Che, opa mba'e Jára katu, ha'e ndéve, Judá ruvicha guasu Joaquim, ne ñemoñare ndoguapy mo'ãiha David guapyhápe. Ne re'õngue opytáta kuarahy akúpe arakue ha y rypy'a guýpe pyharekue.

31Ndéve, ne ñemoñare kuéra ha mburuvicha kuéra ne ndive oĩvape poinupãta pene rembiapo vaikuére. Aitýta pende ári, opa Jerusalén ha Judagua ári opa umi mba'e vai ha'e vaekue ha peẽ na pehenduséi vaekue.'"

32Upérõ Jeremías ome'ẽ ambue kuatia iñirũ Barúcpe, ohai haguã pype opa mba'e Jeremías he'i vaekue, he'ise ojehai vaekue pe kuatia ñe'ẽme mburuvicha guasu Joaquim ohapy vaekue. Jeremías ombojoapy hetave mba'e ko'ãichagua.

Jeremías 37

Sedequías omba'e jerure Jeremíaspe

1Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor omoĩ Judá ruvicha guasúrõ Josías ra'y Sedequíaspe, Joaquim ra'y Jeconías rendaguépe.

2Sedequías, mburuvicha kuéra ha Tetãgua katu ndoikuaaséi mba'eve upe Ñandejára he'ikávagui maranduhára Jeremías rupi.

3Mburuvicha guasu Sedequías omondo Selemías ra'y Jucálpe ha Maaseías ra'y pa'i Sofoníaspe, maranduhára Jeremías rendápe he'ívo chupe: "Eñembo'e ore rehe Tupã ore Járape."

4Jeremías ne'ĩra gueteri oñemyakãsã ha ikatu oiko opa rupi.

5Upe aja, faraón ñorãirõhára osẽma ra'e Egíptogui. Caldéo kuéra ondyrýva hína Jerusalén rehe oikuaa vove, osẽ upégui.

6Upérõ Ñandejára oñe'ẽ maranduhára Jeremíaspe ha he'i chupe he'i haguã

7pe ha'e he'ikáva umi oñembou vaekuépe: "Peje Judá ruvicha guasu pene mbou vaekuépe, faraón ñorãirõhára kuéra osẽ vaekue pene pytyvõ haguã, oho jeymaha Egíptope.

8Caldéo kuéra ou jeýta ondyrývo táva Jerusalén rehe, oñemomba'éta hese ha ohapypáta.

9Che, opa mba'e Jára, pomomarandu: Reínte peha'arõta caldéo kuéra oho jeytaha. Ndaupéicha mo'ãi hína.

10Pende pu'aka ramo jepe caldéo kuérare ha opyta ramo jepe hekohápe mbovymi ha'e kuérava ojekutupáva, umíva opu'ãta ha ohapýta pende táva."

Jeremías oñemyakãsã

11Ñorãirõhára caldéo oho ramo hína Jerusaléngui oikuaágui ouha faraón ñorãirõhára,

12Jeremías osẽ pe távagui oho haguã Benjamín yvýpe omboja'óvo yvy hetãgua apytépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha oguahẽ vove Benjamín Rokẽme, peteĩ kuimba'e hérava Irías, Selemías ra'y ha Hananías remineno, ha'éva táva ñangarekoha ruvicha, ipojái Jeremías rehe ha he'i chupe: --Nde rehasáta hína caldéo kuérape!

14Jeremías he'i chupe: --Nahániri, ndahasa mo'ãi. Irías katu ndoikuaaséi mba'eve. Omyakãsã chupe ha ogueraha mburuvicha kuéra rendápe.

15Ko'ãva ipochy eterei Jeremías ndive, oinupãuka ha ombotyka mba'e haihára Jonatán rógape, upérõ oikóva koty pytũ ramo.

16Jeremías oñemoinge hugua pegua koty pytũme ha upépe oiko are.

17Mburuvicha guasu Sedequías ogueruka Jeremías hógape ha oporandu chupe ñemiháme: --Mba'e piko he'ika Ñandejára? Jeremías he'i chupe: --He'ika re'ataha Babilonia ruvicha guasu pópe

18Ha oporandu chupe: --Mba'épa ajapo ra'e nde rehe térã mburuvicha kuéra térã tetãgua rehe añemoinge haguã koty pytũme?

19Mamo piko oĩ umi maranduhára he'i vaekue ndéve Babilonia ruvicha guasu nondyry mo'ãiha nde rehe térã ko tetãre?

20Che rendu ko'ágã che ruvicha guasu ha ejapo ko ajeruréva ndéve. Ani kena reheja ajereraha jey mba'e haihára Jonatán rógape, ani amano mba'e upépe.

21Upérõ mburuvicha guasu Sedequías he'i Jeremías opyta vaerãha mburuvicha guasu róga korapýpe ha opa ára ojereraha haguã chupe mbuja, upe mbuja ojejapohágui. Ha péicha ojejapo oĩ aja mbuja távape. Upéicha Jeremías opyta vaekue mburuvicha guasu róga korapýpe.

Jeremías 38

Jeremías ojeity ykua hypávape

1Matán ra'y Sefatías, Pashur ra'y Guedalías, Selemías ra'y Jucal ha Malquías ra'y Pashur ohendu Jeremías he'i ramo tetãgua renondépe ko'ã ñe'ẽ:

2“Ñandejára he'i: Pe opytáva ko távape omanóta ñorãirõme térã ñembyahýigui térã mba'asy asãigui. Pe osẽva ha oñeme'ẽva caldéo kuérape katu oikovéta.’

3Ñandejára he'i: ‘Ko táva ho'áta Babilonia ruvicha guasu ñorãirõhára pópe. Ha'e oñemomba'éta hese ha ndaipóri ojoko vaerã chupe.’”

4Upérõ mburuvicha kuéra he'i mburuvicha guasúpe: --Tekotevẽ jajuka pe kuimba'épe, iñe'ẽme niko omopy'amirĩmba hína ñorãirõhára ha táva guápe opytáva gueteri ko távape. Ha'e ndohekái iporãva, ivaívante uvei ko táva guápe guarã.

5Mburuvicha guasu Sedequías he'i chupe kuéra: --Pejapo hese pejaposéva. Che ndaikatúi añemoĩ pende rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Upérõ ipojái hikuái Jeremías rehe ha oity mburuvicha Malquías ykuápe, oĩva mburuvicha guasu róga korapýpe. Omboguejy hikuái chupe osãingohápe peteĩ mba'esãpe. Pe ykua ndahi'ýi ha henyhẽ tujúgui. Jeremías ojasuru pe tuju kuápe.

7Peteĩ kuimba'e Etiopiagua hérava Ébed-Mélec, ojehayhúva mburuvicha guasu rógape, ohendu Jeremías ojeity hague ykuápe. Upérõ mburuvicha guasu oĩ hína ñembyatyhápe Benjamín Rokẽme.

8Upérõ Ébed-Mélec osẽ mburuvicha guasu rógagui ha oho he'i mburuvicha guasúpe:

9--Che ruvicha guasu, pe ojejapo vaekue Jeremías rehe hína peteĩ mba'e nde vaipa jepéva. Oity hikuái chupe ykuápe ha upépe omanóta ñembyahýigui, ndaiporivéigui távape hi'upyrã.

10Pya'e mburuvicha guasu he'i Ébed-Mélecpe togueraha 30 kuimba'e oguenohẽ haguã Jeremíaspe upe ykuágui omano mboyve.

11Ébed-Mélec oho mburuvicha guasu rógape oñeñongatuhápe ao ha ogueraha upégui trápo tuja, omboguejy sã rupi upe ykuápe Jeremías peguarã

12ha he'i chupe: --Emoĩ umi trápo nde jyva guýpe ani haguã pe mba'esã ne hunga. Jeremías ojapo upéicha.

13Upérõ umi kuimba'e ohupi chupe ha oguenohẽ upégui. Jeremías opyta mburuvicha guasu róga korapýpe.

Sedequías ohenoika Jeremíaspe

14Mburuvicha guasu Sedequías oguerahauka hendápe maranduhára Jeremíaspe, tupao rokẽ mbohapyhápe. Upépe he'i chupe: --Taporandu porã mandi ndéve ha aipota ere chéve añete hapete.

15Jeremías he'i chupe: --Ha'e ramo ndéve che jukaukáta ha añemoñe'ẽ ramo ndéve nderéi kuaase mo'ãi mba'eve.

16Mburuvicha guasu Sedequías katu ñemiháme he'i Jeremíaspe: --Ñandejára ñande Apohare réra rehe ame'ẽ ndéve che ñe'ẽ, ndorojukauka mo'ãi ha norome'ẽ mo'ãiha nde jukaséva pópe.

17Upérõ Jeremías he'i Sedequíaspe: --Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: ‘Reñeme'ẽ ramo Babilonia ruvicha guasu mburuvicha kuéra pópe, nde ha nde rogagua neremano mo'ãi, ko táva katu ndojehapy mo'ãi.

18Nereñeme'ẽi ramo chupe kuéra katu, caldéo kuéra oñemomba'éta ko távare ha ohapýta, nde katu ndaikatu mo'ãi rekañy.’

19Sedequías he'i chupe: --Akyhyje Judeagua caldéo kuérape ohasa vaekuégui. Ha'a ramo ipópe kuéra oñemboharáita che rehe.

20Jeremías he'i chupe: --Ndere'a mo'ãi ipópe kuéra che ruvicha guasu. Ejapo katu pe Ñandejára oipotáva. Oho porãta ndéve che ruvicha guasu ha neremano mo'ãi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ñandejára ohechaukáma chéve pe ojehútava ndéve nereñeme'ẽséi ramo.

22Opa kuña kuéra opytáva Judá ruvicha guasu rógape oñerenohẽta ha oñeme'ẽta Babilonia ruvicha guasu mburuvicha kuérape. Umi kuña kuéra voi he'íta: ‘Mburuvicha guasu irũ tee ombotavy chupe ha ipu'aka hese. Oheja chupe ojasuru tujúpe ha ojei chugui.’

23Jeremías he'ive ohóvo mburuvicha guasúpe: --Opa mburuvicha guasu kuña ha ita'ýra kuéra oñeme'ẽta caldéo kuéra ha nde che ruvicha guasu nerekañy mo'ãi chugui kuéra, reñeme'ẽta uvei Babilonia ruvicha guasu pópe, ha pe táva ojehapýta.

24Upérõ Sedequías he'i Jeremíaspe: --Ne rakate'ỹ ramo nde rekovére ani reñe'ẽ kóva rehe avaveichagua ndive.

25Mburuvicha kuéra oikuaávo añe'ẽ hague ne ndive oúta oporandu ndéve mba'épa ere chéve ha mba'épa ha'e ndéve ra'e. He'íta ndéve neremano mo'ãiha remombe'u ramo chupe kuéra opa mba'e.

26Ere chupe kuéra rejerure hague chéve ani haguã romondo jey Jonatán rógape neremanoséigui upépe.

27Ha upéicha ojehu: opa mburuvicha kuéra oho Jeremías rendápe ha omba'e porandu chupe. Ha'e katu he'i chupe kuéra mburuvicha guasu he'i hagueichaite. Upérõ oheja chupe. Avave niko nohendúi vaekue upe ñemongeta.

28Ha Jeremías opyta mburuvicha guasu róga korapýpe upe ára Jerusalén ho'a hague peve.

Jeremías 39

Ho'a Jerusalén

(2 R 24.20--25.21; 2 Cr 36.17-21; Jer 52.3-30)

1Ára 10pe, upe mes 10hápe, ha 9 áñoma oisãmbyhy haguépe Judápe Sedequías, Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor oho iñorãirõhára kuéra reheve Jerusalén gotyo. Oguahẽvo, omongora pe táva.

2Ára 9 mes irundyha áño 11 oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Sedequías, ñorãirõhára ondyrýva oike távape,

3ha opa Babilonia ruvicha guasu mburuvicha kuéra oike ha oñemohenda pe okẽ mbyte guápe. Umíva vaekue Nergal-Sarezer, Samgar-Nebó, Sarsequim, mburuvicha yvategua, ha ambue Nergal Sarézer, avei mburuvicha yvategua.

4Mburuvicha guasu Sedequías ha iñorãirõhára, ohechávo pe ojehúva, oheja itáva ñemiháme. Osẽ pyhare mburuvicha guasu yvotyty rape rupi, pe okẽ rupi oĩva mokõi korapy yvate pa'ũme ha oho Jordán ñu rape rupi.

5-6Caldéo kuéra katu omuña ha ohupyty Sedequíaspe Jericó ñúme. Ipojái hese ha ogueraha mburuvicha guasu Nabucodonosor rendápe. Ha'e oĩ hína Riblápe Hamat

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

retãme. Upépe Nabucodonosor he'i pe ojejapo vaerã hese. Sedequías ra'y kuérape katu, ojajura kytĩ hesa renondetépe,

7ha chupe ohesa'ouka, oipokua ha ogueraha Babilóniape.

8Caldéo kuéra ohapy mburuvicha guasu róga ha táva pegua óga kuéra ha oity yvýre Jerusalén korapy yvate kuéra.

9Ipahápe Nebuzaradán, mburuvicha guasúre oñangarekóva ruvicha, ogueraha Babilóniape jepokuapy umi tavagua hembýva ha umi ohasa vaekue caldéo kuérape oheja'ỹre avave tavagua.

10Judá yvýpente oheja mbovymi imboriahuvéva, oguereko'ỹva mba'eve, ha upe árape ome'ẽ chupe kuéra iparralty ha ikokuerã.

Ojepoi Jeremíasgui

11Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor he'i ko'ã mba'e Jeremías rehe mburuvicha guasúre oñangarekóva ruvicha Nabuzaradánpe:

12“Eñangareko ha ani rejapo hese mba'eve ivaíva, eme'ẽ uvei chupe opa mba'e ojeruréva.”

13Upérõ Nebuzaradán ha hendive Nabusazbán ha Nergal-Sarezer, mokõive mburuvicha yvategua, ha opa Babilonia ruvicha guasu mburuvicha,

14oguenohẽka Jeremíaspe mburuvicha guasu róga korapýgui ha ome'ẽ Ahicam ra'y ha Safán remineno Guedalíaspe ogueraha haguã chupe hógape. Upéicha Jeremías opyta oiko tetãgua apytépe.

Ñe'ẽ me'ẽ Ébed-Mélecpe

15Jeremías oiko ramo guare iñembotypy mburuvicha guasu róga korapýpe, Ñandejára oñe'ẽ chupe ha he'i:

16“Tereho ha ere Etiopiagua Ébed-Mélecpe: ‘Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: Ajapóta pe ha'e vaekue ko távare, vairã ndaha'éi iporã haguã chupe. Ko'a mba'e ojehu ramo nde reiméta upépe.

17Che katu romo'ãta ani haguã re'a umi rekyhyjeha pópe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

18Che roipe'áta jejukágui. Ikatúta rekañy rejerovia haguére che rehe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.’”

Jeremías 40

Jeremías opyta Guedalías ndive

1Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe, Nebuzaradán, mburuvicha guasúre oñangarekóva ruvicha, opoi rire chugui Ramáme. Nebuzaradán ojuhu ra'e chupe ipokuapy umi Jerusalén ha Judagua apytépe ojereraháva hína Babilonia gotyo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Pe mburuvicha omboyke Jeremíaspe ha he'i chupe: “Tupã nde Jára pene momarandu vaekue omboutaha ko ivaíva pene retãme,

3ha ko'ágã ojapóma upe he'i vaekue. Kóva ojehu peẽme pepu'ã haguére pende Jára rehe ha na pehenduséi haguére iñe'ẽ.

4Péina ko'ágã voi rojora ne sãgui. Rejuse ramo che ndive Babilóniape eju. Che añangarekóta nde rehe. Nderejuséi ramo katu epyta. Rereko pe tetã tuichakue ne mba'erã. Tereho rehoseháp e.

5Rehose jey ramo, tereho Ahicam ra'y ha Safán remineno Guedalías rendápe, chupe niko Babilonia ruvicha guasu omoĩ Judá táva kuéra sãmbyhyhárõ. Eiko hendive ha ne retãgua ndive. Tereho rehoseháp e.” Upéi pe mburuvicha ome'ẽ Jeremíaspe jopói ha hi'upyrã ha omondo chupe.

6Jeremías oho Guedalías ndive Mízpape ha oiko hendive ha umi opyta vaekue ndive upe tetãme.

Oñeñemoĩ ñemi Guedalías rehe
(2 R 25.23-24)

7Mburuvicha ha ñorãirõhára kuéra Judagua oĩva gueteri umi ñu rupi, oikuaa vove Babilonia ruvicha guasu omoĩ hague tetã sãmbyhyhárõ Ahicam ra'y Guedalíaspe oñangareko haguã kuimba'e, kuña ha mitã imboriahuvévare, ndojererahái vaekue Babilóniape,

8oho hesegua kuéra ndive Mízpape Guedalías rendápe. Umíva apytépe oĩ Netanías ra'y Ismael, Caréah ra'y kuéra Johanán ha Jonatán, Tanhúmet ra'y Seraías, Efai Netofagua ra'y kuéra ha Jezanías, peteĩ kuimba'e Maacatgua ra'y ikuimba'e kuéra ndive.

9Guedalías ome'ẽ chupe kuéra iñe'ẽ Ñandejára rérape: “Ani pekyhyje peñemoĩ haguã caldéo kuéra po guýpe. Pepyta peiko ko tetãme. Peñemoĩ Babilonia ruvicha guasu po guýpe ha oho porãta peẽme.

10Che apytáta Mízpape añe'ẽ haguã pende rehe caldéo kuérape ha'e kuéra ou ramo ko'a rupi. Pembyaty heta porã kaguy, yva ha ñandyry ha upéicha ikatúta pepyta umi táva peñemomba'e haguépe.”

11Avei umi Judagua oĩva Moab, Amón, Edom ha ambue tetã rupi, oikuaa Babilonia ruvicha guasu oheja hague Judagua opyta hetãme ha omoĩ hague Guedalíaspe isãmbyhyha ramo.

12Upérõ ou jey hikuái Judápe opa guio isarambi hague rupi ha oho Guedalías rendápe Mízpape. Ha'e kuéra avei ombyaty kaguy ha yva heta porã.

Ismael opu'ã ñemi Guedalías rehe

13Caréah ra'y Johanán ha opa ñorãirõhára ruvicha opyta vaekue ñu rupi oho Mízpape Guedalías rendápe,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14ha he'i hikuái chupe: --Ndereikuaái piko Amón ruvicha guasu Baalís ombou hague
Netanías ra'y Ismaélpe nde jukávo? Guedalías katu ndogueroviái chupe kuéra.

15Upérõ Johanán he'i ñemiháme Guedalíaspe: --Tahána tajuka Ismaélpe. Ha toikuaa'ỹ
avave mávapa ojapo ra'e. Mba'ére piko rohejáta nde juka? Kóva omosarambipáta
Judagua ijaty vaekue nde ykére, ha oñehundipáta pe mbovymi opytáva gueteri
Judágui.

16Guedalías katu he'i chupe: --Aníke rejapo! Japu hína upe eréva Ismael rehe.

Jeremías 41

Guedalías ojejuka
(2 R 25.25-26)

1Mes 7hápe, Netanías ra'y ha Elisamá remineno Ismael mburuvicha guasu rogagua,
oho Mízpape Guedalías rendápe. Omoirũ chupe 10 kuimba'e. Ha upépe, Mízpape,
okaru aja oñondive,

2Ismael ha umi 10 omoirũva chupe, opu'ã sapy'a ha ojuka Guedalías, Babilonia
ruvicha guasu omoĩ vaekuépe Judá sãmbyhyhárõ.

3Ismael ojuka avei opa Judagua ha caldéo ñorãirõhára kuéra oĩva Mízpape Guedalías
ndive.

4Upe ára ambuépe, ojekuaa mboyve pe ojehu vaekue,

5oguahẽ Siquem Siló ha Samaríagui 80 kuimba'e oñehendyva'o, ijao omondoro ha
hete kuéra oikutupa vaekue. Ogueru mba'e kuave'ẽ ha insiénso oikuave'ẽ haguã
Ñandejárape tupaópe.

6Upérõ Ismael osẽ Mízpagui huguãitĩvo, ha hasẽ ohóvo tapére. Oguahẽ vove, he'i
chupe kuéra: --Peju pehecha Ahicam ra'y Guedalíaspe.

7Ha oguahẽ vove hikuái upe táva mbytépe Ismael ha hendivegua ojuka chupe kuéra
ha oity peteĩ ykuápe.

8Opáichavo 10 ha'e kuérava he'i Ismaélpe: --Ani ore juka. Roguereko trígo, seváda,
ñandyry ha eíra iñongatupy ñúme. Upérõ Ismael ndojukái chupe kuéra.

9Pe ykua Ismael oity haguépe umi kuimba'e ojuka vaekue retekue, ha'e upe
mburuvicha guasu Asá ojapouka vaekue oñorãirõ ramo Israel ruvicha guasu Baasá
ndive.

10Ismael ogueraha avei mburuvicha guasu rajy kuéra ha umi opytáva Mízpape,
mburuvicha guasúre oñangarekóva ruvicha Nebuzaradán omoĩ vaekue Guedalías po
guýpe. Ismael oipokua chupe kuéra ha oho Amón rape gotyo.

11Caréah ra'y Johanán ha mburuvicha kuéra oĩva hendive oikuaa vove Ismael
oporojuka hague,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12ombyaty hesegua kuérape ha oho oñorãirõvo hendive. Ojuhu chupe y renda Gabaón pegua ypýpe.

13Umi Ismael ogueraháva iñapytĩmby, ohecha ramo Johanán ha opa mburuvicháp omoirũva chupe, ovy'a eterei,

14ha oho oñembyaty Johanán ndive.

15Ismael ha 8 iñirũ nguérava katu okañy jepe Johanángui ha oho Amón retã gotyo.

16Johanán ha mburuvicha kuéra omoirũva chupe katu opyta ñorãirõhára, kuña, mitã ha mburuvicha kuéra reheve Ismael ogueraha vaekue ipokuapy Mízpagui ojuka rire Guedalíaspe, ha Johanán ogueru jey vaekue Gabaóngui.

17Oho hikuái oguahẽ meve Guerut-Quimámpe, Belén ypýpe, ha upépe opytu'u ohose mo'ã hikuái Egipto peve

18okañy haguã caldéo kuéragui, okyhyje niko chugui kuéra Ismael ojuka haguére Guedalíaspe, Babilonia ruvicha guasu oheja vaekue tetã sãmbyhyhárõ.

Jeremías 42

Tetãguára ojerure Jeremíaspe oñembo'e haguã hese kuéra

1Caréah ra'y Johanán ha opa mburuvicha kuéra, Hosaías ra'y Azarías ha opavave, michĩva ha tuicháva, oñemboja

2maranduhára Jeremías rehe ha he'i chupe: --Rojeruréta ndéve peteĩ mba'e. Roipota rejapo oréve: Eñembo'e Tupã nde Járape ore rehe mbovymi ropytáva. Ore reta vaekue, ko'ágã katu ropyta mbovymi rehechaháicha.

3Eñembo'e ore rehe Tupã nde Járape, tohechauka oréve upe tape roipykúi vaerã ha mba'épa rojapo vaerã.

4Jeremías he'i chupe kuéra: --Iporã. Añembo'éta Tupã pende Járape pende rehe pejerure haguéicha chéve, ha aikuaaukáta peẽme opa ha'e he'íva añomi'ỹre pende hegui mba'eve.

5Upérõ ha'e kuéra he'i Jeremíaspe: --Tupã nde Jára taha'e mba'e rechahare jeroviaha ha añetegua ndorojapói ramo pe ha'e he'íva oréve nde rupi.

6Ta iporã térã ta ivai oréve pe ha'e he'íva, rojapóta Tupã ore Jára oipotáva, oho porã haguã oréve.

Pe Ñandejára he'íva Jeremíaspe

7Ohasa rire 10 ára, Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe,

8Ha ha'e ohenói Caréah ra'y Johanán, mburuvicha kuéra omoirũva chupe ha opavave, michĩva ha tuichávape,

9ha he'i chupe kuéra: “Tupã Israel Jára, peẽ peje hague chéve aporandu haguã, he'ika:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10‘Peime ramo pepyta haguãicha ko tetãme, che pomyakã rapu'ãta, napohundi mo'ãi. Poñotỹta ha ndapohapo'o mo'ãi. Ambyasy aity haguére pende ári ko ivaíva.

11Ani pekyhyje Babilonia ruvicha guasúgui, pekyhyjeteha. Ani pekyhyje chugui che aimégui pene ndive poipe'a haguã ipoguýgui. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

12Poiporiahurerekóta ha amoingéta avei ipy'ápe pende poriahurereko haguã ha oheja haguã peju jey pene retãme.’

13Nda pepytaséi ramo ko tetãme katu ha napehendúi Tupã pende Jára ñe'ẽ,

14ha peje ramo: ‘Rohoseve Egíptope. Upépe ndorohecha mo'ãi ñorãirõ, norohendu mo'ãi trompetapu ha noromano mo'ãi ñembyahýigui’,

15upéicha ramo pehendu peẽ pepytáva gueteri Judágui, ko he'íva peẽme Tupã Israel Jára ipu'akapáva: ‘Peẽ pejejatu'u ramo Egíptope jehóre,

16ñorãirõ ha ñembyahýi upe peẽ pekyhyjeteha, pende rupytýta upépe voi ha upépe pemanóta.

17Opa ojejatu'úva oho haguã oiko Egíptope, omanóta upépe ñorãirõme, ñembyahýigui térã mba'asy asãigui. Avave ndopyta mo'ãi hekove. Avave nokañy mo'ãi pe ivaívagui amondótava chupe kuéra.’

18Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: ‘Che pochy vai hendy haguéicha Israelguáre, upéicha avei hendýta pende rehe peho ramo Egíptope. Oikóta pende hegui jeharu rechaukaha, peteĩ mba'e oporomondýi etereítava, ha ndapeju mo'ãvéi ko'ápe.’

19Peẽme pepytáva gueteri Judagua, Ñandejára he'i ani haguã peho Egíptope. Ha'e porãma peẽme. Aníke peho.

20Tuicha eterei pejavy hína, peẽ voi pejerure ahenói haguã Tupã pende Járape ha peje vaekue chéve: ‘Eñembo'e Tupã Ñandejárape ore rehe ha eikuaauka oréve opa mba'e ha'e he'íva, rojapo haguã.’

21Ko'ágã aikuaauka peẽme upe Tupã pende Jára he'ikáva ha ndapei kuaaséi mba'eve.

22Upévare peikuaa porã mandi voi: ñorãirõ, ñembyahýi ha mba'asy asãigui pemanóta upe tetãme pehoseháp e peiko.”

Jeremías 43

Egíptope ogueraha hikuái Jeremíaspe

1Jeremías he'ipa vove tetã guápe umi mba'e Tupã Ijára kuéra he'ikáva chupe kuéra,

2Hosaías ra'y Azarías, Caréah ra'y Johanán ha ambue tekove jejapo he'i hikuái Jeremíaspe: “Japu hína upe eréva! Ñandejára nde'íri ndéve ere haguã oréve ani haguã roho roiko Egíptope.

3Nerías ra'y Baruc hína pe ne mopu'ãva ore rehe ore reitységui caldéo pópe ore juka haguã térã ore reraha haguã jepokuaháp e Babilóniape.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ha upéicha Johanán, mburuvicha kuéra ha avaveichagua tetãgua naiñe'ẽ rendúi
Ñandejárape ha ndopytái Judá retãme.

5Upéva rangue, Johanán ha opa mburuvicha kuéra ombyaty umi mbovymi opytáva
gueteri Judágui, ha oñemosarambi rire tetã nguéra rupi ou jey vaekue Judápe opyta
haguã upépe:

6kuimba'e, kuña, mitã, mburuvicha guasu rajy kuéra ha opa umi mburuvicha guasúre
oñangarekóva ruvicha Nebuzaradán oheja vaekue Guedalías pópe oñangareko haguã
hese kuéra, umíva apytépe Jeremías ha Baruc.

7Oikuaase'ỹre mba'eve upe Ñandejára he'i vaekuégui, oho hikuái Egíptope ha oguahẽ
táva Tafnéspe.

8Tafnéspe Ñandejára oñe'ẽ Jeremíaspe ha he'i chupe:

9“Ehupi nde pópe ita kuéra tuicháva ha, Judagua renondépe, embojasuru tujúpe oĩva
jupiha ári faraón róga guasu renondépe.

10Ha ere chupe kuéra: ‘Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: Amboúta che rembiguái
Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosórpe ha amoĩta iguapyha ha hekoha ko'ã ita ápe
añotỹ vaekue ári.

11Ha'e oúta ha ohundíta tetã Egipto. Umi ojeporavo vaekue omano haguã omanóta,
ojeporavóva ojereraha haguã tetã ambuépe ojereraháta ha umi ojeporavóva omano
haguã ñorãirõme, omanóta ñorãirõme.

12Ohapýta Egipto pegua tupã nguéra tupao, itupã nguéra katu ohapýta térã ogueraháta
ha'érõ guáicha ojereraháva ipokuapy. Omopotĩta Egipto retã, ovecha rerekua
oipe'aháicha umi ky ojáva ijaóre, ha upéi ohóta avave ojoko'ỹre chupe.

13Ohundíta Heliópolis pegua horkon yvate Egíptope ha ohapýta Egipto pegua tupã
nguéra tupao.’”

Jeremías 44

Ñandejára he'ikáva Judá guápe oho vaekue Egíptope

1Upe Ñandejára oikuaaukáva opa Judagua Egíptope oikóva peguarã, táva kuéra
Migdol, Tafnes, Menfis ha yvy gotyogua:

2“Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: ‘Peẽ pehecha vaekue opa mba'e vai ajapo vaekue
Jerusalén ha Judá táva kuérare. Ko'ágã oiko chugui kuéra tapere ha avave ndoikói
upépe.

3Opa mba'e vai ojapo vaekuére. Che mbopochy omomba'e guasúvo ambue tupã
nguéra ha oikuave'ẽvo chupe kuéra insiénso: umi tupã ha'e kuéra térã itúva kuéra
ypykue oikuaa'ỹ vaekue.

4Heta jey amondo che rembiguái maranduhára kuéra he'i haguã peẽme ani haguã
pejapo ko'ã mba'e ahẽ che mbojeguarúva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Peẽ katu na pehenduséi che ñe'ẽ ha ndapei kuaaséi vaekue mba'eve. Pepoi rangue pende reko ahẽgui, akóinte peikuave'ẽ vaekue insiénso ambue tupã nguérape.

6Upérõ hendy vaekue che pochy vai ha che pochy jokoha'ỹ ha hendy tatáicha Judá táva kuérape ha Jerusalén hasaha rupi. Oiko chugui tapere ha opyta avave'ỹre ko'agãite peve.

7‘Upévare che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva, ha'e: mba'ére piko peẽ voi peity pende ári ko'ã mba'e nde vaipa jepéva? Mba'ére piko peheja omano opa Judagua, kuimba'e, kuña, mitã ha umi oikove ypy ramóva jepe, opyta'ỹre avave?

8Mba'ére piko che mbopochy pene rembiapópe ha peikuave'ẽ insiénso ambue tupã nguérape Egíptope, peju haguépe peiko? Upéicha niko peẽ voi peñehundíta pende jupe ha oikóta pende hegui jeharu ha ñemotĩ rechaukaha opa tetã yvy arigua apytépe.

9Pende resaráima piko opa mba'e vaígui ojapo vaekue pende ru kuéra ypykue, umi ojapo vaekuégui Judá ruvicha guasu ha hembireko kuéra ha umi peẽ voi ha pene rembireko pejapo vaekuégui Judá retãme ha Jerusalén hasaha rupi?

10Ko'agãite peve peẽ ndapepoíri pende reko vaígui, ndapekyhyjéi ha ndapejapói tembiapoukapy peẽme ha pende ru kuéra ypy kuépe ame'ẽ vaekue.

11Upévare che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva, ha'e peẽme: Añembopy'a peteĩma arúvo pende ári ivaíva ha ahundívo Judá tuichakue.

12Che aipotágui, opavave opyta vaekue Judápe ha ojejatu'u vaekue oho haguã oiko Egíptope, oñehundietéta. Opavave, oĩ haguéicha, omanóta ñorãirõme térã ñembyahýigui, ha oikóta jeharu ha ñemotĩ rechaukaha ramo, peteĩ mba'e oporomondýi eterei vaerã.

13Ainupãta umi Egíptope oikóvape ainupã haguéicha Jerusalén guápe, ñorãirõ, ñembyahýi ha mba'asy asãi rupi.

14Avave ko mbovymi Judá rembyrégui oho vaekue oiko Egíptope, ndaikatu mo'ãi okañy ñemanógui. Ha ouse jey ramo jepe Judápe opyta haguã upépe, ndou mo'ãi, ndaha'éi ramo mbovymi okañýva.’”

15Upérõ, umi oikuaáva hembireko kuéra oikuave'ẽha insiénso tupã nguérape, ha kuña kuéra oĩva upépe, umíva peteĩ aty tuicha, ha avei Judagua kuéra oikóva tetã yvy gotyo, he'i hikuái Jeremíaspe:

16-Ndoroi kuaaséi mba'eve upe erévagui Ñandejára rérape.

17Upéva rangue akóinte rojapóta upe ro'éma vaekue rojapotaha. Roikuave'ẽtante rohóvo insiénso ha kaguy kuave'ẽ tupã kuñáva Yvága Ruvichápe, rojapo haguéicha ko'ágã peve ha ojapo haguéicha ore ru kuéra ypykue, ore ruvicha guasu ha ore ruvicha Judá táva kuérape ha Jerusalén hasaha rupi. Upérõ niko rokaru porã, roiko porã ha ndojehúi vaekue oréve mba'eve ivaíva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha noroikuave'ẽvéi guive insiénso ha kaguy kuave'ẽ Yvága Ruvichápe, ndoroguerekovéi mba'eve ha romanomba ñembyahýigui térã ñorarãirõme.

19Kuña nguéra ombojoapy: --Ore rojapo jepi mbujape oñekuave'ẽva Yvága Ruvichápe ha roikuave'ẽ chupe insiénso ha kaguy kuave'ẽ, ha upéva rojapo oipotágui ore ména. Ha upéicha rojapóta rohóvo.

20Upérõ Jeremías he'i opa kuimba'e ha kuña kuérape oñe'ẽ vaekue chupe upéicha:

21-Peimo'ã piko Ñandejára ndoikuaaiha térã hesarái hague, peẽ ha pende ru kuéra ypykue, pende ruvicha guasu, pende ruvicha kuéra ha opa tetãgua oikuave'ẽha insiénso tupã nguérape Judá táva kuérape ha Jerusalén hasaha rupi?

22Ñandejára katu ikueráima pene rembiapo vaikuetágui chupe ombopochy etéva. Upévare pene retãgui oiko ko'ágã tapere ha ndaipóri avave oikóva upépe. Oiko chugui jeharu rechaukaha, peteĩ mba'e oporomondýi etereíva.

23Ko ivaíva ko'ágã pejejuhuhápe ou peẽme upévare voi: peikuave'ẽ haguére insiénso tupã ambue kuérape, pembopochývo upéicha Ñandejárape, na pehenduséi haguére iñe'ẽ ha ndapejaposéi haguére hembiapoukapy.

24Jeremías he'i avei opavavépe ha kuña kuérape raẽvete: --Pehendu ko Ñandejára he'íva, peẽ Judagua peikóva Egíptope.

25Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: ‘Peẽ kuña kuéra peje pende juru rupi ha pene rembiapo rupi pejapo. Peje peikuave'ẽtaha insiénso ha kaguy kuave'ẽ Yvága Ruvichápe, ha pejapotaha katuete upe pejéva. Iporã! Pejapo katu upe peje vaekue!

26Ha pehendu porã opa Judagua peikóva Egíptope upe che, opa mba'e Jára, ha'éva peẽme: Ame'ẽ che ñe'ẽ che réra teére, avave Judagua nohenói mo'ã veimaha che réra opa Egíptope, he'ívo: Ñandejára rekovére.

27Che aikótagui che páype amondo haguã peẽme opaichagua ivaíva ha mba'eve iporãva. Opa Judagua oikóva Egíptope oñehundi etéta ñorãirõ ha ñembyahýi rupi.

28Mbovy etereíta umi okañýva ñemanógui ha oho jeýva Egíptogui Judápe. Upéicha, opa opyta vaekue Judápe ha ou vaekue oiko Egíptope, ohecháta mba'épa pe oikóva: upe che ha'e vaekue térã pe ha'e kuéra he'íva.

29Che, opa mba'e Jára, ame'ẽta peẽme ko mba'e rechaukaha oikotaha upe che ha'éva ha poinupãtaha ko tetãme:

30Faraón Hofra, Egipto ruvicha guasu, ame'ẽta hese ija'e'ỹ etéva pópe, ame'ẽ haguéicha Judá ruvicha guasu Sedequías Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor hese ija'e'ỹ etéva pópe.’

Jeremías 45

Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ Barúcpe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Áño irundyha oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Judá ruvicha guasu Joaquim, Josías ra'y, Nerías ra'y Baruc ohai aja upe Jeremías he'íva chupe, Jeremías he'i Barúcpe:

2-3“Nde, Baruc, ere: ‘Áina! Jeiko asy ha akã rasy mante ome'ẽ chéve Ñandejára! Che resa rasypáma che rasẽgui ha ndajuhúi pytu'u.’ Ñandejára oñe'ẽ chéve

4ha he'ika ndéve: ‘Che aity yvýre pe amopu'ã vaekue, ha ahapo'o upe añotỹ vaekue. Ha upéicha ajapóta ko yvy tuichakuére.

5Rerereko piko rejerureséva chéve? Ani rejerure, amondótagui ivaíva opa yvypóra ári. Opáichavo ahejáta reikove mamo rehoháp e. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.’”

Jeremías 46

Carquémispe ho'a Egipto

1Ñandejára oñe'ẽ maranduhára Jeremíaspe tetã nguérare.

2Kóva he'ika Egipto rehe, ha Egipto ruvicha guasu faraón Necao ñorãirõhára rehe raẽvete. Ha'e oĩ Carquémispe ysyry Éufrates rembe'ýpe. Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor ipu'aka hese áño irundyha oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Judá ruvicha guasu Joaquim. Josías ra'y:

3“Pembosako'íke tete mo'ãha! Pendyry katu!

4Pembyape pene renda! Pejupi pene renda ári, kavaju arigua! Pemonde pene akã mo'ãha ha peñemoĩ ojoykére! Pehãimbe'e pende kyse yvuku! Pemoĩ pende pyti'a mo'ãha!

5Mba'e piko pe ahecháva? Oguevipa okyhyje etereígui. Umi oñorãirõva isarambipa, opoi pýgui oma'ẽ'ỹre hapykuévo. Kyhyje guasu opa rupi! Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

6Ndaikatúi osẽ oho iñakuãvéva, térã okañy ipy'a guasuvéva! Yvate gotyo pe ysyry Éufrates rembe'ýpe, oñepysãnga ha ho'apa.

7Máva piko pe Níloicha okakuaáva, peteĩ ysyry guasu pochýicha?

8Upéva hína Egipto, Níloicha okakuaáva, peteĩ ysyry guasu pochýicha. Egipto he'i: ‘Añembotuicháta ha amyenyhẽta pe yvy tuichakue, táva kuéra ha ipype oikóva ahundíta.’

9Toho tenonde kavaju arigua! Néike kárro arigua! Toku'e ñorãirõhára; kuimba'e kuéra Etiopía ha Libiagua, hete mo'ãha ipópe. Kuimba'e kuéra Lidiagua hu'y oiporu kuaáva!

10Kóva hína Ñandejára ipu'akapáva ára, ha'e omyengoviataha hese ija'e'ỹvape. Kyse puku oporokutúta ikane'õ meve, tuguýpe oñemonga'u peve. Ñandejára ipu'akapáva niko ojapóta porojuka guasu tetã yvate gotyo guápe, Éufrates rembe'ýpe.

11Peẽ Egiptogua, tapeho Galaádpe pohã rekávo! Peiporuve ramo jepe pohã reínte peiporúta. Na pene pohã véima!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Tetã nguéra oikuaáma reñemotĩndy hague ha opa rupi oñehendu resapukái ramo. Ne
ñorãirõhára kuéra ondyrypa ojuehe, ha oñondive ojapajeréi yvýre.”

Nabucodonosor ondyry Egipto rehe

13Ñandejára oñe'ẽ maranduhára Jeremíaspe, Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor
oho ramo ondyrývo Egipto rehe:

14“Pemyerakuã Egíptope, Migdol, Menfis, Tafnéspe: Cháke! Peje rerekóke! Kyse
puku oporomokõ hína nde jerekuévo!’

15Mba'ére piko okañy ne tupã gua'u tóro Apis? Mba'ére piko ndaikatúi ra'e opyta
ñembo'yhápe? Che, opa mba'e Jára, aity haguére chupe yvýre.

16Ne ñorãirõhára kuéra oñepysãnga ha ho'a, he'i joa ojupe: Jaha ko'águi! Jaha jey ñane
retãme, upe tetã jaikove ypy haguépe! Ñakañy jejuka ha ñorãirõgui!’

17Pembohero Egipto ruvicha guasu faraónpe: ‘Pararã rei hendape'ỹ.’

18Che, ha'éva mburuvicha guasu ha che rérava Opa mba'e Jára ipu'akapáva, ame'ẽ che
ñe'ẽ che rekovére voi: Yvyty Tabor ijyvateveháicha opa yvyty kuéragui, ha yvyty
Carmelo, ojupiháicha ysyry guasu rembe'ýpe, upéicha oúta hína umi pene ndive
ipochýva.

19Peñembosako'íke pejereraha haguãicha jepokuapy tetã mombyrýpe, peẽ Egiptogua.
Ménfisgui oikóta yvy ojeiko'ỹha, tapere ndoikoiháp e avave.

20Egipto ojogua vakílla porã, ha ou ojopi chupe mbutu yvate gotyogua.

21Iñorãirõhára kuéra, jehepy me'ẽre oñorãirõva, novíllo kyrápe ojogua, ha ha'e kuéra
avei pýgui opoíta, ha ndaikatu mo'ãi ojepytaso, oguahẽtagui chupe kuéra ñehundiha
ára, iñenupãha óra.

22Egipto, mbóicha oturuñe'ẽvo hetymágui opoíta, oñemoaguĩvo hese umi
oñorãirõséva ha ondyry hese hácha ipópe ka'aguy oitýta ramo guáicha.

23Oitýta ika'aguy rovyũ nguéra! Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e. Ha'e kuéra tukúgui
hetave vaekue, avave ikatu'ỹva oipapa.

24Egipto oñemotĩndýta, ha ho'áta tetã yvate gotyogua po guýpe.”

25Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: “Ainupãta Tebas pegua tupã Amón, Egipto tupã
nguéra, imburuvicha guasu kuéra, faraón ha umi hese ojeroviávape.

26Aitýta chupe hese ija'e'ỹ etéva Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor ha hesegua
kuéra pópe. Upéinte Egíptope ojeiko jeýta ymave guaréicha.” Che, opa mba'e Jára,
upéicha ha'e.

Ñandejára oipe'áta jejopy vaígui hetã guápe
(Jer 30.10-11)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27“Ani rekyhyje, Jacob retã, che rembiguái, Israel, ani reñemondýi. Ndéve ha ne memby kuérape niko poipe'áta upe tetã mombyrýgui peikohápe tembiguáirõ. Reiko jeýta py'a guapýpe, kyhyje'ỹre, avave ne mondyi'ỹre.

28Che, opa mba'e Jára, ha'e: Ani rekyhyje, Jacob retã, che rembiguái, che niko aime ne ndive. Ahundíta tetã nguéra romosarambi hague rupi. Ndéve katu norohundi mo'ãi, roinupãtante ne rembiapokue ojerureháicha. Ndoroheja mo'ãi roinupã'ỹre.”

Jeremías 47

Pe oje'éva filistéo kuérare

1Kóva hína marandu Ñandejára ohendukáva maranduhára Jeremíaspe filistéo kuérare, faraón ondyry mboyve Gaza rehe:

2“Che, opa mba'e Jára, ha'e: Yvate gotyogui ou ysyry guasu, ysyry osoro vaicha. Ojaho'ipa upe tetã ha opa mba'e ipypegua, táva kuéra ha pype oikóva. Opa Tetãgua osapukái, ipyahẽ rasy joa.

3Ohendúvo kavaju ñani, kárro sununu ha irruéda ryapu, ikangypa umi túva ha oheja rei ita'ýra kuéra.

4Oguahẽmagui upe ára oñehundívo filistéo kuéra ojepe'ávo Tiro ha Sidóngui pe pytyvõ opytáva gueteri chupe kuéra.” Ñandejára ohundíta filistéo kuérape, ojererova vaekue Crétagui.

5Gazagua oñemyakã perõ joa, Ascalongua opyta iñe'ẽngu. Kuimba'e hete rusúva yma guare rembyre paha, araka'e peve piko peikutupáta pende rete mba'e mbyasýgui?

6Áina, Ñandejára kyse puku! Araka'e piko rejejokóta? Eike jeýna nde hyrúpe, epytu'u, anive reku'e!

7Mba'éicha piko opytu'úta, ku Ñandejára oñe'ẽma, ha he'íma vaekue chupe ondyry haguã Ascalón ha opa yguasu rembe'ýre?

Jeremías 48

Moab rehe oje'éva

1Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'ika Moab rehe: “Aichejáranga táva Nebo! Mba'eichaite pevépa reñehundi! Quiriataim ho'a ha oñemotĩndy! Hóga oñeñangareko mbaretéva ojeity yvýre!

2Moab reko mimbipa opáma. Hesbónpe, hese ija'e'ỹva iñakãme ombojy mba'épa ojapóta Moab oikove'ỹ haguã tetã ramo. Nde avei, Madmén, reñehundíta, ha pe ñorãirõ ne ra'ãnga mantéta.

3Horonaímgui osẽ sapukái: ‘Jero'a ha ñehundi guasu!’

4Moábgui oiko tapere. Sapukái rasy oguahẽ Sóar peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Hesay hováre oho hikuái umi ojupíva yvy yvate Luhit gotyo. Sapukái rasy ivaíva renondépe, umi oguejýva Horonaímgui.

6Pekañýke! Toiko oikóva! Toiko pende hegui javorái yvy ojeiko'ỹháme!

7Moab, nde rejerovia vaekue nde pokatu ha ne mba'etáre, ha nde avei re'áta. Ne tupã Quemós ojereraháta tetã mombyrýpe, ipa'i ha ikarai poguasu kuéra reheve.

8Ñehundi oguahẽta opa táva kuérape, peteĩnte jepe nokañy mo'ãi.

9Ñu ha yvy perõgui oikóta tapere ha ndopyta mo'ãi avave'ỹre.”

10(Tojeharu upe ojapo'ỹva ipy'aite guive upe tembiapo Ñandejára he'íva chupe! Tojeharu upe oikese'ỹva jeporojuka guasúpe).

11Moab oiko mante vaekue py'a guapýpe, ndojererahái vaekue araka'eve tetã mombyrýpe. Ojogua kaguy oñemboguapy aréva, noñembohasáiva peteĩ hyrúgui ambuépe, ha upévare he'ẽ ha hyakuã porã mante.

12Ñandejára katu he'i: “Amondóta chupe kuéra ohekuavótava ikaguy ambue hyrúpe ha ojokátava hyru nandi.

13Upérõ Moab ndojerovia mo'ãvéima itupã Quemós rehe, Israel ndojeroviavéi haguéicha Betel rehe ojeroviate hague.

14Anítei he'i Moab: ‘Ore py'a guasu, ha ñorãirõme ore pokatu.’

15Oguahẽma Moab ha itáva kuéra rundiharã. Imitã rusu kuéra ipy'a guasuvéva omanóta. Upéicha he'i Mburuvicha guasu hérava Opa mba'e Jára ipu'akapáva.

16Moab ñehundi guasu hi'aguĩma, chupe oguahẽ mbotáma pe ivaíva.

17Peẽ Moab jereregua, ha opa peẽ pehendúva chuguigua, pejahe'o hese ha peje: ‘Pema'ẽmi mba'eichaitépa oñehundi hetã, imbaretete ha omimbipa vaekue!’

18Eguejy nde guapyha jeguágui, táva Dibón, ha eguapy yvy perõme. Péinako Moab rundiharã ou ndéve hína ha oitýta yvýre nde róga mbarete kuéra.

19Táva Aroer, eñembo'y tape ykére ha ema'ẽ. Umi oikovévape gueteri eporandu mba'épa pe ojehu vaekue.

20Moab oñemotĩndy ha okyhyje eterei. Pejahe'o hese! Ysyry Arnónpe toñemoherakuã Moab oñehundi hague!”

21Oguahẽ ñenupã oje'e vaekue yvy perõ megua táva kuérape: Holón, Jahas, Mefáat,

22Dibón, Nebo, Bet-Diblataim,

23Quiriataim, Bet-Gamul, Bet-Meón,

24Queriot, Bosrá ha opa Moab pegua táva, aguĩ ha mombyrygua.

25Ñandejára he'i: “Moab pokatu ojejoka, ipyapy mbarete oñemopẽ.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Pemonga'u Moábpe, opu'ã haguére Ñandejárare. Upérõ Moab ojapajeréita iguẽ'ẽnguépe ha opavave hese oñembohorýta.

27Moab, na ndéi piko upe reñembohory vaekue Israel rehe ha reapo'iete vaekue chupe, ha'e ramo guáicha mondaha?

28Pesẽke pende távagui Moabgua, tapeho pekañy ita kuápe pykasúicha, yvyty rembe'y pypukúpe ojaitypóva.

29Jaikuaa porã mba'eichaitépa Moab ojejapo, oñembotuicha, itĩ atã, oporoapo'i.

30Ñandejára avei oikuaa hi'otĩ'ỹ, iñe'ẽ rei ha iporoja'o rei.

31Upévare che rasẽ ha ajahe'óta opa Moab guáre ha kuimba'e kuéra Quir-Heres guáre.

32Che rasẽta nde rehe, Sibmá parralty, hetave ojejahe'o haguégui Jazer rehe. Ko'ágã niko nde parral ñemono'õ oñehundi.

33Noñehendu véima vy'águi sapukái Moab yvotytýpe. Pe kaguy opáma iñongatuhápe. Ndaipóri véima parral'áre opyrũva, opáma vy'águi purahéi.

34Hesbongua osapukái rasy, isapukái oñehendu Elalé ha Jaháspe, ha Sóar guive, Horonaim ha Eglat-Selisiya peve, Hypa haguére Nimrim pegua ykua yvu.

35Ñandejára he'i: “Ahundíta Moab guápe, ojupíva yvy yvatépe, itupao gua'úpe, oikuave'ẽ haguã mymbajuka ha insiénso itupã nguérape.”

36Upévare che py'a ipyahẽ Moab ha kuimba'e kuéra Quir-Heresgua rehe mimby jahe'o púpe, imba'eta ombyaty vaekue niko oñehundi.

37Umíva oñemyakã perõ ha oñehendyva'o joa, ipópe ojekutupa ha ao vosakuépe oñemonde.

38“Opa Moab pegua óga pepo ári ha opa ihasaha rupi jahe'ónte oñehendu, kambuchi jeka kuéicha amyangu'i haguére Moab. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

39Pejahe'o Moab rehe! Mba'eichaite pevépa oñemondýi! Notĩri etéma oguevi haguã ñorãirõme! Opa ijereregua ohechávo chupe ipirĩmba ha oñemohembe jeguaru chugui.

40Ñandejára he'i: “Moab rehe ija'e'ỹva ojeity hi'ári ipepo jepysópe taguatóicha.

41Táva ha óga mbarete kuéra ho'áta hese ija'e'ỹva poguýpe. Umiha árape Moab ñorãirõhára oryrýita kuña imemby pota vaicha.

42Moab ndaha'e mo'ã véima tetã, opu'ã haguére che rehe, opa mba'e Jára.

43Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: Moabgua oikóta ha'e ramo guáicha tymba oñemuñáva, ha ho'a potáva yvy kuápe térã ñuhãme.

44Pe okañýva tymba jukahágui ho'áta yvy kuápe, pe osẽva yvy kuágui ho'áta ñuhãme, che arútagui Moab rehe iñenupã ára.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

45“Oĩ okañývo ikangypáva Hesbónpe ohekáva oñemo'ã. Hesbón katu, mburuvicha
Sihón táva guasu, okaipa hína ha pe tata ojererova ha ohapypa Moab yvyty kuéra ha
umi opu'ãháre oikóva yvy yvate.

46Cháke, Moab! Quemós retã, oikopáma nde hegui! Nde ra'y ha nde rajy kuéra
ojereraha ipokuapy!

47Ipahápe katu amoambue jeýta Moab rekove. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”
Kóva hína upe Moab rehe he'ikáva Ñandejára.

Jeremías 49

Amoníta rehe oje'éva

1Amoníta kuérape he'i péicha Ñandejára: Ndaita'ýrai mba'e piko Israel? Ndoguerekói
piko imba'ekue oheja haguãme? Mba'ére Milcómpe opyta Gad ha upepegua oiko itáva
kuérape?

2Che, opa mba'e Jára, katu ha'e: “Oguahẽta ára ahendukatahápe táva Rabá, Amón
guápe sapukái ñorãirõ megua. Oikóta chugui tapere ha itáva kuéra okaipáta. Upérõ
Israel oñemomba'e jeýta itáva kuérare. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

3“Ne pyahẽke Hesbón, Ai niko oñehundíma! Pejahe'óke kuña kuéra Rabagua!
Pemonde ao hũ. Pejepyti'a nupã! Peñani itarova vaicha. Peikutupa pende retépe! Pene
tupã Milcom niko ojereraha tetã mombyrýpe, ipa'i ha huvicha guasu kuérareve.

4Maerã piko rejererovu nde pokatúre? Upévako opáma. Anive ne tĩ pu'ã. Rejerovia
umi mba'eta rembyaty vaekuére ha ere: ‘Máva piko ondyrýta che rehe?’

5Che katu opa guio amondóta nde rehe kyhyjerã. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.
Peteĩ-teĩ peẽva pesẽta pekañy opa gotyo rei, ha ndaipóri mo'ãi pene mbyaty jey vaerã.

6Upéinte amoambuéta amoníta rekove. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

Edom rehe oje'éva

7Ñandejára ipu'akapáva he'i Edom peguarã: “Ndaiporivéi piko mba'e kuaa Temánpe?
Ndoikuaavéi piko mba'épa ojapóta iñarandúva? Ojeharu piko chugui kuéra iñarandu?

8Peẽ Dedangua, pesẽ Pya'éke, tapeho pekañy! Ahundítagui Esaú retã. Oguahẽma ára
ainupã haguã chupe.

9Parral'a oñemono'õ ramo, ojeheja jepi apesã mbovymi. Pyharekue oguahẽ ramo
mondaha kuéra, oikotevẽvante ogueraha.

10Che katu Esaú retãme mba'eve'ỹre aheja, ajuhu ikañyha nguéra ha ndaikatu véima
okañy. Ita'ýra, igénte ha hóga ykeregua kuéra oñehundipa. Ndopytái avave he'i haguã:

11‘Eheja chéve ne tyre'ỹ nguéra, che umívare añangarekóta. Ne kuña kuéra iména
manóva ikatu che rehe ojerovia.’”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Péicha he'ígui Ñandejára: Umi ndoje'éi vaekue hoy'u haguã pe mbayrúgui, hoy'u vaerã vaekue, ha piko nde repytáta rey'u'ỹre? Nahániri rey'úta avei.

13Che, opa mba'e Jára, ame'ẽ che ñe'ẽ che jehe voi: Táva Bosrágui oikóta yvy ojeiko'ỹha, ha opytáta itapere, jeharu ha ñemotĩndy rechaukaha ramo ha umi táva ambuégui oikóta tapere opa árape guarã.”

14Oguahẽ chéve marandu Ñandejáragui oúva: peteĩ ñe'ẽ rerahaha oguerosapukái tetã nguéra apytépe: Peñembyaty pendyry haguã Edom rehe! Peñembosako'i ñorãirõrã!

15Ajapóta nde hegui pe michĩvéva tetã nguéra apytépe, upe ojeapo'ivéva hapicha kuéra apytépe.

16Ndenteségui tuichaite rejavy. Reporomboryryipa vaekue. Reiko itakua pa'ũme, nde pojáivo umi yvyty ru'ãre. Rejehaitypo yvateve ramo jepe taguato gavilángui, upégui che romboguejýta. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

17“Edom oñehundi paitétagui, oporomongyhyje etereíta. Opa upe rupi ohasáva tuicha oñemondýita, ohechávo mba'eichaite pevépa oñenupã.

18Opytáta niko Sodoma, Gomorra ha táva kuéra ijykére guáicha oñehundi ramo guare. Avave ndoiko mo'ãvéi upépe ohasakuévonte jepe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

19Ajúta oñemo'ã'ỹhágui, leóncha Jordán rembe'y javoráigui osẽva ha ojepoíva umi ñu rovyũ rupi. Amosẽta upégui Edom guápe ha amoĩta oisãmbyhy haguã upe che aiporavóva. Máva piko ikatúta che rehe oñembojoja? Máva piko ikatúta che rehe oñemoĩ? Mba'eichagua ovecha rerekua piko ikatúta che mbohovái?

20Pehendúke upe che, opa mba'e Jára, ambojýva hína che akãme vairã Edom rehe, umi mba'e Temán guáre ajapótava: Umi ijovecha ra'y michĩvéva jepe ojereraháta ha umi iñu oñembyaipáta.

21Edom ho'ávo hyapu hatã etereítagui yvy oryryipáta. Osapukái hatãta ojerurévo pytyvõ ha isapukái oñehendúta Mar Rojo peve.

22Hese ija'e'ỹva ojepoíta Bosrá rehe taguatóicha pepo jepysópe, ha upe árape Edom ñorãirõhára oryrýita kuña imemby pota vaicha.”

Damasco rehe oje'éva

23Damasco peguarã: “Táva kuéra Hamat ha Arpad otĩ, oguahẽ haguére chupe kuéra marandu vai. Okyhyje eterei hikuái, ndojuhúi py'a guapy.

24Damasco ikangypa ha okañyséma. Oñemomba'e hese kyhyje guasu, py'a tarova ha mba'asy kuña imemby pota vaicha.

25Upe táva herakuã mombyrýva, pe táva rory, opyta avave'ỹre.

26Upe árape opytáta imitã rusu kuéra ojepyso umi hasaha rupi, ha opa iñorãirõhára omanóta. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Ajatapýta Damasco tápia kuérare, ha pe tata ombokusuguéta Ben-Hadad róga guasu.”

Quedar ha Hasor rehe oje'éva

28Quedar ha Hasor retã nguérape ho'áva Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor pópe: ‘Néike! Pendyrýke Quedar rehe! Pehundi upe ñemoñare kuarahy resẽ gotyogua!

29Peñemomba'e hekoha ha ijovecha kuérare, ivakapi ha opa hembiporúre. Peipe'a chugui ikaméllo ha pesapukái chupe kuéra: ‘Kyhyje guasu opa rupi oĩ!’

30Pesẽ pya'e pepoi pýgui, peẽ Hasorgua! Tapeho pekañy! Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e. Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor ombojýma iñakãme upe ojapótava pende rehe.

31Che, opa mba'e Jára, ha'e chupe kuéra: Néike! Pendyrýke umi tetãgua rehe oikóva py'a guapýpe ha mba'eve okyhyje'ỹre, na hokẽi, na imbotyhái ha oiko ha'e añoite!

32Pemonda ikaméllo ha opa imymba kuéra! Amosarambíta opa rupi rei umi ojesyva ragueóvape. Opa guio aitýta hi'ári ivaíva. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

33Hasor ha'éta opa árape guarã aguara guasu saite rekoha. Avave ndoiko mo'ãvéi upépe ohasakuévonte jepe.”

Elam rehe he'íva

34Sedequías oñepyrũrõ guare oisãmbyhy Judápe, Ñandejára he'i Jeremíaspe Elam rehe:

35“Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, ha'e: Amopẽmbáta Elam hu'y, upéva hembiporu oiporuvéva ñorãirõme.

36Arúta yvytu ko'ã tetãgua rehe irundyve henda guio, isarambi haguã opa rupi, ndaiporivéi peve tetã oguahẽ'ỹháme upégui okañýva.

37Amboryrýita Elam hese ija'e'ỹetéva renondépe, hese ivaíva amondóta, amyendýta che pochy hese, ha amondóta hese ñorãirõ ahundiete peve chupe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

38Che guapyha Elámpe amoĩta, ha ajukaukáta huvicha guasu kuéra ha ambue huvicha kuérape. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

39Upéi katu amoambuéta Elamgua rekove. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

Jeremías 50

Ho'a Babilonia

1Caldéo retã Babilonia rehe he'ikáva Ñandejára maranduhára Jeremías rupi.

2“Pemomarandu kóva, peikuaauka tetã nguéra apytépe. Pemopu'ã mba'e rechaukaha. Ani peñomi mba'eve. Peje: ‘Babilonia ho'a! Itupã Bel opyta toryjárõ, tupã Marduc okyhyje eterei! Ita'ãnga, itupã gua'u kuéra, opyta toryjárõ ha okyhyje eterei!’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Yvate gotyogui ou hína chupe peteĩ tetã ojapótava hetãgui yvy ojeiko'ỹha. Avaveichagua, taha'e yvypóra térã mymba ndoiko mo'ãvéi upépe, opavave niko okañýta ohóvo upégui.”

Israelgua ou jey

4Ñandejára he'i: “Umiha árape Israel ha Judagua hasẽta oúvo che, Tupã Ijára, rekávo.

5Oporandúta hikuái Sión rape rehe ha upe gotyo ohóta, he'ívo: ‘Jaha Ñandejára rendápe ha jajapo hendive ñe'ẽ me'ẽ opa árape guarã.’

6Che retãgua ha'e vaekue ovecha kañy mbyréicha, oñesãmbyhy vaíva. Ijovecha rerekua kuéra, oheja okañy ka'aguy rupi. Oho peteĩ ka'aguýgui ambuépe ha hesarái ikorágui.

7Hese ija'e'ỹva, otopávo hese kuéra, ho'úva ha he'i hikuái: ‘Ndorojapói ivaíva, ha'e kuéra ojapo haguére ivaíva Ñandejára renondépe, ha'éva ikora oiko haguépe kyhyje'ỹre, itúva kuéra ypykue jeroviaha.’

8Pesẽ Pya'éke caldéo retã Babilóniagui! Pesẽ ovecha renondépe isãmbyhyháraicha!

9Amokyre'ỹta yvate gotyogua tetã mbarete atýpe ondyry haguã oñondivepa Babilóniare. Oñemoĩta ojoykére ha oñemomba'éta hese. Umíva kuimba'e katupyry ñorãirõme. Opoírõ ihu'ýgui ndojavýi voi.

10Oipe'áta caldéogui opa mba'e oguerekóva, oipe'áta chugui kuéra henyhẽ meve. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

Ho'a Babilonia

11Peẽ caldéo kuéra pemonda vaekue che retã guápe, pende rorýke ha pejapo vy'a guasu! Pende saraki vaka ra'ýicha ñúme! Pende ayvu kavajúicha!

12Pene retã tee katu ojejaho'íta ñemotĩme. Ha'éta tetã ojeapo'ivéva, yvy perõ avave oiko'ỹha.

13Che pochýtagui ha pohejáta avave'ỹre, yvy ojeiko'ỹ eteha oikóta nde hegui. Opa upe rupi ohasáva opytáta ijurujái ohechávo mba'eichaitépa oñenupã.

14Peñemohendáke, hu'y poiha, pemongoráke Babilonia! Pepoíke hese opa pende hu'y. Ojapo haguére ivaíva che rehe, opa mba'e Jára!

15Pehendukáke opa guio ñorãirõ sapukái! Babilonia oñeme'ẽma! Ho'áma hóga yvate, yvýre ojeitýma ikorapy yvate kuéra! Péicha che añemyengovia: peñemyengovia katu hese! Pejapo hese upe ha'e ojapo vaekue!

16Ani peheja Babilóniape avave oñemitỹ térã omono'õ haguã temitỹngue. Ohechávo ñorãirõ ohundipáva opa mba'e, umi mombyrygua oho jeýta hetãme, peteĩ-teĩ okañýta ijyvýpe.”

Israelgua ou jey

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17“Israel ojogua ovecha kañy mbyre omuñávape león. Tenondete ho'u chupe Asiria
ruvicha guasu, upéi Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor oñapi'ũ ikãnguekue.

18Upévare che, Tupã Israel Jára che pu'akapáva, ha'e: Ainupãta Babilonia ruvicha
guasu ha hetãme, ajapo haguéicha Asiria ruvicha guasúre.

19Amokyre'ỹta Israel guápe oho jey haguã hetãme, ha ovecháicha oguereko jeýta heta
hembi'urã yvyty kuéra Carmelo, Basán, Efraín ha Galaad guápe.

20Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e. Umiha árape Israel ha Judá ipotĩta hembiapo
vaikuégui, che aheja reítagui umi aheja vaekuépe oikove.

Babilonia oñehundi

21“Pendyry Merataim ha Pecodgua rehe! Pemuña chupe kuéra pehundipaite peve!
Pejapóke opa mba'e ha'éva peẽme! Che, opa mba'e Jára, ha'e ojejapo haguã.”

22Pe tetãme oñehendu ñorãirõ ryapu, ñehundi guasu rehegua.

23Babilonia opa tetã nguéra mbotaha, opẽ ha oñemyangu'i! Tuichaite piko oñemondýi
tetã nguéra ohechávo pe Babilóniape ojehu vaekue!

24Nde voi Babilonia remoĩ vaekue ñuhã nde jupe, ha reimo'ã'ỹhágui re'a pype. Repyta
jejokuapy ha ñembotypy reñemoĩ haguére nde Jára rehe.

25Ñandejára oipe'a pe koty rokẽ oñeñongatuhápe ihu'y kuéra ha oguenohẽ ipochy
rehegua hu'y, Ñandejára ipu'akapáva niko oguereko upe ojapo vaerã caldéo retãme.

26Pendyry hese opa guio! Peipe'a itrígo ñongatuha rokẽ! Pembyaty opavavépe ha
pehundi! Aníke opyta avave ojejuka'ỹre!

27Pejuka opa ikuimba'e oñoirãirõva, pemondo ojejuka haguãme! Aichejáranga umíva!
Oguahẽma chupe kuéra hi'ára, iñenupã ára!

28(Okañy vaekue Babilóniagui oguahẽ Siónpe omombe'úvo mba'éicha Tupã
Ñandejára omyengovia Babilóniape upe ojapo vaekue itupaóre.)

29“Pehenói opa hu'y poiháp e ondyry haguã Babilóniare! Peñemohenda pe táva jerére
ani haguã okañy avave! Pemyengovia chupe, hembiapokue ojerureháicha! Pejapo
hese upe ha'e ojapo vaekue avei! Itĩ atã haguére che ndive, Tupã Israel Jára
Imarangatúva ndive.

30Upévare imitã rusu kuéra ho'áta omano umi hasaha rupi ha opa ikuimba'e ñorãirõva
omanóta upe árape. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

31Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Tetã tĩ pu'ã, che añemoĩ nde rehe. Oguahẽma nde ára,
reñenupã haguã ára.

32Tetã tĩ pu'ã, reñepysãnga ha re'áta, ha ndaipóri ne mopu'ã vaerã. Ahapýta opa nde
táva kuéra, ha pe tata ohundíta opa nde jerekuévo.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Ñandejára ipu'akapáva he'i: Israel ha Judagua ojejopy vai hína. Hese kuéra ija'e'ỹva oguereko iñapytĩmby ha ndopoiséi chugui kuéra.

34Imosãsohára katu ipyapy mbarete ha héra opa mba'e Jára ipu'akapáva. Ha'e ojapóta upe heko jojáva: oguerúta py'a guapy tetãme ha kyhyje Babilonia guápe.”

35Ñandejára he'i: “Ñorãirõ toguahẽ Babilonia ha hetã guápe! Huvicha ha ikarai arandu kuérape!

36Ñorãirõ imba'e ñemi kuaahárape: ta itarovapa hikuái!

37Ñorãirõ ikuimba'e kuéra oñorãirõvape: toryryipa kyhyjégui! Ñorãirõ ikavaju ha ikárro kuérape! Ñorãirõ kuimba'e kuéra jehepy me'ẽre oñorãirõvape: tojoguapa hikuái kuñáme! Ñorãirõ imba'e repyetápe: toñemondapa chugui kuéra!

38Ñorãirõ hi'ysyry kuérape: tahypa chugui kuéra! Babilonia niko peteĩ tetã oĩháme tupã gua'u ivai etereíva, ha upévare itavyraipa hikuái.

39Upévare Babilóniape ojaitypóta mbarakaja saite ha aguara guasu saite, ha upépe oikóta ñandu guasu. Ndojeiko mo'ãvéi upépe araka'eve.

40Opytáta niko Sodoma, Gomorra ha táva kuéra ijerére guáicha, oñehundi ramo guare. Avave ndoiko mo'ãvéi upépe ohasa kuévonte jepe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

41Yvate gotyo mombyrýgui peteĩ tetã ipokatúva ha heta mburuvicha guasu oñembosako'i ou haguã.

42Kyse yvuku ha hu'y ipópe, iñarõ ha ndoikuaái poriahurereko, isapukái hyapu yguasu sununúicha ha ou kavaju ári. Oĩma oñorãirõ haguãicha Babilonia ndive.

43Babilonia ruvicha guasu oikuaávo upéva, kyhyjégui ijapa, ipy'a tarova ha hasy kuña imemby pota vaicha.

44Ajúta oñeimo'ã'ỹhágui, leóncha osẽva Jordán rembe'y javoráigui ha ojepoíva umi ñu rovyũ rupi. Amosẽta upégui Babilonia guápe ha amoĩta oisãmbyhy haguã upe che aiporavóva. Máva piko ikatúta che rehe oñembojoja? Máva piko ikatúta che rehe oñemoĩ? Mba'eichagua ovecha rerekua piko ikatúta che mbohovái?

45Ehendu upe che, opa mba'e Jára, ambojy vaekue che akãme vairã Babilóniare. Upe che ha'e vaekue oikotaha caldéo retãre: Umi ovecha ra'y michĩvéva jepe ojereraháta ha iñu nguéra oñembyaipáta.

46Babilonia ho'ávo hyapu hatã etereítagui, yvy oryryipáta ha isapukái kuéra oñehendúta opa tetã rupi.”

Jeremías 51

Babilonia oñehundi

1Ñandejára he'i: “Amondóta yvytu ratã Babilonia ha caldéo kuérare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Hese ija'e'ỹva pópe amoĩta Babilonia ojapo haguã hese trígo rehe ojejapoháicha oñemomboramo yvytúre. Oheja haguã chupe avave'ỹre. Oguahẽvo pe vairã ára ondyrýta hikuái hese opa guio.

3Pembosako'i pende hu'y peẽ ipoihára! Pemoĩ pende rete mo'ãha! Aníke peiporiahurereko mitã rusu Babilonia guápe. Pehundi paitéke iñorãirõhára!

4Opa caldéo retã rupi ha'e kuéra opytáta ojepyso umi ojehasaha rupi, Jepe Israel ha Judagua ojapo ra'e ivaíva che rehe, ha omyenyhẽ upe tetã hembiapo vaikégui, che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, Tupã Israelgua Imarangatúva, ne'ĩra gueteri ajei chugui kuéra.

5Pesẽke Babilóniagui! Mamo ikatuhápe pekañy! Aníke pemano hembiapo vaikuére!

6Kóva hína che ñemyengovia ára, ha amyengoviáta chupe hembiapokue ojerureháicha.

7Babilonia vaekue che pópe kópa óro omonga'úva opa yvypórape. Tetã nguéra pe kaguýgui ho'úva ha ipy'a manóva.

8Upeichaháguinte Babilonia ho'a iku'ipaite. Peñemoĩ pejahe'o hese! Peipohano ijekutukue, jahecha okuerápa.”

9Ñaipohanóma Babilóniape ha ndokuerái. Jajeheja mba'e chugui! Jaha ko'águi, peteĩ-teĩ ñane retãme, hembiapo vaikue niko oguahẽma yvága peve, arai ári ojupi.

10Ñandejára ñane myakã rapu'ã kuri, Peju, japurahéi Siónpe upe Tupã Ñandejára ojapo vaekue.

11Ñandejára ohundise Babilonia ha Media ruvicha guasu kuérape oñanduka upéva avei. Upéva hína Ñandejára ñemyengovia upe itupao rehe ojapo vaekuére. Pembosako'íke hu'y, pejokóke tete mo'ãha!

12Pembopu oñendyry haguã Babilonia korapy yvate rehe! Pembojo'ave ñorãirõhára! Pemoĩ ma'ẽhára! Peporomoñuhã! Ñandejára ombosako'i ha ojapo haguére umi mba'e he'i vaekue vairã Babilonia guáre.

13Nde katu, Babilonia, reĩva ysyry guasu kuéra rembe'ýre ha rerekóva mba'e repyeta, oguahẽma nde ára, opáma nde rekove!

14Ñandejára ipu'akapáva ome'ẽ iñe'ẽ hekove rehe voi: “Romyenyhẽta tukúicha nde rehe ija'e'ỹvagui, ha ha'e kuéra opurahéita ipu'akávo nde rehe!”

Jereropurahéi Tupãme

(Jer 10.12-16)

15Ñandejára ipyapy mbaretépe ojapo yvy ha yvága, iñarandúpe omboguapy hatã ko yvy, imba'e kuaápe oipyso yvága.

16Iñe'ẽ sununúme omokororõ pe y yvága pegua, yvy apýra guive ohupi arai kuéra, ombovera ára tiri ama apytépe ha oguenohẽ yvytu iñongatuhágui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Itavy ha ndoikuaái mba'eve pe yvypóra. Umi tupã gua'u ombotavy ijapohárape Umíva, ta'ãnga rei oikove'ỹva.

18Umíva výro rei ha toryja, Ñandejára oporombojovakévo ohundítava.

19Nda peichaguái ete hína Tupã Jacob Jára, opa mba'e Apohare! Ha'e oiporavo Israel imba'erã. Opa mba'e Jára ipu'akapáva, upéva hína héra.

Babilonia, Ñandejára rembiporu oporonupã haguã

20“Babilonia, nde hína pe mbotaha, che rembiporu ñorãirõrã! Nde rupi amyangu'i tetã nguéra ha ahundi mburuvicha guasu kuéra.

21Nde pype amyangu'i kavaju ha hi'arigua, kárro ha ipypegua.

22Nde pype amyangu'i kuimba'e ha kuña kuéra, karai tuja, mitã rusu, mita'i ha mitãkuña.

23Nde pype amyangu'i ovecha rerekua ha ijovecha kuéra, kokuegua ñemitỹhára, hymba guéi, sãmbyhyhára ha karai poguasu kuéra.

Babilonia ñenupã

24Ha pene resa renondetépe amyengoviáta Babilonia ha opa caldéo kuéraqpe, hembiapokue ojerureháicha, ivaíva Sión rehe ojapo vaekuére. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

25Che añemoĩ nde rehe, yvyty reporohundíva, rehundíva ko yvy tuichakue. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e. Che po amopu'ãta roinupã haguã, Rombyapa jeréita umi ita guasu guive ha ajapóta nde hegui yvyty okái vaekue.

26Peteĩnte jepe nde tapere pegua ita, naiporã mo'ãi óga ñemopu'ãrã. Oikóta nde hegui yvy ojeiko'ỹha opa árape guarã. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

27Pemoĩ upe tetãme ñendyry rechaukaha! Pembopu trompéta ha pembosako'i tetã nguérape Babilóniare ondyry haguã! Pemopu'ã hese tetã nguéra Ararat, Miní ha Askenaz pegua! Pemoĩ pende ruvicharã ñorãirõ megua! Pemondo hese kavaju arigua tuku ñarõicha!

28Pembosako'i tetã nguérape ondyry haguã hese. Pembosako'i mburuvicha guasu kuéra Media guápe, isãmbyhyhára ha mburuvicha kuéra ha opa yvy oĩva ipoguýpe.”

29yvy oryrýi ha ipirĩmba, Ñandejára ojapógui hína Babilóniagui upe he'i vaekue: peteĩ yvy ojeiko'ỹha nde vaipa jepéva.

30Ñorãirõhára Babiloniagua noñorãirõvéi, opyta hóga oñeñagareko mbaretévape. Ikangypáma ha ojogua kuñáme. Itáva kuérape ojeikepáma ha hóga kuéra ojehapypa.

31Ñe'ẽ rerahaha kuéra osẽ pya'e ojoapykuéri omombe'úvo Babilonia ruvicha guasúpe itáva kuérape ojeikéma hague.

32Umi ondyrýva oñemomba'éma ysyry hasaha kuéragui, ha ohapy umi tenda oñeñangarekóva, ha ñorãirõhára kuéra okyhyje eterei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'ígui: “Babilonia ojogua yvy ojejykyihápe trígo, oñepyrũmbáva hese ojejykýi ramo. Vokói eténtema oguahẽta chupe iñemono'õ ára!”

34-35He'i Jerusalén, Sión táva: “Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor che mopẽ ha che mokõ, che reja ña'ẽmbe nandícha. Mba'e guasu vai yguasúpe guáicha che mokõ. Upe ho'usevéva che hegui reheve oñemohyguãtã, ha hembyre katu omombo. Tomyengovia Babilonia ondyry haguére che rehe! Tomyengovia caldéo kuéra umi ojuka vaekuére!”

Ñe'ẽ me'ẽ Israélpe

36Ñandejára he'i: “Upe heko jojáva ajapóta. Nde rehe ija'e'ỹvape amyengoviáta. Ambohypáta ysyry ha yvu kuéra Babilonia pegua.

37Oikóta chugui tapere, aguara guasu saite keha, tenda ikatu'ỹháme ojeiko oporomondýi ha oporomboryryipátava.

38Ha'e kuéra jaguaretéicha okororõta jaguarete ra'ýicha ochiãta.

39Hendy ramo mbyry'áigui amboy'úta pohã omonga'úva ha ombopy'a manóva chupe kuéra. Péicha okéta opa árape guarã ha ndopáy mo'ãvéi. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

40Upéi araháta chupe kuéra ojejuka haguãme, ojererahaháicha ovecha ra'y, kavara ha ovecha mácho.”

Ho'a Babilonia

41Babilonia, táva herakuã mombyrýva, ho'a, oñemomba'e hikuái hese! Mba'eichaitépa oñemondýi ohechávo tetã nguéra!

42Yguasu oikepa Babilóniape, ojaho'ipa chupe hi'y pu'ãme.

43Itáva kuéragui oiko yvy ojeiko'ỹha ivai etereíva, yvy perõ ndahi'iva, mba'eve oĩ'ỹháme, oiko'ỹháme avave, avave ohasa'ỹha rupi.

44“Ainupãta tupã Bel Babilóniape, amoguẽ'ẽta chupe oity haguã opa omokõ vaekue, ndoho mo'ã véima hendápe tetã nguéra. Babilonia pegua korapy yvate kuéra ho'apáma!

45Pesẽke upégui, che retãgua, peteĩ-teĩke tokañy che pochy rendýgui!

46Ani peñemondýi, ani pekyhyje upe oje'évare tetãme. Opa áño oje'éta opaichagua rei, ñe'ẽ porojukágui upe tetãme ha ñorãirõgui sãmbyhyhára apytépe.

47Ha péicha oúta ára ainupã haguãme Babiloniagua tupã gua'u kuéra. Pe tetã tuichakue oikóta tĩndyhápe ha te'õnguégui henyhẽta.

48Yvága ha yvy ha opa mba'e oĩva, ovy'áta ho'ávo Babilonia, yvate gotyogui oúvo ihundiharã. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

49Babilonia ho'a vaerã opa Israelgua ojuka vaekuére opa yvypóra ojuka vaekuére ko yvy jerekuévo.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Upe he'ikáva Judá guápe oĩva Babilóniape

50Peẽ, pekañy vaekue jejuka guasúgui, pepoi pýgui pepyta'ỹre, ha peime mombyry ramo jepe, pene mandu'a Ñandejára ha Jerusalén rehe.

51Peẽ peje: “Rotĩ eterei rohendu ramo mba'éichapa oñeñe'ẽ reity oréve. Upe ñemotĩ ore aho'ipa, umi mombyrygua oike haguére ore tupao pegua Tupã koty peve.”

52Ñandejára katu he'i: “Oguahẽma ára ainupã haguã Babilonia pegua tupã gua'u kuéra, ha opa upe tetãpýre ipyahẽ joáta umi ojekutu vaekue.

53Babilonia ojupírõ jepe yvága peve, omoĩ yvate haguã hóga oñeñangareko mbaretéva, upépe amondóta hese kuéra ija'e'ỹva ohundi haguã. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

Babilonia ñehundi

54Babilonia guive oguahẽ sapukái asy, caldéo retã guive oguahẽ mba'e ryapu guasu.

55Upéva Ñandejára hína ohundíva Babilonia ha omboguéva ivy'a. Hese ija'e'ỹva, yguasu pegua y pu'ãicha okororõva, ojeitýta hi'ári osununu hatã etereívo.

56Ou hikuái ohundívo Babilonia. Péina omyakãsãma iñorãirõhára kuérape ha omopẽmba chugui kuéra ihu'y poiha. Ñandejára niko hína Tupã omyengoviáva peteĩ-teĩme hembiapokuére.

57Opa mba'e Jára ipu'akapáva, ha'éva Mburuvicha guasu, he'i: “Amonga'úta Babilonia ruvicha kuérape, ikarai arandu ha isãmbyhyhára kuérape, iñorãirõhára ha huvicha kuérape, ha oke are etereíta opave'ỹ haguã araka'eve.

58Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, ha'e: Babilonia korapy yvate kuéra ipyrusu etéva ho'a paitéta yvýre, ha umi hokẽ guasu ojehapýta. Tetã nguéra rembiapokue opytáta mba'evépe, hy'aikue tatápe okaipáta.”

Jeremías he'ikáva, ojereraha Babilóniape

59Áño irundyha oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Judá ruvicha guasu Sedequías, maranduhára Jeremías omondo ikuatia ñe'ẽ Nerías ra'y, ha Maaseías remineno Seraías rupi. Seraías omoirũ mburuvicha guasu Sedequíaspe hóga rerekua ramo.

60Jeremías ohai vaekue peteĩ kuatiápe iñe'ẽ, omombe'úvo opa mba'e vai ou vaerã vaekue Babilóniare, he'ise opa mba'e ohai vaekue hese.

61Ha he'i Seraíaspe: “Reguahẽvo Babilóniape, ne mandu'áke remoñe'ẽ haguã opa mba'e oĩva ko kuatiápe.

62Upéi eréta: ‘Che Jára, nde ere vaekue rehunditaha ko tenda, ikatu'ỹ haguã avave oiko jey ko'ápe, taha'e yvypóra, taha'e tymba, rejapótagui chugui yvy ojeiko'ỹha opa árape guarã.’

63Ha remoñe'ẽmba rire ko kuatia, eñapytĩ hese ita ha epoi ysyry Éufratespe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

64Ha ere: ‘Péicha ho'yguýta Babilonia ha noñakã rapu'ã mo'ãvéi pe ivaívagui Ñandejára omondótava hese.’” Ápe opa Jeremías ñe'ẽngue.

Jeremías 52

Sedequías oisãmbyhy
(2 R 24.18-20; 2 Cr 36.11-16)

1Sedequías oguereko 21 áño oñepyrũrõ guare oisãmbyhy, ha oisãmbyhy Jerusalénpe 11 áño. Isy héra Hamutal, Jeremías rajy, Libágua.

2Hembiapo katu ivai Ñandejára renondépe, itúva Joaquín rembiapo kuéicha.

3Upévare Ñandejára ipochy Jerusalén ha Judá ndive ha omosẽ henondégui.

Ho'a Jerusalén
(2 R 24.20--25.7; Jer 39.1-7)

Upéi Sedequías opu'ã Babilonia ruvicha guasúre.

4Ára 10pe, upe mes 10hápe, ha 9 áñoma oisãmbyhy haguépe Sedequías, mburuvicha guasu Nabucodonosor oho iñorãirõhára kuéra reheve Jerusalén gotyo. Oguahẽvo, omongora pe táva. Oñemohenda henondépe, ha ijerekuévo katu omopu'ã yvy, ojapyhara ha ondyry haguã hese.

5Pe táva oñemongora áño 11 peve oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Sedequías.

6Ára 9hápe, mes irundyha jave, tuichave ñembyahýi upe távape ha avave ndoguerekói ho'u vaerã.

7Upérõ ombokua hikuái pe táva tápia. Ha umi caldéo kuéra omongora ramo jepe chupe kuéra, mburuvicha guasu iñorãirõhára reheve, osẽ ha okañy upe pyhare. Osẽ hikuái pe okẽ oĩva mokõive tápia pa'ũ rupi, ha upe tape rupi ohasáva mburuvicha guasu yvotyty rupi. Upégui, oho hikuái ysyry Jordán ñu rape rupi.

8Caldéo kuéra katu omuña mburuvicha guasu Sedequíaspe ha ohupyty chupe Jericó ñúme. Iñorãirõhára kuéra oheja chupe ha isarambi opa rupi.

9Caldéo kuéra omyakãsã mburuvicha guasúpe ha ogueraha Babilonia ruvicha guasu rendápe, oĩva Riblápe, Hamat retãme. Upépe Nabucodonosor he'i upe ojejapo vaerã Sedequías rehe,

10ha henondépe oñakã'ouka ita'ýra kuéra ha opa Judagua ruvichápe.

11Sedequíaspe katu ohesa'ouka ha oipokuauka itasãme ojereraha haguã Babilóniape. Upépe ojereguereko iñembotypy omano meve.

Oñehundi tupao
(2 R 25.8-21; 2 Cr 36.17-21; Jer 39.8-10)

12Ára 10pe, mes 5 jave, áño 19 oñepyrũ haguépe oisãmbyhy Babilonia ruvicha guasu Nabucodonosor, Nebuzaradán, mburuvicha guasu rembijokuái ha mburuvicha guasúre oñangarekóva ruvicha, oguahẽ Jerusalénpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha ohapy hikuái tupao, mburuvicha guasu róga ha opa óga táva pegua, tenondete umi poguasu kuéra róga,

14ha umi ñorãirõhára omoirũva chupe oity yvýre umi tápia omongoráva Jerusalén.

15Upéi Nebuzaradán ogueraha ipokuapy Babilóniape umi táva guápe, umi ohasa vaekuépe caldéo kuérape ha umi mba'e apópe ikatupyrýva rembyrépe.

16Mbovymi imboriahuvévante oheja oñangareko haguã parraltýre ha oñemitỹ haguã kokuépe.

17Caldéo kuéra ojoka opa mba'e vrónse oĩva tupaópe: umi horkon, ipyenda ha ña'ẽ guasu y peguarã, ha ogueraha hikuái opa upe vrónse Babilóniape.

18Ogueraha avei tanimbu ryru, pála, mba'e rendy mopotĩha, tása guasu, kuchára guasu ha opa tembiporu vrónse ojeporúva tupaópe.

19Upéicha avei, Nebuzaradán ogueraha opa mba'e óro ha pláta: ña'ẽ, vraséro, tása guasu, tanimbu ryru, mba'e rendy renda, kuchára guasu ha kópa kaguy oñekuave'ẽha.

20Umi mokõi horkon, pe ña'ẽ guasu oguapýva 12 tóro ra'ãnga vrónse ári ha umi pyenda mburuvicha guasu Salomón ojapouka vaekue tupaópe, umíva pohyikue ndaikatúi ojepapa.

21Peteĩ-teĩ umi horkon ijyvateve 8 métrogui, ha ipoguasukue katu 5 métro imédio. Umíva hyepy nandi ha pe vrónse iñanambusu 7 sentímetro.

22Peteĩ-teĩva umi horkon iñakã vrónse, ha upéva 2 métrogui ijyvateve. Ijerére katu ijeguaka ku rédcha vrónsegui, ha granáda ra'ãngápe oñembojegua. Umi mokõi horkon peteĩcha.

23Peteĩ-teĩva umi akã arigua pyahápe oĩ 100 granáda ra'ãnga ha umívagui 96 ojekuaa.

Judagua ojereraha tetã mombyrýpe

24Nebuzaradán omyakãsã avei pa'i guasu Seraías, pa'i kuéra ruvicha Sofonías. Ha mbohapy tupao rokẽ rerekuápe.

25Umi tavagua apytégui omyakãsã ñorãirõhára ruvicha, 7 mburuvicha guasu rembiguái oĩva pe távape, pe mburuvicha oiporavóva kuimba'e kuéra ñorãirõrã, 60 karai poguasu oĩva upe távape.

26-27Nebuzaradán ogueraha opa ko'ãva, Babilonia ruvicha guasu rendápe, oĩva Riblápe, Hamat retãme. Upépe Babilonia ruvicha guasu he'i umíva ojejuka haguã. Upéicha Judagua ojereraha hetãgui ipokuapy.

28Judagua Nabucodonosor oguerahauka vaekue retakue, péicha hína: Áño 7 oñepyrũ haguépe oisãmbyhy oguerahauka 3.023 Judagua.

29Áño 18, oguerahauka 832 Jerusalengua.

30Áño 23, Nebuzaradán oguerahauka 745 Judagua. Opa ojereraháva retakue: 4.600.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Joaquín oñemosãso ha ojeapo mba'e ramo Babilóniape
(2 R 25.27-30)

31Ára 25pe, mes 12 jave, áño 37pe, ojereraha hague ipokuapy Judá ruvicha guasu Joaquín, oñepyrũ oisãmbyhy Babilóniape mburuvicha guasu Evil-Merodac, ipy'a porãva Joaquín ndive ha oguenohẽ chupe ñembotypýgui.

32Imba'e porã hendive, ha ombojeroviave chupe ambue mburuvicha kuérapegui, oĩva hendive Babilóniape.

33Ha péicha Joaquín oipe'a upe ijao oiporúva oikórõ iñapytĩmby, ha upe guive okaru mburuvicha guasu ndive.

34Upéva ári, oikove aja pukukue, Joaquín ohupyty hemikotevẽrã ára ko'ẽre, Babilonia ruvicha guasúgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Lamentaciones

Lamentaciones 1

Ñembyasy Jerusalén oñehundi haguére

1Ajépa ha'eño ajejuhu upe táva guasuete, ojogua ku kuña iména manóvape. Tuichaite vaekue niko ha'e tetã nguéra apytépe. Kuña karai guasuete vaekue niko ha'e, ko'ágã katu oĩ ambue tetã po guýpe.

2Pyhare pukukue hasẽ, ha hesay mante hováre osyry. Ndaipóri chupe omyangapyhýva opa umi chupe ohayhu vaekue apytépe. Opa umi hendive oĩ vaekue ko'ágã ojere ha oñemoĩ hese.

3Judá oñemyakãsã ha ojereraha tetã ambuépe, jejopy ha tembiguái rekópe ojeguereko. Tetã nguéra apyte rupi oiko, ha ndojuhúi pytu'u. Opa umi imuñahare tape po'íre chupe ohupyty.

4Ñembyasy mante Sión rape rupi oñeñandu. Ndaiporivéi oúva arete guasu jave. Hokẽ nguéra ojeitypa, pa'i kuéra hasẽ joa, kuñataĩ pyahu kuéra oñembyasy, ha ha'e katu irokuete oisu'u.

5Hese ija'e'ỹvape oho porã. Umi hese oñemoĩva oiko porã. Ñandejára niko omyenyhẽ chupe py'a rógui, hembiapo vai heta rehe ha'e. Imemby kuéra ojereraha tembiguáirõ, umi hese ija'e'ỹva chugui ogueraha.

6Sión, ku porãgui ojajaipa vaekue, ko'ágã opa. Huvicha kuéra ojogua umi guasu ojuhu'ỹva okaru haguã, kane'õgui oguata kyta'ĩpáva hapykuéri katu imuñaha.

7Jerusalén imandu'a umi ára ohasa asy vaekuére. Imandu'a oiko ramo guare ágotyo pégotyo, imandu'a heta mba'e oguereko hague yma, imandu'a ho'a ramo guare umi hese ija'e'ỹva pópe, ha ndaipóri hague chupe oipytyvõva. Umi hese ija'e'ỹva omaña vaekue hese ha oñembohory hese, ha'e oñehundi ramo guare.

8Jerusalén tuicha iñangaipa, upévare oiko chugui ijaheipýrõ. Opa umi chupe ohecha ramo vaekue, ko'ágã ndoikuaaséi chugui mba'eve ohechágui chupe opívo. Ha'e upévare hasẽ ha oñomi hova.

9Heko ky'a isái guýpe oñomi, ndoikéi chupe iñakãme ho'a vaitaha chupe. Upévare ha'e ho'a opavave oimo'ã'ỹháicha, ha ndaipóri omyangapyhýva chupe. Ñandejára, rehecha piko mba'éichapa aĩ vai oñembotuichágui upe che rehe ija'e'ỹva.

10Upe hese ija'e'ỹva ipojái umi imba'etare. Ha'e ohecha mba'éichapa tetã ambuegua oike upe nde remomba'e guasuhápe. Jepe ndete voi ere vaekue, umíva ndoikéi vaerã araka'eve umi ne momba'e guasúva atýpe.

11Hetãgua opavavete, ipyahẽ oikóvo tembi'u rekávo. Imba'e repyeta ome'ẽ hi'upyrãre ikatu haguãicha oikove. Ñandejára, rehechápa reína mba'éichapa ojejopy vai.

12Opa peẽ tape rupi pehasáva, pema'ẽ jahecha oĩpa oñembyasýva ko che añembyasyháicha. Kóicha niko Ñandejára ojapo che rehe, upe ipochy hendyha árape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Amo yvatégui ombou tata umi che kãngue kua peve oikéva. Ñuhã omoĩ chéve che
raperãme, ha che mboguevi. Tapere ramo che reja, ha añembyasy manté.

14Ha'e oikuaapa umi che rembiapo vaikue. Ipópe ha'e umíva oñopẽ ojuehe, ha upéva
che myakãsã. Ñandejára che mokangypa, umi che pu'aka'ỹva pópe che moĩ.

15Ha'e ojukapa umi kuimba'e ipy'a guasuvéva areko vaekue. Ombou che ári
ñorãirõharaita ohundi haguã umi ikatupyryvévape. Umi parral'a rehe oñepyrũháicha
kaguy ojejapo haguã, upéicha Ñandejára ojapo ku kuñataĩ pyahu, Jerusalén, Judá
membýre.

16Upévare che rasẽ soro, umi che resa hesay syry. Mombyry oĩ che hegui upe ikatúva
che myangapyhy, upe ikatúva che moingove. Umi che táva kuéragui oiko tapere,
imbaretevégui ore hegui umi ore rehe ija'e'ỹva.

17Sión ohupi umi ipo, ha ndaipóri chupe omyangapyhýva. Kóicha he'i Ñandejára
Jacob rehe: “Tomongora chupe umi hese ija'e'ỹva. Jerusalén niko opytáma ipotĩ'ỹva
ramo”.

18Hendaitépe Ñandejára ojapo che rehe. Che niko apu'ã iñe'ẽre. Pehendu aipo ramo
opavave, ha pehecha mba'éichapa aha asy. Che memby kuéra, mitãkuña ha mitã rusu
kuéra, tembiguái ramo ojererahapa.

19Ahenói umi che rayhu vaekuépe, ha umíva che mbotavypa. Umi che pa'i ha che
myakãhára kuéra tembi'u rekávo oikove haguã, upe táva pýre omanomba.

20Ñandejára rehecha piko mba'éichapa ajepy'apy. Upe che py'a ryepy hakuvopa, ha
añandu che py'a jopýva che mandu'ávo apu'ã hague nde rehe. Umi okáre, kyse pukúpe
oipe'a che hegui umi che memby, ha che ryepýpe katu ñemano.

21Pehendu piko mba'éichapa che pyahẽ, ha ndaipóri che myangapyhýva? Opa umi che
rehe ija'e'ỹva oikuaa ajecha vaiha, ha ovy'a upe nde rejapóvare che rehe. Toguahẽ upe
ára nde ere vaekue oguahẽtaha, ha tojehu chupe kuéra ko chéve ojehuháicha.

22Nde resa renondépe toguahẽ hembiapo vaikue, ha ejapo hese kuéra che rehe rejapo
haguéicha umi che rembiapo vaikuére. Hetámako che pyahẽ, ha che py'a kangypáma.

Lamentaciones 2

Ñandejára ipochy Israel ndive

1Ñandejára ipochy etereígui omoypytũmba táva Sión. Yvýre oipete upe táva Israel
ombotuicha etéva, ha naimandu'ái ipyendáre, upe ipochyha árape.

2Ñandejára ohundipaite oiporiahurereko'ỹ rehe óga kuéra Israel pegua. Ipochýpe
oitypaite umi óga yvate Judá pegua. Yvýre oity ha ojejapo'ỹva ojapo Israel ha huvicha
kuérare.

3Ohundiete Israel mbaretekue ipochy rendýpe. Ha ha'e kuéra oñemoĩvo hese kuéra
ija'e'ỹvare, ha'e nosẽi oipytyvõvo chupe kuéra. Tata ombojepota Israélpe, ha
ombokusugue opa ijerekuévo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ore rehe ija'e'ỹvaicha oipyso ore rehe ihu'y, ha ipyapy omopu'ã ore rehe. Ore rehe ija'e'ỹvaicha ojukapa iporãvévape, ha táva Sión ryepýre tatáicha upe ipochykue oñohẽ.

5Israelguáre ija'e'ỹ vaicha Ñandejára opu'ã ha ohundi chupe. Mburuvicha guasu róga ohundi, umi óga yvate oitypa. Ha Judápe ombojo'a jo'a pyahẽ ha tasẽ.

6Mondaháicha ombyai upe ha'e oñemomba'e guasuhápe, upe hérape oñembyatyhápe ha'e ohundi. Ñandejára oheja tesaráipe arete ha pytu'uha ára Siónpe. Ha ipochy rendýpe ndoikuaasevéi mba'eve mburuvicha guasu pa'i kuéragui.

7Ñandejára omboyke ijaltar, ndoikuaasevéi mba'eve upe chupe oñemomba'e guasuhágui. Hese ija'e'ỹva pópe oheja ho'apa korapy kuéra hóga rehe ojeréva. Sapukái guasu mante oñehendu tupaópe, oñehenduháicha vy'a guasu oiko jave.

8Ñandejára he'íma ohunditaha korapy yvate kuéra táva Sión rehe ojeréva. Ha'e ohechapa porã rire mba'eichaitépa ojapóta, oike chupe, ohundipaite peve. Korapy yvate kuéra omokangypa ha peteĩcha umíva oitypa.

9Hokẽ nguéra yvýpe ojejatypa, ha'e umi itránka omopẽmbáva. Mburuvicha guasu ha mburuvicha kuéra ambue tetã rupi isarambipa. Ñandejára rembiapoukapy noñehenduvéi, mba'eve ha'e ndohechaukavéi maranduhára kuérape.

10Myakãhára kuéra Sión pegua yvýpe oguapy ha okirirĩ. Yvyku'i omosarambi iñakã ári kuéra, ha ao vosakuépe oñemonde. Kuñataĩ pyahu kuéra Jerusalén pegua yvýre iñakã omboja.

11Umi che resa tasẽgui ikane'õ, che py'a ryepy hakuvopa, ha che py'a yvýre ho'a ahechávo mba'éichapa oñehundi táva che retã megua, ha umi mitã ha umi okambúva ikangypa ramo upe okáre táva pýre.

12Umíva oporandu isy kuérape: “Moõ piko oĩ ja'u vaerã?” Ha ikangypágui, yvýre ho'a umi okáre upe táva pýre, ha upéi isy jyva ári ipytupa.

13Mávare piko rombojojáta? Máva piko ndéicha, táva Jerusalén? Mávare piko rombojojáta, táva Sión, romyangapyhy haguã? Ku yguasu tuichaháicha, upéicha rejecha vai. Máva piko ne mongueráta?

14Umi pene maranduhára he'íva peẽme ohechaha, umíva ijapu ha ne mbotavy. Ndohechaukái ndéve ne rembiapo vaikue ani haguã reñemyakãsã. Umi ha'e kuéra he'íva peẽme ohechaha, umíva japu memete ha ne mbotavy.

15Umi tape rupi ohasáva nde rechávo ojepopete. Táva Jerusalén rehe oturuñe'ẽ vai, ha oñembohory hese. Hese oje'émi vaekue: “Mba'e neporãmba jepéva, ha opavave oguerohorýva”.

16Umi nde rehe ija'e'ỹva, tuicha ojejuru pe'a ndéve. Oturuñe'ẽ vai, hãi mante ombopu ha he'i nde rehe: “Ñamokõma chupe. Kóva hína upe ára heta ite ñaha'arõ vaekue. Péina ko'ágã upéichama ojehu”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ñandejára ojapóma upe ojapose haguéicha. Ojapóma upe ymaite guive he'i vaekue ojapotaha. Ne rundi nde poriahurereko'ỹre, ha umi nde rehe ija'e'ỹvape ombovy'a. Umi nde rehe oñemoĩvape omombarete.

18Pende py'aite guive pesapukái Ñandejárape, peẽ korapy yvate kuéra táva Sión pegua. Eheja nde resay tosyry, tosyry pyhare ha arakue, ku ysyrýicha. Ani rejokose ne rasẽ, térã remombytu'u nde resa ra'ỹi.

19Epu'ã ha esapukái upe pyhare pyte. Guárdia oñepyrũ vove esapukái. Ñandejára renondépe ýicha eñohẽ upe nde py'a jopýva. Umi nde po emopu'ã chupe rejerurévo mitã nguéra rehe ikangypáva ñembyahýigui umi tape ojuasaha rupi.

20Ñandejára, nderehechái nga'u piko máva rehépa kóicha rejapo reína? Sy kuéra nga'u piko ho'úta imemby kuérape ijyva ári kuéra gueteri oguerekóva? Pa'i ha maranduhára kuéra piko ojejukáta upe nde reñemomba'e guasuhápe?

21Yvy rehe iñasãi imitã ha itujáva. Kuñataĩ pyahu ha mitã rusu kuéra kysépe ojejukapa. Upe nde pochyha árape rejuka ha ijajúra rupi reikytĩ reiporiahurereko'ỹre avavépe.

22Opa guio che ári reity kyhyje, ku aty guasuhápe opa guio ojejuháicha. Upe Ñandejára ipochyha árape ndaipóri okañy térã oikovéva. Umi che amokunu'ũ ha amongakuaa vaekue ojukapa upe che rehe ija'e'ỹva.

Lamentaciones 3

Heko jojáva ohasa asy

1Che hína upe heta ahasa asy vaekue ipochýpe Ñandejára yvyrápe che nupã ramo.

2Che reraha ha che mboguata iñypytũ ha hesakã'ỹháme.

3Che árinte voi oity ha oity ipo opa ára pukukue.

4Upe che ro'o ha upe che pire ombyaipa, umi che kãngue omopẽmba.

5Che mongora korapy yvatépe ha omoĩ che jerekuévo jehasa asy ha jejopy vai.

6Iñypytũháme che rereko, oikoháicha umi yma omano vaekue.

7Che mongora ha ndaikatuvéi asẽ, kadéna pohýipe che jokua.

8Chupe asapukái ramo jepe che pytyvõ haguã, nohenduséi che ñembo'e.

9Korapy itápe che rape joko, ha omombía umi che rape.

10Jaguaretéicha omangea che rehe, térã ku leóncha kañyháme oĩva.

11Che renohẽ che rapégui ha che ári ojeity, añemondýigui, apyta aryrýi asusũ.

12Oipyso upe ihu'y ha che moĩ chéve, che api haguã.

13Umi ihu'y hyrúgui oguenohẽva che apére ojekutu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Che retãgua opukapa che rehe, opa árape ipurahéipe oñembohory che rehe.

15Py'a rópe che mbyaju, iróva rykuerépe che mboy'u.

16Itápe che rãi ojokapa, yvýre che mbyapajeréi.

17Py'a guapy ndarekói, vy'a ndaikuaái.

18Ha'e che jupe, Ñandejára na che mombarete veimaha, ha mba'evéma ndarekói aha'arõ vaerã chugui.

19Che mandu'ávo mba'éichapa ahasa asy, aiko ramo guare ágotyo pégotyo, umíva niko mba'e iróva ha pohã vai chéve.

20Umíva rehe che mandu'ávo, che py'a ho'a yvýre.

21Upéi katu, ou chéve peteĩ mba'e che akãme, ha upéva rehéntema che py'a amoĩ.

22Ñandejára mborayhu niko ne'ĩra ogue, térã imba'e recha kuaa ne'ĩra opa.

23Ára ko'ẽrente oñembopyahu. Ajépa tuichaite upe Ñandejára reko jeroviaha.

24Ha'e che jupe: “Ñandejára niko opa mba'e chéve, upévare ajerovia hese”.

25Ñandejára imba'e porã opa umi hese ojeroviáva ndive, imba'e porã opa umi chupe omomba'évape.

26Iporãko kirirĩháme ñaha'arõ Ñandejára ta ñane renohẽ jejopy vaígui.

27Iporãko opavave oñemyakãsã ha ojejokua imitã guive.

28Kirirĩháme toñemoha'eño, Tupã upéicha ojerure vove chupe.

29Ijuru yvýre tojopy ikatu mba'éko oĩ henonderã chupe oha'arõva.

30Hova tomoĩ chupe oinupãsévape, ha hese avei toñemboja opa mba'e vai.

31Ñandejára niko na ñane mboykéi opa árape guarã,

32ñane mbohasa asy ramo, upéi ohecha kuaa ñandéve, imborayhu tuicha etereígui.

33Ndaha'éi niko ojaposéguinte ha'e ñane mbohasa asýva.

34Oĩ ramo oñemboharáiva opa umi oñemyakãsãvare peteĩ tetãme,

35térã ñamokarẽrõ hendape'ỹ, hekopegua peteĩvape ohupytýva upe yvatete oĩva renondépe,

36térã ñamoĩ vaírõ ñande rapichápe mbojovakehápe, umíva umi mba'e nga'u piko Ñandejára ndohecha mo'ãi?

37Oĩrõ he'íva peteĩ mba'e ha ou upéva ojehu, Ñandejára oipotágui niko upéicha ojehu.

38Opa mba'e ivai ha iporãva niko ou, Ñandejára omboúgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

39Ñane rembiapo vai ramo jepe, jaikove ha upévare, ndajarekói mba'eve ja'e vaerã ñande jehe.

40Ñamaña porã ñande rekovére, upéi jajere ha ñañemboja Ñandejára rendápe.

41Ñamondo ñane ñembo'e, ñande py'aite guive osẽva, Tupã yvága peguápe.

42Ñandejára, ore ropu'ã nde rehe ha ore rembiapo vai. Ha nde reheja rei oréve ore angaipa.

43Pochýgui ne renyhẽ ha ore apére reiko, ore juka, ore poriahurereko'ỹre.

44Araípe reñeñuãmba, ani haguã ore ñembo'e oguahẽ ne rendápe.

45Ytýicha ore mombo tetã nguéra apyte rupi.

46Umi ore rehe ija'e'ỹva oñe'ẽmba rei ore rehe.

47Kyhyje ha ñemano, ñehundi ha sarambi mante ore rupyty.

48Umi che resa hesay syry ahechávo mba'éichapa oñehundi upe táva aikoha.

49Che resay syry ha ndopíri ha ndojuhu mo'ãi pytu'u

50Ñandejára omaña jey peve ñande rehe, amo yvate, yvága guive.

51Umi che resa che mbopy'a rasy ahechávo upe ojehúva kuña kuéra che távape oikóvape.

52Umi reiete che rehe ija'e'ỹva, guyráicha che api.

53Ykua ruguápe che reity ita mante opoi che ári.

54Upe y che akã ojaho'ipa, ha ha'e che py'a pýpe: “Ápe añehundíma”.

55Nde rérape ndéve añembo'e, Ñandejára, amo ykua rugua guive.

56Che rendumi kena ndéve asapukái, ha ejapysaka che rehe.

57Upe añembo'eha árape, reñemboja che rendápe, ha ere chéve: “Ani rekyhyje”.

58Ñandejára nde reñemoĩ che ndive, nde che renohẽ jejopy vaígui.

59Ñandejára, nde rehecha umi mba'e hendape'ỹ che rehe ojejapóva. Eju ndete voi embojovake chupe kuéra.

60Nde rehecha mba'éichapa ondyryse che rehe, ha opa umi mba'e che rehe ojaposéva.

61Ñandejára, nde rehecha mba'éichapa ijuru guasu, ha opa umi mba'e che rehe ojaposéva.

62Iñe'ẽ rei, ha umi mba'e vai ojaposéva, che árinte ho'a ára pukukue.

63Oguapy térã oñembo'y ramo hína, che rehénte ipurahéipe oñembohory.

64Ñandejára, ndete remyengoviáta chupe kuéra, upe ha'e kuéra hembiapo vaiháicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

65Ipy'a emohatã chugui kuéra, ha upéi ejahéi hese kuéra, toiko ijaheipýrõ.

66Ijapére eiko Ñandejára, rehundipa peve chupe kuéra ko yvy árigui.

Lamentaciones 4

Jerusalénpe oñemyengovia hembiapo vaikue

1Pehecha piko mba'éichapa hũmba upe óro? Pehecha piko mba'éichapa ndoveravéi upe óro iporãvéva? Umi ita oñemboyke vaekue Tupãme guarã niko opa rupi rei isarambi umi tape ojuasaha rupi.

2Umi Siónpe oikóva, umi ijohéi pyréva, ha ojehecharamo vaekue óro iporãve vaicha, ko'ágã ojeguereko kambuchi ñai'ũgui ojejapo vaekuéicha.

3Aguara kuña jepe oheja umi imemby ikáma rehe okambu. Che táva, ko che retã megua katu iñarõ ku ñandu guasúicha yvy ojeiko'ỹha rupi guáicha.

4Umi mitã kambu ijyuhéigui upe iñapekũ rehe ikũ oja. Ho'u vaerã mante mitã nguéra ojerure, ha ndaipóri avave chupe kuéra ome'ẽva mba'eve.

5Umi oiko vaekue tembi'u iporãvévare ko'ágã tape rupi ikangypa. Umi okakuaa vaekue ao jajaipa apytépe ytyapy rupi ko'ágã oiko.

6Che táva, ko che retã megua angaipa tuichave Sodoma angaipágui. Peteĩ tesa pirĩme upéva oñehundi vaekue avave omopu'a'ỹ rehe hese ipo.

7Nasaréo kuéra upepegua aramirõ morotĩcha upe hekove ipotĩ vaekue, ipotĩve kamby porãgui. Umi hete katu hesãigui ojajaipa.

8Ko'ágã katu, upe hova tatatĩ ky'akuépe hũmba, ha upe okáre avave ndoikuaái chupe kuéra. Upe ipire ikãngue rehe oja, jepe'áicha ipiru ikã.

9Umi kysépe ojejuka vaekue oho porãve vaekue umi ñembyahýigui omano vaekuégui. Ko'ãva ikangypágui ho'a vaekue ndojuhúigui umi ñúre mba'eve ho'u haguã.

10Umi kuñakarai ipy'a porãvéva ipo rupiete imemby kuéra ombojy. Hese kuéra ha'e kuéra okaru, che táva, ko che retã megua oñehundívo.

11Ñandejára ipochy hendy, ohekuavo ipochykue. Siónpe tata ombojepota ha ombokusugue amo hapo peve.

12Araka'e piko mburuvicha guasu kuéra oimo'ãta, térã opavave ko yvy ári oikóva umi Jerusalén rehe ija'e'ỹva hokẽte rupi chupe oiketaha?

13Ko'ã mba'e ou ojehu chupe maranduhára ha pa'i kuéra hembiapo vai haguére, ha upe táva ryepýpe voi ha'e kuéra ojuka haguére heko jojávape.

14Ku ohecha'ỹvaicha upe okáre oiko ágotyo pégotyo, tuguy mante umi ijao rehe pytãmba ha avave hese kuéra ndopokoséi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15“Peñemomombyrýke chugui. Ipotĩ'ỹvako upéva”. “Pejeíke chugui. Aníke oja pende rehe”, ojesapukái hese kuéra. Ha okañy ramo oho tetã ambuépe, “Ápe ndapepyta mo'ãi”, oje'e chupe kuéra.

16Hese kuéra Ñandejára omañávo, chupe kuéra omosarambi. Ha'e ndohecha kuaa mo'ã véima chupe kuéra. Pa'i kuérape avave nomomba'éi, ha umi itujávape avave ndoiporiahurerekói.

17Umi ore resa ikane'õ reipa romañávo rohecha haguã oĩpa oúva ore pytyvõ. Rojesareko ha romaña upe tetã mombyry gotyo ikatu'ỹva ore pytyvõ.

18Opa roikoha rupi oñemangea ore rehe, ndaikatuvéi upe oka rupi roiko. Hi'aguĩma ore ára paha. Roikopáma katu hese!

19Umi ore muñaha, taguatógui iñakuãve. Umi yvyty pa'ũ rupi ore rapykuéri oiko, yvy ojeiko'ỹha rupi omangea ha ondyry ore rehe.

20Ñandejára rembiporavo pyre ku ha'e rupi aénte ore roikovéva, upe ore ruvicha guasu ko'ágã oñemyakãsã. Ore ro'e vaekue ha'e ore mo'ãtaha opa tetã nguéra apytépe.

21Edom! Epuka ha evy'áke, nde reikóva Us yvýpe! Nde avei re'úma upe iróva, reka'úne ha opívo reñemboíne.

22Sión! Ne rembiapo vaikue ojeheja reíma ndéve. Ñandejára nanemondo mo'ã véima tetã mombyrýpe. Edom! Ne rembiapo vaikue katu ojekuaapa, ha umívare oñemyengoviáta ndéve.

Lamentaciones 5

Israel ojere Ñandejárape

1Ñandejára, ne mandu'akena upe ojehu vaekue orévere. Emañákena ore rehe ha ehecha mba'éichapa rojecha vai.

2Ore yvy opytapa umi ore roikuaa'ỹvape, ha ore róga kuéra opyta tetã ambue guápe.

3Ropyta ore tyre'ỹ, nda ore ru véiguima, ha ore sy imenave'ỹvaicha oiko.

4Y roy'u haguã rojogua mante vaerã, upéicha avei ore jepe'arã.

5Roñemyakãsã ha guéicha rojerereko, ore kane'õ ha ndorojuhúi pytu'u.

6Egipto ha Sinaípe rojerure asy vaekue tembi'u reme'ẽ haguã oréve.

7Ore ru kuéra iñangaipa haguére, ko'ágã ndoikove véima.

8Umi yma tembiguáirõ oiko vaekue, ko'ágã oĩ ore ári, ha ndaipóri ipoguýgui ore renohẽva.

9Ro'umi vaerãre rojeporekávo, ikatu ore juka kysépe umi oikóva yvy ojeiko'ỹha rupi.

10Ore pire tatakuáicha hakuvopa, ñembyahýigui ore akãnundu.

11Kuña ha kuñataĩ pyahu Sión ha Judá pegua mbaretépe orãirõ hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Mburuvicha kuérape ipógui omosãingo, ha umi itujávape ndorekóiete mba'e ramo hikuái.

13Mitã rusu kuérape omyangu'ika trígo, mitã nguéra katu ikarapã jepe'a atýra guýpe.

14Karai kuéra noñembyaty véima táva rokẽme, mitã rusu kuéra ndopurahéi véima.

15Vy'a ndoroikuaa véima, ha rojeroky rangue, ho'a ore ári vy'a'ỹ.

16Upe tuichávarõ ojeguereko vaekue, yvýre ho'a. Ore rembiapo vai haguére roñehundi.

17Upévare ore ñe'ã rasy asy, ha ore resay syrýgui ndaikatúi roma'ẽ.

18Yvyty Sióngui oiko tapere, ha hyepy rupi mykurẽ mante oiko.

19Ñandejára, nde añónte mburuvicha guasu opa árape guarã, ha reiméta upe reguapyhápe ára paha peve.

20Nde resaraietéta nga'u piko ore hegui? Ymaiterei guivéma niko ore mboyke.

21Ore mbojevy jeýna ne rendápe, Ñandejára. Ha ne rendápe rojevýta. Embopyahu ore rekove ymave guaréicha.

22Térã piko ndereikuaase véima mba'eve ore hegui? Nde pochýta nga'u piko ore ndive opa ára?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ezequiel

Ezequiel 1

Ezequiel ohecha Tupã guapyha

1-3Che, pa'i Ezequiel, Buzi ra'y, aime hína peteĩ jey Babilóniape ysyry Quebar rembe'ýpe, umi ojereraha vaekue upépe tembiguairã apytépe. Upérõ ojepe'a yvága, ha ahecha Tupãme peteĩ jechauka rupi. Upérõ hína ára 5, mes irundyha, áño 30. Mburuvicha guasu Joaquín ojereraha rire Babilóniape ohasáma 5 áño. Ñandejára omoĩ ipo che ári.

4Ahecha ou yvate gotyo guio peteĩ yvytu ratã, peteĩ arai tuichágui osẽ tata ojoguáva ára tirípe ha ijerekuévo oĩ peteĩ mimbi mbarete. Pe tata mbytépe overa peteĩ mba'e ojoguáva ita vera sỹime,

5ha mbytetépe oĩ irundy tekove yvypórape ojoguáva.

6Peteĩ-teĩ ha'e kuérava hova irundy ha ipepo irundy,

7hetyma nguéra ojoja ikarẽ'ỹre ha ipy katu tóro ra'y pysãpẽ, ha vrónse sỹicha overa.

8-9Ko'ã tekove ndaha'éi hova irundy ha ipepo irundývante, ipo irundy avei ipepo kuéra guýpe ha umi ipepo ojohupyty. Oguatávo, oma'ẽ henonderã oñembojere'ỹre.

10Umi irundy tekove rova ojogua ko'ã mba'épe: henonde gotyo hova kuimba'e, ijakatúa gotyo hova león, ijasu gotyo hova tóro ha hapykue gotyo hova taguato guasu.

11Ipepo kuéra ojepyso yvate gotyo. Mokõi opoko ojuehe ha umi mokõi ambuépe ojaho'i hete.

12Ha'e kuéra oho henonderã oma'ẽ'ỹre hapykuévo ha oho Tupã Espíritu oguerahaháp e chupe kuéra.

13Ko'ã tekove apytépe oĩ peteĩ mba'e ojoguáva tatapỹi hendýva térã tata ou ha ohóva ijapytépe kuéra; upe tata omimbi ha chugui osẽ ára tiri.

14Umi tekove ou ha oho pya'e ára veráicha.

15Ama'ẽ umi tekovére ha ahecha peteĩ-teĩ guýpe oĩha peteĩ rruéda.

16Umi irundy rruéda, peteĩchagua ha overa ita jegua sa'yjúicha. Ha'etéku peteĩ-teĩ rruéda ryepýpe oĩva ambue rruéda.

17Ikatu oho oimeha gotyo tekotevẽ'ỹre ojere, toĩ oĩháme upe ohoha gotyo.

18Umi irundy rruéda oguereko illánta ha ahecha umi llánta henyhẽha teságui ijerekuévo.

19Umi tekove ohóvo, oho avei umi rruéda hendive kuéra ha opu'ãvo yvýgui umi rruéda opu'ã avei hendive kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Umi tekove oñemomýi Tupã Espíritu omyañaha gotyo ha umi rruéda opu'ã hendive kuéra, oĩgui ipype umi tekove espíritu.

21Ha'e kuéra oñemomýi jave, umi rruéda oñemomýi avei, ha opyta jave, opyta. Ha umi tekove opu'ã ramo yvýgui, umi rruéda kuéra opu'ã avei, umi tekove espíritu oĩgui ipype.

22Iñakã ári kuéra ojekuaa peteĩ mba'e apu'a hyepýva, ojoguáva vídriope.

23Upe mbayru apu'a guýpe ojepyso ikarẽ'ỹre ha opoko ojuehe ipepo kuéra. Mokõime oñuã hete.

24Ha ahendu avei ipepo kuéra ryapu, oho jave tenonderã: ha'ete y okakuaáva ryapu, Tupã ipu'akapáva ñe'ẽicha, yvyporaita térã ñorãirõhára aty guasu ryapúicha. Opyta jave, omboguejy ipepo kuéra.

25Ha osẽ peteĩ tyapu pe mba'e apu'a iñakã ári kuéra oĩvagui.

26Upe mba'e apu'a ári ahecha peteĩ mburuvicha guasu guapyha joguaha, ita vera guigua vaicha ha upépe peteĩ ojoguáva yvypórape.

27Iku'águi yvate gotyo, ahecha overa fiérro isỹi porã vaicha ombojerepáva tata, ha upégui iguy gotyo peteĩ mba'e ojoguáva tata. Ijerekuévo katu omimbipa,

28ha'ete mba'e karapã jegua araíre osẽva okýrõ. Péicha ojechauka Ñandejára reko mimbipa. Ahechávo, ajeity ha amboja che syva yvýre ha ahendu oñe'ẽva.

Ezequiel 2

Tupã ohenói Ezequiélpe

1Upéi ahendu he'íva chéve: “Nde, kuimba'e, eñembo'y, añe'ẽta ndéve”.

2Ahendu aja upe ñe'ẽ, añandu oikeha che pype Tupã Espíritu ha che rereko ñembo'yhápe, ha ahendu he'írõ chéve:

3“Nde, kuimba'e, romondóta Israelgua kuéra rendápe, iñe'ẽ rendu'ỹva ha opu'ãva che rehe. Ha'e kuéra ha itúva kuéra ypykue opu'ã che rehe ko'ágã peve.

4Yvypóra jejapo ha ipy'a hatãva hína umi romondoha ere haguã chupe kuéra: Péicha oñe'ẽ Ñandejára.

5Ne rendu ha nerendu'ỹme tekove jejapo ku hína umíva oikuaáne hikuái oĩha peteĩ maranduhára ijapytépe kuéra.

6Nde katu, kuimba'e, ani rekyhyje umi ha'e kuéra he'ívagui. Reiméta reína ñuatĩ apytépe ha reguapýta alakran ári. Ani rekyhyje ha ne py'a mirĩ henondépe kuéra, tekove jejapo ku hína umíva.

7Nde eréta chupe kuéra mba'épa che ha'e, tohendu térã tohendu'ỹ, tekove jejapo ku hína umíva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ha nde, kuimba'e, ehendu ko ha'étava ndéve; ani nde jejapo avei umi tekove jejapóicha. Eipe'a nde juru ha he'u ko ame'ẽtava ndéve”.

9Upépe ahecha peteĩ po ojepysóva che gotyo peteĩ kuatia apakuapy reheve.

10Oipyso che renondépe ha ahecha ojehaiha mokõive ijapére jahe'o ha ñembyasy meme.

Ezequiel 3

1Ha'e he'i chéve: “Kuimba'e, he'u pe rerekóva ne renondépe; he'u pe kuatia apakuapy ha tereho eñe'ẽ Israelgua kuérape.”

2Che aipe'a che juru ha ha'e ho'uka chéve pe kuatia apakuapy.

3Upéi he'i chéve: “Kuimba'e, emongaru nde rye ha emyenyhẽ nde py'a ko kuatia apakuapy ame'ẽva ndévepe”. Che ha'u ha añandu che jurúpe eíraicha he'ẽ asy.

4He'i chéve: “Kuimba'e, tereho umi Israelgua rendápe ha eikuaauka chupe kuéra che ñe'ẽ.

5Che noromondói aína iñe'ẽ ypytũva ha iñe'ẽ hasývape, romondo Israel guáva rendápe.

6Romondo ramo umi heta tetã iñe'ẽ rasy ha iñe'ẽ ypytũvape, nde reikuaa'ỹva, ha'e kuéra ne rendúne.

7Israelgua kuéra katu na ne renduséi chéne, na che renduséigui chéve; umi Israelgua niko, maymávante iñakã ha ipy'a hatã.

8Upévare che amohatãta nde rova ha ne akã, ha'e kuéraicha,

9amohatãta pe ne akã diamánteicha, hatãvéva itágui. Anítei rekyhyje ha nde py'a mirĩ henondépe kuéra, ha'e kuérako ijejapo hína”.

10Upéi ha'e he'i chéve: “Kuimba'e, emoinge nde py'ápe ha ehendu porã ko'ã mba'e ha'étava ndéve,

11ha tereho ehecha ne retãgua kuéra oikóva hetã'ỹme ha eñe'ẽ chupe kuéra. Ta ne rendu térã ta ne rendu'ỹ hikuái, ere chupe kuéra: ‘Péicha oñe'ẽ Tupã.’”

12Upépe añandu che rupiha Tupã Espíritu ha ahendu pe che kupévo peteĩ aty guasu ryapu nde tuicháva, pe Tupã mimbipa opu'ãvo hendágui.

13Ahendu pe tyapu ojapóva umi tekove pepo ojekytývo ojuehe ha rruéda oĩva ijyképe, peteĩ aty guasu ryapu ára sunuichagua.

14Tupã Espíritu che pe'a upégui ha che reraha, ha che aha py'a angatápe ha pochy vaípe, Tupã omoĩ hatã aja ipo che ári.

15Ha upéicha aguahẽ Tel-Avívpe, yvyty Quebar rembe'ýpe oikohápe umi Israelgua oheja vaekue hetã tee, ha upépe apyta 7 ára hendive kuéra ku iñakã tavyraíva vaicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tupã omoĩ Ezequiélpe ñangarekoha ramo

16Ha upe 7 ára haguépe, Tupã ou ha he'i chéve kóicha:

17“Kuimba'e, che romoĩ Israelgua maymáva ñangarekoha ramo. Rehendúvo ñe'ẽ che jurúgui, nde remomarandu vaerã chupe kuéra che rérape.

18Ha'évo che peteĩ heko añávape: “Remanóta”, nde neremomarandúi ramo chupe, nereñe'ẽi ramo ere haguã chupe toheja heko vai, ha upéicha rupi oñemboyke manógui, upe heko añáva omanóne heko ky'akuére, ha ndéve ajeruréne huguykue repy.

19Upéva rangue katu, remomarandu ramo pe heko añávape ha ha'e noñemboykéi upe heko añágui, ha'e omanóne heko ky'akuére, nde katu neremanói chéne.

20Ha imarangatúva oñemboyke ramo teko jojágui ojapo haguã ivaíva, che amoñepysãngáne, ha ha'e omanóne, nde neremomarandúi haguére chupe: omanóta heko ky'akuére ha ndojehecha kuaa mo'ãi chupe mba'eve iporãva ojapo vaekue, ndéve katu ajeruréne rehepyme'ẽ haguã chéve huguykuére.

21Nde, upéva rangue, remomarandu ramo heko jojávape ani haguã heko ky'a ha ndaheko ky'ái, ha'e oikovéta oñemomarandu haguére, ha nde ave neremanói chéne”.

Ezequiel opyta iñe'ẽngu

22Upepete Tupã omoĩ che ári ipo ha he'i chéve: “Epu'ã, esẽ ñúme ha upépe añe'ẽta ndéve.

23Che apu'ã ha asẽ ñúme: Tupã mimbipa upépe ahecha, ahecha haguéicha ysyry Quebar rembe'ýpe, ha ajayvy amboja peve che syva yvýre.

24Upépe Tupã Espíritu oike che pype ha che moñembo'y, ha'e katu oñe'ẽ chéve kóicha: ‘Tereho eñemboty nde rógape”.

25Ndéve katu, kuimba'e, nde jokuapáta hikuái ani haguã reho reime ne retãgua ndive.

26Che ahejáta oja ne kũ ne apekũre, repyta haguã ne ñe'ẽngu, ha upéicha, ndereja'o mo'ãvéi chupe kuéra, yvypóra ijejapóvako hína umíva.

27Ágã che añe'ẽvo ndéve katu, aipe'áta nde juru mbotyha ha eréta chupe kuéra: “Péicha oñe'ẽ Tupã: ohenduséva tohendu ha ohenduse'ỹva tohendu'ỹ”, yvypóra iñe'ẽ rendu'ỹvako hína umíva.

Ezequiel 4

Ezequiel omomarandu Jerusalén rehe oñendyrytaha

1Nde, kuimba'e, ehupi peteĩ ladríllo, emoĩ ne renondépe ha ejapo hese Jerusalén ra'ãnga.

2Upéi emongora: emopu'ã ijerére óga yvate, ejapótape umi ñorãirõhára ojupi haguã, upéicha avei opa mba'e ojeporúva ñorãirõháme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Upe riremi ejapyhy peteĩ páila fiérro ha emoĩ korapy yvate fiérro ramo, nde ha nde táva guasu pa'ũme. Ema'ẽ hatã hese: Jerusalén ikoráta ha ndéta pe omongoráva chupe. Upévako mba'e rechaukaháta hína umi Israel guápe guarã.

4Eñeno nde yke asu gotyo ha che amoĩta nde ári Israelgua kuéra reko ky'akue: nde rerekóta nde ári Israelgua kuéra reko ky'akue reñeno aja upe nde yke asu gotyo.

5Che amoĩ ndéve upe reñeno haguã pukukue, ipukuháicha umi ára Israel heko ky'a hague: upévare, 390 ára aja oĩta nde ári Israel reko ky'a.

6Upe ára oguahẽvo hu'ãme, nde reñenóta nde yke akatu gotyo ha rerekóta nde ári Judá reko ky'akue 40 ára aja: amoĩ ndéve peteĩ ára peteĩ áñore.

7Upéi rerováta nde rova ha nde jyva nandi pe Jerusalén ikoraha gotyo ha rejahéita hese.

8Che roñapytĩ tukumbópe ani haguã rejere ha rejere remboty peve pe reiko haguã pukukue amoĩ vaekue ndéve.

9Ejapyhy avei trígo ha ambueve kóga ra'ỹi, eity peteĩ mbayrúpe ha ejapo chugui ne rembi'urã. Nde re'úta upéva reñeno aja peteĩ nde yke gotyo, he'ise, 190 ára aja.

10Ára ha ára ohasávo, peteĩ órape meme re'úta upe ne rembi'úgui, peteĩ kílogui imboja'o pyre irundy hendápe.

11Rey'úta avei, peteĩ órape meme, médio lítro.

12Upe ne rembi'u rembyapu'a-pu'áta ha rembojýta yvypóra repotikue guigua tatápe, opavave renondépe.

13Ha eréta: “Péicha oñe'ẽ Tupã, Israel Jára: ‘Peichagua tembi'u iky'áva ho'úta Israelgua kuéra umi tetã amondotaháp e.’”

14Ha upérõ che ha'e: “Che Jára, che niko araka'eve ndajapói vaekue mba'eve iky'áva! Che mitã guive ko'ágã peve araka'eve nda'úi vaekue so'o tymba omano rei vaekuégui térã tymba ñarõ omondyryrypa vaekuégui, ha ndoikéi vaekue che jurúpe so'o iky'áva.”

15Upépe ha'e he'i chéve: “Néi, ahejáta ndéve reiporu vaka rekaka, yvypóra repoti rangue, rembojy haguã ne rembi'u”.

16Upéi he'ive chéve: “Nde, kuimba'e, che ahejáta tembi'u opa Jerusalénpe. Ojekarúta jepy'apýpe, pe tembi'u oñemboja'opávagui, ha ojey'úta upéichante avei.

17Ha upéicha rupi, ndaiporivéigui tembi'u ha y, opavave ikangypáta ha itujupáta hikuái ohóvo heko ky'akuégui”.

Ezequiel 5

1Tupã he'i chéve: “Nde, kuimba'e, ehupi peteĩ kyse puku hãimbéva ha embohasa ne akã ha ne rendyváre; upéi ejapyhy peteĩ valánsa, ha ejapo pe nde raguekuégui mbohapy atýra joja.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Peteĩ atýra rehapýta pe táva guasu mbytépe opávo iñemongora, pe nde raguekue atýra mokõiha katu, eikytĩ-kytĩ rehóvo táva guasu jerére; ha ambue atýra hembýva emosarambi yvytúre, ha che aháta hapykuéri kyse puku che pópe.

3Pe mbohapyha nde raguekue atýragui michĩmi reñongatúta nde ao rembe'ýpe,

4ha upégui avei mbovymi remombóta tatápe tokái. Upégui osẽta tata ho'a vaerã Israel tuichakue ári".

5Kóicha he'ive Tupã: "Kóva ha'e Jerusalén, che amoĩ vaekue tetã nguéra apytépe, heta ambue tetã ijerére.

6Ha'e katu opu'ã che rembiapoukapýre, heko añavévo umi ambue tetãgui. Ojapo vaieteve umi tetã ijerére guágui. Upéicha ojahéi che rembiapoukapýre ha ndojapói che ha'éva.

7Upévare che ha'e: Pepu'ãitevégui che rehe umi tetã pende jerére guágui ha ndapejapói che ha'éva, umi tetã ambue pende jereregua ojapoháicha jepe ndapejapói.

8Upévare, péicha oñe'ẽ Tupã: Che avei apu'ãta nde rehe ha ajapóta hekópe guáva, opa tetã renondépe:

9ajapóta nde rehe araka'eve ajapo'ỹ haguéicha ha araka'eve ajapo'ỹtaháicha, opa ne rembiapo vaikuére.

10Upévare oiméta túva ho'úva ta'ýrape ha ta'ýra ho'úva túvape, roinupãta hekopete ha umi pene rembývape pomosarambíta irundyve yvytúre.

11Che rekovére voi ame'ẽ che ñe'ẽ: pemongy'a haguére che tupao opa pene rembiapo vai ha pende reko ky'akuépe, pohundíta poiporiahurereko'ỹre.

12Pende retakuégui, mbohapýgui peteĩ pemanóta mba'asy asãi ha ñembyahýigui, ambue aty omanóta kyse pukúpe umi pende jereregua pópe, ha pe aty hembýva katu, amosarambíta opa yvytúre ha che aháta pende rapykuéri kyse puku che pópe.

13Upéicha che pochy jeráne, amyengoviáne che py'a rasyha, ha aitýmarõ che pochykue hi'ári kuéra, oikuaáne hikuái che, Tupã, ha'e hague pe ha'éva, ndaipotái etégui peẽ che myengovia.

14Che ajapóta nde hegui táva guasu ho'apáva ha romotĩta umi tetã nde jereregua renondépe, opa ohasáva resa renondépe.

15Reikóta jaheipy ha toryjárõ, opa tetã oñemondýita ohechávo pe nde rehe oikóva, ivaíva ojaposeve'ỹ haguã, roinupã porãvo pochy guasúpe ha jeja'o mbaretépe. Che, Tupã, ha'e upeichaha.

16Aitýta pende ári ñembyahýi, hu'yeta veve oporomondyipa vaicha, amondótava pende ári pende jukapa haguã, arúta peẽme ñembyahýi ha ndaipóri mo'ãvéi tembi'u.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Amondóta peẽme ñembyahýi ha umi tymba ñarõ pende rejátava pende ra'y'ỹre, pehasáta mba'asy asãi ha tuguy ñehẽ, ha amondóta pende ári kyse puku rehevegua.” Che, Tupã, ha'éma.

Ezequiel 6

1Tupã he'i chéve:

2“Ema'ẽ yvyty gotyo ha ere chupe kuéra che rérape

3kóicha: ‘Pehendu, yvyty kuéra Israel pegua, Tupã he'íva umi yvytýpe, umi ysyrýpe ha umi ñúme: Amboúta pende ári ñorãirõ ha ahundíta umi oñemomorãha tupã gua'u.

4Amongu'ipáta umi altar peikuave'ẽháme mymbajuka ha pehapyhápe insiénso ha poitýta pene re'õngue umi pene tupã gua'u renondépe.

5Amombóta umi Israelgua re'õngue ita'ãnga rei kuéra renondépe ha amosarambíta ikãngue kuéra umi ta'ãnga rei momorãha jerére.

6Opaite peẽ peikoha rupi, táva kuéra oñehundipáta, ha umi ta'ãnga rei oñemomorãha ho'apaitéta. Ta'ãnga rei momorãha oñembyaipaitéta ha ta'ãnga rei kuéra iku'ipáta; umi ojehapyha insiénso ho'apáta yvýre; opaite mba'e pejapo vaekue opáta.

7Ha pehechávo pene pa'ũme heta ho'áva omano, pehecha kuaáne cheha Tupã.

8Ha che ahejáta pende apytégui oikove vaerã tetã nguéra apytépe.

9Umi omano'ỹ vaekue imandu'áne che rehe umi tetãme, imandu'áne mba'éichapa ambohasa asy ra'e chupe kuéra, oñemboykégui che hegui ha omomorã ta'ãnga rei. Ha'e kuéra ojeguarúne ijehegui mba'e vaieta ojapo vaekuére, mba'e jaheipyrã ojapo vaekuére.

10Ha upévo ohecha kuaáne, cheha Tupã ha ha'e ramo guare amondataha peẽme heta mba'e vai, ñañe'ẽi reíri hague.”

11Tupã he'i chéve: “Embota-mbota nde py ha ejepopete, erévo: Iporã, avy'a! Tove toiko Israel rehe, umi mba'e vaieta ojapo vaekuére. Omanóta hína kyse pukúpe, ñembyahýigui ha mba'asy asãigui.

12Umi mombyry oĩva omanóta mba'asy asãigui, umi aguĩ oĩva omanóta ñorãirõháme ha umi hembýva ñembyahýigui. Péicha aitýta che pochykue hi'ári kuéra.

13Ha ohechávo te'õngueta umi ta'ãnga rei apytépe ha imomorãha jerére, opaite yvyty ijyvatévape, umi ka'aguy ru'ãme, umi yvyra hovy asýva guýpe, umi hakã ha hogue hetáva guýpe, ha umi omomorã haguépe ita'ãnga rei kuéra mba'e ryakuã porãme, ohecha kuaáta hikuái cheha Tupã.

14Amopu'ãne che po ainupã haguã chupe kuéra, ha pe yvy ojeiko'ỹha yvytu ho'ysãha gotyo guive, Riblá yvytu hatãha gotyo peve, ajapóta hetãgui ha opaite ojeikohágui peteĩ yvy ojeiko'ỹha oporomondyipáva. Upévo ohecha kuaáne hikuái cheha Tupã”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ezequiel 7

1Tupã he'i chéve

2“Che, Tupã, ha'e tetã Israélpe: Oguahẽma ipaha, oguahẽma ipahápe yvy tuichakue.

3Oguahẽma ára repávo, Israel. Aitýta nde rehe che pochykue ha roinupãta ne rembiapo vaikuére.

4Ndoroiporiahurereko mo'ãi, roinupãta nde reko añáre ha rehepyme'ẽta chéve ne rembiapo vaikuére. Ha pehecha kuaáne cheha Tupã.

5-6Che, Tupã, ha'e: “Ema'ẽ, oguahẽma oúvo ipaharã, ha oútama ivaíva ojoapykuéri, oñemoaguĩma ipaha ndéve guarã.

7Oguahẽ ñembyaipa guasu, che retãgua. Oñemoaguĩma ára sarambi mante oĩtaha pende apytépe. Vy'a opáta umi ka'aguy rupi.

8Ko'agãite voi aitýta nde ári che pochykue che py'a renyhẽ meve, rombojovakéta nde rekokue rehe ha roinupãta opaite ne rembiapo vaikuére.

9Ndoroiporiahurereko mo'ãi, roinupãta nde rembiapo vaikuére ha rehepyme'ẽta chéve mayma ne rembiapo vaikuére. Ha pehecháta, che, Tupã, ha'eha pe pene nupãva.

10Péina ápe upe ára! Oguahẽma! Oúma pe ñembyaipa guasu! Ivaíva isarambi opa rupi ha tuicha pe tova atã.

11Ou imbaretéva ha ojapo mba'e vai. Upéicharõ jepe, ha'e kuéra noguahẽ mo'ãi mba'evépe imba'eta reheve ha isapukái ayvu guasu reheve. Ha'e kuéra ndaha'éi mba'eve.

12Hi'árama, oguahẽma ára. Pe oñemúva jepe ndoguerekói mba'érepa ovy'a haguã, ha pe ojoguáva ave ndaipóri mba'érepa oñembyasy haguã. Pochýpe ainupãta Israélpe iñemomba'e guasúre.

13Hepýre ome'ẽ vaekuépe ndojehepyme'ẽ mo'ãi, ha ojogua vaekue katu ndoguereko mo'ãi ijoguapyre, opavavépe ohupytýtagui jehapy guasu.

14Ipúma turu, oporohenói ñorãirõrã, mayma oñembosako'i ha avave nosẽi oñorãirõvo. Pochýpe ainupãta Israel jejapo.

15Okápe oĩ ñorãirõ, ha hyepýpe mba'asy asãi ha ñembyahýi. Umi okápe oĩva omanóta ñorãirõháme, ha umi oikóva táva ryepýpe omanóta ñembyahýi ha mba'asy asãigui.

16Jepevénte oime okañýva umi yvyty rupi, pykasu oñemondýi vaicha, maymáva omanóta, hembiapo vaikuére.

17Maymáva ohejáne ho'a ijyva ha oryrýine henypy'ã kyhyjégui.

18Oñemondéne ao hũme oñembyasýgui. Hete tuichakue oryrýine, ha oikóne hova pytãmba otĩgui ha iñakã perõne.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Omombóne tapépe ipláta, omombóne hi'óro yty ramo guáicha. Ipláta ha hi'óro ndoipe'a mo'ãi chupe kuéra Tupã pochýgui oguahẽvo hi'ára. Ndaikatu mo'ãi hyguãtã ha omyenyhẽ hye, óro niko hína pe oity vaekue chupe kuéra mba'e vaípe.

20Iporãgui umi ijeguaka, oñemomba'e guasu eterei hikuái, ha umi jeguakágui ojapo ta'ãnga rei omomorã vaerã. Upévare, umi jeguakágui che ajapóta yty.

21Amboúne ambue tetã rupigua omondapávo chupe kuéra; omboúne umi tapicha heko chavivéva ko arapy pegua, oipe'a haguã chugui kuéra, ha toguereko mba'e ky'árõ.

22Che ajeíta kóva ko tetãgui ha ahejáta oñemongy'a che tupao, mba'e che ahayhuve vaekue. Oúta tekove aña omongy'apa vaerã.

23Embosako'i peteĩ itasã, cháke upe tetã henyhẽ oporojukávagui ha peteĩ táva guasu henyhẽ mbaretégui.

24Che amboúta heko añáva oñembojára vaerã opa óga. Ambopaháta ipoguasúva jejapo, ha itupao amongy'apáta.

25Kyhyje guasu ojapyhypáne chupe kuéra; ohekáne hikuái py'a guapy ha ndojuhúi chéne.

26Ivaíva oúne ojoapykuéri marandu ivaíva avei ojoapykuéri. Reiete ojeruréne maranduhárape mba'e jehechapyre, pa'i ha myakãhárape oñemoñe'ẽ haguã.

27Mburuvicha guasu oñemondéne ao hũme, mburuvicha oñembyasýne ha maymáva oñemoĩne oryrýi. Ahecha kuaáne chupe kuéra oimérõ ojehecha kuaa vaerã, ambojovakéne chupe kuéra, ha'e kuéra oporombojovakeháicha. Upéicha ramo ohecháne cheha Tupã.”

Ezequiel 8

Ohecha mba'e jaheipy Jerusalénpe oikóva

1Upe 5ha ára jave, mes 6ha, ha 6 añohápe, aguapy hína che rógape, myakãhára Judá pegua ndive. Peichahágui, Tupã omoĩ ipo che ári,

2ha ahecha vaicha chéve peteĩ ojoguáva yvypórape. Pe iku'a guive iguývo, hendy tatáicha, yvate gotyo katu fiérro sỹi porãicha overa.

3Oipyso ipo ha che apyhy che ávagui. Upépe, Tupã Espíritu che rupi yvate, ha képe guáicha che reraha Jerusalénpe ha che moĩ upe táva guasu ryepy pegua okẽme, yvate gotyo, oĩháme umi tupã gua'u ombopochy etéva Tupãme.

4Ha upépe ahecha Tupã Israel Jára reko mimbipa, ahecha haguéicha ñúme.

5Upépe he'i chéve: “Nde kuimba'e, ema'ẽ yvate gotyo”. Ama'ẽ yvate gotyo ha ahecha pe ojeikeháp e, altar rokẽme, ta'ãnga rei ombopochy etéva Tupãme.

6Upéi he'i chéve: Nde kuimba'e, rehechápa umi mba'e vaieta Israelgua ojapóva ajei haguã che tupao marangatúgui? Ivaivéva katu rehecháta hína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Upéi che reraha tupao rogaguy rokẽme, ha hogyke rehe ahecha peteĩ ikuaha.

8Upépe he'i chéve: “Nde kuimba'e, embotuichave pe ikuaha”. Ambotuichave ha ajuhu peteĩ ojeikeha.

9Upévo he'i chéve: “Eike ha ehecha umi mba'e vaieta ojejapóva upépe”.

10Aike ha ahecha upe ogyke kotypývo guáre mbói ra'ãnga ha ambue tymba ipotĩ'ỹva ra'ãnga, upéicha avei umi ta'ãnga rei Israel pegua.

11Ha 70 myakãhára Israelgua, ha ipa'ũme kuéra Jaazanías, Safán ra'y, omomba'e guasu umi ta'ãnga rei. Peteĩ-teĩ oguereko ipópe mbayru ojehapyha insiénso, ha upégui opu'ã insiénso ratatĩ ne anambusúva.

12Ha he'i chéve: “Nde kuimba'e rehechápa pe ojapóva myakãhára Israel pegua ñemiháme ikotýpe kuéra, peteĩ-teĩ ita'ãnga rei renondépe? Oimo'ã hikuái ndahechaiha chupe kuéra, ha ahejáma hague ko tetã”.

13Ha he'ive: “Rehecháta gueteri hetave mba'e vai ojapóva”.

14Che reraha tupao rokẽme, yvate gotyo oĩva, ha upépe ahecha kuña kuéra yvýpe oguapýpa ha hasẽ joáva tupã gua'u Tamúzpe.

15Upépe he'i chéve: “Nde kuimba'e, rehechápa upéva, rehecháta gueteri ivaivéva.”

16Upéi, che reraha pe tupao rogaguy kotypývo ha ahecha, tupao rokẽme, altar ha tupao koty renonde pa'ũme, 25 kuimba'e ome'ẽva ijatukupe tupaópe, ojayvýva kuarahy resẽvo gotyo, isyva yvýre, omomba'e guasu kuarahy.

17Upépe Tupã he'i chéve: “Nde kuimba'e, rehechápa? Nomohyguãtãi Judá guápe ojapo ko'ã mba'e vaieta, omyenyhẽ katu hikuái ko tetã mba'e vaígui. Jey-jey che mbopochy, ha omoguahẽ che apynguápe inengue.

18Ha añemomýita pochýpe. Ndaiporiahurereko mo'ãi chupe kuéra. Che renói ramo jepe sapukáipe, nahendu mo'ãi chupe kuéra.”

Ezequiel 9

Jerusalén ñenupã

1Upéi ahendu peteĩ oñe'ẽ hatãva, osapukái ramo chéve: Oguahẽma umi oinupãtava ko táva guasu, peteĩ-teĩ kyse puku ipópe oporohundipa haguã!

2Ahecha upévo, 6 kuimba'e oike tupao rokẽ yvate gotyogua rupi, peteĩ-teĩ, yvyra poguasu ipópe. Ijapytépe kuéra ou peteĩ oñemondéva ao línope, oguerekóva ipópe kuatia ojehaiha. Oike ha opyta hikuái altar vrónse ypýpe.

3Upévo Tupã, Israel Jára, opu'ã tekove ipepóva ra'ãnga árigui ha oñemboja tupao rokẽme. Ohenói kuimba'e ijao línovape ha oguerekóva kuatia ojehaiha,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4ha he'i chupe: “Eguata pe táva guasu Jerusalén rehe ha emona opavave syváre peteĩ
mba'e ohechauka vaerã umi oñembyasýva ha ojepy'apývape mba'e vaieta upépe
oikóvare.”

5-6Upéi ahendu he'iha umi ambue kuimba'épe: “Tapeho hapykuéri peiko pe táva
guasúre ha peñepyrũvo che tupaógui, pejuka peiporiahurereko'ỹre avavépe, itujáva,
imitãva, kuñataĩ, mitã ha kuña kuéra. Ani pepoko umi isyva ñemona vaekuére.”
Upépe, ha'e kuéra oñepyrũ umi myakãhára tupao renondépe oĩvagui.

7Upéi he'i chupe kuéra: “Tapeho tupaópe pemomarã ha ijerekue pemyenyhẽ
te'õnguégui”. Ha'e kuéra osẽ ha oñepyrũ oporojuka táva guasu tuichakue.

8Ha upéva ojapo aja hikuái, che apyta cheño. Upévo ajayvy amboja peve che syva
yvýre, ha añembyasy etégui asapukái: “Há, Tupã che Jára! Nde pochykue piko reitýta
Jerusalén ári rehundipaite peve pe opytamíva Israélgui?”

9Tupã he'i chéve: “Mba'e vai ojapóva Israel ha Judagua, tuicha iterei. Ko tetã henyhẽ
mba'e vai apohágui, ko táva guasu henyhẽ teko joja'ỹgui. Oimo'ã hikuái che aheja
hague ko tetã ha ndahechaiha umi ojapóva.

10Che ndaiporiahurereko mo'ãi mba'evéicharõ chupe kuéra, amyengoviáta uvei chupe
kuéra hembiapo vaikuére”.

11Upévo, pe kuimba'e oñemonde línova ha oguerekóva ipópe kuatia ojehaiha, ojevy
ha he'i Ñandejárape: “Ajapóma ere vaekue chéve.”

Ezequiel 10

Tupã oheja itupao

1Upe rire, umi tekove ipepóva akã ári, ahecha peteĩ ha'etéva mburuvicha guasu
guapyha, ita hovy guigua vaicha.

2Ha tupã he'i pe kuimba'e ao líno oñemondévape: “Eike pe rruéda pa'ũme, umi tekove
ipepóva guýpe, ha eipyhy nde pópe tatapỹi hendýva, umi tekove ipepóva pa'ũme
oĩvagui, ha emyasãi táva guasu ári”. Ha ahecha mba'éichapa upe kuimba'e oike.

3Upete jave, umi tekove ipepóva oĩ hína tupao akatu gotyo yvytu, ha arai omyenyhẽ
pe tupao korapy.

4Upe jave Ñandejára mimbipa opu'ã umi tekove ipepóva árigui ha oho tupao rokẽ
gotyo ha pe arai omyenyhẽ tupao ha tupao rogaguy katu omomimbipa Ñandejára
pokatu.

5Ayvu ojapóva umi tekove pepo oñehendu oka peve. Ha'ete ku Tupã ipu'akapáva
oñe'ẽva hína.

6Upévo Ñandejára he'i pe kuimba'e ijao línovape ohupi haguã tata pe kárro guýgui,
umi tekove ipepóva oĩháme. Upe kuimba'e oho ha oñemoĩ peteĩ rruéda ykére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Peteĩ umi tekove ipepóva oipyso ipo, ohupi pe tata iguy pegua ha omoĩ pe kuimba'e ijao línova pópe, ha ha'e ogueraha ha oho.

8Upérõ ojekuaa tekove ipepóva pepo guýpe peteĩ mba'e ojoguáva yvypóra pópe.

9Umi tekove ipepóva ypýpe ahecha irundy rruéda, peteĩ-teĩva ypýpe. Umi rruéda overa ha'ete ita sa'yju sakã.

10Umi irundy rruéda, peteĩcha, ha ha'ete oĩva ojopype.

11Umi tekove ipepóva oho vove oimeha gotyo, oñemomýi oñondivepa tekotevẽ'ỹre ojere.

12Hete, ijatukupe, ipo ha ipepo kuéra omimbipa opa rupi, upéicha avei umi irundy rruéda.

13Ahendu, umi rruéda oñemboheraha avei kárro.

14Umi tekove ipepóva hova irundy: peteĩha tóro rova, mokõiha kuimba'e rova, mbohapyha león rova ha pe irundyha taguato guasu rova.

15Ko'ã tekove ipepóva hína umi ahecha vaekue ysyry Quebar rembe'ýpe. Umi tekove ipepóva opu'ã yvate,

16ha ha'e kuéra oho ramo, oho avei umi rruéda ijykére kuéra ha oipyso ramo ipepo oveve haguã, umi rruéda ndojeíri chugui kuéra,

17opytárõ, opyta avei ha ovevérõ, oveve avei, ha'égui hese kueragua voi.

18Upévo Ñandejára reko mimbipa oho tupao árigui ha oñemoĩ umi tekove ipepóva ári.

19Umíva ohupi ipepo ha oheja yvy. Ha ahecha mba'éichapa opu'ã umi rruéda reheve ha opyta hikuái tupao rokẽ kuarahy resẽvo guápe. Tupã Israel Jára reko mimbipa oĩ hi'ári kuéra.

20Ha'e kuéra hína umi che ahecha vaekue, Tupã Israel Jára guýpe, ysyry Quebar rembe'ýpe. Ha upépe ahecha kuaa mba'épa ha'e kuéra.

21Maymáva hova irundy ha ipepo irundy, ha ipepo guýpe ojekuaa peteĩ mba'e ojoguáva kuimba'e pópe.

22Hova kuéra ha'eténte avei umi tekove ipepóva rova ahecha vaekue ysyry Quebar rembe'ýpe. Peteĩ-teĩva oho henonderãvo.

Ezequiel 11

Jerusalén ñenupã

1Tupã Espíritu che rupi ha che reraha kuarahy resẽ gotyogua tupao rokẽme. Upépe oĩ hína 25 kuimba'e. Ijapytépe kuéra ahecha Jazanípe, Azur ra'ýpe ha Pelatías, Benaías ra'ýpe, myakãhárava mokõive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Tupã he'i chéve: “Nde kuimba'e, ko'ãva hína umi oñembosako'íva ojapo haguã heta mba'e vai ko távape.

3He'i hikuái: ‘Vokói eténte ñamopu'ã jeýne óga kuéra. Ko'ápe ñaime porã, so'o japepo peguáicha’.

4Upévare, eñe'ẽ chupe kuéra che rérape.”

5Tupã Espíritu oguejy che ári ha he'i chéve ha'e haguã: “Kóicha he'i Ñandejára: Aikuaa mba'épa peje peẽ Israelgua ha upe pene akãme perekóva.

6Heta peporojuka ko táva kóvape, ha pemyenyhẽ te'õnguégui umi tape.

7Upévare che, pende Jára, ha'e porã peẽme: Japepóichane Jerusalén, so'o ipypegua katu umi peẽ pejuka vaekue, ha peẽme pomosẽta.

8Pekyhyjépa ñorãirõgui? Che amboúta ñorãirõ pende ári. Che, Tupã, ame'ẽ che ñe'ẽ.

9Ajapóta pende rehe pe ajapo vaerã: poipe'áta ko'águi ha pome'ẽta pene retãgua'ỹme.

10Pemanóta kyse puku rãimbépe. Che pombojovakéta pene rembiapo vaikuére pene retã Israélpe voi, ha upévo pehecháta cheha opa mba'e Jára.

11Ko táva naiporã mo'ãi peẽme japepo ramo ha na peẽ mo'ãi pe so'o. Che pombojovakéta pene rembiapo vaikuére Israélpe voi,

12ha upépe peikuaáne cheha opa mba'e Jára. Peẽ ndapeikói vaekue che ha'e haguéicha ha ndapejapói tembiaporã amoĩ vaekue, peiko katu pejapo umi tetã pende jereregua ojapóva.

13Añe'ẽ jave hína ho'a omano Pelatías, Benaías ra'y. Che ajayvy amboja peve che syva yvýre, hatã iterei asapukái ha ha'e: ‘Há Tupã! Rejukapáta piko opa hembymíva ko Israélpe?’”

Tupã omomarandu peteĩ ñe'ẽ ñome'ẽ pyahu rehegua

14Ñandejára he'i chéve:

15“Umi oikóva Jerusalénpe oñe'ẽ hapicha Israelgua kuérare ha he'i: Ha'e kuéra mombyry oĩ Ñandejáragui! Oréve katu ome'ẽ ko tetã ore mba'erã.

16Upévare ere chupe kuéra: ‘Kóicha he'i Ñandejára: Che pomosẽ ha pomosarambi vaekue tetã nguéra apytépe, umi tetã ambue pa'ũme, sapy'arãmínte. Ko'ágã, chéta voi tupao chupe kuéra guarã, umi tetã oho hague rupi.

17Ere avei chupe kuéra: Kóicha he'i Ñandejára: che pogueru jeýta umi tetã pomosarambi haguégui, pombojojuhupa jeýta ha ame'ẽ jeýta peẽme pene retã Israel.

18Peho jeýta hetãme ha peipe'apáta umi mba'e jaheipy ojejapóva ipype.

19Che aipe'áta pende hegui pende py'a hatãva itáicha ha amoĩta hekovia peteĩ py'a ha peteĩ espíritu ipyahúva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Upévo peikóne che ha'eháicha ha pejapóne umi tembiaporã che amoĩva. Peẽ che retãguáne ha che pene Tupã.

21Umi oikóva tupã gua'u ha mba'e jaheipy rapykuéri, umíva ári che aitýta hembiapo vaikue.” Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.

Tupã reko mimbipa oheja Jerusalén

22Umi tekove ipepóva oveve ha umi rruéda oho hendive kuéra. Upévo Tupã, Israel Jára, reko mimbipa oĩ vaekue hína hi'ári kuéra,

23opu'ã ha oñemomombyry upe táva guasúgui ha oho opyta peteĩ yvyty ári, oĩva kuarahy resẽvo.

24Upéi, Tupã Espíritu che rupi ha che reraha jey Babilóniape, oĩháme umi hetã'ỹme oikóva. Kóva ojehu peteĩ mba'e recha gua'úpe areko vaekue Tupã Espíritu rupi. Upéi upe mba'e recha gua'u opa,

25ha che amombe'u umi hetã'ỹme oikóvape opa umi mba'e Ñandejára ohechauka vaekue chéve.

Ezequiel 12

Ezequiel omomarandu oñeñemosẽtaha

1Ñandejára he'i chéve:

2Nde, kuimba'e, reiko tetãgua che rehe opu'ãva apytépe. Hesa ha ndohechái, ijapysa ha nohendúi, opu'ãgui che rehe.

3Upévare, embosako'i reikotevẽva reho haguã ne reta'ỹme, ha araitépe, opavave renondépe, esẽ nde rógagui ha tereho ambue hendápe, ikatúko ohecha kuaa hikuái ha'e kueraha tetãgua opu'ãva che rehe.

4Araitépe ha opavave rovake enohẽ reraha vaerã ha ka'arúvo opavave rovake avei, esẽ tereho, ohoháicha umi tetã mombyrýpe ojereraháva.

5Upe rire, embokua pe táva tápia opavave rovake ha esẽ upe rupi.

6Ha ágã pyhare vove, emoĩ nde ati'y ári ne mba'e kuéra ha esẽ opavave rovake. Ejaho'i nde rova ku nderehechái haguãicha ne retã. Aipota reiko mba'e rechaukahárõ Israelgua kuérape okyhyje haguã.

7Ambosako'i che mba'e kuéra, he'i haguéicha chéve Tupã ha araitépe asẽ heseve okápe, umi tetã ambuépe ojereraha vaicha. Ka'arúvo ambokua che pópe táva korapy yvate, ha pytũvo, opavave rovake, amoĩ che ati'y ári che mba'e kuéra ha asẽ.

8Pyhareve oúvape, Ñandejára he'i chéve:

9“Oporandu piko ra'e Israelgua kuéra, che rehe opu'ãva, mba'épa rejapo?

10Ere chupe kuéra che rérape, péicha amomaranduha mburuvicha guasu Jerusalén guápe ha opaite ipype oikóvape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ere chupe kuéra ndeha mba'e rechauka okyhyje haguã ha ojapotaha opa nde rejapóva, ha'e kuéra avei oñemosẽmbataha tetã ambue gotyo.

12Pe mburuvicha oguerekóva hikuái ohupíta mante imba'e kuéra ijati'ýre, ha pytũ vove osẽta heseve pe táva tapiakua rupi tetãgua ojapótava ha'e osẽ haguã. Ojaho'íta hova, ohecha'ỹ haguã moõpa ohóta.

13Amoĩta chupe ñuhã ho'a haguã pype. Araháta Babilóniape, caldéo kuéra retãme, ha'e ndohecha mo'ãiva yvy, ha upépe omanóta.

14Ha amosarambíta irundyve yvytúre iñangarekoha kuéra ombojeréva chupe, ha upéicha opa ñorãirõha oguerekóva, ha aikóta hapykuéri kyse puku che pópe.

15Ha amosarambímarõ umi ambue tetãre, ohecháne hikuái cheha opa mba'e Jára.

16Ha ahejáta mbovymi omano'ỹva ñorãirõháme, ñembyahýigui ha mba'asy asãigui, omombe'u haguã mamo ohoháp mba'e vaieta ojapo vaekue hikuái, ha ohecha kuaa cheha opa mba'e Jára.”

Marandu pyahu ñenupã rehegua

17Ñandejára he'i chéve:

18“Nde, kuimba'e, eryrýi kyhyjégui rekarúvo ha ejepy'apy rey'úvo.

19Ha ere tetãgua ha Jerusalén guápe, ha mayma Israel guápe: Kóicha he'i Ñandejára: Pe'úvo pene rembi'u, pene renyhẽta jepy'apýgui, ha pey'úvo pene renyhẽta kyhyjégui, tetã oñehundíta ha iperõmbaitéta, mbaretépe oikótagui umi ipypegua.

20Oñehundi etéta umi táva ha upe tetãgui oikóta yvy ojeiko'ỹha. Upévo pehecháta cheha opa mba'e Jára.”

21Ñandejára he'i chéve:

22“Mba'e piko he'ise umi Israelgua, he'i ramo “Ohasa ára ha maranduhára rembiechakue ndoikói?”

23Ere chupe kuéra: Kóicha he'i Ñandejára: che ndaheja mo'ã véima oje'e ha oje'e ko'ã mba'e Israélpe”. Ere avei chupe kuéra hi'aguĩmaha ára oikotaha maranduhára rembiechakue.

24Ndoiko mo'ã véima Israelgua pa'ũme tembiecha gua'u ha marandu japu.

25Peikove aja, peẽ tetãgua tĩ atã, ha'éta ha'éva ha upéva oikóta. Che, opa mba'e Jára ha'e upéicha.

26Ñandejára he'i chéve:

27Nde kuimba'e, umi Israelgua he'i oikóvo, umi ne rembiecha oporomomarandúva ndaha'eiha oiko voi vaerã.

28Aipórõ, ere chupe kuéra: “Kóicha he'i Ñandejára: ‘Che ha'éva nda'are mo'ã véima oiko haguã; ha'e vaekue oikóta.’ Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ezequiel 13

Tupã ojahéi maranduhára gua'úre

1Ñandejára he'i chéve:

2“Nde kuimba'e, che rérape eñe'ẽ umi maranduhára Israel guáre, umi maranduhára oñe'ẽva ijehegui rei, ha ere chupe kuéra: ‘Pehendu Tupã pende Jára ñe'ẽ:

3Aichejáranga umi maranduhára tavy oikóva ijehegui rei ha nahembirechái añetehápeva!

4Umi ne maranduhára, nde Israel, aguaráicha oiko umi tapere rupi.

5Ndojapói mba'eve omo'ã haguã ivaívagui Israélpe, ikatu haguã ojepytaso kuaa ñorãirõháme ou vove Ñandejára ára.

6Hembirecha, mba'e gua'u rei ha imomarandu katu japu. He'i oñe'ẽha che rérape, ha che namondói chupe kuéra. Ha hi'arive oha'arõ che ambyajévo iñe'ẽ nguéra!

7Pene rembiecha na añeteguái, pene momarandu japu rei. Peje peñe'ẽha che rérape ha che nda'éi peẽme mba'eve.

8Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: Peẽ pejégui añetegua'ỹ ha pene rembiecha japu reígui, che apu'ãta pende rehe.

9Amopu'ãta che po ainupã haguã umi maranduhára hembirecha ha imomarandu japúva. Ndoikéi chéne che retã Israelgua ñembyatyhápe, héra kuéra noĩ chéne Israelgua réra apytépe ha ndoikéi chéne Israel yvýpe. Upévo peikuaáne cheha opa mba'e Jára.

10Ha'e kuéra ombotavy che retã guápe he'ívo iporãha ohóvo opa mba'e, añetehápe ndaupéichairõ jepe. Ha'etéku omopu'ã vai vaíva óga roguyke. Ha upéi omo'ã mo'ã kálpe ojekuaa'ỹ haguã.

11Ere umi ogyke omomorotĩvape, amondotaha ama tuicháva ysyry hatãicha, ho'ataha amandáu itaichagua, oipejutaha yvytu hatã etereíva,

12ha upe ogyke outaha yvýpe. Upévo aporandúne chupe kuéra: Mba'e piko oiko ra'e pe kál pemoĩ vaekuégui?

13Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: Che pochyhápe ahejáta oipeju yvytu hatã etereíva, oky tuicha iterei ha ho'a itaichagua amandáu, ohundipa haguã.

14Ha aitýta pe ogyke pemomorotĩ vaekue, aitýta yvýpe ha ipyenda ojekuaapáta. Upéicha, upe ogyke oúta yvýpe ha peẽ pemanombáta iguýpe. Upévo pehecháne cheha opa mba'e Jára.

15Che pochy pohyikue aitýne upe ogyke rehe ha umi imomorotĩharére, ha ha'éne peẽme: Ndopytái mba'eve upe ogykégui ha imomorotĩharégui,

16umi maranduhára hembirecha japu reívagui ha omomarandúva Jerusalénpe iporãha opa mba'e ndaupéichairõ jepe.’” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tupã ojahéi maranduhára kuñávare

17“Nde, kuimba'e tereho kuña kuéra nde tavagua rendápe, oñemoĩva oñe'ẽ hikuái che
rérape ijehegui rei,

18ha ere chupe kuéra: Kóicha he'i Tupã, opa mba'e Jára: Cháke, peẽ
peporombotavyséva, pejapóvo mba'e ojereraha vaerã pyapýre ha akã rehe pajerã.
Peimo'ã piko péicha pejapotaha pejaposéva che retã guáre ou porã haguã peẽme?

19Seváda ra'ỹi mbovymíre ha mbuja pehẽnguemíre peẽ che momarã che retãgua
renondépe, pejuka amano'ỹ vaerãme ha peheja oikove oikove'ỹ vaerã. Péicha
pembotavy che retã guápe, ohendúva pene ñe'ẽ japu.

20Upévare che, pende Jára, ha'e: Che ndacha'éi umi mba'e pyapy ha akã rehe pejapóva
peporoity haguã guyráicha ñuhãme. Che ajoráta umi pyapy rehegua peiporúva
peporomosã haguã ha amosãsóta chupe kuéra.

21Umi akã rehegua peiporúva avei amondoropáta ha che retã guápe aipe'áta pende
hegui, ho'ave'ỹ haguã pende poguýpe ha ndaperaha mo'ã véima pene ndive. Péicha
peikuaáta cheha opa mba'e Jára.

22Peẽ, pende japúpe pembopy'amirĩmba imarangatúvape, mba'e che ajapo'ỹva, ha umi
iñañávape pemokyre'ỹ hembiapo vaípe, ani haguã opoi ivaívagui ha upéicha oikove.

23Upévare, peẽ na pende rembiecha japu mo'ã véima, ha ndapeiko mo'ã véima
perosapukái pene marandu japu. Che anohẽta che retã guápe pende poguýgui, ha
pehecháta upévo cheha opa mba'e Jára”.

Ezequiel 14

Tupã gua'u rehegua

1Israelgua myakãhára ou che rendápe ha oguapy joa che renondépe.

2Upépe ahendu Ñandejára ñe'ẽ oguahẽva chéve kóicha:

3“Nde kuimba'e, ko'ã yvypóra oñeme'ẽ tupã gua'úpe, ha omoĩ hesa henondépe ha
omotenonde umi mba'e oguerahâva chupe kuéra teko ky'ápe. Ahejáta nga'u piko
omba'e porandu chéve hikuái?

4Upévare ere chupe kuéra: Kóicha he'i opa mba'e Jára: Peteĩ Israelgua oñeme'ẽrõ tupã
gua'úpe ha omotenonde umi mba'e oguerahâva chupe teko ky'ápe, oúrõ ha omba'e
porandu maranhuhárape, Cheté voi ambohováita tekotevẽháicha upe hetaite tupã
gua'u oguerekóvape.

5Upéicha ajapóta aguahẽ haguã Israelgua kuéra py'ápe, opavave oñemboykégui che
hegui itupã gua'u kuéra rehehápe.

6Upévare, ere Israel guápe: Pepoi pende reko vaígui, peheja umi tupã gua'u, pejei
pende reko ky'águi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Peteĩ Israelgua térã Israelgua'ỹ oikóva Israélpe, oñemomombyry ramo che hegui, omomba'e guasu tupã gua'u ha omotenonde umi mba'e oguerahâva chupe teko ky'ápe, ha upéi oñemoĩ maranduhára renondépe omba'e porandu chéve, Cheté voi ambohováine chupe.

8Ajeitýne upe yvypórare, avave ojaposeve'ỹ haguãicha ivaíva, tojerereko mandu'aha ramo, ha aipe'aiténe che retãgua apytégui. Upéicha ramo peẽ peikuaáne cheha opa mba'e Jára.

9Pe maranduhára he'i ramo peteĩ mba'énte jepe hekopegua'ỹva, upéva ojehúta che ambotavy haguére chupe, ha aipysóta che jyva aipe'aite haguã che retã Israélgui.

10Pe oporandúva ha pe maranduhára, mokõivéva peteĩcha hembiapo vaíta.

11Péicharõ, araka'evéma Israel ndoiko mo'ãvéi mombyry che hegui, ha noñemongy'a mo'ã véima hembiapo vaípe. Ha'éta che retãgua, che katu Tupã Ijára.” Che opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

Jerusalén oñenupã mante vaerã

12Ñandejára he'i chéve kóicha:

13“Nde kuimba'e, peteĩ tetã ojapo ramo ivaíva che rehe ha omboyke che hegui heko jeroviaha, che amopu'ãne hese che po ha ahejáne tembi'u'ỹre. Amondóne hi'ári ñembyahýi, ha ahejáne omano peteĩcha yvypóra ha tymba kuéra.

14Ha oimérõ upépe Noé, Daniel ha Job, chupe kuéra mbohapy añoitépe ndahejái chéne omano heko jojáre. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

15Che amondo ramo tymba ñarõ oheja haguã upe tetã ipypegua'ỹre, ha oiko chugui peteĩ yvy ojeiko'ỹ ha ojehasa'ỹha, upéicha rupi;

16oimérõ jepe oiko upépe umi mbohapy kuimba'e, che rekovére ha'e ndaikatu mo'ãiha ta'ýra ha tajýra kuérape jepe oipe'a manógui: ha'e kuéra añoite nomano mo'ãi, tetãgui katu oikóta yvy ojeiko'ỹha.

17Néima katu, che aitýrõ kyse puku rehevegua upe tetãre ha ha'e: ‘Tohasa kyse puku ko tetã rupi ha tojukapa yvypóra ha tymba ñarõ;

18jepénte ra'e oime ipype umi mbohapy kuimba'e, che rekovére ha'e, ndaikatu mo'ãiha ojoko manógui ta'ýra ha tajýra kuéra: ha'e kuéra mante ikatúta oikove.

19Térã amondo ramo mba'asy asãi upe tetã ári ha ambogue tuguýpe che pochy rendy, ajukávo peteĩcha yvypóra ha tymba,

20oimérõ jepe upe tetãme Noé, Daniel ha Job, che rekovére ha'e ndaikatu mo'ãiha ojoko manógui ta'ýra ha tajýra kuéra: ha'e kuéra añoite nomano mo'ãi heko joja rupi.

21“Che, opa mba'e Jára, ha'e: Ivaivéta katu ágã che amondóma ramo Jerusalén ári umi che ñenupã irundy ipohyivéva: ñorãirõ, ñembyahýi, tymba ñarõ ha mba'asy asãi, omanomba haguã yvypóra ha tymba kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Ha opyta ramo gueteri omano'ỹ vaekue oguerahâva ta'ýra ha tajýra pene rendápe, pema'ẽ hese kuéra pehecha haguã heko ky'a ha hembiapo vaikue ha péicha pende py'a pytu'úne pehechávo ainupã hague hekópe Jerusalén.

23Ipy'a pytu'úne hikuái ohecha kuaávo heko ky'a ha hembiapo vaikue, ha areko mba'érehepa ajapóvo ko'ã mba'e Jerusalén rehe.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

Ezequiel 15

Ñe'ẽ mbojoja parral ojeity vaekue tatápe rehegua

1Ñandejára he'i chéve:

2“Nde kuimba'e mba'épepa iporãve parral rakã yvyra ka'aguy rakãgui?

3Oñerenohẽpa chugui yvyra ojeporu vaerã? Ojejapópa chugui ty'ãi oñemba'e mosãingo haguã?

4Ahániri, oñemombo tatápe okaipa haguã: Tata ohapy ijapy mokõive guio ha upéi ohapy mbytépe. Mba'épepa ojeporu kuaa?

5Hakãnte ramo ndojeporúi vaekue mba'evépe: Ko'ágãma katu piko mba'épe ojeporúta tata ohapypa rire!”

6Upévare, kóicha ha'e: “Parral rakãngue ka'aguýpe oĩva, aity haguéicha tatápe okái haguã, péicha avei aity tatápe Jerusalén guápe.

7Che apu'ãta hese kuéra. Osẽta peteĩ tatágui ha ambue tata ohapýta chupe kuéra, ha apu'ãvo hese kuéra oikuaáta cheha opa mba'e Jára.

8Ajapóta upe tetãgui yvy ojeiko'ỹha, omboykégui che hegui heko jeroviaha.” Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

Ezequiel 16

1Ñandejára he'i chéve:

2“Nde, kuimba'e, ehechauka Jerusalén guápe umi mba'e vaieta ojapo vaekue.

3Nde eréta: ‘Kóicha he'i Ñandejára: Nde ypykue ha reju ypy haguére, nde Canaangua: nde ru amorréo, nde sy katu hitíta.

4Reju ypy ramo guare yvy ári, noñekytĩri ne puru'ã, nereñembojahúi ne potĩ haguã, nderejekytýi jukýpe ha nereñeñuãi mitã rupápe.

5Avave na nde poriahurerekói ojapo haguã ndéve umi mba'e, reñemombo uvei ñu reíre, reporombojeguarúgui.

6Che ahasa nde ypy rupi ha ahechávo repyvoi ha rejapajeréi reína nde ruguýpe, ha'e ndéve: Eikove

7ha ekakuaa yvyra ra'y ñúme guáicha. Reñepyrũ rekakuaa ha oiko nde hegui kuñataĩ, nde pyti'a opu'ã ha ipuku nde áva, reime ramo jepe opivoite.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ahasa nde ypy rupi ha rohecha. Reiméma reporohayhu haguãicha; aipyso nde ári che ahoja, añuã nde rete opívo ha che añe'ẽ me'ẽ ndéve. Añemoĩ peteĩ ñe'ẽme ne ndive, ha upe guive nde che mba'e. Che, opa mba'e Jára ha'e upéicha.

9Che rombojahu, romopotĩ pe tuguy nde rehe oĩmbávagui ha romohyakuãmba.

10Amoĩ nde rehe peteĩ typói ojeguapáva, sapatu vakapi porãgui, ame'ẽ ndéve nde ku'akuaharã líno ha romyakãho'ĩ ahoja sédape.

11Rombojegua mba'e verápe ha amoĩ nde jyváre jeguaka ha nde ajúri mbo'y;

12Amoĩ ne tĩ rehe mba'e vera apu'a, ne nambi rehe namichãi ha peteĩ mba'e ne akã rehe guarã overapáva.

13Rejeguapa repytávo óro ha plátagui, reñemonde líno pererĩ asy, séda ha ao ojeguapávape. Re'úmi tembi'u iporãvéva, arína, eíra ha ñandyry. Ne porã iterei repytávo, mburuvicha guasu rajýrõ guáicha.

14Opa tetã rupi ne rerakuã, ne porãngue ndahasahái romomimbipa rupi jeguakápe. Che, opa mba'e Jára ha'e upéicha.

15Nde katu, rejerovia etereígui ne porãnguére, reiporu pe ne rerakuã ha oiko nde hegui kuña vai, ha reme'ẽ nde rete opa ohasávape.

16Nde ao kuéra reiporu rembojegua haguã ijyvateha ha upépe reñeme'ẽ.

17Umi jeguaka óro ha pláta che ame'ẽ vaekue ndévegui, rejapouka kuimba'e ra'ãnga ha umíva ndive reiko.

18Umi ao jegua porãme remo'ã umi kuimba'e ra'ãnga ha reikuave'ẽ chupe kuéra che ñandyry ha che insiénso.

19Ha umi tembi'u iporã porãvéva, ame'ẽ vaekue ndéve, arína, ñandyryku ha eíra che romongaru hague, reikuave'ẽ henondépe kuéra, mba'e ryakuã porã ramo. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

20Ne memby kuimba'e ha ne memby kuña kuéra, rereko vaekue chéve guarã, rejuka ha reikuave'ẽ umi ta'ãnga reípe hembi'urã. Naiporãimapa ndéve ra'e reiko kuña vai ramo,

21ajeve reraha rehapy che ra'y ha che rajy kuéra ha reme'ẽ oñembohasa haguã tata rupi ta'ãnga reípe guarã.

22Nde reko vai pa'ũme, na ne mandu'a véima ne mitã ramo guarére, reime ramo guare opívo rejapajeréi nde ruguýpe.

23Ha nde reko vaieteve haguã —aichejáranga nde! Che, opa mba'e Jára ha'e upeichaha—,

24remopu'ã opa rupi tupã gua'u oñemomba'e guasu haguãme ha reñeme'ẽ haguãme teko ky'ápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Umi tape akã rupi remopu'ã ne rendaguã, rejapo ne porãnguégui mba'e ñane mbojeguarúva, reñakãmby pe'a jepi opa ohasávape, rembotuichavévo nde reko vai.

26Reñeme'ẽ umi Egipto guápe, umi nde ykeregua hete rusúvape ha rembohetave nde reko vai che mbopochy haguã.

27Upévare che aipyso che po nde rehe, rombohasa tekotevẽ ha rome'ẽ umi filistéo, ndaija'éiva nde rehe, táva guasu kuérape, ha'e kuéra voi otĩva nde reko vaikuére.

28Nderevy'apáigui ko'ã mba'éreve, reñeme'ẽ umi Asiria guápe, reñeno hendive kuéra ha upévareve jepe nderevy'apái.

29Ha upépe katu nde reko vaive, reñeme'ẽ umi ñemuhára Caldea guápe, ha nderevy'apáinte avei.

30Che, opa mba'e Jára, ha'e: Itarovaite voi ra'e nde py'águi rejapo haguã ko'ã kuña reko vai rembiapo!

31Umi tape akãme ha opa rupi remopu'ã tupã gua'u remomba'e guasu haguãme ha reñeme'ẽ haguãme teko ky'ápe, ha nereñeme'ẽi virúre umi ambue kuña reko vaícha!

32Kuña ombotavýva iménape, oiko imena'ỹ ndive.

33Kuña heko vaívape ojehepyme'ẽ, nde katu rejopóiva uvei umi ne ndive oñenóvape ha rehepyme'ẽ chupe kuéra ou haguã opa guio oñeno ne ndive.

34Nde reko vai haguã, nde nderejapói umi ambue kuña reko vaícha: avave na nde rekái oñeno haguã ne ndive, ha'e kuéra ndohepyme'ẽi ndéve, nde katu rehepyme'ẽ chupe kuéra. Kuña vai jepe ndojapói pe nde rejapóva!

35Upévare, ehendu che ñe'ẽ, kuña reko vai:

36Che, nde Jára, ha'e ndéve: Neretĩri remboi haguã nde rete ha rejeity teko vaípe umi ne ndive oñenóva ndive ha umi ne tupã gua'u ahẽ ndive, ha reñohẽ ne memby kuéra ruguy remomba'e guasúvo umi ta'ãnga reípe.

37Upévare, che ambyatýta umi kuimba'e rembovy'a vaekue, opa rehayhu vaekue ha na nde a'éi hague; ambyatýta nde jerére ha henondépe kuéra amboíta nde rete nde recha haguã hikuái opivoite.

38Roinupãta oñenupãháicha kuña oñenóva imena'ỹ ndive ha oporojukáva, ha aitýta nde ári che pochy rendy sunu.

39Rohejáta ipópe kuéra, ombyaipa haguã hikuái umi nde reko vaiha ha umi remomba'e guasuha tupã gua'u, oipe'apáta nde hegui nde ao kuéra ha umi nde jeguaka vera, ha nde rejáta opívo.

40Omopu'ãta nde rehe tetãgua aty, nde japíta itápe ha nde jukáta kyse pukúpe.

41Ohapýta nde róga kuéra ha ne nupãta ne rembiapokue ojerureháicha, kuña kuéra renondépe, che ahejaukáta ndéve nde reko vai ha nderejopói mo'ãvéi avavépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

42Upépe ae che pochy jeráne, che py'a guapýne ha nda che pochyvéi chéne,

43Nde resarái haguére ne mitã ramo guarégui ha che mbopochy opa ko'ã mba'épe, che aitýta umi nde reko vaikue ne akãre. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e. Nderejapói nga'u piko peteĩ mba'e ivaitéva umi ne rembiapo ñane mbojeguarúvagui?

44Umi ñe'ẽnga apoha ojapóne peteĩ nde rehegua he'íva: ‘Peteĩ sy, ha'eichagua jey imemby’.

45Nde syichagua avei nde. Ha'e ndaija'éi vaekue iména ha imemby kuérare. Nde ryke ha nde kypy'yichagua avei nde, ha'e kuéra ndaija'éi vaekue avei iména ha imemby kuérare. Nde sy hitíta ha nde ru amorréo vaekue.

46Nde ryke vaekue Samaría, imemby kuéra ndive oikóva nde asúpe, ha nde kypy'y Sodoma, imemby kuéra ndive oikóva nde akatúape.

47Ha nde reho hapykuéri kuéra umi mba'e vai apópe, ha nderepytái upépe, ivaivéva katu rejapo.

48Che, opa mba'e Jára, ame'ẽ che ñe'ẽ che rekovére, nde kypy'y Sodoma ha imemby kuéra ndojapói hague umi nde ha ne memby kuéra ojapóva.

49Ko'ãva hína nde kypy'y Sodoma rembiapo vaikue: ojejapo, okaru porã ha ndojepy'apýi mba'evére. Ha upéi ave, ha'e ha imemby kuéra noipytyvõi imboriahúva ha oikotevẽvape.

50Ha'e kuéra oñemomba'e guasu ha heta hembiapo vai che renondépe. Upévare amboyke che jehegui, nde rehecha haguéicha.

51Nde ryke Samaría katu, ndohupytýi mbyte rupi ne angaipa. Nde hetaiteve mba'e vai rejapo mokõivévagui, ha umi mba'e vai rejapóva rovái, ha'e kuéra opyta heko jojáva ramo guáicha.

52Taipohýi aipórõ ndéve ne ñemotĩ, remo'ãgui nde ryke ha nde kypy'ýpe: umi nde reko vaikue rembovaieteve ha ha'e kuéra opyta heko jojáva ramo guáicha. Eraha mante vaerã nde apére ne ñemotĩ ha nde reko vaikue, opyta haguére, nde rovái, heko potĩva ramo guáicha nde ryke ha nde kypy'y.

53Che amoambuéta hekove ha amopu'ã jeýta Sodoma ha Samaríape, imemby kuéra reheve, ha amoambuéta avei nde rekove ipa'ũme kuéra,

54ikatu haguã reraha nde apére ne rembiapo vaikue ha retĩ, ha ipy'a guapy hikuái.

55Nde kypy'y Sodoma ha imemby kuéra ha nde ryke Samaría ha imemby kuéra ave, opu'ã ha oiko jeýta yma guaréicha. Ha nde avei reguahẽ jeýta nde reko yma guarépe.

56Nereñe'ẽimi nga'u piko nde kypy'y Sodómare, ako reñembotuicha ramo reikóvo,

57ojehecha mboyve nde opivoha? Ha'éicha avei, nde rehe ko'ágã oñembohory joa táva kuéra Edom ha ijereregua ha umi filistéo táva kuéra nde jereregua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

58Ko'ágã reraha mante vaerã nde apére opa ne rembiapo vaikue ha ne ñe'ẽ reikue. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

59Ñandejára he'i: Ame'ẽta ndéve pe nde reko ky'a ojeruréva, resẽ vaekue ñe'ẽ me'ẽgui ha remondoro ñane ñe'ẽ me'ẽ.

60Che mandu'áta che ñe'ẽ me'ẽ ajapo vaekue nendive ne mitã ramo guare ha añe'ẽ me'ẽ jeýta opa árape guarãma.

61Nde ne mandu'áta nde reko vai kuéra ha retĩta, ame'ẽvo ndéve nde ryke ha nde kypy'y kuéra ne memby ramo, oike'ỹre ha'e kuéra ne ñe'ẽ me'ẽme.

62Che ambopyahúta ñane ñe'ẽ ñome'ẽ, ha nde reikuaáta cheha nde Jára,

63ne mandu'a ha retĩ haguã ha nde py'a tarovágui ndereipe'ái haguã nde juru aheja reívo ndéve ne angaipa.” Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

Ezequiel 17

Parral ha taguato rehegua

1Ñandejára ñe'ẽ oguahẽ che apysápe ha ahendu:

2Ndé, kuimba'e, eikuaauka Israélpe peteĩ mba'e hasýva jaikuaa.

3Ere chupe kuéra: Peteĩ taguato nde tuicháva, tuichaicha ipepóva ha oveve puku, hague ipara porãva ojaho'ipa hete, oguahẽ Líbanope ha oguejy peteĩ kuri'y ru'ãme.

4Oikytĩ pe hakã ijyvatevéva ha ogueraha umi oñemúva retãme, táva guasu oñeñemuhápe.

5Ohupi avei mba'e ra'ỹi upe tetãgui ha oñotỹ peteĩ kokuépe, ysyry hi'y hetáva rembe'ýpe.

6Upe mba'e ra'ỹi heñói ha oiko chugui parral michĩmi ha hogue hetáva, pe taguato gotyo oipyso hakã, hapo katu omoinge yvyguýpe. Péicha oiko chugui parral hakã hetáva.

7Ha ou peteĩ taguato tuichavéva, ipepo tuicha ha hague hetáva. Ha upe parral ohupi hapo ha oipyso hakã upe taguato gotyo, ombo'y porãve haguã chupe pe yvy oñeñotỹhápe guágui.

8Oñeñotỹ voi jepe yvy porãme, y hetahápe ha ikatuhápe hakã ha hi'a heta, ha oiko chugui parral iporãitéva.

9Upévare ere kóicha: Péicha he'i Ñandejára: Ikatúnepa ipoty ko parral? Noñemondoro mo'ãi nga'u piko hapo guive, ha ojeity hi'a ipirupa haguã opa umi hakã hoky kyrỹi asýva? Ko parral ipirúta ha natekotevẽ mo'ãi heta imbaretéva oñemondoro haguã hapo guive.

10Ko'ágã oñeñotỹ porã hína, hokýnepa? Kuarahy resẽ guiogua yvytu oipeju ramo, ndaipirupái chénepa? Pe heñói haguépe ipirupaite vaerã!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ñandejára he'i chéve:

12Ere ko tetã iñe'ẽ rendu'ỹvape: Ndapeikuaái piko mba'épa he'ise kóva? Upéi ere tetãgua maymávape: Babilonia pegua mburuvicha guasu ou vaekue Jerusalénpe ha ogueraha hetãme mburuvicha guasu Jerusalengua ha ta'ýra kuérape.

13Ohenói peteĩ mburuvicha guasu ra'ýpe, oñemoĩ hendive peteĩ ñe'ẽme, ojopy chupe he'i haguã noñemboyke mo'ãiha chugui. Ha avei ogueraha umi iñaranduvéva upe tetã megua,

14pe tetã opyta haguã michĩ ha ikangy, ikatu'ỹ haguã opu'ã hese, omondoro'ỹ haguã upe ñe'ẽ ome'ẽ vaekue ojupe ha upéicha oikove.

15Ha upe mburuvicha guasu ra'y opu'ã Babilonia ruvicha guasúre; omondo Egíptope ogueru vaerã kavaju ha ñorãirõhára aty tuicháva. Osẽ porãnepa pe ojapóva? Nomanói chénepa pe ñe'ẽ ñome'ẽ omondoróva?

16Che, opa mba'e Jára, che rekovére ha'e omanotaha Babilóniape, oikohápe upe ohupi vaekue chupe mburuvicha guasúrõ, opyrũ haguére iñe'ẽre ha omondoro haguére ijekupyty mburuvicha guasu ndive.

17Ha faraón nomondo mo'ãi oipytyvõ haguã chupe ñorãirõhára aty tuicha, ojeitývo hese Babiloniagua ha huvicha guasu omopu'ãvo hese tápia yvate oike haguã ojuka heta etereípe.

18Upe mburuvicha guasu ra'y opyrũ iñe'ẽnguére ha omondoro ñe'ẽ ñome'ẽ. Ome'ẽ ra'e ipo, ha ojapo ko'ã mba'e. Omano mante vaerã!

19Upévare Ñandejára he'i: Aitýta iñakãre ñe'ẽ ame'ẽ vaekue, ha'e ojaheiha, ha pe ñe'ẽ ñome'ẽ ha'e omondoro vaekue.

20Amoĩta chupe che ñuhã ha ho'áta pype. Araháta Babilóniape ha upépe ajopýta hendive omboyke haguére che ñe'ẽ.

21Umi iñorãirõhára imbaretevéva ojejukapáta kyse pukúpe ñorãirõháme, ha umi nomanóiva oñemosarambipáta opa yvytúre. Upéicha peikuaáne che, opa mba'e Jára, añe'ẽ hague.

22Ñandejára he'i: Che avei aikytĩta pe yvyra ru'ã, peteĩ ijyvatévagui, aikytĩta peteĩ hoky ijyvatéva umi hakãgui, ha araháta añotỹ,

23Israel pegua yvyty ijyvatevévape. Upépe hakãta ha hi'áta ha oikóta chugui yvyra ne porãva, opaichagua guyra ojaitypóta ipype, ha hakã kuarahy'ãme ojehupapo joáta.

24Opa yvyra ñu megua oikuaáta che, opa mba'e Jára, aityha umi yvyra ijyvatevéva, ha amopu'ãha umi ikarapevéva, ambopiru umi hovy asýva ha ambohoky umi ipirúva. Che, opa mba'e Jára, ha'e ha upéicha ajapóne.

Ezequiel 18

Ijapopyrãva

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[1]Ñandejára he'i chéve:

[2]“Mba'érepa Israélpe oje'e manté ku ñe'ẽnga he'íva: Túva kuéra ho'u parral aky ha ta'ýra kuéra hãi jehýi.

[3]Che, opa mba'e Jára, che rekovére ha'e ndapeje mo'ã veimaha araka'eve upe ñe'ẽnga Israélpe.

[4]Che mba'e opa yvypóra, taha'e túva térã ta'ýra. Iñangaipáva omanóne.

[5]Imarangatúva ojapo ramo heko jojáva ha hekópe guáva,

[6]ndoikói ramo karu guasuhápe umi ijyvateha rupi oñemomba'e guasuhápe ta'ãnga rei, ndojeroviái ramo tupã gua'u Israel peguáre, ndopokóiva hapicha rembirekóre, ndoikói hembireko ndive oguejy jave chupe imba'asy,

[7]ndojopýi ramo avave ndive ha ome'ẽ jey pe ojeheja vaekue chupe pláta porúre, nomondái ramo avavépe, omboja'o ramo hembi'u iñembyahýivape ha ijao ijopívovape,

[8]ndoiporukái ramo hepýre, ndojapói ramo ivaíva avavére, heko joja ramo oporombojovakévo;

[9]oiko ramo che ha'évare ha ojapopa ramo che rembiapoukapy, upéva upe añetehápe heko potĩva ha upévare nomano mo'ãi. Che, opa mba'e Jára ha'e upéicha.

[10]Oime ramo peteĩ heko ñarõva ha oporojukáva ojapóva ko'ã mba'e, peteĩvante jepe,

[11]itúva ojapo'ỹ vaekue, oikóva karu guasúpe ijyvateha rupi, opokóva hapicha hembirekóre,

[12]ojopýva mboriahu ndive ha oikotevẽva ndive, oporomondáva, nome'ẽ jeýiva upe ojehejáva chupe pláta porúre, ojeroviáva umi tupã gua'úre ha ojapóva umi mba'e che a'e'ỹha,

[13]oiporukáva hepýre, upéva ndoikove mo'ãi. Ojapo ramo ko'a mba'e che a'e'ỹha omano mante vaerã, ha ha'énte ojapóta ijehe.

[14]Ha oimérõ peteĩ ohecháva opa mba'e vai ojapo vaekue itúva, ha oho'ỹva hapykuerére,

[15]oiko'ỹva karu guasuhápe umi ijyvateha rupi, ojerovia'ỹva umi Israel pegua gua'úre, opoko'ỹva hapicha rembirekóre,

[16]ndojopýiva avave ndive, nome'ẽ jeýiva pe oñeme'ẽva chupe pláta porúre, omonda'ỹva avavépe, omboja'óva uvei hembi'u iñembyahýivape ha omboao ijopívovape,

[17]ojapo'ỹva mba'e vai avavére ha ndoiporukáiva hepýre oikóva che ha'évare ha ojapóva che rembiapoukapy, upéva nomanói chéne, itúva rembiapo vaikuére, añetehápe oikovéne.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Itúva, pe oporojopy vaekue, ha oporomonda ha heta mba'e vai ojapo hetã guáre, upéva pe omanótava hembiapo vaikuére.

19Peẽ peporandúne: ‘Mba'ére piko avave nomyengovia mo'ãi itúva rembiapo vaikuére?’ Upe ojapóva hekopegua, heko jojáva, ha opa che rembiapoukapy, añetehápe oikove vaerã.

20Pe hembiapo vaívante omanóta. Avave nomyengoviái vaerã itúva rembiapo vaikuére, ha avave nomyengoviái vaerã iñemoñare rembiapo vaikuére. Pe heko jojáva ohupytýne hembiapokue rekovia; ha pe heko añáva katu oñenupãne hembiapo vaikuére.

21Oime ramo heko añáva ojeíva hembiapo vaikuégui, ha ojapo heko jojáva ha heko peguáva, ha opa che rembiapoukapy añetehápe oikovéne ha nomanói chéne.

22Che na che mandu'avéi chéne hembiapo vaikuére, ha oikovéne ojapo haguére iporãva.

23Che ndaipotái omano pe heko añáva, aipota opoi heko vaígui ha oikove. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

24Pe heko jojáva ndaheko porãvéi ramo, ha ojapo heko añáva rembiapo, peimo'ã piko peẽ oikotevẽtaha. Na che mandu'avéi chéne umi mba'e porã ojapo vaekuére, omanóne iñangaipáre.

25Peẽ pejéne nda che reko jojaiha. Ehendúna, Israel, peje piko peẽ nda che reko jojaiha? Ndaha'éipa hína peẽ uvei umi pene rembiapo vaíva?

26Imarangatúva ojei ramo heko jojágui, ojapo ivaíva ha omano. Omano hembiapo vai haguére.

27Heko añáva ojei ramo mba'e vai apógui ha ojapo heko joja ha hekópe guáva, oikovéne katuete.

28Ojesape'a ramo ha oñemboyke mba'e vaieta ojapo vaekuégui, añetehápe oikovéne ha nomanói chéne.

29Israel katu akóinte he'íta nda che reko jojaiha. Peẽ peje nda che reko jojaiha. Ndaha'éipa hína peẽ Israelgua uvei pende reko joja'ỹva?

30Che pombojovake pene rembiapokue ojerureháicha. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

31Pya'éke peheja pende reko vai, ha pembopyahu pende py'a ha pene ágã. Mba'ére piko remano mante vaerã, Israel,

32ko che ndaipotáiva omano avave? Pejei ivaívagui ha peikovéta. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

Ezequiel 19

Jahe'o soro

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[1]Nde, kuimba'e, emoñe'ẽ ko purahéi ñembyasy mburuvicha kuéra rehegua:

[2]Nde sy vaekue león kuña león apytépe oikóva, hupaguã ojapo ijapytépe kuéra ha upépe omongakuaa imemby.

[3]Peteĩre oñangareko porãve okakuaapa peve. Oipehe'ã kuaa hembi'urã ha ho'u umi yvypórape.

[4]Tetã nguéra ohendu oimeha ha oity hikuái ñuhãme, ty'ãire ombotyryry chupe ha ogueraha Egíptope.

[5]Upe león kuña ohechávo ijeroviaha oñehundiha, ojapyhy pe ambue imemby ha oñangareko hese okakuaapa peve.

[6]Tuicha ha imbarete rire oiko umi león apytépe, Oipehe'ã kuaa avei hembi'urã ha ho'u umi yvypórape.

[7]Sarambi ojapo mburuvicha rógape ha umi táva guasu oheja yvýre; Upe ikororõnguépe omboryrýi opa yvypóra yvy ári guápe.

[8]Aipo ramo opu'ã hese umi tetã jereregua; omoĩ chupe ñuhã ha oity ipype.

[9]Ty'ãime oguerotyryry ha omboty yvyra jerépe ha ogueraha mburuvicha guasu Babilonia guápe, upépe oheja anive haguã oñehendu okororõ ramo umi yvyty Israel guápe.

[10]Nde sy ha'ete vaekue parral oñeñotỹva y rembe'ýpe, okakuaa porã ha hi'a hetáva hi'y hetágui.

[11]Hakã imbarete ha ijy ha ojejapo chugui pokoka mburuvicha guasúpe guarã, ko'ẽre opu'ã ha arai peve oguahẽ. Mombyrýgui ojekuaa hogue heta ha ijyvatégui.

[12]Ha ojehapo'o pochýpe, ha yvýre ojejapete. Kuarahy resẽ guiogua yvytu ombopiru, ha ho'apa hi'a, hakã mbarete ipiru ha ojeity tatápe.

[13]Ko'ágã oñeñotỹ yvy ojeiko'ỹháme, yvy ojekapávape, oĩ'ỹháme y,

[14]Umi hakãgui osẽ tata ohapypáva hoky ha hi'a, ha ndopyta véima hakã imbaretéva oiko haguã chugui pokoka mburuvicha guasúpe guarã.

(Kóva ha'e purahéi ñembyasy, ha purahéi ñembyasýicha ojeporu vaerã.)

Ezequiel 20

Israel opu'ã Tupã Ijárare

[1]Upe ára 10, mes 5, áño 7, oĩ myakãhára Israel guáva oúva che rendápe ha oguapy joa che renondépe oporandu haguã Ñandejárape.

[2]Ñandejára he'i chéve:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Nde kuimba'e, eñe'ẽ umi myakãhára Israelgua ndive ha ere chupe kuéra: Peju piko peporandúvo chéve? Che, opa mba'e Jára, che rekovére ha'e ndaheja mo'ãiha peporandu chéve.

4Nde, kuimba'e, iporãve rembojovake chupe kuéra nde, ha ehechauka chupe kuéra umi mba'e vaieta túva kuéra ojapo vaekue.

5Ere chupe kuéra: Ñandejára he'i: Aiporavo ramo guare Israélpe ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ mayma iñemoñarépe ha añeñanduka chupe kuéra Egíptope. Che ame'ẽ chupe kuéra che ñe'ẽ: che ha'e Tupã, pende Jára.

6Upe ára upévape ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ anohẽtaha Egíptogui ha araha haguã chupe kuéra pe yvýpe che aiporavo vaekue chupe kuéra guarã, peteĩ yvy, kamby ha eíra osyryhápe ýicha, yvy iporãvéva opa yvýgui!

7Ha opavavépe ha'e ojeheja haguã umi itupã gua'úgui, anítei oñemongy'a umi Egipto pegua ta'ãnga reíre, chégui hína Tupã Ijára.

8Ha'e kuéra katu opu'ã che rehe ha na che renduséi, ndojehejái itupã gua'u kuéragui ha ndohejái umi ta'ãnga rei Egipto pegua. Che ajepy'a mongeta aity haguã che pochy hi'ári kuéra ha ainupã haguã oĩ aja Egíptope che py'a guapy peve.

9Ha ajapo umi ajapo vaekue aheja porã haguã che réra, apyta vai'ỹ haguã umi tetã oikoha hikuái renondépe, umi tetã umíva rovake ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ anohẽtaha chupe kuéra Egíptogui.

10Anohẽ chupe kuéra Egíptogui ha araha umi yvy ojeiko'ỹháme:

11upépe aikuaauka chupe kuéra che rembiapoukapy, omoingovéva umi ojapóvape.

12Amoĩ avei chupe kuéra umi ára ojepytu'uha peteĩ techaukaha ramo chéve ha chupe kuéra guarã, imandu'a haguã che, opa mba'e Jára, amboyke hague chupe kuéra che mba'erã.

13Ha opu'ã che rehe hikuái pe yvy ojeiko'ỹháme ha ndojapói umi tembiapoukapy amoĩ vaekue, ojahéi uvei umívare, omoingovéva ojapóvape, ha omongy'a umi ára ojepytu'uha. Upérõ ajepy'a mongeta, aity haguã hi'ári kuéra che pochykue ha ahundi chupe kuéra upe yvy ojeiko'ỹháme.

14Aheja porã haguã che réra ndajapói, apyta vai'ỹ haguã umi tetã renondépe, ohecha vaekue mba'éichapa anohẽ ra'e chupe kuéra Egíptogui.

15Upe yvy ojeiko'ỹháme avei ame'ẽ che ñe'ẽ ndaheja mo'ãiha oike upe tetã ame'ẽ vaekuépe chupe kuéra, opavavégui iporãvéva, kamby ha eíra osyryhápe ýicha,

16ojahéi haguére che rembiapoukapýre, ndojapói haguére umi tembiapoukapy amoĩ vaekue ha amongy'a umi ára ojepytu'uha, ipy'a kuéra oho haguére umi ta'ãnga rei rapykuéri.

17Upéicharõ jepe, aiporiahurereko ha nahundíri chupe kuéra upe yvy ojeiko'ỹháme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Upérõ ha'e ita'ýra kuérape ani haguã ojapo túva kuéra he'íva, ani oñemongy'a ita'ãnga rei kuéra reheve.

19Ha'e chupe kuéra: che ha'e Tupã, pende Jára. Pejapo katuetéke che rembiapoukapy ha rembipota

20ha perekóke imarangatúva ramo, umi ára ojepytu'uha, taha'e techaukaha chéve ha peẽme guarã, upéicharõ peikuaáne cheha Tupã, pende Jára.

21Iñemoñare kuéra avei opu'ã che rehe. Omboyke che rembiapoukapy ha ndojapói che rembipota omoingovéva umi ojapóvape, ha omomarã umi ára ojepytu'uha. Upérõ ha'e vaekue aitytaha hi'ári kuéra che pochy ha ahunditaha upe yvy ojeiko'ỹháme, che py'a guapy haguã,

22ha ajejoko aheja porã haguã che réra ha ani haguã apyta vai umi tetã renondépe, ohecha vaekue anohẽ hague chupe kuéra Egíptogui.

23Upe yvy ojeiko'ỹháme ha'e vaekue amosarambitaha chupe kuéra opa tetã ko yvy ári guáre,

24ndojapói haguére che rembiapoukapy omboyke che rembipota, omomarã umi ára ojepytu'uha ha omomba'e guasu haguére umi ta'ãnga rei itúva kuéraicha avei.

25Upévare amoĩ chupe kuéra ijapopyrã ivaíva ha ikatu'ỹva ome'ẽ jeikove.

26Aheja oñemongy'a oguerahávo ime'ẽmby umi ta'ãnga reípe, ha omombóvo tatápe ta'ýra kuéra ypykue. Upéva ajapo henyhẽ haguã kyhyjégui, ha ohecha kuaa cheha opa mba'e Jára

27Nde, kuimba'e, ere Israel guápe: Ñandejára he'i: Pende ru avei che mbopochy, ojei che hegui.

28Pomoinge ramo guare pe yvýpe ha'e vaekue ame'ẽtaha peẽme, pehechávo peteĩ ijyvateha térã peteĩ yvyra hogue hetáva, pejapóma pene mymba juka, pene mba'e kuave'ẽ, peikuave'ẽma mba'e ryakuã porã ha pene kaguy.

29Che aporandu peẽme: Mba'eichagua yvateha piko upe peẽ pehoha? Ha oñembohéra ijyvateha ko'agãite peve.

30Upévare, ere Israel guápe: Ñandejára he'i: Mba'ére piko peẽ peñemongy'a pende ru kuéra ypykuéicha? Mba'ére piko pe che mboyke pemomba'e guasúvo umi ta'ãnga rei?

31Peikuave'ẽ ramo ha pe hapy tatápe pende ra'y kuéra, peẽ peñemongy'a umi ta'ãnga rei reheve. Ha péicha piko peẽ, Israelgua, peporanduse chéve? Che, opa mba'e Jára, ha'e che rekovére, ndaheja mo'ãiha peporandu chéve.

32Oike pene akãme peikóvo ambue kuéra tetã ko yvy ári guáicha, pemomba'e guasu yvyra ha ita, ha ndaupéicha mo'ãi.

33Che opa mba'e Jára, ha'e che rekovére, pochy ha pyapy mbaretépe poguerekotaha che poguýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Che pombyatýta opa tetã apytégui, aipysóvo che pokatu pyapy mbarete ha pochýpe,

35-36Poguerahâta yvy ojeiko'ỹháme ha upépe pombojovakéta, ambojovake haguéicha pende ru kuéra ypykuépe Egipto pegua yvy ojeiko'ỹháme. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

37Che ajepovyvýta pende rehe, peteĩ ovecha rerekua oipapaháicha ijovecha kuéra, ha pojopýta pejapo haguã che ñe'ẽ me'ẽ.

38Aipe'áta pende apytégui umi che rehe oñemoĩva ha ojei vaekue che hegui poguenohẽta pe tetã mombyry ko'ágã peikohágui, ndapeike mo'ãi jepe Israel yvýpe. Upérõ pehecha kuaáne cheha opa mba'e Jára.

39Israelgua maymáva, Ñandejára he'i: Tapeho pemomorã pene ta'ãnga rei! Upéinte pehendúne che ñe'ẽ ha napemongy'avéi chéne che réra marangatu, pemba'e kuave'ẽvo ta'ãnga reípe.

40Israelgua maymáva che momba'e guasúne che yvyty marangatu Israélpe guápe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e. Upépe pemoguahẽne vy'ápe, upépe arohorýne pene mba'e kuave'ẽ, peru chéve pende koga'a tenondere ha opa mba'e peme'ẽ vaerã chéve.

41Pombyatývo umi tetãgui ko'ágã pene sarambiha rupi ha ahechauka che marangatuha pende apytépe tetã nguéra renondépe, upépe ae pomoguahẽne peẽme mba'e ryakuã porãicha.

42Ha pomoingévo Israélpe, yvy ame'ẽ hague che ñe'ẽ ame'ẽtaha pende ru kuéra ypykuépe, upépe pehecha kuaáta cheha opa mba'e Jára.

43Upépe pene mandu'áne opa mba'e vaígui peñemongy'a hague ha pejeguarúne pende jehegui pene rembiapo vaikuére

44Peẽ Israelgua, che réra reheháp e ajapóta pende rehe iporãva pene rembiapo vai ramo jepe, ha upérõ pehecha kuaáne cheha pende Jára. Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.

Yvy yvývo gotyogua oñenupã

Ezequiel 21

1Ñandejára he'i chéve:

2“Nde, kuimba'e, ejere yvývo gotyo ha emondo upe gotyo ne ñe'ẽ: Emomarandu che rérape upe ka'aguýpe, oĩva yvývo gotyo,

3ha ere chupe: Ñandejára he'i: Che ambojáta nde rehe peteĩ tata ohapypátava opa nde yvyra, hokýva ha ipirúva, ko tata kóva ndogue mo'ãi ha ohapýta opa mba'e nde pype oĩva, yvate gotyo guive yvývo peve,

4ha mayma yvypóra ohecháta, che, opa mba'e Jára, ambojepota hague, ha upe tata ndogue mo'ãi.”

5Che ha'e chupe iñe'ẽ: “Anína, che Jára, opavave niko he'íma voi che rehe che ñe'ẽ reiha.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ñandejára kyse puku

6Ñandejára he'i chéve:

7“Nde, kuimba'e, ejere Jerusalén gotyo ha emondo ne ñe'ẽ tupaóre. Che rérape emomarandu Israel guápe

8ha ere chupe: Che apu'ã nde rehe. Anohẽta che kyse puku ajuka haguã peteĩcha, heko jojávape ha hembiapo vaívape,

9Ajukáta peteĩcha heko jojávape ha hembiapo vaívape yvate gotyo guive yvývo peve.

10Ha opavave oikuaáne che, opa mba'e Jára, anohẽ hague che kyse puku ha nañongatu mo'ãiha.

11Ha nde, kuimba'e, ejahe'o soro nde py'aite guive opavave renondépe.

12Ha peichahágui oñeporandu ramo ndéve mba'érepa ne rasẽ, ere chupe kuéra reñemomarandu hague oimeha peteĩ mba'e oiko potaitéva hína ha opa yvypóra ipy'a kangypataha, oitytaha ijyva, avave ndaipy'a guasu mo'ãiha, ha maymávape oryryitaha henypy'ã kyhyjégui. Oguahẽma ára, oikótama hína. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha”

13Ñandejára he'i chéve:

14“Emomarandu che rérape nde, kuimba'e, ha ere, che, opa mba'e Jára ha'e hague ndéve ere haguã: Peteĩ kyse puku hãimbe ha overa hendy.

15Hãimbe oporojuka haguã, ha overa hendy ára tirícha.

16Oñehãimbe'e ojeporu haguã, hãimbe ha overa hendy oporojukátava pópe guarã.

17Nde, kuimba'e, esapukái, ne rasẽ, upe kyse puku oĩ ojuka haguã che retãgua maymáva ha mburuvicha kuéra Israel guápe, ojehejáva omano haguã che retãgua ndive. Ejepyti'a mbotáke ñembyasýgui,

18aipy'a ra'ãgui che retã guápe.” Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

19“Nde, kuimba'e, eñe'ẽ che rérape, emyakã raku upe kyse pukúpe toporokytĩ jo'a-jo'a pochypópe. Upéva kyse puku oporojuka haguã, kyse puku oporojukapáva, opa yvypóra ári oiméva opa rupi.

20Ha'e pene mongyhyjepáta, hetaitereípe ojukáta, opa ógape amoĩ upe kyse puku oporojukapáva. Upéva kyse puku overa hendýva, hãimbéva oporojuka haguã.

21Ne rãimbe roipota, akatúape ha asúpe, tereikytĩ ápe ha pépe!

22Che avei amyakã rakúta che py'a guapy peve.” che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

23Tupã he'i chéve:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24“Nde, kuimba'e, ejapo mokõi tape, mburuvicha guasu Babilonia pegua ohasa haguã ikyse puku reheve. Mokõive osẽ vaerã peteĩ tetãgui ha umi oñepyrũhápe remoĩ vaerã peteĩ mba'e rechaukaha he'íva mba'e távapepa oho.

25Rejapo vaerã peteĩva umi tape ohasa haguã mburuvicha guasu ikyse puku reheve, oguahẽ haguã Rabápe, amoníta kuéra táva ha Jerusalén, óga mbaretépe oñembojeréva.

26Mburuvicha guasu Babilonia pegua oñemoĩ umi mokõi tape oñepyrũhápe ha oity po'a oikuaa haguã mba'e tapérepa ohóta: ohecha hu'ýre, oporandu itupã gua'u kuérape, oipyguara tymba py'akue.

27Ipo akatúape osẽ chupe hu'y ohechaukáva Jerusalén, ha he'ise, ojeity vaerãha hi'ári opa mba'e ho'a haguã hese reheve ha he'i ojeporojukapa guasu haguã, ayvu guasúpe, ojeity haguã okẽ nguéra, ojejapo haguã tape yvate ojejapyhara haguã ikorapy yvate ha oñemongorapaite haguã.

28Jerusalengua kuéra katu oimo'ãta kóva marandu reinteha, umi ñe'ẽ ñome'ẽ ojapo vaekuére. Añetehápe katu, upéva omombe'u hína hembiapo vai kuéra, ha omomarandu hína Jerusalén ho'ataha.

29Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: Pene rembiapo vaikue ha pende porojukakue ojekuaa porãiterei, opa pene rembiapo vaikue ojekuaapa. Upévare pe'áta.

30Ha ndéve, mburuvicha guasu Israelgua, porojukahára reko aña, oguahẽma ára reñenupã haguã ipahávo.

31Che, opa mba'e Jára, ha'e: Ojepe'áta nde hegui jeguaka ne akã rehegua ha opa mba'e iñambuéta: oguahẽta yvate pe yvýpe oĩva ha ho'áta yvýpe yvate oĩva!

32Opa mba'e ohejáta yvýre ñembyaikuepa. Ha upéva oikóta ou vove ku, che ha'égui chupe, omoĩtava teko joja.”

Amoníta kuéra ñenupã

33“Nde, kuimba'e, emomarandu che rérape ha ere, kóicha he'i Ñandejára umi amonítape ijuru guasúre Israel rehe; kyse guasu ojehekýima, hãimbe ha overa hendy, oporojuka haguã, overa hendy ára tirícha.

34Umi mba'e pehecháva, gua'únte ha umi marandu pejapóva katu japu rei. Kyse puku ho'áta heko añáva ha porojukahára ajúrare. Oguahẽma ára peñenupã haguã ipahávo.

35Pende kyse puku pemoinge jey hyrúpe! Che pombojovakéta upe yvy peiko ypy haguépe,

36ha aitýta nde rehe che pochy tata rendy tuichapa jepe vaicha pohejáta umi heko añáva ha oporohundipáva pópe.

37Pejehapýta, peñehundipáta; pende ruguy osyrýta pene tetã teépe ha avave naimandu'a mo'ãvéi pende rehe.” Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

Ezequiel 22

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jerusalén rembiapo vaikueta

1Ñandejára he'i chéve:

2“Nde, kuimba'e, eréta mba'épa ojejapóta pe táva hembiapo vaívare. Reikuaaukáta chupe opa mba'e vai ojapo vaekue.

3Ha eréta chupe: ‘Ñandejára he'i: Nde táva, rejukáva nde pypegua kuérape ha rejapóva ta'ãnga rei reñemongy'a haguã, oguahẽtama hína ndéve nde ára!

4Umi jejukaita rejapo vaekue rehe repyta vai, ha umi ta'ãnga rei remopu'ã vaekuére reñemongy'a, remoaguĩ nde ára ha remoguahẽ nde ára paha. Upévare che ahejáta nde ja'o tetãgua maymávape ha opa tetã oñembohory nde rehe.

5Umi aguĩ oĩva ha umi mombyrygua oñembohorýta nde rehe, nde, táva ne rerakuã mombyrýva remomba'e guasu haguére ta'ãnga rei ha nde reko sarambikuére.

6Upépe mburuvicha kuéra Israelgua oiporu ipokatu oporojuka ha ojapo haguã opaichagua ivaíva.

7Nomomba'éi itúva ha isýpe, oguereko vai tetã ambue guápe ha ohuguy'o tyre'ỹme ha umi imenave'ỹvape.

8Ndojapói mba'eve ramo umi che mba'e marangatu ha umi ára ojepytu'uha.

9Ijapu rupi, oĩ heta ojukauka reíva hapichápe, oĩ ohóva oje'uhápe umi mba'e oñekuave'ẽva ta'ãnga rei kuérape, ha ojapo heta mba'e vai.

10Oĩ oñenóva itúva rembireko ndive térã orãirõva kuña imba'asy guejy jave.

11Oĩ oñenóva hapicha rembireko ndive, térã ta'ýra rembireko ndive, térã orãirõ itúva rajýpe.

12Oĩ oñekuave'ẽva hepýre oporojuka haguã. Oĩ viru oiporuka haguã hetaiterei ojeruréva, mbaretépe oporohuguy'óva ha hesarái che hegui. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

13Ché che pochy eterei hína reikóre reporojopy ha reporojuka.

14Ani reimo'ãtei ikatutaha che mbohovái ajapóvo pe ajapo vaerã nde rehe. Che, opa mba'e Jára, ha'e ha ajapóta pe ha'e vaekue:

15Romyasãita opa rupi, romosarambíta opa tetãre ha romopotĩta opa reñemongy'a haguégui,

16che reja vaíta tetã nguéra renondépe, ha rehecha kuaáta cheha opa mba'e Jára.’”

17Ñandejára he'i chéve:

18“Nde, kuimba'e, Israel chéve guarã pe hevorakue opytáva, tatápe oñemboyku rire kóvre, estáño, fiérro, plómo térã pláta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: Pende hegui oiko hevorakue, ha che pombyatýta Jerusalén mbytépe.

20Pe pláta, kóvre, fiérro, plómo ha estáño ojeityháicha tatápe ha ojehatapyña hese hyku haguã, upéicha che, che pochy rendýpe, pombyatýta ha pombohykúta.

21Upéicha, ahapypáta che pochy rata, ha pombyatýta pomboyku haguã Jerusalén mbytépe.

22Oñemboykuháicha tatápe pláta, upéicha peñemboykúta peẽ Jerusalén mbytépe, ha upéicharõ pehecha kuaáne che, opa mba'e Jára, aity hague pende ári che pochy rendy.”

23Ñandejára he'i chéve:

24“Nde, kuimba'e, ere Israel guápe: ‘Nde peteĩ tetã nde reko vaígui repytáva ama'ỹre ha y'ỹre,

25peteĩ tetã oguerekóva león chagua mburuvicha okororõva ha oporopehe'ãmbáva, ho'úva yvypórape hetãme voi, omondapáva opavavépe ha ohejáva heta kuñáme imena'ỹre.

26Nde pa'i kuéra omomarã che rembiapoukapy ha omongy'a umi chéve guarã oñemboykéva, nomoambuéi ojuehegui pe imarangatúva, ha imarangatu'ỹva, ha nombo'éi ave ohecha kuaa haguã ipotĩva ha ipotĩ'ỹva. Ndohecha kuaái umi ára ojepytu'uha ha na che momba'e guasúi.

27Mburuvicha kuéra ko tetã megua, jaguaretéicha oporopehe'ãmba, oñohẽ tuguy, ha oporojuka ha oporomondapa haguã.

28Umi maranduhára oñomi ko'ã mba'e, ogyke oñemomorotĩ ramo guáicha, he'i omba'e rechaha ha ohenduka marandu, upe rire ojehecháva gua'unteha, he'i oñe'ẽha che rérape ha, añetehápe, che na ñe'ẽi.

29Poguasu kuéra oporojopy ha oporomonda, ohuguy'o imboriahúva ha oikotevẽvape, ha ojopy vai mombyrygua ndive.

30Che aheka vaekue oimépa omba'apóva tetã rehehápe ha oñembo'éva chéve ani haguã pohundi, ha ndajuhúi.

31Upévare poinupã ha pohundi che pochy ratápe, omyengoviávo peẽme pende reko vaikuére.’” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

Ezequiel 23

Samaría ha Jerusalén, oñopehẽngue heko vaíva

1Ñandejára he'i chéve:

2“Nde, kuimba'e, oiko vaekue peteĩ jey mokõi kuña, mokõivéva peteĩ sy memby.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Imitã guive ko'ã kuña oñeme'ẽ teko vaípe: Egíptope oheja ojepoko ipyti'áre ha naimitã kuñavéi.

4Pe ijypykue héra Oholá (Samaría réra peguáva), ha ikypy'y Oholibá (Jerusalén réra peguáva). Che amenda hese kuéra ha che ra'y ha che rajy chugui kuéra.

5Oholá che myengovia ha iñakã raku ñorãirõhára asírio kuérare,

6mburuvicha ha tetã sãmbyhyhára ijao pytãva meme, imitã ha iporã joáva, ikatupyrýva kavaju ári.

7Oholá oñeme'ẽ teko vaípe asírio iporavo pyréva ndive, ha iñakã vaígui hese kuéra oñemongy'a ita'ãnga rei kuéra reheve.

8Oĩ guive Egíptope oiko chugui kuña reko vai ha upéva ndoheja véima. Imitã guive heta vaekue umi oñenóva hendive, naimitã kuñavéi ha oiko chugui kuña reko vai.

9Upévare aheja umi hendive oiko vaekue pópe, umi asírio, ha'e iñakã rakuha,

10ha ha'e kuéra omboi chupe opívo, upéi oipe'a chugui imemby kuéra ha ojuka hikuái kyse pukúpe, oiko hese upe oje'e vaekue oikotaha. Ha upe mba'e herakuã mombyry vaekue kuña kuéra apytépe.

11Ikypy'y Oholibá ohechárõ jepe upéva, oñeme'ẽ avei teko vaípe ha iky'avévape katu, tykéragui hetaiteve ndive oiko

12Ha'e avei iñakã raku umi asíriore, mburuvicha ha tetã sãmbyhyha, ñorãirõhára oñemonde porãva, imitã ha iporã porãva, kavaju ári ikatupyrýva.

13Ahecha kuaa ha'e ave oñemongy'a hague ha oho hague tykéra rembiapo vai rapykuéri.

14Oho mombyryve katu upe heko vaípe: ohecha umi ogyke rehe umi Babiloniagua ra'ãnga, ojejapo vaekue pytãme,

15iñemondeháre ojekuaa mburuvicha memeha, iku'a jokuaha jejopy porã, ha iñakã rehegua tuichaicha reheve.

16Ohechávo ko'ã Babilonia guápe, iñakã raku hese kuéra ha omondo ñe'ẽ rerahahára Babilóniape,

17ha umi Babiloniagua ou, oñeno hendive ha omongy'a chupe heko vaikuépe. Oñemongy'a ikatuve'ỹha peve ha ipaháp e ojeguaru chugui kuéra.

18Upéi ojekuaauka kuña reko vai ramo ha oimeraẽvape ojehechauka opívo. Upémarõ ajeguaru chugui, ajeguaru haguéicha tykéragui.

19Ha'e katu oñeme'ẽ-me'ẽve teko vaípe, imandu'ávo imitãrõ guarére Egíptope, ha oñeme'ẽ teko vaípe.

20Ha iñakã vai umi Egiptogua hendive oñenóvare, oĩ jave kuña ndive ojoguáva vúrro ha kavajúpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Nde, Oholibá, rehechaga'u nde reko vaikue ne mitãkuñáme guare, Egiptogua ojavyky ramo nde pyti'a.

22Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: Opa guio amopu'ãta nde rehe umi oñeno vaekue ne ndive ha ko'ágã ne mbojeguarúva.

23Umi Babiloniagua ha umi Caldea guápe, umi Pecod, Soa ha Coa guápe, ha umíva ndive opa asírio kuérape, umíva mitãrusu porã-porã, mburuvicha, tetã sãmbyhyha, oñorãirõva ruvicha, ñorãirõhára ha kavaju arigua.

24Oúta nde ári hetaiterei kárro arigua ha ñorãirõha atýra reheve, ne mbojeréta opa guio, pyti'a mo'ãha ha akã mo'ãha reheve, ha che ahejáta ipópe kuéra ne mbojovake, ha ha'e kuéra he'íta mba'épa oikóta nde rehe.

25Che aitýta nde rehe che pochy rata, ha ha'e kuéra iñañáta ne ndive; oikytĩta ne tĩ ha ne nambi, ha umi opytáva hekove ojukapáta kyse pukúpe. Oipe'áta nde hegui ne memby kuéra ha ipahávo tatápe nde kusuguéta.

26Ne mboíta ha oñemomba'epáta nde jeguaka kuérare.

27Péicha ambopaháta pe teko vai reñeme'ẽ hague Egíptope, ha nde rehecha mo'ã véima umi Egipto guápe, na ne mandu'a mo'ã véima hese kuéra.

28Che, opa mba'e Jára kóicha ha'e: Ahejáta re'a umi tetã nde a'e'ỹha ha rejeguaruha poguýpe.

29Ha'e kuéra ndaija'e mo'ãi nde rehe, oñemomba'éta opa rembyaty vaekuére ha nde rejáta opívo, pe nde rete reity vaekue teko vaípe opytáta opívo. Reiko haguére ne akãre ha nde reko vaikue rupi,

30reiko ko'ágã reikoháicha, reñeme'ẽ teko vaípe umi tetã ndive ha reñemongy'a remomba'e guasúvo ita'ãnga rei kuéra.

31Reho haguére nde ryke rapykuéri, ha'ukáta ndéve pe chupe ha'uka vaekue avei.

32Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e: nde ryke hoy'u haguéicha rey'úta nde, peteĩ mbayru tuicháva ha ipyrusúvape, henyhẽva ñembohory ha jejahéigui.

33Repytáta ka'u ha ñembyasýpe, tapere ha ñehundi niko pe nde ryke Samaría hoy'uha.

34Huguare jepeve remboy'úta, ne rãime rejokopáta ha ijekakuépe remondyryrýta nde pyti'a.” Che, opa mba'e Jára, añe'ẽma!

35Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: “Nde resarái rupi che hegui ha reme'ẽ chéve nde atukupe, reñenupã mante vaerã, reiko haguére ne akãre ha nde reko vaikuére”.

36Ñandejára he'i chéve: “Ha nde, kuimba'e, ere mba'épa oikóta Oholá ha Oholibá rehe, ehova api chupe kuéra hembiapo vaikuére.

37Ha'e kuéra ojere che hegui ha ipo kuéra henyhẽ tuguýgui. Ojere che hegui omomba'e guasúvo ita'ãnga rei kuéra ha, ombojeroviávo umívape, kuéra oity tatápe imemby kuéra, umi mitã ha'e kuéra oguereko vaekue che hegui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

38Hi'ári, ojapo che rehe ko'ã mba'e: peteĩ araitépe omongy'a hikuái che róga marangatu ha omomarã umi ára ojepytu'uha.

39Ha upe ára omombo hague tatápe imemby kuéra omomba'e guasúvo ta'ãnga rei, ou omomarãvo che tupao.

40Omondo hikuái ogueru vaerã kuimba'e mombyrýgui, ha umíva ou. Ha'e kuéra katu ojahu, omoporã hesa kuéra ha omoĩ ijehe jeguaka oha'arõvo umi kuimba'épe;

41Oguapy hikuái peteĩ tupa ne porãvape, mesa henyhẽma tembi'úgui, ha upépe omoĩ hikuái insiénso ha ñandyry chéve guarã oñemboykéva.

42Okápe oñehendu heta ijayvúva ha ojoguerohory joáva; umíva apytépe oĩ kuimba'éta oúva yvy ojeiko'ỹhágui, ohayhúva kuña kuérape ha omoĩva hese kuéra pyapy mbojeguaha ha akã rehegua iporã porãva.

43Che ha'e che jupe: Ko'ágã oiporúta hikuái umi kuña reko vaípe ikuepámava heko vai hague. Hi'arietegua hendive kuéra voi!

44Ou hikuái Oholá ha Oholibá rendápe, iñakãre oikóva, ojejuháicha kuña reko vai rendápe.

45Kuimba'e imarangatúva he'íta mba'épa ojejapo vaerã hese kuéra heko vaikuére ha oporojuka haguére. Omyakã ratĩ iménape ha ipo kuéra henyhẽ tuguýgui.”

46Ñandejára he'i péicha: “Maymáva topu'ã hese kuéra, toñemboharái hese kuéra ha tomondapa,

47tavagua maymáva tojuka chupe kuéra itápe ha kyse pukúpe, toñakã'o imemby kuña ha imemby kuimba'e kuéra ha tohapy hóga kuéra.

48Che ambopaháta upe tetãgui teko ky'a. Upéicha opa kuña oikuaáne ha ndohói chéne heko ky'a rapykuéri.

49Umi mokõi kuña katu oñenupãta omomba'e guasu haguére ta'ãnga reípe ha heko ky'akuére. Ha péicha peikuaáta cheha opa mba'e Jára.”

Ezequiel 24

1Ára 10, mes 10, áño 9 ramo, Ñandejára he'i chéve:

2Nde, kuimba'e, ehai ko ára, ehai, ko árape Babilonia ruvicha guasu ojeity Jerusalén rehe.

3Ha emoñe'ẽ ko ñe'ẽ poty oheko mbo'e vaerãko tetã opu'ãvape. Ere chupe che rérape: Emoĩ y reheve peteĩ japepo tatápe,

4eity pype so'o, ipokue ha sakarõ iporãvéva.

5Eru ovecha iporãvéva, ejuka ha ejatapy iguýpe topupu porã, ojy haguã ikãngue jepeve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Upévare Ñandejára he'i: Tojerereko upe táva oporojukáva! Ha'ete ku japepo tujakue ojepe'o ha iku'ipáva ohóvo. Enohẽ peteĩ-teĩ umi so'o pehẽngue, reheja peve nandi.

7Tuguy oñeñohẽ vaekue pe távape noñeñohẽi yvýpe ojaho'i haguã yvytĩmbo, ita ári uvei oñeñohẽ.

8Ha upépe ahejáta ikatu'ỹ haguãicha ojejaho'i, ha amyengovia chupe kuéra tuguy oñohẽ vaekue.

9Upévare Ñandejára he'i: "Tojerereko upe táva oporojukáva! Che voi ajapóta peteĩ tata guasu.

10Ha nde eru heta jepe'a, embojepota tata ha embopupu pe so'o, hypa peve ha okaipa umi kãnguekue,

11Upéi emboguejy tata ári pe japepo nandi pytã asy peve ha opyta ipotĩ iky'akuégui!

12Opáichavo iky'a etereígui, tatápe jepe naipotĩ véima."

13Jerusalén, che romopotĩse vaekue nde ky'akuégui, ha nderehejái romopotĩ. Ne potĩta, aity rire nde rehe che pochy mante.

14Che, opa mba'e Jára, ha'e upeichaha ha upéicha oikóta. Cheté voi ajapóta, ha na pyrũ mo'ãi che ñe'ẽre, ndoroiporiahurereko mo'ãi ha ndajevy mo'ãi ha'e vaekuégui. Roinupãta ojerureháicha nde reko vai rehe ha ne rembiapo vaikuére. Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.

Ezequiel rembireko omano

15Ñandejára he'i chéve:

16Nde kuimba'e, aipe'áta nde hegui pya'e ha voi, pe nde rehayhuvéva. Ha ani reñembyasy ha ne rasẽ, ha reñohẽ nde resay.

17Eñembyasy kiririĩháme ha ani reñemboao hũ, ojejapoháicha omanóvare. Ani reiko akã nandi ha pynandi. Ani remo'ã nde rova rehechaukávo reñembyasyha, ha anítei re'u mbuja, oje'úva péicha jave.

18Pyhareve añe'ẽ aína che rapicha kuéra ndive ha ka'aru omano che rembireko. Upe riregua ára oúvape, ajapo umi Tupã he'i vaekue chéve ajapo haguã.

19Upépe umi tavagua he'i chéve: —Eremína oréve mba'épa he'ise pe rejapóva reína.

20Che ha'e chupe kuéra:

21—Ñandejára he'i chéve: Amomarãta che róga, peẽ pema'ẽseteha, pehayhu etéva pende jeroviaháva ha pene mombaretéva. Pende ra'y ha pende rajy peheja vaekue Jerusalénpe ojejukapáta.

22Ha ere chupe kuéra: Peẽ pejapóta che ajapo haguéicha, napemo'ã kuaa mo'ãi pende rova pehechaukávo mba'e mbyasy, ha ndape'u mo'ãi upe mbuja oje'úva péicha jave.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Ndapeiko mo'ãi akãnandi ha py nandi. Napeñembyasy mo'ãi ha na pene rasẽ mo'ãi. Pene kangypáta pende reko añanguére peñemoĩta pejahe'o joa oñondive.

24Ezequiel, peẽme guarã peteĩ mba'e rechaukapýta, ha opa mba'e ha'e ojapo vaekue peẽ pejapóta. Ágã upéva oikóvo, pehecha kuaáta cheha opa mba'e Jára.

25Aipe'áta umi Israel guágui pe tupao imombareteha, iporãnguére ovy'aiteha, ohechasetéva ha ohayhuetéva. Aipe'áta avei chugui ta'ýra ha tajýra kuéra.

26Ha upe árape, pe ikatúva okañy oúta ne momarandu.

27Upe árape na ne ñe'ẽngu mo'ãvéi ha ikatúta reñe'ẽ pe okañy vaekue ndive. Mba'e rechaukaháta nde táva guápe guarã ha upéicha ohecha kuaáta cheha opa mba'e Jára.

Ezequiel 25

Marandu amoníta kuérape guarã

1Ñandejára he'i chéve:

2Nde, kuimba'e, ejere umi amoníta gotyo ha emomarandu chupe kuéra che rérape.

3Ere chupe kuéra tohendu Ñandejára ñe'ẽ: Peẽ peñembohory vaekue pehechávo oñemomarã che tupao, tetã Israel oñehundi ha Judagua kuéra ojererahapa tetã mombyrýpe.

4Upévare che pome'ẽta umi tetã kuarahy resẽ gotyogua poguýpe, ha'e kuéra oñemomba'e haguã pende yvýre, omopu'ã haguã hóga kuéra. Ho'upáta pene remitỹngue ha pene kamby.

5Rabágui ajapóta kapi'ity kaméllo okaru haguã, ha Amóngui ñu ovecháp e guarã. Upépe pehecha kuaáne cheha opa mba'e Jára.

6Che, opa mba'e Jára, ha'e: Peẽ amoníta pejepopete ha pepopo vaekue vy'águi, ha peñembohory Israel rehe.

7Upévare amopu'ãta che po poinupã haguã ha pome'ẽta umi tetãme oipe'apa haguã pende hegui opa perekóva. Poipe'áta yvypóra apytégui, pomokañyta tetã nguéra pa'ũgui, pohundi etéta. Upépe pehecha kuaáne cheha opa mba'e Jára.

Moab peguarã

8Che, opa mba'e Jára, ha'e: Moab ha Seír he'i Judá opa tetãichanteha avei.

9Upévare ambokuáta peteĩ hendápe ha ahejáta yvýre ipy guive iñakã meve umi táva iporãvéva: Bet-Jesimot, Baal-Meón ha Quiriataim.

10Ahejáta umi tetã kuarahy resẽ gotyogua pópe ijyvy, ajapo haguéicha amoníta kuérare, avave imandu'ave'ỹ haguãicha hese kuéra tetã nguéra apytépe.

11Ajapóta Moab rehe pe ajapo vaerã, ha upévo ohecha kuaáne cheha opa mba'e Jára.

Edómpe guarã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Che, opa mba'e Jára, ha'e: Edom oñemyengovia ñarõ iterei Judáre, ha tuicha oja'yvere che ndive.

13Upévare, ha'e: Amopu'ãta che po ainupã haguã Edómpe ha ahundíta yvypóra ipypegua hymba kuéra reheve. Ahejáta hendaguépe tapere. Yvypóra omanóta kyse pukúpe táva Temán guive táva Dedán peve.

14Añemyengoviáta Edom rehe che retã Israel rupi. Ha'e ojeitýta Edom rehe che pochy ha che pochy ojerureháicha. Upéicharõ ha'e ohecháta mba'éichapa amyengovia hembiapo vaikue. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha.

Filistéo kuérape guarã

15Che, opa mba'e Jára, ha'e: Umi filistéo oñemyengovia Israel rehe ojahéi vai etereívo hese. Ndaija'éigui hese ymaite guive ojeity hese ohundiete haguã.

16Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: Amopu'ãta che po ainupã haguã filistéo kuérape; ahundíta umi ceretéope ha ahundíta avei umi opytáva gueterípe yguasu rembe'ýpe.

17Añemyengovia ñarõ etereíta hese kuéra, ainupãta ambo'ipa haguãicha. Ha ajapómarõ péicha, oikuaáta cheha opa mba'e Jára.

Ezequiel 26

Táva guasu Tírope guarã

1Mes peteĩha oñepyrũrõ, áño 11hápe, Ñandejára he'i chéve:

2“Tiro opuka vaekue Jerusalén rehe, ha he'i: Umi okẽ oñeñemuha tetã nguéra ndive ho'a ojekapaite! Péina ágã cheháma! Che añemyenyhẽ mba'etágui, ha'e katu opyta yvýre!

3Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: Tiro, ndacha'e mo'ãvéi nde rehe, ha ahejáta heta tetãme opu'ã nde rehe, opu'ãháicha yguasu,

4oitypa umi nde tápia ha nde róga yvate kuéra. Yvytĩmbo jepe aitypeíta upégui, ha ahejáta hendaguépe ita perõ.

5Yguasu mbytépe opytáta pyaha oñemoĩháicha ikã haguã, che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha,

6Tírope omondapáta tetã nguéra, ha umi tetã oguerekóva ipoguýpe kyse pukúpe ojejukapáta. Upépe oikuaáne hikuái cheha opa mba'e Jára.”

7Che, opa mba'e Jára, ha'e: “Yvate gotyo guio amboúta Nabucodonosor, Babilonia ruvicha guasu imbaretéva, ojeity haguã Tírore. Oúta kárro, kavaju ha hi'arigua ha heta ñorãirõhára reheve.

8Kyse pukúpe ohundipáta umi tetã oĩva ipoguýpe, omopu'ãta ijerére korapy yvate ha ojejupiha ojeity haguã hese.

9Kyse yvuku reheve ojeitýta ikorapy yvate rehe ha hóga yvate kuéra omongu'ipáta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Babilonia ruvicha guasu oikéta umi hokẽ rupi, ojeikeháicha umi táva guasúpe, mbaretépe ho'a vaekue. Hetaiterei ikavajúta ha pe yvytĩmbo Tírope omo'ãmbáta, umi ikorapy yvate oryryipáta kavaju ha kárro kuéra ryapukuépe,

11umi ojeguataháre kavaju kuéra opyrũmbáta, Yvypóra ojejukapáta kyse pukúpe, ha ho'apáta yvýre hóga mbarete kuéra.

12Ohejáta mba'eve'ỹre, omondapáta imba'e repy, oitýta ikorapy yvate kuéra ha umi nde hóga guasu iporã porãva, ha amombopáta y guasúpe ita, yvyra ha ogakue guive.

13Upéicha ambopaháta umi ipurahéi ryapu ha noñehendu mo'ãvéi umi hi'arpapu.

14Ajapóta chugui peteĩ ita perõ oñemoĩha pyaha ikã haguã, ha nopu'ã mo'ã véima araka'eve.” Che, opa mba'e Jára, añe'ẽma.

15Che, opa mba'e Jára, ha'e Tírope: “Umi tetã yguasu pegua oryrýita ohendúvo nde je'a ryapu, umi ojekutupáva py'ambu ha ojejukáva pa'ũme.

16Umi mburuvicha guasu yguasu pegua oguejýta oguapyhágui ha oipe'áta ijao kuéra ojeguapáva ha okyhyjepa guasúgui oguapýta hikuái yvýpe, oryrýi osusũ ha oñemondyipáta nde rechávo.

17Upérõ oje'éne ndéve guarã ko purahéi jahe'o: Mba'eichaite pevépa reñehundi, mba'eichaite pevépa reñapymi y guasúpe, nde, táva guasu ne rerakuã mombyrýva! Nde pypegua reheve, ne mbarete vaekue yguasu ári ha reporomongyhyje vaekue opa henda rupi!

18Ko'ágã re'ámava, tetã nguéra yguasu pegua oryrýi kyhyjégui, ko'ágã reikopámava hese, umi tetã yguasu mbyte pegua oñemondyipáma.”

19Che, opa mba'e Jára, ha'égui kóicha: “Rohejáta yvýre, umi táva guasúicha, avave oiko'ỹha. Ahejáta nde aho'i yguasu,

20ha tereñapymi oimeháp umi omano vaekue, oimeháp umi oikove vaekue yma. Roitýta yvykua hypyveháp, ku ñehundipave'ỹ retãme ha reikóta umi omano vaekue apytépe. Ndaipóri mo'ã véima oikóva nde pype, ha nereñemopu'ã jey mo'ã véima ko yvy ojeikoháp.

21Ajapóta nde hegui peteĩ mba'e nde vaíva ha ndereikove mo'ã véima. Rejehekáta ha araka'evéma nderejejuhu mo'ãvéi.” Che, opa mba'e Jára, ha'e upeichaha.

Ezequiel 27

Purahéi jahe'o Tírore

1Ñandejára he'i chéve:

2“Nde, kuimba'e, epurahéi ko purahéi jahe'o Tírore,

3pe táva guasu oĩva yguasu rembe'ýpe oñemúva heta tetã yguasu pegua ndive. Ere chupe, kóicha he'iha opa mba'e Jára: Nde, Tiro, eréva nde jehe ne porãha,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4nde pu'aka ojepyso yguasu mbyte peve, nde apohare kuéra nde apo ygára iporãvévarõ.

5Yvyra omoĩva nde rehe kuri'y meme, ojegueru vaekue yvyty Senírgui, pe nde ýva puku, kuri'y Líbano peguarégui,

6umi ne rrémo, rróble Basán peguare, nde ape ojejapo kuri'ýgui Chíprepe guare, ha oñembojeguapáva.

7Umi nde poyvi yvytu ombovúva ojejapo líno jegua Egíptope guarégui, mombyrýgui ojehecháva, ha umi nde poyvi oñeñemo'ãha pytãũ ha pytãva katu, Chipre peguare avei.

8Umi ne rrémo omongu'éva ou Sidón ha Arvádgui, umi ne myenonde katupyrýva, kuimba'e nde pypegua voi.

9Umi Guebalgua yvyráre omba'apo kuaáva ne myatyrõmante. Opaichagua ygára ha ipypegua kuéra oñemu ne ndive ne mba'e repýre.

10Persia, Lidia ha Libia pegua kuéra oiko ñorãirõhárõ ndéve guarã, ha omosãingóvo nde rehe hete mo'ãha ha iñakã mo'ãha ne mbojegua ha ne momimbipa.

11Arvad pegua kuéra, ne ñorãirõha aty ndive, oĩmba nde jerére, ha umi nde róga yvatépe oĩ kuimba'éta Gamad pegua. Hete mo'ãha kuéra omosãingo pe nde rogykére, ha nde rechauka ne porãve.

12Ne mba'évagui Tarsis oñemu ne ndive ha na ne mba'e repy rekovia ome'ẽ ndéve pláta, fiérro, estáño ha plómo.

13Grecia, Tubal ha Mésec oñemu ne ndive ha ohepyme'ẽ ndéve tembiguáipe ha tembiporu vrónsepe.

14Umi Bet-Togarmá pegua ohepyme'ẽ ndéve kavaju ne rendarã ha mburika remomba'apo haguã.

15Rodas pegua kuéra oñemu ne ndive. Reñemu heta tetã yguasu rupigua ndive, ohepyme'ẽva ndéve marfílpe ha yvyra ébanope.

16Edom oñemu ne ndive hetágui ne mba'e repy ha ohepyme'ẽ ndéve ita vera hovýpe, poyvi pytãme, ñembovyvy jeguápe, líno sỹime, coral ha ita vera pytãme.

17Upéicha avei oñemu ne ndive Judá ha Israel ha ohepyme'ẽ ndéve Minit peguare trígope, hi'upyrãme, eíra, ñandyry ha insiénsope.

18Damasco ojogua nde hegui opaichagua mba'e repy ha ohepyme'ẽ ndéve Helbón peguare kaguýpe ha Sahar peguare ovecha raguépe.

19Uzal guive ojegueru ndéve kaguy, fiérro oñemba'apo pyre, kanéla ha mba'e ryakuã porã, ne mba'e repy rekovia.

20Dedán oñemu ne ndive umi oñekotevẽvare kavaju oñembyape haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Arabia ha opa mburuvicha Quedar pegua ojogua nde hegui, ha ohepyme'ẽ ndéve ovecha ha kavarápe.

22Umi oñemúva ne ndive Sabá ha Ramá pegua ohepyme'ẽ ndéve mba'e ryakuã iporãvévape, ita porã hepýva ha órope.

23Ne ndive oñemu Harán, Cané, Edén ha umi ñemuhára Sabá peguáva, Asiria guáva, ha umi Media tuichakue peguáva,

24rejogua chugui kuéra aorã iporã porãva, ahoja pytãva, oñembovyvy jeguáva, ipyaha pyre yvýre guarãva, ipara opáicha guáva ha tukumbo ojepoka hatãmbyre.

25Ygára guasu-guasu Tarsis pegua ou ojoapykuéri, oguerúvo ndéve mba'e repyeta. Nde vaekue ygára yguasu mbytépe guáicha, henyhẽva mba'e repy etágui.

26Umi nde rrémo omongu'éva ne renohẽ yguasu rupi ha yvytu kuarahy resẽ guiogua ne pehe'ãmba yguasu mbytépe.

27Ne mba'e repyeta, umi nde rrémo omongu'éva, umi ne myenondehára, umi ne myatyrõva ha umi ne moñemúva, umi oñorãirõva nde rehehápe ha opa nde pype omba'apóva, ohopáta yguasu ruguápe reñapymiha ára.

28Umi nde rrémo omongu'éva sapukái omboryryipáta umi y rembe'y pegua.

29Umi nde rrémo omongu'éva ojepoíta ijygára guasu kuéragui; ha umi myenondehára opóta chugui kuéra.

30Osapukái hatãta ha nde rehe hasẽ soróta oitýta yvytĩmbo iñakãre ha tanimbúpe ojapajeréita.

31Oñemyakã perõta hikuái, oñemondéta ao vosakuépe ha ojahe'o soróta ñembyasýgui.

32He'íta hikuái nde rehe purahéi jahe'o: Máva piko oñembojojáta Tírore, táva guasu oĩ vaekue yguasu mbytépe?

33Oguahẽ ramo y guasúgui ne mba'e repy kuéra rembovy'a vaekue heta tetãme, Opa mba'e rerekóva ha ne mba'e repyeta rupi remomba'e reta vaekue opa mburuvicha guasu ko yvy ári guápe.

34Ko'ágã katu ñemboja'okuepa reime yguasu ruguápe. Umi nde pypegua kuéra ha ne mba'e repyeta oñapymi ne ndive hugua peve.

35Umi tetã yguasu mbyte rupigua oñemondyipa nde rechávo, huvicha guasu kuéra katu hague pu'ãmba kyhyjégui ha hesa'yjupa.

36Umi ñemuhára ambue tetã rupigua, Ijurujái nde rehe oiko haguére nde hegui mba'e kyhyjeha, ha reikopámagui hese opa árape guarã.

Ezequiel 28

1Tupã ojere ha he'i chéve:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2“Nde, kuimba'e, ere Tiro pegua mburuvicha guasúpe: Kóicha he'i Tupã: ‘Nde py'apy henyhẽ jejapógui, ha reimo'ã ndeha Tupã oguapýva tupã nguéra apytépe ha ne mbojereha yguasu. Nde katu ndaha'éi tupã, yvypórante nde, reimo'ãva ne arandu tupãicha.

3Ne aranduve nga'u piko Daniélgui? Oime nga'u piko mba'e jekuaa'ỹ ndereikuaáiva?

4Ne arandu ha nde katupyry rehe ae rehupyty mba'e reta, ne karameguã kuéra remyenyhẽ óro ha plátagui.

5Nde katupyrýgui mba'e ñemúme remboheta hetave rerekóva, ha ne mba'e reta ne mbojejapo.

6Upévare Tupã he'i: Reimo'ãgui rerekoha peteĩ tupã arandu,

7amboúta nde ári ambue tetãgua kuéra, umi heko añavéva, oharyvo táva kyse puku ne rãirõ haguã, ndéve, ne porã na he aranduetéva, ha ohejáta ne mimbikue yvýre.

8Ne rundíta yvykua pypukúpe ha remano vaíta yguasu mbytépe.

9Ha reimo'ãtantepa reína ne aranduha peteĩ tupãicha, reimémarõ nde jukaharã renondépe? Umi nde jukáva pópe yvypóra reietétante hína nde!

10Remanóta ne retãgua'ỹ pópe, omanoháicha Tupã rerovia'ỹha. Che, Tupã, añe'ẽma, che ame'ẽma che ñe'ẽ.”

Ñembyasy purahéi Tiro pegua mburuvicha guasúre

11Tupã ojere ha he'i chéve:

12“Nde, kuimba'e, ere peteĩ ñembyasy purahéi mburuvicha guasu Tiro peguáre, ha ere chupe: Kóicha he'i Tupã: Nde vaekue techapyrã teko porãme, ne renyhẽ arandúgui, porãme na nde rasahái.

13Reime vaekue yvágape, Tupã yvotyty, ne mbojegua opaichagua ita vera hepy: rubí, krisólito, jáde, safíro, granáte ha esmerálda; umi ne namichãi ha opa ne mbojeguáva óro guigua meme, ojejapo vaekue ndéve guarã reiko ypy hague ára guive.

14Aheja oñangareko nde rehe peteĩ ipepóva, reime vaekue Tupã ka'aguy marangatúpe, ha reguatámi mbyja apytépe.

15Iporãmba vaekue nde reko reiko ypy hague ára guive, ojekuaa peve nde pype teko aña.

16Tuicha rupi ne mba'e ñemu reñemyenyhẽ pochy ha teko vaígui. Aipo ramo romosẽ vaekue che renondégui, roity pe Tupã ka'aguy marangatúgui, ha pe ipepóva oñangareko vaekue nde rehe, nde pe'a mbyja pa'ũgui.

17Ne porãgui rejejapo, reverapágui na ne aranduvéi. Che roity yvýre, romoĩ oñeñembohory haguã nde rehe mburuvicha guasu kuéra renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Heta ne rembiapo vai ha reñembyai ne mba'e ñemúme, reguahẽ peve remongy'a nde tupao kuéra. Upémarõ amoheñói nde pype voi peteĩ tata ne mbokusugue vaerã. Opa yvypóra nde recha ko'ágã reime yvýpe, oiko nde hegui tanimbu.

19Opa tetã nde kuaáva oñemondýi nde rechávo. Oiko nde hegui peteĩ mba'e ojekyhyjeha; nde repáma opa árape guarã!”

Marandu Sidón rehegua

20Tupã ojere he'i chéve:

21“Nde, kuimba'e, ejere Sidón gotyo, ha eñe'ẽ che rérape hese.

22Ere chupe: Kóicha he'i Tupã: Aikuaauka ndéve, Sidón, cheha nde rayhu'ỹha. Ha ágã ajapómarõ nde rehe pe ajapo vaerã ha upéicha ahechauka che marangatuha, ojehecha kuaáta cheha Tupã.

23Amondóta nde ári mba'asy, nde rape kuéra osyryrýta tuguy; nde pypegua kuéra ho'áta omano kyse pukúpe opágui, upévo ojehecha kuaáta cheha Tupã

24Israel noñembyasy mo'ã véima umi ñero'yrõ eta ohasávare, ñuatĩ akua rasýicha ojeréva hese. Upévo ojehecha kuaáne cheha Tupã.

25Che, Tupã, ha'e: “Ambyatýta Israelgua maymáva, opa tetã isarambiha rupigui, ha ahechaukáta che marangatuha tetã nguéra resa renondépe. Israel oikóne hetã teépe, pe tetã ame'ẽ vaekue Jacob, che rembiguáipe.

26Upépe oikóne kyhyje'ỹme ha py'a guapýpe, ojapóne hikuái óga ha oñotỹne parralty. Che ainupãne opa tetã ijereregua oguero'yrõva Israélpe. Upévo ojehecha kuaáne cheha tupã, Israel Jára.”

Ezequiel 29

Marandu Egipto rehegua

1Upe 12 araha, jasy 10hágui, 10ha áñope, Tupã ojere ha he'i chéve:

2“Nde, kuimba'e, tereho ko'ágã faraón rendápe, mburuvicha guasu Egipto pegua ha ojeity hese ha opa Egipto rehe, che rérape.

3Ere chupe: Kóva ha'e nde rayhu'ỹha, nde faraón, mburuvicha guasu Egipto pegua, tymba ñarõ vai reñenóva nde ysyry mbytépe ha ere: Nilo che mba'e, che ajapo vaekue.

4Amoĩta ndéve ty'ãi ne tĩre, ha ahejáta toja nde apére umi pira nde y pegua. Nde ysyrýgui roguenohẽne umi pira ojapáva nde rehe reheve!

5Romombóta umi yvy ojeiko'ỹháre pira kuéra nde y peguáreve, re'áta pe ñu reíre ha avave na nde reraha mo'ãi ne ñotỹvo. Ahejáta okaru nde rehe umi tymba ñarõ ha umi yryvu.

6Opa Egipto guáva ohecha kuaáta cheha Tupã. Mayma Israelgua nde reka vaekue reipytyvõ haguã, nde katu ku takuáraicha,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7nde apyhývo ipópe kuéra rejeka ha reikutu chupe kuéra ijyképe; ejejokose jave nde rehe, repẽ ha reheja ho'a.”

8Upévare che, Tupã, ha'e: “Ahejáta ojejeity nde rehe kyse puku reheve, ha ojejuka umi nde pypegua ha ne rymba kuéra.

9Oikóta nde hegui yvy ojeiko'ỹha, ha maymáva ohecha kuaáne cheha Tupã. Nde ere vaekue: Nilo che mba'e, che ajapo vaekue.

10Néi, che aikuaauka ndéve cheha nde rayhu'ỹha ha nde vaipa jepéva, Migdol guive Asuán peve, Etiopía rembe'ýpe.

11Yvypóra ha tymba kuéra ave ndohasái chéne upe rupi. Ha 40 áño aja pukukue avave ndoiko mo'ãi upépe.

12Che ajapóta nde hegui, Egipto, tetã iperõ ha oñembyaipavéva opa tetãgui; 40 áño pukukue nde táva guasu kuéra opytapáta yvýre, vai eteve umi táva guasu oñembyaipávagui, ha omosẽmbáta umi nde pype oikóva ha omosarambipáta chupe kuéra opa ambue tetã rupi.

13Che, Tupã, ha'e: “Upe 40 áño rire, ambyatypa jeýta Egiptogua kuéra umi tetã omosarambipa haguégui.

14Ahejáta ou jey umi Egiptogua ojejopy vaekue, ha ojehogapo yvy gotyo Egíptope, mamo oiko ypy haguépe voi, pe peteĩ tetã imomba'e guasu'ỹva.

15Ha'éta tetã michĩvéva ha nopu'ã tuichave mo'ã véima umi ambue tetãgui. Amomichĩta ku ikatu'ỹve haguãicha oguereko ipoguýpe ambue tetã;

16Ha Israelgua maymáva ndojeroviavéi chéne Egíptore, ha upéva ohechaukáne chupe kuéra ojavy hague ako oho ramo upépe pytyvõ rekávo. Upépe ohechakuaáne che ha'eha Tupã.”

17Ára peteĩha, jasy peteĩha, áño 27hápe, Tupã he'i chéve:

18“Nabucodonosor, mburuvicha guasu Babilonia pegua, péina ojeity Tiro rehe peteĩ ñorãirõ guasurã; iñakã perõmba ha ijati'y Aipa peve; ha jepevénte upéicha mba'eve iporãva noguenohẽi upe ñorãirõgui, ogueraha vaekue Tiro ári.

19Upévare che, Tupã, ha'e: “Ahejáta Nabucodonosórpe ojapyhy Egipto, toipe'a chugui imba'e reta ha opa oguerekóva; upe omondáva reheve oguerekóta ohepyme'ẽ haguã iñorãirõhára kuérape.

20Ahejáta Nabucodonosórpe ojapyhy Egipto ahepyme'ẽvo chupe ñorãirõ ogueraha vaekue Tiro rehe, omba'apógui chéve guarã.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

21“Ko'ágã rupi, ajapóta Israélgui peteĩ tetã imbaretéva, ha nde, Ezequiel, ikatu haguã reñe'ẽ chupe kuéra hovápe porã. Upépe ohecha kuaáne hikuái cheha Tupã.”

Ezequiel 30

Egipto ñenupã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Tupã he'i chéve:

2“Nde, kuimba'e eñe'ẽ che rérape ha ere: Kóicha he'i Tupã: Pesapukái pe ára

3oñemoaguĩmavare; oguahẽ Tupã ára! Ijaraíta upe ára, ára oporomongyhyjepáva tetã nguérape guarã!

4Ho'áta ñorãirõ Egíptore. Ha ágã upépe, ojejukávo hetápe ha oñemondapa ojererekóva ha ombyaipa hikuái Egipto hapo peve, Etiopía oñemoĩta oryrýi.

5Ohóta avei ñorãirõháme umi Etiopía ha Libia pegua, Lidiagua, Arabia tuichakuégui, Cub ha heta ambue tavagua, ha tetã nguéra oñomoirũvagui.

6Kóicha he'i Tupã: Umi oipytyvõva Egíptope Omanóta ñorãirõháme, Migdol guive Asuán peve. Egipto pu'aka ojeroviaiteha opytáta yvýre.” Che, Tupã, ame'ẽ che ñe'ẽ.

7“Egíptogui oikóta ojeikove'ỹha ha itáva kuéragui umi oñembyaipavéva.

8Ágã che ahapývo upe tetã ha ahundipávo umi chupe oipytyvõva, upépe ohecha kuaáta cheha Tupã.

9Oguahẽvo ára oñenupã haguã Egipto, oiméta amondóva yguasu rupi omyangekói vaerã umi Etiopiagua reko reípe, oñemondyipa guasútava hikuái. Upe ára oguahẽ mbotáma hína.”

10Che, Tupã, ha'e: “Aiporúta Nabucodonosor, mburuvicha guasu Babilonia pegua haguã yvýre Egipto mba'e reta.

11Ha'e ohóta imoñorãirõha kuéra ndive, tapicha kuéra ipy'a'ỹva, ombyaipa haguã upe tetã. Ojeitýta Egíptore kyse puku reheve, ha ohejáta hikuái upe tetã henyhẽ te'õnguégui.

12Ahejáta pe ysyry Nilo hypa, ha amoĩta upe tetã heko añáva pópe, umi tetã ambuegua rupi ahejáta upe tetã ha opa mba'e oĩva ipype yvýre.” Che, Tupã, añe'ẽma.

13Che, Tupã, ha'e: “Ahundíta umi ta'ãnga rei ha umi tupã gua'u Menfis pegua. Egipto ndoguereko mo'ã véima oisãmbyhy vaerã chupe ha omyenyhẽta kyhyjégui upe tetã.

14Tapere ahejáta Egipto, yvy gotyo, tata ambojáta Soan rehe ha Tebas rehe ajapóta pe ha'e vaekue ajapotaha.

15Che pochykue aitýta Sin ári, upe Egipto róga mbarete, ha ahundíta Tebas mba'e reta.

16Tata ambojáta Egíptore ha Sin ojepokáta mba'asýgui; ikua ikuapáta Tebas mbojereha ha Menfis oñerãirõta araitépe.

17Mitãrusu kuéra On ha Bubastis pegua omanombáta ñorãirõháme, ha ambue kuéra ipypegua katu ojererahapáta yvyrakuápe.

18Ágã che ahundímarõ Egipto ha amokangypa pe pu'aka ojeroviaitei hague, kuarahy okañýta Tafnéspe, arai hũ ojaho'ipáta Egipto ha umi itáva guasu pypegua kuéra ojererahapáta yvyrakuápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Che ajapóta umi oiko vaerã Egíptore, ha upévo ohecha kuaáne cheha Tupã.”

20Pe 7 arahápe, peteĩha jasy rehegua, 11 añohápe, Tupã ojere ha he'i chéve:

21“Che amopẽ ijyva pe faraóngui, Egipto pegua mburuvicha guasu, ha avave noipohanói vaekue imbarete jey haguãicha ha oguereko jey ipópe kyse puku.

22Upévare che, Tupã, ha'e: Pe faraón, mburuvicha guasu Egipto pegua, che ja'e'ỹha. Amopẽta mokõive ijyva, pe opẽ'ỹva gueteri ha pe opẽma vaekue, ha ahejáta ho'a ipógui kyse puku

23Amosarambíta Egiptogua kuérape umi ambue tetã rupi, amyasãita tetã nguéra pa'ũme.

24Ha amombaretéta mburuvicha guasu Babilonia pegua jyva kuéra ha amoĩta ipópe che kyse puku. Amopẽta faraóngui ijyva kuéra ha ha'e ipy'ambúne opyta haguére upéicha umi ija'e'ỹha renondépe.

25Amombaretéta Babilonia pegua mburuvicha guasu jyva kuéra, ha amokangypáta faraón jyva. Ágã che amoĩvo che kyse puku pe Babilonia pegua mburuvicha guasu pópe ha ha'e oity Egíptore, ohecha kuaáne hikuái cheha Tupã.

26Amosarambíta Egiptogua kuérape umi ambue tetã ha yvypóra pa'ũ rupi, ha upévo ohecha kuaáne hikuái cheha Tupã.”

Ezequiel 31

Faraón oñembojoja yvyra rehe

1Peteĩ araha, mbohapy añohápe, 11ha áño ramo, Tupã ojere he'i chéve:

2“Ere faraónpe, mburuvicha guasu Egipto pegua, ha opa hetã guápe: Mba'e rehépa ikatu ñambojoja nde tuichakue? Rejogua kuri'y máta yvatépe

3Líbano peguarépe, hakã porã-porãva, kuarahýgui omo'ãva pe ka'aguy, ha pe hu'ã araíre ipojáiva.

4Ama ha umi y yvy gotyogua oipytyvõ chupe okakuaávo. Osẽ ysyry pe oñeñotỹ hague jerekuévo, ha umi ysyry omyakỹ opa yvyra máta upe yvy pegua.

5Hi'y hetágui okakuaa porãve umi ambue yvyra rakã ka'aguy peguágui; hakã heta hetave ha ojepyso puku.

6Opaichagua guyra ojaitypo umi hakãme. Tymba ñarõ opaichagua katu imemby joa iguýpe kuéra. Ha hi'ãme ikatu oiko heta tetã.

7Yvyra pu'ã porã vaekue, tuicha ha hakã puku pukúva, umi hapo ojekutúva y hetahápe.

8Mavave yvyra Tupã yvotyty pegua nombojojái chupe: ndaipóri kuri'y hakãva ha'éicha, ndaipóri manduvi guasu hogue hetavéva chugui, mavave yvyra Tupã yvotyty pegua nombojojái chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Che ajapo chugui iporã ha hakã hetáva; umi ambue yvyra, Tupã yvotyty, Edén, pegua imba'e pota hese.”

10Ha néi, kóicha he'i Tupã: “Upe yvyra rakã okakuaa, opu'ã ha oguahẽ arai peve; ha okakuaa yvatetereígui ou henyhẽ jejapógui.

11Upévare che amboyke che hegui; ahejáta ho'a peteĩ mburuvicha pytagua pópe, ohejátava hese iñaña pore.

12Umi pytagua heko añavéva oikytĩ ha oheja reíta upe yvyra; hakã nguéra isarambíta umi yvyty, umi ñu ha ka'aguy pa'ũ rupi, ha opa umi táva oiko vaekue ikuarahy'ã guýpe ohejapáta chugui.

13Guyra opaichagua oúta oiko upe yvyra ho'a vaekuépe, ha tymba opaichagua,

14oĩ ramo jepe y rembe'ýpe, ndokakuaa mo'ã véima peichaite peve, ha hi'y porã ramo jepe ndohupyty véima vaerã arai ha ndoho véima vaerã yvatete peve. Opavave oĩ omano haguã, oguejy haguã yvyguýpe, ha oñembyaty umi oimémava ityvýpe ndive.

15Che, Tupã, ha'e: Ágã pe yvyra ho'ámarõ omano yvyguýpe, ahejáta hypa ñembyasýgui pe yguasu hypyetéva; ojokóta umi ysyry ha opa y osyrýva; hese ahejáta ojaho'i ñembyasy pe Líbano ka'aguy ha ipiru umi yvyra rakã oĩva guive ñúme.

16Ágã ku ahejámarõ oguejy te'õngue retãme oĩma haguã umi omano vaekue ndive, pe ije'a ryapu mboryrýine tetã nguérape. Ha upe oĩháme, yvyguýpe, ipy'a guapýpe, ipy'a guapýne umi yvyra rakã yvága pegua, umi iporãvéva ha hi'y porãvéva Líbano ka'aguy pegua.

17Umíva avei, ha'éicha, oguejy vaerã te'õngue retãme, oĩ haguã umi ñorãirõháme omano vaekue ndive. Umi oikove vaekue ikuarahy'ãme isarambipáne tetã nguéra apytépe.

18Mavave yvyra rakã Edén pegua ndaikatúi vaekue oñembojoja hese imimbikuépe ha ijyvatekuépe, ha jepevénte upéicha, oguejy vaerã umi yvága pegua ndaikatúi vaekue oñembojoja hese imimbikuépe ha ijyvatekuépe, ha jepevénte upéicha, oguejy vaerã umi yvága pegua ndive upe tetã yvýpe, oiko haguã umi heko jerovia'ỹva apytépe, umi ñorãirõháme omano vaekue ndive. Upe yvyra rakãko hína ku faraón ha opa umi heseguáva.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

Ezequiel 32

Faraón oñembojoja tymba ñarõ vaíre

1Áño 12ha ramo, peteĩha ára jave, Tupã omoguahẽ iñe'ẽ ha he'i chéve:

2Nde, kuimba'e, ehenduka purahéi jahe'o Faraón rehegua. Ere: Ndaipóri véima rejapo vaerã nde, tetã nguéra jaguarete! Ku tymba vai ñarõ ýpe guáicha, reipeju peju vaekue ne tĩ rupi, pe y rembotyai nde pýpe ha reipyvu jere pe ysyry.

3Kóicha he'i Tupã: Che aipysóta che pyaha nde ári, umi tetã ipypegua retáva reimeháme, ha ha'e kuéra nde rupíta che pyahápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Roitýta yvýpe, romombóta ñu reiháp̃e ha ahejáta toguejy nde ári opa guyra ovevéva árare ha tahyguãtã nde ro'ógui umi tymba ñarõ ko yvy arigua.

5Amoĩta nde ro'okue umi yvyty ári ha amyenyhẽta umi ñu ne re'õnguégui.

6Ahypýita nde ruguýpe ko yvy umi yvyty ru'ã meve, ha umi y syryha henyhẽta nde ruguýgui.

7Ha ágã remano vove che amo'ãmbáta pe ára ha amopytũmbáta umi mbyja, amo'ãta araípe kuarahy ha ndaheja mo'ãvéi ohesape jasy.

8Nde reko ky'a haguére amoypytũta umi árare hendýva, ha ajaho'íta pytũme ne retã.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

9“Ojepy'apýta heta yvypóra, arahávo marandu nde rehegua umi tetã nde reikuaa'ỹvape.

10Ahejáta oñemondyipa umi nde rehe oikóvare heta tetã ipypegua retáva; iñakãrague pu'ãmbáne huvicha guasu kuéra ohechávo amopu'ã hese kuéra che kyse puku ha oryrýi osusũta hikuái oguerokyhyjégui hekove, ára re'aha.”

11Kóicha oñe'ẽ Tupã: Babilonia ruvicha guasu kyse puku nde rupyty vaerã.

12Umi ñorãirõhára heko añavéva kyse pukúpe ahejáta ho'a ne retãgua aty. Ha'e kuéra oitýta yvýre Egipto, pe tetã jejapoite, ha opa ipypegua omanombáta.

13Ahejáta omanomba hymba kuéra umi ysyry hatã rembe'y pegua: nombotyai mo'ã véima yvypóra py térã tymba kuéra pysãpẽ.

14Ha upévo ahejáta umi y ipotĩmba, ñandyrykúicha tosyry.” Che, Tupã, ha'e upéicha.

15“Ha ajapómarõ Egíptogui yvy ojeikove'ỹha, ha ojepe'ámarõ upe tetãgui opa mba'e oguerekóva, aikutupámarõ opa oikovéva ipype, ojekuaáne cheha Tupã.

16Kóva ha'e purahéi jahe'o kuñataĩ kuéra opa tetã megua opurahéi vaerã. Opurahéi vaerã Egipto rehe ha opa ipype oikóvare.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

Egipto ho'a omanóva retãme

17Áño 12háp̃e, 15 araha ramo, Tupã oñe'ẽ chéve ha he'i:

18“Nde, kuimba'e, ere peteĩ omanóva rehegua purahéi Egíptore ha opa ipypeguáre, ha eity chupe ha táva guasu kuéra umi tetã imbaretevévape, umi yvykuápe oguejýva ndive.

19‘Umi poguasu ho'a yvyguýpe, umi oguejýma vaekue avei ityvýpe ndive. Nde piko ne porãve nga'u umi ambuégui? Eguejy ha eñeno avei umi heko jerovia'ỹva ykére’.

20Ha'e kuéra ho'áta umi ñorãirõháme omano vaekue ndive. Péinama kyse puku oha'arõ. Pembotyryry Egíptope ha opa ipypegua kuérape!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Aipo ramo, umi ñorãirõhára imbaretevéva ha mayma oipytyvõva chupe kuéra, he'íta yvykua rugua guive: ‘Oguejýma hikuái ha péina ojepyso umi ojeapi'o'ỹva omano vaekue ñorãirõháme!

22Péina upépe Asiria opa ipypegua aty reheve, ityvy jerére. Maymáva omano vaekue kyse pukúpe.

23Oñeñotỹha oĩ pe yvykua ipypukuveháp e ha ipypegua kuéra aty ojere ityvýre. Opavave omano vaekue kyse pukúpe, umi oiko vaekue oporomongyhyjepa ko yvy apére.

24Upépe oime Elam; opa iñorãirõha kuéra ombojere ityvy, maymáva omano vaekue ñorãirõháme. Umíva hína umi Tupã rerovia'ỹha, ojeapi'o'ỹva, oiko vaekue omosarambi kyhyje oikovéva apytépe. Ha péina hikuái ko'ágã, heko jerovia'ỹ hague hi'ári kuéra, opa oguejýma vaekue yvykuápe ykére.

25Opa omano vaekue pa'ũme, Elam ojepyso hupápe, iñorãirõha kuéra ijerére, maymáva, tapicha reko jeroviaha'ỹ ojeapi'o'ỹva oiko vaekue omyasãi kyhyje oikovéva apytépe. Ko'ágã katu heko ky'akue hi'ári, péina umi omanóma vaekue pa'ũme, umi omano vaekue ñorãirõháme.

26Péina upépe avei Mésec ha Tubal ha iñirũngueta ityvy jerére, umi heko jeroviaha'ỹva, ndojeapi'óiva, omano vaekue kyse pukúpe ñorãirõháme, omosarambi haguére kyhyje oikovéva apytépe ko yvy apére.

27Ha'e kuéra noñeñotỹi umi yma guare mba'e porã apoharéicha, oguejy vaekue ityvýpe imba'e porojukaha reheve ha oguerekóva iñakã guýpe ikyse puku ha iñemo'ãha hetekue ári, oiko rire hikuái omyasãi kyhyje oikovéva apytépe ko yvy apére.

28Ha nde, Egipto, upépe reiméta umi heko jeroviaha'ỹva apytépe, umi omano vaekue ñorãirõháme.

29Péina upépe Edom, huvicha guasu kuéra ha isãmbyhyha kuéra ndive, jepeve imbarete ojepyso avei umi ñorãirõháme omano vaekue ndive. Ha'e kuéra ojepyso yvykuápe umi heko jeroviaha'ỹva pa'ũme, umi ojeapi'ouka'ỹ vaekue apytépe, oguejýma vaekue yvykuápe.

30Péina upépe umi yvate gotyogua mburuvicha kuéra ha umi Sidongua, oguejy vaekue ñemotĩme opa omano vaekue ndive, jepénte omosarambi ra'e hikuái kyhyje. Ojepyso hikuái heko jeroviaha'ỹme, umi omano vaekue ñorãirõháme apytépe, hi'ári kuéra iñemotĩngue, umi oguejýma vaekue ityvýpe ndive.

31Faraón ohecháta chupe kuéra ha ipy'a guapýta. Pe Faraón ha iñorãirõha maymáva omanombáta kyse pukúpe.” Che, Tupã, ha'e upéicha.

32“Che aheja vaekue omyasãi kyhyje yvy apére opa oikovéva apytépe, ha jepevérõ upéicha, Faraón ha hesegua maymáva ojepysóta umi heko jeroviaha'ỹva apytépe, umi omano vaekue kyse pukúpe ñorãirõháme.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ezequiel 33

1Tupã ojere ha he'i chéve:

2“Nde, kuimba'e, eñe'ẽ umi ne retã guápe ha ere chupe kuéra: che amondo ramo ñorãirõ peteĩ tetãme, upe tetã oiporavo peteĩ ijapytégui kuéra iñangarekoharã.

3Ha upe tetã ñangarekoha ohecha ramo hetãre ija'e'ỹva oñembojaha, ombopu turu ha oporomomarandu.

4Oime ramo ohendúva upe turupu ha ndojapói mba'eve, ha umi hetãre ija'e'ỹva oguahẽ ha ojuka chupe, ha'e voi ojejukauka,

5ohendúgui pe turupu ha ndojapói mba'eve; ha'e voi ojejukauka, oime rire ojapóvamo nomanói ra'e.

6Ha pe tetã ñangarekoha ohecha ramo oguahẽ umi hetãre ija'e'ỹva ha nombopúi pe turu oporomomarandu haguã, ha umi hetãre ija'e'ỹva oguahẽ ha ojuka peteĩme, kóva omanóta hembiapo vaikuére, ha upe tetã ñangarekohápe katu, che ojehepy me'ẽkáta upe omano vaekuére.

7Ndéve niko, nde kuimba'e, romoĩ kuri reñangareko haguã Israel rehe. Ne ñe'ẽ rendu vaerã mo'ã chéve, ha reporomomarandu cháke ha'évagui.

8Ikatu niko oime che ha'e ra'e peteĩ heko añáva ojejuka vaerãha; ha néi, nde nereñe'ẽi ramo hendive omyengovia haguã heko vai ha ha'e ndojapói, upe heko añáva omanóne hembiapo vaikuére, ndéve katu ajeruréne rehepyme'ẽ haguã chéve upe omanóvare ojei haguã teko vaígui, ha ha'e ndojapói, ha'e omanóne heko vaikuére, ha nde neremanói chéne.

9Nde ere ramo katu peteĩ heko añávape oheja haguã heko vaikue, ha ha'e ndohejái, ha'e omanóta hembiapo vaikue ojerureháicha, nde katu reikovéta.”

Peteĩ-teĩva rembiapo rehegua
(Ez 18.21-32)

10“Nde, kuimba'e, ere Israelgua kuérape: ‘Peẽ peje: Ore renyhẽ jejavy ha tembiapo vaígui. Upévare ore tuju rohóvo. Mba'éicha piko roikovéta?

11Che katu, Tupã, che rekovére ha'e ndaipotaiha omano pe heko añáva, aipota katu omyatyrõ hekove ha oikove. Israel, eheja pe teko vai reraháva. Mba'ére piko remano vaerã?’

12Nde, kuimba'e, ere ne retãgua kuérape: ‘Oime ramo peteĩ imarangatúva heko vai, opa mba'e iporãva ojapo vaekue tapykueve ndoipe'a mo'ãi chupe jejopy vaígui, ha peteĩ heko añáva ndaheko añavéi ramo, opa mba'e vai ojapo vaekuégui tapykueve nomanói chéne. Imarangatúva heko vai ramo, heko porãngue nomoĩ porãi chéne chupe oikove haguã ohóvo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Che aikuave'ẽ ramo jeikove peteĩ imarangatúvape, ha ha'e ojerovia pe imarangatuháre ha hembiapo vai, ndahecha kuaái chéne umi mba'e porã ojapo vaekue ha omanóne hembiapo vai rupi.

14Ha amoĩ ramo omano haguãma peteĩ heko añávape,

15ha ome'ẽ jey pe oheja vaekue mba'e porukakuére térã umi omonda vaekue, ha ojapo iporãva tekove rehegua, ha nahembiapo vaivéi, upéicha ramo, añetehápe oikovéne ha nomanói chéne.

16Oiko porãgui ko'ágã teko jojápe, oikovéne ha na che mandu'avéi chéne umi mba'e vai ojapo vaekuére.'

17Ne retãgua kuéra he'íne che ndajopoiha teko joja, ha añetehápe, ha'e kuéra katu umi ojapo'ỹva teko joja.

18Yvypóra heko porãva ojeheja umi mba'e porã ojapóvagui ha ojapo ivaíva, upéicha rupi omanóne.

19Ha pe heko vaíva ojeheja ramo mba'e vai apógui ha ojapo iporãva heko jojáva, upévare oikovéne.

20Peẽ peje ha peje jey: 'Tupã ndojapói hikóni teko joja'. Che katu pombojovakéta peteĩ peteĩme, peẽ Israel guápe, pende rekokuére."

Jerusalén ho'a

21Ára 5ha mes 10hápe, 12 añoha ñaime hague ñane reta'ỹme, peteĩ karia'y okañy vaekue Jerusaléngui, ou ha omombe'u chéve upe táva guasu ho'a hague hayhu'ỹhára pópe.

22Upe pyhare oguahẽ mboyve pe okañy vaekue, Tupã omoĩ ipo che rehe; ha pyhareve, ou rire upe karia'y, Tupã oheja jey añe'ẽ ha na che ñe'enguvéi.

Tavagua rembiapo vai

23Tupã ojere che gotyo, ha he'i chéve:

24"Umi oikovéva Israel táva guasu kuérape ho'apáva rupi, oiko he'i hikuái: 'Abraham niko peteĩnte vaekue, ha jepevénte upéicha, tetã tuichakue oñemomba'e; ñande katu niko, ñande retavéva, ikatueteve ko tetã ñane mba'évo.'

25Upévare, ere chupe kuéra: "Kóicha he'i Tupã: Peẽ pe'u so'o huguy reheve, pomomorã tupã gua'u ta'ãnga rei, peiko peporojuka, ha piko peimo'ã tetã járata peẽ?

26Peiko peporojuka kyse pende pópe, pejapo umi mba'e che mbojeguarúva, peiko pemyakã ratĩ pende rapichápe, ha piko peimo'ã tetã járata peẽme?

27Ere avei chupe kuéra: 'Che rekovére ha'e, umi oikóva táva guasu kuéra ho'apávape ojejukataha avei, ha umi oikóva okápe ahejáta ho'u chupe kuéra tymba ñarõ, ha umi oikóva okápe ahejáta ho'u ita kuápe ha yvykuápe omanombáta mba'asýgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Ahejáta upe tetã ho'apa ha oiko chugui yvy ojeiko'ỹha ha ahundíta pe mbarete oguerekóva ojeroviaiteha. Israel ka'aguy kuéragui oikopáta yvy ojeiko'ỹha; avave ndohasa mo'ãvéi upe rupi.

29Ágã che ahejávo upe tetã yvy ojeiko'ỹha ramo ha ho'apáva, hembiapo vaikuetáre, umi che oguero'yrõ etéva, upépe ohecha kuaáta hikuái cheha Tupã.'

30Ne retãgua kuéra oñe'ẽ nde rehe, pe táva jerére opu'ãva rupi, ha umi óga rokẽme, ha he'i ojupe hikuái: Peju, ñahendúta oúva ñandéve Tupãgui.

31Ha péicha che retãgua ou ha oguapy ne renondépe, ojapoháicha jepi, ohendu haguã ne ñe'ẽ. Ha'e kuéra katu ndojapói umi eréva. He'i ha he'i jey purahéi mborayhúpe guáicha, ha ipy'apýpe kuéra katu oho pláta rapykuéri.

32Ha'e kuéra nde rereko ku mborayhúpe opurahéiva ramo, ijahy'o porãva ha ombopu porãva árpa. Ohendu hikuái ne ñe'ẽ, ha ndojapói umi eréva.

33Jepénte upéicha, opa mba'e oikóta, ha ágã oikóvo ohecha kuaáta hikuái, añetehápe oĩ hague peteĩ maranduhára ijapytépe kuéra."

Ezequiel 34

1Tupã ojere che gotyo ha he'i chéve:

2"Nde kuimba'e, eñe'ẽ che rérape ha ehova api umi ovecha rerekua Israel guápe, ha ere chupe kuéra: 'Kóicha he'i Tupã: Aichejáranga umi ovecha rerekua Israelgua, oñangarekóva ijehénte! Oñangareko rangue ijovecha kuérare.

3Peẽ pemboy'u pe kamby, pejapo pende aorã haguekuégui ha pejuka umi ovecha ikyravéva, ha napeñangarekói pende ovecha atýrare.

4Peẽ napeipytyvõi pende ovecha ikangyvévare ha napemonguerái umi hasýva, ndapejokuamíri umi hetyma opẽ vaekuépe, ndaperu jeýi umi hape avy vaekuépe, ndapehekái umi okañývape, pereko vai uvei katu.

5Che ovecha kuéra opyta iñangarekoha'ỹre ha isarambipa ha umi tymba ñarõ ho'upa chupe kuéra.

6Isarambipa umi ka'aguy ha yvyty kuéra rupi, hape avypa yvy tuichakue, ha ndaipóri avave ojepy'apýva hese kuéra ha oho oheka.

7Aipórõ, peẽ ovecha rerekua, pehendu porãke che ñe'ẽ:

8Che, Tupã, ha'e che rekovére: Tymba ñarõ opaichagua omonda ha ho'upa che ovecha kuéra ndaherekuáigui. Umi che ovecha ñangarekoha kuéra ndohói oheka umi che ovechápe. Ha'e kuéra oñangareko ijehénte ha noñangareko che ovecha atýre.

9Upévare, peẽ ovecha rerekua, pehendu ko ñe'ẽ:

10Che, Tupã, ha'éva peẽme: Peẽ, ovecha rerekua: Aikuaauka peẽme che pende rayhu'ỹha, ha aipe'áta pende pógui che ovecha kuéra ha ndaheja mo'ã véima

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

peñangareko hese kuéra. Upéicha ramo, peẽ ovecha ñangarekoha ndapeiko mo'ã véima peñangareko pende jehénte. Aipe'áta pende hegui che ovecha kuéra ha araka'evéma ndapeiko mo'ãvéi pe'upa rei peikóvo.”

Ovecha rerekua iporãva

11Che, Tupã, ha'e: Péina ápe aime! Cheté aháta aheka ha añangareko che ovecha kuérare.

12Pe ovecha rerekua ojepy'apýva ijovecha kuérare isarambipa ramo, péicha ajepy'apy che ovecha kuérare; anohẽmbáta umi isarambipahágui ára vai ha yvytu ratãme.

13Anohẽta umi tetã ambuégui, ambyatýta ha araha ijyvy teépe okaru haguã umi yvyty Israel guápe, umi ysyry rupi, opa ojeikoha rupi upe tetã javeve.

14Araháta ha'uka chupe kuéra umi kapi'ipe iporãvéva umi yvyty ijyvatevéva Israel peguáre.Upépe opytu'úta hikuái umi kapi'ipe hevéva apytépe.

15Cheté añangarekóta che ovecha kuérare. Cheté araháta opytu'u haguãme.” Che, Tupã, ha'e upeichataha.

16“Ahekáta umi ovecha okañy vaekue, arúta umi hape avy vaekuépe, aipohanóta umi hetymapẽvape ha hasývape, aipytyvõta umi ikangyvévape ha ajukapáta umi ikyra ha imbaretétevape. Che añangarekóta hese kuéra teko jojápe.”

17Che, Tupã, ha'e: “Pehendu, che ovecha kuéra: che ambojovakéta peteĩcha ovecha, ovecha ndive. Kavara, kavara ndive.

18Naiporãimapa pe'u pe kapi'ipe iporãnguete ha pepyrũmba upéi pe opytávare? Naiporãimapa peẽme pey'u pe y ipotĩ porãva ha upéi pembotyaipa?

19Ha che ovecha kuéra ho'u vaerã pe kapi'ipe peẽ pepyrũmba hague, ha ho'u vaerã pe y peẽ pembotyaipa vaekue.

20Upévare che, Tupã, ha'e peẽme: Cheté ambojovakéta ovecha ikyráva ha ipirúva.

21Peẽ pemyaña-myañágui ijyke guio ha pende atukupépe ha pejeity pene ratĩ reheve umi ikangyvévare, pemosẽmba kapi'ipety porãgui,

22che aháta aipytyvõ umi che ovecha ha ha'e kuéra noĩ mo'ã véima peñemboharaipa haguã hese kuéra: che ambojovakéta ovecha, ovecha ndive.

23Amoĩta che ovecha kuéra renondépe che rembiguái David ha ha'eñoite oñangarekóta hese kuéra. Ha'éta iñangarekoha.

24Chéta, Tupã, Ijára kuéra, ha huvicha kuérata che rembiguái David. Che, Tupã, añe'ẽma.

25Añemoĩta hendive kuéra peteĩ ñe'ẽme oikove haguã py'a guapýpe, ha ahejáta opa tymba ñarõ kuéra tetã tuichakue, ikatu haguã oiko hikuái kyhyje'ỹre ha oke porã umi ka'aguýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ha'e kuéra ha pe yvy jerekuévo ahovasáta ha ahejáta ho'a chupe kuéra ama hi'ára porãme, amáicha heta mba'e porã.

27Umi yvyra rakã hi'a joáta; yvy ome'ẽ porãta kóga ha ha'e kuéra oikovéta py'a guapýpe ijyvy teépe. Ha aipe'áma ramo che retãgua ijopyha kuéragui, ohecha kuaáta hikuái cheha Tupã.

28Umi tetã ambuegua ndojopyvéi chéne ha tymba ñarõ ndo'uvéi chéne chupe kuéra. Oikovéne hikuái py'a guapýpe, avave nomondýi chéne chupe kuéra.

29Ha amoheñóita chupe kuéra peteĩ kóga herakuãmbukúva: avavéma nomano mo'ãvéi ñembyahýigui ha ambue tetã nguéra noñembohory mo'ã véima hese kuéra.

30Upévo ohecha kuaáne hikuái che, Tupã, Ijára, aimeha hendive kuéra, ha ha'e kueraha che retã, tetã Israel.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

31“Peẽ, che ovecha kuéra, peẽ ha'e yvypóra aty che añangarekóva, ha che ha'e pende Jára.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

Ezequiel 35

Marandu ohóva yvyty Seír rehe

1Tupã ojere che gotyo ha he'i chéve:

2“Ejere yvyty Seír gotyo ha ejeity chéve hese, che rérape.

3Ere chupe: ‘Kóicha he'i Tupã Che ha'e nde rayhu'ỹhára, yvyty Seír, ha roinupãta, rohejávo yvy ojeiko'ỹha nandi guasúicha.

4Aitypáta nde táva guasu kuéra, ha oikóta nde hegui yvy ojeiko'ỹha. Upépeku rehecha kuaáne cheha Tupã.

5Opa ára nderehayhúi vaekue Israelgua kuérape ha reraha hi'ári kuéra ñorãirõ, opáma jave hína ñenupã oikóva hese kuéra heko ky'akuére.

6Upévare che, Tupã, che rekovére ha'e: Ajapóta nde hegui tuguy ha pe tuguy oikóta nde rapykuéri. Nde reporojuka ha tuguy oikóta nde rapykuéri.

7Ajapóta nde hegui Seír, peteĩ yvy ojeiko'ỹha nandi guasúva ha ndahejavéi chéne avave ohasa upe rupi.

8Ahejáta umi nde yvyty, nde ka'aguy ha ne ñu kuéra, umi nde ysyry omyenyhẽ omano vaekue ñorãirõháme.

9Ajapóta nde hegui opa ára guarãma peteĩ yvy ojeiko'ỹha nandi guasu ha avave ndoiko mo'ãvéi umi nde táva guasúpe. Upéicharõ pehecha kuaáne cheha Tupã.

10Nde ere vaekue: “Israel, mokõive hetã reheve, che mba'eta, che ijárata”, jepeve Tupã oiko upépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Upévare, che, Tupã, che rekovére ame'ẽ che ñe'ẽ, ajeitytaha nde rehe pochýpe, mba'e rekosépe ha py'a rasýpe, nde rejeity haguéicha Israel rehe, ha ajekuaaukáta ndéve rombojovakévo.

12Upépe reikuaáta che, Tupã, ahendupaite hague umi ñe'ẽ ky'a reity vaekue Israel yvyty kuérare. Nde ere vaekue: ‘Israel yvy ojeiko'ỹháma. Ko'ágã ikatúma ja'u.’

13Reipe'a nde juru che renondépe ha ne kũ opyryrỹi oñe'ẽ vai haguã che rehe. Ha che ahendupaite.

14Péicha oñe'ẽ Tupã: “Yvy tuichakue ojevy'áta che rohundívo.

15Nde revy'a vaekue oñehundi ramo tetã oñeme'ẽ vaekue Israélpe imba'erã. Israel rehe oiko haguéicha avei oikóta nde rehe. Repytáta yvy ojeiko'ỹha ramo, yvyty Seír ha Edom javeve! Péicharõ ojekuaáta cheha Tupã.”

Ezequiel 36

Israel ñepu'ã tenonderãvépe guarã rehegua

1“Ha nde, kuimba'e, che rérape eñe'ẽ umi yvyty Israel guápe ha ere chupe kuéra tohendu che ñe'ẽ.

2Che, Tupã, ha'e: Israel rayhu'ỹha kuéra oimo'ã ha'e kueraha umi yvyty opa'ỹva jára.

3Néi, eñe'ẽ che rérape ha ere chupe kuéra: ‘Kóicha he'i Tupã: opa guio ojejeity pende rehe ha pene rundi; umi tetã ambue pende apyhy ha maymáva oñembohory ha ojahéi pende rehe.

4Upévare, yvyty kuéra Israelgua, pehendu Tupã ñe'ẽmondo yvyty kuéra, umi ysyry ha ñúme guarã; umi ho'apa haguépe ha avave oiko'ỹhápe, umi táva guasu nandi Israel pegua, omondapa vaekue chupe umi ijereregua ha oñembohory vaekue hese kuéra.

5Kóicha he'i Tupã: Che ñe'ẽ oho hendy tini pochýgui umi ambue tetã guáre, tenondete ku tetã Edom rehe. Umíva ojapyhy che yvy vy'a pópe, ojahéi hese ha omondapa iñu.

6Eñe'ẽ che rérape Israel rehe ha ere: Kóicha he'i Tupã yvyty, ysyry ha ñu kuéra jára: che areko ñe'ẽ hendy tiníva pochýgui, umi ñe'ẽ ky'a pehasa vaekuére tetã ambue kuéra pópe.

7Upévare che, Tupã, ame'ẽ che ñe'ẽ, umi tetã pende jereregua oñemotĩmbaitetaha.

8Peẽ katu, yvyty kuéra Israel pegua, peñemondéta yvyra rakãgui, tuicháva ha hi'a hetáva, che retã Israélpe guarã, oĩmava hína ojevy haguãicha.

9Che añangarekóta hese kuéra ha ahejáta chupe kuéra oñemitỹ ha oñotỹ heta mba'e.

10Ahejáta oñemuña heta Israel retãgua oikóva upépe. Táva guasu kuéra henyhẽta yvypóragui, ha umi ho'apa vaekue oñemopu'ãmba jeýta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ahejáta heta pende pype yvypóra ha tymba ave, ha taheta hetave ko'ẽre. Hetáta ipypegua yma guaréicha, ha peẽ peime porãvéta yma guarégui.Upévo pehecha kuaáta cheha Tupã.

12Ahejáta che retãgua oguata pende ári, yvy kuéra Israel pegua, ha toñembojára pende rehe, ha peẽ ndapehejavéi chéne chupe kuéra ta'ýra ha tajyra'ỹre.

13Che, Tupã, ha'e: Oje'e peẽ yvyty pe'uha yvypóra ha pehejaha ta'ýra ha tajyra'ỹre chupe kuéra.

14Néi, peẽ ndape'u mo'ã véima avavépe, ha ndapeheja mo'ã véima ta'ýra ha tajyra'ỹre chupe kuéra. Che, Tupã, ha'e upeichaha.

15Ndahejavéi chéne pehendu ojahéi ramo pende rehe umi tetã ambue; na pende ja'ovéi chéne umíva, peẽ ndapeheja mo'ã véima haguére pende ra'y ha pende rajy kuéra umíva umi tetãme.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

16Tupã ojere che gotyo ha he'i chéve:

17“Israelgua kuéra oiko ramo guare ijyvýpe, omongy'a vaekue hikuái upe ijyvy hembiapo vaípe. Pe oikoveháicha, chéve guarã vaekue peteĩ mba'e nde ky'áva ha che mbojeguarúva.

18Upérõ aity hese kuéra che pochy, umi jejukaita ojapo vaekuére, tetã tuichakue ha omongy'a haguére upe hetã, tupã gua'u ta'ãnga rei ñemomorãpe,

19ha umi hembiapo vaikuére, amosarambipa vaekue chupe kuéra ambue tetã rupi.

20Ha opa tetã oguahẽha rupi, omongy'ámi hikuái che réra marangatu, ha opa umi rupigua he'ími: ‘Ko'ãva Tupã retãgua hína, ha osẽ mante vaekue hetãgui!’

21Ha upépe hasy chéve ahecha mba'éichapa, Israel rupi che réra marangatu oñemongy'ámi mamo tetã oguahẽháme ha'e kuéra.

22Upévare ere Israelgua kuérape: “Kóicha he'i Tupã: ‘Ko ajapo táva ndaha'éi pende reko ky'a rupi, Israelgua kuéra, che réra marangatu rehénte, peẽ peiko vaekue pemongy'a umi tetã peho hague rupi.

23Che ahechaukáta tetã nguéra apytépe che réra guasuete imarangatuha, peẽ peiko vaekue pemongy'a ipa'ũme kuéra. Ágã péicha ajapóvo, maymáva ohecha kuaáta cheha Tupã.’” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

24“Che poguenohẽta opa umi tetã peimehágui. Pombyatýta ha pombojevýta pende yvýpe.

25Pojohéita y iky'a'ỹvape, pomopotĩta opaichagua mba'e ky'águi, poiky'a'óta umi peja haguégui tupã gua'u ta'ãnga rei rehe;

26Amoĩta pende pype peteĩ py'a ipyahúva ha peteĩ ánga ipyahúva. Aipe'áta pende hegui pe py'a hatãva itáicha ha amoĩta peẽme peteĩ heko ñarõ'ỹva.

27Amoĩta pende pype che ánga ha ahejáta pejapo opa che rembiapoukapy;

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28peikóta tetã ame'ẽ vaekuépe pende rúpe, ha peẽta che retãgua ha che pende Járata.

29Poipe'áta opa pene mongy'ávagui. Ahejáta heta trígo ha namondo mo'ã véima peẽme ñembyahýi.

30Ahejáta umi yvyra rakã ha umi ñu hi'a hetave, peẽ ndapehasavéi haguã ñemotĩ umi ambue tetã renondépe, pene ñembyahýire.

31Ha pene mandu'ávo pene rembiapo vaikuére peteĩne pende jehegui pende reko ky'akuére ha pene rembiapo vaikuére.

32Che, Tupã, ha'e upeichaha: Peikuaáke, peẽ Israelgua, che ndajapoiha ko'ã mba'e pende rehehápe, oimégui peteĩ ha pende py'a tarova pende reko vaíre.

33Che, Tupã, ha'e: "Ágã pomopotimbámarõ pende reko ky'akuégui, ahejáta peiko umi pende táva guasúpe, ha pemopu'ãpa jey ho'apa haguégui.

34Pe yvy opyta vaekue nandi, upéva rangue, oñeñemitỹta ipype opa ohasáva renondépe.

35Ha oje'éta: Kóva ko yvy, nandi opyta vaekue, ko'ágã ha'ete umi yvotyty Edén pegua; umi táva guasu ho'apa vaekue, ojehasa hague ha ojeitypa vaekue, ko'ágã guarã táva imbaretéva ha oĩma ipypegua.

36Aipórõ, umi tetã ijereregua opytáva gueteri oikove, ohecha kuaáta che, Tupã, amopu'ã jeyha umi ho'a vaekue, añemitỹ jeyha umi yvy oñemoperõ vaekuépe." Che, Tupã, ha'e upéicha ha ojapóta umi ha'e vaekue.

37Che, Tupã, ha'e: "Ajapovéta ave. Ame'ẽta Israélpe ojeruréva guive chéve; amoñemoñáta ovecháicha.

38Umi táva guasu henyhẽta ipype guágui, ha'etéta umi ovecha ojereraháva ojevy'ahápema, Jerusalénpe ojejuka haguã ime'ẽmby. Upépe ohecha kuaáta hikuái cheha Tupã."

Ezequiel 37

Kãngue rei

1Tupã omboja che rehe ipo ha che myenyhẽ ipokatúgui, ha che moĩ peteĩ ñu hetahápe kãnguekue.

2Tupã che mboguata opáichavo; umi kãnguekue omyenyhẽmbaite upe ñu, ha kãngue reipaitéma.

3Upépe he'i chéve: Ndépa reroviáne ko'ã kãnguekue oikove jeýne haguã? Che ha'e chupe: "Tupã, nde año mante reikuaa upéva".

4Aipórõ Tupã he'i chéve: "Eñe'ẽ che rérape ko'ã kãnguekuépe. Ere chupe kuéra: 'kãngue rei, pehendu ko'ã ñe'ẽ oúva Tupãgui'.

5Tupã he'i peẽme: 'Amoingéta pende pype tekove pytu peikove jey haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Amoĩta peẽme tajygue, pomboho'óta, pombopiréta ha ame'ẽta peẽme tekove pyahu peikove jey haguã. Upépe peẽ pehecha kuaáta cheha Tupã.'"

7Che añe'ẽ chupe kuéra ha'e he'i haguéicha chéve. Ha añe'ẽ aja chupe kuéra aína, ahendu hyapúva: peteĩ yvy ryrýi nipo ra'e, ha umi kãnguekue oñepyrũ oñembyaty ojuehe.

8Ha ahecha umi kãnguekue ári osẽ tajygue ha to'o, ha ojejaho'i pirépe. Ha ndoguerekói jepe tekove pytu.

9Upépe Tupã he'i chéve: "Eñe'ẽ che rérape pe tekove pytúpe, ha ere chupe: Tekove pytu, eju opa guio ha emoingove ko'ã te'õngue."

10Che añe'ẽ Tupã rérape ha'e he'i haguéicha chéve, ha pe tekove pytu ou oike ipype kuéra, ha ha'e kuéra oikove ha opu'ã oñembo'y. Hetaiterei niko ha oiko chugui kuéra peteĩ aty ndaipapaháiva.

11Upépe Tupã he'i chéve: "Israelgua maymáva niko, ko'ã kãnguekuéicha.Oiko he'i hikuái: 'Ore kãnguekue kãngue reíntema; ndaikatu véima ñaha'arõvo mba'eve, japáma.'

12Néi, eñe'ẽve chupe kuéra che rérape: Kóicha he'i Tupã: 'Che retãgua maymáva, poguenohẽta pe yvykua peñeñotỹ haguégui ha pomondo jeýta tetã Israélpe.

13Ha ágã poguenohẽ jeýma ramo pe yvykua peñeñotỹ haguégui, pehecha kuaáta, peẽ che retãgua, cheha Tupã.

14Che amoĩta pende pype tekove pytu che heguíva, ha peẽ peikove jeýta, ha pomoĩ jeýta pende yvy teépe. Upépe peikuaáta che, Tupã, ha'e ha ajapo hague.'" Che, Tupã, ha'e upeichaha.

Judá ha Israel ojoaju jey

15Tupã ojere che gotyo ha he'i chéve:

16Emoĩ nde pópe peteĩ yvyra ha ehai ipype: 'Judá ha iñirũ Israelgua kuéra'. Ejapyhy upéi ambue yvyra ha ehai: 'Efraín, José rérape, ha ambue imoirũhára Israel yvy hembýva pegua'.

17Upe rire emboja ojuehe oiko haguã mokõivévagui peteĩ, ta peteĩ añónte nde pópe.

18Ne retãgua kuéra he'ívo ndéve: 'Emyesakãna oréve mba'épa he'ise upéva',

19ere chupe kuéra: 'Kóicha he'i Tupã: Ajapyhýta pe José yvyra, oĩva hína Efraín pópe ha ambue kuéra Israel irũva, ha ambojáta pe Judá yvyráre, oiko peve mokõivévagui peteĩ yvyránte che pópe'.

20Ereko nde pópe, tohecha maymáva, umi mokõi yvyra reiporu vaekue rehai haguã.

21Upéi ere chupe kuéra: 'Kóicha he'i Tupã: Anohẽta Israelgua kuérape umi tetã ambue oho haguépe opytágui; opa guio ambyatypáta ha arojevýta ijyvýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Ajapóta chugui kuéra peteĩ tetãnte umi yvyty Israel peguápe, ha peteĩnte huvicha guasúta. Na pene mombyry mo'ã véima ojuehegui mokõi tetãme, na pende ruvicha guasu mokõi mo'ã véima.

23Na pe ñemongy'a mo'ã véima avei pemomorã haguére tupã gua'u ta'ãnga rei imbojeguarupýva, ha ndapeiko mo'ã véima peñemboheko ky'a. Che poipe'áta pende reko jeroviaha'ỹgui, ha pomopotĩta pende reko ky'águi. Ha'e kuérata che retãgua ha che Ijára.

24Che rembiguái David añoitéta huvicha guasu ha herekua kuéra, ha ha'e kuéra che ñe'ẽ rendúta ha ojapóta che rembiapoukapy.

25Oikóta hikuái pe tetã ame'ẽ vaekuépe che rembiguái Jacóbpe, oiko haguépe avei ijypy kuerakue. Upépe oikóta ha'e kuéra, ta'ýra kuéra ha iñemoñare kuéra opa ára guarãma; ha che rembiguái David ha'éta opa ára huvicha kuéra.

26Roñemoĩta peteĩ ñe'ẽme, rome'ẽta ojupe oñoñe'ẽ, iñañete haguã chupe kuéra oikove joa py'a guapýpe.Kóvata ñe'ẽ ñome'ẽ opa ára guarãma. Ahejáta heta oñemuña ha opa ára guarãma amoĩta che tupao marangatu ijapytépe kuéra.

27Aikóta hendive kuéra, ha chéta Ijára kuéra, ha ha'e kuéra katu che retãgua.

28Che tupao marangatu oĩma ramo ijapytépe kuéra, umi ambue tetã ohecha kuaáne, che aiporavo hague Israélpe che mba'e marangatu ramo.

Ezequiel 38

Gog, Magog ruvicha guasu rehegua ñe'ẽ

1Tupã ojere che gotyo ha he'i chéve:

2“Nde, kuimba'e, ejere ko'ágã tetã Magog gotyo ha eñe'ẽ chéve che rérape Gog rehe, mburuvicha guasu Mésec ha Tubal pegua.

3Ere chupe: ‘Kóicha he'i Tupã: Ndéve Gog, mburuvicha guasu Mésec ha Tubal pegua, che ajekuaauka ndéve nde rayhu'ỹha ramo.

4Che rombojevýta. Amoĩta ty'ãi nde jurúre. Roguenohẽta, ndéve ha umi ne rembiguái kuéra kavaju ári guápe, ijao jeguapa reheve, aty guasu ihu'ýva, ikyse puku ha iñemo'ãha opáicha guáva.

5Pene moirũta Persia guáva, Etiopía ha Libia guáva, opavave hete ha iñakã mo'ãha reheve,

6upéicha avei umi ñorãirõhára Gómer ha Bet-Togarmá guáva, mombyry yvate guiogua, opa tetã ipypegua retáva, ne ndive oĩva.

7Eñembosako'íke ha eñemoĩ reporojuka haguã, nde ha opa ñorãirõhára aty ne ndive oĩva; nde emohenonde.

8Heta áño ohasa rire, oje'éta ndéve rejeity haguã peteĩ tetã oĩ vaekue ñorãirõme rehe ha ágã imbarete jeýmava; peteĩ tetã heta ára isarambipa vaekue heta ambue tetã apyte

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

rupi, ha ojehapo'óma vaekue umi rupigui opa ára guarãma, ha oñembyatypa jeýma vaekue umi Israel ka'aguýpe.

9Reguahẽne nde, peteĩ ára hũicha ha rejaho'ipa upe tetã, ha rejeity hi'ári yvytu ratãicha, ne ñorãirõhára aty kuéra reheve ha heta ambue yvypóra aty reheve.’

10Che, Tupã, ha'e: Umi ára umívape rejaposéta heta mba'e vai.

11Eréta: Ajeitýta peteĩ tetã ikangývare, mamo ojeikoha py'a guapy ha jeroviápe, oikóva táva guasu ikorapy ita ñemopu'ã'ỹ reheve'ỹ, hokẽ'ỹva ha imbotyha'ỹva.

12Ajeitýta hese ha amondapáta; aháta umi táva guasu oñemopu'ã jey vaekue ári, umi oñembyatypa jey vaekue heta ambue tetã rupigui, hymba hetáva ha imba'e retáva ha oikóva ko arapy mbytépe.

13Umi Sabá ha Dedangua, ha umi ñemuhára Tarsis ha oimevéva táva guasu pegua, oporandúne ndéve: Reju piko remonda haguã? Rembyaty piko ne ñorãirõhára kuéra remonda ha reñemomba'e haguã pláta ha órore, tymba ha hetave mba'ére, ha reraha mba'e retaite asy?

14Néi, eñe'ẽ che rérape Gógpe, ha ere chupe: ‘Kóicha he'i Tupã: Ágã ku che retã Israel oikóma ramo py'a guapýpe, nde reñemoĩta reho

15nde yvy guive, mombyry yvate gotyo, ta ne moirũ ñorãirõhára aty imbarete ha hetáva, ha kavaju arigua,

16ha rejeitýta che retã Israel rehe. Nde, Gog, rejaho'íta yvy arai hũicha. Umíva umi ára pahápe romondóta che retã ári, ikatu haguã nde rupi ambue tetã nguéra che kuaa, che ahechaukávo che marangatuha henondépe kuéra.

17Che, Tupã, ha'e: Nde rehéku hína ku che mandu'áva yma añe'ẽ ramo guare aikóvo che rembiguái kuéra umi maranduhára Israel pegua juru rupi. Ha'e kuéra oporomomarandu vaekue upérõ, che romondotaha rejeity haguã Israel rehe.”

Gog ñenupã

18Che, Tupã, ha'e: “Ágã Gog ojeitýmarõ Israel rehe, che pochy hendy sununúta.

19Ame'ẽ che ñe'ẽ, upe che pochy raku jave oikotaha Israélpe peteĩ yvy ryrýi nde tuicháva.

20Umi pira yguasu pegua, umi guyra ovevéva árare, umi tymba ñarõ ha umi mbói oryrýi osusũta che renondépe, mayma yvyporaichaite avei. Yvyty kuéra ho'apáne, ita guasu kuéra upéicha avei ha oiméva guive mongorapyha oñemopu'ã vaekue oupáne yvýpe.

21-22Che amboúne Gog ári opaichagua ivaíva omyenyhẽ vaerã chupe kyhyjégui. Ainupãta chupe mba'asýpe ha mano vaípe. Ahejáta ho'a hi'ári, iñorãirõhára aty rehe ha opa umi tetã omoirũva chupe ári, ama guasu, amandáu, tata ha asúfre, ha ojeity joáne hikuái ojuehe kyse puku reheve. Che, Tupã, ha'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Péicha ahechaukáta heta tetãme che tuichaha ha che marangatuha. Che ajekuaaukáta chupe kuéra, ha ohecha kuaáta hikuái cheha Tupã.”

Ezequiel 39

Gog opyta yvýre

1“Ha nde, kuimba'e, eñe'ẽ chéve Gog rehe che rérape, ha ere chupe: ‘Kóicha he'i Tupã: Ndéve Gog, Mésec ha Tubal ruvicha, che ajekuaauka ndéve nde rayhu'ỹháva ramo.

2Che rombojevýta. Roisãmbyhýta mombyry yvate gotyo guive ha rogueraháta umi yvyty Israel guápe.

3Upéi amopẽta umi hu'y reraháva nde asúpe ha ahejáta ho'a umi nde akatúa peguáva.

4Yvyty kuéra Israel guápe pe'apáta pemano, nde ha umi ne ndive ohóva. Upépe ahejáta okaguai pende rehe opaichagua guyra guasu ha tymba ñarõ.

5Pepytáta pejepyso pe ñu reípe. Che, Tupã, upéicha ha'e. Che ñe'ẽ ame'ẽma.

6Aitýta tata Magog rehe ha opa py'a guasúpe oikóva umi tetãme yguasu peguáre, ha upépe ohecha kuaáta hikuái cheha Tupã.

7Che réra marangatu oikuaáta che retã Israel ha ndahejavéi chéne oñemongy'a, ha opa tetã oikuaáne che, Tupã, ahechaukaha che marangatu Israélpe.

8Oguahẽta ára oikopa haguã opa mba'e ha'éva.” Che, Tupã, ha'e upeichataha.

9“Aipórõ umi Israel táva guasu kuéra pegua osẽta ohapy umi mba'e porojukaha oguerekóva guive, hu'y, kyse puku, yvyra akua umíva, ha oguerekóta jepe'a ohapy haguãicha ohóvo 7 áño pukukue.

10Natekotevẽ mo'ãi osẽ ñúme ogueru haguã jepe'a térã oho ka'aguýpe ojepe'ávo, ojapóta guinte hikuái umi mba'e porojukahágui. Upépe ha'e kueraháma omondáta umi omonda vaekue chupe kuérape, heta mba'e oipe'áta umi heta mba'e oipe'áta umi chugui kuéra heta mba'e oipe'a vaekuégui.” Che, Tupã, ha'e upeichataha.

Gog oñeñotỹ hague

11“Umíva umi árape, che ame'ẽta Gog oñeñotỹ haguã peteĩ herakuãmbukuhápe, hérava Oguatáva Ñu, yguasu rembe'ýpe. Upéva ojokóta ohasávape ha upépe oñoñotỹta Gog opa hendive kuéra oho vaekue reheve, ha oñembohérata Gog porojukaha ñu.

12Israelgua kuéra oikotevẽta 7 mése oñotỹmba haguã umívape ha omopotĩ hetã.

13Opa yvypóra omba'apóta oñotỹ haguã umívape ha tuicha mba'éta upéva chupe kuéra guarã. Upe árape che ajechaukáta che reko mimbipápe.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

14“Upéi ave, upe 7 mése rire, peteĩ atýra kuimba'e oikóta opa rupi oñotỹ haguã umi opytáva gueteri oñeñotỹ'ỹre, tetã mopotĩ haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Umi oikóva oguata opa rupi apytégui ojuhúva yvypóra kãnguekue omoĩne peteĩ
techaukaha, oho peve umi oporoñotỹ vaerã, upe Gog Porojukahára Ñúme,

16(Oime avei peteĩ táva guasu hérava upéicha). Upéicha ramo ohejáne hikuái ipotĩ upe
tetã.”

17Tupã he'i chéve: “Ere opa guyra ha tymba ñarõme toñembyaty hikuái pe jerekue
rupigui, opa guio, ha tou Israel yvyty kuérape, che aikuave'ẽtahápe chupe kuéra tymba
juka. Ikatúta ho'u hikuái so'o ha tuguy;

18ho'úta hikuái umi ñorãirõhára ro'okue, ha omboy'úta umi tetã sãmbyhyhára opa yvy
arigua ruguykue, kavara máchova ramo guáicha, ovecha ra'y ha kavara ra'y térã vaka
ra'y Basán peguaréicha.

19Upe tymba juka aikuave'ẽtáva chupe kuéragui ho'úta hikuái ñandy hasy peve ha
tuguy oka'u peve

20Ambosako'íta chupe kuéra peteĩ karu guasu umi kavaju ha hi'arigua kuéra
ro'okuégui, umi ñorãirõhára ha opaichagua ñorãirõ ojapóva ro'okuégui, ho'u haguã
hyguãtã meve.” Che, Tupã, ha'e upeichataha.

Israel opu'ã jey

21Péicha ahechaukáne che reko mimbipa umi tetã ambuépe. Ha opa tetã ohecháta
mba'éichapa ambojovake ha aity hi'ári kuéra che po.

22Ha upe guive Israel ohecha kuaáne cheha Tupã, Ijára.

23Ha umi tetã ambue oikuaáne, Israelgua kuéra ohopa hague hetã'ỹme hembiapo
vaikuére, oñemboykégui che hegui. Ha che ame'ẽ hague chupe kuéra che atukupe ha
aheja hayhu'ỹha pópe ombohasa kyse puku rupi.

24Ajapo hese kuéra heko ky'a ohekaháicha, ha añomi chugui kuéra che rova.

25Upévare che, Tupã, ha'e: “Ko'ágã aiporiahurerekóta Israelgua kuérape, Jacob
ñemoñare. Ahejáta hekovia ipo'a vai, ombojerovia katuete haguã che réra marangatu.

26-27Hesaráine ha'e kuéra heko ky'akuégui ha che mboyke haguégui, ambyaty ha
arojevypáma ramo hetã teépe ha oiko joa py'a guapýpe, avave omotĩndy'ỹre chupe
kuéra. Upépe ohecha kuaáne che marangatuha, ha heta tetã ohecha kuaáne upéva.
Umi Israelgua ohasáne ñemotĩ che mboyke haguére.

28Che amondo vaekue chupe kuéra hetã'ỹme ha che ambyaty jeýne hetã teépe.
Ndahejái chéne avavépe hetã'ỹme. Upévo ohecha kuaáne hikuái cheha Tupã, Ijára
kuéra.

29Name'ẽvéi chéne chupe kuéra che atukupe, ahekuavóma Israel ári che pokatu.” Che,
Tupã, ha'e upéicha.

Ezequiel 40

Tupao tenonderãvegua jehecha

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1-2Upe 10 araha peteĩ mes ohasávo, áño pyahúva hína, Tupã omoĩ ipo che rehe, ha
képe guáicha che reraha Israélpe. Ha 25 áño oñembotýta hína jajereraha hague
Babilóniape, ha 14 Jerusalén ho'a hague. Israélpe, Tupã che moĩ yvate peteĩ yvyty ári,
ha upe guive, yvy gotyo, ahecha peteĩ óga atýra ha'etéva peteĩ táva guasu.

3Tupã che reraha upépe ha ahecha peteĩ karia'y vrónsegui guare vaicha. Oñembo'y
hína okẽme, ha oguereko ipópe peteĩ sínta líno guigua ha peteĩ yvyra oñeha'ãha.

4Ha upe karia'y he'i chéve: Ema'ẽ porã ha ehendu porãke; ejesareko porã opa mba'e
ahechaukátava ndévere; Tupã che reru ahechauka haguã ndéve.Upe rire emombe'u
Israelgua kuérape opa ko'ã mba'e ahechaukáva ndéve.

Kuarahy resẽ gotyogua

5Tupao rokápe opu'ã pe imongorapyha ojerepáva hese. Pe yvyra mba'e ñeha'ãha
oguerekóva ipópe pe karia'y ipuku mbohapy métro. Upéi oha'ã pe tupao mongorapyha
ha ohupyty mbohapy métro ijyvatekue ha mbohapy métro avei ipykue.

6Upéi oho pe kuarahy resẽ gotyogua okẽme, ojupi ha oha'ã pe okẽ pyenda ha ojuhu
oguerekoha mbohapy métro ipykue.

7Umi koty'i okẽ yke pegua, mokõivéva oguereko ipukukuévo mbohapy métro ha
ipykuévo mbohapy avei, ha peteĩ koty'i guive ambue koty'i peve ohupyty mokõi
métro imédio. Upéi oĩ pe okẽ koty guasu gotyogua, oma'ẽva tupao gotyo. Upe okẽ
upéva pyenda, mbohapy métro ipykue.

8-9Pe karia'y oha'ã pe koty guasu oĩva tupao rokẽme ha ojuhu oguerekoha irundy
métro. Oĩ mokõi pilar peteĩ métro ipoguasukuéva.

10(Pe ojeikeha kuarahy resẽ gotyogua, peteĩ-teĩ ijyképe oĩ mbohapy koty'i,
mbohapyve peteĩcha tuichakue, ha umi pilar oĩva peteĩ-teĩ yképe, peteĩcha avei
tuichakue).

11Upéi pe karia'y oha'ã pe ojeikeha pegua okẽ: ipykue 5 métro, ha pe ojeikeha katu 6
métro imédio.

12Peteĩ-teĩ koty'i renondépe oĩ peteĩ rogyke'i oguerekóva médio métro peteĩ-teĩ
ijyképe. Peteĩ-teĩ umi koty'i katu, mbohapy métro ipukukue ha mbohapy ipykue.

13Upe rire oha'ã pe ojeikeha pykue, peteĩ koty'i rugua guive, hovaigua koty'i rugua
peve, ohasávo peteĩ okẽgui hovaigua okẽme, ha upéva oguereko 12 métro imédio.

14Upéi oha'ã pe koty guasu henonde pegua, ha oguereko 10 métro. Pe óga ojeikeháre
ojerepaite ogaguy.

15Pe okẽ roka gotyo guive, koty guasu hyepy pegua ryepy peve ohupyty 25 métro.

16Umi koty'i, umi pilar ave, hovetã, ha umi ovetã irréja hyepy guio, óga ojeikeha
jerekuévo. Pe koty guasu henonde pegua avei, ijerekuévo hovetã hyepy guio. Umi
pilar rehe oĩ mbokaja rakã ra'ãnga.

Ogaguy oka gotyogua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Che reraha pe ogaguy oka gotyo guápe. Upe ogaguy upéva iguy itapaite ha ijerére oĩ 30 koty.

18Upe ape ita imoĩmbyre, ikarapevéva, ojepyso umi óga ojeikeha pegua ykére, ha ipykue ha ipukukue peteĩcha.

19Pe karia'y oha'ã pe okẽ iguypegua renonde guive, okẽ hyepy pegua oka gotyo, ha ohupyty 50 métro.

Yvate gotyogua okẽ

20Oĩ avei peteĩ ojeikeha pe ogaguy oka gotyo guágui yvate gotyo. Pe karia'y oha'ã ipukukue ha ipykue.

21Oguereko avei mbohapy koty'i peteĩ-teĩ ijyképe, ha umi pilar ha koty henonde pegua oñeha'ãva peteĩcha, umi oĩva ojeikeha kuarahy resẽ gotyo guáicha, he'ise, 25 métro ipukukue ha 12 métro imédio ipykue.

22Pe koty tenondegua, umi ovetã ha umi mbokaja rakã, peteĩchaite umi kuarahy resẽ gotyogua ndive. Ko'ápe avei ojeguata vaerã 7 ojejupiháre, ha pe koty tenondegua opyta hyepývo.

23Kuarahy resẽvo ha yvate gotyo, pe ojeikeha oka gotyogua renondépe, oĩ ambue ojeikeha ojeho haguã ogaguy hyepy gotyoguávo. Pe karia'y oha'ã, peteĩ ojeikeha guive ambue peve, ha ojuhu 50 métro.

Yvy gotyogua okẽ

24Upéi pe karia'y che reraha súrpe oĩháme peteĩ ojeikeha, ha oha'ã umi pilar ha pe koty tenondegua, ha ojuhu ambue kueraichanteha avei.

25Pe óga ojeikeha pegua, ikoty tenondegua reheve, hovetã ijerekuévo, umi ambuéicha. Ohupyty 25 métro ipukukue ha 12 métro imédio ipykue.

26Oguereko avei ojejupi haguã 7 oñepyrũha, ha pe koty tenondegua opyta hyepývo. Umi pilar oguereko avei mbokaja rakã ra'ãnga, peteĩ-teĩ ijyképe.

27Pe ogaguy hyepy gotyogua hokẽ sur gotyo. Pe karia'y oha'ã peteĩ okẽ guive ambue okẽ meve ha ojuhu 50 métro.

Hyepyvogua ogaguy yvy gotyogua okẽ

28Upéi che reraha pe yvy gotyogua ojeikeha rupi hyepývo. Oha'ã pe okẽ yvy gotyogua ha ojuhu peteĩchanteha umi ambue okẽ kuéra ndive.

29-30Koty'i kuéra, koty tenondegua ha umi pilar, umi ambuéichante avei. Pe óga ojeikeha pegua, ikoty tenondegua reheve hovetã avei ijerekuévo ha oguereko 25 métro ipukukue ha 12 métro imédio ipykue.

31Pe koty tenondegua ome'ẽ ogaguy oka gotyoguávo. Umi pilar oguereko ijehe mbokaja rakã ra'ãnga. Kóva ko okẽme ojejupi 8 oñepyrũha rupi.

Ogaguy hyepyvogua: kuarahy resẽ megua okẽ

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Upe riremínte che reraha pe ogaguy hyepývo guápe, kuarahy resẽ gotyo, ha oha'ã pe ojeikeha, ha ojuhu umi ambueichanteha avei.

33Ikoty'i kuéra, umi pilar kuéra ha koty tenondegua umi ambuéichante avei oñeha'ãngue. Pe ojeikeha pegua óga, ikoty tenondegua reheve, hovetã ijerekuévo, ha oguereko 25 métro ipukukue ha 12 métro imédio ipykue.

34Pe koty tenondegua ome'ẽ ogaguy oka gotyoguávo. Umi pilar oguereko ijehe mbokaja ra'ãnga peteĩ-teĩ ijyképe.Kóva ko okẽme ojejupi 8 oñepyrũha rupi.

Ogaguy hyepyvogua: yvate gotyogua okẽ

35Upe rire pe karia'y che reraha yvate gotyogua ojeikehápe, ha oha'ã upe ojeikeha pukukue, ha ojuhu umi ambueichanteha avei,

36ha oguereko avei koty'i, pilar, koty tenondegua ha ovetã ijerekuévo. Ojeikeha pegua óga ipuku 25 métro ha ipykue 12 imédio.

37Pe koty tenondegua ome'ẽ ogaguy oka pegua gotyo. Umi pilar oguereko mbokaja rakã ra'ãnga peteĩ-teĩ ijyképe. Kóva ko okẽme ojejupi 8 oñepyrũha rupi.

Óga kuéra yvate gotyogua okẽ ypýpe

38Oĩ ave peteĩ koty ñande reraháva pe koty tenondegua ojeikeha peguápe.Upépe hína pe oñembojahúmiva umi tymba ojereraháva ime'ẽmbyrã.

39Pe koty tenondegua ojeikeha peguápe oĩ irundy mesa, mokõi-mokõi peteĩ-teĩ ijyképe, ojejukahápe umi tymba ime'ẽmby teko ky'akue ñemopotĩvo.

40Okápe upe koty tenonde guágui, yvate gotyogua ojeikehápe oĩva, oĩ avei mokõi mesa, peteĩ-teĩ ijyképe,

41ha upéicha, oĩ irundy mesa hyepýpe ha irundy okápe, oñondive 8. Umíva ári ojejuka tymba kuéra.

42-43Umi irundy mesa tymba ojehapyha, itágui ijapo pyre, oguereko 75 sentímetro ipukukue, 75 avei ipykue ha 50 sentímetro ijyvatekue, ha umíva ári oñemoĩ pe so'o ime'ẽmby. Hyepýpe, ijerekuévo, oĩ peteĩ oñemoĩha umi me'ẽmby arína ha tembiporu oñekotevẽva ojejuka haguã tymba me'ẽmby.

44Ogaguy hyepývo guápe, umi okẽ hyepývo guágui okávo, oĩ mokõi koty, peteĩ pe yvate gotyogua hyepyvogua okẽme oma'ẽva yvy gotyo, ha ambue, yvy gotyogua hyepyvogua okẽme, oma'ẽva yvate gotyo ypýpe

45Pe karia'y he'i chéve: “Pe koty oma'ẽva yvy gotyo, upéva ha'e umi pa'i omba'apóva tupaópe guarã,

46ha pe koty oma'ẽva yvate gotyo, upéva umi pa'i oñangarekóva altar rehe peguarã. Umíva hína Sadoc ñemoñare, ha ha'e kuéra añoite ikatu oñemboja Tupã rehe omba'apo haguã chupe.”

Ogaguy hyepyvogua ha pe tupao

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

47Pe karia'y oha'ã upéi pe ogaguy hyepyvogua, irundyve ijyképe oguereko 50 métro. Altar oĩ tupao renondépe.

48Pe karia'y che reraha tupao pegua koty tenonde guápe ha oha'ã umi pilar oĩva upépe: peteĩ-teĩ 2 métro imédio ipoguasukue. Pe okẽ oguereko 7 métro ipykue, ha umi okẽ jokoha upe koty tenondegua pegua, ohupyty peteĩ métro imédio ipykue peteĩ-teĩ.

49Pe koty tenondegua ohupyty 10 métro ipykue ha 6 ijyvatekue, ha ojejupi haguã okẽ meve ojeguata vaerã 10 oñepyrũháre. Peteĩ-teĩ pilar ykére opu'ã horkon vuku.

Ezequiel 41

1Upe rirete upe karia'y che reraha tupao ryepyetépe, ha oha'ã umi pilar, mokõivéva oguereko mbohapy métro ipoguasukue.

2Okẽ katu ipy 5 métro ha umi ijokoha mokõi métro imédio peteĩ-teĩ. Upéi oha'ã pe koty guasu ha ohupyty 20 métro ipukukue ha 10 métro ipykue.

3Upéi oho pe koty huguápe guápe ha oha'ã umi pilar ojeikeha pegua, ha ojuhu peteĩ métro ipoguasukue peteĩ-teĩ. Pe ojeikeha katu ohupyty mbohapy métro imédio ipykue, ha umi pilar oĩva ijyképe ohupyty mbohapy métro imédio ipoguasukue.

4Upéi oha'ã pe koty hugua pegua ha ojuhu oguerekoha 10 métro peteĩ-teĩ irundyve ijyke. Upépe he'i chéve: Kóva hína pe Koty Marangatuete.

Koty'i mongorapyháre ojáva

5Upéi pe karia'y oha'ã tupao korapy yvate okávo ha pe ipoguasukue ohupyty mbohapy métro. Tupao jerekuévo, oja hese, oĩ koty'i ipukúva mokõi métro.

6Umi koty'i umíva oĩ ojo'ári mbohapy peve, ha peteĩ-teĩ yvatehápe oĩ 30 koty'i. Pe tupao jerekuére okávo oĩ peteĩ mba'e osẽva ha ojoko hi'ári umi koty'i, upéicha ramo ndoikéiva pe korapy yvate kuápe.

7Umi koty'i ombojeréva tupao, okávo oguereko peteĩ ojejupiha oguahẽva yvate peve, ha upéicha ikatu ojejupi yvy guive yvate peve, ojehasávo pe mbyte pegua rupi.

8Che ahecha ijerekuévo pe tupao ojejapo hague peteĩ yvateha ári, ha upéva ári avei oñemopu'ã umi koty'i. Upe ijyvateha ohupyty mbohapy métro.

9-10Umi koty'i korapy yvate okávo ipoguasu mokõi métro imédio, ha pe tupao jerekuévo umi koty'i ha koty kuéra oikoha pa'i pa'ũme nandi, ha ohupyty 10 métro ipykue.

11Pe yvy nandihágui ojeike haguã umi koty'ípe oĩ mokõi okẽ: peteĩ yvate gotyo ha ambue yvy gotyo. Pe yvy nandiha ipukukue javeve oguereko peteĩ mongorapyha ipoguasúva mokõi métro imédio.

Óga kuarahy reike gotyogua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Kuarahy reikévo, pe korapy oñembotývape opu'ã peteĩ óga ipukúva 45 métro ha ipykue katu ohupyty 35, ombojere chupe korapy yvate ipoguasúva mokõi métro imédio.

Tupao tuichakue ra'ãngue

13Pe karia'y oha'ã tupao tuichakue ha ojuhu 50 métro ipukukue. Pe korapy oñembotýva, ha pe okaha ha ikorapy yvate ohupyty avei 50 métro.

14Pe tupao renonde ha pe korapy ome'ẽva kuarahy resẽvo, 50 métro avei.

15Upéi oha'ã pe tupao rapykue opytáva korapy renondépe ha korapy yvate ijyke pegua, ha ojuhu oguerekoha 50 métro.

Hetave mba'e tupao rehegua

Umi koty hyepy pegua ha pe henonde, gotyogua,

16-17ijape yvyrágui. Ovetã nguéra irréja joa, ha umi ovetã jokoha ijerekuévo oĩva, ijape yvyra meme avei mbohapyve hovápe. Umi ovetã guive, yvate pe okẽ ári, ijape yvyrapaite avei. Tupao roguyke okávo ha hyepývo,

18henyhẽ tekove ovevéva ha mbokaja rogue ra'ãngágui, oñomopa'ũ pa'ũ. Umi tekove ovevéva, mokõi hova,

19peteĩ kuimba'e rova oma'ẽ mbokaja rakã ra'ãngáre, ha ambue, jaguarete rova, oma'ẽva mbokaja rakãre. Ha upéicha pe tupao jerekuévo

20oĩ umi tekove ovevéva ha umi mbokaja rakã ra'ãnga, yvy guive okẽ ári peve. Pe koty tuichavéva rogykére,

21umi okẽ jokoha peteĩcha irundyve ijyke. Koty Marangatuete ojeikeha renondépe, oĩ peteĩ mba'e ojoguáva

22altar yvyra, ipykue ha ipukukue peteĩ métro, ha ijyvatekue peteĩ métro imédio. Ijykue hakuaha, hopyta ha ijyke, yvyra guigua meme. Pe karia'y he'i chéve: “Kóva ha'e pe mesa oĩva Tupã renondépe.”

Okẽ nguéra

23-24Pe koty guasu ha pe Koty Marangatuete, mokõivéva hokẽ mokõi. Umi okẽ umíva peteĩ-teĩ ojoyvy, ha ojepe'a ogyke gotyo.

25Upe koty guasu rokẽ kuéra oguereko tekove ovevéva ha mbokaja rakã ra'ãnga, umi ogyke rehe oĩvaichagua. Pe koty guasu tenondegua renondépe okávo, oĩ peteĩ pu'ãmby yvyra guigua.

26Peteĩ-teĩ yképe, pe koty guasu tenonde peguáre oĩ ovetã irréjava ha mbokaja rakã ra'ãnga.

Ezequiel 42

Óga kuéra tupao ykeregua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Pe karia'y che renohẽ upéi ogaguy oka gotyo guápe, yvate gotyo, ha che moinge umi koty opytáva yvate gotyope, korapy oñembotýva ha tupao kupevogua renondépe.

2Umi óga aty, ipukukue javeve ohupyty 50 métro, yvate gotyo, ha ipykue katu 25 métro.

3Peteĩ henda guio ome'ẽ pe korapy hyepy peguápe, ohupytýva 10 métro ipykue; ha ambue henda guio katu ome'ẽ pe yvy ijape itáva ogaguy okávo guápe. Umi óga umíva mbohapy ijyvateha, ha peteĩ-teĩ oike oikeve ohóvo pe iguy peguágui.

4Umi koty'i rysýi renondépe oĩ peteĩ pa'ũ ipýva 5 métro ha ipukukue katu 50 ñande reraháva hyepy gotyo. Umi koty'i rokẽ oma'ẽ yvate gotyo.

5Umi koty yvategua mbykyve ohóvo iguy peguágui, mbyte pegua ha iguypevegua peteĩ-teĩ ijyvateveha niko oike oikeve.

6Umi koty umíva niko mbohapy ojo'ári ha ndoguerekói ijokoha umi koty ogaguy peguáicha, ijyvatevéva oikeve iguy peguágui, péicha pe yvatevegua mbyte peguágui, ha mbyte pegua pe iguypete guágui.

7-8Umi koty rysýi ogaguy okavogua ohupyty 25 métro. Ipukukue javeve henonde rupi ohasa peteĩ korapy yvate opu'ãva 25 métro ha osẽva pe ogaguy okávo guápe. Aipórõ, upe pa'ũ oguereko 50 métro.

9Pe koty iguypete guápe ojeike pe ogaguy oka guio, he'ise, kuarahy resẽ guio,

10oguahẽhápe pe korapy ogaguy oka pegua. Yvy gotyo, pe korapy oñembotýva renondépe, tupao me'ẽha kuarahy reikévo, oĩ ave heta koty

11ojoguáva umi ambuépe ha umívaicha tuicháva, hysýiva umívaicha avei, ojeikeha ha oñesẽha umi koty yvate gotyogua oguerekoháicha ha peteĩ pa'ũ ojehasaha henondépe.

12Umi koty yvy gotyo guápe oñeguahẽ haguã ojehasa peteĩ pa'ũ oĩva hína pe tápia renondépe, ojeikévo kuarahy resẽ guio.

13Pe karia'y he'i chéve: “Umi koty yvate gotyogua ha umi yvy gotyogua, oĩva pe korapy ñemboty renondépe, peteĩcha imarangatu. Umi pa'i oñembojáva Tupã rehe, okaru upépe me'ẽmby imarangatuvévagui. Upépe avei ha'e kuéra omoĩ umi me'ẽmby imarangatúva, trígo, senténo umíva, ojehejáva teko ky'akue ha angaipa repyme'ẽvo, tenda marangatúgui upéva.

14Pa'i kuéra oike guive tupaópe ndaikatu véima osẽvo okápe ijao pe hyepépe omondéva reheve, umíva ao marangatu. Osẽ haguã oheja vaerã upépe umi ao umíva ha omonde ambue.”

Tupao pe ojevy Tupã reko mimbipa

15Oha'ãmba rire pe tupao ryepy tuichakue, pe karia'y che reraha okápe okẽ kuarahy resẽ gotyogua rupi ha oñemoĩ oha'ã okápe ijerekuévo.

16Oipyhy pe yvyra oha'ãha ha oha'ã kuarahy resẽvo: ojuhu 250 métro.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Upéi oha'ã yvate gotyo, ha ohupyty avei 250 métro;

18upéi yvy gotyo: 250 avei;

19ha ipahápe oha'ã kuarahy resẽvo: 250 métro umi ambuéicha.

20Irundyve ijyke guio oha'ã. Pe tupao jerekuévo opu'ã iñemongoraha ohupytýva 250 métro peteĩ-teĩ ijykévo, oipe'áva ojuehegui imarangatúva imarangatu'ỹvagui.

Ezequiel 43

Tupao pe ojevy Tupã reko mimbipa

1Pe karia'y che reraha okẽ kuarahy resẽ gotyogua gotyo,

2ha ahecha ouha Tupã, Israel Jára, reko mimbipa upe kuarahy resẽ guio, peteĩ tyapu nde tuicháva reheve, ha'ete umi y osyry hatãva ha yvy hesakãmba heko mimbikuépe.

3Pe mba'e ahecháva ha'ete ku ahecha vaekue avei, ou ramo guare Tupã ohundívo Jerusalén, ha ako aime ramo guare ysyry Quebar rembe'ýpe. Ajayvy ha amboja che syva yvýre.

4Tupã reko mimbipa oike tupaópe, okẽ kuarahy resẽ gotyogua rupi.

5Tupã pokatu che rupi ha che reraha pe ogaguy hyepývo guápe ha ahecha mba'éichapa pe Tupã reko mimbipa omyenyhẽmba pe tupao.

6Ha ahendu peteĩ oñe'ẽva chéve tupao kotypy guive, pe karia'y oñembo'y aja che ykére.

7Upe oñe'ẽva he'i chéve: ‘Nde kuimba'e, kóva ha'e che guapyha, mamo amoĩháme che py, ko'ápe aikóta Israelgua kuéra pa'ũme opa ára guarãma. Israelgua kuéra ha opa huvicha guasu nomongy'a mo'ã véima che réra, umi heko ky'akuépe ha huvicha guasu kuéra re'õngue ha ityvy kuéra ñemopu'ãme.

8Omoĩvo hokẽ jeikeha kuéra che rokẽ rovái umi hokẽ jokoha che rokẽ jokoha yképe ogyke pererĩmímente oñemo'ã ojuehegui, umi Israelgua omongy'a che réra marangatu hembiapo vaikuetápe, ha che pochýgui ahundi chupe kuéra.

9Ko'águi rire katu, nahembiapo vai mo'ã véima ha nomomorãvéi chéne huvicha guasu kuéra retekue, ha che aikóta ipa'ũme kuéra opa ára guarãma.

10Nde katu, kuimba'e, emombe'u Israelgua kuérape mba'éichapa che tupao, totĩ hikuái hembiapo vaikuégui ha toha'ã kuaa che tupao.

11Ha otĩ ramo hikuái mba'e vaieta ojapo vaekuégui, emombe'upaite chupe kuéra mba'éichapa ko tupao, mba'éicha tuichakue, moõ rupípa ojeike ha oñesẽ ha opa che rembiapoukapy hesegua. Ehai chupe kuéra kuatiáre tohecha joa hikuái mba'épa ha'e ha tojapo upéva.

12Kóva ha'e ijapopyrã tupao rehegua: Opa oĩha ha ijerekuévo, umi yvyty ári, yvy marangatu ramo ojeguereko vaerã. Upéva ha'e ijapopyrã tupao rehegua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tupã ñemomorãha rehegua

13Kóva ha'e pe altar tuichakue, oñeha'ã haguéicha yma guare ha'ãhápe. Yvykua ojeréva hese, ipypukukue oguereko médio métro ha ipykue médio métro avei. Oka gotyo ijerekue rehegua ijyvateha ohupyty 25 sentímetro. Ijyvatekue katu, kóicha:

14Pe yvykua rugua guive, hopyta osẽva okápe rembe'y peve ijyvate peteĩ métro. Ha ipy médio métro. Upe guive, hete ipukuveha peve ohupyty mokõi métro ha ipy peteĩ métro.

15Ha upe guive hu'ã meve, oñemoĩhápe ime'ẽmby, ohupyty mokõi métro ha hi'ári hatĩ irundy, ojeupíva yvate gotyo.

16Pe hu'ã ipe ha irundyve ijyke ojoja, peteĩ-teĩ oguereko 6 métro.

17Pe hete mbyte ijyvateveha hi'ariete mboyve, ijyke irundy avei, ha peteĩ-teĩ ijyke oguereko 7 métro. Yvykua ijereregua oguereko médio métro ipykue ha pe hembe'y opu'ãva ipy 125 sentímetro. Umi oñepyrũha ojejupi haguã Tupã ñemomorãhápe oma'ẽ kuarahy resẽvo.

18Upe rire he'i chéve: Kóicha he'i Tupã: Ko'ã mba'e ko'ãva ojehecha vaerã oguahẽvo ára oñemopu'ã ko altar oñemymbajuka haguã hi'ári ha ojehypýi huguykuépe.

19Reme'ẽta peteĩ tóro ra'y ojejuka vaerã ojehepyme'ẽvo teko ky'akue umi levítape, Sadoc ñemoñare, oñembojáva omba'apóvo chéve guarã. Che, Tupã ha'e upéicha haguã.

20Upe tóro ra'y ruguýpe rehypýita umi altar ratĩ irundyvére, umi ijyke akua irundyvére ave ha pe hembe'ýre. Upéicha ramo remopotĩta teko ky'águi ha ojejepy'a joráta upevakuégui.

21Upéi rehupíta pe tóro ra'y oĩva ime'ẽmby ramo teko ky'akue rehe ha reraha ojehapy haguãme, tupao rokápe.

22Ára oúvape katu, reikuave'ẽta peteĩ kavara ra'y ivai'ỹva mba'evépe, teko ky'a repy ramo, ha oñemopotĩ pe altar yvypóra angaipágui, ojejapo haguéicha pe tóro ra'y reheve.

23Rejapopávo ko'ã mba'e rehupíta peteĩ tóro ra'y ha peteĩ kavara, mokõivéva oguereko'ỹva mba'eve ivaíva ijehe kuéra, oñerenohẽ vaekue ijatyhágui,

24ha reraháta che renondépe; umi pa'i ombojuky vaerã ha oikuave'ẽ ime'ẽmby ramo Tupãme.

25Umi 7 ára pukukue reikuave'ẽ vaerã ime'ẽmby ramo peteĩ kavara ra'y ojejuka haguã teko ky'akue myengoviávo; upéicha avei oñekuave'ẽ vaerã peteĩ tóro ra'y ha peteĩ kavara ivai'ỹva mba'evépe, oñerenohẽ vaekue ijatyhágui.

26Umi 7 ára pukukue ojejapóne ko'ã mba'e oñemopotĩ haguã teko ky'águi pe altar.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Upe 8 araha guive tenonderãvo katu, pa'i kuéra oikuave'ẽ vaerã ime'ẽmby ha tymba juka jeiko porã jey rehegua. Ha upépe che pomoguahẽta che rendápe. Che, Tupã, ame'ẽ che ñe'ẽ.

Ezequiel 44

Okẽ kuarahy resẽ gotyogua jeporu

1Pe karia'y che reraha jey tupaópe, ojeikeha okavogua kuarahy resẽ gotyo, oñembotýva hína.

2Upépe Tupã he'i chéve: “Ko ojeikeha oñembotýta; ndojepe'ái vaerã. Avave ndaikatu mo'ãi oike upe rupi, oike haguére upe rupi Tupã, Israel Jára. Upéicha rupi opytáta oñemboty.

3Tetã sãmbyhyhára mante ikatúta oike oguapy haguã okaru tembi'u marangatúgui Tupã renondépe. Ha'e pe kotýpe oike hague rupi, upe rupi jeýnte osẽne.”

Mávapa ikatu oike tupaópe

4Pe karia'y che reraha upéi yvate gotyogua ojeikehápe, tupao renondévo. Ahecha Tupã reko mimbipa omyenyhẽ hague pe tupao, ha ajayvy amboja peve che syva yvýre.

5Upépe Tupã he'i chéve: “Nde, kuimba'e, eipe'a porã nde resa ha ehendu opa mba'e ha'étava ndéve mba'éichapa ojeporu vaerã ko tupao. Ema'ẽ porãke máva mávapa ikatu oike ko tupaópe ha osẽ chugui.

6Ere umi Israelgua ñe'ẽ rendu'ỹme: ‘Kóicha he'i Tupã: Iporã mante pene rembiapo vai peẽ Israelgua.

7Peẽ pemongy'a che tupao ha peheja oike pype ambue tetãgua ojeapi'o'ỹva hetépe ha ipy'ápe; pemongy'a peikuave'ẽ rupi chéve che rembi'urã tymba me'ẽmby ñandykue ha huguykue, ha pemondoro ñe'ẽ ñome'ẽngue umi pene rembiapo vaikuetápe.

8Ndapejapói che rembiapoukapy marangatu tupaópe guarã ha pemoĩ uvei pytagua pópe.’

9Upévare che, Tupã, ha'e: Ndoike mo'ãi che tupaópe mba'eveichagua pytagua ojeapi'o'ỹva hetépe ha ipy'ápe; umi ambue tetãgua oikóva Israelgua kuéra pa'ũme jepeve.

10Umi levíta, oñemboyke vaekue che hegui Israelgua kuéra opia ramo guare che rapégui omomorã haguã tupã gua'u ta'ãnga rei, ohepyme'ẽ vaerã heko ky'akuére.

11Ha'e kuéra ikatúta omba'apo che tupaópe okẽ ñangarekoha ramo, ha oimevéva tembiapo tupao ryepýpe; ha'e kuérata umi omymbajukáva ojehapy haguã me'ẽmbyhápe ha opa umi ojererúva me'ẽmby ramo; upéicha avei, oĩ vaerã ñembosako'ihápe mante oipytyvõ haguã hetã guápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ha'e kuéra oĩ vaekue umi Israelgua ñe'ẽme omohenonde haguã tupã gua'u ñemomorã, ha upéicha omohembiapo vaikuepa. Upévare ohepyme'ẽ vaerã heko ky'akue.” Che, Tupã, ha'e upeichaha.

13“Ndaikatu mo'ãi omba'apo chéve guarã pa'i ramo, ha oñemboja jepe umi mba'e imarangatúvare, ahániri eteve umi imarangatuetévare. Ogueraha mante vaerã hikuái ijapére iñemotĩngue, umi mba'e ky'a ojapo vaekuére.

14Amoĩta chupe kuéra omba'apo haguã tupaópe umi ichu'ikue jepive guáre, ojapo haguã hikuái opa mba'e rei.”

Pa'i kuéra

15Umi pa'i levíta, Sadoc ñemoñare, omba'apónte vaekue ohóvo che tupaópe, umi Israelgua oñemboyke ramo guare che rapégui, umíva ikatu oñemboja che rehe ha omba'apo chéve guarã. Ha'e kuéra ikatu oñemboja che rendápe oikuave'ẽ haguã chéve tymba jukakue ñandy ha huguykue. Che, Tupã, ha'e upéicha oiko haguã.

16Ikatu avei oike che tupaópe ha oñemboja pe mba'e añemomorãha rehe omba'apóvo chéve guarã, ha oñemoĩne omba'apo haguã chéve.

17Oike haguã pe hyepyvogua ogaguy rokẽ rupi, ha'e kuéra oñemonde vaerã ao líno guiguápe. Omba'apo ramo hikuái pe ogaguy hyepývo guápe térã tupaópe, nomondéi vaerã ao ovecha rague guigua.

18Iñakã mo'ãha líno guigua vaerã ha ikasõ mbyky avei, ha nomoĩri vaerã iku'áre mba'eve ombohy'ái vaerã chupe kuéra.

19Ha osẽ haguã pe ogaguy okávo guápe, oĩháme tavagua, oipe'a vaerã umi ao oiporu vaekue tupao ryepýpe, oheja upépe ha oñemonde ambue aópe, ani haguã pe ao momarangatuha ona táva guáre.

20Noñemyakã perõi vaerã ha ndohejái vaerã avei ipuku hi'áva; oñeñapínte vaerã.

21Mavave pa'i ndo'úi vaerã kaguy oike jave pe ogaguy hyepývo guápe.

22Nomendái vaerã iména mano vaekuére térã iménagui ojei vaekuére; peteĩ kuña Israelgua oikuaa'ỹva gueteri kuimba'e mante, ỹrõ katu peteĩ pa'i omano vaekue rembirekore ndive.

23Pa'i kuéra ombo'e vaerã che retã guápe ohecha kuaa haguã mba'épa imarangatu ha mba'épa ahániri, ha mba'épa ipotĩ ha mba'épa iky'a.

24Umi ojeiko vaihápe, ha'e kuéra oporombojovake vaerã, tekorã amoĩ vaekuépe he'iháicha. Ojapopa vaerã opa che rembiapoukapy che arete rehegua, ha omomba'e vaerã umi ára che apytu'uha.

25Araka'eve ndopokói vaerã te'õnguére, ani haguã oja hese mba'asy ndaha'éi ramo itúva, isy, ita'ýra, itajýra térã teindýra ha isy memby kuimba'e omenda'ỹva mante.

26Ojapo ramo upéva, oñemopotĩ vaerã, ha upe rire oha'arõ gueteri 7 ára.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Oike jeývo tupao rogaguy hyepývo guápe omba'apo jey haguã, oikuave'ẽ vaerã peteĩ mymbajuka teko ky'akuére. Che, Tupã, ha'e upéicha haguã.

28Che añoitéta pe mba'e oguereko táva tembirejakue ramo umi pa'i. Noñeme'ẽ mo'ãi mba'eve imba'e kuerarã. Che pe imba'e kuéra.

29Ikatúta ha'e kuéra okaru umi me'ẽmby Israelgua kuéra oguerúvagui ha umi mymba ojejuka vaekuégui, teko ky'akue ha angaipa repy ramo. Upéicha avei, opa ome'ẽva chéve umi Israelgua imba'e kuerarãne.

30Umi pa'ípe oñeme'ẽne avei iporãnguete ñemitỹ oñemono'õ vaekuégui ha opa umi me'ẽmbýgui. Ha peẽ pejapóvo mbuja, umi iporãvéva chupe kuéra guarãne. Upéicha ramo, che pohovasáne, ahovasáne pende róga.

31Pa'i kuéra ndo'úi vaerã guyra ha tymba omano rei vaekue térã omboja'o vaipa vaekue tymba ñarõ.

Ezequiel 45

Yvy opytáva Tupã momba'e haguã
(Ez 48.9-20)

1Pemboja'óvo po'ahápe porã ko yvy peteĩ-teĩme imba'erã, peheja vaerã 12 kilómetro imédio ipukukue ha 10 ipykue, Tupãme guarã. Tuicha javeve upéva yvy marangatúta.

2Upe yvy upévagui, 250 métro peteĩ-teĩ irundyve ijyképe, ha 25 métro kapi'ity porã ijerekuévo tupaorã.

3Kóva ko yvýgui katu, 12 kilómetro imédio ipukukue ha 5 ipykue ojeheja vaerã yvy marangatuete ramo, upépe oñemopu'ãta pe tupao.

4Upépe avei oñemo'ãta umi pa'i tupao rerekua omba'apóva Tupãme rogarã. Upéva tenda marangatúta avei.

5Upéi ave, 12 kilómetro imédio ipukukue ha 5 ipykue, umi levíta omba'apóva tupaópe mba'erãta, ojapo haguã hikuái táva guasu oiko haguã.

6Ipahávo ojeheja vaerã avei 12 kilómetro imédio ipukukue ha 2 kilómetro imédio ipykue, pe yvy marangatu ykére, opa Israel guápe guarã.

Tetã sãmbyhyhárape guarã opytáva
(Ez 48.21-22)

7Oime vaerã avei yvy opytáva tetã sãmbyhyhárape. Peteĩ oĩ vaerã kuarahy resẽvo ha ambue ipehẽngue katu kuarahy reikévo, upéva he'ise, pe yvy marangatu ha pe ojehejáva táva guasurãgui, mokõive ijyképe. Kuarahy resẽ gotyo guive kuarahy reike gotyo peve, ipuku ha ipy vaerã, peteĩ-teĩ ñemoñare atýpe oñeme'ẽ hagueichaite.

8Ko yvy, tetã sãmbyhyhára mba'eta. Upéicha ramo, tetã sãmbyhyha kuéra ndojopy mo'ã véima che retã guápe, ha ohejáta hekohápe umi Israelgua, peteĩ-teĩ ijypy kuerakue ñemoñare atýpe.

Tetã sãmbyhyhára rekorã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Che, Tupã, ha'e: “Iporã mante, peẽ Israel sãmbyhyhára! Anive peporoha'ã mbaretépe ha peporohuguy'o. Peikóna teko porã ha teko jojápe. Anive pemonda yvy che retã guágui.” Che, Tupã, ha'e upéicha haguã.

10“Umi peha'ãha mba'e pohyikue ha mba'e pukukue, tojoavyve'ỹ.

11Mba'e ra'ỹingue ha hykuéva oñeha'ãha peteĩcha vaerã. Pe homer oguerekóva 220 lítro opytáta oñembojoja haguã ramo. Pe bato, hykuéva oñeha'ãha oguerekóta pe homérgui, 10 hendápe oñemboja'o jojahágui peteĩ, ha pe efá katu, mba'e ra'ỹingue oñeha'ãha, pe bátoichata avei.

12Ipohyikue oñeha'ãha katu, 20 Guerá ojapo peteĩ siclo ha peteĩ siclo ohupyty 11 grámo: 60 siclo ojapo peteĩ mína.”

Me'ẽmby Tupã rehegua

13Ko'ãva ha'e umi me'ẽmby pejapo vaerã: Pemboja'o vaerã pe trígo ha pe seváda pemono'õva 60 aty jojápe, ha peteĩ peheja me'ẽmby ramo.

14Ñandyryku pemono'õva pemboja'o vaerã 100 hetakue jojápe, ha peteĩ peheja me'ẽmbyrã.

15Ovecha ramo katu, peme'ẽ vaerã peteĩ 200 apytégui, umi kapi'i porãveháp okarúvagui. Upéva tymba jukarã jeiko porã jey rehegua, oñeme'ẽva oñemopotĩ haguã teko ky'akue. Che, Tupã, ha'e upéicha haguã.

16Tetã javeve, maymáva oheja vaerã ko me'ẽmby Israel sãmbyhyhápe,

17ha ha'e ombohasa vaerã umi tymba ojejuka haguã Tupã momba'e guasúvo, ha umi mba'e ra'ỹi ha kaguy, me'ẽmbyrã jasy ra'ýpe, umi ára ojepytu'uhápe ha opa arete Israel peguápe. Tetã sãmbyhyhára ojapouka vaerã tymba juka oñemopotĩ haguã teko ky'águi; ha umi mba'e ra'ỹi me'ẽmby, umi tymba juka ha tymba jehapy jeiko porã jey rehegua katu, oñemopotĩ haguã Israélpe heko ky'akuégui.”

Arete Páskua rehegua

18Che, Tupã, ha'e: “Ára peteĩha mes peteĩháme peikuave'ẽ vaerã tymba jukarã peteĩ tóro ra'y, ivai'ỹva mba'evépe, ipotĩ haguã tupao teko ky'águi.

19Pa'i oguerahâta pe tymba ruguykue, ojejuka vaekue teko ky'akue repyme'ẽvo, ha omonáta umi tupao rokẽre, pe Tupã ñemomorãháre irundyve ijyke rehe ha ogaguy kotypyvogua rokẽ kuérare.

20Upeichaite avei ojejapo vaerã 7 arahápe upéva upe méspe, oimeraẽva heko ky'a vaekue rehe ohecha kuaa'ỹre. Upéicha ipotĩta tupao.

21Ára 14 ramo upe mes peteĩháme pe ñepyrũ vaerã pembyarete Páskua, ha 7 ára pukukue pe'u vaerã mbuja ilevadura'ỹva.

22Upe ára upévape, tetã sãmbyhyhára oikuave'ẽ vaerã tymba juka heko ky'akue rehe ha opa Israelgua reko ky'akuére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Ha umi 7 ára pukukue katu, 7 tóro ra'y ha 7 kavara mácho, ivai'ỹva mba'evépe, ha ojapo tymba juka ojehapýva Tupã rérape. Upéi ave, peteĩ-teĩ ára ohasávape ojejuka vaerã peteĩ kavara ra'y opa teko ky'akuére.

24Peteĩ-teĩ tóro ra'ýre ha peteĩ-teĩ kavara mácho rehe oñemoĩve vaerã 20 kílo mba'e ra'ỹi ha mbohapy lítro imédio ñandyryku. Ha mbohapy lítro imédio ñandyryku.”

Arete Enramáda rehegua

25Upéicha avei ku arete Enramáda rehe guápe, oikóva ára 15ha, mes 7ha ramo, 7 ára pukukue tetã sãmbyhyhára ojapo vaerã ojapo hagueichaite iñepyrũmbýpe. Ha 7 ára pukukue ojuka ha ohapy vaerã tymba ha ome'ẽ mba'e ra'ỹi ha ñandyryku.

Ezequiel 46

Tetã sãmbyhyhára ha maymáva ojapo vaerã umi arete aja

1Che, Tupã, ha'e: “Ogaguy hyepyvogua rokẽ oĩva kuarahy resẽvo oñemboty vaerã umi 6 ára oñemba'apo aja pukukue, ha ojepe'a vaerã ára ojepytu'uhápe, ha jasy ra'ýpe.

2Tetã sãmbyhyhára oike vaerã pe koty tenonde guápe ogaguy okavogua rupi, ha oñemoĩ peteĩva umi okẽ renda ypýpe.Upe aja pa'i kuéra ohapy vaerã hikuái umi oñeme'ẽ vaekue tymba jukarã, ha ojapovéne ave umi tymba juka ha me'ẽmby jeiko porã jey rehegua oguerúva tetã sãmbyhyhára; ha'e katu ojayvýne pe okẽtépe omboja peve isyva yvýre, ha upéi osẽ. Okẽ noñembotyvéi chémane ka'aru peve.

3Umi ára ojepytu'uha ha jasy ra'yha, tavagua maymáva oñembojáne avei pe okẽme oguerohorývo Tupãme.

4Umi tymba oikuave'ẽ vaerã tetã sãmbyhyhára ojehapy haguã ojepytu'uha árape Tupã rerohorývo, 6 ovecha ra'y ha peteĩ kavara vaerã, imarã'ỹva.

5Umi kavara peteĩ-teĩ ndive tetã sãmbyhyhára ome'ẽ vaerã 20 kílo mba'e ra'ỹi ha umi ovecha ra'ýre oipotávante. Ha 20 kílo mba'e ra'ỹi ndive ome'ẽ vaerã mbohapy lítro imédio ñandyryku.

6Jasy ra'yha árape ome'ẽ vaerã peteĩ tóro ra'y, 6 ovecha ra'y ha peteĩ kavara, opavave imarã'ỹva.

7Peteĩ-teĩ umi ovecha ra'ýre oikuave'ẽ vaerã 20 kílo mba'e ra'ỹi, ha upéicha avei, peteĩ-teĩ umi kavaráre. Umi ovecha ra'ýre katu, oipotávante. Peteĩ-teĩ kílo mba'e ra'ỹire, mbohapy lítro imédio ñandyryku.

8Tetã sãmbyhyhára oike vaerã pe okẽ tenondegua rupi, ha upe rupi jey osẽ vaerã.

9Ha arete jave ramo, tavagua maymáva oikétarõ tupaópe oguerohorývo Tupãme, ojapo vaerã kóicha: umi oikéva okẽ kuarahy reike gotyogua rupi osẽ vaerã okẽ kuarahy resẽ gotyogua rupi, ha umi oikéva okẽ kuarahy resẽ gotyogua rupi, osẽ vaerã kuarahy reike gotyogua rupi. Avave nosẽi vaerã oike hague rupi, pe oike hague rovaigua rupi mante.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Tetã sãmbyhyhára oike vaerã umi tavagua oike jave ha osẽ jey hendive kuéra.

11Umi aretépe, peteĩ-teĩva tóro ra'y oñembojo'a vaerã 20 kílo mba'e ra'ỹime, ha upéicha avei peteĩ-teĩ kavara. Ovecha ra'y katu ombojo'a vaerã oimeháicha. Peteĩ-teĩ, umi 20 kílo mba'e ra'ỹi oñembojo'a vaerã mbohapy lítro imédio ñandyrykúpe.

12Tetã sãmbyhyhára, ijehegui reínte oimérõ ome'ẽva Tupãme, mymbahapy térã mymbajuka jeiko porã jey rehegua, ojepe'a vaerã chupe okẽ kuarahy resẽ gotyogua, ha ojapo ojejapoháicha ára ojepytu'uha jave. Osẽ vove, oñembotýma vaerã upe okẽ."

Ára ko'ẽ-ko'ẽ megua me'ẽmby

13"Ko'ẽ ha ko'ẽ vove jepi oñeme'ẽ vaerã peteĩ ovecha ra'y omboty vaekue peteĩ áño ojehapy haguã Tupã rérape.

14Ko'ẽ ha ko'ẽme avei, pyharevekue, oñeme'ẽ vaerã avei Tupãme ime'ẽmby ramo 7 kílo mba'e ra'ỹi ha peteĩ lítro ñandyryku oñeñohẽva arínare. Kóva ha'e ijapopyrã ikatu'ỹva ojeheja, opa ára guarãma.

15Ovecha ra'y jehapy, ha mba'e ra'ỹi ha ñandyryku ñeme'ẽ ojejapo vaerã opa ára pyharevekue.

Tetã sãmbyhyhára rembiaporã yvy rehegua

16Che Tupã ha'e: "Tetã sãmbyhyhára ome'ẽ ramo peteĩ ita'ýrape ijyvyrã imba'évagui, upévata ta'ýra ñemoñarépe guarãma.

17Ha ome'ẽ ramo hembiguáipe katu, upe tembiguái mba'éta, oiko aja pukukue tembiguái ramo. Ahanivéi vove, upe yvy tetã sãmbyhyhára mba'e jeýta ha opyta hembireja ramo ta'ýra ñemoñarépe.

18Tetã sãmbyhyhára ndaikatúi oipe'ávo avavégui imba'éva. Ome'ẽ ramo ta'ýra kuérape hembireja ramo, ome'ẽ vaerã imba'égui. Upéicha ramo avave ndopyta mo'ãi imba'e'ỹ rehe ha naisarambi mo'ãi che retãgua."

Tupao kosina kuéra

19Upe rire pe karia'y che reraha pe ojeikeha oĩva okẽ ypy rupi, umi koty oĩva yvate gotyope pa'i kuéra añoite oiporu vaerã. Ohechaukávo peteĩ henda kuarahy reikévo, ikupe gotyo, he'i chéve:

20"Ko'ápe hína pe pa'i kuéra ombopupuha umi tymba ojejuka vaekue teko ky'akuére ro'okue ha oñembojyha avei umi mba'e ra'ỹi me'ẽmby. Upéicha ramo, noguenohẽ mo'ãi pe ogaguy okavogua gotyo ha tavagua kuéra noñemboja mo'ãi umi mba'e marangatúre."

21-22Upéi, che reraha pe ogaguy okávo guápe ha che mboguata irundyve ijyke rupi. Peteĩ-teĩ ijyképe ahecha pe ogaguy oguerekoha peteĩ korapy michĩva. Opavave umi ijyke akua ipukukue 20 métro ha ipykue katu 15.

23Ijerére oĩ ipu'ãmby itágui ijapo pyre ha umi pu'ãmby yvýpe oĩ tataypy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Upépe he'i chéve: “Ko'ãva ha'e hína umi kosina pa'i kuéra ombopupuhápe umi tymba tavagua kuéra oguerúva ime'ẽmby ramo”.

Ezequiel 47

Y osẽ upe tupaópe

1Pe karia'y che reraha jey upe rire pe tupaópe ojeikehápe. Upépe ahecha pe okẽguy rupi osẽha y, ha osyryha kuarahy resẽvo, oma'ẽha gotyo tupao. Pe y oguejy tupao akatúavo, altar yvy gotyo pegua gotyo.

2Upéi che renohẽ okápe yvate gotyogua okẽ rupi ha che mbojere ojeikeha okavogua peve, pe opytáva kuarahy resẽvo. Upépe ahecha y osẽha pe ojeikehágui yvy gotyo.

3Pe karia'y osẽ kuarahy resẽvo, oha'ã 500 métro, ha che mbohasa pe ysyry. Y oñuãmba che py.

4Upéi oha'ã jey 500 métro ha che mbohasa pe ysyry; y oguahẽma che renypy'ã meve. Oha'ã jey 500 métro ha che mbohasa mboypýri; upépe katu, y ohupytýma che ku'a.

5Oha'ã jey 500 métro, ha pe ysyry ndaikatu véima ohasa; oiko chugui peteĩ ysyry nde rypýva, ytaháp mante ikatúva jahasa.

6Upépe he'i chéve: “Ema'ẽ porãke rehecha vaekuére”. Upéi che mbojevy pe ysyry rembe'ýre.

7Ha ahecha mokõive hembe'ýpe oĩha heta yvyra.

8Upépe he'i chéve: “Ko y osyry kuarahy resẽ gotyo ha oguahẽ ysyry Jordán peve, upégui oho oñehẽ yguasu hérava Mar Muértope. Oguahẽvo upépe, pe yguasu nahe'ẽ juky mo'ã véima.

9Mamo oguahẽháme pe ysyry ikatúta oiko ipype opaichagua pira ha ijerére katu opaichagua tymba. Ko y kóva omohe'ẽta y iróva ojuhúva hapépe, ha opáichavo oĩta oikovéva.

10En-Gadi guive En-Eglaim peve oiméta pira kutuhára, ha upépe oguenohẽta omokã ipyaha kuéra. Ha hetaitereíta opaichagua pira, yguasu Mediterráneo peguáicha.

11Umi karugua ha yvy susũme katu ndaipóri mo'ãi y he'ẽ'ỹva jukýpe; upe rupigua y, he'ẽ jukýta, ojeporúta oñerenohẽ haguã chugui juky.

12Pe ysyry rembe'ýpe opu'ãta opaichagua yvyra hi'áva. Umi yvyra rogue ndo'a mo'ãi araka'eve, ha opa ára hi'áta. Ohasávo mes jepi hi'áta. Opa ára hi'y porãta pe ysyry osẽvagui tupao guive. Yva oĩta oje'u haguã ha yvyra rogue pohãguã.”

Tetã rembe'y

13Che Tupã ha'e: “Ko'ãva ha'e tetã rembe'y oñeme'ẽtava tembirejakue ramo umi 12 ñemoñare aty Israel guápe. Josépe guarã oñeme'ẽta joyvy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Che ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ ahejataha ko tetã pende ypy kuérape. Aipota peñomboja'o joja hese. Ko tetã kóva che rembirejakue peẽme guarã.

15Ko tetã rembe'y yvate gotyo ohasáta táva guasu Hetlón rupi, ha táva guasu Sedad rupi,

16Berotá ha Sibraim rupi (ko'ãva opyta Damasco ha Hamat pa'ũme) ha Hasar-Haticón rupi (ojáva Haurán rehe).

17Aipórõ, tetã rembe'y yvate gotyogua ojepysóta Mediterráneo guive Hasar-Enán peve, ha opyta yvate gotyo Damasco ha Hamat yvy.

18Tetã rembe'y kuarahy resẽ gotyogua ohóta Haurán ha Damasco pa'ũ guive táva guasu Tamar peve, Mar Muerto ypýpe, ysyry Jordán pukukuévo, oipe'átava ojuehegui Galaad yvy ha Israel yvy.

19Tetã rembe'y yvy gotyo ohóta Tamar guive, ohasávo y renda hérava Meribá-Cadés, Egipto ysyry'i rupi, oguahẽ peve Mediterráneope.

20Tetã rembe'y kuarahy reikévo, ohóta Mediterráneo guive Egipto peve, ha Egipto rembe'ýgui Hamátpe ojeikeha peve.

21Kóva ha'e pe tetã pemboja'o joja vaerã umi 12 ñemoñare aty Israel guápe.

22Upévata tembirejakue opytáva peẽme, ha umi tetã ambuegua oikóva pene ndive ave ha ita'ýrava pende apytépe. Pereko vaerã chupe kuéra ou ypy vaekue ramo guáicha Israélpe. Pemboja'óvo yvy umi Israelgua ñemoñare atýpe, umi tetã ambue guápe avei peme'ẽ vaerã.

23Umi tetã ambue guarépe oñeme'ẽ vaerã ijyvyrã, Israelgua ñemoñare aty oikohápe.” Che, Tupã, ha'e upéicha ojejapo haguã.

Ezequiel 48

Tetã ñemboja'o umi ñemoñare atýpe

1Ko'ãva ha'e umi ñemoñare aty réra. Tetã rembe'y yvate gotyogua guive, Hetlón rapére jajúvo, Hamat ha Hasar-Enánpe ojeikehápe, Damasco yvýre ojahápe yvate gotyo, Hamat rembe'ýpe, kuarahy resẽ guio kuarahy reiképe: Dan peguarã.

2Pe Dan mba'éva rembe'ýre, ijyke kuarahy resẽ gotyogua ijyke kuarahy reike gotyogua peve: Aser peguarã.

3Aser mba'éva rembe'ýgui, ijyke kuarahy resẽ guive ijyke kuarahy reike peve: Neftalípe guarã.

4Neftalí yvy rembe'ýgui, ijyke kuarahy resẽ gotyogua guive ijyke kuarahy reike gotyogua peve: Manaséspe guarã.

5Manasés yvy rembe'ýgui, ijyke kuarahy resẽ megua guive ijyke kuarahy reike pegua peve: Efraín peguarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Efraín yvy rembe'ýgui, kuarahy resẽvo guive kuarahy reikévo peve: Rubén peguarã.

7Rubén yvy rembe'ýgui, ijykue kuarahy resẽvo guive ijyke kuarahy reikévo peve: Judápe guarã.

8Judá yvy rembe'ýgui, ijyke kuarahy resẽvo guive ijyke kuarahy reikévo peve pehejáta pemboykéva ramo Tupãme guarã. Oguerekóta 12.500 métro ipykue ha ipukukue katu umi ambuéichatante avei, kuarahy resẽ guio kuarahy reiképe. Tupao oĩta mbytépe.

Yvy opytáva Tupãme guarã
(Ez 45.1-6)

9Yvy opytáva Tupãme guarã ohupyty vaerã 12.500 métro ipukukue ha 10.000 ipykue.

10Upe Tupã mba'erãva oñemboja'óta kóicha: pa'i kuérape guarã opytáta 12.000 métro yvate gotyo ha 5.000 métro kuarahy reikévo, 5.000 métro kuarahy resẽvo ha 12.500 métro ipukukue yvy gotyo. Tupao oñemopu'ãta mbytépe.

11Ko yvy kóva opyta umi pa'i marangatúpe guarã, Sadoc ñemoñare, omba'apo vaekue chéve ha noñemboheko ky'ái umi levítaicha, oho ramo guare Israelgua kuéra rapykuéri.

12Aipórõ, pa'i kuérape guarã opytáta, yvy Tupãme guarã ojehejávagui, peteĩ pehẽngue, imarangatuvétava opa ambuégui.

13Umi levíta katu oguerekóta imba'e kuerarã peteĩ pehẽngue ohupytýva 12.500 métro ipukukue ha 5.000 ipykue, pa'i kuéra yvy ykére. Aipórõ, pe yvy opytáva Tupãme oñemomba'e guasu haguã, ohupytýta 12.500 métro ipukukue ha 10.000 ipykue.

14Pe yvy upéva, tetã tuichakue ndaipóri mo'ãi hasaha porãnguépe. Ndaikatu mo'ãi oñeme'ẽ hepýre, oñemyengovia mba'evére térã oñembohasa mba'eveichagua yvypóra rérape, upéva ha'égui yvy ojehejáva Tupãme oñemomba'e guasu haguã.

15Pe hembýva, 12.500 métro ipukukue ha 2.500 ipykue opyta ojehogapo haguã oimeraẽva, ha oñeñotỹ haguã kapi'i tymbápe guarã. Táva guasu opytáta mbytépe,

16irundyve ijyképe upe táva oguereko 2.550 métro.

17Táva guasu jerére oĩta kapi'ity oguerekóva 125 métro irundyve ijyképe.

18Yvy opytáva pe Tupãme ojehejáva pukukuévo, 5.000 métro kuarahy resẽvo ha 5.000 avei kuarahy reikévo, opyta oñeñemitỹ haguã ha upépe guare oñemono'õva koga'a ojeporúta oñemongaru haguã umi omba'apóva táva guasúpe.

19Omba'apóta upépe taha'e ha'éva ñemoñare aty pegua.

20Opa ko yvy, pe opytáva Tupãme guarã ha pe táva guasúpe guarãva, ohupytýta irundyve ijykévo 12.500 métro.

Yvy tetã sãmbyhyhára mba'éva
(Ez 45.7-8)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21-22Tetã sãmbyhyhárape opytáta imba'erã pe yvy opytáva Judá yvy ha Benjamín yvy pa'ũme; upéva he'ise: yvy opytáva Tupã mba'éva ha táva guasu mba'éva mokõive ijyképe. Ohupytýta 12.500 métro ha ojepysóta kuarahy resẽvo tetã rembe'y upe gotyogua peve, ha kuarahy reikévo yguasu rembe'y peve.

Yvy umi ambue ñemoñare aty mba'éva

23Umi ambue ñemoñare atýpe katu, kuarahy resẽ gotyogua ijykégui kuarahy reike pegua ijyke peve: Benjamín mba'erã.

24Benjamín yvy rembe'ýgui, kuarahy resẽ gotyogua ijyke guive kuarahy reike gotyogua peve: Simeón mba'erã.

25Simeón yvy rembe'ýgui kuarahy resẽ gotyogua ijyke guive kuarahy reike gotyogua peve: Isacar mba'erã.

26Isacar yvy rembe'ýgui, ijyke kuarahy resẽ gotyogua kuarahy reike gotyogua peve: Zabulón mba'erã.

27Zabulón yvy rembe'ýgui, kuarahy resẽ gotyogua ijyke guive kuarahy reike gotyogua peve: Gad mba'erã.

28Gad yvy rembe'ýgui, yvývo gotyo, tetã rembe'y oguahẽta Tamar guive Meribá-Cadés ysyry, ysyry Egipto ha yguasu Mediterráneo peve.

29Ko'ãva ha'e yvy opytáva umi ñemoñare aty Israel guápe, tembirejakue ramo ha péicha peẽ pemboja'o joja vaerã chupe kuéra. Che, Tupã, ha'e upéicha haguã.

Táva guasu réra ha hokẽ nguéra

30Ko'ãva ha'e táva guasúgui oñesẽha. Yvate gotyogua ijyke ohupytýta 2.250 métro.

31Táva guasu rokẽ nguéra héra vaerã umi aty ñemoñare heraháicha. Yvate gotyo oĩta mbohapy okẽ: Rubén, Judá ha Leví rokẽ.

32Ijyke kuarahy resẽ gotyogua ohupytýta 2.550 métro ha mbohapy hokẽta: José, Benjamín ha Dan rokẽ.

33Yvy gotyogua ijyke ohupytýta 2.250 métro ha hokẽta mbohapy: Simeón, Isacar ha Zabulón rokẽ.

34Kuarahy reike gotyogua ijyke ohupytýta 2.250 métro ha mbohapy hokẽta: Gad, Aser ha Neftalí rokẽ.

35Ijerekuévo ohupytýta 9.000 métro. Ha ko'águi rire, ko táva guasu hérata: “Tupã oĩ upépe”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Daniel

Daniel 1

Judagua ojereraha Babilóniape

1Áño mbohapyhápe ojupi haguépe Judá ruvichárõ mburuvicha guasu Joaquim, Nabucodonosor, Babiloniagua ruvicha guasu, oguahẽ Jerusalénpe ha omongora upe táva iñorãirõhára reheve.

2Ñandejára oheja Nabucodonosórpe omyakãsã Joaquímpe ha oñemomba'e heta tembiporu tupao peguáre. Nabucodonosor ogueraha Babilóniape iñapytĩmby umi ho'a vaekue ipo guýpe ha omoĩ umi tembiporu tupao pegua itupã nguéra tupaópe.

3He'i avei hembiguái kuéra ruvicha Aspenázpe oiporavo haguã Israel ruvicha kuéra ra'y apytégui,

4karia'y iporãva, hesãi ha imbaretéva, iñarandu ha imba'e kuaáva opa mba'épe, hembiapo haguã hóga guasúpe. Umívape ojeheko mbo'e vaerã caldéo kuéra ñe'ẽme ha hekópe.

5Nabucodonosor he'i avei ko'ã karia'y oñemongaru vaerãha umi tembi'u ha kaguy ha'e ho'úvagui. Ojeheko mbo'e rire mbohapy áño pukukue, oike vaerã hikuái hembiapo haguã hóga guasúpe hembiguái ramo.

Daniel ha iñirũ nguéra oho mburuvicha guasu rógape

6Umi karia'y ojeporavo vaekue apytépe oĩ Daniel, Ananías, Misael ha Azarías, opavave Judá ñemoñaregua.

7Chupe kuéra huvicha ombohéra pyahu: Daniélpe ombohéra Beltsasar, Ananíaspe Sadrac, Misaélpe Mesac ha Azaríaspe Abed-Negó.

8Daniel katu oñembopy'a peteĩ ani haguã oñemongy'a ho'úvo mburuvicha guasu rembi'u ha ikaguýgui. Ha'e ojerure huvicháp ani haguã ome'ẽ chupe umi tembi'u.

9Tupã oĩ rupi Daniel ndive, huvicha imba'e porã hendive.

10Ha'e he'i chupe: —Akyhyje mburuvicha guasúgui. Ha'e he'íma chéve mba'épa pe'u vaerã ha ohechárõ pende resa'yjuveha pende rapicha kuéragui, ha'e che jukaukáta upe haguére.

11Upérõ Daniel oho oñe'ẽ Aspenaz ndive, ipópe niko oĩ ha'e ha iñirũ nguéra. He'i chupe ha'e:

12—Mba'ére piko nderehejái roiko 10 ára pukukue y ha tembi'u ka'avo rehénte, ha upéi ehecha mba'éichapa ropyta?

13Upéi embojoja ore rova umi karia'y oñemongarúva mburuvicha guasu meságui rováre, ha ejapo ore rehe rehechaháicha.

14Ho'a porã upéva pe herekuápe ha 10 ára pukukue oheja chupe kuéra péicha oiko.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ohasa rire umi 10 ára, ojehecha hese kuéra hesãi ha imbareteveha hapicha kuéra, mburuvicha guasu meságui okarúvagui.

16Upe guive oheja chupe kuéra ho'u y ha tembi'u ka'avo añónte, okaru rangue mburuvicha guasu meságui.

17Ko'ã irundy karia'ýpe Tupã omoarandu ha omyakã porã, oikuaa haguã opaichagua mba'e kuatiápe oĩva. Daniel oikuaa avei mba'éichapa ojora vaerã umi mba'e ñande képe jahecháva térã jahecha gua'úva.

18Oñembotývo umi ára mburuvicha guasu he'i vaekue ojereraha haguã hendápe umi karia'y, huvicha ogueraha chupe kuéra mburuvicha guasu rendápe.

19Mburuvicha guasu oñe'ẽ hendive kuéra ha ijapytépe kuéra ndojuhúi peteĩnte jepe ikatúva oñembojoja Daniel, Ananías Misael ha Azarías ndive. Upévare, ha'e kuéra opyta mburuvicha guasu rembiguái ramo.

20Opa mba'e oñekotevẽhápe ha'e kuéra iñarandu ha imba'e kuaáva. Mburuvicha guasu ojuhu ha'e kuéra mombyry oikuaaveha opavave umi karai arandu ha paje apoha hetãme oĩvagui.

21Ha Daniel opyta pe mburuvicha guasu rógape oñemboty peve peteĩ áño Ciro omoĩ hague pe tetã ipo guýpe.

Daniel 2

Nabucodonosor kepegua

1Áño mokõiha Nabucodonosor ojupi haguépe mburuvicha guasúrõ, ohecha jey-jey iképe heta mba'e oipy'apýva chupe. Ha ojepy'apýgui ndaikatuvéi oke.

2Upérõ ohenoika paje apoha, mba'e kuaaha ha karai arandu kuérape oporandu haguã chupe kuéra mba'épa he'ise umi mba'e iképe ohecháva. Ha'e kuéra oho hendápe,

3ha Nabucodonosor he'i chupe kuéra: —Oĩ heta mba'e che képe ahecháva, ha ajepy'apy ndaikuaáigui mba'épa umíva he'ise.

4Umi karai arandu oñe'ẽ chupe araméo ñe'ẽme, ha he'i: —Ore ruvicha, emombe'u oréve umi mba'érecháva. Ore ro'éta ndéve mba'épa he'ise.

5Mburuvicha guasu katu he'i chupe kuéra: —Kóicha ajapóta: Peẽ ndapejéi ramo chéve mba'épa ahecha che képe ha mba'épa he'ise, pombo'i sa'ipáta, pende róga kuéra amyangu'íta, ha opytáta itapere.

6Peje ramo chéve katu, amyengovia porã etereíta peẽme ha pomoingóta mburuvicha ramo. Ko'ágã aipota peje chéve mba'épa ahecha ra'e, ha aipota pemombe'u chéve mba'épa he'ise.

7Umi karai arandu katu he'i jey chupe: —Ore ruvicha, emombe'úna oréve mba'épa rehecha, ha ore ro'éta ndéve mba'épa umíva he'ise.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ha Nabucodonosor he'i chupe kuéra: —Aikuaa porã pembopukuseha, ha'e haguére peẽme mba'épa ajapóta pende rehe ndapejéi ramo chéve mba'eve.

9Upévare, ndapejéi ramo chéve pe ahecha vaekue, oikóta pende rehe upe ha'e vaekue peẽme. Peẽ peñemoĩmba peteĩ ñe'ẽme pende japu ha peju haguã chéve ñe'ẽ rei reheve, jahecha péichapa nda che pochy jerái. Peje chéve mba'épa ahecha, péicharõ aikuaáta ikatuha peje chéve mba'épa he'ise.

10Umi karai arandu he'i chupe: —Ndaipóri niko avave ko yvy ári ikatúva he'i ndéve, ore ruvicha, pe reikuaaséva. Ndaipóri vaekue voínte araka'eve avaveichagua mburuvicha guasu, imbareteve ramo jepe, ojeruréva peteĩ mba'e peichagua avaveichagua paje apoha, mba'e kuaaha térã karai arandúpe.

11Upe nde rejeruréva oréve, ore ruvicha, ndaipóri avave ko yvy ári ikatúva ojapo. Tupã nguéra mante ikatúne ojapo, ha'e kuéra katu niko ndaha'éi ko yvy arigua.

12Nabucodonosor ohendúvo kóva ipochy eterei, ha ojukauka opa karai arandu Babilóniape oĩva.

13Osẽ mburuvicha guasu ñe'ẽ ojejukapaite haguã karai arandu, ha umíva apytépe oĩ Daniel ha iñirũ nguéra.

Daniel ojora mburuvicha guasúpe iképe guare

14Upérõ Daniel oho oñe'ẽ hekópe porã Arioc ndive. Ha'e niko umi mburuvicha guasu róga rehe oñangarekóva ruvicha ha chupe oje'e osẽ haguã ojuka karai arandu kuérape.

15Daniel oporandu chupe: —Mba'ére piko mburuvicha guasu peichaite ipochy karai arandu kuéra ndive? Arioc omombe'u chupe mba'érepa.

16Upérõ Daniel oho mburuvicha guasu rendápe ha ojerure chupe oheja haguã ipópe. He'i chupe voiete ha'e ikatutaha he'i chupe upe iképe guare ha mba'épa upéva he'ise.

17Upéi oho hógape ha omombe'u iñirũ nguéra Ananías, Misael ha Azaríaspe opa mba'e.

18Ojerure chupe kuéra oñembo'e haguã Tupãme, ha'e oikuaauka haguã chupe upe mburuvicha guasu képe guare, ani haguã ha'e kuéra ojejuka umi karai arandu Babiloniagua ndive.

19Upe pyharépe voi Tupã ohechauka Daniélpe upe mburuvicha guasu képe guare. Upévare ha'e omomba'e guasu Tupã yvágape oĩvape,

20he'ívo: “Toñemomba'e guasu opa árape Tupã réra, imba'e hína mba'e kuaa ha pokatu.

21Ha'e hína umi ára apoha, ha'e ohupi ha omongúi, umi mburuvicha guasu. Ha'e omoarandu iñarandúvape, ha ome'ẽ imba'e kuaa umi oikuaávape.

22Ha'e oikuaauka umi mba'e ipypuku ha oĩva iñongatupy. Pytũme okañýva ha'e ohechapa, ha'e voíko hína upe mba'e resapeha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Ndéve Tupã, che ha ru kuéra rohayhu ha romomba'e guasu. Che moarandu ha che mombarete ha ko'ágã reikuaauka chéve upe rojeruréva ndéve. Reikuaauka oréve upe oipy'apýva mburuvicha guasúpe.”

24Upéi Daniel oho Arioc rendápe, chupe oje'e haguére ajukauka haguã karai arandu kuérape. Daniel he'i chupe: —Ani rejukauka gueteri karai arandu kuérape. Che reraha raẽ mburuvicha guasu rendápe. Che amombe'úta chupe mba'épa he'ise pe iképe ohecha vaekue.

25Arioc ogueraha Daniel mburuvicha guasu Nabucodonosor rendápe ha he'i chupe: —Che ruvicha, umi Judágui ojegueru vaekue apytépe ajuhu peteĩ ikatúva omombe'u ndéve upe nde képe guare.

26Upérõ Nabucodonosor he'i Daniélpe, ojekuaáva avei héra Beltsasar rupi: —Ikatútapa remombe'u chéve pe ahecha vaekue che képe, ha mba'épa he'ise?

27Daniel he'i chupe: —Che ruvicha, ndaipóri niko avaveichagua karai arandu, térã paje apoha, térã mba'e rechahára ikatúva he'i ndéve upe reikuaaséva.

28Tupã yvágape oĩva mante ikatu oikuaauka ndéve umi mba'e okañýva. Che ruvicha, ha'e ohechauka hína ndéve upe ojehútava umi ára oútavape. Che amombe'úta ndéve mba'épa rehecha ra'e nde képe, ha mba'épa he'ise.

29Nde, che ruvicha, reke jave rehecha umi mba'e ojehútava umi ára oútavape. Ha Tupã, oikuaaukáva umi mba'e ojekuaa'ỹva, oikuaauka ndéve umi mba'e ojehútava.

30Upéva ojekuaauka avei chéve ha ndaha'éi che aranduvére opavavégui. Tupã oipota amombe'u ndéve, che ruvicha, reikuaa haguã mba'épa he'ise umi mba'e ou vaekue ndéve ne akãme.

31Nde képe, nde che jára, rehecha kuri opu'ãha nde resa renondépe peteĩ ta'ãnga nde'áva. Upéva overa ha omimbipa, ha tuicha oporomongyhyje.

32Pe iñakã ojejapo oroitégui, ipyti'a ha ijyva plátagui, hye ha umi hetyma máta vrónsegui,

33umi hetyma katu fiérrogui, ha ipy fiérro ha ñai'ũgui.

34Nde rema'ẽ aja hese, peteĩ yvytýgui ho'a sapy'a ijehegui peteĩ ita, ha ojapajeréi ou ojejapi pe ta'ãnga pýre ha omyangu'ipaite

35Peteĩ sapy'aitépe upe ñai'ũ, fiérro, vrónse, pláta ha óro ijaku'i tumi yvy timbóicha, ha yvytu ogueroveve oheja'ỹre hapykuere ku ñana pirukuéicha ára haku jave. Pe ita katu okakuaa ha oiko chugui peteĩ yvyty omyenyhẽva yvy tuichakue.

36Péicha rehecha vaekue nde képe, ha ko'ágã amombe'úta ndéve mba'épa he'ise.

37Che ruvicha, nde hína mburuvicha guasu imbaretevéva ko yvy ári. Tupã yvága pegua ne mboguapy mburuvicha ramo ha ome'ẽ ndéve pu'aka, mbarete ha ne myerakuã guasu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

38Ha'e omoĩ nde po guýpe opa mba'e ko yvy ári oikóva, tymba ha guyra kuéra. Che ruvicha, ha'e ne omoĩ opa mba'e ári. Pe ta'ãngágui, nde hína upe iñakã órogui ojejapóva.

39Nde rire oúta mburuvicha guasu ikangyvéva nde hegui, upéi mbohapyha vrónse joguaha, oisãmbyhýtava opa rupi ko yvy jerekuévo.

40Upéi oúta irundyha, fiérroicha imbaretéva, ha pe fiérro omyangu'i ha ohundiháicha opa mba'e, upéicha upéva omyangu'i ha ohundíta umi tetã ambuépe.

41Rehecha kuri mba'éichapa umi ipy ha umi ipysã ñai'ũ ha fiérrogui ojejapo hague. Upéva he'ise upe tetã oñepehe'ãta, na ipeteĩ mo'ãi. Peteĩ hendápe imbaretéta fiérroicha, umi ipýicha.

42Rehecha avei umi ipysã fiérro ha ñai'ũgui ojejapo hague, upéva he'ise upe tetã peteĩ hendápe imbareteha fiérroicha ha ambuépe ikangýta ñai'ũicha.

43Rehecha mba'éichapa pe fiérro ojehe'aha ñai'ũre. Péicha oñeha'ãta umi mburuvicha ñemenda rupi ojoaju oñondive, imbareteve haguã. Nosẽ mo'ãi chupe kuéra upéva, fiérro ha ñai'ũ niko ndojehe'áiva oñondive.

44Oisãmbyhy aja ko'ã mburuvicha kuéra, Tupã yvága pegua omopu'ãta peteĩ tetã noñehundi mo'ãiva araka'eve. Ha'e kuéra ndo'a mo'ãi avaveichagua tetã poguýpe. Ohundi etéta uvei ambue tetã nguéra ha ndopa mo'ãi araka'eve.

45Upéva hína pe ita rehecha vaekue osẽ pe yvytýgui, avave omongu'e'ỹ rehe chupe. Ha'e omyangu'i pe fiérro, vrónse, ñai'ũ, pláta ha óro. Tupã ipu'akapáva ohechauka ndéve, che ruvicha, pe ojehútava umi ára oútavape. Péicha rehecha kuri nde képe ha pe he'iséva añetegua hína.

46Upérõ mburuvicha guasu Nabucodonosor oñesũ Daniel renondépe, ojayvy omboja peve isyva yvýre. He'i oñekuave'ẽ haguã Daniélpe mymbajuka ha insiénso ryakuã porã.

47He'i avei Daniélpe: —Añetehápe Tupã pende Jára upe tupã tuichavéva tupã nguéra apytépe ra'e. Ha'e oĩ opa mburuvicha guasu ári, ha ha'e upe ohechaukáva umi mba'e ojekuaa'ỹva. Ko'ágã aikuaa, nde remombe'úgui chéve pe ha'e ohechauka vaekue chéve.

48Nabucodonosor omoingo Daniélpe mburuvicháro ha ome'ẽ chupe heta mba'e iporãva. Omoingo avei chupe táva Babilonia sãmbyhyháro ha omoĩ chupe opa karai arandu ári.

49Ha Daniel ojerure rupi, Nabucodonosor omohenda porã avei Sadrac, Mesac ha Abed-Negópe, tetã Babilóniape. Daniel katu opyta oiko mburuvicha guasu rógape.

Daniel 3

Ta'ãnga ñemomba'e guasu

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[1]Mburuvicha guasu Nabucodonosor ojapouka órogui peteĩ ta'ãnga ijyvatéva 30 métro ha ipéva 3 métro. Oho omoñembo'y peteĩ ñúme hérava Dura, tetã Babilóniape.

[2]Upéi ohenoika opaichagua mburuvicha ha poguasu kuéra hetã tuichakue, oho haguã pe ta'ãnga ojapouka vaekue ñembyaretehápe.

[3]Oñembyatypa rire mayma poguasu kuéra pe ta'ãnga renondépe,

[4]peteĩ mburuvicha guasu rembiguái hatã osapukái ha he'i: “Pehendúke maymáva ko'a rupi peikóva, ha mayma tetã ambuegua.

[5]Pehendu vove turu ipu ramo ha opaichagua mba'epu, peñesũta ha pemomba'e guasu pe ta'ãnga ojapouka vaekue mburuvicha guasu Nabucodonosor.

[6]Umi noñesũiva ha nomomba'e guasúi pe ta'ãnga ojeitýta tatakua rendýpe.”

[7]Upéi, oñepyrũ vove ohendu hikuái turu ha opaichagua mba'epu, oĩ haguéicha oñesũ ha omomba'e guasu pe ta'ãnga, órogui ojapouka vaekue mburuvicha guasu Nabucodonosor.

[8]Oĩ upérõ Babiloniagua kuérava ohóva mburuvicha guasu Nabucodonosor rendápe omoĩ vai haguã judío kuérape.

[9]He'i chupe hikuái: —Ore ruvicha guasu, eikove puku kena.

[10]Ore ruvicha guasu, nde niko ereka vaekue maymávape oñesũ ha omomba'e guasu vaerãha pe ta'ãnga, ohendu vove hikuái turu ha opaichagua mba'epu.

[11]Ereka vaekue avei umi ndojapóiva péicha, ojeitytaha tatakua rendýpe.

[12]Umi judío kuéra nde remoĩ vaekue sãmbyhyhára ramo Babilóniape katu ndojapói upéicha. Sadrac, Mesac ha Abed-Negó, umíva niko nomomba'éi ne tupã nguéra ha noñesũi pe ta'ãnga renondépe, órogui rejapouka vaekue.

[13]Upéva ohendúvo Nabucodonosor ipochy hendy ha ohenoika hendápe Sadrac, Mesac ha Abed-Negó. Oguahẽvo hendápe,

[14]Nabucodonosor oporandu chupe kuéra: —Añete piko peẽ napemomba'éi che tupã nguéra ha napeñesũi pe ta'ãnga renondépe, órogui ajapouka vaekue?

[15]Ko'ágã pehendu ramo turu ha opaichagua mba'epu, peñesũtapa pe ta'ãnga che ajapouka vaekue renondépe? Cháke ndapejapói ramo pejeitýta tatakua rendýpe. Ha mba'eichagua tupã piko upégui pene renohẽta?

[16]Sadrac, Mesac ha Abed-Negó he'i Nabucodonosórpe: —Natekotevẽi ro'e ndéve mba'eve ore jehe.

[17]Tupã, ore romomba'e guasúva, ore pe'áta pe tatakua rendýgui, ha opa mba'e vaígui nde rejaposéva ore rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha ndojapói ramo jepe upéicha, roipota reikuaa ore ruvicha guasu, ore noromomba'e guasu mo'ãiha ne tupã nguéra ha noroñesũ mo'ãi pe ta'ãnga renondépe, órogui rejapouka vaekue.

Daniel ha iñirũ nguéra oñemoinge tatakuápe

19Nabucodonosor hova pytãmba pochýgui ohendúvo pe he'íva Sadrac, Mesac ha Abed-Negó. Ha ojatapyka pe tatakua rehe hakuve haguã 7 jey jepiguágui.

20Upéi he'i umi hembiguái imbaretevévape oipokua ha oipykua haguã Sadrac, Mesac ha Abed-Negópe, ha omombo haguã pe tatakuápe.

21Ha pe oĩháicha, ijao ha opa mba'éreve, oipokua ha oipykua chupe kuéra hikuái, ha omombo tatakuápe.

22Ha pe tatakua haku etereígui, Nabucodonosor péicha oipotágui, pe tata rendy osẽva tatakuágui ohupyty ha ojuka umi omyañáva umi mbohapy kuimba'épe.

23Sadrac, Mesac ha Abed-Negó, upe ojepykua ha ojepokuaháicha ho'a pe tatakua ryepýpe.

Azarías ñembo'e

24Sadrac, Mesac ha Abed-Negó oñemoĩ oguata pe tata rendýpe, ha oñepyrũ opurahéi Tupãme ha oguerohory Ñandejárape.

25Upéi Azarías, hérava avei Abed-Negó, pe oñembo'yhápe tata mbytépe, oñembo'e kóicha:

26Rejererohory vaerã ndé, Tupã ore ru kuéra ypykue Jára. Ndéve ojepurahéi vaerã ha nde réra oñemomba'e guasu opa árape guarã.

27Ndé niko nde reko joja opa mba'e rejapo vaekuépe ore rehe. Opa ne rembiapokue ijeroviaha, umi nde rape naikarẽi, opa mba'e eréva reporombojavakévo iñañete.

28Nde rejapo vaekue upe heko jojáva reity ramo ore rehe ha Jerusalén rehe, ore ru kuéra ypykue táva marangatu, opa umi mba'e vai ore ári ou vaekue.

29Henda ha hekoitépe rejapo ore rehe upéicha, ore angaipáre. Añetehápe ore reko aña ha rojapo ivaíva, rojeívo nde hegui. Ivai vaekue ore rembiapokue, norohenduséigui ne rembiapoukapy.

30Umi mba'e ere vaekue oréve ndé ore rayhúgui, ndorojapói ha norombyajéi.

31Umi mba'e rembou vaekue ore ári, umi mba'e rejapo vaekue ore rehe, heko itépe rejapo.

32Ore me'ẽ ore rehe ija'e'ỹva pópe, tekove oikuaa'ỹva tapicha rayhu, ha nde hegui Tupã, ndoikuaaséiva mba'eve. Ore reja mburuvicha guasu heko joja'ỹva pópe, heko añavéva yvy ári.

33Ha ko'ágã ndaikatúi roipe'a ore juru, ñemotĩ ha toryja ore aho'i, ha opa umi ne momba'e guasúvape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Nde réra rehehápe, ani ore reja opa árape guarã. Ani remboyke ñe'ẽ me'ẽ rerekóva ore ndive.

35Nde poriahurereko ani remboyke ore hegui, ne irũ tee Abraham, ne rembiguái Isaac, ha nde ra'y marangatu Jacob rayhupápe.

36Chupe kuéra reme'ẽ vaekue ne ñe'ẽ iñemoñare hetataha mbyjaita yvága peguáicha, ha yvy ku'i ra'ỹi yguasu rembe'ýpe guáicha.

37Ore Jára, tetã michĩvéva yvy arigua niko oiko vaekue ore hegui. Ha ko'ágã roiko toryjárõ ko yvy jerekuévo ore angaipáre.

38Ndaipóri véima ko'ã árape mburuvicha, maranduhára, ha karai guasu kuéra. Ndojehecha véima ko'ã árape mymbahapy ha mymbajuka, mba'e kuave'ẽ ha insiénso ojehapy ramo ndéve. Ndaipóri véima mamo romoguahẽ haguã ndéve ore ñemitỹngue tenondere,

39umíva rupi rohupyty haguã ne pytyvõ. Opáichavo, erohory oréve ore ñembyasy ore py'aite guive ndéve romoguahẽva,

40rerohoryháicha mymbahapy oñekuave'ẽ ramo ndéve ovecha mácho térã tóro, térã ovecha ra'yeta oñemongyra pyre. Ta upéicha kena ko'ágã ne renondépe ore mba'e kuave'ẽ, ha toroiko nde rape rehe ore py'aite guive. Araka'eve niko ndoikóiva ñemotĩme umi nde rehe ojeroviáva.

41Ha ko'ágã katu roikose nde rapére ore py'aite guive. Ndéve romomba'e ore, ha rojapose upe ndéve ne mbovy'áva.

42Ani ore reja roñemotĩ, ema'ẽ uvei ore rehe py'a porãme, ha ore poriahurereko nde py'aite guive.

43Orepe'a kena ivaívagui, mba'e hechapyrãva kena ejapo ore rehe, nde réra rehehápe, Ñandejára.

44Toñemotĩ umi ojaposéva ivaíva ne rembiguái kuérare. Toiko toryja ramo, topyta mba'eve'ỹre, toñehundi ipokatu.

45Toikuaa hikuái ndeha opa mba'e Jára, upe Tupã peteĩetéva, remimbipáva ko yvy jere kuévo”.

46Umi mburuvicha guasu rembiguái kuéra, omombo vaekue chupe kuéra tatakuápe, akóinte ohatapyñave upe tata vléke, ñandy, kapi'i ha jepe'ápe.

47Pe tata rendy ojupi 25 métro pe tatakua ári,

48ha opu'ãvo, ohapypa umi caldéo oĩvape tatakua jerére.

49Ñandejára remimbou katu oguejy pe tatakua ryepýpe Azarías ha iñirũ nguéra oĩháme, ha onohẽmba oka gotyo pe tata rendy.

50Ha opyta pe tatakua ryepy ipiro'ysã asy ku yvytu kangy asy oipeju ramo guáicha. Upe tata rendy ndojapói hese kuéra mba'eve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Mbohapy karia'y purahéi

51Upe tatakua ryepýpe, mbohapyve kuimba'e oñemoĩ ogueropurahéi, omomorã ha oguerohory Tupãme, he'ívo:

52Ndéve roguerohory, Tupã, ore ru kuéra ypykue Jára. Ndéve romomba'e guasu opa ára. Roguerohory nde réra marangatu tuichaite, ha romomba'e guasu opa ára.

53Ndé rejererohory nde Tupao marangatu mimbipápe, reñemomba'e guasu ha reñemomorã opa ára.

54Ndé rejererohory mburuvicha guasúicha reguapýva, reñemomba'e guasu ha reñemomorã opa ára.

55Ndé rejerohory rehechágui umi ipypukuveháp e, ha reguapy umi tekove ipepóva ári, nde reñemomba'e guasu ha reñemomorã opa ára.

56Ndé rejererohory yvága ha arapýre, reñemomba'e guasu ha reñemomorã opa ára.

57Opa Ñandejára rembiapokue perohory chupe, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

58Ñandejára remimbou kuéra, pererohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

59Yvága, erohory Ñandejárape, emomba'e guasu ha eropurahéi chupe opa ára.

60Y kuéra yvága ári peiméva perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

61Opa mbyja kuéra, perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

62Kuarahy ha jasy perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

63Yvágare mbyjaita perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

64Ama ha ysapy perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

65Opaite yvytu perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

66Tata ha ára haku perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

67Ro'y ha y rypy'a perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

68Ysapy ha y rypy'a perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

69Y ratã ha ro'y perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu peropurahéi chupe opa ára.

70Y rypy'a Perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

71Ára ha pyhare perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

72Ára sakã ha pytũ perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

73Ára tiri ha arai perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

74Yvy, toguerohory Ñandejárape, tomomba'e guasu ha togueropurahéi chupe opa ára.

75Yvyty kuéra, Perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

76Opa mba'e heñóiva yvy ári, perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

77Ykua yvu kuéra perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

78Yguasu ha ysyry kuéra perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

79Pira guasu ha opa ýpe omýiva perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

80Guyra kuéra yvytúre pevevéva perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

81Tymba ñarõ ha mymba kuéra perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

82Opa yvypóra perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

83Israel, erohory Ñandejárape, emomba'e guasu ha eropurahéi chupe opa ára.

84Ñandejára pa'i kuéra perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

85Ñandejára rembiguái kuéra perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

86Heko johéi pyréva perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

87Imarangatu ha ojejapo'ỹva perohory Ñandejárape, pemomba'e guasu ha peropurahéi chupe opa ára.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

88 Ananías, Azarías ha Misael jarohory Ñandejárape, ñamomba'e guasu ha jaropurahéi chupe opa ára. Ha'e niko ñane renohẽ tugua pypukúgui, ha ñande pe'a ñemanógui. Ha'e ñane renohẽ tatakua rendýgui, ha'e ñande pe'a tata mbytégui.

89 Perohory Ñandejárape ha'e ipy'a porãgui, imborayhu ndopáigui araka'eve!

90 Opavave pemomba'éva Ñandejárape perohory chupe. Ha'e hína Tupã Tupã nguéra ári oĩva. Peropurahéi ha perohory chupe, imborayhu ndopáigui araka'eve!”

Nabucodonosor ohechakuaa mba'e hechapyrãva

24 Upe rire mínte Nabucodonosor opo opu'ã, ha he'i umi ijere rupi oĩvape: —Nambohapýinte piko umi jaipokua ha jaity vaekue tatakuápe? —Péicha niko kuri, —he'i chupe hikuái.

25 Ha Nabucodonosor he'i: —Mba'éicha rupi piko péicharõ ahecha irundy kuimba'e? Péina ahecha oguata hína hikuái pe tata mbytépe ha mba'eve ndojehúi chupe kuéra. Pe irundyha katu ojogua Tupã remimboúpe.

26 Nabucodonosor oho oñemboja pe tatakua jurúre ha osapukái: —Sadrac, Mesac ha Abed-Negó, Tupã yvatetegua rembiguái, pesẽ upégui ha peju ko'ápe. Mbohapyve osẽ pe tata rendýgui.

27 Opaite mburuvicha kuéra oĩva upe rupi oñemboja omaña haguã umi kuimba'ére. Ohecha pe tata ndojapói hague hese kuéra mba'eve. Peteĩ iñakã raguénte jepe ndojehoveréi, umi ijao katu ipyahu ha ojegua asy, ha tatatĩnte jepe nahyakuãi hese kuéra.

28 Upe vove Nabucodonosor he'i: “Tojererohory Tupã Sadrac, Mesac ha Abed-Negó Jára, omboúva hemimbou oipe'a haguã hembiguái kuéra jeroviaháp e. Ko'ãva ndojapói vaekue che ha'e haguéicha, ha omanose uvei oñesũ rangue ha omomba'e guasu ambue tupã ndaha'éiva imba'e kuéra.

29 Upévare kóicha aipota ojejapo: Oĩ ramo oimeraẽva, taha'e ha'éva, oñe'ẽ vaíva ko'ã kuimba'e Tupã rehe, toñembo'i sa'i, hóga tojeity yvýre ha toiko chugui tapere. Tupãichagua ndaipóri ambue péicha oporope'a ivaívagui.”

30 Upéi Nabucodonosor omohenda porãve ko'ã kuimba'épe, tetã Babilóniape.

31 Mburuvicha guasu Nabucodonosor omoherakuã iñe'ẽ opavavépe, taha'e ha'éva hetã, taha'e ha'éva iñe'ẽ, oikóva ko yvy jerekuévo. Kóicha ha'e: “Aipota py'a guapy oĩ opaite pene ndive.

32 Iporã vaicha chéve peikuaa opa mba'e hechapyrãva Tupã Yvatetegua ojapóva che rehe.

33 Tuichaitéma niko umi mba'e ha'e ojapóva, ñaimo'ã'ỹ haguãicha! Ha'e oporosãmbyhy vaerã opa árape ha ipokatu ndopa mo'ãi araka'eve.”

Daniel 4

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Nabucodonosor itarova

1“Che, Nabucodonosor, py'a guapýpe aikómi che róga guasúpe ha opa mba'e hembypa chéve.

2Upéinte, peteĩ pyharépe, ahecha che képe peteĩ mba'e che mopirĩmbaitéva. Heta mba'e che mongyhyjéva ahecha.

3Upérõ ahenoika opa karai arandu kuéra Babilonia peguápe omombe'u haguã chéve mba'épa he'ise umi mba'e che képe ahecháva.

4Ou paje apoha, mba'e rechahára, karai arandu ha imba'e kuaáva mbyja kuérare oma'ẽvo. Amombe'u chupe kuéra umi mba'e che kepegua ha ndaikatúi he'i chéve mba'épa he'ise.

5Ipaháp e ou che rendápe Daniel, hérava avei Beltsasar, che tupã heraháicha. Tupã espíritu niko omyenyhẽ Daniel rekove. Amombe'u chupe upe che képe ahecha vaekue, kóicha:

6‘Beltsasar, nde niko hína karai kuéra arandu ruvicha. Che aikuaa Tupã espíritu nde rekove omyenyhẽha, ha aikuaa ave reikuaaha opa mba'e oĩva iñemimby. Ehendumi ko ahecha vaekue che képe ha ere chéve mba'épa he'ise.

7Yvy mbytetépe ahecha oñembo'y peteĩ yvyra máta ijyvatetéva.

8Upéva okakuaa ha imáta ipoguasuve ohóvo. Hu'ã yvága peve oguahẽ ha ojehecha, yvy apýra guive.

9Umi hogue iporã asy, ha hi'a heta. Maymáva chugui okaru. Mymba ñumegua opytu'u iguýpe, ha hakãre ojaitypo guyra kuéra, Opa oikovéva hi'aguĩnte okaru.

10Peichaháguinte ahecha Tupã remimbou, opa mba'e ohecháva, yvágagui oguejýva,

11ha hatã he'íva: Peity pe yvyra máta, ha peikytĩ umi hakã, pe hogue'opa ha pemosarambi umi hi'a. Tohopa mymba kuéra iguýpe opytu'úva, ha opa umi guyra kuéra hakãre ojaitypóva.

12Upe hapo ha imátante peheja, fiérro ha vrónse pemoĩ hese ha pe ñúme peheja, kapi'ity apytépe. Peheja to'a hi'ári ysapy, ha mymba ñu apytépe kapi'íre tokaru.

13Tahesarái ha'e yvyporaha tove mymbáicha toiko, 7 áño pukukue.

14Upéicha he'i umi Tupã remimbou opa mba'ére omañáva. Toikuaáke opavave yvy ári Tupã Yvatetegua ipu'akaha opa tetãre. Ha'e pe omoĩva oisãmbyhy vaerãme, ha omoĩva omoĩsévape. Ha'e omoĩ tetã mburuvicháro, upe imichĩvévape yvy ári.’”

15Mburuvicha guasu Nabucodonosor he'i: —Péicha ahecha kuri che képe ha nde Beltsasar, eréta chéve mba'épa he'ise. Peteĩnte jepe karai arandu kuéra che retãgua apytépe ndoikuaái mba'épa he'ise. Nde katu reikuaa vaerã, Tupã imarangatúva espíritu oĩgui ne ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Upérõ Daniel, hérava avei Beltsasar, opyta okirirĩ omondýigui chupe umi mba'e oúva chupe iñakãme. Nabucodonosor katu he'i chupe: —Beltsasar, ani reheja upe che képe guare ne mondýi, térã umi mba'e he'iséva. Beltsasar he'i chupe: —Hánga'u umi mba'e recha vaekue ho'a nde rehe ija'e'ỹva akã ári, ha ani nde ári.

17Pe yvyra máta nde rehecha vaekue opu'ã yvate ha ipoguasu, ohupyty yvága ha ojehecha mombyry guive.

18Umi hogue iporã, ha pe yvyra máta hi'a hetágui omongaru opavavépe. Iguýpe opytu'u mymba ñumegua ha hakãme ojaitypo guyra kuéra.

19Che ruvicha, upéva pe yvyra máta nde hína. Nde niko mburuvicha ndetuicháva, nde tuichakue yvága ohupyty, ha nde po guýpe oĩ opa tetã yvy jerekuévo.

20Nde, che ruvicha, rehecha avei Tupã imarangatúva remimbou, opa mba'e ohecháva, oguejy ramo yvágagui ha he'i: “Peity yvýpe pe yvyra máta ha pehundi. Upe hapo ha imátante peheja, fiérro ha vrónse pemoĩ hese ha ñúme peheja, kapi'ity apytépe. Peheja to'a hi'ári ysapy, ha mymba ñumegua apytépe kapi'íre tokaru, 7 áño pukukue.

21Upéva hína pe nde kepegua he'iséva ha Tupã Yvatetegua he'íma péicha ojehutaha ndéve, che ruvicha.

22Nde, che ruvicha, reñemosẽta yvypóra apytégui reiko haguã mymba apytépe ñúre. Vakáicha kapi'íre rekarúta ha ysapy ne myakỹ mantéta. Péicha reikóta 7 áño pukukue, rehecha kuaa peve Tupã Yvatetegua ipu'akaha opa mburuvicha guasúre, ha ha'e omoĩha hendápe upe ha'e oipotáva.

23Ha he'i ramo ojeheja haguã pe yvyra rapo imáta rembyre reheve, he'ise oñeme'ẽ jeytaha ndéve nde guapyha, rehecha kuaa rire ha'e oĩha opa mba'e ári.

24Upévare, che ruvicha, ejapo ko ha'éva ndéve: ‘Anive ne rembiapo vai ha eiko hekoitépe. Epoi ne reko añágui ha eipytyvõ imboriahúvape. Ikatu mba'éko upéicharõ reiko py'a guapýpe ha osẽ porãmba ndéve opa mba'e.”

25Opa ko'ã mba'e oñemombe'uháicha, ojehu mburuvicha guasu Nabucodonosórpe.

26Áño haguépe, oguata jave hína hóga jere rupi, Babilóniape,

27he'i sapy'a: —Ajépa tuichaite ko Babilonia! Che amopu'ã vaekue ko táva ko'ápe aiko haguã ha opavave oikuaa haguã mba'eichaitépa che tuicha.

28He'ipamívo ko'ã mba'e, yvágagui oñehendu ñe'ẽ he'íva: “Ehendúke ko ndéve ha'éva mburuvicha guasu Nabucodonosor. Nde ndaha'e mo'ã véima mburuvicha guasu.

29Reñemosẽta yvypóra apytégui, reiko haguã mymba kuéra ndive. Vakáicha kapi'íre rekarúta 7 áño pukukue, rehecha kuaa peve Tupã Yvatetegua oĩha mburuvicha kuéra ári, ha ha'e omoĩha hendápe upe ha'e oipotávape.”

30Upepete voi oiko Tupã he'i haguéicha, ha Nabucodonosor oñemosẽ yvypóra apytégui. Vakáicha oñepyrũ okaru kapi'íre ha ysapy mante hi'ári ho'a. Iñakã rague okakuaa taguato raguéicha, ha guyráicha ipyapẽ mbuku.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Nabucodonosor okuera

31Oñembotývo umi ára oñemoĩ vaekue chéve, che, Nabucodonosor, ama'ẽ yvágare ha añandu akuera jeyha che akãme. Upérõ amomba'e guasu Tupã Yvatete guápe ha amomorã kóicha upe opa ára oikovévape: “Ha'e oĩ opa mba'e ári, mayma oúva oĩne ipo guýpe, ha'e oporosãmbyhýta opa ára.

32Henondépe, opa yvypóra, ndaha'éi mba'eve. Ha'e ojapo opa mba'e oipotáva, yvy ári ha yvágape avei. Ndaipóri ikatúva hese oñemoĩ, ha noporandúi avavépe mba'épa ojapóta.”

33Upepete añandu akueraite hague che akãme, ha opaite mba'e oñeme'ẽ jey chéve. Oiko jey che hegui mburuvicha mbarete ndetuicháva. Che rogagua ha opa poguasu kuéra oupaite che rendápe, ha che retã tuichave ymave guarégui.

34Upévare che, Nabucodonosor, amomorã ha aropurahéi, amomba'e guasu ha arohory mburuvicha guasu yvágape guápe. Opa mba'e ha'e ojapóva niko añete ha hekopegua. Ha'e omomichĩ opavave oñemombaretesévape.”

Daniel 5

Karu guasu Belsasar rógape

1Belsasar, Babilonia ruvicha guasu, ohenói karu guasúpe mburuvicha guasu kuéra hetãmegua. Upe karu guasúpe heta ho'u hikuái kaguy.

2-3Opiguy joparáma ramo, Belsasar ojerure ojegueru haguã chupe umi kópa ha tása guasu pláta ha órogui ojejapo vaekue. Umíva itúva Nabucodonosor oguenohẽ ha ogueraha vaekue Tupã tupaógui oĩva Jerusalénpe. Ha ojererúvo umíva, mburuvicha guasu ha ambue mburuvicha kuéra, hembireko ha ikuña kuéra reheve ho'u pype kaguy.

4Ho'u joa hikuái kaguy ha omomba'e guasu itupã gua'u kuéra ojejapóva óro, pláta vrónse, fiérro, yvyra ha itágui.

5Peichaháguinte ojehecha peteĩ po oñepyrũva ohai ikuãme pe ogykére upe tataindy ohesape porãveháp e. Ha mburuvicha guasu ohecha mba'éichapa pe po ohai ohóvo.

6Upépe hova sysyipa ha hesa'yju mimbi kyhyjégui ha oñepyrũ oryrýi osusũ ipy guive, iñakã meve.

7Oñemoĩ osapukái ou haguã mba'e kuaaha, karai arandu kuéra ha mba'e rechahára mbyja kuérare oma'ẽva, ha he'i chupe kuéra: —Upe ikatúvape omoñe'ẽ pe ogykére ojehaíva ha omombe'u chéve mba'épa he'ise, chupe amondéta ao pytã jeguápe, amoĩta ijajúri ajurigua órogui ojejapóva, ha oikóta chugui mburuvicha mbarete che retãme.

8Ha umi karai arandu oike upe kotýpe ha ndaipóri omoñe'ẽ kuaáva pe ogykére ojehaíva térã ikatúva omombe'u chupe mba'épa pe he'iséva.

9Mburuvicha guasu Belsasar opyta tuicha okyhyje, hesa'yjupaite ha mburuvicha kuéra ndoikuaái mba'épa ojapóta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Isy katu ohendu pe ayvu omopu'ãva Belsasar ha umi mburuvicha hendive oĩva, ha oho oike upe ha'e kuéra oĩháme, ha he'i chupe: —Toikovéke mburuvicha guasu opa ára! Ani rejepy'apýtei mba'evére ha ani péicha nde resa'yju.

11Ne retãme oĩ hína peteĩ kuimba'e oisãmbyhýva chupe umi tupã imarangatúva espíritu. Nde ru Nabucodonosor mburuvicha guasúrõ guare, pe kuimba'e rehe ojehecha vaekue iñakã porã, iñarandu ha imba'ekuaaha tupã nguéraicha. Upévare nde ru Nabucodonosor omoĩ vaekue chupe paje apoha, mba'e kuaaha, karai kuéra arandu ha mba'e rechahára mbyjáre oma'ẽva ruvicha ramo ñane retãme.

12Ha'e héra hína Daniel ha mburuvicha guasu ombohéra chupe Beltsasar. Ha'e oguereko peteĩ espíritu avave oguereko'ỹva, ome'ẽva chupe arandu ha mba'e kuaa oikuaa haguã mba'épa he'ise umi mba'e ñande képe jahecháva, omombe'u haguã umi mba'e ojekuaa'ỹva, ha ojora haguã umi mba'e avave ikatu'ỹva ojora. Ehenoika Daniélpe. Ha'e he'íta ndéve pe reikuaaséva.

Daniel ojora ojehaíva ogykére

13Daniel ojereraha mburuvicha guasu rendápe, ha ha'e he'i Daniélpe: —Nde piko hína Daniel? Nde piko judío hína, che ru Nabucodonosor ogueru vaekue hembiguairã?

14Ahendu Tupã espíritu oĩha nde pype ha ne akã porã, ne arandu ha ne mba'e kuaaha.

15Ahenoika kuri ko'ápe umi karai arandu omoñe'ẽ haguã chéve ko'ã ñe'ẽ, ha upéi he'i haguã chéve mba'épa he'ise. Ha mba'eve ndoikuaái hikuái.

16Ahendu nde ikatuha rejora umi mba'e avave ikatu'ỹva ojora. Remoñe'ẽ ramo ko'ã ñe'ẽ ogyke rehe oĩva ha ere chéve mba'épa he'ise, romondéta ao pytã jeguápe, amoĩta nde ajúri ajurigua órogui ojejapóva, ha ndéta mburuvicha mbarete che retãme.

17Upérõ Daniel he'i chupe: —Topytapánte ndéve umi mba'e reme'ẽséva chéve ha emoĩ che rendaguépe peteĩ oikoséva nde róga guasúpe. Amombe'úta ndéve, che ruvicha guasu, mba'épa he'ise umi ñe'ẽ ogykére ojehaíva.

18Tupã yvatetegua omoĩ vaekue nde ru Nabucodonosórpe mburuvicha guasúrõ ha ome'ẽ chupe mba'eta ha omoherakuã guasu chupe.

19Ha omombarete haguére chupe, opa tetã ha opaichagua ñe'ẽme oñe'ẽva, omomba'e chupe ha oryrýi vaekue kyhyjégui henondépe. Ha'e ojuka térã oheja oikove oipotávape, oity ha omyakã rapu'ã oipotávape.

20Ojejapo itereíma ramo katu, ha ojapógui ivaíva okuaase'ỹ rehe mba'eve, okúi iguapyhágui ha ojepe'a chugui ituichakue.

21Oñemosẽ yvypóra apytégui ha oiko tymbáicha. Vúrro saite apytépe oho oiko, vakáicha kapi'i rehe okaru ha ysapy mante hi'ári ho'a, ohecha kuaa peve Tupã yvatetegua oĩha opa mburuvicha ári, ha ha'e omboguapyha mburuvicha guasúrõ ha'e oipotávape.

22Ha nde ita'ýra Belsasar katu reñembotuichase, reikuaa ramo jepe umi mba'e chupe ojehu vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Nde reja'yvere Ñandejára yvágape oĩva ndive rerukávo ne mesápe umi kópa ha tása guasu itupao pegua, ha ne mbohupa kuéra ndive re'u pype kaguy ha remomba'e guasu tupã nguéra óro, pláta, vrónse, fiérro, yvyra ha itágui ojejapóva. Umíva niko ndohechái, nohendúi ha ndoikuaái mba'eve. Tupãme katu neremomba'e guasúi, ku ipópe oĩva nde rekove ha ipópe oĩ opa mba'e nde rejapóva.

24Upévare ha'e ombou upe po, ohai haguã ko'ã ñe'ẽ:

25MENE, MENE, TEKEL ha PARSIN.

26Umíva he'ise ko'ã mba'e: MENE, Tupã omoĩ mboy árapa nde reisãmbyhýta ne retã ha araka'e opáta.

27TEKEL: Nde reñeha'ã mba'e ra'ãhápe, ha rejejuhu nde vevyiha.

28PARSIN: Ne retã oñemboja'o ha oñeme'ẽta tetã Media ha Pérsiape.

29Upérõ mburuvicha guasu Belsasar omonde Daniel rehe ao jegua pytã, omoĩka ijajúri ajurigua órogui ojejapóva, ha omoĩ chupe mburuvicha mbarete ramo hetãme.

30Upe pyharépe voi ojejuka Belsasar, umi caldéo ruvicha guasu,

Daniel 6

1ha Darío, Mediagua oñemomba'e hetãre. Darío oguereko upérõ 62 áño.

Daniel oñemombo león rembi'urã

2Mburuvicha guasu Darío omoĩse 120 sãmbyhyhára ikatu haguã opa rupi hetã oñesãmbyhy porã.

3Umi 120 ári omoĩ jey mbohapy ohecha haguã mba'éichapa ha'e kuéra oisãmbyhy, ha ani haguã okañy mba'eve mburuvicha guasu mba'éva.

4Peteĩ umíva Daniel vaekue. Pya'e ojecha kuaa ha'e oisãmbyhy porãveha opavavégui ha upévare mburuvicha guasu oguereko iñakãme omoĩvo chupe opavave ári.

5Umi hapicha mburuvicha kuéra katu oheka upérõ omoĩ vai haguã chupe.Daniel niko kuimba'e joheipyre, ha ndojuhúi hikuái mba'eve he'i vaerã hese.

6Opáichavo ohekave hikuái moõ guiopa ikatúne omoĩ vai chupe, ha ojuhu ikatuha irreligion guio.

7Upévare oho hikuái oñemongeta mburuvicha guasu Darío ndive, ha he'i chupe: — Tereikovéke opa ára ore ruvicha guasu!

8Ore mburuvicháva guive ne retãme roĩva, roñemoĩ peteĩ ñe'ẽme. Roipota remoĩ kuatiáre ha tojejapo ipype he'ívante. Te'i kóicha: “Ko ára guive oñemoĩ 30 ára pukukue, ha oĩ ramo peteĩnte jepe oñembo'éva oime raẽichagua tupãme térã yvypórape, ndaha'éiva che, upéva toñemombo león kuérape hembi'urã”.

9Rojerure ndéve, ore ruvicha, remoĩ haguã nde réra pe kuatiáre ani haguã oñemoambue térã ojeheja rei, médo ha pérsa kuéra léi niko péicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha mburuvicha guasu Darío omoĩ héra pe kuatiáre.

11Daniel oikuaa vove mburuvicha guasu omoĩ hague héra pe kuatiáre, oho hógape, oipe'a ikoty rovetã oma'ẽva Jerusalén gotyo ha oñesũ oñembo'e ha omomba'e guasu haguã Tupãme. Ha'e oñembo'éva voínte péicha ára ko'ẽre mbohapy jey.

12Upérõ umi kuimba'e oho oike Daniel rógape, ha ojuhu chupe omomba'e guasu ha oñembo'e jave hína Tupãme.

13Pya'e oho hikuái mburuvicha guasu rendápe ha omomandu'a chupe upe kuatiáre he'ívape, ha he'i chupe: —Nde, ore ruvicha guasu, remoĩ kuri nde réra kuatiáre oje'ehápe upe oñembo'éva oime raẽichagua tupãme térã yvypóra, ndaha'éiva nde, ko'ã 30 ára jave, oñemombotaha león rembi'urã. Nda upéichaipa hína? —Upeichaite, —he'i mburuvicha guasu—, ha ipype he'íva ojejapo vaerã, médo ha pérsa kuéra léi niko péicha ha ndaikatúi jeheja rei.

14Upépe ha'e kuéra he'i chupe: —Daniel, Judágui ojegueru vaekue tembiguáirõ, na nde apói voi mba'eve ramo, ore ruvicha guasu. Ha'e ndojepy'apýi ete voi pe erévare nde kuatiápe. Rohecha chupe oñembo'e ramo mbohapy jey peteĩ árape.

15Ohendúvo upéva, mburuvicha guasu ndovy'ái ha oheka mba'éichapa oguenohẽvo Daniélpe jejopy vaígui. Kuarahy reike peve ojapo ikatumíva ani haguã Daniélpe ho'a vai.

16Umi karai katu ou jey hendápe ha he'i chupe: —Nde, ore ruvicha guasu, reikuaa porã médo ha pérsa kuéra léipe he'íva, ha mburuvicha guasu omoĩ haguépe héra, ndaikatuiha ojeheja rei.

17Upémarõ mburuvicha guasu omondo Daniel píari ha oityka chupe león kuápe, hembi'urã. Oitykuetévoma chupe hikuái, mburuvicha guasu he'i Daniélpe: —Tupã nde Jára, toĩ ne ndive. Rejeroviágui hese, nderekyhyjéi rejapo haguã ha'e oipotáva.

18Oity rire hikuái Daniélpe upe león kuápe, omboty pe ijuru peteĩ ita guasúpe. Upéi karai mburuvicha guasu oheja hese ikuãirũmbore ha ambue mburuvicha kuéra kuãirũmbore ani haguã avave oguenohẽse Daniélpe.

19Upéi mburuvicha guasu oho hóga guasúpe. Ho'u'ỹ rehe mba'eve ha ohenoika'ỹ rehe umi ikuña oñeno oke haguã jepiguáicha, ha ndaikatúi oke upe pyharépe.

20Ko'ẽtĩ jave opu'ã ha pya'e oho pe león kuápe.

21Oñemoaguĩvo upégui, ohenói Daniélpe ha ha'ete vaicha ku iñe'ẽ iñapokytãva ijahy'ópe. Osapukái ha he'i: —Daniel, Tupã oikovéva rembiguái! Tupã piko ndepe'a ra'e umi león rãinguágui? Nde niko chupénte voi remomba'e.

22Ha Daniel he'i chupe: —Tereikovéke opa ára, che ruvicha guasu!

23Tupã ombou hemimbou ha ha'e omboty umi león juru ani haguã ojapo che rehe mba'eve. Tupã niko oikuaa ndajapói hague nde rehe mba'eve ivaíva, che ruvicha guasu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Upévo mburuvicha guasu tuicha ovy'a ha oguenohẽka Daniélpe león kuágui. Oñerenohẽ rire, ohecha hese hikuái ndojehúi hague chupe mba'eve ojerovia haguére Tupã Ijárare.

25Upéi mburuvicha guasu oityka pe león kuápe umi Daniélpe omoĩ vai vaekue, hembireko ha ita'ýra kuéra reheve. Oguahẽ mboyve huguápe voi umi león oipehe'ã ha omokõma katu chupe kuéra.

26Upéi mburuvicha guasu Darío omondo ikuatia ñe'ẽ opa tetã yvy ári guápe peteĩ-teĩme iñe'ẽ teépe, ha he'i kóicha chupe kuéra: —Aipota peiko porã ha pende py'a guapy joa,

27ha aipota avei opa rupiete ko che retã guasúpe oñemomba'e guasu ha oñeñakãity Tupã Daniel Járape. “Ha'e niko hína Tupã oikovéva, ha oikóva opa ára. Ha'e oporosãmbyhyhápe noñehundi mo'ãi, ha ipokatu ndopa mo'ãi araka'eve.

28Ha'e oporope'a jejopy vaígui, ha oporomosãso. Ojapo mba'e hechapyrãva, yvágape ha yvy ári. Ha'e oipe'a Daniélpe, umi león rãinguágui.”

29Ha upéi Daniel oñemoĩ porã Babilóniape oĩ aja upépe mburuvicha guasúrõ Darío, ha upéi Ciro Persiagua.

Daniel 7

Daniel ohecha iképe irundy tymba

1Peteĩ áño Belsasar oisãmbyhy rire mburuvicha guasúrõ tetã Babilonia, peteĩ pyharépe Daniel ohecha ikepegua. Opáy rire ohai kuatiáre umi mba'e ohecháva iképe. Kóicha oñepyrũ pe ohecha vaekue.

2“Ahecha yvytu oipeju ramo irundy henda guio ha ombopochy umi yguasu.

3Peichaháguinte ahecha, irundy tymba ndetuicháva, ndojojoguáiva osẽva pe yguasúgui.

4Peteĩ ojogua leónpe ha taguatóicha ipepopa. Ama'ẽ aja hese, ojepe'a chugui ipepo. Upéi oñemopu'ã yvýgui ha oñemoñembo'y ipýre, ha opyta oñembo'y yvypóraicha. Oñemoĩ chupe iñapytu'ũrã, yvypóraicha iñakã porã haguã.

5Upe mokõiha ojogua ósope. Ha'e oñembo'y avei ipýre ha henonde gotyo ijyke'imi. Ijurúpe oguereko mbohapy so'o kãngue ha ahendu oje'e ramo chupe: “Tereho katu he'u so'o, re'useháicha”.

6Ama'ẽ aja hína, ahecha pe mbohapyha osẽva. Upéva ojogua jaguaretépe, ha ku guyráicha ipepo ijapére. Irundy ahecha oguereko. Ahecha avei iñakã irundyha, ha oñeme'ẽha chupe pokatu.

7Ko'ã mba'e ahecha rire ha amaña aja aína, ahecha pe irundyha opu'ãva. Tymba nde vaíva niko upéva ha ñane mongyhyjéva, ha imbarete eterei. Umi hãi fiérro ha tuicha-tuicha, ho'u ha omopururũ opa mba'e, ha hembyre ipype ombopepa. Kóva 10 voi hatĩ ha ndojoguái umi ambue tymbápe ahecha vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ama'ẽ aja umi hatĩre, ahecha umíva apytépe okakuaáva peteĩ michĩvéva. Mbohapy hatĩngue voi ojepe'a oñemopa'ũ haguã ha'e. Kóva katu hesa ha ijuru yvypóraicha, ha iñe'ẽ guasu.

9Ama'ẽve ha ahecha oñemoĩha upépe guapyha ha peteĩ ikarai etéva ahecha oguapy ipype. Ijao morotĩ asy, iñakã rague katu ovecha rague potĩcha. Upe guapyha ha umi irruéda katu tatáicha ojepota.

10Ysyrýicha tata osyry henonderã. Heta eterei umi ojapóva ha'e oipotáva, ha heta etereive umi henondépe oñembo'ýva. Umi oporombojovakéva oguapývo umi kuatiañe'ẽ ojepe'a.

11Che ama'ẽ aja, ahendu mba'éichapa oñe'ẽ rei pe mymba ratĩ michĩvéva. Ha ama'ẽ hese ojejuka peve pe tymba, ha ahecha mba'éichapa oñepehe'ã. Upéi katu hetekue oñemombo tatápe okái haguã.

12Umi ambue tymbágui ojepe'a avei ipokatu ha ojeheja chupe kuéra oikove oguahẽ meve hi'ára.

13Ahecha hína ko'ã mba'e pyhare, peichaháguinte, Ahecha vaicha ou arai apytépe peteĩ ojoguáva yvypórape. Ahecha oho pe karai oĩha gotyo, ha upéi ojereraha hendápe.

14Ha oñeme'ẽ chupe pokatu, teko mimbipa ha oporosãmbyhy haguã. Ha opaichagua tetãgua, opaichagua ñe'ẽme oñe'ẽva ojapo ha'e he'íva. Ipokatu opa árape guarã, ha ha'e oporosãmbyhyhápe noñehundi mo'ãi araka'eve.

15Che, Daniel, añandu tuicha eterei akyhyjeha, ha umi mba'e ahecháva tuicha che py'apy.

16Añemboja peteĩ umi oñembo'ýva rendápe ha aporandu chupe mba'épa he'ise umi mba'e ahecháva. Ha'e he'i chéve:

17Umi irundy tymba tuichaitéva niko irundy mburuvicha guasu opu'ãtava oisãmbyhy opaite tetã nguéra.

18Upéi katu upéva ohasáta Tupã yvatetegua retã guápe ha ha'e kuéra oporosãmbyhýta opa árape guarã.

19Che aikuaase mba'épa oiko pe tymba irundyhágui, ndojoguáiva umi ambuépe ha tuicha ñane mongyhyjéva. Umi hãi niko fiérro ha umi ipyapẽ katu vrónse. Opa mba'e ho'úva omopururũ, ha hembýva rehe opyrũ, ombopepa.

20Aikuaaseve avei umi 10 hatĩgui, iñakãre osẽva. Pe michĩvéva niko oity vaekue mbohapýpe okakuaávo. Ha ha'e hesa, ijuru ha iñe'ẽ guasúva ku tuichave ramo guáicha ha'e umi ambue apytépe.

21Upéi ahecha mba'éichapa ha'e oñorãirõ Tupã retãgua ndive. Ahecha ha'e ipu'akaha hese kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Upéi oguahẽ upe karai. Ha'e osẽ Tupã yvatetegua retãgua rehehápe ha oguahẽ pe ára Tupã retãgua pópe ohasávo, ha'e kuéra oporosãmbyhy haguã.

23He'i ha'e: ‘Pe tymba irundyha tetã irundyha hína upéva, oĩtava yvy ári, ha umi ambuépe ndojogua mo'ãi. Ha'e omokõta pe yvy, ombopéta ha ohundipáta.

24Umi 10 hatĩ nguéra, umíva 10 mburuvicha guasu hína, ko tetã oisãmbyhýtava. Umíva rire ojupíta ambue, ndojogua mo'ãiva umi tenonde guápe, ha omongu'ítava mbohapyve mburuvicha guasu hembývape.

25Tupã yvatetegua rehe ojahéita, ha ojukáta ohóvo hetã guápe. Ha Tupã rembiapoukapy oha'ãta oipe'a, avei arete kuéra. Tupã retãgua oĩta ipo guýpe, mbohapy áño imédio pukukue.

26Ha'e katu oñembojovakéta, chugui ojepe'áta ipokatu, ha oñehundi etéta.

27Opaite tetã, ipokatu ha imimbipa reheve opaite yvy jerekuévo, Tupã yvatetegua retã guápe oñeme'ẽta. Ha'e kuéra oporosãmbyhýta opa ára, ha mayma tetãgua ko yvy ári, ha'e kuéra he'ívante ojapóta.’

28Ápe opa ko amombe'úva. Che, Daniel, tuicha akyhyje ha apyta che resa'yju. Ha avavépe namombe'úi mba'eve.”

Daniel 8

Ovecha mácho ha kavara mácho

1Áño mbohapyha ojupi haguépe Belsasar mburuvicha guasúrõ, che, Daniel, ahecha jey ambue mba'e che képe.

2Ahecha aja ko'ã mba'e, ha'etéku aiméva táva Súsape, tetã hérava Elámpe. Che képe aime vaicha ysyry Ulai rembe'ýpe.

3Ama'ẽ mombyry ha ahecha peteĩ ovecha mácho oñembo'ýva pe y rembe'ýpe. Mokõi ahecha hatĩ, ha ipuku-puku. Ahecha pe osẽ ramovéva ipukuveha pe itujavévagui.

4Ahecha mba'éichapa pe ovecha mácho ombeti ha ombeti. Ñepyrũrã kuarahy reike gotyo, upéi katu yvate gotyo, ha yvy gotyo. Ndaipóri mymba ikatúva oñemoĩ hese térã ojehekýi chugui. Ha'e ojapo ojaposéva ha oñemombareteve ohóvo.

5Ko'ã mba'e ambojere aja che akãme, ahecha sapy'a peteĩ kavara mácho ouha kuarahy reike guio. Ahecha hatã oñani oúvo, ha ha'etéku nopyrũiva voi yvýre. Ko kavara mácho peteĩnte hatĩ. Tuicha pe hatĩ ha osẽ hesa pa'ũme.

6Oguahẽvo oĩháme pe ovecha mácho hatĩ mokõiva oñembo'ýva ysyry rembe'ýpe, hatã ombeti hese.

7Ahecha mba'éichapa opa ipochykuépe ojeity pe ovecha mácho rehe ha omopẽ chugui mokõive hatĩ. Pe ovecha opyta ikangypaite. Upéi pe kavara oity chupe yvýre, opyrũmba hese ha avave nosẽi oipytyvõ pe ovecha máchope.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Pe kavara mácho oñemombareteve ohóvo. Pe imbareteve jave hína opẽ sapy'a upe hatĩ ha hendaguépe osẽ irundy, oma'ẽva irundy yvytu oipejuha guio.

9Peteĩva umi hatĩgui osẽ jey peteĩ michĩvéva, okakuaáva yvy gotyo, kuarahy resẽ gotyo ha Yvy Marane'ỹ gotyo.

10Okakuaa ha imbarete voi ha oñemoĩ umi yvága peguáre. Heta umívape ha mbyja kuéra oity yvýre ha opyrũmba hese.

11Oñembotuicha voi ha opu'ã umi yvagapegua ruvicháre. Ndohejavéi oiko mymbajuka opa árape ojejapóva, ha omomarã pe tupao.

12Upéi ñañágui rei omohenda iñorãirõhára rekoha pe tupao opu'ã haguépe, ha oity yvýre añetegua. Ojapo ojaposéva ha opa mba'épe osẽ porã.

13Upéi ahendu peteĩ Tupã remimbou oporandu ramo ambue Tupã temimboúpe: “Araka'e peve piko jahecháta mba'e vai, jahecha rangue altar ári mymbajuka opa árape ojejapo vaerã? Araka'e peve piko jahecháta mba'éichapa tupaóre, ha Tupãre ojeroviáva rehe oñepyrũmba ramo?”

14Ha he'i chupe pe ambue: Kóva jahecháta 2.300 ára javeve. Upe rire ae, tupao oñemopu'ã pyahu jeýta.

Tupã remimbou ojora Daniélpe pe ohecháva

15Che, Daniel, ambojere che akãme ko'ã mba'e aikuaa haguã mba'épa he'ise. Upeichaháguinte, ahecha sapy'a oñembo'ýva che renondépe peteĩ kuimba'épe ojoguáva.

16Ha ahendu peteĩ kuimba'e oñe'ẽva ysyry Uláigui, ha he'íva: “Gabriel, emombe'umi pe kuimba'épe mba'épa he'ise pe ohecháva.”

17Upérõ Gabriel oñemboja che rendápe. Ha oguahẽvo che ypýpe, akyhyjégui ajayvy amboja peve che syva yvýre. Ha'e he'i chéve: “Nde yvypóra, ko'ã mba'érecháva ára paha rehegua hína.”

18Ha'e oñe'ẽ aja chéve, ho'a che rehe pytũ ha ha'a yvýpe. Ha'e katu ipojái che rehe ha che mopu'ã jey pe añembo'y haguépe.

19Upéi he'i chéve: “Amombe'úta ndéve mba'épa ojehúta oguahẽ vove Tupã pochy opaha ára. Ko'ã mba'érecháva niko ára paha rehegua hína.”

20Pe ovecha mácho rehecha vaekue hatĩ mokõiva, umi hatĩ mburuvicha guasu Media ha Persia pegua hína.

21Pe kavara mácho katu Grecia ruvicha guasu, ha pe hatĩ guasu oguerekóva hesa pa'ũme, huvicha guasu tenondegua hína.

22Kóva opẽ rire, ha osẽ ramo guare hendaguépe umi irundy, upéva he'ise ko tetãgui osẽtaha irundy tetã. Ko'ãva naimbarete mo'ãi pe tenonde guaréicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Ko'ã tetã opávo ha upe heko aña oguahẽ vove hu'ãme, opu'ãta mburuvicha guasu itĩ atãva ha oporombotavy kuaáva.

24Ha'e ipokatúta, ndaha'éi ha'e imbaretégui. Oporohundíta ñaimo'ã'ỹháicha, ha opa mba'e ojapóva chupe osẽ porãta. Ohundíta kuimba'e imbaretévape, ha heta Tupã retã guápe avei.

25Oporombotavy kuaágui, chupe osẽ porãta ijapu. Ojejapo etereíta, ha hetápe ojukáta guasu apípe. Mburuvicha guasu kuéra ruvichápe ha'e ombohováita. Ha'e katu ohundíta avave ojapo'ỹ rehe hese mba'eve.

26Pe rehecha vaekue mymbajuka pyhareve ha ka'arugua rehegua ko'ágã reikuaáma mba'épa he'ise, ha añetehápe ha'e ndéve ojehutaha. Anínte remombe'u avavetépe. Ko'ã mba'e ojehúta hína heta ára ohasa rire.

27Upe rire, che Daniel, añeñandu'i. Che kangypaite ha heta ára che rasy. Upéi katu apu'ã ha eñepyrũ jey che rembiapo mburuvicha guasu che moĩ haguépe. Che py'apy umi mba'e ahecha vaekue, ndaipýi ha naiñakãi niko chéve.

Daniel 9

Daniel oñembo'e hetã guáre

1Darío, Asuero ra'y, médo kuérava, oisãmbyhy caldéo kuéra retã,

2ha peteĩ áño ha'e ojupi haguépe mburuvicha guasúrõ, aheka maranduhára Jeremías kuatiápe jahecha upépepa he'i mboy áño Jerusalén opyta vaerã itapere. Ha ajuhu he'iha 70 áño péicha opyta vaerãha.

3Upépe añembo'e Tupã Ñandejárape ha amoguahẽ chupe che mba'e jerure. Nda'uvéi mba'eve, añemonde ao vosakuépe ha aguapy tanimbu apytépe.

4Kóicha añembo'e Tupã che Járape: —Tupã che Jára, nde tuicha ha ne mbaretéva, rejapóva katuete upe eréva ha rehechauka ne mborayhu umi nde rayhúvape ha ojapóva ne rembiapoukapy.

5Rojapo niko ivaíva, ore reko aña, roiko ore mandu'ã'ỹ rehe nde rehe. Ropu'ã nde rehe ha romboyke ne rembiapoukapy.

6Norohenduséi vaekue ne rembiguái kuéra maranduhárape, oñe'ẽ vaekue nde rérape ore ruvicha guasu kuéra, ore myakãhára kuéra, ore ru kuéra ypykuépe, ha opa Israel guápe.

7Nde niko ore Jára nde reko joja. Ore katu, judío kuéra maymáva, ñemotĩ ro'u ko'ágã. Peteĩcha roñemotĩ, Jerusalén ha ambue Israelgua, aguĩ térã mombyry roikóva umi tetã nde ore mosarambi hague rupi, ropu'ã haguére nde rehe.

8Ore, ore Jára, ñemotĩ ro'u, ha upéicha avei ore ruvicha guasu kuéra, ore myakãhára kuéra ha ore ru kuéra ypykue ore rembiapo vai haguére nde renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Nde Tupã ore Jára, opa ára reiporiahurereko ha reheja reíva opavavépe hembiapo vai. Ore katu ropu'ã nde rehe,

10ha norohenduséi vaekue ne ñe'ẽ reme'ẽ vaekue oréve ne rembiguái, maranduhára kuéra rupi.

11Opavave Israelgua omboyke ne rembiapoukapy ha ndojaposéi ne rembipota. Upévare, ho'a ore ári opa jeharu oĩva ne rembiguái Moisés kuatia ñe'ẽme, ore rembiapo vai haguére ne renondépe.

12Nde remboúvo oréve mba'e vai ndetuicháva, rejapo upe ere vaekue rejapotaha ore rehe ha ore ruvicha kuérare. Araka'eve ndojehecháiva yvy ári upe nde rejapo haguéicha Jerusalén rehe.

13Opa ko'ã mba'e ou ore ári ojehai haguéicha Moisés kuatia ñe'ẽme. Ore katu ndorohekái nde rape, Tupã ore Jára. Ndorohejaséi ore rembiapo vai nde pochy jera haguã ore ndive ha rehechauka haguã oréve ne mborayhu opa'ỹva.

14Upévare ore Jára, reiporavo ha rembou ore ári ko mba'e vai. Tupã ore Jára, nde niko nde reko joja opa mba'e rejapóvape. Ore katu ndoroikuaaséi vaekue mba'eve nde hegui.

15Ko'ágã katu, Tupã ore Jára, ore rojapo ivaíva ha roja'yvere ne ndive. Nde rehechauka vaekue oréve nde pokatu Egíptogui ore renohẽvo, ha upéva rejapóvo ne rerakuã mombyry vaekue upe guive ko'agãite peve.

16Tupã, ore roikuaa ne py'a porãha. Emboykéna Jerusaléngui nde pochy ipohýi rasáva. Upéva niko nde táva ha ipype oĩ nde yvyty marangatu. Opa tetã ambuegua opukapa Jerusalén rehe ha oñembohory ore rehe, oré ore rembiapo vai haguére ore ru kuéra ypykuéicha.

17Tupã che Jára, ehendu kena ko che ñembo'e ha che mba'e jerure, che niko ne rembiguái hína. Nde réra rehehápe Tupã, nderehechái piko mba'eichaitépa opyta ñambyasy haguãicha nde tupao?

18Tupã che Jára, ehendu ha ejapysaka kena che rehe. Eipe'a umi nde resa ha ehecha mba'éichapa ropyta vai, ore ha pe táva nde rérape oñehenóiva. Ndéve roñembo'e, ndaha'éi opa rojapóva oĩgui hekopete, nahániri. Nde rehénte rojerovia, tuichágui nde poriahurereko.

19Ore Jára, ejapysaka kena ore rehe. Ore Jára, eheja reína oréve ore rembiapo vaikue. Ore Jára, ore rendu kena ha eju ore pytyvõ. Nde táva ha ne retãgua nde rérape oñehenóiva, ha nde jehe voi, Tupã ore Jára, pya'e eju ore pytyvõ.

Marandu 70 semána rehegua

20Añembo'e gueteri hína, amombe'úvo Tupã Ñandejárape che angaipa ha Israelgua angaipa, ha ajerurévo chupe ijyvyty marangatúre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Upe jave Gabriel, pe ojechauka vaekue chéve ahecha ramo guare che kepegua ypykue, oveve oúvo che aimeháme. Upéva ojehu ka'aru oñekuave'ẽta jave hína Tupãme mymbajuka ka'arugua.

22Oguahẽvo che rendápe he'i chéve: —Daniel, aju ne rendápe amombe'u haguã ndéve mba'épa he'ise ko'ã mba'e.

23Reñepyrũvo reñembo'e, Tupã ojapysaka nde rehe ha ne rendu. Che aju aikuaauka haguã ndéve, ha'e nde poravógui. Ejapysaka porãke reikuaa haguã mba'épa he'ise pe rehecha vaekue.

24Ohasáta 70 semána, ne retãme ha nde táva marangatúpe, opa haguã ñepu'ã ha angaipa, ojeheja rei haguã angaipa, ha oĩ haguã teko joja opa árape guarã. Upe rire ae oikóta pe rehecha vaekue, ha pe marandu oguahẽ vaekue ndéve, Upévo ojeporavóta pe imarangatúva.

25Eikuaa porãke kóva: Tupã he'i ypy guive oñembopyahu ha oñemopu'ã jeytaha Jerusalén, oguahẽ meve Tupã rembiporavo, ohasáta 62 semána. Ko'ã árape oñemopu'ã jeýta Jerusalén, ogyke ha tape kuéra oñemyatyrõta, ha tuicha ojeiko asýta upe jave.

26Umi 62 semána ohasa rire, Tupã rembiporavo ojejukáta. Oguahẽta Jerusalénpe peteĩ mburuvicha iñorãirõhára reheve ha ohundíta pe táva ha tupao. Ára paha oguahẽta y oguahẽháicha, ojaho'ipáva opa mba'e. Ipahaite peve oikóta ñorãirõ ha opa mba'e oñehundíta, oje'e haguéichama oikotaha.

27Peteĩ semanave aja, hetápe ome'ẽta iñe'ẽ, ha pe semána mbyte rupi katu, ojokopáta ani haguã ojejapo mymbajuka ha mba'e kuave'ẽ. Omoĩta altar ári ta'ãnga ahẽ, ha upépe oĩta oñehundi peve ko'ã mba'e apohare oje'éma haguéicha oikotaha.

Daniel 10

Daniel ohecháva ysyry Tigris rembe'ýpe

1Áño mbohapyha ojupi haguépe mburuvicha guasúrõ Ciro tetã Pérsiape, oguahẽ ñe'ẽ Daniélpe, hérava avei Beltsasar. Añetegua ramo jepe pe ñe'ẽ chupe oguahẽva, hasy jaikuaa haguã mba'épa he'ise. Opáichavo Daniel ojapysaka porã, ha ohendu aja, ojora mbegue katu ohóvo.

2“Umiha árape che, Daniel, añembyasy aikóvo, mbohapy semána aja.

3Nda'úi mba'eveichagua tembi'u ñane mohyguãtãva, nda'úi so'o ha kaguy, ha ndajahúi ohasa peve umi mbohapy semána.

4Upe áñope, 24 arahápe upe mes peteĩme, añembo'y hína ysyry Tigris rembe'ýpe.

5Upéicha háguinte ahecha sapy'a peteĩ kuimba'e ijao morotĩmbáva ha iku'a jokuaha órova.

6Hete overa ita jeguáicha, hova ojajái ára veráicha, umi hesa ojogua tata rendýpe. Umi ijyva ha hetyma vrónseicha overa, ha oñe'ẽvo, hyapu ku heta oĩ ramo guáicha oñe'ẽva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Chénte upe ahecháva ko'a mba'e. Umi che ndive oĩ vaekue ndohechái mba'eve. Tuicha okyhyje ha'e kuéra, upévare pya'e okañymba.

8Aime cheño ahechávo ko mba'e. Che resa'yjupaite, che kangypa ha añeñandu'i.

9Ahendúvo oñe'ẽha, che py'a mano ha ha'a yvýpe.

10Upéi añandu peteĩ che mopu'ãva, ha apyta che po ha che renypy'ãre aryrýi.

11Upéi he'i chéve: ‘Daniel, Tupã ndéve nde poravo. Ehendu porã ko ha'étava ndéve. Epu'ã katu, ne rendápe niko añembou’. Ha'e oñe'ẽmbávo añembo'y, aryryipa ramo jepe.

12Upéi he'i chéve: ‘Ani rekyhyje Daniel, reñepyrũ guive reñeha'ã reikuaa haguã umi mba'e hasýva, ha reñemomirĩgui Tupã renondépe, ha'e ohendu ne ñembo'e. Upévare aju che.

13Persia retã ruvicha che joko vaekue 21 ára pukukue. Upéi katu Miguel, peteĩ Tupã remimbou imbaretevéva, oho che pytyvõ. Cheño ajecha vaekue Pérsiape.

14Ko'ágã aju amombe'u ndéve pe ojehútava ne retã guápe umi ára oútavape. Umi ne mba'e recha niko oñe'ẽ ko'ãvare.”

15Ha'e oñe'ẽ aja chéve upéicha, ama'ẽ yvýre ha nda'éi mba'eve.

16Peichaháguinte peteĩ Tupã remimbou, ojoguáva kuimba'épe, opoko che rembére. Upépe añepyrũ añe'ẽ, ha ha'e chupe, che renondépe oñembo'ýva hína: ‘Karai, ko ahecha vaekue niko che mongyhyje eterei ha che mokangypa.

17Mba'éicha piko kóicha ikatúta añe'ẽ ndéve? Che kangypa niko ha ndaikatúi che pytuhẽnte jepe.’

18Upépe, ha'e opoko jey che rehe, ha che mombarete jey.

19He'i chéve: ‘Ani rejepy'apy térã rekyhyje mba'evégui. Nde Tupã poravopyre hína.’ Oñe'ẽ aja chéve, añandu che mbareteveha ahávo. Ha ha'e chupe: ‘Karai, ere katu chéve pe ere vaerã. Nde niko tuicha che mombarete jey.’

20-21Upérõ he'i chéve: ‘Reikuaápa mba'ére aju rohechávo? Aju aikuaaukávo ndéve mba'épa he'i pe kuatia añetegua ryrúpe. Ko'agãite katu, aha jey vaerã añorãirõ mburuvicha Persia pegua ndive. Ha añorãirõ rire hendive, oúta hína Grecia ruvicha guasu. Ha Tupã remimbou Miguel, Israel rehe oñangarekóva, ha'e ñoite pe ikatúva che pytyvõ.’

Daniel 11

1Che añemoĩ vaekue ijykére ha aipytyvõ chupe, upe áño peteĩme Darío tetã Media pegua, ojupi ramo guare mburuvicha guasúrõ.

2Ha ko'ágã aikuaaukátava ndéve katu añetegua hína.

Mburuvicha guasu Egipto ha Siria rekovekue

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tupã remimbou he'i chéve kóicha: “Oisãmbyhýta gueteri Pérsiape mbohapy mburuvicha guasu. Ha umíva rire oúta peteĩ irundyha, imba'e retavétava umi mbohapyvégui. Ha'e imbarete rire heta mba'e oguerekógui, ohóta ondyry Grecia rehe.

3Upéi katu opu'ãta peteĩ mburuvicha guasu oñemoĩtava opavavére. Ha'e oipysóta upe hetã opa gotyo yvy ári ha ojapóta ha'e ojaposéva.

4Opáichavo, oguapy mbarete rire mínte mburuvichárõ, upe hetã guasu oñemboja'óta irundy hendápe. Upe hetãngue ndohasa mo'ãi iñemoñarépe, ohasáta uvei ambue kuéra pópe.

5Egipto pegua mburuvicha tuicha imbaretéta. Peteĩ iñorãirõhára kuéra ruvicha katu imbaretevéta chugui, ha oñemohetã tuichavéta.

6Mbovymi áño rire, mokõive ome'ẽta ojupe oñoñe'ẽ. Egipto ruvicha guasu omomendáta itajýra Siria ruvicha guasúre oĩ haguã py'a guapy ojoapytépe. Kóva katu nosẽ porã mo'ãi. Upe kuña, imemby, iména ha hembiguái kuéra ojejukapáta.

7Umíva umi árape, pe kuña retãme, peteĩ hóga guáva ojupíta mburuvicha guasúrõ. Ha'e ondyrýta Siria rehe, oguahẽta mburuvicha guasu rogaite peve ha ipu'akáta upepegua ñorãirõhára kuérare.

8Oñemomba'e ha oguerahâta Egíptope itupã nguéra ra'ãnga ha opaite mba'e óro ha plátagui ojejapóva imba'ekue. Áño mbovymi ohasáta oiko'ỹ rehe ñorãirõ.

9Upéinte, Siria ruvicha guasu ohóta ondyry tetã Egipto rehe oñemomba'e haguã hese, ha ndaikatu mo'ãima ramo, oguevi jeýta.

10Siria ruvicha guasu ra'y kuéra oñembosako'íta ñorãirõrã ha ombyatýta ñorãirõhára aty guasu. Peteĩ ha'e kuérava ojepoíta oñemomba'e haguã Egipto rehe, ohundívo hapére opa mba'e, ysyry guasúicha okakuaa tuicháva. Upéi ondyry jeýta ha oguahẽta mburuvicha guasu yvy pegua róga mbarete peve.

11Upéva ombopochýta Egipto ruvicha guasúpe ha osẽta ombohováí Siria ruvicha guasúpe, ohundipaite peve heta ramo jepe umíva.

12Hetaitépe ojuka haguére ha omyangu'i haguére umi Siria guápe, umi Egiptogua ojejapo etereíta. Imbarete ramo jepe hikuái, ndoho puku mo'ãi.

13Siria ruvicha guasu ombyaty jeýta iñorãirõhára, ha ombyaty hetavéta iñepyrũmbýgui. Mbovymi áño rire, ondyry jeýta hetave ñorãirõhára reheve, árma porãve ha oñorãirõ kuaavéva reheve.

14Umíva umi árape, heta oĩta opu'ãva Egipto ruvicha guasúre. Umíva apytépe oĩta avei kuimba'e heko añáva Israelgua, opu'ãva oguerekógui hikuái peteĩ mba'e ohecháva. Ha'e kuéra katu oñehundíta.

15Siria ruvicha guasu oúta omopu'ã jupiha pe táva mbarete jerére ha oikéta ipype. Ndaipóri mo'ãi avave Egiptogua ikatúva ojoko chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Umi Siriagua ojapóta ojaposéva umi ipu'akávare ha avave noñemoĩ mo'ãi hese kuéra. Opytáta oiko hikuái Yvy Marane'ỹme ha opa pe yvy opytáta ipo guýpe.

17Upéi oñemomba'eséta Egipto rehe. Upevarã oñoñe'ẽ me'ẽta upepegua mburuvicha guasu ndive omomendávo hese itajýrape ombyai haguã hetã. Upéva katu nosẽ mo'ãi chupe.

18Upéi ondyrýta umi táva yguasu rembe'y rupi oĩvare ha heta umívare oñemomba'éta. Upéi katu, peteĩ ñorãirõhára ruvicha guasu ojokóta ko jejuka rei, ha oitýta Siria ruvicha guasu ári hembiapo vaikue.

19Upégui oho jeýta hetã táva mbarete kuérape. Tapére katu oja'yveréta ha ho'a vaíta chupe. Upéi ndojekuaa mo'ãvéi hapykuere.

20Hendaguépe opytáta ambue mburuvicha guasu. Upéva omondóta peteĩme impuésto ombyaty haguã, hetã ombopláta hetã haguã. Upe rire mínte ha'e ojejukáta, ha ndaha'e mo'ãi ñorãirõme.

Siria ruvicha guasu ahẽ

21Upéva rire ojupíta peteĩ kuimba'e ahẽ, avave oimo'ã'ỹva oikotaha chugui mburuvicha guasu. Ha'e heko ensuguýta ha ojupíta tetã sãmbyhyhára ramo oporombotavy kuaágui.

22Ohundíta opa umi hese oñemoĩvape, ha ojukáta pa'i guasúpe Tupã tupao pegua.

23Hetã ndive oñemoĩta peteĩ ñe'ẽme ha chupe kuéra ombotavýta oñemoĩ porã haguã. Ndahetái ramo jepe umi hendive oĩva, ha'e oñemomba'éta tetã sãre.

24Avave oimo'ã'ỹhágui, oikéta umi yvy iporãveháp e ha upe rupi ojapóta itúva térã ijypy kuéra ojapo'ỹ vaekue. Omboja'óta umi hendive oĩvape mba'eta ohupyty vaekue ñorãirõme ha opa mba'e oipe'a vaekue umi upe rupiguágui. Upéi ondyryséta táva mbarete kuérare, upépe katu ndoho puku mo'ãi.

25Ojeroviágui ijehe, ondyrýta heta ñorãirõha reheve Egipto ruvicha guasúre. Egipto ruvicha guasu katu ombohováita chupe. Oikéta ñorãirõhára hetaite ha imbaretéva reheve ha ndaipu'aka mo'ãi hese oĩtagui ombotavýva chupe.

26Umi hendive voi okarúva ohundíta chupe. Ñorãirõme chupe ho'a vaíta ha heta iñorãirõhára omanóta.

27Upéi umi mokõi mburuvicha, mesápe oñondive okaruhápe oñoha'ãta pokarẽme. Ijapu heta porãta ojupe, péicharõ jepe, nosẽ mo'ãi chupe kuéra mba'eve, noguahẽigui gueteri umi ára umíva umi mba'e ojehu haguã.

28Siria ruvicha guasu oho jeýta hetãme ha ogueraháta opa umi mba'eta omonda vaekue ñorãirõme. Ndoikuaase mo'ãi mba'eve Tupã retãgua religióngui. Ojapóta ojaposéva ha oho jeýta hetãme.

29Oguahẽvo pe ára oñemoĩ vaekue, ojepoi jeýta iñorãirõhára reheve Egipto gotyo. Upévo katu ndoho porã mo'ãi chupe upe tenondeve guaréicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Hese oñendyrýta kuarahy reike guio. Ygárape oúta umi hese ondyrýva. Tuicha oñemondýita, ha oguevíta. Upépe, Siria ruvicha guasu ojeréta ohekuavo ipochy Tupã retãgua marangatúre. Ha upekuévo, oñemoĩ porãta umi Tupã retãgua apytégui osẽ vaekue ndive, ha ojere vaekue hapicháre. Ha'e kuéra he'íva ojapóta.

31Iñorãirõhára omomarãta tupao ha pe táva mbarete. Ojokóta anive haguã oñemymbajuka Tupãme ha omohendáta upépe pe ta'ãnga ahẽ.

32Juru he'ẽme mburuvicha guasu ojoguaséta umi ojeívape Tupã retãgua apytégui. Umi Tupãme ohayhúva katu ndoguevi mo'ãi, ha ombohováita chupe kuéra ñorãirõme.

33Umi iñarandúva oheko mbo'éta hetápe. Upéi katu ojejukáta, ojehapýta, oñemondáta chugui kuéra opa mba'e oguerekóva, ha ojereraháta tembiguairã tetã mombyrýpe. Kóva ipukumíta hína.

34Ha péicha ojejuka ha ohasa vai jave hikuái, oguahẽta chupe kuéra pytyvõ. Heta oĩta oñemoĩva hendive kuéra, ohupytyse guinte umi mba'e oguahẽva pytyvõrã.

35Umi oporoheko mbo'éva avei ojejukáta. Upéicha ojekuaáta mba'eichaguápa ha'e kuéra, ha hekove ipotĩ ha iporãvéta oiko haguã chugui kuéra kuimba'e joheipyre, oguahẽ meve pe ára paha, Tupã omoĩmava.

36Siria ruvicha guasu ojapóta ojaposéva. Ojejapo itereígui oimo'ãta ituichaveha tupã nguéragui, ha oñe'ẽ vaíta Tupã añeteguáre. Opa mba'épe osẽ porãta, Tupã oinupã meve chupe. Tupã niko ojapóta pe ojapo vaerã.

37Ko mburuvicha guasu nomomba'e mo'ãi itúva kuéra ypykue tupã nguérape, térã umi tupã kuña kuéra omomba'etéva. Ndoikuaase mo'ãi mba'eve mba'eveichagua tupãgui, oimo'ãgui ha'e ituichaveha opa ha'e kuéragui.

38Umíva rangue, omomba'éta táva mbarete kuéra tupãme. Omomba'e guasúta peteĩ tupã itúva kuéra ypykue ndoikuaái vaekue, ha oikuave'ẽta chupe óro, pláta, ita jegua ha heta mba'e porã.

39Oñangareko haguã itáva mbarete kuérare oiporúta kuimba'e omomba'e guasúva tupã mombyrygua. Ha opa umi hendive oĩ porãvape, mburuvicha guasu omohenda yvatéta, ha ome'ẽta chupe kuéra yvy.

40Upe ára paha oguahẽvo, Egipto ruvicha guasu ondyrýta Siria rehe. Ko'ápe katu osẽ porãta chupe ha yvytu ratãicha ojepoíta Egiptogua ári. Ohekuavóta pe tetã pýre ikárro ñorãirõrã, kavaju arigua heta rasa ha ygára hetaite. Ku ysyrýicha ojaho'ipáva opa mba'e, ojapóta ha'e.

41Oikéta avei pe Yvy Marane'ỹme ha heta itereípe ojukáta. Umi Edom ha Moabgua katu okañýta ha umi Amón pegua hembýva.

42Umi iñorãirõhára oikéta tetã ambue rupi, Egipto jepe, ndopyta rei mo'ãi.

43Ogueraháta mba'eta óro ha plátagui ojejapóva, ha opa mba'e iporãva Egíptope oĩva. Upéi oikéta tetã Libia ha Etiopíape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

44Upéi katu ohendúta umi mba'e ojehúva kuarahy resẽ ha yvate gotyo, ha upéva omongyhyjéta chupe. Ipochýta, ha osẽta oporojukapávo.

45Hekoha omoĩta Yguasu ha pe yvyty marangatu, Yvy Marane'ỹ pegua, pa'ũme. Ha upepete hi'ára guahẽta, avave ndou mo'ãi oipytyvõ chupe.”

Daniel 12

Ára paha

1Upévo oúta Miguel, Tupã remimbou ruvicha, omo'ã mbaretéva ne retã guápe. Tuicha jepy'apy oĩta upérõ, oĩ'ỹ haguéicha araka'eve, oiko ypy guive tetã nguéra. Oguahẽvo upe ára, osẽta jejopy vaígui umi ne retãgua, héra ojehaíva kuatiápe.

2Heta umi oñeñotỹ vaekue apytégui opu'ã jeýtava, oĩ oikovétava opa árape guarã, ha oĩ okyhyjétava ha oñehundi etétava.

3Kuimba'e arandu oisãmbyhy vaekue hetápe tape porãre, overáta pe arapýre, mbyjaitáicha omimbíta, opa árape guarã!

4Nde katu Daniel, eñongatu ko'ã mba'e ñemiháme, ha ejokua hatã pe kuatiañe'ẽ oguahẽ meve upe ára paha. Heta oĩ oikótava águio pégotyo arandu rekávo.

5Che, Daniel, ahecha oĩveha mokõi kuimba'e. Peteĩ oñembo'y peteĩ ysyry rembe'ýpe ha pe ambue, oñembo'y hovái, mboypýri.

6Peteĩ oporandu pe kuimba'épe ijao morotĩvape, ha oñembo'ýva y ape ári: —Araka'épa opáta ko'ã mba'e hechapyrãva?

7Pe kuimba'e oñemonde morotĩva omopu'ã ipo yvága gotyo, ha Tupã oikovéva rérape he'i: —Ohasa rire mbohapy áño imédio, ha oñehundipaite rire Tupã retã marangatu. Upévo opáta ko'ã mba'e.

8Che ahendu ramo jepe upe he'íva, nahesakãi chéve mba'eve. Upémarõ aporandu chupe: —Che Jára, mba'épa ojehúta ko'ã mba'e rire?

9Ha'e he'i chéve: —Iporãko rehóma ko'águi Daniel. Ko'ã mba'e opytáta ñemiháme oguahẽ meve upe ára paha.

10Heta oĩ oguerohasátava jeiko asy, ha osẽtava upégui ipotĩ ha ijoheipyre. Umi heko añáva katu, akóinte iñañáta oikuaa'ỹre mba'épa ojehu. Umi iñarandúva katu oikuaáta pe ojehúva.

11Ohasáta 1.290 ára ojejoko rire mymbajuka ñekuave'ẽ rehegua ojejapóva opa árape, ha oñemoĩ rire pe ta'ãnga ahẽ tupaópe.

12Ovy'a vaerã upe ikatúva oha'arõ ha oguahẽ 1.335 ára peve.

13Nde katu Daniel, py'a guapýpe eha'arõ nde ára paha. Upévo repu'ãta ha oñemyengoviáta ndéve hekoitépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Oseas

Oseas 1

Oseas rembireko ha ita'ýra kuéra

1Kóva hína ñe'ẽ Ñandejára he'i vaekue Oséaspe, Beerí ra'y, Ozías, Jotam, Ahaz ha Ezequías ramo guare Judá ruvicha guasu, ha Jeroboam, Joás ra'y ramo guare Israel ruvicha guasu.

2Ñandejára kóicha omoñepyrũ iñe'ẽ ohendukaséva Oseas rupi: “Israel retã oiko che renondépe kuña reko vai ramo. Upévare, tereho ha emenda kuña reko vaíre ha nde ra'y chugui; péicha oikóta chugui kuéra kuña reko vai memby.”

3Oseas omenda Diblaim rajy Gómer rehe, ha ita'ýra chugui.

4Upérõ Ñandejára he'i chupe: “Embohéra pe mitãme Jezreel, ainupãtagui hína agãiténte mburuvicha guasu.

5Jehúpe, oporojuka haguére táva Jezreélpe. Péicha opáta Israel retã. Upe árape Jezreel ñúme ahundíta ñorãirõhára Israel guápe.”

6Gómer hye guasu jey ha imemby mitãkuña. Ñandejára he'i Oséaspe: “Embohéra Lo-Ruhama pe mitã kuñáme ndaiporiahurereko mo'ãvéigui Israel retãme. Ndaheja rei mo'ãvéi chupe kuéra.

7Judápe katu aiporiahurerekóta. Che voi, Tupã Ijára amo'ãta chupe. Na nohẽ mo'ãi chupe ivaívagui ñorãirõ rupi. Ndaiporu mo'ãi upevarã hu'y, kyse puku, kavaju térã hi'arigua.”

8Omombo'o rire Lo-Ruhamáme Gómer hye guasu jey ha imemby mitã kuimba'e.

9Upérõ Ñandejára he'i Oséaspe: “Embohéra chupe Lo-Ami, peẽ ndaha'evéigui che retãgua, ha che ndaha'evéi pende Jára.”

Israel oñakã rapu'ã jeýta

Oseas 2

1Peteĩ ára Israelgua heta jeýta yguasu rembe'ypegua yvyku'ícha, avave ikatu'ỹva oha'ã ha oipapa. He'i rangue peẽme: “Ndaha'e véima hína peẽ che retãgua”, Tupã he'íta: “Peẽ Tupã oikovéva ra'y teete hína.”

2Upérõ oñembyatýta Judá Israelgua ndive, Huvicha guasurã peteĩnte oiporavóta. Opa guio ojejúta Jerusalénpe. Tuichaitéta hína pe Jezreel ára!

3Peẽ pejéta pende ryvýpe “Tupã retã”, ha upéi pene reindýpe, “Pejeporiahurerekóva”.

Israelgua opyrũ iñe'ẽnguére

4Ñandejára he'i péicha: Pehova api pende sýpe, ha'e ndaha'evéima che rembireko, ha che ndaha'evéima iména! Anive ojechauka kuña reko vaírõ. Tomosẽ ipohéigui umi kuimba'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ndojapóirõ péicha ahejáta opivoite, ou haguéicha ko yvy ári. Yvy ojeiko'ỹha chugui ajapóta, ha oikóta chugui yvy perõ, upépe yuhéigui ajukáta.

6Ndaiporiahurereko mo'ãi imemby kuéra, kuña reko vai memby umíva,

7isy, kuña reko vai. Notĩvéiguima he'i: “Aháta aheka che kuimba'erã, tome'ẽ chéve ha'umi vaerã, añemonde jegua haguã, ñandyry ha kaguy ha'u haguã.

8Upévare ambotýta ñuatĩndýpe haperã, ijerekuévo amongoráta, ojuhu'ỹ haguã tape po'i.

9Akóinte ohóta ikuimba'e kuéra rapykuéri ha ndohupyty mo'ãi; ohekáta chupe kuéra ha ndojuhu mo'ãi. Upérõ he'íta: ‘Che ména rendápe aha jeýta, hendive ko aiko porã vaekue.’”

10Ha'e katu ndohecha kuaái cheha pe ame'ẽva chupe trígo, kaguy ha ñandyry, cheha pe ambohetáva pláta ha óro ha'e oiporúva ojapo haguã itupã gua'u ra'ãnga kuéra.

11Upévare aju jeýta, araháta che trígo ha che kaguy, oñemono'õha árape, ambyatýta che lána ha che líno, ame'ẽ vaekue chupe ijaorã.

12Ikuimba'e kuéra renondépe, ahejáta chupe opivoite, ndaipóri oipe'a vaerã che pógui.

13Aipe'áta chugui umi vy'a, umi ijasy pyahu pegua arete, ipytu'uha ára ha hi'arete opaichagua.

14Ahundíta iparralty, hi'igoty, umívare he'i: ko'ãva ome'ẽ chéve che kuimba'e kuéra. Ko'ãvagui ajapóta javorái, ha ho'úta umi tymba ka'aguy.

15Ainupãta chupe umi ára ohasa vaekuére ohapývo insiénso umi itupã gua'u kuérape, oñembojeguapárõ guare kuãirũ ha ajurigua órope, oho haguã ikuimba'e rapykuéri hesaráivo che hegui. Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.

Tupã ohayhu hetã Israélpe

16Che amongeta jeýta, araháta chupe ha'eñoháme, añe'ẽta chupe vevýi asy.

17Ame'ẽ jeýta chupe iparralty, ha pe ñu Acórgui ajapóta, chupe guarã mborayhu rokẽ, Upépe ha'e che rayhu jeýta che rayhu haguéicha ikuñataĩme, osẽrõ guare Egipto retãgui.

18Upérõ che mbohérata “Che ména”, he'i rangue chéve “che jára”. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

19Aipe'áta ijurúgui itupã gua'u kuéra réra, ha noñehendu mo'ãi araka'eve.

20Umi árape Israel reheháp añe'ẽ me'ẽta tymba ñarõ ndive, guyra kuéra ha umi mbói ndive, amopẽmba ha aipe'áta ko tetãgui, hu'y, kyse puku ha ñorãirõ, opytu'u haguã che retãgua py'a guapýpe.

21Israel, amendáta nde rehe, ndapoi mo'ãvéima nde hegui, che rembireko tee ramo roguerekóta rohayhu etereígui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Ajapóta nde hegui che rembireko, ha nde hegui ndapoi mo'ãi. Upérõ che kuaáta nde, nde Jára teéicha.

23Che, opa mba'e Jára ha'e upéicha. Upérõ añe'ẽta che yvágape ha yvága imandu'átama yvýre,

24ha yvýgui osẽtama pe trígo, kaguy ha ñandyry, ha umíva oĩmbáta Jezreélpe.

25Añotỹta che retãme upe yvýpe, che mba'erã añoitétama ha'e, upérõ ambyasýta Lo-Ruhama, ha Lo-Ámipe ha'éta: “Nde hína che retã!” ha'e katu he'íta: “Nde hína che Jára!”

Oseas 3

Oseas ha kuña omyakã ratĩva iménape

1Ñandejára he'i jey chéve: Ehayhu peteĩ kuñáme iménape omyakã ratĩvape. Che ahayhuháicha Israel guápe, ha'e kuéra oñakãity ramo jepe tupã mombyry guápe, ha ho'u pe tembi'u oñekuave'ẽva chupe kuéra.

2Upérõ che añemokuña

15 pláta pehẽngue, ha 300 kílo sevádare.

3Ha ha'e chupe: “Are reikóta che mba'érõ. Ani che myakã ratĩ ha che noromyakã ratĩ mo'ãi.”

4Israelgua, are oikóta huvicha'ỹre, nomymbajuka mo'ãi ha ndaitupao mo'ãi. Nda ipa'i, ha ndoguereko mo'ãi tupã gua'u hóga pegua.

5Upe rire, ou jeýta Israelgua ha ohekáta Tupã Ijárape, ha huvicha Davídpe. Umi ára paháp e ohekáta Ñandejárape ñesũháme, ha ohekáta umi mba'e porã ha'e ome'ẽva.

Oseas 4

Ñandejára ombojovake Israel guápe

1Pehendúke Israelgua Ñandejára he'íva: Ha'e ombojovake ko tetã guápe, ndaiporivéigui jerovia ojuehe. Avave ndojapovéi iñe'ẽ ome'ẽ vaekue hapicháp e ha ndoikuaavéi Tupãme.

2Henyhẽte uvei tapicháguí ome'ẽ japúva iñe'ẽ ha japu, jejuka, ñemonda ñemyakã ratĩ mante ojeporu ha pe jejuka ojoapytépe ndopavéi.

3Upévare tetã oñemonde ao vosakuépe, ikangypa umi upépe oikóva, tymba ñarõ, guyra ha pira kuéra omanomba.

Ñandejára ombojovake pa'i kuérape

4Ñandejára he'i: Aníke avave ohova api térã oja'o avavépe! Peẽ, pa'i kuérape pombojovake!

5Pe'áta araitépe, maranduhára. kuérape katu pyharekue, ha pende sy Israélpe ahundíta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Che retãgua itavy ha upévare oñehundi. Ha peẽ pa'i kuéra, ndapeikuaaséi mba'eve che hegui, ha upévare chéve guarã peẽ ndaha'evéima pa'i. Pende resarái Tupã pende Jára remimbo'égui, upévare che resaráita pene ñemoñarégui.

7Pende retavérõ peẽ pa'i ko'ýte pene rembiapo vaive. Peiko rangue mba'érõ, peikóta ijaheipýrõ. Peẽ pekaru pembohape avývo che retã guápe.

8Upévare pembopepo chupe kuéra pemohembiapo vai haguã.

9Tetãgua ha pa'i kuérape peteĩcha ainupãta hembiapo vaikuére.

10Ndojapovéigui pe che ha'éva, pekarúta ha na pene ryguãtã mo'ãi, pemomba'e guasúta tupã gua'u kuéra peimo'ãva ome'ẽha heta mitã ha na pene ñemoñare mo'ãi.

Israel omomba'e guasu ta'ãnga rei

11Kaguy ha opa mba'e ñane monga'úva omyakã tavyraipa chupe kuéra.

12Che retãgua oporandu ta'ãnga yvyrápe, oiporúvo yvyra ojapo paje, kuña reko vaícha oñeme'ẽvo tupã gua'u kuérape, che retãgua ojavy Tupã Ijára rape.

13Umi yvatehápe ha yvy pu'ãha rupi, ohapy insiénso ha omymbajuka, avei umi urunde'y, kuri'y ha yvapovõ guýpe. Upévare pende rajy kuéra oñeme'ẽ teko ky'ápe, ha pene nuéra omyakãratĩ iménape.

14Che katu nainupã mo'ãi pende rajykuérape heko ky'áre, ha pene nuérape oporomyakã ratĩre, peẽ voi peikógui kuña reko vai ndive, pemymbajuka haguã peñembyaty kuña ndive, oñeme'ẽva teko ky'ápe tupã gua'u rérape, ha péicha oñehundi tetãgua tavy.

15Israelgua omomba'e guasúrõ jepe tupã gua'u kuérape, aníke peẽ Judagua upéicha pejapo. Ani peho Guilgálpe, ani pejupi Bet-Avénpe, térã peme'ẽ pene ñe'ẽ Ñandejára oikovéva rérape.

16Israel heko pu'ã vaka ra'y saitéicha, ha piko mba'éicha che araháta chupe kuéra kapi'i iporãvehápe ha'érõ guáicha ovecha ra'y?

17-18Israel oñeme'ẽ tupã gua'úpe, ho'a opa oka'úva atýraicha! Akóinte oñeme'ẽ tupã gua'úpe, notĩri ete voi heko ky'águi.

19Yvytu ogueroveve chupe kuéra, ha otĩne opytávo itupã gua'úgui!

Oseas 5

1Pa'i kuéra pehendúke kóva. Ehendu porãke Israel retãgua. Pejapysakáke peẽ mburuvicha guasu róga pegua. Peẽ hína umi peñembojovakétava. Peẽ voi vaekue niko ñuhã Mispápe, ha peteĩ pyaha yvyty Tabor ári ojepysóva,

2ykua oñembohypýva Sitim ñúme. Upévare poinupãta.

3Roikuaáko hína Israel, che hegui nerekañy mo'ãi. Kuña reko vai oñeme'ẽháicha reñemongy'a.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Pende reko ky'águi ndaikatúi pejevy Tupã pende Jára rendápe. Pemomba'e guasúgui ta'ãnga rei ndapeikuaasevéi mba'eve Ñandejáragui.

5Rejejapo etereígui nderepoiséi teko ky'águi. Nde reko añáre voi reñepysãnga. Ha peẽ rupi Judá jepe oñepysãnga.

6Pende ovecha ha pende vaka kuéra reheve pehóne che rekávo, ha ndapechejuhúi chéne, ajeímagui pende hegui.

7Peẽ pejeíma che hegui, ijára ambuéma pende ra'y. Voi asyeténte peñehundíta opa pende yvy reheve.

Israel ha Judá oñenupã

8Pembopúke turu ñorãirõrã Guibeápe, ha taipu trompéta Ramáme. Peporomomarandúke Bet-Avénpe, topu'ãmbáke Benjamingua.

9Ha'éma peẽ Israel guápe mba'épa ojehúta peẽme. Peñehundíta ñenupãha árape.

10Ñandejára he'i: Judagua ruvicha kuéra Ndojoavýi umi hekope'ỹ ikokue ombojepysóvagui. Aitýta hese kuéra che pochy rendy.

11Israel ojejopy vai. Ijyvy ndaha'e véima imba'e, akóinte oikoségui tupã gua'u kuéra rapykuéri.

12Yso karúicha ahundíta Israélpe, ha karáchape ajaho'íta Judá.

13Israel ohechávo mba'eichaite pevépa hasy, ha Judá ijaipaha, Israel oho Asíriape, ojerurévo pytyvõ huvicha guasúpe. Ha'e katu, ndaikatúi omonguera chupe kuéra.

14Jaguaretéicha andyrýta Israel ha Judáre. Che voi aipehe'ãmbáta chupe kuéra, ha upéi aháta. Araháta chupe kuéra ha ndaipóri mo'ãi che hegui oipe'áva.

15Ahejáta che retã guápe, ohecha kuaa peve hembiapo vai hague, ha upépe oúne che rekávo tuicha jepy'apýpe.

Oseas 6

Israel ojevyse Ñandejára rendápe

1Pejupáke jajevy Ñandejára rendápe. Ha'e ñane mopẽmba, ha ha'e ñane monguera jeýta. Ha'e ñande kutu ha ha'e ñane pohano jeýta.

2Peteĩ sapy'aitépe ñane mohesãi jeýta. Ñane mopu'ãta jaiko haguã henondépe.

3Ñañeha'ãke jaikuaa haguã Ñandejárape. Ha'e oúta ñane rendápe osẽháicha kuarahy, ha ama omohe'õháicha yvy, ára yvoty jave.

4Ñandejára he'i: Israel, mba'épa ajapóta nde hegui? Judá, mba'épa ajapóta nde hegui? Peẽ niko che rayhu tatatĩna ha ysapy ko'ẽicha, pya'eterei ogue jeýva.

5Upévare, pomyangu'i vaekue maranduhára juru rupi, che ñe'ẽme pojuka. Che reko joja heñói tata rendýicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Che aipota pe che rayhu, ndaipotái mymbajuka., Che aipota pe che kuaa ndaipotái mymbahapy.

7Peẽ che retãgua katu, Adán ojapo haguéicha, ndapejapói pe ha'éva. Ndapejepy'apýi che ñe'ẽre.

8Galaad niko peteĩ táva oñembohaityha oporojukáva tuguýgui henyhẽva.

9Pa'i kuéra upepegua mondaha atýra. Omoñuhã ohasávape, oporojuka ha ojapo iky'áva, Siquem rapépe.

10Israélpe ahecha ivai etereíva. Kuña reko vai oñeme'ẽháicha, ha'e oñemongy'a.

11Judá, ndéve ave amoĩma ára, roinupã rasy haguã.

Oseas 7

1Aipotárõ heko porãve che retã Israel, aipohanosérõ Efraín ha Samaríape, ojekuaa hembiapo vaikue ha iñañangue. Maymávante japúpe oñeme'ẽ, mondaháicha oike umi óga rupi, ha tape rupi rei oporomonda.

2Ndoikuaaséi mba'eve che aikuaárõ jepe iñañangue. Ko'ágã chupe kuéra omongora umi hembiapokue, che resa renondépe oĩ mantéva.

Tetã sãmbyhyhára itujupa

3Iñaña ha ijapúpe, che retãgua ombovy'a umi huvichápe.

4Opa umíva oporomyakã ratĩ, tatakuápe ojogua, hendy rire herekua ndohatapyña véima, pe mbujarã ovu aja.

5Ára oñemyakãngorãrõ mburuvicha guasu, mburuvicha kuéra omonga'u ha omyakã tavyrai chupe ha ha'e ombohasa ipo umi hese oñembohorývape.

6Ñemiháme ha'e kuéra oñemboja ipy'a katu hendy tatakuáicha Pyharérõ oke pe ipochykue, ko'ẽ vove katu hendy tatáicha.

7Ha'e kuéra hendypa tatakuáicha, ha ohapy huvicha kuérape. Ha huvicha guasu kuéra péicha peteĩ-teĩ ho'a, peteĩ jepe ndaipóri che renóiva! Mombyrygua poguýpe Israel oñehundi.

8Israel ojehe'a tetã mbombyryguáre, ha mbujape pyraípe ojogua.

9Mombyrygua ho'upa imbaretekue, ha'e ohecha kuaa'ỹre, iñakãtĩmbáma, ha ndo hechakuaái.

10Israel jejapo voi, opu'ã hese, ha upéicharõ jepe noñembojái Tupã Ijárare ha ndohekái chupe.

11Israel ojogua peteĩ pykasu tavyraípe mba'eve ndohecha kuaáiva: ojerure pytyvõ Egíptope, ha upéi oho Asíriape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Israelgua ári, ohohápente aitýta che pyaha, guyráicha ho'áta che ñuhãme. Iñañágui che pojáita hese kuéra.

Israel oñemohatã ivaívape

13Tojererekóke Israelgua, mombyry okañýgui che hegui! Oñehundíta, opu'ã haguére che rehe! Che aipe'ase chupe kuéra ivaívagui, ha'e kuéra katu he'i che rehe japu.

14Na che renóiri vaekue ojahe'o ramo hupápe. Trígo ha kaguy pyahúre ojekutupa, ha opu'ãmba che rehe.

15Che aisãmbyhy vaekue chupe kuéra, amombarete ijyva, ha'e kuéra katu ojapose ivaíva che rehe,

16oho tupã gua'u rapykuéri, ha'ete umi hu'y ikarẽmbáva, ikatu'ỹva oha'ãháme ojapi. Huvicha kuéra kyse pukúpe ojejukáta, ijuru guasu haguére, upévare Egíptope ojepukáta hese kuéra.

Oseas 8

Israel oñehundítama

1Embopúke nde turu! Taguato guasúicha Ojeitýma ivaíva Ñandejára róga ári. Ha'e kuéra opyrũgui iñe'ẽ chéve ome'ẽ vaekuére.

2Ha'e kuéra osapukái chéve: “Tupã ore Jára, ore ko Israelgua ha ndéve roikuaa!”.

3Israelgua katu ndojapose véima iporãva. Hese kuéra ija'e'ỹva ijyvytúta hese.

Sarambikuépe oiko tetã ha tupao

4Oiporavo huvicha guasurã, oporandu'ỹre chéve mba'eve, huvicharã omboguapy peteĩ che aipota'ỹva. Ipláta ha hi'órogui ojapo ta'ãnga rei ha umíva ohundíta chupe kuéra.

5Che mbojeguaru, Samaría, pe vaka ra'y remomba'e guasúva che pochy rendy nde rehe. Araka'e peve piko reñeme'ẽta añáme?

6Ko vaka ra'y ra'ãnga Samaríagui oúva, ndaha'éi tupã. Yvypóra póguinte osẽ ha oñemyangu'ipáta.

7Peñotỹgui yvytu, pemono'õta yvytu ratã. Pende kokue nome'ẽ mo'ãi trígo, ha ome'ẽrõ, ho'úta mombyrygua. Israel, tetã nguéra rembi'u

8Israel oñemokõma, ko'ágã ha'e tetã nguéra apytépe, ku mba'e ojeporu'ỹvaicha,

9oho haguére Asíriape, vúrro saite ijuru atã vaicha. Efraín katu jopóipe ojogua ikuimba'erã.

10Ome'ẽ ramo jepe tetã nguérape jopói, che amosarambíta chupe kuéra ha ndaipóri mo'ãvéi ijapytépe kuéra mburuvicha, térã mburuvicha guasu.

11Heta iterei omopu'ã altar, iñangaipa haguãnte iporãva.

12Chupe guarã ahaírõ jepe umi che remimbo'e, ha'e umívagui mba'eve ndoikuaaséi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha'e kuéra oguerohory mymbajuka, so'ónte ho'use, che, opa mba'e Jára, katu ndavy'ái hendive kuéra, che mandu'áta umi iñañanguére, ha umívare ainupãta, Egíptope araha jeýta chupe kuéra.

14Israel omopu'ã óga guasu, ha Ijapoharégui hesarái, Judá omopu'ã heta táva mbarete, che katu amondóta chupe che rata, ohapypátava hóga guasu kuéra.

Oseas 9

Israel ñenupã

1Ani revy'a, Israel, ani repopo vy'águi umi ambue tetãicha, nde reiko kuña reko vaícha, rejeívo Tupã nde Járagui. Trígo oñemyangu'iha rupi, reipota oñeme'ẽ ndéve, nde reko vai repy.

2Israelgua ndoguereko mo'ãi trígo térã kaguy, ikaguy pyahu ndohupyty mo'ãi.

3Efraín oho jeýta Egíptope, ha Asíriape ho'úta tembi'u ky'a. Ndoiko mo'ãvéi Ñandejára retãme,

4ndo'u mo'ãi kaguy Ñandejára rérape ha nomymbajuka mo'ãi chupe upépe. Pe mbuja ho'úva, vy'a'ỹ mbuja ta hína ha umi mbuja ho'úva iky'áta opytávo. Ho'úta upe mbuja ha ndaikatu mo'ãi tupaópe ogueraha

5Mba'épa pejapóta arete jave, pembyareteserõ?

6Ha'e kuéra noñehundi mo'ãi, Egipto omoguahẽta chupe kuéra, ha Ménfispe oñeñotỹta. Imba'eta plátagui oikóta pynondy, ha hekohágui ñuatĩndy.

7Oguahẽma ñenupã ára, ha ñemyengovia ára! Israel oikuaáta oguahẽmaha. Peẽ peje: “Itavy niko pe maranduhára. Upe Ñandejára rérape oñe'ẽva, itarova.” Pene añáguinte upéva peje, pende py'aro etereígui.

8Tupã omoĩ imaranduhára, mba'e rechahárarõ Efraínpe, peẽ katu pemõi haperãme ñuhã, tupaópe jepe pende py'aro hendive!

9Pende tuju paitéma, Guibeápe ramo guaréicha. Ñandejára katu imandu'áta pende reko añáre, ha umívare pene nupãta.

Hembiapo vaíre Israel oñenupãta

10Ñandejára he'i Israélpe ajuhúrõ guare avy'a vaekue, ojejuhúvarõ guáicha parral yvy ojeiko'ỹháme. Pende ru ypykue, ígo pyahúicha vaekue che resa renondépe. Baal-Peórpe oguahẽvo katu, oñeme'ẽ tupã gua'úpe ha umi tupã gua'úicha avei iky'ávape oñeme'ẽ hikuái.

11Pe Efraín yma guaréva ovevéta mombyry, ndaipóri mo'ãvéima mitã upe tetãme, kuña hye guasúva ndojehecha mo'ãi, avave naimemby mo'ãvéi.

12Perekórõ jepe pene memby aipe'a paitéta pende hegui, aheja'ỹre peteĩnte jepe. Pejererekóke ajeírõ pende hegui!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ahecha Efraín oguerekoha imemby kuérape tymba saite jukaha rembi'urãrõ. Oguenohẽ ojejuka haguã.

14Ore Jára, eme'ẽke chupe kuéra, pe reme'ẽ vaerã! Eme'ẽ memby ryru memby'ỹre ha káma kamby'ỹre!

Ñandejára ipochy Efraín ndive

15Ñandejára he'i: “Guilgálpe ojapo opa ivaíva, upépe añepyrũ ndacha'éi hese kuéra. Hembiapo vaígui, che rógagui amosẽta, ndahayhu mo'ã véima chupe kuéra, opa huvicha kuéra heko pu'ãgui.

16Efraín ojekutupa, yvyra hapo pirúvape ojogua, ndahi'avéi. Imemby ramo jepe, ahejáta omano.”

17Ko tetã ndoikuaaséi mba'eve Tupã che Járagui, upévare ha'e omosẽta chupe kuéra, ha oikóta isarambi umi tetã rupi.

Oseas 10

Israel pegua altar kuéra oñehundi

1Israel ojogua parral hi'a hetávape, ha hetavérõ pe hi'a, hetave umi altar omopu'ãva, ijyvy iporãvérõ, iporãve umi ita mandu'arã tupã gua'úpe omopu'ãva.

2Israel hova mokõi, ha ko'ágã iñangaipa hekoviáta chupe. Ñandejára ohundíta umi altar ha oitýta yvýre umi ita.

3Ha ko'ágã ha'e kuéra he'íta: “Na ñande ruvicha véima, na ñamomba'éigui Ñandejárape. Mba'e piko ojapóta mburuvicha guasu ñande rehehápe?

4Oñe'ẽ ha oñe'ẽ reíta mante, ome'ẽ reíta iñe'ẽ, ha oñoñe'ẽ me'ẽta tetã ambue ndive. Hekojoja ojoguáta mbói rembi'u, temitỹ pa'ũme okakuaáva.”

5Umi Samariagua oryryipa, hasẽ joa oñehundígui Bet-Avénpe ivaka ra'y óro. Ojahe'o hese pa'i kuéra ha opavave, oguéma ijeroviaha,

6Pe ivaka ra'y jepe Asíriape ojereraháta, mburuvicha guasúpe oñekuave'ẽ haguã. Upéicha Efraín otĩ etereíta, Israel otĩta itupã gua'u reheve.

7Ndojekuaa mo'ãvéi Mburuvicha guasu Samariagua rapykuere, yvyra pehẽnguéicha ovevýiva pe.

8Tupã gua'u tupao kuéra oñehundíta, iñangaipa haguépe Israelgua. Ijaltar ári okakuaáta ñuatĩ ha javorái, ha upepegua he'íta yvyty kuérape: “Ore aho'íke!” Ha umi yvyty yvatépe: “Pe'áke ore ári.”

Ñandejára he'i mba'épa oikóta Israel rehe

9Ñandejára he'i: “Israel ndopoíri hembiapo vaígui, oñepyrũ guive iñangaipa Guibeápe. Oñemyatã heko añáme! Upévare Guibeápe ohupytýta ñorãirõ umi tekove añáme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ainupãta chupe kuéra ainupãse vove. Israélre oko'íta tetã nguéra, ainupãvo chupe iñaña etereígui.

11Efraín vaekue tóro ra'y oñemomymba vaicha. Trígo omyangu'ívo ovy'áva. Ko'ágã amoĩ mba'e pohýi ijatúare, ojejokua haguã karrétare. Judá katu ojejokuáta yvy mbovoháre, ha Jacob yvy karãiháre.

12Ha'e vaekue chupe kuéra: Peñotỹke tekojoja, ha pemono'õta mborayhu. Pembovóke pende yvy kóga pyahurã. Oguahẽma ára peheka haguã Ñandejárape, tove tou ha togueru peẽme ama oporope'áva jejopýgui.

13Peẽ katu peñotỹ teko aña, ha pemono'õ tekojoja'ỹ, ha pe'u japu. Pende kárro ñarõre ha pene ñorãirõhára hetaitére, pejerovia haguére,

14sarambi oikóta pende hegui, ha umi pende táva mbarete, oñehundipáta, mburuvicha guasu Salmán ohundi haguéicha Bet-Arbel oipetérõ guare yvýre sy imemby kuéra reheve.

15Peichaite avei ojehúta, peẽ Betel guápe pene aña etereígui. Mburuvicha guasu Israelgua omanóta upe ára iko'ẽvo”.

Oseas 11

Tupã ohayhu hetãgua reko pu'ãme

1“Che ahayhu vaekue Israélpe imitãme, che ra'y niko ha'e, ahenói vaekue Egíptogui.

2Ha ahenoive ramo jepe, ko'ýte oñemomombyry che hegui. Che retãgua oikuave'ẽ mymbajuka, tupã gua'úpe, ha ohapy insiénso umi ta'ãnga reípe.

3Upeichavérõ jepe aisãmbyhy vaekue Efraínpe ha ambo'e oguata haguã, ha'e kuéra katu ndohecha kuaái, cheha upe añangarekóva hese kuéra.

4Mborayhu sãme amosã ha agueru che mba'erã, amboja che rováre pe hova, mitã kambúva ramo guáicha, che pópe amongaru chupe kuéra.

5Ha'e kuéra katu mba'eve ndoikuaaséi che hegui. Upévare oho jeýta mante hikuái Egíptope, ha oisãmbyhýta Asiria chupe kuéra.

6Kyse puku ho'áta hi'ári kuéra, ha ohundipáta itáva mbarete, ojaposégui ivaíva.

7Che retãgua katu, mombyrýnte voi oikose che hegui, yvatévo osapukái, ha ndaipóri oipytyvõva chupe kuéra.

8Mba'éicha piko rohejáta, Efraín? Mba'éicha piko rome'ẽta, Israel? Rohundíta nga'u piko ahundi haguéicha táva Admá térã piko ajapóta nde hegui, pe ajapo vaekue Zeboíngui? Che py'a niko hyku, roiporiahurereko etereígui!

9Na ñeme'ẽ mo'ãi che pochy rendýpe, nahundi jey mo'ãi Efraínpe. Che hína Tupã, ndaha'éi yvypóra. Che hína imarangatúva, aiméva pende apytépe, ha ndajúi pohundívo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha'e kuéra omomba'éta Ñandejárape, ha ha'e okororõta ku jaguaretéicha. Ha'e okororõta, ha umi imba'éva oúta ryryipópe kuarahy reike guio.

11Guyra kuéraicha Egíptogui oúta ryryipópe, Asíriagui oúta pykasúicha, ahejáta oiko jey hóga teépe". Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.

Tupã retãgua iñaña

Oseas 12

1"Efraín che mongora ijapúpe. Ijapu eterei umi Israelgua. Judá ojei Ñandejáragui, ha péina oñeme'ẽ tupã gua'úpe."

2Efraín omokõ yvytu, ára pukukue oiko yvytu rapykuéri kuarahy resẽ guio oipejúva. Ko'ágã ijapuve ha oporojukave. Asiria ndive oñoñe'ẽ me'ẽ, Egíptope katu omondo jopóirõ ñandyry.

3Ñandejára ohova api Israélpe. Jacob retãme oinupãta hembiapo vaikuére. Omyengoviáta chupe opa mba'e ojapo vaekuére.

4Ohecha mboyve voi ko ára resa, ityke'ýrape omohendague. Ikaria'y rire Tupã ndive oñorãirõ.

5Tupã remimboúndi oñorãirõ, ha ipu'aka hese. Hasẽ ha ojerure poriahurereko. Tupã ojuhu chupe Betélpe, ha oñe'ẽ upépe hendive.

6Tupã Ñandejára ipu'akapáva Ñandejára hína héra!

7Aipórõ Israel, ejevyke Tupã nde Jára gotyo. Eiko jeroviahárõ ha teko marangatúpe, ha Tupã nde Járare ejerovia opa ára.

8Ñandejára he'i: "Canaán oguereko ipópe mba'e ra'ãha japu, oporomondaségui."

9Efraín he'i: "Añete, hetaite mba'éma areko, ajuhu pláta yvyguy. Ndaipóri he'i vaerã che rehe, upéva ahupyty hague, aporombotavývo!"

10"Che, Tupã nde Jára Egíptope reiko guive, romondóta reiko jey haguã óga vakapípe, reiko haguéicha jajojuhúrõ guare yvy ojeiko'ỹháme.

11Che añe'ẽ vaekue maranduhára kuérape, ha ambohetave jehechauka. Ijuru rupi añe'ẽ ñe'ẽ mbojoja rupi.

12Galaádpe oĩ tupã mombyrygua. Opa umíva tupã gua'u meme. Guilgálpe ojejuka tóro ra'y. Ijaltar ojogua ita atýrape, umi kokue rupi oĩva."

13Jacob okañy vaekue Aram ñúme ha upépe omenda haguã omba'apo ovecha rerekuárõ.

14Maranduhára rupi Tupã oguenohẽ Egíptogui Israel guápe. Maranduhára rupi oñangareko hese kuéra!

15Efraingua ombopochy Ñandejárape, ha ombopy'aro chupe. Upévare Ñandejára omyengoviáta chupe kuéra, oporojuka haguére, hi'ári kuéra oitýta iñañangue voi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Oseas 13

Israel oñehundiete

1Oñe'ẽrõ umi Efraingua, ambue Israelgua okirirĩ jepi, Efraín katu omano hembiapo vaikuére, Baálpe. omomba'e guasu haguére.

2Ha akóinte iñangaipa! Omboyku pláta ha ojapo ta'ãnga, ouháicha ijapohárape iñakãme. Upéi he'i: “Pemymbajukáke chupe!” Ha ohetũ joa tóro ra'y ra'ãnga.

3Upévare ojoguáta tatatĩna ko'ẽme ha ysapy ko'ẽjúpe pya'e opa reíva, kapi'i pirukuéicha yvytu ombovevéva, tatatĩcha osẽva tatakuágui.

4Ñandejára he'i: “Che hína Tupã nde Jára, reiko guive Egíptope, aníke rereko Tupã ambue, ndaha'éiva che. Che ñoite ikatu roguenohẽ jejopy vaígui.

5Che añangareko vaekue nde rehe yvyku'i akúpe yvy ojeiko'ỹháme,

6ha hembypa ramo guare tembi'u, pejejapo eterei vaekue, che hegui pende resarái ete.

7Upévare chupe kuéra guarã leóncha che ñarõta, jaguaretéicha tapépe oha'arõva.

8Óso kuñáicha imemby kuéra oñemonda vaekue chugui, asẽta chupe kuéra, ambo'i ha aipehe'ãmbáta chupe kuéra. Leóncha upépe voi amokõta chupe kuéra. Tymba ñarõicha amyangu'ipáta.

9Rohundíta, Israel, ha ndaipóri che joko vaerã.

10Moõpa oĩ ko'ágã nde ruvicha guasu, upe ne mo'ãva ivaívagui opa nde távape? Mba'épa oiko nde ruvicha kuéragui, umi rejerure hague, ne ruvicha guasu ha nde ruvicharã?

11Che pochyhápe ame'ẽ vaekue ndéve mburuvicha guasu, ha che pochyhápe aipe'a.

12Efraín añangue ojehaíma, iñangaipa oĩma kuatiápe.

13Israélpe oguahẽ ára ou haguã ko yvy ári, ha itavy etereígui ndoikuaái mba'éichapa oñemoĩta, osẽ haguã isy ryégui.

14Ha che piko aipytyvõta ani haguã omano? Che piko amoingove jeýta? Nde, mano! Mamópa oime nde pokatu reporohundi haguã? Mamópa reime yvykua reporomokõva? Ndaiporiahurereko mo'ãvéima che ko'ãvape!”

15Israel ipoty ramo jepe, oúta yvytu kuarahy resẽ guio, pe yvytu ratã oipejúva, yvy ojeiko'ỹha guio, ha ombohypáta ykua ha yvu kuéra. Umi hese ija'e'ỹva oipe'apáta chugui, imba'eta ha imba'ejegua.

Oseas 14

1Umi Samariagua oñenupãta avei opu'ã haguére Tupã Ijárare. Kyse pukúpe ha'e kuéra ojejukáta. Imitã nguéra yvýre ojepetéta, ha hye guasúva rye oñembovóta.

Oseas oñembo'e Israel guáre

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Ejevyke Israel Tupã nde Járape, re'a vaekue niko ne rembiapo vaikuére!

3Tapeho jey Ñandejára rendápe ha peje chupe: Eheja reíkena oréve ore rembiapo vaikue, ha ehendu ore ñe'ẽ.

4Asiria ndaikatúi orepe'a ivaívagui, kavaju ári jepe norokañy mo'ãi. Ndoro'e mo'ãvéi "Ore Jára", mba'eve rojapo vaekuépe ore po rupi. Nde mante voi, ore Jára, reiporiahurerekóva tyre'ỹme.

Tupã omoingove jeýta Israélpe

5Ñandejára he'i: "Aipohanóta chupe kuéra heko pu'ãségui. Ahayhúta chupe kuéra, iñaña ramo jepe, ojeíma chugui kuéra che pochy.

6Israel peguarã che ysapýichata, ha ha'e asusénaicha ipotýta, hapo imbaretéta, Líbano yvytýicha.

7Hakã nguéra ojepysóta, olívo rakã porãicha ha hyakuãta, kuri'y Líbanope guáicha.

8Israel che pepo guýpe oñemo'ã jeýta, upérõ ha'e kuéra trígotýicha okakuaáta, parraltýicha ipotýta ha herakuã mombyrýta Líbano pegua kaguýicha.

9Efraín he'íta upérõ: 'Ndaikuaase véima mba'eve tupã gua'úgui'. Che voi añangareko che retãguáre ha ahayhu chupe kuéra! Che pype ojuhúta opa oikotevẽva".

10Umi iñarandúva ha iñakã guapýva, toikuaa ko'ã ñe'ẽ: Ñandejára rape naikarẽi, ha umi imarangatúva, upe rupi oguata, iñañáva katu upe rupi tuicha oñepysãnga.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Joel

Joel 1

Tuku ho'upa kogaty

1Kóva hína marandu Ñandejára ohenduka vaekue, Joel Petuel ra'ýpe:

2Pehendu peẽ myakãhára, ha opa tetãgua pehendu. Pehechávapa peẽ mba'e koichagua, térã ojehu ramo péicha pende ru ypykue oikovérõ guare?

3Kóva pemombe'u pende ra'y kuérape ha ko'ãva tomombe'u ta'ýra kuérape, ha ko'ãva umi upe rire guápe.

4Yso karu ho'u'ỹ vaekue, ho'u marandova. Marandova ho'u'ỹ vaekue, ho'u tuku ra'y. Tuku ra'y ho'u'ỹ vaekue, ho'u tuku guasu.

5Peẽ peka'úva, pepáyke. Pene rasẽke peẽ kaguy'uha! Pende hegui ojepe'áta hína pende kaguy pyahu jepe.

6Umi tuku oñemomba'e ñande retãre, ha'e kuéra niko imbarete ha heta, ha jaguaretéicha umi hãi nguéra hakua.

7Ñande parralty ohundipa, ñande ígo máta ombopiru, omoperõmbaite, oheja hakã nguéra morotĩ.

8Kuñataĩcha ojahe'óva ha ao vosakuépe oñemondéva, imenarã omano haguére,

9upéicha ojahe'o pa'i kuéra ndaipóri véigui tupaópe, trígo ha kaguy oñekuave'ẽ haguã Ñandejárape.

10Umi kokue iperõmba, hũme oñemonde umi yvy, trígo oñehundi, kaguy pyahu pya'e opa, ñandy ryku porã ndaiporivéi.

11Peẽ pemba'apóva kokue ha parraltýpe, pejahe'o soróke ipirupa haguére trígo ha seváda, ha opa mba'e oñeñotỹva.

12Parralty ipirupa, ígo avei, granáda, mbokaja ha mansána kuéra ipirupa, yvyra máta ñumegua ipirupánte avei. Opa vy'a opa rupi ete!

13Peẽ pa'i, pemba'apóva altárpe, peñemonde ao vosakuépe, pejahe'o mba'e mbyasýgui, ndaipóri véigui tupaópe trígo ha kaguy oñekuave'ẽ haguã Tupãme.

14Pejapo aty guasu, pemyerakuã karu'ỹ, tupaópe pembyaty myakãhára kuéra ha opa Israel guápe, ha peñembo'e Tupã pende Járape.

15Cháke, hi'aguĩma Ñandejára ára! Ára jakyhyjeha, oguerúva ñerundi, omboúva Ñandejára ipu'akapáva!

16Ñande resa renondépe ojepe'a ñande hegui ñane rembi'u, ha opa upe vy'a ñañandúva tupaópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Trígo oñehundi, ha'ỹi oñeñotỹvo omano, ñane remitỹngue ñañongatuha, oñembyaipa.

18Ñane rymba kuéra hasẽ joa, reínte oheka hembi'urã. Ñande ovecha kuéra omanomba.

19Ndéve che Jára asapukái! Tata niko ohapypa ñúme kapi'i ha yvyra kuéra.

20Umi tymba ñarõ jepe ndéve hi'ãmbu hypágui ysyry mimi ha tata ohapypágui kapi'i.

Joel 2

Ñandejára ára oñemyerakuã

1Pembopu turu yvyty Siónpe, pembopu pe “cháke” Ñandejára yvyty marangatúpe, kyhyjégui toryrýi Judagua, hi'aguĩmbaitéma Ñandejára ára.

2Upe ára, pyhare ha pytũ meméta, arai ha tatatĩnáme ojejaho'íta.

Ou tuku

ñorãirõhára imbarete ha heta vaicha iñasãi ko'ẽjúicha umi yvyty rupi tuku. Araka'eve ndojehechái vaekue ha márõ ndojehecha mo'ãi, mba'eve upeichagua.

3Ojogua tatápe opa mba'e ombokusuguéva, henonderã ohovere, ha ohasa rire opyta iperõ. Umi tuku oguahẽ mboyve, pe yvy yvotyty vaekue, ohasa rire katu ojogua yvy ojeiko'ỹháme. Mba'eve nokañýi chugui kuéra.

4Kavajúpe ojogua, kavaju ári guáicha oñani,

5kárro ñarõicha umi yvytýre hyapupa, ñana pirukuéicha okái ha opiriri, ojogua ñorãirõhára aty mbaretépe, oñemoĩva oñorãirõ haguã.

6Oñemoaguĩvo opavave okyhyje ha hesa'yju mimbi.

7ñorãirõháraicha oñani, korapy yvate ári ojapyhara, henonderã gotyo oho, opia'ỹ rehe mamove.

8Oñomyaña'ỹre, ojoapykuéri oho, hu'y apyte rupi ohasa, osẽ'ỹre ojohapépe.

9Táva kuérare ondyry ha umi korapy yvate ári ohasa, óga ári ojupi, ha ovetã rupi mondaháicha ojasuru.

10Yvy oryrýi henonderã, yvága osusũmba, jasy ha kuarahy iñypytũ ha mbyjaita ndoveravéi.

11Ñandejára ñe'ẽ osunu iñorãirõhára renondépe. Heta eterei iñorãirõhára, ndaikatúi ojepapa umi hembipota apoha. Ñandejára ára ipohýi eterei, avave ndaikatúi ogueropu'aka!

Ñandejára oporoporiahurereko

12Ñandejára he'i kóicha: “Peju jey che ndive pende py'aite guive. Pekaru'ỹ, pesapukái, pejahe'o!”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Pejevy Tupã pende Járape. Pemondoro pende py'a, ani pende ao! Ñandejára niko ipy'a kyrỹi ha oporoporiahurereko, ndaipochy kuaái. Ha'e niko mborayhu meme, opa ára oĩ oporombyasy haguãicha.

14Ikatu mba'éko na pene nupãi ha pende rovasa, ome'ẽ peẽme trígo ha kaguy peikuave'ẽ haguã chupe.

15Pembopu turu yvyty Siónpe! Pemyerakuã karu'ỹ, peporohenói aty guasurã.

16Pembyaty opavavépe ha pejapo aty guasu, pembyaty tuja, mitã ha mitã kambu. Omenda ramóva jepe tosẽ ikotýgui.

17Tojahe'o pa'i kuéra Ñandejára rembiguái korapy ha altar pa'ũme, ha te'i: “Eiporiahurereko kena ore Jára ne retã guápe, ani reheja avave oñembohory ore rehe. Ani reheja tetã nguéra ore rereko ipo guýpe, ha umi tupã gua'u rehe ojeroviáva he'i oréve: “Mamo piko oĩ Tupã pende Jára?”

18Upérõ Tupã ohechauka imborayhu ha oiporiahurereko hetã guápe.

19He'i chupe kuéra: “Peẽme amondóta trígo, kaguy, ñandyry, pene ryguãtã meve. Ha ndaheja mo'ã véima, mombyrygua oñembohory pende rehe.

20Pende hegui amondýita tuku yvatévo guio oúva ha yvy ojeiko'ỹháme amondopáta. Amboyguýta umi tenondegua Mar Muértope, ha umi tapykuegua, yguasu Mediterráneope. Upe rupi ituju ha inevúta. Mba'e hechapyrã upe ajapótava.”

21Evy'a, yvy ha ani rekyhyje, Ñandejára ojapótagui mba'e hechapyrãva.

22Ani pekyhyje, tymba ñarõ. Umi kapi'i hoky jeýta, hi'a jeýta opaichagua yva, heta itereíta ígo ha parral.

23Pevy'a, peẽ Siongua, Tupã pende Járape peropurahéi! Ha'e ome'ẽta peẽme ama hi'ára pegua, ro'ýpe ha ára potýpe, yma ojapo haguéicha.

24Trígogui henyhẽta umi kokue, hetáta kaguy pyahu ha ñandyry iporãva.

25Amyengoviáta peẽme opa umi áño pejavy vaekuére, ho'upa ramo guare pende kóga yso karu, marandova, tuku ra'y ha tuku guasu, umi ñorãirõhára ñarõite, amondo vaekue peẽme.

26Pekarúta pene ryguãtã meve ha pemomba'éta Tupã pende Járape, ajapo haguére pende rayhupápe heta mba'e rechapyrã. Águive notĩ mo'ã véima che retãgua araka'eve!

27Ha peẽ Israelgua pehecha kuaáta, che, Tupã pende Jára, aimeha pene ndive, ha ndaiporiha ambue. Águive notĩ mo'ã véima che retãgua araka'eve!

Ñandejára ára oguahẽ

Joel 3

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ko'ã mba'e rire, ahekuavóta che espíritu opa yvypóra ári. Pende ra'y kuéra che rérape oñe'ẽta, itujáva ohecháta ikepegua, mitã rusu avei omba'e recháta.

2Ha avei umi tembiguái kuimba'éva ha kuñáva ári ahekuavóta che Espíritu umi árape.

3Yvágape ahechaukáta mba'e hechapyrãva, ha yvýpe tuguy, tata ha tatatĩ.

4Kuarahy iñypytũta ha jasy tuguýicha pytãmbáta, oguahẽvo Ñandejára ára, tuichaitéva ha ojekyhyjeha.”

5Opa umi omomba'éva Ñandejára réra katu nomano mo'ãi, ha Ñandejára ome'ẽ haguéicha iñe'ẽ, Sión ha Jerusalénpe osẽta jejopy vaígui. Umi ha'e oiporavo vaekue.

Joel 4

1Ñandejára he'i: “Upe ára oguahẽvo, Judá ha Jerusalén amoingo porã jeýta ymave guaréicha.

2Ambyatýta opa tetã, araháta Josafat ñúme, ha upépe ambojovakéta chupe kuéra, che retã Israélre ojapo vaekuére. Ha'e kuéra hína umi Israel guápe omosarambi vaekue opa rupi yvy jerekuévo, ha oñomboja'o vaekue che retãre,

3oitývo hese po'a, ha ome'ẽ vaekue hepýre mitã kuimba'e ha mitãkuña kuéra. Hepykue rehe ho'u kaguy ha oiko kuña reko vai ndive.

Ñandejára ombojovake tetã nguéra

4“Mba'épa peipota che hegui, Tiro, Sidón ha Filistea? Pende pochyse piko che ndive? Oĩ piko pejaposéva che rehe? Agãite amyengoviáta hína peẽme!

5Peẽ pemonda che pláta ha che óro ha peraha che mba'e porãita pende tupaópe.

6Peraha mombyry hetãgui umi Judagua ha umi Jerusalén guápe, ha peme'ẽ tembiguái ramo umi Grecia guápe.

7Che katu anohẽta chupe kuéra peme'ẽ haguégui, ha peẽme ojehúta upe hese kuéra pejapo vaekue.

8Ame'ẽta Judá guápe pende ra'y ha pende rajy kuéra, ha'e kuéra ome'ẽ jey haguã sabéo kuérape. Umíva hína tetã mombyrygua.” Che, Tupã opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

9Pemyerakuã kóva tetã nguérape: “Pehenói ñorãirõ marangaturã. Pembyaty umi ipy'a guasúva. Tosẽ toñorãirõ mayma ñorãirõhára.

10Tojapo kyse puku ijasáda kuéragui, ha ikyse guasu karapãgui, kyse yvuku. Ha ikangýva te'i: “Che, che mbarete!”

11Peẽ tetã umi jere rupi peiméva, pya'e peju peñembyaty. Ore Jára ne ñorãirõhára kuérape ere toguejy.

12Peñembyaty tetã nguéra, Josafat ñúme tapeho. Upépe Ñandejára ombojovakéta opa tetãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Peikytĩ umívape, iñaña itereígui, trígo aju rakãicha, oguahẽ ramo guáicha ñemono'õha ára. Peñami parral'áicha, oĩma ramo guáicha kaguy ojejapo haguã, hyru rembére tahenyhẽ ha toñehẽ.

14Heta eterei umi oĩva ñúme, hérava: “Toiko upe oje'éva”. Hi'aguĩma hína upépe Ñandejára ára.

15Kuarahy ha jasy iñypytũ, mbyjaita nomimbivéi.

16Ñandejára okororõ yvyty Sión guive, ohenduka iñe'ẽ Jerusalén guive, ha yvága ha yvy oryryipa. Ñandejára omo'ã hetã guápe, oñangareko Israel guáre.

Tupã ohovasáta hetã guápe

17Peẽ pehecha kuaáta, che, Tupã pende Jára, aikoha Sión che yvyty marangatúpe. Jerusalén, táva marangatúta. Araka'eve noĩ mo'ã véima ambue tetãgua po guýpe.

18Upe árape kaguy ha kamby ýicha osyrýta umi yvytýre. Judá pegua ysyry kuéra hi'y hetáta, ha che tupaógui osẽta yvu omohe'õtava upe ñu Sitim pegua.

19Tapéicha Egipto opytáta ha Edómgui oikóta yvy ojeiko'ỹha. Upépe ondyry haguére Judagua rehe ha imarangatúva ruguy oñohẽ.

20-21Umíva manongue amyengoviáta, ijapoharépe ndaheja rei mo'ãi. Judá ha Jerusalénpe ojeikóta opa ára, ha che, opa mba'e Jára, aikóta yvyty Siónpe.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Amós

Amós 1

Tetã nguéra Israel jere rupi oïva oñembojovake

1Amós ovecha rerekua vaekue peteĩ táva hérava Tecoa pegua. Mokõi áño oiko
mboyve yvy ryrýi, Ozías Judápe mburuvicha guasúrõ guare ha Jeroboam, Joás ra'y,
Israélpe mburuvicha guasúrõ guare, Tupã ohechauka chupe ko'ã mba'e, ha Amós he'i:

2—Siónguí Ñandejára okororõ ha Jerusaléngui iñe'ẽ ára sunúicha ohenduka. Opa rupi
umi ñu ipirupa, ha yvyty Carmélogui oiko yvy perõ.

Siria

3Ñandejára he'i kóicha: "Umi Damasco pegua manterei ojapo ivaívante voi, upévare
chupe kuéra ainupãta katuete. Umi Galaad guápe ha'e kuéra oguereko asyeterei!

4Upévare ahapýta mburuvicha guasu Hazael táva guasu, ha ahapýta avei Ben-Hadad
róga guasu.

5Táva Damasco rokẽ ajokapáta ha umi Bicat-Avem oikóvape ahundíta. Ha pe Bet-
Edén oisãmbyhývape, ha sírio kuéra avei, tembiguái ramo Quírpe ojereraháta."
Ñandejára he'i péicha!

Filistea

6Ñandejára he'i kóicha: "Umi Gaza pegua manterei ojapo ivaívante voi, upéva rehe
chupe kuéra ainupãta katuete. Oĩ haguéicha umi táva pegua kuérape tembiguáirõ
Edómpe ome'ẽ.

7Táva Gaza rehe amondóta che rata, ha hóga guasu kuéra tata ombokusuguéta.

8Táva Asdod guápe ahundipaitéta, táva Ascalón oisãmbyhývape ave. Pyapy
mbaretépe Ecrom ári ajeitýta, filistéo kuérape oĩ haguéicha ajukáta." Tupã Ñandejára
he'i péicha!

Tiro

9Ñandejára he'i kóicha: Táva Tiro pegua manterei ojapo ivaívante voi, upévare chupe
kuéra ainupãta katuete. Peteĩ tetã megua ndive oñoñe'ẽ me'ẽ rire, oñoirũ ramo
oikotaha oñondive, oguerahapaite umi tetã guápe, Edómpe ome'ẽ tembiguáirõ.

10Táva Tírore amondóta che rata, ha hóga guasu kuéra tata ombokusuguéta.

Edom

11Ñandejára he'i kóicha: "Umi Edom pegua manterei ojapo ivaívante voi, upévare
chupe kuéra ainupãta katuete. Hetaite hapicha Israel guápe ojuka kyse ipópe.
Avavetéicha guápe ndoiporiahurerekói.

12Táva Temán rehe amondóta che rata, ha táva Bosrá róga guasu kuéra tata
ombokusuguéta."

Amón

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ñandejára he'i kóicha: Umi Amón pegua manterei ojapo ivaívante voi, upévare chupe kuéra ainupãta katuete. Kuña Galaad pegua hye guasúva rye kuéra ombovo, ha'e kuéra hetã ombotuichave haguã.

14Upévare táva Rabá rehe amondóta che rata ha hóga guasu kuéra tata ombokusuguéta, sapukái sorópe, ñorãirõ pa'ũme, ára pochýicha, yvytu ratãicha.

15Huvicha guasu, mburuvicha kuéra ndive, ojereraháta tembiguáirõ.” Ñandejára he'i péicha!

Amós 2

Moab

1Ñandejára he'i kóicha: “Umi Moab pegua manterei ojapo ivaívante voi, upévare chupe kuéra ainupãta katuete. Ohapy Edom pegua mburuvicha guasu kãnguekue, tanimbu chugui ojapo peve.

2Upévare Moab rehe amondóta che rata, ha itáva Queriot róga guasu kuéra tata ombokusuguéta. Ñorãirõ guasu, sapukái pa'ũme ha turu mbopúpe, Moabgua kuéra omanombaitéta.

3Huvicha guasúpe che voi ajukáta, hendive avei mburuvicha kuérape.” Ñandejára he'i péicha!

Judá

4Ñandejára he'i kóicha: “Umi Judá pegua manterei ojapo ivaívante voi, upévare chupe kuéra ainupãta katuete. Mba'eve ndoikuaaséi che rembiapoukapýgui, ha upe che ha'éva ndojaposéi voi. Omomba'e guasu tupã gua'u kuérape itúva kuéraicha avei.

5Upévare Judá rehe amondóta che rata, ha óga guasu Jerusalén pegua tata ombokusuguéta.”

He'íva tetã Israel rehe

6Ñandejára he'i kóicha: “Umi Israel pegua manterei ojapo ivaívante voi, upévare chupe kuéra ainupãta katuete. Imarangatúvape pláta rehe ome'ẽ, ha imboriahúvape sapatupe rehe.

7Mboriahu akã rehe opyrũ hikuái ha pokarẽ oiporu ikangývape ohundi haguã. Túva ha ita'ýra peteĩ kuña ndive oñeno, ha'e kuéra upéicha omomarã che réra marangatu.

8Itupã gua'u kuéra altar ypýpe, oñeno ahoja ári ha'e kuéra oipe'áva mboriahúgui, ndaikatúigui omyengovia upe pláta oiporúva. Ha itupã gua'u kuéra tupaópe ho'u kaguy oipe'áva mboriahúgui ndaikatúigui omyengovia.

9Ha ko'ágã peẽ che retãgua, che pende rehehápe umi amorréope ahundi, aitypa hi'a ha ahapo'o. Kuri'ýicha umíva ijyvate ha urunde'ýicha ha'e kuéra imbarete.

10Ha peẽme katu, Egíptogui che poguenohẽ, yvy ojeiko'ỹha rupi

40 áño pukukue pogueraha, peẽme amorréo yvy ame'ẽ haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Che aiporavo chéve guarã, maranduhára ha nasaréo, pende apytégui. Nda upéichaipa hína, Israel retã? Ñandejára upe he'íva!

12Ha peẽ umi nasaréope, kaguy pe'uka. Maranduhárape katu peje: ‘Aníke pemomarandu!’

13Upévare kárro pohýicha pombochipapéta.

14Upe iñakuãva nokañy mo'ãi, ha imbaretéva ipyapy kangýta, ipy'a guasuvéva jepe ojejukáta,

15Upe ihu'ýpe oporoapíva, ojejapítante avei, upe oñani kuaáva nokañy mo'ãi, ha kavaju arigua ojejukátante avei.

16Ipy'a guasuvéva ñorãirõme, upe árape opívo okañýta.” Ñandejára he'i péicha!

Amós 3

Israel ojeporavo vaekue ha oñenupã pochýta

1Peẽ Israelgua, pehendúke ko ñe'ẽ Ñandejára he'íva pende rehe, opaite ha'e oguenohẽ vaekue Egíptogui:

2“Peẽme ñoite poiporavo vaekue opa tetã yvy arigua apytégui. Upévare, poinupã rasýta opa pene rembiapo vaikuére”.

Maranduhára oñehenói

3“Oĩpa oguatáva oñondive, oñemoĩ'ỹre oñoñe'ẽme?

4Leónpa okororõva ka'aguýpe, ndoguerekói ramo tymba ojuka vaekue? León ra'ýpa ongururúva ikeháp e, ndoguerekói ramo upe ho'u vaerã?

5Guyrápa ho'áva yvýpe, ndaipóri ramo upépe ijapiha? Ñuhãpa opóva, noĩri ramo ho'áva ipype?

6Turu ipu ramo upe távape, noñemondýi piko opavave? Upe távape ivaíva ojehu ramo, ndaha'éi piko Ñandejára ijapoha?

7Tupã Ñandejára ndojapóiva mba'eve, he'i'ỹre umi maranduhárape ha'e oiporavóva hembijokuairã.

8León okororõma. Máva piko ndokyhyje mo'ãi? Tupã Ñandejára he'íma iñe'ẽ. Máva piko nomomarandu mo'ãi?”

Samaría oñehundíta

9Pehenduka pene ñe'ẽ, Asiria ha Egipto pegua róga guasúpe, ha peje: ‘Peñembyatýke Samaría yvyty kuérape ha pehecha sarambikue upépe oĩva, jeiko asy upépe ojehasáva.’

10Ñandejára he'i kóicha: “Ha'e kuéra ndoikuaái pe heko jojáva, ha oñongatu hikuái hóga guasúpe opaichagua omondáva mbaretépe.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Upévare, Tupã Ñandejára he'i kóicha: “Pende rehe ija'e'ỹva omongoráta pene retã, yvýre oitýta umi tápia pende táva mo'ãha, ha pende róga guasu kuéra omoperõta oheja'ỹre mba'eve.”

12Kóicha he'i Ñandejára: “Ovecha rerekua oipe'aháicha león rãinguágui mokõi ijovecha retymangue térã inambikuénte jepe, upéicha okañýta ñehundígui umi Israelgua Samaríape oikóva, ha oguapýva Damasco pegua sillón jeguápe.”

He'íva Betel ha hóga guasu ojeguapávare

13Tupã ipu'akapáva he'i kóicha: “Ehendu ha eikuaauka Israel guápe hembiapo vaikue.

14‘Aju ramo aporandu chupe kuéra hembiapokuére, ahundíta altar kuéra Betelgua, umi altar ratĩ oñekytĩta ha yvýre oñemombóta.

15Ahundíta hóga kuéra ára ro'y pegua, ára haku pegua avei. Aitýta yvýre hóga kuéra ojeguapáva ha hóga guasu kuéra.’” Ñandejára he'i péicha!

Amós 4

He'íva kuña kuéra Samaría peguáre

1Pehendúke kóva vaka kuéra Basán pegua, peikóva Samaría yvyty ru'ãme, pejopýva mboriahu ndive, pereko asýva oikotevẽvape, ha pejéva pene ménape: “Perúke kaguy ha ja'u!”

2Tupã Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ ijehe voi ha heko marangatúre, kóicha oikotaha pende rehe: “Oguahẽta ára ha peẽ kuéra peteĩ-teĩ, ty'ãime pejererotyryrýta

3ha tápia kua rupi ojoapykuéri peñemombóta yty apytépe!” Ñandejára he'i péicha!

Ñandejára he'íva Israelgua ñembo'e gua'úre

4“Tapeho Betélpe, peñemona tembiapo vaípe, ha Guilgálpe peñemonave! Peikuave'ẽ katu pene mymbajuka pyhareve ha peraha pende 1ogui peteĩ, ára mbohapy-hapýpe.

5Pehapy katu pene mbujape ñembovu pyre, jehepy me'ẽ ramo, ha pemyerakuã opa rupi pene mba'e kuave'ẽ, peikuave'ẽséguinte peikuave'ẽva. Upéva niko pene mbovy'aite, peẽ Israelgua!” Ñandejára he'i péicha!

Israelgua ndoikuaaséi voi mba'eve

6Opa pende táva kuérape pomoñembyahýi vaekue, ha aipe'a vaekue pende hegui tembi'u, mamo peiko haguépe. Peẽ katu ndapejeréi che rape rupi peguata jey haguã.” Ñandejára he'i péicha!

7Pende kokuépe che namongýi oñekotevẽ jave. Peteĩ távape amongy, ambuépe namongýi. Upe kokue oky haguépe opu'ã umi kóga, ha upe ndokýi haguépe katu ipirupa.

8Mokõi ha mbohapy tavagua kuéra otyryry táva ambue peve hoy'u haguã, ha nahyguãtãi. Peẽ katu ndapejeréi che rape rupi peguata jey haguã!” Ñandejára he'i péicha!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Yvytu aku ha yso karúpe pende kóga ainupã, pende kokue ha parralty amoperõmba, pende ígo ha olívo máta ho'upa tuku. Peẽ katu ndapejeréi che rape rupi peguata jey haguã!” Ñandejára he'i péicha!

10“Amyasãi mba'asy pende apytépe, upe mba'asy asãi Egíptope guaréicha. Pene mitã rusu ajuka kyse pukúpe, ha kavaju arigua ñorãirõme ojejuka. Ñu rupi inevu joa omanóva re'õngue, ha inengue opyta pene tĩnguápe. Peẽ katu ndapejeréi che rape rupi peguata jey haguã!” Ñandejára he'i péicha!

11“Pohundi vaekue ñerundi guasúpe, Sodoma ha Gomorra rehe ajapo haguéicha, peẽ katu pepyta vaekue tata'ýicha tata guasúgui oñerenohẽva, ha ndapejeréi che rape rupi peguata jey haguã!” Ñandejára he'i péicha!

12“Upévare Israel, kóicha ajapóta nde rehe, Ha ajapótagui, eñemoĩke rejotopa haguã Tupã nde Jára ndive!”

13Ñandejára pe ojapóva yvyty ha yvytu, ha'e oikuaauka ñandéve hembipota, ha'e ojapo pytũ ha ko'ẽtĩ, ha'e yvyty ru'ã rupi oguata. Tupã Ñandejára ipu'akapáva hína héra!

Amós 5

Amós ombyasy Israel guápe. Oipota oguata jey Tupã rapére

1Pehendúke che ñe'ẽ, Israelgua, ko jahe'o rehe pejapysaka, pende rehe che amondóva.

2Ho'áma Israel retã, opu'ãve'ỹ haguã, yvýre opyta ojepyso ha ndaipóri chupe omopu'ãva.

3Tupã Ñandejára he'i Israel guápe: “Oĩ ramo táva omondóva 1.000 kuimba'e ñorãirõháme, umívagui ou jeýta 100 añónte, ha oĩ ramo táva omondóva 100,

10 añónte ou jeýta.”

4Ñandejára he'i Israel guápe: Chéve che momorã ramo peikovéta.

5Ani peho Betel, Guilgal térã Beersébape, upépe ojejapóva na che momorãi. Guilgal pegua, tetã mombyrýpe ojererahapáta, ha táva Betélgui oikóta tapere.

6Pemomorã Ñandejárape ha peikovéta, ỹrõ, hatápe ombokusuguéta José ñemoñare, ha Betélpe ndaipóri chéne ombogue vaerã.

7Peẽ mbojovakégui pejapo mba'e iróva ha yvýre peity upe hekópe guáva!

8-9Ñandejára upe ojapóva mbyjaita, pyharégui ojapóva ára sakã ha áragui, pyhare. Y aty guasu ha'e ohenói ha umíva yvy ári ohekuavo. Ha'e upe ohundipáva táva kuéra tápia itápe oñemongorapáva. Ñandejára hína héra!

10Peẽ na pende a'éi mbojovakeha heko jojávare, ha peapo'i añetegua he'ívape.

11Upévare, mboriahu akãre pepyrũ haguére, itrígo pe'u reipágui, ndapeiko mo'ãi óga jegua pemopu'ã vaekuépe, ndape'u mo'ãi kaguy pende parralty guarégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Aikuaa porã pene rembiapo vaikueta ha pende reko aña ijapyra'ỹva. Imarangatúva ndive pejopy, mbojovakehápe peñembopopeguauka, ha upépe imboriahúvare opẽmba.

13Upévare, iñarandúva okirirĩ, ivai niko umi ára.

14Pehekáke iporãva ha ani ivaíva, upéicha ramo peikovéta, péicha mante iñañetéta upe pejéva, oĩha pene ndive, Tupã pende Jára ipu'akapáva.

15Pehejáke ivaíva, pehayhúke iporãva! Peñeha'ã pende reko joja mbojovaképe. Ikatu ko upe ramo Tupã ipu'akapáva oiporiahurereko José ñemoñarépe.

16Kóicha he'i Tupã Ñandejára ipu'akapáva: “Opa rupi tasẽ soro oñehendúta, tape rupi oĩta osapukái asýva. Hasẽ haguã oñehenóita okaragua, ha ojahe'o kuaáva ojahe'o haguã.

17Opa parralty rupi ojejahe'óta ahasávo aporonupã”, he'i Ñandejára!

18“Cháke umi oipotáva Ñandejára ára oguahẽ! Peikuaa piko mba'eichaguátapa hína upe ára? Ára pytũta hína, ndaha'e mo'ãi ára sakã!

19Ojehúta hína ojehuháicha leóngui okañývape ha jaguareténdi ojotopáva, térã upe hógape oikéva ha itápia rehe ojekóvo, oisu'u chupe mbói.

20Cháke Ñandejára ára, pytũ meméta hína. Mba'evete asy nahesakã mo'ãi!

21Che mbojeguaru ha ndacha'éi ete pende arete kuérare, Che monguerái etéma peñembyaty jave che momorã haguã!

22Umi mymbahapy ha mba'e kuave'ẽ peikuave'ẽva chéve, ndaipota véima ko'ágã. Umi mymbajuka joajurã, peipe'a che renondégui.

23Anive pepurahéi chéve guarã, nahenduse véima pende arpapu.

24Che aipota hína upe heko jojáva ýicha tosyry ha yvúicha topave'ỹ!

25Peẽpa peikuave'ẽ raka'e chéve mymbajuka ha mba'e kuave'ẽ

40 áño pukukue yvy ojeiko'ỹháme, peẽ Israelgua?

26Ko'ágã katu pehupíta pende apére pende ruvicha guasu Sicut ha pene mbyja Quiiún, ta'ãnga kuéra peẽ voi pejapo vaekue.

27Pene retãgui pomombóta Damáscogui amo gotyove”. Péicha he'i Tupã Ñandejára ipu'akapáva. Upéva hína héra!

Amós 6

Israel oñehundi

1Ái! Umi Siónpe oikóvagui ojepy'apy'ỹre, Samaría yvytýpe oikóvagui okyhyje'ỹre. Ái! Upe tetã tuichavéva ruvicha kuéragui, hese kuéra opa Israelgua ojeroviáva!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Táva Cálnepe tapeho ha pehecha, Jamat tuichaitévape pehasa, ha upégui peguejy filistéo kuéra táva Gátpe. Peimo'ãpa ha'e kuéra oiko porãveha pende hegui? Ha hetã nguéra tuichaveha pene retãgui?

3Na pene mandu'aséi upe cháke oñemoaguĩvare, ha pene rembiapópe pemoguahẽ hína upe jejuka guasu oúva.

4Peñeno umi tupa ojeguapa ha hepyvévape, pe'u ovecha ha vaka ra'y ikyravéva,

5árpa púpe pepurahéi Davídcha peiporúvo mba'epu,

6tuichaicha kaguy pemboy'u, ha peiporu mba'e ryakuã iporãvéva. Mba'evete voi peẽme José retã oñehundi ramo!

7Peẽ raẽvete pejereraháta tetã mombyrýpe, pende karu guasu ha vy'a opáta hína!

8Ñandejára ome'ẽma iñe'ẽ ijehe voi, Tupã Ñandejára ipu'akapáva he'i kóicha: “Israel ojejapo ramo, ndacha'éi hese ha hóga guasu kuérare. Itáva ha opa mba'e ipype oĩva ame'ẽta chupe ohayhu'ỹvape.”

9Peteĩ ógape opyta ramo 10 kuimba'e, umíva omanombáta.

10Mbovymi oikovévante opytáta, te'õngue oguenohẽ haguã umi ógagui. Ha oñeporandu ramo huguápe oĩvape: “Oĩ piko opytáva ne ndive?” He'íta: “Ndaipóri”. Ha upéi he'íta: “Ekirirĩ, ani upeichahágui ere mba'e Ñandejára réra!”

11Ñandejára he'i oiko haguã, ha oinupãvo, yvýre ho'apa umi óga kuéra.

12Kavaju piko oñaníva itatýre? Guéi piko ombojeréva yvy y aty guasúpe? Peẽ katu mbojovakégui pejapo mba'e iróva ha pohã vai oporojukáva.

13Mba'e rei reíre pevy'a ha peje: “Ore pyapy mbarete ha ndaipóri oñemoĩva ore rehe”.

14Pehecha porãke Israelgua, Tupã Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Amopu'ãta pende rehe tetã pende rerekótava ipo guýpe, ijapy yvate gotyo guive ijapy yvy gotyo peve.”

Amós 7

Tuku

1Tupã Ñandejára ohechauka chéve kóicha: Oñekytĩ rire mburuvicha guasúpe guarã upe kapi'i ha oñepyrũvo hoky jey, ahecha Ñandejára ojapo ramo tuku.

2Ha umi tuku omoperõ rire opa mba'e, ha'e chupe: —Tupã ore Jára, eheja reína oréve! Mba'éicha piko ogueropu'akáta ne retã Israel? Imichĩ eterei anga niko!

3Upérõ Ñandejára ombyasy ha he'i: —Ndoiko mo'ãi upéva!

Tata

4Kóicha ohechauka chéve Tupã Ñandejára: Ahecha ohenói ramo tata oporombojovake haguã, ombohypa upe y aty guasu hypy etéva ha ohapypa umi ñu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Upérõ ha'e: —Ejejokóna Tupã ore Jára! Mba'éicha piko ogueropu'akáta Israel? Imichĩ eterei anga niko!

6Upérõ Ñandejára ombyasy ha he'i: —Ndoiko mo'ãi avei upéva!

Óga apoha rembiporu

7Tupã Ñandejára ohechauka avei chéve kóicha: Oĩ ha'e peteĩ tápia ykére ha oguereko ipópe óga apoha rembiporu.

8Ha oporandu chéve: —Mba'épa rehecha Amós? Ha'e chupe —Óga apoha rembiporu. Upérõ he'i chéve: —Ko tembiporúpe ahecháta mba'éichapa oĩ hína Israel. Ndaheja rei mo'ã véima chupe mba'eve.

9Umi ijyvateha Isaac ñemoñare mba'éva oñehundipáta, ha Israel mba'évagui oikóta tapere. Che kyse puku amopu'ãta Jeroboam róga peguáre.

Amós ha Amasías

10Amasías, Betel pegua pa'i, he'ika Israel ruvicha guasu Jeroboámpe: “Amós oñe'ẽ vai nde rehe Israelgua apytépe. Tekotevẽma ojejoko,

11he'i niko hikóni: ‘Jeroboam ojejukáta kyse pukúpe ha Israelgua ojereraháta tetã mombyrýpe.’”

12Upéi Amasías he'i Amóspe: —Tereho ko'águi, mba'e rechahára. Tereho Judápe ha eñe'ẽ upépe, rehupytyse ramo ne rembi'urã.

13Betélpe katu anive reñe'ẽ cháke kóva hína mburuvicha guasu tupao, ha avei ko tetã megua tupao guasu.

14Amós he'i chupe: —Che ndaha'éi voi maranduhára, térã hesegua kuéra. Che ajeheka añangarekóvo ovecha rehe ha ígo ñembyatýpe.

15Tupã katu che pe'a che ovecha kuéragui ha he'i chéve: “Tereho eñe'ẽ che rérape Israel guápe.”

16Ehendúke aipo ramo Tupã ñe'ẽ: “Nde ere: anive reñe'ẽ Tupã rérape Israélpe ha ani ere mba'eve Isaac ñemoñarére.”

17Tupã katu he'i upéicha: “Ne rembirekógui oikóta kuña vai opavave renondépe, nde ra'y ha nde rajy kuéra ojejukáta kyse pukúpe, nde yvy kuéra oñemboja'óta ojeitývo hese kuéra po'a, nde voi remanóta tetã mombyrýpe ha Israelgua ojereraháta mombyry hetãgui.”

Amós 8

Ajaka yva aju

1Tupã Ñandejára ohechauka chéve peteĩ ajaka yva aju,

2ha oporandu chéve: —Mba'épa rehecha Amós? —Peteĩ ajaka yva aju, —ha'e chupe. Ha he'i chéve Tupã Ñandejára: —Israel hi'ajúma, ndaheja rei mo'ã véima chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Upe árape purahéi rangue óga guasúpe oñehendúta jahe'o. Heta etereítagui umi te'õngue, oñemombóta opa rupi rei. Pekirirĩke! Ñandejára he'i péicha.

Hi'aguĩma ñenupã

4Pehendúke peẽ pejopýva mboriahu ndive ha pehundíva tetã guápe.

5Peẽ pejéva: “Araka'épa ohasáta jasy pyahu ñame'ẽ haguã upe trígo? Araka'épa upe pytu'uha ára ohasáta hepy ñame'ẽ haguã upe avati jaiporúvo mba'e ra'ãha japu?

6Ñahundíta mboriahúpe toiko chugui kuéra ñane rembiguái, toñeme'ẽ ñandéve sapatupe repýre. Upe trígo vorakue jepe ñame'ẽta.”

7Jacob ojejapo itereígui, Tupã Ñandejára he'i kóicha: “Nda che resarái mo'ãi upe pejapo vaekuégui.”

8Ndoryrýi mo'ãi piko upe yvy opa ko'ã mba'ére? Ha nahasẽ mo'ãi piko yvypóra? Upe yvy ojupi ha oguejýta, y Nilo oguejy ha ojupiháicha.

9Ñandejára he'i kóicha: “Upe árape asaje pyte amokañýta kuarahy, ha ára mbytépe amoypytũta upe yvy.

10Pende arete kuéragui ajapóta jahe'o génte manóre, ha purahéi rangue, guahu oñehendúta. Peñemondéta ao vosakuépe ha peñemyakã perõta ñembyasýgui. Ta'ýra peteĩmínte rehe pene rasẽ ramo guáicha pejahe'óta, ha upe árape pemokõta py'aro ha vy'a'ỹ.”

11Ñandejára he'i kóicha: “Oúta ára ha amondóta ñembyahýi pene retãme; ndaha'e mo'ãi hi'upýgui pene ñembyahýitava térã ýgui pende yuhéitava, Ñandejára ñe'ẽgui pene ñembyahýi ha pende yuhéita.

12Oĩ oikótava opa rupi rei ohekávo Ñandejára ñe'ẽ, ohóta peteĩ y aty guasu rembe'ýgui ambuépe, ha yvate gotyogui kuarahy resẽ gotyo, ha ndojuhu mo'ãi.

13Upe árape kuñataĩ porã ha karia'y mbarete ipy'a manóta yuhéigui.

14Umi ome'ẽva iñe'ẽ tupã gua'u Samariagua rérape térã umi he'íva: ‘Nde rehe Dan pegua tupã’, térã ‘Nde rehe Beerseba pegua tupã’, umíva ho'áta opu'ãve'ỹ haguã.”

Amós 9

Ñenupã pochýgui avave nokañy mo'ãi

1Ahecha Tupã oñembo'y ramo hína altar ypýpe ha he'i chéve: “Embokacha upe mba'e oĩva umi okẽ ári, ha to'apa umi iguýpe ijatýva akã ári. Hembyre oikovéva, kyse pukúpe ajukáta, avavete asy nokañy mo'ãi.

2Okañýrõ jepe yvy guýpe, upégui anohẽta, ha yvágape ojupírõ, upégui amboguejýta.

3Okañy ramo Carmelo yvyty ru'ãme, upépe aháta hese kuéra che pojái. Y aty guasu ruguápe che hegui okañýrõ, amondóta upe mymba tuichaitéva chupe kuéra oisu'upávo,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4ha tetã mombyrýpe ojereraha ramo, upépe ajukáta chupe kuéra. Tesápe chupe kuéra
areko mantéta. Vairã! Ndaha'éi aipytyvõ haguã!”

5Tupã Ñandejára ipu'akapáva opoko yvýre ha hykupa ha yvypóra kuéra hasẽmba. Upe
yvy ojupi ha oguejy, y Nilo oguejy ha ojupiháicha.

6Upe omoĩva hekoha yvágape ha arapy yvy ári, upe ohenóiva y aty guasu ha
ohekuavóva yvy ári, Ñandejára hína héra.

7Ñandejára he'i kóicha: “Peẽ Israelgua, chéve guarã, peteĩcha guánte peẽ ha
Etiopiagua. Che pogueru haguéicha Egíptogui, aru vaekue avei Crétagui filistéo, ha
Quírgui araméo.”

8Ñandejára oma'ẽ ko tetã iñañávare ha he'i: “Ahapo'óta chupe kuéra yvy árigui,
opáichavo, nahundipa mo'ãi Israel guápe. Che, pende Jára, ha'e péicha.

9Che ha'éta oiko haguã, ha opa tetã nguéra apytégui ambokuchúta Israel guápe
oñembokuchuháicha trígo yrupẽme, peteĩ ha'ỹinte jepe yvýpe ho'a'ỹre.

10Kyse pukúpe ojejukáta opa che retãgua iñañáva, opa umi he'íva: ‘Mba'eve ndojehu
mo'ãi. Na ñande rupytýi chéne mba'eve ivaíva.’”

Israel oñakã rapu'ã jeýta

11“Amopu'ã jeýta David róga ho'apa vaekue, ambotýta ipa'ũ nguéra ha ambopyahu
jeýta yma guaréicha,

12oñemomba'e haguã Edom rembyrére ha opa umi tetã che mba'ekuére.” Ñandejára
he'i péicha ha ojapóta upe he'íva.

13“Oúta hína ára, upe trígo omono'õva rapykuéri, oútama upe yvy ombojeréva, ha
parral'águi ojejapopa mboyve kaguy, oñepyrũ jeýtama upe ñemitỹ. Yvyty kuéragui
osyrýta kaguy pyahu, ha ysyrýicha chugui kuéra oguejýta.

14Upérõ aru jeýta tetã mombyrýgui che retã Israel guápe. Itáva kuéra ojeitypa vaekue
omopu'ã jeýta, upépe oiko haguã. Iparralty oñotỹta ha ho'úta hykuere, ikokuépe
oñemitỹta ha ho'úta hi'a.

15Amohenda jeýta chupe kuéra ijyvy teépe ha ndojehapo'ói chéne araka'eve upe
yvýgui che ame'ẽ vaekue chupe kuéra.” Tupã Ñandejára he'i péicha!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Abdías

Abdías 1

Edom oñembokarape

1Marandu Ñandejára ohenduka vaekue Abdíaspe. Rohendu Ñandejára oñe'ẽ ramo. Ñe'ẽ rerahaha oñemondo tetã nguéra rupi ha he'i: “Néike jaháke ñañorãirõ Edom ndive.” Tupã Ñandejára he'i Edómpe:

2“Romomichĩta tetã nguéra apytépe, ha reñemotĩ etereíta.

3Rejejapo itereígui rejavy. Reiko ita kuápe yvate ha upévare reimo'ã ndaipóri mo'ãiha ne mongúiva.

4Jepe taguatóicha yvate rejupi ramo ha rejaitypo mbyja apytépe, upégui che roitýta.” Ñandejára he'i:

5“Mondaha ou ramo ndéve pyhare, ndogueraha mo'ãi opa mba'e. Ou ramo ndéve parral po'oha, parral mbovymi ohejáta ndéve. Nde rehe ija'e'ỹva katu ou ne rundiete voi.

6Mba'eichaite peve piko reñemonda Esaú! Reñemoperõ mbaite!

7Ne ndive oĩva ne mbotavy, ne mosẽ nde yvy teégui. Umi ne ndive okarúva jepe oñemoĩ nde rehe, ha umi rejeroviaha ne moñuhã. Itavy eterei pe Edom!”

8Ñandejára he'i: “Ainupã ramo Edómpe, ahundíta opa iñarandúva, ha umi oikóva Esaú yvyty rupi ndoikuaa mo'ãi mba'eve.

9ñorãirõhára Temangua oryrýi osusũmbáta, ha Esaú yvyty rupi avave oikovéva ndopyta mo'ãi.

Edom rembiapo vaikue

10Reñemotĩ ha reñehundietéta voi, reinupã ha rejuka haguére nde ryvy Jacóbpe.

11Umi mombyrygua ojokárõ guare Jerusalén rokẽ ha omondapa imba'eta, nde reñemboyke vaekue! Oñomboja'o imba'eta ha oguerahapa ramo, nde vaekue peteĩ ha'e kuérava!

12Nderevy'ái vaerã mo'ã upe ára ho'a vai haguépe chupe kuéra. Nderevy'ái vaerã mo'ã rehechávo Judá oñehundi. Nereñembohorýi vaerã mo'ã, ha'e kuéra oñehundi ramo.

13Ndereikéi vaerã mo'ã pe távape ohasa asy aja, ha neremondái vaerã mo'ã imba'eta ho'a vai ramo chupe.

14Nderepytái vaerã mo'ã tape ku'ápe rejuka haguã umi okañývape, ha nereme'ẽi vaerã mo'ã chupe kuéra imuñahárape.

15Rejapo haguéicha nde rapicháre oñemyengoviáta ndéve!”

Israel oñakã rapu'ãta

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

“Hi'aguĩma Ñandejára ára tetã nguérape guarã.

16Pey'u haguéicha iróva che yvyty marangatúpe, peichaite iróta hína tetã nguérape ha hoy'úta hyguãtã meve, ndopytavéi peve avave.

17Yvyty Sión katu Tupãme oñemboykéta ha upépe oĩta okañýva ha oikovéva.

18Tatáicha hínata Jacob ñemoñare, tata'y rendýicha hínata José ñemoñare. Esaú ñemoñare katu kapi'i pirukuéicha okái ha ikusuguéta opytávo ha ndopyta mo'ãi avave Esaugua.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

19-20Umi Israelgua Néguebpe oikóva oñemomba'éta Esaú Yvyty rehe ha umi ñumegua oñemomba'éta filistéo retãre, avei oikéta Efraín retãme ha imba'éta Galaad. Ha heta Israelgua mombyrýgui ou jeýva, cananéo retãre oñemomba'éta Sarepta peve; ha Jerusalengua oĩva iñapytĩmby Sefarádpe, oñemomba'éta Négueb pegua táva kuérare.

21Sión yvytýpe torypápe ojupíta he'i haguã mba'épa oikóta umi Esaú yvytýpe oikóvagui. Ha Ñandejára oguapýta oisãmbyhy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jonás

Jonás 1

Jonás okañy Tupãgui

1-2Oñe'ẽ Tupã Jonás, Amitai ra'ýpe ha he'i chupe kóicha: —Tereho upe táva guasuete
Nínive héravape ha eikuaauka chupe kuéra aikuaapamaha umi hembiapo vaikue.

3Jonás katu oho rangue Nínivepe, oñemomombyry chugui. Ha okañy haguã Tupãgui
oho táva Jópepe. Upépe ojuhu peteĩ ygára guasu osẽmbotáva Tarsíspe ha opaga ha
ojupi ipype, oimo'ãgui upépe okañytaha Tupãgui.

4Tupã katu ombou peteĩ yvytu ratã ha upe y ipochy etereígui ha'ete vaicha ku
ho'yguýtava hi'ygára kuéra.

5Umi marinéro oñemondýigui oñemoĩ oñembo'e peteĩ-teĩ itupãme, umíva oipytyvõ
haguã chupe kuéra. Upéi opoi hikuái ýpe umi mba'e oguerekóva ombovevýi haguã
hi'ygára. Upéva aja katu Jonás oguejy ra'e ygára ryepýpe ha hatã oke.

6Umi marinéro kuéra ruvicha ojuhu chupe upépe ha he'i: —Ha nde piko ko'ápe reke
reína? Epu'ã eñembo'e ne tupãme. Ikatu ha'e imandu'a ñande rehe ha nañamanói.

7Umi marinéro he'i ojupe: —Jaity po'a jaikuaa haguã máva rupípa ko'ã mba'e ojehu
ñandéve. Upéicha ojapo hikuái ha ojuhu Jonás rupiha.

8Ha he'i chupe hikuái: —Emombe'u oréve mba'ére ojehu oréve ko'ã mba'e. Mba'e
apoha ha mba'e tetãgua piko nde?

9Ha he'i Jonás: —Che ningo hebréo ha amomba'e Ñandejárape, Tupã yvágape guápe.
Ha'e ojapo vaekue umi y ha ko yvy.

10Kóva ohendúvo tuicha oñemondýi hikuái ha he'i joa chupe: “Mba'éiko ko
rejapóva!” Jonás omombe'u chupe kuéra ha'e okañyha Ñandejáragui.

11Upe y katu ipochy pochyvénte. Upémarõ oporandu Jonáspe hikuái: —Ko yvytu opi
haguã piko mba'e rojapo vaerã nde hegui?

12Jonás he'i chupe kuéra: —Che rupi ha che mombo ýpe ha opytu'úta ko y pochy.
Aikuaa che rupi ho'aha pende ári ko yvytu ratã.

13Umi marinéro katu oñeha'ã ome'ẽháicha oñemboja haguã upe y rembe'y rehe; ha
yvytu ko'ýte oipeju hatãvégui mamove ndohói hikuái.

14Upémarõ oñemoĩ oñembo'e hikuái Ñandejárape he'ívo: —Ani ore rundítei kóva ko
kuimba'égui roipe'áta haguére hekove. Ani emboja ore rehe mba'eve, oiméro rojukáta
ore rapicháp ojapo'ỹ vaekue mba'eve ivaíva. Ñandejára, ko'ã mba'e ningo ojehu nde
upéicha reipotágui.

15Upéi ohupi hikuái Jonáspe, omombo chupe ýpe ha opytu'u upe y pochy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Umi kuimba'e ohechávo upéva opyta ojerovia Ñandejára rehe. Omoguahẽ chupe imba'e kuave'ẽ ha ome'ẽ chupe iñe'ẽ ojapotaha ha'e oipotaháicha.

Jonás 2

1Ñandejára katu omondo peteĩ pira guasu omokõ haguã Jonáspe. Ha Jonás oĩ upe pira guasu ryepýpe mbohapy ára ha pyhare.

Jonás ñembo'e

2Ha upe pira ryepy guive Jonás oñembo'e Ñandejárape,

3ha he'i: Ajejopy vai jave rohenói Ñandejára, ha nde che rendu. Omanóva ohoha ruguágui asapukái ha nde rehendu che ñe'ẽ.

4Che mombo niko y ipypukuvehápe, ha upépe aĩ aja umi y che aho'i, che ári ohasa.

5Añandu che py'apýpe añemosẽha ne renondégui, ha ndahecha mo'ã veimaha nde tupao marangatu.

6Y oupa che ári ha che pytupa. Che aho'ipa yguasu pypuku, ha ygáu che akãre iñapañuaimba.

7Añapymi umi tugua ipypukuveha peve, ha añandu upépe guarãntema vaicha che. Nde katu Tupã, che Jára, upe tuguágui che renohẽ ha che moingove.

8Añandu ramo ojehekýiha che hegui che rekove, añembo'e ndéve, Ñandejára. Che rembijerure oguahẽ ne rendápe, nde tupao marangatúpe.

9Umi tupã gua'u omomba'e guasúva nde hegui oñemomombyry.

10Che katu rogueropurahéita che py'aite guive, ha che mba'e kuave'ẽ amoguahẽta ndéve. Che ñe'ẽ ame'ẽ vaekue ndéve ajapóta. Nde añoite Ñandejára upe che renohẽva ivaívagui.

11Upéi Ñandejára he'i upe pirápe oity haguã Jonáspe y rembe'ýpe.

Jonás 3

Jonás oho Nínivepe

1Oñe'ẽ jey Ñandejára Jonáspe ha he'i chupe kóicha:

2Tereho upe táva guasuete Nínive héravape ha eikuaauka chupe kuéra upe che ñe'ẽ ame'ẽva ndéve.

3Ha ojapo Jonás Ñandejára ojerureháicha chupe. Nínive niko peteĩ táva ndetuichapa jepéva mbohapy árape ojeguatáva peteĩ hembe'ýgui ambue hembe'y peve.

4Ha Jonás oguahẽ upe távape. Upe oguahẽha árape oguata upe távare ha he'i umi upépe guápe: —Ko ára guive 40 ára haguépe Nínive oñehundíta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Umi Ninivegua oguerovia Ñandejára ñe'ẽ. Ha ohechauka haguã oñembyasyha hembiapo vaígui, oĩ haguéicha, imboriahúva ha imboriahu'ỹva ndo'uvéi mba'eve ha oñemonde ao vosakuépe.

6Nínive ruvicha guasu ohendúvo ko'ã mba'e, oheja iguapyha, oipe'a ijehegui ijao jegua, omonde ao vosakue ha oguapy tanimbu apytépe.

7Ha ojekuaauka umi Nínive guápe ñe'ẽ oúva mburuvicha guasu ha umi mburuvicha iguýpe oĩvagui ha he'íva kóicha: “Avave to'u'ỹ mba'eve; opavave Ninivegua ha hymba kuéra anítei to'u mba'eve térã toy'u.

8Opavave toñemonde ao vosakuépe ha upéicha avei tomonde hymba kuéra. Opavavete toñembo'e ipy'aite guive Tupãme ha toheja heko vai ha hembiapo vai.

9Ikatu mba'e niko upéicha Tupã oheja rei ñandéve ñane rembiapo vaikue, ndaipochyvéi ñane ndive ha nañamanói.”

10Ha ohecha Tupã umi mba'e Ninivegua ojapóva. Ohecha ohejaha hikuái heko vai. Upévare nohundíri chupe kuéra he'i haguéicha ojapotaha.

Jonás 4

Tupã mborayhu

1Jonás oñemyrõ ha ipochy ko'ã mba'ére.

2Ha oñembo'e Ñandejárape kóicha: Ñandejára, che niko aikuaa porã vaekue voi asẽ mboyve aikohágui kóicha rejapotaha. Upévare voi añeha'ã vaekue aha akañy Tarsíspe. Aikuaa Tupã nde ne mba'e porã ha reporohayhuha, ha hasýpe nde pochýva. Nde reporohayhu etereígui nderejapói voi hembiapo vaívare upe eréva rejapotaha.

3Upévare Ñandejára eipe'a che hegui che rekove. Iporãve ningo amano mba'e kóicha aikove rangue.

4Ha Ñandejára he'i chupe: Mba'ére piko péicha nde pochy?

5Ha osẽ oho Jonás upe távagui. Oho oñemohenda kuarahy resẽ gotyo. Upépe omopu'ã peteĩ oñemo'ã haguãme kuarahýgui. Oguapy iguýpe ha oha'arõ ohecha haguã upe ojehútava Nínivepe.

6Upémarõ Tupã Ñandejára omoheñói peteĩ mba'ysyvo máta omo'ã haguã Jonáspe kuarahýgui, oñeñandu porãve haguã. Kóva tuicha ombovy'a Jonáspe.

7Ko'ẽvo katu Tupã omondo peteĩ yso okarúva upe mba'ysyvo mátare, ha ombopiru.

8Kuarahy opu'ãvo, Tupã ombou kuarahy resẽ guio peteĩ yvytu raku ombopy'a ropútava Jonáspe. Kuarahy katu haku tini iñakãre ha ho'áta katuete hese pytũ. Jonás he'i ipy'apýpe: “Iporãve ningo amano mba'e kóicha aikove rangue”.

9Tupã katu he'i chupe: —Mba'éicha rupi piko nde pochýta upe mba'ysyvo mátape ojehu vaekuére? He'i chupe Jonás: —Ha mba'ére piko nda che pochy mo'ãi? Pochýgui amano potaite aína!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Upémarõ Ñandejára he'i chupe: —Ko mba'ysyvo máta ningo heñói ha okakuaa peteĩ pyharépe, ha ko'ẽmbávo omano. Nde ndaha'éi imoheñói térã iñangarekohare ha ko'ágã rembyasy imano.

11Mba'éicha piko aipo ramo che, na che mandu'a mo'ãi Nínive rehe? Upe táva tuichaitépe niko oĩ amo 120.000 rupi oikóva ha oikuaa'ỹva ivaíva ha iporãva. Upépe heta avei mymba kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Miqueas

Miqueas 1

Samaría oñenupãta

1Kóva hína ñe'ẽ Tupã he'i vaekue Miquéaspe Moresetgua ha ohechaukáva chupe Samaría ha Jerusalén rehegua oisãmbyhy ramo guare Judápe mburuvicha guasu kuéra Jotam, Ahaz ha Ezequías.

2Pehendúke tetã nguéra, Pehendu yvy ha opa mba'e ipype oĩva: Ñandejára itupao marangatu guive, oñemoĩta mba'e rechaha ramo oikuaágui mba'éichapa peiko.

3Tupã osẽta oikohágui ha oguatáta oúvo yvyty ru'ã rupi.

4Yvyty hykupáta ha'e opyrũháme, hykuháicha tatápe araity, umi y osyryháicha yvy ikarapeha gotyo.

5Opa ko'ã mba'e ojehúta Jacob opu'ã haguére Tupãre, iñangaipa haguére Israel. Moõ piko Jacob ivaíva ojapo? Ndaha'éi piko Samaríape? Moõ piko oĩ Judá angaipa? Ndaha'éi piko Jerusalénpe?

6Upévare, he'i Ñandejára: "Upévare Samaríagui ajapóta tapere, kokuere ikatuhápe parralty oñeñotỹ. Amosarambíta umi ñu rupi umi ita táva peguare, ha okápe opytáta korapy yvate oñemboguapy hague,

7umi itupã gua'u ijaku'íta, ha ita'ãnga kuéra ojehapýta. Kuña reko vai platakuépe oñemopu'ã vaekue, kuña reko vai platakuépe opa jeýta."

Miqueas ojahe'o

8Upévare tuicha añembyasy ha ajahe'óta, pynandi ha opívo aikóta, aguara guasúicha aguahúta, ha ñandu guasúicha che ambúta.

9Samaría ojekutu hague ndokueravéi, ohupyty Judá ha oguahẽ Jerusalénpe, oikohápe che retãgua.

10Aníke peje kóva umi Gat guápe. Ani pene rasẽ, Bet-Le-Afrápe yvýre pejapajeréi.

11Peẽ Safirgua, tapehóke tembiguáirõ mombyry, opívo ha ñemotĩme. Nosẽ mo'ãi umi oikóva Zanaánpe! Bet-Eselgua katu ojahe'o, upévare na pene pytyvõ mo'ãi.

12Umi Marótpe oikóva oiko porãse vaekue, Ñandejára katu omondo mba'e vai Jerusalén rokẽ meve.

13Peẽ Laquisgua pepu'ã vaekue Israel guáicha Ñandejára rehe, ha peẽ rupi iñangaipa Sión, pejokuáke pende kárrore kavaju,

14Moreset-Gátpe pembopopeguáta, táva kuéra Aczib pegua omoñuhãta Israelgua ruvicha guasu kuérape.

15Tupã he'i: "Peẽ Maresápe peikóva, amondóta pende rehe pene moĩtava ipoguýpe ha umi Israelgua iporavo pyréva ohóta okañy Adulam pegua itakuápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Eñemyakã perõke ñembyasýgui, ne memby kuéra rehayhu etévare. Emoperõ ne akã yryvu kapirãicha ne memby kuéra ojererahágui mombyry tetã ambuépe tembiguáirõ.”

Miqueas 2

Imbaretéva ojopy vai pene ndive

1Cháke, umi hupápe jepe ivaívante oipyaháva, ha ára oguahẽvo ojapóma pe oipotáva, tetã sã ipópe oguerekógui!

2Yvy oipotávare mbaretépe oñemomba'e ha óga oipota ramo, omonda. Óga ha yvy jára ha hogagua ndive ojopy.

3Upévare he'i Ñandejára: “Che areko che akãme ajapótava pende rehe: Amondóta peẽme ivaíva ha upévagui napekañy mo'ãi. Ndapeiko mo'ã véima tĩ pu'ãme, ho'a vaítagui peẽme upe ramo!

4Ñe'ẽnga ojeitýta pende rehe ha ojepurahéita peẽme purahéi jahe'o: ‘Roñehundi etéma! Ore retã, ha'e vaekue Tupã retã, ijára pyahúma ko'ágã. Ore yvýre oñemomba'e ha oñomboja'o mombyrygua.’”

5Upévare ndaipóri mo'ãi oitýva peẽme po'a pende yvyrãre umi Ñandejára omomba'éva apytépe.

Maranduhára japu

6He'i ha'e kuéra: “Ani peju oréve marandu reheve, ivaívako nda ore rupyty mo'ãi!”

7Ojeharu mba'e piko Jacob retã? Tupã piko ipochy mba'e? Péicha piko Tupã ojapóva? Noñe'ẽi nga'u piko ha'e heko porãvape?

8Upe yma che retã vaekue Ko'ágã opu'ã opavavére. Oĩ ñorãirõgui oúva oimo'ã'ỹre mba'eve ha peipe'a chugui kuéra ijao.

9Kuña nguéra che retã guápe, hóga ovy'a haguégui pemosẽ ha pemyakãsã imitã nguéra, peipe'ávo upe ame'ẽva chupe kuéra.

10Pepu'ãke tapeho, ko'ápe ndaikatu mo'ãi pepytu'u, opa mba'e itujupa ha teko añágui henyhẽ.

11Oĩ ramo upe rupi ijapu ha he'íva: “Marandu che arúva hína guaripóla ha kaguy”, upévata maranduhára peẽme ou porãva.

Tupã he'i ojorataha hetã guápe

12Ambyatypaitéta Jacob ñemoñarévape, Israel rembyre amono'õta. Ovecháicha ikorápe ambyatýta, ovecha atýicha ambyatýta ñúme. Tuicha ijayvúta, hetátagui hikuái.

13Tupã ohóta henonderã, ha'e kuéra katu hapykuéri. Táva rokẽ rupi osẽta, huvicha guasu tenondete, Ñandejára omyakãta chupe kuéra.

Miqueas 3

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Mburuvicha ojopy vaíva

1Pehendúke peẽ mburuvicha Jacob ñemoñaréva ha myakãhára kuéra Israelgua: Ndaha'éi piko peẽ peikuaa vaerã mba'épa he'ise teko joja?

2Upéva rangue pemboyke iporãva ha perohory ivaíva.

3Peipiro che retã guápe ha peheja ikãngue perõ rei. Pe'u hekove che retã guápe, peipiro ha pemopẽ ikãngue, so'o oñembo'iháicha, óllape ojeitýva ojy haguã.

4Ágãnte pehenóine pende Járape ha nopena mo'ãi pende rehe. Ha'e upérõ okañýta pende hegui, heta ivaíva pejapo haguére.

5Ñandejára he'i kóicha umi maranduhára rehe ombohape javýva hetã guápe: Perekóma guive pe'u vaerã, peje opa mba'e oĩ porãha. Noñeme'ẽirõ peẽme pe'u vaerã katu, pende rapicha rehe pendyry. Upévare:

6Ndahechauka mo'ãi peẽme mba'eve pende képe pyhare, ndaikatu mo'ãi peje pe ojehútava pytũ mboyve. Kuarahy okañýta maranduhára kuéragui ha ára iñypytũta chugui kuéra.

7Mba'e rechahára kuérare ojepukapáta, ha umi omombe'úva pe ojehútava ndoikuaa mo'ãi mba'épa ojapóta. Opa umíva okirirĩmbáta Tupã noñe'ẽ mo'ãvéigui chupe kuéra.

8Chéve katu Tupã pu'aka che myenyhẽta mbaretégui, teko joja ha py'a guasúgui, amombe'u haguã Israel guápe, iñe'ẽ renduse'ỹ ha iñangaipa.

9Pehendúke peẽ mburuvicha Jacob ñemoñaréva ha myakãhára kuéra Israelgua: Peẽ pemboyke teko joja. Peẽ pemokarẽ heko peguáva.

10Pemopu'ã Jerusalén ha pemboguapy táva Sión, porojuka ha teko joja'ỹ ári.

11Mbojovakehára oñembopopegua, pa'i kuéra plátare oporombo'e, maranduhára katu plátare ome'ẽ imarandu, he'ívo Tupã rérape hikuái: “Tupã oĩ ñane ndive, mba'eve ivaíva ndojehu mo'ãi ñandéve.”

12Ha upévare, peẽ rupi, Sióngui oikóta yvy ñemitỹrã oñembojeréva, Jerusaléngui oikóta yty aty, ha yvytýgui tupao opu'ã haguépe, oikóta ñanandy.

Miqueas 4

Tupã oisãmbyhýta py'a guapýpe
(Is 2.2-4)

1Umi ára pahápe yvyty opu'ãháme Ñandejára Róga. Oñemoĩta opa yvyty ári Upéva ijyvatevéta opa yvytýgui. Opa tetã megua hendápe oguahẽta.

2Heta tetã he'íta oúvo: “Jaha jajupi Ñandejára yvytýpe, Israelgua Tupã Rógape, ohechaukáta ñandéve hape, ha hape rupi jaguatáta.” Sióngui osẽta Ñandejára rembiporavopy Jerusaléngui katu iñe'ẽ.

3Tupã ombojovakéta tetã nguérape, joavy oĩva tetã nguéra rupi ha'e omoĩ porãta, umi tetã mombyryve oĩvape jepe. Kyse pukúgui ojejapóta yvy mbovoha, ha kyse yvukúgui

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

machéte. Ndaipóri mo'ã véima ñorãirõ, avavépe noñembo'e mo'ãi mba'éichapa oñorãirõ vaerã.

4Kyhyje'ỹre opa rupi ojeikóta, maymáva ikatúta opytu'u iparral ha hi'ígo máta guýpe. Peichaite he'i Ñandejára ipu'akapáva!

5Ambue tetã nguéra iñe'ẽ rendúta itupã nguérape, ore katu roikóta ore Jára oipotaháicha opa ára.

Tupã oipytyvõta hetã guápe

6Péicha he'i Ñandejára: “Umiha árape ambyatýta che ovecha ikarẽva, ambyatýta oñondive umi okañy vaekue ha umi ainupã vaekue.

7Ko'ãva hína umi hemby vaekue. Chugui kuéra amopu'ãta peteĩ tetã imbaretéva. Che, opa mba'e Jára, aisãmbyhýta chupe kuéra yvyty Sión guive opa árape guarã.

8Ha nde Jerusalén, Sión pegua óga yvate, ha imbaretéva, nde jeýta Israel pegua táva tenondegua, pe kuñakarai guasu yma guare.”

9Mba'ére piko aipo ramo resapukái? Ndaipóri nga'u piko nde pype mburuvicha guasu? Térã omano mba'e piko umi he'íva ndéve rejapo vaerã?

10Ejepokáke ha esapukái, táva Sión, imemby pota vaicha. Osẽta ne memby kuéra ha ohóta oiko umi ñúre. Babilonia peve oguahẽta hína ha upépe Ñandejára oguenohẽta chupe kuéra ohayhu'ỹva poguýgui.

11Ko'ágã heta tetã oñembyaty, oñemoĩ nde rehe ha he'i: “Jaha jahecha mba'éichapa Jerusalén oñemomarã”.

12Ko'ã tetã nguéra ndoikuaái mba'épa oguereko Ñandejára ipy'ápe, térã mba'épa upe ha'e ojapótava. Ndoikuaái ombyatytaha chupe kuéra trígo aty kokuépe oñembyatyháicha.

13“Epu'ãke ha ejykýi, táva Sión. Tóroicha romombaretéta, ne ratĩrã fiérrogui ajapóta, ha ne pysãpẽrã vrónsegui. Heta tetã remyangu'íta. Imba'eta oipe'a vaekue ambue tetãgui ha opa umi mba'e oguerekóva, remboykéta upe ha'éva Tupã, opa yvy Jára peguarã.”

Tupã ome'ẽta Israélpe huvicharã

14Ko'ágã eñemombaretéke Jerusalén, emopu'ãke nde korapy yvate kuéra. Ne mongoráma hikuái ha yvyrápe hováre oinupãta Israel ruvicha guasúpe.

Miqueas 5

1Ha nde Belén Efratagua, nde pe aty michĩvéva opa Judá apytépe, nde hegui osẽta Israel ruvicharã, ñemoñare ymágui oúva.

2Ko'ágã Ñandejára hesarái umi imba'évagui, imemby peve upe kuña oha'arõva imembyrã. Upérõ oñembyatýta hesegua ndive Israelgua tetã mombyrýpe oĩva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Opu'ãta mburuvicha guasu oñangareko haguã ijovecháre, ha Ñandejára ombotuicha ha omombaretéta chupe. Ha'e kuéra katu oikóta py'a guapýpe, ha ha'e yvy jerekuévo herakuãta.

4Ha'e voi oguerúta py'a guapy. Umi Asiriagua ondyrýrõ ñane retãre, ha oike ñande róga guasúpe, ñamondóta hese kuéra mburuvicha 7, ha 8 karai guasu.

5Kyse puku ipópe, ha'e kuéra oisãmbyhýta Asiria Nimrod retã. Ha'e katu ñande pe'áta asírio kuéra poguýgui, ou ramo oike ha oñemomba'e ñane retãre.

6Upérõ heta tetã apytépe, umi hembýva Jacob ñemoñarégui ojoguáta ysapýpe omboúva Tupã, amandayvícha ho'áva kapi'i ári, ndoúiva oipotágui yvypóra.

7Upérõ heta tetã apytépe, umi hembýva Jacob ñemoñarégui ojoguáta leónpe tymba saite apytépe térã leónpe ovecha kuéra apytépe, ohasávo hese kuéra ondyry ha ojukáva, mba'eve oheja'ỹre hekove.

8Ore Jára, eipyso nde po umi nde rehe oñemoĩva ári ha oñehundipaitéta.

9Kóicha he'i Ñandejára: “Upe árape ajukáta nde kavaju kuéra ha ahundipáta umi nde kárro ñorãirõme reiporúva.

10Nde táva kuéragui ajapóta tapere ha nde róga yvate kuéra yvýre aitypáta.

11Umi paje apoha ha umi omombe'úva pe ojehútava ahundipáta.

12Ne tupã gua'u ha ta'ãnga kuéra amyangu'íta, anive haguã remomba'e ta'ãnga nde voi rejapo vaekue.

13Ahapo'óta umi yvyra máta remongarai vaekue, ha nde táva kuéra ahundipáta.

14Che pochy rendýpe ainupãta tetã nguéra nohenduséi vaekue che ñe'ẽ.”

Miqueas 6

Ñandejára ojoavy hetãgua ndive

1Pehendúke pe he'íva Ñandejára: Epu'ã ha ere upe ereséva yvyty renondépe, ha umíva tohendu ne ñe'ẽ!

2Pehendúke yvyty ha peẽ yvy pyenda. Ñandejára ombohovakéta hetã guápe, hembiapokuére Israel ndive ojoavy.

3Péicha he'i Ñandejára: “Ere mína chéve, che retãgua, mba'e piko che ajapo nde rehe? Mba'épe piko che rombopochy?

4Egíptogui roguenohẽ vaekue, tembiguái rekógui; amondo Moisés, Aarón ha María, ha'e kuéra ne sãmbyhy haguã.

5Che retãgua, ne mandu'amíke Balac, Moab ruvicha guasu, ha upe ha'e ojapose mo'ã vaekuére, ha mba'épa he'i chupe Balaam, Beor ra'y. Ne mandu'áke rehasárõ guare Sitímgui Guilgálpe, ha ani nde resarái Ñandejára ne pytyvõrõ guare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Upe Tupã oguerohorýva

6Mba'éichapa ikatúne añemboja Ñandejára rendápe? Mba'éichapa ikatúne amomba'e guasu Tupã yvate oĩvape? Ikatúne piko araha chupe tóro hi'áño peteĩva, aikuave'ẽ haguã chupe mymbahapy ramo?

7Ovy'ánepa Tupã chupe aikuave'ẽ ramo

1.000 ovecha mácho térã 10.000 lítro ñandyry? Térã aikuave'ẽrõ che ra'y ypykue che rembiapo vaikuére?

8Nde, yvypóra, Tupã he'íma ndéve mba'épa pe iporãva, ha mba'épa ha'e nde hegui oha'arõ: Ejapo heko jojáva, eporoporiahurereko, ha ejapo Tupã oipotáva, rejejapo'ỹre.

9Tupã osapukái pe távape. Iporã ñahendu ha'e he'íva. Pehendúke tetãgua ha myakãhára kuéra:

10Hembiapo vaíva rógape oĩ heta mba'e oñemonda vaekue, ha mba'e pohýi ra'ãha japu che mbopochýva.

11Mba'éicha piko aheja reíta oiporúvape, mba'e pohýi ra'ãha vai ha ijapúva?

12Umi heta mba'e oguerekóva ojopy eterei, ha ijapu opavave.

13Upévare añepyrũta roinupã, añepyrũta rohundi ne angaipáre.

14Rekarúta ha na ne ryguãtã mo'ãi, akóinte nde jopýta ñembyahýi. Rembyatýta heta mba'e ha ndopyta mo'ãi ndéve mba'eve, ha oĩ ramo jepe opytáva ndéve, oñehundipáta ñorãirõme.

15Reñemitỹta remono'õ'ỹre mba'eve, reñamíta olivo'a re'u'ỹre iñandyry, reñamíta parral'a re'u'ỹre chugui kaguy,

16rejapógui Omrí he'i haguéicha, ha reikógui Acab rógape ojeiko haguéicha. Upévare, nde ha ne retã guápe pohundíta, maymáva pende rehe oñembohorýta, ha peikóta ñemotĩme.”

Miqueas 7

Israel itujupaite

1Nda che po'ái ete piko! Ajogua ku ojeporekávape koga'a oñemono'õ rire, ára haku oguahẽ vove térã ojeporekávape parral'a oñemono'õ rire. Ndajuhúi ha'u haguã peteĩ parral'a apesãmi térã ígo pyahu ha'usetévagui, peteĩ hi'amínte jepe.

2Ndaipóri véima heko jojáva yvy ári, ndaipóri imarangatúva, peteĩnte jepe. Maymávante omangea oporojuka haguã, maymáva omoñuhã hapichápe.

3Ojapo haguã ivaíva ndahasahái, mburuvicha kuéra plátante oipota, mbojovakehára popeguánte oheka, imbaretéva ojapo ojaposéva, teko joja oñemokarẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Pe heko porãvéva ijapytépe kuéra, ñuatĩ mátape ojogua; ha pe ijohéi pyréva, javoráipe. Oguahẽtama hína upe ára oñemoĩ haguã opa mba'e hendápe, upe ára oñemombe'u vaekue ndéve oguahẽtaha. Sarambi oikóta hína pende apytépe upe ramo!

5Aníke rerovia nde rapicha he'íva, ani rejerovia avavére, eñeñangarekóke ne rembirekógui; emboty nde juru.

6Ta'ýra opu'ã itúvare, mitãkuña katu isy rehe; nuéra isuégra rehe oñemoĩ ha iñarõvéva ne ndive, nde rogagua voi hína.

7Che katu ajerovia Ñandejárare, Tupã ivaívagui che pe'áta. Ha'e ohendúta che ñembo'e.

Israel oñakã rapu'ãta

8Nde, tetã na nde a'éiva che rehe, ani revy'a ho'a vaígui chéve. Oime ramo jepe ha'a ra'e, apu'ã jeýta hína, pytũmbýpe aiko ramo jepe, Ñandejára che resape.

9Ajapo niko ivaíva Ñandejára renondépe ha upéva rehe aropu'akáta ipochy. Ha'e ohecháta upe ajapóva ha che renohẽta ivaívagui. Ñandejára che renohẽta hesakãháme ha aikuaáta heko jojaha.

10Che rehe ija'e'ỹva ohecha kuaáta ha tuicha oñemotĩta. Ha'e he'ímiva chéve: “Moõ piko oime Tupã nde Jára”? Ha avy'áta ahechávo mba'éichapa yvýre oñemona, ha tujúicha tapére heseguáre oñepyrũ.

11Jerusalén, oúma ára nde korapy yvate oñemopu'ã jey haguã. Upe árape oñembotuichavéta nde yvy,

12ha opa guio ojejúta ne rendápe: Asiria guive Egipto peve, y Nilo guive Éufrates peve, peteĩ yguasu guive ambue peve ha peteĩ yvyty guive ambue peve.

13Yvýgui oikóta yvy ojeiko'ỹha, yvypóra rembiapo vaikuére, ha heko aña haguére.

14Eñangarekóke ore Jára ne retãgua ha ovecha kuéra ne mba'e teévare, ka'aguýpe opytáva ha'eño, yvy ne porãmba jepévape! Eraha chupe kuéra yma guaréicha, okarúvo Basán ha Galaádpe.

15Ehechauka chupe kuéra mba'e hechapyrãva, Egíptogui chupe kuéra renohẽ ramo guaréicha.

16Tohecha upéva tetã nguéra ha toñemotĩ imbarete ramo jepe. Ta iñe'ẽngu ha tohendu'ỹ opytávo!

17Yvy mbóicha toheréi ha mbóicha ikuápe toryrýi! Kyhyje pópe toñemboja Tupã Ñandejára rendápe ha chugui tokyhyje!

Tupã oheja rei hetã guápe

18Tupã, ndeichagua ndaipóri, reheja rei tembiapo vaikue, ha reñembyesarái ne retã rembyre opu'ã hague nde rehe. Nde hasýpe nde pochýva ha reporoporiahurereko.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ore poriahurereko jey kena ha eñotỹ ore añangue, ore rembiapo vaikue emombo yguasu ruguápe.

20Ne mandu'a kena ore Jára ne ñe'ẽ ha ne mborayhúre, ymaite guive reme'ẽ vaekue ore ru kuéra ypykue Abraham ha Jacóbpe!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Nahúm

Nahúm 1

Tupã ipochy Nínive rehe

1Kóva hína marandu Nínive reheguáva, Nahúm Elcosgua ohupyty vaekue jechauka rupi.

2Tupã ndoipotái oñemohendague chupe ha oinupã hese oñemoĩvape. Umi ombohováivape ipochy, hese ija'e'ỹvape oinupã.

3Ndaipochýi reírirõ jepe imbarete, ndohejái oinupã'ỹre iñañávape. Ñandejára oguata ára pochy ári, ha pe arai hína yvytĩmbo ipýgui osẽva.

4Y aty guasúpe he'i ipochyha ha ombohypa, ysyry kuéra avei ombohypa. Basán pegua ñu ha Carmelo yvyty ipirupa, avei yvoty kuéra yvyty Líbano pegua.

5Henondépe oryrýi yvyty kuéra, ha ha'e rupi hykupa. Yvy osusũ chupe ohechávo, ha avei umi tetã ha umi ipype oikóva.

6Máva piko oikovevéne nde pochy ramo, térã ogueropu'akáne ne ñenupã? Tatáicha oñehẽ pe ipochykue, henondépe ojeka umi ita.

7Ñandejára ipy'a porã umi hese ojeroviáva ndive. Ivai jave ha'e oporomo'ã ha ohecha kuaa umi hese ojeroviávape.

8Yguasu pochy opa mba'e ohundívaicha ohundi umi hese oñemoĩvape. Pytũ guasúpe oitýne chupe kuéra.

9Mba'épa peipyvu peína pene akãme? Ñandejárare piko pepu'ãse? Ha'e pene rundipaitéta. Ndaipóri hese oñemoĩ rire oñemoĩ jey vaerã.

10Ñuatĩ atýicha, kapi'i pirukuéicha, pejehapypaiténe.

11Nínive, nde hegui niko osẽ pe hekove ahẽva, heko aña ha ijuru guasúva, Ñandejárare ojaposéva ivaíva.

12Upévare Ñandejára he'i umi hetã guápe: “Jepe Asiriagua heta ha imbarete, oñehundipa ha opa reíta. Rombohasa asy kuri, che retãgua, ko'ágã katu ndajapo mo'ãvéi.

13Upe mba'e pohýi nde atúvare oĩva amopẽta, ha umi ne sã amondohóta.”

14Ñandejára he'íma nde rehe Nínive ruvicha guasu: “Na ne ñemoñare mo'ãi, oguétama nde réra. Aitýta yvýre ne tupã nguéra róga ha ha'ãnga kuéra ha upépe roñotỹta, ajeguarúgui nde hegui.”

Nínive ho'áta

Nahúm 2

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Pema'ẽke! Oúma umi yvyty rupi ñe'ẽ porã reruha py'a guapy omombe'úva! Embyarete katu Judá. Ejapo umi mba'e ere vaekue Tupãme rejapotaha. Nondyry mo'ã véima iñañáva nde rehe. Umíva oñehundipaitéma.

2Nínive, ne rundiharã oúma hína ndéve. Emoĩke ñangarekoha nde korapy yvatépe! Ema'ẽke pe tapére, nde kyse nde ku'áre. Embyaty ñorãirõhára!

3Tupã niko ombovy'a jeýta Israélpe, omyakã rapu'ãta ymave guaréicha, oñemonda mboyve, ha opyta mboyve parralty hakã'ỹvaicha.

4Umi ñorãirõhára Asiriagua hete mo'ãha pytã, ha ijao avei pytã. Oĩma oñorãirõ haguãicha! Tatápe ojogua ikárro kuéra ha ikavaju kuéra hetia'égui itarovaitéma!

5Umi okaháre ikárro kuéra oiko hatã. Ápe ha pépe umi ñúre oho. Tata ojererahávape ojogua, ára veráicha ohasa!

6Mburuvicha kuérape ohenói mburuvicha guasu, ha'e kuéra oñomyañamba, upe korapy yvatére ojupívo, oĩháme umi ñorãirõhára.

7Ysyry guasu rokẽ ojepe'a ha pe óga guasu ho'a yvýre.

8Mburuvicha guasu rembireko. Tetã mombyrýpe ojereraha. Omoirũ hembiguái kuéra, pykasúicha ipyahẽva, ha hasẽ oinupãvo ipyti'a!

9Osẽháicha ysyry, osẽvo hokẽ ojekávare, péicha oñani joa Ninivegua. “Pepyta, pejevy”, ojesapukái ha ndaipóri ojevýva.

10Pemondáke upe pláta! Perahapáke upe óro! Nínivepe umíva hembypa!

11Oñehundi. Oñemoperõ. Nínive opyta avave'ỹre. Kyhyjégui, oryrýi osusũ opavave. Ipyta ryrýi. Ikangypaite. Hesa'yjupáva mante ojehecha.

12Mba'épa opytave jaguarete kehágui? Ita'ýra rekoháguipa mba'e oiko? Nínivepe jaguarete ha ita'ýra oiko vaekue kyhyje'ỹre, avave opoko'ỹre hese kuéra.

13Hembi'urã, jaguarete ojuka vaekue ikuñáme ha ta'ýra kuérape omboja'o, ha ikeha omyenyhẽ imondakuégui.

Nínive oñehundipaite

14Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Péina aguahẽma ndéve. Nde kárro kuéra ahapýta. Tatatĩ chugui ajapóta. Nde jaguarete ra'y kuéra ajukapáta, ha ndaipóri mo'ã véima ñemonda. Noñehendu mo'ãvéi ne ñe'ẽ rerahaha kuérape.

Nahúm 3

1Cháke, nde táva, tuguýpe rejahúva. Jejuka ha japúgui ne renyhẽ, ha monda opave'ỹvagui ne renyhẽva!

2Pehendúpa hína tukumbo ryapu, rruéda ñechiã, kavaju ñani, kárro japyhara!

3Kavaju arigua, kyse puku overáva, kyse yvuku mimbi! Heta ojekutupáva, omanóva aty guasu! Te'õngueta opa rupi. Hese kuéra oñeñepysãnga!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ha opa ko'ã mba'e ojehu kuña reko vai Nínive rupi. Iporã, ijuky ha ipajéva, ha oñeme'ẽvo tetã nguérape ombotavy ha omosã chupe kuéra.”

5Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Ápe aguahẽma ndéve! Romoĩta ñemotĩ ramo. Reikóta toryjárõ, ahupíta pe nde sái nde rova peve, ha opa tetã nde recháta opívo, reñemotĩ haguã henondépe kuéra.

6Che aitýta nde rehe iky'áva. Reñemotĩ etereíta. Nde rehe ojepukáta.

7Ha umi nde recháva nde hegui okañýta. Ha he'íta: “Nínive oñehundi! Mávapa chupe oiporiahurerekóta? Mávapa ohóta oñandu chupe?”

8Nde nga'u piko Tébasgui ne porãve, táva oĩva Nilo rembe'ýpe, y atýpe oñemongoráva, oñemohembe'y jeguáva ysyry guasúpe?

9Ha'e oisãmbyhy Etiopía ha Egipto. Ipokatu opa rupi ojepyso, ha Fut pegua Libio kuéra, oĩ hendive.

10Tebas avei ojereraha tetã mombyrýpe. Imitã nguérape ojepete yvýre umi tape juasáre, huvicha kuérare ojeity po'a, ha imyakãhára ojepokua kadénape.

11Ha nde avei reka'u etéta. Ne akã tavyraíta ha rekañýta, reñemo'ã haguã ne muñahágui.

12Umi nde táva guasu kuéra ígope ojogua, hi'a ho'a oñembokachárõ, ho'úva jurúpe ho'apa.

13Ne ñorãirõhára ojogua kuñáme. Ne retã rokẽ ojepe'apa oike haguã nde rehe ondyrýva. Tata ohundi imbotyha.

14Eguerojáke y, cháke reñemongoráta! Embohetavéke nde rehe oñangarekóva, embojehe'a tuju ha ejapo adóve.

15Upépe ne rundíta nde rata, ha nde kyse puku, tukúicha okarúta nde rehe, ne rundi peve. Eñembohetáke tukúicha!

16Umi ñemuha nde pypegua oñembohetave mbyja yvágape guágui.

(Pe tuku oheja ipire ha oveve).

17Nde rehe oñangarekóva tukúpe ojogua. Umi ne ñorãirõhára mbyatyha tuku atýpe ojogua. Ro'ýrõ, korapy jerére oguejypa. Kuarahy osẽvo katu oho ndojekuaái mamópa.

18Mba'eichaite pevépa oke nde ovecha rerekua, nde, Asiria ruvicha guasu! Ne mburuvicha kuéra opytu'u. Ñorãirõha kuéra isarambi yvytýre, ha ndaipóri ombyatýva.

19Rejekutu hague naipohãi, ndokuera véima! Opa ohendúva re'a hague ojepopete vy'águi. Mávaiko ndoiko asýi ra'e nde reko añanguére!”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Habacuc

Habacuc 1

Habacuc ndovy'ái ndaipórigui teko joja

1Kóva hína pe ñe'ẽ Ñandejára ohechauka vaekue maranduhára Habacúcpe:

2Che Jára, araka'e peve piko asapukáita ndéve che pytyvõ haguã ha na che rendu mo'ãi? Araka'e peve piko asapukáita oĩgui jejuka ha ndereju mo'ãi ore pe'a jejopy vaígui?

3Maerã piko rehechauka chéve jeiko asy ha ñaña? Monda ha jejuka opa rupi ahecha, ñorãirõ opaichagua opa rupi oiko.

4Léi he'íva ndojejapói, ha upe ojejapo vaerãre oñepyrũ. Iñañáva ojopy imarangatúva ndive, ha teko joja oñemokarẽ.

Ñandejára he'íva

5"Pema'ẽ umi tetãre pende jere rupi oĩvare. Peñemondýita ha pende jurujáita pepytávo. Ko'ã árape aime ajapo haguãicha mba'e perovia'ỹ vaerã oñemombe'u ramo peẽme.

6Amopu'ãta caldéo kuérape oñorãirõ haguã. Umíva, kuimba'e sagua'a oñorãirõse etereíva, oikóva ágotyo pégotyo, yvy jerekuévo oñemomba'e haguã yvy imba'e'ỹvare.

7Ha'e kuéra iñaña rasa ha ojekyhyje eterei chugui kuéra, ndoikuaaséi voi mba'eve avaveichaguágui.

8Ikavaju kuéra iñakuãve jaguaretégui, hesaiteve aguara guasu ka'aru ete osẽvagui. Hi'arigua oñani ha mombyrýgui ou, oveve vaicha oúvo, taguato ojeityháicha hembi'urã ári.

9Oporojuka haguãnte ou ha omyasãi kyhyje henonderã. Yvyku'ícha ombyaty hembiguairã.

10Mburuvicha guasu kuérare oñembohory ha karai guasu kuérare avei. Táva korapy jere yvate rehe ha'e kuéra opuka. Umíva rehe yvy ombyaty ha omopu'ã ojeity haguã hi'ári kuéra.

11Upéi ohasa yvytu ratãicha ha ipyapy mbarete rehénte ha'e kuéra ojerovia."

Habacuc omombe'u jey ivy'a'ỹ

12Ore Jára, nandéi piko opa ára reikovéva, Tupã imarangatúva, omano'ỹva, Tupã che Jára ha che mo'ãhára? Nde remombarete caldéo kuérape, nde rérape oporonupã haguã,

13nde reko ipotĩ eterei, reheja haguã oiko iky'áva, rema'ẽ haguã kiririĩháme, iñañáva oporojopy vai ramo. Mba'éicha piko aipo ramo rema'ẽ kiririĩháme oporojukávare? Mba'ére piko ndeeréi mba'eve heko añáva ohundírõ imarangatuvévape chugui?

14Nde, rereko yvypórape pira yguasúpe guáicha, ha mbói huvicha'ỹvaicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Caldéo kuéra oñemomba'e tetã nguérare pira ojekutuháicha pindápe, pyahápe ombotyryry ha oguenohẽ ha ohechávo heta ijatyha, ovy'a eterei.

16Upévare ha'e kuéra omomba'e guasu irréd ha ipinda. Hérape omymbajuka, ha chupe insiénso ohapy hese ae oguerekógui hembi'urã iporã ha hetaitéva.

17Ha akóinte piko caldéo kuéra ore renohẽta pyahápe ha ore jukáta oikuaase'ỹre mba'eve?

Habacuc 2

Ñandejára ohechaukáva Habacúcpe

1Ama'ẽta hína ojapoháicha ima'ẽhágui pe távare oñangarekóva, aikuaa haguã mba'épa he'i Ñandejára pe ha'évare chupe.

2Ha he'i chéve Ñandejára: “Tuju pehẽnguépe ehai ko ndéve ahechaukátava, ikatu haguã oñemoñe'ẽ syry.

3Noguahẽi gueteri ára oiko haguã ko rehecháva, katuete oikóta ramo jepe. Hi'are ramo eha'arõnte, ágã hi'árape oguahẽta.

4Ehai umi heko añáva oñehunditaha, imarangatúva katu oikovéta ojerovia rupi Tupãre.”

Ojehútava oporojopývape

5Umi ha'enteséva omandase, oheka manté ha oipota potave opa mba'e rei, heta mba'e jerereko oguerúrõ jepe ijárape mba'e vai. Tyvykuáicha oipe'a umi ijuru, ñemanóicha nahyguãtãi voi, upévare ojepoi ha ondyry tetã nguérare ojoapykuéri.

6Ha opa umi tetã nguéra ho'áva ipoguýpe, hese oñembohorýta chupe opurahéivo: “Cháke, nde reñemomba'e hetáva ne mba'e'ỹva remondávo. Araka'e peve piko rembyatýta umi mba'e ojehejáva ndéve, oñemba'e porúvo nde hegui?”

7Reha'arõ'ỹháguinte oúta ijára kuéra. Opáyta hína umi oñemboharáitava nde rehe ha nde rejáta opívo.

8Tetã nguéra aty oúta ndéve ha ne mondáta, remonda haguéicha chupe kuéra. Omyengoviáta ndéve opa ne ñañangue, porojuka rejapo vaekue rehe hetãme, itáva kuéra ha hetã guáre.

9Cháke nde, ne mondakuépe remyenyhẽ vaekue nde róga reiko haguã kyhyje'ỹre!

10Péicha remyenyhẽ nde róga ñemotĩgui. Heta tetã nguéra rehundívo, nde jehénte ivaíva rejapo.

11Ita nde rogyke kuápe oĩva ha nde víga yvyra kuéra osapukáine opu'ãvo nde rehe.

12Cháke nde, remopu'ãva táva jejukápe, ha teko joja'ỹme remboguatáva!

13Ñandejára péicha oipotágui, táva kuéra heta omopu'ã rei ha ikane'õta. Opa mba'e ojapóva, tata ohundipáta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ñandejára imimbipápe yvy jerekuévo ojekuaaukáta, y omyenyhẽháicha umi yguasu.

15Cháke nde, remonga'úva nde jere rupi oikóvape, re'ukávo chupe kaguy pohã vai reheve, repuka haguã hese rehechárõ opívo!

16Rejeapo rangue mba'e ramo, ñemotĩgui ne renyhẽta. He'u nde avei ha tojehecha rehechauka'ỹva. Ñandejára ho'uka rire ndéve ipo rupi, rejeapo rangue mba'érõ reñemotĩta.

17Mba'e vai rejapóva Líbanore, opẽta nde rehe ha tuicha ne mondýita mymba kuéra jejuka. Oñemyengoviáta ndéve opa ne ñañangue, porojuka rejapo vaekuére hetãme, itáva kuéra ha hetã guápe.

18Maerã piko iporã peteĩ ta'ãnga ojejapopa rire? Maerã piko iporã ta'ãnga oporombotavýva? Tupã gua'u niko umíva ndaikatúiva oñe'ẽ ha piko ojeroviáta hese ijapohare?

19Cháke nde, eréva ta'ãnga yvyrápe opáy haguã térã ita ñe'ẽngúpe oñembo'y haguã! Ikatúta piko ha'e kuéra he'i mba'eve? Óro ha plátape oñembyape ramo jepe, ndoikovéi ha'e kuéra.

20Ñandejára katu oĩ itupao marangatúpe. Tokirirĩke henondépe yvy ijerekuévo!”

Habacuc 3

Habacuc oñembo'e

1Kóicha oñembo'e maranduhára Habacuc:

2Che Jára, ahendu nde réra opa rupi herakuã ha ne rembiapokue amomba'e. Ejapo kena ko'ágã ore rehe mba'e hechapyrãva yma guaréicha. Ehechauka oréve ore poriahurerekoha, oime rire ramo jepe nde pochy ra'e.

3Tupã ou Temángui, Yvyty Parángui ou Tupã imarangatúva, yvágare iñasãi imimbipa ha yvy tuichakue omyenyhẽ.

4Mba'e rendýicha ohesape oúvo, ha ipógui opo ára vera. Upépe oĩ ipu'aka.

5Henonderã oho mba'asy asãi, hapykuéri katu akãnundu pochy.

6Ha'e opytaháp e yvy oryrýi, tetã nguéra osusũmba ha'e oma'ẽvo hese kuéra, Umi yvyty yma guive oñembo'ýva yvýre ho'apa. Tupã rape katu opa ára oiko.

7Ahecha umi Cusán guápe ho'a vaírõ, ha umi Madiangua kyhyjégui oryrýirõ.

8Nde pochy piko che Jára umi ysyry ndive? Hendy piko nde pochy umi yguasúre? Ajeve reho umi nde kavaju ári, nde kárrope ne retã guápe reipytyvõ?

9Nde hu'y nde pópema rereko, ha isãguima reipyso. Umi ysyry guasúpe rembovo pe yvy.

10Yvyty kuéra nde rechávo oñemondýi, yvágagui ho'a ama guasu, yguasu hypy etéva okororõ ha yvate opu'ã pochýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Kuarahy ha jasy nosẽi ikañyhágui, ohechávo nde hu'y omimbipáva, ha nde kyse yvuku ojajáiva!

12Nde pochýpe reguata yvy jerekuévo, ha repyrũ vaipa umi tetã nguérare.

13Resẽ renohẽ haguã jejopy vaígui ne retã guápe ha mburuvicha guasu, ne rembiporavo pyrépe. Iñañáva róga pepo rehundipa ha umi hogyke pyendakue rehejapa okápe.

14Nde hu'ýpe iñakãme huvicha kuéra rejapi, ojeity ramo ore ári sapukái pópe ore mosarambi, ku ojeity ramo guáicha ikangýva ári ñemiháme.

15Ne renda ári yguasu rupi reiko, rehasa umi y pupu pochy rupi.

16Ko'ã mba'e ahendúvo akyhyje, che rembe osysyipa, che kãngue rasypa ha che pyta ryrýi. Upéicha ramo jepe, py'a guapýpe aha'arõ upe ára Tupã ohundi haguã umi ore rehe opyrũsévape.

17Ndaipotýirõ jepe ígo máta, ndahi'airõ jepe parral ha olívo, nome'ẽi ramo kokue hi'a, ha omanomba ovecha kuéra, ha ndaipóri mymba korápe,

18péicharõ jepe, vy'águi che renyhẽta Ñandejára che renohẽ haguére jejopy vaígui. Chupe amomba'e guasúta,

19Ñandejára che mombarete ha guasúicha che mo'akuã. Yvate che reraha, upépe aiko haguã kyhyje'ỹme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Sofonías

Sofonías 1

Ñandejára ára

1Kóva hína pe ñe'ẽ Ñandejára he'i vaekue Sofoníaspe, Judápe mburuvicha guasúrõ guare Josías Amón ra'y. Sofonías hína Cusí ra'y, kóva katu Guedalías ra'y. Guedalías, Amarías ra'y ha Amarías, Ezequías ra'y.

2Kóicha he'i Ñandejára: “Ahundíta opa mba'e yvy ári,

3yvypóra ha mymba, guyra ha pira kuéra. Amoñepysãngáta iñañávape, ahapo'óta yvy árigui yvypóra.” Kóicha he'i Ñandejára:

4“Aipysóta che po ha ainupãta Judápe, ha opa Jerusalén guápe. Aipe'áta ko'águi, tupã gua'u Baal pypore, ha ipa'i kuéra réra.

5Ahundíta umi óga ári ojupívape, omomba'e guasu haguã mbyjápe, ha umi oñesũvape, ha upekuévo oiporu che réra, tupã gua'u Milcom réra ykére.

6Ahundíta avei umi che hegui ojeívape, nda che rekáivape ha ndoúiva chéve oporandu”.

7Pekirirĩ Ñandejára renondépe. Cháke Tupã ára hi'aguĩma! Ha Ñandejára ombosako'i mymbajuka, ha omboyke Ijupe guarã umi ha'e oiporavóvape.

8Ñandejára he'i: “Oñemymba jukaha árape ainupãta mburuvicha kuérape, mburuvicha guasu ra'y ha umi oñemondévape ojapo haguã umi mba'e tetã mombyrygua ojapóva.

9Upe árape avei che ainupãta, umi okẽ rembe'y ári opóvape, ojapoháicha tupã gua'úpe omomba'e guasúva, ha umi jejuka ha mondágui omyenyhẽvape ijára róga kuéra.”

10Kóicha he'i Ñandejára: “Upe árape oĩta pytyvõ ojeruréva, Pira Rokẽ guive. Osapukáita umi táva ipyahuhápe oikóva, ha umi yvyty guive oñehendúta óga ho'apáva ryapu.

11Pesapukái soróke peẽ Jeikoha Mactespe peikóva. Umi ñemuhára omanombáta. Opa umi plátare oñemúva oñehundíta.

12Umíva umi árape, mba'e rendy che pópe aháta ama'ẽ Jerusalénre. Upérõ che ainupãta umi py'a guapýpe oikóvape. Ku kaguýicha oguapýva ha he'íva ijupe kuéra: “Ñandejára ko ndojapo mo'ãi mba'evete asy”.

13Upévare oñemondapáta, ha hóga kuéra oñehundíta. Hogarã omopu'ãta ha ndoiko mo'ãi upépe, oñotỹta parralty ha kaguy chugui ndo'u mo'ãi.”

14Hi'aguĩma Ñandejára ára guasu! Hi'aguĩma hína ha pya'e ou, Ñandejára ára ryapu iróta hína. Ipy'a guasuvéva jepe osapukáita kyhyjégui.

15Upe árape hendýta pochy, vy'a'ỹ ha angata, oikóta ñehundi opyta'ỹre mba'eve, opa mba'e iñypytũta, arai ha pytũme ojejaho'íta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ipúvo pe turu ojesapukáita ñorãirõrã umi táva itapiapáva, ha hóga ijyvatévare.

17Péicha he'i Ñandejára: “Amondýita maymávape, hesatũvaicha oguatáta iñangaipáre. Pe huguy oñehẽta ýicha, ha ho'o ijatýta vaka repotícha.”

18Upe árape ipochýta Ñandejára, avave noñongatu mo'ãi hi'óro térã ipláta, Tatáicha ipochýta Ñandejára, ha ohapýta opa mba'e upe tetãme, Opa umi oikóva yvy ári sapy'aitépe oñehundíta.

Sofonías 2

1Peñembyatýke. Peñembyatypáke, peẽ petĩ'ỹva,

2peñemboveve mboyve kapi'i pirukuéicha, peteĩ árape opáva. Ho'a mboyve pende ári Ñandejára pochy rendy, ho'a mboyve pende ári Ñandejára ipochyha ára.

3Pehekáke Ñandejárape peẽ ko yvy ári pejejapo'ỹva, ha pejapóva opa mba'e ha'e oipotáva. Peikóke hekópe pejejapo'ỹre, ha upéicharõ ikatúne pejuhu ñemo'ã Ñandejára ipochytaha árape.

Mba'éichapa tetã nguéra oñenupãta

4Táva Gaza nandi opytáta, Ascalón mba'eve'ỹre. Araitépe oñemosẽta umi Asdódpe oikóva. Ecrongua ojehapo'óta upégui.

5Cháke peẽ Cretagua, peikóva yguasu rembe'ýpe! Ñandejárama he'i: “Canaán, filistéo retã, rohundíta. Nde pype avave ndopyta mo'ãi.

6Nde yvy yguasu rembe'ýpe oĩvagui oikóta ñu, mymba kuéra okaru haguã ha ojejapo haguã kora ovecha kuérape guarã.”

7Umi Judagua hembýva oñemohendáta upépe, Tupã Ijára ou rire oipytyvõ chupe kuéra, ha oĩ porã jey rire hikuái. Upépe oñangarekóta hymba kuérare, ha pyharekue opytu'úta Ascalón pegua óga kuérape.

8Kóicha he'i Tupã Israel Jára ipu'akapáva: “Ahendu Moabgua ñe'ẽ meguã, ha umi Amongua ñe'ẽ reity. Ha'e kuéra ojahéi che retã guáre, ha oñembotuicha oipe'ávo chugui kuéra ijyvy.

9Upévare ame'ẽ che ñe'ẽ che rekovére, Moab ha Amónpe ojehúta Sodoma ha Gomórrape ojehu haguéicha, Ñuatĩndy ha jukyty oikóta chugui avave oiko'ỹháme. Che retã guágui hembýva omondáta ijyvy ha oguerekóta imba'erã.”

10Ha péicha hekoviáta Moábpe ha Amónpe, oñembohory haguére Ñandejára retãre, oñembotuicha haguére omondávo Ñandejára ipu'akapáva, yvy tee.

11Ñandejára hendive kuéra ojopýta, upe tetã megua tupã nguéra ohundíta, opa rupi oñemomba'e guasúta, umi tetã yguasu mbytépe oĩvape jepe.

12Peẽ Etiopía guápe avei, Ñandejára kyse puku pende reitýta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Upe rire ipo oipysóta yvate gotyo, ohundi haguã Asiria, ha Nínive opytáta avave'ỹre, yvy ojeiko'ỹha ha ipirupáva chugui ojapóta Ñandejára.

14Hóga kuéra pegua yvyra ojepe'apáta, ha upépe oikóta ovecha kuéra, ha opaichagua tymba ñarõ, urukure'a ha kui'ĩ guasu okéta umi itaperekue rupi, yryvu oñe'ẽta hovetã ha hokẽ rembe'y kuérape.

15Táva ojejapoitéva, ijehe ojeroviatéva, ha upepegua he'íva: “Oreichagua ndaipóri yvy ári”, tapere ha itaty ha opaichagua tymba ñarõ raity oiko chugui! Ohasáva ijypy rupi oturuñe'ẽ ha oñemohembe jeguarúne chupe!

Sofonías 3

Hembiapo vaikue ojeheja reíta Jerusalénpe

1Cháke nde Jerusalén, táva nde reko pu'ãva! Nde, nde reko ky'áva ha rejopýva mboriahu ndive.

2Ñandejára ñe'ẽ nerehenduséi. Ndereipotái oje'e ndéve ne rembiapo ivaiha, mba'eve nderejeruréi Tupãme, ha nderejeroviái hese.

3Nde ruvicha kuéra jaguaretéicha okororõ, ha nembojovakehára, aguara guasúicha yvy ojeiko'ỹháme, ndohejáiva ikãnguekuénte jepe pyhareve guarã.

4Ne maranduhára iñe'ẽ rei, ndaha'éi jeroviaha, nde pa'i kuéra omomarã pe tupao, Tupã rembiapoukapýgui, mba'eve ndoikuaaséi.

5Ñandejára katu oĩ táva guasúpe, ojapo iporãva ndaha'éi ivaíva. Arako'ẽre ojavy'ỹre oporombojovake, iñañáva katu notĩri ete voi.

6Ñandejára he'i: Ahundíma tetã nguéra, ha umi óga yvate itápiare oĩva, yvýre aitypáma, avave ndoguatavéi umi hapére, ha itáva kuérape avave ndopytavéi.

7Ha'e che jupe: “Péicha okyhyjéta che hegui Jerusalén, ohendúta che ñe'ẽ, ani haguã ahundi hóga kuéra, ainupãmagui chupe. Ha ko'ýte ha'e kuéra ojapove upe ivaíva.

8Upévare peha'arõke, che ajúta aporombojovake, che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e: Ambyatýta umi tetã ha hi'ári kuéra aitýta che pochy rendy, ahundipáta pe yvy che pochy rendýpe.

9Upéva oguahẽvo tetã nguéra juru amopotĩta chéve oñembo'e haguã opavave, ojapo haguã che aipotáva.

10Etiopía ysyry guasu mboypýrigui che retãgua isarambipáva oúta oñembo'évo, imba'e kuave'ẽ oguerúta chéve

11Upérõ nde, che retãgua ne retĩ mo'ã véima, ne rembiapo vaikuére, repu'ã haguére che rehe. Upérõ aipe'áta nde apytégui umi ijejapóva, ha nderejejapo mo'ãvéi che yvyty marangatúpe.

12Ahejáta nde pype umi imirĩva ojejapo'ỹvape. Che rehénte ojeroviáta ha'e kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Umi Israelgua hembýva ndojapo mo'ãi heko joja'ỹva, ndaijapu mo'ãi. Nomyenyhẽ mo'ãi. Ijuru ñe'ẽ reígui Ikatúta okaru ha opytu'u kyhyje'ỹre.”

Purahéi rory Jerusalénre

14Epurahéi Jerusalén, esapukái vy'águi Israel retã, evy'a Jerusalén! Evy'a nde py'aite guive!

15Ñandejára ndaipochy véima ne ndive, Omosẽma nde rehe ija'e'ỹvape. Tupã Israel ruvicha nde pype oĩ. Ndojehu mo'ãvéi mba'eve ivaíva.

16Upérõ Jerusalénpe oje'éta: “Ani rekyhyje Sión, térã reheja nde jyva ikangy!”

17Tupã nde Jára oĩ nde pype, ha'e imbarete ha ne mo'ãta! Ñandejára ovy'a ne ndive. Imborayhúpe ne moingove pyahúta. Ovy'a ha opurahéita nde pýri,

18Ojevy'aháicha arete jave. Ñandejára he'i: “Ivaíva nde ári ho'aséva ha ñemotĩ rekyhyjévagui che roguenohẽta.

19Upérõ che asẽta ha umi nde jopývare andyrýta, ikarẽvape aipytyvõta, ha okañývape aru jeýta. Romoherakuã porãta opa rupi yvy jerekuévo, rejeapo'i haguére.

20Upérõ poguerúta, pombyatýta, po'águi che pomyenyhẽta, pomyerakuã porãta opa tetã nguéra yvy arigua apytépe!” Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Hageo

Hageo 1

Tupao oñemopu'ã jeýta

1Áño mokõiha oguapy haguépe oisãmbyhy mburuvicha guasu Darío, ára peteĩ mes
6hápe, Tupã oñe'ẽ, maranduhára Ageo rupi, Judá sãmbyhyhára Zorobabélpe, Salatiel
ra'y; ha pa'i guasu Josuépe, Josadac ra'y.

2-3Ha péicha he'i Ñandejára ipu'akapáva, maranduhára rupi: “Peẽ peje naiporãi
gueteriha oñemopu'ã jey pe tupao.

4Iporãpa peiko óga porãme, che tupaógui oiko aja tapere?

5Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, ha'e peẽme pema'ẽ porã haguã upe pejapóvare.

6Peñemitỹ heta ha pemono'õ pokã, pekaru ha na pene ryguãtãi, pey'u ha pende
yuheive, peñemonde ha na pende rete akúi, ha upe omba'apóva ndohupytýi mba'eve.

7Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, ha'e peẽme pema'ẽ porã haguã pe pejapóvare.

8Tapeho yvytýpe peru yvyra ha pemopu'ã tupao pyahu. Upépe che avy'áta ha
ajechaukáta che mimbipápe.

9Pemba'apo heta ha pehupyty sa'i. Ha upe pehupytýva che araha sapy'aitépe.
Mba'érepa? Ha oĩgui che róga yvýre peẽ pejepy'apy aja pende róga kuérarente. Che,
opa mba'e Jára che pu'akapáva, upéicha ha'e.

10Upévare ndokýi ha pende yvy ndahi'ái.

11Che hína pe namongyvéiva pende kokuépe, pende ka'aguýpe, trigotýpe, parraltýpe.
Olivotýpe, pende kogatýpe, yvypórape, mymba ha opaite pene rembiapópe ha upévare
ndoikói peẽme mba'eve.”

12Zorobabel, Josué ha opa Israelgua okyhyje ohendúvo pe Ñandejára he'íva
maranduhára Ageo rupive.

13Upérõ Ageo, Ñandejára rembijokuái, oñe'ẽ chupe kuéra hérape ha he'i: Ñandejára
he'i upéicha: “Che, opa mba'e Jára, ha'e peẽme: Aime pene ndive”.

14-15Upéicha Ñandejára omokyre'ỹ Judá sãmbyhyhára Zorobabel, pa'i guasu Josué ha
opa Israel guápe, ha upe ára 24, mes 6ha áño mokõiha oguapy haguépe mburuvicha
guasu Darío, oñepyrũ hikuái omopu'ã opa mba'e Jára Ipu'akapáva róga.

Hageo 2

Tupao pyahu omimbipa

1Ára 21 mes 7hápe Ñandejára oñe'ẽ jey maranduhára Hagéope,

2ha he'ika Zorobabel, Josué ha opa Israel guápe kóicha:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3“Umi ohecha vaekue imimbipápe pe tupao yma guare, te'i mba'e tekópa ko ko'ágã
jarekóva. Upéva rováipa kóvare ikatu ja'e tupao?
4Néike Zorobabel, Josué ha opaite peẽ! Pemba'apóke! Che aime pene ndive. Che, opa
mba'e Jára che pu'akapáva ha'e peẽme!
5Ame'ẽ haguéicha che ñe'ẽ pesẽrõ guare Egíptogui, che espíritu oĩ pende apytépe. Ani
pekyhyje.
6Agãiténte amboryrýita hína yvága ha yvy, yguasu ha yvy apekã.
7Amboryrýita opa tetã ha oguerúta hikuái imba'eta ha che tupao omimbipáta.” Opa
mba'e Jára ipu'akapáva upéicha he'i.
8“Che mba'e hína pe pláta ha óro.
9Ko tupao mokõiha, iporãvéta pe yma guarégui. Upérõ amoĩta ko'ápe py'a guapy.”
Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva upéicha ha'e.

Tupã oja'o tetãgua jeroviaha'ỹme

10Ára 24 mes 9hápe áño mokõiha Darío oñepyrũ haguépe oisãmbyhy, Ñandejára
oñe'ẽ maranduhára Hagéope,
11Ha oporanduka pa'i kuérape ko'ã mba'e tembiapoukapy rehegua:
12“Oĩrõ kuimba'e oguerahâva ijahojápe so'o oñemboykéva Tupãme ha pe ahoja apỹi
oja mbuja, mbaipy, kaguy, ñandyryku, térã oimeraẽ tembi'úre, opa umi mba'épa
oñemboyke avei Tupãme?” Pa'i kuéra he'i nahániri.
13Ha Ageo he'i: “Oĩrõ kuimba'e ipotĩ'ỹva opokógui te'õnguére ha opoko oimeraẽ ko'ã
mba'ére, umívarepa ndojái potĩ'ỹ?” Pa'i kuéra he'i ojaha.
14Upérõ he'i Ageo: Opa mba'e Jára péicha he'i: “Upéva ojehu pende apytépe. Opa
mba'e pejapóva ha peikuave'ẽva chéve iky'a.
15Águive pema'ẽ kóvare: Pemopu'ã mboyve pe tupao,
16mba'épa ojehu vaekue peẽme? Pehórõ oĩháme 20 trígo ryru, 10 añónte pejuhu ha
pehórõ oĩháme kaguy, penohẽsérõ 50 kambuchi, 20 añónte pejuhu.
17Che ahundi vaekue amave'ỹ, tuku ha amandáupe pene rembiapokue, peẽ katu
ndapeguátai che rapére. Che, opa mba'e Jára, ha'e upéicha
18Ko ára 24, mes 9hápe, oñemoĩ che róga pyendarã.
19Pema'ẽ porãke: ‘Águive oĩtama pe trígo. Ndahi'ái gueteri pe parral, ígo, granáda ha
olívo. Águive katu che umíva ahovasáta.’”

Tupã ome'ẽ iñe'ẽ Zorobabélpe

20Pe árape voi Ñandejára he'ika Ageo rupi Judá sãmbyhyha Zorobabélpe:
“Amboryrýita yvága ha yvy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ahundíta tetã nguéra yvy ári ha aitýta yvýre mburuvicha kuérape,

22aipetéta yvýre ikárro ha hi'arigua kuéra ha omanóta ikavaju ha hi'arigua kuéra. Iñirũ tee voi ojukáta peteĩ-teĩme.

23Upe árape Zorobabel che rembiguái, amoĩtava pene sãmbyhy haguã. Ha'e che rembiporavo oñangareko haguã pende rehe.” Che, Tupã che pu'akapáva, upéicha ha'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Zacarías

Zacarías 1

Ñandejára ohenói hetã guápe

1Mes 8hápe, áño mokõiháme oñepyrũ hague oisãmbyhy mburuvicha guasu Darío, Ñandejára omondo iñe'ẽ maranduhára Zacarías, Berequías ra'y ha Idó reminenópe. Ha he'i chupe:

2-3Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, che pochy eterei vaekue pende ru ypykue ndive. Upévare ere ko'ágã ne retã guápe: “Peñemboja che rehe ha che añembojáta pende rehe. Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.

4Aníke pejapo pende ru ypykuéicha. Chupe kuéra maranduhára he'i oheja haguã heko vai ha hembiapo vai, ha'e kuéra katu ndoikuaaséi mba'eve. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

5Ha ko'ágã mamópa oime ha'e kuéra? Oikóta nga'u piko opa ára maranduhára kuéra?

6Che ñe'ẽ ha che rembiapoukapy che ame'ẽ vaekue che rembiguái maranduhára kuérape, oguahẽ vaekue pende ru ypykuépe. Ha ha'e kuéra ohechakuaa che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, ajapo hague hese kuéra hembiapokue ojerureháicha.”

Umi kavaju arigua

7Kóva hína ñe'ẽ che, maranduhára Zacarías, Berequías ra'y ha Idó remineno ohendúva Ñandejáragui upe ára 24 mes 11ha (hérava Sebat) mburuvicha guasu Darío áño mokõiha oñepyrũ haguépe oisãmbyhy.

8Peteĩ pyhare ahecha péicha: Peteĩ kuimba'e oĩ kavaju pytã ári. Oñembo'y peteĩ ñúme mirtoty apytépe ha hapykuépe oĩ heta kavaju. Oĩ pytãva, hovéro ha morotĩva.

9Che aporandu: “Che Jára, máva piko umi kavaju arigua? Ha Tupã remimbou oñe'ẽva che ndive he'i chéve: “Ahechaukáta ndéve mávapa.”

10Upérõ, upe oĩva mirtoty apytépe he'i chéve: “Ãva hína umi Tupã omboúva oho haguã opa rupi.”

11Umi kavaju arigua he'i upérõ pe Tupã remimboúpe oĩva upe mirtoty apytépe: “Roguata yvy jerekuévo ha rohecha oĩha opa rupi py'a guapy”.

12Tupã remimbou he'i: “Há, opa mba'e Jára nde pu'akapáva, 70 áñoma nde pochy hína Jerusalén ha táva kuéra Judagua ndive. Mboy árapa ohasa vaerã gueteri reiporiahurereko haguã chupe kuéra?

13Ñandejára he'i ñe'ẽ iporãva Tupã remimbou che ndive oñe'ẽvape.

14Ha pe Tupã remimbou he'i chéve ha'e haguã kóva: “Péicha he'i opa mba'e Jára ipu'akapáva: Ahayhu eterei Jerusalénpe, yvyty Siónpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Upévare che pochy rendy umi tetã py'a guapýpe oikóva ndive. Umíva, che nda che pochy etéirõ gueteri Israelgua ndive, ombohasa asyve vaekue chupe kuéra.

16Upévare che, opa mba'e Jára, ha'e: Ko'ágã aiporiahurereko Jerusalénpe ha amopu'ãka jeýta tupao ha táva avei.”

17Pe Tupã remimbou he'i avei chéve: “Emombe'u avei: Ñandejára ipu'akapáva he'i chéve: Che táva kuéra oñakã rapu'ã mbarete jeýta. Ambopepo jeýta Siónpe ha ajapo jeýta Jerusaléngui che táva poravopyre.”

Vaka ratĩngue ha fiérrore omba'apóva

Zacarías 2

1Ahecha irundy vaka ratĩngue.

2Aporandu Tupã remimbou che ndive oñe'ẽvape, mba'épa he'ise umi vaka ratĩngue ha he'i chéve: Ko'ã vaka ratĩngue hína umi tetã nguéra omosarambi vaekue opa rupi Judá, Israel ha Jerusalén guápe.”

3Upéi Ñandejára ohechauka chéve irundy kuimba'e fiérrore omba'apóva.

4Che aporandu: “Maerã piko ou ko'ã kuimba'e?” Ha'e he'i: “Ko'ãva ou omboryrýi haguã ñemondýigui ha oikytĩ haguã hatĩ nguéra umi tetãme, oikutu ha omosarambi haguére Judá guápe.”

Mba'e pukukue ra'ãha

5Ahecha ambue mba'e. Peteĩ kuimba'e ogueru ipópe mba'e pukukue ra'ãha.

6Aporandu chupe: “Moõ piko reho?” Ha'e he'i chéve: Aha aha'ãvo pe táva Jerusalén aikuaa haguã ipukukue ha ipekue.”

7Upérõ ahecha ohoha pe Tupã remimbou oñe'ẽ vaekue che ndive ha ambue Tupã remimbou osẽ huguãitĩvo,

8ha he'i chupe: “Pya'éke ere pe karia'ýpe oguerekóva ipópe mba'e pukukue ra'ãha: “Jerusalénpe ojeiko jeýta ha heta etereítagui umi oikótava upépe ha hymba kuéra, ndaikatu mo'ãi oñemopu'ã tápia ijerére.

9Ñandejára katu he'i: “Chéta hína peteĩ tápia tata guigua Jerusalén jerére ha pe táva mbytépe ahechaukáta che mimbipa.”

Tupã oipe'áta ivaívagui hetã guápe

10-11Ñandejára he'i: Che pomosarambi vaekue opa gotyo. Ko'ágã katu ha'e peẽme: “Pekañy Pya'éke tetã yvate gotyo guágui, pesẽ Babilóniagui peikohápe mombyryguárõ peẽ peiko vaekue Siónpe! Che, opa mba'e Jára ha'e upéicha.”

12-13Ñandejára ipu'akapáva che mondo agueraha haguã ko ñe'ẽ umi tetã pene monda vaekuére: Oimeraẽ opokóva che retã guáre, opoko che resa ra'ỹire. Upévare che voi añorãirõta umi tetã ndive ha che rupi umi hembiguái voi omondáta chupe.” Upéicha

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

ohechaukáta imimbipa Ñandejára ipu'akapáva ha péicha peikuaáta ha'e che mbou hague.

14Ñandejára he'i: “Pepurahéi vy'apópe Jerusalengua, che ajúgui aiko pende apytépe!”

15Ko mba'e ojehúrõ heta tetã oñemoĩta Ñandejára ykére, Ha ha'e he'íta: “Umíva umi tetã ha'éta avei che retãgua. Ha upérõ aikóta pende apytépe.” Upéicha peikuaáta Ñandejára ipu'akapáva che mbou hague.

16Ñandejára oguereko jeýta Judápe imba'e teérõ yvy marangatúpe ha oguereko jeýta Jerusalénpe itáva poravopyre ramo.

17Tokirirĩke maymáva Ñandejára renondépe, ha'e oúgui ñane rendápe hekoha marangatúgui.

Zacarías 3

Pa'i guasu Josué omonde ao pyahu

1Upéi Ñandejára ohechauka chéve Josué, pa'i guasu oñembo'ýva Tupã remimbou renondépe. Ha ijakatúape Tupã rembiguái oporomombe'úva oñe'ẽ vai haguã hese.

2Upérõ Tupã remimbou he'i chupe: “Ñandejára ta ndeja'o! Ñandejára ohayhúva Jerusalénpe ta ndeja'o! Ko kuimba'e hína peteĩ yvyra oñerenohẽva tatágui ani haguã okaipa!

3Josué, ijao ky'a etereíva, oñembo'y hína Tupã remimbou renondépe.

4Upérõ pe Tupã remimbou he'i ipytyvõhárape oipe'a haguã Josuégui umi ao ky'a. Upéi he'i chupe: “Kóva he'ise aipe'a hague nde hegui ne rembiapo vaikue. Ha ko'ágã romondekáta vy'a guasu rãicha.!”

5Upérõ he'i ipytyvõhárape omoĩ haguã Josuépe akã rehegua potĩ. Ha'e kuéra omoĩ ha upéi omonde hese ao jegua. Upe aja Tupã remimbou opyta ñembo'yhápe,

6ha he'i Josuépe:

7“Péicha he'i Ñandejára ipu'akapáva: Eguatáke che rapére ha ejapo che rembiapoukapy he'íva. Rejapo ramo upéicha, repytáta reñangareko che tupaóre. Reñangarekóta hese ha ikorapýre ha ame'ẽta ndéve ne rendaguã umi Tupã remimbou apytépe.

8Ehendu porãke Josué, nde hína pa'i guasu, ha tohendúke avei ne irũ nguéra pa'i. Peẽ hína umi mba'e Ñandejára he'íva oikotaha rechaukaha. Aguerúta che rembiguái oñembohérava “Hokýva”.

9Che amoĩ Josué renondépe peteĩ ita ijyke siéteva ha che voi ahaíta hese che ñe'ẽ. Upéi, peteĩ árape aipe'áta hembiapo vaikue ko tetãgui.

10Oguahẽvo pe ára ikatúta peẽ pevy'a oñondive pende parral ha pende ígo guýpe. Che, opa mba'e Jára upéicha ha'e.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Zacarías 4

Mba'e rendy pyenda ha olívo

1Ou jey pe Tupã remimbou oñe'ẽva che ndive ha che mombáy oñemombayháicha
peteĩ okévape ha oporandu chéve:

2“Mba'épa rehecha?” Ha che ha'e: “Ahecha peteĩ mba'e rendy pyenda óro ha peteĩ
ñandyry ryru hi'ári. Hi'ári oĩ siéte mba'e rendy ha pe ñandyry oguahẽ chupe kuéra
siéte y rape rupi.

3Pe pyenda ykére oĩ mokõi olívo, peteĩ ijakatúa gotyo ha ambue ijasu gotyo.”

4Aporandu Tupã remimbou che ndive oñe'ẽvape: “Che Jára, mba'épa he'ise kóva?”

5Ha Tupã remimbou he'i chéve: “Ndereikuaái piko mba'épa he'ise?” Che ha'e chupe:
“Nahániri che Jára”.

6Ha'e he'i chéve: “Kóva hína pe Tupã he'ikáva Zorobabélpe: Noĩri hína ñorãirõhára
térã mbaretére, che Espíritu rehénte, he'i opa mba'e Jára ipu'akapáva.

7Nde, yvyty guasu, máva piko nde! Nde hegui oikóta hína ñu perõ Zorobabel
renondépe. Ha'e oguenohẽta pe ita tuichavéva osapukái aja maymáva: Iporãite!
Iporãite piko!”

8Upéi he'ive chéve Ñandejára:

9“Zorobabel omoĩ ko tupao pyenda ha ha'e voi omoguahẽta hu'ãme ko tupao.” Péicha
pehecha kuaáta opa mba'e Jára ipu'akapáva che mbou hague.

10Umi ndojepy'apýi vaekue oñepyrũrõ guare, ko'ágã ovy'áta ohechávo Zorobabel
omoguahẽha hu'ãme pe tupao.” Upéi pe Tupã remimbou he'i: “Ko'ã siéte mba'e rendy,
Ñandejára resa hína oma'ẽva yvy jerekuévo.”

11Che aporandu chupe: “Mba'e piko umi mokõi olívo oĩva pe mba'e rendy pyenda
ykére?”

12Aporandu avei chupe: ha mba'épa he'ise umi mokõi olívo rakã oĩva umi mokõi y
rape óro ykére, oguerahâva pe ñandyry umi mba'e rendy peve?”

13Tupã remimbou he'i chéve: “Ndereikuaái piko mba'épa he'ise? Ha'e chupe:
“Nahániri che Jára”.

14Ha'e he'i chéve: “Ko'ãva hína umi mokõi ojeporavo vaekue ojapo haguã opa mba'e
Jára rembipota.”

Zacarías 5

Pe kuatia ojehaíva

1Ahecha avei oveve peteĩ kuatia ojehaíva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Tupã remimbou oporandu chéve: “Mba'épa rehecha?” Ha'e chupe: “Ahecha oveve peteĩ kuatia ojehaíva; ipuku 9 métro ha ipe 4 métro imédio.”

3Upérõ he'i chéve: Upépe ojehai jeharu ohupytýtava ko tetãme. Mokõive ijapére ojehai, ndopyta mo'ãiha oñenupã'ỹre omondáva ha ome'ẽ japúva guive iñe'ẽ.

4Opa mba'e Jára ipu'akapáva he'i: “Amondo ko jeharu oike haguã mondaha ijapúva rógape. Ha pe jeharu opytáta upépe ndaiporivéi peve yvyra ha ita.”

Mbayru pohyikue ra'ãha ha kuña

5Upéi osẽ pe Tupã remimbou oñe'ẽva che ndive ha he'i chéve: “Ema'ẽmi pe ko'ágã ojekuaávare”.

6Aporandu chupe: “Mba'e piko upéva?” Ha'e katu he'i chéve: “Upéva hína peteĩ mbayru oha'ãva ko tetãgua rembiapo vaikue.”

7Pe mbayru ijaho'iha. Ojepe'a pe ijaho'iha ha upépe oguapy peteĩ kuña.

8Tupã remimbou he'i chéve: “Pe kuña hína aña”. Omyaña huguávo pe kuñáme ha omboty jey pe mbayru.

9Ama'ẽ jey ha ahecha mokõi kuña ipepo ha ovevéva yvytúre. Tujuju pepópe ojogua ipepo ha ogueroveve pe mbayru mba'e pohýi ra'ãha.

10Upérõ aporandu pe Tupã remimbou che ndive oñe'ẽvape: “Mamópa ogueraha hikuái pe mba'e pohyikue ra'ãha?”.

11Ha'e he'i chéve: “Oho omopu'ãvo chupe itupaorã Babilóniape. Ojejapopa rire pe tupao omboguapýta upéva peteĩ pyenda ári.”

Zacarías 6

Irundy kárro ñorãirõrã

1Ahecha ave ou irundy kárro ñorãirõrã mokõi yvyty vrónse pa'ũ rupi.

2Pe kárro peteĩha ikavaju pytã, pe mokõiha ikavaju hũ,

3pe mbohapyha ikavaju morotĩ ha irundyha ikavaju para'i.

4Aporandu pe Tupã remimboúpe che ndive oñe'ẽvape: “Che Jára, mba'épa he'ise kóva?”

5Tupã remimbou he'i chéve: “Ko'ãva hína irundy yvytu, osẽva opa mba'e Jára renondégui.

6Pe kárro ikavaju hũva oho tetã yvatevogua gotyo, pe ikavaju morotĩva kuarahy reike gotyo, ikavaju para'íva yvyvogua gotyo.”

7Ha osẽ umi kavaju para'i ohecha haguã yvy jerekuévo. Tupã remimbou he'i chupe kuéra: “Tapeho yvy jerekuévo.” Ha ha'e kuéra upéicha ojapo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Upe rire pe Tupã remimbou osapukái chéve: “Umi oho vaekue tetã yvate gotyo, omboguéta Tupã pochy upe tetãme.”

Josué oñemyakãngora

9Ñandejára he'i chéve:

10“Embyaty umi Babilóniagui ou jeýva apytépe imba'e me'ẽ: Heldai, Tobías ha Jedaías. Upe árape voi tereho Josías, Sofonías ra'y rógape.

11Pe pláta ha óro rembyaty vaekuégui ejapo akãngora ha emoĩ pa'i guasu Josué Josadac ra'y akãre,

12ha ere chupe: Opa mba'e Jára ipu'akapáva he'i pe kuimba'e hérava mba'e roky heñoitaha hapo teégui.

13Omopu'ã jeýta tupao ha chupe ojererohorýta mburuvicha guasúrõ. Ha'e oisãmbyhy ha iguapyha ykére oĩta pa'i ha oikóta py'a guapýpe ojoapytépe.

14Ha umi akãngora opytáta tupaópe Heldai, Tobías, Jedaías ha Josías, Sofonías ra'y rérape.”

15Oúta mombyrygua oipytyvõ haguã tupao apópe, ha upérõ pehecha kuaáta opa mba'e Jára che mbou hague. Kóva ojehúta pehendu ramo Ñandejára ñe'ẽ ha pejapo ha'e he'íva.

Zacarías 7

Karu'ỹ japu

1Ára 4 mes 9ha hérava Kislev jave mburuvicha guasu Darío irundy áño oñepyrũ haguépe oisãmbyhy, Ñandejára oñe'ẽ maranduhára Zacaríaspe.

2Upérõ Táva Betelgua omondo Sarézer ha Réguem-Melécpe ikuimba'e kuéra ndive ojerurévo pytyvõ Ñandejárape

3ha oporandúvo Ñandejára ipu'akapáva tupao pegua maranduhárape ha pa'i kuérape: “Akóintepa roñemondéta ao vosakuépe ha ndorokaru mo'ãi oguahẽvo jepi áño pegua mes 5ha rojapoháicha ko'ágã peve?”

4Ha Ñandejára ipu'akapáva he'i chéve:

5“Ere maymávape ha pa'i kuérape: Peẽ niko peñemonde ao vosakuépe ha ndapekarúiva oguahẽvo jepi mes 5ha, ha upéi mes 7ha. Ha ojapóma 70 áño péicha pejapoha.

6Ha upéva ndapejapói che rayhupápe. Pekarúrõ ha pe'úrõ kaguy pejapo pejaposéguinte.”

7Péicha he'íma vaekue peẽme Ñandejára umi maranduhára yma guare rupi, Jerusalén oiko ramo guare py'a guapýpe ha henyhẽ tetãguágui. Ha péicha oiko vaekue avei umi táva ijerére oĩva ha umi Négueb ha ñu rupi oikóva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Na pene ñe'ẽ rendúigui pejereraha vaekue tembiguáirõ

8Tupã he'i maranduhára Zacaríaspe:

9“Ko'ãva hína pe che aipotáva: peporombojovake hekópe, pende py'a porã ha peiporiahurereko pende rapichápe,

10ani pejopy kuña iména manóva, mombyrygua, tyre'ỹ ha mboriahu ndive. Ani pejapo ivaíva avavére.

11Peẽ katu na pene ñe'ẽ renduséi vaekue. Ndapeikuaaséi vaekue mba'eve.

12Pemohatã pende py'a itáicha, pehendu'ỹ haguã Ñandejára ipu'akapáva rembiapoukapy, ome'ẽ vaekue peẽme. Upévare Ñandejára ipochy eterei

13ha he'i: “Ha'e kuéra na che renduséi vaekue ahenóirõ chupe kuéra. Upévare che nahendu mo'ãi chupe kuéra che renóirõ.

14Upévare amosarambíta chupe kuéra tetã nguéra ha'e kuéra oikuaa'ỹva rupi ha ko tetãgui oikóta yvy ojeiko'ỹha. Tetã iporãitévagui ha'e kuéra ojapo yvy ojeiko'ỹha.”

Zacarías 8

Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ

1Ñandejára ipu'akapáva he'i chéve:

2“Che rakate'ỹ eterei Sión rehe, che rakate'ỹ pochy.

3Aju jeýta Jerusalénpe aiko haguã upépe. Upérõ Jerusalén oñembohérata táva jeroviaha ha Ñandejára ipu'akapáva yvyty oñembohérata yvyty marangatu.

4Karai tuja ha guãiguĩ nguéra oguapy jeýta Jerusalén korapy rupi ha ojekóta pokoka yvyráre oguatávo,

5mita'i ha mitãkuña omyenyhẽta umi korapy ha upépe oñemboharáita.

6Upérõ umi che retã guágui hembýva ndoguerovia mo'ãi ikatuha oiko ko'ã mba'e. Che katu aroviáta. Che, opa mba'e Jára ipu'akapáva ha'e upéicha.

7Che aipe'áta che retã guápe umi kuarahy resẽ ha kuarahy reike gotyogua poguýgui.

8Ha arúta Jerusalénpe oiko haguã upépe. Ha'e kuérata upérõ che retãgua ha che katu Tupã Ijára, jeroviaháva ha hekojojáva.

9Péicha he'i Ñandejára ipu'akapáva: “Peñeha'ãke peẽ, ko'ã árape pehendu vaekue maranduhára ñe'ẽ, oñemoĩ guive Ñandejára ipu'akapáva róga pyenda.

10Ko'ã ára peve ndaipóri vaekue jehepyme'ẽ kuimba'e ha mymba kuérape. Ha ndaipóri avei py'a guapy ko'ápe guápe guarã, oĩgui oñorãirõséva ha che amopu'ã vaekue umívape ojuehe kuéra.

11Ko'ágã katu umi opytáva peguarã, che ndaha'e mo'ã véima yma guaréicha. Che, opa mba'e Jára ipu'akapáva upéicha ha'e

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Pe py'a guapy oñeñotỹtagui ijapytépe kuéra, umi parralty ha kokue hi'átama, ysapy ho'átama ha che ame'ẽta opa ko'ã mba'e imba'erã umi opytávape.

13Peẽ peiko haguéicha ijaheipýrõ umi tetã apytépe, upéicha che ko'ágã pohovasáta. Ani pekyhyje! Peñeha'ãke!”

14Péicha he'i Ñandejára ipu'akapáva: “Ha'e vaekue ainupãtaha pende ru kuéra ypykuépe che mbopochýrõ, ha upéicha ajapo.

15Ko'ágã katu ame'ẽma che ñe'ẽ ajapotaha iporãva Jerusalén ha Judáre. Upévare ani pekyhyje.

16Tekotevẽ pejapo manté kóicha: Peje ojupe añeteguáva, peporombojovake hekópe ha toĩ py'a guapy mbojovakehápe.

17Ani pejapo ojupe ivaíva térã peme'ẽ japu pene ñe'ẽ japu. Cháke che ndacha'éi hína ko'ã mba'ére. Che, opa mba'e Jára che pu'akapáva, upéicha ha'e.”

18Ñandejára ipu'akapáva he'i chéve:

19Umi karu'ỹ mes irundyha, 5ha, 7ha, ha 10ha pegua ha'éta ojevy'aha ára, Judá ñemoñarépe guarã. Pehayhúke aipórõ añetegua ha py'a guapy!”

20Péicha he'i Ñandejára ipu'akapáva. Ou vaerã gueteri hína heta oĩva táva guasu kuéra rupi.

21Upérõ ha'e kuéra he'íta ojupe: “Jaháke Ñandejára ipu'akapáva rendápe, jajerure chupe ta ñande rovasa.” Ha umi ambue he'íta: “Ore avei rohose, jaha katu!”

22Ha oúta Jerusalénpe heta tetãgua Ñandejára ipu'akapáva rendápe, ojerurévo ojehovasa haguã chupe kuéra.

23Upérõ 10 mombyrygua ipojáita peteĩ Israelguáva ao ruguáire ha he'íta: “Rohose pene ndive rohendúgui Tupã oĩha pene ndive.”

Zacarías 9

Tetã nguéra ñenupã

1Kóva hína ñe'ẽ Ñandejára he'íva Hadrac retã ha táva Damáscore: “Táva kuéra Siria pegua Ñandejára mba'e hína, Israelgua ñemoñaréicha avei.

2Imba'e avei ijykeregua Hamat, avei Tiro ha Sidón opa imba'eta reve.

3Tiro omopu'ã tápia mbarete, ombyaty óro ha pláta ytýicha.

4Ñandejára katu oipe'apáta chugui, oitýta yguasúpe imba'eta ha ohapypáta pe itáva.

5Táva Ascalón ohechávo kóva tuichaite oñemondýita. Gaza avei oryrýita ha Acrón ojapajeréita yvýre. Gaza opytáta mburuvicha guasu'ỹre ha Ascalón avave'ỹre!

6Asdódpe oikóta ñemoñare okára, ha upéicha ambokarapéta filistéo kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Aipe'áta ijurúgui pe so'o huguy reheve ho'úva ha upe hãinguágui tembi'u ipotĩ'ỹva. Umíva kuéragui katu oĩta opytáva che mba'erã, oikóta Judagua ramo ha Ecrón ha'éta jebuséo kuéraicha.

8Ha che aiméta amo'ã haguãicha che mba'évape oimeraẽ ko'a rupi ohasávagui. Pe oporojopýva noñembohory mo'ã véima hese kuéra. Cheté ama'ẽgui hese kuéra.”

Israel ruvicha guasu tenonderãvévo guarã

9Evy'a etereíke táva Sión! Epurahéi vy'águi Jerusalén! Nde ruvicha guasu ou, imarangatu ha omimbipa, ojejapo'ỹre vúrro ra'y ári oguapy.

10Ha'e ohundíta umi Efraín kárro, kavaju Jerusalén ha hu'y ñorãirõrã. Tetã nguérape oguerúta py'a guapy ha oisãmbyhýta yguasu guive yguasu peve, ysyry Éufratesgui yvy opaha peve.

Israel pyahu

11Péicha he'i Ñandejára: “Jerusalén ne ñe'ẽ me'ẽ ruguýre roipysyrõta. Che aguenohẽ nde ykua hypávagui umi upépe oĩvape.

12Peẽ peha'arõva jepokuahápe peju jey pende táva guasúpe! Ha'e peẽme ame'ẽtaha jehovasárõ, hetaiteve pehasa asy haguégui.

13Arekógui Judá che hu'y poihárõ, ha Efraínpe che hu'ýrõ, nde hegui Sión ajapóta kyse puku, amopu'ãta nde ra'y kuérape Grecia guáre.”

14Ñandejára ojechaukáta hetãgua apytépe, hu'y kuéra opoíta ára tirícha. Tupã Ñandejára ombopúne ituru, ha ondyrýne yvy gotyogua yvytu pochy apytépe.

15Ñandejára ipu'akapáva omo'ãta imba'évape, ha'e kuéra umi ita poiha itakuére opyrũta, ha omokõta umi hese oñemoĩvape, kaguýicha omboy'úta huguy, ha'érõ guáicha tása guasu ha altar ratĩ.

16Upe árape Tupã Ijára, hetã guápe oguenohẽta ijovecháicha, ha umi imba'éva omimbíta hetã teépe ita jegua akãngorápe guáicha!

17Iporãitéta piko ñane retã! Trígo ha kaguy hetaitépe, mitãrusu ha kuñataĩ kuéra okakuaa porãta!

Zacarías 10

Ñe'ẽ me'ẽ teko jera rehegua

1Pejerure Ñandejárape omongy haguã hi'árape, ha ha'e, ojapóva ára vera, omongarúne opavavépe ha ome'ẽne ñúme kapi'i.

2Umi tupã gua'u, japu rei, oñe'ẽ rei umi paje apoha. Výro rei umi iképe ohecháva, ñe'ẽ rei memégui henyhẽ ijuru, upévare che retãgua oiko opa rupi rei ovecha herekua'ỹvaicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Upévare he'i Ñandejára: “Che pochy rendy ovecha rerekua ndive, ha ainupãta che retãgua sãmbyhyhápe.” Ñandejára ipu'akapáva oñangareko ijovecháre, Judá ñemoñarére. Chugui kuéra ojapóta ikavaju mbarete ñorãirõháme.

4Chugui kuéra osẽta óga pyenda imbaretevéva, yvyra hakua óga vakapi jokoha, ha hu'y ñorãirõrã. Ijapytégui kuéra osẽta opa mburuvicha.

5Ñorãirõhárata umíva, ñorãirõháme tujúre opyrũta umi okaháre, oñorãirõta Ñandejára oĩgui hendive, ha omotĩta umi kavaju ári guápe.

6He'i Ñandejára: “Che amombaretéta Judá ñemoñarépe, ha José ñemoñarépe aipytyvõta. Aisãmbyhýta chupe kuéra oho haguã hetã teépe. Aiporiahurerekógui chupe kuéra oiko jeýta yma guaréicha nainupãiva ramo guáicha araka'eve. Che niko hína Tupã Ijára, ahendúva iñembo'e.

7Ñorãirõhára pe ojoguáta Efraín, ovy'áta ho'u ramo guáicha kaguy, ta'ýra kuéra ohechávo chupe ovy'a joáta, Ñandejára ndive oñeñandu porãta!

8Ahenóita ha ambyatýta che niko pe aru jeýva chupe kuéra, ha heta jeýta yma guaréicha.

9Che amosarambi vaekue chupe kuéra heta tetã rupi, mombyry oĩ ramo jepe che hegui imandu'áne che rehe, ha ou jey peteĩ ára ita'ýra kuéra ndive.

10Agueru jeýta Egíptogui, ambyatýta Asíriape, araháta Galaad ha Líbanope. Ha heta etereítagui, ndaija mo'ãi opavave.

11Ohasáta hikuái Egipto yguasu mboypýri, ainupãta hi'y kuéra, Nilo ambohypáta, ahundíta Asiria jejapoitépe, ha Egipto amokangýta.

12Che amombaretéta chupe kuéra, ha che rérape oku'éta. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

Zacarías 11

1Eipe'áke ne rokẽ Líbano ha tata tohapy nde kuri'y kuéra.

2Ne rasẽke kuri'y pe'a haguére. Umi yvyra máta iporãitéva oñehundíma. Pene pyahẽke peẽ Basán pegua urunde'y, pe ka'aguy ypytũ oñemoperõma.

3Osapukái soro ovecha rerekua, kapi'i rovyũ oñehundíma. Jaguarete kororõ oñehendu ka'aguy Jordán pegua niko oñehundíma.

Mokõi ovecha rerekua

4Péicha he'i chéve Tupã che Jára: “Eñangarekóke ovecha kuéra ojejuka vaerãre.

5Umi ojoguáva ojuka ombyasy'ỹre ha umi plátare ome'ẽva he'i joa: Che po'aitépa, che mba'e retáma ko'ágã. Herekua kuéra jepe ndoiporiahurerekói chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha che avei ndaiporiahurereko mo'ãvéi umi oikóvape ko tetãme. Ame'ẽta peteĩ-teĩme hapicha pópe ha huvicha pópe. Ko'ãva ohundíta pe tetã ha ndaipe'a mo'ãi ipógui avavépe. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

7Upérõ añangareko umi ovecha ojejuka vaerãre. Umi ojoguaséva ohepy me'ẽ chéve hese kuéra. Ha ajogua mokõi yvyra. Peteĩ ambohéra “Jeiko porã” ha ambue “Oñondivepa”.

8Ha peteĩ méspe amondo mbohapy ovecha rerekua che mbopochýva ha ndaija'éiva che rehe.

9Ha umi ovecha kuérape ha'e: Ndaha'e véima che pende rerekua, pe omano vaerã tomano. Oĩrõ ojejukáva tojejuka! Ha umi oikovéva tokaru ojuehe!”

10Upérõ ajapyhy pe yvyra ambohérava “Jeiko porã” ha amopẽ ahechauka haguã Tupã omondohoha iñe'ẽ ome'ẽ tetã nguéra ndive.

11Upe árape opa pe ñe'ẽ me'ẽ ha umi mboriahu ovecha apytepegua oma'ẽ che rehe. Umi mba'e che ajapóva rupi ohechakuaa Ñandejaraha pe oñe'ẽva.

12Upérõ ha'e chupe kuéra: “Peme'ẽ chéve che rembiapo repy, ỹrõ katu pehejánte”. Ha ome'ẽ chéve hikuái 30 pláta pehẽngue.

13Ñandejára he'i chéve: “Upe che repykue emoĩ tupao pláta ryrúpe. Amoĩ upéva tupao pláta ryrúpe.

14Upéi amopẽ pe yvyra mokõiha hérava “oñondivepa” ha upéicha opa joaju Israel ha Judá apytépe.

15Ñandejára he'i chéve: “Ha ko'ágã eiko ovecha rerekua ramo ndojepy'apýiva ovecha kuérare.

16Amoĩta ko tetãme ovecha rerekua ndoheka mo'ãiva okañýva, noipohano mo'ãiva hasýva ha nomongaru mo'ãiva ikangýva, upéva rangue ho'úta ikyravéva oheja'ỹre ipysapẽnte jepe.

17Cháke pe ovecha rerekua pitua ohejáva ovecha kuéra ha'eño! To'a kyse puku ijyva ha hesa akatúre! Taijypi ijyva ha tahesatũ!

Zacarías 12

Jerusalén osẽ jejopýgui

1Péicha he'i Ñandejára Israélpe. Ñandejára oipyso vaekue yvága ha omopyenda yvy ha omoingove yvypórape, he'i:

2“Ajapo Jerusaléngui peteĩ kaguy omonga'útava tetã nguérape. Ha'e kuéra omongorárõ Jerusalénpe umi ambue táva Judá guáre avei oñendyrýta.

3Upérõ ajapóta Jerusaléngui ita pohýi tetã nguérape guarã. Ohungáta oimeraẽ omopu'ãsévape. Opa tetã oñemoĩta Jerusalénre,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4che katu amondýita ikavaju kuéra ha ambotarováta hi'ári guápe, Judá ñemoñarére añangarekóta ha amohesatũta tetã nguéra kavaju.

5Ohechávo kóva Judá ruvicha kuéra he'íta ijupe: “Ñandejára ipu'akapáva hína umi Jerusalénpe oikóva Tupã, ha pe omombaretéva chupe kuéra.”

6Upérõ Judá ruvicha kuéragui ajapóta tatapỹi rendýicha jepe'a apytépe ha tata'y rendýicha trígo apesã apytépe ohapýtava ijasu ha ijakatu gotyo opa tetã nguéra ha upe aja Jerusalengua oiko jeýta itávape.

7“Upe mboyve katu che, opa mba'e Jára, aipe'áta jejopýgui Judá róga guápe ani haguã David ñemoñare ha umi Jerusalengua herakuãve umi ambue Judá ñemoñareguágui.

8Che, opa mba'e Jára, amo'ãta umi oikóvape Jerusalénpe. Umi ikangyvéva imbaretéta mburuvicha guasu Davídcha ha David ñemoñaréta hína Tupãicha, Tupã remimboúicha ohóva henonderã.

9Upérõ ahundíta oimeraẽ tetã ondyrýva Jerusalénre.

10Amyenyhẽta py'a porã ha ñembo'e rekógui David ñemoñarépe ha Jerusalén guápe. Upérõ oma'ẽta upe oikutu vaekuére ha ojahe'óta hese ta'ýra peteĩmi térã ta'ýra ypykuére ojejahe'oháicha.

11Ojejahe'o tuicha etereíta Jerusalénpe, ojejahe'oháicha tupã gua'u Hadad-Rimón rehe Meguido ñúme.

12Umi ogagua ojoapykuéri, peteĩ-teĩ ogagua ijehegui, ojahe'óta upe tetãme David ñemoñare ha ikuña kuérare, Natán ñemoñare ha ikuña kuérare,

13Leví ñemoñare ha ikuña kuérare, Simí ñemoñare ha ikuña kuérare

14ha upéicha opa umi ogagua ha ikuña kuérare peteĩ-teĩ ogagua ijehegui.

Zacarías 13

1Upérõ osẽta peteĩ yvu, ojohéi haguã upépe iñangaipa ha heko ky'akue David ñemoñare ha Jerusalengua.

2Ha upe tetãpýre ahundipáta umi tupã gua'u rerakue jepe ani haguã oñeñembo'eve chupe kuéra ha aipe'áta avei upe tetãgui umi maranduhára ha espíritu ky'a.” Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.

3“Upérõ, oñe'ẽséva che rérape, itúva kuéra voi he'íta chupe: Remanóta hína reipótagui umi japu eréva ojeguereko Ñandejára ñe'ẽrõ! Itúva kuéra voi oikutúta ha ojukáta chupe oñe'ẽ jave Ñandejára rérape!

4Upe árape umi maranduhára otĩta omombe'úvo ohecha vaekue. Ndaipóri mo'ãi oporombotavýva omondévo maranduhára ahoja,

5peteĩ-teĩ he'íta uvei: ‘Che ndaha'éi maranduhára. Okára guánte che. Che mitã guive amba'apo vaekue kokuépe.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[6]Ha oĩrõ oporandúva: ‘Ha mba'e apoha piko umi pere ojekuaáva nde retére?’ Ha'e he'íta: ‘Che irũ nguéra rógape ojejapo che rehe.’”

“Tupã hína che Jára”

[7]Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Kyse puku, epu'ãke che ovecha rerekuáre ha che pytyvõhárare! Ejuka ovecha rerekuápe ha isarambíta ijovecha kuéra. Che katu andyrýta umi ovecha ra'ýre!

[8-9]Omanóta mbohapýgui mokõi umi oikóvagui ko tetãme, pe ipehẽngue mbohapyha oikovéta ha upéva tata rupi ambohasáta. Amopotĩta oñemopotĩháicha pe pláta ha óro oñemosỹiháicha. Upérõ ha'e kuéra che renóita, ha che ha'éta ápe aime. Ambohérata chupe kuéra “Che retãgua”, ha ha'e kuéra he'íta: “Tupã ore Jára”. Che, opa mba'e Jára, upéicha ha'e.”

Zacarías 14

Jerusalén ipahávo omimbipa

[1]Oúma Ñandejára ára, ha umi mba'eta ñorãirõmegua oñemboja'óta nde pype.

[2]Upe árape Ñandejára ombyatýta tetã nguéra oñorãirõ haguã Jerusalén ndive ha oñemomba'éta upe távare, hóga kuéra omondáta, omomarãta ikuña kuéra ha ogueraháta hembiguairã Jerusalén retakuégui mbyte rupi. Hembyrénte upépe opytáta.

[3]Upéi Ñandejára osẽta oñorãirõ umi tetã ndive ymave osẽ haguéicha.

[4]Upe árape Tupã ombojekóta ipy yvyty Olívo ári oĩva Jerusalén rovái kuarahy resẽ gotyo, ha peteĩ ñu guasu ojepysótava kuarahy resẽgui kuarahy reiképe, omboja'óta mbytépe yvyty Olívo. Yvyty mbytere omýita yvatévo gotyo ha pe mbytere ambue yvy gotyo.

[5]Peẽ katu pehasáta upe yvyty pa'ũ megua ñu rupi, ha peguahẽta Asal peve, opytáva mboypýri. Upéicha okañy vaekue pende ru kuéra ypykue yvy ryrýi oiko vaekuégui mburuvicha guasu Ozías oisãmbyhýrõ guare Judá. Oúta Tupã che Jára ha omoirũta chupe opa yvágape oikóva.

[6]Upe ára ndaro'y mo'ãi ha ysapy nda hypy'a mo'ãi.

[7]Tupã mante oikuaáta upe ára. Upérõ ndojuavy mo'ãi ára pyharégui, pyhare jepe hesakãta.

[8]Upérõ osẽta Jerusaléngui y ro'ysã osyrýtava ro'ýpe ha hakúpe avei, peteĩ Mar Muerto gotyo ha ambue Yguasu Mediterráneo gotyo.

[9]Pe árape oguapýta Ñandejára mburuvicha guasúrõ yvy ári. Ha'e ñoiténte mburuvicha guasúta ha peteĩtante upe héra.

[10]Upe tetã tuichakue ha'éta ñu guasu, Gueba guive Rimón peve yvy gotyo Jerusaléngui. Jerusalén oĩta yvate opa mba'e ári ha upépe ojeikóta, Benjamín Rokẽ

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

guive Hakãmby Rokẽ meve oĩ haguépe okẽ tuja, ha óga yvate Hananel guive, mburuvicha guasu Parral Amiha meve.

11Jerusalénpe ojeikóta kyhyje'ỹre ha araka'eve noñehundi mo'ãvéi.

12Umi tetãme oñorãirõ vaekue Jerusalén ndive, Ñandejára oinupã pochýta. Umi upepegua rekove itujúta, hesa itujúta hováre ha ikũ ijurúpe.

13Upe árape Ñandejára tuicha omondýita chupe kuéra. Maymáva ipojáita ojuehe ha oñonupãta.

14Upe árape Judá avei oñorãirõta Jerusalénpe, ha oipe'áta tetã nguéragui heta óro, pláta ha ao.

15Ha oñehundipáta avei kavaju, mburika, vúrro, kaméllo ha opaichagua mymba ha'e kuéra oguerekóva hekohápe.

16Upéi, umi Israel ndive oñorãirõ vaekue rembyre, ohóta opa áño omomba'e guasúvo mburuvicha guasu Ñandejára Ipu'akapávape, ha ombyaretévo Enramadaguy ára.

17Ha oĩrõ tetã ndohóiva Jerusalénpe omomba'e guasúvo mburuvicha guasu Ñandejára Ipu'akapávape, ndoky mo'ãvéi ijyvy kuérape.

18Ha umi Egiptogua ndohóirõ, Ñandejára oinupãta chupe kuéra. Ha upéichata avei, oimeraẽ tetã ndive ndohóiva ombyaretévo Enramadaguy ára.

19Kóvata hína ñenupã Egíptope ha opa umi tetã ndohóivape Enramadaguy aretehápe.

20Upe árape umi kavaju oñembyapeháre jepe ojehaíta: “Ñandejárape guarã oñemboykéva”. Ha umi japepo tupao pegua imarangatúta umi tása guasúicha oĩva altar renondépe.

21Opa umi japepo Judá ha Jerusalén pegua oñemboykéta Ñandejára Ipu'akapávape guarã. Umi omymbajukátava Ñandejárape oiporúta umi japepo, ha upépe ombojýta pe mymba ro'o oñekuave'ẽva. Pe árape ndaipóri mo'ã véima avave oñemúva Ñandejára Ipu'akapáva rógape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Malaquías

Malaquías 1

Ñandejára ohayhu Israélpe

1Péicha oñe'ẽ Ñandejára Israélpe maranduhára Malaquías rupi:

2He'i: “Che pohayhu”. Peẽ katu peje: “Mba'éichapa roikuaáta ore rayhuha?” Ñandejára he'i: “Che pohayhu kóvare: Esaú ha Jacob ojoyke'y vaekue. Che ahayhu Jacóbpe,

3ha ndacha'éi Esaú rehe. Ha Esaú retãgui, ijyvyty hetáva, ajapo yvy ojeiko'ỹha ikatuhápe oiko tymba ñarõ mante.”

4Umi Edomgua, Esaú ñemoñare, he'i ramo: “Roñehundírõ jepe romopu'ã jeýta ore retã”, Ñandejára ipu'akapáva he'íta: “Ha'e kuéra omopu'ã ramo, che ahundi jeýta.” Hetã nguéra oñembohérata “tetã aña”. Ha “Tetã Ñandejára ipochyha opa ára.”

5Peẽ pehecháta pende resa tee rupi ha pejéta: “Ñandejára mba'e guasuha ojekuaa Israel mboypýri jepeve!”

Ñandejára oja'o pa'i kuérape

6Ñandejára ipu'akapáva he'i pa'i kuérape: “Ta'ýra omomba'e itúvape, tembiguái ijárape. Che ramo pende ru, mba'ére na che momba'éi? Che ramo pende Jára mba'ére ndapejapói che ha'éva? Peẽ che apo'i ha upéi peje: ‘Ore piko ro'apo'i?’

7Peru che altárpe mbuja itujupáva ha peje: ‘Ore piko rombopochy?’. Peẽ che mbopochy peimo'ã ramo ikatuha che altar ojeapo'i,

8ha ndaha'eiha mba'eve peikuave'ẽ ramo chéve mymba hesatũva, ikarẽva ha hasýva. Perahami umíva pende ruvicha guasúpe, jahecha oguerohorýpa pene mba'e kuave'ẽ.

9Pejerure Tupãme ta ñande poriahurereko. Pegueraha ramo chupe umichagua mba'e kuave'ẽ, ani peha'arõ ha'e pende rerohorytaha. Ñandejára ipu'akapáva he'i:

10Hánga'u peteĩ peẽva omboty tupao rokẽ, anive haguã pemyendy rei tata altar pegua. Che ndapoguerohorýi ha ndaipotavéi pene mba'e kuave'ẽ.

11Kuarahy resẽ guive kuarahy reike peve oñemomba'e guasu che réra opa tetãme ha opa henda rupi oñekuave'ẽ chéve insiénso ha mba'e kuave'ẽ potĩ asy.

12Peẽ katu che mbopochy, peimo'ãgui che altar, ha'éva hína che mesa, ikatuha ojeapo'i ha ikatuha oñemoĩ pype oimehaichagua tembi'u.

13Peẽ katu peje: ‘Ore kueráima ko'ã mba'égui!’ Ha che apo'i. Ha peimo'ã avy'áta peju ramo peikuave'ẽ chéve mymba ñemondapyre, térã ikarẽ térã hasýva.

14Cháke pe ijapu ha he'íva oikuave'ẽtaha chéve mymba hesãiva ha upéi oikuave'ẽ hasýva! Che hína mburuvicha guasu pavẽ ha opa rupi ojekyhyje che hegui!” Péicha he'i Ñandejára ipu'akapáva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Malaquías 2

1Ha ko'ágã, pa'i kuéra, ko marandu peẽme guarã:

2“Pejapóke che ha'éva ha peñeha'ã che apo mba'e ramo. Ndapejapói ramo, aitýta jeharu pende rehe. Ha nda che aposéigui mba'e ramo ambojeharúta umi mba'e oñeme'ẽva peẽme pa'i ramo.” He'i Ñandejára ipu'akapávava.

3Pomokangýta ha aipetéta pende rova rehe umi mymba chéve peikuave'ẽva repoti. Ha pe tepoti reheve peẽ avei peñemombóta.

4Péicha peikuaáta ame'ẽ hague peẽme tembiapoukapy, oiko haguã pe ñe'ẽ me'ẽ ajapo vaekue Leví ndive. He'i Ñandejára ipu'akapáva.

5“Che ñe'ẽ me'ẽ, jeikove ha py'a guapy vaekue Leví peguarã. Ame'ẽ chupe che apo haguã mba'e ramo ha ojapo haguã che ha'éva. Ha'e che apo mba'e ramo ha ojapo che ha'éva.

6Leví ombo'e vaekue añetegua ha japu ijurúpe ndaipóri vaekue. Oiko py'a guapýpe che ndive ha hetápe ojoko ojapo'ỹ haguã ivaíva.

7Tekotevẽ pa'i kuéra ombo'e hapicha kuérape che kuaa haguã ha maymáva oho vaerã hendápe ojeheko mbo'e haguã. Ha'e kuéra niko hína Ñandejára ipu'akapáva remimbou.

8Peẽ pa'i kuéra katu pejei che rapégui. Pembo'éva rupi peity hetápe. Ha upéicha pembyai ñe'ẽ me'ẽ ajapo vaekue Leví ndive.

9Ndapejapói haguére che aipotáva ha upéva ári, peporombo'évo peporombojerovia juavýgui, pejererekóta ijaheipy ramo ha ndapeje apo mo'ãi mba'eve ramo che retãgua apytépe.” He'i Ñandejára ipu'akapáva.

Israelgua ndaijeroviahái

10Ndaha'éipa hína peteĩnte ñande Ru ha ñande Apohare? Mba'ére aipo ramo ñañombotavy ha ñapyrũ ñande ru kuéra ypykue ñe'ẽnguére?

11Judá ojei Ñandejára rapégui ha ojejapo mba'e ivai etereíva Jerusalén ha Israélpe. Judá omomarã pe tupao Ñandejára ohayhúva ha kuimba'e kuéra Judagua omenda kuñáre omomba'éva tupã gua'úpe.

12Hánga'u Tupã ohapo'o ñane retãgui umi ojapóvape ko'ã mba'e, taha'e ha'éva ha togueru jepe imba'e kuave'ẽ Ñandejára ipu'akávape!

13Peẽ katu akóinte peñembotavy! Pembojahu tesaýpe Ñandejára altar ha tuicha pejahe'o soro Ñandejára ndoguerohoryvéigui pene mba'e kuave'ẽ.

14Ha upéi peporandu mba'érepa. Ñandejára oikuaágui remyakã ratĩ hague ne rembireko nde karia'ýpe guare.

15Ndaha'éipa hína Ñandejára pe ojapóva ñande rete ha ñande espíritu? Ha mba'épa oipota Ñandejára ndaha'éi ramo ñemoñare oñemboykéva chupe guarãnte?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Peñangarekóke aipo ramo pende espíriture ha ani pemyakã ratĩ pene rembireko pende karia'ýpe guare.

16Tupã Israel Jára ipu'akapáva he'i: “Peñangarekóke pende espíritu rehe ha ani pepyrũ pene ñe'ẽnguére. Cháke che ndacha'éi hína pe hembirekógui ojeívare ha oñemongy'áva ojapóvo ivaíva”.

Ñandejára ára

17Ñandejára ikane'õma pende hegui ha peporandu gueteri: “Mba'e piko ro'e ikane'õ haguã ore hegui ha na ore rendusevéi haguã?” Peẽ peje hembiapo vaíva ombovy'aha Ñandejárape ha ha'e ovy'aha ijapytépe kuéra. Ndaperoviái Ñandejára heko jojaha.

Malaquías 3

1Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Amondóta che rembijokuái ombasako'i haguã che raperã. Pende Jára peẽ pehekáva oikéta itupaópe. Oguahẽma pe oñemboúva ha ogueru pe ñe'ẽ me'ẽ peẽ peipotáva!”

2Ha mávapa ikatúne ogueropu'aka upe ára? Mávapa ikatúne opyta ñembo'yhápe? Oguahẽta tatáicha ñane mopotĩ haguã. Ha'éta havõicha oipe'áva ky'a ñande hegui.

3Ñandejára oguapýta omopotĩ haguã pa'i kuéra, Leví ñemoñare, oñemopotĩháicha pláta ha óro tatápe. Upéi ha'e kuéra ikatúta omba'e kuave'ẽ hekópe Ñandejárape.

4Upérõ Ñandejára oguerohorýta Judá ha Jerusalén mba'e kuave'ẽ oguerohory haguéicha ymave.

5Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Che ajúta pombojovake ha upérõ amoĩ vaíta paje apoha, hembireko'ỹ ndive oikóva, ijapúva, ojopýva mba'apohára, kuña iména manóva ha tyre'ỹ ndive, oguereko asýva mombyry guápe ha nda che apóivape mba'eve ramo.”

Diésgui peteĩ ha mba'e kuave'ẽ

6“Che hína pende Jára ko'agãite peve. Upévare peẽ Jacob ñemoñare napeñehundíri.

7Peẽ pejei che rembiapoukapýgui, ojei haguéicha pende ru ypykue ha ndapejaposéi che aipotáva. Che, pende Jára che pu'akapáva ha'e peẽme: ‘Peju jey che ndive ha che aiméta pene ndive.’ Peẽ katu peje: ‘Mba'ére piko roho jey vaerã ne ndive?’8Ha che aporandu: ‘Ikatúpa oĩ omomarãva Tupãme?’ Peẽ katu che momarã ha upéi peje: ‘Ore piko romomarã?’ Che momarã peikuave'ẽvo 10gui peteĩ ha perúvo pene mba'e me'ẽ.

9Kóva ko tetãgua peĩ haguéicha che momarã hína ha upéva rehe poinupãta. Che, pende Jára che pu'akapáva ha'e peẽme:

10“Peru pende 10gui peteĩ, tupao pláta ryrúpe, ha péicha oĩta hi'upy che rógape. Peẽ che ra'ã ramo péicha, pehecháta aipe'aha yvága rovetã ahekuavo haguã pende ári che rovasa renyhẽ chovi.

11Ndaheja mo'ãi yso ohundi pene remitỹ ha pende parralty.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Tetã nguéra he'i joáta pende rehe: ‘Ipo'aitépa ha'e kuéra!’ Iporã itereítagui pene retã.” Che, pende Jára che pu'akapáva, upéicha ha'e.

Ñandejára oiporiahurereko hetã guápe

13Peẽ peje che rehe ivai etereíva ha upéi peporandu: “Ore piko mba'e ro'e nde rehe?”

14Kóva hína upe pejéva: “Jajapo ramo Ñandejára he'íva ndajahupytýi mba'eve. Mba'épa ñanohẽta jajapo ramo ha'e oipotáva ha ñañemonde ao vosakuépe Ñandejára ipu'akapáva renondépe?

15Jaikuaa porã rasa, umi hembiapo vaívante voi ovy'avaha. Opa mba'e osẽ porã umi oikóvape iñakãre ha mba'eve chupe kuéra ndojehúi!”

16(Umi omomba'éva Ñandejárape oñe'ẽ upéicha oñondive ha Ñandejára ohendu upe ha'e kuéra he'íva. Ha Ñandejára renondépe ojehai peteĩ kuatia oĩháme umi omomba'éva Ñandejárape ha ojapóva ha'e he'íva).

17Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Aha'arõ hína pe ára ha'e kuéra oiko jey haguãme che retãgua ramo.” Pe túva oiporiahurerekoháicha ita'ýra ojapóvape ha'e he'íva, upéicha aiporiahurerekóta chupe kuéra.

18Upérõ pehecha kuaa jeýta mba'éichapa oikoe ojuehegui imarangatúva ha iñañáva, pe Ñandejárape omomba'éva ha pe nomomba'éiva.

Oguahẽvo Ñandejára ára

19Ñandejára ipu'akapáva he'i: “Hi'aguĩma ára hendýva tatakuáicha ha opa umi ojejapóva ha heko añáva okáita ñana pirukuéicha. Upe ára oútava ohapýta opa mba'e ha mba'eve ndopyta mo'ãi chugui kuéra.

20Peẽ che momba'évape katu che reko joja omimbíta kuarahýicha oguerúva tesãi imba'e rendýpe, ha peẽ vy'águi pepopóta vaka ra'ýicha osẽva ikorágui.

21Upe ára aha'arõvape pepyrũta iñañáva rehe yvýre ramo guáicha.

22“Pene mandu'áke tembiapoukapýre ame'ẽ vaekue che rembiguái Moiséspe yvyty Horébpe! Umíva tembiapoukapy vaekue opa Israel guápe guarã!

23Pema'ẽ, amboúta peẽme maranduhára Elías, oguahẽ mboyve Ñandejára ára. Upévata hína ára nde tuicháva ha ojekyhyje etereiha!

24Ha'e omoingo porãta túva ta'ýra kuéra ndive. Upeicha'ỹ ramo, ajúta ainupã hetã ha ahundietéta.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Guarani - All Bible

San Mateo

San Mateo 1

Jesucristo ypy kuerakue
(Lc 3.23-38)

1Ko'ãva hína umi Jesucristo ypykue. Ha'e David ha Abraham ñemoñare vaekue.

2Abraham, Isaac ru vaekue; Isaac, Jacob ru ha Jacob katu Judá ha tyvýra kuéra ru.

3Judá, Fares ha Zérah ru, ha isy kuéra Tamar. Fares, Hesrón ru; Hesrón, Aram ru;

4Aram, Aminadab ru; Aminadab, Nahasón ru; Nahasón, Salmón ru;

5Salmón, Booz ru, ha Booz sy Rahab. Booz, Obed ru ha isy katu Rut. Obed, Jesé ru,

6ha Jesé, mburuvicha guasu David ru. David, Salomón ru ha isy katu Urías rembirekore.

7Salomón, Roboam ru vaekue; Roboam, Abías ru; Abías, Asá ru;

8Asá, Josafat ru; Josafat, Joram ru; Joram, Ozías ru;

9Ozías, Jotam ru; Jotam, Ahaz ru ha Ahaz, Ezequías ru.

10Ezequías, Manasés ru; Manasés, Amón ru; Amón, Josías ru.

11Josías, Jeconías ha tyvýra kuéra ru. Upérõ Israelgua kuéra ojereraha vaekue tembiguái ramo Babilóniape.

12Upe rire, ou vaekue Salatiel, Jeconías ra'y. Ha'e Zorobabel ru vaekue.

13Zorobabel katu Abihud ru; Abihud, Eliaquim ru; Eliaquim, Azor ru.

14Azor, Sadoc ru; Sadoc, Aquim ru; Aquim, Eliud ru;

15Eliud, Eleazar ru; Eleazar, Matán ru; Matán, Jacob ru.

16Jacob, José ru; ha José María ména. María hína, Jesús hérava Cristo, sy.

17Upéicha jajuhu oĩha 14 ñemoñare Abraham guive David peve; ha 14, David guive Israelgua Babilóniape ojereraha ramo guare peve; ha 14 avei upe guive, ou peve Cristo.

Jesucristo ou ramo guare
(Lc 2.1-7)

18Jesucristo ou ramo guare kóicha vaekue: Isy María ome'ẽma iñe'ẽ omenda haguã Josére. Ha oiko mboyve oñondive, María ojejuhu hye guasuha Espíritu Santo rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19José katu, kuimba'e ijoheipyréva, nomoherakuã vaiséi chupe. Oheja reise mo'ãnte chupe, avave oikuaa'ỹre.

20Ko'ã mba'e ombojere aja iñakãme, ojehechauka chupe iképe Ñandejára remimbou, ha he'i chupe: —José, David ñemoñare, ani rekyhyje reraha haguã ne rembirekorã Maríape. Pe mitã ha'e oguerekótava niko Espíritu Santo pu'aka rupi ou.

21María imembýta ha rembohérata pe mitã Jesús. Ha'e hína upe oguenohẽtava hetã guápe hembiapo vaikuégui.

22Ko'ã mba'e ojehu oiko haguã hekoitépe upe Ñandejára he'i vaekue maranduhára rupi:

23“Kuñataĩ imarã'ỹva hye guasúta ha imemby kuimba'éta. Oñembohérata Emanuel,

(he'iséva “Tupã ñane ndive”).”

24José opáyvo, ojapo Ñandejára remimbou he'i haguéicha chupe, ha ogueraha hembirekorã Maríape.

25Oiko'ỹre oñondive imemby, ha José ombohéra Jesús.

San Mateo 2

Karai arandu kuéra ou mitã andúvo

1Jesús ou ypy vaekue táva Belénpe, oĩva Judea yvýpe, mburuvicha guasu Herodes oikovépe ramo guare. Upérõ, oguahẽ Jerusalénpe, kuarahy resẽ guio, karai kuéra oikuaáva umi mba'e ojehútava mbyja kuérare oma'ẽvo.

2Ha oporandu hikuái upépe: —Moõpa oime pe mitã ou vaekue Israelgua kuéra ruvicha guasurã? Rohecha niko kuarahy resẽme mbyja chupe omohenondéva, ha roju romomba'e guasúvo chupe.

3Mburuvicha guasu Herodes oikuaávo upéva ipy'a tarovaite, ha Jerusalengua avei.

4Upémarõ, mburuvicha guasu ohenoika pa'i ruvicha kuérape, Moisés rembiapoukapy mbo'eha kuérape, ha oporandu chupe kuéra mamópa ou vaerã ra'e pe Mesías.

5Ha'e kuéra he'i chupe: —Táva Belénpe, oĩva Judea yvýpe. Maranduhára péicha omoĩ vaekue kuatiápe he'i ramo guare:

6“Ha nde Belén reiméva Judá yvýpe, na ne michĩvéi mba'eveichave ramo táva kuéra apytépe upe tetã megua. Nde hegui osẽta peteĩ mburuvicha guasu oisãmbyhýtava che retã Israel.”

7Upérõ, Herodes ohenoika ha'eñoháme umi karai arandúpe. Ha oporandu chupe kuéra araka'etépa ohecha ra'e hikuái pe mbyja.

8Upéi omondo chupe kuéra Belénpe he'ívo: —Tapeho ha peikuaa porã moõpa oime pe mitã. Pejuhu rire, peju che momarandu, che avei aha haguã amomba'e guasu chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Mburuvicha guasu oñe'ẽmbami rire, umi karai oje'ói. Ha pe mbyja ohecha vaekue hikuái kuarahy resẽvo, oho henonderã nguéra, opyta peve pe mitã oĩha ári.

10Umi karai arandu tuicha ovy'a ohechávo pe mbyja.

11Ha oikévo pe óga ryepýpe, ohecha hikuái pe mitãme, isy María ndive. Oñesũ ha omomba'e guasu chupe hikuái. Upéi oguenohẽ ikarameguãgui ha ome'ẽ chupe óro, insiénso ha mírra ryakuã porã.

12Ha Tupã omomarandu rire chupe kuéra iképe ani haguã oho Herodes rendápe, oje'ói hikuái hetãme ambue tape rupi.

José ogueraha pe mitã Egíptope

13Oho rire umi karai arandu, peteĩ Ñandejára remimbou ojehechauka Josépe iképe, ha he'i chupe: —Epáy ha epu'ã. Eraha ne ndive pe mitã ha isy, ha pya'e tereho Egíptope. Epyta upépe che romomarandu peve. Herodes ohekaukáta hína pe mitã ojuka haguã.

14Upévo José opáy. Pe pyharépe voi ogueraha pe mitã ha isy Egíptope.

15Ha opyta hikuái upépe Herodes omano meve. Péicha ojehu oiko haguã hekoitépe upe Ñandejára he'i vaekue maranduhára rupi: “Egíptogui ahenói vaekue che Ra'ýpe.”

Herodes ojukauka mitã nguéra

16Herodes ohecha kuaávo umi karai arandu ombotavy hague chupe, ipochy eterei. Upévare, ojukaukapaite mitã kuimba'e omboty'ỹva guive mokõi áño, oikóva Belénpe ha ijerekuévo. Umi mitã ojejuka karai arandu kuéra omombe'u haguére chupe mba'e árapepa ohecha ra'e hikuái pe mbyja.

17Ha péicha oiko, ojehu haguã hekoitépe maranduhára Jeremías omoĩ vaekue kuatiápe:

18Oñehendu Ramáme tasẽ ha jahe'o soro. Raquel ojahe'o hína imemby kuérare, ha omanomba haguére hikuái ndohejái avavépe omyangapyhy chupe.

19Herodes omano riréma, peteĩ Ñandejára remimbou ojechauka Josépe iképe, Egíptope. Ha he'i chupe:

20—Epáy ha epu'ã. Eraha pe mitã ha isy, ha tereho jey Israélpe. Omanombáma umi ojukase vaekue pe mitãme.

21Upévo José opu'ã, ha ogueraha pe mitã ha isy, Israélpe.

22José oikuaávo Arquelao oĩha mburuvicha guasúrõ itúva Herodes rendaguépe, okyhyje oho haguã upépe. Ha Tupã omomarandu chupe iképe oho haguã yvy Galiléape.

23Oguahẽvo upépe, oho oiko peteĩ táva hérava Nazarétpe. Ha péicha ou ojehu umi maranduhára he'i vaekue, Jesús oñemboherataha Nasaréno.

San Mateo 3

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Juan Bautista oñemoñe'ẽ
(Mc 1.1-8; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)

1Umíva umi árape Juan Bautista oñemoñe'ẽ yvy ojeiko'ỹháme, Judéape.

2Ha he'i: —Pembyasy pene angaipa ha peheja. Hi'aguĩma hína Tupã sãmbyhy yvágagui oúva.

3Ko Juan rehe niko maranduhára Isaías oñe'ẽ vaekue, omoĩ ramo guare kuatiáre kóicha: “Peteĩ osapukáiva yvy ojeiko'ỹháme: ‘Pembosako'i Ñandejárape haperã, pejapo chupe tape ikarẽ'ỹva.’”

4Juan ao ojejapo kaméllo raguekuégui ha iku'a jokuaha vakapígui. Ha hembi'u vaekue tuku ha eíra ka'aguy.

5Opavave Jerusalén ha Judeagua osẽ hendápe ohendu haguã iñe'ẽ, ha péicha avei umi Jordán rembe'y rupi oikóva.

6Oñemombe'u hembiapo vaikuégui ha Juan omongarai chupe kuéra ysyry Jordánpe.

7Juan ohechávo umi fariséo ha Saduséo kuérava hetaha oúva oñemongarai haguã, he'i chupe kuéra: —Peẽ mbói ñemoñare! Máva piko he'i peẽme ikatúne haguã pekañy upe ñenupã Tupã omboútavagui?

8Peikóke ojehecha porã haguã pende rehe pejevyha Ñandejára gotyo.

9Ani peimo'ã peje haguére “Ore niko Abraham ñemoñare” ndojehu mo'ãiha peẽme mba'eve. Cháke ha'e peẽme, Tupã ikatuha ko'ã itágui jepe ojapo Abrahámpe iñemoñarerã.

10Cháke, hácha ojeitýtama yvyra rapóre. Opa yvyra hi'a porã'ỹva guive, ojeitýta ha oñemombóta tatápe.

11Che niko añetehápe ýpe pomongarai, pembyasy haguére pene rembiapo vaikue. Upe oútava che rire katu pene mongaraíta Espíritu Santo ha tatápe. Ha'e ipokatuve che hegui, ha chéve ndaijái ipy reheguánte jepe arahávo chupe.

12Pála ipópe ombovevéta pe ikoga'a ra'ỹi hakãngue reígui. Ha oñongatúta pe ha'ỹingue ha ohapýta pe hakãngue rei, peteĩ tata araka'eve ogue'ỹtavape.

Jesús oñemongarai ramo guare
(Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)

13Jesús osẽ Galiléagui ha oho Juan rendápe, ysyry Jordánpe, ha'e omongarai haguã chupe.

14Ha Juan nomongaraiséigui Jesúspe he'i chupe: —Nde uvei niko chéve che mongarai vaerã. Ha piko nde reju che rendápe?

15Jesús katu he'i chupe: —Marãve ndoikói. Iporã niko jajapopa hekoitépe Tupã oipotáva. Ha Juan ojapo Jesús he'i haguéicha chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Jesús oñemongarai rire ha osẽvo upe ýgui, yvága ojepe'a ha Jesús ohecha Tupã Espíritu, oguejýva hi'ári pykasúicha.

17Upévo oñehendu peteĩ oñe'ẽva yvágagui, ha he'íva: —Kóva hína che ra'y ahayhúva, che aiporavo vaekue.

San Mateo 4

Aña oha'ã vai ramo guare Jesúspe
(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)

1Upe rire Espíritu ogueraha Jesúspe yvy ojeiko'ỹháme, upépe Aña oipy'a ra'ã haguã chupe.

2Ohasa 40 ára ha pyhare pukukue ho'u'ỹre mba'eve, upe rire iñembyahýi.

3Upépe Aña oñemboja Jesús rendápe oipy'a ra'ã haguã chupe, ha he'i: —Nde ramo añete Tupã ra'y, ere ko'ã itágui toiko mbujape.

4Ha Jesús katu ombohovái chupe ha he'i: —Ñandejára Ñe'ẽme he'i: “Ndaha'éi tembi'u añónte oikotevẽva yvypóra oikove haguã, opa ñe'ẽ Tupã jurúgui osẽva rehe avei oikotevẽ.”

5Upéi katu Aña ogueraha chupe táva marangatu Jerusalénpe, ha ohupi chupe pe Tupao ijyvatevehápe,

6ha he'i chupe: —Nde ramo añete Tupã ra'y, ejepoi oakãvo. Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i: “Tupã he'íta hemimbou kuérape oñangareko haguã nde rehe. Ipópe ha'e kuéra nde rupíta, ani haguã reñepysãngánte jepe.”

7Jesús katu he'i chupe: —Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i avei: “Ani reipy'a ra'ã Tupã nde Járape.”

8Ipahápe, Aña ogueraha chupe peteĩ yvyty ijyvatéva ru'ãme. Ha upégui ohechaukapa chupe umi tetã yvy arigua, ha umi mba'eta ipype oĩva.

9Ha he'i chupe: —Ame'ẽmbáta ndéve ko'ã mba'e, reñesũ ramo che renondépe ha che momba'e guasu.

10Jesús katu he'i chupe: —Tereho ko'águi Sataná. Ñandejára ñe'ẽme niko he'i: “Tupã nde Jára renondépe reñesũ vaerã, ha chupe añónte remomba'e guasu vaerã.”

11Upépe Aña oheja chupe. Ha oguahẽ Jesús rendápe Tupã remimbou kuéra oúva oipytyvõ haguã chupe.

Jesús oñepyrũ hembiapo Galiléape
(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)

12Jesús ohendúvo Juan oñemyakãsã hague, oho jey yvy Galiléape.

13Osẽ táva Nazarétgui ha oho opyta Cafarnaúmpe, peteĩ táva oĩva yguasu rembe'ýpe, Zabulón ha Neftalí ñemoñare kuéra ypýpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Upéva ojehu oiko haguã hekoitépe umi mba'e maranduhára Isaías omoĩ vaekue kuatiáre he'i ramo:

15Zabulón ha Neftalí ñemoñare kuéra yvy opytáva yguasu gotyo ysyry Jordán mboypýri! Nde, yvy Galiléa, ambue tetãgua oikohápe!

16Umi yvypóra nde pypegua, oiko vaekue pytũmbýpe, ohecha tesape tuicháva. Tesapeha peteĩ ohesapéva umi omanóma vaekuéicha oikóvape.

17Upe guive Jesús oñepyrũ oñemoñe'ẽ ha he'i: —Pejevy Tupã gotyo. Hi'aguĩma hína ñesãmbyhy yvágagui oúva.

Jesús ohenói irundy pira renohẽhárape

(Mc 1.16-20; Lc 5.1—11)

18Jesús oguata jave oikóvo yguasu Galiléa rembe'y rupi, ohecha mokõi ojoryvýpe, Simón hérava avei Pedro ha Andréspe. Ha'e kuéra niko pira renohẽha, ha oity hína hikuái pyaha ýpe.

19Jesús he'i chupe kuéra: —Peju che moirũ, ha che pombo'éta penohẽ haguã pende rapichápe jejopy vaígui.

20Upepete voi oheja hikuái umi pyaha, ha oho hendive.

21Ha Jesús ohovévo upégui, ohecha jey mokõi ojoryvývape, Santiago ha Juan, Zebedeo ra'y kuérape. Ha'e kuéra oĩ hína itúva ndive ha omyatyrõ umi irréd kuéra kanóape. Jesús ohenói chupe kuéra,

22ha upepete voi oguejy hikuái ikanóagui, oheja itúvape, ha omoirũ Jesúspe.

Jesús ombo'e hetápe

(Lc 6.17-19)

23Jesús oiko yvy Galiléa rupi, ha oporombo'e umi judío kuéra tupao rupi. Ha'e omoherakuã marandu porã oñe'ẽva Tupã sãmbyhýre. Hetápe avei omonguera opaichagua mba'asy ha mba'e vaígui.

24Jesús herakuã opa rupi yvy Siria tuichakue. Ha ojegueru chupe opaichagua hasýva ha hete rasýva, umi mba'epochy poguýpe oikóva, itarováva ha umi ijapapágui oguata'ỹva. Ha Jesús omonguera chupe kuéra.

25Heta oĩ ohóva Jesús rapykuéri Galiléagui, Decápolis, Jerusalén, Judea ha Jordán mboypýrigui.

San Mateo 5

Jesús oñemoñe'ẽ peteĩ yvyty ári guive

1Ohechávo Jesús hetaha umi ijatýva, ojupi peteĩ yvytymíme ha upépe oguapy. Hemimbo'e kuéra oñembyaty ijerekuévo,

2ha Jesús oñepyrũ ombo'e chupe kuéra he'ívo:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3“Ovy'a vaerã umi ohecha kuaáva imboriahuha ipy'apýpe, chupe kuéra guarã hína ñesãmbyhy yvágagui oúva.

4Ovy'a vaerã umi ohasa asýva, Tupã voi omyangapyhýta chupe kuéra.

5Ovy'a vaerã umi ojejapo'ỹva, Tupã ome'ẽta chupe kuéra yvy imba'e teerã.

6Ovy'a vaerã umi Tupã rembipotánte oipotáva ojehu, ha'e ome'ẽta chupe kuéra opa oikotevẽva.

7Ovy'a vaerã umi oiporiahurerekóva hapichápe, Tupã oiporiahurerekóta chupe kuéra.

8Ovy'a vaerã umi ipy'a potĩva, ha'e kuéra ohecháta Tupãme.

9Ovy'a vaerã umi oporomoingo porãva, Tupã oguerekóta chupe kuéra ita'ýra ha itajýra ramo.

10Ovy'a vaerã umi ohasa asýva Tupã rembipota ojapógui, chupe kuéra guarã hína ñesãmbyhy yvágagui oúva.

11Pevy'a vaerã pejeja'o ha pehasa asy ramo, ha oje'e ramo pende rehe opa mba'e vai, che ndive peikógui.

12Pevy'a ha pende py'a rorýke, tuicha jopói oñeme'ẽtagui peẽme yvágape. Peẽicha avei, maranduhára kuéra ohasa asy vaekue peẽ mboyve.”

Juky ha mba'e rendy
(Mc 9.50; Lc 14.34-35)

13Peẽ niko jukýicha hína ko yvy ári. Juky nahe'ẽvéi ramo niko ndaikatu véima oñemohe'ẽ jey, naiporã véima mba'everã. Upévare, okápe oñemombo ha oñepyrũmba hese.

14Peẽ niko mba'e rendýicha hína ko yvy ári. Peteĩ táva oĩva yvyty ru'ãme niko ndaikatúi ndojehecháivo.

15Avave niko nomyendýi mba'e rendy ha upéi omoĩ mbayru guýpe térã tupa guýpe. Yvate katu oñemoĩ, ohesape haguã óga ryepýpe oĩvape.

16Péicha aveíke, peñeha'ã peẽ pehesape opavave renondépe. Ha ha'e kuéra ohechávo pene rembiapo porãngue, omomba'e guasúta pende Ru, yvágape oĩvape.

Jesús oporombo'e Moisés rembiapoukapy rehe

17Ani peimo'ã che aju hague amboyke haguã Moisés rembiapoukapy térã umi mba'e maranduhára kuéra oporombo'e vaekue. Che ndajúi amboykévo umíva, aju umíva ojehupa haguã hekoitépe.

18Añete ha'e peẽme, yvága ha yvy oĩ aja, mba'evete asy ndojepe'a mo'ãi Moisés rembiapoukapýgui, ojehupa peve umi mba'e ipype oĩva.

19Upévare, upe omboykéva Tupã rembiapoukapy ha ojapo'ỹva pe michĩvéva jepe, ha oporombo'éva péicha ojejapo haguã, upévata pe michĩvéva Tupã oporosãmbyhyhápe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

yvágape. Upe Tupã rembiapoukapy ojapo ha oporombo'éva katu, tuicháta Tupã oporosãmbyhývo yvágape.

20Che ha'e peẽme ikatutaha peguahẽ yvágape Tupã oporosãmbyhyhápe, peẽ peñeha'ãve ramo pejapo Tupã rembipota, umi Moisés rembiapoukapýre oporombo'évagui ha fariséo kuéragui.

Jesús oñe'ẽ jejukáre
(Lc 12.57-59)

21Peẽ peikuaa yma oje'e hague pende ypy kuérape: “Aníke reporojuka. Pe oporojukáva oñembojovake vaerã.”

22Che katu ha'e peẽme: Opavave oñembojovake vaerã ipochy haguére hapicha ndive. Ha oimérõ he'íva hapicháp e ‘Nde výro’ upéva ojereraha vaerã karai kuéra renondépe. Ha pe he'íva hapicháre ‘Nde aña ra'y’ upéva ohóta ochyryry aña retãme.

23Upévare, rerahakuévo hína ne mba'e kuave'ẽ altárpe ha nemandu'a sapy'a nde rapicha ipy'a vaiha ne ndive,

24eheja ne mba'e kuave'ẽ pe altar renondépe ha tereho nde rapicha rendápe. Eñemoĩ porã raẽ hendive ha upéi katu eju altárpe ha eme'ẽ ne mba'e kuave'ẽ.

25Oimérõ nde rerahaséva ñembojovakeháp e, tapére ikatu aja gueteri, eñeha'ã eñemoĩ porã hendive. Upeicha'ỹrõ, pe mbojovakehára ne me'ẽta mburuvicháp e, ha mburuvicha ne moingéta yvyrakuápe.

26Añetehápe ha'e ndéve, upégui neresẽ mo'ãi neremyengoviapái peve viru pehẽngueminte jepe ndéve hembýva.

Jesús oñe'ẽ ñemyakã ratĩre

27Peẽ peikuaa oje'e hague yma: “Ani reporomyakã ratĩ.”

28Che katu ha'e peẽme: Oimeraẽ oma'ẽva peteĩ kuñáre ha oguerekose chupe, upéva ku oikómarõ guáicha hendive ipy'apýpe.

29Upévare, nde resa nde reitýtarõ angaipápe, enohẽ ha mombyry emombo. Iporãve niko oñehundi nde rete michĩ ra'ymi, aña retãme rejeity rangue nde rekovete.

30Ha nde po nde reitýtarõ angaipápe katu eikytĩ, ha mombyry emombo. Iporãve niko oñehundi nde rete michĩ ra'ymi, aña retãme rejeity rangue nde rekovete.

Jesús oñe'ẽ ména ha tembireko juejáre
(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

31Oje'e vaekue avei: “Oimeraẽ opoíva hembirekógui, ome'ẽ vaerã chupe kuatia he'íva opoiha chugui.”

32Che katu ha'e peẽme: “Peteĩ kuimba'e opoírõ hembirekógui, ha ndaha'éi ramo omenda'ỹ vaerã haguére ojuehe hikuái, hese opẽta ágã hembirekore oporomyakã ratĩrõ omenda jeývo. Pe kuimba'e hese omendáva, oporomyakã ratĩta avei hína.”

Jesús oñe'ẽ ñe'ẽ ñame'ẽvare

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Peikuaa avei oje'e hague pende ypy kuérape yma: “Ani repyrũ ne ñe'ẽ Ñandejára renondépe reme'ẽ vaekuére.”

34Che katu ha'e peẽme: Ani peme'ẽ pene ñe'ẽ mba'eveichavérõ. Ani yvágare, cháke upéva Ñandejára guapyha,

35térã yvýre, cháke upéva ipyenda. Ani Jerusalén rehe, upévako mburuvicha guasu Tupã táva.

36Pene akãre jepe ani peme'ẽ pene ñe'ẽ. Peẽ niko ndaikatúi, peteĩ pene akãraguénte jepe pemyapatĩ térã pemohũ.

37Peje uvei ‘Hẽe’, térã ‘Nahániri’. Pejeve ramo, upéva ou Pe Ivaívagui.

Mba'éichapa ñamyengovia vaerã ñande rehe ojejapóva
(Lc 6.29-30)

38Peikuaa oje'e hague: “Oimeraẽ ohesa mombúva ramo hapichápe, chupe ojehesa mombu vaerã. Ohãi'o ramo hapichápe, chupe oñehãi'o vaerã.”

39Che katu ha'e peẽme: “Ani pemyengovia pe ivaíva ojapóvape pende rehe. Oĩ ramo nde rova petéva, eheja ta nde rova pete jovái.

40Oĩ ramo nde rerahaséva mbojovakehápe oipe'aségui ndehegui nde ao, eheja togueraha nde ahoja avei.

41Oĩ ramo oguerojaukaséva ndéve imba'e pohýi 1 legua, eraha chupe 2 legua.

42Oimérõ omba'e jeruréva ndéve, eme'ẽ chupe upe ojeruréva. Oĩ ramo omba'e poruséva, eiporuka chupe.”

Mba'éichapa jahayhu vaerã ñande rehe ija'e'ỹva
(Lc 6.27-28,32-36)

43Peikuaa avei oje'e hague: “Ehayhu nde rayhúvape, ha na nde a'éi vaerã nde rayhu'ỹvare.”

44Che katu ha'e peẽme: “Pehayhu umi pende rayhu'ỹvape, ha peñembo'e umi pene mbohasa asývare.

45Péicharõ peẽ pehechaukáta pejoguaha pende Ru yvágape guápe. Ha'e niko oheja kuarahy ojope peteĩcha iñaña ha imarangatúvape guarã, ha ogueru ama hembiapo porã ha hembiapo vaívape guarã.

46Mba'éicha piko Tupã omyengoviáta peẽme, peẽ pehayhúrõ umi pende rayhúvapente? Umi viru ombyatýva táva Roma peguarã jepe niko péicha oiko.

47Ha peẽ peñe'ẽrõ umi peikuaávapente, piko mba'e iporãva oĩ upévape? Umi Tupãre ojerovia'ỹva jepe niko péicha ojapo.

48Pene marangatúke peẽ, pende Ru yvágape oĩva imarangatuháicha.”

San Mateo 6

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús oñe'ẽ mba'éichapa oñepytyvõ vaerã oikotevẽvape

1Pejapóvo oimeraẽ mba'e Tupãme pemomba'e guasu haguã ani pejapo opavave rovake pejechauka haguã. Upéicha pejapo ramo pende Ru oĩva yvágape nomyengoviái chéne peẽme mba'evépe.

2Upévare, peipytyvõ ramo oikotevẽvape ani pemoherakuã opa rupi, ojapoháicha umi hova mokõiva umi tupaoha rupi, térã umi okaháre. Ha'e kuéra péicha ojapo oñeñe'ẽ porã haguã hese kuéra. Añetehápe ha'e peẽme, chupe kuéra niko oñemyengoviapáma oñemyengovia vaerã.

3Peẽ peipytyvõ ramo oikotevẽvape, ani peheja oikuaa pende rapicha pehayhuvéva.

4Kirirĩháme pejapo, ha péicha pende Ru ohecháva mba'épa pejapo kirirĩháme, omyengoviáta peẽme pene rembiapokue.

Jesús oñe'ẽ ñembo'ére
(Lc 11.2-4)

5Peẽ peñembo'e jave, ani peñembo'e umi hova mokõi vaicha. Ha'e kuéra niko ñembo'yhápe oñembo'e umi judío kuéra tupao rupi, térã umi tape ojuasaha rupi ojehechauka haguã opavavépe. Añetehápe ha'e peẽme, chupe kuéra niko oñemyengoviapáma oñemyengovia vaerã.

6Peẽ peñembo'éta vove katu, peike pende kotýpe, pemboty pene rokẽ, ha peñembo'e pende Rúpe pene añoháme. Ha pende Ru ohecháva mba'épa pejapo pene añoháme, omyengoviáta peẽme pene rembiapokue.

7Peñembo'e jave ani pene ñe'ẽ heta rei, ojapoháicha umi Tupãre ojerovia'ỹva. Ha'e kuéra niko oimo'ã oñe'ẽ heta haguére Tupã ohendutaha chupe kuéra.

8Ani pejapo ha'e kuéra ojapoháicha. Pende Ru niko oikuaáma voi pene remikotevẽ, peẽ pejerure mboyve chupe.

9Upévare, kóicha peñembo'e vaerã: Ore Ru yvágape reiméva, toñemomba'e nde réra marangatu.

10Eju ore sãmbyhy, tojejapo ne rembipota yvy ári yvágape guáicha.

11Eme'ẽ oréve ore rembi'urã ko árape guarã.

12Eheja rei oréve ore rembiapo vaikue, ore roheja reiháicha opavave ore rehe ojapo vai vaekuépe.

13Aníkena rehejátei rojepy'a ra'ã. Ore pe'a uvei ivaívagui.

14Peẽ peheja rei ramo pende rehe ojapo vaívapa, pende Ru yvágape oĩva oheja reíta avei peẽme ivaíva pejapo vaekue hese.

15Ndapehejái reíri ramo katu, umi pende rehe ojapo vaíva, pende Ru oĩva yvágape ndoheja rei mo'ãi peẽme pene angaipa.

Mba'éichapa namomba'e guasu Tupãme ja'u'ỹre mba'eve

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ndape'úi jave mba'eve Tupãme pemomba'e guasu haguã, ani peñembohovasy umi hova mokõi vaicha. Ha'e kuéra niko péicha ojapo ojechauka haguã ndo'úi jave hína mba'eve. Añetehápe ha'e peẽme, chupe kuéra niko oñemyengoviapáma oñemyengovia vaerã.

17Peẽ ndape'úi jave mba'eve Tupãme pemomba'e guasu haguã, pejovahéi ha peñakãkarãi,

18ani haguã avave ohechakuaa ndere'uiha mba'eve Tupãme remomba'e guasu haguã. Nde Ru añónte ohecháta pe ne añoháme rejapóva. Ha'e ohecha kuaáta ndéve ha omyengoviáta ndéve ne rembiapokue.

Mba'eta yvágape
(Lc 12.33-34)

19"Ani pembyaty mba'eta ko yvy ári, tigua'ã ho'upahápe ha opa mba'e itujuhápe, ha mondaha oikehápe omonda haguã.

20Pembyaty uvei mba'e reta yvágape, tigua'ã ho'upa'ỹháme ha opa mba'e ituju'ỹháme, ha mondaha oike'ỹháme omonda haguã.

21Pe oĩháme ne mba'e reta, upépe avei remoĩta nde py'a."

Ñande resa, ñande rekove omyesakã
(Lc 11.34-36)

22Ñande resa niko hína pe ñande rekove omyesakãva. Nde resa hesãi ramo, omyesakãta nde rekove.

23Nde resa nahesãi ramo katu, nde rekove iñipytũmbáta. Ha pe omyesakã vaerãva ndéve nde rekove iñypytũ ramo, piko mba'eichaiteve hypy'ũta ndéve pe pytũ.

Tupã ha mba'eta jerereko
(Lc 16.13)

24Avave ndaikatúi ijára mokõivo. Ndaija'éine peteĩre ha ohayhúne pe ambuépe, térã ombojeroviáne peteĩme ha ojahéine pe ambuére. Ndaikatúi ñambojerovia Tupãme ha virúpe oñondive.

Tupã oñangareko ta'ýra kuérare
(Lc 12.22-31)

25Upévare ha'e peẽme: Ani pejepy'apy mba'épa pe'úta térã mba'épa pemondéta peikove haguã. Ñande rekove nga'u piko namba'e guasuvéi tembi'úgui? Ha ñande rete umi aógui?

26Pema'ẽ umi guyra árare ovevéva. Ha'e kuéra noñemitỹi, nomono'õi ha noñongatúi mamove. Opáichavo, pende Ru yvágape oĩva omongaru chupe kuéra. Peẽ niko mba'e guasueteve chugui kuéra.

27Máva piko pende apytégui ojepy'apy haguére ikatúne ombojoapy hekove michĩ ra'ymínte jepe?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Maerã piko pejepy'apy pemonde vaerãre? Pema'ẽ umi yvoty ñúme guáre, mba'éichapa okakuaa, omba'apo ha ojapo'ỹre mba'eve.

29Che ha'e peẽme, mburuvicha guasu Salomón jepe opa ijeguaka reheve naiporãi vaekue umi yvoty iporãháicha.

30Ha Tupã péicha omondérõ umi ka'avo ñúme opu'ãva ko'ágã, ha ko'ẽrõ ojehapýtava tatakuápe, ko'yteve pene mondéta peẽme, peẽ tekove jerovia'ỹ.

31Upévare, ani pejepy'apy ha peje: ‘Mba'éiko ja'úta? Mba'éiko ñamboy'úta? Mba'éiko ñamondéta?’

32Opa ko'ã mba'ére niko ojepy'apy umi Tupãre ojerovia'ỹva. Peẽ katu niko oĩ pende Ru yvágape oikuaáva peikotevẽha ko'ã mba'ére.

33Upévare, pejepy'apy uvei Tupã sãmbyhýre pejapo haguã hembipota. Upéi oñeme'ẽta peẽme opa ko'ã mba'e avei.

34Ani pejepy'apy ko'ẽrõguáre, peheja umíva ko'ẽrõrã. Ani pembojo'a jepy'apy peteĩ árape ijehegui voínte oguerúvape.

San Mateo 7

Ani pemoĩ vai pende rapicháp e

(Lc 6.37-38,41-42)

1Ani pemoĩ vai pende rapicháp e, ndapeipotái ramo Tupã pene moĩ vai peẽme.

2Tupã pene moĩ vaíta peẽme, peẽ peporomoĩ vaiháicha. Ha peẽ pejapoháicha pende rapicháre Tupã ojapóta pende rehe.

3Mba'éicha piko rehecha pe yvyra ku'i nde ryvy resápe oĩva, ha nderehechái pe yvyra poguasu nde resápe voi rerekóva?

4Mba'éicha piko eréta nde ryvýpe: “Taipe'a ndéve pe yvyra ku'i nde resápe oĩva”, nde voi rereko ramo peteĩ yvyra poguasu nde resápe?

5Nde, tekove rova mokõi! Eipe'a raẽ pe yvyra poguasu nde resape oĩva rehecha porã haguã, ha upéi reipe'a haguã pe yvyra ku'i nde ryvy reságui.

6Ani peme'ẽ umi mba'e imarangatúva jaguápe, aníntemo ojere pende rehe ha pende su'upa. Ani peity pene mba'e jeguaka kurépe, aníntemo opyrũmba rei hese.

Pejerure ha peheka

(Lc 11.9-13; 6.31)

7Pejerure, ha Tupã ome'ẽta peẽme. Peheka ha ha'e ojuhukáta peẽme, pembota Tupã rokẽ ha ha'e oipe'áta peẽme.

8Ojerurévape niko oñeme'ẽ, ohekáva katu ojuhu, ha pe okẽ ombotávape ojepe'a.

9Peẽ piko, pende ra'y ojerure ramo peẽme mbuja peme'ẽta chupe ita pehẽngue?

10Térã ojerure ramo peẽme pira, peme'ẽta chupe mbói?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Peẽ pene rembiapo vaíva Tupã renondépe, peme'ẽ kuaa ramo iporãva pende ra'y kuérape, ko'yteve pende Ru yvágape oĩva ome'ẽta iporãva umi chupe ojerurévape.

12Upévare, pejapo pende rapicháre upe peẽ peipotáva ha'e kuéra ojapo pende rehe. Upévape he'ipaitéma Moisés rembiapoukapy ha maranduhára kuéra kuatia ñe'ẽme oĩva.

Tape po'i
(Lc 13.24)

13Peikéke pe okẽ po'i rupi. Cháke ipy hína upe okẽ ha ipe upe tape ohóva aña retãme. Ndahasýi upe tape rupi jaiko ha heta umi oikéva upe okẽ rupi.

14Upe okẽ ha upe tape ohóva tekovetépe katu ipo'i ha hasy upe rupi jaiko. Ha pokã umi ojuhúva pe okẽ.

Yvyra jaikuaa hi'áre
(Lc 6.43-44)

15Peñeñangarekóke maranduhára japu pene rendápe oúvagui. Ijape guio ojogua ovechápe, ipy'apýpe katu aguara guasu ñarõ.

16Hembiapokuére peikuaáta chupe kuéra. Ndojepo'ói niko úva ñuatĩ mátagui, térã ígo ñuatĩ pytãgui.

17Ha péicha, yvyra iporãva hi'a porã. Umi yvyra ivaíva katu hi'a vai.

18Ndaikatúi pe yvyra iporãva hi'a vaívo, térã pe yvyra ivaíva hi'a porãvo.

19Opa yvyra ndahi'a porãiva oñekytĩva ha oñemombo tatápe.

20Ha péicha, hembiapokuére peẽ pehecha kuaáta mávapa umi maranduhára japu.

Jesús he'i mávapepa ha'e ndoikuaa mo'ãi
(Lc 13.25-27)

21Ndaha'éiko umi chéve he'íva: “Karai, karai”, oikétava yvágape Tupã oporosãmbyhyhápe. Umi ojapóva che Ru yvágape oĩva rembipotánte oikéta.

22Oguahẽvo pe ára heta umi he'ítava chéve: “Karai, karai, nde rérape niko roñemoñe'ẽ vaekue. Nde rérape roity vaekue mba'epochy hetágui, ha nde rérape rojapo heta mba'e hechapyrãva”.

23Upévo ha'éta chupe kuéra: “Araka'eve ndapoikuaáiva. Pejei che ypýgui peẽ tekove ahẽ.”

Óga oñemopu'ã porã ha oñemopu'ã vaíva
(Mc 1.22; Lc 6.47-49)

24Upévare, pe ohendúva che ñe'ẽ ha ojapo upe ha'éva, ojogua ku karai iñakã porãvape hogarã omopu'ãva vaekue ita ári.

25Upéi ou oky ha okakuaa umi ysyry. Yvytu hatã oipeju ha ojejapipa pe ógare. Péicharõ jepe ndo'ái, oñemboguapýgui ita ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Pe che rendúva ha ndojapóiva che ha'éva katu, ojogua ku tekove tavýpe, omopu'ã vaekue hogarã yvyku'i ári.

27Upéi ou oky ha okakuaa umi ysyry. Yvytu hatã oipeju ha ojejapipa pe ógare ha upépe ho'a, oñembyaipaite.

28Jesús oñe'ẽmba rire, opavave ohecha ramo joaite mba'éichapa ha'e ombo'e chupe kuéra.

29Jesús niko nombo'éi ombo'eháicha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha. Ha'e oporombo'e ku noikotevẽi ramo guáicha avavére oporombo'e haguã.

San Mateo 8

Jesús omonguera peteĩ ijaipávape

(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

1Jesús oguejy yvytymígui ha heta umi ohóva hapykuéri.

2Oñemboja hendápe peteĩ kuimba'e ijaipáva, ha oñesũ henondépe ha he'i chupe: —Che Jára, nde reipotárõ che mongueráne che mba'asýgui.

3Jesús opoko hese ha he'i chupe: —Aipota. Ekuera! Ha upepete, ojei chugui ikuru vai, ha okuera.

4Ha Jesús he'i chupe: —Aníke emombe'u avavépe. Tereho uvei ejehechauka pa'ípe, ha eikuave'ẽ Ñandejárape umi mba'e Moisés he'i vaekue oñekuave'ẽ vaerãha, ojehecha haguã rekueramaha.

Jesús omonguera Roma ñorãirõhára ruvicha rembiguáipe

(Lc 7.1-10)

5Jesús oikévo táva Cafarnaúmpe, peteĩ mburuvicha Romagua oñemboja hendápe. Ojerure Jesúspe oipytyvõ haguã chupe

6he'ívo: —Karai, che rembiguái niko oime ógape. Ijapapaite ha oñeno hasyete.

7Jesús he'i chupe: —Aháta amonguera chupe.

8Pe ñorãirõhára ruvicha katu he'i: —Karai, máva piko che, nde reike haguã che rógape? Eréntena okuerataha, ha che rembiguái okueráta.

9Che niko aĩ mburuvicha poguýpe, ha areko avei che po guypegua. Ha peteĩme ha'érõ oho haguã, upéva oho. Ambuépe ha'érõ ou haguã, upéva ou. Ha ha'érõ che rembiguáipe ojapo haguã ha'éva, ojapo.

10Jesús ohendúvo upéva tuicha oguerohory, ha he'i umi hendive oĩvape: —Añetehápe ha'e peẽme, Israelgua kuéra apytépe jepe ndajuhúiva peichaite peve ojeroviáva Tupãre.

11Ha ha'eve peẽme: Heta oĩ oútava kuarahy resẽ guio ha kuarahy reike guio ha oguapýtava mesápe Abraham, Isaac ha Jacob ndive pe karu guasúpe oikótava Tupã oporosãmbyhy vove yvágape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Umi oĩ vaerã mo'ã vaekue upépe katu, oñemosẽta okápe pytũmbýpe. Ha upépe ojahe'o soróta ha hãi mante omopururũta.

13Upéi Jesús he'i pe ñorãirõhára ruvichápe: —Tereho nde rógape, ha upe rerovia haguéicha toiko ndéve. Ha upepete okuera pe hembiguái.

Jesús omonguera Pedro rembireko sýpe
(Mc 1.29-31; Lc 4.38-39)

14Jesús oho Pedro rógape ha upépe ojuhu Pedro rembireko sýpe oñenóva tupápe, iñakãnundúgui.

15Ha opokóvo ipóre, pe akãnundu opi chugui. Upépe ha'e opu'ã ha oñemoĩ ohecha mba'épa Jesús oikotevẽ.

Jesús omonguera heta hasývape
(Mc 1.32-34; Lc 4.40-41)

16Ha oguahẽvo pyhare, ojereraha Jesús rendápe heta oĩva mba'e pochy poguýpe. Iñe'ẽmente Jesús omosẽ umi mba'epochy ha omonguera avei opa hasývape.

17Kóicha ojehu, oiko haguã hekoitépe maranduhára Isaías kuatiañe'ẽ he'íva: “Ha'e oipe'apa ñande hegui ñane mba'asy ha ogueraha opa mba'e hasýva ñandéve.”

Umi omoirũsẽva Jesúspe
(Lc 9.57-62)

18Jesús ohechávo ojerepaha hese opavave, he'i hemimbo'e kuérape ombohasa haguã chupe yguasu mboypýri.

19Ha peteĩ Moisés rembiapoukapy mbo'eha oñemboja Jesús rendápe ha he'i chupe: —Mbo'ehára, che romoirũta mamo rehohápe.

20Jesús he'i chupe: —Aguara'i niko oguereko ikeha, ha guyra kuéra hupa. Che, yvypóraicha aju vaekue katu, ndarekói mamo ambojeko haguã che akã.

21Peteĩ hemimbo'e kuérava katu he'i chupe: —Che Jára, che rejána taha raẽ tañotỹmi che ru.

22Jesús katu he'i chupe: —Eju katu che moirũ. Eheja umi omanómava toñotỹ umi omanóvape.

Jesús omombi yvytu ratã
(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)

23Jesús ojupi peteĩ kanóape ha hemimbo'e kuéra oho hendive.

24Ha peichaháguinte, oipeju pe yguasúpe peteĩ yvytu ne ratãva, ha pe y pochy oikepa pe kanóape. Jesús katu oke hína.

25Upépe hemimbo'e kuéra omombáy Jesúspe ha he'i chupe: —Ore Jára, ore pytyvõmína. Ja'yguy niko ñaína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Jesús katu he'i chupe kuéra: —Mba'ére piko peichaite peve pekyhyje? Pejerovia'i
eterei niko Tupãre. Upépe Jesús opu'ã ha oñembo'y. Oja'o pochy pe yvytu ha pe ýpe,
ha opi pe yvytu ha oguapy pe y.

27Hemimbo'e kuéra katu oñemondyipa ha oporandu ojupe: —Mávatepa kóva, ko
yvytu ha yguasu jepe iñe'ẽ rendúva chupe?

Gadaragua oikóva mba'epochy poguýpe
(Mc 5.1-20; Lc 8.26-29)

28Jesús oguahẽvo yvy hérava Gadárape, oĩva yguasu mboypýri, mokõi kuimba'e osẽ
umi tyvy pa'ũgui ha ohuguãitĩ chupe. Umi mokõi oĩ mba'epochy poguýpe, ha ndaipóri
upe rupi ohasáva chugui kuéra.

29Hatã osapukái hikuái ha he'i: —Aníke rejapo ore rehe mba'eve, Tupã Ra'y. Reju
piko ore mbohasa asývo ára paha oguahẽ mboyve?

30Namombyrýi upégui oĩ heta kure okarúva hína,

31ha umi mba'epochy he'i Jesúspe: —Ore mosẽtarõ, eheja oréve toroike umi kure
retepýpe.

32Ha Jesús he'i chupe kuéra: —Tapeho. Ha umi mba'epochy osẽ umi kuimba'égui ha
oho oike umi kure retepýpe. Upepete, hetakue umi kure oho ojepoi ýpe, ha upépe
omanomba.

33Umi kure rerekua katu pya'e oho ha omombe'u opa mba'e itávape, ha mba'épa ojehu
umi kuimba'épe, mba'epochy poguýpe oiko vaekuépe.

34Ha tavagua maymáva osẽ oho Jesús rendápe. Ha oguahẽvo ha'e oĩháme, ojerure asy
hikuái chupe oho haguã upégui.

San Mateo 9

Jesús omonguera peteĩ ijapávape
(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)

1Jesús ojupi peteĩ kanóape ha ohasa pe yguasu mboypýri ha oguahẽ pe táva ha'e oiko
haguépe.

2Upépe, ojegueru chupe tupápe peteĩ ijapáva. Ha ohechávo Jesús mba'éichapa ha'e
kuéra ojerovia hese, he'i pe hasývape: —Néike che ra'y. Ne angaipa ojeheja reíma
ndéve.

3Upépe, umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha he'i ipy'apýpe: “He'i'ỹ vaerã niko he'i.
Ojahéi niko Tupãre ku hendaguépe oĩrõ guáicha.”

4Ha Jesús ohecha kuaágui mba'épa he'i hína hikuái, he'i chupe kuéra: —Mba'ére piko
ivaíva pembojere peína pene akãme?

5Mba'épa ndahasyive ja'e ko kuimba'épe: “Ojeheja reíma ndéve ne angaipa”, térãpa
“Epu'ã ha eguata”?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Néi, ahechaukáta peẽme ko'ágã che, yvypóraicha aju vaekue, ikatuha aheja reívo iñangaipa oimeraẽvape ko yvy ári. Ha upévo he'i pe ijapávape: —Epu'ã. Ehupi nde rupa ha tereho nde rógape.

7Upépe pe ijapáva opu'ã, ha oho hógape.

8Ohechávo upéva, oñemondyipa opavave ha omomba'e guasu Tupãme ha'e ome'ẽ haguére yvypórape peichagua pu'aka.

Jesús ohenói Matéope
(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)

9Jesús oho upégui, ha ohasakuévo viru oñeme'ẽháme Roma peguarã ypy rupi, ohecha peteĩ kuimba'e hérava Mateo oguapýva hína upépe. He'i chupe: —Eju che moirũ. Mateo opu'ã ha oho hendive.

10Ha Jesús oguapy jave mesápe, Mateo rógape, ou oguapy Jesús ha hemimbo'e kuéra ndive umi viru ombyatýva Rómape guarã, ha heta herakuã vaíva avei.

11Fariséo kuéra ohechávo upéva he'i Jesús remimbo'e kuérape: —Mba'éicha rupi piko pene mbo'ehára oguapy okaru viru mbyatyha ha iñangaipáva ndive?

12Jesús ohendu upéva ha he'i chupe kuéra: —Hesãiva noikotevẽi pohãnohárare, hasývante.

13Tapeho peikuaa mba'épa Tupã he'ise raka'e iñe'ẽme he'írõ: “Che aipota peiporiahurereko pende rapichápe, pemymbajuka rangue chéve.” Che ndajúi ahenóivo heko jojávape, hembiapo vaívapente.

Tupãme ñamomba'e guasu haguã ndaja'úi jave mba'eve
(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)

14Upéi Juan Bautista remimbo'e kuéra oñemboja Jesús rendápe, ha oporandu chupe: —Fariséo kuéra ha ore ave, niko rohasa jepi ára ro'u'ỹre mba'eve. Mba'ére piko ne remimbo'e kuéra ndaupéichai?

15Jesús he'i chupe kuéra: —Peẽ piko peimo'ã peteĩ omenda ramóva irũ nguéra oñembyasytaha ha'e oĩ aja hendive kuéra imendahápe? Nahániri. Ágãnte oguahẽne ára ipore'ỹvo ha'e, ha upépe katu ohasáne ho'u'ỹre mba'eve.

16Avave niko nombovyvýi ao pehẽngue pyahu ao tujáre. Pe ipyahúva oñyñýine ha omondoro jeýne pe itujáva, ha upekuévo omondoro tuichave.

17Kaguy pyahu niko noñembohyrúi kaguy ryru tujápe. Péicha ojejapórõ umi kaguy ryru osoróne ha oñehundíta pe kaguy ha umi hyru. Upévare, kaguy oñembohyru vaerã kaguy ryru pyahúpe, ha péicha mokõivéva oiko aréta oñembyai'ỹre.

Jairo rajy ha kuña opoko vaekue Jesús aóre
(Mc 5.21-43; Lc 8.40-50)

18Jesús oñe'ẽ aja chupe kuéra hína, oguahẽ hendápe peteĩ myakãhára judío kuérava. Oñesũ henondépe ha he'i chupe: —Che rajy niko omano ramoite. Nde reho ramo remoĩ nde po hi'ári, oikove jeýta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Jesús opu'ã ha oho hendive, ha hemimbo'e kuéra ndive.

20Peteĩ kuña katu, hasýva ojapóma 12 áño ha huguy mantéva, oñemboja Jesús rehe hapykue guio ha opoko ijao ruguáire.

21Pe kuña niko he'i ipy'apýpe: “Ijao rehénte jepe apokórõ, akueráta.”

22Jesús katu oñembojere, ha ohechávo pe kuñáme he'i chupe: —Néike, che rajy. Che rehe rejerovia haguére rekuera. Ha upepete pe kuña okuera.

23Ha oguahẽvo Jesús pe myakãhára rógape, ohecha umi mimby mbopuha oñembosako'íva ñeñotỹrã ha hetápe ojahe'o joáva.

24He'i chupe kuéra: —Pesẽmba ko'águi. Ko mitãkuña niko nomanói, okénte hína. Ha opukapa hese hikuái.

25Omosẽmba rire opavavépe, Jesús oike pe mitãkuña oĩháme. Ipojái ipóre ha upévo pe mitãkuña opu'ã.

26Ha opa upe jerekuévo herakuã pe ojehu vaekue.

Jesús omonguera mokõi ohecha'ỹvape

27Jesús osẽvo upégui oho haguã, osẽ hapykuéri mokõi ohecha'ỹva, osapukáiva chupe: —Ore poriahurerekomína, nde David ra'y!

28Ha oike rire Jesús hógape, oguahẽ hendápe umi ohecha'ỹva. Ha Jesús oporandu chupe kuéra: —Peroviápa che ikatuha pomonguera? Ha'e kuéra he'i chupe: —Roguerovia, ore Jára.

29Upévo Jesús opoko umi hesáre, ha he'i: —Toiko upe peẽ perovia haguéicha.

30Ha okuera umi hesa ha ohecha porã jey. Jesús he'i jey-jey chupe kuéra: —Aníke avave oikuaa kóva.

31Ha'e kuéra katu, osẽmi vovénte upégui, opa rupi omoherakuã upe Jesús ojapo vaekue hese kuéra.

Jesús omoñe'ẽ iñe'ẽngúvape

32Umi ohecha'ỹa osẽ aja, ojegueru Jesús rendápe peteĩ kuimba'e iñe'ẽngúva, mba'epochy oguerekógui chupe ipoguýpe.

33Ha Jesús omosẽvo chugui pe mba'epochy, pe iñe'ẽngúva oñepyrũ oñe'ẽ. Ha opavave oñemondyipa ha he'i: —Araka'eve ndajahecháiva mba'eve peichagua Israélpe.

34Umi fariséo katu he'i: —Umi mba'epochy ruvicha voi niko hína pe ohejáva chupe omosẽ umi mba'epochýpe.

Jesús oiporiahurereko opavavépe

35Upéi Jesús ohasa oikóvo peteĩ távagui ambuépe. Ha mamo oĩháme itupao kuéra, upépe ha'e oporombo'e. Omoherakuã avei marandu porã Tupã sãmbyhyha ára rehegua, ha omonguera opaichagua hasývape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Ha ohechávo hetaha umi ijatýva, tuicha oiporiahurereko chupe kuéra. Ohecha kuaa, ha'e kuéra ikane'õ ha ikangypaha ku ovecha herekua'ỹvaicha.

37Ha he'i hemimbo'e kuérape: —Ajépa tuicha pe kokue ha heta hi'a, omono'õ vaerãnte mbovy.

38Upévare, pejerure pe kóga járape tombou umi ou vaerãme omono'õ.

San Mateo 10

Jesús oiporavo 12 apostolrã
(Mc 3.13-19; Lc 6.12-16)

1Jesús ohenói umi 12 hemimbo'épe ha ome'ẽ chupe kuéra pokatu omosẽ haguã mba'epochy, ha omonguera haguã opaichagua mba'asy.

2Péicha hína umi 12 apóstol réra: tenondete Simón hérava avei Pedro, ha tyvýra Andrés. Upéi Santiago ha tyvýra Juan, Zebedeo ra'y kuéra.

3Felipe ha Bartolomé, Tomás ha Mateo, viru ombyatýva Roma peguarã. Avei Santiago, Alfeo ra'y ha Tadeo.

4Oĩ avei Simón, hetã rayhúva, ha Judas Iscariote, pe upéi omoñuhã vaekue Jesúspe.

Jesús ombo'e hemimbo'e kuérape
(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

5Jesús omondo hembiaporãme ko'ã 12 kuimba'épe kóicha ombo'e rire chupe kuéra: —Aníke pehótei judio'ỹva oikoha rupi térã peguahẽ Samariagua táva kuéra rupi.

6Tapeho uvei Israelgua rendápe, ku ovecháicha okañymbáva.

7Tapeho pemyerakuã hi'aguĩmaha ñesãmbyhy yvágagui oúva.

8Pemonguera hasýva, pemoingove jey omanóvape, pemonguera umi hete aipávape ha pemosẽ mba'epochy opavavégui. Peẽme niko oñeme'ẽ rei ko pokatu, ani pejerure hese mba'eve.

9Ani peraha viru pende jehe,

10térã vosa oimehaichagua tapére guarã, térã pende ao pembojopyru haguã, térã pende py rehegua, térã yvyra pende po pegua. Opa omba'apóva niko oñemongaru vaerã voínte.

11Peguahẽvo peteĩ távape térã oimeraẽ henda ojeikohápe, peheka ikatu vaerãvare pejerovia ha pepyta hógape, pesẽtaha ára peve.

12Ha hógape peguahẽvo, pemomaitei umi upépe oikóvape.

13Ha umi upepegua pene moguahẽ porã ramo, pejerure Tupãme upépe oĩ haguã py'a guapy, peicha'ỹ ramo katu, anínte pejerure.

14Ha na pene moguahẽséi ramo térã na pene renduséi ramo katu, pesẽ pe óga térã pe távagui, ha peityvyro pende pýgui pe yvytĩmbo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Añetehápe ha'e peẽme, ágã ára pahápe chupe kuéra oñenupã pohyivéta umi táva Sodoma ha Gomórrape oiko vaekuégui.,

Jesús remimbo'e kuéra ohasa asýta

16Peikuaáke che pomondoha ku ovecháicha aguara guasu apytépe. Upévare pene arandu vaerã mbóicha ha pene mirĩ vaerã pykasúicha.

17Peñangarekóke pende jehe, cháke oĩta pene myakãsãva ha pene moĩva mburuvicha kuéra pópe, ha pene mbyepotíva itupao kuéra rupi.

18Ha che remimbo'e haguére peẽ, pejereraháta sãmbyhyhára ha mburuvicha guasu kuéra renondépe. Péicha, peẽ peñe'ẽta che rehe chupe kuéra, ha umi judio'ỹvape avei.

19Ha pene moĩvo hikuái mburuvicha kuéra pópe, ani pejepy'apy mba'épa térã mba'éichapa peñe'ẽta. Ijávo peẽme peñe'ẽ haguã, Tupã ome'ẽta peẽme mba'épa pejéta.

20Ha ndaha'e mo'ãi peẽ, peñe'ẽtava. Pende Túva Espíritu oñe'ẽta pende juru rupi.

21Oĩta ome'ẽva tyvýra teépe jepe ojejuka haguã, ha oĩta túva ome'ẽva ta'ýrape. Mitã nguéra opu'ãta túva kuérare, ha ojukaukáne.

22Che remimbo'e haguére peẽ, avave ndaija'e mo'ãi pende rehe. Pe che rehe ojeroviáva ipaha peve katu, oikovéta.

23Oĩ ramo pene muñáva peteĩ távagui, tapeho ambuépe. Añetehápe ha'e peẽme nda pe japopa mo'ãiha pene rembiapo táva kuéra Israelgua rupi, che, yvypóraicha aju vaekue, aju jey mboyve.

24Ndaipóri niko temimbo'e mba'e guasuvéva imbo'eháragui, ha ndaipóri tembiguái mba'e guasuvéva ijáragui.

25Upévare, peteĩ temimbo'e ovy'a vaerã ohupytýrõ imbo'ehárape, ha peteĩ tembiguái ijárape. Óga járare oje'érõ Beelzebú,, piko mba'e ndoje'e mo'ãi umi hóga guáre?

Mávagui jakyhyje vaerã
(Lc 12.2-7)

26Ani pekyhyje avavégui. Ndaipóri okañýva ojehecha'ỹ vaerã ha oñemíva ojekuaa'ỹ vaerã.

27Ko che ha'éva peẽme pytũmbýpe, oñehendúne ára sakãme. Ha upe che ha'éva peẽme pende apysápe, peguerosapukái óga ári guive.

28Ani pekyhyje umi pende reténte ojukávagui, ha ikatu'ỹva ohundi pene ánga. Pekyhyje uvei Tupãgui, ikatúva ohundi pene ánga ha pende rete aña retãme.

29Noñeme'ẽi nga'u piko mokõi guyra'imi viru pehẽnguemíre. Opáichavo, peteĩnte jepe nomanói pende Túva ndoipotái ramo.

30Pene akãrague peteĩ-teĩ jepe niko ha'e oikuaapa.

31Aníke aipo ramo pekyhyje, peẽ niko mba'e guasu eteve hína heta guyra'ígui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Oguerotĩ'ỹva Jesucrístope
(Lc 12.8-9)

32Oimeraẽ he'íva opavave renondépe che rehe ojeroviaha, che añe'ẽne hese che Ru, yvágape oĩvape.

33Ha oimeraẽ he'íva opavave renondépe nda che kuaaiha, che avei ha'éne che Rúpe, yvágape oĩva renondépe, ndaikuaaiha chupe.

Ñorãirõ Jesús oguerúva
(Lc 12.51-53; 14.26-27)

34Ani peimo'ã che aju hague py'a guapy agueru haguã ko yvy ári. Ndajúi agueru haguã py'a guapy, ñorãirõ uvei katu.

35Che aju amoingo vaívo ta'ýra itúva ndive, mitãkuña isy ndive ha tembireko iména sy ndive.

36Ha péicha, pende rogagua voi pende rerekóta ija'e'ỹha ramo.

37Pe itúva térã isýpe ohayhuvéva che hegui, ndaikatúi oiko che remimbo'e ramo. Ha upe ohayhuvéva ta'ýra térã tajýrape che hegui, ndaikatúi oiko che remimbo'e ramo.

38Ha pe ohupi'ỹva ikurusu ijapére che moirũ haguã, upéva ndaha'éi che mba'e.

39Pe hekovére hakate'ỹva, omanóta. Pe che rehe ojeroviáva ha hekovére nahakate'ỹiva katu, ojuhúta tekovete.

Jopói Tupãgui oúva
(Mc 9.41)

40Oimeraẽ peẽme pene moguahẽ porãva, che moguahẽ chéve. Ha upe chéve che moguahẽva, omoguahẽ avei che mbouharépe.

41Omoguahẽva maranduhárape, maranduhára haguére ha'e, upéva ohupyty vaerã jopói Tupãgui oúva maranduhára kuérape. Ha pe omoguahẽva peteĩ imarangatúvape, imarangatúgui ha'e, upéva ohupyty vaerã jopói Tupãgui oúva imarangatúvape.

42Oimeraẽ ome'ẽva hi'ymínte jepe ko'ã che remimbo'épe, añetehápe ha'e peẽme ndopyta mo'ãiha hekovia'ỹre chupe.

San Mateo 11

1Ha Jesús oheko mbo'epa rire umi 12 hemimbo'épe, osẽ oho upégui, oporombo'e ha oñemoñe'ẽ haguã umi táva upe rupigua rupi.

Juan Bautista omondo hemimbo'e kuéra Jesús rendápe
(Lc 7.18-35)

2Juan oĩva upérõ yvyra kuápe, ohendu umi mba'e Cristo ojapóva. Upémarõ omondo hemimbo'e kuéra apytégui Jesús rendápe.

3Ha'e kuéra oporandu chupe: —Nde piko hína pe Juan he'i vaekue outaha, térã roha'arõ vaerãpa ambuépe?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Jesús he'i chupe kuéra: —Tapeho peje Juánpe ko'ã mba'e peẽ pehecháva ha pehendúva peína.

5Pemombe'u chupe ohecha'ỹva ohecha jeyha, ijypíva oguata porãha, ipire aipáva okueraha, ohendu'ỹva ohendu jeyha, omanóva oikove jeyha ha imboriahúvape oñehendukaha marandu porã.

6Ovy'aiténe umi ipy'a ojerovia porã tapiáva che rehe.

7Juan remimbo'e kuéra ohokuévo, Jesús oñepyrũ oñe'ẽ hese opavavépe, ha he'i: —Peẽ pesẽ ramo guare peho yvy ojeiko'ỹháme, mba'e pehecha haguãpa peho ra'e? Pehechápa ra'e takuapi yvytu ombovaváva? Nahániri.

8Maerã aipo ramo peho? Pehópa pehecha peteĩ kuimba'e oñemonde jeguapávapa? Peẽ niko peikuaa porã umi oñemonde jeguáva oikoha mburuvicha guasu kuéra rógapente.

9Amo ipaháp e, mba'e aipo ramo pesẽ pehecha? Peteĩ maranduhárape, ajépa. Upéicha añete. Ha pejuhu peteĩ mba'e guasuvéva maranduháragui katu.

10Juan rehe niko Ñandejára Ñe'ẽme he'i: “Che amondo che ñe'ẽ rerahaha ne renonderã, ombosako'i haguã ndéve nde raperã.”

11Añetehápe ha'e peẽme, ndaipóri yvypóra kuéra apytépe mba'e guasuvéva Juan Bautístagui. Opáichavo, pe michĩvéva Tupã oisãmbyhyhápe, upéva mba'e guasuve chugui.

12Juan Bautista ouha ára guive ko'ágã peve, heta ivaíva ojejapo ñesãmbyhy Tupãgui oúvare, ha heta oĩ mbaretépe upéva omoingoséva.

13Juan ou mboyve niko maranduhára kuéra ha Moisés rembiapoukapy imandu'a ñesãmbyhy Tupãgui oúvare,

14ha peẽ peroviase ramo umíva ñe'ẽ, Juan hína maranduhára Elías, pe oje'e vaekue outaha.

15Ohendúvake tojapysaka porã.

16Mávarepa ikatu ambojoja umi ko'agãgua? Ojogua umi mitã pe okáre oñembojarúva ha osapukáiva ojupe:

17he'ívo: “Rombopu niko peẽme mimby ha ndapejerokýi, ropurahéi peẽme purahéi jahe'o ha napenerasẽi.”

18Ou niko Juan, ndokarúiva ha ndo'úiva kaguy, ha peje hese oguerekoha mba'epochy.

19Upéi katu aju che, yvypóraicha aju vaekue, akaru ha ha'úva kaguy, ha peje che rehe, che karu ha che ka'uha, aikoha umi heko añáva ndive ha umi viru omono'õva Roma peguarã ndive. Tupã arandu niko ojehecha ñane rembiapokue rupi.

Umi Jesús rehe ojejerovia'ỹ haguépe

(Lc 10.13-15)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Upéi Jesús oñepyrũ oñe'ẽ pochy umi távare hetave mba'e hechapyrãva ojapo haguépe. Umi upepegua niko nombyasýi iñangaipa. Ha Jesús he'i:

21—Ejererekóke nde, táva Corazín! Ejererekóke nde, táva Betsaida! Táva Tiro ha Sidónpe ajapo rire umi mba'e hechapyrãva ajapo vaekue pende pype, ymáma ojere vaerã mo'ã hikuái Tupãme, ha omonde vaerã mo'ã ao vosakue ha oguapy tanimbu ári, ohechauka haguã ombyasyha iñangaipa.

22Upévare ha'e peẽme, Tupã oporombojovakeha árape, peẽ peñenupã pohyivéta umi táva Tiro ha Sidón peguágui.

23Ha nde, táva Cafarnaúm, reimo'ã piko reguahẽtaha yvágape? Tupã uvei nde reitýta omanóva retãme. Sodómape ajapo rire umi mba'e hechapyrãva ajapo vaekue nde pype, upe táva oĩ vaerã mo'ã gueteri ko'agãite peve.

24Upévare ha'e peẽme, Tupã oporombojovakeha árape, peẽme peñenupã pohyivetaha umi Sodoma peguágui.

Peju che rendápe ha pepytu'u
(Lc 10.21-22)

25Upérõ Jesús he'i: —Romomba'e guasu che Ru, yvága ha yvy Jára, reñomi haguére ko'ã mba'e umi iñarandu ha imba'e kuaávagui, ha reikuaauka umi iñarandu'ỹvape.

26Upéicha che Ru, péichante voi reipota vaekue ojehu.

27Che Ru niko omoĩ che poguýpe opa mba'e. Avave ndoikuaái Tupã Ra'ýpe, Túva añónte. Ha avave ndoikuaái Túvape, Tupã Ra'y añónte, ha umi ojekuaaukávape Tupã Ra'y.

28Peju che rendápe opa peẽ pene kane'õ ha pemba'apo pohýiva, ha che pomombytu'úta.

29Peheja tamoĩ pende apére che mba'e pohýi, ha pejapo che ha'éva peẽme. Ha peikuaáta che py'a porãha ha ndajejapoiha, ha che ndive pejuhúta pytu'u.

30Pe mba'e pohýi amoĩtava pende apére niko ivevýita peẽme, ha ndaipohýi mo'ãi upe aipotáva peraha.

San Mateo 12

Jesús ha fariséo kuéra oñe'ẽ pytu'uha árare
(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

1Umiha árape, Jesús ohasa ohóvo kokue rupi peteĩ pytu'uha árape. Ha hemimbo'e kuéra iñembyahýigui, oñepyrũ oipo'o trígo ha ho'u.

2Umi fariséo ohecha upéva he'i Jesúspe: —Ema'ẽmi, ne remimbo'e kuéra niko ojapo, ojejapo'ỹ arã pytu'uha árape.

3Jesús katu he'i chupe kuéra: —Ndapeikuaái nga'u piko mba'épa Ñandejára Ñe'ẽme he'i David ha iñirũ nguéra ojapo hague iñembyahýi ramo guare?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Oike hikuái Tupaópe ha ho'u umi mbujape Tupãme oñemboyke vaekue. Ha'e térã iñirũ nguéra ndaikatúi vaekue ho'u umíva, pa'i kuérape guarã añónte vaekue umi mbujape.

5Ndapeikuaái nga'u piko Moisés rembiapoukapýpe he'iha, pa'i kuéra ndopytu'úi ramo jepe pytu'uha árape Tupaópe, upéva ndojererekoiha chupe kuéra tembiapo vai ramo?

6Che katu ha'e peẽme, ko'ápe oĩha hína peteĩ mba'e guasuvéva Tupaógui.

7Peẽ ndapeikuaái mba'épa he'ise Ñandejára Ñe'ẽme he'iháp̃e: “Che aipota peiporiahurereko pende rapicháp̃e, pemymbajuka rangue chéve.” Upéva peikuaa rire ndapejéi vaerã mo'ã ojapo vai'ỹvare ojavyha.

8Che, yvypóraicha aju vaekue, areko che pópe ha'évo mba'e-mba'épa ikatu ojejapo pytu'uha árape.

Kuimba'e ipo ypíva

(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

9Jesús oho upégui, ha oike umi judío tupaópe.

10Upépe oĩ peteĩ kuimba'e ipo ypíva. Ha fariséo kuéra ohekáva omoĩ vai haguã Jesúspe, oporandu chupe: —Ikatúpa ñamonguera hasývape pytu'uha árape?

11Jesús he'i chupe kuéra: —Mávapa pende apytépe pende ovecha peteĩ ho'árõ yvy kuápe pytu'uha árape, ndapehói peguenohẽ haguã?

12Peteĩ yvypóra niko mba'e guasu eteve ovechágui. Upévare, ikatu jajapo iporãva ñande rapicháre pytu'uha árape.

13Upépe Jesús he'i pe kuimba'épe: —Eipyso nde po. Pe kuimba'e oipyso ipo ha okuera. Opyta hesãi pe ambuéicha.

14Upéi, fariséo kuéra osẽ oho. Oñepyrũ oñomongeta hikuái mba'éichapa ikatúta ojuka Jesúspe.

Maranduhára he'i vaekue Jesús rehe

15Jesús oikuaávo ojukaseha chupe hikuái oho upégui, ha heta umi ohóva hapykuéri. Ha omonguerapa umi hasývape,

16ha he'i chupe kuéra ani haguã imandu'a hese avave renondépe.

17Upéicha niko ojehu oiko haguã hekoitépe pe Tupã he'i vaekue maranduhára Isaías rupi:

18Kóva hína che rembiguái aiporavo vaekue, upe che ahayhu ha arohorýva. Amoĩta che Espíritu hi'ári, ha'e omyerakuãta teko joja opa tetãme.

19Nopórombohovái mo'ãi ha ndosapukái chéne, ha avave nohendu mo'ãi oñe'ẽrõ pe okáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Ha'e ipo imba'e porãta umi ikangýva ndive, ha ipy'a porãta umi oikotevẽva ndive teko joja ohupytyka peve opavavépe,

21ha hese ojerovíane opa tetã.

Oje'e Jesús rehe oguerekoha mba'epochy pokatu
(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

22Ha ojereraha Jesús rendápe peteĩ kuimba'e ohecha'ỹva ha iñe'ẽngúva, oĩva mba'epochy poguýpe. Jesús omonguera chupe, ha pe kuimba'e ohecha ha oñe'ẽ jey.

23Ha opavave ohecha ramoite pe ojapóva, ha he'i joa: —Kóva piko ndaha'éi chéne David ra'y mba'e?

24Umi fariséo ohendúvo upéva katu he'i: —Beelzebú, Aña nguéra ruvicha voi niko hína pe ohejáva chupe omosẽ umi mba'epochy kuérape.

25Jesús oikuaa upe ha'e kuéra he'íva ipy'apýpe, ha he'i chupe kuéra: —Peteĩ tetã oñemboja'opa ramo ha maymáva opu'ã oñoakãre, oñehundi. Oimeraẽva táva térã óga pegua opu'ãmba ramo ojuehe oñehundi avei.

26Péicha avei Sataná voi opu'ã ramo ijehe, mba'éicha piko imbarete tapiáta?

27Peẽ niko peje che amosẽha mba'epochy Beelzebú pokatu rupi. Péicharõ añete, máva piko ome'ẽ pene remimbo'e kuérape pokatu omosẽ haguã chupe kuéra? Pene remimbo'e kuéra ojapóva rupi voi, ojehecha peẽ pejavyha.

28Che amosẽ ramo mba'epochy Tupã Espíritu rupi, upéva he'ise Tupã sãmbyhy oguahẽmaha peẽme.

29Avave ndoike mo'ãi peteĩ kuimba'e imbaretéva rógape omonda haguã chupe, ndoipokuái ha ndoipykuái raẽirõ. Péicha ojapo ramo mante ikatúne omonda chugui.

30Upe che ndive oĩ'ỹva, oñemoĩ che rehe. Ha upe che ndive omono'õ'ỹva, omosarambi.

31Añetehápe ha'e peẽme, Tupã oheja reitaha opavavépe opaichagua angaipa, ha oñe'ẽ vai haguére hese jepe. Upe Espíritu Santo rehe ojahéivape katu, ndojeheja rei mo'ãi.

32Tupã oheja reíta oimeraẽvape che rehe jepe, yvypóraicha aju vaekue, oñe'ẽ vaívape. Upe Espíritu Santo rehe oñe'ẽ vaívape katu, ndojeheja rei mo'ãi araka'eve.

Yvyra jaikuaa hi'áre
(Lc 6.43-45)

33“Peteĩ yvyra máta iporã ramo, hi'a porã vaerã. Ivai ramo katu, hi'a vai vaerã. Pe yvyra máta jaikuaa hi'áre.

34Peẽ mbói ñemoñare! Mba'éicha piko iporãva pejéta, ko peẽ voi pende reko vaíva? Pe ñande py'apýpe jarekóva, ñahenduka ñande juru rupi.

35Peteĩ ipy'a porãva, mba'e iporãvante he'i, ipy'apýpe voi imba'e porãgui. Ha upe heko añáva katu, ivaívante voi he'i, ipy'apýpe voi oĩgui ivaíva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Che ha'e peẽme, ágã mbojovakeha árape, opavave omombe'u vaerã Tupãme mba'érepa he'i raka'e umi ñe'ẽ rei.

37Ne ñe'ẽngue voi Tupã oiporúta nde reja rei haguã térã ne rundi haguã.”

Ojejerure Jesúspe ojapo haguã mba'e hechapyrãva
(Mc 8.12; Lc 11.29-32)

38Upéi, fariséo kuéra ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha he'i Jesúspe: —Mbo'ehára, rohechase niko rejapórõ mba'e hechapyrãva.

39Jesús katu he'i chupe kuéra: —Tekove ahẽ Tupãre ojerovia'ỹva ñemoñarénte ojerure ohecha haguã mba'e hechapyrãva. Ndojehechauka mo'ãi peẽme mba'eveichagua mba'e hechapyrãva. Tupã ohechaukáta peẽme maranduhára Jonás rehe ojapo haguéicha.

40Ha Jonás oĩ haguéicha mbohapy ára ha pyhare pe pira guasu ryépe, péicha avei che, yvypóraicha aju vaekue, apyta vaerã mbohapy ára ha pyhare yvy guýpe.

41Ágã Tupã ombojovakévo opavavépe, umi Ninivegua pene moĩ vaíta Tupã renondépe pene rembiapo vai haguére. Ha'e kuéra niko oheja vaekue iñangaipa Jonás oñemoñe'ẽ ramo chupe kuéra. Ha che ha'e peẽme, peteĩ mba'e guasuvéva Jonásgui oĩ hína ko'ápe ko'ágã.

42Pe mburuvicha guasu kuñáva tetã Sebá pegua, opu'ã vaerã avei mbojovakeha árape, ha pene moĩ vaíta Tupã renondépe pene rembiapo vai haguére. Ha'e niko mombyryvégui ou vaekue ohendu haguã Salomón ñe'ẽ arandu. Ha che ha'e peẽme, peteĩ mba'e guasuvéva Salomóngui oĩ hína ko'ápe ko'ágã.

Pe mba'epochy ojevýva osẽ haguégui
(Lc 11.24-26)

43Peteĩ mba'epochy osẽ ramo oimeraẽvagui, oho oiko umi oky'ỹha rupi ohekávo pytu'u. Ndojuhúi ramo he'i:

44“Aha jeýta che rógape, mamo asẽ haguégui.” Ha ou jeývo, ojuhu pe osẽ haguégui inandi porã, ojetypei ha ipotĩ porã.

45Upéi, oho ha ogueru ambue 7 mba'epochy heko añavéva chugui ha oike hikuái ipype, ha oiko upépe. Ha péicha, pe yvypóra rekove opyta vaive iñepyrũmbýgui. Peichaite avei ojehúta opa heko añáva ko'ágã guápe.

Jesús sy ha ityvýra kuéra
(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

46Jesús oñe'ẽ jave gueteri hína, oguahẽ ha'e oĩháme isy ha ityvýra kuéra, oñe'ẽséva hendive. Ha opytágui hikuái pe óga rokápe,

47peteĩ umi upépe oĩva he'i Jesúspe: —Nde sy ha nde ha ryvy kuéra oime okápe, ha oñe'ẽse nendive.

48Jesús katu he'i: —Mávaiko che sy ha máva che ryvy?

49Ha omañávo, hemimbo'e kuérare he'i: —Ko'ãva hína che sy. Ko'ãva hína che ryvy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

50Ha oimeraẽ ojapóva che Ru yvága pegua rembipota, upéva hína che ryvy, che reindy ha che sy.

San Mateo 13

Jesús oñe'ẽ peteĩ oñemitỹvare
(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)

1Pe árape voi, Jesús osẽ hógagui ha oho yguasu Galiléa rembe'ýpe. Upépe oguapy oñe'ẽ haguã.

2Ha hetágui umi oñembyatýva Jesús jerére, ojupi ha'e ha oguapy peteĩ kanóape, ha opavave opyta pe y rembe'ýpe.

3Upe guive ha'e oñe'ẽ chupe kuéra heta mba'ére, ha oiporu ñe'ẽ mbojoja omyesakã haguã chupe kuéra pe he'iséva. He'i chupe kuéra: "Oĩ vaekue peteĩ osẽva oñemitỹ haguã.

4Ha omosarambívo pe oñotỹséva ra'ỹi, oĩ ho'áva umi tape ojeguataha rupi ha ou guyra kuéra ha ho'upa.

5Oĩ avei ho'áva itatýpe, yvy ipokãháme. Umíva voi heñói, ipererĩgui pe yvy.

6Kuarahy ojopévo katu ohapypa, ha ndahapo pypukúigui ipirupa.

7Oĩ avei ho'áva ñuatĩndýpe, ha umi ñana okakuaávo ojaho'ipa ha ojuka.

8Oĩ katu avei ho'áva yvy iporãháme ha upépe hi'a heta. Oĩ hi'áva 100, oĩ hi'áva 60 ha oĩ hi'áva 30." Jesús upéi he'i chupe kuéra:

9"Ohendúvake tojapysaka porã."

Maerãpa Jesús oiporu ñe'ẽ mbojoja
(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)

10Upéi, hemimbo'e kuéra oñemboja Jesús rendápe ha oporandu chupe: —Mba'ére piko opavavépe reñe'ẽ jave, reiporu ñe'ẽ mbojoja chupe kuéra rembo'e haguã?

11Jesús he'i chupe kuéra: —Tupã niko oikuaauka peẽmente umi mba'e ñemimby Tupã sãmbyhy yvága peguáre. Chupe kuéra katu nahániri.

12Upe oguerekóvape oñeme'ẽvéta oguerekove haguã, ha upéva ári oñeme'ẽvéta chupe. Upe oguereko'ỹvagui katu, pe michĩmi oguerekóva jepe ojepe'áta, ha mba'evete ndopyta mo'ãi chupe.

13Ko'ãva niko omaña ramo jepe ndohechái hína, ha ohendu ramo jepe ndoikéi iñakãme. Upévare añe'ẽ chupe kuéra ñe'ẽ mbojoja rupi.

14Ha péicha, ojehu chupe kuéra upe maranduhára Isaías he'i haguéicha: Ko'ãva ohenduve ramo jepe ndoikuaa mo'ãi, omañave ramo jepe ndohecha mo'ãi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15‘Ko'ãva akãme ndoike véima mba'eve, omboty ijapysa ha hesa. Peicha'ỹrõ, ikatúne ohecha ha ohendu, térã ojecha kuaa ha ojere ou che rendápe ha aipohano chupe kuéra.’

16Pevy'aite vaerã katu peẽ, ikatúgui peche recha pende resa rupi, ha ikatúgui peche rendu pende apysa rupi.

17Añetehápe ha'e peẽme, heta maranduhára ha heta imarangatúva ohechase vaekue ko peẽ pehecháva, ha ndohechái, ha ohenduse vaekue ko peẽ pehendúva, ha nohendúi.

Jesús oñe'ẽ hemimbo'e kuérape ñemitỹhárare

(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

18Peẽ katu pehendu mba'épa he'ise pe ñe'ẽ mbojoja ñemitỹhára rehegua.

19Umi ohendúva pe ñe'ẽ ñesãmbyhy Tupãgui oúva rehegua ha ndoikuaáiva mba'épa he'ise, ojogua umi mba'e ra'ỹime ho'a vaekue tapépe. Upéi ou Aña, ha oipe'a pe ñe'ẽ ipy'apýpe oñeñotỹ vaekue.

20Umi mba'e ra'ỹi ho'áva itatýpe katu ojogua umi Ñandejára Ñe'ẽ ohendúva, ha ogueroviáva vy'apópe.

21Ha ndahapo pypukúigui, ndopyta hatãi ipype kuéra. Oiko asy térã ojejopy vai ramo oguerovia haguére pe ñe'ẽ, pya'e ojei chugui.

22Umi mba'e ra'ỹi oñeñotỹva ñuatĩndýpe, umíva hína umi ohendúva pe ñe'ẽ. Ha'e kuéra katu ojepy'apy umi mba'e yvy arigua rehénte voi, ha mba'eta rerekose ombotavyete chupe kuéra. Ko'ã mba'e ojaho'i ha ojuka pe ñe'ẽ, ha upévagui ndaikatúi hi'a.

23Umi oñeñotỹva yvy porãme katu ojogua umi ohendúva pe ñe'ẽ, ha oikuaa porãva mba'épa he'ise. Upéi hi'a porã, ha oĩ hi'áva 100, oĩ katu hi'áva 60, ha oĩ hi'áva 30 peteĩgui.

Ñana trigotýpe

24Jesús omombe'u jey opavavépe ambue ñe'ẽ mbojoja. Ha he'i chupe kuéra: “Tupã sãmbyhy yvágagui oúva niko ojogua peteĩ oñotỹ vaekuépe mba'e ra'ỹi iporãva ikokuépe.

25Peteĩ pyharépe katu, ojekepa jave hína, oike ikokuépe peteĩ hese ija'e'ỹva ha oñotỹ ñana pe trígo apytépe, ha upéi oho.

26Pe trígo ty oñepyrũ opu'ã. Ha hi'ávo katu opu'ã avei umi ñana ijapytépe.

27Pe kokue jára rembiguái kuéra oho hendápe ha he'i chupe: ‘Karai, pe mba'e ra'ỹi reñotỹ vaekue nde kokuépe niko iporã vaekue. Mba'éicha piko péicharõ osẽ ko'ã ñana ijapytépe?’

28Pe kokue jára he'i chupe kuéra: ‘Oime vaerã niko peteĩ che rayhu'ỹva ojapo ra'e.’ Upépe umi hembiguái he'i chupe: ‘Rohótapa romondóro umi ñana?’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Ha'e katu he'i chupe kuéra: ‘Nahániri, ani ágã pemondorokuévo umi ñana, pemondoro avei umi trígo.

30Iporãve jahejánte okakuaa oñondive oguahẽ meve ñemono'õha ára. Upe ñemono'õha árape, ha'éta umi omba'apóvape omondoro raẽ haguã umi ñana, ha ojokua aty-atýpe ojehapy haguã. Upe rire ombyatýne hikuái pe trígo, ha omoĩ oñeñongatu haguãme.”

Jesús oñe'ẽ mostása ra'ỹire
(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

31Jesús omombe'u opavavépe ambue ñe'ẽ mbojoja. He'i chupe kuéra: “Tupã sãmbyhy yvágagui oúva niko ojogua ku mostása ra'ỹime ojereraháva oñeñotỹ kokuépe.

32Mostása ra'ỹigui michĩvéva niko ndaipóri, ha okakuaa rire ijyvateve opa mba'e kokuépe opu'ãvagui. Yvyra mátaicha ijyvate ha guyra kuéra ou ojaitypo hakãre.”

Jesús oñe'ẽ mbuja mbovuháre
(Lc 13.20-21)

33Jesús omombe'u opavavépe mbuja mbovuha rehegua ñe'ẽ mbojoja. He'i chupe kuéra: “Tupã sãmbyhy yvágagui oúva niko ojogua ku mbuja mbovuháicha peteĩ kuñakarai ombojehe'áva 25 kílo rupi hu'itĩ, ipaháp e ombovupáva.”

Mba'érepa Jesús oiporu ñe'ẽ mbojoja
(Mc 4.33-34)

34Jesús oiporu ñe'ẽ mbojoja omombe'u haguã opavavépe ko'ã mba'e. Ha mba'eve nde'íri chupe kuéra oiporu'ỹre ñe'ẽ mbojoja.

35Péicha ojapo oiko haguã hekoitépe maranduhára he'i vaekue ojehutaha he'i ramo: Añe'ẽta chupe kuéra ñe'ẽ mbojoja rupi amombe'úta chupe kuéra oĩva iñemimby Tupã ojapo ypy guive ko yvy.

Jesús omyesakã he'iséva ñana trigotýpe opu'ãva

36Jesús oheja opavavépe ha oho oike hógape. Hemimbo'e kuéra oñemboja hendápe ha he'i chupe: “Emombe'úna oréve mba'épa he'ise pe ñe'ẽ mbojoja ñana trigotýpe opu'ãva rehegua.”

37Upépe Jesús he'i chupe kuéra: “Pe oñotỹva mba'e ra'ỹi iporãva niko hína che, yvypóraicha aju vaekue yvy ári,

38ha pe kokue katu ko yvy tuichakue. Pe mba'e ra'ỹi iporãva niko umi ohejáva Tupã oisãmbyhy chupe kuéra, ha umi ñana katu umi Aña mba'éva.

39Ha pe ñana ñotỹhare, upe Aña. Pe ñemono'õha ára katu niko ára paha oútava, ha umi koga'a omono'õva katu Tupã remimbou kuéra.

40Umi ñana oñembyaty ha ojeityháicha tatápe ojehapy haguã, péicha avei ojehúta ára pahápe.

41Che, yvypóraicha aju vaekue, amondóta che remimbou kuérape. Ha'e kuéra ombyaty ha oipe'áta, umi ohejáva chéve aisãmbyhy chupe kuéra apytégui, opa umi oitýva hapicháp e angaipápe ha opa hembiapo vaívape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

42Che remimbou kuéra oitýta chupe kuéra tatakua hendývape, ha upépe ojahe'o ha omopururũta umi hãi.

43Upe árape, umi imarangatúva omimbi vaerã kuarahy rendýicha pe che Túva oisãmbyhyhápe. Ohendúvake tojapysaka porã.”

Pláta yvyguy iñemimby

44Ñesãmbyhy Tupãgui oúva niko ojogua ku pláta yvyguy kokuépe oñeñotỹvape. Ou peteĩ ojuhúva pe pláta yvyguy ha oñomi jey upepete. Upéi, vy'apópe oho ome'ẽmba opa oguerekóva ha ou ojogua pe yvy.

Ita jegua iporãva

45Ñesãmbyhy Tupãgui oúva niko ojogua avei peteĩ ñemuhára oikóva oheka ita jegua iporãvape.

46Ojuhúvo peteĩ iporãvéva oho ha ome'ẽmba opa oguerekóva ha ou ojogua pe ita jegua.

Red

47Ñesãmbyhy Tupãgui oúva niko ojogua avei ku pyaha y guasúpe ojepoívape, ha oitýva opaichagua pira.

48Henyhẽ vove pirágui, umi pira renohẽhára oguenohẽ y rembe'ýpe ha oguapy upépe oiporavo umi pira. Omoĩ ajakápe umi iporãvéva ha umi oje'u'ỹva katu omombo.

49Péicha avei ojehúta ára pahápe. Tupã remimbou kuéra osẽta oipe'a haguã heko vaíva heko potĩva apytégui,

50oity haguã tatakua hendývape. Upépe ojahe'o ha omopururũta umi hãi.

Jesús oñe'ẽ mba'e ipyahu ha itujávare

51Upéi Jesús oporandu chupe kuéra: —Peikuaápa mba'épa he'ise ko'ã mba'e? Ha'e kuéra he'i chupe: —Roikuaa.

52Upéi Jesús he'i chupe kuéra: —Peteĩ Moisés rembiapoukapy mbo'eha oñemoarandúva hína ñesãmbyhy Tupãgui oúvape, ojogua ku óga járape oguenohẽva ikarameguãgui mba'e ipyahúva ha itujáva.

Nazaretgua ndogueroviái Jesúspe
(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

53Jesús omombe'upa rire ko'ã ñe'ẽ mbojoja, osẽ oho upégui,

54ha oguahẽ upe ha'e oikove ypy haguépe. Upépe oñepyrũ oporombo'e umi judío kuéra tupaópe. Ha opavave ohecha ramoite chupe, ha he'i: —Moõgui piko oikuaa kóva hetaite mba'e? Mba'éicha rupi piko ojapo umi mba'e hechapyrãva?

55Ndaha'éi piko kóva ku karpintéro, María memby? Ndaha'éi nga'u piko Santiago, José ha Judas ryvy?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

56Ha heindy kuéra nga'u piko ndoikói ñande apytépe? Moõgui piko oguenohẽ opa ko'ã mba'e?

57Ha ndojeroviái hese hikuái. Jesús katu he'i chupe kuéra: —Opa rupi niko maranduhára kuérape oñembojerovia, hógape ha oikove ypy haguépe katu nahániri.

58Ha Jesús ndojapói upépe heta mba'e hechapyrãva, ha'e kuéra ndojeroviáigui hese.

San Mateo 14

Juan Bautista ojejuka ramo guare

(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)

1Umiha árape Herodes, mburuvicha guasu Galiléa pegua, ohendu umi mba'e Jesús ojapóva,

2ha he'i hembiguái kuérape: —Upéva niko Juan Bautista hína, opu'ã jeýva omanóva apytégui. Upévare ipokatu ojapo haguã umi mba'e hechapyrãva.

3Herodes niko ojopyka vaekue Juánpe yvyrakuápe ha ombotyka chupe koty ypytũme. Herodes niko omenda vaekue Herodías, tyvýra Filipo rembirekóre,

4ha Juan he'íva Heródespe: —Ndaikatúi remenda Herodías rehe.,

5Herodes ojukase vaekue Juánpe. Okyhyjénte opavavégui, ha'e kuéra oguerekógui Juánpe maranduhára ramo.

6Ha Herodes hi'ára mbotyha árape, Herodías membykuña osẽ ojeroky Herodes ha opa umi upépe oĩva renondépe. Herodes oguerohory eterei pe ijeroky,

7ha Tupã rérare he'i, ome'ẽne haguã chupe oimeraẽ mba'e ha'e ojeruréva.

8Pe mitãkuña he'i haguéicha chupe isy, he'i Heródespe: —Ko'agãite aipota reme'ẽ chéve peteĩ ña'ẽmbépe Juan Bautista akãngue.

9Upéva tuicha oguapy mburuvicha guasu Herodes rehe. Ha ome'ẽ haguére iñe'ẽ opavave rovake ndaikatúi opyrũvo hese. Upévare ojapo pe mitãkuña ojeruréva.

10Ha oñakã'ouka Juánpe oĩva hína koty ypytũme,

11ha ogueru hikuái iñakãngue peteĩ ña'ẽmbépe ha ome'ẽ pe mitãkuñáme. Ha'e ogueraha ha ome'ẽ isýpe.

12Upéi oho Juan remimbo'e kuéra ha ogueraha hetekue ha oñotỹ. Upéi oho omombe'u hikuái Jesúspe mba'épa ojehu.

Jesús omongaru hetápe

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

13Oikuaávo Jesús upe Juánpe ojehu vaekue, ojupi peteĩ kanóape ha oho upégui peteĩ ha'eñoháme. Opavave oikuaávo upéva, osẽ umi oikohágui ha oho ha'e oĩháme yvy rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Oguejývo Jesús pe kanóagui, ha ohechávo hetaha umi ijatýva, oiporiahurereko chupe kuéra, ha omonguera umi hasýva ogueru vaekue hikuái.

15Pytũmarõ hína, hemimbo'e kuéra ou hendápe, ha he'i chupe: —Ka'aruetéma niko, ha ko'arupi ndaipóri avave oikóva. Emondómana opavavépe toho umi táva rupi, tojogua hembi'urã.

16Jesús katu he'i chupe kuéra: —Natekotevẽi oho. Peẽ voi pemongaru chupe kuéra.

17Ha'e kuéra he'i chupe: —Roguereko niko 5 mbuja ha mokõi pira.

18Jesús he'i chupe kuéra: —Peru chéve ko'ápe.

19Ha omboguapy opavavépe kapi'ipépe. Upéi katu ojapyhy ipópe umi 5 mbuja ha mokõi pira ha oma'ẽvo yvága gotyo ojerure Tupã ohovasa haguã. Upéi oipehe'ã umi mbuja ha ome'ẽ hemimbo'e kuérape, ha ha'e kuéra ome'ẽ opavavépe.

20Opavave ho'u hyguãtã meve. Ha umi hembývagui omono'õ hikuái 12 ajaka renyhẽ.

21Umi okarúva niko hína 5.000 kuimba'e rupi, ojepapa'ỹre kuña ha mitã nguéra.

Jesús oguata y apére

(Mc 6.45-52; Jn 6.16-21)

22Upéi, Jesús he'i hemimbo'e kuérape ojupi haguã peteĩ kanóape ha ohasa haguã henonderã y mboypýri. Upe aja ha'e he'íta opavavépe oho haguã hógape.

23Omondopa rire opavavépe hógape, Jesús ojupi peteĩ yvytýpe oñembo'e haguã ha'eñoháme. Pyhare oguahẽvo, Jesús oĩ gueteri upépe ha'eño.

24Pe kanóa katu ohupytýma pe y mbyte rupi. Pe y pochy katu oñenupã pe kanóa tĩre, ohuguãitĩgui ohóvo hikuái yvytu.

25Ha ko'ẽmbotávo, Jesús oñemboja hendápe kuéra oguatahápe pe y apére.

26Hemimbo'e kuéra katu ohechávo chupe oguatáva ohóvo y apére, tuicha oñemondýi ha okyhyjégui osapukái: —Póra niko upéva!

27Jesús katu oñe'ẽ chupe kuéra, ha he'i: —Chénteko! Ani pekyhyje.

28Upépe Pedro oñe'ẽ chupe, ha he'i: —Che Jára, nde ramo añete, eheja chéve taha ne rendápe y apére.

29Jesús he'i chupe: —Eju. Upévo Pedro oguejy pe kanóagui ha oñepyrũ oguata pe y apére, ohóvo Jesús rendápe.

30Oñandúvo pe yvytu ratã katu okyhyje ha oñepyrũ oyguy. Upépe hatã osapukái: —Che Jára, che pytyvõke!

31Upévo Jesús ipojái ipóre, ha he'i chupe: —Rejerovia'i eterei ra'e! Mba'ére piko nde py'a mokõi reguata haguã?

32Ha'e kuéra ojupívo pe kanóape, opi pe yvytu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Ha umi oĩ vaekue pe kanóape oñesũmba Jesús renondépe, ha he'i chupe: —Nde niko añete Tupã Ra'y.

Jesús omonguera hasývape táva Genesarétpe
(Mc 6.53-56)

34Ohasa hikuái pe y mboypýri ha oguahẽ Genesarétpe.

35Ha umi upepegua oikuaávo Jesús oguahẽ hague, opa rupi ojekuaa, ha ogueru hikuái hendápe opaichagua hasýva.

36Ojerure chupe hikuái opokomínte haguã ijao rembe'yrénte jepe, ha opokóva guive hese, okuera.

San Mateo 15

Umi mba'e yma guare ombo'e vaekue
(Mc 7.1-23)

1Upéi oñemboja Jesús rendápe fariséo kuéra ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha, oúva Jerusaléngui. Oporandu chupe hikuái:

2—Mba'ére piko umi ne remimbo'e ndojapói hekópe umi mba'e ñande ypykue ñande reko mbo'e vaekue? Ndojepohéiri niko okaru haguã, ojejapo vaerãháicha.

3Jesús he'i chupe kuéra: —Ha mba'ére piko peẽ avei ndapejapói hekópe Tupã rembiapoukapy, ha peẽ pejepokuaaháichante pejapo?

4Tupã niko he'i: “Emomba'e nde ru ha nde sýpe”, ha “Pe ojahéiva itúva térã isýre, tojejuka.”

5Peẽ katu peje oimeraẽva ikatuha he'i itúva térã isýpe: “Ndaikatu mo'ãi roipytyvõ. Opa mba'e arekóva niko amboykepáma Tupãme guarã”.

6Ha péicha he'i haguérente, ikatúma noipytyvõvéi isy ha itúvape. Ha péicha, peẽ pemboyke Tupã rembiapoukapy pejapo haguã peẽ pejepokuaaháichante.

7Peẽ tekove ahẽ, rova mokõi! He'i porã vaekue voi pende rehe maranduhára Isaías, he'i ramo guare:

8Ko'ãva ijurúpente che momba'e, ipy'apy katu mombyry che hegui.

9Reíko che momba'e guasu hikuái, ombo'égui che rembiapoukapýrõ mba'e ha'e kuérante omoĩva ojejapo haguã.

10Upéi Jesús ohenói opavavépe, ha he'i chupe kuéra: —Pehendúke peikuaa haguã.

11Ndaha'éi pe ñande juru rupi oikéva pe ñane mongy'áva. Pe ñande jurúgui osẽvante pe ñane mongy'áva.

12Upépe, hemimbo'e kuéra oñemboja Jesús rendápe, ha he'i chupe: —Reikuaa piko umi fariséo ipochy hague ohendúvo upe eréva?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Jesús katu he'i chupe kuéra: —Oimeraẽ ka'avo che Túva yvága pegua noñotỹi vaekue, oñemondoróta hapo guive.

14Pejeheja chugui kuéra. Ha'e kuéra niko hína ohecha'ỹva oisãmbyhýva ohecha'ỹvape avei. Ha pe ohecha'ỹva oisãmbyhy ramo ambue ohecha'ỹvape, mokõivéva ho'áne katuete yvykuápe.

15Ha Pedro he'i Jesúspe: —Emombe'u oréve mba'épa he'ise pe ñe'ẽ mbojoja.

16Jesús he'i chupe kuéra: —Peẽ piko ndapeikuaái gueteri upéva?

17Ndapeikuaái nga'u piko opa mba'e oikéva ñande juru rupi ohoha ñande retepýpe, upéi osẽ jey haguã ñande retégui?

18Pe ñande jurúgui osẽva katu osẽ ñande py'aite guive. Umíva umi mba'e hína umi ñane mongy'áva.

19Ñande py'apýgui osẽ mba'e ivaíva, jejuka, ñemyakãratĩ, teko vai, monda, japu, ha ñe'ẽ rei ñande rapicháre.

20Ko'ãva hína umi mba'e ñane mongy'áva. Ndajajepohéiri ramo jakaru haguã ojejapo vaerãháicha, nomongy'ái avavépe.

Peteĩ kuña ojerovia vaekue Jesús rehe

(Mc 7.24-30)

21Jesús osẽ upégui ha oho táva Tiro ha Sidón gotyo.

22Ha peteĩ kuña Canaangua, upe rupi oikóva, oñemboja Jesús rendápe. Ha osapukái: —Che Jára, David ra'y, che poriahurerekomína! Che memby kuña niko oĩ mba'epochy poguýpe, ha ombohasa asy eterei chupe.

23Jesús katu nde'íri chupe mba'eve. Upémarõ hemimbo'e kuéra oñemboja hendápe, ha he'i chupe: —Eréna pe kuñáme toho ko'águi. Osapukái niko oúvo ñande rapykuéri.

24Upépe Jesús he'i: —Tupã niko che mbou umi Israelgua, ovecháicha okañýva rekávonte.

25Upe jave katu pe kuña oguahẽ ha oñesũ Jesús renondépe, ha he'i chupe: —Che Jára, che pytyvõmína!

26Ha Jesús he'i chupe: —Naiporãi niko mitã jurúgui jaipe'a tembi'u ha ñame'ẽ jaguápe.

27Pe kuña katu he'i chupe: —Añete niko pe eréva che Jára. Péicharõ jepe, jaguánte avei ho'úva umi tembi'u rembyre ho'áva ijára kuéra meságui.

28Upémarõ Jesús he'i chupe: —Nde katu ha'e kuña rejeroviáva che rehe! Toiko upe reipotaháicha. Upepete voi okuera pe imemby kuña.

Jesús omonguera heta hasývape

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Jesús osẽ upégui ha oho yguasu Galiléa rembe'ýpe. Ojupi peteĩ yvytýpe ha upépe oguapy.

30Ha heta umi oguahẽva hendápe, oguerahâva hendive kuéra umi ikarẽva, ohecha'ỹva, iñe'ẽngúva, ijypíva ha opaichagua hasývape. Umívape omoĩ joa hikuái Jesús renondépe, ha ha'e omonguera chupe kuéra.

31Ha opavave ohecha ramoite mba'éichapa umi iñe'ẽngúva oñe'ẽ jey, ijypíva okuera, ikarẽva oguata porã, ha ohecha'ỹva ohecha jey. Ha oñepyrũ omomba'e guasu hikuái Tupã Israel Járape.

Jesús omongaru hetápe
(Mc 8.1-10)

32Jesús ohenói hemimbo'e kuérape, ha he'i chupe kuéra: —Aiporiahurereko niko ko'ãvape. Ojapóma niko mbohapy ára oĩha ko'ápe che ndive, ha ndoguerekói véima mba'eve ho'u vaerã. Namondoséi hógape ñembyahýire, ani ágã tapére ipy'a mano mba'e.

33Hemimbo'e kuéra katu he'i chupe: —Mba'éicha piko jajuhúta tembi'u ñamongaru haguã opavavépe. Ko'a rupi niko ndaipóri avave oikóva.

34Jesús oporandu chupe kuéra: —Mboy mbuja piko pereko? Ha'e kuéra he'i chupe: —7, ha pira mbovymi.

35Upépe Jesús omboguapy yvýpe opavavépe,

36ha ojapyhy ipópe umi 7 mbuja ha umi pira, ha oñembo'e Tupãme ohovasa haguã. Upéi oipehe'ã umi mbuja ha ome'ẽ hemimbo'e kuérape, ha ha'e kuéra ome'ẽ opavavépe.

37Ha okaru hikuái hyguãtã meve. Ha umi hembýva ombyaty 7 ajaka renyhẽ.

38Umi okarúva niko ohupyty 4.000 kuimba'e, ojepapa'ỹre kuña ha mitã nguéra.

39Upéi Jesús omondo opavavépe hógape. Ha'e katu ojupi kanóape ha oho Magadán gotyo.

San Mateo 16

Fariséo ha Saduséo kuéra ohechase mba'e hechapyrãva
(Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

1Fariséo ha Saduséo kuéra oho Jesús rendápe, ha omoñuhã haguã chupe, ojerure chupe ojapo haguã mba'e hechapyrãva, ohecha kuaa haguã ha'e kuéra Tupã ombou hague chupe.

2Jesús katu he'i chupe kuéra: —Kuarahy oikévo peẽ peje: “Ára porãta hína” pehecha ramo ára pytãmbaha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ha ko'ẽvo katu peje: “Ára vaíta hína. Ára niko ijaraipa ha pytãmba.” Peẽ niko peikuaa mba'épa ojehúta árare pemañárõ. Mba'éicha rupi piko ndapeikuaái mba'épa he'ise umi mba'e ko'ágã ojehúva?

4—Tekove ahẽ Tupãre ojerovia'ỹva ñemoñarénte ojerure ohecha haguã mba'e hechapyrãva. Ndojechauka mo'ãi peẽme mba'eveichagua hechapyrãva. Tupã ohechaukáta peẽme maranduhára Jonás rehe ojapo haguéicha. Upépe oheja chupe kuéra ha oho.

Jesús he'i mba'épa he'ise tova mokõi

(Mc 8.14-21)

5Hemimbo'e kuéra oguahẽvo pe yguasu mboypýri, ohecha kuaa hikuái hesarái hague ogueraha haguã hembi'urã nguéra.

6Ha Jesús he'i chupe kuéra: —Peñeñangarekóke umi fariséo ha Saduséo kuéra rova mokõigui.

7Hemimbo'e kuéra katu he'i ojupe: —Upéva niko he'i ndajarúigui mbuja.

8Ha Jesús oikuaa mba'épa he'i hikuái, ha upévare he'i chupe kuéra: —Mba'ére piko peñe'ẽterei ndaperekoiha mbuja? Pejerovia'i etépa che rehe.

9Na pene mandu'ái nga'u piko amboja'o hague 5 mbuja 5.000 kuimba'épe, ha mboy ajakápa pembyaty hembyrégui?

10Na pene mandu'ái nga'u piko amboja'o hague umi 7 mbuja umi 4.000 kuimba'épe, ha mboy ajakápa pembyaty hembyrégui?

11Ndapehecha kuaái ra'e na ñe'ẽi hague peẽme mbujáre. Ha'ese kuri peẽme peñeñangareko haguã umi fariséo ha Saduséo kuéra rova mokõigui.

12Upépe ae ohecha kuaa hikuái Jesús nde'íri hague chupe kuéra oñeñangareko haguã mbuja mbovuhágui. Pe he'ise vaekue chupe kuéra niko oñeñangareko haguã umi mba'e fariséo ha Saduséo kuéra oporombo'évagui.

Pedro he'i Jesús ha'eha pe Mesías

(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

13Jesús oho táva Cesarea Filípope, ha upépe oĩ aja oporandu hemimbo'e kuérape: —Che, yvypóraicha aju vaekue rehépa, mavaha chépa oje'e?

14Ha'e kuéra he'i chupe: —Oĩ he'íva ndeha Juan Bautista. Oĩ he'íva ndeha Elías, ha oime katu he'íva ndeha Jeremías térã ambue maranduhára.

15Jesús oporandu chupe kuéra: —Ha peẽ piko mba'e peje, mávapa che?

16Ha Simón Pedro he'i chupe: —Nde hína upe Mesías, Tupã rembiporavo ha Tupã oikovéva Ra'y.

17Jesús he'i chupe: —Revy'aitétapa nde Simón, Juan ra'y. Avave rupi ndereikuaái kóva, che Túva yvágape oĩva oikuaaukáva ndéve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Che ha'e ndéve Pedro, nde réra niko he'ise ita. Ko ita ári amopu'ãta che Iglésia, ha mano jepe ndaipu'aka mo'ãi hese.

19Ame'ẽta ndéve ñesãmbyhy yvágagui oúva rokẽ pe'aha. Ha opa mba'e nderehejáiva ojehu ko yvy ári, ndojehu mo'ãi avei yvágape. Ha opa mba'e nde rehejáva ojehu ko yvy ári, ojehúta avei yvágape.

20Upéi Jesús he'i hemimbo'e kuérape ani haguã omombe'u avavépe ha'eha upe Mesías, Tupã rembiporavo.

Jesús omombe'u omanotaha
(Mc 8.31—9.1; Lc 9.22-27)

21Upe ára guive Jesús oñepyrũ he'i hemimbo'e kuérape ha'e oho vaerãha Jerusalénpe. Ha upépe myakãhára kuéra, pa'i ruvicha kuéra ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha heta ombohasa asytaha chupe. He'i chupe kuéra ha'e ojejukataha ha oikove jeytaha mbohapy ára rire.

22Upépe Pedro ogueraha chupe ha'eñoháme, ha he'i chupe anive haguã péicha oñe'ẽ. He'i chupe: —Mba'eveichavérõ, che Jára! Tupã ndaikatúi oheja ojehu ndéve péicha.

23Jesús katu ojere ha he'i Pédrope: —Ejei che ypýgui, Sataná! Nde, che rape jokose reína. Nde niko yvypóraicha reñandu ko'ã mba'e, ndaha'éi Tupã oñandukaháicha.

24Upéi Jesús he'i hemimbo'e kuérape: —Oime ramo che moirũséva toñembyesarái ijehegui, tohupi ikurusu ijapére, ha ta che moirũ.

25Pe hekovére hakate'ỹva, omanóta. Pe omanóva che rehehápe katu, oikovéta.

26Mba'épa oguenohẽne yvypóra oguerekopárõ opaite mba'e ipópe, ha oñehundi ramo ha'e? Mba'eve! Mba'épa ikatúne yvypóra ome'ẽ oikove jey haguã? Mba'eve!

27Che, yvypóraicha aju vaekue, aju jeývo, ajúta che Túva reko mimbipa reheve ha hemimbou kuéra reheve. Ha upévo Tupã omyengoviáta peteĩ-teĩme hembiapokue ojerureháicha.

28Añetehápe ha'e peẽme, ko'ápe oĩva apytépe oĩ nomano mo'ãiva che recha mboyve chéve, yvypóraicha aju vaekue, ajúvo apórosãmbyhy haguã.

San Mateo 17

Jesús ojotopa Moisés ha Elías ndive
(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

1Upe rire, 6 ára haguépe Jesús ogueraha Pédrope, ha Santiago ha tyvýra Juánpe, ha ojupi hikuái peteĩ yvyty ijyvatéva ru'ãme.

2Upépe henondépe kuéra, Jesús rete oñemoambue ohóvo. Hova oñepyrũ omimbi kuarahýicha, ha umi ijao katu morotĩ sakã ha ojajaipa.

3Ha peichahágui katu ohecha Moisés ha Elíaspe, oñemongetáva hína Jesús ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Upépe Pedro he'i Jesúspe: —Che Jára, iporãite niko ikatúre roime ko'ápe. Reipotárõ ajapóta peẽme pene rendaguã, peteĩ ne mba'erã, peteĩ Moiséspe guarã ha Elíaspe guarã avei.

5Pedro oñe'ẽ aja, ou peteĩ arai omimbipáva ha ojaho'i chupe kuéra. Pe araígui oñehendu peteĩ ñe'ẽ he'íva: —Kóva hína che Ra'y ahayhuetéva, che aiporavo vaekue. Pehendu chupe.,

6Hemimbo'e kuéra ohendúvo upéva, oñesũ omboja peve hova yvýre, okyhyjégui etereígui.

7Jesús katu oñemboja hendápe kuéra. Ha opokóvo hese kuéra he'i: —Pepu'ã, ani pekyhyje.

8Ha ojesarupívo, ndohecha véima avavépe. Jesús ha'eñoha mante ohecha.

9Oguejykuévo pe yvytýgui, Jesús he'i chupe kuéra: —Aníke pemombe'u avavépe ko pehecha vaekue che, yvypóraicha aju vaekue, aikove jey peve omanóva apytégui.

10Hemimbo'e kuéra oporandu Jesúspe: —Mba'ére piko umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha he'i Elías ou raẽ vaerãha?

11Jesús he'i chupe kuéra: —Añete niko Elías raẽ ou vaerãha, ha ha'e omoĩmba porã vaerã opaite mba'e hekópe.

12Ha che ha'e peẽme, Elías oúma hague ha avave ndoikuaái hague chupe. Upévare ojapo hikuái hese opa ojaposéva. Péicha avei che, yvypóraicha aju vaekue, ahasa asýta ipópe kuéra.

13Upépe ae, hemimbo'e kuéra ohecha kuaa Jesús oñe'ẽ hague chupe kuéra Juan Bautista rehe.

Jesús omonguera peteĩ mitã kuimba'e oĩva mba'epochy poguýpe

(Mc 9.14-29; Lc 9.37-43)

14Oguahẽvo hikuái opavave oĩháme, oñemboja Jesús rendápe peteĩ karai, oñesũ henondépe ha he'i chupe:

15—Karai, eiporiahurerekomína ko che ra'ýpe. Imba'asy ojopy jave chupe niko oity jepi chupe ha upévare oiko asyeterei. Hetáma péicha ho'a tatápe térã ýpe.

16Agueru kuri ne remimbo'e kuérape, ha ha'e kuéra ndaikatúi omonguera.

17Jesús he'i upémarõ: —Há, tekove jerovia'ỹ! Araka'e peve piko aiméta pene ndive, araka'e peve piko aikóta pende reheve? Peru chéve pe mitã rusu.

18Upépe Jesús oñe'ẽ hatã pe mba'e pochýpe, ha omosẽ pe mitãgui. Pe mitã okuera upepete.

19Upéi umi hemimbo'e kuéra oñe'ẽ Jesús ndive ha'eñoháme, ha oporandu chupe: —Mba'ére piko ndaikatúi ra'e ore romosẽ pe mba'epochy?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Jesús he'i chupe kuéra: —Ndapejeroviapáigui Tupãre. Añete ha'e peẽme, pende jerovia michĩ ramo jepe oimeraẽ mba'e ra'ỹi michĩve vaicha, pejéta peteĩ yvytýpe: “Ejei ko'águi. Eva amo”, ha pe yvyty ováta. Oimeraẽ mba'e ikatúne pejapo.

21(Péicharõ jepe, peñembo'e ramo ha Tupãme pe momba'e guasúvo ndape'úi ramo mba'eve añoite, ikatúne pemosẽ ko'ãichagua mba'e pochy).

Jesús he'i jey omanotaha
(Mc 9.30-32; Lc 9.43-45)

22Oiko aja hikuái Galiléa rupi Jesús oñe'ẽ hemimbo'e kuérape kóicha: —Che, yvypóraicha aju vaekue, ha'áta hína yvypóra kuéra pópe.

23Ha'e kuéra che jukáta, mbohapy ára haguépe katu aikove jeýta. Kóva ohendúvo, tuicha oñembyasy hikuái.

Viru oñeme'ẽva Tupaópe guarã

24Jesús ha hemimbo'e kuéra oguahẽ rire táva Cafarnaúmpe, umi viru ombyatýva Tupaópe guarã oho Pedro rendápe ha oporandu chupe: —Pene mbo'ehára piko ome'ẽ oikóvo pe viru tupaópe guarã?

25Ha Pedro he'i chupe: —Ome'ẽ. Upéi, Pedro oikévo Jesús rógape, Jesús raẽ imandu'a Pédrope, ha oporandu chupe: —Simón, mba'épa nde ere? Mburuvicha kuéra ombyaty ramo viru, mávarepa ha'e kuéra omopẽ? Hetãgua kuérarepa térã ambue tetãguáre?

26Pedro he'i chupe: —Ambue tetãguáre. Jesús he'i chupe: —Péicharõ niko hetãgua natekotevẽi ome'ẽ.

27Péicharõ jepe, ani haguã ipochy ñane ndive avave, tereho ýpe ha eity ne pinda. Pe pira reikutu raẽva jurúpe rejuhúta viru ohupytýva ñande mokõime guarã. Eraha ha eme'ẽ chupe kuéra upéva.

San Mateo 18

Mávapa tuichave
(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

1Upérõ avei, hemimbo'e kuéra oñemboja Jesús rendápe ha oporandu chupe: —Máva piko pe mba'e guasuvétava Tupã oporosãmbyhývo yvágape?

2Upépe Jesús ohenói peteĩ mitãme ha omoĩ ijapytépe kuéra,

3ha he'i: —Añetehápe ha'e peẽme, ndapeiko jeýi ramo mitãicha, ndapeike mo'ãi Tupã sãmbyhy yvágape.

4Pe oñemomirĩva ko mitãicha, upéva pe mba'e guasuvétava Tupã sãmbyhýpe yvágape.

5Ha oimeraẽva, che rérape oguerohorýva peteĩ mitã koichagua, chéve che rerohory.

Umi mba'e ikatúva ñande reity
(Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Oimeraẽ oitýva angaipápe peteĩ mitãicha che rehe ojeroviávape, iporãve vaerã ojeitýrõ chupe yguasúpe ita guasu ijajúri.

7Ajépa oho vaieténe umi mba'e tembiapo vaívape oporoitývape. Ha jepe umíva oiko vaerã voínte, oho vaieteve vaerã upe hapichápe oitývape.

8Upévare, nde po térã nde py ne reitýtarõ angaipápe, eikytĩ ha mombyry emombo. Iporãve niko reikove ramo Tupã ndive nde py térã nde po'ỹre, rejeity rangue tata ogue'ỹvape, nde po ha nde py mokõive reheve.

9Ha nde resa nde reitýtarõ angaipápe, eipe'a ha mombyry emombo. Iporãve niko reikove ramo Tupã ndive peteĩ nde resa reheve, rejeity rangue Aña retã ratápe, mokõive nde resa reheve.

Peteĩ ovecha okañýva
(Lc 15.3-7)

10Aníke pe apo'i pe mitãicha che rehe ojeroviávape. Ha'e peẽme, Tupã remimbou kuéra hese oñangarekóva oĩ yvágape tapiaiteha che Túva renondépe.

11(Che, yvypóraicha aju vaekue, aju anohẽvo jejopy vaígui opa oñehundítava.)

12Mba'épa peẽ peimo'ã ojapotaha peteĩ kuimba'e oguerekóva 100 ovecha, ha okañy ramo chugui peteĩ? Ohejáne ñúme umi 99, oho haguã oheka pe okañy vaekue.

13Ha ojuhúvo, ovy'aiteve vaerã ko peteĩ ovecha reheve, umi 99 okañy'ỹ vaekue reheve guágui.

14Péicha avei, pende Túva oĩva yvágape ndoipotái oñehundi peteĩnte jepe ko'ãvagui, mitãicha che rehe ojeroviáva.

Mba'éichapa jaheja rei vaerã hembiapo vaívape
(Lc 17.3)

15Nde rapicha ojapo ramo nde rehe ivaíva, eñe'ẽ hendive pene añoháme ha ehechauka chupe ojavy hague. Ne rendu ramo, repyta porã jeýne hendive.

16Ha na nde renduséi ramo katu, ehenói peteĩ térã mokõime, ikatu haguã opa oje'éva toje'e mokõi térã mbohapy rovake.

17Ha chupe kuéra nohenduséi ramo katu, emombe'u opavave rovake tupaópe. Ha upépe nohenduséi ramo katu, pereko chupe pende rehegua'ỹva ramo térã viru ombyatýva Rómape guarãicha.

18Añetehápe ha'e peẽme, opa mba'e peẽ pe apytĩva ko yvy ári, oñeapytĩta avei yvágape. Ha opa mba'e peẽ pejoráva ko yvy ári, ojejoráta avei yvágape.

19Che ha'e avei peẽme: Mokõi pende apytégui peñemoĩ ramo peteĩ ñe'ẽme ha peñembo'e he Túva yvágape oĩvape pejerure haguã chupe oimeraẽ mba'e, ha'e ome'ẽta peẽme katuete.

20Mokõi térã mbohapy oñembyaty ramo che rérape, upépe aiméta che, hendive kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Upépe Pedro oñemboja Jesús rendápe ha he'i chupe: —Che Jára, mbovy jevyvépa
che rapicha rembiapo vaikue aheja rei vaerã chupe? Iporãma piko 7 jevyve aheja rei
ramo?

22Jesús he'i chupe: —Nahániri. Iporãta 70 jey 7 reheja rei ramo.

Hapichápe oheja reise'ỹ vaekue hembiapo vaikue

23Upévare, Tupã sãmbyhy yvága pegua niko kóicha hína. Oĩ vaekue peteĩ mburuvicha
guasu oikuaa porãséva mba'éichapa umi chupe omba'apóva oĩ hendive viru porúpe.

24Ha oñepyrũvo ohecha peteĩ-teĩ, ojegueru chupe peteĩ heta eterei viru omyengovia'ỹ
vaekue chupe.

25Ha upéva ndoguerekóigui mba'eve, pe mburuvicha guasu he'i oñeme'ẽ haguã chupe
hepýre tembiguái ramo ambuépe, ta'ýra kuéra ha opa oguerekóva reheve. Péicha
omyengovia haguã pe viru oiporu vaekuére.

26Upépe, pe kuimba'e oñesũ huvicha renondépe ha ojerure asy chupe he'ívo: “Che
ruvicha, che ra'arõna. Ame'ẽmba jeýta niko ndéve.”

27Pe mburuvicha guasu oiporiahurereko chupe. Oheja rei chupe pe viru oiporu vaekue
ha oheja oho.

28Pe kuimba'e osẽvo okápe katu, ojuhu peteĩ hapicha oiporu vaekue chugui viru
sa'imi. Opo voi ijajúrare ojuvy haguãicha chupe, he'ívo: “Emyengovia chéve pe
aiporuka vaekue ndéve”.

29Pe hapicha oñesũ henondépe ha ojerure asy chupe he'ívo: “Che ra'arõna. Ame'ẽmba
jeýta niko ndéve.”

30Ha'e katu ndoikuaaséi chugui mba'eve. Omyakãsã ha ombotyka koty ypytũme
omyengoviapa peve pe viru oiporu vaekue.

31Ohechávo upéva, umi hapicha kuéra ombyasy eterei. Oho hikuái mburuvicha guasu
rendápe ha omombe'upaite chupe pe ojehu vaekue.

32Upémarõ pe mburuvicha guasu ohenoika pe kuimba'épe ha he'i chupe: “Nde
tembiguái ahẽ! Che aheja rei ndéve pe ikatu'ỹ vaekue remyengovia, rejerurégui chéve.

33Ha nde reiporiahurereko vaerã mo'ã avei nde rapichápe, che roiporiahurereko
haguéicha.”

34Pe mburuvicha guasu ipochy eterei pe kuimba'e ndive. Omyakãsã ha ombotyka koty
ypytũme omyengoviapa peve chupe pe viru ome'ẽ vaekue chupe.

35Upéi Jesús he'i: —Péicha avei che Túva yvágape oĩva ojapóta pende rehe, pende
py'aite guive napeheja reíri ramo pende rapichápe, pe ojapóva pende rehe.

San Mateo 19

Jesús oñe'ẽ omendáva juejáre
(Mc 10.1-12; Lc 16.18)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Jesús he'ipa rire ko'ã mba'e, osẽ oho Galiléagui ha oguahẽ Judéape, opytáva kuarahy resẽ gotyo ysyry Jordángui.

2Heta umi ohóva hapykuéri, ha upépe omonguera hasývape.

3Fariséo kuéra oñemboja Jesús rendápe omoñuhã haguã chupe. Oporandu chupe hikuái: —Ikatúpa peteĩ ména opoi hembirekógui oimeraẽ mba'ére?

4Jesús he'i chupe kuéra: —Ndapeikuaái nga'u piko Ñandejára Kuatia ñe'ẽme he'iha, Tupã ojapo ramo guare yvypórape iñepyrũmbýpe, ojapo hague kuimba'e ha kuña?

5He'ive avei: "Upévare pe kuimba'e oheja vaerã itúva ha isýpe, ojoaju haguã hembireko ndive, ha oiko mokõivégui peteĩ."

6Péicharõ, upe guive ha'e kuéra ndaha'e véima mokõi yvypóra, peteĩntema. Upévare, yvypóra ndoipe'ái vaerã ojuehegui umi Tupã ombojoaju vaekue.

7Upépe umi fariséo he'i chupe: —Mba'ére piko aipo ramo Moisés rembiapoukapýpe he'i kuimba'e ome'ẽ vaerãha hembirekópe kuatia jueja rehegua, ha upéi opoi chugui?

8Jesús he'i chupe kuéra: —Pende py'a hatãguinte Moisés oheja vaekue peẽme pepoi pene rembirekógui. Iñepyrũmbýpe ndaupéichai vaekue.

9Che katu ha'e peẽme, "Oimeraẽva opoírõ hembirekógui, ha ndaha'éi ramo ñemyakã ratĩ haguére, pe kuimba'e omenda jeýrõ, oporomyakã ratĩ hína. Ha pe omendáva pe kuña ojepoívare, oporomyakã ratĩnte avei hína."

10Upévo hemimbo'e kuéra he'i chupe: —Péicha oikótarõ peteĩ kuimba'e hembireko ndive niko, iporãve nomendái.

11Jesús he'i chupe kuéra: —Nda opavavéipe niko oñeme'ẽ ohecha kuaa haguã ko ha'éva peẽme. Umi Tupã ome'ẽvape, ha'e kuéra mante ohecha kuaa.

12Heta mba'ére niko peteĩ kuimba'e ikatu nomendái. Oĩ umi ou ypy guive ko yvy ári, ikatu'ỹva voínte oiko kuña ndive ha upévare nomendái. Oĩ avei umi ikatu'ỹva omenda oñeha'ỹi'o haguére, ha oĩ katu omenda'ỹva ñesãmbyhy yvágui oúva rehehápe. Upe oñeme'ẽvape ko'ã mba'e ohecha kuaa haguã, tohecha kuaa.

Jesús ohovasa mitã mimi
(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

13Heta mitã mimi ojereraha Jesús rendápe, ha'e omoĩ haguã ipo iñakãre ha oñembo'e haguã hese kuéra. Umi hemimbo'e kuéra katu, ipochy umi mitãme oguerúva ndive.

14Jesús he'i chupe kuéra: —Peheja umi mitã tou che rendápe, ha ani pejoko. Umi ha'e kuéraicha guápe guarã niko hína ñesãmbyhy yvágagui oúva.

15Ha omoĩ ipo iñakã ári kuéra. Upéi ha'e osẽ oho upégui.

Peteĩ karia'y imba'e retáva oñe'ẽ Jesús ndive
(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Peteĩ karia'y oguahẽ Jesús rendápe ha oporandu chupe: —Mbo'ehára, mba'e
iporãvapa ajapo vaerã ahupyty haguã jeikove opave'ỹva?

17Jesús he'i chupe: —Mba'éicha rupi piko reporandu chéve mba'épa hína pe iporãva?
Tupã rehe añónte niko ikatu ja'e upéva. Ha reikovese ramo, ejapo Tupã
rembiapoukapy he'íva.

18Pe karia'y he'i chupe: —Mavaitévapa? Ha Jesús he'i chupe: —Ani reporojuka, ani
reporomyakã ratĩ, ani remonda, ani eñe'ẽ rei nde rapicháre,

19emomba'e nde ru ha nde sýpe, ha ehayhu nde rapicháp rejehayhuháicha nde.

20Pe karia'y he'i chupe: —Opa umíva niko ajapopáma. Mba'éiko ajapove vaerã?

21Jesús he'i chupe: —Nde reko porãse ramo Tupã oipotaháicha, tereho eñemumba opa
rerekóvare ha eme'ẽ mboriahúpe. Péicharõ rerekóta mba'eta yvágape. Upéi, eju che
moirũ.

22Pe karia'y ohendúvo upéva, tuicha ñembyasýpe oho, heta mba'e oguerekógui.

23Upépe Jesús he'i hemimbo'e kuérape: —Añete ha'e peẽme, hasyha umi imba'e
retávape oike haguã Tupã sãmbyhýpe.

24Ha'eve katu peẽme, hasyvéta peteĩ imba'e retávape oike haguã Tupã sãmbyhýpe,
peteĩ kavajúgui ohasa rangue ju resa rupi.

25Hemimbo'e kuéra ohendúvo upéva omomba'ete, ha he'i ojupe: —Máva piko aipórõ
ikatúta oñepysyrõ?

26Jesús oma'ẽ hese kuéra ha he'i: —Yvypóra kuérape guarã upéva ndaikatúi. Tupãme
guarã katu ndaipóri mba'eve ikatu'ỹva ojapo.

27Upémarõ Pedro he'i chupe: —Ore niko roheja opa mba'e ndéve romoirũ haguã.
Mba'éichapa oñemyengoviáta oréve upéva?

28Jesús he'i chupe kuéra: —Añetehápe ha'e peẽme, oguahẽvo pe ára opa mba'e
oñembopyahupa jeývo, che, yvypóraicha aju vaekue, aguapýta che guapyha
omimbipávape. Ha peẽ che moirũ vaekue, peguapýta avei 12 guapyhápe,
pembojovake haguã umi 12 Israelgua ñemoñarépe.

29Ha opa oheja vaekuépe hóga térã ityvýra, térã iteindýra, térã itúva, térã isy, térã
hembireko, térã ita'ýra, térã ijyvy che rehehápe, pe peteĩ oheja vaekue rendaguépe
ohupytýta 100.

30Ha heta umi ko'ágã itenondéva, itapykuéta. Ha heta umi ko'ágã itapykuéva,
itenondéta.

San Mateo 20

Tupã omyengovia porã umi chupe omba'apóvape

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ñesãmbyhy yvágagui oúva niko ojogua ku kokue járape osẽva pyharevete ohekávo omba'apo vaerã chupe iparraltýpe.

2Ha oguahẽ rire peteĩ ñe'ẽme ome'ẽvo chupe kuéra pe viru oñeme'ẽva voínte peteĩ ára oñemba'apo vaekuére, omondo chupe kuéra iparraltýpe.

3Upéi asajeve, osẽ oho oñeñemuháme ha upépe ojuhu hetã hembiapo'ỹvape.

4He'i chupe kuéra: “Tapeho peẽ avei pemba'apo che parraltýpe, ha hekoitépe ame'ẽta peẽme viru”. Ha oho hikuái.

5Pe óga jára osẽ jey asajepyte, ha upéi katu ka'aru asaje rupi, péicha jey ojapo.

6Ha ka'aruete, osẽ oho jey upe oñeñemuháme ha ojuhu jey upépe hembiapo'ỹvape. Ha he'i chupe kuéra: “Mba'ére piko peẽ peime rei peína ko'ápe ára pukukue pemba'apo'ỹre?”

7He'i hikuái chupe: “Avave niko na ore nomba'apói.” Upérõ he'i chupe kuéra: “Tapeho pemba'apo peẽ avei che yvýpe, ha ame'ẽta peẽme viru hekoitépe.”

8Ka'aru pytũvo pe óga jára he'i pe iparralty ñangarekohárape: “Ehenói umi omba'apóvape ha eme'ẽ chupe kuéra pe hembiapokue repy. Eñepyrũ umi itapykueve oguahẽ vaekuégui ha ipahávo eme'ẽ umi oike tenondeve vaekuépe.”

9Ha oguahẽ umi ka'aruete oike vaekue, ha chupe kuéra oñeme'ẽ viru omba'apórõ guáicha peteĩ ára pukukue.

10Upéi, oguahẽvo umi tenondete oike vaekue, oimo'ã chupe kuéra oñeme'ẽ hetavetaha. Chupe kuéra katu oñeme'ẽ umi ambuépe oñeme'ẽ haguéichante.

11Oñeme'ẽvo chupe kuéra hembiapokue repy, oñepyrũ ipochy pe óga jára ndive.

12He'i chupe: “Umi tapykue oike vaekue niko, sapy'amínte omba'apo ha reme'ẽ chupe kuéra oréve reme'ẽháicha, jepe ore ára pukukue romba'apo pe kuarahy akúpe.”

13Pe óga jára katu he'i chupe kuéra: “Che irũ, ndajapói niko nde rehe mba'eve hendape'ỹva. Ndajapytái nga'u piko ra'e remba'apotaha chéve virúre oñeme'ẽva peteĩ ára oñemba'apóvare?

14Erekóma niko ne rembiapo repykue, tereho nde rógape. Che ame'ẽse ramo pe tapykuete oike vaekuépe ndéve ame'ẽháicha,

15piko máva he'íta chéve mba'eve, ajapo haguére ajaposéva viru arekóvagui? Nde pochy nga'u piko che ndive, che mba'e porã haguére?”

16Upéi he'i Jesús: “Ha péicha, umi itenondéva itapykuéta, ha umi itapykuéva itenondéta.”

Jesús he'i jey omanotaha

(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)

17Jesús ohóvo Jerusalénpe, ogueraha umi 12 hemimbo'e kuérape ha'eñoháme, ha he'i chupe kuéra:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18—Jaha niko ñaína Jerusalénpe. Upépe, che, yvypóraicha aju vaekuépe, oĩta che moĩva pa'i kuéra ruvicha ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha pópe, ha ha'e kuéra ojeruréta ajejuka haguã.

19Upéi, che me'ẽta hikuái ambue tetãgua pópe oñembohory haguã che rehe, che nupã ha che mosãingo haguã kurusúre. Mbohapy ára haguépe katu aikove jeýta.

Santiago ha Juan sy rembijerure
(Mc 10.35-45)

20Oñemboja Jesús rendápe Zebedeo rembireko, imemby Santiago ha Juan ndive, ha oñesũ ha'e Jesús renondépe, ojerure haguã chupe peteĩ mba'e.

21Jesús oporandu chupe: —Mba'épa reipota ajapo? Ha'e he'i chupe: —Aipota ere chéve, ko'ã che memby mokõi oguapytaha peteĩ nde akatúa gotyo ha ambue nde asu gotyo reguapývo reisãmbyhy mburuvicha guasúrõ.

22Jesús he'i chupe kuéra: —Peẽ niko ndapeikuaái mba'épa pejeruréva. Peẽ nga'u piko peime pehasa asy haguãicha, che ahasa asytaháicha? Ha'e kuéra he'i: —Roime rohasa haguã.

23Jesús he'i chupe kuéra: —Pehasa asýta añete che ahasa asytaháicha. Peguapy haguã che ykére katu ndaijái chéve ame'ẽ. Che Túva upéva ome'ẽta umi ha'e ombosako'i vaekuépe.

24Umi 10 hemimbo'e kuéra ohendúvo upéva, ipochy umi mokõi ojoryvy ndive.

25Ha Jesús ohenói chupe kuéra ha he'i: —Peẽ niko peikuaa mba'éichapa mburuvicha kuéra po pohýipe oisãmbyhy umi hetã, ha mba'éichapa poguasu kuéra ave oguereko vai chupe kuéra.

26Pende apytépe katu ndaupéichai vaerã. Upéva rangue pe tuichaséva pende apytépe toiko pene rembijokuái ramo.

27Ha pe itenondeséva pende apytépe, toiko pene rembiguái ramo.

28Che, yvypóraicha aju vaekue, niko ndajúi vaekue che rembiguairã rekávo, aikóvo tembiguáirõ katu, ha ame'ẽvo che rekove anohẽ haguã hetápe ivaívagui.

Jesús omonguera mokõi ohecha'ỹvape
(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)

29Jesús ha hemimbo'e kuéra osẽvo táva Jericógui, heta oĩ ohóva Jesús rapykuéri.

30Mokõi ohecha'ỹva oguapy hína pe tape yképe. Ha ohendúvo Jesús ohasaha ohóvo, osapukái hikuái: —David ra'y, ore poriahurerekomína!

31Heta oĩ oja'óva chupe kuéra okirirĩ haguã, ha'e kuéra katu hatãve osapukái: —Nde, David ra'y, ore poriahurerekomína!

32Upévo Jesús opyta, ohenói umi ohecha'ỹvape ha he'i chupe kuéra: —Mba'épa peipota ajapo pende rehe?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Ha'e kuéra he'i chupe: —Karai, rohechase niko.

34Jesús oiporiahurereko chupe kuéra ha opoko umi hesáre. Ha upepete umi ohecha'ỹ vaekue ohecha, ha omoirũ Jesúspe.

San Mateo 21

Jesús oguahẽ Jerusalénpe

(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

1Jesús ha hemimbo'e kuéra oñemoaguĩvo Jerusaléngui, oguahẽ hikuái táva Betfagé jerére, Yvyty Olivotýpe. Upégui Jesús omondo mokõi hemimbo'épe henonderã,

2he'ívo chupe kuéra: —Tapeho peguahẽ amo távape, ha upépe pejuhúta peteĩ vúrro oñeñapytĩva hína, ha imemby hendive. Pejora ha peru chéve.

3Ha oimérõ oipota'ỹva peru, peje chupe: "Ore Jára oikotevẽ hese ha pya'e ogueruka jeýta."

4Ko'ã mba'e ojehu, oiko haguã hekoitépe maranduhára he'i vaekue kuatiápe:

5Peje umi Sión guápe: "Péina ou pende ruvicha guasu vúrro ári ojejapo'ỹre".

6Upérõ, hemimbo'e kuéra oho ha ojapo Jesús he'i haguéicha chupe kuéra.

7Ogueraha hikuái pe vúrro imemby reheve Jesúspe. Ha ha'e kuéra omoĩ hi'ári ijao ha Jesús ojupi hi'ári.

8Ha opavave oipyso ijao haperãme, oĩ katu oikytĩva yvyra rakã ha omyasãiva pe tapére.

9Umi tenondete ohóva ha umi tapykue pegua, oñepyrũ osapukái: —Tupã tohovasa mburuvicha guasu David ra'ýpe! Toñemomba'e guasu Ñandejára rérape oúva! Tupã toñemomba'e guasu!

10Oguahẽvo Jesús Jerusalénpe, opa upepegua ipy'a tarovapa. Heta oĩ oporandúva: —Máva piko kóva?

11Ha umi Jesús ndive ohóva he'i: —Kóva niko maranduhára Jesús, oúva táva Nazaret Galiléa peguágui.

Jesús omopotĩ Tupao

(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

12Jesús oike Tupaópe ha omosẽmba upégui umi upépe oñemúvape. Upépe oĩ umi oñemúva viru tupaópe oñeme'ẽ vaerãre ha ome'ẽva ambue tetã megua virúre. Umíva mesa ha'e oitypa yvýre. Umi pykasu mymbajukarã rehe oñemúva renda avei oitypa.

13Ha he'i chupe kuéra: —Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i: 'Che rógare oje'éta, ñembo'ehao'. Peẽ katu pejapo chugui mondaha kuára.

14Pe Tupaópe oñemboja Jesús rendápe umi ohecha'ỹva ha ikarẽva, ha ha'e omonguera chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Umi pa'i ruvicha ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha ohechávo umi mba'e hechapyrãva Jesús ojapóva, ha ohendúvo mba'éichapa umi mitã osapukái Tupaópe "Tupã tohovasa David Ra'ýpe", ipochy.

16Ha he'i Jesúspe: —Rehendu piko mba'épa he'i hikuái? Ha Jesús he'i chupe kuéra: —Ahendu aína. Ndapeikuaái nga'u piko peẽ Ñandejára Ñe'ẽme he'iha: Mitã nguéra jurúgui ha mitã kambu mimi che momba'e guasu vaerã hekoitépe.

17Ha oheja chupe kuéra. Osẽ oho upégui táva Betania peve, ha opyta upépe upe pyhare.

Jesús ojahéi ígo máta hi'a'ỹvare

(Mc 11.12-14,20-26)

18Pyhareve, Jesús oho jeývo Jerusalénpe oñandu iñembyahýi.

19Ha ohechávo peteĩ ígo máta opu'ãva tape yképe, oñemboja hese ohecha haguã hi'apa. Ndojuhúi hese hi'aha, hogue mante oĩ hese. Upépe Jesús he'i pe ígo mátape: —Nande'a mo'ã véima araka'eve! Ha upepete pe ígo máta ipiru.

20Hemimbo'e kuéra ohechávo upéva, ohecha ramoite ha oporandu Jesúspe: —Mba'éicha piko pe ígo máta pya'ete ipirupa?

21Jesús he'i chupe kuéra: —Añetehápe ha'e peẽme, pejerovia ramo ha na pende py'a mokõi ramo, upe che ajapo vaekue ko ígo mátare peẽ avei pejapóta, ha hetave mba'e. Ikatúta peje peteĩ yvytýpe: "Epu'ã ko'águi ha tereho ejeity y guasúpe" ha oikóta pejeháicha.

22Ha pejerovia ramo Tupãre, opa mba'e pejeruréva pene ñembo'épe oñeme'ẽta peẽme.

Jesús pokatu

(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

23Jesús oho jey Tupaópe, ha oporombo'e jave upépe hína, oguahẽ hendápe pa'i ruvicha kuéra ha Israel myakãhára kuéra. Oporandu chupe hikuái: —Máva piko oheja ndéve rejapo haguã ko'ã mba'e? Máva pokatu rupi reju?

24Jesús ombohovái chupe kuéra: —Che aporandúta avei peẽme peteĩ mba'e, ha peje ramo chéve, ha'éta peẽme mba'éicha rupípa ajapo ko'ã mba'e.

25Peje chéve: Máva piko ombou raka'e Juánpe oporomongarai haguã? Tupã térã piko yvypóra? Ha'e kuéra katu oñepyrũ oñomongeta kyre'ỹ oñondive, ha he'i: "Ja'e ramo Tupã ombou hague chupe, he'íta ñandéve: 'Mba'ére ndaperoviái ra'e chupe?'

26Ha ja'e ramo yvypóra hague, opu'ãta ñande rehe opavave. Ha'e kuéra niko oguerovia hína Juan, maranduhára hague."

27Upévare he'i hikuái Jesúspe: —Ndoroikuaái. Upépe Jesús he'i chupe kuéra: —Upéicharõ, che avei namombe'u mo'ãi peẽme máva pokatu rupípa ajapo ko'ã mba'e.

Ñe'ẽ mbojoja mokõi ta'ýra rehegua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Jesús oporandu opavavépe: —Mba'épa peje ko peẽme amombe'útavare. Oĩ vaekue peteĩ kuimba'e ita'ýra mokõiva. Ha he'i pe ijypykuépe: “Che ra'y, tereho emba'apo ñande parraltýpe.”

29Pe ita'ýra katu he'i chupe: “Ndahaséi”. Upéi ombyasy péicha he'i hague, ha oho.

30Upéi pe kuimba'e oho ita'ýra pahague rendápe, ha he'i avei chupe oho haguã omba'apo. He'i katu ha'e itúvape: “Néi, che ru, aháta”, ha ndohói.

31Mávapa umi mokõivévagui ojapo itúva rembipota? Umi upépe oĩva he'i chupe: —Pe ijypykue. Upépe Jesús he'i chupe kuéra: —Añetehápe ha'e peẽme, umi viru ombyatýva Rómape guarã ha umi kuña reko vai raẽ oikéta pende hegui Tupã sãmbyhy yvágape.

32Juan Bautista niko ou vaekue pene mbo'évo mba'éichapa peiko vaerã, ha ndaperoviaséi vaekue chupe. Umi viru ombyatýva Rómape guarã ha umi kuña reko vai katu oguerovia chupe. Peẽ pehecha ramo jepe upéva, napembyasýi pende reko vai ha ndapejeréi chugui, perovia haguã chupe.

Ñemitỹhára ñaña

(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

33Pehendu avei kóva: ‘Oiko vaekue peteĩ karai oñotỹka vaekue peteĩ parralty ijyvýpe. Omongorapy ha upéi ojapouka oñeñami haguãme umi parral'a. Omopu'ã avei peteĩ óga yvate, upégui oĩ haguã omaña ha oñangarekóva ijyvýre. Upéi katu, oiporuka hepýre mba'apohahára kuérape, ha oho mombyry.

34Ha oguahẽvo ára parral'a ojepo'o haguã, pe karai omondo hembiguái kuérape umi mba'apohára rendápe, ojerurévo pe chupe ohupytýva.

35Umi mba'apohára kuéra katu ojeity umi tembiguái ári ha peteĩme oinupã heta, pe ambuépe ojuka, ha ambuépe katu itápe ojapi ojuka peve.

36Pe karai katu omondo hetave hembiguái kuérape, ha umi mba'apohára ojapo hese kuéra umi ambuére ojapo haguéicha.

37Ipaháp omondo ta'ýra teépe. He'i ipy'apýpe: “Che ra'ýpe niko ojapóta mba'éva ramo.”

38Ohechávo hikuái pe yvy jára ra'ýpe, umi mba'apohára he'i: “Pévape opytapáta hína opa mba'e. Jajuka ha topyta ñandéve ko yvy.”

39Ha ojeity hi'ári hikuái, oguenohẽ pe parraltýgui ha ojuka chupe.

40Upéi Jesús oporandu: —Mba'épa hi'ã peẽme ojapotaha pe yvy jára?

41Ha he'i hikuái chupe: —Ojukapáne umi tekove ahẽme, oiporiahurereko'ỹre chupe kuéra. Upéi ome'ẽne pe ijyvy ambue mba'apohárape ome'ẽtava chupe pe imba'erãva.

42Upépe Jesús he'i chupe kuéra: —Peẽ niko peikuaa Ñandejára Ñe'ẽ he'iha: “Upe ita omboykéva umi óga mopu'ãhára upéva ári ko'ágã oñemopu'ã. Ñandejára upéicha ojapo ha ore jurujái rohechávo.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Upévare ha'e peẽme, Tupã sãmbyhy ojepe'áta pende hegui ha oñeme'ẽta ambuépe, ome'ẽtava hi'a hekoitépe.

44Ha oimeraẽva ho'áva pe ita hi'ári, opẽmbaitéta. Ha oimeraẽva ári ho'a ramo pe ita, omongu'ipaitéta chupe.

45Umi pa'i ruvicha ha fariséo kuéra ohendúvo umi ñe'ẽ mbojoja Jesús omombe'úva, ohecha kuaa hese kuéra he'iha.

46Ha omyakãsãse hikuái Jesúspe. Okyhyjénte opavavégui, oguerekógui chupe hikuái maranduhára ramo.

San Mateo 22

Ñe'ẽ mbojoja menda rehegua

(Lc 14.15-24)

1Jesús oiporu jey ñe'ẽ mbojoja oñe'ẽ haguã opavavépe. He'i chupe kuéra:

2—Tupã sãmbyhy yvágape oĩva niko kóicha. Oĩ vaekue peteĩ mburuvicha guasu ojapo vaekue karu guasu ta'ýra omendáta haguére.

3Omondo hembiguái kuérape ohenói haguã umi ojejerure vaekuépe ou haguã. Ha'e kuéra katu ndouséi.

4Omondove jey upéi hembiguái kuérape, he'ívo chupe kuéra: “Peje umi ojejerure vaekuépe ou haguã, oĩmbamaha tembi'u ojekaru haguã. Peje chupe kuéra ajukaukáma hague che rymba kuéra ikyravéva, ha oĩmbaitemaha ha'e kuéra ou haguãicha karu guasuhápe.”

5Umi ojejerure vaekuépe ou haguã katu mba'eve ndoikuaaséi. Peteĩva oho ohecha ijyvy, ambue katu oho iñemuháme,

6ha umi hembýva katu ojeity umi mburuvicha guasu rembiguái ári, ha oinupã ojuka peve.

7Upérõ pe mburuvicha guasu ipochy eterei. Omondo iñorãirõhára kuéra ojuka haguã umi hembiguái jukaharépe ha ohapypa haguã itáva kuéra.

8Upéi katu he'i hembiguái kuérape: “Oĩmbaitéma karu guasu che ra'y mendarã. Umi ajerure vaekuépe ou haguã niko ndaijái voi kuri che rógape ou haguã.

9Tapeho aipo ramo umi okáre ha peje pejuhúvape ou haguã ko karu guasuhápe.

10Umi hembiguái osẽ pe okáre ha ombyaty opa ojuhúvape. Heko potĩ ha heko vaíva peteĩcha oho, ha péicha ou omyenyhẽ hikuái pe óga.

11Upéi katu pe mburuvicha guasu oike ohecha haguã umi ou vaekuépe, ha ohecha peteĩ kuimba'épe omonde'ỹ vaekue mendahápe guarã ao.

12He'i chupe: “Che irũ, mba'éicha piko reike ko'ápe remonde'ỹre mendahápe guarã ao?” Pe kuimba'e katu okiririnte.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Upérõ pe mburuvicha guasu he'i hembiguái kuérape: “Peipykua ha peipokua, ha pemombo okápe iñypytũháme. Upépe tahasẽ ha hãi tomopururũ.”

14Ha Jesús oñe'ẽmbávo he'i: —Hetápe niko ojejerure ou haguã, ha mbovýpe ojeporavo.

Tupã mba'éva ha mburuvicha mba'éva
(Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

15Umi fariséo oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme omoñuhã haguã Jesúspe, ha he'ívare omoĩ vai haguã chupe.

16Umi fariséo omondo Jesús rendápe hemimbo'e kuérava apytégui ha avei, umi Herodes rapykuéri oiko hatãva. He'i chupe hikuái: —Mbo'ehára, roikuaa niko añetévante ereha, ha hekoitépe rembo'eha Tupã rape. Roikuaa avei ndoguapyiha nde rehe mba'eve oje'éva nde rehe, ha neremañaiha avavére rehecha haguã mba'eichaguápa ha'e.

17Roikuaase mba'épa nde ere kóvape: Iporã piko rome'ẽ viru mburuvicha guasu Roma peguápe, térãpa nahániri?

18Jesús katu ohecha kuaa omoñuhãseha chupe hikuái, ha he'i: —Peẽ tekove ahẽ, rova mokõi. Mba'ére piko che moñuhãse peína?

19Pehechauka chéve pe viru peme'ẽva jepi. Ha ombohasa chupe hikuái.

20Omañávo hese Jesús oporandu chupe kuéra: —Máva ra'ãnga ha máva réra piko ko oĩva hese?

21Ha'e kuéra he'i: —Mburuvicha guasu Roma pegua. Jesús he'i chupe kuéra: —Néi, peme'ẽ mburuvicha guasúpe mburuvicha guasu mba'éva, ha Tupãme Tupã mba'éva.

22Ohendúvo upéva okirirĩmba hikuái. Oheja chupe, ha osẽ oho hikuái.

Jesús oñe'ẽ jeikove jeýre
(Mc 12.18-27; Lc 20.27-40)

23Upe árape voi umi Saduséo oho Jesús rendápe. Umi Saduséo niko ndogueroviái omanóva oikove jeyha, upévare he'i Jesúspe:

24—Mbo'ehára, Moisés niko oheja vaekue kuatiáre, peteĩ kuimba'e omendáva omano ramo hembireko imemby'ỹre chugui, tyvýra omenda vaerã hembirekorére omoñemoñare haguã tyke'ýra omano vaekuépe.

25Oiko vaekue niko ko'ápe 7 kuimba'e ojoryvýva. Pe ijypykue omenda ha upéi omano, ha hembireko naimembýigui chugui, opyta tyvýrape.

26Upéicha avei ojehu pe mokõiháme ha pe mbohapyhápe, ohupyty peve pe ipahaguépe.

27Amo ipahápe omano avei pe kuña.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Ha néi, ágã ojeikove jey vove, máva rembirekótapa hína pe kuña, ko'ã 7 omenda vaekue hese apytégui?

29Jesús he'i chupe kuéra: —Tuicha pejavy. Peẽ ndapeikuaái Ñandejára Ñe'ẽ térã Tupã pokatu.

30Ágã ojeikove jey vove, kuimba'e ha kuña nomenda mo'ã véima ojuehe. Oikóta chugui kuéra, Tupã remimbou yvágape guáicha.

31Ha ndaperoviaséi ramo omanóva oikove jeyha, ndapeikuaái nga'u piko pe Tupã he'i vaekue peẽme? Ha'e he'i vaekue:

32“Che hína Abraham, Isaac ha Jacob Tupã.” Ha'e niko ndaha'éi omanóva Tupã. Oikovéva Tupã katu.

33Ohendúvo upéva, opavave ohecha ramo umi mba'e Jesús ombo'éva.

Pe tembiapoukapy tuichavéva
(Mc 12.28-34)

34Umi fariséo ohendúvo Jesús omokirirĩ hague umi Saduséope, oñembyaty hikuái ha oho Jesús rendápe.

35Peteĩva, Moisés rembiapoukapy mbo'eha, omoñuhã haguãicha oporandu chupe:

36—Mbo'ehára, mávapa umi Tupã rembiapoukapy apytépe mba'e guasuvéva?

37Jesús he'i chupe: —‘Ehayhu Tupã nde Járape ne nde py'aite guive, ne ánga rugua guive ha ne arandukue reheve.’

38Kóva hína pe mba'e guasuvéva ha pe tenondeteguáva.

39Upéva rire oúva ojogua chupe, ha he'i kóicha: ‘Ehayhu nde rapichápe rejehayhuháicha nde.’

40Ko'ã mokõi tembiapoukapy ári oguapy hína Moisés rembiapoukapy ha opa mba'e maranduhára kuéra ombo'e vaekue.

Máva ñemoñarépa pe Mesías
(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)

41Jesús oñe'ẽ umi fariséo oñembyaty vaekuépe,

42ha oporandu chupe kuéra: —Mba'épa peẽ peje pe Mesías rehe? Máva ñemoñarépa ha'e? He'i hikuái chupe: —David ñemoñare.

43Upépe Jesús he'i chupe kuéra: —Mba'éicha rupi piko David, Espíritu Santo rupi he'i chupe “che Jára”? David niko he'i vaekue:

44Ñandejára he'i che Járape “Eguapy che akatúa gotyo, tamoĩ ne pyenda ramo umi nde rayhu'ỹva”.

45David voi niko he'i chupe “Che Jára”? Mba'éicha piko aipórõ pe Mesías David ñemoñaréta?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

46Ha avave ndaikatúi ombohovái chupe. Upe guive avave noñeha'ãvéi oporandu chupe mba'eve.

San Mateo 23

Jesús oñe'ẽ fariséo ha Moisés rembiapoukapy mbo'eháre

(Mc 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

1Upe rire Jesús oñe'ẽ opavavépe ha hemimbo'e kuérape. He'i chupe kuéra:

2—Umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha umi fariséo kuéra ári oĩ oikuaaukávo Moisés rembiapoukapy.

3Upévare, pene ñe'ẽ rendu vaerã chupe kuéra ha pejapo vaerã opa ha'e kuéra he'íva. Upe ha'e kuéra ojapóva katu ani peẽ pejapo. Ha'e kuéra niko he'i peteĩ mba'e ha ndojapói pe he'íva.

4Ha'e kuéra niko omoĩ opavave apére mba'e pohýi ikatu'ỹva jaropu'aka. Oity avei opavave apére mba'e pohýi, ha peteĩ ikuãme jepe ndopokoséi hese.

5Opa umi mba'e ojapóva, ojechauka haguãnte ojapo. Oñapytĩ isyva ha ijyva kuérare Ñandejára Ñe'ẽ ryru tuicha tuicháva, ha ombopukuve ijao fléko.,

6Oĩ porãvetaháp e oguapy karu guasuháp e ha judío kuéra tupaópe.

7Tape rupi katu oipota oñemomaitei chupe kuéra karai guasúicha ha opavave te'i chupe kuéra “Mbo'ehára”.

8Peẽ katu ani peheja avavépe pene renói mbo'ehára. Peẽ niko ojoryvy hína, ha peteĩnte pene Mbo'ehára.

9Ha ani avavépe peje ko yvy ári “Ore Túva”. Peteĩnte niko pende Túva, ha ha'e oĩ yvágape.

10Ani avei peheja avavépe he'i peẽme “Ore mbo'ehára”, peteĩnte niko pene mbo'ehára ha upéva pe Mesías.

11Pe mba'e guasuvéva pende apytépe, tembiguáicha ojejokuaika vaerã.

12Tupã oitýta yvýre pe oñemomba'e guasusévape, ha upe oñemomichĩvape katu omomba'e guasúta.

13Pejererekóke peẽ Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha peẽ fariséo kuéra rova mokõi! Peẽ pemboty Tupã sãmbyhy yvága pegua rokẽ ani haguã avave oike. Peẽ voi ndaikatúi peike, ha ndapehejái umi oikesévape oike.

14Pejererekóke peẽ tembiapoukapy mbo'eha ha peẽ fariséo kuéra rova mokõi! Peẽ peipe'apa hóga umi kuña imenave'ỹvagui ha upéi katu pembohasa haguã, peñembo'e puku-puku. Upévare peẽ peñenupã pohyivéta.

15Pejererekóke peẽ Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha peẽ fariséo kuéra rova mokõi! Peẽ pehóva opa rupi ko yvy ári, ha pehasa yguasu mboypýri ave, peteĩnte jepe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

pembojerovia haguã Tupãre, judío kuéraicha. Upéva pejapo haguére, ha'e kuéra oho jo'a-jo'a vaerã aña retãme.

16Pejererekóke peẽ myakãhára resatũ! Peẽ peje: “Oime ramo ome'ẽva iñe'ẽ Tupao rehe ojapotaha peteĩ mba'e, upéva ndaha'éi mba'eve. Ha oimérõ katu ome'ẽva iñe'ẽ pe óro Tupao peguáre, peẽ peje ojapo mante vaerãha pe he'i haguéicha.

17Peẽ tekove tavy resatũ! Máva piko pe mba'e guasuvéva? Pe óro piko, térãpa pe Tupao? Pe óro niko oñemboyke Tupãme guarã Tupao ryepýpe oĩ haguére.”

18Peẽ peje avei: “Oime ramo ome'ẽva iñe'ẽ altar rehe ojapotaha peteĩ mba'e, upéva ndaha'éi mba'eve. Ome'ẽ ramo iñe'ẽ umi mba'e kuave'ẽ altar ári oĩvare katu, ojapo mante vaerã pe he'i haguéicha.”

19Peẽ tekove tavy resatũ! Máva piko pe mba'e guasuvéva? Umi mba'e kuave'ẽ, térãpa pe altar? Umi mba'e kuave'ẽ niko oñemboyke Tupãme guarã oĩ haguére pe altar ári.

20Pe ome'ẽva iñe'ẽ altar rehe, nome'ẽi iñe'ẽ pe altar rehe año. Ome'ẽ hína iñe'ẽ opa mba'e hi'ári oĩvare.

21Ha pe ome'ẽ iñe'ẽ Tupaóre, nome'ẽi iñe'ẽ Tupaóre año. Ome'ẽ hína iñe'ẽ Tupãre, ypýpe oikóvare.

22Upe iñe'ẽ ome'ẽva yvágare, ome'ẽ hína iñe'ẽ Tupã guapyháre ha Tupã, upépe oguapýva rehe voi.

23Pejererekóke peẽ Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha peẽ fariséo kuéra rova mokõi! Peẽ peme'ẽ Tupãme 10gui peteĩ pene ménta, anís ha komíno jepe. Upéi katu pende resarái Tupã rembiapoukapy pene mbo'eha pende reko joja vaerãha, peporoporiahurereko vaerãha ha pejerovia vaerãha Tupãre. Ko'ãva raẽvete pejapo vaerã ha upéi katu umi ambue.

24Peẽ myakãhára resatũ, peẽ niko pende ýgui pembogua ñati'ũ ha pemokõ kavaju.

25Pejererekóke peẽ Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha peẽ fariséo kuéra rova mokõi! Peẽ pemopotĩ pende mbayru ha pene ña'ẽmbe ijape guio, hyepy katu henyhẽ umi mba'e pemonda vaekuégui, pene mba'e pota tarovágui.

26Ehendúke, nde fariséo resatũ. Emopotĩ raẽ ne mbayru ha ne ña'ẽmbe hyepy guio, péicharõ ipotĩne avei ijape guio.

27Pejererekóke peẽ Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha peẽ fariséo rova mokõi! Peẽ ha'ete umi omanóva oñeñotỹha renda, morotĩ porãva oka guio, hyepy guio katu henyhẽ kãnguekuégui ha opaichagua mba'e ky'águi.

28Peichaite avei peẽ. Pende reko porã vaicha pende ape guio, pende ryepy guio katu pene renyhẽ japu ha ñañágui.

29Pejererekóke peẽ Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha peẽ fariséo rova mokõi! Peẽ pemopu'ã umi maranduhára omano vaekuépe guarã oñeñotỹ haguã, ha pembojeguapa umi mandu'arã pemopu'ãva imarangatúva rekovekuére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Upéi katu peje: “Roikove rire ore ypy kuéra oikove ramo guare, ore ndorojukái vaerã mo'ã umi maranduhára kuérape.”

31Péicha peñe'ẽvo, pehechauka peẽha voi umi maranduhára jukahare ñemoñare.

32Pemoguahẽ hu'ãme aipo ramo, pende ru ypy kuerakue omoñepyrũ vaekue.

33Peẽ mbói, ha mbói ñemoñare! Peimo'ã piko ndapeho mo'ãiha aña retãme?

34Upévare, che amondóta pene rendápe maranduhára, iñarandúva ha mbo'ehára kuéra. Umívagui oĩta peẽ pejuka ha pehupítava kurusúre. Umi ambuépe katu peinupãta pende tupaópe, ha pemuñáta pehóvo peteĩ távagui ambuépe okañývo pende hegui.

35Ha péicha, opẽta pende rehe opa imarangatúva ko yvy ári jejukakue, Abel pe imarangatuete vaekue raẽ guive, Zacarías Berequías ra'y peve, peẽ pejuka vaekue Tupao ha altar pa'ũme.

36Añete ha'e peẽme, ñenupã opa ko'ã jejukakuéregua opẽta opavave ko'ágã oikóvare.

Jesús ojahe'o Jerusalén rehe
(Lc 13.34-35)

37Nde Jerusalén, nde Jerusalén, rejukáva maranduhára kuérape rejapíva itápe umi ñe'ẽ reruha Tupã omboúva ndéve! Hetaitéma niko ambyatyséva ne memby kuéra, ryguasu ombyatyháicha ita'ýra ipepoguýpe, ha ndereipotái!

38Upévare, nde róga opytáta nandi ha itaperéta.

39Ha ha'e ndéve nda che recha mo'ã veimaha, oguahẽ peve ára erévo: ‘Tojehovasa pe oúva Ñandejára rérape!’

San Mateo 24

Jesús he'i Tupao oñehunditaha
(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

1Jesús osẽ Tupaógui ohóma haguãicha. Upekuévo hemimbo'e kuéra ohupyty chupe, ha imandu'a chupe Tupaóre ha umi óga heseguáre.

2Jesús he'i chupe kuéra: —Pehecha peína opa ko'ã mba'e, ajépa. Añetehápe ha'e peẽme, ndopyta mo'ãi peteĩ itánte jepe ojo'ári. Oñehundipaitéta.

Umi mba'e ojehútava ára paha mboyve
(Mc 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

3Upéi oho hikuái Yvyty Olivotýpe. Jesús oguapy upépe, ha hemimbo'e kuéra oñemboja hendápe. Ha upe ha'eñoháme oporandu chupe hikuái: —Roikuaase niko mba'éichapa rohecha kuaáta oguahẽmaha pe ára nde reju haguã. Roikuaase araka'épa ojehúta umi mba'e.

4Ha Jesús he'i chupe kuéra: —Pema'ẽ porãke. Aníke peheja avave pene mbotavy.

5Cháke oĩne heta oúva, ha he'íne peẽme ijehe cheha. He'íta hikuái: “Che hína pe Mesías”, ha hetápe ombotavýta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Pehendúta oikoha ñorãirõ guasu opa rupi. Anínte peñemondýi. Umíva umi mba'e niko ojehu vaerã voínte, ha upéva nde'iséi oguahẽmaha pe ára paha.

7Peteĩ tetã opu'ãne ambuére, ha opavave opu'ãmbáne ojuehe. Ñembyahýi guasu oĩne opa rupi ha yvy ryrýi heta henda rupi.

8Ko'ãva niko iñepyrũránte hína.

9Upéi peñemyakãsãta ha heta oñemboharáita pende rehe hikuái. Pejejukáta ha avave ndaija'e mo'ãi pende rehe, che remimbo'e haguére peẽ.

10Umíva umi árape, heta umi che rehe ojeroviáva, ndojerovia mo'ã véimava. Umíva ndojoayhu mo'ãi, ha oñoha'ãta pokarẽme ojoity haguã mburuvicha kuéra pópe.

11Hetáta maranduhára japu, ha hetápe ombotavýta.

12Teko aña isarambíta opa rupi, ha opavave ndojoayhu mo'ãvéi ojoayhu haguéicha.

13Pe oñemohatãva ijeroviápe ipaha peve katu, oikovéta.

14Ha pe marandu porã Tupã sãmbyhy rehegua oñemoherakuãta opa rupi ko yvy jerekuévo, opa tetãgua ohendu haguã. Upe rire ae, oguahẽta pe ára paha.

15Pehecháta Tupã kotýpe ta'ãnga ahẽ maranduhára Daniel imandu'a hague, omongy'áva pe Tupao. (Pe ohendúva ko oje'éva, toikuaa mba'épa he'ise.)

16Upéva pehecha vove, umi Judéape oikóva Pya'éke toho tokañy yvytýre.

17Pe hóga ári oĩva, aníke oguejy oguenohẽ haguã mba'eve hógagui.

18Pe ñúme oĩva, anítei ojevy ijao píari.

19Tojererekóke umi kuña hye guasúva umi árape, térã imemby kambúva. Tuicha ohasa asýta.

20Pejerure Tupãme ani haguã ojehu peẽme ko'ã mba'e ro'y jave térã pytu'uha árape.

21Upérõ, tuicha ojehasa asýta, ojehasa'ỹháicha gueteri ko yvy ári iñepyrũmby guive. Ha araka'eve peichagua jehasa asy ndojehu mo'ãvéi.

22Ha Tupã nomombykýi rire umi ára umi imba'éva rehehápe, avave ndopytái vaerã mo'ã hekove. Umi imba'éva, ha'e oiporavo vaekue rehehápe katu omombykýta.

23Ha umíva umi árape oĩ ramo he'íva peẽme: “Péina ápe pe Mesías” térã “Péina upépe”, ani perovia.

24Cháke oúta hína heta mesías gua'u ha maranduhára japu peẽme. Ha heta mba'e hechapyrãva ojapóta, ombotavy haguã Tupã rembiporavópe jepe, ikatúrõ.

25Amombe'u hína peẽme ko'ã mba'e, ojehu mboyve.

26Upévare, oĩ ramo he'íva peẽme: “Pe Mesías oime hína yvy ojeiko'ỹháme”, ani peho. Ha he'i ramo peẽme: “Péina ápe, okañy hína”, ani perovia.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Ára vera ojechaháicha kuarahy resẽ guive kuarahy reike peve, péichata avei ajuha
ára che, yvypóraicha aju vaekue.

28Te'õngue oĩháme, ijaty yryvu.

Ára pahápe ojehútava

(Mc 13.24-37; Lc 17.26-30; 34-36; 21.25-33)

29Umi jehasa asyha ára ohasa riremi, kuarahy iñipytũmbáta, jasy ndohesape mo'ãvéi,
mbyja kuéra ho'apáta yvágagui, ha opa mba'e yvágape oĩva okuchupáta.

30Ha upépe, ojehecháta yvágare pe mba'e ohechaukáva Tupã ra'y, yvypóraicha ou
vaekue, ouha. Ha okyhyjégui, opa tetãgua ojahe'óta che rechávo ajuha arai apytépe,
tuicha pokatu ha mimbipápe.

31Oñehendúta turu ipu hatãva, ha amondóta che remimbou kuérape ombyatypa haguã
che rembiporavópe opa guio yvy jerekuévo, yvága apýragui ipahaite peve.

32Pema'ẽ umi ígo mátare peikuaa haguã. Umi hakã kyrỹi hogue roky ñepyrũ vove,
peikuaa oguahẽmaha ára haku.

33Péicha avei, pehecha vove ojehu ko'ã mba'e peikuaáta hi'aguĩmaha che, yvypóraicha
aju vaekue, aju jey haguã.

34Añetehápe ha'e peẽme: Ko'ã mba'e ojehupáta omano mboyve umi ko'ágã oikovéva.

35Yvága ha yvy opáta, che ha'éva katu ojehu vaerã katuete.

36Mba'e árapepa térã araka'etépa avave ndoikuaái. Tupã remimbou kuéra jepe
ndoikuaái, che, Tupã Ra'y, jepe ndaikuaái. Che Ru añoite mante oikuaa.

37Ojehu haguéicha umi árape Noé oikove ramo yvy ári, upéicha ojehu vaerã avei che,
yvypóraicha aju vaekue, aju jeyha ára.

38Umi árape ama guasu mboyve, opavave oiko okaru, omboy'u ha ñemendápe, Noé
oike peve pe kanóa guasúpe.

39Ha upéi oimo'ã'ỹhágui, ou pe ama guasu ha ohundipa opavavépe. Péichata avei che,
yvypóraicha aju vaekue, aju vove.

40Upéva upe árape, mokõi kuimba'e oĩta hína oñondive ñúme, peteĩ ojereraháta ha pe
ambue katu ojehejáta.

41Mokõi kuña oñembisóta hína, peteĩ ojereraháta ha pe ambue katu ojehejáta.

42Pejesarekóke aipo ramo, ndapeikuaái hína araka'etépa oúta pende Jára.

43Perekóke kóva pene akãme: Peteĩ óga jára oikuaa ramo araka'etépa oikéta hógape
mondaha, ha'e ndoke mo'ãi ha ndoheja mo'ãi avavépe oike hógape omonda haguã
chupe.

44Upévare, peẽ avei pejesareko vaerã. Peimo'ã'ỹve jave niko che, yvypóraicha aju
vaekue, ajúta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tembiguái jeroviaháva ha pe jeroviaha'ỹva
(Lc 12.41-48)

45Mávapa hína pe tembiguái jeroviaháva ha imba'e recha kuaáva? Upéva hína pe ijára
omoĩva ipoguýpe ambue hembiguái kuéra omongaru haguã oikotevẽ jave.

46Ovy'aite vaerãnepa pe tembiguái, ijára oguahẽ vove ojuhúva ojapopaha hekópe
hembiapo.

47Añetehápe ha'e peẽme, pe óga jára omoĩne ipoguýpe opa oguerekóva.

48Pe tembiguái iñaña ramo katu, oimo'ãne ijára hi'aretaha,

49ha oñepyrũ oñemboharái hapicháre, ha osẽ okaru ha omboy'u umi tekove ka'u ndive.

50Ha ijára ou jeýne ha'e oimo'ã'ỹve ha oha'arõ'ỹve jave,

51omyangu'íne chupe teju ruguáipe, oñembyepotiháicha hova mokõivape. Ha upépe
ojahe'o soróta ha hãi mante opururũta.

San Mateo 25

Jesús Oñe'ẽ 10 kuñataĩre

1Upe Tupã sãmbyhy yvága pegua kóichata. Oĩ vaekue 10 kuñataĩ, peteĩ pyhare
ojapyhýva imba'e rendy ha pe kuñataĩ omendátava ndive osẽva ohuguãitĩ pe
imenarãme.

2Umi kuñataĩ apytégui, 5 itavy ha 5 iñakã porã.

3Umi itavýva, ogueraha ramo jepe imba'e rendy, ndoguerahái heta ñandyry
peichahágui oikotevẽve ramo guarã.

4Umi iñakã porãva katu ogueraha imba'e rendy ha iñandyry ryru.

5Pe menarã hi'arégui oguahẽ haguã, umi kuñataĩ hopehyipa ha ipaháp e okepa.

6Pyhare pyte rupi katu, oñehendu sapy'a peteĩ osapukái ha he'íva: “Oúma pe menarã.
Peju pehuguãitĩ chupe!”

7Upévo, opáy umi 10 kuñataĩ omyendy tuichave haguã umi imba'e rendy.

8Umi 5 itavýva he'i umi 5 iñakã porãvape: “Peme'ẽmona oréve pende ñandyry. Ore
mba'e rendy niko ogue potaitéma hína.”

9Umi iñakã porãva katu he'i chupe kuéra: “Nahániri. Péicharõ niko opavave japytáta
mba'eve'ỹre. Tapeho pejogua pene mba'erã.”

10Ha umi 5 itavýva oho aja ñandyry joguávo, oguahẽ pe menarã. Ha umi kuñataĩ
iñakã porã vaekue oike hendive mendaháp e, ha upe rire pe okẽ oñemboty.

11Upéi, ou jeývo umi kuñataĩ oho vaekue oñemu he'i: “Karai. Karai. Eipe'ána oréve pe
okẽ!”

12Ha'e katu he'i chupe kuéra: “Añetehápe ha'e peẽme, che ndapoikuaái.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha upéi he'i Jesús: “Pejesarekóke peẽ, ha ani peke. Cháke ndapeikuaái araka'etépa ajúne che, yvypóraicha aju vaekue.”

Viru oheja vaekue hembiguái kuérape
(Lc 19.11-27)

14Upe Tupã sãmbyhy yvága pegua kóichata. Oĩ vaekue peteĩ kuimba'e ohótava hína tetã mombyrýpe. Ohenói mbohapyve hembiguáipe ha oheja chupe kuéra iviru omomemby haguã chupe.

15Pe iñakã porãvévape oheja hetave ha umi ambuépe katu michĩve. Pe tenonde guápe oheja 5.000 óro pehẽngue, pe ambuépe 2.000 ha pe tapykue guápe katu 1.000. Peteĩ-teĩme ome'ẽ upe ikatupyryháicha, ha upéi osẽ oho mombyry.

16Upe 5.000 ohupyty vaekue, oho omomba'apo pe iviru ha omomemby 5.000 jey.

17Upe 2.000 ohupyty vaekue oho avei omomba'apo pe iviru, ha omomemby jey 2.000.

18Upe 1.000 ohupyty vaekue katu, oho oñotỹ pe ijára viru peteĩ yvykuápe.

19Ha are rire, ou jey umi tembiguái jára ha oporandu chupe kuéra mba'épa ojapo raka'e pe viru chupe kuéra oheja vaekuére.

20Tenondete ou hendápe pe hembiguái oguereko vaekue 5.000 ha ome'ẽ ijárape. Upekuévo he'i chupe: “Che ruvicha, 5.000 niko reheja vaekue chéve, ha kóina ápe hi'ári 5.000, amomemby vaekue ndéve.”

21Ijára he'i chupe: “Iporã. Nde niko hína mba'apohára ikatupyry ha jeroviaháva. Ha jeroviapópe ikatu haguére aheja nde pópe viru michĩmi, hetaiteve ahejáta nde pópe. Eju javy'a che ndive.”

22Upéi ou pe hembiguái oguereko vaekue 2.000, ha he'i ijárape: “Che ruvicha, 2.000 niko reheja vaekue chéve, ha kóina ápe hi'ári 2.000, amomemby vaekue ndéve.”

23Ijára he'i chupe: “Iporã. Nde hína tembiguái ikatupyry ha jeroviaháva. Ha jeroviapópe ikatu haguére aheja nde pópe viru michĩmi, hetaiteve ahejáta nde pópe. Eju javy'a che ndive.”

24Ha oguahẽvo pe hembiguái oguereko vaekue 1.000, he'i ijárape: “Che ruvicha, che niko aikuaa nde rejopy etereiha, ha remono'õvaha reñemitỹ'ỹ haguépe, ha rembyatývaha remosarambi'ỹ haguégui.

25Akyhyjégui nde hegui, aha añotỹ yvy guýpe pe nde viru. Kóina, kóva ne mba'e hína.”

26Upépe pe karai he'i chupe: “Nde tekove ate'ỹ. Mba'everã niko na ne porãi. Ha reikuaa porã amono'õha añemitỹ'ỹ haguégui, ha ambyatyha amosarambi'ỹ haguégui.

27Upévare remoĩ vaerã mo'ã che viru ikatuhápe oñemomba'apo. Péicharõ aju jeývo aguenohẽ, imemby vaerã mo'ã chéve michĩmínte jepe ra'e.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Ha he'i umi upépe hendive oĩvape: “Peipe'a chugui 1.000 oguerekóva ha peme'ẽ pe
5.000 oguerekóvape.

29Upe oguerekóvape, oñeme'ẽvéta ha hembypáta chupe. Upe oguereko'ỹvagui katu,
ojepe'áta pe michĩmi oguerekóva jepe, ha mba'evete ndopyta mo'ãi chupe.

30Ko tembiguái pituápe katu pemosẽ okápe pytũmbýpe. Ha upépe ojahe'o soróta ha
hãi mante opururũta.”,

Tetã nguéra oñembojovakeha ára

31Che, yvypóraicha aju vaekue, ajuha árape mburuvicha guasúicha umi Tupã
remimbou kuéra ndive, ajúta aguapy che guapyha jeguápe.

32Ha opa tetãgua kuéra oñembyatypáta che renondépe, ha che oipe'áta ojuehegui, ku
ovecha rerekua oipe'aháicha ijovecha ha ikavara kuéra ojuehegui.

33Amoĩta umi ovecha che akatúa gotyo ha umi kavara katu che asu gotyo.

34Upépe che ha'éta umi che akatúa gotyo guápe: “Peju, peẽ che Túva pende rovasa
vaekue. Peju ha peñemomba'e Tupã sãmbyhýre ha'e voi ojapo vaekue iñepyrũmbýpe
peẽ guarã.

35Che ñembyahýi ramo guare, peẽ che mongaru vaekue. Che yuhéi ramo, peẽ che
mboy'u vaekue. Ha aiko ramo mombyrygua ramo, peẽ che moguahẽ vaekue pende
rógape.

36Che opívo ramo, peẽ che monde vaekue. Che rasy ramo, peẽ che andu vaekue. Ha
añemyakãsã ramo, peẽ peju vaekue che rendápe.”

37Upépe umi heko potĩva he'íne: “Ore Jára, araka'e piko ndéve rohecha ne ñembyahýi
ramo ha romongaru? Araka'e piko rohecha nde yuhéi ha romboy'u?

38Araka'e piko ndéve rohecha mombyrygua ramo, ha romoguahẽ ore rógape? Araka'e
piko nde opívo ha romonde?

39Araka'e piko ndéve rohecha nde rasy ramo, térã reñemyakãsã ha roho ne andúvo?”

40Ha che ha'éta chupe kuéra: “Añetehápe ha'e peẽme, pejapóva peteĩva ko'ã che ryvy
kuéra michĩvévare, che rehe pejapo ramo guáicha.”

41Upéi katu che ha'éta umi che asu gotyo guápe: “Pejei che ypýgui, pende rehe Tupã
ojahéima. Tapeho pe tata ogue'ỹvape oñembosako'i vaekue Aña ha iñirũ nguérape
guarã.

42Che ñembyahýi ramo guare, peẽ na che mongarúi vaekue. Che yuhéi ramo, na che
mboy'úi vaekue.

43Aiko ramo mombyryguáva ramo, na che moguahẽi vaekue pende rógape. Che opívo
ramo, na che mondéi vaekue. Che rasy ramo ha aime añemyakãsãhápe, na che andúi
vaekue.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

44Upépe ha'e kuéra he'íta chéve: “Ore Jára, araka'e piko ore rohecha ne ñembyahýi ramo, térã nde yuhéi, térã mombyrygua reiko ramo, térã nde opívo, térã nde rasy, térã reñemyakãsãhápe, ha ndéve noroipytyvõi?”

45Ha che ha'éta chupe kuéra: “Añetehápe ha'e peẽme, opa mba'e ndapejapói vaekue peteĩva umi michĩvévare, che rehe ndapejapói ramo guáicha.”

46Ha ko'ãva ohóta ñenupã opa'ỹháme, ha umi heko potĩva katu tekove opa'ỹháme.

San Mateo 26

Pa'i ruvicha kuéra ojukase Jesúspe
(Mc 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

1Jesús oñe'ẽmba rire ko'ã mba'ére, he'i hemimbo'e kuérape:

2—Peẽ niko peikuaa, mokõi araháp e Páskua aretéta hína. Ha upévo che, yvypóraicha aju vaekue, añemyakãsãta ha añemosãingóta kurusúre.

3Upérõ umi pa'i ruvicha, umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha, ha myakãhára kuéra Israelgua oñembyatypa pa'i guasu Caifás róga guasúpe.

4Upépe oñomongeta hikuái mba'éichapa omoñuhã kuaa Jesúspe omyakãsã haguã chupe, ha upéi ojuka.

5Ha he'i hikuái: —Anínte jajapo arete jave, ani ágã oñepu'ãmba ñande rehe.

Peteĩ kuña oñohẽ Jesús rehe mba'e ryakuã porã
(Mc 14.3-9; Jn 12.1-8)

6Jesús oĩ jave Betániape, Simón pe ijai karu vai vaekue rógape,

7oguahẽ hendápe peteĩ kuña, ha ipópe peteĩ mbayru mba'e hyakuã porã ha hepýva reheve. Ha Jesús oguapy aja mesápe, pe kuña oñohẽ pe mba'e ryakuã porã Jesús akãre.

8Hemimbo'e kuéra ohechávo upéva ipochy, ha oñepyrũ he'i: —Maerã piko ohundi rei pe mba'e repyete?

9Upéva niko hepy ome'ẽ vaerã mo'ã, ha hepykuépe oñepytyvõ mboriahúvape.

10Jesús ohendu upéva ha he'i chupe kuéra: —Maerã piko péicha peñe'ẽ ko kuñáre? Mba'e iporãva niko ko ojapóva che rehe.

11Mboriahu kuéra niko oiko tapiáta pende apytépe. Chéve katu nda che rereko mo'ãi opa ára.

12Ko kuña oñohẽnguévo che akãre pe mba'e ryakuã porã, che mbosako'i hína añeñotỹ haguã.

13Añetehápe ha'e peẽme, mamo oñemyerakuãha rupi marandu porã, yvy jerekuévo, oñemombe'úta avei ko kuña ojapo vaekue, ha oikóta hese mandu'a.

Judas oñembopopegua oity haguã Jesúspe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

14Upéi, peteĩ umi 12 Jesús remimbo'e kuérava, hérava Judas Iscariote, oho umi pa'i
ruvicha kuéra rendápe.

15He'i chupe kuéra: —Mbovýpa peme'ẽta chéve aitýrõ Jesús pende pópe? Ha ha'e
kuéra ome'ẽ chupe 30 pira pire pláta guigua.

16Ha upe guive, Judas oheka oikóvo mba'éichapa oitýta Jesúspe ipópe kuéra.

Jesús ombyarete Páskua

(Mc 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

17Pe oñepyrũha árape arete oje'uhápe mbuja oñembovu'ỹva, Jesús remimbo'e kuéra ou
hendápe ha oporandu chupe: —Moõpa reipota rombosako'i ndéve Páskua rembyarete
haguã?

18Ha'e he'i chupe kuéra: —Tapeho ma'ẽra rógape, ha peje chupe: “Ore mbo'ehára
he'ika ndéve kóicha: ‘Che ára oguahẽ potáma, ha ahasase nde rógape Páskua arete,
che remimbo'e kuéra ndive.’”

19Hemimbo'e kuéra ojapopa Jesús he'i haguéicha, ha ombosako'i hikuái Páskua
ombyarete haguã.

20Upe pyharépe, Jesús oguapy mesápe umi 12 hemimbo'e kuéra ndive;

21ha ho'u aja hikuái hembi'u, Jesús he'i chupe kuéra: —Añetehápe ha'e peẽme, peteĩva
pende apytégui che moñuhãta hína.

22Upéva tuicha oguapy hese kuéra, ha oñepyrũ oporandu chupe: —Che Jára, ndachéi
mba'épa hína?

23Jesús he'i chupe kuéra: —Pe imbuja pehẽngue omohe'õva che rembi'úpe, upéva che
reitýta.

24Che, yvypóraicha aju vaekue, amano vaerã voínte, he'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ. Ha
tojererekóke pe che reitýva umi che rehe ija'e'ỹva pópe. Iporãve vaerã mo'ã chupe
ohecha'ỹ rire ára resa.

25Upépe oñe'ẽ Judas pe oitýtava chupe hína, ha he'i: —Mbo'ehára, ndachéi mba'épa
hína? Jesús he'i chupe: —Ndéma niko ere.

26Okaru aja hikuái, Jesús ohupi ipópe mbuja, ojeaguije me'ẽ rire Tupãme oipehe'ã
chupe kuéra, ha he'i: —Kóina pe'u, kóva hína che rete.

27Upéi ohupi ipópe mbayru kaguy ja'uha, ha ome'ẽ rire Tupãme ijaguije, ombohasa
chupe kuéra he'ívo: —Pe'u kóvagui opavave.

28Kóva niko che ruguy, omoañetéva Tupã ñe'ẽ me'ẽ. Kóva hína che ruguy oñeñohẽva
hetáre, ojeheja rei haguã angaipa.

29Ha ha'e peẽme nda'u mo'ã veimaha ko kaguy, oguahẽ meve upe ára ha'u jeývo
kaguy pyahu pene ndive, che Ru oisãmbyhyhápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús he'i Pedro he'ítaha ndoikuaaiha chupe
(Mc 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

30Opuraheipa rire hikuái, oho Yvyty Olivotýpe.

31Upépe Jesús he'i chupe kuéra: —Opavave peẽ che rejapa reíta ko pyharépe. Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i: “Ajukáta pe ovecha rerekuápe, ha umi ovecha isarambipa reíta.”

32Aikove jeývo katu pombyaty jeýta Galiléape.

33Upépe Pedro he'i chupe: —Opavave nde reja rei ramo jepe, che ndoroheja rei mo'ãi.

34Ha Jesús he'i chupe: —Añetehápe ha'e ndéve, ko pyharépe voi, gállo osapukái mboyve, nde eréta mbohapy jey nda che kuaaiha.

35Pedro katu he'i chupe: —Amano vaerã ramo jepe ne ndive, nda'éi chéne ndoroikuaaiha. Ha opavave umi hemimbo'e péicha avei he'i.

Jesús oñembo'e Getsemaníme
(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

36Upéi Jesús oho hemimbo'e kuéra ndive peteĩ hendápe hérava Getsemaníme. Jesús he'i chupe kuéra: —Pepyta ko'ápe ha peguapy. Che aháta amo gotyo añembo'e.

37Ha ogueraha Pedro ha umi mokõi Zebedeo ra'y kuérape. Upépe ou eterei oñembyasy ha ojepy'apy.

38Ha he'i chupe kuéra: —Ñembyasy che jukátava niko che jopy. Pepyta che ndive ko'ápe, ha ani peke.

39Ha Jesús oho tenondevemi, oñesũ omboja peve isyva yvýre ha oñembo'e kóicha: —Che Túva, ikatu ramo embohasa che hegui ko ñembyasy tuichaite. Opáichavo, anítei oiko pe che aipotáva, pe nde reipotávante toiko.

40Upéi ou jey umi hemimbo'e kuéra oĩháme, ha ojuhu chupe kuéra okepa joa hína. He'i Pédrope: —Ndaikatúi piko peime che ndive peke'ỹre, sapy'amínte jepe?

41Ani peke ha peñembo'e ani haguã mba'eve pene py'a ra'ã. Aikuaa pejaposeha iporãva, pende rete katu ikangy.

42Ha oheja jey chupe kuéra upépe, ha oho oñembo'e kóicha: —Che Túva, ndaikatu mo'ãi ramo embohasa che hegui ko ñembyasy tuichaitéva, toiko nde reipotaháicha.

43Ou jeývo, ojuhu hemimbo'e kuéra okepa. Hopehýigui, umi hesa oñemboty reipa chugui kuéra.

44Upémarõ oheja chupe kuéra ha oho jey oñembo'e. Ha pe oñembo'e hagueichaite oñembo'e jey.

45Upéi, ojevy hemimbo'e kuéra rendápe, ha he'i chupe kuéra: —Pekénte gueteri piko hína? Ko'ágã niko oguahẽma chéve, yvypóraicha aju vaekue yvy ári, che reitývo ñuhãme iñangaipáva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

46Pepu'ã, jaha, péina oúma pe che reitýtava ñuhãme.

Jesús oñemyakãsã
(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

47Jesús oñe'ẽ aja gueteri hína, Judas peteĩ umi 12 Jesús remimbo'e kuérava oguahẽ. Heta umi hendive oúva kyse puku ha yvyra ipópe kuéra. Ombou chupe kuéra umi pa'i ruvicha ha myakãhára kuéra.

48Judas, pe oitýtava Jesúspe ñuhãme he'i umi hendive ou vaekuépe: —Upe che ahetũva amomaiteívo, upéva hína ha'e. Upéva pemyakãsã.

49Ha oñembojávo Jesús rendápe he'i chupe: —Mba'éichapa nde pyhare, mbo'ehára. Ha ohetũ chupe.

50Jesús he'i chupe: —Che irũ, nde Pya'éke reikopa haguã. Upévo, umi kyse puku ipópe ou vaekue, oñemboja Jesús rehe, omyakãsã chupe ha ogueraha.

51Upépe, peteĩva umi Jesús ndive oĩva, ohekýi ikyse puku ha oity pa'i guasu rembiguái peteĩre, ha onambi'o chupe.

52Jesús katu he'i chupe: —Emoinge jey nde kyse puku hyrúpe. Opa umi kyse pukúpe oñorãirõva, kyse pukúpe jeýnte omano vaerã.

53Ndereikuaái piko ikatuha che Rúpe ajerure, ha aipota ramo, ha'e ikatuha ombou hemimbou kuéra 12 atýpe che pytyvõ haguã?

54Péicha ajapórõ, piko mba'éicha ojehúta upe Ñandejára Ñe'ẽme he'íva, kóicha tekotevẽha ojehu?

55Upépe Jesús oporandu umi ou vaekuépe: —Maerã piko kyse puku ha yvyra pende pópe peju che myakãsã haguã mondahárõ guáicha che? Opa árape niko aguapýva pende apytépe Tupaópe pombo'évo, ha upépe nda che myakãsãi.

56Ha opa ko'ã mba'e ojehu hína, oiko haguã hekoitépe umi mba'e maranduhára kuéra omoĩ vaekue Ñandejára Ñe'ẽme. Upévo hemimbo'e kuéra ohejapa Jesúspe, ha okañymba hikuái.

Jesús karai kuéra renondépe
(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)

57Umi omyakãsã vaekue Jesúspe ogueraha chupe pa'i guasu Caifás rógape, umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha myakãhára kuéra oñembyatyhápe hína.

58Pedro katu mombyry guive, oho hapykuéri kuéra pe pa'i guasu róga korapy peve. Upépe oike, ha oguapy umi Tupao pegua ñorãirõhára apytépe oikuaa haguã mba'épa ojehúta.

59Ha umi pa'i ruvicha, ha myakãhára kuéra opáichavo oheka omoĩ vai haguã Jesúspe, japúpe ramo jepe, ha upevakuére Jesús ojejuka haguã.

60Opáichavo, ndojuhúi hikuái mba'eve, heta ramo jepe umi oúva ha ijapu. Ipahápema, mokõi kuimba'e opu'ã,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

61ha he'i: —Kóva ko kuimba'e he'i vaekue: “Mbohapy árape niko aitýne pe Tupao ha mbohapy araháp amopu'ã jeýne.”

62Upépe, pe pa'i guasu opu'ã ha he'i Jesúspe: —Mba'eve piko ndeere mo'ãi? Nerehendúi piko mba'épa he'i nde rehe hikuái?

63Jesús katu okirirĩnte. Upépe, pe pa'i guasu he'i chupe: —Tupã oikovéva rérape, ha'e ndéve ere haguã oréve: “Nde piko hína pe Mesías, Tupã Ra'y?”

64Ha Jesús he'i chupe: —Ndéma niko ere. Ha peẽ che recháta, chéve yvypóraicha aju vaekue, aguapy ramo pe Ipu'akapáva akatúape ha aju ramo arai ári yvágagui.

65Upéva ohendúvo, pe pa'i guasu omondoro ijao ha he'i: —Kóva ko kuimba'e ojahéi Tupãre. Nañaikotevẽ véima avavére he'i vaerã ñandéve mba'eve. Pehendúma niko pe he'íva Tupãre.

66Mba'épa peje jajapo vaerã hese? Ha ha'e kuéra he'i: —Hembiapo vai, omano mante vaerã.

67Upépe, ondyvu hikuái hováre ha oinupã. Oĩ katu ohova petéva chupe,

68ha upéi he'íva: —Nde Mesías, nde ndajeko maranduhára. Máva piko upe ne nupãva?

Pedro he'i ndoikuaaiha Jesúspe

(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-27)

69Pedro, upe aja, oguapy hína okápe, korapýpe. Ha peteĩ kuña umi pa'i guasu rembiguáiva, oñemboja hendápe ha he'i chupe: —Nde niko reiko vaekue avei Jesús Galiléagui ndive.

70Pedro katu opavave rovake he'i chupe: —Ndaikuaái mávarepa reñe'ẽ reína.

71Upéi, Pedro oho pe korapýpe ojeikeha gotyo. Upépe ambue kuña tembiguáiva ohecha chupe, ha he'i umi upépe oĩvape hese: —Kóva niko oiko vaekue Jesús, Nazaretgua ndive.

72Ha Pedro he'i: —Tupã rérare ha'e peẽme: “Ndaikuaái pe kuimba'e upévape.”

73Upe riremínte, umi upépe oĩva oñemboja Pedro rendápe ha he'i chupe: —Nde niko hína peteĩ ha'e kuérava. Ne ñe'ẽre voi ojehecha kuaa.

74Upépe Pedro oñepyrũ he'i: —Tupã rérare ha'e peẽme nda che japuiha. Ha Tupã tojahéi che rehe che japu ramo. Ndaikuaái pe kuimba'épe. Ha upevovete oñehendu gállo sapukái.

75Upépe Pedro imandu'a Jesús he'i hague chupe: “Gállo osapukái mboyve, nde eréta nda che kuaaiha mbohapy jey.” Pedro osẽ okápe ha hasẽ soro.

San Mateo 27

Jesús ojereraha Pilato rendápe

(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ko'ẽmbávo, umi pa'i ruvicha ha umi myakãhára oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ojuka haguã Jesúspe.

2Ogueraha Jesúspe ipokuapy ha omoĩ Pilato, mburuvicha Roma pegua, pópe.

Judas omano

3Judas upe oity vaekue ñuhãme Jesúspe, ohecháma ramo ojukataha chupe, ombyasy hembiapokue. Oho ha ome'ẽ jey umi 30 pláta pehẽngue umi pa'i ruvicha ha myakãhára kuérape.

4Judas he'i chupe kuéra: —Ivaíva niko ajapo. Ame'ẽ reiete ojejuka haguã peteĩ hembiapo vai'ỹva. Ha'e kuéra katu he'i chupe: —Ha mba'e piko oréve upéva? Ejecha nde.

5Upépe, Judas omombo umi pláta pehẽngue tupaópe, ha oho ojejuvy.

6Umi pa'i ruvicha ombyaty pe pláta ha he'i: —Kóva niko ñande rapicha ruguy repykue. Naiporãi ñamoĩ Tupao pegua viru apytépe.

7Ha oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ojoguávo upe plátare, peteĩ yvy hérava Ñai'ũre Omba'apóva Ñu, upépe oñeñotỹ haguã umi ambue tetãgua omanóva.

8Upévare upe yvy héra ko'agãite peve "Tuguy Ñu".

9Ha upéicha oiko maranduhára Jeremías he'i vaekue: "Ojapyhy hikuái umi 30 pláta pehẽngue, upéva Israelgua omoĩ vaekue iñakãre hepyrã ramo.

10Ha upévareve ojogua hikuái pe Ñai'ũre Omba'apóva Ñu, Ñandejára he'i haguéicha chéve."

Jesús Pilato renondépe
(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

11Ogueraha hikuái Jesúspe pe mburuvicha Roma pegua renondépe ha ha'e oporandu chupe: —Nde piko hína judío kuéra ruvicha guasu? Jesús he'i chupe: —Ndéma niko ere.

12Ha umi pa'i ruvicha ha umi myakãhára omoĩ vaisévo chupe katu Jesús nde'íri mba'eve.

13Upérõ Pilato he'i chupe: —Nerehendúi piko umi mba'e vaieta he'íva nde rehe hikuái?

14Jesús katu nde'íri mba'evete, ha Pilato ndoikuaái mba'épa he'íta.

Pilato he'i Jesús ojejuka haguã
(Mc 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38—19.16)

15Páskua arete jave, mburuvicha Romagua opoímiva peteĩ umi oñemyakãsã ha yvyrakuápe ojererekóva, opavave oipotáva ojepoi.

16Oĩ upérõ yvyrakuápe peteĩ kuimba'e herakuã guasúva hérava Barrabás.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ha opavave oñembyatývo, Pilato oporandu chupe kuéra: —Mávaguipa peipota apoi peẽme: Barrabás térãpa Jesús, pe Mesías oje'eha?

18Pilato ohecha kuaáma judío kuéra omoĩ hague Jesús ipópe ndaija'éigui hese hikuái.

19Ha oguapy aja ha'e pe oporombojovakehápe, hembireko he'ika chupe: “Ani ejapo mba'eve pe kuimba'ére. Mba'eve ivaíva ndojapói ha'e. Ange pyhare ahecha chupe che képe, ha heta che kéra jopy.”

20Umi pa'i ruvicha kuéra ha myakãhára kuéra katu he'i opavavépe ojerure haguã Pilátope opoi haguã Barrabásgui, ha Jesús katu, ojejuka haguã.

21Pilato oporandu jey opavavépe: —Máva ko'ãva mokõigui peipota apoi peẽme? Ha ha'e kuéra he'i: —Barrabás.

22Pilato oporandu chupe kuéra: —Mba'épa peipota ajapo Jesús, pe Mesías oje'ehágui? Opavave he'i: —Emosãingo kurusúre.

23Ha Pilato he'i chupe kuéra: —Mba'e ivaíva piko ojapo? Ha'e kuéra katu osapukái hatãve: —Tosãingo kurusúre.

24Upépe, Pilato ohecha kuaa ndaikatu mo'ãiha ojapo mba'eve ha mba'éichapa opavave ijayvu ha ikatuha oiko ñorãirõ. Upémarõ ogueruka y ha ojepohéi opavave rovake, he'ívo: —Che ndaike mo'ãi ko kuimba'e jejukápe. Pejehecha peẽ heseve.

25Ha opavave he'i joa: —Ijejukakue topẽ ore rehe ha ore ñemoñarére.

26Upémarõ Pilato opoi Barrabásgui, ha ombyepotika rire Jesúspe, omondo oñemosãingo haguã kurusúre.

27Upéi umi ñorãirõhára ogueraha Jesúspe Pilato rógape ha upépe oñembyatypa hikuái ijerére.

28Upéi katu omboi chupe ha omonde hese peteĩ ao pytã.

29Oñopẽ ñuatĩgui akãngora ha omoĩ iñakãre, ha upéi omoĩ peteĩ yvyra ipo akatúpe. Ha oñesũ hikuái henondépe, oñembohory hese ha he'i: —Víva judío kuéra ruvicha guasu!

30Ondyvu avei hikuái hese, ha pe yvyrápe voi oinupã chupe iñakãme.

31Oñembohory rire hese upéicha, oipe'a chugui pe ao pytã ha omonde jey hese ijao tee. Upéi katu ogueraha chupe oñemosãingo haguã kurusúre.

Jesús oñemosãingo kurusúre

(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

32Ohokuévo, oñuguãitĩ hikuái peteĩ kuimba'e hérava Simón ndive, táva Cirenegua. Ha chupe oguerahauka Jesús kurusu.

33Ha oguahẽvo upe Gólgota herahápe, he'iséva “Akãngue Renda”,

34ho'ukase hikuái Jesúspe kaguy ojehe'áva pohã iróva reheve. Ha Jesús oikumby'imi rire, ndo'úi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Ha umi ñorãirõhára omosãingo rire chupe kurusúre, oity po'a oñomboja'o haguã umi Jesús aokuére.

36Upéi katu, oguapy hikuái upépe oñangareko haguã Jesús rehe.

37Pe iñakã ári katu omoĩ hikuái peteĩ kuatia he'ihápe mba'érepa ojejuka. He'i hese: “Kóva hína Jesús, judío kuéra ruvicha guasu.”

38Oñemosãingo avei mokõive ijyképe mokõi mondaha.

39Ha umi upe rupi ohasáva oñe'ẽ reity Jesúspe ha oñakãmbovava,

40ha he'i: —Nde niko Tupao reity rire, remopu'ã jeýta vaekue mbohapy árape. Ejeína pe reimehágui ha eguejy pe kurusúgui nde ramo añete Tupã Ra'y.

41Péicha avei oñembohory hese umi pa'i ruvicha, ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha umi myakãhára kuéra. He'i hikuái:

42—Hetápe oipytyvõ vaekue, ijehe katu mba'eve ndaikatúi ojapo. Israel ruvicha guasu ndaje ha'e. Toguejy aipo ramo kurusúgui ha jaroviáta chupe.

43Tupãre niko ojerovia, ha he'i ijehe Tupã ra'yha ha'e. Tupã ohayhúrõ chupe, tou ha'e toipytyvõ chupe.

44Ha umi mondaha osãingóva kurusúre ijyképe jepe, iñe'ẽ reity chupe péicha.

Jesús omano

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

45Upe asaje pyte guive ka'aru mbyte rupi peve, yvy tuichakue opyta pytũmbýpe.

46Upévo Jesús hatã osapukái he'ívo: —Elí, Elí, lemá sabactani?” he'iséva: “Tupã che Jára, Tupã che Jára, mba'ére piko che reja cheño?”

47Ha umi upépe oĩva ohendúvo upéva, he'i: —Ohenói hína maranduhára Elíaspe.

48Upévo peteĩ upépe oĩva, pya'e oho peteĩ espónja píari ha omyakỹ rire kaguy háipe, omoĩ peteĩ takuára apýrare ho'uka haguã chupe.

49Chupe katu oĩ he'íva: —Eheja, jahecha oúpa Elías oipytyvõ chupe.

50Jesús katu osapukái hatã jey, ha omano.

51Upévo pe ao pyguasu osãingóva Tupaópe osoro mbyte rupi, yvate guio yvývo. Yvy oryryipa, ha umi ita ojekapa.

52Umi omanóva oñeñotỹha juru katu ojepe'apa, ha heta imarangatúva, omano vaekue, oikove jey.

53Umíva osẽ upe oñeñotỹ haguégui, ha oike táva marangatu Jerusalénpe, ha heta umi ohecháva chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

54Pe ñorãirõhára ruvicha ha umi hendive oĩva oñangareko haguã Jesús rehe ohechávo pe yvy ryrýi ha umi mba'e ojehúva, okyhyje eterei, ha he'i: —Kóva niko añetehápe Tupã Ra'y ra'e.

55Upépe avei oĩ heta kuña mombyry guive oma'ẽva, omoirũ vaekue Jesúspe Galiléagui ha oipytyvõ vaekue chupe.

56Umíva apytépe oĩ María Magdalena, avei María Santiago ha José sy, ha umi Zebedeo ra'y kuéra sy.

Jesús oñeñotỹ
(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

57Ka'aru pytũvo oguahẽ peteĩ karai imba'e retáva, hérava José. Táva Arimateagua, ha Jesús remimbo'éva avei.

58Ha'e oho Pilato rendápe ha ojerure chupe Jesús retekuére. Ha Pilato ome'ẽka chupe.

59José ogueraha ha oñuã peteĩ savana potĩ asýpe,

60ha upéi omoĩ peteĩ itakuápe, omanóva oñeñotỹ haguãme imba'évape, ha'e ojo'ouka ramoite vaekuépe. Ha omboty rire pe ijuru peteĩ ita guasúpe, oho.

61María Magdalena ha pe ambue María katu opyta oguapy pe itakua renondépe.

62Upe ára ambuépe, pytu'uha ára jave, umi pa'i ruvicha ha umi fariséo oho Pilato rendápe.

63He'i chupe hikuái: —Ore ruvicha, ore mandu'a niko pe tekove japu he'i hague oikovépe gueteri, mbohapy ára rire oikove jeytaha omanóva apytégui.

64Upévare, roipota emoĩ oñangareko vaerã pe itakuáre mbohapy ára pukukue, ani ágã peichahágui hemimbo'e kuéra ou pyhare ha omonda pe hetekue, ha upéi he'i opavavépe, oikove jey hague omanóva apytégui. Péicha oikórõ, ko mba'e japu ojehútava ipahávo, tuichavéta pe tenonde ñahendu vaekuégui.

65Ha Pilato he'i chupe kuéra: —Ame'ẽta peẽme oho vaerã oñangareko pe itakuáre. Pejapo peẽ peikuaaháicha.

66Ha oho hikuái omboty pe itakua juru ojehecha haguãicha oimérõ ojepe'a. Ha oheja hikuái upépe umi oñangarekótava hese.

San Mateo 28

Jesús oikove jey
(Mc 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

1Ohasa rire pytu'uha ára, ha pe semána ñepyrũha ára ko'ẽme, María Magdalena ha pe ambue María oho hína ohechávo pe itakua Jesús oñeñotỹ haguépe.

2Ha upeichahágui oiko sapy'a peteĩ yvy ryrýi neratãva. Peteĩ Tupã remimbou oguejy ra'e yvágagui ha oipe'a rire pe ita oĩva pe itakua jurúpe, oguapy hi'ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Pe Tupã remimbou omimbi ára veráicha ha pe ijao katu aramirõicha morotĩ sakã.

4Ohechávo chupe, umi ñorãirõhára kuéra oryryipa kyhyjégui, ha ho'a ojepyso yvýpe te'õnguéicha.

5Upévo, Tupã remimbou he'i umi kuñáme: —Ani pekyhyje. Aikuaa pehekaha Jesúspe, oñemosãingo vaekue kurusúre.

6Ndaipóri ápe. Oikove jeýma he'i haguéicha. Peju pehecha pe hendague.

7Upéi pya'e tapeho ha peje hemimbo'e kuérape oikove jeymaha. Ko'ágã oho hína henonderã kuéra Galiléape, ha upépe ohecháta chupe hikuái. Kóva pe arekóva amombe'u haguã peẽme.

8Upépe umi kuña oje'ói pe itakuágui, tuicha kyhyje ha tuicháva vy'a reheve avei, pya'e oho omombe'u umi hemimbo'e kuérape.

9Upévo Jesús osẽ ohuguãitĩ chupe kuéra, ha he'i: —Maiteípa. Ha ha'e kuéra oñemboja Jesús rendápe, oñesũ henondépe ha oñañuã ipy, ha amomba'e guasu chupe.

10Jesús he'i chupe kuéra: —Ani pekyhyje. Tapeho pemomarandu che irũ nguérape oho haguã Galiléape, upépe che recha haguã.

Ñorãirõhára kuérape oñembopopegua

11Umi kuña oho aja, umi ñorãirõhára apytégui oĩ ohóva távape omombe'u haguã pa'i ruvicha kuérape pe ojehu vaekue.

12Umi pa'i ruvicha oho umi myakãhára rendápe, ha oñemoĩ hikuái peteĩ ñe'ẽme heta viru ome'ẽ haguã umi ñorãirõhárape.

13Ha upéi he'i chupe kuéra: —Peẽ pejéta peke aja pyhare, ou hague Jesús remimbo'e kuéra ha omonda hague pe hetekue.

14Ha Pilato, mburuvicha Romagua oikuaa ramo, ore romoĩ porãta upéva hendive, ha peẽme ndojehúi mo'ãi mba'eve.

15Umi ñorãirõhára ogueraha pe viru, ha ojapo oje'e haguéicha chupe kuéra. Ha péicha ojehu hague, judío kuéra omombe'u ko'agãite peve.

Jesús ojechauka hemimbo'e kuérape
(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

16Umi 11 Jesús remimbo'e oho Galiléape, pe yvyty Jesús he'i haguépe chupe kuéra.

17Ha ohechávo chupe, ha'e kuéra omomba'e guasu chupe, oĩ ramo jepe ndogueroviapáiva pe ohecháva.

18Jesús oñemboja hendápe kuéra ha he'i: —Tupã ome'ẽ chéve pokatu opa mba'e ári, yvágape ha yvýpe.

19Tapeho aipo ramo opa tetã rupi ha pe porombo'e ha pejapo chupe kuéra che remimbo'e ramo. Pemongarai chupe kuéra Túva, Ta'ýra ha Espíritu Santo rérape,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20ha pembo'e chupe kuéra ojapopa haguã opa umi mba'e aheja vaekue peẽme.
Peikuaáke, che aimetaha pene ndive opa árape ko yvy opaha peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

San Marcos

San Marcos 1

Juan Bautista oiko yvy ojeiko'ỹháme
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)

1Jesús, upe Mesías Tupã Ra'y, marandu porã ñepyrũha.

2Péicha ojehai maranduhára Isaías kuatia ñe'ẽme: “Amondo che ñe'ẽ rerahaha ne renonderã, ombosako'i haguã ndéve nde raperã.

3Peteĩ osapukáiva yvy ojeiko'ỹháme: ‘Pembosako'i Ñandejárape haperã, pejapo chupe tape ikarẽ'ỹva.’”

4Ha péicha Juan Bautista oho oñemoñe'ẽ yvy ojeiko'ỹháme. He'i opavavépe ojevy vaerãha Tupãme ha oñemongaraika vaerã Tupã oheja rei haguã chupe kuéra iñangaipa.

5Opa Judea ha táva Jerusalengua osẽ ohendúvo chupe, oñemombe'u hembiapo vaikuégui ha Juan omongarai chupe kuéra ysyry Jordánpe.

6Juan ao ojejapo kaméllo raguekuégui ha iku'a jokuaha vakapígui. Ha ho'úmi vaekue tuku ha eíra ka'aguy.

7Oñemoñe'ẽvo he'i: “Che rire oúta peteĩ ipokatuvéva che hegui, chéve ndaijáiva ajayvývo henondépe ajorávo chupe ipy rehegua sãnte jepe.

8Che pomongarai vaekue ýpe. Ha'e katu pene mongaraíta Espíritu Sántope.”

Jesús oñemongaraika
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

9Umíva umi árape Jesús osẽ táva Nazaret, Galileágui. Ha Juan omongarai chupe ysyry Jordánpe.

10Osẽvo pe ýgui, Jesús ohecha yvága ojepe'a ha Espíritu Santo oguejýva hi'ári pykasúicha.

11Ha oñehendu peteĩ oñe'ẽva yvágagui, ha he'íva: “Nde hína che ra'y ahayhúva, che aiporavo vaekue.”

Jesús yvy ojeiko'ỹháme
(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

12Ko'ã mba'e rire, Espíritu ogueraha Jesúspe yvy ojeiko'ỹháme.

13Upépe opyta 40 ára tymba saite apytépe. Oipy'a ra'ã chupe Sataná, ha Ñandejára remimbou kuéra ou oipytyvõ haguã chupe.

Jesús omoñepyrũ hembiapo Galiléape
(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

14Juan oñemyakãsã rire, Jesús oho Galiléape omyerakuã haguã Tupã marandu porã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15He'i: “Oguahẽma upe ára oje'e vaekue, ha Tupã sãmbyhy hi'aguĩma. Pejevy Tupã gotyo ha perovia pe marandu porã.”

Jesús ohenói irundy pira renohẽhárape
(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

16Jesús ohasa jave ohóvo yguasu Galiléa rembe'y rupi, ohecha Simón ha ityvýra Andréspe. Ha'e kuéra niko pira renohẽha, ha oity hína hikuái pyaha ýpe.

17Jesús he'i chupe kuéra: —Peju che moirũ, ha che pombo'éta penohẽ haguã pende rapichápe jejopy vaígui.

18Upepete voi oheja hikuái umi pyaha, ha oho hendive.

19Ha Jesús ohovévo upégui, ohecha Zebedeo ra'y kuérape, Santiago ha ityvýra Juánpe, ikanóape omyatyrõva hína umi irréd kuéra kanóape.

20Upépe voi ohenói chupe kuéra, ha ha'e kuéra oheja itúva Zebedeo ha ipytyvõha kuéra ikanóape, ha oho Jesús ndive.

Kuimba'e oguerekóva mba'epochy
(Lc 4.31-37)

21Oguahẽ hikuái Cafarnaúmpe. Ha pytu'uha árape Jesús oike pe judío kuéra tupaópe, ha oñepyrũ oporombo'e.

22Opavave ohecha ramo joaite mba'éichapa ha'e ombo'e chupe kuéra. Jesús niko nombo'éi umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha ombo'eháicha. Ha'e oporombo'e ku noikotevẽi ramo guáicha avavére oporombo'e haguã.

23Ha upe judío kuéra tupaópe, oĩ peteĩ kuimba'e oguerekóva mba'epochy, ha upéva osapukái:

24—Mba'ére piko reñemoĩ ore rehe, Jesús Nazaretgua? Reju piko ore rundívo? Che roikuaa. Nde hína pe imarangatúva, Tupã omboúva.

25Jesús oja'o pe espíritu añáme ha he'i chupe: —Ekirirĩ ha esẽ pe kuimba'égui!

26Pe mba'epochy oityvyro mbarete pe kuimba'épe, ha osapukái hatãvo osẽ chugui.

27Opavave oñemondýi ha he'i joa ojupe: —Mba'eichagua ñe'ẽ piko ãva? Oikuaa porãhápe ha pokatúpe ko kuimba'e he'i umi mba'epochýpe osẽ haguã, ha ha'e kuéra ojapo ha'e he'íva!

28Pya'e voi herakuã Jesús opa rupi Galiléa jerekuévo.

Jesús omonguera Simón rembireko sýpe
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29Osẽ rire hikuái upe judío kuéra tupaógui, Jesús oho Santiago ha Juan ndive, Simón ha Andrés rógape.

30Simón rembireko sy iñakãnundu ha oĩ hupápe. Jesús ohendu upéva,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31oñemboja ha ipojáivo ipóre omopu'ã chupe. Upévo opi iñakãnundu ha oñemoĩ ohecha mba'épa ha'e kuéra oikotevẽ.

Jesús omonguera heta hasývape
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32Ka'aruete, oikévo kuarahy, ogueraha hikuái Jesús rendápe opa hasýva ha oguerekóva mba'epochy,

33ha opa tavagua oñembyaty hokẽme.

34Jesús omonguera heta hasývape opaichagua mba'asýgui ha omosẽ heta mba'epochy. Ha ndohejái chupe kuéra oñe'ẽ, ha'e kuéra oikuaágui chupe.

Jesús ohenduka imarandu
(Lc 4.42-44)

35Ko'ẽ mboyve Jesús opu'ã ha osẽ pe távagui, ha oho peteĩ avave oĩ'ỹháme oñembo'e haguã.

36Simón ha iñirũ nguéra oho Jesús píari,

37ha ojuhúvo he'i chupe: —Opavave nde reka.

38Jesús katu he'i chupe kuéra: —Jaha umi hi'aguĩha rupi. Umi rupi avei tekotevẽ amyasãi che ñe'ẽ, upevarã niko asẽ vaekue.

39Ha upéicha Jesús oiko Galiléa rupi omombe'úvo iñe'ẽ umi judío kuéra tupao rupi, ha omosẽvo mba'epochy kuéra.

Jesús omonguera peteĩ ikuru vaívape
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

40Peteĩ kuimba'e ikuru vaíva oñemboja Jesús rehe ha ñesũháme he'i chupe: —Nde reipotárõ che mongueráne che mba'asýgui.

41Jesús oiporiahurereko chupe. Opoko hese ha he'i chupe: —Aipota. Ekuera!

42Upe vove ojei chugui ikuru vai, ha okuera.

43Jesús omondo pya'e ha he'i jey-jey chupe:

44Aníke emombe'u avavépe. Terehónte ejechauka pa'ípe, ha eikuave'ẽ Ñandejárape umi mba'e Moisés he'i vaekue oñekuave'ẽ vaerãha, ojehecha haguã rekueramaha.

45Pe kuimba'e katu oho ha omombe'u opa rupi upe ojehu vaekue. Upévare Jesús ndaikatu véima oike umi távape, umi okahárente opytáva. Ha opa guio ojehova hendápe.

San Marcos 2

Jesús oheja rei iñangaipa ha omonguera peteĩ ijapávape
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

1Mbovy ára riremínte Jesús oike jey Cafarnaúmpe. Ojekuaávo ha'e oĩha hógape,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2heta eterei umi oñembyatýva ha ndaijavéi upe okẽ renondépe, ha ha'e oñe'ẽ chupe kuéra.

3Upérõ irundy kuimba'e ogueru peteĩ ijapávape.

4Ha ndaikatúigui oguahẽ Jesús rendápe hetágui umi upépe oĩva, ombokua hikuái pe óga ape ha'e oĩháme, ha upe rupi omboguejy hikuái pe hasývape, hupápe.

5Jesús ohechávo mba'eichaitépa ha'e kuéra ojerovia hese, he'i pe hasývape: —Che ra'y, ojeheja reíma ndéve ne angaipa.

6Upépe, umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha oguapýva hína upépe, he'i ipy'apýpe:

7“Mba'ére piko kóva péicha oñe'ẽ? Ojahéi niko Tupãre, ku hendaguépe oĩrõ guáicha. Tupã añónte niko ikatu oheja rei ñandéve ñane angaipa.”

8Ha Jesús pya'e ohecha kuaa mba'épa he'i hína hikuái ipy'apýpe, ha oporandu chupe kuéra: —Mba'érepa pejepy'a mongeta péicha?

9Mba'épa ndahasyive, ja'e ko ijapávape: “Ojeheja reíma ndéve ne angaipa”, térãpa “Epu'ã. Ehupi nde rupa ha eguata”?

10Néi, ahechaukáta peẽme che, yvypóraicha aju vaekue, ikatuha aipysyrõ oimeraẽvape ko yvy ári. Ha upévo he'i pe ijapávape:

11—Ndéve ha'e: ‘Epu'ã. Ehupi nde rupa ha tereho nde rógape.’

12Upépe, pe ijapáva opu'ã, ohupi hupa ha osẽ upégui opavave renondépe. Upévare opavave ohecha ramo, ha omomba'e guasu Tupãme he'ívo: —Peichagua mba'e ndajahecháiva araka'eve.

Jesús ohenói Levípe

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

13Upéi Jesús oho jey yguasu rembe'ýpe. Opavave oñemboja hese ha ha'e oporombo'e.

14Ohasávo, ohecha Alfeo ra'y Levípe, oguapýva hína viru oñemono'õhápe Roma peguarã. Jesús he'i chupe: —Eju che moirũ. Leví opu'ã ha oho hendive.

15Jesús okaru hína Leví rógape, ha heta umi viru omono'õva Roma peguarã. Ha ambue herakuã vaíva oguapy avei mesápe Jesús ha hemimbo'e kuéra ndive. Heta niko umi oikóva hapykuéri.

16Mbovymi Moisés rembiapoukapy mbo'eha Fariséova, ohechávo Jesús okaruha umíva ndive, oporandu hemimbo'e kuérape: —Mba'éicha rupi piko pene mbo'ehára oguapy okaru viru mbyatyha ha iñangaipáva ndive?

17Jesús ohendu upéva ha he'i chupe kuéra: —Hesãiva noikotevẽi pohãnohárare, hasývante. Che ndajúi ahenóivo heko jojávape, hembiapo vaívapente.

Tupãme ñamomba'e guasu haguã ndaja'úi jave mba'eve

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Peteĩ jey, Juan Bautista remimbo'e kuéra ha fariséo kuéra ohasa jave ára ho'u'ỹre mba'eve, ojeho Jesús rendápe ha oporandu chupe hikuái: —Juan Bautista ha fariséo remimbo'e kuéra niko ohasa jepi ára ho'u'ỹre mba'eve. Mba'ére piko ne remimbo'e kuéra ndaupéichai?

19Jesús he'i chupe kuéra: —Peẽ piko peimo'ã peteĩ omenda ramóva irũ nguéra oñembyasytaha ha'e oĩ aja hendive kuéra imendahápe? Nahániri, ndaikatúi ho'u'ỹvo mba'eve.

20Ágãnte oguahẽne ára ipore'ỹvo ha'e, ha upépe katu ohasáne ho'u'ỹre mba'eve.

21Avave niko nombovyvýi ao pehẽngue pyahu ao tujáre. Pe ipyahúva oñyñýine ha omondoro jeýne pe itujáva, ha upekuévo omondoro tuichave.

22Kaguy pyahu niko noñembohyrúi kaguy ryru tujápe. Péicha ojejapórõ umi kaguy ryru osoróne ha oñehundíta pe kaguy ha umi hyru. Upévare, kaguy oñembohyru vaerã kaguy ryru pyahúpe.

Jesús remimbo'e kuéra oipo'o trigo'a pytu'uha árape
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23Umiha árape, Jesús ohasa ohóvo kokue rupi peteĩ pytu'uha árape. Ha hemimbo'e kuéra oñepyrũ oipo'o trígo ha ho'u.

24Umi fariséo he'i chupe: —Ema'ẽmi, ne remimbo'e kuéra niko ojapo, ojejapo'ỹ arã pytu'uha árape ave.

25Ha'e katu he'i chupe kuéra: —Ndapeikuaái nga'u piko mba'épa Ñandejára Ñe'ẽme he'i, David ojapóvo iñembyahýi ramo guare, iñirũ nguéra ndive?

26Oike hikuái Tupaópe, Abiatar pa'i guasúrõ guare, ha ho'u umi mbujape Tupãme oñemboyke vaekue ha pa'ínteva ikatúva ho'u, ha ome'ẽ avei iñirũ nguérape.

27He'i avei chupe kuéra: —Pytu'uha árako ojejapo vaekue yvypórape guarã, ndaha'éi yvypóra pytu'uha árape guarã.

28Upévare che, yvypóraicha aju vaekue, areko che pópe ha'évo mba'e-mba'épa ikatu ojejapo pytu'uha árape.

San Marcos 3

Kuimba'e ipo ypíva
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

1Jesús oike jey umi judío tupaópe, ha upépe oĩ peteĩ kuimba'e ipo ypíva.

2Ha oma'ẽ hikuái Jesús rehe, jahecha omonguerápa chupe pytu'uha árape, ha ndoguerekóipa upéicha omoĩ vai haguã chupe.

3Upérõ Jesús he'i pe kuimba'e ipo ypívape. —Epu'ã ha eñemoĩ pe mbytépe.

4Upéi oporandu umi ambuépe: —Mba'e-mba'épa ikatu jajapo pytu'uha árape: ivaívapa, térãpa iporãva? Japoromonguera térãpa japorohundi? Ha'e kuéra katu okiririĩ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Upérõ Jesús oma'ẽ pochy umi ijerére guáre, ha oguerombyasývo ipy'a hatã nguéra. He'i upe kuimba'épe: —Eipyso nde po. Pe kuimba'e oipyso ipo ha okuera.

6Upéi, umi fariséo osẽ oho. Oñepyrũ oñomongeta Herodes rehegua kuéra ndive mba'éichapa ikatúta ojuka Jesúspe.

Aty guasu yguasu rembe'ýpe

7Jesús ha hemimbo'e kuéra heta Galileagua ndive oho yguasu rembe'ýpe.

8Oikuaávo umi mba'e ojapóva, oho hendápe heta Judeagua, Jerusalén, Idumea, Jordángui kuarahy resẽvo, Tiro ha Sidón pegua.

9Upévare Jesús he'i hemimbo'e kuérape ogueru haguã chupe peteĩ várko, ani haguã upe aty guasu ojopypa chupe.

10Omonguera haguére hetápe, umi hasýva ojeitypa hi'ári opoko haguã hese.

11Ha umi mba'epochy ohechávo chupe oñesũ henondépe ha osapukái: —Nde hína Tupã ra'y!

12Jesús he'i chupe kuéra ani haguã imandu'a hese avave renondépe.

Jesús oiporavo 12 ijapostolrã
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

13Upéi Jesús ojupi peteĩ yvytýpe ha ohenói umi ohenoise vaekuépe. Oñembyaty rire,

14oiporavo 12 ijapytégui kuéra, omoirũ haguã chupe ha omondo haguã omyerakuãvo iñe'ẽ. Ko'ãvape ombohéra apóstol,

15ha ome'ẽ chupe kuéra pokatu omosẽ haguã umi Añáme.

16Ko'ãva hína umi 12 ha'e oiporavo vaekue: Simón, ha'e ombohéra vaekue Pedro,

17Zebedeo ra'y kuéra Santiago ha ityvýra Juan, umívape ha'e ombohéra Boanerges,

18Andrés, Felipe, Bartolomé. Mateo, Tomás ha Alfeo ra'y Santiago, Tadeo, Simón hetã rayhúva,

19ha Judas Iscariote, pe upéi omoñuhã vaekue Jesúspe.

Jesúspe oñemoĩ vaise
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

20Upéi oike Jesús peteĩ ógape, ha upépe oñembyaty jey heta eterei, ha chugui kuéra ndaikatuvéi okaru Jesús ha hemimbo'e kuéra.

21Oikuaávo upéva Jesús rogagua kuéra, oho ogueraha haguã chupe he'ígui hese itarovaha.

22Moisés rembiapoukapy mbo'eha kuéra oguahẽ vaekue Jerusaléngui he'i avei hese: “Beelzebú, Aña nguéra ruvicha voi niko hína pe ohejáva chupe omosẽ umi mba'epochy kuérape”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Jesús ohenói ha he'i chupe kuéra ñe'ẽ mbojojápe: “Mba'éicha piko ikatúta Aña voi
omosẽ Añáme?

24Peteĩ tetã oñemboja'opa ramo ha maymáva opu'ã oñoakãre, ndaikatúi upe tetã oiko
arévo.

25Ha peteĩ óga pegua opu'ãmba ramo ojuehe oñehundi avei.

26Péicha avei, Sataná voi opu'ãrõ ijehe ndaikatu mo'ãi oiko arévo ha oikopáta hese.

27Avave ndoike mo'ãi peteĩ kuimba'e imbaretéva rógape omonda haguã chupe,
ndoipokuái ha ndoipykuái raẽirõ. Péicha ojapo ramo mante ikatúne omonda chugui.

28Añetehápe ha'e peẽme, Tupã oheja reitaha opavavépe opaichagua angaipa, ha oñe'ẽ
vai haguére hese jepe.

29Espíritu Santo rehe ojahéivape katu ndojeheja rei chéne, opytáne hi'ári opa árape
guarã.”

30Ko'ã mba'e Jesús he'i, ha'e kuéra he'i haguére hese oguerekoha mba'epochy.

Jesús sy ha ityvýra kuéra
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

31Upe aja oguahẽ Jesús sy ha ityvýra kuéra. Opyta okápe ha ohenoika chupe.

32Umi oguapýva Jesús ykére he'i chupe: —Nde sy, nde ryvy kuéra ha umi ne reindy
na pe okápe hína, nde reka.

33Jesús katu he'i: —Mávaiko che sy ha máva che ryvy?

34Upéi oma'ẽvo umi ijerére oguapývare he'i: —Ko'ãva hína che sy. Ko'ãva che ryvy.

35Ha oimeraẽ ojapóva che Ru rembipota, upéva hína che ryvy, che reindy ha che sy.

San Marcos 4

Jesús oñe'ẽ peteĩ oñemitỹvare
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

1Jesús oñepyrũ oporombo'e jey yguasu rembe'ýpe. Ha hetágui umi oñembyatýva Jesús
jerére, ojupi ha'e ha oguapy peteĩ kanóape, ha opavave opyta pe y rembe'ýpe.

2Upe guive ha'e oñe'ẽ chupe kuéra heta mba'ére, ha oiporu ñe'ẽ mbojoja omyesakã
haguã chupe kuéra pe he'iséva. Oporombo'évo, he'i chupe kuéra:

3“Pehendu kóva: ‘Oĩ vaekue peteĩ osẽva oñemitỹ haguã.

4Ha omosarambívo pe oñotỹséva ra'ỹi, oĩ ho'áva umi tape ojeguataha rupi ha ou guyra
kuéra ha ho'upa.

5Oĩ avei ho'áva itatýpe, yvy ipokãháme. Umíva voi heñói, ipererĩgui pe yvy.

6Kuarahy ojopévo katu ohapypa, ha ndahapo pypukúigui ipirupa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Oĩ avei ho'áva ñuatĩndýpe, ha umi ñana okakuaávo ojaho'ipa ha ojuka.

8Oĩ katu avei ho'áva yvy iporãháme ha upépe hi'a heta. Oĩ hi'áva 30, oĩ hi'áva 60, ha oĩ hi'áva 100.'"

9Upéi he'i Jesús: "Ohendúvake tojapysaka porã."

Mba'érepa oñe'ẽ mbojoja rupi
(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

10Upéi, Jesús opytávo ha'eño, umi oĩva ijypýpe umi 12 apóstol ndive, oporandu mba'épa he'ise upe ñe'ẽ mbojoja.

11He'i chupe kuéra: "Tupã niko oikuaauka peẽmente umi mba'e ñemimby Tupã sãmbyhy rehegua. Umi okápe oĩvape katu ojekuaauka ñe'ẽ mbojoja rupi,

12oma'ẽ-ma'ẽve ramo jepe ani haguã ohecha, ha ohendu-henduve ramo jepe ani haguã oikuaa, ani ágã ojevy Tupã gotyo ha ha'e oheja rei chupe kuéra iñangaipa."

Jesús omyesakã pe ñemitỹhára rehegua mbojoja
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

13He'i chupe kuéra: "Nahesakãi piko peẽme ko mbojoja? Aipórõ piko mba'éicha hesakãta peẽme umi ambue?

14Pe oñemitỹva hína pe omyerakuãva upe ñe'ẽ.

15Oĩ ojoguáva pe mba'e ra'ỹi ho'a vaekue tapépe: ohendu upe ñe'ẽ ha ou Sataná ha oipe'a pe ñe'ẽ ipy'apýpe oñeñotỹ vaekue.

16Oĩ ojoguáva upe ho'a vaekue itatýpe: ohendu umi Ñandejára Ñe'ẽ ha vy'apópe ogueroguahẽ,

17ha ndahapo pypukúigui ndopyta hatãi ipype kuéra. Upévare, oiko asy térã ojejopy vai ramo oguerovia haguére pe ñe'ẽ, pya'e ojei chugui.

18Umi ojoguáva mba'e ra'ỹi oñeñotỹva ñuatĩndýpe, umíva hína umi ohendúva pe ñe'ẽ.

19Ha'e kuéra katu ojepy'apy umi mba'e yvy arigua rehénte voi, ha mba'eta rerekose ombotavyete chupe kuéra. Ko'ã mba'e ojaho'i ha ojuka pe ñe'ẽ, ha upévagui ndaikatúi hi'a.

20Umi oñeñotỹva yvy porãme katu ojogua umi ohendúva pe ñe'ẽ, ha oikuaa porãva mba'épa he'ise. Upéi hi'a porã, oĩ hi'áva 30, oĩ hi'áva, 60 ha oĩ hi'áva 100 peteĩgui."

Mba'e rendy rehegua mbojoja
(Lc 8.16-18)

21He'i avei chupe kuéra: "Ojegueru nga'u piko peteĩ mba'e rendy oñemoĩ haguã mbayru guýpe térã tupa guýpe? Nahániri, peteĩ mba'e rendy oñemoĩ yvate oporohesape haguã.

22Upéicha avei ndaipóri okañýva ojehecha'ỹ vaerã ha oñemíva ojekuaa'ỹ vaerã.

23Ijapysáva tohendu."

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24He'i avei chupe kuéra: “Pehendúke ko ha'éva: Peẽ pejapoháicha pende rapicháre, Tupã ojapóta pende rehe ha ombojo'avéne.

25Upe oguerekóvape oñeme'ẽvéta, pe oguereko'ỹvagui katu upe michĩmi oguerekóva jepe oipe'áta.”

Mba'e ra'ỹi okakuaáva rehegua mbojoja

26Jesús he'i avei: “Tupã sãmbyhy ojehu, ojehuháicha kuimba'e oñemitỹ vaekuépe.

27Ha'e okérõ térã ipáype, pyhare térã arakue, pe mba'e ra'ỹi heñói ha okakuaa, ha'e oikuaa'ỹre mba'éichapa.

28Pe yvýgui niko ijehegui voi heñói raẽ upéi hakã ha upéi hi'a.

29Ha umíva hi'ajúvo ombyaty, oguahẽmagui mono'õha ára.”

Jesús oñe'ẽ mostása ra'ỹire
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

30He'i avei Jesús: Mba'épepa ojogua Tupã sãmbyhy? Mba'épepa ñambojojáta?

31Ojogua ku mostása ra'ỹime oñeñotỹva. Mostása ra'ỹigui michĩvéva niko ndaipóri.

32Oñeñotỹvo katu okakuaave opa mba'e kokuépe opu'ãvagui, ha guyra kuéra jepe ou ojaitypo umi hakãre.

Mba'éichapa Jesús oiporúva ñembojoja
(Mt 13.34-35)

33Upéicha Jesús omombe'úva chupe kuéra pe ñe'ẽ heta mbojoja ko'ãichagua rupi, ikatu haguã oike iñakãme nguéra.

34Ha mba'eve nde'íri chupe kuéra mbojoja oiporu'ỹre. Hemimbo'e kuérape katu omyesakã opa mba'e upe rire.

Jesús omombi yvytu ratã
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

35Ka'arúma ramo upe árape, Jesús he'i hemimbo'e kuérape: —Jahasa yguasu mboypýri.

36Ha omondo rire opavavépe, hemimbo'e kuéra ogueraha Jesúspe upe kanóa oĩháme. Oĩ ave ambue kanóa kuéra omoirũva chupe kuéra.

37Ha peichaháguinte oñepyrũ oipeju yvytu ne ratãva, ha pe y pochy ho'a pe kanóa ári ha omyenyhẽ ýgui.

38Jesús katu oke hína upe kanóa ruguáipe, peteĩ akãngyta ári. Omombáy ha he'i chupe hikuái: —Mbo'ehára, nderehecha kuaái piko ja'yguyha?

39Jesús opu'ã, oja'o pe yvytúpe ha he'i pe yguasúpe: —Ekirirĩ! Epyta emyi'ỹre! Ha opi pe yvytu ha oguapy pe y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

40Upéi Jesús he'i hemimbo'e kuérape: —Mba'ére piko peñemondýi? Ne'ĩra gueteri piko pejerovia?

41Hemimbo'e kuéra katu okyhyje eterei ha oporandu joa ojupe: —Máva piko kóva, yvytu ha yguasu jepe iñe'ẽ rendúva chupe?

San Marcos 5

Gerasagua oikóva mba'epochy poguýpe
(Mt 8.28-34; Lc 8.36-39)

1Oguahẽ hikuái yguasu mboypýri, yvy hérava Gerásape.

2Jesús oguejývo kanóagui, oñemboja hendápe peteĩ kuimba'e oguerekóva mba'epochy. Ko kuimba'e osẽ ra'e umi tyvy pa'ũgui,

3oikógui upe rupi. Ndaipóri ikatúva omosã chupe, ita sãme jepe.

4Heta jeýma ojepokua ha ojepykuapa, ha katuetei omondohopáva umíva, avave ikatu'ỹre ipu'aka hese.

5Ára ha pyharépe oiko umi yvyty ha tyvy pa'ũ rupi, osapukáivo ha oñenupãvo itápe.

6Ha ohechávo Jesúspe mombyry guive, oñani ha oñesũvo henondépe,

7he'i chupe osapukaihápe: —Aníke rejapo che rehe mba'eve Jesús, Tupã Yvatetegua Ra'y. Tupãre ajerure ndéve, ani haguã che mbohasa asy!

8He'i upéicha, he'i haguére chupe Jesús: —Mba'epochy, esẽ pe kuimba'égui!

9Jesús he'i chupe: —Mba'éicha nde réra. Ha'e he'i: —Legión che réra, ore retágui ore.

10Ha ojerure Jesúspe ani haguã omosẽ chupe kuéra upéva upe yvýgui.

11Namombyrýi upégui heta oĩ kure okarúva hína pe yvytýre.

12Umi mba'epochy ojerure chupe: —Ore mondóna umi kurépe, ha eheja oréve toroike ipype kuéra.

13Jesús oheja chupe kuéra oike. Ha umi mba'e pochy osẽ pe kuimba'égui ha oike umi kurépe. Umi kure ohupytýva 2.000 rupi, ha hetakue umi kure oho ojepoi ýpe, ha upépe omanomba.

14Umi kure rerekua pya'e oho ha omombe'u opa mba'e pe távape ha umi okaháre. Opavave oho ohechávo upe ojehu vaekue.

15Ha oguahẽvo Jesús rendápe, ohecha hikuái upe oguereko vaekue ipype mba'epochyeta oguapy, oñemonde porã ha iñakã porã. Opavave oñemondýi.

16Ha umi ohecha vaekue mba'épa ojehu pe mba'e pochy oguereko vaekuépe ha umi kurépe, omombe'u umi ambuépe.

17Ha ojerure asy hikuái Jesúspe oho haguã upégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Jesús ojevývo kanóa oĩhápe, upe oguereko vaekue mba'e pochy ojerure chupe oheja
haguã oho hendive.

19Jesús katu ndohejái ha he'i chupe: —Tereho uvei nde rógape ha emombe'u nde
rogagua kuérape opa mba'e ojapo vaekue nde rehe Ñandejára, ha mba'éichapa nde
poriahurereko.

20Pe kuimba'e oho ha omombe'u Decápolis táva kuéra rupi upe Jesús ojapo vaekue
hese. Ha opavave ohecha ramo.

Jairo rajy ha kuña opoko vaekue Jesús aóre
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

21Jesús oguahẽ jeývo kanóape yguasu mboypýrigui, heta eterei oĩ ijatýva hese, ha ha'e
opyta yguasu rembe'ýpe.

22Upévo, oguahẽ Jairo. Ha'e niko umi judío kuéra tupao pegua ruvicha hína. Ha
ohechávo Jesúspe oñesũ henondépe,

23ha ojerure asy chupe he'ívo: —Che rajy niko omano potaite. Ejúna emoĩ nde po
hi'ári okuera ha oikove haguã.

24Jesús oho hendive, ha heta omoirũva chupe kuéra ha ojopypáva chupe.

25Umíva apytépe oĩ peteĩ kuña hasýva ojapóma 12 áño ha huguy mantéva.

26Heta ohasa asy vaekue ha oiporupa opa oguerekóva okueraségui, ha ndaipóri
pohãnohára ikatúva omonguera chupe.

27Ohendúvo pe Jesús rehe oje'éva, ko kuña oñemopa'ũ opavave apyte rupi, oñemboja
hese hapykue guio ha opoko ijaóre.

28Pe kuña niko he'i ipy'apýpe: “Ijao rehénte jepe apokórõ, akueráta.”

29Upe vove huguy syry opyta, ha oñandu hetépe okuera hague imba'asýgui.

30Jesús oñandu osẽ hague chugui pokatu, oñembojere oma'ẽ opavavére ha oporandu:
—Mávapa opoko ra'e che aóre?

31Hemimbo'e kuéra he'i chupe: —Rehecháma niko opavave nde jopyha opa guio, ha
piko reporandu mávapa opoko nde rehe?

32Jesús katu akóinte oma'ẽ ijerekuévo, ohecha haguã mávapa opoko hese.

33Upérõ pe kuña oryrýiháp kyhyjégui, ha oikuaa porãgui upe ojehu vaekue, oñesũ
henondépe ha omombe'upa chupe.

34Jesús he'i chupe: —Che rajy, che rehe rejerovia haguére rekuera. Tereho katu
rejepy'apy'ỹre. Rekueráma ne mba'asýgui.

35Jesús oñe'ẽ jave gueteri hína, oguahẽ peteĩ tembijokuái ha he'i Jáirope: —Nde rajy
omanóma. Maerã piko remyangekoivéta Mbo'ehárape?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Jesús katu ojepy'apy'ỹre pe oje'évare, he'i pe judío kuéra tupao pegua mburuvichápe: —Ani rekyhyje. Ejerovia che rehe.

37Ha ndohejái avave omoirũ chupe, Pedro, Santiago ha ityvýra Juánpe añónte.

38Oguahẽvo Jairo rógape ha ohechávo pe ayvu, tasẽ ha sapukái oikóva,

39oike ha he'i chupe kuéra: —Mba'ére piko pende ayvu ha pene rasẽ upéicha? Ko mitãkuña niko nomanói, okénte hína.

40Ha opukapa hese hikuái. Ha'e katu omosẽ opavavépe, ha oike itúva, isy ha umi imoirũhára ndive upe mitãkuña oĩháme.

41Ipojái ipóre ha he'i chupe: —Talitá cum (he'iséva: “Mitãkuña, ndéve ha'e, epu'ã.”)

42Upe vove pe mitãkuña, oguerekóva 12 áño, opu'ã ha oñemoĩ oguata. Ha opavave ijurujái opytávo.

43Jesús katu he'i chupe kuéra ani haguã omombe'u avavetépe, ha he'i oñemongaru haguã upe mitã kuñáme.

San Marcos 6

Jesús Nazarétpe
(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

1Jesús oho upégui oikove ypy haguépe, ha hemimbo'e kuéra oho hendive.

2Oguahẽvo pytu'uha ára oñepyrũ oporombo'e judío kuéra tupaópe. Ha heta ohendúva Jesúspe, ijurujái ha oporandu ojupe: —Moõgui piko oikuaa kóva hetaite mba'e? Moõgui piko oguenohẽ imba'e kuaa ha umi mba'e rechapyrã ojapóva?

3Ndaha'éi piko kóva ku karpintéro, María memby, ha ityvýra kuéra Santiago, José, Judas ha Simón? Ha heindy kuéra nga'u piko ndoikói ñande apytépe? Ha ndojeroviái hese hikuái.

4Jesús katu he'i chupe kuéra: —Opa rupi niko maranduhára kuérape oñembojerovia, hógape ha hogagua apytépe, ha oikove ypy haguépe katu nahániri.

5Ndaikatúi ojapo upépe mba'eve hechapyrãva, mbovymi hasývarente omoĩ ipo ha omonguera.

6Ha ohecha ramó ndojeroviaiha hese hikuái.

Jesús ombo'e hemimbo'e kuérape
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

Jesús ohóva umi táva aguĩha rupi oporombo'évo.

7Ohenói umi 12 hemimbo'épe ha oñepyrũ omondo chupe kuéra mokõi-mokõi, ha ome'ẽ chupe kuéra pokatu ipu'aka haguã mba'epochýre.

8He'i chupe kuéra ani haguã ogueraha mba'eve tapére guarã, yvyra ipo peguánte. Ndoguerahái vaerã ijaviorã térã viru.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ikatu omonde sapatupe, ijao jopyrurã katu ani ogueraha.

10He'i chupe kuéra: —Upe óga peike haguépe peiko haguã, pesẽtaha árape peve peikóta.

11Ha na pene moguahẽséi ramo térã na pene renduséi ramo katu, pesẽ pe óga térã pe távagui, ha peityvyro pende pýgui pe yvytĩmbo oikuaa haguã upéva maranduha Tupã oinupãtaha chupe kuéra.

12Upérõ osẽ hikuái hemimbo'e kuéra he'i haguã opavavépe ojevy haguã Tupã gotyo.

13Omosẽ avei heta mba'epochy, ha omonguera heta hasývape omonávo hese kuéra ñandyry.

Juan Bautista ojejukárõ guare

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

14Mburuvicha guasu Herodes ohendu pe oje'éva Jesús rehe, herakuãmava opa rupi. Oĩ he'íva: “Juan Bautista niko opu'ã jeýma omanóva apytégui, ha upévare ipokatu ojapo haguã hechapyrãva.”

15Oĩ he'íva: “Maranduhára Elías hína upéva.” Ha ambueve he'i: “Peteĩ umi maranduhára yma guaréva hína.”

16Ohendúvo ko'ã mba'e, Herodes he'i: —Upéva hína Juan. Che añakã'ouka vaekue chupe ha ko'ágã oikove jeýva.

17Herodes niko, Herodías rehehápe, ojopyka vaekue Juánpe yvyrakuápe ha ombotyka chupe koty ypytũme. Herodías, Herodes ryvy Filipo rembirekore vaekue, ha Herodes omenda hese.

18Ha Juan he'i vaekue Heródespe: “Ndaikatúi remendávo nde ryvy rembirekorére.”

19Upévare Herodías ndaija'éi Juan rehe, ojukase chupe ha ndaikatúi,

20Herodes niko okyhyje chugui oikuaágui ha'eha kuimba'e marangatu, ha omo'ã chupe. Ohendu ramo chupe opyta jepi oikuaa'ỹre mba'épa ojapóta. Upéicharõ jepe Herodes ohenduse Juánpe.

21Herodías katu ohecha oguahẽha peteĩ ára ou porãtava chupe. Herodes ojapo karu guasu hi'ára mbotýre, mburuvicha kuéra ha poguasu kuéra Galiléa guápe guarã.

22Herodías memby oike ha ojeroky pe karu guasuhápe. Herodes oguerohory eterei pe ijeroky ha opavave upépe oĩva rovake, he'i pe kuñataĩme: —Ejerure chéve reipotáva ha ame'ẽta ndéve.

23Ha ome'ẽ jey-jey chupe iñe'ẽ, he'ívo ome'ẽtaha chupe oimeraẽ mba'e, taha'e hetã mbytere jepe.

24Ha'e osẽ ha oporandu isýpe: —Mba'épa ajeruréta? He'i chupe: —Ejerure chupe Juan Bautista akãngue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Pe kuñataĩ oike pya'e oĩháme mburuvicha guasu ha he'i chupe: —Aipota reme'ẽ chéve ko'agãite voi peteĩ ña'ẽmbépe Juan Bautista akãngue.

26Upéva tuicha oguapy mburuvicha guasúre. Ha ome'ẽ haguére iñe'ẽ opavave rovake ndaikatúi opyrũvo hese. Upévare ojapo mante pe mitãkuña ojeruréva chupe.

27Ha pya'ete omondo peteĩ ñorãirõhára ogueru haguã chupe Juan akãngue. Upéva oho koty ypytũme, oñakã'o Juánpe,

28ha ogueraha iñakãngue peteĩ ña'ẽmbépe. Ome'ẽ upe kuñataĩme ha ha'e ome'ẽ isýpe.

29Juan remimbo'e kuéra oikuaávo, ogueraha hetekue ha oñotỹ.

Jesús omongaru hetápe

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-10)

30Upe rire Jesús remimbo'e kuéra oñembyaty Jesús ndive ha omombe'u chupe opa mba'e ojapo ha ombo'e vaekue.

31Jesús he'i chupe kuéra: —Jaha japytu'umi ñane año peteĩ ojeiko'ỹháme. Heta etereígui umi ou ha ohóva niko ndaijái chupe kuéra okarúvonte jepe.

32Upéicha Jesús ha ijapóstol kuéra oho kanóape peteĩ ha'eñoháme.

33Heta oĩ ohecháva ha oikuaa ha'e kueraha. Upérõ opa táva guio ojeho upe gotyo ha oguahẽ hikuái ha'e kuéra mboyve.

34Oguejývo Jesús pe kanóagui, ha ohechávo hetaha umi ijatýva, oiporiahurereko chupe kuéra, oĩgui ovecha herekua'ỹvaicha. Ha oñepyrũ ombo'e chupe kuéra heta mba'ére.

35Ka'aru pytũma ramo hemimbo'e kuéra ou hendápe, ha he'i chupe: —Ka'aruetéma niko, ha ko'arupi ndaipóri avave oikóva.

36Emondómana opavavépe toho umi táva rupi, tojogua hembi'urã.

37Jesús katu he'i chupe kuéra: —Peẽ voi pemongaru chupe kuéra. Ha'e kuéra katu he'i chupe: —Reipota piko roho rojogua 200 pláta pehẽngue repy mbuja, romongaru haguã chupe kuéra?

38Jesús he'i: —Mboy mbuja piko pereko? Tapeho pehecha. Oikuaa vove he'i chupe: —5 mbuja ha mokõi pira.

39Ha omboguapy opavavépe aty-atýpe, kapi'ipépe.

40Ha oguapy hikuái peteĩ atýpe 100 ha ambuépe 50.

41Upéi katu ojapyhy ipópe umi 5 mbuja ha mokõi pira ha oma'ẽvo yvága gotyo ohovasa. Upéi oipehe'ã umi mbuja ha ome'ẽ ohóvo hemimbo'e kuérape, ha ha'e kuéra ome'ẽ opavavépe. Oipehe'ã avei umi pira opavavépe.

42Opavave ho'u hyguãtã meve.

43Ombyaty hikuái umi mbuja ha pira pehẽngue hembývagui, ha omyenyhẽ 12 ajaka.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

44Umi ho'u vaekue pe mbuja niko hína 5.000 kuimba'e rupi.

Jesús oguata y apére
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

45Upéi, Jesús he'i hemimbo'e kuérape ojupi haguã peteĩ kanóape ha ohasa haguã henonderã y mboypýri, Betsaida gotyo. Upe aja ha'e he'íta opavavépe oho haguã hógape.

46Omondopa rire opavavépe hógape, Jesús ojupi peteĩ yvytýpe oñembo'e haguã.

47Pyhare oguahẽvo, pe kanóa ohupytýma pe y mbyte rupi.

48Pe y pochy katu oñenupã pe kanóa tĩre, ohuguãitĩgui ohóvo hikuái yvytu, ha ohecha umi kanóa pegua oho mbegueha, yvytu ojokógui chupe kuéra. Ko'ẽ mbotávo, Jesús oñemboja hendápe kuéra oguatahápe pe y apére. Ha oñemotenondese hese kuéra.

49Hemimbo'e kuéra ohechávo oguataha pe y apére, oimo'ã hikuái póra, ha osapukái,

50opavave ohechágui chupe ha oñemondýi. Jesús katu pya'e oñe'ẽ chupe kuéra he'ívo:
—Chénteko, ani pekyhyje!

51Ojupi kanóape ha opi pe yvytu, ha ha'e kuéra ijurujái opytávo,

52ndoikéigui iñakãme nguéra pe mba'e rechapyrã mbuja kuéra rehegua, pe iñe'ã nguéra niko iñypytũ.

Jesús omonguera hasývape táva Genesarétpe
(Mt 14.34-36)

53Ohasa hikuái pe y mboypýri ha oguahẽ Genesaret yvýpe ha upépe ojokua ikanóa y rembe'ýpe.

54Oguejývo hikuái pe kanóagui ha umi upepegua oikuaávo Jesús hague pe oguahẽva, omomaranduka ijerekuévo, ha ogueru hikuái hendápe opa umi hasýva.

55Oho hikuái opa rupi ha ojegueru Jesús rendápe umi hasýva hupa reheve.

56Ha mamo ha'e oikeháp e, taha'e táva, taha'e óga térã ñu rupi, omoĩ hikuái umi hasývape tapépe, ha ojerure chupe hikuái opokomínte haguã ijao rembe'yrénte jepe. Ha opokóva guive hese, okuera.

San Marcos 7

Umi mba'e yma guare ombo'e vaekue
(Mt 15.1-20)

1Oñemboja Jesús rendápe umi fariséo ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha ou vaekue Jerusaléngui.

2Ko'ãva, ohechávo oĩha Jesús remimbo'e kuérava okarúva po potĩ'ỹ reheve, he'ise ojepohei'ỹre, oñe'ẽ vai hese kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3(Fariséo kuéra ha judío kuérava niko, ojapóvo ijypy kuéra ñe'ẽ, ndokarúiva ojepohéi porã'ỹre.

4Ha ojevývo ñemuhágui, ndokarúi ojapo'ỹre umi mba'e ñemopotĩ rehegua. Ha oguereko avei heta ijapopyrã: ojejohéi vaerã mbayru ojey'uha, y ryru, tembiporu mba'e veraguigua, tupa ha mba'e).

5Upévare fariséo ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha oporandu chupe: —Mba'ére piko umi ne remimbo'e ndojapói hekópe umi mba'e ñande ypykue ñande reko mbo'e vaekue, ha okaru ipo potĩ'ỹre?

6Jesús he'i chupe kuéra: —He'i porã vaekue maranduhára Isaías umi peẽichagua hova mokõivare, ohai ramo guare: “Ko'ãva ijurúpente che momba'e, ipy'apy katu mombyry oĩ che hegui.

7Reíko che momba'e guasu hikuái, ombo'égui che rembiapoukapýrõ mba'e ha'e kuérante omoĩva ojejapo haguã.”

8Peẽ niko pemboyke Tupã rembiapoukapy pejapo haguã yvypóra ñe'ẽ.

9He'i avei chupe kuéra: —Peẽ pejepokuaaháichante pejapo, ha ndapejapói hekópe Tupã rembiapoukapy.

10Moisés niko he'i vaekue: “Emomba'e nde ru ha nde sýpe” ha “Pe ojahéiva itúva térã isýre, tojejuka”.

11Peẽ katu peje oimeraẽva ikatuha he'i itúva térã isýpe: ‘Ndaikatúi mo'ãi roipytyvõ, opa mba'e arekóva niko korván’ (he'iséva: “oñemboykéva Tupãme”),

12ha péicha he'i haguérente, ikatúma noipytyvõvéi isy ha itúva.

13Ha péicha, peẽ pemboyke Tupã rembiapoukapy pejapo haguã peẽ pejepokuaaháichante. Ha hetave peichaguáva pejapo.

14Upéi Jesús ohenói opavavépe ha he'i: —Pe che rendúke opavave, peikuaa haguã.

15Mba'eve oka guio oikéva ndaikatúi ñane mongy'ávo. Pe ñande py'apýgui osẽvante pe ñane mongy'áva.

16Peẽ pende apysáva, pehendu.

17Jesús oheja rire chupe kuéra ha oike hógape, hemimbo'e kuéra oporandu chupe ko ombo'e vaekuére,

18Ha'e he'i chupe kuéra: Ndapeikuaái nga'u piko mba'eve oikéva ñande juru rupi ndaikatuiha ñane mongy'ávo?

19Ndoikéi niko ñande py'apýpe, ñande ryépente, upéi osẽ jey haguã ñande retégui. Upéicha he'ívo he'ise opaichagua tembi'u ipotĩha

20He'i avei: —Pe osẽva ñande hegui, upéva hína pe ñane mongy'áva.

21Ñande py'apýgui niko osẽ mba'e ivaíva, jejuka,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22ñemyakãratĩ, teko vai, monda, japu, ha ñe'ẽ rei ñande rapicháre.

23Opa ko'ã mba'e vai osẽ ñande py'apýgui ha ñane mongy'a.

Peteĩ kuña ojerovia vaekue Jesús rehe
(Mt 15.21-28)

24Upégui Jesús oho Tiro retã gotyo. Oike peteĩ ógape, oipota'ỹre avave oikuaa, ha ndaikatúi okañy.

25Pya'e oikuaa chugui peteĩ mitãkuña mba'epochy oguerekóva sy, upéva oho oñesũ Jesús renondépe.

26Upe kuña, Sirofeniciagua, ndaha'éi Israelgua, ha ojerure asy Jesúspe omosẽ haguã mba'epochy imemby kuñágui.

27Jesús katu he'i chupe: —Eheja tokaru raẽ ta'ýra kuéra. Naiporãi niko mitã jurúgui jaipe'a tembi'u ha ñame'ẽ jaguápe.

28Ha'e he'i chupe: —Upéichako nde karai. Opáichavo, jaguánte avei ho'úva umi tembi'u rembyre mitã nguéra oitýva meságui.

29Jesús he'i chupe: —Reñe'ẽ haguére péicha, tereho rejepy'apy'ỹre. Pe mba'epochy osẽma ne memby kuñágui.

30Pe kuña oguahẽvo hógape, ojuhu imemby kuña hupápe: pe mba'epochy osẽ ra'e chugui.

Jesús omonguera peteĩ ohendu'ỹ ha iñe'ẽ pa'ãvape

31Jesús osẽ jey Tiro retãgui ha ohasávo Sidón rupi oguahẽ Galiléa yguasúpe, Decápolis mbytépe.

32Upépe ojereraha hendápe peteĩ ohendu'ỹva ha iñe'ẽ pa'ãvape ha ojerure hikuái chupe omoĩ haguã ipo hese.

33Jesús ogueraha chupe peteĩ ha'eñoháme, omoinge ikuã ijapysápe ha omoĩ hendy ikũre.

34Upéi oma'ẽvo yvágare hi'ãho ha he'i pe kuimba'épe: “Efata” (he'iséva: “Ejepe'a!”)

35Upe vove upe ohendu'ỹva apysa ojepe'a, ojera ikũ ha oñe'ẽ porã.

36Jesús he'i chupe kuéra ani haguã he'i avavépe. Ha he'ivérõ jepe, ko'ýte omombe'u hikuái.

37Ohecha ramo etereígui he'i joa: “Opa mba'e ojapo porã: Ohendu'ỹvape omohendu jey ha iñe'ẽngúvape omoñe'ẽ!”

San Marcos 8

Jesús omongaru heta etereípe
(Mt 15.32-39)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Peteĩ ára ijaty jey heta eterei ha ndaipóri hi'upyrã, Jesús ohenói hemimbo'e kuérape
ha he'i chupe kuéra:

2—Aiporiahurereko niko ko'ãvape. Ojapóma niko mbohapy ára oĩha ko'ápe che ndive,
ha ndoguerekói véima mba'eve ho'u vaerã.

3Amondo ramo hógape ñembyahýireve, tapére ipy'a mano mba'éne. Oĩ niko
mombyrýgui oúva.

4Hemimbo'e kuéra he'i chupe: —Máva piko ojuhúta tembi'u omongaru haguã
opavavépe? Ko'a rupi niko ndaipóri avave oikóva.

5Jesús oporandu chupe kuéra: —Mboy mbuja piko pereko? —7, —he'i hikuái.

6Upépe Jesús omboguapy yvýpe opavavépe. Ha ojapyhy ipópe umi 7 mbuja ha umi
pira, ha oñembo'e Tupãme ohovasa haguã. Upéi oipehe'ã umi mbuja ha ome'ẽ
hemimbo'e kuérape, ha ha'e kuéra ome'ẽ opavavépe.

7Oguereko avei hikuái mbovymi pira mimi ha umívare avei oñembo'e Tupãme
ohovasa haguã, ha he'i oñemboja'o haguã.

8Ha okaru hikuái hyguãtã meve. Ha umi hembývagui ombyaty 7 ajaka renyhẽ.

9Umi okarúva niko amo 4.000 rupi. Upéi Jesús omondo opavavépe hógape.

10Ha'e katu ojupi kanóape hemimbo'e kuéra ndive, ha oho Dalmanuta gotyo.

Fariséo kuéra ohechase mba'e hechapyrãva
(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

11Oguahẽ fariséo kuéra ha oñoñe'ẽ api Jesús ndive. Ojerure chupe ojapo haguã mba'e
hechapyrãva, ohecha kuaa haguã ha'e kuéra Tupã ombou hague chupe.

12Jesús hi'ãho ipy'aite guive ha he'i: —Mba'ére piko ko'ã tekove ojerure ohecha haguã
mba'e hechapyrãva? Añetehápe ha'e peẽme, ndojehechauka mo'ãi peẽme
mba'eveichagua mba'e hechapyrãva.

13Ha oheja chupe kuéra, ha oike jeývo várkope, ohasa yguasu mboypýri.

Jesús he'i mba'épa he'ise tova mokõi
(Mt 16.5-12)

14Hesarái ra'e hikuái ogueraha haguã hi'upyrã, ha peteĩ mbuja añónte oguereko hikuái
pe kanóape.

15Jesús he'i chupe kuéra: —Peñeñangarekóke umi fariséo ha Herodes rova mokõigui.

16Hemimbo'e kuéra imandu'a ojupe ndoguerúi hague mbuja.

17Ha Jesús oikuaa mba'épa he'i hikuái, ha upévare he'i chupe kuéra: —Mba'ére piko
peñe'ẽterei ndaperekoiha mbuja? Ne'ĩra pehecha kuaa ajépa. Peichaite peve piko
oñemboty pene apytu'ũ?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Pende resa niko, ha piko ndapehechái? Pende apysa ha napehendúi? Na pene
mandu'ái nga'u piko,

19amboja'o hague 5 mbuja 5.000 apytépe, ha mboy ajakápa pembyaty hembyrégui?
Ha'e kuéra he'i: —12.

20Na pene mandu'ái nga'u piko amboja'o hague umi 7 mbuja umi 4.000 kuimba'épe.
Ha mboy ajaka piko pembyaty hembyrégui? He'i hikuái: —7.

21Upérõ he'i chupe kuéra: —Ndapehecha kuaái gueteri piko?

Betsáidape Jesús omonguera peteĩ ohecha'ỹvape

22Upéi oguahẽ hikuái Betsáidape, ha ogueraha hikuái peteĩ ohecha'ỹva Jesús rendápe,
ha ojerure chupe opoko haguã hese.

23Jesús ipojái pe ohecha'ỹva póre ha oguenohẽ chupe táva rokápe, hendýpe omyakỹ
hesa, omoĩ ipo hese ha oporandu chupe ikatúpa ohecha.

24Pe ohecha'ỹva oñepyrũ ohecha ha he'i chupe: —Ahecha yvypóra kuéra, ojogua
yvyra hakã ha hoguéva oguatávape.

25Jesús omoĩ jey ipo hesáre, ha pe kuimba'e oma'ẽ porã ha okuera opytávo. Opa mba'e
ohecha porã.

26Upérõ Jesús omondo hógape ha he'i chupe: —Ani reho jey pe távape.

Pedro he'i Jesús ha'eha pe Mesías
(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

27Upéi Jesús ha hemimbo'e kuéra oho táva Cesarea Filípope. Tapére Jesús oporandu
hemimbo'e kuérape: —Mavaha che piko oje'e?

28Ha'e kuéra he'i chupe: —Oĩ he'íva ndeha Juan Bautista, oĩ he'íva ndeha Elías ha oĩ
he'íva ndeha umi maranduhára peteĩva.

29Jesús oporandu chupe kuéra: —Ha peẽ piko mba'e peje, mávapa che? Pedro he'i
chupe: —Nde hína upe Mesías.

30Jesús katu he'i hemimbo'e kuérape ani haguã he'i hese mba'eve avavépe.

Jesús omombe'u omanotaha
(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

31Jesús oñepyrũ ombo'e chupe kuéra. He'i ha'e, yvypóraicha ou vaekue, heta ohasa
asytaha, ha ndoikuaase mo'ãiha chugui mba'eve myakãhára kuéra, pa'i ruvicha kuéra
ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha. He'i chupe kuéra ha'e ojejukataha ha oikove
jeytaha mbohapy ára haguépe.

32Kóva ha'e omomarandu porã chupe kuéra. Upépe Pedro ogueraha chupe
ha'eñoháme, ha he'i chupe anive haguã péicha oñe'ẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Jesús katu oñembojere, oma'ẽ hemimbo'e kuérare ha oja'o Pédrope he'ívo chupe: —Ejei che ypýgui, Sataná! Nde niko yvypóraicha reñandu ko'ã mba'e, ndaha'éi Tupã oñandukaháicha.

34Upéi Jesús ohenói hemimbo'e kuérape ha opavavépe, ha he'i: —Oime ramo che moirũséva toñembyesarái ijehegui, tohupi ikurusu ijapére, ha ta che moirũ.

35Pe hekovére hakate'ỹva, omanóta. Pe omanóva che rehehápe ha che marandu porã rehehápe katu, oikovéta.

36Mba'épa oguenohẽne yvypóra oguerekopárõ opaite mba'e ipópe, ha oñehundi ramo ha'e? Mba'eve!

37Mba'épa ikatúne yvypóra ome'ẽ oikove jey haguã? Mba'eve!

38Oimérõ che rerotĩva ha oguerotĩva che ñe'ẽ ko'ã tekove jeroviaha'ỹ ha mba'e vai apoha renondépe, che avei, yvypóraicha aju vaekue, atĩne heseve kuéra ajúvo che Ru mimbipa reheve ha Tupã remimbou marangatu kuéra ndive.

San Marcos 9

1Jesús he'i avei chupe kuéra: —Añetehápe ha'e peẽme, ko'ápe oĩva apytépe oĩ nomano mo'ãiva ohecha mboyve Tupã sãmbyhy.

Jesús omimbipárõ guare
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

2Upe rire, 6 ára haguépe Jesús oho peteĩ yvyty yvatépe ha ogueraha hendive Pedro, Santiago ha Juánpe. Upépe henondépe kuéra, Jesús rete oñemoambue ohóvo.

3Ijao overa hendy ha morotĩ asy, ndaipóri chéne avaveichagua ao joheiha yvy ári ikatu vaerã péicha omomorotĩ.

4Ha ohecha hikuái Elías ha Moiséspe, oñemongetáva hína Jesús ndive.

5Upépe Pedro he'i Jesúspe: —Mbo'ehára, iporãite niko ikatúre roime ko'ápe. Torojapóna peẽme pene rendaguã, peteĩ ne mba'erã, peteĩ Moiséspe guarã ha Elíaspe guarã avei.

6Hemimbo'e kuéra niko oñemondýi ha Pedro ndoikuaái mba'épa he'íta.

7Upévo ou peteĩ arai ha ojaho'i chupe kuéra. Ha pe araígui oñehendu peteĩ ñe'ẽ he'íva: “Kóva hína che Ra'y ahayhuetéva, pehendu chupe.”

8Ha oma'ẽvo ijerére ndohechavéi avavépe hendive kuéra. Jesúspe añónte.

9Oguejykuévo pe yvytýgui, Jesús he'i chupe kuéra ani haguã omombe'u avavépe upe ohecha vaekue, ha'e, yvypóraicha ou vaekue, oikove jey peve omanóva apytégui.

10Upévare oñongatu hikuái upéva ñemiháme, oporandu jepe ojupe mba'épa he'iséne upe jeikove jey.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Oporandu hikuái Jesúspe: —Mba'ére piko umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha he'i Elías ou raẽ vaerãha?

12Ha'e he'i chupe kuéra: —Añete niko Elías raẽ ou vaerãha, ha ha'e omoĩmba porã vaerã opaite mba'e hekópe. Ha mba'ére piko he'i Ñandejára ñe'ẽ pe yvypóraicha ou vaekue ohasa asy vaerã ha ojeapo'i vaerãha?

13Ha che ha'e peẽme Elías oúma hague ha ha'e kuéra ojapo hague hese ojaposéva, he'iháicha Ñandejára ñe'ẽ, ojehúta hague chupe.

Jesús omonguera peteĩ mitã kuimba'e oĩva mba'epochy poguýpe
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

14Ou jeývo oĩháme hemimbo'e kuéra, ohecha peteĩ aty guasu ojeréva hese kuéra ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha oñoñe'ẽ apíva hendive kuéra.

15Ohechávo Jesúspe opavave oho pya'e huguãitĩvo ha ohecha ramo chupe.

16Ha'e oporandu chupe kuéra: —Mba'ére piko peñoñe'ẽ api hendive kuéra?

17Peteĩ ha'e kuérava he'i: —Ápe aru ndéve che ra'y, oguereko niko peteĩ mba'e pochy omoñe'ẽngúva chupe.

18Mamo ha'e oĩháme pe mba'epochy oity chupe yvýre, ijuru ryjuipa, omopururũ hãi nguéra ha hatãmba opytávo. Ajerure ne remimbo'e kuérape omosẽ haguã chugui pe mba'epochy ha ndaikatúi omosẽ.

19Jesús he'i: —Há, tekove jerovia'ỹ! Araka'e peve piko aiméta pene ndive, araka'e peve piko aikóta pende reheve? Peru chéve pe mitã rusu.

20Ogueraha hikuái pe mitã rusu Jesús rendápe. Pe mba'e pochy ohechávo Jesúspe katu, oityvyro pe mitã rusúpe ha upéva ho'a ojapajeréi yvýre, ha ijuru ryjuipa.

21Jesús oporandu itúvape: —Araka'e guive piko ojehu chupe kóva? Itúva he'i: —Imitã guive.

22Ha heta jey pe mba'epochy oity vaekue chupe tatápe ha ýpe ojuka haguã. Oĩrõ ikatúva rejapóna ore poriahurereko ha ore pytyvõmi.

23Jesús he'i chupe: —Mba'ére piko ere ‘ikatúrõ’? Opa mba'e ikatu ojeroviáva peguarã!

24Upérõ pe mitã rusu ru osapukái: —Che ajerovia. Che pytyvõna ajeroviave haguã!

25Jesús ohechávo hetaveha umi oñembyatýva, oja'o pe mba'epochýpe he'ívo: —Espíritu ñe'ẽngu ha rehendu'ỹva, ha'e ndéve resẽ haguã pe mitã rusúgui ha anive haguã reike pype.

26Pe mba'epochy osapukái ha oityvyro jey pe mitã rusúpe. Upéi osẽ chugui ha oheja omanóva ramo, ha upévare heta oĩ he'íva omano hague.

27Jesús katu ipóre ipojáivo, omopu'ã chupe ha pe mitã rusu oñembo'y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Upéi Jesús oike peteĩ ógape ha hemimbo'e kuéra oporandu chupe ha'eñoháme: —Mba'ére piko ndaikatúi ra'e ore romosẽ pe mba'epochy?

29Ha Jesús he'i chupe kuéra: —Koichagua mba'epochy, ñembo'e rupi ha karu'ỹme jehasa rupi mante ikatu oñemosẽ.

Jesús he'i jey omanotaha
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

30Ohóvo upégui ohasa hikuái Galiléa rupi. Jesús katu ndoipotái avave oikuaa,

31ombo'égui hína hemimbo'e kuérape. He'i chupe kuéra: —Che, yvypóraicha aju vaekue, ha'áta hína yvypóra kuéra pópe. Ha'e kuéra che jukáta. Ha mbohapy ára amano haguépe katu, aikove jeýta.

32Chupe kuéra nahesakãi pe ha'e he'íva, ha okyhyje hikuái oporandu haguã chupe.

Mávapa tuichave
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

33Oguahẽ hikuái Cafarnaúmpe. Oĩmarõ hikuái hógape, Jesús oporandu chupe kuéra: —Mba'ére piko peñoñe'ẽ api pejúvo tapére?

34Ha'e kuéra katu okirirĩ. Tapére niko oñoñe'ẽ api ra'e, mávapa upe mba'e guasuvéva ijapytépe kuéra.

35Ha Jesús oguapy, ohenói umi 12, ha he'i chupe kuéra: —Oĩrõ mba'e guasuséva, oiko vaerã tapykue pegua ha opavave rembiguái ramo.

36Upéi omoĩ peteĩ mitãme ijapytépe kuéra, ha ohupívo ijyva ári he'i chupe kuéra:

37Oimeraẽva, che rérape oguerohorýva peteĩ mitã koichagua, chéve che rerohory. Ha upe chéve che rerohorýva, nda chéve añói che rerohory, upe che mbouharépe ave.

Upe noñemoĩriva ñande rehe, oĩ ñane ndive
(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

38Juan he'i chupe: —Mbo'ehára, rohecha peteĩ omosẽva mba'e pochy nde rérape, ha rojoko, ndaha'éigui ore apytepegua.

39Jesús he'i: —Ani pejoko, peteĩ ojapóva hechapyrãva che rérape niko upéi noñe'ẽ vai mo'ãi che rehe.

40Upe noñemoĩriva ñande rehe, oĩ ñane ndive.

41Oimeraẽ ome'ẽva peẽme, ymínte jepe, che ndive peiko haguére, añetehápe ha'e peẽme ndopyta mo'ãiha hekovia'ỹre chupe.

Re'átarõ ivaívape
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

42Oimeraẽ oitýva angaipápe peteĩ mitãicha che rehe ojeroviávape, iporãve vaerã ojeitýrõ chupe yguasúpe ita guasu ijajúri.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Ha nde po nde reitýtarõ angaipápe, eikytĩ. Iporãve reikove ramo Tupã ndive nde po
peteĩ reheve, ha ani nde po mokõive reheve rejeity aña retãme, pe tata ogue'ỹháme
araka'eve,

44umi yso omano'ỹháme ha tata máramo ogue'ỹháme.

45Ha nde py nde reitýtarõ angaipápe, eikytĩ. Iporãve reikérõ jeikovépe peteĩ nde py
reheve ha ani mokõive nde py reheve rejeity aña retãme,

46umi yso omano'ỹháme ha tata máramo ogue'ỹháme.

47Ha nde resa nde reitýtarõ angaipápe, eipe'a. Iporãve reike nde resa peteĩ reheve
Tupã oisãmbyhyhápe, ha ani mokõive nde resa reheve rejeity aña retãme,

48umi yso omano'ỹháme ha tata máramo ogue'ỹháme.

49Opavave niko oñembojuky vaerã tatápe.

50“Juky niko iporã, ha nahe'ẽvéi ramo niko ndaikatu véima oñemohe'ẽ jey, naiporã
véima mba'everã. Perekóke juky pende pype ha peiko py'a guapýpe oñondive.”

San Marcos 10

Jesús oporombo'e juejáre

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

1Jesús osẽ Cafarnaúmgui ha oho Judea gotyo upe yvy Jordángui kuarahy resẽ gotyo
guápe. Upépe ijaty jey hese heta eterei ha oñepyrũ jey ombo'e chupe kuéra jepi
guáicha.

2Oĩ fariséo kuérava, oñembojáva Jesús rehe omoñuhã haguã chupe, ha oporandu
chupe, peteĩ ménapa ikatu opoi hembirekógui.

3Ha'e he'i chupe kuéra: —Mba'épa he'i raka'e peẽme Moisés?

4Ha'e kuéra he'i: —Moisés rembiapoukapýpe he'i peteĩ kuimba'e ikatuha opoi
hembirekógui ome'ẽ guive chupe kuatia jueja rehegua?

5Upérõ Jesús he'i chupe kuéra: —Pende py'a hatãguinte Moisés oheja vaekue peẽme
pepoi pene rembirekógui.

6Iñepyrũmbýpe katu Tupã ojapo vaekue kuimba'e ha kuñáme.

7“Upévare pe kuimba'e oheja vaerã itúva ha isýpe, ojoaju haguã hembireko ndive, ha
oiko mokõivégui peteĩ.”

8Péicharõ, upe guive ha'e kuéra ndaha'e véima mokõi yvypóra, peteĩntema.

9Upévare yvypóra ndoipe'ái vaerã ojuehegui umi Tupã ombojoaju vaekue.

10Oĩmarõ hikuái hógape, hemimbo'e kuéra oporandu jey chupe kóvare.

11Jesús he'i chupe kuéra: —Oimeraẽva opoírõ hembirekógui ha omenda ambuére,
omyakã ratĩ hembirekópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Peteĩ kuña opoírõ iménagui ha upéi omenda jey, ha'e ave oporomyakã ratĩ hína.

Jesús ohovasa mitã nguérape
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

13Ogueraha hikuái mitã nguéra Jesúspe opoko haguã hese kuéra. Umi hemimbo'e kuéra katu, ipochy umi mitãme oguerúva ndive.

14Jesús ohechávo kóva ipochy ha he'i chupe kuéra: —Peheja umi mitã tou che rendápe, ha ani pejoko. Umi ha'e kuéraicha guápe guarã niko hína ñesãmbyhy yvágagui oúva.

15Añetehápe ha'e peẽme, oimérõ Tupã sãmbyhy ogueroguahẽva ku mitãicha, oikéta pype.

16Ha ohupi ijyva ári mitã nguérape, ha ohovasa omoĩvo ipo hese kuéra.

Peteĩ karia'y imba'e retáva oñe'ẽ Jesús ndive
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17Jesús osẽvo oho haguã, oñaniháme ou hendápe peteĩ kuimba'e, oñesũ henondépe ha oporandu chupe: —Mbo'ehára marangatu, mba'épa ajapo vaerã ahupyty haguã pe jeikove opave'ỹva?

18Jesús he'i chupe: —Mba'ére piko ere che rehe che marangatuha? Imarangatúva peteĩnte oĩ, ha upéva Tupã.

19Reikuaáma Tupã rembiapoukapy: ‘Ani reporojuka, ani reporomyakã ratĩ, ani remonda, ani eñe'ẽ rei nde rapicháre, térã reporombotavy, emomba'e nde ru ha nde sýpe.’

20Pe karia'y he'i chupe: —Opa umíva niko ajapóva voínte che mitã guive.

21Jesús oma'ẽvo hese, ohayhu ha he'i chupe: —Peteĩ mba'e oĩ rejapove vaerã. Tereho eñemumba opa rerekóvare ha eme'ẽ mboriahúpe. Péicharõ rerekóta mba'eta yvágape. Upéi, eju che moirũ.

22Pe karia'y upéva ohendúvo ojepy'apy ha tuicha ñembyasýpe oho, heta mba'e oguerekógui.

23Upérõ Jesús oma'ẽ ijerekuévo ha he'i hemimbo'e kuérape: —Ajépa hasyete umi imba'e retávape oike haguã Tupã sãmbyhýpe.

24Hemimbo'e kuéra oñemondýi ko'ã mba'e ohendúvo, Jesús katu he'i jey chupe kuéra: —Che irũ nguéra, hasyve peteĩ imba'e retávape oike haguã Tupã sãmbyhýpe, peteĩ kavajúgui ohasa rangue ju resa rupi.

25Ndahasyive vaerã kaméllo ohasa haguã ju resa rupi, peteĩ mba'eta rerekua oike haguã Tupã sãmbyhýpe.

26Ohendúvo chupe, ko'ýte omomba'ete ha oporandu joa ojupe: —Máva piko aipórõ ikatúta oñepysyrõ?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Jesús oma'ẽ hese kuéra ha he'i: —Yvypóra kuérape guarã upéva ndaikatúi. Tupãme guarã katu nahániri. Chupe guarã ndaipóri mba'eve ikatu'ỹva.

28Upémarõ Pedro he'i chupe: —Ore niko roheja opa mba'e ndéve romoirũ haguã.

29Jesús he'i chupe kuéra: —Añetehápe ha'e peẽme, oimeraẽva oheja vaekue che rehehápe hóga térã ityvýra, térã iteindýra, térã itúva, térã isy, térã hembireko, térã ita'ýra, térã ijyvy,

30pe ohejáva rendaguépe ohupytýta 100, ko yvy árima voi, taha'e óga, tyke'ýra, tyvýra, teindýra, tykéra, kypy'y, kyvy, sy, túva, ta'ýra, tajýra, mitã kuimba'e, mitãkuña ha yvy, jehasa asy reheve ramo jepe. Ha omano rire katu, jeikove opa'ỹva.

31Ha heta umi ko'ágã itenondéva, itapykuéta. Ha heta umi ko'ágã itapykuéva, itenondéta.

Jesús he'i jey omanotaha

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

32Oho hikuái Jerusalénpe, ha Jesús oho tenonde. Ha'e kuéra ohecha ramo upéva, ha umi ohóva tapykuéri okyhyje. Jesús ohenói jey ha'eñoháme umi 12 hemimbo'e ha he'i chupe kuéra upe ojehútava chupe:

33—Jaha niko ñaína Jerusalénpe. Upépe, che, yvypóraicha aju vaekue, oĩta che moĩva pa'i kuéra ruvicha ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha pópe, ha ha'e kuéra ojeruréta ajejuka haguã, ha che me'ẽta ambue tetãgua pópe.

34Oñembohory ha ondyvúta che rehe hikuái, che nupã ha che jukáta hikuái. Mbohapy ára haguépe katu aikove jeýta.

Santiago ha Juan omba'e jerure Jesúspe

(Mt 20.20-28)

35Zebedeo ra'y kuéra Santiago ha Juan oñemboja Jesús rendápe ha he'i chupe: —Mbo'ehára, roipota rejapo rojerurétava ndéve.

36Ha'e oporandu chupe kuéra: —Mba'épa peipota ajapo pende rehe?

37He'i hikuái chupe: —Nde reguapývo reisãmbyhy mburuvicha guasu mimbipápe, roipota ore mboguapy peteĩme nde akatu gotyo ha ambue nde asu gotyo.

38Jesús he'i chupe kuéra: —Peẽ niko ndapeikuaái mba'épa pejerure. Peẽ nga'u piko peime pehasa asy haguãicha, che ahasa asytaháicha? Ikatútapa pemboy'u pe iróva che amboy'útava?

39Ha'e kuéra he'i: —Roime rohasa haguã. Jesús he'i chupe kuéra: —Peẽ añetehápe pemboy'úta pe iróva ha pehasa asýta che ahasa asytaháicha.

40Peguapy haguã che ykére katu ndaijái chéve ame'ẽ. Che Ru upéva ome'ẽta umi ha'e ombosako'i vaekuépe.

41Umi 10 hemimbo'e ohendúvo upéva, ipochy Santiago ha Juan ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

42Ha Jesús ohenói chupe kuéra ha he'i: —Peẽ niko peikuaa mba'éichapa mburuvicha kuéra po pohýipe oisãmbyhy umi hetã, ha mba'éichapa poguasu kuéra ave oguereko vai chupe kuéra.

43Pende apytépe katu ndaupéichai vaerã. Pe mba'e guasuséva oiko vaerã uvei tembiguáirõ.

44Ha pe itenondeséva pende apytépe, toiko opavave rembiguái ramo.

45Che, yvypóraicha aju vaekue, niko ndajúi che rembiguairã rekávo, aikóvo tembiguáirõ katu ha ame'ẽvo che rekove anohẽ haguã hetápe ivaívagui.

Jesús omonguera Bartiméope
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

46Jesús ha hemimbo'e kuéra oguahẽ Jericópe. Ha Jesús osẽvoma upe távagui, hemimbo'e kuéra ha heta ijaty vaekue ndive, peteĩ tupãmba'e jára ohecha'ỹva, hérava Bartimeo, Timeo ra'y, oguapy hína tape ykére.

47Ha ohendúvo Jesús, Nazaretgua, ohasaha ohóvo, oñepyrũ osapukái: —Jesús, David ra'y, che poriahurerekomína!

48Heta oĩ oja'óva chupe okirirĩ haguã, ha'e katu hatãve osapukái: —David ra'y, che poriahurerekomína!

49Upévo Jesús opyta ha he'i: —Pehenói. Ohenói hikuái pe ohecha'ỹvape, he'ívo chupe: —Néike, epu'ã. Ne renói niko hína!

50Pe ohecha'ỹva omombo ijahoja, opo opu'ã ha oñemboja Jesús rendápe.

51Ha'e oporandu chupe: —Mba'épa reipota ajapo nde rehe? Pe ohecha'ỹva he'i chupe: —Mbo'ehára, ahechase.

52Jesús he'i chupe: —Ikatúma reho, rejerovia haguére rekuera. Upepete pe ohecha'ỹ vaekue ohecha, ha oho Jesús rapykuéri.

San Marcos 11

Jesús oguahẽ Jerusalénpe
(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

1Jesús ha hemimbo'e kuéra oñemoaguĩvo Jerusaléngui, oguahẽ hikuái táva Betfagé ha Betania jerére, Yvyty Olivotýpe. Upégui Jesús omondo mokõi hemimbo'épe henonderã,

2he'ívo chupe kuéra: —Tapeho peguahẽ amo távape, ha upépe peikévo, pejuhúta peteĩ vúrro oñeñapytĩva hína, ne'ĩrava gueteri avave ojupi hi'ári. Pejora ha peru chéve.

3Ha oimérõ oporandúva peẽme maerãpa peruse, peje chupe: “Ore Jára oikotevẽ hese ha pya'e ogueruka jeýta”.

4Ha'e kuéra oho, ojuhu pe vúrro ñapytĩmby okápe peteĩ okẽ ypýpe, ha ojora hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Umi upépe oĩva oporandu chupe kuéra: —Mba'ére piko pejora pe vúrro?

6Ha'e kuéra he'i upe Jesús he'i vaekue: ha oheja chupe kuéra oho.

7Ogueraha hikuái pe vúrro Jesúspe. Ha ha'e kuéra omoĩ hi'ári umi ijao ha Jesús ojupi hi'ári.

8Heta oĩ oipysóva ijahoja haperãme, oĩ katu oikytĩva yvyra rakã ha omyasãiva pe tapére.

9Umi tenondete ohóva ha umi tapykue pegua, oñepyrũ osapukái: —Tupã toñemomba'e guasu! Toñemomba'e guasu Ñandejára rérape oúva!

10Tupã tohovasa pe oúva ñande ru Davídcha ñane sãmbyhývo! Tupã toñemomba'e guasu!

11Jesús oike Jerusalénpe ha oho Tupaópe. Oma'ẽ opa rupi ha oho Betániape umi 12 hemimbo'e ndive, ka'aruetémagui.

Jesús ojahéi ígo máta hi'a'ỹvare
(Mt 21.18-19)

12Upe ára ambuépe, osẽvo hikuái Betániagui, Jesús oñandu iñembyahýi.

13Mombyry guive ohecha peteĩ ígo máta hoguéva, ha oñemboja hese ohecha haguã hi'apa. Ndojuhúi hese hi'aha, hogue mante oĩ hese.

14Upépe Jesús he'i pe ígo mátape: —Avavéke to'uve'ỹ nde'águi araka'eve! Hemimbo'e kuéra ohendu upéva.

Jesús omopotĩ Tupao
(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

15Oguahẽ rire hikuái Jerusalénpe, Jesús oike Tupaópe ha omosẽmba upégui umi upépe oñemúvape. Upépe oĩ umi oñemúva viru Tupaópe oñeme'ẽ vaerãre ha ome'ẽva ambue tetã megua virúre. Umíva mesa ha'e oitypa yvýre. Umi pykasu mymbajukarã rehe oñemúva renda avei oitypa,

16ha ndohejái avave ohasa Tupao rupi oguerahávo mba'eve,

17ha oñemoĩ ombo'e chupe kuéra he'ívo: —Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i: ‘Che rógare oje'éta, ñembo'ehao’. Peẽ katu pejapo chugui mondaha kuára.

18Ohendúvo kóva, pa'i ruvicha kuéra ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha oñepyrũ oheka mba'éichapa ojukáta Jesúspe, okyhyjégui chugui, opavave niko oguerohory hemimbo'e.

19Pyhare oguahẽvo katu, Jesús ha hemimbo'e kuéra osẽ upe távagui.

Jeheko mbo'e jeroviáre
(Mt 21.20-22)

20Pe pyharevépe ohasa hikuái pe ígo ypy rupi, ha ohecha ipiru hague hapo guive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Upérõ Pedro, imandu'ávo pe ojehu vaekuére, he'i Jesúspe: —Mbo'ehára, ema'ẽmi, pe ígo remboharu vaekue ipiru.

22Jesús he'i: —Pejerovia Tupãre.

23Añetehápe ha'e peẽme, oĩrõ he'íva ko yvytýpe: ‘Epu'ã ko'águi ha tereho ejeity yguasúpe’, ha ipy'a mokõi'ỹre ojerovia oikotaha ha'e he'íva, upéicha ojehúta.

24Upévare ha'e peẽme: ‘Pejerovia ramo Tupãre, opa mba'e pejeruréva pene ñembo'épe oñeme'ẽta peẽme’.

25Ha peñembo'érõ peheja rei pende rapichápe, ikatu haguã pende Ru yvágape oĩva oheja reíta avei peẽme pene rembiapo vaikue.

26Peẽ ndapeheja reíri ramo pende rapichápe, pende Ru yvágape oĩva ndoheja rei mo'ãi avei peẽme pende rembiapo vaikue.

Jesús pokatu
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

27Upe rire oho jey hikuái Jerusalénpe. Jesús oguata aja pe Tupao rupi oguahẽ hendápe pa'i ruvicha kuéra, Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha myakãhára kuéra.

28Oporandu chupe hikuái: —Máva piko oheja ndéve rejapo haguã ko'ã mba'e? Máva pokatu rupi reju?

29Jesús ombohovái chupe kuéra: —Che avei aporandúta peẽme peteĩ mba'e, ha peje ramo chéve, ha'éta peẽme mba'éicha rupípa ajapo ko'ã mba'e.

30Peje chéve: Máva piko ombou raka'e Juánpe oporomongarai haguã? Tupã térã piko yvypóra?

31Ha'e kuéra katu oñepyrũ oñomongeta kyre'ỹ oñondive, ha he'i: “Ja'e ramo Tupã ombou hague chupe, he'íta ñandéve: ‘Mba'ére ndaperoviái ra'e chupe?’

32Ha ja'e ramo yvypóra hague…” Okyhyje hikuái opavave opu'ã ramo guarã hese kuéra, ogueroviágui hikuái Juan maranduhára hague.

33Upévare he'i hikuái Jesúspe: —Ndoroikuaái. Upépe Jesús he'i chupe kuéra: —Upéicharõ, che avei namombe'u mo'ãi peẽme máva pokatu rupípa ajapo ko'ã mba'e.

San Marcos 12

Ñemitỹhára ñaña
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

1Jesús oñe'ẽ chupe kuéra ñe'ẽ mbojoja rupi. He'i chupe kuéra: “Peteĩ karai oñotỹka vaekue peteĩ parralty ijyvýpe. Omongorapy ha upéi ojapouka oñeñami haguãme umi parral'a. Omopu'ã avei peteĩ óga yvate, upégui oĩ haguã omaña ha oñangarekóva ijyvýre. Upéi katu, oiporuka hepýre mba'apohára kuérape, ha oho mombyry.

2Ha oguahẽvo ára parral'a ojepo'o haguã, omondo peteĩ hembiguái umi mba'apohára rendápe ogueraha haguã chupe upe imba'erãva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ha'e kuéra katu ojeity hi'ári ha oinupã heta rire, omondo po nandi.

4Upémarõ pe parralty jára omondo ambue hembiguáipe, kóvape katu oñakã joka ha oja'o heta hikuái.

5Pe karai katu omondo jey ambuépe, kóvape katu ojuka hikuái. Upéi omondo hetavépe, ha umívagui oĩ oñenupãva ha oĩ ojejukáva.

6Opyta gueteri chupe peteĩ ita'ýra tee, ha'e ohayhu etéva. Ipahápe omondo chupe, he'ívo ipy'apýpe: ‘Che ra'ýpe niko ojapóta mba'e ramo.’

7Umi mba'apohára katu he'i ojupe: ‘Pévape opytapáta hína opa mba'e. Jajuka ha topyta ñandéve ko yvy.’

8Ha ojeity hi'ári hikuái, ojuka chupe ha oguenohẽ pe parraltýgui.

9Mba'épa hi'ã peẽme ojapotaha pe yvy jára? Ohóta ojuka umi mba'apohárape ha ome'ẽta iparralty ambuépe.

10Peẽ niko peikuaa Ñandejára Ñe'ẽ he'iha: Upe ita omboykéva umi óga mopu'ãhára upéva ári ko'ágã oñemopu'ã.

11Ñandejára upéicha ojapo ha ore jurujái rohechávo.”

12Ha omyakãsãse hikuái Jesúspe oikuaágui oiporu hague ñe'ẽ mbojoja hese kuéra. Okyhyjénte opavavégui, oguerekógui chupe hikuái maranduhára ramo.

Tupã mba'éva ha mburuvicha mba'éva
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

13Omondo hikuái Jesús rendápe mbovymi fariséo ha Herodes ndiveguáva, omoñuhã haguã Jesúspe, ha he'ívare omoĩ vai haguã chupe.

14Ko'ãva oho ha he'i chupe: —Mbo'ehára, roikuaa niko añetévante ereha, ndoguapyiha nde rehe mba'eve oje'éva nde rehe, ha neremañaiha avavére rehecha haguã mba'eichaguápa ha'e. Roikuaa hekoitépe rembo'eha Tupã rape. Iporã piko rome'ẽ viru mburuvicha guasu Roma peguápe, térãpa nahániri?

15Jesús katu ohecha kuaa hova mokõiha hikuái, ha he'i: —Mba'ére piko pe che moñuhãse? Pehechauka chéve pe viru peme'ẽva jepi.

16Ha ombohasa chupe hikuái. Jesús oporandu chupe kuéra: —Máva ra'ãnga ha máva réra piko ko oĩva hese? Ha'e kuéra he'i: —Mburuvicha guasu Roma pegua.

17Jesús he'i chupe kuéra: —Néi, peme'ẽ mburuvicha guasúpe mburuvicha guasu mba'éva, ha Tupãme Tupã mba'éva. Ha ijurujái joa opytávo.

Jesús oñe'ẽ jeikove jeýre
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18Upérõ oho Jesús rendápe umi Saduséo. Ha'e kuéra niko ndogueroviái omanóva oikove jeyha, upévare he'i Jesúspe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19—Mbo'ehára, Moisés niko he'i vaekue, peteĩ kuimba'e omendáva omano ramo hembireko imemby'ỹre chugui, tyvýra omenda vaerã hembirekorére omoñemoñare haguã tyke'ýra omano vaekuépe.

20Oiko vaekue niko 7 kuimba'e ojoryvýva. Ha pe ijypykue omenda ha omano oheja'ỹre ñemoñare.

21Upémarõ pe mokõiha omenda hembirekorére, ha'e omano avei oheja'ỹre ñemoñare. Upéicha avei ojehu pe mbohapyhápe,

22ha opavavépe ipahague peve, avave oheja'ỹre ñemoñare. Amo ipahápe omano avei pe kuña.

23Ha néi, ágã ojeikove jey vove, ko'a 7 apytégui, máva rembirekótapa hína pe kuña?

24Jesús he'i chupe kuéra: —Pejavy ndapeikuaáigui Ñandejára Ñe'ẽ térã Tupã pokatu.

25Ágã ojeikove jey vove, kuimba'e ha kuña nomenda mo'ã véima ojuehe. Oikóta chugui kuéra, Tupã remimbou yvágape guáicha.

26Ha ndaperoviaséi ramo omanóva oikove jeyha, piko ndapehechái mba'épa he'i Moisés kuatia ñe'ẽme, oñe'ẽhápe pe jukeri hendy ramo guare? Tupã he'i Moiséspe upérõ: ‘Che hína Abraham, Isaac ha Jacob Tupã’.

27Ha'e niko ndaha'éi omanóva Tupã. Oikovéva Tupã katu. Tuicha eterei pejavy.

Pe tembiapoukapy tuichavéva

(Mt 22.34-40)

28Ohechávo Jesús he'i porã hague chupe kuéra, peteĩ Moisés rembiapoukapy mbo'eha, ohendu vaekue chupe kuéra oñoñe'ẽ apírõ, oñemboja hese ha oporandu chupe: —Mávapa umi Tupã rembiapoukapy apytégui pe mba'e guasuvéva?

29Jesús he'i chupe: —Pe tembiapoukapy tuichavéva hína: ‘Ehendúke, Israel, Tupã Ñandejára niko peteĩnte.

30Ehayhu Tupã nde Járape nde py'aite guive, ne ánga rugua guive ha ne arandukue reheve, ha ne mbaretekue reheve.

31Upe rire oúva he'i kóicha: ‘Ehayhu nde rapichápe rejehayhuháicha nde’. Ndaipóri tembiapoukapy mba'e guasuvéva ko'ãvagui.

32Upe Moisés rembiapoukapy mbo'eha he'i chupe: —Iporãite, mbo'ehára. Añete upe eréva: Peteĩnte oĩ Tupã ha ndaipóri ambue.

33Ha jahayhu ramo Tupãme ñande py'aite guive, ñane ñe'ã ha ñane mbaretekue reheve, ha jahayhu ñande rapichápe ñande jupéicha, iporãve opa mymbahapy ha mymbajuka altárpe oñekuave'ẽvagui.

34Jesús, ohechávo pe tembiapoukapy mbo'eha he'i porã hague, he'i chupe: —Namombyrýi reime Tupã remisãmbyhýgui. Ha avave noporandusevéi chupe.

Máva ñemoñarépa pe Mesías

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

35Jesús oporombo'e hína Tupaópe ha oporandu: —Mba'ére piko Moisés rembiapoukapy mbo'eha he'i pe Mesías, David ñemoñareha?

36David voi niko, Espíritu Santo rupi he'i vaekue: “Ñandejára he'i che Járape ‘Eguapy che akatúa gotyo, tamoĩ ne pyenda ramo umi nde rayhu'ỹva.’”

37David voi niko he'i chupe “Che Jára”? Mba'éicha piko aipórõ pe Mesías David ñemoñaréta? Heta umi ijatýva upépe, ha oguerohory joa Jesús ñe'ẽ.

Jesús oñe'ẽ fariséo ha Moisés rembiapoukapy mbo'eháre

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

38Jesús oporombo'évo he'i jepi: “Peñeñangarekóke umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha kuéragui. Ha'e kuéra niko oikose ao puku reheve, ha oipota umi okaháre oñemomaitei chupe kuéra karai guasúicha.

39Oĩ porãvetaháp e oguapy karu guasuháp e, ha judío kuéra tupaópe.

40Ha oñembo'e puku gua'u oipe'apa haguã oguerekóva guive kuña imenave'ỹvagui. Chupe kuéra oñenupã rasyvéta.”

Kuña mboriahu imenave'ỹva mba'e me'ẽ

(Lc 21.1-4)

41Peteĩ jey Jesús oguapy hína Tupaópe upe mba'e me'ẽha ryru rovái, ha ohecha mba'éichapa oñemoĩ pype viru. Mba'eta rerekua kuéra omoĩ heta-heta.

42Oguahẽ sapy'a peteĩ kuña mboriahu imenave'ỹva, ha omoĩ mokõi viru pehẽnguemi.

43Upérõ Jesús ohenói hemimbo'e kuérape ha he'i: —Ha'e peẽme ko kuña mboriahu imenave'ỹva ome'ẽ hetave hague opavavégui,

44opavave niko ome'ẽ upe hembývagui chupe kuéra, ha'e katu, imboriahu pa'ũme, ome'ẽmba oguereko vaekue okaru haguã.

San Marcos 13

Jesús he'i Tupao oñehunditaha

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

1Osẽvo Jesús Tupaógui, peteĩ hemimbo'e kuérava he'i chupe: —Mbo'ehára, ema'ẽmína ko'ã ita ha ko tupaóre. Ajépa tuicha ha iporã.

2Jesús he'i chupe: —Rehechápa ko'ã óga guasuete? Añete ha'e ndéve, ndopyta mo'ãi peteĩ itánte jepe ojo'ári. Oñehundipaitéta.

Umi mba'e ojehútava ára paha mboyve

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

3Upéi oho hikuái Yvyty Olivotýpe, Tupao rovái oĩvape. Jesús oguapy ha Pedro, Santiago, Juan ha Andrés oporandu chupe ha'eñoháme,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4—Roikuaase niko mba'éichapa rohecha kuaáta oguahẽmaha pe ára paha. Roikuaase araka'épa ojehúta umi mba'e.

5Jesús he'i chupe kuéra: —Pema'ẽ porãke. Aníke peheja avave pene mbotavy.

6Cháke oĩne heta oúva, ha he'íne ijehe cheha, ha hetápe ombotavýta.

7Pehendúta oikoha ñorãirõ guasu opa rupi. Anínte peñemondýi. Umíva umi mba'e niko ojehu vaerã voínte, ha upéva nde'iséi oguahẽmaha pe ára paha.

8Peteĩ tetã opu'ãne ambuére, ha opavave opu'ãmbáne ojuehe. Oĩne yvy ryrýi heta henda rupi ha ñembyahýi guasu opa rupi. Ko'ãva niko iñepyrũránte hína.

9Peñangarekóke pende jehe, cháke oĩta pene myakãsãva ha pene moĩva mburuvicha kuéra pópe, ha pene mbyepotíva itupao kuéra rupi. Ha che remimbo'e haguére peẽ, pejereraháta sãmbyhyhára ha mburuvicha guasu kuéra renondépe. Péicha, peẽ peñe'ẽta che rehe chupe kuéra.

10Oguahẽ mboyve ára paha oñemyerakuãta pe marandu porã opa tetã rupi.

11Ha ani pejepy'apy mba'épa térã mba'éichapa peñe'ẽta pene moĩvo hikuái mburuvicha kuéra pópe. Ijávo peẽme peñe'ẽ haguã, Tupã ome'ẽta peẽme mba'épa pejéta. Ha ndaha'e mo'ãi peẽ, peñe'ẽtava. Pende Ru Espíritu oñe'ẽta pende juru rupi.

12Oĩta ome'ẽva tyvýra teépe jepe ojejuka haguã, ha oĩta túva ome'ẽva ta'ýrape. Ta'ýra kuéra opu'ãta túva kuérare, ha ojukaukáne.

13Che remimbo'e haguére peẽ, avave ndaija'e mo'ãi pende rehe. Upe che rehe ojeroviáva ipaha peve katu, oikovéta.

14Pehecha vove pe ta'ãnga ahẽ oĩva hína oĩ'ỹ haguãme (Pe ohendúva ko oje'éva, toikuaa mba'épa he'ise), umi Judéape oikóva pya'éke toho tokañy yvytýre.

15Pe hóga ári oĩva, aníke oguejy oguenohẽ haguã mba'eve hógagui.

16Pe ñúme oĩva, anítei ojevy ijao píari.

17Tojererekóke umi kuña hye guasúva umi árape, térã imemby kambúva. Tuicha ohasa asýta.

18Pejerure Tupãme ani haguã ojehu peẽme ko'ã mba'e ro'y jave.

19Umíva umi árape, tuicha ojehasa asýta, ojehasa'ỹ haguéicha Tupã ojapo ypy guive opa mba'e iñepyrũmbýpe. Ha araka'eve peichagua jehasa asy ndojehu mo'ãvéi.

20Ha Ñandejára nomombykýi rire umi ára umi imba'éva rehehápe, avave ndopytái vaerã mo'ã hekove. Umi imba'éva, ha'e oiporavo vaekue rehehápe katu omombykýta.

21Ha umíva umi árape oĩ ramo he'íva peẽme: “Péina ápe pe Mesías” térã “Péina upépe”, ani perovia.

22Cháke oúta hína heta mesías gua'u ha maranduhára gua'u peẽme. Ha heta mba'e hechapyrãva ojapóta, ombotavy haguã Tupã rembiporavópe jepe, ikatúrõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Peñeñangarekóke! Amombe'u hína peẽme ko'ã mba'e, ojehu mboyve.

Ára paháp̃e ojehútava
(Mt 24.29-35,42,44; Lc 21.25-36)

24“Umi jehasa asyha ára ohasa rire, kuarahy iñipytũmbáta, jasy ndohesape mo'ãvéi,

25mbyja kuéra ho'apáta yvágagui, ha opa mba'e yvágape oĩva okuchupáta.

26Ha upépe, ojehecháta yvágare pe ohechaukáva Tupã ra'y, yvypóraicha ou vaekue, ouha arai apytépe, tuicha pokatu ha mimbipápe.

27Ha amondóta che remimbou kuérape ombyatypa haguã che rembiporavópe opa guio, yvy apýra guive yvága rugua pahaite peve, yvy jerekuévo.

28Pema'ẽ umi ígo mátare peikuaa haguã. Umi hakã kyrỹi hogue roky ñepyrũ vove, peikuaa oguahẽmaha ára haku.

29Péicha avei, pehecha vove ojehu ko'ã mba'e peikuaáta hi'aguĩmaha che, yvypóraicha aju vaekue, aju jey haguã.

30Añetehápe ha'e peẽme: Ko'ã mba'e ojehupáta omano mboyve umi ko'ágã oikovéva.

31Yvága ha yvy opáta, che ha'éva katu ojehu vaerã katuete.

32Mba'e árapepa térã araka'etépa avave ndoikuaái. Tupã remimbou kuéra jepe térã che, Tupã Ra'y, jepe ndaikuaái. Che Ru añoite mante oikuaa.

33Upévare peikóke pe payhápe porã, ha peñangarekóke pende jehe. Ndapeikuaái hína araka'épa oguahẽta upe ára.

34Pejapóke peteĩ kuimba'e mombyry ohótava ojapo haguéicha, he'i vaekue hembiguái kuérape oñangareko haguã hógare. Peteĩ-teĩme oheja hembiaporã, ha okẽ rerekuápe he'i oñangareko haguã óga rokẽre.

35Pejesarekóke aipo ramo, ndapeikuaái hína araka'etépa oúta pe óga jára, ka'aru pytũvo, térã pyharepytévo, térã gállo osapukáivo, térã ko'ẽmbávo.

36Ani ou mba'e peimo'ã'ỹ jave, ha pende juhu peke peína.

37Ko ha'éva peẽme, ha'e opavavépe: Peikóke pe payhápe porã!”

San Marcos 14

Pa'i ruvicha kuéra ojukase Jesúspe
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

1Mokõi ára Páskua, mbuja oñembovu'ỹva oje'uha arete, mboyve, pa'i ruvicha ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha oheka mba'éichapa omoñuhã kuaa Jesúspe omyakãsã haguã chupe, ha upéi ojuka.

2Oĩ he'íva: —Anínte jajapo arete jave, ani ágã oñepu'ãmba ñande rehe.

Peteĩ kuña oñohẽ Jesús rehe mba'e ryakuã porã
(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Jesús oĩ jave Betániape, Simón pe ijai karu vai vaekue rógape, ha oguapy aja mesápe, oguahẽ peteĩ kuña oguerúva mbayru henyhẽva mba'e ryakuã porã ha hepývagui. Ojoka pe mbayru ha oñohẽ pe mba'e ryakuã porã Jesús akãre.

4Ha upépe oĩva ipochýva, ha he'íva: —Maerã piko ohundi rei pe mba'e ryakuã repyete?

5Ikatu vaerã mo'ã oñeme'ẽ 300 pláta pehẽnguére, ha hepykuépe oñepytyvõ mboriahúvape. Ha oñe'ẽ vai hikuái upe kuñáre.

6Jesús katu he'i: —Maerã piko péicha peñe'ẽ hese? Mba'e iporãva niko ko ojapóva che rehe.

7Mboriahu kuéra niko oiko tapiáta pende apytépe ha ikatúta peipytyvõ peipytyvõse ramo, chéve katu nda che rereko mo'ãi opa ára.

8Ko kuña ojapo pe ikatu vaekue: omohyakuã porã che rete añeñotỹ mboyve.

9Añetehápe ha'e peẽme, mamo oñemyerakuãha rupi marandu porã, yvy jerekuévo, oñemombe'úta avei ko kuña ojapo vaekue, ha oikóta hese mandu'a.

Judas oñembopopegua oity haguã Jesúspe

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-5)

10Judas Iscariote, peteĩ umi 12 Jesús remimbo'e kuérava, oho pa'i ruvicha kuéra rendápe oity haguã Jesúspe ipópe kuéra.

11Ohendúvo upéva, ovy'a hikuái ha he'i ome'ẽtaha viru Júdaspe. Ha'e oñepyrũ oheka mba'éichapa oitýta Jesúspe ipópe kuéra.

Jesús ombyarete Páskua

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

12Pe oñepyrũha árape arete oje'uhápe mbuja oñembovu'ỹva, ha ojejukaha pe ovecha Páskua rehegua, Jesús remimbo'e kuéra oporandu chupe: —Moõpa reipota rombosako'i ndéve Páskua rembyarete haguã?

13Upérõ omondo mokõi hemimbo'e kuérape, he'ívo: —Tapeho upe távape. Upépe pejuhúta kuimba'e oguerahâva kambuchi y reheve. Tapeho hapykuéri,

14ha upe óga oikeha járape peje: “Ore Mbo'ehára oporandu: Mávapa pe koty ahasataha Páskua arete che remimbo'e kuéra ndive?”

15Ha'e ohechaukáta peẽme koty guasu yvategua oĩmbámava. Upépe pemoĩ ñandéve upe tekotevẽva.

16Umi hemimbo'e kuéra oho pe távape. Ojuhu opa mba'e Jesús he'i haguéicha ha ombosako'i hikuái Páskua ombyarete haguã.

17Ka'aru pytũvo, oguahẽ Jesús hemimbo'e kuéra ndive.

18Okaru aja hikuái, Jesús he'i chupe kuéra: —Añetehápe ha'e peẽme, peteĩva pende apytégui che moñuhãta hína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Upéva oguapy hese kuéra, ha oñepyrũ oporandu chupe: —Ndachéi mba'épa hína?

20Jesús he'i chupe kuéra: —Peteĩ peẽva, imbuja pehẽngue omohe'õva che rembi'úpe, upéva che reitýta.

21Che, yvypóraicha aju vaekue, amano vaerã voínte, he'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ. Ha tojererekóke pe che reitýva umi che rehe ija'e'ỹva pópe. Iporãve vaerã mo'ã chupe ohecha'ỹ rire ára resa.

22Okaru aja hikuái, Jesús ohupi ipópe mbuja ha ome'ẽ rire ijaguije Tupãme oipehe'ã chupe kuéra, ha he'i: —Kóva hína che rete.

23Upéi ohupi ipópe mbayru kaguy ja'uha, ha ojeaguije me'ẽ rire Tupãme, ombohasa chupe kuéra, ha opavave ho'u.

24Upéi he'i chupe kuéra: —Kóva niko che ruguy omoañetéva Tupã ñe'ẽ me'ẽ. Kóva hína che ruguy oñeñohẽva hetáre.

25Ha ha'e peẽme nda'u mo'ã veimaha ko kaguy, oguahẽ peve upe ára ha'u jeývo kaguy Tupã oisãmbyhyhápe.

Jesús he'i Pedro he'ítaha ndoikuaaiha chupe

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

26Opuraheipa rire hikuái, oho Yvyty Olivotýpe.

27Jesús he'i chupe kuéra: —Opavave peẽ che rejapa reíta ko pyharépe. Kóicha niko he'i Ñandejára Ñe'ẽme: “Ajukáta pe ovecha rerekuápe, ha umi ovecha isarambipa reíta.”

28Aikove jeývo katu pombyaty jeýta Galiléape.

29Pedro he'i chupe: —Jepe opavave nde reja rei, che ndoroheja rei mo'ãi.

30Jesús he'i chupe: —Añetehápe ha'e ndéve, ko pyharépe voi, gállo osapukái mboyve, nde eréta mbohapy jey nda che kuaaiha.

31Pedro katu he'i chupe: —Amano vaerã ramo jepe ne ndive, nda'éi chéne ndoroikuaaiha. Ha opavave he'i avei upéicha.

Jesús oñembo'e Getsemaníme

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

32Upéi Jesús oho hemimbo'e kuéra ndive peteĩ hendápe, hérava Getsemaníme. Jesús he'i chupe kuéra: —Pepyta ko'ápe ha peguapy. Che aháta añembo'e.

33Ha ogueraha Pedro, Santiago ha Juánpe, ha tuicha oñembyasy ha ojepy'apy.

34Ha he'i chupe kuéra: —Ñembyasy che jukátava niko che jopy. Pepyta che ndive ko'ápe, ha ani peke.

35Ha Jesús oho tenondevemi, oñesũ omboja peve isyva yvýre ha ojerure Tupãme, ikatúta ramo ombohasa haguã chugui pe mba'e pohýi oúva hína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Iñembo'épe he'i: “Abba, che Ru, ndéve niko opa mba'e ikatu. Embohasa che hegui ko ñembyasy tuichaite. Opáichavo, anítei oiko pe che aipotáva, pe nde reipotávante toiko.”

37Upéi ou jey umi hemimbo'e kuéra oĩháme, ha ojuhu chupe kuéra oke hína. He'i Pédrope: —Simón, reke piko reína? Sapy'amínte jepe piko ndaikatúi reime reke'ỹre?

38Ani peke ha peñembo'e ani haguã mba'eve pene py'a ra'ã. Aikuaa pejaposeha iporãva, pende rete katu ikangy.

39Ha oheja jey chupe kuéra upépe, ha oho oñembo'e, oñembo'éma hagueichaite.

40Ou jeývo, ojuhu hemimbo'e kuéra okepa. Hopehýigui, umi hesa oñemboty reipa chugui kuéra. Ha ndoikuaái mba'épa he'íta chupe hikuái.

41Mbohapy jevyha ou jeývo, he'i chupe kuéra: —Pekénte gueteri piko hína? Ko'ágã niko oguahẽma chéve, yvypóraicha aju vaekue, che reitývo ñuhãme iñangaipáva.

42Pepu'ã, jaha, péina oúma pe che reitýtava ñuhãme.

Jesús oñemyakãsã

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

43Jesús oñe'ẽ aja gueteri hína, Judas peteĩ umi 12 Jesús remimbo'e kuérava oguahẽ sapy'a. Heta umi hendive oúva kyse puku ha yvyra ipópe kuéra. Ombou chupe kuéra umi pa'i ruvicha, Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha myakãhára kuéra.

44Judas, pe oitýtava Jesúspe ñuhãme he'i umi hendive oúvape: “Upe che ahetũva amomaiteívo, upéva hína. Upéva pemyakãsã.”

45Ha oñemboja Jesús rendápe ha he'i chupe: —Mbo'ehára! Ha ohetũ chupe.

46Upévo, umi kyse puku ipópe ou vaekue, oñemboja Jesús rehe, omyakãsã chupe ha ogueraha.

47Peteĩ upépe oĩva katu ohekýi kyse ha oity pa'i guasu rembiguái peteĩre, ha onambi'o chupe.

48Ha Jesús oporandu chupe kuéra: —Maerã piko kyse puku ha yvyra pende pópe peju che myakãsã haguã mondahárõ guáicha che?

49Opa árape niko aguapýva pende apytépe Tupaópe, ha upépe nda che myakãsãi. Opa ko'ã mba'e ojehu hína, oiko haguã hekoitépe Ñandejára Ñe'ẽme he'íva.

50Upévo hemimbo'e kuéra ohejapa Jesúspe, ha okañymba hikuái.

51Peteĩ mitã rusu katu, savanámente oñeñuãva, oho hapykuéri. Kóvare ipojái hikuái.

52Ha'e katu opoi pe savanágui ha okañy opívo.

Jesús karai kuéra renondépe

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

53Ogueraha hikuái Jesúspe pa'i guasu renondépe, ha oñembyatypa pa'i ruvicha kuéra, myakãhára ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha kuéra.

54Pedro katu mombyry guive, oho hapykuéri kuéra oike pa'i guasu róga korapy peve. Upépe oike, ha opyta oguapy umi ñorãirõhára Tupao pegua apytépe, ojepe'e tata ypýpe.

55Ha umi pa'i ruvicha, ha myakãhára kuéra opáichavo oheka omoĩ vai haguã Jesúspe, ha upevakuére Jesús ojejuka haguã. Opáichavo, ndojuhúi hikuái mba'eve.

56Heta ramo jepe umi oúva ha ijapu hese, ojoavypa oñondive.

57Oĩ opu'ãva ha omoñe'ẽnguéva chupe he'ívo:

58—Ore rohendu vaekue he'i ramo: ‘Mbohapy árape niko aitýne pe Tupao omopu'ã vaekue yvypóra, ha mbohapy arahápe amopu'ã jeýne.’

59Upéicharõ jepe ko'ãva noĩri oñoñe'ẽme.

60Upépe, pe pa'i guasu opu'ã opavave apytépe, ha he'i Jesúspe: —Mba'eve piko ndeere mo'ãi? Nerehendúi piko mba'épa he'i nde rehe hikuái?

61Jesús katu okirirĩnte ha nde'íri mba'eve. Upépe, pe pa'i guasu oporandu jey chupe: —Nde piko hína pe Mesías, Tupã Imarangatúva Ra'y?

62Jesús he'i chupe: —Che ha'e. Ha pe che recháta, chéve yvypóraicha aju vaekue, aguapy ramo pe Ipu'akapáva akatúape ha aju ramo arai ári yvágagui.

63Upéva ohendúvo, pe pa'i guasu omondoro ijao ha he'i: —Nañaikotevẽ véima avavére he'i vaerã ñandéve mba'eve.

64Pehendúma niko pe he'íva Tupãre. Mba'épa peje jajapo vaerã hese? Ha opavave he'i hembiapo vaiha, ha omano mante vaerãha.

65Ha oĩ oñepyrũva ondyvu hese, ohesa jokua ha oinupã, he'ívo: —Máva piko upe ne nupãva? Ha umi ñorãirõhára Tupao pegua ohova pete chupe.

Pedro he'i ndoikuaaiha Jesúspe

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-29)

66Pedro oĩ hína pe korapýpe. Ou peteĩ kuña pa'i guasu rembiguáiva,

67ha ohechávo Pédrope, ojepe'éva hína tata ypýpe, opyta oma'ẽ hese ha he'i chupe: —Nde niko reiko vaekue avei Jesús Nazaretgua ndive.

68Pedro he'i: —Ndaikuaái upe eréva, térã mávarepa reñe'ẽ reína. Ha osẽ okápe. Upévo, gállo osapukái.

69Pe kuña ohecha jey Pédrope ha he'i umi upépe oĩvape: —Kóva hína peteĩ ha'e kuérava.

70Pedro katu he'i jey nahaniriha. Upe riremínte umi upépe oĩva he'i jey Pédrope. —Nde niko hína peteĩ ha'e kuérava. Galileagua avei niko nde.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

71Upépe Pedro oñe'ẽ vai ha he'i: —Tupã rérare ha'e peẽme nda che japuiha. Ndaikuaái
upe kuimba'e peẽ peñe'ẽha!

72Ha upe javete oñehendu jey gállo sapukái. Upépe Pedro imandu'a Jesús he'i hague
chupe: “Pe gállo osapukái mokõiha mboyve, nde eréta nda che kuaaiha mbohapy jey.”
Pedro osẽ okápe ha hasẽ soro.

San Marcos 15

Jesús ojereraha Pilato rendápe
(Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

1Ko'ẽmbávo, oñembyaty pa'i ruvicha kuéra, myakãhára kuéra, Moisés rembiapoukapy
mbo'eha, ha opa mbojovakehára. Ogueraha Jesúspe ipokuapy, ha omoĩ Pilato pópe.

2Pilato oporandu chupe: —Nde piko hína judío kuéra ruvicha guasu? Jesús he'i chupe:
—Ndéma niko ere.

3Pa'i ruvicha kuéra omoĩ vai chupe heta mba'épe,

4upérõ Pilato oporandu jey chupe: —Ndeeréi piko mba'eve umi mba'e vaieta nde rehe
he'ívape?

5Jesús katu nde'íri mba'eve, ha Pilato ndoikuaái mba'épa he'íta.

Pilato he'i Jesús ojejuka haguã
(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38—19.16)

6Páskua arete jave, Pilato opoímiva peteĩ umi oñemyakãsã ha yvyrakuápe
ojererekóvagui, opavave ojeruréva.

7Peteĩ kuimba'e hérava Barrabás oĩ upérõ yvyrakuápe ambue kuéra ndive, oporojuka
haguére peteĩ ñepu'ã guasuhápe.

8Ha opavave oguahẽ Pilato rendápe, ha ojerure ojejapo haguã jepi guáicha.

9Pilato oporandu chupe kuéra: —Peipotápa apoi peẽme judío kuéra ruvicha guasúgui?

10Pilato ohecha kuaa umi judío omoĩ hague Jesús ipópe ndaija'éigui hese hikuái.

11Umi pa'i ruvicha kuéra ha myakãhára kuéra katu omokyre'ỹ opavavépe ojerure
haguã Pilátope opoi haguã Barrabásgui.

12Pilato oporandu chupe kuéra: —Mba'épa peipota aipórõ ajapo pe judío kuéra
ruvicha guasu oje'évagui?

13Ha'e kuéra osapukái ha he'i: —Emosãingo kurusúre.

14Ha Pilato he'i chupe kuéra: —Mba'e ivaíva piko ojapo? Ha'e kuéra katu osapukái
hatãve: —Emosãingo kurusúre.

15Upémarõ Pilato, oñemoĩ porãségui hendive kuéra, opoi Barrabásgui ha oinupãuka
rire Jesúspe, omoĩ ipópe kuéra oñemosãingo haguã kurusúre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Upéi umi ñorãirõhára ogueraha Jesúspe mburuvicha guasu róga korapýpe, ha oñembyatypa hikuái ijerére.

17Omonde hikuái hese peteĩ ao pytã, oñopẽ ñuatĩgui peteĩ akãngora ha omoĩ hese.

18Upéi oñepyrũ osapukái: —Víva judío kuéra ruvicha guasu!

19Ha oinupã chupe iñakãme peteĩ takuárape, ondyvu hese ha oñesũvo henondépe oñakãity chupe.

20Oñembohory rire hese upéicha, oipe'a chugui ijahoja pytãite, omonde hese ijao tee ha oguenohẽ oñemosãingo haguã kurusúre.

Jesús oñemosãingo kurusúre

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

21Peteĩ kuimba'e Cirenegua, hérava Simón, Alejandro ha Rufo ru, oguahẽ upévo ñúgui. Ohasávo upe rupi, mbaretépe oguerahauka hikuái chupe Jesús kurusu.

22Ogueraha hikuái Jesúspe peteĩ hendápe hérava Gólgota, he'iséva “Akãngue Renda”,

23ha ho'ukase chupe hikuái kaguy ojehe'áva pohã iróva reheve, ha Jesús ndo'úi.

24Upérõ omosãingo hikuái chupe kurusúre. Ha ñorãirõhára kuéra oity hikuái po'a oñomboja'o haguã Jesús aóre, ohecha haguã mba'épa oguerahâta peteĩ-teĩ.

25Pyhareve mbyte rupi omosãingo vaekue chupe hikuái kurusúre.

26Ha peteĩ kuatiáre omoĩ hikuái mba'érepa ojejuka. He'i hese: “judío kuéra ruvicha guasu”.

27Omosãingo avei hikuái mokõive ijyképe mokõi mondaha.

28Ha ojehu pe Ñandejára Ñe'ẽ he'íva: “Mba'e vai apoha kuérare oñembojoja”.

29Ha umi upe rupi ohasáva oñe'ẽ reity chupe, oñakãmbovava, ha he'i: —Nde niko Tupao reity rire, remopu'ã jeýta vaekue mbohapy árape.

30Ejeína pe reimehágui ha eguejy pe kurusúgui.

31Péicha avei oñembohory hese pa'i ruvicha kuéra ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha. He'i hikuái: —Hetápe oipytyvõ vaekue, ijehe katu mba'eve ndaikatúi ojapo.

32Toguejýna kurusúgui pe Mesías, Israel ruvicha guasu, torohecha ha torojerovia hese. Ha umi hendive osãingóva jepe oñe'ẽ reity chupe péicha.

Jesús omano

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

33Oguahẽvo asaje pyte, yvy tuichakue opyta pytũmbýpe, ka'aru mbyte rupi peve.

34Upévo Jesús hatã osapukái he'ívo: “Eloí, Eloí, lemá sabactani?” he'iséva: “Tupã che Jára, Tupã che Jára, mba'ére piko che reja cheño?”

35Ha umi upépe oĩva ohendúvo upéva, he'i: —Ohenói hína maranduhára Elíaspe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Upévo peteĩ upépe oĩva, pya'e oho peteĩ espónja píari ha omyakỹ rire kaguy háipe, omoĩ peteĩ takuára apýrare ho'uka haguã chupe. Ha he'i: —Peheja, jahecha oúpa Elías omboguejy chupe.

37Jesús katu osapukái hatã jey, ha omano.

38Upévo pe ao pyguasu osãingóva Tupao pegua osoro mbyte rupi yvate guio yvývo.

39Pe ñorãirõhára ruvicha oĩva Jesús renondépe, ohechávo mba'éichapa omano, he'i: —Añetehápe niko kóva Tupã Ra'y ra'e.

40Upépe oĩ avei kuña oma'ẽva mombyrýgui, umíva apytépe oĩ María Magdalena, María, Santiago ku imitãvéva ha José sy, ha Salomé.

41Ko'ã kuña omoirũ vaekue Jesúspe ha oipytyvõ vaekue chupe, ha'e oĩ ramo guare Galiléape. Ha ambue kuña kuéra ojupi vaekue hendive Jerusalénpe, oĩ avei upépe.

Jesús oñeñotỹ
(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

42Upe ára pytu'uha ára mboyve, oñembosako'ihápe opavave pytu'uha ararã, ha ka'aru pytũvoma,

43José Arimateagua, ha mbojovakehára aty apyte pegua ojeapóva mba'érõ, ha oha'arõva avei upe ára Tupã sãmbyhy outaha, oike okyhyje'ỹre Pilato rendápe ha ojerure chupe Jesús retekue.

44Pilato oñemondýi ohendúvo Jesús omanóma hague. Ohenói pe mburuvichápe ha oporandu chupe arémapa omano hague.

45Pe mburuvicha omombe'u rire chupe, Pilato ome'ẽka Jesús retekue Josépe,

46Upérõ José ojogua peteĩ savana porã, omboguejy Jesús retekue ha oñuã pype. Upéi omoĩ peteĩ itakua ojejo'o vaekuépe, ha omboty pe itakua juru peteĩ itápe.

47María Magdalena ha María José sy ohecha mamópa oñemoĩ.

San Marcos 16

Jesús oikove jey
(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

1Ohasa rire pytu'uha ára, María Magdalena, María Santiago sy ha Salomé, ojogua mba'e ryakuã porã omona haguã Jesús retekuére,

2ha upe semána ñepyrũha árape, kuarahy osẽvo, oho hikuái Jesús oñeñotỹ haguépe.

3He'i ohóvo ojupe hikuái: —Mávapa oipe'áta ñandéve pe ita, itakua jurúgui?

4Ha oma'ẽvo, ohecha hikuái pe ita noĩ veimaha hendaguépe. Ko ita niko tuicha eterei vaekue.

5Oikévo upe itakuápe ohecha hikuái oguapyha ijakatúa gotyo peteĩ mitã rusu ijao morotĩ pukúva. Umi kuña oñemondýi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha'e katu he'i chupe kuéra: —Ani peñemondýi. Peẽ peheka Jesús Nazaret guápe, oñemosãingo vaekue kurusúre. Oikove jeýma, ndaipóri ápe. Pehecha upe oñemoĩ hague.

7Tapeho peje hemimbo'e kuérape ha Pédrope ko'ágã oho hína henonderã kuéra Galiléape. Ha upépe ohecháta chupe hikuái, ha'e he'i haguéicha.

8Upépe umi kuña oje'ói pe itakuágui, oryryipa oñemondýigui. Ha nde'íri mba'eve avavépe okyhyjégui.

Jesús ojechauka María Magdalénape
(Jn 20.11-18)

9Jesús oikove jey rire pe semána ñepyrũha ára ko'ẽvo, ojechauka raẽ María Magdalena, 7 mba'epochy omosẽ vaekuéguipe.

10Ha'e oho ha omomarandu umi Jesús ndive oiko vaekuépe, ndovy'avéi etéva ha hasẽ joáva hikuái.

11Ko'ãva ohendúvo Jesús oikoveha ha ha'e ohecha hague chupe, ndogueroviái.

Jesús ojechauka mokõi hemimbo'épe
(Lc 24.13-35)

12Upe rire, Jesús ojechauka ambue kuimba'érõ guáicha, mokõi ha'e kuérava ñu gotyo ohóvape.

13Ko'ãva oho omomarandu umi ambue kuérape ha chupe kuéra avei ndogueroviái hikuái.

Jesús ome'ẽ hemimbo'e kuérape hembiaporã
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

14Ipaháp e Jesús ojechauka avei umi 11 hemimbo'e kuérape, ha'e kuéra oguapy aja mesápe. Oja'o chupe kuéra ndogueroviái haguére ha ipy'a hatãgui oguerovia haguã umi chupe ohecha vaekuépe.

15Ha he'i chupe kuéra: “Tapeho opa rupi ko yvy jerekuévo ha pemombe'u opavavépe upe marandu porã.

16Pe ogueroviáva ha oñemongaraikáva ohupytýta ivaívagui ñesẽ, pe oguerovia'ỹva katu ohóta aña retãme.

17Ha ko'ã techaukarã omoirũta umi ogueroviávape: che rérape omosẽta mba'epochy, oñe'ẽta ñe'ẽ pyahu,

18ipópe oguerekóta mbói, ha ho'u ramo pohã vai ndojapo mo'ãi mba'eve hese kuéra, omoĩta ipo hasývare ha oporomongueráta.”

Jesús ojupi yvágape
(Lc 24.50-53)

19Oñe'ẽ rire chupe kuéra, Ñandejára Jesús ojehupi yvágape ha oguapy Tupã akatu gotyo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Ha'e kuéra osẽ omyerakuãvo upe ñe'ẽ opa rupi ete, ha Ñandejára oipytyvõ chupe kuéra ha omyañete iñe'ẽ nguéra umi mba'e hechapyrãva rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

San Lucas

San Lucas 1

Juan Bautista ha Jesús imitãrõ guare

1Heta oime umi omoĩ vaekue kuatiápe imombe'upy opa mba'e ojehu vaekue ñande apytépe,

2omombe'u haguéicha ñandéve iñepyrũha guive umi mba'e rechahare, ha upéi oje'e chupe kuéra omoguahẽ haguã ñandéve umíva rehegua marandu.

3Che avei, nde karai Teófilo, ahecha porãmbaite vaekue iñepyrũha guive, ha ajuhu porã ambohysýivo ndéve kuatiápe hekopete ko'ã mba'e,

4reikuaa porã haguã umi mba'e añetegua ne mbo'e vaekue hikuái.

Tupã remimbou oikuaauka Juan Bautista outaha yvy ári

5Herodes mburuvicha guasúrõ guare Judápe, oiko vaekue peteĩ pa'i hérava Zacarías, pa'i ñemoñare Abías rehegua. Hembireko, hérava Isabel, Aarón ñemoñare.

6Mokõivéva heko joja Tupã renondépe, ha ojapóva hekópe Ñandejára rembipota ha hembiapoukapy.

7Nda ita'ýraiva hikuái, ndaikatúigui Isabel imemby. Upéi ave, mokõivéva ituja itereíma.

8Peteĩ jey, pe pa'i aty omyakãva Zacarías, hembiaporã guahẽ jave hína Tupaópe, Tupã renondépe,

9ojapoháicha pa'i kuéra, Zacarías oike pe koty marangatúpe ohapývo insiénso Tupã renondépe.

10Otĩmbo aja pe insiénso opavave okápe oñembo'e joa.

11Upe javete ojehechauka sapy'a Zacaríaspe peteĩ Ñandejára remimbou, oñembo'y pe altar insiénso ojehapyha akatúavo.

12Ohechávo pe Tupã remimboúpe, Zacarías opyta ijurujái ha okyhyjeterei.

13Pe Tupã remimbou katu he'i chupe: --Zacarías, ani rekyhyje. Tupã ohendu ne ñembo'e. Ne rembireko Isabel imembýta, ha rembohérata Juan.

14Nde revy'aitereíta, ha heta oiméta oguerohorýva nde ra'y ou hague yvy ári.

15Nde ra'y mba'e guasúta Ñandejára renondépe. Ha'e ndo'u mo'ãi kaguy térã kaguy yvaguigua, ha Espíritu Sántogui henyhẽta, ko yvy ári ou mboyve guive.

16Ha'e rupi heta Israelgua ojevýta Tupã Ijárape.

17Juan oúta Ñandejára renonderã, Elías espíritu ha ipokatu reheve, omoingo porã haguã túva kuéra ta'ýra kuéra ndive, ha umi iñe'ẽ rendu'ỹva oikuaa haguã mba'éichapa

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

iñe'ẽ rendu vaerã. Ha péicha ombosako'íta Israel guápe ojerovia haguã Ñandejára rehe.

18Zacarías oporandu pe Tupã remimboúpe: --Mba'éicha piko aikuaa porãta upéva? Ché che tujáma ha che rembireko ave iguãiguĩma.

19Tupã remimbou he'i chupe upépe: --Che hína Gabriel, aiméva Tupã renondépe. Ha'e che mbou ame'ẽ haguã ndéve ko marandu porã.

20Ha ko'ágã, ndereroviái haguére ko'ã mba'e ha'éva ndéve, ne ñe'ẽngúta, oikopa peve opa mba'e.

21Upe aja, opavave oha'arõva okápe Zacaríaspe, oporandu joa ojupe mba'érepa hi'areterei Tupao ryepýpe.

22Ha osẽvo, Zacarías ndaikatúi oñe'ẽ chupe kuéra. Upépe ohecha kuaa hikuái oiméne haguã imba'e recha ra'e pe Tupao ryepýpe. Zacarías ipo ha iñakã mante ombovava oikuaauka haguã he'iséva, ha péicha opyta iñe'ẽngu.

23Ha ojapopávo hembiapo, pa'i Zacarías oho hógape.

24Ko'ã mba'e ojehu rire, hembireko Isabel hye guasu, ha 5 mése aja nosẽvéi hógagui. He'i ijupe:

25“Ñandejára ojapo che rehe kóicha, anive haguã avave ojahéi che rehe”.

Tupã remimbou omomarandu Jesús outaha yvy ári

26Ha 6 mése haguépe, Tupã omondo hemimbou Gabriélpe peteĩ táva Galiléa pegua hérava Nazarétpe.

27Upépe oiko María, peteĩ kuñataĩ marã'ỹ, ome'ẽma vaekue iñe'ẽ omenda haguã Josére, mburuvicha guasu David ñemoñare.

28Tupã remimbou oike pe María oĩháme ha he'i chupe: --Roguerohory, nde Tupã rembiporavo! Ñandejára oĩ ne ndive.

29María ipy'andýi opytávo, ha oñeporandu mba'énepa he'ise pe maitei ne upéva.

30Tupã remimbou he'i chupe: --María, ani rekyhyje, Tupã nde rerohory.

31Nde rye guasúta ha ne membýta, ha pe mitã rembohérata Jesús.

32Ha'e mba'e guasúta ha oje'éta hese: “Tupã Yvatetegua Ra'y”. Ha Tupã Ñandejára ojapóta chugui mburuvicha guasu, ijypykue Davídcha.

33Ha'e oisãmbyhýta Jacob retã guápe opa árape guarã.

34María oporandu pe Tupã remimboúpe: --Mba'éicha piko ojehúta upéva, ko che ndaikóiva gueteri kuimba'e ndive?

35Tupã remimbou katu he'i chupe: --Espíritu Santo oikéta nde pype, ha Tupã Yvatetegua pokatu oúta nde ári. Upévare, pe mitã oútava oñembohérata Imarangatúva ha Tupã Ra'y.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Isabel, nde rogaguáva, imembýta avei, iguãiguĩma ramo jepe. Pe kuña oje'e vaekue ndaikatuiha imemby, ojapóma 6 mése hye guasuha.

37Tupãme guarã ndaipóri ikatu'ỹva.

38Aipórõ María he'i: --Che, Ñandejára rembiguái. Tupã tojapo che rehe pe ere haguéicha. Ha upéi, pe Tupã remimbou oho.

María oho Isabel rendápe

39Umíva umi árape, María oho pya'ete peteĩ táva, Judá pegua yvytýpe,

40ha oike Zacarías rógape ha omomaitei Isabélpe.

41Ohendúvo pe María maitei, Isabel oñandu omýi pe mitã hyépe, ha Isabel henyhẽ Espíritu Sántogui.

42Ha upépe, oñe'ẽ hatãvo he'i: --Tupã nde rovasave opa ambue kuñágui, ha ohovasa ne memby!

43Máva piko che ou haguã che rendápe che Jára sy?

44Ahendúvo ne maitei, che memby omýi vy'águi che ryépe.

45Revy'aiténe nde rerovia vaekue oikotaha opa mba'e Ñandejára he'i vaekue ñandéve.

46María he'i: Che ánga oguerohory Ñandejára ipu'akapávape;

47che espíritu hory Tupã, che pysyrõhára ndive

48Tupã omoĩ hesa che, hembiguaimíre, ha águi rire opa ára añehenóine ovy'áva;

49pe Ipu'akapáva ojapógui mba'e guasuete che pype. Héra imarangatu!

50Tupã oiporiahurereko opa ára umi chupe omomba'e guasúvape.

51Ipokatu oiporu, ohundi umi ojejapóva rembiapo,

52omongúi iguapyhágui umi mburuvicha guasúpe, ha ohupi heko mirĩvape.

53Omyenyhẽ mba'e porãgui umi iñembyahýivape, ha po nandi omondo umi imba'e retávape.

54Oipytyvõ hembiguái Israélpe, ha ndahesaráiri oiporiahurereko haguã,

55ha'e oñe'ẽ me'ẽ haguéicha ñande ru kuéra ypykue Abraham ha iñemoñarépe.

56María opyta Isabel ndive mbohapy mése rupi, ha upéi oho jey hógape.

Juan Bautista ou yvy ári

57Ha oguahẽvo ára imemby haguã, Isabel ogueru yvy ári peteĩ mitã kuimba'e.

58Umi hóga jereregua ha hogagua kuéra oho joa oguerohory chupe oikuaávo Ñandejára ipy'a porãitei hague hendive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

59Ha 8 ára haguépe ogueraha hikuái pe mitãme ojeapi'o haguã, ha omoĩse hikuái chupe itúva réra, Zacarías.

60Isy katu he'i: --Ahániri. Héra vaerã Juan.

61Ha umi oĩva upépe he'i: --Nde rogagua apytépe ndaipóri avave hérava péicha.

62Aipórõ oporandu hikuái Zacaríaspe mba'éichapa omboherase pe mitã.

63Zacarías ojerure peteĩ yvyra pehẽngue ohai haguã hese, ha omoĩ: “Héra Juan”. Ha maymáva opyta ijurujái.

64Upe javete Zacarías oñe'ẽ jey, ha oñemoĩ omomba'e guasu Tupãme.

65Umi hóga jereregua opyta ijurujaipa joa, ha opa rupi pe Judá yvyty jerére oñemombe'u pe ojehu vaekue.

66Ohendúva guive oñeporandu joa: “Mba'e apoharãnepa ko mitã?”. Ojehecha porã Ñandejára omoĩha hese ipokatu.

Zacarías purahéi

67Zacarías, pe mitã ru, Espíritu Sántogui henyhẽva oñe'ẽ, ha he'i:

68Tojehovasa Ñandejára, Israel Tupã! Ha'e ou oguenohẽvo jejopy vaígui hetã guápe!

69Péina ombou ñandéve peteĩ Ipu'akapáva ñande pysyrõtava ñane angaipágui, hembiguái David ñemoñare.

70Ha'e oñe'ẽ me'ẽ vaekue imaranduhára rupi

71ñande pe'ataha umi ñande rehe ija'e'ỹva ha ñande rayhu'ỹva pógui,

72oiporiahurerekotaha umi ñande ru ypykuépe ha ndahesarái mo'ãiha iñe'ẽ me'ẽ marangatúgui.

73Kóva ha'e iñe'ẽ me'ẽ ñande ru Abrahámpe: ohejataha ñandéve

74jaiko jakyhyje'ỹre, ñande rehe ija'e'ỹva poguype'ỹ, jaiko haguã chupe hembijokuái ramo

75marangatu ha teko jojápe, ha ñaime haguã henondépe opa árapeve guarã.

76Nde katu, che ra'ymi, opavave ne renóita pe Yvatetegua maranduhára, rehótagui henonderã rembosako'ívo hape

77reikuaauka haguã hetã guápe Tupã oheja reiha chupe kuéra opa iñangaipa, ha oguenohẽha jejopýgui.

78Ñandejára pe yvatetégui iporiahurereko rupi, ára pyahu ogueru ñandéve,

79ohesape haguã umi oikóvape pe pytũmby guasuetépe, ha ñande reraha haguã pe py'a guapy rapére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

80Pe mitã okakuaa ha ipy'a mbarete ára ko'ẽre, ha oiko yvy ojeiko'ỹháre ojekuaauka peve Israelgua kuérape.

San Lucas 2

Jesús ou yvy ári
(Mt 1.18-25)

1Umíva umi árape, mburuvicha guasu Augusto he'i oñemoĩ haguã kuatiáre opavave réra.

2Ko mba'e kóva ojejapo Quirinio oisãmbyhy ramo guare Siria.

3Maymáva oho vaerã itávape, omoĩka haguã héra kuatiáre.

4Upévare José osẽ táva Nazarétgui, Galiléa yvy peguágui, ha oho Belénpe, Judéape, ou ypy haguépe yvy ári mburuvicha guasu David. José niko David ñemoñare.

5Oho upépe oñemoĩka haguã kuatiápe hembireko María ndive, hye guasúva hína.

6Ha upe Belénpe oĩ aja, Maríape oguahẽ ára imemby haguã.

7Ha upépe ou yvy ári imemby ypykue, omonde mitã aópe ha omoñeno peteĩ vaka karuhápe, ndaipóri niko kuri hendaguã kuéra pe óga ojepytaháp e.

Tupã remimbou kuéra ha umi ovecha rerekua

8Pe Belén ypýpe oiko ovecha rerekua pyharekue oñangerekóva ñúme hymba kuérare.

9Peichahágui ojechauka sapy'a peteĩ Ñandejára remimbou ha Tupã mimbipa ojaho'ipa chupe kuéra, ha okyhyjeterei hikuái.

10Upe Tupã remimbou katu he'i chupe kuéra: “Ani pekyhyje, aru peẽme marandu iporãva, ombovy'átava opavavépe:

11Péina ko árape ou peẽme yvy ári, ko David távape, pe oporopysyrõva, upéva hína ku Mesías, Ñandejára voi.

12Peikuaa haguã, pejuhúta chupe oñeñuã mitã rupápe, ha oñeno pe vaka karuhápe.”

13Upe jave ojechauka hetave Tupã remimbou yvága pegua oguerohorýva Tupãme, ha he'íva:

14Toñemomba'e guasu Tupãme yvatete, ha taipy'a guapy opa yvypóra chupe ombohory.

15Oho jeývo yvágape umi Tupã remimbou, umi ovecha rerekua he'i ojupe: --Jaha aipórõ Belénpe jahecha haguã pe ojehúva, ha upe Ñandejára ñane momarandu hague.

16Oho pya'ete hikuái ha ojuhu María ha Josépe, ha pe mitãme oñeno hína pe mymba karuhápe.

17Ohechávo chupe, oñemoĩ omombe'u hikuái mba'épa he'i ra'e chupe kuéra Tupã remimbou, pe mitãre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha opa ohendúva ijurujái opytávo umi ovecha rerekua he'ívare.

19María oñongatu opa mba'e ipy'apýpe ha ojepy'a mongeta.

20Ovecha rerekua kuéra katu oje'ói jey oguerohory ha omomba'e guasúvo Tupãme opa mba'e ohendu ha ohecha vaekuére. Ojehupaite niko oje'e haguéicha chupe kuéra.

Mitãmi Jesús ojereraha Tupaópe

21Ha 8 ára haguépe ombyapi'o hikuái pe mitã, ha ombohéra Jesús, pe téra he'i vaekue Tupã remimbou Maríape hye guasu mboyve.

22Oguahẽvo ára oñemopotĩ haguã, he'iháicha Moisés rembiapoukapy, ogueraha hikuái pe mitã Jerusalénpe omoĩvo Ñandejára renondépe.

23Ojapo hikuái upéva, upéicha oĩgui Ñandejára rembiapoukapýpe, he'íva: “Opa mitã kuimba'e ijypykuéva oñemboyke vaerã Ñandejára peguarã”.

24Aipórõ oho hikuái omba'e kuave'ẽvo, he'iháicha Ñandejára rembiapoukapy: mokõi jeruti, ỹrõ katu mokõi pykasu ra'y.

25Umíva umi árape oiko vaekue Jerusalénpe peteĩ kuimba'e hérava Simeón, heko joja ha iporiahurereko katúva, ha oha'arõva osẽ Israel ñepysyrõva. Espíritu Santo oĩ Simeón ndive,

26ha oikuaauka ra'e chupe nomano mo'ãiha ohecha mboyve pe Mesíaspe, Ñandejára omboútava.

27Espíritu Santo ogueraha Simeónpe Tupaópe ipógui, ha oguerahávo mitã Jesúspe itúva ha isy ojapo haguã Tupã rembiapoukapy he'íva,

28Simeón ohupi pe mitã ijyva ári ha omomba'e guasu Tupãme kóicha:

29Ko'ágã, che Jára, rejapóma ne ñe'ẽ: ikatúma reheja omano ko ne rembiguái py'a guapýpe.

30Ahecháma reñepyrũha

31reporopysyrõ opa tetã renondépe,

32pe mba'e rendy ohesapepátava opa tetãme, ha omomimbipátava ne retã Israélpe.

33Jesús ru, ha isy, opyta ijurujái ohendúvo Simeón he'íva pe mitãre.

34Aipórõ Simeón ohovasa chupe kuéra, ha he'i María, Jesús sýpe: --Ema'ẽ, ko mitã heta Israel guápe oity térã omopu'ãta. Ha'éta peteĩ mba'e rechaukaha, ha hetáta ojahéiva hese

35ikatu haguã heta py'apy pegua ojekuaa. Ha opa ko'ã mba'e, peteĩ kyse pukúichata ndéve guarã, nde py'ápe voi nde kutútava.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Upe jave upépe oĩ avei hína peteĩ maranduhára kuñáva, Penuel rajy, hérava Ana, Aser ñemoñaréva. Iguãiguĩmava. Omenda ra'e imitãme gueteri, ha oiko iména ndive 7 áño;

37ojapóma hína 84 áño opyta hague mena'ỹre. Araka'eve nosẽiva Tupaógui, ha omomba'e guasúva Ñandejárape ára ha pyhare okaru'ỹre ha oñembo'ehápe.

38Ana oguahẽ upe jave ha oñepyrũ ome'ẽ ijaguije Tupãme. Ha oñe'ẽ pe mitã Jesús rehe umi oha'arõvape Jerusalén ñepysyrõ.

José ha María oho jey Nazarétpe

39Ojapopa rire Ñandejára rembiapoukapy he'íva, oho jey hikuái Galiléape, itáva Nazarétpe voi.

40Ha pe mitã okakuaa ha ko'ẽre imbareteve, henyhẽ arandúgui ha Tupã ohovasa chupe.

Jesús oho Tupaópe

41Jesús ru ha isy opa áño ohóva jepi Jerusalénpe Páskua aretépe.

42Ha upéicha, Jesús omboty ramo guare 12 áño ohopa hikuái, ojapo tapiaháicha, upe arete jave.

43Ohasa rire umi ára umíva, ou jeývo hikuái hógaperãicha, Jesús opyta Jerusalénpe, itúva ha isy ohecha kuaa'ỹre.

44Ha'e kuéra oimo'ã Jesús ouha hína hapicha kuéra apytépe, ha upéicha oguata hikuái peteĩ ára pukukue. Upéi katu, ohekávo chupe hogagua ha ikuaaha kuéra apytépe,

45ndojuhúi. Upémarõ ojevy hikuái Jerusalénpe hekávo.

46Mbohapy ára rire ojuhu chupe Tupaópe oguapy hína umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha pa'ũme, ohendu ha oporandu hína chupe kuéra.

47Ha opa umi ohendúva ohecha ramo chupe, ha ijurujái opytávo, ohechávo iñaranduha ha umi hekoitépe he'ívare.

48Ohechávo chupe itúva kuéra ipy'andýi, ha isy he'i chupe: --Che memby, mba'ére piko rejapo ore rehe péicha? Nde ru ha che heta rojepya'apy nde rekávo.

49Jesús katu he'i chupe: --Mba'ére piko pe che reka? Ndapeikuaái piko aime vaerãha che Ru rógape?

50Ha'e kuéra katu ndoikuaái mba'épa he'ise pe he'íva.

51Ha oho jey hendive kuéra Jerusalénpe. Upépe oiko ha iñe'ẽ rendu opa mba'épe chupe kuéra. Isy oñongatúva ko'ã mba'e ipy'apýpe.

52Ha Jesús katu okakuaa aja pukukue iñarandu ohóvo, ha Tupã ohovasa chupe yvypóra kuéra katu ipy'a porã hendive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

San Lucas 3

Juan Bautista, yvy ojeiko'ỹháme

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jn 1.19-28)

1Mburuvicha guasu Tiberio 15 áño oisãmbyhy haguépe Roma, Poncio Pilato oisãmbyhy hína Judea. Herodes oisãmbyhy Galiléa ha ityke'ýra anga Filipo katu, Iturea ha Traconítide. Lisanias katu Abilene.

2Anás ha Caifás, mokõivéva pa'i guasu vaekue upérõ. Umíva umi árape, Tupã oñe'ẽ Zacarías ra'y Juánpe, yvy ojeiko'ỹhápe,

3ha opa rupi ysyry Jordán rembe'y rupi, Juan oiko he'i opavavépe ojevy vaerãha Tupãme ha oñemongaraika vaerã, Tupã oheja rei haguã chupe kuéra iñangaipa.

4Kóva ojehu ojehaiháicha maranduhára Isaías kuatia ñe'ẽme: Oĩ osapukáiva yvy ojeiko'ỹháme: Pembosako'i Ñandejárape haperã pejapo chupe tape ikarẽ'ỹva

5Umi ñu ipyko'ẽha henyhẽmba vaerã, yvyty ha ijyvateha oñembojojáne, umi tape ikarẽva naikarẽvéima vaerã, ha umi ivaíva toñembojojapa.

6Opavave ohecháne Tupã oporopysyrõha.”

7Ha umi osẽvape oñemongarai haguã, Juan he'i: “Peẽ mbói ñemoñare! Máva piko he'i peẽme ikatúne haguã pekañy upe ñenupã Tupã omboútavagui?

8Peikóke ojehecha porã haguã pende rehe pejevyha Ñandejára gotyo, ha ani peiko peje: ‘Ore niko Abraham ñemoñare’, ha peimo'ã ndojehu mo'ãiha peẽme mba'eve. Cháke ha'e peẽme, Tupã ikatuha ko'ã itágui jepe ojapo Abrahámpe iñemoñarerã.

9Upéi ave, hácha ojeitýtama yvyra rapóre. Opa yvyra hi'a porã'ỹva guive, ojeitýta ha oñemombóta tatápe”.

10Aipórõ, umi oĩva upépe oporandu chupe: --Mba'e piko rojapo vaerã?

11Ha Juan he'i chupe kuéra: ijao mokõiva, tome'ẽ peteĩ pe oguereko'ỹvape. Ha pe hembi'úva, toñomboja'o hapicha oguereko'ỹva ndive.

12Oñemboja avei oñemongarai haguã umi omono'õva viru jehepyme'ẽ Rómape guarã, ha oporandu hikuái Juánpe: --Mbo'ehára, mba'e piko ore rojapo vaerã?

13Juan he'i: --Ani peipe'ave pe peipe'a vaerãgui.

14Oĩ avei ñorãirõhára oporandúva Juánpe: --Ha orépa mba'e rojapo vaerã? Juan he'i chupe kuéra: --Ani peipe'a mba'eve avavégui, pemongyhyjévo térã pembojávo hese ojapo'ỹ vaekue. Ha pevy'ánte pene rembiapo repykuére.

15Opa oĩva upépe ojepy'a mongeta, ha oñeporandu Juánpa ndaha'éi chéne hína pe Mesías.

16Juan katu he'i chupe kuéra: --Che niko añetehápe ýpe pomongarai, ha oime peteĩ oútava pene mongarai Espíritu Santo ha tatápe. Ha'e ipokatuve che hegui, ha chéve ija'ỹva ajora chupe ipy rehegua sãnte jepe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Yrupẽ ipópe oipe'áta pe ikoga'a ra'ỹi hakãngue reígui. Oñongatúta pe ha'ỹingue, ha ohapýta pe hakãngue rei, peteĩ tata araka'eve ogue'ỹtavape.

18Ha péicha, ha hetave ñemoñe'ẽme, Juan oporomomarandu mba'e porã ou vaerãre.

19Upéi ave, oja'o Heródespe oguereko haguére ikuñárõ ityvýra anga rembireko Herodíaspe, ha opa hembiapo vaikuére.

20Herodes katu, umi hembiapo vai kuerakue ári ombojo'ave peteĩ: omoinge Juánpe yvyrakuápe.

Jesús oñemongarai
(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

21Juan oporomongarai jave hína, Jesús oñemongaraika avei. Ha pe ha'e oñembo'e jave, ára ojepe'a

22ha oguejy hi'ári Espíritu Santo pykasúicha. Ha oñehendu peteĩ oñe'ẽva yvágagui, ha he'íva: --Nde hína che ra'y ahayhúva, che aiporavo vaekue.

Jesús ypy kuerakue
(Mt 1.1-17)

23-38Jesús oguereko vaekue 30 áño rupi omoñepyrũ ramo guare hembiapo. Oje'e vaekue hese ha'e José ra'yha. Ko'ãva hína Jesús ypy kuerakue: José, Elí, Matat, Leví, Melquí, Janai, José, Matatías, Amós, Nahúm, Eslí, Nagai, Máhat, Matatías, Simí, Josec, Joiadá, Johanán, Resá, Zorobabel, Salatiel, Nerí, Melquí, Adí, Cosam, Elmadam, Er, Jesús, Eliézer, Jorim, Matat, Leví, Simeón, Judá, José, Jonam, Eliaquim, Meleá, Matatá, Natán, David, Jesé, Obed, Booz, Sélah, Nahasón, Aminadab, Admín, Arní, Hesrón, Fares, Judá Jacob, Isaac, Abraham, Térah, Nahor, Serug, Ragau, Péleg, Éber, Sélah, Cainán, Arfaxad, Sem, Noé, Lámec, Matusalén, Henoc, Jéred, Mahalalel, Cainán, Enós, Set ha Adán. Adán Tupã ra'y vaekue.

San Lucas 4

Aña oipy'a ra'ã Jesúspe
(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

1Jesús henyhẽte Espíritu Sántogui, ou jey ysyry Jordángui, ha Espíritu Santo ogueraha chupe yvy ojeiko'ỹháme.

2Upépe opyta 40 ára, ha Aña oipy'a ra'ã chupe. Umíva umi árape ha'e ndoúi mba'eve, ha upéicha rupi, upe rire iñembyahýi.

3Aipórõ, Aña he'i chupe: --Nde ramo añete Tupã ra'y, ere ko itágui toiko mbujape.

4Jesús katu ombohovái chupe ha he'i: --Ñandejára Ñe'ẽme he'i: “Ndaha'éi tembi'u añónte oikotevẽva yvypóra oikove haguã”.

5Upégui Aña ohupi chupe yvyty yvatevehápe, peteĩ tesa pirĩme ohechaukapa chupe tetã yvy arigua,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6ha he'i: --Ame'ẽta ndéve pokatu ha amoĩmbáta nde poguýpe opa rehecháva. Chéve oñeme'ẽ vaekue ha ame'ẽ kuaa ame'ẽsévape.

7Reñesũ ramo ha che momba'e guasu, ne mba'epáta.

8Jesús katu he'i chupe: --Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i: “Emomba'e guasu Tupã nde Járape, ha chupe añoite remomba'e guasu vaerã”.

9Upéi Aña ogueraha chupe Jerusalénpe, ohupi Tupao ári pe ijyvatevehápe, ha he'i: --Nde ramo añete Tupã ra'y, ejepoi oakãvo ko'águi.

10Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i: “Tupã he'íta hemimbou kuérape oñangareko haguã nde rehe ha ne mo'ã haguã.

11Ipópe ha'e kuéra nde rupíta, ani haguã reñepysãngánte jepe.”

12Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i avei: “Ani reipy'a ra'ã Tupã nde Járape”.

13Ndojuhu véimarõ mba'éichapa oipy'a ra'ãvéta Jesúspe, Aña oheja chupe upérõ.

Jesús omoñepyrũ hembiapo Galiléape
(Mt 4.12-17; Mc 1.14-150)

14Jesús oho jey Galiléape, henyhẽ pokatúgui, ome'ẽva chupe Espíritu Santo, ha herakuã upe táva jerekuére.

15Oporombo'e umi judío kuéra, tupaópe ha maymáva oguerohory chupe.

Jesúspe ndojepotái Nazarétpe
(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)

16Jesús oho Nazarétpe, táva ha'e okakuaa hague. Pytu'uha ára jave oike upe judío kuéra tupaópe, ojapo tapiaháicha, ha oñembo'y omoñe'ẽ haguã Ñandejára Ñe'ẽ.

17Ome'ẽ chupe hikuái omoñe'ẽ haguã maranduhára Isaías kuatia. Ha oipekávo ojuhu péicha he'ihápe:

18Ñandejára Espíritu oĩ che ári, chéve niko che poravo araha haguã marandu porã opa imboriahúvape, che mbou aipe'ávo jejopýgui umi ijyvyrakuávape ha ame'ẽvo techa ohecha'ỹvape; apoívo opa ojejopývagui,

19Amyerakuãvo áño Ñandejára hetã guápe oipysyrõta.

20Upéi, Jesús omboty pe kuatia, ome'ẽ pe oñeñembyatyha pytyvõháme ha oguapy. Opavave oĩva upépe ojesa reko hese.

21Ha'e oñepyrũ oñe'ẽ ha he'i: --Ko árape voi oiko pe Ñandejára Ñe'ẽ pehendúva ko'ágã.

22Opavave oñe'ẽ porã Jesús rehe ha oguerohory umi mba'e porã he'íva. Oporandu joa hikuái ojupe kuéra: --Ndaha'éi piko kóva José ra'y?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Jesús he'i chupe kuéra: --Oiméne peẽ pejéta chéve hína ko ñe'ẽnga: “Pohãnohára: eñemonguera nde voi”. Ha upéi ave pejéne chéve: “Umi rohendu vaekue rejapo hague Cafarnaúmpe, ejapo avei ko'ápe, nde yvy teépe”.

24Ha he'ive ohóvo: --Añetehápe ha'e peẽme ndaiporiha maranduhára ojererohorýva ijyvy teépe.

25Añetehápe niko, heta vaekue kuña imenave'ỹva Israélpe, maranduhára Elías oikoveha árape, ndokyvéi ramo guare mbohapy áño rasa rupi ha tuicha ñembyahýi tetã tuichakue.

26Ha Elías noñemondói vaekue mavavéva umi kuña imenave'ỹva Israelgua rendápe. Ha oñemondo peteĩ kuña Sareptagua rendápe, táva Sidón ypýpe.

27Oĩ vaekue avei Israélpe heta hasýva ai pochýgui, maranduhára Eliseo oikoveha árape, ha mavavéva noñemonguerái, Naamán, Siria guápe añoite.

28Ohendúvo upéva, umi oĩ vaekue upe judío kuéra tupaópe ipochy joa.

29Opu'ã ha omosẽ hikuái Jesúspe upe távagui, ogueraha chupe yvate pe yvyty itáva kuéra opu'ãha ru'ãme, upe guive oity haguã chupe yvýpe.

30Jesús katu ohasa ipa'ũ rupi kuéra ha oho.

Peteĩ karia'y mba'epochy poguýpe oĩva

(Mc 1.21-28)

31Jesús oho Cafarnaúmpe, táva Galiléa peguápe, ha pytu'uha árape ombo'éva opavavépe.

32Ha opavave ohecha ramo mba'éichapa ha'e ombo'e chupe kuéra. Ohechauka ku noikotevẽi ramo guáicha avavére he'i haguã mba'eve.

33Pe judío kuéra tupaópe, oĩ peteĩ karia'y oguerekóva mba'epochy. Ha upéva hatã osapukái:

34-Mba'ére piko reñemoĩ ore rehe, Jesús Nazaretgua? Reju piko ore rundívo? Che roikuaa. Nde hína pe imarangatúva, Tupã omboúva.

35Jesús oja'o pe espíritu añáme ha he'i chupe: --Ekirirĩ ha esẽ pe kuimba'égui! Upépe pe mba'epochy oity yvýpe upe kuimba'épe, ha osẽ chugui ojapo'ỹre hese mba'eve ivaíva.

36Opavave oñemondýi, ha he'i joa ojupe: --Mba'eichagua ñe'ẽ piko ãva? Oikuaa porãhápe ha pokatúpe ko kuimba'e he'i umi mba'epochýpe osẽ haguã, ha ha'e kuéra osẽ!

37Ha oĩ Jesús rehe mandu'a opa rupi upe jerekuévo.

Jesús omonguera Simón rembireko sýpe

(Mt 8.14-15; Mc 1.29-31)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

38Jesús osẽ pe judío kuéra tupaógui ha oike Simón rógape. Simón sy hasy hína ra'e ha tuicha iñakãnundu. Ha ojerure hikuái Jesúspe oipohano haguã chupe.

39Jesús ojayvy hi'ári ha oja'o pe akãnundúpe, ha upe akãnundu opi chugui. Upepete voi ha'e opu'ã ha ohecha mba'épa ha'e kuéra oikotevẽ.

Jesús omonguera heta hasývape
(Mt 8.16-17; Mc 1.32-34)

40Ka'aruete, oikévo kuarahy, umi oguerekóva opaichagua hasýva ogueraha hikuái Jesúspe ohecha haguã. Ha ha'e omoĩ ipo peteĩ-teĩre ha omonguera.

41Heta hasývagui avei osẽ mba'epochy, osapukáiva: --Nde ha'e Tupã ra'y! Jesús katu oja'o umi mba'epochýpe ha ndohejái oñe'ẽ, ha'e kuéra oikuaágui ha'eha upe Mesías.

Jesús ohenduka imarandu
(Mc 1.35-39)

42Ko'ẽmba rupi Jesús osẽ upe távagui ha oho peteĩ avave oĩ'ỹháme. Umi tavagua katu oheka chupe ha oguahẽ hendápe. Ojokose hikuái chupe ani haguã oho.

43Jesús katu he'i chupe kuéra --Aikuaauka vaerã aveíko ko marandu porã Tupã sãmbyhy rehegua umi ambue táva guápe. Upevarã niko añembou vaekue.

44Ha péicha, Jesús oiko omombe'úvo iñe'ẽ umi judío kuéra tupao rupi, judío retã tuichakue.

San Lucas 5

Heta oñerenohẽ pira
(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

1Peteĩ jey, Jesús oĩ jave yguasu Genesaret rembe'ýpe, oñandu ojopypaha chupe umi tavagua ohenduséva Ñandejára Ñe'ẽ.

2Jesús ohecha mokõi kanóa pe y rembe'ýpe. Umi pira renohẽha oguejy ra'e hikuái ojohéi haguã irréd kuéra.

3Jesús ojupi peteĩvape, Simón mba'éva, ha ojerure ojehomive haguã hyepývo pe y rembe'ýgui. Upéi oguapy pe kanóape, ha upe guive oñepyrũ ombo'e opavavépe.

4Oñe'ẽmbávo, he'i Simónpe: --Eraha ko'ã kanóa pe y hypyveháp e, ha peity upépe pende pyaha penohẽ haguã pira.

5Simón katu he'i: --Mbo'ehára, pyhare pukukue romba'apo hína kuri ha noroguenohẽi mba'eve; ko'ágã nde erégui, aitýta umi pyaha.

6Ojapo upéicha, ha hetaiterei pira ho'a ha umi pyaha oñepyrũ osoro.

7Aipórõ ojepoity hikuái iñirũ nguéra ambue kanóa peguápe, oho haguã oipytyvõ chupe kuéra. Ha'e kuéra oho, ha mokõive kanóa omyenyhẽtégui haimete oyguy.

8Ohechávo upéva, Simón Pedro oñesũ Jesús renondépe ha he'i chupe: --Ani eja che rehe, che Jára, che niko peteĩ mba'e vai apoha!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Simón ha iñirũ nguéra niko tuichaiterei oñemondýi pe pira ho'a hetaite vaekuére.

10Upéicha avei Santiago ha Juan, Zebedeo ra'y kuéra, omoirũva Simónpe. Jesús katu he'i Simónpe: --Ani rekyhyje. Ko'águi rire rombo'éta renohẽ haguã nde rapichápe tape vaígui.

11Aipórõ, omboja hikuái y rembe'ýpe ikanóa kuéra, oheja opa mba'e ha oho Jesús ndive.

Jesús omonguera peteĩ ijaipávape
(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)

12Peteĩ árape, oĩ jave hína Jesús peteĩ távape, oguahẽ peteĩ kuimba'e hasýva, ikuru vaíva. Ohechávo Jesúspe, ojeity ha omboja isyva yvýre. Ha ojerure asy chupe: --Che Jára, nde reipotárõ che mongueráne che mba'asýgui.

13Jesús opoko hese ha he'i: --Aipota. Ekuera! Ha upepete okuera pe imba'asýgui.

14Ha Jesús he'i chupe: --Ani emombe'u avavépe. Terehónte ejechauka pa'ípe, ha eikuave'ẽ Ñandejárape umi mba'e Moisés he'i vaekue oñekuave'ẽ vaerãha, ojehecha haguã rekueramaha.

15Opáichavo, Jesús herakuã guasuve ko'ẽ ko'ẽre ha heta oñembyatýva ohendu haguã chupe ha omonguera haguã chupe kuéra imba'asýgui.

16Jesús katu oho umi avave oĩ'ỹha rupi oñembo'e haguã.

Jesús oheja rei iñangaipa ha omonguera peteĩ ijapávape
(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)

17Peteĩ árape, Jesús oporombo'e jave hína, oguapy ra'e hína upe rupi Fariséova, ha Moisés rembiapoukapy mbo'eháva ou vaekue Galiléa, Judá ha Jerusaléngui. Ha Ñandejára pokatu ojechauka Jesús rupi omonguerávo heta hasývape.

18Upérõ oguahẽ kuimba'e kuéra oguerahâva hupápe peteĩ ijapávape. Oguerahase hikuái pe kotypýpe omoĩ haguã Jesús renondépe.

19Ha ndojuhúi hikuái moõ rupípa omoingéta, hetágui umi upépe oĩva. Aipórõ ojupi hikuái pe óga ári, ombokua pe óga ape ha omboguejy hikuái pe hasývape, hupápe, Jesús renondépe.

20Jesús ohechávo mba'eichaitépa ha'e kuéra ojerovia hese, he'i pe hasývape: --Che irũ, ojeheja reíma ndéve ne angaipa.

21Ha upévo, umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha umi fariséo oñepyrũ he'i: “Máva piko kóva péicha ojahéi haguã Tupãre, ku hendaguépe oĩrõ guáicha? Tupã añónte niko ikatu oheja rei ñandéve ñane angaipa.”

22Ha Jesús ohecha kuaa mba'épa he'i hína hikuái ipy'apýpe, ha oporandu chupe kuéra: --Mba'érepa pejepy'a mongeta péicha?

23Mba'épa ndahasyive ja'e: “Ojeheja reíma ndéve ne angaipa”, térãpa: “Epu'ã ha eguata”?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Néi, ahechaukáta peẽme che, yvypóraicha aju vaekue, ikatuha ko yvy ári oipysyrõ angaipa. Ha upévo he'i pe ijapávape: --Ndéve ha'e: ‘Epu'ã, ehupi nde rupa ha tereho nde rógape.’

25Upepete pe ijapáva opu'ã opavave renondépe, ohupi hupa oñeno hague, ha oguerohory Tupãme ohóvo hógape.

26Maymáva opyta ijurujái, ha oguerohory hikuái Tupãme. Ha tuicha kyhyje reheve he'i joa: --Ko árape jahecha mba'e hechapyrãva.

Jesús ohenói Levípe
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

27Upéi Jesús osẽ oho, ha ohecha peteĩ omono'õva viru Roma peguarã. Ha'e héra Leví ha oguapy hína pe viru oñemono'õhápe. Jesús he'i chupe: --Eju che ndive.

28Ha Leví oheja opa mba'e, ha oho Jesús rapykuéri.

29Kurivévo, Leví ojapo hógape peteĩ karu guasu Jesús rérape, ha heta umi viru omono'õva Rómape guarã, hetave apytépe, oguapy joa hikuái upe mesápe.

30Umi fariséo ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha katu oñepyrũ oñe'ẽ api hikuái Jesús remimbo'e kuérape. He'i chupe kuéra: --Mba'ére piko peẽ pekaru ha pe'u kaguy, umi Roma peguarã viru omono'õva ndive, ha mba'e vai apoha ndive?

31Jesús katu he'i chupe kuéra: --Umi hesãiva noikotevẽi pohãnohárare, umi hasývante.

32Che ndajúi vaekue ahenóivo heko jojávape, ahenói umi iñangaipa vaekuépente, ojevy haguã Tupã gotyo.

Jekaru'ỹ rehegua porandu
(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

33He'i hikuái Jesúspe: --Umi Juan ha fariséo remimbo'e kuéra py'ỹinte ohasa ára ho'u'ỹre mba'eve ha oñembo'e manté. Ne remimbo'e kuéra katu okaru ha kaguy ho'úvonte oiko.

34Jesús he'i chupe kuéra: --Peẽ nga'u piko napemongaru mo'ãi umi oĩva mendaháp e, pe menarã oĩ aja hendive kuéra?

35Ágãnte oguahẽne ára ipore'ỹvo ha'e, ha upépe katu ohasáne ára ho'u'ỹre mba'eve.

36Omoĩ avei henondépe kuéra ko ñe'ẽ mbojoja: --Avave nomondorói peteĩ ao pyahu omyatyrõ haguã peteĩ itujáva. Upéicha ojapóva ohundi pe ao pyahu. Ha upéi ave, pe ao pyahu pehẽngue ndopyta porã mo'ãi pe itujávare.

37Kaguy pyahu niko noñembohyrúi kaguy ryru tujápe. Péicha ojejapórõ umi kaguy ryru osoróne ha oñehundíta pe kaguy ha umi hyru.

38Kaguy pyahu oñemoĩ vaerã hyru ipyahúvape.

39Ha umi ho'úva kaguy tuja ndo'use véima kaguy pyahu, ha he'i: “Kaguy tuja heve”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

San Lucas 6

Jesús remimbo'e kuéra oipo'o trígo pytu'uha árape
(Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)

1Umiha árape, Jesús ohasa ohóvo kokue rupi peteĩ pytu'uha árape. Hemimbo'e kuéra
oipo'o hína trígo, ojykýi ipópe kuéra ha ho'u hikuái.

2Umi fariséo oporandu chupe kuéra: --Mba'ére piko peẽ pejapo pe ojejapo'ỹ arã
pytu'uha árape?

3Jesús he'i chupe kuéra: --Ndapeikuaái nga'u piko Ñandejára Ñe'ẽme he'iha David ha
iñirũ nguéra iñembyahýi ramo guare,

4oike hague Tupaópe ha'e ha iñirũ nguéra, ha ho'u umi mbujape Tupãme oñemboyke
vaekue. Ha'e térã iñirũ nguéra ndaikatúi vaekue ho'u umíva, pa'i kuérape guarã añónte
vaekue umi mbujape.

5Ha he'ive: Che, yvypóraicha aju vaekue, areko che pópe ha'évo mba'e-mba'épa ikatu
ojejapo pytu'uha árape.

Jesús omonguera hasývape pytu'uha árape
(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)

6Ambue pytu'uha árape, Jesús oike umi judío tupaópe, ha oñepyrũ oporombo'e. Oĩ
hína upépe peteĩ kuimba'e ipo akatúa ypíva.

7Ha umi fariséo ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha oma'ẽ ñemi Jesús rehe jahecha
omonguerápa chupe pytu'uha árape, ha upéicha omoĩ vai haguã chupe.

8Ha'e katu, oikuaapáva mba'épa umíva oguereko iñakãme, he'i pe kuimba'e ipo
ypívape: --Epu'ã ha eñemoĩ pe mbytépe. Upe kuimba'e opu'ã ha oñembo'y,

9ha Jesús he'i umi ambuépe: --Aporandúta peẽme: Mba'e-mba'épa ikatu jajapo
pytu'uha árape: ivaívapa, térãpa iporãva? Japoromonguera térã ñaporohundi?

10Upéi oma'ẽ ijerekuévo oĩvare ha he'i pe ijypívape: --Eipyso nde po. Pe kuimba'e
oipyso, ha ipo okuera.

11Umi ambue katu ipochyeterei hikuái ha oñepyrũ ohecha oñondive mba'épa ikatu
ojapo Jesús rehe.

Jesús oiporavo 12 apóstol kuerarã
(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)

12Umíva umi árape, Jesús oho peteĩ yvytýpe oñembo'évo, ha pyhare pukukue
oñembo'e Tupãme.

13Ko'ẽ rire ohenói umi hemimbo'épe, ha oiporavo 12 ijapytégui kuéra, ohenóiva
apóstol.

14Umíva vaekue: Simón, ombohéra vaekue avei Pedro; Andrés, Simón ryvy;
Santiago, Juan, Felipe, Bartolomé,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Mateo, Tomás; Santiago, Alfeo ra'y; Simón, oñembohérava avei “Tetã rayhupára”,

16Judas, Santiago ra'y; ha Judas Iscariote, pe upéi omoñuhã vaekue Jesúspe.

Jesús ombo'e hetápe
(Mt 4.23-25)

17Jesús oguejy upe yvytýgui hemimbo'e kuéra ndive, ha opyta peteĩ ñúme. Oñembyaty ra'e upépe umi hapykuéri oikóva ha heta Judeagua, Jerusalén pegua ha umi Tiro rembe'ýpe oikóva, ha Sidónpe.

18Oguahẽ ra'e hikuái ohendúvo Jesúspe, ha ha'e omonguera haguã chupe kuéra imba'asýgui. Umi ipype oguerekóva mba'epochy okuerapa avei.

19Ha upéicha, opavave opokosénte jepe Jesús rehe, oporomonguerágui pe pokatu osẽva chugui.

Tuichave mba'éva Tupã renondépe
(Mt 5.1-12)

20Jesús oma'ẽ hemimbo'e kuérare ha he'i: --Pevy'aite vaerãpa peẽ imboriahúva, pene mba'e niko pe Tupã sãmbyhy.

21Pevy'aite vaerãpa peẽ ko'ágã pene ñembyahýiva, peẽ niko upéi pene ryguãtãta. Pevy'aite vaerãpa peẽ ko'ágã pene rasẽva, upéi niko pepukáta.

22Pevy'aite vaerãpa oimérõ pende rehe ndaija'éiva, pene mosẽva, pende ja'óva ha ojeguarúva pende hegui che, yvypóraicha aju vaekue rehehápe.

23Tape vy'a heta, ta pene renyhẽ torýgui ko árape, peẽme niko oñeme'ẽta peteĩ jopói nde tuicháva yvágape. Péicha avei niko umíva ru ypy kuerakue ojapo vaekue maranduhára kuérare.

24Peẽ imba'e retáva katu pejererekóke, perekóma pende vy'a.

25Pejererekóke peẽ ko'ágã pene ryguãtãva, pene ñembyahýita hína. Pejererekóke peẽ ko'ágã pepukáva, pene rasẽta hína ñembyasýgui.

26Pejererekóke opavave pende rerohory ramo, upéicha avei ojapo vaekue pende ru ypy kuerakue umi maranduhára japúre.

Mborayhu ñande rayhu'ỹvape guarã
(Mt 5.38-48; 7.12)

27Peẽ pe che rendúvape katu ha'e: “Pehayhu umi pende rayhu'ỹvape, pejapo iporãva pende rehe ija'e'ỹvare.

28Pehovasa umi pende rehe oñe'ẽ vaívape, peñembo'e umi pende ja'óvare.

29Oĩ ramo nde rova petéva, eheja ta nde rova pete jovái. Ha oimérõ oipe'áva nde hegui nde ahoja, eheja togueraha nde ao ave.

30Oimérõ omba'e jeruréva ndéve, eme'ẽ chupe, ha oimérõ omba'e pe'áva nde hegui, anive rejerure chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Pejapo pende rapicháre upe peẽ peipotáva ha'e kuéra ojapo pende rehe.

32Peẽ pehayhúrõ umi pende rayhúvapente, mba'e piko pejapo tuichaiterei mba'éva? Umi mba'e vai apoha jepe niko péicha oiko.

33Ha pejapórõ iporãva umi pende rehe ojapóva iporãvarente, piko mba'e iporãva oĩ upévape? Umi mba'e vai apoha jepe niko péicha ojapo.

34Ha peipurukárõ umi omyengovia jeýtava peẽmente, pejapo nga'u piko tuichaiterei mba'éva? Umi mba'e vai apoha avei oiporuka ojupe, oha'arõgui ojepurukátaha avei chupe.

35Pehayhu vaerã pende rayhu'ỹvape, ha pejapo iporãva ha peiporuka peha'arõ'ỹre mba'eve hekovia. Upéicharõ, tuicha mba'épe oñemyengoviáne peẽme, ha peẽ Tupã Yvatetegua ra'ýne, ipy'a porãva avei umi ohecha kuaáva ha heko añáva ndive.

36Peporoporiahurereko vaerã, pende Ru pende poriahurerekoháicha.”

Ani pemoĩ vai pende rapicháp e

(Mt 7.1-5)

37Ani pemoĩ vai pende rapicháp e, ha Tupã na pene moĩ vai mo'ãi. Ani pejopy vai pende rapicháp e ha Tupã na pende jopy vai mo'ãi. Peheja rei hembiapo vaikue pende rapicháp e, ha Tupã oheja reíne peẽme.

38Peme'ẽ ambuépe, ha Tupã ome'ẽne peẽme. Ipojeráne pene ndive ha ome'ẽne peẽme pende vosa renyhẽ chovi. Peẽ pejapoháicha pende rapicháre, Tupã omyengovia jeýne peẽme.

39Jesús omombe'úvo chupe kuéra ko ñe'ẽ mbojoja: “Peteĩ ohecha'ỹva nga'u piko ikatu omboguata ambue ohecha'ỹvape? Ndo'a mo'ãi nga'úpa mokõivéva peteĩ yvykuápe?

40Ndaipóri temimbo'e mba'e guasuvéva imbo'eháragui. Ojeheko mbo'e porãmarõ ae ohupytýne imbo'ehárape.

41Mba'éicha piko rehecha pe yvyra ku'i nde ryvy resápe oĩva, ha nderehechái pe yvyra poguasu nde resápe voi rerekóva?

42Ha nderehecháirõ pe yvyra poguasu oĩva nde resápe voi, mba'éicha piko nde py'a ere haguã nde ryvýpe: ‘Che ryvy, taipe'a ndéve pe yvyra ku'i nde resápe oĩva’. Nde, tekove rova mokõi! Eipe'a raẽ pe yvyra poguasu nde resápe oĩva rehecha porã haguã, ha upéi reipe'a haguã pe yvyra ku'i nde ryvy reságui.”

Yvyra ojekuaa hi'áre

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

43Ndaipóri yvyra porã ikatúva hi'a vai, ha ndaipóri avei yvyra vai ikatúva hi'a porã.

44Yvyra máta niko jaikuaa hi'áre. Ndojepo'ói niko ígo ñuatĩ mátagui, térã úva ñana reígui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

45Peteĩ ipy'a porãva, mba'e iporãvante he'i, ipy'apýpe voi imba'e porãgui. Ha upe heko añáva katu, ivaívante voi he'i, ipy'apýpe voi oĩgui ivaíva. Ha upe ipy'apýpe oguerekóvagui, upévaguinte oñe'ẽ.

Óga oñemopu'ã porã ha oñemopu'ã vaíva
(Mt 7.24-27)

46Mba'ére piko peẽ peje chéve: “Karai, karai”, ha ndapejapói che ha'éva?

47Ha'éta peẽme mávapepa ojogua pe oúva che rendápe, ohendúva che ñe'ẽ ha ojapo upe ha'éva.

48Ojogua peteĩ yvypórape, ojapo haguã hogarã ojo'o raẽ vaekue pypuku porã, ha omoĩ pe óga pyenda ita ári. Okakuaávo upéi pe ysyry ou ha ojejapipa pe ógare, ha nomomýiri ojejapo porãgui.

49Pe che rendúva ha ndojapóiva che ha'éva katu, ojogua pe omopu'ã vaekue hogarã yvyku'i ári reípe, ha nomopyendái. Ha okakuaávo y, ou hi'ári ha oitypaite.

San Lucas 7

Jesús omonguera Romagua ñorãirõhára ruvicha rembiguáipe
(Mt 8.5-13)

1Oñe'ẽmba rire opavavépe, Jesús oho Cafarnaúmpe.

2Upépe oiko peteĩ mburuvicha Romagua oguerekóva peteĩ hembiguái ohayhúva, hasýva ha oĩva omano haguãicha.

3Upe mburuvicha, ohendúvo umi oje'etáva Jesús rehe, omondo judío kuéra myakãhára kuérape, ojerurévo Jesúspe oho haguã oipohano upe hembiguáipe.

4Ha'e kuéra oho Jesús rendápe ha he'i chupe: --Iporã niko reipytyvõ pe mburuvichápe.

5Ha'e ohayhu ñane retã ha ha'ete voi omopu'ãuka vaekue oréve pe tupao.

6Jesús oho hendive kuéra, ha oĩmarõ hikuái pe hóga ypýpe, upe mburuvicha omondo iñirũ nguérape he'ívo chupe: “Karai, máva piko che nde reike haguã che rógape?

7Upévare, nda che py'ái voi kuri aha haguã rohekávo jepe. Eréntena che rembiguái okuera haguã.

8Che niko aĩ mburuvicha poguýpe, ha areko avei che po guypegua. Ha peteĩme ha'érõ oho haguã, upéva oho. Ambuépe ha'érõ ou haguã, upéva ou. Ha ha'érõ che rembiguáipe ojapo haguã ha'éva, ojapo.”

9Jesús ohendúvo upéva tuicha oguerohory, ha oma'ẽvo umi hapykuéri ohóvare, he'i: --Añetehápe ha'e peẽme, Israelgua apytépe jepe ndajuhúiva peteĩ ojeroviáva Tupãre ko kuimba'éicha.

10Ojevývo hikuái hógape, umi oñemondo vaekue ojuhúma pe tembiguái okuera.

Jesús omoingove jey peteĩ imenave'ỹmava memby

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Kóva rire, Jesús oho peteĩ táva hérava Naínpe. Heta oĩ ohóva hendive, ha hemimbo'e kuéra ave.

12Oguahẽvo upe táva ypýpe, ohecha oguerahaha hikuái oñotỹvo peteĩ omano vaekuépe, peteĩ imenave'ỹmava memby peteĩete. Heta oho hapykuéri.

13Ohechávo, Ñandejára oiporiahurereko chupe ha he'i: --Ani ne rasẽ.

14Pya'ete oñemboja ha opoko pe omanóva rupáre, ha umi oguerahâva hína, opyta. Jesús he'i pe omanóvape: --Nde mitãrusu, ndéve ha'e: Epu'ã!

15Upévo pe omanóva oguapy ha oñepyrũ oñe'ẽ, ha Jesús ome'ẽ isýpe.

16Ohechávo upéva, maymáva okyhyje ha oñepyrũ omomba'e guasu hikuái Tupãme. He'i hikuái: --Peteĩ maranduhára mba'e guasúva ou ñande apytépe. He'i avei hikuái: --Tupã ou oipytyvõvo hetã guápe.

17Ha Judá jerekuére ojekuaa opa mba'e Jesús ojapo vaekue.

Juan Bautista omondo hemimbo'e kuéra Jesús rendápe

(Mt 11.2-19)

18Juan, pe oporomongaraíva ohendu ko'ã mba'e, umi hendive voi oĩva omombe'úgui chupe. Ha ohenói mokõime,

19ha omondo Ñandejára rendápe, oporandúvo chupe ha'épa añete pe ou vaerã, térã oha'arõ vaerãpa hikuái ambuépe.

20Aipórõ, Juan Bautista remimbou kuéra oñemboja Jesús rendápe, ha he'i chupe: --Juan Bautista ore mbou roporandu haguã ndépa ha'e pe ou vaerã, térãpa roha'arõ vaerã ambuépe.

21Upe javete Jesús omonguera oikóvo hetápe imba'asýgui ha iñangata kuéragui, ha mba'epochýgui ave, ha omonguera ohecha heta ohechave'ỹ vaekuépe.

22Upéi he'i chupe kuéra: --Tapeho ha peje Juánpe opa mba'e pehecháva ha pehendúva. Pemombe'u chupe ohecha'ỹva ohecha jeyha, ijypíva oguata porãha, ipire aipáva okueraha, ohendu'ỹva ohendu jeyha, omanóva oikove jeyha ha imboriahúvape oñehendukaha marandu porã.

23Ha ovy'aiténe umi ojerovia mantéva che rehe!

24Juan remimondo kuéra oho rire, Jesús oñepyrũ oñe'ẽ hese opavavépe, ha he'i: --Peẽ pesẽ ramo guare peho yvy ojeiko'ỹháme, mba'e pehecha haguãpa peho ra'e? Pehechápa ra'e takuapi yvytu ombovaváva? Nahániri?

25Maerã aipo ramo peho? Pehópa pehecha peteĩ kuimba'e oñemonde jeguapávapa? Peẽ niko peikuaa porã umi oñemonde jeguáva ha vy'ahápe oikóva, oikoha mburuvicha guasu kuéra rógapente.

26Amo ipahápe, mba'e aipo ramo pesẽ pehecha? Peteĩ maranduhára, ajépa. Upéicha añete. Ha pejuhu peteĩ mba'e guasuvéva maranduháragui katu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Juan niko hína pe Ñandejára Ñe'ẽme he'iha: Che amondo che ñe'ẽ rerahaha ne renonderã ombosako'i haguã ndéve nde raperã.

28Ha'e peẽme, ndaipóri yvypóra kuéra apytépe mba'e guasuvéva Juángui. Opáichavo, pe michĩvéva Tupã oisãmbyhyhápe, upéva mba'e guasuve chugui.

29Opa ohendu vaekue Juánpe, umi viru mono'õha Rómape guarã jepe, oheja Juan omongarai chupe kuéra, ojapo haguã péicha pe teko jojápe porã ojeruréva Tupã.

30Umi fariséo ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha katu ndohejái omongarai chupe kuéra Juan, ojahéivo pe Tupã ojapose vaekuére heseháp kuéra.

31“Mba'e rehépa ambojoja kuaa yvypóra ko'agãgua? Mba'épepa ojogua?

32Ojogua umi mitã oguapýva oñemboharái pe okápe ha osapukáiva iñirũ nguérape: ‘Ore rombopu mimby, ha peẽ ndapejerokýi. Ropurahéi ñembyasýpe, peẽ katu napenerasẽi.’

33Ou niko Juan Bautista, ndokarúiva ha ndo'úiva kaguy, ha peẽ peje hese oguerekoha mba'epochy.

34Upéi aju che, yvypóraicha aju vaekue, akarúva ha ha'úva kaguy, ha peẽ peje che rehe che karu ha che ka'uha, aikoha umi heko añáva ndive ha umi viru omono'õva Roma peguarã ndive.

35Tupã arandu niko ojehechauka ñane rembiapokue rupi.”

Jesús oho Simón, ku fariséo rógape

36Peteĩ fariséo ojerure Jesúspe oho haguã okarúvo hógape, ha ha'e oho. Oguapy hína mesápe,

37ha peteĩ kuña reko vai oikóva upe távape voi, ha oikuaa vaekue Jesús ohoha okarúvo pe fariséo rógape, oguahẽ peteĩ mbayru ipópe henyhẽva mba'e ryakuã porãgui.

38Ojahe'o ha oñesũ Jesús renondépe, ha oñepyrũ ojahéi umi ipy hesaýpe. Upéi omokã jey iñakã raguépe, ohetũ ha omona hese pe mba'e ryakuã porã.

39Pe fariséo ojerure vaekue Jesúspe oho haguã okaru, ohechávo upéva, he'i ijupe: “Ko kuimba'e, maranduhárarõ añete, ohechakuaáta mba'eichagua kuña reko vaípa hína pe opokóva hese.”

40Upépe Jesús he'i pe Fariséope: --Simón, areko peteĩ mba'e ha'eséva ndéve. Pe fariséo he'i chupe: --Ere katu chéve, mbo'ehára.

41Jesús he'ive: --Mokõi karia'y omyengovia vaerã peteĩ viru oiporuka vaekuépe. Peteĩva ome'ẽ vaerã chupe 500, ha pe ambue katu, 50.

42Ha ndaikatúigui ome'ẽ hikuái, pe viru porukaha oheja rei mokõivépe. Ko'ágã ere chéve: mávapa umi mokõigui ohayhuvéne chupe?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Simón katu he'i: --Chéverõ guarã pe hetave oheja rei vaekue chupe. Jesús he'i chupe: --Añete ere.

44Aipórõ, oma'ẽvo pe kuñáre, Jesús he'i Simónpe: --Rehechápa ko kuña? Aike kuri nde rógape ha nereme'ẽi chéve y ajepyhéi haguã. Ko kuña katu, ombojahu che py hesaýpe ha omokã jey iñakã raguépe.

45Nde na che retũi che momaiteívo. Ha'e katu, aike guive ohetũ ha ohetũ che py mokõive.

46Neremoĩri che akãre mba'e ryakuã porã, ha'e katu oñohẽ mba'e ryakuã porã che pýre.

47Upévare ha'e ndéve umi heta heko vaikue ojeheja reipaha chupe, oporohayhu eterei haguére. Pe heko vaikue ojeheja rei michĩvéva, sa'ive ohechauka imborayhu.

48Upéi he'i pe kuñáme: --Nde reko vaikue ojeheja reipa ndéve.

49Umi ambue ojejerure hague oho haguã okarúvo, oñepyrũ oporandu ojupe: --Máva piko kóva angaipágui jepe oporopysyrõva?

50Jesús katu he'ive, ojerévo pe kuña gotyo: --Rejerovia rupi, reñepysyrõ. Tereho py'a guapýpe.

San Lucas 8

Kuña kuéra oipytyvõva Jesúspe

1Kóva rire, Jesús ohasa oikóvo peteĩ távagui ambuépe, omoherakuãvo pe marandu porã Tupã sãmbyhy rehegua. Umi 12 apóstol omoirũ chupe,

2ha upéicha avei heta kuña ha'e oipe'a vaekue mba'epochy poguýgui ha mba'asýgui omonguera vaekue. Ijapytépe kuéra oĩ María, hérava avei Magdalena, chugui Jesús oguenohẽ 7 mba'epochy.

3Oho avei Juana, Cuza rembireko, upéva Herodes mba'e repy rerekua, ha Susana ha heta ambue oipytyvõva chupe mba'e repy oguerekóva reheve.

Ñemitỹhára rehegua ñe'ẽ mbojoja

(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

4Heta oĩ vaekue osẽva umi távagui ohecha haguã Jesúspe. Upéicha rupi heta ijaty hikuái. Aipórõ omombe'u chupe kuéra ko ñe'ẽ mbojoja:

5“Oĩ vaekue peteĩ osẽva oñotỹ haguã imba'e ra'ỹi. Ha oñemitỹnguévo, oĩ umi mba'e ra'ỹi ho'áva tapépe. Oñepyrũmba hese ha guyra kuéra ho'upa.

6Oĩ avei ho'áva itatýpe, ha umi mba'e ra'ỹi hoky. Ha ndahi'ýigui ipirupa.

7Oĩ avei ho'áva ñuatĩndýpe, ha hokývo, umi ñuatĩ ojukapa.

8Oĩ katu avei ho'áva yvy iporãháme, ha okakuaa ha hi'a porã, 100 peve peteĩ ha'ỹinguégui.” Péicha he'ívo Jesús, hatã oñe'ẽ: “Ohendúvake tojapysaka porã.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Maerãpa umi ñe'ẽ mbojoja
(Mt 13.10-17; Mc 4.10-12)

9Hemimbo'e kuéra oporandu Jesúspe mba'épa he'ise upe ñe'ẽ mbojoja.

10Ha'e he'i chupe kuéra: --Tupã niko oikuaauka peẽmente umi mba'e ñemimby isãmbyhy rehegua. Umi ambuépe katu añe'ẽ ñe'ẽ mbojoja rupi, oma'ẽ ma'ẽve ramo jepe ohecha'ỹ haguã ha ohendu henduvérõ jepe oikuaa'ỹ haguã.

Jesús omyesakã ñe'ẽ mbojoja ñemitỹhára rehegua
(Mt 13.18-23; Mc 4.13-20)

11Pe ñe'ẽ mbojoja ñemitỹhára rehegua he'ise: “Pe mba'e ra'ỹi niko Ñandejára Ñe'ẽ hína,

12ha pe ho'a vaekue tapépe rei, umíva hína umi ohendúva, ha ou Aña ha oipe'a ipy'apýgui kuéra, oguerovia'ỹ haguã ha ani haguã oñepysyrõ.

13Umi mba'e ra'ỹi ho'áva itatýpe katu ojogua umi Ñandejára Ñe'ẽ ohendúva, ha oguerovíáva vy'apópe. Ha ndahapo pypukúigui, oguerovia sapy'ami, ha ojepy'a ra'ã vove, ikangy.

14Umi mba'e ra'ỹi ho'a vaekue ñuatĩndýpe, umíva hína umi ohendúva, ha mbegue-mbeguépe ipytupa ojepy'apýgui, mba'e reta potáre ha teko vy'áre, ha upéicha rupi ndahi'ái.

15Ha umi mba'e ra'ỹi ho'a vaekue yvy porãme katu, umíva hína umi imarangatúva ha oñemoĩva ohendu ha ojapo pe marandu he'íva, ha oñemohatãgui hese hi'a porãva.”

Ñe'ẽ mbojoja mba'e rendy rehegua
(Mc 4.21-25)

16Avave nomyendýi peteĩ mba'e rendy ha upéi ojaho'i térã omoĩ tupa guýpe, ohupi uvei yvate ojehesape haguã umi oikéva.

17Upeichaite avei, ndaipóri mba'eve okañýva osẽ'ỹ vaerã okápe, ha mba'e ñemi ojekuaa'ỹ vaerã ha oñemyesakã'ỹ vaerã.

18Aipórõ, pehendu porã: Upe oguerekóvape oñeme'ẽvéta oguerekove haguã. Upe oguereko'ỹvagui katu, pe michĩmi oimo'ãva oguerekoha jepe ojepe'áta, ha mba'evete ndopyta mo'ãi chupe.

Jesús sy ha ityvýra kuéra
(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)

19Jesús sy ha ityvýra kuéra oho pe ha'e oĩháme, ha ndaikatúi oñemboja hese, hetaitereígui umi oĩva upépe.

20Ha he'i hikuái Jesúspe: --Nde sy ha nde ryvy kuéra na pe okápe hína, ha nde rechase.

21Jesús katu he'i: --Umi ohendu ha ojapóva Tupã marandu porã, umíva hína che sy ha che ryvy.

Jesús ojoko yvytu ratã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)

22Peteĩ jey, Jesús oike hemimbo'e kuéra ndive peteĩ kanóape, ha he'i chupe kuéra: --Jahasa yguasu mboypýri. Ha oho hikuái.

23Ha ohasa aja hikuái, Jesús oke. Upe jave oñepyrũ oipeju yvytu ne ratãva pe yguasu ári. Pe kanóa oñepyrũ henyhẽ ýgui ha oñapymíta katuete.

24Aipórõ, omombáy Jesúspe ha he'i hikuái chupe: --Mbo'ehára, mbo'ehára! Ja'yguy niko ñaína! Jesús opu'ã ha oja'o pe yvytúpe ha upe y pochýpe. Ha pe yvytu opi ha opa mba'e opytu'u.

25Upéi Jesús he'i hemimbo'e kuérape: --Mba'e piko oiko pe pende jeroviágui. Ha'e kuéra katu, ohecha ramo pe oikóva ha kyhyje pópe oporandu joa ojupe: --Máva piko kóva, ko oñe'ẽva yvytu ratã ha y pochýpe, ha iñe'ẽ rendúva chupe?

Peteĩ Gerasa pegua oguerekóva mba'epochy

(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)

26Hasypeve oguahẽ hikuái Gerásape, opytáva yguasu mboypýri, Galiléa rovái.

27Oguejývo Jesús, osẽ upe távagui peteĩ kuimba'e imba'epochýva, ha oñemboja hendápe. Aréma noñemondevéi ha ndoikovéiva ra'e ogaháp e, oiko umi tyvy pa'ũ rupi.

28Ohechávo Jesúspe, oñesũ henondépe ha osapukái: --Aníke rejapo che rehe mba'eve Jesús, Tupã Yvatetegua Ra'y. Tupãre ajerure ndéve, ani haguã che mbohasa asy!

29Péicha he'i, Jesús he'íma haguére pe mba'epochýpe osẽ haguã chugui. Heta jevýma pe mba'epochy ombotarova chupe. Ha opyta haguã, ojepokua ha ojepykuapa ramo jepe, ha'e omondohopáva umíva ha pe mba'epochy ogueraha chupe umi yvy ojeiko'ỹháre.

30Jesús he'i chupe: --Mba'éicha nde réra. Ha ha'e he'i: --Che réra Legión. Péicha he'i, hetágui umi mba'epochy oike vaekue ipype.

31Ha upépe ojerure Jesúspe ani haguã omondo chupe kuéra yvykua pypukúpe.

32Ha aguĩ upégui heta kure okarúva hína pe yvytýre, umi mba'epochy ojerure ojeheja haguã chupe kuéra oike umi kurére. Ha Jesús oheja chupe kuéra oike.

33Ha umi mba'epochy osẽ upe kuimba'égui ha oike umi kurére, ha hetakue umi kure oho ojepoi ýpe, ha upépe omanomba.

34Umi kure rerekua, ohechávo mba'épa ojehu, pya'e oho hikuái ha omombe'u opa mba'e pe távape ha umi okaháre.

35Opavave oho ohechávo pe ojehu vaekue. Ha oguahẽvo Jesús rendápe, ojuhu hikuái pe kuimba'e imba'epochy vaekuépe oguapy hína henondépe, oñemonde ha iñakã porã. Ha okyhyjepa hikuái.

36Ha umi ohecha vaekue mba'épa ojehu, omombe'u umi oúvape mba'éichapa okuera ra'e pe imba'epochýva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

37Opavave oikóva Gerasa jerekuévo oñepyrũ ojerure asy Jesúspe oho haguã upégui, okyhyjetereígui hikuái. Aipórõ, Jesús ojupi pe kanóape ha oho.

38Pe karia'y osẽ vaekue mba'epochy poguýgui ojerure Jesúspe oheja haguã chupe oho hendive. Ha'e katu he'i chupe:

39-Tereho nde rógape ha emombe'u opa mba'e Tupã ojapo vaekue nde rehe. Pe karia'y oho ha oiko omombe'u pe táva jerekuére opa mba'e Jesús ojapo vaekue heseháp e.

Peteĩ kuña hasýva, ha Jairo rajy

(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)

40Ou jey rire mboypýrigui, torypápe opavave oha'arõ joa Jesúspe.

41Upévo, oguahẽ peteĩ hérava Jairo, judío kuéra tupao pegua ruvicha. Upe kuimba'e oñesũ Jesús renondépe, ha ojerure asy chupe ohomi haguã hógape.

42Peteĩete niko itajýra, oguerekóva 12 áño, ha oĩva hína omano haguãichaite. Oho kuévo, Jesús oñandu ojopypaha chupe hikuái, hetaitereígui umi ohóva hendive.

43Umi ohóva apytépe oĩ peteĩ kuña hasýva ojapóma 12 áño tuguy syrýgui, ha oiporupámava opa oguerekóva oñepohanouka haguã. Ha avave ndaikatúi omonguera chupe.

44Upe kuña oñemboja Jesús rehe hapykue guio ha opoko pe ijao ruguáire, ha upepete pe huguy syry opyta.

45Aipórõ Jesús oporandu: --Máva piko opoko che rehe? Avave nde'írimarõ opoko hague hese, Pedro he'i: --Mbo'ehára, opavavéko nde jopy ha ne myaña opa guio. Ha piko reporandu, mávapa opoko nde rehe?

46Jesús he'i jey: --Oĩ peteĩ opoko vaekue che rehe. Añandu osẽ hague che hegui pokatu.

47Upe kuña, ohechámarõ ndaikatu mo'ãiha okañy, ryryipópe oho oñesũ Jesús renondépe. Omombe'u chupe, opavave rovake, mba'érepa opoko ra'e hese, ha mba'éichapa ra'e upepete okuera.

48Jesús he'i chupe: --Che rajy, che rehe rejerovia haguére rekuera. Tereho katu rejepy'apy'ỹre.

49Jesús oñe'ẽ jave gueteri hína, oguahẽ peteĩ tembijokuái ha he'i Jáirope: --Nde rajy omanóma. Anivéntema remyangekói Mbo'ehárape.

50Jesús ohendu upéva, ha he'i chupe: --Ani rekyhyje. Ejerovia che rehe, ha nde rajy nomano mo'ãi.

51Oguahẽvo upe ógape, ndohejái avavépe oike hendive, Pedro, Santiago ha Juánpe añónte, pe mitãkuña sy ha itúva ndive.

52Opavave hasẽ joa, ha ojahe'o hikuái hese. Jesús katu he'i chupe kuéra: --Ani pene rasẽ. Pe mitã kuñáko nomanói, okénte hína.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

53Maymáva opuka Jesús rehe, oikuaágui pe mitãkuña omanóma hague.

54Upépe Jesús ipojái pe mitãkuña póre, ha he'i hatã chupe: --Nde, mitãkuña, epu'ã!

55Ha ha'e oikove jey, ha Jesús ojerure oñemongaru haguã.

56Isy ha itúva opyta ijurujái. Jesús katu he'i ani haguã omombe'u avavépe upe mba'e ojehu vaekue.

San Lucas 9

Umi Jesús remimbo'e omyasãi Tupã marandu ha oporomonguera

(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)

1Jesús ombyaty umi 12 hemimbo'e ha ome'ẽ chupe kuéra pokatu ha pu'aka omosẽ haguã opaichagua mba'epochy, ha omonguera haguã opaichagua mba'asy.

2Omondo chupe kuéra oporomomarandu haguã Tupã sãmbyhýre, ha omonguera haguã hasývape.

3He'i chupe kuéra: --Ani peraha mba'eve tapére guarã, yvyra pende po pegua, vosa, mbujape, viru ha ao jopyru.

4Oimeraẽva óga peguahẽhápe, upépe pepyta pesẽtaha árape peve.

5Ha oimérõ táva pene moguahẽse'ỹha, tapeho upégui. Peityvyro yvytĩmbo pende pýgui, ohecha kuaa haguã hikuái upéva maranduha Tupã oinupãtaha chupe kuéra.

6Aipórõ osẽ hikuái ha oho umi tava'i rupi, omyasãi marandu porã ha omonguera hasývape.

Herodes ndoikuaái mba'épa ojapóta

(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)

7Mburuvicha guasu Herodes ohendu opaite mba'e oikóva, ha ndoikuaái mba'épa ojapóta, oĩgui he'íva Juan oikove jey hague.

8Ambue katu he'i, ou hague maranduhára Elías, ha ambueve katu, oimeha maranduhára yma guare oikove jeýva.

9Ha Herodes he'i: --Cheté ha'e vaekue oñeñaka'õ haguã Juan. Máva piko aipórõ pe hetaite mba'e oñemombe'uha? Upévare Herodes oñeha'ã ohecha Jesúspe.

Jesús omongaru hetaitereípe

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jn 6.1-14)

10Ojevývo umi apóstol, omombe'u hikuái Jesúspe opa mba'e ojapo vaekue. Ha'e ogueraha chupe kuéra ha'eñóme peteĩ táva hérava Betsáidape.

11Ha umi tavagua oikuaávo, ohopa hapykuéri. Ha Jesús oheja chupe kuéra oguahẽ hendápe. Oñe'ẽ chupe kuéra Tupã sãmbyhýre ha omonguera hasývape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ka'aru etereíguima, umi 12 apóstol oho Jesús rendápe ha he'i chupe hikuái: --Emondo opavavépe toho topytu'u, ha toheka tembi'u umi táva ha umi oka aguĩháre. Ko'ápe niko ndaipóri véima mba'eve.

13Jesús he'i chupe kuéra: --Peẽ voi pemongaru chupe kuéra. Ha'e kuéra katu he'i: --Roguereko niko 5 mbuja ha mokõi pira, ndorohói mba'érõ rojoguávo tembi'u umívape guarã.

14Oĩ niko hína 5.000 kuimba'e rupi. Ha Jesús he'i hemimbo'e kuérape: --Pemboguapy 50 rupi aty-atýpe.

15Ha'e kuéra ojapo upéicha ha omboguapy opavavépe.

16Upéi Jesús ojapyhy ipópe umi 5 mbuja ha umi mokõi pira ha, oma'ẽvo yvága gotyo, ojerure Tupã ohovasa haguã. Upéi oipehe'ã umi mbuja ha ome'ẽ hemimbo'e kuérape omoĩ haguã opavave renondépe.

17Maymáva ho'u hyguãtã meve. Ha umi hembývagui omono'õ hikuái 12 ajaka renyhẽ.

Pedro he'i Jesús ha'eha pe Mesías

(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

18Peteĩ jey, Jesús oñembo'e jave hína ha'eño, ha hemimbo'e kuéra oĩ hendive, oporandu chupe kuéra: --Mavaha che piko oje'e?

19Ha'e kuéra he'i chupe: --Oĩ he'íva ndeha Juan Bautista. Oĩ he'íva ndeha Elías, ha oime katu he'íva ndeha peteĩva umi maranduhára yma guare oikove jeýva.

20Jesús oporandu chupe kuéra: --Ha peẽ piko mba'e peje, mávapa che? Ha Pedro he'i: --Nde hína upe Mesías, Tupã rembiporavo.

Jesús omombe'u omanotaha

(Mt 16.20-28; Mc 8.30--91)

21Jesús katu heta he'i hemimbo'e kuérape ani haguã omombe'u upéva avavépe.

22Ha he'i: --Che, yvypóraicha aju vaekue, ahasa asy mante vaerã, ha ojahéita che rehe umi myakãhára, umi pa'i ruvicha ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha. Che jukáta hikuái, ha mbohapy ára rire aikove jeýta.

23Upéi he'i opavavépe: --Oime ramo che moirũséva toñembyesarái ijehegui, tohupi ára ko'ẽre ikurusu ijapére, ha ta che moirũ.

24Pe hekovére hakate'ỹva, omanóta. Pe omanóva che rehehápe katu, oikovéta.

25Mba'épa oguenohẽne yvypóra oguerekopárõ opaite mba'e ipópe, térã oñehundi ramo ha'e ipo rupiete? Mba'eve!

26Oimérõ che rerotĩva ha oguerotĩva che ñe'ẽ, che avei, yvypóraicha aju vaekue, atĩne heseve kuéra, ajúvo che Ru mimbipa reheve ha Tupã remimbou marangatu kuéra ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27-Añetehápe ha'e peẽme, ko'ápe oĩva apytépe oĩ nomano mo'ãiva ohecha mboyve Tupã sãmbyhy.

Jesús omimbipárõ guare
(Mt 17.1-8; Mc 9.2-8)

28Upe rire, 8 ára haguépe Jesús he'i rire ko'ã mba'e, oho peteĩ yvyty ru'ãme oñembo'e haguã ha ogueraha hendive Pedro, Santiago ha Juánpe.

29Oñembo'e aja hína, hova iñambuepa ha umi ijao morotĩ sakã ha ojajaipa.

30Ha ojekuaa mokõi kuimba'e oñomongetáva hendive. Umíva Moisés ha Elías,

31omimbipáva avei hikuái ha oñe'ẽva Jesús ohotaháre ko yvy árigui, ojehútava Jerusalénpe.

32Hopehýi etereírõ jepe, Pedro ha iñirũ nguéra ndokéi, ha ohecha hikuái Jesús mimbipa ha umi mokõi oĩ vaekue hendive.

33Umi kuimba'e ohótama jave, Pedro he'i Jesúspe: --Mbo'ehára, iporãite niko ikatúre ñaime ko'ápe. Reipotárõ ajapóta peẽme pene rendaguã, peteĩ ne mba'erã, peteĩ Moiséspe guarã ha Elíaspe guarã avei. Pedro katu ndoikuaái pe he'íva.

34Pedro oñe'ẽ aja, ou peteĩ arai omimbipáva ha ojaho'i chupe kuéra. Ha ojechávo pe arai apytépe, okyhyje hikuái.

35Pe araígui oñehendu peteĩ ñe'ẽ ha he'íva: “Kóva ha'e che Ra'y, che aiporavo vaekue. Pehendu chupe”.,

36Oñehendúvo upe ñe'ẽ, Jesús opyta ha'eño. Ha ha'e kuéra oguerokirĩ umi mba'e, ha umíva umi árape avavépe nde'íri umi mba'e ohecha vaekue.

Jesús omonguera peteĩ mitãrusu imba'e pochývape
(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)

37Ambue árape, oguejývo pe yvytýgui, hetaiterei osẽva ohuguãitĩ Jesúspe.

38Ha peteĩ kuimba'e upe apyte guive he'i hatã chupe: --Mbo'ehára, ema'ẽmína che ra'ýre, ha'e ñoite niko areko.

39Peteĩ mba'epochy ojapyhy chupe, ha ombosapukái, ha oityvyro ha ombojuru ryjuipa. Oguereko asy ha ndopoiséi chugui.

40Ajerure ne remimbo'e kuérape oguenohẽ haguã chugui pe mba'epochy, ha ha'e kuéra ndaikatúi.

41Jesús he'i chupe: --Há, tekove jerovia'ỹ ha heko añáva! Araka'e peve piko aikóta pende reheve ha pogueropu'aka? Eru ko'ápe nde ra'y.

42Oñemboja jave hína pe mitãrusu, pe mba'epochy oity yvýpe ha oityvyro hatã jey chupe. Jesús katu oja'o pe mba'epochýpe, omonguera pe mitãrusúpe ha ome'ẽ itúvape.

43Ha maymáva opyta ijurujái ha ohecha ramo Tupã mba'e guasueteha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús omombe'u jey omanotaha
(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)

Opavave ohecha ramo aja hína pe Jesús ojapóva, ha'e he'i hemimbo'e kuérape:

44-Pehendu porã kóva ha ani pende resarái: Che, yvypóraicha aju vaekue, ha'áta hína yvypóra kuéra pópe.

45Hemimbo'e kuérape katu nahesakãi pe he'íva. Ne'ĩra gueteri niko ha'e kuéra oĩ oikuaa haguãicha. Upéi ave, okyhyjeterei hikuái oporandu haguã Jesúspe mba'épa pe he'iséva.

Mávapa tuichave
(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)

46Umíva umi árape, Jesús remimbo'e kuéra oñemoĩ he'i ojupe mávapa pe mba'e guasuvéva ijapytépe kuéra.

47Jesús, ohecha kuaávo mba'épa oguereko hikuái iñakãme, ohenói peteĩ mitãme, omoĩ ijypýpe,

48ha he'i chupe kuéra: --Che rérape oguerohorýva ko mitãme, chéve che rerohory, ha oguerohory avei pe che mbou vaekuépe. Upévare, pe michĩvéva pende apytépe, upéva hína upe mba'e guasuvéva.

Opu'ã'ỹva ñande rehe, oĩ ñane ndive
(Mc 9.38-40)

49Juan he'i chupe: --Mbo'ehára, rohecha kuri peteĩ omosẽva mba'epochy nde rérape, ha rojoko, ndaha'éigui ore ndivegua.

50Ha Jesús he'i chupe: --Ani pejoko, pe opu'ã'ỹva ñande rehe niko oĩ ñane ndive.

Jesús oja'o Santiago ha Juánpe

51Hi'aguĩmarõ hína ára Jesús ojupi vaerãha yvágape, osẽ oho kyhyje'ỹre Jerusalénpe.

52Omondo hembijokuái tenonderã, ohóva peteĩ tava'i Samaría guápe ohecha haguã chupe hendaguã.

53Umi Samariagua katu, nomoguahẽséi chupe ohecha kuaágui ohoha hína Jerusalénpe.

54Hemimbo'e kuéra Santiago ha Juan ohechávo upéva, he'i chupe: --Ore Jára, reipotápa ro'e oguejy haguã yvágagui tata ohundi haguã chupe kuéra?

55Jesús katu ojere oja'o ha he'i chupe kuéra: Peẽko ndapeikuaáinte mba'e espíritu reheguápa peẽ. Che yvypóraicha aju vaekue ndajúi aporohundívo, aju katu aporopysyrõ haguã

56Ha upéi oho hikuái ambue tava'ipe.

Umi ohoséva Jesús ndive
(Mt 8.19-22)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

57Oho aja hikuái, tapére peteĩ kuimba'e he'i Jesúspe: --Che Jára, che romoirũta mamo rehohápe.

58Jesús he'i chupe: --Aguara'i niko oguereko ikeha, ha guyra kuéra hupa. Che, yvypóraicha aju vaekue katu, ndarekói mamo ambojeko haguã che akã.

59Jesús he'i ambuépe: --Eju che ndive. Ha'e katu he'i: --Che Jára, che rejána taha raẽ tañotỹmi che ru.

60Jesús katu he'i upévape: --Eheja umi omanómava toñotỹ umi omanóvape. Nde katu tereho ha emoherakuã Tupã sãmbyhy.

61Ambue katu he'i avei chupe: --Che Jára, ahase ne ndive, che rejami raẽna taha tamomarandu che róga guápe.

62Jesús ombohovái chupe: --Pe arádo omoĩva ipópe ha oma'ẽva hapykuévo, naiporãi Tupã sãmbyhýpe guarã.

San Lucas 10

Jesús oiporavo 72

1Kóva rire Jesús oiporavo 72pe ha omondo henonderã, mokõi-mokõi umi táva rupi ha mamo ha'e oho vaerãháme.

2He'i chupe kuéra: “Ajépa tuicha pe kokue ha heta hi'a, omono'õ vaerãnte mbovy. Upévare, pejerure pe kóga járape tombou umi ou vaerãme omono'õ.

3Tapeho peẽ. Peikuaáke pomondoha hína ovecha ra'ýicha aguara guasu apytépe.

4Ani peraha viru ha tembi'u ha pende py rehegua ave. Ha ani pepyta pe poromomaiteívo tapére.

5Peikévo peteĩ ógape, pemomaitei raẽ pejévo: ‘Py'a guapy ko ógape guarã.’

6Ha upépe oĩ ramo yvypóra oipotáva py'a guapy, hembipota oikóne. Upeicha'ỹrõ katu, peẽme jeýnte opytáta.

7Pepyta upe óga upévape, ha pe'u ha pey'u umi ha'e kuéra oguerekóvagui. Opa omba'apóvape niko ojehepyme'ẽ vaerã voínte. Ani peva-peva rei peteĩ ógagui ambuépe.

8Peho ramo peteĩ táva peñemoguahẽháme, pe'u umi peẽme oñeme'ẽvagui.

9Pemonguera umi hasýva upépe oĩvape, ha peje chupe kuéra: ‘Tupã sãmbyhy hi'aguĩma pende hegui.’

10Ha pehórõ peteĩ táva peñemoguahẽ'ỹháme, pesẽ okápe ha peje:

11‘Pende táva pegua yvytĩmbo oja vaekue ore pýre jepe, roityvyro ore pochýgui pende rehe. Ha peikuaáke kóva, Tupã sãmbyhy hi'aguĩma pende hegui.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ha'e peẽme, ágãnte chupe kuéra oñenupã pohyivéta umi táva Sodómape oiko vaekuégui.”

Jesús oja'o umi táva oguerovia'ỹvape
(Mt 11.20-24)

13Ejererekóke nde, táva Corazín! Ejererekóke nde, táva Betsaida. Táva Tiro ha Sidónpe ojejapo rire umi mba'e hechapyrãva ojejapo vaekue pende pype, ymáma ojevy vaerã mo'ã hikuái Tupã gotyo, ha oñemonde ao vosakuépe ha oguapy tanimbu ári, ohechauka haguã ombyasyha iñangaipa.

14Tupã oporombojovakeha árape, peẽ peñenupã pohyivéta umi táva Tiro ha Sidón peguágui.

15Ha nde, táva Cafarnaúm, reimo'ã piko reguahẽtaha yvágape? Tupã uvei nde reitýta omanóva retãme!

16Umi pene rendúva, chéve che rendu ha pe ojahéiva pende rehe, ojahéi che rehe. Ha pe ojahéiva che rehe, ojahéi pe che mbouharére.

Umi 72 ou jey

17Umi 72 ou jey hikuái vy'apópe, ha he'i: --Ore Jára, umi mba'epochy jepe ojapo ro'éva nde rérape.

18Jesús he'i chupe kuéra: --Upéicha. Che ahecha Satanápe ho'a ramo yvágagui aratirícha.

19Che ame'ẽ vaekue peẽme pokatu peguata haguã mbói ha alakran apytépe, ha pende pu'aka haguã umi pende rehe ija'e'ỹvare, ojehu'ỹre peẽme mba'eve ivaíva.

20Anínte pevy'a umi mba'epochy ojapo haguére pejéva. Pevy'a uvei oimemaháre pende réra ojehai yvágape.

Ta'ýra añoite oikuaa mávapa Túva
(Mt 11.25-27; 13.16-17)

21Upe javete Jesús henyhẽ Espíritu Santo guigua vy'ápe, ha he'i: “Romomba'e guasu che Ru, yvága ha yvy Jára, reñomi haguére ko'ã mba'e umi iñarandu ha imba'e kuaávagui, ha reikuaauka umi iñarandu'ỹvape. Upéicha che Ru, péichante voi reipota vaekue ojehu.

22Che Ru niko omoĩ che po guýpe opa mba'e. Avave ndoikuaái Tupã Ra'ýpe, Túva añónte. Ha avave ndoikuaái Túvape, Tupã Ra'y añónte, ha umi ojekuaaukávape Tupã Ra'y.”

23Ha ojerévo hemimbo'e kuéra gotyo, he'i chupe kuéra año: “Ovy'aiténe umi ohecháva pe peẽ pehecháva hína.

24Añetehápe ha'e peẽme, heta maranduhára ha heta mburuvicha guasu ohechase vaekue ko peẽ pehecháva, ha ndohechái. Ha'e kuéra ohenduse vaekue ko peẽ pehendúva, ha nohendúi.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ñe'ẽ mbojoja Samariagua ipy'a porãva rehegua

25Peteĩ Moisés rembiapoukapy mbo'eha oho oñe'ẽ Jesús ndive, ha oha'ã haguã chupe
oporandu: --Mbo'ehára, mba'e piko ajapo vaerã areko haguã jeikove opa'ỹva?

26Jesús he'i chupe: --Mba'épa oĩ tembiapoukapýpe? Mba'e piko pehecháva kuatiápe?

27Upe Moisés rembiapoukapy mbo'eha he'i: --Ehayhu Tupã nde Járape ne nde py'aite
guive, ne ánga rugua guive ha opa ne arandukue reheve, ha ehayhu nde rapichápe
rejehayhuháicha nde.

28Ha Jesús katu he'i: --Ere porã, rejapórõ upéicha, reikovéta.

29Pe tembiapoukapy mbo'eha katu, omoĩ porãsévo imba'e porandu, he'i Jesúspe: --Ha
máva piko pe che rapicha?

30Aipórõ Jesús he'i chupe: --Peteĩ karia'y oguata ohóvo Jerusalén rape guio Jericó
gotyo, ha peteĩ mondaha aty ohape joko chupe, ha oipe'a chugui ijao peve. Oinupã
hikuái ha oheja chupe omano ha nomanóime.

31Peichahágui rei peteĩ pa'i ohasa upe rupi, ha ohechávo chupe ojere chugui ha ohónte
ha ndopytái.

32Peteĩ levíta avei oguahẽ upépe, ha ohecha vove, ojere chugui ha ohónte avei
tenonderã.

33Peteĩ kuimba'e Samariagua katu, ohóva hína upe tape upévare avei, ohechávo
oiporiahurereko chupe.

34Oñemboja hese, oipohano ñandyry ha kaguýpe ha ojokua chupe umi ojekutu hague
rupi. Upéi ohupi chupe ikavaju tee ári, ogueraha peteĩ óga ojepytahápe ha oñangareko
hese.

35Upe riregua ko'ẽme, upe Samariagua oguenohẽ mokõi ára mba'apokue repy ha
ome'ẽ upe óga járape, ha he'i chupe: --Eñangareko ko karia'ýre. Ndohupytypáirõ viru,
che ahepyme'ẽta ndéve upéi ajevývo.

36Ha néi, mávapa ko'ãvagui, ndéverõ guarã pe karia'y rapicha, ohape joko vaekue umi
mba'e vai apoha?

37Upe Moisés rembiapoukapy mbo'eha he'i: --Pe oiporiahurereko vaekue chupe. Jesús
katu he'i chupe: --Néi, tereho ha ejapo ndave upéicha.

Jesús, Marta ha María rógape

38Jesús oipykúi hape ha oguahẽ peteĩ tava'ipe, ha upépe omoguahẽ chupe hógape peteĩ
kuña hérava Marta.

39Ha'e oguereko peteĩ ikypy'y hérava María, oguapýva Jesús ypýpe ohendu haguã umi
he'íva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

40Marta katu, oikóva hína heta hembiapo reheve, oñemboja Jesús rehe ha he'i chupe: --Che Jára, na nde py'apýipa che kypy'y che rejaha cheño ko tembiapo hetaite reheve? Ere chupe ta che pytyvõ.

41Jesús katu he'i chupe: --Marta, Marta, rejepy'apy hetaiterei mba'ére,

42ha peteĩ mba'énte tekotevẽ. María ojapyhy pe iporãvéva, ha avave ndoipe'a mo'ãi chugui.

San Lucas 11

Jesús ha ñembo'e

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

1Peteĩ jey Jesús oñembo'e hína peteĩ hendápe. Oñembo'epávo, hemimbo'e peteĩ he'i chupe: --Ore Jára, ore mbo'ena roñembo'e haguã, Juan ombo'e haguéicha hemimbo'e kuérape.

2Jesús he'i chupe kuéra: --Peñembo'évo, peje: Che Ru toñemomba'e nde réra marangatu. Eju ore sãmbyhy,

3Ko'ẽ ko'ẽrekena eme'ẽ oréve ore rembi'urã.

4Eheja rei oréve ore angaipa, ore roheja reiháicha opavave ore rehe ojapo vai vaekuépe. Aníkena rehejátei rojepy'a ra'ã!

5Jesús avei he'i: --Peteĩva peẽ gua'u ra'e oguereko peteĩ iñirũ, pyhare pyte ohóva hógape ha he'i chupe: ‘Che irũ: eiporuka chéve mbohapy mbujape,

6peteĩ che irũ niko péina oguahẽ mombyrýgui che rógape, ha ndarekói mba'eve ame'ẽ vaerã chupe.

7Añetehápe niko ha'e pe kotypy guive nde'i mo'ãi chupe: ‘Ani che myangekói, che rokẽ oñemboty, ha che ra'y kuéra ha che roñeno hína. Ndaikatúi apu'ã ame'ẽvo ndéve mba'eve.’

8Ha'e peẽme, nopu'ãi ramo jepe omba'e me'ẽvo chupe, iñirũ haguére, ome'ẽne chupe opa mba'e oikotevẽva anive haguã omyangekói chupe.

9Upévare che ha'e peẽme: “Pejerure, ha Tupã ome'ẽta peẽme. Peheka ha ha'e ojuhukáta peẽme. Pembota Tupã rokẽ ha ha'e oipe'áta peẽme.”

10Ojerurévape niko oñeme'ẽ, ohekáva katu ojuhu, ha pe okẽ ombotávape ojepe'a.

11Máva peẽva piko, pende ra'y ojerure ramo peẽme pira, peme'ẽta chupe mbói?

12Térã ñandu kavaju ojerure ramo chupe ryguasu rupi'a?

13Peẽ, pene rembiapo vaíva Tupã renondépe, peme'ẽ kuaa ramo iporãva pende ra'y kuérape, ko'yteve pende Ru yvágape oĩva ome'ẽta Espíritu Santo umi chupe ojerurévape.

Mba'e vai Jesús rehe oje'éva

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

14Jesús omosẽ hína peteĩ karia'ýgui pe mba'epochy omoñe'ẽngu vaekue chupe. Ha pe mba'epochy osẽvo, upe iñe'ẽngúva oñepyrũ oñe'ẽ. Opavave ohecha ramo joa upéva.

15Oime jepe he'íva: “Beelzebú, Aña nguéra ruvicha voi niko hína pe ohejáva chupe omosẽ umi mba'epochy kuérape.”

16Ha oime avei umi, omoñuhãvo chupe, ojeruréva Jesúspe ojapo haguã mba'e hechapyrãva ohechauka haguã Tupã oĩha hendive.

17Ha'e katu, oikuaáva hína mba'épa oguereko hikuái iñakãme, he'i chupe kuéra: --Peteĩ tetã oñemboja'opa ramo ha opu'ãmba ramo oñoakãre, oñehundi. Ha opa hóga kuéra ho'apa ojo'ári.

18Péicha avei Sataná voi opu'ã ramo ijehe, mba'éicha piko imbarete tapiáta? Kóicha ha'e, peẽ pejégui che amosẽha mba'epochy kuérape, Beelzebú pokatu rupi.

19Péicharõ añete, máva piko ome'ẽ pene remimbo'e kuérape pokatu omosẽ haguã chupe kuéra? Pene remimbo'e kuéra ojapóva rupi voi, ojehecha peẽ pejavyha.

20Che amosẽ ramo mba'epochy kuérape Tupã po rupi, upéva he'ise Tupã sãmbyhy oguahẽmaha peẽme.

21“Peteĩ kuimba'e mbarete ikyse porã ramo ha oñangareko hógare, umi mba'e oñongatúva ipype oĩ porã.

22Ha ou ramo ambue imbaretevéva chugui ha ipu'aka hese katu, oipe'a chugui pe kyse ojerovia hague, ha opa oguerekóva, ha ojapo umívagui ojaposéva.

23Upe che ndive oĩ'ỹva, oñemoĩ che rehe. Ha upe che ndive omono'õ'ỹva, omosarambi.”

Mba'epochy ou jeýva

(Mt 12.43-45)

24“Peteĩ mba'epochy osẽ ramo oimeraẽvagui, oho oiko umi oky'ỹha rupi ohekávo pytu'u. Ha ndojuhúi ramo he'i: ‘Aha jeýta che rógape, mamo asẽ haguégui.”

25Ha ou jeývo, ojuhu pe osẽ hague ojetypei ha ipotĩ porãha.

26Upéi, oho ha ogueru ambue 7 mba'epochy, heko añavéva chugui, oike hikuái ipype, ha oiko upépe. Ha péicha, pe yvypóra rekove opyta vaive iñepyrũmbýgui.

Pe añetehápe iporãva

27Jesús oñe'ẽ aja hína ko'ã mba'ére, umi oĩva apytégui peteĩ kuña osapukái: --Ovy'aiténepa pe kuña nde reru vaekue ko yvy ári ha ne mokambu vaekue!

28Ha'e katu he'i: --Ovy'aiténe uvei umi ohendúva Ñandejára Ñe'ẽ ha ojapo pe ha'e he'íva!

Oime ojeruréva mba'e hechapyrãva

(Mt 12.38-42; Mc 8.12)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Heta hetave ohóvo Jesús rehe oñembojáva, ha ha'e oñepyrũ he'i chupe kuéra: “Tekove ahẽ ko'agãguánte ojerure ohecha haguã mba'e hechapyrãva. Ndojehechauka mo'ãi peẽme mba'eveichagua mba'e hechapyrãva. Tupã ohechaukáta peẽme maranduhára Jonás rehe ojapo haguéicha.

30Pe Jonáspe ojehechauka vaekue niko Nínivepe guarã mba'e hechapyrãva vaekue. Upéicha avei che, yvypóraicha aju vaekue, mba'e hechapyrãva hína opavavépe guarã.

31Ñembojovakeha árape, oĩmarõ Tupã renondépe yvypóra ko'agãgua, pe mburuvicha guasu kuñáva tetã Sebá pegua, opu'ã vaerã avei mbojovakeha árape, ha pene moĩ vaíta Tupã renondépe pene rembiapo vai haguére. Ha'e niko mombyry mombyryvégui oho vaekue ohendu haguã Salomón ñe'ẽ arandu. Ha che ha'e peẽme, peteĩ mba'e guasuvéva Salomóngui oĩ hína ko'ápe ko'ágã.

32Umi Ninivegua avei opu'ã vaerã pe ñembojovakeha árape, ojepyguarávo yvypóra rekovekue ko'ágã guápe, pene moĩ vai haguã. Ninivegua niko ojere vaekue Tupã gotyo ohendúvo Jonás marandu, ha pe ko'ápe oĩva hína mba'e guasuve Jonásgui.”

Ñande resa niko ñande rete resapeha
(Mt 5.15; 6.22-23)

33“Avave nomyendýi peteĩ mba'e rendy ha omoĩ ojehecha'ỹ haguãme térã peteĩ mbayru guýpe. Yvate uvei oñemoĩ ojehesape haguã umi oikéva.

34Nde resa niko hína pe nde rekove omyesakãva. Nde resa hesãi ramo, omyesakãta nde rekove. Nahesãi ramo katu, nde rekove oĩta pytũmbýpe.

35Eñangarekóke ani pe tesapeha oĩva nde pypégui oiko pytũ.

36Nde rete ojehesapepárõ ha ndaipórirõ pype pytũ, opa mba'e rehecha sakã porãne, tesapeha nde resapérõ guáicha.”

Jesús ohova api fariséo ha Moisés rembiapoukapy mbo'ehápe
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 20.45-47)

37Jesús oñe'ẽmbávo, peteĩ fariséo he'i chupe oho haguã okaru hógape. Jesús oho ha oike oguapy mesápe.

38Upe fariséo ohecha ramo Jesús ndojepohéiriha okaru mboyve.

39Jesús katu he'i chupe: --Peẽ fariséo pemopotĩ ijape guio rei pe jay'uha ha pe ña'ẽmbe, ha pende ryepýpe pene renyhẽ opa pe monda vaekuégui ha pene ñaña porégui.

40Pende výro. Ndapeikuaái piko pe ojapo vaekue ijapere, ojapo hague avei hyepyre?

41Peme'ẽ pene tupãmba'e pende py'aite guive, ha upéicharõ opa mba'e ipotĩta.

42“Pejererekóke peẽ fariséo, pemboykéva 10gui peteĩ pene pohã ñana ha opa mba'e peñotỹ vaekégui, ha ndapehecha kuaái teko jojáva ha mborayhu Tupãme guarã. Kóva hína pejapo vaerãva, pembotapykue'ỹre umi ambue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Pejererekóke peẽ fariséo, peguapyséva umi iporãvehápe judío kuéra tupaópe, ha peipotáva opavave pene momaitei pene mbojeroviávo, mamo peikoha rupi.

44Pejererekóke peẽ, pejoguáva umi tyvy ojekuaa'ỹvape, opavave opyrũva oikuaa'ỹre.”

45He'i chupe upépe peteĩva umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha apytégui: --Mbo'ehára, erévo upéva, ore mbopochy oréve avei.

46Ha Jesús he'i chupe: --Pejererekóke peẽ ave, Moisés rembiapoukapy mbo'eha, pehupíva ambue ati'y ári mba'e pohýi avave ikatu'ỹva ogueropu'aka, ha peẽ peteĩ pene kuãme jepe ndapepokoséi hese.

47“Pejererekóke peẽ, pemopu'ãva ityvyrã umi maranduhárape, pende ru kuéra ypykue ojuka vaekuépe.

48Péichape peẽ peikuaauka hína peimeha umi pende ru ypy kuerakue ojapo vaekue ndive. Ha'e kuéra ojuka vaekue umi maranduhárape, ha peẽ pejapo ityvyrã.”

49Upévare, arandu guasuetépe he'i vaekue Tupã: ‘Amondóta peẽme maranduhára ha apóstol, ha oiméta pejukáva ha ambue peikóva pemuña.’50Umi yvypóra ko'ágã guápe, Tupã ojeruréta hepykue umi maranduhára ruguýre, oñeñohẽ vaekue oúvo ojejapo ñepyrũ guive ko yvy.

51Abel ruguy guive, Zacarías ruguy peve, ojejuka vaekue pe altar ha Tupã koty pa'ũme. Aipórõ ha'e peẽme, Tupã ojeruretaha hekove kuéra repykuére opavave ko'ágã oikóvagui.

52“Pejererekóke peẽ, Moisés rembiapoukapy mbo'eha, perekóva pende pópe peikuaa haguã Tupã, ha peẽ voi ndapeikuaái ha ndapehejái avavépe oikuaa chupe.”

53Jesús osẽvo upégui, umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha umi fariséo ipochyeterei ha oñepyrũ oñatõi chupe porandúpe.

54Omoñuhãse chupe oity haguã chupe iñe'ẽngue rupi voi.

San Lucas 12

Jesús he'i mba'épa he'ise tova mokõi
(Mt 10.26-27)

1Upe aja katu, heta hetave yvypóra oñembyaty, ha hetaitereígui ojejapipa ojuehe. Jesús iñepyrũrã oñe'ẽ hemimbo'e kuérape: “Peñeñangarekóke umi fariséo rova mokõigui.

2Ndaipóri mba'eve okañýva ojehecha'ỹ vaerã ha oñemíva ojekuaa'ỹ vaerã.

3Upévare, opa mba'e peẽ pejéva pytũmbýpe, oñehendúne ára sakãme, ha umi pejéva ñemiháme ha koty ñembotypýpe ojesapukáine opa óga ári guive.”

Mávaguipa ojekyhyje vaerã
(Mt 10.26-31)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4“Peẽme, che irũ nguéra ha'e, ani pekyhyje umi pende reténte ojukávagui, ha upéi katu ndaikatu véima ojapo mba'eve.

5Che ha'éta peẽme mávaguipa pekyhyje vaerã: Pekyhyje oporojuka rire ipokatúva oporomondo haguã aña retãme. Upévagui pekyhyje vaerã.

6“Noñeme'ẽi nga'u piko 5 guyra'imi mokõi viru pehẽnguemíre? Upéicharõ jepe, Tupã ndahesaráiri chugui kuéra.

7Pene akãrague peteĩ-teĩ jepe niko ha'e oikuaapa. Aníke aipo ramo pekyhyje, peẽ niko mba'e guasu eteve hína heta guyra'ígui.”

Jaikuaáke Jesucrístope opavave renondépe

(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

8“Ha'e peẽme, oimeraẽ he'íva opavave renondépe che rehe ojeroviaha, che, Tupã ra'y yvypóraicha aju vaekue, añe'ẽne avei hese Tupã remimbou kuéra renondépe.

9Ha oimeraẽ he'íva opavave renondépe nda che kuaaiha, che avei ha'éne Tupã remimbou kuéra renondépe, ndaikuaaiha chupe.

10Tupã oheja reíta oimeraẽvape che rehe jepe, yvypóraicha aju vaekue, oñe'ẽ vaívape. Upe Espíritu Santo rehe oñe'ẽ vaívape katu, ndojeheja rei mo'ãi araka'eve.”

11“Pejererahávo umi judío tupaópe, térã mbojovakehára ha mburuvicha kuéra renondépe, ani pejepy'apy mba'éichapa peñemo'ãtare térã mba'épa pejétare.

12Oguahẽvo peẽme peñe'ẽ haguã, Espíritu Santo pene mbo'éta opa peje vaerãre.”

Mba'e rereko heta ogueru kuaa ivaíva

13Peteĩ umi oĩva apytégui he'i Jesúspe: --Mbo'ehára, ere che ryke'ýpe tome'ẽ chéve che mba'erãva, ore ru oheja vaekuégui.

14Ha Jesús he'i chupe: --Che irũ, máva piko che moĩ ra'e pende apytépe mbojovakehárõ térã mboja'ohárõ?

15Ha he'i avei: --Pejerereko opaichagua mba'epotágui. Jeikovéko noĩri heta mba'e ojererekóre.

16Ha upérõ omombe'u chupe kuéra ko ñe'ẽ mbojoja: “Oiko vaekue peteĩ imba'e retáva, hemitỹngue osẽ porãite vaekue ha heta omono'õ.

17Upe imba'e retáva oñemoĩ ojepy'a mongeta: ‘Mba'e piko ajapóta? Ndarekói niko moõpa añongatúta che remitỹngue amono'õva.’

18Ha he'i ijupe: ‘Aikuaáma mba'épa ajapóta. Aitýta pe che remitỹngue ñongatuha ha amopu'ãta tuichavéva añongatu haguã opa osẽ vaekue ko'ágã ha opa arekóva.

19Upéi ha'éta che jupe: ‘Che irũ, heta mba'e rereko iñongatupy heta Ára jerépe guarã. Epytu'u, ekaru, emboy'u ha evy'a nde rekovépe.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Tupã katu he'i chupe: ‘Nde, výro, ko pyharépe voi remanóta. Ha pe rerekóva iñongatupy piko mávape guarãta?

21Péicha ojehu pe yvypóra omono'õvape mba'e reta ijupe guarã año, ha imboriahu Tupã renondépe.”

Tupã oñangareko ita'ýra kuérare
(Mt 6.25-34)

22Upéi Jesús he'i hemimbo'e kuérape: “Kóva ha'e peẽme: ‘Ani pejepy'apy mba'épa pe'úta térã mba'épa pemondéta peikove haguã.

23Ñande rekove niko mba'e guasuve hína tembi'úgui, ha ñande rete umi aógui.

24Pema'ẽ umi guyráre. Ha'e kuéra noñemitỹi ha nomono'õi, ha noñongatúi mamove. Opáichavo, Tupã omongaru chupe kuéra. Mba'e guasueteve niko peẽ chugui kuéra.

25Máva piko pende apytégui ojepy'apy haguére ikatúne ombojoapy hekove michĩ ra'ymínte jepe?

26Ndaikatúirõ pejapo umi mba'e michĩvéva jepe, maerã piko pejepy'apýta mba'evére?’”

27Pema'ẽ umi yvoty ñúme guáre, mba'éichapa okakuaa, omba'apo ha ojapo'ỹre mba'eve. Che ha'e peẽme, mburuvicha guasu Salomón jepe opa ijeguaka reheve naiporãi vaekue umi yvoty iporãháicha.

28Ha Tupã péicha omondérõ umi ka'avo ñúme opu'ãva ko'ágã, ha ko'ẽrõ ojehapýtava tatakuápe, piko mba'eichaiteve na pene monde mo'ãi peẽme, peẽ tekove jerovia'ỹ.

29Upévare, ani peiko pejepy'apy, pehekávo mba'épa pe'úta térã mba'épa pemboy'úta.

30Opa ko'ã mba'ére niko ojepy'apy Tupãre ojerovia'ỹva. Peẽ katu niko oĩ pende Ru oikuaáva peikotevẽha ko'ã mba'e.

31Upéva rangue, pejepy'apy uvei Tupã sãmbyhýre. Upéi oñeme'ẽta peẽme opa ko'ã mba'e avei.

Mba'eta yvágape
(Mt 6.19-21)

32“Ani pekyhyje, che ovecha kuéra. Peẽ pene mbovy, ha upéicharõ jepe, pende Ru ndive peẽ peisãmbyhýta.

33Peme'ẽ hepýre opa perekóva ha peme'ẽ oikotevẽvape. Peñeha'ã pereko vosa ndaituja mo'ãiva, mba'e reta opa'ỹva yvágape, mondaha oike'ỹháme, ha tigua'ã ombyai'ỹháme.

34Pe oĩháme pene mba'e reta, upépe avei pemoĩta pende py'a.”

Ñembosako'ihápe oñeime vaerã

35-36“Peime vaerã umi tembiguáicha, oha'arõva ijárape ou jey pe karu guasu menda rehe guápe oho haguégui, tataindy rendy reheve, okẽ oipe'a haguã chupe ombota vove oguahẽvo.,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

37Ovy'aite vaerã niko umi tembiguái, ojevývo ijára ojuhúva opáy. Ha'e peẽme, pe ijára voi omboguapytaha chupe kuéra mesápe ha oñemoĩta ome'ẽ peteĩ-teĩme pe tembi'u.

38Ovy'aiténe ha'e kuéra ojejuhúrõ opáy, ijára oguahẽrõ jepe pyhare pyte térã ko'ẽ mbota.

39Perekóke kóva pene akãme: Peteĩ óga jára oikuaa ramo araka'etépa oikéta hógape mondaha, ha'e ndoke mo'ãi ha ndoheja mo'ãi avavépe oike hógape omonda haguã chupe.

40Peẽ avei pejesareko vaerã. Peimo'ã'ỹve jave niko che, yvypóraicha aju vaekue, ajúta.”

Tembiguái ojejeroviaha ha ojejerovia'ỹha

(Mt 24.45-51)

41Pedro oporandu Jesúspe: --Che Jára, ere piko ra'e ko ñe'ẽ mbojoja oréve guarãnte, térãpa opavavépe guarã?

42Ñandejára he'i: Mávapa hína pe tembiguái ijeroviaháva ha imba'e recha kuaáva? Upéva hína pe ijára omoĩva ipo guýpe ambue hembiguái kuéra omongaru haguã oikotevẽ jave.

43Ovy'aite vaerãnepa pe tembiguái, ijára oguahẽ vove ojuhúva ojapopaha hekópe hembiapo.

44Añetete ha'e peẽme, pe óga jára omoĩne ipo guýpe opa oguerekóva.

45Pe tembiguái oimo'ã ramo ijára hi'aretaha ha oñepyrũ oñemboharái hapicháre, ha osẽ okaru ha omboy'u umi tekove ka'u ndive.

46Ha ijára ou jeýne ha'e oimo'ã'ỹve ha oha'arõ'ỹve jave, ha omyangu'íne chupe teju ruguáipe, oñembyepotiháicha hova mokõivape.

47“Pe tembiguái oikuaáva ijára rembipota, ha noñembosako'iri ha naiñe'ẽ rendúi chupe, oñenupã hetáne.

48Ha pe tembiguái, oikuaa'ỹre ojapóva ojapo'ỹ vaerã, oñenupã'ivéne. Pe oñeme'ẽ hetávape, heta avei ojejeruréne. Ha pe ojejeroviaveha ndive ojejopyvéne.”

Jesús rehe ojejoavypa

(Mt 10.34-36)

49“Che aju vaekue amyendývo tata yvypóra apytépe, ha aipotaitépa ojepotáma ra'e hína!

50Ahasa vaerã peteĩ jehasa asy nde vaívare. Ha mba'eichaitépa aipotáma hína oguahẽ upe ára!

51Peimo'ã piko che aju hague aru haguã py'a guapy ko yvy ári? Ha'e peẽme ahaniriha, jejoavy uvei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

52Ko'águi rire, peteĩ ógape oikohápe 5, mbohapy opu'ãta mokõire, ha mokõi mbohapýre.

53Túva opu'ãta ta'ýrare, ha ta'ýra túvare. Sy opu'ãta imemby kuñáre, ha memby kuña isýre. Ména sy opu'ãta imemby rembirekóre, ha tembireko opu'ãta iména sýre.”

Jahecha kuaa vaerã umi jaikoveha ára
(Mt 16.1-4; Mc 8.11-13)

54Jesús he'i avei opavavépe: “Pehechávo arai opu'ãha kuarahy reiképe, peẽ peje okytaha, ha upéicha ojehu.

55Ha yvytu oipeju hatã ramo yvatévo guio, peje hakutaha.

56Peẽ tekove rova mokõi! Peẽ niko peikuaa mba'épa ojehúta árare pemañárõ. Mba'éicha rupi piko ndapeikuaái mba'épa he'ise ko'ã ára peikoveha?”

Eiko py'a guapýpe nde rehe ija'e'ỹva ndive
(Mt 5.25-26)

57“Mba'ére piko nde voi nderehecha kuaái pe heko jojáva?

58Oimérõ reja'yvyreha tereho hendive mburuvicha rendápe. Eñeha'ã eñemoĩ porã hendive ikatu jave gueteri, nde reraha'ỹ mboyve mbojovakehára renondépe. Upeicha'ỹrõ, pe mbojovakehára ne me'ẽta mburuvichápe, ha mburuvicha ne moingéta yvyrakuápe.

59Cháke ha'e ndéve, upégui neresẽ mo'ãi neremyengoviapái peve viru pehẽngueminte jepe ndéve hembýva.”

San Lucas 13

Tuicha mba'e jaheja ñande reko vaikue

1Umíva umi árape avei, oĩ ohóva ohecha Jesúspe, ha omombe'u chupe mba'éichapa Pilato ojuka kuimba'e kuéra Galiléa guápe omba'e kuave'ẽ jave hikuái Tupãme.

2Jesús he'i chupe kuéra: “Peimo'ãpa peẽ upéva ojehu hague umi Galiléa guápe, ha'e kuéra iñangaipa hetave hague ambuégui upe tetãme?

3Ha'e peẽme nahaniriha, ha peẽ voi ndapejevýirõ Tupã gotyo, pemanóta avei.

4Peimo'ã piko peẽ umi 18 omano vaekue ako ho'a ramo hi'ári kuéra Siloé pegua óga yvate, hembiapo vaive ra'e umi ambue Jerusalénpe oikóvagui?

5Ha'e peẽme ahaniriha; ha peẽ voi ndapejevýirõ Tupã gotyo, pemanóta avei.”

Ñe'ẽ mbojoja ígo hi'a'ỹva rehegua

6Jesús omombe'u chupe kuéra ko ñe'ẽ mbojoja: “Peteĩ kuimba'e oguereko vaekue peteĩ ígo iparraltýpe, ha oho ohecha hi'apa, ha ndojuhúi mba'eve.

7Aipórõ he'i pe parralty ñangarekohápe: ‘Ma'ẽ, mbohapy áño pukukue aju ko igo'akue arahávo, ha araka'eve ndajuhúi. Eikytĩ mba'e, maerã piko ombyai reíta hína ko yvy?’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Pe parralty ñangarekoha katu he'i chupe: ‘Che jára, eheja gueterína peteĩ áño. Ahapyatýta ha amoĩta hese pohã omopu'ã porãva.

9Hi'a ramo iporã, ha upeicha'ỹrõ reitýne.’”

Jesús omonguera peteĩ kuñáme pytu'uha árape

10Peteĩ pytu'uha ára jave Jesús oñemoĩ oporombo'e peteĩ judío kuéra tupaópe.

11Ha oĩ hína upépe peteĩ kuña hasýva ojapóma 18 áño. Peteĩ mba'epochy omokarapã ra'e chupe, ha ndaikatúi oñeakãupi.

12Ohechávo upe kuña, Jesús ohenói ha he'i chupe: --Nde kuña, rekueráma ne mba'asýgui.

13Omoĩ ipo hese, ha upepete upe kuña oñeakãupi ha oñepyrũ oguerohory Tupãme.

14Pe judío kuéra tupao ruvicha katu ipochy, Jesús omonguera haguére upe kuñáme pytu'uha árape, ha he'i umi oĩvape: --Oĩ niko 6 ára oñemba'apo haguã. Peju umi ára umívape peñemonguera haguã, ha ani pytu'uha árape.

15Ñandejára he'i chupe: --Peẽ, tekove rova mokõi! Ndapejorái nga'u piko pene rymba guéi térã pene rymba vúrro pytu'uha ára jave, peraha haguã pemboy'úvo?

16Ko kuña peikuaa haguã, Abraham ñemoñaréva ha Sataná oguereko vaekue iñapytĩmby ko mba'asýre ojapóma 18 áño, ndojejorái vaerãpa ra'e, taha'e jepe pytu'uha árape?

17Jesús he'ívo péicha, umi hese ija'e'ỹva otĩ opytávo. Ha opavave katu ovy'a joa ohechávo umi mba'e guasu ha'e ojapóva.

Ñe'ẽ mbojoja mostása ra'ỹi rehegua
(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

18Jesús he'i avei: “Mba'épepa ojogua pe Tupã sãmbyhy ha mba'e rehépa ikatu ambojoja?

19Ojogua ku mostása ra'ỹime ojereraháva oñeñotỹ kokuépe, ha upéi opu'ã yvatéva yvyra mátaicha ha guyra ou ojaitypo hakãre.”

Jesús oñe'ẽ mbuja mbovuháre
(Mt 13.33)

20Jesús he'i avei: “Mba'e rehépa ikatu ambojoja pe Tupã sãmbyhy?

21Upéva ha'e ku mbuja mbovuháicha peteĩ kuñakarai ombojehe'áva 25 kílo rupi hu'itĩ, ipaháp e ombovupáva.”

Okẽ ipo'íva
(Mt 7.13-14,21-23)

22Jerusalén rapére ohóvo, Jesús oporombo'e umi táva ha tava'i ohasaha rupi.

23Peteĩ osẽ oporandu chupe: --Che Jára, ndaheta mo'ãi piko umi oñepysyrõtava? Ha'e katu he'i chupe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24-Peñeha'ã peike pe okẽ po'i rupi. Che ha'e peẽme hetataha umi oikeséva, ndaikatu mo'ãi ramo jepe oike.

25Óga jára opu'ã ha omboty rire okẽ, peẽ, okápe peiméva, pesapukáita pejévo: ‘Karai, eipe'ána oréve pe okẽ.’ Ha'e katu he'íta peẽme: ‘Che ndaikuaái mamoguápa peẽ.’

26Upépe peñepyrũta peje: ‘Rokaru ha romboy'u vaekue niko ne ndive, ha nde orembo'émi ore táva roka rupi.’

27Ha'e katu he'íta peẽme: ‘Che ndaikuaái mamoguápa peẽ. Pe che reja, peẽ tekove ahẽ!

28Ha upépe ojahe'o soróta ha hãi mante omopururũta, ojehechávo Abraham, Isaac, Jacob ha opa maranduhára oĩha Tupã oisãmbyhyhápe, ha peẽ peñemosẽha okápe.

29Oúta yvypóra yvatevogua, yvy gotyogua, kuarahy resẽvogua ha kuarahy reikevogua, oguapy haguã okaru Tupã sãmbyhýpe.

30Upévo, umi ko'ágã itapykuéva, itenondéta. Ha umi ko'ágã itenondéva, itapykuéta.

Jesús ojahe'o Jerusalén rehe
(Mt 23.37-39)

31Oguahẽ avei umi fariséo ha he'i Jesúspe: --Tereho ko'águi, Herodes nde jukaukase.

32Ha'e he'i chupe kuéra: --Tapeho ha peje pe aguarápe: ‘Ma'ẽ, ko ára ha ko'ẽrõ amosẽ aikóvo mba'epochy kuérape ha amonguera hasývape, ha ko'ẽ ambuérõ ae ajapopáta.

33Aha mante vaerã che rapére ko ára, ko'ẽrõ ha upe rire. Maranduhára niko ndaikatúi omanóvo mombyry Jerusaléngui.

34“Jerusalén, Jerusalén, rejukáva maranduhára kuéra ha rejapíva itápe umi ñe'ẽ reruha Tupã omboúva ndéve! Hetaitéma niko ambyatyse vaekue ne memby kuéra, ryguasu ombyatyháicha ita'ýra ipepoguýpe, ha ndereipotái!

35Upévare, nde róga opytáta nandi ha itaperéta. Ha ha'e ndéve nda che recha mo'ã veimaha, oguahẽ peve ára erévo: ‘Tojehovasa pe oúva Ñandejára rérape!’”

San Lucas 14

Jesús omonguera peteĩ hasýva

1Peteĩ pytu'uha árape, Jesús oho okarúvo peteĩ fariséo ruvicha rógape. Ha oka guio umi fariséo oma'ẽ ñemi hese.

2Oĩ avei upépe, henondépe, peteĩ karia'y hasýva, ijyva ha hetyma rurupáva.

3Jesús oporandu umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha umi Fariséope: --Ikatúpa oñemonguera peteĩ hasýva pytu'uha árape, térãpa ahániri?

4Ha'e kuéra katu opyta okirirĩ. Aipórõ ha'e omonguera upe hasývape ha he'i chupe oho haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ha umi Fariséope he'i: --Mávapa pende apytépe, ita'ýra térã hymbaguéi ho'árõ yvykuápe, pya'e ndohói oguenohẽ, pytu'uha ára ramo jepe?

6Ha ndaikatúi he'i hikuái chupe mba'eve.

Karu guasuhápe oñehenói vaekue

7Jesús ohechávo, umi ohóva okarúvo oiporavoha oguapy haguã umi oñembojeroviavéva oguapyhápe, oñemoñe'ẽ chupe kuéra kóicha:

8--Reñehenóirõ peteĩ ñemenda karu guasuhápe, ani reguapy pe iñakãme. Cháke ikatu oguahẽ peteĩ mba'e guasuvéva nde hegui,

9ha pe óga jára pene renói vaekue mokõivépe, ikatu ou he'i ndéve: ‘Eme'ẽ ne renda amóvape’. Aipórõ rehóne ñemotĩme reguapy pe ipahaitépe.

10Reñehenóirõ karuhápe eguapy uvei pe ipahaitépe, ikatu haguã pe ne renói vaekue ou he'i ndéve: ‘Che irũ, ehasa peteĩ iporãvehápe.’ Upéicharõ, oñemyengoviáta ndéve umi oguapýva ne ndive mesápe, ne renondépe.

11Pe oñembotuicháva oñemomichĩta, ha pe oñemomichĩvape oñembotuicháta.

12He'i avei pe kuimba'épe pe ojerure vaekue chupe oho haguã okarúvo hógape: --Rejapóvo peteĩ jekaru, asaje térã pyhare, ani rejerure oho haguã ne irũ nguérape, térã nde ryvy ha nde ryke'y kuérape, ha opa nde róga guápe ha nde róga ykeregua imba'e retávape. Ha'e kuéra ojeruréne avei ndéve reho haguã, ha upéicha omyengoviáta ndéve hikuái.

13Rejapo ramo karu guasu, ejerure uvei oho haguã upe karuhápe umi imboriahúvape, umi oĩmba'ỹva ha iñepãvape, umi ohecha'ỹvape,

14ha revy'áta. Umíva niko ndaikatu mo'ãi ohepyme'ẽ ndéve. Ndéve katu oñemyengoviáta opavave heko jojáva oikove jeyha árape.

Ñe'ẽ mbojoja karu guasu rehegua
(Mt 22.1-10)

15Ohendúvo kóva, peteĩ oguapýva hína upe mesápe, he'i Jesúspe: --Ovy'aite vaerãpa pe okarúva Tupã oisãmbyhyhápe.

16Jesús he'i chupe: --Peteĩ karia'y ojapo peteĩ karu nde tuicháva ha omondo ojerurévo hetápe oho haguã okaru.

17Ojekarúta jave omondo hembiguáipe he'ívo chupe kuára: ‘Peju, karurã oĩmbáma.’

18Ha upépe peteĩ-teĩ oñepyrũ he'i ndaikatu mo'ãiha oho. Pe tenondegua he'i: ‘Péina ajogua ramo peteĩ yvy, ha aha vaerã ahecha. Ehecha kuaamína chéve.’

19Ambue katu he'i: ‘Ajogua niko 5 joyvy guéi, ha aha vaerã ahecha oikópa. Ehecha kuaamína chéve.’

20Ha ambue he'i: ‘Amenda ramo niko ha ndaikatu mo'ãi aha.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Upe tembiguái ojevy ha omombe'upa ijárape. Ha'e ipochy, ha he'i hembiguáipe: ‘Tereho pya'e pe okáre ha eru ko'ápe umi imboriahúvape, umi oĩmba'ỹva, umi ohecha'ỹva ha umi iñepãvape.’

22Kurive rire upe tembiguái he'i: ‘Che jára, ajapóma pe ere vaekue chéve, ha heta rendaguã gueteri oĩ.’

23Aipórõ, ijára he'i upe tembiguáipe: ‘Tereho umi tape rupi ha umi óga jerére ha emyañaña rejuhúvape oike haguã, tahenyhẽ che róga.

24Ha'e peẽme, mavavete umi ojejerure ypy vaekuépe ou haguã okaru, ndokaru mo'ãi che mesápe.’

Oñekotevẽva oñemoirũ haguã Jesucrístope
(Mt 10.37-38)

25Heta yvypóra oho Jesús rapykuéri, ha ha'e ojere he'i chupe kuéra:

26“Oimérõ oúva che ndive, ha ohayhuve che hegui itúvape, isy, hembireko, ita'ýra kuéra, ityke'ýra ha ityvýra kuéra, heindy kuérape, ha ijupe voi, ndaikatu mo'ãi oiko che remimbo'e ramo.

27Ha pe ohupi'ỹva ikurusu ijapére che moirũ haguã, upéva ndaikatúi oiko che remimbo'érõ.

28Peteĩva peẽ ojaposérõ peteĩ óga yvate, ndoguapy raẽi nga'úpa ohecha mbovýpa ohupytýta chupe, ohecha haguã oguerekótapa ojapopa haguã?

29Upeicha'ỹrõ, omoĩ ramo hopytarãnte ha upéi naikatúi ojapopa, ohecháva guive oñepyrũne oñembohory hese.

30He'íne hikuái: ‘Ko kuimba'e oñepyrũ hóga ha ndaikatúi ojapopa.’

31Térã peteĩ mburuvicha guasu ohótarõ oñorãirõ ambue mburuvicha guasu ndive, ndoguapýi nga'úpa ohecha 10.000 ñorãirõhára rehevépa ikatúne ombohovái pe hi'ári oúvape 20.000 reheve?

32Ha ndaikatu mo'ãi ramo ombohovái chupe, pe ambue mburuvicha guasu oĩvo gueteri mombyry, omondóne hendápe hembijokuái ojerurévo oñorãirõ'ỹ haguã.

33Aipórõ, oimeraẽva peẽ ndohejapáiva opa oguerekóva, ndaikatúi oiko che remimbo'érõ.”

Juky nahe'ẽvéi vove
(Mt 5.13; Mc 9.50)

34“Juky niko iporã. Nahe'ẽvéi ramo katu niko naiporã véima mba'everã.

35Naiporãi yvýpe guarã, térã yvy oñemohu'ũ haguã. Oñemombo mante vaerã. Ijapysávake tohendu.”

San Lucas 15

Pe ovecha rerekua ojuhúva ijovecha rehegua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

(Mt 18.10-14)

1Opa umi omono'õva jehepyme'ẽ Rómape guarã ha heta ambue herakuã vaíva, oñemboja Jesús rehe ohendu haguã chupe.

2Umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha fariséo kuéra oñe'ẽ hese upévare, ha he'i: --Kóva omoguahẽ umi iñangaipávape, ha okaru hendive kuéra.

3Aipórõ Jesús omombe'u chupe kuéra ko ñe'ẽ mbojoja:

4“Mávapa pende apytépe, oguerekórõ 100 ovecha ha okañy chugui peteĩ, ndohejái chéne umi 99 ñúme, ha oho oheka pe okañy vaekue, ojuhu peve?

5Ha ojuhu vove, vy'apópe omoĩ ijati'y ári,

6ha oguahẽvo hógape ombyaty iñirũ nguéra ha hóga ykeregua kuérape, ha he'i chupe kuéra: ‘Pevy'áke che ndive, ajuhúma pe ovecha okañy vaekue che hegui.’

7Ha'e peẽme, péicha avei oĩveha vy'a yvágape, peteĩ angaipa apoha hembiapo vaikuégui oñembyasývare, 99 heko jojávagui, oikotevẽ'ỹva oñembyasýgui.”

Kuña ojuhu jey vaekue iviru

8“Ỹrõ katu, mba'e kuñápa oguerekóva 10 viru ha okañy chugui peteĩ, nomyendýi peteĩ tataindy ha oitypei porãite asy hóga ojuhu peve?

9Ha ojuhúvo, ombyaty iñirũ nguéra ha opa hóga ykére guápe, ha he'i chupe kuéra: ‘Pevy'a che ndive, ajuhúma pe viru okañy vaekue che hegui.’

10Ha'e peẽme, peichaha avei oĩ vy'a Tupã remimbou kuéra apytépe peteĩ angaipa apoha ohejáva hembiapo vaíre.”

Túva ojuhu jeýva ta'ýra

11Jesús omombe'u avei kóva: “Peteĩ kuimba'e ita'ýra mokõi,

12ha pe imitãvéva he'i itúvape: ‘Che ru, eme'ẽ chéve pe rehejátava, che mba'erãva.’ Aipórõ, upe kuimba'e omboja'o ta'ýra kuérape oguerekóva.

13Mbovymi ára rire, pe imitãvéva ome'ẽmba hepýre pe oñeme'ẽ vaekue chupe. Ha pe hepykuére oho mombyry, ambue tetãme, ha upépe omombopa vy'a reípe, ojejoko'ỹre.

14Ha oiporupámarõ pe ogueraha vaekue, ndaipóri guasuvéi tembi'u upe tetãme, ha ha'e oñepyrũ ohasa ñembyahýi.

15Oho ojerure omba'apo haguã peteĩ karai upépe guápe, ha upéva omondo chupe ñúme oñangareko haguã kurére.

16Ha hi'ãnte chupe oñemohyguãtã pe algarrovo'a, kure ho'úvape, ha avave nome'ẽi chupe.

17Amo ipahávo ojepy'a mongeta: Mboy omba'apóvape piko che ru rógape hembypa tembi'u. Che katu, ko'ápe, amano ñembyahýigui!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Aha jeýta che ru rógape, ha ha'éta chupe: ‘Che ru, che rembiapo vai Tupã ndive ha
ne ndive,

19ndaikatu véima añehenóivo nde ra'y. Che rereko peteĩ ne mba'apohára
ramo.’20Aipórõ oñemoĩ oho jey itúva rógape. Oĩ jave gueteri hína mombyry, itúva
ohecha chupe ha oiporiahurereko. Osẽ ohuguãitĩvo, ha omoguahẽ ñehetũ na ñañuãme.

21Ta'ýra he'i chupe: ‘Che ru, che rembiapo vai Tupã ndive ha nde ndive. Ndaikatu
véima añehenóivo nde ra'y.’

22Itúva katu he'i hembiguái kuérape: ‘Pya'e penohẽ ao iporãvéva ha pemonde hese.
Pemoĩ avei chupe kuãirũ ha pembopy rehegua.

23Peru pe vakara'y ikyravéva, ha pejuka. Kóva jarohorýta peteĩ karu guasúpe!

24Ko che ra'y kóva omanóma vaekue ha oikove jey; okañy vaekue ha jajuhu jey.”
Oñepyrũ hikuái pe vy'a guasu.

25Upe aja, pe ta'ýra tuichavéva oĩ ñúme. Ou jeývo ha oĩmarõ pe óga ypýpe, ohendu pe
mba'epu ha pe jeroky ryapu.

26Aipórõ ohenói peteĩ hembiguáipe ha oporandu chupe mba'épa oiko hína.

27Upe tembiguái he'i chupe: ‘Nde ryvy niko péina ou jey. Ha nde ru ojukauka peteĩ
vakara'y ikyravéva, ou jeýre hesãi ha ndojehúi chupe mba'eve ivaíva.’

28Heta ipochy pe tyke'ýra, ha ndoikeséi. Aipórõ itúva osẽ ojerure asy chupe oike
haguã.

29Ha'e he'i itúvape: ‘Nde reikuaa mboy áñopa amba'apo ndéve, ha ojapopa opa mba'e
nde reipotáva, ha araka'eve nereme'ẽiva chéve peteĩ kavara ra'ymínte jepe, ajapo
haguã karu guasu che irũ nguéra ndive.

30Ko'ágã katu, oguahẽ ko nde ra'y omombopa rei vaekue iviru kuña reko vaíre, ha
rejuka chupe guarã vakara'y ikyravéva.’

31Itúva he'i chupe: ‘Che ra'y, nde niko tapia reime che ndive, ha opa arekóva ne
mba'e.

32Ha jarohory vaerã kóva peteĩ karu guasúpe ha javy'a. Nde ryvy niko, omanóma
vaekue ha oikove jey, okañy vaekue ha jajuhu jey.

San Lucas 16

Óga rerekua ikatupyrýva

1Jesús omombe'u avei kóva hemimbo'e kuérape: “Oiko vaekue peteĩ kuimba'e imba'e
retáva oguerekóva peteĩ hóga rerekua. Ha ojeho oje'e chupe, upe óga rerekua oiporu
vaipaha hína umi oguerekóva.

2Ijára ohenói ha he'i chupe: ‘Mba'e piko ko oje'éva nde rehe? Emoĩmba chéve kuatiáre
ne rembiapokue, nde ndaikatu véima reiko che róga rerekuárõ.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Upe óga rerekua oñemoĩ ojepy'a mongeta: ‘Mba'e piko ajapóta ko'ágã, che jára che
rejáva mba'apo'ỹre? Na che mbaretéi ayvyjo'o haguã ha atĩ ajerure haguã tupãmba'e.

4Aikuaáma mba'épa ajapóta, areko haguã che moguahẽva hógape, ágã apytávo
mba'apo'ỹre.’

5Ohenói peteĩ-teĩme umi ohepyme'ẽ vaerãva ijárape. Pe tenonde guápe oporandu:
‘Mbovýpa rehepyme'ẽ vaerã che járape?’

6Upéva he'i chupe: ‘Ame'ẽ vaerã chupe 100 hyru ñandyry.’ Pe óga rerekua he'i: ‘Péina
ko'ápe nde kuatia, eguapy ha ejapo ambue 50 rehénte.’

7Upéi oporandu ambuépe: ‘Ha nde, mboy rehepyme'ẽ vaerã? Ha ha'e he'i: ‘100 atýra
trígo.’ Pe óga rerekua he'i avei chupe: ‘Kóina ápe nde kuatia, ejapo ambue 80
rehénte.’

8Mba'e jára ohecha kuaa, pe óga rerekua rova atã ikatupyry hague opa ojapóvape. Ha
upéicha niko, umi omba'apóva ko yvy ári guáre ikatupyryve voínte umi Tupã
rembipotárente oikóvagui.”

9“Ha'e peẽme peiporu haguã opa herekopy ko yvy arigua peñemoirũ heta haguã.
Péicha umi mba'eta opávo oĩta pene moguahẽva óga opa ára guarãme.”

10Pe mba'e michĩvape heko potĩva, heko potĩ avei hetávape; ha pe ipojoja'ỹva mba'e
michĩme, ndaikatúi avei ipojojávo mba'e hetápe.

11Ha upéicha, umi mba'e reta gua'u ko yvy arigua ndive peẽ napendereko potĩri ramo,
máva piko ojeroviáta pende rehe ome'ẽ haguã peẽme umi mba'e reta añeteguáva?

12Ha na pende reko potĩri ramo pene mba'e'ỹre, máva piko ome'ẽta peẽme pe pene
mba'éva?

13Peteĩ tembiguái ndaikatúi ijára mokõivo. Ndaija'éine peteĩre ha ohayhúne pe
ambuépe, térã ombojeroviáne peteĩme ha ojahéine pe ambuére. Ndaikatúi
ñambojerovia Tupãme ha virúpe oñondive.

14Umi fariséo, viru ohayhúva, ohendu opa ko'ã mba'e ha oñembohory Jesús rehe.

15Jesús he'i chupe kuéra: Peẽ hína umi pehasáva heko jojávarõ opavave renondépe,
Tupã katu oikuaa hína pende py'apy. Tupã oguero'yrõ umi mba'e yvypórape guarã
iporãvéva.

Tembiapoukapy ha Tupã sãmbyhy

16“Tembiapoukapy ha maranduhára kuéra oguahẽ Juan ára peve. Upe guive
oñemyasãi marandu ipyahúva Tupã sãmbyhy rehegua, ha opavave oñeha'ã opáichavo
oike ipype.

17Hasyive tembiapoukapy tykyremínte jepe ojehu haguã, yvy ha yvága opa rangue.”

Jesús oñe'ẽ omendáva juejáre
(Mt 19.1-12; 10.1-12)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18“Peteĩ kuimba'e opoírõ hembirekógui ha omenda ambuére, oporomyakã ratĩ hína. Ha pe omendáva pe kuña ojepoívare, oporomyakã ratĩnte avei hína.”

Imba'e retáva ha Lázaro

19“Oikómi vaekue peteĩ karai imba'e retáva, oñemondémiva ao hepýpe ha iporãvape. Ha opa árapente, ojapóvami karu guasu neporã-porãva hógape.

20Oikómi vaekue ave, peteĩ tekove mboriahu hérava Lázaro. Hete ijaipa ha oguapýmiva yvýpe, pe imba'e retáva róga rokẽme.

21Ha umi jagua jepe oúmiva oheréi umi ijaiha. Lázarope hi'ántemiva oñemohyguãtã pe tembi'u rembyrégui ho'áva pe imba'e retáva meságui.

22Peteĩ árape katu, Lázaro omano. Ha Tupã remimbou kuéra ou ogueraha chupe, ha omboguapy okaru haguã Abraham ykére. Upe imba'e retáva omano avei, ha oñeñotỹ.

23Ha pe imba'e retáva ohasa asy aja umi omanóva ohohápe, ojesaupi, ha mombyry guive ohecha Abrahámpe, ha Lázarope ave oguapýva hína ijykére.

24Ha oñemoĩ osapukái: ‘Che ru Abraham, che poriahurerekóna. Emondomína Lázarope tomyakỹ ikuã apỹi, ha tou tombopiro'y chéve che kũ. Ahasa asy eterei niko hína ko tatápe.’

25Abraham katu he'i chupe: ‘Che ra'y, ne mandu'ánteke yvýpe rehupytýma hague iporãnguete. Lázaro katu, ivaikuénte ohupyty vaekue. Ko'ágã, ha'e ipy'a pytu'u ko'ápe, ha nde rehasa asy hína.

26Ha upéi ave, oĩ peteĩ yvykua pypuku ñane pa'ũme. Ha upévagui, avave ndaikatúi ohasa ko'águi upépe, térã upéguio ko'ápe.’

27Pe imba'e retáva he'i upévo: ‘Ajerure asy ndéve aipórõ, che ru Abraham, remondomi haguã Lázarope che ru rógape.

28Upépe niko oime umi 5 che ryvy. Tomomarandu chupe kuéra, ani ágã ha'e kuéra avei ou ho'a ko ojehasa asyetehápe.’

29Abraham he'i chupe: ‘Ha'e kuéra niko oguereko umi mba'e Moisés ha maranduhára kuéra omoĩ vaekue kuatiáre. Umívare tojeheko mbo'e!’

30Pe imba'e retáva katu he'i: ‘Che ru Abraham, upéva niko naiporãmbái. Peteĩ omanóva ojehechaukárõ chupe kuéra katu, péicharõ oheja mba'éne hikuái heko vaikue.’

31Abraham katu he'i chupe: ‘Nohenduséi ramo Moisés ha umi maranduhára kuérape, nga'u piko oguerovíáta hikuái peteĩ omano ha oikove jey vaekuépe?’”

San Lucas 17

Teko vaípe je'a
(Mt 18.6-7,21-22; Mc 9.42)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Jesús he'i hemimbo'e kuérape: “Ndaikatúi ojejoko oĩvo heta mba'e oporoitýva teko vaípe, ha tojerekóke umi yvypóra oitýva hapichápe, teko vaípe.

2Iporãve vaerã oitýrõ chupe hikuái yguasúpe ita guasu ijajúri, ha'e oity rangue angaipápe peteĩ jepe umi michĩmívape.”

3Pejererekóke peẽ. Nde rapicha heko vaírõ, emongavaju chupe. Ohejárõ heko vaikue katu, eheja rei chupe.

4Tahembiapo vai jepe ra'e nde rehe 7 jey peteĩ árape. Ha 7 jey oho ramo he'i ndéve reheja rei haguã chupe, reheja rei vaerã.

Jerovia pu'aka

5Umi apóstol ojerure Ñandejárape: --Eme'ẽve oréve pe jerovia.

6Ñandejára he'i chupe kuéra: --Pende jerovia michĩ ramo jepe oimeraẽ mba'e ra'ỹi michĩve vaicha, pejéta peteĩ yvyra mátape: “Ejehapo'o upégui ha eñemohenda yguasúpe”, ha ojapóne pejéva.

Tembiguái rembiaporã

7“Pe oguerekóva hembiguái oguahẽva oyvyjokahágui ha oñangarekohágui hymba kuérare, he'i nga'úpa chupe: ‘Ehasa ha eguapy ekaru?’

8Ahániri, he'i katu chupe: Ejapo chéve che karurã, ha eñemoĩ eñangareko che rehe che akaru ha amboy'u aja. Upéi nde ikatúne rekaru ha remboy'u.’

9Ha upéi ave, ndojeaguijeme'ẽi upe tembiguáipe ojapo haguére umi he'i vaekue chupe.

10Péicha avei peẽ, ágã pejapopávo umi Tupã he'i vaekue peẽme, peje vaerã: ‘Ore tembiguái ipituáva, rojapónte rojapo vaerã.’”

Jesús omonguera 10 ijaipávape

11Ohóvo Jerusalénpe, Jesús ohasa Samaría ha Galiléa pa'ũ rupi.

12Ha oguahẽ peteĩ tava'ipe, ha upépe osẽ huguãitĩvo 10 kuimba'e ijaipáva. Opyta mombyry chugui,

13ha osapukái: --Jesús, mbo'ehára, ore poriahurerekomína!

14Ohechávo chupe kuéra, Jesús he'i: --Tapeho pa'i rendápe. Ha oho aja, ipotĩ hikuái imba'asýgui.

15Peteĩva, ojechávo ipotĩha, ojevy ha sapukáipe oguerohory Tupãme,

16ha oñesũ Jesús renondépe, ojayvy yvy peve ome'ẽvo chupe ijaguije. Upéva pe kuimba'e Samariagua.

17Jesús he'i chupe: --Ndaha'éi piko 10 ra'e umi ipotĩ vaekue imba'asýgui? Moõ piko oime umi ambue 9?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ko kuimba'e mombyrygua año piko ou oguerohory haguã Tupãme?

19Ha he'i upe karia'ýpe: --Epu'ã ha tereho. Rejerovia rupi rekuera.

Mba'éichapa oguahẽta Tupã sãmbyhy
(Mt 24.23-28,36-41)

20Umi fariséo oporandu Jesúspe araka'épa oguahẽ vaerã Tupã porosãmbyhy, ha ha'e he'i chupe kuéra: --Tupã sãmbyhy oguahẽvo ndaha'éi opavave ohecha vaerã.

21Ndoje'e mo'ãi: ‘Péina ápe’ térã ‘Péina amo’. Tupã sãmbyhy niko oĩma pende apytépe.

22Ha he'i hemimbo'e kuérape: --Oguahẽta ára peẽ pehechasetaha peteĩ ára jepe, pe Tupã ra'y ou vaekue yvypóraicha oikoha, ha ndapehecha mo'ãi.

23Oiméta he'íva: ‘Kóina ápe’, térã ‘Péina amo’. Ani peho hapykuéri.

24Pe aratirícha overávo ohesapepáva ára tuichakue, péichata pe Tupã ra'y ou vaekue yvypóraicha ou jeyha ára.

25Tekotevẽnte ohasa asy heta raẽ, ha ojahéi hese yvypóra ko'agãgua.

26Ojehu haguéicha Noé oikoveha árape, upéicha ojehu vaerã avei che, yvypóraicha aju vaekue, aju jeyha ára.

27Upérõ opavave oiko okaru, omboy'u ha ñemendápe, Noé oike peve pe kanóa guasúpe. Ha upéi ou pe ama guasu, ha maymáva omano.

28Upéicha avei ojehu Lot oikove hague árape. Opavave okaru ha omboy'u, ojogua ha oñemu, oñemitỹ ha ojogapo.

29Ha Lot osẽvo Sodómagui, tata ha asúfre oky yvatégui, ha opavave omano.

30Péichata avei pe ára che, yvypóraicha aju vaekue, ajechauka vove.

31“Upe ára upévape, pe oĩva hóga ári upe jave, ha oguereko opa mba'e kotýpe, aníke oguejy oguenohẽvo. Ha pe oĩva ñúme, aníke ojevy hógape.

32Pene mandu'áke Lot rembirekóre.

33Pe hekovére hakate'ỹva, omanóta. Ha umi omanóva katu, ojuhúta jeikovete.

34Ha'e peẽme, upe pyharépe, mokõi oĩvagui tupápe peteĩ ojereraháta ha pe ambue ojehejáta.

35Mokõi kuña oñembisóta hína, peteĩ ojereraháta ha pe ambue katu ojehejáta.”

36-37Aipórõ oporandu chupe hikuái: --Moõ piko upéva oikóta, ore Jára? Ha ha'e he'i chupe kuéra: --Te'õngue oĩháme, ijaty yryvu.

San Lucas 18

Imenave'ỹva ha mbojovakehára

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Jesús omombe'u chupe kuéra peteĩ ñe'ẽ mbojoja, ombo'e haguã chupe kuéra oñembo'e vaerãha, ipy'a kangy'ỹre.

2He'i chupe kuéra: “Oĩ vaekue peteĩ távape peteĩ mbojovakehára ndokyhyjéiva Tupãgui ha nomomba'éiva yvypórape.

3Ha upe táva upévape oĩ avei peteĩ kuña imenave'ỹva oguerekóva peteĩ ambuéndi ojoavyha, ha ohóva upe mbojovakehára rendápe ojerurévo chupe ñepytyvõre.

4Heta ára pukukue, upe mbojovakehára nohenduséi chupe, upéi katu ojepy'a mongeta: ‘Ndakyhyjéirõ jepe Tupãgui ha namomba'éi yvypórape,

5ko kuña imenave'ỹmava che myangekói oikóvo. Aipytyvõta chupe anive haguã ou ha che mbyaju.’”

6Ha Ñandejára he'ive: “Péicha he'i pe mbojovakehára ñaña.

7Ha néi, Tupã nga'u piko noipytyvõ mo'ãi avei umi oiporavo vaekuépe, ohenói asýva chupe ára ha pyhare? Omoha'arõta piko?

8Ha'e peẽme, oipytyvõ vaerãha pya'ete. Ha ou jey vove Tupã ra'y ou vaekue yvypóraicha, ojuhúne gueteripa jerovia ko yvy ape ári?”

Fariséo ha viru mono'õha

9Jesús omombe'u ko ambue ñe'ẽ mbojoja, umi ojeroviávape ijehe oimo'ãgui heko joja, ha ojahéiva hapicha kuérare.

10“Mokõi kuimba'e oho Tupaópe oñembo'évo. Peteĩva fariséo, pe ambue katu, umi viru omono'õva Rómape guarã rehegua.

11Pe fariséo, oñembo'yhápe, oñembo'e péicha: ‘Há Tupã, ame'ẽ ndéve che aguije, ndaha'éigui che umi ambuéicha, mondaha, heko añáva, omyakã ratĩva hembireko, ha pe viru omono'õvaicha ave.

12Che ndakarúi mokõi ára aja peteĩ semánape, ha ame'ẽ ndéve guarã 10gui peteĩ opa ahupytývagui.’

13Pe viru mono'õhára katu opyta mombyrymi, ha ndaipy'ái ojesa rupi haguã yvága gotyo. Ombota-mbota uvei hína ipyti'a, ha he'i: ‘Há Tupã, che poriahurerekomína. Che niko mba'e vai apoháva.’14Ha'e peẽme, pe viru mono'õhára ojevy hague hógape heko joja pyre, pe fariséo katu nahániri. Pe ijupe voi oñembotuicháva, oñemomichĩne ha pe oñemomichĩva, tuicháne.”

Jesús ohovasa mitã mimi
(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

15Heta mitã mimi ave ojereraha Jesús rendápe, ha'e opokomi haguã hese kuéra. Ha umi hemimbo'e upéva ohechávo katu ipochy umi mitãme oguerúva ndive.

16Jesús katu ohenói, ha he'i chupe kuéra: --Peheja umi mitã tou che rendápe, ha ani pejoko. Umi ha'e kuéraicha guápe guarã niko hína ñesãmbyhy yvágagui oúva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17-Añetehápe ha'e peẽme, oimérõ Tupã sãmbyhy ogueroguahẽva ku mitãicha, oikéta pype.

Peteĩ karia'y imba'e retáva oñe'ẽ Jesús ndive
(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

18Peteĩ myakãhára oporandu Jesúspe; --Mbo'ehára marangatu, mba'épa ajapo vaerã ahupyty haguã pe jeikove opave'ỹva?

19Jesús he'i chupe: --Mba'ére piko ere che rehe che marangatuha? Imarangatúva peteĩnte oĩ, ha upéva Tupã.

20Reikuaáma umi tembiapoukapy he'íva: ‘Ani reporomyakã ratĩ, ani reporojuka, ani remonda, ha ani reñe'ẽ rei nde rapicháre. Emomba'e nde ru ha nde sýpe.

21Upe karia'y he'i chupe: --Opa umíva niko ajapóva voínte che mitã guive.

22Ohendúvo upéva, Jesús he'i chupe: --Ne'ĩra gueteri rejapo peteĩ mba'e: tereho eñemumba opa rerekóvare ha eme'ẽ mboriahúpe. Péicharõ rerekóta mba'eta yvágape. Upéi, eju che moirũ.

23Ha'e ohendúvo upéva, tuicha ñembyasýpe oho, heta mba'e oguerekógui.

24Ohechávo chupe upéicha, Jesús he'i: --Ajépa hasyete umi imba'e retávape oike haguã Tupã sãmbyhýpe.

25Ndahasyive peteĩ kavajúpe ohasa ju resa rupi, peteĩ imba'e retávagui oike haguã Tupã sãmbyhýpe.

26Umi ohendu vaekue chupe oporandu joa: --Máva piko ikatúta aipórõ oñepysyrõ?

27Jesús he'i: --Opa mba'e ikatu'ỹva yvypórape guarã, Tupãme guarã ikatu.

28Pedro he'i chupe: --Ore Jára, ore niko rohejapa opa mba'e roguerekóva ndéve romoirũ haguã.

29Ha ha'e he'i: --Che ha'e peẽme, oimeraẽva oheja vaekue Tupã sãmbyhy rehehápe hóga, hembireko, tyke'ýra ha tyvýra kuéra, itúva térã ita'ýra kuéra,

30hetaiteve ohupytýne ko hekove ko'ágã guápe voi, ha pe oútavape katu oikovéne opa ára guarã.

Mbohapyha jey Jesús omombe'u omanotaha
(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

31Jesús ohenói ha'eñoháme umi 12 hemimbo'épe, ha he'i chupe kuéra: “Jaha niko ñaína Jerusalénpe, ojehutahápe opa oheja vaekue kuatiáre umi maranduhára che rehe, che, yvypóraicha aju vaekue.

32Che moĩta tetã mombyrygua po guýpe, ha oñembohorýta che rehe hikuái. Che ja'óta ha ondyvúta che rehe hikuái,

33che nupã ha che jukáta. Mbohapy ára haguépe katu aikove jeýta.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Ha'e kuéra ndaha'éi oikuaa porãva mba'érepa oñe'ẽ chupe kuéra, mba'e ikatu'ỹva voi oikuaa gueteri niko umíva.

Jesús omonguera peteĩ ohechave'ỹva Jericópe
(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

35Oĩmarõ hína Jesús Jericó ypýpe, peteĩ ohechave'ỹva, oguapýva pe tape yképe ojerure tupãmba'e,

36ohendúvo ohasaha heta yvypóra, oporandu mba'épa ojehu.

37Oje'e chupe Jesús Nazaretgua ohasaha upe rupi.

38Ha ha'e osapukái: --Jesús, David ra'y, che poriahurerekomína!

39Umi ohóva tenonde omongavaju chupe okirirĩ haguã. Ha'e katu osapukaive: --Jesús David ra'y, che poriahurerekomína!

40Jesús opyta, ha he'i ojegueru haguã chupe. Oguahẽvo ijypýpe oporandu chupe:

41-Mba'épa reipota ajapo nde rehe? Upe ohecha'ỹva he'i: --Che Jára, ahechase jey.

42Jesús he'i chupe: --Ehecha jey! Rejerovia haguére rekuera.

43Upepete voi pe ohecha'ỹ vaekue ohecha jey, ha oguerohory Tupãme Jesús rapykuéri. Ha opa ohecha vaekue hembiapo oguerohory avei Tupãme.

San Lucas 19

Jesús ha Zaqueo

1Jesús oike Jericópe, ha ohasa ohóvo upe táva rupi.

2Upépe oikóva peteĩ kuimba'e imba'e retáva hérava Zaqueo, umi omono'õva viru Roma ruvicháp guarã.

3Ha'e oikuaase Jesúspe, ha ndaikatúi ohecha chupe, hetágui umi Jesús ndivegua, ha Zaqueo ikarape.

4Upévare oho tenondévo. Ha ohecha haguã chupe, ojupi peteĩ yvyra rakãre, pe Jesús ohasataha ypy rupi.

5Ohasávo Jesús upe rupi, oma'ẽ yvatévo ha he'i chupe: --Zaqueo, pya'e eguejy. Ko árape apyta vaerã nde rógape.

6Zaqueo pya'ete oguejy, ha torypaitépe omoguahẽ Jesúspe.

7Ohechávo upéva, opavave oñepyrũ oñe'ẽ Jesús rehe, he'i hikuái ohoha opyta peteĩ iñangaipáva rógape.

8Zaqueo opu'ã upépe ha he'i Ñandejárape: --Ma'ẽ, che Jára, ame'ẽta imboriahúvape mbyte rupi opa arekóvagui, ha oimérõ amonda hague, amyengoviáta chupe irundy jey hetave.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Jesús he'i chupe: --Ko árape, ko óga kóvapegua oguahẽ ñepysyrõ. Zaqueo niko
Abraham ñemoñare avei.

10Tupã ra'y, ou vaekue yvypóraicha, ou ohekávo ha oipysyrõvo opa oñehundi vaekue.

Viru rehegua ñe'ẽ mbojoja
(Mt 25.14-30)

11Opavave ohendu hína Jesúspe he'i ramo ko'ã mba'e. Ha ha'e omombe'u chupe kuéra
peteĩ ñe'ẽ mbojoja oĩguima Jerusalén ypýpe, ha ha'e kuéra oimo'ãgui Tupã sãmbyhy
oguahẽ potamaha.

12Jesús he'i chupe kuéra: “Oiko vaekue peteĩ kuimba'e imba'e retáva oho vaekue
mombyry, ambue tetãme, ojupi haguã mburuvicha guasúrõ ha ou jey.

13Osẽ mboyve, ohenói 10 chupe omba'apóvape, peteĩ-teĩme ome'ẽ heta viru, ha he'i
chupe kuéra: ‘Pemomba'apo ko viru aju jey peve.’

14Ha hetãgua kuéra katu ndaija'éi hese, ha omondo hapykuéri peteĩ atýra he'i vaerã
hese: ‘Ndoroipotái kóva ko kuimba'épe ore ruvicha guasurã.’

15Chupe katu oñemoĩ mburuvicha guasúrõ, ha ojevy hetãme. Oguahẽvo, ohenoika
umi imba'apohára ome'ẽ hague viru, oikuaa haguã mboýpepa ojere ra'e chupe kuéra
peteĩ-teĩme.

16Pe tenondegua oñemboja ha he'i: ‘Karai, nde viru imemby 10 jevyve.’

17Mburuvicha guasu he'i chupe: ‘Iporã. Nde hína mba'apohára katupyry. Mba'e
michĩvape ndejeroviaha haguére, romoĩ reisãmbyhy haguã 10 táva.’

18Oñemboja ambue ha he'i: ‘Che ruvicha, nde viru imemby 5 jevyve.’

19Upévape avei he'i: ‘Nde reisãmbyhýta 5 táva.’

20Ambue katu oñemboja ha he'i: ‘Karai, kóina ápe nde viru, añongatu vaekue peteĩ
pañuélope.

21Akyhyje vaekue niko nde hegui, nde po pohýigui, rejapyhy niko reme'ẽ'ỹ haguépe
ha remono'õ reñemitỹ'ỹ haguépe.’22Aipórõ, mburuvicha guasu he'i chupe: ‘Nde
mba'apohára ate'ỹ. Ne ñe'ẽre roikuaa. Reikuaa rire che po pohýiha, amono'õha name'ẽi
haguépe ha amono'õha nañemitỹi haguépe,

23mba'eha ndererahái ra'e che viru ikatuhápe oñemomba'apo, reme'ẽ haguã chéve
imemby reheve aju jey rire?’24Ha he'i umi upépe oĩvape: ‘Peipe'a chugui pe viru ha
peme'ẽ pe 10 jevyve omomemby vaekuépe.’

25Ha'e kuéra he'i chupe: ‘Karai, ha'e niko oguerekóma 10 jevyve.’

26Mburuvicha guasu he'i: ‘Che ha'e peẽme, upe oguerekóvape oñeme'ẽvéta. Ha upe
oguereko'ỹvagui katu, pe michĩmi oguerekóva guive jepe ojepe'áta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Ha umi che rehe ija'e'ỹva katu, nda che potái vaekue mburuvicha guasúrõ, peru ko'ápe ha pejuka che renondetépe.'"

Jesús oguahẽ Jerusalénpe
(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jn 12.12-19)

28He'i rire ko'ã mba'e, Jesús ohasa oho Jerusalénpe.

29Oguahẽvo Betfagé ha Betania ypýpe, Yvyty Olivotýpe, omondo tenonderã mokõi hemimbo'épe.

30He'i chupe kuéra: --Tapeho peguahẽ amo távape, ha peguahẽvo pejuhúta peteĩ vúrro oñeñapytĩva, ne'ĩrava gueteri avave ojupi hi'ári. Pejora ha peru.

31Ha oimérõ oporandúva peẽme maerãpa pejora, peje chupe: "Ore Jára oikotevẽ."

32Hemimbo'e kuéra oho, ha ojuhu hikuái Jesús he'i hagueichaite.

33Ojorávo hikuái pe vúrro, umi ijára oporandu chupe kuéra: --Maerã piko pejora?

34Ha'e kuéra he'i: --Ore jára oikotevẽgui.

35Ogueraha hikuái pe vúrro Jesúspe. Ha ha'e kuéra omoĩ hi'ári ijao ha Jesús ojupi hi'ári.

36Oho aja pukukue, opavave oipyso henondépe ijahoja kuéra.

37Ha oñemoaguĩvo pe Yvyty Olivotýgui ojeguejyhápe, opa umi ohóva hapykuéri oñepyrũ osapukái joa torypápe. Ha oguerohory joa Tupãme opaite mba'e hechapyrãva ohecha vaekue hikuáire.

38He'i hikuái: "Tupã tohovasa mburuvicha guasu. Toñemomba'e guasu Ñandejára rérape oúva. Py'a guapy toĩ yvágape ha Tupã toñemomba'e guasu."

39Upe jave, umi fariséo oĩva upépe, he'i hikuái: --Mbo'ehára, emongavajúna umi nde rapykuéri oúvape.

40Jesús katu he'i chupe kuéra: --Ha'e peẽme, ko'ãva okirirĩ ramo, umi ita osapukaitaha.

41Oguahẽvo Jerusalén ypýpe, ohechávo upe táva guasu, Jesús ojahe'o hese,

42ha he'i: 'Ikatúmo ra'e ko árape, nde avei reikuaa mba'épa ome'ẽ kuaa ndéve py'a guapy! Ko'ágã jepe, upéva okañy nde hegui ha ndaikatúi rehecha.

43Oúta ndéve guarã heta ára ivaíva. Umi nde rehe ija'e'ỹva omopu'ãtaha tápia nde jerére, ha okaguaíta nde rehe opa guio,

44ha ne rundietéta hikuái. Ojukapáta nde pypegua kuéra, ha ndoheja mo'ãi ita ojo'ári, nderehecha kuaái rupi pe ára ou hague Tupã ne momarandúvo.

Jesús omopotĩ Tupao
(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jn 2.13-22)

45Kóva rire, Jesús oike Tupaópe ha oñepyrũ omosẽ upégui umi oñemúvape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

46Ha he'i chupe kuéra: --Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i: ‘Che róga, óga oñeñembo'eha vaerã’. Peẽ katu pejapo chugui mondaha kuára.’

47Opa ára Jesús ombo'éva Tupaópe, ha umi pa'i ruvicha, umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha ha umi myakãhára ave, oheka hikuái mba'éichapa ojukáta chupe.

48Ha ndojuhúi hikuái mba'éichapa ojapóta upéva, opavave niko ijurujái umi mba'e Jesús he'ívare.

San Lucas 20

Jesús pokatu

(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

1Peteĩ árape, Jesús oporombo'e jave hína Tupaópe, ha omoherakuã marandu porã, oguahẽ umi pa'i ruvicha ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha, umi myakãhára ndive.

2Ha he'i chupe hikuái: --Máva piko oheja ndéve rejapo haguã ko'ã mba'e? Máva pokatu rupi reju?

3Jesús ombohovái chupe kuéra: --Che avei aporandúta peẽme peteĩ mba'e. Peje chéve:

4Máva piko ombou Juánpe oporomongarai haguã? Tupã térã piko yvypóra?

5Ha'e kuéra katu oñepyrũ oñomongeta kyre'ỹ oñondive, ha he'i: --Ja'e ramo Tupã ombou hague chupe, he'íta ñandéve: ‘Mba'ére ndaperoviái ra'e chupe?’

6Ha ja'e ramo yvypóra hague, upéicharõ opavave ñande jukáne itápe, opavave oikuaágui ha'e maranduhára hague.

7Upéicha rupi he'i hikuái ndoikuaaiha mávapa ombou ra'e Juánpe.

8Aipórõ Jesús he'i chupe kuéra: --Upéicharõ, che avei namombe'u mo'ãi peẽme máva pokatu rupípa ajapo ko'ã mba'e.

Ñemitỹhára ñaña

(Mt 21.33-44; Mc 12.1-11)

9Upéi Jesús oñepyrũ oñe'ẽ ha omombe'u ko ñe'ẽ mbojoja: ‘Oiko vaekue peteĩ karai oñotỹka vaekue peteĩ parralty ijyvýpe. Upéi katu, oiporuka hepýre mba'apohára kuérape, ha oho mombyry.

10Ha ára oguahẽvo, pe karai omondo hembiguái kuérape umi mba'apohára rendápe, ojerurévo pe chupe ohupytýva. Umi mba'apohára katu ojeity pe tembiguái ári ha oinupã chupe hikuái ha omondo jey po nandi.

11Pe karai katu omondo jey ambue hembiguái. Ha upévape avei oja'o hikuái, oinupã ha omondo jey po nandi.

12Omondo jey ambue, ha umi ñemitỹhára oikutu ha omosẽ chupe hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Amo ipahávo hasypeve pe yvy jára he'i: ‘Mba'éiko ajapóta? Amondóta che ra'y ahayhuetéva. Ikatu chupe omomba'e hikuái.’

14Ha umi ñemitỹhára ohechávo chupe, he'i ojupe: ‘Pévape opytapáta hína opa mba'e. Jajuka ha topyta ñandéve ko yvy.’

15Ha ojeity hi'ári hikuái, oguenohẽ pe parraltýgui ha ojuka chupe. Upéi Jesús oporandu: --Mba'épa hi'ã peẽme ojapotaha pe yvy jára?

16Ojukapáne chupe kuéra, ha upéi ome'ẽne pe ijyvy ambue mba'apohárape. Ohendúvo upéva he'i hikuái: --Upéva ani chéne araka'eve!

17Jesús katu oma'ẽ hese kuéra ha he'i: --Aipórõ piko mba'e he'ise pe Ñandejára Ñe'ẽ he'íva: “Upe ita omboykéva umi óga mopu'ãhára upéva ári ko'ágã oñemopu'ã. Ñandejára upéicha ojapo ha ore jurujái rohechávo.”

18Ha oimeraẽva ho'áva pe ita ári katu opẽmbaitéta. Ha oimeraẽva ári ho'a ramo pe ita, omongu'ipaitéta chupe.

19Umi pa'i ruvicha ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha omyakãsãse mo'ã hikuái Jesúspe upepete voi, ohecha kuaágui upe ñe'ẽ mbojoja omombe'úva ohoha hese kuéra. Ha okyhyje hikuái opavavégui.

Tupã mba'éva ha mburuvicha mba'éva
(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

20Omondo hikuái pyrague oikóva tapicha reko joja ramo, omoñuhã haguã Jesúspe umi mba'e he'i rupi omoĩ vai haguã chupe. Péicharõ ikatúta omoĩ hikuái chupe sãmbyhyhára Romagua pópe.

21Ha ha'e kuéra oporandu chupe: --Mbo'ehára, roikuaa niko umi nde ere ha rembo'éva añeteguaha, ha neremañaiha avavére rehecha haguã mba'eichaguápa ha'e. Nde, añetehápe, rehechauka Tupã rape.

22Iporã piko rome'ẽ viru mburuvicha guasu Roma peguápe, térãpa nahániri?

23Jesús katu ohecha kuaa omoñuhãseha chupe hikuái, ha he'i:

24-Pehechauka chéve viru. Máva ra'ãnga ha máva réra piko ko oĩva hese? Ha'e kuéra he'i: --Mburuvicha guasu Roma pegua.

25Jesús he'i chupe kuéra: --Néi, peme'ẽ mburuvicha guasúpe mburuvicha guasu mba'éva, ha Tupãme Tupã mba'éva.

26Ha opa umi mba'e he'ívape ndojuhúi ivaíva ojapyhy haguã chupe hikuái upévare. Ijurujái joa katu Jesús he'ívare ha okirirĩ mante hikuái.

Jesús oñe'ẽ jeikove jeýre
(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)

27Upe rire umi Saduséo oho Jesús rendápe. Umi Saduséo niko ndogueroviái omanóva oikove jeyha, upévare he'i Jesúspe:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28-Mbo'ehára, Moisés niko oheja vaekue kuatiáre, peteĩ kuimba'e omano ramo imemby'ỹre chugui hembireko, tyvýra omenda vaerã hembirekorére omoñemoñare haguã tyke'ýra omano vaekuépe.

29Ha upéicha, oiko vaekue peteĩ jey 7 ojoryvýva. Ha pe tenondegua omenda, ha omano ta'ýra'ỹre.

30Pe mokõiha,

31ha mbohapyha omenda hembirekorére, ha upéicha avei ojapo umi ambue, ha omanomba umi 7 ita'ýra'ỹre.

32Ipahávo omano avei pe kuña.

33Ha néi, ágã ojeikove jey vove, máva rembirekótapa hína pe kuña, umi 7 niko omenda vaekue hese?

34Jesús he'i chupe kuéra: --Yvy ári ojeikove aja, kuña ha kuimba'e omenda.

35Ha umi Tupã ohecháva, ikatuha oikove jey pe jeikove tenondevévo guápe, taha'e kuimba'e térã kuña, umíva nomenda mo'ã véima,

36ndaikatu véiguima omano. Ha'e kuéra Tupã remimboúichata, ha Tupã ra'ýta oikove jey rupi.

37Moisés jepe voi niko, ku javorái hendýva okai'ỹ ramo guare, oikuaauka ñandéve omanóva oikove jeyha. Upépe he'i, Tupã Abraham, Jacob ha Isaac Jaraha.

38Ha'e niko ndaha'éi omanóva Tupã. Oikovéva Tupã katu. Chupe guarã niko maymáva oikove.

39Umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha oĩva upépe he'i chupe upérõ: --Ere porã, mbo'ehára.

40Ha ndaipy'a véima hikuái oporanduve haguã.

Máva ñemoñarépa pe Mesías

(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

41Jesús oporandu chupe kuéra: --Mba'ére piko oje'e pe Mesías David ñemoñareha?

42David voi niko he'i Salmo kuérape: Ñandejára he'i che Járape: “Eguapy che akatúape,

43tamoĩ ne pyenda ramo umi nde rayhu'ỹva.”

44Mba'éicha piko aipórõ pe Mesías David ñemoñaréta, ko David voi he'íva chupe “Che Jára”?

Jesús he'i mba'eichaguápa umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 11.37-54)

45Opavave ohendu hína, ha Jesús he'i hemimbo'e kuérape:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

46“Peñeñangarekóke umi Moisés rembiapoukapy mbo'ehágui. Ha'e kuéra niko oikose ao puku reheve, ha oipota tapépe oñemomaitei chupe kuéra karai guasúicha. Oheka oguapy haguã umi ojeporombojeroviavehápe judío kuéra tupaópe, ha umi ojekaruhápe.

47Ha oipe'a hóga umi imenave'ỹvagui, ha ojehecha kuaa'ỹ haguã oñembo'e puku-puku. Umíva oñenupã hetavéta.”

San Lucas 21

Kuña mboriahu imenave'ỹva mba'e me'ẽ
(Mc 12.41-44)

1Jesús ohecha hína umi imba'e retávape oitýrõ viru pe mba'e me'ẽ karameguãme,

2ha ohecha avei peteĩ kuña mboriahu imenave'ỹva oityha mokõi viru pehẽnguemi.

3Aipórõ Jesús he'i: --Añetehápe ha'e peẽme pe kuña mboriahu imenave'ỹva ome'ẽve hague opavavégui.

4Opavave niko omba'e me'ẽ hembývagui chupe kuéra, ha'e katu, imboriahu pa'ũme, ome'ẽmba oguereko vaekue okaru haguã.

Jesús omombe'u Tupao oñehunditaha
(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

5Ha ohendúvo hetápe oguerohoryha hikuái pe Tupao pegua umi ita hepýva ha kuave'ẽmby oñeme'ẽva Tupãme, Jesús he'i:

6--Opa mba'e pehechávagui, oguahẽta ára ndopyta mo'ãiha peteĩ itánte jepe ojo'ári. Oñehundipaitéta.

7Aipórõ oporandu chupe hikuái: --Mbo'ehára, mba'éicha piko rohecha kuaáta oguahẽmaha ára oiko potaha umi eréva?

8Jesús he'i: “Pema'ẽ porãke. Aníke peheja avave pene mbotavy. Cháke oĩta heta oúva che rérape. He'íta hikuái: ‘Che ha'e upe Cristo’, ha ‘Oguahẽma ára’. Ha peẽke ani peho hapykuéri kuéra.

9Pehendúta oikoha ñorãirõ guasu opa rupi. Anínte peñemondýi. Umíva umi mba'e niko ojehu raẽ vaerã voínte, jepe upéva nde'iséi oguahẽmaha pe ára paha.”

10He'ive ohóvo chupe kuéra: “Peteĩ tetã opu'ãne ambuére, ha opavave opu'ãmbáne ojuehe.

11Oikóta heta yvyryrýi guasu, ha oĩta ñembyahýi ha mba'asy heta hendápe. Ha árare ojehecháta heta mba'e oporomondýiva ha mba'e hechapyrã tuicháva.”

12Ha opa ko'ã mba'e mboyve, peẽ peñemyakãsãta ha peñemuñáta. Pejereraháta umi judío kuéra tupaópe peñembojovake haguã. Pejereraháta yvyrakuápe ha pene moĩne umi mburuvicha guasu ha sãmbyhyhára kuéra renondépe, peiko haguére che ndive.

13Upéicharõ ijáta peẽme peñe'ẽ che rehe chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Aníke peje py'apy peje vaerãre.

15Che ame'ẽta hína peẽme ñe'ẽ arandu meméva, avave umi pende rehe ija'e'ỹva ikatu'ỹtava ombohovái.

16Ha oiméta pene ra'ãva pende kupe guio, pende ru jepe, pende ryvy ha pende ryke'y kuéra, pende rogagua ha pene irũ nguéra. Oiméta pende apytépe ojejukáva,

17ha che remimbo'e haguére peẽ, avave ndaija'e mo'ãi pende rehe.

18Ha peteĩ pene akã rague jepe ndo'a mo'ãi pende hegui.

19Pejepytasóke, pehupyty haguã jeikove opa'ỹva.

20Pehechávo Jerusalén rehe ojerepa ñorãirõhára aty, peikuaáke voi eténtema oñehunditaha.

21Upéva pehecha vove, umi Judéape oikóva Pya'éke toho tokañy yvytýre. Ha umi oĩva ñúme, ani oho jey upépe.

22Ára oñeporonupãtaha hína umíva, oikotaha opa he'íva Ñandejára Ñe'ẽ.

23Tojererekóke umi kuña, umíva umi árape hye guasúva térã imemby kambúva! Hetáta ñembyasy tetã tuichakue, ha peteĩ ñenupã nde vaíva ho'áta opavavére.

24Oiméta ojejukáva kyse pukúpe, ha oiméta ojereraháva tembiguáirõ opa tetã rupi. Ha umi heko jeroviaha'ỹva opyrũta Jerusalén rehe oguahẽ peve chupe kuéra hi'ára paha.

Ára pahápe ojehútava

(Mt 24.29-35,42-44; Mc 13.24-27)

25“Heta mba'e ojehu'ỹva ojehecháta kuarahy, jasy ha mbyja kuéra rehe ha yvy ári. Tetã nguéra ipy'a tarovapáta ha oñemondyipáta pe yguasu ryapu vai opu'ãmbávagui.

26Yvypóra kuéra ipy'a manombáta kyhyjégui, ojepy'a mongetávo opa ojehútavare. Ha opa mba'e yvágape oĩva okuchupáta.

27Ha upépe ojehecháta Tupã ra'ýpe, yvypóraicha ou vaekuépe, ou ramo peteĩ arai ári tuicha pokatu ha mimbipápe.

28Oñepyrũvo oiko ko'ã mba'e, pejeroviánteke ha pemopu'ã pene akã. Pya'etéma peñepysyrõtagui.”

29Omombe'u avei chupe kuéra ko ñe'ẽ mbojoja: “Pema'ẽ pe ígo mátare ha oimeraẽ ambue yvyráre.

30Pehechávo hokyha, pehecha kuaa oguahẽmaha ára haku.

31Péicha avei, pehecha vove ojehu ko'ã mba'e peikuaáta Tupã sãmbyhy hi'aguĩmaha.

32Añetehápe ha'e peẽme: Ko'ã mba'e ojehupáta omano mboyve umi ko'ágã oikovéva.

33Yvága ha yvy opáne, che ha'éva katu ojehúne katuete.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

34Pejerereko, ha ani pe'a mba'eveichagua mba'e vaípe, jeka'u ha umi mba'e ñande rekovépe jajepy'apyha, ani haguã upe ára ho'a peichahágui pende ári

35ñuhãicha. Oúta niko hína opa yvypóra, ári yvy tuichakue.

36Peñembosako'íke aipórõ, peñembo'e opa ára, ikatu haguã peñemo'ã opa ko'ã mba'e oikótavagui, ha ikatu haguã peime Tupã ra'y ou vaekue yvypóraicha renondépe.”

37Jesús oiko ombo'e arakue Tupaópe, ha pyharekue opyta pe Yvyty Olivoty oje'ehápe.

38Ha opavave voi oho Tupaópe ohendúvo chupe.

San Lucas 22

Pa'i ruvicha kuéra ojukase Jesúspe

(Mt 26.1-5,14-16; Mc 14.1-2,10-11; Jn 11.45-53)

1Hi'aguĩma hína pe arete oje'uha mbuja ovu'ỹva, upéva hína pe Páskua rehegua arete.

2Umi pa'i ruvicha ha umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha, okyhyjéva opavavégui, oheka hikuái mba'éichapa ikatu ojuka Jesúspe.

3Aipórõ Sataná oike Judas retépe, ha'e niko hína peteĩ umi 12 Jesús remimbo'e, hérava avei Iscariote.

4Ha oho ha'e umi pa'i ruvicha kuéra ha Tupao myakãhára rendápe, oity haguã Jesúspe ipópe kuéra.

5Ha'e kuéra ovy'a, ha he'i ome'ẽtaha viru Júdaspe.

6Judas ojuhu porã upéva, ha oñepyrũ oheka mba'éichapa oitýta Jesúspe ipópe kuéra.

Jesús ombyarete Páskua

(Mt 26.17-29; Mc 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

7Oguahẽ upe ára oñepyrũháme arete oje'uhápe mbuja oñembovu'ỹva, ha ojejukahápe ovecha Páskua rehegua.

8Jesús he'i Pedro ha Juánpe: --Tapeho pembosako'i ágã pyharerã, jekaru Páskua ñambyarete haguã.

9Ha'e kuéra oporandu: --Moõpa reipota rombosako'i?

10Ha Jesús he'i chupe kuéra: --Ágã peikévo pe távape, pejuhúta peteĩ kuimba'e ogueraháva peteĩ kambuchi y. Tapeho hapykuéri oike peve hógape,

11ha peje pe óga járape: “Mbo'ehára oporanduka ndéve mávapa hína pe koty ohasatahápe Páskua arete hemimbo'e kuéra ndive.”

12Ha'e ohechaukáta peẽme peteĩ koty yvate tuicháva, ha oñembosako'i vaekue upevarã. Pejapo upépe opa oñekotevẽva.

13Ha'e kuéra oho ha ojuhu Jesús he'i hagueichaite. Ha ombosako'i hikuái pe Páskua ñembyareterã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ojekarútavo, Jesús ha umi apóstol oguapy upe mesápe.

15Jesús he'i chupe kuéra: --Hetaitéma ahasase pene ndive ko Páskua rehegua arete, amano mboyve.

16Ha'e peẽme, kóva rire nda'u mo'ã véima oiko peve oiko vaerã Tupã oisãmbyhyhápe.

17Aipórõ ohupi ipópe imbayru, ha ome'ẽ rire ijaguije Tupãme, he'i: Pejapyhy kóva ha pemboja'o ojoapytépe,

18ha'e peẽme nda'u mo'ã veimaha ko kaguy rykue, oguahẽ meve Tupã sãmbyhy.

19Upéi ojapyhy ipópe mbuja, ha ome'ẽ rire ijaguije Tupãme, oipehe'ã chupe kuéra, ha he'i: --Kóva niko che rete, oñeme'ẽva pende rehehápe. Pejapo kóva pene mandu'ávo che rehe.

20Péicha avei ojapo pe kaguy ryru reheve ojekarupa rire, ha he'i: --Ko kaguy ryru niko hína pe ñe'ẽ me'ẽ pyahu oñembyajéva che ruguy rupi, oñeñohẽva pende rehehápe.

21Ha pe che me'ẽ vaerã po, oĩ hína ko'ágã che ndive ko mesápe.

22Che, yvypóraicha aju vaekue, amano vaerã voínte oñemoĩ ypy haguéicha chéve. Ha tojererekóke pe che reitýva umi che rehe ija'e'ỹva pópe.

23Upépe, oñepyrũ oporandu joa ojupe mávatapa hína pe ome'ẽva Jesúspe.

Mávapa pe mba'e guasuvéva

24Jesús remombo'e kuéra oñoñe'ẽ api hikuái, mávapa ijapytépe kuéra mba'e guasuvéva.

25Jesús he'i chupe kuéra: “Umi heko jerovia'ỹva apytépe, mburuvicha guasu kuéra oisãmbyhy mbaretépe ha ojopy hetãgua kuérape, ha oipota oje'e hese kuéra imba'e porãha.

26Peẽ ndaupéichai vaerã. Pe mba'e guasuvéva pende apytépe oiko vaerã imichĩvéva ramo, ha pe oporosãmbyhýva oiko vaerã oñesãmbyhýva ramo.

27Máva piko pe mba'e guasuvéva, pe oguapýva mesápe okaru haguã piko, térãpa pe oporomongarúva? Ndaha'éi nga'u piko pe mesápe oguapýva? Che katu aime pende apytépe oporomongarúvaicha.”

28“Peẽ peime tapiáva che ndive opa mba'e ahasávape.

29Upévare che ame'ẽ peẽme peteĩ tetã, che Ru ome'ẽ haguéicha avei chéve,

30ha peẽ pekarúta ha pemboy'úta che mesápe che retãme, ha peguapýta pembojovake haguã umi 12 Israelgua ñemoñarépe.”

Jesús omombe'u Pedro he'ítaha ndoikuaaiha chupe

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jn 13.36-38)

31He'i avei Ñandejára: --Nde Simón, ema'ẽke. Sataná ojeruréma pende rehe pende tyvyro haguã, ku kumanda ojetyvyro ramo guáicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Che katu añembo'éma nde rehe, ani haguã ne kangy nde rejeroviápe. Ha nde, ágã rejevývo che rendápe, eipytyvõ ne pehẽngue kuérape taimbarete mbareteve ijeroviápe

33Simón he'i chupe: --Che Jára, che aime aha haguãicha nde ndive yvyrakuápe, ha amano haguã ave ne ndive.

34Jesús katu he'i chupe: --Pedro, ha'e ndéve, ko árape voi gállo osapukái mboyve, eréta ndachekuaaiha mbohapy jevýma.

Aguĩma ára yvypóra ojepy'a ra'ã haguã

35Upéi Jesús oporandu chupe kuéra: -- Upe pomondo ramo guare viru, tembi'u ha pende py rehegua'ỹre, oime nga'úpa ra'e peikotevẽva? Ha'e kuéra he'i: --Ahániri.

36Aipórõ Jesús he'i chupe kuéra: --Ko'ágã katu, viru oguerekóva, togueru, ha tembi'u avei. Ha pe ndaikysepukúiva, tome'ẽ hepýre ijao anambusu ha tojogua peteĩ.

37Ha'e peẽme, oiko vaerãha che rehe pe Ñandejára Ñe'ẽ he'íva: 'Ha ojeguereko heko añáva ramo.' Ha upéicha opa oĩva kuatiápe che rehegua, oiko vaerã.

38Ha'e kuéra he'i: --Ore Jára, péina ápe mokõi kyse puku. Ha'e katu he'i: --Iporãmante.

Jesús oñembo'e Getsemaníme
(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

39Upe rire Jesús osẽ, ha ojepokuaaháicha, oho Yvyty Olivotýpe, ha hemimbo'e kuéra oho hapykuéri.

40Oguahẽvo upépe, he'i chupe kuéra: --Peñembo'e, ani haguã pejepy'a ra'ã.

41Ha oho chugui kuéra peteĩ ita ñemombo mombyrykuéicha, ha upépe oñesũ oñembo'e haguã.

42He'i: "Che Ru, reipotárõ, embohasa che hegui ko ñembyasy tuichaite. Opáichavo, anítei oiko pe che aipotáva, pe nde reipotávante toiko."

43Upe jave ojechauka peteĩ Tupã remimbou omombarete haguã chupe.

44Pe iñembyasy guasuete pa'ũme, Jesús ko'ýte oñembo'e ipy'aite guive, ha pe hy'ái ho'a yvýpe tuguy tyky guasu guasúicha.

45Opu'ãvo pe oñembo'ehágui, oho hemimbo'e kuéra rendápe, ha ojuhu chupe kuéra oke, ikangypa hikuái ñembyasýgui.

46He'i chupe kuéra: --Mba'ére piko peke hína? Pepu'ã ha peñembo'e, ani haguã pejepy'a ra'ã.

Jesús oñemyakãsã
(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jn 18.2-11)

47Oñe'ẽ gueteri hína Jesús, ha upe jave heta oguahẽva. Pe Judas hérava, peteĩ umi 12 Jesús remimbo'e apyte pegua, omyenonde chupe kuéra. Judas oñemboja ha ohetũ Jesúspe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

48Jesús katu he'i chupe: --Judas, peteĩ ñehetũme piko che reity chéve, yvypóraicha aju vaekuépe?

49Umi oĩva Jesús ndive, ohechávo mba'épa ojehu oporandu hikuái chupe: --Ore Jára, rojeitýpa hese kuéra kyse pukúreve?

50Upépe peteĩva, pe pa'i ruvicha rembiguái peteĩgui oipe'a inambi akatúa gotyogua.

51Jesús he'i: --Peheja, iporãmante. Ha opoko pe tembiguái nambíre ha omonguera.

52Upéi he'i umi pa'i ruvicha kuérape, umi Tupao sãmbyhyha ha myakãhára kuérape, ou vaekue oguerahávo chupe: --Mba'ére piko peju kyse puku ha yvyra reheve che reraha haguã, mba'e vai apoha ramo guáicha che?

53Opa ára aime vaekue pene ndive Tupaópe ha ndapejapói mba'eve che rehe. Kóva ha'e ra'e pende ára, mba'e vai apo ruvicha ipu'akaha ára.

Pedro he'i ndoikuaaiha Jesúspe

(Mt 26.57-58,69-75; Mc 14.53-54,66-72; Jn 18.12-18,25-27)

54Aipórõ omyakãsã hikuái Jesúspe, ha ogueraha chupe pa'i guasu rógape. Pedro oho hapykuéri mombyrymi.

55Upépe, pe korapy mbytépe, ojatapy ra'e hikuái ha oguapy joa ijerére. Ha Pedro oguapy avei ijapytéte kuéra.

56Upe jave, peteĩ kuña tembijokuái, ohechávo chupe oguapy hína pe tataypýpe, oma'ẽ porã hese ha he'i: --Kóva avei oĩ kuri hendive.

57Pedro katu he'i: --Nahániri, che ndaikuaái chupe.

58Upe riremínte, ambueháma ohecha chupe, ha he'i: --Nde avei ha'e kuérava. Pedro he'i: --Nahániri, nde kuimba'e, che ndaha'éi.

59Upe rire avei, oimeve he'íva: --Añetehápe ha'e oĩ kuri hendive. Upéi ave niko, ha'e Galileagua voi.

60Pedro katu he'i: --Nde kuimba'e, che ndaikuaái upe eréva. Upe javete, Pedro oñe'ẽ aja hína, osapukái peteĩ gállo.

61Upévo Ñandejára ojere ha oma'ẽ Pedro rehe. Ha Pedro imandu'a Ñandejára he'i hague chupe: “Ko árape, gállo osapukái mboyve, eréta ndachekuaaiha mbohapy jey.”

62Ha Pedro osẽ upégui ha ojahe'o soro.

Oñembohory hikuái Jesús rehe

(Mt 26.67-68; Mc 14.65)

63Umi oñangareko vaekue hína Jesús rehe, oñembohory hese ha oinupã.

64Ohesa jokua chupe, ha oporandu joa: --Nde ndajeko maranduhára. Máva piko upe ne nupãva?

65Ha oñembohory hese hikuái, ha hetave mba'e he'i chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús mburuvicha kuéra rovake
(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Jn 18.19-24)

66Ko'ẽmba rire, oñembyaty umi judío myakãhára, umi pa'i ruvicha ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha, ha ogueraha hikuái Jesúspe mburuvicha kuéra rovake. Upépe oporandu hikuái chupe:

67-Ere oréve, nde piko hína pe Mesías? Ha'e he'i chupe kuéra: --Ha'érõ peẽme añeteha, ndapechererovia mo'ãi.

68Ha aporandu ramo peẽme, ndapeje mo'ãi chéve mba'eve, ha ndapepoi mo'ãi che hegui.

69Ko'ágã guive katu, Tupã ra'y ou vaekue yvypóraicha, oguapýta Tupã ipu'akapáva akatúape.

70Upéi opavave oporandu chupe: --Aipórõ piko nde hína Tupã ra'y? Jesús ombohovái chupe kuéra: --Peẽ voi peje che ha'eha!

71Upépe ha'e kuéra he'i: --Nañaikotevẽ véima avavére he'i vaerã ñandéve mba'eve. Ñandetéma voi ñahendu ijuru rupi.

San Lucas 23

Jesús Pilato rovake
(Mt 27.1-2,11-14; Mc 15.1-5; Jn 18.28-38)

1Opavave opu'ã ha ogueraha hikuái Jesúspe Pilato rovake.

2Henondépe oñepyrũ oñe'ẽ hese he'ívo: --Rojuhu ko kuimba'épe oporomopu'ãmba oikóvo tetãpýre. He'i nañame'ẽi vaerãha viru mburuvicha guasu Roma guápe. Ha upéi ave he'i ijehe ha'eha Mesías, pe mburuvicha guasu.

3Pilato oporandu chupe: --Nde piko hína judío kuéra ruvicha guasu? Jesús he'i chupe: --Ndéma niko ere.

4Aipórõ Pilato he'i umi pa'i ruvichápe ha opavavépe: --Ndajuhúi hese mba'eve ikatúva omoĩ vai chupe.

5Ha'e kuéra katu he'i he'ive: --Opa ombo'évape oporomopu'ãmba. Oñepyrũ Galiléape, ha ágã péina Judeapeháma.

Jesús Herodes rovake

6Ohendúvo upéva, Pilato oporandu pe kuimba'épa Galileagua.

7Ha oikuaávo Jesús ouha pe yvy oĩva Herodes poguýpegui, omondo chupe hendápe. Oĩgui ha'e umíva umi árape Jerusalénpe.

8Ohechávo Jesúspe, Herodes ovy'aiterei, heta árama ohechaségui chupe, oguahẽ niko ijapysápe opa oje'éva hese, ha oha'arõva ohechami peteĩ mba'e rechapyrã ojapo ramo.

9Heta mba'e oporandu chupe, Jesús katu nde'íri chupe mba'eve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Oĩ avei upépe umi pa'i ruvicha ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha kuéra, oñe'ẽ jey-jeýva Jesús rehe.

11Aipórõ, Herodes ha iñorãirõhára kuéra ojahéi hese, ha oñembohorývo omonde hese ao hepy ha ojeguapáva, mburuvicha guasu mba'éicha. Upe rire, Herodes omondo jey Jesúspe Pilato rendápe.

12Upéva upe árape oiko porã jey vaekue oñondive Herodes ha Pilato, upe mboyve katu ndaija'éi vaekue ojuehe.

Pilato he'i Jesús ojejuka haguã

(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jn 18.39--19.16)

13Pilato ombyaty umi pa'i ruvichápe, mburuvicha kuérape ha opavavépe,

14ha he'i chupe kuéra: --Peẽ niko peru chéve ko kuimba'e, pejévo hese oikoha oporomopu'ãmba. Che katu amba'e porandu chupe pene renondépe, ha ndajuhúi mba'eve umi ivaíva peje vaekue chéve hese.

15Ha Herodes upéicha avei, upévare ombou jey ñandéve. Pehecháma, ndojapói niko mba'eve ikatu haguã ojejuka.

16Ainupãukáta ha upéi ahejáta oho.

17Páskua arete jave niko, Pilato opoi vaerãva peteĩ yvyrakuápe oĩvagui, oguerohorývo Jerusalén guápe.

18Upépe oñepyrũ osapukaipa hikuái: --Ndaipóri upéva. Epoi oréve Barrabásgui!

19Barrabás oñemoinge ra'e yvyrakuápe peteĩ ñepu'ãnguére upe távape, ha oporojuka haguére.

20Pilato, opoiségui Jesúsgui, oñe'ẽ jey chupe kuéra.

21Ha'e kuéra katu osapukái hatãve: --Emosãingo kurusúre! Emosãingo kurusúre!

22Mbohapy jeyha Pilato he'i jey chupe kuéra: --Mba'e ivaíva piko ojapo ra'e? Che ndajuhúi hese mba'eve ivaíva ikatu haguã ojejuka. Ainupãukáta ha upéi ahejáta oho.

23Ha'e kuéra katu osapukái jey-jey, ojerurévo ojehupi haguã kurusúre. Ha heta osapukáigui oiko pe ha'e kuéra oipotáva.

24Pilato upémarõ ojapo pe ojejeruréva chupe.

25Aipórõ opoi pe ha'e kuéra ojerure vaekuégui, pe oĩva yvyrakuápe ñepu'ãnguére ha oporojuka haguére, ha oheja Jesúspe ipópe kuéra.

Jesúspe oñemosãingo kurusúre

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jn 19.17-27)

26Oguerahávo Jesúspe omosãingo haguã kurusúre, ohuguãitĩ hikuái peteĩ kuimba'e táva Cirenegua hérava Simón, oúva hína ñúgui. Ha ohupi hikuái ijati'ýre pe kurusu ogueraha haguã Jesús rapykuéri.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Heta tavagua ha heta kuña ojahe'o ha osapukái joáva ñembyasýgui, oho hapykuéri.

28Ha Jesús oma'ẽ hese kuéra ha he'i: --Peẽ kuña Jerusalengua, ani pejahe'o che rehe. Pejahe'o uvei pende rehe ha pene memby kuérare.

29Oúta hína ára oje'étaha: “Ovy'aiténepa umi ikatu'ỹva imemby, umi kuña imemby'ỹ vaekue ha umi oguereko'ỹva mitã omongakuaa vaerã.”

30Upépe opavave he'íne umi yvytýpe: ‘Pe'a ore ári!’, ha umi yvy pu'ãme: ‘Ore mokañýna!’

31Pe yvyra hokývare ojapo ramo péicha, mba'épa ndojapói chéne hikuái pe ipirúvare?

32Ogueraha avei hikuái mokõi oporojuka vaekuépe, oñemosãingo haguã kurusúre Jesús ykére.

33Oguahẽvo peteĩ hendápe hérava “Akãngue Renda” omosãingo hikuái Jesúspe kurusúre, ha umi mokõi oporojuka vaekuépe. Peteĩ ijakatúape ha pe ambue ijasúpe.

34Jesús he'i: “Che ru, eheja rei chupe kuéra, ndoikuaáinteko ojapóva.” Ha umi ñorãirõhára oity po'a oñomboja'o haguã umi Jesús aokuére.

35Ha opavave oĩva upépe oma'ẽ joa hikuái hese. Ha mburuvicha kuéra jepeve oñembohory hese, ha he'i: --Hetápeko oipysyrõ vaekue. Tojapo ijehe ko'ágã, añete ramoha ha'e upe Mesías, Tupã oiporavo vaekue.

36Umi ñorãirõhára oñembohory avei Jesús rehe. Oñemboja, ho'uka chupe kaguy hái,

37ha he'i: --Nde ramo judío kuéra ruvicha guasu, nde voi eñepysyrõ!

38Ha oĩ peteĩ kuatia iñakã ári, he'íva: ‘Kóva hína judío kuéra ruvicha guasu!’

39Peteĩva pe oporojuka vaekue, oĩva kurusúre ijykére, oñembohory hese: --Nde ramo upe Mesías, eñepysyrõ nde, ha ore pysyrõ oréve ave!

40Pe ambue katu oja'o upe hapichápe ha he'i chupe: --Nderekyhyjéi piko Tupãgui, ñaime niko hína peteĩcha?

41Ñande niko hekópe jahasa asy hína. Oñemyengovia ñandéve hína ñane rembiapo vaikue. Ko kuimba'e katu ndojapói mba'eve ivaíva.

42Upéi he'i Jesúspe: --Jesús, ne mandu'amíke che rehe reñepyrũvo reisãmbyhy.

43Jesús he'i chupe: --Añetehápe ha'e ndéve, ko árape reimetaha che ndive yvágape!

Jesús omano

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jn 19.28-30)

44Asaje guive ka'aru mbyte peve, yvy tuichakue opyta pytũguýpe.

45Kuarahy ndohesapevéi. Ha pe Tupao ryepy pegua ahoja sãingo osoro mbyte rupi.

46Jesús hatã osapukái, ha he'i: --Che ru, nde pópe amoĩ che espíritu! Ha he'ívo upéva omano.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

47Pe ñorãirõhára ruvicha Romagua ohechávo mba'épa oiko, omomba'ete Tupãme, ha he'i: --Kóva niko añetehápe Tupã Ra'y ra'e.

48Opavave oĩva upépe ha ohecha mba'épa ojehu, oinupã ohóvo ipyti'a ñembyasýgui.

49Umi oikuaáva Jesúspe opyta mombyrymi. Ha umi kuña oho vaekue hapykuéri Galiléa guive ave, oma'ẽ hikuái upépe.

Jesús oñeñotỹ
(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jn 19.38-42)

50-51Oiko vaekue peteĩ kuimba'e heko joja ha imba'e porãva hérava José, Arimateagua, peteĩ táva Judá pegua. Ha'e niko peteĩva umi judío ruvicha kuéra atyha pegua. Ko José, oha'arõva Tupã sãmbyhy ha noĩriva pe mburuvicha aty ojapóvare,

52oho ohechávo Pilátope, ha ojerure chupe Jesús retekue.

53Omboguejy rire pe kurusúgui, oñuã peteĩ savanáme ha omoĩ pe tyvy ojejapo vaekuépe peteĩ itakuápe, avave oñeñotỹ'ỹ haguépe gueteri.

54Upérõ, oñembosako'íma hína pytu'uha ára, oguahẽmbotámava.

55Umi kuña omoirũ vaekue Jesúspe Galiléa guive, oho ha ohecha hikuái upe tyvy ha oma'ẽ mba'éichapa oñemoĩ ra'e upépe hetekue.

56Oho jeývo hógape kuéra, ombosako'i hikuái mba'e ryakuã porã omona haguã Jesús retekuére.

Jesús oikove jey
(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jn 20.1-10)

Ha umi kuña opytu'u, pytu'uha árape he'iháicha tembiapoukapy.

San Lucas 24

1Pe semána ñepyrũha árape katu, oho jey hikuái upe tyvýpe pyharevete. Ogueraha umi mba'e ryakuã porã ombosako'i vaekue.

2Oguahẽvo, ojuhu hikuái pe ita ombotýva upe tyvy ndaiporiha hendápe.

3Oike hikuái, ha ndojuhúi Ñandejára Jesús retekue.

4Ha'e kuéra ndoikuaái mba'épa he'íta upévape. Ha peichahágui, ohecha hikuái mokõi kuimba'e oñembo'ýva ijypýpe kuéra, oñemondéva ao mimbipápe.

5Kyhyjepópe, ojayvy hikuái yvy peve, ha umi kuimba'e katu he'i chupe kuéra: --Mba'ére piko peẽ peheka omanóva apytépe pe oikovévape?

6Ndaipóri ápe. Oikove jeýma. Pene mandu'áke pe he'i vaekue peẽmere, oĩ ramo gueteri Galiléape:

7Tupã ra'y, ou vaekue yvypóraicha, oñeme'ẽ vaerãha iñangaipáva pópe, oñemosãingo vaerã chupe kurusúre, ha mbohapy ára haguépe oikove jeytaha.

8Upépe ha'e kuéra imandu'a Jesús he'i vaekuére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ha ojevývo upe itakuágui, omombe'u opa ko'ã mba'e umi 11 apóstolpe ha opavavépe.

10María Magdalena, Juana, Santiago sy María, ha ambue kuña ogueraháva hikuái pe marandu upéva umi apóstolpe.

11Umi apóstolpe guarã katu, itarováva rembiapo pe kuña kuéra he'íva, ha ndogueroviaséi chupe kuéra.

12Opáichavo, Pedro oho meme pe tyvy oĩháme. Ha oma'ẽvo hyepýpe, ohecha umi savanánte. Ha, oho jey hógape, ohecha ramo eterei pe mba'e ojehúva.

Emaús rapépe

(Mc 16.12-13)

13Upe árape voi, mokõi Jesús remimbo'e oho peteĩ táva hérava Emaúspe, opytáva 11 kilómetro rupi Jerusaléngui.

14Oñe'ẽ ohóvo hikuái umi mba'e ojehu vaekuére.

15Oñomongeta jave hikuái ohóvo, Jesús ete voi oñemboja ha oñepyrũ oguata hendive kuéra.

16Ha ohechárõ jepe chupe, ndohechakuaái mávapa ha'e.

17Jesús oporandu chupe kuéra: --Mba'e piko peje pehóvo? Opyta hikuái, hovasy ñembyasýgui.

18Ha peteĩva, pe Cleofás hérava, he'i: --Nde añoite piko umi oĩ vaekue Jerusalénpe apytégui, pe oikuaa'ỹva mba'épa ojehu ra'e upépe, ko'ãva ko'ã ára ohasa vaekuépe?

19Ha'e oporandu chupe kuéra: --Ha mba'e piko ojehu? He'i chupe hikuái: --Ha pe Jesús Nazaretgua rehegua, peteĩ maranduhára vaekue, ipu'akapáva ojapóvape ha he'ívape Tupã renondépe ha opavave renondépe.

20Ha umi pa'i ruvicha ha ñande ruvicha kuéra ome'ẽ ojejuka haguã, ha oñemosãingo chupe kurusúre.

21Ore roha'arõite vaekue ha'e oipysyrõtaha tetã Israélpe. Ha ojapóma mbohapy ára umi mba'e ojehu hague.

22Umi kuña oĩva ore ndive jepe ore mondýi kuri, oho niko hikuái ko'ẽ mboyve pe ityvýpe,

23ha ndojuhúi rupi hetekue, oho jey hikuái ha omombe'u, Tupã remimbou ojechauka hague chupe kuéra, ha he'i Jesús oikove jeyha.

24Oime ore apytégui ore irũ oho vaekue upe rire pe tyvýpe ha ojuhu umi kuña he'i hagueichaite. Jesúspe katu ndohechái.

25Aipórõ Jesús he'i chupe kuéra: --Ndaikatúi ete voi ra'e peikuaa mba'eve ha hasy eterei peẽme perovia haguã opa mba'e he'i vaekue maranduhára kuéra!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ndohasái vaerã nga'u piko ra'e pe Mesías ko'ã mba'e, Tupã ndive omimbipa haguã yvágape?

27Upéi oñemoĩ omyesakã chupe kuéra opa umi oñe'ẽhápe hese Ñandejára Ñe'ẽ. Oñepyrũ Moisés kuatia kuéragui ha ohasa ohóvo opa maranduhára kuatia kuérape.

28Oguahẽvo pe táva ohohápe, Jesús ojapo ohóta ramo gua'u tenonderãvo.

29Ha'e kuéra katu ojoko chupe opyta haguã, he'ívo: --Epyta ore ndive, ka'aruetéma niko. Pyharétama hína. Jesús aipórõ opyta hendive kuéra.

30Oguapýmarõ hikuái mesápe, Jesús ohupi ipópe mbuja, ome'ẽ ijaguije Tupãme, ha omboja'o ha ome'ẽ peteĩ-teĩme.

31Upe javete ojehesa pe'a hikuái ha oikuaa Jesúspe. Ha'e katu okañy hesa renondégui kuéra.

32Ha he'i hikuái ojupe: --Ajépa niko ñande py'a hendy vaekue hína ñande pyti'ápe jajúvo tapére, ku omyesakãrõ hína ñandéve Ñandejára Ñe'ẽ?

33Oha'arõve'ỹre, ojeity hikuái tapére ha ojevy hikuái Jerusalénpe. Upépe ojuhu hikuái ijaty hína umi 11 apóstol ha iñirũ nguéra,

34he'íva chupe kuéra: --Añetehápe oikove jey Ñandejára, ha ojechauka Simónpe.

35Aipórõ ha'e kuéra mokõi omombe'u mba'épa ojehu chupe kuéra tapére, ha mba'éichapa oikuaa hikuái Jesúspe omboja'óvo mbuja.

Jesús ojechauka hemimbo'e kuérape

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jn 20.19-23)

36Oñe'ẽ gueteri hikuái ko'ã mba'ére, oñemoĩ ramo Jesús mbytépe kuéra. Omomaitei chupe kuéra ha he'i: --Py'a guapy peẽme guarã.

37Ha'e kuéra tuicha oñemondýi, oimo'ã ohecha hikuái póra.

38Jesús katu he'i chupe kuéra: --Mba'ére piko peñemondýi? Mba'ére piko pende py'a mokõi, perovia ha ndaperoviái?

39Pema'ẽ che po ha che pýre. Che ha'e. Pepoko che rehe ha pehecha. Póra niko ndaho'ói ha naikanguéi, pehechaháicha arekoha che.

40He'ívo péicha, ohechauka chupe kuéra ipo ha ipy.

41Ha ndogueroviaséi hikuái, ovy'a ha ohecha ramoitereígui. Ha Jesús he'i chupe kuéra: --Perekópa ko'ápe ja'u vaerã?

42Ome'ẽ chupe hikuái peteĩ pira mbichy pehẽngue,

43ha ha'e ho'u henondépe kuéra.

44Upéi katu he'i: --Pe ojehu vaekue chéve niko, pe ha'e vaekue peẽme aimérõ gueteri pene ndive: oiko vaerãha che rehe pe oĩva Moisés rembiapoukapýpe, umi maranduhára kuatiápe ha Salmo kuérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

45Aipórõ oikuaauka chupe kuéra pe Ñandejára Ñe'ẽ,

46ha he'i: --Oĩ kuatiápe pe Mesías omano vaerãha, ha oikove jey mbohapy ára haguépe,

47ha hérape oje'e vaerãha opa tetãme, ojevy haguã hikuái Tupã gotyo, ha'e oheja rei haguã chupe kuéra iñangaipa. Peñepyrũ Jerusaléngui,

48peẽ pemombe'u vaerã ko'ã mba'e.

49Ha che amboúta pende ári pe che Ru oñe'ẽ me'ẽ hague. Peẽ katu pepytánte ko'ápe, ko táva guasu Jerusalénpe, oguahẽ peve peẽme pe pu'aka oúva yvágagui.

Jesús ojupi yvágape

(Mc 16.19-20)

50Upe rire, Jesús ogueraha chupe kuéra upe távagui okápe, Betania peve, ha ohupi ipo yvate ha ohovasa chupe kuéra.

51Ha pe ohovasa aja chupe kuéra, ojei chugui kuéra ha ojereraha yvágape.

52Ha'e kuéra, omomba'e guasu rire chupe, oho jey Jerusalénpe vy'apópe.

53Ha tapia oĩ hikuái Tupaópe omomba'e guasu Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

San Juan

San Juan 1

Ñe'ẽ ome'ẽva tekovete

1Iñepyrũmbýpe oikóma vaekue voi Ñe'ẽ, ha pe Ñe'ẽ oĩ vaekue Tupã ndive, ha Tupã vaekue voi ha'e.

2Iñepyrũmbýpe, ha'e oĩ vaekue Tupã ndive.

3Ha'e rupi, Tupã ojapo opaite mba'e, ha ndaipóri mba'eve Tupã rembiapokue apytépe ojejapo vaekue hese'ỹ.

4Upe ñe'ẽme oĩ vaekue tekovete, ha pe tekovete ohesape yvypóra kuéra rekove.

5Ko tesapeha omimbi pe pytũmbýpe, ha pe pytũ katu ndaikatúi ombogue chupe.

6Tupã omondo peteĩ hembiguáipe, hérava Juan Bautista,

7ha'e omombe'u haguã opavavépe ko tesapeha, mayma ohendúva chupe oguerovia haguã upe he'íva.

8Juan ndaha'éi vaekue upe tesapeha. Oñemboúnte vaekue ha'e oñe'ẽ haguã pe tesapeháre.

9Ha pe tesapeha, tesapeha añetegua vaekue oúva ko yvy ári ohesape haguã opavavépe.

10Pe ñe'ẽ oĩ vaekue yvy ári. Ha Tupã ojapo ramo jepe opa mba'e Ha'e rupi, umi yvy arigua ndoikuaaséi chugui mba'eve.

11Hetã teépe ou, umi hetãgua katu nomoguahẽi chupe.

12Umi chupe omoguahẽ vaekue ha hese ojerovia vaekuépe katu omoingo Tupã ñemoñare ramo.

13Umívagui oiko Tupã ñemoñare, ha ndaha'éi ku yvypóraicha yvy túva ha sy oiko haguére oñondive, nahániri. Tupãite voi omoingo chupe kuéra iñemoñare ramo.

14Upe ñe'ẽ ou vaekue yvyporaite ramo ha oiko ore apytépe, mborayhu ha añetégui henyhẽ. Ore rohecha vaekue heko marangatukue Túva ome'ẽ vaekue chupe, ta'ýra peteĩete haguére ha'e.

15Juan hese oñe'ẽ vaekue he'i ramo guare: “Kóva hína upe che mandu'a hague ha'e ramo guare: ‘Upe oúva che rire mba'e guasuve che hegui, oikove haguére che aikove mboyve.’”

16Ha'e, henyhẽ rupi mborayhúgui, ore rovasa jo'a-jo'a.

17Tupã niko ome'ẽ vaekue hembiapoukapy Moisés rupi, mborayhu ha añete katu ou Jesucristo rupi.

18Ndaipóri avave Tupãme ohecha vaekue. Ta'ýra peteĩete, peteĩchava Tupã ndive ha oĩva Túva ykére, ha'e oikuaauka chupe opavavépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Juan Bautista oñe'ẽ Jesús rehe
(Mt 3.11-12; Mc 1.7-8; Lc 3.15-17)

19Judío myakãhára kuéra omondo pa'i kuéra ha umi Tupã rembiapoukapy mbo'eha
Juan rendápe, oporandu haguã chupe mávapa ha'e.

20Ha ha'e he'i porã chupe kuéra: --Che ndaha'éi pe Mesías.

21Oporandu jey chupe hikuái: --Máva piko nde péicharõ? Ndaha'éi mba'épa
maranduhára Elías? Juan he'i: --Nahániri. He'i chupe upémarõ hikuái: --Nde piko hína
ku maranduhára ou vaerãva? Juan he'i chupe kuéra: --Nahániri.

22He'i chupe hikuái: --Emombe'u oréve mávapa nde. Umi ore mbou vaekue rendápe
roho vaerã ro'e mávapa nde. Mavaha nde ere nde jehe?

23Juan he'i chupe kuéra: Che niko peteĩ osapukáiva yvy ojeiko'ỹháme, he'íva:
‘Pembosako'i Ñandejárape haperã’, he'i haguéicha maranduhára Isaías.

24Umi ou vaekue oñe'ẽ haguã Juan ndive, fariséo rembijokuái,

25oporandu chupe upémarõ: --Nde ndaha'éi ramo pe Mesías, ha ndaha'éi ramo
maranduhára Elías térã pe maranduhára ou vaerãva, mba'ére reporomongarai reikóvo?

26Ha Juan he'i chupe kuéra: --Che niko ýpe aporomongarai. Pende apytépe katu oĩ
peteĩ peẽ peikuaa'ỹva,

27oútava che rire, ha chéve ija'ỹva ajora chupe ipy rehegua sãnte jepe.

28Opa ko'ã mba'e ojehu, táva hérava Betániape, opytáva ysyry Jordán ári, kuarahy
resẽ gotyo.

Upe oipe'áva yvypóra angaipa

29Upe ára ambuépe, Juan ohecha Jesús oñembojaha ohóvo hendápe, ha he'i: “Péina
ápe, Tupã ovecha ra'y oheja reíva iñangaipa opavavépe ko yvy ári.

30Ha'e hína upe che mandu'a hague ha'e ramo: ‘Che rire oúta peteĩ tuichavéva che
hegui, ha'e oikove haguére che aikove mboyve.

31Cheté voi, ndaikuaái vaekue mávanepa ha'e. Péicharõ jepe, aporomongarai aikóvo
ýpe, maymáva Israelgua oikuaa haguã mávapa ha'e.’”

32Ha Juan voi he'i vaekue kóicha: “Ahecha Espíritu Santo yvágagui oguejýva, ha
pykasúicha opyta hi'ári.

33Upérõ, che ndaikuaái vaekue mávanepa ha'e. Upe che mbou vaekue aporomongarai
haguã ýpe, he'i chéve: ‘Upe nde rehecháva Espíritu Santo oguejyha hi'ári, upéva hína
upe oporomongaraíva Espíritu Sántope.

34Cheté voi ahecha vaekue, ha aikuaa porã Tupã Ra'yha ha'e.”

Jesús remimbo'e kuéra ypykue

35Upe ára ambuépe, Juan oĩ jey hína upépe mokõi hemimbo'e kuéra ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Ha ohechávo Jesúspe ohasaha ohóvo, Juan he'i: ‘Péina upépe Tupã ovecha Ra'y’.

37Juan remimbo'e kuéra mokõi ohendúvo upe Juan he'íva, osẽ oho Jesús rapykuéri.

38Upéi Jesús ojere ha ohechávo ouha hapykuéri, oporandu chupe kuéra: --Mba'e piko peheka? Ha ha'e kuéra he'i chupe: --Mbo'ehára, moõ piko reiko?

39Jesús he'i chupe kuéra: --Peju pehecha. Ka'arúma upérõ. Ha oho hikuái Jesús ndive ohecha haguã moõpa oiko, ha opyta hikuái hendive pytũ meve.

40Peteĩva umi ohendu vaekue Juánpe ha upéi oho Jesús rapykuéri héra vaekue Andrés, ha Simón Pedro ryvy vaekue ha'e.

41Ityvýra Simón rekávo raẽvete oho, ha he'i chupe: --Oime rojuhu pe Mesíaspe, he'iséva Cristo.

42Upéi, Andrés ogueraha ityvýra Simón, Jesús rendápe. Jesús ohechávo chupe, he'i: --Nde niko Simón, Juan ra'y. Ko'águi rire nde rérata Cefas, he'iséva Pedro.

Jesús ohenói Felipe ha Natanaélpe

43Pe ára ambuépe, Jesús osẽ oho yvy Galiléa gotyo. Ojuhu Felípepe ha he'i chupe: --Eju che moirũ.

44Felipe niko táva Betsaidagua, oikohápe avei Andrés ha Pedro.

45Felipe oho Andrés rekávo ha he'i chupe: --Oime rojuhu upe Moisés imandu'a hague hembiapoukapýpe ha maranduhára kuéra oñe'ẽ hague ikuatia kuérape. Upéva niko Jesús, ku José Nazaretgua ra'y hína.

46Natanael katu he'i chupe: --Nazarétgui piko araka'e osẽva iporãva. Ha Felipe he'i chupe: --Eju ndete ehecha.

47Jesús ohechávo Natanaélpe oguahẽha ohóvo hendápe, he'i: --Kóina ko oúva Israelgua añetete hína, avavépe ombotavy'ỹva.

48Natanael he'i chupe: --Mba'éicha rupi piko nde che kuaa? Jesús he'i chupe: --Rohecha kuri reguapy jave reína ígo máta guýpe, Felipe ne renói mboyve.

49Felipe he'i chupe: --Mbo'ehára, nde niko Tupã ra'y. Nde ha'e Israel ruvicha guasu.

50Jesús he'i chupe: --Péicha piko ere ha'e haguére ndéve rohecha hague reguapy ku ígo máta guýpe? Tuichave mba'e ko'ágã rehechávagui katu rehecháta ágã.

51Upéi Jesús he'i chupe kuéra: --Añetehápe ha'e peẽme, peẽ pehechataha yvága ojepe'a ramo ha Tupã remimbou kuéra ojupi ha oguejy ramo che, yvypóraicha aju vaekue yvy ári rendápe.

San Juan 2

Menda oiko vaekue táva Canáme

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Mbohapy ára rire oiko peteĩ ñemenda táva Canáme, opytáva yvy Galiléape. Jesús sy oĩ hína ra'e upépe.

2Jesús ha hemimbo'e kuérape avei oñemoguahẽ ñe'ẽ oho haguã.

3Kaguy opávo, Jesús sy oñemboja hendápe ha he'i chupe: --Opa niko chugui kuéra ikaguy.

4Jesús he'i chupe: --Mba'ére piko ere chéve upéva? Ne'ĩra gueteri niko oguahẽ chéve che ára.

5Isy he'i umi tembiguái kuérape: --Pejapo opa mba'e ha'e he'íva peẽme.

6Oĩ upépe 6 kambuchi y reheve, judío kuéra oiporúva oñemopotĩ haguã. Umi kambuchípe ija amo 50, 60 lítro kuéra rupi.

7Jesús he'i umi tembiguáipe: --Pemyenyhẽ ýpe umi kambuchi. Omyenyhẽ hikuái hembére,

8ha upéi Jesús he'i chupe kuéra: --Ko'ágã penohẽ michĩmi ha peraha upe tembiguái kuérape omyakãvape ho'u haguã. Péicha ojapo hikuái.

9Ha upe omyakãva tembiguái kuérape ho'u pe kaguy ýgui oiko vaekue, oikuaa'ỹre ha'e moõguipa osẽ. Umi tembiguái añónte umi oikuaáva, ha'e kuéra oguenohẽ haguére pe kambuchígui. Upéi pe omyakãva tembiguái kuérape ohenói pe omendávape,

10ha he'i chupe: --Maymáva niko ikaguy iporãvéva raẽ ome'ẽ oje'u haguã, ha oje'u heta rire ae katu, oguenohẽ pe iporãvéva. Nde katu niko reheja pe iporãvéva ko'ágã guarã.

11Kóva ko mba'e Jesús ojapo vaekue Canáme, yvy Galiléape, mba'e hechapyrãva tenondetegua ha'e ojapo vaekue. Upéicha ha'e ohechauka ipokatu ha hemimbo'e kuéra ojerovia hese.

12Ko'ã mba'e rire Jesús oho Cafarnaúmpe. Oho hendive isy, ityvýra kuéra ha hemimbo'e kuéra, ha opyta upépe ára mbovymi.

Jesús omosẽ Tupaógui mba'e ñemuhárape
(Mt 21.12-13; Mc 11.15-18; Lc 19.45-46)

13Hi'aguĩma Páskua arete, ha upévare Jesús oho Jerusalénpe.

14Tupaópe ojuhu mba'e ñemuhára kuérape oguerekóva novíllo, ovecha ha pykasu oñemu haguã. Ojuhu avei upépe imesa kuérape oguapy hína, umi ojoguáva viru tetã ambuegua viru Tupaópe ojeporúvare.

15Upéva ohechávo, Jesús ipojái tukumbóre ha upévape omosẽmba Tupaógui opavavépe, ijovecha ha inovíllo kuéra reheve. Umi viru ojoguávagui katu omosarambipa iviru yvýre, ha oitypa imesa kuéra.

16Umi pykasúre oñemúvape katu he'i: --Penohẽ umíva ko'águi. Che ru rógagui ani pejapo mba'e ñemuha renda.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Upépe hemimbo'e kuéra imandu'a Ñandejára Ñe'ẽme he'iha: “Nde Tupao ahayhúgui tatáicha che rehe okaru”.

18Umi judío kuéra oporandu chupe: --Mba'épa hechapyrãva rejapóta rehechauka haguã oréve nde ikatuha reju rejapóvo ko'ã mba'e?

19Jesús he'i chupe kuéra: --Peitypa ko Tupao, ha mbohapy árape amopu'ã jeýne.

20Umi judío he'i chupe: --Ko Tupao oñemopu'ã haguã niko 46 áño oñemba'apo vaekue, ha piko nde remopu'ã jeýta mbohapy árape?

21Jesús oñe'ẽvo tupaóre, hetére oñe'ẽ hína.

22Upévare, upe Jesús opu'ã jeývo omanóva apytégui, hemimbo'e kuéra imandu'a upe ha'e he'i vaekuére. Oguerovia hikuái upe Ñandejára he'íva ha upe Jesús he'íva.

Jesús oikuaa opavavépe

23Jesús oĩ aja Jerusalénpe Páskua arete jave, heta oĩ ojeroviáva hese ohechávo umi Mba'e hechapyrãva ha'e ojapóva.

24Jesús katu ndojeroviái hese kuéra, oikuaapágui ha'e chupe kuéra.

25Noikotevẽi ha'e avave he'i chupe mba'eve avavére. Ha'e ijehegui voi oikuaapa yvypóra py'apýpe oĩva.

San Juan 3

Jesús ha Nicodemo

1Oiko vaekue peteĩ fariséo hérava Nicodemo, herakuã guasúva judío kuéra apytépe.

2Peteĩ pyharépe oho Jesús rendápe, ha he'i chupe: --Mbo'ehára, roikuaa niko Tupã ne mbou hague ore mbo'e haguã oréve. Ndaipóri niko avave ikatúva ojapo umi mba'e hechapyrãva nde rejapóva, Tupã noĩri ramo ne ndive.

3Jesús he'i chupe: --Añetehápe ha'e ndéve, avave oikove pyahu jey'ỹva ku mitãicha, ndoike mo'ãi Tupã retãme.

4Nicodemo he'i chupe: --Mba'éicha piko peteĩ okakuaapámava oikove pyahu jeýta? Oike jeýta nga'u piko isy ryépe, upéi osẽ jey haguã?

5Jesús he'i chupe: --Añetehápe ha'e ndéve, upe oikove pyahu jey'ỹva y ha Espíritu rupi, ndaikatu mo'ãi oike Tupã retãme.

6Maymáva yvypóra niko ou itúva kuéragui, yvypórava, ha hi'ánga oikove pyahu jey Tupã Espíritu rupi.

7Ani reñemondýi ha'e haguére ndéve opavave oikotevẽha oikove pyahu jey.

8Yvytu niko oipeju, oipejuseha gotyo. Ha rehendu ramo jepe hyapu, nderehechái moõguipa ou térã moõpa oho. Péicha hína umi oikove pyahu jeýva Tupã Espíritu rupi.

9Nicodemo he'i jey chupe: --Mba'éichata piko upéva?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha Jesús he'i chupe: --Nde niko mbo'ehára guasu Israelgua apytépe. Mba'éicha piko
ndereikuaái ko'ã mba'e?

11Añetehápe ha'e ndéve. Ore roñe'ẽ umi mba'e roikuaávare, ha romombe'u umi mba'e
rohecha vaekue. Peẽ katu ndaperoviái umi mba'e ro'éva peẽme.

12Peẽ niko nda che reroviái añe'ẽ ramo peẽme umi mba'e ko yvy ári ojehúvare.
Mba'éicha piko aipo ramo che reroviáta añe'ẽ ramo peẽme umi mba'e yvágape
ojehúvare?

13Avave gueteri ndohói yvágape, pe yvágagui oguejy vaekuénte. Upéva che hína,
yvypóraicha aju vaekue yvy ári.

14Ha Moisés, yvy ojeiko'ỹháme, omopu'ã haguéicha yvate pe mbói ra'ãnga, upéicha
avei che, yvypóraicha aju vaekue ko yvy ári, añemopu'ã vaerã,

15ha opavave che rehe ojeroviáva, oikovéne opa ára.

Tupã ohayhu yvypórape

16Tupã ohayhu etereígui opa yvypórape, ome'ẽ vaekue Ta'ýra peteĩete, ani haguã
omano umi hese ojeroviáva, oikove haguã uvei opa ára.

17Tupã niko nomboúi Ta'ýra yvy ári ohundi haguã yvypórape. Ombou chupe, ha'e
rupi oipysyrõ haguã yvypóra kuérape.

18Pe ojeroviáva Tupã Ra'ýre noñehundíri. Pe ojerovia'ỹva katu oñehundíma,
ojerovia'ỹ haguére Tupã Ra'ýre.

19Ha kóicha rupi Tupã ohundi umi ojerovia'ỹvape: Pe tesapeha niko ou ko yvy ári,
yvypóra kuéra katu hembiapo vaígui, oikoseve pytũmbýpe oikove rangue ára sakãme.

20Mayma hembiapo vaíva ndohayhúi añetegua, ha noñemo'aguĩri añetépe ojeikohápe
ani haguã ojehecha hembiapo vaikue.

21Umi oikóva Tupã oipotaháicha katu oñemoaguĩ ojehecha haguã hese kuéra oikoha
Tupã oipotaháicha.

Juan Bautista ombotuicha Jesúspe

22Ko'ã mba'e rire, Jesús hemimbo'e kuéra ndive oho yvy Judéape. Upépe opyta aremi
hikuái, ha Jesús oporomongarai oikóvo.

23Juan avei upe jave, oporomongarai hína Enónpe, namombyrýi opytáva Salímgui,
hetágui y upépe. Opa ohóva hendápe, oñemongarai.

24Ko'ã mba'e ojehu Juan ojejopy mboyve yvyra kuápe.

25Oĩ Juan remimbo'e kuérava katu oñepyrũva oñoñe'ẽ api peteĩ judío ndive
mba'eichaitépa y oiporu vaerã umi ipotĩséva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Upévare oho hikuái Juan rendápe, ha he'i chupe: --Mbo'ehára, pe akokuehe oĩ vaekue ne ndive ysyry Jordán mboypýri ha ne mandu'aha reikóvo hese opavavépe, oime ko'ágã oporomongarai ha ojehopa hendápe.

27Juan he'i chupe kuéra: --Avave niko ndoguerekói mba'eve, Tupã nome'ẽi ramo chupe.

28Peẽ niko pehendu porã eterei vaekue ha'e ramo guare peẽme che ndaha'eiha pe Mesías. Che añemboúnte henonderã.

29Ñemenda oikohápe niko pe ojokóva pe kuñataĩ omendátavape, upéva imenarã hína. Iñirũ katu oĩva pe ijypýpe ha ojapysakáva upe he'ívare, ovy'a chupe ohendúvo. Péicha avei ko'ágã avy'apáma avy'a vaerã.

30Ha'e niko tuicha tuichavéta ohóvo, che katu ague mbegue katúta ahávo.

Pe yvágagui oúva

31Pe yvágagui oúva oĩ opaite mba'e ári. Pe yvy ariguáva niko yvy ári guánte ha oñe'ẽ umi mba'e yvy ári guáre. Pe yvágui oúva katu oĩ opaite mba'e ári,

32ha omombe'u umi mba'e ohecha ha pohendu vaekue. Péicharõ jepe avave ndogueroviái chupe.

33Oĩ ramo ogueroviáva katu, péicha ohechauka Tupã he'íva añeteha.

34Upe Tupã ombou vaekue niko omombe'u umi mba'e Tupã he'i vaekue chupe, Tupã omyenyhẽgui chupe Espíritupe.

35Túva niko ohayhu Ta'ýrape, ha opaite mba'e ári chupe omoĩ.

36Pe ojeroviáva Ta'ýrare oikovéne opa ára. Pe ojeroviase'ỹva hese katu ndoikove mo'ãi. Ha Tupã oinupã pohýine chupe.

San Juan 4

Jesús ha kuña Samariagua

1Fariséo ohendu Jesús ombohetaveha oikóvo hemimbo'e kuéra, ha Juángui hetavépe omongaraiha oikóvo.

2Jesús jepe niko noporomongaraíri, hemimbo'e kuérante upe ojapóva.

3Jesús ohendúvo péicha oje'eha hese, osẽ Judéagui ha oho Galiléape.

4Oguahẽ haguã upépe ohasa mante vaerã yvy Samaría rupi.

5Samaría rupi ohasakuévo, oguahẽ táva hérava Sicárpe, namombyrýi opytáva pe yvýgui, Jacob oheja vaekue Josépe imba'e teerã.

6Upépe avei oĩ ku Jacob ykua. Ha Jesús ikane'õgui, oguapy pe ykua ypýpe. Asaje pyte rupíma upéva,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7-8ha Jesús remimbo'e kuéra oho távape ojogua haguã hembi'urã kuéra. Upe jave, oguahẽ peteĩ kuña Samariagua y rekávo, ha Jesús he'i chupe: --Eme'ẽmona chéve nde ymi.

9Pe kuña katu he'i chupe: --Nde niko judío ha che Samariagua. Mba'éicha rupi piko aipo ramo rejerure chéve y rey'u haguã?

(Judío kuéra niko ndoy'úiva Samariagua mbayru kuéragui)

10Jesús he'i chupe: --Reikuaa rire pe Tupã ome'ẽva ha mávapa upe ojeruréva ndéve y, nde rejerure vaerã chéve, ha ame'ẽ vaerã ndéve y ne moingovetéva.

11Pe kuña he'i chupe: --Karai, mba'evépe niko ndereguerekói y renohẽ haguã, ha ko ykua ipypuku. Mba'éicha piko aipóramo reme'ẽta chéve y che moingovétava?

12Ore ru ypykue Jacob niko oheja vaekue oréve ko ykua, ha ha'e voi, ita'ýra kuéra ha hymba kuéra reheve chugui hoy'u vaekue. Nde nga'u piko nde tuichave chugui?

13Jesús he'i chupe: --Oimeraẽ hoy'úva ko ykuágui niko ijyuhéi jeýta.

14Pe hoy'úva upe y che ame'ẽvagui katu, ndaijyuhéi mo'ã véima araka'eve. Pe y chupe ame'ẽva ku yvúicha opupúta ipype ha omoingovéta chupe opa ára guarã.

15Pe kuña he'i chupe: --Karai, eme'ẽmona chéve upe y upévagui. Péicharõ nda che yuhéi mo'ã véima, ha natekotevẽ mo'ã véima aju y rekávo.

16Jesús he'i chupe: --Tereho ehenói ne ménape, ha upéi eju.

17Pe kuña he'i chupe: --Na che ménai. Jesús he'i chupe: --Añeteguánte ere, erévo chéve na ne menaiha.

18Ne ména 5 vaekuéma voi, ha pe ko'ágã rerekóva ndaha'éi voi ne ména. Añetéko hína pe eréva.

19Péicha ohendúvo, pe kuña he'i Jesúspe: --Karai, ahecha kuaa nde rehe, ndeha peteĩ maranduharaha.

20Ore ypy kuerakue Samariagua niko omomba'e guasu vaekue Tupãme ko yvytýpe. Peẽ judío kuéra katu peje, Jerusalénpe chupe oñemomba'e guasu vaerãha.

21Jesús he'i chupe: --Eguerovia ko ha'étava ndéve. Oguahẽta ára ha napeikotevẽ mo'ã véima peju ko yvytýpe térã peho Jerusalénpe, pemomba'e guasu haguã Tupãme.

22Peẽ niko ndapeikuaái mávapepa pemomba'e guasu. Ore judío kuéra katu roikuaa porã mávapepa romomba'e guasu. Ore rupi mante Tupã oporopysyrõ.

23Ha oguahẽta ára, ha ko'agãitéma voi katu, Tupã Espíritu rupi oñemomba'e guasu haguã Túvape, añetehápe ha ha'e oipotaháicha.

24Tupã niko Espíritu hína. Upévare umi omomba'e guasúva chupe omomba'e guasu vaerã añetehápe, Tupã Espíritu oipotaháicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Pe kuña he'i chupe: --Aikuaa niko outaha pe Mesías. Ha'e ouha ára, omombe'úne
oréve opa mba'e.

26Jesús he'i chupe: --Ko ne ndive oñe'ẽva. Chéko hína upéva.

27Upe jave oguahẽ Jesús remimbo'e kuéra, ha ohecha ramo hikuái ojuhu haguére
chupe oñe'ẽha peteĩ kuña ndive. Opáichavo, avave noporandúi pe kuñáme mba'épa
oipota, térã Jesúspe, mba'épa ha'e he'i pe kuñáme.

28Upévo, pe kuña oheja ikambuchi ha oho oikohápe. Upépe he'i opavavépe:

29-
-Peju pehecha peteĩme, omombe'upaite vaekue chéve opa mba'e ojapo vaekue.
Ndaha'éi chénepa kóva pe Mesías?

30Ha osẽmbaite hikuái ha oho Jesús oĩháme.

31Upe aja Jesús remimbo'e kuéra ojerure asy chupe, he'ívo: --Mbo'ehára, ekarúna
michĩmínte jepe.

32Ha'e katu he'i chupe kuéra: --Oiméko areko ha'u vaerã, peẽ peikuaa'ỹva.

33Hemimbo'e kuéra katu oporandu ojupe: --Máva piko oguerúne ra'e chupe ho'u
vaerã?

34Jesús katu he'i chupe kuéra: --Che rembi'u niko kóva: ajapo vaerã upe che mbou
vaekue rembipota ha amoguahẽ vaerã hu'ãme pe chéve ome'ẽ vaekue ajapo haguã.

35Peẽ niko pehendu oje'éva: ‘Irundy mes gueteri ohasa vaerã, kóga ñemono'õha ára
oguahẽ haguã.’ Che katu ha'e peẽme: ‘Pema'ẽ umi kokuére ha pehecháta, koga'a
otyarõmbamaha oñemono'õ haguã.’

36Upe kokuépe omono'õvape niko oñeme'ẽ hembiapo repykue, ha upe ha'e
omono'õvare oñeme'ẽ chupe jeikove opa ára guarã. Ha péicha, upe oñemitỹva ha upe
omono'õva ovy'áne oñondive.

37Añete niko upe ñe'ẽ he'íva: ‘Oĩ oñotỹva ha ambue umi hi'a omono'õva.’

38Che pomondo vaekue peẽme pemono'õ haguã peẽ peñotỹ'ỹ haguépe. Ambue
rembiapo kuerakuégui peẽ pehupyty porã.

39Heta Samariagua pe távape oikóva ojerovia vaekue Jesús rehe, pe kuña he'i haguére
chupe kuéra: ‘Omombe'upaite chéve, opa mba'e ajapo vaekue.’40Upévare, umi
Samariagua oguahẽvo Jesús oĩháme, ojerure asy chupe opyta haguã hendive kuéra. Ha
opyta hendive kuéra mokõi ára pukukue,

41ha hetaiteve umi ojeroviáva Jesús rehe, ohendúvo umi mba'e ha'e he'íva.

42Upéi he'i pe kuñáme: --Ko'ágã roguerovia, ha ndaha'éi umi mba'e oréve remombe'u
vaekue rehénte. Roguerovia, orete voi rohendu haguére chupe, ha roikuaa porã ha'eha
hína upe Cristo oporopysyrõtava.

Jesús omonguera mburuvicha ra'ýpe

(Mt 8.5-13; Lc 7.1-10)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Umíva umi ára ohasa rire, Jesús osẽ Samaríagui oho haguã Galiléape.

44Jesús voi he'i vaekue: “Maranduhára niko ndojererohorýiva ijyvy teépe.”

45Oguahẽvo Galiléape, umi upepegua omoguahẽ porãite chupe. Ha'e kuéra voi oho vaekue Páskua areterã Jerusalénpe ha upépe ohecha hikuái umi mba'e Jesús ojapo vaekue upérõ.

46Upéi, Jesús ojevy Canáme, yvy Galiléape, pe omoingo haguépe y kaguýpe. Upépe oĩ hína peteĩ mburuvicha ita'ýra asýva táva Cafarnaúmpe.

47Ohendúvo ha'e Jesús oguahẽ hague Judéagui, oho hendápe ha ojerure jey-jey chupe oho haguã Cafarnaúmpe, omonguera haguã ta'ýrape omanombotaitéva hína.

48Jesús he'i chupe: --Peẽ ndapejerovia mo'ãi voi che rehe ndapehechái ramo ajapoha mba'e hechapyrãva.

49Pe mburuvicha katu he'i chupe: --Karai, pya'éna jaha che ra'y omano mboyve.

50Ha Jesús he'i chupe: --Tereho nde rógape. Nde ra'y oikovéta. Pe kuimba'e ojeroviáre Jesús he'ívare, oho hógape.

51Oguahẽmbotávo hógape, hembiguái kuéra osẽ huguãitĩvo ha he'i chupe: --Nde ra'y niko oikove.

52Ha oporandu chupe kuéra ha'e, araka'e guivépa ita'ýra oñepyrũ oñeñandu porãve. Ha he'i chupe hikuái: --Kuehe, asaje pyte riremi opoi chugui iñakãnundu.

53Upépe, pe mitã ru ohecha kuaa upe javete Jesús he'i hague chupe ‘Nde ra'y oikovéta’. Upévare ha'e ha opa hogagua ojerovia Jesús rehe.

54Ko Jesús ou jeývo Judéagui yvy Galiléape niko mokõiháma hína, ha ojapo jey mba'e hechapyrãva.

San Juan 5

Jesús omonguera ijapávape

1Ko'ã mba'e rire Jesús oho Jerusalénpe peteĩ arete jave.

2Jerusalénpe, pe okẽ hérava Ovecha ypýpe, oĩ peteĩ y renda hebréo ñe'ẽme hérava Betzatá, ha hogaguy jeréva.

3Heta asýva opaichagua oñenomba pe ogaguýre. Oĩ ohecha'ỹva, oĩ ikarẽva ha ijapáva. Oha'arõ hína hikuái pe y omýi haguã,

4oguejýmigui upépe sapy'a py'a, Tupã rembiguái peteĩ pe y omongu'e haguã. Ha upe ojepoi raẽvéva pe y oñemongu'e rire, okuera oimeraẽ mba'asýgui.

5Umíva apytépe oĩ peteĩ kuimba'e ojapóma 38 áño ijapa hague.

6Jesús ohechávo chupe upépe oñeno, ha oikuaávo aréma péicha oiko hague, he'i chupe: --Rekuerasépa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Pe kuimba'e he'i chupe: --Karai, ndarekói niko avave che moinge haguã pe ýpe, upéva oñemongu'e vove. Añeha'ãvo aike haguã, oĩma itenondéva che rehe.

8Jesús he'i chupe: --Epu'ã. Ehupi nde rupa ha tereho.

9Upepete voi pe kuimba'e okuera, ohupi hupa ha oñepyrũ oguata. Pytu'uha ára upe jave,

10ha judío kuéra myakãhára kuéra he'i chupe: --Pytu'uha árape niko ñaime. Ndaikatúi eraha nde rupa.

11Pe kuimba'e katu he'i chupe kuéra: --Upe che monguera vaekue niko he'i chéve kuri: ‘Ehupi nde rupa ha tereho.’

12Ha'e kuéra oporandu chupe: --Ha máva he'i ndéve: ‘Ehupi nde rupa ha tereho?’

13Pe kuimba'e katu nde'i kuaái mávapa omonguera chupe. Jesús niko okañýma umi upépe oĩva apytépe.

14Upéi, Jesús ojuhu pe kuimba'épe Tupaópe, ha he'i chupe: --Rekueráma niko ko'ágã. Eñeha'ã anive haguã ne rembiapo vai, ani ágã upe haguére ojehu ndéve mba'e ivaivéva.

15Pe kuimba'e oho umi judío kuéra myakãhára kuéra rendápe ha omombe'u chupe kuéra Jesús hague pe omonguera vaekue chupe.

16Ha Jesús ojapo haguére ko'ã mba'e pytu'uha árape, umi judío myakãhára kuéra oñemoĩ hese.

17Jesús katu he'i chupe kuéra: --Che Ru niko ndopoíri hembiapógui, upévare che avei amba'apo.

18Ko'ã ñe'ẽ rehéma katu umi judío myakãhára kuéra ko'ýte ojukase Jesúspe. Ohecha hikuái Jesús nombyareteiha pytu'uha ára, ha hi'ári, oñembojoja Tupã ndive, he'ívo ituvaha Tupã.

Tupã ra'y pokatu

19Jesús he'i chupe kuéra: “Añetehápe ha'e peẽme, Tupã ra'y ndaikatúi ojapo mba'eve ijehegui. Che ojapo upe che Ru ohechaháicha ojapo. Opa mba'e che Ru ojapóva, che ajapo avei.

20Che Ru niko che rayhu, ha ohechauka chéve opa mba'e ha'e ojapóva. Ha mba'e tuichavéva kóvagui katu ohechauka vaerã chéve, ha pepytáta pende jurujái.

21Che Ru oporomopu'ã jeyháicha omanóva apytégui ha oporomoingove jeyháicha, péicha avei, Che amoingove umi che amoingovesévape.

22Ha che Ru nombojovakéi avavépe. Upéva ha'e ohejapa che pópe,

23ikatu haguã opavave che momba'e, che Rúpe oñemomba'eháicha. Upe na che momba'éiva chéve, nomomba'éi avei che Rúpe, chéve che mbou vaekuépe.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Añetehápe ha'e peẽme: ‘Pejapysaka porã ramo umi mba'e che ha'évare ha pejerovia ramo pe che mbouharére, perekóta jeikove opa'ỹva. Ha na pe ñehundi mo'ãi, pehasáma haguére ñemanógui jeikovépe.

25Añetehápe ha'e peẽme, hi'aguĩma ára ha ko'ágãma voi, umi omanóva ohendu haguã Tupã Ra'y ñe'ẽ, ha umi chupe ohendúva oikovéta.

26Che Ru oporomoingoveháicha, péicha avei ha'e ojapo, che aporomoingove haguã.

27Ha che pópe avei oheja che aporombojovake haguã, yvypóraicha aju vaekue ko yvy ári.

28Ani peñemondýi ko'ã mba'ére. Oguahẽta hína ára opa omanóva ohendu haguã che ñe'ẽ,

29ha osẽmbáta ityvy kuéragui hikuái. Umi hembiapo porã vaekue, opu'ã jeýta oikove haguã opa ára guarã. Umi hembiapo vai vaekue katu, opu'ãta oñehundi haguã.

Umi omombe'úva mba'eichaguápa Jesús

30“Che ndaikatúi ojapo mba'eve che jehegui. Che aporombojovake che Ru he'iháicha chéve ajapo haguã. Ha hekopete aporombojovake, ndajapóigui che aipotaháicha, che Ru che mbou vaekue oipotaháichante.

31Che añe'ẽ ramo che jehe voi, upe che ha'éva che jehe naiporãi mba'everã.

32Oĩ katu ambue oñe'ẽva che rehehápe, ha upe ha'e he'íva che rehe aikuaa añeteha.

33Peẽ peporanduka vaekue Juánpe, ha upe ha'e he'i vaekue che rehe añetegua hína.

34Naikotevẽi jepe niko che mba'eve avave he'ívare. Ha'énte peẽme ko'ã mba'e ikatu haguã Tupã pene pysyrõ.

35Juan niko ojogua vaekue ku mba'e rendýpe ohesapéva, ha peẽ katu pevy'ase sapy'a vaekue hesapépe.

36Che katu areko peteĩ oñe'ẽ porãvéva che rehe Juángui. Upe che ajapóva niko hína, pe che Ru ome'ẽ vaekue chéve ajapo haguã, ha upéva ohechauka che Ru che mbou hague.

37Ha che Ru voi, pe che mbouhare, oñe'ẽ che rehehápe, jepe peẽ araka'eve napehendúiva chupe, térã pehecha chupe,

38ha napeñongatúi pe iñe'ẽ pende pype, napejeroviáigui upe che Ru ombou vaekuére.

39Peẽ niko peñeha'ã peñemoarandu Ñandejára Ñe'ẽme, peimo'ãgui upépe pejuhutaha jeikove opa'ỹva. Ha jepe umíva oñe'ẽ che rehe,

40peẽ ndapejuséi che rendápe pereko haguã pe jeikove.”

41“Che ndaguerohorýi ete yvypóra che momba'érõ.

42Hi'ári, poikuaa porã peẽme, ha aikuaa ndapehayhuiriha Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Che niko aju che Ru rérape, ha peẽ ndapeikuaaséi che hegui mba'eve. Oĩ ramo oimeraẽva oúva ijehegui reínte, upévape katu pemoguahẽne.

44Peẽ pevy'a pende rapicha pene momba'e ramo, ha ndapehekái pe ha'eñoite Tupãva, ha'e pene momba'e haguã. Mba'éicha piko péicha ramo pejeroviáta che rehe?

45Ani peimo'ã che pomoĩ vaitaha che Ru renondépe. Upe pene moĩ vaítava niko Moisés voi hína, peẽ pejeroviaha.

46Perovia rire umi mba'e Moisés omoĩ vaekue kuatiáre, pejerovia vaerã mo'ã che rehe. Che rehe niko Moisés imandu'a vaekue.

47Ha ndaperoviái ramo upe ha'e omoĩ vaekue kuatiáre, piko mba'éicha peroviáta umi mba'e che ha'éva peẽme?”

San Juan 6

Jesús omongaru hetápe

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

1Ko'ã mba'e rire, Jesús ohasa yguasu Galiléa mboypýri, hérava avei Tiberias.

2Ha heta oĩ ohóva hapykuéri, ohechágui ha'e kuéra umi mba'e hechapyrãva ojapóva Jesús omonguerávo hasývape.

3Ojupi Jesús ha oguapy peteĩ yvyty ru'ãme, ha hemimbo'e kuéra hendive.

4Hi'aguĩma upérõ Páskua, arete judío kuérape guarã.

5Jesús ohechávo hetaha umi hapykuéri ou vaekue, he'i Felípepe: --Moõgui piko jajoguáta tembi'u opa ko'ãvape ñamongaru haguã?

6He'ínte Jesús péicha, ohecha haguã mba'épa he'i Felipe. Jesús niko oikuaáma voi upe ojapótava.

7Felipe he'i chupe: --Opavavépe ohupyty haguã michĩmínte jepe niko ñaikotevẽ 200 pláta pehẽngue.

8Upépe Andrés, Simón Pedro ryvy ha Jesús remimbo'éva avei, he'i Jesúspe:

9--Oime ápe peteĩ mita'i oguerekóva 5 mbuja sevádagui ojejapóva ha mokõi pira. Umíva jepe niko ndohupyty mo'ãi ñamongaru haguã opavavépe.

10Jesús katu he'i: --Peje opavavépe toguapy yvýpe. Kapi'ipe porã niko upépe, ha opavave oguapypa. Umíva apytépe oĩ 5.000 kuimba'e rupi.

11Jesús ojapyhy ipópe umi mbuja, ha oñembo'e rire Tupãme, oipehe'ã opa umi oguapývape. Péicha avei ojapo pe pira reheve, ha ome'ẽ chupe kuéra ho'useha peve.

12Hyguãtãmba rire, Jesús he'i hemimbo'e kuérape: --Pembyaty umi hembýva, ani haguã oñehundi rei.

13Ombyaty hikuái ha omyenyhẽ 12 ajaka renyhẽ umi 5 mbuja rembyre reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ha opavave ohechávo ko mba'e hechapyrãva Jesús ojapóva he'i: --Kóva hína pe
maranduhára ou vaerãva yvy ári.

15Jesús ohecha kuaávo mbaretépe oguerahaseha chupe hikuái, omoingo haguã chupe
huvicha guasúrõ, osẽ jeýnte oho umi yvyty rupi.

Jesús oguata y apére
(Mt 14.22-27; Mc 6.45-52)

16Ka'aru pytũvoma, Jesús remimbo'e kuéra oguejy y rembe'ýpe,

17ojupi hikuái peteĩ kanóape ohasa haguã yguasu Galiléa, oguahẽ haguã
Cafarnaúmpe. Pytũmbáma katu, ha Jesús ne'ĩra gueteri oguahẽ hendápe kuéra.

18Ha ho'a sapy'a peteĩ yvytu neratãva, ha upe y oñepyrũ ipochy.

19Oho rire amo 5 kilómetro rupi, ohecha sapy'a hikuái Jesúspe oguatáva oúvo pe y ape
ári hendápe kuéra. Ha tuicha eterei oñemondýi hikuái.

20Ha'e katu he'i chupe kuéra: --Chénteko hína. Ani pekyhyje.

21Vy'apópe oheja chupe ojupi pe kanóape, ha upéi sapy'aitépe oguahẽ hikuái ohohápe.

Opavave oheka Jesúspe

22Upe ára ambuépe, umi opytáva vaekue yguasu mboypýri ohecha kuaa Jesús
remimbo'e kuéra oguereha hague kanóa peteĩmi upépe oĩ vaekue, ha Jesús ndohói
hague hendive kuéra.

23Upe jave katu oguahẽ joa kanóa kuéra oúva táva Tibériasgui. Namombyrýi
oñemboja hikuái upe mbuja oje'u haguépe Jesús oñembo'e rire hese.

24Ha ohechávo ndaiporiha upépe Jesús térã hemimbo'e kuéra, ojupipa hikuái umi
kanóape ha oho Cafarnaúmpe Jesús rekávo.

Jesús hína ku mbuja oporomoingovéva

25Oguahẽvo pe yguasu mboypýri, ojuhu hikuái Jesúspe ha oporandu chupe: --
Mbo'ehára, araka'e piko reju ra'e ápe?

26Jesús he'i chupe kuéra: --Añetéko ha'e peẽme: ‘Peẽ che reka pekaru haguére pene
ryguãtã meve, ha ndaha'éi peikuaa haguére mba'épa he'ise umi mba'e hechapyrãva che
ajapo vaekue.

27Ani peñepia'ã tembi'u oñehundi vaerãre. Peñepia'ã uvei tembi'u oñehundi'ỹvare ha
ome'ẽva peẽme jeikove opa'ỹva. Upéva pe tembi'u che, yvypóraicha aju vaekue ko
yvy ári, ikatu ame'ẽ peẽme, Tupã che Ru ohechaukágui ojeroviaha che rehe.

28Oporandu chupe hikuái: --Mba'épa rojapo vaerã ikatu haguã rojapo umi mba'e Tupã
oipotáva?

29Jesús he'i chupe kuéra: --Tupã niko chéve che mbou vaekue ha oipota pejerovia che
rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Oporandu chupe hikuái upémarõ: --Mba'e hechapyrãva piko rejapóta ore rohecha haguã ha péicha roguerovia haguã pe eréva? Emombe'u oréve mba'e-mba'épa rejapo.

31Ore ru kuéra ypykue ho'u vaekue maná yvy ojeiko'ỹháme, he'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: ‘Ome'ẽ chupe kuéra ho'u haguã mbuja yvága pegua.’

32Jesús he'i chupe kuéra: --Añetehápe ha'e peẽme: Pe Moisés ome'ẽ vaekue peẽme ndaha'éi hína mbuja yvága pegua. Che Ru hína upe ome'ẽva mbuja añetete yvága pegua.

33Upe mbuja che Ru ome'ẽva niko oguejy yvágagui ha omoingove opavavépe.

34Ha'e kuéra he'i chupe: --Karai, opa árape kena eme'ẽ oréve upéva pe mbuja.

35Ha Jesús he'i chupe kuéra: --Che hína pe mbuja oporomoingovéva. Upe che rendápe oúva naiñembyahýi chéne araka'eve. Ha upe che rehe ojeroviáva, ndaijyuhéi mo'ãi araka'eve.

36Opáichavo, ha'éma kuri peẽme, peẽ ndapejeroviahái che rehe pehecha ramo jepe umi mba'e ajapóva.

37Opa umi che Ru ome'ẽva chéve, ou che rendápe. Ha umi che rendápe oguahẽvape che namosẽ mo'ãi.

38Che niko ndajúi vaekue ko yvy ári ajapo haguã pe che aipotávante. Aju vaekue katu ajapo haguã che Ru, che mbou vaekue, oipotáva.

39Ha che Ru, che mbou vaekue oipotáva niko kóva: ani oñehundi che hegui avave umi ha'e ome'ẽva chéve, amopu'ã jey haguã katu chupe kuéra ára pahápe.

40Che Ru rembipota niko kóva: opa umi Ta'ýrape ohecháva ha hese ojeroviáva oguereko haguã jeikove opa'ỹva. Ha che amopu'ã jeýne chupe kuéra ára pahápe.

41Ha Jesús he'i haguére “Che niko hína pe mbuja yvágagui oguejy vaekue” opa judío kuéra oñepyrũ oñe'ẽ vai Jesús rehe.

42He'i hikuái: --Kóva piko ndaha'éi Jesús, José ra'y? Jaikuaa niko isy ha itúvape. Mba'éicha piko ko'ágã oúta he'i oguejy hague yvágagui?

43Jesús he'i chupe kuéra: --Pekirirĩ, anive pengururu.

44Avave ndoúi che rendápe ndoguerúi ramo chupe kuéra che Ru, che mbou vaekue. Ha che amopu'ã jeýne chupe kuéra ára pahápe.

45Maranduhára kuéra kuatiápe niko he'i: “Tupã oheko mbo'éta opavavépe.” Aipóramo, oimeraẽ ohendúva che Rúpe ha ohejáva ha'e oheko mbo'e chupe, umíva ou che rendápe.

46Kóva nde'iséi oĩha ohecháva che Rúpe, nahániri. Pe Tupãgui oúvante pe ohecha vaekue chupe.

47Añetehápe ha'e peẽme: pe ojeroviáva che rehe oikovéta opa ára guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

48Che hína pe mbuja oporomoingovéva.

49Pende ru kuéra ypykue niko ho'u vaekue maná yvy ojeiko'ỹháme, ha omano jeýnte avei upe rire.

50Che niko añe'ẽ peẽme mbuja oguejýva yvágagui, ha oimeraẽ ho'úva upéva nomano mo'ãi.

51Che hína pe mbuja oporomoingovéva, oguejýva yvágagui. Upéva pe mbuja ho'úva oikovéta opa ára guarã. Pe mbuja che ame'ẽtava peẽme niko che rete voi hína, che ame'ẽva opavave rehehápe, oikove haguã.

52Kóva ombopochy umi judío kuérape, ha he'i hikuái ojupe: --Mba'éicha piko hete ho'ukáta ñandéve?

53Jesús he'i chupe kuéra: --Añetehápe ha'e peẽme: ndape'úi ramo che, yvypóraicha aju vaekue, retégui ha ndape'úi ramo che ruguýgui, ndapeikove mo'ãi.

54Pe ho'úva che rete ha che ruguýgui oikovéta opa ára guarã, ha che amopu'ã jeýta chupe ára pahápe.

55Che rete niko tembi'u ete hína ha che ruguy pe mba'e pey'u vaerã ha'etéva.

56Che rete ha che ruguýgui ho'úva niko peteĩnte che ndive, ha che peteĩnte hendive.

57Che Ru, che mbou vaekue niko oikovéva, ha ha'e rupi che aikove. Péicha avei, upe che retégui ho'úva, oikovéta che rupi.

58Che añe'ẽ hína peẽme upe mbuja yvágagui iguejy vaekuére. Upéva ndaha'éi ku manáicha pende ru kuéra ypykue ho'u vaekue, ha péicha ramo jepe omano. Kóva ko mbuja ho'úva, oikovéta opa ára guarã.

59Jesús ombo'e ko'ã mba'e Cafarnaúm judío kuéra tupaópe.

Ñe'ẽ oguerúva jeikovete

60Ohendúvo ko'ã mba'e, heta umi upépe oĩva he'i: --Ko'ã mba'e he'íva niko hasy ñamokõ haguã. Máva piko ojapóta?

61Jesús oikuaa ha'e kuéra oñe'ẽ ngururuha ko'ã mba'ére, avave he'i'ỹre chupe mba'eve. Upévare he'i chupe kuéra: --Kóva piko pene mboguevise?

62Mba'e piko ndojehúi chéne peẽme péicharõ, che recha ramo chéve, yvypóraicha aju vaekue ko yvy ári, ajupi jey ramo aju haguégui?

63Tupã Espíritu niko pe oporomoingovéva, ha yvypóra rete naiporãi mba'everã. Opa umi mba'e che ha'éva peẽme niko ogueru peẽme Tupã Espíritu oporomoingovéva.

64Oĩ jepe gueteri pende apytépe oguerovia'ỹva umi mba'e che ha'éva. Jesús niko iñepyrũmby guive voi oikuaa mávapa hína umi ndojerovia mo'ãiva hese, ha mávapa upe omoñuhãtava chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

65Upéi he'i chupe kuéra: --Upévare niko ha'e peẽme: avave ndou mo'ã che rendápe, ndohejái ramo chupe che Ru.

66Upe guive heta umi hendive oiko vaekue, ko'ágã ojeheja chugui ha ndoikovéi hendive.

67Jesús oporandu umi 12 hemimbo'e kuérape: --Peẽ piko pehose avei?

68Simón Pedro he'i chupe: --Ore Jára, máva rendápe piko rohóta? Ne ñe'ẽ niko umi oporomoingovéva opa árape guarã.

69Ore niko rogueroviáma, ha roikuaa nde ha'eha pe imarangatúva Tupã ombou vaekue.

70Jesús he'i chupe kuéra: --Ndachéi nga'u piko, peẽ 12 peimévape poiporavo vaekue? Jepe oĩ pende apytépe peteĩ mba'e pochy kuéra ruvicháva.

71Kóicha he'ívo, Jesús oñe'ẽ hína Judas, Simón Iscariote ra'yre. Judas hína pe omoñuhãtava Jesús, oĩ ramo jepe ha'e umi 12 Jesús remimbo'e kuéra apytépe.

San Juan 7

Jesús ryvy kuéra ndojeroviái hese

1Ko'ã mba'e ojehu rire, Jesús oho oiko yvy Galiléape. Ndohoséi oiko Judéape, judío myakãhára kuéra ohekágui chupe ojuka haguã.

2Hi'aguĩma judío kuéra ombyarete haguã Enramadaguy,

3ha upévare Jesús ryvy kuéra he'i chupe: --Esẽ ko'águi ha tereho Judéape ikatu haguã umi nde rehe ojeroviáva upepegua ohecha avei umi mba'e rejapóva.

4Rejekuaaukase ramo niko rejapo vaerã opa mba'e, opavave ohecha haguãicha. Rejapo niko ko'ã mba'e, mba'ére piko péicharõ nderejapói opavave ohecha haguãicha?

5Tyvýra kuéra jepe niko ndojeroviái hese.

6Jesús he'i chupe kuéra: --Ne'ĩra gueteri oguahẽ pe ára che aha haguã. Peẽme guarã katu oimeraẽ árante iporã.

7Yvypóra kuéra niko ndoguerekói mba'érepa ndaija'éivo pende rehe. Che rehe katu ndaija'éi, ahechaukágui chupe kuéra hembiapo vaikue.

8Tapehónte peẽ upe aretehápe. Che ndaha mo'ãi, noguahẽigui gueteri chéve che ára.

9Péicha he'i chupe kuéra ha opytave Galiléape.

Jesús aretehápe

10Ityvýra kuéra oho rire, Jesús avei oho upe aretehápe. Kirirĩhamete oho, avave ohecha'ỹ haguãicha chupe.

11Umi judío myakãhára kuéra oheka chupe, ha oiko oporandu: --Moõpa oiméne?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Heta oĩ avave ohendu'ỹ haguãicha oñe'ẽva hese. Oĩ he'íva: “Kuimba'e imba'e porãva niko upéva”, oĩ katu he'íva: “Ndaupéichai, opavavépe niko ombotavy.”

13Ha ndaipóri oñe'ẽ hatãva hese opavave rovake, okyhyjepágui hikuái judío kuéra myakãhára kuéragui.

14Upe arete mbyte rupíma oñeime jave, Jesús oho Tupaópe oporombo'e haguã.

15Umi judío myakãhára kuéra ijurujaipa opytávo, ha he'i: --Mba'éicha rupi piko hetaite mba'e oikuaa, ko avave nombo'éi vaekue chupe?

16Jesús he'i chupe kuéra: --Ko'ã mba'e ambo'éva, ndaha'éi che jeheguínte ambo'éva. Che mbouhare ome'ẽ chéve.

17Oimeraẽ ojapóva Tupã rembipota ohecha kuaáne umi mba'e che ambo'évapa ou Tupãgui, térãpa che jeheguínte osẽ.

18Pe ijeheguínte oñe'ẽva, ha'e oñembotuichaséguinte oñe'ẽ. Pe ombotuichaséva imbouharépe katu, añeteguánte he'i ha ndaipóri mba'eve ja'e vaerã hese.

19Añete niko Moisés oheja hague peẽme hembiapoukapy, ajépa. Ha pende apytépe ndaipóri peteĩnte jepe ojapóva pe ipype he'íva. Mba'ére piko peẽ che jukase?

20Heta oĩ he'íva chupe: --Mba'e pochy ne mbotarova. Máva piko nde jukase?

21Jesús he'i chupe kuéra: --Peteĩ mba'énte ajapo pytu'uha árape, ha pepyta pende jurujaipa.

22Moisés niko oheja vaekue peẽme peapi'ouka haguã pende ra'y kuérape, jepe ndaha'éi vaekue ha'e pe omoñepyrũ vaekue upéva, pende ru kuéra ypykuénte vaekue. Upévare, peẽ peapi'ouka pende ra'y kuéra pytu'uha árape jepe.

23Peteĩ mitã peapi'ouka ramo Moisés rembiapoukapy péicha he'ígui, ha upéva pejapo pytu'uha árape jepe, mba'ére ko'ágã pende pochy che ndive amonguera haguére peteĩ hasývape pytu'uha árape?

24Ani pehecháva rehénte peñe'ẽ, hekópe uvei peñe'ẽ ha ani peẽme hi'ãháichante.

Jesús omombe'u moõguipa ou

25Oĩ Jerusalenguáva upévo he'íva: --Ndaha'éi piko kóva pe ojehekáva ojejuka haguã?

26Péina ápe oñe'ẽ hína opavave rovake, ha avave nde'íri chupe mba'eve. Oiménepa ñane myakãhára kuéra oikuaa kóva ha'eha pe Mesías?

27Ñande niko jaikuaa porã moõguápa kóva. Jaikuaa avei, pe Mesías ou vove, avave ndoikuaaiha mo'ãi moõguipa ou.

28Jesús oporombo'éva hína Tupaópe, ohendúvo ko'ã mba'e hatã oñe'ẽ ha he'i: --Añete piko peikuaa mávapa che ha moõguipa aju? Che ndajúi che jeheguínte. Aju, che mboúgui peteĩ ijeroviaháva ha peẽ peikuaa'ỹva.

29Ha che aikuaa chupe, chugui ajúgui ha ha'e che mboúgui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

30Upévo, oĩ oguerahaséva Jesúspe omoĩ haguã chupe yvyrakuápe. Opáichavo, avave ndopokói hese noguahẽigui gueteri hi'ára.

31Heta katu oĩ ojeroviáva hese, ha he'íva: --Pe Mesías ou vove, nga'u piko hetave mba'e hechapyrãva ojapóta chugui?

Fariséo omyakãsãse Jesúspe

32Umi fariséo ohendu upe oje'éva Jesús rehe. Upévare oñemoĩ hikuái pa'i ruvicha kuéra ndive, ha omondo ñorãirõhára Tupao pegua omyakãsã haguã Jesúspe.

33Jesús he'i: --Sapy'amínte aimevéta pene ndive. Upéi aha jeýta upe che mbou vaekue rendápe.

34Peẽ che rekáne ha nda che juhu mo'ãi, ndaikatu mo'ãigui peho pe ahataháp e.

35Judío myakãhára kuéra oporandu joa ojupe kóicha: --Moõ mba'e piko ohóta kóva, ikatu'ỹ haguã jajuhu chupe? Ohóta mba'e piko tetã ambuére, judío kuéra oikoha rupi, ha umi rupi ombo'e umi Tupãre ija'e'ỹvape?

36Mba'éiko he'ise, he'írõ: “Che rekáne ha nda che juhu mo'ãi, ndaikatu mo'ãigui peho che ahataháp e?”

Y oporomoingovéva

37Pe arete ára paha, pe ára oñemomba'evéva hína. Upéva pe árape, Jesús oñembo'y ha hatã oñe'ẽ he'ívo: --Oĩ ramo ijyuhéiva, tou che rendápe ha toy'u.

38Ha Ñandejára Ñe'ẽ he'iháicha “Umi che rehe ojeroviáva py'águi osyrýta y oporomoingovéva”.

39Kóicha oñe'ẽvo niko Jesús he'ise opa umi hese ojeroviávape oñeme'ẽtaha Espíritu Santo. Upérõ, Espíritu Santo noñeme'ẽi gueteri, Jesús noñemopu'ãi haguére gueteri heko mimbipápe.

Oĩ oñoñe'ẽ apíva Jesús rehe

40Oĩ upépe oĩva, ha ohendúvo umi mba'e Jesús he'íva, he'i: --Kóva niko hína pe maranduhára.

41Oĩ katu he'íva: --Kóva ha'e pe Mesías. Ha oĩve he'íva: --Ndaha'éi. Pe Mesías niko ndaha mo'ãi Galileagua.

42Ñandejára ñe'ẽ niko he'i pe Mesías mburuvicha guasu David ñemoñare vaerãha ha ou vaerã táva Beléngui, David voi ou oikove ypy haguépe.

43Ha péicha oĩ ojoavy ha oñoñe'ẽ apíva Jesús rehe.

44Oĩ umi omyakãsãséva chupe, opáichavo avave ndopokói hese.

Judío myakãhára kuéra ndojeroviái Jesús rehe

45Umi ñorãirõhára kuéra Tupao pegua oho jey umi fariséo ha pa'i ruvicha kuéra rendápe. Ha'e kuéra oporandu umi ñorãirõhárape: --Mba'ére piko ndapeguerúi?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

46Umi ñorãirõhára he'i: --Ndaipóri niko avave oñe'ẽva ko kuimba'e oñe'ẽháicha.

47Umi fariséo he'i chupe kuéra: --Peẽme piko pene mbotavy avei?

48Oĩ nga'u piko peteĩnte jepe myakãhára kuéra, térã Fariséova ogueroviáva chupe?

49Umi tekove tavy, oikuaa'ỹvape Moisés rembiapoukapy, umívape Tupã ohundíta.

50Nicodemo, ku peteĩ jey oho vaekue Jesús rendápe, he'i hapicha fariséo kuérape:

51-Ndaikatúi ja'e mba'eve avavére ñahendu mboyve mba'épa oguereko he'i vaerã ijehe ha jaikuaa porã mboyve pe ojapo vaekue. Ñande léi péicha he'i.

52He'i chupe hapicha fariséo: --Nde piko Galileagua mba'e avei? Ehecha mba'épa he'i Ñandejára Ñe'ẽ ha rejuhúta mba'eveichagua maranduhára nosẽiha Galiléagui.

53Upéi, opavave oho hógape kuéra.

San Juan 8

1Ha Jesús oho Yvyty Olivotýpe.

Kuña omyakãratĩ vaekue iménape

2Upe ára ambue ko'ẽme Jesús oho jey Tupaópe. Heta oĩ oñembojáva hendápe, upémarõ oguapy ha oñepyrũ ombo'e chupe kuéra.

3Upévo, umi Moisés rembiapoukapy mbo'eha, ha fariséo ogueraha chupe peteĩ kuña, ojejuhu vaekue omyakãratĩ jave iménape. Omoĩ pe kuña opavave mbytépe,

4ha he'i hikuái Jesúspe: --Mbo'ehára, ko kuña niko ojejuhu omyakãratĩ jave iménape.

5Moisés rembiapoukapýpe niko he'i ko'ãichagua kuña oñembo'íta vaerã omano meve. Ndépa mba'e ere?

6Ha'e kuéra ou oporandu chupe péicha omoñuhã, ha upéi, omoĩ vai haguã chupe myakãhára renondépe. Jesús katu ojayvy ha ikuãme oñepyrũ ohai pe yvýre.

7Ha oporandu jey-jeýre chupe, oñakã rapu'ã ha he'i chupe kuéra: --Oime ramo pende apytépe hembiapo vai'ỹva, upéva raẽ tojapi chupe itápe.

8Upépe ojayvy jey ha oñepyrũ jey ohai pe yvýre.

9Ko'ã mba'e ohendúvo, opavave oñepyrũ oho, ha umi itujavéva tenondete. Jesús opyta ha'eño pe kuña ndive upépe,

10ha oñakã rapu'ã ha'e ha oporandu pe kuñáme: --Moõ piko ohopa hikuái? Ndaipóri véima piko oipotáva remano?

11Pe kuña he'i chupe: --Nahániri karai. Jesús he'i chupe upémarõ: --Che avei ndaipotái remano. Tereho, ha anive ne rembiapo vai.

Jesús yvypóra resapehára

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Jesús oñe'ẽ jey opavavépe, ha he'i chupe kuéra: --Che hína yvypóra resapehára. Pe che moirũva oguerekóta pe tesape oporomoingovéva, ha ndoiko mo'ã véima pytũmbýpe.

13Umi fariséo he'i chupe: --Nde niko nde jeheguínte reñe'ẽ nde rehe, ha upéva naiporãi mba'everã.

14Jesús katu he'i chupe kuéra: --Ndaupéichai. Che jeheguínte añe'ẽ ramo jepe che jehe, añete guánte ha'e. Che niko aikuaa moõguipa aju ha moõpa aha. Peẽ katu ndapeikuaái.

15Peẽ niko pemoĩ porã térã pemoĩ vai pende rapichápe opavave ojapoháicha. Che katu avavére péicha ndajapói.

16Ha oimérõ jepe ajapo, hekopete ajapo, na che añóigui pe ajapóva. Che Ru, che mbouhare oĩ che ndive.

17Pende léipe niko he'i: “Oĩ ramo mokõi he'íva ohecha hague peteĩ mba'e, añetegua pe he'íva.”

18Upévare, che voi añe'ẽ che jehe, ha upéi che Ru, che mbouhare, avei oñe'ẽ che rehehápe.

19Oporandu chupe hikuái: --Moõ piko oime nde ru? Jesús he'i chupe kuéra: --Peẽ nda che kuaái, ha ndapeikuaái che Rúpe. Chéve che kuaa rire, peikuaa vaerã mo'ã avei che Rúpe.

20Kóicha oñe'ẽ Jesús oporombo'e jave Tupaópe, umi karameguã ypýpe oñeñongatuhápe viru Tupaópe oñekuave'ẽva.

“Peẽ ndaikatúi peho che ahatahápe”

21Jesús he'i jey chupe kuéra: --Che niko aháta. Peẽ katu che rekáta ha opáichavo pemanóta pene rembiapo vaikuépe. Peẽ ndaikatúi peho, che ahatahápe.

22Judío kuéra myakãhára kuéra he'i chupe: --Kóva piko ojejukáta mba'e, ajeve he'i ndaikatu mo'ãiha jaha ha'e ohotahápe?

23Jesús he'i chupe kuéra: --Peẽ niko ko yvy pegua, che katu yvága pegua. Peẽ niko ko yvy arigua, che katu ndaha'éi yvy arigua.

24Upévare ha'e kuri peẽme pemanotaha pene rembiapo vaikuépe. Ha pemanóta pene rembiapo vaikuépe, ndaperoviái ramo ‘Cheha pe Ha'éva.’

25Upépe oporandu chupe hikuái: --Máva piko nde? Jesús he'i chupe kuéra: --Iñepyrũmby guive niko ha'éva peẽme,

26heta mba'e areko ikatúva ha'e pende rehe, ha ahecha pende rehe heta mba'e pene moĩ vaíva. Upe che mbou vaekue katu añete guánte he'i, ha che ha'e opavavépe, umi mba'e chugui ahendu vaekue.

27Ha'e kuéra katu ndohecha kuaái Jesús oñe'ẽha chupe kuéra Itúvare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

28Upévare he'i chupe kuéra: --Peẽ chéve, yvypóraicha aju vaekue ko yvy ári, che rupiha ára yvate kurusúre, peikuaáta ‘Cheha pe Ha'éva’, ha che ndajapoiha mba'eve che jehegui. Che amombe'u umi mba'e che Ru he'i vaekue che ha'e haguãnte.

29Pe che mbou vaekue oĩ hína che ndive. Che Ru nda che rejái cheño, ajapógui umi mba'e chupe ombovy'áva.

30Heta umi ohendúva Jesús péicha oñe'ẽ, ojerovia hese.

Tupã Ra'y ojora yvypórape

31Ha Jesús he'i umi hese ojerovia vaekuépe: --Peẽ pejapo ramo upe che ha'éva peẽme, peẽ che remimbo'e añetéta.

32Peikuaáta añetehápe Tupãme, ha upéva pende joráta pe mba'égui pende rerekóva ipo guýpe.

33Ha'e kuéra katu he'i chupe: --Ore niko Abraham ñemoñare, ha araka'eve ndoroikói vaekue avave po guýpe. Mba'e erese oréve, ere ramo rojejorataha?

34Jesús he'i chupe kuéra: --Añetéko ha'e peẽme, opa iñangaipáva niko oiko angaipa po guýpe.

35Peteĩ tembiguái niko ndopytái ijára rógape omano meve. Pe óga jára ra'y katu opyta pe ógape omano meve.

36Upévare, Tupã Ra'y pende jora ramo pene rembiapo vai po guýgui, añetehápe pene sãsõ.

37Che aikuaa peẽ Abraham ñemoñareha. Péicharõ jepe, peẽ che jukase ndaperoviáigui che ñe'ẽ.

38Che amombe'u peẽme umi mba'e che Ru ohechauka vaekue chéve. Peẽ katu pejapo pende ru he'i haguéicha peẽme.

39Ha'e kuéra he'i chupe: --Abraham niko ore ypykue. Jesús katu he'i chupe kuéra: --Abraham ñemoñare rire añete peẽ, pejapo vaerã mo'ã ha'e ojapo haguéicha.

40Upéva rangue peẽ che jukase, amombe'u haguére peẽme ñe'ẽ añetegua Tupã he'i vaekue chéve. Abraham ndaupéichai vaekue.

41Peẽ pejapo pende ru ojapoháicha. Ha'e kuéra he'i Jesúspe: --Ore ndaha'éi mitã okarakue. Peteĩnte ore Ru, ha upéva Tupã.

42Jesús he'i chupe kuéra: --Tupã pende ru rire, che rayhu vaerã mo'ã peẽ. Tupãgui niko che aju, ha ápe aime. Ndajúi che jehegui reínte, Tupã pe che mboúva.

43Mba'érepa ndoikéi peẽme pene akãme umi mba'e ha'éva peẽme? Napehenduséigui che ñe'ẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

44Pende ru niko aña. Peẽ imba'e ha peime pejapo haguãicha umi mba'e ha'e ojaposéva. Iñepyrũmby guive voi niko ha'e oporojukáva. Ha'e ndoikuaái añetegua ha nde'íri añeteguáva. Oñe'ẽ ramo ijapu, japúnte oikuaágui, ha japu rapógui voi ha'e.

45Che katu ha'e peẽme añetegua, ha peẽ nda che reroviái.

46Máva pende apytégui ikatu he'i che rehe che rembiapo vaiha? Ha añetegua ramo pe ha'éva peẽme, mba'ére nda che reroviái?

47Umi Tupãgui oúva niko ohendu upe Tupã he'íva. Peẽ katu niko ndaha'éi Tupã ñemoñare ha upévare napehenduséi.

Jesús oikove Abraham mboyve

48Upémarõ umi judío kuéra he'i Jesúspe: --Añete guánte niko ro'e, ro'évo nde rehe nde Samariaguaha ha mba'e pochy oĩha nde pype.

49Jesús he'i chupe kuéra: --Ndarekói mba'e pochy che pype. Che amomba'e che Rúpe, peẽ katu na che momba'éi ete.

50Che ndaipotái avave che momba'e. Oime katu upéva oipotáva ha ha'e oñemoĩ che ndive.

51Añetéko ha'e peẽme, pe ojapóva che ha'éva nomano mo'ãi araka'eve.

52Umi judío kuéra he'i chupe: --Ko'ágã katu roikuaa porã mba'e pochy rerekoha nde pype. Abraham ha opaite maranduhára kuéra niko omanomba vaekue, ha reju ere oréve: “Pe ojapóva che ha'éva nomano mo'ãi.”

53Nde nga'u piko nde tuichave ore ypykue Abrahámgui? Ha'e niko omano vaekue ha umi maranduhára kuéra péichante avei. Máva piko nde?

54Jesús he'i chupe kuéra: --Cheté voi añemomba'e ramo che jupe, upéva naiporãi mba'everã. Upe che momba'éva katu niko che Ru, upe peẽ pejéva ha'eha pene Tupã.

55Ha peẽ katu ndapeikuaái chupe. Che katu aikuaa chupe, ha ha'e ramo ndaikuaaiha chupe, peẽicha che japúta. Añetehápe ha peẽme che aikuaaha chupe, ha japo pe ha'e he'íva.

56Pende ypykue Abraham niko ovy'a vaekue ohecháta haguére che ajuha ára. Ha ohecha vaekue ha'e, ha tuicha ovy'a.

57Umi judío kuéra he'i Jesúspe: --Ne'ĩra gueteri niko remboty 50 áño, ha piko eréta oréve rehecha hague Abrahámpe?

58Jesús he'i chupe kuéra: --Añetehápe ha'e peẽme, che aikove Abraham mboyve guive.

59Upépe ipojái hikuái itáre ojapi haguã chupe. Jesús katu kañyháme osẽ chugui kuéra Tupaógui.

San Juan 9

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús omonguera peteĩ ohecha'ỹvape

1Jesús oguatávo ohóvo, ohecha peteĩ kuimba'épe ohecha'ỹva oikove ypy guive.

2Ha hemimbo'e kuéra oporandu chupe: --Mbo'ehára, mba'érepa ndohechái ha'e oikove ypy guive? Túva kuéra angaipáre, térãpa iñangaipáre voi?

3Jesús he'i chupe kuéra: --Ndaha'éi ha'e térã túva kuéra iñangaipa haguére. Péicha ojehu chupe, ojehecha haguã mba'épa ikatu ojapo hese Tupã pokatu.

4Ára hesakã aja, tekotevẽ jajapo pe che mbouhare oipotáva. Cháke oúvo pyhare, avave ndaikatu mo'ãi ojapo mba'eve.

5Ko yvy ári aime aja, che hína pe ohesapéva opavavépe.

6Ko'ã mba'e he'i rire, Jesús ondyvu yvýpe, ojapo tuju hendýpe ha omona pe ohecha'ỹva resáre. Upéi he'i chupe: --Tereho ejovahéi Siloé y no'õme. (Siloé he'ise temimondo).

7Pe ohecha'ỹva oho ha ojovahéi, ha ou ojevývo ohecháma.

8Umi hóga jere rupi oiko vaekue, ha umi ohechámi vaekue chupe ojerure oikóvo ho'u vaerã umi okáre ohecha chupe. Ha he'i ojupe: --Ndaha'éi piko upéva ku jahechámiva upe rupi oguapy ha ojerure ho'u vaerã?

9Oĩ he'íva. --Hẽe. Péva ha'e. Oĩ katu he'íva: --Nahániri, ndaha'éi. Ijoguahánte upéva. Pe kuimba'e, ha'ete voi katu he'i: --Che hína upéva.

10Upépe oporandu chupe hikuái: --Ha mba'éicha rupi piko ko'ágã rehecha?

11Ha he'i chupe kuéra: --Ku kuimba'e hérava Jesús ojapo tuju ha omona rire che resáre he'i chéve: ‘Tereho Siloé y no'õme ha ejovahéi.’ Aha upépe ha ajovaheipa rire, ahecha.

12Oporandu chupe hikuái: --Moõ piko oime pe kuimba'e? Ha'e he'i chupe kuéra: --Ndaikuaái.

Fariséo kuéra oñe'ẽ pe ohecha'ỹ vaekue ndive

13Ha ogueraha hikuái pe ohecha'ỹ vaekuépe fariséo rendápe.

14Pytu'uha árape niko Jesús ojapo pe tuju ha upéi omonguera chupe.

15Umi fariséo háma oporandu chupe mba'éichapa ou ohecha. Ha ha'e he'i chupe kuéra: --Omona tuju che resáre, upéi ajovahéi ha ko'ágã ahecha.

16Oĩ fariséo he'íva: --Péicha ojapóva ndoúi Tupãgui. Nomomba'éi niko pytu'uha ára. Oĩ katu he'íva: --Peteĩ iñangaipáva piko mba'éicha ojapóta mba'e hechapyrãva koichagua? Ha ojoavypa hikuái oñondive.

17Upéi katu oporandu jey pe ohecha'ỹ vaekuépe: --Ha'e niko ne monguera ha rehecha haguã. Ndépa mba'e ere hese? Ha ha'e he'i: --Che ha'e hese, ha'e maranduharaha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Umi judío myakãhára kuéra katu ndogueroviaséi pe kuimba'e ndohechái hague, ha ko'ágã ikatuha ohecha. Upévare ohenoika túva kuérape,

19ha oporandu chupe kuéra: --Kóva piko pende ra'y, peẽ pejéva ndohechái hague oikove ypy guive? Mba'éicha rupi piko ko'ágã ohecha?

20Túva kuéra he'i: --Kóva ha'e ore ra'y, ha oikove ypy guive voi ndohecháiva. Upéva roikuaa porã.

21Mba'éicha haguãpa ko'ágã ohecha ha máva chupe omonguera katu ndoroikuaái. Peporandu chupe. Okakuaapáma niko oñe'ẽ haguã ijehe.

22Túva kuéra péicha he'i okyhyjégui judío kuéra myakãhára kuéragui. Ha'e kuéra niko he'íma omosẽtaha oimeraẽ he'ívape Jesús ha'eha pe Mesías, pe judío kuéra tupaógui.

23Upévare niko túva kuéra he'i chupe kuéra: “Peporandu chupe, okakuaapáma niko.”

24Ohenói jey hikuái pe ohecha'ỹ vaekuépe, ha he'i chupe: --Tupã rérare ere oréve añete guánte eretaha. Ore roikuaa porã upéva pe kuimba'e hembiapo vaiha.

25Ha'e katu he'i chupe kuéra: --Che ndaikuaái hembiapo vaípa, térãpa nahániri. Peteĩ mba'e katu aikuaa porã: ndahechái vaekue ha ko'ágã katu ahecha.

26Oporandu jey chupe hikuái: --Mba'e ojapo nde rehe, rehecha haguã?

27Ha'e he'i chupe kuéra: --Ha'éma niko peẽme, ha na che renduséi. Maerã piko peporandu chéve amombe'u jey-jey haguã peẽme? Térã piko peikose peẽ, hemimbo'e ramo avei?

28Upépe ipochypa hikuái ha yvýre omano chupe. He'i chupe: --Nde mba'e ikatu reiko upéva remimbo'e ramo.

29Ore katu Moisés remimbo'e hína. Ha ore roikuaa Tupã oñe'ẽ hague Moiséspe, upéva katu, ndoroikuaái moõguipa osẽ.

30Pe kuimba'e he'i chupe kuéra: --E'a nde! Peẽ ndapeikuaái moõguipa ha'e osẽ, ha chéve che monguera.

31Jaikuaa porã niko Tupã nohenduiha iñangaipávape. Ha'e ohendu umi chupe amomba'e guasúvape ha ojapóva hembipota.

32Araka'eve noñehendúiva oĩha omongueráva ohecha'ỹvape oikove ypy guive.

33Ko kuimba'e ndoúi rire Tupãgui, ndaikatúi vaerã mo'ã ojapo mba'eve.

34Upérõ he'i chupe hikuái: --Nde, ne renyhẽva tembiapo vaígui reikove ypy guive, piko rejúta ore reko mbo'e haguã? Ha upepete omosẽ chupe hikuái pe judío kuéra tupaógui.

Umi he'íva ohechaha ha ndohechái

35Jesús ohendu pe ohecha'ỹ vaekue oñemosẽ hague. Upévare ojuhúvo chupe he'i: --Ndépa rejerovia Tupã Ra'ýre, yvypóraicha ou vaekue ko yvy ári?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36He'i ha'e: --Ere chéve mávapa, ha ajeroviáta hese.

37Jesús he'i chupe: --Rehecháma niko chupe. Che hína upéva, ko ne ndive oñe'ẽva.

38Upépe, pe kuimba'e oñesũ Jesús renondépe, ha he'i chupe: --Ajerovia nde rehe che Jára.

39Jesús he'i upémarõ: --Che aju ko yvy ári ojehecha haguã opavave hembiapo vaiha, umi ohecha'ỹa ohecha haguã, ha umi ohecháva ani haguã ohechave.

40Fariséo oĩva upépe Jesús ndive, ohendúvo ko'ã mba'e he'i: --Ore nga'u piko ndorohechái mba'e avei?

41Jesús he'i chupe kuéra: --Ndapehechái rire, ndo'ái vaerã mo'ã pende ári pene angaipa. Peje haguére pehechaha katu, ho'áta pende ári pene angaipa.

San Juan 10

Ovecha rerekua rehegua

1Jesús he'i: “Añete ha'e peẽme, pe oike'ỹva ovecha kuéra korápe hokẽ rupi, upéva mondaha ha teko moñái hína.

2Upe oikéva kora rokẽ rupi katu, upéva hína pe ovecha rerekua oñangarekóva umi ovecháre.

3Kora rerekua oipe'a pe ovecha rerekuápe kora rokẽ ha'e oike haguã. Ha oike ha'e, ha peteĩ-teĩme ohenói umi ovecha kuérape héra rupi, ha ha'e kuéra oikuaa iñe'ẽ. Ha'e oguenohẽ umi ovecha korágui,

4ha osẽmbávo okápe, ha'e oho henonderã. Umi ovecha oho hapykuéri oikuaágui iñe'ẽ.

5Peteĩ oikuaa'ỹva rapykuéri katu ndoho mo'ãi. Okañymba uvei chugui, ndoikuaáigui iñe'ẽ.”

6Jesús ohenduka chupe kuéra ko ñe'ẽ mbojoja, ha'e kuéra katu ndohecha kuaái mba'épa Jesús he'ise chupe kuéra.

Jesús, ovecha rerekua imba'e porãva

7Jeús oñe'ẽ jey chupe kuéra kóicha: “Añetehápe ha'e peẽme: Che hína pe okẽ ohasaha rupi ovecha kuéra.

8Opa umi ou vaekue che mboyve, umíva mondaha ha teko moñái vaekue, ha umi ovecha kuéra nohendúi vaekue chupe kuéra.

9Che ha'e pe okẽ. Che rupi oikéva ndojejopy vai mo'ãi. Ha'e ojoguáta ku ovecháp e, oike ha osẽva korágui ha ojuhúva hembi'urã.”

10“Mondaha niko ou omonda, oporojuka ha ohundi haguã opa mba'e. Che katu aju peikove haguã, ha peikove haguã peikotevẽ'ỹre mba'eve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Che hína pe ovecha rerekua imba'e porãva. Pe ovecha rerekua imba'e porãva oĩ ome'ẽ haguãicha hekove ijovecháre.

12Pe virúre omba'apóva katu ohecha ramo ou aguara guasu, oheja umi ovecha ha okañy. Péicha ojapo ha'e ndaha'éigui ovecha rerekua, ha umi ovecha ndaha'éigui imba'e. Pe aguara guasu ojeity umi ovecha apytépe ha omosarambi opa rupi.

13Pe virúre omba'apóva okañy, virúnte iñakãme oguerekógui ha umi ovecha katu nahániri.”

14-15Che ha'e pe ovecha rerekua imba'e porãva. Che Ru che kuaaháicha chéve, che aikuaa che Rúpe. Péicha avei, che aikuaaháicha che ovechápe, ha'e kuéra che kuaa chéve. Che aĩ ame'ẽ haguãicha che rekove hese kuéra.

16Oime avei areko ambue ovecha, ndaha'éiva kóva ko kora pegua, umíva avei agueru vaerã. Ha'e kuéra ohendúta che ñe'ẽ, oúta oiko peteĩ atýpente ha peteĩnte herekuáta.

17“Che Ru che rayhu aimégui ame'ẽ haguãicha che rekove, upe rire aikove jey haguã.

18Ndaipóri ikatúva oipe'a che hegui che rekove, che uvei pe ame'ẽva che jehegui. Che añónte pe ikatúva ame'ẽ, ha chéve jeýnte ija aikove jey haguã. Péicha he'i chéve che Ru ajapo haguã.”

19Umi judío kuéra ohendúvo ko'ã mba'e, ojoavypa jeýma hikuái.

20Oĩ heta he'íva: --Mba'e pochy niko oguereko, ha itarova. Maerã piko pehendu chupe?

21Oĩ katu he'íva: --Mba'e pochy oguerekóva noñe'ẽ mo'ãi péicha. Mba'éicha piko mba'e pochy omongueráta peteĩ ohecha'ỹvape?

Judío kuéra oñemoĩ Jesús rehe

22Ro'y upérõ, ha umi árape Jerusalénpe ombyarete hikuái Tupao oñemboyke jey ramo guare Tupãme.

23Jesús katu oguata oikóvo Tupao rupi, Salomón rogaguy heraha rupi.

24Upépe, umi judío kuéra oñembojerepa hese ha oporandu chupe: --Araka'e peve piko ore rerekóta roikuaa porã'ỹre mba'épa ro'e vaerã nde rehe? Emombe'u porãntena oréve. Ndépa hína pe Mesías?

25Jesús he'i chupe kuéra: --Ha'éma niko peẽme, ha nda che reroviaséi. Umi mba'e che ajapóva che Ru ohejágui chéve ajapo, ohechauka porã mávapa che.

26Peẽ katu ndapegueroviái, ndaha'éigui peẽ che ovecha.

27Che ovecha kuéra niko oikuaa che ñe'ẽ ha ou che rapykuéri, ha che aikuaa chupe kuéra.

28Che ame'ẽ chupe kuéra tekove opa ára guarãva, ha araka'eve ha'e kuéra noñehundi mo'ãi, ha avave ndoipe'a mo'ãi che hegui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Upe che Ru ome'ẽva chéve tuichave opaite mba'égui, ha avave ndaikatu mo'ãi oipe'a ipógui.

30Che Ru ha che peteĩnte.

31Upépe, umi judío kuéra ipojái jeýma itáre, ojapi haguã chupe.

32Jesús katu he'i chupe kuéra: --Che Ru pokatu rupi, heta mba'e iporãva ajapo pende rovake. Mavaitévarepa che jukáta itápe?

33Umi judío kuéra he'i chupe: --Nderejejuka mo'ãi iporãva rejapo haguére. Rejejukáta rejahéi haguére Tupãre. Yvypórante niko nde, ha reikose Tupã ramo.

34Jesús he'i chupe kuéra: --Pende léipe niko he'i Tupã he'i hague: ‘Peẽ niko tupã.’

35Jaikuaa niko Ñandejára Ñe'ẽme he'íva ndaikatuiha ñamboyke araka'eve. Ha upépe Tupã he'i vaekue umi iñe'ẽ ome'ẽ vaekuépe, ha'e kuéra ha'eha tupã.

36Tupã che mboyke vaekue imba'erã ha che mbou yvy ári. Mba'éicha piko aipóramo pejéta ajahéi hague hese, ha'e haguére che Tupã Ra'yha?

37Che ndajapói ramo umi mba'e che Ru ojapóva, ani che rerovia.

38Ajapo ramo umi mba'e ha'e ojapóva katu, nda che reroviái ramo jepe che rehe, perovia umi mba'e ajapóva. Péicharõ peikuaa porãta che Ru ha che peteĩnteha.

39Upépe, omyakãsãse jey mo'ã chupe hikuái, Jesús katu okañy chugui kuéra.

40Jesús ohasa jey ysyry Jordán mboypýri, ku Juan oporomongarai haguépe ha upépe opyta.

41Heta umi oúva hendápe, ha upéi he'íva: --Juan ndojapói ramo jepe vaekue mba'eve hechapyrãva, añeteguánte he'i vaekue oñe'ẽ ramo ko kuimba'ére.

42Ha heta umi upepegua ojerovia Jesús rehe.

San Juan 11

Lázaro omano ramo guare

1Oiko vaekue táva Betániape peteĩ kuimba'e hasýva hérava Lázaro. Upepegua vaekue avei María ha ikypy'y Marta.

2María niko Lázaro reindy vaekue, ku oñohẽ vaekue Jesús pýre mba'e ryakuã porã ha upéi hi'ávape omokã.

3Mokõive Lázaro reindy he'ika Jesúspe: --Ore Jára, ne irũ rehayhu etéva niko hasy hína.

4Upéva Jeús ohendúvo he'i: --Kóva ko mba'asýgui Lázaro nomano mo'ãi. Upéva rupi katu ojehecháta mba'echaitépa tuicha Tupã ha Tupã Ra'y.

5Jesús niko ohayhu Marta, tyke'ýra ha Lázarope.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha oje'e ramo jepe chupe Lázaro hasyha, opytave upe oĩháme mokõi ára.

7Upéi he'i hemimbo'e kuérape: --Jaha jey Judéape.

8Hemimbo'e kuéra katu he'i chupe: --Mbo'ehára, akokueheténte niko umi upepegua nde jukase kuri oikóvo itápe, ha piko ko'ágã rehose jey upépe?

9Jeús he'i chupe kuéra: --Ára niko ojepyso kuarahy osẽ guive oguejy peve, ajépa? Upe árape oguatáva noñepysãngái ohechágui upe ohesapéva ko yvy.

10Pyhare oguatáva katu oñepysãnga, ndaipórigui chupe ohesapéva.

11Upéi he'ive chupe kuéra: --Ñande irũ Lázaro niko oime okẽ hína. Aháta chupe amombáy.

12Hemimbo'e kuéra he'i chupe: --Ore Jára, oke ramo niko he'ise okuerataha.

13Hemimbo'e kuéra niko oimo'ã Jesús he'iha Lázaro okeha añete. Ndohechakuaái hikuái Jeús he'i hague chupe kuéra Lázaro omano hague.

14Upémarõ Jesús he'i porã chupe kuéra: --Lázaro niko omanóma.

15Ha pende rehehápe, avy'a naiméi haguére upépe upe jave. Péicha iporãve, pejerovia haguã che rehe. Jaha jahecha chupe.

16Upépe Tomás, Gemelo ojeheróva, he'i hapicha Jesús remimbo'e kuérape: --Jaha ñane Mbo'ehára ndive, ha ñamano hendive.

Jesús, pe oporomoingove jeýva

17Jesús oguahẽvo Betániape, ojuhu ojapóma hague 4 ára Lázaro retekue oñemoĩ hague itakuápe.

18Betania opyta 3 kilómetro rupi Jerusaléngui,

19ha heta Judeagua oho oñandúvo Marta ha Maríape ikyvy omano haguére.

20Marta ohendúvo Jesús oguahẽha ohóvo, osẽ ohuguãitĩvo. Marta katu opyta hógape.

21Marta he'i Jesúspe: --Che Jára, reime rire ko'ápe che kyvy nomanói vaerã mo'ã.

22Ha aikuaa ko'ágã jepe, Tupã ome'ẽtaha ndéve oimeraẽ mba'e chupe rejeruréva.

23Jesús he'i chupe: --Nde kyvy oikove jeýta.

24Marta katu he'i chupe: --Che niko aikuaa ágã ára pahápe, ha'e oikove jeytaha opa omanóva oikove jeývo.

25Upépe Jesús he'i chupe: --Che hína pe aporomoingovéva, ha aporomoingove jeýva. Che rehe ojeroviáva, omano ramo jepe oikovéta.

26Ha opa oikovéva gueteri ha ojeroviáva che rehe, nomano mo'ãi araka'eve. Ndépa rerovia ko'ã mba'e?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Ha Marta he'i chupe: --Arovia che Jára. Che arovia nde ha'eha pe Mesías, Tupã Ra'y, ou vaerãva ko yvy ári.

Jesús hasẽ Lázaro rehe

28Péicha Marta oñe'ẽ rire, oho ohenói ikypy'y Maríape ha he'i chupe ha'eñoháme: --Ñane Mbo'ehára niko oime oguahẽ hína ha oporandu nde rehe.

29María ohendúvo upéva, pya'e opu'ã ha oho hendápe.

30Jesús ne'ĩra gueteri oguahẽ porã Betániape. Oĩ gueteri hína upe María ohuguãitĩ haguépe chupe.

31Umi ou vaekue María rógape oñandu haguã chupe, ohecha ha'e pya'e opu'ãha ha osẽha hógagui. Ha'e kuéra oho meme avei hapykuéri, oimo'ãgui María ohoha ojahe'o Lázaro retekue oĩháme.

32María oguahẽvo Jesús rendápe, oñesũ henondépe ha he'i chupe: --Che Jára, reime rire ko'ápe, che kyvy nomanói vaerã mo'ã.

33Opoko Jesús py'áre ohechávo mba'éichapa María ojahe'o ha umi hendive ou vaekue. Ha tuicha oguapy hese upéva.

34Oporandu chupe kuéra: --Moõ piko pemoĩ ra'e hetekue? He'i hikuái chupe: --Eju ehecha, ore Jára.

35Upévo Jesús hasẽ.

36Ha umi upépe oĩ vaekue he'i: --Pehecha piko mba'éichapa ohayhu ra'e chupe?

37Oĩ katu he'íva: --Ha'e niko omonguera vaekue ohecha'ỹvape. Ndaikatúi chéne nga'u piko ojapo ra'e mba'eve ani haguã Lázaro omano?

Lázaro oikove jey

38Jesús tuicha ñembyasy reheve oñemboja pe itakuápe. Pe itakua juru oñemboty peteĩ itápe.

39Jesús he'i: --Peipe'a ko ita. Marta, pe omanóva reindy he'i chupe: --Che Jára, inéma niko, 4 árama niko ojapo omano hague.

40Jesús he'i chupe: --Nda'éi nga'u piko ndéve ra'e, rejerovia ramo che rehe rehechataha mba'eichaitépa tuicha Tupã?

41Ha oipe'a hikuái pe ita pe itakua jurúgui. Ha Jesús oma'ẽ yvate gotyo ha he'i: --Che Ru, romomba'e, nde che rendúgui.

42Che aikuaa nde che renduha manté. Ha'énte ndéve kóva, umi ko'ápe oĩvare, ha'e kuéra oguerovia haguã ndeha pe che mbou vaekue.

43Péicha he'i rire, osapukái: --Lázaro, esẽ upégui.

44Pe omano vaekue osẽ okápe. Umi ipo ha ipy ojejokuapa génerope, ha hova katu ojejaho'i pañuélope. Jesús he'i upépe: --Pejora ha peheja toho.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Omyakãsãse hikuái Jesúspe
(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

45Heta umi ou vaekue María andúvo, ohechávo pe Jesús ojapo vaekue ou ojerovia hese.

46Oĩ katu ohóva umi fariséo rendápe, ha omombe'u chupe kuéra pe ojehu vaekue.

47Upépe fariséo ha pa'i ruvicha kuéra oñembyaty umi myakãhára kuérape, ha oporandu hikuái: --Mba'épa jajapóta? Ko kuimba'e niko ojapo hína heta mba'e hechapyrãva.

48Jaheja rei ramo chupe, opavave ojeroviáta hese, ha mburuvicha kuéra Romagua oúta ohundi ñande Tupao ha ñane retã.

49Peteĩva katu hérava Caifás, pa'i guasúrõ ojupi vaekue upéva pe añorã, he'i: --Peẽ ndapeikuaái mba'eve.

50Ndapehechakuaái piko iporãvetaha peẽme peteĩnte omano ramo opavavére, ko tetã tuichakue oñehundi rangue?

51Caifás katu nde'íri péicha ijehegui reínte. Ojupi haguére pa'i guasúrõ pe áñope, ha'e he'i umi mba'e ojehútava ojehu mboyve. He'i hína Jesús omanotaha judío kuérare,

52ha ndaha'éi hese kuéra añónte, ombyatýta avei opa Tupã ra'y kuérape opa rupi isarambíva.

53Upéva pe árape voi umi judío myakãhára kuéra oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ojuka haguã Jesúspe.

54Upévare Jesús ndoiko véima Judea rupi opavave ohecha haguãicha chupe. Osẽ katu upégui ha oho peteĩ távape hérava Efraín, opytáva yvy ojeiko'ỹha rembe'ýpe. Upépe opyta hemimbo'e kuéra ndive.

55Hi'aguĩma Páskua judío kuéra ombyaretéva, ha opa guio heta umi ohóva Jerusalénpe oñemopotĩ haguã Páskua oguahẽ mboyve.

56Umíva oiko oheka Jesúspe, ha pe Tupaóre oporandu joa hikuái: --Mba'épa peẽ peje? Oúnepa ko areterã térãpa nahániri?

57Umi fariséo ha pa'i ruvicha kuéra he'i, oĩ ramo oimeraẽ oikuaáva moõpa oĩ Jesús omombe'u haguã chupe kuéra omyakãsã haguã chupe.

San Juan 12

María oñohẽ mba'e ryakuã porã Jesús rehe
(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)

1Páskua arete 6 ára oguahẽ mboyve Jesús oho Betániape, Lázaro ku ha'e omoingove jey vaekue oikohápe.

2Upépe oñembyaty hikuái pyhare okaru haguã Jesús rérape. Marta ogueroja tembi'u mesápe ha Lázaro oguapy oĩ umi oguapýva mesápe okaru haguã Jesús ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3María ogueru peteĩ hyru mba'e ryakuã porã nardo etégui ojejapóva ha oñohẽmbaite
Jesús pýre. Upéi omokã umi ipy hi'ávape. Ha pe mba'e ryakuã porã omyenyhẽmba pe
óga ryepy.

4Upépe Judas Iscariote, pe omoñuhãtava hína Jesúspe, he'i:

5--Mba'ére piko noñeme'ẽi ra'e ko mba'e ryakuã porã 300 pláta pehẽnguére oñepytyvõ
haguã mboriahúpe?

6Judas nde'íri péicha ojepy'apýgui imboriahúvare. Chupe oñeme'ẽ pe viru ryru ha'e
oñangareko haguã hese, ha upégui ha'e omondáva jepi.

7Jesús he'i chupe: --Eheja. Oñongatu niko hína kuri añeñotỹ ramo guarã.

8Imboriahúva niko oĩta pende apytépe opa árape, chéve katu nahániri mo'ãi.

Ojukase hikuái Lázarope

9Heta oĩ ohendúva Jesús oĩha Betániape. Upévare, oho hikuái upépe ohecha haguã
Jesúspe ha Lázarope avei, ku Jesús omoingove jey vaekue.

10Upérõ, umi pa'i ruvicha kuéra oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ojuka haguã Lázarope avei.

11Ha'e rupi oĩ heta ojehejáva chugui kuéra ojerovia haguã Jesús rehe.

Jesús oguahẽ Jerusalénpe
(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

12Heta vaekue umi ohóva Jerusalénpe Páskua areterã. Upe ára ambuépe, opavave
ohendu Jesús oguahẽtaha Jerusalénpe.

13Upémarõ oikytĩ hikuái pindo rope ha Jesús ruguãtĩvo. Osapukái hikuái: --Tupã
toñemomba'e guasu. Toñemomba'e guasu upe Ñandejára rérape oúva. Tupã tohovasa
Israel ruvicha guasúpe.

14Jesús ojuhu peteĩ vúrro ha ojupi hi'ári, Ñandejára Ñe'ẽme he'iháicha:

15“Ani rekyhyje táva Sión. Ema'ẽ, nde ruvicha guasu ou hína peteĩ vúrro ra'y ári.”

16Ñepyrũrã, Jesús remimbo'e kuéra ndohechakuaái mba'épa he'ise ko'ã mba'e. Jesús
ojupi rire yvágape katu, imandu'a hikuái opa ko'ã mba'e ojapo vaekue hikuái oĩha
Ñandejára Ñe'ẽme, ha oñe'ẽha Jesús rehe.

17Umi oĩ vaekue Jesús ndive ha'e ohenói ramo guare Lázarope itakuágui ha
omoingove jey ramo guare chupe, omombe'u umi mba'e ha'e kuéra ohecha vaekue
upérõ.

18Upévare, ohendúgui hikuái Jesús ojapo hague mba'e hechapyrãva, osẽmba hikuái
ohuguãitĩvo chupe.

19Umi fariséo katu he'i joa: --Pehechápa ndaikatu mo'ãiha jajapo hese mba'eve.
Pehecha piko mba'éichapa opavave oho hapykuéri?

Greciagua oheka Jesúspe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Umi ohóva vaekue Jerusalénpe omomba'e guasu haguã Tupã pe arete jave, oĩ tetã Gréciagui oúva.

21Umíva oñemboja Felipe rendápe. Felipe niko táva Betsaidagua opytáva yvy Galiléape. He'i chupe hikuái: --Karai, rohechasemi niko Jesúspe.

22Felipe oho omombe'u Andréspe, ha oñondive oho omombe'u hikuái Jesúspe.

23Jesús he'i chupe kuéra: --Oguahẽma ára ha ko'agãite voi che, yvypóraicha aju vaekue ko yvy ári, añemomba'e guasu haguã.

24Añetéko ha'e peẽme, peteĩ mba'e ra'ỹi ha'eñónte opyta noñeñotỹi ramo yvýpe ha upépe vaicha omano. Péicha ojehu ramo katu, upéi heta hi'a.

25Upe hekovére hakate'ỹva, omanóta. Upe hekovére nahakate'ỹiva ko yvy ári katu oikovéta opa ára guarã.

26Oime ramo oikoséva che rembiguái ramo, tou ta che moirũ. Péicharõ, che aimeháme ha'e avei oĩta. Oĩ ramo oikóva che rembiguái ramo, upévape che Ru ombotuicháta.

Jesús omoherakuã omanotaha

27Ko'ágã tuicha ajepy'apy aína. Ha piko mba'e ha'éta? Ikatúta nga'u piko ha'e: ‘Che Ru, eipe'a che hegui ko jehasa asy ahasáva’? Upevarã voínte niko aju vaekue.

28Che Ru, ehechauka mba'éichapa tuicha nde réra. Upévo, oñehendu peteĩ yvágagui oñe'ẽva, ha he'íva: “Ahechaukáma tuichaha, ha ahechauka jeýne.”

29Umi upépe oĩva, ohendúvo he'i osunu hague. Oĩ katu he'íva: --Tupã remimbou niko oñe'ẽ chupe.

30Jesús katu he'i chupe kuéra: --Pe oñe'ẽ vaekue noñehendukái che rehehápe, pende rehehápente.

31Oguahẽma hína ára Tupã ombojovakévo opa yvypórape, ha Aña ko yvy ruvicha oñemosẽta.

32Ágã ko yvýgui ajehupívo, arupáta che jerére opavavépe.

33Péicha Jesús omombe'u hína chupe kuéra mba'éichapa ha'e omanóta.

34Opavave he'i chupe: --Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i pe Mesías nomano mo'ãiha araka'eve. Mba'éicha piko aipóramo nde ere oñemosãingo vaerãha upe yvypóraicha ou vaekuépe ko yvy ári? Mávapa piko aipóramo pe yvypóraicha ou vaekue ko yvy ári?

35Jesús he'i chupe kuéra: --Oikóta gueteri pende apytépe pe ohesapéva, ndahi'are mo'ã véimante. Peikónte aipóramo pereko aja ko ohesapéva, ani ágã ho'a pende ári pyhare. Pytũmbýpe oikóva niko ndoikuaái moõ rupípa oiko.

36Pejerovia pe ohesapévare oiko aja pende apytépe, péicharõ peẽ heseguáta. Ko'ã mba'e he'i rire, Jesús oho ha okañy chugui kuéra.

Mba'érepa oĩ Jesús rehe ojerovia'ỹva

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

37Jesús ojapo ramo jepe heta mba'e hechapyrãva opavave renondépe, ha'e kuéra ndojeroviái hese.

38Péicha ojehu oiko haguã maranduhára Isaías omoĩ haguéicha kuatiápe: “Ore Jára, máva piko oguerovia upe ore romombe'úva? Mávape piko Ñandejára ohechauka ipokatu?”

39Upévare ha'e kuéra ndojeroviái Jesús rehe. Ha Isaías he'i avei:

40“Tupã omboty chugui kuéra hesa ani haguã ohecha, omyakã kuchu ani haguã ohecha kuaa, ani ojere ou che rendápe, ha aipohano chupe kuéra.”

41Isaías niko he'i vaekue ko'ã mba'e, ohecha haguére Jesús reko mimbipa, ha hese oñe'ẽ.

42Péicharõ jepe, heta vaekue judío kuéra ojeroviáva Jesús rehe, ha umi oĩ porã porãvéva apytégui avei. Ha'e kuéra katu oguerokirirĩnte ko'ã mba'e, okyhyjégui umi Fariséogui, ha ani haguã omosẽ chupe kuéra pe judío kuéra tupaógui.

43Ha'e kuéra ohecha ramove hapicha kuéra omomba'e ramo chupe kuéra, Tupã omomba'e rangue.

Jesús ñe'ẽ ohundíta yvypóra kuérape

44Jesús hatã oñe'ẽ ha he'i: --Pe che rehe ojeroviáva, ndaha'éi che rehe añónte ojeroviáva. Upéva ojerovia avei che Ru che mbou vaekuére.

45Pe chéve che recháva, ohecha avei pe che mbou vaekuépe.

46Che, pe oporohesapéva, aju ko yvy ári ani haguã opyta pytũmbýpe umi che rehe ojeroviáva.

47Pe che ñe'ẽ ohendúva ha ojapo'ỹva katu, nda che mo'ãi upe ohundítava chupe. Che ndajúi vaekue yvy ári ahundi haguã yvypóra kuérape, aju vaekue aipysyrõ haguã chupe kuéra.

48Pe ojahéiva che rehe ha ndojapóiva che ñe'ẽ, oguerekóma mávapa ohundíta chupe. Che ñe'ẽngue voi ohundíta chupe ára pahápe.

49Che niko na ñe'ẽi che jehegui reínte. Che Ru, pe che mbou vaekue, ha'e he'i chéve mba'épa ha'e ha aporombo'e vaerã.

50Che aikuaa che Ru rembipota ogueruha tekove opa'ỹva. Upévare, che amombe'u umi mba'e che Ru he'i vaekue chéve ha'e haguã.

San Juan 13

Jesús ombojepyhéi hemimbo'e kuérape

1Páskua arete mboyve, Jesús oñandu oguahẽmaha ára ha'e ohejávo ko yvy oho haguã oñembyaty Túva ndive. Ha'e ohayhu manté vaekue umi chupe omoirũ vaekuépe ko yvy ári, ha péicha ohayhu chupe kuéra ipahaite peve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Pyhare Jesús okaru jave hemimbo'e kuéra ndive, Aña omoinge Judas, Simón Iscariote ra'y, akãme omoñuhã haguã Jesúspe.

3Jesús oikuaa Túva omoĩ hague opa mba'e ipo guýpe. Ha'e oikuaa ou hague Tupã rendágui ha Tupãme rendápe jey ohotaha.

4Upévare, opu'ã meságui oipe'a ijahoja ha oñapytĩ iku'áre peteĩ toálla.

5Upéi omoĩ y peteĩ ña'ẽme ha oñepyrũ ombojepyhéi hemimbo'e kuérape, ha upéi omokã pe toálla iku'áre oĩvape.

6Oñembojávo Pédrore ombojepyhéi haguã chupe, ha'e he'i Jesúspe: --Che Jára, nde piko che mbojepyhéita chéve?

7Jesús he'i chupe: --Ko'ágã ndereikuaa porãi mba'épa ajapo, upe rirénte rehecha kuaáta.

8Pedro he'i chupe: --Mba'eveichavérõ ndaheja mo'ãi ndéve rejohéi chéve che py. Jesús he'i chupe: --Ndajohéi ramo ndéve nde py, mba'eve ndereguereko mo'ã véima che ndive.

9Simón Pedro he'i chupe upépe: --Péicharõ che Jára ani che py añónte ejohéi chéve. Ejohéi avei chéve umi che po ha upéi che akã.

10Jesús katu he'i chupe: --Ojahu ramóva niko ipotĩmba, ha ojepyhéinte oikotevẽ. Ha peẽ niko pene potĩ, oĩ ramo jepe peteĩ ipotĩ'ỹva.

11Jesús he'i: “Oĩ ramo jepe peteĩ ipotĩ'ỹva”, oikuaágui mávapa pe omoñuhãtava chupe.

12Ombojepyheipa rire chupe kuéra, Jesús omoĩ jey ijapére ijahoja ha upéi oguapy jey mesápe, ha he'i chupe kuéra: --Pehechakuaápa peẽ mba'épa he'ise upe japóva pende rehe?

13Peẽ niko peje chéve “Mbo'ehára” ha “Ore Jára”, ha añeteguánte peje. Upéva niko che.

14Upévare, che pene Mbo'ehára ha pende Jára ajohéi ramo peẽme pende py, peẽ avei pejohéi vaerã ojupe pende py.

15Che ahechauka peẽme mba'épa pejapo vaerã, peẽ pejapo haguã avei che ajapo haguéicha pende rehe.

16Añetéko ha'e peẽme: ndaipóri tembiguái tuichavéva ijáragui, ha peteĩ ojejokuáiva niko michĩve ijokuaiharégui.

17Ko'ã mba'e pehecha kuaa ha pejapo ramo, peikóta vy'apópe.

18Che na ñe'ẽi hína pende rehe, opavavére. Che aikuaa mávapepa aiporavo vaekue. Ha ojehu mante vaerã Ñandejára Ñe'ẽme he'iháicha: “Pe che ndive okarúva, ojere che rehe”.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Amombe'u hína peẽme ko'ã mba'e ojehu mboyve, ágã ojehu vove perovia haguã
Cheha pe Ha'éva.

20Añetehápe ha'e peẽme: omoguahẽva pe che amondóvape, chéve che moguahẽ hína.
Ha chéve che moguahẽva, omoguahẽ avei che mbouharépe.

Jesús oikuaauka Judas omoñuhãtaha chupe
(Mt 26.2-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

21Ko'ã mba'e he'ipa rire, Jesús oñandu tuicha oguapýva hese, ha he'i opavave ohendu
haguã: --Añetehápe ha'e peẽ, peteĩva pende apytégui che moñuhãta hína.

22Umi hemimbo'e kuéra omañamba ojuehe, ha'e kuéra ndoikuaaígui mávarepa oñe'ẽ.

23Pe hemimbo'e Jesús ohayhuvéva oguapy hína Jesús ykére okarupa aja hikuái,

24ha Simón Pedro oñatõi chupe oporandu haguã Jesúspe mávarepa oñe'ẽ hína.

25Oñembojave ha'e Jesús rehe ha oporandu chupe: --Che Jára, máva piko hína?

26Jesús he'i chupe: --Amyakỹta peteĩ mbuja pehẽngue ha upe ame'ẽvape, upéva hína.
Upete omyakỹ peteĩ mbuja pehẽngue ha ombohasa Judas, Simón Iscariote ra'ýpe.

27Ha Judas ipojáivo pe mbuja pehẽnguére, Aña oike ipy'apýpe. Jesús he'i chupe: --
Upe rejapótava kena pya'e ejapo.

28Ha avave umi mesápe oguapýva okaru, ndoikuaái mba'érepa Jesús oñe'ẽ chupe
péicha.

29Ha Judas pópe oĩgui viru ryru, oĩ oimo'ãva Jesús he'i hague chupe oho haguã ojogua
oñekotevẽva pe areterã, térã ome'ẽ haguã mboriahúpe.

30Ha Judas ho'u pe mbuja pehẽngue, ha upéi osẽ oho. Pyharéma upérõ.

Tembiapoukapy ipyahúva

31Judas osẽ rire oho, Jesús he'i: --Ko'ágã che, yvypóraicha aju vaekue ko yvy ári,
ajehechauka che tuichaha. Ha che rupi Tupã ojehechauka ha'e tuichaha.

32Ha che, yvypóraicha aju vaekue, ahechauka ramo mba'éichapa Tupã tuicha, Tupã
avei ohechaukáta mba'éichapa che tuicha che. Ha voiete péicha ojapóta.

33Che ra'y kuéra, nda che are mo'ã véima pene ndive. Peẽ che rekáta ágã, ha ha'e
haguéicha umi myakãhára kuérape ha'e avei peẽme ko'ágã: Che ahatahápe peẽ
ndaikatúi peho.

34Ko tembiapoukapy ipyahúva aheja peẽme: Pejoayhu kena. Ha che pohayhu
haguéicha pejoayhu avei peẽ.

35Peẽ pejoayhu ramo, opavave ohecha kuaáta peẽ ha'eha che remimbo'e.

Jesús he'i Pedro he'ítaha ndoikuaaiha chupe
(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Simón Pedro oporandu Jesúspe: --Che Jára, moõ piko rehóta? Jesús he'i chupe: --Che ahatahápe ndaikatúi ko'ágã reju che ndive. Upe rirénte rejúta.

37Pedro he'i chupe: --Che Jára, mba'ére piko ndaikatu mo'ãi aha nde ndive ko'ágã? Che niko aime amano haguã nde rehe.

38Jesús he'i chupe: --Añete piko ere remanóne haguã che rehe? Añete guánte ha'e ndéve: gállo osapukái mboyve, eréta nda che kuaaiha mbohapy jey.

San Juan 14

Jesús rupi ñaguahẽ Túva rendápe

1Ani pejepy'apy. Pejerovia Tupãre ha pejerovia avei che rehe.

2Heta rendaguã che Ru rógape oĩ, ha che aha ambosako'i peẽme pene rendaguã. Ndaupéichai rire, namombe'úi vaerã mo'ã peẽme.

3Ha aha ha ambosako'i rire peẽme pene rendaguã, aju jeýta pogueraha che ndive. Péicharõ peẽme peiméta pe che ahatahápe.

4Peẽ peikuaa pe tape oguerahâva che ahatahápe.

5Tomás he'i chupe: --Ore Jára, ndoroikuaái niko moõpa reho, mba'éicha piko aipóramo roikuaáta pe tape?

6Jesús he'i chupe: --Che hína upe tape, upe añete ha upe tekovete. Che rupi mante ikatu oñeguahẽ che Ru rendápe.

7Peẽ che kuaa ramo, che Rúpe avei peikuaáta. Ha ko'agãite guivéma voi peikuaa chupe, pehechágui chupe peikóvo.

8Upépe he'i chupe Felipe: --Ore Jára, ehechauka oréve nde Ru, upéva iporãma oréve.

9Jesús he'i chupe: --Felipe, aréma niko aiko hague pene ndive, ha piko ne'ĩra che kuaa? Upe chéve che recháva, ohecháma che Rúpe. Mba'éicha piko péicharõ ejerure chéve ahechauka haguã peẽme che Ru?

10Ndereroviái piko che peteĩnteha che Ru ndive, ha che Ru peteĩnteha che ndive? Umi mba'e ha'éva peẽme, nda'éi che jehegui reínte. Che Ru oĩva che pype, ha'e upe ojapóva opa mba'e.

11Perovia ha'e ramo peẽme che peteĩnteha che Ru ndive, ha che Ru peteĩnteha che ndive. Che ha'éva rupi ndaperoviaséi ramo, perovia umi mba'e ajapóva rupi.

12Añetehápe ha'e peẽme: Pe che rehe ojeroviáva ojapóne avei umi mba'e che ajapóva. Ha tuichave mba'e katu ojapóne, che ahátagui che Ru rendápe.

13Opa mba'e peẽ pejeruréva che rérape, che ame'ẽta peẽme. Ha péicha, che rupi ojehecháta mba'éichapa tuicha che Ru.

14Che ajapóta oimeraẽ mba'e peẽ pejeruréva chéve che rérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús he'i omboutaha Espíritu Santo

15Peẽ che rayhu ramo, pejapóta umi mba'e ha'éva peẽme pejapo haguã.

16Ha che ajeruréta che Rúpe ombou haguã peẽme peteĩ pene pytyvõ vaerã, oĩ haguã pene ndive opa árape.

17Upéva Espíritu Santo hína, añetehápe oikuaaukáva mba'eichaguápa Tupã. Tupãre ojerovia'ỹva py'apýpe ndaikatúi ha'e oike, ha'e kuéra ndohechái ha ndoikuaái chupe. Peẽ katu peikuaa chupe, ha'e oĩgui pene ndive ha oikótagui pende pype.

18Ndapoheja mo'ã tyre'ỹ, aju jeýta aime haguã pene ndive.

19Ko'ẽrõite, umi Tupãre ojerovia'ỹva nda che recha mo'ã véima. Peẽ katu che recháta ha peikovéta, che aikove jeýtagui.

20Upéva pe árape, peẽ pehecha kuaáta che peteĩnteha che Ru ndive, peẽ peteĩnteha che ndive, ha che peteĩnteha pene ndive.

21Upe ohendu ha ojapóva che ñe'ẽ, ohechauka che rayhuha añete. Che Ru ohayhúta upe che rayhúvape, ha che avei ahayhúta chupe ha ajechaukáta chupe.

22Judas, ndaha'éi Judas Iscariote, oporandu chupe: --Ore Jára, mba'ére piko orévente rejechaukáta, ha nderejechauka mo'ãi opa yvypórape?

23Jesús he'i chupe: --Pe che rayhúva ojapo che ha'éva ha che Ru ohayhúta chupe. Ha che Ru ndive rojúne roiko hendive.

24Pe che rayhu'ỹva ndojapói che ha'éva. Ko'ã mba'e ha'éva peẽme ndaha'éi che jeheguínte ha'éva peẽme. Che Ru, che mbou vaekue ñe'ẽ hína umíva.

25Ha'e peẽme ko'ã mba'e aime aja pene ndive.

26Espíritu Santo katu, che Ru omboútava che rérape pene pytyvõ haguã, ha'e pene mbo'éta opa mba'e ha pene momandu'áta opa mba'e ha'e vaekue peẽme.

27Py'a guapy aheja peẽme. Py'a guapy che arekóva ame'ẽ peẽme, ha name'ẽi oimeraẽva ome'ẽháicha. Ani pekyhyje térã pejepy'apy.

28Pehendúma ha'e hague peẽme ahataha, ha upéi aju jeytaha aime haguã pene ndive. Che rayhu ramo añete, pevy'a vaerã peikuaávo ahataha che Ru rendápe. Ha'e niko tuichave che hegui.

29Amombe'u hína peẽme ko'ã mba'e, ojehu mboyve. Péicharõ ojehu vove, perovia haguã ha'éva.

30Nañe'ẽ puku mo'ã véima pene ndive, oúgui pe oguerekóva ipo guýpe ko yvy. Ha'e ndaikatúi ramo jepe ojapo che rehe mba'eve,

31péichante voi ojehu vaerã, opavave oikuaa haguã che ahayhuha che Rúpe, ha ajapoha pe ha'e he'i vaekue chéve. Pepu'ã, jaha ko'águi.

San Juan 15

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús, parral máta ijeroviaháva

1Che hína ku parral máta ijeroviaha vaicha, ha che Ru katu ku hese oñangarekóvaicha.

2Peteĩva umi che rakã ndahi'ái ramo, ha'e oikytĩ. Hi'a ramo katu oikytĩ oikotevẽháme ha omopotĩ, hi'a hetave haguã.

3Peẽ niko pene potĩmbáma opa umi mba'e peẽme ha'e vaekue rupi.

4Pejoajuke che rehe, che ajoajuháicha pende rehe. Peteĩ yvyra rakã niko ndahi'ái ha'eño ndojoajúi ramo imátare. Péicha avei peẽ, ndaikatúi pejapo mba'eve ndapejoajúi ramo che rehe.

5Che hína pe parral máta ha peẽ katu umi hakã. Pe ojoajúva che rehe ha che hese, upéva heta hi'a. Che rehe'ỹ niko peẽ ndaikatúi pejapo mba'eve.

6Pe ndojoajúiva che rehe oñemombóta ku yvy rakãicha upéi ipirúva. Umíva upéi oñembyaty ha ojehapypa.

7Peẽ pejoaju ramo che rehe ha napemboykéi ramo che ñe'ẽ, pejerure pejeruréva ha oñeme'ẽta peẽme.

8Péicha ojehecháta che Ru tuichaha, peẽ pejapo ramo heta mba'e ha péichape peiko che remimbo'e añete ramo.

9Che pohayhu peẽme che Ru che rayhuháicha. Peiko kena mborayhúpe, pende rehe arekóvape.

10Pejapo ramo che rembipota, peikóta mborayhu pende rehe arekóvape. Péicha avei che, ajapóvo che Ru rembipota aiko imborayhu che rehe oguerekóvape.

11Añe'ẽ peẽme péicha pevy'a haguã che ndive, ha pene renyhẽ haguã vy'águi.

12Kóva hína tembiapoukapy amoĩva peẽme: Pejoayhu che pohayhuháicha.

13Mborayhu tuichave oimeraẽ ikatúva oguereko, niko ome'ẽ ramo hekove iñirũre.

14Peẽ niko che irũ hína, pejapo ramo upe ha'éva peẽme.

15Che nda'e véima pende rehe peẽ tembiguaiha, peteĩ tembiguái niko ndoikuaái mba'épa ijára ojapo. Che poguereko che irũ ramo, aikuaaukágui peẽme opa mba'e che Ru he'i vaekue chéve.

16Chéve, peẽ nda che poravói vaekue, che uvei poiporavo vaekue peẽme. Che pomondo pejapo haguã heta mba'e, mba'e opa rei'ỹva. Péicha, che Ru ome'ẽta peẽme opa mba'e chupe pejeruréva che rérape.

17Kóicha aipóramo ha'e peẽme: Pejoayhu kena.

Tupãre ojerovia'ỹva ndaija'e mo'ãi pende rehe

18Tupãre ojerovia'ỹva ndaija'éi ramo pende rehe, pene mandu'ánteke che rehe raẽ ndaija'éi hague.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Peẽ ha'e kuérava rire, yvypóra kuéra Tupãre ojerovia'ỹva pende rayhu vaerã mo'ã, ojoayhuháicha hikuái. Che katu poiporavo vaekue peẽme yvypóra kuéra apytégui, ha upévare ha'e kuéra ndaija'éi pende rehe. Peẽ niko ndaha'e véima ha'e kuéraicha.

20Pene mandu'áke ko ha'e vaekuére peẽme: Ndaipóri tembiguái tuichavéva ijáragui. Che rehe oko'i rire, pende rehe avei oko'íne. Ha umi mba'e che ha'éva ojapo rire, peẽ pejéva avei ajapóne.

21Opa ko'ã mba'e ojapóta hikuái pende rehe pejeroviágui che rehe, ndoikuaáigui hikuái upe che mbouharépe.

22Hi'ári kuéra ndo'ái vaerã mo'ã iñangaipa ndajúi rire che ha añe'ẽ chupe kuéra. Ko'ágã katu, ndaikatu véima oipe'a hikuái iñangaipa ijapégui.

23Umi che rehe ndaija'éiva, che Rúre avei ndaija'éi.

24Hi'ári kuéra ndo'ái vaerã mo'ã iñangaipa, ndajapói rire ijapytépe kuéra umi mba'e avave ojapo'ỹva. Ha'e kuéra katu, ohecha ramo jepe umi mba'e, ndaija'éi che rehe ha ndaija'éi che Rúre avei.

25Ha ko'ã mba'e niko ojehu, oiko haguã upe hembiapoukapýpe kuéra he'íva: “Reiete ndaija'éi che rehe hikuái”.

26Pene Pytyvõhára oúta, pe Espíritu oikuaaukáva mba'eichaguápa Tupã ha oúva che Rúgui. Chupe amboúta peẽme che Rúgui ha ha'e oñe'ẽta che rehehápe.

27Ha peẽ avei peñe'ẽta che rehehápe, peime haguére che ndive iñepyrũmby guive.

San Juan 16

1Ha'e peẽme ko'ã mba'e ani haguã ikangy pende jerovia che rehe.

2Peñemosẽta umi Tupãme oñemomba'e guasu haguã oñeñembyatyhágui, ha oguahẽ vaerã ára oĩ ramo pende jukáva, oguerovi áne ojapoha iporãva Tupãme guarã.

3Péicha ojapóne hikuái nda ore kuaái haguére. Ndoikuaái che Rúpe ha nda che kuaái chéve.

4Ha'e peẽme ko'ã mba'e, ágã oguahẽ vove upe ára pene mandu'a haguã che amombe'u hague peẽme.

Espíritu Santo ojapóva

Nda'éi kuri peẽme iñepyrũmbýpe, aimégui pene ndive upérõ.

5Ko'ágã katu niko aháta aime haguã upe che mbouhare ndive, ha peẽ napeporandúi chéve moõpa aháta.

6Upéva rangue, ha'e haguére peẽme ko'ã mba'e peñembyasy.

7Añetéko ha'e peẽme: Iporãvéta niko peẽme che aha ramo. Ndahái ramo, pene Pytyvõhára ndou mo'ãi oĩ haguã pene ndive. Che aha ramo katu, che amboúta chupe peẽme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ágã ha'e ou vove, ohechauka porãta opavavépe mávapa umi iñangaipáva, máva áripa ndo'ái mba'eve ivaíva, ha mávapepa Tupã ohundíta.

9Mávapa umi iñangaipáva? Umi che rehe ojerovia'ỹva.

10Máva áripa ndo'ái mba'eve ivaíva? Che ári, che ahátava che Ru rendápe, ha nda che recha mo'ãvéi.

11Mávapepa Tupã ohundíta? Upe oguerekóva ipo guýpe ko yvy, ha Tupã he'ímava oñehundi haguã.

12Heta mba'e gueteri areko ha'e vaerã peẽme, ko'ágãnte ndaikatu mo'ãi oikepa peẽme pene akãme.

13Ágã Espíritu ou vove oikuaaukáva mba'eichaguápa Tupã, ha'e ohechaukáta peẽme mba'épa upe añetegua. Ha'e noñe'ẽ mo'ã ijehegui reínte, amombe'úta peẽme umi mba'e ha'e ohendu vaekue, ha oikuaaukáta avei peẽme umi mba'e ojehútava.

14Ha'e ohechaukáta peẽme mba'eichaitépa che tuicha. Ojapyhýta upe che ame'ẽvagui chupe oikuaauka haguã peẽme.

15Opa mba'e che Ru oguerekóva, che mba'e avei. Upévare ha'e pe Espíritu ojapyhytaha che ame'ẽvagui chupe oikuaa haguã peẽme.

16Ko'ẽrõite, peẽ nda che recha mo'ã véima. Upe riremínte katu che recha jeýta.

Ñembyasy rangue oĩta vy'a

17Upépe, oĩ Jesús remimbo'e kuéra oporandúva ojupe: --Mba'éiko pe he'iséva? He'i ñandéve ko'ẽrõite ndajahecha mo'ã veimaha chupe, ha upe riremínte jahecha jeytaha chupe, ohótagui Túva rendápe.

18Mba'éiko he'ise he'i ramo ‘ko'ẽrõite’? Ndajaikuaái niko mba'e rehépa oñe'ẽ?

19Jesús ohecha kuaa ha'e kuéra oguerekoha oporanduséva chupe, ha he'i chupe kuéra: --Ha'e niko peẽme kuri ko'ẽrõite nda che recha mo'ã veimaha, ha upe riremínte che recha jeytaha. Upévare piko peporandu peína ojupe?

20Añetehápe ha'e peẽme: Pene rasẽ ha peñembyasýta yvypóra kuéra ovy'a aja. Peẽ peñembyasy ramo jepe, upéi pene ñembyasy hendaguéta vy'ápe.

21Peteĩ kuña imembýtarõ niko heta ohasa asy oguahẽvo imemby haguã. Imemby rire katu ovy'a ogueru haguére peteĩme ko yvy ári ha hesarái ohasa asy hague.

22Péicha avei peẽ, ko'ágã pehasa asy peína. Ágã che aju jey vove pohechávo katu, pene renyhẽta vy'águi ha avave ndaikatu mo'ã oipe'a pende hegui upéva.

23Upéva upe árape napeporandu mo'ã véima chéve mba'eve. Añetéko ha'e peẽme: Che Ru ome'ẽta peẽme opa mba'e pejeruréva chupe che rérape.

24Ko'agãite peve niko mba'eve gueteri ndapejeruréi che rérape. Pejerure ha oñeme'ẽta peẽme, pene renyhẽ haguã vy'águi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús po guýpe oĩ ko yvy

25Ñe'ẽ mbojojápe niko añe'ẽ peẽme aikóvo ko'ágã peve. Oguahẽta katu ára ha upérõ
na ñe'ẽ mo'ã véima peẽme péicha. Amombe'u porãta peẽme opa mba'e che Rúre.

26Upéva upe árape, pejeruréta chupe che rérape. Ha che natekotevẽ mo'ãi ajerure
chupe pende rehe,

27che Ru voi pende rayhúgui. Ha'e pende rayhu, peẽ che rayhúgui chéve, ha
pegueroviágui che ajuha Tupãgui.

28Che Ru rendágui asẽ vaekue aju haguã ko yvy ári. Ha ko'ágã ahejáta ko yvy, aha jey
haguã che Ru rendápe.

29Upépe hemimbo'e kuéra he'i chupe: --Ko'ágã ae reñe'ẽ ñe'ẽ ñembojoja'ỹre, ha
roikuaa porã upe eréva.

30Ko'ágã rohecha kuaa reikuaaha opa mba'e ha natekotevẽiha avave oporandu ndéve
mba'eve. Upévare roguerovia rejuha Tupãgui.

31Jesús he'i chupe kuéra: --Añetehápe piko peroviáma ko'ágã?

32Oguahẽ hína pe ára ha ko'agãite voi, peẽ pene sarambítavo opa rupi, ha che reja
cheño. Naime mo'ãi cheño, che Ru oĩtagui che ndive.

33Ha'e peẽme ko'ã mba'e py'a guapy pejuhu haguã pejoajúvo che rehe. Heta pehasa
asýta ko yvy ári, péicharõ jepe, pende py'a guasu kena. Che poguýpema niko oĩ ko
yvy.

San Juan 17

Jesús oñembo'e hemimbo'e kuérare

1Jesús he'ipa rire ko'ã mba'e omaña yvága gotyo ha he'i: “Che Ru, ko'ágã niko
oguahẽma che mbotuicha haguã chéve, nde Ra'ýpe, ha'e avei che rombotuicha haguã.

2Nde niko remoĩ ipo guýpe opa yvypóra, ha'e ome'ẽ haguã jeikove opa'ỹva opa umi
chupe reme'ẽ vaekuépe.

3Ha upe jeikove opa'ỹva niko kóva: Ta nde kuaa ndéve Tupã añete ha peteĩetéva, ha
Jesucrístope, upe nde rembou vaekuépe.

4Che niko rombotuicha ko yvy ári, ha amoguahẽ hu'ãme upe nde reme'ẽ vaekue chéve
ajapo haguã.

5Aipóramo che Ru, taime nde ypýpe ha che mbotuicha jey, aime haguéicha ne ndive
ko yvy ojejapo mboyve ramo guaréicha.

6Umi nde reiporavo vaekuépe chéve reme'ẽ haguã, umívape aikuaauka mávapa nde.
Nde mba'e vaekue ha'e kuéra, ha chéve reme'ẽ, ha ojapo hikuái ne rembipota.

7Ko'ágã oikuaa hikuái opa mba'e reme'ẽ vaekue chéve, ndete voi reme'ẽ vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Amoguahẽ chupe kuéra nde ñe'ẽ, nde reme'ẽ vaekue chéve, ha iñe'ẽ rendu hikuái. Ohecha kuaa hikuái añete, che aju hague ne rendágui ha nde che mbou hague.

9Añembo'e ndéve umi ne mba'évare, umi nde reme'ẽ vaekue chéve. Nañembo'éiri umi nde rehe ojerovia'ỹvare.

10Opa umi che mba'éva niko ne mba'e, ha ne mba'éva, che mba'e avei. Ha'e kuéra rupi ojehecha ché che tuichaha.

11Che niko ahátama aime haguã ne ndive ha naime mo'ã véima ko yvy ári. Ha'e kuéra katu opytáta gueteri ko yvy ári. Che Ru Marangatu, eñangareko hese kuéra nde réra pokatu, chéve reme'ẽ vaekue rupi, peteĩcha oiko haguã ha'e kuéra, nde ha che peteĩháicha.

12Hendive kuéra aime aja ko yvy ári, che añangareko hese kuéra nde réra pokatu, nde reme'ẽ vaekue chéve rupi. Ha avave ijapytégui kuéra noñehundíri. Oñehundi upe oñehundi vaerãvante voi, oiko haguã hekoitépe Ñandejára Ñe'ẽ he'iháicha.

13Ko'ágã niko aha ne rendápe, ha ha'e ko'ã mba'e ko yvy ári aime aja gueteri. Péicharõ ha'e kuéra avei henyhẽta vy'águi, che avy'aháicha.

14Ahenduka vaekue chupe kuéra ne ñe'ẽ, ha upévare umi nde rehe ojerovia'ỹva ndaija'éi hese kuéra. Che remimbo'e kuéra niko ndaha'éi umi nde rehe ojerovia'ỹvaicha, ha che avei ndaha'éi.

15Ndajeruréi ndéve renohẽ haguã chupe kuéra ko yvy árigui, ku ivaívaguinte eñangareko hese kuéra.

16Che ndaha'eiháicha umi nde rehe ojerovia'ỹvaicha, ha'e kuéra avei ndaha'éi.

17Emboyke chupe kuéra ne mba'erã, ne ñe'ẽ añeteguáva rupi.

18Chéve che mbou haguéicha yvypóra kuéra apytépe ko yvy ári, péicha avei che amondo chupe kuéra yvypóra kuéra apytépe.

19Hese kueraháp niko che añemboyke ndéve guarã, ikatu haguã ha'e kuéra avei oñemboyke ndéve guarã ne ñe'ẽ añeteguáva rupi.

20Na ñembo'éi ndéve hese kuéra añónte. Añembo'e avei ndéve umi che rehe ojeroviátavare ohendúvo chupe kuéra.

21Ajerure ndéve ojoajupa haguã hikuái. Ha ku nde, che Ru, peteĩnteháicha che ndive ha che ne ndive, péicha avei ha'e kuéra peteĩnte haguã ñane ndive. Péicharõ, opa yvypóra ogueroviáta nde che mbou hague.

22Che ambotuicha chupe kuéra nde che mbotuicha haguéicha, peteĩnte haguã ha'e kuéra oñondive, nde ha che peteĩnteháicha.

23Che aiméta ipype kuéra ha nde che pype, ojoaju porã ha peteĩnte haguã ha'e kuéra oñondive. Péicharõ, opavave ohecha kuaáta nde che mbou hague ha nde rehayhuha chupe kuéra, chéve che rayhuháicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Che Ru, chéve niko reme'ẽ vaekue, ha aipota ha'e kuéra oĩ che ndive upe aimetaháp̃e. Upépe ohecháta hikuái che reko mimbipa, reme'ẽ vaekue chéve opa mba'e rejapo mboyve, nde che rayhúgui.

25Che Ru Marangatu, umi nde rehe ojerovia'ỹva niko na nde kuaái. Che katu roikuaa, ha ko'ãva oikuaáma avei nde che mbou hague.

26Aikuaauka chupe kuéra mávapa nde, ha ajapovéta gueteri ahávo. Péicharõ, oĩta ipype kuéra mborayhu che rehe rerekóva, ha che avei aiméta ipype kuéra."

San Juan 18

Jesús oñemyakãsã
(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

1Kóicha Jesús oñembo'epa rire, osẽ oho hemimbo'e kuéra ndive ysyry Cedrón mboypýri. Upépe oĩ peteĩ kokue, ha Jesús hemimbo'e kuéra ndive oike pype.

2Judas, upe omoñuhãtava chupe, oikuaa avei pe kokue. Upépe niko Jesús oñembyatýmiva voínte hemimbo'e kuéra ndive.

3Judas oguahẽ upépe, ñorãirõhára aty Romagua hapykuéri. Hendive kuéra avei oho ñorãirõhára Tupao pegua, pa'i ruvicha kuéra ha umi fariséo omondóva. Kyse ipópe oguahẽ hikuái, ha tata'y rendýpe hape ohesape.

4Jesús niko oikuaapáma mba'épa ojehúta chupe. Upévare osẽ ohuguãitĩvo ha oporandu chupe kuéra: --Mávape piko peheka?

5Ha'e kuéra he'i chupe: --Jesús, Nazaret guápe. Jesús he'i chupe kuéra: --Che hína upéva. Judas, pe omoñuhãva Jesúspe, oĩ hína umi ou vaekue apytépe.

6Ha upe Jesús he'ívo chupe kuéra "Che hína upéva", oguevipa hikuái ha ho'apa yvýpe.

7Jesús oporandu jey chupe kuéra: --Mávape piko peheka? Ha ha'e kuéra he'i: --Jesús, Nazaret guápe.

8Jesús he'i jey chupe kuéra: --Ha'éma niko peẽme cheha upéva. Chéve che reka ramo, peheja ko'ãvape toho.

9Kóicha ojehu oiko haguã Jesús voi he'i haguéicha: "Che Ru, umi chéve reme'ẽ vaekuégui niko noñehundíri peteĩnte jepe."

10Upépe, Simón Pedro oharyvo ikyse puku ha onambi'o peteĩ Malco héravape, pa'i guasu rembijokuáiva.

11Jesús katu he'i Pédrope: --Emoinge jey nde kyse puku hyrúpe. Nde piko reimo'ã naimeiha ahasa asy haguã che Ru omoĩ haguéicha chéve?

Jesús ojereraha Anás renondépe
(Mt 26.57-58; Mc 14.53-54; Lc 22.54)

12Upéi umi ñorãirõhára Ramagua huvicha ndive, ha umi judío ñorãirõhára kuéra Tupao pegua, omyakãsã Jesúspe ha oipokua chupe hikuái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Anás rógape raẽvete ogueraha chupe hikuái. Caifás, ojupi vaekue upe áñope pa'i guasúrõ niko omenda vaekue peteĩva Anás rajýre.

14Caifás voi upe he'i vaekue umi judío kuérape iporãveha peteĩnte omano ramo opavavére.

Pedro he'i ndoikuaaiha Jesúspe
(Mt 26.69-70; Mc 14.66-68; Lc 22.55-57)

15Simón Pedro ha peteĩ umi Jesús remimbo'éva, oho Jesús rapykuéri. Upe ambuévape oikuaa pa'i guasu, upévare oike Jesús ndive pa'i guasu rógape.

16Pedro katu opyta okápe, pe okẽme. Upéi osẽ pe Jesús remimbo'e oñe'ẽ haguã pe kuña okẽ rerekua ndive, ha omoinge Pédrope.

17Pe okẽ kuña oporandu Pédrope: --Nde nga'u piko ndaha'éi Jesús remimbo'e peteĩ? Pedro he'i chupe: --Nahániri, ndaha'éi.

18Ha ro'ýgui upérõ, umi tembiguái ha umi ñorãirõhára kuéra Tupao pegua ojatapy ha ojepe'e hína upépe. Pedro avei upépe ojepe'e ijapytépe kuéra.

Jesús pa'i guasu rovake
(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

19Pe pa'i guasu oñepyrũ oporandu Jesúspe hemimbo'e kuérare ha umi mba'e ha'e ombo'évare.

20Jesús he'i chupe: --Che niko opavave rovakénte voi añe'ẽva, ha ambo'éva umi judío kuéra tupaópe, ha umi judío kuéra ijatyhápe, Tupaópe. Araka'eve nda'éiva mba'eve ñemiháme.

21Mba'ére piko reporandu chéve ko'ã mba'ére? Eporandu umi che rendu vaekuépe ha ha'e kuéra tomombe'u ndéve mba'e rehépa añe'ẽ chupe kuéra. Ha'e kuéra niko oikuaa mba'épa ha'e chupe kuéra.

22Péicha oñe'ẽvo, peteĩva umi ñorãirõhára Tupao pegua tuicha ohovapete Jesúspe, ha he'i chupe: --Péicha piko ñambohováiva pa'i guasúpe?

23Jesús he'i chupe: --Oime rire ha'e oimeraẽ mba'e hendape'ỹ, ere chéve. Nda'éi rire mba'eve ivaíva, piko maerã che rovapete?

24Upépe, Anás omondo Jesúspe ipokuapy pa'i guasu Caifás rendápe.

Pedro he'i jey ndoikuaaiha Jesúspe
(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

25Upe aja, Pedro ojepe'ente hína okápe. Oporandu chupe hikuái: --Nde nga'u piko ndaha'éi Jesús remimbo'e peteĩ? Pedro katu he'i chupe: --Nahániri, ndaha'éi.

26Upéi peteĩva umi pa'i guasu rembiguáiva ha upe Pedro onambi'o vaekue pehẽngue, oporandu Pédrope: --Che nga'u piko ndorohechái ra'e upe kokuépe?

27Ha Pedro he'i jey “Nahániri”, ha upévo gállo osapukái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús Pilato renondépe
(Mt 27.1-2,11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

28Ogueraha hikuái Jesúspe Caifás rógagui mburuvicha Romagua rógape. Ko'ẽ potáguima hína, umi judío kuéra ndoikéi pe mburuvicha guasu rógape ani haguã oñemongy'a, péicharõ niko ha'e kuéra ndaikatu mo'ãi oĩ karuhápe pyhare Páskua jave.

29Upévare Pilato osẽ oñe'ẽ haguã chupe kuéra. Oporandu chupe kuéra: --Mba'e ivaíva piko peje ko kuimba'e ojapo hague? He'i chupe umi judío kuéra:

30-Ndojapói rire ivaíva niko ndorogueru mo'ã ndéve.

31Pilato he'i chupe kuéra: --Peraha peẽ, ha pejapo hese pende léi he'iháicha. Umi judío myakãhára kuéra katu he'i chupe: --Ore niko ndoroguerekói ore pópe rojukauka haguã avavépe.

32Ha péicha ou ojehu pe Jesús he'i hagueichaite mba'éichapa ojejukáta.

33Pilato oike jey hógape ha ohenói Jesúspe. Oporandu chupe: --Nde piko hína umi judío kuéra ruvicha guasu?

34Jesús he'i chupe: --Upéva piko reporandu chéve nde reikuaaségui, térãpa oje'égui ndéve reporandu haguã?

35Pilato he'i chupe: --Che nga'u piko judío? Ne retãgua voi ha umi pa'i ruvicha kuéra niko umi nde reru vaekue nde reja che pópe. Mba'e mba'éiko rejapo?

36Jesús he'i chupe: --Che ndaha'éi mburuvicha guasu tetã yvy ári pegua. Péicha rire niko, areko vaerã mo'ã oñorãirõva che rehe ani ha'a judío kuéra pópe. Nahániri, che ndaha'éi mburuvicha guasu avaveichagua.

37Upépe Pilato oporandu chupe: --Mburuvicha guasu piko nde aipóramo? Jesús he'i chupe: --Ndéma niko ere, che mburuvicha guasuha. Che niko aju vaekue ko yvy ári ha'e haguã umi mba'e añeteguáva. Ha opa umi oikóva añete guápe, che rendu.

38Pilato he'i chupe: --Ha mba'e piko pe añetegua?

Ojejerure Jesús ojejuka haguã
(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Ko'ã mba'e oporandu rire Jesúspe, Pilato osẽ jey oñe'ẽ umi judío kuéra ndive. He'i chupe kuéra: --Che niko ndajuhúi ko kuimba'e ojapo hague mba'eve ivaíva.

39Páskua arete jave niko che apoímiva voínte peẽme peteĩ oñemyakãsãva oho rei haguã. Peipotápa apoi peẽme judío kuéra ruvicha guasu?

40Ha opavave upépe oñemoĩ osapukái: --Upévape nahániri. Epoi Barrabásgui. Barrabás niko peteĩ kuimba'e hembiapo vaíva vaekue.

San Juan 19

1Upémarõ, Pilato heta ombyepotika Jesúspe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Umi ñorãirõhára oñopẽ ñuatĩgui peteĩ akãngora ha omoĩ iñakãre, ha omoĩ ijapére ao pytã.

3Upéi oñemboja hendápe ha he'i chupe: --Víva judío kuéra ruvicha guasu. Ha ohovapete chupe hikuái.

4Pilato osẽ jey okápe, ha he'i: --Pema'ẽke. Aguerúta peẽme ko'ápe pehecha haguã ndajuhuiha hese mba'eve ivaíva.

5Ha osẽ Jesús okápe, iñakãre pe ñuatĩ oñeñopẽ vaekue ojuehe, ha upe ao pytã ijapére. Pilato he'i: --Na'ápe hína ko kuimba'e.

6Umi pa'i ruvicha kuéra ha ñorãirõhára kuéra Tupao pegua ohechávo Jesúspe, oñepyrũ osapukái: --Emosãingo kurusúre. Emosãingo kurusúre. Pilato he'i chupe kuéra: --Peraha ha pemosãingo kurusúre peẽ. Che ndajuhúi hese mba'eve ivaíva ojapo hague.

7Umi judío myakãhára kuéra he'i chupe: --Ore léi he'iháicha ramo niko ha'e omano vaerã. He'i niko ijehe Tupã ra'yha.

8Ohendúvo ko'ã mba'e, ko'ýte Pilato okyhyje.

9Oike jey hógape ha oporandu Jesúspe: --Moõgua piko nde? Jesús katu nde'íri chupe mba'eve.

10Pilato he'i chupe: --Ndeere mo'ãi piko chéve mba'eve? Ndereikuaái piko che pópe oĩha romosãingo haguã kurusúre, térã apoi haguã nde hegui?

11Upépe Jesús he'i chupe: --Mba'eve ndaikatúi vaerã mo'ã rejapo che rehe Tupã ndohejái rire ndéve. Upévare, upe nde pópe che reru vaekue hembiapo vaive hína nde hegui.

12Upe guive Pilato oheka mba'éichapa ikatu opoi Jesúsgui. Umi judío kuéra katu osapukái chupe: --Repoi ramo chugui, nde ndaha'e mo'ãi Roma pegua mburuvicha guasu irũ. Oimeraẽ he'íva ijehe ha'e mburuvicha guasuha, upéva opu'ã hína Roma pegua mburuvicha guasúre.

13Pilato ohendúvo upéva oguenohẽ Jesúspe okápe, ha oho oguapy mbojovakehára oguapyhápe, hebréo ñe'ẽme hérava Gabatá ha he'iséva ita oñemboguapy haguépe.

14Upéva ojehu pe ára Páskua mboyve, asaje pyte rupíma. Upévo Pilato he'i umi judío kuérape: --Na'ápe pende ruvicha guasu.

15Ha'e kuéra katu osapukái: --Tomano, tomano. Emosãingo kurusúre. Pilato oporandu chupe kuéra: --Pende ruvicha guasu piko amosãingóta kurusúre? Ha umi pa'i ruvicha kuéra he'i chupe: --Mburuvicha guasu Roma pegua, ha'e añónte ore ruvicha guasu.

16Upémarõ, Pilato oheja ipópe kuéra Jesús oñemosãingo haguã kurusúre, ha ogueraha chupe hikuái.

Jesús oñemosãingo kurusúre

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Jesús osẽ pe távagui ikurusu ijapére oho haguã “Akã kãngue Renda” gotyo, hebréo ñe'ẽme hérava Gólgota.

18Upépe omosãingo chupe hikuái kurusúre. Hendive avei oñemosãingo mokõi kuimba'e, peteĩ mokõive ijyképe, Jesús katu mbytépe.

19Pilato omoĩka pe kurusu akãre ñe'ẽ he'íva kóicha: “Jesús Nazaretgua, judío kuéra ruvicha guasu”.

20Heta oĩ vaekue judío ohecháva mba'épa he'i pe kurusu akãre. Pe Jesús oñemosãingo hague niko namombyrýi pe távagui, ha upéi ave, oĩ hebréo, latín ha griégo ñe'ẽme.

21Upévare umi pa'i ruvicha kuéra he'i Pilátope: --Ani emoĩ: “judío kuéra ruvicha guasu”, emoĩ uvei “He'íva ijehe judío kuéra ruvicha guasuha.”

22Pilato katu he'i chupe kuéra: --Pe amoĩ haguéicha, upéicha opytáta.

23Umi ñorãirõhára kuéra omosãingo rire Jesúspe kurusúre, ombyaty Jesús aokue ha omboja'o irundy hendápe, peteĩ-teĩme guarã. Peteĩ ijao katu ndoguerekói oñemobovyvyha, peteĩ pukúpente ojepyaha vaekue.

24Upévare umi ñorãirõhára kuéra he'i ojupe: --Ani ñamondoro. Jaity hese po'a ha jahecha mávapepa ho'a. Péicha ojehu oiko haguã Ñandejára Ñe'ẽme he'iháicha: “Che aóre oñomboja'o hikuái, ha che ahojáre oity po'a.” Peichaite ojapo umi ñorãirõhára kuéra.

25Jesús kurusu ypýpe oĩ isy, isy kypy'y, María Cleofás rembireko ha María Magdalena.

26Jesús ohecha isýpe ha ijykére pe hemimbo'e ha'e ohayhuetéva. Ha he'i isýpe: --Na upépe ne memby.

27Upéi he'i hemimbo'épe: --Naupépe nde sy. Upe guive, pe Jesús remimbo'e ogueraha hendive hógape Jesús sýpe.

Jesús omano

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

28Ko'ã mba'e rire, Jesús oikuaáma opa mba'e oguahẽmaha hu'ãme, ha oiko haguã Ñandejára Ñe'ẽme he'iháicha, he'i: --Che yuhéi.

29Upe rupi oĩ peteĩ mbayru henyhẽva kaguyry reheve. Upépe omyakỹ hikuái peteĩ espónja, ha oñapytĩ rire peteĩ yvyra apýre omboja ijurúre.

30Jesús ho'u pe kaguyry, ha upéi he'i: --Ko'ápe opáma.

Jesús ojekutu ijyképe

31Páskua arete mboyve upérõ, ha umi judío kuéra ndoipotái avave retekue opyta osãingo kurusúre pytu'uha ára jave. Upéva upe ára niko arete ndetuichávata hína. Upévare oho he'i hikuái Pilátope ohetyma mopẽ haguã umi kurusúre osãingóvape ha upéi oñemboguejy haguã upégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Umi ñorãirõhára kuéra oho ha ohetyma mopẽ umi mokõi oñemosãingo vaekue Jesús ykére.

33Oñembojávo Jesús oĩháme katu, ohecha hikuái ha'e omanóma hague. Upévare nohetyma mopẽi chupe.

34Peteĩva umi ñorãirõhára katu oikutu chupe ijyképe ikyse yvukúpe, ha upégui osẽ tuguy ha y.

35Upe omombe'úva ko'ã mba'e niko ha'ete voi ohecha vaekue ha añetegua he'i. Ha'e oikuaa añetegua amombe'uha, opavave peẽ avei perovia haguã.

36Ko'ã mba'e niko ojehu vaekue ojehu haguã Ñandejára Ñe'ẽme he'íva: “Peteĩnte jepe ikãngue nomopẽi chugui”.

37Ha Ñandejára Ñe'ẽme he'i avei ambue hendápe: “Omaña vaerã hikuái upe ojekutu vaekuére”.

Jesús oñeñotỹ
(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

38Ko'ã mba'e rire, José táva Arimateagua, oho ojerure Pilátope ogueraha haguã Jesús retekue. José niko Jesús remimbo'e vaekue, ñemiháme péicha oiko okyhyjégui umi judío kuéra myakãhára kuéragui. Pilato ome'ẽ Josépe Jesús retekue, ha ogueraha ha'e.

39Nicodemo, upe peteĩ pyhare oho vaekue Jesús rendápe, avei oho, ha ogueraha 30 kílo rupi pohã Jesús retekue ombalsama haguã.

40Ha péicha, José ha Nicodemo ojokuapaite Jesús retekue aópe, oñemonamba vaekue hese pohã. Péicha voínte judío kuéra ojapo opa omanóvare oñeñotỹ mboyve.

41Pe Jesús oñemosãingo haguépe kurusúre oĩ peteĩ kokue, ha upe kokuépe oĩ peteĩ itakua ojejo'o pyahúva, avave oñeñotỹ'ỹ haguépe gueteri.

42Hi'aguĩgui pe itakua ha oñepyrũtamagui pytu'uha ára, upépe omoĩ hikuái Jesús retekue.

San Juan 20

Jesús oikove jey
(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

1Pe semána ñepyrũha ára pyharevete, pytũ ramo hína gueteri, María Magdalena oho pe itakua Jesús oñeñotỹ haguépe. Ojuhu ojepe'a hague pe ita ombotýva pe itakua juru.

2Ha pya'e oho Simón Pedro ha ku Jesús remimbo'e ha'e ohayhuetéva rendápe, ha he'i chupe kuéra: --Ojereraha niko Ñandejára retekue pe itakuágui, ha ndoroikuaái moõpa oñemoĩ.

3Upépe Pedro ha pe Jesús remimbo'e ambue, osẽ oho pe itakuápe.

4Mokõivéva hatã oho, pe ambue katu oho hatãva Pédrogui ha ha'e raẽve oguahẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ojayvy omaña haguã pe itakuápe ha ohecha umi ao ojejokua haguépe Jesús retekue, ha ndoikéi.

6Hapykuéri oguahẽ Simón Pedro, ha oike voi ha'e pe itakuápe. Ha'e avei ohecha upépe umi ao,

7ha ohecha avei pe ao Jesús akã ojejokua haguépe oñembyapu'a ha oñemoĩ hague ambue hendápe ha'eño.

8Upévo oike avei pe ambue Jesús remimbo'e, pe oguahẽ raẽve vaekue. Ha ohechávo mba'épa ojehu, oguerovia Jesús oikove jey hague.

9Upérõ jepe ndoikuaái hikuái mba'épa he'ise Ñandejára Ñe'ẽme he'i ramo ha'e oikove jey vaerãha.

10Upe rire mokõive oho jey pe opyta haguépe oiko.

Jesús ojechauka María Magdalénape
(Mc 16.9-11)

11María opyta okápe, pe itakua juru ypýpe ojahe'o hína. Upéi ojayvy ha omaña pe itakua ryepýpe,

12ha ohecha mokõi Tupã remimbou oñemonde morotĩmbáva oguapýva hína upe Jesús retekue oĩ haguépe. Peteĩ oguapy pe iñakã rendaguépe ha pe ambue katu ipy gotyo.

13Umi Tupã remimbou oporandu chupe: --Mba'ére piko ne rasẽ? Ha'e he'i chupe kuéra: --Ogueraha niko hikuái che Járape, ha ndaikuaái moõpa oheja.

14Upéva he'ipávo, ojere ha ohecha Jesúspe oĩva hína upépe. María katu ndoikuaái Jesúsha upéva

15Ha Jesús oporandu chupe: --Mba'ére piko ne rasẽ? Mávape piko reheka? María oimo'ãgui pe kokuére oñangarekóva pe oñe'ẽva chupe, he'i: --Nde, che karai, eraha rire ere chéve moõpa reheja ra'e, ha aháta ipiári.

16Upépe Jesús ohenói chupe héra rupi: --María. Ojere María ha hebréo ñe'ẽme he'i chupe: --Rabuni, --he'iséva “Mbo'ehára.”

17Jesús he'i chupe: --Ani che joko, ne'ĩra gueteri niko ajupi jey che Ru rendápe. Tereho emombe'u che ryvy kuérape aha jeytaha che Ru ha pende Ru rendápe, che ha pene Tupã rendápe.

18Upépe María Magdalena oho ha omombe'u Jesús remimbo'e kuérape ha'e ohecha hague Ñandejára Jesucrístope. Omombe'u avei chupe kuéra umi mba'e Jesús he'i vaekue chupe.

Jesús ojechauka hemimbo'e kuérape
(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

19Upe árape voi, pe semána ñepyrũha ára pyharépe, Jesús remimbo'e kuéra oñembyaty peteĩ koty ñembotypýpe okyhyjégui umi judío myakãhára kuéragui. Upéi

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jesús ou, oñemoĩ imbytépe kuéra ha omomaitei chupe kuéra he'ívo: --Ta pende py'a guapy joaitéke.

[20]Upéva he'ipávo, ohechauka chupe kuéra umi ipo ha pe ijyképe ojekutu hague. Tuicha ovy'a hikuái ohechávo Ñandejára Jesucrístope.

[21]Upéi Jesús he'i jey chupe kuéra: --Ta pende py'a guapy joaitéke. Che Ru che mbou haguéicha chéve, péicha che pomondo peẽme.

[22]Upévo oipeju hese kuéra, ha he'i chupe kuéra: --Ame'ẽ peẽme Espíritu Santo.

[23]Oimeraẽ peheja reívape iñangaipa, Tupã avei oheja reíta. Ha oimeraẽ ndapehejái reívape, Tupã avei ndoheja rei mo'ã.

Jesús ha Tomás

[24]Tomás, Jesús remimbo'e kuéra peteĩ, Gemelo ojeheróva, ndaipóri vaekue Jesús ojechauka ramo hemimbo'e kuérape.

[25]Upe rire umi Jesús remimbo'e kuéra he'i Tomáspe: --Rohecha niko Ñandejára Jesucrístope. Tomás katu he'i chupe kuéra: --Ndahechái ramo ipóre umi klávo kuare, ha namoingéi ramo che kuã umi ikuarépe ha pe ijyke ojekutu haguépe, ndarovia mo'ãi.

[26]Upe rire 8 ára haguépe, Jesús remimbo'e kuéra oñembyaty jeýma peteĩ ógape, ha Tomás oĩ avei upépe. Umi okẽ oñembotypa, ha péicharõ jepe, Jesús oike ha oñemoĩ imbytépe kuéra. Omomaitei chupe kuéra, he'ívo: --Ta pende py'a guapy joaitéke.

[27]Upéi he'i Tomáspe: --Emoinge ko'ápe ne kuã ha ema'ẽ che póre. Eru nde po ha emoinge ko che iképe. Anive nde py'a mokõi, ha erovia.

[28]Upépe Tomás he'i: --Che Jára ha che Tupã.

[29]Jesús he'i chupe: --Erovia piko che recha haguére? Ovy'aite vaerã piko umi ohecha'ỹre oguerovia vaekue.

Maerãpa ojehai ko kuatia

[30]Jesús ojapo heta ambue mba'e hechapyrãva hemimbo'e kuéra renondépe. Umíva noñemoĩri ko kuatiápe.

[31]Umi ko'ápe oñemoĩva katu oĩ peẽ perovia haguã Jesús ha'eha pe Mesías, Tupã Ra'y, ha hese pejeroviávo peikovete haguã.

San Juan 21

Jesús ojechauka 7 hemimbo'e kuérape

[1]Ko'ã mba'e rire, Jesús ojechauka jey hemimbo'e kuéra yguasu Tiberias rembe'ýpe. Ha kóicha ojehu:

[2]Oĩ jave oñondive Simón Pedro, Tomás ku Gemelo ojeheróva, Natanael táva Caná pegua opytáva yvy Galiléape, Zebedeo ra'y kuéra ha mokõi Jesús remimbo'e kuéra,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Simón Pedro he'i chupe kuéra: --Aháta piraháp e. Ha'e kuéra osẽ he'i chupe: --Rohóta avei ne ndive. Ojupi hikuái peteĩ kanóape ha oho, ha upe pyharépe ndoitýi mba'evete.

4Ko'ẽmbávo, Jesús ojechauka sapy'a pe y rembe'ýpe, hemimbo'e kuéra katu ndoikuaái ha'eha.

5Jesús oporandu chupe kuéra: --Che irũ nguéra, ndapeitýi piko mba'eve? Ha'e kuéra he'i chupe: --Nahániri.

6Jesús he'i chupe kuéra; --Peity pende pyaha pene kanóa akatúa gotyo, ha upépe ho'áta peẽme pira. Oity hikuái upe gotyo, ha upéi ndaipu'akái pe pyaha rehe henyhẽgui pirágui.

7Upépe, Jesús remimbo'e ha'e ohayhuetéva, he'i Pédrope: --Ñandejára Jesucristo niko amóva. Simón Pedro ohendúvo Ñandejára Jesucristoha, oñemonde oĩgui opívo, ha ojepoi pe ýpe.

8Umi ambue Jesús remimbo'e kuéra katu oguahẽ pe y rembe'ýpe kanóape. Ombotyryhápe ogueraha pe pyaha henyhẽva pirágui, 100 metroha rupínte oĩ hikuái pe y rembe'ýgui.

9Oguejývo yvýpe, ojuhu hikuái tata ha hi'ári peteĩ pira, ha mbuja.

10Jesús he'i chupe kuéra: --Peru avei umi pira penohẽ ramóvagui.

11Simón Pedro ojupi jey pe kanóape ha pe y rembe'y peve ombotyryry pe pyaha henyhẽva pira guasúgui. Oĩ ipype 153 pira ha ndosorói henyhẽ ramo jepe.

12Upéi Jesús he'i chupe kuéra: --Peju pe rambosa Ha avave noporanduséi chupe mávapa ha'e. Oikuaa niko hikuái Ñandejára Jesucristoha.

13Upéi katu Jesús oñemboja ha ombohasa chupe kuéra ipópe pe mbuja, ha péicha avei ojapo pe pira reheve.

14Kóva niko mbohapyháma vaekue Jesús ojechauka hague hemimbo'e kuérape, opu'ã rire omanóva apytégui.

Jesús oñe'ẽ Pedro ndive

15Orambosapa rire hikuái, Jesús oporandu Pédrope: --Nde, Simón, Juan Ra'y, ndépa che rayhuve opa ko'ãvagui? Pedro he'i chupe: --Hẽe, che Jára. Nde niko reikuaa rohayhuha. Jesús he'i chupe: --Eñangareko che ovecha kuérare.

16Jesús oporandu jey chupe: --Nde, Simón, Juan ra'y, ndépa che rayhu? Pedro he'i chupe: --Hẽe, che Jára. Nde niko reikuaa rohayhuha. Jesús he'i chupe: --Eñangarekóke che ovecha kuérare.

17Jesús oporandu jey voi chupe: --Nde, Simón, Juan ra'y, ndépa che rayhu? Pedro rehe oguapy Jesús oporandu jey voi haguére chupe péicha, ha he'i: --Che Jára, nde niko reikuaa opa mba'e, ha nde reikuaa che rohayhuha. Jesús he'i chupe: --Eñangarekóke che ovecha kuérare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Añetéko ha'e ndéve: yma ne mitãvérõ reñemobosako'ími vaekue ha reho mamo rehosehápe. Ágã nde tujávo katu, reipysóta umi nde jyva ha ambue nde jokuáta ha nde reraháta rehose'ỹháme.

19Péicha, Jesús oikuaauka hína mba'éichapa Pedro omanóta ha mba'éichapa ombotuicháta Tupãme. Upéi Jesús he'i chupe: --Eju che moirũ.

Jesús remimbo'e ha'e ohayhuetéva

20Pedro ojere ha ohecha ouha hapykuéri kuéra Jesús remimbo'e ha'e ohayhuetéva. Upéva voi ku pyhare karuhápe, oĩ vaekue Jesús ykére ha oporandu vaekue chupe: “Che Jára, máva piko pe ne moñuhãtava”?

21Pedro ohechávo chupe, oporandu Jesúspe: --Che Jára, ha kóvape piko mba'e ojehúta?

22Jesús he'i chupe: --Aipota ramo ha'e oikove aju jey peve, piko mba'e ndéve? Nde, eju che moirũ.

23Upévare, isarambi ñe'ẽ umi Jesús rehe ojeroviáva apytépe, upéva pe Jesús remimbo'e nomano mo'ãiha. Jesús katu niko nde'íri nomano mo'ãiha. He'ínte: “Aipota ramo oikove che aju jey peve, piko mba'e ndéve?”

24Upéva upe Jesús remimbo'e voi upe omombe'u vaekue ko'ã mba'e ha upéi omoĩ vaekue kuatiáre. Ha jaikuaa añetegua upe he'íva.

25Hetaiteve mba'e Jesús ojapo vaekue. Ha ñamoĩmbátarõ kuatiáre opa umi mba'e ha'e ojapo vaekue, ko yvy ári ndaijapa mo'ãi umi kuatia omombe'útava hembiapokue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Hechos

Hechos 1

Espíritu Santo ñeha'arõ

1Che kuatiañe'ẽ tenonde guápe, nde Teófilo rejererohory etéva, añe'ẽ vaekue opa
mba'e Jesús ojapo ha ombo'e vaekuére iñepyrũha guive,

2yvágape ojehupi hague ára peve. Oho mboyve, Espíritu Santo rupi, oheko mbo'e
vaekue hembiaporãme umi apóstol ha'e oiporavo vaekuépe.

3Ha omano rire katu, ojechauka vaekue ha'ete voi, ohechauka porãvo oikoveha. Ha 40
ára aja, ojechauka chupe kuéra ha oñe'ẽ chupe kuéra Tupã sãmbyhýre.

4Oiko aja gueteri ijapóstol kuéra ndive, Jesús he'i chupe kuéra ani haguã oho
Jerusaléngui. He'i chupe kuéra: —Peha'arõ toiko raẽ upe che Ru he'i vaekue, che añe'ẽ
hague peẽme.

5Añete, Juan oporomongarai vaekue ýpe, mboy ára riremínte katu peẽ
peñemongaraíta Espíritu Sántope.

Jesús ojupi yvágape

6Umi oñembyaty vaekue Jesús ndive oporandu chupe: —Ore Jára, ko'ágãpa remopu'ã
jeýta Israel remisãmbyhy?

7Jesús he'i chupe kuéra: —Peẽme ndaijái peikuaávo, mba'e árape térã araka'etépa
oikóta umi mba'e che Ru oheja vaekue ipoguýpe.

8Espíritu Santo oúvo pende ári katu perekóta pokatu ha pesẽta pe che myerakuãvo
Jerusalénpe ha opa Judea ha Samaría pýre ha opa ko yvy jerekuévo.

9Upéva he'ipávo, ha'e kuéra oma'ẽ aja hese, Jesús ojehupi ha peteĩ arai ojaho'i ha
ndohechavéi hikuái chupe.

10Ha ha'e kuéra oma'ẽ aja yvágare, ohechávo mba'éichapa Jesús oho mombyry, mokõi
kuimba'e ijao morotĩva ojechauka ijykére kuéra,

11ha he'i chupe kuéra: —Peẽ Galileagua, mba'ére piko pepyta pema'ẽ yvágare? Upe
Jesús voi oĩ vaekue pene ndive ha ojehupi vaekue yvágape, ou jeýta pehecha
haguéicha oho.

Matías jeporavo

12Yvyty Olívo héravagui ou jey hikuái Jerusalénpe, opytáva upégui mil métro rupi.

13Oguahẽvo upe távape ojupi hikuái upe óga koty yvategua oikohápe. Ha'e kuéra,
Pedro, Juan, Santiago, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Santiago Alfeo ra'y,
Simón hetã rayhúva ha Judas Santiago ra'y.

14Ha'e kuéra oñembyaty jepi oñembo'e haguã, mbovymi kuña, María Jesús sy, ha
ityvýra kuéra ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Umíva umi árape Pedro oñe'ẽ umi hapicha ijatývape, ha'e kuéra 120, ha he'i chupe kuéra:

16“Che pehẽngue kuéra: Oiko vaerã vaekue upe Espíritu Santo. David rupi, he'i vaekue Tupã kuatia ñe'ẽme Judas rehe, upe omyakã vaekue umi oho vaekuépe ipojáivo Jesús rehe.

17Judas niko peteĩ ñande apyte pegua vaekue ha oike vaekue ñane rembiapópe.

18(Ha'e katu oho ha ojogua peteĩ yvy iñañangue repykuére. Upéi ho'a oakãvo, okapu ha hyekuesẽmba.

19Oikuaávo upéva, ombohéra hikuái upe yvy Hacéldama, iñe'ẽme he'iséva: ‘Tuguy Ñu’)

20Salmo kuéra kuatia ñe'ẽme oje'eháicha: ‘Hógagui toiko tapere, ha avave toiko'ỹ pype.’ Ha avei: ‘Ambue topyta hendaguépe.’

21Jareko ápe kuimba'e ñane moirũ vaekue opa ára Jesús oiko aja ñane ndive,

22Juan omongarai guive chupe, ojupi peve yvágape. Tekotevẽ aipórõ, peteĩ ha'e kuérava toike ñande apytépe, ikatu haguã omombe'u ñane ndive Jesús oikove jey hague.

23Upérõ omoĩ hikuái mokõime: José hérava Barsabás, oñembohérava avei Imarangatúva, ha Matías.

24Ha oñembo'e hikuái péicha: “Ore Jára, nde reikuaáva opavave py'apy. Ehechauka oréve máva ko'ã mokõiguipa reiporavo vaerã,

25ojapo haguã apóstol rembiapo Judas ojavy vaekue hembiapo vaikuére, oho ramo guare hendaguãme.”

26Oity hikuái po'a, ha osẽ Matías. Upe guive ha'e opyta umi 11 apóstol kuéra apytépe.

Hechos 2

Ou Espíritu Santo

1Oguahẽvo Pentekostés, opa ogueroviáva ijaty peteĩ hendápente.

2Upeichaháguinte oñehendu peteĩ tyapu guasu yvágagui oúva, yvytu hatã oipejúrõ guáicha. Ha omyenyhẽmba pe óga oĩháme hikuái.

3Ha ohecha hikuái ku tata rendýicha oguejýva peteĩ-teĩ hi'ári kuéra.

4Ha opavave henyhẽ Espíritu Sántogui, ha oñepyrũ oñe'ẽ ñe'ẽ ambuépe, Espíritu Santo omoñe'ẽháicha chupe kuéra.

5Oiko upérõ Jerusalénpe heta Israel guáva ombojeroviáva Tupãme, ou vaekue opa tetã guio.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Opavave oñembyaty ohendúvo upe tyapu ha ndoikuaái mba'épa ojehu, peteĩ-teĩ ohendúgui umi ogueroviávape oñe'ẽrõ iñe'ẽ teépe.

7Ohecha ramó etereígui he'i joa hikuái: —Ndaha'éi piko Galileagua ko'ã oñe'ẽva?

8Mba'éicha rupi piko ñahendu oñe'ẽ ramo ñane ñe'ẽ teépe?

9Ko'ápe ñaime Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia,

10Frigia ha Panfilia, Egipto ha Libia Cirene ypy pegua. Oĩ avei Romagua ko'ápe oikóva,

11oĩ judío ha umi ojeroviáva Tupãre ha'e kuéraicha. Oĩ avei Creta ha Arábiagui oúva. Ha ñahendu ñane ñe'ẽ teépe oguerohoryha hikuái Tupãme opa hembiapokuére.

12Opavave ijurujái, ndoikuaái upe oikóva ha he'i joa ojupe: —Mba'éiko he'ise opa ko'ã mba'e?

13Oĩ katu oñembohorýva hese kuéra he'ívo: —Oka'upa niko ãva!

Pedro oñemoñe'ẽ

14Upérõ Pedro oñembo'y umi 11 apóstol ndive ha oñe'ẽ hatã he'ívo: “Israelgua ha opa peikóva Jerusalénpe, peikuaáke kóva ha pehendu porã ko ha'étava peẽme:

15Ko'ãva ndoka'úi peimo'ãháicha, ko pyhareve mbyte rupi ramóva hína.

16Oiko uvei ko'ágã hína upe omomarandu vaekue maranduhára Joel, he'i ramo guare:

17Oikóta umi ára pahávo, he'i Tupã, ahekuavóta che Espíritu opa yvypóra ári. Pene ñemoñare kuimba'éva ha kuñáva ohendukáta imarandu, mitã rusu kuéra omba'e recháta ha itujáva oguerekóta ikepegua.

18Che rembiguái kuéra kuimba'e ha kuñáva ári ave ahekuavóta che Espíritu umíva umi árape, ha ohendukáta hikuái momarandu.

19Yvágare ahechaukáta heta hechapyrãva, tuguy, tata rendy ha yvy ári tatatĩna.

20Kuarahy iñypytũta ha jasy tuguýpe oñeñuãta, oguahẽ mboyve Ñandejára ára guasu omimbipáva.

21Ha opa ohenóiva Ñandejára réra, oñepysyrõta.

22Pehendu aipórõ Israelgua ko ha'éva peẽme: Peikuaa porãháicha, Tupã ohechauka vaekue pende apytépe Jesús Nazaretgua pokatu, ojapóvo ha'e rupi heta hechapyrãva, oporomondýiva ha techaukarãva.

23Ha'e omoĩ vaekue chupe, hese ija'e'ỹva pópe, Tupã oguereko haguéicha iñakãme ha ha'e oipota haguéicha, peẽ katu pejuka vaekue chupe pemosãingóvo kurusúre tekove aña po rupi.

24Tupã katu omoingove jey chupe, oipe'ávo chupe mano poguýgui, mano ndaikatúigui ipu'akávo hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Mburuvicha guasu David, oñe'ẽvo Jesús rehe he'i vaekue: Che ahecha mantéva
Ñandejárape che renondépe. Ha'e oĩgui che akatúape mba'eve nda che reitýi chéne.

26Upévare che py'a henyhẽ vy'águi ha apurahéi torypaitépe. Aikóne kyhyje'ỹre,

27nda che reja mo'ãigui che tyvy kuápe, térã oñembyai ne rembiguái marangatu rete.

28Rehechauka vaekue chéve jeikove rape, ha che myenyhẽta vy'águi ne renondépe.”

29Che pehẽngue kuéra: Ta'e porãntena peẽme, ñande ru ypykue David omano ha
oñeñotỹ hague ha ityvy oĩha gueteri ñande apytépe.

30David katu maranduhára vaekue, ha oikuaa Tupã ome'ẽ hague chupe iñe'ẽ, omoĩtaha
mburuvicha guasúrõ peteĩ iñemoñarévape.

31Ha'e ohecháma vaekue oiko mboyve, oikove jeyha pe Mesías. David oñe'ẽ vaekue
upévare ha he'i pe Mesías ndopyta mo'ãiha ityvýpe ha hete noñembyai mo'ãiha.

32Ha péina Tupã omoingove jey upe Jesúspe, ha ore, upéva rechahare.

33Tupã omopu'ã rire chupe ha omoĩ ijakatúape, ha ohupyty rire Tupãgui Espíritu
Santo, ha'e he'i vaekue ome'ẽtaha oréve, ohekuavo pe Espíritu ore ári. Upéva hína upe
peẽ pehecha ha pehendu vaekue.

34Ndaha'éi David pe ojupi vaekue yvágape. Ha'e voi niko he'i vaekue: ‘Ñandejára he'i
che Járape: Eguapy che akatúape,

35amoĩ meve nde py guýpe nde rehe ija'e'ỹvape.’

36Toikuaa porãke opa Israelgua, ko Jesúspe voi, peẽ pemosãingo vaekue kurusúre,
Tupã omoingo hague opa mba'e Jára ha Mesías ramo.”

37Umi ijaty vaekue ohendúvo ko'ã mba'e, oñembyasy eterei ha oporandu joa Pedro ha
apóstol kuérape: —Ore pehẽngue, mba'éiko rojapóta?

38Pedro he'i chupe kuéra: —Pejevy Tupã gotyo ha peñemongaraika peteĩ-teĩ
Jesucristo rérape, Tupã oheja rei haguã peẽme pene angaipa, ha péicha ome'ẽta peẽme
Espíritu Santo.

39Ko ñe'ẽme'ẽ niko peẽme ha pene ñemoñarépe, ha avei opa umi mombyry oĩvape
guarã. He'ise opa umi Tupã Ñandejára ohenoisévape guarã.

40Ko'ãichagua ñe'ẽ rupi, Pedro oñemoñe'ẽ ha oheko mbo'e chupe kuéra, he'ívo: —
Pejeheja ko'ã tekove ahẽgui!

41Ha umi oguerovia vaekue iñe'ẽ, oñemongaraika. Ha upe árape oike umi ogueroviáva
apytépe, 3.000 tapicha rupi.

42Ha oñemohatã hikuái umi apóstol kuéra ombo'évape, omboja'óvo oñondive umi
oguerekóva, oñembyatývo oipehe'ã haguã mbuja ha oñembo'e haguã.

Cristo reroviaha ypykue rekove

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

43Opavave ohecha ramo heta hechapyrãva ha techaukarã Tupã ojapóva apóstol kuéra rupi.

44Opa ogueroviáva oĩ peteĩ ñe'ẽme ha omboja'o ojoapytépe opa oguerekóva.

45Ome'ẽ hepýre ijyvy ha opa oguerekóva, ha omboja'o upe viru peteĩ-teĩ oikotevẽháicha.

46Opa ára oñembyatými Tupaópe ha hóga kuéra rupi oipehe'ã mbuja ha ho'u oñondive torypápe ha py'a porãme.

47Oguerohory Tupãme ha opavave ohayhu chupe kuéra. Arako'ẽre Ñandejára ombohetave upe aty, umi ha'e oipysyrõ vaekue reheve.

Hechos 3

Pedro omonguera peteĩ ijapapávape

1Peteĩ jey Pedro ha Juan oho Tupaópe ka'aru mbyte rupi ñembo'ehápe.

2Upépe oĩ peteĩ kuimba'e ijapapáva ha oguata'ỹva oiko ypy guive, ojereraháva opa ára ha oñemoĩva upe okẽ “Iporãva” héravape, ojerure haguã tupãmba'e umi oikévape.

3Upe ijapáva ohechávo Pedro ha Juánpe oikéva Tupaópe, ojerure chupe kuéra tupãmba'e.

4Ha'e kuéra oma'ẽ hatã hese, ha Pedro he'i chupe: —Ema'ẽ ore rehe.

5Pe kuimba'e oma'ẽ, oimo'ãgui ome'ẽtaha chupe jopoimi.

6Pedro katu he'i chupe: —Óro ha pláta ndarekói, pe arekóva katu ame'ẽta ndéve: Jesucristo Nazaretgua rérape epu'ã ha eguata.

7Upéva he'ívo Pedro ipojái ipo akatúare ha omopu'ã chupe. Upe vove oñemombarete ipy ha ipyñuã.

8Pe ijapapáva opo opu'ã ha oñepyrũ oguata. Upéi oike hendive kuéra Tupaópe, opopo ha omomba'e guasúvo Tupãme.

9Opa ohecháva chupe oguata ha omomba'e guasu Tupãme,

10oñemondýi ha okyhyje upe ojehu vaekuére, oikuaa niko hikuái pe kuimba'épe ha oikuaa ha'eha upe oguapýva ojerure jepi tupãmba'e Tupaópe, upe okẽ ‘Iporãva’ héravape.

Pedro oñemoñe'ẽ Salomón Roka guive

11Pe ijapapáva okuera vaekue ndopoíri Pedro ha Juángui. Opavave ohecha ramó joa, ha pya'e oupa joa Tupaópe upe “Salomón Roka” héravape, ha'e kuéra oĩháme.

12Pedro, ohechávo kóva, he'i chupe kuéra: “Mba'ére piko pehecha ramó kóva, peẽ Israelgua? Mba'ére piko pema'ẽ ore rehe, ha'érõ guáicha ore umi romonguera vaekue ko kuimba'épe, térã romboguata chupe ore pokatu térã ore marangatu rupi?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Tupã Abraham, Isaac ha Jacob Jára, Tupã ñande ru kuéra ypykue Jára, ombojeroviave vaekue opavavégui hembiguái Jesúspe, peẽ pemoĩ vaekue mburuvicha kuéra pópe ha pemboyke vaekue, Pilato he'i rire opoitaha chugui.

14Pejerure rangue ojepoi haguã imarangatu ha heko jojávagui, pejerure ojepoi haguã mba'e vai apohágui.

15Ha péicha pejuka vaekue jeikove me'ẽhárape. Tupã katu omoingove jey chupe, ha ore hína kóva rechahare.

16Ko kuimba'e peẽ pehecha ha peikuaáva, imbarete jey ojerovia rupi Jesús rérare. Ko ijerovia Jesús rehe omoĩva omongueraite chupe, peẽ voi pehechaháicha.

17Aikuaa, che pehẽngue kuéra, peẽ ha pende ruvicha kuéra pejukárõ guare Jesúspe, pejapo hague peikuaa porã'ỹre.

18Opáichavo, Tupã ojapo péicha, oiko haguã upe he'i vaekue opa imaranduhára rupi, pe Mesías omano vaerãha.

19Upévare pejevy Tupã gotyo ha peñembyasy, ha'e oheja rei haguã peẽme pene angaipa,

20ha Ñandejára ombou haguã peẽme ára piro'y omboúvo peẽme upe Jesús, iñepyrũha guive voi ha'e oiporavo vaekue Mesías ramo peẽme guarã.

21Jesucristo tekotevẽ gueteri opyta yvágape oñemoĩmba peve hekópe opa mba'e, he'i haguéicha umi maranduhára marangatu yma guare rupi.

22Moisés he'i vaekue ñande ru kuéra ypykuépe: ‘Tupã pende Jára omopu'ãta pende apytégui peteĩ maranduhára cheichagua. Pene ñe'ẽ rendúke chupe opa he'ívape,

23cháke opa umi ohendu'ỹva upe maranduhárape oñemosẽta hetãgui.’

24Ha opa maranduhára, Samuel guive, oñe'ẽ vaekue avei ko'ã árare.

25Peẽme guarã hína umi ñe'ẽ Tupã ome'ẽ vaekue maranduhára kuéra rupi, ha peẽme guarã avei upe ñe'ẽ me'ẽ Tupã ojapo vaekue pende ru kuéra ypykue ndive. Tupã niko he'i vaekue Abrahámpe: ‘Opa tetã yvy arigua ojehovasáta ne ñemoñare kuéra rupi.’

26Tupã omoingovérõ guare Ita'ýrape, omondo chupe peẽme raẽ, pende rovasa haguã, opoikávo peẽme pene rembiapo vaikuégui.”

Hechos 4

Pedro ha Juan mburuvicha kuéra renondépe

1Pedro ha Juan oñemoñe'ẽ aja, oguahẽ pa'i kuéra, Tupao rerekua ruvicha ha Saduséo kuéra ndive.

2Ipochy hikuái Pedro ha Juan ombo'égui tetã guápe ha he'ígui jeikove jey omanóva apytégui ojehechauka ha añeteha Jesús rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ipojái hese kuéra ha ka'aru pytũguima omoinge chupe kuéra koty ypytũme upe ára ambue peve.

4Ha heta ohendu vaekue upe ñe'ẽ oguerovia, ha umi ogueroviáva retakue, ojepapávo kuimba'e añónte, ohupyty 5.000 rupi.

5Upe ára ambuépe oñembyaty Jerusalénpe Israelgua ruvicha kuéra, myakãhára ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha kuéra.

6Upépe oĩ avei pa'i guasu Anás, Caifás, Juan, Alejandro ha opa pa'i guasu rogagua.

7Pedro ha Juánpe omoĩvo henondépe kuéra oporandu hikuái chupe kuéra: —Máva rupi térã máva rérapepa pejapo ko'ã mba'e?

8Pedro, henyhẽva Espíritu Sántogui, he'i chupe kuéra: —Tetãgua ruvicha ha myakãhára kuéra:

9Peporandu niko oréve pe mba'e porã ojejapo vaekuére peteĩ hasývare, ha mba'éichapa oñemonguera ra'e.

10Ro'e pene renondépe ha opa Israelgua renondépe, ko kuimba'e oĩva ápe opavave rovake, hesãiha Jesucristo Nazaretgua rérape, upe peẽ pemosãingo vaekue kurusúre ha Tupã omoingove jey vaekue.

11Ko Jesús hína upe Ita, peẽ óga apoha pemboyke vaekue, ha oiko chugui pe Ita tekotevẽvéva.

12Ndaipóri ambue ñande pysyrõ, kuaáva Tupã nome'ẽi haguére ñandéve yvy ári ambue.

13Mburuvicha kuéra ohechávo mba'eichaitépa ipy'a guasu oñe'ẽ haguã Pedro ha Juan, ha ohechakuaa ha'e kuéra naiñaranduiha, iñarandu'ỹva reheguaha uvei, ijurujái joa opytávo ha ohechakuaa Jesús remimbo'eha.

14Hi'arive, upe oñemonguera vaekue oĩ upépe hendive kuéra, ha upévare ndaikatúi he'i mba'eve omoĩ vai haguã chupe kuéra.

15Upémarõ omosẽ hikuái chupe kuéra upe atýgui, ha opyta hikuái oñemongeta upépe.

16He'i ojupe hikuái: —Mba'e piko jajapóta ko'ã tekovére? Opa Jerusalengua oikuaa ojapo hague hikuái ko hechapyrãva techaukarã, ha ndaikatúi ja'e japuha upéva.

17Ani haguã ko mba'e herakuãve ohóvo opa rupi, ñamongyhyje chupe kuéra, anive haguã oñe'ẽ avavépe Jesús rérape.

18Ohenói ha he'i hikuái chupe kuéra anive haguã oñe'ẽ térã oporombo'e Jesús rérape.

19Pedro ha Juan katu he'i chupe kuéra: —Peẽ voi pehecháta, iporãpa Tupã renondépe rojapo peẽ pejéva, rojapo rangue ha'e he'íva.

20Ore ndaikatúi roguerokiririĩvo pe rohecha ha rohendu vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Umi mburuvicha, omongyhyje rire, opoi chugui kuéra. Ndojuhúi hikuái mba'éichapa oinupãta, opavave omomba'e guasúgui Tupãme upe ojehu vaekuére.

22Pe kuimba'e okuera vaekue ko hechapyrãva rupi, oguerekóma 40 áño rasa.

Umi Jesucristo reroviaha ojerure jerovia ha py'a guasu

23Pedro ha Juan, ojepoi rire chugui kuéra, oho oñembyaty iñirũ nguéra ndive ha omombe'u chupe kuéra opa he'i vaekue pa'i ruvicha ha myakãhára kuéra.

24Ohendu rire chupe kuéra oñembo'e Tupãme oñondivepa, he'ívo: “Ore Jára, nde rejapo vaekue yvy ha yvága, yguasu ha opa ipype oĩva,

25ere vaekue Espíritu Santo ha ne rembiguái ore ru ypykue David juru rupi: Maerãpa opu'ã tetã nguéra ha ojapose mba'e opa reítava?

26Oñomoirũmba yvy arigua mburuvicha guasu kuéra, opu'ã haguã Ñandejárare ha hembiporavo Crístore.’

27Añete, Herodes ha Poncio Pilato, oñomoirũ kóva ko távape tetã ambuegua ha Israelgua ndive, ha opu'ã ne rembiguái marangatu Jesús rehe, nde reiporavo vaekue Mesías ramo.

28Péicha ojapo hikuái, opa nde ere vaekue oiko haguã.

29Ko'ágã, ore Jára, ema'ẽ mba'éichapa ipochy hikuái, ha embopy'a guasu ne rembiguái kuérape omyerakuã haguã ne ñe'ẽ kyhyje'ỹre.

30Ehechauka nde pokatu remonguerávo hasývape ha rejapóvo techaukarã ha hechapyrãva, ne rembiguái marangatu Jesús rérape.”

31Ha'e kuéra oñembo'epávo, upe oñembyatyhápe hikuái oryrýi, ha opavave henyhẽ Espíritu Sántogui, ha omyerakuã kyhyje'ỹre Ñandejára Ñe'ẽ.

Oñomba'epa, opa ojererekóva

32Heta eterei umi oguerovíáva ha oiko oñondive peteĩ py'ápe ha peteĩ ñe'ẽme. Avave nde'íri imba'énteha upe oguerekóva, oñomba'epa ramo guáicha uvei oguereko.

33Apóstol kuéra katu omombe'u meme tuicha pokatu reheve Ñandejára Jesús oikove jey hague, ha Tupã oipytyvõ mbarete opavavépe.

34Ndaipóri ijapytépe kuéra oikotevẽva, umi oguerekóva yvy térã óga niko ome'ẽ hepýre,

35ha omoĩ hepykue apóstol kuéra pópe, omboja'o haguã opavavépe, peteĩ-teĩ oikotevẽháicha.

36Upéicha ojapo vaekue peteĩ levíta hérava José Chipregua, apóstol kuéra ombohéra vaekue Bernabé, (he'iséva pe oporombovy'áva).

37Kóva oguereko ijyvy, ome'ẽ hepýre ha omoĩ hepykue apóstol kuéra pópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Hechos 5

Ananías ha Safira rembiapo vaikue

1Peteĩ karai hérava Ananías, hembireko Safira ndive ome'ẽ hepýre peteĩ yvy.

2Ko kuimba'e oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme hembireko ndive ha oipe'a pe yvy repykuégui imba'erã, hembyre katu omoĩ apóstol kuéra pópe.

3Pedro he'i chupe: —Ananías, maerã piko reheja Sataná ipu'aka nde rehe ha ne mbojapu Espíritu Sántope, reipe'ávo ne mba'erã pe yvy repykuégui?

4Na ne mba'éi piko ra'e pe yvy, ha reme'ẽ rire hepýre, na ne mba'éi ra'e pe hepykue? Mba'ére piko aipórõ rejapo péicha? Ndaha'éi yvypórape nde japúva, Tupãme uvei katu.

5Ananías ohendúvo upéva ho'a omano, ha opa ohendúva upéva, okyhyje eterei.

6Ha ou mitã rusu kuéra, oñuã pe tetekue ha ogueraha oñotỹvo.

7Aremi rire, oike Ananías rembireko, oikuaa'ỹre pe ojehu vaekue.

8Pedro oporandu chupe: —Eremi chéve: Peme'ẽ piko ra'e pe yvy upe peje hague hepýre? Ha'e he'i: —Hẽe, upe hepýre.

9Pedro he'i chupe: Mba'ére piko peñemoĩ peteĩ ñe'ẽme pende japu haguã Ñandejára Espíritupe? Péina oúma umi ogueraha vaekue oñotỹ ne ménape, ha ágã nde reraháta ndéve avei.

10Upepete Safira ho'a omano Pedro renondépe. Oikévo umi mitã rusu ojuhúma hetekue, ha ogueraha oñotỹ iména ykére.

11Ha upe iglésia ha opa oikuaa vaekue ko'ã mba'e, okyhyje eterei.

Heta hechapyrãva ha techaukarã

12Apóstol kuéra rupi oiko heta techaukarã ha hechapyrãva opavave apytépe. Ha oñembyaty joa jepi Salomón Rokápe.

13Mavave umi ambue kuérava ndojehe'aséi hese kuéra, opáichavo opavave oguerohory chupe kuéra.

14Ha hetave ohóvo umi ojeroviáva Ñandejárare, kuimba'éva ha kuñáva.

15Ha oguenohẽ jepi hikuái hasývape umi okaha rupi hupa ha henimbe kuérape ikatu haguã ohasávo Pedro, ikuarahy'ã guénte jepe ho'a hi'ári kuéra.

16Ha umi táva ijerekuévo oĩvagui avei ogueru hikuái hasýva ha oguerekóva mba'e pochy, ha opavavépe oñemonguera.

Apóstol kuérare oiko pochy

17Pa'i guasu ha Saduséo kuérava oĩva hendive, ipochy eterei hikuái,

18ipojái apóstol kuérare ha omoinge koty ypytũ opavavépe guarãvape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ñandejára remimbou katu oipe'a pyhare pe koty ypytũ rokẽ ha oguenohẽ chupe kuéra, he'ívo:

20“Tapeho, ha ñembo'yhápe Tupaópe pemyerakuã opavavépe ko ñe'ẽ jeikove rehegua.”

21Upe ohendu haguéicha, oike hikuái ko'ẽmbávo Tupaópe ha oñepyrũ oporombo'e. Upérõ pa'i guasu ha umi oĩva hendive ohenói hikuái opa Israel myakãhárape ñembyaty guasúpe, ha omondo koty ypytũme apóstol kuéra píari.

22Umi ñorãirõhára oguahẽvo koty ypytũme katu ndojuhúi chupe kuéra. Upérõ ou jey hikuái,

23he'ívo: —Rojuhu koty ypytũ oñemboty porã ha ñorãirõhára kuéra oĩ joa okẽ nguéra renondépe. Roipe'ávo katu ndorojuhúi avavépe.

24Ohendúvo Tupao pegua ñorãirõhára kuéra ruvicha ha pa'i ruvicha kuéra oporandu joa ojupe mba'épepa opáta upéva.

25Upérõ oguahẽ peteĩ he'íva chupe kuéra: —Umi peẽ pemoinge vaekue koty ypytũme oime hikuái Tupaópe oporombo'e.

26Ñorãirõhára kuéra ruvicha iñorãirõhára kuéra reheve oho ipiári, ha ndopokói hese kuéra okyhyjégui umi tetãgua omboitárõ guarã chupe kuéra.

27Oguahẽvo ogueraha chupe kuéra mbojovakehára rendápe ha pa'i guasu he'i chupe kuéra:

28—Ro'e porã vaekue peẽme ani haguã peporombo'eve pe kuimba'e reheguávare. Peẽ katu pemyenyhẽ Jerusalén tuichakue pene emombo'epýgui ha hi'arive peityse ore ári pe kuimba'e jejukakue.

29Pedro ha apóstol kuéra he'i chupe: —Ore, ore ñe'ẽ rendu vaerã Tupãme yvypórape rangue.

30Tupã ñande ru ypykue Jára omoingove jey vaekue Jesúspe upe peẽ pejuka vaekue pemosãingóvo kurusúre.

31Tupã ohupi chupe ha omoĩ ijakatúa gotyo, omoingóvo chupe sãmbyhyhára ha pysyrõha ramo, ikatu haguã Israel retã ojevy Tupã gotyo ha ojeheja rei chupe iñangaipa.

32Ore ko'ã mba'e rechahare, ha avei Espíritu Santo, Tupã ome'ẽva umi iñe'ẽ rendúvape chupe.

33Ohendúvo ko'ã mba'e ipochy eterei hikuái ha ojukase mo'ã chupe kuéra.

34Ha umi mburuvicha kuéra apytépe oĩ peteĩ fariséo hérava Gamaliel, Moisés rembiapoukapy mbo'eha ojeguereko itereíva mba'érõ tetãgua apytépe. Kóva oñembo'y ha he'i oñerenohẽ haguã upégui sapy'aite umi apóstol.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Upéi he'i ambue mburuvicha kuérape: —Israelgua, pema'ẽ porãke upe pejaposévare ko'ã kuimba'ére.

36Pene mandu'áke nda aréi opu'ã hague Teudas, oñemomba'e guasu vaekue ha omoirũ chupe 400 kuimba'e rupi. Kóvape ojejuka ha iñirũ nguéra isarambipa ha opa rei.

37Upe rire, pe jepapa oikórõ guare, opu'ã Judas Galileagua, ha oĩ omoirũva chupe. Chupe avei ojejuka ha imoirũhare isarambipa.

38Ko ágã ojehúvare, che añandu péicha: Pejeheja ko'ã kuimba'égui ha ani pejoko. Ko mba'e oúrõ yvypóraguinte opa reíta.

39Tupãgui ou ramo katu ndapejokói chéne, ha peñeñangarekóke, ani peñemoĩ hína Tupã rehe. —Ha'e kuéra ojapo upe ha'e he'íva.

40Ohenói jey hikuái apóstol kuérape, oinupãuka ha he'i chupe kuéra anive haguã oñe'ẽ Jesús rérape. Upéi opoi chugui kuéra.

41Apóstol kuéra osẽvo mburuvicha kuéra rendágui ovy'a eterei Tupã ombojerovia haguére chupe kuéra, ohejávo ohasa asy hikuái Jesús rérare.

42Opa ára oporombo'e ha omyerakuã Jesús upe Mesías marandu porã, Tupaópe ha óga kuéra rupi avei.

Hechos 6

7 pytyvõhára ñemoingo

1Umíva umi árape heta etereíma umi ogueroviáva. Umi Grecia ñe'ẽmegua hetave ohóvo ha oñepyrũ oñe'ẽsuguy umi hebréo ñe'ẽmeguáre, he'ívo noñeñangarekoiha hekópe kuña imenave'ỹva hesegua kuéravare, oñeme'ẽ jave chupe kuéra hembi'urã.

2Umi 12 apóstol ombyatypa ogueroviávape, ha he'i chupe kuéra: —Naiporãi ore roheja Ñandejára Ñe'ẽ myerakuã, roñangareko haguã umi okaru vaerãre.

3Upévare, ore pehẽngue, peiporavo pende apytégui 7 kuimba'e ikatupyrýva ha henyhẽva Espíritu Sántogui, roheja haguã ipópe kuéra ko'ã tembiapo.

4Ore katu toroñembo'e ha toromoherakuã meme Ñandejára Ñe'ẽ.

5Opavavépe iporã upéva, ha oiporavo hikuái Esteban, kuimba'e henyhẽva jeroviágui ha Espíritu Sántogui, avei Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Pármenas, ha Nicolás, Antioquiagua ojeroviáva Tupãre judío kuéraicha.

6Umívape ogueru hikuái apóstol kuéra rendápe, ha ha'e kuéra oñembo'e ha omoĩ ipo hese kuéra.

7Ñandejára Ñe'ẽ iñasãive ohóvo ha umi ogueroviáva oñemboheta Jerusalénpe. Pa'i kuérava jepe oĩ ogueroviáva.

Esteban oñemonambi

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Esteban, henyhẽva pokatu ha Tupã rovaságui, ojapo hechapyrãva ha techaukarã maymáva apytépe.

9Oĩ mbovymi umi judío tupao “Tembiguaikue” héravagui, oñomoirũva Cirene, Alejandría, Cilicia ha Asiagua ndive, oñepyrũva oñoñe'ẽ api Esteban ndive,

10ha ndaikatúi ombohovái chupe, iñe'ẽ henyhẽgui arandu ha Espíritu Sántogui.

11Upémarõ ohepy me'ẽ hikuái umi ijapu vaerãme, he'i haguã, ohendu hague chupe oñe'ẽ vaírõ Moisés ha Tupãre.

12Upéicha omopu'ã hese tavagua, myakãhára ha Moisés rembiapoukapy mbo'eha kuérape, ha ondyry hikuái Esteban rehe, ipojái hese ha ogueraha mbojovakehára aty guasu renondépe.

13Oheka avei hikuái tekove japu, he'íva: —Ko kuimba'e oñe'ẽ vai manté pe Tupao marangatúre, ha Moisés rembiapoukapýre.

14Rohendu he'i ramo upe Jesús Nazaretgua ombyaitaha Tupao ha omoambuetaha umi mba'e Moisés oheja vaekue ñandéve.

15Mburuvicha kuéra ha opa upépe oguapýva, oma'ẽvo Esteban rehe, ohecha hova ojoguaha Tupã remimbou rovápe.

Hechos 7

Esteban oñe'ẽ ijehe

1Pa'i guasu oporandu Estébanpe, añetépa umi oje'éva hese,

2ha ha'e he'i: “Che pehẽngue ha che ru kuéra, pe che rendu: Tupã Ñandejára heko mimbipáva ojechauka vaekue ñande ru ypykue Abrahámpe, oiko ramo Mesopotámiape, oho mboyve oiko Haránpe,

3ha he'i chupe: ‘Eheja nde yvy ha nde rogagua kuérape ha tereho pe yvy ndéve ahechaukátavape.’

4Upérõ Abraham osẽ Caldéagui ha oho oiko Haránpe. Upéi omano itúva ha Tupã ogueru Abrahámpe ko yvýpe, peẽ peikohápe ko'ágã.

5Ha nome'ẽi chupe ijyvyrã upépe, ipy rendaguãnte jepe. Iñe'ẽnte ome'ẽ chupe, ome'ẽtaha, ha'e omano rire opyta haguã iñemoñare kuérape guarã. (Ha upérõ jepe Abraham ndaita'ýrai gueteri.)

6He'i avei chupe iñemoñare kuéra oikotaha mombyrygua ramo tetã ambuépe, oikotaha tembiguáirõ ha ojeguereko asytaha 400 áño pukukue.

7Ha Tupã he'i avei chupe: ‘Che ainupãta upe tetã oguerekótava chupe kuéra tembiguáirõ ha upéi osẽta upégui ha che momba'e guasúta ko'ápe.’

8Iñe'ẽ ñome'ẽme Tupã he'i Abrahámpe ojeapi'o haguã. Upévare Abraham 8 ára ou haguépe ko yvy ári ita'ýra Isaac, ombyapi'o chupe. Upéicha avei ojapo Isaac ita'ýra

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jacob rehe, ha avei kóva ojapo upéicha ita'ýra kuérare, umi 12 Israel ñemoñare ypykuére.

9Ko'ã Jacob ra'y kuéra ha'e vaekue ñande ru kuéra ypykue, ndaija'éi ityvýra José rehe, ha ome'ẽ chupe hepýre ojereraha haguã Egíptope. Tupã katu oĩ José ndive.

10Oguenohẽ chupe opaichagua jejopy vaígui, ome'ẽ chupe arandu ha upéicha rupi Egipto ruvicha guasu faraón ojerovia hese, ha omoingo chupe Egipto ha mburuvicha guasu róga sãmbyhyhárõ.

11Upérõ oiko ñembyahýi ha heta jehasa asy Egipto ha Canaán tuichakue, ha ñande ru kuéra ypykue ndoguerekói ho'u vaerã.

12Ha Jacob oikuaávo Egíptope oĩha hi'upyrã, omondo upépe ita'ýra kuérape, he'ise ñande ru kuéra ypykuépe. Kóva upe ijeho tenondegua vaekue.

13Oho jey ramo guare hikuái, José ojekuaauka ipehẽngue kuérape, ha upéicha faraón oikuaa mba'e tetãmeguápa José.

14Upéi José he'i ojereraha haguã Egíptope itúva Jacob ha opa hogagua, umíva 75 vaekue.

15Upéicha Jacob oho oiko Egíptope, ha upépe omano, ha upépe omano avei ñande ru kuéra ypykue.

16Jacob retekue ojereraha Siquémpe ha oñeñotỹ upe yvýpe, Abraham ojogua vaekue Hamor ra'y kuéragui Siquémpe.

17Hi'aguĩma ramo umi ára oiko haguã upe ñe'ẽ Tupã ome'ẽ vaekue Abrahámpe, Israelgua kuéra oñemboheta eterei Egíptope,

18ha upérõ oñepyrũ oisãmbyhy upe tetãme mburuvicha guasu oikuaa'ỹ vaekue Josépe.

19Ko mburuvicha guasu ombotavy ñane retã guápe ha oguereko asy ñande ru kuéra ypykuépe, ha mbaretépe ohejauka omano rei haguã umi imitã ra'y mimi.

20Upérõ ou Moisés ko yvy ári. Ha'e vaekue mitãmi iporã itereíva, ha itúva kuéra omongakuaa chupe peteĩ ógape 90 ára aja.

21Upéi katu oheja rei mante hikuái, ha faraón rajy ogueraha ha omongakuaa chupe imemby tee ramo.

22Upéicha rupi Moiséspe ojeheko mbo'e umi Egiptogua arandúpe. Ha oiko chugui kuimba'e ipokatúva iñe'ẽme ha hembiapópe.

23Ombotývo 40 áño, Moisés oñembopy'a peteĩ ohóvo ohecha Israelgua kuérape, ha'éva hetãgua tee.

24Ha ohechávo peteĩ Egiptogua oinupãha peteĩ ha'e kuéravape, Moisés osẽ heseháp e ha ojuka upe Egipto guápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Moisés oimo'ã ipehẽngue kuéra Israelgua ohecha kuaataha, ha'e rupi Tupã oguenohẽtaha chupe kuéra Egipto poguýgui. Ha'e kuéra katu ndohechakuaái.

26Upe ára ambuépe Moisés ohecha mokõi Israelguáva oñorãirõha oñondive, ha omoingo porãsévo he'i chupe kuéra: ‘Peẽ oñopehẽngue hína, ha mba'ére piko peñorãirõta oñondive?’

27Upémarõ pe oinupãva hapicháp omyaña Moiséspe ha he'i chupe: ‘Máva piko ne moĩ ore ruvicha ha ore mbojovakehárõ?

28Che jukase mba'e piko hína, kuehe rejuka haguéicha Egipto guápe?

29Ohendúvo kóva Moisés okañy ha oho Madián retãme. Upépe oiko mombyrygua ramo ha ita'ýra mokõi.

30Ohasa rire 40 áño, peteĩ Tupã remimbou, yvy ojeiko'ỹháme yvyty Sinaí ypýpe, ojechauka chupe jukeri hendýva ratápe.

31Moisés ohecha ramoite upéva ha oñembojávo ohecha porãve haguã, ohendu Ñandejárape he'íva:

32‘Che hína Tupã nde ru kuéra ypykue Jára, Tupã Abraham, Isaac ha Jacob Jára.’ Moisés oryrýi kyhyjégui, ha noma'ẽséi.

33Upérõ Ñandejára he'i chupe: ‘Eipe'a nde py rehegua, upe repyrũha niko yvy marangatu hína.

34Ahecha porã mba'eichaitépa ohasa asy che retãgua oĩva Egíptope. Ahendu ipyahẽ ramo ha aguejy aguenohẽvo chupe kuéra. Upévare, romondóta Egíptope.

35Ha'e kuéra omboyke ramo jepe Moiséspe ha he'i chupe: ‘Máva piko ne moĩ ore ruvicha ha ore mbojovakeha ramo?’, Tupã omondo chupe huvicha ha imosãsoha ramo, upe Tupã remimbou ojechauka vaekue chupe jukerípe rupive.

36Ha Moisés upe oguenohẽ vaekue Egíptogui ñande ru kuéra ypykuépe, ojapo rire hechapyrãva upe tetãme, Mar Rójope, ha yvy ojeiko'ỹháme 40 áño pukukue.

37Ko Moisés voi upe he'i vaekue Israel guápe: ‘Tupã omopu'ãta pende apytégui peteĩ maranduhára cheichagua.’

38Ha Israelgua oĩ ramo yvy ojeiko'ỹháme, Moisés vaekue avei upe oguerahâva Tupã remimbou ñe'ẽ yvyty Sinaípe ñande ru kuéra ypykuépe. Chupe oñeme'ẽ vaekue umi ñe'ẽ oporomoingovéva, ombohasa haguã ñandéve.

39Ñande ru kuéra ypykue katu nohenduséi vaekue iñe'ẽ, omboyke uvei chupe, ha ohose jey vaekue Egíptope.

40He'i hikuái Aarónpe: ‘Ejapo oréve tupã gua'u ore sãmbyhy haguã, ndoroikuaái niko mba'épa oiko upe Moisés Egíptogui ore renohẽ vaekuégui.’

41Upérõ ojapo hikuái itupã gua'urã peteĩ tóro ra'y ra'ãnga, oikuave'ẽ chupe mymbajuka ha ojapo vy'a guasu upe ta'ãnga rei ha'e kuéra voi ojapo vaekue rérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

42Upévare Tupã ojei chugui kuéra ha oheja omomba'e guasúvo mbyjaita yvága pegua. Péicha niko ojehai maranduhára kuéra kuatia ñe'ẽme: Mañei piko peẽ Israelgua pejapo chéve ra'e mymbajuka ha mba'e kuave'ẽ

40 áño pukukue yvy ojeiko'ỹháme?

43Upéva rangue, peraha vaekue pene ndive tupã gua'u Moloc rekoha ha tupã gua'u Refán mbyja, tupã gua'u ra'ãnga kuéra peẽ voi pejapo vaekue pemomba'e guasu haguã. Upévare pomombóta pene retãgui, Babilóniagui mombyryve.

44Ñande ru kuéra ypykue oguereko vaekue yvy ojeiko'ỹháme Jotopa Róga, ojejapo vaekue Tupã he'i haguéicha Moiséspe, he'i ramo guare ojapo haguã ha'e ohechauka haguéicha chupe.

45Ñande ru kuéra ypykuépe oñeme'ẽ ha ogueru vaekue umi Josué ndive ou vaekue oñemomba'e ramo guare ambuegua yvýre. Umívape Tupã omosẽ vaekue henonderã nguéragui. Ha upépe oĩ vaekue David ára peve.

46Chupe ohayhu vaekue Tupã ha ha'e omopu'ãse vaekue chupe peteĩ oiko haguã Jacob ñemoñare Jára.

47Opáichavo Salomón vaekue upe omopu'ãva Tupao Tupãme guarã.

48Tupã yvatetegua ndoikóirõ jepe tupao yvypóra rembiapokuépe. He'i haguéicha maranduhára: He'i Ñandejára:

49Yvága che guapyha ha yvy che pyenda. Mamo piko ikatúta pemopu'ã che rogarã? Mamo piko ikatúta pejapo apytu'u haguãme?

50Che voi ajapo vaekue opa ko'ã mba'e, ha péicha oñepyrũ vaekue.

51Esteban he'ive chupe kuéra: —Peẽ katu akóinte pende py'a hatã vaekue, pende apysa ha pende py'a umi Tupã rehe ojerovia'ỹvaicha. Peñemoĩ mante Espíritu Santo rehe. Pende ru kuéra ypykuéicha avei peẽ.

52Máva umi maranduháravape piko ndoguereko asýi raka'e pende ru kuéra ypykue? Ha'e kuéra ojuka umi oñe'ẽ vaekuépe upe imarangatúva ou vaerãre, ha ágã oúma ramo ko imarangatúva, peẽ pe pu'ã hese ha pejuka.

53Peẽ pehupyty vaekue upe tembiapoukapy Tupã remimbou rupi, ndapejapóinte upe he'íva.”

Esteban ojejuka

54Ohendúvo ko'ã mba'e, ipochy eterei ha hãi pururũmba hikuái Esteban rehe.

55Ha'e katu, henyhẽva Espíritu Sántogui, oma'ẽ yvágare ha ohecha Tupã reko mimbipa, ha Jesúspe oñembo'ýva hína Tupã akatúape.

56Upérõ he'i: —Pema'ẽmi! Ahecha ojepe'a ramo yvága, ha pe yvypóraicha ou vaekuépe, oĩva Tupã akatúape.

57Ha'e kuéra katu omboty ijapysa, ha sapukái pópe ojeity hikuái Esteban ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

58Oguenohẽ upe távagui ha ojapi chupe itápe ojuka peve. Ha umi oikóva mba'e
rechaha ramo oheja ijao kuéra peteĩ mitã rusu Saulo héravape, oñangareko haguã
umívare.

59Itápe ojejapi aja, Esteban oñembo'e he'ívo: “Jesús, che Jára, ereko che espíritu.”

60Upéi oñesũ ha osapukái hatã: “Che Jára, eheja rei chupe kuéra iñangaipa!” Upéva
he'ívo, omano.

Hechos 8

1Saulo oĩva hína upépe, he'i iporãha Esteban ojejuka.

Saulo oñemoĩ Jesucristo iglésia rehe

Upe árape voi oñepyrũ peteĩ ñepu'ã guasu Jerusalengua Jesucristo iglésiare. Opavave
isarambi Judea ha Samaría rupi, umi apóstol kuéra katu nahániri.

2Mbovymi kuimba'e marangatu oñotỹ Estébanpe ha heta oguerojahe'o chupe.

3Upe aja Saulo sarambi ojapo pe iglésiare, oike óga kuéra rupi oguenohẽ Jesús
reroviaha kuimba'éva ha kuñávape, omoinge haguã koty ypytũme.

Oñemyerakuã marandu porã Samaríape

4Umi osẽ vaekue Jerusaléngui omyerakuã marandu porã mamo ohohápe.

5Felipe, peteĩ ha'e kuérava, oho Samaría pegua táva guasúpe ha oñepyrũ oñe'ẽ chupe
kuéra Cristo rehe.

6Upepegua oñembyaty ha opavave ojapysaka porã upe Felipe he'ívare, ohechágui umi
techaukarã ha mba'e hechapyrãva ha'e ojapóva.

7Heta oguerekóva mba'e pochy okuera, ha umi mba'e pochy osẽ chugui kuéra
osapukaiháp e, ha heta oguata'ỹva ha ijapávape oñemonguera avei.

8Upévare ojevy'a eterei upe távape.

9Upépe oĩ peteĩ kuimba'e hérava Simón, ha'e vaekue paje apoha ha oporombotavy
vaekue Samaríape, oñemomba'e guasúvo ijupe.

10Opavave, imitãva ha kakuaáva ohendu chupe ha he'i: “Kóva hína upe
oñembohérava: ‘Tupã pokatu’”.

11Ojeapo chupe mba'érõ ipajépe oporombotavýgui heta ára.

12Oguerovia rire pe marandu porã Felipe omyerakuãva, Tupã remisãmbyhy ha
Jesucristo rehegua, heta kuimba'éva ha kuñáva oñemongaraika.

13Ha Simón voi oguerovia ha oñemongaraika, ha oñemoĩ omoirũ Felípepe, ohecha
ramógui umi hechapyrãva ha techaukarã ha'e ojapóva.

14Umi apóstol Jerusalénpe oĩva, oikuaávo Samariagua oguerohoryha Ñandejára Ñe'ẽ,
omondo upépe Pedro ha Juánpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Oguahẽvo, oñembo'e hikuái umi Samariagua ogueroviávare, oñeme'ẽ haguã chupe kuéra Espíritu Santo,

16Ne'ĩra gueteri niko ou ra'e mavave ári Espíritu Santo, oñemongaraínte ra'e Ñandejára Jesús rérape.

17Upérõ Pedro ha Juan omoĩ ipo hese kuéra ha oñeme'ẽ chupe kuéra Espíritu Santo.

18Simón, ohechávo Espíritu Santo ouha, apóstol kuéra omoĩ ramo ipo upépe guáre, oikuave'ẽ chupe kuéra viru,

19ha he'i: —Peme'ẽ chéve avei upe pokatu ikatu haguã oñeme'ẽ avei Espíritu Santo upe che amoĩvape hese che po.

20Upérõ Pedro he'i chupe: —Nde viru toñehundi ne ndive, rejoguase haguére upe Tupã remime'ẽ.

21Nde ndaikatúi rehupytývo, nde py'a naiporãigui Tupã renondépe.

22Epoi nde reko añágui, ha ejerure Tupãme jahecha ndoheja reíripa ndéve upe mba'e ivai ete ne akãme rerekóva.

23Ahecha ne renyhẽha py'arógui, ha pe teko aña nde rerekoha ipo guýpe.

24Simón he'i: —Peñembo'e Ñandejárape che rehe, ani haguã ojehu chéve mba'eve umi peje vaekue.

25Oñemoñe'ẽ ha omyerakuã rire Ñandejára ñe'ẽ, umi apóstol omyasãi upe marandu porã heta táva Samaría pegua rupi, ha ojevy Jerusalénpe.

Felipe ha mburuvicha Etiopiagua

26Upe rire, peteĩ Ñandejára remimbou he'i Felípepe: “Epu'ã ha tereho yvy gotyo, upe tape Jerusaléngui Gaza gotyo guáre.” Ko tape ohasáva yvy ojeiko'ỹha rupi.

27Felipe opu'ã ha oho, ha tapépe ojuhu peteĩ kuimba'e Etiopiagua ndive. Upéva mburuvicha, Etiopía ruvicha guasu kuñáva viru rerekua, oho vaekue Jerusalénpe omomba'e guasúvo Tupãme.

28Ojevy hína hetãme ikárrope, ha omoñe'ẽ ohóvo maranduhára Isaías kuatiañe'ẽ.

29Espíritu he'i Felípepe: “Eñemboja ikárrore.”

30Felipe oñembojávo ohendu omoñe'ẽha Isaías kuatia ñe'ẽ, ha oporandu chupe: —Hesakã porãpa ndéve upe remoñe'ẽva rehóvo?

31Upe Etiopiagua he'i chupe: —Mba'éicha piko hesakãta, ndaipóri ramo omyesakãva chéve? Ojerure Felípepe ojupi ha oguapy haguã ijykére.

32Upe omoñe'ẽva ohóvo hína kóva: Ojereraha ovecháicha ojejuka haguã, ovecha ra'ýicha okiririĩva iñapihã renondépe, ha'e ndoje jurupe'ái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Oñemotĩndy ha noñembojovakéi hekópe. Mávapa imandu'áne iñemoñarére? Hekove niko ojepe'a ko yvy árigui.

34Pe mburuvicha Etiopiagua oporandu Felípepe: —Mávare piko he'i ko'ã mba'e maranduhára: ijehe piko térã ambuére?

35Upérõ Felipe oñepyrũvo upe Etiopiagua omoñe'ẽvagui, ohenduka chupe marandu porã Jesús rehegua.

36-37Upéi ohasávo hikuái peteĩ hi'yha rupi, pe mburuvicha he'i: —Ápe oĩ y, ikatúpa che añemongarai?

38Upérõ omombyta ikárro, mokõive oguejy ýpe, ha Felipe omongarai chupe.

39Osẽvo hikuái ýgui, Ñandejára Espíritu ogueraha Felípepe, ha pe mburuvicha ndohechavéi chupe. Opáichavo oho hapére, ipy'a renyhẽ vy'águi.

40Felipe ojejuhu Azótope, ha ohasa umi táva rupi omyerakuãvo marandu porã, oguahẽ meve Cesaréape.

Hechos 9

Saulo ojevy Ñandejára gotyo

(Hch 22.6-16; 28.12-18)

1Upe aja Saulo akóinte he'i ojukataha umi Ñandejárare ojeroviávape. Upévare oho pa'i guasu rendápe,

2ha ojerure chupe kuatiañe'ẽ Damasco pegua judío kuéra tupaópe guarã, oheja haguã chupe oheka umi oikóvape upe Tape Pyahúre, kuimba'éva ha kuñáva, ogueraha haguã ipokuapy Jerusalénpe.

3Oguahẽmbotávo táva Damáscope katu, peteĩ mba'e rendy oúva yvágagui omimbipa sapy'a ijerekuévo.

4Saulo ho'a yvýre ha ohendu peteĩ he'íva chupe: “Saulo, Saulo, mba'ére piko reñemoĩ che rehe?”

5Saulo oporandu: “Máva piko nde, che Jára?” Upe oñe'ẽva he'i chupe: “Che hína Jesús, upe nde reñemoĩha.

6Epu'ã ha eike upe távape, upépe oje'éta ndéve ne rembiaporã.”

7Umi omoirũva Sáulope oñemondýi eterei ohendúgui upe oñe'ẽvape ha ndohechái avavépe.

8Upéi Saulo opu'ã ha ojesape'ávo ndohechái mba'eve. Oisãmbyhy chupe ipógui ha ogueraha hikuái Damáscope.

9Upépe oĩ mbohapy ára ohecha'ỹre, hoy'u'ỹre ha ho'u'ỹre mba'eve.

10Damáscope oiko peteĩ Jesús reroviáva hérava Ananías, ha Ñandejára oñe'ẽ chupe peteĩ jechauka rupi, ha he'i: “Ananías!” Ha ha'e he'i: “Ápe aime, che Jára.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ñandejára he'i chupe: “Epu'ã ha tereho upe táva roka, hérava: “Ikarẽ'ỹvape”, ha Judas rógape eporandu peteĩ kuimba'e Tarsogua Saulo héravare. Oñembo'e hína,

12ha peteĩ jechauka rupi ohecha peteĩ kuimba'e Ananías héravape oike ramo ha omoĩ ipo hese ohecha jey haguã.”

13Ohendúvo kóva Ananías he'i: “Che Jára, heta umi oñe'ẽva chéve ko kuimba'ére, ha omombe'úva opa mba'e ivaíva ojapo vaekue Jerusalénpe umi ne mba'évare.

14Ha ágã ou kuri ápe pa'i ruvicha kuéra remimbou ramo ogueraha haguã ipokuapy umi nde réra ohenóivape.”

15Ñandejára he'i chupe: “Tereho katu, che aiporavo pe kuimba'épe che myerakuã haguã opa tetã ambue guápe, imburuvicha guasu kuérape ha avei Israelgua kuérape.

16Che ahechaukáta chupe mba'eichaitépa ohasa asy vaerã che rehehápe.”

17Ananías oho upe óga Saulo oĩháme. Oikévo omoĩ ipo hese ha he'i chupe: —Che pehẽngue Saulo, Ñandejára Jesús, upe ojechauka vaekue ndéve tape reju hague rupi, che mbou rehecha jey haguã ha ne renyhẽ haguã Espíritu Sántogui,

18Upe vove okúi Saulo reságui mba'e pirekuéicha, ha ohecha jey. Upérõ opu'ã ha oñemongaraika.

19Upéi okaru ha imbarete jey, ha opyta ára mbovymi umi ogueroviáva oikóva Damáscope ndive.

Saulo oñemoñe'ẽ Damáscope

20Upéi Saulo oñepyrũ omyerakuã judío kuéra tupao rupi Jesús ha'eha Tupã Ra'y.

21Umi ohendúva chupe ijurujái ha he'i joa: —Nda kóvai piko upe oñemoĩva Jerusalénpe umi Jesús réra ohenóivare? Ndaha'éi piko upe ou vaekue ko'ápe oguerahávo chupe kuéra ipokuapy ha omoĩ pa'i ruvicha kuéra pópe?

22Saulo katu oñe'ẽ kyre'ỹve ohóvo kyhyje'ỹre, ha oheja oikuaa'ỹre mba'épa he'íta umi Israelgua Damasco guápe, ohechaukávo Jesús ha'eha upe Mesías.

Saulo okañy Israelgua kuéragui

23Heta ára rire Israelgua kuéra oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ojuka haguã Sáulope,

24ha'e katu oikuaa upéva. Ára ha pyharépe oha'arõ hikuái upe táva rokẽ nguérape ojuka haguã chupe,

25hemimbo'e kuéra katu omoĩ chupe peteĩ ajaka guasúpe ha omboguejy chupe pyhare upe tápia táva mongoráva rupi.

Saulo Jerusalénpe

26Oguahẽvo Saulo Jerusalénpe oñembyatyse umi Jesús reroviaha ndive, ha opavave okyhyje chugui, ndogueroviaséigui ha'e avei ogueroviaha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Opáichavo Bernabé ogueraha chupe apóstol kuéra rendápe. Omombe'u chupe kuéra Saulo ohecha hague Ñandejárape tapépe ha Ñandejára oñe'ẽ hague chupe, ha Damáscope Saulo omyerakuã hague Jesúspe kyhyje'ỹre.

28Upéicha Saulo opyta Jerusalénpe ha oiko hendive kuéra. Oñe'ẽ Ñandejárare kyhyje'ỹre,

29oñemongeta, oñoñe'ẽ api Israel guáva ndive griégo ñe'ẽmegua, ko'ãva katu oñeha'ã ojuka chupe.

30Oñopehẽnguéva Jesús reroviaha ohechakuaa vove katu, ogueraha Sáulope Cesaréape ha upégui omondo hikuái chupeÁrsope.

31Upérõ Jesucristo reroviaha opa Judea, Galiléa ha Samaría rupi, oiko py'a guapýpe ha okakuaa ijespíritupe. Ombyaje Ñandejárape ha Espíritu Santo oipytyvõ rupi, oñembohetave ohóvo.

Pedro omonguera Enéaspe

32Pedro oikóva ohecha oñopehẽngue Jesús reroviaha kuérape, oho avei ohechávo umi Tupã mba'évape, oikóva Lídape.

33Upépe ojuhu peteĩ kuimba'e Eneas héravape, 8 áñoma oĩva hupápe, ijapágui oguatave'ỹva.

34Pedro he'i chupe: —Eneas, Jesucristo ne monguera. Epu'ã emoĩ porã nde rupa. Upe vove Eneas opu'ã.

35Ha opa oikóva Lídape ha Sarónpe ohecháva chupe opu'ã ramo, ojevy Ñandejára gotyo.

Pedro omoingove jey Dórcaspe

36Umíva umi árape oiko táva Jópepe peteĩ kuña Jesús reroviaha hérava Tabita, griégo ñe'ẽme oje'éva Dorcas. Ko kuña ohasáva hekove ojapóvo iporãva ha oipytyvõvo oikotevẽvape.

37Umíva umi árape Dorcas hasy ete ha omano. Hetekue ojejohéi rire oñemoĩ peteĩ koty yvate guápe.

38Jope opyta Lida ypýpe, oĩháme Pedro, ha umi Jesús reroviaha oikuaávo oĩha upépe, omondo hikuái mokõi kuimba'e he'ívo chupe: “Eju pya'e Jópepe.”

39Ha Pedro oho hendive kuéra. Oguahẽvo, ogueraha hikuái chupe kotýpe oĩháme upe omanóva retekue, ha opa umi kuña imenave'ỹva ombojere Pédrope ha hasẽvo ohechauka chupe umi sái ha ao Dorcas ojapo vaekue hekovépe.

40Pedro omosẽ opavavépe, oñesũ ha oñembo'e. Upéi oma'ẽvo upe omanóvare, he'i chupe: —Tabita, epu'ã! Ha'e ojesape'a ha ohechávo Pédrope oguapy.

41Ha'e ombohasa chupe ipo ha omopu'ã. Upéi ohenói umi Jesús imarangatúvape ha imenave'ỹvape ha ohechauka chupe kuéra hekove.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

42Upéva herakuã táva Jope tuichakue ha heta ojerovia Ñandejárare.

43Pedro opyta heta ára upe távape, peteĩ omba'apóva vakapíre, Simón hérava, rógape.

Hechos 10

Pedro Cornelio rógape

1Oiko táva Cesaréape peteĩ kuimba'e hérava Cornelio, ñorãirõhára aty, “Italiagua” hérava, ruvicha.

2Upéva, kuimba'e marangatu, omomba'e guasúva Tupãme opa hogagua ndive. Ome'ẽva avei heta viru oipytyvõ haguã Israelguávape, ha oñembo'e mantéva Tupãme.

3Peteĩ jey, ka'aru mbyte rupi, oguereko peteĩ jechauka. Ohecha porã peteĩ Tupã remimbou oikéva hendápe ha he'íva chupe: “Cornelio!”

4Cornelio oma'ẽvo hese, okyhyje eterei ha oporandu chupe: “Mba'épa reipota, che Jára?” Tupã remimbou he'i chupe: “Tupã ohendu ne ñembo'e ha umi rejapo vaekue reipytyvõ haguã oikotevẽvape.

5Emondo ne rembijokuáiva táva Jópepe ohenói haguã peteĩ kuimba'e Simón héravape, ojekuaáva avei Pedro ramo.

6Oiko ambue Simón, omba'apóva vakapíre rógape, yguasu rembe'ýpe.”

7Oho rire upe Tupã remimbou oñe'ẽ vaekue chupe, Cornelio ohenói mokõi hembiguáiva ha peteĩ ñorãirõhára imarangatúva ha jeroviaháva,

8ha omombe'u rire chupe kuéra opa mba'e, omondo Jópepe.

9Upe ára ambuépe, asaje pyte rupi, ha'e kuéra oho aja Jope gotyo, Pedro ojupi óga pepo ári oñembo'e haguã.

10Iñembyahýi ha okaruse, ha ojejapo aja chupe hembi'urã, oguereko peteĩ jechauka:

11Ohecha yvága ojepe'a ramo ha oguejy ramo yvýpe peteĩ mba'e savana guasu joguaha, oñemboguejýva irundyve ijapýgui.

12Upe savanáme oĩ opaichagua tymba ipy irundýva, avei hyére otyryrýva ha guyra.

13Ha ohendu peteĩ he'íva chupe: “Pedro, epu'ã ejuka ha he'u.”

14Pedro he'i chupe: “Nahániri, che Jára, che nda'úi mba'eve Tupãme oñemboyke'ỹva térã ipotĩ'ỹva.”

15Upe oñe'ẽva he'i jey chupe: “Upe Tupã omopotĩ vaekuére, ani ere, ipotĩ'ỹva.”

16Upéva ojehu mbohapy jey, ha upéi pe savana ojehupi jey yvágape.

17Pedro ojepy'a mongeta mba'épa he'iséne upe jechauka, ha upérõ oguahẽ hóga rokẽme umi Cornelio remimbou oporandu vaekue Simón rógare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Oguahẽvo oñe'ẽ hatã hikuái, ha oporandu oikópa upépe aipo Simón, oñembohérava avei Pedro.

19Ha Pedro ojepy'a mongeta aja gueteri upe ohecha vaekuére, Espíritu Santo he'i chupe: “Péina mbohapy kuimba'e ou nde píari.

20Eguejy ha tereho hendive kuéra kyhyje'ỹre. Che remimbou hína umíva.”

21Pedro oguejy ha he'i umi kuimba'épe: —Che hína upe pehekáva, mba'épa peipota?

22Ha'e kuéra he'i: —Ore mbou mburuvicha Cornelio, kuimba'e marangatu omomba'e guasúva Tupãme, ha opa Israelgua oguerohory ha ohayhúva. Tupã remimbou he'i chupe ne renói haguã ha reho haguã hógape, ikatu haguã ha'e ohendu upe ere vaerã chupe.

23Upérõ Pedro omoguahẽ chupe kuéra ha opyta hikuái hendive upe pyhare. Ko'ẽmba rire Pedro oho hendive kuéra, ha omoirũ chupe kuéra mbovymi Jesús reroviaha oñopehẽnguéva oikóva Jópepe.

24Upe ára ambuépe oguahẽ hikuái Cesaréape, Cornelio oha'arõhápe chupe kuéra, hogagua kuéra aty ha ijepokuaaha jeroviaháva, ha'e upevarã ohenói vaekue ndive.

25Oguahẽvo Pedro, Cornelio osẽ huguãitĩvo ha oñesũ henondépe, omomba'e guasu haguã chupe.

26Pedro katu omopu'ã chupe he'ívo: —Epu'ã, chéko kuimba'e ndeichaguánte avei.

27Oñe'ẽ aja hendive, oike ha ojuhu heta oñembyatýva upépe.

28Pedro he'i chupe kuéra: —Peẽ peikuaa umi Israelguáva ndaikatuiha ojehe'a mombyry guáre térã oike hóga kuérape. Tupã katu che mbo'e nda'éi vaerãha avavére, Tupãme oipota'ỹva térã ipotĩ'ỹva.

29Upévare añehenóivo, aju ha'e'ỹre mba'eve. Aikuaase aipórõ maerãpa pe che renoika.

30Cornelio he'i chupe: —Ojapo irundy ára, kóva ko óra rupi, che aime che rógape ha ajapo pe ñembo'e ka'aru mbyte rupigua, ha ojechauka chéve peteĩ kuimba'e ijao mimbipáva.

31He'i chéve: ‘Cornelio, Tupã ohendu ne ñembo'e ha imandu'a umi rejapo vaekuére reipytyvõ haguã oikotevẽvape.

32Emondo ne rembijokuáiva táva Jópepe, ohenói haguã Simónpe, hérava avei Pedro. Ha'e oiko ambue Simón, omba'apóva vakapíre rógape, yguasu rembe'ýpe.’33Upévare pya'e amondo nde píari, ha nde reju torypápe. Ko'ágã roimemba Tupã renondépe, ha rohenduse opa mba'e umi Ñandejára he'i vaekue ndéve ere haguã oréve.

Pedro oñemoñe'ẽ Cornelio rógape

34Upérõ Pedro oñepyrũ oñe'ẽ ha he'i: —Ko'ágã aikuaáma, añetehápe Tupãme guarã peteĩchanteha opavave,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35ha oimeraẽ tetã megua, chupe ombyajéva ha iporãva ojapóvape, oguerohoryha avei.

36Tupã oñe'ẽ vaekue Israel ñemoñare kuérape, omombe'úvo py'a guapy rehegua ñe'ẽ, Jesucristo, opavave Jára, rupi.

37Peẽ peikuaa porã upe ojehu vaekue Israel retãme, oñepyrũvo Galiléa rupi, Juan omyerakuã rire tekotevẽha oñeñemongarai.

38Peikuaa Tupã omyenyhẽ hague pokatu ha Espíritu Sántogui Jesús Nazaret guápe, ha Jesús ohasa hague ojapóvo iporãva ha omonguerávo opa ohasa asývape mba'e pochy poguýpe. Upéva ikatu vaekue ojapo Tupã oĩgui hendive,

39ha ore opa mba'e Jesús ojapo vaekue rechahare Judea ha Jerusalénpe. Upéi ojuka hikuái chupe omosãingóvo kurusúre.

40Tupã katu omoingove jey chupe mbohapy ára haguépe, ha ojechauka oréve.

41Ha'e ndojechaukái opa tetã guápe, orévente uvei, Tupã ore poravo vaekuépe upe mboyvéma voi, mba'e rechaharã. Ore rokaru ha roy'u vaekue hendive oikove jey rire.

42Ha'e ore mondo romyerakuãvo tetã guápe, Tupã omoingo hague chupe oikovéva ha omanóva mbojovakehárõ.

43Opa maranduhára oñe'ẽma vaekue Jesús rehe, ha he'i vaekue umi hese ojeroviávape ojeheja reipáta iñangaipa.

Israelgua'ỹvape oñeme'ẽ Espíritu Santo

44Oñe'ẽ gueteri hína Pedro ha Espíritu Santo ou opa iñe'ẽ ohendúva ári,

45Ha umi Jesús reroviaha Israelgua ou vaekue Pedro ndive, ijurujái opytávo Espíritu Santo oñeme'ẽgui avei Israelgua'ỹvape,

46ohendu niko chupe kuéra oñe'ẽ ramo ñe'ẽ ambuépe ha omomba'e guasúrõ Tupãme.

47Upérõ Pedro he'i: —Mañei piko ikatu jajoko ani haguã oñemongarai ko'ã oñeme'ẽ vaekuépe Espíritu Santo ñandéveicha avei?

48Ha he'i oñemongarai haguã hikuái Jesucristo rérape. Upéi ojerure hikuái Pédrope opyta haguã hendive kuéra ára mbovymi.

Hechos 11

Pedro oñe'ẽ umi Jesucristo reroviaha Jerusalén guápe

1Apóstol ha oñopehẽngue Jesús reroviaha kuéra oĩva Judéape oikuaa Israelgua'ỹva avei oguerohoryha Ñandejára Ñe'ẽ.

2Pedro ou jeývo Jerusalénpe katu, oĩ Israelgua Jesús reroviaha oñe'ẽ vaíva hese.

3Oporandu hikuái chupe: —Mba'ére piko reho Israelgua'ỹva rendápe ha rekaru hendive kuéra?

4Pedro omombe'upa chupe kuéra iñepyrũha guive ojehu vaekue. He'i chupe kuéra:

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5—Aime hína táva Jópepe, ha añembo'e aja areko peteĩ jechauka: Ahecha peteĩ savana guasu joguaha, oñeñapytĩva irundy ijapýgui oguejy ramo yvágagui che aimeha peve.

6Ama'ẽ porã ahecha haguã pe oĩva pype ha ahecha tymba ipy irundýva ha tymba saite, hyére otyryrýva ha guyra.

7Ha peteĩ oñe'ẽva he'i chéve: ‘Pedro, epu'ã ejuka ha he'u.’

8Ha'e chupe: ‘Nahániri, che Jára, araka'eve ndoikéiva che jurúpe mba'eve Tupãme oñemboyke'ỹva, térã ipotĩ'ỹva.

9Upérõ pe oñe'ẽva yvágagui oñe'ẽ jey chéve he'ívo: ‘Pe Tupã omopotĩ vaekuére ani ere Tupãme oñemboyke'ỹha.’10Kóva ojehu mbohapy jey ha upéi opa mba'e ojehupi jey yvágape.

11Upérõ mbohapy kuimba'e oñemboúva Cesaréagui che píari, oguahẽ upe óga roimeháme.

12Espíritu he'i chéve aha haguã hendive kuéra kyhyje'ỹre. Ha oho avei che ndive 6 Jesús reroviaha ñane pehẽnguéva. Opavave roike peteĩ kuimba'e rógape,

13omombe'úva oréve ohecha hague hógape Tupã remimboúpe, ñembo'yhápe he'íva chupe: ‘Emondo ne rembijokuáiva táva Jópepe, ohenói haguã Simónpe, ojekuaáva avei Pedro ramo.

14Ha'e he'íta ndéve mba'éichapa ikatúta reñepysyrõ nde ha nde rogagua.

15Añepyrũvo añe'ẽ chupe kuéra, Espíritu Santo ou hi'ári kuéra ou haguéicha ñande ári iñepyrũháme.

16Upérõ che mandu'a upe he'i vaekuére Ñandejára: ‘Añete, Juan oporomongarai vaekue ýpe, peẽ katu peñemongaraíta Espíritu Sántope.’

17Tupã ome'ẽ ramo avei chupe kuéra upe ome'ẽ vaekue ñandéve, jajerovia vaekuére Ñandejára Jesucrístore, máva piko che ajokose haguã Tupãme?

18Oñopehẽnguéva Jerusalengua ohendu rire ko'ã mba'e, okirirĩ ha omomba'e guasu Tupãme he'ívo: —Israelgua'ỹvape avei niko Tupã ome'ẽ ra'e ija haguã chupe kuéra ojevývo Tupã gotyo, ikatu haguã ohupyty jeikove opa'ỹva!

Umi Jesucristo reroviaha Antioquía pegua

19Omano rire Esteban, oñepyrũ upe ñepu'ã umi Jesús reroviahare, ha upévare okañy hikuái Fenicia, Chipre ha Antioquíape. Upe rupi omyerakuã hikuái umi Israelguávape upe marandu porã ha umi Israelgua'ỹvape katu nahániri.

20Opáichavo, oĩ Jesús reroviaha Chipre ha Cirenegua oguahẽva Antioquíape ha oñe'ẽ avei umi Israelgua'ỹvape, omyerakuãvo upe marandu porã Ñandejára Jesús rehegua.

21Ñandejára pokatu oĩ hendive kuéra, ha upéicha rupi heta umi ojehejáva ijerovia yma guarégui ha oguerovia Ñandejárape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Iglésia Jerusalén pegua oikuaávo upéva, omondo Bernabépe Antioquíape.

23Oguahẽvo Antioquíape Bernabé ohecha mba'éichapa Tupã ohovasa ra'e chupe kuéra, ha ovy'a eterei. He'i chupe kuéra oñembopy'a peteĩ haguã ipy'aite guive Ñandejára ndive.

24Bernabé vaekue kuimba'e marangatu henyhẽva Espíritu Sántogui ha jeroviágui. Ha upéicha rupi heta umi ojerovia vaekue Ñandejárare.

25Upéi Bernabé oho Társope Saulo píari,

26ha ojuhu rire chupe, ogueraha Antioquíape. Upépe opyta ha oñembyaty hikuái upepegua iglésia ndive peteĩ áño pukukue, ombo'évo hetápe. Antioquíape oñepyrũ vaekue oñembohéra “cristiáno”, umi Cristo rehe ojeroviávape.

27Umíva umi árape mbovymi maranduhára oho Jerusaléngui Antioquíape.

28Ha peteĩ ha'e kuérava, Agabo hérava, oñembo'y ha Espíritu Santo oikuaauka rupi chupe, omomarandu outaha ñembyahýi guasu opa rupi yvy jerekuévo, ha upéva ojehu Claudio ramo guare Roma ruvicha guasu.

29Upérõ umi Jesús reroviaha Antioquiagua oñembopy'a peteĩ oguerahauka haguã oguerekóvagui umi Judea guápe, peteĩ-teĩ ikatumiháicha.

30Upéicha ojapo hikuái, ha Bernabé ha Saulo rupi, oguerahauka hikuái ipytyvõ Jesús reroviaha kuérape Judea guápe.

Hechos 12

Santiago ojejuka ha Pedro oñemonambi

1Umíva umi árape mburuvicha guasu Herodes oñepyrũ oñemoĩ pe iglésiare.

2Ojukauka kyse pukúpe Juan ryke'y Santiágope.

3Ha ohechávo upéva oguerohoryha Israelgua, omonambika avei Pédrope. Kóva ojehu umi ára oñembyarete jave mbuja añembovu'ỹva.

4Herodes omoingeka Pédrope koty ypytũme, oñangarekohápe hese irundy ñorãirõhára aty, irundy ñorãirõhára reheve peteĩ-teĩ atýpe. Omoĩse chupe tetãgua pópe Páskua arete rire.

5Pedro oĩ aja koty ypytũme, pe iglésia oñembo'e hese ipy'aite guive.

Tupã remimbou oguenohẽ Pédrope koty ypytũgui

6Upe Herodes omoĩtaha árape Pédrope tetãgua pópe, ha'e oke hína mokõi ñorãirõhára pa'ũme, ojepokua mokõi kadénape, ha okápe ñorãirõhára kuéra oñangareko pe okẽre.

7Upeichaháguinte oguahẽ sapy'a peteĩ Ñandejára remimbou, ha pe koty ypytũ ojehesapepa. Pe Ñandejára remimbou opoko Pédrore ijyképe ha omombáy chupe he'ívo: “Epu'ã pya'e!” Upévo umi kadéna ho'a Pedro pógui,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8ha Tupã remimbou he'i chupe: “Eñemonde ha emoĩ nde sapatupe.” Pedro ojapo upéicha ha pe Tupã remimbou he'i jey: “Emoĩ nde ahoja ha che moirũ.”

9Pedro osẽ pe Tupã remimbou rapykuéri, oikuaa'ỹre añetépa pe Tupã remimbou rembiapo térã iképe guánte upe ohecháva.

10Ohasa rire hikuái pe ñorãirõhára aty peteĩha ha upe mokõiha, oguahẽ upe oka pegua okẽ fiérrope, ha upéva ojepe'a ijehegui rei. Osẽ hikuái ha ohasa rire peteĩ tape, pe Tupã remimbou oheja chupe.

11Upérõ Pedro ohechakuaa ha he'i: “Ko'ágã ae ahecha porã Ñandejára, hemimbou rupi, che pe'a hague Heródesgui ha umi Israelgua che rehe ojapose vaekuégui.”

12Ohecha kuaávo kóva, Pedro oho María, Juan, hérava avei Marcos, rógape, oñembyatyhápe heta oñembo'éva.

13Ombota upe okẽ ha peteĩ mitãkuña hérava Rode osẽ ohechávo mávapa.

14Ohendúvo Pedro ñe'ẽ, ha ovy'a etereígui, oipe'a rangue chupe, oho pya'e oporomomarandúvo Pedro oĩha upe okẽme.

15He'i hikuái chupe: —Nde tarova mba'e piko! Ha'e katu he'i añeteha. Ha'e kuéra he'i: —Oime vaerãko Tupã remimbou mba'e hína.

16Upe aja Pedro akóinte ombota upe okẽ. Ha oipe'ávo ha ohecha chupe, oñemondýi hikuái.

17Ha'e katu ipópe omokirirĩ chupe kuéra, ha omombe'u mba'éichapa Ñandejára oguenohẽ chupe koty ypytũgui. Upéi he'i: —Pemombe'u kóva Santiágope ha ñane pehẽngue kuérape. Upéi osẽ oho ambue hendápe.

18Ko'ẽmba rire oiko sarambi guasu ñorãirõhára apytépe, ndoikuaáigui mba'épa oiko ra'e Pédrogui.

19Herodes ohekauka chupe ha ndaikatúima ramo ojuhu, ojukauka iñangarekohare kuérape. Upe rire osẽ Judéagui ha oho oiko Cesaréape.

Herodes omano

20Herodes ipochy Tiro ha Sidongua ndive. Umíva oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ou haguã hendápe. Herodes róga pegua mburuvicha Blasto ndive oñemoĩ porã hikuái, ha hese ae ojerure chupe oiko haguã py'a guapýpe oñondive. Tiro ha Sidongua niko ojogua opa mba'e mburuvicha guasu Herodes retãgui.

21Herodes omoĩ chupe kuéra peteĩ ára ou haguã oñe'ẽ hendive. Upérõ oñemonde ijao jeguápe, oñemoĩ mbojovakehára guapyhápe, ha upe guive oñemoñe'ẽ chupe kuéra.

22Upérõ opavave osapukái joa: “Ko oñe'ẽva ndaha'éi peteĩ yvypóra, peteĩ tupã uvei katu!”

23Upe vove peteĩ Ñandejára remimbou ombohasyete Heródespe, nombyajéi haguére Tupãme. Hekove voi hasopa, ha omano yso rembi'úrõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Upe aja Ñandejára Ñe'ẽ iñasãive ohóvo ha oñemyerakuã opa rupi.

25Bernabé ha Saulo omohu'ã rire hembiapo Jerusalénpe, ojevy oguerahávo hendive Juan, Marcos avei héravape.

Hechos 13

Bernabé ha Saulo oñepyrũ omba'apo opa rupi

1Antioquía pegua iglésiape oĩ maranduhára ha mbo'ehára kuéra. Umíva Bernabé, Simón (oñembohérava avei Kamba), Lucio Cirenegua. Menahem (okakuaa vaekue Herodes, upe Galiléa sãmbyhyhare ndive) ha Saulo.

2Peteĩ ára, omomba'e guasu aja hikuái Ñandejárape ohasa jave hikuái karu'ỹme, Espíritu Santo he'i: “Pemboyke chéve Bernabé ha Saulo. Areko niko hembiaporã nguéra.”

3Ha ñembo'e ha karu'ỹme ohasa rire, omoĩ hikuái ipo hi'ári kuéra ha omondo.

Ñemoñe'ẽ Chíprepe

4Espíritu Santo omondógui chupe kuéra Bernabé ha Saulo oho Seléuciape. Upégui oho Chipre gotyo.

5Oguahẽvo upe várko oñembojaha, Salamínape, oñepyrũ hikuái omyerakuã Ñandejára Ñe'ẽ umi judío tupaoha rupi. Juan oho avei hendive kuéra ipytyvõha ramo.

6Oguata hikuái pe Chipre tuichakue ha oguahẽ Páfospe, ha upépe ojuhu peteĩ paje apoha Israel guáva, hérava Bar Jesús, upéva maranduhára gua'u.

7Ko paje apoha oĩ sãmbyhyhára Sergio Paulo, kuimba'e katupyry rógape. Pe sãmbyhyhára ohenoika Bernabé ha Sáulope, ohenduségui Ñandejára Ñe'ẽ.

8Pe paje apoha katu, griégo ñe'ẽme hérava Elimas, ojokose ani haguã oguerovia pe sãmbyhyhára.

9Upérõ Saulo, hérava avei Pablo, henyhẽva Espíritu Sántogui, oma'ẽ hatã hese,

10ha he'i chupe: —Tekove japu, mba'e vai apoha, mba'e pochy ñemoñare, nde a'e'ỹva opa mba'e iporãvare! Mba'érepa nderejehejái Ñandejára rape ñemokarẽgui?

11Ko'ágã Ñandejára ne nupãta, repytáta ne resatũ ha are ndaikatu mo'ãvéi rehecha kuarahy resape. Upete vove Elimas opyta pytũmby etépe, ha oheka oisãmbyhy vaerã chupe ipógui opytágui hesatũ.

12Ohechávo kóva upe sãmbyhyhára, oguerovia ohecha ramógui Ñandejára remimbo'e.

Antioquía Pisidia guápe ñemoñe'ẽ

13Pablo ha iñirũ nguéra ojupi várkope Páfospe ha oho Perge Panfilia guápe. Juan katu oheja chupe kuéra ha ojevy Jerusalénpe.

14Pérgegui ohasa hikuái Antioquía Pisidia guápe. Upépe, pytu'uha árape oike hikuái umi judío kuéra tupaópe ha oguapy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Omoñe'ẽ rire hikuái tembiapoukapy ha maranduhára kuéra, upépe omyakãva he'i chupe kuéra: —Che pehẽngue kuéra, pereko ramo peje vaerã peporomokyre'ỹ haguã, peje ko'ágã.

16Upérõ Pablo opu'ã ha omokirirĩvo ipópe, he'i chupe kuéra: —Pehendu peẽ Israelguáva ha avei peẽ mombyryguáva pembyajéva Tupãme.

17Tupã Israel Jára oiporavo vaekue ñande ru kuéra ypykuépe, ojapo chugui kuéra tetã guasu, oikórõ gueteri mombyrygua ramo Egíptope, ha upéi ipokatúpe oguenohẽ chupe kuéra upe tetãgui.

18Tupã ogueropu'aka ijepokuaa vai kuéra yvy ojeiko'ỹháme 40 áño pukukue,

19ha ohundi 7 tetã Canaán yvýpe ome'ẽ haguã ijyvy kuéra ñande ru kuéra ypykuépe.

20Opa ko'ã mba'e hi'are 450 áño rupi. Upéi ome'ẽ umívape tendota kuéra, maranduhára Samuel ára peve.

21Upérõ ha'e kuéra ojerure peteĩ mburuvicha guasu oisãmbyhy haguã chupe kuéra, ha Tupã 40 áño aja ome'ẽ chupe kuéra mburuvicha guasúrõ Quis ra'y Saúlpe, Benjamín ñemoñaréva.

22Upéi Tupã omongúi Saúlpe ha omoĩ mburuvicha guasúrõ Davídpe, ha'e he'i hague: ‘Ajuhu David Jesé ra'y, ha'eha kuimba'e arovy'áva, ha oĩva ojapo haguãicha che rembipota.

23Peteĩ David ñemoñarévagui, Tupã ombou vaekue Jesús oipysyrõ haguã Israélpe iñangaipágui, ome'ẽ haguéicha iñe'ẽ.

24Jesús ou mboyve, Juan omyerakuã vaekue iñe'ẽ opa Israel guápe, he'ívo ojevy vaerãha Tupã gotyo ha oñemongaraika.

25Ha Juan, hi'aguĩma ramo hi'ára guahẽ, he'i vaekue: ‘Che ndaha'éi upe peẽ peimo'ãva: che rire katu ou peteĩ, chéve ija'ỹva ajora ipy reheguánte jepe.’

26Che pehẽngue kuéra Abraham ñemoñare, ha peẽ mombyrygua pembyajéva Tupãme, ko ñepysyrõ omombe'úva, ñandéve guarã hína.

27Umi Jerusalénpe oikóva ha huvicha kuéra niko ndoikuaái Jesúspe, ha ndoikuaái maranduhára ñe'ẽ oñehendukáva, judío kuéra tupaópe pytu'uha árape. Upéicha ha'e kuéra voi, ojerurévo Jesús ojejuka haguã, ojapo umi maranduhára he'i vaekue.

28Ha ndojuhúi ramo jepe hese, mba'érepa ojukáta, ojerure Pilátope ojukauka haguã.

29Upéi, ojapopa rire opa mba'e oje'éva hese Tupã kuatia ñe'ẽme, omboguejy kurusúgui ha oñotỹ.

30Tupã katu omoingove jey chupe.

31Ha heta ára aja Jesús ojekuaauka, umi omoirũ vaekuépe chupe Galiléagui Jerusalénpe. Ha ko'ágã ha'e kuéra umi Jesús rechahare tetãgua renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Aipórõ ore romyerakuã hína peẽme ko marandu porã. Upe ñe'ẽ Tupã ome'ẽ vaekue ñande ru kuéra ypykuépe,

33Péicha Tupã omoañete ñande ita'ýrape omoingove jeývo Jesúspe, oĩháicha salmo mokõiháme: ‘Nde hína che Ra'y, che romoñemoña ko árape.’

34Tupã omyerakuãma vaekue omoingove jeytaha, ani haguã hete oñembyai, he'ívo ikuatia ñe'ẽme: ‘Ajapóta umi ñe'ẽ marangatu añetegua ame'ẽ vaekue Davídpe.’

35Upévare he'i avei ambue hendápe: ‘Nderehejái chéne oñembyai ne rembiguái marangatu rete.’

36David añete oipytyvõ vaekue hetã guápe, Tupã he'i haguéicha chupe ha upéi omano ha oñembyaty itúva kuéra ndive, ha hete oñembyai.

37Upe Tupã omoingove vaekue rete katu, noñembyaíri.

38-39Aipórõ, che pehẽngue kuéra, peikuaa vaerã Jesús rupi oñemyerakuãha peẽme peñepysyrõ haguã pene angaipágui, ha ikatu'ỹ vaekue guive oñembohekojoja Moisés rembiapoukapy rupive Jesús rehe ojeroviáva guive hekojoja.

40Peñeñangarekóke aipórõ, ani ho'a pende ári umi ohai vaekue maranduhára kuéra:

41‘Cháke, peẽ peporoapo'íva, peñemondýi ha pejeíke, ajapótagui pende árape mba'e peẽ peroviase'ỹtava oĩrõ omombe'úva.’”

42Pablo ha iñirũ nguéra osẽ rire pe judío kuéra tupaógui, ojerure hikuái chupe upe pytu'uha ára ambuépe oñe'ẽ jey haguã chupe kuéra ko'ã mba'ére.

43Opa rire upe ñembyaty, pe judío kuéra tupaópe, heta judío ha umi ojeroviáva Tupãre judío kuéraicha, oho Pablo ha Bernabé ndive. Ha ha'e kuéra oñemoñe'ẽ oñemohatã haguã upe jerovia Tupã mborayhu ohenoiháp e chupe kuéra.

44Upe pytu'u ára ambuépe haimete opa tavagua oñembyatypa ohendu haguã Ñandejára ñe'ẽ.

45Umi Israelgua katu, ohechávo heta etereiha umi oñembyatýva, ojepicha eterei, ha oñepyrũ oñe'ẽ api Páblope ha oñe'ẽ reity chupe.

46Upérõ Pablo ha Bernabé oñe'ẽ kyhyje'ỹre ha he'i chupe kuéra: —Ore romyerakuã vaerã kuri Ñandejára Ñe'ẽ peẽme raẽ, peẽgui Israelgua. Ko'ágã katu peẽ pemboyke ha ndapeikuaaséigui mba'eve upe jeikove opa'ỹvagui, rohóta Israelgua'ỹvape.

47Upéicha niko he'i vaekue oréva Ñandejára, he'írõ guare: ‘Romoĩ tetã nguéra resapehárõ, reraha haguã ñepysyrõ che aguerúva, yvy pahaite peve.’

48Ohendúvo kóva, umi Israelgua'ỹva ovy'a ha oñepyrũ he'i Ñandejára ñe'ẽ iporãha, ha oguerovia umi ojeporavo vaekuéva ohupytytaha jeikove opave'ỹva.

49Upéicha oñemyasãi Ñandejára ñe'ẽ opa upe tetãpýre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

50Israelguáva katu oñe'ẽ kuñakarai iñembo'e rayhúva ndive, ha ombohuguy raku chupe kuéra opu'ã haguã Saulo ha Bernabére, ha omosẽ upégui.

51Upérõ ha'e kuéra oityvyro yvy tĩmbo ipýgui, techaukahárõ chupe kuéra, ha oho hikuái Icóniope.

52Umi oguerovia vaekue katu henyhẽmba vy'águi ha Espíritu Sántogui.

Hechos 14

Ñemoñe'ẽ Icóniope

1Icóniope Pablo ha Bernabé oike oñondive pe judío kuéra tupaópe ha iñe'ẽ rupi heta oĩ ogueroviáva Israelgua ha Israelgua'ỹva.

2Umi Israelgua oguerovia'ỹva katu ombopochy umi Israelgua'ỹvape Jesús reroviaha kuérare.

3Opáichavo apóstol kuéra opyta are upépe, ha ojeroviágui Ñandejárare oñe'ẽ kyhyje'ỹre, ha Ñandejára ombyaje ha'e kuéra he'íva Tupã mborayhúgui, ome'ẽvo chupe kuéra pokatu ojapo haguã techaukarã ha hechapyrãva.

4Umi tavagua katu ojoavy: oime oĩva Israelgua ndive ha oime oĩva apóstol kuéra ndive.

5Upérõ umi Israelgua ha Israelgua'ỹva oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme mburuvicha kuéra ndive, oñemboharái haguã hese kuéra ha ombo'íta haguã chupe kuéra.

6Pablo ha Bernabé oikuaávo upéva, okañy ha oho hikuái Listra ha Dérbepe, táva kuéra Licaonia pegua, ha ijerekuévo rupi,

7ha omyerakuã avei umi rupi upe marandu porã.

Pablo oñembo'íta Lístrape

8Lístrape oĩ peteĩ kuimba'e ikatu'ỹva oguata. Ndoguatái vaekue araka'eve, ijapapágui oikove ypy guive. Ko kuimba'e oguapy hína,

9ohendúvo pe Pablo he'íva. Pablo oma'ẽ hese ha ohecha ogueroviaha ikatu haguã okuera.

10Upérõ he'i hatã chupe: —Epu'ã ha eñembo'y! Pe kuimba'e opo opu'ã ha oñepyrũ oguata.

11Ohechávo upe Pablo ojapo vaekue, opavave oñepyrũ osapukái Licaonia ñe'ẽme: —Tupã nguéra oguejy ñane rendápe kuimba'érõ!

12Ha oguereko Bernabépe tupã Zeus ramo ha Páblope Hermes ramo, ha'égui upe oñe'ẽva.

13Zeus pa'i, oguerekóva itupao táva reiképe, ogueru tóro kuéra ha yvoty ombojegua haguã chupe kuéra, ha opavave oikuave'ẽse chupe kuéra mymbajuka.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Bernabé ha Pablo ohecha kuaávo upéva, omondoro ijao kuéra ha oike ijapytépe
kuéra osapukáivo:

15—Peẽ kuimba'e, mba'ére piko pejapo péicha? Oréko yvypóra peẽichaguánte avei.
Roju kuri pomomarandúvo pe marandu porã, pejehejáma haguã ko'ã výro reígui, ha
pejevy Tupã oikovévare ojapo vaekue yvága, yvy, yguasu ha opa ipype oĩva.

16Jepe yma Tupã oheja vaekue peteĩ-teĩ oho hapére,

17araka'eve ndohejái vaekue ohechauka'ỹre, mávapa ha'e umi mba'e porã ojapóva rupi.
Ha'e niko upe omboúva peẽme ama, kóga mono'õ iporãva, ha upe ome'ẽva peẽme heta
pe'u haguã ha pevy'a haguã.

18Ha he'ivérõ jepe chupe kuéra, ndaikatúi ojoko ani haguã oikuave'ẽ mymbajuka.

19Upérõ oguahẽ Israel guáva Antioquía ha Iconiogua, ombopochýva hese kuéra
opavavépe. Upérõ ombo'íta hikuái Páblope ha oimo'ãvo ojuka hague oguerotyryry
táva rokápe.

20Umi Jesús reroviaha oñembyatývo Pablo jerére, ha'e opu'ã ha oike jey upe távape.
Upe ára ambuépe osẽ Bernabé ndive Derbe gotyo.

21Omyerakuã rire marandu porã Dérbepe, oĩ rire heta Jesús reroviaha, ojevy Listra,
Iconio ha Antioquíape.

22Ko'ã henda rupi omokyre'ỹ Jesús reroviahápe, oñemoñe'ẽvo chupe kuéra oñemohatã
haguã ijeroviápe, he'ívo, jaike haguã Tupã remisãmbyhýpe jahasa asy heta vaerãha.

23Omoingo avei hikuái myakãhára kuéra peteĩ-teĩ iglésiape, ha ojapo rire ñembo'e ha
karu'ỹ, oheja chupe kuéra Ñandejára, ha'e kuéra ojerovia hague pópe.

Pablo ha Bernabé ojevy Antioquía Siria guápe

24Ohasávo Pisidia rupi oguahẽ hikuái Panfíliape.

25Omyerakuã upe ñe'ẽ Pérgepe ha upéi oho Atalíape.

26Upépe ojupi várkope Antioquía gotyo, upégui oñemondo vaekue tembiapo aporã ha
oñemoĩ vaekue chupe kuéra Tupã po guýpe.

27Oguahẽvo Antioquíape ombyaty upe iglésia ha omombe'u chupe kuéra opa mba'e
Tupã ojapo vaekue hendive kuéra, ha mba'éichapa Ñandejára oipe'a ra'e hokẽ
Israelgua'ỹvape, ikatu haguã ha'e kuéra avei oguerovia.

28Pablo ha Bernabé opyta are upépe umi Jesús reroviaha ndive.

Hechos 15

Ñembyaty Jerusalénpe

1Umíva umi árape, umi oho vaekue Judéagui Antioquíape, oñepyrũ ombo'e umi Jesús
reroviaha judio'ỹvape, ndojeapi'oukái ramo, Moisés he'i haguéicha ndaikatuiha
oñepysyrõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Pablo ha Bernabé oñoñe'ẽ api mbarete hendive kuéra, ha ipaháp̃e Pablo, Bernabé ha ambue kuérava ojeporavo oho haguã Jerusalénpe oñe'ẽvo ko mba'ére apóstol kuéra ha myakãhára kuéra upe Jesucristo iglésia pegua ndive.

3Umi Antioquía pegua Jesucristo iglésia rembijokuái, ohasávo Fenicia ha Samaría rupi, omombe'u mba'éichapa umi Israelgua'ỹva ojeheja ra'e ijerovia ymágui, oho haguã Tupã ndive. Ha opa oñopehẽnguéva ovy'a eterei ohendúvo.

4Pablo ha Bernabé oguahẽvo Jerusalénpe, upepegua iglésia, apóstol ha myakãhára kuéra oguerohory chupe kuéra, ha ha'e kuéra omombe'u opa Tupã ojapo vaekue hendive kuéra.

5Oĩ jepe fariséova oguerovia vaekue, opu'ãva ha he'i: —Tekotevẽ ñambyapi'ouka umi Israelgua'ỹ Jesús reroviaháp̃e, ha tojapo Moisés rembiapoukapy.

6Upérõ oñembyaty apóstol ha myakãhára kuéra, oñe'ẽ haguã kóvare.

7Heta oñe'ẽ rire hikuái, Pedro opu'ã ha he'i chupe kuéra: —Che pehẽngue kuéra, peikuaa ymáma Tupã che poravo hague pende apytégui amyerakuã haguã pe marandu porã Israelgua'ỹvape, ikatu haguã ha'e kuéra oguerovia.

8Ha Tupã, oikuaáva opavave py'apy, ohechauka oguerohoryha chupe kuéra, ome'ẽ niko chupe kuéra Espíritu Santo ñandéveicha avei.

9Tupãme guarã peteĩchante ha'e kuéra ha ñande, omopotĩ niko avei ipy'apy pe jerovia rupi.

10Mba'érepa aipórõ peñemoĩse Tupã rehe, peitývo ko'ã Jesús reroviaha ári mba'e pohýi, ñande ha ñande ru kuéra ypykue ikatu'ỹ vaekue jaropu'aka?

11Upéva rangue, ñande jarovia reiete jajepysyrõha ha'e kuéraicha avei, Ñandejára Jesús imba'e porã rupi.

12Opavave okirirĩ ha ohendu, Bernabé ha Pablo oñe'ẽ aja umi techaukarã ha hechapyrãvare, Tupã ojapo vaekue ha'e kuéra rupi umi Israelgua'ỹva apytépe.

13Ha'e kuéra oñe'ẽmbávo, Santiago he'i: —Che pehẽngue kuéra, pe che rendumi:

14Simón omombe'u ñandéve mba'éichapa Tupã oguerohory ypy vaekue Israelgua'ỹvape, oiporavóvo avei ijapytépe kuéra peteĩ tetã imba'erãva.

15Upéicha avei ohai vaekue umi maranduhára, he'iháicha Tupã kuatiañe'ẽ:

16‘Upéi aju jeýta ha amopu'ã jeýta David tapỹi ojero'a vaekue: amyatyrõ jeýta itapere ha amopu'ã jeýta,

17ikatu haguã umi ambue oheka Ñandejárape opa tetã megua ndive, oñemboyke vaekue che rérape guarã.

18Ñandejára, oikuaauka vaekue ko'ã mba'e ymaite guive, ome'ẽma iñe'ẽ.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Aipórõ che añandu nañamoĩ vaerãiha mba'e pohýi tekotevẽ'ỹva umi Israelgua'ỹvape, ijerovia yma guarégui ojehejávape, oho haguã Tupã ndive.

20Jahaínte chupe kuéra kuatiañe'ẽ ojei haguã opa oñekuave'ẽ vaekue tupã gua'u kuérapegui, ani omenda hekope'ỹ, ani ho'u tymba ojahoga vaekue ro'o, ha ani ho'u so'o huguy reheve.

21Ymaite guive niko opaite táva rupi, judío kuéra tupaópe oñemyerakuãva Moisés rembiapoukapy pytu'uha árape.

Kuatiañe'ẽ Israelgua'ỹvape

22Apóstol ha myakãhára kuéra, ha upepegua umi iglésia, oñembopy'a peteĩ oiporavo haguã ijapytégui kuérava ha omondo chupe kuéra Antioquíape, Pablo ha Bernabé ndive. Oiporavo Judáspe, hérava avei Barsabás ha Sílaspe, kuimba'e kuéra ojeapóva mba'érõ Jesús reroviaha apytépe,

23ha hendive kuéra omondo ko kuatiañe'ẽ: “Ore apóstol ha myakãhára kuéra pene pehẽnguéva, romomaitei umi ore pehẽngue Jesús reroviaha Israelgua'ỹvape, ha oikóva Antioquía, Siria ha Cilíciape.

24Roikuaa oĩ hague tapicha ohóva ko'águi ore ro'e'ỹre chupe kuéra, pene myangekói vaekue iñe'ẽme ha pene mokañy.

25Upévare roñemoĩ peteĩ ñe'ẽme roiporavo haguã ore apytégui umi oho vaerã pene rendápe, ore pehẽngue kuéra rohayhu etéva Bernabé ha Pablo ndive,

26omoĩ vaekue hekove kyhyje'ỹre Ñandejára Jesucristo rehehápe.

27Upéicha rupi romondo peẽme Judas ha Sílaspe. Ha'e kuéra oñe'ẽta pene ndive omyesakã haguã peẽme opa mba'e.

28Espíritu Santo ha ore rojuhu porã, noromoĩri haguã pende ári mba'eveichagua mba'e pohýi, ndaha'éirõ ko'ã mba'e tekotevẽva:

29Ani pe'u tymba ro'o oñekuave'ẽ vaekue tupã gua'u kuérape, ani pe'u so'o huguy reheve térã tymba ojahoga vaekue ro'o, ha ani pemenda hekope'ỹ. Pejejokórõ ko'ã mba'égui, pejapo porãta. Pomomaitei.”

30Ha'e kuéra oporomomaitei rire, oho hikuái Antioquíape ha ombyatývo umi Jesucristo reroviahápe, omoĩ ipópe kuéra pe kuatiañe'ẽ.

31Oñemoñe'ẽ rire upe kuatia, ovy'a eterei ombopy'a guapýgui chupe kuéra.

32Judas ha Silas ha'égui avei maranduhára, ombovy'a ha omokyre'ỹ eterei iñe'ẽ nguérape umi oñopehẽnguévape.

33Aremi rire, umi Jesús reroviaha omondo jey chupe kuéra maitei ha py'a guapy reheve imbouhare rendápe.

34Silas katu oñembopy'a peteĩ ha opyta hendive kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

35Pablo ha Bernabé katu opyta jey Antioquíape ha heta ambue ndive oporombo'e
ohóvo ha omyerakuã Ñandejára marandu porã.

Pablo ojei Bernabégui

36Upéi Pablo he'i Bernabépe: —Jaha jey ñane pehẽngue Jesús reroviaha rendápe umi
táva ñamyerakuã hague rupi Ñandejára ñe'ẽ, jahecha haguã mba'éichapa oiko hikuái.

37Bernabé oguerahase Juan, Marcos avei héravape.

38Pablo katu ndojuhu porãi upéva, Marcos oheja haguére chupe kuéra Panfíliape ha
ndoikói hendive kuéra upe tembiapópe.

39Ojoavy mbaretégui, ojei ojuehegui. Bernabé ogueraha Márcospe ha ojupi várkope
ha oho Chíprepe,

40Pablo katu oiporavo Sílaspe, ha Jesús reroviaha ohejávo chupe kuéra Ñandejára
mborayhu pópe, ha'e osẽ upégui,

41ha ohasa Siria ha Cilicia rupi omokyre'ỹvo pehẽngue kuéra umi Jesucristo iglésiape.

Hechos 16

Timoteo omoirũ Pablo ha Sílaspe

1Pablo oguahẽ Derbe ha Lístrape, ha upépe ojuhu peteĩ Jesús reroviaha, hérava
Timoteo. Isy, Israelgua Jesús reroviaha ha itúva griégo.

2Listra ha Iconio pegua pehẽngue kuérava oñe'ẽ porã hese.

3Pablo oipota Timoteo omoirũ chupe kuéra, ha upéva mboyve ombyapi'ouka chupe,
ndoipotáigui ipochy Israel guáva oikóva upe rupi. Opavave niko oikuaa Timoteo ru
griegoha.

4Opa umi táva ohasaha rupi oikuaauka umi Jesús reroviahápe apóstol he'i vaekue ha
myakãhára kuéra Jesucristo iglésia Jerusalén pegua.

5Aipórõ, umi Jesucristo iglésia oñemohatã ijeroviápe ha umi Jesús reroviaha hetave
arako'ẽre.

Pablo omba'e recha

6Espíritu Santo ndohejáigui chupe kuéra omyerakuã upe ñe'ẽ Ásiape, ohasa hikuái
Frigia ha Galacia rupi,

7ha oguahẽ Misia rembe'y peve. Upégui oikese mo'ã hikuái Bitíniape, Jesús Espíritu
katu ndohejái.

8Aipórõ, ohasávo Misia rupi oguejy Tróadepe.

9Upépe Pablo peteĩ pyharépe oguereko peteĩ jechauka: Ohecha peteĩ kuimba'e
Macedoniagua, ñembo'yhápe he'íva chupe: “Ehasána Macedóniape ha ore pytyvõ.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Pablo oguereko rire ko jechauka, roñemoĩ roho haguãicha Macedóniape, roikuaa porãgui Tupã ore renoiha romyerakuã haguã upépe marandu porã.

Ñemoñe'ẽ Filíspospe

11Rojupi várkope Tróadepe ha ropia'ỹre roho yvy y mbyte pegua Samotráciape, ha upe ára ambuépe roguahẽ Neápolispe.

12Upépe roho Romaguáva táva Filipos, Macedoniagua táva itenondevévape. Upépe ropyta ára mbovymi.

13Peteĩ pytu'uha árape rosẽ okaháre y rembe'ýpe, oñeñembo'ehápe jepi rupi. Roguapy ha roñe'ẽ marandu porã rehe kuña kuéra oñembyaty vaekuépe.

14Peteĩ ha'e kuérava héra Lidia, upéva Tiatiragua, poyvi pytã sỹime oñemúva. Ko kuña omomba'e guasúva Tupãme, ohendu hína, ha Ñandejára omokyre'ỹ chupe ojapysaka porã haguã upe Pablo he'ívare.

15Oñemongaraika opa hogagua ndive ha upéi he'i oréve: —Perovia ramo añetehápe che ajeroviaha Ñandejárare, peju pepyta che rógape. Ha ore reraha hógape.

16Rohóvo ñembo'ehápero juhu peteĩ mitãkuña oguerekóva mba'e pochy, mba'e ñemi kuaaha. Kóva, peteĩ tembiguái, he'i rupi imba'e kuaa ohupytýva heta viru ijára kuérape guarã.

17Ko mitãkuña ou ore rapykuéri osapukáivo: —Ko'ã kuimba'e hína Tupã yvatetegua rembiguái, ha omyerakuã peẽme ñepysyrõ rape!

18Péicha ojapo heta ára pukukue. Pablo katu ikueráima chugui, ha ojere he'i pe mba'e pochy pype oĩvape: —Jesucristo rérape ha'e ndéve resẽ haguã chugui. Upe vove pe mba'e pochy oheja chupe.

19Upe mitãkuña jára kuéra katu, ohechávo ndaikatu mo'ã veimaha oñemboviru upe ha'e he'íva rupi, ipojái Pablo ha Sílare ha ogueraha mburuvicha kuéra renondépe upe táva roka guasúpe.

20He'i hikuái mbojovakehárape: —Ko'ã Israelguáva omyangekói ñande táva,

21ha oporombo'e heta mba'ére, ñande Romaguáva ikatu'ỹva jarohory.

22Upérõ opavave opu'ã hese kuéra, ha mbojovakehára kuéra he'i oñemboi haguã ijaógui ha oñenupã yvyrápe.

23Oinupã heta rire omoinge chupe kuéra koty ypytũme ha he'i herekuápe oñangareko mbarete haguã hese kuéra.

24Ha'e aipórõ ogueraha chupe kuéra upe koty ruguaitépe ha omoinge ipy yvyra kuápe.

25Pyhare pyte rupi katu, Pablo ha Silas oñembo'e ha opurahéi Tupãme, ha umi oĩva avei koty ypytũme ohendu hína,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26peichahágui ou sapy'a peteĩ yvy ryrýi ne ratãva, omongu'epáva pe óga pyenda. Upe vove ojepe'apa okẽ nguéra, ha osopa umi upépe oĩva sã nguéra.

27Pe herekua opáy, ha ohechávo okẽ nguéra ojepe'apáva ohekýi ikyse puku ojejuka haguã, oimo'ãgui opavave okañy hague.

28Pablo katu osapukái chupe: —Ani rejapo nde jehe mba'eve ivaíva, roimembáko hína ápe.

29Upérõ pe herekua ojerure mba'e rendy, oike pya'e, ha oryryipávo kyhyjégui oñesũ Pablo ha Silas renondépe.

30Upéi oguenohẽ chupe kuéra ha oporandu: —Karai kuéra, mba'épa ajapo vaerã añepysyrõ haguã?

31Ha'e kuéra he'i chupe: —Ejerovia Ñandejára Jesús rehe ha reñepysyrõta nde ha nde rogagua.

32Ha oñe'ẽ hikuái Ñandejára ñe'ẽre chupe ha opa hógape oĩvape.

33Upe pyharépe voi upe herekua oipohano chupe kuéra iñenupãngue, ha upéi ha'e ha hogagua oñemongaraika.

34Upe rire ogueraha hógape ha omongaru. Ha'e ha hogagua kuéra ovy'a eterei oguerovia haguére Tupãme.

35Ko'ẽmba rire, mbojovakehára kuéra omondo ñorãirõhára kuéra he'ívo koty ypytũ rerekuápe opoi haguã Pablo ha Sílasgui.

36Pe koty ypytũ rerekua he'i Páblope: —Mbojovakehára kuéra he'ika chéve apoi haguã pende hegui. Aipórõ ikatúma peho kyhyje'ỹre.

37Pablo katu he'i ñorãirõhára kuérape: —Ore Romaguávape ore nupã kuri opavave renondépe ore mbojovake'ỹre, ha ore moinge koty ypytũme, ha piko ágã pepoise ore hegui ñemiháme? Nda upéicha mo'ãi hína! Tou ha'e kuéra voi ore renohẽvo!

38Ñorãirõhára kuéra ogueraha ko'ã ñe'ẽ mbojovakehára kuérape ha ha'e kuéra oñemondýi ohendúvo Roma peguaha.

39Oho aipórõ mbojovakeha kuéra, he'ívo Pablo ha Sílaspe ombyasyha, oguenohẽ, ha ojerure chupe kuéra osẽ haguã pe távagui.

40Osẽvo koty ypytũgui Pablo ha Silas oho Lidia rógape, ha ohecha rire pehẽngue kuéra Jesús reroviahápe ha omokyre'ỹ rire chupe kuéra, oho upégui.

Hechos 17

Sarambi guasu Tesalónicape

1Ohokuévo Pablo ha Silas ohasa Anfípolis ha Apolonia rupi, ha upéi oguahẽ Tesalónicape, judío kuéra tupaópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Pablo jepi guáicha oho judío kuéra tupaópe, ha pytu'uha árape mbohapy semána pukukue, oñoñe'ẽ api hendive kuéra, oiporúvo Tupã kuatiañe'ẽ.

3Omyesakã chupe kuéra, pe Mesías omano vaerã, ha omano rire oikove jey vaerã hague. He'i chupe kuéra: —Upe Jesús che amyerakuãva peẽme hína upe Mesías.

4Oĩ Israelguáva Jesús reroviaha ha oñemoirũva Pablo ha Silas ndive. Oguerovia avei heta griégova omomba'e guasúva Tupãme, ha heta kuña, ipoguasúva rehegua.

5Kóva katu opicha eterei umi Israelgua oguerovia'ỹvape, ha ombyaty mba'e vai apoha reko rei, ojapo haguã sarambi pe távare. Ondyry avei Jasón rógare oguenohẽ haguã upégui Pablo ha Sílaspe ha omoĩ tetãgua pópe,

6ha ndojuhúima ramo chupe kuéra upépe, oguerotyryry hikuái Jasón ha ambue oñopehẽnguévape upe tavagua ruvicha kuéra rendápe, osapukáivo: —Ko'ã kuimba'e, oporomyangekói vaekue yvy jerekuévo, ou ko'ápe avei,

7ha Jasón omoguahẽ chupe kuéra hógape. Ha'e kuéra opu'ã hína Romagua ruvicha guasúre, he'ívo oĩha ambue mburuvicha guasu, aipo Jesús.

8Ohendúvo ko'ã mba'e, umi tetãgua ha mburuvicha kuéra avei oñemondýi.

9Jasón ha umi ambue katu ohepyme'ẽ hese kuéra, ha opoi hikuái chugui kuéra.

Ñemoñe'ẽ Beréape

10Pyhare vove, Jesús reroviaha pehẽngue kuérava omondo pya'e Pablo ha Sílaspe Berea gotyo. Oguahẽvo, oho hikuái judío kuéra tupaópe.

11Ko'ã Israelguáva, imba'e porãvéva umi Tesalónica guávagui, oguerohory ipy'aite guive upe ñe'ẽ, ha arako'ẽre oipyguara Tupã kuatiañe'ẽ ohecha haguã añetépa umi oje'éva.

12Upéicha rupi, heta ha'e kuérava oguerovia, ha heta griégo kuérava avei oguerovia, kuñáva ha kuimba'éva.

13Umi Israel guáva Tesalónicape oikóva katu, oikuaávo Pablo omyerakuãha hína Ñandejára Ñe'ẽ Beréape, oho ha ojapo avei upépe sarambi.

14Jesús reroviaha pehẽngue kuérava katu, pya'e omondo Páblope yguasu rembe'y gotyo, Silas ha Timoteo opyta aja Beréape.

15Umi omoirũva Páblope oho hendive Atenas peve. Upéi ojevy oguerúvo iñe'ẽ Silas ha Timoteo peguarã, oñembyaty pya'e haguã hendive.

Pablo Aténaspe

16Pablo oha'arõ aja Aténaspe Silas ha Timotéope, ipochy eterei ohechávo upe táva henyhẽha tupã gua'u ra'ãngágui.

17Upévare oñoñe'ẽ api judío kuéra tupaópe hendive kuéra ha ambue Tupãme omomba'e guasúva ndive, ha oñoñe'ẽ api avei upe táva rokápe umi upépe ijatýva ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Avei arandu kuéra epicúreova ha estóicova oñepyrũ oñoñe'ẽ api hendive. Oĩ he'íva: —Mba'e piko he'íta ñandéve ko tekove ñe'ẽngatu? Ha oĩ he'íva: —Oime vaerãko hína tupã mombyrygua myerakuãha. Péicha he'i hikuái Pablo omyerakuãgui Jesús marandu porã ha jeikove jey rehegua.

19Upérõ ogueraha hikuái chupe Areópagope ha oporandu hikuái chupe: —Ikatúpa jaikuaa mba'eichagua temimbo'e pyahúpa reru oréve?

20Ere niko oréve mba'e pyahu ore roikuaa'ỹva ha roikuaase mba'épa he'ise umíva.

21Umi Atenasgua ha mombyrygua upépe oikóva niko, mba'e ipyahúva ohenduhárente voi oikóva.

22Pablo opu'ã ijapytépe kuéra upe Areópagope ha he'i: —Kuimba'e kuéra Atenasgua, opa umi ahechávare, ahecha kuaa peẽ perohoryha tupã nguérape.

23Ama'ẽvo peẽ pemomba'e guasuha rupi chupe kuéra, ajuhu peteĩ altar ojehaiháp e ko'ã ñe'ẽ: ‘Pe Tupã ojekuaa'ỹvape.’ Upe peẽ peikuaa'ỹre pemomba'e guasúvare aju añe'ẽvo peẽme.

24Pe Tupã ojapo vaekue yvy ha opa mba'e ipype oĩva, upéva hína yvy ha yvága Jára. Ndoikói tupao yvypóra po rupi ijapopyrépe,

25ha noikotevẽi avave ojapo hese mba'eve, ko ha'e voi ome'ẽva ñandéve, jeikove, pytuhẽ ha opa mba'e.

26Peteĩ kuimba'égui añónte ojapo ha'e opa tetã nguéra, oiko haguã yvy ári, ha he'i chupe kuéra araka'épa ha moõpa oikóta,

27ikatu haguã oheka Tupãme ha ku jepovyvýpe ramo guáicha ojuhu mba'e chupe, añete ramo jepe Tupã noĩri mombyry ñande hegui.

28Tupãme niko jaiko, jaku'e ha jaikove, he'i haguéicha avei pene ñe'ẽ yvoty apohárava, he'i ramo guare: ‘Tupã ñemoñare hína ñande.’

29Aipórõ, Tupã ñemoñare ñande rekópe, nañaimo'ãi vaerã Tupã ojoguaha umi ta'ãnga óro, pláta térã itágui guápe.

30Tupã yma oheja reínte vaekue yvypóra kuéra kuaa'ỹ, ko'ágã katu he'i opavavépe opa rupi ojevy haguã ha'e gotyo,

31Tupã omoĩ haguére peteĩ ára ombojovake haguã opa yvypórape teko jojápe, peteĩ kuimba'e rupi, ha'e oiporavo vaekue, ha upéva ohechauka opavavépe omoingove jeývo chupe.

32Ohendúvo upe jeikove jey omanóva apytégui rehegua, oĩ oñembohorýva hese, ha oĩ he'íva chupe: —Ágã upéinte rohendu jeýne reñe'ẽvo oréve ko'ã mba'ére.

33Upémarõ Pablo oheja chupe kuéra.

34Oĩ katu ohóva hendive ha oguerovia. Umíva apytépe oĩ Dionisio, ha'e peteĩ Areópago pegua kuérava, peteĩ kuñakarai hérava Dámaris avei, ha ambueve kuérava.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Hechos 18

Pablo Coríntope

1Upe rire Pablo osẽ Aténasgui ha oho Coríntope.

2Upépe ojejuhu peteĩ Israelguáva Áquila hérava ndive, Pontoguáva. Nda aréi ra'e Áquila ha hembireko Priscila oguahẽ hague Itáliagui. Upégui osẽ vaerã ra'e Roma ruvicha guasu Claudio he'i haguére opa Israelguáva osẽ vaerãha Rómagui. Pablo oho hendápe kuéra,

3ha omba'apógui avei Pábloicha óga ao apópe, opyta hendive kuéra omba'apo haguã oñondive.

4Oguahẽvo pytu'uha ára Pablo oho jepi judío kuéra tupaópe ha oñe'ẽ oñeha'ãvo ogueroviaka Israelgua ha Israelgua'ỹvape avei.

5Silas ha Timoteo oguahẽvo Macedóniagui, Pablo oñeme'ẽmbaite omyerakuãvo upe ñe'ẽ ha ohechaukávo Israelguávape Jesús ha'eha upe Mesías.

6Ha'e kuéra katu oñemoĩ hese ha oñe'ẽ reity chupe. Upérõ Pablo oityvyro ijao techaukahárõ, ha he'i chupe kuéra: —Pende ári ho'áta peñehundi ramo. Upéva na che ndive véima. Águi ahátama Israelgua'ỹvape.

7Osẽ pe judío kuéra tupaógui ha oho peteĩ kuimba'e Ticio Justo hérava, Tupãme omomba'e guasúva rógape, ha oĩva judío kuéra tupao ykére.

8Ha Crispo, upépe omyakãva, opa hogagua kuéra ndive oguerovia Ñandejárape. Ha heta Corintoguáva avei, ohendúvo pe ñe'ẽ, oguerovia ha oñemongaraika.

9Peteĩ pyharépe, Ñandejára he'i Páblope peteĩ jechaukápe: “Ani rekyhyje, emyerakuãnte reikóvo upe ñe'ẽ ha ani rerokirirĩ.

10Che aimégui ne ndive, ndaipóri opoko vaerã nde rehe ojapo haguã nde rehe ivaíva, che retãgua niko heta eterei hína kóva ko távape.”

11Aipórõ Pablo opyta áño imédio Coríntope omyasãivo ijapytépe kuéra Ñandejára Ñe'ẽ.

12Galión Acaya sãmbyhyhárarõ guare katu, Israelguáva oñembyaty ha opu'ãmba Pablo rehe, ogueraha chupe mbojovakehápe,

13ha he'i sãmbyhyhárape: —Ko kuimba'e ogueroviaukase opavavépe omomba'e guasu vaerãha Tupãme, ore rembiapoukapy he'i'ỹháicha.

14Pablo oñe'ẽtama hína ha Galión he'i Israelgua kuérape: —Tembiapo vai térã porojuka rire ramo, pohendu vaerã mo'ã hekópe, peẽ Israelguáva,

15Ñe'ẽ térã pene rembiapoukapy ramo katu, pejehecha peẽ, che ndaike mo'ãi upévape.

16Ha omosẽ chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Upémarõ umi greciagua ipojái upe judío kuéra tupao upépe omyakãvare, Sóstenes rehe, ha oinupã hikuái upépe voi. Galión katu ohejánte oiko ha ndo jepy'apýi mba'evére.

Pablo ojevy Antioquíape

18Pablo opyta gueteri heta ára Coríntope. Upéi omomaitei paha Jesús reroviaha pehẽnguévape ha Priscila ha Áquila ndive ojupi várkope Siria gotyo. Cencréaspe oñemyakã perõ ojapo haguã iñe'ẽ ome'ẽ vaekue Tupãme.

19Oguahẽvo hikuái Éfesope, Pablo oheja Priscila ha Aquílape ha oho judío kuéra tupaópe. Upépe oñe'ẽ Israelgua upépe ijatýva ndive.

20Ha'e kuéra ojerure chupe opyta areve haguã, ha ndopytaséi,

21he'i uvei chupe kuéra omomaiteipahávo: Tupã oipotárõ aju jeýta pohecha. Upéi Pablo ojupi várkope ha oho Éfesogui.

22Oguahẽvo Cesaréape oho Jerusalénpe omomaiteívo iglésiape, ha upéi oho Antioquíape.

Pablo oiko Galacia ha Frigia pýre

23Aremi rire osẽ jey oho Galacia ha Frigia rupi omokyre'ỹvo umi Jesús reroviahápe.

Apolo oñemoñe'ẽ Éfesope

24Umíva umi árape oguahẽ Éfesope peteĩ Israelguáva hérava Apolo, Alejandriagua. Oñe'ẽ kuaa eterei ha oikuaa porã Tupã kuatiañe'ẽ nguéra.

25Oikuaáma Ñandejára rape ha oñe'ẽ kyre'ỹ eterei, oporombo'e sakã porãvo Jesús guiguáre, Juan oporomongarai reheguánte jepe upe oikuaáva.

26Apolo oñemoĩ oñe'ẽ kyhyje'ỹre judío kuéra tupaópe. Ohendu vove chupe Priscila ha Áquila ogueraha chupe ha'eñoháme ha omyesakã porãve chupe upe Tupã rape.

27Apolo ohasase ramo guare Acáyape, Jesús reroviaha pehẽngue kuérava oguerohory, ha ohai kuatiañe'ẽ umi upepegua Jesús reroviahápe, omoguahẽ porã haguã chupe. Oguahẽvo Acáyape oipytyvõ porã umi Tupã py'a porã rupi oguerovia vaekuépe.

28Opavave renondépe niko ombohovái umi Israelguávape, ohejávo chupe kuéra oikuaa'ỹre mba'épa he'íta, ha oiporu pype Tupã kuatiañe'ẽ nguéra, ohechauka Jesús ha'eha upe Mesías.

Hechos 19

Pablo Éfesope

1Apolo oĩ aja Coríntope, Pablo ohasa yvyty pa'ũ rupi ha oguahẽ Éfesope. Upépe ojuhu heta Jesús reroviahápe.

2Oporandu chupe kuéra: —Oñeme'ẽ piko peẽme Espíritu Santo perovia ramo guare? Ha'e kuéra he'i: Norohendúiva oĩha aipo Espíritu Santo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Pablo oporandu chupe kuéra: —Mba'eichagua ñemongarai rupi piko peñemongarai ra'e? Ha'e kuéra he'i: —Juan ñemongarai rupi.

4Pablo he'i chupe kuéra: —Juan añete omongaraíva umi ojevývape Tupã gotyo, opáichavo he'íva chupe kuéra oguerovia haguã upe ou vaerãme ha'e rire, he'ise Jesúspe.

5Ohendúvo kóva oñemongaraika hikuái Ñandejára Jesús rérape,

6ha Pablo omoĩvo ipo hese kuéra, ou avei hi'ári kuéra Espíritu Santo, ha oñe'ẽ ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape ha ohenduka pe Ñandejára he'íva ha'e kuéra rupi.

7Ha'e kuéra vaekue 12 kuimba'e rupi.

8Mbohapy mése aja Pablo oho judío kuéra tupaópe ha upépe omyerakuã upe ñe'ẽ kyhyje'ỹre ha oñeha'ã ogueroviauka opavavépe Tupã remisãmbyhy rehegua.

9Oĩ jepe oñembopy'a hatãva ha ndogueroviaséiva, oñe'ẽ vai uvei opavave renondépe upe Tape Pyahúre. Upérõ Pablo ojei chugui kuéra ha ogueraha umi Jesús reroviahápe, oporombo'ehápe aipo Tirano, Upépe oñemoñe'ẽ opa ára,

10ha upéicha ojapo mokõi áño pukukue. Upéicha rupi, opa oikóva Asia rupi, Israelguáva ha Israelgua'ỹva, ohendu Ñandejára ñe'ẽ.

11Ha Tupã ojapo hechapyrã tuicháva Pablo rupi.

12Umi pañuélo ha ao ojáva hetére jepe ojeraraha hasývape, ha ko'ãva okuera imba'asýgui, ha umi mba'e pochy osẽ chugui kuéra.

13Ha umi Israelguáva oikóva táva rokáre omosẽvo mba'e pochy kuéra, oiporuse upevarã Ñandejára Jesús réra. Aipórõ he'i umi mba'e pochýpe: “Jesús, Pablo omyerakuãva rérape, ha'e peẽme pesẽ haguã!”

14Péicha ojapo jepi umi 7 pa'i ruvicha Israelguáva, Esceva hérava, ra'y.

15Peteĩ jey katu upe mba'e pochy he'i chupe kuéra: “Aikuaa Jesús ha mávapa Pablo, ha peẽ piko máva?”

16Upérõ pe kuimba'e oguerekóva mba'e pochy ojeity hi'ári kuéra ha imbarete etereivégui ipu'aka opavavére, ha vaikuépe oguereko, okañy meve ha osẽ upégui opívo ha ojekutupa pyre.

17Opa umi oikóva Éfesope, Israelguáva ha Israelgua'ỹva, oikuaávo upéva, okyhyje eterei. Upéicha herakuãve ohóvo Ñandejára Jesús réra.

18Heta Jesús reroviaha avei oguahẽ jepi oñemombe'úvo opavave renondépe opa hembiapo vaikuégui,

19ha heta paje apohare ogueru ikuatia ñe'ẽ nguéra ha ohapypa opavave rovake. Ojepapávo umi kuatiañe'ẽ repykue ojejuhu ohupytyha 50.000 pláta pehẽngue.

20Aipórõ Ñandejára ñe'ẽ iñasãi ohóvo ha ohechauka ipokatu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ko'ã mba'e rire Pablo oñembopy'a peteĩ ohóvo oporohecha Macedóniape ha Acáyape, ha ohasavévo Jerusalén peve. He'i avei Jerusalénpe oho rire oho vaerãha Rómape.

22Upérõ omondo Macedóniape mokõi ipytyvõhára, Timoteo ha Erasto, ha'e opyta mive aja Ásiape.

Sarambi guasu Éfesope

23Umíva umi árape oiko peteĩ sarambi guasu Éfesope upe Tape Pyahúre.

24Upéva ojapo aipo Demetrio, ojapóva plátagui tupã kuñáva Artemisa tupao ra'ãnga, ha omboviru hetáva umi hendive omba'apóvape.

25Ombyaty aipórõ chupe kuéra, ambue kuéra umichagua tembiapópe oikóva ndive, ha he'i chupe kuéra: “Karai kuéra, peẽ peikuaa ñande rekove osãingoha ko tembiapóre.

26Peẽ katu pehecha ha pehendu, upe Pablo he'iha oikóvo tupã nguéra yvypóra rembiapokue ndaha'eiha Tupã, ha upéicha ogueroviaka hetápe, nda Éfesope añói, haimete opa Asia pýre avei.

27Kóva ivai eterei, ikatu niko ohundi ñane ñemuha ha ñane Artemisa guasu ete tupao naherakuãvéi, ha ndojeapovéi mba'eve ramo ñane Artemisa guasu ete oñemomba'e guasúva opa Asia ha yvy jerekuévo.”

28Ohendúvo kóva ipochy eterei hikuái ha osapukái joa: “Tojererohory Efesogua kuéra Artemisa!”

29Oiko peteĩ sarambi guasu opa rupi upe tavapýre. Ondyry hikuái Gayo ha Aristarco rehe, mokõi kuimba'e Macedoniagua omoirũva Páblope ha oguerotyryry pe judío kuéra tupao.

30Pablo oikese mo'ã upépe oñe'ẽ haguã chupe kuéra, umi pehẽngue Jesús reroviaha katu ndohejái.

31Umi Asia ruvicha kuéra apytépe avei oĩ Pablo irũ teéva, he'ikáva chupe ani haguã oike upépe.

32Upe aja upe ñembyatýpe oĩ osapukáiva peteĩ mba'e, ha ambuéva ambue, ipy'a tarovapágui hikuái, ha hetave oĩ ndoikuaáiva maerãpa ijaty ra'e.

33Alejándrope umi Israelguáva omyaña ha ombohasa tenonde oñe'ẽ haguã hese kuéra. Alejandro ohasa ha omopu'ã ipo omokirirĩ haguã chupe kuéra oñe'ẽ haguã Israelgua rehehápe tetãgua renondépe,

34ha ohecha kuaávo ha'e Israelguaha, osapukái joa hikuái mokõi óra pukukue: “Tojererohory Efesogua kuéra Artemisa!”

35Pe mba'e haihára táva pegua, ikatúmarõ oporomokirirĩ, he'i: “Efesogua kuéra! Opavave oikuaa porã, ko táva oĩha oñangareko haguã tupã guasu Artemisa tupaóre ha ha'ãnga yvágui ho'a vaekuére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

36Ndaipórigui avave ikatúva he'i ndaupeichaiha, peñembopy'a guapy, ha ani pejapo mba'eve pema'ẽ porã'ỹre.

37Ko'ã kuimba'e peru vaekue niko nomomarãi pe tupao ha noñe'ẽ vaíri vaekue ñane tupãre.

38Demetrio ha hendive omba'apóva oguerekórõ he'i vaerã hapicháre, oĩ mbojovakehára kuéra, toho hendápe kuéra ha peteĩ-teĩ toñe'ẽ ijehe.

39Ha peẽ pejeruresérõ ambue mba'e, oñeñe'ẽ vaerã upévare peteĩ ñembyaty hekopeguávape.

40Ko jajapo vaekuére ikatu oje'e ñande rehe japoromopu'ãha. Ndajarekói mba'eve ja'e vaerã oñeporandúrõ ñandéve ko sarambi guasu jajapo vaekuére.”

41He'ipávo upéva, omondo opavavépe.

Hechos 20

Pablo oho Macedonia ha Gréciape

1Opa rire pe sarambi guasu, Pablo ohenói umi Jesús reroviaháp e oheko mbo'e haguã chupe kuéra. Upéi he'i imaitei ha oho Macedóniape.

2Oguahẽ oporohechávo opa umi henda rupi ha omokyre'ỹ porã iñe'ẽme umi pehẽngue Jesús reroviaháp e. Upéi oguahẽ Gréciape.

3Upépe opyta mbohapy mése. Ojupítama várkope oho haguã Siria gotyo, ha oikuaa Israelgua kuérava oñemoĩ hague peteĩ ñe'ẽme ojeity haguã hi'ári. Upévare oñembopy'a peteĩ ojevy haguã yvy rupi, ohasa jeývo Macedonia rupi.

4Omoirũ chupe Sópatro Bereagua, Pirro ra'y, ha Aristarco ha Segundo Tesalonicagua, Gayo Derbegua, Timoteo, ha avei Tíquico ha Trófimo, umíva Asiagua.

5Ko'ã ore pehẽngue kuéra oñemotenonde ha ore ra'arõ Tróadepe.

6Ore, ohasa rire umi ára oje'uha mbuja oñembovu'ỹva, rosẽ Filíposgui várkope, ha 5 ára haguépe rohupyty chupe kuéra Tróadepe. Upépe ropyta 7 ára.

Pablo Tróadepe

7Semána pegua ára peteĩháme roñembyaty roipehe'ã haguã mbuja, ha Pablo oñe'ẽ umi Jesús reroviaháp e. Osẽ vaerãgui upe ára ambuépe, ombopukuve iñe'ẽ pyhare pyte peve.

8Roñembyaty peteĩ koty yvate guápe oĩháme heta mba'e rendy,

9ha peteĩ mitã rusu hérava Eutico oguapy hína ovetãme. Pablo oñe'ẽ pukúgui pe mitã rusu hopehýi eterei ha ipaháp e ikeraite ho'a pe koty jo'a mbohapyhágui, ha omopu'ã hikuái he'õnguéma.

10Upérõ Pablo oguejy, ojepyso pe mitã rusu retekue ári ha oñañuã chupe. Ha he'i Jesús reroviaha ipehẽngue kuérape: —Ani peñemondýi, oikovéko!

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Upéi Pablo ojupi jey, oipehe'ã pe mbuja, ho'u ha oñe'ẽve ko'ẽmba peve. Upéi oho.

12Pe mitãme katu ogueraha jey hikuái hekove, ha upéva omokyre'ỹ eterei chupe kuéra.

Tróadegui Milétope

13Roñemotenonde ha roho Aso peve rohupi haguã Páblope, ha'e ohose haguére yvy rupi.

14Rojojuhúvo hendive Ásope, ojupi ore ndive ha roho Mitilénepe.

15Rosẽ upégui ha upe ára ambuépe rohasa Quío renondépe ha roguahẽ peteĩ ára rire Sámospe, várko oñembojahápe. Ohasa rire ára ambue roguahẽ Milétope,

16Ojejapo péicha, Pablo ndohasaséi haguére Éfeso rupi ani haguã hi'are eterei Ásiape, oguahẽse pya'e niko Jerusalénpe, ikatukue jave oĩ haguã upépe Pentekostés árape guarã.

Pablo oñemoñe'ẽ myakãhára Éfeso guápe

17Oĩ aja Milétope Pablo ohenoika myakãhárava Jesucristo iglésia Éfeso peguápe.

18Oguahẽvo hikuái, he'i chupe kuéra: “Peẽ peikuaa mba'éichapa aiko, aju ypy guive Ásiape.

19Opa ára aiko pende apytépe Ñandejára rembiguáirõ ajejapo'ỹre, heta tesay ha heta jehasa asy pa'ũme, oúva che ári umi Israelguáva guio.

20Opáichavo, ndahejái vaekue amyerakuã'ỹre peẽme opa mba'e iporãtava peẽme guarã, pombo'évo opavave renondépe ha pende róga kuéra rupi.

21Israelguáva ha Israelgua'ỹvape ha'e vaekue ojevy haguã Tupã gotyo ha oguerovia Ñandejára Jesúspe.

22Ha ágã aha Jerusalénpe, Espíritu he'ígui chéve, aikuaa'ỹre che ra'arõva upépe.

23Peteĩ mba'énte aikuaa, opa táva ahaha rupi, Espíritu Santo he'i chéve che ra'arõha koty ypytũ ha heta jehasa asy.

24Che katu nambyasýi che rekove, ikatúma guive añani py'a rory reheve ipahaite peve. Ha ajapo upe tembiapo ome'ẽ vaekue chéve Ñandejára Jesús amyerakuãvo Tupã rayhu marandu porã.

25Ha ágã aikuaa porã, mavave peẽ amyerakuã vaekuépe Tupã remisãmbyhy, nda che recha mo'ã veimaha.

26Upévare ha'ese peẽme ko árape, ndo'aiha che ári mba'eve ikatúva ojehu peẽme,

27ndahejái haguére amyerakuã'ỹre peẽme opaite Tupã rembipota, añomi'ỹre pende hegui mba'eve.

28Upévare peñangareko pende jehe, ha peñangareko opa ovecha atýre Espíritu Santo pene moĩ haguépe herekuárõ Jesucristo iglésiape, ha'e ojogua vaekue huguy teépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Aikuaa, che aha rire outaha ambue, aguara guasu ñarõicha ohundisétava Jesús
iglésia.

30Pende apytépe voi opu'ã vaerã oporombo'éva japúre, ogueraha haguã hapykuéri umi
Jesús reroviahápe.

31Peñeñangarekóke: Pene mandu'a mbohapy áño pukukue, ára ha pyharépe, ndahejái
hague poheko mbo'e'ỹme che resay che rováre peteĩ-teĩme.

32Ko'ágã, che pehẽngue kuéra, poheja Tupã ha imborayhu ha ñe'ẽ pópe. Ha'e ipokatu
pene mongakuaa haguã pende espíritupe ha ome'ẽ haguã peẽme opa he'i vaekue
ome'ẽtaha Tupã mba'évape.

33Ndaipotái vaekue che mba'erã avaveichaguáva viru térã ao.

34Upéva rangue, peikuaa porã amba'apo hague che po teépe, ahupyty haguã che ha
umi che ndive oĩva rekotevẽ.

35Opa ára pombo'e vaekue ñamba'apo ha ñaipytyvõ vaerãha oikotevẽvape, ñane
mandu'ávo pe Ñandejára Jesús he'i vaekuére: “Javy'ave ñame'ẽvo, ñandéve oñeme'ẽrõ
guágui.”

36He'ipa rire ko'ã mba'e, Pablo oñesũ ha oñembo'e hendive kuéra.

37Opavave hasẽ ha ohetũ ha oñañuã Páblope.

38Ha ipy'a ñembyasy eterei he'i haguére chupe kuéra ndohecha mo'ã veimaha chupe.
Upéi omoirũ hikuái chupe várko peve.

Hechos 21

Pablo oho Jerusalénpe

1Rohejávo pehẽngue kuéra Jesús reroviahápe, rojupi várkope ha roho ropia'ỹre Cos
peve ha upe ára ambuépe Ródaspe ha upégui Pátarape.

2Pátarape rojuhu peteĩ várko ohóva Feníciape ha upévape rojupi.

3Rohasávo rohecha Chipre, ha rohejávo ore asu gotyo, roho Siria peve. Ha pe várko
oheja vaerãgui mba'e pohýi Tírope, roike upépe.

4Rojuhu umi Jesús reroviahápe ha ropyta hendive kuéra 7 ára. Ha'e kuéra,
omomarandu rupi Espíritu, he'i Páblope ndohói vaerãha Jerusalénpe.

5Ohasa rire umi 7 ára katu rosẽ. Opavave, hembireko ha imitã nguéra reheve ore
moirũ táva roka peve ha upépe y rembe'ýpe roñesũ ha roñembo'e.

6Upéi roñomomaitei paha ha rojupi várkope ha ha'e kuéra ojevy hógape.

7Romohu'ã ore jeho várkope, Tiro guive Tolemaida peve. Upépe roñomomaitei
pehẽngue kuéra Jesús reoriahápe ha ropyta upépe peteĩ ára.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Upe ára ambuépe rosẽ ha roguahẽ Cesaréape ha roho Felipe, marandu porã myerakuãha rógape, oipytyvõva apóstol kuérape, ha ropyta hendive.

9Felipe itajýra 7, omenda'ỹva ha maranduhárava.

10Ojapóma heta ára roimeha upépe ha oguahẽ Judéagui peteĩ maranduhára hérava Agabo.

11Oguahẽvo ore rendápe ipojái Pablo ku'a jokuaháre, ojepokua ha ojepykua pype, ha he'i: —Espíritu Santo he'ika, Jerusalénpe umi Israelguáva ojokuataha péicha ko ku'a jokuaha járape, ha omoĩtaha mombyryguáva poguýpe.

12Rohendúvo kóva, ore ha umi Cesareagua rojerure Páblope ani haguã oho Jerusalénpe.

13Pablo katu he'i: —Mba'ére piko pene rasẽ ha pe che mbopy'a mbyasy? Che aime, ndaha'éi ajepokua ha ajepykua haguãicha añónte, amano haguãicha uvei katu Jerusalénpe Ñandejára Jesús rayhupápe.

14Ndaikatúima ramo romovã, roheja chupe, ro'évo: —Tojejapo Ñandejára rembipota.

15Upe rire, roñembosako'i ha roho Jerusalénpe.

16Ore moirũ Jesús reroviaha Cesarea guáva. Umíva ore reraha peteĩ Chipregua Mnasón hérava rógape. Upéva, peteĩ are guivéma Jesús reroviaha ha ore rereko hógape.

Pablo oho ohechávo Santiágope

17Roguahẽvo Jerusalénpe pehẽngue kuéra Jesús reroviaha ovy'a eterei.

18Upe ára ambuépe Pablo oho ore ndive Santiago rendápe ha upépe oĩ avei opa Jesús iglésia myakãhára.

19Pablo omomaitei chupe kuéra ha upéi omombe'u opa mba'e Tupã ojapo vaekue ha'e rupi umi Israelgua'ỹva apytépe.

20Ohendúvo, omomba'e guasu hikuái Tupãme, ha he'i Páblope: —Néi, ore pehẽngue, rehecháma umi Israelguáva apytépe oĩha heta eterei Jesús reroviaha ha opavave he'i jey-jey tekotevẽha ojejapo Moisés rembiapoukapy.

21Ha oje'e chupe kuéra nde ereha, opa Israelgua tetã ambuépe oikóvape, Moisés rembiapoukapýgui ojeheja vaerãha, ha ere nombyapi'o vaerãiha imitã nguérape ha opoi vaerãha umi ñande jaipokuaávagui.

22Mba'épa oĩ kóvagui? Katuete niko ojekuaáta reju hague.

23Iporãve rejapo péicha: Oĩ ore apytépe irundy kuimba'e ojapo vaerã iñe'ẽ ome'ẽ vaekue Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Eraha ne ndive, eñemopotĩ hendive kuéra ehepyme'ẽ hese kuéra, ha'e kuéra oñeñapĩka haguã. Péicha opavave ohecháta na añeteiha pe oje'éva nde rehe, rejapoha uvei pe tembiapoukapy.

25Umi Israelgua'ỹva oguerovia vaekuépe rohaíma kuatiañe'ẽ romombe'uhápe upe ja'e vaekue: Ndo'úi vaerã so'o oñekuave'ẽ vaekue tupã gua'u kuérape, térã so'o huguy reheve, térã tymba ojahogáva ro'okue ha ojejoko vaerã menda hekopegua'ỹvagui.

Páblope ojepokua Tupaópe

26Upérõ Pablo ogueraha umi irundy kuimba'épe, ha upe ára ambuépe oñemopotĩ hendive kuéra. Upéi oike Tupaópe oikuaa haguã araka'épa opáta umi ára ojejapo haguã pe ñe'ẽ me'ẽ, he'ise, araka'épa peteĩ-teĩ ha'e kuérava ogueru vaerã ikuave'ẽmby.

27Omoguahẽtama ramo hu'ãme umi 7 ára, oĩ Israelgua Asiaguáva ohecháva hikuái Páblope Tupaópe ha omopu'ã hese opavavépe. Ondyry hikuái Páblore,

28osapukáivo: Israelguáva kuéra, ore pytyvõke! Ko kuimba'e hína upe oikóva opa rupi oñe'ẽ vai ñane retãre, Moisés rembiapoukapýre ha ko Tupaóre. Upéva ári ko'ágã omoinge kuri Tupaópe griégovape, omomarãvo ko óga marangatu.

29Upéva he'i hikuái ohecha haguére upe mboyve Páblope upe távape Trófimo Efesogua ndive, ha oimo'ã Pablo ogueraha ra'e chupe Tupaópe.

30Umi tavagua oñemondyipa ha opavave ou ñaniháme. Ipojái Páblore, oguerotyryry okápe ha omboty pya'e Tupao rokẽ.

31Ojukátama hikuái, ha pe mburuvicha Romagua oñemomarandu oikoha sarambi guasu táva Jerusalénpe.

32Upe mburuvicha ombyaty iñorãirõhára huvicha kuéra reheve ha oho pya'e oñeimeháme. Ohechávo hikuái pe mburuvicha ha ñorãirõhára kuérape, noinupãvéi Páblope.

33Upérõ pe mburuvicha oñemboja, ipojái Páblore ha oipokuauka kadénape. Upéi oporandu mávapa ha mba'épa ojapo ra'e.

34Ha osapukái joavypa hikuái, ha pe mburuvichápe nahesakãi mba'eve, upe ayvu oikóvagui. Upéicha rupi oguerahauka chupe ñorãirõhára kuéra rógape.

35Oguahẽvo hikuái pe ñorãirõhára róga jupiha renondépe, umi ñorãirõhára ohupi Páblope ijati'ýre, iñarõ itereígui umi tavagua.

36Opavave osapukái hapykuéri: “Tomano!”

Pablo oñemoñe'ẽ tavagua kuéra renondépe

37Pablo oñemoingekuévoma he'i upe mburuvichápe: —Ikatu piko añe'ẽmi ne ndive? Upe mburuvicha he'i chupe: —Reñe'ẽ kuaa piko griégo ñe'ẽme?

38Aipórõ piko ndaha'éi nde upe Egiptogua nda aréi opu'ã vaekue ha oho yvy ojeiko'ỹháme 4.000 porojukahára reheve?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

39Pablo he'i chupe: —Che hína Israelguáva, Tarso Ciliciagua, táva itenondéva. Ehejamína tañe'ẽ chupe kuéra:

40Pe mburuvicha oheja chupe, ha Pablo oñembo'y umi jupiháp e ha ipópe omokirirĩ opavavépe. Okirirĩmbávo, oñe'ẽ chupe kuéra hebréo ñe'ẽme, he'ívo:

Hechos 22

1“Che pehẽngue ha che ru kuéra, pehendu ko ha'éva che jehe.”

2Ohendúvo oñe'ẽha chupe kuéra hebréo ñe'ẽme okirirĩve hikuái. Pablo he'ive:

3“Che niko Israelgua, aikove ypy vaekue Társope, Cilíciape, opáichavo akakuaa ko'a Jerusalénpe, ha che mbo'ehára vaekue Gamaliel, che mbo'e vaekue ñande ru kuéra ypykue rembiapoukapy he'iháicha. Añeha'ãmbaite vaekue aiko Tupã rapére che py'aite guive, opa peẽ pejapoháicha gueteri ko'agãite peve.

4Ymave apu'ã ñarõ eterei vaekue umi Tape Pyahu oipykúivare, aipokua ha aipykua ha amoinge koty ypytũme, taha'e kuimba'e térã kuña.

5Pa'i kuéra ruvicha ha opa myakãhára oikuaa porã kóva. Ha'e kuéra ome'ẽ vaekue chéve kuatiañe'ẽ ñane pehẽngue kuéra Israelgua Damasco guávape guarã, ha aha upépe ahekávo umi Jesús reroviaháp e ha arúvo Jerusalénpe oñenupã haguã.”

6Ha ahávo che rape rupi, Damasco ypýpema, asaje pyte rupi, peteĩ mba'e rendy ne mbaretéva oúva yvágagui, omimbipa sapy'a che jerekuévo,

7ha ha'a yvýre. Ahendu peteĩ he'íva chéve: ‘Saulo, Saulo, mba'ére piko reñemoĩ che rehe?’

8Aporandu: ‘Máva piko nde, che Jára?’ Ha pe oñe'ẽva he'i chéve: ‘Che hína Jesús Nazaretgua upe nde reñemoĩha.’

9Umi ohóva che ndive ohecha pe mba'e rendy ha nohendúi upe chéve oñe'ẽvape.

10Che aporandu: ‘Mba'épa ajapo vaerã che Jára?’ Ha Ñandejára he'i chéve: ‘Epu'ã ha tereho Damasco peve. Upépe oje'éta ndéve opa rejapo vaerã.’

11Upe tesape rendy che reja ahecha'ỹre ha upévare che irũ nguéra che reraha che pógui Damasco peve.

12Upépe oĩ vaekue peteĩ karai hérava Ananías, imarangatúva ha ojapóva hekópe Moisés rembiapoukapy. Opa Israelguáva oikóva Damáscope oñe'ẽ porã hese.

13Ananías ou che rendápe ha oguahẽvo he'i chéve: ‘Che pehẽngue Saulo, terehecha jey.’ Upévo ahecha jey ha ahecháma chupe.

14Upéi he'i: “Tupã ñande ru ypykue Jára nde poravo reikuaa haguã hembipota, ha rehecha haguã imarangatúvape ha rehendu haguã iñe'ẽ ijurúgui voi.

15Nde niko reñe'ẽta hese opa yvypórape ha remombe'úta opa rehecha ha rehendu vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ha ko'ágã ani reha'arõve. Epu'ã, eñemongaraika ha eñemopotĩ ne angaipágui, rehenóivo Ñandejára réra.”

17Aju jeývo Jerusalénpe aha Tupaópe añembo'évo, ha areko peteĩ jechauka.

18Ahecha Ñandejárape he'íva chéve: ‘Esẽ pya'e ko'a Jerusaléngui, ndoikuaase mo'ãigui hikuái mba'eve upe che rehe erévagui.’

19Che ha'e chupe: ‘Che Jára, ha'e kuéra oikuaa porã che aha hague opa judío kuéra tupaoha rupi ha araha hague koty ypytũme opa umi nde rehe ojeroviávape ha ainupã hague chupe kuéra,

20ha ojukárõ guare hikuái ne rembiguái Esteban, nde rehehápe oñe'ẽ vaekuépe, che voi aime hague upépe, ha'évo iporãha ojejuka, ha añangareko hague umi ijukahare aóre.’

21Ñandejára katu he'i chéve: ‘Tereho katu, romondóta umi tetã mombyry guápe.’”

Pablo upe mburuvicha po guýpe

22Upe peve ohendu hikuái chupe, ha upe rire oñepyrũ osapukái joa: “Upe kuimba'e omano vaerã! Ehapo'o chupe ko yvy árigui.”

23Osapukái hatãve hikuái ohóvo, oityvyro ijao kuéra ha omombo yvy tĩmbo yvytúre.

24Upémarõ pe mburuvicha omoingeka Páblope ñorãirõhára rógape, ha he'i toñenupã, omombe'u haguã mba'érepa oñepu'ã hese.

25Ha ojepokua rire oñenupã haguã, Pablo he'i upépe oĩva ñorãirõhára ruvichápe: —Peẽ piko ikatu peinupã peteĩ Romaguávape, ha hi'arive pembojovake'ỹre chupe?

26Ohendúvo upéva, pe mburuvicha oho omombe'u huvichápe he'ívo chupe: —Ema'ẽke upe rejapótavare, ko kuimba'e niko Romagua hína.

27Upérõ pe mburuvicha oñemboja Páblore ha oporandu chupe: —Añete piko nde Romaguáva? Ha Pablo he'i chupe: —Upéicha.

28Pe mburuvicha he'i chupe: —Che heta ahepyme'ẽ vaekue aiko haguã Romaguávarõ. Pablo katu he'i chupe: —Che ha'e aikove ypy guive voi.

29Upémarõ umi oinupã mo'ã vaekue, oheja chupe. Ha upe mburuvicha voi, ohecha kuaávo Romaguaha, okyhyje oipokua haguére.

Pablo Israelgua mbojovakehára aty renondépe

30Upe ára ambuépe, pe mburuvicha oikuaa porãségui, mba'épa pe ombojáva Israelguáva Pablo rehe, ojora chupe isãgui ha ombyatyka pa'i ruvicha kuéra ha opa umi mbojovakehára atyguávape. Upéi oguenohẽ Páblope ha omoĩ henondépe kuéra.

Hechos 23

1Pablo oma'ẽ umi mbojovakehára atýpe guávare, ha he'i chupe kuéra: —Aiko vaekue ko'agãite peve py'a guapýpe Tupã renondépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Upérõ pa'i guasu Ananías he'i umi Pablo ykére oĩvape oinupã haguã chupe ijurúpe.

3Pablo katu he'i chupe: —Tupã ne nupãta, tekove rova mokõi! Nde reguapýrõ upépe che mbojovake haguã ñane rembiapoukapy he'iháicha, mba'érepa ere añenupã haguã, ko ñane rembiapoukapy ndohejáiva upéva ojejapo?

4Umi oĩva upépe he'i chupe: —Péicha piko reñe'ẽ reity Tupã pa'i guasúpe?

5Pablo he'i: —Che pehẽngue kuéra, ndaikuaái kuri ha'eha pa'i guasu. Tupã kuatiañe'ẽ niko he'i: ‘Ani rejahéi Tupã sãmbyhyhárare.’

6Upéi ohecha kuaávo upe atýpe oĩha Saduséo kuérava ha oĩha avei fariséo kuérava, Pablo he'i hatã: —Che hína fariséo, hogagua fariséova, añembojovake hína aha'arõgui jeikove jey omanóva apytégui.

7Pablo he'ívo upéva, fariséo ha Saduséo kuérava oñepyrũ oñoñe'ẽ api, ha oiko joavy guasu upe atýpe.

8Saduséova niko he'i omanóva ndoikove jeyiha, ha ndaiporiha Tupã remimbou térã espíritu, fariséova katu oguerovia opa ko'ã mba'e.

9Opavave osapukaipa, ha oĩ Moisés rembiapoukapy mbo'eha fariséova, opu'ãva ha he'íva: —Ko kuimba'e ndojapói mba'eve ivaíva. Oime vaerãko oñe'ẽ chupe ra'e peteĩ espíritu térã Tupã remimbou.

10Upe sarambi tuichave ohóvo, ha pe mburuvicha okyhyje ombo'ipárõ guarã hikuái Páblope. Upévare ohenoika ñorãirõhára kuérape oguenohẽ haguã chupe upégui ha ogueraha jey ñorãirõhára rógape.

11Upe pyhare ambuépe Ñandejára ojechauka Páblope ha he'i chupe: “Néike Pablo! Che myerakuã haguéicha ko'a Jerusalénpe, tekotevẽta avei che myerakuã Rómape.”

Ñepu'ã ñemi ojejuka haguã Páblope

12Upe ára ambuépe oĩ Israelguáva oñemoĩva peteĩ ñe'ẽme ojuka haguã Páblope ha he'i hikuái ñe'ẽ pohýi reheve, ndo karu mo'ãiha ha ndoy'u mo'ãiha, ojuka peve chupe.

13Hetave 40 kuimba'égui umi oñemoĩ vaekue upe ñe'ẽme.

14Oho hikuái aipórõ pa'i umi ruvicha ha myakãhára kuéra Israelguáva rendápe, ha he'i chupe kuéra: —Ore ro'e ñe'ẽ pohýi reheve ro'e ndo rokaru mo'ãiha ha ndoroy'u mo'ãiha rojuka mboyve Páblope.

15Ko'ágã peẽ ha opa mbojovakehára aty pegua, pejerure mburuvichápe togueru chupe ko'ẽrõ pene renondépe, ku peporandu porãvéta ramo guáicha chupe, ha ore rojukáta oguahẽ mboyve.

16Pablo reindy memby katu oikuaa upéva ha oho ñorãirõhára kuéra rógape omomarandúvo chupe.

17Pablo ohenói peteĩ umi ñorãirõhára ruvichávape, ha he'i chupe: —Eraha ko mitã mburuvicha rendápe, oguerekógui he'i vaerã chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Pe ñorãirõhára ruvicha oho huvicha rendápe ha he'i chupe. —Pe Pablo oĩva koty ypytũme che renói, ha ojerure aru haguã ne rendápe ko mitã, oguerekógui he'i vaerã ndéve.

19Pe mburuvicha ipojái pe mitã póre, ogueraha ha'eñoháme ha oporandu chupe: —Mba'épa erese chéve?

20Pe mitã he'i chupe: —Israelguáva oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ojerurévo ndéve, reraha haguã ko'ẽrõ Páblope mbojovakehára aty renondépe, ku oporandu porãvétarõ guáicha chupe.

21Aníke rerovia chupe kuéra: Oĩ hína hetave 40 kuimba'égui ohape ra'arõva chupe ñemiháme, ha he'i vaekue ojupe ñe'ẽ pohýi reheve ndo karu mo'ãiha ha ndoy'u mo'ãiha ojuka peve Páblope. Ha ágã oĩma hikuái upépe ne ñe'ẽ ra'arõvonte.

22Upérõ pe mburuvicha omondo upe mitãme, he'ívo chupe ani haguã he'i avavépe omombe'u hague chupe upéva.

Pablo oñemondo Félix rendápe

23Pe mburuvicha ohenói mokõi ñorãirõhára ruvichávape ha he'i chupe kuéra ombosako'i haguã 200 ñorãirõhára yvy rupigua, 70 kavaju arigua, ha 200 kyse yvuku reheveguáva, oho haguã Cesaréape pyharéma ramo.

24Ombosako'ika avei kavaju Páblope guarã, ha he'i ogueraha haguã hesãi ha mba'eve ojehu'ỹre chupe, sãmbyhyhára Félixpe.

25Hendive kuéra omondo peteĩ kuatiañe'ẽ he'íva:

26Claudio Lisias, sãmbyhyhára Félix marangatu etépe: Che maitei.

27Israelguáva ipojái vaekue ko kuimba'ére ha ojukátama chupe. Aikuaávo ha'eha peteĩ Romaguáva, aipe'a chupe ipoguýgui kuéra.

28Aikuaaségui mba'épa pe ombojáva hikuái hese, araha Israel guáva aty renondépe,

29ha nipo hembiapoukapy kuéra reheguávante ra'e upe oñembojáva hese, ha ndaipóri mba'érepa ojejuka haguã, térã ojeguereko haguã chupe koty ypytũmente jepe.

30Upéi aikuaa Israelguáva oñemoĩ hague peteĩ ñe'ẽme ojuka haguã chupe. Upévare amondo ndéve. Ha ajerure avei umi hese okaguaívape, he'i haguã ne renondépe upe ombojáva hese.

31Umi ñorãirõhára, oje'e haguéicha chupe kuéra, ogueraha Páblope pyhare Antípatrispe.

32Upe ára ambuépe ñorãirõhára kuéra yvy rupigua ojevy hógape ha kavaju arigua oho hapére Pablo ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

33Oguahẽvo Cesaréape, ome'ẽ hikuái pe kuatiañe'ẽ sãmbyhyhárape ha omoĩ avei ipópe Páblope.

34Omoñe'ẽ rire pe kuatia, sãmbyhyhára oporandu moõguápa Pablo, ha oikuaávo Ciliciaguaha,

35he'i chupe: —Rohendúta ou vove umi ne mombe'úva. Upéi he'i oñeñangareko hatã haguã hese Herodes róga guasúpe.

Hechos 24

Pablo oñe'ẽ ijehe Félix renondépe

1Pa'i guasu Ananías oguahẽ Cesaréape 5 ára haguépe. Hendive ou myakãhárava mbovymi, ha peteĩ poromombe'uha hérava Tértulo. Ko'ãva ou sãmbyhyhára rendápe omoĩ vai haguã Páblope.

2Ojererúvo Pablo, Tértulo oñepyrũ omoĩ vai chupe he'ívo Félixpe: —Nde rehe ae, karai sãmbyhyhára, roguereko py'a guapy, ha ne arandu eterei rupi opa mba'e apópe, heta iporãva ojejapo ore retãme.

3Opa ko'ã mba'e rohupyty opa ára ha opa rupi, nde Félix marangatu ete rupive, ha rohecha kuaa ndéve ore py'aite guive.

4Ani haguã rombo'are eterei, ajerure ndéve ore rendumi haguã.

5Rojuhu ko kuimba'e, ku mba'asy vaichaha, ha opa rupi ko yvy jerekuévo omyasãiha joavy Israel guáva apytépe, ha ha'e voi hína nasaréno aty ruvicha.

6Ha'e omomarãse kuri Tupao, ha upévare ore pojái hese, ha rombojovake mo'ã ore rembiapoukapy he'iháicha.

7Mburuvicha Lisias katu oike ha oipe'a ore hegui mbaretépe,

8he'ívo umi omombe'úva chupe ou vaerãha ne rendápe. Nde voi ikatu reporandu chupe, reikuaa haguã añeteha opa umi ro'éva hese.

9Umi Israelgua upépe oĩva, he'i avei upéicha.

10Pe sãmbyhyhára upérõ, ipópe he'i Páblope oñe'ẽ haguã, ha Pablo he'i: —Avy'aite añe'ẽtagui che jehe ne renondépe, aikuaágui nde reporombojovakeha ko tetãme are guivéma.

11Ndete voi ikatu rejuhu, ojapoha 12 árante aguahẽ hague Jerusalénpe, amomba'e guasúvo Tupãme.

12Ha ndajejuhúi hague añoñe'ẽ apívo avave ndive, térã amopu'ãvo sarambi Jerusalén pegua Tupaópe, térã judío kuéra tupaoha rupi térã ambue henda rupi táva ryepýpe.

13Ko'ãva ndaikatúi ohechauka mba'eve umi che rehe ombojávagui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Kóva katu areko ha'e vaerã: Ambojeroviaha Tupã che ru kuéra ypykue Járape, aikóvo Tape Pyahúre, ha'e kuéra ombohérava aty hekopegua'ỹ, aroviágui opa mba'e ojehai vaekue Tembiapoukapy ha Maranduhára kuéra kuatia ñe'ẽme.

15Ha ha'e kuéraicha avei ajerovia Tupãre, umi omano vaekue oikove jey vaerãha, taha'e imarangatúva, taha'e heko añáva.

16Upévare añeha'ã mante che reko potĩvo Tupã ha yvypóra kuéra renondépe.

17Are aiko rire ambue henda rupi, ajevy che retãme ame'ẽvo tupãmba'e ha arúvo che mba'e kuave'ẽ.

18-19Ajapo hína ko'ã mba'e, añemopotĩ rire ojejapoháicha, aty guasu'ỹ ha ayvu'ỹ reheve, ha Israelgua kuérava Asiagua che juhu Tupaópe. Umíva oĩ vaerã mo'ã ko'ápe, he'i haguã oimérõ oguereko he'i vaerã che rehe.

20Ỹrõ, umi oĩva ko'ápe te'i oimépa ajapo ra'e ivaíva aimérõ guare Israelguáva mbojovakehára aty renondépe.

21Ndaha'éirõ ko ha'e hatã vaekue ijapytépe kuéra: ‘Ko árape peẽ pe che mbojovake aroviágui oĩha jeikove jey omanóva apytégui.’

22Ohendúvo kóva Félix, oikuaa porãmava upe Tape Pyahu rehegua, ohejánte opa mba'e oĩháicha ha he'i chupe kuéra: —Ou vove mburuvicha Lisias, aikuaa porãvéta kóva rehegua.

23Ha Félix he'i ñorãirõhára kuéra ruvichápe opytánte haguã gueteri Pablo iñembotypy, opáichavo toñembovevyive chupe, ha tojeheja iñirũ nguérape toñangareko hese.

24Mbovymi ára rire oguahẽ jey Félix hembireko Drusila, Israelguáva ndive. Ohenoika Páblope ohendu haguã chugui Jesucristo rehegua jerovia.

25Pablo katu oñe'ẽ jeiko hekópe, ivaívagui jejoko, ha ñeporandu ñande rekovekuére ipaháp oiko vaerãre. Upérõ Félix oñemondýi ha he'i chupe: —Terehónte, ágã ijávo chéve rohenói jeýta.

26Félix oha'arõ avei Pablo ome'ẽ ramo guarã chupe viru, ha upévare ohenói jepi chupe oñe'ẽ haguã hendive.

27Mokõi áño ohasa upéicha, ha Félix ojei sãmbyhyhárагui. Hendaguépe oike Porcio Festo. Félix opyta porãségui Israelguáva ndive, oheja Páblope ñembotypy.

Hechos 25

Pablo Festo renondépe

1Festo oguahẽ ojupi haguã sãmbyhyhárõ ha mbohapy ára haguépe oho Cesaréagui Jerusalénpe.

2Upépe pa'i ruvicha kuéra ha umi Israelgua ipoguasuvéva oho hendápe omoĩ vaívo Páblope.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ojerure hikuái chupe ñembojerovia poravo pyréicha, ogueruka haguã Páblope Jerusalénpe. Ha'e kuéra oguereko iñakãme ojukaukávo chupe tapépe.

4Festo katu he'i Pablo opytataha iñembotypy Cesaréape, ha ha'e voi ohotaha upépe vokói eténte.

5He'i chupe kuéra: —Upévare, pende ruvicha kuérava oho vaerã che ndive Cesaréape, ha oime rire ramo pe kuimba'e ojapo ra'e ivaíva, upépe ikatúta peje hese.

6Festo opytave Jerusalénpe 8 térã 10 ára rupi, ha upéi ojevy Cesaréape. Upe ára ambuépe oñemoĩ pe mbojovakehára guapyhápe ha ogueruka Páblope.

7Oikévo Pablo, umi Israelguáva oguahẽ vaekue Jerusaléngui oñemboja ha he'i hese heta mba'e ivai etereíva, ndaikatúiva jepe ohechauka añeteha.

8Pablo katu he'i ijehe: —Che ndajapói mba'eve ivaíva Israel guáva rembiapoukapýre térã Tupaóre térã Romagua mburuvicha pavẽre.

9Festo katu opyta porãségui Israelguáva ndive, oporandu Páblope: —Rehosépa Jerusalénpe ikatu haguã rombojovake upépe?

10Pablo he'i chupe: —Aime hína Romagua mburuvicha pavẽ mbojovakehára renondépe, ha ko'ápe añembojovake vaerã. Reikuaa porãháicha ndajapói vaekue mba'eve ivaíva Israel guávare.

11Ha oimérõ ajapo ra'e ivaíva ajejuka vaerãre, nambyasýi che rekove. Ndaipórirõ katu mba'eve hi'añetéva umi ombojávape hikuái che rehe, avave ndaikatúi che moĩvo ipópe kuéra. Ajerure che mbojovake haguã Romagua mburuvicha pavẽ voi.

12Upérõ Festo oporandu heko mbo'eha kuérape, ha upéi he'i: —Rejerure haguére ne mbojovake haguã Romagua mburuvicha pavẽ, rehóta hendápe.

Pablo mburuvicha guasu Agripa renondépe

13Mbovymi ára rire, mburuvicha guasu Agripa ha Berenice oho Cesaréape omomaiteívo Féstope.

14Hi'arégui upépe ára mbovymi, Festo omombe'u mburuvicha guasúpe upe Pablo reheguáva. He'i chupe: —Oĩ ko'ápe peteĩ kuimba'e Félix oheja vaekue iñembotypy.

15Aimérõ guare Jerusalénpe, pa'i ruvicha kuéra ha Israelgua myakãhára kuéra, oñe'ẽ vai chéve hese ha ojerure ojejuka haguã.

16Ha'e chupe kuéra Romagua mburuvicha kuérava, ndojepokuaaiha ojukaukávo avavépe, ombojovake mboyve chupe imombe'uhára ndive, ikatu haguã oñe'ẽ ijehe.

17Upévare, ha'e kuéra oúvo ko'ápe, ambopuku'ỹre, upe ára ambuépe voi añemoĩ mbojovakehára guapyhápe ha aruka pe kuimba'épe.

18Umi oúva omoĩ vai haguã chupe katu nde'íri hese mba'eve umi che aimo'ã vaekuégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Umi mba'e jerovia imba'e kuérava rehegua añoite he'i hese: aipo Jesús omano vaekue ha Pablo he'ívare oikoveha gueteri.

20Che ndaikuaáigui mba'épa ajapóta, aporandu Páblope ohosépa Jerusalénpe oñembojovake haguã ko'ã mba'ére.

21Ha'e katu ojerure ombojovake haguã chupe Romagua mburuvicha pavẽ. Upévare ha'e, opyta haguã iñembotypy ikatu peve amondo chupe.

22Upérõ Agripa he'i Féstope: —Che avei ahenduse ko kuimba'épe. Ha Festo he'i chupe: —Ko'ẽrõ rehendúta.

23Upe ára ambuépe, Agripa ha Berenice oguahẽ ha oike tuicha jeguaka reheve upe koty guasúpe, umi mburuvicha ha karai guasu kuéra táva pegua ndive. Festo ogueruka Páblope,

24ha he'i: —Mburuvicha guasu Agripa ha karai kuéra peñembyatýva ko'ápe ore ndive: péina upépe pe kuimba'e. Opa Israelguáva oñe'ẽ vai chéve hese, taha'e Jerusalénpe, taha'e ko'a Cesaréape, ha ojerure manterei sapukaiháp e ojejuka haguã.

25Che katu ndajuhúi ojapo hague mba'eve ojejuka vaerãre. Opáichavo, ha'e voi ojerure haguére ombojovake haguã chupe Romagua mburuvicha pavẽ, añembopy'a peteĩ amondóvo chupe.

26Ha ndarekóigui mba'eve ahai vaerã hese kuatiáre che ruvicha pavẽ Roma guápe, aru pene rendápe ha ne rendápe raẽvete, mburuvicha guasu Agripa, ikatu haguã reporandu rire chupe, areko ahai vaerã hese.

27Hendapegua'ỹ vaicha niko chéve, arahauka peteĩ ipokuapýva, amombe'u'ỹre mba'épa oje'e hese.

Hechos 26

Pablo oñe'ẽ ijehe mburuvicha guasu Agripa renondépe

1Upérõ Agripa he'i Páblope: —Ikatu reñe'ẽ nde jehe. Pablo omopu'ã ipo ha oñepyrũ oñe'ẽ kóicha:

2“Avy'a ikatúgui añe'ẽ ne renondépe che ruvicha guasu Agripa, aipe'a haguã che jehegui umi Israelguáva omboja vaekue che rehe.

3Nde niko, che ruvicha guasu, reikuaa porã opa Israelguáva jepokuaa ha umi mba'e roñoñe'ẽ apiha. Upévare ajerure ndéve che rendu haguã pochy'ỹre.

4Opa Israelguáva oikuaa mba'éichapa aiko raka'e ijapytépe kuéra, che retãme ha Jerusalénpe, che mitã rusu guive.

5Oikuaa avei, ha ikatu he'i he'isérõ, opa ára che hague fariséo, ha'éva upe aty ipohyivéva ñane mba'e jeroviápe.

6Ha ko'ágã che reru hikuái añembojovakévo ajeroviágui upe ñe'ẽ Tupã ome'ẽ vaekuére ñande ru kuéra ypykuépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Umi 12 Israel ñemoñareguáva oha'arõ oikóvo ko ñe'ẽ ha upévare omomba'e guasu Tupãme ha ombyaje chupe ára ha pyharépe. Kóva ko jeroviáre avei, che ruvicha guasu Agripa, umi Israelguáva che moĩ vaise ko'ágã.

8Mba'ére piko peẽ ndaperoviái Tupã omoingove jeyha omano vaekuépe?

9Che voi aimo'ã vaekue ymave ajapo vaerãha heta ivaíva Jesús Nazaretgua rérare,

10ha upéicha ajapo vaekue Jerusalénpe. Pa'i ruvicha kuéra he'i rupi chéve ikatuha, amoinge vaekue koty ypytũme heta Jesús reroviaháp e, ha ojejuka ramo, che ha'e vaekue iporãha.

11Heta jey ainupãuka chupe kuéra opoi haguã ijeroviágui. Ha ko'ã mba'e ajapóva opa judío kuéra tupaoha rupi, ha che pochy etereígui hese kuéra, areko asy chupe kuéra umi tetã ambue rupi jepeve.

12Upevarã aha vaekue hína táva Damáscope, che mondógui pa'i ruvicha kuéra.

13Tapére katu, che ruvicha guasu, ahecha asaje pyte jave, peteĩ mba'e rendy yvágagui, imbaretevéva kuarahy rendýgui, omimbíva che ha che irũ nguéra jerekuévo.

14Opavave ro'a yvýre, ha ahendu peteĩ he'íva chéve hebréo ñe'ẽme: ‘Saulo, Saulo, mba'ére piko reñemoĩ che rehe? Nde jehe voi rejapo hína ivaíva, ku repyvoi ramo guáicha nde kutuha apỹire.’15Upérõ ha'e: ‘Máva piko nde, che Jára?’ Ñandejára he'i chéve: ‘Che hína Jesús upe nde reñemoĩha reikóvo.

16Epu'ã katu eñembo'y, péina ajechauka ndéve roiporavógui reiko haguã che rembiguáirõ, ha umi ko'ágã rehecha vaekue ha umi rehechavétava rechahavérõ.

17Roipe'áta umi Israelguáva ha avei umi Israelgua'ỹva ko'ágã romondoha pógui.

18Romondo hendápe kuéra rehesape'a haguã, ha anive oiko pytũmbýpe, tesape rendýpe uvei, ha reipe'a haguã chupe kuéra Sataná poguýgui, oiko haguã Tupã ndive uvei. Ha ojerovia haguã che rehe, ha oñepysyrõ haguã iñangaipágui upéicha ohupyty haguã imba'erãva umi Tupã mba'éva apytépe.’”

19Aipórõ, che ruvicha guasu Agripa, che ñe'ẽ rendu pe jechauka yvágagui oúvape,

20ha ahenduka upe ñe'ẽ umi Damasco guápe raẽvete, ha opa umi Jerusalén ha Judea guápe, avei umi Israelgua'ỹvape, ahenóivo ojere ha ojevy haguã Tupã gotyo, ha ohechauka haguã hembiapo rupi ojevy hague.

21Upévare umi Israelguáva ipojái che rehe Tupaópe ha che jukase mo'ã.

22Ha Tupã che pytyvõ rupi, aime hatã ko'ágã peve, añe'ẽvo Tupãre opavavépe, michĩva ha tuichávape. Nda'éi chupe kuéra mba'eve he'i'ỹ vaekue oiko vaerãha maranduhára kuéra ha Moisés.

23Upe Mesías omano vaerã hague, ha omano rire ha'e raẽvete oikove jey vaerã hague ha omyerakuã vaerã hague pe mba'e rendy, pysyrõ rehegua, ñane retã guápe ha ambue tetã guápe avei.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Upe he'íva Agripa

24He'ívo Pablo ko'ã mba'e ijehe, Festo osapukái. —Nde tarova niko nde, Pablo!
Remomba'apo itereígui ne apytu'ũ, reju nde tarova!

25Pablo katu he'i: —Nda che tarovái niko, nde Festo marangatu ete. Upe ha'éva niko
hekopegua ha añete.

26Ápe oĩ hína mburuvicha guasu Agripa oikuaa porãva ko'ã mba'e, ha upévare añe'ẽ
kyhyje'ỹre henondépe, aikuaa porãgui ha'e avei oikuaaha opa ko'ã mba'e, ndaha'éi
niko mba'e ojehu vaekue peteĩ yvy paha ruguápe.

27Reroviápa, che ruvicha guasu, umi he'i vaekue maranduhára kuéra? Che aikuaa
reroviaha.

28Agripa he'i chupe: —Pya'e eterei niko rejapose che hegui Cristo reroviaha!

29Pablo he'i: —Taha'e pya'e térã kurive, Tupã nga'u oipota na nde añói, che ruvicha
guasu, opa ko'ápe che rendúva hína avei katu, oiko chéicha, anínte ko'ã kadéna ipóre.

30Upérõ opu'ã mburuvicha guasu ha avei upe sãmbyhyhára, Berenice ha opa umi
oguapýva ndive,

31ha oho ha'e kuéra ha'eñoháme oñe'ẽvo ko mba'ére. He'i hikuái ojupe: —Ko
kuimba'e ndojapói mba'eve ojejuka vaerãre, térã ojeguereko haguã iñembotypy jepe.

32Ha Agripa he'i Féstope: —Ikatu vaerã mo'ã ojepoi ko kuimba'égui, ha'e voi
ndojeruréi rire ombojovake haguã chupe Romagua mburuvicha pavẽ.

Hechos 27

Pablo oñemondo Rómape

1Oñembopy'a peteĩvo hikuái ore mondóvo Itáliape, omoĩ Pablo ha ambue kuéra
ipokuapýva peteĩ mburuvicha Julio hérava pópe, ha iñorãirõhára kuéra aty héra Roma
ruvicha guasu aty.

2Rojupi peteĩ várko Adramítiope, ha osẽtamava umi Asia rupigua táva várko kuéra
oñembojaha gotyo. Oĩ avei ore ndive Aristarco Tesalonicagua, Macedonia pegua táva.

3Upe ára ambuépe roguahẽ Sidón táva, várko oñembojahápe. Upépe Julio imba'e porã
Pablo ndive ha oheja chupe oho iñirũ nguéra rechávo, ha ha'e kuéra oñangarekóvo
hese.

4Rosẽvo Sidóngui rohasa Chipre rupi roñemo'ã haguã yvytúgui, oipeju vaígui pe
yvytu.

5Rohasa Cilicia ha Panfilia rembe'y rupi ha roguahẽ Mira, Licia pegua távape.

6Pe mburuvicha ojuhu upépe peteĩ várko Alejandriagua ohóva Itáliape ha ore
mbohasa upévape roho haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Heta ára aja roho mbegue ha hasypeve roguahẽ Cnido renondépe. Oipeju vaígui
gueteri pe yvytu rohasa Salmoná renondépe, rombojerévo Creta, yvy yguasu mbyte
pegua,

8ha roho asývo hembe'ýre, roguahẽ peteĩ héravape Várko ypegua oñembojaha Porã,
táva Lasea ypýpe.

9Heta árama ohasa ha ivaíma ojeho haguã yguasu rupi, hi'aguĩmagui ára ro'y. Upévare
Pablo he'i chupe kuéra:

10—Karai kuéra, che ahecha ko ñande jeho ivai etereitaha, oñehunditaha ñane várko
ha ñane mba'e pohýi kuéra, ha ñande jepe ikatu avei ñamanomba.

11Pe mburuvicha katu ojapysakave pe várko jára ha várko ruvicháre, ha ndojapói pe
Pablo he'íva.

12Ha pe várko oñembojaha naiporãigui ojehasa haguã upépe ára ro'y, haimete opavave
oñandu iporãvetaha osẽ hikuái upégui ha oñeha'ã ohupyty Fenice, várko oñembojaha
Creta pegua, oma'ẽva yvatévo kuarahy reike gotyo ha Yvy gotyo kuarahy resẽ gotyo,
ohasa haguã upépe ára ro'y.

Ára pochy yguasu mbytépe

13Oimo'ãgui hikuái ikatuha ohove, oñepyrũ haguére oipeju yvytu vevýi yvývo
guiogua, osẽ hikuái Creta rembe'y rupi.

14Ha upe riremínte peteĩ yvytu pochy yvatévo kuarahy resẽ guioguáva, ondyry pe
mbayrúre.

15Ha oñepyrũ oguerotyryry. Ndaikatúigui romoma'ẽ ore várko pe yvytúre, roheja
mante ore reraha.

16Rohasa peteĩ yvy michĩ y mbytepeguáva, Cauda hérava rapykue rupi, upe yvytu
naimbareteiháp e, ha hasy peve rohupi upe kanóa rojupi haguãme ro'yguýrõ guarã.

17Ohupi rire, oiporu hikuái tukumbo omyatã haguã pe várko. Upéi, okyhyjégui
opa'ãrõ guarã upe yvyku'ity Sirte héravape, oity hikuái várko mombytaha vevýi ha
oheja yvytu ogueraha chupe kuéra.

18Upe ára ambuépe upe ára ipochyve, ha upévare oñepyrũ hikuái oity yguasúpe umi
mba'e pohýi várko pegua,

19ha upe ára mbohapyháp e ipo teépe omombopa avei umi várko sã nguéra.

20Heta ára ndorohechavéi kuarahy térã mbyja kuéra, ha ndopírigui pe yvytu ratã ore
nupãva, noroha'arõ véima rosẽne haguã ore rekove.

21Arémagui ndorokaruvéi hague, Pablo oñembo'y mbytépe kuéra ha he'i: —Karai
kuéra, iporãve vaerã mo'ã che rendu ha nañasẽi rire Crétagui ani haguã ojehu ñandéve
ko'ã mba'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Opáichavo, ani pejepy'apy. Avave peẽ kuérava nomano mo'ãi, oñehundítarõ jepe ko várko.

23Ko pyharépe ojechauka kuri chéve peteĩ Tupã che Jára, che ambyajéva, remimbou,24ha he'i chéve: ‘Ani rekyhyje Pablo, reho vaerã niko Romagua mburuvicha pavẽ rendápe, ha nde rehehápe Tupã ndoheja mo'ãi omano avave ko várkope ne ndive oĩva.’

25Aipórõ karai kuéra, peñemokyre'ỹ, ajeroviágui Tupã rehe ha aikuaa porã opa mba'e ojehutaha hemimbou he'i haguéicha chéve.

26Opáichavo jaháta jajejoso peteĩ yvýre, yguasu mbytépe guáre.

27Peteĩ pyharépe, mokõi semána roho rire, rojejuhu jave yguasu Adriáticope, pe yvytu ore reraha jave ápe ha pépe, pyharepytévo, umi kuimba'e várko rerahaha ohecha kuaa roñemoaguĩha yvýgui.

28Oha'ã hikuái pe y hypykue ha ojuhu ohupytyha 36 métro, ha upéi oha'ã jey ha ojuhu 27 métro.

29Ha okyhyjégui rojejapi ramo guarã ita guasu kuérare, omboguejy hikuái irundy várko mombytaha pe mbayru rapykue guio, ojerure aja Tupãme ko'ẽ haguã.

30Umi várko mboguataha katu okañyse mo'ã várkogui ha upevarã oñepyrũ omboguejy ýpe pe kanóa ku omboguejýtarõ guáicha gua'u pe várko mombytaha henondepegua.

31Pablo katu omomarandu pe mburuvicha ha ñorãirõhára kuérape he'ívo: Ko'ãva opyta'ỹrõ ko várkope peẽ ndaikatu mo'ãi pesẽ ivaívagui.

32Upérõ umi ñorãirõhára oikytĩ pe kanóa sã ha oheja ho'a ýpe.

33Ko'ẽjúvo Pablo he'i opavavépe okaru haguã. He'i chupe kuéra: —Ojapóma mokõi semána ndape'uiha mba'eve, peha'arõvo upe ojehútava.

34Ajerure peẽme pekaru haguã. Kóva tekotevẽ peikovesevérõ. Avavéguiko ndo'a mo'ãi peteĩ iñakã raguénte jepe.

35He'ívo upéva Pablo ohupi ipópe mbuja ha ome'ẽ Tupãme ijaguije opavave rovake. Oipehe'ã ha oñepyrũ ho'u.

36Upéi opavave oñemokyre'ỹ ha ho'u avei.

37Umi roĩva várkope rohupyty 276.

38Ho'upa rire pe ho'uséva, oity hikuái pe yguasúpe ombovevyive haguã pe várko.

Ho'yguy pe várko

39Ko'ẽmba rire, umi várko mboguataha ndoikuaái mba'e yvýpa upéva, opáichavo ohecha peteĩ hendápe hembe'yha, ha oñembopy'a peteĩ oñeha'ãvo omboja upe gotyo pe várko.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

40Oikytĩ hikuái pe várko mombytaha sã nguéra ha oheja yguasúpe, ojora avei hikuái umi rrémo, hapykue pegua sã. Upéi katu ohupi hikuái yvytúre pe várko ao oipejuha yvytu henonde pegua, ha pe várko oñepyrũ oñemboja pe y rembe'ýre.

41Opáichavo oho peteĩ yvyku'i atýpe, ha ojejakutu hese. Pe várko renonde opa'ã yvyku'ípe, ikatu'ỹre oku'e, ha pe hapykue oñepyrũ opẽmba oñenupã hatã etereígui hese upe y pochy.

42Umi ñorãirõhára ojukase mo'ã ipokuapývape, ani haguã okañy avave ho'ytaháp e.

43Pe mburuvicha katu ndohejái ojapo, hakate'ỹgui Páblore. He'i uvei umi ho'yta kuaáva ojeity haguã ýpe ha'e kuéra raẽve,

44ha umi ambue katu oho haguã hapykuéri, ojekóvo umi yvyra várko pehẽngue kuére. Upéicha osẽmba hikuái okápe.

Hechos 28

Pablo Máltape

1Rosẽmbámarõ okápe roikuaa upe yvy y mbyte pegua heraha Malta.

2Upepegua imba'e porã eterei ore ndive, ha oky ha ro'y etereígui, tuicha ojatapy ha ore renói hikuái rojepe'e haguã.

3Pablo ombyaty ra'e jepe'a piru, ha oitývo tatápe, peteĩ mbói osẽ pya'e pe hakuhágui ha oisu'u chupe ipópe.

4Umi upepegua, ohechávo pe mbói osãingóva Pablo póre, he'i hikuái: “Ko kuimba'e oime vaerã peteĩ porojukahare hína, ajeve osẽrõ jepe yguasúgui, Tupã ndohejái oikove.”

5Pablo katu oityvyro pe mbói tatápe ha ndojehúi chupe mba'eve.

6Opavave oha'arõ irurupa térã ho'árõ omano. Ha heta oha'arõ rire, ohechámarõ ndojehuiha chupe mba'eve, ohecha ojavy hague ha oñepyrũ he'i Pablo ha'eha peteĩ tupã.

7Aguĩ upégui oĩ yvy kuéra peteĩ poguasu upepegua, Publio hérava, mba'éva. Ha'e ore moguahẽ ha oñangareko porã eterei ore rehe mbohapy ára.

8Ha Publio ru oĩ hupápe, hasy akãnundu ha tye ruguýgui. Pablo oho oñandúvo chupe ha oñembo'e rire, omoĩ ipo hese ha omonguera.

9Upémarõ ou avei heta ambue hasýva upepegua, ha omonguerapa avei.

10Heta ore rerohory, ha upéi rojupi jeývo várkope, ore mbyavío heta hikuái.

Pablo oguahẽ Rómape

11Ropyta rire mbohapy mése Máltape, rojupi peteĩ várkope ohasa vaekue upépe umi ára ro'y. Upéva peteĩ várko Alejandría pegua, ha ogueraha ipoyvi vevépe tupã nguéra Cástor ha Pólux ra'ãnga.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Roguahẽ várko oñembojaha Siracúsape, ha upépe ropyta mbohapy ára.

13Upégui rohove roguahẽ meve Régiope. Upe ára ambuépe roguereko yvytu yvy gotyo guio oipejúva ha peteĩ ára rire roguahẽ Pozzuólipe.

14Upépe rojuhu ore pehẽngue Jesús reroviaha oipotáva ropyta hendive kuéra peteĩ semána, ha upéi ipaháp e roguahẽ Rómape.

15Ore pehẽngue Jesús reroviaha Romagua oikuaámava rojuha osẽ ore ruguãtĩvo, Foro Apio, upe Tres Tabernas hérava peve. Ohechávo chupe kuéra Pablo ome'ẽ ijaguije Tupãme ha ikyre'ỹ jey.

16Oguahẽvo Rómape, oheja hikuái Páblope oiko ha'eño, peteĩ ñorãirõhára hese oñangarekóva reheve.

Pablo Rómape

17Mbohapy ára oguahẽ rire, Pablo ohenoika umi Israel guáva Rómape ojeapovéva mba'érõpe. Oñembyatypáma ramo, he'i chupe kuéra: —Che pehẽngue kuéra, che ndajapói vaekue mba'eve ivaíva Israel guávare, térã ñande ru kuéra ypykue jepokuaaháre. Upéicharõ jepe, Jerusalénpe añemoĩ Romagua pópe.

18Ha'e kuéra oporandu rire chéve opoise che hegui, ndojuhúigui mba'eve che juka vaerãre.

19Umi Israelguáva katu oñemoĩ che rehe, ha ajerure mante vaerã Romagua mburuvicha pavẽ che mbojovake haguã. Che katu ndarekói mba'eve ha'e vaerã umi che retãguáre.

20Upévare pohenoika kuri, pohecha ha añe'ẽ haguã pene ndive. Umi ñande Israelgua ñaha'arõva rehe niko che ajepokua hína ko'ã kadénape.

21Ha'e kuéra he'i chupe: —Oréve noguahẽi Judéagui mba'eveichagua kuatia nde rehe, ha ndaipóri avei Israel guáva oguahẽ vaekue upégui, oñe'ẽ vaíva nde rehe.

22Rohenduse ne remiandu, roikuaágui opa rupi oñeñe'ẽ vaiha ko aty pyahúre.

23Aipórõ omoĩ hikuái peteĩ ára, ha heta umi oñembyatýva upe Pablo oikoháp e. Pyhareve guive ka'aru peve Pablo oñe'ẽ chupe kuéra Tupã remisãmbyhýre. Ogueroviaukase chupe kuéra Jesús reheguáva, Moisés rembiapoukapy ha maranduhára kuéra kuatiañe'ẽ nguéra rupi.

24Oĩ oguerohorýva upe Pablo he'íva ha oĩ oguerovia'ỹva.

25Ha noñemoĩrigui peteĩ ñe'ẽme oñondive, oñepyrũ oho. Upérõ Pablo he'i chupe kuéra: —He'i porã vaekue pende rehe Espíritu Santo ñande ru kuéra ypykuépe, maranduhára Isaías rupi, he'írõ guare:

26“Tereho ere ko'ã mba'e ko tetã guápe: Pehenduve ramo jepe, ndapeikuaa mo'ãi pe oje'éva, ha pema'ẽve ramo jepe, ndapehecha mo'ãi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Emyakã kuchu ko tetã guápe, emboty ijapysa ha ehesa jokua, ohendu'ỹ térã ohecha'ỹ haguã, ani upéi ohendu ha ohechakuaa mba'e, ha ojere hape vaígui, ha aipohano jey chupe kuéra.”

28Peikuaáke aipórõ, ko ñepysyrõ ome'ẽva Tupã, oñekuave'ẽtaha Israelgua'ỹvape, ha ha'e kuéra katu ohendúta.

29Pablo he'i rire ko'ã mba'e, umi Israelguáva oje'ói, ha oñoñe'ẽ api mbarete ohóvo.

30Pablo opyta mokõi áño pukukue upe óga hepýre oiporu vaekuépe, omoguahẽhápe opa umi hendápe ohóvape.

31Kyhyje'ỹre omyerakuã Tupã sãmbyhy, ha ombo'e Ñandejára Jesucristo rehegua, avave ojoko'ỹre chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Romanos

Romanos 1

Maitei

1Pomomaitei che, Pablo, Jesucristo rembiguái. Ha'e che renói vaekue aiko haguã
ijapóstol ramo, ha che poravo vaekue aikuaauka haguã Tupã marandu porã.

2Imaranduhára kuéra rupi, Tupã ome'ẽma vaekue voi iñe'ẽ ikuatia marangatúpe.

3-4Upe marandu upéva hína pe oñe'ẽva Ta'ýra Ñandejára Jesucristo rehe, yvypóraicha
ou vaekue, David ñemoñarégui. Oikove jey guive katu, ha'e oiko Tupã Ra'y ramo, opa
ipokatu reheve, ha Espíritu Santo rupi.

5Jesucristo rupi, Tupã che mbojerovia ha ojapo che hegui apóstol, ha añemoĩ
amba'apo, opa tetãme oĩ ogueroviáva chupe ha ojapóva hembipota.

6-7Umíva apytépe peime avei peẽ, peikóva Rómape. Tupã pende rayhu ha pende
poravo peime haguã Jesucristo ndive, peẽ hína Tupã mba'e. Tupã ñande Ru ha
Ñandejára Jesucristo tohekuavo imba'e porãngue ha ipy'a guapy pende ári.

Aguije me'ẽ

8Tenondete, Jesucristo rupi ame'ẽ che aguije Tupãme, peteĩ-teĩva pende rehe, opa rupi
niko heta imandu'áva pende jeroviáre.

9Tupã, che amba'apoha che py'aite guive, amombe'úvo Ta'ýra marandu porã, oikuaa
manterei che mandu'aha pende rehe,

10ha che ñembo'épe ajerure opa ára Tupãme, ha'e oipotárõ, toheja tahami pohechávo.

11Pohechasete niko ha poipytyvõse pende py'a mbareteve haguã.

12He'ise, ñañomyakã raku haguã ko ñande jerovia, peẽ ha che jarekóvape.

13Aipota peikuaa, che pehẽngue kuéra, hetave jevýma areko hague che akãme ahávo
pohecha. Ha ágã peve, oime jepi che jokóva. Hi'ãnte chéve ambohetave pende apytépe
Jesucristo reroviaha, ajapo haguéicha ambue tetã rupi.

14Añandu oimeha ajapo vaerã pende rehe, tapeikuaa heta ra'e térã tapeikuaa'ỹ, ta pene
arandu térã ta pende tavy jepe ra'e.

15Upévare hi'ãnte eterei chéve, aikuaauka ko Jesucristo marandu porã, peẽ Rómape
peikóvape avei.

Jesucristo marandu niko Tupã pokatu

16Che natĩri Jesucristo marandu porã reheve, upéva niko Tupã pokatu, ikatu haguã
opa umi ogueroviáva oñepysyrõ, judío kuéra tenondete, ha umi ndaha'éiva ave.

17Jesucristo marandu porã niko ohechauka ñandéve mba'éichapa Tupã ñane mboheko
joja, ñande jerovia rupi, iñepyrũha guive ipaha peve. Upéicha he'i Ñandejára Ñe'ẽ:
“Heko jojáva, ojerovia rupi Tupãre, oikove vaerã.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Tupã ohechauka ipochyha oinupãvo yvága guive opa yvypóra iñaña ha heko joja'ỹvape, heko añáme oguerekóva iñapytĩháme pe añetegua.

19Tupãgui ikatúva jaikuaa, ha'e kuéra oikuaa porã, ha'e voi ohechaukágui chupe kuéra.

20Pe Tupã rehegua ojehecha'ỹva ikatu ojekuaa, jajepy'a mongetárõ umi ha'e ojapo vaekuére. Ha upéicha rupi, ko yvy oiko ñepyrũ guive ojehecha porã ha'eha Tupã, ha pe ipokatu araka'eve ndopa mo'ãiha. Upévare umi iñañáva ndoguerekói mba'eve he'i vaerã.

21Oikuaárõ jepe Tupãme, nomomba'e guasúi vaekue chupe ha ndohechakuaái vaekue chupe. Upéva rangue katu, ojepy'a mongeta výro reíre, ha iñapytu'ũ tavy kuéra opyta pytũmbýpe.

22He'i hikuái iñaranduha, ha añetehápe itavy.

23Omyengoviágui Tupã reko mimbipa opave'ỹva, yvypóra omano vaerãva ra'ãngáre, guyra ra'ãngáre, tymba ipy irundýva ha mbói ra'ãngáre jepeve.

24Upévare Tupã oheja chupe kuéra oiko umi tembipota vai oĩva ipype kuéra reheve, ha ojapo ojuehe mba'e oporomotĩva.

25Tupã mba'e añetegua rangue, oheka hikuái mba'e japu, ha ombojerovia ha omomba'e guasu umi mba'e Tupã rembiapokue, ha ndaha'éi Tupã ijapoharépe, ha ojererohory vaerãva opa árape. Amén.

26Upévare Tupã oheja chupe kuéra umi tembipota oporomotĩva reheve. Ikuña kuéra jepeve ojererekouka rangue hekópe, ohasa hekopegua'ỹme.

27Upéicha avei kuimba'e, ojei kuña jerereko hekopeguágui, ha hendy tembipota vaípe ojuehe. Kuimba'e, kuimba'e ndive ojapo mba'e oporomotĩva, ha oñandu asy hetépe voi, ñenupã oúva chupe kuéra heko vaikuére.

28Ndoikuaaséi rupi Tupãgui, ha'e oheja chupe kuéra hemiandu vaípe, ojapo haguã ojapo'ỹ vaerã.

29Henyhẽ hikuái opaichagua teko joja'ỹgui, teko pochy, takate'ỹ ha teko añágui. Oipota pe hapicha oguerekóva, oporojuka, ojapo sarambi, oporombotavy, iñaña ha iñe'ẽ rei.

30Oñe'ẽ vai hapicháre, ndaija'éi Tupãre, ijejapo, oñembotuicha ha ojererovu. Ojepy'a mongeta angaipa ojapo vaerãre ha naiñe'ẽ rendúi itúva kuérape.

31Ndoikuaaséi mba'eve, opyrũ iñe'ẽre, ndohayhúi avavépe, ndoporoporiahurerekói.

32Ha'e kuéra oikuaa porã Tupã he'íma hague, umi ko'ã mba'e ojapóva omano vaerãha. Ha upéicharõ jepe, ojapónte ohóvo hikuái, ha ojuhu porã katu, ambue kuéra ojapo ramo ko'ã mba'e.

Romanos 2

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tupã oporombojovake hekópe

1Upévare ndaikatúi ojeheja reívo ndéve, nde taha'e ha'éva, rembojovakéva ambuépe. Nde voi re'a reñenupã haguãme, rejapo haguére pe ha'e kuéra ojapóvante avei.

2Jaikuaa Tupã oporombojovakeha hekópe, oinupã ramo umi péicha oikóvape.

3Nde katu, rembojovakéva ambuépe ha rejapóva ha'e ojapóva, ani reimo'ã rekañytaha Tupã ñenupãgui.

4Remboyke, pe opa'ỹva Tupã mba'e porã, ipy'a porã ha heko kuaa, rehecha kuaa'ỹre pe imba'e porã ikatuha pe nde reraha ha'e gotyo.

5Nde katu, nde rova atã ha nderejevyséigui Tupã gotyo, remono'õ mono'õve rehóvo angaipa ñenupãha árape guarã, Tupã oúvo oporombojovake teko jojápe porã.

6Ha he'i mba'épa ohupyty vaerã peteĩ-teĩ, hembiapokue ojerureháicha.

7Ome'ẽta jeikove opa'ỹva umi ohekávape teko mimbipa, terakuã porã ha ñemanove'ỹ, umi oñemohatã vaekuépe ojapo haguã iporãva.

8Umi hese opu'ãvape katu oinupãta pochýpe, he'ise, umi opu'ãva añeteguáre ha oguerohorýva teko aña.

9Oĩ jehasa asy ha jepy'apy opa umi angaipa apohápe guarã. Tenondete judíovape, ha umi ha'e'ỹvape avei.

10Umi mba'e porã apohápe katu Tupã ome'ẽta teko mimbipa, terakuã porã ha py'a guapy. Tenondete umi judíope, ha umi ha'e'ỹvape avei.

11Tupã oporombojovake hekópe porã.

Moisés rembiapoukapy

12Opa iñangaipáva oguereko'ỹre Moisés rembiapoukapy, omanóta upe tembiapoukapy'ỹre. Ha umi iñangaipáva oguereko ramo jepe Moisés rembiapoukapy, upéva upe tembiapoukapýre voi oñembojovakéta.

13Ndaheko jojái niko Tupã renondépe umi tembiapoukapy ohendúva, umi ojapóvante.

14Umi ndaha'éiva judío ha oguereko'ỹva upe tembiapoukapy, ijehegui voi ojapo upe tembiapoukapy he'íva, ha'e kuéra voi upe tembiapoukapy.

15Hekovére voi ohechauka oguerahaha upe tembiapoukapy ipy'apýpe. Pe ha'e oñandúva voi ohechauka upeichaha, ha hemiandu voi ombojovakéne térã omo'ãne chupe kuéra.

16Péichata, Tupã ombojovakeha árape opa mba'e ñemi Jesucristo rupi, ko marandu porã che amyasãiva ohechaukaháicha.

17Nde ere nde jehe judioha, rejerovia Moisés rembiapoukapýre ha reñembotuicha ne Tupãre.

18Reikuaa hembipota, ha pe tembiapoukapy ombo'éva jajapo haguã pe iporãvéva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Rejerovia nde jehe ikatutaha reisãmbyhy umi ohecha'ỹvape, ha rehesapetaha umi pytũmbýpe oikóvape.

20Rejerovia nde jehe, reheko mbo'étaha umi itavývape ha reisãmbyhytaha umi ojejapo'ỹvape, tembiapoukapýpe niko rejuhu arandu ha añetegua.

21Ha iporã. Rembo'e ramo ambuépe, mba'eha nderejeheko mbo'éi nde voi?

22Erérõ noñemyakã ratĩ vaerãiha tembirekópe, mba'ére nde rejapo upéicha? Na nde a'éi ramo umi ta'ãnga reíre, mba'ére piko remonda umi mba'e hepýva Tupao kuéra pegua?

23Rejererohory upe tembiapoukapýre, ha remotĩ Tupãme nderejapóivo ha'e he'íva.

24Añetehápe he'i Ñandejára Ñe'ẽ: “Umi Tupãre ojerovia'ỹva ombopochy chupe, peẽ rupi.”

25Umi Moisés rembiapoukapy ojapóvape guarã, pe jeapi'o iporã. Ha umi ndojapóivape katu, ku ndojeapi'oukái ramo guáicha.

26Upéva rangue, pe ojeapi'o'ỹ vaekue oiko ramo tembiapoukapy he'iháicha, ojererekóne ojeapi'o ramo guáicha jepevénte ndaupéichai.

27Umi tembiapoukapy ojapóva, ndojeapi'ói ramo jepe, ombojovakéne umi tembiapoukapy ojapo'ỹvapa, ojeapi'o vaekue ramo jepe.

28Judío, ndaha'éi judío ijapére rei, ha pe ojeapi'o vaekue, ndaha'éi ojeapi'óva hetére rei.

29Judío añeteguáva niko, pe judíova ipy'apýpe. Upéva niko pe ipy'apýpe ojeapi'o vaekue Tupã espíritu rupi, ha ndaha'éi pe tembiapoukapy he'ívare. Pe upéichava Tupã omonei, ha ndaha'éi yvypóra.

Romanos 3

1Aipórõ, mba'épepa iporã ndéve, nde judío ramo ha rejeapi'o?

2Heta mba'épe, ha heta mba'ére. Tenondete, Tupã ome'ẽ imarandu judío kuérape.

3Mba'e ojehu aipórõ? Tupã nga'u piko ndaheko jeroviaha mo'ã véima, oĩ haguére mbovymi ndaheko jeroviaháiva?

4Hesakã ndaupeichaiha! Upéva rangue, Tupã omba'apo katu añeteguaitére, opa yvypóra ijapu ramo jepe. Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i voi: “Oje'éne ne marangatuha umi erévare, ha resẽ porãne reñembojovakévo.”

5Pe ñane ñañanguére oĩ ramo ohechauka haguã Tupã heko jojaha, mba'e ikatu ja'e? Tupã ndahekojaiha ñane nupãrõ piko? (Añe'ẽ hína yvypóra oñe'ẽháicha).

6Hesakã ndaupeichaiha! Tupã ndaheko jojái rire, mba'éicha piko ombojovakéta yvypórape?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Pe che japukue iporã ramo, Tupã reko joja omimbi tuichave haguã, mba'ére piko añembojovake angaipa apoháicha?

8Upéicharõ, mba'eha piko ndojejapói ivaíva ou haguã iporãva? Upéva voi niko pe oje'éva che ambo'eha, che moherakuã vai haguã. Umi péicha he'ívape ou porã oñenupã.

9Mba'e piko aipórõ? Jarekópa, ñande judío, mba'e iporãvéva umi ambuégui? Hesakã nda upeichaiha! Jahechaukáma, opavave, judíova ha judio'ỹva, oĩha angaipa poguýpe.

10Tupã kuatia he'i voi: "Ndaipóri peteĩ heko jojáva!

11Ndaipóri peteĩ iñakã porãva; ndaipóri peteĩ ohekáva Tupãme.

12Maymáva oho tape vaíre, maymáva peteĩcha heko vai. Ndaipóri ojapóva iporãva, peteĩnte jepe.

13Ijahy'o, tyvy ojepe'a vaicha, pe ikũ ijapu, ikũ guýpe oñongatu mbói rendy.

14Ijuru katu henyhẽ tie'ỹ ha py'arógui.

15ápe ha pépe oñohẽ tuguy, mamo oiko hague rupi

16oheja ñehundi ha tekotevẽ

17ha ndoikuaái py'a guapy.

18Araka'eve nde'íri ojekyhyje vaerãha Tupãgui."

19Jaikuaa tembiapoukapy iporãha umi hese oikóvape guarãnte, opavave okiririĩ haguã ha Tupã ombojovake haguã yvy tuichakue.

20Avave nde'i chéne ojapo hague tembiapoukapy, ha Tupã oguerekoha chupe heko jojáva ramo. Tembiapoukapy niko oĩ ohechauka haguã ñandéve, ñande angaipa apohánteha voi.

Tupã ñane mboheko joja jarovia ramo Jesucrístope

21Ha ko'ágã, tembiapoukapy'ỹre, Tupã ohechauka ñandéve mba'éichapa ñane mboheko joja, ha upéva he'i pe tembiapoukapy voi ha umi maranduhára.

22Jarovia rupi Jesucrístope, Tupã omboheko joja umi ogueroviávape. Ndaipóri niko ojoavyha:

23opavave niko iñangaipa ha mombyry oĩ Tupã reko mimbipágui.

24Tupã katu, imba'e porãgui, reiete oporomboheko joja, Jesucristo rupi, oporopysyrõvo.

25Tupã oheja rei angaipa, Jesucristo oñohẽ rupi huguy. Angaipa jeheja rei ojehupyty jerovia rehe ae. Kóicha Tupã ohechaukase vaekue mba'éichapa ñane mboheko joja: oheja reívo ñandéve angaipa jajapo vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ha'e niko oha'arõ kuaa. Ha'e niko ohechaukase ñandéve ko'ágã mba'éichapa ñane mboheko joja. Pe ha'e heko jojaháicha niko, omboheko joja avei umi Jesús rehe ojeroviávape.

27Mamópa aipórõ opyta pe yvypóra ojererovuha Tupã renondépe? Mamove. Ha mba'ére piko upéva? Ndaha'éi ojapo haguére tembiapoukapy he'íva, oguerovia haguérente.

28Ha péicha ñaguahẽ kóvape: Tupã omboheko jojaha yvypórape ijerovia rupi, ohecha'ỹre ojapópa térã ndojapói tembiapoukapy he'íva.

29Tupã nga'u piko judío kuéra Tupãnte? Ndaha'éi piko avei opa tetã Tupã? Hesakã porã opa tetã Tupãha.

30Peteĩ Tupãnte niko oĩ: Tupã omboheko jojáva umi oguerovia kuaávape, ohecha'ỹre ojeapi'ópa térãpa nahániri!

31Aipórõ, ñande jeroviápe piko ñamomichĩ hína pe tembiapoukapy? Ndaupéichai. Ñamoañete uvei katu.

Romanos 4

Abraham jerovia

1Ha aipórõ, mba'épe osẽ porã hague piko ja'éta ñande ru ypykue Abraham.

2Añetehápe, Abraham ojeguereko rire heko jojáva ramo hembiapokueta rupi, hekópe oñembotuicha vaerã mo'ã, ndaha'éirõ jepe Tupã renondépe.

3Ñandejára Ñe'ẽ he'i: “Abraham niko oguerovia vaekue Tupãme, upévare Tupã oguereko vaekue chupe heko jojáva ramo.”

4Oimérõ omba'apóva, ojehepyme'ẽ chupe imba'apokuére, ndaha'éi jopói ramo.

5Ha pe ojapo'ỹva mba'eve ha oguerovia Tupãme, pe omboheko jojáva mba'e vai apohápe, ha upévape Tupã ohecha kuaa pe ijerovia, omoĩ porã haguã chupe hendive.

6David voi ohechauka vaekue mba'éichapa ovy'a, pe Tupã oguerekóva heko jojávarõ, oma'ẽ'ỹre mba'épa ojapo.

7He'i avei David: “Ovy'aiténepa umi Tupã oheja reíva chupe heko añangue, ha ombohasa reíva umi iñangaipa.

8Ovy'aiténepa pe yvypóra Ñandejára oipysyrõva angaipágui.”

9Oiménepa pe vy'a ohupyty, umi ojeapi'o vaekuépente, térãpa ohupytýne avei umi ha'e'ỹvape? Ja'e vaekue Tupã ohecha kuaa hague Abrahámpe ijerovia, oguereko haguã chupe heko jojáva ramo.

10Ha araka'e piko ojehecha kuaa ra'e chupe? Abraham ojeapi'o rirépa ra'e, térãpa upe mboyve? Nda upe riréi, upe mboyve vaekue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Abraham ojeapi'o upe rire, Tupã ohechaukávo oguerekomaha chupe heko jojáva ramo, ijerovia rupi. Péicha Abrahámgui oiko vaekue avei opa ogueroviáva ru, tojeapi'o'ỹ jepe ra'e. Ha umívape Tupã oguereko avei heko jojáva ramo.

12Ha Abraham ha'e avei umi ojeapi'oukáma vaekue ru, ha ojapyhy upe ñande ru ypykue jerovia, ha'e oñandúma vaekue ojeapi'ouka mboyve voi.

Ñe'ẽ me'ẽ Abraham ñemoñarépe guarã

13Tupã niko ome'ẽ vaekue iñe'ẽ Abraham ha iñemoñare kuérape, ohupytytaha ko yvy tuichakue imba'erã. Ha upe ñe'ẽ me'ẽ, ndoiko mo'ãi tembiapoukapy ojejapo ramo añónte, teko joja osẽva jerovia rupi mante.

14Pe Tupã ome'ẽva ohupyty ramo umi tembiapoukapy ojapóvante, pe jerovia ndaha'e mo'ãi mba'eve. Ha pe Tupã ñe'ẽ me'ẽ katu mba'eve reíta.

15Tembiapoukapy ogueru ñenupã, ha tembiapoukapy ndaiporiháp e katu, ndaipóri avei opu'ãva hese.

16Upévare, upe ñe'ẽ Tupã ome'ẽ vaekue Abrahámpe iporã haguã mayma iñemoñarépe, ou vaerã jeroviágui. He'ise, upe ñe'ẽ me'ẽ ndaha'eiha umi tembiapoukapy ojapóvape guarãnte, umi oñemohatãva ijeroviápe guarã katu avei, Abrahámcha. Upéicha rupi ha'e ñande ru,

17he'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: “Ajapo vaekue nde hegui heta tetã ru.” Upéva hína pe Tupã oguerovia vaekue Abraham, Tupã omoingove jeýva omano vaekuépe, ha ojapóva umi mba'e oĩ'ỹva gueteri.

18Ndaikatu véima jave oñeha'arõ mba'eve, Abraham oguerovia ha oha'arõ kuaa jey. Ha upéicha oiko chugui “heta tetã ru”, Tupã he'i haguéicha chupe. “Péichata hetakue ne ñemoñare.”

19Abraham jerovia naikangýi vaekue, oguerekómarõ jepe haimete 100 áño, ha ohecha kuaa ha'e ha Sara haimetemaha omano, ha ituja ha iguãiguĩ etereíma iñemoñare haguã.

20Nosẽi ogueroviávagui ha ijerovia naikangýi, oguerovia mbareteve katu. Oguerohory Tupãme,

21oguerovia etereígui Tupã ipu'akaha ojapo haguã pe iñe'ẽ me'ẽ haguéicha chupe.

22Upévare, Tupã ohecha kuaa ha oguereko chupe heko jojáva ramo.

23Ha upe Tupã ohecha kuaa hague chupe, ndaha'éi oje'éva Abraham rehe añónte.

24Oje'e avei ñande rehe. Tupã ohecha kuaa ñandéve ñande jerovia, jarovia ramo chupe. Ha'e omoingove jey Jesús Ñandejárape,

25oñeme'ẽ vaekue omano haguã ñane angaipáre, ha oñemoingove jey ñane mboheko joja haguã.

Romanos 5

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Mba'e ohechaukáva Tupã ñande rayhuha

1Tupã ñane mboheko jojámagui, ñande jerovia rupi, ñande py'a guapy hendive, Ñandejára Jesucristo rupi.

2Jesucristo rehe ae, ikatu vaekue ñañemboja Tupãre ñande jerovia rupi, ha'e ñane pytyvõ haguã, ha ñaime porã ha javy'a ñaha'arõgui ñaiméne haguã hendive heko mimbipápe.

3Ha ndaupéva añói. Javy'a avei ñande jehasa asýre, jaikuaágui, umi jehasa asy voi ome'ẽha ñandéve mbarete jaropu'aka haguã pe jehasa asy.

4Ha pe mbarete rehe ae ñasẽ porã, ha ñasẽ porãgui ñaha'arõ kuaa.

5Ha pe ñeha'arõ kuaa na ñane mbopy'a kangýi, Tupã ñane myenyhẽgui imborayhúpe, pe Espíritu Santo ome'ẽ vaekue ñandéve rupi.

6Ndaikatúi vaekue ramo ñande voi ñañepysyrõ, hi'árape, Jesucristo omano umi hembiapo vaívare.

7Hasy hína oĩ haguã ojejukáva ambue rendaguépe, peteĩ heko jojáva rehehápe ramo jepe. Ikatu jepe oime ojejukáva, oimérõ tuicha mba'e porã ojapo vaekue hese.

8Tupã katu ohechauka ñande rayhuha, Jesucristo omanórõ ñande rehe, angaipa apohárõ gueteri hína ñande.

9Ha ko'ágã, Tupã ñane mboheko joja rire Jesucristo mano rupi, ikatueteve katu ñasẽ ñenupã vai pahágui, ha'e rupi.

10Tupã ñane moingo porã jeýrõ hendive, Ta'ýra mano rupi, ñane rembiapo vai ramo gueteri jaikóvo, ikatueteve ñane pysyrõ, ko'ágã jaiko porã jeýmava hendive.

11Ha ndaupéva añói. Javy'a avei Tupã ndive, Ñandejára Jesucristo rupi, hese ae niko ko'ágã jaiko porã jey hendive.

Adán ha Jesucristo

12Peteĩ kuimba'e año rupi, niko oike pe angaipa apo ko yvy ári. Ha upe angaipa apo rape rupi, oike pe mano. Ha upéicha, mano ohasa opavavépe, opavave iñangaipa rupi.

13Tembiapoukapy oĩ mboyve, oĩma vaekue angaipa ko yvy ári. Angaipa apo ndojererekói mba'eve ramo, ndaipóri ramo tembiapoukapy.

14Upéicharõ jepe, Adán ára guive Moisés peve, mano oguahẽ opa yvypórape, umi hembiapo vai'ỹvape jepeve, ojehu haguéicha Adánpe, peteĩ tembiapoukapy ojapo'ỹ haguére. Adán ojogua hína, pe upe rire oútavape.

15Pe Adán rembiapo vaikue ndaikatúi ñambojoja, pe jopói Tupã ome'ẽ vaekuére ñandéve. Peteĩva angaipáre año heta omano vaekue, ha pe mba'e Tupã ome'ẽ vaekue ñandéve reiete katu, peteĩ año rupi, Jesucristo, upéva tuichave mba'e ha iporã opavavépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Peteĩva angaipa año, ndaikatúi ñambojoja Tupã jopóire. Peteĩva angaipáre niko ou vaekue pe ñenupã, ha pe Tupã jopói, heta tembiapo vaikuére omboheko joja yvypórape.

17Ñemano oike peteĩva rembiapo vaikue año rupi. Ha tuichave mba'e pe peteĩ, Jesucristo, ojapo vaekue. Opa umi ohupyty vaekue Tupã mba'e porãngue reiete, umíva ohupytýta jeikove opa'ỹva Jesucristo rupi.

18Ha pe Adán rembiapo vaikue omoĩ haguéicha yvypórape oñehundi haguã, upéicha avei Jesucristo rembiapokue hekopegua, omboheko joja opa yvypórape oikove haguã.

19He'ise, peteĩete iñe'ẽ rendu'ỹ haguére, maymáva iñangaipa. Ha upéicha avei, peteĩete iñe'ẽ rendu haguére, maymáva oñemboheko jojáta.

20Tembiapoukapy oñemoĩ hetave haguã iñangaipáva, ha heta hetavévo, Tupã ipy'a porãve.

21Ha pe angaipa ipu'aka haguéicha ha ogueru ñemano, upéicha avei Tupã py'a porãngue ñane sãmbyhy, ñane mboheko jojávo ha ome'ẽvo ñandéve jeikove opa'ỹva, Ñandejára Jesucristo rupi.

Romanos 6

Ñemongaraípe jajoaju Jesucristo rehe

1Mba'e piko ja'éta aipórõ? Ñane rembiapo vaivéta piko jahávo Tupã imba'e porãve haguã?

2Ahániri upéva! Angaipa apópe guarã ñande ñamanóma? Mba'éicha piko aipórõ jaikótante jahávo upe angaipa apópe?

3Ndapeikuaái piko peẽ, jajoajúvo Jesucristo rehe ñemongarai rupi, jajoajuha imanóre?

4Ñemongaraípe niko Jesucristo ndive ñañeñotỹ, ha ñamano ñañemoingove jey haguã, ha jarohasa peteĩ jeikove ipyahúva, Jesucrístope omoingove jey haguéicha Tupã ñande Ru pu'aka mimbipa.

5Jajoaju rire ramo Jesucristo ndive, peteĩ mano, pe imanóicha guápe, jajoaju avei hendive ijeikove jeýpe.

6Jaikuaa pe ñande reko yma, ojehupi hague kurusúre Jesucristo ndive, pe ñande reko vaikue oñehundi haguã ha ndajaiko véima haguã angaipa apo poguýpe.

7Peteĩ omano ramo niko ojei pe angaipa apógui.

8Ñande ñamano ramo Jesucristo ndive, jajerovia hendive avei jaikovetaha.

9Jaikuaa, oikove jeývo Jesucristo nomano mo'ã veimaha. Pe mano ndaipu'aka mo'ã véima hese.

10Jesucristo, omanóvo, omano angaipápe guarã, ha oikovévo, oikove Tupãme guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Upéicha avei peẽ, pejerereko omanóva ramo angaipápe guarã, ha oikovéva ramo Tupãme guarã, Jesucristo ndive pejoaju rupi.

12Ha upéicha, ani peheja pe angaipa ipu'aka pende rete omano vaerãre, ha ojapouka peẽme pende rete rembipota.

13Ani peheja angaipa oiporu pende rete mba'e vairãme. Upéva rangue, peñeme'ẽ Tupãme, yvypóra omano ha oikove jey vaekuéicha. Ha peme'ẽ chupe pende rete ojapo haguã heseve upe heko jojáva chupe guarã.

14Upéicharõ, pe angaipa ndaipu'akavéi chéne pende rehe, napeñeñapytĩ mo'ãi tembiapoukapýpe, peiméta uvei Tupã mba'e porãre.

Ñembojoja tembiguái rekóre

15Mba'e piko aipórõ? Ñane angaipáta piko nañaiméi haguére tembiapoukapýre, ha ñaime Tupã mba'e porãre? Nahániri upéva!

16Peẽ peikuaa porã, peñeme'ẽ ramo tembiguáirõ peteĩ mba'e járape pene ñe'ẽ rendu haguã chupe, upéicharõ peẽ upe pene ñe'ẽ renduha rembiguái. Ha upéva péicha, pene ñe'ẽ rendu ramo Angaipápe pe manóta, térã pene ñe'ẽ rendu ramo Tupãme peikovéta.

17Ha Tupã rehe ae, peẽ yma peiko vaekue angaipa poguýpe, pene ñe'ẽ rendúma pende py'aite guive, opa umi peñembo'e haguépe.

18Pejei vove angaipa poguýgui, peẽ peike pemba'apo teko jojáre.

19Añe'ẽ yvypóra oñe'ẽháicha, peẽ niko pene kangy rupi, ndaikatúi peikuaa porã ko'ã mba'e. Ha upéicha, yma peme'ẽ haguéicha pende rete mba'e ky'a ha teko añáme pejapo haguã ivaíva, peme'ẽ avei ko'ágã pende rete pemba'apo haguã teko jojáre, ha perohasa haguã peteĩ jeikove marangatu.

20Peẽ angaipa rembiguái ramo gueteri, napemba'apói teko jojáre.

21Ha mba'épe iporã peẽme ra'e upérõ? Ko'ágã peẽ petĩ umi mba'ére, oporogueraháguí ñemanómente.

22Ha ko'ágã katu, pesẽmava angaipa poguýgui, peike pemba'apo Tupãme guarã. Kóva katu iporã peẽme, pende reraháguí jeikove marangatúpe, ha ipahávo, jeikove opa ára guarãme.

23Angaipa apo oporogueraha ñemanóme, Tupã jopói katu jeikove opa ára guarãme, joajúpe Ñandejára Jesucristo ndive.

Romanos 7

Ñembojoja ñemendáre

1Che pehẽngue kuéra, peẽ niko peikuaa umi tembiapoukapy, ha peikuaa pe tembiapoukapy ipu'akaha yvypórare oikove ajánte.

2Peteĩ kuña omendáva, tembiapoukapy rupi ojoaju iménare oikove aja.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Aipórõ, ha'e ojoaju ramo ambue kuimba'ére iména oikove aja, omyakãratĩ chupe. Ha pe iména omano ramo katu, upe kuña osẽma upe tembiapoukapy oñapytĩ vaekue chupégui, ha ikatu ojoaju ambue kuimba'ére, omyakã ratĩ'ỹre iménape.

4Péicha avei, che pehẽngue kuéra, pejoajúvo Jesucrístore, pemano hendive umi tembiapoukapýpe guarã, pejoaju haguã ambuére, he'ise, pe omano rire oikove jey vaekuére. Upéicha rupi, ikatu ñambyaty heta mba'e iporãva Tupãme ombohorýva.

5Jaikovévo angaipa apoha ramo, tembiapoukapy omombáy kuri ñande pype tembipota vai, ha mano mante ñamono'õ.

6Ko'ágã katu, ñamano pe tembiapoukapýpe guarã, ñande rereko vaekue ipoguýpe. Ha japyta ñane sã'ỹre, ñamba'apo haguã Tupãme guarã, jeikove pyahu Espíritu Santo ndive guápe, ndaha'e véima tembiapoukapy tujáre.

Tembiapoukapy rupi oñemombarete angaipa apo

7Ja'éta nga'u piko upévare, pe tembiapoukapy ivaiha? Ahániri upéva! Upéicharõ jepe, ndaha'éi rire pe tembiapoukapýre, che ndaikuaái vaerã mo'ã mba'épa pe angaipa apo. Araka'eve ndaikuaái vaerã mo'ã mba'épa pe mba'e pota, pe tembiapoukapy nde'íri rire: “Ani ne mba'e pota.”

8Pe angaipa apo katu oñekarama upévare, ha oiporúvo upe tembiapoukapy voi, omoĩ che pype opaichagua tembipota vai. Ndaipóri aja tembiapoukapy niko, angaipa apo ndaipóri avei.

9Oĩ vaekue peteĩ ára, tembiapoukapy'ỹre che ikatu hague aikove, ha oúvo pe tembiapoukapy katu, pe angaipa apo opáy,

10ha che amano. Ha upéicha, upe tembiapoukapy, ome'ẽ rangue chéve jeikove, che juka.

11Tembiapoukapy rupi, pe angaipa apo oñemohatã ha che mbotavy, ha upe tembiapoukapýre voi che juka.

12Mbykyhápe ja'étarõ, tembiapoukapy niko ijehegui imarangatu, ha opa ijapopyrã imarangatu, heko joja ha py'a porã megua.

13Ha aipórõ piko, ko mba'e iporãva che reraha manóme? Ndaupéichai! Pe ojehúva niko kóva: Pe angaipa apo, ohechauka haguã añetehápe angaipaha, oiporu pe mba'e porã che juka haguã. Ha upéicha, tembiapoukapy rupi hesakã opytávo mba'eichaite pevépa ivai pe angaipa apo.

14Jaikuaa niko pe tembiapoukapy espíritu reheguaha, ha che katu che kangy, ime'ẽmbyre tembiguái ramo angaipápe.

15Ndaikuaái mba'épa ogueru chéve che rembiapo. Ndajapói niko pe ajaposéva, upéva rangue, pe nda che a'eiha katu pe ajapóva.

16Ha ajapóva ramo, pe ajapose'ỹva, ahecha kuaa upévape tembiapoukapy iporãha.

17Aipórõ ndaha'e véima che pe ojapóva, pe angaipa che pype oĩvante.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Che aikuaa, che pype, che reko kangýpe ndaiporiha pe iporãva. Ajapose ramo jepe iporãva, naiméi ajapo haguãicha.

19Ndajapói pe mba'e porã ajaposéva, pe angaipa ajapose'ỹvante.

20Ha upéicha, ajapo ramo pe ajapose'ỹva, nda che vémai pe ojapóva, pe angaipa che pype oĩvante.

21Ahecha kuaa niko, ajapose ramo jepe iporãva, ivaíva mante ajuhu che rapépe.

22Che pype niko iporã chéve pe Tupã rembiapoukapy,

23ha añandu che pype peteĩ mba'e che jokóva ajepy'a mongeta porã haguã. Upéva pe angaipa rembiapoukapy, oĩva che pype ha che jopýva.

24Aichejáranga che! Mávapa che pe'áne pe mano pu'aka, che retépe oĩvagui?

25Tupã mante, ame'ẽha che aguije Ñandejára Jesucristo rupi. Ipahápe: che aikuaa ajapo vaerãha Tupã rembiapoukapy, ha che kangýgui, aime angaipa rembiapoukapy poguýpe.

Romanos 8

Jeikove Espíritu rupi

1Aipórõ, ko'ágã ndaipóri véima ñenupã umi Jesucrístore ojoajúvape guarã.

2Pe Espíritu rembiapoukapy oporomoingovéva Jesucristo rupi, nde pe'a pe angaipa ha mano rembiapoukapýgui.

3Tupã niko ojapo, pe Moisés rembiapoukapy ikatu'ỹ vaekue yvypóra reko kangýgui: Tupã ombou Ta'ýra teépe, yvypóra heko kangy vaicha ha angaipa apoha ramo, péicha ohundi haguã upe angaipa apo.

4Upéicha ojapo, ikatu haguã ñande jajapo teko jojápe pe tembiapoukapy ojeruréva, ndajaiko véima niko ñande reko kangýpe, jaikóma Espíriture.

5Umi oikovéva yvypóra reko kangýpe, ojepy'apy upéicha oiko haguãnte, ha umi oikóva Espíritu rehe katu, ojepy'apy Espíritu reheguáre.

6Ha pe jepy'apy yvypóra reko kangy rehegua, oporogueraha manóme. Jepy'apy Espíritu rehegua katu, oporogueraha jeikove ha py'a guapýpe.

7Umi ojepy'apýva oikónte haguã yvypóra reko kangýpe, umíva opu'ã Tupãre, ndoikoséi ha ndaikatúi voi oiko Tupã rembiapoukapýre.

8Upévare, umi yvypóra reko kangýre oikóva ndaikatúi ombohorývo Tupãme.

9Peẽ katu ndapeiko véima upe yvypóra rekópe, Espíritu rehéma, Tupã Espíritu oiko rupi pende pype. Oguereko'ỹva Jesucristo Espíritu ipype, ndaha'éi Jesucristo rehegua.

10Ha Jesucristo oikove ramo pende pype, omanóta ramo jepe pende rete pene angaipa kuére, pe espíritu oikove Tupã pene mboheko joja rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Ha pe Jesús moingove jeyhare Espíritu oikove ramo pende pype, upe omoingove jey vaekue Jesucrístope voi, omoingove jeýta umi pende rete omano vaerãva, Tupã Espíritu oikovéva pende pype rupi.

12Aipórõ, che pehẽngue kuéra, jareko jajapo vaerã jaikóvo, ha ndaha'éi yvypóra reko kangýpe.

13Peiko ramo peẽ yvypóra reko kangýpe, pemanóta. Ha Espíritu rupi pejuka ramo upe yvypóra reko kangy, peikovéta.

14Opa oñesãmbyhykáva Tupã Espíriture, umíva Tupã ra'y.

15Peẽme niko noñeme'ẽi peteĩ Espíritu peiko haguã tembiguái ramo, pe'a jey haguã kyhyjépe. Upéva rangue katu pe Espíritu ojapo pende hegui Tupã ra'y. Kóva ko Espíritu rehe ja'e Tupãme: “Há che Ru!”

16Ha upe Espíritu upéva voi ojoaju ñande espíriture ohechauka haguã, Tupã ra'ymaha ñande.

17Ha ñande ha'égui ita'ýra, jahupytýta avei Cristo ndive pe Tupã oguerekóvagui chupe guarã, ha jahasa asy ramo Cristo ohasa asy haguéicha, ñaiméne avei hendive heko mimbipápe.

Yvága ñaha'arõva

18Che ha'e ko'ã jehasa asy ko'agãgua ndaha'eiha mba'eve ñambojoja ramo pe vy'a mimbipáre, jahasátava upe rire.

19Opa mba'e ijapo pyre oha'arõ py'a tarovápe ojekuaa porã ñande Tupã ra'yha.

20Opa mba'e ijapo pyre niko osẽ hapégui ha oñembyaipa, ndaha'éi ijehegui rei oipotágui, Tupã upéicha oipotáguinte. Ha upéicharõ jepe, opa ára oha'arõva,

21osẽ tembiguái reko ha ñehundígui, ohupyty haguã pe vy'a mimbipa pegua teko sã'ỹ oguerekóva Tupã ra'y kuéra.

22Jaikuaa niko ko'ágã peve opa mba'e ijapo pyre ohasa asyha peteĩ kuña imemby pota vaicha.

23Ha ndaha'éi ha'énte ohasa asýva, ñande avei jahasa asy, ñande jarekómava pe Espíritu, oñeme'ẽ tenonde vaekue ñandéve. Jahasa asyeterei ñaha'arõvo pe ára jajerereko haguã Tupã ra'y ramo, ha ñande rete osẽ jejopýgui.

24Upe mba'e ñaha'arõva reheve ñañerenohẽ vaekue jejopýgui. Ñaha'arõ pe jahechámava niko ndaha'éi ñeha'arõ. Máva voi piko oha'arõ pe ohechámava?

25Ha ñaha'arõ ramo mba'e jahecha'ỹva gueteri, ñaha'arõ vaerã jaropu'akávo ñande jehasa asy.

26Upéicha avei, pe Espíritu ñane pytyvõ ñane kangy ramo. Nañañembo'e kuaái niko ñañembo'e haguãicha, ha Espíritu voi oñembo'e ñande rehe Tupãme, py'ambu ikatu'ỹva ja'épe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Ha Tupã, oipyguaráva ñande py'a, oikuaa mba'épa pe Espíritu he'ise. Pe Espíritu niko ojerure asy, Tupã oipotaháicha, umi Tupã mba'évare.

28Jaikuaa niko Tupã omoĩha opa mba'e iporã haguã umi hayhuhárape, ha'e ohenói vaekue ojapo haguã hembipota.

29Umi ha'e oikuaáma vaekue voi, iñepyrũrã guive omoĩ oiko haguã Ita'ýraicha. Ita'ýra ha'e haguã pe tenondegua ipehẽngue kuéra apytépe.

30Ha umi Tupã oiporavo vaekuépe imba'erã, iñepyrũha guive ohenói avei. Ha umi ohenói vaekuépe omboheko joja, ha umi omboheko joja vaekuépe, ome'ẽ heko mimbipágui.

31Mba'épa ikatuve ja'e? Tupã oĩ ramo ñane ndive, piko máva oñemoĩta ñande rehe?

32Tupã ome'ẽ rire ñandéve Ta'ýra tee jepe, ha oheja katu omano ñande rehe, mba'éicha piko nome'ẽ mo'ãi ñandéve, Ita'ýra ndive, opa mba'e?

33Oiméta piko oñe'ẽ vaíva umi Tupã oiporavo vaekuére? Tupã niko pe omboheko jojáva chupe kuéra.

34Mávapa ikatúne omboja hese kuéra angaipa? Avave. Jesucristo niko pe omano vaekue. Ha oimeve katu, ha'e niko pe oikove jey vaekue ha oime ko'ágã Tupã akatúape, oñembo'e hína ñande rehe.

35Máva piko ikatúta ñande pe'a Jesucristo mborayhúgui? Jehasa asy piko, mba'e mbyasy, ñemuña, ñembyahýi, opívo térã ñemano vai piko?

36He'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: “Nde rehehápe opa ára roĩ rojejuka haguãicha. Rojerereko ovecháicha, ojereraháva ojejukávo.”

37Opa ko'ã mba'épe katu ñasẽ porã upe ñande rayhu vaekue rupi.

38-39Arovia che py'aite guive mba'eve na ñande pe'a mo'ãiha Tupã mborayhúgui: ñemano, jeikove, Tupã remimbou kuéra, mba'eveichagua pokatu ha pu'aka, ko'agãgua térã ou vaerãva, pu'aka yvategua ha yvy pegua, mba'eve Tupã rembiapokuéva. Mba'eve ndaikatu mo'ãi ñande pe'a pe mborayhu Tupã ohechauka vaekuégui ñandéve, Ñandejára Cristo Jesús rupi.

Romanos 9

Tupã oiporavo Israélpe

1Jesucristo reroviaha che rekópe, ha'e añetegua, nda che japúi. Upéi ave, che akã, oisãmbyhýva Espíritu Santo, he'i chéve añeteha:

2ajepy'apy manterei ha che py'ápe areko peteĩ ñembyasy opa'ỹva,

3hi'ãnte chéve che voi ajeharu, ajei Jesucrístogui, upéicha aipytyvõta ramo che pehẽngue kuéra umi che retãguávape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ha'e kuéra niko Israel ñemoñare, ha Tupã oguereko chupe kuéra ita'ýrarõ. Tupã oĩ vaekue ijapytépe kuéra heko mimbipa reheve, ha oñoñe'ẽ me'ẽ hendive kuéra, ome'ẽ chupe kuéra Moisés rembiapoukapy, Tupã rayhu kuaa ha iñe'ẽ.

5Ha'e kuéra niko ñande ru kuéra ypykue ñemoñare, ha chugui kuéra, yvypóra rekópe, ou pe Mesías, Tupãva opa mba'e ári, oñemomba'e guasúva opa ára. Amén.

6Ha nda'éiko hína Ñandejára Ñe'ẽ ndoiko véimava, nda opavavéi Israelgua ñemoñare ndaha'éi haguére Israelgua añete.

7Nda opavavéi Abraham ñemoñare, ta'ýra tee. Tupã katu he'i vaekue chupe kuéra: “Ne ñemoñare oúta Isaac rupi.”

8Kóva ohechauka ñandéve, avave ndaha'eiha Tupã ra'y peteĩ máva ñemoñare haguérente. Upéva rangue, umi Tupã ñe'ẽ me'ẽ rupi ojererekóva ta'ýrarõnte ojeguereko kuaa ñemoñare tee ramo.

9Upéva hína pe ñe'ẽ Tupã ome'ẽ vaekue Abrahámpe: “Upéva upe ára rupi aju jeýta, ha Sara imembýta.”

10Ha upépe ndopái. Umi mokõi Rebeca memby, peteĩnte vaekue itúva, ñande ru ypykue Isaac.

11-13Ha ha'e kuéra oikove mboyve, ne'ĩrarõ gueteri ojapo mba'eve, iporãva térã ivaíva, Tupã he'i Rebécape: “Pe ijypykue, imitãvéva rembiguáita.” Ha upéva avei oĩ Ñandejára Ñe'ẽme he'íva: “Ahayhu vaekue Jacóbpe, ha ndacha'éi Esaú rehe.” Upéicha opyta, Tupã ikatuha oiporavo, ojerureháicha pe ojaposéva, umi ohenói vaerãme, oma'ẽ'ỹre mba'épa ojapo ra'e.

Tupã heko ijehegui

14Ja'éta piko upévare Tupã ndaheko jojaiha? Ahániri katu!

15Tupã niko he'i vaekue Moiséspe: “Aiporiahurerekóta che aipotávape, ha amboaichejárata avei che aipotávape.”

16Ha upéicha, noĩri yvypóra oipotáre térã oñeha'ãre, oĩ katu Tupã poriahurerekóre.

17Ñandejára Ñe'ẽme, ha'e he'i mburuvicha guasu Egipto guápe: “Ajapo nde hegui mburuvicha guasu ahechauka haguã nde pype che pu'aka, ha ajekuaauka haguã yvy tuichakue.”

18Ha upéicha Tupã oiporiahurereko ha'e oiporiahurerekosévape, ha avei ombopy'a hatã, ha'e ombopy'a hatãsévape.

19Eréta jepe chéve: “Upéicharõ, mba'e piko Tupã omboja kuaa yvypórare, ko avave ndaikatúiva opu'ã hese?”

20Ha nde, yvypóra, máva piko nde, rehova api haguã Tupãme? Japepo yvy piko he'íta nga'u ijapoharépe: “Mba'ére piko che apo péicha?”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Kambuchi apoha ikatu ojapo ojaposéva pe tujúgui, ha upe tujúgui voi, ikatu ojapo peteĩ japepo ojeporu vaerã ha'e oikuaahápe, ha ambue oiporu haguã maymáva.

22Tupã, oikuaauka haguã mba'éichapa oporonupã, ha ohechaukávo ipokatu, ogueropu'aka heta ñeha'arõ kuaápe, umi oñenupã vaerãme ha ho'áva ohóvo ñehundípe.

23Upe jave avei, oikuaaukase vaekue ñande pype heko mimbipa tuichaitéva. Ñande poriahurereko niko, ha ñane mbosako'i voive guive jaike haguã upe heko mimbipápe.

24Ha upéicha, Tupã ñane renói, judío apytepeguáva ha judio'ỹva apytepeguáva.

25Oje'eháicha Oseas kuatiápe: “Umi che retãgua'ỹvape ha'éne che retãguaha, kuña ahayhu'ỹvape ha'éne ahayhuha.

26Ha upe oje'e haguetépe: ‘Peẽ ndaha'éi che retãgua’, oñehenóita chupe kuéra pe Tupã oikovéva ra'y tee.”

27Israelgua kuérare katu, Isaías he'i vaekue: “Israel ñemoñare kuéra hetaiterei ramo jepe yvyku'i yguasu peguáicha, peteĩ hembyremínte oñepysyrõtava.

28Vokói etéma Ñandejára ojapopáta hína opa yvy ári, oñe'ẽ me'ẽ hague.”

29Isaías voi he'i haguéicha ko'ágã mboyve: Ñandejára ipu'akapáva ndohejái rire ñandéve ñemoñare, ko'ágã voi ñande Sodoma ha Gomórraicha vaerã mo'ã.

30Mba'épa ja'éne kóvape? Ñande jerovia rupi, Tupã omboheko joja hague umi heko jeroviaha'ỹvape, ndohekái vaekue voi teko joja.

31Umi Israelgua katu, omopyendase vaekue heko joja tembiapoukapýpe, ndohupytýi upéva.

32Mba'ére piko? Noñemopyendáigui jeroviápe, hembiapokuépente. Upévare oñepysãnga hikuái pe “ita oñeñepysãngaháre”,

33Ojehecháva Ñandejára Ñe'ẽme: “Che amoĩ Siónpe peteĩ ita, ita oñepysãngatahápe hikuái. Umi ojeroviáva hese ndopyta rei chéne.”

Romanos 10

Israel ha marandu pyahu

1Che pehẽngue kuéra, che py'a rembipota ha che ñembo'e niko, Israelgua maymáva oñepysyrõ haguã.

2Hese kuéra ikatu ha'e, hi'ãnteha chupe kuéra omba'apo Tupãme guarã. Noñemopyendáinteko hikuái arandu añetépe.

3Ha'e kuéra ndohecha kuaaséi, Tupãha pe omboheko jojáva yvypórape. Ha heko jojase hikuái ijehegui rei, upévare noñemoĩri pe Tupã he'i vaekuére, ñande reko joja haguã.

4Tembiapoukapy niko opa Jesucristo ndive, ha upéicha maymáva heko joja ijeroviáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Teko joja ipyendáva tembiapoukapýre, Moisés he'i vaekue: “Opa iñe'ẽ rendúva tembiapoukapýpe, hese oikovéta.”

6Ha pe teko joja ipyendáva jeroviáre, oje'e: “Ani rejepy'a mongeta kóicha: ‘Máva piko ojupíta yvágape?’ (upéva hína, omboguejy haguã Jesucristo),

7térã: ‘Mávapa oguejýta yvykua pypukúpe?’ (upéva hína, Jesucristo ojupi haguã omanóva apytégui).”

8Mba'e piko aipórõ pe oje'éva? “Pe ñe'ẽ niko oĩ nde ypýpe, nde jurúpe, nde py'ápe.” Upéva hína pe jerovia rehegua marandu romosarambíva.

9Ere ramo Jesucristo nde Jaraha, ha nde py'ápe rerovia Tupã omoingove jey hague chupe, reñepysyrõta.

10Ñande py'ápe niko jarovia jahupyty haguã teko joja, ñande jurúpe ja'e jaroviaha Jesucrístope, ñañepysyrõ haguã.

11Ñandejára Ñe'ẽ he'i: “Pe ojeroviáva hese ndopyta rei chéne.”

12Judío ha judio'ỹva ndojoavýi. Tupã niko opavave Jára, ha ome'ẽ heta mba'e umi chupe oñembo'évape.

13Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i: ‘Opa oñembo'éva Ñandejárape, oñepysyrõta.’

14Ha mba'éicha piko oñembo'éta hikuái chupe, ko ndogueroviái vaekue Tupãme? Ha mba'éicha piko ogueroviáta chupe, ko avave noñe'ẽiva chupe kuéra hese? Ha mba'éicha piko ohendúta, ndaipóri ramo peteĩ oñe'ẽva chupe kuéra upe marandu pyahúre?

15Ha mba'éicha piko oiméta oñe'ẽva upe marandu pyahúre, noñemondói ririrõ upevarã? He'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: “Iporãite piko jahecha ramo oguahẽ umi marandu porã oguerúva!”

16Nda opavavéiko ojuhu porã pe marandu pyahu. Isaías he'iháicha: “Che Jára, máva piko oguerovia ra'e ohendúvo pe marandu?”

17Aipórõ, jajerovia niko ñahendu rire ae pe marandu, ha pe marandu ou Cristo ñe'ẽgui.

18Che katu aporandu: Oime mba'e piko nohendúi ra'e hikuái pe marandu? Ohendu niko hikuái! Ñandejára Ñe'ẽ he'i: “Iñe'ẽ nguéra isarambi yvy tuichakue, ha yvy apy mombyryve peve iñe'ẽ nguéra oguahẽ.”

19Ha aporandu jey: Oime mba'e piko umi Israelgua ndohecha kuaái? Tenondete Moisés he'i: “Che ahejáta peñemyrõ peteĩ tetã ndaha'éiva tetã tee, pombopochýta peteĩ tetã itavýva ndive.”

20Upéi Isaías he'ive: “Umi nda che rekái vaekue che juhu, ha umi che rehe oporandu'ỹ vaekuépe ajechauka.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ha oñe'ẽvo umi Israelguáre, Isaías he'i: “Opa ára ambohasa che po peteĩ tetã iñe'ẽ rendu'ỹva ha heko pu'ãvape.”

Romanos 11

Tupã oiporiahurereko Israel guápe

1Ko'ágã aporandu: Oiméne piko Tupã omboyke ra'e ijehegui hetã guápe? Ahániri katu! Che voi niko Israelgua, Abraham ñemoñare, Benjamín ñemoñare atygua.

2Iñepyrũha guive, Tupã oguereko vaekue Israelgua kuérape hetãgua ramo. Ha ko'ágã ndojahéiri hese. Ndapeikuaái piko peẽ Ñandejára Ñe'ẽ he'iha, maranduhára Elías rekovekue oñemombe'uhápe, ha'e omoĩ vai hague Israélpe Tupãme oñembo'évo? Ha'e he'i vaekue:

3“Che Jára, ojuka niko hikuái ne maranduhára kuérape, ha ohundi umi nde altar. Che añoite apyta aikove, ha che jukase avei hikuái.”

4Tupã katu he'i chupe: “Amboyke chéve guarã 7.000 kuimba'e oñesũ'ỹ vaekue tupã Baal renondépe.”

5Upéicha avei, opyta ko'ágã peteĩ hembyremi, Tupã, ipy'a porã rupi, oiporavo vaekue.

6Ha Tupã py'a porã rehe ramo, ndaha'éi mba'eve ha'e kuéra ojapo vaekuére. Upéicha rire, Tupã py'a porã ndaha'e mo'ã véima py'a porã.

7Aipórõ piko mba'e? Israelgua kuéra ndohupytýi pe ohekáva, ha umi Tupã oiporavo vaekue katu, umíva ohupyty. Umi ambuépe oñembopy'a hatã,

8he'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: “Tupã ombopy'a hatã chupe kuéra, ha upéicha ko'ágã peve. Ome'ẽ chupe kuéra tesa ohecha'ỹva, ha apysa ohendu'ỹva.”

9David he'i avei: “Ikaru guasu kuéragui toiko pyaha ha ñuhã, oñepysãnga ha oñenupã haguã hikuái.

10Hesa kuéra toñemboty ha tohecha'ỹ. Heko asy tombyaturu chupe kuéra opa ára.”

Umi judio'ỹva oha'arõva

11Ko'ágã aporandu: Oiméne piko umi judío, oñepysãngávo ho'apaite ra'e? Ahániri upéva! Upéva rangue, umi judío naiñe'ẽ rendúivo, umi judio'ỹva ikatu oñepysyrõ, Israelgua kuéra ipochy haguã.

12Aipórõ, umi Israelgua ñepysãnga ha iñesẽ vai, ogueru rire mba'e porã ko yvy tuichakuépe umi judio'ỹvape, mba'épa ndoguerúi chéne ojeheko myatyrõ vove umi judío!

13Ha areko peteĩ mba'e ha'e vaerã judio'ỹvape. Tupã che moĩ aja pukukue amba'apo haguã judio'ỹva apytépe, arohoryeténe ko tembiapo.

14Aipota umi che retãguáva ipochy pende rehe, ha upéicha aipysyrõ haguã chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Tupã jejahéi judío kuérare ogueru rire jeiko porã jey hendive, mba'e nipo ndoguerúi chéne, Tupã oheja jey ramo oñemoaguĩ hese hikuái: Jeikove jey umi omano vaekuépe guarã!

16Pe mbuja tenondegua oñemboyke ramo Tupãme guarã, imba'e avei umi hembýva. Ha pe yvyra rapo oñemboykérõ Tupãme guarã, imba'e avei umi hakã.

17Pe olívogui, umíva judío kuéra hína, oñekytĩ hakã mbovymi ha oñemoinge hese olívo ka'aguy, umíva umi judio'ỹva hína. Upéicha rupi peime hapo peve, upe olívo rekovépe voi.

18Ani jepe rejererovu ha rejahéi umi hakã ypykuére. Upéicha rejapórõ, ne mandu'áke ndaha'eiha nde pe hapo rejokóva, pe hapo katu ndéve nde joko.

19Ikatu oime ere: “Oñekytĩ niko hakã añembojehe'a haguã upe olívore.”

20Iporã, umíva oñekytĩ ndojeroviái haguére. Aipórõ, ani rejererovu, ekyhyje uvei.

21Tupã ndoheja reíri ramo umi hakã ypykuépe, ndéve avei ndo reja rei mo'ãi.

22Ema'ẽna mba'éichapa Tupã ipy'a porã, ojopy kuaa jepe avei. Ojopy umi oja'yvere vaekue ndive, ha ipy'a porã ne ndive. Ha reiko vaerã opa ára pe ha'e ipy'a porãháre. Upeicha'ỹrõ, nde avei reñekytĩ vaerã.

23Upéi ave, judío kuéra ohejárõ hembirovia'ỹ, oñembojehe'a jeýne. Tupã niko ipokatu ombojehe'a jey haguã chupe kuéra.

24Nde, nde ypy guive voi olívo ka'aguy vaekue, upéi reñekytĩ ha reñembojehe'a pe olívo iporãvare. Mba'eichaite peve piko umi judío, olívo porã rakãva hína ha'e kuéra, oñembojehe'a jeýta pe olívo teére!

Tupã oiporiahurereko opavavépe

25Che pehẽngue kuéra, aipota peikuaa ko Tupã mba'e ñemi, ani haguã peiko peñemoarandu. Israelgua ñembopy'a hatã nda opa ára guarãi, upéva oikóta umi Israelgua'ỹva retakue oñemoaguĩva Tupãre, ohupyty pe ha'e oipotaháicha.

26Ágã upéva ojehúvo, Israel tuichakue oñepysyrõta. Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i: “Pe oporopysyrõva Sióngui oúta ha omboykéta Jacóbgui teko aña.

27Ha ame'ẽ chupe kuéra che ñe'ẽ aipe'ataha hembiapo vaikuégui.”

28Judío kuéra nohenduséi marandu pyahu, ha upéva he'ise opu'ãha Tupãre, peẽ judio'ỹva peñemoĩ porã haguã. Ha opáichavo Tupã ohayhu gueteri chupe kuéra, ha'e oiporavo rupi ijypy kuerakuépe.

29Tupã ome'ẽva ndoipe'ái, ha ndoheja reíri oporohenói ramo.

30Yma peẽ na pene ñe'ẽ rendúi vaekue Tupãme, ha ko'ágã judío kuéra naiñe'ẽ rendúiva, Tupã pende poriahurereko.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Upeichaite avei, ko'ágã naiñe'ẽ rendúi ha'e kuéra, ha upéva Tupã pende poriahurereko haguãnte, ha ko'ágã avei, oiporiahurereko haguã chupe kuéra.

32Tupã oñapytĩ vaekue opavavépe iñe'ẽ rendu'ỹ haguã, oiporiahurereko joja haguã peteĩcha opavavépe.

33Tuichaite mba'e piko umi mba'e Tupã oguerekóva, ha pe iñarandu ha iñakã porãngue! Avave ndaikatúi omyesakãvo mba'épa ha'e ojapóta, ha oikuaávo hape kuéra.

34"Máva piko oikuaa Ñandejára akã ryepy? Máva piko oñemoñe'ẽta chupe?

35Mávapa omba'e ome'ẽ raka'e chupe, ha'e ko'ágã omyengovia haguã?"

36Opa mba'e ou Tupãgui, ha oĩ ha'e rupi ha chupe guarã. Tojererohory opa ára Tupãme! Amén.

Romanos 12

Jeikove ipyahúva

1Upévare, che pehẽngue kuéra, Tupã poriahurerekóre ajerure peẽme, peẽ voi peñemoĩ haguã Tupã renondépe, ime'ẽmby oikovéva, imarangatúva ha iporãva ramo. Upéva ha'e pe jererohory añete peikuave'ẽ vaerã.

2Anivéma peiko oje'eháicha ko'ágã ojeiko vaerãha. Upéva rangue, pemoambue pende py'apy iñambue haguã avei pende rekove ha peikuaa Tupã rembipota, he'ise, pe iporãva, pe ombohoryva chupe, pe mba'evépe ivai'ỹva.

3Pe ijapopyrã Tupã ome'ẽ vaekue ipy'a porãgui chéve, upévare ha'e peẽme ani haguã peje pende jehe mba'eve upe peje vaerãgui. Iporãve peteĩ-teĩ he'i ijehe upe hekopegua, ohecha kuaávo jopói ome'ẽ vaekue chupe Tupã, upe ijerovia ndive.

4Hetaháicha umi ñande rete rehegua, ha nda opavavéi peteĩ mba'épente iporã,

5upéicha avei ñande, ñande reta ramo jepe, peteĩnte Cristo ndive, ha jajoaju ojuehe, peteĩ rete rehegua ramo.

6Tupã niko ome'ẽ vaekue ñandéve ñande katupyry haguã peteĩ mba'épe, ome'ẽse haguéicha ñandéve. Upévare, Tupã ñane mbokatupyry rire japoromomarandu kuaa haguã, ñañe'ẽ vaerã upe mba'e jaroviávare.

7Ha ñane mbokatupyry rire ñaipytyvõ haguã ñande rapichápe, ñaipytyvõ porã vaerã. Upe oñembokatupyry vaekue oporombo'e haguã, toporombo'e.

8Pe oñembokatupyry vaekue oporomokyre'ỹ haguã, toporomokyre'ỹ. Ome'ẽva, tome'ẽ ojejapo'ỹre, omba'apóva tembiapo hasyhápe, tomba'apo hekópe. Pe oipytyvõva umi oikotevẽvape, toipytyvõ vy'ápe.

Jesucristo reroviaha rembiaporã

9Pejoayhúke añetehápe. Pembotove ivaíva ha peñemboja iporãvare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Pejoayhu oñopehẽnguéicha, peñombojerovia ha peñomomba'e.

11Peñeha'ãke ani pene ate'ỹ, ha pemba'apo Ñandejárape guarã akã rakúpe.

12Peikove vy'ápe, umi mba'e peha'arõvare. Peropu'aka py'a guasúpe umi pehasa asyha. Aníke araka'eve peheja pene ñembo'e.

13Pereko pene mba'érõ umi Tupã mba'éva remikotevẽ. Pemoguahẽ porãke pene mbohupápe.

14Pehovasa umi pene muñávape. Pehovasa ha ani peja'o vai chupe kuéra.

15Pevy'a umi ovy'áva ndive, ha pene rasẽ umi hasẽva ndive.

16Peiko peñorãirõ'ỹre ambue kuéra ndive. Ani pejejapo, peñemoĩ uvei umi heko mirĩva ykére. Ani peñemoarandu.

17Ani pemyengovia ivaíva ivaívape. Peñeha'ã pejapo iporãva opavave renondépe.

18Ikatuha peve, peñeha'ãmbaite peiko haguã py'a guapýpe opavave ndive.

19Che pehẽngue kuéra ahayhúva, ani pemyengovia oja japo vaíva pende rehe, Peheja Tupãme toporonupã. Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i: “Che aporomboheko joja vaerã. Che ahepyme'ẽta, he'i Ñandejára.”

20Ha avei: “Peteĩ ndaija'éiva nde rehe iñembyahýirõ, emongaru, ha ijyuhéirõ, emboy'u. Upéicharõ, hova pytãmbáne otĩgui.”

21Ani reheja ipu'aka nde rehe ivaíva. Upéva rangue, nde pu'aka nde ivaívare iporãva rupive.

Romanos 13

1Maymáva oñemoĩ vaerã mburuvicha poguýpe. Ndaipóri mburuvicha ou'ỹva Tupãgui, ha umi oĩva, Tupã omoĩ vaekue meme.

2Aipórõ, umi opu'ãva mburuvicháre, opu'ã umi mba'e Tupã omoĩ vaekuére. Ha umi opu'ãva oñenupãne.

3Mburuvicha kuéra noĩri omongyhyje haguã iporãva apohápe, umi angaipa apohápente. Reikovesépa kyhyje'ỹre mburuvicha renondépe? Ani nde reko vai, ha mburuvicha nde rereko porãne,

4omba'apógui ha'e Tupãme, ndéve iporã vaerãre. Nde reko vaírõ katu, ekyhyje. Ndareíri mburuvicha ikyse puku, omba'apógui Tupãme guarã ome'ẽ haguã ohekáva pe hembiapo vaívape.

5Upévare, tekotevẽ oñeñemoĩ mburuvicha poguýpe, ndaha'éi katuete rekyhyjégui, reikuaágui voi upéicha rejapo vaerãhánte.

6Upévare avei peẽ peme'ẽ pe impuésto, mburuvicha kuéra omba'apógui Tupãme guarã, ha upévape oiko.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Peme'ẽ peteĩ-teĩme imba'erãva. Umi pehepyme'ẽ vaerãva rehe, pehepyme'ẽ. Umi pehepyme'ẽ vaerã ramo impuésto, pehepyme'ẽ. Umi pemomba'e vaerãva, pemomba'e. Umi pehayhu vaerãva, pehayhu.

8Ani oime peiporu vaekue pemyengovia'ỹva. Pejoayhu vaerãhágui ani pende resarái. Pe ohayhúva hapicháp e ojapóma tembiapoukapy he'íva.

9Tembiapoukapy kuéra he'i: “Ani remyakãratĩ ne rembirekópe, ani reporojuka, ani remonda, ani reipota opa mba'e.” Ãva ha umi ambue tembiapoukapy, opyta ko'ãva ko'ã ñe'ẽ ryepýpe: “Ehayhu nde rapicháp e rejehayhuháicha ndete.”

10Mborayhu oguerekóva ndojapo vaíri hapicháre. Aipórõ, mborayhúpe oikóva ojapopa porã hína umi tembiapoukapy.

11Opa ko'ã mba'épe pehecha kuaa, mba'e árapepa jaiko hína, ha peikuaa japayhapemaha. Ñande ñepysyrõ niko hi'aguĩve ko'ágã iñepyrũháme guarégui, ako jarovia ñepyrũ ramo guare pe marandu pyahu.

12Pyhare pytéma, ha hi'aguĩma ko'ẽ. Upévare, jajapove'ỹ umi pytũ rehegua ha ñañemonde mba'e rendýpe, peteĩ ñorãirõhára oñemondeháicha hete mo'ãháp e.

13Jaiko teko potĩme, ára ko'ẽ porã meguáicha. Ani jaiko karu guasu ha ka'úpe, térã mba'eita potápe.

14Upéva rangue, peñemonde Ñandejára Jesucrístogui ha ani pehekátei umi tembipota vai perekóva yvypóra pende rekópe.

Romanos 14

Mba'épa ojejapo vaerã ojejoavy ramo

1Pemoguahẽ porã ijerovia kangývape, ha ani peñoñe'ẽ api hendive.

2Péina hína, oime ku oimo'ãva ikatuha ho'u opa mba'e. Ha oime ambue, ikangýva ijeroviápe, ndo'úiva mba'eveichagua so'o.

3Néi, pe opa mba'e ho'úva ndojahéi vaerãi pe ndo'úivare oimeraẽva mba'e. Ha pe ndo'úiva oimeraẽva mba'e noñe'ẽ vaerãi pe opa mba'e ho'úvare, Tupã voi niko omonei upéva.

4Máva piko nde, reñe'ẽ haguã pe ambuépe guarã omba'apóvare? Opyta porã térã opyta vaírõ, upéva oikuaa ijára. Ha opyta porãne, Ñandejára oguereko rupi pokatu omombyta porã haguã.

5Péina ápe ambue ojehu vaekue: Oime omomba'evéva peteĩ ára ambuégui, ha oime oimo'ãva opa ára peteĩchanteha. Peteĩ-teĩ oguerovianté vaerã pe ogueroviáva.

6Pe omomba'éva peteĩ ára, omomba'e haguã Ñandejárape oguereko upe ára. Ha pe opa mba'e ho'úva, omomba'e haguã Ñandejára ho'u, ha ome'ẽ ijaguije Tupãme. Ha pe ndo'úiva oimeraẽva mba'e, omomba'e haguã Ñandejárape ndo'úi, ha ome'ẽ ijaguije Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Avave ndajaikovéi ñande jupe guarã, ha nañamanói ñande jupe guarã.

8Jaikove ramo, jaikove Ñandejárape guarã, ha ñamano ramo, Ñandejárape guarã ñamano. Ha upéicha, jaikovérõ ha ñamanórõ, Ñandejára mba'e ñande.

9Upevarã omano Cristo ha oikove jey, ha'e haguã, omanóva ha oikovéva Jára.

10Mba'ére piko aipórõ reñe'ẽ ne pehẽnguére? Térã mba'ére rejahéi hese? Opavave ñañemoĩ vaerã Tupã renondépe, ha'e ñane mbojovake haguã

11Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i: “Ame'ẽ che ñe'ẽ, he'i Ñandejára, che renondépe opavave oñesũtaha, ha maymáva oguerohorýta Tupãme.”

12Aipórõ, peteĩ-teĩ ñande ñañemombe'u vaerã Tupãme.

13Upévare, nañañe'ẽ véima vaerã ojuehe. Upéva rangue, peñeha'ã uvei ani pejapo mba'eve omoñepysãnga vaerã pene pehẽngue kuérape, térã omokangy vaerã ijerovia.

14Che aikuaa ndaiporiha mba'eve iky'áva ijehegui voi. Jesucristo reroviaha che rekópe, upéva aikuaa porã. Oimérõ oimo'ãva oĩha peteĩ mba'e iky'áva, iky'áne chupe guarã.

15Ha upéicha, nde re'úvare ne pehẽngue ipochy ramo, nde reko ndaha'e véima mborayhu rehegua. Aníke ne rembi'u ohundi pe tapicha, Cristo omano hague!

16Aníke peheja aipórõ oñeñe'ẽ vai pe mba'e porã perekóvare.

17Tupã sãmbyhy ndaha'éi oje'úva térã oñemboy'úva rehegua. Tupã sãmbyhy oĩ ojeikóre teko jojápe, py'a guapy ha vy'ápe Espíritu Santo rupi.

18Pe kóicha omba'apóva Crístope guarã, ombohory Tupãme ha oguerohory opa yvypóra.

19Upévare, jahekáke opa mba'e oguerúva py'a guapy ha akã rapu'ã joja.

20Ani rehundi Tupã rembiapo tembi'u rupi. Añetehápe niko, opa tembi'u ipotĩ. Pe ivaíva niko, pe ja'u ramo mba'e oporoitýva angaipápe.

21Iporãve ndaja'úi so'o ha kaguy, ha ani jaiko jajapo umi mba'e ñane pehẽngue kuérape omoñepysãngáva.

22Jerovia rerekóva, rereko vaerã ndete Tupã renondépe. Ovy'aiténe upe oikóva ijehegui ojepy'apy'ỹre!

23Ndereikuaa porãirõ mba'épa re'u vaerã térãpa nahániri, re'úvo, ne rembiapo vai, ndere'úigui rerovia porãme ikatuha re'u, nde jerovia ikangy rupi. Ha opa mba'e jajapóva jarovia porã'ỹme, angaipa hína.

Romanos 15

Jaha vaerã Jesucristo rapére

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ñande, ñane mbaretéva ñane jeroviápe, jareko vaerã ñane mba'érõ umi imbarete'ỹvéva ñande hegui reko kangy, ha ani jaheka umi ñandéve iporãvante.

2Opavave ñande, ja'a porã vaerã ñande rapicha kuérape, ha ñamba'apo chupe kuéra iporã vaerãre, ñañakã rapu'ã joja haguã peteĩcha.

3Jesucristo niko ndohekái vaekue avei ojererohory ha'e voi. Upéva rangue katu, ipype oiko pe Ñandejára Ñe'ẽ he'iháicha: “Umi jeja'o oiko vaekue nde rehe, ho'a vaekue che ári.”

4Opa mba'e oje'e vaekue yma Ñandejára Ñe'ẽme, oje'e ñande reko mbo'erã. Ikatu haguã teko mbarete ha py'a pytu'u jahupytýva umi mba'e oje'éva rupi, jareko ñaha'arõva.

5Ha Tupã, pe teko mbarete ha py'a pytu'u ome'ẽva, ta pene pytyvõ peiko haguã joayhúpe, Cristo oiko haguéicha.

6Ha peteĩ ñe'ẽme oñondivepa, perohory Tupã, Ñandejára Jesucristo Ru.

7Aipórõ, peñomoguahẽ torypápe, Cristo pene moguahẽ haguéicha avei peẽme, Tupã heko mimbipa haguã.

8Ikatu ha'e peẽme, Cristo ou hague omba'apo haguã judío kuéra rehehápe, oiko haguã umi ñe'ẽ oñeme'ẽ vaekue ñande ru kuéra ypykuépe ha ojehechauka upéicha, Tupã nosẽiha iñe'ẽ me'ẽgui.

9Ou avei, umi judio'ỹva oguerohory haguã Tupãme iporiahurereko kuaáre. He'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: “Upévare roguerohorýne opa tetã apytépe, ha apurahéine nde rérape.”

10Ambue hendápe, Ñandejára Ñe'ẽ he'i: “Pevy'áke, tetã nguéra, umi Tupã retãgua ndive.”

11Ha oimeve he'iha: “Tetã nguéra ha opa tavagua, perohory Ñandejárape!”

12Isaías kuatia he'i avei: “Hokýta Jesé rapo, opu'ãtava oisãmbyhývo tetã nguérape, hese ae oha'arõ kuaátava.”

13Tupã, ome'ẽva ñandéve ñeha'arõ kuaa, ta pene myenyhẽ peẽme pejeroviáva hesépe, vy'a ha py'a guapýgui. Ha tombotuicha tuichave pene ra'arõ kuaa, Espíritu Santo pokatu rupi.

14Che pehẽngue kuéra, aikuaa porã pene renyhẽha mba'e porãgui ha opaichagua arandúgui. Ha peñemoñe'ẽ kuaaha ojupe.

15Ko kuatia ñe'ẽme katu añemoĩ añe'ẽ resakã porãvo peẽme heta mba'ére, ani haguã pende resarái. Péicha ajapo, Tupã, ipy'a porã rupi ome'ẽgui chéve ajapo haguã,

16ha amba'apo Jesucrístope umi judio'ỹvape iporã haguã. Ko che rembiapo niko, pa'i rembiapóva hína, amyasãivo Tupã marandu porã, amoĩ haguã henondépe umi judio'ỹvape, kuave'ẽmby ombohorýva chupe ramo, ha imarangatúva Espíritu Santo rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ndareíri avy'a Cristo reheve, Tupãme guarã amba'apo haguére.

18Che añe'ẽ umi mba'e Cristo ojapo vaekuére che rupi, umi judio'ỹva iñe'ẽ rendu haguã Tupãme. Péicha ajapo, umi mba'e ha'éva ha ajapóva rupive,

19mba'e techaukarã ha mba'e hechapyrãva pu'aka, ha Tupã Espíritu pokatu rupi. Upéicha rupi amohu'ã porã vaekue Cristo marandu porã ñemosarambi, Jerusalén guive, ha opa rupi, Iliria yvy peve.

20Opa ára añeha'ã vaekue ambo'e Cristo marandu porã, umi araka'eve oñehendu'ỹ haguépe Jesucristo rehegua, ani haguã amopu'ã mba'eve ambue omoñepyrũ haguépe.

21Ajapo uvei katu he'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: “Ohecháne umi araka'eve oikuaa'ỹ vaekue chugui mba'eve, oikuaáne umi araka'eve ohendu'ỹ vaekue chugui mba'eve.”

Pablo oñembosako'i oho haguã Rómape

22Upévare añete ndaikatúi vaekue aha pene rendápe, hetave jey jepe añembosako'i aha haguã.

23Ha ágã amohu'ãmava che rembiapo ko'a rupi, ha yma guivéma aiko ahase pene rendápe,

24aha'arõite aguahẽvo pende rendápe ahakuévo Espáñape. Ha avy'aite rire pohechami haguére, sapy'aite ramo jepe, aha'arõ peche pytyvõne ahasa haguã ahávo pe ahaháp e.

25Ko'ágã katu aha raẽta Jerusalénpe arahávo pytyvõ umi ñane pehẽngue upépe oĩvape.

26Umi Macedonia ha Acayagua ohecha kuaa iporãha ojapo hikuái peteĩ viru ñemono'õ ojererahauka vaerã ñane pehẽngue kuéra mboriahu Jerusalén guápe.

27Oipotágui porãnte ojapo hikuái, ojapo vaerã voi jepe. Umi Tupã reroviaha judíova ome'ẽ haguéicha umi judio'ỹvape opa oikuaa ha oñandúva, umi judio'ỹva oipytyvõ vaerã umi judío Tupã reroviaháp e.

28Aipórõ, ko'ã mba'e ajapopa vove ha ame'ẽ chupe kuéra pe viru oñemono'õ vaekue, aháta Espáñape, ha ahasakuévo pohecháta.

29Aikuaa porã, ágã aguahẽ vove pene rendápe ñane renyhẽtaha Cristo jehovaságui.

30Che pehẽngue kuéra, Ñandejára Jesucrístore ha pe mborayhu Espíritu Santo ome'ẽvare ñandéve, ajerure peẽme peñemoirũ haguã che ndive peñembo'évo Tupãme che rehe.

31Pejerure Tupãme ta che pe'a umi tekove jeroviaha'ỹ Judea peguágui, ha toguahẽ porã pe pytyvõ araháva hína ñane pehẽngue kuéra Jerusalén guápe.

32Upéicha ikatu haguã, Tupã oipotárõ, aguahẽ vy'apópe pohechávo ha apytu'u aimévo pene ndive.

33Tupã, py'a guapy me'ẽha, toĩ pene ndive. Amén.

Romanos 16

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Maitei

1Ha'e peẽme pejerovia haguã ñane reindy Febe rehe, omba'apóva Jesucristo iglésia Cencreas peguápe.

2Pemoguahẽ porã chupe, Ñandejára rérape, jajapo vaerãháicha ojoapytépe, ñande oñopehẽnguéva Tupã reroviápe. Peipytyvõ chupe opa oikotevẽvape, ha'e hetápe oipytyvõ vaekue, ha chéve ave.

3Pemomaiteimi Prisca ha Aquílape, che rembiapo irũ Jesucrístope guarã mba'apópe.

4Ha'e kuéra, nahakate'ỹi vaekue hekovére, omo'ã haguã che rekove. Ame'ẽ che aguije ndaha'éi chupe kuéra añónte, umi ñane pehẽngue kuéra Tupã iglésia judio'ỹvape avei.

5Pemomaitei avei umi Prisca ha Áquila rógape oñembyatývape. Pemomaitei pe ahayhuetéva che irũ Epénetope, ha'e raẽvete Ásiape oguerovia vaekue Crístope.

6Pemomaitei Maríape, hetaite omba'apo vaekue pende rehe.

7Pemomaitei che retãgua Andrónico ha Juníaspe, che irũ vaekue yvyrakuápe. Ha'e kuéra ojekuaaitei vaekue umi apóstol apytépe, ha oguerovia vaekue hikuái Jesucrístope che mboyve.

8Pemomaitei Ampliátope, ahayhuetéva che irũ Ñandejára reroviápe.

9Pemomaitei Urbánope, ñane irũva Cristo rehegua mba'apópe, ha pe ahayhuetéva Estáquispe.

10Pemomaitei Apélespe, hetaite jey ohechauka vaekue mba'eichaite pevépa ojerovia Crístore, ha avei Aristóbulo róga guápe.

11Pemomaitei che retãgua Herodiónpe, ha umi Narciso róga guápe, ogueroviáva Ñandejárape.

12Pemomaitei Trifena ha Trifósape, omba'apóva Ñandejára peguarã. Ha upéicha avei, pe jahayhuetéva ñane reindy Pérsidepe, hetaite omba'apo vaekue Ñandejára peguarã.

13Pemomaitei Rúfope Ñandejára reroviaha ojekuaáva, ha isýpe, che sýicha vaekue chéve guarã.

14Pemomaitei Asíncritope, Flegóntepe, Hérmespe, ha umi ñane pehẽngue hendive kuéra oĩvape.

15Pemomaitei avei Filólogo ha Júliape, Nereo ha teindýrape, Olimpas ha ipehẽngue kuéra Tupã reroviaháp e, oĩva hendive kuéra.

16Peñomomaitei peteĩ ñehetũ marangatúpe. Opa Jesucristo iglésia pene momaitei.

17Che pehẽngue kuéra, ajerure peẽme pema'ẽ haguã umi oporombojoavy ha oporomoñepysãngávare, oiko'ỹva umi pejeheko mbo'e haguéicha. Pejei chugui kuéra.

18Umíva nomba'apói Ñandejára Crístope, ijupe guarãnte, ha ñe'ẽ mbegue ha juruhe'ẽme ombotavy umi itavyvévape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Opavave oikuaa, peẽ pene ñe'ẽ renduha. Avy'a pende rekóre ha aipota peiporu arandu pejapo haguã iporãva, ndaha'éi pejapo haguã ivaíva.

20Upéicha, Tupã, py'a guapy me'ẽha, pya'ete ohundíta Satanápe pende pyguýpe. Ñandejára Jesús ta pende rovasa.

21Oguerahauka peẽme imaitei Timoteo, che mba'apo irũ. Ha avei Lucio, Jasón ha Sosípatro, che retãgua ha'e kuéra.

22Che, Tercio, ajapóva hína ko kuatiañe'ẽ, arahauka avei peẽme che maitei, Ñandejára rérape.

23Pene momaitei Gayo. Aime hína hógape, ha avei Jesús iglésia. Pene momaitei avei Erasto, táva pegua viru ñangarekoha, ha ñane pehẽngue Cuarto.

24Ñandejára Jesucristo ta pende rovasa. Amén.

Ipaha pegua ñembo'e

25Ñamomba'e guasu Tupãme, ikatúva pene mombarete marandu pyahu che amyasãiva ha Jesucristo rehegua tekombo'e rupi. Kóva oĩ pe Tupã mba'e ñemi omombe'u vaekuére, okañy vaekue ko yvy oĩ mboyve guive,

26ha ko'ágã oñemyesakãva umi maranduhára kuatiañe'ẽ rupi, Tupã opa'ỹva omoĩka vaekue. Ko mba'e ñemi Tupã rembipota rehegua, ojekuaauka opa tetãme, oguerovia ha ojapo haguã.

27Tupã peteĩnteva ha iñarandúvape guarã, teko mimbipa opa ára guarã, Jesucristo rupi! Amén.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Corintios

1 Corintios 1

Maitei

1-2Che Pablo, Tupã oipota rupi Jesucristo apóstol, Sóstenes ndive romomaitei umi Tupã iglésia Corinto peguápe. Romomaitei ave opa umi oñehenóiva oiko haguã Tupã mba'évarõ, ha umi opa rupi omomba'e guasúva Ñandejára Jesucrístope, Ñandejára ha umi Tupã mba'éva Jára.

3Tupã ñande Ru ha Jesucristo Ñandejára tohekuavo pende ári ipytyvõ ha ipy'a guapy.

Jehovasa Jesucristo rupi

4Opa ára ame'ẽva che aguije Tupãme pende rehe, upe pytyvõ Tupã ohekuavo vaekue pende árire, Jesucristo rupi.

5Ha'e rupi niko Tupã ome'ẽ vaekue peẽme opa mba'e peñe'ẽ kuaa ha pene arandu haguã.

6Jesucristo rehegua marandu niko oĩ mbaretéma pende apytépe.

7Upévare Tupãgui pereko opa mba'e, peha'arõ aja pe ára Ñandejára Jesucristo oguahẽ vaerãha.

8Tupã oñangareko hatãne pende rehe ipaha peve, avave oguereko'ỹ haguã mba'eve he'i vaerã pende rehe Jesucristo ou jeyha ára.

9Tupã nopyrũiva iñe'ẽre araka'eve, ha ha'e niko hína pe pene renói vaekue peiko haguã Ta'ýra Ñandejára Jesucristo ndive.

Joavy Jesucristo iglésiape oĩva

10Che pehẽngue kuéra, Ñandejára Jesucristo rérape ajerure peẽme maymáva peiko haguã jekupytýpe ha ani pejoavypa oñondive. Peiko porã oñondive, pejepy'a mongeta ha peñeñandu peteĩcha.

11Ha'e peẽme péicha, che pehẽngue kuéra, aikuaágui Cloe rogagua rupi, oĩha jeiko vai pende apytépe.

12Ha'ese, oimeha he'íva: “Che Pablo rehegua”, ambue katu “Che Apolo rehegua”, ambue “Che Cefas rehegua”, ha oimeve he'íva “Che Cristo rehegua”.

13Cristo nga'u piko oñemboja'opa? Pablo nga'u piko ojehupi kurusúre pende rehehápe? Térã piko peñemongarai ra'e Pablo rérape?

14Ame'ẽ che aguije Tupãme mavave peẽme namongaraíri haguére, Crispo ha Gayo rire!

15Aipórõ avave ndaikatúi he'ívo oñemongarai hague che rérape.

16Amongarai vaekue avei Estéfanas róga guápe, ha na che mandu'ái amongarai hague mavave ambuépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Cristo niko na che mondói vaekue aporomongaraívo, amombe'úvo marandu porãnte, ha ndaha'éi ahechaukávo che aranduha ha añe'ẽ kuaaha, ani haguã amomichĩ Cristo omano hague kurusúre.

Tupã arandu ha yvypóra mba'e kuaa

18Pe marandu omombe'úva Cristo ñemano kurusúre, výro rei umi oñehundi haguã gotyo ohóvape guarã. Ha ñandéve guarã katu, ñande ñañepysyrõvape guarã, upe marandu Tupã pokatu hína.

19He'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: “Che ahejáta umi iñarandúva naiñaranduvéi, ha umi iñakã porãva naiñakã porãvéi.”

20Mba'épepa opyta pe iñarandúva ha pe oporombo'éva, ha pe oñe'ẽ kuaáva opa mba'e ko yvy peguáre? Tupã ojapo ko yvy pegua arandúgui výro rei!

21Yvypóra niko ndoiporúi pe iñarandukue oikuaa haguã Tupãme, pe ha'e ohechauka haguépe iñaranduha. Upévare, Tupã ojuhu porã oipysyrõ haguã marandu rupi, umi hese ojeroviávape, ha'ete ramo jepe chupe kuéra upe marandu peteĩ výro rei.

22Umi judío ohechase mba'e rechaukaha hechapyrãva, ha umi Greciagua oheka arandu.

23Ñande katu ñaporomomarandu peteĩ Mesías kurusúre omano vaekuépe. Upéva ombopochy umi judíope, ha umi judio'ỹvape katu ojogua výro reípe.

24Umi Tupã ohenói vaekuépe katu, judío térã Greciagua, ko Mesías ha'e Tupã pokatu ha Tupã arandu.

25Pe Tupã rehegua ha'etéva výro rei, tuichaiteve mba'e hína opa yvypóra arandúgui. Ha pe Tupã rehegua ikangy vaicha, imbareteteve hína opa yvypóra mbaretégui.

Mba'eichaitépa Tupã Iglésia Corintogua

26Che pehẽngue kuéra, pene mandu'áke mba'épa raka'e peẽ Tupã pene renói ramo guare. Yvypóra ohechaháicha mbovy pende apytépe iñarandúva, mburuvicháva, térã umi oñemomba'e vaekue ñemoñare.

27Tupã niko, omotĩ umi iñarandúvape, ha oiporavo umi itavýva ramo ojererekóvape. Ha omotĩ haguã umi imbaretévape, oiporavo umi ikangýva ramo ojererekóvape.

28Tupã oiporavo umi ojejahéiva ha umi ndaha'éivape mba'eve ko yvy ári, he'ise, umi ndaha'éi etéva mba'eve, ombotapykue haguã umi tuichávape.

29Upéicharõ avave ndojejapo mo'ãi Tupã renondépe.

30Ha Tupã voi katu pene mbojoaju vaekue Jesucristo rehe, ha ojapo avei Crístogui ñane arandu, ñande reko joja, ñande reko marangatu ha ñañepysyrõ.

31Ha upéicha, he'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: “Oimérõ ojejaposéva, tojejapo Ñandejára rehe.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Corintios 2

Marandu Cristo oñembokurusu vaekue rehegua

1Che pehẽngue kuéra, ku aha ramo guare añe'ẽ pene ndive Tupã rembipotáre,
ndahechaukái vaekue che arandu ha che ñe'ẽ kuaaha.

2Ha aimévo pende apytépe ndaikuaaséi vaekue mba'eve ndaha'éi ramo Jesucristo
rehegua. Ha ja'e porãsérõ guarã, Jesucristo ojehupi vaekue kurusúre reheguánte
aikuaase.

3Añemoĩ vaekue pene renondépe che kangy ha aryrýi kyhyjégui,

4ha añe'ẽvo ha amombe'úvo peẽme upe marandu, ndaiporúi ñe'ẽ arandu ajereroviauka
haguã. Nahániri. Peẽ che guerovia ahechaukávo peẽme Espíritu Santo ha Tupã
pokatu,

5pende jerovia oĩ haguã Tupã pokatúre, ha ani yvypóra arandúre.

Tupã oikuaauka hembipota ñemi Espíritu Santo rupi

6Ha umi iñarandu añetéma vaekue ndive katu, aiporu ñe'ẽ arandu. Jaikuaa vaerã jepe,
ndaha'eiha arandu ko yvy peguáva, térã umi isãmbyhyhára arandu, oñehundítava
rehegua.

7Péva katu hína Tupã arandu ñemi, hembipota ñemi, ha'e oguerekóva ñande vy'arã
opa ára guive.

8Kóva ha'e peteĩ mba'e ikatu'ỹ vaekue oikuaa umi tetã sãmbyhyhára ko'agãgua.
Oikuaa rire niko ndo jukái vaerã mo'ã kurusúre pe teko mimbipa Járape.

9Ñandejára Ñe'ẽme he'iháicha: “Hayhuha kuérape guarã oguereko Tupã, umi avave
ohecha'ỹ, ohendu'ỹ ha oimo'ã'ỹ vaekue.”

10Ko'ãva hína umi mba'e Tupã oikuaaukáva ñandéve Espíritu Santo rupi. Espíritu niko
oipyguara opa mba'e, umi mba'e pypukuvéva Tupã rehegua jepe.

11Máva yvypóra piko oiméta oikuaáva mba'épa oĩ yvypóra py'apýpe, ndaha'éi ramo pe
yvypóra espíritu oĩva yvypóra rekovépe? Upéicha avei, Tupã Espíritu mante ikatu
oikuaa mba'épa oĩ Tupã rekovépe.

12Ha ñandéve niko oñeme'ẽ vaekue Espíritu oúva Tupãgui, ndaha'éi ko yvýgui,
jaikuaa porã haguã umi mba'e Tupã ome'ẽ vaekue ñandéve ipy'a porã rupi.

13Ñañe'ẽ ko'ã mba'ére, ñe'ẽ ñane mbo'e vaekue reheve Tupã Espíritu, ha ndaha'éi ñe'ẽ
jaikuaa vaekue ñane arandu rupínte. Péicha ñamyesakã umi mba'e espíritu reheguáva,
ñe'ẽ espíritu reheguáva reheve.

14Umi oikuaa'ỹva espíritu reheguáva, ndoikuaaséi mba'eve Tupã Espíritu
reheguávagui, chupe kuéra guarã výro reíva. Ha upéicha avei katu ndaikatúi oikuaa,
umíva niko mba'e ojehecha vaerã espíritu reheguáva reheve mante.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ha pe oguerekóva upe Espíritu, ikatu ombojovake opa mba'e ha avave ndaikatúi ombojovake chupe.

16Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i: “Ava piko oime oikuaáva Tupã apytu'ũ? Máva piko oheko mbo'éta chupe.” Ñande jepe jareko Cristo apytu'ũ.

1 Corintios 3

Cristo Iglésia Corintogua ikangy

1Che, che pehẽngue kuéra, ndaikatúi vaekue añete, añe'ẽ peẽme upérõ, pende espíritu mbaretéva ramo guáicha. Añe'ẽ vaekue peẽme ijerovia kangývape ramo guáicha, mitã meguáicha.

2Pombo'e ndahasyiete, mitã kangýpe oñeme'ẽ ramo guáicha kamby tembi'u pohýi rangue, ndaikatúigui gueteri pembohasa pende py'a rupi tembi'u pohýi. Ko'ágã jepe ndaikatúi oguapy pende py'ápe,

3pene kangýgui gueteri. Oĩ aja pende apytépe ha'enteséva ha jeiko vai, pene kangy ha peiko gueteri yvypóra oñanduhaichaiténte.

4Oimérõ he'íva: “Che, Pablo rehegua”, ha ambue katu he'i “Che, Apolo rehegua”, péicharõ peñandu peikóvo yvypóra oñanduhaichaiténte.

Mba'épa he'ise jaiko apóstol ramo

5Amo ipaháp̃e, máva piko Apolo? Máva piko Pablo? Tembiguáinte, ha'e kuéra rupi peguahẽ pende jeroviápe. Mokõive rojapo pe Ñandejára ome'ẽ vaekue oréve rojapo haguã.

6Che añemitỹ ha Apolo ohypýi ýpe, ha Tupã pe omongakuaáva pe ñemitỹngue.

7Aipórõ, pe oñemitỹva ha pe ohypýiva ýpe ndaha'éi mba'eve. Tupã pe ha'epáva, ha'e niko pe ñemitỹ omongakuaáva.

8Oñemitỹva ha ohypýiva ýpe peteĩchante, Tupã jepe ohepyme'ẽ vaerã peteĩ-teĩme ojerureháicha hembiapokue.

9Ore niko oñoirũ pe tembiapópe, Tupã rehehápe rojapóva, ha peẽ niko hína pe ñemitỹ ha pe mba'e apopy Tupã mba'éva.

10Che niko pe óga apoha ikatupyrýva, Tupã ome'ẽ hague, ipy'a porãgui amoĩ haguã pe óga pyendaguã, ha ambue ou omopu'ã hi'ári. Ha mokõive oma'ẽ porã vaerã mba'éichapa ojapo.

11Avave ndaikatu véima omopyenda jey pe ipyendámava, ha upe pyenda hína Jesucristo.

12Kóva ko pyenda ári, ikatu oñemopu'ã órogui, pláta ha ita verágui, térã yvyra, kapi'i ha takuáragui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha mokõivéva rembiapo ojehecha porã vaerã ñembojovakeha árape. Upe ára oúta tata reheve, ha upe tata ohechaukáta mba'eichagua tembiapópa ojapo ra'e hikuái.

14Pe peteĩ ojapo vaekue imbarete ramo, ojehepyme'ẽta chupe hese.

15Ha pe ojogapo vaekue okái ramo, ojeíta chugui hembiapo, ha'e jepe oñepysyrõta, osẽ ramo guáicha upe tatágui.

16Ndapeikuaái nga'u piko peẽ Tupã rogaha, ha Tupã Espíritu oikoha pende pype?

17Oimérõ ohundíva Tupã róga, Tupã ohundíta chupe, Tupã róga imarangatu ha upéva peẽ voi.

18Aníke avave oñembotavy. Oimérõ pende apytépe oimo'ãva iñaranduha ko yvy arigua arandúpe, toiko jey itavýva ramo, ikatu haguã iñarandu añete.

19Arandu ko yvy arigua niko, výro reiete Tupãme guarã. Ñandejára Ñe'ẽ voi niko he'i: “Tupã omoñuhã iñarandúvape, pe iñarandúpe voi”.

20Ha he'i avei: “Ñandejára oikuaa opa iñarandúva remiandu výro reiha.”

21Upévare, avave ndojejapói vaerã yvypóra ikatúva ojapóre. Opa mba'e niko pene mba'e:

22Pablo, Apolo, Cefas, ko yvy, jeikove, ñemano, ko'agãgua ha tenondevegua. Opa mba'e pene mba'e ha,

23peẽ niko hína Cristo mba'e, ha Cristo katu Tupã mba'e.

1 Corintios 4

Apóstol kuéra rembiapo

1Peẽ niko ore reko vaerã Cristo pytyvõhárarõ añónte, roiméva rombo'e haguã umi mba'e ñemimby Tupã reheguáva.

2Oime ramo oñeme'ẽ hague hembiaporã, ohechauka vaerã ikatuha ojejerovia hese.

3Che ramo katu, nda che py'apýi peẽ térã oimeraẽva peche mbojovake ramo guarã. Che jepe nañembojovakéi.

4Upéicharõ jepe, ndajuhúi haguére nda che pereiha mba'evépe nde'iséi che potĩha. Pe che mbojovake vaerã niko Ñandejára.

5Upéicha rupi, ani pembojovake mba'eve hi'ara'ỹme. Peha'arõ tou raẽ Ñandejára ha tomyesakã pe ko'ágã iñypytũva. Ha'e toikuaauka ñande py'a rembipota. Upépe Tupã oguerohorýne peteĩ-teĩme ojerureháicha hembiapokue.

6Che pehẽngue kuéra, añe'ẽ peẽme ko'ã mba'ére, peẽme iporã haguãnte. Ha amoĩ jehechaukaha ramo Apólospe ha che jupe voi. Upéva ha'e peikuaa haguã ore rupi ndapehói vaerãha amo gotyove kuatia he'ívagui, ha ani avave rupi pe pu'ãmba ojuehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Máva piko ne moĩ ambue kuéra ári? Ha mba'e piko rereko Tupã nome'ẽi vaekue ndéve? Ha ha'e ome'ẽ rire ndéve, mba'ére piko rejejapo, ñaimo'ã katu nde rehe aénte voi rehupyty vaekue?

8Ñaimo'ã ku pene ryguãtãmava, ha perekóva opa mba'e peipotáva, ha peñeñandu mburuvicha guasúicha oikotevẽ'ỹva mba'eve ore hegui. Mburuvicha guasu nga'u ra'e añete, ore roime haguã pene ndive.

9Chéve ramo guarã, ore apóstolpe Tupã ore moĩ ipahaitépe, roiméva ramo guáicha romano haguãma. Oiko ore hegui mba'e hechapyrãva ko yvýpe guarã, umi Tupã remimboúpe guarã ha yvypórape guarã.

10Ore, Cristo rehehápe, rohasa ivýrova ramo. Peẽ katu, Cristo rehe ae, pehasa iñarandúva ramo. Ore, ore kangy, peẽ katu pene mbarete. Ore rehe ojejahéi, peẽ katu peñemomba'e.

11Ko'ágã peve voi rohasa ñembyahýi, yuhéi ha ore opívo. Rojehovapete, ha nda ore rógai,

12ha ore kane'õ romba'apóvo ore poite rupi. Umi oñe'ẽ vaíva ore rehépe rombohovái jehovasápe. Roñemuña ha ndoro'éi mba'eve.

13Rojeja'o ha rombohovái py'a porãme. Rojerereko ko yvy arigua ytýicha, tembyréicha. Ha upéicha ko'ágã peve.

14Ndarahaukái peẽme ko kuatia pomotĩvo, añemoñe'ẽ haguã peẽmente, che ra'y tee peguáicha. Pohayhu niko.

15Pereko ramo jepe, Cristo reroviaha pende rekópe, hetaiterei pene reko mbo'éva, na pende ru hetái. Pende ru, che, amombe'u vaekue peẽme pe marandu porã ojapóva pende hegui Jesucristo rehegua.

16Aipórõ, ajerure peẽme pejapo haguã che ajapóva.

17Upévare amondo peẽme Timoteo, che ra'y Ñandejára rehe jeroviápe, ahayhuete ha ajeroviaha. Ha'e pene momandu'áne che rekovére, Jesucristo reroviaha che rekópe, aikoha ambo'e umi Jesús iglésia ahasaha rupi.

18Oĩ pende apytépe ovy'ámava hína oimo'ãgui ndaha mo'ãi pohechávo.

19Ñandejára oipotárõ katu, aha'arõ ahávo pohecha vokoieténte. Upévo ahecháne mba'épa añetehápe ikatu ojapo umi ovúva jejapógui, ha ndaha'éi he'ívarente.

20Tupã ñesãmbyhy niko ndaha'éi ñe'ẽ rei, upéva hína pokatu.

21Mba'épa peipotave: Aha poinupã haguãicha, térãpa aha pohechávo mborayhu ha kunu'ũ reheve?

1 Corintios 5

Teko tie'ỹ rehegua ñe'ẽ

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ojekuaa peteĩ pende apyte pegua oguerekoha ikuña ramo isy angápe. Ko mba'e ivai etereíva, umi heko jeroviaha'ỹva apytépe jepe ndoikói.

2Ha peẽ pejerovu heseve. Pembyasy vaerã katu ha pemosẽ pende apytégui upe mba'e vai apoha.

3Che ramo katu, naiméirõ jepe cheté pene ndive, aime che espíritu rupi. Ha ku aimérõ guáicha, ame'ẽma che remiandu upe péicha oikóvare.

4Ágã peñembyaty vove, che aiméta pene ndive che espíritu rupi, ha Ñandejára Jesús pokatu oĩta avei. Aipórõ, Ñandejára Jesús rérape,

5upe kuimba'e oñeme'ẽ vaerã Satanápe, hete oñehundi haguã ha ijespíritu oñepysyrõ haguã, Ñandejára ou vove.

6Peẽ ndaperekói mba'érepa pejejapo haguã. Peikuaáma ku oje'éva: “Mbuja mbovuha michĩmínte ombovupaitéma pe mbujaperã.”

7Aipórõ, pemombo pe mbuja mbovuha tuja ombotujupáva, oiko haguã pende hegui ku mbuja ipyahúvaicha. Peẽ niko añetehápe ku mbuja imbuja mbovuha'ỹvaicha, oje'úva Páskua jave. Cristo niko pe Ovecha Ra'y ñande Páskua pegua, omano vaekue ñande rehehápe.

8Aipórõ, upéicha jarohory vaerã ñande Páskua mbuja imbuja mbovuha'ỹva reheve, japu'ỹ ha añete reheguáva, ha ndaha'éi pe mbuja mbovuha tujápe, teko vai ha aña reko reheguáva.

9Ambue che kuatia ñe'ẽme ha'e vaekue peẽme ndaperekói vaerãha mba'eveichagua joaju umi ojeitýva teko vaípe ndive.

10Upévape nda'eséi jepe vaekue pejeipaite haguã opa ojeitývagui teko vaípe, térã hakate'ỹva, térã imondáva, térã omomba'éva ta'ãnga rei. Upevarã, pesẽ mante vaerã voi ko yvy árigui.

11Ha'ese vaekue niko ndaperekói vaerãha mba'eveichagua joaju umi he'íva ñane pehẽngueha, ha ojeity teko vaípe, imo'opĩ, omomba'e ta'ãnga rei, oñe'ẽ rei hapicháre, ika'u térã imonda. Umichagua ndive, ani voi pekarúnte jepe.

12-13Ndachéi ambojovake vaerã umi okápe oĩvape. Tupã ombojavake vaerã chupe kuéra. Peẽ katu pembojovakéma hína pende apyte peguápe. Upévare, peipe'a pe mba'e vai apoha pende apytégui.

1 Corintios 6

Ñembojovake Jesucristo reroviaha apytépe

1Oime ramo peteĩ peẽva ojoavy hapicha ndive, mba'ére piko ojeruréta omboheko joja haguã chupe kuéra umi mbojovakehára heko jeroviaha'ỹva, ojerure rangue umi Tupã mba'évape?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Ndapeikuaái nga'u piko peẽ, Tupã mba'éva, pembojovake vaerãha yvy ári guápe? Ha peẽ pembojovake vaerã ramo yvy ári guápe, mba'éicha piko napembojovake kuaa mo'ãi ko'a mba'e michĩva?

3Ndapeikuaái piko umi Tupã rembiguáipe jepe ñande ñambojovake vaerãha? Ha piko nañambojovake mo'ãi yvy arigua?

4Aipórõ, oimérõ pejoavyha ko yvy ári guáre, mba'ére piko pemoĩta pene mbojovakeha ramo, umi Tupã rehegua'ỹme?

5Kóicha ha'e petĩ haguã: Ndaipóri piko pene pa'ũme peteĩ ikatupyry porãva ohecha vaerã pe mba'e ojehúva oñopehẽngue apytépe?

6Ndaha'éi peñorãirõnteva oñondive, peẽ oñopehẽngue. Peho katu mbojovakehára heko jeroviaha'ỹva renondépe, ha'e pene mbojovake haguã.

7Pejoavy haguérente ojoapytépe, ivai etereíma. Naiporãvéi vaerãpa peropu'aka pe jeiko joja'ỹ? Naiporãvéi vaerãpa peheja ta pene monda?

8Ha peẽ katu, upéva rangue, napemboheko jojái ha pemotĩ uvei pene pehẽnguépe voi.

9-10Ndapeikuaái piko peẽ, umi nda heko jojáiva ndaikatu mo'ãiha oike Tupã sãmbyhýpe? Ani peñembotavy, Tupã sãmbyhýpe ndaija mo'ãi umi ojeitýva teko vaípe, umi omomba'éva ta'ãnga rei, umi omyakãratĩva hembirekópe, umi heko kuñáva ha oikóva kuña ramo, umi oikóva omonda, umi hakate'ỹva, umi ika'úva, umi oñe'ẽ reíva hapicháre, umi mondaha.

11Ha oime vaekue pene pa'ũme péichava. Ha ko'ágã pehupytýma ñemopotĩ, pene marangatúma ha pende reko jojáma, Ñandejára Jesucristo rérape ha Tupã Ñandejára Espíritu rupi.

Tekosã'ỹ ndaha'éi ñane rembiapo vai haguã

12Oime he'íva: “Che ikatu ajapo ajaposéva.” Upéicha, nda opa mba'éinte iporã chéve guarã. Ikatu ajapo ajaposéva, ndahejái vaerãnte mba'eve ipu'aka che rehe.

13Oje'e avei: “Tembi'u niko ñande py'ápe guarã, ha ñande py'a tembi'úpe guarã.” Añete upéva, ha Tupã ohundíta mokõive mba'e. Ñande rete katu ndaha'éi teko vaípe guarã, Ñandejárape guarãnte. Ha Ñandejára ñande retépe guarã.

14Ha pe Tupã omoingove jey haguéicha Ñandejára Jesucrístope, ñandéve avei ñane moingove jeýta ipokatu rupi.

15Ndapeikuaái nga'u piko pende rete Cristo rete voreha? Ha che piko aipyhýta amoĩ upe Cristo rete vore peteĩ kuña reko vai retére? Ahániri upéva!

16Ndapeikuaái piko peẽ, peteĩ kuimba'e ojoaju ramo kuña reko vai ndive, oikoha chugui kuéra peteĩ reténte? Ñandejára Ñe'ẽ voi he'i: “Mokõivévagui oiko vaerã peteĩnte.”

17Ha oimérõ ojoajúva Ñandejárare, ijespíritu ojehe'a hese ha oiko peteĩ ramo hendive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Peñemomombyrýke, aipórõ, teko vaígui. Pe yvypóra ambue angaipa ojapóva nombyaíri hete, ha umi ojeitýva teko vaípe katu, hete imba'e teéva voi ombyai.

19Ndapeikuaái piko peẽ, pende rete Espíritu Santo rogaha hína, Tupã ome'ẽ vaekue peẽme, ha Espíritu Santo oikoveha pende pype? Peẽ ndaha'éi pende rekove jára tee.

20Tupã niko hepýre pende jogua vaekue. Upévare, pemomba'e vaerã Tupãme pende retépe.

1 Corintios 7

Ñemoñe'ẽ omendávape guarã

1Ko'ágã ahasáta ambohovái peẽme umi mba'e peporandu vaekue chéve pene kuatia ñe'ẽme. Iporãve vaerã niko kuimba'e noñemendái ramo.

2Ha teko vaípe ani haguã oje'a, kuimba'e oguereko vaerã hembireko ha kuña oguereko vaerã iména.

3Ha mokõivéva, ména ha tembireko, ojapo vaerã umi tembiapoukapy ñemenda rehegua.

4Tembirekópe guarã hete ndaha'éi imba'e tee, iména mba'e rupi. Ha upéicha avei pe ména ndaha'éi hete jára tee, hembireko mba'e rupi.

5Upévare, napeñombotovéi vaerã, noiméi rire ramo peñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ndapeikovéi sapy'ami haguã oñondive, peñembo'e haguã. Upe rire peiko jey vaerã oñondive, ani ágã Sataná pende jopy pene rembiapo vai haguã, ndaikatúigui pende pu'aka pende jehe.

6Opa ko'ã mba'e ha'e peẽme che jeheguínte, ndaha'éi tembiapoukapy ramo.

7Che rehe ramo, hi'ãnte vaerã chéve opavave chéicha. Opáichante, Tupã ome'ẽ peteĩ-teĩme heko kuaarã ojoavýva ojuehegui. Peteĩme, peteĩ hendáicha, ha ambuépe ambue hendáicha.

8Umi omenda'ỹva ha iména mano vaekuépe ha'e, iporãveha opyta omenda'ỹre, ko chéicha.

9Ndaikatúi ramo pejejoko katu, pemenda. Iporãve niko ñamenda jahasa asy rangue mendasépe.

10Ha omendáma vaekuépe katu, ame'ẽ hembiaporã, ndaha'éiva che ame'ẽva, upéva Ñandejára remime'ẽngue voi: Tembireko ojei'ỹ haguã iménagui.

11Ha sapy'ánte tembireko ohejárõ iménape, opytáma vaerã omendave'ỹre térã oiko porã jey vaerã iména ndive. Upéicha avei, ména ndohejái vaerã hembirekópe.

12Opavavépe guarã katu ha'e, che jeheguínte, ndaha'éi Ñandejára he'i rupi: Oime ramo peteĩ ñane pehẽngue hembireko ñande rehegua'ỹva, ha oikosénte hendive, upe ñane pehẽngue ndojeíri vaerã chugui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha peteĩ kuña ñande reheguáva omendárõ peteĩ ñande rehegua'ỹre, ha upe kuimba'e oikosénte hembireko ndive, upe kuña upéva ndohejái vaerã chupe.

14Pe ména ojerovia'ỹva Tupã rehe niko imarangatu opytávo, ojoaju rupi peteĩ kuña ojeroviávare. Ha pe kuña ojerovia'ỹva imarangatu avei opytávo, ojoaju haguére iména ojeroviávare. Peicha'ỹrõ umi ita'ýra kuéra naipotĩ mo'ãi. Upéicha rupi katu Tupã mba'éva avei ha'e kuéra.

15Ha sapy'ánte, ména térã tembireko oguerovia'ỹva ojeisérõ katuete iñirũgui, tojei. Péicharõ, pe ogueroviáva, taha'e kuña térã kuimba'e, opyta jey omenda'ỹvaicha, Tupã pene moĩ vaekue rupi peiko haguã py'a guapýpe.

16Mba'éicha piko nde, tembireko, reikuaa ikatutaha repysyrõ ne ménape? Térã nde, ména, mba'éicha reikuaáta ikatúpa sapy'ánte reipysyrõ ne rembirekópe?

17Taha'e ha'eháicha, peteĩ-teĩva oiko vaerã Ñandejára ome'ẽ vaekue chupe kuéra reheve, ha pe ha'e oĩ hagueichaite Tupã ohenói ramo guare chupe. Péva ha'e pe tembiapoukapy ame'ẽva Tupã Iglésia opavavépe.

18Tupã ohenói ramo peteĩ ojeapi'o vaekuépe, upéicha oĩ porã. Ha ohenói ramo peteĩ ojeapi'o'ỹ vaekuépe, ndojeapi'ói vaerã.

19Ndaha'éi mba'eve nde rejeapi'o ramo térã nahániri. Tuichave mba'e hína rejapo ramo Tupã rembiapoukapy.

20Peteĩ-teĩva opyta vaerã pe oĩ haguéicha, Tupã ohenói ramo guare chupe.

21Reñehenoiha ára, nde rire ramo tembiguái, ani rejepy'apy. Ijárõ ndéve, resẽ haguã tembiguaihágui, resẽ vaerã.

22Pe tembiguái vaekue Ñandejára oñehenói ramo guare chupe, ko'ágã ha'e peteĩ kuimba'e ojejopy'ỹva omba'apóva Ñandejárape guarã. Ha upéicha avei, pe ndaha'éi vaekue tembiguái oñehenói ramo guare, ko'ágã Cristo rembiguái.

23Tupã pende jogua vaekue, ani peheja avave ojapo pende hegui tembiguái.

24Aipórõ, che pehẽngue kuéra, peteĩ-teĩ topyta pe oĩ haguéicha Tupã ohenói ramo guare chupe.

25Kuña nguéra omenda'ỹvape katu, ndarekói Tupã rembiapoukapy ha'e vaerã katuete chupe kuéra. Ha'e jepe mba'éichapa che ahecha, peteĩ jeroviaháva ramo, Ñandejára poriahurereko rupi.

26Chéve ramo guarã iporãve peteĩ-teĩ opyta pe oĩháicha, ipohýi-pohýivégui ko'ã ára jaropu'akáva jahávo.

27Oiméro ne rembireko hína, ani reheja. Ha nane rembirekói ramo, ani reheka.

28Remendárõ, nane rembiapói vaíri. Ha peteĩ kuña omenda'ỹva omendárõ, nahembiapói vaíri avei. Oikuaa vaerã jepe hikuái, opa omendáva ohasa vaerãha heta mba'e hasýva yvypóra reheguáva voínte, che aipota'ỹva ohasa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Cristo reroviaha reko

29Che pehẽngue kuéra, umi ha'eséva niko ko'ãva: Sa'íma hemby ñandéve. Upévare, omendáva oiko vaerã omenda'ỹva ramo guáicha.

30Oñembyasýva hogagua manóre, oiko vaerã ku vy'ápe oikóva ramo guáicha. Ha umi vy'ápe oikóva katu, oiko vaerã ku hogagua manóva ramo guáicha. Umi ojoguáva mba'e repy oiko vaerã mba'eve ndaha'éi ramo guáicha imba'e.

31Ha umi oiporu porãva hína ko yvy reko, oiko vaerã ndoiporu porãiva ramo guáicha, ko yvy jahecháva opa vaerã.

32Hi'ãnte chéve poipe'a jepy'apýgui. Omenda'ỹva ojepy'apy umi Ñandejára reheguávare, ha oheka ombohory haguã chupe.

33Pe omendáva katu ojepy'apy ko yvy reheguávare, ha ombohoryse hembirekópe

34ha upéicha mokõi hendápe ojepy'apy. Upéicha ave, kuña na iména véimava ha kuñataĩ omenda'ỹva ojepy'apy Ñandejára reheguávare, imarangatúgui hetépe ha ijespíritupe. Ha umi kuña omendáva katu, ojepy'apy ko yvy reheguávare ha ombohoryse iménape.

35Nda'éiko peẽme ko'ã mba'e, ani haguã pejapo, iporã haguã peẽmente, ha peiko porã haguã hekópe, pemba'apóvo Ñandejárape peiko rei'ỹre.

36Peteĩ peẽva oimo'ã ramo itajýra okakuaapámava rehe noĩ porãiha oiko omenda'ỹre ha tekotevẽha, ha ohechárõ upevaha pe iporãvéva, tojapo pe ohecha porãveháicha. Tomenda, upéva niko ndaha'éi angaipa.

37Ha oimérõ ku ojejopy'ỹre, ha oipotaháicha porã ipy'apýpe he'íva mbarete porãva ijupe nomomenda mo'ãiha itajýra, ojapo porãta.

38Aipórõ, omomendárõ ojapo porã, ha nomomendái ramo katu ojapo porãve.

39Kuña omendáva ojoaju iménare upe iména oikove aja. Ha upe iména omano ramo katu, opyta jey omenda haguãicha omendasévare, Tupã reroviaha guive.

40Hi'ã jepe chéve oiko porãvetaha nomendavéirõ. Péicha che ahecha, ha hi'ãko chéve, che avei arekoha Tupã Espíritu.

1 Corintios 8

Hi'upy umi ta'ãnga reípe guarã

1Ko'ágã ahasáta ambohovái peẽme umi peporandu vaekue chéve tembi'u oñekuave'ẽva ta'ãnga rei kuérape rehegua. Añetéko hína pe oje'éva: “Opavave jaikuaa pe añetegua”, ha pe jaikuaáva katu ñane mbojererovu. Ha pe mborayhu oñepehẽngue ramo guáicha, omombarete ñande reko.

2Oimérõ oimo'ãva oikuaaha, ndoikuaái gueteri ojekuaa vaerãháicha.

3Ha oimérõ ohayhúva Tupãme, Tupã oikuaa chupe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Aipórõ: ikatúpa oje'u umi tembi'u oñekuave'ẽva ta'ãnga rei kuérape? Jaikuaa porã umi ta'ãnga rei ndaha'eiha mba'eve ko yvy ári, ha peteĩ Tupãnte oĩha.

5Ha oimérõ jepe yvágape ha yvy ári umi oñembohérava tupã (ha upéva ja'étarõ, heta tupã ha mba'e jára oĩ),

6ñandéve guarã peteĩ Tupãnte oĩ, ñande Ru, opa mba'e apohare, ha ñande jaikove chupe guarã. Ha avei peteĩ Ñandejárante, Jesucristo, hese ae opa mba'e oikóva, ñande jepe hese ae jaiko.

Joayhu kuaa

7Nda opavavéi niko oikuaa pe añetegua. Umi ojepokuaa vaekue omomba'e guasu ta'ãnga rei kuéra, ha ho'u umi tembi'u, ha oimo'ãva oñekuave'ẽ hague tupã nguérape, ikangýgui pe imba'e kuaaha, oñeñandu umi ta'ãnga rei omongy'apaha chupe kuéra.

8Hesakã porã jepe, Tupã ñane mbyajeha ndaha'éi ja'úvare. Na ñane porãve mo'ãi niko ja'úvare, ha na ñande vaive mo'ãi ja'u'ỹvare.

9Ani pe pene rembiapo vai rupi, peity umi ikangývape angaipápe.

10Nde reikuaáva ko'ã mba'e reguapy ramo rekaru peteĩ ta'ãnga rei oñemomba'ehápe, ha peteĩ ñane pehẽngue ikangýva nde recha ramo, ikatu ha'e ikyre'ỹ avei ho'u haguã pe ta'ãnga reípe oñekuave'ẽ vaekuégui.

11Ha upéicha nde, pe ne mba'e kuaáre, remyaña ho'a haguã pe ne pehẽngue ikangýva, Jesucristo omano hague avei.

12Napemomba'éivo pe pene pehẽngue ikangývape, Crístope voi avei napemomba'éi hína.

13Upévare, che rembi'u rupi, amyaña ramo che pehẽnguépe hembiapo vai haguã, araka'eve nda'u mo'ãi so'o, ani haguã amoĩ chupe hembiapo vai haguãicha.

1 Corintios 9

Apóstol kuéra ikatúva ojapo

1Ani chéne peje chéve oimeha ikatu'ỹva ajapo térã ndarekoiha apóstol reko kuaaha. Che niko ahecha vaekue Jesucristo Ñandejárape, ha peẽ voi ha'e che rembiapokue pe mba'e Ñandejára ojapóvape.

2Ikatu oime ambue kuérape guarã che ndaha'éi apóstol. Peẽme guarã katu ha'e. Pe peẽ peimeha Ñandejára ndive, ohechauka añetehápe che ha'eha apóstol.

3Kóicha ha'e umi che rehe oñe'ẽvape:

4Ore nga'u piko ndaikatúi rokaru ha roy'u.

5Ha avei piko ndaikatúi roguerahávo ore ndive ore rembireko Cristo reheguáva, ojapoháicha umi ambue apóstol, ha umi Ñandejára ryvy kuéra, ha Cefas.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Térã nga'u piko Bernabé ha chéve añónte ndaikatúi pe ñande reheguáva aty ore mongaru?

7Oime piko ñorãirõhára oikóva ijehegui omba'apo aja? Oime piko oñotỹva parral ha ndo'úi hi'akue? Oime piko oñangerekóva ovecháre ha nokamby'úi?

8Ha ani peimo'ã kovaha yvypóra remiandúnte. Moisés rembiapoukapýpe voi avei he'i upéicha.

9Upe tembiapoukapy kuatiápe oime: “Ani remotĩnguaha pe guéi remomba'apóva.” Ha upéva nde'iséi Tupã ojepy'apyha umi guéire.

10He'ise uvei, ojepy'apyha ñande rehe. Umi tembiapoukapy niko oñemoĩ vaekue ñande rehehápe. Pe yvy ombovóva ha pe mba'e ra'ỹi ojykýiva niko omba'apo vaerã oha'arõvo oñeme'ẽtaha chupe kuéra imba'éva, upe koga'a ñemono'õnguégui.

11Aipórõ, ore roñotỹ rire pende pype mba'e ra'ỹi espíritu reheguáva, ndahetái rojerure, rojerure ramo michĩmi umi mba'e yvy ariguávagui.

12Oime ramo ambue ikatuha peme'ẽ, oréve katu ikatuve. Ha opáichante ore ndorojeruréi, oñeme'ẽ vaerã ramo jepe oréve, ha rogueropu'akapa rojúvo opa mba'e ani haguã rombohasykue Cristo marandu porã ñemyasãi.

13Peẽ peikuaa, umi omba'apóva Tupaópe guarã, oikoveha Tupaógui. Upéva he'ise, umi oñangarekóva pe altar ojejukahápe kuave'ẽmby, ho'uha pe tymba ojejuka vaekue upépe ro'okue.

14Upéicha avei, Ñandejára omoĩ, umi omoherakuãva marandu porã oikove vaerãha upe tembiapógui voi.

15Che katu araka'eve ndaiporúi vaekue ko'ã mba'e ikatúva, ha ndarahaukái peẽme ko kuatia pehepyme'ẽ haguã chéve che rembiapóre. Amanoseve uvei ajapo rangue upéicha. Avave ndoipe'ái chéne che hegui ko vy'a ahasáva upévare.

16Che ndarekói mba'érepa ajejapo haguã, aiko haguére amoherakuã ko marandu porã, ahechágui upevaha che rembiaporã ikatu'ỹva aheja. Ha tajererekóke namoherakuãi ramo!

17Upévare, che jeheguínte ajapo ramo, ajerure vaerã mo'ã che rembiapo repykue. Ha ajapo ramo ajapo vaerãgui katu, upéva, ajapógui hína Tupã rembiapoukapy.

18Aipóramo, che rembiapo rekovia hína pe vy'a ahasáva, amoherakuã haguére pe marandu porã ojehepyme'ẽ'ỹre chéve, he'ise, ajerure'ỹre pe oñeme'ẽ vaerã chéve amoherakuã haguére pe marandu.

19Ndaha'éi ramo jepe avave rembiguái, aiko opavave rembiguái ramo, ikatu haguã agueru heta hetave yvypóra Crístope.

20Ako aimérõ guare umi judío ndive, aiko vaekue judíoicha, agueru haguã che ndive. Upéva he'ise, agueru haguã umi Moisés rembiapoukapýpe oikóva, che voi añemoĩ hague upe tembiapoukapýpe, nañeñapytĩri ramo jepe hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ha upéi avei, agueru haguã umi Moisés rembiapoukapýpe oikóvape, aiko ha'e
kuéraicha, añetehápe aiko ramo jepe Tupã rembiapoukapýpe, aimégui Cristo
rembiapoukapýpe.

22Aime ramo guare umi heko jeroviaha ikangýva ndive, che kangy vaekue avei peteĩ
ha'e kuérava ramo guáicha, agueru haguã avei che ndive. He'ise, aiko hague opavave
oikoháicha, ikatu haguã aipysyrõ mbovymíme jepe.

23Opa mba'e ajapóva, ajapo pe marandu porãre, areko haguã avei pype che mba'éva.

24Peẽ peikuaa, peteĩ oñeñaniháme, maymáva oñaniha, ha peteĩmente ojehepyme'ẽ.
Néi, peñani avei peẽ pehupyty haguãicha upe jehepyme'ẽ.

25Umi oñembosako'íva oñua'ã haguã mávapa ikatupyryve, ojeheja opa mba'e ombyai
vaerã chupe kuéragui. Ha upéva ojapo ohupyty haguã iñakã mbojeguaharã ipiru
vaerãva. Ñande katu, jahupyty haguã peteĩ ipiru'ỹva.

26Che ramo, nañaníri pytũmbýpe ha nañorãirõi ainupã ramo guáicha yvytu.

27Upéva rangue, ainupã che rete ha ajopy ojapo haguã che aipotáva, apyta'ỹ haguã che
voi mba'eve reípe, aiko rire ambo'e ambue kuérape.

1 Corintios 10

Ñemomarandu ta'ãnga rei ñemomba'e rehegua

1Ndaipotái, che pehẽngue kuéra, pende resarái umi ñande ypy kuerakue oñemo'ã
hague ku arai guýpe, ha maymáva ohasa hague Mar Rojo.

2Upéicha rupi, opavave ojoaju vaekue Moisés rehe oñemongaraívo upe arai ha upe
yguasúpe.

3Upéicha avei, opavave ha'e kuéra ho'u pe tembi'u espíritu reheguáva,

4ha opavave hoy'u pe espíritu rehegua ojey'úvagui. Hoy'u hikuái pe espíritu rehegua
itágui, omoirũva chupe kuéra tape pukukue. Ha upe ita upéva Cristo vaekue.

5Upéicharõ jepe katu, opavave nunga nombohoryi Tupãme, ha upévare hete kuéra
opyta ojepyso pe yvy ojeiko'ỹhápe.

6Opa ko'ã mba'e oiko ñane rembiechaukarã, jaipota'ỹ haguã ivaíva, ha'e kuéra oipota
haguéicha.

7Upévare, ani pemomba'e guasu umi ta'ãnga rei, ha'e kuéra ojapo haguéicha,
he'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ: “Maymáva oguapy okaru ha omboy'u, ha upéi opu'ã
ovy'a.”

8Aníke ñañeme'ẽ teko vaípe, ojapo haguéicha ha'e kuéra, ha upévare omanomba
vaekue 23 mil peteĩ araitépe.

9Ani avei jaipy'a ra'ã Crístope, oime haguéicha ojapóva, ha upévare omanomba mbói
jesu'ukuégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha ani peñe'ẽ guyguy Tupãre, oime haguéicha oñe'ẽ guyguýva, ha upévare ojukapa chupe kuéra Tupã remimbou, oguerúva mano.

11Opa ko'ã mba'e ojehu ñande ypy kuerakuépe tembichaukarã ñandéve guarã. Ha oñemoĩ vaekue Ñandejára Ñe'ẽme ñane momarandúvo, jaikómagui ára pahávo.

12Ha upéicha, pe oimo'ãva oĩ hatãha, toñeñangareko ani ho'a.

13Peẽ ndapehasái jepy'a ra'ã ikatu'ỹva peropu'aka yvypóraicha. Upéva rangue, pejepy'a ra'ãvo, Tupã ohechaukáne peẽme mba'éichapa ikatu pesẽ chugui, ikatu haguã peropu'aka. Ha ikatu peẽ pejerovia Tupãre, na pende rejái chéneva pehasa jepy'a ra'ã ipohyivéva pe ikatúvagui ojereropu'aka. Tupã ome'ẽne avei peẽme tape pesẽ haguã chugui, ikatu haguã peropu'aka.

14Upévare, che pehẽngue kuéra ahayhuetéva, pejei pe ta'ãnga rei ñemomba'e guasúgui.

15Añe'ẽ peẽme añe'ẽ ramo guáicha tekove iñakã porãvape. Peẽ voi pehecha iporãpa térãpa ivai ko'ã mba'e ha'éva peẽme.

16Jay'u ramo pe kaguy oñemboyke vaekue Tupãme guarãgui, jajehe'a Cristo ruguýre. Ha ja'u ramo pe mbuja ñamboja'óvagui, jajehe'a Cristo retére.

17Ñande reta ramo jepe, opavave ja'u peteĩ mbujágui, ha upévare opavave ñande, peteĩnte.

18Pema'ẽ umi Israelguáre: Umi ho'úva tymba ro'okue ojejuka vaekue kuave'ẽmby ramo, oĩ oñondive pe altar pegua tembiapópe.

19Kóvape nda'eséi pe ta'ãnga rei oimeha mba'épepa iporã, térã pe so'o oñekuave'ẽva upe ta'ãnga reípe iporãveha oimeraẽva ambue so'ógui.

20Ko ha'éva niko hína, umi heko kuaaha'ỹva oimérõ ome'ẽva kuave'ẽmby ramo, ome'ẽ hína Añáme, ha ndaha'éi Tupãme. Ha ndaipotái peẽ pejehe'a umi Aña rehe.

21Ndaikatúi pey'úvo Ñandejára kaguýgui ha upe jave avei mba'e pochy kaguýgui. Ha ndaikatúi peguapývo Ñandejára mesápe, ha upe jave avei mba'e Aña mesápe.

22Térã piko ñambopochyse Ñandejárape? Ñane mbareteve nga'u piko chugui?

Opa pejapóvape pemomba'e guasu Tupãme

23Oje'e: “Oimeraẽva oiko ijehegui ha ojapo kuaa ojaposéva.” Upéva niko añete, nda opa mba'éinte iporã. Añete, oimeraẽva ojapo kuaa pe ojaposéva, nda opa mba'éinte omombaretéva jerovia.

24Ndajahekái vaerã niko umi ñandévente iporãtava, jaheka vaerã pe ñande rapichápe iporãtava.

25Pe'u katu pe so'ohápe ikatúva guive ojejogua, peporandu'ỹre mba'eve pende py'apy mba'e kuaa rehehápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Ñandejára mba'e niko ko yvy ha opa mba'e oĩva pype.

27Oime ramo peteĩ heko jeroviaha'ỹva ojerure peẽme peho haguã pekaru hendive, ha peẽ pehose, pe'u katu opa mba'e oñeme'ẽva peẽme, penohẽ'ỹre okápe mba'eve pende py'apýpe peñandúva.

28Ko'ágã katu, oimérõ he'íva peẽme: “Ko so'o niko kuave'ẽmbyre”, ani pe'u, pehecha kuaávo pe he'i vaekue ha pende py'apýpe peñandúva.

29Añe'ẽ hína umi ambue ipy'apýpe oñandúvare, ndaha'éi pende py'apýpe peñandúvare. Che ndaikatúi ahejávo ajehape joko ambue ipy'apýpe oñandúvare.

30Che aguije ame'ẽ ramo Tupãme pe ha'úvare, mba'ére piko ahejáta oñeñe'ẽ vai chéve upe aguije ame'ẽháre.

31Opáichavo, peteĩchante pe'u ramo ha pemboy'u ramo, térã pejapo pejapóva, opa pejapóvape pemomba'e guasu Tupãme.

32Ani pehechauka ivaíva avavépe, judíope ha judio'ỹme, ha upéicha avei umi Tupã Iglésia reheguávape.

33Che rehe ramo, añeha'ã aporombohory opa mba'épe, aheka'ỹre chéve iporã vaerãnte, ñande rapicha kuérape guarã katu uvei, oñepysyrõ haguã.

1 Corintios 11

1Pejapo che ajapóva, che ajapógui Cristo ojapo vaekue.

Mba'éicha vaerãpa kuña kuéra Tupaópe

2Poguerohory pene mandu'a mante haguére che rehe, ha peikógui ha'e haguéicha peẽme.

3Aipota peikuaa porã Cristo opa kuimba'e akãha, ha pe ména hembireko akãha.

4Peteĩ kuimba'e ojaho'i ramo iñakã oñembo'e jave, térã omomarandu jave, omotĩ pe iñakã, oñemyakã perõ ramo guáicha.

5Ha peteĩ kuña ndojaho'iri ramo iñakã oñembo'e jave térã omomarandu jave, omotĩ iménape. Ojogua ku kuña oñemyakã perõ vaekuépe.

6Peteĩ kuña ndojaho'iri ramo iñakã, iporãve vaerã oñemyakã perõma ramo mandi voi. Ha pe kuña ohecha ramo omotĩha chupe oikytĩ hi'áva, térã oñemyakã perõ, toñeakãho'inte.

7Kuimba'e ndojaho'i vaerãi iñakã, ha'e niko Tupã joguaha ha ohechauka heko mimbipa. Kuña katu niko ohechauka kuimba'e reko mimbi.

8Kuimba'e niko noñerenohẽi vaekue kuñágui, kuña katu pe oñerenohẽ vaekue kuimba'égui.

9Ha pe kuimba'e ndojejapo ypýi vaekue kuña rupi, kuña pe ojejapo ypy vaekue kuimba'e rupi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Upévare voi, ha umi Tupã remimbou rupi, kuña ogueraha vaerã iñakãre peteĩ mba'e ohechaukáva ha'e oĩha iména poguýpe.

11Upéicha ramo jepe, Cristo reroviaha ñande rekópe, kuimba'e ndoikói kuña'ỹre, ha kuña kuimba'e'ỹre.

12Añete ramo jepe kuña oiko hague kuimba'égui, añete avei kuimba'e osẽ kuñágui, ha opaite mba'e katu ou Tupãgui.

13Peẽ voi katu pejecháne oĩ porãpa kuña oñembo'e Tupãme ojaho'i'ỹre iñakã.

14Yvy reko voi ohechauka mba'e oñererotĩ vaerãha pe kuimba'e omongakuaa iñakã rague.

15Kuñáme guarã katu, tuicha mba'e oheja okakuaa. Chupe niko oñeme'ẽ pe akãrague vuku ojaho'i haguã iñakã.

16Opáichante, oimérõ oñombohovaiséva ko'ã mba'ére, oikuaa vaerã, ñande ha umi Tupã Iglésia ndojepokuaái umícha.

Hekope'ỹ ojejapóva

17Ahaívo peẽme ko'ã mba'e ndaikatúi poguerohorývo, ñaimo'ãnte vaicha umi pene ñembyaty ojapo vaiveha pende rehe, ojapo porã rangue.

18Tenondete voi, oje'e chéve peñembyaty ramo peiko vaipaha. Ha chéve ramo guarã ñaimo'ã vaicha upeichaha.

19Pejoayvypa vaerã ra'e, aikuaa haguã mba'épepa pene porã peteĩ-teĩ.

20Umi joavy oĩva pende apytépe, pe karu pejapo jave ndaha'e véima peromandu'ávo Ñandejára Jesucrístope.

21Upévare, pekarúta jave jepi, peteĩ-teĩ oñemotenonde ohupi haguã ikarurã. Ha oime opytáva ñembyahýi reheve, oime oka'úva jepeve.

22Peẽ piko ndaperekói óga pekaru ha pemboy'u haguã? Mba'ére piko pembotapykue Ñandejára Iglésia, ha pemotĩ umi oguereko'ỹvape mba'eve? Mba'e piko peipota ha'e peẽme? Poguerohoryha? Ko'ã mba'e ko'ãvape nahániri!

Ñandejára reromandu'a

23Ñandejára che mbo'e vaekue ko'ã mba'e che ambohasa hína peẽme. Upe pyhare Ñandejára Jesús oñemoñuhãtaháp e voi, ohupi vaekue ipópe mbuja,

24ha omomba'e guasu rire Tupãme, omboja'o ha he'i: “Kóva ha'e che rete, oñeme'ẽva pende rehehápe. Kóva pejapo, che rehe pene mandu'ahápe.”

25Upéicha avei, ojekarupa rire, ohupi pe kaguy ryru ha he'i: “Ko kaguy ryru hína pe ñe'ẽme'ẽ pyahu oñembyajéva che ruguy rupi. Péicha pejapo vaerã jepi, che rehe pene mandu'ahápe.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Aipórõ, ou peve Ñandejára, peẽ peromandu'a imano, pe'u jave jepi ko mbuja, ha pey'u ko kaguy.

Mba'éichapa ojegueromandu'a vaerã Ñandejárape

27Upévare, oimeraẽva ho'úva Ñandejára mbujágui, térã ho'úva pe kaguy hekope'ỹ, upéva oñehundíta oñembohory haguére Ñandejára rete ha huguýre.

28Aipórõ, peteĩ-teĩ oipyguara vaerã ipy'apýpe oñandúva ho'u haguã pe mbujágui, ha ho'u haguã pe kaguýgui.

29Ho'u ramo mbuja ha kaguýgui ohecha kuaa'ỹre Ñandejára rete ha huguyha, oñehundi haguãnte ho'u hína.

30Upévare, heta peẽva pende rasy ha pene kangy, ha oime omanóva avei.

31Jajepy'a mongeta porã ramo, Ñandejára ndoguerekói vaerã mo'ã mba'érepa ñane nupã.

32Ñandejára ñane nupãrõ jepe niko, ñande reko mbo'e haguãnte, ha ñañehundi umi yvy arigua ndive.

33Aipórõ, che pehẽngue kuéra, peñembyaty vove pekaru haguã, peñoha'arõ joa.

34Ha oimérõ iñembyahýiva, tokaru hógape, ani haguã Tupã oinupã chupe umichagua ñembyatýre. Umi mba'e hembýva gueteri, jahecháne ágã aha vove pohechávo.

1 Corintios 12

Espíritu Santo ome'ẽva kuaa

1Che pehẽngue kuéra, aipota peikuaa pe Espíritu Santo ome'ẽva rehegua.

2Peẽ peikuaa, ne'ĩrarõ gueteri perovia, pejererotyryrykámi hague umi ta'ãnga rei ñe'ẽngúre.

3Upévare aipota peikuaa, avave ndaikatuiha he'ívo oñe'ẽ ramo hína Tupã Espíritu rupi "Añáme toho Jesús!". Ha avave avei ndaikatúi he'ívo: "Jesús niko Ñandejára", noñe'ẽi ramo hína Espíritu santo rupi.

4Tupã reroviaha kuéra apytépe heta oĩ Espíritu Santo ome'ẽ hague opaichagua mba'e kuaa. Ha umi mba'e umíva me'ẽha, peteĩ Espíritu añónte.

5Hetaichagua ijapopyrã oĩ, ha umi tembiapo umíva, peteĩ Tupã añónte ome'ẽ ojejapo haguã.

6Pe pokatu niko ojechauka opáicha, ha upéicharõ jepe, peteĩ Tupãnte pe ipokatu rupi, ojapóva opa mba'e opavavépe guarã.

7Espíritu Santo ojekuaauka peteĩ-teĩ rupi, opavavépe iporã haguãicha.

8Espíritu rupi oime oñeme'ẽha oñe'ẽ haguã arandúpe, ha oime oñeme'ẽha, Espíritu Santo rupi avei, oñe'ẽ haguã tuicha mba'e kuaa reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Oime ohupytýva ijerovia espíritu Santo rupi, ha oime oñeme'ẽha mba'e kuaa omonguera haguã hasýva.

10Oime ohupytýva pokatu ojapo haguã mba'e hechapyrãva, ha oime umi oikuaáva pe tenonderãvévo ojehútava. Oime umi Tupã ombokatupyrýva ohecha kuaa haguã espíritu japúgui oúva, ha Espíritu añeteguágui oúva. Oime ombokatupyrýva oiporu kuaa haguã ñe'ẽ ojekuaa'ỹva, ha oime avei ome'ẽha katupyry omyesakã haguã umi ñe'ẽ umíva.

11Ha opa ko'ã mba'e ojapo ipokatúpe pe Espíritu peteĩnteva, ome'ẽvo peteĩ-teĩ yvypórape, ha'e ohechahaichaite.

12Yvypóra rete niko, oiko ramo jepe heta mba'égui, peteĩnte. Upéicha avei Cristo.

13Ha upeichaite avei opavave ñande, judío térã judio'ỹva, tembiguái térã tembiguai'ỹva, ñañemongarai vaekue jaiko haguã peteĩ tete ramo, peteĩ Espíritu año rupi. Ha oñeme'ẽ opa ñandéve jay'u haguã upéva upe Espíritugui.

14Ñande rete niko ndoikói peteĩ mba'éguinte, oiko heta mba'égui.

15Ñande py he'i ramo: “Ndaha'éigui po, ndaha'éi tete rehegua”, upéva rehénte ndaha'e'ỹ mo'ã véima ñande rete rehegua.

16Ha ñane nambi he'i ramo: “Che ndaha'éigui tesa, ndaha'éi tete rehegua”, upévarente ndaha'e'ỹ mo'ã véima ñande rete rehegua.

17Ñande rete tuichakue tesánte ramo, ndaikatu mo'ãi ñahendu. Ha ñande rete tuichakue apysánte ramo, ndaikatu mo'ãi ñahetũ.

18Tupã katu omoĩ vaekue opa mba'e ñande rete rehegua mamo ojuhu porãveháp e.

19Peteĩ mba'énte rire, na ñande retéi vaerã mo'ã.

20Añetegua ja'étarõ, heta mba'égui oiko ramo jepe, ñande rete peteĩnte.

21Ñande resa ndaikatúi he'ívo ñande pópe: “Naikotevẽi nde rehe”, ha ñane akã avei ndaikatúi he'ívo ñande py kuérape: “Naikotevẽi pende rehe.”

22Upéva rangue katu, umi ñande rete rehegua ikangyvéva vaicha, umíva hína umi oikotevẽvéva ojuehe.

23Ha umi ñande rete rehegua jahayhu'ỹvéva, ñamonde porãve. Ha umi ivaivéva ramo jarekóva, ñañangareko porãve hese,

24natekotevẽiva jajapo umi iporãvévare. Tupã ojapo ñande rete, ku oñemomba'e'ỹvévape oñembojeroviave haguã,

25ani haguã oĩ joaju'ỹ ñande retépe, opavave hesegua katu ojepy'apy haguã ojuehe.

26Peteĩ ñande rete rehegua ohasa asy ramo, opavave hembýva ohasa asy avei. Ha peteĩvare oñeñangareko porã ramo, opavave ambue ovy'a hendive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

27Néi, peẽko hína pe Cristo rete, ha peteĩ-teĩ peẽ, umi hete rehegua oguerekóva ojapo vaerã.

28Tupã oipota vaekue heroviaha apytépe oĩ, tenondete, apóstol kuéra. Mokõiháme, maranduhára. Mbohapyhápe, mbo'ehára. Upéi yvypóra ojapóva mba'e hechapyrãva, ha ambue oporomongueráva, térã oporopytyvõva, térã oporosãmbyhýva, térã oñe'ẽva ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape.

29Nda opavavéi apóstol, ha nda opavavéi avei maranduhára. Nda opavavéi mbo'ehára ha nda opavavéi ojapo mba'e hechapyrãva,

30nda opavavéi ipokatu omonguera haguã hasývape. Nda opavavéi avei oñe'ẽ ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape, ha nda opavavéi ikatu omyesakã umi ñe'ẽ umíva.

31Peẽ peipota vaerã umi mba'e kuaa iporãvéva.

Mba'épa pe mborayhu

Che ahechaukáta peẽme peteĩ tape iporãvéva.

1 Corintios 13

1Añe'ẽ ramo opaichagua yvypóra ñe'ẽme, ha tañe'ẽ jepe ra'e umi Tupã remimbou ñe'ẽme, ha ndaporohayhúi, che ita pararã reínte térã umi ña'ẽmbe hyapupáva.

2Ha aporomomarandu kuaa ramo, ha aikuaa opa Tupã rembipota ñemi, ha aikuaapa opa mba'e, ha ajerovia ramo ku yvyty jepe amomýi haguãicha, ha ndaporohayhúi, che ndaha'éi mba'eve.

3Ha amboja'o ramo mboriahu kuérape opa mba'e arekóva, ha ame'ẽ ramo che rete jepe areko haguã mba'érepa añembotuicha, ha ndaporohayhúi, naiporãi chéve mba'evépe.

4Japorohayhu he'ise jaropu'aka kuaa, ñandepy'a porã, nañanemba'e potái, ndajajejapói ha nañañembotuichái,

5nañanetie'ỹi ha nañandénteséi, nañande pochýi ha nañandepy'a rasýi avave ndive,

6ndajavy'ái mba'e vai apóre, javy'a teko jojáre.

7Japorohayhu he'ise jarohasa opa mba'e, jarovia opa mba'e, ñaha'arõ opa mba'e, jaropu'aka opa mba'e.

8Mborayhu ndopa mo'ãi araka'eve. Peteĩ árape marandu oúva Tupãgui opáne, noñeñe'ẽvéi chéne ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape, ha natekotevẽvéi chéne pe mba'e kuaáre.

9Marandu kuaa ha mba'e kuaa niko naiporãmbái,

10ha opa vaerã oguahẽ vove pe iporãmbaitéva.

11Yma che mita'ípe añe'ẽ, aimo'ã ha ajepy'a mongeta vaekue mita'ícha. Akakuaávo katu, aheja che rapykuévo umi mba'e mitã reheguáva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ko'ágã jahecha vai-vai, ku ñane ra'ãnga jahechaháp̃e jahecha ramo guáicha. Peteĩ árape katu jahecháne ha'ehaichaite. Che mba'e kuaa ko'ágã noĩmbái, ha oguahẽta ára ahechataha Tupã, ha'e che kuaa haguéicha opa ára guive.

13Mbohapy mba'e oime opa ára peguáva: jaroviáva, ñaha'arõva ha mborayhu. Ha pe tuichave mba'éva mbohapyve apytépe, mborayhu hína.

1 Corintios 14

Umi mba'e iporãva opavavépe

1Aipórõ, peñeha'ãke peiko mborayhúpe, ha upe jave avei, Tupã tome'ẽ peẽme Espíritu Santo ome'ẽva rehegua, tenondete Tupã marandu ñemyasãi rehegua.

2Pe oñe'ẽva ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape oñe'ẽ Tupãme, ndaha'éi yvypórape, avave niko ndoikuaái pe he'íva. Espíritu Santo rupi he'i mba'e ñemi, ha avave ndoikuaái mba'épa.

3Ha pe oikuaaukáva Tupã marandu upe rire guarã rehegua katu, oñe'ẽ yvypórape omyakã rapu'ã porã haguã, omokyre'ỹ ha ombopy'a guapy haguã.

4Pe oñe'ẽva ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape, oñe'ẽ iporã haguã chupe. Ha pe oikuaaukáva Tupã marandu katu, omyakã rapu'ã Tupã iglésia.

5Hi'ãnte chéve añete, tapeñe'ẽ ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape. Upéva rangue aipotave pemyasãi Tupã marandu. Upéva iporãve ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape oñeñe'ẽgui, noiméi mba'e ramo ojekuaa porã pe he'iséva, Tupã iglésia imbarete haguã.

6Che pehẽngue kuéra, ndaha'e mo'ãi mba'eve aha ramo pohecha ha añe'ẽ peẽme ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape. Iporãve vaerã añe'ẽ ramo peẽme umi Tupã ohechaukávare, térã añetegua jekuaáre, térã amombe'u peẽme mba'épa oikóta, térã poheko mbo'e oimeraẽva mba'ére.

7Umi mba'epu, mimby, ha árpa umíva, ndaipu joavýi rire, ndaikatúi vaerã mo'ã ojehecha kuaa mba'éichapa ipu peteĩ-teĩ.

8Ha ñorãirõháme pe turu ndaipúi rire oñehendu porã haguãicha, avave noñembosako'iri vaerã mo'ã oñorãirõ haguã.

9Upéicha avei peẽ. Ndapeiporúi ramo pene kũ peñe'ẽ haguã ojekuaa haguãicha mba'épa peje, mba'éicha piko ojekuaáta mba'épa peje? Peñe'ẽta hína yvytu reípe!

10Jaikuaa porã heta ñe'ẽ oĩha ko yvy ári, ha opavave hyapu.

11Ha che ndaikuaái ramo mba'épa he'ise umi tyapu, che peteĩ mombyryguáta pe oñe'ẽvape guarã, ha ha'e mombyryguáta avei chéve guarã.

12Upévare, hi'aguĩ peẽme pereko Espíritu Santo rehegua mba'e kuaa, peñeha'ã pereko hetávo umi mba'e pene pytyvõva pemopu'ã haguã Tupã Iglésia.

13Aipórõ, pe oñe'ẽva ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape, tojerure Tupãme ikatu haguã omyesakã kuaa pe he'íva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Che añembo'e ramo ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape, añetehápe añembo'e che espíritu reheve, ha che akã katu opyta rei.

15Mba'e piko ajapo vaerã aipórõ? Añembo'e vaerã che espíritu ndive, ha upéicha avei che akã reheve. Apurahéi vaerã che espíritu reheve, ha avei che akã reheve.

16Oimérõ nde rerohory Tupãme nde espíritu año rehevénte, ha ne rendu oimeraẽva, ndaikatu mo'ãi ne moirũ ne ñembo'épe, ndoikuaa mo'ãigui mba'épa ere.

17Upe ne ñembo'e ikatúne oime iporã, ha ndaha'e mo'ãi mba'eve upe nde rapichápe guarã.

18Ame'ẽ che aguije Tupãme añe'ẽ hetave haguére pende hegui ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape.

19Tupaópe katu ha'eseve mbovymi ñe'ẽ ojekuaa vaerã, ha'e rangue hetaiterei mba'e ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape.

20Che pehẽngue kuéra, ani pejepy'a mongeta mitãicha. Iporã peiko mitã ramo ivai vaerãme. Pejepy'a mongetávo katu, pende kakuaa vaerã.

21Ñandejára Ñe'ẽme he'i: “Añe'ẽta ko tetãme ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape ha mombyrygua juru rupi, ha upéicharõ jepe na che rendu mo'ãi, he'i Ñandejára.”

22Aipórõ, pe ñe'ẽ ojekuaa'ỹva, mba'e rechaukarã umi heko jeroviaha'ỹvape guarã, ndaha'éi heko jeroviahávape guarã. Ha pe Tupã marandu ñemombe'u katu, mba'e rechaukarã umi heko jeroviahávape guarã, ndaha'éi umi heko jeroviaha'ỹvape guarã.

23Umi Tupã reroviaha oñembyatypa jave, maymáva oñe'ẽ ramo ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape, ha oike peteĩ oimeraẽva rei térã peteĩ tapicha heko jeroviaha'ỹva, he'íta pende rehe pende tarovapaha.

24Upéicha rangue, opavave omyasãi ramo Tupã marandu ha oike peteĩ tapicha heko jeroviaha'ỹva térã peteĩ oimeraẽva rei, upéva ogueroviáta ha ojepy'a mongetáta pene rendúvo.

25Ha upéicha hesakã porãta chupe ipy'apy ha omomba'e guasúta Tupãme ñesũháme, ha ohecha kuaáta Tupã añetehápe oĩha pende apytépe.

Tekotevẽ opa mba'e ojejapo hekópe ha hendaguãme

26Mbykyhápe, che pehẽngue kuéra, ku peñembyatývo, ikatu oime opurahéiva, ambue oporombo'éva térã omombe'úva umi mba'e Tupã ohechauka vaekue chupe, térã oñe'ẽva ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape ha oime omyesakãva pe he'iséva. Opa mba'e tojejapo oñeñomombarete haguã.

27Ha ku oñeñe'ẽ ramo ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape, toĩ ojoapykuéri oñe'ẽva, mokõi térã hetavérõ mbohapy peve. Ha toime avei peteĩ omyesakãva mba'épa oje'e.

28Ha ndaipóri ramo avave omyesakãva vaerã umi oje'éva, toñe'ẽ'ỹ avave umi ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape opavave renondépe. Te'ínte ipy'apýpe umi Tupãme he'iséva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

29Upéicha avei, oimérõ maranduhára, toñe'ẽ mokõi térã mbohapy, umi ambue katu tomyesakã opa he'i vaekue.

30Ha oimérõ peteĩ upépe oguapývape Tupã ome'ẽ peteĩ marandu, pe tenondegua tokirirĩ.

31Upéicharõ, peteĩ-teĩ ojoapykuéri ikatu oikuaauka imarandu, opavave oikuaa ha ikyre'ỹ haguã.

32Pe maranduhára oiporu kuaa vaerã pe imba'e kuaaha oguerekóva omomarandu haguã.

33Tupã niko py'a guapy Tupã hína, ndaha'éi apañuãi Tupã. Ojejapo tapiaháicha Cristo reroviaha apytépe,

34kuña kuéra okirirĩ vaerã umi Tupã reroviaha ñembyatyhápe, ha'e kuéra ndaikatúi oñe'ẽvo. Oĩ vaerã hikuái iména kuéra poguýpe, he'iháicha tembiapoukapy.

35Oime ramo oikuaaséva, toporandu iména kuérape hógape. Naiporãigui peteĩ kuña oñe'ẽ umíva umi atyhápe.

36Pene mandu'áke Ñandejára Ñe'ẽ noñepyrũi hague pene ndive, ha napeẽme añói oñeme'ẽ hague.

37Oime ramo he'íva ijehe maranduharaha, térã Espíritu omoingeha iñakãme he'i vaerã, ohecha kuaáne, ko'ã ha'éva peẽme Tupã rembiapoukapyha.

38Ha ndohecha kuaáirõ, tohecha kuaa'ỹ.

39Ha upéicha, che pehẽngue kuéra, peñeha'ã pehupyty maranduhára mba'e kuaaha, ha ani ndapehejái oñeñe'ẽ ñe'ẽ ojekuaa'ỹvape.

40Ha opa ko'ã mba'e pejapo hekópe ha hendaguãme.

1 Corintios 15

Cristo oikove jey

1Ko'ágã, che pehẽngue kuéra, aipota pene mandu'a pe marandu aikuaauka vaekuére peẽme. Kóva ha'e pe marandu porã peẽ pejapyhy porã vaekue ha oñemombarete porãhápe pende jerovia.

2Ko marandu porã rupi avei peñepysyrõta, pene mbaretérõ ipype, pe che amombe'u haguéicha peẽme. Upeicha'ỹrõ, perovia gua'u rei ra'e.

3Tenondete pombo'e vaekue pe ikuaapyrã chéve oñemoguahẽ vaekue ha'ehaichaite: Cristo omano hague ñane angaipáre, he'iháicha Ñandejára Ñe'ẽ,

4ha'e oñeñotỹ ha oikove jey mbohapy ára haguépe, omombe'uháicha avei Ñandejára Ñe'ẽ,

5ha ojehechauka hague Céfaspe ha upéi umi 12 hemimbo'épe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Upéi ojechauka hetave 500gui heroviahápe, opavave nunga oikovéva gueteri, oime jepe omanóma vaekue.

7Upéi ojechauka Santiágope, ha upéi apóstol kuérape.

8Ipahávo ojechauka avei chéve, ajoguáva ku mitã hi'ara'ỹme ou vaekuépe ko yvy ári.

9Che niko pe apóstol kuéra apytépe mba'evetevéva, ha ndaijái voi katu añembohéra apóstol, amuña vai vaekue niko Tupã iglésiape.

10Opáichavo, che ha'e ko ha'éva, Tupã ipy'a porã rupi che ndive. Ha upe ipy'a porã hague ndopyta reíri. Amba'apo hetave katu chugui kuéra. Ndachéi jepe, Tupãnte, ipy'a porãgui, che pytyvõ vaekue.

11Amo ipaháp e niko, ta che ra'e, térã taha'e kuéra, kóva ha'e pe rombo'e vaekue ha peẽ perovia vaekue.

Jeikove jey rehegua

12Ro'e ramo Cristo oikove jey hague, mba'ére oime he'íva omanóva ndoikove jey veimaha?

13Omanóva ndoikove jeýi ramo, he'ise Cristo ndoikove jevýi hague.

14Ha Cristo ndoikove jeýi rire, ko'ã mba'e ro'éva peẽme ndaha'eiete mba'eve. Ha ndaha'éi avei mba'eve pe peroviáva.

15Kóva péichante rire, ore upéicharõ Tupã mba'e mombe'uhára gua'útante. Ha roikóta ro'e Tupã ojapo'ỹ vaekue: ha'e omoingove jey hague Crístope, añetérõ umi omanóva ndoikove jey veimaha.

16Umi omanóva ndoikove jey véimarõ, he'ise Cristo ndoikove jeýi hague.

17Ha Cristo ndoikove jeýi rire, pe peroviáva ndaha'éi mba'eve. Ha peiko gueteri angaipápe.

18Upéicha ramo, oñehundíma avei umi Cristo reroviaha omano vaekue.

19Opa ñaha'arõva Crístogui ko yvy ári guarãnte ramo, ñande, aipórõ, opa yvypóra apytépe umi ohasa asyvéva.

20Añetehápe katu, Cristo oikove jey. Ha'e niko koga'a oñemono'õ tenondéva. Pe tenonde oikove jey vaekue.

21Peteĩ yvypóra rupi ou haguéicha ñemano, ambue rupi ou pe omanóva jeikove jey.

22Adán rupi opavave omano ramo, Cristo rupi opavave oikove jey vaerã.

23Peteĩ-teĩ hendaguãme, hembiapo kuerakue ojerureháicha: Cristo tenonderã, upéi, Cristo ou jey vove, umi heseguáva.

24Upévo oguahẽta pe ára paha, Cristo ohundipaháp e opaichagua pu'aka ha mburuvicha, ha ombohasa ñesãmbyhy Tupã, ñande Ru, pópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Cristo oisãmbyhy vaerã opa ija'e'ỹva hese oñemoĩmba peve ipyguýpe.

26Ha pe ipahaite oñehundítava, upéva hína pe ñemano.

27Tupã omoĩta opa mba'e Cristo pyguýpe, ha oje'e ramo opa mba'e oñemoĩ hague Cristo pyguýpe, nde'iséi Tupã avei oñemoĩha ipoguýpe. Tupã niko hína pe opa mba'e omoĩva Cristo poguýpe.

28Ha oĩmbámarõ opa mba'e Cristo pyguýpe, upépe Cristo voi, Ta'ýra, oñemoĩta Tupã poguýpe, pe omoĩmba vaekue Cristo poguýpe opa mba'e. Upéicharõ, Tupã ha'epáta opa mba'épe.

29Upeicha'ỹ ramo, mba'e ohupytýta umi omanóvare oñemongaraíva? Omano vaekue ndoikove jeýi ramo, maerã piko oñeñemongaraíta hese kuéra?

30Mba'ére piko jaikóta opa ára ivai haguãicha ñandéve?

31Jaikuaa vaerã, che pehẽngue kuéra, opa ára ñaimeha ñamano haguãicha. Ha upéva añete, añeteháicha pe avy'a etereiha pende rehe Cristo Jesús, Ñandejára rérape.

32Che, ako Éfesope, añorãirõ rire ramo tymba ñarõ ndive yvypóra rehehápente, mba'épe iporã vaerã mo'ã chéve? Ha añete ramo upe oje'éva, umi omanóva ndoikove jey veimaha, aipórõ: “Jakaru ha ñamboy'u, ko'ẽrõite niko ñamanóne!”

33Ani peñembotavyka. Ku oje'eháicha: “Umi ñane irũ ivaíva, ombyaipa umi jajepokuaaha iporãva.”

34Pene akã porã jey añetehápe, ha anive pene rembiapo vai. Oime niko pende apytépe oikuaa'ỹva Tupãme. Kóicha ha'e peẽme petĩ haguã.

Mba'éichapa oikove jey vaerã umi omano vaekue

35Ikatúne oime oporandúva: “Mba'éicha piko oikove jeýta umi omano vaekue? Mba'eichaguáta piko umi hete?”

36Ha, ivýrova porandu! Oñeñemitỹ ramo, pe mba'e ra'ỹi omano vaerã heñói haguã mba'e roky pyahu.

37Pe oñeñotỹva niko ndaha'éi pe yvyrã heñói vaerã, pe ha'ỹinguénte niko, taha'e ra'e trígo térã oimeraẽva mba'e.

38Upéi Tupã ojapo chugui oipotaháicha, ha umi mba'e ra'ỹingue peteĩ-teĩgui ojapo ha'e vaerãháicha.

39Nda opavavéi niko peteĩcha. Peteĩ niko yvypóra rete, ambue katu tymba rete, ambue guyra rete ha ambue pira rete.

40Upéicha avei, oĩ umi yvategua ha oĩ yvy pegua. Ha umi yvategua iporã peteĩ hendáicha, ha iporã ambue umi yvy pegua.

41Kuarahy rendy ndaha'éi jasy rendýicha, ha umi mbyja rendýicha. Ha umi mbyja jepeve naiporã jojái.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

42Upéicha avei oiko vaerã umi omano vaekue oikove jey ramo. Oñeñotỹva ituju. Pe oikove jeýva katu ndaituju véima.

43Oñeñotỹva oporombojeguaru. Oikove jeýva katu omimbipa. Oñeñotỹva ikangy. Oikove jeýva imbarete.

44Pe oñeñotỹva niko yvy rehegua. Pe oikove jeýva katu espíritu rehegua. Oĩ ramo tete yvy reheguáva, oĩ vaerã avei tete espíritu reheguáva.

45Ñandejára Ñe'ẽ he'i kóicha: “Pe kuimba'e ypykue, Adán, Tupã ojapo vaekue peteĩ oikovéva ramo. Ha pe Adán ipaha pegua katu, ha'e peteĩ espíritu oporomoingovéva.

46Opáichavo, espíritu reheguáva ndaha'éi tenondegua. Yvy rehegua pe tenondeguáva, ha upéi pe espíritu reheguáva.

47Pe kuimba'e ypykue, ojejapo vaekue yvýgui, yvy arigua vaekue. Pe kuimba'e upe rire guáre katu, yvága pegua.

48Umi yvy ariguáva, ojogua pe kuimba'e yvýgui ojejapo vaekuépe. Ha umi yvága peguáva katu, ku yvágape ojejapo vaekuépe.

49Jajoguaháicha pe kuimba'e yvýgui guarépe, péicha avei jajogua pe yvága guápe.

50Ha'ese peẽme, che pehẽngue kuéra, pe yvy rehegua reínteva ndaikatuiha oike Tupã sãmbyhýpe. Ha pe itujúva ndaikatuiha ojehe'a pe ituju'ỹvare.

51Aipota peikuaa Tupã rembipota ñemi: Nañamanomba mo'ãiko. Opavave katu ñañembopyahúta,

52peteĩ tesa pirĩme, turu ipúvo ipaharã. Upe turu ipu vove, umi omano vaekue oikove jeýta omanove'ỹ haguãma. Ha ñande ñeñembopyahúta.

53Ñande reko ituju reíva, ipyahúta, itujuve'ỹ haguã. Ha pe ñande rete omano reíva nomano mo'ãvéi.

54Ha ágã pe ñande reko ituju reíva oñembopyahu ramo, itujuve'ỹ haguã, ha pe ñande rete omano reíva oñembopyahúma ramo omanove'ỹ haguã, oikóta pe Ñandejára Ñe'ẽ he'íva: “Manóme omokõ ñemanove'ỹ.

55Ha, mano, moõpa oime nde popía?”

56Mano popía niko pe angaipa, ha angaipa ipu'aka tembiapoukapy rupi.

57Ha jarohory vaerã Tupãme, ome'ẽva ñandéve pu'aka Ñandejára Jesucristo rupive.

58Aipórõ, che pehẽngue kuéra ahayhúva, pene mbaretéke ha ani pepyta tapépe. Ko'ẽ ko'ẽvévoke pemba'apove Ñandejára peguarã. Peẽ niko peikuaa, ndareiriha opa pejapóva joajúpe Ñandejára ndive.

1 Corintios 16

Viru ñemono'õ

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Pe viru ñemono'õ Tupã mba'éva peguarã katu, pejapo pe ha'e haguéicha Tupã Iglésia Galacia guápe.

2Upe semána ñepyrũha árape, peteĩ-teĩ pemboyke vaerã michĩmi perekóvagui, ha peñongatu, che aguahẽvo tekotevẽ'ỹ haguã ojeiko oñemono'õ.

3Ha che aguahẽ vove, amondóta Jerusalénpe umi peẽ peiporavóvape, kuatia che ajapóva reheve, oguerahávo umi pembyaty vaekue.

4Ha iporã ramo che avei aha, ha'e kuéra ohóne che ndive.

Pablo omombe'u mba'éichapa ohóta

5Ahakuévo ahasa vaerã Macedonia rupi, ha Macedonia rire aguahẽta Coríntope.

6Ikatu vaerã apyta sapy'ami pene ndive, ha ikatu voi ahasa upépe ro'y pukukue. Aipórõ, peẽ peche pytyvõne mamo ahatahápe upe rire.

7Ndapohechaséi ko'ágã ahasakuévonte, aha'arõ uvei aimévo pene ndive sapy'ami, Ñandejára ohejárõ chéve.

8Éfesope katu apytáta Pentekostés ára peve,

9okẽ niko ojepe'a porã chéve hína amba'apo haguã, oimérõ jepe heta ndaija'éiva che rehe.

10Oguahẽ ramo Timoteo, peñeha'ã tovy'a pende apytépe, omba'apo niko Ñandejárape guarã chéicha avei.

11Aníkena mavave ndapeguerohorýi chupe. Peipytyvõ uvei ojeity haguã tapére py'a guapýpe, ou haguã che recha. Aha'arõ hína chupe, ambue ñane pehẽngue kuéra ndive.

12Ñane pehẽngue Apólospe katu, heta ajerure ohomi haguã ñande pehẽngue kuéra ndive pende rechávo. Ha ko'ágã rupi ndohoséi gueteri. Ohóta ija vove chupe.

Ñemoñe'ẽ

13Aníkena peke, ha pene mbaretéke pende jeroviápe. Pende py'a guasúkena ha pejepytaso.

14Ha opa mba'e pejapóva, pejapo mborayhúpe.

15Che pehẽngue kuéra, peẽ peikuaa porã Estéfanas rogagua hague, Acáyape, umi oike raẽvete vaekue ñane jeroviápe, ha omba'apo hague ñane pehẽngue rehehápe.

16Aipota, peẽ avei pehecha kuaa ha peñemoĩ umi ha'e kueraichagua ha opa oipytyvõ ha omba'apóva ko'ã mba'épe ykére.

17Avy'aite niko ou haguére Estéfanas, Fortunato ha Acaico, pene pore'ỹme niko

18ha'e kuéra ome'ẽ chéve py'a guapy, peẽmeicha avei. Pehecha kuaáke umi ha'e kuéraicha guápe.

Maitei ipahavogua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Tupã iglésia Asia pegua oguerahauka peẽme imaitei. Áquila ha Prisca ha umi Jesús reroviaha oñembyatýva hógape, oguerahauka peẽme heta maitei Ñandejára rérape.

20Toguahẽ peẽme maitei opa ñane pehẽngue kuéragui. Peñomomaitei peñohetũvo marangatúpe.

21Che, Pablo, amoguahẽ peẽme ko maitei che po rupiete ajapo vaekue.

22Oime ramo ohayhu'ỹva Ñandejárape, to'a hi'ári Ñandejára Ñe'ẽ pohýi! Ore Jára, eju!

23Ñandejára Jesús tohekuavo pende ári ipytyvõ.

24Che mborayhu akói oĩ pene ndive, Cristo Jesús rérape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Corintios

2 Corintios 1

Maitei

1Pablo, Cristo Jesús apóstol, Tupã rembipota rupi, omomaitei ipehẽngue Timoteo ndive, Tupã iglésia oĩva táva Coríntope, ha opa ambue ipehẽngue kuéra Acaya tuichakue.

2Tupã ñande Ru ha Ñandejára Jesucristo tohekuavo ipytyvõ ha ipy'a guapy pende ári.

Aguije me'ẽ

3Tojererohory Tupã, Ñandejára Jesucristo Ru, ha'e niko ñande poriahurereko ha ñane mbovy'a mantéva.

4Ha'e ñane mbovy'a opa ñande rembiasa asýpe, ikatu haguã avei ñambovy'a umi ohasa asývape, ñame'ẽvo chupe kuéra upe vy'a ha'e ome'ẽva ñandéve.

5Pe Cristo jehasa asykue ñane myenyhẽ mbaiteháicha ha jahasa asy hendive, upéicha avei Cristo rupi ñane renyhẽ mbaite vy'águi.

6Ore rohasa asy ramo, upéva peẽ pereko haguã vy'a ha pesẽ jejopy vaígui. Ha Tupã ore mbovy'a ramo, upéva avei peẽ pevy'a haguã ha ikatu haguã peropu'aka kyre'ỹ umi jehasa asy ore rohasáva.

7Rojerovia mbarete pende rehe roikuaágui, pehasaháicha umi ivaíva, upéicha avei perekoha upe vy'a.

8Che pehẽngue kuéra, roipota peikuaa mba'eichaite pevépa rohasa asy raka'e Ásiape. Ipohýi eterei rupi ore rembiasa, ndaikatu véima rogueropu'aka, ha noroha'arõ véima rosẽne haguã umívagui.

9Roñeñandu rojereraháro guáicha rojejuka. Opáichavo, upéva ore reko mbo'e vaekue ani haguã rojerovia ore jehénte, Tupã rehe añoite katu, upe omoingove jeýva omanóvape.

10Ha Tupã ore pe'a vaekue, ore pe'áta ñemano rãinguágui. Rojerovia akóinte ore pe'ataha rohóvo,

11peẽ ore pytyvõ ramo peñembo'évo ore rehe, heta avei ome'ẽtava ijaguije Tupãme, umi jehovasa rohupyty vaekuére.

Mba'érepa ndohói Pablo Coríntope

12Areko mba'érepa ajerovia haguã che jehe, ha upéva hína che py'a he'íva chéve: aiko hague teko potĩme ha tova mokõi'ỹre opa rupi, ha pende apytépe raẽvete. Ndaiporúi yvy arigua arandu, ajerovia uvei Tupã pytyvõre.

13Che kuatiañe'ẽ nguérape, upe oĩvante amoĩ peẽme, ha ndaipóri mba'eve ikatu'ỹva peẽ pemoñe'ẽ ha peikuaa. Ha aha'arõ, ikatúne haguã peikuaa porã,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14peñepyrũma haguéicha peikuaa, peikuaapa'ỹrõ gueteri jepe, mávapa hína che, che rerohory haguã ou vove Ñandejára Jesús, che poguerohoryháicha avei.

15Upéva ra'arõvo ahase mo'ã vaekue pene rendápe raẽ, pombovy'a haguã aháta haguére mokõi jey pohechávo.

16Ahasase mo'ã pene renda rupi ahakuévo Macedóniape, ha ajukuévo upégui ave, ikatu haguã peẽ rupi ahasa upégui Judéape.

17Oiméne piko nama'ẽ porãi ra'e ajapose ramo guare ko'ã mba'e? Térã piko peimo'ã che rova mokõiha che rembiapópe, ha'évo ajaposeha upe ndajaposéiva hína?

18Tupã oikuaa porã nda che rova mokõiri hague pene ndive.

19Jesucristo Tupã Ra'y, upe Silvano, Timoteo ha che romyerakuãha pende apytépe, ndahova mokõiri vaekue. Tupã, Jesucristo rupi, ome'ẽ vaekue iñe'ẽ opa árape guarã,

20ipype niko oiko opa umi ñe'ẽ Tupã ome'ẽ vaekue. Upévare ñamomba'e guasúrõ Tupãme ja'e “Amén” Cristo Jesús rupi.

21Tupã hína upe oréve ha peẽme, ñane mombaretéva ñane mopeteĩvo Cristo ndive ha ñane mboykéva imba'erã.

22Oheja ñande rehe imba'e rechaukaha ha omoĩ ñande py'ápe Espíritu Santo, jajerovia haguã upe jahupytývare.

23Ndahái ramo gueteri Coríntope, ajapose mo'ã haguéicha, Tupã oikuaa porã, ha amoĩ che rekove ko ha'évare, ani haguã aha pojopy vai.

24Nda'eséi niko hína peẽme mba'épa perovia haguã, poipytyvõsénte niko pevy'ave haguã. Pende jerovia rupínte voi niko peime hatã.

2 Corintios 2

1Añembopy'a peteĩ ndaha jeýivo pohecha, ani haguã aguahẽvo pomoñembyasy.

2Che pomoñembyasýrõ, máva piko che mbovy'áta ndaha'éirõ peẽ, che voi pomoñembyasy vaekue?

3Ahaírõ guare peẽme upe peikuaáva, upéva ajapo vaekue ani haguã aguahẽvo añembyasy umi che mbovy'a vaerã mo'ãre. Aikuaa porã niko che vy'a pende vy'anteha avei.

4Ha ahaírõ guare peẽme upe kuatia, ajapo vaekue tuicha jepy'apy ha angekói reheve, che resay che rováre. Upéicha ramo jepe, ndahaíri vaekue pomoñembyasy haguã, pehecha haguãnte mba'eichaite pevépa pohayhu.

Pablo oheja rei hembiapo vai vaekuépe hese

5Oĩ ramo peteĩ oporomoñembyasy vaekue, ndaha'éi chéve añónte che moñembyasýva. Ha'ete ku opa peẽme katu avei. Ta'éna péicha mba'e, ani haguã che ñe'ẽ pohyietei hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Chéve guarã ramo, iporãma pe ñemongavaju heta jurúgui ohendu vaekue.

7Upévare tekotevẽ peheja rei chupe hembiapo vaikue ha peipytyvõ chupe, ani haguã ipy'a tarova ojepy'apy etereígui.

8Ajerure peẽme aipórõ, pehechauka haguã pehayhuha chupe.

9Ahaíma vaekue peẽme kóva, ko mba'ére, aikuaaségui pene ñe'ẽ rendútapa opa mba'épe.

10Ha upe peẽ peheja reívape hembiapo vaikue, che avei aheja rei. Ha pe che aheja reívape hembiapo vaikue, oimérõ ojeheja rei vaerã chupe, pende rayhupápe aheja rei hembiapo vaikue chupe Cristo renondépe.

11Upéicha Sataná noñemotenonde mo'ãi ñande rehe, jaikuaa porã eterei niko iñuhã.

Pablo ojepy'apy ha ipy'a pytu'u

12Aguahẽvo Tróadepe amyerakuã haguã Cristo marandu porã, ojepe'a chéve okẽ amba'apo haguã Ñandejárare.

13Che katu ajepy'apy ndajuhúi haguére che pehẽngue Títope. Upévare aheja chupe kuéra ha aha Macedóniape.

14Ame'ẽ che aguije Tupãme che myakã rapu'ãva opa mba'épe Cristo rupi, ha che rupi oikuaaukáva iñe'ẽ, ku mba'e ryakuã porãicha opa rupi isarambíva.

15Che niko ku insiénso ryakuã porãicha Cristo oikuave'ẽva Tupãme, ha iñasãiva umi ivaívagui osẽ vaekue, ha umi oñehundíva apytépe ave.

16Umi oñehundívape, ko insiénso ryakuã ojuka. Umi ivaívagui osẽvape katu, omoingove. Ha mávapa ikatu ojapo upéva?

17Che ndaikói añemu Ñandejára Ñe'ẽre, heta ojapoháicha. Upéva rangue, añe'ẽ tova mokõi'ỹre Tupã renondépe, che ha'égui hemimbou ha ajoaju rupi Cristo ndive.

2 Corintios 3

Ñe'ẽ ñome'ẽ pyahu

1Ha'e ramo ko'ã mba'épa, peimo'ã añepyrũ jeymaha añemoĩ porã? Térã piko aikotevẽ kuatiañe'ẽ che moĩ porãva, térã ajerure vaerã peẽme peichagua kuatia, oimeháicha ojapóva?

2Peẽ ñoite hína upe kuatiañe'ẽ che aikotevẽva, peteĩ kuatia ojehaíva che py'apýpe, opavave oikuaáva ha ikatúva omoñe'ẽ.

3Ha ojekuaa porã peẽ ha'eha peteĩ kuatiañe'ẽ Cristo voi ohaíva ha ore rupi oñeme'ẽva. Peteĩ ñe'ẽ ndojehaíri vaekue kuatiárente, Tupã oikovéva Espíritupe katu. Peteĩ ñe'ẽ noñemoĩri vaekue kuatiáre, yvypóra py'apýre katu.

4Ajeroviávo Tupã rehe Cristo rupi, aikuaa porã kóva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ndaha'éi niko che jehegui ikatúva ajapo mba'eve. Upéva rangue opa ikatúva ajapo Tupãguinte ou.

6Ha'e niko che mbokatupyry aiko haguã Ñe'ẽ Ñome'ẽ Pyahu rembijokuáirõ. Upe Ñe'ẽ Ñome'ẽ Pyahu ndoguapýi tembiapoukapy ári, Espíritu pokatu ári katu. Pe tembiapoukapy reheguáva niko oporojuka, pe Tupã Espíritu reheguáva katu oporomoingove.

7Pe tembiapoukapy oporojukáva ha ojehai vaekue ita pehẽnguére oñemyerakuã ypy ramo guare, ojejapo vaekue mimbipápe. Ha umi Israelgua ndaikatúi vaekue oma'ẽ Moisés rováre, hendy mbarete etereígui upe mba'e mimbipa, ogue jey vaerãva voínte.

8Ñe'ẽ Ñome'ẽ Pyahu ñemyerakuã katu, oguapýva Espíritu ári, ko'ýte omimbipa vaerã.

9He'ise, omimbipa vaekue ramo pe tembiapoukapy ñemyerakuã oĩva ñande juka haguã, ko'ýte omimbipáta, pe Tupã ñane mboheko jojaha ñemyerakuã.

10Upe teko mimbipa yma guare ndaha'e véima mba'eve oñembojoja ramo pe ko'ágã guáre, omimbi etevéva chugui.

11Ha omimbipa vaekue ramo upe ogue jey vaerãva, ko'ýte omimbipavéta upe opa ára guarãva.

12Upévare jajeroviágui, ñañe'ẽ kyhyje'ỹre.

13Ndajajapói Moisés ojapo haguéicha: Ha'e ojaho'i vaekue hova ani haguã Israelgua ohecha, ogue ramo upe opa vaerãva.

14Ha'e kuéra katu ndoikuaaséi vaekue mba'eve ko'ã mba'égui. Ha ko'agãite peve, omoñe'ẽ ramo hikuái pe Ñe'ẽ Ñome'ẽ yma, upéva upe tova aho'iha, ojoko chugui kuéra ani haguã oikuaa, ndojepe'ái haguére chugui kuéra, pe Cristo rupi mante ikatúva ojepe'a.

15Ko'agãite peve, omoñe'ẽ ramo hikuái Moisés kuatiañe'ẽ nguéra, peteĩ tova aho'iha, ojaho'i ipy'a kuéra.

16Ha peteĩ yvypóra ojevy ramo Ñandejára gotyo, upe tova aho'iha ojei chugui.

17Ñandejára niko upe Espíritu, ha oĩháme Ñandejára Espíritu, upépe oĩ sãsõ.

18Upévare opa ñandéva, ndajareko véimava upe ojaho'i vaekue ñande rova, jajogua peteĩ mba'e jajehechaháp̃e, ohechaukáva Ñandejára reko mimbipa. Ha oiko ohóvo ñande hegui ijoguaha, jarekovégui jahávo heko mimbipa, ha upéva ojapo Ñandejára, ha'éva Espíritu.

2 Corintios 4

Jesucristo myerakuãhára

1Upévare nda ore py'a kangýi, Tupã ore poriahurereko rupi ome'ẽ oréve ko tembiapo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Ndorojaposéi mba'eve ñemiháme rotĩ ramo guáicha, nda ore rova mokõiri ha noromokarẽi Ñandejára Ñe'ẽ. Upéva rangue, añeteguávante ro'e, ha upéicha rojekuaauka opavavépe Tupã renondépe.

3Ha pe marandu porã romyerakuãva oñemi ramo, upéva umi oñehundívape guarãnte.

4Ha'e kuéra ndogueroviái, ko yvy arigua tupã gua'u ombohesa ypytũgui chupe kuéra, ohecha'ỹ haguã Cristo heko mimbipáva, marandu porã hendy jajaipáva. Cristo niko peteĩchante Tupã oikovéva ndive.

5Ore noroñemyerakuãi ore jupe, romyerakuã Jesucrístopente, Ñandejára ramo. Ro'e ore jehe pene rembiguainteha, Jesús rayhupápe.

6Tupã voi, he'i vaekue osẽ haguã pytũgui mba'e rendy, omoĩ avei imba'e rendy ore py'apýpe, ikatu haguã roporohesape, roikuaaukávo Tupã reko mimbipa, ojajaipáva Jesucristo rováre.

Jerovia jehasa asy pa'ũme

7Ko mba'e repy roguereko ore retépe, ojoguáva kambuchípe, jahechauka haguã pe pokatu guasuete ouha Tupãgui, ndaha'éi ore hegui osẽva.

8Ha upéicha, opa guio rojejopy vai ramo jepe, upéi rosẽ jey. Rojepy'apy ramo jepe, nda ore py'a tarovái.

9Oñepu'árõ jepe ore rehe, ndorojehejái ore año, ore reity hikuái yvýre ha nda ore rundíri.

10Mamo rohohápe rogueraha ore retépe Jesús mano, ikatu haguã hekove avei ojechauka ñande pype.

11Ore niko roikove aja, roime romano haguãicha Jesús rehehápe, ikatu haguã hekove avei ojechauka ore rete omano vaerãme.

12Upéicha pe mano omba'apo ore pype, pende pype katu pe jeikove.

13Ñandejára ñe'ẽ he'i: “Arovia ha upévare añe'ẽ.” Upéicha avei ore roguerovia ha upévare roñe'ẽ.

14Roikuaa Tupã omoingove jey vaekue Ñandejára Jesúspe, ore moingove jeytaha avei oréve hendive, ha pene ndive ore rerahataha hendápe.

15Opa ko'ã mba'e ojehu vaekue ou porã haguã peẽme, ikatu haguã heta umi ohupytýva Tupã pytyvõ, ha heta avei umi omboaguijéva chupe, Tupãme oñemomba'e guasu haguã.

16Upévare, nda ore py'a kangýi. Ore rete ikuepa ramo jepe ohóvo, ore pype ore pyahuve arako'ẽre.

17Opa mba'e roguerohasáva ko yvy ári, ivevýi ha pya'e ohasa. Hapykuéri katu ogueru teko mimbipa opave'ỹva, tuichaiteve ha hetaitevéva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ore niko noroma'ẽi upe ojehechávare, roma'ẽ ojehecha'ỹvare. Umi mba'e ojehecháva niko ohasa rei, umi ojehecha'ỹva katu opa árape guarã.

2 Corintios 5

1Ñande jaikuaa, ko ñande rekove, ku óga yvy ári guáicha oñehunditaha. Ha jaikuaa pe óga oñembyai vove, Tupã oguerekoha ñandéve guarã yvágape, peteĩ óga oñembyai'ỹva, ndojejapói vaekue yvypóra po rupi.

2Upévare ñane py'ambu jaiko aja ñande róga ko'ágã guápe, hi'ánteguima jaiko ñande róga yvága guápe.

3Upévare, ojepe'a ramo jepe ñande hegui ko ñande ao, ndajapyta mo'ãi opívo.

4Jaiko aja ñande róga vakapípe ñane pyahẽ, ndajaipotáigui ojepe'a ñande hegui, jaipota uvei oñemondénte ñande rehe upe ipyahúva, ikatu haguã pe omano vaerãva hekovia pe jeikove ipyahúvare.

5Ha Tupã voi upe ñane mokyre'ỹva upevarã. Ome'ẽ niko ñandéve pe Espíritu Santo, jajerovia haguã jahupytytaha upe jahupyty vaerãva.

6Upévare jajerovia mante. Jaikuaa jaikove aja ko ñande retépe, ñaimetaha mombyry Ñandejáragui.

7Ko'ágã ndaikatúi jahecha chupe, jaikónte jajeko jeroviáre.

8Jajerovia ñande jehe, ha upévare ñaimese mombyry ñande retégui, jaha haguã jaiko Ñandejára ndive.

9Upévare ñañeha'ã jajapo mante upe Ñandejára oipotáva, tañaime térã tañaime'ỹ ñande retépe.

10Opavave niko jaha vaerã Cristo rendápe, ha'e ñane mbojovake ha omyengovia haguã peteĩ-teĩme iporã térã ivaíva ojapo vaekuére, hetépe oiko aja.

Tupã ndive jeiko porã jey

11Upévare, jaikuaa rupi Tupãme ñambyaje vaerãha, ñañeha'ã jaroviauka yvypóra kuérape. Tupã che kuaa porã ha aha'arõ peẽ avei che kuaáne haguã.

12Ndaha'éiko roñepyrũ jeýmava roñemoĩ porã, roipotánte ore rerohory, ikatu haguã pereko peje vaerã umi oma'ẽva pe oka guio ojekuaáva rehénte, ha noma'ẽi pe máva py'apýpe oĩvare.

13Oimérõ ore tarova, Tupãme guarã hína upéva, ha nda ore tarovái ramo katu, peẽme guarã.

14Cristo rayhu oñemomba'e vaekue ore rehe, rohecha kuaa vove peteĩ omano hague opavavére ha, hendive, opavave omano hague.

15Ha Cristo omano opavavére, ikatu haguã umi oikovéva ndoikove véima ijupe guarã, oikove haguã uvei upe heseháp kuéra omano ha oikove jey vaekuépe guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Upévare ore ko'ágã noroma'ẽ véima avavére yvypóra rekópe. Ymave roma'ẽ vaekue péicha Crístore, ko'ágã katu nahániri véima.

17Aipórõ, pe ojoajúva Crístore upéva peteĩ tapicha ipyahúva. Umi yma guare ohasáma, ha umi ipyahúva katu oguahẽ.

18Opa ko'ãva, Tupã rembiapokue, Cristo rupi ñane moingo porã jey vaekue hendive voi, ha he'i oréve romyerakuã haguã jeiko porã jey.

19He'ise Cristo rupi Tupã ñane moingo porã jey hague hendive, oheja reívo yvypóra angaipa, ha ome'ẽvo oréve iñe'ẽ ojeiko porã jey haguã hendive.

20Ore hína, aipórõ, Cristo rembijokuái, he'ise, Tupã voi ojerureha upéva ore rupi. Aipórõ, Cristo rérape rojerure peẽme peiko porã jey haguã Tupã ndive.

21Cristo ndojapói vaekue mba'eve ivaíva, opáichavo ñande rayhupápe Tupã oguereko vaekue chupe iñangaipáva ramo, jahupyty haguã teko marangatu Tupã ome'ẽva Cristo rupi.

2 Corintios 6

1Néi, ore romba'apóva Tupãme guarã, rojerure peẽme ani haguã pembohasa rei upe py'a porã Tupã ohechauka vaekue.

2Ha'e he'i Ikuatiañe'ẽ Ñe'ẽme: “Ou porãrõ guare ndéve rohendu vaekue, ha ho'a vaírõ guare ndéve roipytyvõ vaekue.” Ko'ágã hína pe ñepytyvõha ára, ikatu haguã oñesẽ jejopy vaígui.

Pablo ohechauka ha'e apostolha

3Ndorohechaukái tembiapo vai avavépe, ani haguã oñeñe'ẽ vai pe rojapóvare.

4Upéva rangue, rohechauka opa mba'épe, ore Tupã rembiguaiha, rogueropu'akávo pochy'ỹre jehasa asy, temikotevẽ, angekói,

5ñenupã, koty ypytũ, sarambi guasu, tembiapo pohýi, jeke'ỹ, ñembyahýi.

6Rohechauka avei teko potĩ rupi, añetegua kuaa rupi, porohecha kuaa ha py'a porã rupi, Espíritu Santo oĩ rupi ore pype, mborayhu añetegua rupi,

7ñemyerakuã añetegua rupi, ha Tupã pokatu rupi. Roñorãirõ haguã roguereko teko joja, taha'e ra'e rondyry haguã térã roñemo'ã haguã.

8Sapy'ánte oĩ ore momba'éva, sapy'ánte rojeapo'i. Sapy'ánte oñe'ẽ porã ore rehe, sapy'ánte oñeñe'ẽ vai. Oje'e ore rehe ore japuha, ro'e ramo jepe añeteguáva.

9Rojeapo mombyrygua ramo, ajekuaa porãrõ jepe. Ha ha'ete ku romanombotáva, roikove porã ramo jepe. Roñenupã, ha opáichavo ndorojejukái.

10Ha'ete ku ndorovy'áiva ha akói rovy'a. Ha'ete ku ore mboriahúva ha romomba'e reko hetápe. Ha'ete ku ndoroguerekóiva mba'eve ha roguereko opa mba'e.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Che pehẽngue kuéra Corintogua, roñe'ẽ peẽme tova mokõi'ỹre, roipe'apaite peẽme ore py'apy.

12Ndoroiporúi pene ndive mba'eveichagua tova mokõi.

13Rojerure peẽme aipórõ, peteĩ túva ojerureháicha ta'ýra kuérape, peipe'a haguã oréve pende py'apy, ore rojapo haguéicha pene ndive.

Ani pejehe'a umi oguerovia'ỹvare

14Ani peñemoĩ umi oguerovia'ỹva ykére. Ndaikatúi oñoirũvo pe heko jojáva ha pe heko joja'ỹva, pe hesakãva ha pe iñypytũva.

15Mba'éicha piko oikóta peteĩ ñe'ẽme Cristo ha Sataná, térã ogueroviáva ha oguerovia'ỹva?

16Mba'e piko oguereko ojapo vaerã oñondive Tupã iglésia umi ta'ãnga rei ndive? Ñande hína Tupã oikovéva róga, ha'e voi he'i haguéicha: “Aikóta ijapytépe kuéra, chéta Tupã Ijára, ha'e kuéra katu che retãguáta.”

17Upévare he'i avei Ñandejára: “Pesẽ ijapytégui ha pejei chugui kuéra. Ani pepoko mba'eve ipotĩ'ỹvare., Upévo che poguerohorýta,

18che ha'éta pende ru ha peẽ che ra'y ha che rajy kuérata. Péicha he'i Ñandejára ipu'akapáva.”

2 Corintios 7

1Aipórõ che pehẽngue kuéra, ko'ãva hína umi ñe'ẽ me'ẽ jarekóva. Upévare tekotevẽ ñane potĩ opa mba'e ikatúva ñane mongy'águi, ñande retépe ha ñande espíritupe, ha Tupã ñembyajépe ñañeha'ã jahupyty teko marangatu oĩmbaitéva.

Ñembyasýgui oiko vy'a

2Peme'ẽkena chéve che rendaguã pende py'apýpe. Avave ndive na che añái vaekue, avavére ndajapói ivaíva, avave ndive ndajopýi vaekue.

3Nda'éi kóva akaguaívo pende rehe. Ha'éma haguéicha peẽme niko, peime che py'apýpe jaikove ha ñamano haguã oñondive.

4Añe'ẽ pene ndive kyhyje'ỹre ha poguerohory eterei. Opa ahasa asy vaekue pa'ũme, che renyhẽ kyre'ỹ ha vy'águi.

5Aguahẽ guive Macedóniape ndarekói vaekue pytu'u. Opa rupi katu ajuhu jepy'apy. Che jerekuévo ñorãirõ, ha che pype kyhyje.

6Tupã katu, omokyre'ỹ jeýva ojepy'apývape, che mokyre'ỹ Tito oguahẽre.

7Ha ndaha'éi oguahẽrente, ha'e avei ikyre'ỹgui pende rehehápe. Ha'e omombe'u mba'eichaitépa peẽ che rechase, peñembyasy ha pejepy'apy che rehe. Opa umíva che mbovy'avéntema.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Upe kuatiañe'ẽ ahai vaekue peẽme, pene moñembyasy vaekue ramo jepe, ko'ágã nambyasýi upéva. Ambyasy vaekue ahechávo pe kuatiañe'ẽ pene moñembyasy hague sapy'arã.

9Ko'ágã katu avy'a, ndaha'éi pomoñembyasy haguére, avy'a pe ñembyasy pene mbojevy haguére Tupã gotyo.

10Pe ñembyasy Tupãgui oúva niko ñane mbojevy Tupã gotyo, ha upéva ñande reraha ñasẽ haguã ivaívagui, ha ndaipóri ñambyasy vaerã. Pe ñembyasy yvypóragui oúva katu, oporogueraha manóme.

11Pene ñembyasy ou vaekue Tupãgui. Pehechami mba'eichaitépa ogueru iporãva! Pene mokyre'ỹ ha pesẽ che rehehápe, pene mbopochy ha avei pene mongyhyje. Upéi peche rechase vaekue, pene rakate'ỹ che rehe ha peinupãse upe mba'e vai apoharépe. Ko'ã mba'e rupi pehechauka napeñemongy'ái hague upe mba'épe.

12Ha ahai ramo guare upe kuatiañe'ẽ, ndaha'éi vaekue upe mba'e apohare térã upe ha'e okaguai haguerehápe. Ojekuaa haguã katu, Tupã renondépe, mba'eichaite pevépa pene rakate'ỹ che rehe.

13Upéva che mbovy'a jey vaekue. Upe che mbovy'ave vaekue katu Tito, ovy'a etereíva. Opa peẽ niko pemokyre'ỹ jey chupe.

14Che ha'éma vaekue Títope, ajerovia etereiha pende rehe, ha ndapyta vaíri.

15Ha ha'e pende rayhuve, imandu'árõ mba'éichapa peẽ pene ñe'ẽ rendu ha perohory eterei ra'e chupe.

16Avy'a ikatúgui ajeroviapaite pende rehe!

2 Corintios 8

Mba'érepa oñeme'ẽ vaerã tupãmba'e

1Ko'ágã che pehẽngue kuéra, amombe'use peẽme mba'éichapa ojechauka Tupã py'a porã Macedoniagua, Jesucristo iglésiape.

2Ohasa asyve ramo jepe, ovy'a. Ha imboriahuve ramo jepe, ome'ẽ oguereko heta ramo guáicha.

3Che aikuaa ome'ẽ hague hikuái ipy'aite guive, ikatu haguéicha. Ha hetave ikatúvagui ome'ẽ hague. Ijehegui kuéra,

4ojerure jey-jey chéve aheja haguã chupe kuéra oike avei Jesucristo reroviaha kuéra Jerusalengua ñepytyvõrãme.

5Ha hetave pe aha'arõ vaekuégui ojapo hikuái. Oñeme'ẽ niko hikuái Ñandejárape raẽ ha upéi chéve, Tupã oipotaháicha.

6Upévare ajerure vaekue Títope ombyaty haguã pende apytépe ko tupãmba'e ha'e oñepyrũma vaekue ombyaty.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Peẽ niko pene tenonde opa mba'épe: jeroviápe, ñe'ẽ kuaápe, mba'e kuaápe, kyre'ỹme pejejokuaika haguã, ha mborayhúpe pe che ahechauka vaekue peẽme. Upéicha avei pene tenonde vaerã ko tupãmba'e me'ẽme.

8Che nda'éi katuete peẽme pejapo haguã che ha'éva. Aipotánte peikuaa mba'éichapa ambue kuéra ikyre'ỹ, ija haguã avei peẽme pehechaukávo pehayhu añeteha pende rapichápe.

9Peikuaáma niko Ñandejára Jesucristo, pende rayhupápe, mba'e rerekoha ramo jepe, oñemomboriahu hague, ikatu haguã oiko pende hegui mba'eta rerekoha imboriahukue rupi.

10Iporã haguã peẽme, ha'éta peẽme mba'éichapa che ahecha: iporãve peẽme pejapo ko'ágã pe pemoñepyrũ vaekue áño ohasa vaekuépe. Peẽme ndaha'éi vaekue peñepyrũsénteva, tenondete voi katu peñepyrũ.

11Ko'ágã aipórõ, peẽme ikatuháicha, pemoguahẽ hu'ãme upe pemoñepyrũ vaekue, upe kyre'ỹ pehechauka vaekue reheve peñemoĩ ramo guare pejapo.

12Oĩ ramo añete ome'ẽséva, Tupã oguerohory pe ikatuháicha ome'ẽva. Tupã niko ndojeruréi pe jareko'ỹva.

13Ndaha'éi peẽ pepyta vaerã peikotevẽ, peipytyvõvo pende rapichápe, peñembojojapa vaerã uvei katu.

14Ko'ágã peẽ pereko pe ha'e kuéra oguereko'ỹva. Ágãnte ha'e kuéra oguerekóne peẽ pereko'ỹva, ha upéicha peiko jojapáne.

15He'iháicha Ñandejára ñe'ẽ: “Pe omono'õ heta vaekuépe nahembýi, ha michĩ omono'õ vaekue noikotevẽi.”

Tito ha iñirũ nguéra

16Aguije Tupãme, omoĩ haguére Tito py'ápe upe angekói che avei arekóva pende rehe.

17Oguerohory niko pe ajerure vaekue chupe, ha ha'e voi pende apógui mba'érõ, ko'ágã oho pende rechávo ijeheguiete.

18Tito ndive amondo peteĩ ñane pehẽngue Jesucristo reroviaha kuéra oñe'ẽ porãha, omba'apo porã eterei haguére marandu porã rehehápe.

19Ha upéi avei Jesucristo reroviaha kuéra oiporavo chupe oho haguã che ndive, ha che pytyvõ ko tupãmba'e ñemono'õ jajapóvape ñamomba'e guasúvo Ñandejárape, ha jahechaukávo japoropytyvõseha.

20Upéicha ajapo ani haguã oñeñe'ẽ vai che rehe ko tupãmba'e guasu ñambyatývare.

21Ha upéicha añeha'ã ajapo iporãva, ndaha'éi Ñandejára renondépente, yvypóra renondépe avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Umíva ndive amondo ambue ñane pehẽnguéva, ohechauka vaekue heta jey ikyre'ỹha, ha ko'yteve ko'ágã, ojerovia etereígui pende rehe.

23Títore ha'e kuaa che irũha, ha omba'apoha che ndive pende rehehápe. Ha umi mokõi ambue ñane pehẽnguére, Jesucristo iglésia omondóva, ombyajeha Crístope.

24Ha Jesucristo reroviaha kuéra oikuaa haguã, pehechauka chupe kuéra pehayhuha añetehápe, ha ndajejavyiha ajeroviávo pende rehe.

2 Corintios 9

1Pe tupãmba'e ñane pehẽngue kuérape guarãre, natekotevẽi añe'ẽve peẽme ko kuatiápe.

2Aikuaáma niko pende py'a porãha. Manterei ha'éva Macedonia guápe, pe áño ohasa vaekue guivéma voi peẽ Acayagua peime hague peipytyvõ haguãicha, ha heta Macedonia guápe ombyetia'e pene kyre'ỹngue.

3Upéicharõ jepe amondo ko'ã ñane pehẽnguépe, ani haguã apyta vai ajerovia etereígui pende rehe, che mandu'ávo ko mba'ére. Ha'ese, peime haguã upéicha rãicha añetehápe,

4ani oĩ Macedoniagua ohóva che ndive, ha ojuhu peẽ napeimeiha upéicha. Upéva che motĩne, ajerovia eterei haguére pende rehe, ani haguã añe'ẽ upe ñemotĩ peẽme guarãvare.

5Upévare voi ahecha tekotevẽha ko'ã ñane pehẽngue oho raẽ pende rechávo, ha pene pytyvõ pemoĩmba haguã upe tupãmba'e peẽ pejévaekue. Upéicha, pe tupãmba'e pene mba'éva, oĩmbaitéta ohechauka haguã pende pojeraha, ndaha'eiha pene rakate'ỹva.

6Pene mandu'a kóvare: Pe oñemitỹ michĩva, michĩ omono'õta. Pe oñemitỹ hetáva, heta omono'õta.

7Peteĩ-teĩ ome'ẽ vaerã ipy'apýpe oñanduháicha, ombyasy'ỹre, oipota porãgui. Tupã niko ohayhu pe ipy'aite guive ome'ẽvape.

8Tupã ikatu ome'ẽ peẽme heta eterei mba'e iporãva, ikatu haguã opa ára pereko peikotevẽva, ha hemby ave, peipytyvõ haguã opaichagua tembiapo porãme.

9Ñandejára Ñe'ẽme he'i: “Hetaiterei mba'e mboriahúpe ome'ẽ, ipojera opa árape.”

10Tupã niko ome'ẽ pe mba'e ra'ỹi oñeñotỹva ha pe tembi'u oje'úva. Ha ome'ẽne peẽme opa peikotevẽva peñemitỹ haguã, omopu'ãne pende kóga ha ombohetavéne pene tupãmba'e mono'õ.

11Upéicha heta mba'e perekóta, ha ikatúta peme'ẽ heta. Ha pe tupãmba'ére, che rupi perahaukáva, ñane pehẽngue kuéra ome'ẽta ijaguije Tupãme.

12Arahávo ko ñepytyvõ ñane pehẽngue kuérape, ndaha'éi pe oikotevẽvante jaraháva chupe kuéra. Ñamokyre'ỹ avei chupe kuéra ome'ẽ haguã ijaguije Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha ha'e kuéra oguerohorýne Tupãme. Ko ñepytyvõ niko ohechaukáta chupe kuéra, pene ñe'ẽ renduha upe Cristo marandu porã peroviávape. Ha'e kuéra avei omomba'e guasúta Tupãme, na pene rakate'ỹire chupe kuéra ha opavave ndive.

14Ha oñembo'éta avei hikuái pende rehe ipy'aite guive, Tupã ipy'a porãite haguére pene ndive.

15Ñame'ẽke ñande aguije Tupãme, ome'ẽ haguére ñandéve hetave ikatuhágui ñamombe'u.

2 Corintios 10

Pablo oñe'ẽ ijehe

1Che Pablo, ajerure peẽme Cristo mborayhu ha ipy'a porã rupi, peje ramo jepe che rehe, aimérõ pende apytépe che py'a kangyha, ha mombyry ramo katu che mbareteha,

2ajerure peẽme, ágã ahávo pohecha, aikotevẽ'ỹ haguã che mbarete umi he'ívape che rehe, aikoha yvypóra rekópe. Cháke aime hína ambohovái haguãicha chupe kuéra.

3Yvypóra ramo jepe, ndaikói yvypóra rekópe.

4Ha ndaha'éi añorãirõva umi mba'e yvypóra oiporúva oñorãirõ haguã reheve. Che añorãirõ Tupã pokatu rupi, ikatúva omboguarara yvýre umi óga mbarete. Ha upéicha ahundi opa mba'e oje'éva,

5ha opaichagua juru atã ojokoséva ani haguã ojekuaa Tupãme. Opa yvypóra remiandu amoĩ Cristo poguýpe iñe'ẽ rendu haguã chupe,

6ha aime amoĩ haguãicha hendaguãme oimeraẽva iñe'ẽ rendu'ỹvape, peẽ pene ñe'ẽ rendu vove hekópe.

7Peẽ niko pema'ẽ opa mba'ére ijapére reínte. Oime ramo he'íva ijehe Cristo mba'eha, tekotevẽ oikuaa che avei Cristo mba'eha.

8Ha che ajetu'u ramo jepe che pokatúre, ndarekói mba'érepa atĩ haguã upévare, ko Ñandejára voi ome'ẽ vaekue chéve ko pokatu, pomopu'ã haguã, ndaha'éi pombyai haguã.

9Ndaipotái avave oimo'ã aporomongyhyjeseha che kuatiañe'ẽ nguéra rupi.

10Oĩ he'íva che pohýi ha che mbareteha che kuatiañe'ẽ nguérape, ha aime jave pende apytépe che py'a kangy ha na ñe'ẽ kuaaiha.

11Umi péicha oimo'ãva tekotevẽ oikuaa, umi mba'e ha'éva mombyry guive, ajapotaha aimévo pende apytépe.

12Nahi'ãinte jepe chéve añembojoja umi oñembotuvichávare, térã ajerereko ha'e kueraichagua ramo. Ha'e kuéra voi omoĩ mba'éichapa oikóta, ha upévare ha'e kuéra oñoha'ã, ha péicha rupi ojavy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Che katu, nda'éi che jehe mba'eve hendape'ỹ. Tupã he'i chéve mamoite pevépa amba'apo vaerã. Ha ha'e oheja roguahẽvo pene rendápe Coríntope.

14Upévare nasẽi che rendaguãgui, upéicha vaerã mo'ã niko naiméi rire pende apytépe. Che raẽvete araha vaekue peẽme Cristo marandu porã.

15Ha nañembotuichái ambue rembiapokuére, asẽvo che rendaguãgui. Upéva rangue aha'arõ ikatúne haguã amba'apove pende apytépe, peẽ pekakuaavévo pehóvo pende jeroviápe. Opáichavo, asẽ'ỹre che rendaguãgui.

16Aha'arõ avei aipysovévo che rembiapo, amyerakuã haguã marandu porã pe peẽ peimeha mboypýri, aike'ỹre kokue che mba'e'ỹvape, ani haguã añembotuicha ambue rembiapokuére.

17Oĩrõ oñembotuichaséva, toñembotuicha Ñandejára rehe.

18Ndaha'éi pe oñembotuvichávape ojererohory vaerãva, pe Ñandejára omoĩ porãvape katu.

2 Corintios 11

Pablo ndohekái imba'erãvante

1Pehejamína ta che tarova sapy'aite. Tañe'ẽmi itarova vaicha.

2Che rakate'ỹ etereíko pende rehe hakate'ỹháicha Tupã. Che niko pome'ẽ vaekue, peteĩ kuñataĩ imarã'ỹvaicha, pemenda haguã peteĩre añónte, upéva hína Cristo.

3Opáichavo, mbói ombotavy haguéicha Évape, akyhyje avei peẽme pene mbotavýrõ guarã, ha oipe'a pende py'águi pe mborayhu añetegua ha imarã'ỹva peñandúva Crístore.

4Peẽ pehendu vy'apópe, oimeraẽvape oñe'ẽ ramo peẽme peteĩ Jesús rehe, ndaha'éiva upe che amyerakuã vaekue, térã perohory peteĩ espíritu ndaha'éiva upe pehupyty vaekue, térã peteĩ marandu porã ndaha'éiva upe perovia vaekue.

5Che katu, nañandúi che michĩveha mba'evépe umi peẽ perekóvagui “apóstol guasúrõ”.

6Nda che katupyrýi ramo jepe che ñe'ẽme, nda upéichai hína che mba'e kuaápe. Kóva ahechauka mante vaekue peẽme opa che rembiapópe.

7Oiménepa ra'e ajapo vai amyerakuãvo peẽme Tupã marandu porã ajerure'ỹre peẽme mba'eve, añemomichĩvo che, pombotuicha haguã peẽme?

8Aipe'a vaekue viru ambue Jesucristo iglésiagui, heseve ikatu haguã aiko pene rembiguáirõ.

9Ha pende apytépe aiko aja naikotevẽi vaekue che pohýi pene ndive peme'ẽ haguã chéve aikotevẽva. Ñane pehẽngue kuéra ou vaekue Macedóniagui niko ome'ẽ vaekue chéve che remikotevẽrã. Añeha'ã vaekue ani haguã che pohýi pene ndive, ha upéicha ajapóta ahávo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Aikuaa porãháicha ndajavyiha ha'évo aikuaaha Cristo ñe'ẽ, upéicha avei aikuaa porã ndaipóri mo'ãiha Acaya tuichakue oipe'áva che hegui ko vy'a arekóva.

11Mba'érepa añe'ẽ upéicha? Oiménepa ndapohayhúigui mba'e? Tupã oikuaa porã pohayhuha!

12Ajapóta gueteri ahávo upe ajapóva, ajuru mboty haguã umi chéicha oñembotuichasévape.

13Umíva niko apóstol gua'únte, japúpe ohasáva Cristo apóstol ramo.

14Upévako ndajahecha ramói vaerã. Sataná voi niko oñemondéva Tupã remimbou omimbipáva ramo.

15Ha upévare, hembiguái kuéra avei oñeha'ã ojechauka pe hekopegua ojapóva ramo. Ha umíva opa vaerã, hembiapo kuéra rekoitépe.

Pablo apóstol ramo ohasa asy vaekue

16Ha'e jey peẽme ani haguã avave oimo'ã che tarovaha. Opáichavo, ha'e kuéra upéicha oimo'ã ramo, tañe'ẽmi chupe kuéra itarova vaicha, ikatu haguã che avei añembotuicha michĩmi,

17peichagua ñembotuicha jepe niko, itarováva ñe'ẽ uvei, ndaha'éi ñe'ẽ Ñandejára omoporãva.

18Oĩ rupi hetaite oñembotuicháva imba'e porã nguérare, tañembotuichami mba'éna chave.

19Peẽ pene arandu eterei ha mba'eve ndapejéi umi itarovávape,

20mba'eve ndapejéi umi pende rerekóvape hembiguáirõ, pene ndive ojopýva, pene mbotavýva, pende apo'íva, pende rova petévape.

21Atĩrõ jepe ha'e haguã, che kangy eterei vaekue ajapo haguã upéicha pende rehe! Ambue kuéra hova atã ramo ojejapo haguã, ta che rova atã ha ta che tarovami che ave.

22Hebréopako ha'e kuéra? Che avei. Israelguápako? Che avei. Abraham ñemoñare? Che avei.

23Cristo rembiguái? Chéma katu, añe'ẽ ramo jepe itarova vaicha ha'évo péicha. Amba'apove vaekue chugui kuéra, hetave añemyakãsã vaekue chugui kuéra, añenupãve vaekue chugui kuéra, ha hetave jey aime vaekue amano haguãicha.

24Judío kuéra che nupã vaekue 5 jey, oity che apére 39 teju ruguái.

25Mbohapy jey che nupã vaekue yvyrápe ha peteĩ jey che mbo'ita vaekue. Mbohapy jey ho'yguy vaekue várko che aha hague. Ha aimete ajahoga ahasávo peteĩ pyhare ha peteĩ ára pukukue yguasu mbytépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Opa rupi aiko vaekue heta jey, ha vaípe ajecha vaekue ysyry kuéra rupi, mondaha pa'ũme, che retãgua apytépe, mombyrygua pa'ũme. Vaípe ajecha vaekue avei táva kuéra rupi, ñu rupi, yguasúpe, che pehẽngue gua'úva pa'ũme.

27Heta tembiapo ha jehasa asy aropu'aka vaekue. Heta jey ahasa vaekue ake'ỹre, arohasa vaekue ñembyahýi ha yuhéi. Heta jey ndakarúi vaekue, heta che ro'y ha che opívo vaekue.

28Opa ko'ã mba'e ári, ára ko'ẽre ipohýi che apére jepy'apy opa Jesucristo reroviaháre.

29Oimérõ hasýva, che avei che rasy. Oimérõ hapicháp oitýva angaipápe, che pochy hendy.

30Tekotevẽta ramo añemomba'e guasu, tañemomba'e guasu umi mba'e ohechaukávare che kangyha.

31Tupã, Ñandejára Jesucristo ru, oñemomba'e guasu vaerã opa ára, ha'e oikuaa nda che japuiha.

32Aimérõ guare Damáscope, sãmbyhyhára, mburuvicha guasu Aretas rembijokuái, omoĩ vaekue ñorãirõhára táva rokẽme che myakãsã haguã.

33Ha oĩ vaekue che mboguejýva ajakápe peteĩ tápia ári rupi, ani haguã ha'a ipópe.

2 Corintios 12

Tupã ohechauka ha oikuaauka vaekue Páblope

1Mba'eve nañanohẽi ñañe'ẽ porãrõ ñande jehe. Opáichavo tekotevẽ añe'ẽ umi mba'e ahecha ha oikuaauka vaekue chéve Ñandejára.

2Aikuaa peteĩ Cristo moirũhárape, ojapo 14 áño ojereraha hague yvága mbohapyhápe. Ndaikuaái hetépepa térã ijespíritupe, upéva Tupã oikuaa.

3Ha aikuaa upe kuimba'épe (hetépepa térã ijespíritupe ndaikuaái, Tupã mante oikuaa),

4ojereraha hague vy'a rendápe ha upépe ohendu ñe'ẽ ñemimby, avaveichagua yvypóra ikatu'ỹva omombe'u.

5Upeichagua yvypórare ikatúne añembotuicha. Che jehe katu ndarekói mba'érepa añembotuichávo, ndaha'éi ramo che kangy haguére.

6Opáichavo, añembotuichase ramo, upéva ndaha'éi chéne itarováva rembiapo, añeteguávantene. Upéicharõ jepe ndajaposéi, ani haguã avave che apo tuichave upe ohechávagui che rehe, térã ohendúvagui che hegui,

7ahecha ha ahendu haguére umi mba'e guasuetéva. Upévare, ani haguã che voi aimo'ã che mba'eguasuveha pe ha'évagui, areko che retére peteĩ ñuatĩ che kutúva, Sataná remimboúicha che rereko asýva.

8Mbohapy jey ajerure vaekue Ñandejárape oipe'a haguã che hegui ko jehasa asy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ñandejára katu he'i chéve: “Che mborayhúnte upe reikotevẽva. Che pokatu niko ojechaukapaite ne kangykuépe.” Aipórõ, añemomba'eguasuseve che kangýgui, oguapy haguã che ári Cristo pokatu.

10Ha avy'a avei che kangy ramo, ajeja'o ramo, aikotevẽ ramo, ojekaguai ramo che rehe, ha opaichagua hasýva arohasáva Cristo rehehápe. Che kangyve ramo niko añandu che mbareteveha.

11Itarováva reko aiporu kuri pene ndive, ha peẽ pejapouka chéve upéva. Peẽ hína peñe'ẽ porã vaerã mo'ã che rehe, mba'evépe niko na che michĩvéi umi pende apóstol oñembotuichaitévagui. Jepéko che, na che porãi mba'everã!

12Umi jehasa asy aropu'aka vaekue pochy'ỹre, umi mba'e hechapyrãva, jehecharamomby, mba'e ñaimo'ã'ỹva pehecha vaekue, ohechauka cheha apóstol añetegua.

13Aipota peheja rei chéve oime rire pombopochy ra'e. Peteĩ mba'épente peẽ pene michĩve umi Jesucristo reroviaha ambuégui: che nda che pohýiri vaekue peẽme guarã!

Pablo he'i vokoieténte ohotaha Coríntope

14Ambosako'íma hína che jeho mbohapyha pene rendápe. Ko'ágã avei nda che pohýi chéne peẽme. Ndahekái pe peẽ perekóva, peẽmente poheka. Túva kuéra niko umi ombyaty vaerã viru ita'ýra kuérape guarã, ndaha'éiri ta'ýra itúva kuérape guarã.

15Ha che, che py'aite guive, ame'ẽta opa arekóva ha añeme'ẽ jey-jeýta pende rehehápe. Pohayhuve haguére ára ko'ẽre piko peẽ che rayhu'ivéta pehóvo?

16Oiméne pehecha kuaa nda che pohýiri hague peẽme. Opáichavo, oĩ he'íva pokarẽme poity hague ñuhãme.

17Che piko ajopy vai ra'e pene ndive, umi peẽme amondo vaekue rupi?

18Amondo vaekue Títope pende rendápe, ha hendive ambue ñane pehẽnguépe. Ojopy vai piko Tito ra'e pene ndive? Ndaha'éi piko peteĩchante ha peteĩ espíritupente roiko vaekue pene ndive?

19Ikatu mba'éko peimo'ã añemoĩ porãseha pene renondépe, ha ndaupéichai hína. Upéva rangue, añe'ẽ hína Tupã renondépe ha Cristo rérape. Ha opa ko'ã mba'e, che pehẽngue kuéra pohayhu etéva, ajapo pomopu'ã haguã.

20Akyhyje niko, aguahẽvo pene rendápe, ndapojuhúi ramo guarã che aipotaháicha, ha peẽ nda che juhúi ramo guarã peipotaháicha. Akyhyje oĩ ramo guarã ñorãirõ, py'a rasy, pochy, chentese, ñe'ẽ rei, jekaguai ojuehe, jejapo ha sarambi.

21Akyhyje avei kóva ko che jehópe, Tupã che Jára che motĩ ramo guarã pende hegui, ha che mbojahe'o heta pende apytépe guáre, are guivéma iñangaipáva, ha ndopoiséiva heko ky'águi oñembohapo mbaretémava ipype kuéra.

2 Corintios 13

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Kóva hína mbohapy jeyha ahátava pene rendápe. Opa mba'e oñemyesakã vaerã
mokõi térã mbohapy mba'e rechahare ha mba'e renduhare renondépe.

2Umi iñangaipa vaekuépe ha opavavépe, aime mombyry jave, amomarandu jey
amomarandu haguéicha cheté voi aime ramo guare mokõi jeyha pende apytépe, aha
jeývo pohecha ndaiporiahurereko mo'ãiha avavéicha guápe.

3Pehenduse niko Cristo oñe'ẽha che rupi. Ha Cristo naikangýi pene ndive, ohechauka
uvei ipokatu pende apytépe.

4Oñemosãingo vaekue niko kurusúre añete, ikangy ramo guáicha, opáichavo ha'e
oikove Tupã pokatu rupi. Che, che kangy avei hendive. Ha jepevénte upéicha,
aikovéta hendive Tupã pokatu rupi, pene rembiguairã.

5Pema'ẽna pende jehe pehecha haguã peime hatãpa pende jeroviápe, pejepy'a ra'ã peẽ
voi. Ndapehecha kuaái piko Jesucristo oimeha pende pype, noiméi rire ramo
ndaperopu'akái ra'e upe pejepy'a ra'ã hague.

6Opáichavo, aha'arõ pehecha kuaáne haguã che aropu'aka hague.

7Ha añembo'e Tupãme ani haguã pejapo mba'eve ivaíva, ndaha'éi pehechauka haguã
osẽ porãha ore rembiapokue, peẽ pejapo haguã iporãva katu, ha'ete ramo jepe nosẽ
porãiva ore rembiapokue.

8Ndaikatúi añemoĩvo pe añeteguáre, añetegua ndive mante ikatu aime.

9Upévare avy'a che kangy ramo, peẽ pene mbarete guive. Ha opa ára añembo'éta
pende rehe peiko haguã hekoitépe.

10Ahai peẽme ko kuatia aha mboyve pohecha, ani haguã che ñe'ẽ pohýi aimévo pene
ndive, aiporúvo pe pokatu Ñandejára ome'ẽ vaekue chéve pomopu'ã haguã, ndaha'éi
pohundi haguã.

11Ipahávo, che pehẽngue kuéra, tapevy'a joaite, ta pene marangatu, tapeñomokyre'ỹ,
tapeiko jokupyty ha py'a guapýpe. Upéicharõ Tupã, mborayhu ha py'a guapy Jára, oĩta
pene ndive.

12Peñomomaitei ñohetũ marangatúpe. Opa pene pehẽnguéva jeroviápe pene
momaitei.

13Pytyvõ ome'ẽva Ñandejára Jesucristo, mborayhu oúva Tupãgui, ha jekupyty
jahupytýva Espíritu Sántogui, toĩ pene ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Gálatas

Gálatas 1

Maitei

1Che, Pablo, peteĩ apóstol, ndaha'éiva yvypóra remimoĩ térã yvypóra remimondo, Jesucristo voi katu che mbou vaekue, ha Tupã ave, omoingove jey vaekue Jesúspe.

2Che, ha ñane pehẽngue kuéra maymáva avei pomomaitei Tupã iglésia Galacia guápe.

3Tupã ñande Ru ha Jesucristo Ñandejára toñohẽ pende ári imba'e porã ha ipy'a guapy.

4Jesucristo omano vaekue ñane angaipáre, ñane renohẽ haguã ko yvy reko añágui, oipotaháicha Tupã, ñande Ru.

5Toñemomba'e guasu Tupãme, opa ára guarã. Amén.

Pablo ipy'andýi

6Che mbopy'andýi peñemombyry pya'ete hague Tupãgui, pene renói vaekue ohechaukávo peẽme ipy'a porã Jesucristo rupi, ha pehasa hague ambue marandúpe.

7Añetehápe, ndaha'éi oiméva ambue marandu. Oiménte niko umi pene myakã tavýva ha ombyaiséva Jesucristo marandu porã.

8Ha oimérõ ohendukáva peẽme marandu ndaha'éiva ore romyasãi vaekue, toho aña retãme. Marãve ndoikói che ramo, térã peteĩ Tupã remimbou ramo.

9Ha'éma haguéicha voi peẽme ko'ágã ha'e jey peẽme: Oimérõ omosarambíva pende apytépe marandu porã ndaha'éiva pe oguahẽma vaekue peẽme, toho aña retãme.

Jesucristo ome'ẽ imarandu Páblope

10Che ndahekái yvypóra ojuhu porã che rembiapo, Tupã ojuhu porãnte che aipota. Che ndahekái apyta porã yvypóra ndive. Apyta porãse rire, ndaha'éi vaerã mo'ã Jesucristo rembiguái.

11Peikuaáke kóva, che pehẽngue kuéra: pe marandu porã che amyasãiva, ndaha'éi yvypóra ojapo vaekue.

12Noguahẽi chéve ha ndaikuaái vaekue mba'eveichagua yvypóragui. Jesucristoite voi katu oikuaauka vaekue chéve.

13Oiméne pehendu oje'e ramo mba'épa raka'e yma pe che reko, ha mba'éichapa akaguai mbarete Tupã iglésiare, ha añeha'ã ahundi.

14Aikoha árape judío rekópe, umi che rapicha judío che javeguápe tapykuete aheja, che rakate'ỹgui umi ñande ru ypy kuerakue jepokuaaháre.

15Tupã che poravo aju mboyvéma voi ko yvy ári, ha tuichágui pe imborayhu che renói. Ha'e oipotávo,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16oikuaauka chéve Ta'ýra, amyasãi haguã imarandu oporopysyrõva, umi judio'ỹva apytépe. Ha upérõ ndahái vaekue añomongeta mba'eveichagua yvypóra ndive.

17Ha ndahái avei Jerusalénpe ahechávo umi apóstolma vaekuépe che mboyve. Upéva rangue, aha pya'ete Arábiape, ha upéi aju jey Damáscope.

18Mbohapy áño haguépe aha Jerusalénpe aikuaávo Céfaspe (Pedro) ha hendive aime 15 ára.

19Ha ndahechái ambue kuéra apóstolpe, ahecha jepe Santiágope, Ñandejára pehẽngue.

20Tupã renondépe ha'e peẽme, ko ahaíva hína peẽme añeteguaha.

21Upéi aha Siria ha Cilíciape.

22Umi ñane pehẽngue Jesucristo iglésia pegua oĩva Judéape, nda che kuaái vaekue.

23Ohendúnte hikuái oje'e ramo: “Ku oiko vaekue ñane muña, ko'ágã oiko omyasãi pe marandu porã ymave ohundise vaekue.”

24Ha upévare oguerohory Tupãme.

Gálatas 2

1Ohasa rire 14 áño aha jey Jerusalénpe Bernabé ndive, ha araha che ndive Títope.

2Aha, Tupã ohechaukágui chéve aha vaerãha. Ha upépe, ha'eñoháme umi oñemomba'e guasuvévape, amyesakã chupe kuéra pe marandu pyahu amyasãiva umi judio'ỹva apytépe, ani haguã oimo'ã hikuái umi che ajapóva térã ajapo vaekue ajapo reiha.

3Ha Títope jepe Grecia guáva, oĩ vaekue che ndive, ndojejeruréi chupe ojeapi'ouka haguã.

4Oime ra'e ore pehẽngue gua'u oike vaekue ore apytépe ñemiháp̃e, ohecha haguã pe sãsõ roguerekóva Jesucristo ndive, ojapo jey haguã ore hegui tembiapoukapy rembiguái.

5Ha nisapy'ami jepe noroñembotyryrykái hese kuéra, roipotágui pe marandu porã añetegua opyta pende pype.

6Ha nome'ẽi chéve mba'eve ipyahúva, umi oñemomba'e guasuvéva, chéve guarã jepe ndaha'éi mba'épa ra'e ha'e kuéra. Tupã niko noporombojoavýi ijapére reínte ohechávare.

7Upéva rangue, ohecha kuaa hikuái Tupã ome'ẽ hague chéve che rembiaporãrõ amyasãi haguã pe marandu porã umi judio'ỹva apytépe. Pédrope oheja haguéicha hembiaporã omyasãivo umi judío apytépe.

8Tupã voi niko omondo vaekue Pédrope apóstol ramo judío kuérape, che mondoháicha avei apóstol ramo umi judio'ỹvape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Santiago, Cefas ha Juan, ojererekóva Tupã iglésia ruvicha ramo, ohecha kuaa hikuái Tupã ome'ẽ hague chéve ko tembiapo. Ha ohechaukávo ore rerekoha iñirũ ramo, ore popyhy, che ha Bernabépe. Ha ojuhu porã hikuái ore rohóvo romba'apo umi judio'ỹva apytépe, ha'e kuéra omba'apo aja umi judío apytépe.

10Ojerurénte oréve ore mandu'a haguã mboriahúre, che ajapóva voínte.

11Cefas oguahẽvo táva Antioquíape, ahova api chupe ivaígui pe ojapóva.

12Ha'e iñepyrũrã okaru umi judio'ỹva ndive, oime peve oguahẽva Santiago remimbou kuéra. Ha upépe oñepyrũ ojei chugui kuéra, okyhyjégui umi jeapi'oukáre oñemohatãvagui.

13Ha umi ambue Tupã reroviaha judíova, Pédroicha avei hova mokõiva, oho hapykuéri, ha Bernabé jepeve oho hendive kuéra.

14Upévare, ahechávo ha'e kuéra ndoikoiha marandu porã añeteguáva rekópe, ha'e Céfaspe opavave rovake: “Nde, judíova, reiko hína ndaha'éiva ramo guáicha judío, mba'ére piko aipórõ, rejopyse umi judio'ỹvape oiko haguã judío ramo guáicha?”

Tupã ñane mboheko joja jarovia rupi Jesucrístope

15Ñande niko judío jaju ypy guive ko yvy ári, ndaha'éi angaipa apoha Tupã rehe ojerovia'ỹva rehegua.

16Jaikuaa jepe, avave ndojererekoiha heko jojáva ramo ojapo haguére tembiapoukapy, oguerovia haguére Jesucrístopente. Upévare, ñande avei jarovia vaekue Jesucrístope, Tupã ñande rereko haguã heko jojáva ramo, upe jerovia rupi, ndaha'éi jajapo haguére tembiapoukapy he'íva. Avavépe ndojerereko mo'ãi heko jojáva ramo ojapo haguére tembiapoukapy.

17Ha néi, jahekávo jajerereko heko jojáva ramo Jesucristo rupi, jahecha kuaa ñande mba'e vai apoha avei. He'isépa upéva Jesucristo ojapoha ñande hegui mba'e vai apoha? Ahániri!

18Ahundi ramo peteĩ mba'e ha amopu'ã jey, cheté voi pe mba'e vai apohare.

19Tembiapoukapy rupi niko che amano upe tembiapoukapýpe guarã, aikove haguã Tupãme guarã. Jesucristo ndive ajehupi vaekue kurusúre.

20Ha ndaha'e véima che pe aikovéva, Jesucristo hína pe oikovéva che pype. Ha pe aikoveháicha, aikove ajeroviágui Tupã Ra'ýre che rayhu vaekue ha omano che rehehápe.

21Ndaguero'ỹrõi Tupã py'a porã. Ikatu rire ñande reko joja tembiapoukapy rupi, Jesucristo omano reiete vaerã mo'ã.

Gálatas 3

Jajapópa tembiapoukapy térãpa jarovia Jesucrístope

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Peẽ Galaciagua ñembotavy. Máva piko pene mbotavy ra'e ajeve ramo na pende ñe'ẽ rendúi añeteguáre. Rohechauka porã vaekue peẽme mba'echaitépa Jesucristo omano kurusúre.

2Aipotánte pembohovaimi chéve ko aporandúva: Oguahẽpa ra'e peẽme Tupã Espíritu tembiapoukapy rupi, térãpa pejerovia haguére pe marandu porãre?

3Pende tavy eterei piko ndapeikuaái haguã, peñepyrũ rire ramo Espíritu ndive peguahẽseha ko'ágã hu'ãme yvypóra rehegua reípe?

4Heta mba'e porã piko pehasa mba'everã? Aniche vaerã niko mba'everã!

5Tupã ome'ẽ ramo peẽme Ijespíritu ha ojapo mba'e hechapyrãva, mba'ére ojapo? Ndaha'éi pejapo haguére tembiapoukapy, perovia haguére pe marandu porã pehendu vaekuénte.

6Abraham oguerovia vaekue Tupãme, ha'e ohecha kuaa upéva ha oguereko vaekue chupe heko jojáva ramo.

7Aipórõ, peẽ peikuaa vaerã, Abraham ñemoñare teeha umi ogueroviáva.

8Ñandejára Ñe'ẽ, he'íma vaekue voi, umi judio'ỹva apytépe oĩtaha umi Tupã oguerekóva heko jojáva ramo ijerovia rupi. Ha omoguahẽ vaekue Abrahámpe ko marandu porã: “Opa tetã ojehovasáta nde rupi.”

9Aipórõ, umi Abrahámcha ogueroviáva ojehovasa avei.

10Umi ojeroviáva tembiapoukapýre oñehundíta. Ñandejára Ñe'ẽ he'ígui: “Oñehundíne umi ojapo'ỹva he'ihaichaite pe tembiapoukapýpe oĩva.”

11Aipórõ, hesakã porã avave ndojererekoiha heko jojáva ramo tembiapoukapy rupi. Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i: “Heko jojáva oikovéne ijerovia rupi.”

12Pe tembiapoukapy niko naipyendái jeroviápe, he'i uvei: “Tembiapoukapy ojapóva hendaichaite, oikovéne hese.”

13Jesucristo ñande pe'a ani ñañehundi pe tembiapoukapy rupi, ha'e voi oñemoĩ oñehundi haguã ñane rendaguépe. Ñandejára Ñe'ẽ he'i: “Oñehundíne pe yvyráre osãingóva.”

14Upéva ojehu, pe jehovasa Tupã ome'ẽ vaekue Abrahámpe ohupyty haguã avei, Jesucristo rupi, umi judio'ỹvape. Ha oguahẽ haguã ñandéve ñande jerovia rupi, pe Espíritu Tupã he'i vaekue ome'ẽtaha ñandéve.

Tembiapoukapy ha Tupã ñe'ẽ me'ẽ

15Che pehẽngue kuéra, añe'ẽta peẽme peteĩ mba'e tapia oikóvare: Peteĩ yvypóra oñemoĩ ramo peteĩ ñe'ẽme oimeraẽva ndive, ha omoĩ héra kuatia guýre, avave ndaikatu véima omoĩ pype mba'eve ha ojejapo mantema vaerã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ha néi, Tupã ome'ẽ vaekue iñe'ẽ Abrahámpe ha iñemoñarépe. Ñandejára Ñe'ẽ noñe'ẽi “ñemoñare kuéra rehe”, oñe'ẽ peteĩrente, ha he'i: “ha ne ñemoñarépe”, ha upéva hína Cristo.

17Ko ha'éva niko kóva: Tupã oñoñe'ẽ me'ẽ vaekue Abraham ndive, ha omyañete. Upévare, Moisés rembiapoukapy ou vaekue 400 áño rire, ndaikatúi oipe'ávo pe ñe'ẽ ñome'ẽ ha ndaikatúi oheja mba'evépe Ñandejára Ñe'ẽ.

18Pe Tupã he'i vaekue ome'ẽtaha ñandéve oĩ rire Moisés rembiapoukapýre, ndaha'e véima vaerã mo'ã peteĩ ñe'ẽ me'ẽ. Ojekuaa porã niko Tupã he'i hague Abrahámpe omba'e me'ẽtaha chupe reiete.

19Mba'épe iporã aipórõ pe tembiapoukapy? Upe tembiapoukapy oñeme'ẽ upe rire, ohechauka haguã yvypóra naiñe'ẽ renduiha, ou peve pe “ñemoñare” upe ñe'ẽ oñeme'ẽ hague. Upe tembiapoukapy oikuaauka vaekue Tupã remimbou kuéra, Moisés rupi.

20Ha natekotevẽi oĩ oikuaauka vaerã peteĩnte ramo imbouha, ha Tupã niko peteĩnte.

Cristo ombopaha pe tembiapoukapy

21Kóva nga'úpa he'ise tembiapoukapy opu'ãha Tupã ñe'ẽ me'ẽnguére? Nahániri! Pe tembiapoukapy ikatu rire ome'ẽ jeikove, añetehápe pe teko joja ou vaerã mo'ã tembiapoukapýgui.

22Ñandejára Ñe'ẽ he'iháicha katu jahecha, opavave oĩha angaipa poguýpe, ikatu haguã umi ogueroviáva Crístope ohupyty pe Tupã oñe'ẽ me'ẽ hague.

23Pe jerovia ou mboyve, tembiapoukapy ñande rereko ipoguýpe, ha péicha, pe jerovia ojekuaa peve.

24Ou peve Cristo, tembiapoukapy ñande rereko ipoguýpe, ikatu peve ñande jerovia rupi ñande reko joja.

25Ko'ágã oguahẽmavo pe jerovia katu, nañaime véima upe tembiapoukapy poguýpe.

26Cristo Jesús rupi opavave peẽ Tupã ra'ýma,

27peñemopeteĩvo Cristo ndive ñemongarai rupi, peiko ku peñemondéva ramo guáicha Crístogui.

28Ndaha'e véima mba'eve judíopa térãpa Greciagua, tembiguáipa térãpa tembiguai'ỹ, kuimba'épa térãpa kuña. Peñemopeteĩvo Cristo Jesús ndive, opavave peẽ peteĩnte.

29Ha peẽ Cristo mba'e ramo, aipórõ peẽ Abraham ñemoñare, ha pende rupyty pe Tupã oñe'ẽ me'ẽ hague chupe.

Gálatas 4

Ñande ndaha'e véima tembiguái, Tupã ra'ýma

1Amyesakãvéta katu peẽme ko ha'éva: Pe mba'e járarã michĩ aja, ndojoavýi pe ogapy pegua tembiguáigui, ha'e ramo jepe añetehápe opa mba'e jára.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Oĩ oñangarekóva hese ha oguerekóva ipópe opa umi mba'e, oguahẽ peve pe ára itúva omoĩ vaekue.

3Ñandéve avei ojehu upéicha: Ako ñane michĩrõ gueteri, ñaime umi oisãmbyhýva ko yvy poguýpe.

4Ha oguahẽvo ára oñemoĩ vaekue katu, Tupã ombou Ta'ýrape, ou ypy vaekue ko yvy ári peteĩ kuñágui, Moisés rembiapoukapy poguýpe,

5ñande pe'a haguã upe tembiapoukapýgui, ha jajerereko Tupã ra'y ramo.

6Ha ta'ýrama haguére, Tupã ombou Ta'ýra Espíritu ñande py'ápe. Ha upe Espíritu osapukái: “Abba”, he'iséva “Che Ru.”

7Aipórõ, ñande ndaha'e véima tembiguái, ñande Tupã ra'ýma. Ha ñande ita'ýra haguére, Tupã oipota ñande avei jaiko mba'e jára ramo.

8Yma, ndapeikuaái ramo gueteri Tupãme, peẽ vaekue tembiguái umi añetehápe ndaha'éiva Tupãme guarã.

9Ko'ágã peikuaámava Tupãme katu, ja'e porãsérõ guarã Tupã pende kuaámava, mba'éicha piko peikose jeýta umi espíritu ikangy ha ndaha'éiva mba'eve poguýpe?

10Peẽ niko peiko pembyarete: ára, mes, umi ára reko ha áño hamba'e.

11Nahi'ãiete niko chéve amba'apo rei ra'e aikóvo pende apytépe.

Pablo imandu'a ohasa vaekuére

12Che pehẽngue kuéra, ajerure peẽme: Peẽna chéicha, che niko peẽicha. Ndaha'éi niko ku pejapóva che rehe mba'eve ivaíva.

13Peikuaamaháicha, ako añe'ẽ ñepyrũ ramo guare peẽme ko marandu pyahúre, che rasy vaekue.

14Ha che rasy ramo jepe ndapejahéiri che rehe ha na pe che rero'ỹrõi. Upéva rangue, peẽ che moguahẽ Tupã remimbou ramo guáicha, Cristo Jesús mba'e ramo guáicha che.

15Mba'e piko oiko upe vy'a peñandu vaekuégui? Ikatu ha'e pende rehehápe, ikatu rire, peipe'a vaerã mo'ãha pende resa peme'ẽ haguã chéve.

16Ha ko'ágã, nda che a'evéita nga'u piko pende rehe, ha'e haguére peẽme añetegua?

17Umi tekove japu oma'ẽ hatã pende rehe, ha'e kuéra katu ndohekái iporãva. Ha'e kuéra pende pe'ase ore hegui, peẽ upe rire peheka haguã chupe kuéra.

18Iporã niko añete ñama'ẽ ñande rapicháre mba'e porã rekávo. Ha upéva ta opa ára, ani aime jave pene ndivénte.

19Che ra'y kuéra, kuña imembýta vaicha ahasa asy jeýtama hína pende rehe, ou peve Cristo pende pype.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

20Aimémo ra'e upépe ko'agãite añe'ẽ haguã peẽme tekotevẽháicha. Ndaikuaái niko mba'épa ha'éta pende rehe!

Mba'épa he'ise Agar ha Sara rembiasa

21Peje chéve peteĩ mba'e, peẽ peikoséva tembiapoukapýre. Napehendúi nga'u piko mba'épa he'i pe tembiapoukapy?

22He'i Abraham ita'ýra hague mokõi: ijypykue peteĩ hembiguáigui, ha pe ambue katu hembireko teégui, ndaha'éiva hembiguái.

23Upe hembiguái memby ou yvypóra rekópe. Ha pe hembiguai'ỹva memby katu ou oiko haguã pe Tupã oñe'ẽ me'ẽ hague.

24Oime hína mba'épa he'ise upéva. Umi mokõi kuña he'ise mokõi ñe'ẽ ñome'ẽ. Peteĩ, pe yvyty Sinaípe guare, upéva hína Agar, ha iñemoñarégui oikóva tembiguái.

25Agar, niko pe yvyty Sinaí rekovia Arábiape, ko'ágãva Jerusalén, oĩva ambue poguýpe tembiguái ramo imemby kuéra reheve.

26Pe Jerusalén yvága pegua katu noĩri avave poguýpe, ha ha'e ñande sy hína.

27Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i: “Evy'áke nde kuña ikatu'ỹva ne memby, esapukái vy'águi, nde, na ne membýi vaekue araka'eve. Pe kuña ojeheja rei vaekue imemby hetavéta kuña iména vaekuégui.”

28Che pehẽngue kuéra, peẽ niko Tupã ra'y iñe'ẽ me'ẽnguégui guare, Isaac ha'e haguéicha avei.

29Ha upe ramo, pe mitã ou vaekue yvy ári yvypóra rekópente oiko haguéicha omuña pe mitã ou vaekue Espíritu rupi guápe, upéicha avei ko'ágã.

30Ha mba'e piko he'i pe Ñandejára Ñe'ẽ? He'i: “Emosẽ okápe pe tembiguái ha imemby. Tembiguái memby ndaikatúi oñomboja'ovo pe Tupã oheja vaekuére pe tembiguai'ỹva memby ndive.”

31Ha upéicha, che pehẽngue kuéra, ñande ndaha'éi tembiguái memby, tembiguai'ỹva memby katu.

Gálatas 5

Anive peiko tembiguáirõ

1Cristo rupi ñane sãsõ. Aipórõ, peñemohatãke upe sãsõme ha anive pe'a tembiguái reko, yvyra pohýi guýpe.

2Pe che rendu. Che, Pablo, ha'e peẽme, pejeapi'oukárõ, Cristo ndaha'e mo'ãiha mba'eve peẽme guarã.

3Ha'ese jey oimeraẽva kuimba'e ojeapi'oukávape, ojapo vaerãha opa he'íva pe tembiapoukapy.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Peẽ, peipotáva pejerereko heko jojáva ramo pejapo haguére tembiapoukapy he'íva, pejei Crístogui. Pepyta okápe Tupã py'a porãgui.

5Ore ramo katu, Espíritu ha ore jerovia rupi roha'arõ Tupã ore mboheko joja.

6Cristo Jesús rupi niko, ndaha'e véima mba'eve jajeapi'ouka ramo térã nahániri. Pe iporãva niko, ñande jerovia ojehechaukáva ñane mborayhúpe.

7Peẽ peho vaekue tape porãre. Máva piko pende joko ra'e na pene ñe'ẽ renduvéi haguã añeteguávape?

8Upéva ndaha'éi Tupã rembiapo, ko ha'e pene renói vaekue.

9Oje'e niko “mbuja mbovuha'imi omopu'ãmbaha pe mba'e hu'ũ mbujarã”,

10ha che ajerovia Ñandejárare, napemoambue mo'ãiha pene remiandu. Tupã katu oinupãta hína pe oikóvape pene mbopy'a tarova, taha'e ha'éva.

11Che katu, che pehẽngue kuéra, aiko rire aporombo'e aikóvo tuicha mba'eha pe jajeapi'ouka, umi judío na che muñái vaerã mo'ã. Aipórõ, umi mba'e che ambo'éva Cristo kurusu rehegua nombopochy mo'ãi chupe kuéra.

12Umi oikóva pene mbopy'a tarova katu, oñeha'ỹi'ómo mandi ra'e ha'e kuéra voi!

Mborayhúpe oĩmba tembiapoukapy

13Peẽ niko, che pehẽngue kuéra peñehenói vaekue peiko haguã sã'ỹme. Anínte peiporu pende rekosã'ỹ pejapo japove haguã pene mba'e pota. Iporãve vaerã peñopytyvõ joayhúpe.

14Tembiapoukapy oĩmba peteĩ mba'épe: “Ehayhu nde rapichápe rejehayhuháicha nde.”

15Pejererekóke peẽ, peikóva pe josu'u ha pekaru ojuehe, aníke, cháke peñohundíta peẽ voi.

Peiko Tupã Espíritu oipotaháicha

16Aipórõ ha'e peẽme: Peiko Espíritu oipotaháicha. Ha ani peiko pevy'a pene mba'e pota vaípente.

17Umi mba'e pota vai niko opu'ã Espíriture, ha Espíritu oguero'yrõ umi mba'e pota vai. Pe peteĩ oguero'yrõ umi ambuépe, upévare peẽ ndaikatúi pejapo umi mba'e porã pejaposéva.

18Espíritu pene sãmbyhy ramo katu, napeime mo'ã véima tembiapoukapy poguýpe.

19Ndahasýi jahecha haguã ojapóva umi ohóva tembipota vai rapykuéri: ojapo tie'ỹ reheguáva, mba'e ky'a ha jepokuaa vai rehegua,

20omomba'e guasu ta'ãnga rei ha ojapo paje. Oñemohatã py'a rasýpe, jeiko vai ha ñemyakate'ỹme. Ipochy rei, ojoavypa, ha ojeipa ojuehegui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Imba'epota, ika'u, ikaru ha hetave mba'e. Ha'e peẽme, ajapóma haguéicha ymave, umi péicha oikóva ndohupyty mo'ãiha Tupã sãmbyhy.

22Espíritu katu, ome'ẽ mborayhu, vy'a, py'a guapy, jeiko kuaa, py'a porã, marangatu, vy'a pavẽ,

23jejapo'ỹ ha jeiko kuaa. Umívape guarã hembýma tembiapoukapy.

24Ha umi Cristo Jesús reheguáva, ohupíma kurusúre yvypóra reko mba'e vai apoha, imba'epota vaieta reheve.

25Ko'ágã jaikove ramo Espíritu rupi, jaheja ta ñane sãmbyhy pe Espíritu.

26Ani jajejapo, ani ñamyasãi jeiko vai ha mba'e pota ojoapytépe.

Gálatas 6

Peñopytyvõ

1Che pehẽngue kuéra: Pehechárõ peteĩ ho'áva angaipápe, peẽ peikóva Espíritu rupi, peipytyvõ vaerã chupe oñemyatyrõ haguã. Ha upéva pejapo py'a porãme, ha peteĩ-teĩ toñangareko hatã ani haguã ha'e avei ojepy'a ra'ã mba'e vairã.

2Peñopytyvõ peropu'aka haguã opaichagua mba'e pohýi, ha upéicharõ pejapóne Cristo rembiapoukapy.

3Oimérõ oñemomba'e guasúva, ha ndaha'éi mba'eve, oñembotavy.

4Peteĩ-teĩ ohesa'ỹijo vaerã hekove, ha oñeñandu ramo ikatuha ojejapo, tojejapo ha'énte, ani omoinge avavépe.

5Peteĩ-teĩ ogueropu'aka vaerã mba'e pohýi imba'évante.

6Upe ojeheko mbo'éva marandu porãme, omboja'o vaerã imbo'ehára ndive opa mba'e ohupytývare.

7Ani peñembotavy. Avave ndaikatúi oñembohorývo Tupãre. Oñeñotỹva oñemono'õ.

8Oñemitỹva tembipota vaípe, hembipota vaígui omono'õ vaerã mano. Oñemitỹva Espíritupe, upe Espíritugui omono'õne jeikove opave'ỹva.

9Aipórõ, na ñane kane'õi vaerã jajapo haguã iporãva. Na ñane ate'ỹi ramo, hi'árape ñamono'õne.

10Upévare, ko'ágã ikatúva, jajapo iporã opavavépe guarã, tenondete umi ñane moirũvape ñande jeroviápe.

Ñemomarandu paha ha maitei

11Pema'ẽmína mba'éichapa tuicha ko che po rupiete ahaíva hína peẽme ko'ágã.

12Umi pende jopyséva pejeapi'ouka haguã, ojapo opyta porã haguãnte yvypóra ndive, ha oñemuña'ỹ haguã Cristo kurusu rehehápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Umi ojeapi'óva jepe niko ndojapopái pe tembiapoukapy he'íva. Ha oipota hikuái peẽ pejeapi'ouka, ha'e kuéra oñembotuicha haguã ijejapópe, pende jopy haguére peẽme peraha haguã pende retére upe pere.

14Che katu, mba'evére ndajejaposéi, Ñandejára Jesucristo kurusu rehénte. Cristo kurusu rupi niko, ko yvy omano chéve guarã, ha che amano ko yvýpe guarã.

15Mba'evéko ndaha'éi pe jajeapi'ouka térã nahániri. Pe añetehápe iporãva niko, pe jaikove jey.

16Umi péicha oikóva katu taipy'a guapy ha tojeporiahurereko, ha upéicha avei umi Tupã reheguáva.

17Ko'águi rire ndaipota véima avave omoĩ che rapépe mba'e vai, umi pere arekóva che retére ohechauka cheha Jesús rembiguái.

18Che pehẽngue kuéra, Ñandejára Jesucristo toñohẽ ipytyvõ pende ári. Amén.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Efesios

Efesios 1

Pablo omomaitei Éfeso guápe

1Che Pablo, Jesucristo apóstol Tupã oipotágui, amoguahẽ che maitei opa umi oikóva táva Éfesope Tupã mba'éva ha ojeroviáva Cristo Jesús rehe.

2Tupã ñande Ru ha Ñandejára Jesucristo ta pende rovasa ha tome'ẽ peẽme py'a guapy.

Toñemomba'e guasu Tupã opa ojapóvare

3Toñemomba'e guasu Tupã, Ñandejára Jesucristo Túva. Cristo rupi niko ha'e ñande rovasa vaekue opaichagua jehovasápe yvágagui oúva reheve.

4Cristo rupi niko Tupã ñande poravo vaekue opa mba'e ojapo mboyve, jaiko haguã henondépe, chupe oñemboyke vaekue ha imarã'ỹvaicha. Ha ha'e ñande rayhúgui,

5ymaite guive voi ñande poravo vaekue, ñande rereko haguã ta'ýra tee ramo Jesucristo rupi, upéicha ojaposégui ha oipotágui.

6Upéicha ha'e ojapo, opa árape ñamomba'e guasu haguã Tupãme imborayhu tuichaitére, ha heseve ñande rovasa haguére Ta'ýra ohayhu etéva rupi.

7-8Cristo rupi, ha reiete huguy oñohẽ haguére, ñane pysyrõ ha ojeheja rei ñandéve ñane angaipa. Tupã niko imba'e porã eterei ñane ndive ha ohekuavo ñande ári imborayhu. Ome'ẽ ñandéve arandu ha akã porã,

9ha oikuaauka ñandéve upe ha'e ojapótava ha avave oikuaa'ỹva. Ha'e imba'e porãgui, oñemoĩ vaekue ojapo haguã ko'ã mba'e Cristo rupi,

10ha omoĩ ára oguahẽ haguã hu'ãme upe ha'e oipotáva. Ha pe Tupã oipotáva niko kóva: Ombyatypase Cristo poguýpe opaite mba'e oĩva yvágape ha yvýpe.

11Tupã péicha oipotágui, ha opa mba'e ojehúva ojehúgui ha'e oipotahaícha niko ore poravo vaekue ymaite guive Cristo rupi, roiko haguã imba'e teéva ramo.

12Ha'e niko oipota vaekue ore raẽvete roju rojerovia Cristo rehe, ikatu haguãicha opavave romomba'e guasu ipokatu tuichaite.

13Peẽ avei pehendu umi ñe'ẽ añetéva, marandu porã pene pysyrõva. Pejerovia Cristo rehe ha Tupã omoĩ pende rehe imba'eha, ome'ẽvo peẽme Espíritu Santo he'i haguéicha ome'ẽtaha.

14Jarekógui Tupã Espíritu, jaikuaa porã jahupytytaha umi mba'e Tupã ome'ẽtava umi imba'e teévape. Ha ñande jorapaitévo ha ojapóvo ñande hegui hetã imba'e teerã, opavave ñamomba'e guasúta ipokatu tuichaite.

Pablo oñembo'e umi Jesús rehe ojeroviávare

15Upévare, aikuaágui peẽ pejeroviaha Ñandejára Jesús rehe ha pehayhuha opa umi Tupã mba'évape,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16opa árape amoguahẽva che aguije Tupãme pende rehe, ha añembo'évo che mandu'áva pende rehe.

17Ajerure Ñandejára Jesucristo Tupãme, Túva tuichaitéva, ome'ẽ haguã peẽme pe Espíritu, pene moarandu ha oikuaauka haguã peẽme mba'eichaguápa Tupã, ha añetehápe peikuaa haguã chupe.

18Ajerure Tupãme omyesakã haguã peẽme pene akãme perekóva, peikuaa porã haguã mba'e peha'arõ haguãpa ha'e pene renói raka'e, ha mba'eichaitépa ha'e tuicha ohovasa opa mba'épe, umi imba'évape,

19ha mba'eichaitépa tuicha ha ijojaha'ỹva pe ipokatu ñane pytyvõva, ñande Cristo rehe jajeroviápe. Ko ipokatu ñane pytyvõva niko hína pe pokatu Tupã ohechauka mbarete vaekue,

20omopu'ã jey ramo Crístope, ha omboguapy chupe ijakatúape, yvágape.

21Tupã omoĩ chupe opaichagua yvategua ruvicha ári, ha opaite mba'e oĩva ári, ko'agãgua ha oútava.

22Ha'e omoĩ opaite mba'e Cristo py guýpe, ha omoĩ Crístope voi iglésia akãrõ.

23Cristo iglésia niko Cristo rete hína, Cristo rupi oĩmba porãva, Cristo rupi hína opaite mba'e oĩ porãmba.

Efesios 2

Tupã, Cristo rupi ñande pe'a manógui

1Yma niko peẽ pemano vaekue, tembiapo vai ha angaipa poguýpe.

2Peiko vaekue opa yvypóra heko añáva oikoháicha, ha pejapo pe espíritu aña ruvicha yvytúre oikóva oipotahaícha, ha oguerekóva ipoguýpe umi Tupãme ohenduse'ỹvape.

3Ha umívaicha niko opavavete jaiko vaekue ymave. Jaiko vaekue jaikoseháicha ha jajapo umi mba'e vai ñane akãme jarekóva. Upévare, Tupã ñane nupã pochy vaerã mo'ã, ñane rembiapo vaikue ojerureháicha, ambuére ojapo haguéicha.

4Tupã katu, tuicha ñande poriahurerekógui ha tuicha ñande rayhúgui,

5jaikove ramo jepe ku omanóva ramo guáicha ñane rembiapo vai haguére, ñane moingove jey Cristo ndive. Tupã imba'e porãgui peñepysyrõ.

6Ha Cristo ndive voi ñane moingove jey, ha ñane mboguapy hendive yvágape.

7Péicha ojapo ohechauka haguã umi ára oútavape mba'eichaitépa ñande rayhu ha mba'eichaitépa imba'e porã ñane ndive Cristo Jesús rupi.

8Tupã imba'e porãgui ha peẽ pejeroviágui hese, peñepysyrõ.

9Kóva ndaha'éi pende jehegui ikatúva pejapo, Tupã ome'ẽ rei peẽme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Tupã niko pe ñande apóva, ha ñane mbojoajúvo Cristo ndive ñande apo ypy vaekue jajapo haguã umi mba'e iporãva ha'e omoĩma vaekue voi ñandéve.

Peteĩchaguánte niko opavave

11Peẽ judio'ỹva peikove ypy guive, ha "ojeapi'o'ỹva" he'íva pende rehe umi judío (upéicha ha'e kuéra ojapógui ijehe) aníke pende resarái mba'eichaguápa vaekue peẽ.

12Umíva umi árape peẽ peiko vaekue Cristo rehe'ỹ ha ndaha'éi vaekue Tupã retãgua. Tupã ñe'ẽ me'ẽ na pende rupytýi vaekue ha avei umi mba'e ha'e he'i vaekue ome'ẽtaha hetã guápe. Peiko vaekue ko yvy ári Tupã rehe'ỹ ha mba'eve ndaperekói vaekue peha'arõ haguã.

13Ko'ágã katu, pejoajúvo Cristo ndive, peẽ mombyry peime vaekue Tupãgui ko'ágã peñemoaguĩ, pe huguy ha'e oñohẽ vaekue rupi.

14Cristo voi niko ogueru ñandéve py'a guapy. Judío ha judío'ỹvagui ojapo peteĩ tetã, ha omano rupi kurusúre, oity pe tápia omomombyrýva chupe kuéra ojuehegui.

15Ha'e voi oheja rei umi judío rembiapoukapy. Péicha, judío kuéra ha judío'ỹvagui ojapo peteĩ mba'e ipyahúva ojoaju rupi hendive, ha ogueru chupe kuéra py'a guapy.

16Omano rupi kurusúre, ha'e ohundi pe a'e'ỹ oguereko vaekue judío ha judio'ỹva ojuehe ha omoingo porã chupe kuéra Tupã ndive. Mokõivégui ojapo peteĩ mba'e añónte.

17Cristo niko ou vaekue omoherakuãvo marandu porã, oguerúva py'a guapy opavavépe: peẽme judio'ỹvape mombyry peiméva Tupãgui, ha judío kuérape aguĩ oĩvape Tupãgui.

18Cristo rupi niko opavave ikatu ñaguahẽ ñande Túva yvagapegua rendápe peteĩ Espíritu Santo rupi.

19Upévare, peẽ ndaha'e véima tetã ambuegua, napeime véima yvy pene mba'e'ỹvape. Ko'ágã katu peẽ, peteĩ tetãnte Tupã mba'éva ndive, ha Tupã ñemoñare hína peẽ.

20Peẽ niko, ku ógaicha oñemopu'ãva ita oñemboguapy vaekue ári: umi apóstol ha maranduhára kuéra hína umi ita, ha Jesucristo voi pe ita tuichavéva.

21Cristo rupi, pe óga opu'ã ha ojoajupa porã ojuehe opa hendápe, opu'ãmba peve ha oiko chugui Tupao marangatu oñemboykéva Tupãme.

22Cristo rupi avei, peẽ pejoajupa opavave ndive oiko haguã pende hegui peteĩ Tupao Tupã Espíritu oiko haguã.

Efesios 3

Mba'éichapa Pablo omba'apo vaekue judío'ỹvare

1Upévare, che Pablo, añemyakãsã ha añemboty koty ypytũme Cristo Jesús rayhupápe, ha amba'apógui pende rehehápe, peẽ judío'ỹvare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Pehendúmane ra'e Tupã imba'e porã rupi, ome'ẽ hague chéve amba'apo haguã pende apytépe.

3Tupã oikuaauka vaekue chéve umi mba'e ha'énte oikuaáva ha ojaposéva, amombe'úma haguéicha peẽme mbykymi.

4Upéva pehechávo, pehecha kuaáta che aikuaaha umi mba'e Tupãnte oikuaáva Cristo rehegua,

5ha avavépe ndojekuaaukái vaekue araka'eve. Ko'ágã katu, Tupã oikuaauka umíva umi mba'e, ijapóstol ha imaranduhára kuéra marangatúpe Ijespíritu rupi.

6Upe mba'e Tupã ndoikuaaukái vaekue niko kóva: Marandu porã Cristo ogueru vaekue rupi, Tupã ohenoiha opaichagua tetã guápe ha ohupytyka chupe kuéra umi ha'e ome'ẽ vaekue imba'e teerã Israel guápe, peteĩcha oiko haguã hikuái peteĩ tete rehegua ramo ha opavave ohupyty haguã umi mba'e Tupã he'i vaekue ome'ẽtaha.

7Tupã imba'e porãgui che ndive ha che poriahurerekógui, ipokatu rupi che moĩ hembiguái ramo ko Marandu Porã amosarambi haguã.

8Che niko che michĩve umi imichĩvéva apytégui, opa umi Tupã mba'évagui. Ha'e katu ome'ẽ chéve ajapo haguã ko mba'e tuichaitéva: Amoguahẽ haguã judio'ỹvape Marandu porã ha amombe'u haguã umi mba'eta ijojaha'ỹva oúva Crístogui.

9Tupã oheja chéve aikuaauka haguã opavavépe mba'éichapa ojehúta pe mba'e ha'e ojaposéva ha ha'énte oikuaáva. Tupã, opa mba'e apohare, niko oguereko vaekue kóva ñemiháme, avave oikuaa'ỹre ymaite guive.

10Ko'ágã katu, Cristo iglésia rupi, opa umi yvategua ruvicha kuéra oikuaáta mba'éichapa Tupã iñarandu ha upéva ojehechaha opa mba'épe.

11Tupã ojapo kóicha ojapose haguéicha opa ára, ha ojapo Ñandejára Cristo Jesús rupi.

12Ha Cristo rupi ha hese jajeroviágui, jeroviapópe ikatu ñeñemboja Tupã rendápe.

13Upévare, ajerure peẽme ani haguã pene kangy che ahasa asýgui pende rehe, pevy'a vaerã katu uvei.

Pablo oñembo'e Tupãme

14Upévare, añesũ Túva renondépe.

15Ha'e rupi niko mayma yvágape oĩva ha tetã nguéra yvy arigua oikove.

16Ajerure Túvape ome'ẽ haguã peẽme imba'e reta tuichaitégui pende py'a omombarete haguã Espíritu Santo rupi,

17ha avei ajerure, pejerovia rupi Cristo rehe, ha'e oiko haguã pende py'apýpe, ha pende rekove oñembohapo mbarete haguã mborayhúpe.

18Péicharõ peikuaáta opa umi Tupã mba'éva ndive mba'eichaite pevépa tuicha mborayhu Cristo oñandúva pende rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ajerure Tupãme, peñandu haguã peẽ upéva pe mborayhu, tuichavéva opaite mba'e ikatúvagui jaikuaa. Péicharõ, pene renyhẽtéta Tupãgui.

20Ha ko'ágã, toñemomba'e guasu Tupã ikatúva ojapo hetaiteve mba'e ñande ñaimo'ã téra jajerurévagui, ipokatu rupi ñande pype.

21Cristo iglésia, ha Cristo Jesús rupi toñemomba'e guasu Tupãme, opa ára. Amén.

Efesios 4

Jajoajupa vaerã Cristo rupi

1Che, añemyakãsã vaekue ha aiméva koty ypytũme Ñandejára rehehápe, ajerure peẽme peiko haguã umi Tupã ohenói vaekuépe oiko vaerãháicha.

2Anítei pejejapo, pende rory uvei ojupe. Anítei pende pochy rei, pejohecha kuaa uvei, joayhupópe.

3Ha pe py'a guapy rupi, pene mbojoajupáva oñondive, peñeha'ã peiko peteĩcha, Espíritu Santo ome'ẽháicha.

4Ñande niko opavave peteĩ tete añónte, ha peteĩnte avei pe Espíritu. Ha peteĩ mba'e peha'arõ haguãnte avei pene renói vaekue Tupã.

5Ñandejára niko peteĩnte, peteĩchante jajerovia Tupãre ha peteĩchante ñañemongarai vaekue.

6Peteĩnte hína Tupã ha opavave Túva ha'e, oĩva opa mba'e ári, ojapóva hembipota opavave rupi ha oĩva opavavépe.

7Cristo niko ome'ẽ ñandéve, peteĩ-teĩme ñane mba'erã, pe imba'e porãngue tuichaitévagui.

8Upévare Ñandejára Ñe'ẽ he'i: Ha'e ojupírõ yvágape heta iñapytĩmby ogueraha vaekue, ha yvypórape heta mba'e ome'ẽ.

9Ha mba'épa he'ise “ha'e ojupi yvate”? Upéva he'ise, ha'e oguejy raẽ hague yvy guýpe, ipypukuveháp e.

10Ha upe oguejy vaekue niko upe ha'e jeýnte ojupi vaekue yvágape, ijyvateveháp e.

11Ha'e voi, oĩ ome'ẽvape oiko haguã apóstol ramo ha ambuépe katu maranduhára ramo. Oĩ omoĩva omoherakuã haguã pe marandu porã, ambuépe katu oisãmbyhy haguã umi Tupãre ojeroviávape ha ombo'e haguã chupe kuéra.

12Ha'e péicha ojapo ombosako'ívo umi Tupã mba'évape omba'apo haguã hapicha kuéra rehehápe, omombarete haguã Cristo rete.

13Péicha, jajoajupáne peteĩcha ñande jeroviápe ha peteĩcha jaikuaáne Tupã Ra'ýpe. Jakakuaapáne ha ñane tyarõmbáne jahupyty peve Cristo tuichakue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ndajaiko mo'ã véima mitãicha jajererekóva águio pégotyo, térã jajererotyryrýva opa gotyo, ñahendúvo mba'e pyahu ombo'éva umi ñane mbotavyséva, ha ojavy vaekue hape.

15Upéva rangue katu, jaikóvo añetegua ha mborayhúpe, jakakuáke opa guio jahupyty haguã Crístope. Ha'e niko hína pe iglésia akã,

16ha ipoguýpe pe iglésia, ku ñande retéicha, opa mba'e hendápe oĩ porãmba, ha ojoajupa ojuehe. Ha opa mba'e oiko porã ramo pe oĩháme, pe Cristo iglésia imbareteve ohóvo mborayhúpe.

Jeikove pyahu Cristo ndive

17Kóicha ha'e ha ajerure peẽme Ñandejára rérape: Anive peiko umi Tupãre ojerovia'ỹva oikoháicha. Umíva niko iñakãme oúvante ojapo,

18ha umi mba'e iñakãme oguerekóva mba'everã naiporãi. Ha'e kuéra ndoikuaái pe jeikove Tupãgui oúva, itavýgui ha iñakã rehénte oikoségui.

19Notĩvéigui mba'evégui, oñeme'ẽ opaichagua mba'e vaípe ha heko ky'ápe ndaikatúi ojejoko.

20Peẽ katu, Crístogui napehendúi vaekue péicha peiko haguã.

21Peẽ niko pehendu vaekue umi mba'e oje'éva Cristo rehe, ha oĩ vaekue pene mbo'éva peiko haguã ha'e oipotaháicha, añete Cristo reheguávape.

22Upévare, pejeheja pende reko tujágui ha anive peiko yma guaréicha. Péicha peiko hague niko pende tujupa vaekue, pehejágui teko ky'a pene mbotavypa.

23Pembopyahupaitéke pende py'a ha pene akãme perekóva,

24ha pemoñepyrũ pende reko pyahu, Tupã ojapo vaekue ijoguaha ramo. Upéva ojehecháta pende rehe, pende reko marangatu ha ipotĩ porã ramo, ha peiko ramo añete guápe.

25Upévare, anive pende japu ojupe. Añeteguánte peje pende rapicháp̃e, opavave ñande niko Cristo rete reheguánte.

26Pende pochy ramo, ani pe'a angaipápe. Ani peheja kuarahy oike jepe pende pochy poi haguã.

27Ani peme'ẽ juruja Añáme.

28Pe imonda vaekue, anive omonda ha toñemoĩ tomba'apo. Toheka hembiaporã hekópe omba'apo haguãme, ha'e okaru haguã ha ohupytyka haguã mboriahúpe.

29Anive pene ñe'ẽ tie'ỹ. Peiporu uvei ñe'ẽ iporãva omombaretéva umi oikotevẽvape, ha oipytyvõva opa ohendúvape.

30Ani pemoñembyasy Tupã Espíritu Sántope. Heseve niko Tupã omoĩ vaekue pende rehe imba'eha upe ñepysyrõ árape guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

31Anive pende py'aro, pende pochy vai térã pende pochy rei. Ani pesapukái ojupe térã pene ñe'ẽ guasu ojupe. Peheja ñaña opaichagua.

32Pende py'a porã uvei ojupe, ha pejoporiahurereko. Peheja rei ojupe mba'e vai pejapóva ojuehe, Tupã oheja rei haguéicha peẽme pene rembiapo vaikue Cristo rupi.

Efesios 5

1Peẽ niko Tupã ra'y ha'e ohayhu etéva, peñeha'ã pende py'a porã ha'éicha.

2Peiko joayhupápe Cristo ñande rayhu haguéicha, ha ome'ẽ haguéicha hekove ñande rehehápe Tupãme mba'e kuave'ẽ hyakuã asývaicha.

3Peẽ niko Tupã mba'e ha kóicha peiko vaerã: Ani peñe'ẽ mba'eveichagua joguereko ky'áre, térã oimeraẽichagua teko ky'a ha mba'e pota reíre.

4Ani pene tie'ỹ, pene ñe'ẽ rei téra pene ñe'ẽ guasu. Ko'ã mba'e niko naiporãi pende rehe. Umíva rangue pemomba'e guasu uvei Tupãme.

5Peikuaa porãke opa ojoguereko ky'áva, térã heko ky'áva, térã ipira pire rakate'ỹva rei, ndoike mo'ãi Cristo ha Tupã sãmbyhýpe. (Pira pire rakate'ỹ niko jareko ramo guáicha ambue Tupã).

Jaikove Cristo ohechaukaháicha ñandéve

6Ani peheja avave pene mbotavy ñe'ẽ reípe. Ko'ã mba'ére voi Tupã oinupã pochy umi chupe iñe'ẽ rendu'ỹvape.

7Ani pejehe'a umívare.

8Peẽ niko yma peiko vaekue pytũmbýpe. Ko'ágã katu, pejoaju rupi Ñandejára ndive, peiko tesapehápe. Peiko aipóramo umi tesapépe oikoháicha.

9Pe tesapégui niko osẽ py'a porã, teko joja ha añete.

10Peñeha'ã peikuaa mba'épa umi Tupã oguerohorýva.

11Ani pejapo umi mba'e mba'everã iporã'ỹva, umi pytũmbýpe oikóva ojapóva. Penohẽ uvei okápe opavave ohecha haguã.

12Ñatĩ niko ñañe'ẽ haguãnte jepe umi mba'e kañyháme ha'e kuéra ojapóvare.

13Opa mba'e oñerenohẽ ramo okápe hesakãháme, upépe ojekuaa mba'eichaite guápa hína umíva.

14Opa mba'e oñemyesakãva niko oiko chugui tesape. Upévare purahéipe he'i: Epáy nde, rekéva. Epu'ã omanóva apytégui ha Cristo nde resapéta.

15Upévare, pema'ẽ porãke mba'éichapa peikóta. Ani peiko itavývaicha, pene arandu uvei.

16Peiporu kuaáke ko'ã ára ijahápe peẽme, cháke ivai hína ko'ã ára oúva.

17Ani pende výrotei. Peñeha'ã peikuaa mba'épa Ñandejára oipota.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ani peka'útei, upéiko ndaikatuvéi pejejoko. Ta pene renyhẽ uvei Espíritu Sántogui.

19Peñe'ẽ vove ojupe peiporu ñe'ẽ oúva Salmo kuéra ha opaichagua purahéi Crístope ojejapo vaekuégui. Ñandejárape pepurahéi ha pemomba'e guasu.

20Opa mba'épe pemoguahẽ pende aguije Tupã ñande Rúpe, Ñandejára Jesucristo rérape.

Mba'éichapa tembireko ha ména oiko vaerã oñondive

21Opavavéke pejapo oje'eháicha peẽme, pehechauka haguã pemomba'eha Ñandejárape.

22Peẽ kuña omendáva, pejapóke pene ména he'íva peẽme, pejapoháicha Ñandejára he'íva peẽme.

23Ména kuéra niko tembireko akã hína, Cristo ha'eháicha pe iglésia akã. Cristo iglésia niko Cristo rete hína, ha ha'e katu ipysyrõhára.

24Ha pe Cristo iglésia ojapoháicha Cristo he'íva, tembireko kuéra avei ojapo vaerã iména kuéra he'íva chupe kuéra.

25Peẽ ména kuéra, pehayhúke pene rembirekópe, Cristo ohayhu haguéicha pe ijiglésiape, ha ome'ẽ hese hekove.

26Péicha, ha'e omboyke pe ijiglésia Tupãme guarã, omopotĩ rire ýpe ha iñe'ẽ rupi,

27Cristo voi oguereko haguã henondépe peteĩ iglésia, porãgui ojajaipáva, imarã'ỹva ha icha'ĩ'ỹva ha mba'eve ãichagua oguereko'ỹva, imarangatúva uvei katu, ha mba'eve ivaíva oguereko'ỹva.

28Péicha avei, ména kuéra ohayhu vaerã hembireko kuérape, ha'e kuéra ojehayhuháicha ijupe voi. Upe hembirekópe ohayhúva, ojehayhu ijupe voi.

29Avave niko ndojahéiri hetére. Ñamongaru uvei ha ñañangareko hese. Péicha avei Cristo ojapo umi ijiglésiare,

30upéva Cristo retégui hína. Ha ñande niko upe hete rehegua.

31Ñandejára Ñe'ẽme niko he'i: “Upévare, kuimba'e oheja vaerã itúva ha isýpe, ha ojoaju hembireko ndive ha oiko mokõivégui peteĩ tekovénte.”

32Mba'e guasuete ha ojekuaa'ỹva niko pe ko'ápe oje'éva, ha che añe'ẽ Cristo ha ijiglésiare.

33Opáichavo, ména kuéra tohayhu hembirekópe ojehayhuháicha ijupe voi, ha tembireko kuéra tomomba'e iménape.

Efesios 6

Mba'éichapa ta'ýra ha túva kuéra oiko vaerã oñondive

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Peẽ ta'ýra ha tajýra kuéra, pemomba'éke pende ru ha pende sýpe, pejeroviáre Crístore. Upéva niko hekopeguánte voi.

2-3Tupã rembiapoukapy tenondegua niko he'i: “Emomba'e nde ru ha nde sýpe”, ha upéva jajapo ramo he'i: “Reikove puku haguã ha revy'a haguã ko yvy ári.”

4Ha peẽ túva kuéra, ani pembopochy rei pende ra'y kuérape. Pemongakuaa ha peheko mbo'e uvei Ñandejára oipotaháicha.

Mba'éichapa tembiguái ha ijára kuéra oiko vaerã oñondive

5Peẽ tembiguái, pejapóke he'íva peẽme umi oĩva pende jararõ ko yvy ári. Pemomba'e chupe kuéra ha pende py'aite guive pejapo he'íva peẽme, ku Crístope guarã pejapórõ guáicha.

6Ani omaña aja pende rehénte pejapo umi mba'e he'íva peẽme, pepyta porã haguã hendive kuéra. Peiko uvei Cristo rembiguáicha ha pejapo umi mba'e Tupã oipotáva.

7Kyre'ỹmeke pemba'apo, ku Ñandejárape guarã pemba'apo ramo guáicha, ha ndaha'éi karai kuérape guarã.

8Pene mandu'áke Ñandejára ohupytykataha peteĩ-teĩme hembiapo porãngue rekoitépe, taha'e tembiguái térã tembiguai'ỹvape.

9Ha peẽ tembiguái jára kuéra, péicha aveíke peiko pene rembiguái ndive, ha anive pe mongyhyje chupe kuéra peinupãtaha. Pene mandu'áke peẽ avei, ha'e kuéraicha, peimeha Ñandejára yvagapegua po guýpe, ha chupe guarã peteĩchante opavave.

Mba'éichapa Cristo rehe ojeroviáva oñorãirõ vaerã mba'e pochy ndive

10Ha ko'ágã che ryvy kuéra, ta pene mbaretéke pejoajúvo Ñandejára ndive ha ipokatu ta pene mombarete.

11Pemoĩ pende jehe opa mba'e Tupã ome'ẽva peẽme peñorãirõ haguã mba'e pochy ndive, péicharõ hatã peiméta ani haguã pene mbotavy Aña.

12Nañañorãirõi niko hína yvypóra kuéra ndive. Ñañorãirõ uvei umi yvategua mba'e pochy kuéra ndive, imbarete ha oguerekóva ipoguýpe ko'ã ára jaikoha, pyharéicha iñypytũva.

13Upévare, pemoĩ pende jehe umi mba'e Tupã ome'ẽva peẽme peñemo'ã haguã. Péicharõ, peropu'akáta mba'e vai ojeityha ára pende ári, ha pehasa rire opa mba'e ivaíva, pejuhu nda pe guevíri hague.

14Upévare peñembosako'i hatãke. Pereko pende jehe añetegua ku pende ku'a jokuaha ramo, ha teko joja ku pende pyti'a mo'ãha ramo.

15Opa árape peime pesẽ haguãicha pemoherakuã ñe'ẽ py'a guapy oguerúva.

16Opa ko'ã mba'e ári, pende jerovia pereko pende rete mo'ãha ramo, ani haguã Aña hu'y rendy ojekutu pende rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Pene akãre pemoĩ pysyrõ Tupã ome'ẽva peẽme, ha Ñandejára Ñe'ẽ pereko pende
pópe ku kyse pukúicha, Espíritu Santo ome'ẽva peẽme.

18Peñembo'éke ha opa pejerure Tupãme pene pytyvõ haguã, Espíritu Santo
oñandukaháicha peẽme. Aníke peñeme'ẽtei ha pende py'a kangy. Peñembo'e umi Tupã
mba'évare.

19Peñembo'e avei che rehe, Ñandejára ome'ẽ haguã chéve umi mba'e ha'e vaerã, añe'ẽ
haguã akyhyje'ỹre ha péicha aikuaauka haguã pe mba'e ojekuaa'ỹva marandu porã
rehegua.

20Marandu porã rehehápe niko Tupã che mbou hembijokuái ramo ha heseháp añe'ẽ
haguã. Ha upévare ko'ágã aime iñapytĩmby. Peñembo'e che rehe amoherakuã haguã
akyhyje'ỹre.

Pablo ñe'ẽ paha

21Tíquico ñane irũ jahayhu etéva ha ñane pytyvõhára Ñandejára rembiapópe,
omoguahẽta peẽme marandu che rehegua ha mba'éichapa ajejuhu.

22Upévare amondo chupe pene rendápe, oikuaauka haguã peẽme mba'éichapa roime
ha pene mokyre'ỹ haguã.

23Tupã ñande Túva, ha Ñandejára Jesucristo, tome'ẽ opa umi ñandéicha Cristo rehe
ojeroviávape py'a guapy, joayhu ha jerovia Tupãre.

24Tupã tohupytyka imba'e porãgui umi ohayhúva Ñandejára Jesucrístope, mborayhu
ijojaha'ỹva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Filipenses

Filipenses 1

Maitei

1Che Pablo ha Timoteo, Cristo Jesús rembiguái, pomomaitei opa umi Tupã mba'éva táva Filipos guápe, ojoajúva Cristo Jesús rehe, ha avei opa umi omyakãva pende aty ha ipytyvõhára kuérape.

2Tupã ñande Ru ha Ñandejára Jesucristo tohekuavo hemime'ẽ ha ipy'a guapy pende ári.

Aguije me'ẽ

3Che mandu'a vove pende rehe ame'ẽ che aguije Tupã che Járape,

4ha añembo'évo, katuete ajerure vy'apópe pende rehe,

5ñamba'apo vaekue niko oñondive marandu porã ñemyerakuãme, iñepyrũha guive ko'agãite peve.

6Aikuaa porã Tupã, omoñepyrũ vaekue hembiapo pende pype, omoguahẽtaha hu'ãme Jesucristo ou jeyha ára peve.

7Hekopete aha'arõ upéicha pende hegui, poguerekógui che py'a rugua itépe, ha peẽ pehupyty haguére che ndive pe py'a porã Tupã ohechauka vaekue chéve, taha'e aimérõ koty ypytũme térã mburuvicha kuéra renondépe añe'ẽ haguã marandu porã rehehápe.

8Tupã oikuaa mba'eichaitépa pohecha ga'u opavavépe, Cristo Jesús niko omoĩ che pype pohayhu haguã che py'aite guive.

9Añembo'érõ ajerure imborayhu tokakuaave ohóvo, ha Tupã tome'ẽ peẽme mba'e kuaa ha arandu,

10peiporavo tapia haguã pe iporãvéva. Upéicha ikatúta pende reko potĩ ha peguata tenonde peñepysãnga'ỹre. Cristo ou jeyha ára peve.

11Peẽ niko peraháta pende po renyhẽte tembiapo porã, Jesucristo rupi, Tupã ojererohory ha oñemomba'e guasu haguã.

Marandu porã iñasãive ohóvo

12Che pehẽngue kuéra, aipota peikuaa, umi chéve ojehu vaekue iporãve hague uvei evangelio oñemyerakuã haguã.

13-14Opa umi tahachi mburuvicha guasu róga pegua ha ambue kuérava avei, ohecha kuaa aimeha koty ypytũme Jesucristo rayhupápe, ha upéva omokyre'ỹ haimete opavave ñane pehẽngue kuéravape omyerakuã haguã Ñandejára Ñe'ẽ kyhyje'ỹre ha ojeroviave pype Ñandejárare.

15Oimérõ jepe omyerakuãva Crístope ipy'a rasýgui che ndive ha che mbohovái haguãnte, oĩ avei omyerakuãva py'a porãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Oĩ omyerakuãva Crístope che rayhúgui, oikuaa pype Tupã che moĩ hague ko'ápe añe'ẽ haguã evangelio rehehápe,

17oĩ katu ojapóva ha'enteségui ha tova mokõime, oimo'ãgui péicha che mbopy'a rasyvetaha ko koty ypytũ aimeháme.

18Marãve ndoikói. Taha'e py'a porãme térã tova mokõime, Cristo oñemyerakuãma guive, upéva che mbovy'a. Ha avy'avétante hína,

19aikuaa niko opa ko'ã mba'e ou porãtaha chéve asẽ haguã sã'ỹme, peẽ peñembo'e rupi che rehe, ha Cristo Espíritu che pytyvõ rupi.

20Aikuaa porã eterei Tupã nda che reja vai mo'ãiha, jepiguáicha uvei ohechaukataha che rupi opavave rovake Cristo tuichaha, taha'e aikove ramo, taha'e amano ramo.

21Chéve guarã niko che rekove hína Cristo, ha amanórõ katu aime porãvéta.

22Opáichavo, iporãvétarõ aikove Tupã rembiapópe guarã, ndaikuaái mba'épa aiporavóta,

23Hasy aiporavo haguã. Amanose aiko haguã Cristo ndive, upéva niko iporãvéta chéve guarã.

24Pende rehehápe katu iporãve aikove ramo.

25Upévare aikuaa apytavetaha pene ndive poipytyvõve haguã, pekakuaave ha pevy'ave haguã pende jeroviápe.

26Upéicha pe che rereko jeýta pene ndive, ha che rupi pevy'avéta Cristo mba'égui peẽ.

Jeiko evangelio he'iháicha

27Peiko kena oiko haguãicha umi ogueroviáva Cristo evangelio. Ahárõ térã aha'ỹrõ pohecha, tahendu peimeha oñondive peteĩ py'ápe, peñeha'ãvo pemyerakuã evangelio.

28Ani pekyhyje umi pende rehe oñemoĩvagui. Péicha niko ojechauka porã ha'e kuéra oñehundiha ohóvo, peẽ katu peñepysyrõha. Kóva ou hína Tupãgui.

29Cristo rehehápe niko ndaha'éi peẽ pejeroviánteva hese, pehasa asy avei katu hendive.

30Peẽ ha che ñaime peteĩ ñorãirõmente. Pehecháma vaekue mba'éichapa añorãirõ raka'e, ha ko'ágã pehendu mba'éichapa añorãirõ ahávo.

Filipenses 2

Jeiko peteĩ py'ápe ha jejapo'ỹre

1Oimérõ Cristo ome'ẽ ra'e peẽme ipokatu peporomokyre'ỹ haguã, pe mborayhu pene atõi ramo peporombovy'a jey haguã, opavave pehupyty ramo peteĩ Espíritunte, peporoporiahurereko kuaárõ,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2pe che myenyhẽna vy'águi peikóvo oñondivepa peteĩ py'ápe, peñembojoajúvo oñondive peteĩ mborayhúnte, peteĩ espíritunte ha peteĩ tembipotánte.

3Ani pejapo mba'eve peẽnteségui térã pejejapógui, jejapo'ỹme uvei ha peteĩ-teĩ toguereko hapicháp mba'eguasuvérõ guáicha chugui.

4Avave toheka'ỹ pe chupénte ou porãva, pe ou porãva hapicha kuérape avei katu.

Cristo ñemomirĩ ha jererohory

5Peiko kena ojoapytépe Cristo oiko haguéicha,

6ha'e niko, Tupã vaekue, opáichavo nahakate'ỹi Itupã rekóre,

7opoi vaekue uvei pe imba'évagui ha oiko tembiguái ramo. Oikóvo oikoháicha opa yvypóra, ou yvy ári ñandeichagua yvypórarõ.

8Oñemomirĩ ijupe voi, iñe'ẽ rendúvo omano meve osãingohápe kurusúre.

9Upévare Tupã ohupi chupe yvateve opavavégui, ha ome'ẽ chupe upe téra oĩva opa téra ári,

10ikatu haguãicha Jesús réra renondépe, oñesũ opavave oĩva yvágape, yvýpe ha yvy guýpe

11ha opavave ohechakuaa haguã Jesucristo Ñandejaraha, Tupã pe Túva oñemomba'e guasu haguã.

Ñeha'ã oñesẽ haguã ivaívagui

12Upévare, che pehẽngue pohayhúva, pene ñe'ẽ rendu haguéicha chéve opa ára, ndaha'éi aime ramo guare pende apytépente, ko'ýte kena pene ñe'ẽ rendu ko'ágã che pore'ỹme. Pemba'apo kena pene ñesẽ ivaívagui rehehápe pende py'aite guive.

13Tupã voi niko pende poriahurerekógui pene pytyvõ peipota haguã pe iporãva, ha pene pytyvõta pemoguahẽ haguã hu'ãme.

14Pejapo kena opa mba'e pengururu'ỹre ha pekaguai'ỹre ojuehe,

15ani haguã avave ojuhu he'i vaerã pende rehe, ha peiko haguã Tupã ra'y imarã'ỹva ramo ko'ã tekove aña ha mba'e vai apoha apytépe. Ijapytépe kuéra pemimbi peẽ mbyjaitáicha pyhare.

16Peñemohatã kena pe marandu oporomoingovévare. Upéicha, oúvo Cristo che py'a rory vaerã pende rehe, aikuaa pype nañani reíri ha namba'apo reíri hague.

17Che rekove jepe ojepe'árõ che hegui, oĩmbave haguã pe kuave'ẽmby peropojáiva Tupãme pejerovia rupi, che avy'a ha amboja'óne pe vy'a pene ndive.

18Pevy'áke peẽ avei ha peike che vy'ápe.

Timoteo ha Epafrodito rembiaporã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ñandejára Jesús oipotárõ amondose pene rendápe Timoteo, avy'a haguã aikuaávo mba'éichapa peiko,

20Ha'éicha ipy'a peteĩva che ndive ha añetehápe ojepy'apýva pende rehe ndarekói ambue.

21Opavave oheka pe ijupe guarãnteva, ndaha'éi pe ou porãva Jesucrístope.

22Peẽ katu peikuaa mba'éichapa omba'apo Timoteo ha che pytyvõ evangelio ñemyerakuãme, che ra'y tee ramo guáicha.

23Amondose hína peẽme aikuaa vove mba'épa oikóta che hegui.

24Ajerovia jepe Ñandejárare, che avei vokóinte ahataha pene rendápe.

Epafrodito

25Upéicha avei ajuhu tekotevẽha amondo ñane pehẽngue Epafrodítope, che irũ tembiapópe ha ñorãirõme, peẽ voi pembou vaekue oñangareko haguã che rehe.

26Ha'e pende recha ga'u ha ojepy'apy eterei peẽ peikuaa haguére hasyha.

27Hasýko añete kuri ha haimete omano, Tupã katu oiporiahurereko chupe, ha ndaha'éi chupénte, chéve avei, ani haguã ajepy'apyve ko ajepy'apy háguima,

28Upévare amondo pya'e pene rendápe, pevy'a haguã pehecha jeývo chupe ha che avei avy'a mive haguã.

29Perohory chupe Ñandejára rérape ñane pehẽngue tee ramo, ha umi ha'éicha guávape perohory vaerã.

30Haimete niko omano Cristo rehehápe. Omoĩ hekove ha oĩ vaekue omano haguãicha ojehu haguére chéve ha ojapo che rehe umi mba'e peẽ ikatu'ỹ vaekue pejapo.

Filipenses 3

Jeapi'o ha tembiapoukapy rehegua

1Che pehẽngue kuéra, pevy'a kena Ñandejára renondépe. Chéve guarã ndaha'éi mba'eve amoĩ jey ramo kuatiáre pe amoĩma vaekue, peẽme katu ou porãta.

2Peñeñangarekóke umi tekove ahẽ, mba'e vai apoha, ojeapi'óvagui.

3Ñande hína umi añetehápe ñande rete ñamboykéva Tupãme guarã, ñamomba'e guasúva chupe ñane sãmbyhývo Ijespíritu, jarohorýva Cristo Jesúspe, ha ndajajeroviáiva mba'e oka guio guávare.

4Che ikatu vaerã mo'ã avei ajerovia umíva umi mba'ére. Avave ndoguereko mo'ãi chéicha mba'érepa ojeroviáta umívare.

5Ajeapi'o vaekue 8 ára aju ypy haguépe yvy ári, Israelguáva che, Benjamín kuérava, hebréo teete ha hebréo ra'y, Israel guáva. Tembiapoukapy kuaápe katu fariséo vaekue che.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha che rakate'ỹ etereígui ko aroviávare, apu'ã vaekue Iglésia guávare, ha tembiapoukapy apo rehe ñañe'ẽtarõ, ndaipóri vaekue oje'e vaerã che rehe.

7Opáichavo, opa ko'ã mba'e amomba'ete vaekue, ko'ágã ndajapói mba'evérõ Cristo rehehápe.

8Opa mba'e ikatu vaerã mo'ãva areko ndajapói mba'evérõ, ambojojátarõ che Jára Cristo Jesús rehe. Cristo rayhupápe aheja vaekue opa mba'e, ha areko umíva yty ramo, arekóma guive chupe che mba'erã,

9ha ajoaju hendive ndaha'éi tekojoja ahupyty vaekue tembiapoukapy apo rupi, Crístore ajerovia rupínte, Tupã ohupytyka chéve pe teko joja, ha'e ome'ẽva umi Crístope oguerohorývape.

10Aikuaase Crístope ha añanduse che pype upe pokatu osẽva ijeikove jeýgui, ha aikese umi jehasa asy ha'e ogueropu'aka vaekuépe. Ajogua ramo chupe iñemanóme,

11aha'arõ aikove jeýne haguã omanóva apytégui.

Ne'ĩra gueteri aguahẽ hu'ãme

12Nda'eséi ahupytymaha ko'ã mba'e ha aikomaha hekoitépe. Aha hína tenonde gotyo jahecha ndahupytýipa. Cristo Jesús raẽ niko che rupyty vaekue.

13Che pehẽngue kuéra, nda'éi ahupytýma hague. Pe ajapóva katu, añembyesarái upe tapykuépe opytávagui ha añeha'ã ahupyty pe che renondépe oĩva,

14aguahẽ haguã hu'ãme ha ahupyty pe yvága, Tupã ñane renoiha jahupytýva Cristo Jesús rupi.

15Ñande ñane tyarõmava ñande jeroviápe, péicha ñañandu vaerã. Ha oiméro napeñanduiha péicha, Tupã ohechaukáne peẽme.

16Opáichavo, upe jahupytýma vaekue ojerureháicha jaiko vaerã.

Ñane retã hína yvága

17Che pehẽngue kuéra, peiko kena che aikoháicha ha pema'ẽ avei umi oikóvare ore rohechauka haguéicha peẽme.

18Ha'e haguéicha peẽme heta jey, ha ko'ágã ha'e che resay che rováre, heta oĩ oikóva ija'e'ỹrõ guáicha Cristo kurusúre,

19ha umíva ipaháp oñehundíta. Itupã nguéra hembipotánte, ha ojererovu umi mba'e oguerotĩ vaerã mo'ãre. Umi mba'e yvy ariguánte oheka.

20Ñande katu yvága ñane tetã, ha ñaha'arõ upégui outaha ñande pe'ávo ivaívagui Ñandejára Jesucristo,

21omoambue haguã ñande rete poriahu ojapóvo chugui tete omimbipáva hete teéicha. Ha ojapóta, ipokatúgui omoĩ haguã ipo guýpe opa mba'e.

Filipenses 4

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Upévare, che pehẽngue kuéra pohayhu etéva ha pohechasetéva, peẽ che mbovy'aha ha jopóivachava che rekovépe guarã, pepyta hatãkena Ñandejára ndive.

Ñemoñe'ẽ paha

2Ajerure Evódiape ha Síntiquepe avei, toiko porã oñondive Ñandejára rérape.

3Ha ndéve avei, che irũ tee, ajerure reipytyvõ haguã ko'ã ñane pehẽnguépe, ha'e kuéra niko che pytyvõ mbarete vaekue evangelio ñemyerakuãme, Clemente ha umi ambue kuéra che ykére omba'apo vaekue ndive. Héra kuéra ojehaíma yvága pegua kuatiápe.

4Pevy'a opa ára Ñandejára rérape. Ha'e jey peẽme: Pevy'a!

5Opavave toikuaa pene mba'e porãha. Ñandejára hi'aguĩma.

6Ani pejepy'apy mba'evére, pemoĩ uvei opa mba'e Ñandejára pópe pene ñembo'épe; pejerure ha peme'ẽ avei chupe pende aguije.

7Ha Tupã ome'ẽne peẽme ipy'a guapy, tuichavéva opa ikatu vaerãgui yvypóra oha'arõ. Ha pe py'a guapy oñangarekóne pende py'a ha pene ñe'ãre, Cristo Jesús rupi.

8Ipaharã, che pehẽngue kuéra, pejepy'a mongeta umi mba'e iporãvare, umi mba'e ojeapo vaerã mba'érõ rehe, opa hekópe guávare, opa ipotĩvare, opa oporombovy'ávare, opa herakuã porãvare. Pejepy'a mongeta opaichagua teko marangatúre, opa ojererohory vaerãre.

9Akóinte pejapo pehóvo upe che pombo'e vaekue ha aheja vaekue peẽme pejapo haguã, umi mba'e pehendu ha pehecha vaekue ajapoha. Pejapo upéicha, ha Tupã oporombopy'a guapýva oĩ vaerã pene ndive.

10Avy'aite Ñandejára rérape pene mandu'a jey haguére che rehe. Nda'eséiko pende resarái hague che hegui, ndaijáinte vaekue peẽme che pytyvõvo.

11Ndaha'éiko aikotevẽgui ha'éva peẽme, ahasakuaáva voínte pe arekomíva reheve.

12Che mboriahukuaa ha che mba'éreta reko kuaa. Aime opaicharã: che ryguãtã térã che ñembyahýi haguã, arekopa haguã térã areko'ỹ ete haguã.

13Ndaipóri chéve guarã ikatu'ỹva, Cristo che mombaretéva rupi.

14Upéicharõ jepe, pejapo porã che pytyvõ haguére che remikotevẽme.

15Peẽ Filiposgua peikuaa avei, añepyrũrõ guare amyerakuã evangelio, ahávo Macedóniagui, pende Iglésia ñoite oguerauka vaekue chéve pene mba'e me'ẽ.

16Tesalónicape aiko aja, heta jey perahauka vaekue chéve che remikotevẽrã.

17Ndaha'éiko che mandu'áva hína mba'e me'ẽrente, aipota uvei hekovia peẽme umi peme'ẽ vaekue.

18Ha ko'ágã arekopáma, ha hetave aikotevẽvagui. Peruka vaekue chéve Epafrodito rupi reheve arekopáma ha naikotevẽ véima mba'eve. Pene mba'e me'ẽ ha'e insiénso kuave'ẽicha Ñandejára oguerohorýva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Aipórõ Tupã che Jára ome'ẽne peẽme opa peikotevẽva imba'eta yvága peguágui Cristo Jesús rupi.

20Tojererohory opa ára Tupã ñande Ru. Amén!

Maitei paha

21Pemoguahẽ che maitei opa umi Jesucristo rupi, Tupã mba'évape hína. Umi ñane pehẽngue kuéra che ndive oĩva omoguahẽ peẽme imaitei.

22Avei omoguahẽ peẽme imaitei opa Tupã mba'éva, ha tenondete umi Roma ruvicha guasu róga peguáva.

23Ñandejára Jesucristo tohekuavo pende ári hemime'ẽ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Colosenses

Colosenses 1

Maitei

1Che Pablo, Jesucristo apóstol Tupã oipota rupi, ñane pehẽngue Timoteo ndive,

2romomaitei umi Tupã mba'éva Colosas guápe, ore pehẽngue Cristo reroviaha ivã'ỹva. Tupã ñande Ru tohekuavo pende ári ipytyvõ ha ipy'a guapy.

Pablo oñembo'e Jesucristo reroviaháre

3Roñembo'évo, ore mandu'a mantéva pende rehe ha rome'ẽ ore aguije Tupã Ñandejára Jesucristo Túvape.

4Ojekuaauka oréve mba'eichaite pevépa perovia Cristo Jesúspe, ha pehayhu opa Tupã mba'évape.

5Ako pehendu ramo marandu pyahu peikuaa vaekue mba'épa pe ha'arõ kuaa chugui. Upévare peikuaa pende jerovia ha pende mborayhu ipyendaha ipype, ha oime oñeñongatu peẽme guarã yvágape.

6Ko marandu pyahu okakuaa ha hi'a hína yvy jerekuévo, ojehu haguéicha pende apytépe pehendu guive oñeñe'ẽ Tupã py'a porãre, ha pehecha kuaa añetegua he'íva.

7Kóva pene mbo'e vaekue Epafras ku jahayhu etéva, omba'apo vaekue ore rekovia, ha peẽ perekóva Cristo rembiguái añeteguáva ramo.

8Ha'e omombe'u vaekue oréve pende rehegua, ha mba'éichapa pejoayhu Espíritu Santo rupi.

9Upévare ore, roikuaa ypy guive, roñembo'e pende rehe ha rojerure Tupãme oikuaauka porã haguã peẽme hembipota, pene moarandu ha oikuaauka porã haguã peẽme pe mba'e kuaa oúva Espíritu Sántogui.

10Upéicharõ peikóne oikoháicha Ñandejára reheguáva, pejapo tapiávo umi chupe ombohoryva, opaichagua mba'e porã, ha pekakuaave haguã Tupãme.

11Rojerure Tupãme, ipokatu mimbipápe, ta pene mombarete. Upéicharõ peropu'aka kuaáne opa mba'e py'a mbarete ha ñeha'arõ kuaápe, ha vy'a guasu reheve.

12Peme'ẽne pende aguije ñande Túvape, pene mbokatupyrýva pehupyty haguã avei pe ha'e ome'ẽtavagui Tupã mba'évape, ha'e oisãmbyhy mimbiháp e.

13Tupã niko ñande pe'a pytũ poguýgui ha ñande reraha pe Ta'ýra ohayhu etéva oisãmbyhyhápe.

14Ha'e rupi ñane pysyrõ ha ojeheja reipa ñandéve ñane angaipa.

Mávapa hína Cristo

15Cristo rehe jahecha, Tupã ikatu'ỹva ojehecha. Ha'e hína ta'ýra ypykue, opa mba'e mboyve guare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Ha'e rupi, Tupã ojapo ypy opa mba'e oĩva yvágape ha yvýpe, ojehecháva ha ojehecha'ỹva, ha avei umi espíritu yvategua opa mba'e oguerekóva ipoguýpe ha imbaretéva. Opa mba'e ojejapo vaekue ha'e rupi ha chupe guarã.

17Cristo hína opa mba'e mboyve ha ha'e rupi opa mba'e oĩ hendápe.

18Upéi ave, Cristo ha'e pe Tupã iglésia akã, ha upéva hete. Ha'e niko opa mba'e ñepyrũ ypy hague, ha'e raẽvete oikove jey, itenonde haguã upéicha opa mba'ére.

19Crístope niko Tupã omoĩmba vaekue ipokatu.

20Ha ha'e rupi, Tupã omoingo porã jey hendive opa mba'e oĩva ko yvy ári ha yvágape, Cristo ruguy rupi, oñohẽ vaekue kurusúre.

Mba'épa ogueru jeporope'a jejopy vaígui

21Peẽ vaekue yma tetã mombyrygua ipy'apýpe ija'e'ỹva Tupãre, opa mba'e vai pejapóvare,

22Ha ko'ágã Cristo pene moingo porã jey, omano rupi yvyporaháicha. Ha upéva ojapo pende rereko haguã henondépe, marangatúpe, pende ky'a'ỹre ha pene rembiapo vai'ỹre.

23Ha upevarã pene ratã vaerã pende jeroviápe, pejei'ỹre pe ñeha'arõ kuaa perekóva marandu pyahu pehendu vaekue rupi. Upéva hína pe marandu oñemombe'úva opa rupi, ha che aipytyvõva oñemyasãi haguã.

24Ko'ágã avy'a umi pende rehehápe ahasa asývare, upéicharõ niko amoĩmba ahávo che retépe pe Cristo jehasa asykue ohasa'ỹva gueteri, Tupã iglésiare, ha'éva hete.

25Tupã ojapo che hegui iglésia pytyvõhára, ha'e ome'ẽva chéve ajapo haguã pende rehehápe, amyasãi haguã opa rupi imarandu,

26he'iséva, pe imba'e ñemi hetaiterei ára ha ñemoñare pukukue Tupã omokañy vaekue, ha ko'ágã oikuaaukáva umi imba'évape.

27Tupã oikuaaukase vaekue chupe kuéra mba'épepa iporãta pe mba'e reta mimbipa oñongatúva upe oñembopy'a peteĩ hague. Ha upe oñembopy'a peteĩ ñemi hague niko Cristo, oĩva pende pype, hese ae oñeha'arõ kuaáva jeiko mimbipa pereko vaerã.

28Ñande ñamoherakuã Crístope, ñañemoñe'ẽvo ha ñambo'évo opavavépe arandu, jaraha haguã chupe kuéra ojavy'ỹre Crístope.

29Upevarã amba'apo ha añorãirõ opa mbarete ha pu'aka Cristo ome'ẽva chéve reheve.

Colosenses 2

1Aipota peikuaa añorãirõ mbareteha hína pende rehe, umi Laodicea guáre ha opa che recha'ỹ vaekuére gueteri.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Añorãirõ ha'e kuéra ikyre'ỹ haguã, oñomoirũ haguã akói mborayhúpe ha mba'e kuaápe ikatu vaerã oikuaauka mba'épepa iporã opa tetãme pe Tupã oñembopy'a peteĩ ñemi hague, ha'éva Cristoite voi;

3ipype niko oñeñongatu hína opa arandu ha mba'e kuaa.

4Kóva ha'e peẽme ani haguã avave pene mbotavy juru he'ẽme.

5Naiméi ramo jepe pende apytépe, che espíritu oĩ pene ndive, ha che mbovy'a peime porãha ha akói pene ratãha pende jeroviápe Crístore.

Tekove pyahu

6Upévare, pemoguahẽvo pende pype Crístope pende Jára ramo, peiko vaerã Cristo reheguáva ramo,

7peñembohapo vaerã ipype, peñemopyenda hatã hese, pende jeroviáre, peñembo'e haguéicha ha peme'ẽvo pende aguije opa ára Tupãme.

8Peñeñangarekóke: ani peñembotyryryka umi pene mbotavyséva japúpe ha mba'e reípe, ha'e kuéra niko noñemopyendái Crístope, umi mba'e rerovia yma guarépente ha umi pu'aka ko yvy ári guápe oporoguerekóva poguýpe.

9Tupã reko ojekuaapa Crístope,

10ha ipype peẽ peimemba, Cristo ha'égui opa espíritu pu'aka ha oñemomba'éva myakãhára.

11Ipype avei peẽ pejeapi'ouka vaekue, ndaha'éi jeapi'o yvypóra ojapo vaekuépe, jeapi'o Tupã voi ojapo vaekuépe katu, pene mbojoajúvo Crístore ha oipe'ávo pende hegui pende reko vai.

12Peñemongaraívo, peẽ peñeñotỹ vaekue Cristo ndive ha peikove jey avei hendive, pejeroviágui Tupã pu'akapa rehe ha omopu'ã jeýva chupe omanóva apytégui.

13Peẽ niko yma, pemano vaekue pene angaipápe ha pende rete ojeapi'o'ỹme; ko'ágã katu Tupã pene moingove Cristo ndive, pene pysyrõvo opa pene angaipágui.

14Tupã oheja reipa ñandéve pe tembiapoukapy rupive ñande jopy vaekue hína, oikutúvo pe kurusúre.

15Tupã oipe'a ipu'akaha umi espíritugui, ha Cristo rupi omoñakãity chupe kuéra opavave renondépe, ombotyryrývo hapykuéri ohechauka haguã ha'e ipu'akaveha.

16Upévare, aníke avave oñe'ẽ vai pende rehe pe'u ha pemboy'úvare, térã arete, jasy pyahu térã pytu'uha árare.

17Opa ko'ã mba'e niko ta'ãnga umi ou vaerã renondépe, pe añeteguáva Crístonte voi.

18Aníke peheja pende reja vai umi oñemomirĩ gua'úva ha omomba'e guasúva Tupã rembiguáipe, umi he'íva imba'e rechaha ha ojejapoiteíva hemiandu yvyporaháicha guáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Ha'e kuéra ndojoajúi pe akãre, omongakuaáva ñande rete oñemongarúvo ha oñembojoajúvo ojuehe, Tupã oipotaháicha.

Ñopytyvõ Cristo ndive

20Peẽ pemano vaekue Cristo ndive ha napeime véima umi yvy rekóre ipu'akáva poguýpe. Mba'ére piko aipórõ peiko ko arapýpe guáva ramo, umi mbojojaha poguýpe?

21Péina upépe ku he'íva: “Ani repoko upévare. Ani re'u upéva. Ani rehupi nde pópe.”

22Umíva umi mbojojaha niko, opa ojeporúvo, ha umíva hína yvypóra reko ha hemimbo'énte.

23Añete niko umi mba'e ikatu oñemomba'e guasu, ojerurégui Tupã rayhu reko ha teko jejapo'ỹ, ha oinupã vai ñande rete, ha umíva nombotuichái avavépe, ha iporã ojapo haguã yvypóra rembipotánte.

Colosenses 3

1Aipórõ, peẽme niko peñemoingove jey Cristo rupi, peheka umi mba'e yvága reheguáva, pe Cristo oguapyhápe Tupã akatúape.

2Pejepy'a mongeta umi mba'e yvága peguáre, ani yvýpe guáre.

3Peẽ niko pemano vaekue ha Tupã oguereko iñongatupy peẽme guarã peikove haguã Cristo ndive.

4Cristo voi niko pe pende rekove. Ágã ha'e oúvo, peẽ pejúta avei hendive pene renyhẽ mimbipa reheve.

Mba'épa ogueru pe Cristo ndivegua joajúgui

5Pejuka, aipórõ, opa yvy rehegua oĩva pende pype: avave ani itie'ỹ kuña ndive, ha ani ojapo mba'eve iky'áva, ani oho imba'e andu rei ha hembipota vai rapykuéri, ha ani oñembotyryryka takate'ỹre (ha'énteva avei ta'ãnga rei ñemomba'e guasu).

6Ko'ã mba'e rupi, ou Tupã ñenupã ipohýiva umi iñe'ẽ rendu'ỹva ári,

7ha pende rekove ymave guarépe pejapo vaekue.

8Ha ko'ágã katu pehejapa ko'ã mba'e: pe pochy, pe mba'e andu rei, pe ñaña, jeja'o ha ñe'ẽ tie'ỹ.

9Ani pende japu ojupe, peipe'áma niko pende jehegui pende reko yma guare ha umi mba'e yma pejapo vaekue,

10ha peikóta jeikove pyahúpe, pe kuimba'e pyahu rekovépe, oñemyatyrõva ohóvo ojogua haguã Tupã, Ijapoharépe, peikuaa porã haguã chupe.

11Nde'ise véima mba'eve ndépa Greciagua térãpa judío, ndépa rejeapi'o pyre térãpa rejeapi'o'ỹva, ndépa tetã mombyrygua, térã nde tavýpa, tembiguáipa térãpa nde rekosã'ỹ. Cristo ha'e opa mba'e ha oĩ opavavépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Tupã pende rayhu ha pende poravo peẽme peiko haguã imba'évarõ. Peñemonde poriahurereko ha py'a porãme, jejapo'ỹ, teko pochy'ỹ ha ñeha'arõ kuaápe.

13Pejogueropu'aka ha peheja rei ojupe oimérõ ipochýva ambuére. Ñandejára oheja rei haguéicha peẽme, peheja rei avei peẽ.

14Tenondete, peñemonde mborayhúpe, mba'e oporombojoaju porãva.

15Ha Cristo py'a guapy tomyenyhẽ pende py'a, upevarãma pene renói vaekue Tupã peiko haguã peteĩ ramo. Ha peme'ẽke pende aguije.

16Pe Cristo marandu toĩ pende pype opa ára, iporãngue hetaháicha. Pejoheko mbo'e ha pejoja'o mimi arandúpe. Pende py'aite guive peme'ẽ pende aguije Tupãme ha pepurahéi salmo ha purahéi ijespíritu rekóva.

17Ha opa mba'e pejapóva térã pejéva, pejapo Ñandejára Jesucristo rérape, peme'ẽvo pende aguije Tupã ñande Túvape, ha'e rupi.

Cristo reroviaha rembiaporã

18Tembireko kuéra, peiko pene ména ñe'ẽme, upéva hína pene rembiaporã Ñandejára rehe ojeroviáva hekópe.

19Ména kuéra, pehayhu pene rembirekópe ha ani pende pohýi hendive kuéra.

20Mitã nguéra, pene ñe'ẽ rendúke opa mba'épe pende rúpe, upéva ombohory Ñandejárape.

21Túva kuéra, ani pembopochy pende ra'y kuérape, ani haguã ipy'a kangy.

22Tembiguái kuéra, peñeñe'ẽ rendúke opa mba'épe ko yvy ári pende járape, ndaha'éi oma'ẽ aja pende rehénte, pepyta porã haguã hendive kuéra, pende py'aite guive katu, pekyhyjégui Ñandejáragui.

23Opa pejapóva pejapo vy'ápe, pejapo ramo guáicha Ñandejárape guarã, ndaha'éi yvypórape.

24Peikuaáma niko, upéva rekovia Ñandejára ome'ẽtaha peẽme hembirejakue vore, pemba'apógui peẽ Crístope guarã, pende Jára teéva.

25Pe mba'e vai apohápe katu, oñemyengoviáta pe mba'e vai ojapo vaekue. Tupã oporombojovake teko jojápe.

Colosenses 4

1Peẽ, mba'e jára, pende reko joja ha pene akã porãke pene rembiguái ndive. Pene mandu'a peẽ avei perekoha pende Jára yvágape.

Opa mba'eregua

2Peñembo'e tapia, opa ára peñangarekohápe peime ha peme'ẽ pende aguije Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Opa ára peñembo'e ore rehe, Ñandejára oheja haguã oréve romyasãi tapia imarandu ha romombe'u pe mba'e ñemimby oguerúva Cristo, upévare niko che añemyakãsã hína.

4Peñembo'e che ikatu haguã aikuaauka upe mba'e, ñe'ẽ resakãme porã ajapo vaerãháicha.

5Pejoguerekóke arandúpe umi Tupã reroviaha'ỹ ndive ha peiporu porã ára pemba'apo haguã.

6Pene ñe'ẽ iporã ha oporombohory vaerã ha peikuaa vaerã mba'épa pejéta peteĩ-teĩme mamo omba'e poranduhápe.

Maitei paha

7Tíquico, ñane pehẽngue jahayhu etéva, teko jeroviaháp porã oipytyvõ ha omba'apo vaekue Ñandejárape guarã che ndive, oguerahâta peẽme marandu che rehegua.

8Upévare amondo pene rendápe he'i haguã peẽme mba'éichapa roime ha pene mokyre'ỹ haguã.

9Hendive oho avei Onésimo, pe jahayhu etéva ha ojeroviaitéva ñane pehẽngue, pende reheguáva. Ha'e kuéra omombe'úta peẽme opa mba'e ko'a rupi ojehúva.

10Aristarco, che irũva yvyrakuápe, oguerahauka peẽme imaitei; ha avei Marcos, ku Bernabé prímo. Peẽ pejeheko mbo'éma kuri Marcos rehegua, oho ramo pende rechávo, pemoguahẽ porãkena.

11Pene momaitei avei Jesús, ku oñembohérava teko jojahára. Ko'ãva añoite hína umi judío Cristo reroviaha omba'apóva che ndive Tupã ñesãmbyhýre, ha ha'e kuri tuicha py'a pytu'u chéve guarã.

12Oguerahauka peẽme imaitei Epafras, peteĩ Jesucristo rembiguái, peteĩ peẽva voi ha tapia oñembo'éva pene mbarete haguã Tupã rembipota apópe.

13Che ahecha mba'éichapa heta ojepy'apy pende rehe Epafras, ojepy'apyháicha avei umi oĩvare Laodicéape ha Hierápolispe.

14Lucas, pe jahayhu etéva pohãnohára, pene momaitei, ha avei Demas.

15Romomaitei umi ñane pehẽngue oĩva Laodicéape. Pemomaiteimi avei Nínfape ha umi Tupã reroviaha oñembyatýva jepi hógape.

16Pehecha rire ko kuatiañe'ẽ, pemondo umi Cristo iglésia Laodicea guápe, upépe avei ojehecha haguã, ha peẽ avei pemoñe'ẽ haguã kuatia oúva peẽme upégui.

17Peje ko'ã mba'e Arquípope: “Eñeha'ã ejapo porã pe oñeme'ẽ vaekue ndéve rejapo haguã Ñandejára rérape.”

18Che, Pablo, ajapo peẽme guarã ko kuatiañe'ẽ che po rupi. Pene mandu'áke aimeha yvyrakuápe. Tupã tohekuavo pende ári ipytyvõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Tesalonicenses

1 Tesalonicenses 1

Maitei

1Pablo, Silvano ha Timoteo romomaitei Jesucristo iglésia Tesalónica guápe, ojoajúva
Tupã ñande Ru ha Jesucristo Ñandejára rehe. Tupã tohekuavo ipytyvõ ha ipy'a guapy
pende ári.

Jerovia porã ohechaukáva umi Tesalonicagua

2Tapia rome'ẽva ore aguije Tupãme pende rehe, ha ore mandu'a pende rehe ore
ñembo'épe.

3Manterei ore mandu'a Tupã ñande Túva renondépe, mba'éichapa heta mba'e pejapo
pende jerovia rupi, mba'éichapa pene mborayhu tuichágui hetápe peipytyvõ, ha
mba'eichaite pevépa peha'arõ kuaa Ñandejára Jesucrístope.

4Ore pehẽngue kuéra, ore niko roikuaa Tupã pende rayhuha ha pende poravo hague.

5Ako roikuaauka ypy ramo peẽme marandu porã niko, ndaha'éi vaekue ñe'ẽme añónte,
heta mba'e hechapyrãme katu, ohechaukáva Tupã ha Espíritu Santo pokatu, ha roikuaa
porãgui añeteha. Peikuaa porã mba'éichapa ore mba'e porã pene ndive, rohekávo
peẽme guarã iporãva.

6Peẽ katu pejapo ore rojapóva ha Ñandejára ojapo vaekue. Ha pemoguahẽ pende
py'ápe pe marandu porã vy'a guasúpe Espíritu Santo ome'ẽva peẽme reheve, heta
jehasa asy pa'ũme.

7Ha upéicha peiko ku oikose haguãicha mayma Jesucristo reroviaha, Macedonia ha
Acáyape.

8Pende hegui, Ñandejára ñe'ẽ iñasãi, ndaha'éi Macedonia ha Acáyape añónte, opa rupi
katu, ha ojekuaa pe jerovia peẽ perekóva Tupãre, ha upéicha rupi natekotevẽ véima
ore ro'e mba'eve.

9Ha'e kuéra voi katu oñe'ẽ peẽme ore guahẽre, ha mba'éichapa peheja umi ta'ãnga rei
ha pejevy Tupã gotyo, oikove ha añeteguáva, pejapo haguã ha'e oipotáva.

10Ha avei peha'arõha ou jey yvágagui Jesús, pe Tupã Ra'y, Tupã omoingove jey
vaekue. Jesús niko pe ñande pe'áva pe ñenupã vaiete oútavagui.

1 Tesalonicenses 2

Pablo ojapóva Tesalónicape

1Peẽ voi, ore pehẽngue, peikuaa pe ore jeho pende recha haguã ndareíri hague.

2Peikuaaháicha katu, Filíspospe rojeja'o ha rojerereko asy rire ramo jepe, Tupã ore
pytyvõ romombe'u haguã peẽme hembipota, py'a guasúpe ha ñorãirõ atã pa'ũme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Roikuaágui ndorojavyiha pe romombe'úvape, ha noroñe'ẽi ave rohekágui mba'e vai térã roporombotavy haguã.

4Tupã katu ombyaje ore rembiapo ha ome'ẽ oréve romyasãi haguã hembipota, ha upéicha roñe'ẽ. Ndorojapói mba'eve rojehayhuka haguã avavépe, Tupã mante, oipyguaráva ore py'a.

5Peikuaaháicha, araka'eve na porombojuruhe'ẽi vaekue ñe'ẽ porãreve, térã roiporu ro'éva romono'õ haguã viru. Tupã oikuaa upéva.

6Araka'eve ndorohekái vaekue ore mbojerovia avave: peẽ térã oimeraẽva.

7Ikatu vaerã mo'ã ramo jepe roñeñanduka peẽme Cristo remimbo'ekue ramo, roiko mitãicha pende apytépe. Peteĩ sy omongakuaa ha oñangarekóva imemby teére,

8upéicha avei, pende rayhu etereígui, rome'ẽse vaerã mo'ã peẽme, ndaha'éi Ñandejára Ñe'ẽ añónte, ore rekove guive katu.Mba'eichaite peve nipo roguahẽ pende rayhuetei!

9Ore pehẽngue, peẽ pene mandu'áne mba'éichapa romba'apo ha roñeha'ã rojekovereka haguã. Romba'apo vaekue ára ha pyhare, ani haguã ipohýi peẽme ore rekove, romyasãi aja peẽme Ñandejára Ñe'ẽ.

10Peẽ peikuaa, ha Tupã avei, ore marangatu, ore reko joja ha ore mba'e porã hague pene ndive, peẽ Tupã reroviahára.

11-12Peikuaa avei, ore pene myakã raku ha pene mombytu'u hague, peteĩ-teĩme, ojapoháicha peteĩ túva ta'ýra kuéra ndive. Ro'e peẽme peiko haguã peiko vaerãháicha Tupã reroviaha rekoitépe, pene renóiva peike haguã hetã teépe ha heko mimbipápe.

13Upévare, ore rome'ẽva ore aguije Tupãme, peẽ niko pehendu ramo guare Ñandejára Ñe'ẽ romyasãiva pende apytépe, pemoguahẽ pende py'apýpe Tupã marandu ramo, ha ndaha'éi yvypóra marandu ramo. Ha añetehápe Tupã marandu hína, oguerahâva peẽme mba'e porã, peẽ heroviahápe.

14Peẽ ore pehẽngue, pehasa asy ramo guare pene retãgua pópe, ojehu peẽme pe ojehúva avei umi Tupã reroviaha Jesucristo ndive guápe, Judéape, chupe kuéra avei niko omuñamba vaekue umi judío, hetãguáva.

15Umi judío ojuka vaekue Ñandejára Jesúspe, ojuka haguéicha yma umi maranduhárape, ha ore mosẽ oréve. Ha umíva ndoikói Tupã oipotaháicha ha opu'ã opavavére,

16roñe'ẽsérõ umi judio'ỹva ndive, oñepysyrõ haguã, ndohejái oréve. Upéicha akói oñemyenyhẽ angaipágui. Ha opa haguã ko'ã mba'e, Tupã ombou hi'ári kuéra ñenupã nde vaíva.

Hi'ãnte Páblope oho jey hendápe kuéra

17Ore pehẽngue, rojei ramo pende hegui sapy'ami, ha nda ore rechavéi ramo jepe, poguerekómi ore py'apýpe ha hi'ã etereími oréve roho pende rechami.

18Roñeha'ã jepi roho haguã; che, Pablo hetave jey ahase, ha Sataná che joko.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Mávare piko ikatu rojerovia, rovy'a ha roñembotuicha, Ñandejára Jesús renondépe, ou jeývo? Napeẽi ramo, avavéne.

20Peẽ niko ore reko mimbipa ha ore vy'a.

1 Tesalonicenses 3

Oñemondo Timotéope

1Aipórõ, ndaikatu véimagui rojejoko, ropyta mante Aténaspe,

2ha romondo ore pehẽngue Timotéope, omba'apóva Tupãme guarã omyasãivo Jesucristo marandu pyahu. Romondo chupe oho haguã pene mombarete ha pene myakã raku haguã pende jeroviápe,

3ha ani haguã ko'ã jehasa asy avavépe osarea. Peẽ niko peikuaa voi jaropu'aka mante vaerãha ko'ã mba'e.

4Upéi ave, roimérõ guare gueteri pene ndive, ro'e vaekue peẽme jahasa asytaha; ha upéicha oiko, peikuaaháicha.

5Upévare, che tenondete, ndaikatu véiguima aropu'aka, amondo aporanduka mba'éichapa peiko pende jeroviápe. Akyhyje niko pe mba'e vairãme ñande ra'ãva pende py'a ra'ã ramo guarã, ha ore rembiapo opyta reipa.

6Ha péina Timoteo ou jeýma Tesalónicagui, ha marandu porã ogueru oréve upe jerovia ha mborayhu perekóvagui. He'i oréve tapia pene mandu'aha ore rehe mborayhúpe, ha ore rechaseha, ore pende rechaseháicha avei.

7Upévare, ore pehẽngue, ore jehasa asy ha ore jepy'apy pa'ũme, tuicha ore mombytu'u roikuaávo peẽ akóinte pene mbareteha pende jeroviápe.

8Roikuaávo peẽ akói pene mbareteha Ñandejára reroviápe, ore akã raku jey.

9Mba'éicha nipo rome'ẽmba kuaáta ore aguije Tupãme pende rehe ha pe vy'a guasuete roñandúvare henondépe rehe?

10Ára ha pyhare roñembo'e Tupãme ohejami haguã oréve pohechami, rojapo haguã pe tekotevẽva gueteri pende jeroviáre.

Ñembo'e

11Hi'ãnte oréve Tupã, ñande Túva, ha Ñandejára Jesús ore pytyvõ ikatu haguã roho pende rechávo.

12Ha Ñandejára ta pene mongakuaa ha ta pejoayhuve ha ta pehayhuve pende rapicha kuérape ára ko'ẽre, ore pende rayhuháicha.

13Tomombarete pende py'a, ta pene momarangatu ha ta pene mboheko potĩ Tupã ñande Ru renondépe, oúvo Ñandejára Jesús, opavave Tupã mba'éva ndive.

1 Tesalonicenses 4

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Pe jeikove ombovy'áva Tupãme

1Ha ko'ágã rojerure ha ro'e peẽme Ñandejára Jesús rérape: ta pekakuaave ára ko'ẽre pe
teko kuaa peikuaa vaekue ore heguípe, ovy'a haguã Tupã, pejapoháichama hína.

2Peẽ niko peikuaáma umi ijapopyrã rome'ẽ vaekue peẽme Ñandejára Jesús pu'aka
rupi.

3Pe Tupã oipotáva niko tapeikove marangatúpe, avave ani itie'ỹtei,

4ha peteĩ-teĩ taipu'aka hetére, marangatúpe ha teko kuaápe,

5anítei mba'e pota vai ha tembiapo vaisépe, umi Tupãme oikuaa'ỹvaicha.

6Aníke avave oñemombarete ha ombotavy ko'ã mba'épe hapichápe, Ñandejára
oporonupã hatã hína opa ko'ã mba'ére, ro'e haguéichama peẽme.

7Tupã ñane renói vaekue ndaha'éi jaiko ky'a haguã, ñane marangatu haguãnte.

8Upe, oro'yrõva ko'ã mba'e, ndoro'yrõi yvypórape, oroyrõ uvei Tupãme, ome'ẽ vaekue
peẽme Espíritu Santo.

9Jajoayhu vaerãháre katu, natekotevẽi romoĩ peẽme kuatiáre, Tupã voi pene mbo'e
vaekue pejoayhu haguã.

10Upéicha niko peẽ pejapo opa pene pehẽngue oikóva Macedonia tuichakue ndive. Ha
rojerure peẽme, ore pehẽngue, ta tuichaichave ára ko'ẽre.

11Peñeha'ã peiko py'a guapýpe ha pemba'apo pende pópe, rojerure haguéicha peẽme,

12umi oka pegua pende rereko haguã mba'e ramo ha peẽ napeñasãingói avavére.

Ñandejára ou jey

13Ore pehẽngue, ndoroipotái pepyta peikuaa'ỹre mba'épa oiko umi omanóvagui, ani
haguã pejepy'apy umi ambue oha'arõ'ỹva mba'evéicha.

14Rogueroviaháicha Jesús omano ha oikove jey hague, upéicha avei roguerovia, Jesús
ndive Tupã omoingovepa jeytaha umi heroviaha omano vaekuépe.

15Upévare ro'e peẽme, Ñandejára ombo'e vaekue ramo guáicha, japytáva guive
jaikove ou peve Ñandejára, na ñane tenonde mo'ãi umi omano vaekuére.

16Oñehendúta peteĩ ñe'ẽ hatã, peteĩ Arcángel ñe'ẽ ha Tupã turupu, ha Ñandejaraite voi
oguejýta yvágagui. Ha umi omano vaekue ogueroviáva Crístope, umíva raẽte oikove
jeýta;

17upéi, umi jaikovéva gueteri, jajereraháne hendive kuéra araíre, jajojuhu haguã
Ñandejára ndive amo yvate, ha upéicha ñaiméta Ñandejára ndive opa ára guarã.

18Peñomyakã rakúke aipórõ ko'ãva ko'ã ñe'ẽme.

1 Tesalonicenses 5

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Araka'épa oikóta ko'ã mba'eregua, ore pehẽngue, natekotevẽi romoĩ peẽme kuatiáre.

2Peẽ peikuaa voi, ára ou jeytaha Ñandejára oguahẽtaha oñeha'arõ'ỹve jave, mondaha oguahẽ ramo guáicha pyhare.

3Ágã ku yvypóra he'ívo: “Opa mba'e péina oĩ py'a guapýpe, ha ndaipóri jakyhyje haguã”, upépe oúta hi'ári kuéra oimo'ã'ỹhágui ñehundi guasu, ouháicha memby pota rasy kuña hye guasúvape; ha avave ndaikatu mo'ãi okañy.

4Peẽ katu, ore pehẽngue kuéra, napeiméi pytũmbýpe pene mondýi haguã pe ára ou jeyha Ñandejára peteĩ mondaháicha.

5Peẽ, ára ha mba'e rendy rehegua, ñande ndaha'éi pyhare ha pytũ rehegua.

6Upévare, ndajakéi vaerã umi ambuéicha, japáy ha ñane akã porã katu vaerã.

7Umi okéva, oke pyhare, ha umi oka'úva, oka'u pyhare.

8Ñande, ára peguáva katu, opa ára ñane akã porã vaerã. Ñañeñangareko vaerã, mo'ãha peguáicha, ñande jerovia ha ñane mborayhu reheve, ha jajaho'i ñane akã mo'ãháme guáicha, ñande jerovia ha ñane ñepysyrõme.

9Tupã na ñane moĩri ñañenupã haguã, ñanẽpysyrõ haguã katu, Ñandejára Jesucristo rupi.

10Jesucristo omano ñande rehehápe, ikatu haguã, japáy térã jake ramo, jaiko haguã hendive.

11Upévare peñomyakã raku ha peñomombaretéke, pejapoháicha voi hína.

Cristo reroviaha ojapóva

12Ore pehẽngue kuéra, rojerure peẽme pereko haguã mba'érõ umi pende apytépe omba'apóvape, pene sãmbyhýva Ñandejára rehe guápe, ha oñemoñe'ẽva peẽme.

13Pehayhu vaerã chupe kuéra umi mba'eta ojapóvare. Peiko py'a guapýpe oñondive.

14Rojerure avei peẽme, ore pehẽngue kuéra, peñemoñe'ẽ haguã umi heko sarambívape, pemyakã raku haguã umi heko jerovia'ỹvape, peipytyvõ haguã umi ikangývape, ha peiko kuaa haguã opavave ndive.

15Peñangareko ani avave ohepyme'ẽ vai ivaívape. Pejapo uvei katu iporãva ojuehe voi ha opa yvypórare.

16Pevy'a tapiáke.

17Peñembo'e mantéke.

18Peme'ẽ pende aguije Tupãme opa mba'ére, upéva pe ha'e oipotáva pende hegui, peẽ Jesucristo reroviaha.

19Ani pembogue Espíritu rata.

20Ani pejahéi marandu kuaáre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Peha'ã opa mba'e ha pejoko pe iporãva.

22Pejei opaichagua mba'e vaígui.

23Tupã voi, pe Tupã py'a guapy me'ẽhára, tojapo pende hegui imarangatu etéva, ha toheja peẽme opa pende reko, pende espíritu, pene ánga ha pende rete, mba'evépe ivai'ỹre, Ñandejára Jesucristo ou ramo guarã.

24Pe pene renóivako heko jerovia porã hína, ha ojapo vaerã opa ko'ã mba'e.

Ipahavogua ñe'ẽ

25Ore pehẽngue kuéra, peñembo'e avei ore rehe.

26Pemomaitei opa ñane pehẽnguépe peteĩ ñehetũ marangatu reheve.

27Ha'e peẽme, Ñandejára pu'aka rérape, pemoñe'ẽ haguã ko kuatia opa ñane pehẽnguépe.

28Ñandejára Jesucristo tohekuavo pende ári ipytyvõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Tesalonicenses

2 Tesalonicenses 1

Ñemomaitei

1Pablo, Silvano ha Timoteo romomaitei Jesucristo iglésia, Tesalónica guápe, ojoajúva
Tupã ñande Túva ha Ñandejára Jesucristo rehe.

2Tupã ñande Túva ha Ñandejára Jesucristo tohekuavo ipytyvõ ha ipy'a guapy pende
ári.

Pablo ome'ẽ ijaguije ha omba'e jerure

3Rome'ẽ ore aguije Tupãme pende rehe, ha iporã niko upéva rojapo, pende jerovia
niko imbareteve ohóvo ha joayhu pende apytépe tuichave ohóvo arako'ẽre.

4Upéicha rupi roñe'ẽ porã pende rehe Tupã iglésia rupi, peropu'aka kyre'ỹgui
opaichagua oñemoĩva pende rehe ha umi jeiko asy perohasáva.

5Upéva ohechauka Tupã pene mbojovake hague hekópe ha ojuhu hague iporãha peẽ
peike isãmbyhýpe. Heseháp niko pehasa asy hína.

6Iporã niko Tupã ombohasa asy umi pene mbohasa asývape,

7ha peẽ pehasa asývape katu pene mombytu'u, ha oréve avei. Péicha Tupã ojapóta
ojechaukávo Jesucristo hemimbou kuéra ipu'akapáva ndive,

8oúvo yvágagui tata rendy mbytépe. Oúta oinupã haguã umi oikuaa'ỹva Tupãme ha
iñe'ẽ renduse'ỹva Ñandejára Jesús marandu porãme.

9Umíva oñenupãta oñehundi haguã opa árape guarã, ha oñemombóta mombyry
Ñandejára rendágui, imimbipa ha ipokatúgui.

10Ñandejára oúta upe árape, ojererohory haguã umi imba'éva apytépe, ha ohecha ramó
haguã chupe opa ogueroviáva, ha peẽ perovia vaekue umi mba'e roikuaauka vaekue
peẽme.

11Upevarã roñembo'e opa ára pende rehe Tupãme, pene renói vaekue peiko haguã ha'e
oipotaháicha, ha ipokatu rupi oiko haguã peẽme opa mba'e porã pejaposéva, ha opa
umi tembiapo pemongu'éva pejerovia rupi.

12Upéicharõ, Ñandejára Jesús réra ojererohorýta pende rehe ae, ha ha'e pende
rerohorýta, Tupã Ñandejára ha Ñandejára Jesucristo ipy'a porãitéva oipotaháicha.

2 Tesalonicenses 2

Mba'éichatapa Jesucristo ou jey vove

1Ko'ágã, che pehẽngue kuéra, Ñandejára Jesucristo ou jey haguã rehegua, ha ñande
joaju hendivére niko rojerure peẽme,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2ani peheja avave pene mbotavy térã pene mondyise he'ívo peẽme oguahẽma hague Ñandejára ouha ára. Ikatúne oime oimo'ãva ore ro'e hague upéva Espíritu rupi, roñemoñe'ẽháme térã kuatia ñe'ẽme.

3Ani peheja avave pene mbotavy. Upéva upe ára mboyve, oikóta ñepu'ã guasu Tupãre ha oúta pe tekove aña oñehundi vaerã.

4Upe tekove aña, oñemoĩva opa Tupã réra oguerahávare térã oñemomba'e guasu vaerãre, omoĩta iguapyha Tupaópe, he'ívo ijehe ha'e Tupãha.

5Na pene mandu'ái piko añe'ẽ hague peẽme ko'ã mba'ére ako aimérõ guare pene ndive?

6Ha ko'ágã peikuaáma mba'épa ojoko upe tekove añáme ani haguã ojechauka hi'ára oguahẽ mboyve.

7Pe mba'e vai ñemi omba'apóma hína, oha'arõnte ojeívo pe ojokóva chupe.

8Upépe ojechaukáta pe tekove aña, Ñandejára Jesús ohundítava peteĩ jepejúpe, ha imimbipápe ohejátava chupe ikatu'ỹre ojapo mba'eve.

9Upe tekove aña, Sataná remimbou, oúta tuicha pokatu reheve, techaukarã ha mba'e hechapyrãva japu reheve,

10ha oiporúta opaichagua mba'e vai ombotavy haguã umi oñehundi vaerãme, ndoguerohorýi ha ndohayhuséi haguére pe añetegua ikatúva ohupyty ñepysyrõ.

11Upévare Tupã oheja ombotavy chupe kuéra pe mba'e japu, ha oguerovia pe añetegua'ỹ,

12ikatu haguã oñehundi opa umi ndogueroviaséiva pe añetegua, ha oguerohorýva uvei teko aña.

Cristo reroviaha kuéra rekorã

13Ore katu rome'ẽ tapia ore aguije Tupãme pende rehe, che pehẽngue kuéra Ñandejára ohayhu etéva. Tupã niko pende poravo peẽme raẽvete pene pysyrõ haguã Espíritu Santo pene momarangatúva rupi, ha pe añetegua peroviáva rupi.

14Upevarã pene renói vaekue Tupã, marandu porã ore romyerakuãva rupi, peike haguã avei peẽ Ñandejára Jesucristo reko mimbipápe.

15Aipórõ, ore pehẽngue kuéra, pejepytaso ha ani pende resarái umi ore pombo'e vaekuégui, taha'e ore ñe'ẽ tee rupi, térã kuatiañe'ẽ rupi.

16Ñandejára Jesucristo voi ha Tupã ñande Túva, ñande rayhúva ha ome'ẽ vaekue ñandéve vy'a opa'ỹva, ha ñeha'arõ kuaa ipy'a porã rupi,

17ta pene mbopy'a kyre'ỹ, ha ta pene mombarete opa mba'e porã peje ha pejapóvape.

2 Tesalonicenses 3

Pablo ojerure oñeñembo'e haguã hese kuéra

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Ipahávo, ore pehẽngue kuéra, peñembo'ekena ore rehe, Ñandejára ñe'ẽ oguahẽ pya'e ha ojererohory haguã opa rupi, ojehu haguéicha pende apytépe.

2Peñembo'e avei Ñandejára ore pe'a haguã umi tekove añágui, nda opavavéi niko oguerovia umi mba'e ro'éva.

3Ñandejára katu heko jeroviaha, ha ha'e pene mombarete ha pene mo'ã vaerã Añágui.

4Ha Ñandejárare rojerovia pejapo ha akóinte pejapotaha umi ro'e vaekue peẽme.

5Ñandejára ta pene pytyvõ peporohayhu haguã Tupã oporohayhuháicha, ha peropu'aka haguã jehasa asy, Cristo ojapo haguéicha.

Ñamba'apo vaerã

6Ore pehẽngue kuéra, rojerure peẽme pejei haguã oimeraẽva ñane pehẽngue omba'apose'ỹvagui, ha ndoikóiva ore pombo'e haguéicha.

7Peikuaa niko mba'épa pejapo vaerã peiko haguã ore roiko haguéicha: ore niko ndoroikói vaekue pende apytépe romba'apo'ỹre,

8ha ndoro'u reíri vaekue avave rembi'u. Upéva rangue romba'apo vaekue ára ha pyhare, ani haguã ore pohýi peẽme.

9Ikatu ramo jepe rojerure ra'e peẽme ore pytyvõ haguã, romba'apo vaekue rohechaukávo peẽme mba'éichapa peiko vaerã.

10Roime ramo guare pene ndive niko ro'e vaekue peẽme kóva: Omba'apose'ỹva tokaru'ỹ.

11Rohendu oimeha pende apytépe oiko reíva, omba'apose'ỹva mba'evépe.

12Umívape ro'e Ñandejára Jesucristo rérape omba'apo haguã py'a guapýpe hembi'urãre.

13Peẽ katu, ore pehẽngue kuéra, ani pene kane'õ pejapo haguã iporãva.

14Oĩrõ ndoikuaaséiva mba'eve ko'ã mba'e ro'évagui ore kuatia ñe'ẽme, pehecha porã mávapa ha ani pejehe'a hese, otĩ haguã.

15Opáichavo ani pereko chupe pende a'e'ỹhárõ, peheko mbo'e uvei chupe, pene pehẽngue niko.

Ipahavogua maitei

16Ha Ñandejára oporombopy'a guapýva, ha'e voi ta pene mbopy'a guapy opa ára ha opa hendápe. Ñandejára toĩ pene ndive.

17Che, Pablo, ahai peẽme ko che maitei che poite rupi. Péichante voi amoĩva jepi che réra opa kuatiañe'ẽ che ajapóvare.

18Ñandejára Jesucristo tohekuavo ipytyvõ pende ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Timoteo

1 Timoteo 1

Maitei

1Che Pablo, Jesucristo apóstol, ombou vaekue Tupã, ñane pysyrõva, ha Jesucristo
Ñandejára, pe ñaha'arõva,

2amomaitei Timotéope, che jerovia pegua che ra'y tee. Tupã, ñande Ru ha Ñandejára
Jesucristo, toñohẽ ipytyvõ, iporiahurereko ha ipy'a guapy nde ári.

Pablo omomarandu Timotéope jeporoheko mbo'e japúre

3Ajerure haguéichama ndéve, ahávo Macedóniape, epyta haguã Éfesope, ere haguã
oimévape anive oiko oporombo'e añetegua'ỹ ha ohendu umi mba'e rei oñemombe'úva,

4térã umi ñe'ẽ rei opave'ỹva ñande ypy kuerakue rehegua. Umi mba'e umíva
oporomoingo vai rei ha ndoporoipytyvõi ojekuaa haguã Tupã rembipota, ojekuaáva
jajerovia ramo hese mante.

5Upe mba'e ha'e vaekue ndéve ere haguã chupe kuéra, oheka omoĩ ñane pa'ũme
joayhu, mborayhu osẽva py'a potĩ porã, akã porã ha jerovia añetégui.

6Oime ojei vaekue ko'ã mba'égui ha oiko ápe ha pépe, ñe'ẽ ñombohováí reípe.

7Oikose hikuái Moisés rembiapoukapy mbo'eha ramo, oikuaa'ỹre mba'épa he'i hikuái,
ha oporombo'e oikuaa porãrõ guáicha.

8Jaikuaa niko pe tembiapoukapy iporãha, jaiporu ramo ojeporu haguãicha.

9Ñane mandu'a vaerã, mba'eveichagua tembiapoukapy noñeme'ẽiha umi mba'e porã
ojapóvape guarã. Tembiapoukapy oĩ umi heko pu'ãva ha iñe'ẽ rendu'ỹva, umi iñaña ha
iñangaipávape guarã, umi omomba'e'ỹva Tupãme ha Tupã rayhu rehegua mba'e kuaa,
umi ojukáva itúva térã isy, opaichagua porojukahárape guarã.

10Avei umi hekope'ỹ oporoguerekóvape guarã, térã kuimba'e oikóva kuña ramo, umi
oporoguerokañýva, umi ijapúva ha umi ome'ẽ gua'úva iñe'ẽ, ha umi ojapóva
oimeraẽva mba'e osẽva tekombo'e porãgui.

11Péicha ombo'e pe marandu porã Tupã marangatu heko mimbipápe ome'ẽ vaekue
chéve amosarambi haguã.

Tupã oiporiahurereko Páblope

12Ame'ẽ che aguije pe che mombarete vaekuépe, Ñandejára Jesucrístope, che
rerekóva ijeroviaha ramo ha che moĩ vaekue amba'apo haguã chupe guarã.

13Ha'e rire ramo jepe hese heta mba'e vai yma, amuñámi ha ajahéimi hese, Tupã che
poriahurereko, ndaha'éigui gueteri vaekue che heroviaha ha ndaikuaái ajapóva.

14Ñandejára heta ohekuavo che rehe imborayhu, che momba'e ha ome'ẽ chéve pe
mborayhu ikatúva jareko Jesucristo rupi ae.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Ko ha'étava añetegua ha opavave oguerovia vaerã katuete: Jesucristo ou hague ko yvy ári oipysyrõ haguã angaipa apohápe, ha umíva apytépe, che aime tenondete.

16Tupã katu che poriahurereko, Jesucristo ohechauka haguã che pype, opa mba'e ogueropu'aka kuaaha. Ha upéicha, che ajehecha umi oguerovia vaerã chupe rechaukaha ramo, ohupyty haguã jeikove opave'ỹva.

17Upévare terakuã porã ha teko mimbipa opa ára guarã Tupãme, mburuvicha guasu omano'ỹva, ojehecha'ỹva ha peteĩnteva! Amén.

18-19Timoteo, che ra'y, ame'ẽ ndéve ne rembiaporã, reñorãirõ porã haguã hese, jeroviápe ha akã porãme, ohechaukaháicha umi ñe'ẽ marandupy rehegua oje'e vaekue nde rehe ymave. Oime umi omboyke rupi iñakãme oguerekóva, oity vaekue yvýre ijerovia.

20Upéva ojehu vaekue Himenéope ha Alejándrope, ame'ẽ vaekue Satanápe oikuaa porã haguã nde'i vaerãiha mba'eve ivaíva Tupãre.

1 Timoteo 2

Ñembo'e opa yvypórare

1Tenondete ha'e oñeñembo'e vaerã, ojejerure asy vaerã opavavére ha oñeme'ẽ vaerã Tupãme aguije opa yvypóra rehehápe.

2Oñeñembo'e vaerã umi tetã sãmbyhyhárare, mburuvicha kuérare, ikatu haguã jaiko py'a guapýpe ha ñorãirõ'ỹre, jeporiahurerekópe ha ñemomba'épe.

3Upéva iporã ha ombohory Tupã ñande pysyrõvape.

4Ha'e niko oipota opavave toñepysyrõ ha toikuaa pe añetegua.

5Tupã niko peteĩnte ha peteĩnte avei pe omoĩ porãva yvypóra kuéra Tupã ndive. Upéva hína Cristo Jesús, yvypórava avei.

6Ha'e niko omano ñande rehehápe opavave ñañepysyrõ haguã, ha mba'e rechaukaha ramo ome'ẽva vaekue hi'árape porã.

7Amombe'u haguã ko'ã mba'e ha'e che moĩ mba'e mombe'uha ha apóstol ramo. Ha oheja che pópe ambo'e haguã jerovia ha añetegua umi judio'ỹvape. Ko che ha'éva hína añete. Nda che japúi.

Kuña ha kuimba'e reko

8Ha upéicha, aipota kuimba'e kuéra oñembo'e opa rupi ha ohupi ipo Tupãme py'a potĩme ha pochy'ỹre, térã ñe'ẽmbojovai'ỹme.

9Ha aipota kuña kuéra toñemonde oporomotĩ'ỹ haguãicha ha oñembojegua eterei'ỹre, ani mba'e hepývape, anítei oñakãkarãi jeguakapa, óro ha pérla reheve.

10Tombojegua uvei hekove kuéra mba'e porã ojapóvape, péicha oiko vaerã kuña omomba'éva Tupãme.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Kuña ohendu vaerã opa ojeheko mbo'eha kiririhápe, ñakãitýpe porã.

12Ha aníke kuña oporombo'e téra ipu'akase kuimba'ére. Che aipota okiriri.

13Tupã niko ojapo vaekue Adánpe raẽ ha upéi ae Évape.

14Ha ndaha'éi vaekue Adán upe oñembotavy vaekue. Kuña vaekue, ha oñembotavykávo ho'a angaipápe.

15Ha upe kuña oñepysyrõta, sy hekópe guáicha ojapo ramo ojapo vaerã, ha oiko ramo akã porãme, jeroviápe, mborayhúpe ha teko marangatúpe.

1 Timoteo 3

Mba'éicha vaerãpa umi oisãmbyhýva Cristo iglésia

1Kóva añete: Oimérõ oisãmbyhyséva umi Jesucristo iglésia, mba'e porã oipota hína.

2Upévare, pe oporosãmbyhývare ndojejahéi vaerãi. Peteĩnte hembireko vaerã. Oiko kuaa vaerã akã porãme ha oñemomba'ehápe. Opa ára oĩ vaerã oporomoguahẽ haguã hógape. Oporombo'e kuaa vaerã,

3ndaika'úi vaerãi ha naiñorãirõséi vaerãi. Ipy'a porã vaerã katu, ipy'a guapy kuaa ha nda ipira pire potái vaerãi.

4Oisãmbyhy porã kuaa vaerã hóga ha ita'ýra kuéra iñe'ẽ rendu ha heko porã vaerã.

5Noisãmbyhy kuaáirõ hóga voi, mba'éicha piko oñangareko kuaáta Tupã iglésiare?

6Upévare, pe sãmbyhyhára ndaha'éi vaerã peteĩ ojerovia ramóva, ani ágã upéi ojejapo ha ho'a Aña ho'a haguépe.

7Ojeguereko vaerã mba'érõ umi ojerovia'ỹva apytépe, ani haguã ho'a mba'eveichagua ñemotĩme ha Aña ñuhãme.

Mba'éicha vaerãpa umi pytyvõhára

8Upéicha avei, umi Jesús iglésia pytyvõhára ojererekóvarã mba'érõ, araka'eve opyrũ'ỹva iñe'ẽre, nda ika'úi vaerã ha ndoikói vaerã omono'õ pira pire hekope'ỹ.

9Ha'e kuéra oĩ vaerã pe añetegua jaroviávare, ha oikove vaerã akã porãme.

10Tenondete chupe kuéra raẽ oñeha'ã vaerã, ha upéi, avave nde'íri ramo mba'eve ivaíva hese kuéra, oike kuaa omba'apo Jesús iglésia pytyvõhára ramo.

11Umi kuñáva ojeguereko vaerã avei mba'érõ, naiñe'ẽ reíri vaerãi, heko kuaa ha nosẽi vaerã iñe'ẽgui opa mba'épe.

12Umi Jesús iglésia pytyvõhára, hembireko peteĩ vaerã, ha oisãmbyhy porã kuaa vaerã ita'ýra ha itajýra kuérape, ha hogapy.

13Umi pytyvõhára ojapo porãva hembiapo niko, oñembojerovia, ha ikatu oiko py'a guapy porãme, Cristo Jesús rerovia rupi.

Añetegua Tupã rerovia rehegua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Aha'arõ vokoieténte ahávo rohecha, ha amondo ndéve ko kuatia,

15sapy'a naguahẽi voíri ramo, reikuaa haguã mba'éichapa ojeiko vaerã Tupã ra'y kuéra apytépe, pe Tupã oikovéva iglésia, oguerekóva ipópe pe añetegua ha ojepytasóva hese.

16Mba'e guasu eterei pe añetegua Tupã rerovia rehegua: Cristo ojekuaauka yvypóraicha, Espírituro katu osẽ porã, ha ohecha chupe umi Tupã remimbou. Ojekuaauka opa tetãme, ojererovia yvy ári ha oñemoguahẽ yvágape.

1 Timoteo 4

Umi mba'e japu oñembo'éva

1Espíritu Santo he'i voi ko yvy opa potávo oĩ vaerãha ojeíva ijeroviágui, oho haguã umi espíritu japu oporombotavýva ha umi ñeporombo'e oúva mba'epochýgui rapykuéri.

2Umíva ohendúta hova mokõiva ha ijapúvape, ipy'a iperéva hembiapo vaikue ohapy hague chupe kuéra.

3Umíva ndohejái oñemenda ha oje'u oimeraẽva mba'e. Tupã katu ojapo vaekue ko'ã mba'e ho'u haguã umi heroviaha ha añetegua oikuaáva ome'ẽvo chupe ijaguije.

4Opa mba'e Tupã ojapo vaekue iporã, ha mba'evégui ndojejeguarúi vaerã, jajapyhy ramo ha ñame'ẽ ñande aguije Tupãme.

5Ñandejára Ñe'ẽ ha ñane ñembo'e rupi umi mba'e imarangatu.

6Embo'e ko'ã mba'e, ñane pehẽngue kuérape, ha upéicharõ remba'apo porãta Cristo Jesúspe guarã. Ndéta peteĩ hembiguái imbaretéva pe jerovia ñe'ẽ ha pe tekombo'e porã rejapyhy vaekue rupi.

7Ani rehendu výro rei oñemombe'úva ko yvy arigua. Eporoporiahurereko tapia.

8Pe nde rete ñemongu'e iporã ramo, pe poroporiahurereko katu iporãve opa mba'épe guarã, ome'ẽgui jeikove ko'ágã ha upe rire guarã.

9Kóva niko añetete hína, ha opavave ikatu oguerovia.

10Upévare voi ñamba'apo ha jajepytaso, ñaha'arõgui, pe Tupã oikovéva ñandepysyrõ, ha tenondete umi ogueroviávape.

11Ko'ã mba'e remyasãi ha rembo'e vaerã.

12Eñeha'ã ani ojejahéi nde rehe ne mitã haguére, techaukaha katu vaerã nde umi ogueroviávape guarã, pe reñe'ẽ ha reikoháichare, ha mborayhu, jerovia ha teko potĩme.

13Aguahẽ aja, eiko emoñe'ẽ opavavépe Ñandejára Ñe'ẽ, emokyre'ỹ ñane pehẽngue kuérape ha eheko mbo'e chupe kuéra.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Eñangareko umi mba'e rerekóvare, Tupã ome'ẽ vaekue ndéve umi maranduhára ojerovia rupi oiko vaerãre, ha Jesús iglésia myakãhára kuéra omoĩ ramo guare nde rehe ipo.

15Eñangarekóke ha ereko kuaáke ko'a mba'e, opavave ikatu haguã ohecha mba'éichapa reñakã rapu'ã.

16Eñangareko nde jehe voi, ha umi mba'e rembo'évare, ha ejepytaso mbarete opa mba'épe. Péicha rejapórõ, nde voi reñepysyrõta ha avei umi ne rendúva.

1 Timoteo 5

Mba'éichapa jaiko vaerã ñande rapicha ndive

1Ani ne ñe'ẽ pohýi itujávape. Upéva rangue, eñemoñe'ẽ chupe, ha'e nde ru ramo guáicha. Ha eiko mitãrusu kuéra ndive ne pehẽnguéva ramo guáicha.

2Iguãiguĩvape ereko nde sy ramo guáicha, ha umi kuñataĩme ne reindýva ramo guáicha, teko potĩme.

3Eipytyvõ kuña imenave'ỹmavape, oguereko'ỹva moõpa ikatu oñemboja.

4Ha pe imenave'ỹmava oguereko ramo imemby ha temineno kuéra, ha'e kuéra raẽvete oikuaa vaerã oñangareko vaerãha hóga guáre ha omyengovia itúva ha isy mborayhu. Upéva ombohorýgui Tupãme.

5Kuña imenave'ỹva ha añetehápe opyta vaekue ha'eño, omoĩva ijerovia Tupãre ha oñembo'éva ára ha pyhare.

6Ha pe imenave'ỹva oñeme'ẽva teko rorýpe, omano vaekuéva ramo guáicha.

7Eheko mbo'e avei chupe kuéra taheko porã ani haguã oñeñe'ẽ vai hese kuéra.

8Umi ojepy'apy'ỹva hóga guáre, tenondete iñemoñare teére, ojahéi ijeroviáre ha ivaive umi ojerovia'ỹvagui.

9Imenave'ỹva kuéra apytépe noĩ vaerãi umi ohupyty'ỹva gueteri 60 áño, ha iména peteĩnte vaekue vaerã.

10Ojekuaa vaerã hembiapokue porãre, omongakuaa porã haguére imemby kuéra, omoguahẽ porã haguére mbohupápe, ha ojapo haguére umi Tupã mba'évare oikotevẽva, ha oipytyvõ oiko asývape. Upéi ave, oiko haguére ojapo opa mba'e iporãva.

11Ha ani remoĩ imenave'ỹva apytépe umi nombotýiva gueteri 60 áño, umíva niko oñandu ramo omenda jeyseha ojere Crístogui.

12Ha upéicharõ hembiapo vai, opyrũgui pe ñe'ẽ ome'ẽ vaekuére.

13Upéi ave, oiko ápe ha pépe ha iñate'ỹ. Ha ndaha'éi iñate'ỹvante, iñe'ẽ rei katu avei, oike opa mba'épe ha he'i he'i'ỹ vaerã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Upévare umi imenave'ỹva ha imitãva, aipota omenda. Taimemby, toñangareko hógare, ani haguã oñe'ẽ hese kuéra umi ndaija'éiva ñande rehe.

15Oiméma kuña imenave'ỹva ojei vaekue ñande hegui ha oho Sataná rapykuéri.

16Oimérõ Jesucristo reroviaha oguerekóva hógape imenave'ỹva, oipytyvõ vaerã chupe, ani haguã osãingo Jesucristo iglésia pytyvõre. Upéicharõ pe Jesucristo iglésia ikatu oipytyvõ umi imenave'ỹva oikotevẽ añetévape, ha oguereko'ỹva oñemboja haguã ñepytyvõ rekávo.

17Umi Jesucristo iglésia oisãmbyhy porãva ojehayhu jo'a-jo'a vaerã. Tenondete umi oikóva oñemoñe'ẽ ha oporombo'e.

18Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i voi: “Ani remotĩnguaha pe guéi remomba'apóva”. Ha avei: “Omba'apóvape oñeme'ẽ vaerã imba'apo repykue.”

19Ani rehendu oje'éva umi Jesucristo iglésia oisãmbyhývare, oĩ'ỹrõ mokõi térã mbohapy he'íva añeteha.

20Umi iñangaipa tapiávape reja'o vaerã opavave renondépe, umi ohendúva okyhyje haguã.

21Aheja ndéve, Tupã, Jesucristo ha umi Tupã remimbou poravo pyre renondépe, rejapo haguã ko'ã mba'e remboyke'ỹre térã rembojerovia'ỹre avavépe.

22Ani remoĩ nde po avavére Tupãre omba'apo haguã, rejepy'a mongeta porã mboyve. Ani remoirũ avave hembiapo vaípe, nde reko potĩke.

23Nde rasy py'ỹigui nde py'ápe, ani re'u ýnte, he'u mimi avei kaguy.

24Oime angaipa ojehecha porã rupi natekotevẽiva oñembojovake. Ha oime ojehecháva ojehu rire mante.

25Upéicha avei, tembiapo porãngue ojehecha porã, ha umi iporã'ỹva nokañy mo'ãi hína opa ára.

1 Timoteo 6

1Umi oikóva tembiguái ramo omomba'e vaerã ijárape, ani haguã oñeñe'ẽ vai Tupãre ha ko'ã mba'e ñambo'évare.

2Ha oimérõ pe tembiguái jára Tupã reroviaháva, aníke nomomba'éi chupe, ipehẽngue niko avei Tupã reroviápe. Upéva rangue, omba'apo porãve vaerã katu chupe kuéra. Umi hembiapo kuerakue ohupytýva niko Tupã reroviaha ha ohayhúva chupe kuéra.

Teko mbo'e japu ha mba'e pota rei

Embo'e ha emyasãi ko'ã mba'e:

3Oimérõ ombo'éva mba'e rei ha oho'ỹva Ñandejára Jesucristo ombo'évare, térã osẽva ñane remiandu Cristo reheguágui,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4upéva peteĩ tekove jejapo oikuaa'ỹva mba'eve. Ha'e kuéra niko hasy noñoñe'ẽ apíri ramo. Ha upégui ou umi mba'e pota hekope'ỹmegua, jeiko vai, jeja'o, jerovia'ỹ,

5ha ñorãirõ opave'ỹva umi iñakã kuchúva apytépe ha oikuaave'ỹmava voi pe añeteguáva. Ha kuéra katu oimo'ã pe Jesucristo reroviágui oguenohẽtaha heta mba'e iporã vaerã chupe.

6Añete niko pe Tupã reroviápe oĩha heta mba'e iporãva, umi oñeñandu porãva pe oguerekomívare.

7Mba'eve niko ndajaguerúi jajúvo ko yvy ári, ha mba'eve ndajaguerahái.

8Jareko ramo ja'u ha ñañemonde haguã, javy'áma vaerã.

9Umi ipirapire retaséva katu ho'a jepy'a ra'ã vai ñuhãme guáicha, ha ojecha heta mba'e pota vaípe, oitýva chupe kuéra py'a tarovápe ha ñehundípe.

10Pirapire jehayhu eterei ogueru heta mba'e vai, ha oime ku imba'e potapa rupi ojei vaekue Jesucristo reroviágui ha ogueru ijupe hetaiterei jeiko asy.

Mba'épa Pablo ojerure Timotéope

11Ha nde Timoteo, Tupã rembiguái, ejei opa ko'ã mba'égui. Eikove teko porãme, poriahurerekópe, Jesucristo reroviápe, mborayhúpe, eropu'aka jeiko asy ha nde py'a porãke.

12Eñorãirõ porã ne mba'e reroviáre. Ani reheja oho nde hegui pe jeikove opa'ỹva, upevarãma ne renói vaekue Tupã, ha upévare reme'ẽ vaekue ne ñe'ẽ heta renondépe.

13Ko'ágã, Tupã opa mba'e omoingovéva renondépe, ha Jesucristo renondépe, ome'ẽ vaekue avei iñe'ẽ ha omombe'u hendupyrãva Poncio Pilato renondépe, ha'e ndéve

14rejapo haguã ha'éva. Eikóke teko potĩ ojehecha vai'ỹ vaerãme, Ñandejára Jesucristo ou peve heko mimbipápe.

15Hi'árape porã Tupã ojapóta ko'ã mba'e. Ha'e añoite pe imarangatúva, mburuvicha guasu kuéra ruvicha, ha opa mba'e Jára.

16Ha'e añoite pe omano'ỹva, oikovéva peteĩ mba'e rendýpe, avave ikatu'ỹhápe oñemboja. Ndaipóri yvypóra ohecha vaekue chupe ha ndaikatúi ohecha. Ha'e opa ára guarã heko marã'ỹ ha ipokatu. Amén.

17Umi imba'e retávape yvy ári, ere ani ojejapo ha ani ojerovia umi mba'e retáre. Umi mba'e reta niko ndaha'epái hína. Tojerovia uvei Tupãre, ome'ẽva ñandéve heta mba'e iporã vaerã ñandéve.

18Ere chupe kuéra tojapo iporãva, taimba'e reta mba'e porãnguépe, ha toĩ tapia omboja'o haguãicha oguerekóvagui hapichápe.

19Upéicharõ ombyatýta heta mba'e omopyenda mbaretétava chupe kuéra pe ko'ẽrõ guarãme, ha ohupytýta hikuái jeikove añeteguáva.

Mba'épa he'i Pablo ipahávo

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

[20]Timoteo, eñangareko porãke pe jeroviapópe ojeheja vaekue ndévere. Ani rehendu ñe'ẽ rei, ha výro rei opoíva umi he'íva ijehe aipo iñaranduha.

[21]Umi péicha oikóva osẽ Jesucristo reroviágui. Ñandejára tohekuavo ipytyvõ pende ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Timoteo

2 Timoteo 1

Maitei

1Che Pablo, Cristo Jesús apóstol, Tupã che mboúva amoherakuã haguã pe jeikovete
ikatúva ñaha'arõ Cristo Jesús rupi,

2amomaitei Timotéope, che ra'y ahayhuetéva. Tupã ñande Ru ha Ñandejára Jesucristo
toñohẽ nde ári imba'e porãngue, ta nde poriahurereko ha tome'ẽ ndéve py'a guapy.

3Ára ha pyhare, nde rehe añembo'évo, amoguahẽ che aguije Tupãme. Che ypy kuéra
oiko haguéicha ha py'a potĩme, che aiko hembijokuái ramo.

4Che mandu'a manté umi nde resay reñohẽ vaekuére ha hi'ãnte chéve rohecha jey,
tuicha avy'a haguã.

5Che mandu'a mba'éichapa rejerovia añete Tupãre, ojerovia haguéicha nde aguéla
Loida ha avei nde sy Eunice. Aikuaa porã nde avei péicha rejeroviaha.

6Upévare ha'e ndéve, remombáy jey haguã pe ne rembiaporã Tupã ome'ẽ vaekue
ndéve che rupi, amoĩ ramo guare che po nde rehe.

7Pe Espíritu Tupã ome'ẽva ñandéve niko ndaha'éi jakyhyje haguã avavégui, ñande
py'a ñamombarete haguã katu, ha japorohayhu ha ñane akã guapy haguã.

8Ani retĩ reñe'ẽ haguã Ñandejára Jesucristo rehe, ha ani che rerotĩ añemyakãsã
haguére Cristo rehehápe. Nde aveíkena ehasa asy remoherakuã haguére pe marandu
porã. Tupã ne mombaretéta upéva reropu'aka haguã.

9Tupã niko ñane pysyrõ vaekue, ha ñande poravo imba'erã. Péicha ojapo, ndaha'éi
omyengovia haguã ñandéve mba'eve ñande japo vaekue. Ha'e ojaposéguinte péicha
ojapo, ha imba'e porãgui. Tupã niko, Cristo Jesús rupi, imba'e porã ñane ndive opa
mba'e oñepyrũ mboyve guive.

10Ha mba'eichaite pevépa ha'e imba'e porã, ko'ágã ojehechauka ñandéve Cristo Jesús
rupi, pe ñane pysyrõva. Ha'e upe ohundi vaekue ñemano ha marandu porã rupi
ohechauka pe jeikove opa'ỹva.

11Tupã che moĩ vaekue chéve amoherakuã haguã ko marandu porã, ha che mondo
apóstol ha mbo'ehára ramo.

12Upévare ahasa opa ko'ã mba'e hína, ha péicharõ jepe, natĩri. Che aikuaa porã
mávarepa ajerovia, ha aikuaa porã ha'e oñangarekotaha pe che pópe omoĩ vaekuére,
ñembojovakeha ára peve.

13Eiko kena che rombo'e haguéicha, ha aheja haguéicha ndéve reiko haguã. Ani reheja
pe jerovia ha mborayhu jarekóva Cristo Jesús ndive.

14Ha Espíritu Santo ñande pype oikóva rupi kena, eñangareko porã umi mba'e nde
pópe ojeheja vaekuére.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Reikuaáma niko opavave Asia pegua che reja rei hague, Figelo ha Hermógenes jepe.

16Ñandejára tohovasa Onesíforo ha hóga guápe, ou mantéva ombovevýi chéve che jehasa asy, ha notĩriva añemyakãsã haguére.

17Rómape oguahẽ riremínte, oñemoĩ voi che reka che juhu peve.

18Ha'e toikuaa Tupã poriahurereko ñembojovakeha árape. Nde niko reikuaa porã mba'éichapa ha'e heta che pytyvõ Éfesope.

2 Timoteo 2

Jehasa asy Cristo rehehápe

1Nde, che ra'y, Tupã mba'e porã ta ne mombarate Cristo Jesús rupi.

2Upe, nde che rendu haguéicha, heta renondépe, péichake avei nde, embo'e umi jajeroviaha porãvape, ikatu haguãicha oporombo'e avei.

3Eropu'akáke jehasa asy oúva ndéve, ndéko hína Jesucristo ñorãirõhára.

4Ñorãirõhára oĩva huvicha poguýpe niko ndojehe'ái oimehaichagua tembiapóre, ojapo vaerãgui huvicha he'iháicha chupe.

5Ha péicha avei peteĩ oñaníva, noñaníri ramo hekópe, ndo jererohory mo'ãi avei chupe hembiapokue rekoitépe.

6Pe omba'apo pohýiva kokuépe raẽvete, ohupyty vaerã kóga repykue.

7Embojere ne akãme ko'ã mba'e ha'éva ndéve, ha Tupã voi ne pytyvõta reikuaa haguã mba'épa he'ise.

8Ne mandu'áke Jesucristo rehe. Ha'e niko David ñemoñare hína, ha opu'ã jey vaekue omanóva apytégui. Péicha niko he'i pe marandu porã che amyerakuãva,

9ha upéva rupi heta ahasa asy ha ajerereko iñapytĩháme, che rembiapo vai ramo guáicha. Ñandejára Ñe'ẽ katu ndaikatúi oñeñapytĩ.

10Upévare, umi Tupã oiporavo vaekue reheháp aropu'aka opa mba'e, ikatu haguã Cristo Jesús rupi ha'e kuéra avei oñepysyrõ, ha oikuaa pe jeikove opa'ỹva ha tuichaitéva.

11Añetehápe niko oje'e: Ñamano ramo hendive hendive avei jaikovéta,

12jahasa asy kuaa ramo hendive ñaiméta opa mba'e ári, ja'érõ ndajaikuaaiha chupe ha'e avei na ñande kuaa mo'ãi,

13ndajajeroviái ramo hese ha'e ndaupéichai ñane ndive, ndaikatúigui ha'e voi he'i ijupe tove.

Mbo'ehára japu rehegua

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Ne mandu'áke nde rapicha kuérape ha Tupã renondépe ere chupe kuéra ani haguã oñoñe'ẽ api hikuái. Péva niko naiporãi mba'everã, ohundi uvei opa ohendúvape.

15Eñeha'ã mbaitéke repyta porã haguã Tupã ndive, ku omba'apóvaicha oguereko'ỹva mba'evégui otĩ haguã, ha ombo'éva hekópe añetegua.

16Ejeheja ñe'ẽ rei ha výro reígui. Umi péicha oñe'ẽva niko hembiapo vai vaivéta,

17ha umi mba'e ha'e kuéra ombo'éva katu okaru, ku aícha ñande ro'óre. Péicha niko ojehu Himeneo ha Filétope,

18opíava umi mba'e añeteguágui, he'ívo ojeikove jeýma hague omanóva apytégui. Péicha, hetágui omokangy ijerovia.

19Pe ita Tupã omboguapy hatã vaekue katu ndoku'e mo'ãi, ha hese he'i: “Ñandejára oikuaa umi imba'évape” ha avei “Opa umi omomba'e guasúva Ñandejárape, ojeheja vaerã mba'e vaígui.”

20Umi mbayru peteĩ óga guasúpe jajuhúva niko ndaha'éi óro térã plátagui ojejapo vaekue añónte. Oĩ avei ojejapóva yvyra térã ñai'ũgui. Oĩ ojeporu porãva ha oĩ ojeporúva oimeraẽva mba'e ojejapo haguã ipype.

21Oimeraẽva ojehejárõ umi mba'e vaígui, ojoguáta ku mbayru porãme oñemboykéva Tupãme guarã, ha ha'e oiporúta heta mba'e iporãva ojapo haguã.

22Ejeheja umi mba'e mitã rusúpe omyakã rakúvagui. Eiko uvei teko jojápe, ejerovia Cristo rehe, ehayhu nde rapicha kuérape ha eiko py'a guapýpe umi Ñandejárape ipy'aite guive omomba'e guasúva ndive.

23Ani rejapysaka térã reike mba'eveichagua ñe'ẽ reípe. Reikuaa porã niko ñorãirõme mante umíva opaha.

24Ñandejára rembiguáiva niko ndoikói vaerã ñorãirõme, oiko porã vaerã katu opavave ndive. Oporombo'e kuaa vaerã ha ndaha'éi vaerã ku ipochy reíva rehegua.

25Oñemoñe'ẽ kuaa vaerã umi iñakã rehénte oikosévape. Ikatu mba'e niko péicharõ Tupã opoko hese kuéra, ha oheja hikuái heko vai ha ou oikuaa umi mba'e añeteguáva.

26Péicharõ opáyta ha ojehekýita hikuái pe ñuhãgui, Aña oguerekohápe chupe kuéra ipoguýpe iñapytĩmby.

2 Timoteo 3

Mba'éichatapa ára pahávo

1Aipota reikuaa porã kóva: Pe ára paha oñemoaguĩvo heta ojehasa asýta.

2Opavave imba'erãnte oipotáta opa mba'e, pira pirénte ohayhúta, ha oñemoha'entese ha ojejapóta. Oñepu'ãmbáta Tupãre, túva ha sýpe avave naiñe'ẽ rendu mo'ãi, ndojehecha kuaa mo'ãi avavépe ha ojejahéita Tupãre.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Avave naimba'e porã mo'ãi avave ndive, ha avavépe ndojeporiahurereko mo'ãi. Oñeñe'ẽ reíta ojuehe ha avave ndaikatu mo'ãi ojejoko, hetáta oñemboharái vaíva hapicháre ha ndojehecha ramo mo'ãi mba'eve iporãva.

4Oĩta oguasu apíva hapicháre, iñakã rehénte oikóva, ojejapóva ha ojapóva umi mba'e chupe kuérante ombovy'áva, ojapo rangue Tupã oipotáva.

5Oikóta hikuái heko marangatu vaicha, opa ojapóvare katu, ojehecháta umi mba'e he'íva ogueroviaha nde'iseiha chupe kuéra mba'eve. Ani rejehe'a umícha guáre.

6Umíva apytépe oĩ hína umi oikéva oimeraẽva rógape ha ombotavy umi kuña iñakã kuchúvape, ha angaipágui henyhẽvape, ha ojapo rei reínteva opa oúva chupe iñakãme.

7Ko'ã kuña niko oikuaaségui opavavépe ohendu, upéicharõ jepe araka'eve ndoikuaa mo'ãi umi mba'e añeteguáva.

8Ha Janes ha Jambrés oñemoĩ haguéicha Moisés rehe, péicha avei ko'ãva oñemoĩta umi mba'e añeteguáre. Ko'ãva niko itujupaite iñakãme ha ijerovia oguerekóva Tupãre omboyke.

9Péicharõ jepe, ha'e kuéra ndoho mombyry mo'ãi. Opavave ohecha kuaáta hese kuéra itavy etereiha, ojehu haguéicha umi Moisés rehe oñemoĩ vaekuépe.

Jehasa asy jahasa ñande jajerovia rupi

10Nde katu Timoteo reikuaa porã umi mba'e che ambo'éva, mba'éichapa aiko, mba'épa pe ajaposéva ha mba'érehepa ajerovia. Rehendu mba'éichapa aropu'aka heta mba'e, mba'éichapa ahayhu che rapicha kuérape ha heta mba'e vai ahasa.

11Reikuaa porã mba'éichapa Antioquía, Iconio ha Lístrape heta ajerereko asy ha heta ahasa asy. Vaípe niko umi rupi ajecha vaekue. Ha opa umívagui Ñandejára che pe'a.

12Ha péichako, opa umi ojeroviáva Tupãre Cristo Jesús rupi, heta ojeguereko asýta.

13Ha umi ijapúva ha oikóvape oporombotavy, umívape oho vaivéta hína. Oporombotavy javeve, ha'e kuéra voi oñembotavy.

14Nde katu aníke araka'eve rejei umi mba'e reikuaáva ha reroviávagui. Nde niko reikuaa porã mávapa ne mbo'e vaekue.

15Ne mandu'áke ne mitã guive reikuaaha Ñandejára Ñe'ẽ. Reikuaa ikatuha ne moarandu ha ikatuha ne pysyrõ rejerovia ramo Cristo Jesús rehe.

16Ñandejára Ñe'ẽ niko henyhẽ Tupã pu'akágui, ha iporã ñambo'e ha ñañemoñe'ẽ haguã ñande rapichápe, japoheko mbo'e ha japoromoarandu haguã hekopete.

17Upéicharõ, pe Tupãme omomba'e guasúva noikotevẽ mo'ãi mba'eve ojapo haguã opa mba'e iporãva.

2 Timoteo 4

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Tupã ha Cristo Jesús rérape, oútava Mburuvicha guasúicha ombojovake haguã oikove ha omanóvape, ajerure jey-jey ndéve

2remosarambi haguã pe marandu porã. Emoherakuãke ijahápe ndéve ha ija'ỹháme avei. Eñe'ẽ opavavépe ku oguerovia añete haguãicha pe eréva, eñemoñe'ẽ ha mbegue mbeguépe eheko mbo'e chupe kuéra.

3Oguahẽta hína ára, ha avave nohenduse mo'ã véima mba'eve iporãva chupe kuéra oñembo'éva. Upéva rangue, oikóta iñakãre ha ombyatýta ijerére umi mbo'ehára ohendukáva chupe kuéra umi ha'e kuéra ohendusévante.

4Ojeréta añeteguágui ha oguerovíáta výro rei.

5Nde katu, ne akã guapy ha eropu'aka vaerã jehasa asy oúva ndéve. Akóinteke emoherakuã pe marandu porã, ha ejapopa porã ne rembiapo Tupã rembiguái ramo reguerekóva.

6Che katu aiméma ame'ẽ haguãicha che rekove Tupãme ikuave'ẽmby ramo. Hi'aguĩma ára amano haguã.

7Hekoitépe niko añorãirõ, ipahaite peve añani, ha ndajeíri che jeroviágui.

8Ha ko'ágã aha'arõ hína pe jeguaka Ñandejára Jesucristo, Mbojovakehára heko jojáva, omoĩtava che akãre pe árape, che reko potĩ haguére. Ha ndaha'e mo'ãi chéve añónte ome'ẽtava. Ome'ẽta avei opa umi ipy'aite guive oha'arõvape ha'e ou jey.

Mba'épa ipahávo he'i Pablo

9Eñeha'ãmbaitéke reju pya'e haguã che rendápe.

10Demas niko che reja rei ha oho Tesalónicape, omyakã rakúgui chupe umi mba'e opavave ojapóva yvypóra rekópe. Crescente oho Galáciape, ha Tito katu Dalmáciape.

11Lucas añóntema opyta che ndive. Egueru ne ndive Marcos, ha'e niko ikatúta che pytyvõ che rembiapópe.

12Tíquico katu amondo Éfesope.

13Ágã reju vove kena egueru chéve che póncho aheja vaekue Carpo rógape, Tróadepe. Egueru avei chéve che kuatia kuéra, ha aníke nde resarái umi kuatia vakapígui.

14Alejandro, ku fiérrore omba'apóva heta mba'e vai ojapo che rehe. Ágãnte Ñandejára omyengoviáne chupe opa umi mba'e ojapo vaekue che rehe.

15Aníke mba'eve ojapo nde rehe. Ha'e niko opu'ã umi ñande ñamoherakuãvare.

16Ajereraha ypy ramo guare mburuvicha kuéra renondépe che jehe añe'ẽ haguã, avave ndoúi vaekue che pytyvõ. Che rejapaite hikuái, oĩ haguéicha. Ajerure Tupãme ani haguã ha'e omyengovia chupe kuéra upévare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ñandejára mante che pytyvõ ha che mombarete. Upévare, ikatu vaekue amoherakuã pe marandu oipysyrõva opa umi Tupãre ojerovia'ỹvape. Ha upéicha Ñandejára Jesucristo che pe'a jaguarete jurúgui.

18Ha'e che mo'ãne opa mba'e vaígui, ha che reraháne yvágape ha'e oisãmbyhyhápe. Toñemomba'e guasu chupe opa ára! Amén.

Ipahavogua maitei

19Emoguahẽmi che maitei Prisca ha Aquílape, ha Onesíforo róga guápe.

20Erasto opyta Coríntope, ha Trófimo katu aheja Milétope, hasýgui.

21Eñeha'ã kena eju ro'y mboyve. Omondo avei imaitei ndéve Eubulo, Pudente, líno, Claudia ha opa umi Jesucristo rehe ojeroviáva ko'apegua.

22Ñandejára Jesucristo toĩ ne ndive, Tupã toipytyvõ opavavépe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tito

Tito 1

Maitei

1Che, Pablo, Tupã rembiguái ha Jesucristo apóstol, aime aisãmbyhy haguã Tupã rembiporavo kuérape, ikatu haguã oguerovia ha oikuaa pe Tupã rayhu añetegua,

2ha oha'arõ kuaa jeikove opa'ỹva. Tupã ijapu'ỹva he'i vaekue, ojapo mboyve mba'eve, ome'ẽtaha kóva ko jeikove,

3ha hi'árape ha'e oikuaauka vaekue iñe'ẽ. Ha upéva, Tupã ñande pysyrõva, he'i vaekue chéve amyerakuã haguã.

4Tito che ra'y tee, chéicha avei ogueroviáva, amondo ndéve che kuatiañe'ẽ. Tupã ñande Ru ha Jesucristo ñande pysyrõhára, tohekuavo ipytyvõ ha ipy'a guapy nde ári.

Mba'éicha vaerãpa Cristo iglésia myakãhára

5Roheja vaekue Crétape remoĩmba haguã hekópe opa mba'e, ha remoĩ haguã umi iglésiape guarã myakãhára, ha'e haguéicha ndéve.

6Umíva tapicha joheipyre vaerã, peteĩ jevýnte omenda vaekue, ta'ýra kuéra Jesucristo reroviaha vaerã, ha ndaipóri vaerã mba'e vai oje'éva hese kuéra, ndaheko vaíri vaerãi ha nopu'ã reiséi vaerãi hapicháre.

7Pe Jesucristo iglésia myakãhára, Tupã mba'éva rerekua hekópe, heko potĩ vaerã, ndaha'éi vaerã ojejapóva, ipochy reíva, ika'úva, oporonupãséva ha ipláta potáva.

8Upéva rangue, omoguahẽ kuaáva vaerã hógape mombyrygua, imba'e porã, iñakã porã, ipojoja, imarangatu ha oiko kuaáva vaerã.

9Imbarete vaerã Ñandejára ñe'ẽ ohendu vaekuépe, ikatu haguã omokyre'ỹ hapicha kuérape, jeheko mbo'e añete guápe, ha ogueroviaka kuaa vaerã umi hese oñemoĩvape.

Mbo'ehára japúpe oñembohovái kuaa vaerã

10Heta oĩ umi iñe'ẽ rendu'ỹva ha iñe'ẽ reíva, tenondete umi judío ojerovia vaekue apytépe. Ha'e kuéra iñe'ẽ rei ha oporombotavy.

11Umívape tekotevẽ rejuru mboty. Hetápe ombojavy ombo'égui výro rei ha ipláta potágui.

12Peteĩ maranduhára Cretagua voi, upe he'i vaekue hetãguáre: “Umi Cretagua, tekove japu, sagua'a, ikaru ha iñate'ỹva.”.

13Ha añetéko upe he'i vaekue. Upévare eja'o mbaretéke chupe kuéra, ikatu haguã oguerovia porã,

14ha ani haguã ohendu ñe'ẽ rei omyasãiva judío kuéra, térã ojapo umi ndoikuaaséiva mba'eve añeteguágui he'íva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Heko potĩvape guarã opa mba'e ipotĩ, umi heko ky'áva ha ndogueroviaséivape guarã katu ndaipóri mba'eve ipotĩva. Iky'apa niko iñapytu'ũ ha ipy'a kuéra guive.

16He'i hikuái oikuaaha Tupãme, hembiapópe katu ohechauka ndoikuaaseiha chugui mba'eve. Ko'ã tekove ipy'aro, opu'ã reise hapicháre ha ndaikatúi ojapo mba'eve iporãva.

Tito 2

Teko mbo'e añete

1Opa mba'e rembo'éva, ta upe teko mbo'e hekopeguáva he'iháichake.

2Umi itujámava taiñakã guapy, tojeapo mba'érõ, taiñakã porã, tahesãi ijeroviápe ha imborayhúpe, ha ta imbarete ogueropu'aka haguã jehasa asy.

3Upéicha avei kuñakarai kuéra, taheko kuñakarai guasu ha ani ijurumy'ỹi térã ika'u. Tohechauka tembiapo iporãva,

4ha tombo'e kuñakarai pyahu kuérape ohayhu haguã iména ha imemby kuérape,

5taiñakã guapy, taheko potĩ, toñangareko kuaa hógare, taimba'e porã ha taiñe'ẽ rendu iménape, ani haguã avave oguereko he'i vaerã Ñandejára Ñe'ẽre.

6Eñemoñe'ẽ avei mitã rusu kuérape iñakã guapy haguã opa mba'épe,

7rehechaukávo nde voi tembiapo porã, mbo'epy hesãi porãva rupi, teko marangatúpe,

8teko mbo'e hekópe guápe, ikatu'ỹ vaerã avave ombohovái. Upéicharõ, umi nde rehe oñemoĩva, opytáta oikuaa'ỹre mba'épa ojapóta, ndojuhu mo'ãigui he'i vaerã nde rehe.

9Eñemoñe'ẽ umi tembiguáipe taiñe'ẽ rendu opa mba'épe ijára kuérape, taimba'e porã ha ani ombohovái chupe kuéra.

10Ani imonda. Taijoheipyre uvei ohechauka haguã opa mba'épe mba'eichaitépa iporã Tupã ñane pysyrõhára remimbo'e.

11Tupã niko ohechauka vaekue imba'e porãha, oikuave'ẽvo yvypórape oñepysyrõ haguã.

12Pe Tupã py'a porã, ñane mbo'e jajeheja haguã teko jerovia'ỹ ha mba'e pota yvy ári guágui, ha jaiko haguã ñande rekove ko'ágã guápe, akã guapýpe, hekópe ha Tupã rayhúpe,

13torypápe ñaha'arõ aja ou jey ñane Tupã guasu Jesucristo ñandepysyrõhára.

14Ha'e omano vaekue ñande rayhupápe, ñane renohẽ haguã teko añágui ha ñane mopotĩmbaite haguã, ojapóvo ñande hegui peteĩ tetã imba'e teéva, mba'e porãnte oipotáva.

15Kóva hína upe rejapo vaerã, reñemoñe'ẽvo ha reporoja'óvo ave tekotevẽ ramo. Aníke reheja avave nde apo'i.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Tito 3

Cristo reroviaha kuéra rekorã

1Ne mandu'áke opavavépe tojapo mba'érõ sãmbyhyhára ha mburuvicha kuérape, taiñe'ẽ rendu chupe kuéra ha taikyre'ỹ ojapo haguã opa iporãva.

2Ani okaguai avavére, tohayhu py'a guapy, taimba'e porã ha tojejapo'ỹ avave renondépe.

3Ñande avei niko yma ñande výro, ha ñapu'ã reise vaekue oimeraẽvare. Ñande rape kañy vaekue ha jaiko opaichagua ivai ha iky'áva rembiguáirõ. Ñande reko aña vaekue ha jaiko py'a rasýpe, na ñande ja'evéi ojuehe.

4Tupã ñane pysyrõhára katu, ohechauka ipy'a porã ha imborayhu yvypórape.

5Ñande poriahurerekóguinte ha ndaha'éi ñane rembiapo porãgui, ñane pysyrõva, ñane mopotĩvo ýpe ha ombopyahúvo ñande rekove Espíritu Santo rupi.

6Jesucristo ñande pysyrõhára rupi niko, Tupã ñane myenyhẽ Espíritu Sántogui,

7ñanemoĩ porã haguã hendive imborayhu rupi, ha jahupyty upe jeikove opa árape guarã ñaha'arõva.

8Ko'ãva hína umi mba'e jarovia vaerãva, ha aipota ere jey-jey ko'ã mba'e, ikatu haguã umi Tupãme ogueroviáva oñeha'ã ojapo iporãva. Ko'ã mba'e iporã ha oipytyvõ kuaa opavavépe.

9Ani reike ñe'ẽ joapi reípe, téra máva mávapa ñande ypy kuéra, ha Moisés rembiapoukapy apóre. Ko'ã mba'e výro rei ha naiporãi mba'everã.

10Oĩrõ oporombojoavýva, eñemoñe'ẽ chupe peteĩ térã mokõi jey, ha na ne renduséirõ emosẽ chupe Jesucristo iglésiagui.

11Reikuaáma voi niko upe tapicha upéva heko añaha, ha iñangaipa voiha upe ohundíva chupe.

Ipahavogua maitei

12Ágã amondóvo ne rendápe Artemas térã Tíquico, eñeha'ã tereho che rendápe Nicópolispe. Ha'éma upépe apytataha ro'y ou vove.

13Eipytyvõke opa ikatúvape avogádo Zenas ha Apólospe, oguereko haguã opa oikotevẽva oho haguã.

14Umi ñande reheguáva toikuaa avei ojapo vaerãha iporãva, ha oipytyvõ oikotevẽvape, hekove kuéra ou porã haguã hapicha kuérape.

15Opa oĩva che ndive oguerahauka ndéve imaitei. Emomaitei umi ñane irũ Jesucristo reroviaha jahayhúvape. Ñandejára tohekuavo ipytyvõ pende ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Filemón

Filemón 1

Maitei

1Che, Pablo, che akãsãva hína Cristo Jesús rehehápe, ha ñane pehẽngue Timoteo,
romomaitei Filemónpe, rohayhuetéva ore rembiapo irũ,

2ha Jesucristo iglésiape ijatýva hógape. Upéicha avei, ñane reindy Apia ha ñane
pehẽngue Arquípope, ñane irũva avei ñane rembiapópe.

3Tupã ñande Ru ha Ñandejára Jesucristo tohekuavo ipytyvõ ha ipy'a guapy pende ári.

Filemón jerovia ha imborayhu

4Katuete che ame'ẽva che aguije Tupãme che mandu'ávo nde rehe che ñembo'épe,

5oñemombe'u rupi chéve mborayhu rerekóva ha mba'éichapa rejerovia Ñandejára
Jesús rehe ha opa umi Tupã mba'évare.

6Ha ajerure Tupãme, ne rembiapo voi oikuaauka haguã ndéve opa mba'e porã ikatúva
jajapo Crístope jahayhúgui.

7Che mbovy'a ha che mokyre'ỹ ne mborayhu. Nde niko che pehẽngue, remyenyhẽva
py'a pytu'úgui opa Tupã mba'évape.

Pablo oñe'ẽ Onésimo rehehápe

8Upévare, ikatu ramo jepe Cristo apóstol ramo ha'e ndéve rejapo haguã,

9iporãve chéve ajerure ndéve, mborayhu rérape. Che, Pablo, che tujámava, ha ko'ágã
aiméva hína yvyrakuápe Cristo rehehápe,

10ajerure ndéve rejapomi vaerã che ra'y Onésimo rehe, añeñandúgui itúva ramo, ñande
jeroviápe, ko yvyrakuápe.

11Ymave, Onésimo ndéve guarã ndaha'éi vaekue peteĩ tembiguái mba'everã iporã
guasúva. Ha ágã katu iporã ñandéve guarã, chéve guarã ha ndéve guarã avei.

12Amondo jey ndéve, ha'e niko che ra'y ahayhúva.

13Che niko aipota vaerã mo'ã opyta ko'ápe che ndive, che pytyvõ haguã nde rangue,
aime aja yvyrakuápe, Cristo marandu rehehápe.

14Ha niko ndajaposéi mba'eve nde remoneĩ mboyve, ikatu haguã che pytyvõ, ndaha'éi
che pytyvõ vaerãgui, che pytyvõséguinte.

15Ikatu niko oime Onésimo ojei nde hegui ra'e sapy'ami, rereko haguã chupe upe rire
opa ára guarã,

16ndaha'e véima tembiguáicha, iporãvéva tembiguáiguima katu, peteĩ ne pehẽngue
rehayhúvaicha. Che ahayhu eterei chupe. Ha nde, rehayhuve vaerã katu chupe, ha
ndaha'éi yvypóraicha añónte. Ne pehẽngue Ñandejára reheguáva ramo katu avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Aipórõ, che rereko ramo ne pehẽnguérõ Cristo reroviaha reheguáva ramo, emoguahẽ chupe, che moguahẽva ramo guáicha chéve voi.

18Oime rire ojapo vai nde rehe térã oguereko ohepyme'ẽ vaerã ndéve, che amyengoviáta ndéve.

19Che, Pablo, che po rupi amoĩ ko kuatiáre: che ahepyme'ẽta. Nda'éiko ndéve hína nde voi rerekoha rehepyme'ẽ vaerãha chéve nde jehe.

20Upéicha, che pehẽngue, ajerure ndéve rejapomi haguã ko ajeruréva, Ñandejára rérape. Emombytu'umi che py'a, Cristo rayhupápe.

21Arahauka ndéve ko kuatia, aikuaa porãgui ne ñe'ẽ rendutaha, ha aikuaa rejapovetaha katu ko ajerurévagui.

22Ha upéi ave, embosako'i che rendaguã. Aha'arõite Tupã ohendúvo pene ñembo'e ohejataha chéve aha pohechávo.

Ipahavogua maitei

23Che maitei Epáfraspe, pe Jesucristo rayhupápe che moirũ vaekue yvyrakuápe.

24Ha avei, Marcos, Aristarco, Demas ha Lúcaspe, che pytyvõ vaekuémi che rembiapópe.

25Ñandejára Jesucristo tohekuavo pende ári ipytyvõ.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Hebreos

Hebreos 1

Tupã oñe'ẽ Ta'ýra rupi

1Ymaite Tupã oñe'ẽ vaekue ñande ru ypy kuerakuépe heta jey ha heta hendáicha, umi maranduhára rupi.

2Ko'ágã katu, ko'ã ipahavevogua árape, oñe'ẽ ñandéve Ta'ýra rupi. Ha'e rupi niko ojapo vaekue opa mba'e ha oheja chupe imba'erã.

3Ha'e niko Tupã reko mimbipa, Tupã ha'ehaichaite voi, ha pe omoĩmbáva hendápe opa mba'e iñe'ẽ pu'akapa rupi. Ñane mopotĩ rire ñane rembiapo vaikuetágui, oguapy yvágape Tupã guapyha akatúape.

4Mba'e guasueteve umi Tupã remimboúgui, ha'e ohupytýgui Tupãgui téra mba'e guasuvéva pe ha'e kuéra oguerekóvagui.

Tupã Ra'y mba'e guasuve umi hemimboúgui

5Tupã niko nde'íri avave hemimboúre: “Nde ha'e che Ra'y, che romoñemoña ko árape.” Ha nde'íri avei avave hemimboúpe: “Che itúvata ha ha'e che ra'ýta.”

6Ambue hendápe katu, ohechaukávo Ta'ýra peteĩetépe he'i: “Opa Tupã remimbou tomomba'e guasu chupe.”

7Umi hemimboúre katu Tupã he'i: “Hemimbou kuéra ojapo yvytúicha, ha hembiguái kuérape tatáicha.”

8Ta'ýra rehe katu he'i: “Tupã, ne sãmbyhy ndopái, ha nde reisãmbyhy teko jojápe.

9Rehayhu iporãva ha ivaívare na nde a'éi, upévare nde poravo Tupã, ne Tupã, ha vy'águi ne myenyhẽve ne irũ nguéragui.”

10He'i avei chupe: “Ñandejára, nde rejapo vaekue ko yvy iñepyrũha guive, ha nde voi rejapo pe yvága.

11Opa umíva opa vaerã, nde katu repytáne opa ára. Opa mba'e opa rei vaerã opa reiháicha ao,

12rembyapakua vaerã ao oñembyapakuaháicha, rembojopyru vaerã ao oñembojopyruháicha. Nde katu, ndénte vaerã, nde rekove ndopa mo'ãi.”

13Araka'eve Tupã nde'íri vaekue hemimbou kuérape: “Eguapy che akatúape, tamoĩ ne pyenda ramo umi nde rayhu'ỹva.”

14Opa umi Tupã remimbou niko espíritu omba'apóva Tupãme guarã, oñemboúva oipytyvõ haguã umi ohupytýtavape Tupãgui ñepysyrõ.

Hebreos 2

Tuicha mba'e ñepysyrõ

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Opa ko'ã mba'ére jajapysakave vaerã oñemombe'u vaekuére ñandéve, japia'ỹ haguã tapégui.

2Teko mbo'e yma ome'ẽ vaekue Tupã hemimbou kuéra rupi, umíva teko mbo'e añete imbaretéva, ha umi hembiapo vai ha naiñe'ẽ rendúi vaekue, umíva oñenupã hekópe.

3Mba'éicha piko, aipórõ, nañañenupã mo'ãi ñande, ndajajepy'apýi ramo ñañepysyrõ haguãre, ko tuichaite mba'éva upéva. Ñandejára voi niko oñemotenonde vaekue omombe'u haguã ñandéve. Ha upéi upéva, omoañete porãve ñande apytépe umi ohendu vaekue ko'ã ñe'ẽ.

4Upéi avei, Tupã omoañeteve vaekue mba'e rechauka ha mba'e hechapyrãva reheve, ha Espíritu Santo ome'ẽ vaekue ñandéve heta hendáicha, ha ha'e oipotaháicha.

Jesucristo, pe ñane pysyrõhára

5Tupã nomoĩri vaekue hemimbou kuéra poguýpe pe ñande reko tenonderãvévo guarã, ñañe'ẽha hína.

6Upéva rangue, Ñandejára Ñe'ẽme oime peteĩ hendápe he'iha: “Máva piko yvypóra ne mandu'a haguã hese? Máva piko yvypóra rejepy'apy haguã hese?

7Sapy'ami remomichĩve vaekue ne remimbou kuéragui, upéi rehupi yvate ha remomba'e guasu.

8Opa mba'e remoĩ ipyguýpe.” Ha upéicha, omoĩvo Tupã opa mba'e ipyguýpe, ndohejái mba'eve oñapytĩ'ỹre ijehe. Ndajahechái jepe upeichaha.

9Ha jahecha mba'éichapa Jesús, Tupã omomichĩmive vaekue sapy'ami hemimbou kuéragui, yvate ohupi ha omomba'e guasu chupe, pe omano haguéicha omano rupi. Tupã, ohechaukávo imborayhu ñande rehe, oheja omano ñande rehehápe.

10Opa mba'e oĩ Tupãme guarã ha Tupã ojapógui, oipotáva opa ta'ýra oike heko mimbipápe. Upévare Tupã, Jesucristo ohasa asy rupi, ojapo vaerã vaekue chugui peteĩ ivai'ỹva mba'evépe, oporopysyrõva.

11Opavave niko peteĩnte itúva, umi imarangatúva ha pe oporomomarangatúva. Upévare, Tupã Ra'y notĩri he'i haguã hese kuéra ipehẽngueha.

12He'iháicha Ñandejára Ñe'ẽme: “Nde rehe che mandu'áne che pehẽngue kuérape, ha rogueropurahéine umi aty guasuha rupi.”

13He'i avei: “Ha'e che jeroviaha.” Ha he'i jey: “Ápe aime che ra'y kuéra ndive, Tupã ome'ẽ vaekue chéve.”

14Ta'ýra kuéra ha'eháicha peteĩ to'o ha peteĩ tuguýgui guare, upéicha avei Jesús oiko vaekue yvypóraicha, ho'o ha huguy reheve, imano rupi ipu'aka haguã Aña, ikatúva oporojukáre.

15Ha péicha oipysyrõ opa umi oiko vaekue kyhyje poguýpe oikove aja pukukue.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

16Añetehápe niko ha'e ndoúi vaekue oipytyvõvo umi Tupã remimboúpe, ha'e ou oipytyvõ haguã Abraham ñemoñarépe.

17Upévare, oiko vaerã vaekue ipehẽngue kuéraicha opa mba'épe, oiko haguã chugui peteĩ Pa'i Guasu heko jeroviaháva ha oporoporiahurereko kuaáva, omba'apóva Tupãme guarã, ha ojeheja rei haguã yvypórape iñangaipa.

18Ha ha'e voi ohasa asy ha ojepy'a ra'ã rupi, ko'ágã ikatu oipytyvõ umi ojepy'a ra'ãvape avei.

Hebreos 3

Jesús mba'e guasuve Moisésgui

1Upévare, che pehẽngue kuéra, Tupã mba'éva, ha pene renói vaekue imba'erã, pema'ẽ porã Jesucrístore, apóstol ha Pa'i Guasu ñande jerovia rehegua.

2Jesús ndojeíri vaekue Tupã reroviágui omoĩva chupe hembiaporã, Moisés avei ndojeíri haguéicha hembiaporãgui, Tupã reroviaha kuéra apytépe.

3Jesúspe katu oñemomba'e guasuve Moisésgui, oñemomba'e guasuveháicha óga apohare, pe ógagui.

4Opa óga oime ijapohare, Tupã katu opa mba'e apohare.

5Ha upéicha Moisés, tembiguái hekópe, ndojeíri vaekue Tupã reroviaha apytégui, ha ohenduka opa mba'e Tupã he'ítava upéi.

6Cristo katu, Tupã Ra'y ramo, ndojeíri Tupãgui, omyakãvo ko heroviaha aty, ñandéva hína. Ha upévata ñaime hatã ramo ñande jeroviápe ha ñaha'arõ kuaa ramo.

Ojejei'ỹ haguã Tupã reroviágui

7Upévare, he'iháicha Espíritu Santo pe Ñandejára Ñe'ẽme: “Ko'ágã pehendúrõ Tupã he'íva,

8ani pemohatã pende py'a, umi opu'ã vaekuéicha, ha oipy'a ra'ã Tupãme yvy ojeiko'ỹháme.

9Upépe che py'a ra'ã umi pende ru ypy kuerakue, ohecha rire ramo jepe hikuái umi che rembiapokue

40 áño pukukue.

10Upévare che pochy hendive kuéra ha ha'e: ‘Ojejavy tapia ipy'ápe kuéra ha ndoikuaaséi che rape.’

11Upévare pochyhápe ame'ẽ vaekue che ñe'ẽ ndoike mo'ãiha hikuái opytu'u haguãme.”

12Che pehẽngue kuéra, peñangareko ani haguã pende py'a ñaña, ha pende reko jerovia'ỹgui pejei Tupã oikovévagui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Upéva rangue, opa ára peñomokyre'ỹ ani haguã angaipa peñembotavy japu oiporúva rupive.

14Ñande ñaiméne Cristo ndive, ñane mbaretérõ ipaha peve, ñande jerovia jareko vaekuépe iñepyrũha guive.

15Upévare Ñandejára Ñe'ẽ he'i: “Ko'ágã pehendu ramo Tupã he'íva, ani pende py'a hatã umi opu'ã vaekuéicha.”

16Ha máva piko hína umi opu'ã vaekue Tupã rehe ohendu rire iñe'ẽ? Umi oguenohẽ vaekue Moisés Egíptogui.

17Ha máva ndive piko Tupã ipochy raka'e 40 áño pukukue? Umi iñangaipa vaekue ndive, ho'a vaekue omano yvy ojeiko'ỹha rupi.

18Ha máva rehépa Tupã oñe'ẽ me'ẽ ndoikéi chéne haguã ha'e opytu'uhápe? Umi iñe'ẽ rendu'ỹ vaekuére.

19Ha upéicha, jahecha ndaikatúi hague oike, ndogueroviái haguére.

Hebreos 4

1Upévare, jareko aja gueteri pe ñe'ẽ me'ẽ jaike haguã upe Tupã ome'ẽhape pytu'u, ñañangareko vaerã ani oime oike'ỹva.

2Ñande niko ñahendu avei upe marandu porã, ha'e kuéra ohendu haguéicha. Ha chupe kuéra mba'evépe naiporãi vaekue ohendu, ndojoajúi rupi ijeroviápe umi iñe'ẽ rendu vaekue ndive.

3Ñande jajerovia vaekue katu jaike upe pytu'úpe, Tupã he'i hague: “Upévare añe'ẽ me'ẽ che pochyhápe, ndoikéi chéne haguã pe pytu'u ame'ẽháme.” Upéicharõ jepe, Tupã ojapopáma vaekue ojapo vaerã ko yvy ojapo ramo guare.

4Oime voi niko hína 7 araháre he'íva pe Ñandejára Ñe'ẽ: “Tupã opytu'u opa hembiapógui

7 arahápe.”

5Ha oje'e jey pe Tupã kuatiápe: “Ndoikéi chéne hikuái che ame'ẽháme pytu'u.”

6Ha tekotevẽ gueteri oime oikéva upe Tupã oporomombytu'uhápe. Naiñe'ẽ rendúigui niko ndoikéi vaekue umi tenondete ohendu vaekue pe marandu porã.

7Upévare, Tupã omoĩ jey peteĩ ára, peteĩ “ára” ipyahúva, ha upéva ojapo oñe'ẽvo ñandéve pe ymaite David he'i vaekue rupi Ñandejára Ñe'ẽme: “Ko'ágã pehendúrõ Tupã he'íva, ani pende py'a hatã.”

8Josué omoinge rire umi Israel guápe upe Tupã oporomombytu'uhápe, ha'e noñe'ẽ véima vaerã mo'ã peteĩ ambue árare.

9Aipórõ, opyta gueteri umi Tupã reheguávape guarã peteĩ Tupã oporomombytu'uha ojoguáva pe 7 araha, ha'e opytu'u hague.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Umi oikéva upe Tupã oporomombytu'uhápe niko, opytu'u hembiapógui, Tupã opytu'u haguéicha.

11Ñañeha'ã vaerã, aipórõ, jaike haguã upe Tupã oporomombytu'uhápe, avave ani haguã ho'a umi oguerovia'ỹ vaekue rapykuéri.

12Ñandejára Ñe'ẽ niko oikove ha ipu'aka. Hãimbeve kyse puku hãimbe jováivagui, ha ojasuru ñande py'a ha ñande espíritu ipypukuveháp e, ñande py'apy okañyveháp e, ha oipyguara ñane remiandu ha ñande py'a pota.

13Ndaipóri okañýva Tupãgui, opa mba'e hesakã chupe, ha ohechapa ñane rembiapo.

14Jesús, Tupã Ra'y, hína ñande Pa'i Guasu oike vaekue yvágape. Upévare akói ñane mbarete vaerã ñande jeroviápe.

Jesús, Pa'i Guasu oporoporiahurerekóva

15Jesús, ñande Pa'i Guasu, ikatu ñande poriahurereko ñane kangyhápe, ha'e voi niko ojepy'a ra'ã vaekue ñandéicha. Ha'e ndo guerekóinte mba'eveichagua angaipa.

16Ñañemboja, aipórõ, jerovia reheve Tupã ñande rayhuetéva guapyhápe, ha'e ñande poriahurereko haguã ha ipy'a porãgui ha ñane pytyvõ haguã ñaikotevẽ jave.

Hebreos 5

1Oimeraẽva pa'i guasu ojeporavo yvypóra apytégui, ha oñemoĩ omba'apo haguã yvypóra rehehápe Tupã renondépe, omoguahẽ haguã kuave'ẽmby ha mymbajuka yvypóra angaipáre.

2Ha pe pa'i ikangýgui avei oimeraẽva yvypóraicha, ikatu oiporiahurereko umi oikuaa'ỹgui iñangaipáva ha heko porã'ỹvape.

3Ha upe ha'e ikangýgui voi oikuave'ẽ vaerã mymbajuka iñangaipáre, ha yvypóra kuéra angaipa rehe avei.

4Avave ndaikatúi oñemoĩvo ha'e voi pa'i guasúrõ. Tupã hína pe ombojeroviáva chupe upe mba'épe, ojapo haguéicha Aarón rehe.

5Upéicha avei, Cristo noñemoĩri vaekue ha'e voi Pa'i Guasu ramo. Tupã hína pe omoĩ vaekue chupe. He'i voi niko chupe: ““Nde ha'e che ra'y. Che romoñemoña ko árape.”

6Ha he'i avei chupe Ñandejára Ñe'ẽme “Nde ha'e pa'i opa ára guarã Melquisedec chagua.”

7Jesucristo, oĩ aja ko yvy ári, tesay ha heta jerure asýpe oñembo'e vaekue Tupãme, ipu'akáva oipe'a haguã chupe manógui. Ha iñe'ẽ rendúgui Tupã ohendu chupe.

8Aipórõ, Cristo, Tupã Ra'y ramo jepe, jehasa asýpe oikuaa mba'épa he'ise ñe'ẽ rendu.

9Ha upéicha rupi heko porã añetémarõ, oiko chugui opa ára guarã pysyrõhára iñe'ẽ rendúva guivépe.

10Ha Tupã omoĩ chupe Pa'i Guasu ramo, Melquisedec chagua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ani peheja pende jerovia

11Heta oime ja'e vaerã ko'ã mba'ére, hasýnte ñamyesakã porã haguã peẽme, pene mbeguégui peikuaa haguã.

12Hetaite ára rire, peẽ mbo'ehárama vaerã mo'ã. Upéva rangue, peikotevẽ oñemyesakã porã jey peẽme ko'ã mba'e Tupã rehegua asy'ỹvéva. Pene kangyete jey, ha tembi'u, pe'u vaerã kamby.

13Ha umi oñemongarukáva kambýre, mitã kambúicha, ndaikatúi ohechakuaa hekopeguáva.

14Tembi'u niko okakuaapávape guarã, umi omba'e recha kuaáva hekópe, ojepokuaámagui ohecha mba'épa iporã ha mba'épa ivai.

Hebreos 6

1Aipórõ, jaha jahave vaerã jakakuaapa peve. Ha jaheja jahávo ñande yképe, umi Cristo rehegua jaikuaa vaekue iñepyrũrã. Ani jajevy umi iñepyrũmbýpe jaikuaa vaekuépe, ku jajerovia ypy ramo guare Cristo rehe ha jaheja umi tembiapo ñande reraháva manóme,

2umi mba'e jaikuaa vaekue ñemongarai rehegua, ñamoĩ ñande po umi ogueroviávare, omanóva jeikove jey ha ñembojovake tapia guarãva rehegua.

3Ha upéicha jajapóne Tupã oipotárõ.

4Umi ojehesape'áma vaekue ha umi oñandúma vaekue Tupã remime'ẽngue ha ohupyty vaekue imba'erãva Espíritu Sántogui,

5ha ohendúma vaekue Tupã marandu porãite ha ára pyahu oútava pu'aka,

6umíva ho'a jeýrõ, ndaikatu véima oñemopeteĩ Tupã ndive. Ha'e kuéra voi niko ohupi jeýma hína kurusúre Tupã Ra'ýpe, ha oheja oñeñembohory hese.

7Ha'ete ku yvy hoy'úva ku ama guasuete ho'a ramo hi'ári. Kóga osẽ porã ramo, umi ipype omba'apóvape guarã, Tupã ohovasa chupe kuéra.

8Osẽ ramo ipype ñuatĩ ha ñana vai katu, naiporãi mba'everã. Tupã ojahéi hese, ha ipahávo ojehapy.

9Ha péicha ñañe'ẽrõ jepe, che pehẽngue kuéra ahayhúva, jaikuaa porã peẽ pejejuhuha tape porãme, peẽ peñepysyrõma.

10Tupã niko heko joja hína ha ndahesarái mo'ãi umi pejapo vaekuégui ha mborayhu pehechauka vaekue chupe peipytyvõvo umi imba'évape, pejapoháicha gueteri peikóvo.

11Ha hi'ãnte peteĩ-teĩ akói pehechauka pehóvo ipahaite peve upe akã raku upéva, oikopaite haguã opa peha'arõva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Ndoroipotái peñemoate'ỹ, tapeiko uvei oiko haguéicha umi ojerovia ha oha'arõ kuaa rupi ohupytýva pe Tupã he'i vaekue ome'ẽtaha.

Tupã ñe'ẽ me'ẽngue

13Tupã ome'ẽ ramo guare iñe'ẽ Abrahámpe, oñe'ẽ me'ẽ vaekue ijehe voi, ndaipórigui ambue mba'e guasuvéva chugui.

14Ha he'i: “He'ẽ, che heta rohovasáne ha ambohetáne ne ñemoñare.”

15Abraham oha'arõ kuaa vaekue ha ohupyty pe Tupã oñe'ẽ me'ẽ hague chupe.

16Yvypóra oñe'ẽ me'ẽrõ, ome'ẽ iñe'ẽ peteĩ chugui mba'e guasuvévare. Ha oimérõ oñe'ẽ me'ẽva, ndaipóri véima ja'e vaerã.

17Ha néi, Tupã ohechaukase vaekue umi ohupytývape upe ha'e he'i vaekue ome'ẽtaha, pe he'i haguéicha ojapotaha, ha nopyrũ mo'ãiha iñe'ẽ me'ẽnguére. Upévare, omombarete upe mba'e oikuave'ẽ vaekue iñe'ẽ me'ẽme.

18Mokõi mba'e oĩ ikatu'ỹva oñemoambue ha Tupã ijapu kuaa'ỹha: mba'e kuave'ẽ ha ñe'ẽ me'ẽ. Ko'ãva ñane mokyre'ỹ mbarete ñande jaikóvape jaheka Tupã pytyvõ ha jajerovia vaekue pe mba'e ñaha'arõva rehe ha'e voi ome'ẽ vaekue ñandéve.

19Upe mba'e ñaha'arõva niko imbarete, ku ty'ãi guasu várko jokoháicha. Pe mba'e ñaha'arõva ohasáma yvága rokẽ mboypýri.

20Upépe Jesús oike ojapo haguã tape ñandéve guarã, Pa'i Guasu ramo, Melquisedec chagua.

Hebreos 7

Jesús, pa'i Melquisedec chagua

1Ko Melquisedec niko mburuvicha guasu vaekue Salémpe ha Tupã Yvatetegua pa'i. Abraham ou jey ramo guare hína ñorãirõhágui, ohundipa rire umi mburuvicha guasúpe, Melquisedec osẽ vaekue huguãitĩvo ha ohovasa chupe.

2Upérõ Abraham ome'ẽ chupe 10gui peteĩ opa mba'e oipe'a vaekuégui ñorãirõháme. Tenondete tekotevẽ jaikuaa Melquisedec he'iseha “Mburuvicha guasu heko jojáva”, ha ojekuaa avei Salem ruvicha guasúrõ, he'iséva “py'a guapy ruvicha guasu”.

3Ndojekuaái mba'eve itúva, isy ha ijypy kuerakuégui. Noñemombe'úi avei araka'épa oiko ypy ko yvy ári ha araka'épa omano. Ha upéicha, Tupã Ra'ýicha avei ha'e vaekue pa'i tapia guarã.

4Pehecha aipórõ mba'éichapa tuicha mba'e raka'e pe Melquisedec, ñande ypykue Abraham jepe ome'ẽ chupe peteĩ 10gui, opa oipe'a vaekuégui ñorãirõháme mburuvicha guasu kuéragui.

5Moisés rembiapoukapy he'iháicha, pa'i kuéra Leví ñemoñaréva ikatu ojerure imba'erã 10gui peteĩ opa mba'e ojererekóvagui, jepevémo ra'e hogagua ha Abraham ñemoñare ha'e kuéraicha avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

6Ha Melquisedec, ndaha'éi ramo jepe Leví ñemoñare ojapyhy Abrahámgui, pe ohupyty vaekue Tupã ñe'ẽ me'ẽ, 10gui peteĩ. Upéicha Melquisedec ohovasa Abrahámpe.

7Ha avave ndaikatúi he'ívo oporohovasáva na mba'e guasuveiha pe ojehovasávagui.

8Ko'ápe, ko ñande rekovépe, umi oipe'áva 10gui peteĩ imba'erã, yvypóra omano vaerãva, ha Ñandejára Ñe'ẽ katu imandu'a Melquisedec rehe, oikove ramo guáicha gueteri.

9Ha ikatu oje'e, umi pa'i Leví ñemoñaréva, ha ko'ágã oipe'áva imba'erã 10gui peteĩ, ohepyme'ẽ hague avei Melquisedécpe Abraham rupive.

10Ja'étarõ hekópe nunga niko, ako Melquisedec osẽrõ guare Abraham ruguãtĩvo, ha'e oguerahâma vaekue voi hetepýpe umi iñemoñare ne'ĩrava gueteri oiko ko yvy ári.

11Israelgua maymáva oikuaa tembiapoukapy osẽ hague Leví rehegua pa'i rekógui. Jahechami, umi pa'i umíva ikatu rire omoĩ porã yvypórape, natekotevẽi vaerã mo'ã ambue pa'íre, ndaha'éiva Aarón reheguáva, Melquisedec chagua katu.

12Oñemoambue ramo pa'i reko, oñemoambue vaerã avei tembiapoukapy.

13Ha Jesús, omombe'uháicha Ñandejára Ñe'ẽ, ndaha'éi vaekue Leví ñemoñare aty rehegua. Ha umíva apytégui nosẽi vaekue mba'eveichagua pa'i.

14Ojekuaa porã voi niko, Ñandejára Jesús osẽ hague Judá ñemoñare atýgui, ha Moisés nde'íri vaekue mba'eve oñe'ẽ ramo guare pa'i rekóre.

15Ha kóva hesakã porãve, pe pa'i pyahu oúva Melquisedec chagua ramo,

16ndaha'éi vaekue pa'i, jaháta ramo tembiapoukapýre yvypóra rembiapo kuénteva. Melquisedec pa'i vaekue pe tekove opa'ỹva pu'aka rupi.

17Tupã he'i vaekue hese kóicha: “Nde ha'e pa'i tapia guarã, Melquisedec chagua.”

18Ha upéicha, pe tembiapoukapy yma guare opa, ikangy ha oĩ rei.

19Moisés rembiapoukapy nomoporã añetéi mba'eve, ha hendaguépe jareko peteĩ mba'e porãve ñaha'arõva, ñane mo'ãguĩva Tupãgui.

Jesús pa'i reko mba'e guasuve

20Ha Tupã omoañete upéva iñe'ẽ ome'ẽ vaekuépe. Umi ambue pa'i oñemoĩ vaekue mba'eveichagua ñe'ẽ me'ẽ'ỹre,

21Ñandejára Jesús rehe katu oĩ vaekue ñe'ẽ me'ẽ. Ñandejára Ñe'ẽ voi he'i hese: “Ñandejára ome'ẽ iñe'ẽ ha nopyrũ mo'ãi hese: ‘Nde ha'e pa'i tapia guarã.’”

22Upéicha rupi, Jesús hína pe omoañetéva Tupã ñe'ẽ me'ẽ iporãvéva pe ijypykuépe guarégui.

23Umi ambue pa'i heta vaekue, omanógui ohóvo hikuái, hekovia mante vaerã jepi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Jesús katu nomanói, upévare pe hembiapo pa'i ramogua natekotevẽi ohasa ambuépe.

25Upévare Jesús ikatu oipysyrõ opa ára guarãma umi oñemoaguĩvape Tupãgui, oikove tapia rupi oñembo'e haguã Tupãme hese kuéra.

26Aipórõ, Jesús hína pe Pa'i Guasu ñaikotevẽva. Ha'e niko imarangatu, ndaheko añái ha imarã'ỹva, mombyry tembiapo vaívagui ha oñemoĩ chupe yvateve yvágagui.

27Ha'e ndaha'éi umi ambue Pa'i Guasúicha, omba'e juka vaerãva ha ára ko'ẽre oikuave'ẽ vaerã hína iñangaipáre voi, ha upéi opavave angaipáre. Jesús oñekuave'ẽ ha'ete voi, peteĩ jevýnte ha tapia guarãma.

28Moisés rembiapoukapy niko omoĩ Pa'i Guasu ramo yvypóra iporãmba'ỹvape. Ha Tupã ñe'ẽ me'ẽngue katu, oñeme'ẽ vaekue tembiapoukapy rire, omoĩ Pa'i Guasu ramo Ta'ýrape, iporã añetéva opa ára guarã.

Hebreos 8

Jesús ñande Pa'i Guasu

1Pe mba'e guasuvéva opa ja'éva apytépe niko, jarekoha peteĩ Pa'i Guasu ijojaha'ỹva, oĩva yvágape Tupã guapyha akatúape.

2Ha omba'apo pa'i ramo Tupã rekohaitépe, omopu'ã vaekue Tupã Ñandejára, ha ndaha'éi yvypóra.

3Pa'i Guasu kuéra oñemoĩ ogueraha haguã kuave'ẽmby ha mymbajuka, ha upévare tekotevẽ Jesucristo oguereko avei oikuave'ẽ vaerã.

4Ha'e oĩ rire ramo ko yvy ári, ndaha'éi vaerã mo'ã pa'i. Ko'ápe niko oĩma voi pa'i oguerahâva kuave'ẽmby Moisés rembiapoukapy he'iháicha.

5Umíva umi pa'i ojapóva niko ta'ãngánte umi mba'e yvága pegua rovái. Ha jaikuaa umíva ta'ãnganteha, ñane mandu'águi Moisés ojapóta ramo guare Jotopa Róga, Tupã he'i hague chupe: “Ema'ẽ porã, ha ejapo opa mba'e ahechauka haguéicha ndéve yvytýpe.”

6Pe ñande Pa'i Guasu katu, oñeme'ẽ hague peteĩ pa'i reko iporãvéva, oñe'ẽ ñande rehehápe oiko haguã peteĩ ñe'ẽ ñome'ẽ iporãvéva, oikuave'ẽva hetave mba'e porã.

Ñe'ẽ me'ẽ tenonde guare naiporãmbái vaekue

7Ñe'ẽ me'ẽ tenonde guare iporãmbaite rire, natekotevẽi vaerã mo'ã peteĩ ipyahúva.

8Tupã katu ojuhu yvypórape ndaheko porãmbaiha, ha he'i: “Ñandejára he'i: ‘Oúne ára ajapotaha ñe'ẽ ñome'ẽ ipyahúva Israel ha Judá ndive.

9Ko ñe'ẽ ñome'ẽ ndaha'e mo'ãi pe túva kuéra ypy kuerakue ndive ajapo vaekueichagua, ipógui aipyhy ramo guare anohẽ haguã Egíptogui. Ha ha'e kuéra ndojapóigui ame'ẽ haguéicha chupe kuéra che ñe'ẽ, aheja rei chupe kuéra,’ péicha he'i Ñandejára.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ñe'ẽ me'ẽ ajapótava Israel ndive umíva umi ára ohasa rire, kóvata, he'i Ñandejára: Che rembiapoukapy amoĩta iñapytu'ũme kuéra, ha ahaíta ipy'áre. Che ha'éta Tupã chupe guarã, ha ha'e kuéra che retãguáta.

11Natekotevẽ mo'ã véima oñombo'e oñohetãguáva téra ojohogaguáva Ñandejárape oikuaa haguã. Opavave che kuaáta, michĩvéva guive tuichavéva peve.

12Che aheja reíta chupe kuéra heko añangueta, ha na che mandu'a mo'ã véima iñangaipakuetáre.”

13Tupã oñe'ẽ ramo peteĩ ñe'ẽ me'ẽ ipyahúvare, he'ise oguerekomaha itujáva ramo pe tenonde guare. Ha pe itujávape, sa'íma hembyve opaite haguã.

Hebreos 9

Mymbajuka yma guare naiporãi mba'everã

1Ha néi, pe ñe'ẽ ome'ẽ tenonde guarépe niko oje'e mba'éichapa oñemomba'e guasu vaerã Tupãme, tupao yvy ári guápe.

2Upe Tupã ñemomba'e guasuhápe, pe tenondegua hérava Jotopa Rógape oĩ umi tataindy renda ha pe mesa oñemoĩha umi mbuja oñemboykéva Tupãme guarã.

3Okẽ mokõiha kupépe oĩ pe hérava Tupã Koty.

4Upépe oĩ peteĩ altar óro guigua ojehapy haguã insiénso ha pe ñe'ẽ ñome'ẽ karameguã opáguionte ijapéva órogui. Upe karameguãme oĩ upe maná, ha oĩ avei Aarón pokoka, hokypa vaekue, ha umi mokõi itápe ojehai haguépe ñe'ẽ ñome'ẽ.

5Pe karameguã ári oĩ umi Tupã remimbou ovevéva ra'ãnga, oikuaaukáva Tupã oĩha upépe, ha ipepópe omo'ãva pe karameguã mbotyha. Ko'ágã rupi natekotevẽi ñañe'ẽve umi mba'ére.

6Ha péicha oĩmbágui opa mba'e, umi pa'i oike manterei pe koty tenonde guápe ojapo haguã ojapo vaerã Tupã momba'e guasúvo.

7Pe koty mokõihápe oike pe pa'i guasu mante, peteĩ jeyete peteĩ áñope. Ha oikévo, ogueraha vaerã tymba ruguykue oikuave'ẽ haguã ijehe voi ha umi angaipa opavave ojapóva oikuaa'ỹre.

8Kóva reheve Espíritu Santo oikuaauka ñandéve, pe koty tenondegua oĩ ramo gueteri, tupao rape ne'ĩraha ojepe'a.

9Opa ko'ã mba'e, mba'e rechaukarã ko'ágã rupi guarã. Umi mba'e kuave'ẽ ha mymbajuka upépe oñeme'ẽva Tupãme, ndaikatúi omoporã añetévo ipy'apy, umi péicha omomba'e guasúvape Tupãme.

10Ko'ãva niko hi'upyrã, mba'e oñemboy'úva ha umi mba'e ojejapóva ñemopotĩrã, tembiapoukapy ijapére reiguánteva, ha iporãva Tupã omoambuepa pevénte opa mba'e.

Cristo omano ñande rehehápe

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Cristo katu oúma ha ko'ágã ha'e hína pe Pa'i Guasu opa ára guarãma. Tupao ha'e omba'apohápe pa'i ramo tuichave ha iporã añeteve. Ndaha'éi yvypóra rembiapokue, he'ise, ndaha'eiha ko yvy arigua.

12Cristo oike upe tupaópe, ndaha'e véima oikuave'ẽ haguã kavara ra'y ha vaka ra'y ruguykue. Peteĩ jevýnte oike, ha opa ára guarãma, ha upéicha rupi ñane pysyrõ tapia guarãma.

13Añete niko pe kavara ra'y ha tóro ruguykue, ha pe vaka ra'y ojehapýva altar ári tanimbukue, oñeñohẽva umi ipotĩ'ỹvare, ikatu omboyke Tupãme guarã ha omopotĩ chupe kuéra ijape guio rei.

14Ha umi mba'e upéicharõ, pe Cristo ruguykue katu piko mba'eichaite peve iporãta. Espíritu opa ára guarã oikovéva rupi, Cristo imarã'ỹva oñekuave'ẽ Tupãme omano haguã. Ha pe huguy omopotĩ ñande py'apy umi mba'e ñande rerahávagui manóme, ikatu haguã ñamba'apo Tupã oikovévape guarã.

Ñe'ẽ me'ẽ ipyahúva

15Upévare, Jesucristo rupi oiko pe ñe'ẽ me'ẽ ipyahúva. Imano reheve niko ha'e ombogue umi angaipa ojejapo vaekue pe ijypykuépe guare ñe'ẽ me'ẽ oime. Ha upévare ae, umi Tupã ohenói vaekue ohupyty umi mba'e opave'ỹva ha'e he'i vaekue ome'ẽtaha chupe kuéra.

16Umi mba'e ohejáva oñeme'ẽ haguã ijararãme, ojekuaa porã raẽ vaerã pe hejahare omanoha.

17Mba'e ojehejáva ndaikatúi oñeme'ẽvo pe hejaha oikove aja, omano rire mante.

18Upévare, pe ñe'ẽ me'ẽ ijypykue, ojejapo vaekue avei tuguy ñehẽ reheve.

19Moisés oikuaauka vaekue tembiapopukapy opavavépe. Upéi ohupi ovecha rague pytãva ha peteĩ ñana rakã, omyakỹ vaka ra'y ha kavara ra'y ruguýre ombojehe'a rire ýre, ha ohypýi pe kuatia oĩha tembiapoukapy ha opavavépe avei.

20Upérõ he'i: “Kóva ha'e pe tuguy omoañetéva ñe'ẽ me'ẽ, Tupã he'i vaekue ojejapo haguã peẽme guarã.”

21Moisés ohypýi avei tuguýpe pe Tupao ha opa mba'e ojeporúva Tupã ñemomba'e guasuhápe.

22Tembiapoukapy he'iháicha, haimete opa mba'e oñemopotĩ kuaa tuguýpe. Angaipa katu ndaikatúi ojeheja reívo, noñehẽi ramo tuguy.

23Ha péicha tekotevẽ vaekue oñemopotĩ umi ta'ãngánteva yvága pegua rovái. Ha umi mba'e yvága peguáva voi katu, oikotevẽ mba'e kuave'ẽ iporãvéva umívagui.

Tupã rendápe ñaguahẽ haguã

24Cristo ndoikéi vaekue upe Tupao yvypóra rembiapokuépe, pe yvága pegua joguahántevape. Oike katu yvagaitépe, ko'ágã oĩháme Tupã renondépe oñembo'e ñande rehe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

25Ha ndoikéi oñekuave'ẽ haguã ha'ete voi heta jey, ojapoháicha áño ohasávo jepi pa'i guasu oikéva Tupaópe oikuave'ẽvo tuguy imba'e'ỹva.

26Upéicha rire avei, Cristo oikotevẽ vaerã mo'ã omano heta jey oiko ypy guive ko yvy. Cristo katu, ko ára ipaha jave ohóvo, ou peteĩ jeyete ha tapia guarã, oikuave'ẽvo hekove voi ojeheja rei haguã yvypóra angaipa.

27Opavave omano vaerã peteĩete jey ha upéi oñembojovake vaerã.

28Upéicha avei Cristo oikuave'ẽ hekove peteĩete jey oipe'a haguã heta angaipa. Upéi ha'e ou jeýta, ndaha'e véima angaipa rechávo, oipysyrõ haguã katu umi chupe oha'arõvape.

Hebreos 10

Tembiapoukapy yma guare

1Moisés rembiapoukapy niko umi mba'e porã ou vaerã joguahánte, ha ndaha'éi pe ha'etéva voi. Upévare, upe tembiapoukapy máramo ndaikatúi omoporã añete umi oñemboja mantévape Tupã renondépe oikuave'ẽ haguã chupe mymbajuka jeýnte.

2Upe tembiapoukapy ikatu rire añete omopotĩ chupe kuéra angaipágui, noñeñandu mo'ã véima angaipa apoha ramo ha noikuave'ẽvéi vaerã upe mymbajuka.

3Umi mymbajuka ojejapóva jepi áño ohasávo, iporã omomandu'a haguãnte chupe kuéra iñangaipa kuérare.

4Umi tóro ha kavara ruguykue ndaikatúi omboguévo angaipa.

5Upévare, Cristo oúvo ko yvy ári he'i vaekue Tupãme: “Ndereipotái jejuka ha kuave'ẽmby, reme'ẽ uvei chéve che reterã.

6Ndererohorýi mymbahapy térã kuave'ẽmby reheja rei haguã angaipa.”

7Upérõ ha'e vaekue: “Ápe aime, pe oje'eháicha che rehe kuatiápe, ajapo haguã ne rembipota, ha Tupã.”

8Tenondete ha'e he'i, Tupãme nombohoryiha jejuka, mymbajuka ha mymbahapy ojeheja rei haguã angaipa, he'i ramo jepe tembiapoukapy upéicha ojejapo haguã.

9Ha upéi he'ive: “Péina aju ajapóvo ne rembipota.” He'ise oipe'aha umi mymbajuka yma guare ha omoĩ hendaguépe peteĩ ipyahúva.

10Tupã ñane mboyke vaekue imba'erã, Jesucristo ojapo rupi hembipota oikuave'ẽvo hete voi ojejuka haguã peteĩete jey ha tapia guarãma.

11Umi pa'i judío ko'ágã peve, ára ko'ẽre, umi mymbajuka jeýnte oikuave'ẽ jey-jey, ndaikatúi ramo jepe umíva ombogue angaipa.

12Jesucristo katu oikuave'ẽ hekove opavave angaipa rehe peteĩete jey ha tapia guarã, ha upéi oguapy Tupã akatúape.

13Upépe oĩ hína, Tupã omoĩ peve ipyenda ramo umi chupe ohayhu'ỹva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Peteĩ oikuave'ẽme hekove peteĩ jeyete, ha'e omoporã añete tapia guarãma umi Tupãme guarã oñemboyke vaekuépe.

15Ha Espíritu Santo omoañete ñandéve upéva he'ívo:

16“Ñe'ẽ me'ẽ ajapótava umi ára rire hendive kuéra, kóvata hína, he'i Ñandejára: Amoĩta che rembiapoukapy ipy'ápe kuatiápe guáicha iñapytu'ũme.

17Ha na che mandu'a mo'ã véima iñangaipa kuérare ha heko añanguére.”

18Aipórõ, umi angaipa ojeheja reipámarõ, natekotevẽ véima kuave'ẽmby angaipáre.

Ñane mbarete ñande jeroviápe

19Che pehẽngue kuéra, ko'ágã ikatu jaike Tupaópe avave ñande joko'ỹre, Jesucristo ruguy rehe ae,

20jahávo pe tekove rape pyahúre, omondoróvo pe poyvi sãingo Tupao pegua, he'iséva, hete voi.

21Jareko peteĩ pa'i mba'e guasúva Tupã rógape.

22Upévare, ñañemboja vaerã Tupã rehe py'a porã ha jerovia mbaretépe, ipotĩ pyre ñande py'a mba'e vaígui ha ñande rete ojejohéi pyre y potĩme.

23Jaiko mbaretéke, ñane kangy'ỹre, ñeha'arõ kuaápe ome'ẽva ñandéve ñande jerovia, Tupã ojapo vaerãgui katuete oñe'ẽ me'ẽ vaekue ñandéve.

24Jaheka mba'éichapa ikatu ñañopytyvõ jajoayhuve haguã ha hetave mba'e iporãva jajapo haguã.

25Ani ndajajúi ñande atyhápe, oĩháicha ojapóva. Ñañomyakã raku uvei, ha ta upeichave ko'ágã hi'aguĩmava hína Ñandejára ára.

26Ñane rembiapo vaínte ramo jaikóvo jajaposégui rei, pe añeteguáva jaikuaa rire, ndaipóri véima ñaikuave'ẽ vaerã ñane angaipáre.

27Pe ñembojovake jakyhyjeha ha pe tata rendy ohundipa vaerã Tupã rayhu'ỹha kuérape mante opyta ñandéve.

28Oimérõ iñe'ẽ rendu'ỹva Moisés rembiapoukapýpe ha oĩ ramo mokõi térã mbohapy hechahare omombe'úva, ojejuka ojeporiahurereko'ỹre.

29Napeimo'ãipa peẽ ipohyivéne haguã pe ñenupã ojeruréva umi Tupã Ra'ýre opyrũva ha ojahéiva huguýre, ha umi oñe'ẽ vaíva Tupã Espíritu ohayhúva chupe kuéra rehe? Upe tuguy niko hína pe omoañetéva ñe'ẽ me'ẽ ha upéva rupi ha'e kuéra oñemoboyke Tupãme guarã.

30Jaikuaa Ñandejára he'i hague: “Chéve ija aporombojovakévo. Che ahepyme'ẽta.” Ha he'i avei: “Ñandejára ombojovake vaerã hetã guápe.”

31Mba'e jakyhyjeháko hína pe ja'a Tupã oikovéva pópe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

32Pene mandu'a yma guarére, pejehesape ypy ramo guare, ha peropu'aka vaekue py'a mbaretépe jehasa asy oguerúva peẽme.

33Pejeja'o ha peñenupã vaekue opavave renondépe, ha upéi avei pemoirũ vaekue umi péicha ohasa asy ha oñenupãvape.

34Peẽ peporiahurereko vaekue umi yvyrakuápe oĩvape, ha vy'ápe avei peheja ojepe'a pende hegui perekóva, peikuaávo yvágape perekoha mba'e iporãvéva tapia guarãva.

35Ani pehejátei ikangy pende hegui pende jerovia, upéva hetápe omyengoviáta peẽme.

36Peẽ peikotevẽ pene mbarete jehasa asýpe, pejapo haguã Tupã rembipota, ha oñeme'ẽ peẽme upéicharõ pe ha'e he'i vaekue ome'ẽtaha peẽme.

37Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i: “Pya'e, pya'etéma oúta pe ou vaerã, ndahi'are mo'ã véima.

38Heko jojáva ogueroviávare oikove vaerã, ohórõ hapykuévo katu, ndarohorýi chéne.”

39Ha ñande ndaha'éi umi ohóva hapykuévo rehegua, ñañenupã haguã. Ñande hína umi osẽva jejopy vaígui jajerovia rupi.

Hebreos 11

Umi yma guare jerovia

1Jajerovia ramo, jaikuaa porã jahupytyha katuete pe ñaha'arõva, he'ise, jarovia añete ramo umi mba'e jahecha'ỹva.

2Ñande ru ypy kuerakuépe Tupã ombojerovia vaekue ojerovia haguére.

3Jajerovia rupi jaikuaa Tupã ojapo hague iñe'ẽme opa oĩva, ha upéicha umi mba'e jahecháva, Tupã ojapo vaekue ojehecha'ỹva.

4Ojerovia rupi, Abel oikuave'ẽ Tupãme iporãvéva pe Caín oikuave'ẽ vaekuégui. Ha upévare Tupã oguereko chupe heko jojáva ramo ha oguerohory ikuave'ẽmby. Aipórõ, omanómarõ jepe, Abel akói oñe'ẽ ijerovia rupi.

5Ojerovia rupi, Henoc ojereraha vaekue yvágape omano'ỹre. Avave ndojuhuvéi vaekue, oguerahágui Tupã. Ha Ñandejára Ñe'ẽ he'i, ojereraha mboyve, Henoc ombohory hague Tupãme.

6Ndaikatúi ñambohorývo Tupãme jajerovia'ỹ ramo. Ñañemboja haguã Tupãre niko jarovia vaerã ha'e oikoveha ha omyengoviaha umi hendápe oguahẽsévape.

7Ojerovia rupi, Noé, Tupã omomarandu ramo chupe oiko vaerãha gueteri heta mba'e ojehecha'ỹva, iñe'ẽ rendu ha ojapo pe mbayru y pegua omano'ỹ haguã hogagua kuéra. Ha upe ijerovia rupi voi, Noé oinupã yvypórape ha Tupã ome'ẽ chupe teko joja ojehupytýva ojejerovia ramo.

8Ojerovia rupi, Abraham, ohenóivo chupe Tupã, iñe'ẽ rendu ha osẽ oho haguã pe yvy chupe ome'ẽtavape. Ha osẽ vaekue pe oikohágui oikuaa'ỹre mamópa oho.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ha ojerovia rupi, oiko mombyrygua ramo pe yvy Tupã oikuave'ẽ vaekuépe chupe. Oiko umi óga vakapípe, Isaac ha Jacob oiko haguéicha, ohupyty vaekue avei upe Tupã he'i vaekue ome'ẽtaha.

10Ojerovia rupi, Abraham oha'arõ vaekue pe táva guasu opa ára guarãva, Tupã omopu'ã vaekue.

11Ojerovia rupi avei, ndaikatúi ramo jepe Sara imemby ha Abraham ituja etereíma, oñeme'ẽ chupe mbarete ita'ýra haguã, oguerovia rupi Tupã ojapotaha katuete he'i haguéicha.

12Aipórõ Abraham, hi'ára guahẽ aguĩma ramo jepe, ou hetaiterei ita'ýra, mbyja oĩháicha yvate ha yguasu rembe'ýpe yvyku'i, ikatu'ỹvaicha ojepapa.

13Opa ko'ã yvypóra omano ohupyty'ỹre umi mba'e Tupã he'i vaekue ome'ẽtaha. Ha ojerovia rupi, ohecha hikuái mombyry guive ha omomaitei, ojehecha kuaávo ha'e kuéra mombyryguaha ohasáva ko yvy ári.

14Ha umi péicha he'íva, oikuaauka porã oikoha gueteri oheka hikóni hetãrã.

15Imandu'a rire hikuái pe yvy oheja vaekue, ikatúnte vaerã mo'ã oho jey hikuái upépe.

16Ha ha'e kuéra katu oipota vaekue peteĩ tetã iporãvéva, he'ise, tetã yvága pegua. Upévare Tupã notĩri oiko haguã Itupã nguéra ramo. Oguereko niko chupe kuéra guarã peteĩ táva guasu ombosako'íva.

17Ojerovia rupi, Abraham, Tupã oipy'a ra'ãvo chupe, ohupi Isaácpe oikuave'ẽ haguã pe ta'ýra peteĩmi. Tupã ome'ẽ rire ramo jepe chupe iñe'ẽ,

18he'i ramo “Isaac rupi ne ñemoñaréta.”

19Abraham niko ohechakuaa Tupã ipu'akaha omoingove jey haguã omano vaekuépe. Ha upévare Abraham oguereko jey ita'ýrape, ha upéva opyta mba'e rechaukaha ramo.

20Ojerovia rupi, Isaac ome'ẽ iñe'ẽ ohovasataha Jacob ha Esaúpe upe rire guarãre.

21Ojerovia rupi, Jacob, omanótama ramo hína ome'ẽ iñe'ẽ ohovasataha José ra'y kuéra peteĩ-teĩme, ha omomba'e guasu Tupãme, ojejokóvo ipokokáre.,

22Ojerovia rupi, José, omanóvo, he'i vaekue umi Israelgua osẽtaha kurive Egíptogui, ha oheja he'i mba'épa ojejapo vaerã hetekuégui.

23Ojerovia rupi, oiko ypývo ko yvy ári Moisés, itúva ha isy omokañy chupe mbohapy mes pukukue. Ohecha hikuái upe mitã iporãha, ha ndokyhyjéi pe mburuvicha guasúgui omoĩ vaekue ojejukapa haguã mitã michĩ kuérape.

24Ha ojerovia rupi, Moisés, okakuaapa riréma, ndoipotái ojeguereko chupe faraón rajy memby ramo.

25Oipotave uvei tojerereko asy Tupã retãgua ndive ohasa porã rangue vy'a sapy'ami oguerúva angaipa reheve.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

26Tuichave mba'e chupe guarã ohasa asy pe Mesías rehe ñembohory, ohasa porã rangue Egipto mba'eta reheve. Oguereko iñakãme Tupã omyengoviataha chupe.

27Ojerovia rupi, Moisés osẽ Egíptogui, okyhyje'ỹre mburuvicha guasu pochýgui. Ha oñemohatã pe ojaposévape ohecha ramo guáicha Tupã ojehecha'ỹvape.

28Ojerovia rupi, Moisés ombyarete vaekue Páskua ha ohypyika okẽ nguéra tuguýpe, Tupã remimbou mano reruha opoko'ỹ haguã Israelgua kuéra ra'y ypykuére.

29Ojerovia rupi, Israelgua kuéra ohasa vaekue pe Mar Rojo, yvy ikãva ramo guáicha. Ha upéi umi Egiptogua ojaposévo avei upéicha, omanomba yguýpe.

30Ojejerovia rupi, ho'a korapy yvate ombojeréva Jericó, umi Israelgua oguata rire ijerére 7 ára pukukue.

31Ha ojerovia rupi, Rahab, pe kuña reko vai, nomanói umi Tupãme iñe'ẽ rendu'ỹva ndive. Ha'e niko pe omoguahẽ vaekue torypápe umi Israelgua pyraguépe.

32Mba'épa ha'evéta? Mbyky chéve ára añe'ẽ haguã Gedeón rehe, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel ha umi maranduhárare.

33Ojerovia rupi omoĩ ipoguýpe heta tetã, oporomboheko joja, ohupyty hikuái pe Tupã ome'ẽ hague iñe'ẽ, omboty umi jaguarete juru,

34ombogue vaekue tata rendy ñarõ, ojehekýi kyse puku rãimbégui. Ikangy ramo jepe imbarete jey, ha ikatupyry ñorãirõháme, ha omoĩmba ipoguýpe umi hese kuéra ija'e'ỹvape.

35Oĩ vaekue kuña omoguahẽ jeýva hogagua omanóva, oikove jey vaekue. Oime vaekue oheja'ỹva ojepoi chugui kuéra, ha oñeñemboharái hese kuéra omano meve, ha opu'ã jey haguã peteĩ jeikove iporãvévape.

36Heta oime vaekue ohasáva ñembohory ha teju ruguái, ha ñeñapytĩ ha yvyrakua avei.

37Heta ambue katu ojejuka itápe, oñembovo mbyte rupi térã ojejuka kyse pukúpe. Oime ápe ha pépe oiko vaekue, oñemonde ovecha ha kavara pirekuépente: imboriahu, ojejopy ha ojeguereko asy.

38Ko'ã kuimba'e, ko yvy ári jepe ndaijái vaekue chupe kuéra oiko. Oiko katu vaekue hikuái ápe ha pépe, oikuaa'ỹre mamópa ohóta, umi yvy ojeiko'ỹháre, umi yvytýre ha umi itakua rupi.

39Ha upéicharõ jepe, mavavéva ndohupytýi vaekue umi mba'e Tupã he'i vaekue ome'ẽtaha, tuicha ramo jepe pe ijerovia kuéra.

40Tupã niko oguereko ipy'ápe ñandéve guarã peteĩ mba'e iporãvéva, ani haguã ñande rehe oñemomarangatu avei kuéra.

Hebreos 12

Jehasa asy reropu'aka

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Upévare, ñande jarekógui heta yvypórape ñande jerére, ohechauka vaekue ojeroviaha, jaheja ijyképe opa mba'e ñande jokóva ha angaipa ñanemo apañuáiva, ha jaipykúi py'a mbaretépe tape jarekóva ñane renonderãme.

2Ñama'ẽna pe Jesús rehe, chugui ou ñandéve pe ñande jerovia ha ha'e pe omoporã añetéva. Jesús ogueropu'aka vaekue kurusu, otĩ'ỹre omanoha upéicha, oikuaa rupi pe jehasa asy rire oguerekotaha vy'a. Ha ko'ágã oguapy hína Tupã akatúape.

3Aipórõ, pejepy'a mongetami Jesús rekovekuére, hetaite mba'e vai ohupyty vaekue umi angaipa apohágui. Upévare, ani pene kane'õ ha pende py'a kangy.

4Peẽ niko ne'ĩra gueteri peguahẽ mano meve peñorãirõhápe angaipa ndive,

5ha pende resaráima Tupã oñemoñe'ẽ hague peẽme ta'ýrape ramo guáicha. He'i Ñandejára Ñe'ẽme: “Ani rejahéi, che ra'y, pe Tupã reko mbo'ére, ha ani nde py'a kangy nde ja'o haguére.

6Tupã niko oheko mbo'e umi ohayhúvape, ha oinupã umi ta'ýraicha oguerekóvape.”

7Peẽ niko pehasa asy hína pejeheko mbo'e haguã. Tupã pende rereko ta'ýra ramo guáicha. Oĩ nga'u piko túva oinupã'ỹva ita'ýrape?

8Tupã na pende reko mbo'éi ramo, oheko mbo'eháicha ta'ýra kuérape, peẽ ndaha'éi aipórõ ta'ýra tee.

9Upéi avei, ako ñane mitãrõ, ñande ru ñane reko mbo'emi, ha ñande jajapómi chupe kuéra mba'e ramo. Mba'ére piko aipórõ nañañemoĩ mo'ãi ñande ru yvága pegua poguýpe, jaikove añete haguã?

10Ñande ru kuéra ñane reko mbo'emi ko yvy ári, ko ñande rekove mbykymíme, iporãveháicha chupe kuéra. Tupã katu, ñane reko mbo'e iporã añete haguã ñandéve, ñane momarangatu haguã ha'éicha.

11Añetehápe niko, mba'eveichagua ñenupã naiporãi pe jahupyty jave, hasy katu. Ha jaikuaávo mba'épa he'ise, ogueru ñandéve py'a guapy ha ñane mboheko joja.

12Aipórõ taimbarete jey pende po ikane'õva ha pene renypy'ã ikangýva,

13ha peheka tape ivai'ỹva, okuera haguã umi ikarẽva ha ani osẽ tapégui.

Peñeha'ã peñeñangareko

14Peñeha'ã peiko porã pende rapicha kuéra ndive ha peiko imarangatúvaicha. Cháke marangatu'ỹre avave ndaikatúi chéne ohecha Ñandejárape.

15Peñeha'ã opavave tohupyty Tupã pytyvõ, ani haguã avavégui oiko ku yvyra rapo iróvaicha, oporombyai ha oporojukáva.

16Aníkena oime ojeitýva teko vaípe ha ojahéiva umi Tupãme oñemboyke vaekuére. Upéva ojapo vaekue Esaú ome'ẽ ramo guare peteĩ ña'ẽmbe tembi'úre pe imba'erãva, itúva ra'y ypykue ramo.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ha peẽ peikuaa mba'éichapa upe rire, oipotávo ohovasa chupe, itúva he'i chupe nahániri. Hasẽ heta ramo jepe, naipohã véima.

18Peẽ napeñembojái vaekue, umi Israel guáicha, peteĩ mba'e ikatúvare ojepoko ha hendy vaekue hína tatáicha, oĩhápe pytũ ha yvytu ratã.

19Ha napehendúi avei pe turu pu ha Ñandejára Ñe'ẽ. Umi ohendu vaekue upe ñe'ẽ, ojerure asy vaekue anive haguã oñe'ẽ chupe kuéra,

20ndaikatúigui ogueropu'aka pe tembiapoukapy he'íva: “Omoĩva ipy pe yvytýpe, ojejuka vaerã itápe térã kyse yvukúpe, taha'e jepe tymba ra'e.”

21Ha oporomondýi eterei rupi upe ojehecháva, Moisés voi he'i: “Aryrýi hína kyhyjégui.”

22Peẽ katu, upéva rangue, peñemboja yvyty Sión rehe ha pe Tupã oikovéva táva guasúpe, Jerusalén yvágape guápe, ha hetaiterei Tupã remimbou oñembyatyhápe.

23Ha avei umi Tupã ra'y aty tenondeguáre, héra kuéra oĩva yvágape. Peñemboja Tupãre, opavavépe mbojovakéva, ha umi yvypóra marangatu espíriture, Tupã omoporã añete vaekuére.

24Peñemboja Jesús rendápe, oñe'ẽva ñande rehehápe ñe'ẽ ñome'ẽ pyahurã ha pe tuguy ñane mopotĩvare. Upéva niko ome'ẽta ñandéve tuichave mba'e Abel ruguykue ome'ẽvagui.

25Upévare, pema'ẽke ani napehenduséi pe ñandéve oñe'ẽvape. Umi oñemboyke vaekue Tupãgui, ha'e omomarandu ramo guare chupe kuéra ko yvy ári, nokañýi vaekue chugui. Ha ñandéma katu ndaikatúi eteve vaerã ñakañy, ñame'ẽ ramo ñande atukupe pe yvága guive ñane momarandúvape.

26Umíva umi árape, Ñandejára Ñe'ẽ omboryrýi vaekue ko yvy, ko'ágã katu he'i: “Peteĩve jey amboryrýita, ndaha'éi yvy añónte, yvága katu avei.”

27Oje'évo “peteĩve jey”, ojekuaa ojepe'ataha opa mba'e ojejapo vaekue, opyta haguã umi ikatu'ỹva omýi.

28Tupã sãmbyhy oñeme'ẽva ñandéve ndaikatúi oñemomýivo. Ñame'ẽke ñande aguije upévare, ha ñamomba'e guasu Tupãme, ñesũháme ha ñembo'e asýpe, chupe omboryháicha.

29Ñane Tupã niko, tata opa mba'e ombokusuguéva.

Hebreos 13

Cristo reroviaha reko

1Pejoayhu tapia kena oñopehẽnguéicha.

2Aníke pende resarái pende rory vaerãha umi pende rógape oguahẽva ndive. Upéicha oime vaekue, oikuaa'ỹre, omoguahẽva vaekue Tupã remimboúpe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Pene mandu'akena umi yvyrakuápe ojejopývare, peime ramo guáicha peẽ avei hendive kuéra. Pene mandu'a umi oñembohasa asy vaekuére, peẽ avei ikatu pehasa upévare.

4Opavave tomomba'e ñemenda, ha ani omyakãratĩ hembirekópe. Tupã ombojovake vaerã umi heko ky'ávape ha umi oporomyakã ratĩvape.

5Ani pehayhu viru. Pevy'a perekóvare. Tupã niko he'i vaekue: “Araka'eve ndoroheja rei vaerãi.”

6Aipórõ ikatu ja'e jeroviápe: “Ñandejára che pytyvõhára, ndakyhyjéi chéne. Mba'e piko ojapóta che rehe yvypóra?”

7Pene mandu'áke umi Jesús iglésia sãmbyhyháre, ha umi omoguahẽ vaekue peẽme Tupã marandu. Pejepy'a mongetamína hekove kuéra kuére ha peñeha'ã peiko ha'e kuéra oiko haguéicha.

8Jesucristo niko heko peteĩnte: kuehe, ko ára ha pe tapia guarã.

9Ani peñemyakã raku tekombo'e iñambuévare ha ojekuaa'ỹva mba'épa. Iporãve ñamombarete ñande py'a Tupã mborayhúpe, jaiko rangue jajapo tembiapoukapy tembi'u rehegua. Umi mba'e umíva araka'eve naiporãi vaekue avavépe.

10Ñande jareko peteĩ altar, ha upépe ndaijái okaru haguã umi pa'i yma guare.

11Pe pa'i guasu niko ogueraha tymba ruguy kuave'ẽmby ramo tupaópe angaipáre, ha umíva umi tymba retekue katu ojehapy okápe.

12Upéicha avei, Jesús omano táva rokápe, omboyke haguã Tupãme guarã opavavépe huguy rupi.

13Jaha, aipórõ, Jesús ndive okápe, ha jahasa avei pe ñemotĩ ha'e ohasa vaekue.

14Ko yvy ári niko ndajarekói peteĩ táva guasu opytáva tapia guarã, jaha niko peteĩ táva guasu upe rire guarã rekávo.

15Upévare ñamomba'e guasu tapia vaerã Tupãme Jesucristo rupi. Ko ñemomba'e guasu kóva hína pe jehasa asy ñaikuave'ẽ vaerã. Jarohory jey-jey chupe!

16Ani pende resarái pejapo haguã iporãva ha pemboja'o haguã pende rapicháp opa perekóva. Ko'ã mba'e hína pe Tupã oguerohorýva.

17Pene ñe'ẽ rendúke umi Jesús iglésia sãmbyhyhárape ha peñemoĩ ipoguýpe kuéra. Ha'e kuéra niko oñangareko pende rehe kane'õ'ỹre, oikuaágui omombe'u vaerãha Tupãme opa ojapo vaekue. Peñeha'ã taivevýi chupe kuéra hembiapo, ani ipohýi. Peicha'ỹrõ, naiporãi chéne peẽme.

18Peñembo'e ore rehe. Roikuaa porã niko ore py'apy na ore myangekoiriha, hi'ãgui oréve roiko porã opa mba'épe.

19Rojerure peẽme tenondete peñembo'emi ore rehe, Tupã oheja haguã chéve pya'ete aime jey pene ndive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ipahavogua ñe'ẽ

20Tupã, py'a guapy me'ẽha, omoingove jey vaekue Ñandejára Jesúspe, pe Ovecha Rerekua Guasu, huguýpe omoañete vaekue ñe'ẽ me'ẽ opave'ỹva,

21ta pene momarangatu ha ta pene mbopy'a porã opa mba'épe, pejapo kuaa haguã hembipota. Ha'e tojapo ñande hegui oipotaháicha Jesucristo rupi. Toñemomba'e guasu Cristo opa ára. Amén.

22Che pehẽngue kuéra, ajerure peẽme pehendu haguã py'a porãme ko'ã mba'e mbykymi ha'éva peẽme che kuatiápe.

23Peikuaami ñane pehẽngue Timotéogui ojepoíma hague. Oguahẽ pya'e ramo, araháta che ndive ágã ahávo pohecha.

24Pemomaitei umi pende aty sãmbyhyhárape ha opa umi Tupã mba'évape. Italiagua kuéra oguerahauka peẽme maitei.

25Tupã tohekuavo ipytyvõ pende ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Santiago

Santiago 1

Maitei

1Che, Santiago, Tupã ha Ñandejára Jesucristo rembiguái, amomaitei umi 12 Israelgua
ñemoñare opa rupi isarambívape.

Arandu oúva Tupãgui

2Che pehẽngue kuéra, pevy'aite vaerã pejejuhúrõ opaichagua jepy'a ra'ãme.

3Pende jerovia ojepy'a ra'arõ niko, pene mbaretéta pehasa asy ramo jepe.

4Peñeha'ãke aipórõ pene mbarete hekópe, upéva niko pene motyarõta ha na pene
kangy mo'ãi mba'evépe.

5Oĩrõ pende apytépe naiñarandúiva, tojerure Tupãme ha ha'e ome'ẽta chupe. Tupã
niko ome'ẽ heta porã opavavépe, ha ndojeruréi mba'eve hese.

6Ha tekotevẽ ojerure jeroviápe ha ipy'a mokõi'ỹre. Pe ipy'a mokõiva niko ojogua y
pochýpe, yvytu oguerahâva ápe ha pépe.

7Upeichaguáva, rei oha'arõta mba'eve Ñandejáragui.

8Ko'ágã niko oipota peteĩ mba'e ha ko'ẽrõ ambue, ha ndaipy'a peteĩri mba'evépe.

9Pe ñane pehẽngue imboriahúva, ovy'a vaerã Tupã omopu'ã haguére chupe,

10ha pe imba'e retáva ovy'a vaerã Tupã omomirĩ haguére chupe. Pe imba'e retáva niko
ojogua yvoty ñúme: ndoiko aréi.

11Kuarahy osẽvo ha ojope tinívo, pe ka'avo ipiru ha ipotykúi, iporãngue oñehundi.
Upéicha avei upe mba'eta rekoha, opa rei vaerã imba'e repyeta apytépe.

12Ovy'aite vaerã niko pe ogueropu'akáva ijepy'a ra'ã. Osẽ porã vove, oñeme'ẽta chupe
pe jeikove opa ára guarãva, Tupã he'i vaekue ome'ẽtaha umi chupe ohayhúvape.

13Oĩ ramo ohasa asýva, térã ojepy'a ra'ãva ojapo haguã ivaíva, ani oimo'ã ko'ã mba'e
ouha Tupãgui. Tupã niko ndojepy'a ra'ãi ojapo haguã ivaíva, ha ndoipy'a ra'ãi avavépe
upéva ojapo haguã.

14Upéva rangue, yvypóra rembipota vaínte pe oipy'a reraháva, ombotavy ha oipy'a
ra'ãva chupe.

15Ko'ã tembipota vaígui niko heñói pe angaipa. Ha upéva okakuaapávo, heñói chugui
ñemano.

16Che pehẽngue kuéra pohayhu etéva, ani pejavy.

17Opa mba'e porã ha hekopegua oñeme'ẽva ñandéve, ou yvatégui, Tupãgui, ojapo
vaekue mbyjaita yvága pegua. Tupã, heko peteĩnte opa ára, ha'e naiñambuéi térã
ojerégui omoypytũva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha'e, upéicha oipotágui, ñane moingove pyahu iñe'ẽ añete rupi. Ha upéicha oiko ñande hegui opa mba'e ha'e ojapo vaekuégui, tenondegua.

Jajapo vaerã Ñandejára ñe'ẽ

19Pene mandu'áke che pehẽngue kuéra pohayhúva, pene kyre'ỹ vaerãha pehendu haguã, ha pene mbegue peñe'ẽ ha pende pochy haguã.

20Pe ipochýva niko ndojapói iporãva Tupã renondépe.

21Peipe'a aipórõ, opa mba'e ky'a ha ñaña pya'ete oñemuñáva, ha perohory py'a porãme upe ñe'ẽ oñeñotỹ vaekue pende py'ápe ha ikatúva pene pysyrõ angaipágui.

22Pejapo Ñandejára ñe'ẽ he'íva ha ani pehendúnte, ani haguã peñembotavy pende jupe voi.

23Pe ñe'ẽ ohendúnteva ha ndojapói, ha'ete ku omañáva ijehe ha'ãngápe,

24ha ohecha mba'eichaguápa ha'e. Ha ojeimi vove upéguinte hesaráima mba'eichaguápa ra'e ha'e.

25Pe hesarai'ỹva ohendúvagui katu, ha oma'ẽ porãva pe tembiapoukapy ñane mosãsóvare, ha oñeha'ãmbaite ojapo, upéva ovy'a vaerã opa ojapóvape.

26Oimérõ oimo'ãva ohayhuha Tupãme, ha ndojoko kuaái ijuru, oñembotavy jupe voi, ha gua'únte pe Tupãme ohayhuha.

27Tupã rayhu ipotĩ ha imarã'ỹva, Tupã ñande Ru renondépe hína: Ñaipytyvõ umi ityre'ỹ ha imenave'ỹvape opa hemikotevẽme, ha ñañeñangareko yvy arigua teko ky'águi.

Santiago 2

Ani japorombojerovia joavy

1Che pehẽngue kuéra, peẽ pejeroviáva Ñandejára Jesucristo heko mimbipávare, naiporãi peporombojerovia joavy.

2Oike ramo pende tupaópe peteĩ ikuãirũ órova ha oñemonde porãva, ha upe jave oike avei peteĩ mboriahu ijao soropáva,

3ha perohoryvérõ upe oñemonde porãvape ha peje chupe: “Eguapy ko iporãvehápe”, imboriahúvape katu peje: “Nde eñembo'y upépe”, térã: “Eguapy upe rupi”,

4peñombojerovia joavýma hína peẽ voi, ha pe poro'apo hekope'ỹ.

5Che pehẽngue kuéra pohayhúva, pehendu kóva: Tupã oiporavo vaekue yvy arigua mboriahúpe, imba'e reko haguã ijeroviápe, ha ohupyty haguã pe isãmbyhy ha'e he'i vaekue ome'ẽtaha umi chupe ohayhúvape.

6Peẽ katu ndapejapói mba'evérõ imboriahúvape. Ndaha'éi nga'u piko mba'e reta rekoha umi pene momba'apo reíva, ha pende reraháva mburuvicha kuéra renondépe?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ndaha'e kuérai nga'u piko umi oñe'ẽ vaíva Jesucrístore, peẽ pejeroviaha?

8Pejapóta iporãva pejapo ramo añetehápe upe tembiapoukapy tuichavéva, he'íva Ñandejára Ñe'ẽ: “Ehayhu nde rapichápe, rejehayhuháicha nde.”

9Pembojerovia joavy ramo pende rapicha kuérape katu, pene angaipa Tupã rembiapoukapy renondépe.

10Peteĩnte jepe ndajajapói ramo japytáma jajapo'ỹrõ guáicha umi Tupã rembiapoukapy.

11Tupã he'i vaekue: “Ani reporomyakã ratĩ”. Ha he'i vaekue avei: “Ani reporojuka”. Upéicha rupi, oimérõ oporomyakã ratĩ'ỹva ha upéicharõ jepe oporojuka, ndoiko véima pe tembiapoukapy he'iháicha.

12Peẽ peñe'ẽ ha peiko vaerã pene mbojovakéta ramo guáicha pe tembiapoukapy ñane mosãsóva.

13Umi oporoporiahurereko'ỹ vaekue niko oñembojovakéta ojeporiahurereko'ỹre. Oporoporiahurereko vaekuépe katu ou porãta upe mbojovake árape.

Ñande jerovia jahechauka jajapóvape

14Che pehẽngue kuéra, mba'épe piko iporã ja'e jajeroviaha ha ndojapói mba'eve iporãva? Ikatu nga'u piko peichagua jerovia ñane renohẽ ivaívagui?

15Oĩrõ peteĩ ñane pehẽnguéva ijao'ỹva ha oguereko'ỹva ho'u vaerã upe árape,

16ha peteĩ peẽva he'i chupe: “Toho porãite ndéve. Eñeñuã ro'ýgui ha ekaru” ha nome'ẽi chupe upe oikotevẽva, mba'épe piko iporã upéva?

17Upéicha avei jerovia añónte, ha ojechauka'ỹva tembiapokue rupi, výro rei.

18Ikatu jepe oĩ he'íva: “Nde rejerovia ha che katu ajapo iporãva”. Ehechauka chéve aipórõ, nde jerovia rejapo'ỹre mba'eve, ha che ahechaukáta ndéve che jerovia che rembiapokue rupi.

19Nde rerovia, Tupã peteĩ añonteha, ha rejapo porã. Mba'epochy kuéra katu oguerovia avei upéva ha oryryipa kyhyjégui.

20Nderehechakuaái piko, nde tovatavy, pe jerovia ojechauka'ỹva tembiapokue rupi, výro reiha?

21Tupã oguereko vaekue imarangatúvarõ ñande ru ypykue Abrahámpe, upe ojapo vaekuére oikuave'ẽ ramo guare ita'ýra Isaácpe.

22Rehecháma Abraham ohechauka hague ijerovia hembiapokue rupi, ha hembiapokue rupi ojerovia hague hekópe.

23Upéicha oiko vaekue pe Ñandejára ñe'ẽ he'íva: “Abraham oguerovia Tupãme ha upévare Tupã oguereko chupe imarangatúva ramo.” Ha Abraham oñembohéra vaekue Tupã irũ tee.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

24Pehecháma aipórõ Tupã oguerekoha yvypórape imarangatúva ramo, hembiapokuére avei, ndaha'éi ijeroviáre añónte.

25Upéicha vaekue avei kuña reko vai Rahab ndive: Tupã oguereko chupe hembiapo vai'ỹva ramo, upe ojapo vaekuére omoguahẽ ramo guare hógape umi tembijokuáipe, ha upéi omondo chupe kuéra tape ambuére.

26Ipaharã: ñande rete espiritu'ỹre, te'õnguéicha reínte. Jerovia tembiapokue'ỹre výro reínte.

Santiago 3

Jajokokuaáke ñande juru

1Che pehẽngue kuéra, ani kena oĩ pende apytépe heta eterei mbo'ehára. Jaikuaáma voi niko ñande japorombo'évape Tupã ñane mbojovake pohyivetaha.

2Maymáva jajavy heta, ha oimérõ ojavy'ỹva he'ívape, upéva kuimba'e hekopegua, oikuaáva avei mba'éichapa ipu'aka vaerã hetére.

3Ñamoĩ ramo ijurupegua kavajúpe, ñamboguata jaipotaha rupi.

4Ha pema'ẽmi avei umi várko ypeguáre. Tuichaichárõ jepe, ha yvytu oipeju pochýrõ, pe imboguataha peteĩ yvyra pehẽnguemíme ogueraha pe mbayru ha'e oipotaha rupi.

5Upéicha avei pe ñane kũ, peteĩ mba'e ñande rete rehegua michĩmíva, ipu'aka heta mba'ére. Peteĩ tata piririmi ikatu ohapypa peteĩ ka'aguy guasu.

6Ha ñande juru niko tatáicha. Peteĩ mba'e vai rapo oĩva ñande retére, ñane mongy'apáva, hendýva aña retã ratápe rupi voi ha ohapýva ñande rekove.

7Pe yvypóra ikatu ipu'aka opaichagua tymba, guyra, mbói ha umi yguasu peguáre. Ha ipu'aka voi katu hese kuéra.

8Ikũre katu ndaipóri ipu'akáva. Upéva peteĩ mba'e vai ojejoko kuaa'ỹva, henyhẽtéva pohã vai oporojukávagui.

9Ñande juru rupi ñamomba'e guasuháicha Ñandejára ñande Rúpe, ñañe'ẽ vai yvypóra, Tupã rembiapokue ha ijoguahávare.

10Ñande jurúgui osẽ ñe'ẽ porã ha ñe'ẽ vai. Che pehẽngue kuéra, ndaupéicha vaerãi.

11Peteĩ yvúgui ndaikatúi osẽvo y porã ha y he'ẽ mbochýva.

12Ndaikatuiháicha osẽvo pakovágui arasa, ha sandíagui merõ, ndaikatúi avei, che pehẽngue kuéra, osẽvo y porã yvu he'ẽ mbochývagui.

Arandu añeteguáva

13Oĩrõ pende apytépe iñarandu ha oikuaapáva, tohechauka heko marangatu rupi ha ojejapo'ỹre, iñaranduha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Pende py'aro ramo ha pejapo opa mba'e peñombohovái haguã, upéicharõ ndapereko mo'ãi mba'eve peje vaerã pende rehehápe ha ndaipóri mo'ãi pende pype upe añetegua.

15Peichagua arandu ndoúi Tupãgui, upéva yvy ariguánte ha añágui oúva.

16Pene peẽntese ramo ha pepu'ã ojuehe, oĩta sarambi ha opaichagua teko aña.

17Umi oguerekóva arandu Tupãgui oúva katu heko potĩ, ndaipochy kuaái, ipy'a porã ha iñe'ẽ rendu kuaa. Upéicha avei, oporoporiahurereko kuaa, iñe'ẽ añete, ndahova mokõiri ha ojapo iporãva.

18Ha umi oñeha'ãva oporomoingo porã haguã, ku oñotỹva ramo guáicha py'a guapy omono'õ chugui teko joja.

Santiago 4

Ani jaiko vai oñondive

1Mamógui piko ou umi ñorãirõ ha joavy pende apytépe? Ou pene rembipota vaígui, pene moñorãirõ mantéva.

2Peipota pe ikatu'ỹva pereko, ha upévare peporojuka. Pene renyhẽ mba'e potágui pehupyty'ỹre mba'eve, ha upévare peñorãirõ ha pekaguai ojuehe. Ndapehupytýi peipotáva ndapejeruréigui Tupãme.

3Ha pejerure ramo, noñeme'ẽi peẽme pejerurégui hekope'ỹ. Peipota niko pende vy'arã rei.

4Há tekove jeroviaha'ỹ! Ndapeikuaái piko ohayhúva yvypóra reko ndohayhuiha Tupãme? Oimeraẽva oñemboykéva yvypóra reko gotyo, oñemoĩ hína Tupãre.

5Peimo'ã piko he'i reiha Ñandejára Ñe'ẽ: “Tupã hakate'ỹ pe espíritu ñande pype omoĩ vaekuére?”

6Tupã katu ñane pytyvõve imba'e porãme, he'i niko iñe'ẽme: “Tupã oñemohatã umi ojejapóvape, ha ipy'a porã umi ojejapo'ỹva ndive.”

7Peñemoĩ aipórõ Tupã poguýpe, pembohovái Añáme ha ha'e ombopo'íta.

8Peñemboja Tupãre ha ha'e oñembojáta pende rehe. Umi mba'e vai apoha kuéra tomopotĩ ipo. Umi hova mokõiva tomopotĩ ipy'apy.

9Toñembyasy, tahasẽ ha tojahe'o hikuái! Opuka rangue tojahe'o ha ovy'a rangue toñembyasy.

10Toñesũ Ñandejára renondépe, ha ha'e omopu'ãne chupe kuéra.

11Che pehẽngue kuéra, ani peñe'ẽ vai ojuehe. Pe oñe'ẽva hapicháre térã omoĩ vaíva chupe, oñe'ẽ vai ha omoĩ vai tembiapoukapy. Ha remoĩ vaírõ pe tembiapoukapy, reñemoĩ imbojovakehárõ rejapo rangue upe he'íva.

12Peteĩnte upe ome'ẽ vaekue tembiapoukapy ha upéva hína Tupã, ikatúva oporope'a ivaívagui térã oporohundi. Ha nde piko máva, remoĩ vai haguã nde rapicháp̃e?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ndajaikuaái upe ko'ẽrõgua

13Pehendu peẽ pejéva: “Ko árape térã ko'ẽrõ rohóta upe távape ha ropytáta upépe peteĩ áño pukukue. Roñemúta ha rombyatýta viru.”

14Ndapeikuaái mba'épa ojehúta peẽme ko'ẽrõ. Ñande rekove ojogua tatatĩna sapy'ami ojekuaávape ha upéi opa reíva.

15Peje uvei kóicha: “Ñandejára oipotárõ roikovéne ha rojapóne péicha ha amóicha.”

16Upéva rangue katu, peẽ pejejapo pene ñe'ẽme, ha pe jejapóko ivai.

17Upe ikatúva ojapo mba'e iporãva ha ndojapói, iñangaipa.

Santiago 5

Ñemoñe'ẽ mba'e reta rerekoháp e

1Pehendúke peẽ mba'e repyeta perekóva. Pene rasẽ ha pesapukáike, cháke ojehu vaíko hína peẽme.

2Pene mba'e repyeta itujupáta, pende ao ho'upáta yso.

3Pende óro ha pende pláta havẽmbáta, ha umíva pene moĩ vaíta ha pene rundíta tatápe guáicha. Peiko pembyaty mba'e repyeta ko'ã ára pahápe guarã.

4Hembiapokue repy napeme'ẽi vaekue kokuépe omba'apóvape, osapukái hína pejejuhu vai haguã, ha Ñandejára ipu'akapáva ohendúma ko'ã mba'apohára sapukái.

5Ko yvy ári peiko karu guasu ha vy'ápe, ha pende kyra tymbáicha, ha oguahẽma hína jejuka ára.

6Pejukauka reiete vaekue hembiapo vai'ỹvape, ha'e kuéra oñemoĩ'ỹre pende rehe.

Ipahavogua ñemoñe'ẽ

7Upévare, che pehẽngue kuéra, peha'arõ kuaa ou peve Ñandejára Jesucristo. Pema'ẽmína mba'éichapa umi oñemitỹva oha'arõ kuaa umi ama ára, upéi omono'õ haguã ikoga'a.

8Peẽke avei peha'arõ kuaa ha ani pene kangy, vokói eténte niko ou jeýta Ñandejára Jesucristo.

9Che pehẽngue kuéra, ani peñomoĩ vaítei ani haguã peñembojovake. Tupã oporombojovakeha ára niko hi'aguĩma hína.

10Che pehẽngue kuéra, pene mandu'áke umi maranduhárare oñe'ẽ vaekue Ñandejára rérape. Ha'e kuéra heta mba'e ogueropu'aka vaekue.

11Ñande jareko ovy'aitéva ramo umi ohasa asývape kiriríháme. Pehendúma mba'éichapa Job ogueropu'aka vaekue hembiasa, ha peikuaa mba'éichapa Ñandejára omyengovia chupe ipahápe. Ñandejára niko oporombyasy ha oporoporiahurereko kuaa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

12Opaite mba'e ári, che pehẽngue kuéra, ani peme'ẽ pene ñe'ẽ yvága, térã yvýre, térã mba'evére. Pejérõ “Upéicha”, ta upéicha. Ha pejérõ “Ndaupéichai”, ta upeicha'ỹ, ani haguã Tupã Ñandejára pene mbojovake.

Ñembo'e rehegua

13Oĩrõ pende apytépe ojepy'apýva, toñembo'e. Oĩrõ ovy'áva, toguerohory Ñandejárape ipurahéipe.

14Oĩrõ hasýva tohenói Jesucristo iglésia myakãhárape oñembo'e haguã hese, ha omona haguã hese ñandyry Ñandejára Jesucristo rérape,

15ha pe ñembo'e ojejapóva jeroviápe, omongueráta upe hasývape, ha Ñandejára omopu'ãta chupe, ha oimérõ iñangaipa ra'e, ojeheja reíta chupe.

16Upévare pemombe'u ojupe pene angaipa ha peñembo'e ojuehe pene resãi haguã. Imarangatúva ñembo'e osẽva ipy'aite guive, ipokatu.

17Maranduhára Elías vaekue yvypóra ñandeichagua, ha oñembo'e ramo guare ipy'aite guive ani haguã oky, ndokyvéi mbohapy áño imédio pukukue.

18Ha upéi oñembo'e jey rire, oky jey ha kóga heñói jey.

19Che pehẽngue kuéra, oĩ ramo opíava añete guágui, ha oime hapicha ombojevýva chupe,

20peikuaáke pe ombojevýva angaipa ojapóvape hape vaígui, oipe'aha hekove manógui, ha upéva rupive oipysyrõha heta angaipa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Pedro

1 Pedro 1

Maitei

1Che, Pedro, Jesucristo apóstol, amomaitei umi mombyry hetãgui isarambipávape, Ponto, Galacia, Capadocia, Asia ha Bitinia umíva rupi.

2Peẽ niko hína Tupã, ñande Ru voi oiporavo vaekue ko'ágã mboyve. Espíritu Santo rupi peñemboyke vaekue Tupãme guarã, pene ñe'ẽ rendu ha peñemopotĩ haguã Jesucristo ruguy rehe ae. Toguahẽ peẽme heta vy'a ha py'a guapy.

Tupã jererohory

3Jarohory Tupã ha Ñandejára Jesucristo Rúpe, iporiahurereko tuichaite rupi ñane moingove jey vaekue, Jesucristo jeikove jey rupi. Péva ome'ẽ ñandéve ñeha'arõ kuaa ne mbaretéva,

4ha upéicha rupi pehupytýne pe mba'e Tupã oguerekóva peẽme guarã yvágape, ikatu'ỹva oñembyai, iky'a térã ipiru.

5Pejerovia haguére hese, Tupã pene mo'ã ipokatúpe, pene pysyrõ haguã, pe ha'e ombosako'íva ha oikuaaukátava hína ára paha oguahẽvo.

6Upévare, peẽ pene renyhẽ vy'águi, tekotevẽ ramo jepe sapy'ami pehasa heta jepy'a ra'ã rupi.

7Pe Pende jerovia niko ha'ete ku óro, iporã haguã oñemboyku vaerã tatápe. Pe jerovia osẽ porãva heta ñeha'ãgui, iporãve jey pe órogui, ikatúva oñembyai. Upévare, péicha oñeha'ã ramo pende jerovia oñemoneĩ, ojererohory ha oñemyerakuã vaerã, Jesucristo ou vove.

8Peẽ pehayhu Jesucrístope, ndapehechái rire ramo jepe. Ha ko'ágã, peroviávo chupe pehecha'ỹre, pe pende vy'a tuicha etereígui ndaikatúi pemoñe'ẽ.

9Péicha pehupyty pehóvo pe pende jerovia ohekáva, pene ánga ñepysyrõ.

10Umi maranduhára heta oñeha'ã ha ohesa'ỹijo vaekue mba'épa he'ise pe ñepysyrõ. Ha he'i vaekue hikuái, Tupã ipy'a porã rupi ome'ẽtaha peẽme.

11Cristo Espíritu oikuaaukáma vaekue umi maranduhárape mba'eve ojehu mboyve, mba'éichapa Cristo ohasa asýta ha heko mimbipáta upe rire. Ha'e kuéra oñeha'ã vaekue oikuaa, araka'épa ha mba'éichatapa hína upe mba'e upéva, Espíritu ohechauka vaekue chupe kuéra ipype kuéra voi.

12Ha Tupã oikuaauka peẽme, pe ha'e kuéra he'íva outaha ndaha'eiha chupe kuéra guarã, mba'e porã peẽme guarãha katu. Péicha oikuaauka vaekue peẽme umi omosarambi vaekue pende apytépe marandu pyahu, Espíritu Santo yvágagui oñembou vaekue rupi. Ko'ã mba'e ko'ãva, umi Tupã remimbou yvága pegua jepe ohechaséva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Upévare, peñembosako'íke ha pene akã porãke. Peha'arõ kuaa opáichavo, pe mba'e Tupã imba'e porã rupi ome'ẽtava peẽme Jesucristo ou vove.

Tupã oipota imarangatu ñande rekove

14Ta'ýra iñe'ẽ rendúvaicha, ani peiko Tupãme peikuaa mboyve peiko haguéicha.

15Upéva rangue, peiko marangatu etépe. Tupã, pene renói vaekue niko, imarangatu.

16Ha Ñandejára Ñe'ẽ niko he'i: “Pene marangatúke, che niko che marangatu.”

17Peẽ pehenói ramo “Che Ru” Tupãme, ombojovakéva peteĩ-teĩme hembiapokue ojerureháicha ha teko jojápe, pemomba'e guasu vaerã chupe peikove aja pukukue ko yvy ári.

18Tupã niko pende pe'a vaekue pe jeikove reígui pende ypy kuerakue oheja vaekue peẽme. Ha peẽ peikuaa porã, upévare ojehepyme'ẽ hague ndaha'éi mba'e itujúvape, óro térã plátaicha,

19upéva ojehepyme'ẽ hepy etéva Cristo ruguýpe, oñekuave'ẽ vaekue ojejuka haguã peteĩ ovecha ra'ýicha, oĩmba porãva ha iky'a'ỹva.

20Cristo niko upevarã voi oñemoĩ vaekue opa mba'e ojejapo ypy mboyve, ha ko'ã ára pahápe katu ojechauka peẽme ou porã haguã.

21Cristo rupi peẽ perovia Tupãme, ha'e niko omoingove jey ha oguerohory vaekue chupe. Ha upéicha, peẽ pemoĩ Tupãre pende jerovia ha opa peha'arõva.

22Ko'ágã peẽ, pehendúvo pe añetegua ñemomarandu, pene potĩ pehayhu porã haguã ñane pehẽngue kuérape. Aipórõ, pejoayhu vaerã py'a potĩme, ha pene mbarete ome'ẽháicha.

23Peẽ niko peikove jey, ha ko'ágã ndaha'éi pende ru ha pende sýgui yvypóra omano vaerãva, peikove jey Tupã oikovéva ha opa'ỹva ñe'ẽ rupi.

24Ñandejára Ñe'ẽ he'i voi: “Opa yvypóra niko kapi'ícha, ha yvoty ka'aguýicha iporã. Ha upe kapi'i ipiru ha pe yvoty okúi.

25Ñandejára ñe'ẽ katu opa ára guarã opyta.” Kóva ko ñe'ẽ hína pe marandu pyahu oñemoguahẽ vaekue peẽme.

1 Pedro 2

Tupã reroviaha kuéra

1Aipórõ, pejeheja opaichagua mba'e vaígui, japu, tova mokõi ha mba'e potágui rei, ha opaichagua ñe'ẽ reígui.

2Mitã ra'ymícha, peheka kyre'ỹ pe kamby marã'ỹ oúva Tupãgui, upéva rupi pekakuaa ha peñepysyrõ haguã.

3Peikuaáma niko mba'éichapa Tupã ipy'a porã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Peñemboja aipórõ Ñandejára Jesucrístore, pe ita oikovéva ojahéi hague yvypóra, ha Tupãme guarãva ita iporavo pyre ha hepýva.

5Ha péicha, Tupã ojapóta pende hegui, ita oikovéva ramo guáicha, peteĩ tupao espíritu reheguáva, ha pa'i reko marangatu, Jesucristo rupi oikuave'ẽva espíritu guiguáva kuave'ẽmby, Tupãme ombohorýva.

6Upévare avei Ñandejára Ñe'ẽ he'i: “Che amoĩ peteĩ ita Siónpe, ita tenondeguáva ojeporavo pyre ha hepýva, umi ojeroviáva hese ndopyta rei vaerãi.”

7Peẽ ogueroviávape guarã, upe ita hepy, ha umi oguerovia'ỹvape guarã katu, oiko pe Ñandejára Ñe'ẽ he'íva: “Pe ita umi óga apoha omboyke vaekue, oiko pe ita tenondegua.”

8Ha avei: “Peteĩ ita guasu, peteĩ ita ha'e kuéra oñepysãngatahápe.” Ha'e kuéra niko oñepysãnga nohendúigui pe marandu: ha upéva voi hína pe ohekáva.

9Peẽ niko ñemoñare ojeporavo pyre, mburuvicha guasúpe guarã pa'i rembiapo, peteĩ tetã imarangatúva, Tupã ojogua vaekue imba'erã. Ha upéva péicha, pemombe'u haguã mba'e hechapyrãva Tupã rembiapokue, pene renói vaekue pesẽ haguã pytũhágui ha peike imba'e rendy hechapyrãvape.

10Peẽ niko yma, ndaha'éi vaekue Tupã reheguáva, ko'ágã katu peẽ Tupã rehegua. Yma, Tupã na pende poriahurerekói vaekue, ko'ágã pende poriahurereko.

Peiko Tupã oipotaháicha

11Che pehẽngue kuéra ahayhúva, ajerure peẽme, hetãme oĩ'ỹvaicha, pehasánteva pehóvo ko yvy ári, ani pejeko yvypóra rembipotáre, opu'ãva ñande py'áre.

12Peiko porã umi heko jeroviaha'ỹva apyte rupi. Upéicharõ ha'e kuéra, oñe'ẽ ramo jepe ko'ágã pende rehe, peẽ mba'e vai apoha ramo guáicha, ohechávo hikuái umi mba'e porãita pejapóva oguerohorýne Tupãme oguahẽvo ára ha'e oporandutaha chupe kuéra hekove kuerakuére.

Ñane ñe'ẽ rendu vaerã mburuvicha kuérape

13Ñandejára rupi, pene ñe'ẽ rendu mburuvicha kuérape. Pe mburuvicha guasúpe oĩ yvatevére,

14ha umi sãmbyhyhárape avei, oinupãukáva umi mba'e vai apohápe, ha ohecha kuaa haguã umi mba'e porã ojapóvape.

15Tupã oipota peẽ pejapo mba'e porã, umi itavy ha ivýrova oguereko'ỹ haguã mba'eve he'i vaerã pende rehe.

16Peiko yvypóra isã'ỹvaicha, peipuru'ỹre jepe upe pende rekosã'ỹ pejapo haguã ivaíva. Iporãve peiko Tupã rembiguái ramo.

17Pemomba'e hekópe maymávape. Pehayhu pene pehẽngue kuérape, pemomba'e guasu Tupãme, pemomba'e mburuvicha guasúpe.

Tembiguái rembiaporã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Tembiguái kuéra, pemomba'e vaerã pende járape ha peñemoĩ ipoguýpe, ndaha'éi umi ipy'a porãva ndive añónte, umi iñañáva ndive avei.

19Tupã oguerohory umi reiete ohasa asývape. Ha'e kuéra niko oikuaa Tupã oipotaháicha oikoha.

20Oimérõ peñenupã pejapo haguére mba'e vai, mba'épepa iporãne peẽme? Pehasa asy ramo pejapo haguére mba'e porã katu, upéva ombohory Tupãme.

21Upevarã pene renói vaekue Tupã. Cristo niko ohasa asy vaekue pende rehehápe, ha ha'e techapyrã peẽme guarã, peho haguã hapykuéri.

22Cristo ndoguerekói mba'eveichagua angaipa, ha araka'eve nombotavýi avavépe.

23Ojejahéimi ramo hese, ha'e nombohováiri vaekue jejahéipe. Ombohasa asy ramo hikuái chupe, ha'e naiñe'ẽ guasúi avavépe. Oñembo'énte vaekue Tupãme, oporombojovakéva teko jojápe.

24Cristo, ha'ete voi ogueraha hetepýpe kurusúre ñane angaipa, ñande ñamano haguã angaipápe guarã ha jaikove teko jojápe. Cristo ojekutupa vaekue, peẽ pekuera haguã.

25Peẽ niko yma peiko vaekue ovecha hape kañývaicha, ko'ágã pejevy Cristo rendápe, oñangarekóva ha oma'ẽva pende rehe ovecha rerekuáicha.

1 Pedro 3

Ména rembiaporã

1Upéicha avei peẽ tembireko, peñemoĩ vaerã pene ména poguýpe, oimérõ ndogueroviái pe marandu pyahu, ikatu haguã ohecha kuaa añeteha. Upéicharõ natekotevẽ mo'ãi peñe'ẽ chupe kuéra,

2ohechágui ha'e kuéra pende reko marã'ỹ ha pemomba'e guasuha Tupãme.

3Ani peñembojegua pende apére rei, akãkarãi jeguaka guasúpe, ani peñembojegua óro térã ao hepývape.

4Peñembojegua uvei pende py'a ruguápe, pe mba'e porã itujuỹva, py'a porã ha py'a guapy rehegua. Umi mba'e porã umíva, hepy hína Tupã renondépe.

5Péicha oñembojegua vaekue avei umi yma guare kuña imarangatúva. Umíva ojeroviámi Tupãre ha oñemoĩ vaekue iména poguýpe.

6Péicha vaekue Sara, iñe'ẽ rendu vaekue Abrahámpe ha he'ími chupe “che jára”. Ha peẽ imemby kuérata, pejapórõ iporãva ha ndapekyhyjéi mba'evégui.

7Peẽ ména katu, pehendu kuaa vaerã pene rembirekópe. Pembojerovia, pembojerovia vaerãháicha, pehecha kuaávo ha'e kuéra ikangyveha, ha oĩ pene moirũ haguã pe jeikove ome'ẽtava peẽme Tupã oheja vaekue peẽme ramo. Pejapo péicha ani haguã pembyai pene ñembo'e.

Cristo reroviaha kuéra rembiaporã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Ha néi, peiko joa oñondive peiko vai'ỹre, pejoajúvo ojuehe peteĩ tembipotápe ha pejoayhu oñopehẽnguéicha. Pende py'a porãke ha ani pejejapo.

9Ani pemyengovia ivaíva ivaívape, ha jeja'o jeja'ópe. Upéva rangue, pemyengovia jehovasápe, Tupã niko pene renói vaekue pehupyty haguã jehovasa.

10Oime Ñandejára Ñe'ẽ he'iha: “Oimérõ ohayhuséva jeikove ha ohasase heta ára vy'ápe, toñangareko ikũre ani oñe'ẽ vai ha ijurúgui osẽ japu.

11Tojei ivaívagui, ha tojapo iporãva, toheka py'a guapy ha toho hapykuéri.

12Ñandejára omo'ã heko jojávape ha ohendu iñembo'e kuéra, umi mba'e vai apoháre katu ha'e opu'ã.”

13Máva piko ojapóta pende rehe ivaíva, peẽ peñeha'ã tapia ramo pejapo iporãva?

14Ha pejapo haguére iporãva jepe pehasa asýta ramo, pevy'aiténe peẽ! Ani pekyhyje ha peñemondýi avavégui.

15Pembojerovia uvei Crístope, Ñandejára ramo pende py'ápe. Peime tapiáke pembohovái haguãicha umi peẽme oporandúvape mba'érepa pereko peha'arõva.

16Ha upéva pejapo pejejapo'ỹre ha peporomomba'évo. Peiko pende py'a guapy haguãicha, ikatu haguã umi oñe'ẽ vaíva pende reko porãre, Cristo reroviaha ramo, otĩ hikuái iñe'ẽgui.

17Iporãve jahasa asy jajapo haguére mba'e porã, upéicha oipota ramo Tupã, ha ani jajapo haguére ivaíva.

18Cristo jepe niko omano ñane angaipáre, peteĩ jey opa ára guarã. Ha'e na iñangaipái vaekue, ha umi iñañáva rupi ohasa asy, pende reraha haguã peẽme Tupã rendápe. Yvyporaháicha omano ha oikove jey espirituháicha.

19Ha upéicha oho omoherakuã osẽ porã hague, umi espíritu ojeheko jopy vaekuépe.

20Umíva naiñe'ẽ rendúi vaekue yma, Noé oikoveha árape, Tupã oha'arõ ramo hína py'a guapýpe, ojejapo aja pe ygára guasu, 8 yvypóra oipysyrõ haguépe hekove y rupive.

21Ha upe y upéva niko ohechauka vaekue upérõ pe y ñañemongaraiha ñande pe'áva jejopy vaígui. Pe ñemongarai ndaha'éi ipotĩ haguã ñande rete, upéva hína jajerure haguã Tupãme taipotĩ ñande py'apy Jesucristo oikove jey rupi,

22ha ojupi vaekue yvágape, oĩ haguã Tupã akatúape, ha opyta haguã iguýpe umi Tupã remimbou, ha opa espíritu ipokatúva ha ikatúva oporoguereko ipoguýpe.

1 Pedro 4

1Upévare, Cristo ohasa asy haguéicha hetépe, peẽ avei pejapo upéicha. Ohasa asýva hetépe ojei angaipágui,

2oikove haguã upéi Tupã oipotaháicha, ndaha'éi yvypóraicha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Are peve peẽ pejapo umi heko jeroviaha'ỹva ojapóvante avei, oikóva jepokuaaha vaípe, mba'epota vaípe, karu guasu ha ka'úpe, teko vai rasa rekópe ha pemomba'e guasu ta'ãnga rei Tupã ojaheiha.

4Ko'ágã, ndapeiko véimava hendive kuéra heko vaípe, ha'e kuéra ndojuhu porãi ha oñe'ẽ vai pende rehe.

5Ha'e kuéra katu oñemombe'u vaerã pe oñembosako'íva hínape ombojovake haguã oikovéva ha omano vaekuépe.

6Omano vaekuépe jepe niko oñemoherakuã vaekue pe marandu pyahu, ikatu haguã oikove ijespíritupe, Tupã oipotaháicha, oñembojovake vaerã ramo jepe ko yvy ári hetépe, yvypóraicha.

Ñande rapicháre jajapo vaerã

7Oguahẽma hína ára opa mba'e opa haguã. Upévare, pene akã porãke ha peñembo'e katuete.

8Opa mba'e mboyve toĩ mborayhu tuicháva pende apytépe. Pe mborayhúko heta angaipakue oheja rei hína.

9Peñomoguahẽke ojohógape, peñe'ẽ'ỹre avavére.

10Tupã remime'ẽngue opaichagua pehupytykáke pende rapicháp oñeme'ẽ haguéicha chupe.

11Oimérõ oñemoñe'ẽva, toñe'ẽ Tupã oñe'ẽ ramo guáicha. Oimérõ hapicháp oipytyvõva, toipytyvõ pe mbarete Tupã ome'ẽ vaekue chupe reheve. Opa pejapóva, pejapo Tupã ojererohory haguã Jesucristo rupi, imba'e niko pe ñemomba'e guasu ha pokatu opa ára guarã. Amén.

Javy'áke jahasa asy jave

12Che pehẽngue kuéra ahayhuetéva, aníke pehecha ramo tuichaiterei mba'éva ramo pejejuhuha ñeha'ã ratápe.

13Upéva rangue, pe vy'a vaerã uvei peime haguére avei Jesucristo jehasa asýpe, pene renyhẽ haguã avei vy'águi, ojehechaukávo heko mimbipa.

14Pevy'aiténte oimérõ pende ja'óva Crístore, Tupã Espíritu omimbipáva oĩ tapia pene ndive.

15Ani oĩ ohasa asýva oporojuka haguére, omonda térã ojapo haguére mba'e vai, ha oike haguére imba'e'ỹvape ave.

16Ha ohasa asy ramo oguerovia haguére Crístope katu, notĩ vaerãi. Oguerohory vaerã uvei Tupãme, Cristo reroviaha haguére ha'e.

17Oguahẽma ára ñembojovake oiko haguã umi Tupã reheguáva apytépe voi. Ha pe ñembojovake oñepyrũma ramo hína péicha ñande rehe, mba'eichaitépa opáne umi marandu pyahu ohenduse'ỹva?

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

18Ha pe heko jojávape hasy ramo oñepysyrõ, mba'épa ojehúne pe iñañáva ha angaipa apohápe?

19Ha upéicha, umi ohasa asýva Tupã oipota rupi, ojapo vaerã ohóvo mba'e porã tapia guáicha, ha omoĩ hi'ánga Tupã ijapohare pópe. Ha'e niko nopyrũi iñe'ẽre.

1 Pedro 5

Myakãhára kuéra rembiaporã

1Ko'ágã añemoñe'ẽse umi pene myakãhárape, ché che tujámava ha'e kuéraicha ha Cristo jehasa asy rechaharéva, ha arekótava avei che renda pe teko mimbipa oútavape.

2Peñangareko umi Tupã ovecháre, oñemoĩ vaekue pende pópe. Pejapo pejaposépe porã, oipotaháicha Tupã, ha ani jejopýpe térã Pira pire potágui, pejaposépe porãnte.

3Peiko ani peẽ ramo guáicha umi peñangarekóva jára, peñeha'ã tohecha pende rehe iporãva.

4Upéicharõ, oguahẽvo pe Ovecha rerekua Ruvicha, peẽme oñeme'ẽne peteĩ pene akã rehegua omimbipáva, peteĩ mba'e araka'eve ipiru'ỹ vaerã.

Opavavépe guarã ñemoñe'ẽ

5Upéicha avei, peẽ mitãrusu peñemoĩ umi myakãhára poguýpe. Opavave oñemoĩ vaerã ojopoguýpe jejapo'ỹre, Ñandejára Ñe'ẽ he'ígui: “Tupã opu'ã umi ojejapóvare, ha oipytyvõ py'a porãme umi ojejapo'ỹvape.”

6Peñemomirĩke, aipórõ, Tupã po mbarete guýpe, ha'e pene mopu'ã haguã yvate, hi'araitépe.

7Opa pejepy'apyha peheja Tupãme. Ha'e oma'ẽ pende rehe.

8Pejerereko kuaa ha ani peke, cháke Aña ndaija'éiva pende rehe, jaguarete pochýicha oheka pende'u haguã.

9Peñemoĩ mbaretéke hese pende jeroviápe, peikuaa rupi yvy tuichakue pene pehẽngue kuéra ohasa asyha hína peẽicha avei.

10Pehasa asy rire sapy'ami, Tupã ojapóta pende hegui ojavy'ỹva, ojepytaso kuaáva, imbaretéva ha okyhyje'ỹva. Tupã voi niko pe imborayhu tuichágui, ñane renói vaekue ñaime haguã avei pe teko mimbipa opa'ỹvape Jesucristo ndive.

11Ha'e taipokatu opa ára guarã. Amén.

Ipahavogua ñe'ẽ

12Silvano rupi, arekóva che pehẽngue ajeroviaha ramo, ajapo peẽme ko kuatia mbykymi, añemoñe'ẽ ha aikuaauka haguã peẽme, umi jehovasa pehupyty vaekue ohechaukaha Tupã pende rayhu añeteha. Aníke márõ pejei upe mborayhu upévagui.

13Jesucristo iglésia oĩva Babilóniape, Tupã oiporavo vaekue pende poravo haguéicha peẽme, oguerahauka peẽme imaitei, ha che ra'y Márcospe avei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Peñomomaitei peñoañuãvo oñopehẽnguéicha. Ta pende py'a guapy Jesucristo reheguáva maymáva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Pedro

2 Pedro 1

Maitei

1Che, Simón Pedro, Jesucristo rembiguái ha apóstol pomomaitei peẽme. Jesucristo
ñane Tupã ñande pe'áva jejopy vaígui heko joja rupi, oheja pe pende jerovia ohupyty
ore jeroviápe.

2Ajerure Tupãme ha'e pende rovasa haguã ha ome'ẽ haguã peẽme py'a guapy,
peikuaágui Tupãme ha Ñandejára Jesucrístope.

Mba'éichapa oiko vaerã umi Jesús reroviaha

3Tupã ipokatu rupi niko ome'ẽ ñandéve opa ñane remikotevẽ ha jaikove haguã ha'e
oipotaháicha. Ha'e oikuaauka ñandéve Cristo, pe ñane renói vaekue umi mba'e
hechapyrãva ha'e ojapo vaekue rupi.

4Péicha, ha'e ha ome'ẽ ñandéve umi mba'e tuichaite ha iporãitéva he'i voi vaekue
ome'ẽtaha. Umíva rupi niko peẽ ikatu pejei pe teko ky'a vaígui ombotujupáva opa
mba'e ko yvy ári, ha peju peike Tupã rekópe.

5Upévare, pende jerovia reheve peñeha'ã vaerã pende reko potĩ, ha pende reko potĩ
reheve peñeha'ã vaerã pene arandu.

6Arandu reheve peñeha'ã vaerã pene akã guapy, akã guapy reheve peñeha'ã vaerã ani
haguã pende pochy rei, ha upéva ári peñeha'ã vaerã peiko Tupã oipotaháicha.

7Peiko ramo Tupã oipotaháicha, peñeha'ã vaerã peiko porã opavave ndive, ha
upévareve peporohayhu.

8Peẽ perekopa ramo ko'ã mba'e ha péicha peiko ramo, ndapeiko rei mo'ãi ha
Ñandejára Jesucrístope ndapeikuaa rei mo'ãi.

9Ko'ã mba'e oguereko'ỹva katu ojogua ku hesatũva térã ohecha porã'ỹvape. Ha'ete ku
hesaráiva iñangaipa ojeheja rei hague chupe.

10Che pehẽngue nguéra, Tupã niko pene renói ha pende poravo vaekue. Upévare,
peñeha'ã kena ko'ã mba'e pembohapo porã pende pype, ani haguã araka'eve pe'a.

11Upéicharõ Tupã oipe'áta peẽme yvága rokẽ, Ñandejára Jesucristo ñane pysyrõhára
oporosãmbyhyháp e opa ára guarã.

12Upévare, pomomandu'a mantéta opa ko'ã mba'ére, peikuaa ha perovia añete ramo
jepe umi mba'e oñehenduka vaekue peẽme.

13Che aikove aja niko che rembiaporã vaicha chéve pomombáy ha pomomandu'a ko'ã
mba'ére.

14Ñandejára Jesucristo oikuaaukáma chéve nda che are mo'ã veimaha ko yvy ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Upéicharõ jepe ajapóta ikatumíva, amano rire jepe pene mandu'a haguã ko'ã mba'ére.

16Umi mba'e romombe'u vaekue peẽme Ñandejára Jesucristo pokatu rehegua ha mba'éichapa ha'e ou jeýta, ndaha'éi ñe'ẽ rei ore akãgui roguenohẽva. Ore voi rohecha vaekue ore resa tee rupi Jesucristo pokatu.

17Ore roime vaekue upépe Tupã, Itúva ohechauka ramo guare Jesucristo mba'e guasuha. Rohendu vaekue Tupã oñe'ẽ ramo chupe ha he'i: “Kóva ha'e che ra'y ahayhuetéva, che aiporavo vaekue.”

18Orete voi rohendu vaekue pe yvágagui oñe'ẽva, roime jave Jesucristo ndive pe yvyty marangatúpe.

19Péicha ore rohecha, hekoitépe ojehuha umi mba'e maranduhára kuéra he'i vaekue. Ha iporã vaerã perovia. Upéva niko ha'ete ku mba'e rendy pytũmbýpe ohesapéva, iñapysẽ meve ko'ẽtĩ ha opu'ã mbyja ko'ẽ ohesape pende py'apy.

20Opaite mba'e ári peikuaa porãke kóva: Ndaipóri Ñandejára Ñe'ẽme maranduhára kuéra he'i vaekue ikatúva ñande jahecha, jahechaseháicha.

21Maranduhára kuéra niko noñe'ẽi vaekue ijehegui reínte. Nahániri. Tupã rérape uvei oñe'ẽ, Espíritu Santo ohechaukaháicha chupe kuéra.

2 Pedro 2

Mbo'ehára japu

1Israel retãgua apytépe yma opu'ã haguéicha mbo'ehára japu, pende apytépe avei opu'ãne. Pehechakuaa'ỹ haguãicha ha'e kuéra oñe'ẽne peẽme mba'e vai ha añetegua'ỹvare, iñakãguinte oguenohẽva. Péichape, ha'e kuéra oúta ojahéi Ñandejára Jesucristo rehe oguenohẽ vaekue chupe kuéra mba'e vaígui. Upévare, Tupã ohundi vaerã katuete chupe kuéra.

2Heta oĩta heko ky'áva ha'e kuéra heko ky'aháicha, ha upévare oñeñe'ẽ vai vaerã upe tape añeteguáre.

3Ipira pire potágui, ha'e kuéra ojeheka pende rehe juru he'ẽme. Ymaite guive voínte Tupã omoĩma ha'e kuéra oñehunditaha, ha oñehundi vaerã katuete.

4Tupã ndoheja reíri vaekue hemimbou kuérape iñangaipa ramo guare. Oity vaekue uvei chupe kuéra aña retãme. Upépe oheja chupe kuéra iñapytĩmby pytũmbýpe, oha'arõ haguã Tupã oporombojovakeha ára.

5Tupã ndoheja reíri vaekue avei hembiapo vaikue umi ymaite oiko vaekuépe. Ombou katu ama guasu umi yvypóra reko aña ári, ha 8pe añónte oipytyvõ. Umíva apytépe oĩ vaekue Noé, omombe'úva opavavépe mba'éichapa Tupã oipota ojeiko.

6Tupã ohundipaite vaekue avei tatápe Sodoma ha Gomorra, ha ikusugue mante oheja. Péicha opyta, opavave oikuaa haguã mba'épa ojehúta opa heko añávape.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Lótpe katu Tupã oipytyvõ vaekue. Lot niko peteĩ karai marangatu vaekue, ha ombyasy ohechávo mba'éichapa umi Sodomagua heko ky'a.

8Ko kuimba'e marangatu, oiko vaekue ijapytépe kuérare, tuicha oguapy vaekue hese umi mba'e ky'a ha'e ohecha ha ohendúva ára ko'ẽre.

9Ñandejára niko oikuaa mba'éichapa oipytyvõ vaerã umi imarangatúva ojepy'a ra'ã ramo, ha mba'éichapa oheja vaerã umi heko añávape oñenupã haguã, ñembojovakeha árape.

10Opa mba'e ári, Ñandejára oinupãta umi heko ky'áva ha oñemoĩse'ỹvape ipoguýpe. Umíva niko ijejapo ha hova atã, ha ndokyhyjéi oñe'ẽ vai haguã umi Tupã remimbou tuichavévagui yvága peguáre.

11Tupã remimbou kuéra katu, imbareteve ha tuichavéva ko'ã mbo'ehára japúgui, noñemoĩri oñe'ẽ vai umívare Ñandejára renondépe.

12Ko'ã mbo'ehára japu niko umi tymba tavýicha, oikove ojejura ha ojejuka haguã. Ha'e kuéra oñe'ẽ vai opa mba'e oikuaa'ỹvare, ha omanóne umi tymba ojejukaháicha,

13ha ohasa asýne, hetápe ha'e kuéra ombohasa asy haguéicha. He'i hikuái ovy'aha oñeme'ẽvo araitépe opa mba'e vaípe. Umíva niko tekove ky'a heko tujupáva, pene mbotavy ha opukáva pende rehe okaru aja pene ndive.

14Ohecha peteĩ kuña ha oñenoséma hendive, mba'e vai apópe nahyguãtãi voi. Ombotavy umi ijerovia kangývape. Oipota pota reínte opa mba'e ha upévape ikatupyry. Umíva niko tekove aña hína.

15Umíva niko opia tape porãgui ha okañy. Ojehu chupe kuéra ojehu haguéicha Balaam, Beor ra'ýpe. Upéva niko ombyatyse mo'ã vaekue pira pire mba'e vai apópe,

16ha upévare oñemongavaju: Hymba vúrro oñe'ẽ chupe, ha ojoko chupe ani haguã ojapo výro rei.

17Ko'ã mbo'ehára niko ojogua umi ykua hypa vaekuépe, ha umi arai yvytu oguerahávape. Tupã oguerekóma hendaguã kuéra pe amo iñypytũvehápe.

18Ha'e kuéra ojejapo ha iñe'ẽ rei. Ha heko ky'ápe omoñuhã ha oity umi jejavýpe oikóva apytégui osẽ ramóvape.

19He'i chupe kuéra mba'eve guýpe ndojejokua mo'ãiha, ha ndohechái chupe kuéra voi omyakãsãha hembiapo ky'akue. Oimeraẽva mba'e ipu'akáva ñande rehe niko ñande rereko ipoguýpe.

20Umi ohejáva heko ky'akue oikuaágui Ñandejára Jesucrístope, ha upéi ho'a jey upe teko ky'ápe ha ipu'aka hese, amo ipaháp e opyta vaive iñepyrũmbýpe guarégui.

21Iporãve vaerã mo'ã ha'e kuéra ndoikuaái pe tape porã, ha anítei oikuaa rire, ojei pe tembiapoukapy chupe kuéra oñeme'ẽ vaekuégui.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Ko'ãvape ojehu umi ñe'ẽnga he'íva: “Jaguáicha ho'u jey hemiguẽ'ẽngue”, ha “Kure oñembojahu ramóvaicha pya'e oho jey ojapajeréi tujúpe.”

2 Pedro 3

Jesucristo ou jeyha ára

1Che pehẽngue kuéra ahayhuetéva, kóva niko mokõiháma hína kuatia amondóva peẽme. Mokõivépe niko añeha'ã pereko haguã pene akãme mba'e hekopeguáva.

2Pene mandu'áke umi mba'e maranduhára kuéra marangatu he'i vaekue ymave, ha Ñandejára Jesucristo ñane pysyrõhára rembiapoukapy apóstol kuéra ohenduka vaekue peẽme.

3Opa mba'e ári peikuaa porãke kóva: Ára pahápe ou vaerã umi iñakã rehénte oikoséva, ha ojaposévante ojapóva. Umíva oñembohorýta pende rehe,

4ha he'íta peẽme: “Cristo niko he'i vaekue ou jeytaha. Moõ piko oime? Ore ru kuéra niko omanombáma, ha ko yvy katu oĩ iñepyrũmby guive guaréicha.”

5Umíva niko ndohecha kuaaséi yvága oĩha ymaite guive voínte, ha iñe'ẽ rupi Tupã oguenohẽ hague ko yvy umi y apytégui, ha y rupive oiko.

6Y rupínte avei oñehundi vaekue opa mba'e, ku ama guasu ou ramo guare yma.

7Ñandejára Ñe'ẽ rupi avei, yvága ha yvy ko'agãgua ojeheja hína tatápe oñehundi haguã. Pe ára pahápe, umi hembiapo vaíva oñehundiha ára, yvága ha yvy ikusuguéta.

8Ha upéi ave che pehẽngue kuéra, aníke pende resarái peteĩ mba'égui. Jesucrístope guarã niko peteĩ ára 1.000 áñoicha, ha 1.000 áño katu peteĩ áraichante.

9Ndaha'éi niko ku Jesucristo hi'arétava ojapo haguã pe he'i vaekue, oimeháicha upéicha he'íva. Nahániri. Pene ra'arõnte hína peẽme, oipotágui opavave ojere Tupã gotyo ani haguã avave omano.

10Jesucristo ou jeyha ára niko oguahẽta ku mondaháicha, avave oimo'ã'ỹhágui. Upévo, sununu guasúpe yvága oñehundíta ha opa mba'e yvágape oĩva tatápe okaipáta. Yvy ha opa mba'e ipype oĩva ikusuguéta.

11Péicha oñehundipátagui opa mba'e, peẽ peñeha'ã vaerã pende rekove peme'ẽmbaite Tupãme.

12Peipota kena toguahẽ pe ára Tupã oporombojovaketaha, ha peñeha'ã toguahẽ pya'e. Upéva upe árape, yvága oñehundíta tatápe, ha opa mba'e yvága pegua hykúne tata rendýpe.

13Ñande katu ñaha'arõ peteĩ yvága ha yvy ipyahúva, Tupã he'i vaekue ome'ẽtaha. Ha upépe opaite mba'e oikóta Tupã oipotaháicha.

14Upévare che pehẽngue kuéra ahayhuetéva, peñeha'ãmbaitéke ani Tupã pende juhu mba'eve ivaívape. Ta pende juhu uvei peimeha hendive py'a guapýpe, ko'ã mba'e peha'arõ aja.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

15Peikuaáke, Jesucristo ñane ra'arõ kuaágui ikatuha ñane pysyrõ. Ko'ã mba'ére voi niko Pablo ku ñane irũ jahayhuetéva, omondo vaekue peẽme kuatia ha'e ohai vaekue, arandu Tupã ome'ẽ vaekue chupe reheve.

16Opa umi ikuatiápe niko ha'e oñe'ẽ peẽme ko'ã mba'ére. Heta mba'e jepe niko avei he'i, ikatu'ỹva jaikuaa porã. Ha umi itavy ha ikangýva ijeroviápe, umíva omokarẽ. Péichante avei ojapo hikuái Ñandejára Ñe'ẽ rehe, ha upéicha rupi ogueru hi'ári kuéra ñehundi.

17Che pehẽngue kuéra ahayhuetéva, peẽ niko peikuaáma voi ko'ã mba'e ojehu mboyve. Peñangarekóke pende jehe ani umi heko añáva pene mbotavy ha pende reraha, ha péicha pe'a upe peime porãhágui.

18Peikuaa porãve uvei Ñandejára Jesucristo ñande pysyrõhárape, ha ta peikuaave imborayhu. Ñamomba'e guasu chupe ko'ágã ha opa ára. Amén.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1 Juan

1 Juan 1

Jeikove rehegua ñe'ẽ

1Amoĩ peẽme kuatiáre upe iñepyrũha guive oikovéma vaekue rehegua, ahendu ha che
resa tee rupi ahecha vaekue rehegua. Ahecha vaekue niko chupe ha apoko vaekue
hese che pópe. Ha'e hína upe ñe'ẽ jeikove rehegua.

2Ko jeikove ojehechauka vaekue. Che ahecha ha amombe'u peẽme ko jeikove opa ára
peguáva oĩ vaekue Túva ndive ha ojechauka vaekue oréve.

3Amombe'u peẽme aipórõ pe ahecha ha ahendu vaekue, peẽ peime haguã che ndive,
che aimeháicha Tupã pe Túva ha Ita'ýra Jesucristo ndive.

4Ahai peẽme ko'ã mba'e ñane renyhẽ haguã vy'águi.

Tupã hína tesapehára

5Kóva hína pe ñe'ẽ Jesucristo ore mbo'e vaekue ha amyerakuãva peẽme: Tupã hína
tesapehára ha ipype ndaipóri mba'eveichagua pytũ.

6Ja'érõ ñaimeha hendive ha jaiko pytũmbýpe, ñande japu ha ndajaikói pe añete
ojerureháicha.

7Ha jaiko ramo tesapeha rendýpe, Tupã oikoháicha tesapeha rendýpe, upéicharõ
ñaime oñondive peteĩ py'ápe, ha Ita'ýra Jesús ruguy ñane mopotĩ ñane angaipágui.

8Ja'érõ na ñane angaipaiha, ñañembotavy ñande jupe voi, ha ndaipóri ñande pype
añete,

9ha ñañemombe'úrõ ñane angaipágui, ikatu jarovia Tupã, heko jojáva, oheja reitaha
ñane angaipa ha ñane mopotĩtaha opa teko añágui,

10Ja'érõ na ñane angaipaiha, ja'e hína Tupã ijapuha, ha ndajarohorýi añetehápe iñe'ẽ.

1 Juan 2

1Che ra'y kuéra pohayhu etéva: ahai peẽme ko'ã mba'e ani haguã pejapo ivaíva.
Opáichavo, jajapórõ ivaíva, jareko Jesucrístope ojeruréva ñande rehe Itúvape. Ha'e
imarangatu.

2Ha omano vaekue ojeheja rei haguã ñandéve ñane angaipa, ha ndaha'éi ñandévente,
opa yvypórape avei.

Tembiapoukapy joayhu rehegua

3Jajapórõ Tupã rembiapoukapy, jaikuaa porã jaikuaaha chupe.

4Oĩrõ he'íva: “Che aikuaa chupe”, ha ndojapói hembiapoukapy, upéva ijapu ha nde'íri
pe añetegua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ojapórõ iñe'ẽ katu, Tupã rayhu oĩ hekopete ipype ha ikatu jaikuaa ñane peteĩha hendive.

6Pe he'íva ipeteĩha Tupã ndive, oiko vaerã Jesucristo oiko haguéicha.

Tembiapoukapy pyahu

7Che pehẽngue kuéra pohayhúva, ko tembiapoukapy ahaíva peẽme ndaha'éi ipyahúva, upe perekóma vaekue iñepyrũha guivénte uvei.

8Opáichavo ipyahu avei ha iñañete Crístope ha pende pype avei, pe pytũ ohasámagui ohóvo ha ohesapéma pe tesapeha añeteguáva.

9Oimérõ he'íva oĩha tesape rendýpe, ha ndaija'éi ipehẽnguére, oĩ gueteri pytũmbýpe.

10Pe ohayhúva ipehẽnguépe katu oiko tesape rendýpe ha noñepysãngái.

11Pe ohayhu'ỹva hapichápe katu, oikove aja oiko pytũmbýpe, ha ndoikuaái mamópa oho, pe pytũ oheja haguére chupe ohecha'ỹre.

Pe jerovia añeteguáva

12Che ra'y kuéra pohayhu etéva, ahai peẽme Tupã, Jesucristo rupi, oheja rei haguére pene angaipa.

13Túva kuéra, ahai peẽme peikuaágui upe oikóma vaekuépe iñepyrũha guive. Mitã rusu kuéra, ahai peẽme pende pu'aka haguére iñañávare.

14Ahai peẽme, che ra'y kuéra pohayhu etéva, peikuaa haguére pe Túvape. Ahai peẽme, túva kuéra, peikuaa haguére upe oikóma vaekuépe iñepyrũha guive. Ahai avei peẽme, mitã rusu kuéra, pene mbaretégui ha perohory Ñandejára Ñe'ẽ pende py'apýpe, ha pende pu'aka iñañávare.

15Ani pehayhu yvypóra reko térã oĩva ipype. Ohayhúva yvypóra reko ndohayhúi pe Túvape.

16Mba'eve ha'e oikuave'ẽvagui ndoúi pe Túvagui, chugui voínte uvei ou. Kóva hína pe ha'e oikuave'ẽva: yvypóra rekove rembipota vai,

17Yvypóra reko katu opa ohóvo opa hembipota vai reheve. Upe Túva rembipota ojapóva katu oikove opa árape guarã.

18Che ra'y kuéra pohayhu etéva, ára pahaitéma niko. Peẽ pehendu vaekue outaha pe Crístore opu'ãva ha oñemoĩva hendaguépe. Ha péina ko'ágã voi oĩma heta opu'ãva Crístore. Upévare jaikuaa ha'emaha pe ára paha.

19Ha'e kuéra osẽ vaekue ñande apytégui, añetehápe katu ndaha'éiva ra'e ñande rehegua, ha'e rire ramo niko opyta vaerã mo'ã ñane ndive. Ha upéicha ojehu ojekuaa porã haguã nda opavaveiha ñande reheguáva.

20Peẽme katu Cristo, pe Imarangatúva, pene mboyke vaekue imba'erã, Espíritu rupi, ha opavave pereko upe mba'e kuaa.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Ahai peẽme ndaha'éi peikuaa'ỹgui pe añetegua, peikuaágui uvei, ha peikuaa ndaikatuiha mba'eveichagua japu osẽ pe añetégui.

22Mávapa pe ijapúva? Upe he'íva Jesús ndaha'eiha pe Cristo. Upéva hína pe Crístore opu'ãva ndoikuaaséigui mba'eve Túva ha Ta'ýragui.

23Umi ndoikuaaséiva mba'eve Ta'ýragui, ndoguerekói hendive Túvape. Pe oguerohorýva Ta'ýrape katu oguereko hendive Túvape.

24Upévare peẽ peñongatu pende py'apýpe upe ñe'ẽ pehendu vaekue iñepyrũha guive. Ha upe pehendu vaekue iñepyrũha guive opytárõ pende py'ápe, peẽ avei peiméta Ta'ýra ndive ha Túva ndive.

25Kóva hína upe Jesucristo he'i vaekue ome'ẽtaha: Jeikove opa'ỹva.

26Ahai hína peẽme umi pene mbotavysévare.

27Peẽ katu pereko Espíritu marangatu, Jesucristo pene mboyke hague rupi imba'erã, ha napeikotevẽi avave pene mbo'e, pe Espíritu ha'e ome'ẽ vaekue pende reko mbo'e rupi opa mba'ére, ha umi hemimbo'epy añetegua hína, ndaha'éi japu. Pepytáke peteĩ py'ápe Cristo ndive, Espíritu pene mbo'e haguéicha.

28Ko'ágã, che ra'y kuéra pohayhu etéva, pepyta peteĩ py'ápe Cristo ndive, ikatu haguã jajerovia hese ha'e ojechaukárõ, ha ani ñatĩ henondépe ha'e oúvo.

29Peikuaáma Cristo imarangatuha, peikuaa vaerã avei aipórõ, opa umi oikóva teko jojápe, Tupã ra'yha.

1 Juan 3

1Pema'ẽmi mba'éichapa ñande rayhu Tupã pe Túva, ikatu haguã ñañembohéra Tupã ra'y, ha ñande ha'e. Upévare yvypóra reko rayhuha na ñande kuaái, ndoikuaái haguére Tupãme.

2Che pehẽngue kuéra pohayhúva, ñande ha'éma Tupã ra'y, ha jepe ndojekuaáirõ gueteri mba'eichaguátapa ñande, jaikuaa, Jesucristo ojechaukávo, ha'eichaguataha ñande jahechátagui chupe ha'ehaichaite.

3Ha opa ojeroviáva hese oñemopotĩ, Jesucristo ipotĩháicha.

4Ha iñangaipáva opu'ã Tupãre, pe angaipa niko ñepu'ã Tupãre.

5Peẽ peikuaáma Jesucristo ou hague yvy ári oipe'a haguã ñane angaipa, ha ha'e ndojapói hague mba'eveichagua angaipa.

6Aipórõ opa oĩva hendive peteĩ py'ápe ndoikovéi angaipa apópe, ha umi ojapo vaekue angaipa ndohechái ha ndoikuaái chupe.

7Che ra'y kuéra pohayhu etéva, aníke avave pene mbotavy: oikóva teko jojápe, heko joja, ha'e heko jojaháicha,

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8upe mba'e vai apoha katu aña mba'e hína, aña hembiapo vaígui iñepyrũha guive. Upevarã voi ou vaekue Tupã Ra'y, ombyai haguã upe ojapo vaekue aña.

9Tupã ra'ýva guive ndoikói angaipa apópe, oguerekógui ipype voi Tupã rekove reñói, ha ndaikatúi hembiapo vaivévo, ha'égui Tupã ra'y.

10Ojekuaa mávapa Tupã ra'y kuéra ha máva mba'epochy ra'y kuéra. Oimeraẽ ndojapóiva iporãva térã ndohayhúiva ipehẽnguépe ndaha'éi Tupã ra'y.

Joayhu rehegua tembiapoukapy

11Kóva hína pe ñe'ẽ pehendu vaekue iñepyrũha guive: Tajajoayhu.

12Ha ani jaiko oiko haguéicha Caín, mba'epochy mba'e vaekue ha ojuka tyvýrape. Ha mba'ére piko ojuka chupe? Hembiapokue ivaígui, tyvýra rembiapokue katu iporã.

13Che pehẽngue kuéra, ani pehecha ramó umi yvypóra rekópe oikóva ndaija'éirõ pende rehe.

14Ñande jahasa vaekue ñemanógui jeikovépe, ha jaikuaa jahayhúgui ñande rapicháp e. Pe oporohayhu'ỹva omano gueteri.

15Pe ohayhu'ỹva hapicháp e hína peteĩ porojukaha, ha peikuaa pe oporojukáva ndaikatuiha oguerekóvo ipype jeikove opa'ỹva.

16Jaikuaa mba'épa pe mborayhu Jesucristo ome'ẽ haguére hekove ñande rayhupápe, ha ñande avei ñame'ẽ vaerã ñande rekove ñande rapicháre.

17Pe oguereko hetáva ha ndoiporiahurerekói hapicha oguereko'ỹvape, mba'éicha piko ikatúta he'i Tupã mborayhu oĩha ipype?

18Che ra'y kuéra pohayhu etéva, ani japorohayhu ñande jurúpente, jahechauka avei ñane mborayhu iñañeteha ñane rembiapokue rupi.

19Péicharõ jaikuaáta añete reheguaha ñande ha ikatúta ñande py'a guapy Tupã renondépe.

20Ñande py'apy ñane moĩ vaírõ Tupã renondépe, Tupã tuichave ñande py'apýgui, ha oikuaa opa mba'e.

21Che pehẽngue kuéra pohayhúva, ñande py'a na ñane moĩ vaíri ramo, jajerovia Tupã renondépe.

22Ha ha'e ome'ẽta ñandéve opa jajeruréva, ñane ñe'ẽ rendúgui hembiapoukapýpe ha jajapógui ha'e oipotáva.

23Ha hembiapoukapy hína kóva: Jarovia Ita'ýra Jesucrístope ha jajoayhu ha'e he'i haguéicha ñandéve.

24Umi ohayhúva hembiapoukapy oiko ipype, ha ha'e oiko ipype kuéra. Ha jaikuaa oĩha ñande pype, Espíritu ha'e ome'ẽ vaekue rupi.

1 Juan 4

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Jerovia añeteguáva

1Che pehẽngue kuéra pohayhúva, ani perovia oimeraẽ he'ívape oñe'ẽha chupe Tupã, peikuaa porã raẽ, jahecha pe espíritu oguerekóvapa ou Tupãgui térãpa ahániri, ko yvy henyhẽgui ohóvo maranduhára japúgui.

2Péicha peẽ ikatu peikuaa mávapa oguereko Tupã Espíritu: Opa he'íva Jesucristo ou hague yvypóra teérõ, oguereko Tupã Espíritu.

3Upe ndoikuaaséiva mba'eve Jesúsgui, ndoguerekói Tupã Espíritu. Upéva rangue oguereko pe Crístore opu'ãva espíritu. Peẽ pehendúma ko espíritu ou vaerãha, ha che ha'e peẽme oĩmaha yvy ári.

4Che ra'y kuéra pohayhu etéva, peẽ hína Tupã reheguáva, ha pende pu'aka vaekue umi tekove japúre, pe Espíritu oĩva pende pype ipokatuvégui upe ipype kuéra oĩvagui.

5Umíva yvy arigua, upévare oñe'ẽ yvy ariguáre, ha umi heseguáva ohendu chupe kuéra.

6Ñande katu, Tupã reheguáva. Pe oikuaáva Tupãme ñane rendu ha pe ndaha'éiva Tupã rehegua na ñane rendúi. Péicharõ ikatu jaikuaa mávapa oguereko pe añete rehegua espíritu ha pe japu espíritu.

Mborayhu ohechauka ñane peteĩha Tupã ndive

7Che pehẽngue kuéra pohayhúva, jajoayhu vaerã, pe mborayhu oúre Tupãgui. Opa oporohayhúva, Tupã ra'y ha oikuaa Tupãme.

8Pe oporohayhu'ỹva ndoikuaái Tupãme, Tupã niko mborayhu.

9Tupã ohechauka ñandéve imborayhu omboúvo Ita'ýra peteĩete yvy ári, jaikove haguã ha'e rupi.

10Pe mborayhu hína kóva: ndaha'éi ñande jahayhu hague Tupãme, ha'e uvei ñande rayhu ha ombou Ita'ýra, ha'e omano rupi ojeheja rei haguã ñandéve ñane angaipa.

11Che pehẽngue kuéra pohayhúva, Tupã ñande rayhu haguére peichaite peve, ñande avei jajoayhu vaerã.

12Tupãme avave ndohechái vaekue, opáichavo jajoayhúrõ Tupã oĩ ñande pype ha imborayhu oĩ hekopete ñande pype.

13Jaikuaa ñande ñaimeha Tupãme ha ha'e oĩha ñande pype, ha'e ome'ẽ haguére ñandéve Ijespíritu.

14Ha che voi ahecha vaekue ha amombe'u pe Túva ombou hague Ta'ýrape oipysyrõ haguã yvypóra kuérape.

15Opa he'íva Jesús Tupã Ra'yha, oĩ Tupã ndive ha Tupã oĩ hendive.

16Upéicha jaju jarovia ha jaikuaa Tupã ñande rayhuha. Tupã hína mborayhu, ha oikóva mborayhúpe oiko Tupãme ha Tupã ipype.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Ha upéicharõ Tupã mborayhu oĩ hekopete ñande pype, jakyhyje'ỹ haguã mbojovake árape, ñandégui ko yvy ári Jesucristoichagua.

18Oĩháme mborayhu ndaipóri kyhyje. Upéva rangue upe mborayhu hekopeguáva omosẽ okápe kyhyje, pe kyhyje niko ogueru jepy'apy. Upévare pe okyhyjéva ndoporohayhúi gueteri hekópe.

19Ñande jahayhu Tupãme, ha'e raẽ ñande rayhu haguére.

20Oĩrõ he'íva: “Che ahayhu Tupãme”, ha upekuévo ndohayhúi hapichápe, ijapu. Pe ohayhu'ỹva hapicha ohechávape, piko mba'éicha ohayhúta Tupã ohecha'ỹvape?

21Jesucristo oheja vaekue ñandéve ko tembiapoukapy: Pe ohayhúva Tupãme, tohayhu avei hapichápe.

1 Juan 5

Jerovia, mborayhu rapo

1Opa ogueroviáva Jesús ha'eha pe Cristo, umíva Tupã ra'y hína, ha pe ohayhúva peteĩ túvape ohayhu avei upe túva ra'y kuérape.

2Jahayhu ramo Tupãme ha jajapo ha'e oipotáva, jaikuaa jahayhuha avei Tupã ra'y kuérape.

3Jahayhu Tupãme he'ise jajapo hembiapoukapy, ha hembiapoukapy ndaha'éi mba'e pohýi,

4opa Tupã ra'ýva niko ipu'aka yvypóra rekóre, ha upe ñande jaroviáva rupi, ñande pu'aka yvypóra rekóre.

5Upe ogueroviáva Jesús Tupã Ra'yha, ipu'aka yvypóra rekóre.

6Jesucristo jeju ko yvy ári ojechauka vaekue y ha tuguýpe. Ndaha'éi ýpente, y ha tuguýpe uvei. Pe Espíritu voi oikuaauka kóva ha Espíritu hína añete.

7Oĩ mbohapy oikuaaukáva ko mba'e:

8Espíritu, y ha tuguy ha mbohapyve oĩ oñoñe'ẽme.

9Jarovia umi mba'e yvypóra he'íva, upe Tupã he'íva katu heroviapyve, ha'e oikuaaukágui Ta'ýra reheguáva.

10Pe ojeroviáva Tupã Ra'ýre, oguereko ipy'ápe voi ko ojekuaauka vaekue. Pe oguerovia'ỹva Tupãme katu ombojapu chupe, ndogueroviáigui pe Tupã oikuaauka vaekue Ita'ýra rehegua.

11Ko ojekuaaukáva hína, Tupã ome'ẽ hague ñandéve jeikove opa'ỹva, ha avei ko jeikove oĩha Ita'ýrape.

12Pe oguerekóva Tupã Ra'ýpe, oguereko avei ko jeikove, ha ndoguerekóiva Tupã Ra'ýpe katu, ndoguerekói upe jeikove.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ñe'ẽ ipahavogua

13Ahai kóva peẽme peroviáva Tupã Ra'ýpe, peikuaa haguã peguerekoha jeikove opa'ỹva.

14Jajerovia Tupãre jaikuaágui, jajerure ramo pe ha'e oipotáva, ñane renduha.

15Ha jaikuaaháicha Tupã ohenduha ñane ñembo'e, jaikuaa avei jarekomaha pe jajerure vaekue.

16Oĩrõ oikuaáva hapicha ojapoha ivaíva ndogueraháiva chupe ñemanóme, oñembo'e vaerã ha Tupã ome'ẽta jeikove hapichápe ha'érõ angaipa ndogueraháiva ñemanóme. Oĩ angaipa ogueraháva ñemanóme ha upe tembiapo vaíre nda'éi oñeñembo'e haguã.

17Opa ñepu'ã Tupãre niko angaipa. Oĩ jepe angaipa ndogueraháiva ñemanóme.

18Jaikuaa pe oguerekóva Tupãme Túva ramo, ndojapoveiha angaipa, Tupã Ra'y oñangarekógui hese, ha Aña ndopokói hese.

19Jaikuaa ñande Tupã mba'eha ha opa yvypóra reko rayhuhára oĩha Aña poguýpe.

20Jaikuaa avei Tupã Ra'y ou hague ha ome'ẽ hague ñandéve akã porã jaikuaa haguã pe Tupã añeteguávape. Ñaime ñemopeteĩme upe hi'añetéva ndive, he'ise Ita'ýra Jesucristo ndive. Kóva pe Tupã añeteguáva ha pe jeikove opa'ỹva.

21Che ra'y kuéra pohayhu etéva, peñeñagarekóke tupã gua'u kuéragui. Amén

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2 Juan

2 Juan 1

Maitei

1Che, “Karai guasu” amomaitei upe iglésia Tupã oiporavo vaekuépe ha opa ipype oĩvape. Pohayhu añetehápe, ha ndaha'éi cheño. Pene momaitei avei opa ojuhu ha oikuaáma vaekue pe añetegua.

2Pohayhu pe añetegua jarekóvare ñande py'a ruguápe ha jarahátava ñane ndive opa ára guarã.

3Tupã, Túva, ha Jesucristo, ita'ýra, tohekuavo pende ári imba'e porãngue, ha ta pende poriaruvereko ha ta pene mbopy'a guapy, añetehápe ha mborayhúpe.

Joayhu rehegua tembiapoukapy

4Tuichaite che mbovy'a vaekue aikuaa ramo guare umi pende reheguáva oikoha añete guápe, Tupã rembiapoukapy ohechaukaháicha jaiko vaerãha.

5Ko'ágã, che pehẽngue kuéra, ajerure peẽme jajoayhu haguã. Ko tembiapoukapy ahaíva peẽme ndaipyahúiri, upe perekóma vaekuénte voi iñepyrũha guive. Ko tembiapoukapy ahaíva peẽme niko ndaha'éi ipyahúva, upéva hína pe oñemoguahẽ vaekue ñandéve iñepyrũha guive.

6Joayhu niko he'ise jaikove ohechaukaháicha Tupã rembiapoukapy, ha upéva, pehendúma haguéicha iñepyrũha guive, he'ise peiko vaerãha joayhúpe.

Jerovia añetegua Jesucrístore

7Cháke oiko ko yvy jerére heta oporombotavýva, oikuaase'ỹva Jesucristo ou hague peteĩ yvypóra teérõ. Upe upéichava hína pe porombotavyhára ha pe Crístore opu'ãva.

8Peñeñangarekóke, ani opa rei pene rembiapokue, ojehepyme'ẽ haguã katu peẽme hekoitépe.

9Umi ohóva amo gotyove ha osẽva pe Cristo ombo'évagui, ndoguerekói hendive Tupãme. Ha umi opytáva pe Cristo ombo'évape, umívape oĩ Tupã, ha oĩ avei Ta'ýra.

10Oimérõ ohóva pende rechávo, ha noporombo'éi Jesucristo oporombo'e haguéicha, ani pemoguahẽ pende rógape, ha ani pemomaitei.

11Cháke umi omomaiteíva umívape, omoirũ chupe imba'e vai apópe.

Ñe'ẽ ipahavogua

12Heta mba'e areko ha'e vaerã peẽme, ha nda'eséi mba'eve kuatiañe'ẽ rupi. Aha'arõite ahávo pohecha ha añe'ẽ pene ndivete, upéicha javy'apa guasu haguã oñondive.

13Tupã iglésia pende reheguáva, Tupã oiporavo vaekue avei, pene momaitei.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3 Juan

3 Juan 1

Juan he'íva Gáyope

1Che, karai guasu, amoguahẽ che maitei Gáyope, che pehẽngue ahayhuetéva.

2Che pehẽngue ahayhúva, Tupãme añembo'e nde rehe oho porãite haguã ndéve opaite mba'épe ha ne resãi haguã, oho porãháicha ndéve ne py'apýpe.

3Heta avy'a oguahẽ ramo guare che rendápe ñane pehẽnguéva ha omombe'u chéve mba'éichapa reime hatã umi mba'e añeteguávare.

4Mba'e che mbovy'avéva niko aikuaa mba'éichapa umi che ra'y, oiko pe añete guápe.

5Che pehẽngue ahayhúva, hekopete niko rejapo umi mba'e rejapóva umi ñane pehẽnguére, ha umi mombyrygua upe rupi ohasávape jepe.

6Ha'e kuéra niko imandu'a porã nde rehe Tupã iglésia renondépe ha mba'éichapa ne mba'e porã hendive kuéra. Ku Tupã oguerohory haguãicha kena eipytyvõmi chupe kuéra, osẽnguévo oho haguã.

7Ha'e kuéra niko osẽ vaekue hógagui Jesucristo réra omoherakuã haguã, ha ndohejái avave Tupãre ojerovia'ỹvape oipytyvõ chupe kuéra.

8Upévare niko ñandéve ho'a ñaipytyvõ haguã chupe kuéra, ikatu haguã ha'e kuéra omoherakuã umi mba'e añeteguáva.

9Amondo vaekue niko peteĩ kuatia upe iglésiape. Diótrefes katu, upéva ndojuhu porãi, oipotágui ha'e he'ívante ojejapo.

10Upévare, ágã aha vove añemoñe'ẽta chupe. Oiko niko ijapu ha oñe'ẽ rei ore rehe. Ha hi'ariete, nomoguahẽi voi ñane pehẽngue kuéra mombyrýgui oúvape, ha oimérõ oporomoguahẽva hógape, umívape omosẽ upe iglésiagui.

11Che pehẽngue ahayhuetéva, ani reiko umi hembiapo vaívaicha, iporãvantekena ejapo. Iporãva ojapóva niko Tupã mba'e hína, ivaíva ojapóva katu ndoikuaái Tupãme.

12Opavave niko oñe'ẽ porã Demetrio rehe, ha umi mba'e añeteguáva voi péicha ohechauka. Ore avei roñe'ẽ hesehápe, ha nde reikuaa ore ro'eha añeteguávante.

13Heta mba'e areko ha'e vaerã ndéve, ha nda'eséi mba'eve kuatiañe'ẽ rupi.

14Aha'arõ niko vokóinte rohechávo ha ágã upévo añe'ẽne ne ndivete.

15Py'a guapýpe kena tereiko. Umi ñane irũ ko'apegua omoguahẽ ndéve imaitei. Emoguahẽmi kena ore maitei peteĩ-teĩva ñane irũ upépe guápe.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Judas

Judas 1

Maitei

1Che, Judas, Jesucristo rembiguái ha Santiago ryvy, amondo che kuatiañe'ẽ opa umi
Tupã ñande Ru ohayhúva ohenói vaekuépe. Umívare oñangareko Jesucristo.

2Ta pende rupyty heta Tupã poriahurereko, py'a guapy ha mborayhu.

Mba'épa ombo'e umi mbo'ehára japu

3Che pehẽngue kuéra pohayhúva, hi'ãite vaekue chéve ahai peẽme che mandu'ávo pe
ivaívagui ñasẽ hague peteĩcha, ha ko'ágã katu añandu tekotevẽha ajerure peẽme
peñeha'ãmbaite haguã ñande jeroviáre, peteĩ jey oñeme'ẽ vaekue Tupã mba'évape.

4Oime niko oike vaekue apeguy peguáreve pende apytépe. Umíva ñehundi haguãre
ymaite guivéma Tupã kuatia ñe'ẽme oiko vaekue mandu'a. Umíva tekove heko añáva,
oiporúva Tupã py'a porã oñemo'ã haguã heko ky'águi, ha ndoikuaaséiva mba'eve
Ñandejára Jesucristo, ñande Ruvicha peteĩ eténteva.

5Peikuaámarõ jepe, pomomandu'ase Ñandejára oguenohẽ rire Egíptogui Israel guápe,
ohundi hague umi oguerovia'ỹ vaekuépe.

6Ha umi Tupã remimbou oiko'ỹ vaekue heko ypykuépe, ha oheja hóga yvága
peguápe, oguereko ñapytĩháme pytũmbýpe opa ára, mbojovakeha ára peguarã.

7Umi Tupã remimboúicha avei, Sodoma ha Gomorra ha umi táva ijereregua, oñeme'ẽ
vaekue opaichagua teko ky'ápe. Upévare ojehapy vaekue tata opa'ỹvape ha opyta
mandu'arã opavavépe.

8Upéicharõ jepe, umi kuimba'e kuéra oikóva ikéra, omomarã hete kuéra, ndoikuaaséi
mba'eve Ñandejára he'ívagui ha oñe'ẽ reity umi ipokatúva Tupã remimboúpe.

9Tupã remimbou ruvicha Miguel jepe, oñorãirõ ramo guare aña ndive, oñoñe'ẽ apívo
hendive Moisés retekuére, naiñe'ẽ vaíri chupe, he'ínte uvei: “Tupã ta nde ja'o”.

10Umi kuimba'e katu oñe'ẽ vai oikuaa'ỹvare. Ha umi mba'e ijehegui voínte oikuaáva,
tymba kuéra jepe oikuaaháicha, umíva voi ohundíta chupe kuéra.

11Cháke umíva. Oiko hikuái Caín oiko haguéicha. Ipláta potágui ojavy hape ojavy
haguéicha Balaam. Coré oñehundi haguéicha oñehundi.

12Umíva niko pene motĩ umi karu guasu pejapóvape. Ha'e kuéra okaru ha omboy'u
vy'apópe oporoapo'ỹre mba'evérõ ha ijehénte ojepy'apýva. Umíva ojogua umi arai
ndahi'ýivape, oguerahâva yvytu ápe ha pépe, térã yvyra hi'a'ỹva hi'árape, ojehapo'o ha
ipirupa vaekue.

13Ha'e kuéra niko ha'ete ku yguasu pegua y pochy, ohejáva hyjuikuépe iky'akue.
Ojogua umi mbyja kuéra osẽva hapégui, ha okañýva pytũmbýpe opa árape guarã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

14Henoc avei, Adán ñemoñare 6ha, omomarandu vaekue ko'ãvare he'írõ guare: “Ahecha Ñandejárape oúrõ hetaiterei hemimbou kuéra reheve,

15ombojovakévo opa yvypórape, ha ohundívo chupe kuéra opa mba'e vai heko añágui ojapo vaekuére, ha opa umi ñe'ẽ guasu hese he'i vaekuére.”

16Opa mba'ére ipochy vaekue hikuái umi tekove juru guasu, opavavére oñe'ẽ vai ha oiko oikoseháicha, ha oporombojuru he'ẽ ohekávo imba'epota.

Peñemohatãke pende jeroviápe

17Peẽ katu, che pehẽngue kuéra pohayhúva, pene mandu'áke umi mba'e Ñandejára Jesucristo apóstol kuéra,

18peẽme he'i vaekuére: “Umi ára pahávo oĩta tekove oñembohorýva hapicháre, oñeme'ẽva hembipota ky'ápe.”

19Umíva hína umi oporomoingo vaíva, oñeme'ẽva yvypóra rekópe, ha ndoguerekóiva Espíritu Santo.

20Peẽ katu, che pehẽngue kuéra pohayhúva, peñemohatãke pende jerovia imarangatu etévape. Peñembo'e ha Espíritu Santo ta pene sãmbyhy.

21Peiko Tupã mborayhúpe, peha'arõvo pe ára Ñandejára Jesucristo ipy'a poriahurereko rupi, ome'ẽtaha ñandéve pe jeikove opa'ỹva.

22Peiporiahurereko umi ipy'a kangývape.

23Peipytyvõ pende rapicháp e, peteĩvape peipe'ávo tatágui, ambue ndive katu pende py'a porã, peñeñangareko jepe chugui kuéra. Umíva ao kuérare jepe ani pepoko ona'ỹ haguã pende rehe heko ky'akue.

Ñemomba'e guasu ipahavogua

24Upe ikatúvape pende joko ani haguã pe'a ivaívape, ha pende reraha teko marã'ỹme ha vy'apópe heko mimbipa renondépe,

25Tupã ñoite, ñande pe'áva ivaívagui Ñandejára Jesucristo rupi, chupe guarã teko mimbipa, jererohory, teko mbarete ha pokatu, ko'ágã mboyve, ko'ágã ha opa árape guarã. Amén.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Apocalipsis

Apocalipsis 1

Jesucristo rembiechaukakue

1Ko'ãva ha'e umi mba'e Tupã ohechauka vaekue Jesucrístope, ha'e oikuaauka haguã hembiguái kuérape mba'épa pe pya'eténte ojehútava. Jesucristo peteĩ hemimbou rupi, ohechauka hembiguái Juánpe

2ha'e omombe'upa jey vaekue. Ha'e niko Tupã marandu porã renduhare, Jesucristo omoañete vaekue.

3Ovy'aiténepa umi omoñe'ẽva ko kuatia ha ovy'aiténepa avei umi ohendúva ko marandu mba'e jehurã rehegua, ha omomba'éva opa ipype oĩva, hi'aguĩmagui ára paha.

Juan omomaitei umi 7 Cristo rerovia atýpe

4Che, Juan amomaitei umi 7 Cristo iglésia Ásiape guápe. Toguahẽ peẽme pytyvõ ha py'a guapy Tupã oikovévagui, oikove vaekue ha oikove vaerãgui, ha umi 7 espíritugui oĩva iguapyha renondépe.

5Ha Jesucrístogui avei, mba'e rechahára jeroviaháva, ha'e raẽvete oikove jey vaekue, ha oguereko ipoguýpe opa mburuvicha guasu ko yvy arigua. Cristo ñande rayhu ha ñane mopotĩ vaekue ñane angaipágui, oñohẽvo huguy,

6ha ojapo ñande hegui peteĩ tetã. Ñane moingo pa'i ramo ñamba'apo haguã Tupã, Jesucristo Rúpe guarã. Teko mimbipa ha pokatu ta imba'e opa ára. Amén.

7Cristo ou arai ári. Opavave ohecháta chupe, umi chupe oikutu vaekue jepe, ha opa tetã yvy arigua hasẽ ha oñembyasýta hese. Ta upéicha. Amén

8“Che hína pe alfa ha pe oméga”, he'i Ñandejára, Tupã ipu'akapáva, pe oikovéva, oikove vaekue ha oikove vaerãva.

Mba'e recha tenondegua

9Che, Juan, pene pehẽngue, ha ajoaju rupi Jesús rehe, areko che renda pene ndive Tupã oisãmbyhyhápe, jaropu'aka haguére opaichagua jehasa asy. Amyasãi haguére Tupã marandu, ombyajéva Jesús, ajejuhu vaekue hína y mbyte pegua yvy hérava Pátmospe.

10Ha upépe, Ñandejára ára jave hína, añandu sapy'a oikeha che retépe Espíritu pu'aka, ha ahendu che rapykuévo peteĩ ñe'ẽ ne ratãva, turu púicha,

11he'íva chéve: “Emoĩ kuatiáre opa ha'éva ndéve, ha emondo umi 7 Jesucristo iglésia Asia peguápe: Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia ha Laodicea.”

12Ajere ahecha haguã mávapa pe oñe'ẽva chéve, ha upévo ahecha 7 tataindy renda órova.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Ha umi 7 tataindy renda pa'ũme, ahecha peteĩ ojoguáva yvypórape, omondéva peteĩ ao oguahẽva chupe ipyta peve, ha oguerekóva peteĩ ku'a jokuaháichagua óro guiguáva pe ipyti'áre.

14Hi'áva morotĩ ovecha raguéicha, térã mandyjúicha, ha umi hesa ha'ete tata rendy.

15Ipy kuéra overa vrónse oñemosỹi vaekuéicha, oñemboyku vaekue tatakuápe. Ha iñe'ẽ katu hatãiterei ha'ete y ryapu ho'áva yvatégui.

16Ipo akatúape oguereko 7 mbyja, ha pe ijurúgui katu osẽ peteĩ kyse puku akua hãimbe jováiva. Pe hova ha'ete ku kuarahy omimbi porãve jave.

17Ahechávo chupe, ha'a henondépe ku omanóvaicha. Ha'e katu, omoĩvo che rehe ipo, he'i chéve: “Ani rekyhyje. Che hína ku iñepyrũha ha ipaha,

18ha pe oikovéva. Amano vaekue, ágã katu aikove opa ára guarã. Che areko pe omanóva retã rokẽ pe'aha.

19Emoĩ kuatiáre opa mba'e rehecháva: Umi ko'ágã oĩva ha umi oĩtava upéi.

20Kóva ha'e pe mba'e ñemimby umi 7 mbyja rehegua rehecha vaekue che po akatúape, ha umi 7 tataindy renda órova. Umi 7 mbyja niko hína umi 7 Tupã remimbou oñangarekóva umi 7 Tupã iglésiare. Ha umi 7 tataindy renda katu umi 7 Tupã iglésia hína.”

Apocalipsis 2

Kuatiañe'ẽ Éfesope guarã

1Emoĩ kuatiáre marandu Tupã remimbou Éfeso pegua iglésiape guarã: Kóicha he'i pe oguerekóva 7 mbyja ipo akatúape ha oikóva umi 7 tataindy renda órova pa'ũme:

2“Che aikuaa opa rejapóva. Aikuaa umi ne rembiapo asyeta ha reha'arõ kuaa hague. Aikuaa avei, ndaikatuiha rehecha umi heko añávape. Aikuaa avei rejepytaso hague umi he'ívape ijehe apostolha ha ndaha'éi, ha remyesakã tekove japuha.

3Reha'arõ kuaa vaekue ha heta rehasa asy che rehehápe, ne kane'õ'ỹre.

4Oime jepe areko ha'e vaerã nde rehe: ndeguereko véima pe mborayhu rereko vaekue iñepyrũrã.

5Upévare, ne mandu'áke moõguipa re'a ra'e. Ejere Tupã gotyo ha ejapo jey pe iñepyrũháme rejapo vaekue. Peicha'ỹrõ, aháta ndéve ha aipe'áta pe oĩhágui ne tataindy renda. Rejere ramo Tupã gotyo mante nahániri mo'ãi.

6Rereko jepe ndéve guarã iporãva. Na ndea'éi umi nicolaíta ojapóvare, ndacha'eiháicha avei che.

7Ijapysáva tohendu Espíritu he'íva umi Tupã iglésiape! Umi osẽ porãvape ame'ẽta ho'u haguã pe yvyra'a oporomoingovévagui, oĩva Tupã Yvatýpe.”

Kuatiañe'ẽ Esmirna peguarã

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Emoĩ avei kuatiáre marandu Tupã remimbou Esmirna pegua iglésiape guarã: “Kóicha he'i iñepyrũháva ha ipaháva, pe omano vaekue ha oikove jeýva.

9Che aikuaa rehasa asyha ha ne mboriahuha, añetehápe ne mba'e repy reta jepe. Ha aikuaa mba'éichapa oñe'ẽ vai nde rehe umi he'íva ijehe judioha, ha Sataná rehegua aty katu hína.

10Ani rekyhyje umi rehasa asýtavagui. Aña niko pene moingekáta hína yvyrakuápe, pejepy'a ra'ã haguã. Ha pehasa asýta 10 ára pukukue. Ejepytasóke nde jeroviaháre remanoite peve, ha che ame'ẽta ndéve jopói ramo jeikove.

11Ijapysáva tohendu mba'épa he'i Espíritu umi Tupã iglésiape! Umi osẽ porãva ndohasa mo'ãi mba'eve ivaíva pe mano mokõihágui.”

Kuatiañe'ẽ Pérgamo peguarã

12Emoĩ kuatiáre avei marandu Tupã remimbou Pérgamo pegua iglésiape guarã: “Kóicha he'i pe oguerekóva ijurúpe kyse puku akua hãimbe jováiva:

13Che aikuaa reikoha Sataná oguerekohápe iguapyha. Akói jepe reime che ñe'ẽme. Nderejeíri che hegui, umi ára Antipas, che réra moherakuãhára jeroviaháva, ojejukárõ hague jepe Sataná oikohápe.

14Areko jepe ha'e vaerã nde rehe. Oime pene ndive umi ojeise'ỹva Balaam ombo'évagui, he'i vaekue Balácpe, omohembiapovaika haguã umi Israel guápe, omyañañávo chupe kuéra teko vaípe ha ho'u haguã tymba ojejuka vaekue kuave'ẽmby ramo umi ta'ãnga reípe.

15Rereko avei upépe umi ojeise'ỹva nicolaíta kuéra ombo'évagui.

16Upévare, ejeheja ne rembiapo vaikuégui. Peicha'ỹrõ, vokóinte aháta ndéve, ha ko kyse puku osẽva che jurúgui reheve añorãirõta ne ndive.

17Ijapysáva tohendu mba'épa he'i Espíritu umi Tupã iglésiape! Umi osẽ porãvape ha'ukáta maná oñemíva hína, ha ame'ẽta avei chupe kuéra peteĩ ita morotĩ, ojehaiháp peteĩ téra pyahu, avave oikuaa'ỹva, pe oguerekómava mante.”

Kuatiañe'ẽ Tiatira peguarã

18Emoĩ avei kuatiáre marandu Tupã remimbou Tiatira pegua iglésiape guarã: “Kóicha he'i Tupã Ra'y, pe hesa tata rendýichava ha ipy vrónse isỹi pyre vaicha:

19‘Che aikuaa opa rejapóva. Aikuaa ne mborayhu, nde jerovia, ne rembiapo ha nde reko ra'arõ kuaa. Ha aikuaa rejapo hetaveha pe iñepyrũháme guarégui.

20Areko jepe peteĩ mba'e ha'e vaerã nde rehe. Ne kangy pe kuña Jezabel ndive, he'íva ijehe maranduharaha, ha ombotavýva che rembiguái kuérape, omyañañávo chupe kuéra teko vaípe ha ho'úvo umi tymba ojejuka vaekue kuave'ẽmby ramo ta'ãnga rei kuérape.

21Are aheja vaekue chupe oguerovia haguã Tupãme, ha'e katu upéva ndojaposéi ha ndohejái heko vai.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

22Upévare, aitýta chupe tupa ohasa asytaháp̃e, ha umi hendive omyakãratĩva vaekue hembirekópe. Ojapónte ramo hikuái upéicha heta ambohasa asýta chupe kuéra.

23Ha ajukáta avei opa hendive oikóvape, upéicharõ umi Tupã iglésia ohecha kuaáta che aikuaaha opavave apytu'ũ ha ipy'a ruguaite peve, ha peteĩ-teĩvape amyengoviáta ojerureháicha hembiapokue.

24Peẽ katu, peikóva Tiatírape ha ndapehói vaekue umi mba'e umíva rapykuéri, ha'e kuéra ombohérava "Sataná mba'e ñemi pypuku", peẽme katu ha'e namoĩ mo'ãiha pende ári ambue mba'e ipohýiva

25Ha pereko kuaáke umi perekóva, che aju peve.

26Umi osẽ porãvape ha ojapo ipaha peve umi che aipotáva ojejapo, ahejáta ipu'aka tetã nguérare,

27-28che Ru ome'ẽ haguéicha chéve pu'aka. Mbaretépe oisãmbyhýta ha kambuchi jekakuéicha ohejáta. Ha ame'ẽta avei chupe kuéra mbyja ko'ẽ.

29Ijapysáva tohendu ko'ã mba'e Espíritu he'íva umi Tupã iglésiare!"

Apocalipsis 3

Kuatiañe'ẽ Sardis peguarã

1Emoĩ avei kuatiáre marandu Sardis peguápegua iglésiape guarã: "Kóicha he'i pe oguerekóva umi 7 Tupã Espíritu ha umi 7 mbyja: 'Che aikuaa opa mba'e rejapóva, ha aikuaa remanomaha, ne rerakuã ramo jepe reikoveha.

2Epáy, ha emombarete umi opytáva gueteri, ha oĩmava omano haguãicha. Ahecha niko umi rejapóva ndaha'eiha iporãmbáva Tupã renondépe.

3Ne mandu'áke umi reikuaa vaekuére, tereho hapykuéri ha ejevy Tupã gotyo. Nderepáyri ramo, aháta ndéve mondaháicha, reha'arõ'ỹve jave.

4Upe Sárdispe, rereko jepe umi nomongy'ái vaekue ijao. Ha'e kuéra oikóne che ndive iñemondeha morotĩ reheve, hembiapo kuerakue ojerurégui upéva.

5Umi osẽ porãva oñemondéta ao morotĩme, ha nomboguéi chéne héra kuéra pe jeikove kuatia ñe'ẽgui. Ha ha'éne katu che Ru ha hemimbou kuéra renondépe, ha'e kuéra che mba'eha.

6Ijapysáva tohendu mba'épa he'i Espíritu umi Tupã iglésiape!'"

Kuatiañe'ẽ Filadelfia peguarã

7Emoĩ avei kuatiáre Filadelfia pegua iglésiape guarã: "Kóicha he'i pe imarangatúva ha añeteguáva, pe mburuvicha guasu David rokẽ pe'aha oguerekóva, pe oipe'áva ku avave oipe'a kuaa'ỹva ha omboty ramo avave ndaikatúi oipe'a.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8‘Che aikuaa opa rejapóva. Ema'ẽ, ne renondépe amoĩ peteĩ okẽ ojepe'áva avave ikatu'ỹva omboty, ha ne kangy ramo jepe, rehendu che ñe'ẽ ha ndeeréi nda che kuaaiha.

9Che amoñesũta ne renondépe umi Sataná aty rehe guáva, umi tekove japu he'íva judioha ha ndaha'éi, oikuaa haguã che rohayhuha.

10Nde rejapo che rembiapoukapy ne kane'õ'ỹre, ha upévare che romo'ãta mba'e vaígui, oútava hína ko yvy ári oñeha'ã haguã opa yvypórape.

11Voi ajúta. Eñongatu umi rerekóva, ani haguã avave oipe'a nde hegui ne akã rehegua jeguaka.

12Umi osẽ porãvagui ajapóta horkon ojokóva Tupã che Jára róga, ha araka'evéma nosẽ mo'ãvéi upégui. Ha hese kuéra amoĩta Tupã che Jára réra, ha pe Tupã che Jára táva réra, Jerusalén pyahu oúva yvágagui, Tupã che Járagui. Ha amoĩta avei hese kuéra che réra pyahu.

13Ijapysáva tohendu pe Espíritu he'íva Tupã iglésia kuérape!”

Kuatiañe'ẽ Laodicea peguarã

14Emoĩ avei kuatiáre marandu Laodicea pegua iglésiape guarã: ‘Kóicha he'i pe Añeteguáva, mba'e rechaha ijapu'ỹva, añetegua he'íva, opa Tupã ojapo ypy vaekue ñepyrũmby.

15Che aikuaa opa rejapóva. Aikuaa na ne ro'ysãi ha na nde rakuiha. Mba'éicha tamo ne ro'ysã térã nde raku ra'e!

16Ha pe nde raku vevýigui, na ne ro'ysãi térã na nde rakúi, upévare roguẽ'ẽta che jurúgui.

17Nde niko ere ne mba'e repy hetaha, iporãmbaiteha ndéve ha opa mba'e reguerekoha; ha nderehecha kuaái reiko vai ha reiko asyha, ne mboriahu apĩha, ha nderehechái nde opivoha.

18Upévare ha'e ndéve rejogua haguã che hegui óro oñemopotĩ vaekue tatápe, ne mba'e repy heta haguã añetehápe; ha che hegui rejogua haguã ao morotĩ, reñemonde haguã ha remo'ã pe nde opivoha ñane motĩva, ha peteĩ pohã remoĩ haguã nde resápe ha rehecha.

19Che aja'o ha ahekombo'e opa ahayhúvape. Aipórõ, eñembo'e ha ejevy Tupã gotyo.

20Ema'ẽ, che ahenói hína okẽme. Oimérõ ohendúva che ñe'ẽ ha oipe'áva hokẽ, aikéta hógape ha rokarúta oñondive.

21Umi ipu'aka ha osẽ porãvape, ame'ẽta hendaguã che guapyhápe, che pu'aka ha asẽ porã haguéicha ha aguapy che Ru ndive iguapyhápe.

22Ijapysáva tohendu Espíritu he'íva Tupã iglésia kuérape!”

Apocalipsis 4

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Ojehecha ramo ramóva

1Kóva rire ama'ẽ ha ahecha peteĩ okẽ ojepe'áva yvágape; ha pe ñe'ẽ ahendu vaekue
tenonderã, ha ojoguáva turu púpe, he'i chéve: “Ejupi ko'ápe ha ahechaukáta ndéve umi
mba'e ojehútava ko'ãva rire.”

2Upepete apyta Espíritu poguýpe, ha ahecha peteĩ guapyha oñemoĩ vaekue pe
yvágape, ha oĩ oguapýva upépe.

3Pe guapyhápe oguapýva hína ha'ete ku diamánte, téra itavera pytã, ha pe guapyha
jerére oĩ peteĩ jýi overáva esmeráldaicha.

4Ahecha avei pe guapyha jerére ambue 24 guapyha, oguapyhápe hína 24 karai
myakãhára: ijao morotĩ ha iñakãre oguereko akã rehegua jeguaka órova.

5Pe guapyhágui osẽ ára tiri, ñe'ẽ ha ára sunu, ha henondépe katu ohesape 7 tata'y
rendy, umíva hína umi 7 Tupã Espíritu.

6Pe guapyha renondépe oĩ avei peteĩ mba'e ojoguáva yguasúpe, cristálcha hesakãva.
Mbytépe, oĩháme pe guapyha, ha ijerére, oĩ 4 oikovéva, hesáva henondévo ha
hapykuévo.

7Pe oikovéva peteĩha ojogua leónpe, pe mokõiha tórope, pe mbohapyha ojogua
yvypórape, pe irundyha katu, peteĩ taguato ovevéva hínape.

8Irundyvéva ipepo 6, ha henyhẽ teságui, oka guio ha hyepy guio. Ha ára ha pyhare
he'i hikuái: “Imarangatu, imarangatu, imarangatu Ñandejára, Tupã ipu'akapáva. Ha'e
niko pe ha'e vaekue, pe ha'éva ha pe ou vaerã!”

9-10Umi oikovéva ombotuicha ha omomba'e guasu ha me'ẽ jave jepi ijaguije pe
guapyha verápe oĩvape, pe oikovéva opa ára guarã, umi 24 karai myakãhára oñesũ
henondépe ha omomba'e guasu chupe, ha oity iñakã rehegua jeguaka pe guapyha
renondépe, ha he'i:

11“Nde, ore Jára ha ore Tupã, ndéve ija reñemomba'e guasúvo, remimbipávo ha nde
pu'akapávo, nde ha'égui opa mba'e apohare, nde reipota rupínte oiko vaekue.”

Apocalipsis 5

Kuatia apakuapy ha Ovecha ra'y

1Pe guapyhápe oguapýva po akatúape ahecha peteĩ kuatia apakuapy ojehaíva hyepy
guio ha oka guio, ha 7 séllope oñemboty hatãva.

2Ha ahecha peteĩ Tupã remimbou ipu'akapáva, oporandu hatãva: “Mávapa
ijeroviaháva, oipeka haguã ko kuatia apakuapy ha ojoka umi séllo?”

3Ha yvágape ha yvýpe, yvyguýpe jepe, ndaipóri avave ijeroviaháva ikatúva oipeka
upe kuatia apakuapy, ha oma'ẽnte jepe hese.

4Ha che heta che rasẽ ndojejuhúi haguére peteĩ ijeroviaháva ikatúva oipeka upe kuatia
apakuapy ha oma'ẽ hese.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Ha peteĩva umi karai myakãhára apytégui he'i chéve: “Anive rejahe'o, pe León, Judá ñemoñare, David ra'yre, osẽ porã ha chupe ija oipekávo pe kuatia apakuapy ha ojoka umi 7 séllo.”

6Ha upe jave, pe guapyha ha umi oikovéva, ha umi karai myakãhára mbytépe, ahecha peteĩ Ovecha ra'y. Oñembo'y vaicha, ha ojekuaa ojejuka hague. 7 hatĩ ha 7 hesa, ha umíva hína umi 7 Tupã espíritu oñemondo vaekue yvy ári.

7Upe Ovecha ra'y oho ha ojapyhy pe kuatia apakuapy, pe guapyhápe oĩva po akatúagui.

8Ha ojapyhývo kuatia apakuapy, umi irundy oikovéva ha umi 24 karai myakãhára oñesũ pe Ovecha ra'y renondépe. Opavave hi'árpa ha oguereko ipópe mbayru óro henyhẽva insiénsogui, umíva niko umi Tupã mba'éva ñembo'e hína.

9Ha opurahéi joa ko purahéi pyahu: “Ndéve ija rejapyhy ha reipekávo pe kuatia apakuapy ha rejoka umi séllo, nde niko reñemomarangatu vaekue; ha reñohẽvo nde ruguy, renohẽ mba'e vaígui, Tupãme guarã, tekove opaichagua, opáicha oñe'ẽva, opa táva ha tetã.

10Chugui kuéra rejapo peteĩ tetã, rejapo pa'i ore Tupãme guarã, ha oisãmbyhýta yvy tuichakue.”

11Upéi ama'ẽ ha ahendu heta Tupã remimbou ñe'ẽ, oĩva pe guapyha jerére, umi oikovéva ha umi karai myakãhára jerére. Hetaiterei ndaipapahái,

12ha he'i hatã hikuái: “Pe Ovecha ra'y ojejuka vaekuépe ija ohupytývo pu'aka ha mba'eta, arandu ha mbarete, terakuã porã, teko mimbipa ha jererohory.”

13Ha ahendu avei, opa mba'e Tupã ojapo vaekue yvágape, yvy ári, yvyguýpe ha yguasúpe, he'i joa: “Pe guapyhápe oguapývape ha pe Ovecha ra'ýpe, tojererohory, toñemyerakuã porã, toñemboheko mimbipa ha taipu'aka opa ára guarã!”

14Umi irundy oikovéva katu ombohovái: “Amén!” Ha umi 24 karai myakãhára oñesũ ha omomba'e guasu.

Apocalipsis 6

Umi irundy séllo tenondegua

1Upéi ahecha pe Ovecha ra'y ojokaha umi 7 séllo apytégui pe tenondegua, ha ahendu peteĩme, umi oikovéva, he'i ramo hatã ára sunúicha: “Eju!”

2Ama'ẽ, ha ahecha peteĩ kavaju morotĩ, ha pe hi'arigua oguereko peteĩ hu'y ipópe. Oñeme'ẽ chupe peteĩ akã rehegua jeguaka ha osẽ oho torypápe ipu'aka haguã.

3Pe Ovecha ra'y ojokávo séllo mokõiha, ahendu pe oikovéva mokõihápe he'i ramo: “Eju!”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

4Ha osẽ ambue kavaju. Upéva pytã, ha pe hi'ári oĩvape oñeme'ẽ pu'aka ikatu haguã
oipe'a py'a guapy yvy árigui, ha oheja haguã tojojuka yvypóra; ha oñeme'ẽ chupe peteĩ
kyse puku tuicháva.

5Pe Ovecha ra'y ojokávo séllo mbohapyha, ahendu pe oikovéva mbohapyha he'i ramo:
“Eju!”. Ama'ẽ ha ahecha peteĩ kavaju hũ, ha pe hi'ári oĩva oguereko peteĩ ñeha'ãha
ipópe.

6Ha umi irundy oikovéva apytépe ahendu peteĩ he'íva: “Peteĩ kílo trígonte mba'apo
repy peteĩ ára rehegua, ha mbohapy kílo seváda peteĩ ára rehegua mba'apo repy; ha
aníke reity rehundi ñandyry ha kaguy.”

7Pe Ovecha ra'y ojokávo séllo irundyha, ahendu pe oikovéva irundyha he'i ramo:
“Eju!”

8Ama'ẽ ha ahecha peteĩ kavaju sa'yju nungáva, ha pe hi'ári oĩva héra Mano. Hapykuéri
ou pe ohechaukáva mano retã, ha oñeme'ẽ chupe ipu'aka haguã peteĩ irundy vore
yvypóra retakuére, ha oporojuka haguã ñorãirõ, ñembyahýi, mba'asy ha umi tymba
ñarõ rupive.

Umi séllo 5ha, ha 6ha

9Pe Ovecha ra'y ojokávo séllo 5ha, ahecha pe altar guýpe umi oñeñakã'o vaekue
ohenduka haguére Tupã marandu ha ndojeíri haguére ha'e he'ívagui.

10Hatã he'i hikuái: “Mburuvicha guasu imarangatu ha añetéva, araka'e piko
rembojovakéta yvypórape ha remyengoviáta ore mano?”

11Ha upérõ oñeme'ẽ chupe kuéra ao morotĩ, ha oje'e chupe kuéra opytu'u aremive
haguã, omanomba peve umi omano vaerã Tupã rehehápe, ha'e kuéraicha.

12Pe Ovecha ra'y ojokávo séllo 6ha, ama'ẽ ha oiko peteĩ yvy ryrýi nde tuicháva.
Kuarahy hũmba, ao ñemano reheguáicha; jasy pytãmba, tuguýicha,

13ha umi mbyja ho'a yvatégui yvýpe, ho'aháicha umi ígo aky, hakã oityvyro ramo
yvytu atã.

14Pe ára okañy kuatia oñembyapakua vaicha, ha umi yvyty ha yvy y mbytépegua
oñemomýimba hendágui.

15Ha umi tetã ruvicha guasu ha mburuvicha kuéra yvy arigua ha tembiguái kuéra ha
tembiguai'ỹva okañymba umi itakuápe ha umi yvyty rupigua ita kupépe,

16ha he'i hikuái umi yvyty ha umi ita guasúpe: “Pe'a ore ári ha ore mokañy pe
guapyhápe oĩvagui ha pe Ovecha ra'y pochykuégui!

17Péina oguahẽ ñenupã guasu ára, ha mávapa ikatúne ogueropu'aka”?

Apocalipsis 7

Ñandejára oipysyrõta imba'évape

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

1Kóva rire ahecha irundy Tupã remimbou umi irundy yvytu ári, ojoko hikuái umi irundy yvytu ani haguã oipeju yvy ári, yguasu térã peteĩ yvyra rakãre jepe.

2Avei ahechave peteĩ Tupã remimbou oúva kuarahy resẽ guio, ha oguerekóva Tupã oikovéva séllo. Hatã osapukái umi irundy Tupã remimboúpe, oñeme'ẽ hague pu'aka ojapo haguã ivaíva yvy ha yguasúre:

3“Ani pejapo ivaíva yvy, yguasu ha umi yvyráre, ndaselláí aja ñane Tupã rembiguái kuéra syva.”

4Ha ahendu mbovýpa umi ojeselláva: 144.000 umi Israelgua ñemoñare aty apytégui.

5Ojesella 12.000 Judá ñemoñare aty apytégui, 12.000 Rubén ñemoñare atýgui, 12.000 Gad ñemoñare atýgui;

6avei 12.000 Aser ñemoñare atýgui, 12.000 Neftalí ñemoñare atýgui, 12.000 Manasés ñemoñare atýgui,

7avei 12.000 Simeón ñemoñare atýgui, 12.00 Leví ñemoñare atýgui, 12.000 Isacar ñemoñare atýgui,

8avei 12.000 Zabulón ñemoñare atýgui, 12.000 José ñemoñare atýgui, ha 12.000 Benjamín ñemoñare atýgui.

9Kóva rire ama'ẽ ha ahecha hetaiterei opa tetã megua, opa yvypóraicha guáva, opáicha oñe'ẽva ha opa táva peguáva. Oñembo'y joa pe guapyha ha pe Ovecha ra'y renondépe, ha hetaitereígui avave ndaikatúi oipapa.Oñemonde ao morotĩme ha oguereko ipópe pindo rogue.

10Maymáva osapukái hatã joa: “Ñañepysyrõ ñane Tupã oĩva iguapyhápe ha pe Ovecha ra'ýre ae!”

11Ha umi Tupã remimbou oĩmba joa ñembo'yhápe, ha karai myakãhára kuéra ha umi irundy oikovéva pe guapyha jerére; ha ojayvy hikuái pe guapyha renondépe omboja peve isyva yvýre, ha omomba'e guasu hikuái Tupãme,

12he'ívo: “Amén! Jererohory, teko mimbipa, arandu ha jehecha kuaa, terakuã porã, pu'aka ha mbarete toñeme'ẽ ñane Tupãme opa ára. Amén!”

13Upérõ, pe karai myakãhára peteĩva oporandu chéve: “Máva piko ko'ã oñemondéva ao morotĩme, ha moõgui piko ou hikuái?”

14Ha che ha'e chupe “Nde reikuaa, karai”. Ha'e he'i chéve: “Ko'ãva hína umi heta ohasa asy vaekue, ha ojohéi vaekue ijao pe Ovecha ra'y ruguýpe.

15Upévare oĩ Tupã guapyha renondépe, ha ára ha pyhare omba'apo itupaópe. Pe oĩva iguapyhápe oñangarekóne hese kuéra ha'ete voi.

16Ha'e kuéra ndohasa mo'ã véima yuhéi ha ñembyahýi, ndohapy mo'ã véima kuarahy, ha ára haku mba'evéma ndojapo mo'ãvéi hese kuéra;

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17pe Tupã Ovecha ra'y, oĩva guapyha mbytépe, oñangarekóta hese kuéra, ha ogueraháta chupe kuéra yvu kuéra oikovéva gotyo, ha Tupã omokãta umi hesay.”

Apocalipsis 8

Mba'e rechaukaha 7ha, ha insíenso ryru óro

1Pe Ovecha ra'y ojokávo séllo 7ha pe kuatia apakuapýgui, oñekirirĩmba sapy'ami pe yvágape.

Mba'e jehecha tenondegua

2Upéi ahecha umi 7 Tupã remimbou oñembo'ýva Tupã renondépe, chupe kuéra oñeme'ẽ 7 turu.

3Upe rire ou ambue Tupã remimbou, peteĩ insíenso ryru óro ipópe, ha oñembo'y altar renondépe, ha oñeme'ẽ chupe heta insíenso, oikuave'ẽ haguã upe altar óro ári, oĩva pe guapyha renondépe, umi Tupã mba'éva ñembo'e ndive.

4Pe insíenso ratatĩ ojupi Tupã remimbou po guive Tupã meve, imba'éva ñembo'e ndive.

5Upépe, pe Tupã remimbou ohupi pe insíenso ryru, omyenyhẽ tatapỹi hendýva pe altar ratágui, ha oity yvy ári; ha oiko ára sunu, sapukái, ára tiri ha peteĩ yvy ryrýi.

6Umi 7 Tupã remimbou, oguerekóva 7 turu ipópe kuéra, oñembosako'i ombopu haguã.

Umi irundy turu tenondegua

7Pe Tupã remimbou tenondegua ombopu ituru, ha oñemombo yvy ári amandáu ha tata ojehe'áva tuguýre. Okái pe yvy, mbohapy oñemboja'oháguí peteĩngue, ha upéicha avei, peteĩ pe mbohapy hendápe oñemboja'o ramoguágui umi yvyra rakã ha ka'avo hovýva.

8Pe Tupã remimbou mokõiha ombopu ituru, ha ojeity yguasúpe peteĩ ha'etéva yvyty hendypáva, ha peteĩ pe mbohapyhápe oñemboja'o ramoguágui, yguasúgui oiko tuguy.

9Peteĩ mbohapýgui omano opa oikovéva pe yguasúpe, ha peteĩ mbohapýgui avei opa ygára oĩva upépegui oñehundi.

10Pe Tupã remimbou mbohapyha ombopu avei ituru, ha peteĩ mbyja guasu hendypáva ho'a yvatégui peteĩ mbohapýgui opa ysyry ha yvu ári.

11Upe mbyja héra Iróva; ha mbohapýgui peteĩ opa y oĩva iro, ha y irógui heta yvypóra omano.

12Pe Tupã remimbou irundyha ombopu ituru, ha peteĩ pe mbohapyhápe oñemboja'o ramo guáicha kuarahy, jasy ha mbyja kuéra ogue, opyta pytũ ha ndohesapevéi mbohapy hendápe oñemboja'o ramo guáichagui peteĩ, ára ha pyhare.

13Upéi ama'ẽ ha ahendu peteĩ taguato guasu ovevéva pe ára mbytére, ha hatã osapukái: “Tojererekóke yvypóra, ágã ipúvo ombopútava gueteri hikuái umi mbohapy Tupã remimbou hembýva!”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Apocalipsis 9

Pe turu 5ha

[1]Pe Tupã remimbou 5ha ombopu ituru, ha ahecha peteĩ mbyja ho'a vaekue yvatégui yvýpe, ha oñeme'ẽ chupe yvykua pypuku rokẽ pe'aha.

[2]Oipe'a pe yvykua pypuku rugua'ỹ ñembotyha, ha upégui osẽ tatatĩ, peteĩ tatakua guasuguiguáicha, ha upe tatatĩ ojaho'i kuarahy ha yvytu.

[3]Pe tatatĩgui osẽ tuku isarambíva yvy tuichakue; ha oñeme'ẽ chupe kuéra pu'aka umi japeusa oguerekovaichagua.

[4]Oje'e chupe kuéra ani haguã ojapo mba'eve ivaíva mba'eveichagua ka'avóre, mba'eve hovývare ha mba'eveichagua yvyráre, umi oguereko'ỹva isyváre ojesella hague, umívarente tojapo ivaíva.

[5]Ha ndojehejái chupe kuéra ojuka yvypórape, tahasýnte chupe kuéra 5 mése pukukue; ha hasy ku japeusa oporojopi haguéicha.

[6]Umi ára umívape maymávape hi'ãnte omano, ha nomano mo'ãi; omanoséta hikuái, ha pe mano oñemomombyrýta chugui kuéra.

[7]Umi tuku ha'ete kavaju oñemoĩva oñorãirõ haguã; iñakãre ogueraha peteĩ mba'e ojoguáva jeguaka akã rehegua órope, ha hova kuéra ojogua yvypórape.

[8]Hi'áva kuña akã raguéicha, ha umi hãi katu, jaguarete rãicha.

[9]Umi hete ojaho'i mo'ãha hiérro guigua, ha umi ipepo ryapu ha'ete ku tyapu ojapóva heta kárro kavaju reheve oike jave oñorãirõvo.

[10]Huguái kuéra iñapỹi akuáva ha'ete ku japeusa, ha upévareve ha'e kuéra ikatu ojapo ivaíva yvypórare 5 mése pukukue.

[11]Tuku kuéra ruvicha, pe temimbou yvykua pypuku peguáva, héra hebréo ñe'ẽme Abadón, ha griégo ñe'ẽme katu Apolión.

[12]Ohasa pe sarambi guasu peteĩha, ha oime gueteri hína mokõi.

Pe turu 6ha

[13]Pe Tupã remimbou 6ha ombopu ituru, ha ahendu peteĩ ñe'ẽ osẽva umi irundy altar óro ratĩ pa'ũgui, oĩva Tupã renondépe.

[14]Ha upe ñe'ẽ he'i pe Tupã remimbou 6ha iturúvape: “Epoi umi irundy Tupã remimboúgui, oñeñapytĩva pe ysyry guasu Éufrates ypýpe.”

[15]Aipórõ ojepoi umi irundy Tupã remimboúgui ojuka haguã yvypóra retakuégui, mbohapýgui peteĩ, oñembosako'i niko chupe kuéra upe javete, upe ára, mes ha áñope guarã.

[16]Ha ahendu mbovýpa hetakue umi ñorãirõhára kavaju arigua: 200.000.000.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Péicha ahecha vaekue umi kavaju pe che jehechápe, ha umi hi'arigua oguereko ipyti'áre peteĩ mo'ãha pytãva tatáicha, hovýva ita hasíntoicha ha hesa'yjúva asúfreicha. Ha umi kavaju akã ha'ete jaguarete guasu akã, ha ijuru kuéragui osẽ tata, tatatĩ ha asúfre.

18Mbohapyhágui peteĩ omano yvypóra retakue, ko'ã mba'e vai kavaju kuéra jurúgui osẽva rupi: tata, tatatĩ ha asúfre.

19Umi kavaju pu'aka oĩ ijurúpe ha huguáipe; umi huguái niko ha'ete mbói, ha oporombyai iñakãme.

20Ha umi yvypóra hembýva, umi nomanói vaekue ko'ã mba'e vaieta rupi, ndohejái ko'ágã avei umi mba'e vai ojapóva, omomba'e guasúnte oikóvo umi Añáme, ha umi ta'ãnga óro, pláta, vrónse, ita ha yvyrágui guare, ikatu'ỹva ohecha, ohendu térã oguata.

21Ha oikónte oporojuka, ojapo paje, heko vai kuña ndive ha omonda.

Apocalipsis 10

Mba'e oikóva pe mbyte rupi

1Ahecha vaekue ambue Tupã remimbou ipu'akapáva, oguejýva yvágagui ojejaho'i araípe, iñakã ári jýi, hova overa kuarahýicha ha umi hetyma katu ha'ete horkon hendýva.

2Ogueraha ipópe peteĩ kuatiañe'ẽ'imi, ha omoĩ ipy asu, yguasu ári, ha ipy akatúa yvy ári.

3Ha osapukái hatã, jaguarete guasu okororõvaicha. Ha pe osapukáivo, 7 ára sunu oñehendu avei.

4Oñehendu rire umi 7 ára sunu, ahai mo'ã kuatiáre ha upe jave ahendu yvate guive he'íva: “Esella umi 7 ára sunu he'i vaekue, ha ani remoĩ kuatiáre.”

5Ha upépe, pe Tupã remimbou ahecha vaekue omoĩ ipy yguasu ha yvy ári, ohupi ipo akatúa yvate,

6ha oñe'ẽ me'ẽ pe opa ára oikovévare, pe yvága, yvy, yguasu ha opa mba'e oĩva ipype kuéra apohare. Ha he'i: “Opátama ára,

7pe oguahẽvo Tupã remimbou ombopu haguã ituru mante, upépe oikóta Tupã rembipota ñemimby, ha'e omomarandu hague voi hembiguái kuéra umi maranduhárape.”

8Pe ñe'ẽ che ahendu vaekue, ha yvágagui osẽva, oñehenduka jey chéve, ha he'i chéve: “Tereho ha ejapyhy pe kuatiañe'ẽ'imi oguerekóva ipópe pe Tupã remimbou omoĩva ipy yvy ha yguasu ári.”

9Aha hendápe ha ajerure chupe upe kuatiañe'ẽ'imi, ha he'i chéve: “Kóina ha he'u, nde jurúpe eíraicha he'ẽta, nde py'ápe katu iróta.”

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Aipyhy che pópe upe Tupã remimbou kuatiañe'ẽ'imi ha ha'u; ha che jurúpe añandu eíraicha he'ẽ, ha amokõ vove katu añandu iro che py'ápe.

11Ha upépe he'i chéve hikuái: Tekotevẽ remomarandu jey, heta táva, tetã, ñe'ẽ ha mburuvicha guasu rehegua.”

Apocalipsis 11

1Oñeme'ẽ chéve peteĩ yvyra aha'ã haguã, ojoguáva yvyra puku ta'ãhápe, ha oje'e chéve: “Epu'ã ha eha'ã Tupã Tupao ha altar ha umi upépe omomba'e guasúvape.

2Ha ani reha'ã pe Tupao rokára, upéva oñeme'ẽ umi heko jeroviaha'ỹvape, opyrũmbátava hikuái táva marangatúre 42 mése pukukue.

3Ha che amondóta mokõi mba'e rechaha, oñemondéva ao anambusúpe, omomarandu haguã, 1.260 ára pukukue.”

4Ko'ã mokõi mba'e rechaha hína, umi mokõi olívo ha umi mokõi tataindy renda oĩva pe yvy tuichakue Jára renondépe.

5Oimérõ ojaposéva hese kuéra ivaíva, oity tata ijuru rupi, ohapypaitéva umi hese kuéra ija'e'ỹvape; upéicha omanóta oimeraẽ ojaposéva hese kuéra ivaíva.

6Oguereko hikuái pu'aka omboty haguã pe yvága, oky'ỹ haguã omomarandu aja pukukue, ha oguereko avei pu'aka ojapo haguã ýgui tuguy, ha oporombohasa asy haguã yvy tuichakue opaichagua sarambi guasúpe, ha'e kuéra oipotaha peve.

7Ha ágã omarandupa vove hikuái, pe tymba vai guasu osẽva yvykua pypukúgui ohóta orãirõ chupe kuéra, ha ipu'akáta ha ojukáta chupe kuéra.

8He'õngue kuéra ojepysóta pe oka ojeguataháre táva guasu tuichakue ojehupi haguépe kurusúre Ijárape, espíritu rehegua ñe'ẽme hérava Sodoma ha avei Egipto.

9Ha mbohapy ára ha peteĩve mbyte rupi, yvypóra opaichagua táva pegua, oñe'ẽva opaichagua ñe'ẽme, opa tetã peguáva ohecháta he'õngue ha ndoheja mo'ãi oñeñotỹ.

10Umi oikovéva yvy ári ovy'áta imanóre. Ovy'aitereígui ome'ẽta ojupe jopói, umi mokõi maranduhára niko ombohasa asyeterei vaekue chupe kuéra.

11Mbohapy ára ha peteĩve mbyte rupi rire katu, Tupã omoingove jey chupe kuéra ha opu'ã jey hikuái, ha umi ohecha vaekue ko'ã mba'e okyhyjepa.

12Ha upe jave, umi mokõi mba'e rechaha ohendu hikuái ñe'ẽ hatã oúva yvágagui, he'íva: “Pejupi ko'ápe!” Ha ojupi hikuái yvágape peteĩ arai ári, ha umi ija'e'ỹva hese kuéra ohecha.

13Upe javete oiko peteĩ yvy ryrýi nde tuicháva, ha upe yvy ryrýi rupi ho'a 10gui peteĩ vore upe táva guasu, ha 7.000 yvypóra omano. Umi oikovéva gueteri, kyhyjégui omomba'e guasu Tupã, yvágape oĩvape.

14Ohasa upe sarambi guasu, ha pya'eténte oúta pe mbohapyha.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Pe turu 7ha

15Pe Tupã remimbou 7ha ombopu ituru, ha oñehendu oñe'ẽ hatãva yvágape, he'íva:
"Pe yvy ñesãmbyhy Tupã ha Hemimbou mba'éma, ha oisãmbyhýta opa ára guarã."

16Umi 24 karai myakãhára oguapýva Tupã renondépe, ojayvy yvy peve ha omomba'e
guasu Tupãme,

17he'ívo: "Rome'ẽ ndéve ore aguije, Tupã, ore Jára ipu'akapáva, nde ha'e vaekue ha
ha'éva, reipyhy niko nde pu'akapa ha reñepyrũ reisãmbyhy.

18Tetã nguéra ipochy joa; ha oguahẽ nde pochyha ára, upe ára rembojovake vaerãha
umi omano vaekuépe; umi ne mba'évape ha umi omomba'éva nde rérape, ta michĩ térã
ta tuicha; ha rehundíta umi yvy ohundívape."

Mba'e jehecha tenondegua

19Ha upévo ojepe'a Tupã Tupao oĩva yvágape, ha upe Tupaópe ojehecha karameguã
iñe'ẽ me'ẽ rehegua. Ha oiko ára tiri, ñe'ẽ, ára sunu, peteĩ yvy ryrýi ha ho'a hetaiterei
amandáu.

Apocalipsis 12

Kuña

1Ha ojekuaa pe árare ambue mba'e rechaukaha: peteĩ kuña oñemondéva kuarahýpe
ijaópe ramo guáicha, jasy ipyguýpe ha peteĩ jeguaka akã rehegua 12 mbyja guigua
iñakãre.

2Upe kuña hye guasu, ha osapukái hasyetégui imemby rupi, haguã.

Teju jagua

3Upéi ojekuaa pe árare ambue mba'e rechaukaha: peteĩ teju jagua pytã, iñakãva 7, hatĩ
10, ha jeguaka akã rehegua peteĩ-teĩ iñakãre.

4Huguáipe ombotyryry mbohapýgui peteĩ pe mbyja retakuégui, ha omombo yvy ári.
Pe teju jagua opyta pe kuña imembýtava renondépe, ho'u haguã pe imemby ou vove.

5Ha upe kuña imemby kuimba'e, ha upéva oisãmbyhy vaerã opa tetã yvy ári guápe
mbaretépe. Ha upe imemby ojepe'a chugui ha ojereraha Tupã ha iguapyha renondépe;

6ha upe kuña okañy yvy ojeiko'ỹhápe, Tupã ombosako'i haguépe chupe hendaguã,
upépe oñeme'ẽ haguã chupe hembi'urã, 1.260 ára aja pukukue.

7Upéi oiko peteĩ ñorãirõ guasu pe yvágape: Miguel ha Itupã remimbou kuéra oñorãirõ
pe teju jagua ndive. Tupã remimbou kuéra ha teju jagua oñorãirõ oñondive,

8ha ndaikatúi ipu'aka hikuái hese, ha ndaipóri véima chupe kuéra hendaguã yvágape.

9Aipórõ oñemosẽ upe teju jagua, pe mbói yma hérava Aña ha Sataná, ha ombotavýva
opa yvypórape. Chupe ha hembiguái kuérape oñemombo yvy ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

10Ha upévo ahendu peteĩ ñe'ẽ hatã oúva yvágagui, he'íva: “Oguahẽma pysyrõha ára, oguahẽ ñane Tupã pu'aka ha iñesãmbyhy, ha Hemimbou pu'akapa; oñemosẽ pe oñe'ẽ vaíva ñane pehẽnguére, pe ára ha pyhare oñe'ẽ vaíva hese kuéra, ñane Tupã renondépe.

11ñane pehẽngue kuéra ipu'aka hese, pe Ovecha ra'y ruguy oñehẽ vaekue rupive, ha pe marandu ha'e kuéra omyasãiva rupive; ndokyhyjéi ome'ẽ haguã hekove, ha oĩ omano haguãicha opa ára.

12Evy'áke, aipórõ, yvága, ha peẽ peikóva pype! Ha tojererekóke umi oikóva yvy ha yguasúpe, pe Añá oguejy peẽme, pochy eterei reheve, oikuaávo mbykymaha hi'ára!”

13Pe teju jagua, ohechávo oñemomboha yvýpe, omuña pe kuña imemby vaekuépe.

14Ha upe kuñáme katu oñeme'ẽ mokõi taguato guasu pepo tuicháva, oveve haguã hendaguãme, pe yvy ojeiko'ỹháme, mombyry pe teju jaguágui, oñemongaru vaerãháme mbohapy áño ha peteĩve áño mbyte pukukue rupi.

15Pe teju jagua omombo y ijuru rupi ojapo haguã peteĩ ysyry oguerosyry vaerã upe kuñáme;

16yvy katu oipytyvõ pe kuñáme, ojeka ha omokõ pe ysyry teju jagua oguenohẽ vaekue ijurúgui.

17Pe teju jagua ipochyeterei upe kuña ndive, ha oho oñorãirõ iñemoñare kuéra rembyre ndive, umi iñe'ẽ rendúva Tupã rembiapoukapýpe ha ojeroviáva Jesús he'i vaekuére.

18Ha upe teju jagua opyta yguasu rembe'ýpe.

Apocalipsis 13

Mba'e vai guasu, yguasu pegua

1Ahecha osẽ pe yguasúgui peteĩ tymba vai guasu 7 iñakã ha 10 hatĩva. Peteĩ-teĩ hatĩre oguereko jeguaka akã rehegua ha umi iñakãre oĩ téra ojahéiva Tupãre.

2Ko tymba vai guasu ahecha vaekue, ojogua peteĩ jaguaretépe, ha ipy ojogua óso pýpe, ha ijuru katu león jurúpe. Pe teju jagua ome'ẽ chupe ipu'akaha, iguapyha ha pu'aka mburuvicha ramo oguerekóva.

3Pe tymba vai guasu akã peteĩ ha'ete ku oñekytĩ vaíva ojuka haguãicha chupe; ha okuera ha opa yvypóra ipirĩmba ha oho pe tymba vai guasu rapykuéri.

4Omomba'e guasu hikuái pe teju jaguápe ome'ẽ haguére mbarete pe tymba vai guasúpe, ha omomba'e guasu avei pe tymba vai guasúpe, he'ívo: “Mávapa oiméne ko tymba vai guasuichagua, ha mávapa ipu'akáne hese?”

5Ojeheja avei pe tymba vai guasu he'i ñe'ẽ jejapo ha oporombopochýva Tupãre, ha he'i Tupãre ha Itupaóre umi ñe'ẽ ky'a, ha ipu'aka 42 mése pukukue.

6Ha upéicha, he'i ñe'ẽ ky'a Tupã ha Itupaóre ha umi yvágape oĩvare.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

7Ojeheja avei chupe oñorãirõ Tupã mba'éva ndive ipu'aka peve hese, ha oñeme'ẽ chupe ipu'aka haguã opaichagua yvypórare, táva, ñe'ẽ ha tetãre.

8Upe tymba vai guasúpe omomba'e guasúta opa yvypóra héra oñemoĩ'ỹ vaekue, opa mba'e ojejapo mboyve guive, pe Ovecha ra'y ojejuka vaekue kuatiañe'ẽ jeikove rehe guápe

9Oimérõ ijapysáva tohendu:

10"Umi iñakãsã vaerãme, oñemyakãsãta; ha umi omano vaerãme kyse pukúpe, kyse pukúpe omanóta." Ko'ápe ojehecháne py'a mbarete ha jerovia oguerekóva umi Tupã mba'éva.

Tymba vai guasu, yvy pegua

11Upéi ahecha ambue tymba vai guasu, osẽva yvýgui. Hatĩ mokõi, ha'etéva ovecha ra'y ratĩ, ha oñe'ẽ peteĩ teju jaguáicha.

12Ha ipu'aka avei pe tymba vai guasu peteĩháicha henondépe, ha oheja oñemomba'e guasu pe tymba vai guasu tenondevegua, pe okuera vaekue oñekytĩ vai haguégui.

13Ojapo avei heta mba'e hechapyrãva. Tata jepe oity áragui, yvypóra renondépe.

14Ha umi mba'e hechapyrã rupi, ojehejáva chupe ojapo pe tymba vai guasu peteĩha renondépe, ombotavy opa yvy ári oikóvape, ha he'i chupe kuéra ojapo haguã pe tymba vai guasu ra'ãnga, ojekutu vai ramo jepe oikovéva kyse puku rãimbépe.

15Ha pe tymba vai guasu mokõiháp oñeme'ẽ pu'aka omoingove haguã pe tymba vai guasu peteĩháp, ha upe ta'ãnga oñe'ẽ ha ojuka haguã umi chupe omomba'e guasu'ỹvape.

16Upéi omoĩka opavave, michĩva ha tuicháva, imba'e reta ha imboriahúva, heko sã'ỹva ha tembiguáivape, omoĩka hese kuéra peteĩ mba'e rechaukaha ipo akatúare térã isyváre.

17Ha avave ndaikatúi oñemu ndoguerekói ramo upe mba'e rechaukaha, térã upe tymba vai guasu réra, térã héra papaha.

18Ko'ápe ojehecháta arandu; oikuaáva, he'i kuaáva pe tymba vai guasu ojepapaha, yvypóra jepapaháva. Upe jepapaha, 666 hína.

Apocalipsis 14

Pe Ovecha ra'y ha umi ojeporavóva

1Ahecha pe Ovecha ra'y, oñembo'ýva hína yvyty Sión ári. Hendive oĩ 144.000 yvypóra, oguerekóva isyváre pe Ovecha ra'y ha Túva réra.

2Upéi ahendu tyapu oúva yvágagui, ha'ete ku y ho'áva yvatégui ryapu, peteĩ ára sunu hatãicha; heta árpa mbopuha ombopu joáva oñondive.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

3Ha opurahéi hikuái peteĩ purahéi pyahu umi irundy oikovéva guapyha ha umi myakãhára renondépe. Avave ndaikatúi oikuaávo upe purahéi, umi 144.000 osẽ vaekue jejopy vaígui, yvypóra apyte peguágui.

4Umíva niko imarã'ỹva, noñemongy'ái vaekue kuña ndive; umíva hína umi ohóva pe Ovecha ra'y rapykuéri mamo ohohápe. Osẽ vaekue mba'e vaígui yvypóra apytégui ikuave'ẽmby tenondegua ramo.

5Ndojejuhúi peteĩ japu ijurúpe kuéra; ha'e kuéra ijohéi pyre.

Pe yvypóraicha ou vaekue ha umi 6 Tupã remimbou

6Ahecha ambue Tupã remimbou ovevéva pe ára mbytére ha oguerahâva peteĩ marandu opa'ỹva omombe'u haguã opa yvypórape, opa tetãme, taha'e ha'éva ñemoñare, toñe'ẽ oñe'ẽva ñe'ẽme ha opaichagua táva guápe.

7Ñe'ẽ hatãme he'i: “Pekyhyje Tupãgui ha perohory chupe, oguahẽma niko ára ha'e oporombojovake haguã. Pemomba'e guasu yvága ha yvy, yguasu ha yvu kuéra apohare.”

8Oho hapykuéri Tupã remimbou mokõiha, he'íva: “Ho'áma, ho'áma pe Babilonia guasuete, pe omonga'u vaekue opa teko vaípe opa tetãme.”

9Upéi oho hapykuéri pe Tupã remimbou mbohapyha, ñe'ẽ hatãme he'íva: “Oimérõ omomba'e guasúva pe tymba vai guasúpe ha ha'ãngápe, ha oheja oñemoĩ chupe rechaukaha isyváre térã ipóre,

10ho'áta mante hi'ári Tupã pochykue, ha oñembohasa asýta tatápe ha asúfrepe, umi Tupã remimbou marangatu ha pe Ovecha Ra'y renondépe.

11Ijehasa asykue ratatĩ ojepysóne opa ára guarã, ha ndaipóri mo'ãi pytu'u ára ha pyhare umi tymba vai guasu ha ha'ãnga omomba'e guasúva ha omoĩkáva ijehe pe héra.”

12Ko'ápe ojehecháta hína umi Tupã mba'éva py'a mbarete, umi ojapóva hembiapoukapy ha ndojeíri Jesúsgui!

13Ha upévo ahendu peteĩ ñe'ẽ yvágagui, he'íva chéve: “Emoĩ kuatiáre kóva: ‘Ovy'aiténe umi ko'águi rire omanóva ojei'ỹre Ñandejáragui.’” “Upéicha, --he'i pe Espíritu--, ha'e kuéra opytu'úta imba'apógui, hembiapo kuerakue niko oho hendive kuéra.”

14Ama'ẽ ha ahecha peteĩ arai morotĩ, ha pe arai ári oguapy peteĩ ojoguáva kuimba'e ra'ýpe; iñakãre akã rehegua jeguaka óro ha ipópe peteĩ kyse apã ne rãimbéva.

15Ha osẽ pe tupaógui ambue Tupã remimbou, osapukái hatãva pe arai ári oguapývape: “Eiporu pe nde kyse apã ha emono'õ temitỹngue; oguahẽma ára ha pe yvy arigua temitỹ hi'ajúma!”

16Pe arai ári oguapýva ombohasa upévo pe ikyse apã yvy ári, ha omono'õ pe temitỹngue yvy pegua.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

17Upéi ambue Tupã remimbou osẽ pe Tupao yvága peguágui, ipópe ogueraha avei peteĩ kyse apã hãimbéva.

18Ha pe altárgui osẽ ambue Tupã remimbou, ipu'akáva tatáre, ha ohenói hatã pe kyse apã oguerahávape: “Emoinge pe nde kyse apã rãimbe, ha eikytĩ pype umi parral'a oĩva itýpe yvy ári, péinama hi'ajupa!”

19Upe Tupã remimbou ombohasa ikyse apã yvy ári ha oikytĩ umi parral'a, ha upéi ohekuavo pe mbayru guasu ojehykue'ohápe, ha ohechaukáva Tupã pochy.

20Umi parral ojehykue'o pe távagui okápe, ha upe mbayrúgui osẽ tuguy, ohupytýva umi kavaju tĩnguaha peve, 300 kilómetro ojepyso.

Apocalipsis 15

7 Tupã remimbou ha 7 sarambi vai guasu

1Ahecha pe árare ambue mba'e rechaukaha tuicháva ha ñane mopirĩva: 7 Tupã remimbou, 7 sarambi vai guasu ouvétava reheve, umíva ndive oguahẽ hu'ãme Tupã pochy.

Ojehecháva tenonderã

2Ahecha avei peteĩ yguasu ojoguáva kristal ojehe'áva tatáre; ha ijypýpe oñembo'y, árpa ome'ẽ vaekue chupe Tupã reheve umi ipu'aka vaekue ku tymba vai guasu ha ha'ãngáre, ha pe héra jepapahávare.

3Ha opurahéi hikuái ku Moisés Tupã remimbiguái purahéi, ha pe Ovecha Ra'y purahéi. Ha he'i: “Tuicha ha hechapyrã opa rejapo vaekue, ore Jára, Tupã ipu'akapáva; naikarẽi ha añetegua meme nde rape kuéra, nde, opa tetã ruvicha guasu!

4Máva piko ndokyhyjéi chéne nde hegui, ore Jára? Avápa na nde rerohorýi chéne? Nde ñoite ne marangatu; opa tetã oúta nde rerohorývo, rembojekuaa rupi ne rembipota.”

5Kóva rire ama'ẽ ha ahecha yvágape ojepe'a peteĩ Tupao, pe Tupã ñe'ẽ me'ẽ renda.

6Upe tupaógui osẽ umi 7 Tupã remimbou oguerahâva umi 7 sarambi vai guasu. Oñemonde hikuái líno ipotĩ ha overávape, ha ipyti'áre peteĩ jokuaha óro.

7Peteĩva umi irundy oikovévagui, ome'ẽ peteĩ-teĩ umi 7 Tupã remimboúpe peteĩ kópa óro henyhẽva Tupã, opa ára oikovéva, pochýgui.

8Ha upe Tupao henyhẽ tatatĩgui, oúva Tupã pu'akapágui, ha avave ndaikatúi oike pype opa peve umi 7 sarambi vai guasu oguerahâva umi 7 Tupã remimbou.

Apocalipsis 16

1Ahendu peteĩ ñe'ẽ ne ratãva osẽ pe tupaógui, he'i umi 7 Tupã remimboúpe: “Tapeho ha pemonandi yvy ári umi 7 mbayru henyhẽva Tupã pochýgui.”

Umi 7 mbayru

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

2Pe Tupã remimbou peteĩha oho omonandi imbayru yvy ári; ha opa yvypórare, oguerahâva ijehe pe tymba vai guasu mba'e rechaukakue ha omomba'e guasúva ha'ãnga, osẽ peteĩ ai guasu hasy etereíva.

3Pe Tupã remimbou mokõiha omonandi imbayru yguasu ári, ha pe ýgui oiko tuguy, peteĩ yvypóra ojejuka vaekuéicha, ha omano opa oikove vaekue upe yguasúpe.

4Pe Tupã remimbou mbohapyha omonandi imbayru umi ysyry ha yvu kuéra ári, ha oikopa tuguy ramo.

5Upéi ahendu pe Tupã remimbou ypegua he'i ramo: “Nde reko jojágui péicha reporombojovake. Há Tupã marangatu, ha'éva ha ha'e vaekuéva.

6Ha'e kuéra niko oñohẽ vaekue umi ne mba'éva ruguy, ha umi ne maranduhára ruguy, ha ágã reme'ẽ chupe kuéra tuguy ho'u haguã. Ojuhu oipota vaekue!”

7Ahendu avei ambuépe pe altar guive he'i ramo: “Upéicha, há Ore Jára, Tupã ipu'akapáva, nde reporombojovake, añete ha teko joja reheve.”

8Pe Tupã remimbou irundyha omonandi imbayru kuarahy ári, ha oñeme'ẽ kuarahýpe pu'aka ohapy haguã yvypórape.

9Ha maymáva okái vaipaite; ha ndojevýi Tupã gotyo, ha ndoguerohorýi pe sarambi vai guasúre ipu'akávape, he'i katu hese hikuái ñe'ẽ ky'a.

10Pe Tupã remimbou 5ha omonandi imbayru pe tymba vai guasu guapyháre, ha hetã opyta pytũmbýpe. Ha oisu'u ikũ nguéra teko asýpe;

11ha upéicha ramo jepe ndohejái pe mba'e vai apo, umi ijaipágui ha imba'e rasyeta rupi, he'i katu hikuái heta mba'e vai Tupã yvága járare.

12Pe Tupã remimbou 6ha omonandi imbayru ysyry guasu Éufrates ári, ha hypa ombohasa haguã umi mburuvicha guasúpe, oúva kuarahy resẽ guio.

13Ahecha pe teju jagua, pe tymba vai guasu, ha pe maranduhára japu jurúgui, osẽ ramo mbohapy espíritu iky'áva, ju'i ramo guáicha.

14Umíva hína Aña espíritu, ojapóva mba'e hechapyrãva ha osẽ ombyaty opa mburuvicha guasu yvy arigua, pe Tupã ipu'akapáva ñorãirõha árape guarã.

15“Pema'ẽ, che aju mondaháicha. Ovy'aiténe opayhápe oikóva, ha oguereko ijehe ijao, oiko'ỹ haguã opívo ha otĩ pe ijopívo hague.”

16Ha ombyaty hikuái umi mburuvicha guasúpe, peteĩ hendápe hérava hebréo ñe'ẽme Armagedón.

17Pe Tupã remimbou 7ha omonandi imbayru yvytúre, ha pe yvága pegua Tupao guive osẽ peteĩ ñe'ẽ hatã oúva pe guapyhágui, he'íva: “Oĩma!”

18Ha upévo oĩ ára vera, ñe'ẽ, ha ára sunu, ha oiko peteĩ yvy ryrýi tuichavéva opa yvy ryrýi oiko vaekuégui, oiko ypy guive yvypóra ko yvy ári.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

19Pe táva guasu oñemboja'o mbohapy hendápe, ha táva oĩva guive ko yvy ári ho'apa;
ha Tupã imandu'a táva Babilóniare, ho'uka haguã chupe kaguýicha pe ñenupã ha'e
omondóva chupe ipochýgui.

20Umi yvy y mbyte rupi oĩva ha opa umi yvyty oñehundipa.

21Ha yvatégui ho'a yvypóra kuérare amandáu guasu-guasu ipohýiva 30 kílo rasa, ha
umi yvypóra he'i heta mba'e vai Tupãre, pe sarambi vai guasu amandáu reheveguáre,
ñenupã tuicha etereíva niko upéva.

Apocalipsis 17

Ojehecha tenondéva

1Peteĩva umi Tupã remimbou oguerekóva umi 7 mbayru, ou ha he'i chéve: "Eju,
ahechaukáta ndéve pe kuña reko vai guasu ñenupã, oguapýva hína y ári.

2Mburuvicha guasu kuéra yvy arigua ojeity teko vaípe hendive, ha yvypóra maymáva
oka'u kaguýpe guáicha upe teko vaípe."

3Upéi, pe Espíritu rupive, Tupã remimbou che reraha yvy ojeiko'ỹhápe.

Peteĩ kuña pe tymba vai guasu ári

Upépe ahecha peteĩ kuña, peteĩ tymba vai guasu pytã ári, hetére henyhẽ ñe'ẽ ky'a
oje'éva Tupãre, ha 7 iñakã ha 10 hatĩ.

4Upe kuña oñemonde ao pytãite ha pytãvape, ha ojegua órope, itavera ha pérlape.
Oguereko ipópe peteĩ mbayru óro, henyhẽva heta mba'e ñane mbojeguarúva ha umi
teko vai reheguágui;

5ha ogueraha isyváre peteĩ téra heko ñemíva: "Pe Babilonia guasuete, kuña reko vai
ha opa mba'e ñane mbojeguarúva ko yvy ári sy.

6Upéi ahecha kuaa pe kuña oka'uha Tupã mba'éva, ha umi ojejuka vaekue Jesúspe
oikuaauka haguére ruguýpe. Ahechávo chupe che pirĩmba.

7Upévo upe Tupã remimbou he'i chéve: "Mba'ére piko ne pirĩmba? "Amombe'úta
ndéve pe ñemihamegua he'iséva ha pe kuña ha pe tymba vai guasu ogueraháva chupe
hi'ári, umi 7 iñakã ha umi 10 hatĩ.

8Pe tymba vai guasu rehecha vaekue ha'e peteĩ oikove vaekue yma, ha ndaipóri
véima; osẽta jepe pe yvykua pypukúgui oñehundiete haguã. Umi yvypóra, héra oĩ'ỹva
kuatiañe'ẽ tekove rehe guápe oiko ypy guive ko yvy, ipirĩmbáta ohechávo ko tymba
vai guasu yma oikove vaekue ha ko'ágã ndaipóri véimava, ha ou jeýtava.

9Ko'ápe ojehecháta mávapa iñarandu ha imba'e kuaa: Umi 7 akã he'ise 7 yvyty pe
kuña oguapyha; ha umi akã avei he'ise 7 mburuvicha guasu.

10Umi mburuvicha umívagui, ho'áma 5; peteĩ oime ko'ágã oisãmbyhy tetã, ha pe
ambue katu ne'ĩra gueteri ou. Ha ágã ou vove ko ipaha pegua, ndahi'are mo'ãi.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

11Pe tymba vai guasu yma oikove vaekue ha ndaipóri véimava, upéva hína pe 8ha, umi 7 rehegua jepe avei hína ha'e, ha oho oñehundi etévo.

12Umi 10 hatĩ rehecha vaekue, 10 mburuvicha guasu hína, ne'ĩrava gueteri oñepyrũ oisãmbyhy, ha peteĩ óra, pe tymba vai guasu ndive, ipu'akáta mburuvicha guasúicha.

13Umi 10 mburuvicha guasu oĩ peteĩ ñe'ẽme ha ome'ẽta ipu'aka ha mburuvichaha reko oguerekóva pe tymba vai guasúpe.

14Oñorãirõta hikuái pe Ovecha Ra'y ndive; ha pe Ovecha Ra'y ipu'akáta hese kuéra, oguerekóvo hendive umi Tupã ohenói ha oiporavo vaekue, ha heko jojáva, pe Ovecha Ra'y ha'égui Ijára Jára jey, ha mburuvicha guasu ruvicha guasu.”

15Pe Tupã remimbou he'i avei chéve: Umi y rehecha vaekue, oguapyhápe pe kuña reko vai, táva hína, yvypóra, ñe'ẽ ha tetã nguéra.

16Ha umi 10 tymba vai guasu ratĩ rehecha vaekue, ndaija'e mo'ãi pe kuña reko vaíre, ha oheja reíta ha opívo; ho'úne hikuái pe hete ro'o ha ohapýne tatápe.

17Tupã omoĩ chupe kuéra ipy'ápe ojapo haguã pe ha'e oipotáva: oñemoĩta hikuái peteĩ ñe'ẽme ojapo haguã mburuvicha pe tymba vai guasúgui, oiko peve Tupã he'i vaekue.

18Pe kuña rehecha vaekue niko hína, pe táva guasu ipu'akáva mburuvicha guasu kuéra yvy ariguáre.”

Apocalipsis 18

Babilonia ho'a

1Kóva rire, ahecha ambue Tupã remimbou oguejýva yvágagui; tuicha imburuvicha reko reheve ha ko yvy ojehesapepa imimbikuépe.

2Hatã osapukái: “Ho'áma, ho'áma Pe Babilonia guasuete! Oiko chugui mba'epochy róga, opaichagua espíritu ky'a rekoha, opaichagua guyra ky'a ha tymba iky'áva ha ñane mbojeguarúva rupa!

3Opa tetã niko oka'u, kaguy peguáicha heko vaípe; mburuvicha guasu kuéra yvy arigua heko vaipa hendive, ha umi ñemuhára yvy arigua oñemomba'e reta joa umi ha'e omombopa reívagui.”

4Ahendu jey yvága guive ambue he'íva: “Pesẽ pe táva guasúgui, peẽ che tavaguáva, ani haguã peike umi hembiapo vaípe ha ani haguã pende rupyty'ỹ isarambi vai guasu.

5Iñangaipa kuerakue niko yvága peve ijaty ha Tupã ohecha kuaa umi heko añangue.

6Peme'ẽ chupe umi ha'e voi ome'ẽ vaekue umi ambuépe. Pembojoyvy chupe umi ha'e ojapo vaekue. Pembojehe'a omboy'u vaerã imbaretevéva umi ha'e ombojehe'a vaekuégui ambue kuérape guarã.

7Peipy'apy ha pembohasa asy, ha'e oñemomba'e guasu haguéicha, ha omombopa rei haguéicha. He'i niko hína ipy'apýpe: ‘Ápe aime, mburuvicha guasu kuña vaicha, ndaha'éi imenave'ỹmava ha ndahasa asy mo'ãi.’

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

8Upévare peteĩ araitépe oúta chupe teko asyeta: mano, jepy'apy ha ñembyahýi, ha ojehapýne tatápe, ipu'akapágui pe Tupã oinupãva chupe.”

9Umi mburuvicha guasu oñemboheko vaipa vaekue ha vy'ápe oiko vaekue hendive, hasẽ ha ojahe'óta hese, ohechávo pe tatatĩ opu'ãva jehapy guasúgui.

10Opyta mombyrýta hikuái okyhyjégui iñenupãgui, ha he'íta: “Aichejáranga nde, táva guasu Babilonia, táva ipu'akapáva! Péina sapy'aitépe oguahẽ ne ñenupã.”

11Ñemuhára kuéra yvy arigua avei hasẽ ha ojahe'óta pe táva guasúre, ndaipóri mo'ã véimagui imba'érepy ojogua vaerã:

12umi óro, pláta, itavera, pérla, aorã ipererĩ ha isỹiva, pytãite ha pytãva; opaichagua yvyra hyakuã porãva; heta mba'e marfil, yvyra porã, vrónse, hiérro ha ita morotĩgui ojejapo vaekue;

13kanéla, tembi'u mohyakuãha; insíenso, mba'e ryakuã porã ha aysy; kaguy, ñandyry, hu'itĩ porã ha trígo; tymba oñemomba'apo vaerã, ha tembiguái jepeve, yvypóra rekovéva.

14Ha he'íta hikuái pe táva guasúpe: “Ndereguereko véima umi yva hete vaekue ndéve; opa ára guarãma ndereguereko mo'ãvéi, umi jegua ha mba'e reta!”

15Umi oñemu vaekue ko'ã mba'ére ha oñemomba'e reta pe táva guasu rupi, mombyry opytáta okyhyjégui iñenupãgui, hasẽ ha ojahe'óta,

16ha he'íta hikuái: “Tojererekóke pe táva guasu! Ha'ete umi kuña oñemondéva ao líno pererĩ porãme, pytãite ha pytãva, ombojeguapáva pérla ha ita vera.

17Ha sapy'aitépe opa umi mba'e reta!” Umi ygára sãmbyhyha ha umi oikóva pe y rembe'y rupi, umi ygárape omba'apóva ha umi ojehekáva yguasúpe, opyta mombyry,

18ha ohechávo tatatĩ opu'ãva pe táva guasúgui, osapukái joa: Mba'e táva guasúpa oiméne ikatu ñambojoja kóvare?

19Ha oñohẽ hikuái yvyku'i iñakãre, hasẽ ha ojahe'o, ha he'i: “Aichejáranga ko táva guasu! Ipype oñemomba'e reta umi oguereko vaekue ygára guasu. Ha sapy'aitépe oñehundipa!”

20Ha nde, yvága, evy'áke pe táva guasu rupi, ha pevy'áke peẽ Tupã mba'éva, apóstol ha maranduhára, Tupã niko, oinupãvo, pene mboheko joja.

21Upévo, peteĩ Tupã remimbou ipu'akapáva ohupi peteĩ ita, ha'etéva ita apu'a guasu avati mongu'iháre oĩva, ha opoívo pe yguasúpe, he'i: “Péicha re'áta hína, nde Babilonia, táva guasu, ha araka'evéma nderejehecha mo'ãvéi.

22Araka'evéma umi nde okáre noñehenduvéi vaerã, árpa, mimby ha turu pu, ha ndaipóri mo'ã véima mba'eveichagua omba'apóva, ha noñehendu mo'ã véima pe ita avati mongu'iha ryapu.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

23Araka'evéma na nde resape mo'ãvéi mba'e rendy, ha noñehendu mo'ã véima ku ñemenda rehegua ayvu, jepevénte umi ne ñemuhára, tuichavéva yvy arigua vaekue, ha opa tetãme rembotavy umi nde paje apópe.

24Upe táva guasúpe niko ojejuhu vaekue umi maranduhára, ha umi Tupã mba'éva ha opa yvy ári ojejuka vaekue ruguy.”

Apocalipsis 19

1Kóva rire, ahendu heta oñe'ẽ joáva yvágape, he'íva: “Aleluya! Ñepysyrõ, vy'apavẽ ha pu'aka ñane Tupã mba'e.

2Ha'e oporombojovake añetehápe ha heko joja, oinupã niko pe kuña reko vai guasuetépe omongy'áva heko vaípe opa yvypórape; omyengovia pype, umi Tupã rembiguái mano.”

3Upéi he'i jey hikuái: “Aleluya! Hatatĩngue opa ára ojupi vaerã.”

4Ha umi 24 karai myakãhára ha umi irundy oikovéva ojayvy yvy peve ha omomba'e guasu Tupãme, oĩva hína iguapyhápe. Ha he'i hikuái: “Amén!” “Aleluya!”

5Pe guapyha guive oñehendu upe jave peteĩ ñe'ẽ he'íva: “Pemomba'e guasu ñane Tupãme, peẽ michĩ ha tuicháva, peẽ hembiguái kuéra peẽ chugui pekyhyjéva, ha pemomba'éva chupe.”

Purahéi jererohory

6Ahendu avei peteĩ mba'e ojoguáva heta yvypóra ñe'ẽme, ku y ho'áva yvatégui ryapúicha ha ára sunu hatãicha, he'íva: Aleluya! Oñepyrũ oisãmbyhy Ñandejára, ñane Tupã ipu'akapáva.

7Javy'a ha ñande rorýke ha vy'ápe ñamomba'ete chupe, oguahẽ niko ára pe Ovecha Ra'y omendávo. Hembireko oñembosako'íma:

8Ojeheja chupe oñemonde líno pererĩgui, ipotĩ ha overáva upe líno niko hína umi Tupã mba'éva reko joja.

9Pe Tupã remimbou he'i chéve: “Emoĩ kuatiáre: ‘Ovy'aiténe umi ohóva pe Ovecha Ra'y menda karu guasuhápe.’” Ha he'ive: “Ko'ãva ha'e Ñandejára Ñe'ẽ añetegua.”

10Añesũ pe Tupã remimbou renondépe, amomba'e guasu haguã chupe, ha'e katu he'i chéve: “Ani rejapo upéicha, che niko Tupã rembiguái, nde ha ne pehẽngue kuéraicha, jeroviápe omomba'éva Jesús ñe'ẽngue. Emomba'e guasu Tupãme!” Upe Jesús ñe'ẽngue niko pe omoarandúva umi maranduhárape.

Pe kavaju morotĩ arigua

11Ahecha pe ára ojepe'áva, ha ojekuaa peteĩ kavaju morotĩ, ha pe hi'arigua héra Heko jeroviaháva ha Añeteguáva, teko jojápe niko oisãmbyhy ha ojapo ñorãirõ.

12Umi hesa overa tata rendýicha. Heta akã rehegua jeguaka iñakãre ha oguereko ijehe peteĩ téra ha'e mante oikuaáva.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

13Oñemonde ao huguypávape, ha héra: Ñandejára Ñe'ẽ.

14Oho hapykuéri umi yvága pegua ñorãirõhára, oñemondéva líno pererĩ, morotĩ ha ipotĩvape, kavaju morotĩ ári.

15Ijurúgui osẽ peteĩ kyse puku hãimbéva, oikutu haguã ipype tetã nguérape. Oisãmbyhýta chupe kuéra pyapy mbaretépe. Ha ha'ete opyrũta umi parral'áre oñami haguã kaguýicha Tupã ipu'akapáva pochy pohyikue.

16Ijahoja ha hetyma ári ojehai ñe'ẽ he'íva: “Mburuvicha guasu ruvicha guasu ha mba'e Jára.”

17Ha ahecha peteĩ Tupã remimbou, oñembo'ýva kuarahýpe, osapukái hatã umi yryvúpe, oveve joáva árare: “Peju ha peñembyaty Tupã karu guasurã,

18pe'u haguã mburuvicha guasu, ñorãirõhára ruvicha ha kuimba'e py'a guasu ro'o, kavaju ha hi'arigua ro'o, opavave ro'o: iñakãsã'ỹva ha tembiguái, michĩ ha tuicháva ro'o.”

19Ahecha pe tymba vai guasu ha mburuvicha guasu kuéra yvy ári guápe, iñorãirõhára aty reheve, oñembyaty vaekue oñorãirõ haguã pe kavaju morotĩ arigua ha iñorãirõhára aty ndive.

20Pe tymba vai guasu oñemyakãsã, pe maranduhára japu ndive, ojapo vaekue henondépe mba'e hechapyrãva. Umi mba'e hechapyrãva rupi, upe maranduhára japu ombotavy ra'e umi omoĩka vaekue ijehépe pe tymba vai guasu mba'e rechaukaha ha omomba'e guasu vaekue ha'ãnga. Upévo pe tymba vai guasu ha pe maranduhára japu oñemombo hekove reheve tatápe, okaihápe azufre.

21Ha umi ambue katu ojejuka pe kyse puku osẽvape kavaju arigua jurúgui, ha umi yryvu hyguãtãmba ho'o kuerakuépe.

Apocalipsis 20

Pu'aka mba'epochýre

1Ahecha peteĩ Tupã remimboúpe oguejy ramo yvykua pypuku rokẽ pe'aha reheve ha peteĩ kadéna nde tuicháva reheve ipópe.

2Upe Tupã remimbou oñapytĩ pe teju jaguápe, pe mbói yma, ha'éva Aña ha Sataná, ha ojokua upépe mil áño.

3Omombo pe yvykua pypukúpe, ha upépe omboty, ha omoĩ pe okẽre peteĩ mba'e rechaukaha ani haguã ombotavy tetã nguérape ohasa peve upe mil áño, upe rire ojepoi vaerã chugui sapy'ami.

4Ahecha heta guapyha ha ipype kuéra umi oñemoĩ vaekue mburuvicha ramo oporombojovake haguã. Ahecha avei umi oñeñakã'o vaekue ánga, ojerovia haguére Jesús ñe'ẽre ha Tupã marandúre. Umíva nomomba'e guasúi vaekue pe tymba vai guasu ha ha'ãngápe, ha ndohejái vaekue oñemoĩ hese kuéra imba'e rechaukaha isyváre térã ipóre, ha ahecha oikove jey hague ha oisãmbyhy hague Cristo ndive mil áño.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Umi ambue omano vaekue katu, ndoikovevéi pe 1.000 áño rire peve. Kóva ha'e pe jeikove jey tenondegua.

6Ovy'aiténe umi tenondete oikove jey vaekue, umíva hína umi Tupã mba'éva! Pe ñemano mokõiha ndaipu'aka kuaái hese kuéra, ha'e kuéra Tupã ha Cristo pa'íta, ha oisãmbyhýta hendive mil áño peve.

7Ohasávo umi mil áño, ojepoíta Satanágui ojejopyhágui,

8ha osẽta ombotavy tetã nguérape yvy tuichakue, Gog ha Magógpe, ha iñorãirõhára aty kuéra, hetáva yguasu pegua yvyku'ícha, oñembyatýta ñorãirõrã.

9Ha ou hikuái yvy ipyháichare ha omongora umi Tupã mba'éva oĩha, ha pe táva guasu ha'e ohayhúva. Ha ho'a tata yvágagui ha ohapypaite.

10Ha pe Aña, ombotavy vaekue chupe kuéra, oñemombo tata hendyhápe azufre, oñemombo haguépe avei pe tymba vai guasu ha pe maranduhára japu. Upépe ha'e kuéra oñembohasa asy vaerã opa ára guarãma.

Ñembojovake

11Ahecha peteĩ guapyha morotĩ tuicháva ha pype oguapýva. Henondégui okañymbaite yvy ha yvága, ha mamove ndojehechavéi.

12Ha umi omano vaekue, michĩ ha tuicháva, oñembo'y joa pe guapyha renondépe; ha ojepeka umi kuatiañe'ẽ, ha avei ambue kuatiañe'ẽ, pe kuatiañe'ẽ jeikove rehegua. Umi omano vaekue oñembojovake hembiapo kuerakue rekoitépe ha umi mba'e oĩvare umi kuatia ñe'ẽme.

13Pe yguasu ome'ẽ umi omanóva ipypegua, ha pe omanóva retã ome'ẽ avei; ha maymáva oñembojovake, peteĩ-teĩ hembiapo kuerakue ojerureháicha.

14Upéi pe omanóva retã oñemombo pe tata rupápe. Pe tata rupa niko hína ñemano mokõiha.

15Ha upépe oñemombopa umi ndoguerekóiva héra pe jeikove rehegua kuatia ñe'ẽme.

Apocalipsis 21

1Upéi ahecha peteĩ ára ipyahúva ha peteĩ yvy ipyahúva; pe ára tenonde guare ha pe yvy tenonde guare niko ndaipóri véima, ha upéicha avei pe yguasu.

2Ahecha pe táva marangatu, Jerusalén pyahu, oguejy pe yvágagui, Tupã renondégui. Oñemonde tembirekorãicha oñemondéva imenarãme.

3Ha ahendu peteĩ ñe'ẽ hatã osẽva pe guapyhágui, ha he'íva: Ko'ápe hína pe Tupã oikoha yvypóra kuéra ndive. Oikovéta hendive kuéra ha ha'e kuéra itavagua marangatúta, ha Tupã voi oĩta hendive kuéra Itupã ramo.

4Omokãta hesay kuéra, ndaipóri mo'ã véima ñemano, tasẽ, jahe'o ha mba'e mbyasy; opa oĩ vaekue yma niko ndaipóri véima.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

5Pe guapyhápe oĩva he'i: “Che ajapo pyahu jey opa mba'e.” Ha he'i avei: “Emoĩ kuatiáre, ko'ã ñe'ẽ niko añetegua ha ikatu ojejerovia hese.”

6Upéi he'i chéve: “Oĩma. Che hína pe alfa ha pe oméga, pe iñepyrũha ha ipaháva. Ijyuhéivape reiete amboy'úta jeikove rehegua yvúgui.

7Pe osẽ porãva oguerekóta opa ko'ã mba'e che rembirejakue ramo; ha che ha'éta Itupã ha ha'e che ra'ýta.

8Umi ipy'a mirĩva katu, umi ojerovia'ỹva, umi oporombojeguarúva, oporojukáva, heko ky'áva, umi ojapóva paje, omomba'e guasúva ta'ãnga, ha opa umi ijapúva, umíva ohóta ho'a pe asúfre rupa ratápe, ñemano mokõiháva hína.”

9Ou peteĩva umi 7 Tupã remimbou oguerekóva 7 mbayru peteĩ-teĩ ipópe kuéra, henyhẽva umi 7 sarambi vai guasu oikótava ipahávo, ha he'i chéve: “Eju, ahechaukáta ndéve pe tembirekorã, pe Ovecha Ra'y rembireko.”

10Ha pe Espíritu che reraha peteĩ yvyty tuicha ha ijyvatévape, ha ohechauka chéve pe táva guasu marangatu Jerusalén, oguejýva yvágagui, Tupã renondégui.

11Pe táva guasu overa Tupã mimbikuépe; pe ivera ha'ete ita veráicha, diamánteicha, hesakã cristálcha.

12Pe táva guasu jerére oĩ peteĩ korapy jere tuicha ha ijyvatéva, 12 hokẽva, ha peteĩ-teĩ okẽme oĩ peteĩ Tupã remimbou. Umi okẽre ojehai umi 12 Israel ñemoñare aty réra.

13Mbohapy okẽ oma'ẽ kuarahy resẽ gotyo, mbohapy yvate gotyo, mbohapy yvy gotyo, ha mbohapy kuarahy reike gotyo.

14Pe táva guasu korapy yvate oguereko 12 ita ipyenda ramo, ojehaiha umi 12 ovecha ra'y apóstol réra.

15Pe Tupã remimbou oĩva che ndive oguereko peteĩ mba'e ra'ãha óro, oha'ã haguã pe táva guasu, hokẽ kuéra ha ikorapy jere.

16Pe táva guasu ijyke irundy, ipukukue ha ipykue peteĩcha. Pe Tupã remimbou oha'ã pe táva tuichakue: oguereko 2.200 kilómetro. Ipukukue, ijyvatekue ha ipykue peteĩcha.

17Upéi oha'ã pe ikorapy jere: ohupyty 65 métro, yvypóra ñeha'ãháme, pe Tupã remimbou oha'ãháicha hína.

18Upe korapy yvate diamánte guiguare, ha pe táva guasu katu óro iky'a'ỹ etéva, ha'ete ku mba'e resakã isỹi porãva.

19Pe korapy jere pyenda ojegua opaichagua ita verápe: pe peteĩha, diamánte; mokõiha, safíro; mbohapyha, ágata; irundyha ita hovy;

20Pe 5ha, ónise; 6ha, ita vera pytã; 7ha, krisólito; 8ha, verílo; 9ha, topásio; 10ha, krisoprása; 11ha, hasínto; ha pe 12ha katu amatísta.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

21Umi 12 okẽ ijapo pyre 12 pérlagui; peteĩ-teĩ okẽ, peteĩ pérla. Ha pe oka ojeguataha tuichavéva upe táva pegua, óro iky'a'ỹva, mba'e resakãicha.

22Upe távape ndahechái Tupao, Ñandejára voi niko, Tupã ipu'akapáva, ha'e peteĩ Tupao, ha avei pe Ovecha Ra'y.

23Upe táva guasu noikotevẽi kuarahy ha jasýre ohesape vaerã chupe, ohesapégui chupe Tupã mimbikue, ha pe imba'e rendy katu pe Ovecha Ra'y.

24Tetã nguéra oguatáta añetegua rendýpe, ha mburuvicha kuéra yvy arigua ome'ẽmbáta chupe imba'e retakue.

25Hokẽ nguéra noñemboty mo'ãi arakue, ha ipype ndaipóri mo'ãi pyhare.

26Oñeme'ẽta chupe tetã nguéra mimbikue ha imba'e retakue.

27Ha araka'eve ndoike mo'ãi mba'eve iky'áva, ha avave ojapóva mba'e oporombojeguarúva térã oporombotavýva. Umi oguerekóva héra pe Ovecha Ra'y jeikove rehegua kuatiápe mante oikéta upépe.

Apocalipsis 22

1Pe Tupã remimbou ohechauka chéve peteĩ ysyry potĩ, henyhẽva jeikove rehegua ýgui. Hesakã satĩ asy, ha osẽ Tupã ha Ovecha Ra'y guapyhágui.

2Pe oka ojeguataha tuichavéva mbytépe ha pe ysyry rembe'y jovaivépe, okakuaa pe yvyra jeikove rehegua, oñembotývo jasy jere hi'áva jepi, he'ise hi'aha 12 peteĩ áñope; ha upe yvyra rogue iporã tetã nguéra oñepohano haguã.

3Ndaipóri mo'ã véima upépe mba'eve ojeharu vaerã. Tupã ha Ovecha Ra'y guapyka oĩta pe táva guasúpe, ha hembiguái kuéra omomba'e guasúta chupe.

4Ojehecháta hikuái hova, ha héra oĩta isyváre kuéra.

5Upépe ndapyhare mo'ãi, ha umi upépe oikóva noikotevẽ mo'ãi mba'e rendýre ha kuarahy rendýre, Tupã, Ñandejára, oporohesapéta, ha ha'e kuéra oisãmbyhýta opa ára peve.

Ipaha

6Pe Tupã remimbou he'i chéve: “Ko'ã ñe'ẽ ko'ãva añetegua meme ha ikatu jajerovia hese. Ñandejára, pe Tupã omoarandúva maranduhára kuérape, omondo hembiguái ohechauka haguã hembiguái kuéra yvy ári guápe mba'épa ojehúta vokoieténte.”

7“Voi ajúta! Ovy'aiténe umi ohendúva pe tenondeve rehegua marandu, oĩva ko kuatia ñe'ẽme!”

8Che, Juan, ahecha ha ahendu ko'ã mba'e. Ha ahecha ha ahendu rire, añesũ vaekue pe Tupã remimbou ohechauka vaekue chéve renondépe, amomba'e guasu haguã.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

9Ha'e katu he'i chéve: “Ani rejapo upéicha, che niko Tupã rembiguái, nde ha ne pehẽngue maranduhára kuéraichante avei, ha umi iñe'ẽ rendúva opa mba'e oĩvape ko kuatia ñe'ẽme. Emomba'e guasu Tupãme.”

10Ani resella ko tenondeve rehegua marandu oĩva ko kuatia ñe'ẽme, oguahẽma hína ára oiko haguã.

11Eheja pe iñañávape toiko ohóvo pe heko añáme, ha pe tekove ky'a toikónte hína mba'e ky'ápe; pe ipy'a porãva katu tojapónte ohóvo mba'e porã, ha pe imarangatúva taimarangatu marangatuve ohóvo.

12“Upéicha, voi ajúta, ha aguerúta jopói ame'ẽ vaerã peteĩ-teĩme, hembiapokue rekoitépe.

13Che hína pe alfa ha pe oméga, pe tenonde ha tapykue pegua, iñepyrũha ha ipaháva.”

14Ovy'aiténe umi ojohéiva ijao ho'u kuaa haguã pe jeikove rehegua yvyra'a ha ikatu oike pe táva guasu rokẽ rupi.

15Okápe opytáta umi heko vaíva, umi oikóva ojapo paje, umi heko tie'ỹva, umi oporojukáva, umi omomba'e guasúva ta'ãnga ha opa umi ohayhu ha ojapóva ñeporombotavy.

16“Che, Jesús, amondo vaekue che remimbou he'ívo ko'ã mba'e opa umi che iglésiape. Che hína David ñemoñare. Che ha'e pe mbyja ko'ẽ omimbipáva.”

17Espíritu Santo ha pe Ovecha Ra'y rembireko, he'i: “Eju!” Ha pe ohendúva te'i: “Eju!” Ha pe ijyuhéi ha hoy'uséva, tou ha toy'u reiete pe jeikove rehegua ýgui.

18Opa ohendúvape ko tenondeve rehegua marandu kuatiañe'ẽ, ha'e: Oimérõ ombojo'áva ko'ã mba'e, Tupã ombojo'áne chupe ko'ã sarambi vai guasu oĩva ko kuatiápe.

19Ha oimérõ oipe'áva ko tenondeve rehegua marandúgui, oĩva ko kuatiápe, Tupã oipe'áta chugui imba'éva pe jeikove rehegua yvyrágui, ha pe táva marangatúgui, ha opa mba'e ko kuatiápe ojehaiháicha.

20Pe ko'ã mba'e omombe'úva, he'i: “Upéicha, eju pya'e.” Amén! Eju, ore Jára Jesús!

21Ñandejára Jesús tohekuavo ipytyvõ opavave ári. Amén.

© 1996/2002/2006, Sociedad Bíblica Paraguaya.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Pôr do sol sobre o mar. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.